Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1940-1940

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 1 *København den 5. Januar 1940* *67. Aargang*

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV ROSENØRNS ALLÉ 12 KØBENHAVN V

Et trist Aar er til Ende

Det Aar, der nu er rundet ud i Tidens store Hav, hører til et af de mørkeste i vor nyere Tids Historie. Overalt er Folkene trykket ned i Fattigdom af de uhyre Militærbyrder, som de regerende lægger paa de ulykkelige værgeløse Masser. Titusinder af Mennesker er dræbt eller lemlæstet og mange Byer lagt øde. Og flere Smaastater er forsvundet af Europaskortet og gaaet ind til den abessinske Brigade: Czekoslovakiet, Albanien, Polen, og nu synes Turen at være kommet til Finland. Hvad vil dette lille tapre Folks Skæbne mon blive? Vil det blive opslugt af sin store østlige Nabo eller vil denne — som Molotof har sagt — kun indsætte en anden finsk Regering, som er mere sovjetvenlig end den gamle, men ellers lade Finland beholde sin Selvstændighed som Stat? Det nye Aar vil formentlig give Svaret herpaa, men det kan ikke give alle de mange, Tusinde, hvis Blod er udgydt, Livet tilbage.

Hver Dag i Aaret har bragt Bud om nye Rædsler, nye Nederdrægtigheder, som er Mennesket uværdige, og det har været én lang Lidelse for dem, der trods alt endnu har deres Følelsesliv i Behold.

Man forstaar ikke, at Folkene, hvis altovervejende Flertal ønsker Fred og Samarbejde, saa let kan opfanatiseres til at dræbe og lemlæste hverandre. Men mon ikke de kære Statsmænd, som har Ansvaret for Krigen, begynder at faa en Fornemmelse af, at Bægeret snart er ved at flyde over? De ligesom tøver med rigtig at sætte Myrderierne i Gang. Frygter de for, hvad der skal komme *bag efter?* Er det Verdensrevolutionens Spøgelse, der holder dem tilbage? Og man har en Mistanke om, at Frygten for denne før eller senere vil forene alle de andre Stormagter i at virkeliggøre Adolf Hitlers gamle Drøm om at jage Russerne over Ural.

*

Aaret bragte vor Organisation nye Overenskomster baade i København og i Provinsen. Medens Provinstarifen blev til ved normale Forhandlinger mellem de to Parter, og Resultatet af disse godkendtes af begge Organisationers Medlemmer, kom Københavns-Tarifen til Verden under stærke Fødselsveer. Vi maatte igennem alle Instanser til Forligsmandens Mæglingsforslag, og da dette forkastedes af Typograferne, blev Enden paa alle Anstrengelserne — hvad man burde have kunnet forudse —, at Rigsdagen ophøjede Forligsmandsforslaget til Lov. Dette vakte hos Typograferne en enorm Harme, som gav sig Udslag paa forskellig Vis og affødte en voldsom Kampagne i »Typ.-Tid.« Men efterhaanden faldt de ophidsede Gemytter til Ro i de gamle Folder, og man sled Sommeren.

Under Trykket af den nye Verdenskrig og for at undgaa Konflikt til Foraaret blev der paa et ret tidligt Tidspunkt optaget Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne med det Resultat, at de enedes om en Overenskomst, der omfattede langt den største Part af samtlige organiserede Arbejdere i Landet, deriblandt Københavns Typografer. Overenskomsten tog sig nærmest kun af Lønspørgsmaalet, der gjordes afhængig af Pristallet med Regulering hvert Kvartal. Overenskomsten blev vedtaget af begge de kontraherende Parter, og dermed var Arbejdsfreden sikret indtil Foraaret 1941. I Følge Overenskomsten kunde Fagforbund, som i Forvejen havde ordnet sig med Pristalsregulering, men hvis Overenskomster udløb senere end 1941, komme med ind under Forslagets Bestemmelser. Og dette kom Provinsens Typografer til gode, idet de nu fik Regulering hver tredie Maaned i Stedet for hvert Halvaar, hvad der selvsagt er en Fordel — saa længe Pristallet gaar opefter.

Saa er der forskellige Begivenheder, som har kruset Vandene indenfor vor Organisation. En usædvanlig stor Bevilling til Socialdemokratiets Valgfond paa 15,000 Kr., som Forbundsstyrelsens Flertal vedtog, gav Anledning til, at der paa Københavns Afdelings Generalforsamling stilledes Forslag om at give 5000 Kr. til Kommunisternes Valgfond — et Forslag, som ved en derpaa følgende Urafstemning forkastedes med 1715 St. mod 1136. Var det ikke en god Regel i alle Tilfælde, hvor der er Tale om større Bevillinger af Forbundets Midler, at lade Medlemmerne faa Lejlighed til at afgøre Spørgsmaalet ved en Afstemning?

I Juni Maaned fejrede Københavns Afdeling en vellykket Jubilæumsfest i K. B.-Hallen, hvortil var mødt Repræsentanter fra vore Broderorganisationer i Norge og Sverige.

Endvidere har der været afholdt et første større Lærlingestævne, omfattende hele Landet. Det fandt Sted i Fyens Hovedstad, vandt stor Tilslutning og forløb i alle Maader tilfredsstillende.

Umiddelbart før Krigens Udbrud afholdtes den internationale Typograf-Kongres i Søpavillonen i København. Kongressen, der var en Jubilæumskongres, idet det var 50 Aar siden den første Typograf-Kongres fandt Sted i Paris, var arrangeret af Sveriges, Norges og Danmarks Typograf-Forbund, der i Forening afholdt Udgifterne. Det blev en afgjort Sukces, begunstiget som den var af det herligste Augustvejr, og Arrangørerne høstede megen Anerkendelse.

*

Det vilde være mangelfuldt at slutte disse Nytaarsbetragtninger uden at have helliget Politikerne et lille Afsnit. Disse vore Smertensbørn, der manipulerer med Landets Værdier i Kraft af den lovgivende Myndighed, de har faaet overdraget. Og det vilde være Synd at sige, at de ikke benytter denne Magt. Vi faar Love nok — altfor mange, synes nogle — men blot ingen, *der graver i Dybden*, ingen, der tager Sigte paa at ændre det herskende System, som tillader de faa at plyndre de mange for saa — naar Udbytningen har fundet Sted — at tage en *Brøkdel* af Rovet og give til dem, der raaber højest og larmer mest, men ikke altid til dem, der *lider* mest under Systemet.

Denne Fremgangsmaade har været fremherskende de senere Aar. Da L. S.-Mændene i sin Tid rejste Kravet om en højere Pris paa Hjemmemarkedet, blev dette pure afvist af Regeringen. Landbrugsministeren erklærede, at *det betød intet*, for Rentabiliteten, da Hjemmemarkedet kun udgjorde en Femtedel af Landbrugets Produktion. Men L. S. vedblev at banke paa Ministeriets Dør, og Resultatet blev, at Regeringen gav efter. Der indførtes den ene varefordyrende Ordning efter den anden: Afgift paa Flæsk, Kød, Korn, Smør.

Men Landbrugets Repræsentanter er ingenlunde dermed tilfredsstillet. Nu vil de have en Afgift ogsaa paa *Margarinen*. Og man spørger: Vil vi faa se den samme Komedie her som med Smørret: Først en Afvisning af Kravet, for saa — naar det er fremsat tilstrækkelig ofte — at lade sig trække med og tilsidst sluge Kamelen.

Der er ingen Tvivl om, at mange Landmænd har ondt ved at klare sig, fordi de har for stor en Gældsbyrde. Men det er vanskeligt at faa Øje paa *det retfærdige* i at lade de ubemidlede, de fattigste, de arbejdsløse ved en Fordyrelse af Livsfornødenhederne være med at skatte til de Landmænd, *der ikke er kriseramte*, og dem er der dog adskillige af.

Ingen kan have noget imod, at Samfundet hjælper de *gældsbetyngede* Landbrugere med at bringe deres Prioritetsgæld ned. Men hertil skal der andre Midler end det Lapperi, der finder Sted gennem de mange »Dyrtidsordninger«, som tilmed foraarsager mindre Vareforbrug og dermed forøget Arbejdsløshed.

Der er Grund til at være paa Vagt og nøje følge, hvad de laver inde paa Kristiansborg. Og skulde jeg slutte disse Linjer med et Nytaarsønske, maatte det være dette, at vi Fagforeningsfolk — uanset Fag, Branche og politisk Indstilling — i Aaret, som kommer, vil staa ubrydeligt sammen i Kampen mod de Magter, der vil fratage eller forringe vore faglige Organisationers Indflydelse paa de Vilkaar, hvorunder Arbejderne skal leve. *Fr. N.*

Aabent Brev til Svend Johansen

Gode Kollega! Kunde du ikke i Januar arrangere et Møde, der kunde oplyse Typograf-Forbundets Medlemmer om det nødvendige af at sende Penge til Finlands Oprustning frem for at lindre den Nød, mange af Forbundets egne Medlemmer befinder sig i.

Motivering: Udover det i Lovene fastsatte om Julehjælp, er der saavidt mig bekendt ikke hjulpet andre end Danmark med Oprustningen. Alt, efter min Mening bererettiget, Bøn og Henstilling om ekstraordinær Hjælp, er kynisk blevet afvist, saavel af Hovedbestyrelsen som af Københavns Afdelingsstyrelse.

Desuden er det ifølge Lovene — hvormeget Sympati, man end har for Krig og Mord — ulovligt at yde Hjælp til saavel Finlands som Danmarks Militærvæsen. Og i Særdeleshed ser det jo ikke godt ud, at vore egne Medlemmer bliver haanligt afvist, mens Hovedbestyrelsen bliver enige om at bevilge Midler til militære Formaal.

Mødet maa arrangeres med en Taler fra Hovedbestyrelsen, der maa forsvare de begaaede Ulovligheder.

Desuden bør der indbydes en Taler fra Socialdemokratiet og een fra kommunistisk Parti, saa vi kan faa Forholdene om Krigen i Finland rigtigt belyst. Og dette kan jo nok gøres nødvendigt nu, hvor der fra De samvirkendes Ledelse slaas til Lyd for, at danske Arbejdere skal yde en Timeløn til Mannerheim og Lappo.

Alt andet i Forbindelse med Oplysningsvirksomheden har jo været saa temmelig overflødigt, men kan du arrangere et saadant Møde, saa har Institutionen paa trods af alt ikke levet forgæves.

Lige et Forslag om Mødets Titel; det bør hedde: »Hvorfor vi skal støtte de forskellige Landes Militærvæsener, saavel med Forbundsmidler som med Timelønninger, selv om vore egne Medlemmer mangler det nødvendige.« En lidt besværlig Titel, men til Gengæld dækker den, hvad den skal.

Ja, Svend Johansen, arranger du et saadant Møde i Københavns Afdeling, saa vil vi sikkert paa dette kunne overtale Hovedbestyrelsen til kun at gøre, hvad den er valgt til, nemlig varetage Medlemmernes Tarv, andre Opgaver har den nemlig ikke, og det skal gøres den forstaaeligt paa en eller anden Maade. 4204 *Georg Mathiesen.*

— — —

Forbundsstyrelsens Vedtagelse af de 5000 Kr. til Finland skete med den bestemte Forudsætning, at Pengene blev sendt til vore finske Kollegers Forbund, som kæmper med økonomiske Vanskeligheder. *Red.*

Dansk Typograf-Forbund

Hjælpekassen

Efter Beslutning af Forbundsstyrelsen *forhøjes Hjælpekassens Supplements-Understøttelse* til arbejdsløse faglærte Familieforsørgere med *10 Øre* pr. Dag fra og med 1. Januar 1940.

Forhøjelsen har ligesom den tidligere generelle Forhøjelse paa 50 Øre pr. Dag kun Varighed til 1. April d. A.

København, 3. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

Arbejdsløshedsunderstøttelserne

Fra og med 1. Januar udbetales Understøttelserne med følgende Beløb:

	Vedtægtsmæssig Underst. pr. Dag	Supplement af Hjælpek. pr. Dag	Ialt pr. Uge
Faglærte Medlemmer:			
Familieforsørgere m. Børn	4,00	2,85	47,95
do. u. Børn	4,00	1,85	40,95
Ikke-Familieforsørgere	3,00	2,25	36,75
Mdl. Hjælpearb. i Kbhvn.:			
Familieforsørgere m. Børn	3,50	1,75	36,75
do. u. Børn	3,50	1,50	35,00
Ikke-Familieforsørgere	3,00	1,25	29,75
Mdl. Hjælpearb. i Provinsen og kvl. Hjælpearb.:			
Familieforsørgere m. Børn	3,00	1,75	33,25
do. u. Børn	3,00	1,50	31,50
Ikke-Familieforsørgere	2,50	1,25	26,25
Efter 200 Ugebidrag (jfr. Vedt. § 16 c):			
Familieforsørgere m. Børn	3,25	1,75	35,00
do. u. Børn	3,25	1,50	33,25
Ikke-Familieforsørgere	2,75	1,25	28,00

Nyudlærte har først Ret til Supplementsunderstøttelse af Hjælpekassen efter 13 Ugers Arbejde.

Omkring Finland

Fr. Nielsens Artikel om Finland var et Ord i rette Tid.

Midt i al Hysteriet og den hykleriske Omsorg for finsk Demokrati og Frihed var det rigtigt at erindre om *Finland af 1918.*

Lad os bare ikke glemme, at det var den nuværende Øverstbefalende i Finland, General *Mannerheim*, der for 20 Aar siden arrangerede Masseblodbad paa 15,000 finske Arbejdere og lod ligesaa mange raadne op i Fængslerne. Hr. Mannerheim led ikke i generende Grad af Demokrati og Humanitet dengang, og han har jo aabent erklæret, at den nuværende Krig er en Fortsættelse af hans »Frihedskrig« fra 1918.

Nu sker det ganske vist med demokratisk Udhængsskilt, men med det *Indhold*, Hr. Mannerheims finske »Demokrati« hidtil har haft, er der ikke Grund til at tage Fraserne om Demokrati og Frihed alvorligt. *Fascist* er og bliver Finlands Magthaver.

Det finske »Demokrati« har været af egen autoritær Art ikke blot i 1918, men i alle Aarene derefter.

Enhver kommunistisk Partivirksomhed har naturligvis været forbudt og er blevet straffet med Fængsel og Tugthus i lange Baner.

Men heller ikke Finlands Arbejder- og Smaabondeparti fik nogen lang Levetid. Partiet blev forbudt i 1930, og dets 23 Rigsdagsmænd blev fængslet eller tvunget til at flygte ud af Landet. Hundreder af Partiets By- og Sogneraadsmedlemmer blev fjernet paa kendt fascistisk Vis. Lappofolkene afbrændte samtidig i Snesevis af Arbejdernes Forsamlingshuse og Trykkerier. Brandstiftelse er saaledes ikke nogen ny Beskæftigelse for disse Folk.

Det var ogsaa i 1930, at Lappo-Fascisternes Regering opløste den finske Fagbevægelse, der da talte op imod 100,000 Medlemmer, og som for det store Flertals Vedkommende var under revolutionært, ikke-social-demokratisk Førerskab.

Betegnende nok for den senere Udvikling tillod man dog fortsat Bestaaen og Nydannelse af Fagforeninger, der mødte med socialdemokratisk Ledelse.

At finske Arbejdere aldrig, saalænge Mannerheim-»Demokratiet« har regeret i Finland, har haft Ret til at vise deres røde Faner eller synge Internationalen, er ogsaa et betegnende Træk.

Uden Betydning er det heller ikke at erindre om, at kollektive Løn- og Arbejdsoverenskomster er en Sjældenhed i det Mannerheim'ske »Demokrati«. Til Gengæld er Udbytningen naturligvis skrappere end i noget andet nordisk Land.

Maaske vil disse Kendsgerninger ikke netop animere Finlands-Begejstringen blandt danske Arbejdere, men de giver Grundlag for en *klassemæssig* Bedømmelse af den sovjetrussisk-finske Konflikt.

Et Bidrag hertil kan man ogsaa faa ved at betragte Sammensætningen af de Kræfter, der nu iler Fascist-Generalen til Hjælp.

Folkenes Forbund rørte ikke en Finger for at komme det spanske Folk til Hjælp. Man fandt det faktisk helt i Orden, at spanske og udenlandske Fascister knuste Spaniens Demokrati og Frihed.

Leon Blums Frankrig opfandt og gennemførte sammen med *England* Ikke-Interventionen, der var et kraftigt Hjælpemiddel ved Spaniens Kvælning.

Sammen med det spanske Folks og Demokratis Bøddel *Franco* er de dog *nu* alle alvorligt og inderligt bekymrede for Mannerheim-»Demokratiet«s Skæbne.

For *Mussolini* er Finland naturligvis ensbetydende med Kampen for Civilisation, Kultur, Menneskerettigheder og Humanitet. Og derfor skal Mannerheim støttes med italienske Flyvemaskiner og »Frivillige« paa samme Maade — om ikke i samme Udstrækning — som Franco i Spanien.

Siger dette ikke tilstrækkeligt om *Indholdet* af finsk »Demokrati«?

Betragter vi de hjemlige Bogbrændere og Finlands-

venner, finder vi ogsaa her alskens Reaktion og Fascisme rigeligt repræsenteret. Vilfred Petersens Indbrudstyve og Fritz Clausens Nazister synes særlig ivrige for at komme finsk »Demokrati« til Hjælp.

Har alle disse reaktionære Damer og Herrer da helt ændret Sindelag, siden Spaniens Demokrati stred sin Dødskamp?

Slet ikke! Det klassemæssige Indhold i Spaniens Kamp var blot et ganske andet end det nu er i Finlands. *Derfor den ændrede Indstilling.* Man bryder sig Pokker om Frihed og Demokrati, men naar Pengesækkens Privilegium det ene eller andet Sted er i Fare, *saa* svulmer Harmen og Hjerterne!

Ellers ikke.

Danmarks Kapitalister samler nu Millioner ind, Nazisterne opretter aabenlyst Hververkontorer, og Grever og andet Bundfald rejser til Finland.

Altsammen for Demokratiets, Frihedens og Finlands Skyld.

Men — vel at bemærke — *det* Finland og *det* »Demokrati«, som bærer Navnet *Mannerheim.*

Det er et beskidt Selskab, danske Socialdemokrater er kommet i. *Ths. Pedersen.*

Der blev valgt!

Hr. Forbundsformand! Naar 1488 Medlemmer af vor Organisation har valgt at give Fr. Mehr endnu en Chance, saa maa Grunden vel nok være af en anden Beskaffenhed end lige netop din personlige Opfattelse af hele Sagen, og jeg vil igennem de følgende Linier forsøge at forklare en større Part af de 1488 Stemmers Mening om Sagen.

Vi erkender, at Fr. Mehr har begaaet Fejl i Tidens Løb, men samtidigt erkender vi ogsaa, at det ikke er hans Skyld alene. Vi vidste fra Start af, hvordan Manden var, og *vi var alligevel glade for at se ham paa Posten som vor første Arbejdsanviser.* Thi han har altid været Manden, der var beredt til at rage Kastanjerne ud af Ilden — for saavel den »Menige« som for de »Større«. — (Det saa vi bl. a. i Idrætshuset medio Marts 1939) og *han har vel ogsaa nok været Manden, der mangen Gang kom med Ideerne om at støtte Socialdemokratiet; — ergo —* helt misrøgtet sin Indflydelse og Stilling har han da ikke, man har altsaa godt kunnet *bruge* ham. *Og vi véd,* hvad du maaske ikke véd, at *hans nærmeste Medarbejdere har udtalt* til mangen Kollega, *at de gerne igen saa ham som Medarbejder i Evaldsgade.* Naar man hører dèt, og saa samtidig læser Udtalelserne i »Typ.-Tid.«s Nr. 49, Siderne 505, 507; Nr. 52, Siderne 537—38, ja saa siger man: det falder jo slet ikke i Traad med hinanden. Noget raaddent er der.

Og ganske rigtigt, du er inde paa noget af det rigtige i din sidste Artikel *»Der vælges«.* Du skriver, Organisationen taber Kraft og Anseelse; ja det gør den sandelig, *hvis Fr. Mehr ikke bliver genvalgt,* men jeg tillader mig dertil at bemærke, at saa har Hovedbestyrelsens 2 Medlemmer Axel Jensen og Werner Helmert og Afdelingsstyrelses-Medlem Georg Andersen haft Fornøjelsen af at udsprede nogle bevislig nederdrægtige Rygter, som ethvert Medlem med en Smule Omtanke kan se *er vitterlig Usandhed.* (Læs nemlig sidste Sætning 4. og 3. Linie *forneden* i »Typ.-Tid.« Nr. 49 Side 507 — læser man videre, ser man d'Herrer Hovedbestyrelsesmedlemmers egne Underskrifter.)

Næh, Hr. Forbundsformand, vil man være ærlig over for sig selv, saa kan man ikke den ene Dag skrive under paa eet og saa den anden Dag bagvaske videre. Deri giver du mig sikkert Ret! Det maa da enten være personlig uorganisatorisk Hævn eller digterisk Hykleri, der ligger til Grund dèr.

Men eet véd jeg — det er den Slags Ting, vort Forbunds Anseelse glider ud i Sandet paa.

1235, *Henning H. Jensen.*

Et sidste Svar til Peter Petersen

Jeg skulde egentlig ikke have indladt mig i videre Diskussion med Peter Petersen, da jeg anser en saadan for haabløs, men hans sidste Indlæg til N. Th. Svendsen, hvori jeg naturligvis ogsaa skulde have en Snert, kalder mig atter frem.

Det af Peter Petersen omtalte Skolekursus var arrangeret af Oplysningssekretæren — ikke af mig. For den Krone, hver Deltager maatte ofre, fik de udleveret »Tekniske Raad«, der ellers koster Kr. 2,50 og som er udgivet af Dansk Typograf-Forbund. Da tre af Deltagerne forlængst havde anskaffet denne Bog, kostede deres Deltagelse dem ikke en Øre. Da Peter Petersen i sit Indlæg giver det Udseende af, at jeg har tjent paa dette Skolekursus, skal jeg oplyse, at jeg ikke har modtaget en Skilling, hverken for dette eller for to tidligere Kursus (et i Falkonerallé og et i Evaldsgade), men tværtimod selv afholdt Udgifterne. Endvidere skal jeg gøre Peter Petersen opmærksom paa, at der ikke meldte sig to Deltagere, men *tolv,* til det første Hold, Resten af de anmeldte maa vente til næste Gang, da der ikke var Plads til flere. Se, dette er Sandheden om dette Skolekursus, og det forekommer mig, at Peter Petersen burde være bedre underrettet, før han stiller sig forarget an.

Dermed er Diskussionen med Peter Petersen fra min Side sluttet. *S. V. Rasmussen.*

Generalforsamlinger · Møder

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 16. December i Forsamlingsbygningen. Formanden, *Magnus Nielsen,* bød velkommen; til Dirigent valgtes *Hugger. Formanden* aflagde derefter Beretning, idet han refererede og kommenterede de i Kvartalets Løb indgaaede Skrivelser. Andespillet havde givet et Overskud paa ca. 370 Kr. Efter Formandens Beretning førtes nogen Forhandling angaaende et Tilskud til Lærlingeafdelingen. Forslagets endelige Behandling blev udskudt til Januar Generalforsamling. Beretningen godkendtes derefter enstemmigt. — Da den afgaaede Formand nægtede at modtage Genvalg valgtes G. Wendt til Formand med 8 Stemmer. Anton Andersen og J. Poulsen, der ikke ønskede at blive valgt, fik henholdsvis 5 og 3 St., 5 Stemmesedler var blanke. — Til Medlemmer af Bestyrelsen nyvalgtes Heinrich Hansen, Carl Erik Sørensen og G. Rosenberg. Anton Andersen nyvalgtes til Revisor. Som Repr. til Fællesorganisationen valgtes Formanden og Raun; Fællesbageriet: Formanden; Kontrahenter: Herman Jørgensen og Sufus Langhorn: Forsamlingsbygningen: Alle Medlemmer; Lærlingeafdelingen: Wendt; Fanebærer: Borgvold. — Til Biblioteket bevilgedes 25 Kr., D. U. I. 10 Kr., A. O. F. 10 Kr. samt 10 Kr. til Præmie i Teknisk Skoles Fagklasse. — Man drøftede derefter Fastelavnsfesten. — Generalforsamlingen var besøgt af 21 Medlemmer. —*n.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branchernes repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Paa Tærskelen.

1939 blev jo saa et bevæget Aar. De forskellige smaa Fremskridt, Aaret havde bragt os Arbejdere, blev knust eller i hvert Fald glemt, da Krigen i al sin Uhyggelighed atter brød ud over Europa. Det kan nu vel næppe være Branchespaltens Sag at beskæftige sig med Staternes Magtpolitik og vi maa derfor vende Blikket ind i vore egne Rækker og se, om vi muligvis, som Haandsættere, har noget at raabe Hurra for.

Da Aaret begyndte, havde vi Haandsættere 3 Brancheklubber, hvoraf i hvert Fald een skulde genopvækkes. Nu er vi 12 Haandsætterklubber, godt fordelt Landet over. Vi fik i September vor Landssammenslutning, saaledes at vort Brancheapparat nu er i Orden. Klubbernes Medlemstal er stadig øget til nu at være omtrent 900. Der vil altsaa i det nye Aar stadig være mange Kolleger udenfor, som det maa være Klubbernes Opgave at faa bragt med ind i Arbejdet. Klubdannelsen i sig selv er paa ingen Maade noget Maal, det kan kun være et Middel. Til hvad? Til at faa saa mange Kolleger som muligt aktivt interesseret i vort Forbunds og den øvrige Arbejderbevægelses Anliggender. Tiden medfører Specialisering og derfor maa vi passe paa i saa høj Grad som muligt at modvirke Ensidighedsskavankernes Følger. Vort Oplysningsarbejde maa, foruden de rent branchemæssige Opgaver, der af vort Forbund er blevet os paalagt, tage et videre Udsyn — baade Maskinsætteren og Trykkeren og alle de andre Brancher i og udenfor vort Forbund har samme Klassekrav; Fremmarch er et Fællesanliggende.

Rent branchemæssigt maa vi foruden den fagtekniske Virksomhed fortsætte Oplysningsarbejdet paa det fagpolitiske Omraade. Det er i alles Interesse, at vi forstaar at beregne vort Arbejdes Værdi. Gør din Pligt og kræv din Ret, siger et gammelt Ord. Tiden skifter saa hastigt og med den ændrer vore Arbejdsvilkaar og Arbejdsbetingelser sig, saaledes at stadig nye Problemer opstaar. Skal vi klare den fremover og stadig kunne bevare og styrke vor Medbestemmelsesret, er det en bydende Nødvendighed, at alle interesserer sig for Organisationen og dens Arbejde og Vanskeligheder.

I »Typograf-Tidende« og paa Medlemsmøder har i den senere Tid Maskinsætter-Haandsætterspørgsmaalet været under Debat. Brancheklubberne imellem har man vedtaget at nedsætte et Udvalg for om muligt at faa en Løsning paa dette Problem. Det bliver en Opgave i det nye Aar og det bliver *Samarbejde* om fælles Interesser.

Delegeretmødet vedtog, at Brancheklubberne i Forening med Forbundsstyrelsen til næste Delegeretmøde skal udarbejde et Forslag angaaende Forbundets Struktur. I sidste »Spalte« tilsagde en Artikel »Haandsætternes Landssammenslutning«s Vilje til at være med til en fornuftig Udvej. Skal Forbundets Struktur ændres og Administrationen have en, for de forskellige Omraader mere eller mindre tiltrængt, Modernisering, er vi med, naar blot Kollegernes Indflydelse og Medvirken sikres: naar vort faglige Demokrati derved udvikles.

I København skulde vi under normale Forhold have haft Tarifforhandlinger nu til Foraaret. Adskillige Ting havde vi haft at sætte paa Ønskesedlen. Prisstigningerne gjorde det imidlertid ønskeligt paa et tidligere Tidspunkt at faa Pengelønnen ændret og ved Vedtagelsen af Forslaget herom bortfaldt saa Muligheden for i nogen større Udstrækning at faa Ændringer gennemført. — Vi maa nu se at faa det mest mulige ud af Forholdene som de er og haabe paa, at vort Samfundssind ved Vedtagelsen af Overenskomsten og dermed vort Bidrag til Sikring af Virksomhedernes fortsatte Leveringsdygtighed vil betyde, at Beskæftigelsen kan opretholdes. Vi har tilstrækkelig mange Kammerater gaaende og haaber paa et Job.

— — —

Udsigterne fremover er ikke lyse, men ved kammeratligt Sammenhold og et ærligt Arbejde for fælles Interesser under den røde Fanes Mærke skal det ogsaa lykkes for os at ride denne haarde Storm af. *eh.*

Noget af det rigtige.

Den Serie Møder, B.- & A.-Klubben i København den 11. December afsluttede, bør, det byder den store Deltagelse og Interesse, der vistes, efterfølges af flere, af om ikke samme, saa dog lignende Art. B.- & A.-Klubbens Ledelse fortjener Tak derfor. Men — hold nu Flammen vedlige, udnyt den Trang, der faktisk blandt Kollegerne er til at tumle med Problemerne. Der er intet til Hinder for, at man gentager samme Møderække senere, men lad os nu faa nogle Møder om aktuelle Spørgsmaal, efterfulgt af Diskussion. Var det ikke noget med en — eller helst flere — Studiekredse med f. Eks. Organisationskundskab som Emne, altsaa Kredse, hvor Deltagerne virkelig faar Lejlighed til at arbejde med Stoffet og derved bliver i Stand til at skaffe sig den Viden, uden hvilken man ikke kan sætte sig ind i Foreteelserne af i Dag. Det har tit ærgret mig paa Møder at høre Talere fremsætte Udtalelser og Paastande, som de, hvis de havde haft nogen Viden om Baggrunden for disse, absolut ikke vilde have fremkommet med. Der er nok at granske i, og det var vel egentlig ikke for meget forlangt, at enhver ung — og ældre — Kollega f. Eks. satte sig ind i Arbejderbevægelsens og dermed ogsaa i hans eget Fags Historie, der dog er den naturlige Basis for Bedømmelse af, hvad der nu sker.

Altsaa: Styrelsen for B.- & A.-Klubben, bare paa med Vanten! Det skal nok vise sig, at Medlemmerne er »sultne«, naar bare Kosten indeholder de rigtige Vitaminer. *P. Sørensen.*

Mellembys.

Landssammenslutningen:

Formand: Hans Hansen, Kong Georgsvej 13, Odense.
Kasserer: C. J. Dreyer, Gartnergade 19, København N.

Klubberne:

Aarhus: Johs. Hansen, Lundbyesgade 24, Aarhus.
B.- & A.-K.: Erik Hansen, Magistervej 48, København NV.
Esbjerg: Sigurd Borch, Nørvang 11, Esbjerg.
Haderslev: Jep Paulsen, Maltrupvej 8, Haderslev.
Herning: Jens Rahbech, Dalgasgade 11, Herning.
Horsens: Sigvard Nielsen, Østergade 128, Horsens.
Kolding: Albert Jensen, Villa »Lykkebo«, Ternevej, Kolding.
Næstved: Peter Jensen, Ndr. Farimagsgade 4, Næstved.
Odense: Hans Hansen, Kong Georgsvej 13, Odense.
Randers: Reinh. Madsen, Østerport, Dronningborg, Randers.
Roskilde: Gunnar Alex Jensen, Vestergade 36, Roskilde.
Vejle: Otto Christensen, Rosenvej 26, Vejle.

Bog- & Akcidenssætterklubben i København.

Som meddelt i sidste Branchespalte afholdes Klubbens næste Sammenkomst *Lørdag den 20. Januar.*

Vi samles denne Aften i Slotskroen, *Vesterbrogade 204*, til en Nytaarssammenkomst. Der serveres Torsk, koldt Bord,

Ostepind, 1 Pilsner og 1 Snaps og Prisen bliver herfor Kr. 3,25. Forskellige Kolleger vil sørge for Underholdningen. Det bliver en Aften med den rette kammeratlige Stemning, og vi beder Kollegerne tegne sig hos et af Styrelsens Medlemmer eller paa Telefon Taga 4288 (bedst Kl. 18—19).

Generalforsamling.

Den ordinære Generalforsamling afholdes Tirsdag den 6. Februar i Rømersgade 22. Dagsorden bekendtgøres senere. Evt. Forslag bedes indsendt senest 2. Februar til Formanden.

Styrelsen.

Odense Haandsætterklub

erindrer om Generalforsamlingen paa Søndag. Mød alle.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Mens Aaret skifter.

Ved Siden af alt det, der nu sker i Verden, er det enkelte Menneskes eller den enkelte Gruppes Kampe og Besværinger saa uendelig smaa og lidet værd at paaagte. Men vi udgør dog alle en Celle — omend en ganske lille — indenfor det store Univers; vi er alle skabt til at leve, og derfor maa vi ogsaa søge at bevare Mulighederne derfor.

I det Aar, der nu er tilende, er der adskilligt at nævne, der var af Interesse for vor lille Kreds. Det første, og maaske ogsaa det største, er den *Bladordning*, der paa Grundlag af et Delegeretmødes Bestemmelse startedes med Begyndelsen af Aaret 1939. Forhistorien kender vi, og der er derfor ingen Grund til at erindre derom. Vi vil nøjes med at vurdere de Resultater, den gav. Og de er fattige og utilfredsstillende.

Erfaringerne fra det forløbne Aar har vist os, at hvad vi frygtede slog til. Vi fik ingen virkelig Glæde af den Ordning, vort Forbund skaffede os i Forbindelse med Oprettelsen af dets Oplysningsvirksomhed. Bladafsnittet blev til en Bastard, beklippet og beskaaret og fyldt med Klausuler, der har ytret sig som Udslet paa en daarlig Hud. Vort naturlige Bladomraade var forlængst inddraget, og »Grafisk Teknik« har ialtfald ikke kunnet give os noget af det tilbage, som vi har mistet. Det har vist sig, at den todelte Redaktion savner enhver indbyrdes Forbindelse og derfor er ganske ude af Stand til at skabe det rigtige Brancheorgan. For de øvrige Branchers Vedkommende blev Forholdet jo det, at de, hvad enten de havde Trang dertil eller ikke, skulde danne Brancheafsnit, og disse Bladafsnit blev alle i større eller mindre Grad Rudimenter af et levende Organ, og deres Stof kunde med samme Nytte have blandet sig med vort Forbundsorgans øvrige Stof.

Der var jo adskillige, ogsaa blandt vore Branchefæller, der gennem de forudgaaende Forhandlinger hævdede, at vi skulde kræve vort oprindelige Brancheorgan bevaret. Dette var efter vor Mening under de daværende Forhold umuligt, idet Forbundets Politik vilde have slaaet os ud, hvis vi ikke havde vist Villigheden til at gaa med. Vi har haft vor Paaskeuge, som vi skulde igennem, og vi vil nu efter Gennemlevelsen staa stærkere, naar vi kræver vort Brancheblad tilbage. Om Formerne, hvorunder dette skal ske, maa der forhandles.

Saa fik vi *Maskinsætterskolen*, der for Københavns Vedkommende blev forbundet med Aflæggelsen af en Maskinsætterprøve. Skolen har affødt en Del Bitterhed særlig blandt københavnske Maskinsættere, fordi man vil betragte den som en Opklækningsanstalt. En Opklækning har naturligvis aldrig været ønsket af Maskinsætterne, og en saadan har vi altid modarbejdet; derimod var der Lejligheder, hvor der indtraf saadanne Tilfælde, som nærede Ønsket om at organisere en tarifmæssig og forsvarlig Uddannelse. Og da Kravet fra Principalerne og fra vore Kolleger Haandsætterne om en Skole blev saa stærkt, at vi ikke kunde være det overhørigt, forhandlede vi os til Rette, saaledes at Fælleskravene forenedes. Og det vil sikkert efterhaanden vise sig, at Ordningen i Forbindelse med Maskinsætterprøven, og især naar denne bliver obligatorisk ogsaa for Provinsen, vil være til Fagets Gavn og virke baade betryggende og regulerende ogsaa med Hensyn til andre Krav, der maatte fremkomme angaaende videreført Uddannelse.

Fra Skolen i Sommer begyndte sin Virksomhed, indtil den foreløbigt indstillede Oplæringen, har ca. 20 Elever bestaaet Prøven. Man har maaske ikke noget Tal, der statistisk nøjagtigt viser, hvor stor den tidligere aarlige Tilgang til Branchen har været, men de fra i Aar nævnte Tal synes ikke at virke gruopvækkende. Samtidig er der Grund til med en landsomfattende Prøve for Øje at pege paa det Forhold, at af samtlige indstillede Elever var der ingen, der ikke bestod, men for et Par enkeltes Vedkommende er der taget Forbehold overfor en enkelt Del af Prøven, der betinges af en senere Fuldkommengørelse. Den Frygt, som blandt andre Provinsbogtrykkernes Repræsentanter havde for, at Prøven skulde være saa vanskelig, at den ikke kunde bestaas, har saaledes vist sig ugrundet.

Det tredie Punkt er Spørgsmaalet *Haandsætter og Maskinsætter*. Det vilde aldrig være blevet et Spørgsmaal i gode Tider. Kun fordi en mangeaarig ekstraordinær Arbejdsløshed, der i vort Fag særlig er gaaet ud over Haandsætterbranchen, har trykket Sindene, er den Misstemning fremkommet, der har givet sig Udslag i disse vistnok temmelig uovervejede Krav. Haandsætteren og Maskinsætteren er jo begge Sættere, til hvem der stilles de samme typografiske Krav. Den ene bruger Vinkelhagen og den anden Maskinen til Frembringelse af deres Produktion; den ene har lidt mere tarifmæssig Løn end den anden og maaske lidt lavere Arbejdsløshedsprocent. En Akcidenssætter har maaske ogsaa en højere Løn end Værksætteren, og Bladsætteren har maaske Lejlighed til at tjene lidt mere end de øvrige Haandsættere, men derfor vil man vel ikke kræve af dem, at de ikke maa arbejde ved det Fag, de har lært, hvad tilmed bestemmes i den Arbejdsoverenskomst, vi har med vore Principaler.

Det er en forbundsmæssig set uklog Stilling, Haandsætterne har taget til Maskinsætterspørgsmaalet; det er affødt af Krisen og vilde dø, hvis den mildnes. En Uddannelse af alle Haandsættere til Maskinsættere vilde være økonomisk uoverkommeligt og vilde være ganske formaalsløst saavel beskæftigelsesmæssigt som lønmæssigt set; i det sidste Tilfælde kunde det maaske føre til en Forringelse. De Udvækster paa de interne Arbejdsforhold, der imellem opstaar, kan fjernes ad anden Vej.

Det var disse tre Punkter, der væsentligt har beskæftiget os i det svundne Aar, og vi fører dem med os over i det ny til en forhaabentlig fredelig Løsning, samtidig med, at Forholdene derude i den store Verden vel en Gang fører fremad til Fred paany. *N. Th. S.*

Papirspræstationer.

Forretning er Forretning! hedder det, og vi sander det hver Dag, vi lever. Det er et af de Principper, der virker gevaldig med til at flosse vor Moral; men det bliver ikke anderledes. Naar en Mand kommer ind paa et Kontor og vil sælge, maa han begynde med sine Lovprisninger af Varen, og jo vanskeligere det gaar med

Afsætningen, jo mere stiger den udbudte Artikel i Fortrinlighed. Det fik endda være, hvis det kunde indskrænke sig til et Forhold mellem Sælger og Køber. Men naar en Ting en Gang er anskaffet og anbragt i en Virksomhed, saa udvider Forholdet sig til at omfatte endnu en Part, nemlig Arbejderen. Nu kræver Køberen af ham, at han skal indfri de Løfter, som Sælgeren har givet. Chefen kan jo ikke gøre det selv; han maa have sine Folk til det, og naar de ikke kan faa *det* ud af den Maskine eller den Reservedel, som blev bebudet ved Købet, saa er det naturligvis Arbejderen, der ikke duer. Sjælden sker det, at en Principal først spørger sin Arbejder om Betimeligheden af en Erhvervelse, og sker det, saa blegner sædvanligvis Sælgeren. Vi har Værkstederne rundt omkring fyldte med al saadan Ragelse, der ingen Værdi har, medens man kan mangle de værdifuldeste Brugsgenstande. Mon ikke vore Chefer i Almindelighed en Gang kunde lære at lytte lidt mindre til Agenternes Sirenetoner og lidt mere til de Folk, der ved det praktiske Arbejde skal skaffe Resultaterne frem.

Fag og Folk.

Vi kære Mennesker. Der er en Arbejdsplads et Sted ude paa den fede danske Muld, hvor Plovjernet — naar det er heldigt — finder Guldhorn, og hvor Vikingestene staar Vagt. Paa denne Plads arbejder to Mennesker; de sidder ved Siden af hinanden fra Morgen til Aften Aar ud og Aar ind, men de mæler aldrig et Ord sammen. De gaar og kommer som stumme og taler kun, naar der kommer en tredie i deres Nærhed. Den ene holder af en Cigaret, men det kan den anden ikke lide, og da Tobaksrygning er forbudt i Arbejdslokaler, er det en god Gerning at anmelde Kollegaen for Fabriktilsynet, hvilket altsaa pligtigt udføres med det Resultat, at Forbryderen faar sin fortjente Straf i Form af en Bøde. Og derpaa arbejder de to uforstyrret videre. Det drejer sig om et Par af vore Kolleger i et Maskinsætteri her i Danmark; men det kunde jo ogsaa være sket mellem et Par Halenegre i Salomiland — skønt . . . nej det kunde det bestemt ikke.

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. S. V. Rasmussen, Ingerslevgade 160, V. Telf. Eva 278 y.

Instruktionskursus i Nakskov. Som kort refereret i sidste Numer afholdtes Søndag den 26. November 1939 et Instruktionskursus paa »Vestlollands Avis« i Nakskov, arrangeret af Oplysningsvirksomheden, hvori ca. 20 Maskinsættere fra Maribo og Nakskov deltog. Kredsformanden, *A. Th. Madsen*, Maribo, bød velkommen til de mødte, særlig til Møller-Madsen, Odense, og udtalte Haabet om, at det ogsaa denne Gang som altid naar M.-M. leder Instruktionen, maatte blive udbyttegivende for Kollegerne; takkede Red. Juul-Christensen, som var kommet tilstede, fordi Bladet havde stillet Lokaler og Maskiner til Raadighed. Red. *Juul-Christensen* bød derefter velkommen paa »Vestlollands Avis« og udtalte Ønsket om, at det maatte blive nogle udbytterige Timer for Maskinsætterne, og meddelte samtidig, at Bladet vilde være Vært ved en Kop Kaffe, Øl og Cigarer.

Møller-Madsen tog derefter fat paa Instruktionen, som fulgtes med stor Interesse og varede 3 Timer, kun afbrudt af en Pause, hvori Kaffen indtoges. Flere af de tilstedeværende rettede Forespørgsler og demonstrerede Standsninger, som de havde være udsat for; efter at M.-M. havde besvaret Forespørgslerne, sluttede *A. Th. Madsen* med en Tak for Instruktionen og til »Vestlollands Avis« for Gæstfriheden. Samtidig rettede han en Opfordring til dem, som ikke var Medlemmer af Landssammenslutningen, om at melde sig ind i denne. Derefter holdtes Frokostpause.

Efter Pausen holdtes Generalforsamling i 4. Kreds. *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Aar og oplyste herunder, at der ikke i Nykøbing F. var Medlemmer af Landssammenslutningen. I den paafølgende Diskussion deltog *Hugger, A. Andersen, K. Larsen, Beeken, Møller-Madsen* og *Formanden*. Beretningen toges derefter til Efterretning. — Til Formand genvalgtes A. Th. Madsen, Maribo. — Det vedtoges at forhøje Kontingentet med 10 Øre Kvartalet. — Under Eventuelt udtalte *Møller-Madsen* sin Forundring over, at der ikke var flere Medlemmer i 4. Kreds; i de øvrige Kredse var saa godt som alle Maskinsættere Medlemmer, og i Øjeblikket var der kun to Byer i Provinsen, som stod udenfor Landssammenslutningen, nemlig Silkeborg og Nykøbing F. *Beeken* oplyste, at i 6. Kreds samledes Kollegerne til Sommerudflugt og kammeratligt Samvær ved Instruktionerne; var forbavset over den ringe Tilslutning her i Kredsen. — *Formanden* sluttede derefter Generalforsamlingen med en Henstilling om at agitere for øget Tilgang af Medlemmer.

Møller-Madsen gennemgik derefter kort Tarif-Afsnittet for Maskinsættere og besvarede enkelte Spørgsmaal angaaende Fortolkningen. *Formanden* bragte, da Møller-Madsen skulde rejse, denne en Tak, fordi han var kommet tilstede, hvortil Forsamlingen sluttede sig.

Det kammeratlige Samvær fortsattes endnu nogle Timer, indtil de øvrige Kolleger rejste, alle enige om at have tilbragt en udbytterig og fornøjelig Dag i Kollegers Selskab. —*n.*

Indgaaede Kontingenter: December 7.: Bornholm (Oktober Kv.) 8,50. — 14.: Horsens (Juli og Oktober Kv.) 18,00. — 15.: Roskilde (Juli og Oktober Kv.) 7,00. — Slagelse (Oktober Kv.) 10,00. — 20: København (Oktober Kv.) 150,00. — 23.: Randers (Oktober Kv.) 11,00. — 27.: 4. Kreds (Juli og Oktober Kv.) 14,50. — 29.: Hjørring (4. Kv. 1939) 10,00.

København, 30. December 1939. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

Maskinerne i 1939. Til Trods for al den Elendighed i det økonomiske Liv, der fortælles om, og de daarlige Tider for Faget, har Aaret, der gik, foruden at fortsætte Etableringen af nye Virksomheder og derved flyttet en Portion Kolleger over i Mestrenes Rækker, ogsaa ført mange nye Sættemaskiner til Landet. Der er foregaaet adskillige Installationer i København, men betydelig flere ud over Landet. Antagelig paa Grund af noget, der hedder Valutaforhold, er det særlig de Maskintyper, der har kunnet indføres over England, der har lagt deres Velsignelse over Danmark.

Apropos Arbejdsanviserpladsen. Om den ledige Stilling som Arbejdsanviser konkurrerede 3 Haandsættere, 4 Trykkere og 5 Maskinsættere. Og saa siger man endda, at vi Brancheegoister danner en enig Blok.

Praktiske Vink.

— Den Matrice, der falder paa Gulvet og ikke samles op, kan komme til at koste mange Timers Omsætning.

— En stram Linie er som en stram Kone. De skaber begge Ufred i Huset.

— Prøv altid Udstøderen efter en Formatskiftning. Een Gang glemt kan blive den, der bringer Ulykken.

— Husk, at een Draabe Olie paa urette Sted kan smitte ti Sæt Matricer.

— Hvilken *Lighed* er der mellem et Barn og et Akselleje? De mangler begge to noget, naar de skriger.

— Og hvilken *Forskel* er der? Barnet skubber Kanden fra sig, naar det ikke behøver mere, men det gør Lejet ikke.

Spørgsmaal og Svar.

— Maskinen, som ellers støber godt, giver spidse Linier, saa Satsen maa strimles op i Bunden. Jeg har forsøgt at stille paa Knivene, men saa tager de ikke af Rillerne. Hvad gør jeg ved det? *J. H.*

Svar: Knivene skal jo behandles forsigtigt. Det omtalte Tilfælde maa fremkomme ved, at den højre (løse) Kniv er for skarp, og derved suger Linien til sig ved Udstødningen. Stum Kniven lidt med en Oliesten, og Ondet vil sikkert forsvinde. *S. V.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Et Aar.

Midt i en Jerntid, hvor Vold og Undertrykkelse overalt sejrer over Ret og Frihed, hvor Krig og Djævelskab hærger Europa og hvis videre Forløb og endelige Afslutning ingen endnu er i Stand til at forudsige, forekommer det En, at de Problemer, vi beskæftiger os med, er saa uendelig smaa.

Og dog: Er det ikke saadan, at man herhjemme ligesom kan mærke, at Reaktionen er ved at løfte Hovedet. Trods Regeringens Foranstaltninger for at hindre Profit- og Spækjægere i at udplyndre den arbejdende Befolkning som under den forrige Krig, bliver man ikke særlig overbevist om, at de skønne Ord om Borger- og Samfundssind tages alvorligt af den Befolkningsdel, der sidder paa Flæsket. Storbøndernes Trusler, samt Storkapitalens almindelige Angreb paa Smaakaarsfolks Leveniveau tyder ikke paa, at vi skal vente, at Røde Kors' Fyndord »I Krig og Fred Barmhjertighed« skal trykke Overklassen.

Det maa derfor staa enhver klart, at vi kun har os selv at stole paa. Den danske Fagbevægelses Styrke turde ogsaa være en Garanti for, at Levevilkaarene for Arbejderklassen vil forblive taalelige. Men for at den skal blive det, er ubrydeligt Sammenhold nødvendigt.

Den mindste Slingren i Rækkerne vil uden Tvivl blive udnyttet af vore Modstandere. Lad indbyrdes Strid om Smaatterier være et tilbagelagt Stadium. Den Tid burde være forbi, hvor Arbejderne kan tillade sig den Luksus at staa splittet. Eksemplerne fra Udlandet bør være nok til at overbevise os om dette.

Naar jeg henvender mig til Trykkeriarbejderne, saa er det fordi vort Forbunds sidste Delegeretmøde paalagde vor, og de øvrige Brancher, gennem »Typ.-Tid.« at gøre en Indsats.

Et Aar er gaaet siden Brancherne paabegyndte dette Arbejde. Maaske har vi ikke naaet det, vi gerne vilde; dog er der Grund til at tro, at vi med Kollegernes Bistand i det kommende Aar vil kunne finde det helt rigtige.

Lad os da ved Aarsskiftet give hinanden Haandslag paa, at vi i det kommende Aar, alt hvad vi evner, hver paa sin Plads vil arbejde for Fred, vort Forbund og vor Klasse og dermed for hele den lidende Menneskehed.

Godt Nytaar! *V. Willadsen.*

Illoyal Konkurrence.

Jeg har i forskellige Numre af »Typ.-Tid.« læst Annoncer af næsten ens Ordlyd, nemlig:

Provinsianer. Hurtig og dygtig Annonce- og Akcidenssætter søger Arbejde straks eller 1. Januar. Evt. som Trykkeriarbejder. Gode Referencer. Billet, mrkt. o. s. v.

Og jeg tillader mig at spørge, om »Typ.-Tid.«s Ekspedition ikke i Fremtiden kunde skaane Trykkeriarbejderne for den Slags illoyal Konkurrence, da der jo desværre selv gaar saa mange af vore Kolleger arbejdsløse.

Naar vor Afdelingsformand før har svaret os negativt paa vort Spørgsmaal om at nægte faglærte at trænge ind i vor Branche, kan vi vel i det mindste forlange, at Forbundet tager Hensyn til os, at det tilbageviser Annoncer, hvor faglærte søger Arbejde som Trykkeriarbejdere gennem »Typ.-Tid.«.

C. Jørgensen.

„Arbejdsløshed — Beskæftigelse"

er Titlen paa det Foredrag, *C. J. Dreyer* holder for Trykkeriarbejderne i Aften Kl. 20 i Evaldsgade 3.

Enhver Trykkeriarbejder er velkommen. *Styrelsen.*

Aabent Brev til William Andersen!

Gode Kollega! Det har været en stor Vederkvægelse for mig at erfare den Interesse, hvormed du har fulgt mig i min — hm — skal vi sige »fanatiske Kampagne imod Maskinsætterne«. At du alligevel *ikke* har forstaaet et Muk af, hvad jeg har skrevet om i Forbindelse med Problemet »Haandsætter-Maskinsætter«, faar man desværre et altfor tydeligt Bevis for, ved i »Typ.-Tid.«s Numer 50 at læse din korte, men meget »filosofiske« Randbemærkning, hvis Indhold — efter min ringe Mening — omtrentlig nærmer sig det tanketomme.

Det er saa Pokkers let at komme med Stikpiller om, hvad jeg, — eller andre — eventuelt er Mand for at klare! Denne specielle Taktik synes at være yndet, især naar der er Mangel paa saglige Argumenter, *men maaske har du saadanne paa Lager til senere Levering?*

At ville forbyde Haandsætterne Adgang til at lære Maskinsætning, har aldrig været paa mit Program. Det vilde jo ogsaa være rent ud i det blaa. Det er jo en Selvfølge, at man ved Maskinsætteruddannelser bruger fagligt uddannede Folk, men til Gengæld er jeg Modstander af dette, at Maskinsætterne nu og da optræder som *det de har været* — og paa denne Maade gør en hundredtallig Flok af ledige Haandsættere endnu mere overflødig end den er i Forvejen. I Maskinsætterkredse gør en lignende Tankegang sig gældende, f. Eks. hos Peter Petersen, der bl. a. skriver: »*Vi Maskinsættere paaberaaber os vor Ret til Arbejdet ved Maskinen — naturligvis med en til Behovet svarende Tilgang af nye Maskinsættere —, men dette forudsætter naturligvis, at Maskinsætteren ikke periodevis giver Gæsteroller i Haandsætteriet — dér har han intet at gøre.*«

Jeg har ogsaa haft Lejlighed til at drøfte Problemet med ledige Maskinsættere, og paa en Forespørgsel fra min Side, om de kunde tænke sig at beskæftiges som Haandsættere, har jeg faaet Svaret: »Det kunde da aldrig falde os ind — der gaar jo nok af arbejdsløse indenfor Haandsætterbranchen, saa hvorfor ødelægge deres Chancer!«

En unødvendig og skadelig *Overproduktion* af maskinelt uddannede Sættere vil kunne undgaas, ifald Tilgangen blev reguleret i Forhold til det for Tiden værende Behov!

Da det ikke er min Mening at ville fylde »Typ.-Tid.« med »højtflyvende eller tragiske« Indlæg, vil jeg tillade mig den Frækhed at slutte.

Iøvrigt har jo »vor fælles Ven og forhaabentlig store Ideal«, N. Th. S., paa en fin Maade søgt at gyde Olie paa

de oprørte Bølger. En saa venskabelig Henstilling efterkommer man naturligvis med Glæde, selvom man ganske privat gaar og mumler: Tal, Herre . . . din Tjener hører . . . og tier. Thi Tavshed er Guld!

Næste Gang du føler Trang til at mixe lidt populær Filosofi sammen, da vær venlig at gøre det *lidt mere forstaaeligt*. Du maa jo huske paa, at der er Grænser for, *hvor meget jeg er Mand for at klare . . . uden din Hjælp!*

Med særdeles kollegial Hilsen

Bebel Sørensen.

Ondt og godt i Skift og Blanding

Aaret gik og Aaret kommer,
Solen sank og Sol staar op —
lysest Glæder, sortest Kummer
sendtes over Sjæl og Krop,
sendtes til os Smil og Taarer,
Handlings Renhed eller Snavs,
Ord der mildner, Ord der saarer
højlydt, stille eller tavs.

Paa en Jord, hvor Livet raser,
rammer bitterligt og ondt,
slider Sjæl og Sind i Laser
og som i hvert Døgns Sekund
drypper over Folk og Lande,
i et dødsens arrigt Spil,
lede Ords og Kriges Brande
og med Sot og Nød dertil.

Ondt og godt i Skift og Blanding!
Men fra denne Aarets Fart
maa vi sikre os en Landing,
bjærge os en Livets Part.
Her er nok for Mund og Hænder,
nok af Penge, Lys og Mad,
saa at hver Gang Solen tænder
os en Dag — at vi da glad

kunde slaa os ned ved Bordet,
gaa til Skovs, ad Vej og Sti,
tale Ret og Krav i Ordet,
tale, handle, gaa os fri,
fri som i det Aar, der ligger
nu hos andre gangne Aar —
at det Aar, der kommer, skikker
os de samme frie Kaar.

Paa den Jord, der kunde være
Glædens Timer, Lykkens Dag,
saa vort Aar blev let at bære,
let for Kvinde, Mand og Fag —
gaa jer ad den Vej, der peger
imod Fred og gode Kaar,
saa der kan til os, Kolleger,
blive vel et bedre Aar.

Johannes Schmidt.

Hovedbestyrelsens Redegørelse

I Nr. 49 af »Typ.-Tid.« fandtes en Redegørelse fra Hovedbestyrelsen i Anledning af Afskedigelsen af Arbejdsanviseren. — Der var sket det mærkværdige, at Københavns Afdeling paany indstillede den hidtidige Arbejdsanviser til Valg.

Det kunde se ud som om en stor Del af Medlemmerne har mistydet Hovedbestyrelsens Redegørelse. Denne var virkelig ikke nogen Spøg, men en saglig Meddelelse til Medlemmerne, holdt i en nøgtern og lidenskabsløs Form — givende de Oplysninger, som man nu engang paa den Maade kan publicere.

Det kan da umuligt være saa mange Medlemmers Mening, at vore øverste Tillidsmænd skal have fuldstændig frit Spillerum til at lade haant om al Sømmelighed og tilsidesætte alle Pligter med Hensyn til Forbundets Arbejde.

Det forekommer mig at kunne faa uhyggelige Konsekvenser, saafremt noget saadant uden videre skulde tolereres. Og mon ikke man ved nærmere Eftertanke maa give Hovedbestyrelsen Ret i, at for vor egen og for vort Forbunds Skyld skal og maa der trækkes visse Grænser, som ikke kan overskrides.

Det er misforstaaet Demokrati, Frisind — eller hvad man nu vil kalde det, ved paa Trods at ville tilsidesætte Hovedbestyrelsens Henstilling i denne Sag. Alle disse Kræfter, der er sat ind her, burde spares og sættes ind paa Felter, der bærer fremad. Lad os ærligt og nøgternt være enige om det.

Aarhus, i December 1939. *Aage Larsen.*

Vi kan ikke vedblive at snakke

Kun de, der er slaaet med den Blindhed, som er Tilintetgørelsens Forløber, kan opfatte den civilicerede Verdens febersyge Pulsslag blot som en forbigaaende Virkning af kortvarige Aarsager. Mellem vore demokratiske Ideer og vor aristokratiske Samfundsordning er der en uforsonlig Strid. Vi kan ikke gøre Landets Børn til stemmeberettigede Borgere og saa give dem Landevejen til Hjem. Vi kan ikke vedblive at opdrage Drenge og Piger i statelige offentlige Skoler og siden nægte dem Retten til ærligt at tjene deres Brød. Vi kan ikke vedblive at snakke om Menneskerettigheder og samtidig fornægte Menneskene Ret til Skaberens Gaver.

Men dersom vi, medens det endnu er Tid, adlyder Retfærdighedens Bud, dersom vi har Tiltro til Friheden og følger dens Veje, da maa de Kræfter, som nu truer, blive Midler for Fremgangen. Tænk paa de Kræfter, der nu gaar til Spilde, de umaadelige Kundskabsfelter, der endnu staar tilbage at udforske, de Muligheder, om hvilke de vidunderlige Opfindelser i dette Aarhundrede blot giver en svag Anelse. Naar Nøden er tilintetgjort, Havesygen forvandlet til ædle Lidenskaber, naar det Broderskab, som Ligheden afføder, er traadt i Stedet for Misundelse og Mistro, naar de aandelige Kræfter er frigjort ved Kaar, som giver selv den ringeste Hygge og Fritid, hvo kan da maale den Højde, til hvilken vor Civilisation kan svinge sig? Tanken fattes Ord! Det er Guldalderen, som Digtere har sunget om og begejstrede Seere forudsagt i Billeder. Det er det herlige Syn, som altid har foresvævet Menneskene i vekslende Straaleglans. Det er, hvad han saa, hvis Øjne paa Patmos var lukte i Henrykkelse.

. . . Det er Fredsfyrstens Rige. *Henry George.*

Carl Emil Bynck død

Ved Efterretningen om C. E. Byncks Død bryder et Væld af Minder frem hos en meget stor Kreds af ældre Kolleger. Thi skønt han i sin Færd altid var beskeden og tilbageholdende, blev han dog i sit lange Liv en kendt Mand indenfor Forbundet.

Bynck lærte Faget i en Provinsby, men vendte tilbage til sin Fødeby København og arbejdede mange Aar i Græbes Trykkeri, indtil han for en Menneskealder siden kom til Nielsen & Lydicke, hvor han virkede, til han omtrent 75 Aar gammel lagde op og nogen Tid efter fik Bolig i Typografernes Stiftelse i Boyesgade. Han blev nær 84 Aar gammel.

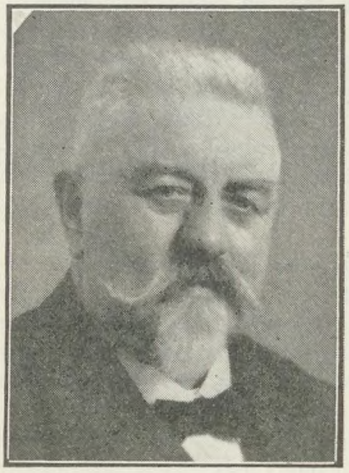

Bynck var i sine unge Dage som saa mange i hine Tider konservativt indstillet og blandt dem, som gik ind i »Ny typografisk Forening«, men ikke af de fanatiske, ingen Kampnatur. Han forstod Udviklingens Lov og lærte af den. Hans Syn ændrede sig — maaske ogsaa fordi han paavirkedes af Ungdommen, som han gerne sluttede sig til.

Bynck havde Interesse for Sygekassevæsen og var i mange Aar i Styrelsen for den gamle Arbejdersygekasse af 1853. Ogsaa i Typografernes Enkekasses Styrelse har han haft Sæde og en Periode — efter Ny Forenings Tilslutning til Forbundet — i Afdelingsstyrelsen.

Ved de gamle »Arbejdsløshedsfester«, hvortil Initiativet var opstaaet indenfor Sangforeningens Kreds, havde han Del i Arrangementet og Uddelingen af Hjælp til trængende Kolleger, et Arbejde, som han fandt stor Glæde i at udføre.

Det er vel ogsaa nok som aktiv Mand indenfor Sangforeningen, at Bynck var bedst kendt. Allerede i 1878 meldte han sig til Optagelse og var Medlem til sin Død, de sidste 25 Aar som Æresmedlem. Kassererposten var ham betroet i en Aarrække i Firserne og Halvfemserne. I langt over 50 Aar uden nogen Afbrydelse sang han med til Aarsfesterne og svigtede iøvrigt aldrig, naar der kaldtes. Man skulde se ham her blandt »Veteranerne«, naar der var Fest paa Salen: Alb. Auener, Jul. Andersen, Arnold Larsen, Axel Guldbrandsen, »Skorstensfejeren« og flere. Det var et prægtigt, et festligt Kompagni. Ved alle de store Sangfester var Bynck en sikker Deltager.

For de Unge havde han stor Interesse og tog sig kammeratligt af dem, naar der var Sangøvelser. Han ejede et muntert, let sarkastisk Lune, Sprogkundskaber, Sans for Humør og megen Kultur. Selv op mod 70 Aar kunde han være med til i en lille Revyspøg at tone frem i Gutenbergs Skikkelse og med sin sonore Basstemme fremsige en manende Appel til Nutidens Bogtrykkere.

Byncks sidste Aar blev ikke uden Sorger, og en haard Asthma var til meget Besvær. Døden kom da med en mild Haand. Ved Bisættelsen i Bispebjerg Krematorium Nytaarsaftens Dag, hvor Afdelingens Fane og Sangerbanneret paraderede, tog en stor Skare den sidste Afsked med den trofaste Kollega og Sangkammerat. Efter at Koret havde sunget, udtalte Sigv. Hellberg, der ogsaa selv er blandt de aktive Sangere, nogle Mindeord paa Forbundets og Sangernes Vegne. C. E. Byncks Minde vil bevares og æres iblandt os. *Niels Nielsen.*

Valget af Arbejdsanviser

Undertegnede anbefaler i den elvte Time saavel københavnske som Provinskolleger at give **O. Møller-Madsen** deres Stemme. Som en god Kollega og Kammerat er han kendt trindt om, og hans personlige Egenskaber borger for, at vi i ham faar en Mand, der vil kunne udfylde Pladsen som Anviser som sig hør og bør.

Derfor stem paa *O. Møller-Madsen!*

Svendborg, 29. Decemher 1939.

M. P. Nielsen. P. Hansen.

*

Vi Undertegnede anbefaler Kollegerne at stemme paa **O. Møller-Madsen** som Arbejdsanviser.

Halvor Hansen, Vejle. N. Chr. Andersen, Kolding.
Fr. Chr. Flade, Haderslev.

*

Ærede Kolleger! Det har nu vist sig, at et stort Antal Medlemmer har stemt paa Fr. Mehr, og derved tilkendegivet, at de ikke har forstaaet de egentlige Grunde for hans Afskedigelse og derfor modarbejder det organisatoriske Formaal, der var tilsigtet med Afskedigelsen, nemlig at opretholde de organisatoriske Forretningers bedst mulige Funktioner og hindre vedvarende Misrøgt af et betroet Tillidshverv.

Ved denne Afskedigelse er der fastlagt en Retningslinie, der viser, at der ikke er Forskel paa om Arbejdspladsen er Forbundskontoret eller et Trykkeri. Skal vor gamle Organisation bevare sit gode Omdømme udadtil, og skal vor Organisation stadig være vort Middel til at varetage vore fælles Interesser paa en Maade, der er moralsk uangribelig indadtil som uadtil, anser undertegnede Tillidsmænd paa københavnske Trykkerier det for nødvendigt at anbefale vore Kolleger Landet over *ikke* at stemme paa Fr. Mehr som Arbejdsanviser.

Martin Rasmussen, S. L. Møller.

Denne Opfordring er tiltraadt af Tillidsmænd fra følgende Trykkerier: S. L. Møller, J. Jørgensen & Co., F. E. Bording, Dyva & Jeppesen, Andersen & Pedersen, J. H. Schultz Bogtrykkeri A/S, O. C. Olsen & Co.

Trykkeriarbejdernes Klub

I Aften Kl. 20, Evaldsgade 3

C. J. Dreyer taler om

Beskæftigelse — Arbejdsløshed

Efter Foredraget Diskussion.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Forretningsudvalgsmøder

19. December 1939.

1. To Medlemmer ansøger om Forlængelse af hvilende Ret. — Bevilges i det ene Tilfælde.

2. Fra Haandsætternes Landssammenslutning er fremsendt Love. — Henlægges til nærmere Overvejelse.

3. En Resolution fra et Møde af arbejdsløse i København. — Henlægges.

4. Skrivelse fra De samv. Fagforbund om Dyrtidstillæg til Lærlinge. — Spørgsmaalet bringes frem i Det faglige Udvalg.

5. Med Dansk Litograflaug har været ført Forhandling om Tiltrædelse af Provinstarifen. — Forhandlingerne fortsættes efter Nytaar.

6. Skrivelse fra Kolding Afdeling vedr. Gutenberg-Jubilæet i 1940. — Til nærmere Overvejelse.

7. Skrivelse vedr. Indrejsetilladelse til Danmark for en slovakisk Kollega. — Svar afsendes.

8. Henvendelse vedr. Anbringelse af nogle af Forbundets Pengemidler i to Provinsbanker. — Der søges nærmere Oplysning i begge Tilfælde.

9. Københavns Nattevagt sender Tilbud om Vagt-Tilsyn af Forbundets Ejendom. — Henlægges.

10. De samv. Fagforbund holder Generalforsamling i Maj 1940. — Til Efterretning.

11. Skrivelse fra Personalet paa Bornholms Avis med Forespørgsel om Forretningsudvalgets Stilling til evt. Arbejde paa Skift. — Kan ikke tillades.

12. Indstillingerne til Juleunderstøttelse behandledes.

13. Spørgsmaalet om Regulering af Arbejdsløshedsunderstøttelserne i H. t. Ændringerne i Arbejdsløshedsloven drøftedes. — Sagen afgøres — naar alle Forhold er undersøgt — af Forbundsstyrelsen.

Nær og Fjern

25-Aars Jubilæum. Den 12. Januar kan Maskinsætter *Aage Andersen* fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse paa Aarhuus Stiftstidende. Jubilaren, som er meget afholdt og interesseret i sine Kollegers Ve og Vel, har i 23 Aar uafbrudt haft det ikke altid behagelige Job at være Personalets Tillidsmand, et Hverv, som han har udført med stor Dygtighed. Det er derfor Personalets stille Haab, at Andersen ikke maa trættes, og man skimter allerede i Horisonten det næste Jubilæum i 25 Aar som Tillidsmand, hvad der antagelig er ret sjældent. I den lokale Styrelse har Aage Andersen ogsaa haft Sæde. — Til Lykke, Aage! *M. E. H.*

Aarbogens Ferielegater. Ved den Dags Dato foretagne Lodtrækning vandtes de 200 Kr. paa Nr. *2174*, de 100 Kr. paa Nr. *1543*.

København, den 27. December 1939. *K. A. Jørgensen.*

Gevinsterne kan afhentes hos *Svend Johansen*, Evaldsgade 3, København N., fra Provinsen kan den Side med Numeret blot indsendes og Pengene sendes.

Finlands-Indsamlingen. Lister kan fremdeles erholdes paa Kontoret. Naar Listerne har faaet paategnet de Bidrag, man vil give, bedes Liste og Beløb afleveret paa Kontoret. Kvittering vil blive givet i »Typ.-Tid.«.

Nu stiger Kaffen ogsaa. Kaffehandlernes Motivering for Forhøjelsen er den, at de handlende ved Rationeringen har faaet en mindre Omsætning, og derfor maa Avancen være større.

Naar blot et lignende Forhold kunde indføres for de *Arbejdere*, der kun har Arbejde en Brøkdel af Aarets Dage — altsaa: mindre Arbejde større Fortjeneste.

Der klages over, at vi her i Landet spiser for lidt Smør, og for at animere Befolkningen til at spise noget mere af denne sunde Føde har Lovgivningsmagten nu bestemt, at Smørprisen yderligere skal forhøjes. Og det skal jo nok hjælpe! Jo vist er vi værdige Efterkommere af de gamle Molboer.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Lidt om Nytaarsfesten.

Den — med saa megen Ros omtalte — aarlige Nytaarsfest afholdes Lørdag den 20. Januar Kl. 20 i Borgernes Hus, Rosenborggade 1.

Da det har vist sig, at Tilstrømningen til denne Fest nærmest er — om man saa maa sige — kolossal (ca. 200 gik sidste Aar forgæves), har vi i Aar lejet 2 Sale. *Sid Merriman* (8 Mand) vil spille i den store Sal, og til den lidt mindre Sal har vi engageret *Robert Hansens Swing-Band* (4 Mand).

Festen indledes med en lille — men yderst udsøgt — Jazz-Koncert spillet af *Sid Merriman* og med Refrainsang af *Gull Maj* og *Inger Andre*.

Ind imellem Koncerten vil *Liva Weel* synge Viser og *Henning Schramm* parodiere.

Det bliver en rigtig Typograf-Lærlingefest med Masser af godt Humør.

Derfor, Kammerat, hvor vil det være at snyde dig selv, dersom du ikke hurtigst muligt sikrer dig en Billet. Og er du ny i Afdelingen, saa tænk tillige paa, hvilken glimrende Anledning denne Fest er til at lære en Mængde fremtidige Kolleger at kende.

Billetter (à 1 Kr.) og Program faas paa Kontoret — og det er sikrere at købe i Aften end at vente til næste Fredag. *c. a.*

Aarhus Lærlingeafdeling.

Søndag den 3. December afholdt Afdelingen Besøg paa Hammerschmidts Kliché-Fabrik. Under Hr. Hammerschmidt og Tegner Sørensens Ledelse besaa de ca. 40 fremmødte Deltagere med stor Interesse Fabriken. Formanden takkede for Gæstfriheden, og Hr. Hammerschmidt for Besøget ved at give Afdelingen 25 Kr. til at købe en Forfriskning for; den blev indtaget i »Folkets Hus«. *Erling By Jensen*, Sekr.

Odense Lærlingeafdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 8. December paa den ny Forsamlingsbygning.

Formanden, *Mogens Mikkelsen*, forelagde det eneste Punkt paa Dagsordenen, om »Oprettelse af en passiv Afdeling«. Forslaget blev enstemmigt vedtaget. Efter Generalforsamlingen fortalte Typograf *Aage Wilh. Pedersen* om en faglig Studierejse til Tyskland han havde foretaget. Det interessante Foredrag var ledsaget af gode Lysbilleder. Da Foredraget var forbi, underholdt en Kammerat med Historier og Viser, der gjorde stor Lykke. Som en morsom og værdig Afslutning paa Aftenen fortalte Sekretæren for Dansk Typograf-Forbund, *Svend Johansen*, om typografiske Udtryk og hvorledes de var opstaaet. Til Slut takkede Formanden dem, der havde gjort Aftenen interessant og morsom. *H. J.*

Horsens Lærlingeafdeling

holdt Lørdag den 9. December sin 10 Aars Stiftelsesfest paa Hotel »Bristol«. Kl. 17 samledes man om et veldækket Middagsbord. Formanden bød velkommen og Festtalen holdtes af Maskinsætter *Niels Andersen*, den første Tilsynsførende i Lærlingeafdelingen, der bl. a. talte om Nødvendigheden af at dygtiggøre sig, saa man kunde tage Kampen op i vore Dages haarde Konkurrence. Han motiverede til sidst et Leve for Foreningen. Derefter havde Fagforeningens Formand, *Rich. Rasmussen*, Ordet for ogsaa at hylde Foreningen. — Kl. 23 samledes man om Foreningens sidste Traktement og Kl. ca. 24 sluttede den vellykkede Stiftelsesfest. *»Den madglade«.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. December: Svendborg 500,00; 28. December: Faaborg 169,55; Lyngby 100,00; Maribo 200,00; Roskilde 200,00; 29. December: Hobro 200,00; Ribe 150,00; 2. Januar: Kolding 432,45; Varde 500,00.

København, den 2 Januar 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Kaj Walther Schilling udl. 29. 12. 39 hos O. C. Olsen (arb. s. St.), Hj.arb. Anders Carl Nielsen (Duplextrykkeriet).

Randers: Paal. Dorthea Pedersen.

Tiltraadte

København: 7377 Chr. Madsen fra Rejse (Fædrelandet), 5397 Kaj Persson fra Fabriksarbejderne (arbl.), 5483 Niels Christensen fra Hjørring (arbl.).

Aalborg: 3874 Sigurd Mortensen (arbl.), 3533 Gunner Gersov (arbl.), 7631 Frantz Thor (arbl.). Aarhus: 5797 Laust Chr. Vistisen (Demokraten), 5227 Alice Jensen (arbl.), 4731 Elna Christensen (arbl.). Hjørring: 3137 Emry Larsen (arbl.). Holstebro: 6430 Hans Chr. Jensen (arbl.), 7625 Hugo Stabehl (arbl.), 5954 Vagn Raunborg (arbl.). Kolding: 7254 Svend Sørensen (arbl.), 5917 Einar Sørensen (arbl.). Roskilde: 4839 Edith Larsen (arbl.). Slagelse: 6227 Johs. Nielsen (Sorø Amtstidende). Svendborg: 3142 Aage Mikkelsen i Pl. Sønderborg: 7306 Chr. Kolmos (arbl.). Vejle: 7663 Oluf Jensen (arbl.).

Fratraadte

København: 5342 J. Holmgren til Aarhus.

Aalborg: 5227 Alice Jensen til Aarhus (arbl.), 3533 Gunner Gersov til København (arbl.). Aarhus: 4324 Carl Stampe-Madsen (overfl. til Arbejdslederne). Hjørring: 4731 Elna Christensen til Aarhus (arbl.), 5483 Niels S. Christensen til København (arbl.). Holstebro: 3496 Hans Nik. Christensen til Lemvig (arbl.). Kolding: 7625 Hugo Stabehl til Holstebro (arbl.), 5954 Vagn Raunborg til Holstebro (arbl.), 6303 Svend Rasmussen til Fredericia (arbl.), 3142 Aage Mikkelsen til Svendborg (arbl.), 7254 Svend Sørensen paa Rejse. Nyborg: 3874 Sigurd Mortensen. Nykøbing F.: 6229 Carl A. Müller til Stubbekøbing (arbl.). Odense: 3218 Oluf Pedersen paa Rejse. Skive: 7898 Bjarne Johnsrud til Viborg (arbl.). Slagelse: 7862 Keld-Magnussen paa Rejse. Svendborg: 5917 Einar Sørensen til Kolding (arbl.).

Udmeldte

København: 4566 Ova Munk Andersen (Fratr. Faget), 7298 Helge Thomsen (Bogtrykker).

Nykøbing M.: 6614 Georg Nielsen (Bogtrykker).

Døde

København: 3149 Werner Holmbech, 8270 C. F. Bynch.

Sygemeldinger

Sygdomstilfælde skal omgaaende meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

KLUB-ANNONCER

Liva Weel
Henning Schramm
Sid Merriman
Gull Maj
Inger André
Robert Hansen

synger, spiller og parodierer ved Lærlingenes

NYTAARSFEST

Lørdag den 20. Januar Kl. 20
i Borgernes Hus, Rosenborgg. 1

2 Sale
2 Orkestre

Billetter à 1 Kr. paa Kontoret Fredag Aften Kl. $17^{1}/_{4}$—$18^{1}/_{2}$.

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Ordinær Generalforsamling

afholdes

Søndag den 21. Januar Kl. $10^{1}/_{2}$ Fm. i Boulevard Palæets Selskabslokaler, Hammerichsgade 14.

Foreløbig Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Eventuelt. — Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, skal indsendes til Formanden senest 10 Dage forinden.

Efter Generalforsamlingen afholdes *den aarlige Frokost:* Koldt Bord med varm Ret, Øl og Kaffe. Pris pr. Kuvert Kr. 5.50. — Klubben yder Tilskud. — Arbejdsløse Medlemmer deltager gratis, naar det rettidig anmeldes. Anmeldelse om Deltagelse i Frokosten sker til Formanden, *S. V. Rasmussen*, Ingerslevgade 160^{3}, Tlf. Eva 278 y, *senest Tirsdag den 16. Januar.*

Stafet
Corps 36—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Ung Typograf
(Provinsianer) søger Plads 15. Januar eller 1. Februar. Billet, mrkt. »200«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps Skrivemaskineskrift
10 lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 2 *København den 12. Januar 1940* *67. Aargang*

Den kære Oplysning

Dag for Dag blir Livet gjort fladere,
klogere blir vi, men ikke gladere.
Holger Drachmann.

Hvad er Oplysning, og hvad er dens Maal?

Oplysning er vel Kendskab til den Verden, vi lever i, og til det Liv, vi selv har. Og dens Maal maa vel være at gøre Menneskene lykkeligere.

Da det primitive Menneske fandt Ilden, skete der noget, der hjalp det til at leve Livet lykkeligere. Fra Stenalderfolket gennem Jernalder og Bronzealder indtil vor elektriske Tid er der foregaaet en stadig fremadbærende Oplysningsbevægelse, der gennem Opfindelser og Opdagelser har haft som Maal at gøre Menneskene lykkeligere og gøre dem Jorden underdanig.

De første Menneskers første Opfindelser skabtes af Trangen til at leve — paa en Tid, hvor der var opfundet for lidt. De sidste Menneskers sidste Opdagelser skabes ogsaa af Trangen til at leve — fordi der er opfundet for meget. Nu slaar vi hinanden til døde — i Krig og i Fred — fordi vi har lært os selv til Overflod.

Oplysningens Historie er Historien om Konen i Muddergrøften.

— — —

Der kommer vel en Dag, da Mennesket griber sig selv i Lokken og spøger, hvad al den Oplysning er værd. Og saa vil Mennesket komme til den Erkendelse, at vi antager ikke al denne Viden for denne Videns Skyld; vi antager den for Kampens Skyld, Kampen for Livet.

Der staar en Mand paa en Tribune og øser ud af sine Kundskaber. Og du lytter. Du sluger det, der bliver sagt, med aabne Sanser; du grifler det ned, du gemmer det i din Hjerne, for det gør dig klogere. Og jo klogere, du bli'r, des bedre er du understøttet i Kampen for Udkommet. Men der staar en Mand ved Siden af dig, og han skal ogsaa leve. Og selv om I begge to er dobbelt saa kloge som I behøver at være for at leve et jævnt og muntert, virksom Liv paa Jord, saa maa han alligevel søge at blive endnu klogere end du, for saa har han den største Chance. Thi Verdens Herrer spørger ikke, om du kan sy et Par Sko, der er behagelige at gaa i, men de spørger, om du kan gøre det hurtigere og bedre end den, der kan gøre det bedst. Kan du det, saa faar du Lov til at sy dem, og saa kan den anden gaa. Indtil han bliver saa klog, at han kan vippe dig igen.

Se, saadan spiller Livet med alle os Idioter — paa Oplysningens Harpestreng.

— — —

Det var nok ikke paa den Maade, Oplysningens Pionerer havde tænkt sig Endemaalet for deres Værk.

En af dem har sagt, at bedre end al den skematiske Oplysning er Oplysningen om Livet; det vil sige: Livsglæden, Lykken, Friheden og Arbejdet først og fremmest.

Oplysning er Kultur, Oplysning er Folkeaand og Folkesind. Den skulde hjælpe os til at bygge sunde og gode Hjem, — og den er blevet til en Nervekrig mellem Mennesker, der trænges omkring et Spisebord.

Oplysning maa være Livet paa det jævne og ikke i det himmelblaa. Livet i Mark og Skov og ved Fad og Krus med vore kære og vore Venner mere end i Æterens uudgrundelige Rige. At blive fuldkommen ved den Gerning, man har valgt sig uden at blive hverken en Erasmus eller en Kujon — og saa forresten vide lidt om alt det øvrige til Husbehov.

Den megen Skolestue gør Mennesker stærke i Teorierne, men svage i de hjælpende Krav. Den gør dem mægtige under Arbejdsgiverens Tag, men magtløse indenfor den Cirkel, hvor deres egne Munde skal mættes.

Lad os for et enkelt Eksempels Skyld bevæge os paa et Omraade, vi alle forstaar. Naar Samfundet under demokratiske Former arbejder for en stærkere Socialisering, saa maa Tanken om Medstyre indenfor alle praktiske Erhverv følge dermed. En Tarif eller en Arbejdsoverenkomst skal ikke blot interessere os ved Kravet om en Krones Lønforhøjelse eller en Arbejdstidsnedsættelse, men vi skal indleve os i dens Aand, saaledes at vi kan erfare og tilegne os dens Værdier. Det er rigtigt, at vor Organisation skal gaa i Spidsen for Hævdelsen af en Tarifs Efterlevelse, og at vore Tillidsmænd skal videreføre dette Arbejde hver paa sit Arbejdssted, men det vigtigste er dog, at vi selv er saa meget Mandfolk og har saa megen nødvendig Sans for det økonomiske Liv, at vi gør en personlig Indsats med

Hensyn til denne Opfattelse og — vel at mærke — hævder den overfor vore Arbejdsgivere. Det er Oplysning.

Vi er ikke Fjender af den tekniske Udvikling; vi tager den som den Realitet den er. Vi kan beundre den, men vi kan ikke forherlige den; dette vil vi først kunne gøre, naar vi ved Demonstrationen af f. Eks. en Maskine kan tilføje: Dette vil altsaa medføre en kortere Arbejdstid for os, eller: Vi vil herved kunne opnaa saa megen mere personlig Fortjeneste — eller lignende.

Oplysning er det at løfte den laveste Klasse op til den højeste Selvstændighed — saaledes som det for Eksempel har været Tilfældet med Bonderejsningen. Der kom fornylig ved en Lejlighed en Udtalelse, der lød: Naar man er Arbejder, kan man ikke gaa hos Wivex. — Der bor en Slave i de Ord. Det er den Slags, der vil bevare Klasseskellet i al Evighed. Der maa ikke findes andre Hensyn end moralske eller økonomiske, der kan afholde os fra at »gaa hos Wivex«. »Folke-Ferie« er maaske nok en gavnlig Institution, men vi burde kunne holde Ferie uden denne.

Som det er gaaet med Oplysningen, gaar det ogsaa med Humaniteten. Vi lever i en Tid, hvor Menneskelighed bliver haanet og trampet paa, og hvor den forlorne Humanisme hæves til Ærens Top. Vi tolerer al den Kollegialitet, der i det daglige hindrer os i at løfte os selv og vor sociale Anseelse. Vi er Kammerater, der forstaar hinanden? Nej, vi er Selvmordere i den sociale Kamp.

Ved et Stævne — for Eksempel et Højskoleophold — bliver det store Udbytte aldrig Undervisningen, der proppes i Individet paa en Maade, som den ene har noget Udbytte af og en anden ingen. — Med det samme vi bevæger os paa denne Kant saa tillad et Spørgsmaal: Hvorfor skal al saakaldt Højskoleundervisning altid kredse om Emner, der ligger indenfor det faglige og politiske Omraade? Hvorfor behøver Deltagerne her ikke at erfare noget om alle Livets øvrige Temaer, saasom: Litteratur, Musik, Kunst iøvrigt, Haandværkets og Teknikens Historie, Rejselivet, Sport, Sandhedslære, Hygiejne, for blot at nævne enkelte Emner. — Nej, det største Udbytte, det, der faar den bedste oplysende Betydning, det kommer frem imellem Timerne, i det personlige Samvær, ved Baalet ved Stranden, paa Bænken i Parken, omkring Bordet i Haven, ved Havn og Fjord og Skov. Det fødes gennem Minderne, efter at man har taget Afsked — disse Minder, der varmer Sindene og gør alle de bløde Haandtryk ærlige.

Ad de Veje, vore Ledere nu fører os, bliver vi maaske klogere, men vi bliver (her bander jeg!) ikke gladere.

N. Th. Svendsen.

Fra den øvrige Verden

Underskud i Understøttelseskasserne

Paa Grund af de ugunstige Tider med den megen Arbejdsløshed har de rumænske Typografers Organisation hele det sidst forløbne Aar haft Underskud i deres Understøttelseskasse. En Urafstemning fornylig om, hvorvidt man skulde foretage en Nedsættelse af Understøttelserne eller en Forhøjelse af Kontingentet, gav 3/5 af Medlemmernes Stemmer for en Forhøjelse af Kontingentet, saaledes at det samlede Kontingent til Organisationen nu andrager 10 pCt. af Minimumslønnen.

Litografernes Kollektiv-Overenskomst er den 15. Oktober opsagt af Arbejdsgiverne, og da Størstedelen af Rumæniens Litografer — navnlig i Hovedstaden — staar udenfor Organisationen, er der ikke megen Udsigt til, at Overenskomsten bliver fornyet.

Iøvrigt er de rumænske Arbejderorganisationer i de nye Love om Fagorganisationer anerkendte uden nogen Betingelser, og de fortsætter deres Tilværelse uhindret; deres store Vanskeligheder skriver sig udelukkende fra Forretningslivets Stagnation og de iøvrigt ugunstige Tider.

Det internationale Typograf-Sekretariat.

Sekretariatskommissionens Møde den 21. December 1939 indledtes med Oplæsning af en Meddelelse om, at det jugoslaviske Typografforbund har skænket 10.000 Dinarer til det internationale Hjælpefond samt en Meddelelse om, at Forretningsudvalget for det engelske Typografforbund »Natsopa« har besluttet at yde et Bidrag til det internationale Hjælpefond paa 100 Lst. »Natsopa« har i Anledning af Forbundets 50-Aars Jubilæum udsendt et prægtigt Festskrift, der paa en smuk og værdig Maade skildrer Forbundets Udvikling gennem de forløbne 50 Aar.

Efter at Forsamlingen havde takket hjerteligt for de til Hjælpefondet ydede Bidrag, aflagde Kollega von Haesendonck udførlig Beretning fra det Møde, den internationale Fagcentral havde afholdt i Brüssel den 17. November 1939, ved hvilken Lejlighed von Haesendonck repræsenterede det internationale Typograf-Sekretariat. Forsamlingen takkede von Haesendonck i hjertelige Vendinger saavel for Beretningen som for hans uselviske Arbejde ved Overtagelsen af dette Hverv som Sekretariatets Repræsentant.

Fra Argentina forelaa Meddelelse om, at fire Organisationer indenfor de grafiske Fag, af hvilke de to allerede i Forvejen var tilsluttet det internationale Sekretariat, havde sluttet sig sammen i en Enhedsorganisation med Sæde i Buenos-Aires. Det var med Glæde, Kommissionen tog denne Meddelelse til Efterretning og sendte et Telegram med Kommissionens bedste Ønsker for den nye Enhedsorganisations Fremtid.

Derefter oplæstes Beretninger fra forskellige Lande med Oversigt over de paagældende Organisationers Virksomhed siden Krigens Udbrud. Det belgiske Typografforbund har haft store Vanskeligheder at kæmpe imod; men man har stadig med største Opmærksomhed vaaget over Opretholdelsen af de hidtidige Arbejdsbetingelser. Fra Elsass-Lothringen var modtaget Beretning om Vanskeligheder ved Evakueringen i Krigens første Dage, Vanskeligheder, der stillede meget store Krav til Orga-

Dansk Typograf-Forbund

Husk Feriemærker,

naar en Plads fratrædes! Det indskærpes, at saavel Feriebog som Feriemærker skal være *de for Bogtrykfaget autoriserede* (ikke Postvæsenets Bøger og Mærker).

For mdl. og kv. Hjælpearbejdere i københavnske Stentrykkerier erholdes *Feriekort* i Stedet for Feriemærker (men ogsaa her gælder det, at det skal være de af Organisationerne godkendte Feriekort). Vi gengiver omstaaende saavel Feriebøger som -Mærker og -Kort for København.

København, den 8. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

Afspasering af Overarbejde

finder Sted i Tiden 15. Januar—14. Februar. Ved Fratrædelse skal eventuelt Overarbejde være afspaseret senest den eller de sidste Dage før Fratrædelsen.

Overarbejdsjournalerne skal være ført à jour pr. 31. December og skal vise, *hvad* den enkelte Arbejder ved Aarets Slutning faar udbetalt kontant samt hvor mange Dage han i ovennævnte Tidsrum vil have at afspasere (og paa hvilke Dage). Journalen bedes kontrolleret af Tillidsmænd (Inkassatorer) paa de enkelte Trykkerier. Journalen skal være den for Bogtrykfaget autoriserede.

København, den 8. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

Blokade

Da Indehaveren af *Ørbæk Bogtrykkeri*, Ørbæk, ikke har villet afgive Tarifunderskrift, er al Tilgang af organiseret Arbejdskraft forbudt.

København, 8. Januar 1940.

P. F. V.
Ths. Pedersen.

nisationen og Sammenholdet, der dog bestod Prøven med Glans; fra de skandinaviske Lande forelaa ogsaa udførlige Beretninger om de Foranstaltninger, der er iværksat til at hindre de værste Følger af Krigen.

To Emigranter i Frankrig havde sendt en velbegrundet og velanbefalet Ansøgning om Hjælp, og Kommissionen vedtog at bevilge dem hver en Pengeunderstøttelse af det internationale Hjælpefond, ligesom Kommissionen billigede de af Sekretariatet foretagne Skridt til at skaffe Emigranter Ophold i forskellige demokratiske Lande.

Bogbinder-Internationale meddelte Kommissionen, at Forretningsudvalgsmødet i Brüssel den 18. November 1939 med Glæde havde modtaget Indbydelsen fra Typograf-Internationale om en Konference til Oprettelse af en samlet Internationale for de grafiske Fag.

Det blev nu overdraget Typograf-Sekretariatet at forelægge Kommissionen egnede Forslag til Sagens Løsning, saa snart Svaret fra Litograf-Internationale foreligger; hvorefter alle tre Sekretariater og øvrige i Betragtning kommende Instanser vil blive underrettet af Kommissionen.

Til Slut behandledes nogle Sager i Anledning af Aarsskiftet — vedrørende Opkrævning af Kontingent fra nogle Forbund, der endnu staar i Restance, samt vedrørende Kongresprotokollen, og saaledes endte Jubilæumsaarets sidste Sekretariatskommissionsmøde.

Socialpolitik i det tredie Rige

Paa Grund af den i sin Tid i Tyskland bestaaende store Arbejdsløshed blev Kontingentet til Arbejdsløshedsforsikringen forhøjet til 6 pCt. af Lønnen. Disse høje Kontingenter har Arbejderne og Funktionærerne maattet betale ogsaa i de sidste 6 Aar, skønt Arbejdsløsheden stadig blev mindre og tilsidst var meget ringe. De gjorde det dog i Forventning om, at de i Tilfælde af Arbejdsløshed vilde være beskyttet mod den værste Nød. De indbetalte Kontingenter beløber sig til flere Milliarder.

Ved Krigens Udbrud gik ogsaa i Det tredje Rige Arbejdsløsheden voldsomt i Vejret. De arbejdsløse troede nu, at de uden videre var berettiget til Understøttelse. Nazisterne gjorde dog dette Haab til Skamme, idet de indbetalte Milliardbeløb slet ikke forefindes. De er anvendt til Oprustningen og Forberedelse af Krigen.

Hidtil havde enhver arbejdsløs Ret til 6 Ugers Understøttelse. Man har med et Pennestrøg afskaffet denne Ret. Selv Personer, der gennem 12 Aar har erlagt deres Kontingent Uge for Uge og Maaned for Maaned, har ikke mere noget Retskrav paa Understøttelse.

Efter de nye Bestemmelser har nemlig kun »trængende« Ret til Understøttelse. Da ethvert Selvstyre er afskaffet, er det udelukkende de nazistiske Myndigheder, der undersøger og afgør, hvorvidt en arbejdsløs er trængende. Den Arbejder, der lige siden Lovens Ikrafttræden har betalt sit Kontingent til Forsikringen, erholder nu ikke en Øre mere i Understøttelse end den Detailhandler, der gaar til Kontrol, fordi hans Forretning er blevet lukket, og som aldrig har betalt en Øre i Kontingent til Arbejdsløshedsforsikringen.

I denne Forbindelse kan det endnu bemærkes, at ogsaa Opsigelsespligten er blevet ophævet straks efter, at Arbejdsløsheden viste stigende Tendens. Arbejdere og Funktionærer er ikke mere beskyttet af den lovlige Opsigelsespligt, og ogsaa de tilsvarende Bestemmelser i de saakaldte Tarifordninger er sat ud af Kraft. Det er nazistisk Socialpolitik og tysk Krigssocialisme.

(I. F. C.).

Afdød Kollega

Tirsdag den 2. Januar 1940 afgik Trykkerfaktor *Carl Vilhelm Celinder* ved Døden, kun 52 Aar gammel.

Celinder har siden 1923 arbejdet i Anton M. Jensens Bogtrykkeri i Admiralgade. Celinder, der var Medlem af Dansk Typograf-Forbund, har altid vist sig som en god Kammerat og Kollega, og han har aldrig gjort Forskel paa nogen. Paa Arbejdspladsen og ved Personalesammenkomster har Celinder altid været med og blandet sig mellem Personalet.

Celinder har kun været syg kort Tid, og det kom derfor ganske uventet, da vi hørte om hans Død.

Han var paa Vej til sit Arbejde, men naaede ikke derned. — Vi vil altid huske ham og ære hans Minde.

Begravelsen fandt Sted Søndag den 7. Januar fra Søndre Kapel, Vestre Kirkegaard, hvor Afdelingens Fane sænkedes over hans Grav. *Sv. P.*

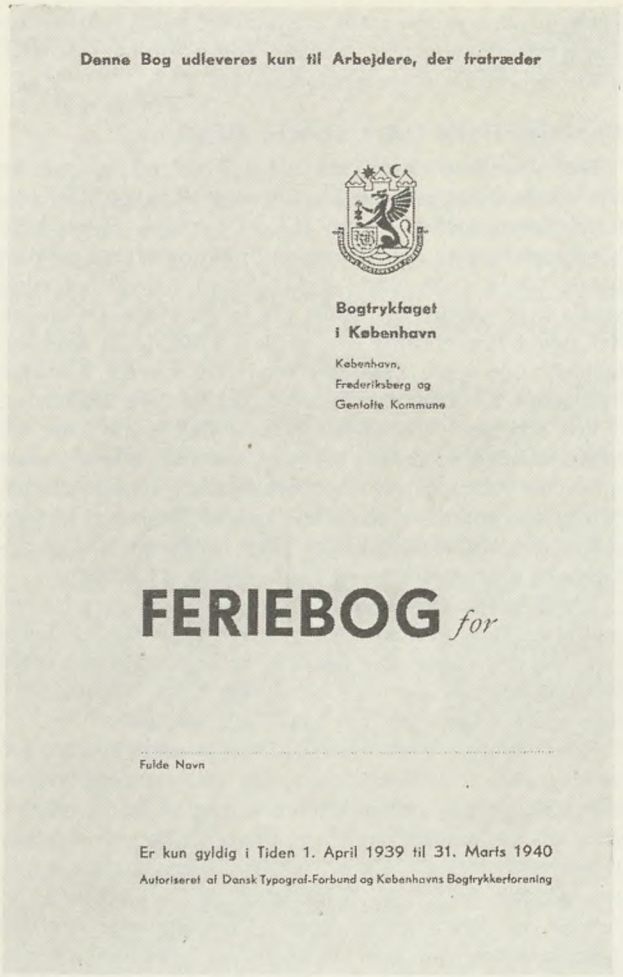

Denne Bog udleveres kun til Arbejdere, der fratræder

Bogtrykfaget
i København

København,
Frederiksberg og
Gentofte Kommune

FERIEBOG *for*

Fulde Navn

Er kun gyldig i Tiden 1. April 1939 til 31. Marts 1940

Autoriseret af Dansk Typograf-Forbund og Københavns Bogtrykkerforening

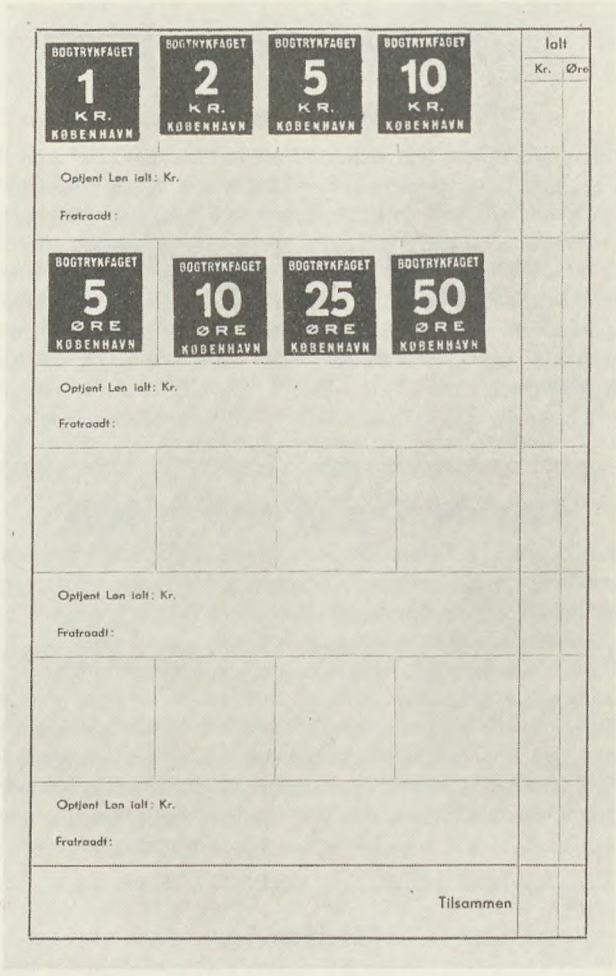

BOGTRYKFAGET 1 KR. KØBENHAVN
BOGTRYKFAGET 2 KR. KØBENHAVN
BOGTRYKFAGET 5 KR. KØBENHAVN
BOGTRYKFAGET 10 KR. KØBENHAVN

Ialt
Kr. Øre

Optjent Løn ialt: Kr.
Fratraadt:

BOGTRYKFAGET 5 ØRE KØBENHAVN
BOGTRYKFAGET 10 ØRE KØBENHAVN
BOGTRYKFAGET 25 ØRE KØBENHAVN
BOGTRYKFAGET 50 ØRE KØBENHAVN

Optjent Løn ialt: Kr.
Fratraadt:

Optjent Løn ialt: Kr.
Fratraadt:

Optjent Løn ialt: Kr.
Fratraadt:

Tilsammen

Den autoriserede københavnske Feriebog for Bogtrykkerier.

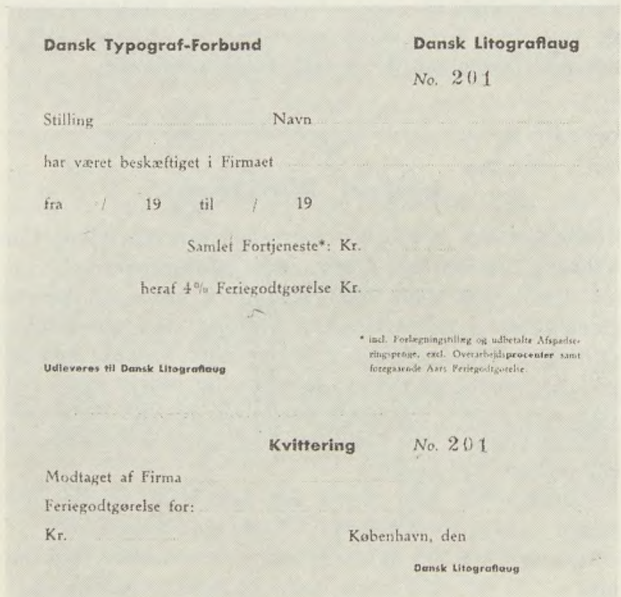

Dansk Typograf-Forbund **Dansk Litografiaug**

No. 201

Stilling ..... Navn .....

har været beskæftiget i Firmaet .....

fra / 19 til / 19

Samlet Fortjeneste*: Kr. .....

heraf 4% Feriegodtgørelse Kr. .....

* incl. Forlegningstillæg og udbetalte Afspadseringspenge, excl. Overarbejdsprocenter samt foregaaende Aars Feriegodtgørelse.

Udleveres til Dansk Litografiaug

Kvittering *No.* 201

Modtaget af Firma .....

Feriegodtgørelse for: .....

Kr. ..... København, den .....

Dansk Litografiaug

Det autoriserede københavnske Feriekort for Stentrykkerier.

Generalforsamlinger · Møder

Roskilde Lokalafdeling

afholdt sin aarlige Generalforsamling Lørdag den 16. December 1939 paa »Fjordvilla«. Formanden bød velkommen. Til Dirigent valgtes Thv. Andersen. *Formanden* aflagde Beretning. I November Maaned havde været afholdt Filmsaften med Andespil og efterfølgende Dans, hvortil der havde været god Tilslutning. Nogle Cirkulærer angaaende Forhøjelse af Understøttelsessatserne, Pristalsreguleringen, Overarbejdstillæg og Juleuddelingen toges til Efterretning. — Mellem Bladene havde der i den sidste Tid været en livlig Udveksling af Matricer, hvilket havde bevirket, at flere Haandsættere var blevet udelukket fra nogle Ugers Arbejde. Generalforsamlingen vedtog, at Bestyrelsen skulde optage en Forhandling med Bogtrykkerforeningen angaaende dette Spørgsmaal. — Beretningen godkendtes. — Kassererens Løn fastsattes til Kr. 260,00 aarlig. — Til Bestyrelse genvalgtes Rotvitt Pedersen (Formand), Evald Petersen (Kasserer), Thv. Andersen, Wald. Rasmussen og Marius Nielsen. Repræsentant til Lærlinge-Afd.: Frits Nielsen. Revisorer: Mardahl og Svend Møller, Suppleant: Svend Fischer Olsen. Fanebærer: Wm. Andersen. — *Poul Andersen* henstillede, at Afdelingen supplerede Juleunderstøttelsen med 5 Kr. *Wald. Rasmussen* svarede hertil, at Bestyrelsen havde tænkt paa et Tillæg, men havde ment, at det vilde være mere tiltrængt lidt senere paa Vinteren. — Generalforsamlingen sluttede med et fælles Kaffebord, hvorved Folketingsmand *Wm. Villumsen*, der som Formand for Soc. Forening havde ønsket at komme til Stede, gav en politisk og økonomisk Oversigt og opfordrede alle Medlemmer at tilslutte sig Soc. Forening.

Finland

To Indlæg i »Typ.-Tid.«s Nr. 1/1940 om Finland og danske Arbejderes Stilling til den Kamp, dette Land fører mod Russerne, er Anledningen til, at jeg slaar i Skrivemaskinens Tangenter. Det ene havde jo direkte Adresse til mig — hvorfor saa ikke tage det andet med.

Georg Mathiesen vil have et Møde med et Forbundsstyrelsesmedlem som Indleder, fordi Forbundsstyrelsen har bevilget 5000 Kr. til det finske Bogarbejderforbund i de for dette Forbunds Medlemmer saa vanskelige Tider. Det bliver i Mathiesens *Omskrivning* til en Bevilling til militære Formaal — til Oprustning af forskellige Landes Militærvæsener osv. osv. — Den er for tyk, Georg Mathiesen, den kan du vist ikke forlange et Møde paa! Næh, lad os tage Diskussionen i dette Blad, der kommer alle vore Kolleger i Hænde.

Og dermed vender jeg mig til Ths. Pedersen, hvis Artikel ikke er meget klarere — fordi han blander Folkenes Forbund, Frankrig, Franco, Spanien, Mussolini, Vilfred Petersen, Fritz Clausen og meget andet sammen og kalder sin Artikel: *Omkring* Finland.

Næh, lad os tale *om* Finland, *om* Rusland og om vore *klassemæssige* Interesser i den Forbindelse.

Vi kan stille Spørgsmaalene op saaledes: Hvilke klassemæssige Interesser (internationalt og nationalt for finske Arbejdere) stod paa Spil? Var de finske Arbejdere saa utilfredse med det borgerlige Demokratis Udvikling, at de var villige til en revolutionær Kamp for en Sovjet-Republik eller en anden Form for socialistisk (resp. kommunistisk) Samfundsordning? Er det en saadan Frigørelseskamp, Russerne fører paa de finske Arbejderes Vegne (og med Støtte af disse). — Eller er det Ruslands Interesser *som Stat*, man nu varetager? Var det egentlig *det*, den røde Arme skulde bruges til?

Internationalt og nationalt ønsker ingen Arbejder, at Fascismen skulde erobre Finland, der siden 1918 støt har arbejdet sig hen til et Demokrati, der ganske vist ikke gav Plads for et kommunistisk Parti. At der i den mellemliggende Tid har været en Bondebevægelse (Lappo), der ønskede at slaa Arbejdernes politiske og faglige Organisationer i Stykker, men ikke fik Held med sig, ja, det kan vel ikke gøre de *opnaaede* Resultater ringere — tværtimod.

Da Russerne endnu ikke havde fundet paa, at de vilde have Støttepunkter i Finland, kunde *»Arbejderbladet«* ogsaa anerkende de demokratiske Fremskridt, der var sket gennem 20 Aar. Jeg citerer fra *»Arbejderbladet«* 8. December 1937:

»I disse Dage sender, det arbejdende Folk i hele Skandinavien, sin Hilsen til, det finske Folk, som kæmper for Frihed, Selvstændighed og Fred. Vi lykønsker det til de Resultater, der hidtil er opnaaet, og ønsker det Udholdenhed, Fremgang og hurtig endelig Sejr.«

Men det var jo i 1937. Forholdene kan ændre sig hurtigt. Bare et Aar betyder meget. Er noget sket i Mellemtiden? Ihvertfald ikke indtil 1938 i April, hvor »Typ.-Tid.« Nr. 14, Side 106, indeholder Uddrag af et Opraab fra Danmarks *kommunistiske* Parti, der roligt og klart trækker de nordiske Landes Situation op:

»I Sverige som i Norge, *i Finland* som paa Island vokser Forstaaelsen af, at Grænsen ved Skelbækken er hele det demokratiske Nordens Sydgrænse. *De nordiske Folks Samhørighed. Interessefællesskab og Fællesskab i Kultur, i Sproggruppe og i politiske Anskuelser* gør det naturligt for dem i Fællesskab at værge deres Uafhængighed, Frihed og Demokrati mod alt Demokratis værste Fjende: Den tyske Fascisme. Det er saa meget lettere at virkeliggøre dette Fællesskab i økonomisk Samarbejde og *nordisk Forsvarsforbund*, som der i *alle* Lande sidder *demokratiske*, socialdemokratisk-radikale Regeringer og som Arbejder- og Husmandsbevægelsen, saavel fagligt som politisk har stærke Organisationer.«

Fremhævelserne er mine, men de tydeliggør kun, at Danmarks *kommunistiske* Parti opfordrer de fem nordiske Lande (og dermed deres Arbejderklasse) til Fædrelandsforsvar, Forsvar for Frihed og Demokrati og Kamp mod Ruslands *dæværende* Fjende: Tyskland.

Men hvilke Ændringer er da sket i Finland i 1939? Forøget Arbejdsløshed? Skærpelse af Klassemodsætningerne? Jeg citerer fra K. A. Jørgensens Referat af Finlands Bokarbetarförbunds 12. Kongres (Typ. Tid. Nr. 29, 1939, Side 299), hvor Formanden, A. Karvosenoja, aflægger Beretning og bl. a. udtaler:

»Den Vending til det bedre, som kunde spores paa *Arbejdsmarkedet* i den senere Tid, havde *ogsaa* haft en gavnlig Indvirkning paa de grafiske Fags Beskæftigelse, saaledes at man nu praktisk talt ikke havde nogen ledige (i Aaret 1938 var Ledigheden *gennemsnitlig 2 pCt.)*. Det fremgik yderligere af Beretningen, at selv om Pristalsbevægelsen i den sidste Del af den 4-aarige Kongresperiode ikke havde vist saa store Udsving, at tarifmæssige Løntillæg kunde opnaas derigennem, havde dog den gode Beskæftigelse medført, at det almindelige Lønniveau var hævet i nogen Grad. Formanden sluttede denne Del af Beretningen med at udtale, at der var Udsigt til, at den gode Beskæftigelse vilde vedvare, *og han omtalte i denne Forbindelse ogsaa den Bedring i Landets politiske Forhold som var indtruffet i de senere Aar*, og som ikke mindst skyldtes den siddende Regering (Arbejder- og Bonde-Parti). *Finlands Arbejdere havde nu Lejlighed til at leve frit og føle sig som ligeberettigede Borgere i Samfundet.«*

Af K. A. Jørgensens Referat fremgaar iøvrigt, at en ny Overenskomst er sluttet med 5 pCt. Lønforhøjelse og mindre Forbedringer paa andre Omraader. Desuden vedtages store Kontingentforhøjelser samt et Forslag, der muliggør Finlands Deltagelse i det skandinaviske Samarbejde fuldt ud. Referatet giver Indtryk af Fremskridt og Konsolidering.

— — —

Det Afsnit af *Molotofs* Tale paa Sovjetunionens øverste Sovjets ekstraordinære Møde den 31. Oktober 1939, der omhandler Finland, indeholder ikke et Ord om Finlands Arbejderes Vilkaar, men kun Ruslands Ønsker (Krav) om Grænseflytninger, Flaadebaser m. v.

I Pjecen »Ved et historisk Vendepunkt« (udg. af Arbejderforlaget 1939, Kommunistisk Partis Forlag), findes følgende:

»Jeg minder om, at Leningrads Indbyggerantal naar $3^1/_2$ Million, hvilket næsten svarer til Finlands Indbyggerantal, der er paa 3,650,000. *(Lystig Bevægelse i Salen)«.*

Det var Molotof, der talte! Om Forsamlingen morede

havde flere Indbyggere end een enkelt By i Rusland, fremgaar ikke af Referatet.

Hvis Molotof har *tænkt* paa den finske Arbejderklasse og dens Levevilkaar, saa har — paa det Tidspunkt — han været villig til at sælge denne Arbejderklasse for Flaadebaser og Landbytning. Han slutter Afsnittet om Finland saaledes:

» . . . Den finske Regering, hvis der er god Vilje til Stede, vil imødekomme vore Forslag, som ikke blot ikke er i Modstrid med Finlands nationale og statslige Interesser, men som styrker dets ydre Sikkerhed og tilvejebringer et bredt Grundlag for en yderligere omfattende Udvikling af det politiske og økonomiske Forhold mellem vore Lande.«

Ingen Tale om Verdensrevolution, finsk Folkeregering og anden Staffage. Nej, det er *Ruslands* nationale Interesser, der varetages.

Det er det, *»Alverdens Arbejderes straalende Sol«*, misbruger den røde Armé til.

I Pjecen »Den røde Armé. Dens Organisation og Opgaver«, udgivet af Forlagskooperativ af udenlandske Arbejdere i S. S. S. R. hedder det:

»Sovjet-Unionen er tvunget til at holde en Armé og Flaade, *men dens Militærpolitik adskiller sig principielt fra de imperialistiske Landes.* Ikke bare ved dens principielt andre Klasseformaal, men ogsaa ved dens Styrke og System. Saavel Styrken som Systemet giver Udtryk for, *at Sovjet-Unionens Armé ikke er et Instrument for Erobrings- eller Undertrykkelses-Politik*, men udelukkende indskrænker sig til det mest minimale som er nødvendigt for at *forsvare* den socialistiske Sovretrepubliks Territorium.«

Af ovennævnte Pjece endnu et Citat (Fremhævelserne er stadig mine):

»Men Rødarmisterne har den Overbevisning, at den røde Armé er uovervindelig, saa meget mere som de i Tilfælde af *et imperialistisk Overfald* vil staa overfor Modstandernes Armeer, som erkender, eller føler, at de kæmper mod deres egen Vilje og mod deres egne Interesser, — som vil forstaa, at de er tvunget af deres Klassefjender til at være med i et Krigseventyr, som er det mest forbryderiske af alle.«

En og anden i den røde Armé *maa* vel have undret sig over, at de finske Arbejdere, der kæmper *for* Finland, ikke løber over til Sovjet-Tropperne, *men* — hvad Tingenes Udvikling viser — *netop har den Aand*, som maatte forudsættes at besjæle den Armé, der »forsvarer« det første socialistiske Forsøg, Verden har oplevet.

Manden i Kreml, der ikke er noget Menneske, men et overnaturligt Væsen (jvfr. Fødselsdagsudtalelserne), *Josef Stalin*, har — uden Hensyn til, hvorledes det hele *militært* kommer til at arte sig — gjort Alverdens Arbejderbevægelse (socialistisk, kommunistisk, socialdemokratisk eller syndikalistisk) større Skade med sit Finlandsfelttog, end vi kan overse i Dag.

Det faar vi desværre tidsnok at mærke.

— — —

M. H. t. det beskidte Selskab, saa er der ingen dansk Arbejder, der ønsker det, Ths. Pedersen, det *ved* du; hvorfor saa ikke tale om Sagen: Ruslands Overfald paa Finland. — Men det kan du jo tale om i en ny Artikel.

Svend Johansen.

Det omstridte Land

I al den Medfølelse, der fra den hele Verden i denne tunge Tid strømmer Finland i Møde, blander sig Strømme af Bitterhed og Nag til Folket for dets tidligere indre Stridigheders Skyld, i nogle Tilfælde organiseret, i andre spontant.

Men Finlands Skæbne i Dag har ingen Forbindelse med Borgerkrigen for tyve Aar siden, og den Menneskehed, der kalder sig civiliseret, burde i Stedet for glæde sig over, at det nu er et enigt Folk, der rejser sig mod sine Angribere. Kommunismen herhjemme som andre Steder har tilsat den Sympati, der hos mange næredes overfor det ideelle i deres Program, ved at slaa Følge med Østens Barbarer i disses Overfald paa svage og uskyldige Naboer, der ikke kan gøre for, at Leningrad geografisk ligger paa et Sted, hvor Nutidens djævelske Krigsskyts kan naa den udefra.

Som vi nylig ydede vore beskedne Ofre til det ulykkelige Spanien, saaledes gør vi det nu for Finland, blot endnu stærkere, fordi Finland næsten hører os til. Vi har hverken Lov til eller Mod til at give Blod, men en enkelt Arbejdstime kan vi vel ofre dem, ikke til at føre Krig for, men til at leve for.

Det kommer ikke i en Stat an paa, om Præsidenten hedder Göring eller Mannerheim eller Hitler, men om Styret hviler paa et forfatningsmæssigt parlamentarisk Grundlag; længere end dertil kan vi ikke komme; indre politiske Forskelle maa ordnes gennem indre politisk Arbejde. Vi fulgte den spanske Regering med Sympati, fordi den var udgaaet af Folkestyreprincippet, og den var dog kommunistisk, og vi maa gøre det samme overfor Finland som overfor enhver anden Stat, der bygger paa dette Styre.

Hvis man ikke kan respektere dette, saa er der kun tilbage Diktatur og Revolution. *N. Th. S.*

— — —

Selv om omstaaende ikke er forsynet med nogen bestemt Adresse, er jeg dog ikke Tvivl om, at Forfatteren har sendt *mig* en venlig Tanke, da han skrev det, og at han er bleven inspireret af den i Typ.-Tids. Numer 52 gengivne *historiske* Fremstilling af, hvad der skete i Finland i 1918. N. Th. Svendsen har jo dog ellers i andre Forhold Sans for det *historiske og objektive*, og derfor er jeg lidt forundret over, at de af mig fremdragne Kendsgerninger er faldet min ærede Kollega for Brystet. Anledningen var jo for mig de hysteriske Udfald, der fra en vis Side er gjort imod en af vore mest fortjenstfulde Forfattere, Andersen-Nexø.

Jeg er imidlertid ganske klar over den Risiko, der er forbundet med at tage Parti for en Mand, der vover at gaa imod Strømmen — ja, som endog af Overklassen er bleven betegnet som Landsforræder. Men jeg løber altsaa Risikoen. Naar man ser, at Russernes Angreb paa Finland ganske hensynsløst udnyttes i *partipolitisk* Øjemed, taber man unægtelig noget af Respekten for den Sympati og de Følelser, der paa saa mange Maader giver sig Udslag i den for Finland saa skæbnersvangre Situation, Selv om den ganske Verden nærer denne Sympati — hvad nytter det saa altsammen? Hvad der alene kan redde Finland, er jo direkte Hjælp, Sympati og Penge er ikke nok, men veludrustede Hære, store Hære. Men hvor mange af dem, der nu skilter med deres varme

Følelser, vil vove Pelsen? De fleste foretrækker nok at være sympatifyldte Tilskuere og sidde hjemme og skælde Angriberne ud!

Det er ingenlunde min Hensigt at ville gaa i Rette med de regerende i Finland, fordi de har optaget Kampen mod den overlegne Fjende. Men jeg kan ikke fri mig for den Tanke, at de maaske havde tjent deres Land og Folk bedre, hvis de havde lyttet til Tysklands Raad og imødekommet Russernes Ønsker om nogle Befæstninger paa deres Kyster. Jeg tror nemlig, at Russerne ikke vilde andet — den Gang. Lad os i denne Forbindelse foretage et lille Tankeeksperiment: Hvis Sovjet-Rusland efter Revolutionen, da Lenin gav Finland dets Frihed og Selvstændighed, havde forbeholdt sig nogle befæstede Punkter i den finske Bugt, var der saamænd ingen — heller ikke N. Th. S. —, der vilde have reageret. Man vilde ligefuldt have anset Sovjets Handling for en god og retfærdig Handling. Men Regeringen i Finland valgte at »kæmpe til sidste Mand«, vel nok i Haabet om, at andre Magter vilde gribe ind — maaske endog tilskyndet af disse andre Magter. De synes imidlertid af gode Grunde at svigte, og nu maa Finnerne kæmpe alene den efter al menneskelig Beregning haabløse Kamp, der har ført dem ind i det storpolitiske Spil, som nu truer hele Norden.

Saadan er jo Forholdet, naar man vil se nøgternt paa, hvad der er sket. Men trods denne, maaske noget fra den almindelige Opfattelse afvigende Mening om, hvad der havde tjent det finske Folk bedst, er jeg dog overbevist om at nære lige saa varme Følelser for dets Skæbne som N. Th. S. og andre, som muligvis er bleven ilde berørt ved at blive stillet overfor Virkeligheden fra 1918.

Forøvrigt vil jeg sige, at hvis Diskussionen om Finland—Rusland og Kommunisternes Stilling skal fortsættes her i Bladet, maa jeg bede Skribenterne om at erindre sig Statsminister Staunings Henstilling til Landets Borgere om at forholde sig strængt neutrale overfor de krigsførende Magter — en Henstilling, hvis Alvor yderligere er bleven understreget ved, at alle Landets Redaktører — Typ. Tids. ikke undtaget — har været tilsagt paa Politistationerne for at modtage skriftlige Instrukser i saa Henseende. Saavel Eigil H. Petersen som N. Th. Svendsen har i deres Indlæg benyttet Udtryk, der overskrider Grænsen for, hvad man som neutral kan tillade sig. Thi naturligvis gælder vor Neutralitet ogsaa i Forholdet til Sovjet-Unionen. *Fr. N.*

Vi skal gaa paa Jorden, selv om den er gloende!

Paa Tærskelen til det nye Aar, i Bladets Nr. 51, har Sørensen-Kjeld skrevet en af sine sædvanlige pessimistiske Artikler »Paa Vanviddets Rand«, hvori der gaar en Understrøm af Mistillid til den hidtil af Arbejderbevægelsen og specielt af dens Ledere førte Kamp mod Kapitalismc og Imperialisme.

At alt indenfor vort Forbund ikke er, som det burde være, er den sidste Tids Begivenheder et tydeligt Bevis paa. Men har Sørensen-Kjeld ikke selv sin store Part af Ansvaret herfor? Hvad maa Ungdommen tænke, naar en Mand, der ligesom jeg har gjort Felttoget med indenfor Arbejderbevægelsen i en lille Menneskealder, kan skrive, som han gør. Er det til at undres over, at Ungdommen faar en hel forkert Indstilling om hele Organisationen og Organisationslivet.

Naar S.-Kjeld skriver, at vor gamle Folketingsmand her i Københavns Amts 2. Valgkreds, Socialdemokratiets daværende Fedthul, K. M. Klausen, før 1914 skal have udtalt, at han ikke troede paa en Krig, er dette meget muligt, men om han har ment det, er en anden Sag. Har han ment det, er det jo ingen Forbrydelse at blive skuffet. Vi har jo lidt saa mange Skuffelser, ikke sandt S.-Kjeld?

Men derfor skal vi ikke blive trætte af at fortælle Ungdommen om de haarde Vilkaar, under hvilke hele Arbejdervægelsen blev til, og at de skylder dem Ærefrygt, der lagde Nakken til i første Omgang.

Lad os haabe, at vi ogsaa denne Gang forskaanes for at komme direkte med i Krigen.

Og lad os styrke Kammeratskabet indenfor hele Forbundet og i denne Aand søge at løse vor Tids største Svøbe, nemlig Arbejdsløshedsspørgsmaalet.

I Haab om en enig og disciplinær Arbejderklasse i det kommende Aar, ønsker jeg alle Kolleger ud over det ganske Land *et rigtigt glædeligt Nytaar!*

København, den 31. December 1939. *N. Chr. Hansen.*

Krig og Fascisme

Vi Mennesker staar i Dag ved et historisk Vendepunkt. Vi føler os usikre og véd ikke hvad Morgendagen bringer. Det eneste vi véd, er at Barbariets Kulturskygger har sænket sig over vor Verdensdel.

Saadan gaar det, naar det ene Folk efter det andet afgiver sin Frihed uden Kamp, og lader Voldsmagtens Bander bestemme over deres Ve og Vel. Overalt møder vi Krigens Rædsler og Gru. Det svundne Aar har været en enorm Tilbagegang for den menneskelige Kultur.

Arbejderklassen har altid været paa Vagt mod Voldsherredømme, og dens Løsen har været: til Kamp mod dem, der vil lægge Folket i Lænker, og tvinge det til Trældom! Kun gennem Kamp og atter Kamp er det muligt at knuse Voldsmagten.

Men hvad kan vi stille op mod dette Onde? Hvad kan vi gøre for at standse Voldsmændenes Fremmarsch? Disse Spørgsmaal kan maaske besvares med andre Spørgsmaal. Hvorfor kan vi ikke gøre som vore Modstandere? Hvorfor sætter vi ikke Handling bag Ordene? Det er med det, Sagerne afgøres. Derfor er det nødvendig at følge Opfordringen:

En Fæstning vi bygger
til Værn i vor Nød
til Arbejde, Liv eller Død.

Det gælder om at forstaa, at vi ikke er svagere end Modstanderne, og vi altid er beredt til at optage Kampen, og ikke frygter for Udfaldet. Vi maa vinde over Vanens sløvende Magt. Med Kraft og Energi maa vi bygge op paa Organisationen, staalsætte vore Medlemmer, styrke Masserne til at tage Afstand fra Diktaturets Dovenskab og Sløvhed, opfordre dem til at være paa Vagt overfor denne snigende Pest.

Vi maa derfor ikke tænke paa vor egen aandelige og legemlige Tilfredsstillelse. Vi maa først og fremmest oplyse den brede Masse, saa den ikke saa let bliver

Bytte for Diktaturets Helvedslære. Vi maa derfor være den revolutionære Socialismes og Antifacismes Talsmænd og Forkæmpere. Derved bliver vor Kamp til en Forsvarskamp for de menneskelige Kulturidealer.

Vel er vi blevet beskyldt for at drive selviske Bestræbelser for vor Klasse, og at vi er en Retning, der er beredt til at ofre andre Gruppers og Retningers Velfærd for vor egen Fremgang. Og endda er det netop paa det Punkt, hvor Skellet mellem Socialismens gode Vilje og Diktaturets onde Vilje kommer klarest frem.

Socialismen skal jo til Slut komme hele Menneskeheden til gode. Den vil løse alle Lænkerne for de undertrykte, sikre økonomisk Tryghed for ethvert Menneske, og skabe Fred mellem alle Nationer og Folk.

Vi maa ønske, at vi ud af Krigens og Voldsherredømmets Ragnarok, maa finde frem til et nyt og bedre Samfund — for Fred, Frihed og Socialisme.

Thorvald Jensen.

Skatteblanketten

Ved Opgivelsen til Skatteværesenet kan *al Forsikringskontingent* fradrages Indtægten (d. v. s. Udgiften til Syge- og Begravelseskasse, Arbejdsløshedskasse, Livs-, Ulykkes- og lignende Forsikringer), dog ikke udover et Beløb paa 400 Kr. Desuden kan fradrages 75 pCt. af det egentlige *Fagforeningskontingent.*

Nedenfor opfører vi, hvad der i *København* kan fradrages pr. Uge:

Heltbetalende Medlemmer:

Forsikringskontingent ..... 4,10 Kr. pr. Uge
Fagforeningskontingent ..... 80 Øre pr. Uge

Paalæggersker:

Forsikringskontingent ..... 2,35 Kr. pr. Uge
Fagforeningskontingent ..... 40 Øre pr. Uge

Mdl. Hjælpearbejdere:

Forsikringskontingent ..... 2,65 Kr. pr. Uge
Fagforeningskontingent ..... 55 Øre pr. Uge

For Arbejdsløsheds- og Sygeuger kan *intet* fradrages. For Medlemmer, hvis Hustru er Medlem af Begravelseskassen kan yderligere fradrages 5 Øre pr. Uge.

Provinsen

Af det egentlige Fagforeningskontingent, hvilket vil sige de 70 Øre (halvtbetalende: 35 Øre) ugentlig til Reservefonden plus det til enhver Tid gældende Lokalkontingent, kan fradrages 75 pCt.

Desuden kan fradrages alt Forsikringskontingent, d. v. s. Udgiften til Syge- og Begravelseskasse, Arbejdsløshedskasse, Livs-, Ulykkes- og lignende Forsikringer, dog ikke udover 400 Kr. Vi anfører nedenfor de Beløb, Forsikrings-Kontingentet har andraget for vore Medlemmer i Provinsen for Aaret 1939:

Heltbetalende ..... 4,10 Kr. pr. Uge
Halvtbetalende ..... 2,35 Kr. pr. Uge

Dette Beløb opføres paa Skemaet og fradrages paa dette. For Arbejdsløshed- og Sygeuger kan *intet* fradrages.

Korsfæst dem —

Ligervis som hin grumme Herodes, der for snart to Tusind Aar siden gav Ordre til at dræbe alle Drengebørn under to Aar i Betlehem og Omegn, har De samvirkende Fagforbunds Ledelse gennem »Arbejderen« udstedt en Dagsbefaling, der gaar ud paa at udrydde alle de Kommunister, der sidder inde med Tillidshverv i den danske Fagbevægelse.

Blot nu ikke de kloge Mænd forløfter sig paa denne Opgave. Thi for at kunne udstede en slig Befaling *med Virkning* kræves der et vist Maal af *Popularitet* blandt den store Masse. Men en saadan kan De samv.s Ledelse næppe siges at være i Besiddelse af. Heller ikke synes den at have Kendskab til den gamle Sandhed, at Tryk avler Modtryk, og at et Bagslag ikke er udelukket.

Den danske Fagbevægelse har hidtil været forskaanet for *store* Rivninger, og om nogen *Splittelse af Betydning* har der aldrig været Tale. I det store Hele har man valgt sine Tillidsmænd blandt dem, man ansaa for at have de bedste Evner og var i Besiddelse af den fornødne Dygtighed og Vilje til at bestride de respektive Poster — uden at tage Hensyn til deres *politiske* Indstilling. Naar De samv. Fagforbunds ledende Mænd nu kaster denne Brandbombe ind i Arbejdernes faglige Organisationer, paatager de sig et stort Ansvar, selv om Ideen vel nok er undfanget af hensynsløse Politikere, der vil benytte en gunstig Lejlighed til at fiske i rørte Vande. Men er dette ikke *Splittelsespolitik?* *Dr. Ensom.*

Kursus for Bladsættere

Disse Kursus vil beskæftige sig med Annonce-, Rubrik- og Ombrydnings-Typografi, teoretisk og praktisk. Parallelt hermed Gennemgang af elementære Satsregler og Harmonilove.

Der startes to Kursus i Slutningen af Januar 1940, med en Uges Mellemrum af Hensyn til Bladenes forlagte Arbejdstid.

Hvert Kursus løber med 2×12 Undervisningstimer efter følgende Plan:

1. Bladenes Illustrationsteknik, Rubrik-Typografi.
2. Gennemgang af forskellige Blade, uden- og indenlandske. Opgaver i Ombrydning.
3. Gennemgang af de elementære Satsregler.
4. Komposition (Form-Opgaver).
5. Reklame-Psykologi (Special-Lærer).
6. Komposition (Propositions-Opgaver).
7. Komposition.
   Kontrast, Rytme, Spænding, Afbalancering.
8. Farveharmoni (Special-Lærer).
9. Annoncer. Opgaver til Arbejdsskitsering.
10. Harmonilove (Special-Lærer).
11. Skriftkultur.
12. Afslutning. Udlevering af skriftlig Kritik paa Hjemme-Opgaver.

Kursusleder: *Otto Riis.* — Kursusaften: Onsdag.

Pris pr. Deltager (incl. Materiale): *Kr. 10,00.*

Deltagelse anmeldes til *Svend Johansen,* Ctr. 13.765.

Arrangeret af Bladsætter-Klubben
i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Valget af Arbejdsanviser

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling konstateredes følgende Stemmetal:

N. P. Jørgensen, Aarhus..... 1812 Stemmer
O. Møller-Madsen, Odense ..... 767 »
Fr. Mehr, København ..... 1987 »

Der var ialt afgivet 4764 St., hvoraf 161 var blanke og 37 St. ugyldige.

København, den 9. Januar 1940.

K. A. Jørgensen. Werner Helmert. Ella Nielsen.
S. V. Rasmussen. Chr. B. Petersen.

Atter en makaber Julegave

Om den nylig afsluttede svenske Arbejdsoverenskomst skriver Svensk Typ.-Tidning under ovenstaaende Overskrift bl. a.:

Lørdag den 16. December — omtrent paa Aarsdagen for Godkendelsen af den berygtede Saltsjöbadaftale — undertegnedes efter et kort Møde den store Overenskomst mellem Arbejdernes Landsorganisation og Svensk Arbejdsgiverforening.

De svenske Arbejdere har saaledes ogsaa i Aar erholdt en Julegave af mindre tiltalende Beskaffenhed.

Ligesom ved flere foregaaende Tilfælde har Forhandlingerne været omgivet med den største Hemmelighedsfuldhed, og man kan ikke paastaa, at den officielle Redegørelse om Aftalens Betydning tilstrækkeligt belyser, hvad dette nye Tvangsukas for de svenske Arbejdere i Virkeligheden indeholder. Uvilkaarligt mindes man Skjaldens Ord, at »det dunkelt sagte er det dunkelt tænkte«.

Ved at læse denne kortfattede Meddelelse kommer man til det Resultat, at Arbejderne ikke kan føle sig tilfredse med denne Aftale. Ved en Smule Godtroenhed kan man mene, at Aftalen ikke er *bindende*, men kun *raadgivende* for de Forbund, som skal træffe Overenskomster. Rent formelt skulde Forbundene altsaa have Ret til at slutte Overenskomster paa *bedre* Vilkaar end de, som stipuleres i den mellem de to Hovedorganisationer trufne Aftale. Men naar man tager Hensyn til den Mentalitet, som besjæler Landsorganisationens Ledelse, kan man holde tusind mod én paa, at et Forbund, som vil slaa ind paa den Vej, ikke kan paaregne nogen som helst Støtte for sin Aktion fra L. O.s Side. Ja, man kan rent ud vente, at L. O. med alle sine til Raadighed staaende Midler — og de er ganske omfattende — vil gribe ind mod ethvert Forbund, som forsøger sig i den Retning. Medlemmerne i de forskellige Forbund har jo ingen Ting at sige. Her har Redaktør Linds »demokratiske Indstilling« fuldstændigt slaaet igennem. Han har som bekendt hævdet og faaet det store Flertal af Landsorganisationens Repræsentantskab til at tro, at den store Masse af Medlemmerne ingen Ting forstaar og ingen Ting begriber, naar det gælder deres egne Livsinteresser . . .

Det er betegnende for den foreliggende Situation, at den nu afsluttede Overenskomst hilses med Jubel ogsaa af Arbejderpressen. For vort Vedkommende anser vi det for at være et Svaghedsbevis, at den Fagforeningsbevægelse, som i Tide og Utide proklameres som Verdens stærkeste, ikke har kunnet fremskaffe en Overenskomst, som stiller de svenske Arbejdere paa Højde med de danske.

Og en Ting til. Lørdag Aften den 16. December udsendte den svenske Radio en Meddelelse paa fremmede Sprog om, at »Arbejderne i Sverige gennem den trufne Aftale var sikrede mod en Sænkning af Reallønnen«. Denne Fremstilling er fuldstændig urigtig. Den er — for at tale frit — en falsk Fremstilling til Vildledelse af Offentligheden eller rent ud sagt en Balancering paa Sandhedens Yderkant med en betydelig Hældning til Løgnsiden.

Stereotypørernes Brancheklub

Onsdag den 17. Januar Kl. 20

Besøg paa

„Social-Demokraten"

Mødested: Nørre Farimagsgade 47.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Svar til Henning H. Jensen

I Anledning af Henning H. Jensens Artikel »Der er valgt«, hvori han beskylder os for at have udspredt »bevisligt vitterlig Usandhed« om den afskedigede Arbejdsanviser, kunde han let, hvis det havde hans Interesse, have skaffet sig Vished for, at det *ikke* var Usandhed, ved at henvende sig til Mehrs nærmeste Medarbejdere; thi de vidste det jo længe før Hovedbestyrelsens og Afdelings-Styrelsens Medlemmer fik det at vide.

Georg Andersen, Axel Jensen.

De farlige Dampe

Trikloræthylen (Tri), Tetraklorkulstof (Tetra) og lignende Rensevædsker udvikler *Dampe, der er farlige at indaaende.* Dampene er tungere end atmosfærisk Luft og vil derfor fortrinsvis samle sig ved Gulvet i paagældende Rum og vil derfra kunne trænge ned til lavere liggende Rum, hvortil der er Adgang. Dampene er ikke brandfarlige, men de kan, naar de kommer i Berøring med aaben Ild eller Gløder, omdannes til særlige giftige Gasarter.

I. Regelmæssigt forekommende Rensearbejde med Tri, Tetra o. l.

Hertil bør saa vidt muligt anvendes *lukket Apparatur* (Maskiner eller Apparater). Betjeningen af saadan Apparatur skal kunne foregaa saaledes, at paagældende Personer ikke er udsat for at indaande Dampe. Naar Reparationer, Rensninger og Eftersyn af selve Apparaturen nødvendigvis maa udføres paa den Maade, at Personer gaar ind i Apparaterne eller bøjer sig hen over afdækkede Aabninger paa dem, maa dette ikke ske, uden at Apparaterne er fuldstændig udluftede for Dampe af Tri, Tetra o. l. (eventuelt holdes under Udsugning), eller at paagældende Person under Arbejdet benytter en forsvarlig Friskluft-Maske eller andet effektivt Beskyttelsesmiddel. Desuden skal Arbejderen være under Opsigt af en ansvarshavende.

Hvor Rensearbejdet ikke kan foregaa i lukket Appa-

ratur, skal de farlige Dampe bortsuges saaledes, at de ikke kan skade Mennesker. Rensevædsken skal anvendes fra en Beholder, hvorfra den ikke kan fordampe, og ikke fra Skaale, bredhalsede Flasker el. lign.

II. Sjældnere forekommende Rensearbejde med Tri, Tetra o. l.

Hvor Rensearbejdet maa foregaa *aabent*, bør det saa vidt muligt udføres i det frie. Er dette ikke gørligt, bør følgende iagttages:

1) Det er *utilladeligt* at arbejde med Tri, Tetra o. l. inde i Beholdere, Tanke o. l. samt i Kælderrum. Paa Skibe (ved Skibsværft) maa der i Rum under Dækket kun benyttes Tri, Tetra o. l. til kortvarige, nødvendige Rensninger i Maskinrummet og Kedelrummet.
2) Der maa sørges for rigelig Luftskifte i paagældende Rum. Kan det lkke ske gennem aabne Vinduer eller Døre, maa der udsuges med Exhaustor fra et Sted nær Gulvet. Saadan Udsugning skal altid anvendes under Rensearbejde nede i Maskingruber eller lignende Fordybninger eller i Mellemrum mellem Maskin- eller Apparatdele, hvor der er ringe naturligt Luftskifte.
3) Alle Lemme, Luger og andre Aabninger ned til underliggende Rum eller Gange skal holdes tæt lukkede eller tildækkede. I disse Rum maa ingen Personer færdes, før Rensearbejdet er afsluttet, og en ansvarshavende overordnet har overbevist sig om, at Rummene kan betrædes uden Fare.
4) Der skal af en ansvarshavende *udenfor* det Rum, hvori Rensearbejdet foregaar, holdes Øje med de dermed beskæftigede Personer.
5) Aaben Ild (Esser, Loddelamper, Svejsebrændere m. m.) maa ikke forefindes i paagældende Rum. Ej heller maa Tobaksrygning foregaa i dette.
5) Personer under 18 Aar bør ikke anvendes til »aabent« Rensearbejde med Tri, Tetra o. l.

Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet.

Kursus i Figurtegning

Leder: Hr. *Jallit.*

Program:

Lysbilledforedrag:
Proportioner, Form og Perspektiv i Figurtegningen.

Praktiske, systematiske Øvelser i Tegning af det menneskelige Legeme.

Praktiske, systematiske Øvelser i Tegning af Menneskehovedet.

Rumforstaaelse og Perspektivlære.

Tegning efter nøgen mandlig Model.

Tegning efter paaklædt mandlig Model.

Tegning efter nøgen kvindelig Model.

Tegning efter paaklædt kvindelig Model.

Kursus varer 8 × 1½ Time og holdes Tirsdag Aften.

Pris: *Kr. 10,00* (Materiale og Modeller incl.).

Deltagelse anmeldes til *Svend Johansen*, Ctr. 13.765.

Arrangeret af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Nytaarsfesten.

Som allerede omtalt i sidste Numer af »Typ.-Tid.«, saa er Tilstrømningen til Nytaarsfesten stor. Salget af Billetter var i Fredags langt over Forventning — og at det skulde blive mindre i Aften, turde være usandsynligt. Har du ikke købt Billet, vilde det derfor være klogest at sikre dig den i Aften. Men se, du kan ogsaa komme gratis med, idet du, dersom du kan sælge 10 Billetter (hvilket ikke skulde være svært), faar udleveret en Fribillet. Snyd ikke dig selv, Kammerat, men stik fluks efter Fyraften op paa Kontoret.

Se Annoncen! *c. a.*

Aarhus Lærlingeafdeling

afholder Lørdag den 20. Januar sin Stiftelsesfest i Vennelyst. Der opføres »Vinter-Revyen« og derefter er der Bal i »Den røde Sal«. Billetpriserne er: Medlemmer 1,00 Kr. enkelte og 2,00 Kr. Par. Fremmede 1,50 Kr. enkelte og 2,25 Kr. Par. Lærlinge og Svende opfordres til at møde talrigt frem.

Erling By Jensen, Sekretær.

Nær og Fjern

40-Aars Jubilæum. Den 2. Januar 1940 havde Karl Hj. Andersen arbejdet i 40 Aar i Firmaet H. Meyers Bogtrykkeri, der i Dagens Anledning overrakte vor Kollega en Pengegave, ligesom der fra Personalets Side, ved en lille Festlighed, vistes Jubilaren skyldig Honnør. Gaver og Telegrammer vidnede om den Popularitet, Jubilaren nyder indenfor Firmaet.

To Jubilarer. I Dag — den 12. Januar — kan *Vilhelm Rath* fejre sit 25 Aars Jubilæum hos O. C. Olsen & Co., hvor han gennem Aarene hovedsageligt har været beskæftiget som Ombryder af Dag- og Ugeblade; i de senere Aar delvis som Maskinsætter. Det er vistnok 40 Aar siden Rath første Gang tiltraadte Plads i Firmaet O. C. Olsen & Co., men i 1912—14 arbejdede han henholdsvis hos C. W. Bærentzen og i Nationaltidende.

— Tirsdag den 16. Januar er det 25 Aar siden Maskinsætter *Ludvig Larsen* tiltraadte Plads som Medhjælper ved Dagbladet »Hovedstaden«, der paa det Tidspunkt blev trykt hos O. C. Olsen & Co. Der gik dog ikke lang Tid, før Ludvig blev uddannet som Maskinsætter, og har siden fundet sig godt tilpas paa »sin Stol«. Indenfor Værkstedsklubben har han altid været et interesseret Medlem, og man er altid sikker paa hans Bistand ved Festarrangementer, ligesom Ludvig er selvskreven som Sekretær ved »Reform«s Generalforsamlinger. De Kolleger, der har kendt »Ludvig« fra hans yngste Dage paa Nationaltrykkeriet i Bredgade, mindes ham som den flinke og hjertelige Personlighed, han er forblevet op gennem Aarene.

50 Aar. Vor Kollega, Trykker *Carl Jensen*, Forlagstrykkeriet, fylder Lørdag den 13. Januar 50 Aar. Carl Jensen har i en Aarrække arbejdet i Forlagstrykkeriet, hvor han i Perioder har været Personalets Tillidsmand. Han runder Hjørnet i fuld Vigeur. Til Lykke. *s. h.*

Alle Lister fra 49.—52. Uge maa indbetales i Aften.

Til Kvinderne i København! Reserver Lørdag den 3. Februar til Kvindeafdelingens Aarsfest. Se Annoncen i næste Nr.

Paa Onsdag Kl. 20 besøger Stereotypørerne Social-Demokraten. Se omstaaende Annonce.

Husk B. & A.-Klubbens Torskegilde. Anmeldelse til Styrelsen eller Telefon Taga 4288. Se iøvrigt Annoncen.

Kvindernes Festudvalg indkaldes til Møde Tirsdag den 16. Januar Kl. 20 i Evaldsgade 3.

Aarbogens Ferielegater. Den første Gevinst, Kr. 200,00 er vundet af vor Kollega Kaj Knudsen (Politiken).

Finlands-Indsamlingen. Et meget stort Antal af de københavnske Trykkerier har rekvireret Lister, og Indsamlingen er i Gang paa Trykkerierne. Jeg har modtaget: Liste Nr. 1915 (J. A. Eriksen & Co.s Maskinsætteri) Kr. 19,00, Liste 1840—41 (Dyva & Jeppesen) Kr. 84,50, Liste 1857 (Mayland) Kr. 33,00, Liste 1851 (Kr. Dagblad) Kr. 69,21, Liste 1894 (C. Th. Thomsen) Kr. 18,50, Liste 1877 (Qvist & Co.) Kr. 7,50, Liste 1848 (Vilh. Hansens Musikforlag) Kr. 14,00, Liste 1837 (W. J. Christensen) Kr. 49,50, Liste 1884 (Geodætisk Institut) Kr. 10,86, Liste 1888 (Weiss) Kr. 18,00, Liste 1866 (C. C. Petersen) Kr. 11,25, Liste 1898 (Anton M. Jensen) Kr. 13,00, Liste 1878 (Rigsdagstrykkeriet) Kr. 25,00, Liste 1885 (Trier) Kr. 47,00, Liste 1832 og 4247 (Fr. Bagge) Kr. 81,61. Ialt Kr. 501,93. (Kvitterings-Liste Nr. 1).

København. den 8. Januar 1940. *Sigv. Hellberg.*

Provins-Afdelinger, som ønsker at deltage i *Finlands-Indsamlingen,* kan erholde Lister ved at skrive til Kontoret, Evaldsgade 3.

Diskussionen om Finland. En Række Indlæg om Spørgsmaalet Finland—Sovjet-Rusland maa vente til næste Nr.

De samv. Fagforbunds ordinære Generalforsamling afholdes i Dagene 28., 29. og 30. Maj i Odd Fellow-Palæet.

Korrespondance-Kursus

i *Skriftskitsering*

Som et meget vigtigt Supplement i Skitseringsarbejdet starter vi den 1. Februar et Kursus i Skriftskitsering efter helt nye Principper.

At kunne tegne Skrift er fundamentalt for alt Skitsearbejdes Succes. Ingen Skitse vil nogensinde kunde give Udtryk for det, man har tænkt sig uden denne Kunnen. I vore Satskonkurrencer saavel som i vort praktiske Arbejde er der alt for store Mangler netop paa Grund af denne manglende Evne.

Vort nye Kursus vil forsøge at raade Bod paa disse Mangler. Det omfatter 8 Lektioner bestaaende af Mager Futura, Fed Futura, Bodoni Antikva, Fed Antikva, Garamont Kursiv, Leibniz Fraktur, Bernhard Schönschrift og Quick, foruden en historisk Redegørelse for Skriften og dens Opstaaen samt udtømmende Forklaring af Skriftkaraktererne.

For Deltagelse i Kursus (incl. alt fornødent Materiale) er Prisen:

For Svende Kr. 10,00
For Lærlinge Kr. 8,00

Deltagere bedes allerede nu melde sig. Det kan kun ske ved at sende Betalingen for Kursus paa Postgirokonto *28714,* Grafisk Teknik, Evaldsgade 3, København N. Opgiv *tydelig* Navn og Adresse.

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at Kursus ogsaa er tilgængeligt for københavnske Kolleger.

Arrangeret af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

2. Januar: Stubbekøbing pr. Bl. 269,37; 5. Januar: Haslev 111,80; 8. Januar: Assens pr. Bl. 248,78; Faaborg intet at indsende; Næstved 905,65; Sønderborg pr. Bl. 235,20; 9. Januar: Grenaa pr. Bl. 238,30; Korsør pr. Bl. 258,00.

København, den 9. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

2. Januar: Stubbekøbing i St. f. Oktober Kv. Oversk. 269,37; 3. Januar: Hørsens 600,00; Aarhus 4.000,00; 4. Januar: Lyngby 200,00; 5. Januar: København 10.000,00; 8. Januar: Assens i St. f. Oktober Kv. Oversk. 248,78; Sønderborg i St. f. Oktober Kv. Oversk. 235,20; 9. Januar: Grenaa i St. f. Oktober Kv. Oversk. 238,30; Korsør i St. f. Oktober Kv. Oversk. 258,00.

København, den 9. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

Ny Lokalformænd

Assens: Typ. Th. Møller Ovesen, Tværgade 8.

Holstebro: Typ. Laurids Laursen, Østergade 7,2. (Ditlev Rasmussen, Allegade 59, er fremdeles Afdelingens Kasserer).

Nye Medlemmer

København: Sætter Gunnar Hansen, udl. 5. 1. 40 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Sætter John Frode Remod, udl. 31. 12. 39 hos Krohn (arb. s. St.), Trykker Carsten Valdemar Larsen, udl. 2. 1. 40 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Trykker Elver Bock, udl. 29. 12. 39 hos O. C. Olsen (arb. s. St.), Trykker Poul Anton Engel, udl. 1. 1. 40 hos Aug. Christensen (arb. s. St.), Trykker Preben Nielsen, udl. 2. 1. 40 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Trykker Arne Schandorph, udl. 4. 1. 40 hos Frænckel & Co. (arb. s. St.), Trykker Emil Møller, udl. 2. 1. 40 i Politiken (arb. s. St.). Sætter Kurt Witt, tidl. Medl. (Klostertrykkeriet), Hj.arb. Karl A. Will. Larsen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Børge S. A. Andersen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Henry Arnold Petersen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Ejner Storigaard Hansen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Alex Ejner Willumsen, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Niels Peter Frederiksen (Egm. H. Petersen), Hj.arb. Arthur Vilh. Andersen (Egm. H. Petersen), Paal. Tove William, tidl. Medl. (Egm. H. Petersen).

Aalborg: Trykker William Christensen, udl. 1. 1. 29 i Aalborg (tidl. Medl.). Aarhus: Sætter Orla Vistisen, udl. 1. 1. 40 i Jydsk Centraltrykkeri, Sætter Ludvig Antonius Hansen, udl. 1. 1. 14 i Aarhus (tidl. Medl.). Næstved: Sætter Gunnar Axel Olsen, udl. 1. 1. 40 i Næstved Tidende. Stubbekøbing: Sætter Erhardt Hansen, udl. 1. 1. 40 hos O. Rasmussen. Vejle: Paal. Karen Jørgensen.

Tiltraadte

København: 7254 Svend Sørensen fra Kolding (arbl.), 3563 Gunnar Gersov fra Aalborg (arbl.), 5311 Hans Jensen fra Rungsted (arbl.), 7631 Frantz Thor fra Aalborg (arbl.), Hj.arb. Sv. Aage Rasmussen fra Papirarbejderne (C. Aller), Hj.arb. Chr. Niels Christiansen fra Støberiarbejderne (Duplextrykkeriet), Hj.arb. Poul Bregneboll fra Elektropletarbejderne (Egm. H. Petersen).

Aarhus: 5342 Ib Holmgren (arbl.), 5050 Sigrid Kjærgaard (syg). Esbjerg: 3906 Wilh. Harritslev (Skole). Hobro: 3473 A. V. Jensen Thisted (»Himmerland«). Holstebro: 3496 Hans Nik. Christensen (Ringkøbing Amtstidende). Horsens: 7861 Arne Sørensen (arbl.). Korsør: 5182 Ivar Grane Petersen (arbl.). Lyngby: Svend O. Meile (overfl. fra Bogbinderforbundet). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen (arbl.), 7808 Niels P. Bøgh (arbl.). Ringsted: 7818 Viggo Foldager (Venstres Folkeblad), 7010 Holger Krøyer (Venstres Folkebl., Sorø). Skanderborg: 5281 Aage Jakobsen (Brix). Viborg: 7898 Bjarne Johnsrud (arbl.).

Fratraadte

København: 5397 Kaj Persson til Fabriksarbejderne.

Aalborg: 7631 Frantz Thor til København (arbl.), 7808 N. P. Bøgh til Odense (arbl.). Aarhus: 5722 Jens Kristensen til Odder i Pl., 5281 Aage Jacobsen til Skanderborg i Pl. Esbjerg: 7663 Olaf P. Jensen til Vejle (arbl.). Hillerød: 7306 Chr. Kolmos til Sønderborg (arbl.). Holbæk: 6410 Lars Peter

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge.
Telefon Køge 533.

Voldberg til Roskilde (Skole). Holstebro: 5050 Sigrid Kjærgaard til Aarhus (syg), 5954 Vagn Raunborg til Aarhus i Pl. Horsens: 7861 Arne Sørensen paa Rejse. Løgstør: 3906 Wilh. Harritslev til Esbjerg (Skole). Ringsted: 5311 Hans Ejnar Jensen til København. Roskilde: 1115 Kr. Bihrmann-Nielsen til København i Pl. Slagelse: 5182 Iver Grane Petersen til Korsør (arbl.), 7010 Holger Krøyer til Sorø i Pl. Viborg: 3473 A. Thisted til Hobro i Pl.

Udmeldte

Roskilde: 7291 Fritz Togsværd Hansen (Bestyrer af Glostrup Bogtr.). Slagelse: 6777 Erik Bagge (Fratraadt Faget), 3245 Henry Klitmøller (Bogtrykker).

Døde

København: 8213 Helene Christoffersen, 1875 C. V. Celinder. (Ant. M. Jensen).

KLUB-ANNONCER

Liva Weel
Henning Schramm
Sid Merriman
Gull Maj
Inger André
Robert Hansen

synger, spiller og parodierer
ved
Lærlingenes

NYTAARSFEST

Lørdag den 20. Januar Kl. 20
i Borgernes Hus, Rosenborgg. 1

2 Sale
2 Orkestre
Bal til Kl. ?

Billetter à 1 Kr. paa Kontoret Fredag Aften Kl. 17¼—18½.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben
i København
afholder
Nytaarssammenkomst
og **Torskegilde**
Lørdag den 20. Januar
i Slotskroen, Vesterbrogade 204.

Der serveres: Torsk, koldt Bord, Ost, 1 Pilsner og 1 Snaps. Pris Kr. 3,25.

Anmeldelse til Telefon Taga 4288.

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Ordinær Generalforsamling
afholdes
Søndag den 21. Januar Kl. 10½ Fm. i Boulevard Palæets Selskabslokaler, Hammerichsgade 14.

Foreløbig Dagsorden: 1. Protokollen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg. 5. Eventuelt. — Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, skal indsendes til Formanden senest 10 Dage forinden.

Efter Generalforsamlingen afholdes *den aarlige Frokost:* Koldt Bord med varm Ret, Øl og Kaffe. Pris pr. Kuvert Kr. 5.50. — Klubben yder Tilskud. — Arbejdsløse Medlemmer deltager gratis, naar det rettidig anmeldes. Anmeldelse om Deltagelse i Frokosten sker til Formanden, *S. V. Rasmussen,* Ingerslevgade 160 3, Tlf. Eva 278 y, *senest Tirsdag den 16. Januar.*

Typografernes Sportsklub

Lokale: Hellig Kors Kirkes Skole, Hans Tavsensgade 5.

Gymnastikken fortsætter i det nye Aar.
Medlemmer optages.

Kvindeafdelingen, 2 Hold:
Mandag og Torsdag Kl. 19,45—20,30 og 20,30—21,15. Musikledsagelse til Øvelserne, Bad, Vægtkontrol.
Kontingent: 3 Kr. pr. Maaned, Indskud 1 Kr.

Herreafdelingen:
Onsdag Kl. 20—21,30 og Søndag Kl. 10—11,30. ¾ Time Motionsgymnastik, ¾ Time Redskabsgymnastik.
Tirsdag Kl. 19.45-20.30 Motionsgymnastik.

Adgang til alle Hold: 2 Kr. pr. Maaned, Indskud 1 Kr.

Lærlingeafdelingen:
Tirsdag Kl. 20.30—21.15. Motions- og Redskabsgymnastik.
Kontingent 50 Øre pr. Maaned.

Indmeldelse modtages i Gymnastiksalen Mødeaftnerne.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

ANNONCER

Mit i 20 Aar drevne
Bogtrykkeri
i Toftlund er til Salg paa fordelagtige Vilkaar. Henvendelse til Landsretssagfører *B. Hostrup,* Toftlund.

A. Lyngby Petersen.

Boston
Corps 20—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Bogtrykkeri til Salg.
Beliggende i stor Provinsby. — God Kundekreds. Billet, mrkt. »28«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10 291

Arbejdernes Livsforsikring
tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. - *Konfirmationsforsikring* tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar *med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.* - Arbejdernes Livsforsikringer i sin Afdeling med Lægeundersøgelse *betydelig billigere end andre Selskaber* med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — *Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.* — Ugentlig Opkrævning sammen med Foreningskontingent. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48 \ Rockwell Egyptienne
6-72 / mager, kraftig, fed
6-48 **Gill Grotesk,** kraftig halvfed
16-72 **Versal Grotesk,** smal
16-48 **Stenskrift,** smal
20-48 **Klods-Hans,** Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 3 *København den 19. Januar 1940* *67. Aargang*

Hvad man bør huske —

I »Typograf-Tidende«s Nr. 52 findes en Artikel af Fr. N. med Overskriften »Hvad der synes glemt —«, hvori Forfatteren minder om de blodige Begivenheder i Finland i 1918 og genopfrisker visse Enkeltheder fra denne sørgelige Tid.

Foranledningen til denne Artikel er nærmest den Omstændighed, at en eller anden ligegyldig Person herhjemme efter nazistisk Mønster har foranstaltet Kætterbaal paa Andersen-Nexøs Bøger, fordi han har forsvaret Ruslands Angreb paa Finland.

Fr. N.s Irritation over dette Hysteri er forstaaelig, og den kan vi vel alle tilslutte os, men den forekommer dog ikke mig at være tilstrækkelig Baggrund for Artiklen, medmindre Hensigten har været at faa Kollegerne til at tage de nævnte Begivenheder med i Betragtning, naar de skulde tage Stilling til det, der nu sker i og omkring Finland.

Hvis dette har været Tilfældet er Hensigten naaet, idet to andre Indsendere, Georg Mathiesen og Thomas Pedersen, har fulgt Opfordringen og taget Temaet Finland under Behandling, ikke blot hvad selve de frivillige økonomiske Hjælpeaktioner angaar, men ogsaa — for Ths. P.s Vedkommende — som et politisk Spørgsmaal.

Det er jo aldrig omsonst at dykke ned i Historien og hente Begivenheder frem, der kan tjene til Vejledning og Forstaaelse af nutidige Forhold, men det er uklogt at holde sig til en enkelt Episode og ud fra den *alene* at ville bedømme de Ting, der sker nu. Og dette gælder ogsaa Finland.

For at faa den rigtige Forstaaelse af det finske Folks Indstilling som Helhed overfor den store Nabo i Øst burde man vel egentlig gaa meget langt tilbage i Historien, men det vil være nok at minde den gæve Frihedsforkæmper Fr. N. om Tiden omkring Aarhundredskiftet, da Finland endnu var underlagt Rusland, og da de to kærlige Herrer General Plehve og Guvernør Bobrikov forsøgte at »opdrage« Finnerne i den rette russiske Aand ved Hjælp af en haardhændet aandelig og legemlig Terror, der medførte en Regn af Protest-Adresser til den russiske Regering fra adskillige af Europas Lande, men som først slappede af, da Bobrikov faldt for Finnen Schaumanns Kugle.

Ogsaa dette er kun en Episode i Finlands Historie, men sammenholdt med den Omstændighed, at Landet igennem lange, lange Tider var Lydland først under Sverige og senere under Rusland, giver det maaske en klarere Forstaaelse af, hvorfor den nylig erhvervede Selvstændighed forsvares med indædt Energi, og hvorfor indre Opgør — som i 1918 — kan give Anledning til saadanne Grusomheder, som blev begaaet den Gang. Det er ikke Vestens Demokratier, men Ruslands zaristiske Bødler, der har været den finske Overklasses Læremestre.

Ingen Nation kan løbe fra sin Fortid, og Finnerne har sikkert hverken »glemt« Bobrikov eller 1918 — men Nutiden har sine egne Problemer, og det er forstaaeligt, at visse Erfaringer gør hele det finske Folk, ogsaa Arbejderklassen, meget betænkelig ved at modtage Tilbudet om den russiske Beskyttelse.

Javel — kan man sige — men der er dog sket Ændringer i Mentaliteten og Principperne siden dengang — baade i Rusland og andre Steder! Og dette skulde da kunne give i hvert Fald den finske Arbejderklasse en anden Indstilling overfor Rusland.

Ja, der er sket Ændringer, det skal Guderne vide! Det ene nye politiske System efter det andet har set Dagens Lys, og alle har de idémæssigt haft Folkenes Lykke og deres Velfærd paa Programmet. Men hvad er der sket, naar de »guddommelige« Væsener Mussolini, Hitler og Stalin er steget ned paa Jorden og har søgt at omforme Ideerne i Praksis? Det er blevet til Imperialisme af reneste Vand, der ikke giver engelsk og fransk Imperialisme noget efter, og som for de mindre Stater kan være lige farlig, hvad enten den er sort eller hvid, blaa eller grøn.

Ogsaa naar den er *rød*. Det har Sovjet ønsket at føre Beviset for! Man husker endnu den Bølge af Sympati, der mødte Litvinov, da han i Geneve forklarede den russiske Definition af Begrebet »Angriber« (møntet paa Italien), og vi vil ikke alle have lige let ved at glemme, at Sovjet ogsaa var villig til overfor Finland at demonstrere, hvorledes dette Begreb tog sig ud i Praksis!

Det er vel en af de stærkeste Anklager, der kan rettes mod Sovjet, at man ogsaa her gav Slip paa Idealerne og traskede i Nazisters og Fascisters Fodspor, — at man ogsaa her gav efter for Trangen til med Magt at skaffe sig »Lebensraum« (hvad hedder det tossede Ord paa russisk, Ths. P.?) — og at man ogsaa her med Vaabnene søgte at banke det ind i Hovedet paa Folk, som de ikke vilde kendes ved frivilligt.

Det vil ikke lykkes hos disse smaa Folk at skabe nogen imponeret Respekt for *de* Stormagter, som — da de ikke kunde tvinge Vestmagterne til at enes med dem om Kolonierne *udenfor* Europa — skabte et »Kolonispørgsmaal« *indenfor* Europas Grænser og saa tog for sig af Smaaretterne dèr.

Thi saaledes er jo Forholdet! Og det ændres ikke, selv om man prøver at besmykke det.

Naar man nu under forargede Udbrud om Hysteri vækker Mindet om tidligere Begivenheder til Live og ved Hjælp af dem søger at retlede danske Arbejderes Indstilling overfor Spørgsmaalet om Hjælpen til Finland,

er det værd at huske paa, at der er andre end danske og finske Arbejdere, der har ændret Indstillingen overfor Problemerne i Nutiden.

Hvad vil man kalde det, naar de to tidligere saa uforsonlige Modstandere Sovjet-Rusland og »det tredie Rige«, der ikke mindst i Spanien demonstrerede deres Had til hinanden, senere mødtes et andet Sted og over den polske Nations Lig rakte hinanden Hænderne? Under en hjertelig og rørende Omfavnelse fortalte de en undrende Verden, at de havde glemt gammelt Nag, at de havde slaaet en Streg over det, som skete i Spanien, og at de vilde forsøge i et fredeligt politisk og økonomisk Samarbejde at ordne Forholdene i Europa.

Det er mærkeligt, at man har saa let ved at glemme saadanne Ændringer i Mentaliteten og Principperne, naar Talen er om Stormagter — men straks er parat med den manende Pegefinger, naar et lille Folk under Trykket af en overhængende Fare mødes i Enighed om dette ene: at ville forsvare sin Frihed og Selvstændighed.

Selvfølgelig bestaar der fremdeles baade sociale og politiske Problemer i Finland som andre Steder, men naar finske Arbejdere selv har valgt den Udvej at ville ændre Forholdene ved et fredeligt politisk, fagligt og kulturelt Arbejde, synes der ikke at være særlig stærke Grunde for nogen herfra til indirekte at spørge dem om, hvorfor de ikke begynder Borgerkrigen.

Og naar Ths. P. nu meget indigneret i kraftige Udtryk taler om de reaktionære Kræfter, der iler Fascist-Generalen Mannerheim (og vel ogsaa Finland) til Hjælp, saa er der al mulig Grund til at spørge om, hvem det er, der har givet ikke ham, men hele Verdens reaktionære Kræfter denne enestaaende Chance til at plumre Vandene og endnu en Gang redde Imperialismen fra Verdens Dom?

Hvem andre end Rusland, der nu ved sin Handling har godkendt andre ligesindedes Hensigter og Metoder, har givet Afkald paa sin hidtidige Indstilling med Hensyn til den kollektive Sikkerhed og har byttet Idealerne bort for Trangen til politisk Magtbrynde, økonomisk Hegemoni og militære Fordele — det Rusland, der ganske vist efter sit eget Udsagn ikke er »i Krig« med Finland, men som dog afholder ret farlige Skarpskydningsøvelser paa den forkerte Side af Grænsen.

Den Skuffelse og Harme, som denne ændrede Indstilling har fremkaldt hos Arbejdere Verden over, vil ikke blive glemt saa lidt som 1918 i Finland.

Og den vil ikke blive mindre, fordi man fra Ths. P.s eller andres Side irriteret søger at faa os til at glemme, at der er sket værre Ting og forekommet mere uforstaaelige Hændelser siden dengang.

Vil man saa endelig paa Grundlag af danske Arbejderes Indsamlinger til Støtte for den haardt ramte finske Civilbefolkning slaa os i Sæk med »Grever og andet Bundfald« — ja, saa kan vi roligt svare:

Vor Hjælp til Finland gives ud fra Følelsen af, at de smaa ogsaa i en saadan Situation maa finde og støtte hinanden, og at Krigens Rædsler skal mildnes for dem, der uden egen Skyld droges ind i den.

Det »beskidte Selskab« af Grever og andet Bundfald, som Sovjets Ledere nu har kaldt frem til fornyet Liv og Virksomhed — det overlader vi til de samme Herrer først at bekrige og siden at forsone sig med paa samme Maade, som de gjorde det med deres Dødsfjender, Nazisterne!

K. A. Jørgensen.

Hvad og hvem kæmper vi for?

Nedenstaaende er et Uddrag af en Spidsartikel i Svensk Typograf-Tidning:

Arbejderbevægelsens Stilling til Oprustning og Forsvar er afhængig af dens teoretiske Bedømmelse af det kapitalistiske Samfund. Er man af den Opfattelse, at Samfundet — som det historisk har udviklet sig — ikke kan eksistere uden den Ordning, som benævnes Kapitalismen, d. v. s. ikke uden den bestaaende Klasseforskel mellem Kapitalister og Arbejdere, Bourgeoisi og Proletariat, da indgaar man helt naturligt for dette Samfund, denne Stats Forsvar, uden nogen Reservation. Saa bevilger man de nødvendige Millioner, lægger Pligten til at fremskaffe dem — demokratisk! — relativt mere paa de svages end paa de velhavendes Skuldre, tager Mobilisering og Arbejdsløshed som en Guds Tilskikkelse, hjælper selv med Penge og Mænd til at organisere Forsvaret, statligt og civilt, stopper for Resten Hænderne i Bukselommerne og — Hovedet i Busken!

For dem, som stadig anser det kapitalistiske Samfund for modent til at erstattes med en socialistisk Ordning, ja, som anser Tilvejebringelsen af denne for Arbejderbevægelsens Nutidsopgave, for dem er Stillingen til Forsvaret noget anderledes. Da maa der skelnes mellem det, der er værd at forsvare, og det, som bør kastes bort. Da maa Arbejderbevægelsen kun forsvare — udadtil som indadtil —, hvad der i Tidens Løb er vundet som en Slags Afbetaling paa Klassekampens Fremtidsmaal, samt hvad der kan fremme den endelige Befrielseskamp. Men lad os tale konkret!

Det gælder i dette Øjeblik Finlands Forsvar, det gælder Sveriges, ja, det gælder jo det samme Problem i alle Lande — et Problem, om i forandret Form, som Arbejderne ogsaa under den forrige Krig havde at brydes med. Historiske Begivenheder bør være os en Lære; thi Nutidens Forhold staar i umiddelbar Sammenhæng med dem. I 1914—18 stod den overvældende Del af den tyske Arbejderbevægelse paa den kejserlige Imperialismes Side for »med de tyske Bajonetter i tyske Næver« at befri Rusland og det undertrykte russiske Folk fra Czarismen. Den tyske Imperialisme havde dog ikke Befrielsen paa sin Fane. Da den russiske Revolution sejrede ved egen Styrke, var den tyske Parole: Brest-Litowsk! De »tyske Bajonetter i tyske Næver« viste, hvad de tilsigtede i Baltikum og i Finland. Van der Goltz og Mannerheim haabede, at i de Grave, *som de finske Arbejdere blev tvunget til at grave til sig selv*, ogsaa at jordfæste den moderne Arbejderbevægelse.

Hvorfor nu, da alle er saa rørende enige og al politisk Virksomhed foregaar i den nationale Solidaritets og Klasseforsoningens Tegn, hvorfor just nu rode op i, hvad der skete for 20 Aar siden? Fordi, alt hvad der sker i Finland, altsaa alt, som staar i Forbindelse med Forsvarsproblemet, kun faar den rigtige Belysning, naar man ser det i den historiske Sammenhæng. For ikke længe siden blev vi paamindet om dette Faktum, da Mannerheim udnævntes til den finske Hærs Øverstbefalende. Han skjulte ikke det mindste af sit virkelige Jeg, da han i sit Opraab til det finske Folk forklarede, at den nuværende Kamp mod det russiske Overfald kun var en Fortsættelse af den finske »Frihedskamp« og dens sidste Etappe. Mannerheims »Frihedskamp« er noget andet end Arbejder-

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

extraordinær Generalforsamling

Mandag den 22. Januar Kl. 20

i Folkets Hus, Enghavevej

Generalforsamlingen holdes efter Begæring af et Antal Medlemmer og med Henvisning til Afdelingslovenes § 26.

Dagsorden: Drøftelse af Arbejdsanviser-Spørgsmaalet.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

---

bevægelsens Befrielseskamp. Den finske Overklasse har stik modsatte Maal end den finske Arbejderklasse. Mannerheim og hans Paahæng vil under den nuværende Krig ikke blot forsvare Finlands Uafhængighed mod Stalins Imperalisme, han vil sikre sin Klasses Stilling mod alle Angreb fra andre Klasser, *han vil helst dræbe Arbejderbevægelsen i sin Helhed.* Vi, som med al vor Kraft vil hjælpe de finske Arbejdere, er forpligtede til tydeligt at sige, *hvem* vi vil hjælpe og hvem vi *ikke* vil hjælpe. Vi kan ikke tage Ansvaret for, at vore Gerninger bidrager til at konsolidere det vaklende borgerlige Klasseherredømme. Vi véd, at dette Herredømme kun kan bestaa paa Basis af en underkuet Arbejderklasse . . .

En Tak og et Par Bemærkninger

Efter at anden Valgomgang til Arbejdsanviser-Posten nu er tilendebragt, vil jeg gerne have Lov at bringe det store Antal Kolleger, som baade i første og anden Omgang har vist mig Tillid, min hjerteligste Tak, ligesom jeg takker for al den Venlighed og Sympati, der er vist mig under min Sygdom. Det har været til stor Opmuntring i en for mig mørk og trist Tid.

Det var egentlig min Mening ikke at ville blande mig i den Strid, der er opstaaet om min Person, før hele Situationen var fuldt afklaret; men som denne har udviklet sig, vil jeg gerne paa nuværende Tidspunkt have Lov at fremsætte nogle faa Bemærkninger til Vejledning for mine Kolleger.

Oprindelig var det min Agt at finde mig i min Skæbne og modtage min Afskedigelse i Erkendelse af, at jeg havde svigtet den Tillid, man havde vist mig, da man valgte mig til Posten. Naar jeg ændrede denne Beslutning til atter at søge Valg, skyldes det for det første en meget indtrængende Opfordring fra flere Hundrede Kollegers Side, for det andet et Tilsagn fra den behandlende Overlæge om, at han ved en indledende Hospitalsbehandling og en derpaa følgende Rekonvalescens i rolige og fremmede Omgivelser vilde garantere mig, at jeg skulde genvinde mit gode gamle Helbred og dermed ogsaa det fulde Herredømme over mine Nerver, og endelig for det tredie den Omstændighed, at 4 af Forretningsudvalgets 7 Medlemmer aabent havde udtalt, at de ikke vilde have tiltraadt Beslutningen om min Afskedigelse, saafremt de paa det Tidspunkt, da denne blev truffet, havde erfaret om min Hospitalsindlæggelse, hvilket ikke var sket, da min Læge først kom til mig hen paa Eftermiddagen og beordrede øjeblikkelig Hospitalsindlæggelse; denne Meddelelse ringede min Hustru straks ind til Kontoret, men Forretningsudvalgets Møde var da begyndt, og den Dame, som modtog denne Besked, har altsaa ikke ment det nødvendigt at lade den gaa videre før efter Mødets Afslutning.

Da jeg traf Beslutningen om at søge Genvalg, var jeg ganske klar over, at man fra visse Sider vilde bringe alle Midler i Anvendelse for at dette ikke skete, og jeg var ogsaa klar over, at det ikke vilde blive blid Vind, jeg vilde komme ud for, og dette har altsaa vist sig at slaa til i rigeligt Maal. Jeg erkender paa et tidligere Tidspunkt at have begaaet en alvorlig Dumhed — en Dumhed, hvorfor jeg har maattet bøde med et haardt Slid paa Nerverne — men en Dumhed, som var redresseret mere end et halvt Aar før min Afskedigelse, hvorfor jeg dog vist tør gaa ud fra, at havde jeg ikke ved mine Forsømmelser givet Anledning til Afskedigelsen, saa vilde denne gamle Affære ikke nu være blevet gravet frem til Benyttelse imod mig. Imidlertid maa jeg jo tage de Lussinger, dette medfører; anderledes er Vilkaarene jo ikke. Men maa jeg ikke have Lov at sige til de Kolleger, som nu saa kraftigt bekæmper mig: Hvis nu hver lille Detaille i Udøvelsen af jeres Hverv indenfor Organisationen — det være sig stort eller lille — paa et eller andet Tidspunkt skulde fremstilles for Kollegerne i mere eller mindre perfid Form, som Tilfældet nu har været for mit Vedkommende, mon der saa ikke for de flestes Vedkommende vilde kunne trækkes Ting frem, som vilde være i Stand til at vække Forargelse og kunne udnyttes til Skade for jer i en given Situation? Jeg tror det, men spørger kun.

Til Slut blot dette: Det er med Beklagelse, jeg har hørt om det Røre og den Uro, denne Affære har skabt indenfor vor Organisation. I en Tid saa alvorlig, som den vi lever i, og som mere end nogensinde maner til Sammenhold og Solidaritet, kan det kun virke skadeligt, og det er mit inderlige Haab, at den Bitterhed, som er skabt, atter maa vende sig til Fordragelighed til Gavn for et frugtbart Samarbejde i Tiden, der kommer; thi det er saa uendelig nemt at rive ned, men hvor langt sværere er det ikke at genoprette det ødelagte.

Den 11. Januar 1940. *Frederik Mehr.*

Fr. Nielsen er vred!

Hans Teorier er nemlig bleven kuldkastet!

Nu har han forlængst fastslaaet, at *det kan ikke nytte.* Og saa vover dette finske Folk at mene og bevise noget andet.

I et Gensvar til mig i »Typ.-Tid.« for nogle Maaneder siden skriver Fr. N., idet han naturligvis med enhver Fornuft paa sin Side fuldstændig nedsabler mig: »Endnu mindre havde jeg ventet, at der her i Landet fandtes Mennesker, som *for Alvor* nærer den Tro, at et Folk paa 3 Mill. med

Held skulde kunne tage Kampen op med et Land, der tæller henved 90 Mill.« — Og saa maa Fr. N. opleve, at der deroppe i Sneen og Isen under Polarcirklen findes et Folk paa 3 Mill., som ikke alene for Alvor nærer den Tro, at det kan *og vil* tage Kampen op mod et Folk paa 2 × 90 Mill., men ogsaa gør det og endnu mere fantastisk: gør det med Held. At Fornuftens Gudinde dog ikke med sit Lyn rammer disse formastelige!

Og saa det allerværste: dette Folk er enigt; ogsaa Arbejderne gaar med fuld Styrke med for Fædrelandets Forsvar. Socialdemokraten Tanner (som er Udenrigsminister, ikke Ministerpræsident) holder Taler, som ligesaa vel kunde været holdt af en konservativ (en finsk altsaa, for de danske er P. Munchs svorne Tilhængere).

Man forstaar, at alt dette maa ægre Fornuftens Præst, Fr. N. Men da Finnerne, nu faktisk er enige om dette ufornuftige, og da det vil være vanskeligt, at faa ret mange til at synes ilde om deres nuværende Kamp, saa maa han fremdrage den i Finland skrinlagte, sørgelige Borgerkrig for 21 Aar siden, og Fr. N. opremser nogle »Kendsgerninger« om Drab af Arbejdere. Disse Kendsgerningers Paalidelighed maa dog underbygges med et Citat fra det engelske »Times«, et Blad, som nok ikke kan siges at være ganske uhildet, da Finnerne jo ganske rigtigt blev hjulpet af et tysk Ekspeditionskorps (ogsaa af danske og andre skandinaviske Frivillige). Det er vist ogsaa tvivlsomt, om »Times« i Dag vil opretholde Paastanden om, at »Finland mere tilhører Østen end Vesten, og gør det endogsaa i højere Grad end mange andre Dele af det forhenværende Czardømme.« — Det vil vist ingen rettænkende Mennesker uden for Rusland mene. Tværtimod véd jo alle, at Finnerne netop forsvarer vor vesterlandske Kultur mod østerlandsk Despotisme.

Der skal nok en vis Alder og en vis mærkværdig Indstilling til for at lade Begivenheder, der er foregaaet for 21 Aar siden være bestemmende fremfor Nutidens. Det viser sig da ogsaa, at den ganske overvældende Del af det danske Folk — som af alle andre — har deres sunde Instinkter i Behold og derfor maa beundre det lille Folk, der staar enigt om selv at ville bestemme om »dets herskende Systems Undergang« eller Bestaaen og om at gøre Modstand mod selv et nok saa stort fremmed Folks Indblanden — eller rettere: mod en nok saa magtbegærlig Diktators Imperialisme.

Desværre bliver det i alt for høj Grad ved Beundringen. Men andet kan det vel ikke være i et Land, hvor der ikke maa afholdes Luftalarms-Øvelser for ikke at skræmme Befolkningen!! *Børge Christensen.*

„Det hvide Vidunder"

Mælkeskruen er strammet et Tag paany. Mælken er blevet dyrere. Denne Naturkilde skal lukkes for dem, der har Trang til den.

Det har jo gennem mange Aar været saadan, at den arbejdsløse ikke kunde købe Mælk. Nu kan den arbejdende heller ikke gøre det. Mælk er forbeholdt Velhavere.

Gennem Tiden har man drevet Komediespil med Undersøgelser om Muligheden for Mælkens Billiggørelse. Samtidig med Fordyrelsen har de tre kapitalistiske Mejerier: Trifolium, Solbjerg og Enigheden oprettet en Propaganda-Afdeling med det Formaal at faa Folk til at drikke Mælk. Hør hvad den averterer:

» . . . Tænk paa, hvad Mælk betyder for Mennesket. Mælk er det hvide Vidunder, vor første Mad ved Entréen her i Verden og det eneste Fødemiddel, som oprindelig var bestemt til at være Mad. Viselig som Naturen er, indeholder Mælk derfor alle de Stoffer, vi har Brug for til vor Vækst og Trivsel. Vi maa skønne paa, at der er Mælk nok. Vi maa bruge rigelig af den, maa drikke Mælk hver eneste Dag . . .«

Denne Tekst gaar daglig over det hvide Lærred i Biografteatrene og over det hvide Papir i Aviserne. Der ofres Formuer paa denne Propaganda.

Mælk behøver ikke Propaganda. Mælk sælger sig selv. Det store, forbrugende Folk vilde uden Opfordring købe Mælk, hvis de havde Raad til det.

Men man har taget Mælken fra Folket. Man har fordyret den. Og af Pengene anvender man daglig mange Tusinder for at faa Velhaverne til at drikke den Mælk, man har taget fra Smaafolk.

»Social-Demokraten« raser stadig mod Krigsfordyrerne. Man haaner os. Og »vort eget« Mejeri er med i Svindelen. Skam jer, I Røvere! *N. Th. S.*

Nøgtern Valgpropaganda!

Arbejdsanviserstillingens 2den Valgomgang er nu slut, derfor bringer jeg denne nøgterne Opstilling af Stemmetallene. Resultaterne har sikkert mangen Kollegas Interesse:

	II. Omgang.		I. Omgang
Fr. Mehr	1697	i Københavns	1217
	290	i Provinsen	217
Total	1987	= 43 pCt.	1488 = 35 pCt.
N. P. Jørgensen	1078	i Københavns	108
	734	i Provinsen	573
Total	1812	= 40 pCt.	681 = 16 pCt.
Møller-Madsen	244	i Københavns	29
	523	i Provinsen	401
Total	767	= 17 pCt.	430 = 10 pCt.

Ved nøje at studere disse Tal kommer man til det Resultat, at *Frederik Mehr* har faaet **56 1/2 pCt.** af de afgivne ca. 66 pCt. Stemmer her i Københavns Afdeling, og *dette Tal* siger meget mere end de 43 pCt. af Totalresultatet; desuden siger *Tallet* ikke saa lidt mere end, hvad man i spaltevis kan skrive om Sagen — enten som Forsvar eller Angreb!

Lad os derfor slutte op i samlet Trop paa den kommende ekstraordinære Generalforsamling, og der faa redegjort Sagen til rene Linier, — saaledes at *vi »Menige«* Københavnere — *alle* med rolig Samvittighed kan genindsætte Fr. Mehr i den gamle Stilling. *Altsaa! Stem ikke førend den ekstraordinære Generalforsamling er overstaaet.*

København, den 12. Januar 1940.

1235 *Henning H. Jensen.*

Denne Opfordring anbefales af Kolleger i følgende Trykkerier: F. E. Bording; A/S O. C. Olsen & Co.; Vald. Petersen; Nationaltidende; Krohns Bogtrykkeri; Bianco Luno.

1336 Carl F. Petersen. 1565 Johs. Christensen. 4400 Carlo Nielsen. 7913 Langberg. 5946 Børge Larsen. 313 Einer Christiansen. 5273 Carl Aage Petersen. 879 Leo Dannemand. 3392 Riemenschneider. 414 Frede Salomon. 1601 Olaf Petersen. 1354 Robert Østerlin. 4036 Harry Jensen. 1904 K. Olsen. 2436 Ester Löfstrøm. 5567 Jørgen Rasmussen. 2786 Aage Reimer. 2742 Alfr. Olsen. 1448 Ejner Larsen. 1308 Aage Lund. 2875 Jørgen Christensen. 1543 Edv. Sørensen.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen. Islevhusvej 8.

Et Arbejdsaar!

De Nekrologer, der er skrevet over Aaret, der svandt, er alle begyndt med, at det har været et sort og et trist Aar. Lad os springe det over, det er jo overstaaet. For Landssammenslutningen har det været et Arbejdsaar, og skal vi se paa Resultaterne, kan vi vist roligt notere, at Aaret har bragt en bedre Kontakt mellem Klubberne og Landssammenslutningen. En Række Møder har været afholdt Landet over i Samarbejde med og under Ledelse af Landssammenslutningen. Klubberne Landet over har ogsaa vist en fornyet Interesse og har arrangeret en Del lokale Mødeaftener, noget, der lover godt for Aaret, vi nu er gaaet ind i. Efter bedste Evne har vi forsøgt at forøge Tilgangen af nye Medlemmer til Landssammenslutningen, Resultaterne har ikke været straalende, men vi haaber og tror, at det nye Aar vil bringe os de Trykkere, der endnu staar uden for Landssammenslutningen, ind i denne. Vi maa ikke stagnere, Maskinsætterne har en god Sammenslutning, og Haandsætterne har i Aaret, der svandt, startet deres Sammenslutning. Vi kan ikke undlade at bemærke, at Haandsætterne stadig kalder paa Nødvendigheden af, at Haandsætterne staar i deres Landssammenslutning for at faa genopvækket deres organisatoriske Interesser. Vort Syn paa denne Sag har altid været det, at Sætterne aldrig er blevet forfordelt, i Kraft af deres store Mængde har de altid behersket vort Forbund. For at Trykkerne ikke helt skal glide ud i Ubemærketheden, maa vi se at vække de Trykkere, der sover Tornerosesøvn ude over Landet, og som endnu ikke har forstaaet, at det betaler sig at ofre lidt Tid og et beskedent Kontingent til vor Landssammenslutning, for derved at være med til at højne vore Kaar og skabe Interesse for vort Forbund. Disse Tanker kunde tyde paa en Kaprustning, dette er langt fra Meningen, thi en af Landssammenslutningernes Opgaver maa være at søge Samarbejde med hinanden. Ikke mindst i 1940, hvor et Udvalg skal undersøge Muligheden for en ny Forbundsstruktur og en Løsning af hele Branchespørgsmaalet, gælder det om at staa samlet og finde hinanden, dersom det hele ikke skal ende i det bare Vrøvl. Derfor bør enhver Trykker, baade i Provins og i København, nøje overveje, om han ikke bør tilslutte sig Landssammenslutningen for at præge dette Arbejde.

To Fester, der fandt Sted sidste Aar, bør ogsaa noteres her, Aarhus Trykkerklubs 25 Aars og Nykøbing Trykkerklubs 20 Aars Jubilæum, to Fester, der vidner om, hvad godt Samarbejde og Kammeratskab formaar og tillige understreger, at Trykkerklubberne har deres Berettigelse.

Hvad det nye Aar vil bringe, er der ingen der kan sige, ud over at der sikkert vil blive nok af Problemer og Opgaver at løse, saavel for vort Forbund som for vor Landssammenslutning, og dette sker lettest ved Enighed og Sammenhold. For mig er der saa kun tilbage at slutte disse Linier med en Tak for Loyalitet og velvilligt Samarbejde, der er vist mig i Aaret, der svandt, og ønske, at det nye Aar maa bringe Fremgang og Forstaaelse for vor Landssammenslutning. *c. b. p.*

Lad os blive os selv.

Det vilde vel være naturligt, om en »Nytaarsbetragtning«, selv om den faar sin Plads i en Branchespalte, tog Afstand fra at beskæftige sig med sædvanlige, interne Anliggender, som i en Tid som vor med megen Beretigelse kan kaldes Smaating, og kun beskæftigede sig med det, der for Øjeblikket tynger og trykker Menneskesind over hele vor Jord. Saa store og saa skæbnesvangre er Begivenhederne, at det synes nødvendigt for alle at koncentrere sig derom. Og for alle at stille deres Kræfter og Evner til Raadighed for Løsningen af de mægtige Problemer.

— — — Stille Kræfter og Evner til Raadighed for en Løsning. — Det lyder taabeligt, naar man betænker, at man i Aaret, der svandt, fra de store Nationers Side tog samtlige Spørgsmaal, Problemer og Stridspunkter og kastede dem ud til Løsning paa Europas umenneskelig blodige og brutale Slagmarker. Saa synes kun en Mulighed at være for Haanden: At afvente det Øjeblik, da *denne* Proces har naaet sin sidste Fase, sin hedeste Kulmination, og saa se, om der til den Tid er noget andet Problem tilovers end at finde endnu et Stykke Jord, hvor man kan begrave et Lig.

Og alligevel er det en Udvej at stille Kræfter og Evner til Raadighed for en Løsning, der er i vor, Arbejdernes og Underklassens Interesse.

Vi har allerførst os selv at tage Vare paa. Om vi herhjemme i vort farligt beliggende Land pludseligt kan komme til at ligge midt i voldsomme Begivenheders Centrum, er ikke godt at vide. Dertil kender vi de store Landes politiske og militære Lederes hensynsløse og kyniske Planer for lidt. Meget kan i saa Henseende ogsaa bero paa Udviklingen i det store Spil. Men vi har os selv at tage Vare paa, naar det drejer sig om de mægtige Kræfter, der sætter ind paa at gøre de store brede Masser, og der særlig Arbejderklassen, til Offer for ødelæggende og forbryderiske Forestillinger, til Offer for en Begrebsforvirring, der fører os direkte ind i det Helvede, som internationale, storkapitalistiske Interesser er ved at forberede for Menneskeheden.

Vi skal først af alt vide, at vi har at gøre med Ulve i Faareklæder. Fra baade Overklasse og en af denne afhængig Mellemklasse rækkes der i Øjeblikket en Haand ud til os om Samarbejde, om at komme med i deres Selskab. Et konkret Eksempel er i saa Henseende Foreningen »Norden«, som har brudt alle oprindelige Forudsætninger og er blevet omskabt til et forførende politisk Instrument.

Hvorfor følger de danske Arbejdere og deres Fagforeninger i den finsk-russiske Tragedie ikke deres egen selvstændige Vej? Man kan fordømme et Rusland, en Arbejderrepublik, der gør den kapitalistiske Udvej, *Krigen*, til sin Udvej, hvis man ikke véd bedre. Og man kan fordømme en finsk Politik, der ikke betænker sig paa at ofre Land og Folk i en blodig Krig, fordi denne Politik er ledet af kapitalistiske og militaristiske blodbesudlede Hænder. Men derfor kan man godt fra Arbejderklassens Side holde sin Sti ren og undgaa det slette Selskab, som vi ved Samarbejde med »Norden« er kommen i. Det lykkedes »Dansk Typograf-Forbund«, ene vistnok af alle danske Fagforeninger, at undslippe den Fælde, da vi i Stedet for at sende vore 5000 Kr. til vore finske Kolleger gennem »Norden« sendte dem direkte og derved undgik at sætte vort Navn under en Tillidsadresse til visse finske Militarister med Arbejdermorderen Mannerheim i Spidsen.

I sig selv en lille Ting. Men stor nok til at vise os hvilken Vej vi skal gaa. Vi skal holde vore Begreber klare og ikke lade os indfange som Ofre af os fjendtlige, Opfattelser og Institutioner.

I 1914 rakte Arbejderklassen ved Hjælp af sin internationale Organisation Haanden ud over Landegrænserne for at afværge den frygtelige Krig i sidste skæbnesvangre Øjeblik. Det kostede den uforfærdede Socialdemokrat, Jaures, Livet. — Foran og i Anledning af denne Krig er ingen Socialdemokrat blevet myrdet. Arbejderklassen i alle Lande har taget denne Krig paa en anden Maade end dens Ledere fra 1914. Vel, de begik maaske Fejl. Men disse Fejl bundede mere end i noget andet i Magtesløshed overfor en overvældende Situation.

I denne Krig har *vi* ladet os rive med af Borgerskabets og Nationalisternes hylende Kor. Vor Fornuft er lagt i Lænker, vore Følelser er besmittede, og vore Begreber er i vildeste Forvirring. Her ligger Stedet, hvor vor første Opgave maa blive, dersom vi som en fri Arbejderklasse skal redde os ud af dette forbryderiske Ragnarok, som denne Krig er og vil blive. Vi skal paabegynde en aandelig, moralsk, følelsesmæssig og fornuftsmæssig Reorganisation hos os selv. *Johs. Larsen.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Landssammenslutningen

har udsendt et Agitationscirkulære til Haandsætterne i Provinsens Lokalafdelinger. Vi haaber, at Kollegerne vil lytte til denne Kalden fra Brancheorganisationen. Der er endnu adskillige Steder, hvor der er Mulighed for at danne nye Klubber, ligesom der er flere Steder, hvor Kollegerne allerede arbejder med Klubdannelse. Mener man ikke for Tiden at kunne danne selvstændig Klub, kan Kollegerne optages som *Enkeltmedlem* af Landssammenslutningen og har saa Ret til at deltage i den nærmeste Klubs Møder og andre Arrangementer.

Alle Oplysninger gives ved Henvendelse til Formanden, Hans Hansen, Kong Georgsvej 13, Odense.

Bog- & Akcidenssætterklubben i København.

Som meddelt i sidste Branchespalte afholdes Klubbens næste Sammenkomst *i Morgen Aften Kl. 19 præcis.*

Vi samles i Slotskroen, *Vesterbrogade 204*, til en Nytaarssammenkomst. Der serveres Torsk, koldt Bord, Ostepind, 1 Pilsner og 1 Snaps og Prisen bliver herfor Kr. 3,25.

Forskellige Kolleger vil sørge for Underholdningen. Det bliver en Aften med den rette kammeratlige Stemning, og vi beder Kollegerne tegne sig hos et af Styrelsens Medlemmer eller paa Telefon Taga 4288 (bedst Kl. 18—19) senest i Aften.

Generalforsamling.

Den ordinære Generalforsamling afholdes *Tirsdag den 6. Februar i Rømersgade 22.* Dagsorden bekendtgøres senere. Eventuelle Forslag bedes indsendt til Formanden senest den 2. Februar. *Styrelsen.*

Odense Haandsætterklub

henleder Opmærksomheden paa de udsendte Tegningslister til en »Vinterudflugt« Søndag den 28. Januar. Prisen for Deltagelse er Kr. 2,00. Nærmere Program ved Henvendelse til Styrelsen.

Odense Haandsætterklub

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 7. Januar. Formanden, *Hans Hansen*, bød velkommen, hvorefter Klubsangen blev afsunget. Til Dirigent valgtes Gudmund Larsen. I sin Beretning for det forløbne Aar, gav Formanden en Oversigt over de forskellige Arrangementer af saavel fagteknisk som fagpolitisk Art, som Klubben havde afholdt. Med en enkelt Undtagelse havde der været god Tilslutning til Møderne. Medlemtallet var nu 100. Efter en Forespørgsel godkendtes Beretningen enstemmigt. Formanden omtalte derefter Dannelsen af Haandsætternes Landssammenslutning og aflagde en Beretning fra det første Styrelsesmøde. Toges til Efterretning. Under Punkt 2 oplæste Sekretæren, *Aage Vilh. Pedersen*, Forhandlingsprotokollen, som ogsaa godkendtes. — *Kassereren* aflagde som 3. Punkt det reviderede Regnskab, der trods store Udgifter viste Formuefremgang. Enstemmig godkendt. — Under »Indkomne Foreslag« foreslog Styrelsen at afholde en selskabelig Sammenkomst. Det vedtoges at udsende Tegningslister til en »Vinterudflugt« til Blommenslyst Kro Søndag den 28. Januar. — Ved Valgene genvalgtes Kassereren, Kuno Jespersen, og Revisoren, Aage Henrik Iwersen, med Akklamation og nyvalgtes til Næstformand: Robert Landberg, medens Gudmund Larsen blev Suppleant til Styrelsen. — Under Eventuelt rettede Formanden en Tak til den afgaaede Næstformand, Svend Koksbang, som havde forladt »Kassen«, for hans Interesse for Klubben. — Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med at udbringe et kraftigt besvaret Leve for Klubben. *Hans.*

Eigil H. Petersen

Naar du skriver, at de sidste Maaneders Begivenheder afslører Kommunister og Nazister som skyldige i Arbejderklassens smaa Resultater i Kampen mod Kapitalismen, saa gør du dig skyldig i en Forvrængning af Sandheden.

Din Artikel er i det store Hele meningsløs, men saavidt jeg forstaar ogsaa kun beregnet til Propaganda, det er ikke Artiklens Indhold, du lægger Vægt paa, men de med fremhævet Skrift hadefulde Angreb paa Sovjet.

Du giver de forkerte Skylden for Arbejdernes daarlige Levefod.

Sagen er jo, at Nazisme og Kommunisme opstod i Vesteuropa, efter at Socialdemokratiet og Fagforeningsledere havde haft en dominerende Stilling i Samfundene. Og det er følgelig, fordi disse saakaldte Arbejderførere, Arbejderne havde sat i Spidsen, for at varetage Klassens Interesser, ikke magtede deres Opgaver, at Splittelsen kom. Du véd jo nok, at flere og flere blev arbejdsløse, og at de arbejdendes Kaar langsomt blev daarligere, en Foreteelse, der jo stadig fortsættes.

Er det underligt, at der under saadanne Forhold opstaar Folk, der vil prøve andre Udveje? Læg Skylden hos dem, der har den.

Sovjet og Krigen. Hvor er det let for dig at sige, at Sovjet har overfaldet Finlands og Polens Arbejderklasse.

Har du nogensinde hørt om en fri Arbejderklasse i Polen?

Og er du ikke klar over, at Finlands Arbejderklasse først blev knust af Mannerheim, og senere af Lappobevægelsen? Og at den finske Arbejderbevægelse stadig kun har Lov at danne saadanne Partier, der viser Samfundsind?

Sandheden om Krigen. Ser du ikke tydeligt, at Finland er brugt som Opmarch mod Sovjet?

Ser du ikke Resultaterne af en Maaneds Krig? Med de Resultater, Finnerne har naaet, lyder det jo ikke helt fjollet om Faren for Leningrad. Og tror du ikke, Finnerne kendte deres Styrke, da de vilde befæste Ålandsøerne?

Hvem skulde dette Fæstningsanlæg rettes imod?

Krigen i Polen. Du véd jo nok, at det var det engelske Arbejderpartis Fører, Major Atlee, der opfordrede Chamberlain til at begynde Krigen.

Havde det engelske Arbejderpartis Førere ikke gaaet ind for Krigen, saa var Forholdet mellem Polen og Tyskland ordnet ved Forhandling. Chamberlain havde ikke turdet begynde Krigen uden Arbejderpartiets Billigelse. Mange andre Dele af den engelske Befolkning er jo ikke stemt for Krig.

Sandheden om Krigen. Kapitalisme—Imperialisme. Aa ja, men denne Gang er der desværre et Moment til.

Se Arbejderførerne herhjemme, de er helt vilde efter at komme til at myrde, frækt opfordrer de os til at ofre Timelønninger, selv tager de, uden at spørge Medlemmerne, Fagforeningernes Penge til Vaaben — Vaaben, der skal myrde Russerne.

Til allersidst i din Artikel føler du dig som Historieskriver. — »Den finske Arbejderes og det finske Folks Tapperhed og Fordømmelse af denne Voldshandling vil blive staaende i Historien med Ildskrift som Vidnedsbyrd om, at aldrig er Socialismens Navn blevet saa misbrugt og skændet som ved dette Sovjet Overfald,« — skriver du.

Enten aner du ikke noget om Historie eller ogsaa vil du bevidst svine en Nation til, for at gavne nogle bestemte partipolitiske Anskuelser.

Jeg skal kort ridse op for dig, hvordan Verdenshistorien vil komme til at se ud, naar der bliver skrevet om Situtionen af i Dag. — Da jeg ikke er ude efter at svine noget bestemt til, kan jeg ikke som du nøjes med at skrive en horribel Sætning, men vil ærlig og upartisk skrive om Sagen. —

Forholdene i Europa var fortvivlede, Arbejdernes Kaar var elendige — Arbejdere, der havde Arbejde hele Aaret, kunde vel nok faa til deres Fornødenheder, men store Arbejdermasser havde aldrig Arbejde, og andre Dele af Arbejderklassen sjældent, og for disse Mennesker var Forholdene forfærdelige. Arbejderne havde selv valgt Repræsentanter i i Regeringerne, og Arbejdernes Repræsentanter i Fagforeningerne havde lige Forhandlingsret med Mestrene, men disse Repræsentanter blev Bengnavere. Og Samfundssystemet brugte dem til at tæmme Arbejderne. Alle Krav fra Arbejderne om Forbedringer, blev skaanselsløst slaaet ned, og Arbejdernes Repræsentanter lod sig bruge som Redskab.

Disse Repræsentanter opfandt noget, de kaldte Samfundssind. Det var et enestaaende Bedrag.

Men det lykkedes dem at faa saa store Dele af Arbejderklassen i Garnet, at selv Arbejdere — der paa Grund af Fattigdom maatte bebo usle Lejligheder, og som ikke havde ordentlig Tøj, og kun var rigtigt mætte Juleaften — holdt sig i Ro.

Et saa stort Bedrag kunde selvfølgelig ikke holde i det lange Løb. To Nationer havde Kapitalen under Kontrol, hver paa sin Vis, men disse to Nationer havde afskaffet Arbejdsløsheden, fordi disse Nationers Ledere var klar over, at for hver Mand, der bestilte noget i Samfundet var dette rigere, og der blev fremskaffet flere Fornødenheder til Befolkningen.

Arbejderførerne saa med Angst paa begge Systemer, mens Kapitalisterne til Dels bifaldt det ene. Arbejderførerne skulde have begge Systemer slaaet ned, og Kapitalisterne det ene.

Til at begynde med var Pressen Vaabnet, begge Nationer blev overdænget med Løgn, og i Særdeleshed gik det ud over den Nation, begge Parter var enige om at ødelægge. Kapitalister og Arbejderførere lurede paa en Lejlighed til Krig, og den kom. Tyskland, der har havde maatte indgaa paa en ydmygende Fred i 1919, tog sig nu selv til Rette, da det ikke kunde opnaa noget ved Forhandling.

Arbejderførerne brugte dette som Paaskud, de hetsede overalt mod Hitler. At Arbejderførerne bare hetsede for Krigens Skyld, ser man bedst — Czeckoslovakiet blev der ikke gjort meget for, paa Trods af dets demokratiske Regeringsform. Men da det kom til Polen, da skulde der slaas til, det engelske Arbejderpartis virkelige Hensigter afsløredes, nu skulde der være Krig. Det kan ikke være den polske Arbejder, man har villet hjælpe, for er Arbejderne holdt nede i noget Land, saa er det Polen.

Det, at Arbejderpartiernes Førere i Vesteuropa var Hitler saa fjendtlig stemt, bevirkede, at han maatte opgive sin oprindelige Plan at udvide paa Ruslands Bekostning. Fjendskabet mellem ham og Vesteuropas Arbejderførere bevirkede, at Sovjet kunde opnaa Militæralliance med Frankrig.

Tyskland vilde blive angrebet fra to Sider.

Alliancen med Frankrig var ikke baseret paa Venskab. De socialdemokratiske Arbejderførere og Kapitalisterne i Frankrig hadede Sovjet-Systemet, men de frygtede ogsaa Tyskland. — Sovjetunionen havde ikke andet end Fjender. Ikke fordi Landet generede nogen, men det var Verdens onde Samvittighed.

Kapitalisterne frygtede, at Sovjet-Systemet skulde vinde Udbredelse, da Retten til at udbytte andre saa vilde blive frataget dem.

Arbejderførerne hadede Sovjet-Systemet, da de var klar over, at dette System var eneste Vej til Arbejderklassens Frigørelse. Og det maatte ikke ses, at *de* havde bedraget Arbejderklassen. Men paa Trods af, at alle var vendt mod Rusland, spillede dette Land sine Kort saa godt, at det ikke kom til at sidde som Sorteper.

Harmen over Ikke-Angrebspagten med Tyskland, var kun Forbitrelse over, at Rusland ikke hoppede paa Limpinden.

Følgerne af en Militæralliance med Vestmagterne var blevet, at Rusland og Tyskland havde forblødt sig paa hinanden, og at Vestmagterne saa bagefter kunde diktere Fredsbetingelserne for begge Parter, det kan enhver se allerede nu.

Da Krigen brød ud, vilde Stalin have sikret Ruslands Grænser, Finland vilde ikke gaa med til dette godvilligt.

Og hele Verden holdt med Finland, Rusland skulde være et let tilgængeligt Land for fjendtlige Hærmasser.

Saa brød Krigen ud, ikke Krigen Finland—Rusland, men Rusland mod alle demokratiske Stater.

Dér har du Sandheden om Krigen i en Nøddeskal.

Men jeg har et Par Argumenter og Bemærkninger til sidst.

Før var Lande blevet ødelagt, Borgerkrige havde faaet Lov til at florere, og de demokratiske Stater havde aldrig rørt en Finger.

Men nu var et Land kommet i Krig, et Land som baade Arbejderførere og Kapitalister var enige om skulde ødelægges.

Pengegaver og Frivillige strømmede ind, Sovjet skulde have Klin.

Selv Arbejderførerne i Danmark, der ikke er særlig aktive, naar gælder om at kæmpe for Forbedringer for os selv, traadte nu i Funktion, det var ikke set i lang Tid. Men det var heller ikke Fagforeningsopgaver, det var Indsamlingslister; der skulde samles Penge ind, og for disse Penge skulde der købes Kugler, til at myrde Russere med. Og nu stiller jeg dig et Spørgsmaal: »Var det ikke bedre, om disse Fagforenings Ledere havde taget sig lidt mere af vor egne Sager?« Du maa huske, at Arbejdernes gennemsnitlige Aarsindtægt er 2400, og der er altsaa en Mængde Arbejdere, der tjener endnu mindre. Disse Fagforeningsledere, der jo selv har det lunt, skulde hellere have sendt Indsamlingslister ud med det Formaal at samle en Timeløn ind til haardt ramte arbejdsløse. Det er der haardt Brug for herhjemme; der er mange, der har det elendigt, fordi Fagforeningslederne ikke passer deres Opgaver.

Der er et Dagblad, der vil juble over den Udvikling, Begivenhederne har. Det er Berlingske. Hvem husker ikke, hvordan dette Blad triumferede, da nogle Indsamlingslister til Spanien var kommet blanke tilbage. 0,00 skrev Bladet triumferende. Pengene, der kunde være samlet ind, skulde nemlig bruges til Mad til Kvinder og Børn.

Denne Gang skal Pengene bruges til Kugler, og Bladet vil fremhæve de store Summer, Arbejderne har givet.

Bare disse Indsamlingslister endda blev Fiasko, for der er nemlig den Mulighed, hvis de bliver Succes, at Kapitalister og Arbejderførere vil mene, at den menige Arbejder er saa interesseret, at der ogsaa kan sendes Menneskemateriale til Hjælp, uden at der vil blive reageret.

Sker dette, saa har Arbejderførerne her hjemme, gjort Kapitalisterne samme Tjeneste som Attlee gjorde Chamberlain.

Ja, Kollega Eigil H. Petersen, mine absolut neutrale Betragtninger harmonerer jo ikke særligt med din Ophidselsesartikel. Men skulde vi ikke her i Fagforeningen lade være at ophidse mod andre Nationer, men i Stedet samle vor Energi om at hæve vort Lønniveau, særlig de arbejdsløses, det er nemlig derfor, Fagforeningen er stiftet, men det lader til at være glemt. — 4204 *Georg Mathiesen.*

Blod paa Tanden

Fr. Nielsens »velmente« Artikel forleden om »Hvad der synes glemt« har givet Ths. Pedersen Blod paa Tanden og givet ham Mod til i sidste Numer af »Typ.-Tid.« at fremføre et Defensorat for Sovjets Overfald paa Finland — et Overfald, hvis Aarsag til en Begyndelse begrundedes i, at Finland ikke vilde overlade et vigtigt stratetisk Punkt til Sovjet, men som, da Overfaldet skete, opgives at skyldes Ønsket om at »befri det undertrykte finske Folk fra Kapitalisterne«. Læg vel Mærke til den ændrede Begrundelse — den er god at faa Forstand af! Den første var nemlig et oplagt Led i Sovjets imperialistiske Bestræbelser, den sidste — Bluff!

Se, vi er jo nogle Stykker, der er gamle nok til at huske 1918, og vi er ikke mere glemsomme, end at vi mindes Borgerkrigen i Finland, Krigen mellem de røde og hvide. Det var en frygtelig Historie og med et meningsløst Myrderi — saaledes som Borgerkrige altid er de frygteligste og de mest meningsløse. Men vi har jo ogsaa fulgt Udviklingen i Verden i de Aar, der er forløbet siden, baade for Finlands og Ruslands Vedkommende — og for hele den øvrige Verden med. Og det har været en Anskuelsesundervisning, der har været god at tage Lære af. Den har vist os, at Diktatur er Voldsherredømme og brutalt Myrderi paa anderledes tænkende. Historien lærer os, at Diktatur og Enevælde er identisk med Reaktion og Undertrykkelse. Og der er i den Henseende ingen Forskel paa Diktaturet i Rusland og andre Steder. At Ths. Pedersen er Tilhænger af Diktatur og Voldsherredømme, bliver forsaavidt hans Sag; men han bør ikke ubesvaret have Lov til at bluffe danske Typografer med, at han er Socialist og Tilhænger af Frihed og Fremskridt.

Ths. Pedersen indleder sin Artikel med at give en Redegørelse for Finland af i Dag. Men det er en meget ensidig Redegørelse — for at bruge et mildt Udtryk. Det er en Redegørelse for Kommunismens Kaar i Finland, og ikke nogen Fremstilling af den Udvikling, der har fundet Sted siden Borgerkrigens Afslutning, der jo slet ikke, som Ths. P. giver det Udseende af, er ledet af Fascisten Mannerheim, der jo hurtigt blev sat ud af Spillet, men i langt højere Grad af hans røde Modstander Tanner. At der har været Reaktion at kæmpe imod, som Lappobevægelsen, er jo Kendsgerninger, men den slaar man i Finland (og Danmark) jo ikke ned ved at udrydde den, som man i Diktaturstaterne myrder Modstanderne, og jeg har aldrig set danske Socialdemokrater forsvare slige reaktionære Bevægelser, ligesom det er en Kendsgerning, at det finske Frisind, Socialdemokratiet og Fagbevægelsen, der jo ogsaa ledes af en af de røde fra 1918, har tilbageslaaet Lappos Anslag mod den demokratiske finske Forfatning. De, der har haft Anledning til at tale med finske Socialister, bl. a. Kolleger ved vore Delegeretmøder, vil vide, at Demokratiet i Finland var godt paa Vej til at naa frem til samme Stilling som de øvrige nordiske Lande. Men det var jo heller slet ikke her, Tampen brændte. Havde Finland, som de smaa baltiske Stater, givet efter for den russiske Imperialisme og overladt Rusland militære Baser, saa vilde Landet have faaet Lov til at leve videre som »kapitalistisk« Stat; men da Finland ikke ønskede at gaa med hertil, skulde den finske »Kapitalisme« slaas ned af »socialistiske« Flyvemaskiner og Tanks med Bomber mod uskyldige Kvinder og Børn — som om disse og den finske Ungdom er særlig fuldgyldige Repræsentanter for »Kapitalismen«.

Paa ægte Klopfægtermaner fortsætter Ths. P. med at fortælle, at Folkenes Forbund ikke rørte en Finger for at komme det spanske Folk til Hjælp. Men altsaa nu hjælper Finland. Sandheden er dog den, at Folkeforbundet gjorde akkurat det samme for Spanien (eller den Del af Spanien, som kæmpede for Demokratiet; thi det var jo en Borgerkrig) som for Finland (hvor der jo ikke er Borgerkrig, men hvor een Folkeforbundsstat overfaldes af en anden do.), nemlig i Realiteten *intet*. For det *kan* jo intet gøre, fordi en Række store Stater har set deres Interesse i at melde sig ud af Forbundet, saa det har mistet sin Evne som Formidler af Freden. Men den Gestus, man foretog, har saamænd været foretaget før — ogsaa mens Sovjets Repræsentant i Folkeforbundet kunde deltage i den. Men forøvrigt tror jeg ikke, Ths. P. skulde snakke alt for højt om russisk Kommunismes Forbindelse med Spanien. Jeg tror, den Haandsrækning, Socialdemokratiet i mange Lande ydede det demokratiske Spanien, fuldt ud kan staa Maal med den. Her falder dine indledende Bemærkninger om Hysteri og Hykleri vist i høj Grad tilbage paa dig selv!

Francos og Mussolinis taktiske Manøvrer er det vist ikke værd at blande ind i vor Bedømmelse af den finsk-russiske Sag. Der er vist ingen af dette Blads Læsere, der har noget tilovers for dem.

Det samme gælder de hjemlige Bogbrændere. Der er jo altid nogle, der kammer over! Men mon ikke vor gamle Ven Andersen-Nexø ogsaa er kammet over i det Kapitel?!

Hvad Ths. P. til Slut øser ud over reaktionære Damer og Herrer, Grever og andet Bundfald, føler vi danske Typografer os ikke ramt af; men vi føler os stolte over at tilhøre det danske Socialdemokrati, som med Beklagelse ser det Værk, vore finske Kammerater i de seneste Aar har bygget op, slaaet i Stykker for at fremme russiske imperialistiske Interesser.

— Ths. Pedersen er jo ingen lille naiv Sjæl, der i blaaøjet Tiltro har givet sig hen til Guden Stalin. Han har foretaget alle Svingningerne i den kommunistiske Taktik med, ogsaa da han fik det haarde Stød i Hjertekulen, der hed den tysk-russiske Ikke-Angrebstraktat (der skulde fremme tysk og russisk Imperialisme-Delingen af Polen), efter at han faa Dage i Forvejen havde skældt ud paa den dansk-tyske her i Bladet. Han er Tilhænger af Diktatur-Systemet og Modstander af Frihed og demokratisk Udvikling. Jeg føler mig i dette Tilfælde i meget daarligere Selskab med ham, end med mine finske Kammerater. *Magnus Nielsen.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Bogtrykfagets Svendeprøver

Fagets Læremestre anmodes om senest *Mandag den 22. Januar* at meddele Svendeprøvekommissionens Sekretariat, Ny Kongensgade 16 A,

hvor mange Sætter- og Trykkerlærlinge (hver for sig), der skal aflægge Svendeprøve i Foraaret, d. v. s. *de Lærlinge, hvis Kontrakt udløber senest 30. Juni 1940* og

hvor mange Sætter- og Trykkerlærlinge (hver for sig), der skal aflægge Svendeprøve til Efteraaret, d. v. s. *de Lærlinge, hvis Kontrakt udløber mellem 1. Juli og 31. December 1940.*

Anmeldelser, der indsendes *efter* den 22. Januar vil ikke komme i Betragtning. *Kommissionen.*

Tag Bøssen paa Nakken!

Til Børge Christensens andet Sted i Bladet optagne Artikel vil jeg gerne straks sige:

B. C. vilde sikkert have handlet klogere, hvis han havde ventet lidt med at triumfere. Endnu har vi jo ikke set Enden paa Opgøret mellem de tre og de 180 Millioner.

Jeg kender ikke B. C.s Indstilling overfor de samfundsmæssige Problemer, men jeg kan forstaa af hans Indlæg, at han ikke er særlig revolutionær, men tilfreds med det herskende Udplyndringssystem, som Folkene Verden over er prisgivet. Jeg har imidlertid en *noget anden* Opfattelse af Samfundsforholdene.

Af hans Slutningsbemærkning kan jeg forstaa, at han ønsker, at Danmark skal gribe ind militært i den finsk-russiske Strid. Maa jeg her minde ham om en Udtalelse af Statsminister Stauning i sin Nytaarstale. Han sagde bl. a. disse fornuftige Ord: *»Vi kan ikke gribe til Vaaben, og det vilde ogsaa være uden Værdi.«* Som B. C. vil se, har jeg en meget betydende Meningsfælle i Hr. Stauning med Hensyn til vor Militærmagt og dens Anvendelse. Enhver Indblanding fra vor Side i det storpolitiske Spil, som Finland er kommet med i, vilde være en uhørt Dumhed, som der maatte bødes haardt for. Statsministerens ovenfor citerede Ord tager jeg som en Borgen for, at en saadan Dumhed ikke vil blive begaaet.

Imidlertid er det jo — i Modsætning til under den spanske »Borgerkrig« — tilladt Landets Borgere at deltage i Kampen som frivillige, og hvis Børge Christensen absolut vil se Blod, staar det ham jo frit for at tage Bøssen paa Nakken og melde sig ved Fronten i Finland. Kan hænde, at hans Krigsbegejstring da vilde falde nogle Grader. *Fr. N.*

Maskinsætter — Haandsætter

Bogtrykfagets Voldgiftsret. Sag Nr. 2/1939.

Under nærværende Sag har Københavns Bogtrykkerforening paastaaet Dansk Typograf-Forbund kendt uberettiget til at modsætte sig, at »Berlingske Tidende« lader et Hold Sættere arbejde dels som Maskinsættere, dels som Haandsættere. Dansk Typograf-Forbund har paastaaet sig frifundet. Forbundet har med Hensyn til sin Frifindelsespaastand bemærket, at det Spørgsmaal, der foreligger til Afgørelse, efter Forbundets Mening kun er, om Personalet, som har modsat sig den af Bladet paatænkte Arbejdsordning, er forpligtet til at indgaa derpaa.

Københavns Bogtrykkerforening har til Støtte for sin Paastand henvist til Tarifens § 68, der er saalydende:

»Beskæftiges en Maskinsætter regelmæssigt indtil Halvdelen af Ugens ordinære Timer ved Maskinen og Resten som Haandsætter, lønnes han med halv Maskinsætter- og halv Haandsætterløn.«

Københavns Bogtrykkerforening anfører, at »Berlingske Tidende« har ønsket at indføre den omhandlede Arbejdsordning, fordi Dansk Typograf-Forbund har rejst Krav om, at Arbejdet i Maskinsætteriet skal anses for omfattet af Døgndriftslovens Bestemmelser, og hævder, at den paatænkte Ordning har Hjemmel i den citerede Tarifbestemmelse i Forbindelse med Septemberforligets Punkt 4, som udtrykkeligt anerkender Arbejdsgiverens Ret til at lede og fordele Arbejdet. Yderligere anfører Københavns Bogtrykkerforening, at der i adskillige Virksomheder findes Sættere, der delvis arbejder ved Maskinen, delvis som Haandsættere.

Dansk Typograf-Forbund gør gældende, at den citerede Tarifbestemmelse ikke tager Sigte paa en Ordning som den, »Berlingske Tidende« har villet indføre. Denne Ordning skulde omfatte et betydeligt Antal Sættere, efter hvad der er oplyst under Sagen mindst 8 højst 16, og iøvrigt gaa ud paa, at Holdets Medlemmer skulde arbejde halvt ved Maskinen, halvt som Haandsættere, enten saaledes, at de dagligt arbejder 4 Timer paa hver Maade, eller saaledes, at de en Uge ad Gangen arbejder udelukkende ved Maskinen, en Uge ad Gangen udelukkende som Haandsættere. En saadan omfattende og regelmæssig Skiften mellem Maskinsætteri og Haandsætteri ligger efter Forbundets Opfattelse udenfor Tarifens Forudsætninger.

Til Støtte for denne Opfattelse har Forbundet anført, at den citerede Bestemmelse ikke taler om »Maskinsættere«, men om »en Maskinsætter«. Denne Formulering er ikke en Tilfældighed. Meningen er, at kun en enkelt eller enkelte Maskinsættere skal kunne beskæftiges delvis ved Maskinen, delvis i Haandsætteriet, navnlig i Tilfælde af Sygdom, og hvor Virksomheden ikke fuldtud kan udnytte en Maskinsætters Arbejdskraft ved Maskinen. At Bestemmelsen er saaledes at forstaa, bekræftes ogsaa af den Praksis, som har været fulgt i de Aar, Bestemmelsen har været gældende, det vil sige fra 1914. Det er vel forekommet, at enkelte Maskinsættere har været beskæftiget delvis ved Maskinen, delvis som Haandsættere, men en Ordning som den af »Berlingske Tidende« paatænkte har ikke været praktiseret. Hele Tarifens Maskinsætterafsnit forudsætter ogsaa, hævder Forbundet, at en Maskinsætter er en som saadan beskæftiget Person.

Københavns Bogtrykkerforening anfører med Henblik paa Forbundets Paaberaabelse af Praksis, at den omtvistede Bestemmelse ikke kan være bortfaldet eller ændret derved, at den ikke er blevet fuldt udnyttet. At Bestemmelsen bruger Udtrykket »en Maskinsætter« og ikke »Maskinsættere« maa dernæst være uden enhver Betydning. Københavns Bogtrykkerforening henviser i denne Forbindelse til, at Entalsformen er anvendt adskillige Steder i Tarifen, uden at der i det paagældende Udtryk kan indlægges en Betydning svarende til den, Dansk Typograf-Forbund nu vil gøre gældende med Hensyn til Tarifens § 68.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, i hvilket Omfang Sættere anvendes delvis ved Maskinen, delvis som Haandsættere, er der under Sagen tilvejebragt Oplysninger, som viser, at en saadan Arbejdsmaade anvendes i adskillige Virksomheder. Det drejer sig dog i alle Tilfælde kun om enkelte Sættere, som navnlig i Tilfælde af Arbejdsmangel ved Maskinen beskæftiges ved Haandsætning eller omvendt skifter fra Haandsætning til Arbejde ved Maskinen i Tilfælde, hvor der er Travlhed ved Maskinsætningen. Kun i et enkelt af de Tilfælde, som omfattes af de tilvejebragte Oplysninger, er der iøvrigt Tale om en Maskinsætter, der regelmæssigt arbejder halvt som Maskinsætter, halvt som Haandsætter.

Ved Afhøring af Overfaktor Eskild Andersen er det endvidere under Sagen oplyst, at der i »Berlingske Tidende« beskæftiges 52 Maskinsættere, og at Virksomheden har 26

Sættemaskiner. Overfaktoren udtalte, at den paatænkte Ordning, bortset fra Spørgsmaalet om Døgndriftsloven, staar i Forbindelse med, at mere og mere Arbejde efterhaanden gaar over til Maskinerne, og med et Ønske hos Bladet om at have et Antal Sættere, der baade kan arbejde som Maskinsættere og som Haandsættere.

— Efter Opmandens Mening støtter Ordlyden af den omtvistede Bestemmelse den af Københavns Bogtrykkerforening nedlagte Paastand, idet den naturligt maa forstaas saaledes, at Maskinsættere regelmæssigt kan beskæftiges delvis ved Maskinen, delvis som Haandsættere. Det bemærkes herved, at Opmanden, henset til Tarifens Sprogbrug, ikke kan tillægge det Betydning, at Bestemmelsen bruger Udtrykket »en Maskinsætter«, ikke »Maskinsættere«. Spørgsmaalet bliver da, om Bestemmelsens Rækkevidde kan anses for begrænset ved en Forudsætning, som den af Dansk Typograf-Forbund hævdede.

I saa Henseende maa det anses for godtgjort, at en Ordning som den af »Berlingske Tidende« paatænkte ikke tidligere er forekommet. Opmanden maa imidlertid give Københavns Bogtrykkerforening Medhold i, at en Fortolkning af den omtvistede Bestemmelse gaaende ud paa, at Maskinsættere kun kan beskæftiges delvis ved Maskinen, delvis som Haandsættere i det Omfang, en saadan Ordning hidtil har fundet Anvendelse, ikke er berettiget.

For saa vidt Dansk Typograf-Forbund til Støtte for sin Paastand har henvist til Tarifens § 69 bemærkes, at denne Bestemmelse ikke ses at kunne blive af Betydning for Afgørelsen af den foreliggende Uenighed.

Naar Dansk Typograf-Forbund endelig har præciseret sit Standpunkt derhen, at Personalet hos »Berlingske Tidende« ikke er forpligtet til at gaa ind paa den af Bladet ønskede Ordning, og at det kun er Spørgsmaalet herom, der foreligger til Afgørelse, bemærkes, at det dog under alle Omstændigheder drejer sig om en kollektiv Vægring ved at imødekomme Bladets Ønske, hvorfor Spørgsmaalet ogsaa efter denne Præcisering af Standpunktet bliver, om Ordningen er forenelig med Tarifen.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Dansk Typograf-Forbund og Personalet hos »Berlingske Tidende« er uberettiget til at modsætte sig, at Bladet lader et Hold Maskinsættere arbejde dels ved Maskinen, dels som Haandsættere.

København. den 5. Januar 1940.

P. V. V.
Poul Andersen.

Kvindernes Underafdeling

Nytaarsfest

afholdes *Lørdag den 3. Februar Kl. 20*
i Palælokalerne, Klerkegade

Program:

Der indledes med en Spisning, hvor der serveres: Sildeanretning, Dyreryg, Øl og Kaffe. — Sange og forskellige Overraskelser.

Billetter à Kr. 3,00 faas hos Fru *Stjernholm* paa Forbundskontoret. — Køb Billetten i Tide.

Skatteblanketten

Paa Anmodning anfører vi nedenfor, hvorledes det i sidste Nr. opgivne *Forsikringskontingent* fordeler sig paa de forskellige Kasser.

	Arbl.kassen	Forts.kassen	Hjælpekassen	Sygekassen	Begr.kassen	I a l t
Heltbetalende	110	20	130	140	10	410
Halvtbetalende (*Alle* Kvdl. Hj.arb. og mdl. Hj.arb. i Provinsen)	55	10	90	70	10	235
Mdl. Hj.arb. i København.	80	15	90	70	10	265

For Medlemmer i København, hvis Hustruer er Medlemmer i Begravelseskassen, er Kontingentet til denne 5 Øre mere pr. Uge.

Udover Forsikringskontingentet betales Kontingent til Reservefonden med 70 Øre for heltbetalende og 35 Øre for halvtbetalende og 50 Øre for mdl. Hjælpearbejdere i København. Af dette + Lokalkassekontingentet kan de 75 pCt. fradrages. (Se sidste Nr.).

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Nytaarsfesten!

I Aften bedes de Kammerater, der har været behjælpelig med at sælge Billetter, om at komme op paa Kontoret og afregne.

Til de, som *endnu* ikke har sikret sig Billet, kan vi meddele, at det i Aften er sidste Frist. Og vi venter jer — for selvfølgelig bør enhver Typograflærling være med til denne vores aarlige Nytaarsfest! Se Annoncen.

Dyrtidstillæg.

Onsdag den 31. Januar vil der blive arrangeret en kammeratlig Sammenkomst. Ved denne Lejlighed vil der blive redegjort for, hvorledes det forholder sig med Hensyn til vores Dyrtidstillæg — hvordan Sagen ligger, og hvad der kan gøres og bliver gjort. Der vil endvidere her være Lejlighed til at fremkomme med de — sikkert mange — Spørgsmaal, som I maatte ønske at kunne faa besvaret.

Ydermere paatænkes det at faa Sekr. Svend Johansen til at fremvise en Film denne Aften — og sluttelig vil der blive fælles Kaffebord formedelst ved Erlæggelse af 35 Øre.

Angaaende Stedet for Sammenkomstens Afholdelse, se næste Nr. af »Typ.-Tid.«.

Viborg Lærlingeafdeling.

Fredag den 12. Januar indledede Klubben Arbejdet i det nye Aar med en Klubaften.

Lørdag den 20. Januar: *Nyheder indenfor de grafiske Fag.* Sv. Johansen. Fælles Kaffebord.

Fredag den 26. Januar: Foredrag med paafølgende Diskussion. C. E. Christensen.

Fredag den 9. Februar: Lærlingeloven. Ax. Søndergaard.

Lørdag den 24. Februar: Stiftelsesfest. (Program senere).

Søndag den 3. Marts: Fodtur.

Fredag den 15. Marts: Grafisk Revy.

Møderne afholdes i Arbejdernes Forsamlingsbygning.

Vore finske Kolleger takker

Helsingfors, 3. Januar 1940.

Dansk Typograf-Forbundet (Styrelse).

Goda Kolleger.

Härmed meddelas, att vi tacksamt mottagit Eder vänliga Skrivelse och värdifulla donationer (D Kr. 5000,—).

Vi tacka Eder för gåvan til förbundet.

Vi tillönska Eder fackföreningsarbete den bästa resultat.

Med kollegial hälsning

Finlands Bokarbetarförbund
A. J. Hällström.

Arbejdsløse pr. 31. December 1939

	Haandsættere	Maskinsættere	Trykkere	Sætter-Trykkere	Stereotypører	Mdl. Hj.arb.	Kvdl. Hj.arb.	Ialt
København	275	65	63	—	16	40	92	551
Provinsen	211	40	21	9	4	10	56	351
Tilsammen	486	105	84	9	20	50	148	902

Forretningsudvalgsmøder

11. Januar 1940.

Refereredes Skrivelse fra De samv. Fagforbund vedr. Finlands-Indsamlingen; det besluttedes at udsende Indsamlingslister til Afdelingerne.

Det besluttedes i Lighed med foregaaende Aar at afholde Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole, i August eller September Maaned.

Spørgsmaalet om visse Arrangementer i Afdelingerne i Anledning af 500-Aaret for Gutenberg drøftedes i Hovedtrækkene, og det overlodes til Sekretæren at udarbejde en detaljeret Plan desangaaende, som forelægges Forretningsudvalg og Forbundsstyrelse.

Refereredes Skrivelse fra Matteotti-Komiteen med Anmodning om Støtte til fortsat Eksistenshjælp til politiske Flygtninge. Det vedtoges at foreslaa Forbundsstyrelsen at yde 2000 Kr.

Det besluttedes at foreslaa Forbundsstyrelsen, at Brændselshjælpen, der normalt vil komme til Udbetaling hen i Februar, udbetales den 26. Januar, og at Satserne hæves med 10 Kr. til 40 og 30 Kr.

Til en nærmere Orientering i de Spørgsmaal, der skal drøftes i det Udvalg, som skal behandle Branchespørgsmaal m. v., vedtoges det at indkalde Københavns Afdelings Styrelse, Revisorerne, Landssammenslutningernes Formænd, de københavnske Brancheklubbers Formænd samt Brancheredaktørerne til et Møde i Forbindelse med det Forbundsstyrelsesmøde, hvor Udvalget vil blive nedsat.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Forretningsudvalgsmøde 11. Januar 1940.

Da 2. Omgang af Valget af Arbejdsanviser ikke har ført til Valg af nogen af Kandidaterne, udskrives Omvalg mellem de to Kandidater, der har faaet højeste Stemmetal, Fr. Mehr og N. P. Jørgensen.

Nær og Fjern

Den ekstraord. Generalforsamling i Folkets Hus paa Enghavevej førstkommende Mandag Kl. 20 angaaende et Spørgsmaal, der i den senere Tid har foraarsaget en Del Uro i Afdelingen, bringes i Erindring.

Inkassatorerne i København erindres om at benytte de praktiske Aarslister. Faas ved Henvendelse paa Kontoret.

Restancer fra 1939 maa indbetales senest paa Fredag Aften.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes alle Restancer indbetalt i Dag Fredag.

Finlands-Indsamlingen (Kvitteringsliste Nr. 2). Jeg har yderligere modtaget følgende Beløb: Liste 1828 (Berl. Tid.s Maskinsætteri) Kr. 140,00, Liste 1829 (Berl. Tid.s Stereotypiafdel.) Kr. 40,00, Liste 1830 (Berl. Tid.s Haandsætteri) Kr. 122,00, ialt paa disse 3 Lister Kr. 302,00, Liste 1836 (Centraltr.) Kr. 97,51, Liste 1853 (Kandrup & Wunsch) Kr. 15,00, Liste 1854 (Langkjær) Kr. 32,00, Liste 1860 (S. L. Møller) Kr. 87,97, Liste 1863 (Nielsen & Lydiche) Kr. 77,50, Lister 1864 og 1865 (O. C. Olsen & Co.) Kr. 105,30, Lister 1873, 1874 og 1876 (Politiken) Kr. 262,50, Liste 1890 (Schouw & Co.) Kr. 20,00, Liste 1891 (Stenders Forlag) Kr. 23,00, Liste 1893 (J. Knudsen) Kr. 8,00, Liste 1895 (J. Chr. Petersen) Kr. 34,60, Liste 4259 (Industri-Tr.) Kr. 25,00, Liste 1896 (Emil Kristensen) Kr. 28,00, Liste 1905 (Hertz) Kr. 14,00, Liste 4263 (Justesen) Kr. 28,00, Liste 4268 (Aug. Christensen) Kr. 19,00, Liste 5629 (Atlas) Kr. 7,00, Liste 1904 (Postgiro) Kr. 22,00, Liste 1911 (Specialbogtrykkeriet) Kr. 19,00, Liste 4254 (Christtreu) Kr. 21,00, Liste 42,65 (Tutein & Koch) Kr. 30,00, Liste 5620 (Laursen) Kr. 18,00, Liste 5617 (Bonde) Kr. 7,50, Liste 4269 (Bøhm) Kr. 8,00, Liste 4245 (Spuhr) Kr. 14,10, Liste 4251 (Aamodt) Kr. 6,00, Liste 4261 (Andreasen & Lachmann) Kr. 16,00, Liste 5624 (Universaltrykkeriet) Kr. 5,00, Liste 5625 (»Ekstra«) Kr. 9,00, Liste 4272 (P. Christiansen) Kr. 22,20, Liste 4273 (Pedersen & Lefevre) Kr. 23,10. — Ialt Kr. 1407,28. Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 1909,21.* *Sigv. Hellberg.*

„Amerika" hedder en Bog paa 100 Sider, som vor tidligere Kollega *Ernst Christiansen* (nu Medarbejder ved »Social-Demokraten«) udsendte kort før Jul paa Forlaget »Fremad«.

Bogen er letlæst og giver i en lettilgængelig Form et ganske godt Indblik i sociale, politiske og økonomiske Forhold i De forenede Stater, ligesom Raceproblemet og Arbejdernes organisatoriske Forhold belyses paa lærerig Maade.

Bogen, der koster Kr. 2,75, anbefales til Læsere, der er interesseret udover Dagens almindelige Emner. *S. H.*

Demokratisk Aandsfrihed. Den svenske Regering med Albin Hanson i Spidsen har konfiskeret Andersen-Nexøs Pjece om Finland. Naturligvis vil Svenskerne ikke lade sig lumpe af vore hjemlige Bogbrændere.

Jordmonopolet har berøvet mere end Halvparten af ethvert Folks Medlemmer deres naturlige Arveret.

Stuart Mill.

Tak.

Hjertelig Tak for de mange Opmærksomheder, der blev vist mig, paa min 50 Aarsdag. *Carl Jensen.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

11. Januar: Aabenraa pr. Bl. 848,60, Middelfart pr. Bl. 42,80; 12. Januar: Aalborg pr. Bl. 1016,14; 15. Januar: Horsens pr. Bl. 420,10, Kalundborg pr. Bl. 151,25, Esbjerg pr. Bl. 351,55, Haderslev pr. Bl. 128,15, Kolding intet at indsende, Løgstør pr. Bl. 228,70, Silkeborg pr. Bl. 221,43, Kt. 300,00, ialt 521,43, Viborg pr. Bl. 365,15; 16. Januar: Køge pr. Bl. 200,00, Kt. 807,16, ialt 1007,16, Nakskov 506,75, Svendborg pr. Bl. 500,00, Kt. 142,87, ialt 642,87, Vejle 2326,60, Hillerød 389,88.

København, den 16. Januar 1940.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

9. Januar: Holbæk 400,00; 10. Januar: Randers 500,00; 11. Januar: Aabenraa i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 848,60, Middelfart i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 42,80; 12. Januar: Aalborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 1016,14; 15. Januar: Horsens i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 420,10, Kalundborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 151,25, Esbjerg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 351,55, Haderslev i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 128,15, Løgstør i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 228,70, Silkeborg i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 221,43, Viborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 365,15, Hobro 300,00, Kalundborg 400,00, Viborg 400,00; 16. Januar: Køge i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 200,00, Svendborg i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 500,00.

København, den 16. Januar 1940.

Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand

Nakskov: Typograf Gunnar Wendt, Skovsgaardsvej 1, 1. (Kasserer er fremdeles Magnus Nielsen, Social-Demokraten).

Nye Medlemmer

København: Sætter John Gunner Hallbæck, udl. 14. 1. 40 i Nord. Bogtr., Paal. Else Anna Olsen, tidl. Medl. (Danmark), Paal. Edith Helga A. Nielsen, tidl. Medl. (Palfeldt).

Varde: Sætter Svend Elmgaard, udl. 15. 1. 40 hos Bogtr. Nordhjem. Vejle: Paal. Liss Alrø.

Tiltraadte

København: 7861 Arne Sørensen fra Rejse (arbl.), 6311 Heing Andersen fra Rejse (arbl.), 7576 Knud Bjerre fra Rejse (arbl.), 7203 Sv. Aage Hoppe fra Rejse (arbl.).

Hjørring: 2841 Helmuth Nielsen (Eksprestrykkeriet), 2592 N. P. Gudum (arbl.).
Nyborg: 4392 M. Rasmussen (arbl.).
Varde: 3952 P. Fjeldgaard i Pl.

Fratraadte

Faaborg: 5107 Ingemann Frantzen paa Rejse. Nyborg: 5950 Einer Rasmussen til Viborg (arbl.), 4392 M. Rasmussen til Odense i Pl. Svendborg: 5454 Bendix Werth Jensen til København (arbl.).

Død

København: 1726 Thomsens Hustru Laura Julie.

KLUB-ANNONCER

Liva Weel
Henning Schramm
Sid Merriman
Gull Maj
Inger André
Robert Hansen

synger, spiller og parodierer
ved
Lærlingenes

NYTAARSFEST

Lørdag den 20. Januar Kl. 20
i Borgernes Hus, Rosenborgg. 1

2 Sale
2 Orkestre
Bal til Kl. ?

Billetter à 1 Kr. paa Kontoret Fredag Aften Kl. $17^{1}/_{4}$—$18^{1}/_{2}$.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes alle Restancer for 1939 indbetalt i Dag Fredag Kl. 7—$8^{1}/_{2}$.

Kassereren.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Boston
Corps 20—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Ung Trykker,
som *virkelig* kan sit Fag og er fuldt fortrolig med Universal Paalægger-Apparat, antages. Billet, mrkt. »31«, modtager Ekspeditionen.

Maskinsætter („Typograph"),
flere Aars Erfaring, søger Plads. Billet, mrkt. »30«, modt. Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48	**TIMES Antikva**
6-48 / 16-48 / 16-60	mager, halvfed, kursiv **Cheltenham Antikva** kraftig, smal, smal fed
6-48	**Falstaff Antikva**, fed
12-48	**Waterloo** Haandskrift
Corps 10	**Skrivemaskineskrift** lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 4 *København den 26. Januar 1940* *67. Aargang*

Illusion

For den Ungdom, der traadte sine Børnesko under den sidste Verdenskrig og nu som voksne har oplevet, at Galskaben atter er sluppet løs, at det atter er lykkedes for en lille Kreds af Statsmænd at lokke Nationernes Ungdom ud i Skyttegravene, at faa dem til at hade hinanden og skyde paa hinanden, for den Ungdom er det vanskeligt at bevare Troen paa det Godes Sejr, for den Ungdom er det svært — for mange umuligt — ikke at tvivle paa Fremtiden, *især paa Baggrund af den Stilling dansk Arbejderbevægelses Flertal har indtaget over for de sidst forefaldne Begivenheder mod Øst* — mellem Finland og Sovjet-Unionen.

Det havde sikkert tjent *Arbejdernes Sag* bedre, om man havde undladt at danne »Folkefronten« *opefter*. Man *kunde* have været mere kritisk, da man valgte sine Venner. Mon ikke ogsaa man burde have været mere *neutralt* indstillet? Motivering: Blod-Generalen Mannerheim, der har Tusinder af finske Arbejderes Liv paa sin »Samvittighed«, kæmper for »Demokrati« og »Folke«-styre, fortsætter sin for 20 Aar siden paabegyndte »Friheds«krig.

Der var engang, da man i Arbejderbevægelsen var internationalt indstillet, da man talte om Grænsernes Udslettelse, om et Verdensproletariat. Der var engang, da man fastholdt Illusionen om paa internationalt Grundlag at føre Arbejdermasserne frem til Kamp mod det kapitalistiske Verdensherredømme. Men det er *længe* siden!

Efter den Tid er der sket saa meget. De stolteste Fæstninger i den internationale Arbejderbevægelse er faldne, Modstandernes Vaaben og Ledernes Svaghed førte til *Nederlaget*.

Det begyndte i 1914, da Krigen erklæredes fra Tysklands Side med Arbejdernes Billigelse, det samlede tyske Arbejderparti sluttede op omkring Kejseren. Først nogle Maaneder senere hævede en *enkelt* Røst sig til Protest, Karl Liebknechts, og det gav Genlyd ude i Arbejdermasserne, *nu* troede man, Signalet vilde komme, *nu* skulde Kampen for Socialismens Ideer føres frem. Men det blev *kun* til denne ene Protest, der snart blev bragt til Tavshed — 1916 anklagedes han for *Højforræderi* og dømtes.

Liebknecht blev som bekendt efter Revolutionen myrdet sammen med Rosa Luxemburg.

Og senere, da det russiske Folk, »Slaverne« og de tidligere livegne, rejste sig og rystede Slavelænkerne af sig, ført af dristige Ledere realiserede de socialistiske Ideer, forspildte Arbejderklassen atter sin Chance. Da Tyskland brød sammen, militært og økonomisk, manglede det *Ledere* med Fremsyn og Dristighed.

Dog skabtes der et stærkt tysk Socialdemokrati, men Splittelsen var ført ind i Arbejderne og borede sig som en Kile dybere og dybere ind. *Hadet* var saaet og voksede sig stærkere og stærkere. Det er tragisk at maatte konstatere, at *aldrig* har Arbejderne bekæmpet Reaktionen *saa* stærkt, som de har bekæmpet sig selv, sine egne Klassefæller. Det *maatte* ogsaa ende galt. Versailles-Freden havde skabt Muligheder for en ensidig Propaganda mod dem, der sluttede den, og de Muligheder blev til Fulde udnyttet. Efter 1933 eksisterede der intet Arbejderparti i Tyskland.

Og nu gik det hastigt, da først den sværeste Skanse var faldet. Italien, Østrig og sidst Spanien er Navnene paa Arbejderklassens sidste Nederlag. Internationalismens skønne Ideer var bare en Illusion.

Kampen har tilspidset sig, Kampen mellem Reaktionen og Arbejderne, i Dag er det Kampen mellem Kommunismen og Fascismen. Den Krig, der føres i Verden i Dag, kan meget nemt udvikle sig til Krig paa Kniven mellem Fascismen og Kommunismen.

Arbejderne i Vesteuropa staar svagt, uendelig svagt, Arbejderne i Østeuropa staar stærkt.

*

Dansk Arbejderbevægelses stolte Motto: *Frihed, Lighed og Broderskab* burde i denne trange Tid manes frem. Fremtiden er usikker, Kampen vil blive haard. Det er derfor med Vemod, man hver Dag skuer disse Ord paa Forsiden af Regeringsorganet, naar man samtidig maa se, *hvordan* de daglig »efterleves«.

Den ene Dag vil man fratage Danmarks største Digter Friheden til at sige, hvad han vil, ham der *altid* har talt Arbejdernes Sag. En anden Dag proklameres et særligt Slags »Broderskab« over for Kommunisterne, de skal smides ud, de Mennesker, der staar paa Socialismens Grund.

For mange *unge* er disse Standpunkter uforstaaelige. Det letteste er jo bare at sige »Ja« og »Amen«. Det letteste er at følge Flertallet, men vi er dog nogle Stykker endnu, der vil forbeholde os Retten til at tænke selv. For os er de sidste Ugers Kampagne fra den ledende Arbejderbevægelses Side *uforstaaelig*. For os er denne Tid en sørgelig Tid. Vi har været Vidne til Nederlagene i Vesteuropa, og vi forstaar ikke det Had til den store østlige Nabo, der kommer til Udtryk i denne Tid fra ledende Arbejderside.

Vi unge, der er født i Krigstid og er unge i Krigstid, vi unge vil *kæmpe* for Arbejderklassens Sag, men vi vil ikke kæmpe mod vore Brødre i andre Lande, vi vil kæmpe for Frihed og Retfærdighed, ikke for Interesser, der ikke er vore. Og vi har ikke Interesse i det nuværende Systems Opretholdelse. Det System, der har vist sin Evneløshed overfor Tidens Problemer, ikke mindst Arbejdsløsheden!

Povl A. Sjøl.

Dansk Kommunisme. — Finland

Silkeborg Afdeling ønsker at udtale:

I Betragtning af den nuværende, af Krigen fremkaldte alvorlige Situation, som maaske i endnu højere Grad end nogensinde tidligere kræver Arbejderklassens Enighed og Handlekraft, finder vi det ganske urimeligt, at der gennem »Typograf-Tidende«s Stillingtagen overfor Offentligheden gives Udtryk for Opfattelser og Standpunkter, der kun deles af et Mindretal indenfor vort Forbund, og som virker direkte skadelig for Arbejderklassens Sag. Vi henstiller derfor til Redaktøren, at henvise saadanne indsendte Bidrag, hvis væsentlige Indhold — som Tilfældet har været navnlig i den senere Tid — bestaar af en ubillig og hensynsløs Kritik, endog ofte bygget paa Urigtigheder og Fordrejelser, til en meget beskeden Plads i Bladet. Vi finder det meningsløst, at saadanne Indlæg er blevet placeret enten som ledende Artikler eller paa anden fremtrædende Plads.

Idet vi giver Tilslutning til Svend Johansens Svar paa Fr. Nielsens og Ths. Pedersens for dansk Arbejderbevægelse uværdige Artikler vedrørende det russiske Overfald paa Finland, udtaler vi Ønsket om, at vore ledende Tillidsmænd i højere Grad — saaledes som det blev udtalt paa Delegeretmødet i 1938 — ved Bidrag til »Typograf-Tidende« giver Bladet det politiske og faglige Præg, som svarer til Opfattelsen blandt det store Flertal af vort Fags Udøvere.

Vedtaget paa Generalforsamlingea 13. Januar 1940.

Th. Petersen, Dirigent.

— — —

Til ovenstaaende nazipræget Forsøg paa at *ensrette* vort Fagblad skal jeg bemærke, at disse Bestræbelser vil blive *resultatløse*, saa længe jeg staar som ansvarshavende for Bladet. Jeg er mig bevidst at have delt Sol og Vind lige mellem de forskellige Opfattelser, saa vel hvad Optagelse som Placering af de indsendte Artikler angaar. Og denne Praksis, som det sidste Delegeretmøde godkendte med saa overvældende Flertal, agter jeg ogsaa at følge i Fremtiden uden Hensyn til, hvad Silkeborg Afdeling ønsker og mener. Hvorledes »det store Flertal« af Kollegerne stiller sig til Spørgsmaalet om Ytringsfriheden i »Typ.-Tid.«, véd jeg ikke, men foreløbig er det mig en Trøst at vide, at de Silkeborg-Kolleger, som har stemt for ovenstaaende Resolution, kun udgør en meget lille Brøkdel af Danmarks Typografer. *Fr. N.*

Til Slut kun . . .

Med Fare for nye Irritationsmomenter overfor Bebel Sørensen beder jeg om Plads for følgende Betragtninger. At Bebel S. ikke forstaar mig, tyder hans højtidelige aabne Brev ikke paa — men det var for Resten ogsaa det eneste oplivende Moment i al dets Tristhed. De Tanker, Bebel S. fremfører, falder godt i Traad med en Art Uvilje fra Haandsættere overfor Maskinsættere (branchemæssigt — bevares vel!). Om det er løn- eller arbejdsmæssige Forhold, der skærer i Øjnene, skal være ukendt, men under alle Omstændigheder er dette »noget« et inspirerende Moment for Fagfæller, der dyrker Moralærens Muse. Og det er som bekendt lettere at prædike Moral for andre end sig selv — altsaa er det Maskinsætterne, Bebel Sørensen skal have fat paa. Men man kan ogsaa prædike for megen Moral — helst skulde Ivrigheden ikke løbe af med Prædikanten og afsløre, at der bag den hellige Maske skjuler sig et hæsligt Fjæs!

Forholdet er nu engang dette, at *Haandsætteren forlanger*, at man skal være Haandsætter for at kunne blive Maskinsætter — ud fra den simple egoistiske Betragtning: at han vil bevare Maskinsætningen for *sin* Mund. Heri er Bebel Sørensen mægtig indforstaaet.

Dermed er imidlertid fastslaaet, at hele Forholdet er i højeste Grad *kollektivt* afstemt, og det udelukker fuldstændig den Separation, Bebel Sørensen saa stærkt sværger til. *Maskinsætteren vil nemlig vedblive alle Dage at være Haandsætter*, selv om han har taget et nyt Arbejdsfelt op. I modsat Fald: hvad med Satsmontører, Halvdags-Maskinsættere, faste Korrektører, Rubriksættere, Manuskript- og Korrekturslæbere resp. Stik-i-Rend-Drengen, der rekrutteres i et Avissætteris Haandsætterafdeling? Er de heller ikke Haandsættere? — Vist er de saa, lige saavel som Maskinsætteren vil være det — og det tilkommer ikke nogen anden end ham selv at afgøre sin Beføjelse til at vende tilbage til sit Udgangspunkt, om han ønsker det.

Havde Haandsætter-Klausulen paa Maskinsætteren ikke eksisteret, skulde Bebel Sørensen have sin Aftensmad i Fred for mig. Jeg maa imidlertid henstille til ham at vende Skytset om. Der er noget idiotisk i at kaste Sten efter de Æbler, man gerne plukkede uskadte, men det er nøjagtig lige saa idiotisk at grave Grøft mellem Haandsætter og Maskinsætter i Dagliglivet. Har det — trods alt — ikke netop været en kollektivt indstillet Maskinsætterstab, vi har at takke for, at ca. Halvdelen af Fagets *Haandsættere* kan placeres ved Tastatur og Støbeapparater?

Personlig bestrider jeg Bebel Sørensens og ligesindedes Berettigelse til at afgøre min Beføjelse overfor mit gamle Svendebrev. Og uanset hvad d'Hrr. Shakespeare, Bebel Sørensen og för tillfället assisterende maa mene, tror jeg, at Landets Maskinsættere formaar selv at tage de moralske Hensyn, de i givet Fald skønner nødvendige.

Ja — undskyld, Bebel Sørensen! — uden din Bistand!

William Andersen, Aalborg.

Nøgtern Valgpropaganda!

Det burde have været Forretningsudvalget, der havde opgivet de interessante Tal fra Afstemningerne om Arbejdsanviserstillingen, som Henning H. Jensen kunde komme med i »Typ.-Tid.«, Nr. 3. Lad os alligevel se paa Tallene.

I København havde de to af Provinsen opstillede Kandidater tilsammen opnaaet 1322 Stemmer, medens Fr. Mehr fik 1697. Altsaa flere Stemmer end hans to Modkandidater tilsammen og derfor valgt, hvis Københavns Afdeling skulde afgøre Valget alene.

Nu sorterer Arbejdsanvisningen under Arbejdsløshedskassen, og Afgørelsen af Valget ligger saaledes hos alle Kassens Medlemmer. Dette var selvfølgelig i sin Orden, hvis Arbejdsanvisningen i København, som i Provinsen, foregik hos Lokalkassereren. Af praktiske Grunde kan dette nu ikke lade sig gøre, og Arbejdsanviseren har derfor Københavns Afdeling direkte under sig. Kollegerne i København har saaledes størst Interesse i, hvem der faar Stillingen. Paa Delegeretmødet mente Provinsens Delegerede ogsaa, at Arbejdsanvisningen var et københavnsk Anliggende.

Jeg vil *ikke* anbefale Kollegerne i Provinsen at undlade at stemme, eller N. P. Jørgensen at trække sit Kandidatur tilbage, men *blot* gøre Kollegerne opmærksom paa disse Kendsgerninger. *Johs. Christensen.*

Dansk Typograf-Forbund

Brændselshjælp til arbejdsløse

Fredag den 26. Januar udbetales af Hjælpekassens Midler en Brændselshjælp til alle arbejdsløse Medlemmer, der i de sidste 12 Maaneder har været arbejdsløse i mindst 90 Dage.

Efter Beslutning af Forbundsstyrelsen udbetales Brændselshjælpen denne Gang med 40 Kr. til Familieforsørgere med Børn og med 30 Kr. til alle øvrige arbejdsløse.

Aldersrente- og Invaliderentenydere samt gamle Medlemmer, der oppebærer den særlige Understøttelse, kommer ikke i Betragtning.

København, 22. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

Bronceringsarbejde
i Papirvarefabriker

Ved en Forhandling af Dags Dato mellem Bogbinderforbundet i Danmark, Dansk Typograf-Forbund og Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien vedrørende Bronceringsarbejde enedes man om, at alt Bronceringsarbejde paa Papir, Pap, Karton, Cellophan o. l., der udføres, forinden Videreforarbejdning ved Bogbinderforbundets Medlemmer finder Sted, henhører under Bogtrykfagets Arbejds- og Tarifomraade.

I det Omfang og paa de Vilkaar, som det i Henhold til Overenskomst af 21. Februar 1939 er tilladt Bogbinderforbundets Medlemmer at udføre Trykning eller Paalægning af Poser, Kagepap og Indpakningspapir, er det ogsaa tilladt dem at udføre Bronceringsarbejde.

Den verserende Sag vedrørende Firma Chr. Jacobsens Eftf. hæves, idet Firmaet til Dansk Typograf-Forbund betaler Kr. 500,00 Øre til fuld Afgørelse.

København, den 20. Januar 1940.

Bogbinderforbundet i Danmark
sign. *Th. Nielsen.*

Dansk Typograf-Forbund
sign. *Sigv. Hellberg.*

Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvarebranchen
sign. *Svend Hornsyld.*

Med denne Aftale, som Forretningsudvalget betragter bindende for saavel Provinsen som København, skulde der være skabt en klar Grænseaftale vedr. Bronceringsarbejdet.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Valg af Arbejdsanviser

Da ingen af de foreslaaede Kolleger i anden Omgang opnaaede Valg, foretages ny Afstemning mellem

N. P. Jørgensen, Aarhus, og
Fr. Mehr, København.

Stemmesedler er udsendt til alle Afdelinger og Filialer.

Paa Grund af den vanskelige Trafiksituation forlænges den paa Stemmesedlen givne Indsendelsesfrist med 1 Dag, saaledes at alle Stemmesedler skal være Kassens Hovedkontor, Evaldsgade 3, København N., i Hænde senest *Onsdag den 31. Januar Kl. 18.*

København, 24. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

I *København* vil Stemmesedlerne være paa Trykkerierne i Løbet af Fredag den 26. og skal i H. t. ovenstaaende være tilbageleverede senest Onsdag den 31. Kl. 18.

Sigv. Hellberg.

Valget af Arbejdsanviser

Et Ord i rette Tid.

K. A. Jørgensen skriver i »Typ.-Tid.«, Nr. 52: »Man har rygtevis tillagt Forbundsledelsen de daarligste og mindst saglige Motiver for dens Handling.«

Om der i det hele taget har været tillagt Forbundsledelsen noget daarligt Motiv, skal jeg lade være usagt, men en Ting er dog sikkert, *det er de samme Styrelsesmedlemmer, som har fældet Fr. Mehr, der har ladet sig stille til Valg.* Det ser ikke godt ud. Det ser heller ikke godt ud, at visse Medlemmer indenfor samme Styrelse er begyndt at gaa »Muldvarpen i Bedene«. Er vort Forbund virkelig saa raaddent, at det ikke kan taale Dagens Lys.

Med Hensyn til Valget af Arbejdsanviser maa og skal det være en Københavner. Der er mange Grunde herfor. For det første maa Arbejdsanviseren, der jo skal have sit Sæde i København, være kendt med de københavnske Trykkerier. For det andet, mener jeg, er det meget vanskeligt at bestride denne Stilling retfærdigt, naar man er »indvandret«. For det tredje maa det være en Kollega, som Flertallet af de arbejdsløse har kendt gennem længere Tid og har Tillid til.

Saavidt jeg husker, fremgaar det af Beretningen fra Delegeretmødet, at Provinsen betragtede Stillingen som Arbejdsanviser som et københavnsk Anliggende og vilde undlade at stemme ved Besættelsen af samme. Er virkelig denne smukke Gestus glemt? Kan der i det hele taget blive Ro om denne Stilling, saafremt det ikke bliver en Københavner, der bliver valgt? Jeg mener nej! Og jeg kan ikke tænke mig, at N. P. Jørgensen ønsker at overtage denne Stilling, naar han faktisk bliver valgt paa et Kæmpe-Mistillidsvotum, hvad der fremgaar af, at vælges vor ærede Kollega fra Provinsen, bliver det paa Provinsens Stemmer.

Som Stemmetallene jo viser, er Fr. Mehr godt lidt af arbejdende, saavelsom arbejdsløse. Det er muligt, han har røgtet sit Hverv mindre godt, det har jo en syg Mand svært ved. Men naar Fr. Mehr, forhaabentlig om kort Tid, kan udskrives som helbredet, mener jeg ikke, der er noget i Vejen for, at vi kan forsøge endnu en Gang. *Jeg synes ærlig talt, vi skylder ham det for hans store Indsats.*

Derfor! Kollega fra Provinsen — *Lad os arbejdende, saavel som arbejdsløse, i København faa den Arbejdsanviser, vi ønsker. Glem ikke de smukke Ord fra Delegeretmødet.*

Unge Kollega! Saafremt du ikke skulde kende Fr. Mehr, saa husk, den bedste Anbefaling ligger i det store Stemmetal, han har faaet. Fr. Mehr har været den Solstraale i Evaldsgade, der saa haardt tiltrænges.

Kolleger! Vis alle Rygtesmedene Vintervejen. Lad Arbejdsanviseren blive en Københavner. *Lad det blive* **Fr. Mehr.**

476 *Mølsted Nielsen.*

*

Nu er Tiden inde til at sætte den helt rigtige Mand ind paa Tillidsposten som Arbejdsanviser.

N. P. Jørgensen, Aarhus, har netop de Egenskaber, der gør ham til den bedst mulige Mand paa Pladsen. Han er reel. Han er stabil. Han har en Mening, som han forstaar at hævde. Han er helt rigtig!

Indstillet og anbefales af
Aarhus Lokalafdeling.

Aage Larsen. Villy Vistisen. Henry Nielsen. Karl Kirkebæk. Johs. Hansen. C. Grøndal Nielsen.

*

Alle gode Gange tre.

Maa jeg hermed, inden vi gaar til tredie og sidste Valg af Arbejdsanviser, tillade mig paa det *kraftigste* at anbefale **Fr. Mehr.** *Nu* er det, at vi skal vise vor *Solidaritet,* og vise, at Fr. Mehr er *den Mand,* vi ønsker genindsat paa sin gamle Plads. Kolleger! Stem tredie Gang — og stem paa Fr. Mehr.

22. Januar 1940. 1543 *Edv. Sørensen.*

*

Ved at give **N. P. Jørgensen,** Aarhus, vor Stemme til Valget af Arbejdsanviser gør vi den rette Brug af Stemmeretten.

Efter mit Kendskab til N. P. Jørgensen anbefaler jeg trygt Kolleger i København og Provins at stemme paa N. P. Jørgensen, Aarhus. *Martin Sørensen,* Aalborg.

Paa Skive Lokalafdelings ordinære Generalforsamling den 13. Januar vedtoges ganske enstemmigt at anbefale alle Kolleger ved Valget til Arbejdsanviser at stemme paa **N. P. Jørgensen,** Aarhus. *Lokalstyrelsen.*

*

Undertegnede Medlemmer af Odense Lokalafdelings Bestyrelse opfordrer Kollegerne til ved Valget af Arbejdsanviser i 3. Omgang at stemme paa **N. P. Jørgensen,** Aarhus.

C. O. Madsen. Aage H. Iwersen. Hans Hansen. H. Olsen.
Lokalformand. Lokalkasserer.
Chr. Lykke. Aage Vilh. Pedersen.

*

Der skal vælges —

Det er maaske ikke klogt at rode op i de gamle Foreteelser paa Delegeretmødet eller blande sig i Diskussionen om Arbejdsanviserposten. Men der synes mig at være visse Herrer, der gaar lige lovligt haardt med Dørene.

Da vi gik til sidste Delegeretmøde, var der en vis Klike, der havde set deres Fordel i at være de arbejdsløses Talsmænd, og særlig én nu til Bureaukratiet afgaaet Kollega, var ivrig efter at faa Fr. Mehr valgt som Arbejdsanviser. Jeg skal indrømme, at jeg ogsaa var en af dem, der var Tilhænger af, at Arbejdsanviserposten blev en selvstændig Stilling, men kun som et københavnsk Anliggende. Jeg havde ogsaa til min Brancheklub indsendt Forslag herom, men det blev saboteret. Hvorfor — ja, det maa vel de, der kender til det, dømme om.

Nu — sidder vi kønt i det. For nu er der kun for dem, »der altid følger Parole«, at stemme paa en Provinsmand. Men de véd sikkert lige saa godt, at de gør noget forkert, for det er meningsløst at lade en Kollega fra Provinsen, ukendt med københavnske Forhold, overtage Arbejdsanviserposten. Det tror jeg i hvert Fald de københavnske arbejdsløse Medlemmer vil have sig frabedt. Det er jo dog deres Anliggender, Arbejdsanviseren skal varetage.

Thorvald Jensen.

*

Benyt Stemmeretten!

Kolding Afdelings Bestyrelse opfordrer alle Kolleger til at gøre Brug af Stemmeretten, naar det afgørende Valg af Arbejdsanviser finder Sted, og saa stemmer vi paa **N. P. Jørgensen,** Aarhus.

Jørgen Andersen. N. Chr. Andersen. Peter Hvidtfeldt.
Niels Lisberg. Albert Jensen. Frederik Nielsen.
Theodor Nielsen.

*

Undertegnede opfordrer Kollegerne til ved Valget af Arbejdsanviser at stemme paa **N. P. Jørgensen,** Aarhus.

Horsens, i Januar 1940.

Rich. Rasmussen, Lokalformand. Niels Andersen, Næstformand.

*

Provins-Kolleger!

Hold paa Kammeratskabet mellem Provins og København, lad dem, der *er* afhængig af Arbejdsanvisningen, nemlig Københavnerne, afgøre det.

Stem paa **Fr. Mehr!**

1211 Hartnack. 3448 H. Hansen.

*

Som gammel Provinsmand, nu København, beder jeg *Provinsens Kolleger* enten stemme paa **Fr. Mehr,** *ellers blank Stemmeseddel,* derved gavner I Arbejdsanvisningen her i København.

3977 Hjalmar Jensen.

*

Vi anbefaler Kollegerne Landet over at følge Hovedledelsen i dens Beslutning om Afskedigelse af Arbejdsanviseren. Vi stemmer paa **N. P. Jørgensen.**

Randers, i Januar 1940.

Harald Jensen. Chas. Christensen.

*

Paa egne og mange Kollegers Vegne tillader jeg mig at anbefale Kolleger Landet over at stemme paa **Fr. Mehr.**

370 Oscar Ludwigs.

Undertegnede Kolleger i Nordlundes Bogtrykkeri anbefaler at stemme paa **Fr. Mehr** endnu en Gang. Vi gør det med den Motivering, at Mehr, der er kendt med Forholdene i Københavns Afdeling, vil være den rette Mand, der har Forudsætning for at kunne virke til Gavn for Kollegerne i København.

2673 Carl Frausig. 5790 Hj. Andersen. 4317 P. Rasmussen. 1190 E. Andersen. 2921 S. L. Zneider. 539 Børge Rasmussen. 6065 H. Thorup. 2046 Valborg Nielsen. 912 S. Andersen. 4022 Hakon Petersen. 2907 A. Nielsen. 188 S. P. Jensen.

*

De Kolleger, der viste mig Tillid ved at stemme paa mig i 1. og 2. Omgang, bedes hermed modtage min bedste Tak — og Tak for de mange venlige Breve, jeg har modtaget fra Kolleger Landet over. I 3. og sidste Omgang vil jeg gerne anbefale Kollegerne at stemme paa **N. P. Jørgensen,** Aarhus.

Odense, Januar 1940 *O. Møller-Madsen.*

*

Kolleger, kvindelige og mandlige!

Vi staar nu for sidste Omgang af Valg til Arbejdsanviser, efter at der er spredt en Del Rygter om den ene af Kandidaterne, som enten er *stærkt* overdrevne eller usandfærdige. Det vil være af Interesse at fastslaa:

For Kvindernes Vedkommende har de svært ved at finde en Mand som Fr. Mehr, der altid har, og vil vedblive at være en af deres bedste Fortalere.

For de mandlige er Fr. Mehr som Tillidsmand ude i Byen en af de faa, der ikke var bange for sit eget Jeg, men altid hjalp Kammeraterne, hvor vanskelig Sagen end var. Som Tillidsmand i Forbundet var han altid parat til at hjælpe, og altid gjorde han sit bedste for at glatte ud, hvor han kunde.

Altsaa er der ingen Tvivl om, hvem vi skal stemme paa.

Kvindelige saavel som mandlige Kolleger stemmer paa Forbundets *1. Kammerat* **Fr. Mehr!**

5666 E. Hansen. 2286 Asta Nielsen. 4805 Asta Fritzche. 4400 Carlo Nielsen. 1336 Carl F. Petersen.

Svendeprøver i Provinsen

Læremestre, der har Lærlinge, som ønsker at aflægge Svendeprøve i Bogtrykfaget for Provinsen i dette Foraar, skal inden 1. Marts indsende Anmeldelse vedlagt Lærekontrakt og Fødselsattest for Aspiranten. Endvidere maa Anmeldelse være ledsaget af Attestation fra vedkommende faglige Skole for Lærlingens Undervisning. Ligeledes skal indsendes et Gebyr af 25 Kr., dog betaler Medlemmer af Organisationen af Bladudgivere, Ny dansk Presse- og Bogtrykkerforening samt D. P. B. kun 15 Kr.

Anmeldelse sker til Svendeprøvekommissionens Formand, Bogtrykker *E. Stenstrup-Jensen,* Odense Amts Bogtrykkeri, Odense.

Anmeldelsesblanketter faas hos Formanden og de lokale Skuemestres Formand.

Kvindernes Underafdeling

Nytaarsfest

afholdes *Lørdag den 3. Februar Kl. 20*
i Palælokalerne, Klerkegade

Program:

Der indledes med en Spisning, hvor der serveres: Sildeanretning, Dyreryg, Øl og Kaffe. — Sange og forskellige Overraskelser.

Billetter à Kr. 3,00 faas hos Fru *Stjernholm* paa Forbundskontoret. — Køb Billetten i Tide.

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdtes Mandag den 22. Januar i Folkets Hus, Enghavevej.

Sigv. Hellberg bød velkommen og meddelte, at Generalforsamlingen var indkaldt af en Kreds af Kolleger ved Henning H. Jensen. Den ved Indkaldelsen foreslaaede Dagsorden var ikke anvendt, da den i sin Opstilling stred mod Forbundets Love. Styrelsen havde derfor anvendt den i »Typ.-Tid.« offentliggjorte Form, som fuldt dækkede de i Generalforsamlingsindkaldelsen opstillede Punkter.

Carl F. Petersen ønskede Ordet til Forretningsordenen og forespurgte, hvad det var for Punkter, der var ulovlige.

Sigv. Hellberg meddelte, at det stred mod vore Love at udelukke Medlemmer fra Valg til Tillidsposter som f. Eks. Dirigent og Sekretær; i den foreslaaede Indkaldelsesdagsorden gjorde man dette ved paa Forhaand at ville udelukke Forbunds- og Afdelingsstyrelsesmedlemmer fra at kunne blive valgt til Generalforsamlingens Poster.

Til Dirigentposten foresloges: *Peter Jensen, Gams-Henriksen* og *Otto Wiinblad. Peter Jensen* valgtes. Til Sekretær foresloges *Povl A. Sjøl* og *Paul P. Petersen.* Sidstnævnte valgtes.

Henning H. Jensen meddelte, han var Primusmotor for Indkaldelsen til denne Generalforsamling. Omtalte den af ham opstillede Dagsorden i 7 Punkter. Ønskede, at Sigv. Hellberg udtalte sig vedrørende den af ham opstillede Dagsordens Pkt. 4 a (Oplæsning af Styrelsesprotokollen for Mødet 24. November).

Sigv. Hellberg ønskede, at Taleren skulde gøre sig færdig, førend han selv vilde udtale sig.

Henning H. Jensen ønskede at fremstille den Sag, som af forskellige Styrelsesmedlemmer var udbredt som Rygte vedrørende Fr. Mehr. Denne havde tilbageholdt en Kontingentsum samt uden om Kassereren foretaget Rettelser i Regnskabsbogen, men senere glemt at udbetale Pengene. Omtalte Fr. Mehrs gode Sider som Kollega.

Sigv. Hellberg fandt, at alle i Hovedledelsen havde taget et vidtgaaende Hensyn til Fr. Mehr. Korrigerede Henning H. Jensens Fremstilling af den af Fr. Mehr foretagne Rettelse i Regnskabsbogen. Dette Forhold, som nu paa Generalforsamlingens udtrykkelige Forlangende var taget med under Dagsordenen, vilde fremgaa af Protokollatet, som Formanden nu efter det fremsatte Forlangende skulde oplæse. (Oplæsningen af det omhandlede Protokollat fandt derefter Sted). Forbundsstyrelsen havde ikke ønsket at drage de i Protokollatet omhandlede Forhold med i sin Redegørelse for Afskedigelsen; man havde holdt sig til den egentlige Afskedigelsesgrund: Fr. Mehrs Forsømmelse af sit Arbejde.

Henning H. Jensen protesterede imod, at en saa gammel Sag som den af ham nævnte var blevet bragt frem og anvendt imod Fr. Mehr af Forbundsstyrelsesmedlemmer. Gennemgik Valgets Forløb fra dettes Udskrivning til Dato. Valgpropagandaen havde været Muldvarpearbejde. Omtalte det af Tillidsmænd udsendte Opraab i »Typ.-Tid.« om ikke at stemme for Fr. Mehr. Anbefalede til Trods for det oplyste at stemme paa Fr. Mehr samt foreslog at sende denne følgende Hilsen fra Generalforsamlingen:

»Generalforsamlingens fremmødte Medlemmer sender Fr. Mehr en Hilsen med Ønsket om snarlig Helbredelse.«

Carl F. Petersen protesterede mod Tillidsmændenes Opraab i »Typ.-Tid.«. Da dette kun indeholdt en Opfordring til at undlade at stemme paa Fr. Mehr betød det, at man anbefalede at stemme paa en af Provinsens Folk. Omtalte i den Forbindelse den i »Typ.-Tid.« optrykte Meddelelse »Pladstilbud«, hvor der for Forbundets Arbejdsanvisning for Provinsens Vedkommende udtrykkes Lokalkassererne og for Københavns Vedkommende Anvisningskontorets Bestyrer. Det maatte gøres Provinsens Kolleger forstaaelig, at Anviserposten var et københavnsk Anliggende.

K. A. Jørgensen var glad for Fr. Mehrs Indrømmelser af sine Fejl i »Typ.-Tid.«. Imødegik den Paastand, at der kunde *garanteres* for Fr. Mehrs Helbredelse. Oplæste den fra Lægen tilstillede Erklæring, som udtrykte *Forhaabning* om, at Fr. Mehr vilde kunne helbredes. Hovedledelsen var klar over, at det senest fremkomne ikke var det mest sunde at bringe frem. Afskedigelsen var begrundet i den Forsømmelse af sit Arbejde, som Fr. Mehr trods Advarsler fortsatte med. Mistillid er det urigtigt at saa. Det er derfor beklageligt, at Fr. Mehr i sin Artikel i »Typ.-Tid.« slutter med at saa Mistænksomhed blandt Medlemmerne.

Alfrida Andersen: Den nu oplyste Fejl er ikke Grunden til Fr. Mehr's Afskedigelse. For vor egen og for Arbejdsgivernes Skyld maa Pladsen passes. Naar Fr. Mehr bliver helbredet vil han kunne passe Pladsen; thi til denne Plads maa vi have en Københavner og ikke en Provinsianer.

Werner Helmert redegjorde for sine Anstrengelser i Forbundsstyrelsen for at redde Fr. Mehr, og meddelte at han paa et Tidspunkt havde faaet ham indmeldt i en Afholdsforening, men det holdt ikke.

Sv. Aa. Larsen redegjorde for forskellige Fejl, der var forekommet som Følge af Fr. Mehr's Forsømmelser. Kunde ikke stemme paa Fr. Mehr. Dog heller ikke paa en Provinsianer.

Chr. B. Petersen: Mehr er afskediget ene og alene for ikke at passe sit Arbejde. Paa Værkstederne maa vi passe vort Arbejde, det maa man ogsaa i Evaldsgade.

Henning H. Jensen redegjorde hvorfor han selv havde ladet sig opstille, det var for ved Opstilling af flest mulige at splitte Stemmerne.

Otto Wiinblad: Fra forskellig Side benytter man Fr. Mehrs Navn for selv at gøre sig bemærket. De, der nu kalder sig Fr. Mehrs særlige Venner, har i Aften kun opnaaet at skade ham yderligere.

Th. Jensen foreslog følgende Resolution:

»500 Kolleger, forsamlet til ekstraordinær Generalforsamling i Folkets Hus paa Enghavevej Mandag den 22. Januar, anmoder Provinskollegerne om at lade de københavnske Kolleger afgøre Arbejdsanviservalget, som Provinsen afgør Valget af Hovedkasserer. *Thorvald Jensen*«.

Carl F. Petersen: K. A. Jørgensens Udtalelse om, at forskellige københavnske Medlemmer er medskyldige i Fr. Mehrs Tilstand, er urigtige. Han har i mange Aar været syg og kunde overhovedet ikke taale Spiritus; han blev syg, saasnart han fik en Smule. Replicerede til forskellige Talere.

Magda Gjede havde paa Delegeretmødet anbefalet Fr. Mehr til Arbejdsanviserposten, men maatte nu sige, at hans Afskedigelse var begrundet og nødvendig. Werner Helmerts Udtalelser var valne. Han havde selv anbefalet at stemme paa en Provinsianer ved en tidligere Lejlighed.

Aage Zuschlag: Jeg tror, at Fr. Mehrs Tilhængere nu er ked af den Udvikling, Sagen har taget. Københavnerne er imod, at en Provinsianer bliver valgt til denne Post. Man burde have udsat Valgafgørelsen til Delegeretmødet og midlertidig konstitueret en anden. Fr. Mehr burde have haft en Karantæne for de Fejl, han har begaaet, det faar enhver anden, naar han forbryder sig, og han kan ikke genvælges til Posten.

Børge Weber havde stemt for Fr. Mehr i 1. og 2. Omgang og vilde stemme for ham i 3. Omgang.

Laurits Hansen: Fr. Mehr behandlede Medlemmerne paa en rigtig Maade, og han kan blive rask igen. Anbefalede at stemme paa ham.

Sigv. Hellberg: Alle Medlemmer har Krav paa en ordentlig Behandling. Forslaget om at sende Fr. Mehr en rent menneskelig Hilsen med Ønsket om, at han kan blive helbredet, vil sikkert ingen modsætte sig. Den anden af Th. Jensen stillede Resolution kunde han ikke anbefale; thi alle Landets Typografer har Valgret til denne Post. Taleren vilde meget have ønsket, at en af de københavnske Kandidater var blevet valgt; men det er ikke sagligt holdbart at paastaa, at en Provinsianer ikke kan bestride Posten; den overvejende Del af Anvisningen sker efter Firmaernes Begæring af bestemte Personer, og en ny Mand vil ikke komme til at savne Vejledning. For Organisationens Skyld, for Arbejdets Skyld bør Pladsen besættes med en ny Mand.

N. Chr. Hansen: De mange Opstillinger i København forspildte vore Muligheder for at faa valgt en Mand. Nu maa vi tage en Provinsianer.

Henning H. Jensen anbefalede Th. Jensens Resolution og oplæste et »Aabent Brev til Hellberg«, som han ønskede optaget i »Typ.-Tid.«.

Johs. Christensen: Man burde have givet Fr. Mehr Lejlighed til at melde sig syg, saa havde man undgaaet denne Situation, vi er inde i for Tiden. Kritiserede, at i General-

forsamlingsreferatet fra den Dag der foretoges Opstilling af Kandidater til Arbejdsanviserposten, ikke var nævnt paa hvor mange Kollegers Vegne, han foretog Opstillingen. Anbefalede Fr. Mehr.

K. A. Jørgensen replicerede til de forskellige Talere. Den Kritik, der er blevet Fr. Mehr til Del, blev i sin Tid rettet mod Provinsens daværende Forretningsfører, og særlig fra københavnsk Side. Nu maatte det derfor være naturligt, at Hovedledelsen havde gjort Ende paa et lignende Forholds Bestaaen. Vilde iøvrigt overfor enkelte Talere pointere, at Spørgsmaalet om Valget af en Anviser angik alle Arbejdsløshedskassens Medlemmer, altsaa ogsaa Provinskollegerne.

Dirigenten konstaterede, at der var almindelig Enighed om, at sende den af Henning H. Jensen foreslaaede Hilsen. Den af Th. Jensen foreslaaede Resolution kom derefter til Afstemning. Et Flertal af de i Afstemningen deltagende stemte for Resolutionen. En Del af Forsamlingen undlod at stemme, hvorefter Dirigenten erklærede Resolutionen for vedtaget og afsluttede Generalforsamlingen. Denne var besøgt af mellem 600—700 Kolleger. *Paul P. Petersen.*

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Dyrtidstillægget.

Som meddelt i sidste Nr. er det paa Ondag, der afholdes kammeratlig Sammenkomst. Den vil foregaa i Saltoft-Salen i Folkets Hus paa Enghavevej, og Mødetiden er Kl. 20.

Korrespondance-Kursus

i *Skriftskitsering*

under Ledelse af *Henry Thejls.*

Som et meget vigtigt Supplement i Skitseringsarbejdet starter vi den 1. Februar et Kursus i Skriftskitsering efter helt nye Principper.

At kunne tegne Skrift er fundamentalt for alt Skitsearbejdes Succes. Ingen Skitse vil nogensinde kunde give Udtryk for det, man har tænkt sig uden denne Kunnen. I vore Satskonkurrencer saavel som i vort praktiske Arbejde er der alt for store Mangler netop paa Grund af denne manglende Evne.

Vort nye Kursus vil forsøge at raade Bod paa disse Mangler. Det omfatter 8 Lektioner bestaaende af Mager Futura, Fed Futura, Bodoni Antikva, Fed Antikva, Garamont Kursiv, Leibniz Fraktur, Bernhard Schönschrift og Quick, foruden en historisk Redegørelse for Skriften og dens Opstaaen samt udtømmende Forklaring af Skriftkaraktererne.

For Deltagelse i Kursus (incl. alt fornødent Materiale) er Prisen:

For Svende Kr. 10,00
For Lærlinge Kr. 8,00

Deltagere bedes melde sig **senest paa Mandag.** Det kan kun ske ved at sende Betalingen for Kursus paa Postgirokonto *28714*, Grafisk Teknik, Evaldsgade 3, København N. Opgiv *tydelig* Navn og Adresse.

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at Kursus ogsaa er tilgængeligt for københavnske Kolleger.

Arrangeret af Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Aabent Brev til Hellberg!

Hr. Afdelingsformand! Du bedes bemærke, at dette Brev er skrevet den 19. Januar 1940 og afsendt Dagen derpaa til Redaktøren i Køge, og saa baaber jeg ikke, det generer Dig at læse dette allerede i førstkommende Nr. af »Typ.-Tid.« med en foreløbig Kritik over den ekstraordinære Generalforsamling Mandag den 22. ds.

Min Kritik her og senere vil blive ført paa saa sagligt et Grundlag som vel muligt, og det er mit stille Haab, at en større Del af dine ca. 1200 Proselyter maa faa Øjnene op for, at *Du er lidt for overmodig.*

Jeg skal i de følgende Linier bevise ovenstaaende Sætning: Den 11.-12.-13. Januar modtog Du en Begæring — *underskrevet af 280 arbejdende + 85 arbejdsløse Kolleger = 365* — med Anmodning om at indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling med *6* specificerede Punkter som Dagsorden.

Den 13. Januar afsendte jeg en lille Notits til Optagelse under Nær og Fjern i »Typ.-Tid.«, hvori hele den anmodede Dagsorden var sat sammen med en Erklæring om, at den havde faaet 365 Underskrifter.

Til min store Forbavselse hører jeg af Redaktøren, at disse ca. 12 Linier var slettet af Dig som uønskede.

Derfor spørger jeg nu blot: Hr. Afdelingsformand, hvem har beføjet Dig til at være Chef-Redaktør. Saavidt mig bekendt, blev det udtrykkelig betonet paa sidste Delegeretmøde, at *kun og alene* Redaktøren, Fr. Nielsen, har Ansvar for, hvad der staar i vort Medlemsblad. Altsaa, derfor tillader jeg mig at sige:

Du tager dig vistnok lidt for mange Rettigheder. —

Det samme skete jo ogsaa for 2 Maaneder siden, hvor en af mig skreven Artikel ogsaa kom Dig lidt paa tværs, — og saa vupti væk med den.

Samtidig vil jeg benytte Lejligheden til at stille Dig et Par Spørgsmaal:

I. Hvad har Du egentlig imod *Fr. Mehr?* Har han gjort Dig andet end godt? Jeg spørger, thi det forekommer mig, at Du bekæmper *ham* og hans 1987 Proselyter lovlig kraftigt.

II. Har Du egentlig læst den lille Notits i »Typ.-Tid.«, Nr. 3, Side 32, forneden (lær *den* udenad) — Pladstilbud — i Henhold til Forbundslovene § 16, *dèr* staar jo noget i Retning af, at Provinsen har sine egne Arbejdsanvisere, ligesaavel som København har sin. Saa jeg forstaar sandelig ikke dine Begreber om Tingene med Hensyn til at foretrække en Provinsmand som Arbejdsanviser her i København.

Til Slut kun dette; jeg har endnu en lille Gnist af Haab om, at Du, som vor Primus Motor, fra paa Mandag Aften følger de 1987 Stemmer og selv vil prøve Fr. Mehr en sidste Gang.

Fredag, den 19. Januar 1940. 1235 *Henning H. Jensen.*

— Redaktøren klager over Pladsmangel! *Sigv. H.*

Afdøde Kolleger

I en Alder af kun 53 Aar er Maskinsætter *I. Danum*, Berlingske Tidende, afgaaet ved Døden efter kort Tids Sygeleje. Danum var en god og hjælpsom Kammerat og var kendt for sit barokke Lune. Da Dødsfaldet blev meddelt i Maskinsætteriet, samledes Kollegerne ved hans Maskine, hvor Tillidsmanden i smukke Ord mindedes den afholdte Kollega. Danum, der lærte Typografien hos Bianco Luno, havde arbejdet i Berlingske Tidende i 30 Aar og var i en Aarrække Personalet en god Tillidsmand. Begravelsen fandt Sted i Onsdags fra Rødovre Kirke. *M.*

*

Hjælpearbejder *Edvin Møller* døde i afvigte Uge, kun 32 Aar gammel. Afdøde havde været Medlem siden 1933 og arbejdede i Duplextrykkeriet. Begravelsen fandt Sted i Søndags paa Bispebjerg Kirkegaard.

Over begge de Afdøde sænkedes vor Fane.

Nær og Fjern

50 Aar ved Sættekassen. Typograf *Søren Peter Petersen,* »Silkeborg Social-Demokrat«, kan 1. Februar fejre 50-Aars Jubilæum som Svend indenfor det grafiske Fag.

Af disse Aar falder de 33 paa den nuværende Arbejdsplads, hvor han har virket som Annoncesætter, fra »Silkeborg Social-Demokrat« i September 1907 startede eget Trykkeri i Silkeborg.

Søren Peter, eller »Vejle-Pee'sen«, som han i daglig Tale kaldes blandt Arbejdskammeraterne, har altid været en god Kollega og en solid Arbejder. Han lærte den sorte Kunst i »Vejle Amts Avis«s Bogtrykkeri og indtraadte efter Læretidens Udløb i 1890 i Dansk typ. Forening, men udmeldte sig Aaret efter, da han var Medstifter af »Aarhus Understøttelsesforening«. I 1895 gik han under en Lønbevægelse i Vejle tilbage til Dansk typ. Forening.

I de svundne Aar har Jubilaren arbejdet i Vejle, Brønderslev, Nykøbing M. og atter i en 8-aarig Periode i Vejle, indtil han altsaa i 1907 slog sine Teltpæle ned i Silkeborg, hvor han paa »Socialen« har øvet sin Manddoms Gerning.

Søren Peter Petersen er født 6. August 1870 og kan altsaa inden længe runde de 70 Aar.

Arbejdskammerater ønsker Jubilaren til Lykke med 50-Aars Dagen og Held og Lykke med Fremtiden. —*hl.*

25-Aars Svende-Jubilæum kan den 1. Februar fejres af vor Kollega *Th. Vang Nielsen* hos Firmaet J. Chr. Petersen, hvor Jubilaren er Personalets Tillidsmand.

Kursus for Bladsættere

Disse Kursus vil beskæftige sig med Annonce-, Rubrik- og Ombrydnings-Typografi, teoretisk og praktisk. Parallelt hermed Gennemgang af elementære Satsregler og Harmonilove.

Der startes to Kursus i Slutningen af Januar 1940, med en Uges Mellemrum af Hensyn til Bladenes forlagte Arbejdstid.

Hvert Kursus løber med 2×12 Undervisningstimer efter følgende Plan:

1. Bladenes Illustrationsteknik, Rubrik-Typografi.
2. Gennemgang af forskellige Blade, uden- og indenlandske. Opgaver i Ombrydning.
3. Gennemgang af de elementære Satsregler.
4. Komposition (Form-Opgaver).
5. Reklame-Psykologi (Special-Lærer).
6. Komposition (Propositions-Opgaver).
7. Komposition.
   Kontrast, Rytme, Spænding, Afbalancering.
8. Farveharmoni (Special-Lærer).
9. Annoncer. Opgaver til Arbejdsskitsering.
10. Harmonilove (Special-Lærer).
11. Skriftkultur.
12. Afslutning. Udlevering af skriftlig Kritik paa Hjemme-Opgaver.

Kursusleder: *Otto Riis.* — Kursusaften: Onsdag.

Pris pr. Deltager (incl. Materiale): *Kr. 10,00.*

Deltagelse anmeldes **senest paa Mandag** til *Svend Johansen,* Ctr. 13.765.

Arrangeret af Bladsætter-Klubben i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Finlands-Indsamlingen (Kvitterings-Liste Nr. 3). Jeg har yderligere modtaget følgende Beløb: Liste 1859 (Missionstrykkeriet) Kr. 33,00, Liste 1852 (Krohn) Kr. 42,50, Liste 5646 (Hansons Stempelfabrik) Kr. 21,00, Liste 5621 (Stempel-Hansen) Kr. 28,40, Liste 1906 (Axel Nielsens Bogtr.) Kr. 17,00, Liste 4252 (Jarmers Bogtrykkeri) Kr. 19,00, Liste 5623 (Palm Greisen) Kr. 24,00, Liste 4257 (Knudtzon) Kr. 28,50, Liste 1833 (Bording, Paragonafdel.) Kr. 51,00, Liste 1857 (Andelstrykkeriet) Kr. 73,44, Liste 1879 (I. H. Schultz) Kr. 175,00, Liste 1897 (Nornotryk) Kr. 9,50, Liste 1921 (Hafnia) Kr. 42,00, Liste 1825 (Landschultz) Kr. 22,45. Tilsammen Kr. 586,79.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 2.496,00.*

23. Januar 1940. *Sigv. Hellberg.*

Til Finlands-Indsamlingen er indkommet følgende Bidrag: Aabenraa 41,00, Haderslev 80,00, Kolding 118,00, Vejle 135,00, Tønder 8,00. — Tilsammen *Kr. 382,00.*

København, den 23. Januar 1940. *Ths. Pedersen.*

Randers. Fra og med Fredag den 26. Januar og fremdeles hver Fredag foregaar al Udbetaling af Understøttelse paa »Jylland« mellem Kl. 5—5.30. Indgang Hospitalsgade. Kassereren modtager *ikke* Besøg paa Trykkeriet. Kassererens Adresse er Fabersvej 34 a, St. tv.

Aalborg Stiftstidende har udsendt en Skriftprøvebog, der fremtræder i et særdeles smukt Udstyr. Bogen gengiver det velforsynede Bogtrykkeris mange Skrifter og giver en Række gode Eksempler paa, hvorledes man kan tilrettelægge Annoncer og Tryksager. Desuden smaa Tekster over Emner som Papirfabrikation, Klichefremstilling og Farveharmoni. Bag i Bogen findes et Korrekturaftryk med Korrekturtegn. I en Indholdsfortegnelse faar man Besked om Navnene paa de anvendte Skrifter.

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag den 5. Februar Kl. 20, Evaldsgade 3

Medlemsmøde

Nærmere i næste Numer.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

16. Januar: Fredericia pr. Bl. 329,93, Nykøbing M. pr. Bl. 100,00, Kt. 243,00, ialt 343,00, Skive pr. Bl. 533,25, Kt. 500,00, ialt 1033,25, Tønder 65,42; 18. Januar: Holstebro pr. Bl. 96,75, Ribe pr. Bl. 129,20; 20. Januar: Helsingør pr. Bl. 498,80; 22. Januar: Herning pr. Bl. 300,45, Kt. 320,20, ialt 620,65, Holbæk pr. Bl. 214,85, Marstal 287,80, Nykøbing F. 1182,28, Rønne pr. Bl. 1000,00, Kt. 604,10, ialt 1604,10, Skjern pr. Bl. 100,00, Kt. 296,00, ialt 396,00, Lyngby pr. Bl. 174,00, Slagelse 2691,07; 23. Januar: Brønderslev pr. Bl. 204,85, Kt. 100,00, ialt 304,85, Hjørring 758,01, Maribo pr. Bl. 127,92, Nyborg pr. Bl. 571,40, Randers pr. Bl. 647,10, Roskilde pr. Bl. 891,95, Ringsted 513,29.

København, den 23. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

16. Januar: Fredericia i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 329,93, Nykøbing M. i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 100,00, Skive i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 533,25; 17. Januar: Kolding 1000,00, Fredericia 500,00, Rudkøbing 200,00; 18. Januar: Holstebro i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 96,75, Ribe 300,00, Roskilde 275,00, Ribe i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 129,20; 20. Januar: Helsingør i St. f. Oktbr. Kv. Oversk.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge.
Telefon Køge 533.

498,80; 22. Januar: Herning i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 300,45, Holbæk i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 214,85, Rønne i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 1000,00, Skjern i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 100,00, Lyngby i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 174,00, Aarhus 4000,00, Lyngby 200,00, Middelfart 300,00; 23. Januar: Brønderslev i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 204,85, Maribo i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 127,92, Nyborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 571,40, Randers i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 647,10, Roskilde i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 891,95.

København, den 23. Januar 1940.
Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand

Herning: Typograf Albert Hansen, Sjællandsgade 55 B[1].

Hobro: Typograf Hjalmar Gurnæs, Banegaardsvej 30.

Ny Lokalkasserer

Herning: Typograf Sv. Aa. Hansen, Silkeborgvej 81.

Nye Medlemmer

Aalborg: Paal. Grethe Selmer. Aarhus: Sætter Vagn Gyring Voigt Sørensen, udl. 15. 1. 40 i Reklametrykkeriet. Odense: Trykker Aage Meyer Larsen, udl. 1. 1. 40 i Fyens Stiftsbogtrykkeri.

Tiltraadte

København: 5454 Bendix Jensen fra Svendborg (arbl.), 7833 Helmut Prüss fra Aabenraa (H. P. Hansen), Hj.arb. Allan Larsen fra Budene (N. O. Møller).

Aarhus: 5954 Vagn Rounborg (Reklametrykkeriet), 5281 Aage Jacobsen (arbl.). Esbjerg: 3952 Poul Fjeldgaard (arbl.). Holstebro: 5954 Vagn Rounborg (arbl.). Kolding: 3853 Jørgen van Laer (P. Blicher). Nykøbing F.: 5942 Ernst Nebelung (Nobels Trykkeri). Odense: 4392 Mar. Rasmussen (Andelsbogtr.) Ringsted: 7862 Keld Magnussen (Ringsted ny Bogtr.).

Fratraadte

København: 5942 Ernst Nebelung til Nykøbing F., 7234 E. Eriksen paa Rejse.

Aabenraa: 7833 Helmut Prüss til København (arbl.), 7357 Børge L. Balle til Tønder i Pl., 5826 Svend E. Sahl (overfl. til Dansk Jernbaneforb.). Aarhus: 5954 Vagn Rounborg til Holstebro (arbl.). Esbjerg: 3952 Poul Fjeldgaard til Varde (Ølgod) i Pl. Fredericia: 3853 Jørgen van Laer til Kolding i Pl. Hillerød: 5541 Børge Johansen til Esbjerg (Skole). Hjørring: 3137 Emry Larsen til København (arbl.). Kolding: 5917 Ejner Sørensen til København i Pl. Odense: 4392 Mar. Rasmussen til Nyborg (arbl.). Varde: 3952 P. Fjeldgaard til Esbjerg (arbl.).

Udmeldte

Herning: 7779 Elmar Laursen (Bogtrykker). Skive: 6290 F. Holm (Bogtrykker), 6613 Mich. Møller (Bogtrykker), 6300 A. Chr. Schou (Bogtrykker).

Døde

København: 2894 B. Møller (Kr. Dagblad), 556 Ingvar Danum (Berl. Tid.).

Cyguposa

Tivolis Koncertsal
Lørdag 17. Februar Kl. 20,30

Gerda og **Ulrich Neumann**

Orkester:
Leo Mathiesen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening.

Fødselsdagsfest Søndag den 28. Januar, Slotsgaarden (Josty), Pileallé 14 A. *Kl. 19,30 pr.: Fælles Kaffebord.*

Pakkefest - Sang
Musik - Dans.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning indbetalt senest Mandag d. 29. Jan. Kassereren træffes hver Mandag Aften Kl. 7—8, Hillerødgade 139.

ANNONCER

Rutineret Maskinsætter,
Provinsianer, der i nogen Tid har arbejdet i København, søger Plads — helst i Provinsen. Gerne som medinteresseret Leder af mindre Trykkeri. Linotype, Intertype, Avis, Bogtryk. Fine Anbefalinger. Billet, mrkt. »32«, modtager Ekspeditionen.

Salut Corps 24—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Maskinsætter („Typograph"),
flere Aars Erfaring, søger Plads. Billet, mrkt. »30«, modt. Ekspeditionen.

Fluesmækker,
ca. 12 × 18 cm paa Jernstativ med 5 Skuffer, til Salg. Pris pr. Kontant: 100 Kr. Billet, mrkt. »34«, modtager Ekspeditionen.

Et mindre Bogtrykkeri
med god, stigende Omsætning er til Salg. Moderne Maskiner og komplet med øvrigt Tilbehør. Billet, mrkt. »4004«, modtager *Weber & Sørensen, Aarhus.*

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. **Tlf. Ctr. 10291**

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48\ **Rockwell Egyptienne**
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 **Gill Grotesk,** kraftig halvfed
16-72 **Versal Grotesk,** smal
16-48 **Stenskrift,** smal
20-48 **Klods-Hans,** Reklameskrift

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 5 *København den 2. Februar 1940* *67. Aargang*

Aandsfrihed i Silkeborg

Den Resolution, som Silkeborg Lokalafdeling har proklameret for de danske Typografer, giver mig Anledning til nogle yderligere Bemærkninger.

Jeg forstaar saa godt, at den paagældende Resolutionsmager og andre paa samme Hold ikke har kunnet modstaa Fristelsen til at benytte Finlands-Situationen til et Angreb paa politiske Modstandere. Det er jo en *saa* taknemmelig Opgave, at det var utænkeligt, at den skulde gaa ubenyttet hen.

Den Side af Sagen skal jeg ikke beskæftige mig mere med. Men der bliver alligevel nok tilbage i Resolutionen, som er værd at betragte lidt nøjere.

I den nævnte Resolution hævdes det, at det store Flertal af Danmarks Typografer er Socialdemokrater, og som Følge deraf skal vort Fagblad ogsaa i særlig Grad være præget af dette Flertals Politik, medens Indlæg fra anderledes politisk indstillede Kolleger ikke maa placeres paa fremtrædende Plads, men henvises til en beskeden Krog, vel helst til Papirkurven.

At Flertallet af Kollegerne slutter sig til Socialdemokratiet, skal jeg ikke bestride. Derimod vil jeg bestride Flertallets Ret til at behandle Mindretallet som anført — i det Forhold, hvorom her er Tale. Dansk Typograf-Forbund er nemlig ikke nogen *partipolitisk* Forening, men en faglig Organisation, hvis Medlemmer bestaar af saavel Socialdemokrater, Kommunister, Georgeister og radikale Venstremænd — ja, længere til højre tør jeg ikke gaa. Alene denne Sammensætning af Medlemmerne viser tilstrækkeligt, at det ikke er nogen Forening med partimæssige Formaal. Man maa ogsaa erindre, at det ikke er nogen *frivillig* Sag, om man som Arbejder vil staa i den faglige Organisation, hvis man vil opnaa Beskæftigelse ved Faget. Man kan altsaa ikke melde sig ud — som af en politisk Vælgerforening —, hvis man er misfornøjet med Flertallets Beslutninger. Men naar dette er Tilfældet, kan der ikke blive Tale om Flertalsmedlemmernes Ret fremfor Mindretallets med Hensyn til de Goder, der tilkommer Organisationens Medlemmer. Og derfor har de Medlemmer, der tilhører Mindretallet, *naturligvis* samme Ret som Flertallet til at komme til Orde i det af Forbundet udgivne Medlemsblad. Det maa betragtes som *Aandstyranni*, hvis Flertallet benytter sin Magt til at undertrykke Mindretallets Ytringsfrihed. Organisationens Medlemmer har jo alle de samme *Pligter* og maa yde de samme økonomiske Ofre til Foreningen — følgelig maa de have samme *Rettigheder*, saa vel paa det økonomiske og materielle Omraade som paa det *aandelige*.

Og det samme Forhold burde være gældende, naar der er Tale om *Bevillinger til politiske Formaal*. Det er *aandelig* og *økonomisk Voldtægt* mod anderledes tænkende, at tvinge disse til gennem deres Kontingenter at yde Bidrag til Formaal, som de ikke ønsker at støtte.

Se, kære Silkeborg-Kolleger, det er ud fra disse Grundsætninger, jeg hidtil har redigeret »Typ.-Tid.«. Og dem agter jeg ikke at forlade. Og jeg forstaar aldeles ikke, hvorfor de socialdemokratiske Kolleger er saa bange for at høre en anden Mening end deres egen. Hvis man har den Tro, at det Parti, man slutter sig til, eller de Teorier, man hylder, er de rette — *hvad er der da at være bange for?* Skulde det vise sig, at de Veje, Mindretallene anviser, er bedre egnede til at føre til Maalet, er der jo ingen Grund til at græde. Thi *det* er vi vel enige om, at det er *Maalet* — Arbejdernes økonomiske Frigørelse — der er det afgørende. Det har i hvert Fald for mig været Hovedsagen. Det partipolitiske Spil er jeg efterhaanden bleven træt af, og derfor har jeg foretrukket *ikke* at tilhøre nogen bestemt politisk Afskygning, men har følt mig tilfreds med *kun* at staa i min Fagforening. Den Gerning, som *der* er blevet mig tildelt, har haft min udelte Interesse. Men hvis »det store Flertal« af Kollegerne ikke længere kan godkende min Fremgangsmaade — ja, saa maa jeg jo affinde mig med min Skæbne.

Fr. N.

Bevillinger

Spørgsmaalet om Bevillinger er ved at blive i høj Grad betænkeligt. Der bevilges til højre og venstre, som om der ingen Bund er i Medlemmernes Pengepunge. Og det er just ikke Smaabeløb, men Beløb i Tusinder.

Retten til alle den Slags Bevillinger forekommer at være en Selvtægt, som der ikke findes nogen Hjemmel for i vor Administrations Love.

Hvorfra faar man nu alle de Tusinder, der saa rundeligt deles ud til Formaal, der vist saa langt fra i de allerfleste Tilfælde er i Samklang med Flertallet af Medlemmerne?

Indholdet af det store Overflødighedshorn kan jo selvsagt kun fremkomme som Overskud af Medlemmernes Kontingenter.

Det er jo rigtigt, som tidligere bemærket her i Bladet, at naar der fra Medlemmernes Side rejses Spørgsmaal eller Krav om Ydelser til Medlemmernes Gode, at de da mødes med Afslag, begrundet i, at det er der ikke Penge til.

Ved mange af den Slags Bevillinger er der jo det mærkelige, at Medlemmerne faktisk yder Bidrag tre Gange — først gennem vort Forbunds Bevillinger, dernæst gennem »De samvirkende Fagforbund« og endvidere gennem vore Lokalafdelinger. Til syvende og sidst melder det samme Krav sig maaske igen ved *personlig* Indsamling.

En saadan Bevillingsmyndighed har ingen Berettigelse, i hvert Fald ikke, naar Beløbene gaar op i Tusinder.

Det er en alt for farlig Trafik, hvorved Medlemmerne er umyndiggjort overfor deres indbetalte Beløbs Administration.

Der er kun Ret til at indbetale og modtage Kontingentforhøjelser, medens nogle ganske enkelte kan bevilge til Formaal, eftersom deres personlige Sympati eller Antipati dikterer dem.

Naturligvis staar d'Herrer til Ansvar overfor Delegeretmøderne. Men da er det bag efter. Pengene er væk.

Det vil være klogt for begge Parter at faa dette Forhold ændret. Medlemmerne maa have en uafviselig Ret til Medbestemmelse om, hvortil det store Kontingentoverskud skal anvendes. Det hidtil iscenesatte er altfor farligt i en retfærdig og sund Administration. *S. Kj.*

Imperialistisk Socialisme

Det er skidt, naar Udviklingen løber fra Forstanden. Der opstaar derved de mærkeligste Misvækster, som har deres Rod i Fortiden, men desværre synes at kræve Betegnelser fra Nutiden.

Sidst lanceredes Begrebet »Dansk Sovjet-Nazisme«. Nu følger et nyt »Imperialistisk Socialisme«! . . Hvor de vrider sig de kære Mennesker, som baade vil staa ret og bukke paa een Gang, som gerne samtidig vil være Socialister og Demokrater, nationale og internationale, fremskridtsvenlige og Bagstrævere. Fortidens klingende Socialist-Fanfarer fra Fælledparkens Glansperiode dirrer som en begejstrende Erindring i Ørene og blander sig med de sødere Tiders Taffelserenader: Der er et yndigt Land Syd for Suomis stille Sang. — Idealerne er sunket ned i Maven, saa den buler derved, og Kalveknæene bliver ungdommelige ved Horst Wessel.

I stille Stunder, naar Mætheden ræber fra Tarmene og fortætter sin Energi i Tankevirksomhed, graver man Fortiden frem og konfronterer den med den forvirrende Nutid, som slet ikke er til at overse. Saa kommer det: Den »skæbnesvangre, tragiske politiske Splittelse i Arbejderklassen«! Man føler maaske endda »Skæbnefællesskab« med de Stakler, som er mindre mætte.

Arbejderbevægelsen er i Opløsning, sukkes der, og Sygdommen skal have en Aarsag. At undersøge sine egne Ekskrementer for at se om ikke Sygdomskimen var at finde i egen Raaddenskab, bør man naturligvis ikke. Det er de andre, der har Skylden. Alle de unge sunde Mennesker, som bærer Idealismens Sot og den selvstændige Tænknings Daarligdom ind i den nationaldemokratiske slumrende Andegaard, er Splittelsens Aarsag. Andegaardens egen Propaganda-Central sørger for de Sovepulvere, der skal gøre de snorkendes Slummer permanent. Den mixer de politiske Gevesener, som er nødvendige for den aandelige Mørkelægning. Honoraret tager den selv af de sovendes Lommer. Patent-Paroler, billige Forvirrings-Begreber prentes med Nidkærhed paa Etiketten. Og Kvaksalvernes Frembringelser spredes med og uden Emballage i de dertil indrettede Organisationer. Kolportørerne arbejder ihærdigt for Udbredelsen og giver gerne deres Underskrift for Produkternes Ufejlbarlighed. Det sidste af denne Sort er *Imperialistisk »Socialisme«* i »Typ. Tid.« Nr. 52, 39, en Artikel, hvis Forfatter synes at have den Opfattelse, at de Lande, Sovjet-Unionen hidtil har ordnet eller er i Færd med at ordne sit Mellemværende med, er *Arbejderstater*. Artiklen beretter om »den Undertrykkelses- og Magtpolitik, som afspejler sig i Sovjet-Ruslands Voldshandlinger over for Polens og nu Finlands Arbejderklasser«.

Hvilke Voldshandlinger har Sovjet-Unionen begaaet overfor Polens Arbejdere? Er det Vold mod den finske Arbejderklasse, naar Sovjet-Unionen ønsker at fratage Arbejderfjenden Mannerheim og hans fascistiske Overklassegarde den politiske og militære Magt over det finske Folk?

De Arbejdere, der har set det store i Kommunismen, er lokket ind i Kommunistlejren under falske Forudsætninger og burde vende Partiet Ryggen, fortæller Artiklen videre, mens den konstaterer om talrige Udmeldelser og Opløsningstendenser i Kommunistpartierne Verden over. — Bortset fra Overskriften indeholder Artiklen altsaa intet nyt fra Mannerheim Fronten.

Hvorfor i Alverden har man saa travlt med Kommunisterne? Det kommunistiske Parti er jo blevet kendt dødt og magtesløst utallige Gange. Man betragter det som Kendsgerninger, at Partiet er i Opløsning, at Arbejderne vender det Ryggen i stadig stigende Grad. Kunde Eigil H. Petersen og ligesindede ikke stille sig tilfreds med det? Hvad er det for en Orm, der synes at gnave i Samvittigheden?

Lad os dog slaa fast, at Danmarks kommunistiske Parti er et Aadsel, som vi bare skal have gravet et Hul til og se at faa jordet inden Liglugten breder sig — og saa lalle med hinanden: Der er saa dejligt i denne Skov, der er slet ingen Røvere!! —

Naar en Trafikant gaar over et Gadekryds, mens Lyskurven viser rødt imod ham, saa maa han enten være fuld eller gal. Hvis det første er Tilfældet, sætter en besindig Betjent ham i Detentionen og afkræver ham en Bøde, naar han bliver ædru. Er Manden gal, sender man ham til Sanct Hans. Men er han helt skruptosset, kan man i visse Tilfælde blive nødt til at lægge en Strik om ham.

Sovjet Unionen har i 20 Aar vist rødt. Men de finske Mannerheim-Fascister var daarlige Trafikanter. Herom siger Bernard Shaw i en Udtalelse til »Daily Mail«: Finland burde have været en fornuftig Nabo og ikke ladet sig tvinge af en idiotisk Regering til at handle i andre større Magters Interesse. Og i Politikens Kronik har Redaktør Georg Gretor udtalt sig omtrent paa Linie hermed.

Det er meget beærende, at Eigil H. Petersen citerer mig. Æren vilde dog have forekommet mig større, om han havde forstaaet, hvad jeg skrev. Jeg har ganske rigtigt skrevet, at Sovjet-Unionen »uden krigsperverserede Blodsudgydelser naar sine Maal ved Hjælp af Fornuft og Diplomati«. Diplomatien viste Sovjet-Unionen i Forholdet til Tyskland-Polen og over for Balticum. Fornuften har den tilkendegivet overfor de hvide Mannerheim-Fascister og deres Regering. Og med Hensyn til de krigsperverserede Blodsudgydelser har den røde Armé endnu ikke behøvet at lægge noget Eksempel for Dagen.

— Det kan godt være, at den Historie, Eigil H. Petersen sætter sin Lid til, skrives med »Ildskrift«. Kunde han blot selv lægge sig efter at bruge den samme Skrift, var der vel en Mulighed for, at hans Pogrom-Artikler vilde virke mere fængende.

2. Januar 1940. *Gunner Gersov.*

Dansk Typograf-Forbund

Pristals-Regulering

Statistisk Departement har Onsdag offentliggjort det nye Pristal.

Det blev 203, en Stigning paa 13 Points.

I Henhold til den gældende Dyrtidsordning *forhøjes Dyrtidstillægget fra og med Fredag den 2. Februar* med følgende Beløb:

I *København:*

For faglærte Arbejdere og mandlige Trykkeriarbejdere med *Kr. 5,30* pr. Uge.

For kvindelige Trykkeriarbejdere med *Kr. 3,43* pr. Uge.

I *Provinsen:*

For faglærte Arbejdere og mandlige Trykkeriarbejdere med *Kr. 5,31* pr. Uge,

For kvindelige Trykkeriarbejdere med *Kr. 3,43* pr Uge.

I de enkelte Tilfælde, hvor der er Tale om unge Arbejdere under 18 Aar (det bliver vel nærmest Paalæggerskeelever), skal Lønnen forhøjes:

I *København* med *Kr. 2,18, i Provinsen* med *Kr. 2,19.*

Forhøjelsen udbetales som ovenfor anført Fredag den 2. Februar for den da afsluttede Lønningsuge.

København, den 31. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

14 Dages-Varslet

Mæglingsaftale

Efter at der i Tarifen 1939 er indført 2 Ugers Opsigelsesfrist for Arbejdere, der har haft 2 Aars sammenhængende Beskæftigelse hos vedkommende Firma, er undertegnede Organisationer enige om, at man ikke som hidtil efter Opsigelsesfristens Udløb kan forlænge Engagementet med en Uge, naar det drejer sig om Arbejdere, der har Krav paa 2 Ugers Opsigelse, i saa Tilfælde kan Engagementet kun forlænges med mindst 2 Uger.

København, den 23. Januar 1940.

For Københavns Bogtrykkerforening
J. Wreschner.
for Dansk Typograf-Forbund
Sigv. Hellberg.

Bortkommet Medlemsbog

Medlem 2639 *Sophus Vald. Sørensen* opgiver at have tabt sin Medlemsbog paa Rejse, hvorfor den herved annulleres. Saafremt Bogen skulde blive fundet, bedes den snarest indsendt til Forbundets Kontor.

København, 30. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

Valget af Arbejdsanviser

Paa Grund af de meget vanskelige Trafikforhold var Stemmesedlerne fra en Række Provinsafdelinger endnu ikke indkommet Onsdag Aften, og den endelige Optælling har derfor maattet udskydes.

Resultatet af Valget vil blive meddelt i næste Numer af »Typ.-Tid.«.

København, den 31. Januar 1940. *Forretningsudvalget.*

Fra den øvrige Verden

Vanskelige Forhold i Belgien.

Forhandlingerne mellem det belgiske Typografforbund og Arbejdsgiverne er strandet, hvilket er saa meget mere beklageligt, som Forbundet paa Grund af Krigssituationen befinder sig i store Vanskeligheder.

Af Forbundets 5450 Medlemmer er 900 indkaldt til Militærtjeneste og 1500 er helt eller delvis arbejdsløse, saa det har været nødvendigt at inddrage al Sygeunderstøttelse og Erstatning ved Dødsfald, og hvis ikke Forholdene bedrer sig — hvad der ikke er megen Udsigt til — vil det ogsaa blive nødvendigt at nedsætte Arbejdsløshedsunderstøttelsen og foretage Indskrænkning i Forbundsbladets Udsendelsesterminer.

Der har allerede været foretaget Angreb paa Arbejdsbetingelserne i enkelte Byer og Landdistrikter, men de lokale Afdelinger har faaet Ordre til at slutte Aftaler med Arbejdsgiverne, hvorved de hidtidige Arbejdsvilkaar saa vidt muligt bør søges opretholdt. Saadanne lokale Aftaler skal dog, før de træder i Kraft, godkendes af Forbundets Centralstyrelse.

Hvad er Imperialisme?

Her har jeg i min barnlige Uvidenhed gaaet og troet, at jeg vidste, hvad Ordet dækkede over. Nu skal det indrømmes, at Borgerskolen ikke har fortaget sig i Bestræbelserne paa at oplyse mig og andre om dette fundamentale økonomiske Spørgsmaal. Dér fik jeg at vide, at det var noget med Kejserdømme. Naa, sagtens var Læreren heller ikke klar over det, han var konservativ, og saadanne er ikke meget aabenbaret. Men i Arbejderkursus og Studiekredse, ved Selvstudium etc., gik det efterhaanden op for mig og andre søgende, at Imperialisme var de forskellige kapitalistiske Staters Finans-Gruppers Bestræbelser for at udvide netop deres Land-Omraader til den Ende at skaffe sig nye Afsætnings-Markeder og nye Omraader for Udbytning af værgeløse Folkeslag. Under disse Bestræbelser geraadede disse Finans-Grupper i Krig — nej, undskyld, sendte disse Finans-Grupper de dem undergivne *Arbejdere* i Krig mod hinanden.

Se saadan lærte jeg det:

At Kapitalisme og Imperialisme var samhørende Begreber, ligesom Far og Søn, Mor og Datter, Skidt og Kanel usw. — et Korrelat, som det hedder med et fint Ord.

Men nu konstaterer jeg, at mange gode Mænd — ogsaa af Gutenbergs Æt — har revideret Begrebet. De taler om *Sovjet-Imperialisme.*

Det er vist sivet ud, at de grimme Bolsjevikker har afskaffet *Privat-Kapitalismen* (glem ikke Fremhævelsen, Sætter N. N.) i de socialistiske Sovjet-*Stater* eller -Republiker, og at der ikke mere eksisterer Finansgrupper til Udbytning af andre Mennesker og Markeder saaledes som i New York, Paris, London, Berlin, Rom, Tokio og — København.

Men da det nu er fastslaaet fra yderst autoritative Kredse, at der er noget, der hedder *Sovjet-Imperialisme,* og det ikke mindst er forhenværende Kommunister, der docerer denne nye økonomiske Teori, maa jeg jo revidere den Opfattelse, jeg efter anstrengende Studium er kommet til.

Man skal jo ikke bringe Ugler til Athen ...

Men mon ikke Karl med Tilnavnet Marx roterer i sin Grav paa Highgate. *Den Stille.*

En Hyldest til Gutenberg

I et smukt og originalt typografisk Udstyr — tilrettelagt af *Henry Thejls* og sat og trykt af Elever paa Fagskolen — har *Werner Helmert* udsendt i et begrænset Antal Eksemplarer en Digt-Cyklus, der former sig som en begejstret Hyldest til gamle Fader Gutenberg i Anledning af Bogtrykkunstens 500 Aars Jubilæum. I en Prolog siger Helmert:

Midt i Nattens dybe Mørke funkler Stjernehimlens Jungle.
Og desmere Mørket styrkes, strækkes Lysets Straalespor.
Mørket truer aldrig Lyset, saa det bleges hen og visner,
men det skærper Lysets Straaler, som de gror.

Fra et andet af Bogens Blade plukker vi følgende:

Men løft dig fra Graven, oh, vældige Kæmpe,
se ud over Jorden og lyt, om du kan.
En Larm af Maskiner, som intet kan dæmpe,
en Flod af Papir i hvert eneste Land.
Et Jordklodevejr af de brogede Skrifter,
der stormer i Dag med sin brusende Sang,
i Opgørets Timer til nye Bedrifter
det Vælde af *Liv*, det har *du* sat i Gang.

Den Gerning, du øved, har ændret vor Klode,
ufattelig stor er dog Tankernes Magt.
Saa meget, der stod, er nu rykket af Rode,
nedstyrtet i Fortidshistoriens Skakt.
Og vi, der har Livet i Dag for vort Øje,
som ser vor Kultur ved det dybeste Skred,
vil ikke opgivende lade os bøje,
men trykker til Verden det lille Ord: *Fred.*

Dyrtidstillegg for prisstigningen

(Brev fra Oslo)

Riksmeglingsmannen har efter meget langvarige forhandlinger fremsatt forslag om lønregulering 1940.

Jeg skal kun ta med det, som har interesse for vårt fag:

Meglingsforslaget forutsetter, at alle tariffer med Norsk Arbeidsgiverforening forlenges 1 år fra den i tariffen fastsatte utløpstid. Der skal gis et tillegg fra 1. januar, som svarer til full dekning av prisstigningen etter det offisielle pristall siden siste tariffrevisjon. Forslaget bygger på det prinsipp, at der skal gis det samme tillegg for alle voksne menn. Likeledes skal alle voksne kvinner ha likt tillegg. Dette prinsipp er også gjennomført for uke- og månedslønninger. For unge arbeidere, lærlinger og en del andre grupper gis tillegget procentvis på vedkommendes personlige lønn.

For de reguleringer, som skal finne sted i henhold til indekstallet pr. 15. mars og 15. juni 1940, vil man etter meglingsforslaget få 3/4 kompensasjon for prisstigningen. Blir det prisfall (hvad der dog er liten sannsynlighet for) vil reduksjonen av lønningene også skje med 3/4 av prisfallet.

Forslaget inneholder videre en bestemmelse om, at hovedavtalen også prolongeres ett år.

Prisindekstallet steg pr. 15. december til 183. Forslaget innebær, at manlige, voksne arbeidere får kr. 5,76 pr. uke og voksne kvinner kr. 3,84 pr. uke i dyrtidstillegg. Men ved de neste to reguleringer får arbeiderne kun 3/4 kompensasjon. Den 15. oktober står vi dog fritt å kan kreve full kompensasjon — hvis tiderne er slike, at vi makter å gjennemføre det! Imidlertid skal vi forhandle om en særavtale for vårt fag. Typografenes middelfortjeneste ligger på omtrent 2 kroner pr. time, og da middelfortjenesten i forslaget er regnet ut til 1,71 pr. time for voksne menn og kr. 1,08 for voksne kvinner, er det innlysende, at typografene ville tape dyrtidstillegg for differancen mellem kr. 1,71 og kr. 2,00 pr. time. Til gjengeld får mange arbeidergrupper mere enn de skal ha! Dyrtidstillegg skal alltid betales efter 48 timer pr. uke.

Landsorganisasjonens representantskap har behandlet forslaget og anbefalt det mot 7 stemmer.

Ved idag tilendebragte forhandlinger opnådde vi følgende *forbedringer:* Utlærte arbeidere kr, 6,00 pr. uke. (Stykksetterne også kr. 6,00 pr. uke i tillegg).

For assistenter, hjelpearbeidere, påleggersker og kvinnelige hjelpearbeidere med minst 4 år i faget kr. 4,00 pr. uke. For øvrige kvinner kr. 3,00 pr. uke. For lærlinger kr. 2,50 pr. uke.

Typografene har vedtatt forslaget med 1119 Ja mot 184 Nej.

Oslo, i januar 1940. *B. F-m.*

Det store Bedrag —

Der er blandt andet et Syn, som har gjort et uudslettelig Indtryk paa mig, og som jeg særlig i denne Tid mindes og maa grunde over — det er Synet af de lange Rader af Krigsinvalider, som jeg var Vidne til, da jeg efter Krigsaarene vandrede gennem de skønne tyske Byer. De kom vejfarende fra forskellige Egne af Landet til Byerne, hvor der var Pinsemarked og placerede sig paa Fortovs- og Vejkanter for at tigge en Skilling til Hjælp til Livsunderhold, da de umuligt kunde eksistere for den Rente, der var blevet dem beskaaret. Men selvfølgelig var det ulovligt, og de blev jaget væk af det ridende Politi paa en utrolig raa Maner. Publikum havde kun et medlidende Skuldertræk tilovers for dem. Disse blinde Krøblinge uden Arme og Ben havde engang været raske, unge Mennesker, der havde gaaet begejstret og syngende i Krig for Fædrelandet. Nu var de vendt tilbage, lemlæstet paa Sjæl og Legeme, Stoltheden var gaaet fløjten, og de sad ved Vejkanten med Kasketten foran sig for i Barmhjertighedens Navn at betle sammen til at videreføre deres kummerlige Tilværelse.

Saaledes gik det de virkelige Helte, mens Officererne, som havde været uden for al Fare, blev indskrevet i Verdenshistoriens Annaler som Helte. Og saaledes fortsætter Livet, saalænge Alverdens Arbejdere ikke faar Øjnene op for den store Svindel, som Krigen for det kapitalistiske Samfund er og vil være. *Adolph Juliussen.*

Landssammenslutningen af Trykkere
2. Kreds.

Lørdag den 10. Februar Kl. 20.

Besøg paa **Berlingske Tidende,**
Pilestræde 34, København.

Mødested: **Nørreport Station.**

Gennemgang af hele Huset, ogsaa Dybtrykafdelingen.
Desuden vises 2 Film: Berlingske Tidende's Film, Moderne Reproduktionsteknik.

Alle sjællandske Trykkere (dog ikke Københavnere) er velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Vi sejrer tilsidst.

I en Tid, hvor Dagspresse og Radio fortæller om Menneskehedens djævelske Grusomhed og bestialske Dumhed, men dog ogsaa bringer Bud om heroisk Tapperhed, skal der Selvovervindelse til for at beskæftige sig med fagpolitiske Spørgsmaal, hvis Udvikling er saa nøje forbunden med og afhængig af den Udbredelse, Galskaben omkring os faar. Naar jeg alligevel hæfter mig ved vore i Forhold til de verdensomvæltende Begivenheder smaa Anliggender, skyldes det den nærforestaaende Nedsættelse af det Udvalg, sidst afholdte Delegeretmøde besluttede, til Undersøgelse af Branchernes og Forbundets organisatoriske Forhold. Udvalget skal eventuelt fremsætte Forslag til Ændring i Forbundsstrukturen for næste Kongres, og Maskinsætterne saavel som alle øvrige Kolleger maa med Interesse afvente Resultatet af Udvalgets Arbejde. — Tiden maa vel snart være moden for en Reorganisation af vort gamle, veltjente Forbund?

Den Branchehetz, der i sin Tid sattes igang mod Maskinsætterne er nu afløst af uforbeholden Tilslutning. Alle Brancher kappes om at udbygge deres branchemæssige Organisation og tilkendegiver dermed, at det var os, Maskinsættere, der var inde paa det rigtige.

Vi fik Skrammer i Kampen — Maskinsætter-Bladet sloges itu sammen med de andre Brancheblade, uden at nogen Part blev fuldtud tilfredsstillet ved den Erstatning, nærværende Spalter repræsenterer. —

Selvstændige Brancheblade opstaar næppe mere inden for vort Fag. Og mon ikke alle er enige om, at Branchernes Publikationer bør være tilgængelige for Fagets Udøvere som Helhed? Saa begrænset og utilfredsstillende den nuværende Bladordning end er, mon saa ikke Flertallet af Typografer føler, at Branchespalterne er vort *egentlige* Fagblad? Hvad der ellers staar i »Typ.-Tid.« af verdensrevolutionerende Betragtninger, filosofiske Dybsindigheder eller personlige Diskussioner kan være tankevækkende, morsomt, irriterende — eller ligegyldigt, men det bør ikke give Bladet Præg. Vi maa have et Fagblad med Brancheredaktører og Plads til alt Branchestof og lade det øvrige Stof komme i anden Række. Det er ikke de drabelige Hanekampe — ikke de politiske eller personlige Skænderier, der befordrer Samhøret og Enigheden blandt Typograferne.

Med et velorganiseret Forbund, et liberalt og rummeligt Fagblad vil vi have Betingelser for at bevare og videreudvikle den Enighed, der giver Styrke.

Vi vil sejre tilsidst — branchemæssig — fagligt — kulturelt. *Traugott Nielsen.*

Et Formandsskifte i K. M. K.

Efter fjorten Aars Virksomhed har *S. V. Rasmussen* forladt Stillingen som Formand for K. M. K. Disse Aar har bragt en stor Udvikling i Branchebevægelsens Stilling til Organisationen i det hele taget og ændret det forbundsmæssige Syn paa dette Arbejde og dets Folk i høj Grad, og S. V. Rasmussen har i al den Tid staaet forrest i Linjen som en af Bevægelsens bedste Forkæmpere og som den, der bidrog til at bringe Resultaterne hjem.

Den lille Mand fra Branchen, der gerne mødte en kold Skulder, betragtet bagfra, naar han nærmede sig de store, blev i denne Periode til en Mand, der skabte sig Respekt baade for sig selv og for den Gruppe, han repræsenterede.

Det var særlig Maskinsætternes Dygtiggørelse, der laa S. V. R. paa Sinde, og det Arbejde, han har udført paa dette Omraade, rækker jo ud over det ganske Land. Denne hans Interesse medførte ganske naturligt, at Forbundet, da det maatte gaa med til en Forhandling om Skoleproblemet, valgte S. V. som dets Repræsentant i Udvalget. Disse Forhandlinger var baade langvarige og drøje, og Hensigten med Maskinsætterskolen var jo oprindelig fra Principalernes Side en helt anden end det, Resultatet blev. De Kolleger, der nu fordømmer Skolen og hvad dens er, burde dog maaske betænke, hvordan den ogsaa *kunde* være blevet, hvis der var kommet Folk til, der ikke i det rette Øjeblik havde været i Stand til at dreje Forhandlingerne hen i den Retning, der var gunstigt for os.

Ved S. V. Rasmussens Afgang bragte Fagfællerne ham en velment Tak for hans Arbejde, der altid har hvilet paa de stærke Realiteter og altid har givet sig praktiske Udslag. Og naar S. V. udtalte, at de Angreb, han fra enkelt Side har været ude for, ingen Indflydelse har haft paa hans Beslutning om at træde tilbage, saa vidste de fleste Kolleger, at dette var rigtigt.

Han er aldrig veget for Smaating, og han har været ude i værre Storme før.

*

Den nye Formand i K. M. K., *F. Traugott Nielsen*, er ingen ny Mand indenfor Maskinsætternes Kreds som iøvrigt i vort Organisationsliv. Han blev Maskinsætter i en meget ung Alder efter at have været paa en lang Tur gennem flere af de fagre Riger, og han stod straks midt iblandt os som en ung, der vilde være med, og som ejede den store Interesse baade for de faglige og de sociale Problemer.

Selv om Traugott Nielsen nu har siddet ved Sættemaskinen i en hel Menneskealder, kun afbrudt af korte Perioder, hvor han gennem Studier higede mod Lyset, er han bestandig den unge Mand, der i 1908 vendte hjem via Warnemünde, thi den, der elsker, bliver aldrig gammel, og T. N. holder af sin Branche, sit Fag og sin Klasse og er altid besjælet af Interesse for at hjælpe Standen frem.

Hans Indstilling overfor Politik og Fagorganisation er stærkt personlig præget, men gennem sin menneskelige og tolerante Natur ejer han Muligheden for at forhandle med alle.

Som det ogsaa blev udtalt ved den Lejlighed, hvor hans Valg foregik, byder den kommende Tid paa store Opgaver for den, der staar i Spidsen for Branchen eller Organisationen. Det bliver ingen Sofatilværelse, men en Arbejdets Tid, hvor en Del af det gamle indenfor Organisation og Oplysningsbevægelse muligvis kommer i Støbeskeen, og til dette Arbejde faar vort Forbund Brug for dets bedste Folk og vor Branche for dets bedste Tillidsmænd.

Den næsten enstemmige Tilslutning, hvormed F. Traugott Nielsens Valg skete, giver Løfte om, at han kan blive det nye Samlingsmærke for Københavns Maskinsættere. —*n.*

Aarsregnskab for Landssammenslutningen af Maskinsættere 1. Jan.-31. Dec. 1939

Indtægt:

Beholdning 1. Januar 1939		1.066,98
Kontingent:		
1. Kreds. København (4 Kvartaler)	580,00	
Bornholm (4 Kv.)	34,00	
2. Kreds. Helsingør (4 Kv.)	4,00	
Hillerød (4 Kv.)	49,50	
Holbæk (4 Kv.)	30,00	
Køge (4 Kv.)	12,00	
Næstved (4 Kv.)	38,00	
Kalundborg (4 Kv.)	6,00	
Roskilde (4 Kv.)	15,00	
Ringsted (4 Kv.)	7,50	
Slagelse (4 Kv.)	40,00	
Stege (mangler)		
3. Kreds. Bogense, Faaborg, Kerteminde, Middelfart, Marstal, Odense, Nyborg, Rudkøbing, Svendborg (4 Kv.)	142,00	
4. Kreds. Maribo, Nakskov, Saxkøbing (4 Kv.)	26,50	
5. Kreds. Aalborg, Brønderslev, Fjerritslev, Løgstør (4 Kv.)	59,50	
Hjørring (4 Kv.)	10,00	
6. Kreds. Aarhus, Skanderborg (4 Kv. 1938)	92,00	
Aarhus, Skanderborg (4 Kv. 1939)	98,00	
Horsens (4 Kv.)	36,00	
Herning (4 Kv.)	12,00	
Randers (4 Kv.)	44,00	
Viborg (2 Kv.)	10,00	
7. Kreds. Aabenraa, Esbjerg, Fredericia, Haderslev, Kolding, Ribe, Sønderborg, Varde, Vejle (4 Kv.)	160,00	
8. Kreds. Holstebro, Nykøbing M., Ringkøbing, Skive, Skjern, Thisted (4 Kv.)	67,00	
		1.573,00
Indgaaet for Salg af Haandbøger		68,00
Indvundne Renter 1939		20,13
		2.728,11

Udgift:

Tilskud til Instruktionsmøder:		
Mødet i Kolding 19. Februar	50,00	
— Ringsted 26. Februar	50,00	
— Odense, ref. for 1938	50,00	
— Odense, 12. Marts	50,00	
— Aarhus 14. Maj	50,00	
— Holstebro 29. Oktober	50,00	
— Nakskov 26. November	50,00	
		350,00
Repræsentantskabsmødet i Odense 6. April:		
Rejsegodtgørelse og Diæter til 11 Repræsentanter	351,00	
Udgifter ved Mødet	12,05	
		363,05
Forretningsudvalgsmøder		125,90
Tryksager		5,75
Opmærksomhed ved Jubilæer o. lign.		75,56
Rejser og Repræsentationsudgifter		113,00
Telefon-Bidrag til Sekretær og Kasserer		200,00
Redaktions-Honorar		200,00
Annonce i »Typ.-Tid.«		7,47
Formandens Portoudgifter		25,95
Sekretærens Portoudgifter		5,65
Kassereren: Porto, Skriveart. o. lign.		18,50
Diverse Udgifter		17,00
		1.507,83
Beholdning 31. December 1939		1.220,28
		2.728,11

København, 19. Januar 1940. *L. Chr. Nielsen*, Kasserer.

Ovenstaaende Regnskab revideret og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

H. C. Rinding. *Hans Jensen.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Repræsentantskabsmødet, der skal afholdes Skærtorsdag den 21. Marts, bliver i Aar i København. Nærmere Meddelelse med Dagsorden kommer i næste Nr.

Forretningsudvalgsmøde afholdtes i København 20. Januar. Nogle Tilskud til Instruktionsmøder bevilgedes. — S. V. Rasmussen gav Oplysning om et Besøg i Malmø, hvor Instruktionsmøderne under den danske Form diskuteredes, og hvor Muligheden for gensidige Besøg luftedes. — Formanden omtalte det bebudede Udvalgsarbejde angaaende Forbundsstrukturen og Oplysningsvirksomheden. Efter nogen Diskussion henvistes hele Sagen til Behandling paa det kommende Repræsentantskabsmøde. — Der var planlagt et Møde i Roskilde i Februar til Drøftelse af branchepolitiske Spørgsmaal.

K. M. K. Formandens, *F. Traugott Nielsens* Adresse er: Aagade 118, Kbhvn. N., Tlf. Godthaab 701 u.

Københavns Maskinsætter-Klub afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 21. Januar, ved hvilken Lejlighed S. V. Rasmussen afgik som Formand og F. Traugott Nielsen valgtes i Stedet. Paa Grund af Pladsmangel maa Referatet vente til næste Nr.

Instruktionsmøde i Aalborg. Søndag den 18. Februar afholdes Instruktionsmøde paa »Aalborg Stiftstidende« med *William Andersen* som Leder. Emnet bliver bl. a. Skruestokken. Der henvises til udførlig Meddelelse i »Typ-Tid.«.

Instruktion i Viborg. Onsdag den 24. Januar havde Maskinsætterklubben i Viborg arrangeret et Instruktionsmøde med Hr. Overmontør *Lønberg*, Grafisk Compagni, som Instruktør. Instruktionen foregik i Folkebladets Maskinsætteri.

Formanden for Klubben, *C. E. Christensen*, bød Kollegerne velkommen og rettede en speciel Velkomst til Overmontør Lønberg, der derefter fik Ordet og paa en udmærket Maade gennemgik forskellige Indstillinger, hvorledes man kunde konstatere en fejl Indstilling, og hvorledes man rettede den. Den populære Demonstration af 1. Elevators øverste Stilling vil særlig huskes, og ligeledes Forklaringen paa, hvorledes opstaaet Skævhed som Følge af Slitage ved 2. Elevators Anlæg saavel i øverste som nederste Stilling, kunde rettes. Men der var flere andre Indstillinger, der blev gennemgaaet. Endvidere fik man nogle »Fiduser« med hjem. Instruktionen varede godt to Timer og var højst interessant, ikke mindst ved den populære Maade, Instruktøren havde at forklare Tingene paa.

C. E. Christensen takkede Overmontør Lønberg for Instruktionen, og fordi han velvilligst havde stillet sig til Raadighed for Klubben.

cand. typ.

Instruktionsmøde i Esbjerg. Sydkredsen afholder Instruktionsmøde paa »Vestkysten«s Maskinsætteri, Esbjerg, Søndag den 3. Marts. *O. Møller-Madsen* leder Instruktionen, hvorom nærmere Meddelelse vil udgaa.

Indgaaede Kontingenter. Decbr. 30.: Hjørring (4 Kv.) 10,00. — Viborg (April og Juli Kv.) 10,00. — Næstved (Oktbr. Kv.) 8,50. — Januar 6.: Ringsted (4 Kv.) 7,50. — 8.: Odense (Oktbr. Kv.) 38,50. — 9.: Helsingør (4 Kv.) 4,00. — 10.: Kalundborg (4 Kv.) 6,00. — 11.: Hillerød (Oktbr. Kv.) 12,00. — Sydjysk Kreds (Oktbr. Kv.) 38,00. — Herning (4 Kv.) 12.00. — 13.: Vestjysk Kreds (Oktbr. Kv.) 17,00. — 15.: Holbæk (Juli og Oktbr. Kv.) 15,00. — 19.: Aarhus (4 Kv.) 98,00. — 25.: Viborg (Oktbr. Kv.) 5,00.

København, 21. Januar 1940. *L. Chr. Nielsen.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Er Sætterierne renholdte?

Bog- & Akcidenssætterklubbens Foredragsrække om tariferet Haandsætter-Afsnit har rørt ved et vigtigt og interessant Spørgsmaal; men der findes andre Problemer af lige saa stor Betydning for den arbejdende Kollega. Hvad kan det hjælpe, at vi véd, hvad vort Arbejde er værd, hvis de Lokaler, i hvilke dette Arbejde skal udføres, er usunde Samlingssteder for Støv og Snavs af mange Arter, saa vi løber unødig stor Risiko for at paadrage os en mere eller mindre alvorlig Sygdom med maaske et langt Sygeleje bagefter, for derpaa i heldigste Fald at kunne begynde forfra i det samme usunde og snavsede Sætteri? I Henhold til Fabriklovens § 10 er der udfærdiget et Regulativ af 27. Februar 1919, underskrevet af Th. Stauning, om Arbejdsforholdene i Bogtrykkerier og Skriftstøberier. Dette Regulativ indeholder de absolutte Minimumskrav til Lokalets Størrelse og Beliggenhed, dets Renligholdelse og Materialets Renligholdelse o. s. v. Det fastslaas, at dette Regulativ *skal være opslaaet i Arbejdslokalerne* i eet eller flere Eksemplarer efter Virksomhedens Størrelse, saaledes at enhver kan kontrollere om dets Bestemmelser overholdes.

Regulativets Rengøringsbestemmelser fastsætter bl. a. at »saavel Arbejdsrum som Trapper, Korridorer, Garderober, Omklædningsrum, Spise-, Hvile-, Vaske- og Aftrædelsesrum skal tilbørlig renholdes.« Denne noget vage Bestemmelse er i det efterfølgende nærmere præciceret, idet der siges, at i Sætteri- og Støberilokaler skal der en Gang daglig foretages fugtig Aftørring af Gulvene. En Gang ugentlig skal Gulvene grundig afvaskes. Mindst 2 Gange aarligt skal der foretages Hovedrengøring. Rengøring i Arbejdsrum maa ikke foregaa i den Tid, der arbejdes, ejheller i den sidste $^1/_4$ Time før Arbejdstidens Begyndelse. Tør Fejning er forbudt.

Vi har altsaa noget bestemt at holde os til og disse Bestemmelser maa for vor Sundheds Skyld overholdes.

Der er ogsaa fastsat Bestemmelser for Rengøring af Sættekasser. Mindst *2 Gange aarligt* skal Sættekasserne renses for Støv. Hvis denne Rensning ikke foregaar ved Støvsugning, skal den foregaa i fri Luft eller i Forbindelse med den halvaarlige Hovedrengøring. Kun Arbejdere over 18 Aar maa beskæftiges ved saadant Rengøringsarbejde.

Hvor mange Steder overholdes mon denne Bestemmelse om »Kasserensning«? Det er sikkert ikke altfor overvældende mange Steder. Foruden det rent helbredsmæssige Hensyn kan denne Bestemmelse ogsaa betyde noget for Beskæftigelsen i en ellers saa sløj Tid som den indeværende. Paa mange Trykkerier er der sikkert nok Brug for en Mand eller to til at foretage den halvaarlige Støvsugning af Sættekasserne.

Foruden de her periferisk berørte Bestemmelser findes en lang Række andre alle med det Formaal at sikre os de sundest mulige Arbejdspladser. Maaske det ikke vilde være helt ved Siden af at læse Regulativet igennem (det staar i Tarifen) og paase, at de givne minimale Vedtægter overholdes. *eh.*

Bog- & Akcidenssætterklubben i København.

Som tidligere meddelt holdes den ordinære Generalforsamling *Tirsdag den 6. Februar* Kl. 20 i Rømersgade 22, Piosalen. Dagsordenen er: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Indkomne Forslag. 5. Valg af Styrelse og Revisorer. 6. Fremtidig Virksomhed. 7. Eventuelt.

Efter den udmærkede Deltagelse, der har været ved Klubbens Møder i den forløbne Sæson, er det Styrelsens Haab, at mange Kolleger vil deltage i Klubbens Generalforsamling.

Altsaa! Vi mødes *paa Tirsdag.* *Styrelsen.*

Maskinsætter—Haandsætter.

Søndag den 28. Januar paabegyndtes Drøftelserne mellem de 3 interesserede Brancheklubber i København.

Foredragsplan.

Landssammenslutningen vil i den nærmeste Fremtid tilsende Klubberne en Liste over Foredragsholdere fra Haandsætterklubberne.

Tarifkendskab.

Landssammenslutningen arbejder med Materialet til Tarifmøderne: *»Beregn dit Arbejde«.* Nærmere Oplysninger vil blive tilsendt fra Formanden.

Landssammenslutningens Formand,

Hans Hansen, Kong Georgsvej 13, Odense, giver alle Oplysninger ang. Landssammenslutningen og evt. Dannelse af nye Klubber.

Landssammenslutningens Kasserer

har modtaget Kontingent fra Roskilde Haandsætterklub Kr. 2,75 for Aaret 1939. *C. J. Dreyer,* Gartnergade 19, N.

Hjælpearbejderen

Kvindelige Hjælpearbejdere

Repræsentant: Alfrida Andersen, Sixtusvej 15[3]. Telf. Sundby 1253.

Studiekursus i Aarhus.

Fællesklubben for Paalæggersker og Hjælpearbejdere i Aarhus afholdt Onsdag den 29. November 1939 Studieaften med *Villy Vistisen* om Arbejdsløshedskassen. *Formanden* bød velkommen og gav derefter Ordet til V. Vistisen, som redegjorde for Arbejdsløshedskassens Vedtægter og oplyste om Understøttelsens forskellige Satser og Perioder samt Fortsættelseskassen. Der faldt en Del Spørgsmaal som blev besvaret klart og forstaaeligt for alle. Derefter sluttedes med fælles Kaffebord.

— — —

Onsdag den 13. December afholdtes Studieaften, hvor *N. P. Jørgensen* indledte om Emnet: Lovene. N. P. Jørgensen fortalte først om Forbundets Oprindelse, hvorefter Lovene blev gennemgaaet. Der var derefter planlagt Spørgetime, men da Foredraget var meget fyldestgørende, fandt Medlemmerne ikke Anledning til Spørgsmaal. Man sluttede Aftenen med fælles Kaffebord. *E. Stegelmann,* Sekretær.

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Beskæftigelse — Arbejdsløshed.

Trykkeriarbejdernes Klub afholdt Fredag den 1. Januar Møde i Evaldsgade, hvor *C. J. Dreyer* var indbudt som Foredragsholder.

Formanden bød Forsamlingen velkommen og ønskede Medlemmerne godt Nytaar. Dernæst udtalte Willadsen nogle Mindeord om vor nylig afdøde Kollega Werner Holmbeck, som Medlemmerne paahørte staaende.

C. J. Dreyer, der derefter fik Ordet, gav os et godt og et klart holdt Foredrag om det store og brændende Problem: »Beskæftigelse og Arbejdsløshed«. Taleren haabede, at vi herhjemme kunde finde en Løsning af Spørgsmaalet, der var ud over det traditionelle, hvilket Forsamlingen var fuldt ud enige med Taleren om.

Foredraget lønnedes til Slut med kraftigt Bifald af Forsamlingen, hvoriblandt der ikke var saa faa arbejdsløse.

C. Jørgensen.

Husk, at ledige Medlemmer kun er kontingentfri hvis de har anmeldt deres Ledighed til Kassereren, Orla Ulrichsen, Møllegade 2 [3]. Indmeldelser sker til Kassereren. Kontingentet er 1 Kr. mdl., som opkræves.

Husk endvidere, at for at kunne deltage i vor aarlige kammeratlige Sammenkomst skal eventuelle Restancer være betalt.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

En kold Haand.

Det er altid blevet stærkt understreget, at Trykkerne i København ikke behøvede nogen Brancheklub, idet Trykkernes Underafdeling nok skulde varetage Trykkernes Interesse saavel tarif- som oplysningsmæssigt. Efter Delegeretmødet blev der vedtaget en Oplysningsordning, der gaar ud paa, at alt Oplysningsarbejde for Trykkerne i København skal foregaa i et Samarbejde mellem Trykkernes Underafdeling og Oplysningsvirksomheden. Dette bevirkede, at det blev meget vanskeligt for Trykkerklubben at arbejde, idet den hverken kunde afholde fagpolitiske eller fagtekniske Møder, og at opretholde Trykkerklubben med det rent selskabelige som Arbejdsgrundlag syntes man ikke, der var nogen rigtig Basis for. Trykkerklubbens Styrelse enedes da om at lade Klubben hvile et Stykke Tid, at se Tiden an, navnlig for at se, hvordan det vilde gaa med det Udvalg, der skulde tage Stilling til hele Branchespørgsmaalet. Da Formaalet med Trykkerklubben altid har været at gøre Trykkerafdelingen aktiv og at lægge det Oplysningsarbejde, som Trykkerklubben med sine smaa Midler i al Beskedenhed udførte over i Trykkerafdelingen, maatte vi, for at dette kunde ske, have Flertal i Trykkerafdelingens Styrelse, og dette lykkedes jo ogsaa. Det var derfor med denne Ballast, at vi med en vis Sindsro stillede Trykkerklubben i Bero, da den nye Oplysningsordning kom, thi i Realiteten giver denne Ordning Trykkerafdelingen Initiativet til Oplysningsarbejdet blandt Trykkerne.

Vi er blevet skuffede, for Trykkerafdelingen har ikke vist Oplysningssagen nogen Interesse. Der er nu gaaet over Halvdelen af denne Sæson, og vi har, siger og skriver, haft et Møde, det om vort Tarifafsnit. Tilslutningen til dette Møde var over Forventning, det kan altsaa ikke være paa Grund af manglende Mødedeltagelse, at man ikke har afholdt flere Møder. Man kan heller ikke i Aar undskylde sig med, at en langvarig Tarifforhandling har forhindret Styrelsen i at tilrettelægge en Oplysningsplan, og Mangel paa Opgaver er der sandelig heller ikke. Paa Mødet i Rømersgade blev der fremsat Ønsker ogsaa fra Trykkernes Side, og vi er sikkert mange Trykkere i København, der ikke er klogere, end at vi gerne vil lære noget mere. Ikke alene Farve-, Maskin- og Apparatteknik har vor Interesse, men vi hører ogsaa daglig om mange forskellige Arter Tryk, som ikke tilhører vort Fag, men som vi gerne ved Besøg paa forskellige Virksomheder vilde have Interesse af at se, hvordan disse Trykprocesser foregaar, f. Eks. Metaltryk.

Trykkerafdelingen har ikke taget Oplysningsarbejdet op, hverken det fagpolitiske eller det fagtekniske. Det er derfor ikke saa mærkeligt, at københavnske Trykkere spørger efter Trykkerklubben, ikke mindst de Kolleger, der er interesseret i et Samarbejde mellem Provins og København, her er nemlig ogsaa en Opgave, som Trykkerafdelingen stadig gaar uden om, en Opgave, som Maskinsætterne forlængst har løst, og som Haandsætterne nu ogsaa har faaet Øjnene op for, og som de er ved at løse gennem deres nystartede Landssammenslutning.

Vi kan ikke se andet, end at der hviler en kold Haand paa Trykkerafdelingen, lad os faa at vide hvem den tilhører? Sker der ikke en Ændring derhen, at Trykkerafdelingen — ligesom de andre Brancher i København — paatager sig det Oplysningsarbejde, der er Behov for, er der ikke anden Udvej, end at københavnske Trykkere indmelder sig i Landssammenslutningen af Trykkere, for derigennem at faa Del i det Oplysningsarbejde, de har Krav paa.

c. b. p.

— — —

Ovenstaaende Opsats af Chr. B. P. kan jeg for min Del give min fulde Tilslutning. Det samme har gentagne Gange været fremholdt her i Branchespalten, og Adressen har for saa vidt været den samme. Ingen i Københavns Trykkerafdelings Ledelse har imidlertid ladet sig forurolige af den Grund. Maaske det nuværende Tidspunkt er et heldigere end tidligere. Men for Sagens Skyld, af Hensyn til den, skulde man i Trykkerafdelingens Ledelse have valgt at gøre sin Skyldighed for længe siden.

Naar Chr. B. P. imidlertid synes at tænke mere paa tekniske Arrangementer end paa fagpolitiske — dog, jeg véd, at han ikke ønsker et eensidigt Arbejde udført —, maa den anden Side af Virksomheden ogsaa fremhæves. Trykkerklubben udførte i sin Tid et Stykke Arbejde, der i høj Grad havde Aktualiteternes Præg. Det var *Tidens Spørgsmaal*, vi arbejdede med. Derfor maa københavnske Trykkeres *Bitterhed* mod sin Afdelingsledelse blive forstaaelig, thi Spørgsmaal efter Spørgsmaal, Problem efter Problem, en hel Kæde af vort Interesseomraade er gledet forbi os og har efterladt os uorienterede, splittede og sat udenfor det hele.

Branchespalten har været præget deraf. Man kan ikke samtidig arbejde for en Sag og saa være udenfor den. Og ingen kan i det lange Løb forlange af en Mand, at han af Grunde, han ikke selv er Herre over, skal sætte Navn og alt andet overstyr for et Arbejde, der er helt ud i det haabløse. Ingen bedre end jeg kan se *vort* Brancheafsnits Fattigdom. Og det vil heller ikke ret længe blive mit Navn, der staar foroven, dersom der ingen Ændringer sker. Trykkerne Landet over har altid respekteret det Arbejde, der af Schultz i Ringkøbing blev nedlagt i »Trykkeren«. Trods al Beskedenhed er jeg ikke selv ked af at vedstaa de tre Numre af »Trykkeren«, jeg fik Anledning til at redigere. Men de Omstændigheder, vi arbejder under nu, kan ingen Mand lægge Navn til. — Jeg kan ikke se rettere, end at nu har Ledelsen af københavnske Trykkere Ordet, — eller Medlemmerne selv.

Johs. Larsen.

Landssammenslutningen af Trykkere, 2. Kreds.

Lørdag den 10. Februar Kl. 20 aflægger vi et Besøg paa Dagbladet »Berlingske Tidende«, Pilestræde 34, i København. Vi ser hele Huset og den sidste nye Rotationspresse som Bladet lige har faaet stillet op. »Berlingske Tidende« har desuden udvist en særlig Venlighed mod os, idet vi ogsaa faar Adgang til at se Bladets Dybtryksanlæg; alene dette skulde være en Rejse til København værd. Programmet byder ogsaa paa 2 Film, »Berlingske Tidende«s Agitationsfilm og Moderne Reproduktionsteknik. Det skal nok blive en interessant Aften, og vi haaber paa god Tilslutning, vi indbyder alle sjællandske Trykkere til at deltage, men vi gør opmærksom paa, at Trykkere fra København *ikke* har Adgang. Af praktiske Grunde samles vi ved Opgangen fra *Nørreport Station*, alle Togbilletter gælder hertil. Skiftning paa Hovedbanen til S-Toget fra Perron 6.

Odense Trykkerklub

henleder Opmærksomheden paa, at det er *Onsdag d. 7. Februar Kl. 20* paa »D. n. F.« at vor Kollega Bloch holder Lysbilled-Foredrag for Klubbens Medlemmer med Damer.

Generalforsamlinger · Møder

Næstved Lokalafdeling

holdt den 6. Januar ordinær Generalforsamling. Formanden, *Jensen-Petersen*, udtalte gode Ønsker for det nye Aar. Til Dirigent valgtes H. Meyer. Formanden aflagde udførlig Beretning fra det svundne Kvartal, der ikke havde været rigt paa store Begivenheder. Et Overarbejdsforhold, var blevet ordnet. Medlemstallet var pr. 2. Januar 87 arbejdende Kolleger. Der overbragtes Generalforsamlingen en Hilsen fra Haslev-Kollegerne, der nu hørte til Næstved-Afdelingen. Beretningen godkendtes — Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 4.310,40; der indsendes til Hovedkassen Kr. 905,65. — Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 363,50; i Banken indestod Kr. 846,99. — Syge-Hjælpekassens Regnskab balancerede med Kr. 301,00; i Banken stod Kr. 1.558,98. Alle Regnskaber godkendtes. — Under Eventuelt vedtoges det at afholde Vinterfest samt at lade Afdelingen give et Tilskud paa den Maade, at den betalte Kaffen ved Festen. Til Festudvalg valgtes: Erik Hansen, Arnold Hermansen, Karl Victor Petersen og Peter Jensen. — Dermed var Dagsordenen udtømt, og Dirigenten sluttede Generalforsamlingen, der var besøgt af 28 Medlemmer. — Paa Foranledning af Oplysningsudvalget var efter Generalforsamlingen fremlagt en Serie københavnske Svendeprøver til Gennemsyn. *P. J.*

Aabenraa Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Tirsdag den 9. Januar. Formanden bød velkommen. Derefter aflagde han en kort Beretning over det forløbne Aar. Afdelingen har nu 44 Medlemmer; det er det hidtil størst opnaade Medlemsantal. Der afholdtes 4 ordinære og 2 ekstraordinære Møder. En Sommerudflugt til Vesterhavet og 40 Aars Stiftelsesfest i November var begge meget vellykkede, og Deltagelsen til disse Fester var stor. Beskæftigelsesmæssigt set tegnede 1939 meget godt, idet der for dette Aar er betalt ca. 100 Ugebidrag fra heltbetalende mere end for det foregaaende Aar; derimod gav Krigssituationen i Efteraaret forøget Arbejdsløshed, idet Afdelingen omkring Aarsskiftet havde 13 arbejdsløse. Nogle langaarige Medlemmer er bleven arbejdsløse paa Grund af Indskrænkninger. Ved Juleuddelingen fik 7 Medlemmer Understøttelse af Arbejdsløshedskassen; Hjælpekassen gav Juleunderstøttelse til 2 arbejdsløse, 2 gamle Kolleger og 2 Enker. Desuden maatte Lokalkassen i 2 Tilfælde træde hjælpende til, hvor særlig trængende var bleven forbigaaet. Der blev anket over Hullerne i Juleuddelingen; ligeledes ankedes over, at Forretningerne ikke var pligtige til at antage Arbejdskraft ved Afspaseringen af Overarbejde. — Hovedkassen balancerede med Kr. 4619,35, Lokalkassen med Kr. 896,43. Lokalkassen havde for hele Aaret en Indtægt og Udgift paa Kr. 2027,98, og ved Aarets Slut en Kassebeholdning af Kr. 268,13. Regnskaberne godkendtes. — Hele Bestyrelsen genvalgtes enstemmigt. Som Revisorer genvalgtes Chr. Landtreter og nyvalgtes Fr. Buhrt. — Af Forsamlingen blev der stillet Forslag om, at der arbejdes for, at de lokale Forretningsfolk etc. lader deres Tryksager fremstille paa Stedet. Der valgtes et Udvalg, bestaaende af P. Petersen, Mogensen og Gunnarsen, som skal tage sig af Sagen. — Mødet sluttede med en Lokalrunde til de 16 mødte Kolleger. *L. O.*

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 10. Januar. Formanden, *Martin Sørensen*, ønskede Medlemmerne glædeligt Nytaar, og mindedes vor afdøde Kollega Louis Gjerum. *Formanden*, der valgtes til Dirigent, aflagde Beretning for det forløbne Aar. Omtalte bl. a. den tvivlsomme Ære, Afdelingen havde ved at have 2 blokerede Trykkerier indenfor sit Omraade, i Fjerritslev og Dronninglund. Afdelingen fejrer i Aar sit 60 Aars Jubilæum, hvilket det paalagdes Bestyrelsen at arrangere med en passende Festlighed. Søndag den 14. afholdes Filmsaften med Kaffebord og en Svingom for Medlemmer med Damer. — Kassereren, *C. P. Jespersen*, oplæste Regnskabet. Forbundets balancerer med Kr. 11.363,89. Lokalkassens med Kr. 4.701,27. Beholdning Kr. 3.897,87. — Et Forhold, hvor Lærlingen arbejder over for at faa fri til at møde i Teknisk Skole, paataltes. — Kassererens Løn fastsattes til 500 Kr. Fanebæreren 5 Kr. og Revisorerne 10 Kr. pr. Gang. — Kassereren genvalgtes. Til Bestyrelsen genvalgtes Carl Brundlund. Aage Petersen genvalgtes til Bladrepræsentant. L. Dam genvalgtes til Fanebærer. — Under Eventuelt rettedes Opfordring til Kollegerne om at tilslutte sig Stiftelsen. Ligeledes Opfordring om at tilmelde sig den i god Gang værende Aftenskole. — Den meget stærkt besøgte Generalforsamling sluttede med Lokaleleje. *M. S.*

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 12. Januar i »Slotskælderen«. — Formanden, *Sofus Andersen*, aabnede Mødet med at ønske de mødte Kolleger et glædeligt Nytaar og aflagde herefter Beretning for det svundne Aar. — Herefter aflagde Formanden Hovedkassens og Privatkassens Regnskaber, der henholdsvis balancerede med Kr. 2239,00 og Kr. 261,85; begge disse Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Privatsygekassens Regnskab havde haft et sort Kvartal, da vi havde haft en Mængde Sygdom. Regnskabet sluttede med et Underskud paa 85 Kr. Dette Regnskab godkendtes ligeledes enstemmigt. — Til Bestyrelsen genvalgtes Formanden, Sofus Andersen, Chr. Olesen og A. Sørensen. — Revisorerne, Sv. Burchardt og Frank Hansen, genvalgtes; Vejlø valgtes som Suppleant. — Fanebæreren, W. Petersen, genvalgtes med Vejlø som Suppleant. — Til at repræsentere Fællesorganisationen genvalgtes Sofus Andersen og Chr. Olesen. — Under »Eventuelt« vedtoges der at lade Faktor Laur. Hansen og Sv. Burchardt arbejde videre med Sagen ang. Oprettelse af en Fagklasse for Fagets Lærlinge, ligesom man vedtog at ansætte Formandens Løn til Kr. 280,80 for Aaret 1940. — Til Slut vedtoges det sædvanlige »Lokaleje«, og Formanden hævede Generalforsamlingen, der var godt besøgt. *S.*

Instruktion for Maskinsættere

afholdes *Søndag den 18. Februar Kl. 14*
i Aalborg Stiftstidendes Maskinsætteri

Instruktør: *Will. Andersen.*

Emne: Skruestokkens forsk. Funktioner (1. Elevator, Sikkerheds- og Udrykningsanordningen, Sideknivene), Støbehjul — evt. Friktionens Paavirkning. — Spørgetime.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Horsens Lokalafdeling.

Ordinær kvartaarlig Generalforsamling afholdtes Fredag den 12. Januar. Formanden, *Rich. Rasmussen*, bød de mange fremmødte Kolleger velkommen med nogle gode Ønsker for det nye Aar, hvorefter han udtalte smukke Mindeord over afdøde Forretningsfører W. Jacobsen, som paahørtes staaende. Til Dirigent valgtes *Charles Fischer*. — Af Formandens Beretning fremgik det, at Beskæftigelsesgraden havde været jævn god i det forløbne Kvartal, fraregnet Oktober Maaned, der havde været ualmindelig sløj. Et Par enkelte Trykkerier var stadig under Observation, idet det her kneb lidt med Fortolkningen af Tarifen samt et Lønspørgsmaal. Refererede et Møde, der havde været afholdt i Sydjysk Sammenslutning. En Afskedigelse redegjorde Formanden nærmere. Beretningen enstemmig godkendt. — Regnskaberne blev derefter oplæste. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 7.501,35, Lokalkassens med Kr. 1.028,48 og den lokale Hjælpekasses med Kr. 464,85. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Af Bestyrelsen afgik efter Tur Sigfred Therkelsen, Sigvardt Nielsen og Niels Andersen. De to sidstnævnte blev genvalgte, hvorefter man i Stedet for Sigfred Therkelsen, der ikke ønskede at modtage Genvalg, valgte Roald Petersen. Til Suppleant valgtes Willy Andreassen. Helge Christensen genvalgtes som Revisor. Desuden var der forskellige Valg. — Under Eventuelt forelaa en Skrivelse fra Falck ang. Rejse-Abonnement, som anbefaledes af Chr. Jensen. Det blev overladt Styrelsen at træffe den endelige Afgørelse. — *Formanden* gjorde opmærksom paa, at en Finlands-Liste snart vilde tilgaa Medlemmerne. — »Lokalelejen« blev bevilget — og Dirigenten sluttede Generalforsamlingen. *J. D.*

Typografernes Stiftelse i Horsens.

Ordinær helaarlig Generalforsamling afholdtes Fredag den 12. Januar. Formanden, *Ch. Fischer*, bød velkommen og overtog Dirigenthvervet. Af Forhandlingsbog og Beretning fremgik det, at saavel Medlemstal som Formue var i god Fremgang. Saavel Forhandlingsbog som Beretning godkendtes enstemmig. — Kassereren, *Niels Andersen*, oplæste det reviderede Regnskab, der udviste en Kassebeholdning paa Kr. 4.276,83. Regnskabet godkendtes enstemmigt. — Ændringsforslag til Lovenes § 4, gaaende ud paa at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at anbringe nogle af Midlerne i bedre rentebærende Aktiver (Hypotekforenings-Obligationer o. l.) end Sparekasserente almindeligvis giver, henlagdes til fornyet Behandling paa næste Generalforsamling. — Til Formand genvalgtes Ch. Fischer, til Bestyrelsen Sigv. Nielsen og J. Chr. Jensen samt til Revisor Ad. Roest. — Efter at Formanden havde takket Bidragydere og Inkassatorer, sluttede Generalforsamlingen med Leve for Stiftelsen.

Vejle Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Januar i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Formanden, *Halvor Hansen*, ønskede Medlemmerne godt Nytaar. Til Dirigent valgtes *Carl Lund*. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* indledede Beretningen med nogle Betragtninger over den spændte Situation i Europa og omtalte derefter Overenskomsterne i København og Provinsen. Den ny Pristalsregulering var en Fordel for vort Fag; iøvrigt havde denne affødt en Uoverensstemmelse mellem vort Forbund og Arbejdsgiverne. De forhøjede Understøttelsessatser til de arbejdsløse blev oplæst, og der blev givet en Redegørelse for den af Forbundet udbetalte Julehjælp, hvorefter Formanden omtalte Valget af den ny Arbejdsanviser. Der var hidtil afholdt 2 Møder indenfor Studiekredsen, og det anbefaledes Medlemmerne at slutte op om dette interessante Arbejde. Der var i Øjeblikket 10 arbejdsløse i Afdelingen. Finlands-Indsamlingen havde givet til Resultat, at der fra 75 Bidragydere var indkommet 135 Kr. Sluttelig omtalte Formanden Stiftelsen og lykønskede Bestyrelsen med den rejste Bygning. Beretningen toges til Efterretning. — Kassereren, *Alfred Berg*, oplæste Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4.648,60, i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 721,00, indsendt til Hovedkassen Kr. 2.326,60. Lokalkassens Balance var paa Kr. 1.333,28 og udviste en Beholdning paa Kr. 685,16. Regnskaberne godkendtes. — De fire afgaaende Repræsentanter til Teknisk Selskab, Johs. Schmidt, Halvor Hansen, Alfred Berg og Otto Christensen, genvalgtes. — Bestyrelsen fik efterbevilget 25 Kr. til arbejdsløses Beklædningshjælp; til Præmier til Teknisk Skole bevilgedes 25 Kr. — Fra Falcks Redningskorps var indsendt en Skrivelse angaaende Abonnement, hvorved Medlemmerne kunde blive befordret gratis hjem i Tilfælde af Sygdom eller Ulykkestilfælde under Ferierejse eller lign. *Boesen* stillede Forslag om at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at indlede en Forhandling med Falck og til at træffe den endelige Afgørelse. Efter forskellige Udtalelser vedtoges Forslaget enstemmigt. — *Boesen* takkede for den udviste Opmærksomhed under hans Sygehusophold, og efter at *Otto Christensen* havde anbefalet at møde op ved Studiekredsmøderne, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, der var besøgt af 30 Medlemmer. *S. J.*

Holstebro Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Januar ordinær Generalforsamling. Den nye Formand, *Laurids Laursen*, bød velkommen og udbad sig Forslag til Dirigent. Foreslaaet blev A. E. Madsen og Holm. Førstnævnte valgtes, hvorefter Kassereren, *Ditlev Rasmussen*, oplæste Regnskabet, der godkendtes. — Under Bevillinger blev det vedtaget at give 45 Kr. til »Fouragering« ved et Maskinsætterstævne samt en Række Smaabevillinger, der alle blev godkendt. *Bøge* foreslog at bevilge 200 Kr. til en Vinterfest, hvortil *Formanden* bemærkede, at han syntes, en Nedsættelse var paakrævet. Det vedtoges at bevilge de 200 Kr., samt at de arbejdsløses Deltagelse i Festen skulde være gratis. Det vedtoges, at der ikke vilde finde nogen Efterbevilling Sted med Hensyn til Vinterfesten. — Under Eventuelt blev det vedtaget, at en bestemt rejsende Kollega skulde nægtes Rejsebidrag, da der fra flere Afdelinger var indløbet Klage over ham; bl. a. var han rejst fra en Ølregning i Hillerød. — Den traditionelle »Lokaleleje« vedtoges, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. *V. Norup.*

Afdød Kollega

Vor Kollega, Trykker *Alfred Nielsen*, er pludselig død, 42 Aar gammel. Alfred Nielsen var født i København, lærte i det daværende Nationaltrykkeriet og har senere arbejdet forskellige Steder, bl. a. hos Vald. Pedersen, i Specialbogtrykkeriet og i de seneste Aar i H. P. Hansens Bogtrykkeri.

Vor afdøde Kollega bisættes Lørdag den 3. Februar Kl. 15 fra Bispebjerg Krematorium.

Forretningsudvalgsmøder

23. Januar 1940.

1. Referat fra Fællesmøde med Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien samt Bogbinderforbundet vedr. Bronceringsarbejde. — Den trufne Overenskomst godkendes.
2. Udgifterne ved Svendeprøvekommissionernes Virksomhed drøftedes og en Retningslinie fastlagdes.
3. Forbundsstyrelsen indkaldes til Møde 5.—6. Februar. — Dagsorden fastsattes.

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag den 5. Februar Kl. 20, Evaldsgade 3

Medlemsmøde

Svend Johansen kører Film, bl. a.

En dansk Skriftstøberifilm.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Nær og Fjern

Forbundets Hovedbestyrelse holder Møde paa Mandag og Tirsdag.

25 Aars Svendejubilæum fejredes Torsdag den 1. Februar af Maskinsætter *Alfred Larsen*, Andelstrykkeriet.

Bog- & Akcidenssætterklubbens Generalforsamling paa Tirsdag i Rømersgade Kl. 20 bringes i Erindring. Mød alle.

Bladsætterklubben afholder sin 30-aarige Stiftelsesfest Søndag den 25. Februar Kl. 3 paa Tivolis Keglebanes Restauration, Bernstorffsgade 7.

Der serveres: Kogt Torsk, Ostepind, 1 Øl og Kaffe. Prisen er 3 Kr. Kuverten (Drikkepenge iberegnet). Tegningen slutter Torsdag den 22. Februar og Anmeldelse sker til Kassereren, *Jens Hansen*, Njalsgade 61, Stuen.

Ledigheden i København var for vort Fags Vedkommende i 1939 gennemsnitlig 7,86 pCt. Den højeste Procent var 12,6 (31. December) og den laveste 3,25 (30. Juni). Til Sammenligning kan anføres, at Statistiken om Arbejdsløshedstallene for alle organiserede Arbejdere under eet viser, at 1939 havde et genstl. Ledighedstal paa 18,5 pCt. *S. H.*

Finlands-Indsamlingen (Kvitterings-Liste Nr. 4). Jeg har yderligere modtaget: Liste Nr. 1826 (Axelholm) Kr. 35,25, Liste Nr. 1827 (Berl. Bogtr.) Kr. 50,00, Liste Nr. 1835 (C. W. Bærentzen) Kr. 81,00, Liste Nr. 1842—43 (Forlagstrykkeriet) Kr. 89,50, Liste Nr. 1845 (Fraenckel) Kr. 37,00, Liste Nr. 1886 (Teller) Kr. 7,00, Liste Nr. 1889 (Nordlunde) Kr. 29,00, Liste Nr. 1892 (Nutidstrykkeriet) Kr. 15,00, Liste Nr. 1901 (Charles Johansen) Kr. 20,87, Liste Nr. 1902 (Aug. Olsen) Kr. 13,00, Liste Nr. 1903 (Amager Bogtr.) Kr. 12,90, Liste Nr. 1907 (G. Rasmussen) Kr. 10,00, Liste Nr. 1908 (L. A. Jørgensen) Kr. 6,75, Liste Nr. 1909 (G. Nielsen & Co.) Kr. 5,00, Liste Nr. 1910 (Harry Løhr) Kr. 8,00, Liste Nr. 1912 (Hamburger) Kr. 47,75, Liste Nr. 1913 (N. Olaf Møller) Kr. 10,00, Liste Nr. 1914 (Bryrup) Kr. 38,50, Liste Nr. 1922 (Barfod & Co.) Kr. 52,00, Liste Nr. 4258 (Andersen & Pedersen) Kr. 32,00, Liste Nr. 4271 (Arbejdsløse og Syge paa Kontrolstedet i Evaldsgade 3) Kr. 94,90, Liste Nr. 5631 (S. Johnsen & Co.) Kr. 30,00, Liste Nr. 5645 (Rich. Stenbeck) Kr. 36,00, Liste Nr. 4292 (Kontoret, Evaldsgade 3) Kr. 35,00. Ialt Kr. 796,42.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 3.292,42.*

30. Januar 1940. *Sigv. Hellberg.*

Til Finlands-Indsamlingen er endvidere indkommet følgende Bidrag: Faaborg 12,00, Fredericia 238,00 (heraf 196,00 indsamlet ved Fredericia Soc.-Dem.), Horsens 115,00, Kalundborg 35,00, Korsør 24,50, Randers 166,00, Silkeborg 73,00. — Tilsammen Kr. 663,50.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 1045,50.*

København, den 30. Januar 1940. *Ths. Pedersen.*

Saltoft's Træsnit. Det *Hoffenbergske Etablissement* har som Nytaarspublikation udsendt en Bog med talrige Illustrationer i Træsnit, udført af *Axel Saltoft.* Ved Trykningen er de originale Træsnit anvendt. Den udførlige Tekst, der ledsager Billederne, er skrevet af *Axel Saltoft* og *Paul la Cour*, og indeholder en historisk Beskrivelse af denne Kunsts Oprindelse og tekniske Fremstilling. Bogen er fremstillet i 550 numererede og signerede Eksemplarer, hvoraf et begrænset Antal er stillet til Raadighed for Boghandelen. Fischers Forlag.

Nordisk Boktryckarekonst har med Decemberhæftet fuldendt sin 40de Aargang. Hæftet indeholder bl. a. en Hyldestartikel til Tidsskriftet og dets Grundlæggere, Carl og Hugo Lagerström, af Bogtrykker *Harald Nyholm.* Artiklen er et gyldigt Bevis for, hvor skattet N. B. er blandt Fagmænd.

En Lærling, der forlod Pladsen. Randers Byret har afsagt Dom i en Sag, som en Principal havde anlagt mod en Lærling til Betaling af tre Maaneders Løn, ford Lærlingen havde forladt sin Plads i Utide. Lærlingen paastod sig frifundet under Henvisning til, at han havde forladt Stillingen, fordi han i udstrakt Grad benyttedes til at gaa Byærinder i Stedet for at udføre Kontorarbejde. Ved Dommen frifandtes Lærlingen for Principalens Krav, men i Dommens Præmisser udtales, at det ikke kunde anses bevist, at Principalen havde handlet retsstridigt efter Lærlingekontrakten, hvorimod Retten fandt, at Lærlingen havde handlet forkert ved at forlade sin Plads uden at sige op. Lærlingen blev dog frifundet for Principalens Krav, fordi denne ifølge Funktionærloven ikke kunde kræve Erstatning, medmindre der paaviseligt forelaa Tab, hvilket ikke var godtgjort i dette Tilfælde.

Bogtrykkerne behøver ikke at løse Bogbinderborgerskab. Engang i Slutningen af forrige Aar — skriver »De grafiske Fag« — opstod der hos Politiet Tvivl om, hvorvidt en Bogtrykker var berettiget til at lade de af ham trykte Bøger indbinde paa eget Værksted med Anvendelse af fremmed Medhjælp uden tillige at være i Besiddelse af Næringsbrev som Bogbinder.

For at faa denne Tvivl hævet rettede Københavns Bogtrykkerforening en Forespørgsel til Magistraten, som videresendte Forespørgslen til Ministeriet for Handel, Industri og Søfart.

Under 18. September har Ministeriet nu tilskrevet Magistraten og denne atter Københavns Bogtrykkerforening, at der ikke for en Bogtrykker kræves Bogbinderborgerskab for at indbinde de af ham trykte Bøger, selv om han dertil anvender fremmed Medhjælp.

Diskussionen om Finland. Vi har endnu en Række Indlæg liggende. De kommer efterhaanden som Pladsen tillader det.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Kvindernes Underafdeling

Nytaarsfest

afholdes **imorgen** *Lørdag d. 3. Februar Kl. 20*
i Palælokalerne, Klerkegade

Program:

Der indledes med en Spisning, hvor der serveres: Sildeanretning, Dyreryg, Øl og Kaffe. —

Sange, Musik og Underholdning

Billetter à Kr. 3,00 maa købes *senest iaften* hos Fru *Stjernholm* paa Forbundskontoret.

Onsdag den 21. Februar Kl. 20, Rømersgade 22

Sigv. Hellberg taler om

Kvinden paa Arbejdspladsen og i Organisationen

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Hva' er Surrealisme?

Paa Søndag den 4. Februar Kl. 10 Formiddag pr. aflægger vi Besøg paa Surrealist-Maleren Freddie's meget omdiskuterede Udstilling.

Vi har formaaet at faa Freddie selv til at holde et lille orienterende Foredrag om Surrealismens Idé og Udtryksform, og ingen Lærling bør lade en saadan Lejlighed til at sætte sig ind i dette Spørgsmaal gaa fra sig. Mødested: Udstillingssalen, Raadhuspladsen 59. Pris: 25 Øre. Indtegning paa Kontoret i Aften.

Søndag den 11. Februar tager vi paa Vandretur »ud i det blaa«. Mødested er paa Hovedbanegaarden under Uret Kl. 9. Man medbringer selv Madpakke og Togpenge (ca. 1 Kr.).

Paa en saadan Tur er der, som bekendt, Plads til et ubegrænset Antal, og da Vandreturene, vi før har arrangeret, altid har været Succes — venter vi mange Deltagere. Turen er ogsaa for Piger.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

24. Januar: Frederikshavn pr. Bl. 392,45, Struer pr. Bl. 36,45, Thisted pr. Bl. 400,00, Kt. 278,60, ialt 678,60; 25. Januar: Rudkøbing pr. Bl. 488,25; 26. Januar: Varde pr. Bl. 138,15; 27. Januar: Hobro pr. Bl. 140,90; 29. Januar: Aarhus intet at indsende; 30. Januar: Ringkøbing 845,66, Skanderborg pr. Bl. 207,55, Stege pr. Bl. 270,00, Kt. 309,75, ialt 579,75.

København, den 30. Januar 1940.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

23. Januar: Aabenraa 700,00; 24. Januar: Frederikshavn i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 392,45, Struer i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 36,45, Thisted i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 400,00; 24. Januar: Assens 300,00, Helsingør 300,00, Hobro 300,00, Holbæk 800,00, Horsens 1000,00, Randers 500,00, Sønderborg 500,00, Varde 500,00; 25. Januar: Rudkøbing i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 488,25, Esbjerg 500,00, Lyngby 150,00, København 30,000,00; 26. Januar: Varde i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 138,15; 27. Januar: Hobro i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 140,90; 29. Januar: Svendborg 500,00; Aarhus 2842,40; 30. Januar: Skanderborg i St. f. Oktbr. Kv. Oversk. 207,55, Stege i St. f. en Del af Oktbr. Kv. Oversk. 270,00.

København, den 30. Januar 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Paal. Else Mariane Rasmussen, udl. 27. 1. 40 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Paal. Ester Victoria Hansen, udl. 26. 1. 40 hos B. Nielsen (arb. s. St.).

Helsingør: Paal. Elly Ritta Hansen. Holbæk: Paal. Helga Larsen. Horsens: Sætter Sven Gloggengiesser, udl. 1. 2. 40 hos Fr. Knudsen.

Tiltraadte

København: 5917 Ejner Sørensen fra Kolding (»Fædrelandet«), 3137 Emery Larsen fra Hjørring (arbl.), 5298 Kjeld Sørensen fra Hillerød (arbl.), 7234 Emilius Eriksen fra Rejse (arbl.), 6511 Carl Clausen fra Hillerød (Rye).

Horsens: 400 Knud Kjærg. Jørgensen (arbl.). Nyborg: 4392 Mar. Rasmussen (arbl.). Viborg: 5950 Einar Rasmussen (arbl.).

Fratraadte

København: 7466 Knud Winther til Viborg.

Hillerød: 6511 Jørgen Clausen til København i Pl., 5298 Kjeld Sørensen til København (arbl.). Nykøbing F.: 6229 Carl A. Müller til Stubbekøbing (arbl.), 5978 Chr. Christensen paa Rejse, 7036 Ernst O. Andersen til Kbhvn. (arbl.). Skanderborg: 5281 Aage Jacobsen til Aarhus (arbl.), 400 Knud K. Jørgensen til Horsens (arbl.), 5372 Huno Mortensen til Odder (arbl.), 7114 Oskar E. Rasmussen til Odder (arbl.).

Salut Corps 24—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

KLUB-ANNONCER

Cygusposa

Tivolis Koncertsal
Lørdag 17. Febr. Kl. 20.30

Carl Fischer
Anna Madsen
Gerda og Ulrich Neumann
Peter Sørensen
Aase Werrild
Parker
Houberg
Hans Lønver
Hagemann
Leo Mathiesen

Arrangører:
Cykleklubben
Gutenbergkoret
Sportsklubben
Sangforeningen

ANNONCER

Et mindre Bogtrykkeri
med god, stigende Omsætning er til Salg. Moderne Maskiner og komplet med øvrigt Tilbehør. Billet, mrkt. »4004«, modtager *Weber & Sørensen, Aarhus.*

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps Skrivemaskineskrift
10 lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 6 — *København den 9. Februar 1940* — *67. Aargang*

Skal Pristallet forfalskes?

Chefen for Statistisk Departement, Hr. *Einar Cohn*, er bleven bange for sine egne Tal og har i den Anledning udtalt sig for ved Pristalsberegningen at skære bort den Del af Prisstigningen, som skyldes Vareknaphed.

Departementchefens Betragtninger er selvfølgelig gaaet som varmt Brød i Højre- og Venstrepressen, der har givet Udtryk for alvorlige Bekymringer for Landets Skæbne. Det er den sikre Vej til Inflationen — siger de —, og det maa der sandelig sættes en Stopper for hurtigst muligt. Det falder ikke disse *Demokrater* — som i disse Dage kæmper saa vældigt for Bevarelsen af det finske Demokrati og hvis Hjerter slaar saa varmt for de finske Arbejderes Frihed — ind at vende sig mod dem, der har sat Prisstigningerne i Gang — de mange vareforddyrende »Ordninger« og Avanceslugerne. Det er kun i sin Orden, at disse sidste faar Dækning og Erstatning straks. Men Arbejderne! Hvad skal de med Erstatning? De er vel skabt til Verden for at sulte og lide Nød og bære Byrderne for de velhavende!

Vi konstaterer med Tilfredshed, at Formanden for De samv. Fagforbund, Laurits Hansen, straks har taget til Orde mod disse Bestræbelser for at vælte Krigens Byrder over paa Arbejderne. Han siger saaledes:

»Danske Arbejdere har for Skik at respektere de Aftaler, de indgaar paa, og vi vil derfor ikke finde os i, at man skaber et Misfoster af et Pristal, saa kan man for vor Skyld kalde det et Forsyningsindeks, Vareknaphedspristal eller hvad man vil. Vi skal ikke være med.«

Landet har godt Raad til at kaste halvandet Hundrede Millioner ud til et Militærvæsen, der intet betyder, hvis en Stormagt faar Lyst til at sluge os. Men der er ikke Raad til at ofre nogle og tredive Millioner for at hindre den ubemidlede Befolkning i at sulte. *Fr. N.*

Pristals-Reguleringen i København

medførte som meddelt i sidste Numer følgende ugentlige Forhøjelser:

Faglærte Typografer og mdl. Trykkeriarbejdere Kr. 5,30
Kvindelige Trykkeriarbejdere ..... » 3,43

I de faa Tilfælde, hvor en mandlig eller kvindelig Hjælpearbejder maatte være under 18 Aar, f. Eks. Elever, kan der ikke kræves mere end Kr. 2,18 i Forhøjelse.

Det samlede Dyrtidstillæg (altsaa November- og Februar-Reguleringerne tilsammen) bliver herefter:

Faglærte Typografer og mdl. Tr.arb. ..... Kr. 8,16
Kvindelige Trykkeriarbejdere ..... » 5,28
Under 18 Aar ..... » 3,36

Timetillæget (beregnet efter 48 Timer) bliver henholdsvis 17 Øre, 11 Øre og 5 Øre. Det er disse Timetillæg, som *i Tilfælde af Overarbejde* bliver *indestaaende* sammen med *en normal Dagturs-Timeløn*, og som kommer til Udbetaling ved senere Afspasering. Eksempel:

En Maskinsætter har en normal Ugeløn paa Kr. 96,00 plus nu et Dyrtidstillæg paa Kr. 8,16, ialt Kr. 104,16. Han har i en Uge 2 Timers Overarbejde à 50 pCt.; for disse 2 Timers Overarbejde er Betalingen:

2 Timer à 2 Kr. = 4,00
+ 50 pCt. 2,00
+ 2 × 17 Øre 0,34
Ialt Kr. 6,34

Indestaaende heraf (til Udbetaling ved senere Afspasering) bliver:

2 × 2 Kr. = 4,00
2 × 17 Øre = 0,34
Ialt 4,34

kontant udbetalt bliver de 50 pCt. paa selve Timelønnen (Kr. 2,00).

I den ovennævnte normale Ugeløn paa 96 Kr. er medregnet 1 Kr. i tarifmæssigt Reguleringstillæg, som stammer fra før den *efter Krigsudbrudet* indførte Dyrtids-Regulering.

Saafremt den samme Mand arbejder paa Nattur med 50 pCt. Forlægning, bliver Eksemplet saaledes:

Normal Ugeløn ..... Kr. 96,00
+ Forlægningstillæg 50 pCt. af Minimallønnen (Kr. 77,00) ..... » 38,50
+ Dyrtidstillæg ..... » 8,16
Ialt Kr. 142,66

Og for 2 Timers Overarbejde à 50 pCt. bliver da Betalingen:

2 Timer à Kr. 3,20 (134,50 : 42 T.) Dagløn og Forlægning med den kortere Arbejdstid — Kr. 6,40
+ 50 pCt. ..... » 3,20
2 × 17 Øre (Dyrtidstillæg) ..... » 0,34
Ialt Kr. 9,94

og *indestaaende* heraf (til senere Udbetaling ved Afspasering) bliver da:

2 × 2 Kr. (Dagturs-Timeløn) ..... Kr. 4,00
2 × 17 Øre ..... » 0,34
Kr. 4,34
kontant udbetales ... » 5,60
Balance ... Kr. 9,94

Det vil af disse Eksempler ses, at en Overtime tillægges Dyrtidstillægets Timesum (17 Øre), men at *Procenterne* lægges *paa Timelønnen*, (hvad enten denne er en Dagturstimeløn eller en Forlægningsturs-Timeløn) *uden* Dyrtidstillægets Timesum, altsaa *ikke Procenter paa de 17 Øre.*

Ved Udregning af Timelønninger maa hver enkelt Arbejder være opmærksom paa Forlægningstillæg og paa eventuelt kortere Arbejdstid (lavere Uge-Timetal).

Opmærksomheden henledes paa, at vore *Mindste*lønninger jo nu er væsentlig højere end vore *Minimal*lønninger, saaledes som det vil fremgaa af nedenstaaende Skema. *Minimal*lønningerne er de Beløb, paa Grundlag af hvilke *Forlægnings*tillæg og *Medhjælps*tillæg udregnes, (*Trykkerne* erindres om, at *deres* Minimalløn er Kr. 67,00 plus de *Maskintillæg og Apparattillæg*, som vedkommende efter sit Arbejdes Art er berettiget til, og i et Trykkeri kan derfor Begrebet Minimalløn være forskelligt for de der beskæftigede Trykkere).

For Folk, der herefter gaar i Plads, gælder det om ved Tiltrædelsen klart at aftale den og den Løn *plus Dyrtidstillægget*, ellers risikerer de ikke at kunne følge med i de ved Dyrtidstillæget opnaaede Forhøjelser. Dette gælder baade ved Tiltrædelse af mere varige Pladser og ved *medhjælpsvis* Arbejde; dette sidste skal betales med en aftalt personlig Løn *plus* Dyrtidstillæg *plus* 10 pCt. af Minimallønnen for Medhjælpsarbejde (manglende Opsigelsesfrist); men hvis man ikke udtrykkeligt betinger sig disse tre Bestanddele af Betalingen, men uden videre akcepterer et eller andet Beløb (en Haandsætter f. Eks. Kr. 83.00), saa faar den paagældende herved kun 14 Øre udover Mindstebetalingen, som er:

Branchens Minimalløn	Kr.	67,00
Tarif-Reguleringstillæg	»	1,00
10 pCt. af Minimallønnen	»	6,70
Dyrtidstillæg	»	8,16
	Kr.	82,86

og hvis den paagældende plejer at oppebære 6—8—10 Kr. i *personligt* Tillæg, vil dette altsaa saaledes være forsvundet.

Vi bringer her de nye Mindstelønninger:

	Minimal-løn	Smuds-tillæg	Hidtidigt Regule-ringstillæg	Det nye Regule-ringstillæg	Mindste-løn
Bog- og Akcidenssættere	67,00	0,00	1,00	8,16	76,16
Dagbladssættere	67,00	0,00	1,00	8,16	76,16
Maskinsættere	77,00	0,00	1,00	8,16	86,16
Stereotypører og Skriftst.	67,00	0,00	1,00	8,16	76,16
Stereotypørhjælpere	62,00	0,00	1,00	8,16	71,16
Trykkere	67,00	0,00	1,00	8,16	76,16
Rotationstrykkere	72,00	0,00	1,00	8,16	81,16
Kv. Trykkeriarb. (Paal.)	43,00	0,00	0,60	5,28	48,88
» — (andre)	40,00	0,00	0,60	5,28	45,88
Mdl. Trykkeriarb. i *Bog*trykkerier:					
over 21 Aar	59,00	0,00	0,75	8,16	67,91
under 21 Aar	56,00	0,00	0,75	8,16	64,91
Mdl. Trykkeriarb. i *Sten*trykkerier:					
over 21 Aar	59,00	1,00	0,75	8,16	68,91
19—21 Aar	50,00	1,00	0,75	8,16	59,91
under 19 Aar	46,00	1,00	0,75	8,16	55,91

Arbejdere under 18 Aar har kun Krav paa et Dyrtidstillæg paa Kr. 3,36 til de for dem ellers gældende Lønninger: disse kan jo være 43,60, 40,60, 56,75, 47,75 samt endelig (for Elever) 10, 14, 18 og 22 Kr.

København, 1. Februar 1940. *Sigv. Hellberg.*

Typografernes Skakklub

Hvad er det — har vi en saadan? vil de fleste Kolleger nok spørge. Nej, det har vi ikke — men vi burde have det! Vi har mange andre Foreninger for Sport, Sang o. s. v., men en Skakklub har vi ikke. Mærkeligt nok, for der findes en Mængde Skakspillere blandt Typograferne — endda Spillere, der vil kunne gøre sig smukt gældende indenfor dette Felt. I de arbejdsløses Lokale i Rømersgade spilles der Skak, hver Gang Lokalet er aabnet — desværre er der kun 2 — to Spil til Raadighed, hvad der er alt for lidt, naar der ofte er en halv Snes Skakspillere, der efter Tur skal bruge dem i den korte Frist. (Dette som en Henstilling til Styrelsen om at anskaffe nogle flere Spil til Glæde for de ledige Kolleger). Men tilbage til det egentlige, Skakklubben. Ogsaa blandt de arbejdende Kolleger er der en stor Mængde Spillere; vilde det være en unaturlig Ting at samle alle disse i en Klub til gensidig Glæde over det ædle Spil og til Styrkelse af et godt Kammeratskab? Dette vilde være i høj Grad betimeligt, og naar man engang har overværet de herlige Timer i en Skakklub, mærket Glæden over Spillet og det Kammeratskab, der hersker der, vil man uvægerligt faa Følelsen af, at en saadan Klub er paa sin Plads i en Tid, hvor alle andre Foreteelser kun gaar ud paa at sætte Splid i Rækkerne og det gode Kammeratskab — netop i denne Tid er der Brug for de Ting, der kan binde Kollegerne sammen.

Ja, men — Udgifterne — Kontingent — Lokale? Vi har Udgifter nok endda, vil enkelte maaske indvende. Det kan være rigtigt. Men Udgifterne vil dog næppe være mere vanskelig for Typograferne end Skakklubberne, der nu virker, og det er kun et lille Beløb i Forhold til den Glæde og det Udbytte, man kan have af en saadan Klub. Hvis Styrelsen stiller flere Spil til Raadighed for de ledige, kan det vel ved Forhandling opnaas, at Klubben faar Lov at laane disse de ugentlige Spilleaftener. Selvfølgelig er det ikke nok, men naar dertil kommer, at flere Typografer selv har Spil, lader det sig nok gøre at komme over Begyndelsen til Klubben magter at købe flere Spil. Tilbage bliver da kun Udgiften til Lokale, og med et rimeligt Kontingent kan denne Side af Sagen ordnes uden at gøre Anledning til større Udskrivning. I Forbundets Bygning i Evaldsgade er der et passende Lokale paa 1. Sal; det maa vel kunne lejes til en billig Pris — skønt det naturligste vilde være, at det blev stillet gratis til Raadighed for Typograferne, der vel kan forlange lidt Plads i eget Hus.

Ja, saa er Tanken udkastet, og de Kolleger, der har Interesse for Sagen og kan ønske at række en hjælpende Haand til Gennemførelsen af »Typografernes Skakklub«, bedes venligst sætte sig i Forbindelse med undertegnede enten skriftligt eller personligt. Alle Oplysninger om Start og Drift af Klubben og eventuel Stiftelse vil senere fremkomme — eventuelt ved et Møde, hvis Tilslutningen bliver stor nok.

Rs. Meirum,
Trepkasgade 4 [4], København Ø.

Valget af Arbejdsanviser

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmer konstateredes følgende Stemmetal:

N. P. Jørgensen, Aarhus	2078 St.
Fr. Mehr, København	2720 St.

Der var ialt afgivet 4975 St., hvoraf 150 var blanke og 27 ugyldige.

København, den 5. Februar 1940.

K. A. Jørgensen. S. V. Rasmussen. Chr. B. Petersen.
Johs. Larsen. V. Willadsen.

Tak

Inderlig taknemlig over al den Venlighed, Sympati og Tillid, som gennem den sidste Tid er vist mig, og som nu har givet sig Udslag i, at Kollegerne med saa stort Stemmetal har genindsat mig i min gamle Plads, beder jeg Jer alle modtage min oprigtige Tak. Hvad der især har glædet mig under alt dette, er, at en saa betydelig Del af de Kolleger, som saa varmt har talt min Sag og saa stærkt er gaaet i Brechen for mig, er Kolleger, som gennem kortere eller længere Tids Ledighed er kommet mig og mit Arbejde paa nært Hold. Dette tager jeg som Udtryk for, at de har fundet, at min Maade at lede Anvisningen paa er den rette. Mit Maal skal da være, naar jeg i Løbet af nogen Tid fuldt restitueret vender tilbage for at genoptage mit Arbejde, at fortsætte dette i den kammeratlige Aand, jeg altid har ment burde være den fremherskende imellem Kollegerne, hvad enten de befandt sig paa den ene eller den anden Side af Skranken i Evaldsgade, Den Dag, I med Rette kan sige om mig, at jeg føler mig som Kontorchef eller Pave i min Optræden overfor Jer, den Dag vil I ikke faa noget Besvær med at faa mig fjernet; thi da vil jeg selv føle mig uværdig til at fortsætte. Ligeledes en hjertelig Tak for de mange Lykønskninger med Valget, jeg baade pr. Telegram og pr. Brev har modtaget.

Til Slut vil jeg ogsaa gerne have Lov at fremføre en Tak for den venlige Hilsen og de gode Ønsker, der var mig tiltænkt af den ekstraordinære Generalforsamling i Københavns Afdeling. Det vilde have glædet mig meget at modtage denne, saafremt ikke Afdelingsformanden havde fundet det betimeligt i det Brev, hvori han fremsendte denne, at tilføje sine egne giftige Bemærkninger og Ønsker. Karakteren af denne Handlemaade overlader jeg til Kollegerne selv at bedømme. Mig forbavsede den ikke; jeg nøjedes med at sige til mig selv: Hvor gør denne Mand med den udskregne store Intelligens sig i Grunden ofte meget lille. Hvor var det typisk Helbergsk!

Den 2. Februar 1940. *Frederik Mehr.*

— — —

Slutningen af ovenstaaende har unægtelig overrasket mig. Det Brev, som Mehr taler om, og som jeg med Forretningsudvalgets Bemyndigelse hidsætter, lød i dets Helhed saaledes:

23. Januar 1940.

Hr. Typograf Fr. Mehr,
»Faarupgaard« pr. Jellinge St.

Ærede Kollega.

Paa den ekstraordinære Generalforsamling i Aftes foresloges nedenstaaende, som man fra alle Sider udtalte at kunne tilslutte sig, hvorfor Vedtagelse skete uden Afstemning:

»Generalforsamlingens fremmødte Medlemmer sender Fr. Mehr en Hilsen med Ønsket om snarligt Helbred.«

Hvilket jeg herved meddeler, idet jeg personlig — uanset, at jeg, som du ved, ikke mener, du bør genvælges — ganske deler Ønsket om, at du maa kunne genvinde Arbejdskraft og Ligevægt og senere finde passende Anvendelse herfor.

Med kollegial Hilsen
(sign.) *Sigv. Hellberg.*

Dette var et velment Ønske — uden nogen Uoprigtighed —, men ikke nogen Giftighed.

Har Mehr allerede nu — da Valget er overstaaet — glemt sit smukke Haab i »Typ.-Tid.« Nr. 3 om »at den Bitterhed, som er skabt, atter maa vende sig til Fordragelighed til Gavn for et frugtbart Samarbejde i Tiden, der kommer.« Jeg spørger kun. *Sigv. Hellberg.*

Fra den øvrige Verden

Fra Finland.

I denne Tid, hvor Finland paa Grund af sin heltemodige Modstand mod den sovjet-russiske Overmagt er Genstand for hele Verdens Opmærksomhed, kunde det være interessant her at fastslaa, hvorledes vore finske Kolleger allerede paa et meget tidligt Tidspunkt var indstillet paa alle Eventualiteter.

I Slutningen af August rettede den finske Fagbevægelses Centralledelse en Appel til sine Medlemmer, i hvilken Opmærksomheden henledtes paa den Usikkerhed for de smaa Stater, den overraskende Pagt mellem Tyskland og Sovjet-Rusland skabte. De senere Begivenheder har jo paa ingen Maade gjort denne Frygt til Skamme.

Den 17. September indkaldte Centralledelsen Bestyrelserne for samtlige tilsluttede Forbund til et Møde, hvor man paa Baggrund af de politiske Begivenheder fastlagde Fagorganisationernes fremtidige politiske Linie. I Mødet deltog 150 Delegerede under Ledelse af Formanden Vuori, der fremhævede Stormagtskrigens ødelæggende Virkninger paa de neutrale Landes økonomiske Liv og fastholdt Kravet om Opretholdelsen af et Lønniveau, tilpasset efter Leveomkostningerne. Efter en indgaaende Drøftelse vedtog Mødet en Resolution, der gik ud paa, at det var nødvendigt for Finland at føre en fuldstændig neutral Politik, ligesom man ønskede Samarbejdet med de øvrige skandinaviske Lande udvidet og styrket. Endvidere forlangte Resolutionen af den finske Regering en energisk Aktion i planøkonomisk Retning, Beskyttelse af den fattigste Del af Befolkningen, retfærdig Fordeling af Levnedsmidlerne, Opretholdelse af Levestandarden, Bekæmpelse af Arbejdsløsheden og endelig en effektiv Beskatning af al Krigsgevinst til Fordel for det almenes Vel.

Da Krigen brød ud —

Fra Præsidenten for det franske Typografforbunds Afdeling i Elsass-Lothringen, Kollega Bockel, foreligger en Beretning, hvori man faar et Indblik i Begivenhederne ved Krigens Udbrud den 1. September f. A.

I Beretningen hedder det: »Som en Løbeild spredtes Meddelelsen i Strassbourg ved Middagstid den 1. September, at Byen skulde rømmes for sin Befolkning næste Dags Morgen Kl. 6.

Forbundets Kontorer blev da ogsaa rømmet til den fastsatte Tid, uden at det var muligt at faa afsluttet de løbende Sager eller faa medtaget et eneste af Kontorets Dokumenter eller Personalets personlige Effekter. Byens Befolkning blev spredt over store Omraader i det indre af Frankrig, og da Strassbourg med eet Slag blev en fuldstændig død By, ophørte naturligvis al Organisationsvirksomhed. Senere lykkedes det at faa Kontorets Dokumenter i Sikkerhed, og Bockel kunde genaabne Kontoret i den lille franske By, Saverne, hvorefter Virksomheden søgtes genoptaget, selvom det var i stærkt begrænset Omfang.

Paa et Møde i Saverne den 29. Oktober f. A. vedtoges det at forhøje Kontingentet med 6 Frcs. om Ugen — fra 8,50 til 14,50 Frcs. — Bestemmelserne om Strejke- og Rejseunderstøttelse samt Flyttegodtgørelse blev sat ud af Kraft saa længe Krigen varer, og Understøttelserne til arbejdsløse, Syge og Invalider blev betydelig nedsat.«

Bockel slutter sin Beretning saaledes: »Trods den i Grænseomraadet opstaaede frygtelige Situation, vil vor Organisation gøre alt, hvad der er muligt for at opretholde Virksomheden og tappert overvinde alle Krigstidens Vanskeligheder.«

Københavns-Afdelingens Ledighed i Aaret 1939

Dato	Samlet Ledighed		Ledigheden fordeler sig paa Brancherne saaledes:														
			Sættere						Trykkere		Stereotyp.		Kv. Hj.arb.		Mdl. Hj.arb.		
	Antal	pCt.	Hds.	pCt.	Msks.	pCt.	Tils.	pCt.	Antal	pCt.	Antal	pCt.	Antal	pCt.	Antal	pCt.	
15/1	487		255		38		293		61		6		91		36		
31/1	497		239		31		270		86	8,56	4		95	13,88	42	8,9	
15/2	412		183		27		210		84		5		80		33		
28/2	384		170		17		187		76		8		77		36		
15/3	349		144		14		158		68		8		80		35		
31/3	247		131		6		137		25		1		54		30		
15/4	369		153		18		171		64		6		91		37		
30/4	302		134		13		147		48		5		70		32		
15/5	282		126		11		137		42		4		68		31		
31/5	288		123		9		132		48		4		81		23		
15/6	238		110		1		111		43		2		57		25		Ferie-perioden
30/6	142	3,25	85	5,55	0	0,0	85	4,14	13	1,29	0	0,0	36	5,26	8		
15/7	156		96		0		96		15		1		38		6	1,27	
31/7	199		109		0		109		35		1		44		10		
15/8	255		131		4		135		32		6		64		18		
31/8	276		137		14		151		39		4		60		22		
15/9	297		130		18		148		48		5		74		22		
30/9	453		221		41		262		64		14		82		31		Efter Krigens Udbrud
15/10	494		228		41		269		85		19		89		32		
31/10	461		230		42		272		58		21	12,1	81		29		
15/11	329		139		39		178		45		19		61		26		Særlige Sæson-arbejd.
30/11	354		154		47		201		25		20		79		29		
15/12	403		215		49		264		27		15		68		29		
31/12	551	12,6	275	17,96	65	13,1	340	16,77	63		16		92		40		
Gennemsn. Tal	343		163		23		186		50		8		71		29		
Gennemsn. pCt.		7,86		10,64		4,63		9,18		4,98		4,6		10,38		6,13	

Som det ses, er Ledigheden i Gennemsnit for hele Aaret 7,86 pCt. Højeste Ledighed faldt pr. 31/12 med 12,6 pCt. og laveste Ledighed pr. 30/6 med 3,25 pCt.

Der er fra Aarets Begyndelse en ret jævn Nedgang i Ledighedstallene, der bliver lavest ved Udgangen af Juni for derefter atter at stige behersket til Midten af September, da Ledighedstallet er 297 (6,8 pCt.).

Feriens Betydning viser sig tydeligt i de 5—6 Uger fra Slutningen af Juni til Begyndelsen af August, men øver sin Virkning paa Ledighedstallet gennem hele Perioden Juni—Juli—August; for et Par Branchers Vedkommende tages for en Tid enhver ledig Mand i Arbejde.

Med Udgangen af September har Krigens Virkninger begyndt af afsætte sig i Ledighedstallene, der siden da ved hver Opgørelse ligger ca. 100 over de tilsvarende Tal for 1938, disse ca. 100 er sammen med de til Militærtjeneste indkaldte (ca. 100) Krigens hidtidige Forøgelse af vort Ledighedstal, som dog nu synes at have stigende Tendens (Vareknaphed og deraf følgende Ordre-Nedgang, Papirmangel for visse Sorter, den uvisse Situations tilbageholdende Virkning med Hensyn til at sætte større Arbejder i Gang m. v.). Som en beklagelig Kendsgerning maa jeg notere, at vi Dags Dato noterer over 700 ledige (over 16 pCt.). I Tiden op imod Jul fremkalder som sædvanlig Vejviseren og Telefonbog en kortvarig Beskæftigelsesforøgelse, særlig for Haandsættere og Trykkere.

Procenttallene er udregnet paa Basis af Medlemstallet pr. 1. Januar 1939, der var 4362.

København, 3. Februar 1940. *Sigv. Hellberg.*

De klippede Faar i Kulden

Nu sidder vi der med Smerten, fordi Regeringen ikke greb ind og rationerede Brændselsbeholdningerne i Efteraaret, men rolig sad og saa paa, *at de velhavende forsynede sig — nogle endog for flere Aar.* Der er nedsat saa mange Nævn, at de ligefrem gaar og falder over hinanden, deriblandt *to* Brændselsnævn. Hidtil har deres væsenligste Beskæftigelse bestaaet i at *snakke.* Nu synes Tiden at være kommet, da man ikke længer kan snakke sig fra det. Heller ikke kan det bortforklares, at en Hektoliter Koks — hvis man overhovedet kan faa nogen — nu koster *5—6 Kr.* Det er ikke Smaapenge for dem, om hvem Ordsproget siger, at »Gud mildner Luften for de klippede Faar«.

Thi han synes i Aar at have glemt dem — lige som Brændselsnævnet.

Dr. Ensom.

Fortegnelse

over de i Efteraaret 1939 aflagte og antagne Svendeprøver i Provinsen

Sættere:

Navn:	Lærested:
Gunnar Christensen	Horsens Folkeblad
Carlo V. Hansen	Fyens Stifts Bogtr., Odense
Henning Friis Nielsen	Hagen & Sørensen, Odense
Helmer Nielsen	A/S Tidende, Nakskov
Helmuth Pedersen	Østsjællands Folkeblad, Køge
Hans V. Boye	Exprestrykkeriet, Herning
Willy Harrilslev	Bogtr. P. Anker Jørgensen, Løgstør
Vagner Andersen	Bogtr. S. Sørensen, Holstebro
Villy Nielsen	Bogtr. N. Johansen, Holstebro
Jørgen van Laer	Ein. Rasmussens Bogtr., Fredericia
Carl E. Andersen	Bogtr. Alf. Sørensen, Lyngby
Holger M. Nielsen	Helsingør Avis, Dagbl. Nordsjæll.
Helmuth Prüss	A/S Dagbladet Heimdal, Aabenraa
Gunnar Olsen	Næstved Tidende
Ejvind Fihl Jensen	Bogtr. P. Christensen, Struer
Svend Helge Ryttergaard	Bogtr. J. Thomsens Eftf., Viborg
Eigil Pedersen	Aalborg Stifts-Bogtrykkeri
Tage Agerskov	Centraltrykkeriet, Silkeborg
Hans Frederiksen	Ærø Avis, Marstal
Egon Jensen	A/S Horsens Avis
Knud Falkenskov	Bogtr. Pagh, Herning
Erik Vognsen Jensen	Bogtr. Axel Schølin, Aalborg
Svend Elmgaard	Bogtr. N. H. Nordhjem, Varde
Carlo F. Christensen	Bogtr. A. L. Pedersen, Allingaabro
Karl H. Jensen	Bogtr. N. K. Nielsen, Randers
Arne Foged	Jydske Tidende, Kolding
Erik Hentzen	Bogtr. S. M. Herholt, Kolding
Henning Borch Madsen (Broncemedaille)	Andelstrykkeriet, Odense
Erik Gisselson (Broncemedaille)	»Demokraten«, Aarhus
Helmer Jensen	Gutenberg-Trykkeriet, Slagelse
Poul C. Larsen	Østsjællands Avis, Køge
Orla Vistisen	Jydsk Centraltrykkeri, Aarhus
Alvin Hesselberg	Bogtr. P. J. Schmidt, Vojens
Jens Aage Christensen	Bogtr. H. Gornitzka, Hadsund
Gunnar Andersen	Aarhus Bogtrykkeri
Victor Bronie	Glostrup Bogtrykkeri
Villy Bassøe Sørensen	Viborg Stifts Folkeblad
Erik Nielsen	Bogtr. Karl Styrbæk, Faaborg
Ejner Rasmussen	Præstø Bogtrykkeri
Niels V. Sørensen	Ribe Stiftstidende
Carl Wilde	Svendborg Avis
Walther O. Frederiksen	Maares Bogtrykkeri, Odense
Robert Bøge	Bogtr. N. P. Thomsen, Holstebro
Børge Nielsen	Handelstrykkeriet, Slagelse
Carl Aage Jensen	Bogtr. H. Brix, Skanderborg
Svend Holb. Christensen	Helsingør Dagblad
Geert Illemann Larsen	Bogtr. H. Rasmussen, Gørlev
Aage Jensen	Bogtr. Georg Nielsen, Nykøbing M.
Svend Jensen	Morsøe Avis, Nykøbing M.
Harald Jensen	Thisted Amtstidende
Karl E. Boesen	A/S Morsøe Folkebl., Nykøbing M.
Kaj Jensen	Exprestrykkeriet, Brønderslev
Hans Jensen	Bogtr. Aug. Frederiksen, Fr.havn
Vilh. Kr. Nielsen	Kerteminde Avis A/S
Sven Arne Rasmussen	H. C. Rasmussens Bogtr., Aarup
Helge Nielsen	Bogtr. Ingv. Feierskov, Give

Trykkere:

Henning Nielsen	Gutenberg-Trykkeriet, Slagelse
Poul Alstrup	Bogtr. Axel Schølin, Aalborg
Erik Møller	Fr. Lumbyes Bogtr., Kolding
Emil Frederiksen	Aarhus Bogtrykkeri

Navn:	Lærested:
Erik Mortensen (Broncemedaille)	Dansk Kontrolbog-Fabrik, Odder
Chr. Christensen	Bogtr. L. Rasmussen, Ringkøbing
Jørgen Gilbe (Broncemedaille)	De foren. Bogtrykkerier, Aarhus
Ejner Rasmussen	Aalborg Stifts-Bogtrykkeri
Thorkild Jensen	Aalborg Stifts-Bogtrykkeri
Erik Dahl Hansen	Bogtr. Rosendahl, Esbjerg
Otto Andersen	Centraltrykkeriet, Slagelse
Henning Nielsen	Bogtr. Harder Mikkelsen, Esbjerg
Poul Lund Hansen	Fyens Stifts Bogtrykkeri, Odense
Aage Meyer Larsen	Fyens Stifts Bogtrykkeri, Odense

Ikke antaget:

Evald Olsen (Sætter)	Venstres Folkeblad, Ringsted

Sporene skræmmer —

Den internationale Rustningsindustri har i meget nært Samarbejde med militært indstillede Fædrelands-Hurra-Patrioter i skøn Forening faaet startet en ny Krigsskueplads for Frihed og »Demokrati«. Et nyt Massemyrderi med nye Leveringer af Flyvemaskiner, Tanks, Kanoner, Ammunition og andet Krigsmateriel, og dermed forøget Omsætning og forøget Udbytte til Aktionærerne. Det gælder om at holde Forretningen i Gang, og helst ved en fortsat stigende Omsætning — ligegyldigt om det er til Ven eller Fjende.

Gennem Diplomati og Intriger søger de Herrer Rustningsindustri-Aktionærer, der ogsaa optræder som »Fredens Apostle«, at skabe Forviklinger mellem de enkelte Stater, der saa hver især kræver yderligere Oprustning for at bevare Freden.

Siden Verdenskrigen har de ikke haft en saa gylden Højkonjunktur-Periode som netop i de sidste Aar. Abessinien, Østrig, Czekoslovakiet, Spanien, Albanien, Polen og endnu det kinesiske Folks fortsatte heltemodige Kamp for deres Selvstændighed og Frihed mod den japanske Militarisme og Kapitalisme. Alle disse Landes Befolkninger har ikke alene faaet de med Krigen følgende Ulykker og Elendighed at føle, men har ogsaa og maa fortsat gennem forhøjede Skatter stadig betale deres Tribut til disse umættelige Rustningshajer — Dødens Agenter, der handler med Menneskeskæbner. Naar undtages Krigen mellem Kina og Japan, der nu kun periodevis omtales i Bladene, er Krigen mellem Tyskland og England—Frankrig — bortset fra Virksomheden paa Havet og i Luften — ved at gaa i »Dødvande« — hvilket ikke maa ske.

De af Sovjetunionen indledede Forhandlinger med Finland om en Grænseregulering paa det karelske Næs og forskellige Flaadestøttepunkter og Flyvemaskinebaser førte ikke til en fredelig Løsning, hvilket vel sikkert var ventet af Sovjetunionen. Havde det været den finske Befolkning, der var kommet til at afgøre dette Spørgsmaal, var der sikkert ved Forhandling opnaaet et Resultat i Lighed med Forhandlingerne med de tre baltiske Randstater.

I Maanedsskriftet »Mennesket og Magten«, Januar 1940, skriver Georg Gretor bl. a. angaaende Finland: »Det eneste, der kan redde Landene omkring Østersøen og deres Kultur, er en *Statsmandskunst*, der formaar indadtil at *mildne de sociale Modsætninger* og udadtil at *bevare*

Landene fra krigeriske Sammenstød. Den finske Regering og de finske Forhandlere har desværre ikke vist sig deres vanskelige Opgave voksen«. Og fortsætter: »at Ruslands sidste Forslag meget vel var foreneligt med Finlands Stilling som neutral og selvstændig Stat«.

De samme Betragtninger er der mange andre, der gør gældende, bl. a. den kendte engelske Forfatter Bernard Shaw, der skriver: »Det er ganske ligetil, at Finland burde have imødekommet Sovjetunionens Tilbud om Udveksling af Territorier«.

Det arbejder- og sovjetfjendtlige Had fra Mannerheim-Myrderierne i 1918 er endnu ikke blevet demokratiseret i Finland. — Aanden lever endnu.

Ligeledes Lappo-Mændenes Voldshandlinger 1929—32 mod de kommunistiske Rigsdagsmænd og deres Ødelæggelse af Arbejdernes Forsamlingshuse og Trykkerier »har i uhyggelig Grad bidraget til at uddybe Klassehadet i det finske Folk, hvor Borgerkrigen i Forvejen havde hugget saa dybe Saar«, skriver Hartvig Frisch i 1934 i hans Bog »Pest over Europa«.

Alle Tegn tyder paa, at Finland bliver et nyt Spanien. Det spanske Folk kæmpede ogsaa for Spaniens Frihed og Demokrati, men den Gang var der ikke den samme velvillige Radio, den samme velvillige Presse og den samme storstilede Hjælpsomhed som den, der nu enstemmigt gaar ind for »Demokratiet« i Finland.

Alle har den største Medfølelse med saavel den finske som den russiske Soldat, der nu forbløder paa Finlands Slagmarker. Alle har den største Medfølelse med de finske Mænd, Kvinder og Børn, der med deres faa Ejendele maa forlade Hus og Hjem, og alle kan være med til at yde humanitær Hjælp til Finland i Form af Ambulancer, Medikamenter og Levnedsmidler, men ikke alle Arbejdere ønsker at støtte Mannerheim-Lappo-Militærkliken med Penge til Indkøb af nyt Krigsmateriel til Værn for »Demokratiet« i Finland.

Kolding, 11. Januar 1940. *A. Lemming.*

Lykkelige Udsigter

Herregud, altsaa ogsaa den Pille skal man sluge. Efter, at vi har haft Lejlighed til at følge de skønne Resultater af Ensretningen i andre Lande, optræder saamænd Silkeborg Afdeling med Ønske om at faa indført den samme Ensretning, først i vort Fagblad, og hvis det saa derefter kunde blive for *den samlede Presse* her i Landet, vilde det vel glæde de kære Mennesker tifold. Saa fik vi jo ogsaa kun Brug for én Avis, som saa passende, som Tak for veludført Daad, kunde fremstilles i Silkeborg. Vi andre kunde saa altid beskæftiges ved Fremstillingen af Ammunition eller anvendes som Kanonføde. — Lykkelige Udsigter.

Selvfølgelig vil man høre ihærdige Protester fra Th. Petersen og de gode Kolleger, der staar godt beskyttet bag hans forhaabentlig brede Ryg. — Vi ønsker skam ikke Diktatur i Danmark, nu maa I ikke gøre fem Høns af een Fjer, det er jo kun vort Blad, der er Tale om.

Ja, det forstaar vi skam godt. Men alt har jo en Begyndelse, og selv om Begyndelsen i Silkeborg jo maa siges at være ret beskeden og af lokal Karakter, saa er vi dog ogsaa en anden Part — heldigvis adskillig større end Silkeborg Afdeling — som med alle til Raadighed staaende Midler vil være parate til at bekæmpe alle Ensretningstendenser, saavidt det staar i vor Magt.

At der virkelig findes danske Arbejdere, som er saa nemme at lokke ind i Ensretningens Faarefold, at de frivillig og med Glæde vader derind, vilde man jo nægte at tro, hvis man ikke havde det sort paa hvidt. Men vi er som sagt stadig en stor Part, som ikke vader af Sted som en Flok umælende Kreaturer med Skyklapper for Øjnene.

Og angaaende »Typ.-Tid.« da er vi ganske overmaade tilfredse med Bladets Redaktør, netop fordi han altid har kæmpet for at holde Bladets Spalter aabne for de forskellige Meninger, som altid vil komme til Orde hos et frit tænkende Folk. At han personlig har set sig nødsaget til at tage Afstand fra adskillige af Partiets Handlinger i de senere Aar, regner vi ham kun til Indtægt, og vi er uhyre mange, der deler hans Syn paa Tilstandene, og haaber, at han altid vil vedblive at kæmpe for at bevare den Linje, som han har angivet i vort Blad, og at vi aldrig bliver tvunget til *kun* at læse de Udgydelser, som vore saakaldte Tillidsmænd serverer for os, og hvor vi ikke har været i Stand til at følge dem helt betingelsesløst, som Tilfældet *burde være*, men som det desværre *ikke er*, af Grunde, som er altfor godt kendt af Medlemmerne.

Og saa til Slut med Hensyn til Krigen i Finland, da ønsker vi i allerhøjeste Grad at faa *Sandheden* at vide, og da man ikke behøver at være i Besiddelse af nogen særlig Kløgt for at se, at det ikke er denne, der er den mest fremherskende i den borgerlige Presse med alle dens Selvmodsigelser fra Dag til Dag, ja, tit i samme Numer af Bladet, saa kan det kun glæde os, om et Glimt af Sandheden kommer frem i vort Blad. Om det saa ikke *altsammen* falder ud til Gunst for Finland, er der jo desværre ikke noget at gøre ved.

Der er sikkert ikke mange, der sympatiserer med Ruslands Overfald paa en fredelig Nabostat, men det forhindrer da ikke, at man ogsaa her som under andre Forhold kan se Sagen fra begge Sider, og ikke hidser sig op i blind Hysteri, som man aabenbart er i Færd med i Silkeborg.

København, den 29. Januar. 1095, *A. Taglioni.*

Glæden ved at give —

En Kollega har sendt os følgende:

Naar en Kreds af vore kære, stopfodrede Medborgere, stønnende af Mæthed og Udmattelse, sidder omkring et bugnende Frokostbord, der knap nok bærer Præg af deres drabelige Indhug, sniger der sig ofte en ubehagelig Følelse, ligesom en Slags daarlig Samvittighed, ind gennem Hjerternes Fedtskal.

Den kan dog heldigvis nemt bortjages, blot en behjertet Medæder foreslaar en Indsamling — til Finland, til Frelsens Hær eller Østerlandsmissionen. Formaalet er underordnet.

Atter kan Velværet indfinde sig. Et Forklarelsens Skær — Glæden ved at give — breder sig i de brave Menneskers fedtglinsende Ansigter. *Paa Smalkost.*

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd

Aabenraa: Fmd.: Typ. L. Dall, Hjelmallé 7.
Kasserer: Typ. Alb. Sørensen, Hjarupvej 6.
Aalborg: Fmd.: Typ. Martin Sørensen, Langersvej, Hasseris.
Kasserer: Typ. C. P. Jespersen, Holbergsgade 5, 3.
Aarhus: Fmd.: Typ. Aage Larsen, Skovvangsvej 228.
Kasserer: Typ. Villy Vistisen, Silkeborgvej 120, St.
Assens: Typ. Th. Møller Ovesen, Tværgade 8.
Brønderslev: Typ. Arthur Frederiksen, Østergade 51.
Esbjerg: Fmd.: Typ. P. Gerh. Jensen, Højvangsallé 18.
Kasserer: Typ. Gunnar Sørensen, Ewaldsallé 3.
Faaborg: Typ. A. Bjerre, Odensevejen.
Fredericia: Typ. H. P. Marcussen, Dalegade 75.
Frederikshavn: Typ. Th. Jensen, Danmarksgade 5.
Grenaa: Typ. Monrad Christensen, Markedsgade 54.
Haderslev: Typ. Fr. Flade, Zeisesvej 27.
Helsingør: Typ. Alb. Birn, Kongevej 20, 1.
Herning: Fmd.: Typ. Albert Hansen, Sjællandsgade 55 B., 1.
Kasserer: Typ. Sv. Aa. Hansen, Silkeborgvej 81.
Hillerød: Fmd.: Typ. Chr. Poulsen, Sdr. Banevej 3 A, 2.
Kasserer: Typ. Einar Petersen, Hjortholmsvej.
Hjørring: Fmd.: Typ. Ejner Bastholm, Toftegade 21 A.
Kasserer: Typ. A. Gram Mikkelsen, Skagensvej 39.
Hobro: Typ. Hjalmar Gurnæs, Banegaardsvej 30.
Holbæk: Typ. Sofus Petersen, Kalundborgvej 86.
Holstebro: Fmd.: Typ. Laurids Laursen, Østergade 7, 2.
Kasserer: Typ. Ditlev Rasmussen, Allégade 59.
Horsens: Typ. Rich. Rasmussen, Boligselskabet 25.
Kalundborg: Typ. Sophus Andersen, Gisselørevej 19.
Kolding: Fmd.: Typ. N. Chr. Andersen, Koldingbjerg 38.
Kasserer: Typ. Jørgen Andersen, Slotsgade 19.
Korsør: Typ. Johs. Sørensen, Teglgaarden 20.
København: Fmd.: Sigv. Hellberg, Evaldsgade 3. Telefon 13,331
Kasserer: O. A. Lundin, Evaldsgade 3. Telefon 4331.
Køge: Fmd.: Typ. Vald. Jensen, Pedersvej 30.
Kasserer: Typ. Verner Nordholdt, Egøjevej 15.
Lyngby: Typ. O. Christoffersen, Jernbanevej 1 B.
Løgstør: Typ. Chr. Iversen, Østerbakken.
Maribo: Fmd.: Typ. Kaj Larsen, Østervang 31.
Kasserer: Typ. M. Lindhardtsen, Musæumsgade 7.
Marstal: Typ. M. Chr. Marcussen, Fiolstræde 10.
Middelfart: Typ. Emil Jørgensen, Elmegade 21.
Nakskov: Fmd.: Typ. Gunnar Wendt, Skovsgaardsvej 1, 1.
Kasserer: Faktor Magnus Nielsen, »Soc.-Dem.«.
Nyborg: Faktor N. P. Ægidius Hansen, Christianslundsvej 70.
Nykøbing F.: Fmd.: Typ. Vilh. Hansen, Søvej 17.
Kasserer: Typ. H. J. J. Hansen, Vesterskovvej 25.
Nykøbing M.: Fmd.: Typ. Johs. Christensen, Kjærgaardsvej 8.
Kasserer: Typ. Holger Søndergaard, Markedsgade 34 e.
Næstved: Typ. Chr. Jensen-Petersen, Fixvej 21.
Odder: Typ. M. Andersen, Mørupsvej.
Odense: Fmd.: Typ. C. O. Madsen, Sdr. Boulevard 252.
Kasserer: Typ. Aage H. Iwersen, Rødegaardsvej 49.
Randers: Fmd.: Typ. Chas Christensen, Ankerhusvej 6, Dronningborg.
Kasserer: Typ. Harald Jensen, Fabersvej 34 a, St.
Ribe: Typ. H. J. Larsen, Lindeallé 624.
Ringkøbing: Typ. H. A. Hoffmann, Kongshøjvej.
Ringsted: Typ. C. C. Madsen, Schaldemosevej 2.
Roskilde: Fmd.: Typ. Rotwitt Pedersen, Vinkelgaarden, Helligkorsvej.
Kasserer: Evald Petersen, Møllehusvej 39, 1.
Rudkøbing: Typ. Aksel Christensen, Rolighedsvej 28.
Rønne: Typ. H. Kürstein, Haslevej 56.
Silkeborg: Fmd.: Typ. Anker Henriksen, Møllegade 13.
Kasserer: Typ. Ole Sørensen, Nygade 3.
Skanderborg: Typ. Anthon Mørk, Villavej 18.
Skive: Typ. Chr. Mortensen, Jyllandsgade 25.
Skjern: Typ. E. Jensen, Chr. Hansensvej 7.
Slagelse: Fmd.: Typ. Louis Hansen, Elmevej 29.
Kasserer: Typ. Peter Jensen, Herluf Trollesvej 15.
Stege: Faktor Eigil Hansen, Møens Dagblad.
Struer: Typ. Peter Larsen, Jernbanegade 8.
Stubbekøbing: Typ. Carl Müller, Vestergade.
Svendborg: Fmd.: P. S. Hansen, Dronningholmsvej 41.
Kasserer: Typ. N. P. Jensen, Graaesvej 23.
Sønderborg: Typ. Carl F. Jensen, Sundquistgade 37.
Thisted: Typ. O. Hansen, Havnegade 4.
Tønder: Typ. H. Thomsen, Storegade 2.
Varde: Typ. G. Fast, Bøgevej.
Vejle: Fmd.: Typ. Halvor Hansen, Skovvang 28.
Kasserer: Typ. Alfr. Berg, Fredericiagade 16.
Viborg: Fmd.: Typ. Carl Erik Christensen, Sct. Laurentivej 6.
Kasserer: Typ. P. Jørgensen, Dalbergsgade 1.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Formand: K. A. Jørgensen, Ryparken 90, Ø.
Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinsen: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.
Oplysningssekr.: Svend Johansen, Evaldsgade 3, N. Telf. 13.765.

TYPOGRAF-TIDENDE

Redaktion: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon 533.
Ekspedition: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.

Om Pristallet!

Tiden er nu inde, da Pristallet er aktuelt igen, godt det samme, det kan altid aflede Tankerne lidt fra Arbejdsanviser-Problemet, Finland — og Partipolitiken.

Der er altid en rørende Enighed om, naar Pristallet kommer, at det jo slet ikke skaber Dækning for Prisstigningen. Er dette nu rigtigt? Vi ser bort fra de 3 Maaneder, vi er bagud og fra de Røster, der kræver, vi skal være tilfredse med, hvad vi *faar*, ja, skal være glade for, at vi i det hele taget paa en taalelig Maade kan leve Livet videre trods Krig og Krise.

Slagordet Samfundssind har jo fæstnet sig saa dybt hos »de smaa«, at mange sætter en Ære i ikke at klage. Men tilbage til Pristallet, er det korrekt? Paa den Basis, det bliver udregnet, maa der sikkert svares Ja! Hvis man har en Gennemsnitsindtægt af 3,700 Kr. — og det har vi jo alle, Mindstelønnen er jo 52×71 — svarer den Forhøjelse, vi faar, jo netop til den med matematisk Nøjagtighed udregnede Prisstigning — saa maa vi da være tilfredse; de sociale Goder vi nyder, som dimunitive Centralvarmelejligheder, med et forhøjet Varmebidrag (nogenlunde dækket af det ved sidste Pristal opnaaede Tillæg); rigtig Fløde til den i Kvalitet nedsatte og stærkt fortyndede Kaffe, Smør paa Brødet osv. er ved at være en Saga blot! men det bør vi altsaa ikke tale om i en »Tid som denne«.

Vi, der blev udlærte under Verdenskrigen og lige siden har oplevet Krise paa Krise, for nu igen at staa midt i en Verdensbrand, for os *er* dette Normalen — og saa *maa* vi vel have Lov at stille Krav?

Og saa er der jo de arbejdsløse, for vort Fag igen en temmelig stor Procent; men om dem og deres Kalamiteter, ja, der følger vi i den gamle Skure — det taler vi om en anden Gang. *Gahms.*

Kammerat Thomas Pedersen!

Det er ufatteligt, at der her i Landet er Fanatikere, der kan tage en Politik i Forsvar, som regner saa lidt med Menneskeliv. Men Thomas Pedersen er en af de faa. Han har ordentlig gnedet sig i Hænderne efter at have læst Fr. Nielsens Artikel om Finland i 1918. Men der er nu løbet meget Vand i Stranden siden den Tid, og det staar aabenbart sløjt til, naar Thomas Pedersen skal finde Trøst fra saa lang Tid tilbage. Nej, skal vi ikke rykke Tiden lidt nærmere og se paa, hvordan det ser ud nu. Det maa jo være sløjt med Resultater i Kammerat Stalins Rusland, naar det efter saa mange Aars Herredømme med Femaarsplaner o. lign. stadig skal leve i en saa isoleret og censureret Tilstand, som Tilfældet er. De stakkels Mennesker, der er blevet taget til Fange af Finnerne, tyder ikke paa, at Kommunismens »Goder« er naaet ud til dem. Dog, af »Oplysning« har de dog af de russiske Kommissærer faaet at vide, at de vilde blive skudt af Finnerne, hvis de blev tilfangetaget! — Og den med »Mannerheims Finland« er slemt ved Siden af — kun et groft Forsøg paa at fordreje og forfalske de faktiske Forhold. General Mannerheim har ikke haft Spor af Indflydelse paa Finlands Lovgivning eller Udenrigs- og Indenrigspolitik. Den Terror, som han som øverstbefalende var med til i 1918, var vel ikke mere grusom end den, de russiske Generaler nu har til Maal mod en højtstaaende og *demokratisk* Stat, der ligesom her i Danmark har Skrive- og Talefrihed, men naar nu vor Tillidsmand Thomas Pedersen Gang paa Gang i vort Fagblad gør sig til Talsmand for en Politik, der har til Formaal det stik modsatte, nemlig Tvang, saa misbruges Friheden. Tror Thomas Pedersen, at med Kommunismen følger Paradiset, saa tager han vist læsterlig fejl. Hvis han i en Kommuniststat vilde forsøge sig med en anden Mening end den, han *skulde* have, saa vilde G. P. U.s Kugler snart sende ham samme hedengangne Vej som de gamle Partihelte Sinojef, Kamenef, Rykof, Jadoga, Rakofski og mange, mange andre.

— Ved Siden af alt dette er det jo en meget human Fremgangsmaade, som de svenske samvirkende Fagforbund og nu de danske do. benytter sig af, nemlig at henstille til Medlemmerne ikke at opstille en eneste Kommunist paa nogen Tillidsmandspost. — Mener Thomas Pedersen, at Socialdemokraterne er i daarligt Selskab, hvad kalder han saa det, han selv færdes i?

7201, *Jørgen Olsen.*

Generalforsamlinger · Møder

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 6. Januar paa Fagforeningshuset. Formanden, *C. F. Jensen,* indledte med at ønske Kollegerne et godt Nytaar med Haab om, at de fredelige Tilstande for vort Vedkommende maatte opretholdes. Aaret 1939 begyndte arbejdsmæssigt godt, hen paa Sommeren havde det endda været vanskeligt at skaffe Folk, men dette ændredes ved Krigens Udbrud saaledes, at vi nu her i Byen har 8 arbejdsløse af 24 Medlemmer. To Gange har vi faaet et Løntillæg, men en klækkelig Stigning forventes til Februar. Vi har holdt vore sædvanlige 4 Generalforsamlinger samt en Kr. Himmelfartstur og en Sommerudflugt, henholdsvis til Skelde og Lønsømaj. Fortsættelseskassen havde kun været aaben i Januar Maaned, men da Arbejdsløshedsprocenten nu var oppe paa 10,8, kunde det forhaabentlig ikke vare længe, inden den blev aabnet igen. Forbundet havde sendt Forslag til Ministeriet om Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, men havde midlertidigt forhøjet den med 50 Øre pr. Dag, nu var Lovforslaget vedtaget med en Forhøjelse af 60 Øre pr. Dag. Juleunderstøttelse til vore arbejdsløse Kolleger var ikke blevet opkrævet ved hvert enkelt Medlem, som vi plejer, men der var blevet udbetalt en Uges ekstra Understøttelse. Arbejdernes sønderjydske Landsforening takkede for det aarlige Tilskud og sendte samtidig deres Beretning. Formanden aflagde Beretning fra den sydjydske Sammenslutnings Møde i Fredericia, der havde behandlet Spørgsmaalet om Forbundets Laan til vore tyske Kolleger. — *Pankoke* aflagde Beretning fra Fællesorganisationens Møder, hvori bl. a. en evt. Navneforandring for Fagforeningshusets Vedkommende var blevet drøftet. — Afdelingens Bestyrelse havde udarbejdet Forslag til lokale Love, der nu forelaa til Gennemsyn og Overvejelse indtil næste Generalforsamling. — Regnskab: Hovedkassen balancerede med Kr. 2486,95, Lokalkassen med Kr. 470,45, Kassebeholdning Kr. 299,18, Lønninger og Diæter vedtoges uændret. — Alle Valg var Genvalg med Undtagelse af Pankoke, der ikke ønskede at fortsætte som Revisor, i hans Sted blev Chr. Christiansen valgt. — Rejsende Kolleger paa Fortsættelseskassen fik deres Understøttelse suppleret op til 4 Kr. — Finlandsindsamlingen bevilgedes 25 Kr. — Det vedtoges at lade afholde en Vinterfest. Til at arrangere denne valgtes: Storm Jørgensen, Pankoke, Rossau og Johs. Pedersen. Festen holdes Lørdag den 24. Febr. paa Fagforeningshuset. *J. P.*

Nakskov Lokalafdeling

afholdt Lørdag d. 13. Jan. ordinær kvartaarlig Generalforsamling. Formanden, *G. Wendt,* bød velkommen og ønskede Medlemmerne godt Nytaar, idet han hertil knyttede nogle Bemærkninger om den alvorlige Situation ude i Verden og udtrykte Haabet om, at vi og vort Fag maatte komme godt gennem de vanskelige Tider. — Til Dirigent valgtes *Thv. Poulsen.* — Den afgaaede Formand, *Magnus Nielsen,* aflagde derefter en kort Beretning. Han sluttede denne med at rette en Tak for godt Samarbejde i de 11 Aar, han havde været Formand for Afdelingen. *Hugger* tolkede Medlemmernes Tak til Magnus Nielsen for godt udført Arbejde, en Tak, Medlemmerne tilsluttede sig ved at rejse sig. — Derefter fremlagde M. Nielsen Hovedkassens, Lokalsygekassens og Lokalkassens Regnskaber. Der var i Lokalsygekassen en Beholdning paa ca. 1200 Kr. og i Lokalkassen ca. 825 Kr. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Man vedtog at adskille Formands- og Kassererposten fra Nytaar 1940. Til Kasserer genvalgtes *Magnus Nielsen* med Akklamation. Samtidig vedtoges det at udvide Bestyrelsen til 7 Medlemmer, og som nyt Bestyrelsesmedlem valgtes Hugger med 12 St., Bengtsson havde 7 St. og Ejner Rasmussen 5 St. Formandens Vederlag fastsattes til 25 Kr. aarlig og Kassererens uforandret til 100 Kr. aarlig. — Til D. s. U.'s Ungdomshjem bevilgedes 10 Kr. — Den sædvanlige »Lokaleleje« bevilgedes, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen, der var besøgt af 26 Medlemmer. —*n.*

Hobro Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Januar Generalforsamling. Formanden ønskede Medlemmerne godt Nytaar og aflagde derefter Beretning, herunder omtalte han kort den ekstraordinære Generalforsamiing, hvor Ths. Pedersen klarlagde forskellige Spørgsmaal angaaende tarifmæssige Forhold o. l. — Regnskabet udviste en Balance paa Kr. 1338,15. Indsendt til Hovedkassen Kr. 140,90. Fra Hovedkassen var i Kvartalets Lob modtaget Kr. 827,45. Lokalkassen udviste en Balance paa Kr. 93,45 og en Kassebeholdning paa Kr. 25,45. Beretning og Regnskab godkendtes. — Alfred Andersen hævdede, at han ikke vilde modtage Genvalg. Som ny Formand valgtes Hjalmar Gurnæs, og som Næstformand genvalgtes Niord Olsen. Til Sekretær nyvalgtes Alfred Christensen. Som Revisor nyvalgtes Frederik Møller i Stedet for Nistrup. Til Revisorsuppleant valgtes E. Hansen. Som Bladrepræsentant valgtes Niord Olsen. Til Oplysningssekretær genvalgtes Tage Pedersen. Under Eventuelt takkede Alfred Andersen for den Tid, han havde været Formand. *Sekr.*

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Jan. — Formanden, *P. Hansen,* ønskede Medlemmerne godt Nytaar. — Til Dirigent valgtes *H. Chr. Sørensen.* — Protokollen blev oplæst og godkendt. — *Formanden* aflagde derefter Beretning:

Oplyste Antallet af Medlemmer i Afdelingen, og at der havde været afholdt 4 ordinære og 1 ekstraordinær Generalforsamling samt 3 Bestyrelsesmøder, 1 Instruktionsmøde for Trykkere og en Vinterfest med god Tilslutning. Aaret havde for øvrigt staaet i Tarifens Tegn, uden at det dog kunde siges, at Vedtagelsen havde vakt udelt Tilfredshed. Paa et Bestyrelsesmøde var det vedtaget at fortsætte den af Delegeretmødet i 1938 afskaffede Juleindsamling, men kun blandt Principalerne; de indkomne Penge, 63 Kr., var uddelt til særligt trængende i Afdelingen. Opfordrede Medlemmerne til at støtte Forslaget fra De samv. om at give en Timeløn til Finnerne og sluttede med at omtale det blokerede Trykkeri her i Byen. — Det vedtoges at rekvirere Listen til Finlandsindsamlingen, hvorefter Beretningen godkendtes. — Kassereren, *P. Jensen*, fremlagde Regnskaberne; Hovedkassen balancerede med Kr. 4370,50, indsendt Kr. 642,87. Lokalkassen balancerede med Kr. 811,01, Kassebeholdning Kr. 464,13. — *Jul. Simonsen* takkede for forskellige Tilskud til Lærlingeafdelingen. Regnskaberne godkendtes. — P. Jensen, Nyegaard og Jul. Simonsen genvalgtes med Akklamation. Kontrahenterne til »Sydf. Soc.-Dem.«, M. P. Nielsen og Bernh. Hansen, genvalgtes ligeledes med Chr. Jacobsen som Suppleant. Til Fanebærer genvalgtes Alb. Jensen. Som Tilsynsførende med Lærlingeafdelingen og Oplysningsudv.-Repræsentant genvalgtes Jul. Simonsen. — Et Spørgsmaal fra *C. Nygaard* angaaende en Bydreng eller Lærling hos en herværende Bogtrykker overlodes til Bestyrelsens Undersøgelse. — *Jul. Simonsen* gjorde Rede for Oplysningsudvalgets Virksomhed og de Fordele, det byder Medlemmerne. Foreslog, at Afdelingen overtog Uddelingen af Svendebrevene, hvis Tilladelse kunde faas hertil. Anbefalede en Foredragsaften med Sv. Johansen. — Efter forskellige Udtalelser overlodes det til Bestyrelsen at søge løst ovennævnte Spørgsmaal. — *C. Nygaard* gav Oplysning om Skuemestervirksomheden. — Efter at der var bevilget »Lokaleleje«, sluttede *Dirigenten* det velbesøgte og interessante Møde. *J. S.*

Trykkerafdelingen i København

Instruktion ved Toturmaskiner

holdes i Dagene 13. og 20. Februar paa Dansk Andelstrykkeri, Strandboulevarden 92—94.

Instruktører:

Faktor **Strandberg,**
Trykker **Mølgaard.**

Hvert Hold faar 2 Timers Instruktion.

Adgangskort à 50 Øre til Instruktionerne faas hos *Lundin.*

Besøg paa Social-Demokraten

Onsdagene 14. og 21. Februar Kl. 20

Kun Adgang mod Kort, der gratis udleveres hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Mandagene den 19. og 26. Februar

Anilinmaskiner og Anilinfarver

er Emnet for disse to Aftener,
hvor Hr. **Horstmann**
vil demonstrere en lille Anilinmaskine.

Demonstrationen finder Sted paa Hostmann-Steinbergs grafiske Farvefabrik.

Adgangskort à 50 Øre til hver Aften faas hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Januar ordinær Generalforsamling i Arbejdernes nye Samlingssted, Forsamlingsbygningen »Sønderport«. Formanden, *Anker Henriksen*, aabnede Generalforsamlingen med at udtale de bedste Ønsker for Afdelingens Medlemmer og oplæste en Nytaarshilsen fra Rudolf Jensen. Sluttelig udtalte han nogle smukke Mindeord over afdøde Forretningsfører William Jakobsen, Horsens, der tidligere havde været Medlem af Afdelingen, Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig. — — Efter at *Th. Pedersen* var valgt til Dirigent og Protokollen var oplæst, aflagde *Formanden* Beretning, hvor han omtalte nogle Forbundssager og to lokale Forhold, der var bragt i Orden. Opfordrede til Slut Medlemmerne til at overholde Afspaseringsordningen. — *Ole Sørensen* forelagde en Statistik over Arbejdsledigheden i Afdelingen i 1939, hvoraf det bl. a. fremgik, at Arbejdsledigheden pr. Medlem udgør 19,5 Dage, og at Afdelingen tæller 54 Medlemmer. Da der blandt Medlemmerne havde hersket Utilfredshed med Ths. Pedersens og Fr. Nielsens offentliggjorte Artikler i »Typ.-Tid.« i Spørgsmaalet Finland—Rusland, forelagde Ole Sørensen den i Nr. 3 offentliggjorte Udtalelse. Flere Medlemmer havde Ordet og alle gav Tilslutning til Udtalelsen, som derefter vedtoges enstemmig. — Ole Sørensen oplæste derefter Regnskaberne, der udviste følgende: Indsendt til Hovedafdelingen pr. Blanket Kr. 221,43, Kontant Kr. 300,00. Lokalkassen: Balance Kr. 2,560,48, Formue Kr. 2079,23. Den lille Sygekasse: Balance Kr. 2092,58. Formue Kr. 1983,08. — Efter at man havde bevilget 15 Kr. til D. S. V. og drøftet den kommende Jubilæumsfest, sluttede den velbesøgte Generalforsamling. *J. C. P.*

Skive Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Januar ordinær Generalforsamling paa »Jylland«. Formanden, *Chr. Mortensen*, ønskede et godt Nytaar. *Leonhard Sørensen* dirigerede. *Formanden* aflagde Beretning. Aaret har været det største i Lokalafdelingens Historie med Hensyn til Beskæftigelse. Refererede iøvrigt Kvartalets Arbejde samt oplæste Regnskaberne, der udviste følgende Balancer: Hovedkassen Kr. 2401,15, Lokalkassen Kr. 2324,20, Kassebeholdning Kr. 2072,25. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. — Til Formand genvalgtes Chr. Mortensen. Til Styrelsen genvalgtes L. Sørensen, J. P. Jensen, Aage Christensen og Gustav Malmberg. Suppleant: G. Christoffersen. Til Revisor genvalgtes Harry König, og nyvalgtes Orla Mouritzen. Suppleant Aksel Mortensen. Repræsentant til Fællesbageriet N. C. Bedsted og N. Chr. Pedersen. Repræsentanter til Industriforeningen Christoffersen, L. Sørensen, Carl V. Sørensen, Aage Christensen og Liebetrau Hansen. Fanebærer Aksel Hansen. Suppleant N. Chr. Pedersen. Oplysningsarbejdet: Carl V. Sørensen. Lærlingeafdelingen Formanden. — Det vedtoges at afholde Vinterfest. Til at arrangere denne valgtes: Aage Christensen, Liebetrau Hansen, Dalsgaard, Knud Frederiksen og Frk. Lassen. Der bevilgedes 300 Kr. til Festen. — Og *saa* var der det sædvanlige. *m-.*

Nykøbing M. Lokalafdeling

afholdt en velbesøgt Generalforsamling Lørdag den 13. Januar. Formanden, *Johs. Christensen*, aflagde en udførlig Beretning over det svundne Aar. Rent arbejdsmæssigt havde Aaret været godt, idet der ikke havde været nogen nævneværdig Ledighed i Afdelingen. Derimod havde Sygeprocenten været forholdsvis høj. Et Medlem var afgaaet ved Døden. Af særlige Begivenheder i 1939 kan nævnes, at man Pinsemorgen foretog en vellykket Vandretur til Sallingsund, og 6. August var der arrangeret en Udflugt over Vilsundbroen til Aalborg. Den 19. Oktober havde Afdelingen Besøg af Oplysningssekretæren Svend Johansen, der holdt et interessant Foredrag: »Fagbevægelsen i Tidens Strøm«. En Film, som demonstrerede en Matrices Tilblivelse, gjorde stor Lykke. Endelig havde man den 7. December, i Anledning af et Lønspørgsmaal, haft en Forhandling med Forretningsfører Thomas Pedersen. — Efter Beretningen oplæste *Sekretæren* Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. — Kassereren, *Holger Søndergaard*, fremlagde Regnskabet. Hovedkassen udviste en Balance paa Kr. 891,50. Lokalkassen balancerede med Kr. 403,50. Regnskabet godkendtes. — Til Formand genvalgtes Johs. Christensen. Næstformanden Thv. Frederiksen, Kassereren Holger Søndergaard og Sekretæren Børge Christensen

genvalgtes ligeledes. Endvidere genvalgtes til Bestyrelsen Einar Christensen, og som Suppleant til Bestyrelsen nyvalgtes Charles Jensen. Revisorerne, A. Bovè og O. Petersen genvalgtes. — Næste Punkt paa Dagsordenen var Finlandsindsamlingen. Af en Fornøjelseskasse bevilgedes 50 Kr. — Man enedes om af samme Kasse at bevilge 25 Kr. til et Medlem, som havde opbrugt sin Sygeunderstøttelse. — Under Eventuelt var der fuld Tilslutning til et Forslag om, at Afdelingen opretholdt den gamle Smørrebrøds-Tradition.

B. Chr.

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Januar Formanden, *Gerhard Jensen*, ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. Til Dirigent valgtes *A. Schultz*. Sekretæren oplæste Protokollen, hvorefter Formanden aflagde Beretning. I Arbejdernes Samariter Forbunds Kursus havde der deltaget 10 Kolleger. Erhvervskontoret havde ladet fremstille en Matrice, til en Annonceserie til Dagbladene, en tilfredsstillende Ordning var opnaaet. Ths. Pedersens Indlæg i »Typ.-Tidende«, angaaende den af Bestyrelsen indsendte Misbilligelse, havde ikke ændret Bestyrelsens Mening om den Sag. Udstillingen af Aarets Svendeprøver havde været godt besøgt. Formanden redegjorde for Forhandlingerne angaaende Lærerkræfterne paa Teknisk Skole. Paa »Vestkysten« havde der været afholdt et Mæglingsmøde, en afskediget Kollega genantages. En Tillidsmandssag hos Rosendahl, havde efter et Møde med Personalet, ført til et tilfredsstillende Resultat, Formanden omtalte herunder Personalets ukollegiale Demonstration overfor Kassereren. Overarbejdet i 1939 viste en lille Stigning. Juletræsfesten havde haft stor Tilslutning, men viste et lille Underskud. Til Protokol og Beretning havde følgende Ordet: *P. Bendtsen, A. Frandsen, G. Sørensen, W. Ammundsen, E. Sørensen, S. Borch, A. Pedersen, E. Hansen*, hvorefter *Formanden* replicerede. Protokol og Beretning godkendtes enstemmigt. — Kassereren forelagde Regnskabet, der for Hovedkassen balancerede med Kr. 4.689,55 og Lokalkassen med Kr. 834,03. Regnskabet godkendtes enstemmigt. — Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes C. W. Mortensen og P. Fjeldgaard. D. S. U. Sydvestjyllandskreds bevilges 10 Kr. Centralbiblioteket 25 Kr. — Formanden omtalte den paatænkte Vinterfest. — Under Eventuelt omtaltes Lærlingenes Arbejde og Studiekreds af E. Sørensen, P. Bendtsen, G. Sørensen, S. Borch, W. Ammundsen og Formanden. Dirigenten kunde derefter slutte den velbesøgte Generalforsamling. *H. O. P.*

Trykkerafdelingen

Fredag den 23. Februar mødes vi paa **Bellahøj** til **kammeratlig Aften.**

Spisning: Sprængt Svinekam, Pandekager, Øl og Kaffe — Musik — Sang — Underholdning. Billetter à 3 Kr. faas hos Lundin paa Forbundskontoret.

Arbejdsløse kan købe Billetter à 2 Kr.

Kun Adgang for *Medlemmer* af Trykkerafdelingen.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Paa Mødet Onsdag den 31. Januar vedtoges det at sende følgende Resolution til Typograffagets faglige Udvalg:

100 Typograflærlinge, forsamlet til Møde i Folkets Hus paa Enghavevej Onsdag den 31. Januar 1940, anmoder herved det faglige Udvalg om, at der i Behandlingen af Spørgsmaalet om Dyrtidstillæg for Lærlinge vil blive taget Hensyn til, at de Prisstigninger, der har fundet Sted, ogsaa har ramt Fagets Lærlinge — og ikke mindst disses Forældre, for hvem det i Forvejen er forbundet med store Udgifter at holde deres Børn i Lære.

Idet vi udtaler vor Anerkendelse af det Arbejde Udvalget hidtil har udført — bl. a. ved Gennemførelsen af Dagskoleordningen — udtaler vi Haabet om, at man ogsaa denne Gang maa naa til et Resultat, som er til Gavn for Fagets Lærlinge.

P. F. V.:
Sven Jensen.

Vandreturen.

»I Sne staar Urt og Busk i Skjul« — hvad der er et skønt Syn. Paa Søndag ta'r vi ud og nyder dette! Mødested: Under Uhret paa Hovedbanen Kl. 9. Madpakke og Togpenge (ca. 1 Kr.) medbringes. Har du en Søster, »Kusine« (eller hvad hun nu kaldes) er ogsaa hun hjertelig velkommen.

Aalborg Lærlingeafdeling.

Lørdag den 10. Februar 1940 løber Aalborg Typ.-Lærlingeklubs 1 Aars Stiftelsesfest af Stablen med Fut og Knald! Foreningen har lejet Salen og Selskabslokaler paa Hotel »Hafnia« og haaber indenfor disse Rammer at kunne faa en virkelig god Fest ud af det. For 1,50 faar vi Kaffebord, Smørrebrød og Dansemusik af et godt lille Orkester, som spiller baade moderne og gammelda'vs. Altsaa tag Piger og det gode Humør med den 10. Februar. Der er endnu en Del Billetter tilbage, faas hos Bestyrelsen. *P. F. H.*

Viborg Lærlingeafdeling.

Fredag den 26. Januar havde Klubben Medlemsmøde, hvor C. E. Christensen holdt et indledende Foredrag over Emnet »Demokrati contra Diktatur«. Diskussionen fortsattes ved Kaffebordet, og bagefter var der et Par Timers kammeratligt Samvær.

Nær og Fjern

Cygusposa. Det var dog et bombastisk Navn. Ja, hvad er det for noget, og hvad betyder det. Diskussionen har gaaet livligt paa Trykkerierne Byen over, men nu er det dog efterhaanden sivet ud. Københavns Afdelings fire saakaldte Smaaklubber: Cykleklubben, Gutenbergkoret, Sportsklubben og Sangforeningen har fundet det opportunt at trække vore Klubbers Navne sammen, derved opstod Cygusposa. Husk derfor, naar Cygusposa's Navn figurerer i »Typ.-Tidende«s Spalter er det Tegn paa, der foregaar noget ekstra baade for unge og »gamle«. Vel mødt i Tivoli. *En Cy.*

Sjællandske Trykkere (Provinsen) besøger Berlingske Tidende i Morgen Aften. Mødested: Nørreport Station Kl. 20 præcis. Der er Gennemgang af hele Huset ogsaa Dybtrykafd. Desuden vises 2 Films: Berl. Tid.s Film og Moderne Reproduktionsteknik.

Civil Arbejdskraft til Finland. Finland har Brug for en Række Civilarbejdere i Fabriker, Værksteder og ved Landbrug. For at sikre danske Arbejdere, der maatte ønske at søge Arbejde i Finland en Tid, de bedst mulige Vilkaar med Hensyn til sikrede Organisationslønninger, Ulykkesforsikring samt Mulighed for Gensidighed mellem Arbejdsløshedskasserne har De samvirkende Fagforbund sammen med Dansk Arbejdsgiverforening og efter Forhandling med den finske Socialminister godkendt Oprettelsen af et Kontor, til hvilket Henvendelse fra arbejdssøgende kan ske. Kontorets Adresse er: Finlandshjælpen for civil Arbejdskraft, Ny Kongensgade 16 A 3, København K. Kun herigennem vil civil Arbejdskraft kunne engageres. Foruden Lønnen for Arbejdet betales Oprejsen og det nødvendige Udstyr for dem, der binder sig til mindst 2 Maaneders Arbejde; forsaavidt man vil blive i Finland i 3 Maaneder, betales ogsaa Hjemrejsen.

Svendborg Avis har til deres 4 Sættemaskiner købt »Elektro-Funditor« Smelteapparater.

Finlands-Indsamlingen (Kvitterings-Liste Nr. 5). Jeg har yderligere modtaget: Liste Nr. 1831 (Berl. Tid., Trykkeriet) Kr. 112,00, Liste 1848 (Hoffensberg) Kr. 90,85, Liste 1849-50 (J. Jørg. & Co.) Kr. 71,00, Liste 1855-56 (Bianco Luno) Kr. 142,35, Liste 1858 (Holger Meyer) Kr. 38,15, Liste 1872 (Philipsen & Co) Kr. 11,00, Liste 1887 (Hansen & Andreasen) Kr. 16,50, Liste 1923 (Birch) Kr. 11,00, Liste 4246 (Arnskov) Kr. 12,00, Liste 4249 (Christensen & Eilersen) Kr. 10,00, Liste 4256 (C. A. Mortensen & Co.) Kr. 15,00, Liste 4260 (Heyde) Kr. 23,75, Liste 4262 (Myrdahl) Kr. 14,50, Liste 4264 (Andersen & Bruun) Kr. 9,00, Liste 4266 (I. A. Hansen) Kr. 23,00, Liste 4270 (Edelmann) Kr. 7,00, Liste 5622 (Carl Sørensens Eftfl.) Kr. 9,00, Liste 5630 (De foren. Protokolfabr.) Kr. 22,00, Liste 5640 (Saabye & Christensen) Kr. 14,57, Liste 5647 (Dana) Kr. 3,08, Liste 5651 (Nørrebros Centraltr.) Kr. 5,00, Liste 5652 (Ferd. Hansen) Kr. 5,00, Liste 5653 (Nørrebros Bogtr.) Kr. 10,00. Ialt Kr. 675,75.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 3.968,17.*

København, den 6. Februar 1940. *Sigv. Hellberg.*

Til Finlands-Indsamlingen er endvidere indkommet følgende Bidrag: Helsingør 40,50, Hjørring: Indsamlet blandt Medlemmerne 69,00, Afdelingen 21,00, ialt 90,00, Hobro 4,00, Holbæk 63,00, Køge 59,00, Lyngby 26.00, Middelfart 16,00, Nykøbing F. 128,00, Næstved 170,75, Odense 500,00, Ringsted 50,00, Rønne 67,50, Skanderborg 21,00, Slagelse 185,00, Struer 8,00. — Tilsammen Kr. 1428,75.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 2474,25.*

København, den 6. Februar 1940. *Ths. Pedersen.*

A. O. F.s Korrespondanceskole har Undervisning i følgende Fag: *Samfundsøkonomi, Arbejdsretten, Socialreformen, Skattevæsen, Dansk, Regning, Skrivning, Regnskabsføring;* Undervisningen ledes af *Faglærere.* Et enkelt Kursus koster *15 Kr.*, som betales i Rater. Undervisningen kan gennemføres paa *3 Maaneder.* Nærmere Oplysninger: Arbejdernes Oplysningsforbund, Nr. Farimagsgade 11, København K. Telefon Central 12.887.

Viborg Lokalafdeling. Lørdag den 20. Januar havde Afdelingen arrangeret en fagteknisk Aften med Oplysningssekretær *Svend Johansen* som Foredragsholder. Aftenens Emne var: »Nyheder indenfor de grafiske Fag«. I et udmærket tilrettelagt Foredrag fortalte Svend Johansen om de mange forskellige Nyheder, og demonstrerede samtidig ved Film og Materiale flere af disse. Der var mange interessante Ting imellem, og de ca. 30 fremmødte Kolleger og Lærlinge fik en udmærket Aften ud af det. Det var en Helaftensforestilling, men ingen blev træt af at høre og se.

Ved det efterfølgende Kaffebord takkede C. E. Christensen Svend Johansen for den interessante Aften.

Landssammenslutningen af Trykkere
6. Kreds.

Besøg paa Aalborg Stiftsbogtrykkeri

arrangeres

Søndag den 25. Februar, Form. Kl. 10½.

(Sidste nye Model af Totur-Presse m. m.)

Derefter afholdes Foredrag med Film af *Chr. B. Petersen,* København: Totur-Maskiner.

Alle Trykkere i Nordjylland har Adgang. Deltagelse bedes anmeldt til Martin Sørensen, Soc. Dem., Aalborg.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Folkeuniversitetsforeningen i København afholder i Foraarshalvaaret 1940 2 Forelæsningsrækker.

I. »*Priskontrol*«, 4 Forelæsninger med Spørgetime, af Lektor i Nationaløkonomi ved Københavns Universitet, cand. polit. *H. Winding Pedersen,* Tirsdag den 20. Febr. 1940 og følgende 3 Tirsdage Kl. 20.

Lektor H. Winding Pedersen vil i sine 4 Forelæsninger gøre Rede for Aarsagerne til Prisernes Stigning under Krigsforhold og for Midlerne til at forhindre Prisstigning, Problemer, som den nuværende Situation har givet fornyet Aktualitet.

II. »*Nervesystemets Lidelser, deres Aarsager og Behandling*«, 4 Forelæsninger med Spørgetime, af Overlæge ved Kommunehospitalets neurologiske Afdeling, Dr. med. *Knud H. Krabbe,* Torsdag den 22. Februar 1940 og følgende 3 Torsdage Kl. 20.

Nervelægen, Dr. med. Knud H. Krabbe vil i sin Forelæsningsrække efter en Redegørelse for Nervesystemets Bygning og Funktion gennemgaa de forskellige Grupper inden for Nervesystemets Lidelser, saaledes Følgetilstande af Ulykkestilfælde, professionelle Sygdomme, Infektionssygdomme, Svulster, Aareforkalkning, arvelige Nervesygdomme, Nervesvækkelse og Hysteri.

Alle Forelæsningerne holdes i Universitetsannexet, Studiestræde 6, o. G., Auditorium B. Medlemmer af Københavns Afdeling kan i begrænset Omfang erholde gratis Adgangskort; Henvendelse paa Kontoret inden 16. Februar.

Penrose. Englands flotte, grafiske Aarbog, 42. Aargang, fiks og inciterende, foreligger atter i stort og stateligt Format: 21×29 cm, Vægt ca. 3 kg. Mod Indsendelse af 12 s. 1 d. til Hunter Penrose Ltd., 109, Farringdon Road, London E, sendes den fragtfrit Verden over.

Tak

Maa jeg gennem disse Linier takke de Kolleger, der af principielle eller personlige Grunde gav mig Stemmen ved det nu afsluttede Valg af Arbejdsanviser. *N. P. Jørgensen.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Oktober Kvartals Regnskaber:

30. Januar: Odder pr. Bl. 223,15, Odense 2934,48; 2. Februar: København 7924,15.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 6. Februar 1940. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

30. Januar: Odder i St.f. Oktbr. Kv. Oversk. 223,15, Odense 2000,00, Viborg 400,00, Rudkøbing 600,00; 31. Januar: Korsør 500,00, Randers 700,00, Roskilde 300,00; 1. Februar: Holstebro 600,00, Lyngby 200,00; 2. Februar: København 20,000,00, Fredericia 500,00, Kolding 1000,00; 3. Februar: Struer 200,00; 5. Februar: Skive 300,00.

København, den 6. Februar 1940. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Henry Dorè Anderberg, udl. 2. 2. 1940 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Sætter Preben Holm-Nielsen, udl. 1. 2. 1940 i Grafisk Institut (arb. s. St.), Trykker Kurt Anton Vollmer, udl. 1. 2. 1940 i Hjorths Tryk (arb. s. St.).

Odense: Kv. Hj.arb. Harriet Larsen. Aalborg: Sætter Regner Andersen, udl. 3. 2. 1940 hos Oskar Jørgensen. Ringkøbing: Sætter Egon Kirkegaard, udl. 1. 2. 1940 i Ringkøbing Amts Dagblad.

Tiltraadte

København: 7036 Ernst Andersen fra Nykøbing F. (arbl.), 5982 Thorkild Jensen fra Aalborg (arbl.), 7297 Th. Thorsen fra Rejse (arbl.), Hj.arb.ske Ebba Johansen fra Bogbinderne (Br. Rasmussen).

Aalborg: 3285 Erik Nielsen (Hestbech), 6859 Mar. Andersen (arbl.). Aarhus; 5722 Jens Kristensen (arbl.). Esbjerg: 5541 Poul B. Johansen (Højskole), 6630 Børge Møller (Poulsen, Bramminge). Næstved: 7631 Frantz Thor (Willerup, Vordingborg). Odder: 7114 Emil Rasmussen (arbl.), 5392 Huno Mortensen (arbl.), 5881 Herluf Kristensen (Odder Bogtrykkeri). Ringkøbing: 5978 Chr. Christensen (arbl.). Sønderborg: 7957 Holger Dahl (Dybbøl-Posten), Vejle: 5415 Thorvald Larsen (Ernst Nielsen). Viborg: 7466 Knud Winther (arbl.), 5373 Hans Justesen (Bak-Larsen).

Fratraadte

København: 9009 Poul Bregnebøll til Elektropletarbejderne, 5429 Viggo Rabeck til Herning, 7631 Frantz Thor til Næstved, 5373 H. Justesen til Viborg, 6630 Børge Møller til Esbjerg, 1841 A. Hørringsen til Arbejdslederne, 7869 Sv. Friis paa Rejse.

Aalborg: 5982 Thorkild Jensen til Københavh (arbl.). Aarhus: 7297 Th. Theilmann Thorsen paa Rejse, 5881 Herluf Kristensen til Odder i Pl., 6859 Anders M. Andersen til Aalborg (arbl.), 5451 Viggo Hansen paa Rejse. Horsens: 400 Knud Jørgensen paa Rejse, Kolding: 5452 Kay Holm til Grenaa i Pl., 7715 Holger M. Jørgensen paa Rejse, 7957 Holger Dahl til Sønderborg i Pl., 3853 Jørgen van Laer til Fredericia (arbl.), 6596 Erik Ellgaard Christensen til Hjørring i Pl. Køge: 7792 Helmuth Pedersen til København (arbl.). Nykøbing F.: 5842 Svend Christiansen til København (arbl.). Odder: 5722 Jens G. Kristensen til Aar hus (arbl.), 5881 Herluf Kristensen til Aarhus (arbl.). Odense: 4392 Mar. Rasmussen til Nyborg (arbl.), 4908 Sonja Rasmussen (overfl. til Syerskerne). Ringsted: 7862 Keld Magnussen paa Rejse. Sønderborg: 5415 Thorvald Larsen til Vejle i Pl.

Udmeldte

København: 5936 Knud Wegge (fratr. Faget).

Frederikshavn: 5207 Vagn Grove Vejlstrup (Bogtrykker). Holbæk: 5526 Niels Nielsen (Bogtrykker).

Døde

København: 1978 Alfred Nielsen (Specialbogtr.)

Aarhus: 4432 Ludvig Hansen, 3524 A. Erlandsen. Randers: 3427 P. Sandberg Andersen.

KLUB-ANNONCER

CYGUSPOSA

Cykleklubben — Gutenbergkoret
Sportsklubben — Sangforeningen

Koncert og Bal

Tivolis Koncertsal
Lørdag d. 17. Februar Kl. 20.30—4

1. Afdeling:

Gamle Minder

Fucik: Florentiner Marsch
Johan Strauss: An der schønen blauen Donau
***: Fantasi over Lumbyes Melodier
Skuespillerinde *Anna Madsen:* Viser, vi allesammen kender
Cellisten *Børge Hansen:* Cello-Soli
Skuespiller *Carl Fischer:* Gamle og nye Viser
Waldteufel: Valsepotpourri
Edvard Brinck: »Det var dengang«
Louis Ganne: March Lorraine

2. Afdeling:

En Jazz-Koncert af i Dag

Leo Mathiesen med sine Solister
Jazz-Søskendeparret *Gerda* og *Ulrich Neumann* synger og spiller
Hans Lønvers Orkester
Refrain: *Peter Sørensen* *Aase Werrild*

Afdelingen slutter med Cavalcade af Øjeblikkets Schlagere.

Til Ballet ledes Orkestret af:
Kapelmestrene **Leo Mathiesen** og **Hans Lønver**
Refrainsang: Aase Werrild og Peter Sørensen

Bal til Kl. 4 — Ingen Pauser

20 Mands Orkester

Ballet aabnes af *Gerda Neumann*

Indgangen aabnes Kl. 8

Billetter à Kr. 1,50 kan erholdes hos:

Henning Jensen, Ellebakken 13, Hellerup. Telefon Helrup 2725.
Jul. Nielsen, Markskellet 13 St., Vanløse.
Udo Poulsen, Sigerstedsgade 9, Vesterbro. Telefon Vester 5159 y.
Oskar Jensen, Struensegade 37, Nørrebro. Telefon Nora 266 u.
Otto Nielsen, Sneppevej 11, Nørrebro.
Rud. Johansen, Johan Kellersvej 39, Vesterbro. Telefon Vester 5114 u.
samt paa Forbundskontoret, Evaldsgade 3, Nørrebro. Telefon Central 4331.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.

RELIEF
Corps 20—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10 291

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans, Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 7 *København den 16. Februar 1940* *67. Aargang*

Svar til Fr. Nielsen

Det lader til, at Silkeborg Afd.s Resolution har forvoldt Fr. N. adskillig Uro. Foruden at forsyne Resolutionen med en af de bekendte »Haler«, har Fr. N. endda i »Typ.-Tid.« Nr. 5 spenderet en Spidsartikel for at imødegaa Resolutionen og forsvare sin Redigering af »Typ.-Tid.«. Vi, der har stemt for Resolutionen, kan kun føle os beærede over den Uro, Fr. N. saa øjensynlig lægger for Dagen. Artiklen i Nr. 5 er jo i Realiteten en Anerkendelse af Resolutionens Kritik.

Der var i Resolutionen ikke Antydning af Ønske om Undertrykkelse af Ytringsfriheden i »Typ.-Tid.«. Kun en Henstilling til Redaktøren om at henvise Indlæg, baaren af en hensynsløs Kritik og ofte bygget paa Urigtigheder, Indlæg, der kun repræsenterer et Mindretal, til en mere beskeden Placering i Modsætning til den seneste Tid, hvor man har Indtryk af, at Fr. N. med Forkærlighed praktiserer, at det først og fremmest gælder om, at de utilfredse kommer til Orde. Iøvrigt forekommer det mig, at en Redaktørs Opgave ogsaa maa være at korrigere og vejlede. I en indsendt Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 3 var bl. a. anført, at Indsamlingen til Finland gik til militære Formaal: »til Kugler til at myrde Russerne med«. Fr. N. burde her have korrigeret; det »glemte« Fr. N. til Trods for, at han udmærket véd, at den af De samv. Fagforbund foranstaltede Indsamling *udelukkende* stilles til Raadighed for Finlands nødstedte Civilbefolkning.

Den lidet flatterende Rolle, vort Fagblad Gang paa Gang spiller som Citatskilde til Brug for vore Modstandere, bør indskrænkes mest mulig, i Særdeleshed i en Tid som denne, der kalder paa alle samlende Kræfter i Fagbevægelsen.

— Vi véd alle, der er meget at rette — der er langt igen — men lad os ikke for Bagateller tabe Maalet af Syne. Lad os ikke med smaalig Kritik ødelægge det Bygværk, vore Forgængere under Nød og Savn og Forfølgelser lagde Fundamentet til, og som vi maa og skal bygge videre paa og aflevere endnu bedre til vore Efterfølgere. Lad vore Forgængeres Tro, Haab og Begejstring løfte os, naar Mismodet sænker sig over os. Tænker Fr. N. ikke paa den Ungdom, der skal bære vort Forbund videre? Vær med til at give Ungdommen Begejstring og Tro. Tror Fr. N., at man ved mavesur Kritik over alt og alle fremmer Begejstringen og Troen hos dem? Se, kære Fr. Nielsen, her er ogsaa en Opgave for en Redaktør. Vi trænger haardt i denne Tid til Mænd, der har Begejstringens Ild brændende i sig, Mænd, der tror paa deres Sag, der kan begejstre og vejlede den Ungdom, der fylkes i vore Organisationer. Mænd, der kan bære Haabets Fakkel gennem den Nat, der har sænket sig over store Dele af Europa, og hvis Skygger falder ind over vort Land.

Silkeborg, den 5. Februar 1940. *Anker J. Henriksen.*

Ubegribeligt, at Anker Henriksen ved Læsningen af min Imødegaaelse af Silkeborg-Resolutionen har kunnet faa det ud deraf, at jeg skulde have indrømmet dens Rigtighed. Han har her sat en Rekord, som end ikke Fanden vil kunne slaa, naar han studerer Bibelen.

Resolutionen *var* et velment Forsøg paa at knægte Ytringsfriheden i vort Fagblad og skabe to Slags Rettigheder for de skrivende Kolleger. Og hertil kunde Finlands-Situationen bruges, mente man.

A. H. skriver, at jeg fortrinsvis praktiserer, at de utilfredse kommer til Orde, men jeg kan da virkelig ikke gøre for, *hvis* de kritiske Artikler mod det herskende System er i Flertal i Bladet, selv om jeg saa godt kan forstaa, at de, der skal *forsvare* det, holder sig tilbage. Thi det er en utaknemmelig Opgave, f. Eks. at skulle forsvare eller bortforklare den Kovending, Socialdemokratiet har foretaget saa vel overfor Fagbevægelsen som overfor de store politiske Spørgsmaal.

Anker Henriksen ønsker, jeg skal korrigere og retlede Skribenterne, f. Eks. med Hensyn til, hvad Pengene til Finland anvendes til. Hvorledes skal jeg kunne udstede nogen Garanti for disse Penges Anvendelse? Jeg har jo ingen Adgang til Kontrol. Men selv om vi forudsætter, at Pengene gaar til det oprindelig bestemte Formaal, saa kan vi dog ikke se bort fra, at Understøttelsen fra Udlandet til den nødstedte Civilbefolkning sætter Finnerne i Stand til at ofre mere til »Kugler og Krudt« af deres egne Penge. Formentlig er det noget i den Retning, vedkommende Kollega har tænkt, da han fremsatte sin Paastand. A. H.s Opfordring til mig om at vejlede de skrivende Kolleger ser for øvrigt mærkelig ud, eftersom han begynder sin Artikel med at skose mig for mine »bekendte Haler«. Det er vel nok Logik!

Anker Henriksen er meget bekymret for, at Kritiken skal »ødelægge det Bygværk, vore Forgængere har bygget op«. Hvis han hermed tænker paa de *faglige* Organisationer, vil jeg tillade mig at hævde, at Ødelæggelsen kommer fra en anden Side. Hvem er det, som har slaaet Fagforeningerne deres virksomste Vaaben — Strejken — af Hænde? Er det ikke den siddende Regering? A. H. maa derfor give sin Paastand en anden Adresse.

Begejstring! Ja, det mangler vi i høj Grad. Men hvor skal vi tage den fra? Jeg kan ikke se et eneste Lyspunkt i den for Tiden raadende idéforladte Politik, der kan animere til Begejstring. Kan Anker Henriksen? I saa Fald bør han komme frem paa Arenaen. »Typ.-Tid.«s Spalter staar ham aabne, og de unge staar og venter paa den, der kan tænde Begejstringens Flamme i deres Sjæle.

Ja, Anker Henriksen, som Du ser, har jeg allerede taget din Henstilling til Følge og søgt at vejlede — i dette Tilfælde dig og ligesindede. Om Vejledningen vil bære Frugt, er vel nok tvivlsomt. *Fr. N.*

Dansk typograf hedret i Norge

Typograf Ivar Nielsen i Tønsberg har fått fortjenstmedaljen for over 37 års virke i Tønsberg Aktietrykkeri.

Ivar Nielsen er født i Aarhus den 13. oktober 1868, og utlært hos Brødrene Backhausen den 31. december 1887. Efter tidens skikk vandret han Danmark på kryss og tvers, og kom også til Tyskland. Derfra gikk ferden til Norge, hvortil han kom den 5. juni 1892. Siden har han vært vårt land en tro tjener.

Hvis det bare var disse data, hadde ikke denne artikkel blitt skrevet. Nei, Nielsen har nok gjort større ting enn dette. Han var en av pionerene i den typografiske organisasjon. Han var en av den unge arbeiderbevegelses pionerer i vårt land. Han var med og stiftet Arbeidersamfundet i Tønsberg år 1902, og var formann og kasserer i Tønsberg typografiske forening fra 1899 til 1906. Tre ganger har han representert sin forening på Norsk Centralforening for Boktrykkeres landsmøter, i Bergen 1901, Trondheim 1905 og i Oslo 1934. Han har vært kasserer i Tønsberg typografiske forening i 16 år, og som bevis på, at han har sine kollegers aktelse og tillit, vidner det, at han da han ved årsskiftet for alltid la ned vinkelhaken, enstemmig ble anmodet om å fortsette som kasserer!

Det er vel ikke mange danske typografer, som husker Nielsen, de fleste er vel døde, men jeg vilde allikevel skrive dette, fordi vår gamle kollega har vært til heder for den norske og danske typografstand.

Oslo, den 4. februar 1940. *B. F—m.*

Hellbergs Hilsen til Fr. Mehr

Foranlediget af den »Hale«, Sigv. Hellberg efter Redaktionens Slutning med Forretningsudvalgets Bemyndigelse havde vedføjet Frederik Mehrs Tak i sidste Numer, skal jeg oplyse, at to af Forretningsudvalgets Medlemmer, nemlig Ths. Pedersen (syg) og undertegnede, ikke var til Stede ved nævnte Møde. Jeg for mit Vedkommende havde ikke kunnet tiltræde Bemyndigelsen, da jeg ikke ønsker under nogen Form at gøre mig delagtig i den — skal vi med et mildt Udtryk sige: *Dumhed*, Afdelingsformanden har begaaet ved ikke at afsende Generalforsamlingens Hilsen i den enkle Form, hvori den blev vedtaget. *Fr. Nielsen.*

Trykkerafdelingen i København

Kammeratlig Aften

paa **Bellahøj**

Fredag den 23. Februar Kl. 19.30

Spisning:
Helstegt Svinekam, Pandekager, Øl og Kaffe

Musik og Sang

Underholdning
af Skuespiller Harald Holst (Larsen-Windmølle)

Billetter à *3 Kr.* (for arbejdsløse *2 Kr.*) kan faas hos Lundin paa Forbundskontoret.
Kun Adgang for Trykkere.
Sidste Dag for Salg af Billetter Onsdag den 21. Febr.

Stemmefordelingen ved 3die Omgang af Arbejdsanviservalget

	København	Provinsen	Ialt
N. P. Jørgensen	688	1390	2078
Fr. Mehr	2238	482	2720
Blanke	119	31	150
Ugyldige	21	6	27
	3066	1909	4975

Aarets bedste Bøger

Foreningen for Boghaandværk havde sidste Aar for fjerde Gang udvalgt Aarets bedste Bøger. Udvælgelsen foregaar paa Grundlag af den tekniske Udførelse. Bedømmelsen omfatter: Tilrettelæggelse, Typografi, Trykning, Illustrationer, Omslag, Bogbinderarbejde og Papir.

Af 1938's Bogproduktion har følgende 12 Bøger opnaaet Betegnelsen: »Godt Bogarbejde«.

Danmark. Denmark. Vort Land i Billeder og Tekst. Andr. Fred. Høst & Søn. Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri.

Diplomatarium danicum. 2. Række, 1. Bind udgivet af F. Blatt og G. Hermansen. Einar Munkgaards Forlag. Fr. Bagges kgl. Hofbogtrykkeri.

H. C. Andersen: *Den grimme Ælling* med syv Akvareller af Fritz Syberg. Efterskrift af Poul Uttenreitter. Det Berlingske Bogtrykkeri. Middelboes Reproduktionsanstalt.

Anker Kyster: *Bookbindings in the public collections of Denmark 1.* The royal library Copenhagen. Einar Munksgaards Forlag. Lystryk: Pacht & Crone's Eftf. Bogtryk: Egmont H. Petersens kgl. Hofbogtrykkeri. Anker Kysters Bogbinderi.

Holger M. Rasmussen: *Johannes Larsens grafiske Arbejder.* Fischers Forlag. Bianco Lunos Bogtrykkeri. F. Hendriksens Reproduktions-Atelier. Petersen & Petersens Bogbinderi.

Selmars Typografi, Haandbog i Satsteknik. Fagskolen for Boghaandværk. F. Hendriksens Reproduktions-Atelier. Kgl. Hofbogbinder Carl Petersens Enke.

Carl S. Petersen: *Peder Paars.* Originaler og Eftertryk. Berlingske Forlag. Det Berlingske Bogtrykkeri.

Manuskript og Korrektur. Nordlundes Bogtrykkeri.

Louis Bobé: *Thorvaldsen i Kærlighedens Aldre.* Berlingske Forlag. Det Berlingske Bogtrykkeri.

H. C. Andersen: *Et godt Humeur.* Tegninger af Herluf Jensenius. Rasmus Navers Forlag. Det Berlingske Bogtrykkeri.

Louis Bobé: *Sølyst.* Trykt som Manuskript. Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Eiler Nystrøm: *Kongens Have.* Et historisk Rids. Bianco Lunos Bogtrykkeri. F. Hendriksens Reproduktions-Atelier. Petersen & Petersens Bogbinderi. *Johan Olsen,* Sekr.

Kvindernes Underafdeling

Onsdag den 21. Februar Kl. 20, Rømersgade 22

Sigv. Hellberg taler om

Kvinden paa Arbejdspladsen og i Organisationen

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

Ordinær Generalforsamling

Søndag den 3. Marts Kl. 13.30

i Rømersgade 22

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskaberne. 3. Forslag fra 4204 Georg Mathiesen, saalydende: »Alle arbejdsløse Medlemmer, der er udgaaet med ordinær Understøttelse og som paa Grund af Socialkontorernes og Lovenes Kynisme maa vente en eller flere Uger, inden de kan faa Hjælp fra Socialkontorerne, bevilges en kollegial Hjælp paa 20 Kr. om Ugen i den eller de Uger, inden Socialkontorerne træder til med Hjælp. Ordningen gælder til næste Delegeretmøde«. 4. Valg af 10 Stemmetællere.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Umiddelbart efter Afdelingens Generalforsamling og samme Sted afholder

Sætternes Underafdeling

(Sættere, Stereotypører, Galvanoplastikere, Skriftstøbere og mandlige Trykkeriarbejdere)

ordinær aarlig Generalforsamling

Dagsorden: 1. Regnskab. 2. Opstilling til Valg af 8 Styrelsesmedlemmer. 3. Valg af 4 Kontrahenter til »Social-Demokraten«. 4. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«s Generalforsamling. 5. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 6. Valg af en Repræsentant til Arbejdernes Landsbanks Generalforsamling. 7. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikrings Generalforsamling.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Trykkernes Underafdeling

afholder

ordinær aarlig Generalforsamling

Tirsdag den 5. Marts Kl 20

i Weinold Selskabslokaler, Nørrevoldgade 23.

Dagsorden i Henhold til Lovene.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Trykkernes Begravelseskasse

afholder

ordinær Generalforsamling

umiddelbart efter Underafdelingens Generalforsamling

Dagsorden i Henhold til Lovene. *Styrelsen.*

Kvindernes Underafdeling

afholder

ordinær aarlig Generalforsamling

Onsdag den 6. Marts Kl. 20

i »Berejstes Hus«, Emiliegade 7 (Wodroffsvej)

Dagsorden i Henhold til Lovene. *Styrelsen.*

Dyrtidstillæget i Provinsen

Efter den sidste Pristals-Regulering andrager Dyrtidstillæget nu:

Faglærte Arbejdere (herunder Stereotypører):
Kr. 3,00 + 8,57, ialt *Kr. 11,57.*

Mandlige Trykkeriarbejdere:
Kr. 2,25 + 8,57, ialt *Kr. 10,82.*

Kvindelige Trykkeriarbejdere:
Kr. 1,80 + 5,54, ialt *Kr. 7,34.*

Unge Arbejdere (mandlige og kvdl. Trykkeriarbejdere) under 18 Aar:
Kr. 1,80 + 3,53, ialt *Kr. 5,33.*

Generalforsamlinger · Møder

Korsør Lokalafdeling

1. Januar 1940 har Korsør-Afdelingen bestaaet i 35 Aar, og i den Anledning fejrede 8 Medlemmer Afdelingens Jubilæum med en lille Festaften paa Klubhotellet Lørdag den 6. Januar. (Varmt og koldt Bord osv.). Efter Spisningen blev der afholdt ordinær Generalforsamling. Formanden, *Johs. Sørensen,* aflagde Beretning. 1. Januar er der oprettet en Lærlingeafdeling, som bestaar af 4 Lærlinge. — Derefter forelagdes Regnskaberne, der for Hovedkassen balancerede med Kr. 1342,00, og for Lokalkassen var Balancesummen Kr. 210,40. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Efter Generalforsamlingen fortsattes Festen med et Kaffebord, hvor der herskede et godt Kammeratskab. Flere af Medlemmerne mødte med forskellige Overraskelser. *S. L.*

Haderslev Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 14. Januar sin ordinære Generalforsamling. Formanden, *Fr. Flade,* aabnede Mødet med at byde velkommen og ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. Til Dirigent valgtes *A. Riedel.* Efter at Protokollen var oplæst og godkendt, gav Formanden en god og fyldig Oversigt over Begivenhederne indenfor Lokalforeningen i det forløbne Aar. Beretningen efterfulgtes af en kort Diskussion, hvorefter den godkendtes. Derpaa redegjorde Formanden for de forskellige Kasseregnskaber. Regnskaberne godkendtes. — Det besluttedes at afholde en Vinterfornøjelse i Februar Maaned. — Til Formand og Kasserer genvalgtes enstemmigt Fr. Flade, ligesom ogsaa de øvrige Valg for Størstedelen var Genvalg. — Under »Eventuelt« vedtoges med Forsamlingens udelte Tilslutning at yde et Bidrag paa 80 Kr. af Lokalkassens Midler til Forbundets Finlandsindsamling. — Generalforsamlingen var meget godt besøgt og der sluttedes med »Lokaleleje« og hvad dertil hører. *—r.*

Kolding Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling paa Hotel »Royal« Søndag den 14. Januar. Formanden, *N. Chr. Andersen,* bød velkommen og udtalte Ønsket om et godt Nytaar. — Til Dirigent valgtes *Søren Sørensen.* Protokollen oplæstes og godkendtes. — I sin Beretning omtalte Formanden 1939 som et godt Aar for Faget. Dog havde Krigen naturligvis nu sat sine Spor. Omtalte to Hovedbestyrelsesmøder og det sidste Dyrtidstillæg. Ligeledes de forhøjede Understøttelser. Oplæste forskellige Skrivelser fra Forretningsføreren og redegjorde i Forbindelse med en af disse for Planerne til et Gutenberg-Jubilæumsmøde. Sagen er dog foreløbig stillet i Bero. Under Omtale af Valget til Arbejdsanviser anbefalede Formanden Medlemmerne i sidste Omgang at stemme paa N. P. Jørgensen, Aarhus. Til Formandens Beretning havde *Hymøller, Lemming, Christiansen* og *Alb. Jensen* Ordet for forskellige Bemærkninger, hvorefter Formanden kort replicerede. — Kassereren, *Jørgen Andersen,* supplerede Beretningen og henstillede til Medlemmerne, at de, naar de fratraadte Plads, fik Feriemærker og -Bøger i Orden. Iøvrigt opfordrede J. A. Medlemmerne til at indmelde sig i Biblioteksforeningen. Herefter oplæstes de reviderede

Regnskaber, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 6.364,75. Lokalsygekassen Kr. 1.894,15. Beholdning Kr. 1.563,90. Ekstrakassen Kr. 3.437,55. Beholdning Kr. 2.707,75. — Til Bestyrelsen genvalgtes Jørgen Andersen, Alb. Jensen og Fr. Nielsen og nyvalgtes Verner Jensen i Stedet for Lisberg. Suppleant Vagn Petersen. Revisor: Halvorsen, Suppleant Axel Andersen. Til Fanebærer valgtes P. Berntsen med A. Nielsen som Suppleant. Repræsentanter til Skoletrykkeriet: Alb. Jensen og P. Berntsen, samt Repræsentanter til Partiet, Chr. Jacobsen, Fr. Skov, Carl Knudsen og Jørgen Andersen, genvalgtes. Som Repræsentant til Lærlingeafdeling nyvalgtes Arne Foged. — Bevillinger: D. U. I. 15 Kr., Børnebespisningen 125 Kr., Lærlingeafdelingen 75 Kr., Stiftelsen 300 Kr. *Lisberg.*

Typografernes Stiftelse i Kolding

afholdt Søndag den 14. Januar ordinær Generalforsamling paa Hotel »Royal«. Formanden aflagde en kort Beretning for det forløbne Aar og meddelte bl. a., at Formuen nu — efter 8 Aars Forløb — var naaet op paa 10,000 Kr. — et overmaade smukt Resultat af Kollegernes Offervilje. Hele Beløbet paa nær 100 Kr., som afdøde Fabrikant P. Blicher i sin Tid skænkede Stiftelsen, var indkommet i Kontingent fra Afdelingens Medlemmer og ved Tilskud fra Lokalkassen. For det kommende Aar har Lokalkassen betænkt Stiftelsen med en Gave paa 300 Kr. — Medlemsantallet var for Tiden 94, en Fremgang fra sidste Aar paa 11 Medlemmer. I Kontingent var indbetalt 894 Kr., og Formuefremgangen havde i det forløbne Aar været Kr. 1235,44. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. Alle Valg var Genvalg. Til Formand genvalgtes Carl Knudsen og til Kasserer Jørg. Andersen. *C. K.*

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. Januar ordinær Generalforsamling. Trods Snestormen var der mødt 20 Medlemmer, da Formanden, *Vilh. Hansen*, bød velkommen, og derefter mindede han om de bange Anelser, vi saa Aaret i Møde med. 1939 har været spækket med alvorlige Begivenheder. Vold og Magt har knægtet de svages Ret, og Finlands Kamp i denne Tid betyder, at Krigen er kommet de nordiske Lande nær; men vi maatte dog haabe, at Danmark ikke blev inddraget. Paa Baggrund af disse sørgelige Begivenheder ønskede Formanden Medlemmerne godt Nytaar. — *Jensen-Gaard* valgtes til Dirigent. Sekretæren oplæste Protokollen, hvorefter *Formanden* aflagde Beretning. Beskæftigelsen har været usædvanlig god sidste Aar, især i Oktober, November og December; i et enkelt Trykkeri havde der været arbejdet i 3 Hold i Trykkeriet. Overarbejde havde der ogsaa været en Del af. Dyrtidsordningen gav os Kr. 3,26 for heltbetalende og Kr. 2,11 for halvtbetalende. Her i Byen var gjort et Forsøg paa at faa rettet Ørene op til hele Kroner, dette førte dog ikke til noget Resultat. Der havde i Aarets Løb været arrangeret Fugleskydning, Sommerudflugt, Andespil og et Foredrag af Hellberg. Tilslutningen til enkelte af Arrangementerne havde dog ikke været overvældende. Formanden havde deltaget i et Møde, hvor den nu tilendebragte Udvidelse af Forsamlingsbygningen var blevet vedtaget. Tilbygningen, der kunde rumme 100 Mennesker, havde kostet 25,000 Kr. Ligeledes havde Formanden deltaget i et Møde i Fællesorganisationen. Indsamlingen til en Mindesten paa Rud. Wachters Grav havde med det af Adelingen ydede Beløb andraget 100 Kr., som var overrakt Fru Wachter, der takkede for Beløbet, og Fruen havde bedt Formanden bringe Kollegerne en Tak for al Venlighed mod Wachter og hende. Striden vedrørende Arbejdsanviserposten kom Formanden i sin Beretning ind paa, og til Slut redegjorde han udførligt for Dispensationssagen fra et herværende Trykkeri og oplæste de Skrivelser, der var vekslet mellem ham og Trykkerklubben, og udtalte, at Bestyrelsen sluttede sig til det Standpunkt, han havde taget i denne Sag. Forinden Protokol og Beretning blev godkendt, førtes der en livlig Diskussion for og imod Formandens Redegørelse vedrørende Dispensationssagen. — Kassereren, *H. J. J. Hansen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 4828,90, Lokalkassen med Kr. 1462,50. Regnskaberne godkendtes. — Valgene: Saavel Formand som Kasserer genvalgtes med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes R. Marquardtsen, nyvalgtes Børge Svensson, Suppleanter P. Damgaard og Egon Høj. P. Damgaard genvalgtes til Revisor, Suppleant Vald. Jørgensen. Som Repræsentant til Lærlingeafdelingen og Kontrahent genvalgtes Formanden. — Bestyrelsen indstillede, at Afdelingen ydede 25 Kr. til Finlandsindsamlingen, og at der udsendtes Liste til Medlemmerne, hvor disse kunde tegne sig for et Bidrag. Forslaget vedtoges. Ligeledes havde Bestyrelsen indstillet, at Tilskudet til Jubilæumsfonden forhøjedes fra 50 til 75 Kr. pr. Kvartal. *Vald. Nielsen* stillede Forslag om 100 Kr. Dette vedtoges. En eventuel Fastelavnsfest blev meget livligt drøftet. Resultatet af Diskussionen blev, at Bestyrelsen skal søge at arrangere en saadan Fest under Forudsætning af, at mindst 25 Par tegner sig paa en udsendt Liste. Afdelingens Tilskud ansattes til 5 Kr. pr. Par. — Under Eventuelt takkede Kassereren, *H. J. J. Hansen*, fordi han Aar efter Aar blev genvalgt med Akklamation, hvilket var ham en Glæde, og han haabede vedblivende at kunne varetage Hvervet til Medlemmernes fulde Tilfredshed. — Ogsaa ved denne Generalforsamling blev der bevilget Lokaleleje — trods tidligere udtalte Ønsker om at komme bort fra denne »Flothed«. — Efter Generalforsamlingen havde Medlemmerne Lejlighed til at se den nye Udvidelse af Bygningen. Udvidelsen vakte udelt Beundring; ja, selv en Kollega, der i de senere Aar havde set med Skepsis paa dette Foretagende, udtalte sig anerkendende! *q.*

Rønne Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i »Industrien« Lørdag den 20. Januar. I Formandens Forfald bød Næstformanden, *Otto Petersen*, velkommen. Protokollen oplæstes og godkendtes. — Næstformanden mindedes Formandens afdøde Hustru for den store Interesse, Fru *Kürstein* altid havde vist Foreningen, og Medlemmerne gav deres Tilslutning ved at rejse sig. — Regnskabet blev derefter aflagt, det viste en Indtægt af Kr. 3.188,10 og en Udgift paa følgende: Understøttelse paa Stedet Kr. 490,50, Sygeunderstøttelse Kr. 390,00, Administration Kr. 65,00, indsendt til Hovedkassen Kr. 1.604,10. Lokalkassen balancerede med Kr. 469,41, Udgiften havde været Kr. 202,68 og der sluttedes med en Kassebeholdning paa Kr. 266,73. Begge Regnskaber, der var revideret, godkendtes. — Af Beretningen fremgik det, at Kvartalet havde været godt. Understøttelserne var blevet forhøjet og ligeledes Brændselshjælpen, der vilde blive udbetalt førstkommende Fredag. Der var ingen større Stemning for en Vinterfest, i Stedet blev det overdraget Bestyrelsen at arrangere en Oplysningsaften under lidt festlige Former. — Under Eventuelt oplyste Næstformanden, at der vilde blive udsendt Lister til Finlandsindsamling. — Arbejdersamariterne bevilgedes et Tilskud paa 10 Kr. — Til Slut omtaltes de for Tiden herskende Arbejdsforhold paa »Bornholms Avis«. — Lokaleleje bevilgedes og Generalforsamlingen, der var besøgt af 15, hævedes. *ovl.*

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. Januar ordinær Generalforsamling. *Formanden* ønskede godt Nytaar. Til Dirigent valgtes *J. P. Nielsen. Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen, og *Formanden* aflagde Beretning, og omtalte herunder Arbejdsløsheden i Afdelingen, Forhøjelsen af Understøttelsessatserne af Hjælpekassen, Pristalsreguleringen, en Sag om Feriepenge paa et mindre Trykkeri, som var løst paa en for os tilfredsstillende Maade, Juleuddelingen, som efter de nu fastsatte Regler ikke var helt tilfredsstillende, forskellige Cirkulærer, Finlands-Indsamlingen, som Afdelingens Medlemmer havde ydet god Støtte, K. A. Jørgensens Foredrag i November Maaned: »Er der Brug for Branche-Organisationer i vort Forbund?«, som ca. 25 Medlemmer overværede, og forskelligt andet samt gav en Oversigt over Lokalkassens Virksomhed i 1939. Protokol og Beretning godkendtes. — *Kassereren* oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 5.208,80; Lokalkassen balancerede med Kr. 2.254,09 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1.776.51. Regnskaberne godkendtes. — Det vedtoges at afholde Vinterfest Lørdag den 24. Februar med Spisning og Bal. Derefter gav *Formanden* Oplysning om de forskellige Fradrag til Selvangivelsesskemaet.

— Derefter holdtes ordinær Generalforsamling i Hjælpe-Sygekassen. *Kassereren* oplæste Regnskabet, der sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 2.359,21, samt gav en Statistik over Kassens Virksomhed i 1939. Regnskabet godkendtes. *L. H.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Kolde Hænder.

»En kold Haand« kalder Trykkerafdelingens to Forbundsstyrelsesmedlemmer Chr. B. Petersen og Johs. Larsen et Indlæg i »Typ.-Tid.« Nr. 5, i hvilket de giver Udtryk for en paaskønnelsesværdig Trang til Oplysningsvirksomhed indenfor Københavns Trykkerafdeling. Man kan maaske undre sig over, at vore 2 Hovedbestyrelsesmedlemmer benytter »Typ.-Tid.«s Spalter for at komme paa Talefod med Trykkerafdelingens Styrelse. Vi har dog set hinanden nogle Gange i de forløbne Maaneder, saa havde I haft særlige Ønsker, havde der jo nok været Anledning til at give Udtryk for dem. Naa, men vi kan jo godt skrive til hinanden.

Se, det var nu ikke paa sidste Delegeretmøde, at det blev vedtaget, at Oplysningsarbejdet skulde ske i Forbindelse med de københavnske Underafdelinger, det skete allerede efter forrige Delegeretmøde. Jeg tør paastaa, at Københavns Trykkerafdeling var blandt de første, der gik i Gang med Arbejdet, men det er maaske undgaaet Jeres Opmærksomhed, at vi i de forløbne Aar har afholdt en Snes Kursus med Deltagelse af flere Hundrede Kolleger foruden Foredragsaftener og Besøg paa grafiske Virksomheder.

Vi fortsætter i Aar.

Februar og Marts er erfaringsmæssigt de Maaneder, hvor det er bedst at faa disse Kursus i Gang, idet der i Oktober og November er en Del Travlhed og meget Arbejde paa Hold, som vanskeliggør at faa Bogtrykkerne til at stille Lokale og Maskiner til Disposition.

Gik første Del af Sæsonen uden større Begivenheder indenfor vor egen lille Kreds, har det jo ikke manglet paa Begivenheder udenfor.

Jeg ved naturligvis ikke, hvorledes det har virket paa Jer, men paa de fleste af os tror jeg, at det, der sker i Finland og andre Steder, virker som et saadant Tryk paa Sind og Tanker, at Manglen af et Møde eller Foredrag mere eller mindre er saa uendelig ligegyldigt. *Det* er i alt Fald for smaat til at gøre os til Pessimister.

Men Dagens Arbejde skal jo gøres baade i de store og smaa Kredse, og vi fortsætter derfor vort Arbejde i Aar som tidligere.

Er der Trang til andet end det, vi arrangerer, er vi som altid lydhøre.

Fredag den 23. Februar forsøger vi med en kammeratlig Aften — velkommen — ogsaa dem med de kolde Hænder.

O. A. Lundin.

Kredsmøde i 6. Kreds.

Søndag den 25. Februar afholder Trykkerne i Nordjylland deres aarlige Møde, hvor de samles for at vedligeholde den gode kammeratlige Forbindelse. Mødet, i Forbindelse med Aalborg Trykkerklubs Stiftelsesfest, afholdes denne Gang i Kloster-Kroen, C. W. Obels Plads, umiddelbart efter Besøget paa Stiftsbogtrykkeriet (se Annoncen desangaaende) og begynder som sædvanlig med Fællesmaaltid à Kr. 3,50 pr. Kuvert. Anmeldelse om Deltagelse tilsendes snarest *Martin Sørensen*, Soc.-Demokraten, Aalborg. *C. C.*

6. Kreds

afholder Generalforsamling Søndag den 25. Februar i »Folkets Hus«, Amaliegade, Aarhus. Generalforsamlingen begynder Kl. 11, og har følgende Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af Formand, Kasserer og Sekretær. 5. Valg af 2 Repræsentanter til Landssammenslutningens Repræsentantskab. 6. Eventuelt.

Vi opfordrer alle Kollegerne til at deltage!

Antallet af Deltagere fra hver By sendes til Anker Pedersen, Ole Rømersgade 94, Aarhus, senest Fredag den 23. Februar.

Bestyrelsen.

Odense Trykkerklub

afholder Onsdag den 6. Marts Kl. 20 paa »D. n. F.« ordinær Generalforsamling. Dagsorden iflg. Lovene. Eventuelle Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, skal indsendes senes 4 Dage før til Formanden.

Samme Aften paabegyndes den af Klubben arrangerede faglige Studiekreds under Ledelse af Roth Jensen.

— — —

Onsdag den 7. Februar holdt vor Kollega *Bloch* et meget interessant Foredrag — en Rejse til Madeira — for Klubbens Medlemmer med Damer. Foredraget, der blev ledsaget af en Række smukke Billeder fra den skønne Ø, vakte stort Bifald. Foruden at holde Foredraget vederlagsfrit, skænkede Bloch et Par Erindringer fra Madeira, der blev bortloddet til Fordel for Klubben.

Efter Foredraget var Klubben Vært ved et Kaffebord i Landsbyen. *B. H.*

Aarhus Trykkerklub

afholdt Generalforsamling Fredag den 19. Januar Kl. 20 i Raadhus-Cafeen med følgende Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen, 2. Meddelelser, 3. Regnskabet, 4. Lovændringer, 5. Eventuelle Forslag til Kredsmødet, 6. Valg af Kasserer, 7. Valg af Revisor og Suppleant og 8. Eventuelt.

Formanden bød velkommen, og da det var det første Møde i det nye Aar, udtalte han de bedste Ønsker for Klubben og haabede paa godt Samarbejde, til Glæde og Gavn for Medlemmerne, ledede iøvrigt Mødet og gav saa Ordet til Sekretæren, som oplæste Forhandlingsbogen, hvilken godkendtes. Under Beretningen omtalte Formanden de mange forskellige Besøg og Møder, der havde været afholdt i sidste Halvaar, endvidere gav han et kort Referat af Klubbens 25 Aars Stiftelsesfest, som i alle Maader havde været særdeles vellykket. Kassereren, *Anker Pedersen*, oplæste det reviderede Regnskab, som enstemmigt godkendtes. Formanden gennemgik de nye Forslag til Love for Klubben, der var udsendt til samtlige Medlemmer; man gennemgik Lovene Punkt for Punkt, og til Slut vedtoges disse. Til Punkt 5 ønskede ingen at udtale sig. 6. Valg af Kasserer, var enstemmigt Genvalg af Anker Pedersen. Til Punkt 7 meddelte *Formanden*, at der ifølge de nye Love skulde vælges Sekretær i Aften, og han henstillede til Henning Steffensen at fortsætte, men da denne daarligt havde Tid dertil, ønskede han at blive fritaget for Hvervet. Laust Vistisen blev foreslaaet og valgt, og til Suppleant valgtes Otto Birch. Under Eventuelt takkede Formanden den afgaaede Sekretær for godt Kammeratskab indenfor Styrelsen, og hertil sluttede Forsamlingen sig. *Laust Vistisen*, Sekr.

Da *Kredse* og *Klubber* nu staar overfor de aarlige Generalforsamlinger, gør vi opmærksom paa, at Meddelelser om saadanne kan optages i Branchespalten. Giv en kort Meddelelse derom til Brancherepræsentanten. Giv tillige en Meddelelse om de Forandringer, der ved de forskellige Valg eventuelt finder Sted.

Næstved Trykkerklub

afholdt Lørdag den 20. Januar sin ordinære Generalforsamling, der som sædvanligt indledes med en lille Spisning. *Formanden* bød velkommen til de mødte Medlemmer og valgtes til Dirigent, til Sekretær valgtes B. Brodersen. Formanden aflagde Beretning, som godkendtes, og oplæste Regn-

skabet, der balancerede med Kr. 205,30. Regnskabet godkendtes enstemmigt. Til Formand genvalgtes Karl V. Petersen og til Bestyrelsesmedlem Alfr. Larsen, begge med Akklamation. Til Revisor genvalgtes Fr. Hansen enstemmigt. Under Eventuelt bad Sig. Christensen Formanden om, næste Gang der skulde være Oplysningsfilm, at søge at faa disse oversat, da man saa vilde faa mere Udbytte af disse, ligeledes omtalte han en Kritik, der havde været i et lokalt Blad af en her i Byen udført Tryksag. Der udspandt sig en lille Diskussion, da man mente, den var uberettiget, og man enedes om at forelægge Spørgsmaalet paa Afdelingens Generalforsamling. Formanden foreslog, at man i Aar arrangerede en Kredsskovtur til Næstved, og det vedtoges, at hvis der var nogen Stemning paa Kredsgeneralforsamlingen for en saadan, da at søge at faa lavet et godt Arrangement. Lokaleleje bevilgedes, og til Slut oplæste Sekretæren Forhandlingsprotokollen, som godkendtes. Aftenen sluttede med kammeratligt Samvær.

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9[1].

Et Tilbageblik.

Det vilde vel være naturligt, at vi i vor Spalte bragte en Oversigt over Aaret, der gik. Spørgsmaalet vilde da blive: Bragte Aaret Fremskridt for os Stereotypører? Selv om Beskæftigelsen var god det meste af Aaret, tog denne en alvorlig Vending, da Krigen i al sin Uhygge brød ud i Europa. Bladene maatte indskrænke deres Papirforbrug, Annoncernes Antal blev formindsket, Ting, der var Aarsager til, at Stereotypørerne ved Aarets Udgang kunde opvise et stort Antal arbejdsløse, som ikke var kendt i mange Aar.

Prisstigning følger i Krigens Kølvand, derfor føles Arbejdsløshed i en endnu højere Grad end under almindelige Forhold. Kampen for det daglige Brød bliver sværere, selv for den arbejdende Del, og selv om vi har vor Prisreguleringsordning, som skulde være Garanti for, at Lønningerne skulde følge Trup med Prisstigningerne, saa kan denne i høj Grad diskuteres. Normalt skulde vi have gaaet i Tarifforhandling nu til Foraaret, men Situationen krævede, at Lønninger skulde ændres, og de mange Ønsker, vi havde paa Hjertet, maatte bortfalde. Det er lykkedes for vore Kolleger i Provinsen at faa deres eget Tarifafsnit, og selv om det ikke er efter Ønske, hvornaar er det det, saa er det trods alt, et Fremskridt for vore Kolleger. Klublivet har i det forløbne Aar haft en Fremgang, idet vi ved flere Besøg paa vore Dagblade, ved Foredrag og Films, har formaaet at samle en stor Del af vore Medlemmer. Vore maanedlige Møder, der nu er henlagt til Forbundets Ejendom i Evaldsgade, har gennemgaaende været godt besøgt. I »Grafisk Teknik« har vi faaet optaget flere udmærkede Artikler, som mange Kolleger med Interesse har læst, og som har dannet Basis for Diskussioner paa vore maanedlige Møder. Et paatænkt Forniklingskursus har vi dog maattet aflyse, men ikke opgivet. Klubbens Arbejde paa det fagtekniske Omraade kan saaledes siges at have været godt. Paa det fagpolitiske Omraade, som ikke er mindst vigtigt, burde der gøres et Stykke Arbejde i det nye Aar, og til dette paakaldes alle Kolleger i vor Branche. Tiderne skifter saa hastigt, og dermed følger nye Arbejdsbetingelser og Arbejdsvilkaar, stadig nye Problemer opstaar, derfor maa det være alles Pligt at deltage i dette Arbejde, thi vi maa stadig styrke vor Medbestemmelsesret og interessere os for vor Organisation og dens Arbejde. Lad denne Henvendelse ikke virke forgæves, men kom frem med de Problemer og Krav, som du i din Ubemærkethed gaar og tumler med, lad os for Alvor sætte ind paa dette Felt til Gavn for vore Medlemmer. Vor Spalte i »Typ.-Tid.« staar til Raadighed hveranden Uge. Den alvorlige Situation, vor Branche er inde i, gør det paakrævet nødvendigt, at vi samles til vore Møder; men er det ikke saadan, naar man kun ser mørke Tider forude, skabes uvilkaarlig Trangen til at samles og drøfte de Problemer, som ligger for og sætte alt ind paa de Omraader, som er nødvendige i den givne Situation. Maatte Aaret, som vi nu er inde i, vende sig til det gode for hele den arbejdende Befolkning, saa enhver finder Beskæftigelse indenfor hver sit Felt; den første Betingelse for at skabe Tryghed og Glæde. —

Indenfor vore Rækker vil vi fortsætte vort Arbejde, Udsigterne til rolige Arbejdsaar er ikke lyse, men ved kammeratligt Sammenhold, ved ærligt, opofrende Arbejde i fælles Interesser vil vi ride denne Storm af, som Aaret 1939 bragte os Stereotypører. *aa. h.*

Besøg paa —

Hvor maa det være dejligt for Sekretæren, Svend Johansen, at arrangere Besøg og Møder for Stereotypørerne, naar han kan skue ud over saa relativt store Forsamlinger, som Tilfældet har været ved de Arrangementer, han hidtil har forestaaet for vor Branche. Paa Trods af forlagte Arbejdstider etc., og i sidste Tilfælde en sibirisk Kulde, der mest af alt drog mod den varme Stue, var Fremmødet ca. 30 pCt. af Branchens Udøvere. Det viser Stereotypørernes Interesse og Aktivitet, skaber Respekt for vor Branche, og efterhaanden kan det maaske ogsaa gavne os paa andre Omraader, hvor vi eventuelt mener os forfordelt.

Lad os fortsætte og, om muligt, øge denne Aktivitet.

— Sidste Aar var vi paa Besøg paa *»Politiken«* og *»Berlingske Tidende«*, og som første Arrangement i det nye Aar Besøg paa *»Social-Demokraten«*. Alle tre Steder blev vi hjerteligt modtaget og havde godt Udbytte af Besøgene.

Man vilde maaske mene, at den Slags Besøg ikke havde stor Interesse, men de tre Besøg har jo vist, at der altid er noget at se, og ikke mindst er det interessant at se, hvilke Vilkaar vort Arbejde maa udføres under de forskellige Steder.

Endnu en Gang: Tak for venlig Modtagelse. *Gus.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Som paa Gutenbergs Tid.

Det er ofte sagt om Haandsætterne og deres Arbejde i Haandsætteriet, at det er »som paa Gutenbergs Tid«. Selvom vi paa samme Maade som da sætter løse Typer sammen, er vort Arbejde og vore Arbejdsmetoder undergaaet meget væsentlige Forandringer.

De moderne Sætterier med deres smaa $^3/_4$ og $^1/_2$-kasser, med Fag saa smaa, at man vanskeligt kan faa Fingrene derned, er en forholdsvis ny Foreteelse. Arbejdet har ogsaa ændret sig. De store Arbejder med megen skær Sats (der betinger de store Sætterkasser) gaar mere og mere over til Sættemaskinerne og Maskinsætternes Omraade. Akcidensarbejdet dominerer stadig mere og mere i Haandsætteriet. De nye Opgaver har vi efter bedste Evne indstillet os paa — forenet det gamle herlige Haandværk med den moderne Tids reklametekniske Krav.

Almindeligvis tager Reklamebureauerne eller en af deres mange Chefer Æren for Tryksagernes gode Udførelse. Det var derfor en Glæde for en Haandsætter i Radioen fornylig at høre Haandsætteren omtalt med Respekt for den store og værdifulde Indsats, han maa

gøre for at skabe den *rigtige* Tryksag. I et Interview forklaredes det Lytterne, hvilken haandværksmæssig, typografisk Viden Haandsætteren maa være i Besiddelse af.

— — —

Men, med de moderne Tider er fulgt moderne Kontrolmidler overfor os Arbejdere. Ved Udfyldelsen af Arbejdssedler og andre nyere »Opfindelser« undersøger man nøje, om Sætteren nu ikke har taget for megen Tid for sit Arbejde.

I mange Tilfælde kan vi bruge vor Tarif som Grundlag for den til et Stykke Arbejde nødvendige Tid. Tarifens Beregningsbestemmelser er den eneste Værdimaaler, vi Haandsættere har — derfor vil vi heller ikke slippe den af Hænde. Men ofte er det med Akcidensarbejder saa at sige en Umulighed at beregne Arbejdets Værdi efter Tarifen. Der maa den anvendte Tid og et Skøn være det afgørende.

Ved Materialemangel (og det er en ikke sjældent forekommende Situation) bliver et Arbejde selvfølgelig dyrere i den Forstand, at det tager længere Tid at udføre. Man skal lede efter Skrift og Streger i Reoler og paa Skibe; naar man finder det fornødne, »plukkes« op og den »staaende« Sats gaar maaske en skønne Dag i »Fisk«. Saa tager det ogsaa længere Tid at istandgøre saadan en Form, naar den atter skal trykkes.

Bogtrykkeren kommer nogen Tid efter med Arbejdssedlerne og kan ikke forstaa, at Arbejdet denne Gang har taget saa mange Timer — det er meget længere end sædvanlig.

Resultatet skal ikke gerne være det, at Sætteren giver Tempoet en »Tand« til. Arbejdets kvalitetsmæssige Udførelse paahviler Sætteren, og skal Tempoet sættes op, sker det paa Kvalitetens Bekostning — maaske kan der ogsaa undværes en Mand (helt eller periodevis), hvad der jo heller ikke er noget særlig heldigt Resultat!

Naar man er undergivet Kontrolsystemer, er det af Vigtighed, at alt Arbejde skrives op. Vel er det ærgeligt at skulle udfylde maaske to—tre Formularer for et Kvarters Arbejde; det kan jo tage næsten lige saa lang Tid at skrive som at udføre det paagældende Arbejde — men det *skal* gøres — det er i vor egen Interesse. Udfyldning af Arbejdssedler maa selvfølgelig kun foregaa i Arbejdstiden. *eh.*

Haandsætternes Landssammenslutning

afholder ordinært Repræsentantskabsmøde *Søndag d. 24. Marts Kl. 14* paa »Den ny Forsamlingsbygning« i Odense.

Foreløbig Dagsorden: 1. Protokol og Beretning. 2. Regnskab. 3. Indkomne Forslag. 4. Eventuelt.

Klubberne kan lade sig repræsentere i Henhold til Lovenes § 6. *Styrelsen.*

Esbjerg Haandsætterklub

afholdt sin ordinære Generalforsamling Lørdag den 27. Januar paa Hotel »Hafnia«. Formanden, *Sigurd Borch*, bød Medlemmerne velkommen. Til Dirigent valgtes *Paul Fjeldgaard*. Sekretæren, *Victor Strand*, oplæste Protokollen som Formanden supplerede i sin Beretning, omtalte Dannelsen af Haandsætternes Landssammenslutning og Arbejdet i den kommende Tid. Klubben havde faaet god Tilslutning fra Haandsætterne i Afdelingen, saaledes at man kunde sige, vi var organiseret næsten 100 pCt. Man vilde i nær Fremtid foretage en Statistik af Haandsætternes Lønninger. Protokol og Beretning godkendtes enstemmigt. — Kassereren, *Robert Bennedsen*, oplæste Regnskabet, der efter et Par Bemærkninger ligeledes godkendtes. — Kassereren, Robert Bennedsen, genvalgtes. Til Sekretær nyvalgtes Axel Schultz, da Strand ikke ønskede at fortsætte. Axel Jensen valgtes til Suppleant. Paul Fjeldgaard genvalgtes til Revisor. — Paa Forslag af Bestyrelsen vedtog man at paabegynde en Studiekreds i »Gennemgang af Tarifen« med *Sigurd Borch* som Leder. Første Studiekredsaften Lørdag den 3. Februar og følgende Lørdage paa Biblioteket. — Generalforsamlingen sluttede med et kammeratligt Samvær. *sig.*

Odense Haandsætterklubs

Vinterudflugt Søndag den 28. Januar havde samlet pæn Tilslutning. Turen foregik pr. Rutebil til Blommenslyst Kro, hvor der tilbragtes en hyggelig Aften med fælles Kaffebord, Taler, Sange, Keglespil, amerikansk Lotteri, Præmieuddeling og Dans. *H.*

Forening for Boghaandværk

meddeler: Ludvig Bødtchers samlede Digte vil blive udgivet af Foreningen og tilsendt Medlemmerne) om kort Tid ved Professor Brøndum-Nielsen. Niels P. Thomsen, Holstebro, skal trykke Bogen.

Antikvarboghandler Arne Stuhr arbejder paa Fortegnelsen over Auktionspriser 1937—39 i Fortsættelse af de tidligere udgivne Hefter.

Endvidere tilsendes Medlemspublikationen »Bogvennen«. For Typografer er Kontingentet Kr. 5,00 pr. Aar.

Angaaende Pristallet

Da Fagforeningslederne for nogle Maaneder siden fik Flertallet af Medlemmerne i Fagforeningerne til at tro, at Arbejderne nu var sikret mod Prisfordyrelse, eller at de i det mindste vilde faa Dækning for Varefordyrelsen, var det ikke helt rigtigt.

Jeg vil lige med tørre Tal vise, hvordan Pristallet har virket og kommer til at virke, hvis Krigen og Prisstigningen fortsættes, hvilket der jo desværre er al Sandsynlighed for.

Punkt 1. Forlægningstillæget, der ved sidste Tarifornyelse blev forhøjet fra 15 til 20 pCt., er nu nede paa 17,6 pCt., altsaa har Bogtrykkerne reddet ca. Halvdelen tilbage her.

Regnestykket ser saaledes ud: Ved Tariffornyelsen var Minimallønnen 67 Kr., 20 pCt. af dette = Kr. 13,40. Efter Pristalsreguleringen er Mindstelønnen ca. 76 Kr., men vi faar stadig Kr. 13,40 i Forlægning, 13,40 er 17,6 pCt. af 76 Kr.

Selve Pristallet giver heller ikke Dækning; regner vi med en Løn paa 90 Kr., Gennemsnitslønnen i København ligger deromkring, ser vi, at Detailpristallet i de 2 Perioder, vi har haft Pristal, er det steget 10,9 pCt., men vi har kun faaet 9,07 pCt. Dækning.

Regnestykket ser saaledes ud: Pristallet er i de 2 Perioder steget 20 Points fra 183 til 203 = 10,9 pCt., vor Løn er steget Kr. 8,16. 8,16 er 9,07 pCt. af 90 Kr.

Efterhaanden som Tiden gaar, og Priserne stiger, vil dette Forhold blive værre, ingen kan sige, hvor stor Prisstigningen vil blive, men med sidste Krig i Erindring, vil det ikke være overdrevent at vente Varepriserne fordoblede, bliver det Tilfældet, vil Manden paa 90 Kr. være spist af med Kr. 164,66, medens man jo maatte vente, at han skulde have 180 Kr. for at dække sit Forbrug; godt 15 Kr. om Ugen til Bogtrykkeren eller Samfundet, hvem det nu er af dem, der putter Gysserne i Lommen.

Forlægningen, som vi havde saa meget Arbejde med at hæve, vil til den Tid være faldet fra 20 til under 10 pCt.

Dertil kommer, at vi stadig er bag efter, og først faar Dækning længe efter at Priserne er steget. Regner vi med en jævn Stigning, har dette Forhold i de sidste 3 Maaneder kostet hver mandlig Arbejder i Faget Kr. 37,12.

Alt i alt kan det siges, at det er nogle kloge Hoveder, der har skaffet os den Pristalsregulering, allerede nu faar Manden med 90 Kr. 1,68 Kr. mindre om Ugen end Pristallet kræver, og som vist bliver det værre endnu.

De danske Fagforeningsledere røgter deres Hverv skidt. 4204 *Georg Mathiesen.*

Betragtninger

Saavel udenrigspolitiske som indenrigspolitiske Begivenheder lægger større Beslag paa vor Interesse, end det almindeligvis under normale Forhold er Tilfældet. Det er et sørgeligt Faktum at konstatere, men Kendsgerningerne siger os det. Et typisk Udslag af menneskelig Egoisme. Bare vi gaar fri, siger man. Begivenhederne i Abessinien, Kina, Spanien, Østrig, Czekoslovakiet og Polen fulgtes vel med Interesse af »Folket«, man havde en vis Medynk med de ulykkelige Mennesker, som blev uskyldige Ofre for disse imperialistiske Overfald, men det kunde vel ikke være anderledes. Man slugte de store, borgerlige Blades Referater og Kommentarer raa, man gad ikke spekulere over *Aarsagerne* og *Følgerne* af disse imperialistiske Krige. Hvad angik det, naar alt kom til alt, os, vi var neutrale, og desuden foregik Myrderierne mange hundrede Kilometer fra os. Vi blev jo ikke direkte berørte heraf.

Stillet overfor disse Kendsgerninger burde man fra Arbejderførernes Side have sørget for Iværksættelsen af et Oplysningsarbejde, som maatte tilsigte at oplyse Arbejderne om de før omtalte Aarsager og Følger af disse imperialistiske Krige. Man blev imidlertid ogsaa her sørgeligt skuffet. Arbejderførerne og de saa højt lovpriste faglige Oplysningsvirksomheder havde andre og mere egoistiske Interesser at varetage. De var egentlig slet ikke saa stærkt interesserede i, at Arbejderne fik rigtig Besked om det storpolitiske Rævespil, der foregik ude i den store Verden.

Den allersidste Tids udenrigspolitiske Begivenheder har imidlertid sat vor hjemlige Propagandamaskine i fuld Gang. Sovjets »Overfald« paa »Finland« har bragt os i betænkelig Nærhed af Farezonen og Interessen for, hvad Udviklingen heraf vil medføre, har pludselig vakt en ikke hidtil konstateret Interesse for Problemerne. Propagandamaskinen var vist ved at gaa over Gevind forleden, thi uden nogen som helst fornuftig Motivering fremsattes paa Rigsdagen en ny Neutralitetserklæring.

Et af de mest haandgribelige Udslag for, at Propagandamaskinen er gaaet over Gevind, er vel nok Finlandsindsamlingerne. Vi læser og hører dagligt sentimentale Beretninger om »gode« Mennesker, som i 20° Frost afører sig deres Klædningsstykker paa Gaden og giver dem til Finlandsindsamlingerne, om Pengematadorer, der skænker Formuer til Finland, om Arbejdernes Indsamlinger o. s. v. Man staar her overfor et grelt Udslag af menneskelig Hysteri, som inderst inde bunder i en vis Egoisme, idet man tror at kunne købe sig fri for Krigens Rædsler ved at ofre en gammel Overfrakke eller ved at give et Par Kroner. Anderledes med Pengematadorene og Højkapitalens Indsamlinger. Her arbejdes bevidst og paa længere Sigt. Flere Millioner Kroner er allerede nu sendt ud af Landet, medens Regeringen laver Rationering af bestemte Varer, fordi Landet ingen Valuta har. Forstaa det, hvo som kan!

— — —

Indenfor vort lille Samfund i Samfundet, Dansk Typograf-Forbund, kan en vis Reaktion spores. Der er visse Tegn i Sol og Maane, som siger, at der vil sker noget. Det er ogsaa stærkt paakrævet. De sidste Aars Begivenheder, og i Særdeleshed Statsovergrebet fra den politiske Fraktion, som det overvejende Flertal af vore Medlemmer støtter sig til, nemlig Socialdemokratiet, har skabt mange knyttede Næver i Bukselommen. Det omtalte Statsovergreb var intet mindre end en Torpedering af dansk Organisationsliv. Vi holder os flydende paa Redningsflaaden endnu, men om det lykkes os at naa Land, kan kun Historien give Svar paa. Det, som vore gamle Kolleger gennem Aartier har kæmpet for, enkelte endda med Livet som Indsats, det allerhelligste, *Strejkeretten*, blev frarøvet os i Løbet af faa Timer — af vore egne Kammerater. Det var, som gik der noget i Stykker i os alle. En Bølge af berettiget Harme skyllede mod Hedtoft-Hansen i Idrætshuset, da han overfor mange af sine Partifæller søgte at rage Kastanierne ud af Ilden. Det lykkedes ikke. Man reagerede, men gik tavse hjem og indsaa det haabløse i at kæmpe mod Overmagten. Men Troen paa Fagorganisationerne som Kamporganisationer var bristet. Mismod og Mistillid bredte sig. Interessen for Organisationslivet svækkedes. Dansk Fagbevægelse var paa Tilbagegang.

Hvad var da Aarsagen til dette? Utvivlsomt vore Lederes politiske Fraternisering med Magthaverne paa Christansborg. De glemte deres fornemste og største Opgave, at varetage *vore fagforeningsmæssige* Interesser. Af tillidsfulde Kolleger i Oppositionen blev de baaret frem til deres nuværende Stillinger, og spændt og forventningsfuldt afventede man Resultaterne. Men ak, Partipolitikernes Fangarme omsluttede dem, og de af dem, som ikke havde det rigtige Partikort, fik hurtigt ombyttet deres. En Stol i Borgerrepræsentationen, paa Rigsdagen, ja, en Ministertaburet, stod og ventede paa dem, hvis de forstod at spille deres Kort rigtigt. For at konsolidere Stillingerne, sørgede man for at oplære unge, skolede Fagforeningsorganisatorer, som skulde sørge for, at Diskussionerne paa vore Generalforsamlinger og Møder fik et *sagligt* Præg. Herved opnaaedes kun den saa ofte omtalte Svigten fra Medlemmernes Side. Kede af at høre paa disse von Thybo'er, som var udset til at skulle »være noget«, blev man hjemme og lod Organisationslivet gaa sin skæve Gang.

Spørgsmaalet om Besættelsen af Arbejdsanviserposten er et tydeligt Udslag af denne Udvikling. Fr. Mehr har gjort sig skyldig i Misbrug af den Tillid, vi har vist ham, ved grov Arbejdsforsømmelse. En saadan Forsømmelse bliver ikke tolereret i private Erhvervsvirksomkeder, og følgelig kan vi ikke tolerere saadanne Foreteelser paa vort Forbundskontor. Ikke desto mindre genopstilledes Fr. Mehr, paa Trods af Styrelsens Beslutning om at afskedige ham. En ren overfladisk Betragtning kan vel udlægges derhen, at Forbundet ikke raader over »kvalificeret Arbejdskraft« i Øjeblikket.

Københavnske Kolleger opstillede jo en halv Snes Kolleger og Provinsen opstillede 3. Aarsagen maa vel nærmere søges i, at en stor Del af Medlemmerne mener at have fundet en passende Lejlighed til at give Styrelsen et Mistillidsvotum ved at genvælge Fr. Mehr. Ganske abnorme Tilstande, som tydeligt understreger, at Medlemmerne har mistet Tilliden til vore Ledere, og som Følge heraf i en Art Desperation vil affyre et Varselsskud. En anden og ikke uvæsentlig Aarsag er af ren psykologisk Art. Fr. Mehrs Popularitet bunder i hans store menneskelige Forstaaelse overfor *alle* Kolleger. Forstaaelsen af at kunne tale med arbejdsløse Kolleger og Forstaaelsen af at kunne opfatte disse Kollegers bitre Syn paa en forkvaklet Samfundsordning og heroverfor give en rent menneskelig og kammeratlig Sympati tilkende. Disse Egenskaber har vejet tungt i Vægtskaalen til Fr. Mehrs Fordel. De her omtalte »Dyder« er man egentlig heller ikke forvænt med at finde hos vore Ledere paa Forbundskontoret. Atmosfæren i saa Henseende er vist velkendt. Man føler sig nærmest som paa et Overretssagførerkontor, hvortil man er stævnet for at have begaaet noget forkert. Der er gaaet Kontorius i Evaldsgade 3. Vi savner *Mennesker.*

— — —

Diskussionerne i »Typ.-Tid.« har i den sidste Tid været temmelig haardhændet mellem de forskellige Fraktionsledere, men de er forhaabentlig alle fremsat af Interesse for vore Interesser. Et Lyspunkt har det været at læse Povl Sjøls glimrende Artikler. De rører en ung Mands dybe, velmente Interesse for Samfundsproblemerne. De er ikke dikteret af snævertsynede, partipolitiske Opfattelser. *De er menneskelige.*

Evan Sonne, 325.

De frafaldne —

Vi sad i et røgfuldt Lokale
og talte om Dage, der gik;
vi drømte og røg af vor Pibe
og lytted til Jazz-Musik.

Vi hørte paa Kvindernes Latter,
men pintes i Hjerternes Dyb
ved Tanken om dem, der har svigtet
vor Sag: De arme Kryb,

som solgte for Rigdom og Penge
hver Arbejders hellige Sag,
og søger med vore Fjender,
at bringe os Nederlag.

Adolph Juliussen.

Københavns Afdeling

Fredag den 23. Februar Kl. 20
Weinolds Selskabslokaler, Nørrevold 23

Præmieuddeling og Udstilling

Grafisk Aarbog og ELgrafiks Konkurrence

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Lærlingen

Emblemet endnu en Gang.

Angaaende det »*smukke*« Københavner-Emblem vil vi for sidste Gang give vor Røst til Kende.

Da Hr. Henry Thejls angreb os for nogen Tid siden her i Bladet ved at meddele, at vi maa have misforstaaet det ærede Medlem af Udtagelseskomiteen, vil vi herved gerne meddele, at der fra vor Side *ingen* Misforstaaelse foreligger. Vi er dog tilbøjelige til at tro, at Misforstaaelsen foreligger andetsteds, som vi tidligere har meddelt.

Bestyrelsen for Nakskov Typograflærlingeafdeling.

Svendborg Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 16. Januar paa Forsamlingsbygningen. Formanden oplæste Beretningen for det forløbne Aar, der godkendtes. Sekretæren oplæste Forhandlingsprotokollen og Kassereren Regnskabet, der begge Dele ligeledes godkendtes. — Derefter var der Valg af Bestyrelse, som kom til at se saaledes ud: Formand Typograf J. Simonsen, Næstformand samt Sekretær Arne Larsen, Kasserer Robert Jensen og et Bestyrelsesmedlem Ole Petersen. Til Revisorer valgtes Jørgen Bødker og Jens Hansen. — Under Eventuelt blev der drøftet forskellige Emner, saasom en ny Ordning af Svendebreveuddelingen, Arrangement af Gaature til forskellige Steder i Omegnen, hvilket overlodes til Ole Petersen at lede, Week-end-Lejr til Sommer, fra Lørdag Aften til Søndag Aften, samt flere andre Ting. — Aftenen sluttede med fælles Kaffebord, hvor Foreningen var Vært.

Lauritz Hansen, Sekr.

Slagelse Lærlingeafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag d. 3. Februar. Beretning, Forhandlingsprotokol og Regnskab godkendtes. Som Formand konstitueredes Thorkil Nielsen, som Sekretær genvalgtes Kaj Hansen, som Kasserer genvalgtes Thorkil Nielsen og som tredie Medlem til Bestyrelsen nyvalgtes Gunni Frandsen. — Det vedtoges bl. a. at oprette en Studiekreds samt at afholde et Møde i Anledning af Bogtrykkunstens 500 Aars Jubilæum. Ligeledes blev det vedtaget at udarbejde Udkast til nye Love, som skal indsendes til eventuel Vedtagelse i Hovedafdelingen. Aftenen sluttede med fælles Kaffebord og kammeratligt Samvær. *K. H.*, Sekr.

Odense Lærlingeafdeling

Lørdag den 17. Februar afholder vi vor aarlige Vinterfest, der ligesom sidste Aar afholdes paa Park Hotel. Der bliver som Indledning opført en straalende, vittig Revy, forfattet af »Pjevs« og Friis, hvor bl. a. den landskendte »Lindy Terzet« medvirker sammen med andre kendte Odenseanere. Efter Revyen bliver der spillet op til Dans, og Deltagerne kan, naar de vil, »hæve« en Kop Kaffe i Restaurationen. For hele denne Festaften kan Medlemmerne købe Billetter til Kr. 1,50 Stykket, der faas hos Bestyrelsen. Billetsalget slutter Fredag Aften den 16. Da der begyndes præcist, bedes Medlemmerne møde i god Tid. Vel mødt. *H. J.*

Landssammenslutningen af Maskinsættere

Sjællandskredsen

Instruktionsmøde

afholdes i **Roskilde** *Søndag d. 3. Marts Kl. 10¼*
»Roskilde Tidende«s Maskinsætteri

C. Norland, København, instruerer ved Maskinen

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

18. December 1939. Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn den 12. December. — Den vedrørende Forstaaelsen af Overenskomsten med Papirvarefabrikanterne for Voldgiftsretten indbragte Sag (Virksomheder med kun een ved mekanisk Kraft dreven Presse) var afgjort ved Kendelse, der giver vor Forstaaelse Medhold. — K. B. har nu tiltraadt, at saadanne unge Svende (Sættere), som ved Tarifens Fornyelse i Foraaret 1939 stod i Arbejde 1. Svendeaar paa Lærestedet, og som da fik i Lønforhøjelse den 2-Krone, som ekstraordinært gaves til Sættere med 75 Kr. og derunder, ved det første Svendeaars Udløb, da Minimallønnen stiger med 5 Kr., skal beholde den nævnte 2-Krone som personligt Tillæg. — Med K. B. er aftalt, at under Afspasering erholdes det Dyrtidstillæg, der paa Afspaseringstidspunktet er gældende, uanset hvor stort eller lille Tillægget maatte have været — eller maatte blive — paa det Tidspunkt, selve Overarbejdet fandt Sted eller finder Sted. — Nyoprettet Trykkeri har efter Anfordring stillet begrænset Sikkerhed for, at Arbejdslønninger vilde være tilstede. — Refereredes et rejst Spørgsmaal om Uddannelsesmulighederne for Stereotypører i et bestemt Firma; ikke Basis for Indsigelse. — Refereredes et af et mindre Firma rejst Erstatningskrav mod en Trykker for en beskadiget Diegel; Sagen har medført, at vi har bedt Fabrikstilsynet tage sig af visse Maskiners Tilstand; Erstatningskravet er trukket tilbage. — Et for nogen Tid siden af et Firma mod nogle Trykkere rejst Erstatningskrav for makulerede Tryksager er trukket tilbage under Hensyn til de Vilkaar, under hvilke Arbejdet var udført. — Lille Firma har beskæftiget en Kvinde gennem nogen Tid paa Halvdagsarbejde; Bod 150 Kr. — Refereredes Mægling angaaende en Faktors tekniske Arbejde; det var tilkendegivet Faktoren, at han maatte begrænse dette; samtidig havde vi rejst Krav om at faa Svendelønningerne reguleret opad, hvilket nu syntes at blive imødekommet med 2—3 Kr. ugentlig for Halvdelen af Personalet. — Behandledes under Parternes Nærværelse Klage over en Faktor, der er Medlem af Forbundet; Drøftelsen sluttede med, at Styrelsen henstillede til Parterne at bestræbe sig paa at komme i godt Samarbejde, og Parterne gav Tilsagn om at medvirke i saa Henseende. — Refereredes manglende Del af Forlægningstillæg; Differencen efterbetalt hertil. — Refereredes Henvendelse til Fabrikstilsynet om at kontrollere visse Forhold. — Refereredes Henvendelse fra et Personale om at medvirke til forlænget Opholdstilladelse for en tysk Statsborger, hvis Oplæring af danske Arbejdere i Specialarbejde maatte antages at betyde forøgede fremtidige Beskæftigelsesmuligheder for danske Arbejdere. — Refereredes en Overarbejdssag. — Godt 25 pCt. af de ledige Medlemmer har i Løbet af en Uge tilkendegivet Ønske om, at et særligt Lokale bliver stillet til Raadighed i vist Omfang; Lokale er derefter lejet i Rømersgade 22 hver Mandag og Onsdag Kl. 13—16. — Cirkulærer vedrørende Bidrag til Dansk Blindesamfunds Københavns-Kreds og 1937-Komiteen (Juleindsamling) henlagdes. — Cirkulære fra »Folke-Ferie« refereredes. — Sager angaaende hvilende Ret og Ekstrahjælp behandledes. — Ejeren af vort tidligere Sommerhus i Høve ønsker nu at indfri Restgælden, Kr. 5,588,00. — Paa Grundlag af de i sidste Møde oplyste Forhold rejste et Medlem en Debat om Arbejdsanviservalget og Fr. Mehrs Kandidatur; man var i Styrelsen stort set enige om, at Mehr burde ophøre at være Medlem af Styrelsen, men da Mehr ikke havde taget Hensyn til vor forrige Henstilling om at undlade at modtage Kandidatur, ønskede man ikke at gøre flere Henstillinger til ham. — Mødet hævet.

15. Januar. En Begæring, underskrevet af et Antal Medlemmer, om ekstraordinær Generalforsamling angaaende forskellige Spørgsmaal i Forbindelse med Valget af Arbejdsanviser var modtaget; i Henhold til Lovenes § 26 vedtager Styrelsen at indkalde Generalforsamlingen en Hverdagsaften med Dagsorden: Drøftelse af Arbejdsanviser-Spørgsmaalet. — Den 10. Januar var holdt et Møde for arbejdsløse Medlemmer med Hovedkassereren som Foredragsholder (en instruktiv Gennemgang af vore Understøttelses-Satser og -Vilkaar. — I Voldgiftssagen angaaende Maskinsætteres Beskæftigelse ogsaa i Haandsætteriet (Berlingske Tidende) var faldet Kendelse, der gaar vort Synspunkt imod. — Refereredes afholdt Møde med Papirvarefabrikanterne angaaende forskellige Firmaer samt indgivne Klager til Den faste Voldgiftsret. — Refereredes Mæglinger angaaende en Opsigelse i et Personale, der har særlig Anciennitetsaftale; Sagen synes at kunne bilægges. — I et Firma var aftalt en Gratialeudbetaling til nogle Trykkere i Stedet for en begæret Lønforhøjelse; ved Mæglingsaftale mellem Organisationerne var det fastslaaet, at »Aflønningsmaader som den heromhandlede ikke iøvrigt kan anses forenelig med Tarifens Forudsætninger for Lønudbetaling, hvorfor lignende Aflønningsform ikke vil kunne gentages«. Gratialet udbetales saa iøvrigt efter Tilsagnet. — Refereredes Optagelse af nogle Trykkeriarbejdere ved specielt Arbejde. — Refereredes Antagelse af en overtallig Trykkerlærling; Lærlingen atter fratraadt. — Det for Socialministeriet indbragte Spørgsmaal om Lærlinges Overarbejde er af Ministeriet foreløbig henvist til Forhandling mellem Hovedorganisationerne. — Refereredes Sager om forlænget Opholdstilladelse. — Refereredes mindre, men noget indviklet, Lønspørgsmaal vedrørende en midlertidigt ved Slibning beskæftiget Trykkeriarbejder. — Refereredes et Afskedigelsesspørgsmaal. — Da det har vist sig, at ikke alle Firmaer eller alle Medlemmer har forstaaet, at Feriebøger og -Mærker skal være de for Bogtrykfaget autoriserede (og ikke Postvæsenets Bøger og Mærker), er dette nu nærmere indskærpet gennem »Typ.-Tid.« — En Inkassator i et Personale har forbrugt en Del af Kontingentmidlerne; han er indgaaet paa en Afvikling inden vis Tidsfrist; skulde Afvikling ikke ske som aftalt, tages Sagen op paany; den paagældende vil ikke mere kunne betros Inkassatorhverv. — Et Medlem søger Dispensation til at arbejde den halve Dag for at kunne gennemføre Studium; da Personalet det paagældende Sted har udtalt sig imod Dispensation, mener Styrelsen ikke at kunne meddele saadan. — Hilsen fra Malmö Afdeling overbragtes. — Ved Maskinsætterprøverne den 19. December og 9. Januar har ialt 11 Kolleger bestaaet Prøven. — To Medlemmer søger under ganske særlige Omstændigheder Dispensation til Uddannelse som Maskinsættere paa delvis andre Vilkaar end i Tarifen fastsat; imødekommes. — D. U. I. Københavns-Kredsen bevilges 100 Kr. — Kollegial Klage over et Medlem af Styrelsen (Aage Zuschlag) var modtaget; hverken ved Formandens Behandling af Sagen eller ved den af Personalets Tillidsmænd foretagne Undersøgelse havde Klagen kunnet godtgøres; det maatte antages, at Klageren led af visse Vrangforestillinger, og at nogle personlige Sammenstød havde faaet ham til at mene sig forfulgt og forurettet; Zuschlag udtaler, at kun fordi Klageren er et sygt Menneske, der lider af Forfølgelsesforestillinger, vil han undlade at kræve ham til Regnskab for sine Beskyldninger; Sagen henlægges. — Sager angaaende hvilende Ret og Ekstrahjælp behandledes. — Mødet hævet.

Trykkerafdelingen i København

Instruktion ved Eickhoff-Automaterne

Torsdag den 22. Februar Kl. 20

Tirsdag den 27. Februar Kl. 20

Eickhoffs Maskinfabrik, Vesterbrogade 97

Hvert Hold faar 2 Timers Instruktion.

Adgangskort à 50 Øre til Instruktionerne faas hos *Lundin.*

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Nær og Fjern

70 Aar. Paa Søndag, den 18. Februar, fylder Faktor *J. N. Jepsen*, Ringkøbing Amts Dagblad, 70 Aar. Jepsen, der har lært i Kolding, begyndte sin Løbebane som Faktor i Holbæk 1896, og her var han bl. a. Læremester for nuværende Overborgmester Viggo Christensen. Siden 1. Februar 1905 har Jepsen været Faktor ved Ringk. Amts Dagblad, og gennem de mange Aar er det adskillige Typografer, der har arbejdet her, og alle har de lært Jepsen at kende som en dygtig Fagmand, en elskværdig Arbejdsleder og et reelt Menneske helt igennem. — Til Lykke! —*n.*

Feriebøgerne, som skal være de for *Bogtrykfaget* autoriserede, skal forsynes med *Feriemærker*, naar en Arbejder *fratræder* en Plads, og Bogen skal da udleveres den fratrædende Arbejder sammen med Arbejdslønnen. Husk derfor at have *Feriebøgerne* med og giv dem til Principalen *Dagen før Fratrædelsen*, saa han kan faa Tid til *Indklæbningen af Mærkerne*, saa er man fri for at skulle eftersende med Posten eller »komme igen i Morgen og hente Bogen«. *Sigv. Hellberg.*

Instruktion for Maskinsættere holdes paa Søndag Kl. 14 i Aalborg Stiftstidendes Maskinsætteri. Instruktør: *William Andersen.* Senere kører *Svend Johansen* et Par Maskinsætterfilm.

Kvinderne i København erindres om Mødet paa Onsdag, hvor *Sigv. Hellberg* taler. Se Annoncen.

Ved en Fejltagelse er der i Annoncen i sidste Numer angaaende Besøg paa »Aalborg Stiftstidende« kommet til at staa 6. Kreds i Stedet for 5. Kreds. Fejlen gentages i dette Numers Branchespalte. Vi beklager Fejlen, og haaber Kollegerne kan finde ud af, at Mødet i Aarhus er for 6. Kreds' Medlemmer og Mødet i Aalborg er for 5. Kreds' Medlemmer (Nordjylland).

CYGUSPOSA-Festen. Sjældent har vel nogen Forening været ude for større Vanskeligheder ved Festarrangement end dem, »Cygusposa« kom ud for Fredag den 9. Februar ved Restriktionerne. Alt var tilrettelagt. — En eventuel Aflysning paa det Tidspunkt vilde betyde en stor økonomisk Lussing; der var intet Valg, vi maatte gennemføre Festen.

De fleste Kolleger er jo paa en eller anden Maade knyttet til en af de 4 Foreninger, og er ikke interesseret i at disse skal faa »Lussingen« — tværtimod. Derfor skal der her rettes en Opfordring til Kolleger om at købe Billetter til i Morgen Aften.

Skulde der blive givet Dispensationer, kan vi maaske være sammen et Par Timer mere, men det kan vi tale om paa Festaftenen. — Støt en god Sag — Køb en Billet — Faa en glad Aften. *Optimisten.*

Finlands-Indsamlingen (Kvitterings-Liste Nr. 6). Jeg har yderligere modtaget: Liste Nr. 1824 (Aller) Kr. 53,00, Liste 5616 (Rud. Olsen) Kr. 7,00, Liste 19 (Rønager) Kr. 4,00, Liste 28 (Kruckow-Waldorff) Kr. 11,00, Liste 32 (Klostertrykkeriet) Kr. 18,50, Liste 33 (Ejler Ejlersen) Kr. 12,00, Liste 35 (Nordisk Bogtr.) Kr. 10,40, Liste 36 (Prov.bl.' Ster.) Kr. 10,00, Liste 37 (Aug. Johansen) Kr. 9,00, Liste 39 (I. P. Jensen) Kr. 30,50, Liste 41 (Siems) Kr. 2,00, Liste 42 (Martved) Kr. 3.00, Liste 43 (Skou & Madsen) Kr. 4,50, Liste 44 (Petri) Kr. 20,00, Liste 48 (Bruun & Co.) Kr. 12,00, Liste 50 (Hans Jørgensen) Kr. 6,25, Liste 4250 (H. P. Hansen) Kr. 32,00, Liste 5615 (P. Hansen) Kr. 22,00, Liste 1868—71 (Egm. H. Petersen) Kr. 184,50. Ialt Kr. 451,65.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 4.419,82.*

København, den 12. Februar 1940. *Sigv. Hellberg.*

Til Finlands-Indsamlingen er endvidere indkommet følgende Bidrag: Esbjerg 88,00, Frederikshavn 35,00, Løgstør 10,00, Nakskov 90,75, Nyborg 36,00, Skive 46,50, Stege 22,00, Svendborg 102,00, Thisted 36,50. — Tilsammen Kr. 466,75.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 2,941,00.*

København, den 13. Februar 1940. *Ths. Pedersen.*

Paaske-Rejser. »Folke-Ferie« arrangerer forskellige Paaskerejser. Alle Oplysninger faas i »Folke-Ferie«s Bureau, Frederiksborggade 42 (Telefon 2617).

I Norge har Regeringen stillet Forslag om en Værneskat, d. v. s. en Skat til Dækning af de ekstraordinære Militærudgifter, som Skrækken for Russerne har foraarsaget. Skatten paalignes kun de Indtægter, der ligger over 5000 Kr. aarlig. Lad os haabe, naar Regningen paa de ekstraordinære Militærudgifter bliver præsenteret her hjemme, at det ogsaa her bliver dem med de store Indtægter, der kommer til at betale.

Moderne Demokrati. Det svenske Politis Indtrængen i Kommunisternes Bladredaktioner og private Hjem minder vel meget om Diktatorernes Metoder over for deres politiske Modstandere. Det er just ikke den Slags Handlinger, der skaber Sympati for *Demokratiet.* Men det er god Agitation for — Kommunisterne.

Det hænder endnu, at man blandt dem, der sidder paa Flæsket, kan høre Udtalelser om, at de arbejdsløse ikke *vil* arbejde. Efter at det er konstateret, at ikke mindre end 8000 arbejdsløse har meldt sig til Civilarbejde i Finland, maa denne Plade nu tages ud af Grammofonen.

Rettelse. I meddelelsen om de norske typografers dyrtidstillegg hadde det innsneket sig en feil.

Også settersker, trykkersker og mannlige hjelpearbejdere og assistenter med over 4 år i faget fikk kr. 6,00 pr. uke i tillegg. *B. F—m.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser osv., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

6. Februar: Aabenraa 500,00, Hobro 300,00, Horsens 1000,00, Odder 250,00, Randers 500,00; 7. Februar: Nyborg 300,00, Sønderborg 500,00; 8. Februar: Grenaa 300,00, Haderslev 300,00, Lyngby 200,00; 9. Februar: Silkeborg 500,00, København 20,000,00; 12. Februar: Varde 500,00; 13. Februar: Roskilde 500,00.

København, den 13. Februar 1940. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Axel Emil Wiborg, udl. 6. 2. 40 hos Justesen (arb. s. St.), Trykker Bernt Dahlberg, tidl. Medlem (Hertz), Paal. Grethe Helene Berg, udl. 11. 2. 40 hos Stender (arb. s. St.).

Cykleklubben Gutenbergkoret Sportsklubben Sangforeningen

CYGUSPOSA

I Morgen Aften

Bemærk: Kl. 19.30

KONCERT OG BAL

i Tivolis Koncertsal

Billetpris: Koncert og Bal
Kr. 1,50

Restriktionerne paabyder
Lukketid Kl. 24

Billetter kan erholdes hos:

Henning Jensen, Ellebakken 13, Hellerup, Telefon Helrup 2725.
Jul. Nielsen, Markskellet 13 St., Vanl.
Udo Poulsen, Sigerstedsgade 9, Vesterbro, Telefon Vester 5159 y.
Oskar Jensen, Struensegade 37, Nørrebro, Telefon Nora 266 u.
Otto Nielsen, Sneppevej 11, Nørrebro.
Rud. Johansen, Johan Kellersvej 39, Vesterbro, Telefon Vester 5114 u.
samt paa Forbundskontoret, Evaldsgade 3, Nørrebro. Telf. Ctr. 4331.

Herning: Sætter Johannes Bendixen, udl. 1. 2. 40 hos Bernh. Jensen, Ikast. Hjørring: Sætter Børge Hjort Pedersen, udl. 1. 2. 40 i Vends. Tid.

Tiltraadte

København: 5567 Jørgen Rasmussen fra Rejse (arbl.), 7862 Kjeld Magnussen fra Rejse (arbl.), 1399 John Nielsen fra Rejse (Dyva & Jeppesen), 5842 Svend Christensen fra Nykøbing F. (arbl.), 7792 Helmuth Petersen fra Køge (arbl.).

Herning: 5429 Viggo Rahbech (arbl.). Slagelse: 3959 Carl Ove Poulsen (Gutenberg-Trykkeriet). Vejle: 6060 Hans Chr. Sørensen (Bundgaard Andersen).

Fratraadte

København: 7792 Helmuth Petersen til Køge i Pl., 5368 Egon Christensen til Dansk Arb. Forb., 1521 Sv. Mikkelsen paa Rejse, 6499 Sv. Jørgensen paa Rejse, 5897 Hans Schrøder paa Rejse, 7288 E. Camin paa Rejse.

Hillerød: 6446 Leif Petersen til Kalundborg (arbl.), 6505 Andreas Nissen til Ribe (syg). Kolding: 2844 Viktor Christensen paa Rejse. Nakskov: 3959 Carl Ove Poulsen til Slagelse i Pl. Ringsted: 6739 Jørgen Fischer paa Rejse. Slagelse: 7863 Geert Illemann-Larsen til København (arbl.).

Udmeldte

København: 51 A. Kjerrumgaard (fratraadt Faget), 5405 Ingolf Jørgensen (fratraadt Faget).

Død

København: 1515 Hans Rugh.

Udslettede med Restance

København: 3480 Sætter Svend Rasmussen (Calberg), 1374 Sætter Ludvig Hansen (Hansons Stempelfab.), 995 Sætter H. Jørgensen (Nord. Bogtr.), 381 Sætter A. Daldorff (Bording), 4151 Trykker Knud Larsen (Bording), 4217 Trykker Børge Sørensen (Bording), 3254 Hj.arb. Hjalmar Jørgensen (Philipsen & Co.), 5366 Hj.arb. K. Madsen (Dyva & Jeppesen), 5571 Hj.-arb. Otto Petersen (Dyva & Jeppesen).

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 14. Marts 1940, Kl. 20, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

RELIEF
Corps 20—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

ØNSKER DE
at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring** — Ugentlige Præmier fra **10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps 10 Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 8 *København den 23. Februar 1940* *67. Aargang*

Forbundsstyrelses-Møde

holdtes Torsdag den 15. og Fredag den 16. Februar 1940. Formanden, *K. A. Jørgensen*, aflagde Beretning for Tiden siden sidste Forbundsstyrelsesmøde. Beretningen drejede sig i det væsentligste om Arbejdsanviser-Valget og de forskellige Forhold omkring dette Valg. Mehr var genvalgt, og dette var meddelt ham pr. Brev, idet man samtidig havde spurgt Mehr, hvornaar han kunde tiltræde. Fra Mehr havde Formanden faaet en Skrivelse med Meddelelse om, at han kunde tiltræde ca. 1. Maj. Mehr havde dernæst rejst Spørgsmaalet om sin lønmæssige Stilling til dette Tidspunkt og krævet fuld Løn ogsaa under sin Fraværelse. — Formanden vilde mene, at Mehr var nyvalgt og ikke genindsat i Stillingen som Arbejdsanviser, og at der derfor kun kunde blive Tale om Løn fra det Tidspunkt, da Mehr tiltræder.

C. O. Madsen foreslog, at der indkaldtes til et ekstraordinært Delegeretmøde, idet han ikke kunde erkende, at der fra Forbundsstyrelsens Side var begaaet Uret mod Mehr.

Sigv. Hellberg mente ikke, at Forbundsstyrelsen havde faaet et Mistillidsvotum, idet der baade i 1. og 2. Omgang havde været stort Flertal for de andre Kandidater og i sidste Omgang afgjordes Valget bl. a. ved, at Københavnerne opagiteredes mod at stemme paa en Provinsianer. — Hellberg ankede over Redaktionen af »Typ.-Tid.«; det voldte ofte Vanskeligheder at faa organisatorisk Stof placeret i Bladet, medens personlige Overfald syntes at favoriseres. Iøvrigt burde Bladet ikke ligefrem systematisk redigeres i Uoverensstemmelse med Flertallet af Medlemmernes politiske Mening.

Fr. Nielsen benægtede Hellbergs Paastand om at have vanskeliggjort organisatorisk Stofs Optagelse i Bladet. Han stillede Forslag om, at Mehr fik Løn fra den Dag, han var valgt, evt. i Forbindelse med Sygeunderstøttelse.

Fr. Mehr redegjorde for sit Syn paa Sagens Udvikling. Naar han ikke havde trukket sin Kandidatur tilbage, var det bl. a. fordi Københavns Afdelings Styrelse havde rejst nye Spørgsmaal, der ikke var Afskedigelsesgrunden vedkommende og han derfor hellere vilde have rent Bord med det samme, idet disse Spørgsmaal ellers vilde hænge over Hovedet paa ham.

Aage Larsen beklagede, at Fr. Mehr kom med Udtalelser om, at »han vidste noget«, naar han ikke sagde, *hvad* det var, han vidste. — Ang. »Typ.-Tid.«s Redaktion vilde Aage Larsen sige, at han var tilfreds med denne.

O. A. Lundin mente, at Redaktionen af »Typ.-Tid.« ved Bladets Surhed var Skyld i den uheldige Mentalitet, der herskede i Organisationen. Troede ikke, det var klogt at rejse Diskussion om et saa rent juridisk Spørgsmaal, om Mehr skulde have Løn; det er bedre at betale uden denne Diskussion.

H. A. Hansen var forbavset over, at man efter Forbundsstyrelsens *eenstemmige* Beslutning kunde se enkelte Forbundsstyrelsesmedlemmer forlade denne Beslutning og anbefale Fr. Mehr til Nyvalg paa Københavns Afdelings Generalforsamling.

Johs. Larsen mente ikke, Forbundsstyrelsen havde lidt et Nederlag; den havde gjort, hvad den skulde gøre i denne Sag.

Chr. B. Petersen spurgte, om der var gjort noget for at skaffe et Dyrtidstillæg til Fagets Lærlinge.

Formanden besvarede Spørgsmaalet om Dyrtidstillægget til Lærlingene: Der var forhandlet om dette i det faglige Udvalg, men Spørgsmaalet er henvist til Forhandling Organisationerne imellem. — Spurgte Fr. Mehr, hvad han mente med sine Udtalelser om, at ogsaa andre Funktionærer havde begaaet Ting, der paa et eller andet Tidspunkt kunde bruges mod dem paa en perfid Maade.

Fr. Mehr replicerede til de faldne Udtalelser og gik især ind paa den Omtale, hans Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 3/1940 havde faaet. — Hvis jeg efter endt Rekreation paany skulde forsømme mit Arbejde, skal man ikke faa noget Besvær med at faa fjernet mig. Saa megen Ære har jeg i Livet. — Jeg har ikke vist Mistænksomhed mod Forbundsfunktionærernes Hæderlighed og ikke agtet at give Udtryk for nogen saadan. Der ligger ikke i mine Ord nogen Art af Beskyldning mod Forbundets Funktionærer for Misforhold af nogen Art. (Disse Udtalelser har Fr. Mehr godkendt som de staar her. Sekr.).

P. Hansen: Vi kunde i Hovedbestyrelsen kun fastholde den tagne Beslutning vedr. Mehr. — »Typ.-Tid.« burde ogsaa være en Støtte for vore Tillidsmænd i deres Arbejde; de maa nu slaas paa to Fronter.

I Diskussionen deltog iøvrigt *Axel Jensen, N. Chr. Andersen, Ths. Pedersen* og *Werner Helmert.*

Ved de følgende Afstemninger fik C. O. Madsens Forslag om Indkaldelse af ekstraordinært Delegeretmøde 8 Stemmer, 12 stemte imod og 3 stemte ikke; Forslaget om at udbetale Fr. Mehr Løn fra den Dag, han var valgt, fik 13 Stemmer, 4 Stemmer var imod, 6 stemte ikke.

Derefter godkendtes Beretningen eenstemmigt.

Formanden redegjorde for et Møde, der var afholdt angaaende Matteottifonden. For at skaffe Midler til Arbejdet, anmodede man Organisationerne om at yde 25 Øre pr. Medlem, indtil der paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling kan træffes en Ordning, der kan holde uden stadige Bevillinger. — Efter Udtalelser af *Ths. Pedersen* og *Aage Larsen*, vedtoges det eenstemmigt at bevilge 2000 Kr.

Angaaende det af Delegeretmødet besluttede Udvalg til Behandling af Forbundsstrukturen m. v., foreslog *Formanden*, at vi nu valgte Udvalget. Efter Udtalelser af *Ths. Pedersen, Sigv. Hellberg, Axel Jensen* og *Johs. Larsen*, valgtes følgende Kolleger til Udvalget: *K. A. Jør-*

gensen, O. A. Lundin, Svend Johansen, Sigv. Hellberg, Ths. Pedersen, Alfrida Andersen, Fr. Nielsen, Fr. Mehr, N. M. Nielsen, Chr. B. Petersen, Ella Nielsen, V. Willadsen, Axel Jensen, Georg Andersen, Paul P. Pedersen, N. Th. Svendsen, Aage Zuschlag, alle København, *Vald. Nielsen, C. O. Madsen, Hans Hansen,* alle Odense, *Aage Larsen,* Aarhus, *Martin Sørensen,* Aalborg, og *H. A. Hansen,* Slagelse.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Gutenberg-Jubilæet. *Formanden* redegjorde for Forhandlinger, der var ført med Bogtrykkerorganisationerne, Journalist- og Forfatterforeninger og Biblioteker om at fejre 500-Aaret for Bogtrykkunstens Opfindelse. Der var nok Interesse for et Arrangement, men ikke i det Omfang, vi oprindelig havde tænkt. Forretningsudvalget havde desuden behandlet Spørgsmaalet om visse Arrangementer indenfor Forbundet, og der forelaa nu et Forslag.

Svend Johansen forelagde dette Forlag, der byggede paa 10 store Sammenkomster Landet over, med Udstillinger, Reklame for Faget, en Gutenberg-Bog til hvert Medlem samt (med Støtte af Fonds) Udgivelse af visse nærmere angivne Bøger. — Der førtes en gennemgribende Diskussion om Forslaget, hvorefter hele Sagen paany henvistes til Forretningsudvalget, der sender et nyt Forslag til Forbundsstyrelsens Godkendelse og paafølgende Urafstemning.

Punkt 5 paa Dagsordenen var Arbejdsløshedsunderstøttelsen (i Forbindelse med eventuel Kontingentforhøjelse). — *Formanden* redegjorde for den Ordning, der var truffet m. H. t. Dyrtidstillæg til Understøttelsen af Hjælpekassen; mente at Tiden nu var inde til at foretage Ændringer, saa det blev Arbejdsløshedskassens Understøttelser, der forhøjedes. — *Ths. Pedersen* redegjorde for Kassernes Stilling i Dag. Ikke alene af Hensyn til Hjælpekassens Økonomi, men ogsaa af Hensyn til de Kolleger, der skal have Udbetaling af Fortsættelseskassen, er det nødvendigt, at vi gaar over til den glidende Skala i Arbejdsløshedskassen. Dette vil betyde en Kontingentforhøjelse paa 45, 35 og 25 Øre for henholdsvis helt-, delvis- og halvtbetalende. — Paa Foranledning af Kassereren i Aabenraa Afdeling, henstiller Forretningsudvalget, at Skæringsdagen for Udbetaling af Brændselshjælpen flyttes til 16. Februar, og at de Medlemmer, der paa denne er ledige og ikke fik Brændselshjælp i Januar, kan komme i Betragtning, naar de opfylder Betingelserne om 90 Dages Ledighed indenfor de sidste 12 Maaneder.

Efter en Diskussion vedtoges Forslaget om Brændselshjælpens Udvidelse samt Forslaget om Overgang til den glidende Skala i Arbejdsløshedskassen; da det sidste Forslag medfører Kontingentforhøjelse, skal det til Urafstemning. — Endvidere vedtoges følgende Udtalelse, stillet af *Sigv. Hellberg:*

Forbundsstyrelsen henstiller til Socialministeren at søge Adgangen til at anvende Fortsættelseskasserne som Understøttelsesorganer lempet samt at søge de gældende Reguleringsbestemmelser lempet, under Hensyn til de ekstraordinære Prisstigninger.

Et Forslag fra *Fr. Mehr* om at forhøje Supplementsunderstøttelsen af Hjælpekassen med 25 Øre pr. Dag forkastedes.

Et andet Forslag af *Fr. Mehr,* gaaende ud paa 1. Marts at udbetale en Dyrtidshjælp til alle arbejdsløse (25 Kr. til Forsørgere og 20 Kr. til alle andre), forkastedes.

(Dagen efter Forbundsstyrelsens Møde erfaredes det, at Socialministeren agter at forelægge Lovforslag om ændrede Reguleringsbestemmelser og en særlig Brændselshjælp til arbejdsløse, hvorfor vi maa udskyde Afgørelsen af dette Spørgsmaal. Sekr.).

Formanden foreslog, at den samme Dyrtidsregulering, som fra November blev gældende i Faget, betragtes som gældende for Redaktøren, fastlønnede Tillidsmænd og ansatte. — Dette Forslag vedtoges.

Under Eventuelt rejste *Martin Sørensen,* Aalborg, og *N. Chr. Andersen,* Kolding, et Par lokale Spørgsmaal. Disse besvaredes af *Ths. Pedersen.* *sj.*

Et Mistillidsvotum

Tre Gange i Træk har Medlemmerne klart tilkendegivet, i hvilken Retning de ønskede Arbejdsanviserspørgsmaalet løst, og skønt dette Valg ikke faldt ud som Styrelsen ønskede, maa det forventes, at det dog maa blive til Gavn for Fag og Folk.

For Styrelsen er dette Valg i særlig Grad bemærkelsesværdigt derved, at den trods en ihærdig Kamp, baade i Skrift og Tale, ikke formaaede at finde Gehør for sin Opfattelse af Spørgsmaalet, og særlig for Forbundets Formand, K. A. Jørgensen, der jo meget kraftigt gik ind for Styrelsens Beslutning om Afskedigelsen, maa Valgets Resultat være en bitter Pille at sluge.

Da hele Tendensen i de foretagne Afstemninger er gaaet i Retning af at give Styrelsen et Mistillidsvotum, er der skellig Grund til at spørge, om Styrelsen og Forbundets Formand i det hele taget nyder den Tillid blandt Medlemmerne, som er en bydende Nødvendighed for at skabe det bedst mulige Samarbejde og de størst mulige Resultater. Dette synes at være noget tvivlsomt, og det vilde derfor ikke være urimeligt, om Medlemmerne blev stillet overfor Spørgsmaalet om Nyvalg til Styrelsen. At enkelte af Styrelsens Medlemmer har en Opfattelse i denne Retning, tyder da ogsaa denne Udtalelse paa, som et af dens Medlemmer fremkom med paa Generalforsamlingen, da han fremhævede, at han ikke havde »Beg paa Halen«, men der forlyder dog intet om, at han endnu har draget Konsekvensen af Valgets Resultat.

— — —

Fr. Mehr har ganske Ret i sine Betragtninger om Sigv. Hellbergs Giftigheder, thi den Udtalelse, som Generalforsamlingen sanktionerede, behøvede ikke nogen personlig Tilføjelse af vor Lokalformand, hvis Anseelse ikke havde lidt nogen Skade ved, at hans personlige Bemærkninger var udeladt.

Forøvrigt er der noget paafaldende ved Hellbergs Udtalelse om, at den afsendte Skrivelse med hans *private* Bemærkninger er »afsendt med Forretningsudvalgets Bemyndigelse«. Lad være, at det nævnte Udvalg kan optræde som Censor af Hellbergs *private* Skrivelser, hvis det er nødvendigt, men nogen særlig Kompetence til at sanktionere, hvad en Generalforsamling bliver enig om, har dette snævre Udvalg jo ikke.

Den 11. Februar 1940. *Vald. Pedersen.*

Dansk Typograf-Forbund

Brændselshjælp

Foraarsaget af de vanskelige Brændselsforhold blev Vinter-Udbetalingen af *Brændselshjælp til arbejdsløse* som bekendt rykket 2—3 Uger frem til 26. Januar d. A., og omend dette fra alle Sider er blevet paaskønnet, er der dog ogsaa overfor Forbundets Ledelse blevet fremhævet, at ved den tidlige Udbetaling kan enkelte Kolleger være blevet afskaaret fra at faa Hjælpen, idet de ikke paa et saa tidligt Tidspunkt opfyldte Betingelsen om de 90 Dages Ledighed, medens de muligvis ved Udbetaling nogle Uger senere vilde have været berettiget.

Forbundsstyrelsen har i sit Møde den 16. ds. vedtaget at imødekomme dette Synspunkt, saaledes at der den 23. Februar udbetales Brændselshjælp til de *arbejdsløse*, der den *16. Februar* havde haft *90 Dages Ledighed indenfor de sidste 12 Maaneder fra denne Dato*, og som *ikke pr. 26. Januar eller senere har oppebaaret Brændselshjælp.*

Reglerne og Udbetalingens Størrelse er iøvrigt som for Brændselshjælpen i Januar.

København, 20. Februar 1940. *Forretningsudvalget.*

Opmandskendelse

vedrørende

Overarbejdsbetaling til Typografer i Provinsen.

For det Nævn, som er nedsat mellem Hovedorganisationerne i Henhold til Punkt I. B. i den mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer under De samvirkende Fagforbund indgaaede Overenskomst af 31. Oktober 1939, og som i Medfør af Overenskomstens Punkt V bl. a. har til Opgave endelig at afgøre Tvivlsspørgsmaal vedrørende Overenskomstens Fortolkning, er af Dansk Arbejdsgiverforening for Dansk Provins Bogtrykkerforening indbragt Spørgsmaalet om, hvorvidt sidstnævnte Forenings Medlemmer er forpligtede til at beregne den procentvise Overarbejdsbetaling ogsaa af det Dyrtidstillæg, som tilkommer Typograferne i Medfør af Overenskomsten af 31. Oktober 1939.

Dansk Typograf-Forbund hævder dette og anfører til Støtte herfor, *at* der under 17. August 1937 blev truffet Aftale mellem Organisationerne om, at Overarbejdsbetaling skulde beregnes af den samlede Løn, der skulde omfatte Minimalløn, personligt Tillæg og Dyrtidstillæg, og *at* denne Aftale blev konfirmeret ved den mellem Parterne den 1. Marts 1939 ikrafttraadte Overenskomst, der i sin § 3, Stk. 4, indeholder følgende Bestemmelse: »Overarbejdsbetaling beregnes af den samlede Løn«.

Dansk Arbejdsgiverforening henviser til, *at* der ved Overenskomsten af 31. Oktober 1939 blev givet Organisationer, hvis Overenskomster har en senere Udløbstid end 1. Marts 1940, og i hvilke der findes Bestemmelser om Pristalsregulering, Adgang til en Gang for alle i det Tidsrum, Overenskomsten af 31. Oktober 1939 gælder, at vælge at benytte den i denne Overenskomst »omhandlede Regulering af Lønningerne i Stedet for den i de gældende Overenskomster indeholdte«, og *at* Dansk Typograf-Forbund i Henhold hertil valgte at benytte denne Regulering i Stedet for den i Overenskomsten med Dansk Provins-Bogtrykkerforening indeholdte. Provins-Typograferne har saaledes haft Adgang til at vælge *enten* at beholde deres hidtidige Dyrtidsordning, hvor Dyrtidstillæget medtages ved Beregning af Betalingen for Overarbejde, *eller* at vælge Hovedoverenskomstens Dyrtidsordning, som — hvad der er Enighed om mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer — ikke lader Dyrtidstillæget komme i Betragtning ved nævnte Beregning. Forbundet har ikke efter Hovedoverenskomstens Punkt II Krav paa baade at benytte denne Overenskomsts Regulering af Lønningerne og at bibeholde saadanne Bestemmelser vedrørende Dyrtidstillæg i deres egen Overenskomst, som maatte være gunstigere end Hovedoverenskomstens.

Heroverfor hævder Dansk Typograf-Forbund, at nævnte Punkt II i Hovedoverenskomsten kun tager Sigte paa Formen for den Regulering af Lønningerne, der er en Følge af Forandringerne i Prisniveauet, og at Bestemmelsen derfor alene skulde give vedkommende Forbund Adgang til at afgøre, om det ønskede denne Regulering gennemført paa den ene eller anden Maade. Derimod har Bestemmelsen ikke haft til Formaal iøvrigt at gribe ind i de almindelige Bestemmelser i vedkommende Overenskomst.

Da der ikke inden for Nævnets Organisationsrepræsentanter har kunnet opnaas et Flertal for Sagens Afgørelse, vil denne være at træffe af Opmanden, som derfor bemærker følgende:

Formaalet med Bestemmelsen i Hovedoverenskomstens Punkt II har været at give de Arbejderorganisationer, der er omfattet af Bestemmelsen, Adgang til selv at afgøre, om de ønsker en Dyrtidsordning i den Form, som deres egen Overenskomst hjemler, eller i den Form, som Hovedoverenskomsten fastsætter. *Da* Dansk Typograf-Forbund har valgt Hovedoverenskomstens Dyrtidsordning, *da* der — som allerede nævnt — er Enighed mellem Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer om, at denne Ordning ikke giver Adgang til at faa Dyrtidstillæget taget i Betragtning ved Beregningen af Overarbejdstillæget, og *da* det paa Forhaand har Formodningen imod sig, at Hovedoverenskomstens Punkt II skulde give Dansk Typograf-Forbund Adgang til at faa gennemført en Dyrtidsordning, der er sammensat af Elementer saavel fra Hovedoverenskomsten som fra Forbundets egen Provinsoverenskomst, finder Opmanden ikke at kunne give Dansk Typograf-Forbund Medhold i denne Sag.

Herefter afsiges følgende

Kendelse:

Det ved Hovedoverenskomsten af 31. Oktober 1939 hjemlede Dyrtidstillæg vil ikke i Overenskomstforholdet mellem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund kunne kræves medtaget ved Beregningen af Overarbejdsbetaling.

København, den 7. Februar 1940. sign. *Dreyer.*

Fagforenings-Diktatur —

Gennem De samv. Fagforbunds Blad »Arbejderen« er udstedt en Bandbulle mod alle kommunistiske Tillidsmænd indenfor Fagforeningerne, og denne er med stor Tilfredshed blevet gengivet i den socialdemokratiske Presse og livlig kommenteret i nogle af de borgerlige Blade.

Denne »Udrensning« indenfor Forbundene og de lokale Afdelinger har længe været under Forberedelse, men først nu taget fast Form.

Lager- og Pakhusarbejdernes faglige Klub i København udsendte i Oktober 1939 et Cirkulære til Klubbens Medlemmer ang. et Medlemsmøde, til hvilket Medlemmerne opfordredes at give Møde, da Klubben »mere end nogensinde maa regne med den Indsats i vor Kamp med at bortvise Kommunister og Nazister i vor Organisation«. Og er det ikke Folketingsmand Julius Bomholt, der ang.

Kommunisterne har udtalt: »De skal søges fra Fagforening til Fagforening og fra Hus til Hus«.

Der er ikke Gnist af Tvivl om, at det er Hipa-Folkene, der staar bag denne Henstilling om »Udrensning«, og blandt disse findes mange, hvis Pendul-Politik svinger som Vinden blæser, og altid til den Side, hvor Fordelene er størst. At netop disse er de rette til at være med til denne »Udrensning«, turde der vist være delte Meninger om.

Hvorfor denne Udrensning?

Er det Meningen at ensrette samtlige Fagforeninger til Underafdelinger under Socialdemokratiet? Hvis dette er Tilfældet, da bliver det en vanskelig Opgave. Fagforeningerne er og skal være upolitiske. Der kan være et Samarbejde, men ikke noget Parti-Diktatur. Fagforeningerne optager som Medlemmer alle Arbejdere uden Hensyn til om de er Socialdemokrater, Kommunister eller tilhører et hvilket som helst andet politisk Parti. Saadan skal det ogsaa være, da det at være Medlem af en Fagforening er en første Betingelse for at faa Arbejde.

Naar alle Arbejdere skal være Medlem af og betale Kontingent til en Fagforening, da er det vel ikke mere end naturligt, at ogsaa alle Medlemmer har Medbestemmelsesret paa Fagforeningens Møder og Generalforsamlinger, og dèr være med til at vælge de Kammerater, der er bedst egnede til at varetage Medlemmernes og dermed Fagforeningens Interesse. Ja, de har ogsaa Ret til at modtage Valg til de forskellige inden for Forbundet og de enkelte Afdelinger værende Tillidsposter, naar de gennem deres Deltagelse i Fagforeningsarbejdet viser Interesse og Dygtighed, og — hvad der er en Betingelse — har Medlemmernes Tillid.

Generalforsamlingerne er Fagforeningernes højeste Myndighed, og dèr er det Medlemmerne, der ved almindelig Afstemning vælger de Kammerater, der skal varetage Medlemmernes og dermed Fagforeningens Interesser. Her skal det ikke først spørges: Er du Socialdemokrat? Ja eller Nej!

Henstillingen slutter med, at »de tilsluttede Forbund anmodes om at drage Omsorg for, at denne Henstilling følges af alle deres Afdelinger«. Der kan henstilles, men det bliver Medlemmerne i de forskellige Forbunds-Afdelinger, der har den endelige Afgørelse, og det bliver sikkert ikke i alle Afdelinger lige let at faa gennemført denne »Udrensning«.

Det er ikke politisk Ensretning, Splittelse og Fagforenings-Diktatur, vi trænger til, men et enigt, loyalt fagligt Samarbejde mellem de enkelte Medlemmer i alle de mange store og smaa Fagforeninger, og derfra videre gennem Forbundene til Gavn for hele Arbejderklassen.

Kolding, den 15. Januar 1940. *A. Lemming.*

Afdød Kollega

I forrige Uge afgik vor Kollega, Trykker *Hans C. Rugh*, ved Døden, 61 Aar gammel. Rugh var i en Aarrække Medindehaver af Firmaet Rasmussen & Rugh, men blev Svend igen i 1931 og arbejdede i Tidens Løb paa en Række forskellige Trykkerier.

Begravelsen er foregaaet i Stilhed.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Ordinær Generalforsamling afholdes Lørdag den 16. Marts Kl. 20 paa Orla Lehmannsvej.

Svendeprøvemøde afholdes Fredag den 1. Marts Kl. 20 i Evaldsgade saavel for Sættere som Trykkere.

Onsdag den 6. Marts bliver der kammeratlig *Sammenkomst* med Film og andet. (Nærmere i næste Nr. af Typ.-Tid.)

Kun for Kværulanter.

Hermed kære Kammerater er Dommerkomiteens Underskrifter paa Enighed i Afgørelsen af Emblemkonkurrencen:

Sven Jensen. Svend Johansen.
Henry Thejs.

Kolding Lærlingeafdeling.

Søndag den 3. Marts Kl. 16 afholder Lærlingeafdelingen sit 20 Aars Jubilæum paa Hotel »Royal«. Festen indledes med fælles Kaffebord, derefter er der Dans til Tonerne af »Regina«-Band. I Løbet af Aftenen bliver der Optræden af den populære Søren Kjær. Kl. 19 serveres Smørrebrød, hvorefter Dansen fortsættes til Kl. 24....

Det henstilles til alle Lærlinge og Svende at deltage i Festen. Vi garanterer for en livlig Aften. *Festudvalget.*

Københavns Afdeling

Regnskab for Oktober Kvartal 1939

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1939		
Sætterafdelingen	86.394,88	
Trykkerafdelingen	4.636,45	
Trykkernes Begravelseskasse	9.523,20	
Kvindeafdelingen	1.664,40	
Lokalkassen	77.421,13	
Det særlige Fond	1.514,67	
		181.154,73
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden		
Kontingent af heltbetalende	123.327,60	
do. af halvtbetalende	14.061,90	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	13.322,15	
do. af Lærlinge	675,30	
Refunderet Understøttelse	30,00	
Indskud	142,00	
Tilskud fra Hovedkassen	82.645,80	
		234.204,75
Sygekassen		
Kontingent		62.236,50
Begravelseskassen		
Kontingent		5.949,65
Lokalkassen		
Kontingent af heltbetalende	15.840,50	
do. af halvtbetalende	1.483,05	
Administrationstilskud fra Forbundet	9.265,00	
Refunderet Ferieløn	2.916,88	
do. Løn	8,85	
Bøder	200,00	
Depositum	1.000,00	
		30.714,28
Det særlige Fond		
Bøder		500,00
Sætterafdelingen	591,40	
Trykkerafdelingen	329,45	
Trykkernes Begravelseskasse	99,20	
Kvindeafdelingen	219,53	
		1.239,58
	Balance Kr.	515 999,49

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden		
Understøttelse paa Stedet à 4,00	62.508,00	
do. à 3,50	5.883,50	
do. à 3,25	588,25	
do. à 3,00	34.182,00	
do. à 2,75	5.585,25	
do. à 2,50	10.357,50	
Rejseunderstøttelse à 3,75	266,25	
do. à 2,75	332,75	
Juleunderstøttelse	9.611,00	
Omflytningsbidrag	150,00	
Supplementsunderstøttelse	62.665,25	
Brændselshjælp	8.590,00	
Hjælp til gamle Medlemmer	14.260,00	
Julehjælp	9.960,00	
Administration til Lokalkassen	9.265,00	
		234.204,75
Sygekassen		
Pengehjælp à 6,00	32.718,00	
do. à 3,00	15.585,00	
Hospital	430,20	
Lægehonorar	33,00	
Kontrol	100,00	
Indsendt til Hovedkassen	13.370,30	
		62.236,50
Begravelseskassen		
Begravelseshjælp	3.750,00	
Indsendt til Hovedkassen	2.199,65	
		5.949,65
Lokalkassen		
Lønninger	7.916,00	
Porto	765,76	
Tryksager	1.090,50	
Møder, Lokale- og Husleje	4.441,90	
Brændsel, Belysning og Rengøring	463,74	
Telefon og Telegrammer	332,28	
Overført til Sætterafdelingen	551,40	
do. til Trykkerafdelingen	309,45	
do. til Kvindeafdelingen	219,53	
Ekstra Hjælp	260,00	
Kontorartikler	195,55	
Bladhold	86,10	
Fanen	78,00	
Udlagt Ferieløn	285,44	
Arbejdstab og Diæter	277,36	
Socialdem. Arbejderskole	250,00	
Annoncer	169,96	
Ekstrakontingent til Arb. Fællesorg.	1.894,00	
Bod til K. B.	800,00	
Medlemskort	96,80	
Kontorinventar	113,00	
Novemberfesten	357,50	
Kontingent for Styrelse og Inkassatorer	6.240,00	
Andre Udgifter	301,91	
		27.496,18
Det særlige Fond		
Ekstra Hjælp		144,75
Sætterafdelingen	551,40	
Trykkerafdelingen	309,45	
Trykkernes Begravelseskasse	200,00	
Kvindeafdelingen	219,53	
		1.280,38
Beholdning den 31. December 1939		
Sætterafdelingen	86.434,88	
Trykkerafdelingen	4.656,45	
Trykkernes Begravelseskasse	9.422,40	
Kvindeafdelingen	1.664,40	
Lokalkassen	80 639,23	
Det særlige Fond	1.869,92	
		184.687,28
	Balance Kr.	515.999,49

København, den 26. Januar 1940. *O. A. Lundin.*

Revideret den 6. Februar 1940.

Carl Christoffersen. N. M. Nielsen. Carl Schnoor. Niels Nielsen.

Generalforsamlinger · Møder

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. Januar sin kvartaarlige Generalforsamling paa »du Nord«. Formanden, *E. Bastholm*, bød velkommen og aflagde Beretning. Omtalte kort den fornyede Tarif og Dyrtidstillæget og redegjorde for Resultatet af et Par lokale Sager. — Kassereren, *Axel Gram Mikkelsen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassen balancerede med Kr. 2.497,00 og Lokalkassen med Kr. 1.088,00. Jubilæumsfonden udgjorde nu Kr. 748,00. Ledigheden havde været noget større end i de foregaaende Kvartaler. Beretning og Regnskaber godkendtes. — Derefter gik man over til Valgene. Formanden havde egentlig bestemt sig til at gaa af, men efter Opfordring fra den samlede Generalforsamling indvilgede han i at fortsætte. Kassereren, Axel Gram, Revisorerne A. G. Nielsen og Karl Aage Nielsen og Bladrepræsentanterne Lars Christensen og Axel Gram genvalgtes alle med Akklamation. — Lønninger til Formand og Kasserer fastsattes uforandret til henholdsvis 75 Kr. og 250 Kr. — Til Fællesorganisationens Juletræ bevilgedes 10 Kr. — Efter en Del Diskussion vedtoges det at lade installere Telefon hos Kassereren, der havde haft ikke saa faa Besværligheder med Anvisning af Arbejdskraft hos Fagets Arbejdsgivere. Lokalkassen betaler $^2/_3$ af Udgifterne hertil, Kassereren var villig til selv at afholde den sidste Trediedel. — De samv. Fagforbunds Finlandsindsamling havde faaet stor Tilslutning hos Kollegerne. Bestyrelsen bemyndiges til af Lokalkassen at runde det hos Kollegerne indkomne Beløb op med ca. en Snes Kroner. — Til Slut overlodes det Bestyrelsen at arrangere en faglig Aften med Assistance af Svend Johansen. Og saa indtoges »Lokalelejen«. *w. g.*

Randers Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. Januar ordinær Generalforsamling, hvortil 37 Medlemmer havde givet møde. Formanden, *Chr. Christensen*, ønskede Kollegerne et godt Nytaar, hvorefter han straks gik over til Beretningens Aflæggelse. Man havde i Kvartalets Løb haft en Sag med »Oplandsbladet«, denne Sag var nu ordnet, og Firmaet har underskrevet Tarifen. En Juleindsamling blandt Bogtrykkere og Redaktører havde givet Kr. 139,00, disse Penge var bl. a. uddelt til Enker og ældre Medlemmer. Arbejdsløshedstallet pr. 1. Januar havde været 18 (14,75 pCt.). Formanden opfordrede alle Medlemmerne til at afgive Stemme ved Valget af Arbejdsanviser. — Kassereren *Harald Jensen*, oplæste de reviderede Regnskaber, hvoraf bl. a. fremgik, at Lokalkassen nu udviser et Overskud paa Kr. 1.137,88. — Det vedtoges at yde Formanden Telefon og Kassereren et Løntillæg paa 50 Kr. — Som Formand genvalgtes Chas. Christensen; endvidere genvalgtes Eigil Nielsen og Kj. Pedersen og nyvalgtes Johan Andreasen i Stedet for Alf. Andersen, der paa Grund af manglende Tid havde ønsket at træde tilbage. Formanden rettede en Tak til Alf. Andersen for hans store Arbejde for Afdelingen gennem Aarene. Svend Madsen genvalgtes til Revisor. — Kassereren oplæste Budgettet for 1940, der balancerer med Kr. 5.250,00. — Der var indkommet Skrivelser fra Falcks Redningskorps (henlagdes), Arbejdernes Oplysningsudvalg, Randers (Tilskud nægtet), og fra Maskinsætterklubben (bevilget 30 Kr.). — Under Eventuelt oplyste *Formanden*, at Afdelingen har Jubilæum den 6. Juni; Bestyrelsen bemyndiges til at ordne det fornødne i Forbindelse med Festen, der afholdes Pinselørdag. — *Kassereren* sluttede Talernes Række med den overraskende Oplysning, at han frivillig havde bestilt »Lokalelejen«. *A—e.*

Nyborg Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 20. Januar i Social-Dem.s Budstue. Formanden, *N. P. Ægidius Hansen*, ønskede Medlemmerne godt Nytaar og overtog Hvervet som Dirigent. Derefter aflagde han en udførlig Beretning for det forløbne Kvartals Begivenheder. Af denne fremgik det bl. a., at Arbejdsledigheden havde været som følger: I Arbejde af heltbetalende i henholdsvis Oktober, November og December 10—11—11, uden Arbejde i samme Maaneder 2—0—0, af halvtbetalende i Arbejde 4—3—4, uden Arbejde 0—1—0. Et Medlem havde været syg hele Kvartalet. Omtalte Pristals-

reguleringen, som havde givet os et haardt tiltrængt Tillæg til Lønningerne, ligesom han fremkom med en udførlig Redegørelse for Blokaden i Ørbæk og dens Forløb. Der havde været forskellige Cirkulærer bl. a. om Overarbejde, Brændselshjælp m. m. I Juleuddelingen havde to Kolleger deltaget. Endvidere havde der været udbetalt Brændselshjælp. Der var solgt 14 Stk. »Grafisk Aarbog« i Afdelingen. For 3. Gang gaar vi inden længe til Valg af Arbejdsanviser, udtalte Formanden, og jeg vil anbefale, at der stemmes paa Fr. Mehr. Lokalkassen ligger stille i Øjeblikket. Bestyrelsen har gjort Skridt til at faa dens Virksomhed optaget paany, idet der er sket Henvendelse til Forbundet om, at der kunde blive udbetalt Overfart til rejsende uden Understøttelse. Fra Forbundet var der kommet Afslag paa dette Forslag til at hjælpe de rejsende. Efter Aflæggelse af Beretningen oplæstes Protokollen, der sammen med Beretningen godkendtes enstemmigt. — Af Regnskaberne fremgik det, at Hovedregnskabet balancerede med Kr. 1.474,65 Kr., medens Lokalkassens Balancesum var Kr. 126,89. — Derefter gik man over til Valgene: Til Formand genvalgtes med Akklamation N. P. Ægidius Hansen, til Næstformand nyvalgtes John Kjellerup og til Sekretær genvalgtes Edwin Hansen. Suppleant til Bestyrelsen blev Aage Jensen. Som Revisorer genvalgtes Aage Hansen og Chr. Petersen. Til Kontrahenter valgtes Formanden og Næstformanden med Sekretæren som Suppleant. Til Repræsentanter i De samv. valgtes ligeledes Bestyrelsen. Til Fællesbageriet valgtes Formanden med Næstformanden som Suppleant. Repræsentant i den kooperative Barberstue Chr. Petersen genvalgt, ligesom Suppleanten, John Kjellerup, genvalgtes. — Det vedtoges at afholde en Torskespisning i Februar Maaned. — Under Eventuelt behandledes forskellige Spørgsmaal af indre Karakter. Generalforsamlingen sluttede med en Omgang »Lokaleleje«.

e. a. h.

Holbæk Afdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 20. Januar. 30 Medlemmer var mødt. Efter at *Jørgen Olsen* var valgt til Dirigent og *Alfr. Christensen* til Sekretær, aflagde *Formanden* Beretning og Regnskab. Arbejdsløsheden var paa Grund af Krigen stærkt stigende, og Formanden opfordrede Medlemmerne til ikke at udføre Overarbejde, men henvise Arbejdsgiveren til at antage ledig Arbejdskraft. Afdelingen havde i Øjeblikket 7 arbejdsløse, og der var desværre Udsigt til Forøgelse af dette Tal. — Formanden oplæste derefter Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 3.619,60, Lokalkassen med Kr. 958,40 og sluttede med en Beholdning paa Kr. 663,28. Beretning og Regnskaber godkendtes. — Formandens Løn fastsattes uforandret (Kontingentfrihed). — Til Formand genvalgtes Sofus Petersen. Til Bestyrelsen Alfred Christensen og Erik Hansen; Revisor og Suppleant henhv. Johs. M. Andersen og N. P. Pedersen. Som Repræsentanter valgtes: Lærlingeafdelingen: Jørg. Olsen, Fællesorganisationen: Holger Frederiksen og N. P. Poulsen, Fællesbageriet: N. P. Pedersen, Forsamlingsbygningen: Sofus Petersen, Brændselsforretningen: Carl Nielsen, Alfr. Petersen og Alfr. Christensen. — Den sædvanlige Præmie til Teknisk Skoles Fagklasse bevilgedes. — Efter Andragende bevilgedes Lærlingeafdelingen 25 Kr. og til en Fest for de arbejdsløse ligeledes 25 Kr. — Formanden omtalte under »Eventuelt« Fradragsreglerne ved Skatteansættelsen og henviste til de i »Typ.-Tid.« givne Oplysninger, hvorefter Dirigenten sluttede den velbesøgte Generalforsamling.

Københavns Afdeling

Ikke i Aften,

men paa Mandag Kl. 20

Weinolds Selskabslokaler, Nørrevold 23

Præmieuddeling og Udstilling

Grafisk Aarbog og ELgrafiks Konkurrence

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Fredag d. 26. Jan. Formanden, *Aage Larsen*, bød velkommen, og *Henry Nielsen* valgtes til Dirigent. Efter en Diskussion om Dagsordenen oplæstes Forhandlingsbogen, der godkendtes med en Berigtigelse. I sin Beretning omtalte *Formanden* Virksomheden i det forløbne Aar. Der var udført 13,410 Overarbejdstimer i det forløbne Halvaar og afspaseret 1,747 Dage. Tallene omtreet som tidligere. Omtalte dernæst Tarifforhandlingerne i 1939, Dyrtidsordningen og de dermed forbundne Uoverenstemmelser om Overarbejdsbetalingen, samt Arbejdsanviser-Valget og de nærmere Omstændigheder ved hele denne Sag. Af de mere lokale Sager nævnedes en Underbetalingssag fra Thrue, der var ordnet med Bod og Efterbetaling. En Henstilling fra Styrelsen til Demokratens Kontrolkomité, angaaende en Tilsidesættelse af et af vore Medlemmer, refereredes. Tillidsmanden paa De forenede Bogtrykkerier havde paa egen Haand dispenseret fra Afspaseringsbestemmelserne. Formanden kunde ikke godkende, at man gik uden om Styrelsen. Et andet Forhold paa samme Virksomhed om en Blokering af et Medlem refereredes. Tillidsmanden havde nægtet, at noget saadant forelaa; det var et specielt Arbejde, som man havde antaget Folk til, der før havde været beskæftiget ved dette. Tillægene til Arbejdsløshedsunderstøttelserne refereredes. En Bogtrykker havde forsøgt at aflønne en Kollega med en halv Dagløn og havde prøvet at undgaa Betaling for Helligdage. Forholdet var berigtiget. Bronceringstillæget var efter en Sag paa et herværende Bogtrykkeri godtgjort at skulle udgøre mindst 1 Kr. pr. Dag. En Trykker havde overtraadt Maskinpasnings-Reglerne og havde ikke oppebaaret Tillæg for Apparat-Pasning. Samme Sted havde et Bogbinder-Medlem kørt med en Anilinpresse. Sagerne bliver indberettet. — Diskussionen: *Hartmann* henstillede, at man undlod at diskutere Sagen fra De forenede Bogtrykkerier, indtil man havde haft et Personalemøde. Dette tiltraadtes. *C. J. Christensen* ønskede med alle Midler en Kollega støttet, der var skubbet ud fra sin Arbejdsplads, fordi han holdt paa sin Ret. Et Par andre Kolleger havde Ordet. *Formanden* replicerede, og Beretningen toges til Efterretning. — Kassereren, *V. Vistisen*, oplæste Regnskaberne for Oktober Kvartal 1939. Hovedkassen balancerede med Kr. 32.196,00, Lokalkassen med Kr. 5.703,53 og Ekstrakassen med Kr. 3.189,80. Regnskaberne godkendtes. — Ledigheden i Afdelingen omfatter 60 Medlemmer, hvoraf de 35 er Haandsættere. Sekretærens Gratiale fastsattes til 35 Kr. — Der bevilgedes 125 Kr. til Lærlingeafdelingen, heraf er de 100 Kr. beregnet som Tilskud til en Oplysnings-Rejse til København. — Det vedtoges at afholde Jubilæumsfest i Sommeren 1940. — Under »Eventuelt« foreslog *Tage Hansen*, at der paa næste Generalforsamlings Dagsorden indsattes et Punkt, saa der gives Lejlighed til at yde 200 Kr. til Finlands-Indsamlingen. *Carl Buur* syntes, vi burde undlade dette, da hvert Medlem kan give efter Skøn. Kaj Rasmussen støttede Tage Hansen. *V. Vistisen* mente, at Kaj Rasmussen selv burde indsende Forslaget til Styrelsen, og det vilde saa komme med paa Dagsordenen. *Formanden* støttede dette. Ved en Afstemning vedtoges Tage Hansens Forslag. — Generalforsamlingen hævet.

C. G. N.

Odense Lokalafdeling

afholdt Søndag den 28. Januar ordinær Generalforsamling i Den nye Forsamlingsbygning. — Formanden, *C. O. Madsen*, ønskede Medlemmerne et godt Nytaar. *Magnus Hansen* valgtes til Dirigent. Under Formandens Beretning omtalte han de sidste afholdte Forbundsstyrelsesmøder og herunder udførlig Arbejdsanviserens Afskedigelse. Angaaende Overarbejdsbetalingen af det sidste Dyrtidstillæg, hvorom der var divergerende Opfattelser indenfor de respektive Organisationer, var nu gaaet til Behandling ved Nævn. Omtalte nogle Forhold paa et Par Trykkerier. Der havde været Tilløb til, at man nogle Steder vilde have Kollegerne til at arbejde paa uindskrænket Tid. Formanden advarede stærkt mod denne Ordning. Bestyrelsen anmodede om Bemyndigelse til at arrangere Vaarturen som en Jubilæumstur, hvor Afdelingen udover det sædvanlige tillige var Vært ved Kaffebordet. Oplæste sluttelig Erklæringen fra Revisorernes uanmeldte Eftersyn hos Kassereren. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 16.204,10, til

Hovedkassen var indsendt Kr. 2.934,48. Regnskabet godkendtes enstemmigt, og til at underskrive det valgtes Roe og Tiedge. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 10.046,78. Godkendtes enstemmigt. — Det vedtoges at bibeholde Lokalunderstøttelsen til berettigede arbejdsløse, at yde Samaritanen 200 Kr. i Tilskud og 500 Kr. til Finlandsindsamlingen. — *Harry Olsen* havde indsendt Forslag til Ændring af Paragraf 1 i Afdelingens Love, gaaende ud paa, at hver Branche fremtidig skulde være repræsenteret i Bestyrelsen. Formanden anbefalede at bibeholde den gamle Ordning og mente det lige saa vigtigt, at de store Trykkerier blev repræsenteret i Bestyrelsen. *Bøtcher, Hans Hansen* og *Tiedje* kunde ikke anbefale Forslaget. *Vald. Nielsen* henstillede til Olsen at trække sit Forslag tilbage. Forslaget blev ikke taget tilbage og forkastedes med stort Flertal. — Kassereren, Aage Henrik Iwersen, genvalgtes med Akklamation. Til Bestyrelsen genvalgtes Lykke og nyvalgtes Emil Nielsen og Engelb. Petersen i Stedet for H. Olsen og Aage Vilh. Pedersen, sidstnævnte ønskede ikke Genvalg og *Formanden* takkede ham varmt for hans Arbejde indenfor Bestyrelsen i de 12 Aar, han havde virket der, og beklagede, at hans smukke, sirlige Skrift nu forsvandt fra Forhandlingsprotokollen, som han paa en udmærket Maade havde ført i de mange Aar. Til Suppleant genvalgtes Laur. Andersen. Under Forudsætning af, at Forbundet yder Tilskud til en Gutenberg-Fest, fik Bestyrelsen Bemyndigelse til at afholde en saadan Fest 1. Paaskedag. — Under Eventuelt rettede *Kassereren* en Henstilling til Medlemmerne angaaende Sygeattesterne. *Engelb. Petersen* og *Mortensen* rettede en Forespørgsel angaaende Arbejdsløs- og Sygeunderstøttelse, som *Kassereren* og *Formanden* besvarede. — *Anton Nielsen* haabede, at Afspaseringsloven løb videre og *Chr. Noach* henstillede, at der blev vist den afgaaede Sekretær en Opmærksomhed. Dermed var Dagsordenen udtømt og Dirigenten sluttede den stærkt besøgte Generalforsamling, efter at Protokollen var oplæst og godkendt. *C. O.*

Nær og Fjern

50 Aar. Tirsdag den 27. Februar runder *Axel Nielsen*, Aalborg, det skarpe Hjørne. »Bette Axel«, der for Tiden arbejder paa »Socialen«, har tilbragt hele sin Tid ved Faget i sin Fødeby, hvor han tit har gjort en Indsats for de Arbejdsløse, bl. a. med Skovture og Juleindsamlinger. Axel Nielsen er tillige en ivrig Sportsfisker, og de Gedder, han fanger, er normalt ikke større end dem, Geddefiskerne plejer at omtale. — Tillykke paa Dagen fra *3839.*

Finlands-Indsamlingen (Kvitterings-Liste Nr. 7). Jeg har yderligere modtaget: Liste Nr. 1881 (Grafisk Comp.) Kr. 63,50, Liste Nr. 5627 (Sadolin & Holmblad) Kr. 7,00, Liste Nr. 1839 (Grafisk Institut) Kr. 23,00, Liste Nr. 5626 (Amager Centraltr.) Kr. 6,80. Ialt Kr. 100,30.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 4.520,12.*

Udeværende Lister og Bidrag bedes venligst snarest indleveret.

København, den 20. Februar 1940. *Sigv. Hellberg.*

Møde for arbejdsløse Kolleger blev afholdt i Mandags i Rømersgade 22. Redaktør *Ernst Christiansen* kastede i et kort Foredrag Strejflys over politisk-økonomiske, sociale og organisatoriske Forhold i Amerika, og derefter forevistes to Farvefilms, »Danmarksfilmen« og »Danmark paa Verdensudstillingen i New York 1939«, begge meget smukke og interessante Films.

Mødet mellem Forbundsstyrelsen, Københavns Afdelingsstyrelse, Revisorerne og Brancherepræsentanterne om Forbundets fremtidige Struktur fandt Sted Onsdag den 14. Februar i Søpavillonen. Mødet var af orienterende Art.

Det er først paa Mandag Præmieuddelingen og Udstillingen finder Sted i Københavns Afdeling. De nye Lokalerestriktioner har nødvendiggjort denne Ændring.

60 Aar. Bogtrykker *L. Lange*, Vestergade 17, kan den 26. ds. fejre sin 60 Aars Fødselsdag. Lange har været ved det typografiske Fag i 45 Aar og har lært i det gamle Trykkeri Vestergade 8, hos Bogtrykker N. C. Rom. Efter nogle Aar som Svend avancerede Lange til Faktor, nogle Aar efter blev han Bestyrer, og for ca. 10 Aar siden oprettede han eget Trykkeri. De Kolleger, som gennem Aarene har haft Forbindelse med L. Lange, kender ham som en flink og human Arbejdsgiver, men tillige som en dygtig og omhyggelig Fagmand.

Lange staar stadig som Medlem af vort Forbund.

Til Lykke med Dagen.

Bog- & Akcidenssætter-Klubbens Medlemmers Opmærksomhed henledes paa Annoncen paa Bagsiden. Medlemsmøde paa Fredag den 1. Marts, Opstilling til Styrelsesvalg, Arbejderne og Prisstigningerne.

Paa Søndag i Aalborg samles 5. Kreds' Trykkere. Se Annoncen.

Diskussionen om Finland har vi foreløbig maattet standse af Hensyn til mere presserende Stof.

Jeg er Tilhænger af en gradvis Nedsættelse af Skatterne paa Arbejdets Produkter saa vidt gørlig og i Stedet for disse at inddrage Grundrenten. *Irving Fisher.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Landssammenslutningen af Trykkere
5. Kreds.

Besøg paa Aalborg Stiftsbogtrykkeri

arrangeres

Paa Søndag Form. Kl. 10½.

(Sidste nye Model af Totur-Presse m. m.)

Derefter afholdes Foredrag af *Chr. B. Petersen*, København: Totur-Maskiner.

Svend Johansen kører Filmen: Totur-Maskiner.

Alle Trykkere i Nordjylland har Adgang. Deltagelse bedes anmeldt til Martin Sørensen, Soc.-Dem., Aalborg.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Februar: Aarhus 4000,00, Odense 2000,00, Randers 700,00; 14. Februar: Brønderslev 200,00, Helsingør 200,00, Holbæk 800,00, Skjern 200,00, Ribe 300,00, København 10,000,00; 19. Februar: Frederikshavn 200,00; 20. Februar: Kalundborg 400,00, Roskilde 350,00, Stubbekøbing 250,00.

København, den 20. Februar 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker Bjørn Jacob Andersen, udl. 14. 2. 40 i Nutidstr.(arb.s.St.).
Holstebro: Paal. Nanna Hestbech.

Tiltraadte

København: 8620 Sigrid Kjærgaard fra Holstebro (arbl.), 7480 Egon Samuelsen fra Rejse (arbl.), 387 Erik Bovig fra Helsingør (arbl.), 7863 Geert Larsen fra Slagelse (arbl.), 5397 Kaj Persson fra Fabriksarb. (arbl.), 7080 Peter Andersen fra Rejse (arbl.).
Aarhus: 5881 Herluf Kristensen (arbl.). Fredericia: 3853 Jørgen van Laer (arbl.). Herning: 5918 Rich. Ivan Jørgensen (arbl.). Hillerød: 6446 Leif Petersen (arbl.). Holstebro: 8620 Sigrid Kjærgaard (arbl.). Horsens: 400 Knud Jørgensen (arbl.). Kolding: 7957 Holger Dahl (arbl.). Odense: Ruth Pedersen (overfl. fra Kv. Arbejderforbund). Skive: 3874 Sigurd Mortensen (arbl.). Svendborg: 2496 Ebba Hansen i Pl. Viborg: 5533 Sv. Aage Olsen (Mortensen).

Fratraadte

Aarhus: 5533 Svend Aage Olsen til Viborg i Pl., 8620 Sigrid Kjærgaard til Holstebro (syg). Helsingør: 387 Erik Bovig paa Rejse. Kolding: 6754 Helge Olsen paa Rejse, 5453 Frede Rasmussen paa Rejse. Lyngby: 5885 Edvard E. Holm til København i Pl. Odense: 2496 Ebba Hansen til Svendborg i Pl. Sønderborg: 5277 Peter Larsen til Tønder i Pl., 7957 Holger Dahl til Kolding (arbl.). Viborg: 3285 Erik Nielsen til Aalborg i Pl.

Annullerede Udslettelser

København: 1374 Sætter Ludvig Hansen (Hansons Stempelfabr.), 995 Sætter H. Jørgensen (Nord. Bogtr.), 381 Sætter A. Daldorff (Bording), 4217 Trykker Børge Sørensen (Bording), 5366 Hj.arb. K. Madsen (Dyva & Jeppesen), 5571 Hj.arb. Otto Petersen (Dyva & Jeppesen).

Døde

København: 8073 Alma Hammerich.
Odense: 4334 Jørgen Christiansen.

KLUB-ANNONCER

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

afholder

Medlemsmøde

Fredag 1. Marts Kl. 20
i Rømersgade 22, 2. Sal.

1. Opstilling til Afdelingsstyrelsen.

2. Arbejderne og Prisstigningerne.

Indleder: Næstformand i De samv. Fagforbund, *Eiler Jensen.*

Styrelsen.

Stereotypørernes Brancheklub

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Mandag den 26. Febr. Kl. 20, Evaldsgade 3 I.

Dagsorden: 1. Opstilling til Valget af Afdelingsstyrelse. 2. Eventuelt.

Bestyrelsen.

Mødet den 4. Marts aflyses.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Ordinær Generalforsamling afholdes Søndag den 17. Marts 1940, Rømersgade 22 St. til Gaden. *Bestyrelsen.*

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Medlemsmøde afholdes Søndag d. 10. Marts Kl. 11, Rømersgade 22 St. til Gaden.

Dagsorden: 1. Branchedivergenser. 2. Eventuelt.

Efter Medlemsmødet afholdes Kredsmøde (1. Kreds) med Valg af Repræsentanter til Landssammenslutningen.

Styrelsesmedlemmerne bedes møde Kl. 10 sammesteds. *Traugott Nielsen.*

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 14. Marts 1940, Kl. 20, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

CEYLON
Corps 24—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Intertype-Maskinsætter

med 12 Aars Erfaring — deraf de sidste 10 Aar i samme Plads — søger Pladsforandring straks eller senere. Billet, mrkt. »35«, modt. Eksped.

Ung Trykker,

kendt med alt indenfor Faget, søger Plads snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »36«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER

Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans,
Reklameskrift

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 9 *København den 1. Marts 1940* *67. Aargang*

En Smule Statistik

I »Arbejderen« Nr. 35, 1939, findes en Smule Statistik, som jeg en ledig Stund kom til at fundere over. Det drejer sig om den regnskabsmæssige Del af Beretningen fra Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

Statistik i Almindelighed er kedelig. Det er denne ikke, den er bedrøvelig — eller lad os sige uhyggelig.

Den gennemsnitlige Arbejdsløshed er fra foregaaende Aar steget fra 92,000 til 99,300. Kassernes Medlemstal er steget fra 450,072 til 473,000.

Altsaa af 473,000 organiserede Arbeidere er 100,000 ledige hele Aaret.

100,000 Menneskeskæbner dømt til Ledighedens golde Ørkenvandring.

100,000 Individer, født til Verden i den tekniske Kulturs Guldalder, fordømte til tomhændede at staa udenfor Fabrikkernes Mure, lidende under Ørkesløshedens tusindfold forbandede Kvaler.

100.000 Enere, der moralsk, fysisk, økonomisk og aandeligt gaar under i Savn og Nød.

100,000 forpligtede Familieforsørgere eller unge Mennesker i Livets Blomstringsvaar, der ser Tilværelsens rige Muligheder smuldre bort.

Et Tal, ja, — seks Cifre — for Statistikeren. En frygtelig Anklage mod et Samfund, der gør Krav paa at kaldes civiliseret.

Der er dog en liden Trøst at hente: 12. August var kun 66,731 ledige paa Torvet, saa faar denne Kendsgerning kaste Forsoningens Glans over den bitre Realitet, at i den første Time ɔ: 6. Januar var hver tredie dansk Arbejder arbejdsløs, konkret udtrykt 156,000.

De ledige Dage pr. Arbejder var 66 Dage, 2 Maaneder godt og vel.

Det vil altsaa sige, at statistisk set gaar hver eneste Arbejder i Danmark arbejdsløs en Femtedel af Aaret. Nu er det jo reelt saadan, at det i det væsentligste er et bestemt Kontingent, de yngste og de ældste, der maa bære Ledighedens Byrde, og bære den alene. Det gør jo straks Sagen mindre tragisk — for de, der ikke skal lægge Sæde til det Tugtens Ris, som Herren ifølge visse religiøse Propagandisters Mening lader falde over Herrens Børn, ganske øjensynligt ved sine befuldmægtigede: Kapitalisterne.

Men en betænkelig Biting er der i Sagen. Det har skabt en Klasse i Underklassen. Iøvrigt efter godt Slaveholdermønster: Største indbyrdes Konkurrence mellem Slaverne, største Udbytte . . .

Antallet af ledige Dage beløber sig til en Bagatel af 30 Millioner = 240 Millioner Arbejdstimer. Skal vi være smaalige og tillægge hver tabt Arbejdstime en samfundsmæssig Produktionsværdi af ca. 2 Kr. Det bliver 500 Millioner Kroner, Samfundet har smidt i Rendestenen. Men hertil skal lægges et Par Øre. De 100,000 arbejdsløse er jo Dødvægt paa det kapitalistiske Samfund. Mest rationelt vilde det fra denne Synsvinkel være at skyde de 70,000 og gøre de resterende 30,000 Tilværelsen taalelig gennem en menneskeværdig Levefod — paa det, at Omsætningen ikke skulde formindskes. Men Samfundet er ikke rationelt, det er civiliseret; det betyder, at de arbejdsløse 100,000 skal have et Hul at bo i og et Stykke Rugbrød med skrabet Margarine at stoppe i Skrutten. Det koster Arbejdsløshedskasserne 97 Millioner Kroner, og vi er sikkert ikke for flotte, naar vi hertil lægger 50 Millioner Kroner ydet i Kommunehjælp til Medlemmer, der har opbrugt Understøttelsen. Kalenderen er jo nu engang saa uforskammet ikke at rette sig efter de stipulerede Dageantal i Mønstervedtægten. Det giver 650 Millioner Kroner.

650,000,000 Kroner. Lavt regnet!

Det er, hvad Samfundet hvert Aar har Raad til at lade gaa til Spilde! Mens vi kvæles i Rigdomsmuligheder. Mens Samfundet er ved at bryde sammen i Underkonsumtion og — »Overproduktion«. *N. P. Jørgensen.*

Fortsættelseskassen

4) Betingelserne for, at en Fortsættelseskasse kan træde i Virksomhed, bør ændres saaledes, at Muligheder for overhovedet at lade Fortsættelseskassen træde i Virksomhed lettes betydeligt.

Punkt af en Resolution vedtaget af Forbundsstyrelsen den 8. November 1939.

Det lader ikke til, at ovenstaaende har baaret Frugt endnu. Hvor mange Resolutioner og Deputationer skal der mon til for i en saa oplagt ekstraordinær Tid som denne at faa en saadan Ændring gennemført — eller blot en Dispensation.

Kassens formodentlige Aabningstid er ca. 1. April efter Udtalelse fra kompetent Side. Inden den Tid er opbrugt al vedtægtsmæssig Understøttelse for en stor Del Kolleger — selv nogle med 160 Dage har naaet at faa dem brugt.

Og saa har vi i gode Tider sikret os Hjælp — og kun lidt endda — i en Kasse, der er lukket i særlige, ekstraordinære daarlige Tider.

Interesserede Kolleger bedes slaa op i vore Love Side 35. Der vil Paragraf 3 fortælle, naar Fortsættelseskassen kan aabnes. Gør det, Kollega, det er Ulejligheden værd selv for den, der ikke berøres af denne Kasse.

Vi havde pr. 3. Februar i København 700 ledige og 100 indkaldte af 4362 Medlemmer og sikkert flere ledige pr. Dato.

Prøv en Resolution til, udmærkede Forbundsstyrelse,

og skriv den med rødt Blæk, — og lad Deputationen sige, at det haster.

Selv om det er Demokrati at gaa paa Socialkontoret, er det udemokratisk overfor Socialministeren ikke at give ham en Chance, saa Fagforeningsmedlemmer kan se, at der ikke blot tænkes paa dem, men at der ogsaa handles for dem — og saa spares Socialkontorerne for Besøgene i første Omgang.

København, den 18. Februar 1940. *Ejner Lassen.*

— — —

Som Ejnar Lassen vil have set af sidste Typ.-Tid., har Forbundsstyrelsen i sit Møde forleden vedtaget at rette en ny Henvendelse til Socialministeren ved en Deputation. Ministeren henstillede at rejse Spørgsmaalet i det af Parti, Fagbevægelse og Arbejdsløshedskasserne nedsatte 32 Mands Udvalg. Hvilket allerede er sket. *Red.*

Et Par Ord

Den Resolution, Silkeborg Afdeling har fundet sig foranlediget til at fremsætte mod Redaktionen af Typ.-Tidende, er paa flere Maader mærkelig. Hvis disse Tanker realiseres og vort Fagblad mulig redigeres paa den Maade, som indebæres Ordlyden af Resolutionen, vil man jo absolut opnaa det stik modsatte af det tilsigtede, nemlig at gøre Bladet til et meget lidet læseværdigt Organ.

Thi som det menneskelige Legeme indeholder forskellige Stoffer og Salte, alle nødvendige for at Legemets Funktioner kan opretholdes, saaledes er *vort* Fagblad — og alle andre — underkastet de samme Vilkaar, hvis det skal kunne hævde sig som et levende og oplysende Organ for Forbundets Medlemmer. Intet er vel mere fordummende eller bedre egnet til at forfladige et Folk end et ensrettet Organ for »Oplysning«, og dette vilde der jo være stor Fare for, at vort Fagblad vilde blive, hvis den redaktionelle Ledelse af Bladet blev overladt til et »Velfærdsudvalg«, der kun maatte offentliggøre det Stof, der til enhver Tid var i Favør til den p. t. siddende Ledelse. Nej, lad os endelig i vort Forbund — som i dansk Arbejderbevægelse i sin Helhed — sætte os imod ethvert Forsøg paa at skabe mere Bureaukratisme end vi alt har.

Er der noget i vort Fagblads Spalter, som vi ikke synes om, har vi de samme Spalter til at gendrive det i; vore Medlemmers kritiske Sans skal nok udpege det, der har virkelig Værdi, og det bliver i det lange Løb det raadende.

Tiderne, vi lever i, er just ikke til Føleri. Alligevel ser vi, at følelsesbetonede Stemninger er ved at vende op og ned paa alle Begreber. Lidt koldsindig Nøgternhed er paa sin Plads — og Fr. Nielsen, Køge, som Redaktør af Typ.-Tid., er ogsaa paa sin Plads. *6236. Sophus Andersen.*

Landssammenslutningen af Maskinsættere

Sjællandskredsen

Instruktionsmøde

afholdes i **Roskilde** paa **Søndag Kl. 10¼**
»Roskilde Tidende«s Maskinsætteri

C. Norland, København, instruerer ved Maskinen

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Et socialt Fremskridt!

Under disse abnorme Tider, hvori vi lever, forekommer det mig, at *»vi Menige« nu selv* maa komme med Ideerne til sociale Fremskridt indenfor vor Organisation. Uden at fornærme nogen *bestemt* af vor højeste Ledelse i Evaldsgade — tillader jeg mig at paastaa, *at de* faktisk har tvunget os ind paa et stillestaaende Stadie — og spørger derfor ofte mig selv: *Hvorlænge skal vi egentlig blive staaende dèr?*

Min Tanke med et socialt Fremskridt er ligetil.

Vi véd alle, at *vort Forbund* (husk: det er *os selv — de arbejdende*) betaler vore Kolleger, der er Aldersrentenydere, en beskeden lille Ekstrahjælp paa 30 Kroner maanedlig — det er udmærket, thi de Gamle fortjener vel nok den Hjælp; jeg tror ikke, at nogen Kollega misunder Aldersrentenyderne disse Penge. *Dette* kan vel nok kaldes et socialt Fremskridt indenfor vor Organisation.

Men skulde vi saa ikke lige se paa de arbejdslediges Kaar — altsaa, naar de gaar *ledige med en Socialhjælpsunderstøttelse paa ca. 17,00 Kroner ugentlig.*

Var det ikke rimeligt, at der af vort Forbunds Reservekasse (der jo bestaar af over *1,5 Million Kroner*) udbetales disse arbejdsledige *een Krone* om Dagen i Ekstraunderstøttelse, *saalænge de er henvist til Socialhjælpen?*

Det nytter ikke denne Gang at komme *med en Efterskrift eller en »Hale«*, hvori der staar, at *»Loven ikke hjemler Ret osv«*. Den samlede Ledelse bør gaa i Spidsen for de arbejdsledige Typografer op til Ministeren. *In mente* den famøse Typograflov i Foraaret 1939 (*den* man ordnede paa smaa 10 Minutter) forekommer det mig, at vi *nu* som Gengæld staar i vor fulde Ret til at forlange gennemført en Dispensation i den nuværende Sociallovgivning, saaledes at vi faar Tilladelse til at udbetale de omtalte 7 *Kroner ugentlig*, for vel at bemærke, *uden Fradrag af Socialhjælpens forskellige Satser.* En saadan Dispensation maa vel ogsaa nok kunne ordnes paa smaa 10 Minutter.

Vor Ledelse bør ogsaa i denne Omgang opnaa at trumfe *deres* Mening igennem (Forskellen er blot denne Gang, at det er »de Menige«, der kommer med Forslaget som et rimeligt Forlangende), og opnaar Ledelsen dèt, ja, saa skaber den jo Ro og Respekt i forskellige Oppositionslejre.

Altsaa det er kun *Viljen*, der skal til, til dette sociale Fremskridt. Pengene har vi jo selv, lad os da bruge nogle af dem paa fornuftig Maade. 1235, *Henning H. Jensen.*

Landssammenslutningen af Maskinsættere

(3. Kreds, Fyn)

afholder

Instruktionsmøde og
Kredsgeneralforsamling

i **Odense** *Søndag den 10. Marts.*

Kl. 10½ mødes paa Andels-Bogtrykkeriet, hvor det ny Maskinsætteri vil blive forevist og den sidste ny Sættemaskine demonstreret.

Kl. 12½ Middag paa Den ny Forsamlingsbygning.

Kl. 2½ Foredrag. *N. Th. Svendsen:* Maskinsætterens Fjender.
Efter Foredraget Film om Sættemaskinen ved *Svend Johansen.*

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

Ordinær Generalforsamling

Søndag den 3. Marts Kl. 13.30

i Rømersgade 22

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskaberne. 3*a*. Forslag fra 4204 Georg Mathiesen, saalydende: »Alle arbejdsløse Medlemmer, der er udgaaet med ordinær Understøttelse og som paa Grund af Socialkontorernes og Lovenes Kynisme maa vente en eller flere Uger, inden de kan faa Hjælp fra Socialkontorerne, bevilges en kollegial Hjælp paa 20 Kr. om Ugen i den eller de Uger, inden Socialkontorerne træder til med Hjælp. Ordningen gælder til næste Delegeretmøde«. *b*. Forslag fra 1235 Henning H. Jensen, saalydende: »Afdelingen udbetaler førstkommende Fredag efter Generalforsamlingen den 3/3 1940 en ekstra Hjælp af et Beløb stort Kr. 20,00 til alle arbejdsledige Medlemmer, som den Dag er uden ordinær Understøttelse, og som altsaa derfor er henvist til Socialhjælp.« *c*. Forslag fra 1235 Henning H. Jensen, saalydende: »Afdelingen bevilger til alle mandlige og kvindelige — saavel gifte som ugifte — arbejdsledige Medlemmer en ekstra Hjælp af et Beløb, stort Kr. 20,00, som udbetales i Paaskeugen, senest den 20. Marts 1940.« 4. Forslag fra 7628 Thorvald Jensen saalydende: »Dansk Typograf-Forbunds, Københavns Afdelings, Medlemmer forsamlet til Generalforsamling Søndag den 3. Marts kræver, at Regeringen straks giver Dispensation fra de strenge Regler for Fortsættelseskassers Aabning. Endvidere kræver vi Satserne forhøjet, og Indførelse af Kvartalsregulering saaledes, at Tillæget til Understøttelserne bliver af samme Størrelse som Dyrtidstillæget til Lønningerne«. 5. Valg af 10 Stemmetællere.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Umiddelbart efter Afdelingens Generalforsamling og samme Sted afholder

Sætternes Underafdeling

(Sættere, Stereotypører, Galvanoplastikere, Skriftstøbere og mandlige Trykkeriarbejdere)

ordinær aarlig Generalforsamling

Dagsorden: 1. Regnskab. 2. Opstilling til Valg af 8 Styrelsesmedlemmer. 3. Valg af 4 Kontrahenter til »Social-Demokraten«. 4. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«s Generalforsamling. 5. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 6. Valg af en Repræsentant til Arbejdernes Landsbanks Generalforsamling. 7. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikrings Generalforsamling.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Trykkernes Underafdeling

afholder

ordinær aarlig Generalforsamling

Tirsdag den 5. Marts Kl 20

i Weinolds Selskabslokaler, Nørrevoldgade 23.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 4. Valg af: 1 Kontrahent til »Social-Demokraten«, 1 Repræsentant til Bryggeriet »Stjernen« og 1 Repræsentant til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Trykkernes Begravelseskasse

afholder

ordinær Generalforsamling

umiddelbart efter Underafdelingens Generalforsamling

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Styrelse og 1 Revisor. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

Kvindernes Underafdeling

afholder

ordinær aarlig Generalforsamling

Onsdag den 6. Marts Kl. 20

i »Berejstes Hus«, Emiliegade 7 (Wodroffsvej)

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer samt Valg af 2 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 4. Eventuelt.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Dyrtidstillæg under Afspasering i Provinsen

Vedrørende *Udbetaling af Dyrtidstillæg i Afspaseringsperioder* har der hersket nogen Tvivl om, hvorvidt man kunde kræve udbetalt det Dyrtidstillæg, som er gældende paa Afspaserings-Tidspunktet, eller om man kun havde Krav paa, hvad der sammen med Timelønnen var tilbageholdt fra det Tidspunkt, da Overarbejdet udførtes.

Ved en Aftale med Principalorganisationerne er Spørgsmaalet nu reguleret saaledes, *at der ved Afspasering udbetales det Dyrtidstillæg, som er gældende, naar Afspaseringen finder Sted.*

Der tages saaledes ikke Hensyn til, hvad Dyrtidstillægget var, da Overarbejdet udførtes, men det er afgørende, hvad Dyrtidstillægget er i Afspaseringsdagene.

Forsaavidt enkelte Kolleger i Perioden Januar—Februar ved Afspasering skulde have faaet udbetalt mindre Dyrtidstillæg end gældende paa Afspaseringstidspunktet, skal der kræves Efterbetaling.

København, 26. Februar 1940. *Ths. Pedersen.*

Afdøde Kolleger

Vor Kollega, *Henrik Timmermann Press*, er afgaaet ved Døden, 78 Aar gammel. Press var født i Højrup, han arbejdede i mange Aar i «Berlingske Tidende« og traadte først fra for knapt to Aar siden. Begravelsen er foregaaet i Stilhed.

*

Vor Kollega, *Chr. Jensen*, Hjørring, er Torsdag den 22. Februar afgaaet ved Døden paa Hjørring Centralsygehus, 70 Aar gammel.

Jensen arbejdede gennem mange Aar i Eksprestrykkeriet, Hjørring, indtil Sygdom tvang ham til at lægge op 1. Juli 1939. Tog han end ikke aktiv Del i Fagbevægelsens Arbejde, forstod han dog dens Betydning og ydede villigt sine Pligter, før han stillede noget Krav. Begravelsen fandt Sted i Mandags. Ære være hans Minde!

40 Aar i Social-Demokraten

Søndag den 3. Marts fejrer *Carl Nielsen* 40-Aars Jubilæum i Social-Demokraten. — Indenfor Soc.-Dem. har han altid været afholdt og i en lang Aarrække været betroet Ledelsen af Bladets tekniske Afdelinger. Tiden og de indenfor vort Parti ændrede Synsmaader foranledigede i 1931 Bladets øverste Ledelse til Personskifte. Var dette end bittert for en Mand med Carl Nielsens sociale Indstilling, tog han det med sin sædvanlige Ro og har siden fortsat Arbejdet i Kollegernes Rækker. Vi i Soc.-Dem. har tilfulde forstaaet, hvad Carl Nielsen gennem Aarene har betydet for os, men det bør ogsaa erindres, hvad han har betydet for alle Københavns Typografer, der i hans Ungdom lagde stærkt Beslag paa ham. Foruden at have været Medlem af Styrelsen har Carl Nielsen været Redaktør af »Typ.-Tid.«, og han var paa vor Side den ledende i de omfattende Tarifforhandlinger i 1905, der forud for alle andre Fag skaffede os 8-Timers Dagen.

Men stærkest i Erindringen staar — for den ældre Typograf — hans Arbejde i Voldgiftsretten; hans overdaadige Ro kunne faa selv den mest fortvivlede Sag til at se ud som en mod Typograferne begaaet Uretfærdighed.

Senere havde vor Modpart — Arbejdsgiverne — Bud efter ham, men han frasagde sig Tilbudet paa en for ham karakteristisk Maade, der viste, at for Carl Nielsen var Ordene Kammeratskab og Solidaritet ikke Fraser.

Udenfor det faglige Omraade har Carl Nielsen særlig interesseret sig for de gamle Kollegers Velfærd gennem sit Arbejde i Typografernes Stiftelser, hvis Formand han har været fra 1907—18 for efter eget Ønske at fritages for Hvervet. Han forblev dog i Styrelsen og lod sig paany vælge som Formand i 1929. — Ingen er gladere end han, naar der kan skrives til et Medlem, at nu er Friboligen sikret, og en stadig tilbagevendende Festdag er det for ham, naar han samles med Foreningens Fribeboere til den aarlige Skovtur.

Meddelelsen om Carl Nielsens Jubilæum vil sikkert hos de ældre Kolleger bringe mangt og meget godt i Erindring, og for Carl Nielsen resultere i mange Lykønskninger og Hilsener paa Jubilæumsdagen. *3975.*

Saadan er Menneskene —

Hør: Et Suk igennem Skoven lød,
det er Vintren, der paa Døden kalder,
og i Jordens svangre Moderskød
store, tunge Taarer sagte falder.

Paa min Vandring i Morges gennem Skoven randt mig i Hu ovenstaaende Linier af en mig ukendt Digter. Der ligger noget forjættende i dette Suk — et Haab om et snarligt Foraar, der kan give os Erstatning for den forfærdelige Kulde, vi saa længe har lidt under. Og vi trøster os med, at hvad Statsmyndighederne ikke har kunnet skaffe os — varme Stuer til en for Smaakaarsfolk overkommelig Betaling, — det vil Naturen med sine milde Vinde og varmegivende Sol inden længe skænke os gratis.

Og naar saa Vorherres Sol har tøet os op, saa vil vi hurtigt glemme alle de udstaaede Lidelse og tilgive dem, der har begaaet Fejlene og disponeret galt.

Saadan er Menneskene.

Vi vil glemme, hvorledes de rige praktiserede Samfundssindet i Efteraaret, da Krigen brød ind over det ulykkelige Europa, glemme, hvorledes de »stjal« Brændselet fra de fattige, da de tømte alle Lagrene og forsynede sig for hele Vinteren til Priser, der ligger tre-fire Gange *under* de »Apotekerpriser«, de fattige nu maa betale.

Saadan er Menneskene. Og saadan ser Samfundssindet ud paa nært Hold.

Og for at føje Spot til Skaden staar en af Landets højtlønnede Embedsmænd frem og siger, at Arbejderne har faaet for meget i Dyrtidserstatning, og udkaster den Tanke, at de Varer, der skyldes Vareknaphed, ikke skal medtages ved Beregningen af Pristallet! Til disse Varer hører *blandt mange andre* ogsaa Brændselet. Dette Forsøg paa at udelukke de væsentligste Prisstigninger af Statistiken og derved skabe et fuldstændigt falsk Billede af den virkelige Prisstigning, *bør vi ikke glemme*, Her maa vi staa paa Vagt. Thi det er et Spørgsmaal om at afværge fremtidige Lidelser. Og der maa dog være Grænser — ogsaa for Arbejdernes Samfundssind.

Fr. N.

Nær og Fjern

40 Aars Jubilæum kan den 3. Marts fejres af Maskinsætter *Chr. Christensen* paa »Jyllandsposten«, først som Haandsætter og derefter som Maskinsætter. *Chr. Christensen* har et lyst Sind og et godt Humør, og hans rige Evner har ved adskillige Lejligheder været benyttet af Kollegerne, f. Eks. som Tillidsmand paa Sætteriet og Formand for Aarhus Lokalsygekasse m. m. — Vi ønsker ham til Lykke og haaber, at han endnu i mange Aar maa være i vor Midte. — Jubilæet fejres af Kollegerne ved en Frokost paa »Mejlborg«. *-mak.*

Generalforsamlingen paa Søndag bringes i Erindring, Kl. 13,30 i Rømersgade 22. Se Dagsordenen Side 3.

Sætternes Underafdeling holder Generalforsamling paa Søndag umiddelbart efter Afdelingsgeneralforsamlingens Afslutning.

Trykkernes og Kvindernes Underafdelinger holder Generalforsamling henholdsvis paa Tirsdag i Weinolds Lokaler og paa Onsdag i »Berejstes Hus«. Se Dagsordenen Side 3.

Feriegodtgørelsen skal beregnes af *den samlede* Løn, *ogsaa Dyrtidstillæg* (men *ikke* af *udbetalte Overarbejds*penge; derimod af udbetalte *Afspaserings*penge). *Sigv. Hellberg.*

Bog- & Akcidenssætter-Klubbens Møde i Aften bringes i Erindring. Se videre i Branchespalten.

Finlands-Indsamlingen (Kvitterings-Liste Nr. 8). Jeg har yderligere modtaget: Liste Nr. 1882—83 (Social-Demokraten) Kr. 248,00. Liste Nr. 4274 (En Besøgende paa Kontoret) Kr. 1,00. Ialt Kr. 249,00.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 4.769,12.*

København, den 27. Februar 1940. *Sigv. Hellberg.*

Til Finlands-Indsamlingen er endvidere indkommet følgende Bidrag: Herning 39,75; Ribe 17,00; Ringkøbing 39,00; Viborg 64,00. — Tilsammen Kr. 159,75.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 3.100,75.*

København, den 27. Februar 1940. *Ths. Pedersen.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Man kan kræve sin Ret, men . . . .

Ingen Kæde er stærkere end det svageste Led! Disse symbolske Ord har vi hørt citeret gentagne Gange og ved de mest forskellige Lejligheder — saavel indenfor vor Organisation som paa off. Vælgermøder, — saa det maa jo efterhaanden være gaaet op for de fleste, at nævnte Citat rummer en vis Sandhed, ogsaa naar det bruges i Forbindelse med vor Brancheklub, i dette Tilfælde *Bog- og Akcidenssætterklubben*. Medlemmernes Interesse for dens Arbejde — det være alvorlige eller festlige Arrangementer — er paa sin Vis et nogenlunde klart Udtryk for dens Evne til at gøre et godt Stykke organisatorisk Arbejde.

Det er ikke nogen Fallit-Erklæring, at Klubbens Medlemsantal kun andrager lidt over en Femtedel af samtlige Haandsættere i Hovedstaden. Denne for Tiden værende Minoritet, som Klubben jo kan siges at være, betyder heller ikke, at den absolut skulde være inde i et »Dødsvande« — eller, at den lidt efter lidt sakker agterud. Et saadant overfladisk Skøn fra Ikke-Medlemmernes Side vilde være at betegne som en komplet Fejlvurdering.

Klubben er i højeste Grad aktiv og »med paa Noderne«, d.v.s. moderne indstillet. De sidst afholdte Møder viser, at den forstaar at samle sine Medlemmer. Og det forløbne Aars faglige Arbejde, med Landssammenslutningens Etablering som Hovedbegivenhed, viser, at den er i nøjeste Kontakt med Tiden og Medlemmerne. Om den er et solidt Led i vor Organisationskæde eller ej, — ja herom kan der jo længe kværuleres; men én Ting er sikkert, nemlig: *at den kan blive større og stærkere.* Og den bør blive det! Dog kan det — hvor paradoksalt det end lyder — være paa sin Plads her at erindre, hvad Trykkeren *Johs. Larsen* engang skrev: »Naar det kommer til Stykket, er det ikke den Virksomhed indenfor vor Organisation, der *i Omfang* er den største, der nødvendigvis faar den største Betydning, men snarere bliver den Virksomhed af største Betydning, som mest direkte og mest intensivt holder fast ved vore oprindelige faglige, økonomiske og sociale Formaal, de Formaal, vi engang for mange Aar siden startede paa som *fagligt organiserede Lønarbejdere.*«

Disse sande Ord er jo trøstende og inspirerende for os, der klubmæssigt set lever en Lilleputtilværelse.

Selvom B.- og A.-Klubben nu har Medvind trods en vanskelig Tid, — selvom den gennem Aarene har fæstnet sin Position og Anseelse i Kollegernes Bevidsthed, er der dog ingensomhelst Grund til at stoppe op og sige: Ja, saa kom vi altsaa hertil, Kammerater! Og saa ellers lade Tingene gaa deres skæve Gang! Nej, — vi maa fremad! Nye Tanker maa i Støbeskeen, andre maa likvideres!

Udenfor Klubben findes der endnu en Masse »Løsgængere«, Fagfæller, der mener, at det betyder nul og nix, om de eventuelt *er* Medlemmer. Til disse Ligegyldighedens stædige Apostle vil jeg sige et Par Ord »under fire Øjne«:

Kollega! Der er ingen, der siger, at du *s-k-a-l* være Medlem af Bog- & Akcidenssætterklubben! Det er en helt igennem frivillig Sag, som du kun har dig selv at staa til Ansvar for . . . . *men, hvorfor er du ikke Medlem? Hvorfor gaar du hele Tiden udenom og siger: Hva' ka' det nytte?* Du har altid en Undskyldning parat, naar vi engang imellem opfordrer dig til at deltage i de forskellige Møder m. m., som Klubben stabler paa Benene. Enten skal du spille Bridge hos en lunefuld Arvetante eller absolut hen og se en spændende Film. Dit Beredskab af smaa, pæne og tilforladelige Nødløgne er altid i Topform. Du ryster beklagende paa Hovedet og *lover bestemt at komme næste Gang,* naar Klubben kalder til Samling om et eller andet, der har din haandsætterlige Interesse. Men — hvad mener du egentlig med næste Gang? Bliver det mon den Dag, paa hvilken Hesten paa Kongens Nytorv nedkommer med Føl — eller det Aar, hvor Sanct Peder opnaar Aldersrente? (Hvilket mere alvorligt formuleret betyder saalunde: *at det aldrig sker!*) Ganske vist lever vi i en Dyrtid med Rationeringer og allehaande andre Besværligheder og der er god Brug for Smaaskillingerne? Klubkontingentet, *der kun er 1 Kr. halvaarlig,* kan da ikke være Hindringen, den obligate Undskyldning for, *at du ikke er med i Bestræbelserne for at forbedre din egen Branches Levevilkaar?* — Er du saa uheldig at være arbejdsløs, men gerne ønsker at gøre din Indsats som nyt Klubmedlem, er det jo saadan set lige paa sin Plads, at Arbejdsløse er kontingentfri.

Klubben er det kammeratlige Forum, hvor Ønsker og Forslag nøgternt bliver vurderet. Vi er ikke ensrettede! Tværtimod! — Vore Anskuelser og private Meninger kan være stik modsatte, men om eet tror jeg nok vi loyalt kan samles, nemlig *den faglige Kamp for vor Branche!* Det gælder først og fremmest om at opbygge et solidt, organisatorisk Fundament, saaledes at vi med frisk Mod og uden at give blankt op kan gaa en dunkel og dyster Fremtid i Møde. Vi maa stabilisere vor Branche, øge dens Indflydelse, naar vi kan, og hvor vi kan, — og til dette Arbejde er enhver interesseret Haandsætter velkommen, *hvad enten han er eksplosiv og rebelsk Oppositionsmand eller blot en Kollega, der mener, at »hvad Bestyrelsen gør, det er og bliver det riglige, alle underdanigst haver sig at rette«.*

Den typografiske Organisationskæde behøver stærke Led! Det er Medlemmerne, der afgør, hvor solide de kan blive. Der maa udvises Energi og Interesse for Sagen. Det kommer ikke af sig selv? *Man kan kræve sin Ret, men bør ogsaa gøre sin Pligt overfor Organisitonen og dens faglige Filialer. Derfor: Kollega, vaagn op af din Dvale!*

Bebel Sørensen.

Opstilling til Valg af Afdelingsstyrelse

er 1. Punkt paa Dagsordenen ved *Bog- & Akcidenssætter-Klubbens* Medlemsmøde i Aften Kl. 20 i Rømersgade (Karl Marx Sal). Derefter inleder Næstformanden i De samv. Fagforbund, *Eiler Jensen,* en Diskussion om »Arbejderne og Prisstigningerne«. Til dette vigtige Møde forventer Styrelsen stor Tilslutning. Medlemskortet bedes medbragt. *Styrelsen.*

Bog- & Akcidenssætterklubben i København

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 6. Februar i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Rømersgade 22. Der var fuldt Hus, da Formanden, *Erik Hansen,* bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Rich. Steffensen.* Sekretæren oplæste Protokollen, der godkendtes, og i Tilknytning hertil berettede Formanden udførligt om Klubbens Virksomhed siden sidste ordinære Generalforsamling. Der har været afholdt ialt 17 Medlemssammenkomster, deraf 2 fagtekniske Møder, 3 Besøg, 2 Sammenkomster, 7 fagpolitiske Møder og 3 organisatoriske Møder. Der har været et Møde med Bladsætterne og Maskin-

sætterne om Haandsætternes Uddannelse til Maskinsættere, et Møde, der var resulteret i Nedsættelse af et Fællesudvalg for de 3 Brancher til at arbejde videre med Spørgsmaalet. Den store Foredragsrække »Beregn dit Arbejde« var blevet Succes. Der deltog ved hvert Møde ca. 60 Kolleger. Styrelsen agter at fortsætte i samme Spor med andre Emner af ligesaa stor Interesse for Kollegerne. Ledigheden indenfor Forbundet er stadig størst blandt Haandsætterne; man har bl. a. med disse Arrangementer søgt i det smaa at afhjælpe Ledigheden ved at klargøre Arbejdets tarifmæssige Værdi for Kollegerne. Mindede om, at Haandsætterne har rejst Kravet om forkortet Arbejdstid. Haandsætterne bør stadig fastholde dette Krav. Vi har haft et Møde med Forbundets Oplysningsvirksomhed, i Samarbejde med hvem en Del af vor Virksomhed nu foregaar. Vi fastholdt i Forbindelse med de øvrige Brancheklubber vort Virkeomraade, Brancherubrikken har været udnyttet med gennemsnitlig 1 Side pr. Nummer. Ialt har 27 Kolleger sendt Bidrag i 1939. Den 3. September dannedes Landssammenslutningen af Haandsættere ved et Møde i Odense. Der er nu ialt 13 Klubber med ca. 900 Medlemmer. Omtalte det udførte Arbejde, der skrider godt frem. B.- & A.-Klubbens Medlemstal, der er i stadig Fremgang, er nu 365, — fortsat Agitation er nødvendig.

Formanden sluttede: Idet Styrelsen her giver Beretningen til Debat og beder om at faa den godkendt, vil jeg gerne slaa fast, at Formaalet med dette Arbejde har været at gøre Haandsætterne mere interesserede i Forbundet og dets Anliggender. Vort store Tal garanterer, at vi ikke bliver glemt, — men vi skal ogsaa være med til at gøre Arbejdet. I denne Tid maa alle efter bedste Evne give sine Kræfter til Styrkelse af vor Branche, vort Forbund, dansk Arbejderbevægelse, — vi maa staa udrustede til at klare Tidens og Reaktionens Stød. I Diskussionen om Beretningen deltog følgende Kolleger: *Henning H. Jensen, Thorvald Jensen, N. Chr. Hansen, Eriksen, Aksel Christensen, Poul A. Sjøl, Werner Helmert, Svend Johansen, K. A. Jørgensen, C. J. Dreyer, Chr. V. Madsen, Peter Sørensen og Paul P. Petersen,* hvorefter Formanden replicerede, Ved Afstemningen godkendtes Beretningen med alle Stemmer mod 1. Kassereren oplæste derefter Regnskabet, der godkendtes enstemmigt. Der blev fra Styrelsen stillet Forslag om at forhøje Kontingentet til 1 Kr. halvaarlig. Dette vedtoges enstemmigt. Der blev endvidere stillet Forslag om at vælge 2 Revisorer i Stedet for 1, og lade Regnskaberne fra Haandsætternes Landssammenslutning og fra Bog- og Akcidenssætter-Klubben revidere samtidig. Dette vedtoges ogsaa. — Man foretog derefter Valg til Styrelsen. Til Formand genvalgtes *Erik Hansen* og til Næstformand genvalgtes *Paul P. Petersen,* Kassereren, *C. J. Dreyer,* genvalgtes ligeledes. (Alle disse Valg var enstemmige.) Til de øvrige 2 Pladser i Styrelsen genvalgtes *Kai Jensen* og nyvalgtes *Poul A. Sjøl,* Suppleant blev *Chr. V. Hansen.* Der var endvidere foreslaaet *Eigil Hansen, Henning H. Jensen* og *Wernert Helmert.* Til Revisorer genvalgtes *Emil Sømberg* og nyvalgtes *Carl Jensen.* Suppleant *Adolf Juliussen.* Under Punktet Fremtidig Virksomhed foreslog *Henning H. Jensen,* at man arbejdede hen til at faa ansat 3 Vurderingsmænd paa Kontoret i Evaldsgade. Disse skulde gennemgaa alle de Tryksager, der blev lavet paa Trykkerierne og udregne Tiden for dem. Taleren mente, at man vilde kunne beskæftige en Del af de arbejdsløse Kolleger, naar der kom de rigtige Tider paa Arbejdet. *Thorvald Jensen* foreslog, at Styrelsen lod afholde et Møde med Emnet *Krigen og Arbejdsløsheden.* Formanden nævnte forskellige Planer, som Styrelsen arbejdede med for den kommende Tid, bl. a. en Fortsættelse af Foredragsrækken samt Diskussionsmøder om forskellige Emner i Forbindelse med Krisetiden. Da ingen ønskede Ordet til Eventuelt, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, der var besøgt af ca. 75 Kolleger. *Kai Jensen.*

Herning Haandsætter-Klub.

Tirsdag den 6. Februar samledes *Herning Haandsætter-Klub* til Generalforsamling. Formanden, *Sofus Sørensen,* bød velkommen og valgtes til Dirigent. Han aflagde Beretning, hvoraf det fremgik, at alle Haandsætterne i Afdelingen var indmeldt i Haandsætterklubben, der naturligvis var blevet tilsluttet Landssammenslutningen, da denne dannedes den 3. September 1939. — Man havde vedtaget at sende et Opraab til Nabo-Afdelingerne med Opfordring til Dannelse af Haandsætterklub, men da vi erfarede, at en saadan Opfordring blev udsendt fra Landssammenslutningen, mente vi ikke, at det var formaalstjenligt. — Klubben havde modtaget en Opfordring til at optage en Statistik over Haandsætternes Lønninger i Afdelingen. — Ved Lokalafdelingens Generalforsamling, hvor *Elmar Laursen* fratraadte Formandsposten grundet paa Bortrejse, fik vi valgt en Haandsætter, *Albert Hansen,* som Formand. — Vi mener, Herning Haandsætterklub har sin egentlige Betydning som et Led i Landsorganisationen, — det er derfor ikke blevet til noget oplysende Foredrag el. lign. Vi er jo ogsaa for faa og for spredte. — Efter Beretningen oplæste Kassereren, *Jens Rahbech,* Regnskabet, hvori Indtægten havde været Kr. 15,00 og Udgiften Kr. 4,65, og Kassebeholdningen blev derefter Kr. 10,35. Derefter gik man over til Bestyrelsesvalg. *Sørensen* vilde ikke modtage Genvalg. I Stedet valgtes *Jens Rahbech. Niels Nielsen* genvalgtes som Næstformand og *Andr. Larsen* overtog *Rahbech's* Post som Kasserer og Sekretær. Under Eventuelt, der foregik ved Kaffebordet, drøftedes forskellige Ting, bl. a, mente *Sørensen,* at det vilde være formaalstjenligt om *Landssammenslutningen sendte en Mand med gode Talegaver ud til de forskellige Afdelinger, hvor der ingen Haandsætterklubber var, for at virke for Oprettelsen af saadanne.* Generalforsamlingen sluttede med Formandens Tak til de mødte for »god Ro og Orden«. *J. R.*

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v

Næste Nr. af »Maskinsætteren« skal findes i »Typ.-Tid.« Nr. 13, 29. Marts. Manuskript til denne Rubrik bedes indsendt til ovenstaaende Adresse senest Onsdag den 20. Marts af Hensyn til Paaske-Helligdagene.

Repræsentantskabsmøde

afholdes Skærtorsdag *den 21. Marts Kl. 10* paa Park-Hotel, Vestervoldgade 3, København.

Dagsorden:

1. a) Protokol. b) Beretning.
2. a) Regnskab. b) Budget for det kommende Aar.
3. Indkomne Forslag.
4. Oplysningsvirksomheden.
5. Valg.
6. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlet, maa indsendes til Formanden, *Vald. Nielsen,* Heltzensgade 49, Odense, senest den 11. Marts.

I Forbindelse med Repræsentantskabsmødet afholdes Instruktørmøde, hvortil særlig Indbydelse vil tilgaa Instruktørerne. *Forretningsudvalget.*

Hertil — og ikke længere.

Mellem den store Sætterbranches vel nok mindre velovervejede Krav om en almindelig Uddannelse af Sættere ved Sættemaskinen og den Part af de nu virkende Maskinsættere, der ser rødt, naar de hører Ordet Maskinsætterskole, rejser sig et Spørgsmaal for vor Branche, som vi maa kræve fremholdt til en besindig Drøftelse og Vurdering.

Af al den Argumentation, der fra Haandsætternes Side er ført angaaende Problemerne dem og os imellem, er der intet saa daarligt underbygget som Kravet om, at Haandsætteren skal lære Maskinsætning for at Arbejdsløshedens Byrder kan fordeles mere ligeligt alle Sættere imellem, derved at Haandsætterne ogsaa faar Lejlighed til en Tjans ved Sættemaskinen. Dette er saa langt fra al praktisk Mulighed, at selv en Motivering for dets Afvisning bliver overflødig.

Hvis vi indenfor vort Fag vil forsøge paa at gøre noget for at afhjælpe Arbejdsløsheden, bliver det helt andre Veje, vi kommer til at gaa. At bytte Gaarde

skaffer os ikke mere Arbejde. Hvis Kravet om en ændret Maskinsætteruddannelse kun havde hvilet paa det Faktum, at der undertiden ikke havde kunnet anvises tilstrækkelig ledig Arbejdskraft i de to største Feriemaaneder, saa havde man med større Vægt kunnet afvise det, idet det ligger udenfor al sund Sans at ville kræve, at vor Gruppe i en stor Del af Aaret skal bære henved 10 Procent Arbejdsløse (i Aar 15) for at tilfredsstille et øjeblikkeligt Krav, der naturligvis kunde reguleres. Saa grelt et Forhold har de øvrige Brancher — selv de med en forholdsvis større Arbejdsløshed end vor — ikke at kunne opvise. Nej, det var Haandsætternes Forlangende om en Uddannelse paa en bredere Basis, der bestemte Skolens Oprettelse. Men herom er der foreløbig sagt nok, og vi skal ikke fortsætte denne Diskussion.

Modstanden fra Maskinsætternes Side mod Skolen er fremstaaet ved, at gamle Maskinsættere føler deres Stilling truet af de unge, der kommer til. Og paa dette Punkt maa vi have Lov til at gøre vor Stilling klar og føre en utvetydig Politik.

Det er sandsynligt, at den yngre Sætter er bedre egnet til Uddannelse som Maskinsætter end den ældre. Men den unge Sætter vil aldrig kunne erstatte den ældre og erfarne. Kun paa et enkelt Omraade, Hurtigheden, kan der træffes en enkelt imellem, der har tilstrækkeligt Taskenspillergeni til at kunne brillere, men denne Egenskab kan ikke, hvad somme Principaler maaske vil tro (»hvor meget kan han sætte?« i salig Ihukommelse), opveje den øvede Sætters hele Teknik, der paa mangfoldige Maader giver ham en grundfæstet Position ved Arbejdet.

Vi maa derfor betragte Uddannelsen som en nødvendig Fortsættelse af den Tilgang, der stadig er foregaaet og maa foregaa, men vi maa protestere imod, at denne rækker længere end til det nødvendige Behov, og imod, at ældre Folk (her tænkes kun paa Anciennitet) gøres overflødige ved unges Indvandring. Man maa erindre sig, at den Sætter, der for ti eller tyve eller tredive Aar siden sagde Farvel til Kassen, i Dag vil være slaaet fuldstændig ud, hvis han mister sin Plads ved Sættemaskinen. Han kan ikke mere gøre sig gældende som Haandsætter, og for ham betyder Haandsætternes Protest mod hans Beskæftigelse ved Kassen derfor ikke stort personlig set.

Man maa ikke forlange af en Faggruppe, der gennem Sammenhold og Ofre har gjort en organisatorisk Indsats til Forbundets Gavn, skal tie stille og give Afkald paa økonomisk Ret, hvad enten saa Kravet kommer fra Principaler eller Kolleger. Udviklingen i Form af Tilgang maa foregaa fremtidig som hidtil, og vi kan ogsaa nu som før komme ud for Dispositioner, der kan ramme personligt paa en Maade, som den enkelte ikke er glad for, men i Almindelighed maa vi forlange, at vor Organisation beskytter ogsaa vort Arbejdsfelt.

Og skulde der blive krævet Fællesofre af os, hvad enten det nu maatte gælde Arbejdsløshedsproblemet eller andre Opgaver, der falder ind under vort Forbunds naturlige Rammer, da gaar vi ind derfor med den Glæde og den Vilje, som vi venter til enhver Tid er tilstede indenfor et enigt Fag. *N. Th. S.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Københavns Maskinsætter-Klub afholdt ordinær Generalforsamling den 21. Januar Kl $10^1/_2$ i Boulevard-Palæet, Hammerichsgade 14. Formanden, *S. V. Rasmussen*, bød velkommen til Forsamlingen og til Landssammenslutningens Formand, Vald. Nielsen, Odense. Til Dirigent valgtes *L. Chr. Nielsen*. Dagsordenen oplæstes og godkendtes.

— Sekretæren, *J. K. Bergstrøm*, oplæste Forhandlingsprotokollen for det forløbne Aar. Den godkendtes uden Debat.

— Klubbens Formand, *S. V. Rasmussen*, aflagde Beretning i Tilslutning til den førte Protokol. Medlemstallet var ved Aarets Begyndelse 322. Der var indmeldt 29 nye Medlemmer, udmeldt 33 og slettet 2; Aaret sluttede med 316 Medlemmer. Formanden omtalte Vanskelighederne ved Tilrettelæggelsen af Foredrag og Besøg paa forskellige Virksomheder. Naar Bergsøe's Nybygning i Glostrup bliver færdig, er vi velkomne til at bese denne. Af vigtige Opgaver for Klubben i den kommende Tid kan nævnes Udvalget angaaende Forbundets Struktur og dets Oplysningsvirksomhed. Vi bør maaske ogsaa tænke paa en Tarifering i Forbindelse med de nye, komplicerede Maskiner. Lønstatistiken var ikke optaget, da man mente, den vilde have givet et misvisende Billede. Der forelaa nu Indbydelse fra Bladsætterklubben til et Fællesmøde angaaende Forholdet Haandsætter—Maskinsætter. Som det fremgik af Forhandlingsprotokollen, havde der været Røre om Maskinsætterskolen. Der burde have været større Besøg til Mødet angaaende denne Sag. Af 24, der havde aflagt Prøve, er 17 gaaet tilbage til Haandsættergerningen og Resten er dels beskæftigede som halvdags Maskinsættere og dels som Haandsættere. Der er i Øjeblikket 68 ledige — normalt 46—47. Afskedigelserne er sket paa Grund af Krigssituationens Indskrænkninger. For de arbejdsløse havde der været afholdt et Kursus med 12 Deltagere. — Formanden for Landssammenslutningen, *Vald. Nielsen*, Odense, udtalte sig anerkendende om Ordningen ang. Maskinsætterskolen og udtalte det Ønske, at den tilstedeværende Misstemning skaffedes af Vejen. — *Rinding* og *Aage Hinrich* belyste ved Tal Tilgangen af Maskinsættere i København i de sidste Aar og det procentvise Forhold mellem Haandsættere og Maskinsættere. — *Sigv. Hellberg* henstillede, at man færdigdiskuterede dette Spørgsmaal, der dog først vilde blive løst i det daglige praktiske Liv. — *Carlo Sørensen* kritiserede Oplæringen af Maskinsættere og mente, at den havde været til Skade. — I den følgende Diskussion, der væsentligst drejede sig om Oplæringen, deltog *N. Th. Svendsen, Traugott Nielsen, Ejner Lassen, Bergstrøm, Marhauer* og *Leo Nielsen*. — *Viggo Nielsen* stillede følgende Udtalelse: »Generalforsamlingen i K. M. K. 21. Januar 1940 udtaler sin Tilfredshed med, at den i Tarifen nu fastlagte Oplæringsform af Maskinsættere herved er bragt ind under legitime Former.« Udtalelsen vedtoges enstemmigt, og Formandens Beretning godkendtes.

— Kassereren, *Marhauer*, oplæste det reviderede Regnskab, der udviste følgende Poster: *Indtægt:* Beholdning fra forrige Aar: Kr. 706,91, Kontingent og Indskud for 1939 Kr. 1442,80, Restancer fra 1938 Kr. 9,60, Opkrævet ved Stiftelsesfesten Kr. 247,00, Jubilæumsgave fra D. T. F.'s Københavns Afdeling Kr. 500,00, Bankrente Kr. 7,07, 2 nye Medlemmer betalt Difference for Frokosten Kr. 4,50, ialt Kr. 2917,88. — *Udgift:* Stiftelsesfesten 1939 Kr. 712,30, Kontingent til Landssammenslutningen Kr. 580,00, Telefon til Formand og Kasserer Kr. 202,00, Møder, Lokaleleje m. m. Kr. 112,55, Porto, Telegr. og Skrivemateriel Kr. 27,82, 2 Blomsterkurve Kr. 27,00, Tryksager Kr. 91,50, Provision for Opkrævning af Kontingent Kr. 145,24, Annoncer i »Typ.-Tid.« Kr. 14,00, Kassebeholdning Kr. 191,78, i Banken Kr. 813,69, ialt Kr. 2917,88. Regnskabet godkendtes.

— Under Punkt 4: Valg, omtalte *S. V. Rasmussen* Arbejdet som Formand i de forløbne 14 Aar. Der havde været baade Glæder og Sorger, og han ønskede nu at træde tilbage af Hensyn til Privatlivet. Da S. V. Rasmussen trods Opfordringer fra Bestyrelsen og fra Forsamlingen ikke vilde modtage Genvalg, foreslog Helm. Mortensen at vælge Aage Hinrich til Formand. N. Th. Svendsen foreslog F. Traugott Nielsen. Carlo Sørensen foreslog Ejner Lassen. Traugott Nielsen valgtes med stor Majoritet. Til Bestyrelsen i Stedet for A. Magnussen, der ikke ønskede Genvalg, valgtes Carlo Mikkelsen. Suppleanter: Norland og Emil Andersen. Til Revisor valgtes Tbygesen.

— Under Eventuelt gav *S. V. Rasmussen* nogle praktiske Oplysninger, hvorefter *Dirigenten* hævede Generalforsamlingen med en Tak til S. V. Rasmussen for hans Virke i K. M. K. *J. K. Bergstrøm.*

Efter Generalforsamlingen samledes Detagerne i et Antal af ca. 70 til den aarlige Frokost. S. V. Rasmussen bød velkommen, specielt til Klubbens Æresmedlem, Firring, Sigv. Hellberg, Landssammenslutningens Formand, Vald Nielsen, Montør L. Chr. Nielsen og N. Th. Svendsen, der deltog som indbudte. Der blev holdt korte Taler af *Vald. Nielsen, Hellberg, N. Th. Svendsen, S. V. Rasmussen* og *Traugott Nielsen.* Den nyvalgte Formand anmodede Medlemmerne om at staa sammen om Klubben og deltage i dens Arrangementer. Fra flere Sider bragtes der S. V. Rasmussen Tak og Paaskønnelse for hans Virke som Formand gennem de 14 Aar. *N. Th. Svendsen* causerede, og ind imellem Talerne blev afsunget to Sange, skrevet af »S. V.« og »tavs«. Ved Kaffebordet talte *Jul. Schrøder,* og forskellige Kolleger underholdt med Sangnumre, bl. a. *Viggo Nielsen, Bjerg* og *C. Meisner. Firring* holdt en munter Tale, og imedens var Klokken blevet henad 6. Hvad derefter skete skal ikke refereres. *B.*

Forretningsudvalgsmøde. I Forbindelse med Forbundsmødet angaaende Forbundskommissionens Nedsættelse, afholdt vort Forretningsudvalg Møde den 13. Februar, hvor man foruden nogle Bevillinger til Kredsmøder drøftede Situationen med Hensyn til det forestaaende Arbejde angaaende en Revision af Forbundets Administration og Virkemaade. I Forbundsmødet den 14. Februar deltog af Maskinsættere foruden vore Branchefæller i Hovedbestyrelsen Landssammenslutningens Formand Vald. Nielsen, K. M. K.s Formand F. Traugott Nielsen og N. Th. Svendsen. Som Medlemmer af Forbundsudvalget valgte Hovedbestyrelsen derpaa i sit Møde Vald. Nielsen og N. Th. Svendsen.

Møde i 1. Kreds og i K. M. K. Søndag den 10. Marts afholder 1. Kreds (København og Bornholm) Møde med Valg af Kredsrepræsentanter til Landssammenslutningen. Da de bornholmske Branchefæller af tvingende Grunde rimeligvis vil udeblive, anmodes Københavnerne om i saa meget større Tal at give Møde for paa værdig Maade at varetage Klippeøens Interesser.

Inden Kredsmødet afholder K. M. K. Medlemsmøde med Diskussion om det aktuelle Emne: *Branchedivergenser. Formanden* indleder.

Mødet afholdes Kl. 11 Form., Rømersgade 22. Ogsaa Ikke-Medlemmer er velkomne.

Sjællandskredsens Maskinsættere mødes i Roskilde Søndag den 3. Marts til Instruktion, under Ledelse af *C. Norland,* og Generalforsamling. Landssammenslutningens Formand, *Vald. Nielsen,* Odense, kommer til Stede og indleder om de branchepolitiske Spørgsmaal. Instruktionen begynder Kl. $10^1/_4$ i »Roskilde Tidende«s Maskinsætteri, Raadhustorvet. Cirkulære er udsendt til Klubberne.

Holbæk Maskinsætterklub afholdt Generalforsamling 15. Februar. Formanden, *Jørgen Olsen,* bød de 11 mødte Medlemmer velkommen og aflagde Beretning og Regnskab. Der er 15 Medlemmer i Klubben, 2 Svende og 2 Lærlinge er under Oplæring paa Bladene. Regnskabet balancerede med Kr. 80,89 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 22,38. — Landssammenslutningens Regnskab kritiseredes; Repræsentationsudgifterne er for høje, og Kontingentet burde nedsættes. Ligeledes kritiseredes Fagbladets Tendens, der kun var Udtryk for et Mindretals Indstilling; man tilsluttede sig Silkeborg-Afdelingen og vil paa Sjællandskredsens Generalforsamling 3. Marts søge rejst en Debat om dette Spørgsmaal. — Alle Valg var Genvalg: til Bestyrelsen Chr. Engelhardt og Erik Hansen, Revisor Sofus Petersen.

Næstved Maskinsætterklub har afholdt sin ordinære Generalforsamling. Formanden, *H. Meyer,* omtalte bl. a. Arbejdet indenfor Landssammenslutningen m. H. t. nye Instruktør-Emner og det branchepolitiske Spørgsmaal. Lokalt vil man søge afholdt Møde ved given Lejlighed, naar Montør er i Byen. — Regnskabet balancerede med Kr. 188,00. Kassebeholdning Kr. 108,00. — Til Formand genvalgtes H. Meyer; til Bestyrelsen genvalgtes Thv. Sørensen, J. P. Hansen og nyvalgtes Carl Christensen. Revisor: Johs. Hermansen. Til det lokale Oplysningsudvalg: Formanden. — Der bevilgedes Rejsetilskud til Instruktionsmøde i Roskilde. — Et vellykket Kaffebord sluttede Generalforsamlingen.

Odense Maskinsætterklub (3. Kreds) afholder Instruktionsmøde og Kredsgeneralforsamling i Odense Søndag den 10. Marts, hvor man Kl. $10^1/_2$ mødes paa Andelstrykkeriet, hvor det ny Maskinsætteri forevises og en ny Sættemaskine demonstreres. Efter Middag afholdes Generalforsamling, og Kl. ca. $2^1/_2$ taler *N. Th. Svendsen* om Maskinsætterens Fjender. Derefter Film om Sættemaskinen ved *Svend Johansen.* Der er udsendt Cirkulære med Dagsorden og yderligere Oplysninger til Medlemmerne.

Instruktionsmødet i Aalborg. Søndag den 18. Februar holdtes Instruktionsmøde i Nordjysk Kreds. Der var mødt Kolleger baade fra Hjørring og Frederikshavn. Instruktionen blev holdt i Aalborg Stiftstidendes Maskinsætteri, som man velvilligst havde faaet Lov til at laane til Formaalet. Emnet var Skruestokkens forskellige Funktioner (1. Elevator, Sikkerheds- og Udrykningsanordningen, Sideknivene), Støbehjul-Friktionens Paavirkning og dernæst Spørgetime. Vor nye Instruktør, *William Andersen,* skilte sig udmærket fra det. Ved en indgaaende Demonstration ved Maskinen fik man Forklaringen paa, hvad der kunde indtræffe og hvorledes det skulde være og fungere for at være rigtig. Endvidere besvaredes et og andet Spørgsmaal rettet fra Kolleger. — Efter at Instruktionen var overstaaet, fremviste *Svend Johansen* et Par tekniske Film, bl. a. »Hvorledes en Matrice bliver til« og dernæst »Model 50 med Sidemagasin«, hvoraf der forøvrigt allerede findes et Par Stykker her i Landet. *—sen.*

Indgaaede Kontingenter. Januar 25.: Køge (Jan. og April Kv.) 6,00. — 30.: Stege (4 Kv. 1939) 12,00.

København, 23. Februar 1940. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

En Festdag. Onsdag den 27. Marts fejrer Maskinsætter *P. M. Andersen* og Hustru, Tangsvej 7, Ringkjøbing, deres Sølvbryllup. Da P. M. Andersen fornylig hemmeligholdt en »rund« Fødselsdag, vil vi nu benytte Anledningen til at hilse paa ham. Han er Formand for 8. Kreds — den Kreds der spænder over det største Omraade, men hvor tillige saa godt som samtlige Medlemmer indfinder sig, naar der kaldes til Instruktionsmøder og Generalforsamlinger, og dette skyldes tildels, at man har forstaaet at vælge de rette Kolleger til at lede Arbejdet. Efter at have været Kasserer for Kredsen i et Par Aar valgtes P. M. A. i 1933 til Formand, og siden har han beklædt Posten til Kollegernes Tilfredshed, idet han hvert Aar er blevet genvalgt med Akklamation. Uden at trættes har han altid varetaget Kollegernes Interesser. Paa det aarlige Repræsentantskabsmøde Skærtorsdag er man sikker paa at træffe P. M. Andersen, og han har altid noget paa Hjerte. 8. Kreds er hans Hjertebarn, og den største Glæde han kunde faa, vilde være, om de faa Maskinsættere, der i denne Kreds endnu staar udenfor Sammenslutningen, vilde melde sig som Deltagere i Arbejdet. Vi benytter Lejligheden til at sige P. M. A. Tak for hans Arbejde i 8. Kreds; han har bidraget sit til, at denne Kreds staar som et smukt Eksempel paa, hvad der kan udrettes, naar Interessen er til Stede, og vi haaber endnu længe at se ham i Spidsen for Kredsen med en fuldtallig, vaagen Medlemsstab bag sig. Til Lykke! *—n.*

Maskinsætterantallet i København. Paa Foranledning af den Debat, der har været ført om Maskinsætterskolen har vor Kollega H. C. Rinding vist os en Opgørelse over Tilgangen af Maskinsættere i København fra 1929 til 1938. Den ser saaledes ud: I 1929 viste Medlemsfortegnelsen 394 Maskinsættere, i 1930: 403 (Tilgang 9), 1931: 416 (+ 13), 1932: 421 (+ 5), 1933: 417 (÷ 4), 1934: 433 (+ 16), 1935: 455 (+ 22), 1936: 467 (+ 12), 1937: 491 (+ 24), 1938: 495 (+ 4).

Fra 1929 til 1938 har Tilgangen altsaa været 101. Med Hensyn til Tilgangen i 1939 kan denne ikke opgives endnu, og den paa Maskinsætterskolen udlærte Stab kan ikke danne Grundlag herfor, idet kun 4—5 af disse er helt eller delvis beskæftiget ved Maskinen, medens de øvrige er enten ledige eller beskæftiges ved deres hidtidige Arbejde i Sætteriet.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

En liden Bemærkning.

I sidste Trykkerafsnit lød vor Redaktørs bitre Røst, som vel hovedsagentlig var rettet mod Trykkerne i København, men en Snært deraf rammer dog Provinsen.

Vi, der véd, hvilken Arbejdskraft Johs. Larsen er, forstaar fuldtud hans Bitterhed over den Chance, der levnes ham. Johs. Larsen paatog sig Hvervet som Redaktør af Brancheafsnittet i Haab om i nogen Grad at kunne erstatte »Trykkeren«, men Pennene svigtede. De, der før i Tiden fyldte »Trykkeren«s til Tider 12 Sider med Stof, blev tavse, og nye meldte sig ikke.

Og det maa være en Beskæmmelse for enhver Trykker at sammenligne Trykkernes Afsnit med f. Eks. Maskinsætteren.

Nu maa Tiden vist være moden til en Ændring.

Chancen for at faa en anden Erstatning for vort gamle Blad end Trykkerafsnittet, er vist minimal, og derfor er det nu en Nødvendighed at faa denne Erstatning saa fyldestgørende som muligt.

De gamle, veltrænede Penne, som før fyldte »Trykkeren«s Spalter, har vel endnu en Smule at fortælle os, og yngre Kræfter vilde vel heller ikke være af Vejen. Muligheden for at faa et Trykkerafsnit paa Højde med de andre Branchers skulde saaledes være til Stede, det afhænger kun af Trykkerne selv, om vor Redaktør skal have det Arbejde, han tørster efter.

— — —

Et bedre og fyldigere Trykkerafsnit kunde maaske ogsaa være medvirkende til en forøget Tilgang af Medlemmer til Landssammenslutningen. Mange Trykkere ude i Landet staar endnu udenfor Landssammenslutningen, skønt det maa være i enhver Trykkers Interesse, at Landssammenslutningen, i en given Situation, har alle Trykkere bag sine Krav. Lad dette da være en kraftig Opfordring til alle Kredse og Klubber: Sørg for at faa alle Trykkere ind i Landssammenslutningen. Og til de enkelte Kolleger i de smaa Byer: Tilmeld jer den nærmeste By eller Kreds.

Og lad os saa igen faa Gang i Arbejdet.

Anker Pedersen.

— — —

Efter vort Indlæg i »Typ.-Tidende«, Nr. 5, har Trykkerafdelingen vist et Initiativ, der er noget af det helt rigtige. Nu skal man ikke tro, at vi er saa indbildske, at vi gaar rundt og blærer os af, at det er vort Indlæg, der har hjulpet. Vi er klar over, at vi har brændt Fingrene ved at gaa til Halen af Trykkerafdelingens Styrelse i Stedet for til Hovedet for at faa Oplysninger, om der var udarbejdet et Oplysningsprogram, men det kan vi da ikke faa kolde Hænder af. Det, der var Hensigten fra vor Side var at faa konstateret, hvem der havde den kolde Haand eller de kolde Hænder, Lundin har jo nu sagt Hus forbi, og saa kan vi være tilfredse, ikke mindst naar Lundin ogsaa viser, at han kan sætte Gang i det.

Vi føler sikkert allesammen med Finnerne og føler ogsaa det Tryk, som Situationen lægger paa os, men var der saa ikke netop Grund til i en saadan Tid at samle os, saa vi kunde komme til at tænke paa noget andet. Overarbejdets Tid er forbi, skulde da være det, vi tror derfor ikke, det er nødvendigt at indskrænke Arrangementerne til to Maaneder, naa, men det kan vi jo tale om; vi er glade over at kunne konstatere, at vi ikke behøver at skrive til hinanden. En anden Ting, der har glædet os, er dette, at vore Kolleger har vist, at der er Behov for Oplysningen, Adgangskortene til Arrangementerne var udleveret i Løbet af et Par Dage. Vi kan vist alle være tilfredse. *c. b. p.*

Roskilde Trykkerklub

afholdt Lørdag den 3. Februar sin aarlige Generalforsamling. I Lighed med tidligere Aar samledes Medlemmerne til en Bid Brød og en Dram inden Generalforsamlingen. Efter E. Mardahls Valg til Dirigent aflagde *Rotwitt Petersen* Beretning og omtalte Aaret, der var gaaet som et af de »stille«, men der havde da været Besøg paa Farvefabriker og Trykkerier, og ved Hovedgeneralforsamlingen i Slagelse havde vi Lejlighed til at høre Tyskeren Georg Dörbands Foredrag om Farve. Efter Beretningen fremlagdes det reviderede Regnskab, der ligeledes godkendtes. — Til Formand genvalgtes Rotwitt Petersen, ligesom de øvrige Valg var Genvalg. — Under Eventuelt udtalte *E. Mardahl* Tilfredshed med Bestyrelsens Beslutning om at holde til paa Jernbaneholellet, nu da Restauratør Schmidt var rejst fra Byen. *Rotwitt Petersen* anbefalede Medlemmerne at møde op til Lokalafdelingens Tarifmøde. *Lønne Nielsen* efterlyste det lovede Referat i »Typ.-Tid.« fra Georg Dörbands Foredrag, og kunde tænke sig et fagteknisk Møde i Roskilde i nær Fremtid. — Aftenen sluttede med kammeratligt Samvær.

2. Kreds.

Kredsgeneralforsamling afholdes Søndag den 17. Marts Kl. 13 paa »Fjordvilla« i Roskilde. Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Valg af Sekretær. 3. Beretning. 4. Det fremtidige Arbejde. 5. Indkomne Forslag. (Forslag om Oprettelse af Kredskasse). 6. Valg af Kredsformand. 7. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen vil sidste Aars Svendeprøver blive fremlagt. Chr. B. Petersen holder et Foredrag om Toturpresse. Eventuelle Forslag bedes indsendt til Formanden, Robert Petersen, Jespervej 43, Hillerød, senest Fredag den 15. Marts.

Vi møder alle op, og faar som sædvanlig en faglig og kammeratlig Dag ud af det. Vel mødt i Roskilde.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Trykkeriarbejdernes Brancheklub i Odense

afholdt efter Indbydelse et Besøg paa Arbejdernes Aktiebageri i Vindegade den 13. Februar. Der var mødt ca. 25 Medlemmer, hvoraf langt de fleste var Kvinder. Det var et meget interessant Besøg. Hvad der i særlig Grad gjorde Besøget vellykket, var at vi havde en af Bageriets bedste Medarbejdere som Vejleder. Efter Besøget inviterede Bageriet os paa en Kop Kaffe paa Fyens Forsamlingshus. *A. Mortensen.*

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9[1].

Forbundets „Struktur“ —

Der er nu nedsat et Udvalg, som skal undersøge de forskellige Muligheder vedrørende Forbundets fremtidige Organisationsform. Dette Udvalg har formodentlig et stort Materiale at arbejde med, men alligevel er det maaske rigtigt at resumere nogle af de Ting, Steretypørerne, og vel ogsaa andre Grupper, har speciel Interesse i.

Det mest nærliggende er vel nok vor Repræsentation, fremkommen ved Valg gennem Sætternes Underafdeling i København.

For Eksempel Valget til sidste Delegeretmøde. Efter Medlemstallet burde vi have 3 Repræsentanter, vi fik

ingen. Det kan da ikke kaldes demokratisk Repræsentation.

I Københavns Afdelings Styrelse skal der være en Stereotypør, men der maa opstilles mindst 2 for at have en Suppleant. Ogsaa her *kan* det blive ret vilkaarligt, hvem Sætterne stemmer paa, og Udtryk for Stereotypørernes Mening kan man ikke med Rette kalde det.

Udvalget staar overfor et stort Arbejde med at finde den bedste og mest demokratiske Form for den fremtidige Struktur, derfor disse Par Eksempler til Eftertanke. *C. Gustav Nielsen.*

Vort ordinære Medlemsmøde,

som skulde være afholdt Mandag den 4. Marts, aflyses.

Styrelsen.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Sætterafdelingen i København

Aarsregnskab 1939.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1939		89.545,53
Renter	3.265,85	
Overført fra Lokalkassen	1.835,90	5.101,75
Balance Kr.		94.647,28

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Teknisk Skole	40,00	
Lokaleleje	188,10	
Kontingent til Arbejdernes Fællesorg.	962,80	
Diæter	45,00	
Reparation af Fanen	375,00	
Folkeuniversitetsforeningen	25,00	
		1.835,90
Tilskud til Klubber i Anl. af Jubilæet	5.700,00	
Fotografier i Anl. af Jubilæum	201,50	
Hjælp til gamle Medl. i Anl. af Jubil.	475,00	
		6.376,50
Saldo den 31. December 1939		86.434,88
Balance Kr.		94.647,28

Status 31. December 1939.

Aktiver:

4½ % Obligationer	36.000,00	
4 % —	16.000,00	
3½ % —	6.000,00	
		58.000,00
Aktie i Arb. Landsbank	4.000,00	
— i - Brændselsforretning	400,00	
— i - Livsforsikring	462,00	
— i »Stjernen«	1.000,00	
12 Andele i »Social-Demokraten«	144,00	
		6.006,00
Indestaaende i Banken		22.572,88
Balance Kr.		86.578,88

Passiver:

Formue den 31. December 1939		86.578,88
Balance Kr.		86.578,88

København, den 10. Februar 1940. *O. A. Lundin.*

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Underskud paa *Kr. 3.110,65.*

København, den 20. Februar 1940.

Carl J. Christoffersen. Niels Nielsen.
N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

Kvindeafdelingen i København

Aarsregnskab 1939.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1939		1.595,45
Renter	68,95	
Overført fra Lokalkassen	1.066,95	1.135,91
Balance Kr.		2.731,36

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Lokaleleje	109,19	
Telefon	215,90	
Aarsfesten	347,07	
Kontingent til Arb. Fællesorganisation	133,20	
Gaver	54,50	
Andre Udgifter	7,10	
		1.066,96
Saldo den 31. December 1939		1.664,40
Balance Kr.		2.731,36

Status 31. December 1939.

Aktiver:

2 Aktier i Arb. Brændselsforretning	200,00	
Indestaaende i Banken	1.464,40	1.664,40
Balance Kr.		1.664,40

Passiver:

Formue den 31. December 1939		1.664,40
Balance Kr.		1.664,40

København, den 10. Februar 1940. *O. A. Lundin.*

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Overskud paa *Kr. 68,95.*

København, den 28. Februar 1940.

Carl J. Christoffersen. Niels Nielsen.
N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

Trykkerafdelingen i København

Hovedafdelingen.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1939		4.413,82
Kursus	74,00	
Renter	168,63	
Overført fra Lokalkassen	1.475,00	1.717,63
Balance Kr.		6.131,45

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Lokaleleje	139,65	
Ansvarsforsikring	35,00	
Kursus	60,00	
Foredrag	185,00	
Kontingent til Arb. Fællesorganisation	386,40	
Repræsentation	49,90	
Gave	28,55	
Aarsfesten	339,50	
Andre Udgifter	51,00	
		1.475,00
Saldo den 31. December 1939		4.656,45
Balance Kr.		6.131,45

Begravelseskassen.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1939		9.613,02
Kontingent	169,60	
Renter	339,78	509,38
Balance Kr.		10.122,40

Udgift:

Begravelseshjælp	700,00	
Saldo den 31. December 1939	9.422,40	10.122,40
Balance Kr.		10.122,40

Ekstrakassen.

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1939	1.825,90	
Renter	76,78	1.902,68
Balance Kr.		1.902,68

Udgift:

Saldo den 31. December 1939		1.902,68
Balance Kr.		1.902,68

Status 31. December 1939.

Hovedafdelingen.

Aktiver:

1 Aktie i »Stjernen«	500,00	
— i Arb. Brændselsforretning	100,00	
4 Andele i »Social-Dem.« à 12 Kr.	48,00	
		648,00
Indestaaende i Banken		4.056,45
Balance Kr.		4.704,45

Passiver:

Formue den 31. December 1939	4.704,45
Balance Kr.	4.704,45

Begravelseskassen.

Aktiver:

Udestaaende Restancer	87,40	
Indestaaende i Banken	9.422,40	9.509,80
Balance Kr.		9.509,80

Passiver:

Formue den 31. December 1939	9.509,80
Balance Kr.	9.509,80

Ekstrakassen.

Aktiver:

Indestaaende i Banken	1.902,68
Balance Kr.	1.902,68

Passiver:

Formue den 31. December 1939	1.902,68
Balance Kr.	1.902,68

København, den 10. Februar 1940.

O. A. Lundin.

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Hovedkassen udviser et Overskud paa	Kr. 242,63
Begravelseskassen udviser et Underskud paa	Kr. 194,42
Ekstrakassen udviser et Overskud paa	Kr. 76,78

København, den 20. Februar 1940.

Carl J. Christoffersen. Niels Nielsen.
N. M. Nielsen. Carl Schnoor.

Trykkerafdelingen i København

Efter talrige Opfordringer

Mandagene den 4. og 11. Marts

Anilinmaskiner og Anilinfarver

er Emnet for disse to Aftener, hvor Hr. **Horstmann** og vor Kollega **Knud Melchiorsen** vil demonstrere en lille Anilinmaskine.

Demonstrationen finder Sted paa Hostmann-Steinbergs grafiske Farvefabrik.

Adgangskort à 50 Øre til hver Aften faas hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

5. Februar 1940. Prioriteten i Sommerhuset paa Høve Strand er nu indfriet. — Meddelelse om forlænget Opholdstilladelse for tysk Statsborger mod Forpligtelse til effektiv Oplæring af dansk Arbejdskraft. — Refereredes Mæglingsaftale 23. Januar, ifølge hvilken Forlængelse af Opsigelsesvarsel maa ske med 2 Uger i de Tilfælde, hvor der er 2 Ugers Opsigelse. — Refereredes Afgørelse af Fabriksdirektoratet m. H. t. Refusion af Feriemærker, udstedt til et af vore Medlemmer, der skulde have haft Bogtrykfagets særlige Feriemærker — Refereredes Særaftale vedr. Feriemærker for særlig Ferie i herv. Firma. — Refereredes Mæglingsaftale med Foreningen af Arbejdsgivere inden for Papirvareindustrien vedr. to ny Firmaer, der indgaar under vort Tarif- og Arbejdsomraade. — Refereredes Grænseaftale med Papirvarefabrikanterne og Bogbinderforbundet vedr. Bronceringsarbejde. — Refereredes Forhandling med Litograflauget vedr. herv. Specialfirma. — Refereredes en Underbetalingssag; berigtiget. — Behandledes Spørgsmaalet om en Provinskollegas Mulighed for i København at arbejde som Trykker (Svendeprøve som Sætter, men i Praksis arbejdet som Trykker); undersøges nærmere. — Klage fra et tidligere Medlem henlagdes. — Et Medlem fremsender Forslag til Generalforsamlingen om Indførelse af en ny lokal Understøttelse for ledige, der søger Socialhjælp; Styrelsen maa fraraade Forslaget. — Det vedtoges at anmode Forbundsstyrelsen om at beskæftige sig med Spørgsmaalet om eventuel yderligere Regulering af Understøttelserne; i Forbindelse hermed peges paa Ønskeligheden af at faa Reguleringer af Arbejdsløshedsunderstøttelser til at falde paa samme Tidspunkter som Reguleringer af Arbejdslønninger. — Et Medlem rejste Spørgsmaalet om at give Personaler Ret til skiftevis at afspadsere i en Uge med Understøttelse for at undgaa flere Opsigelser; Dispensationen skulde gælde til 15. Maj; Styrelsen vilde ikke mene en saadan Ordning forenelig med Arbejdsløshedslovens Forudsætninger; endvidere maatte en saadan Monopolisering af en tilbageværende Arbejdsmængde for en sluttet Kreds af Medlemmer anses betænkelig og i hvert Fald ikke praktikabel med Organisationens Støtte; skulde der blive Tale om en Deling af det forhaadenværende Arbejde, maatte *alle* Fagets Folk have Adgang til Deltagelse heri. — Det vedtoges i Slutningen af Februar at arrangere en Aftenunderholdning for de ledige med Damer. — Til Dansk Arbejder-Idræt bevilgedes Kr. 100,00. — Det vedtoges hos Københavnske Kvinders Kaffevogne at købe en Del Kaffebilletter til Udlevering til ledige Medlemmer, der maatte ønske saadanne. — Zuschlag meddelte til Orientering, at Klageren i den i sidste Møde behandlede Klage over Z. nu var indlagt paa Hospitalet for sin Sygdom. — Sager ang. Landophold, hvilende Ret og Ekstrahjælp behandledes. — Der fremsattes Paatale af, at et Styrelsesmedlem, der ogsaa er Hovedbestyrelsesmedlem, paa sidste Generalforsamling i Afdelingen havde fremsat nogle, ganske ubeføjede, nedsættende Udtalelser om D. s. F.s Generalforsamling; vedkommende erklærede ikke at have haft til Hensigt at fremkalde noget nedsættende Indtryk af nævnte Generalforsamling. — Mødet hævet.

Lærlingen

Esbjerg Lærlingeafdeling

afholdt Lørdag den 17. Februar sin aarlige Fastelavnsfest paa Hotel »Hafnia«. Ved Kaffebordet bød Formanden, *Kaj Schultz*, velkommen og udtalte Haabet om, at Deltagerne vilde faa en morsom og god Aften. Derefter læste *Sigurd Borch* nogle morsomme Digte og *Harald Laursen* sang forskellige Viser. Herefter blev Kaffen serveret. Formanden takkede de medvirkende ved Underholdningen, og *Sigurd Borch* udtalte en Tak til Lærlingene for den Ihærdighed, de havde vist Studiekredsen i Vinter. Efter Kaffebordet var der Dans til Kl. 1. En yderst vellykket Aften.

Kai Andreasen, Sekretær.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

I Aften Kl. 20 Svendeprøvemøde i Evaldsgade. *K. A. Jørgensen* vil lede Mødet for Sætterne og *Chr. B. Petersen* for Trykkerne.

Onsdag den 6. Marts Kl. 19^{30} afholder vi kammeratlig Sammenkomst i Ungdomshjemmet, Orla Lehmannsvej. Films — Underholdning — Musik — Kaffebord — og til Slut en Svingom. Pris — alt incl. — 75 Øre. Tag Pigen med. Det bliver en storartet Aften!

Tirsdag den 5. Marts paabegynder vi en Studiekreds om Emnet: Staternes Magtkamp. Ca. 4 Tirsdage vil den komme til at strække sig over, og Deltagelsen er gratis. Indtegning i Aften.

Generalforsamling Lørdag d. 16. Marts Kl. 20 paa Orla Lehmannsvej. Dagsorden: 1. Beretning, 2. Regnskab, 3. Valg, 4. Indkomne Forslag, 5. Fremtidig Virke, 6. Eventuelt. Forslag skal være Kontoret i Hænde senest Fredag den 8. Marts.

Paa Søndag den 3. Marts har Faglig Ungdom stort Agitationsmøde i Nora Bio. Musik, Taler og Films. Gratis Billetter i Aften (kun meget begrænset Oplag).

Vi søger en Del Kvarterværter til et Hold Aarhus-Lærlinge, der kommer til København i Paasken. Henvendelse paa Kontoret.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

20. Februar: Odder 200,00, Rønne 1000,00; 21. Februar: Haderslev 500,00, Holstebro 1500,00, København 30,000,00; 22. Februar: Faaborg 400,00, Fredericia 500,00; 23. Februar: Ringkøbing 100,00; 26. Februar: Aabenraa 500,00, Assens 300,00, Hjørring 800,00, Rudkøbing 300,00; 27. Februar: Holbæk 800,00.

København, den 27. Februar 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Paal. Inger Munck, udl. 25. 2. 40 hos P. Christiansen (arb. s. St.), Paal. Tove Sandager, tidl. Medl. (Holger Meyer).

Tiltraadte

København: 7288 Egon Camin fra Rejse (arbl.), 6499 Svend Jørgensen fra Rejse (arbl.), 5885 Edv. Holm fra Lyngby i Pl., 6381 Valdemar Ulriksen fra Viborg (Militær), 5260 Poul Andersen fra Slagelse (arbl.).

Hillerød: Frode Christensen (overfl. fra Arbejdsmandsfrb.). Korsør: 5470 B. Grøndahl Christensen (arbl.). Odense: 6214 Karl Henry Nielsen (arbl.). Ringsted: 7429 J. P. J. Petersen (arbl.). Silkeborg: 2844 Viktor Christensen (arbl.). Vejle: 4576 Gerda Sørensen (arbl.).

Fratraadte

København: 7292 Børge Hjorth paa Rejse, 5260 Poul Andersen til Slagelse, 2627 Willy Nielsen til Specialarbejderne, 2947 William Christensen til Odense, 7429 Jens Pedersen til Ringsted, 7155 Vestring Andersen paa Rejse, 6385 Gr. Hallberg paa Rejse, 476 Mølsted Nielsen paa Rejse.

Aalborg: 4576 Gerda Sørensen til Vejle (arbl.), 3874 Sig. Mortensen til Skive (arbl.). Horsens: 5017 Sven Gloggengiesser paa Rejse. Køge: 6850 Knud Alfr. Hansen til København (arbl.). Maribo: 5398 V. H. B. Bennedsen til København (arbl.). Næstved: 2138 Alice Henriksen til København (arbl.). Odense: 6214 Karl Henry Nielsen paa Rejse. Randers: 5918 Rich. Ivan Jørgensen til Herning (arbl.). Ringsted: 7010 Holger Krøyer paa Rejse. Viborg: 6381 V. Ulriksen til København (Militær).

Udslettede

Odense: 7808 Niels P. Bøgh (forsvunden), 4796 Camilla Andersen (forsvunden).

Udslettet med Restance

København: 945 Sætter Svend Knudsen (Schultz).

Døde

København: 942 Henrik Press.
Hjørring: 3983 Chr. Jensen.

KLUB-ANNONCER

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Medlemsmøde afholdes Søndag d. 10. Marts Kl. 11, Rømersgade 22 St. til Gaden.

Dagsorden: 1. Branchedivergenser. 2. Eventuelt.

Efter Medlemsmødet afholdes Kredsmøde (1. Kreds) med Valg af Repræsentanter til Landssammenslutningen.

Styrelsesmedlemmerne bedes møde Kl. 10 sammesteds. *Traugott Nielsen.*

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 14. Marts 1940, Kl. 20, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

CEYLON
Corps 24—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Intertype-Maskinsætter
med 12 Aars Erfaring — deraf de sidste 10 Aar i samme Plads — søger Pladsforandring straks eller senere. Billet, mrkt. »35«, modt. Eksped.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps 10 Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

Typograf - Bogtrykkeri Et mindre Bogtrykkeri ved Aarhus er omg. til Salg p. Gr. af Indehaverens Sygdom. Udbetaling ca. 1.500 Kr. Reel Levevej. Billet, mrkt. »4072«, modt. Weber & Sørensen, Aarhus.

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 10 *København den 8. Marts 1940* *67. Aargang*

Chauvinismens Højsommer

Tidens Rørelser og Begivenheder er meget interessante. Og navnlig er det interessant at lægge Mærke til den Mentalitet, der har besat, skal vi sige, omtrent hele Befolkningen. Det er en høj-chauvinistisk Cyklon, der ret pludselig er væltet ind over ogsaa vort lille ellers saa bekendte demokratiske Land.

Hukommelsen maa langt tilbage i Tiden for at mødes med en lignende Chauvinisme, der nu er at sammenligne med den stærkeste Sygdomsepidemi af et eller andet Navn. Ja, helt tilbage til 80erne for at finde Sidestykke til de overspændte Følelser, der Dagen i Dag giver sig de besynderligste Udslag.

En hvilken som helst Avis' Spalter flyder over af Opfordringer til Indsats og Opofrelser til Fædrelandets Forsvar og Sikkerhed. De unge skal gennem de hendøende, militaristiske Skytteforeninger opøves i og lære at haandtere Rifler. Der kræves stadig flere og flere Millioner til vort Forsvar, for at Danmark kan gøre en virkelig og effektiv Indsats baade personelt og materielt.

Mod hvad og hvem er Mistanken rettet med alle disse Krav om Vaabenbrug og Uddannelse af Folkeværn, og hvad det nu altsammen i denne Forbindelse faar Navn af?

Mon nu alligevel ikke hele denne chauvinistiske Mentalitet er mere farlig end gavnligt er? Mon det ikke var klogt, om vi havde nogle faa stærke, kloge Mænd med kolde Hoveder og Forstand, der, som vi tidligere har kendt, kunde sætte Hovedbestanddelen af disse følelsesbetonede chauvinistiske Fantaster paa Plads.

Det har tidligere kunnet lade sig gøre, og under Indtrykket af den europæiske Spænding maa det fornuftigvis have sin største Betydning, at vi gaar stille med Dørene, som under forrige Verdenskrig saa klogt fastslaaet, for at undgaa at irritere vore Naboer.

Kapitalismens, Højfinansens ægte Barn er Krigsmentaliteten og Militæraanden. I Kraft af Militarismen eksisterer den første Kategori, og i Kraft af Kapitalismen eksisterer og fødes Militarismen. Begge har de som Opgave at holde Arbejder- og Mellemklassen paa det laveste sociale Niveau, og derfor er Præparationen allerede i fuld Gang fra deres Apostle og Blade om, at vi skal ned med vort Leveniveau.

Hvorfor vort sociale Niveau skal sænkes og hvorfor det gælder om at gøre Arbejderklassen modløs, ties der fra den Side naturligvis stille med. Begrundelsen er hellig for dem, fordi den vilde være i skærende Modstrid med Logikken.

Det er nemlig statistiske Kendsgerninger, at der er til Overflod for alle Mennesker af Livsfornødenheder til et endnu højere Leveniveau, end det vi overalt i Europa befinder os paa. Men det er en ikke mindre Kendsgerning Nr. 2, at det er Kapitalismen, der igennem sine *Handelskrige* ved Militarismens Hjælp som Bundsforvante ødelægger Værdierne og dertil bruger en tankeløs Menneskehob som Kanonføde.

Derfor, naar vi nu stadig hører, at Levefoden skal nedsættes, saa vil det jo kun sige, at den skal ned, fordi Nedsættelsen betyder flere og flere Millioner til den militaristiske Forbandelse.

Kapitalismens og Militarismens Levefod vil stige i Forhold til Nedgangen af Menigmands Fornødenheder.

Gennem Handelskrigen er Kapitalismen og Militarismen (disse to skæbnesvangre Tvillinger) godt paa Vej til at ødelægge hele Menneskeheden og dens sociale Velvære. Det er uforstaaeligt, at en saadan menneskelig Ufornuft kan blive ved at være herskende. Tit og ofte hører man, at det jo er de kloge, der regerer. Er det Tilfældet, maa man med Føje spørge: Gud véd, hvordan de mindre kloge saa ser ud? Men det er ikke mindre uforstaaeligt, at den chauvinistiske Psykose i den Grad har kunnet voldtage Masserne, som Tilfældet er. Helt sygeligt virker det, naar man i de sidste Dage i et Blad læser en Artikel om Agitation for de unges Uddannelse i Skytteforeninger for at supplere de militære Formaal, da at erfare, at Holger Danske inden længe vaagner op for at føre de 60- og 12-aarige frem til Danmarks Forsvar. Den stakkels Skribent mener aabenbart i fuld Alvor, at gamle Sagnfigurer fra tidligere chauvinistiske Perioder atter maa være i Kurs, at hans Læsere befinder sig i den mørkeste, overtroiske Middelalder.

Alle de uhyggelige Militærfantasterier bærer i sig Anelser om, at der forestaar en Ændring, maaske en revolutionerende Omvæltning i de europæiske Magtforhold og Systemer.

Paa dette Omraade har de smaa Stater aldrig været førende. Lidt efter lidt har vi annammet de nye Idéer og efterhaanden tilpasset os under deres Gennemslag. Riger er bukket under for nye Rigers Fremtrængen, og nye Statssystemer har afløst andre efter andre ideelle Maal.

Vi i de smaa Lande kan have Antipati, følelsesmæssige Grunde mod det nyes Fremtrængen, fordi vor Mentalitet finder det ufatteligt. Og derved bliver der let Spil for Chauvinister og militaristiske Fusentaster.

Hvilket Resultat vor militære Indsats vil føre til, er de fleste ved nærmere Eftertænksomhed vist ikke i Tvivl om. Et Spild af Blod og Menneskeliv og vor egen Tilintetgørelse, for til sidst at maatte bøje os for det, Spekulanterne forgøglede os, vi kunde forhindre.

Ud af den igangværende Handelskrig og Kampen mellem Stormagterne om Fører- og Herskerstillingen i Europa, hvori de smaa Lande kun er letflyttelige Brikker, maa koldblodig menneskelig Klogskab og Fornuft være Cementvolden mod den tankeløse Chauvinisme, der nu saa ihærdigt løber den beregnende og intrigerende Højfinans og Militarismes Ærinde. *S. Kj.*

Vort Fagblad

Frihed for *Ordet* . .

I Referatet af Forbundsstyrelsesmødet den 15. og 16. Februar i dette Blads Nr. 8 ser man, at der er Forbundsstyrelsesmedlemmer, der er af den Mening, at »Typ.-Tid.« bærer Skylden for det meste af det mindre heldige, der sker i vort Forbund ved at skabe en særlig Mentalitet blandt Medlemmerne, og Redaktionen eller Redaktøren, *Fr. Nielsen*, maa saaledes være den, paa hvem det tunge Ansvar hviler. Det lyder jo meget tilforladeligt, men slet saa simpel er den Sag vist ikke. Ligeledes hævdedes det paa nævnte Møde, at »Typ.-Tid.« ikke er den Støtte for vore Tillidsmænd, som det burde være, at personlige Overfald er fremherskende, etc.

Utilfredsheden med Redaktionen er jo fra en vis Side ikke ukendt og bunder *maaske* endda i personlige Forhold. Vi har hørt den før. Grunden til, at den atter fremsattes, er vel den nylig afsluttede, saa sørgelige og for vor Anseelse saa beklagelige Arbejdsanvisersag. Mon den ikke i Parantes bemærket har givet mange Mennesker et Fingerpeg om, at Flertalsafgørelser ikke *altid* er rigtige. Flertallet *kan* have Uret.

Men naar det saa fra Tid til anden saa kraftigt hævdes, at vort Fagblad ikke røgter sin Opgave i Overensstemmelse med Medlemmernes Interesser og til Gavn for Dansk Typograf-Forbund, burde vel visse Retningslinier fastlægges, eventuelt i vore Love, hvis altsaa det *er* rigtigt, at Redaktionen er i Strid med Flertallet af Medlemmerne og deres Interesser. *Det* er jo nemlig ingenlunde fastslaaet, tværtimod.

Det skal ikke være denne Artikels Hensigt at undersøge, hvad Aarsagerne er til den forandrede Mentalitet i vore Organisationer, for det er jo nemlig i lige saa høj Grad i andre Fagorganisationer, at den »den rette Aand« mangler. I »Typ.-Tid.« Nr. 50-39 har jeg givet Udtryk for min Opfattelse af dette Problem. Men derimod at forsøge en Vurdering af vort Fagblads Betydning, og om Redaktionen kan siges at være forsvarlig. Jeg maa straks sige, at noget Forsvar for Redaktøren fra min Side ikke er Meningen; men jeg har det Indtryk, uden at jeg personlig kender *Fr. Nielsen*, at vor Redaktør er en *frisindet*, loyal Mand, der forsøger at skille Sol og Vind lige. Dertil en god Skribent. Hvem kan ikke tilslutte sig hans Nytaarsbetragtninger i Nr. 1? Det maa selv Silkeborg og Omegn kunne.

Det var Redaktøren, men hvad saa med Bladet? Det er ofte sagt, at Typ.-Tid. er Medlemmernes Blad i Modsætning til saa mange andre Fagblade, der er Ledernes Blad. Og det har vel Typograferne i Grunden været en Smule stolte over. Bladets Spalter er og har altid været aabne for ethvert Medlem og ethvert Standpunkt, og er *det* i Grunden Skade? Hvis man gaar ud fra, at Fornuften altid sejrer *til sidst*, skulde det være en Fordel. Naar det alligevel maa siges, at der nok af og til savnes noget i »Typ.-Tid., mon det saa ikke snarere er, fordi det ikke altid er de rigtige, der skriver i Bladet? Og saa fordi de, der skriver, ikke altid véd, hvad de skriver om. Her maa ogsaa gøres Afdelingsformanden en Indrømmelse: Der *er* for mange Personligheder og personlige Overfald; men de *er* jo rigtignok ofte provokeret frem, jfr. det fornylig afsendte Brev til *Fr. Mehr*. Sagens Udvikling burde have været forudset af Brevskriveren.

Det er saaledes Medlemmerne, der er Herrer over Bladets Indhold, og er der Kredse, der er utilfredse, saa maa det henstilles til samme Kredse, at *de* medvirker til en Kursændring. Frem paa Arenaen med Jer! Er det saadan, at Bladets politiske Artikler og lign. ikke stemmer med Jeres Opfattelse, saa imødegaa dem med den Overlegenhed det maa give at have Flertallet i Ryggen.

Der kan sikkert ikke bebrejdes Redaktøren noget, hvis man da ikke forlanger, at han skal øve Censur, mere og strengere end Tilfældet er i Øjeblikket. Det er sikkert hans Natur imod og strider mod hans Opfattelse af Begrebet Frihed. Og naar Redaktøren redigerer Bladet i Overensstemmelse med sine Anskuelser og Principper, som maa forudsættes at være bekendt af Medlemmerne, der har valgt ham Gang paa Gang, maa Redaktionen siges at være forsvarlig — i hvert Fald, hvis Demokratiet er en Realitet.

Spørgsmaalet om vort Fagblads Betydning er straks noget vanskeligere at give et *rigtigt* Svar paa; thi den er jo vanskelig at fastslaa; men at det læses stærkt ogsaa udenfor vort Forbunds Rækker, er da en Kendsgerning. Det vidner jo den Hyppighed, hvormed man ser det citeret, om. Ofte ses Artikler fra »Typ.-Tid.« optrykt i andre Fagblade, i Partipresse og Ugeblade. Det kan vel saa ikke være uden en vis Betydning *udadtil*, som Tolk for danske Typografers Synspunkter.

Betydningen *indadtil*, for vore Medlemmer, ja, der mener man altsaa, at »Typ.-Tid.« ikke virker styrkende nok, ikke orienterer som det skulde og burde. Den Kritik er vist noget urimelig. Bladet vækker ofte Diskussioner til Live, og det er altid sundt at udveksle Meninger, naar det gøres i en urban Tone. »Typ.-Tid.« har i flere vigtige Spørgsmaal ladet os se en Sag fra flere end een Side, ogsaa det er en Værdi. Lad os f. Eks. erindre Diskussionen ang. Ikke-Angrebspagterne mellem Danmark og Tyskland og Sovjet og Tyskland. Absolut lærerig. Maaske kan siges, at Bladet ikke virker tilstrækkeligt orienterende fagorganisatorisk set; men det er jo Ledernes Skyld, *de* bør absolut skrive meget mere, hvad ogsaa ofte er henstillet til dem, det vil *ogsaa* præge Bladet. Ligeledes en Udvikling af Branchespalterne, hvis Plads faktisk burde udnyttes bedre, kan tilstræbes.

Typografernes Blad er Medlemmernes Blad, og det skal det blive ved med at være. Redaktøren er en selvstændig, frisindet Mand, det skal han ogsaa vedblivende være. »Typ.-Tid.« skal være Samlingens Mærke i vor Organisation. Det maa vi bestræbe os paa nu og i Fremtiden.

Poul A. Sjøl.

Trykkerafdelingen i København

Kort haves til

Mandag den 11. Marts

Anilinmaskiner og Anilinfarver

Demonstrationen finder Sted paa Hostmann-Steinbergs grafiske Farvefabrik.

Adgangskort à 50 Øre faas hos *Lundin* paa Forbundskontoret.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdelings ordinære Generalforsamling fortsættes

Søndag den 10. Marts Kl. 13,30

i Rømersgade 22

med følgende Punkter af *Dagsordenen:* 2. Regnskaberne. 3 *a.* Forslag fra 4204 Georg Mathiesen, saalydende: »Alle arbejdsløse Medlemmer, der er udgaaet med ordinær Understøttelse og som paa Grund af Socialkontorernes og Lovenes Kynisme maa vente en eller flere Uger, inden de kan faa Hjælp fra Socialkontorerne, bevilges en kollegial Hjælp paa 20 Kr. om Ugen i den eller de Uger, inden Socialkontorerne træder til med Hjælp. Ordningen gælder til næste Delegeretmøde«. *b.* Forslag fra 1235 Henning H. Jensen, saalydende: »Afdelingen udbetaler førstkommende Fredag efter Generalforsamlingen den 3/3 1940 en ekstra Hjælp af et Beløb stort Kr. 20,00 til alle arbejdsledige Medlemmer, som den Dag er uden ordinær Understøttelse, og som altsaa derfor er henvist til Socialhjælp.« *c.* Forslag fra 1235 Henning H. Jensen, saalydende: »Afdelingen bevilger til alle mandlige og kvindelige — saavel gifte som ugifte — arbejdsledige Medlemmer en ekstra Hjælp af et Beløb, stort Kr. 20,00, som udbetales i Paaskeugen, senest den 20. Marts 1940.« 4. Forslag fra 7628 Thorvald Jensen saalydende: »Dansk Typograf-Forbunds, Københavns Afdelings, Medlemmer forsamlet til Generalforsamling Søndag den 3. Marts kræver, at Regeringen straks giver Dispensation fra de strenge Regler for Fortsættelseskassers Aabning. Endvidere kræver vi Satserne forhøjet, og Indførelse af Kvartalsregulering saaledes, at Tillægget til Understøttelserne bliver af samme Størrelse som Dyrtidstillægget til Lønningerne«. 5. Valg af 10 Stemmetællere.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Udbetaling af Brændselshjælp

I Henhold til Lov af 24. Februar 1940 udbetales fra *Fredag den 8. Marts* en Brændselshjælp paa *24 Kr. til Familieforsørgere* og *16 Kr. til Ikke-Familieforsørgere.*

Betingelse for Hjælpens Udbetaling er 50 Dages afkontrolleret Ledighed i Tiden 1. Decbr. 1939—31. Marts 1940, begge Dage inclusive.

Nærmere Regler er tilsendt Lokalformænd og -Kasserere.

København, 5. Marts 1940. *Forretningsudvalget.*

Naar „Demokrater" funderer —

Referatet fra det sidste Forbundsstyrelsesmøde, saaledes som man kan læse det i »Typ.-Tid.«s Nr. 8, er vel nok et af de mest talende og oplysende Aktstykker, der har været fremme i Forbundets Historie. Det er første Gang, man fra et Forbundsstyrelsesmøde ser en noget udførlig Gengivelse af de Enkeltes udtalte Synspunkter, og man er ved at forstaa, hvorfor man hidtil saa omhyggeligt har holdt Dørene lukkede, naar *Medlemmernes* Sager blev drøftet, efter det Udslag af grænseløs Arrogance det gengivne giver Udtryk for.

C. O. Madsen, Odense, og med ham syv andre, hvis Navne desværre ikke er oplyste, vil have et ekstraordinært Delegeretmøde til at underkende den Afgørelse, de menige Medlemmer ved Urafstemning har truffet i Anviser-Spørgsmaalet. Saaledes ser altsaa Respekten for en Vælgerdom ud — naar den ikke passer i Krammet.

Sigv. Hellberg udtrykker sin Utilfredshed med, at Fr. Nielsen vedblivende redigerer Fagbladet efter de Linier, Delegeretmøderne Gang paa Gang har godkendt, og Forbundets Næstformand, *O. A. Lundin,* beklager Redaktørens Vægring ved at knægte Ytringsfriheden i »Typ.-Tid.« og giver denne Holdning Skylden for, at »den øverste Ledelse« ikke til enhver Tid kan løbe om Hjørnet med de menige Medlemmer. Er det end ikke Ordene, vil ingen, der læser Referatets Ordlyd om, »at *Redaktionen* af »Typ.-Tid.« (heri antagelig ikke Hellberg indbefattet) ved Bladets Surhed var Skyld i den uheldige Mentalitet, der herskede i Organisationen«, kunne tvivle om, at dette i hvert Fald er Meningen. — Og om det saa er Nyerhvervelsen fra Svendborg, saa gaar han ind for Censur i Fagbladet, naar det da gælder noget, der ikke er i Harmoni med Produkterne fra Visdomsbrønden i Evaldsgade.

Efter saaledes at have givet Udtryk for, hvilken Værdi, man i Grunden tillægger Medlemmernes Meninger og Afgørelser, naar disse da ikke løber parallelt med d'Herrers Skøn, gaar man over til at vælge hinanden til et Udvalg, der, i Forbindelse med Repræsentanter for Brancheorganisationer som Forbundslovene udtrykkelig frakender enhver organisatorisk Berettigelse, skal fremkomme med Forslag til Retningslinier for Forbundets Fremtid. Man bedyrer sin Tillid til hinanden — og sin Mistillid til Medlemmerne. Det er vist det, man ogsaa i vort sydlige Naboland forstaar ved: Demokrati.

Efter de faldne, og i Referatet gengivne, Udtalelser er der vel Grund til at tro, at d'Herrers Overvejelser i nogen Grad bl. a. vil gaa ud paa, at faa lovfæstet Bestemmelser paa et kommende Delegeretmøde, der i saa vid Grad som gørligt søger at beskære Medlemmernes Indseende med og *direkte* Afgørelser af Forbundets Anliggender, saaledes som det er disse hjemlet i de nuværende Love. Det skal imidlertid her siges, at det ikke er Medlemmerne, der er noget i Vejen med, men det er snarere Topskuddene, der trænger til en Beskæring.

— — Ja, men billiger Du da de Forhold, der gav Mehr Anviser-Stillingen igen efter det forefaldne? kunde man spørge mig; skal der ikke kunne kræves rene Linier hos vore Tillidsmænd? Jo, det skal der. Men Forbundsstyrelsen har selv skabt den Opfattelse, at blev man først noget ved Musiken, havde man Ret til at sætte sig udover de Bestemmelser, der gælder Medlemmerne i Almindelighed, — og denne Ret er bleven flittig benyttet. Man har Gang paa Gang blæst Forbundslovene et Stykke, naar de viste sig ubekvemme. Men desuden kunde man have undgaaet Balladen og Dukkerten ved at have besat Anviser-Stillingen ved Konstitution. Man var altsaa ikke behændig nok til at kunne tage Situationen i stiv Arm. Det er dèr, Fejlen egentlig ligger.

Jeg finder ingen Anledning til at lægge Skjul paa, at jeg selv har stemt paa *Fr. Mehr,* — ikke just af sentimentale Hensyn, men fordi jeg vidste, at *hans* Valg vilde holde Spørgsmaalet aabent til det kommende Delegeretmøde om, hvorvidt man skal opretholde Anviserposten

som en *selvstændig* Stilling, eller man vil tilstræbe en Ordning, saaledes at Forbundsformanden knyttes til Forbundskontoret som dettes og Forbundets virkelige Leder, og saaledes, at Arbejdsanvisningen bliver en Kontorfunktion under Formandens Tilsyn. Og navnlig bør Spørgmaalene om Forbundsformandens og Redaktørens Kompetenceomraader afgøres en Gang for alle. Det nuværende Forhold er ikke holdbart. *S. Schultz.*

— — —

Da Kollegerne af Referatet fra Forbundsstyrelsens Møde maa faa det Indryk, at jeg i overvejende Grad blev *angrebet* paa Mødet, skal jeg oplyse, at *adskillige* af Forbundsstyrelsens Medlemmer udtalte deres Anerkendelse og Tilslutning til den Maade, hvorpaa jeg har redigeret vort Medlemsblad. Var disse Udtalelser blevet refereret, havde man bl. a. faaet en anden Forklaring paa Aarsagen til »Mentaliteten«. *Fr. N.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Endnu nogle Kammerater har vi Plads til i Studiekredsen over Emnet: Staternes Magtkamp. Indtegn dig i Aften!

Lørdag den 16. Marts Kl. 20: Generalforsamling i Ungdomshjemmet, Orla Lehmannsvej. Forslag skal være Kontoret i Hænde i Aften.

Dyrtidstillæg til Lærlinge.

Krigens Galskab raser udenfor vore Døre. Selv om vi endnu er skaanet for dens Rædsler, mærkes den dog stærkere og stærkere. Vareknaphed og Prisfordyrelser øges fra Dag til Dag.

Indenfor de samvirkende Fagforbund har man da ogsaa søgt at imødegaa Prisstigningerne med en kvartaarlig Pristalsregulering. Denne gælder saavel for mandlige som kvindelige Arbejdere og Ungarbejdere under 18 Aar.

Kun een Kategori er forbigaaet, den lavestlønnede i Samfundet, nemlig Lærlingene. Ogsaa vi maa dog gøre vort Krav gældende. Pristallet er allerede nu steget 18 Points siden Krigens Begyndelse, hvilket bevirker, at Værdien af vore i Forvejen minimale Lønninger er blevet betydeligt forringet og vil blive yderligere forringet, efter som Priserne stiger. Dette betyder en stedse stigende Byrde, som lægges paa Lærlingenes Forældre, og det maa jo efterhaanden blive saaledes, at en Arbejder med flere Børn ikke kan faa Raad til at lade sine Børn oplære i et Fag, saa de hele deres Liv kan faa Lov til at gaa som Bybude eller Arbejdsmænd paa tilfældigt Arbejde.

Med Lærlingeloven af 1. Oktober 1937 er der skabt Mulighed for, at Lærlingenes Lønninger kan reguleres, hvis der indenfor hvert enkelt Fag kan opnaas Enighed mellem det paagældende Fags Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer.

Her kan vi Lærlinge selv gøre en Indsats. I de fleste Byer er der oprettet Lærlingeforeninger. Gennem disse maa vi rette en Henvendelse, hvori vi præciserer vort Krav til Lokalafdelingens Bestyrelse. Denne maa saa rette en Opfordring til Hovedforbundet om hurtigst at faa en Forhandling i Gang med Bogtrykkerne.

Vort Krav maa være at faa en Pristalsregulering i Lighed med den Regulering, som er gældende indenfor de samvirkende Fagforbund for Ungarbejderne.

Som Forholdet er nu, kan man gaa og arbejde sammen med en Trykkeriarbejder under 18 Aar, som hver Fredag faar ca. 5,30 Kr. i Dyrtidstillæg, mens Lærlingen med den lavere Løn ikke faar en Øre. Dette Forhold kan vi selvsagt ikke være tjent med, og jeg opfordrer paa det kraftigste Lærlingeforeningerne, og hvor saadanne ikke findes, Fagforeningerne til at tage Initiativet til, at vi faar Dækning for Prisstigningerne i Lighed med Ungarbejderne. *stud. Typ.*

Regnskabs-Oversigt
for
Dansk Typograf-Forbund
Oktober Kvartal 1939

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Ordinært Kontingent	358.930,60
Andre Indtægter	1.587,15
Tilskud fra Hovedkassen	130.277,37
Balance Kr.	490.795,12

Udgift:

Rejseunderstøttelse	2.540,25
Understøttelse paa Stedet	197.924,50
Understøttelse af Hjælpekassen	153.403,55
Sygeunderstøttelse	78.065,20
Begravelseshjælp	7.250,00
Administrationstilskud til Afdelingerne	12.326,23
Indsendt til Hovedkassen	39.285,39
Balance Kr.	490.795,12

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Oktober 1939	4.776.315,81
Renter	89.428,30
Indsendt fra Afdelingerne	39.285,39
Statstilskud til B. A.	161.123,04
do. - Fortsættelseskassen	29.342,43
Refusion i H. t. Lov Nr. 366	20.344,00
Refusion af Fortsættelseshjælp	10.571,00
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	1.106,63
do. - do. i Grafisk Teknik	3.194,75
Bod	1.441,00
Grafisk Aarbog	7.000,00
Afdrag paa Prioriteter	3.762,35
Udtrukne Obligationer	8.000.00
Balance Kr.	5.150.914,70

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	130.277,37
Overfartsbilletter	200,00
Typograf-Tidende	11 540,14
Grafisk Teknik	7.057,14
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	1.684,31
Grafisk Aarbog	7.126,09
Legatunderstøttelser	385,00
Administrationsbidrag til D. s. F.	2.357,28
Bidrag til Finland	5,000,00
do. - D. U. I.	100,00
do. - Arb. Samariterforb.	100,00
Tarifforhandlinger	240,00
Svendeprøvekommissionerne	4.804,75
Det faglige Udvalg	566,20
Voldgiftsretten	620,00
Den internationale Kongres	20,00
Husleje, Brændsel, Belysning, Rengøring	3,220,00
Kontorartikler	159,74
Lønninger og Honorarer	7.651,00
Rejseudgifter og Diæter	4.131,80
Porto	367,00
Tryksager	969,00
Telegram og Telefon	196,62
Forsikringer	7,49
Bladhold	474,08
Bogbinder	47,75
Oversættelse	2,70
Depotafgift	243,00
Annonce	10,00
Krans	15,00
Nedskr. Prioriteter og Obligationer	11.162,35
Beholdning den 31. December 1939	4.950.178,89
Balance Kr.	5.150.914,70

København, 1. Marts 1940. *Ths. Pedersen.*

Finlands Vej

Af den finske Landsorganisations Formand, *Eero A. Vuori.*

Da den økonomiske Verdenskrise og den politiske Reaktion væltede ind over Finland i Begyndelsen af 1930-Aarene, var det en splittet Arbejderbevægelse, som maatte møde Angrebet. Særlig i Fagbevægelsen havde Kommunisterne faaet Indflydelse, og de havde brugt den til at drive ud alle de ledende Tillidsmænd, som ikke vilde følge dem i tykt og tyndt. Følgen var, at Socialdemokraterne begyndte at gaa ud af Landsorganisationen for at danne nye Fagorganisationer.

Dels gennem den faste Modstand, det finske Arbejderparti ydede, og dels gennem forenede Anstrengelser fra frisindede borgerlige Elementer lykkedes det at føre det finske Demokrati gennem de farlige Skær, som Lappo-Tiden og den økonomiske Krise skabte.

Efterhaanden som det økonomiske Liv igen kom ind i tryggere Former, faldt ogsaa de politiske Bølger mere til Ro. Finsk Samfundsliv begyndte at vende tilbage til sine normale Former. I denne Udvikling spillede det finske Arbejderparti en betydelig Rolle. Aar for Aar vandt det ny Indflydelse. Kommunisternes store Ord før den reaktionære Opmarch og deres totale Forsvinden fra Scenen i de værste Reaktionsaar berøvede dem en stor Del af deres Tilhængere. Det finske Arbejderparti havde derimod klaret sig bravt i Striden. Det havde lagt for Dagen en Djærvhed og en Beslutsomhed, som det nu skulde komme til at høste Frugterne af.

Ved Valget i 1933 steg Antallet af socialdemokratiske Rigsdagsmænd fra 66 til 72, ved Valget i 1936 gik det op til 83 og ved Valget i 1939 til 85. Dermed havde den politiske Arbejderbevægelse i Finland faaet en Indflydelse, som gjorde, at man paa en ganske anden Maade end tidligere maatte tage Hensyn til den i det parlamentariske Liv. I 1937 blev der efter Præsidentvalget, hvor Republikens nuværende Præsident Kallio tiltraadte, dannet en ny Regering, som Socialdemokraterne gik ind i. Foruden det finske Arbejderparti deltog Agrarpartiet og Fremskridtspartiet i Regeringen. Dette var en mærkelig Regeringskoalition, men den giver et stærkt Vidnesbyrd om, hvordan finsk Demokrati var kommet til Kræfter efter Stormen i Begyndelsen af 1930-Aarene.

Men ikke alene den politiske Arbejderbevægelse var nu i Fremgang. I 1930 blev en ny Landsorganisation dannet — Finlands Fagforeningers Centralforbund. Til den nye Landsorganisation sluttede sig først nogle af de Forbund, der var gaaet ud af den gamle Landsorganisation, som Kommunisterne havde taget Ledelsen af. Senere rejste Centralforbundet paa Fode igen det ene efter det andet af de Forbund, som var blevet slaaet i Stykker, da den kommunistiske Landsorganisation blev forbudt. Under den økonomiske Krisetid steg Medlemsantallet i den nye Landsorganisation ikke synderligt, men da Arbejdsløsheden faldt, gik det frem med raske Skridt. Paa tre Aar steg Antallet af Fagforeningsmedlemmer med omkring 15,000 om Aaret. Nu da Krigen kom, var Antallet oppe paa 80,000.

Finlands Arbejdere befandt sig altsaa i de senere Aar i en stærk Udvikling baade politisk og økonomisk. Mange og store Vanskeligheder var overvundne. Af denne Strid havde de selv draget sine Lærdomme. De var vokset paa imponerende Maade og havde mer og mer vendt Ryggen til al Eventyrpolitik for at koncentrere sig om et virkelighedsbetonet Opbygningsarbejde. Dette er en væsenlig Forklaring paa, at Finlands Arbejderklasse stod samlet bag Landets Regering, da Landets Skæbnetime slog.

Men den demokratiske Samling havde ogsaa fundet Sted i andre Lejre end Arbejderklassens. Selve den Ting, at det finske Arbejderparti og Bondepartiet var gaaet sammen i en Regering, styrkede Demokratiet i meget stort Omfang. Dertil kom, at Forstaaelsen af den farlige mellemfolkelige Situation, som Landet befandt sig i, begyndte at trænge igennem i stadig videre Kredse.

Den nordiske Orientering, som allerede var blevet Finlands officielle Udenrigspolitik, blev nu i brede Lag af Befolkningen betragtet som en Livsnødvendighed. Man satte sin Lid til den Tryghed, en Neutralitetspolitik i Samarbejde med de øvrige nordiske Stater kunde give. Denne udenrigspolitiske Orientering forudsatte allerede i og for sig en Uafhængighed af Stormagtsindflydelse og en Forstærkning af det indre Demokrati.

I disse Tider fandtes der imidlertid Kredse, som i sin udenrigspolitiske Tænkning satte sin Lid til Tyskland, og Kredse, som desuden i finsk Udenrigspolitik søgte at indføre Tanker og Opfattelser, som nærmest var laant fra den italienske Fascisme. Det blev et haardt Slag for disse Kredse, da det i Slutningen af August i Fjor blev bekendt, at det nazistiske Tyskland og det bolshevikiske Rusland havde indgaaet en gensidig Venskabspagt, som efterhaanden viste sig at være en vidtrækkende Aftale om Samarbejde. Slaget traf det yderste Højre lige saa stærkt som Kommunisterne. Erobringen og Delingen af Polen overbeviste alle om, at det tysk-russiske Samarbejde stak dybere end man først havde troet.

Saa kom de mørke Dage, da man i Moskva dikterede de smaa baltiske Stater de Vilkaar, de skulde have Lov at eksistere paa. Undersøgelser, som var foretaget tidligere, viste, at man var klar over, at Finland inden længe vilde staa over for lignende Krav. Saaledes gik det ogsaa. Der er ingen Grund til her at gaa nærmere ind paa de finsk-russiske Forhandlinger i Moskva. Vi skal bare slaa fast, at der fra finsk Side blev gjort, hvad der var muligt, for at fortsætte disse Forhandlinger til det sidste. Det maa desuden konstateres, at nogle af de russiske Krav var saadanne, at hvis de var blevet gennemført, vilde de have skilt Finland fra de øvrige skandinaviske Lande og ført til et Brud i det nordiske Samarbejde. De vilde ogsaa have betydet en direkte Fare for Finlands Selvstændighed. Til Trods for, at man paa finsk Side var beredt til at gaa med til de Krav, der med Rimelighed kunde rejses for at betrygge Leningrads Sikkerhed, gik de russiske Magthavere ikke med til et fredeligt Opgør.

Rusland gik til Angreb, sendte Stridskræfter over den finske Grænse, mens Flyvere kastede Bomber over aabne Byer. Hvad kan nu forklare, at den lille finske Armé har kunnet staa imod de forfærdelige Stød, som dets store Nabo har rettet mod den?

Psykologisk og politisk havde Udviklingen ført dertil, at Finlands Folk i Nødens Stund rejste sig som én Mand for at modstaa Angrebet paa Landets Selvstændighed. Den almindelige Udvikling i Landet havde ført til gode Resultater indad. Demokratiet havde vundet varig Sejr. Arbejdernes Rettigheder var øget Aar for Aar. Tilliden

til gennem de demokratiske Metoder at genopbygge Landets og Folkets Fremtid var steget stærkt. Finland var et helt andet Land end det havde været fra 1918 til 1930.

Militært havde Finland ogsaa styrket sine Kræfter. Russerne undervurderede Modstandskraften. De havde tydeligt nok taget helt fejl i Troen paa sin egen talmæssige og materielle Overlegenhed.

De tog ogsaa fejl, naar de troede, at der skulde opstaa Uroligheder bag den finske Front, de regnede ikke alene med Panik, men ogsaa med direkte Oprør. De kendte ikke vor Tids Finland. — Deres Observatører maa af en eller anden Grund have ført Regeringen i Moskva bag Lyset. Dannelsen af Kuusinens Regering har tydelig nok haft til Hensigt at opfylde to Opgaver, dels at repræsentere og lede en Oprørsbevægelse i Finland og dels at tjene et eller andet af Sovjet-Ruslands udenrigspolitiske Maal.

Moskva kendte ikke Finland. Det vidste ikke, at det Finland, som det nu gik til Angreb paa, var et helt andet end det Finland, som i sin Tid under store Fødselsveer blev frigjort fra det russiske Rige. Russerne kendte ikke den Udvikling, som havde fundet Sted her og hvor dybt den var gaaet. Til deres Forundring mødte de et enigt Folk, som beslutsomt forsvarede sig.

Finlands Folk er tvunget ind i Krigen. Det kæmper ikke i ufornuftigt Overmod, men under jernhaard Tvang. Det har ikke kunnet overveje, om det er muligt at føre Forsvaret igennem til Sejr. Det maatte helt enkelt forsvare sig, da Fjenden trængte ind i Landet.

To Hænder havde rejst en Bro ..

De faldt i samme Slag og laa ved Siden af hinanden.
En Bombe sprang og standsed i et Glimt de vilde Skridt.
Den ene laa med Benet knust, den anden ramt i Panden.
To Mænd fra hver sit Land, en Finne og en Moskovit.

Nu laa de paa den samme Jord i Sneens hvide Lagen,
hvor Feberilden tæred dem, og Luften var som Is.
De tænkte mod den samme Nat, skønt det var midt paa Dagen,
den Nat, der hedder Dødens Nat, hvor alt staar mod Forlis.

For faa Minuter siden var de Mænd med samme Tanke,
at storme mod hinanden for i Hast at skyde ned,
men paa Sekunder blev de revet ud af Krigens Flanke
og laa nu her som Mennesker med Menneskelighed.

Da bæved det om Finnens Mund, og Moskoviten rakte
sin Haand imod ham, og han greb den som den kom med Haab.
Den kom med Haab, en Pagt om Fred, før Døden skulde fragte,
en hellig Handling uden Ord og Diplomaters Daab.

Her mødtes de for første Gang, den første og den sidste,
hvor Kulden dræber naadeløst med Dødens kolde Le.
Og Mørket sænkede sig tæt. De fik saa hvid en Kiste.
To Hænder havde rejst en Bro i Finlands dybe Sne.

Werner Helmert.

Bertil Fagerström

Den 18. Februar var det 25 Aar siden *Fagerström* blev udlært som Trykker, og blev Medlem af »Svensk Typografforbund«. Naar dette først kan omtales nu, skyldes det, at det norske »Typografiske Meddelelser« først meddelte Begivenheden Dagen før, og dernæst, at under de nuværende vanskelige Isforhold kommer Posten ikke sjældent frem med 8-14 Dages Forsinkelse, og jeg fik først det norske Fagblad for 17. Februar i Dag.

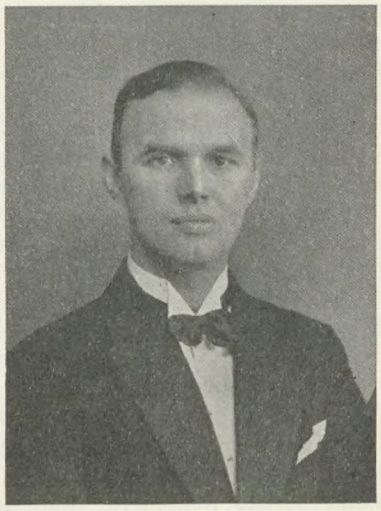

Men sent er bedre end aldrig. Og *Fagerström* er en af de Mænd, der har sat Spor, hvor han fik Virke. Han blev født og fik udlært i Örebro i Sverige; men det blev først efter, at han kom til at arbejde i Oslo, at der særligt blev givet ham Lejlighed til at øve en Indsats for de Ting, der laa ham specielt paa Sinde i Arbejderklassens, og herunder ganske særligt Trykkernes, Kaar og Muligheder.

Energifyldt, fagligt og politisk interesseret, som han var, blev der lagt Mærke til ham. Og han blev betroet det ene Tillidshverv efter det andet. Han blev Formand for »Norsk Trykkerforbund«, Medlem af Hovedstyret for »Norsk Centralforening for Boktrykkere«, for at nævne noget fra det faglige Omraade; er en Forgrundsfigur i den norske kooperative Bevægelse, og naar der saa nævnes, at han er en kendt Mand, hvor Landsorganisationernes Mænd raadslaar om Vilkaarene for de norske Arbejderes politiske Fremtid, er vel en Del sagt.

Men der udover har *Fagerström* interesseret sig meget for sin Branches faglige Dygtiggørelse, og har, hvor han kunde, i Skrift og Tale gjort sin Indats herfor.

Dog har han aldrig været ensidig Branchemand; han har aldrig været énøjet her, og der var altid Fornuft i, hvad han foretog sig. For ham har det været Brancheinteresserne *indenfor* Forbundsrammerne, altsaa ikke som et Modsætningsforhold, men i et Samarbejde.

Han har altid været en god Mand for dem, der gav ham deres Tillid; det kan jeg tale med om. Og Bladets Læsere vil iøvrigt kende ham som »Typ.-Tid.«s norske Korrespondent, om man da ikke har mødt ham et eller andet Sted i Organisationslivet.

Jeg ønsker ham Tillykke med de svundne Aar, og haaber paa Held for ham, og det Arbejde, han staar i, i den Tid, der kommer.

26. Februar 1940. *S. Schultz.*

Væk med min Person

Tillad mig et Par Bemærkninger til Fr. Nielsens Gensvar til mig: »Tag Bøssen paa Nakken« i Nr. 3.

Der er ikke Tale om Triumferen fra min Side. Jeg indser fuldt vel Finnernes dødsensalvorlige Stilling. Men ingen vil vel benægte, at de har bevist, at et Forsvar er muligt selv for en lille Magt. Selv Fr. Nielsen vil vel heller ikke benægte, at det allerede har faaet Konsekvenser her i Landet, saavel i Befolkningen som selv paa Rigs-

dagen. Fr. Nielsens Paaberaaben sig Hr. Stauning er derfor kommet en Postgang for tidligt. Det er blot en Smule for sent, at vor Rigsdag eenstemmigt vedtager at sætte alle de Magtmidler ind, som vi ikke har (hvorfor naturligvis heller intet Menneske, end ikke jeg, vilde tænke sig dem sat ind til Forsvar for Finland).

Angaaende min Indstilling overfor de samfundsmæssige Problemer, saa forstaar jeg ikke, at Fr. Nielsen kan udlede noget om dem af min Indstilling til Forsvaret. Jeg er saare langt fra tilfreds med Uret og Undertrykkelse i enhver Form, baade naar det gælder de bedrestilledes Undertrykken af Smaakaarsfolk, men ogsaa naar det gælder en Nations Undertrykken af en anden.

Jeg tror ikke, at Fred, Frihed og Lykke for Menneskeheden opnaas ved Ondskab og Vold, selv om Voldsmændene kalder sig Kommunister og udnævner deres Fører (eller rettere: han udnævner sig selv) til Menneskehedens Frelser, den udødelige Kammerat Dit og Dat.

Og saa det med at tage Bøssen paa Nakken.

Jeg er mig bevidst, at jeg gør et Arbejde paa Finlands indre Front, som maaske er mere værd, end hvad jeg blødagtige Dansker kunde præstere paa Fronten. Dertil kommer, at jeg paa Grund af vor Militærordning ikke har faaet Militæruddannelse, hvorfor jeg ikke kan antages som Frivillig.

Men, kære Fr. Nielsen, min ringe Person er ganske ligegyldig i dette store Spørgsmaal. Jeg er mig ikke bevidst at være særlig modig, men selv om ogsaa min Krigsbegejstring vilde falde nogle Grader i Kulden, saa er dette saa uendelig ligegyldigt; det vilde kun være et Bevis for min personlige moralske Svigten overfor mine Idealer, men det kunde ikke bevise disse Idealers Mindreværd.

Og jeg tror, at hvis vi skal bevare det Folkestyre, den Frihed og de Idealer, som vi elsker, saa skal vi forandre vor passive Indstilling til en mere aktiv: »Hvad kan det nytte«-Idealet besejrer ikke Diktaturets og Ensretningens støvletrampende Horder.

Og Fr. Nielsen tror vel ikke, at det er disse, der vil skabe den sociale Lykketilstand? *Børge Christensen.*

— — —

Terrænforholdene i Finland frembyder ganske anderledes Muligheder for et Forsvar end her i Landet. *Red.*

Andet Brev til Svend Johansen

Gode Kollega! Dit lille skal vi sige fikse Svar til mig viser at du ikke, som du ganske rigtig gør opmærksom paa, har opfattet, hvad jeg skrev i mit første Brev til dig.

Det er lidt uheldig for din Opfattelsesevne, for ingen anden, der har læst den lille Notits, har beklaget sig over, at den var uforstaaelig. Det fremgaar af dit Svar, at du ikke kender Lovene, det syntes jeg er endnu værre.

For da Hovedbestyrelsen til Jul blev enige om, at de i Stedet for at støtte trængende Kolleger, vilde bevilge en Sum til Danmarks Militærvæsen, var det en lovstridig Handling.

Der staar nemlig i Paragraf 22: Ingen, der aftjener sin Værnepligt, han erholde anden Understøttelse end Begravelseshjælp.

Lov er Lov og Lov skal holdes. Vi har i den senere Tid set, at Ledelsen har mærkelige Arbejdsmetoder, men sætte sig direkte ud over Loven, den gaar ikke; jeg nedlægger herved den kraftigste Protest over for Hovedbestyrelsen; ogsaa I har at rette jer efter Lovene. Lige meget, om I skulde have Flertallet af Medlemmerne med jer i denne Sag, hvad jeg ikke tror, saa maa Lovene holdes, man kan forsøge at faa Lovene ændret paa Delegeretmøder, men saalænge de er i Kraft, saa holder man dem, ellers behøver vi jo overhovedet ingen Love at have.

Der er vel dem, der vil paastaa, at denne Hjælp til de indkaldte ikke var direkte Hjælp til Danmarks Militærvæsen, men det er det nu alligevel.

Vi har jo alle i Aviserne set de mange harmfulde Indlæg fra indkaldte Militære. Og jeg vil vove at paastaa, at det var for at mildne Stemningen hos de indkaldte, og altsaa direkte støtte Disciplinen i den danske Hær.

At det er saaledes bevises ved, at ingen anden, hvor trængende han eller hun har været, har kunnet opnaa ekstra Julehjælp.

Havde Styrelsen ydet andre trængende Hjælp, havde det ikke helt kunnet afvises, at det var af humane Grunde at de indkaldte havde faaet denne ulovlige Hjælp, men som det er nu, er Tendensen for tydelig, og jeg kan med rolig Samvittighed paastaa, at der var nogle Stykker oppe i Evaldsgade, der var mere trængende end de indkaldte Militære, disse havde dog Maden. Men jeg har ogsaa talt med arbejdsløse i Evaldsgade og af dem var en enkelt, der i 4 Uger hverken havde faaet Understøttelse paa Socialkontoret eller i Evaldsgade; de eneste Penge, han havde faaet i den Tid, var et Laan paa 10 Kr. Det var Sigv. Hellberg, der havde været flot, men de 10 Kr. skulde betales tilbage. Ja, saadan er der altsaa enkelte af vore arbejdsløse, der har det.

At Hovedbestyrelsen har brudt Lovene og støttet Danmarks Militærvæsen, kommer du altsaa ikke uden om.

Med Hensyn til Finland er der vel ingen Tvivl om, at de Penge, der er sendt derop, er gaaet til Krigen. Mannerheim har jo aldrig før taget Hensyn til Arbejderne, og det vilde undre mig meget, om Mannerheim, naar han saa, Arbejderne havde noget, han kunde bruge, saa ikke vilde tage det fra dem. Det vilde ogsaa undre dig.

Hele din Artikel er iøvrigt kun Citater. Selv Svaret til mig citerer du efter Fr. Nielsen.

Citater er ikke Argumenter. Citater er jo klippet til for Tilfældet. Skriv hellere dine egne Tanker ned, naar du diskuterer.

Et lille Glimt ser man dog af dig tilsidst — en hadefuld Bemærkning om Sovjet. Det var min Mening, da jeg bad dig arrangere et Finlandsmøde, at vi paa dette kunde have faaet den Indstilling, at det var bedst at holde os neutrale. Den Ophidselseskampagne mod Sovjet, der allerede nu er begyndt i »Typ.-Tid.«, den er ikke gavnlig, der er dog ingen af os, der ønsker at komme i Krig.

Kapitalistblade og Social-Demokraten er i Øjeblikket ved at gejle en Stemning op mod Rusland, og det er jo desværre ved at lykkes. Det er jo snart saadan, at man ikke kan tage et neutralt Standpunkt i denne Sag uden at blive betragtet som Landsforræder.

De samv. Fagforbunds Ledelse er gaaet i Spidsen for Opgejlingen mod Sovjet, i Stedet for at tage sig af Fagforeningsopgaver. Det er en sort Tid i Fagbevægelsens Historie.

Og nu vil jeg sige min Mening om en af Grundene til, at det staar skidt til. Temmelig mange af de vesteuropæiske Arbejderførere er nemlig begyndt som Kommunister. For saa efterhaanden som de arbejdede sig frem at svinge mere og mere til højre, nogle enkelte, der selv havde Følelsen af, at det var flovt, prøvede paa Turen at give sig andre Betegnelser: Trotskister o. s. v, c. s. v.

Dette Forhold kender vi jo særdeles vel inden for vort eget Forbund.

Næsten ingen af dem beholdt deres Standpunkt.

Turen var altid den samme, spille yderliggaaende, for saa,

naar det Ben, de var ude efter, var erobret, at sætte sig til rette og glemme Fortiden, men saa maatte de jo have en Forklaring over for Medlemmerne. Og opfindsomme har de ikke været, Teksten var altid den samme, en Nedrakning af Sovjet. De havde taget fejl i deres Ungdom, Rusland var ikke det Paradis, de havde troet. Lenin og Stalin havde taget dem ved Næsen, den russiske Arbejder var undertrykt. En dansk Arbejder, der var arbejdsløs, havde meget mere at leve af, end den bedst lønnede russiske Arbejder.

Naa, jeg behøver jo ikke at citere saa meget af det, det kender du jo meget bedre selv.

Men lige meget, hvad de svinede Sovjet til med, saa sad Stalin i Moskva som deres onde Samvittighed, han var en Mare, der red dem Dag og Nat. Og derfor har vi den Situation, vi nu befinder os i.

Fagforeningslederne i Vesteuropa, har altid bekæmpet Sovjet i Tale og Skrift, men nu er de gaaet til Yderligheder, deres fredselskende Sind er afsløret. Kugler og Krudt og frivillige til Finland, det er det, I agiterer for.

Du skriver, at 180 Millioner overfalder $3^1/_2$ Million, men for at tale om Overfald maa man kende Forholdene.

Det er mit oprigtige Ønske at se neutralt paa Tingene, men da du har opfordret til at diskutere Finland—Rusland her i »Typ.-Tid.«, maa jeg vel lige skrive et Par Bemærkninger om Sagen.

Sveriges Stilling viser tydelig, at det er Korstog mod Kommunismen, der nu føres. Det svenske Mindretal i Finland bliver nemlig undertrykt og trængt tilbage og mister flere og flere Rettigheder, men det godkender Svenskerne bare for at faa Lov at være med i Legen.

Kendte den svenske Arbejder sine Landsmænds Stilling i Finland, vilde han næppe arbejde gratis en hel Dag for dette Land.

180 Millioner overfalder $3^1/_2$ Million — kan man i det hele taget tale om, at Rusland overfalder nogen. Rusland har været angrebet af alle de sidste 20 Aar. Paven og reformerte, selv Folkekirken har lavet Kampagne mod Rusland, kortsagt alt hvad der har med Gud at gøre. Kapitalen i alle Lande har knyttet Hænderne i afmægtig Raseri over, at de ikke kunde faa Lov at slaa til. Arbejderførerne har ogsaa paa deres Front kæmpet bravt, og naar de kæmper nu, er det ikke for Finlands Skyld. Men den Interesse, de har i at slaa den kommunistiske Idé ihjel.

Finland har holdt russiske Ideer nede ved Hjælp af Vold og Terror.

Det vil end ikke du kunne nægte.

Korstoget mod Kommunismen er for tydeligt.

Nej, Svend Johansen, naar Fagforeningslederne i Øjeblikket gør et Korstog mod Rusland, saa er det af de Grunde, jeg har nævnt i dette Brev.

Du mener, vi skal diskutere Finland i »Typ.-Tid.«. Jeg mener nej.

Det var bedre nu at bruge »Typ.-Tid.« til Diskussion om Mulighederne for Forbedringen af vore Levevilkaar.

Du har altsaa den Opfattelse, at »Typ.-Tid.« skal bruges til Opgejling mod andre Nationer. Skal vi da virkelig i Krig — ja, jeg kan ikke se, der er anden Mening med det, der foregaar i Øjeblikket.

Det, jeg bad dig om i første Brev, var at arrangere et Finlandsmøde, og det beder jeg dig om endnu en Gang, men da jeg har set, at den Maade og Form hvorunder jeg bad dig holde det første Møde, vil blive til Kævl. Saa beder jeg dig ændre det til, at du faar en dygtig Historiker til at holde et Foredrag. Titlen kan være: »Hvorfor er Europa i Krig«. Diskussion vil være uheldig, men med Forespørgsler kan det nok arrangeres.

Ja, Svend Johansen, nu haaber jeg, du har forstaaet mig. Jeg har skrevet saa tydeligt, jeg kan, men det var jo ikke nok sidste Gang. 4204, *Georg Mathiesen.*

Frisind!

I Frihed Du voksed'
Din Kraft satte Spor,
Med Skjoldet Du værned'
det frie Ord!

Kjeld, Aalborg.

Saaledes hilste den gamle Kæmper fra Vendsyssel det 11. Delegeretmøde i København 1938, og medens vi i Typ.-Tid., hvad den redaktionelle Side angaar, med Rette kan sætte ovenstaaende som Motiv, staar det sløjt til med den Del af vort Fagblad, der er Forretningsudvalgets Domæne.

Den nystiftede Typografernes Klub, Fagopp. Sammensl. har to Gange forgæves søgt at faa optaget Annoncer. Første Gang var det Redaktør Chr. Christensens Foredrag: »Finland—Sovjet-Rusland«, Typograferne ikke maatte faa noget at vide om (det var forøvrigt et forbistret Uheld, at den ekstraord. Generalforsamling i Københavns Afd. skulde falde netop samme Aften), anden Gang, forrige Fredag, talte Maskinarb. Laur. Hansen om: »Den revolutionære Bevægelses Historie i Danmark«, — det kan saaledes ikke være Emnevalget, der har været afgørende for Forretningsudv. Afslag.

Er der da noget i »Oppositionens« Program, der strider mod Forbundets Love? Selvfølgelig ikke.

Medens grafiske Firmaer og de saakaldte Smaaklubber, naar det drejer sig om Forretning, Sang, Sport eller Andespil, kan faa optaget deres Annoncer i Typ.-Tid., er det ikke vores Klub forundt, — men her drejer det sig jo ogsaa om *organiseret* Opposition. Naa, er der Grobund for Bevægelsen blandt Typograferne, og meget tyder paa dette, skal vi nok vide at tilkæmpe os Retten til at avertere vore Møder i Fagbladet.

Vi kæmper for en uafhængig, stærk Fagbevægelse, fri for al partipolitisk Indflydelse, der kun kan svække vor Slagkraft; endvidere for Udbygning af de i Forbunds- og Afdelings-Lovenes Formaalsparagraf fastlagte Retningslinier »at søge opnaaet de bedst mulige økonomiske Vilkaar for de under Forbundet hørende Medlemmer, Understøttelse i Tilfælde af Stridigheder om Arbejdsvilkaar, under Arbejdsløshed« — — Arbejdsløshed? Der er det igen, den forbistrede Samvittighed — vente — vente. *Gahms.*

— — —

Naar Forretningsudvalget har nægtet Optagelse af Annoncer fra Fagoppositionens Sammenslutning, følger det en gammel Praksis, som har været anvendt overfor tidligere separate Bevægelser som R.F.O. og Den faglige Klub.

Fra den øvrige Verden

De franske Typografer,

der ikke er mobiliseret til Krigstjeneste, har siden September maattet yde deres Bidrag til Krigsførelsen i Form af en Lønskat. Ved Dekreter af 1. og 26. September f. A. oprettedes et nationalt Solidaritetsfond, hvortil alle ikke mobiliserede Arbejdere maa yde deres Bidrag, der afkortes i Lønnen.

En Typografs Timeløn andrager almindeligvis 10 Francs, saaledes at han ved mindst 40 Timers Arbejde om Ugen har tjent 400 Francs; ligger den ugentlige Arbejdstid paa mellem 40 og 45 Timer, udbetales ham ogsaa kun 400 Francs, men er Arbejdstiden mere end 45 Timer om Ugen, udbetales der Arbejderen $^2/_3$ Timeløn for de overskydende Timer, mens Resten indbetales til det nationale Solidaritetsfond. Af den Løn, der derefter er til Udbetaling, fradrages endvidere en Rustningsskat paa 4 pCt. — for Arbejdere mellem 18 og 49 Aar — 15 pCt. — til Fondet. Det skal dog nævnes, at Arbejdsgiverne ogsaa yder et væsentligt Bidrag til Solidaritetsfondet.

Victor Petersens Mindelegat

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme for unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at Vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere).

Legatet er paa 1000 Kr. og kan uddeles i 2 eller flere Portioner.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal Vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted man ønsker at foretage selvstændigt Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Evaldsgade 3, København N., i Hænde *inden 1. April d. A.*

København, den 29. Februar 1940. *Bestyrelsen.*

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Søndag den 3. Marts i Rømersgade 22.

Formanden, *Sigv. Hellberg*, mindedes de i Kvartalet døde Kolleger. Til Dirigent valgtes *Peter Jensen*, til Sekretær *Paul P. Petersen.*

1. Beretning. Formanden aflagde Beretningen. Forskellige Forhandlinger var ført med Papirvarefabrikanterne angaaende vore Medlemmers Beskæftigelse i disses Virksomheder. Omtalte i den Forbindelse en vundet Sag samt en Grænseaftale, der var truffet mellem Papirvarefabrikanterne, Bogbinderne og os. Kommenterede Voldgiftssagen angaaende Maskinsætternes Beskæftigelse i Haandsætteriet (Berl. Tid.). Forskellige Erstatningskrav var blevet afvist. Det nazistiske Dagblad »Fædrelandet« har stillet 1000 Kr. i Depositum som delvis Sikkerhed for Arbejdsløn, da det paa et tidligere Tidspunkt i Kolding ikke kunde udrede Personalelønningerne. I et Firma var aftalt Gratialeudbetaling til nogle Trykkere i Stedet for en begæret Lønforhøjelse, ved Mægling mellem Organisationerne var det fastslaaet, at »Aflønningsmaader som den heromhandlede ikke iøvrigt kan anses forenelig med Tarifens Forudsætninger for Lønudbetaling, hvorfor lignende Aflønningsform ikke vil kunne gentages«. Gratialet var iøvrigt saa udbetalt efter Tilsagnet. — Med K. B. var aftalt, at Opsigelsesforlængelse maa ske med 2 Uger i de Tilfælde. hvor der er 2 Ugers Opsigelse. — Ved Fratrædelse af Plads skal den af Bogtrykfaget autoriserede Feriebog udleveres, og ikke de af Postvæsenet anvendte Bøger og Mærker. — Forskellige Møder og Instruktioner samt en ekstraordinær Generalforsamling var afholdt i Kvartalet. For arbejdsledige Kolleger havde der yderligere været afholdt specielle Arrangementer. I Forbindelse med Gutenberg-Jubilæumsaaret var tænkt, hvis Forholdene tillader det, at søge afholdt specielle Arrangementer. — De store Vanskeligheder, som Krigen bereder det danske Erhvervsliv gennem Vanskeliggørelsen af Tilførsler og gennem de udenlandske Varers langt højere Prisstigning end den for vore egne Eksportprodukter skete, har i Forbindelse med de sidste to Maaneders Ishindringer forøget Arbejdsløsheden, saaledes at vi i Gaar, den 2. Marts, kunde notere 853 ledige her i Afdelingen eller 19 pCt. I Februar 1933 var Ledighedsprocenten ganske vist over 20, men vi maa paa Baggrund af hele den alvorlige Situation regne med, at Ledigheden forøges i de kommende Uger. Næsten alle de ledige har vedtægtsmæssig Understøttelse, men efterhaanden vil naturligvis flere og flere opbruge denne, lad os derfor ikke letsindigt begynde allerede nu at rette Angreb paa vore Reserver, der *kan* komme en Tid, hvor det vil være nyttigt for os, om vi ikke ved Krisens *Begyndelse* angreb vore Reserver, men holdt dem i Beredskab for paakommende Nøds-Situationer. Endnu har vi Evne til at betale fulde Understøttelser, til at regulere efter Pristal og iøvrigt svare enhver sit, men derudover bør vi ikke gaa og ikke møde som i Dag med et helt Sæt af Forslag om Ekstraunderstøttelser. Der har i et Par Tilfælde gjort sig Tendenser gældende inden for et Personale til — efter at det løsere Mandskab var afskediget og yderligere Afskedigelser truede den mere faste Del af et Personale — at ville indføre en vis »Deling« af det Arbejde, der var tilbage; skal der indføres Arbejdsdeling, kan det ikke blive paa denne Maade, men saaledes, at *alle* Fagets Folk faar Andel i Arbejdet; Spørgsmaalet er ikke aktuelt i Dag, men skulde Ledigheden vokse til et faretruende Omfang, kommer vi maaske til at tale med hverandre om Sagen, men da ud fra *den* Linje, at *alle* bør have Andel i det Arbejde, der bliver. Men en saadan Ordning vil kræve betydelige Ofre af dem, der ellers kunde regne med at blive i Arbejde, og en Deling under en eller anden Form vilde ej heller kunne gennemføres uden Bogtrykkernes Medvirken. Formanden sluttede med at opfordre Medlemmerne til at lade Smaatterier fare og samle Kræfterne om de Spørgsmaal, der har virkelig Betydning; Forholdene er saa alvorlige, at Opløsningstendenserne i vore Rækker ikke længere bør taales.

Gahms-Henriksen udtalte sig om Trykkefriheden i Landet. Ønskede, at Formanden oplyste, hvorfor en Annonce om et Møde, som afholdtes af »Fagoppositionen D. T. A.«, var nægtet optaget i »Typ.-Tid.«. Ønskede, at Kollegerne i Dag drøftede Spørgsmaalet om Arbejdsdeling.

Willy Andersen spurgte *Sigv. Hellberg*, om han med det nuværende Arbejdsledighedstal vilde gaa med til en Arbejdsdeling.

Henning H. Jensen ønskede en hurtigere Uddeling af Kødmærkerne. Et Forslag om Ansættelse af en mandlig Kontorassistent, som var indsendt til Generalforsamlingen i Dag, var sendt ham tilbage med en Henvisning om, at det paagældende Forslag ikke kunde behandles, da det stred imod Forbundets Love. Omtalte sit Forslag og stillede følgende Resolution:

»Generalforsamlingens fremmødte Medlemmer kræver af Afdelingsstyrelsen (Lokalstyrelsen), at den omgaaende ansætter en mandlig Assistent som fast Medhjælp paa Kassererkontoret i Afdelingen. Vedkommende »Assistent« *maa ikke* paatage sig noget andet Hverv indenfor Organisationen, saaledes at forstaa, at han kan stille sin fulde Arbejdskraft til Disposition for Afdelingens Kassererkontor.«

1235 *Henning H. Jensen.*

Dirigenten omtalte Sigv. Hellbergs Brev til Fr. Mehr; beklagede den af Hellberg vedføjede Hale. »Typ.-Tid.« ønskede han redigeret som hidtil. Det af Forbundsstyrelsen nedsatte Strukturudvalg, mente han, var en forhastet Handling. Ønskede at høre Styrelsens Fortolkning af den afsagte Dom vedrørende Maskinsætterne og Haandsætterne. Kunde godt støtte Henning H. Jensens Tanker om Ansættelse af en mandlig Kontorassistent.

Carl F. Pedersen tilsluttede sig Henning H. Jensens Resolution. Alle burde have en ensartet Understøttelse. Kommenterede Sigv. Hellbergs Brev til Fr. Mehr. Dirigenten havde overfor Formanden ytret Ønsket om, at Hilsenen blev sendt telegrafisk. Fandt at Sigv. Hellberg som Formand betød Uro i Afdelingen og stillede følgende Resolution:

Københavns Afdeling af Dansk Typograf-Forbund, samlet til Generalforsamling i Rømersgade, kræver at Afdelingsformanden nedlægger sit Mandat og straks udskriver Nyvalg.

1336 *Carl F. Petersen.*

O. Tverskou udtalte sig om den i Formandens Beretning omtalte Gratialeordning. Var tilfreds med den nu trufne Ordning.

Eigil Hansen: Den bestaaende Regel for Udbetaling af Brændselshjælp er for streng og Hjælpen for ringe; yderligere skal vi selv betale den ved Kontingentforhøjelser.

Georg Mathiesen ønskede, at Afdelings- og Forbundsstyrelsen

i Referater af Møder offentliggjorde Stemmetal ved Afgørelser. Var utilfreds med en Artikel i »Grafisk Teknik«. Var Tilhænger af Bibeholdelse af den bestaaende Frihed i »Typ.-Tid.«. Det bedste Middel til Afskaffelse af Arbejdsledigheden var Indførelse af 40-Timers Arbejdsugen.

Erik Hansen: Forholdet mellem Haandsættere og Maskinsættere er godt. Forskellige Fællesmøder med de to Brancher lover godt for Samarbejdet i Fremtiden. Mente Kravet om Arbejdstidsforkortelse er aktuelt for Tiden, samt at man burde vedtage en Lov, der forbød alt Overarbejde.

Werner Helmert: Det er en alvorlig Tid for dansk Arbejderbevægelse, og den kræver Sammenhold. Regeringen og Fagforeningerne er i en Situation, der kræver Omtanke af ethvert Medlem.

Sophus Henriksen: Hvornaar er den Vedtagelse sket i Forretningsudvalget, der kan hindre Optagelse af Annoncer af den Karakter, som tidligere er nævnt?

Dirigenten tog paany Ordet og erklærede, at han altid havde været Medlem af Socialdemokratiet, men han mente, han hørte til den mere revolutionære Fløj.

Einar Lassen: Festen for de arbejdsløse med deres Hustruer var en smuk og god Fest, men man burde have budt paa en Genstand. Troede ikke paa Arbejdstidsforkortelse, men paa Arbejdsdeling og foreslog en Udtalelse herom.

N. Chr. Hansen: Kan Kolleger, som faar Socialhjælp, ikke faa lidt Støtte af Forbundet. I Fr. Mehr-Sagen har Forbundsstyrelsen faaet en Lussing, som han i dennes Sted vilde være gaaet efter.

Kanny ønskede Oplysning om efter hvilke Principer Forbundets Arbejdsanvisning foregaar. Den der er paa Socialhjælp bør først faa anvist Arbejde. De arbejdsledige bør kunne kontrollere Arbejdsanvisningen.

Aage Hinrich: Mange af Talerne i Dag har ikke talt for Ro og System i Organisationen. Carl F. Petersens Resolution mod Sigv. Hellberg er en Udløber af Fr. Mehr-Sagen. Anbefalede at stemme mod denne Resolution. Forespurgte om Lærlingelønningerne og Pristalsreguleringen. Ønskede at der i »Typ.-Tid.« altid var Plads for den frie Meningsudveksling mellem Kollegerne, men han billigede ikke Bladets Redigering.

O. A. Lundin fremsatte en Række Oplysninger om Formaalet med og Anvendelsen af Arbejdskraft paa Kontoret. Mente ikke Udleveringen af Kødmærker o. lign. kunde foregaa paa en mere ekspedit Maade end den nuværende. Besvarede Kannys Forespørgsel angaaende Arbejdsanvisningen; de daarligst stillede tages der det største Hensyn til. Udtalte sig om sin Stilling til »Typ.-Tid.«. Redaktøren bør ikke præge Bladet med sine egne Skuffelser over Udviklingen. Angaaende Udelukkelsen af den tidligere nævnte Annonce kunde han meddele, at dette gjaldt alle politiske Klubber. Forretningsudvalgets Beslutning var afgjort konsekvent.

Otto Wiinblad: »Typ.-Tid.« bør være et Udtryk for den Stilling, Arbejderbevægelsen indtager. Resolutionen mod Sigv. Hellberg er umotiveret.

Aage Zuschlag: Det er bedre at yde de ledige en Hjælp, de kan mærke. Saa hellere undlade Kaffen ved et Arrangement og anvende disse sparede Penge ved en Udbetaling, naar en saadan maatte være rimelig.

Sv. Aa. Larsen udtalte sig om Gratiale-Sagen.

Carl F. Petersen var betænkelig ved en Arbejdsdeling.

Erik Westergaards Indlæg som Nazist druknede i Larm og Protester.

Johs. Christensen stillede følgende Resolution:

»Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdelings ordinære Generalforsamling den 3.-3.-40 udtaler sin Tilfredshed med Fr. Nielsens Maade at redigere »Typograf-Tidende« paa, samtidig Ønsket om Bevarelsen af den samme frie Aand i vort Fagblad.«

Formanden, *Sigv. Hellberg,* replicerede og besvarede forskellige Spørgsmaal. Naar Lovene udtrykkeligt bemyndiger (og forpligter) Lokalstyrelsen til Ansættelsen af den fornødne Medhjælp paa Kontoret, kan man ikke i Resolutionsform med lovlig Gyldighed pludselig lægge denne Myndighed hos Generalforsamlingen. Lassens Resolution vedr. Arbejdsdelingsproblemet kunde han, som den nu var ændret, tiltræde, men hele Spørgsmaalet er vanskeligt og maa vel iøvrigt omfatte hele Forbundet. Hvad angaar Resolutionen, der kræver Formandens Afgang, vilde han udtale, at Formandens Valgforum er ikke Generalforsamlingen, men den samlede Medlemskreds, og Formandens Valgperiode er tre Aar; hans eget Mandat var for trekvart Aar siden fornyet af Medlemmerne, og disse vilde næppe godkende, om det tillodes denne eller hin Klike ved tilfældige Resolutioner paa de kvartaarlige Generalforsamlinger at fremkalde Formandsvalg hvert andet Øjeblik; han havde Viden om, at der i den forløbne Uge var agiteret for, at Beretningen skulde forkastes, formentlig havde man den Tro, at man ad den Vej kunde skabe »Kabinetskrise«, men saadan noget kan man heller ikke luske igennem med noget Resultat; det er ingen lovmæssig Betingelse, at Beretningen godkendes, den er til Efterretning, og ej heller her kan man ved slige Manøvrer ændre den i Lovene fastsatte Valgperiode for Styrelsen. Forøvrigt har selve Beretningen jo overhovedet i Dag ikke været kritiseret, det er helt andre Ting, man har anvendt Tiden til, og de fleste af dem, der har haft Ordet, synes overhovedet ikke at forstaa, hvor alvorlig Baggrunden for vor Tilværelse, vor hele Levestandard er. Vi har i Dag for første Gang hørt en Nazist kæfte op paa vor Generalforsamling — en Trykkeriarbejder, der kun i kort Tid har været Medlem af vor Organisation; jeg har gennem hele Forhandlingen hørt ham og en Kommunist (de har siddet lige bag hinanden) raabe Hør! hver Gang Regering og Organisationsledelse blev angrebet. Hvad tilsigter de? Uro, Opløsning! Tro ikke, at Kritikerne alle øser af rene Kilder!

Eigil Hansen mente ikke, at Kommunisterne blev favoriseret i »Typ.-Tid.«, ikke saa meget da.

Johs. Larsen: Oppositionen bør tænke sig lidt om; det, den har udtrykt, er gold Kritik. Foreslog at afvise Carl F. Petersens Resolution.

Peder Sørensen: Advarede mod Splittelse i Oganisationen. Ønskede ligeledes Beskæftigelse af mandlig Arbejdskraft paa Kontoret. Takkede Styrelsen for det festlige Arrangement for de arbejdsledige med Hustruer.

Mønsted Nielsen beklagede sig over et Generalforsamlingsreferat i »Typ.-Tid.«. De arbejdsledige blev daarligt behandlet paa Kontoret.

Georg Petersen anbefalede at stemme for Resolutionen vedrørende »Typ.-Tid.«. Ønskede Arbejdstidsnedsættelse i Stedet for Arbejdsdeling. Forespurgte, hvor Resolutionen, der var vedtaget i Idrætshuset, angaaende Arbejdstidsnedsættelse, var havnet.

Thorvald Jensen anbefalede at stemme paa Henning H. Jensens og Johs. Christensens Resolutioner. Vilde ikke kastes i Sæk med Kommunister og Nazister.

Bergstrøm ønskede fortsat Frihed i »Typ.-Tid.«.

Dirigenten foretog derefter Afstemning om de stillede Resolutioner.

Trods Formandens Indsigelse under Henvisning til Forbundslovenes § 3 mente Dirigenten ikke at kunne nægte at sætte Henning H. Jensens Resolution om Ansættelse af en mandlig Kontorassistent under Afstemning. Ved Afstemningen forkastedes Resolutionen.

Carl F. Petersens Resolution, der kræver Formandens Afgang, forkastedes (der afgaves en halv Snes St. for den).

Resolutionen vedrørende »Typ.-Tid.« vedtoges med stor Majoritet.

Ejner Lassens Resolution vedtoges saalydende: »Generalforsamlingen beslutter, at Styrelsen drøfter Spørgsmaalet om Arbejdsdeling og indkalder til ekstraordinær Generalforsamling om Spørgsmaalet«.

Derefter godkendtes Beretningen.

Da Dagsordenen ikke var færdigbehandlet; men Tiden for Leje af Salen var udløbet, udsattes den resterende Del af Dagsordenen til senere Behandling,

Generalforsamlingen var besøgt af ca. 500 Medlemmer.

Paul P. Petersen.

Sætternes Underafdeling

afholdt ordinær aarlig Generalforsamling Søndag den 3. Marts i Arb. Forsamlingsbygning, Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Regnskab. 2. Opstilling til Valg af 8 Styrelsesmedlemmer. 3. Valg af 4 Kontrahenter til »Social-Demokraten«. 4. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«s Generalforsamling. 5. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 6. Valg af en Repræsentant til Arbejdernes Landsbanks Generalfor-

samling. 7. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikrings Generalforsamling.

1. O. A. Lundin aflagde Regnskabsberetning. Regnskabet godkendtes.

2. Genopstillet blev S. V. Rasmussen, Paul P. Petersen, Axel Jensen, Georg Andersen, W. Willadsen, Werner Helmert, Fr. Mehr og Eigil Hansen. Nyopstillet blev: Peter Jensen, Sophus Henriksen, Henning H. Jensen, Kr. Bergstrøm, Aage Hinrich, Gustav Nielsen, Gahms Henriksen, Carl Jørgensen, Erik Hansen, C. J. Dreyer, Traugott-Nielsen, Paul A. Sjøll, Villy Andersen, Børge Weber, Thorvald Jensen og Johs. Honoré.

3. Otto Wiinblad, Peter Jensen og Sigv. Hellberg genvalgtes. Paul P. Petersen nyvalgtes.

4. Chr. Nielsen og C. J. Dreyer genvalgtes.

5. E. Nielsson, Sigv. Hellberg, Svend Thybro og W. Willadsen genvalgtes.

6. W. Willadsen genvalgtes.

7. Knud Albrethsen, Rud. Jensen, Svend Thybro, Sigv. Hellberg, E. Nielsson, Daldorph og Kr. Bergstrøm genvalgtes.

Paul P. Petersen.

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Nær og Fjern

40-Aars Jubilæum. Fredag den 1. Marts havde Hjælpearbejder *Frederik W. Jørgensen*, Dragestræde, Stege, arbejdet i L. M. Tommerups Bogtrykkeri gennem 40 Aar. *E-n.*

Generalforsamlingen i Søndags varede fra Kl. 13,30 til Kl. 17,30. Punkt 1 paa Dagsordenen (Beretning) var da færdigbehandlet. Generalforsamlingen *fortsættes* paa Søndag Kl. 13,30, og Forhandlingerne skal være sluttet Kl. 16,00. Se Dagsordenen Side 3.

Dyrtidstillæg for Lærlinge. Efter hvad jeg erfarer, har Københavns Bogtrykkerforening vedtaget, at der til Lærlinge hos Foreningens Medlemmer fra Fredag den 8. ds. udbetales et Dyrtidstillæg paa 2 Kr. ugl. *Sigv. Hellberg.*

Tillidsmændene erindres om Generalforsamlingens Fortsættelse paa Søndag.

Københavns Maskinsættere bedes erindre Medlemsmødet Søndag Form. Kl. 11, som afholdes Rømersgade 22, St. til Gaden.

Paa Søndag Kl. 10½ mødes Maskinsætterne paa Fyn i Odense paa Andels-Bogtrykkeriet. — Om Eftermiddagen taler *N. Th. Svendsen*, og *Svend Johansen* kører Film.

Aarbogens Ferielegater. De 100 Kr. er nu ogsaa afhentet. Det var en Lærling paa Eksprestrykkeriet i Lyngby, *Johan Sørensen*, der var den heldige.

Tillidsmænd paa Trykkerierne i København anmodes om at give Kontoret i Evaldsgade fornøden Meddelelse, forsaavidt de modtager for stort Antal »Typ.-Tid.« og »Grafisk Teknik«.

1. Paaskedag. Trods Restriktionerne afholder Typografernes Sangforening sin 94-aarige Koncert i Studenterforeningen Søndag den 24. Marts Kl. 6¾—1 med Assistance af Gull Maj, Gunner Lemvigh, Alfred Hansen m. m.

Finlands-Indsamlingen (Kvitterings-Liste Nr. 9). Jeg har yderligere modtaget: Liste Nr. 1861—62 (Nationaltid.) Kr. 45,00, Liste Nr. 4253 (Ihrich) Kr. 16,50, Liste Nr. 4293 (Dansk Bogtrykkeri) Kr. 6,00, Liste Nr. 5638 (Hellstrøm) Kr. 7,50. Ialt Kr. 75,00.

Med det tidligere indkomne ialt *Kr. 4.844,12.*

København, den 6. Marts 1940. *Sigv. Hellberg.*

Til Finlands-Indsamlingen er endvidere indkommet følgende Bidrag: Hillerød 113,53.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 3,214,28.*

København, den 5. Marts 1940. *Ths. Pedersen.*

En „vingeskudt" Fugl. En landskendt Kollega, *Thorvald Kassow*, befinder sig nu paa 3. Maaned som Patient paa Kommunehospitalet. Kassow paadrog sig ved et Fald paa en Trappe et alvorligt Brud paa højre Hofte- og Bækkenparti. Efter 2 Maaneders Sengeleje er Kassow nu saa smaat begyndt at stavre rundt paa Krykker. Alene Frihedsberøvelsen og Indestængtheden gennem den lange Tid virker deprimerende paa vor frihedselskende Kollega, der føler sig som en »vingeskudt« Fugl. — Skulde en og anden føle Trang til at sende den strandede Vandrefugl en Hilsen, er Adressen: Afdeling 5, Stue 41, Kommunehospitalet, København. *J. A.*

Finland—Sovjet. Idet vi igen bringer nogle Indlæg i Diskussionen om dette Emne — vi har flere liggende —, beder vi de skrivende Kolleger holde inde med Skydningen og betragte Diskussionen om dette Problem for afsluttet med de allerede indsendte Indlæg.

Typograf Knud Bjerre, der antagelig arbejder paa »Fædrelandet«s Trykkeri, anmodes om hurtigst at ordne sit Forhold med Roskilde Afdeling, da denne Opfordring gentages, hvis Ordning ikke sker.

Rettelse. I Referatet i sidste Nr. fra Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Generalforsamling i København stod fejlagtigt, at *Chr. V. Hansen* var valgt til Suppleant. Det skulde være *Chr. V. Madsen.*

Tak

For al Opmærksomhed i Anledning af mit Jubilæum, min bedste Tak. *Carl Nielsen.*

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Landssammenslutningen af Trykkere
(2. Kreds).

afholder

Fagteknisk Møde og **Kredsgeneralforsamling**

i Roskilde Søndag den 17. Marts.

Kl. 13 Kredsgeneralforsamling.

Kl. ca. 15 Foredrag om Toturmaskinen med Lysbilleder af **Chr. B. Petersen.**

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. Februar: Aarhus 4000,00, Horsens 1000,00, Odense 2000,00; 28. Februar: Lyngby 200,00, Randers 700,00; 1. Marts: Nyborg 300,00, Struer 200,00, Viborg 400,00, København 20,000,00; 2. Marts: Herning 300,00; 5. Marts: Roskilde 350,00.

København, den 5. Marts 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Arnold Carl Johan Olsen, udl. 29. 2. 40 hos Petersen & Nielsen (arb. s. St.), Trykker Niels Arne Lauritz Pedersen, udl. 2. 3. 40 hos Jørgensen & Co. (arb. s. St.).

Hillerød: Sætter Harry Olsen, udl. 1. 3. 1940 i Fr.sund Bogtrykkeri.

Tiltraadte

København: 5398 Willy Bennedsen fra Rejse (arbl.), 7155 Vestring Andersen fra Rejse (syg), 6850 Knud Hansen fra Køge (arbl.), 2138 Alice Henriksen fra Næstved (arbl.), 6739 Jørgen Fischer fra Rejse (syg), Hj.arb. Carl J. Jensen fra Handels- & Kontormedhj. (Kruckow-Waldorff).

Kolding: 5453 Frede Rasmussen (arbl.), 6754 Knud Helge Olsen (arbl.). Odense: 6214 Henry Nielsen (arbl.), 2947 William Christensen (Maare).

Fratraadte

København: 7292 Børge Hjorth paa Rejse, 2627 Willy Nielsen til Specialarbejderne, 5573 Ch. Aspelund til Støberiarbejderne, 377 E. Budtz Christensen paa Rejse, 1951 A. Madsen paa Rejse, 5260 P. Andersen til Slagelse.

Herning: 5429 Viggo Rahbeck (overfl. til Arbejdsmændene). Hillerød: 6446 Leif Pedersen til Kalundborg (arbl.). Næstved: 3783 Einar Mortensen til Ringsted (arbl.). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen paa Rejse. Roskilde: 1115 Kr. Bihrmann Nielsen til København i Pl. Slagelse: 5470 B. Grøndahl Nielsen til Korsør (arbl.). Vejle: 6029 Albert Haagensen paa Rejse.

Udmeldt

København: 2054 Ellen Andersen (fratr. Faget).

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Ordinær Generalforsamling afholdes Torsdag den 14. Marts 1940, Kl. 20, Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Typografernes Sportsklub

Ingen Gymnastik Søndag d. 10. Marts

Generalforsamling afholdes Fredag den 15. Marts Kl. 19^{30} pr. i *Sommers Selskabslok.*, Valdemarsg. 8

— — —

og i Tilslutning hertil afholdes en kammeratlig Sammenkomst i Anledning af Gymnastiklærer *Anton Christensens* 10-aarige Virksomhed som Lærer. — *Pris Kr. 3,25 pr. Person.*

Indtegning senest Onsdag d. 13. Marts.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den ordinære aarlige Generalforsamling afholdes Søndag d. 17. Marts 1940 Kl. 11 Fm., Rømersgade 22, Stuen til Gaden med følgende Dagsorden: 1. Aarsberetning og Regnskab. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Opstilling til Valg af Funktionærer: Kasserer (afg. Carl J. Christoffersen), 2 Styrelsesmedlemmer (afg. N. Chr. Christensen og C. J. Dreyer), 1 Revisor (afg. E. Sømberg) og 1 Revisorsuppleant. 4. Eventuelt.

Typografernes Sangforenings 94. Aarsfest

1. Paaskedag, 24. Marts, Kl. 18^{30}-1
Studenterforeningen . V. Boulevard 6

Medvirkende:

Koncertsanger Alfred Hansen
Jazz-Sangerinden Gull Maj
Skuespiller Gunnar Lemvigh
5 Jazz-Solister fra »Prater«
Typografernes Sangforening

Efter Koncerten Bal til Kl. 1
Hans Lønvers Orkester

Billetter til Koncerten à 1 Kr.

hos Foreningens Medlemmer,
Forbundskontoret, Evaldsgade 3
Udo Poulsen, Sigerstedgade 9, V. 5159 y
G. Gudmundsen, G. C. T. Barfoedsvej 11
Henry Christiansen, Bremensgade 34^{3}
Georg Pedersen, Tagensvej 218
Jørgen Olsen, Grækenlandsvej 8^{1}

Typografernes Cycle-Club

Ordinær Generalforsamling
afholdes Søndag den 31. Marts Kl. 11 i Søpavillonen, Gyldenløvesgade 24.
Dagsorden ifølge Lovene.
Eventuelle Forslag til Formanden.

KARDINAL
Corps 10--48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Dygtig Rotationstrykker,
helst kendt med Marinovni Presse, kan straks eller senere faa Plads paa jysk Dagblad. Billet, mrkt. »38«, med udførlige Oplysninger sendes til »Typ.-Tid.«s Ekspedition.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans, Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 11 *København den 15. Marts 1940* *67. Aargang*

En ny Generations Politik

De skaanselsløse Angreb, der fra det saakaldte »socialistiske« Sovjet-Unionen føres mod det *demokratiske* Finland, har ikke mindst rystet de øvrige Lande i den skandinaviske Fredsfront. Det er derfor let forstaaelig, at der i disse Lande i denne Tid skyller en voldsom Bølge af Varme og Sympati mod det Finland, der er i Nød. Lige saa naturlig Hjælpen under Nordmanden *Nansens* Ledelse var til Sovjet-Unionen, da Hungersnøden hærgede i Aaret 1922, lige saa naturlig er Hjælpen til det nødstedte finske Folk i Dag. *Uforstaaelig* er derimod den Tale, der forsøger at retfærdiggøre Sovjet Unionen for den udviste Adfærd og Foragt for Frihed og Kultur samt for Menneskenes Selvbestemmelsesret.

Blandt de mange Betragtninger om Krigen mellem Finland og Sovjet-Unionen, der i den senere Tid er fremkommet, er ogsaa et Postulat om, at Finland burde have givet efter for Sovjet-Unionens Krav om en Grænseregulering, saa vilde Krigen ikke være kommet. *Man forsøger med andre Ord at give Finland Skylden for dette blodige Opgørs Udbrud!* Der vil derfor være Grund til at fremdrage nogle enkelte konkrete Ting om dette Forhold.

Grundlaget for Forholdet mellem Finland og Sovjet-Unionen blev aftalt ved Forhandlingerne i Dorpat den 14. Oktober 1920. Ved den Lejlighed blev *alle* Spørgsmaal mellem de to Lande taget op til Drøftelse. Om nogen Landafstaaelse blev der ikke fra nogen af Parterne ytret Ønske. Derimod imødekom Finland Russernes Ønske om at lade en hel Del af sine Øer forblive ubefæstede, at sløjfe nogle Befæstninger samt foretage adskillige andre Indskrænkninger af militære Foranstaltninger til Lands og til Søs *af Hensyn til Leningrads Sikkerhed.* Udover dette blev der den 1. Juli 1922 truffet en Aftale af militær Art mellem Landene for at sikre Grænsefreden mellem Ladoga og Ishavet.

Finland havde hermed imødekommet Sovjet-Unionens Ønsker, og dette Land kunde leve sit Liv videre uden at frygte noget Angreb fra Nord. Mellem de to Lande udvikledes da ogsaa et fredeligt Forhold.

I 1932 blev der paa Sovjet-Unionens Initiativ indgaaet en *Ikke-Angrebspagt,* der i 1934 forlængedes til 1945, og i Tilslutning hertil en Aftale om at henvise til et *Forlignævn* alle opstaaede Tvistigheder Landene imellem samt en *Konvention om Definition af Begrebet Angreb,* hvori man »anser det for at være i den almindelige Sikkerheds Interesse saa nøje som muligt at definere Begrebet »Angreb« for at forebygge enhver Anvendelse af Paaskud til Angrebets Retfærdiggørelse«. Det hedder bl. a. i denne Konventions Artikel 3, at »ingen Begrundelse af politisk, militær, økonomisk eller anden Natur skal kunne undskylde eller retfærdiggøre et . . . Angreb«.

Saa sent som den 17. September 1939 meddelte Sovjet-Unionen i en Note i Anledning af dette Lands Indfald i Polen, at »U.S.S.R. agter at følge en Neutralitetspolitik i Forholdet mellem U.S.S.R. og Finland«.

Henimod Slutningen af Forhandlingerne mellem Sovjet-Unionen og de tre baltiske Randstater kom Turen til Finland, skønt Sovjet-Unionen i Ikke-Angrebspagten af 1932 havde forpligtet sig til at garantere for Ukrænkeligheden af de daværende Grænser. Finland imødekom Henstillingen om Forhandlinger om Grænseregulering. Efter 6 Ugers Forløb afbrød Sovjet-Unionen Forhandlingerne og paabegyndte Krigen, trods klare og utvetydige Aftaler mellem Landene, netop beregnede paa at undgaa saadanne Konflikter.

Paa daværende Tidspunkt havde Finland gjort store Indrømmelser og udviste stadig Forhandlingsvilje for at undgaa aaben Konflikt. Der blev lige efter Krigens Udbrud gjort Forsøg paa at mægle i Konflikten, dels af Amerika, dels af Folkeforbundet, ligesom Finland begærede Forhandlingerne genoptaget, men Sovjet-Unionen afslog at standse Krigsoperationerne og de fremsatte Tilbud om Mægling.

Naar man holder sig disse *kortfattede Kendsgerninger* for Øje, vil man forstaa, at Krigen ikke kunde undgaas, dertil fordredes større Forhandlingsvilje af Sovjet-Unionen, og en saadan viste de ikke. Hvem kan iøvrigt med Sikkerhed paastaa, at Opfyldelsen af Sovjet-Unionens Krav vilde have afværget Konflikten? Maaske i første Omgang. Men uhyre meget kan tyde paa, at Finlands Udslettelse som *frit* og *selvstændigt* Land var Maalet for den russiske Imperialisme. Finland havde Valget mellem enten at kapitulere eller kæmpe for sin nationale Selvstændighed, mod Undertrykkelse, *for Frihed og Demokrati.*

Det er tragisk at være Vidne til den udenrigspolitiske Linje, Sovjet-Unionen fører. Tusinder og atter Tusinder havde sat deres Lid til Sovjet-Unionen som en virkelig Fredfaktor i europæisk Politik ud fra det Synspunkt, at Krig kun kan virke forraaende og ødelæggende og kun kan bringe Sorg og Fortvivlelse hos Menneskene. De sidste 5 Maaneder har tilstrækkeligt vist, at det nuværende Regime er lige saa magtbegærlig og imperialistisk i sin Politik, som det zaristiske Despoti var.

En ny Generation er kommet til Magten. Denne Generation er vokset op under den voldsomme nationale Rus, Sovjet-Patriotisme, som har været raadende i Sovjet-Unionen gennem Aarene. De gamle Repræsentanter, som havde Kendskab til den internationale Arbejderbevægelse og europæiske Forhold, er blevet henrettet, deporteret eller paa anden Maade sat ud af Spillet, medens den nye Generation har fundet de historiske russiske Traditioner frem. Dette vil uden Tvivl blive afgørende for Fremtidens russiske Politik. At den ikke vil have noget til fælles med Arbejderbevægelsens Idealer viser klart Overgrebet mod Finland.

Aage Hinrich.

Det haster?

Efter Samtaler med forskellige Fagforeningsledere, staar det mig klart, at man simpelthen ikke tør give de arbejdsløse mere, for ikke at paaføre de arbejdende større Udgifter eller komme dertil, at Understøttelsen ligger paa Linie med de laveste Lønninger for ugentligt Arbejde.

Nu kan vi vel hurtigt blive enige om, at det ikke er Understøttelsen, der er for stor, men Lønningerne, der er for smaa. Og overfor Erkendelsen af disse Lønningers medførte lave Leveniveau, bør man omgaaende notere sig et energisk Arbejde for at bringe dem op paa et værdigt Stade. Det kunde ikke forventes, — og er sikkert ikke forventet, at de arbejdsløse efter den Prisstigning, der har fundet og hver Time paa Døgnet finder Sted, at der vilde være en stiltiende Erkendelse af Krigens Vanskeligheder blandt dem.

Naa, jeg skal ærligt indrømme, at det heller ikke kan bidrage til Styrkelsen af Borgersindet at høre om 8—10 % Bank- og Industriudbytter, som baade Radio og Avis har meddelt os. Der er jo altsaa stadig en Del, der sidder over det Folk, der skal ofre sig for Samfundet.

Det farligste ved hele den alvorlige Situation er den Bitterhed, der opstaar blandt de ledige og som i det store og hele giver sig Udslag i voldsomme Spark mod Demokratiet. Det er Stauning, han er for gammel, hedder det. Og Bitterheden vender Front indad mod Afdelings- og Hovedbestyrelser med Udtalelser, der ikke lader noget tilbage for de Stokkeslag, det arme Demokrati faar.

Ogsaa her skal indrømmes, at et Referat som Forbundsstyrelsens Referat fra sit sidste Møde, hvor det om *Mehrs* Forslag om Dyrtidshjælp til Arbejdsløse hed: *forkastet*, heller ikke bidrager til andet end at stille selv de Kolleger, der vitterligt stemte *for* Forslaget i et Lys, der ikke virker særlig ægte overfor de Kolleger, der ventede sig et Arbejde paa en helt anden Linie, da de satte dem ind til Arbejdet.

Det er efterhaanden blevet saa dyrt at leve, at selvom dette Ekstratillæg vilde have medført nogle Stykker til, vilde det kun være ret og rimeligt. Der er saa mange Udgifter og nødvendige Udgifter, — at Pengene langtfra dækker. Selv Huslejen skal betales af en ordinær Understøttelse og med de Leje- og Varmestigninger, der har fundet Sted, kan enhver sige sig selv, at der i høj Grad tiltrænges et Dyrtidstillæg.

Men stigende Understøttelser medfører stigende offentlige Omkostninger i Form af Skatter og Afgigter. Det vil blandt andet sige, at ikke alene faar de arbejdsløse en Stigning i Understøttelsen, men de kommer ogsaa af med den igen og mere gennem stigende offentlige Udgifter.

Men paa samme Tid, der tæres saa stærkt paa Folkets økonomiske Kraft, sætter Militærbevillingerne ind med et Kraftspring saa vældigt, at det ogsaa af den Grund bliver nødvendigt at udskrive nye Skatter.

Disse nye store Skatter vil i Agitationen mod Demokratiet blive brugt som Angreb paa Understøttelserne. Jeg kender Tonerne: Hvorfor skal *vi* dog blive ved at betale Penge til de Mennesker, der aldrig bestiller noget? Den Agitation er farlig. Men man kan ikke forlange af de arbejdsløse, at de skal renoncere, fordi den Opfattelse er voksende.

Hvor skal der da sættes ind?

Det vilde være let at skrive, at der skal skaffes Arbejde. Men det er lige saa let som uforsvarligt, naar der tænkes paa tarifmæssigt Arbejde, — og det skal det selvfølgelig være.

Men om vi end maa opgive Muligheden af at skaffe de betydelige Arbejdsplaner frem, saa maa vi i hvert Fald ikke opgive Muligheden af at faa udfyldt de ugifte unges Ledighedstid med et Liv, hvori de ikke mere eller mindre efterhaanden gaar og forsumper.

Lad os gennem hele Folket faa en frivillig Indsamling i Gang til Oprettelse af Lejre for arbejdsløse, henlagte til naturskønne Omgivelser. Lad dem dèr faa Undervisning og Sløjd. Ikke den Slags Smaaforsøg, der har været gjort, men en virkelig gigantisk Indsats for dansk Ungdom.

Som Forholdene er nu, bliver Ungdommen hverken evolutionær eller revolutionær. Den bliver sløv og ligegyldig og mister sin aandelige Kraft.

Rejs gennem de samvirkende Fagforbund hele Danmark til en enestaaende Indsats for at redde den ledige ugifte Ungdom fra at gaa i Hundene.

Kald hele Folket sammen fra Gedser til Skagen, fra København til Bloksbjerg, benyt Radio og Presse og Avis til en Indsamling for sine *egne, unge Landsmænd*, der er ved at gaa til Grunde paa *Arbejdsløshedens karelske Næs.*

Werner Helmert.

To Forslag til Afstemning

Der opnaaedes paa Generalforsamlingen i Søndags, hvor ca. 270 Medlemmer var tilstede, den i Lovenes § 19 fastsatte kvalificerede Majoritet for to Forslag. Det ene, stillet af Henning H. Jensen, fastsætter, at der af *Lokalkassen* udbetales en *ekstra Paaskehjælp paa 20 Kr.* til *alle* ledige, uden Hensyn til den Understøttelse, der oppebæres, eller til, om den ledige maaske kun har gaaet i 8 Dage. Da vi har 850—900 ledige, betyder dette altsaa en ekstra Udbetaling paa eet Brædt paa 17—18,000 Kr.

Det andet vedtagne Forslag, stillet af Georg Mathiesen som et Ændringsforslag til et tidligere af ham selv stillet Forslag, indfører en løbende *Laaneordning*, med Forpligtelse til Tilbagebetaling »i rimelige Afdrag«. Det kan ikke overses (fordi en Række fremtidige Vilkaar nu er os ubekendte), hvilket *pekuniært* Omfang dette Forslag vil kunne faa, men der kan roligt spaas en Række *administrative* Vanskeligheder, hvad angaar Tilbagebetalingen.

Styrelsen havde *eenstemmigt* modsat sig Forslagene.

Styrelsens Modstand begrundedes i to Synspunkter: for det første bør man ikke ved snart hver Generalforsamling yde Bevillinger ud over det i Lovene forudsatte, og for det andet bør man ikke paa denne Maade i hurtigt Tempo forbruge den relativt lille Formue, vor Lokalafdeling har i Behold, og som egentlig ikke har været tænkt anvendt paa denne Maade.

Lokalkassens Formue, som den 1. Januar 1933 var 158.000 Kr. (dengang godt 42 Kr. pr. Medlem), var nu pr. 1. Januar 1940 kun 80.000 Kr. (18 Kr. pr. Medlem). Af disse 80.000 er ca. Halvdelen i sin Tid anbragt paa forskellig Maade, hvorved de ikke uden videre kan gøres likvide. Skal vi nu paa eet Brædt udbetale 17—18.000 Kr. og desuden starte en Udlaansfinansiering, vil vi *straks* være nede paa højst 20.000 Kr. ($4^1/_2$ Kr. pr. Medlem) af anvendelige Midler til samtlige Lokalkassens forskellige Formaal udover det løbende Kontingent, som kun med

Dansk Typograf-Forbund

Styrelsesvalg

Stemmesedler (*hvide* for *Sætternes* Underafdeling, *blaa* for *Trykkernes* og *røde* for Kvindernes) vil være Trykkerierne ihænde *Fredag*.

Stemmesedler *(gule)* til Afstemning vedr. to Forslag om *Ekstra-Udbetalinger*, der paa Generalforsamlingen i Søndags krævedes underkastet Afstemning blandt Medlemmerne, udsendes samtidig.

Samtlige Stemmesedler skal være tilbageleveret senest Tirsdag den 19. Marts Kl. 18.

København, den 12. Marts 1940. *Sigv. Hellberg.*

Nød og næppe dækker Dagens almindelige Fordringer til Organisationslivet.

Medlemmerne vil forstaa, at Organisationens Ledelse ikke paa denne Baggrund har kunnet tage andet Standpunkt end at *fraraade* Vedtagelsen af disse Forslag. Det kan ikke hjælpe her at ville paadutte Ledelsen »mindre Hjertelag« for de arbejdsløse; disses almindelige Problemer løses ikke, fordi de af og til faar et Par 10-Kroner ekstra, men Organisationens Formue svinder i hurtigt Tempo væk.

Af de 850—900 ledige er ca. 700 paa fuld vedtægtsmæssige Understøttelse, og adskillige af disse vil sikkert ikke selv mene det rimeligt under de paaviste finansielle Forhold at tage et saa stort Beløb af vor Formue paa een Gang; paa Generalforsamlingen var der da ogsaa flere Kolleger, selv arbejdsløse, som advarede mod denne Bevilling.

Nu lægges den endelige Afgørelse i Medlemmernes egen Haand gennem den Afstemning, hvortil Stemmesedler vil være paa Trykkerierne i Dag sammen med Stemmesedlerne til Styrelsesvalget. Typograferne har altid haft en aaben Haand over for Fagets ledige Kammerater, men denne aabne Haand har netop givet sig Udtryk i Understøttelsesbeløbenes Størrelse og i det høje Dagantal, som danner Grundlaget for vore Understøttelser.

Der forestaar Kontingentforhøjelser til Arbejdsløshedskassen, foranlediget ved den Dyrtidsregulering, som fra 1. April indføres. Og dette kan ikke undgaas, naar vi vil give vore ledige Medlemmer en Dyrtidsregulering. Dette maa være rimeligt. Men vedtages ovennævnte Forslag, bliver Ledelsen nødt til ogsaa at søge Hjemmel til en effektiv Forhøjelse af Lokalkontingentet. Dette siges kun, for at Medlemmerne, forinden de ved deres Afstemning træffer Afgørelsen, kan være helt paa det rene med Stillingen. Det maa være Ledelsens Pligt klart at gøre Medlemmerne opmærksom paa sine Synspunkter og paa Konsekvenserne af de foreliggende Forslag, saaledes at man ikke senere skal kunne bebrejde Ledelsen, at den ikke har givet klar Besked.

En Vedtagelse af Forslagene maa derfor betragtes som en Billigelse af, at ogsaa Lokalkontingentet forhøjes!

Sigv. Hellberg.

Styrelsesvalget i København

Til Sætterafdelingens Medlemmer!

Til Styrelsesvalget i Københavns Afdeling anbefaler undertegnede Kolleger Medlemmerne af Sætterafdelingen at stemme paa: Stereotypør **Gahms Henriksen** (Egm. H. Petersen), Maskinsætter **Sofus Henriksen** (Vald. Pedersen), Haandsætter **Thorvald Jensen** (ledig), der ser det som deres Opgave at virke saavel for de arbejdende som for de arbejdsløse Kolleger.

6019 Holger Lavrsen, 2634 H. E. Hansen, 43 K. O. Westergaard, 3263 Rs. Meirum.

*

Ved det forestaaende Valg af Afdelingsstyrelsesmedlemmer opfordrer og anbefaler vi herved samtlige Kolleger at give **C. J. Dreyer** deres Stemme.

Svend Ystrøm, Ejner K. Larsen, Poul Petersen, Svend Bonné, Vilh. Jørgensen.

*

I en Splittelses- og Urotid som den vi lever i, og som selv vort Forbund kan siges at være i, maa vi søge at faa Kolleger, der vil præstere ærligt og redeligt Arbejde, indvalgt i Afdelingsstyrelsen. En saadan Kollega, mener vi undertegnede, er Styrelsesmedlem i Bog- og Akcidenssætterklubben, **Povl A. Sjøl.** Mange af Kollegerne har sikkert læst hans Aktikler i »Typ.-Tid.« og deri fundet Sympati for hans Meninger.

Derfor anbefaler vi Kollegerne at stemme paa *Povl A. Sjøl*, idet vi véd, at han er en Kollega, der vil se nøgtern og sagligt paa Tingene i de Forhold, som baade den arbejdende og arbejdsløse Kollega kan faa Gavn af.

Evan Sonne (Schultz). Adolph Juliussen (Bianco Luno). Rich. Jørgensen (Ledig).

*

Bog- & Akcidenssætterklubben vedtog paa et Møde at opstille til Afdelingsstyrelsen: **Erik Hansen** (Egm. H. Petersen), **C. J. Dreyer** (I. H. Schultz), **Paul P. Petersen** (Jørgensen & Co.) og **Eigil Hansen** (syg).

Kolleger, stem paa disse Folk!

*

Undertegnede Kolleger anbefaler paa det varmeste til ved Valget af ny Ledelse i Afdelingen at stemme paa **Jens Chr. Bergstrøm**, som gennem sit Arbejde og Deltagelse i Organisationsarbejdet altid har vist Interesse for sit Fag og specielt for Maskinsætterbranchen, hvis Klub har valgt ham som Sekretær.

904 Helmut Ljungstrøm, 5384 C. Nommels, 5475 E. Madsen, 2775 N. Larsen, 228 Carl Petersen, 719 J. Benedikt, 2773 V. Schmidt, 384 Eigil Hansen, 3912 Marius Jensen.

*

Kolleger paa Arbejdspladsen anbefaler herved Sætterafdelingens Medlemmer at stemme paa **Carl Jørgensen.**

2932 Carl Larsen, 250 W. Kernow, 2987 Hjalmar Petersen, 3818 A. Clemmensen, 1160 Axel Nielsen, 3272 Rob. Nielsen, 3011 J. Gammerath, 3435 J. Storgaard, 1284 B. Hansen.

*

Det glædede mig meget ved B. & A.-Klubbens Møde Fredag den 1. Marts — ikke alene at høre det udmærkede Foredrag, der blev holdt af Sekretær i De samv. Fagforbund, Eiler Jensen — men ogsaa at erfare, at Klubbens Formand, *Erik Hansen*, opnaaede det højeste Stemmetal ved Opstilling til Valg af Afdelingsstyrelse. Det er en ærlig Anerkendelse af Erik Hansens Arbejde for Klubben. Og den er fortjent! Det vil ogsaa være fortjent, om Erik Hansen faar Anvendelse for sine gode Evner i Afdelingens Styrelse. Sætterafdelingens Medlemmer opfordres kraftigt til at stemme paa 947 **Erik Hansen** (Egm. H. Petersen).

3130 Emil Sømberg.

Undertegnede Kolleger tillader sig herved paa det varmeste at anbefale **Georg Mathiesen** til Styrelsen for Trykkere.

1947 H. Chr. Hansen, 4020 Sv. Dyrthing, 1785 K. Bruun, 1514 E. A. Olsen, 4031 G. Wiedemann, 1675 V. Lundberg, 1906 H. Bernhardt, 1778 Siegfred Schødt, 1532 Chr. Jørgensen, 1677 Villy Suhr, 1799 R. Slemin, 6540 Børge Emborg, 5886 I. Scheer, 1940 R. Mogensen, 1715 H. Hansen, 7929 Th. Røder, 1735 Eliasen, 4004 H. C. Andersen, 4293 V. Løwstrøm, 1543 Edvard E. Sørensen, 5745 H. Hansen, 4061 O. Burmeister, 4476 K. A. Hansen, 5841 E. Olsen, 4089 Eli Sørensen, 4399 O. Hansen, 1795 E. Freyberg, 4030 A. Nielsen, 1913 Gilbert Lundgreen, 1521 S. Mikkelsen, 1801 Hans O. Petersen, 4296 Kaj Dessauer, 4186 E. Lauritzen, 5801 E. Tjagvad, 1736 V. Christensen.

*

Undertegnede Kolleger anbefaler herved til Medlem af Københavns Trykkerafdelings Styrelse **Georg Mathiesen.** Georg Mathiesen er en Kollega, som er kendt for sin store Interesse for Fagforeningen, og især for den Branche, han tilhører. Stem derfor Georg Mathiesen ind i Afdelingsledelsen.

1829 Oskar Tverskou, 1972 H. Zeller, 1336 Carl F. Petersen, 1565 Johs. Christensen, 1804 Eli Kaaber, 1813 Afr. Sørensen, 4071 Sv. Fjeldsøe-Christensen, 4029 A. Honorée, 4087 Rich. Andersen, 5894 J. J. Larsen, 7155 Vestring Andersen, 4082 Knud Andersen, 4329 Tarp Pehrson, 3941 Oluf Petersen, 1935 Børge Jørgensen, 1662 C. Rasmussen.

*

Undertegnede Trykkeriarbejdere hos C. W. Bærentzen anbefaler Sætterafdelingens Medlemmer at stemme paa **V. Willadsen** og **Carl Jørgensen.** Det er de helt rigtige Folk!

Leo Petersen, Søren Pedersen, Poul Jensen.

*

Som Repræsentant i Afdelingsstyrelsen tillader vi os at anbefale **C. J. Dreyer,** som gennem sit omfattende Organisationskendskab og sin sunde Vurderingsevne vil kunne virke til Gavn for vor Organisation i den kommende Tid.

F. Bøwig, P. Olischer, R. Jensen, H. Mellbin, V. Jacobsen, O. Holmen, E. Ipsen.

*

Medlemsmødet i Københavns Maskinsætterklub, afholdt 10. Marts, anbefaler alle Kolleger inden for Sætterbranchen at stemme paa Afdelingens Næstformand, **S. V. Rasmussen,** samt paa K. M. K.s nuværende Formand, **Traugott Nielsen.**

*

Af den Mængde af foreslaaede nye Kandidater er der særlig et Par Stykker, som jeg gerne vil henlede Kollegernes Opmærksomhed paa, nemlig **Traugott Nielsen, Henning H. Jensen** og **Aage Hinrich,** og det er min Tro, at deres Arbejdskraft vil kunne blive til Gavn for saavel arbejdende som arbejdsløse Kolleger, hvorfor jeg anbefaler Kollegerne at vælge dem ind i Styrelsen.

Vald. Pedersen.

*

Kvindernes Underafdeling.

I Anledning af Styrelsesvalget vil undertegnede Kolleger tillade os at anbefale **Magda Gjede** til Genvalg. Magda Gjede har i de 8 Aar hun har været Kvindernes Repræsentant, vist os, at hun ikke er bange for at tale vor Sag, hvad enten det var paa en Generalforsamling eller et Møde. Det vil med de Tider, vi lever i for Øjeblikket, betyde en hel Del for os, at vi har et Medlem i Styrelsen, som vil og kan tale vor Sag; derfor Kolleger, stem paa Magda Gjede.

2180 Harriet Christoffersen, 2306 Ruth Syversen, 4604 Iris Jensen, 4674 Gurli Stephensen, 4515 Gerda Sørensen, 4532 Valborg Larsen, 5001 Petersen, 4500 Jensigne Hansen, 2169 A. Jensen, 5269 S. Thestesen, 2268 Dagmar Rasmussen, 2245 Adelheid Nielsen, 2491 Gunvor Hansen, 2165 Esther Kaus, 4713 Martha Petersen, 2391 Dagmar Kraul, 4718 Wilhelma Bauer, 2244 Erna Nielsen.

En Genopstilling.

Hvad jeg aldrig havde troet var blevet nødvendig, blev altsaa nødvendigt den 3. Marts 1940 ved Sætternes Underafdelings ordinære Generalforsamling.

Vor Afdelingsformand brød nemlig dèr af med gammel Cutume, idet han personlig anbefalede den afgaaende Styrelse *til Genvalg* — og undlod at nævne vor Arbejdsanviser, *Fr. Mehrs* Navn — (med Vilje eller ej, derom skal jeg lade alt være usagt) — men det forekommer mig ret betimeligt, — at *vor Arbejdsanviser* — det være sig hvem det saa end er — *maa* være berettiget til at sidde i vor Afdelingsstyrelse. Thi det er vel nok ham, der af alle Styrelsesmedlemmerne er bedst inde i de forskellige Forhold.

Derfor indstillede jeg Fr. Mehr til Genvalg.

Kolleger i Sætterbranchen! Lad os nu vise, at vi i Københavns Afdeling forstaar at værdsætte **Frederik Mehr** saa meget, at vi genvælger *ham.* 1235 Henning H. Jensen.

*

Undertegnede Kolleger anbefaler Københavns Afdelings Trykkere at stemme paa **Aage Zusehlag** og **Svend Aage Larsen,** der blev genopstillet til Valg af Styrelsesmedlemmer. Vi mener at kunne sige, at de begge har gjort det Arbejde, man kunde vente af dem indenfor de givne organisatoriske Betingelser.

1636 Martin Rasmussen, 1995 A. Carlsen, 4171 E. A. Petersen, 1911 Robert Jensen, 4308 Egon Eeg, 1578 Chr. B. Petersen, 1793 Ernst Thomsen, 1502 E. Meisner, 4145 O. Mitchell, 1753 O. V. Johansen.

*

Gode Kolleger! I en alvorlig og skæbnesvanger Tid som denne, er det af stor Betydning, om vi har kloge og besindige Kolleger repræsenteret i Afdelingsstyrelsen! Derfor, ærede Kolleger, henledes herved Opmærksomheden paa følgende fire Kandidater: **Peter Jensen, Povl A. Sjøl, Frederik Mehr** og **Børge Weber.** Lad os være enige om at faa valgt de frisindede Fagfæller, der vil gøre deres Indflydelse gældende uden paa nogen Maade at lefle for en eller anden Klike.

Kolleger — saavel ældre som yngre — naar I med Stemmesedlen i Haand staar og skal træffe en Afgørelse, glem da ikke at afgive Jeres Stemme paa de rigtige Steder!

3828 Bebel Sørensen.

*

Ved Generalforsamlingen den 3. Marts opstillede vi 1235, **Henning H. Jensen,** og motiverer nu Grunden til, at Kollegerne ved det kommende Styrelsesvalg burde give ham deres Stemme og derved en Chance til — ogsaa indenfor Styrelsen — i Praksis at realisere de Idéer, han ud fra et kollegialt Sindelag altid har været en ivrig Talsmand for, og ikke mindst dèr at varetage de arbejdsløses Interesser.

294 Carl Hansen, 7463 Hveisel Hansen, 3221 K. Hillebrandt.

*

Undertegnede Medlemmer af Sætterafdelingen anbefaler Kollegerne at give deres Stemme til **V. Willadsen** og **Carl Jørgensen.**

O. Ulrichsen, E. Nielsson. S. Jørgensen, J. Mortensen, Chr. Pedersen.

Landssammenslutningen af Trykkere
(2. Kreds).

afholder

Fagteknisk Møde og **Kredsgeneralforsamling**

i Roskilde Søndag den 17. Marts.

Kl. 13 Kredsgeneralforsamling.

Kl. ca. 15 Foredrag om Toturmaskinen med Lysbilleder af **Chr. B. Petersen.**

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Kan vi nu ogsaa det?

Angaaende saakaldte »kolde Hænder« er der opstaaet en Smule Skriveri i vor Branchespalte, noget, der for saa vidt maa hilses med en vis Tilfredshed. En Branchespalte har vi, og der skulde ogsaa helst staa noget i den. Men Spalten er til for Behovets Skyld, og der vilde vel ikke være Grund til at ofre Papir og Tjære mere derpaa, hvis vi en Dag skulde staa og være Behovet foruden. Det har flere Gange set saadan ud, og vi skulde da være rykket Idealet: Branchen uden Ønsker og Maal — betydeligt nær.

Saadan er det vel næppe. Og det var egentlig heller ikke selve vor Branchespaltes, men vort Branche-Arbejdes Stilling, der fik mig til at føje et Par Linier til Chr. B. P.s Artikel i Nr. 5.

Jeg har aldrig kritiseret Manglen af fagteknisk Oplysning indenfor vor Branche, hverken i Provins eller København. Jeg er ikke dum. Jeg kan baade læse og se. Og selv om mange Ting, som jeg ikke selv er Herre over, afholder mig fra at deltage i saadanne Arrangementer, véd jeg dog, at de afholdes, og at mange Kolleger høster Udbytte deraf. Og jeg er ingen Modstander af fagteknisk Oplysning. Men jeg er en Modstander af den ødelæggende og for vort Branche-Behov saa misvisende *Ensidighed*, som præger Arbejdet. Og denne Ensidighed har jeg advaret imod saa ofte, at det nærmest er derfor, jeg har erklæret mig »snart træt«.

Naar derfor Chr. B. P. slutter sin lille Opsats i Nr. 9 med Ordene: Vi kan vist alle være tilfredse, er det, jeg spørger: »*Kan vi nu ogsaa det*«. Jeg mener at have levet længe nok med blandt baade Københavns og Provinsens Trykkere til at vide, at vi ikke kan være tilfredse. Jeg mener ogsaa at være lidt inde i det, der hedder Trykkernes Landssammenslutnings Program. Jeg mener at have fundet ud af et af dette Programs Ledemotiver. Et af disse er Kammeratskabet og den kollegiale Samhørighed. Og dèr er det bl. a., at jeg ikke kan forstaa Aarsagen til Tilfredsheden, naar jeg konstaterer, at der fra Københavns Trykkerafdeling, selv efter at »vi« har erhvervet det af Chr. B. P. omtalte Flertal i Styrelsen, ikke paa nogen som helst Maade er rakt en Haand frem til Arbejde for et mere landsomfattende Samarbejde mellem Trykkerne. Det har jeg skrevet om flere Gange uden at kunne røre ved Tavsheden hos Københavnerne. Jeg har efterspurgt den Form, hvorunder københavnske Trykkere kunde oprette et Medlemsskab i Trykkernes Landssammenslutning og paa den Maade trække sig ud af den københavnske, lidet opmuntrende, Isolerthed.

Det var een af Tingene. Den anden har jeg allerede indirekte berørt. Og det drejer sig om Ensidigheden. Her er Lundin lammet af Trykket af de store Begivenheder, der sker omkring os, mens Chr. B. P. mener, at man maaske burde søge at faa noget andet i Tankerne. Jeg tror ikke, det førte til noget, om vi begyndte at diskutere det store finske Problem. Men jeg tror nok, at mange af Tidens store faglige, sociale — nationale som internationale — Problemer hører hjemme til Debat ogsaa i vore Kredse, idet jeg, hvad Motiveringen herfor angaar, henviser til, hvad jeg skrev i min Tilføjelse til Chr. B. P.s første Indlæg — —: Spørgsmaal efter Spørgsmaal, Problem efter Problem, en hel Kæde af vort Interesseomraade er gledet forbi os og har efterladt os uorienterede, splittede og sat udenfor det hele.

Ja, det er kun nogle faa Tanker om dette Problem. Min Haand er ikke kold. Men den vægrer sig ved at beskæftige sig med Ting, hvis Værdi ikke staar i Forhold til den Tid, de tager og — til den Tid, vi lever i.

Johs. Larsen.

Et 40 Aars Jubilæum.

Onsdag den 20. Marts fejrer *Carl Petersen*, F. E. Bording, sit 40 Aars Jubilæum i denne Virksomhed. Siden F. E. Bording for ca. 30 Aar siden startede sin Special-Afdeling, *Paragon*, har Carl Petersen været den egentlige Leder af Sætteriet, og har herved medvirket i en Udvikling, der i Dag har taget et meget stort Omfang og repræsenterer et ret ejendommeligt Kapitel indenfor vort Fag, baade hvad Maskiner og anden Fagteknik angaar. Sin egentlige Udnævnelse som Faktor her fik han dog først for faa Aar siden.

Blandt Personalet har han altid indtaget en Særstilling. *Carl Peter* var altid med og han var som Regel forrest. Han var for en Række Aar tilbage Personalets Tillidsmand og Inkassator. Den sidste Post besidder han endnu og varetager den med en aldrig svigtende Omhu.

Naar Personalet den 21. Marts, Skærtorsdag, har lejet »Søpavillonen« til en omfattende Festlighed for *Carl Peter*, er det en velfortjent Gestus. Sjældent har en Mand taget Del i sine Arbejdskammeraters Interesser med en større Vedholdenhed og Medleven end Carl Petersen, baade med Raad og Daad. Og det bliver med en Baggrund af Taknemlighed og Anerkendelse, naar baade Firma og Personale fejrer ham den 20.—21. Marts. — Carl Petersen har i en Snes Aar været Medlem af Typografernes Sygehjælpekasses Bestyrelse.

club.

I det Udvalg,

Forbundsstyrelsen har nedsat i Henhold til Delegeretmødets Beslutning, er Trykkerne repræsenteret af: *Lundin, Chr. B. Petersen* og *Aage Zuschlag*, Københ., samt *Martin Sørensen*, Aalborg.

Generalforsamling i 6. Kreds.

Søndag den 25. Februar 1940 afholdt 6. Kreds Møde i Aarhus med Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af Formand, Kasserer, Sekretær, Suppleant og Revisor. 5. Valg af 2 Repræsentanter til Landssammenslutningens Repræsentantskab. 6. Eventuelt. — Efter at Formanden, *Grøndal Nielsen*, Aarhus, havde budt Velkommen, valgtes *Niels Frisk*, Randers til Dirigent. Derefter oplæste Sekretæren, *Anker Pedersen*, Aarhus, Forhandlingsbogen, som godkendtes. — Formanden omtalte i sin Beretning Arbejdet i det forløbne Aar og haabede, at Krigen ikke vilde gribe forstyrrende ind i Samarbejdet. Omtalte derefter Arbejdet, der var gjort for at faa alle Trykkere indenfor Kredsen til at tilslutte sig Landssammenslutningen. Efter at *Holger Hansen, Fischer* og *Anker Pedersen* havde haft Ordet, godkendtes Beretningen. — Kassereren, *Otto Birch*, oplæste Regnskabet, der viste en Beholdning paa 72 Kr. Saa foretoges Valgene, der alle var Genvalg. Efter at have bestemt næste Aars Mødested og udbragt et Leve, sluttede Dirigenten Mødet.

Besøg paa Berlingske Tidende.

Trods Is, Kulde og Togvanskeligheder tog 40 Trykkere fra Sjælland til København for at se Berlingske Tidende; der skal altsaa mere end 16 Graders Frost til, førend Trykkerne bliver hjemme, naar det gælder fagteknisk Oplysning. Det vidner om en Interesse og et Mod, som de skal have Tak for.

Lørdag den 10. Februar samledes Størsteparten af Sjællands Trykkere paa Berlingske Tidende i København. Efter

at have set Bladets Agitationsfilm saa vi Forbundets Film om Reproduktionsteknik. Derefter begav vi os i Hold under kyndige Førere rundt i alle Husets Afdelinger. Der var nok at se paa og spørge om, og alle Vegne, hvor vi kom frem, viste vore arbejdende Kolleger sig overmaade velvillige til at besvare vore Spørgsmaal. Værdien af et saadant Besøg ligger jo ikke mindst i de Fiduser, man kan faa med hjem, og vi beder vore Kolleger i Berlingske Tidende herigennem modtage vor Tak, fordi de Trods en forrygende Travlhed alligevel havde Tid til at besvare vore Spørgsmaal. Efter at vi havde set alle Afdelinger, samledes vi om et veldækket Kaffe bord, hvor Faktor *Christensen* fortalte os lidt om Bladet. *Robert* og *Chr. B. Petersen* takkede paa Deltagernes Vegne. Efter at Øllet og Tobakken var serveret, holdt Faktor Christensen et Foredrsg om engelske og tyske Maskiner. Saa var Klokken blevet saa mange, at Gigantpressen var begyndt at køre, og det hele var saa godt tilrettelagt, at selv en Papirsprægning saa vi.

Tiden nærmede sig nu, da de forskellige Posttog skulde bringe Deltagerne hjem, og det tør nok siges, at det var en Flok veltilfredse Trykkere, der i den stille, men kolde Nat vandrede til Banegaarden.

Anilinmaskiner og Anilinfarver.

Om dette Emne havde Københavns Trykkerafdeling indbudt en lille Kreds af Medlemmer, der havde været hurtige i Vendingen og skaffet sig et Adgangskort. Vor Kollega, Trykker Knud Melchiorsen, holdt et godt og veltilrettelagt Foredrag om Arbejdsgangen ved disse Maskiner. Masser af Tryksager var fremlagt og blev forklaret, og man fik Indtykket af, at dette nye Omraade, som vi er ved at tilbageerobre, ikke er til at rynke paa Næsen af, dette at være Posetrykker kræver fuldt ud sin Mand. Farvemester Wagner fortalte lidt om Anilinfarver og demonstrerede en lille morsom Anilinmaskine og de Vanskeligheder, der kan opstaa. Et ikke helt lille Stykke Arbejde havde Foredragsholderen udført ved at tegne forskellige Maskintyper, der klart og tydeligt viste Gangen i disse, — et godt Stykke Arbejde. Vi gik hjem med noget, fagligt saavel som et godt Indtryk af Hr. Horstmanns store Gæstfrihed.

Aalborg Trykkerklub

afholdt Søndag den 25. Februar i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed Besøg paa Aalborg Stiftsbogtrykkeri for at se den sidste Model af Totur-Presse.

Der var mødt 30 hvoraf flere udenbys Kolleger. Da *Chr. B. Petersen* paa Grund af Issituationen var forhindret i at komme, forklarede Hr. Trykkeribestyrer *Larsen* Maskinen og viste, hvorledes den arbejdede, saa vi fik alle et godt Udbytte af Demonstrationen.

Kl. 1 samledes alle Deltagerne igen i »Kloster-Kroen«, hvor Klubben var Vært ved en lille god Frokost, under denne kom Telegram fra *Chr. B. Petersen* med Ønsket om en god Fest. Efter den værste Sult m. m. var stillet, afholdtes Generalforsamling.

Formanden aflagde Beretning om, hvad der var sket og foretaget i det forløbne Aar. Af Kassererens Beretning fremgik det, at vi i Aarets Løb har faaet 5 nye Medlemmer, saa vi i Dag staar med 25. — Alle Valg var Genvalg.

Slagelse Trykkerklub

har afholdt Generalforsamling, hvortil saa godt som alle Medlemmer var mødt. Til Dirigent valgtes *Richard Nielsen*, der gav Ordet til Formanden, som aflagde Beretning. Der havde været afholdt 2 oplysende Foredrag samt 2 Besøg i København, ligesom Klubben havde afholdt sin sædvanlige Sommertur. Der var nu anskaffet et Emblem for Klubbens Medlemmer, anbefalede Medlemmerne at deltage i Kredsens Generalforsamling i Roskilde. — *Oskar Hansen* fremlagde Regnskabet, der viste en Indtægt paa Kr. 185,38, Udgiften var Kr. 148,40. Da Formanden ikke ønskede Genvalg, foresloges flere med det Resultat, at *Sigv. Christensen* valgtes, denne takkede for Valget og haabede paa Støtte af den afgaaende Formand. — Til Kasserer valgtes *Oskar Hansen* og til Revisor valgtes *Willemos Pedersen*. — Efter at man havde drøftet flere forskellige Ting, sluttede Generalforsamlingen.

Hillerød Trykkerklub.

Fredag den 1. Marts afholdt Hillerød Trykkerklub ordinær Generalforsamling paa Hotel Kronprinsen. Formanden, *Robert Petersen*, bød Velkommen og oplæste Dagsordenen, som saa saaledes ud: 1. Valg af Dirigent. 2. Beretning. 3. Regnskabet. 4. Valg: A. Formand, B. Kasserer, C. Sekretær, D. Revisor. 5. Kredsgeneralforsamlingen. 6. Eventuelt. Til Dirigent valgtes Formanden, som derefter aflagde Beretning om den forløbne Periode; det havde været et ret roligt Aar, hvad rent lokale Ting angik. Klubben havde deltaget i flere Arrangementer sammen med 2. Kreds. Saaledes havde det været en Fornøjelse, at den aarlige Skovtur i Sommer 1939 havde været lagt til Hillerød, det blev en helt igennem udmærket Dag, som vi havde høstet Anerkendelse for. Ogsaa en Tur, som endnu er i frisk Erindring, var der stor Tilfredshed med, nemlig 2. Kreds Tur med Besøg paa Dagbladet »Berlingske Tidende«. — Kassereren *Aksel Olsen* aflagde Regnskabet, som udviste en Balance paa Kr. 159,56 og en Kassebeholdning paa Kr. 54,00. Saavel Formandens som Kassererens Beretninger godkendtes eenstemmigt. — Alle Valgene blev Genvalg. — Formanden opfordrede derefter til at møde op ved Kredsgeneralforsamlingen i Roskilde. Under Eventuelt foreslog Kassereren, at man i det kommende Aar opkrævede 1 Kr. mere pr. Kvartal i Kontingent til et Fond til Afholdelse af en Jubilæumsfest i 1941 i Anledning af Klubbens 10 Aars Bestaaende. Forslaget vandt almindelig Tilslutning og blev vedtaget. — Efter bevilget Lokaleleje sluttede Formanden med at takke for god Ro og Orden. *B. B.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Maskinsætter — Haandsætter.

En Diskussion har i omtrent et Aars Tid optaget Spalteplads i »Typograf-Tidende«, en Diskussion, der har handlet om et fagligt Spørgsmaal, om Forhold Maskinsættere og Haandsættere imellem.

Dette er ikke et Indlæg i Diskussionen, som vi iøvrigt fra Bog- & Akcidenssætter-Klubbens Side har været medvirkende til at søge drejet ind i en saa realitetsbetonet Retning som vel muligt. Selvfølgelig har der været Indlæg fra Bog- og Akcidenssættere, thi hele Spørgsmaalet har vor store Interesse — det er et for Faget i sin Helhed meget vigtigt Spørgsmaal.

En altfor stor Del af »Typ.-Tid.«s Læsere (indenfor og vel i Særdeleshed udenfor vort Forbund) finder det *morsomt*, naar to eller flere Personer diskuterer i vort Fagblad. For at undgaa at faa Sagen forflygtiget paa den Maade, er det, at vi fra vor Klubs Side har afholdt os fra Diskussionen i »Typ.-Tid.«.

Vi har deltaget i et Medlemsmøde med Blad- og Maskinsættere om Emnet, og vi er gaaet ind i et Stykke Arbejde Klubberne imellem for at prøve paa at finde en Løsning, der kan tjene alle Parter bedst — om dette blev der givet Meddelelse paa B. & A.-Klubbens Generalforsamling den 6. Februar.

Vi har tidligere, Klubberne imellem, kunnet finde hinanden i et godt Samarbejde om Spørgsmaal, der rørte ved fælles Interesser. Denne Gang er Initiativet udgaaet fra Haandsætterne og saavel Maskinsætterne, som vi har erklæret os villige til Arbejdet i Fællesskab, hvad det sidst afholdte Møde da ogsaa tydeligt gav Udtryk for. — Mon ikke det nu vil være rigtigst i Ro og Stilhed at afvente et eventuelt Resultat fra det fælles Klubarbejde? *eh.*

Aarsregnskab for Landssammenslutningen af Haandsættere

3. September—31. December 1939

Indtægt	Kr.	Øre
Kontingent:		
Randers	10	00
Herning	3	25
Aarhus	18	00
Næstved	8	00
Esbjerg	3	00
København (B.- & A.)	75	00
Kolding	7	50
Bladsætter-Klubben (København)	26	00
Odense	23	75
Horsens	6	50
Vejle	4	75
Haderslev	2	00
Roskilde	2	75
	190	50

Udgift:	Kr.	Øre
Styrelsesmøde	93	00
Tryksager	27	00
Porto	25	00
Kassebeholdning den 31. December 1939	45	50
	190	50

København, 29. Januar 1940.

C. J. Dreyer,
Kasserer.

Ovenstaaende Regnskab er revideret og fundet rigtigt. Kvitteringer og Kassebeholdning forevist.

Emil Sømberg. *Carl Fr. Jensen.*

Landssammenslutningen.

Formand: Hans Hansen, Kong Georgsvej 13, Odense.
Kasserer: C. J. Dreyer, Gartnergade 19 ^{2}, København.
Sekretær: Erik Hansen, Magistervej 48. København.

Haandsætternes Landssammenslutning

afholder ordinært Repræsentanskabsmøde *Søndag den 24. Marts 1940 Kl. 14* paa »Den nye Forsamlingsbygning« i *Odense.*

Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Beretning fra Klubberne. 4. Regnskab. 5. Indkomne Forslag. 6. Eventuelt.

Klubberne kan lade sig repræsentere i Henhold til Lovenes § 6. *Styrelsen.*

„Beregn dit Arbejde" i Roskilde.

Søndag den 17. Marts afholdes Møde i Roskilde om Beregning af Satsarbejdets Værdi.

Kl. 10. Forbundsformand K. A. Jørgensen taler om Tarifens Haandsætter-Bestemmelser.

Kl. 12. Pause.

Kl. 14. Gennemgaas forskellige Eksempler paa Udregning af Bogsats, Tabelsats og Akcidenssats. Lysbilleder. Prøvemapper med Akcidenser fremlægges.

Kolleger fra Roskilde og omliggende Byer opfordres til at deltage i Mødet. Iøvrigt henvises til omstaaende Annonce.

Landssammenslutningen.

Til Forretningsudvalgets

Formand er fra *Bog- & Akcidenssætterklubben i København* indsendt en Skrivelse med Anmodning om, at Forbundet tager Initiativet til et Arbejde paa bredere Front i Fortsættelse af Klubbens Foredragsrække »Beregn dit Arbejde«.

Vi skal senere i »Spalten« vende tilbage til Sagen.

B. & A.-Klubbens

næste Arrangement bliver antagelig et Besøg paa Fagskolen (og Maskinsætterskolen) — og der er endnu flere »Godter i Posen« til Foraarets Virksomhed.

Er du ikke Medlem af Klubben, kan du blive det ved Henvendelse til et Styrelsesmedlem (Formandens Adresse staar under »Spaltens« Hoved. Iøvrigt besøger Klubbens Inkassator snart Trykkerierne.

Aarhus Haandsætterklub

afholdt Fredag den 9. Februar ordinær Generalforsamling i »Folkets Hus«, Amaliegade. Da Formanden for Tiden er sygemeldt, aabnede Sekretæren Generalforsamlingen med at byde de mødte Medlemmer velkommen til Mødet. *Villy Vistisen* valgtes til Dirigent og gav straks Ordet til Sekretæren, der oplæste Forhandlingsbogen, som efter Oplæsningen enstemmigt godkendtes. Sekretæren aflagde derefter Beretning, og han omtalte de forskellige Ting, som Styrelsen havde planlagt i den kommende Tid. *Karl Hornbech* opfordrede Styrelsen til at arrangere et Kursus i »Beregning af dit Arbejde«. Paa Styrelsens Vegne lovede Sekretæren at tage Sagen op til Drøftelse, men opfordrede samtidig Medlemmerne til at vise Interesse for Sagen ved at møde mere talstærkt op end det sædvanligvis var Tilfældet ved andre Arrangementer, som Klubben havde afholdt. Derefter godkendtes Beretningen. Regnskabet for 1939 oplæstes og godkendtes enstemmigt. Punkt 4 Vedtægtsændringer. Da Klubben ikke siden Starten i 1919 havde haft Lovændringer, havde Styrelsen taget Lovene op til Drøftelse, og indstillede det nye Lovudkast til Godkendelse paa Generalforsamlingen. Dette vedtoges med nogle enkelte Ændringer, og gaar derefter til Godkendelse inden for Hovedforbundet. Sidste Punkt paa Dagsordenen var Eventuelt, men da ingen ønskede Ordet, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med en Tak til de fremmødte Medlemmer for god Ro og Orden. Aftenen sluttede med kammeratlig Samvær ved et fælles Kaffebord, hvor Klubben var Vært. *P.*

Næstved Haandsætterklub

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 16. Februar paa »Bygningen«. Jens Nielsen dirigerede. Sekretæren, Emil Hansen, oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. Formanden, *Peter Jensen,* aflagde Beretning og omtalte herunder en Satskonkurrence blandt Klubbens Medlemmer. Konkurrencen omfattede Brevpapir og Konvolut til Klubben. Omtalte ligeledes de Tilløb, der var gjort til Dannelsen af en Kreds paa Sjælland, men Grundlaget var i Øjeblikket for lille til Dannelsen af en saadan Kreds. Beretningen godkendtes. Kassereren, *Ingvor Mortensen,* oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 73,50 og en Kassebeholdning paa Kr. 54,05, Klubben har 39 Medlemmer, Godkendtes. Da Klubben har bestaaet i eet Aar, havde man i den Anledning arbejdet paa en lille Festlighed. Det vedtoges at holde Festen Lørdag den 2. Marts med Deltagelse ogsaa af Damer. Et

Forslag om en »Manneaften« led Nederlag. Til Repræsentantskabsmødet i Landssammenslutningen i Odense, Paaskedag, vedtoges det, foruden Formanden, Peter Jensen, der er Medlem af Hovedbestyrelsen, at sende 2 Repræsentanter, og hertil valgtes Ingvor Mortensen og Emil Hansen. Til Bestyrelsen nyvalgtes Jens Nielsen og Louis Hansen og genvalgtes Emil Hansen. — Under »Eventuelt« opfordrede Formanden Medlemmerne til at fremkomme med Ideer, der kunde sætte lidt Fart i Arbejdet. Der lød Røster om en Fodtur til Mogenstrup, Medlemsmøder med Gennemgang af Tarifen og Besøg paa et større københavnsk Trykkeri.

— Efter Generalforsamlingen holdt *Erik Hansen* et godt og vel tilrettelagt Foredrag om Svendeprøven. Provinsens Svendeprøver var fremlagt, og ved et fælles Kaffebord drøftede man indgaaende Problemerne. Det var sent, da Formanden kunde slutte og udtalte en Tak til Erik Hansen for Arbejdet, han havde haft ved Tilrettelæggelsen af Foredraget. *em. h.*

Bog- & Akcidenssætterklubben

afholdt Medlemsmøde Fredag den 1. Marts 1940 i »Karl Marx-Salen« i Rømersgade. Dagsorden: 1. Opstilling af 4 Kolleger til Styrelsesvalg i København. 2. Eiler Jensens Foredrag om »Arbejderne og Prisstigningen«.

1. Formanden, *Erik Hansen*, bød velkommen til Forsamlingen og foreslog paa Bestyrelsens Vegne, at man opstillede 4 Kolleger, der saa vilde gaa paa Bog- & Akcidenssætterklubbens Cirkulære til Trykkerierne. Forsamlingen tilsluttede sig dette. Ved den paafølgende Afstemning valgtes: *Erik Hansen, C. J. Dreyer, Paul P. Petersen* og *Eigil Hansen.*

2. *Formanden* kunde nu byde Næstformanden i D. s. F., *Eiler Jensen*, velkommen og gav ham Ordet for at indlede Diskussionen om »Arbejderne og Prisstigningen«. Eiler Jensen tog sit Udgangspunkt i den forrige Verdenskrig 1914—18 og drog Sammenligninger mellem Situationen dengang og nu. *Dengang* fik vi først Lønudligning i Krigens sidste Aar, *nu* havde vi 3 Maaneder efter Krigens Udbrud Prisregulering. Eiler Jensen gennemgik iøvrigt klart og sagligt alle de Faktorer, der spiller ind, naar Prisstigningen indfinder sig, Samfundet er jo endnu kapitalistisk ledet. Det var let at kritisere, men man skulde se sagligt paa det. Eiler Jensen kom her ind paa en Omtale af den afsluttede Overenskomst med Arbejdsgiverne, idet han kraftigt gik ind for denne. Det skulde ogsaa huskes, at Arbejderne var repræsenteret i alle de Nævn og Udvalg, der var nedsat, og havde under denne Krig Lejlighed til at gøre deres Indflydelse gældende. Betydningen af »Arbejdernes Erhvervsraad« maatte heller ikke underkendes. Eiler Jensen kom nu ind paa en Gennemgang af de Udregninger, der ligger til Grund for Pristallet, og forsvarede det. Dog har vi Ret til at hævde, at vi ikke faar fuld Kompensation. Imødegik vore Modstanderes Angreb paa Dyrtidsordningen, der ikke som spaaet vilde føre til Inflation og Arbejdsløshed. Snarere var det betimeligt at tale om Indførelse af Avancebegrænsning. En livlig Diskussion tog nu sin Begyndelse og det var temmelig sent før Mødet kunde sluttes med en Tak til Eiler Jensen. *P. S.*

Odense Haandsætterklub

afholdt en kombineret Foredrags- og Oplysningsaften Torsdag den 7. Marts paa »D. n. F.«. I Formandens Fraværelse bød Næstformanden, Robert Landberg, velkommen. Vor Kollega *Aage V. Pedersen* holdt, ledsaget af Lysbilleder, et glimrende Foredrag om en Studierejse til Tyskland.

Derefter fortalte Sekretær *Svend Johansen* i korte, klare Træk om Forbundets Struktur, iteressant og manende til Sammenhold mellem Brancherne, hvilket er højst aktuelt i disse urolige Tider. Ogsaa dette fik et varmt og velfortjent Bifald, og derefter sluttede vi Mødet med et Leve for Haandsætterklubben. *»Rel.«*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Ny Struktur.

Der siges, at der er mange Maader at erklære sin Kærlighed paa, men at den elskede Genstand tit er ved at kvæles af al den Kærlighed, er vist desværre rigtig.

De senere Aars heftige Kærlighedserklæringer fra visse Brancherepræsentanter til vort gamle og til Tider haardt prøvede Forbund, er ved at tage Pusten fra det.

Vi skal have en ny Struktur siges der. Det er Livet, altsaa Organisationslivet, om at gøre.

Hvordan Forbundet skal se ud i Fremtiden, skal det Udvalg, der nu er nedsat af Forbundsstyrelsen hitte ud af. Jeg tror, at det er paa sin Plads allerede nu at bede de ivrigste Strukturændrere at slaa koldt Vand i Blodet, samt bede dem om at spørge de »menige« Medlemmer om, hvor stor Trangen i Virkeligheden er til at ændre Forbundets nuværende Struktur.

At Trykkeriarbejderne og Stereotypørene har Ønsker i den Retning at faa samme forholdsvise Repræsentationsret som de andre Brancher, er vist ingen Hemmelighed, men derfor har dog ingen af de to Brancher været saa langt ude som f. Eks. Trykkere, der i deres Krav om Strukturændring har tangeret Seperatisme.

Trykkeriarbejderne staar paa det Standpunkt, tør jeg vist nok antyde, at Eksperimenter, der truer Forbundets Enhed, ikke har nogen Interesse, men at vi tværtimod til hundrede Procent vil kæmpe for denne Enhed, og vil gaa imod ethvert Tilløb til Forvirring og Splittelse.

Jeg vil iøvrigt ellers mene, at Udvalget med Fornuft og Klogskab sammen med et kammeratligt Sindelag vil finde det helt rigtige til Gavn for Medlemmerne.

Og lad os da haabe, at Kærligheden til vort Forbund aldrig maa dø. *V. Willadsen.*

Betal Kontingentet.

For at kunne deltage i Klubbens kammeratlige Sammenkomst i næste Maaned, maa eventuelle Restancer være betalt. Klubbens Kasserer er Orla Ulrichsen, Møllegade 2 [3], N.

Husk, at man kun er kontingentfri, hvis man er ledig, og man har anmeldt sin Ledighed til Kassereren.

Klubstyrelsen.

Møde med Hellberg.

Iaften Kl. 20 i Evaldsgade taler Afdelingens Formand, Sigv. Hellberg, om *»Trykkeriarbejdernes Stilling indenfor Faget«.*

Enhver Trykkeriarbejder er velkommen! En interessant Aften garanteres. *Klubstyrelsen.*

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9 [1].

Arbejdslokalet.

Sæt Ventilatoren i Gang! Dette Udraab høres mange Gange daglig i vore Stereotypilokaler og ikke uden Grund. Det sundhedsfarlige Metal, vi arbejder med, er i sig selv nok til, at man bør vise den allerstørste Agtpaagivenhed, hvis man vil bevare sit Helbred. Men desværre ser man rundt om paa vore Arbejdspladser, at Kolleger ligefrem morer sig med at frembringe den giftige Luft ved Fejning og Rensning af Metallet paa en ganske uforsvarlig Maade. Blot man ved disse Beskæftigelser vil vise det Hensyn over for sine øvrige Kolleger i Lokalet, at man satte Ventilatorerne i Gang, aabnede Vinduerne, da var meget allerede naaet.

Vi har talrige Eksempler paa, at mange Kolleger Tid efter anden har været ude for længere Tids Sygdom, ja endda maatte søge over i andet Erhverv, fordi de ikke kunde taale at arbejde i den Luft, som Arbejdet i Stereotypilokalet medfører. Desværre er det ogsaa saadan, at Principalerne henlægger Stereotypilokalet i det daarligste Lokale i Huset, det modsatte burde være Tilfældet. Paa dette Omraade maa Personalet være med ved Omforandringer og eventuelle Oprettelser af Stereotypilokaler og gøre Firmaerne forstaaelige, at hvis de ønsker at Personalet skal befinde sig vel og dermed bevare Sundheden, maa de efterkomme de Krav, som de bliver stillet overfor i saa Henseende. Vort forcerede Arbejde i Stereotypiet kræver i første Række, at Lokalet er lyst og ikke en mørk, skummel Kælder, som kun vil medføre, at Arbejderens Arbejdskraft hæmmes og Arbejdsglæden og Energien sløves.

Den daglige Rengøring maa overholdes strengt. Afsæbning af Vægge og Vinduer, som mange Steder bliver forsømt, maa haves i Erindring af Personalet, og iøvrigt de Bestemmelser som Fabriktilsynet foreskriver. Bestemmelserne herom er vel alle Steder ophængt i Lokalet?

Ikke alene Firmaet, men ogsaa Personalet, maa som bekendt staa til Regnskab for de Overtrædelser, de maatte gøre i saa Henseende. — Altsaa, vær paa Vagt overfor disse Ting. Du nyder da den Tilfredsstillelse at færdes i et rent Lokale og har dermed Muligheden for at bevare din fulde Arbejdkraft, din Arbejdsglæde og Energi. *aa. h.*

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

fortsatte Søndag d. 10. Marts sin ordinære Generalforsamling med følgende Punkter af *Dagsordenen:* 2. Regnskaberne. 3 *a.* Forslag fra 4204 Georg Mathiesen, saalydende: »Alle arbejdsløse Medlemmer, der er udgaaet med ordinær Understøttelse og som paa Grund af Socialkontorernes og Lovenes Kynisme maa vente en eller flere Uger, inden de kan faa Hjælp fra Socialkontorerne, bevilges en kollegial Hjælp paa 20 Kr. om Ugen i den eller de Uger, inden Socialkontorerne træder til med Hjælp. Ordningen gælder til næste Delegeretmøde«. *b.* Forslag fra 1235 Henning H. Jensen, saalydende: »Afdelingen udbetaler førstkommende Fredag efter Generalforsamlingen den 3/3 1940 en ekstra Hjælp af et Beløb stort Kr. 20,00 til alle arbejdsledige Medlemmer, som den Dag er uden ordinær Understøttelse, og som altsaa derfor er henvist til Socialhjælp.« *c.* Forslag fra 1235 Henning H. Jensen, saalydende: »Afdelingen bevilger til alle mandlige og kvindelige — saavel gifte som ugifte — arbejdsledige Medlemmer en ekstra Hjælp af et Beløb, stort Kr. 20,00, som udbetales i Paaskeugen, senest den 20. Marts 1940.« 4. Forslag fra 7628 Thorvald Jensen saalydende: »Dansk Typograf-Forbunds, Københavns Afdelings, Medlemmer forsamlet til Generalforsamling Søndag den 3. Marts kræver, at Regeringen straks giver Dispensation fra de strenge Regler for Fortsættelseskassers Aabning. Endvidere kræver vi Satserne forhøjet, og Indførelse af Kvartalsregulering saaledes, at Tillæget til Understøttelserne bliver af samme Størrelse som Dyrtidstillæget til Lønningerne«. 5. Valg af 10 Stemmetællere.

2. Kassereren, *O. A. Lundin,* aflagde Regnskabsberetning. Understregede især de store Udgifter Arbejdsløshedskassen havde haft i Kvartalet, en Post paa Regnskabet, som sikkert i den nuværende Krigssituation fortsat vilde være stor paa Kvartalsregnskaberne.

Einar Lassen forespurgte om, hvor mange Kolleger, der havde faaet udbetalt Feriepenge gennem Organisationen.

Georg Mathiesen fandt det unødvendigt, at Lundin allerede paa denne Generalforsamling omtalte dette Kvartals Regnskab.

O. A. Lundin: Ca. 800 Medlemmer har faaet udbetalt Feriepenge gennem Organisationen. Svarede Georg Mathiesen, at Regnskabets Stilling maatte interessere hvert Medlem.

Johs. Larsen: Vi maa være forsigtig med Bevillinger til forskellige Foreninger, f. Eks. Idrætsmændene.

O. A. Lundin: Disse Bevillinger betyder ikke meget paa vort Regnskab. Men sikkert meget for de Foreninger, som faar Pengene.

Regnskabet godkendtes enstemmigt.

3 *a. Georg Mathiesen* forelagde det af ham stillede Forslag. Var efter en Samtale med Overborgmesteren klar over, at Forslaget ikke burde vedtages i sin nuværende Skikkelse, da man som en Følge heraf kun vilde fritage Socialkontorerne for at udbetale Understøttelse. Stillede følgende Ændringsforslag:

»Arbejdsløse Medlemmer, der er udløbet med ordinær Understøttelse, og som søger Socialhjælp, kan, naar Socialkontoret har fastsat den første Udbetalingsdato, den søgende kan faa Socialunderstøttelse, faa et Laan paa indtil 20 Kr. om Ugen i de Uger, vedkommende ingen Understøttelse oppebærer. Laanet tilbagebetales i rimelige Rater, naar Laantageren faar en ny Arbejdsperiode.«

3 *b. Henning H. Jensen* motiverede det af ham stillede Forslag, som han ønskede Medlemmerne vedtog.

Georg Mathiesen foreslog følgende Ændringsforslag med samme Motivering, som den af ham under Punkt 3 a nævnte:

»Det henstilles til Bestyrelsen, at den i rimelig Omfang støtter Kolleger, der er paa Socialhjælp med en Sum en Gang om Maaneden, dog saaledes, at Socialkontorerne ingen Lejlighed faar til at fradrage i Socialhjælpen.«

3 *c. Henning H. Jensen* anbefalede sit Forslag om Paaskehjælp, da der efter hans Opfattelse var rigelig med Penge i Kassen, og man som en Følge deraf burde yde en ekstra Hjælp.

Sigv. Hellberg: Paa Styrelsens Vegne skal jeg anmode om ikke at vedtage disse Forslag. Vi kan ikke ved hver kvartaarlig Generalforsamling vedtage Forslag, som forringer vore Beholdninger stærkt. Vore Understøttelsessatser i Forbundet ligger i Spidsen inden for samtlige Fag, og vore Delegeretmøder har altid været Stedet, hvor vi fastsatte Understøttelsessatserne, og kun ved særlige Lejligheder har vi benyttet os af ekstra Bevillinger indenfor Lokalafdelingen. Vi kan ikke forhindre, at et eller andet Medlem fremsender saadanne Forslag; men vi kan lade være med at stemme herfor. Det er i den Forbindelse forkert, at man paa Kontrolstedet opfordrer, gennem Plakater, Kollegerne til at møde frem paa Generalforsamlingen og tage selv. De af Georg Mathiesen stillede Ændringsforslag er lige saa uantagelige som de oprindelige. En Laaneordning som den skitserede, kan vi ikke overskue Omfanget af; men den vil kunne sætte Organisationen i betydelige Vanskeligheder. Den Ordning, som vi praktiserer nu, er betydelig bedre; thi det Beløb, vi udbetaler i saadanne Tilfælde, skal ikke betales tilbage. Hvad Forslaget fra Henning H. Jensen angaar, vil dette Forslag virke alt for tilfældigt, idet man udbetaler et Beløb i Flæng, uden at man konstaterer, om der gøres særlig Trang gældende. Denne Udbetaling vil alene kræve 17—18,000 Kr. paa eet Brædt. Der vil i den nærmeste Tid paa Rigsdagen blive stillet Forslag om, at der gives Socialministeren Bemyndigelse til at kunne give Dispensation for Aabning af Fortsættelseskassen. Foreslog, at Generalforsamlingen vedtog følgende Udtalelse:

»Idet Generalforsamlingen henviser til den Kendsgerning, at Dansk Typograf-Forbund byder sine arbejdsløse Medlemmer bedre Understøttelsesvilkaar end de fleste andre Fag, udtaler Generalforsamlingen, at disse, af Delegeretmødet og ved Lovgivningen fastlagte, Understøttelsesvilkaar bør respekteres, og at de ikke bør søges ændret paa vilkaarlig Maade ved lokale Generalforsamlingsforslag fra snart det ene og snart det andet Medlem.

Generalforsamlingen udtaler sin Tillid til, at Styrelsen inden for Lovens Rammer vil hjælpe i særlig vanskelige Tilfælde, men erklærer under Henvisning til ovenanførte ikke at kunne vedtage de under Dagsordenens Punkt 3 foreslaaede ekstraordinære Bevillinger.«

Martin Rasmussen: Georg Mathiesens Forslag har min Interesse. Vi er nogle Trykkere, der har haft den Tanke, ved en privat Indsamling at hjælpe vore daarligst stillede Kolleger. Det bedste vil det dog være, om Organisationen som Helhed yder vore Medlemmer Støtte. Stillede følgende Resolution:

»Generalforsamlingen vedtager at henstille til Styrelsen, at der udbetales en Hjælp til de Medlemmer, der den første Fredag efter vedtægtsmæssig Understøttelses Ophør, endnu ikke har modtaget Socialhjælp. *Martin Rasmussen.*

Thorvald Jensen anbefalede de foreliggende Forslag.

Carl F. Petersen: Vær paa Vagt overfor Sigv. Hellbergs Resolution og stem imod den. Anbefalede at stemme for samtlige Forslag.

Sv. Aage Larsen: Styrelsen er opmærksom paa de lediges daarlige Forhold; ved flere Styrelsesmøder har dette været Genstand for Drøftelse. Den af Sigv. Hellberg stillede Udtalelse har Styrelsen ikke taget Stilling til.

Henning H. Jensen og *Sophus Henriksen* anbefalede at stemme for Forslagene.

Willy Andersen: Det er forkert hver Gang, vi er til Generalforsamling, saa er der fastsat Tidsfrist for, hvor længe vi maa være i Lokalet. Var forbavset over, at Styrelsen nægtede Godkendelse af de foreliggende Forslag. Anbefalede at stemme for Forslagene med de skete Ændringer.

Mønsted Nielsen stillede følgende Ændringsforslag:

»Generalforsamlingen den 10. Marts 1940 vedtager, efter at have gennemdrøftet de 2 Forslag af Georg Mathiesen og Henning H. Jensen, førstkommende Fredag at udbetale 20 Kr. til alle Medlemmer, der er paa social Hjælp, og derefter at udbetale 20 Kr. til alle, der udløber med deres Understøttelse og ansøger om social Hjælp.«

Anbefalede at stemme mod Sigv. Hellbergs Udtalelse.

Aage Hinrich ønskede at stille et Ændringsforslag, der bl. a. indeholdt Kontingentforhøjelse.

Sigv. Hellberg: Forslag om Kontingentforhøjelse kan ikke behandles i Dag, det maa indsendes som Forslag.

Chr. B. Petersen: Der er Grund til at overveje en Hjælp til de daarligst stillede. Anbefalede Martin Rasmussens Resolution.

Johs. Larsen protesterede imod den skete Indskrænkning af Taletiden, han fik som en Følge heraf ikke Lejlighed til at tilkendegive sin Stilling til Forslagene.

Sigv. Hellberg: Grundet paa Varmerestriktionerne er det svært at leje Lokaler paa ubegrænset Tid. Det er rigtigt, at den af mig stillede Udtalelse er min egen, men jeg maa hævde, denne dækker Styrelsens Standpunkt, og at dens sidste Del falder sammen med Tanken i Martin Rasmussens Forslag.

Eigil Hansen: Styrelsen er eenstemmig i sin Forkastelse af de foreliggende Forslag. Vilde dog stemme for Georg Mathiesens Ændringsforslag angaaende Laan til Ledige.

Aage Zuschlag omtalte Styrelsens Stilling til Forslagene, ligeledes Tanken om den private Indsamling til de daarligst stillede.

Werner Helmert: Hvis vi vedtager Georg Mathiesens Forslag, skyder Socialkontorerne Opgaverne fra sig. Vi maa tage Organisationssynspunkter med i Betragtning og forkaste alle Forslagene om Ekstrahjælp.

O. A. Lundin: Det er lykkedes os efter Forhandling at faa Fortsættelseskassen aabnet, hvilket betyder en tiltrængt Hjælp til vore Medlemmer. Vi kan ikke i Kbh.-Afd. disponere over Reservefondens Midler, disse tilkommer alle Forbundets Medlemmer. Omtalte hvilke Midler Lokalafdelingen raadede over, de er snart ret smaa.

Mouritz Henriksen anbefalede at stemme for Sigv. Hellbergs Udtalelse. Skal vi yde mere Understøttelse, maa vi forhøje Kontingentet.

Johs. Honoré: Styrelsens Stilling er fuldt organisatorisk. Fagforeningerne er ikke Hjælpekasser, den Opgave maa tilkomme det Offentlige; men Arbejdsløshedskassen er en Forsikring, hvor man modtager Hjælp i den af Delegeretmødet fastsatte Tid. Vor Generalforsamling er præget af visse Kollegers konstante Mistænkeliggørelse af de af Ledelsen trufne Beslutninger; jeg advarer herimod, thi der saas kun Nazisme derved.

Dirigenten foretog derefter Afstemning om de stillede Resolutioner og Forslag. Den af Sigv. Hellberg stillede Udtalelse forkastedes.

Martin Rasmussen trak sin Resolution tilbage.

Mønsted Nielsens Ændringsforslag og *Georg Mathiesens* sidste Ændringsforslag blev trukket tilbage.

Ved en skriftlig Afstemning vedtoges Forslag *a* og *c*. Ved en efterfølgende skriftlig Afstemning vedtoges det at udsende Forslagene til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne. Forslag *b* forkastedes.

4. *Thorvald Jensen* motiverede sit Forslag og ønskede oplyst, om der vilde ske Kvartalsregulering, naar Fortsættelseskassen aabnede.

O. A. Lundin: Det er ikke bestemt, at Regulering skal ske hvert Kvartal; men Spørgsmaalet skal tages op hver Kvartal. — Forslaget blev derefter trukket tilbage.

5. *Henning H. Jensen* foreslog at vælge nye Stemmetællere. Ved en efterfølgende Afstemning genvalgtes følgende: *N. M. Nielsen, Rich. C. Steffensen, Kaj Jensen, Willy Andersen, Carl Jensen, H. Zeller, Selma Piculell* og *Anna Hansen*. Nyvalgt blev: *Gahms Henriksen* og *Rudolph Calberg*.

Generalforsamlingen hævet. *Paul P. Petersen.*

Trykkernes Underafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 5. Marts i Weinolds Selskabslokaler. Dirigent: *Chr. B. Petersen*, Sekretær: *Erik Hauerslev.*

1. Formanden, *Lundin*, refererede en Række Erstatningssager, som i Aarets Løb havde været fremme. De havde alle — paa nær een — kunnet afvises. Trak de principielle Linier op omkring Spørgsmaalet om Gratialeudbetalingen paa Centraltrykkeriet. Nævnede Overenskomsten med Papirvarefabrikanterne, hvorved det er bestemt, at alt Trykarbejde, som udføres hos deres Medlemmer, skal udføres af Trykkere, naar Firmaet raader over mere end een Trykpresse. Omtalte de Arrangementer, Afdelingen havde foranstaltet. Tilslutningen havde været tilfredsstillende.

Branchens Ledighedstal var stigende. Medens det højeste Ledighedstal i 1938 var 69 og i 1939 86, var det den 28. Februar i Aar: 163.

I Diskussionen om Beretningen paapegede bl. a. *C. F. Petersen, Zuschlag* og *Tverskou* praktiske Vanskeligheder ved en eventuel Arbejdsdeling. Efter at *Rud. Calberg, M. Rasmussen, Georg Mathiesen, Sv. Aa. Larsen, H. Seller, F. Steenberg, Hammer* og *Karl Schmidt* havde haft Ordet godkendtes Beretningen. *Georg Mathiesen* forelagde følgende Henstilling:

»Trykkernes Generalforsamling den 5. Marts 1940 henstiller til *Svend Johansen* at raadspørge Trykkernes Repræsentanter i Hovedbestyrelsen angaaende Oplysningsartikler om trykkeriske Emner. Angaaende Artiklens Kvalitet og Berettigelse til at staa i »Grafisk Teknik«. — Vedtoges.

Ligeledes blev en Henstilling fra *Tverskou*, gaaende ud paa, at Afdelingens Styrelse skulde føre en Forhandlingsprotokol og oplæse denne paa Generalforsamlingen. Vedtaget.

2. Formanden forelagde det i »Typ.-Tid.« Nr. 9 aftrykte Regnskab. Godkendtes.

3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. *Sv. Aa. Larsen* og *Zuschlag* genopstilledes. Yderligere foresloges *Karl Schmidt* og *Georg Mathiesen*.

4. Kontrahenterne aflagde Beretning. Som Kontrahent til »Social-Demokraten« valgtes *Børge Jacobsen*, til Bryggeriet »Stjernen«: *Karl Schmidt* og til Arb. Brændselsforretning: *Axel Jensen*. Alle Valg var Genvalg.

Umiddelbart efter Underafdelingens Generalforsamling afholdtes Generalforsamling i *Trykkernes Begravelseskasse*. Formanden, *O. A. Lundin*, forelagde Regnskabet, der for en Gangs Skyld udviste et Underskud, idet der var udbetalt Kr. 700,00 i Begravelseshjælp. Regnskabet godkendtes.

Til Styrelse genvalgtes Trykkerafdelingens Styrelse og til Revisor *Carl J. Christoffersen.* — Generalforsamlingen hævet.

Erik Hauerslev.

Kvindernes Underafdeling i København

afholdt sin aarlige Generalforsamling den 6. Marts i Berejstes Hus. Formandinden bød velkommen, var glad ved, at saa mange var mødt, — derefter valgtes *Magda Gjede* til Dirigent, og *Inger Lundstrøm* til Sekretær. — *1.* Beretningen oplæstes og godkendtes. — 2. Regnskabet oplæstes, hvortil *Ella Nielsen* havde Ordet, og blev ligeledes godkendt. — *3.* Valg af Styrelsesmedlemmer. *Ella Nielsen* ønskede ikke Genvalg. Formandinden sagde *Ella Nielsen* Tak for de mange Aars Deltagelse i Styrelsen, derefter motiverede *Ella Nielsen* sin Afgang og takkede Kollegerne for de mange Aars Valg. *Magda Gjede* takkede ligeledes *Ella Nielsen*, hvortil Forsamlingen rejste sig. *Magda Gjede* opstilledes til Genvalg, nyopstillet blev *Lundholm-Johansen, Asta Nielsen* og *Inger Sundstrøm*. Til Brændselsforretningens Repræsentanter valgtes *Alfrida Andersen* og *Magda Gjede*. — *4.* Under Eventuelt bad *Lundholm* Kollegerne tage de Pladser, der blev tilbudt under de 6 Ugers ekstraordinære Arbejde paa »Hjemmet«, da vi ikke selv skulde gøre noget til at faa uorganiserede Folk paa vore Pladser, som ikke engang Kvindeligt Arbejder-Forbund ønskede at

optage, da de betragter dem som Luksus-Arbejdersker, som kun vil have Arbejde den ene Gang om Aaret til Lommepenge. Der blev derefter Diskussion, hvortil Formandinden, *Magda Gjede* og flere havde Ordet. Dirigenten takkede for god Ro og Orden, og Generalforsamlingen var slut. *I. S.*

Nær og Fjern

Stemmesedler — se 3. Side.

Mandlige Trykkeriarbejdere! Husk Mødet i Aften i Evaldsgade, hvor Afdelingsformand *Sigv. Hellberg* taler.

Indtegningen til Sammenkomsten, der finder Sted den 19. April, foregaar samme Aften.

Herning Lokalafdeling fejrer sit 50 Aars Jubilæm den 6. April ved en Fællesspisning paa Hotel Eyde. — Prisen bliver 5 Kr. pr. Deltager alt indbefattet — dog ikke Drikkevarer. Forbundets Formand og Forretningsfører er indbudt. Vi ønsker gerne Deltagelse fra andre Afdelinger — især vore Nabobyer — og forventer, at deltagende Kolleger med Damer senest 20. Marts melder sig til Jens Rahbech, Dalgasgade 11, Herning.

Finlands-Indsamlingen (10. og sidste Kvitteringsliste). Jeg har yderligere modtaget: Liste 1834 (Bording, 2. Liste) Kr. 15,50. Liste 1880 (Schultz, senere indbetalt udover Listens oprindelige Beløb) Kr. 2,00. Liste 5634 (Aka) Kr. 3,00. Liste 5654 (Dir. Karl Kiefer) Kr. 10,00. Liste 4267 (Hoff) Kr. 6,00. Liste 4294 (Dansk Emballage) Kr. 10,00. Ialt Kr. 46,50.

Med det tidligere indkomne ialt *Kr. 4.890,62.*

København, den 13. Marts 1940. *Sigv. Hellberg.*

Til Finlands-Indsamlingen er endvidere indkommet følgende Bidrag: Aalborg 225,07, Aarhus 509,50, Assens 10,00, Grenaa 12,00, Holstebro 70,00, Maribo 22,50, Roskilde 65,00, Skjern 10,00, Stubbekøbing 2,00, Sønderborg 30,75. — Tilsammen Kr. 956,82.

Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 4,171,10.*

København, den 12. Marts 1940. *Ths. Pedersen.*

Forretningsudvalgsmøder

5. Marts 1940.

1. Refereredes Forespørgsel fra et Medlem om Muligheden for Støtte under Kursusophold. — Der er ingen Muligheder for en saadan Støtte.

2. Refereredes Forespørgsel fra Kolding Afdeling vedr. Ferietilgodehavender for enkelte Medlemmer, der havde arbejdet paa »Fædrelandet«. En Opgørelse er tilstillet Afdelingen.

3. Indbydelse fra Dansk litografisk Forbund til dets Kongres i København 21. og 22. Marts. — Indbydelsen modtages og K. A. Jørgensen repræsenterer.

4. Meddelelse om Afholdelse af et Fællesmøde med Københavns Bogtrykkerforening. — Forretningsudvalget deltager.

Haandsætternes Landssammenslutning

»Beregn dit Arbejde«

Med dette som Emne afholdes Møde

Søndag d. 17. Marts paa Fjordvilla i Roskilde

Kl. 10 Forbundets Formand *K. A. Jørgensen:* Provinstarifens Haandsætter-Afsnit.
Kl. 12 Pause.
Kl. 14 Gennemgang af Eksempler paa Udregning af Bogsats, Tabelsats og Akcidenser, ledsaget af Lysbilleder.

Alle Haandsættere i Roskilde og nærliggende Byer indbydes.

Husk at medbr. Tarifen og Forbundets Beretning 1935-37.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Generalforsamling afholdes i Morgen (Lørdag d. 16.) Kl. 20 i Ungdomshjemmet, Orla Lehmannsvej.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg, a. 3 Repræsentanter, b. 1 Suppleant. 4. Forslag. 5. Fremtidig Virke. 6. Eventuelt. — Efter Generalforsamlingen er Afdelingen Vært ved et Kaffebord.

Afdød Kollega

En gammel Trykker, *Emil Hammer*, er død i sit 80. Aar. Hammer havde lært hos Bording og arbejdede i de sidste Aar, inden han for en halv Snes Aar siden gik i Otium, hos J. Jørgensen & Co. I en Del Aar var Hammer Revisor i Enkekassen. Afdøde bisattes Torsdag d. 14. ds. fra Bispebjerg Krematorium, og over hans Baare sænkedes vor Fane.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

6. Marts: Fredericia 500,00, Korsør 500,00, Middelfart 100,00, Randers 700,00, Ribe 200,00, Skjern 200,00, Silkeborg 1000,00; 7. Marts: Lyngby 250,00, København 30,000,00; 8. Marts: Horsens 1500,00, Sønderborg 500,00; 9. Marts: Assens 300,00, Kolding 1000,00, Rudkøbing 300,00; 11. Marts: Aalborg 1000,00, Frederikshavn 200,00; 12. Marts: Aabenraa 500,00, Aarhus 4000,00, Helsingør 300,00, Hobro 300,00, Odense 2000,00, Roskilde 525,00, Varde 200,00, Viborg 500,00.

København, den 12. Marts 1940. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Paal. Anny Olga Kristine Hansen, udl. 4. 3. 40 hos C. Bryrup (arb. s. St.).

Hjørring: Sætter Aksel Frost, udl. 1.3.40 i Eksprestrykkeriet. Korsør: Paalæggerske Karna Thøgersen. Odense: Kvdl.Hj.arb. Karen Nielsen.

Tiltraadte

København: 6214 Karl Nielsen fra Odense (arbl.), 6997 R. Zeeberg fra Horsens (syg), 7426 Jens Christiansen fra Korsør (arbl.), 1115 Bihrmann Nielsen fra Roskilde i Pl., 1521 Sv. Mikkelsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 5928 Erik Hyllested (arbl.). Esbjerg: 6630 Børge Møller (arbl.). Horsens: 6997 Rudolf Zeeberg (arbl.), 6630 Børge Møller (arbl.). Kalundborg: 6446 Leif Pedersen (arbl.). Korsør: 5216 Knud P. K. Nielsen (arbl.). Randers: 5918 Rich. Jørgensen (L. A. Pedersen, Allingaabro). Ringsted: 7010 Holger Krøyer (Venstres Folkeblad, Sorø), 3783 Ejnar Mortensen (arbl.).

Fratraadte

København: 5928 Hyllested til Aalborg, 2822 R. Bernsbo paa Rejse, 654 H. Hansen paa Rejse.

Aarhus: 5342 Jacob Holmgren paa Rejse. Esbjerg: 6630 Børge Møller til Horsens (arbl.). Fredericia: 6060 Hans Chr. Sørensen til Vejle (arbl.), 6997 Rudolf Zeeberg til Horsens (arbl.). Herning: 5918 Rich. Ivan Jørgensen til Randers i Pl. Holstebro: 5286 Carlo Andersen paa Rejse. Horsens: 6997 Rudolf Zeeberg til København (syg). Odense: 6702 Niels E. Pedersen paa Rejse, 6252 Leif Rye Jensen paa Rejse, 6214 Henry Nielsen til København (arbl.), 5109 Johs. Reinhardt paa Rejse. Silkeborg: 2844 Viktor Christensen paa Rejse. Slagelse: 5216 Knud Peter Nielsen til Korsør (arbl.). Sønderborg: 7306 Chr. Kolmos til Hillerød (arbl.). Vejle: 4576 Gerda Sørensen til Aalborg (arbl.).

Udmeldte

Fredericia: 5811 Johs. Madsen (Bogtrykker). Randers: 8710 Anna Andersen (fratraadt Faget).

Udslettede med Restance

Aalborg: 7644 Aksel Andersen, 7344 Aage Christensen (begge i Fjerritslev).

Døde

København: 1548 Emil Hammer.

Aarhus: 5232 Chr. Christiansen.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge.
Telefon Køge 533.

KLUB-ANNONCER

Bladsætter-Klubben
afholder
ordinær Generalforsamling
Søndag d. 7. April i „Patricia", Fælledvej

Dagsorden:
Beretning. Valg af Styrelse. Skovturen. Indkomne Forslag. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede, bedes indsendt til Styrelsen 8 Dage før Generalforsamlingen. Efter Generalforsamlingen selskabeligt Samvær i Anledning af Klubbens 30-Aars Stiftelsesdag.
Styrelsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den ordinære aarlige Generalforsamling afholdes Søndag d. 17. Marts 1940 Kl. 11 Fm., Rømersgade 22, Stuen til Gaden med følgende Dagsorden: 1. Aarsberetning og Regnskab. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Opstilling til Valg af Funktionærer: Kasserer (afg. Carl J. Christoffersen), 2 Styrelsesmedlemmer (afg. N. Chr. Christensen og C. J. Dreyer), 1 Revisor (afg. E. Sømberg) og 1 Revisorsuppleant. 4. Eventuelt.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til 1. April af Formanden N. C. Christensen, Valdemarsgade 13[1]. Ansøgningsblanketter kan faas hos Kassereren, Hillerødgade 130, Mandag Aften Kl. 7—8, og hos Københavns Afdelings Kasserer, Hr. O. A. Lundin, Evaldsgade 3. Ansøgninger indsendt i Marts 1939 og senere behøver ikke at fornyes. *Bestyrelsen.*

Typografernes Sportsklub
Husk Generalforsamlingen i Aften Kl. 19.30
Sommers Selskabslokaler, Valdemarsg. 8

Typografernes Syge-Hjælpekasse
Grundet paa Helligdage i næste Uge træffes Kassereren for Ind- og Udbetaling Onsdag d. 20. Marts Kl. 19-20½.

ANNONCER

Rutineret Maskinsætter,
Linotype og Intertype, søger Plads i København eller Provinsen. Billet, mrkt. »40«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S **F. L. BIE**
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

KARDINAL
Corps 10—48
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Livsforsikring
med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* etc. tegnes bedst og billigst i
Arbejdernes Livsforsikring.
Restancefrist under Arbejdsløshed. Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet.
Brand- og Tyveri-Forsikring samt *alle Arter af Forsikring* billigst i 1. Klasses danske Selskaber.
Forlang Oplysninger hos Anton Jensen.

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48	**TIMES Antikva**
6-48	mager, halvfed, kursiv
16-48	**Cheltenham Antikva**
16-60	kraftig, smal, smal fed
6-48	**Falstaff Antikva,** fed
12-48	**Waterloo** Haandskrift
Corps 10	**Skrivemaskineskrift** lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

SÆTTER-TRYKKER!
Yngre, alsidig uddannet Sætter-Trykker søges til at forestaa Arbejdet i sjællandsk Akcidens-Trykkeri (ikke Bladarb.). For den rette Mand vil Pladsen blive fast. Billet, mrkt. »39«, modtager Ekspeditionen.

Typografernes Sangforening
94 Aars-Fest
i Studenterforeningen
1ste Paaskedag 1940 Kl. 7830
Bal efter Koncerten

Medvirkende:
Koncertsanger Alfred Hansen
Jazz-Sangerinden Gull Maj
Skuespiller Gunnar Lemvigh
5 Jazz-Solister fra »Prater«
Typografernes Sangforening

Efter Koncerten Bal til Kl. 1
Hans Lønvers Orkester

Billetter til Koncerten à 1 Kr.
hos Foreningens Medlemmer,
Forbundskontoret, Evaldsgade 3
Udo Poulsen, Sigerstedgade 9, V. 5159 y
G. Gudmundsen, G. C. T. Barfoedsvej 11
Henry Christiansen, Bremensgade 34 [3]
Georg Pedersen, Tagensvej 218
Jørgen Olsen, Grækenlandsvej 8 [1]

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 12 *København den 22. Marts 1940* *67. Aargang*

Regulering af Arbejdsløshedsunderstøttelsen

Paa et Møde den 8. November 1939 vedtog Forbundsstyrelsen i Anledning af de allerede paa det Tidspunkt konstaterede Prisstigninger at forhøje Arbejdsløshedsunderstøttelsen med 50 Øre pr. Dag. Udgifterne hertil skulde afholdes af Hjælpekassen. Den 14. December vedtog Rigsdagen en Ændring til de bestaaende Reguleringsbestemmelser i Arbejdsløshedsloven, som forhøjede Maksimumsatserne fra 4,30 Kr. for Forsørgere og 3,20 Kr. for Ikke-Forsørgere til henholdsvis 4,60 og 3,40.

Da denne Forhøjelse for *vore* Medlemmers Vedkommende kun vilde betyde en Forbedring for heltbetalende Forsørgere, hvorimod den for andre af vore Medlemmer vilde betyde en Forringelse i Forhold til den i November af os selv gennemførte Ordning, vedtog Forbundsstyrelsen, at vi indtil 1. April fremdeles udbetalte de 50 Øre mere pr. Dag af vor Hjælpekasse. For at ingen imidlertid skulde blive ringere stillet, end de vilde være blevet, hvis vi var gaaet ind under de nye Reguleringsbestemmelser i Arbejdsløshedsloven, forhøjedes Understøttelsen for heltbetalende Forsørgere med yderligere 10 Øre pr. Dag.

Der er imidlertid nu i Rigsdagen forelagt et Lovforslag, der giver Adgang til at forhøje Maksimumsatserne fra de 4,60 og 3,40 for Forsørgere og Ikke-Forsørgere til henholdsvis *5,00* og *3,80*. Samtidig er der forelagt et Forslag, der tilsigter at lette Adgangen til at udbetale af Fortsættelseskasserne, saaledes at der for vor Kasses Vedkommende bliver Mulighed for at aabne for Udbetaling af Fortsættelseskassen fra *1. April*.

Da den Forhøjelse, vi hidtil har givet vore arbejdsløse, er udbetalt af Hjælpekassen, der jo kun yder Supplementshjælp til vedtægtsmæssig Understøttelse, men ikke til Understøttelse af Fortsættelseskassen, vil det fra 1. April være nødvendigt at gaa ind under Reguleringsbestemmelserne i Arbejdsløshedsloven, for at vi derved kan forhøje Understøttelserne i Fortsættelseskassen. Den foreslaaede Regulering er ogsaa for den vedtægtsmæssige Understøttelse en Forbedring i Forhold til den bestaaende Ordning.

Selv om Forbundsstyrelsen var klar over, at de udbetalte Forhøjelser i de forløbne 4 Maaneder med den stærkt stigende Arbejdsløshed vilde være en haard Belastning af Hjælpekassens Formue, gennemførte vi den dog *uden* Forhøjelse af Kontingentet.

En Flytning til Arbejdsløshedskassen af de hidtil udbetalte Forhøjelser og den nye Regulering pr. 1. April vil imidlertid kræve en Kontingentforhøjelse, der antagelig vil andrage *60 Øre* for heltbetalende, *45 Øre* for trekvartbetalende og *30 Øre* for halvtbetalende.

For at gennemføre denne nye Ordning kræves imidlertid en Vedtægtsændring til Arbejdsløshedskassens Vedtægt, § 16 Stk. 1, af følgende Ordlyd:

»Beslutning om en Forhøjelse af de i Kassens Vedtægt, § 16, fastsatte Understøttelsessatser, der er en Følge af de i Arbejdsløshedslovens § 15 Stk. 2, omhandlede Prisreguleringer, kan træffes af Kassens Hovedledelse med Arbejdsdirektoratets Godkendelse.«

I de nærmeste Dage vil der blive udsendt Stemmesedler om denne Ændring, og i Henhold til det ovenfor anførte anbefaler Forbundsstyrelsen at stemme for denne Ændring.

Lidt om Mødekultur

Kolleger! Det har altid heddet sig, at vi Typografer var »Studenterne« indenfor Haandværket. Hver Gang man gaar til Generalforsamling, undres man over den Maade, nogle staar op og hypper deres egne Kartofler paa, og uddeler Hug til højre og venstre, samt kommer med Personligheder, som aldeles intet har med Sagerne at gøre. Som nu i Søndags den 3. Marts, hvor Hellberg blev angrebet, og hvor hans Hovede blev forlangt paa et Fad; er det dog ikke ganske meningsløst at bruge Tiden til den Slags Uhyrligheder. Nej, hvorfor jeg og med mig mange andre arbejdsløse Kolleger var kommet til Stede, det var for at stemme om Hjælpen til dem, der endnu ikke har faaet Socialhjælp, samt for at faa vedtaget de 20 Kr.s Paaskehjælp til alle os arbejdsløse. Resultat? Paa Grund af føromtalte Kværuleren og Vrøvlen frem og tilbage om de samme Sager, endogsaa Mehr-Sagen var der nogle, der tillod sig at begynde at rippe op i igen, ogsaa efter at der var henstillet om at stille den i Bero, saa maatte Generalforsamlingen sluttes, inden der havde kunnet stemmes om de 2 Hjælpeforslag. Kan det nu naaes at gennemføres inden Paasken? Jeg tvivler men skulde oprigtig glæde mig, hvis det alligevel blev ordnet. For de Kolleger, der ikke var til Stede, kan jeg oplyse, at paa et givet Tidspunkt rejste Lundin sig op fra sin Plads i Salen og begyndte at vilde sige noget, medens en Taler udfoldede sig paa Talerstolen, og Lundin hører dog ellers til de mest besindige indenfor vort Forbund. Dette kun for at give et lille Billede af Stemningen paa et givet Tidspunkt.

Derfor, Kolleger, lad nu være at lave vore Generalforsamlinger om til Vælgermøder med tilsvarende Skæg og Ballade, hold jer til de foreliggende Sager og slaa saa den Tanke ud af Hovedet, at Hellberg kan styrtes, bare fordi der bliver opstillet en Resolution, der kræver hans Afgang. Nej, i Foraaret, da han selv som et rigtigt Mandfolk tog Konsekvenserne af sine Handlinger omkring Tarifforhandlingerne og nedlagde sin Formandsstilling, da havde Oppositionen den af dem saa længe ønskede Lejlig-

hed til at faa en anden Mand ind, men som bekendt lykkedes det dem ikke. Var det mon fordi, Modkandidaten ikke var tilstrækkelig kendt eller opagiteret? Alt skal have en Ende, ogsaa denne Artikel, og jeg vil slutte med at spørge de forskellige Herrer, der har saa travlt med alle mulige Petitesser, og som er saa utilfredse med Regeringen: Kunde I selv gøre det en Smule bedre? *4296.*

For Stalin eller Mannerheim?

Blandt de mange Indlæg, der har været her i Bladet om den finsk-russiske Konflikt, er der to, jeg helt og fuldt kan gaa ind for, nemlig Fr. Nielsens: »Hvad der synes glemt«, og den Artikel, der var taget fra svensk Typ.-Tid., om det samme Emne.

Fr. Nielsen viser os en vigtig Side af det finske »Demokrati«, nemlig Blodbadet paa de finske Arbejdere i 1918 — og det borgerlige Klassediktatur har jo, mere eller mindre godt maskeret, fortsat Linien fra »Frihedskrigen« lige op til i Dag, hvad deres Fører Mannerheim da ogsaa proklamerede, da den nuværende Krig begyndte den 30. November 1939 med Sovjets uvarslede Angreb paa Finland. I det finske »Demokrati« er den røde Fane forbudt, »Internationale« maa ikke synges. Fagforeninger og Arbejderorganisationer, der staar paa Klassekampens Grund, tillades ikke — ja selv de statsanerkendte og statskontrollerede socialdemokratiske Fagforeninger, som nu fuldstændig, ligesom det socialdemokratiske Parti, har underordnet sig Regeringen og Generalstaben — har kun Tilslutning fra en Brøkdel af Arbejderne, grundet paa den hvide Terror mod blot de svageste selvstændige Aktioner fra Arbejdernes Side.

Vi skal se klassemæssigt paa Sagen, som svensk Typ. Tid. saa kraftigt slaar til Lyd for, hvad der unægteligt tiltrænges i disse Tider, hvor de socialdemokratiske Partier har allieret sig med engelske og franske Imperialister, og hvor det »socialistiske« Fædreland med »den guddommelige Stalin« i Spidsen er traadt i nøje Samarbejde med Verdensproletariatets Fjende Nr. 1, nemlig Hitlertyskland.

For os danske Arbejdere maa Valget ikke være svært. Det finske »Demokrati«: Mannerheims, Mussolinis og Francos hellige Land er Arbejdernes Fjende. Alene de tre ovennævnte Personers Stilling for Finland burde være tilstrækkelig Bevis paa, at her er det ikke Arbejderinteresser, der varetages.

Det er det naturligvis heller ikke fra Stalinregimets Side, dette blodige Diktatur, som forlængst har kvalt alle Arbejdernes Erobringer fra Oktoberrevolutionen 1917. Arbejder-, Bonde- og Soldaterraadene — Sovjetterne — er i Dag Skinsovjetter uden egentlig Magt. Det samme gælder Fagforeningerne, ja selv de almindelige kommunistiske Partimedlemmer er fuldkommen retsløse. Al Magten er gennem det bolchevikiske Organisationsprincip, Centralismen, samlet hos en lille snæver Klike af Partiledere, Embedsmænd, Officerer og Politi — ikke mindst G. P. U.

Det Diktatur, disse udøver over det russiske Folk, har naturligvis ikke noget med Socialismen at gøre, som kun kan realiseres ved, at Arbejderne bliver suveræne over deres egne Forhold — altsaa Decentralisme. For mig synes det nuværende russiske Styre derimod at være en hel Del beslægtet, dels med den gamle Zarisme, og dels med de andre moderne totalitære Stater. Og som disse fører det nu ogsaa en — i hvert Fald i Formen — imperialistisk Politik mod sine svage vestlige Naboer.

Vestukraine og Hviderusland kunde den »sejrrige« »uovervindelige« røde Armé »erobre« — efter at Hitlers Hær havde slaaet Polen. De baltiske Stater gik det ogsaa glat med. Men nu, hvor det lille Finland har sat sig til Modværge, har den røde Armé lidt en Række Nederlag. Lad saa Naturforholdene have en væsentlig Andel heri, saa ses dog tydelig Forskellen mellem *den* røde Hær, der 1917—21 slog fjorten forskellige Invationshære, og *den* nu — af Stalinismen — for al socialistisk og revolutionær Aand blottede røde Armé.

Ogsaa for de russiske Arbejdere, maa Stillingen være klar. For dem, som for vore finske Klassefæller, gælder det, at Hovedfjenden staar i eget Land. Revolution mod Stalin, Revolution mod Mannerheim — det maa være Maalet — et uhyre vanskeligt opnaaeligt Maal, saadan som Forholdene ligger i Dag. Men kun dette er det eneste mulige Perspektiv for en socialistisk Kamp. Thi Borgfred med Mannerheimreaktionen og Samarbejde med Stalinkliken, det er Samarbejde med Klassefjenden.

3. Februar 1940. *Thorvald Jensen.*

Det bødes der for —

Nu skal Regningen betales for den skørhovedede Agitation, der har tvunget Regeringen til at kaste halvandet Hundrede Millioner Kr. ud til ekstraordinære Militærforanstaltninger. Landets Skatteydere — store som smaa, men navnlig smaa — skal nu vende Lommerne for at dække Underskudet, som denne Forskrækkelseskampagne har fremkaldt.

Navnlig de smaa — ja, thi ser man paa den Skala, det forelagte Skattelovsforslag fastsætter, er det i særlig Grad de mindre Skatteydere, der skal bløde. — Eksempelvis kan nævnes, at Indtægter paa 2000 Kr., som hidtil i Statsskat har betalt 27 Kr. aarlig, efter Forslaget vil komme til at betale 82 Kr. Og Indtægter paa 6000, som før er sluppet med 117 Kr,, skal nu af med 502 Kr. Det vil sige, at de her nævnte Indtægters Skattebyrde *tredobles*, medens Indtægter paa 200.000, som hidtil har betalt 33.000 Kr., nu kommer op paa 70.000 — hvilket er godt det *dobbelte.*

Men — vil nogen maaske sige — 70.000 er dog en svær Sum, som den stakkels Skatteyder skal ofre. Aa ja, men han faar trøste sig med, at der alligevel bliver — 130.000 til Rest, og dem kan han jo nok klare sig med, selv i en Dyrtid.

Anderledes med ham med de 2000. Han savner haardt hver eneste Krone, Statskassen suger ud af hans Lomme. Han skal endvidere regne med en Snes Kr. i mellemkommunal Skat, hvilket bringer ham op paa ca. 100 Kr. alene i Statsskat. Dertil kommer Kommuneskatten, for ikke at tale om de *indirekte Forbrugsskatter*, som andrager langt større Beløb.

For en Del Aar tilbage betalte de smaa Borgere *slet ingen* Statsskat. Det kan saaledes ikke nægtes, at Skatteudskrivningen er blevet i høj Grad *demokratiseret.* Men om det er den Art Demokratisering, Smaakaarsfolk sætter Pris paa, er vel tvivlsomt.

Mange af disse Skattebekymringer kunde være undgaaet, hvis ikke Overklassen var blevet besat af *Russerskræk.* *Fr. N.*

Dansk Typograf-Forbund

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 12. Marts 1940. *Forretningsudvalget.*

Forslag om Foranstaltninger i Anledning af Gutenberg-Jubilæet

Med det Formaal at iværksætte visse Foranstaltninger i Anledning af Gutenberg-Jubilæet i Aar, foreslaar Forbundsstyrelsen følgende:

»Forbundsstyrelsen bemyndiges til — i Overensstemmelse med de i Redegørelse for Foranstaltninger i Anledning af Gutenberg-Jubilæet givne økonomiske Rammer (Typograf-Tidende Nr. 12-1940) — at iværksætte disse Foranstaltninger.«

Forslaget udsendes til Urafstemning i den kommende Uge, og Stemmesedlerne skal i udfyldt Stand være Lokalafdelingens Formand i Hænde Lørdag den 30. Marts Kl. 18, og Forbundets Kontor, Evaldsgade 3, København N, senest Mandag den 1. April Kl. 18.

København, den 18. Marts 1940. *Forretningsudvalget.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Vedtægtsændring

Med det Formaal at kunne forhøje Understøttelserne i Arbejdsløshedskasse og Fortsættelseskasse foreslaar Hovedstyrelsen følgende Tilføjelse til Vedtægtens § 16, Stk. 1:

»Beslutning om en Forhøjelse af de i Kassens Vedtægt § 16 fastsatte Understøttelsessatser, der er en Følge af de i Arbejdsløshedslovens § 15, Stk. 2, omhandlede Prisreguleringer, kan træffes af Kassens Hovedledelse med Arbejdsdirektoratets Godkendelse.«

Forslaget udsendes til Urafstemning i den kommende Uge, og Stemmesedlerne skal i udfyldt Stand være Lokalafdelingens Formand i Hænde *Lørdag den 30. Marts Kl. 18,* og Kassens Hovedkontor, Evaldsgade 3, København N., senest *Mandag den 1. April, Kl. 18.*

København, den 18. Marts 1940. *Forretningsudvalget.*

Redegørelse til Forslaget om Foranstaltninger i Anledning af Gutenberg-Jubilæet

I den kommende Uge vil der fra Forretningsudvalget tilgaa Forbundets Medlemmer Stemmeseddel om et Forslag til Foranstaltninger i Anledning af 500-Aaret for Gutenbergs Opfindelse af Bogtrykkunsten.

Forslaget fremtræder som en Helhed, men for Anskuelighedens Skyld, skal vi her redegøre for de 4 Punkter, det kan deles op i: 1. En Gutenberg-Publikation. — 2. En Gutenberg-Uge i København. — 3. 10 Arrangementer over hele Landet. — 4. En Gave til ledige Kolleger.

Gutenberg-Publikationen er det Meningen at tilstille alle Medlemmer samt Fagets Lærlinge sammen med *Grafisk Tekniks* Juni-Numer. Manuskriptet er udarbejdet af Forfatterne *Johs. V. Jensen* og *Aage Marcus.* Talrige Illustrationer (flere i Farver) skulde ledsage Teksten.

Gutenberg-Ugen i København i Begyndelsen af Juni er planlagt i Samarbejde med Fagets Arbejdsgiverorganisationer. Desuden arbejdes i Forbindelse med Undervisningsministeriet, Journalist- og Forfatter-Organisationerne, Radioen, Skolevæsenet, Bibliotekerne m. v. — Radioen har lovet flere Udsendelser i Løbet af Gutenberg-Ugen. — Skolerne vil fortælle Børnene om Gutenberg og Bogtrykfagets Udvikling. — Udstilling samt en Højtidelighed skal iøvrigt præge Ugen.

10 Arrangementer over hele Landet er tænkt holdt i følgende Byer: Aabenraa, Aalborg, Aarhus, Kolding, København, Næstved, Nykøbing Falster, Odense, Rønne og Viborg. — I hver By holdes et 3-Dages Arrangement (Fredag, Lørdag og Søndag). Udstilling af Tryksager, Foredrag, Film, festligt Møde m. v. — Udstillingen er offentlig tilgængelig (og præget af den Kreds Byer, der ligger i Nærheden). — Som Talere er tænkt Byens Borgmester, en lokal, kendt Forfatter, et af Forbundets Forretningsudvalgsmedlemmer. Desuden Medvirken af Kolleger, der kan bidrage til et festligt Forløb. Idéen i de 10 Arrangementer kan kort udtrykkes saaledes: *Reklame for Faget* og *Styrkelse af Kammeratskabet indenfor vort Forbund.*

En Gave til ledige Kolleger i den sjældne Anledning, vil finde Forstaaelse hos alle Kolleger, der staar i Arbejde.

Udgifterne vil fordele sig saaledes: Publikationen ca. 15.000 Kr., Gutenberg-Ugen ca. 5.000 Kr., de 10 Arrangementer ca. 25.000 Kr. og Gaven til de ledige Kolleger ca. 35.000 Kr. — Ialt et Beløb paa ca. 80.000 Kr.

Beløbets Anvendelse vil ikke medføre Kontingentforhøjelse, da det tages af Reservefonden.

Til Slut skal blot gøres opmærksom paa, at det ved Kredsarrangementerne benyttede Materiale kan stilles til Raadighed for de enkelte Afdelinger i Løbet af Vinteren gennem Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Hermed være Forslaget anbefalet til Kollegernes velvillige Behandling. *Forretningsudvalget.*

Victor Petersens Mindelegat

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme for unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at Vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere).

Legatet er paa 1000 Kr. og kan uddeles i 2 eller flere Portioner.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal Vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted man ønsker at foretage selvstændigt Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Evaldsgade 3, København N., i Hænde *inden 1. April d. A.*

København, den 29. Februar 1940. *Bestyrelsen.*

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for Oktober Kvartal 1939

Afdeling	Indtægt: Kontingent	Ø.	Ekstrakontingent	Ø.	Andre Indtægter	Ø.	Tilskud fra Hovedkassen	Ø.	Ialt	Ø.	Udgift: Rejseunderstøttelse	Ø.	Understøttelse paa Stedet	Ø.	Rejseunderstøttelse af Fortsættelseskassen	Ø.	Understøttelse af Fortsættelseskassen	Ø.	Hjælpekasseunderstøttelse	Ø.	Reservefondsunderstøt.	Ø.	Sygeunderstøttelse	Ø.	Begravelseshjælp	Ø.	Adm.-Tilskud til Afd.	Ø.	Indsendt til Hovedkassen	Ø.	Ialt	Ø.
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	2067	90	»	»	»	»	2551	45	4619	35	22	»	2151	50	»	»	»	»	1495	»	»	»	54	»	»	»	48	25	848	60	4619	35
Aalborg	9144	10	»	»	»	»	2219	79	11363	89	21	25	4057	»	»	»	»	»	3015	75	»	»	2580	»	500	»	173	75	1016	14	11363	89
Aarhus	17234	50	»	»	273	40	14688	10	32196	»	134	75	15244	75	»	»	»	»	10743	50	»	»	4673	»	1000	»	400	»	»	»	32196	»
Assens	408	40	»	»	»	»	1099	50	1507	90	11	»	512	»	»	»	»	»	586	25	»	»	138	»	»	»	11	87	248	78	1507	90
Brønderslev	408	»	»	»	»	»	360	10	768	10	»	»	285	»	»	»	»	»	169	50	»	»	»	»	»	»	8	75	304	85	768	10
Esbjerg	3679	60	»	»	»	»	1009	95	4689	55	7	50	2142	»	»	»	»	»	1705	25	»	»	405	»	»	»	78	25	351	55	4689	55
Faaborg	430	20	»	»	»	»	169	55	599	75	53	»	284	»	»	»	»	»	252	75	»	»	»	»	»	»	10	»	»	»	599	75
Fredericia	1460	70	»	»	»	»	2853	45	4314	15	46	50	2095	50	»	»	»	»	1292	»	»	»	504	»	«	»	46	22	329	93	4314	15
Frederikshavn	1182	90	»	»	»	»	467	30	1650	20	»	»	408	»	»	»	»	»	411	75	»	»	438	»	»	»	»	»	392	45	1650	20
Grenaa	508	80	»	»	»	»	200	00	708	80	13	25	261	»	»	»	»	»	183	75	»	»	»	»	»	»	12	50	238	30	708	80
Haderslev	1836	80	»	»	»	»	»	»	1836	80	»	»	726	»	»	»	»	»	652	75	»	»	288	»	»	»	41	90	128	15	1836	80
Haslev	124	80	»	»	»	»	»	»	124	80	7	50	»	»	»	»	»	»	5	50	»	»	»	»	»	»	»	»	111	80	124	80
Helsingør	1268	80	»	»	»	»	1564	50	2833	30	63	»	420	»	»	»	»	»	963	50	»	»	858	»	»	»	30	»	498	80	2833	30
Herning	1790	40	»	»	»	»	300	»	2090	40	»	»	435	50	»	»	»	»	324	75	»	»	672	»	»	»	37	50	620	65	2090	40
Hillerød	4272	20	»	»	48	00	»	»	4320	20	166	50	902	»	»	»	»	»	1227	50	»	»	1540	»	»	»	94	32	389	88	4320	20
Hjørring	2497	90	»	»	»	»	»	»	2497	90	22	»	739	»	»	»	»	»	721	75	»	»	204	»	»	»	53	14	758	01	2497	90
Hobro	510	70	»	»	»	»	827	45	1338	15	5	50	514	»	»	»	»	»	577	»	»	»	87	»	»	»	13	75	140	90	1338	15
Holbæk	2519	60	»	»	»	»	1100	»	3619	60	81	25	1315	50	»	»	»	»	1310	50	»	»	640	»	»	»	57	50	214	85	3619	60
Holstebro	1880	50	»	»	»	»	800	»	2680	50	5	50	1144	»	»	»	»	»	765	50	»	»	620	»	»	»	48	75	96	75	2680	50
Horsens	4183	60	»	»	132	50	3185	25	7501	35	24	»	2650	50	»	»	»	»	2196	75	»	»	1605	»	500	»	105	»	420	10	7501	35
Kalundborg	1126	10	»	»	»	»	1112	90	2239	»	51	25	741	»	»	»	»	»	535	50	»	»	760	»	»	»	»	»	151	25	2239	»
Kolding	5907	30	»	»	25	00	432	45	6364	75	110	»	2883	25	»	»	»	»	2257	»	»	»	972	»	»	»	142	50	»	»	6364	75
Korsør	467	40	»	»	78	75	795	85	1342	»	78	75	610	»	»	»	»	»	372	75	»	»	»	»	»	»	22	50	258	»	1342	»
Køge	1674	80	»	»	»	»	200	»	1874	80	143	»	229	»	»	»	»	»	413	25	»	»	48	»	»	»	34	39	1007	16	1874	80
Lyngby	992	60	»	»	899	50	928	45	2820	55	»	»	1567	»	»	»	»	»	1056	50	»	»	»	»	»	»	23	05	174	»	2820	55
Løgstør	487	20	»	»	»	»	160	»	647	20	»	»	173	»	»	»	»	»	116	75	»	»	120	»	»	»	8	75	228	70	647	20
Maribo	778	80	»	»	»	»	500	»	1278	80	»	»	730	»	»	»	»	»	404	»	»	»	»	»	»	»	16	88	127	92	1278	80
Marstal	316	80	»	»	»	»	16	»	332	80	»	»	»	»	»	»	»	»	40	»	»	»	»	»	»	»	5	»	287	80	332	80
Middelfart	653	30	»	»	»	»	300	»	953	30	46	»	423	»	»	»	»	»	419	»	»	»	»	»	»	»	22	50	42	80	953	30
Nakskov	2259	50	»	»	»	»	»	»	2259	50	31	»	426	»	»	»	»	»	513	75	»	»	732	»	»	»	50	»	506	75	2259	50
Nyborg	823	10	»	»	»	»	651	55	1474	65	48	50	129	»	»	»	»	»	290	75	»	»	405	»	»	»	30	»	571	40	1474	65
Nykøbing F.	3728	90	»	»	»	»	1100	»	4828	90	28	»	1861	50	»	»	»	»	1147	75	»	»	30	»	500	»	79	37	1182	28	4828	90
Nykøbing M.	891	50	»	»	»	»	»	»	891	50	6	»	48	»	»	»	»	»	121	75	»	»	354	»	»	»	18	75	343	»	891	50
Næstved	4310	40	»	»	»	»	»	»	4310	40	25	75	785	50	»	»	»	»	1169	50	»	»	924	»	500	»	»	»	905	65	4310	40
Odder	815	80	»	»	»	»	566	35	1382	15	11	»	471	»	»	»	»	»	532	75	»	»	123	»	»	»	21	25	223	15	1382	15
Odense	16179	10	»	»	25	00	»	»	16204	10	24	»	5683	50	»	»	»	»	4615	25	»	»	2610	»	»	»	336	87	2934	48	16204	10
Randers	5588	10	»	»	»	»	1657	80	7245	90	38	»	2542	50	»	»	»	»	2193	25	»	»	1654	»	»	»	171	05	647	10	7245	90
Ribe	617	20	»	»	»	»	890	25	1507	45	15	»	629	»	»	»	»	»	608	75	»	»	108	»	»	»	17	50	129	20	1507	45
Ringkøbing	1248	30	»	»	»	»	»	»	1248	30	»	»	179	50	»	»	»	»	101	50	»	»	96	»	»	»	25	64	845	66	1248	30
Ringsted	1827	60	»	»	»	»	392	82	2220	42	39	75	418	»	»	»	»	»	844	50	»	»	363	»	»	»	41	88	513	29	2220	42
Roskilde	2785	»	»	»	»	»	2100	»	4885	»	320	50	1507	50	»	»	»	»	1721	05	»	»	444	»	»	»	»	»	891	95	4885	»
Rudkøbing	960	90	»	»	»	»	1427	10	2388	»	14	25	791	»	»	»	»	»	994	»	»	»	78	»	»	»	22	50	488	25	2388	»
Rønne	3138	10	»	»	»	»	»	»	3138	10	»	»	490	50	»	»	»	»	588	50	»	»	390	»	»	»	65	»	1604	10	3138	10
Silkeborg	2739	60	»	»	»	»	294	96	3034	56	55	»	1180	50	»	»	»	»	957	75	»	»	258	»	»	»	61	88	521	43	3034	56
Skanderborg	696	40	»	»	»	»	342	53	1038	93	25	»	121	»	»	»	»	»	115	»	»	»	556	»	»	»	14	38	207	55	1038	93
Skive	2207	60	»	»	»	»	193	55	2401	15	12	»	372	»	»	»	»	»	372	50	»	»	562	»	»	»	49	40	1033	25	2401	15
Skjern	507	»	»	»	»	»	»	»	507	»	»	»	57	»	»	»	»	»	42	75	»	»	»	»	»	»	11	25	396	»	507	»
Slagelse	4908	80	»	»	»	»	300	00	5208	80	30	75	901	75	»	»	»	»	1231	50	»	»	258	»	»	»	95	73	2691	07	5208	80
Stege	772	50	»	»	»	»	»	»	772	50	»	»	80	75	»	»	»	»	80	25	»	»	12	»	»	»	19	75	579	75	772	50
Struer	573	60	»	»	»	»	146	10	719	70	»	»	383	»	»	»	»	»	269	75	»	»	18	»	»	»	12	50	36	45	719	70
Stubbekøbing	176	70	»	»	»	»	587	42	764	12	»	»	312	»	»	»	»	»	143	75	»	»	33	»	»	»	6	»	269	37	764	12
Svendborg	2170	50	»	»	»	»	2200	»	4370	50	30	50	1850	»	»	»	»	»	1301	50	»	»	495	»	»	»	50	63	642	87	4370	50
Sønderborg	1104	30	»	»	»	»	1382	65	2486	95	16	75	1079	»	»	»	»	»	929	25	»	»	198	»	»	»	28	75	235	20	2486	95
Thisted	1387	10	»	»	»	»	400	»	1787	10	5	50	465	»	»	»	»	»	326	»	»	»	282	»	»	»	30	»	678	60	1787	10
Tønder	124	80	»	»	»	»	»	»	124	80	»	»	»	»	»	»	»	»	40	»	»	»	»	»	»	»	19	38	65	42	124	80
Varde	216	»	»	»	»	»	1003	15	1219	15	»	»	509	50	»	»	»	»	420	»	»	»	144	»	»	»	7	50	138	15	1219	15
Vejle	4643	60	»	»	5	00	»	»	4648	60	24	75	576	50	»	»	»	»	911	»	»	»	721	»	»	»	88	75	2326	60	4648	60
Viborg	2068	80	»	»	»	»	1799	10	3867	90	25	75	1565	»	»	»	»	»	1128	50	»	»	245	»	500	»	38	50	365	15	3867	90
	139285	50	»	»	1487	15	55277	37	196050	02	1941	25	69059	»	»	»	»	»	57928	30	»	»	29299	»	3500	»	2961	23	31361	24	196050	02
København	219645	10	»	»	100	»	75000	»	294745	10	599	»	128865	50	»	»	»	»	95475	25	»	»	48766	20	3750	»	9365	»	7924	15	294745	10
	358930	60	»	»	1587	15	130277	37	490795	12	2540	25	197924	50	»	»	»	»	153403	55	»	»	78065	20	7250	»	12326	23	39285	39	490795	12

En Resolution

70 arbejdsløse Medlemmer af Aarhus Afdeling under Dansk Typograf Forbund, forsamlede til Møde den 13. Marts 1940, ønsker at udtale Beklagelse over de bureaukratiske og meningsløse Regler, der gælder for Fortsættelseskassens Aabning og Lukning. Vi finder det mere end mærkeligt, at Kassen er lukket i en Tid, hvor Arbejdsløsheden i vort Fag er større end nogensinde tidligere og Nøden mere trykkende end nogensinde før, og vi maa beklage, at vor Hovedledelses Bestræbelser for at faa aabnet Kassen af Socialministeren er mødt med et blankt Afslag. Vi ser i dette Afslag en Tilkendegivelse af, at man i dette som i andre Forhold fra ledende Side ønsker Krisens tunge Byrder lagt paa de svageste Skuldre, idet man bureaukratisk fastholder en ganske urimelig Ordning, og det er os ikke muligt at se nogen Motivering overfor et Afslag af et saa naturligt Krav.

Man henstiller, at Forretningsudvalget ikke standser sine Bestræbelser for paa enhver Maade at hidføre en Ændring i denne Urimelighed fra Administrationens og Lovgivningsmagtens Side.

— — —

Ovenstaaende Resolution vedtoges enstemmigt paa et af en Kreds af Kolleger indkaldt Møde for de arbejdsløse aarhusianske Typografer. I Mødet deltog ca. 70 Kolleger, og det overdroges undertegnede at fremsende Resolutionen til Forretningsudvalget og »Typ.-Tid.«. Man vedtog videre paa Mødet at nedsætte et Udvalg for de arbejdsløse med det Formaal at formidle disses Interesser overfor forskellige Institutioner. *N. P. Jørgensen.*

— — —

Rigsdagen behandler i disse Dage et af Socialministeren forelagt Forslag om at *ændre Loven* saadan, at Ministeren kan *give Dispensation* fra Lovens Betingelser for Aabning af Fortsættelseskassen. Og det er *derfor*, vi regner med at kunne aabne vor Fortsættelseskasse 1. April. *Red.*

De sande Idealer

»Hvor de vrider sig de kære Mennesker, som baade vil staa ret og bukke paa een Gang, som gerne samtidig vil være Socialister og Demokrater, nationale og internationale, fremskridtsvenlige og Bagstræbere — —.«

Disse Betragtninger giver Kollega Gunner Gersov Udtryk for i sin Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 5, 1940, hvori han, som det før har været Tilfældet, gaar i Brechen for Sovjets Politik og Handlinger og yder et tvivlsomt Forsvar for Kommunismen.

Ligesom Georg Mathiesen søger Gersov at lægge Arbejderbevægelsens Ledere for Had. Man søger »Gærdet, hvor det er lavest« igennem en her i Bladet sørgelig populær Trang til at mistænkeliggøre Arbejderklassens Repræsentanter og Tillidsmænd paa det politiske som paa det faglige Omraade — og disse Lederes Arbejde og ærlige Overbevisning søger man stadig at drage i Tvivl.

Naar der nu hentydningsvis skrives om »de Mennesker, som baade vil staa ret og bukke paa een Gang, være nationale og internationale, fremskridtsvenlige og Bagstræbere,« — saa er det formentlig Socialdemokraterne, der menes her. En saadan Floskel lyder jo meget godt, men det er sørgeligt, at Gersov og Georg Mathiesen med Meningsfæller — bevidst eller ubevidst — lukker Øjnene for den Kendsgerning, at det er i et privatkapitalistisk Samfund, vi lever, og at Socialdemokratiet *ikke* har nogen fuld politisk Magt, men maa støtte sig til et radikalt borgerligt Parti.

For Socialdemokratiet herhjemme har Politik derfor først og fremmest været det *muliges Kunst* at opnaa de Goder for Arbejderklassen, som var mulige at opnaa. Dertil har det naturligvis været nødvendigt at renoncere paa visse Krav og Programpunkter for at bevare Partiets Indflydelse i dansk Politik — den for Arbejderklassen *afgørende* Indflydelse i Lovgivningsarbejdet, som vel ingen Arbejder ønsker sat over Styr, G. Mathiesen og Gersov vel heller ikke? Men det socialdemokratiske principielle Program og Maal, Samfundets Socialisering, er aldeles aldrig tabt af Syne, men er Traaden igennem Partiets Reformbestræbelser paa den *demokratiske* Grund.

Det er derimod ikke let at se, med hvilken sund Begrundelse Kommunisterne stadig skifter Standpunkter, slaar politiske Kolbøtter og indvikler sig i Selvmodsigelser! *De* er jo dog en Oppositionspruppe, som intet politisk *Ansvar* har. Hvorfor saa stadig forlade de oprindelige Idealer og Standpunkter?

Nej, Sandheden er den, at disse skosende Bemærkninger om de socialdemokratiske Ledere og Arbejdere i Virkeligheden er en *Boomerang*, som vender tilbage og rammer Kommunisterne selv: thi er der nogen, der har spillet politisk Dobbeltrolle, saa turde det være Kommunisterne i deres Marionet-Parader efter udenrigske Direktiver og Signaler. De har forsøgt at »bukke« for de danske Arbejdere samtidig med at have »staaet ret« for Paroler og Interesser, som afgjort er i Modstrid med Arbejderklassens Interesser herhjemme, i Modstrid med Demokrati og i Modstrid med *Socialismens sande Idealer*. At argumentere dette skulde ikke være nødvendigt; det vilde blot være Gentagelser og Repetition af politiske Begivenheder, som er velkendt og debatteret — ikke mindst i den seneste Tid . . .

Til Gersovs Haansord om »de Mennesker, som baade vil være Socialister og Demokrater«, maa man jo i sin Forundring spørge, om der virkelig er Arbejdere, der mener, at Socialisme er uforeneligt med Demokrati. Kommunisterne har dog periodevis koketteret med Begrebet »den demokratiske Folkefront«, og var Sovjets Maal ikke at vise Verden Eksemplet paa et socialistisk *Demokrati?* At Udviklingen østpaa er gaaet den modsatte Vej har jo kun vist Systemets Magtesløshed overfor Begreberne Demokrati og Frihed. I denne Forbindelse kunde det være nyttigt at nævne *Karl Marx*, som jo ogsaa er Kommunisternes Forbillede. I det kommunistiske Manifest skriver han om den socialistiske Revolution bl. a. følgende: »Det første Skridt i Arbejderrevolutionen er Proletariatets Ophøjelse til herskende Klasse, er *Tilkæmpelsen af Demokratiet*. Proletariatet vil benytte sit politiske Herredømme til lidt efter lidt at fravriste Bourgeoisiet al Kapital«. Max fastslaar her Demokratiets fundamentale Betydning for Arbejderklassen.

Og hvad angaar Overgrebet mod Finland kunde det maaske ogsaa være nyttigt at minde om, at Karl Marx bl. a. ogsaa siger i det kommunistiske Manifest, at »Proletariatets Kamp mod Bourgeoisiet foreløbig er en national Kamp, omend ikke i Indhold, saa dog i Form. Proletariatet maa naturligvis først i hvert Land for sig gøre sig færdigt med sit eget Bourgeoisi.« Der er saaledes

ingen Teori om, at Socialismen skal »indføres« med Ild og Sværd og hensynsløse Luftbombardementer mod en lille Nabostat, i hvilken Arbejderklassen selv har vist Evne til at socialisere Samfundet.

— — —

De sande marxistiske Idealer glemmes — men saadan er der jo saa meget.

22. Februar 1940. *Eigil H. Petersen.*

Bogtrykfagets faglige Udvalg

afholdt Møde den 13. Februar. Fraværende var Redaktør *Brixtofte.* I Stedet for Bogtrykker *Rosendahl* var mødt Bogtrykker *S. J. Nielsen,* Slagelse, og i Stedet for Bogtrykker *A. L. Pedersen* var mødt Bogtrykker *Jensen,* Saxkøbing.

Formanden forelagde Aarsregnskabet, der viste en samlet Udgift paa Kr. 1132,40.

Paa Foranledning af en Skrivelse fra de samvirkende Forforbund, Fællesrepræsentationen og Dansk Arbejdsgiverforening vedtoges det at svare, *at* Udvalgets Arbejde var forløbet paa en for Udvalget tilfredsstillende Maade, *at* Svendeprøveregulativet forlængst var bragt i Orden og godkendt saavel af København som Provinsen, og *at* man iøvrigt ikke havde specielle Ønsker eller Forslag om Ændringer i Udvalgets Arbejdsomraade.

Fra Arbejdsdirektoratet var modtaget en Forespørgsel om, hvorvidt et Firma i Henhold til Lærlingeloven var berettiget til at antage Lærlinge til Uddannelse i »Bladforlagsfaget«. Formanden havde paa Udvalgets Vegne svaret, at man ikke kunde godkende »Bladforlagsfag« som et særligt Fag, der kunde hjemle Ret til Oplæring af Lærlinge, og Arbejdsdirektoratet havde tilsluttet sig denne.

Der foreslaa Meddelelse fra Arbejdsdirektoratet om, at man havde godkendt en af det faglige Udvalg anbefalet Forlængelse af Læretiden i Anledning af Sygdom.

Formanden erindrede om, at Udvalget i sit forrige Møde havde været enigt om, at den Mester, der antog en døvstum Lærling, maatte være fritaget for Ansvar med Hensyn til Svendeprøve, idet Udvalget dog samtidig havde udtalt sin Betænkelighed ved at lade en døvstum træde i Lære i Faget.

Lærlingeraadet havde imidlertid taget en anden Stilling, idet Raadet havde udtalt, at en Læremester maa have det almindelige Ansvar for invaliderede Personers Udlæring, men at der ved saadanne Personers Antagelse eventuelt vil kunne gives Dispensation, saaledes at Læretiden og Prøvetiden forlænges.

Fra Arbejdsdirektoratet forelaa en Anmodning til Udvalget om at udtale sig i Anledning af et fremsat Ønske om delt Læretid for en Lærling, saaledes at han først stod i Lære et Sted i $1^1/_2$ Aar, derefter kom 2 Aar i Lære hos en anden Bogtrykker for saa til sidst at vende tilbage til sit oprindelige Lærested. Udvalget vedtog i Svar at henvise til en ministeriel Skrivelse af 2. Maj 1933, hvori det hed, at Forudsætning for Godkendelse af delt Læretid maa være, *at* der kan paavises en efter Tilsynets Skøn antagelig Grund for Deling, *at* det i Kontrakten klart angives, hvori Læremestrenes Uddannelsespligt for den delelige Læretid bestaar, samt at Delingen af Læretiden sker i Lærlingens Interesse. Udvalget tilføjede, at ingen af disse Forudsætninger var til Stede i det foreliggende Tilfælde og vedtog derfor ikke at give Andragendet sin Anbefaling.

Fra en Forsamling paa 100 Typografiærlinge havde Udvalget modtaget en Henvendelse om at tage Spørgsmaalet om et Dyrtidstillæg for Lærlinge op til Drøftelse. Det vedtoges efter nogen Diskussion al rette en Henvendelse til Organisationerne om at give deres Billigelse til, at man anmodede det i sin Tid nedsatte Nævn om at tage Spørgsmaalet om et eventuelt Dyrtidstillæg til Lærlinge op til Drøftelse.

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 159.396,50, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	111.664,89
Sparekassen	-	45.398,45
Kassebilag	-	1.737,75
Kontant Beholdning	-	595,41
Ialt	Kr.	159.396,50

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 4.673.501,98 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
Obligationer	Kr.	441.485,00
Sparekassen	-	834.687,36
Fortsættelseskassen:		
Obligationer	-	85.100,00
Sparekassen	-	569.238,46
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	662.600,00
Prioriteter	-	194.769,67
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	1.803.459.67
Kassebilag	-	660,00
Kontant Beholdning	-	1.001,82
Ialt	Kr.	4.673.501,98

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 12. Marts 1940.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

Lærlingen

Aalborg Lærlingeafdeling.

Som meddelt i »Typ.-Tid.« afholdt Aalborg Typ. Lærlingeafdeling sin Stiftelsesfest Lørdag den 10. Februar paa Hotel »Hafnia«. Det blev en Fest, der længe vil tales om indenfor Foreningen. Formanden bød velkommen og omtalte her, hvad Foreningen havde foretaget i det forløbne Aar, en Skovtur, Fabriksbesøgene og Klubaften o. s. v. Under Kaffebordet sang vi flere morsomme Sange, forfattet i Dagens Anledning. Efter Kaffebordet var der Dans. *P. F. H.*

— — —

Aalborg Typ. Lærlingeafdeling afholdt Torsdag d. 29. Febr. ordinær Generalforsamling. Dirigent: *Tage Westergaard. Formanden* aflagde Beretning. *Kassereren* forelagde Regnskabet, som viste et Overskud paa 40 Øre; blev godkendt. Valg af Bestyrelsens 2 Medlemmer blev Genvalg. Sommerturen blev drøftet, og der var Enighed om, at Bestyrelsen skulde planlægge den. Besøg paa Virksomheder blev drøftet. Sager angaaende: Søndagsture, ny Fagforeningsrepræsentant, Opretelse af et Orkester, Restance og et Festfond blev debateret. Til Slut Kaffe med Brød, som Foreningen ikke gav.

16 Lærlinge var mødt. *P. F. H.*

Odense Lærlingeafdeling

og Stentrykkerlærlingene afholdt Lørdag den 17. Februar Vinterfest paa Park Hotel. Tilslutningen var over al Forventning, idet der var solgt 300 Billetter, foruden en Del Fribilletter. Præcis Kl. 20 gik Tæppet for Revyen »Cocktail«, forfattet af Mogens Jørgensen og Henning Friis Nielsen. Efter

Revyen var der Dans. Til Festen var der trykt et smukt 3-farvet, 16-sidet Program, lavet af Lærlinge fra de to Foreninger. Alle var enige om, at Festen skulde gentages til næste Aar. *H. J.*

Viborg Lærlingeafdeling.

Fredag den 23. Februar holdt Lærlingeafdelingen sin 15 Aars Stiftelsesfest paa Koustrups Hotel. Til Festen var indbudt Elektrikerlærlingenes Klub. Kl. 8 samledes man om de veldækkede Kaffeborde. Ved dette underholdt et 3 Mands Orkester. Formanden, *Ib Schaarup*, bød velkommen. Der blev sunget flere Sange, forfattet i Dagens Anledning. Herefter tog man fat paa Dansen. Paa Grund af Restriktionerne sluttede Festen allerede Kl. 12.

— — —

Søndag den 3. Marts startede 11 Medlemmer fra Morgenstunden paa en Fodtur til Hald Ege. Vejret kunde have været bedre, men Humøret var alligevel godt. Paa »Egekroen« indtoges Kaffen. *cand. typ.*

Esbjerg Lærlingeafdeling

aflagde Tirsdag den 27. Februar et Besøg paa Udstillingen for Plakater paa Biblioteket. Der var indkommen mange Plakater til Bedømmelse, men det skal straks siges, at kun et Faatal af dem var værdige til at benævnes: Turistplakat. Efter min ringe Mening har Turistforeningen ikke været kritisk nok ved Bedømmelsen, i Særdeleshed ikke, naar man tager den store Præmie, stor 600 Kr., i Betragtning. Den præmierede Plakat var meget godt udført og kunde bruges til mange Ting, blot ikke til en Turistplakat. Taget over en Kam var det pæne Resultater, og et ihærdigt Arbejde var der lagt i dem alle. *Kai Andreasen.*

Nær og Fjern

40 Aars Jubilæum. Haderslev Afdeling fejrede Lørdag den 2. Marts i Thedes Gæstgivergaard en vellykket Fest i Anledning af dens 40 Aars Bestaaen. Festen indlededes med en Festmiddag, hvor Formanden, *Fr. Flade*, bød velkommen og gav en Oversigt over Afdelingens Start og Arbejde, samt fremhævede nogle af de vigtigste Begivenheder i de 40 Aar, der var gaaet. Takkede sluttelig de Kolleger, der gennem Tiden havde beklædt forskellige Tillidshverv indenfor Afdelingen, særlig Landstingsmand J. Møller og Aug. Riedel, der tidligere i en Aarrække skiftevis har været Formænd for Afdelingen, samt tolkede sin Glæde over stadig endnu at have én af de gamle Pionerer, vor allerførste Kasserer for Lokalafdelingen, Kollega *C. Schrøder*, blandt os. Ind imellem Sangene, der gjorde stor Lykke, talte desuden Landstingsmand *J. Møller, Aug. Riedel, Chr. Lageri* og *Jep Poulsen*, ligesom ogsaa lokale Kræfter (Paulsen, Gorrsen, Chr. Petersen), der agerede »Comedian Harmonists« og i deres Sange fremdrog mangen morsom Begivenhed gennem de svundne Aar, bidrog til at sætte Stemningen op og høstede herfor stærkt og velfortjent Bifald. Efter at Formanden havde takket for det udmærkede Arrangement og budt velbekomme, tog Gutenbergdisciplerne fat paa 2. og sidste Punkt paa Dagsordenen for at svinge deres Piger i en lystig Dans indtil Hanen gol.

Deltager.

Finlands-Indsamlingen indbragte som meddelt i sidste Nr. ialt Kr. 4890,62 i København. Antallet af personlige Bidragydere udgør tæt ved 2600. Medlemsantallet er 4450, og Antallet af arbejdsløse i Maanederne Januar og Februar kan sættes til knap 700 (hvoraf et lille Hundrede har ydet Bidrag). Af de ca. 3750 arbejdende har saaledes ca. 2500 (eller 66,6 pCt.) ydet Bidrag. Bidragenes Størrelse er paa gennemsnitlig Kr. 1,88 pr. Bidragyder. Kollegerne skal siges Tak for dette efter Omstændighederne smukke Resultat.

Sigv. Hellberg.

Medlemstallet i København var 1. Januar 1940 steget til 4452; det er en Stigning i det sidste Aar paa 90 (2 pCt.). Paa *Underafdelingerne* fordeler Tallene sig saaledes:

Sætternes Underafdeling ...	2738	(+	65	eller	2,4 pCt.)
Trykkernes » ...	1027	(+	22	»	2,2 »
Kvindernes » ...	687	(+	3	»	0,44 »
	4452				

Indenfor Sætternes Underafdeling fordeler Branchetallene sig saaledes (Bladsættere medregnet under Haandsætterne):

Haandsættere...	1562	(+	31	eller	2,0 pCt.)
Maskinsættere ..	505	(+	9	»	1,8 »
Stereotypører...	167	(÷	6	»	÷3,5 »
Tr.arbejdere....	504	(+	31	»	6,5 »
	2738				

Indenfor Faget udgør saaledes (idet Stereotypørgruppen for den langt overvejende Dels Vedkommende maa henregnes til Sættergruppen):

Sættergruppen...	2234	(50,18 pCt.)
Trykkergruppen .	1027	(23,07 »
Hjælpergruppen .	1191	(26,75 »
	4452	

Sigv. Hellberg.

Korrespondanceskole. Vi henleder Opmærksomheden paa A. O. F.s *Korrespondanceskole.* De, der har meldt sig eller vil melde sig til Deltagelse i denne, kan fortsætte Undervisningen til Gavn og Glæde for dem selv. Man kan arbejde med Undervisningsstoffet hjemme og bestemmer selv, hvornaar det skal ske, alt eftersom man har Tid og Lyst dertil.

Skolen har følgende Fag paa sit Program: *Samfundsøkonomi, Arbejdsretten, Socialreformen, Skattevæsen, Dansk, Regning, Skrivning* og *Regnskabsføring.* Det koster *15 Kr. pr. Fag,* som omfatter 10—12 Breve. Undervisningen ledes af Faglærere.

Interesserede bør skrive til *Arbejdernes Oplysningsforbund, Nr. Farimagsgade 11, København K.*, eller ringe: Ctr. 12.887 efter Brochure med nærmere Oplysninger.

Lænker! Vi har gennem de sidste Numre af »Typ.-Tid.« set flere Forsøg paa at knægte Ytringsfriheden paa Tryk! Dette er, som det vil ses af Resolutionen fra Generalforsamlingen den 3. Marts, slaaet ned med haard Haand. Saa meget mere mærkeligt er det, naar den samme Forsamling nægter at høre en Taler, fordi han er Nazist. Synes I virkelig ikke, Kolleger, at vi har mistet Rettigheder nok endda, skal vi virkelig selv til at indføre Tvang i Danmark — Nej — lad derfor enhver faa Ordet, og er det saa en Nazist, saa tal ham ihjel, le ham ihjel og undergrav hans Teorier, men lad være at forbyde ham at tale. Lad os beholde een af de faa Friheder, vi endnu har i Behold, ellers er vi selv — Nazister. *163.*

Spøgelset skal manes ned. Nu er der igen nedsat en Kommission til Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Ja, hvis Kommissioner kunde gøre det, vilde vort Land forlængst være omdannet til et Slaraffenland. I Følge en Opgørelse i Politiken, har vi her i Landet — 155 Kommissioner, hvoraf en enkelt snart kan fejre 25 Aars Dagen for sin Fremkomst. Er der ikke noget, der kaldes politisk *Bluf?*

6430, Hans Chr. Jensen, bedes sende sin Feriebog og opgive sin Adresse til Lokalkassereren i Vejle.

Af Fremtidens Verdenshistorie: Men de dummeste var dog Arbejderne; thi de ofrede af deres surt erhvervede Løn Penge til at videreføre Kapitalismens Ærinde: Krigen. — Og Kapitalismen lo bag Arbejdernes Ryg. Nu havde de selv betalt det Bly og Staal, hvormed de skulde myrde hverandre. *A.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Marts: Holbæk 800.00, Middelfart 100,00, Nyborg 200,00, Odder 200,00; 14. Marts: København 30.000,00; 18. Marts: Aarhus 4000,00, Grenaa 300,00, Køge 200,00, Randers 700,00, Rønne 1000,00, Skanderborg 100,00.

København, den 18. Marts 1940.
Forretningsudvalget.

Tiltraadte

København: 6385 G. Halberg fra Rejse (syg), 1951 Alfred Madsen fra Rejse (arbl.), 5019 Carl Wenderby fra Aarhus (arbl.), 476 Mølsted Nielsen fra Rejse (arbl.).

Hillerød: 7306 Chr. Kolmos (arbl.), 2844 Viktor Christensen (i Plads). Horsens: 5109 Johannes Reinhardt (arbl.).

Fratraadte

København: 3980 A. Christiansen til Arbejdslederne, 5387 Martin Nielsen fra Rejse.

Nykøbing F.: 5942 Ernst Nebelung til København (arbl.). Ringkøbing 5449 Viggo B. Rasmussen (overfl. til Arbejdsmandsforb.). Skive: 3874 Sigurd Mortensen til Aalborg (arbl.).

Udslettede med Restance

København: 362 Sætter Jens Henry Christensen (H. P. Hansen), 9481 Hj.arb. Holger Christensen (Aller).

Helsingør: 7977 Johs. Rothejsen.

KLUB-ANNONCER

Husk

Paaskekoncerten

i Studenterforeningen

1. Paaskedag Kl. 18.30
Bal til Kl. 1
Baltegn 1 Kr.

Billetter til Koncerten à 1 Kr.

hos Sangforeningens Medlemmer,
Forbundskontoret, Evaldsgade 3
Udo Poulsen, Sigerstedgade 9, V. 5159 y
G. Gudmundsen, G. C. T. Barfoedsvej 11
Henry Christiansen, Bremensgade 34 3
Georg Pedersen, Tagensvej 218
Jørgen Olsen, Grækenlandsvej 8 1

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til 1. April af Formanden N. C. Christensen, Valdemarsgade 13 1. Ansøgningsblanketter kan faas hos Kassereren, Hillerødgade 130, Mandag Aften Kl. 7—8, og hos Københavns Afdelings Kasserer, Hr. O. A. Lundin, Evaldsgade 3. Ansøgninger indsendt i Marts 1939 og senere behøver ikke at fornyes. *Bestyrelsen.*

Sygemeldinger

Sygdomstilfælde skal omgaaende meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

ANNONCER

Rutineret Maskinsætter,

Linotype og Intertype, søger Plads i København eller Provinsen. Billet, mrkt. »40«, modtager Ekspeditionen.

Ung Trykker

(Provinsianer) søger Plads; fuldt fortrolig med Totur- og Automat-Maskiner. Fin Anbefaling haves. Billet, mrkt. »42«, modtager Ekspeditionen.

Sætter- eller Trykkerlære

søges til 15-aarig Dreng, flink og opvakt. Billet, mrkt. »44«, modt. Eksped.

SILHUET
Corps 28—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

En rutineret Trykker

for Diegeltrykning søges til Kvalitetsarbejde.
En Mand med Kendskab og Interesse for fint Prægearbejde foretrækkes.

En Anilintrykker

til mindre Maskine kan ogsaa faa Plads.
Skriftlig Henvendelse:
A-S Nordisk Kunsttryk- og Prægeanstalt,
Vesterbrogade 95.

En god, brugt Diegel

(evt. Heidelberg el. anden Diegelautomat), Rammestørrelse ca. 30×42 cm. ønskes til Købs.
Viggo Nielsens Bogtrykkeri, Nr. Nebel.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 \ Rockwell Egyptienne
6-72 / mager, kraftig, fed
6-48 **Gill Grotesk,** kraftig halvfed
16-72 **Versal Grotesk,** smal
16-48 **Stenskrift,** smal
20-48 **Klods-Hans,** Reklameskrift

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 13 *København den 29. Marts 1940* *67. Aargang*

Mennesket er Maalet

Mennesket er i vore Dage fra at være Maalet for al humanistisk Stræben blevet Midlet, der hensynsløst udnyttes og bruges til Fremme af allehaande Formaal.

Aarsagerne hertil er mange, men Arbejderne bør gøre sig klart, at de Former, hvorunder det demokratiske Ideal indtil i Dag er blevet identificeret, bærer et tungt Ansvar for denne Udvikling.

Demokratiets simple Lære er Læren om den enkeltes Ret til at være medbestemmende om egne Forhold, det lokale Selvstyre, der kalder paa den aktive Interesse og personlige Ansvarsfølelse, er Fundamentet, hvorpaa alt virkeligt og sandt Demokrati hviler.

Hvor langt vore Dages Demokrati har fjernet sig fra det oprindelige Ideal, er det ikke vanskeligt at føre Bevis for.

Centralisationstanken vandt Indpas og blev den dominerende, Selvstyreprincipet blev erstattet af Demagogi og koncentreret Magt.

Masserne blev opdraget til Passivitet og Lydighed, Bureaukratiet bredte sig i uhyggeligt Omfang og kvalte det personlige Initiativ i Parti og Fagforening, Staten undertrykte Samfundet og Bureaukratiet Staten.

De øverste Instanser i Partiet undertrykte Partitanken, og det politiske Demokrati trak Tænderne ud paa Fagbevægelsen, den mistede Strejkeretten og dermed Evnen til effektiv Kamp for Arbejdernes økonomiske Interesser.

Ideen, den skønne om Arbejderklassens Frigørelse, blev knust under Partidogmatikens Propagandahad; tilbage blev kun nogle abstrakte Teorier og Teser, og Mennesket, der engang var Maalet, saa sig forandret til kun at være Midlet, Mennesket var ladt tilbage, forraadt, raadvild og desillusioneret.

Omtrent her stod vi, da Krigen kom og skabte kaotiske Tilstande i Europa, vendte op og ned paa Begreberne og gjorde Forvirringen i Arbejdernes Rækker komplet.

Arbejderne gik paany ind i den imperialistiske Krig uden Krigsmaal, bag Frasen om Folkenes Frihed og Ret skjuler sig nu som før Kapitalens Kamp for Opretholdelsen af de kapitalistiske Produktionsformer.

Krigen mod Nazismen er Blændværk, hvis den ikke samtidig er en Kamp for Socialismen, hvilket militært Udfald den nuværende Krig end faar — Arbejdernes Problemer vil den ikke løse.

Men Krigen vil sætte Skel mellem før og nu, og nye Veje maa findes, de gamle er ikke farbare længere, de bitre Erfaringer fra Udlandet taler deres manende Sprog, det var ikke Nazismen, der besejrede Demokratiet, Demokratiet besejrede sig selv, Demokratiets Nederlag var Nazismens Sejr; *naar et Parti eller en Bevægelse mister Forbindelsen med sin Idé, sit aandelige Indhold, er Kampen paa Forhaand tabt.*

Der er kun én Linie, der skiller Menneske, rige og fattige, Udbyttere og Udbyttede, og for Arbejderne er der kun én Kamp, Klassekampen, kun den er en Realitet.

Fjenden staar i dit eget Land, har Karl Liebkneckt sagt, og der er Grund til at mindes disse Ord. Arbejderklassens Kræfter maa reorganiseres til Kampen mod det kapitalistiske System, der gør Verden til et Ragnarok, det er Arbejderklassens historiske Mission at kæmpe paa alle Fronter for Socialismen, og føre denne Kamp til Sejr.

Vore faglige Organisationer er det eneste virkelige Forum i vor økonomiske Kamp, derfor maa vi kræve, at de løses fra alle partipolitiske Baand og gøres frie og handledygtige.

Ingen vèd, hvad den nærmeste Fremtid kan bringe over vort Land, mister Demokratiet Fodfæstet ved en politisk Magtforskydning, er vore faglige Organisationer vor eneste Skanse, derfor maa den gøres stærk og uindtagelig.

I vore Organisationer vil vi alle som en og en som alle i aktiv Tjeneste kunne føre Kampen videre under skiftende politiske Regimer, Kampen for vore menneskeretlige Maal — for Mennesket er Maalet.

Tarp Pehrson.

Afklaring af Gemytterne

Der kan være Anledning til at fremkomme med et Par korte Bemærkninger om vore Generalforsamlinger i Almindelighed og den stadig om sig gribende Uro i Særdeleshed.

Det synes ganske klart for de fleste, at dette Uvejr nu har raset længe nok og at en bedre Afklaring af Gemytterne maa til, hvis man ikke vil se det hele opløse sig i Kaos, thi det er afgjort nødvendigt, at der baade maa fremskaffes en bedre Aand og Tone, men tillige en bedre Forretningsgang ved vore Generalforsamlinger. Det kan nemlig ikke være Meningen, at en Del af Forsamlingen, som tillige kun udgør en mindre Del af Medlemstallet, vedblivende kan stille de mest vidtgaaende Krav til Afdelingens Økonomi, uden at det samlede Medlemstal bliver spurgt; i Søndags faldt denne Taktik da heller ikke heldig ud, men der er ingen Grund til at skjule, at flere af de Kolleger, som stemte imod de stillede økonomiske Forslag, har den allerstørste Sympati for Tanken og sikkert ogsaa ved en almindelig Afstemning vil afgive sin Stemme til Fordel derfor, men blot ikke vil tolerere, at den allerstørste Del af Kollegerne skal være uden Indflydelse paa saadanne Dispositioner, hvis Konsekvenser næppe kan overskues. Paa den anden Side forekommer det mig meget uheldigt paa et saa økonomisk anspændt Tidspunkt, som det, vi nu oplever, at Forbundet agter at bruge store Summer paa en saa

unyttig Ting som et Jubilæum for Bogtrykkunsten, og i dette Tilfælde vilde det være rigtigt, om Medlemmerne gennem en Afstemning gav sit Samtykke hertil. (Forslaget er jo udsendt til almindelig Afstemning. Red.). Man kan nu ikke det ene Øjeblik tinge om Understøttelsen til de Kolleger, som har opbrugt deres Hjælp og saa det andet Øjeblik bortødsle store Summer paa uproduktive Formaal.

I det hele taget vidner vore Generalforsamlinger ikke ret meget om den engang saa lovpriste Oplysning og Kultur blandt Typograferne, men derimod om Forfald og en Intolerance, der kun er egnet til at svække og hindre Organisationsarbejdet, og som er en medvirkende Aarsag til, at store Dele af de ældre og mere organisationsmodne Kolleger forholder sig passive og lader Organisationslivet gaa sin skæve Gang. Vi kan ikke vedblivende være bekendt ustandselig ved vore Generalforsamlinger at foretage de mest personlige Overfald paa vor Afdelingsformand, endda kort Tid efter, at vi næsten enstemmigt har genvalgt ham til dette Hverv, ligesom det ikke vedblivende bør tolereres, at Styrelsesmedlemmerne, der burde være ham en Støtte, oftest er besjælet af den største Oppositionslyst, endda paa en saadan Maade, at det i Styrelsesmøder kan indbringe en Paamindelse om, at Pladderet paa Generalforsamlingen burde have været usagt og blot var et Spild af Tid og Kræfter, og det bør absolut ikke taales, at mindre Dele af Forsamlingen provokerer Stemninger frem, som hindrer andre Meninger i at blive hørt. Det er jo saaledes, at enhver er berettiget til at faa Ordet fra Talerstolen, og der skulde saaledes slet ikke være nogen Anledning til den megen Uro i Salen, der ofte forstyrrer den saglige Drøftelse, og forøvrigt skulde vi jo allesammen gerne være saa gamle, at vi kan taale at høre en Taler i Ro, selv om han giver Udtryk for en anden Mening, end den, man selv deler.

Vi maa for Organisationens Skyld se at komme dette Uvæsen til Livs, og kan de paagældende Kolleger ikke selv se, at der her maa ske en mærkbar Ændring til det bedre, saa maa de, som har en anden Opfattelse af Mødekultur, se at overvinde deres Ulyst og møde op paa vore Generalforsamlinger og sætte Tingene paa Plads, saaledes at al denne provokerede Oppositionslyst, der vidner om det rene Kværulanteri, bringes til at forstumme, og at vore Generalforsamlinger bliver det, der er Hensigten, nemlig en Sammenkomst til Opbygning af Fagets Interesser.

Om nogle af disse Spørgsmaal bør den nye Styrelse først og fremmest samle sig og se at faa bragt lidt Orden i.

Den 16. Marts 1940. *Vald. Pedersen.*

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

Onsdag den 10. April Kl. 20

Besøg paa
Fagskolen for Boghaandværk.

Mødested: Vestre Farimagsgade 20.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Byrderne maa være ens for alle

Indenrigsminister *Dahlgaard* sagde forleden, at der bliver færre Livsgoder til hver enkelt Borger, men at ingen indrepolitisk Handling kan ændre denne ubehagelige Kendsgerning. Og Ministeren føjede til, at det vilde blive Regeringens og Rigsdagens Opgave at sørge for, at Ofrene bliver bragt *i lige Grad af alle.*

Det synes mig, at det indtil nu har skortet i høj Grad paa Evne med Hensyn til det sidste Punkt af Ministerens Udtalelser. Jeg vil her atter pege paa Brændsels-Miseren. Tør man hævde, at alle — saavel rige som fattige — bringer lige Ofre, naar det gælder om at skaffe sig det nødvendige Brændsel?

Medens den velhavende *uden at generes* kan betale de enorme Brændselspriser, er det simpelthen *umuligt* for den fattige — han maa renoncere og fryse. Er dette at bringe *lige Ofre?*

Det er forøvrigt ubegribeligt, at Regeringen kan tillade, at Avanceslugerne jobber Prisen paa f. Eks. en Rm. dansk Brænde op til lige ved et halvt Hundrede Kroner. Her kan man ikke undskylde sig med, at det er Udlandet, Krigsforsikring og de høje Skibsfragter, der bærer Skylden. Denne Undskyldning gælder heller ikke for de Kul og Koks, der kommer sydfra.

En Kollega Nr. 4296 bebrejdede forleden Kritikerne i »Typ.-Tid.«, at det var Petitesser, de beskæftigede sig med og angreb Regeringen for. Er det Petitesser for Arbejderne, at Priserne paa de vigtigste Livsfornødenheder skrues op til saadanne Højder, at de fattigste af os slet ikke kan betale dem?

Jeg mindes i denne Forbindelse, at Socialdemokratiet, da det stod som en evnerig Opposition — ak, lykkelige Tid! — havde *Prisregulering* paa deres Program. Hvorfor sætter man da ikke ganske anderledes effektivt ind paa dette Punkt nu, da Partiet har den overvejende politiske Indflydelse her i Landet?

Lad mig slutte disse »Petitesse«-Betragtninger med et Citat fra en Spidsartikel i »Arbejderen«:

». . . I denne alvorlige og farefulde Tid har De samvirkende Fagforbund erklæret sin Vilje til Samarbejde med de øvrige Samfundsklasser, for i videst mulig Udstrækning at afværge de Farer, der udefra truer vort Land og dets Økonomi, samt for at gøre Forholdene saa taalelige som mulig for alle Kredse af Befolkningen. Betingelsen for, at et saadant Samarbejde giver det ønskede Resultat, er dog, at man ikke fra anden Side søger at vælte Krigens Byrder over paa Arbejdernes Skuldre. Pligter og Rettigheder maa følges ad, Byrderne maa være ens for alle.

Fagforeningerne ønsker heller ikke at gøres til Syndebuk for den Prisstigningsbølge, der nu skyller hen over Landet. *De har fra første Færd krævet en effektiv Priskontrol for at holde Priserne nede,* og først efter at Dele af Landbruget, Fabrikanter og Handlende havde sikret sig Adgang til en »Pristalsregulering«, søgte ogsaa Fagforeningerne at skaffe Medlemmerne Dækning for Dyrtiden, hvad der dog endnu ikke er lykkedes for adskillige Tusinde Arbejderes Vedkommende. Som allerede udtalt her i Bladet vil Fagbevægelsen ikke være med til den Parole, at kun Arbejderen skal resignere. De benægter ikke de øvrige Samfundsklassers Ret til at forsvare deres Rettigheder og Interesser, men kræver for sig den samme Ret, og de vil fortsat kræve, at alle de Foranstaltninger, det formentlig endnu vil være nødvendigt at gennemføre, skal bygges op paa social Retfærdighed og berettiget Hensyn ogsaa til det arbejdende Folks Interesser.« *Fr. N.*

Dansk Typograf-Forbund

Ferieordningen

Vedrørende Ferierettigheder og Feriegodtgørelse i den kommende Sommer henledes Medlemmernes Opmærksomhed paa følgende:

1) Arbejdere, der uden Afbrydelse har været beskæftiget i en Virksomhed i hele Perioden 1. April 1939—31. Marts 1940 har Ret til en Ferie paa 12 Arbejdsdage i Tiden 2. Maj—30. September. For Ferietiden udbetaler Firmaet Arbejderne en Feriegodtgørelse, svarende til 4 pCt. af den Løn, som vedkommende Arbejder har oppebaaret i Tiden 1. April 1939—31. Marts 1940.

2) Arbejdere, der har skiftet Arbejdsplads i Tiden fra 1. April 1939 til 31. Marts 1940, men som nu staar i Arbejde, skal paa nuværende Arbejdssted have indklæbet Feriemærker i Feriebogen for indeværende Arbejdsperiode indtil 31. Marts, og Bogen skal derefter straks afleveres til Lokalkassereren.

Nyudlærlinge har Ferieret og skal have Feriegodtgørelse i Henhold til deres Beskæftigelse efter Udlæringen.

3) Arbejdsløse, der er i Besiddelse af en Feriebog, skal 1. April aflevere denne til Lokalkassereren.

De under 2) og 3) nævnte Arbejdere skal i Tiden 2. Maj—30. September holde Ferie med 1 Dag for hver fulde 4 Ugers Beskæftigelse. Feriegodtgørelse udbetales af Lokalkassereren i det Omfang, der er indsat Mærker i Feriebogen. Udbetalingen finder Sted umiddelbart før Ferien holdes.

Feriebøger, der indsendes pr. Post til Lokalkassereren, bør sendes som anbefalet Brev. Ved Indsendelsen bør Medlems-Numer opgives.

For den socialdemokratiske Presse i Provinsen gælder den trufne Særordning med henholdsvis 5 og 6 pCt. Feriegodtgørelse og tilsvarende længere Ferietid.

Nye Feriebøger.

Ved Fratrædelse efter 1. April skal Arbejdsgiveren udlevere *ny Feriebog* med indsatte Mærker for Beskæftigelse *efter* denne Dato. Disse Bøger er gældende for Perioden 1. April 1940—31. Marts 1941.

København, den 26. Marts 1940. *Forretningsudvalget.*

Tillidsmands-Valgene

i København skal alle være afsluttet senest 15. April.

Der vil blive udsendt Spørgemateriale vedrørende Tillidsmænd og Inkassatorer.

Tillidsmandsmøde kan ventes afholdt i Slutningen af April.

København, 26. Marts 1940. *Sigv. Hellberg.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Afstemnings-Resultat

Ved den Dags Dato foretagne Stemmeoptælling vedrørende Forslag *A* og Forslag *B* (behandlet paa Generalforsamlingen den 10. Marts under Dagsordenens Punkt 3. som *a* (i ændret Form) og *b*, konstateredes følgende Stemmetal: Der var afgivet ialt 2777 Stemmer, deraf 29 blanke og 31 ugyldige.

Vedrørende Forslag *A* var afgivet 1539 Ja og 986 Nej.

Vedrørende Forslag *B* var afgivet 1885 Ja og 765 Nej.

Styrelsesvalget

Kvindernes Underafdeling: Ialt 394 afgivne Stemmer, deraf 2 blanke og 10 ugyldige. Stemmerne faldt saaledes: Magda Gjede 254, A. Lundholm Johansen 149, Asta Nielsen 70, Inger Sundstrøm 121.

Trykkernes Underafdeling: Ialt 644 afgivne Stemmer, deraf 2 blanke og 8 ugyldige. Stemmerne faldt saaledes: Sv. Aage Larsen 410, Aage Zuschlag 311, Georg Mathiesen 282, Karl Schmidt 169.

Sætternes Underafdeling: Ialt 1715 afgivne Stemmer, deraf 5 blanke og 100 ugyldige. Stemmerne faldt saaledes: Georg Andersen 309, Eigil Hansen 535, Werner Helmert 626, Axel Jensen 357, Fr. Mehr 953, Paul P. Petersen 725, S. V. Rasmussen 469, V. Willadsen 476, Willy Andersen 138, Kr. Bergstrøm 236, C. J. Dreyer 474, Erik Hansen 537, Gahms Henriksen 283, Sofus Henriksen 198, Aage Hinrich 287, Johs. Honoré 180, Henning H. Jensen 363, Peter Jensen 332, Thorvald Jensen 193, Carl Jørgensen 105, Gustav Nielsen 120, Traugott Nielsen 358, Poul Sjøl 427, Børge Weber 115.

København, den 19. Marts 1940.

Kai Jensen. Rich. C. Steffensen. Anna Hansen. Selma Piculell. Gahms Henriksen. Rud. Calberg. H. Zeller. Willy Andersen. Carl Jensen.

I Henhold til Forbundslovens § 3 og Afdelingslovens § 12 er saaledes valgt: Magda Gjede, Antonie Lundholm Johansen, Sv. Aage Larsen, Aage Zuschlag, Fr. Mehr, Paul P. Petersen, V. Willadsen, Axel Jensen, Georg Andersen, Erik Hansen, Eigil Hansen og Werner Helmert.

København, den 19. Marts 1940. *Sigv. Hellberg.*

Vore Lønninger

Det er Skik og Brug, at naar et Menneske dør, bliver Lægen hentet for at kunne afgive en Dødsattest. Enhver Død har sin Aarsag, og Øvrigheden kræver, at faa meddelt hvert enkelt Tilfælde. Saaledes bliver der ogsaa udstedt Attester om Arbejdsløshedens Aarsag eller Aarsager af vore Socialøkonomer, alt eftersom de er socialt indstillede. Det er jo en kendt Sag, at de, der er ansat ved borgerlige Blade, har svært ved at finde andre Aarsager end »de høje Lønninger« (som i Parentes bemærket, for Tiden er meget lave i Forhold til deres Købekraft).

Og denne Teori bliver gentaget næsten daglig i alle borgerlige Aviser i Landet paa en saa troværdig Maade, at mange naive Sjæle, og det er ikke alene ældre Damer, men Folk, som burde have en anden Indstilling, tilsidst tror paa disse Skriverier, og meddeler dem videre i private Kaffeselskaber for arbejdsløse. Deri ligger en stor Fare, som vi maa være paa Vagt overfor, og det er vor Pligt, at bremse slige Udtalelser, fordi Teorien er skadelig og falsk.

For nogle Aar siden udkom der en Bog, som foreligger paa dansk med Titlen: »Hvorledes skaffe høje Lønninger«? Den er skrevet af to fremragende engelske Ingeniører, Mr. Austin og Mr. Loyd, efter en Studierejse til De forenede Stater. I Bogen offentliggøres deres Re-

sultater, og de forsøger at spille Rollen, som »Vækkere« for den britiske Industri; af Pladshensyn nøjes jeg med at citere to ubestridelige Kendsgerninger, som er værd at bemærke:

I et Land, hvor Lønniveauet er uforandret eller dalende i Forhold til Prisniveauet, vil Velstanden ogsaa være stationær eller for nedgaaende. En Stigning af Lønniveauet vil betyde en Højnelse af Folkets Levefod. Enhver Højnelse af et Lands Levefod afføder et voksende Hjemmemarked, hvis Betydning ikke maa undervurderes . . . .

At forlange af Arbejderne, at de skal nøjes med en ringere Løn, er kun ensbetydende med et Forsøg paa at reducere Virksomhedens Effektivitet.

Adolph Juliussen.

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 9. Marts en faglig Aften med Assistance af Svend Johansen, der var mødt med en righoldig og fyldig Serie Tryksager, der viste, hvor smuk og hensigtsmæssig et Arbejde kan blive, naar det faar den rette Udførelse, og vel at mærke, naar Materialet til denne Udførelse er til Stede.

Formanden, *Ejnar Bastholm*, bød velkommen og rettede en særlig Velkomst til *Svend Johansen*, der straks tog Ordet for Aftenens Emne: Nyheder indenfor de grafiske Fag. Foredraget, der blev illustreret ved Lysbilleder og Demonstration, er sikkert det bedste, Svend Johansen endnu har været ude med, da flere af de i Foredraget fremdragne Smaavink og »Fiduser« med Held kan benyttes ved vort daglige Arbejde. Der er vel heller ingen Tvivl om, at saafremt Bogtrykkeren alene eller i Samarbejde med Bogbinderen viste lidt mere Fantasi paa flere Omraader, vilde de Kunder, vort Fag skal leve af, med større Glæde benytte Bogtrykket. Svend Johansen viste saaledes flere Eksempler paa Tryksager, som uden Tvivl animerer Kunden til større Forbrug.

Efter Foredraget var Afdelingen Vært ved et fælles Kaffebord. Ogsaa her havde Svend Johansen Ordet. Han omtalte kort forskellige Ting, Forretningsudvalget havde under Arbejde. En Omorganisation af Forbundets Struktur var under Overvejelse i et særligt Strukturudvalg. Genindsættelsen af Fr. Mehr som Arbejdsanviser og vort Fagblads Redigering er sikker paa at blive Diskussionsstof ved næste Delegeretmøde.

Formanden sluttede med en Tak til Svend Johansen for den interessante og lærerige Aften. *W. G.*

Silkeborg og Ytringsfriheden

Den efterhaanden »berømte« Resolution fra Silkeborg Afdeling er — hvordan den end forklares — et Skridt i en Retning, som Størsteparten af Forbundets Medlemmer misbilliger, *fordi det er en Knægtelse af Frisindet og de demokratiske Principer.* Resolutionen er naturligvis Vand paa HIPA's Mølle, men derud over er der ikke megen Sympati eller overvættes Begejstring at spore.

S. A.s Mistillidsvotum til Fr. Nielsen virker en lille Smule tragikomisk, *naar man erindrer, at der ved sidste Delegeretmøde var fuld Tilfredshed med Redaktøren og det af ham gennem Aarene udførte Arbejde.* Fr. N. er ikke pludselig gaaet hen og blevet en »Lydkulisse fra Evaldsgade«, ej heller noget i modsat Retning. Han er, som han altid har været — og som en Redaktør bør være: retfærdig, logisk-tænkende og frisindet; hvorimod d'Herrer Kolleger histovre i Silkeborg har gjort en lille Kovending i deres Opfattelse af det altidaktuelle Problem: *Ytringsfriheden.*

»Typ.-Tidende« er — hvad enhver Kollega véd — *Organ for de typografiske Arbejderes Interesser.* Dette Faktum er imidlertid ikke ensbetydende med, at enkelte partipolitiskprægede Artikler *skulde have Monopol paa den bedste Placering i Bladets Spalter,* mens anderledes tænkende maatte nøjes med »Skammekrogen« — eller Papirkurven!

Vi er *endnu* nogle Stykker tilbage, som interesserer os *mere* for Organisationen og dens mangeartede Problemer, *end* for Storpolitik, hvad enten Farven er »uskyldshvid« eller »blodrød«, men — naar der absolut *skal* diskuteres Politik, er det da mest reelt, *at man faar en Sag belyst fra mindst to Sider, selvom det i mange Tilfælde maaske irriterer og ærgrer dem, der hører til Vi-alene-vide-Kategorien!*

Aforismedigteren *Steincke* har engang udtalt de lidt tvetydige Ord: *Demokrati, slaa til!* Det lader altsaa nu til, at S. A. har fulgt Parolen (i al Beskedenhed naturligvis!) og nu er godt paa Vej henad Ensretningens farlige Glidebane.

Med en Fanatisme og et Sammenhold, som vilde være et alvorligere Problem værdigere, har de ærede Silkeborg-Kolleger vist os, hvor de virkelig placerer sig, nemlig et eller andet Sted *udenfor* den Kreds, der *er* og *vedbliver* at være frisindet og demokratisk indstillet.

Ytringsfrihed — saavel for Loke som for Thor — er et stort, et uvurderligt Gode, som bør værnes om, *ikke mindst nu,* thi Ytringsfrihed er jo *Demokratiets Sikkerhedsventil!*

Silkeborg Afdeling har med deres nazional-demokratiske Resolution hentet sig en første Klasses Fiasko. Der er ikke nogen, der ønsker »Silkeborg-Systemet« indført, hverken nu eller senere.

Havde S. A. kendt og forstaaet Sandheden i det gamle Mundheld: »Det duger inte för små fågler att göra stora ägg, för da spricker gumpen«, var vi andre blevet skaanet for et uhyggeligt Indblik i visse Kollegers Mereværdskomplekser!

21. Februar 1940. *Bebel Sørensen.*

B. T. Klubben

Berlingske Tidendes Personaleklub, har den 11. April bestaaet i 25 Aar. Da Skærtorsdag er en af de ganske enkelte Dage i Aaret, paa hvilke Arbejdet hviler i det store Bladhus, havde Personalet valgt denne Dag til at samles og fejre Jubilæet.

Festen holdtes i »Karnappen«s moderne Lokaler; over halvtredje Hundrede Deltagere gik Kl. 17 til Bords for at indtage en udsøgt Middag. Bladets tekniske Ledelse var repræsenteret ved Ingeniør Thal Jantzen (der paa Husets Vegne overrakte en Pengegave til Klubbens Sommerhus »Paradiso«) og Overfaktor Eskild Andersen, Personalets faglige Organisationer ved K. A. Jørgensen og Sigv. Hellberg (Typograf-Forbundet) samt Jurup (»Kemigrafen«).

Efter at Klubformanden, W. Frandsen, havde budt velkommen, overtog Erik Nielsen Hvervet som Konferencier; flere Taler holdtes, og nogle glimrende Sange blev sunget.

Efter Middagen dansedes der, og Kl. 1 sluttedes med Natmad.

I Anledning af Jubilæet har Klubben udgivet et pompøst Festskrift, der skildrer Klubbens Liv gennem de 25 Aar. Det smukke Stykke Arbejde, som Festskriftet er, har Huset og Personalet bekostet; Sats: Berlingske Tidendes Officin, Tryk: Det Berlingske Bogtrykkeri. 375 numerede Eksemplarer. Fra Organisationen skal lyde en hjertelig Lykønskning til dette Landets største grafiske Personale i Anledning af Jubilæet, og hertil føjes Ønsket om, at der stedse maa raade høj Luft, sund organisatorisk Indstilling og kollegial Samfølelse i Personalet. Thi lige saa nedbrydende Surhed, Intrige- og Klikevæsen kan virke i et Personale, lige saa løftende og samlende kan den rette Samarbejdets Aand virke til at gøre Arbejdspladsen til et Sted, hvorhen man daglig med Glæde begiver sig. Lykke til i de næste 25 Aar! *Sigv. Hellberg.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v

En mærkelig Motivering.

Nogen Tid efter Formandsskiftet i K. M. K. tilsendtes der Klubbens Kasserer en Fælleshenvendelse fra en Del tidligere Medlemmer med Anmodning om Genoptagelse. Motiveringen var ejendommelig. Den lød saaledes:

»Efter S. V. Rasmussens Afgang som Formand for Maskinsætterklubben opfordres de Kolleger, der paa min Opfordring udmeldte sig af Klubben, til paany at indmelde sig. Lysthavende bedes tegne sig nedenstaaende.

(Underskrevet med 19 Navne). *N. N.«*

Denne Ordlyd bekræfter, hvad man før har faaet Indtryk af, at det ikke var saglige Hensyn, der laa til Grund for den mod K. M. K. iværksatte Aktion. Vi tør heller ikke paastaa, at der laa personlige Motiver bag, men hele Affæren var saa uorganisatorisk, at man maa forbavses over, at Branchefæller med mangeaarigt Medlemsskab i Maskinsætterklubben fulgte Arrangøren i dennes demonstrative Udmeldelse. Det tydede paa, at de ikke tilhørte de aktive Medlemmers Kreds, og Anføreren, der fik Hold paa sine Meningsfæller i sin Egenskab af Tillidsmand, har da ogsaa i en af sine Artikler her i Bladet troskyldigt erkendt, at han hverken deltog i Klubbens Instruktionsmøder eller i dens Frokoster.

Det er paa Møderne, Kritiken af Klubbens Arbejde og dens Tillidsmænds Forhold bør fremsættes, og dette tjener til Orientering for »passive« Medlemmer. Man kan naturligvis ikke godkende det Forhold, at en Del Kolleger ved en kollektiv Udmeldelse søger at tvinge Formanden ud og, naar man mener, dette er lykkedes, melder sig til Genoptagelse. Dette vilde give en Bestyrelse altfor usikre Arbejdsforhold. Paa den givne Foranledning har K. M. K.s Styrelse derfor afholdt et Møde, der resulterede i følgende Vedtagelse:

»Idet Styrelsen for Københavns Maskinsætter-Klub beklager den Form, en Del Branchefæller blandt ..... Personale har valgt til Kritik af Klubben og dens tidligere Formands Arbejde — et Arbejde, der fremdeles fortsættes i samme Spor —, vedtager man at genoptage de af K. M. K. udtraadte Medlemmer, der har fremsat Ønske om Genindmeldelse.«

Hermed haaber vi at have sat Punktum for en af de mindre flatterende Episoder i K. M. K.s Historie og forventer for Fremtiden, at Medlemmer, der føler sig utilfredse med et eller andet i Klubbens eller dens Bestyrelses Forhold, ved Henvendelse til Bestyrelsen eller ved Indkaldelse af Medlemsmøde søger deres Synspunkter gennemført eller bøjer sig for Flertallets Synspunkt — til Gavn for Helheden, de københavnske Maskinsættere.

Traugott.

Hvem vil være sprogkyndig?

Enten man lader sig trække med i Biografen for at glemme Øjeblikkets Alvor, eller man paakalder Alvoren ved at aabne Højttaleren for Udlandets Krigspropaganda, hænder det, at man ønsker sig i Besiddelse af større Evne til at forstaa de fremmede Maal, man her lytter til, end man i det givne Tilfælde har.

Vi Maskinsættere er i Reglen saa udkørt af vort forcerede Dagværk, at vi mangler Lysten til at anvende Fritiden paa Sprogkursus — det koster ogsaa Penge, foruden at vore skiftende Arbejdstider volder Vanskelighed. Men der findes en Udvej, der er som skabt for vor Bekvemmelighed. Det er

Grammofon-Sprogkursus.

Mange Fag, der m. H. t. uregelmæssig Arbejdstid er stillet omtrent som vi — f. Eks. Jernbane- og Postfolk — benytter sig af saadanne Kursus, der har mange Fordele: De kan benyttes, naar man har Tid og er oplagt —, de er indtalte af indfødte Sproglærere i paagældende Sprog —, Sprogene læres gennem Øret saa let, som Børnene lærer Modersmaalet —, Lektionerne kan gentages saa ofte, man ønsker, og fremføres med den Fart, den enkeltes Opfattelsesevne tillader — og endelig kan hele Familien paa een Gang faa Gavn af Kursus'et.

Hvert Kursus bestaar af 15 eller 16 dobbeltindtalte Plader med tilhørende Oversættelses- og Anskuelsesliteratur og forefindes i følgende Sprog: Engelsk, Tysk, Fransk, Spansk, Italiensk, Svensk, Finsk, Russisk, Esperanto m. fl.

Disse Grammofon-Kursus er absolut gode; men de er dyre at anskaffe — — —

Her vil Københavns Maskinsætter-Klub eventuelt træde til som Formidler og anskaffe nogle Pladesæt til Udlaaning blandt sine Medlemmer, som — hvis Planen fremmes — for en Maaned ad Gangen og for en ganske ringe Afgift til Dækning af Omkostningerne vil kunne faa Adgang til bekvem og hurtig Indøvelse i fremmede Sprog.

Inden Bestemmelse tages, er det imidlertid nødvendigt at undersøge, hvor stor Tilslutning der kan ventes, og Kolleger med Interesse for Foretagendet anmodes derfor om (uden Forpligtelse) at *sende et Brevkort til Formanden for K. M. K. Traugott Nielsen, Aagade 118, N.*, med Angivelse af, hvilket Sprog man kan ønske at gaa i Lag med.

Er der Stemning for Sagen, tages den op.

Pr. Telefon.

Billeder fra Dagliglivet.

1. Billede: Kontoret hos Bøhmand & Rud. — Chefen sidder, Sætterfaktoren staar.

Chefen: Denne Bog bliver paa 20—25 Ark. Den er fra »Tiden« . . . det er Ostehandelen i Danmark gennem fire Hundrede Aar. Den skal være hurtig færdig. Vi har taget den for Beskæftigelsen . . . vi tjener ikke noget paa den.

Faktoren: Vi kan ikke tage mere til Maskinerne i Øjeblikket.

Chefen: Hvad vil det sige?

Faktoren: Jo, naturligvis kan vi, hvis vi udvider. Vi har jo to Maskiner, der kun gaar paa enkelt Hold.

Chefen: Hvad har vi derinde. Vi har jo ikke noget.

Faktoren: Jo, vi har rigeligt. Men vi kan jo sende Bud efter Hansen og Hønsegaard.

Chefen: Nej, nej . . . ikke i disse Tider. Saa maa vi sende det ud. (Tager Telefonen og forlanger et Numer.) Jeg ringer til Fluks Jørgensen. — Goddag Jørgensen. Det er Bøhmand. Tak for sidst . . . ja, det var morsomt! ha, ha! Hør, Jørgensen, kan De sætte en Bog for os . . . vi har lidt rigeligt i Øjeblikket . . . tror De nok, De kan — Tak skal De ha' . . . Ja, naturligvis, det bliver til Deres sædvanlige Pris. Ja, men saa sender jeg Manuskriptet . . . det er et Værk paa en Snes Ark om Ostehandelen. Ja, ja, udmærket! Det haster lidt. Farvel, Jørgensen!

2. *Billede:* Hos Fluks Jørgensen.

Jørgensen (sidder og blader i en Bunke Manuskript): Saa skulde Pokker da staa i det. Jeg tog dette her for at gøre dem en Tjeneste . . . de har før hjulpet os. Vi har sgu nok til de to Maskiner, vi har . . . og med een Mand syg. Jeg tror, vi la'r Mellemby faa det. (ringer) Goddag, Mellemby . . . det er Fluks Jørgensen. Jeg har en Bog til Dem . . . den er paa en Snes Ark — maaske lidt mere . . . der er lidt Knas i den . . . Ostehandelen i Danmark gennem fire Hundrede Aar, hedder den. Ja, de maa jo beregne den, saa de kan være tjent med den. Den haster. Saa er vi enige. Farvel!

3. *Billede:* Mellembys Maskinsatsfabrik.

Mellemby (ved Sættemaskinen): Ja, vi kan jo ikke gøre mere . . . kan vi? Ja, for ellers kom det jo ikke an paa nogle Kroner, hvis vi ku' ta' et ekstra Nap. Jeg tror, jeg prøver hos Bøhmand. (Tager Telefonen). Goddag Hr. Bøhmand. Det er fra Mellembys Maskinsætteri. Ja, det er Bogtrykker Mellemby selv, De taler med. Hvordan er Deres Sættemaskiner engageret i Øjeblikket? Saa slideligt, naa. Det vælter ind over os fra alle Sider. Jeg sætter selv om Natten og hele Søndagen . . . Man kan da ikke mere end arbejde . . . Jeg tænkte, om De ikke for en Gangs Skyld kunde hjælpe os med en Bog . . . vi har taget for meget . . . Tror De det? Vil De prøve paa det? Det var vældig pænt af Dem. Ja, naturligvis! . . . Vi skulde jo gerne tjene lidt allesammen. — Ja, men saa sender jeg Dem Manuskriptet . . . der er en Snes Ark . . . det er fra »Tiden«s Forlag . . . det er Ostehandelen i Danmark gennem fire Hundrede Aar.

taus.

(Tableau.)

Fag og Folk.

Borgersind er godt! Halvtreds Øre en Pot! Det var vore Venner Journalisterne, der ved Krigens Begyndelse og siden efter fik den Opgave at banke de raadendes Parole om Borgersindet ind i Folket. Og de gjorde det naturligvis pligtskyldigt — mod Linjebetaling... eller er det Fastløn. Og da Interessen for det finske Folk efterhaanden samlede sig om Hjælpen fra alle Sider, ydede Journalisterne som Stand ogsaa deres Bidrag i Form af pekuniær Hjælp til deres finske Kolleger. De sørgede for, at Folk fik det at vide, og man fandt naturligvis, at det var ædelt gjort. Derimod fik Folk ikke at vide, at det Beløb hvormed de gjorde godt i Finland, var skaffet tilveje ved at indskrænke Forbundets Organ »Journalisten« fra et Fjortendags- til et Maanedsblad. Der er mange Maader at vise Borgersind paa, og en ikke ualmindelig Maade har været den at skære ned paa Erhvervene og derved skabe Arbejdsløshed — at tage fra een Side og med en flot Gestus give til en anden.

+

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh. F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Repræsentantskabsmødet, der skulde være afholdt Skærtorsdag, maatte aflyses i sidste Øjeblik paa Grund af de truende Trafikforhold. Angaaende Mødets Afholdelse vil Meddelelse senere tilgaa de deltagende personligt.

Kredsmøde i 1. Kreds afholdtes den 10. Marts i Rømersgade 22 — umiddelbart efter K.M.K.s Medlemsmøde. *L. Chr. Nielsen* gav i faa Bemærkninger Beretning om Landssammenslutningen. — *F. Traugott Nielsen* valgtes til Formand for Kredsen. Til Kredsrepræsentanter genvalgtes *L. Chr. Nielsen* og *Marhauer.*

J. B.

Københavns Maskinsætter-Klub afholdt Medlemsmøde i Rømersgade 22 den 10. Marts 1940. Ca. 25 Medlemmer var mødt. Dagsorden: 1. Branchedivergenser. 2. Eventuelt. *L. Chr. Nielsen* valgtes til Dirigent. Formanden for K.M.K., *F. Traugott Nielsen,* indledede til Punkt 1 med en Oversigt over Branchebevægelsen gennem Aarene og kom til Slut ind paa de førte Forhandlinger i Brancheklubberne. Det er en Fordel for vort Forbund, om der er et godt Forhold Brancherne imellem. Tr. N. omtalte Ønskeligheden af branchevis Afgørelse ved Tarifafslutninger, saa vi uden at vælte en saadan kunde tilkendegive vor Mening. — *Ejner Lassen* og *Chr. Hansen* nævnte Eksempler paa, at det kunde skade Maskinsætterne, at de kunde beskæftiges som Haandsættere. — *Aage Hinrich* mente, at Branchedivergenserne var et Konjunkturspørgsmaal. Striden rejses, hver Gang der er stor Arbejdsløshed. Det nytter ikke at flytte Arbejdet fra en Branche til en anden. Branchevis Afstemning vil ikke fremme Samarbejdets Aand. — *Marhauer:* Naar Haandsætterne møder med Krav om, at alle Haandsættere skal lære Maskinsætning, kan vi ikke afstaa at arbejde som Haandsættere. — *Vald. Pedersen* gjorde i et længere Indlæg Rede for sit Syn paa Maskinsætterskolen og mente, der var begaaet Fejl. Man havde forladt de klare Linier. Vi kan godt sige til Haandsætterne, at vi skal blive fra deres Omraade, men saa skal de ogsaa blive fra vort. — *L. Chr. Nielsen, Marhauer, Bergstrøm* og *Helm. Mortensen* imødegik Vald. Pedersens Bedømmelse af Forholdet til Maskinsætterskolen og af Klubbens Arbejde; man var glad for, at der var øvet Kritik, men efterlyste mere Lyssyn og Fremtidsperspektiver. Der var ikke Tilbagegang for Klubben, men Fremgang. *Traugott Nielsen* fandt i de faldne Udtalelser Ledetraad for den fremtidige Virksomhed.

Under Eventuelt foreslog *Traugott Nielsen* at anbefale S. V. Rasmussen og Formanden for K. M. K. ved det forestaaende Bestyrelsesvalg. Udtalelsen vedtoges enstemmigt.

J. K. Bergstrøm.

Sjællandskredsen (2. Kreds) afholdt Instruktionsmøde og aarlig Generalforsamling i Roskilde Søndag den 3. Marts. Kl. 10¼ mødtes man i et Antal af ca. 60 Kolleger paa »Roskilde Tidende«, i hvis Maskinsætteri 2 Intertype- og 1 Typographmaskine græsser fredeligt Side om Side som Ulv og Lam. Formanden for Roskildeklubben, *Th. Andersen,* bød Velkommen og meddelte Dagens Program, hvorefter Montør *C. Norland* begyndte Instruktionen. Han behandlede Maskinens Indstillinger lige fra Samleren til Aflæggeren, og efterhaanden som man paa Vejen passerede andre interessante Emner, meddelte han ogsaa derom, for Eksempel Smøringen, som han advarede mod at gøre for rigelig paa de følsomme Steder, og Rengøringen af Matricer og Magasin. Efter Instruktionen var der Spørgetime, som blev rigeligt udnyttet, og som endda strakte sig yderligere ud over Dagen, idet et Spørgsmaal angaaende nogle Linjer med et forvredent Satsbillede blev henvist til Behandling paa det Sted, hvorfra de stammede, et andet Trykkeri i Byen. Meget apropos viste det sig, at det skyldtes en grov Forsyndelse mod netop det Emne, Norland havde behandlet: Indstillingen.

Om Eftermiddagen afholdtes Generalforsamling. *Ejner Petersen,* Hillerød, dirigerede, og Kredsformanden, *Hartvig Meyer,* aflagde en Beretning for det svundne Aar, der suppleredes med Udtalelser fra Klubformændene. Efter en Diskussion, i hvilken der paa Foranledning redegjordes for Landssammenslutningens Økonomi, og efter at der var skiftet nogle Ord angaaende vort Fagblads Redaktion, godkendtes Beretningen enstemmigt. — *Kassereren* oplæste det reviderede Regnskab, der viste en Indtægt paa Kr. 255,27, hvilket med en Udgift paa Kr. 106,94 og en Kassebeholdning paa Kr. 148,33 giver Balancesummen. Regnskabet godkendtes. — Hartvig Meyer genvalgtes til Kredsformand og Kasserer, og ogsaa de øvrige Valg var Genvalg. — Det overlodes til Kredsbestyrelsen at tage Bestemmelse ang. Sommertur under Henblik paa de bebudede Gutenbergfester. — Til næste Aars Mødested valgtes Slagelse. — Under Eventuelt drøftedes Formerne for Instruktionerne.

— Til Slut gav *N. Th. Svendsen* i Vald. Nielsens Forfald nogle orienterende Oplysninger ang. Brancherne i Dag. Han omtalte Branchernes Arbejde fra dets Begyndelse, nævnte Tvangsperioden fra 1935 til nu og meddelte hypotetisk, hvad det Arbejde, vi nu gik ind til i Forbundskommissionen, kunde føre til; han haabede paa et Resultat, der kunde skaffe os et enigt Forbund. — Af den korte Diskussion, der paa det fremrykkede Tidspunkt fulgte efter, fremgik det, at Maskinsætterne fortsat ønsker det tekniske Arbejde bibeholdt

under Landssammenslutningens Indflydelse samt ønsker et selvstændigt Blad eller Bladafsnit med Plads for Branchens tekniske og meddelende Stof. *S.*

Horsens Maskinsætterklub har afholdt sin aarlige Generalforsamling. Formanden, *N. Andersen*, oplyste i sin Beretning, at der var opstillet en ny Intertype-Maskine i Backhausens Bogtrykkeri, endvidere, at han selv havde deltaget i et 6-Dages Kursus paa Maskinsætterskolen, hvilket Kursus han anbefalede til Maskinsætterne. Der var for Tiden 3 Kolleger under Oplæring paa forskellige Virksomheder, og en Kollega var fratraadt Faget. Medlemsantallet er nu 20, hvilket er samtlige Maskinsættere i Byen. Til Formand genvalgtes N. Andersen, og til Bestyrelsen genvalgtes Svalberg-Rasmussen og Alfred Sørensen samt nyvalgtes Ludv. Rasmussen, der afløste C. Christoffersen, som var overgaaet til anden Livsstilling.

Mødet i Esbjerg. Søndag den 3. Marts holdt Sydkredsens Maskinsættersammenslutning Instruktionsmøde og Generalforsamling i Esbjerg. Ca. 60 Kolleger var mødt, og efter en Spisning paa »Hafnia« samledes man paa »Vestkysten«, hvor *O. Møller-Madsen*, Odense, holdt en lærerig og særdeles interessant Instruktion, og det store Maskinsætteri fik et grundigt Eftersyn. Efter at have beset samtlige Lokaler under Faktor *Nielsens* elskværdige Ledelse, var Bladet Vært ved en Kop Kaffe paa Højskolehjemmet, og saa holdtes Sydkredsens Generalforsamling.

Gerh. Jensen, Esbjerg, bød Velkommen og gav Ordet til Formanden, *N. Chr. Andersen*, der aflagde en fyldig Beretning om Aarets Gang. — Kassereren, *Jac. Christensen*, aflagde Regnskabet, der godkendtes uden Diskussion. — Formanden meddelte, at han ikke ønskede Genvalg. Aarsagen hertil var ikke svigtende Interesse, men udelukkende de mange Hverv, der efterhaanden lagde stærkt Beslag paa hans Tid. I Forslag bragtes Bo Nielsen og Vald. Fr. Nielsen, Kolding. Sidstnævnte valgtes til Formand med stort Flertal, medens Bo Nielsen blev nyt Bestyrelsesmedlem. Øvrige Valg var Genvalg. — Det vedtoges bl. a., at der ikke skulde være nogen Sommerudflugt i Aar, dels af Hensyn til de vanskelige Tider, dels med Henblik paa de kommende Gutenbergfester. Der var ellers kommen Indbydelse fra Sønderborg, og man lovede at komme der næste Gang. Paa Mødet behandledes mange faglige Spørgsmaal, bl. a. Maskinsætterprøven, Tarifen m. m. — Sluttelig havde flere af Kollegerne Ordet for at takke den afgaaende Formand, N. Chr. Andersen, for hans Virke i Sydkredsens Maskinsættersammenslutning, og saa spredtes Deltagerne rundt i Esbjerg, indtil Togenes Afgang. *Sekr.*

Indgaaede Kontingenter. Marts 16.: Bornholm (Jan. Kv.) Kr. 8,50. — 20.: Slagelse (Jan. Kv.) Kr. 11,00.

Rundskue.

Et Formandsskifte. Paa Sydkredsens Generalforsamling i Esbjerg den 3. Marts forlod *N. Chr. Andersen* sin Stilling som Formand for 7. Kreds og *Fr. Nielsen*, Kolding, valgtes i Stedet. Naar N. Chr. Andersen nu paa Grund af Optagethed af andre Hverv har ønsket at fratræde, vil Maskinsætterne, saavel Medlemmerne i Kredsen som de Kolleger, der har haft Lejlighed til at samarbejde med ham i Branchearbejdet gennem Aarene, benytte Lejligheden til at sige ham Tak for den Periode, i hvilken han særlig ofrede sig for Branchens Tarv. Han valgtes ved Jørg. Andersens Afgang i 1936, og han har sat sit Præg paa vort Repræsentantskab derved, at han altid virkede stærkest som Organisationspolitikeren, hvad hans Stilling som Lokalformand og Medlem af Hovedbestyrelsen kræver. Foruden Tarifarbejdet har han som Brancherepræsentant interesseret sig for Oplysningsarbejdet, ikke alene Instruktionsvirksomheden, men ogsaa Skoleundervisningen; men mest har han maaske vist sin Interesse for vor Hygiejne, og det er derfor beklageligt, at han har maattet forlade os paa et Tidspunkt, hvor dette Arbejde trænger sig paa til en effektiv Behandling. Som hans Efterfølger valgtes altsaa Fr. Nielsen, der har været Kredsens Næstformand, og hvis Interesse gennem Aarene for Kredsens Arbejde giver Løfte om, at han med Held vil befordre den Arv, der er betroet ham.

Instruktionskursus for arbejdsløse. Der vil blive afholdt et Par Instruktionskursus for arbejdsløse Maskinsættere, hvert Hold paa 8 Mand. Disse Kursus foregaar paa Maskinsætterskolen i København og begynder Mandag den 8. April.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Fagteknik — Branchepolitik.

Haandsætterbranchen er vel nok den Branche, der uddannelsesmæssigt har undergaaet de største Forandringer i den sidste Menneskealder. Efter Sættemaskinens Indtog paa Trykkerierne er Kravene til Haandsætteren ganske anderledes end før i Tiden. Værkarbejdet, som vor Tarif i Virkeligheden hviler paa, er ikke mere vort Arbejdsomraade. Akcidensen er den langt overvejende Del af Haandsætterens Arbejde, og i stor Udstrækning søger Kollegerne at dygtiggøre sig til netop at tilfredsstille Kravene i den Retning. Reklamefolk og andre Outsidere søger at tilrane sig dette Arbejde, men hidtil har Typograferne dog hævdet sig smukt i kvalitetsmæssig Henseende.

Der er inden for vor Oplysningstjeneste gjort store Anstrengelser for at uddanne vore Folk, og Resultatet er jo ogsaa blevet, at vi har en Række unge Kolleger, fuldt kvalificeret i fagteknisk Henseende. Man skulde saaledes tro, at vort Fag, vor Branche, var inde i en rolig og sund Udvikling, og alligevel er der for den skarpe Iagttager noget, der halter. Der skal slet ikke her tales om den rent tekniske Side af Sagen, nemlig, at der ikke satsteknisk set udføres saa godt Arbejde nu som før. Næh, det er ikke det!

Men det er som om Forstaaelsen af og Evnen til at bedømme et Stykke Bogtrykarbejdes reelle Værdi ikke paa langt nær staar Maal med den fagtekniske Viden. Og hvad værre er, der gøres ikke noget særligt fra Oplysningsvirksomheden for at søge denne Side af Problemet belyst. De eneste Forsøg i den Retning er til Dato kun gjort inden for B. og A.-Klubben. (Serien: »Beregn dit Arbejde«).

Man skulde synes, at der her paa et saa vigtigt Omraade burde sættes ind med større Kraft end hidtil, bl. a. kunde »Grafisk Teknik« benyttes ogsaa. Bladet vilde sikkert blive *mere* populært. »Brugstypografi«, de daglige Problemer, saasom f. Eks. at bedømme et Stykke Arbejde og i det hele Dagliglivets Spørgsmaal, som de forekommer, burde dette Organ tage sig af. Thi nu er det Opgaven økonomisk at befæste vort Fags Stilling i tilsvarende Grad, som det er lykkedes fagteknisk.

Nu kan man sige, at vi ikke noget Sted, *end ikke i vor Tarif*, har Bestemmelser, der tager Sigte paa en Bedømmelse af vort Arbejdes Værdi, naar det gælder Akcidensarbejdet. Og det er jo rigtigt — desværre. Nok er det sikkert svært at beregne et Stykke Akcidensarbejde; men mon det ikke bør være Maalet for os her at finde en Vej frem, at søge netop dette Arbejde tariferet *paa en eller anden Maade*. Vilde det ikke være dejligt at have en Smule Rettesnor for, hvor megen Tid, man *kan* tage paa et Stykke Akcidensarbejde. Sikkert!

Jeg er forberedt paa — jeg kender det af Erfaring — at man straks vil ryste paa Hovedet og sige, at det er umuligt; men er det nu det? Jeg mener Nej! Det *maa* være muligt at finde frem til en eller anden Form, hvorunder en vis Klassificering af Akcidensarbejdet *er* mulig. Lad os her i Branchespalten diskutere Sagen!

Naar der i det hele taget stilles Spørgsmaal om, hvad vor Opgave i den kommende Tid bør være, Sætter-

branchen som Helhed, maa det i første Række være vort Haandsætterafsnit i Tarifen, der bør kræves ændret i Overensstemmelse med de forandrede Forhold for vort Fag og den stedfundne Udvikling. Enhver Kollega, der har sat sig ind i de Tarif-Bestemmelser, vi er undergivet, vil sikkert indrømme, at vort Haandsætterafsnit i Tarifen er *forældet*.

Der snakkes fra Bogtrykkerne om, at Sætteriet giver Underskud, og vore Lønninger er de laveste af samtlige Brancher. Lad os revidere denne vore Arbejdsgiveres Opfattelse, og lad os søge at klargøre os vort Arbejdes Værdi. Da kan vi med større Styrke kræve den Løn, vort Arbejde er værd. *Povl A. Sjøl.*

Bog- & Akcidenssætter-Klubben.

Vort næste Arrangement er et Besøg paa »Fagskolen for Boghaandværk«. Besøget finder Sted *Onsdag den 10. April Kl. 20.* Vi mødes ved Teknologisk Instituts Indgang, *Hagemannsgade 2.*

Ved Besøget vil *Christian Petersen* gennemgaa Bogtrykskolen og *S. V. Rasmussen* vil fortælle om og demonstrere Maskinsætterskolen. Der arrangeres en Udstilling af Elevarbejder og der vil blive forevist et Par fagtekniske Films.

Styrelsen venter stor Tilslutning til dette interessante Besøg.

Styrelsen.

Vejle Haandsætterklub

afholdt Generalforsamling Fredag den 15. Marts. Formanden, *Otto Christensen*, oplæste Forhandlingsprotokollen og knyttede hertil nogle Bemærkninger om Klubbens og Landssammenslutningens Virksomhed. — Kassereren, *Alfr. Berg*, fremlagde Regnskabet, som godkendtes. Under Dagsordenens tredje Punkt: »Valg«, redegjorde Formanden for sin Stilling og motiverede sit Ønske om at blive fritaget for Hvervet, som han fra første Færd kun havde betragtet som en midlertidig Opgave. Til ny Formand valgtes herefter *Anker Hartvig*, hvorefter den tidligere Formand valgtes til Styrelsesmedlem. De øvrige Valg var Genvalg. Da den ny Formand var forhindret i at kunne deltage i Landsmødet valgtes *Henrik Nielsen* til at repræsentere Klubben ved dette.

I Forbindelse med Generalforsamlingen havde Klubben arrangeret et kammeratligt Samvær med en lille Spisning, hvor der herskede en fornøjelig Stemning.

Hellembys.

Adressen til Vejle Haandsætterklub er fra 1. April: Anker Hartvig, Langelinie 22, Vejle.

Fra den øvrige Verden

Protektoratet Böhmen og Mähren.

Af det tysksprogede Organ »Gutenberg« fremgaar det, at Arbejdsløsheden i Protektoratslandene Böhmen og Mähren nu er likvideret, idet 50.000 Czecker er uddannet i andre Fag i det tyske Rige, og de arbejder nu videre der, selvom Sproget volder dem en Del Vanskeligheder.

Endvidere meddeles det, at Ministeriet for social Forsorg har fastsat en Minimalløn for forskellige Erhvervsgrupper. Bestemmelsen gælder saaledes for alle Grene af de grafiske Fag og betyder for Typograferne en Lønforhøjelse paa 10 %.

Det internationale Typograf-Sekretariat.

Sekretariatskommissionens første Møde i det nye Aar afholdtes den 22. Februar og indledtes med, at Formanden bød det nye Medlem, Centralsekretær Ernst Lenenberger, velkommen, og Kollega Schäfer valgtes til Formand for Sekretariatskommissionen.

Paa Mødet forelaa Meddelelse om, at Luxemburgs Typografforbund har besluttet at skænke 250 Schw. Frcs. til det internationale Hjælpefond; til dette Fond har det hollandske Typografforbund ligeledes skænket en Sum, der udgør 1000 Gylden.

Fra to emigrerede tyske Kolleger, der opholder sig i Frankrig, var indløbet en Takkeskrivelse — holdt i de hjerteligste Vendinger — for den Hjælp, Kommissionen gennem det internationale Hjælpefond har ydet dem.

I Spørgsmaalet om Sammenslutning af de grafiske Fags tre internationale Sekretariater kunde intet videre foretages i Øjeblikket, da man endnu ikke har modtaget nogen Udtalelse Sagen vedrørende fra Litograf-Internationalen; Kommissionen erklærede sig indforstaaet hermed og godkendte det i Sagen foretagne.

Efter en Omtale af Finnernes heltemodige Forsvar af deres Land, enedes Kommissionen om at ville yde det finske Typografforbund den størst mulige økonomiske Støtte.

Det belgiske Typografforbund havde sendt Kommissionen en Beretning, som oplæstes, om Stillingen indenfor de grafiske Fag i Belgien og om de Forholdsregler, man dér havde planlagt til Opretholdelse af Lønniveau og Arbejdsforhold.

Kommissionen beskæftigede sig derefter med nogle Bemærkninger, som en af Deltagerne i Kongressen i København havde faaet tilført Protokollen, og som paa en taktløs Maade var blevet udnyttet af et Forbund, der ikke er tilsluttet Internationalen, som Anledning til en Polemik. Kommissionen godkendte det forelagte Udkast til et Svar til den paagældende Delegeredes Forbund.

Kommissionen vedtog til Slut eenstemmigt at godkende den foreløbige Regnskabsafslutning for Aaret 1939 for Sekretariatskassen og det internationale Hjælpefond, og man tog et foreløbigt Overblik over Budgettet for 1940, der — ligesom Aarskontingentet — maa fastlægges med den største Forsigtighed.

Endelige Beslutninger om dette Budget vil imidlertid først blive truffet paa næste Møde.

Forholdene i Schweiz.

Efter at den schweiziske Regering nu har oprettet en Udligningskasse til Understøttelse af de Indkaldte og deres Familier, hvorved Fagforeningskasserne er blevet aflastet for store Ydelser, har det schweiziske Typografforbund besluttet at ændre det tidligere offentliggjorte Ekstrakontingents Størrelse saaledes, at det nu kun udgør ca. 1 pCt. af Ugelønnen.

Ekstrakontingentet er da kun beregnet paa en Konsolidering af Forbundets Kasse, hvilket ogsaa kan være nødvendigt, naar man betænker, at alle de Medlemmer af Forbundet, der er indkaldt til Neutralitetsværnet, er kontingentfri, saalænge Indkaldelsen varer. Det drejede sig i Slutningen af 1939 om ca. 2500 Mand, hvorved de forskellige Kasser berøvedes et aarligt Kontingent paa 613,000 Francs, medens Udgifterne stadig stiger.

Af Arbejdsløshedsstatistiken for Schweiz fremgaar det, at Indkaldelserne har haft en gavnlig Indflydelse paa Beskæftigelsesgraden indenfor de grafiske Fag, idet disse Fag den 30. November 1938 ialt havde 581 arbejdsløse, og fra den 30. September 1939 til den 30. November s. A. er Arbejdsløshedstallet faldet fra 274 til 134.

Forholdet er vist enestaaende, idet Arbejdsløsheden i de fleste neutrale Lande i samme Periode har været

stigende; men her maa man da ogsaa tage i Betragtning, at af de neutrale Lande har Schweiz det forholdsvis største Antal Soldater under Vaaben i denne Tid, hvorved der bliver færre hjemme til at overtage det forhaandenværende Arbejde. Det schweiziske Typografforbund har saaledes stillet rundt regnet en Trediedel af samtlige Medlemmer under Fanerne.

Ella Nielsen,

den i Anciennitet ældste af vor københavnske Styrelses tre kvindelige Repræsentanter, meddelte ved det sidste Styrelsesmøde før Valget, at hun ikke agtede at lade sig genopstille.

I 18 Aar har Ella Nielsen haft Sæde i Styrelsen, og hun har altid haft aabent Blik for Nødvendigheden af at betragte Styrelsen som en *Fælles*styrelse for hele Afdelingen; vel var hun Kvinde og Repræsentant, valgt af Kvinderne, men hun glemte ikke Helhedens naturlige Førsteplads, saa lidt som hun glemte at hævde Kvindernes Synspunkter inden for denne Helhed. Ella Nielsen var ikke af de mest eller oftest talende, men tog hun Ordet, kunde hun regne med at blive hørt med Opmærksomhed.

Der er Grund til at sige Ella Nielsen Tak for de mange Aars Deltagelse i Styrelsens Arbejde. *Sigv. Hellberg.*

Karantænedommens Virkning

Undertegnede vil gerne herigennem gøre mine Kolleger opmærksomme paa, hvorledes en Karantænedom kan virke i Praksis.

Ca. to Maaneder efter Dommens Stadfæstelse fik jeg min Opsigelse fra Firmaet, hvor jeg arbejdede, men var saa heldig at faa en ny Plads med det samme, og undgik derved at blive arbejdsløs uden Understøttelse. Det forekommer mig, ærede Kolleger, at være en himmelraabende Uretfærdighed, at medens nogle heldige ikke lider noget pekuniært Tab ved Karantænens Svøbe, maa andre, som ikke er saa heldige, kæmpe sig — eventuelt med Kone og Børn — igennem den saa svære Tid uden Hjælp. Taler dette ikke for en Ændring af en saa uretfærdig Straffemetode overfor to iøvrigt lige strafskyldige Kolleger?

Jo, dette Forhold maa og skal paa en eller anden Maade rettes. Jeg skal ligeledes give et Eksempel paa, hvor barbarisk Loven kan komme til at virke. I min Karantænetid blev jeg syg og anmodede Forbundet om Sygeunderstøttelse, hvilket blev mig nægtet, da Loven forbød det, skønt et sygt Menneske jo ellers i Almindelighed har Ret til Hjælp under sin Sygdom.

Tænker vi os det Tilfælde, at min Sygdom havde medført Døden, vilde mine efterladte heller ikke kunnet hæve Begravelseshjælp. Men, Kolleger, er en saadan Karantæne med alle dens mulige Konsekvenser ikke for haard en Dom at idømme en Mand?

Jeg kan oplyse, at mine arbejdende Kolleger tilbød at udbetale mig et Beløb, svarende til den Sygeunderstøttelse, jeg under normale Forhold vilde været berettiget til, og at de fremsatte dette smukke Tilbud med den Motivering, *at det skulde være en Protest imod den uheldige Lovparagraf om Karantæne.* Derfor Kolleger, slut op i Kravet om en Revision af Karantæneparagrafen saa hurtig som mulig, i Erkendelse af, at saa middelalderlige og uciviliserede Lovparagrafer ikke hører hjemme i Nutiden. *1532.*

Bliver Brændselshjælpen udbetalt paa de rette Steder?

Baade Ja og Nej. — For Medlemmer — det gælder Familieforsørgere og enlige, der fører egen Husholdning — er Brændselshjælpen paa sin Plads og kommer de rette til Gavn. Men til de uberettigede Nydere af Brændselshjælpen hører de *gifte* Kvinder. Disse har en Forsørger, hvis Pligt det er at sørge for Brændslet — det maa jo hver mandlig Familieforsørger gøre Vinter efter Vinter. Og det forekommer mig uretfærdigt, at vi ogsaa gennem vort Kontingent skal være med til at betale Brændsel for Mand og Kone, *der har mere i Indtægt om Ugen,* end vi selv kan fortjene.

Et himmelraabende Tilfælde opstaar, naar en halvbetalende Kvinde med en Indtægt for 4 Timers dagligt Arbejde (og dem er der mange af i Provinsen) næsten er paa lige Fod med en understøttelsesberettiget gift Kvinde — og alligevel skal være med til at give sit Kontingent til Brændselshjælpen.

Vort Forbunds Kasse er en Understøttelseskasse — men ingen Malkeko.

Et nærliggende Spørgsmaal er ogsaa, at naar Arbejdsløsheden er saa stor, som den er, da bør gifte Kvinders Beskæftigelse tages under alvorlig Overvejelse. Det vilde være et menneskeligt Hensyn at tage, saafremt man lod den arbejdsløse Familieforsørger faa Arbejde — fremfor at de Husstande, hvor Mand og Hustru er i Arbejde, fortjener i Overflod.

Nyborg, i Marts 1940. *N. P. Ægidius Hansen.*

Den sidste —

Det ser ud til, at Svend Johansen skal godtgøre, at han *dog* laver noget for Pengene. Nu har han i Anledning af Gutenberg 500 Aars Mindedag et Paahit, som skulde skaffe Forbundet af med 80,000 Kr. — Firsindstyve Tusinde Kr.

Man har lidt vanskeligt ved at forstaa, at der er Folk — men det er der altsaa —, der i en Tid, hvor meget store Dele af Befolkningen lever i Nød og Savn, finder, at der bør ødes Penge til noget, der ikke er strengt nødvendigt. Lad være, at Gutenbergs Opfindelse blev Grundlaget til en Kultur-Epoke, der endnu maaske indebærer uanede Muligheder, og lad være, at man under normale Forhold *kunde* have lavet lidt Festivitet i denne Anledning — inden for begrænsede økonomiske Rammer; men naar nu Forholdene er som de er, og med Udsigt til en økonomisk Katastrofe med forfærdende Arbejdsløshed for hele vort Erhvervsliv — som en Følge af Landbrugets svigtende Afsætningsmuligheder, der ikke kan give den Valuta, der er nødvendig til ved Køb af Raastoffer at holde Virksomhederne i Gang, ja, saa mener jeg, at man bør holde Hus med, hvad man har. Thi en Produktionsindskrænkning, udfra de ovennævnte Forhold, vil ganske sikkert ogsaa skaffe os en større Arbejdsløshedsprocent. Og saa vil vi komme til at *mangle* de Penge.

Sv. Johansen har delt sit Paahit i fire Afsnit: a) en Gutenberg-Publikation. Jeg tror ikke, den vil have nogen større Betydning. Den vil sikkert sammen med Svend Johansens øvrige Misforstaaelser være at finde i Vindueskarme eller under Reoler; og saa synes jeg, de 15,000 Kr. er smidt ud af Vinduet. b) Gutenberg-Ugen i København? Det hele er bombastisk. Lad Statsradiofonien

lave en Mindeudsendelse, og lad det være med det. Saa sparer vi 5000 Kr. dêr. c) 10 Arrangementer over det meste af Landet. Lad de Afdelinger, der har Interesse deri, arrangere efter Evne. Saa skulde der være 25,000 Kr. sparet, som var afsat hertil, og den egentlige Hensigt alligevel være naaet. d) En Gave til ledige Kolleger. Ja, der var noget med lidt Fornuft i. Der *er* en Anledning til at række vore arbejdsløse en hjælpende Haand.

Men Svend Johansen har koblet sine 4 Forslag sammen til en Helhed; det sluges — eller forkastes samlet. Han har faaet den gode Ide, at naar han spændte de arbejdsløse for Forslagene, skulde det nok gaa. Naar han saa tilmed ikke gav os Tid til at diskutere Tingene, skulde alle Betingelserne for at faa det til at glide være tilstede. Dog, det kunde være, han forregnede sig. Stem Forslaget ned, som det foreligger, og lad os faa indsendt et Forslag til Styrelsen om en Ekstrabevilling til de arbejdsløse paa 35,000 Kr.

Iøvrigt ser det mærkeligt ud, at Sv. Johansen vil pumpe Kassen ekstraordinært paa et Tidspunkt, hvor et Forslag om en Kontingentforhøjelse paa 60 Øre ugentlig, er under Afstemning. Og saa bruger han den bogholderimæssige Fidus, at det vil ikke medføre Kontingentforhøjelse til *den* Kasse, Pengene tages af.

Kollegerne er sikkert lige glade, om det forhøjede Kontingent gaar i den ene eller den anden Kasse. Det væsentlige for dem er det, at de kommer af med de Penge, der er skabt Anvendelse for.

23. Marts 1940. *S. Schultz.*

— — —

Det er ikke Svend Johansen, men *Forretningsudvalget*, der har Ansvaret for det udsendte Forslags Indhold.

Red.

Politisk Humbug

De socialdemokratiske Organer triumferede, da det var lykkedes Statistisk Departement at fremtrylle Pristallet, saa der kunde udbetales et forhøjet Reguleringstillæg i Ugen op til 1. Februar, men man glemte at fortælle, hvad de 160,000 arbejdsløse skulde have, der udgør omtrent Trediedelen af de Arbejdere, der ved Overenskomstens Indgaaelse blev pralet med. Nej, de socialdemokratiske Ledere var nu blevet optaget af andre Ting; der skulde bevilges Millioner til Militæret og »det betrængte Landbrug«.

Naar man ser tilbage til de Dage først i November, da Lederne var beskæftiget med at faa 400,000 Arbejdere til at hoppe paa Limpinden, med at forlænge Overenskomsterne et Aar frem i Tiden, paa Basis af Kvartals-Reguleringstillægget, skønt de den Gang ikke var uvidende om, at den store Arbejdsløshed vilde komme. Det faar mig til at tænke paa, om dette blev gjort med fuldt Overlæg, eller om det for dem kun gjaldt om at holde Skansen, eller — —

Man sagde den Gang til Arbejderne: Her, værsgo, en Foræring; og Arbejderne havde jo haardt Brug for Pengene til den i Forvejen slunkne Pengepung. Mon ikke mangen Arbejder, der i Dag hører til de 160,000 paa Gaden, fortryder, at han stemte for dette Forslag og lover sig selv at tænke sig bedre om næste Gang, han skal stemme.

Havde den arbejdsløse endnu Troen paa, at det bestaaende Regime vilde sikre ham og hans Familie Brødet, da Forhøjelsen af Understøttelserne kom 1. Januar, saa har han sikkert mistet den, da han saa, hvor lidt Forhøjelsen fyldte i hans i Forvejen slunkne Pengepung. Og nu, da hans endnu arbejdende Kammerat har faaet sit Reguleringstillæg forhøjet, og han selv maa vente til en Gang i Marts eller April med at faa sin haardt tiltrængte Forhøjelse af Understøttelsen, ja, saa er det sikkert forbi med Troen paa Lederne, og paa, at hans Stemmeseddel paa Valgdagen kan gøre Underværker. — En Filosof vil maaske sige, at det er Synd for Menneskene. Men jeg drister mig til at sige, at det er Synd for Manden, for han *var* en god Socialdemokrat.

6. Februar 1940. *Thorvald Jensen.*

Forretningsudvalgsmøder

14. Marts 1940.

1. Skandinavisk Konference afholdes i Aar i København. — Dagene 22.—23. April foreslaas. Som vore Repræsentanter valgtes K. A. Jørgensen og Lundin.

2. Tillidsmandskursus afholdes paa Roskilde Højskole 1.—7. September.

3. Efter en Drøftelse om den Maade og det Omfang, som Sager af fælles Interesse for begge Tarifomraader forelægges i Forretningsudvalget, vedtoges: »Forretningsudvalget beslutter, at den tidligere gennem mange Aar fulgte Praksis vedrørende Beretningsaflæggelse i Forretningsudvalget genoptages.«

4. Hovedkassereren fremlagde de reviderede Regnskaber for 1939:

Beholdningen pr. 31. December 1939 var..	Kr.	4.950.178,89
I den forløbne Del af 1940 overstiger Udgiften Indtægten med	»	283.686,32
Beholdning i Kassebogen pr. 14/3 1940	Kr.	4.666.492,57
Beholdning i Ejendommen	»	990,31
Finlands-Indsamling (ikke afregnet).....	»	4.171,10
	Kr.	4.671.653,98

Beholdningen fordeler sig saaledes:		
Prioriteter	Kr.	194.769,67
Obligationer	»	1.189.185,00
Aktier.....	»	80.000,00
Depositum.....	»	500,00
Sparekassen.....	»	3.205.894,99
Kassebilag	»	642,00
Kontant	»	662,32
	Kr.	4.671.653,98
Status pr. 31/12 1939 udviser i Aktiver	Kr.	5.196.124,94

Ovenstaaende Beholdninger er Dags Dato efterset og befundet at være tilstede.

København, den 14. Marts 1940.

K. A. Jørgensen, Fr. Nielsen, Svend Johansen,
O. A. Lundin, Sigv. Hellberg.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

14. Marts 1940.

1. Det besluttedes at udsende til Urafstemning Spørgsmaalet om en Ændring i Arbejdsløshedskassens Vedtægter, saalydende:

»Beslutning om en Forhøjelse af de i Kassens Vedtægt § 16 fastsatte Understøttelsessatser, der er en Følge af de i Arbejdsløshedslovens § 15, Stk. 3, omhandlede Pristalsreguleringer, kan træffes af Kassens Hovedledelse med Arbejdsdirektørens Godkendelse.«

Afdøde Kolleger

Onsdag den 20. Marts har Skanderborg Afdeling mistet et af sine Medlemmer, nemlig Trykker *Carl Andersen*, der efter et halvt Aars haabløs Sygdom er afgaaet ved Døden paa Skanderborg Amtssygehus i en Alder af 67 Aar.

Andersen udlærtes i Skanderborg Amtsavis den 1. Maj 1892 og indtraadte da i Dansk typografisk Forening og har saaledes været Medlem af Fagforeningen i omtrent 48 Aar. Paa nær et Par Aars Ophold i Randers og Esbjerg har Andersen opholdt sig i Skanderborg og arbejdet paa Lærestedet, hvor han var meget afholdt af sine Arbejdskammerater og Principal.

Indenfor Organisationen har Andersen deltaget ivrigt i Arbejdet og har i 3 Perioder været Afdelingens Formand, men ogsaa Afholdssagen viede han sine Kræfter, ikke alene som Vært for Logen, men ogsaa som Leder af denne og paa anden Maade.

Andersen var altid præget af et godt Humør, og selv under meget vanskelige Forhold forstod han at bevare det. *M.*

*

Efter en halv Snes Aars Sygdom er Typograf *Carl Adolf Gullberg* Natten til 2. Paaskedag død paa Sct. Elisabeth Søstrenes Hospital i Næstved.

C. A. Gullberg, der var født i Sverige, kom som ungt Menneske til Danmark og lærte Faget i Holbæk, hvorefter han arbejdede i Kalundborg i ca. 20 Aar og kom 1912 til Næstved Tidende som »Monoline«-Sætter, indtil Sygdom foraarsagede, at han kom i Haandsætteriet, hvor han var beskæftiget, til han for ca. en halv Snes Aar siden blev saa syg, at han fratraadte som arbejdende og har siden været syg dels i Hjemmet, dels paa Hospitalerne, indtil Døden nu har indhentet ham.

Gennem alle Aarene var C. A. Gullberg et trofast Medlem af Forbundet, og vi vil mindes ham med Ære!

c. j. p.

Nær og Fjern

80 Aar. Fhv. Faktor *Th. N. Thomsen* fylder den 30. Marts 80 Aar. Bopæl: Frederik den VII's Gade 9[1] tilhøjre. Th. er usædvanlig rask og rørig.

70 Aar. Torsdag den 4. April kan Trykker *H. J. Gjernyx* fejre sin 70-Aars Fødselsdag. Gjernyx er kendt i vide Kredse indenfor Dansk Typograf-Forbund. Han lærte i »Højskolebladet« i Kolding og har senere arbejdet i »Fyns Stiftstidende«, »Vejle Amts Folkeblad«, »Skive Folkeblad«, i Korsør o. s. v. Han var en anerkendt og dygtig Fagmand, og indenfor vor Organisation var han af dem, der ikke var bange for at »tage et Stød af« til Fordel for Faget og dets Udøvere. For ca. 8 Aar siden tog Gjernyx Afsked med Faget og slog sig ned i Fredericia, hvor han nu nyder sit velfortjente Otium, og G. vil sikkert paa sin 70-Aarsdag blive mindet om, at han blandt Kolleger endnu har mange Venner fra den Tid, da han med Liv og Lyst deltog i Arbejdet.

— Vor kendte og afholdte Kollega *Chr. Nielsen*, Medstifter af Gutenberg-Koret, fylder den 10. April 70 Aar. Sidste September var det 50 Aar siden Chr. Nielsen blev udlært som Sætter i O. C. Olsens Bogtrykkeri. Hans Adresse er: Klædebo Parkallé 28 J, Stuen. *Nr. 65.*

25 Aars Svendejubilæum kan 1. April fejres af vor Kollega, *Rich. Marquardtsen*, der nævnte Dato for 25 Aar siden udlærtes i »Loll.-Falsters Stiftstidende«s Bogtrykkeri og arbejdede der 1 Aars Tid efter Udlæringen, hvorefter M. tog til Nakskov i Plads. M. har ogsaa arbejdet i Ringsted, Odense og Maribo, og har siden 1919 atter arbejdet her i Byen, hvor han nu er Maskinsætter paa »Loll.-Falsters Venstreblad«. M. er et interesseret Medlem i Afdelingen og for Tiden dets udmærkede Sekretær.

Nykøbing F., i Marts 1940 —*n.*

Trykkeriarbejdernes Klub. Ordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 19. April (St. Bededag) Kl. 10 Formiddag med efterfølgende Frokost. Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, bedes tilsendt Formanden, *V. Willadsen*, Lindehaven 5, Valby, samt Anmeldelse om Deltagelse i Frokosten, der er gratis for Medlemmerne, meddelt Kassereren, *Orla Ulrichsen*, Møllegade 1[3], N., senest den 12. April. *Styrelsen.*

Gutenberg-Korets Koncert er paa Grund af Tidens Ugunst udsat indtil videre.

Sanginteresserede, lyse Stemmer, kan deltage i vort Arbejde for Sangen. Henvendelse Mandag Aften i Slotskroen, Vesterbrogade 204, o. G.

For sent indkom ved Styrelsesvalget Stemmesedler fra »Aka«, Siems, Chr. Nielsen, Viggo Møller, Hansons Stempel, Hameken. Er det ikke en Uskik?

Gyldige Stemmesedler skal være *underskrevet* med Nr., Navn og Arbejdsplads; de skal være *afkrydset* paa den paa Stemmesedlen angivne Maade og ikke paa en anden Maade (man kan f. Eks. ikke stemme paa 4, 5 eller 8 ved at lave eet stort Kryds, dette tæller kun for den, ud for hvem Krydsets Midte findes), og man maa, hvor der forlanges Ja eller Nej, *skrive* Ordet (medmindre Ordene »Ja« og »Nej« udtrykkeligt er trykt og anvist til Udstregning. Iagttager man ikke dette, bliver Stemmesedlen ugyldig.

Hurtig Ekspedition. Afstemningsresultatet vedrørende Ekstrahjælpen til arbejdsløse forelaa Tirsdag Aften, og allerede Dagen efter (Onsdag før Paaske) udbetaltes Hjælpen til de ca. 900 arbejdsløse. Der udbetaltes den Dag lidt over 18,000 Kroner i den ovennævnte Ekstrahjælp foruden 28—29,000 Kroner i ordinær Understøttelse. Uanset sin organisatoriske Betænkelighed ved de store Udbetalinger af Lokalkassen har Ledelsen altsaa, da Medlemmernes Afgørelse forelaa, sørget for øjeblikkelig Effektuering.

Beslaglagt. I det polsk-ovreschlesiske Industriomraade er Arbejdernes Fagforeninger ikke alene indrullerede i den nazistiske Arbejdsfront, men deres Formuer er ogsaa blevet beslaglagt og stillet under Arbejdsfrontens Forvaltning.

At lære, hvor mange Biller, der findes i Verden, at betragte Pletterne i Solen, skrive Romaner eller at komponere Operaer, er noget, som kan gøres uden at lide, men at lære Menneskene, hvad der tjener til deres sande Vel, som kun bestaar i Selvfornægtelse og i at tjene andre, er umuligt uden Forsagelse. *Leo Tolstoj.*

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331. Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.

Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.

Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

20. Marts: København 50.000,00, Maribo 100,00, Rudkøbing 300,00, Fredericia 500,00; 23. Marts: Aalborg 1000,00, Frederikshavn 250,00, Haderslev 300,00, Nykøbing M. 150,00; 26. Marts: Hillerød 600,00, Roskilde 350,00, Skanderborg 500,00.

København, den 26. Marts 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker Poul Reinhardt Hansen, udl. 15. 3. 40 hos Rønager (arb. s. St.), Sætter Svend Knudsen, tidl. Medl. (J. H. Schultz).

Tiltraadte

København: 5942 Ernst Nebelung fra Nykøbing F. (arbl.), 7869 Svend Friis fra Rejse (arbl.), Hj.arb.ske Ellen Honnes fra Kv. Arb. Forb. (Bording).

Aabenraa: 7357 Børge L. Balle (arbl.). Aalborg: 4576 Gerda Sørensen (arbl.). Aarhus: 5342 Jacob Holmgren (arbl.). Horsens: 5286 Carlo Andersen (arbl.). Odense: 5109 Johs. Reinhardt (Otterup Bogtr.). Ringsted: 5897 Hans Chr. Schrøder (Venstres Folkeblad). Silkeborg: 5017 Sven Gloggengiesser (arbl.). Sønderborg: 5277 Peter Larsen (arbl.).

Fratraadte

København: 5559 S. Rasmussen paa Rejse, 6875 Svend Christensen til Hjørring, 3213 Willy Andersen paa Rejse, 6529 Kaj Pedersen til Aarhus, 6019 Laursen til Aarhus, 3137 Emry Larsen til Hjørring, 7089 Holger Andersen til Aalborg, 6595 H. Rasmussen paa Rejse, 7480 G. Samuelsen til Horsens, 1207 J. Petersen til Fredericia, 476 Mølsted Nielsen paa Rejse.

Horsens: 5109 Johannes Reinhardt til Odense (Otterup) i Pl. Næstved: 7631 Frantz Thor til København (arbl.) Slagelse: 5234 Thorkild Andersen paa Rejse.

Udmeldte

København: 5889 Gunnar Wardam (fratraadt Faget), 1889 Poul Kjergaard Danielsen (fratraadt Faget).

Annulleret Udslettelse

Aalborg: 7644 Aksel Andersen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Død

Skanderborg: 6010 Carl Andersen.

Sygemeldinger

Sygdomstilfælde skal omgaaende meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

KLUB-ANNONCER

Bladsætter-Klubben

afholder

ordinær Generalforsamling

Søndag d. 7. April i „Patricia", Fælledvej

Dagsorden:
Beretning. Valg af Styrelse. Skovturen. Indkomne Forslag. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede, bedes indsendt til Styrelsen 8 Dage før Generalforsamlingen. Efter Generalforsamlingen selskabeligt Samvær i Anledning af Klubbens 30-Aars Stiftelsesdag.

Styrelsen.

Gutenberg-Koret.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling 15. April Kl. 21^{15}, *Slotskroen*, Vesterbrogade 204 o. G.

Dagsorden: Beretning. — Regnskab. — Drøftelse af Korets fremtidige Arbejde. — Valg af Næstformand, Revisor, Suppleant. — Eventuelt.

Typografernes Cycle-Club

Husk Generalforsamlingen

paa Søndag den 31. Marts Kl. 11 i Søpavillonen, Gyldenløvesgade.

Dagsorden ifølge Lovene.

SILHUET
Corps 28—60
Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ANNONCER

Rutineret Maskinsætter,

Linotype og Intertype, søger Plads i København eller Provinsen. Billet, mrkt. »40«, modtager Ekspeditionen.

Ung Trykker

(Provinsianer) søger Plads; fuldt fortrolig med Totur- og Automat-Maskiner. Fin Anbefaling haves. Billet, mrkt. »42«, modtager Ekspeditionen.

Sætter- eller Trykkerlære

søges til 15-aarig Dreng, flink og opvakt. Billet, mrkt. »44«, modt. Eksped.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps 10 Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Løhr

Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 14 *København den 5. April 1940* *67. Aargang*

Ikke en Øre og ikke en Mand!

Atter er en Sækfuld Skatter væltet ud over Landet, direkte og indirekte. Riget fattes Penge, og Skattefaarene gaas endnu en Gang efter med den store Saks. Nu skal vi ogsaa betale Skat af vor Kittel, naar vi engang skal have den fornyet, eller Omsætningsskat hedder det vist — det lyder straks finere og leder Tanken hen paa Biler og den Slags. Og skulde den Begivenhed vederfares En, at man skal have et Sæt nyt Tøj, staar Finansminister *Buhl* ved Siden af Skræderen for at indkassere sin Part af Byttet. Jo, vi er skam kommet godt med i det lille Danmark, i hvert Fald for Skatternes Vedkommende. Min »Philip-Morris«-Cigaret er steget til 6 Øre og købes nu kun til Jul, Flyttedag og andre Højtider. Den kan undværes, siger man. Javel, det bliver jeg ogsaa nødt til. Men jeg kunde nu li' den, og naar jeg nu bliver nødt til at forsage den, bliver en »Cigaretmagerske« overflødig maaske og Buhl faar ingen Skat og »Cigaretmagersken« skal have Understøttelse og — — — Ja, saadan kan det gaa og vil ogsaa gaa, ikke alene paa dette lille Omraade, men over hele Linjen. Det var den indirekte Skat, som saa afgjort er den mest lumske og nederdrægtige i selve sin Natur. Men saa kommer den direkte, som selvfølgelig er nemmere at føle paa og nemmere at kontrollere. Men haard er den og haardere bliver den. For her er det ikke alene Hr. Buhl, der vil ha' Penge, men den lokale Finansminister, hvad enten han hedder *Hindby* eller *Sørensen*, er mindst lige saa graadig. »Vi flaas af Skattens skarpe Klo« — var det ikke saadan, vi sang, forinden salig A. C. Meyer »fordanskede« »Internationale«. Jo, *noget* er der nu om det!

Men Du skal betale din Skat med Glæde! Saadan var der en af de parlamentariske Humorister, der sagde engang. Det lyder godt og let — for den, der har Ministergage. Men det burde være lige saa let for vi andre gemene. Og det kunde det være, bare *Formaalet* med al denne Pengeinddrivning var godt.

Jeg tror, man nemt kunde tælle de sure Ansigter — i hvert Fald blandt Arbejdere og andre Smaakaarsfolk — der vilde være, den Dag *Stauning* vilde komme til Mikrofonen og sige med sin Mandfolkebas: Arbejdende Kammerater! Vi bliver nødt til at spænde Livremmen et Hul ind og for en Tid lade Pilsneren og Cigaretten passe sig selv. Vi mangler Penge i Statens Kasse for at raade Bod paa de Ulykker, en forbandet Tid har paaført mange af vore Kammerater og deres Familie. Ude omkring os fejrer Krigsdjævelen store Triumfer, men *vi* er udenfor dette organiserede Massemyrderi og vi *vil* blive ved med at være udenfor. Derfor har vi sendt vore Soldater hjem, og jeg lover, at de *aldrig* mere skal komme ind; for Fremtiden nøjes vi med en passende Grænsevagt. Men for at hjælpe vore arbejdsløse, vore gamle og syge er det nødvendigt at I yder en klækkelig Ekstraskat — selvfølgelig i direkte Skat! —

Se, den Skat vilde jeg betale med Glæde!

Men at være beskattet i alle Ender og Kanter for at opretholde, ja udvide, et latterligt Militærberedskab, som hysteriske »Stiftstidender« og »Amtstidender« har fremprovokeret, nej, Gudhjælpemig, den Glæde kan jeg ikke fatte.

»Ikke en Øre og ikke en Mand til Militærværnet« hed det i vor gyldne Ungdomstid indenfor den herlige og frejdige socialistiske Ungdomsbevægelse, hvor det knækkede Gevær var det skønne Symbol.

Men nu er Tiden blevet en anden, fortæller man os. Ja, vist er Tiden blevet en anden. Tiden har jo for Skik at forandre sig. Men Tiden har saa sandelig givet *os* Ret, der troede paa det brækkede Gevær. Hvad har de smaa bevæbnede Lande opnaaet. Det forekommer mig, at de sidste Tider har talt deres tydelige og blodige Sprog. Lemlæstet, udslettet! Lad saa blot dem, der skal leve af *det*, kæfte op om, at det er skønnere at »dø med Ære«, end nægte at være Voldsforbryder. Alle disse »romantiske« Realskoledrenge, der agerer den offentlige Mening rundt om paa vore konservative Pulterkamre. Giv dem *Shirley Millards* »Jeg saa dem dø«, og er de ikke blevet klogere, naar de har læst den, saa spær dem inde, saa er de bindegale. Ja, lad dem læse, hvad denne unge amerikanske Overklassepige oplevede under sin »romantiske« Gerning som Sygeplejerske under det sidste Verdenshelvede.

Og jeg kunde ogsaa unde Fædrene til den Resolution, som blev vedtaget paa de unge Socialdemokraters nylig afholdte Paaskekongres, at læse omtalte Bog. Saa havde de maaske ikke med saa stor Tilfredshed fulgt Styrkelsen af vort Nevtralitetsberedskab og med lige saa stor Tilfredshed hilst Erklæringen om, at vort Lands Fred og Uafhængighed skal værnes med de til Raadighed staaende Midler eller henstillet til Finansministeren, at der aabnes yderlig Adgang til frivillig Uddannelse, selvom det er under behørig statslig Ledelse og Kontrol.

Er der da slet ingen Grænser for Vildfarelsen? Det synes ikke saa. Den gamle Militarisme har løftet Hovedet. Ja, der *lugter* af Militarisme over det ganske Land. Skal vi da aldrig slippe af med denne Korporalsaand?

Harald Jensen.

Ad Bloksbjerg til

Der flyver nu og da Frø af Ugræs over Hegnet og prøver paa at slaa Rod. Ogsaa her i »Typ.-Tid.«s Spalter. Werner Helmerts Nødraab i Nr. 11 skal sikkert tages som et Guldkorn, men havde han forstaaet at veje det, før han kastede det i Marken, vilde han utvivlsomt ogsaa

selv have fundet det for let, ja i høj Grad skadelig for den hjemlige Ager. *Det haster?* skriver W. H. som Overskrift for sin Artikel, der er ment som ikke mindre end en Appel til hele Landet for at frelse Ungdommen fra at gaa til Grunde i Arbejdsløsheden. Hertil er for saa vidt kun at svare kort og godt: *Ja, saa sandelig haster det.* Men W. H.s Artikel er ikke desto mindre en yderst farlig Artikel. Inspirationen er kommet til ham med Søndenvinden, og som saa meget andet Godtkøbskram bærer den Stemplet »Made in Germany«. Selv om Forslaget tager sig nok saa besnærende ud i W. H.s dramatiske Sprog, bør det dog manes i Jorden med alle til Raadighed staaende Midler. Forresten er W. H. slet ikke Eneimportør af bemeldte Forslag til Arbejdsløshedens Bekæmpelse. Arbejdslejren er som bekendt K. U.s gamle Fædrelandssang, og det er altsaa den, W. H. nu søger at give fornyet Liv paa sin egen besnærende Maade. Naa, nu faar man jo let i onde Tider et skørt Indfald, og vi vil jo ogsaa allesammen gerne give vort fattige Bidrag til en god Sags Fremme. Men et Hovedbestyrelsesmedlem i en Fagforening bør nu vide at holde sit Sværmeri for Naturen og noget saa realistisk som Arbejdsløshedsproblemet ude fra hinanden, for der skabes ingen Fremtid for den nødstedte danske Ungdom ved at rode disse to Ting sammen. Lad Munken gaa i Enge og lad Skomageren blive ved sin Læst.

W. H.s Artikel giver først en længere Udredning af den almindelige Situation med Skatter og Understøttelser og lign. og indeholder saa vidt ikke noget overraskende, da Emnet efterhaanden er stivnet til Kliché. Men Artiklen munder ud i følgende højstemte Pasus, der beviser, hvor livsfarligt det ukontrollerede Sind kan være:

> Lad os gennem hele Folket faa en frivillig Indsamling i Gang til Oprettelse af Lejre for arbejdsløse, henlagte til naturskønne Omgivelser. Lad dem dèr faa Undervisning og Sløjd. Ikke den Slags Smaaforsøg, der har været gjort, men en virkelig gigantisk Indsats for dansk Ungdom . . .
>
> Og til Slut hedder det: Kald hele Folket sammen fra Gedser til Skagen, fra København til Bloksbjerg, benyt Radio og Presse og Avis til en Indsamling for sine *egne unge Landsmænd*, der er ved at gaa til Grunde paa *Arbejdsløshedens karelske Næs.*

Man siger til sig selv, at det er Løgn og læser Linjerne om igen. Men det er rigtig nok. Saadan staar der. Saa langt er vi altsaa kommet ud i Haabløsheden, at selv en Arbejder, ja en af vore egne Tillidsmænd, gaar ind for Tanken med fuld Musik. I Himlens Navn, Werner Helmert, hvis jeg ikke havde kendt dig som en hæderlig Fyr, vilde jeg have spurgt, om du havde faaet tredive Sekelsølv for den Artikel. Tror *du* virkelig ogsaa, at man gavner den arbejdsløse Ungdom ved at genne den sammen som Faar og lade den leve af Dagdrømme i »naturskønne Omgivelser«? Jeg er bange for, at Flertallet vil gi' Fa'en i Naturen, naar man samtidig vover at fratage dem deres Ret til at leve et Liv i Frihed. For os gives der kun eet Svar paa Arbejdsløshedsspørgsmaalet, koncentreret i det ene Ord *Arbejde.* Og den, der faar Arbejde, skal nok paa egen Haand vide at finde Vej ud i Naturen, om han da ellers har Hang for den Side af Tilværelsen.

Hvor uartigt, ja hæsligt lyder ikke det Ord *Arbejdslejr.* En Anstalt for arbejdsløse. Et Beredskabslager af Arbejdskraft for Kapitalen. Samfundets overflødige, som man gemmer her i en afsides liggende Egn, fordi man ikke kan udholde at se dem drive om paa Gader og Veje. Der gives vel næppe et mere raffineret Middel til at umyndiggøre og sløve Ungdommen paa end netop dette. Nej, skal den arbejdsløse bevares som levende Menneske, maa der skaffes ham *Arbejde.* Alt andet er Makværk og tjener blot til at fremme Forfaldet. Kun gennem »rigtigt« Arbejde kan den unge Mand fastholde den Selvtillid, som er en Livsbetingelse ikke alene for ham selv, men ogsaa for det Samfund, han tilhører. Og kun derigennem lærer han at kende sit Ansvar og at elske den Frihed, som er Sjælen i al Demokrati.

At der gives andre og forstandigere Midler til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, har jeg i hvert Fald aldrig et Øjeblik tvivlet om. Men de vil kræve saavel Offervilje som Resignation af hele Befolkningen fra Gedser til Skagen, fra København til den yderste Pynt paa Jyllands Vestkyst — for at blive paa dansk Grund. Bloksbjerg ligger som bekendt i Tyskland, men W. H. vil med Djævlens Vold og Magt velsigne os med alt det, der hører hjemme i det fremmede, og som vi ingen Brug har for. Men Adressen kan passende bruges til en Returnering af Ideen.

København, den 30. Marts 1940. *Peter Hansen.*

Diskussionen om Finland

Med dette Numer betragter vi den lange Diskussion om Finland-Sovjet for afsluttet her i Bladet.

Et længere Svar fra undertegnede paa K. A. Jørgensens lange Indlæg er gaaet i Papirkurven som forældet efter at have henligget et Par Maaneder. Men jeg vil dog gerne have Lov til paa et enkelt Punkt at tage til Genmæle, nemlig overfor en lidt ufin Insinuation.

K. A. Jørgensen skriver saaledes: »Naar man nu under forargede Udbrud om Hysteri vækker Mindet om tidligere Begivenheder til Live og *ved Hjælp af dem søger at retlede danske Arbejderes Indstilling overfor Spørgsmaalet om Hjælpen til Finland*« . . .

Af dette Citat, hvis kursive Fremhævelser skyldes mig, fremgaar det klart, at Forbundsformanden har haft til Hensigt at bibringe Læserne det Indtryk, at jeg ved at fremdrage de sørgelige Begivenheder fra 1918 ønskede at modarbejde Indsamlingen til Finland. Noget saadant har aldrig været i mine Tanker. Jeg har selvfølgelig intet imod, at vi hjælper den finske Civilbefolkning i dens haarde Skæbne, naar man ikke glemmer vore egne blaaøjede Børn, som lider Nød. *Deres* Regning er nemlig ikke betalt med et Maaltid Mad og en Stjerne Juleaften . . .

Undskyld, hvis det er ubeskedent, men jeg kan ikke afholde mig fra til Slut at pege paa, at Begivenhedernes Udvikling har givet mig Ret, naar jeg skrev, at det havde været *klogere,* om Finnerne i Efteraaret havde givet efter for de russiske Krav. De vilde da ikke alene være sluppet med betydelig mindre Landafstaaelse, men de vilde ogsaa have undgaaet at faa dræbt og sønderlemmet saa mange Tusinde af deres bedste Sønner, og deres Byer vilde ikke have ligget i Ruiner.

Og — som Paasikivi sagde forleden: Jeg tror, det kunde være ordnet ad fredelig Vej. *Fr. N.*

Dansk Typograf-Forbund

Hjælpekassen

Den af Forbundsstyrelsen vedtagne midlertidige Forhøjelse af Understøttelserne i Hjælpekassen med henholdsvis 50 og 60 Øre pr. Dag *bortfalder* fra og med 1. April.

København, den 1. April 1940. *Forretningsudvalget.*

Københavns Afdeling

afholder

Medlemsmøde

Mandag den 15. April Kl. 20 i Folkets Hus, Enghavevej

Landbrugsminister Bording

taler om

Krigens Indflydelse paa dansk Erhvervsliv, Landbrugsforliget, Skatte- og Omsætningslovene af April 1940.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Tillidsmands-Valgene

i København skal alle være afsluttet senest 15. April.

Der vil til Trykkerierne blive udsendt Spørgemateriale vedr. Tillidsmænd og Inkassatorer.

København, den 2. April 1940. *Sigv. Hellberg.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Forhøjelse af Understøttelserne

Efter at der ved Urafstemning er givet Tilslutning til Vedtægtsændring om Understøttelsernes Forhøjelse i Henhold til de i Arbejdsløshedsloven omhandlede Pristalsreguleringer, har Kassens Hovedledelse besluttet at forhøje de vedtægtsmæssige Understøttelser paa følgende Maade fra 1. April:

Faglærte Medlemmer:

Familieforsørgere.....	Kr. 4,00	ændres til	Kr. 5,00
Ikke-Familieforsørgere	Kr. 3,00	— -	Kr. 3,80

Mandlige Hjælpearbejdere i København:

Familieforsørgere.....	Kr. 3,50	ændres til	Kr. 4,40
Ikke-Familieforsørgere	Kr. 3,00	— -	Kr. 3,80

Mandlige Hjælpearbejdere i Provinsen og kvindelige Hjælpearbejdere:

Familieforsørgere.....	Kr. 3,00	ændres til	Kr. 3,80
Ikke-Familieforsørgere	Kr. 2,50	— -	Kr. 3,20

Efter 200 Ugebidrag (jfr. Vedtægtens § 16 c):

Familieforsørgere.....	Kr. 3,25	ændres til	Kr. 4,05
Ikke-Familieforsørgere	Kr. 2,75	— -	Kr. 3,45

Naar *faglærte Medlemmer* hæver Understøttelsen *paa Rejse*, sker Udbetalingen med Kr. 4,75 pr. Dag for Familieforsørgere og Kr. 3,55 for Ikke-Familieforsørgere + Overfartspenge eller Billet, jfr. Vedtægtens § 16, Stk. 1 a.

Fortsættelseskassen aabnes

Fra og med 1. April aabnes Fortsættelseskassen paany for Udbetaling.

Understøttelsen er som den vedtægtsmæssige, men der ydes intet Supplement af Hjælpekassen.

Udbetaling af Fortsættelseskassen sker med samme Dagetal, som vedkommende Medlem er berettiget til vedtægtsmæssig Understøttelse, men dog ikke udover 140 Dage i et Understøttelsesaar.

Medlemmer, der i Understøttelsesaaret $^{1}/_{10}$ 1938—$^{30}/_{9}$ 1939 har opbrugt deres 3. vedtægtsmæssige Periode og dermed er *udløbet*, har Ret til Understøttelse af Fortsættelseskassen i indeværende Understøttelsesaar ($^{1}/_{10}$ 1939—$^{30}/_{9}$ 1940), forsaavidt de opfylder Betingelsen om 26 Ugers Arbejde indenfor de sidste 3 Aar.

Kontingentforhøjelse

Som Følge af ovennævnte Ændringer af Understøttelserne forhøjes Kontingentet til Arbejdsløshedskassen fra 1. April med følgende Beløb pr. Uge:

Heltbetalende	*60 Øre*
Mdl. Hjælpearbejdere (Kbh.) .	*45 Øre*
Halvtbetalende	*30 Øre*

Kontingentet til Arbejdsløshedskassen er derefter pr. Uge:

Heltbetalende	Kr. 1,70
Mdl. Hjælpearbejdere (Kbh.)	Kr. 1,25
Halvtbetalende	Kr. 0,85

Afkontrollering af rejsende Medlemmer

Efter Krav fra Arbejdsdirektoratet skal alle rejsende Medlemmer fremtidig have udstedt Kontrolkort.

Afstempling foretages paa de lokale Kontrolsteder.

Opmærksomheden henledes paa, at Udbetaling af saavel vedtægtsmæssig Understøttelse som Fortsættelseshjælp *bortfalder*, naar Afkontrollering ikke er sket i det Omfang, Reglementet fordrer (se Reglementets § 5, Stk. 1).

København, den 1. April 1940. *Forretningsudvalget.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Dyrtidstillæg til Lærlinge

Som alle andre rammes ogsaa Lærlingene — og deres Forældre — i denne Tid haardt af de stadig stigende Priser.

Uge for Uge bliver Lønnens Købekraft forringet, og Tanken om at faa gennemført en Pristalsregulering af Lærlingelønningerne er derfor saare naturlig.

For nogle Maaneder siden indlededes Forhandlinger mellem De samvirkende Fagforbund og Arbejdsgiverforeningen om dette Spørgsmaal, og Resultatet blev, at Arbejdsgiverforeningen stillede de enkelte Mesterorganisationer frit ved Forhandlinger med Forbundene om passende Dyrtidstillæg til Lærlingene.

I en Række Fag har saadanne Forhandlinger derefter fundet Sted, og man kan nu skønne om Rækkevidden af de Indrømmelser, Mestrene vil give.

Store er Resultaterne ikke blevet. De samvirkendes Krav om et Dyrtidstillæg for Lærlinge i Lighed med Ungarbejder-Tillægget (0,35 Øre pr. Time pr. Points) er fejet til Side, og det er kun i meget faa Tilfælde, at Mesterorganisationerne har villet *forpligte* deres Medlemmer til at give selv et ringe Tillæg.

Nogle Organisationer har *henstillet* at give Dyrtidstillæg, men Henstillingen gaar ud paa *ringere* Beløb end de 0,35 Øre.

Stort set kan det siges, at Tanken om at skaffe Lærlingene Dyrtidstillæg ved faglige Forhandlinger *totalt er mislykkedes.*

De samvirkende Fagforbund har nu paany opfordret til fagvise Forhandlinger med Mestrene.

Efter de hidtidige Erfaringer maa det dog mere end betvivles, at der kan opnaas rimelige Resultater ad denne Vej.

Der er faktisk ingen Muligheder. Opfordringen til fortsat Forhandling kan derfor kun virke som et Forsøg paa at *bluffe* Lærlingene og deres Forældre, og forhindre dem i at stille Kravet paa det Sted, der har *Magten* til at gennemføre en Ordning.

Fagforeningerne har nemlig paa dette Felt ingen Magt. De kan kun staa med Hatten i Haanden overfor Modparten.

Den eneste farbare Vej er Lovgivningens.

Det kommunistiske Parti har forlængst fremsat Lovforslag om, at Arbejdsgiverne *tilpligtes* at yde deres Lærlinge Dyrtidstillæg paa Højde med Ungarbejder-Tillægget, men hverken Regering eller Rigsdag synes at interessere sig for en saadan Ordning.

De har jo travlt med at plyndre Befolkningen til Skjorten, og saa har det vel mindre Interesse at øve Retfærdighed mod Lærlingene.

Med den Kontrakt-Ordning, der gælder for Lærlingene, er Rigsdagen den eneste Faktor, der virkelig kan løse Spørgsmaalet om Lærlingenes Dyrtidstillæg, og naar Regeringen og dens Partier, Socialdemokratiet og de Radikale, haanligt fejer Kommunisternes Forslag om Dyrtidstillæg ned i Bordskuffen, da maa dette ses som et Udtryk for, at man bryder sig Pokker om Lærlingene og deres Krav om Udligning for Dyrtiden.

Der er naturligvis ikke noget overraskende i denne Stilling, naar man har været Vidne til Regeringens utrolige Udplyndring af den arbejdende Befolkning i den sidste Tid, men d'Herrer ledende Socialdemokrater og Radikale burde maaske alligevel endnu engang overtænke, om det egentlig er i *Demokratiets* Interesse, at man haanligt sparker Ungdommen fra sig i en Tid, hvor det mere end nogensinde kniber for de Unge med at klare deres økonomiske Vanskeligheder.

I Nødens Stund kender man sine Venner — det er stadig et almengyldigt Ord. *Ths. Pedersen.*

Er Bunden nu naaet?

> Jeg tror, at de fleste demokratiske Mennesker vil undre sig over, at et saadant Forslag kan fremsættes af en demokratisk Regering.
>
> *Hassing Jørgensen.*

Da Departementschef Einar Cohn for nogen Tid siden gjorde sig til Talsmand for, at de Prisstigninger, der skyldes Vareknaphed eller prishævende Lovforanstaltninger, ikke skulde medregnes ved Beregningen af Pristallet, havde man en Mistanke om, at han ikke alene talte paa egne Vegne, men at han gav Udtryk for sin høje foresatte, Regeringens, Mening.

Den nu vedtagne Lov om en meget følelig indirekte Skatteudskrivning til Dækning af de mange Millioner, som er medgaaet væsentligt til Militærforanstaltninger, bekræfter fuldt ud Berettigelsen af denne Mistanke, idet der blandt denne Lovs mørke Punkter — lyse er der for øvrigt ingen af — findes en Bestemmelse om, at de forhøjede Varepriser, som Loven medfører, ikke maa tages med i Beregningen af det fremtidige Pristal.

Højremanden Korsgaard har dog ikke følt sig tilfreds hermed, men slog i sin Rigsdagstale til Lyd for, at endnu flere Ting skulde bortelimineres ved Pristalsberegningen.

Ja, hvorfor ikke! Som om de *indirekte* Skatter ikke i Følge deres Natur rammer de fattigste haardest — et Forhold, som syntes at genere den socialdemokratiske Ordfører for saa vidt som han i sin Tale antydede Muligheden af at opnaa Lettelser for Familier med mange Børn, hvad der dog saa vidt man kan skønne ikke vil blive taget Hensyn til. Det maa heller ikke glemmes, at Socialdemokratiet, indtil Partiet dannede Regering, altid har bekæmpet de *indirekte* Skatter, netop ud fra den Betragtning, at det er en Beskatningsmaade, der — i Modsætning til de direkte Skatter — altid tynger haardest paa den ubemidlede Del af Befolkningen. Det er vel ogsaa denne Kendsgerning, der foranledigede den radikale Hassing Jørgensen til at fremsætte ovenfor citerede Udtalelse.

Men naar de virkelige Forhold med Hensyn til Skatternes Virkninger er saaledes, maa der naturligvis fra Arbejdernes Side protesteres kraftigt imod Kravene om en yderligere Forfalskning af Pristalsberegningen.

Det fremgik forøvrigt af Rigsdagsdebatten om den nye Skatteudskrivning, at man fra alle Sider var enige om, at *nu var Bunden naaet.* Nu kunde man ikke blokke Landets Indbyggere for flere Penge til de offentlige Kasser. Naar man er enige om *det*, saa burde man ogsaa kunne blive enige om én Ting til, den nemlig, at holde op med at øse Penge ud til uproduktive Foranstaltninger, *først og fremmest til Krigsrustninger* — gaaende ud fra og ihukommende den gamle, men stadig lige friske Sandhed, at vi ikke er i Besiddelse af Evne og Midler til at forsvare vort Land, hvis en Stormagt skulde beslutte

sig til at overfalde os. Denne Sandhed har baade Venstre radikale og Socialdemokrater igennem mange Aar banket ind i Folkets Bevidsthed. Og de sidste Tiders verdenshistoriske Begivenheder har ikke afkræftet denne Sandhed. De smaa Lande eksisterer kun i Kraft af de stores Naade og Rivaliseren, og Haabet om, at en og anden Stormagt skulde ile os til Hjælp, er jo blevet i saa høj Grad beskæmmet, at ingen mere kan klynge sig til det.

Hvorfor da vedblivende kaste Penge ud til dette haabløse Formaal?

Alt, hvad der endnu er tilbage her i Landet af demokratisk Frisind, burde derfor vende sig imod den økonomisk ødelæggende militaristiske Agitation, der vil ofre Landets Velfærd paa Krigsgudens Alter. *Fr. N.*

Afstemningsresultat

Ved en Dags Dato foretagen Optælling af Stemmesedler angaaende Afstemning om Bemyndigelse til Forbundsstyrelsen til Iværksættelse af Foranstaltninger i Anledning af Gutenberg-Jubilæet var afgivet ialt *4259* Stemmer, der fordelte sig med

2924 Ja
1276 Nej
33 ugyldige og
26 blanke.

Ved Afstemningen om Ændring til Arbejdsløshedskassens Vedtægt, Paragraf 16, angaaende Regulering af Understøttelsessatserne var afgivet ialt *4372* Stemmer, der fordeler sig med

4004 Ja
313 Nej
30 ugyldige og
25 blanke.

København, den 1. April 1940.

H. Zeller. Selma Piculell. Willy Andersen. Anna Hansen. Rud. Calberg. Rich. Steffensen. Kai Jensen. Gahms Henriksen. Werner Helmert. Axel Jensen. Chr. B. Petersen. Ella Nielsen. O. A. Lundin.

Militaristerne stadig paa Støvlerne

Aldrig saa snart var Freden afsluttet mellem Finland og Sovjet, før Militaristerne i de skandinaviske Lande begyndte at røre Stortrommen for at rejse en Stemning for mere Rustning gennem et nordisk Forsvarsforbund. Denne Klasken paa Sværdet efter Krigens Slutning minder noget om den tapre Skræder, der laa under Bordet, mens Slagsmaalet varede, men som kom frem, da det var forbi. Nu, da der er Fred og ingen Fare, rasler de militærgale med Sablen — *næste* Gang skal de nok vise, hvad de duer til!

En saadan Optræden er ikke alene farlig, fordi den maa virke udfordrende paa dem, mod hvilken et saadant Forsvarsforbund er tænkt rettet imod. Men den er tillige økonomisk ødelæggende for de nordiske Folk. Der er allerede pumpet store Summer ud af Folkenes Lommer til Krigsformaal. Og et Forsvarsforbund vil selvsagt kræve yderligere enorme Summer fra de deltagende Landes Side.

Den danske Regering har hidtil ført en fornuftig Udenrigspolitik, og vi har derfor Lov til at nære det Haab, at den holder sig fjernt fra dette Eventyr. Vi har saamænd allerede ofret nok til den militære Molok — hvad de sidste Tiders Skatteudskrivning paa saa smertelig en Maade giver os Forstaaelsen af. *Dr. Ensom.*

Kontingentet i København

Fra 1. April (14. Uge) forhøjes Kontingentet med 60 Øre pr. Uge for heltbetalende, 45 Øre for mdl. Hjælpearbejdere og 30 Øre for kvdl. Hjælpearbejdere. Det *samlede* Kontingent bliver herefter *5,80 Kr.* for heltbetalende, *3,85 Kr.* for mdl. Hjælpearbejdere og *3,20 Kr.* for kvdl. Hjælpearbejdere, der fordeler sig saaledes:

	Ialt	Arbl.kassen	Forts.kassen	Hjælpekassen	Sygekassen	Begr. kassen	Reservefonden	Lokalkassen
Heltbetalende.....	5,80	1,70	20	1,30	1,40	10	70	40
Mdl. Hjælpearbejdere	3,85	1,25	15	90	70	10	50	25
Kvl. Hjælpearbejdere	3,20	85	10	90	70	10	35	20

For Hustruer, der er Medlemmer af Begravelseskassen, betales fremdeles 5 Øre ekstra pr. Uge.

Arbejdsløshedsunderstøttelserne

Fra og med 1. April udbetales Understøttelserne med følgende Beløb:

	Vedtægtsmæssig Underst. pr. Dag	Supplement af Hjælpek. pr. Dag	Ialt pr. Uge
Faglærte Medlemmer:			
Familieforsørgere m. Børn.	5,00	2,25	50,75
do. u. Børn.	5,00	1,25	43,75
Ikke-Familieforsørgere.....	3,80	1,75	38,85
Mdl. Hjælpearb. i Kbhvn.:			
Familieforsørgere m. Børn.	4,40	1,25	39,55
do. u. Børn.	4,40	1,00	37,80
Ikke-Familieforsørgere.....	3,80	0,75	31,85
Mdl. Hjælpearb. i Provinsen og kvl. Hjælpearb.:			
Familieforsørgere m. Børn.	3,80	1,25	35,35
do. u. Børn.	3,80	1,00	33,60
Ikke-Familieforsørgere.....	3,20	0,75	27,65
Efter 200 Ugebidrag (jfr. Vedt, § 16 c):			
Familieforsørgere m. Børn.	4,05	1,25	37,10
do. u. Børn.	4,05	1,00	35,35
Ikke-Familieforsørgere.....	3,45	0,75	29,40

Nyudlærte har først Ret til Supplementsunderstøttelse af Hjælpekassen efter 13 Ugers Arbejde.

Fra den øvrige Verden

Kampen mod Arbejdsløsheden.

Den hollandske Landsorganisation har afholdt en Række Møder i hele Landet til Behandling af det nuværende og fremtidige Arbejdsløshedsproblem. Det fornylig i Amsterdam afholdte Møde var særlig vellykket baade med Hensyn til Deltagelse og Debattens Grundighed. I sin Tale understregede Indlederen særlig den Alvor, med hvilken de hollandske Fagforeninger behandlede dette vor Tids store Onde:

»Saafremt vi ikke kan blive Herre over Arbejdsløsheden, trues Samfundet med Undergang. Den er en af de ødelæggende Faktorer, som først og fremmest er Skyld i den nuværende Elendighed. Holland lider meget stærkt under Arbejdsløsheden; trods et mærkbart økonomisk Opsving og Mobiliseringen findes der endnu 300.000 arbejdsløse. For at undgaa det værste bør Europa tilstræbe et System af frivilligt og snævert økonomisk Samvirke. Jævnsides hermed er det nødvendigt at bremse Rationaliseringen og Mekaniseringen. Foredragsholderen gav Udtryk for den Mening, at Arbejdsløsheden efter Krigen vil antage et hidtil ukendt Omfang, saafremt der ikke i Tide gennemføres et Minimum af forebyggende Foranstaltninger. »Europas Redning skal opnaas gennem Demokratiet, gennem økonomisk Samarbejde, Nedsættelse af Arbejdstiden og en almindelig Forbedring af Arbejdsforholdene.«

I Diskussionen henvistes bl. a. ogsaa til Følgerne af Prisstigningerne. Det vil være paa sin Plads, at Lønninger og Arbejdsløshedsunderstøttelser blev forhøjet i Forhold til Dyrtidsstigningen, da de arbejdsløses Stilling nu er saa prekær, at en yderligere Forringelse af deres Købekraft ikke mere kan tolereres.

Forretningsudvalgsmøder

26. Marts 1940.

1. Skrivelse fra B.- & A.-Klubbens Formand vedr. Ønske om Optagelse i Grafisk Teknik af Artikler med Satseksempler og Beregning af disse, evt. anden Form for Vejledning for Haandsættere ved Beregning af deres Arbejde. — Spørgsmaalet om den mest hensigtsmæssige Form for saadant Arbejde henvises til Sekretæren.

2. Helsingør Lærlingeafdeling fremsender Love til Godkendelse. — Forskellige Ændringer vil være nødvendige.

3. Refereredes Afgørelser i forskellige Sager i Provinsen. — Til Efterretning.

4. Efter Indstilling fra Aarhus Afdeling idømtes et Medlem Karantæne i 3 Maaneder for tarifstridigt Forhold (Pasning af for mange Maskiner).

5. Mod Morsø Folkeblad, Nykøbing M., er rejst Voldgiftssag i to Tilfælde. — Sagerne paadømmes af Provinsens Voldgiftsret.

6. Vedrørende Dyrtidstillæg under Afspasering er ført Forhandlinger med Principalorganisationerne i Provinsen. Der er endnu ikke truffet endelig Aftale. — Til Efterretning.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

26. Marts 1940.

1. Meddelelse fra Arbejdsdirektoratet om, at en Karantæne paa 2 Aar, som Forretningsudvalget havde idømt et Medlem, ikke kan godkendes. — Da Sagen har principiel Interesse, besluttedes det at indanke denne Afgørelse for Arbejdsnævnet.

2. Resolution vedr. Fortsættelseskassens Aabning, vedtaget paa et Møde af arbejdsløse i Aarhus. — Til Efterretning.

Afdøde Kolleger

Efter kun faa Dages Sygdom er Redaktør af Skanderborg Amtstidende, *Aksel Svendsen*, afgaaet ved Døden, 51 Aar gammel. A. Svendsen blev udlært 1. Maj 1909 som Typograf i Morsø Folkeblad. Efter nogle Aars Arbejde i Nykøbing M. arbejdede Svendsen i Hjørring (1913—18), Silkeborg (1918—27), hvor han var Faktor paa Silkeborg Venstreblad. I 1927 kom Svendsen til Skanderborg og blev Redaktør af det radikale Skanderborg Amtstidende, som under hans Redaktion var i god Fremgang. Svendsen har stadig været et trofast Medlem af vort Forbund og fulgte med i Arbejdet indenfor Forbundet. Svendsen efterlader Hustru og to Sønner for hvem Tabet af Forsørger er smerteligt. *M.*

*

Paalæggerske Fru *Elisabeth Larsson (f. Schmidt)* er forleden afgaaet ved Døden efter længere Tids Sygdom. Elisabeth Larsson blev kun 32 Aar gammel; hun havde været Medlem af vort Forbund, fra hun var 18 Aar gl. Hun begraves i Dag, Fredag, Kl. 13.30 fra Nordre Kapel paa Bispebjerg Kirkegaard.

Generalforsamlinger · Møder

Typografernes Syge-Hjælpekasse

i København afholdt ordinær Generalforsamling den 14. Marts i Rømersgade 22. Dirigent *C. J. Dreyer*, Sekretær *Rud. Jensen*. 1. Beretning: Formanden, *C. J. Christoffersen*, aflagde Beretning og udtalte bl. a., at Syge-Hjælpekassen gik som sædvanlig sin stille og rolige Gang. Der var i Aar et Overskud paa Kr. 2.290,37, men man mente ikke, at Tiden var inde endnu til at hæve Syge-Understøttelsen, med mindre, der skulde ske nogen Kontingentforhøjelse, idet man i Aar havde modtaget 500 Kr. fra Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling og havde haft en Kursgevinst paa 175 Kr. Efter at Formanden havde besvaret nogle Forespørgsler, godkendtes Beretningen. — 2. Regnskabet: Kassereren, *A. Andreasen*, aflagde det reviderede Aarsregnskab. Der var indgaaet i Kontingent Kr. 13.994,10, Indskud Kr. 49,00, Restance fra 1938 Kr. 45,90, Renter Kr. 943,60. Udbetalt Sygehjælp Kr. 12.036,00. Overskud Kr. 2.290,37. Regnskabet balancerede m. Kr. 41.290,78. Medlemsantallet er nu 909. Der er i Aarets Løb udslettet 11, udmeldt 10 og 10 døde. *J. Dreyer* anbefalede som Revisor Regnskabet til Godkendelse, dette vedtoges enstemmigt. — 3. Valg: De afgaaende: C. J. Christoffersen, Formand, Carl Petersen, C. J. Dreyer, Revisor og E. Sømberg, Styrelses- og Revisorsuppleant blev alle genvalgt. — Da ingen ønskede Ordet under Eventuelt, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen.

Landssammenslutningen af Trykkere
(5. Kreds).

Fagteknisk Møde

afholdes

Søndag den 14. April Kl. 14 i Odd-Fellow Palæet, Boulevarden, Aalborg.

Svend Johansen kører Filmen: Toturmaskiner.

Chr. B. Petersen taler om: Arbejdsgangen i et københavnsk Trykkeri, Tilretning, Vanskeligheder og om Toturmaskinen (med Lysbilleder), forskellige Tryksager vil blive forklaret.

Alle Trykkere i Nordjylland er velkomne.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Nær og Fjern

50 Aars Jubilæum. Den 6. April fejrer Rotationstrykker *Sofus Rasmussen* 50 Aarsdagen for sin Ansættelse i Dagbladet »Politiken«. Den 6. April 1890 blev »Sofus« ansat som Elev med den svimlende Gage: 18 Kr. ugentlig. Forholdene inden for Bladvirksomheden var dengang meget primitive; saaledes foregik Transporten af Satsen fra Sætteriet, der paa det Tidspunkt laa i Integade, til Trykkeriet i Lille Kongensgade, pr. Trækkevogn, og det var under disse Forhold ingenlunde sikkert, at Satsen kom »samlet« til Bestemmelsesstedet.

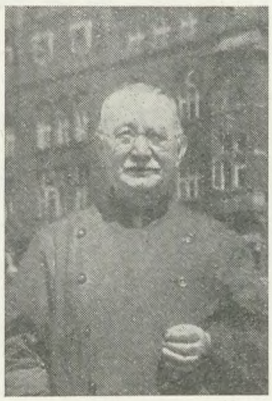

»Sofus« har gennem de 50 Aar taget ivrig Del i den kolossale Udvikling, der er foregaaet inden for Bladtekniken, han har i mange Aar beklædt en ledende Stilling ved Fremstillingen af Politiken, har endvidere ved Nyanskaffelser af moderne Materiel været Husets tekniske Raadgiver og ved Studier i Udlandet søgt at dygtiggøre sig til sit ansvarsfulde Arbejde. Han har i de senere Aar ikke deltaget i Trykningen af Hovedbladet, men er trods sin Alder i fuld Vigeur og passer dagligt sin Depechemaskine saa godt som nogen.

Ved en Festmiddag i Webers Selskabslokaler Skærtorsdag fejredes »Sofus« af sine Kammerater i Politikens Rotationstrykkeri, og paa selve Jubilæumsdagen vil han fra baade Husets og den tekniske Klubs Side modtage Beviser for Anerkendelse af de mange Aars dygtige Arbejde og gode Kammeratskab.

Tillykke med Dagen, »Sofus«. —*n.*

— Den 1. April oplevede *Johs. Hviid*, Fyns Tidende, Odense, 50-Aars-Dagen som Typograf. Hviid udlærtes i 1890 paa Ribe Amtstidende i Varde, og i 1893 aftjente han sin Værnepligt i Fødebyen, Fredericia, hvorefter han første Gang kom til Odense i 1894 og arbejdede paa Tiedjes Bogtrykkeri. Nogle Aar derefter rejste han baade i Danmark og Tyskland og arbejdede i flere Byer her i Landet, men kom tilbage til Odense, hvor han har arbejdet paa flere Bogtrykkerier, og paa Fyns Tidende har han nu arbejdet uafbrudt i 23 Aar.

For faa Uger siden havde Hviid den Sorg at miste sin Hustru; dette Dødsfald kastede Skygge over Jubilæumsdagen for vor afholdte Kollega.

40 Aars Jubilæum. Tirsdag den 9. April er det 40 Aar siden Trykker *Chr. Dideriksen* traadte i Arbejde paa »Sydsjællands Socialdemokrat« i Næstved og har uafbrudt været i Arbejde ved Bladet siden. Dideriksen har dermed været beskæftiget paa sin nuværende Arbejdsplads omtrent siden Bladet begyndte at udkomme, idet han tiltraadte godt et Aarstid efter dets Start og er den Kollega, der har været længst beskæftiget ved Bladet. I de 40 Aar har Jubilaren derfor ogsaa været med i Bladets forskellige Udvidelser gennem Aarenes Løb og har altid med Interesse for sit Fag fulgt med i disse. Indenfor Afdelingen var Dideriksen i mange Aar Revisor, ligesom han stadig deltager i dens Sammenkomster og Møder. Paa sin Arbejdsplads er Jubilaren ogsaa afholdt, og Jubilæumsdagen vil sikkert ogsaa give sig Udslag deri, at den ikke kommer til at gaa upaaagtet hen.

25 Aars Jubilæum. I Dag, Fredag den 5. April, kan *Holger Ditlev Prehn* fejre sit 25 Aars Jubilæum i Firmaet J. Jørgensen & Co. Prehn vil være kendt af adskillige Kollegeer, der i Aarenes Løb har arbejdet i Firmaet, for sit specielle Lune, der altid har gjort ham stærkt afholdt blandt Kollegerne og som har foranlediget, at han i et Tidsrum har beklædt Tillidsmandsposten for Haandsætterne. Jubilaren vil i Dagens Anledning blive Genstand for Kollegernes Hyldest. *Paul.*

Sølvbryllup kan, Tirsdag d. 9. April, fejres af Københavns Afdelings Formand Sigvald Hellberg og Hustru.

Herning Lokalafdeling har i Anledning af sin 50-aarige Jubilæumsdag udarbejdet et fint Jubilæumsskrift med Billeder af en Række af de Kolleger, der har beklædt Afdelingens Tillidsposter gennem Tiderne. Teksten er i populær Form Uddrag af Forhandlingsprotokollerne og er skrevet af *Emil Morgenstern*. Foreningens første Formand, *J. P. Sørensen*, fortæller ret morsomt om Afdelingens Tilblivelse, at denne egentlig skyldes den i sin Tid kendte Politiker og Redaktør, Landstingsmand *Thomas Nielsen*, idet han opfordrede J. P. S. til at tage Initiativet, hvortil denne bemærkede, at der skulde tre Medlemmer til at danne en Afdeling og der var kun to Typografer. »Men saa kan De jo faa mig som Trediemanden« — sagde Ths. Nielsen. Og saa blev Afdelingen oprettet med J. P. Sørensen som Formand. Afdelingens nuværende Formand er *Elmer Laursen* og Kasserer er *Henry Henriksen*.

Feriebøger og -mærker skal pr. 31. Marts udstedes til *alle*, der *ikke* har staaet i Arbejde *uafbrudt* samme Sted siden 1. April 1939, men som stod i Arbejde 31. Marts.

Ved Fratræden herefter skal det iagttages, at 31. Marts 1940 danner Skel mellem Mærkeperioden 1. 4. 1939—31. 3. 1940 og den nye Periode fra 1. 4. 1940; *hver* Periode *sin* Feriebog.

Alle Feriebøger for 1. 4. 39—31. 3. 40 skal pr. 31. Marts afleveres til Lokalkassereren. *Sigv. Hellberg.*

Landbrugsminister Bording taler Mandag den 15. April ved et Medlemsmøde i København om Krigens Indflydelse paa dansk Erhvervsliv, Landbrugsforliget, Skatte- og Omsætningsloven. Se 3. Side.

16. Juni afslutter de københavnske Typografer Gutenberg-Ugen med en Medlems-Festlighed i Idrætsparken. Reservér Søndag den 16. Juni!

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Den nyvalgte Bestyrelse har konstitueret sig saaledes: Formand Henning Nilsson, Sekretær Egon Kristensen, Kasserer Godtfred Kristensen, Ekspeditør Stig Nilsson, Repræsentant Hans Rasmussen og Suppleanter Robert Hansen og Arne Honorè. Forbundsrepræsentanter S. Hellberg og A. O. Lundin.

Faglig Ungdom meddeler, at der Søndag den 7. April afholdes Filmsforestilling Kl. 13 i Kinopalæet. Der vises den berømte czekiske Film »Ekstase«. Billetter à 40 Øre faas paa Kontoret i Evaldsgade i Aften; vi har fremskaffet et Oplag, der formentlig kan dække Efterspørgslen.

Lørdag den 20. April afholder vi en Foraarsfest i Borgernes Hus (store Sal) Kl. 20—1. Til Underholdning har vi fremskaffet noget ekstra fint: *Stig Lommer Revyen* med den nordiske Venus, de tre Gratier o. s. v. Ungdom, Skønhed, Musik og Humør. Til Ballet spiller Ungdommens populæreste Orkester: *Sid Merrimann*. Billetter faas i Aften paa Kontoret; ved Salg af 10 Billetter 1 Billet gratis.

(Lærlinge-Spalten fortsættes næste Side.)

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

Lærlingen

Viborg Lærlingeafdeling.

Fredag den 5. April: Generalforsamling.
Fredag den 26. April: Klubaften.
Søndag den 5. Maj: Fodtur.
Lørdag den 18. Maj: Kammeratskabsfest.
Lørdag den 15. Juni og Søndag den 16. Juni: Week-end Cykletur til Hvidsten Kro, hvor Aftensmaden indtages. Derefter fortsættes til »Skovsgaard«, hvor man overnatter. Søndagen tilbringes ved Mariager Fjord.
Søndag den 23. Juni: Udflugt til Taarupgaard (Cykletur).
Fredag, Lørdag og Søndag den 28., 29. og 30. Juni: Deltagelse i det paatænkte Arrangement i Anledning af Gutenberg-Jubilæet.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. Marts: Kolding 1000,00, Odense 2000,00; 27. Marts: Holbæk 800,00, Kalundborg 300,00, Nykøbing F. 500,00; 28. Marts: Silkeborg 1000,00, København 20,000,00; 30. Marts: Faaborg 33,80.

København, den 2. April 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Helge Aksel Jensen, udl. 15. 3. 40 hos Testmann (arb. s. St.), Trykker Jørgen Frederik Jensen, udl. 30. 3. 40 i Industri-Trykkeriet (arb. s. St.), Trykker Erik Larsen, udl. 30. 3. 40 hos Krohn (arb. s. St.), Trykker Poul Balch Johansen, udl. 1. 4. 40 hos O. Møller (arb. s. St.), Trykker Erik Werner Rasmussen, udl. 30. 3. 40 hos E. Ejlertsen (arb. s. St.), Paal. Inga Bosholdt, udl. 24. 3. 40 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Hj.arb.ske Karen Andersen, tidl. Medlem (»Bereka«).

Aarhus: Sætter Per Axel Bjørn Svensson, udl. 5. 4. 40 i Jordahls Bogtr., Trykker Anders Peter Herluf Jensen, udl. 1. 4. 40 i Stiftsbogtr. Nakskov: Sætter Einer Tage Lindholm Rosenberg Hansen, udl. 1. 4. 40 i Rosenbergs Bogtrykkeri. Skive: Sætter Oluf Nørholm Ørum, udl. 1. 4. 40 i Skive Folkeblad. Vejle: Sætter Kaj Jensen, udl. 1. 4. 40 i Udbyes Bogtrykkeri.

Tiltraadte

København: 6529 Kaj Petersen fra Rejse (Strandberg), 7374 Fritz Wulf fra Rejse (arbl.), Paal. Valborg Nielsen fra Bogbinderne (Ant. Nielsen), 377 Ejner Christensen fra Rejse (arbl.), 5387 Martin Nielsen fra Rejse (arbl.), 7435 Werner Nistrup fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 3874 Sigurd Mortensen (arbl.), 7089 Holger Andersen (arbl.). Aarhus: 6019 Holger Kruse Lavrsen (arbl.), Jenny M. Nielsen (overfl. fra Bogbinderforb.). Fredericia: 1207 Johs. O. Petersen (arbl.). Hjørring: 6875 Svend Christensen (arbl.), 3137 Emry Larsen (arbl.). Horsens: 7480 G. Samuelsen (Nr. Snede) i Pl. Kolding: 7939 Børge Hansen (arbl.). Korsør: 3853 Jørgen van Laer (arbl.). Odense: 6702 Niels Erik Pedersen (arbl.), 6252 Leif Rye Jensen (arbl.). Randers: 3009 Niels P. Busch (arbl.).

Fratraadte

København: 1399 Johannes Nielsen paa Rejse, 3676 J. Andreasen paa Rejse.

Aarhus: 5722 Jens Kristensen til Odder (arbl.), 7216 A. G. Pettersson paa Rejse. Assens: 3484 W. F. Gullberg til Hillerød (arbl.). Fredericia: 3853 Jørgen van Laer til Korsør (arbl.). Hillerød: 7306 Chr. Kolmos til København (arbl.), 2844 Viktor Christensen paa Rejse. Holstebro: 7939 Børge Hansen til Kolding (arbl.). Horsens: 400 K. K. Jørgensen paa Rejse, 5286 H. C. Andersen paa Rejse. Korsør: 5216 Knud P. Nielsen til Slagelse i Pl. Lyngby: 7769 Helge Nielsen (overfl. til Tekstilarb.). Odense: 7217 Einar Warberg Rasmussen til Tønder i Pl., 5381 Mar. Herdahl Nielsen til Middelfart i Pl. Randers: 5852 Johs. Christensen til Holstebro i Pl., 7643 Chr. Kolling paa Rejse, 5229 Volmer Clausen til Holstebro (arbl.). Sønderborg: 5277 Peter Larsen til Tønder i Pl., 7374 Fritz Wulf til København (arbl.). Vejle: 6790 Niels Kirkeberg til Aarhus i Pl.

Udslettet

Hjørring: 4926 Rosa Hansen (forsvunden).

Udslettet med Restance

Randers: 4475 Sigvald Jespersen.

Døde

København: 2389 Elisabeth Larsson, 273 Schrøders Hustru Karen.

Næstved: 6238 Carl Adolf Gullberg.

KLUB-ANNONCER

Idrætsmærkeprøve

Gymnastik for Herrer i Salen den 7. April Kl. 10.30.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Super . Corps 24—72

ANNONCER

En dygtig og rutineret
Paalæggerske
søges til fineste Pasningsarbejde paa Diegler. Skriftlig Henvendelse til
A/S Nordisk Kunsttryk & Prægeanstalt,
Vesterbrogade 95.

Sætter-Trykker
(Provinsianer) søger Plads; gerne København. Eventuelt som Trykkeriarbejder. Billet, mrkt. »201«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skriftør, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans,
Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 15 *København den 12. April 1940* *67. Aargang*

Dansk Litograf-Forbund

afholdt ordinær Kongres i København Skærtorsdag og Langfredag. Foruden et halvt Hundrede Repræsentanter for Forbundets forskellige Afdelinger var mødt Repræsentanter for den svenske og norske Broderorganisation, De samv. Fagforbund, Bogbinderforbundet og Dansk Typograf-Forbund, medens Finlands Bogarbejderforbund havde sendt telegrafisk Hilsen.

Efter Kongressens Aabning gav Formanden, *Marius Sørensen*, i Tilknytning til den udsendte Beretning nogle supplerende Oplysninger om Virksomheden i den forløbne 5-Aars-Periode og omtalte herunder bl. a. Oprettelsen af Støttefonden, den Forhøjelse af Arbejdsløsheds-Understøttelsen med 3 Kroner ugentlig, som foretoges i December, og det i den Anledning i Februar Maaned udskrevne Ekstra-Kontingent til Arbejdsløsheds-Kassen; i denne Forbindelse omtaltes et Forslag om Overførsel af Midler fra Forbundskassen til Arbejdsløsheds-Kassen — Forslaget havde været til Behandling paa Generalforsamlinger i Afdelingerne, men var blevet forkastet ved Afstemningerne her. Sluttelig omtalte Formanden Prisstigningerne og udtalte, at han fandt det rigtigt, om Kongressen støttede De samv. Fagforbund i Modstanden mod Ændringer i Pristallets Basis.

Beretningen gav Anledning til en ret kortvarig Debat, hvorefter den godkendtes enstemmigt; det samme var Tilfældet med Regnskaberne for de 5 Aar, og man tog derefter fat paa Behandlingen af den lange Række Forslag, der var indkommet, og hvoraf nogle af de vigtigste gengives her.

Paa Forslag af Hovedbestyrelsen vedtoges det, at ingen Arbejdsgiver eller Faktor kan være Medlem af Forbundet. Et Forslag fra samme Side om Forhøjelse af Kontingentet til Forbundskassen fra 90 til 105 Øre ugentlig vedtoges. Et Forslag fra Medlemmer om Oprettelse af en Post som Oplysningssekretær og Centralisation af Oplysningsarbejdet (event. Samarbejde med Typograf-Forbundets Sekretariat) blev forkastet. — Efter Forslag fra et Flertal i Hovedbestyrelsen faar Hovedledelsen fremtidig følgende Sammensætning: En Forbundsformand og en Hovedkasserer (fast ansatte), Formændene for de københavnske Afdelinger samt 2 Medlemmer fra Provinsen. — Et Forslag fra Afd. Kemigrafen om at udsende Bladet »Lito« 2 Gange maanedlig (mod nu een) forkastedes, medens et af samme Afdeling stillet Forslag vedr. kompetent Forsamling vedtoges med følgende Ordlyd: »Den nuværende Ordning, hvorefter Forhandlingsudvalgene er kompetent Forsamling ved Afstemninger over Overenskomstforslag, erstattes af følgende: Paa hver ordinær Afdelings-Generalforsamling umiddelbart før en Overenskomst-Situation vælges en kompetent Forsamling. Provinsens Kemigrafer vælger i hver Afdeling deres egen kompetente Forsamling.«

Efter Forslag fra Hovedbestyrelsen forhøjedes Kontingentet til Arbejdsløshedskassen fra Kr. 1,25 til Kr. 1,50; samtidig nedsattes Kontingentet til Hjælpekassen fra 65 til 40 Øre ugentlig. Endelig forkastedes et Forslag fra Odense Afdeling om Indførelse af en Understøttelses-Ordning for Enker efter Medlemmer; Forslaget gik ud paa en maanedlig Understøttelse paa 20 Kr. mod et Kontingent af 1 Krone maanedlig.

Hermed var Behandlingen af Lovændringerne tilendebragt, og man gik over til Valgene. Til Forbundsformand valgtes *Marius Sørensen*, medens Forbundets Forretningsfører gennem mange Aar, *S. Frederiksen*, med Akklamation genvalgtes til at bestride Posten som Hovedkasserer (der efter Nyordningen er udskilt som en særlig Post).

Kongressen afsluttedes med korte Taler af de to Forbundsfunktionærer og Gæsterne. Debatten havde helt igennem været præget af Ro og Saglighed, og om Aftenen samledes Delegerede og Gæster til nogle Timers kammeratligt Samvær.

K. A. Jørgensen.

Mod lysere Tider —

Det gaar mod Foraar, mod lysere Tider — ude i Naturen. For Arbejderklassen ser det ikke saa lyst ud. Siden sidste Foraar er der hændt adskilligt — ogsaa for Typograferne — som det er nødvendigt at erindre sig.

For ca. 1 Aar siden forkastede Typograferne et Forligsmands Forlag med trefjerdedels Majoritet, hvorefter Regeringen »ophøjede« Forslaget til Lov efter at have sikret sig vor øverste faglige Tillidsmands Tilslutning. Det var ikke første Gang noget lignende var sket, og der er skabt Præcedens som en hvilken som helst kommende Regering nok skal vide at bruge mod Arbejderne.

I Efteraaret efter Krigsudbrudet fik vi en kvartalsvis *delvis* Dyrtidsudligning.

I Januar forlangte Privatkapitalens Økonomier, at Arbejdernes Levefod yderligere skulde forringes, bl. a. ved en Ændring af Beregningen af Dyrtidstillæget.

I Marts indkaldte Socialdemokratiets Hovedbestyrelse m. m. til Møde paa Christiansborg. Indbudt var bl. a. De samv. Fagforbunds Formand, Laurits Hansen, og Statistisk Departements Leder. Man sonderede Stemningen for en Forandring af Pristalsberegningen, men Laurits Hansen satte sig imod, at man midt i en Overenskomstperiode vilde forfalske Grundlaget for Beregningen af Arbejdernes Lønninger. Statistisk Departements Leder svarede, at hans foresatte, Regeringen, selvfølgelig kunde faa et hvilket som helst Pristal, de ønskede, ved at forandre Grundlaget for Prisudregningen, udskyde Varer o. lign., men man maatte være indforstaaet med, at Forandringerne i Udregningen blev offentliggjort. Saa blev d'Hrr. permitterede, det havde ingen Interesse for Regeringen.

Saa kom Politicus' Artikel om Valg. De fire store Partier kunde ikke blive enige om den økonomiske Linje,

det var navnlig svært at faa de Radikale med, og Stauning truede med Valg, ikke for at erobre et Flertal, som han havde, men for at sætte det til, saa at Valget ogsaa denne Gang blev et: Stauning eller Kaos.

I April gennemførte Regeringen og Konservative saa den nye Forbrugsbeskatning, der inden November skal indbringe de 85 Millioner Kr., den nye Landbrugsordning koster, saaledes at den kolossale Prisstigning skal holdes udenfor Pristalberegningen — og uden smaalig Hensyntagen til den mægtige Forøgelse af Arbejdsløsheden, denne Ordning og de andre indebærer. Foruden al denne indirekte Beskatning kommer hertil den direkte gennem Fordoblingen af Statsskatten, Kommuneskattens Forøgelse o. s. v.

I alt dette er der selvfølgelig intet nyt. Forøges Statens Udgifter med 2—300 Millioner aarlig, kender Privatkapitalismen kun en Vej til Dækning, nemlig at lade den arbejdende Befolkning betale gennem Sænkning af Levefoden. Resultatet bliver det samme enten man vælger direkte og indirekte Beskatning, Laan, Inflation — og i dette Tilfælde benytter man alle Udveje.

For nogle kan det maaske synes mærkværdig, at det er en Regering, der er valgt af Arbejderne for at varetage deres Interesser, som gennemfører denne den mest udemokratiske Lovgivning, der nogensinde er udført i dette Land; men naar man betænker, at det er den samme Regering, der hver Dag ofrer en halv Mill. Kr. paa tvivlsomme militære Foranstaltninger, og som har mangedoblet den indirekte Beskatning i Modstrid med sine Løfter, saa maa det vel efterhaanden gaa op for Arbejderne, at den parlamentariske Vej er en cul de sac, en Blindgade, og at de kun gennem Aktion i deres økonomiske Organisationer har en Mulighed og Magtmiddel til at hævde deres Interesser.

Landbruget opnaaede deres Ordning ved Trusel om Produktionsstrejke. Men det maa ikke nævnes, at Landbrugerne *gennemtvang* en Ordning ved Trusler — for sæt at Arbejderne tog ved Lære.

Arbejderne skal dog vist ikke vente, at det bliver deres Ledere indenfor Organisationerne, der tager Affære. De samv. Fagforbunds Formand, Laurits Hansen, fralagde sig nok *Medansvaret* for en Forfalskning af Pristallet; men hvad nu, da Privatkapitalisme, Regering og Lovgivningsmagt ikke viste sig saa sarte? Kan vi forvente, at Arbejdernes faglige Organisationer sætter Magt bag Protesten mod Snigløbet af en lovlig indgaaet Overenskomst? Kan vi i det hele taget forvente en Protest?

For Typografernes Vedkommende fremkom Formanden for Københavns Afdeling, Sigv. Hellberg, ganske vist paa sidste Generalforsamling med en Udtalelse om, at han ansaa det for sin Pligt at oplyse, at »noget« var i Gære, og dermed mener han formodentlig at have gjort sin kammeratlige og organisationsmæssige Pligt.

Min Opfattelse er, at Typograferne selv, gennem deres Styrelse, skal stile en Protest ikke til Lovgivningsmagten, men til De samv. Fagforbund, og i Samarbejde med dette søge Udveje til at sætte Magt bag en Protest mod dette Snigløb af en indgaaet lovlig Overenskomst.

Bønderne opnaaede som nævnt deres Resultater ved Trusel om Produktionsstrejke. Arbejderne kan sætte deres Vilje igennem ved en Beslutning om Standsning af de samme Produkters Forsendelse. Og med samme moralske Ret. — Kun hvis de gør det, kan man med Rette sige: Det gaar mod lysere Tider. *Sofus Henriksen.*

En Berigtigelse

Fra Journalistforbundets Formand, Redaktør *Gunnar Nielsen*, har vi modtaget følgende:

Under »Branchernes Rubrik« i Deres ærede Blad for 29. Marts d. A. findes en lille Artikel med Overskriften »Fag og Folk«, der i hvert Fald har forbløffet mig og sikkert ogsaa de af mine Kolleger, der maatte have set den.

I den paagældende Artikel fortælles, at Journalisterne, da de besluttede at yde en økonomisk Hjælp til nødstedte finske Journalister og deres Familier, straks sørgede for, at Folk fik dette at vide, men hvad Folk ikke fik at vide var, at »det Beløb, hvormed de gjorde godt i Finland, var skaffet til Veje ved at indskrænke Forbundets Organ *Journalisten* fra et Fjortendags- til et Maanedsblad«.

Det faktiske Forhold er, at af de 10,000 Kr., som Journalistforbundet har tilstillet Finlands Journalistforbund til Støtte for nødstedte finske Journalister og deres Familier, er *mellem 8,000 og 9,000 Kr. tilvejebragt ved en frivillig Indsamling* blandt Forbundets Medlemmer. Beslutningen om, at iværksætte denne Indsamling blev taget paa Forbundets ordinære Generalforsamling i December og blev derfor nævnt i den sædvanlige Ritzau-Meddelelse om Generalforsamlingen. Det er rigtigt, at det paa samme Generalforsamling blev besluttet kun at udsende vort Medlemsblad en Gang om Maaneden, men denne Foranstaltning var et Led i de almindelige Sparebestræbelser, som Forbundet saa sig nødsaget til at gennemføre paa Grund af de ekstraordinære Forhold.

Hvis Forfatteren af Artiklen i »Typ.-Tid.« havde henvendt sig til mig eller et andet Medlem af Journalistforbundet, vilde han have faaet fuld Underretning om disse Forhold, og jeg gaar ud fra, at Artiklen i saa Fald ikke var blevet skrevet. Tillad mig iøvrigt at tilføje, at jeg staar ganske uforstaaende overfor Aarsagen til den mod Journaliststanden særdeles uvenlige *Tone*, der præger hele Indlæget.

Gunnar Nielsen.

— — —

Vi har forelagt ovenstaaende for Redaktøren af det paagældende Brancheafsnit. Han ønsker at tilføje:

Angaaende ovenomtalte Notits, der er blevet til efter Henstilling fra flere Sider, ønsker vi at udtale, at hvad der i denne Sag har Betydning for os, er dette, at Jornalisterne som Penneførere for en Opinion, der i kritiske Tider maa mane til Ro og Koldsindighed, ikke selv bør gaa i Spidsen for at øge Krisen; og Forbundets Formand indrømmer jo tillige, at Beslutningen angaaende Medlemsbladet er taget samtidig med Hjælpeaktionens Beslutning. Vort Fag, der i Forvejen havde mange arbejdsløse, har faaet disses Antal fordoblet siden Krigens Begyndelse, hvilket naturligvis skyldes Indskrænkninger fra alle Sider af samme Art som Journalisternes. Denne Stand, hvis Økonomi iøvrigt ikke vedkommer os, har samfundsmæssigt set en saa privilegeret og stærkt begunstiget Stilling, at Offentligheden har Ret til at kræve større Hensyntagen fra dennes Side end fra saa mange andre Stænder.

Hvis Tonen i vor Notits er uvenlig, har dette ikke været Hensigten, men maa skyldes en primitiv journalistisk Trang til at reagere overfor Nedslag. *N. Th. S.*

Afdød Kollega

Maskinsætter *Knud R. Knudsen* afgik forleden pludseligt ved Døden, 64 Aar gammel. Afdøde var født i Odense og havde lært i Bogense. I den sidste halve Snes Aar eller mere havde Knudsen arbejdet hos Schultz, men var nu for nogen Tid siden bleven ledig; hans Helbred havde været skrantende i det sidste Par Aar.

Begravelsen foregik i Søndags paa Bispebjerg Kirkegaard. Over Knudsens Baare sænkedes vor Fane.

Dansk Typograf-Forbund

Københavnske Medlemmer

anmodes alle om, hver paa sin Plads, at bidrage til, at vort Organisationsliv kan fortsættes i saa høj Grad paa normal Vis, som de indtrufne Begivenheder muliggør.

København, den 10. April. *Sigv. Hellberg.*

Mødet Mandag den 15.,

hvor Landbrugsminister Bording skulde have talt, er **aflyst.**

Formanden.

Tillidsmands-Valgene

i København skal alle være afsluttet senest 15. April.

Der er til Trykkerierne udsendt Spørgemateriale vedr. Tillidsmænd og Inkassatorer. Svarkortene bedes *senest 15. April* afsendt til undertegnede.

København, den 2. April 1940. *Sigv. Hellberg.*

Tillidsmandsmøde

afholdes *Mandag den 29. April Kl. 20 paa »Gimle«*, Grundtvigsvej 14. *Formanden.*

Hævet Blokade

Ulf Holmfred's Bogtrykkeri, Nordre Frihavnsgade 13, har tiltraadt Tarifen, hvorefter den gennem nogen Tid bestaaende Blokade af Firmaet er hævet.

København, den 5. April 1940.

P. F. V.

Sigv. Hellberg.

Lidt om Bogtrykkerkunsten og dens Opfinder

Johan Gutenberg zum Genfleisch, f. 1397 (1400), d. 1468

Ved Bogtrykkunstens Opfinder menes den Mand, der opfandt Støbeapparatet: Det lille Vidunder til Mangfoldiggørelse af løse Metaltyper. Bogtrykkerhaandværket har gennem Aarene udviklet sig til en Industri, der beskæftiger direkte og indirekte Millioner Mennesker Verden over. Den er blevet et Vaaben, som har været benyttet med stor Indflydelse for godt og ondt, uundværlig i Religionens, Politikens og Reklamens Tjeneste. Den har været det bedste Middel til at rejse Folkestemninger, at skabe Revolutioner, Krige, at ophidse Gemytterne. Trods alt har Bogtrykkunstens Opfindelse været et uvurderligt Gode for Menneskeheden. Og i Dag kan ingen moderne Mennesker undvære Aviser og Bøger.

Derfor kan det have en vis Interesse, at opfriske lidt om, hvad lærde Mænd har meddelt os om Bogtrykkunstens Fremkomst og dens Opfinder. Det er muligt, at der er flere, som har opfundet den paa samme Tid, da det ofte er Tilfældet med Opfindelser. I hvert Fald har de lærde Folk som sædvanlig været uenige; derfor er der fremkommet Bøger om forskellige Personer, som tillægges Æren for Bogtrykkunstens Opfindelse.

De lærde Forskere meddeler os, at Resultaterne af Undersøgelserne af de ældste Bøger er meget ringe. Bøgerne fortæller ikke meget om Opfindelsen eller Opfinderen. I en Krønike, trykt i Rom af Philippus de Lignonne 1474, siges i en Notits, at en Mand ved Navn Gutenberg fra Strassburg og en anden ved Navn Fust, dygtige i at trykke Bøger med Former af Metal, er blevet berømte i den tyske Stad Mainz for at trykke 300 Ark om Dagen.

Den tidligste Notits, i hvilket Personers Navne er anført i Forbindelse med Omtale af Bogtrykkunstens Opfindelse, findes i en Udgave af Justinians Institutionens, trykt af Peter Schöffer i Mainz 1468. I et Digt, som forekommer i denne Bog, fortælles, at to Mænd ved Navn Johannes var de første Bogtrykkere. Disse Mænd menes at være Johan Gutenberg og Johan Fust, der en Tid var Kompagnoner. Som bekendt var Peter Schöffer deres Medhjælper og blev senere Johan Fusts Svigersøn.

Af nogle Proces-Aktstykker kan man formode, at Gutenberg ved Aaret 1439 har været beskæftiget med Bogtrykkunsten. Aktstykkerne fortæller, at Gutenberg har været en Mand med Snille til at opfinde, at han besad Færdighed i tekniske mekaniske Arbejder og at han arbejdede i Metaller.

Man mener, at der allerede i 1442 er trykt Bøger. Men de første Tryksager, som er *dateret* og trykt med bevægelige Typer, er Afladsbreve af Pergament, Erfurt den 15. November 1554—55. I disse Aar blev der solgt Afladsbreve, hvis Indtægter gik til Hjælp i Krigen mod de fremrykkende Tyrkere. Konstantinopel var blevet erobret 1453. Disse Afladsbreve var sandsynligvis trykt i Mainz, den eneste By i Tyskland, der er omtalt i Forbindelse med Bogtrykkunsten paa det Tidspunkt.

Den hollandske Lysestøber, senere Vinhandler Laurens Janszoon Coster, der beskæftigede sig med Bogtrykkunsten, var Gutenbergs største Konkurrent til Æren som Opfinder. I Forordet til en Oversættelse af Ciceros »De officies« (Haarlem 1561) antydes, at en utro Tjener ved Navn Johan, skulde have bragt Costers Opfindelse til Mainz og dèr forbedret den. Og det lyder som en daarlig Vittighed for os, der er opdraget med al Respekt for den gamle ærværdige Gutenberg, at der menes, at han skulde være den utro Johan. Den ældste Bog, der findes, som er trykt i Haarlem af Coster er dateret 10. December 1483 og udgivet af Jakob Bellaert fra Zierikzel med Titlen: »Dat liden ende die passie ans heeren Jesu Christi«. I Haarlem findes et Coster Museum og en Statue, der skal forestille ham; den er udført efter et Portræt af en Mand, som efter hvad der er bevist ikke hed Coster.

I Danmark blev den første Bog trykt 1482 i Odense af Johan Snell, en indvandret Tysker. Bogen var paa Latin og handlede om Rhodus Belejring af Tyrkerne 1880. Johan Snell flyttede kort efter sit Trykkeri til Sverige. Først 1493 blev den første Bog trykt paa Dansk. Det var Rimkrøniken. Den blev trykt i København af Gotfried af Gehmen.

— — —

Den mest udbredte Mening er den, at Johan Gutenberg er Bogtrykkunstens Opfinder. Og i Aar vil 500-Aarsdagen for hans vidunderlige Opfindelse sikkert blive fejret i mange Lande. *Adolph Juliussen.*

Solidaritet med Kapitalisterne

En svensk Kollega, *Olle Wedholm*, skriver i Svensk Typ.-Tidning følgende, som ogsaa har Bud til os:

Det er bestemt meget længe siden man talte om Arbejderklassens økonomiske Frigørelse.

I den gode gamle fredelige Tid kæmpede Arbejderklassen mod det borgerlige Samfund og ønskede at se det likvideret jo før jo hellere. Og nu? Ja, nu er man rede til at ofre sit Liv for samme dyrebare Tyvesamfund — undskyld Fædreland, mener jeg.

Jeg har ikke rigtig kunnet vende mig til de nye Melodier og kommer derved let ud af Takt. Det gaar mig som Sven Duva, der nok gjorde »højre om« og »venstre om«, men stadig det forkerte. At kunne gaa i Takt og Flok er jo ellers Tidens Krav.

Dagens Situation kan nærmest sammenlignes med Karl-Gerhards Revy-Komedier. Hvilke Scener kunde der ikke fremstaa: Ned med Tyvesamfundet! Leve Fædrelandet!

Socialisme — lyse Ungdomsminder! Jeg er ved at blive sentimental, men bliver dog samtidig alvorlig. Thi hvor bærer det egentlig hen med os?

Det skader sikkert ikke at standse et Øjeblik og tænke sig om. Tidens Angst tager os fangen, og vi bliver let Ofre for listig Propaganda. Det er skønt at gribes af stærke Følelser og lade sig rive med, men det er *farligt*.

Er vi ikke for Tiden i Færd med frivilligt at ofre de smaa Fordele og Sejre, som vi med saa stort Besvær har tilkæmpet os?

Tidens Alvor kræver Indskrænkninger i vor Frihed, paastaar man. Samme Frihed, som vi skal forsvare — med Vaaben! Militarismen og Reaktionen udbygger deres Positioner *med vor egen Hjælp*. Og til Gavn for hvem?

De besiddende bør ikke klage. Thi de har faaet hele Arbejderklassen med sig som frivillige Slaver. Vi bøjer Nakken under Aaget. Værsaagod — vi afstaar frivilligt og med Glæde de Fremskridt og Friheder, vi har tilkæmpet os gennem Aartiers Arbejde!

Hvad man ikke har kunnet erobre i aaben Kamp om Arbejdsforholdene er lykkedes ved at skabe en Nødstilstand i Verden, ved en psykologisk klogt anlagt Propaganda og ved at appellere til de godtroendes Solidaritet i Nødens Stund — den Nød, man (Kapitalismen) selv har frembragt.

Arbejderklassen er ved at ombytte sin Solidaritet med Menneskeligheden for *Solidariteten med Kapitalismen*. I den Situation staar vi i Dag.

Socialismen og Internationalismen har ikke rodfæstet sig dybere i Arbejdernes Bevidsthed gennem Decenniers Organisationsarbejde og Oplysning end at den kan være udslettet i Løbet af nogle Maaneder.

Hvad Kapitalismen ikke har formaaet ved brutal Kamp, har den formaaet ved — Strategi.

Ingen fødes af Naturen til Ejer af noget. Vi kommer nøgne hertil. Og naar vi forlader Livet, maa vi efterlade alt, hvad vi eventuelt har ejet. Naturen kender ikke Ejendomsbegrebet.

Som Mennesker ejer vi kun Brugsretten til, hvad Jorden og Naturen giver os. Og lige som Luft og Sol er den givet os alle.

Det af Udbytterne og de besiddende legaliserede System, den private Ejendomsret til Naturens Rigdomme, i Forbindelse med Renteslaveriet staar hindrende i Vejen for en almindelig fælles Udnyttelse af Naturens Goder.

Der er intet at bebrejde Naturen. Den er viselig indrettet. Men det er Menneskenes Taabelighed, der er Skyld i, at vi er ulykkelige.

Naar vi i Humanismens Navn giver Penge til vore ulykkelige Medmennesker i Finland, naar vi sænker vor Levestandard ved gennem Skatter at yde Penge til Krigsforberedelser, som aldrig kan skabe andet end Lidelser for os og andre — da tjener Krigsleverandørerne store Penge. I Krigsforberedelser skabes de store Formuer. I Nød og Lidelse, Blod og Fortvivlelse stabiliserer de Kræfter sig, som helst skulde tilintetgøres, fordi vi alle lider under deres Forbandelse. Men i Stedet for ofrer vi vor egen og vore Børns Lykke, Fremtid, Haab — ja, alt det, vi før kæmpede for.

Jeg vil se den i Ansigtet, som tør hævde, at dette er klogt.

Klassekamp eller —?

Det har altid været fra Kapitalisternes og de besiddendes Side, der har lydt disse Ord: en almindelig Forkortelse af den daglige Arbejdstid vil være et farligt Eksperiment, der kan faa skæbnesvangre Virkninger for Industriens Konkurrencedygtighed og dermed i det lange Løb blive til Skade for Arbejderne selv. Man gik nemlig ud fra, at Produktionsudbyttets Mængde vilde formindskes i tilsvarende Grad, som Arbejdstiden blev nedsat, at Produktionsomkostningerne derved vilde stige, forsaavidt Arbejderne i den kortere Arbejdstid skulde tjene noget nær det samme som før.

Men i Dag er det desværre saadan, at vi maa høre vore egne faglige Ledere fremsætte akkurat den samme Teori. Mon ikke det er fordi de er vokset ind i en smaaborgerlig Tankegang og har glemt deres proletariske Klasseføelse, eller er det fordi de har løst det sociale Problem for dem selv?

Det har altid staaet paa Socialdemokratiets Program: at værne Arbejderne mod den sociale Elendighed, ad faglig og politisk, ad kommunal og kooperativ Vej at gennemføre Reformer, som paa forskellige Punkter varig og kendelig forbedrer Arbejderklassens Livsvilkaar, Arbejdstiden skal tvinges nedad og Arbejdslønnen opad.

Den sociale Elendighed — har Socialdemokratiet værnet os mod den: jo, de har oprettet Socialkontorerne, og herfra uddeler de med karrig Haand det kapitalistiske Systems Almisser og Sulteunderstøttelser.

Ad faglig Vej har man skaffet os *halv* Dækning for Prisstigningerne gennem en Pristalsregulering.

Ad politisk Vej har man skaffet os af med Strejkeretten. Desuden er man godt igang med at lære Arbejderne, hvorledes de skal vise Samfundssind overfor det kapitalistiske Samfund.

Ad kooperativ Vej har man med kapitalistiske Virksomheder sluttet Overenskomster om Fordyrelse af Brød, Mælk og Øl.

Ad kommunal Vej har man lagt tunge Skattebyrder over paa Arbejderne.

Billedet er tydeligvis skiftet, naar man ser tilbage paa Socialdemokratiets Kampaar. I Øjeblikket ser det jo ud til at være en Kamp for Bevarelse af et sygt kapitalistisk System. Men mon ikke Arbejderne efterhaanden som Systemets Byrder bliver lagt paa deres Skuldre, vil vende sig bort fra de politiske Ledere, og selv gennem deres Organisationer igen tage Kampen op, som under sidste Krig.

Den 5. Januar 1940. *Thorvald Jensen.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Brancherepræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Al denne ligegyldige Reklame —

Forleden kunde man i et københavnsk Dagblad læse et kritisk Indlæg fra en fynsk Lægefrue, som bl. a. fremsatte nogle ubetænksomme Ord, nemlig de fire, der er brugt som Overskrift til disse Linier! — Denne overlegne Karakteristik af Reklametryksager viser fuldt ud hvilken Foragt og Ligegyldighed den kværulerende Kriticus har i Behold overfor Ting, der ikke skæpper i i Mandens Tegnebog.

Som Haandsætter kan man ikke andet end protestere mod slige Udtalelser — og højlydt beklage, at et ellers intelligent Menneske kan have en saa mærkværdig Tankegang.

Reklametryksager er aldeles ikke noget ligegyldigt — hverken for os, som i høj Grad og direkte er med til at fremstille Akcidenserne — ej heller for de Folk, som modtager Tryksagerne.

Reklamen — hvad enten den er formet som flerfarvet Brochure, Folders eller paa anden praktisk og moderne Maade — er et nødvendigt Led, en Forbindelseslinie mellem Producent og Publikum. Samtidig giver den Sætteren Lejlighed til at udfolde sin Fantasi og Skønhedssans m. m. Ydermere giver det ogsaa Beskæftigelse til Trykkere, Tegnere, Reklamefolk o. s. v. o. s. v., saa det er meget forkasteligt at komme med den mildest talt dumme Bemærkning om »al denne ligegyldige Reklame«.

En Læges Bidrag paa en Bogtrykkers Ordreliste er meget minimal — for det meste andrager det kun et Par Tusind fantasiforladte Recepter.

Der er desværre mange Mennesker endnu, som har det samme Syn paa Tryksager som den emsige Frue. Lad os faa denne Mentalitet udryddet. Ogsaa i de Kredse, hvor man *ikke* lever af at fremstille Akcidenser af reklamemæssigt Indhold og Format. *cand. typ.*

Roskilde Haandsætter-Klub

havde Tirsdag 12. Marts Medlemsmøde med Titlen »Grafiske Nyheder«. Sv. Johansen ledede Mødet og viste en Række Lysbilleder, der demonstrerede de sidste Nyheder indenfor Typografien. En Del moderne Tryksager gav sikkert mange Typografer nye glimrende Ideer. — En vellykket Aften.

G. A. J.

Beregn dit Arbejde

var Titlen paa det Møde, Landssammenslutningen afholdt paa »Fjordvilla« Søndag d. 17. Marts. For de fremmødte blev det en lærerig og fornøjelig Dag.

Erik Hansen, København, bød velkommen og bad *Marius Nielsen*, Roskilde, lede Mødet.

Forbundsformand *K. A. Jørgensen* klarlagde i et udmærket Foredrag den Betydning, det har for Haandsætteren at kunne beregne sit Arbejde og derved blive i Stand til at beregne, hvor meget han skal yde for sin Løn. En Lysbilledserie ledsagede Slutningen af Foredraget.

Efter en Frokostpause vistes en Serie Lysbilleder, der, ledsaget af Foredrag, gav Haandsætteren en Retningslinie for sin Præstation ogsaa ved Akcidensarbejder.

Efter at Kollegerne selv havde udregnet og anslaaet Værdien og Tiden paa forskellige Arbejder, var Dagens officielle Program udtømt. Marius Nielsen bragte til Slut en Tak til K. A. Jørgensen og Erik Hansen for det store Arbejde, de havde udført, ligesom han ogsaa takkede Landssammenslutningen, fordi Roskilde var blevet det Sted, man havde valgt til at begynde denne Serie.

Ialt en glimrende Dag. *G. A. J.*

Haandsætternes Landssammenslutning.

Det paa Grund af Trafiksituationen aflyste Repræsentantskabsmøde vil blive afholdt snarest muligt. Naar den endelige Dato er fastsat, vil der tilgaa Klubberne Meddelelse herom.

Odense Haandsætterklub

havde som Afslutning paa Vinterens Skitseringskursus arrangeret en Udstilling paa Den ny Forsamlingsbygning, Lørdag den 30. og Søndag den 31. Marts, hvor de enkelte Kursusdeltageres Arbejder var fremlagt. Som særligt Trækplaster havde Klubben sikret sig de indkomne Udkast i »Grafisk Aarbog«s ELgrafik-Konkurrence, der her var udstillet for første Gang i Provinsen. Desuden var forskellige af Byens Trykkerier repræsenteret med et skønsomt Udvalg af deres Frembringelser. Endelig havde Skandinavisk Bogforlag udstillet en Del kostbare Værker.

Besøget paa Udstillingen var over Forventning, idet der rundt regnet passerede henved 200 forbi de udstillede Ting. Der faldt mange rosende Ord om de enkelte Udstillingsgenstande, og Klubben havde saaledes megen Ære af Initiativet.

Hans.

Mellembys.

Landssammenslutningen:

Formand: Hans Hansen, Kong Georgsvej 13, Odense.
Kasserer: C. J. Dreyer, Gartnergade 19², København N.

Klubberne:

Aarhus: Johs. Hansen, Lundbyesgade 24, Aarhus.
B.- & A.-K: Erik Hansen, Magistervej 48. København NV.
Esbjerg: Sigurd Borch, Nørvang 11, Esbjerg.
Haderslev: Jep Paulsen, Maltrupvej 8, Haderslev.
Herning: Jens Rahbech, Dalgasgade 11, Herning.
Horsens: Sigvard Nielsen, Østergade 128, Horsens.
Kolding: Albert Jensen, Villa »Lykkebo«, Ternevej, Kolding.
Næstved: Peter Jensen, Ndr. Farimagsgade 4, Næstved.
Odense: Hans Hansen, Kong Georgsvej 13, Odense.
Randers: Reinh. Madsen, Østerport, Dronningborg, Randers.
Roskilde: Marius Nielsen, Lindevej 9, Roskilde.
Vejle: Anker Hartvig, Langelinie 22, Vejle.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Mangler Trykkerspalten Stof?

Paa Trykkernes Generalforsamling den 4. Marts 1940 blev der fra min Side forespurgt om, hvormange Møder der i det forløbne Aar var afholdt mellem Trykkernes Repræsentanter for at tilrettelægge det Arbejde, vi med Tillid haabede de vilde varetage. Man fik da fra Formanden (Lundin) det Svar, at han ikke mente, det kunde interessere Trykkerne, hvorledes Arbejdet blev tilrettelagt og udført, naar blot Trykkerne mente, at det blev gjort. Saa mange Ord blev der til overs for en saa vigtig Forespørgsel umiddelbart efter Aflæggelsen af en Beretning, som skulde omfatte et Aars Arbejde.

Man maa forbavses over, at Trykkerne stadig vil og

kan staa for saadanne Beretninger, som kun er Citater fra Sætternes og Hjælpearbejdernes Formand.

Man blev for Aar tilbage præsenteret for Talsmænd, der mente, at Tiden nu maatte være moden til at ændre det Forhold, at Trykkerne var nødsaget til at gaa til Fællesmøderne uden Forhaandskendskab til de mange og vigtige Sager, de skulde afgøre indenfor en urimelig kort Tid. Ja, man sagde ydermere, at det at skulle træffe Afgørelse i den korte Stund, der var hver vigtig Sag tilmaalt, uvilkaarlig gav Fornemmelsen af, at Afgørelsen af disse vigtige Sager, paa Forhaand var truffen. Da nu disse Talsmænd er kommet indenfor Ledelsen af Trykkerne, skulde man mene, at de vilde arbejde for en Ændring af disse uheldige Forhold. Samtidig forundrer det mig at se et Hovedbestyrelsesmedlem — i »Typ.-Tid.« — beklage sig over Mangel paa Stof til Trykkerspalten.

Her mener jeg afgjort, at det maatte være af Interesse, om Hovedbestyrelsens Medlemmer i denne Spalte vilde klarlægge deres nuværende Syn paa ovennævnte Ting, hvilket utvivlsomt vilde give Anledning til Diskussion og rigeligt Stof til Trykkerspalten.

Samtidig vilde Medlemmerne faa Oplysning om, hvad I har udrettet for denne Sags Gennemførelse. Lad os faa et Indblik i jeres Udkast til den nye Struktur og dens eventuelle Fordele. Lad ikke os, der med Tillid og Glæde saa jer besætte Posterne, stadig være en Flok uvidende Vælgere, som I kun kræver fortsat Tillid af uden at give os nogen som helst Oplysninger om jeres Arbejde for Sagerne.

Jeres stadige Tavshed virker sandelig ikke animerende paa den Tillid, I mener at kunne kræve af os.

H. Zeller.

For Branchens Skyld!

Organisationsinteressen har ikke straalende Sukces for Tiden. Det skal ikke være den specielle Hensigt med disse Linier at besvare et Spørgsmaal om Grunden dertil, men ved umiddelbart at bemærke sig den almindelige Stemning og Mening, som giver sig til Kende blandt vore Folk paa Arbejdspladsen, kan man ikke komme udenom at konstatere, at en almindelig Skuffelse gør sig gældende og giver sig Udtryk for de flestes Vedkommende i en kold Skulder overfor alt, hvad der angaar Organisation og Organisationsliv. — Man har øvet Ran og Rov fra Organisationerne, man har indskrænket deres Virkeomraader og deres Virkemidler, man har taget medfødte Opgaver fra dem og givet dem andre, som overhovedet ikke indeholder Muligheder for Interesse, Indsats, Kamplyst og Sammenhold og som ikke kræver Medarbejde, blot Følgagtighed. Under Vilkaar som disse kan man ikke forvente Liv og Organisations-Glæde.

»Trykkernes Landssammenslutning« har gennem mange Aar dannet Fortrop i vort Organisationsarbejde. Den har gennem Bladvirksomhed og Klubarbejde, saavel i Provins som i Hovedstad, holdt en saa stor Gruppe, som Forudsætningerne tillod det, knyttet til de organisationsmæssige og arbejdsmæssige Interesser. Det var Trykkerklubbernes Folk, der dannede Bindeled mellem »Arbejdsterrænet« og Organisationen. Og det kan vel ikke betragtes som andet end en Anerkendelse heraf, naar andre, deriblandt væsentlig Haandsætterne, efter mange Aars Modstand har taget Arbejdet op efter samme Plan og nu stiler efter samme Maal og Hensigt. Og selvom man ikke nu skal foregribe Begivenhedernes Udvikling, men afvente de Forslag, der vil fremkomme om Branchesammenslutningernes fremtidige Stilling indenfor en forhaabentlig »genfødt« Organisation, tør man vel nok formode, at den Tanke, der oprindeligt ligger i Branchebevægelsen, vil være bevaret og vil faa en hensigtsmæssig og organisations-gavnlig Form.

Der er derfor al god Grund til for alle Landets Trykkere endnu engang at overveje deres Stilling til »Trykkernes Landssammenslutning«. — *I bør tilslutte jer denne Sammenslutning.* Der er ingen af os, der opnaar noget ved Passivitet og Skuldertræk. Trykkerne var altid Mænd for at klare deres Anliggender og løse deres Problemer. Med Hensyn til Teknik og faglig Kunnen har vi aldrig henvendt os til andre end os selv for at være med at opfylde Tidernes Krav. Med Hensyn til vort Udbytte af vort Arbejde var vor betalingsmæssige Standard altid vort eget Værk. Og med Hensyn til vor fremtidige Stilling og vore kommende Vilkaar bør disse have samme Stempel og Mærke som Fortidens: *Vort eget Værk,* — udført i Sammenhold — udført i Enighed. *J. L.*

2. Kreds

afholdt Søndag den 17. Marts Kredsgeneralforsamling paa »Fjordvilla« i Roskilde. Formanden, *Robert E. Petersen,* Hillerød, bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Rotvitt Petersen,* Roskilde, og til Sekretær *Alfred Larsen,* Næstved. — *Formanden* aflagde derefter Beretning, omtalte den gode Sommertur til Hillerød og haabede, at vi igen i Aar kunde samle alle Klubberne til en lignende Udflugt. I Efteraaret havde Kredsen arrangeret et Møde i Roskilde med god Tilslutning; her havde Formanden fortalt om sine Oplevelser i Tyskland og Schweitz, og Svend Johansen havde rullet 2 Films. Besøget paa »Berlingske Tidende« i Februar i Aar havde haft god Tilslutning; haabede Deltagerne havde haft godt Udbytte af Turen og omtalte de arbejdende Kollegers Hjælpsomhed med gode Raad og Faktor Christensens Foredrag. Alt i alt en god Tur. — *Rotvitt Petersen* omtalte Sommerturen til Hillerød og Besøget i København som godt arrangeret. *Chr. B. Petersen,* København, takkede de sjællandske Trykkere for den store Interesse, de altid viste i de Sager, som laa for. Beretningen blev enstemmigt godkendt. — Derefter drøftede man det fremtidige Arbejde. *Formanden* indledede og gjorde opmærksom paa, at man allerede nu skulde gøre et Arbejde for at kunne gøre vor Indflydelse gældende ved næste Delegeretmøde. Manede iøvrigt til Sammenhold og Kammeratskab indenfor Landssammenslutningen. *Chr. B. Petersen* redegjorde for Arbejdet indenfor Landssammenslutningen og omtalte Nødvendigheden af, at Trykkere, som endnu ikke var Medlem, indmeldte sig. Ønskede optaget en Lønstatistik for Trykkere, og opfordrede Kolleger, som havde Problemer, der havde Interesse for Branchespalten, om at skrive under denne. *Rotvitt Petersen* opfordrede Kollegerne til mere flittigt at skrive i Branchespalten. *Johs. Larsen,* København, opstillede Paraleller mellem Provins og København. *Formanden* replicerede og kom ind paa Spørgsmaalet »Branchespalten« og »Grafisk Teknik«. Syntes »Grafisk Teknik« gav for lidt i Forhold til de Penge, den kostede; kunde tænke sig en Forandring, der gav Branchespalterne mere Plads, imod at vi lod »Grafisk Teknik« gaa ind. *Chr. B. Petersen* omtalte, hvorfor Københavns Trykkerklub for Tiden laa stille. *Rotvitt Petersen* anbefalede, at man afholdt næste Kredsgeneralforsamling i en By, hvor der endnu ingen Klub var, for derigennem at gøre Byens Trykkere interesserede i Landssammenslutningens Arbejde. — Paa Forslag af Formanden vedtoges det, at oprette en Kredskasse, foreløbig med et Kontingent af 25 Øre pr. Medlem pr. Aar. — Til Kredsformand blev *Robert E. Petersen,* Hillerød, enstemmigt genvalgt. — Under Eventuelt takkede Karl V. Petersen, Næstved, Chr. B. Petersen og Robert E. Petersen for deres store Arbejde for Landssammenslutningen og Kredsen. Foreslog, at Kredsens Sommerudflugt i Aar gik til Næstved. Dette vedtoges.

Efter Generalforsamlingen holdt *Chr. B. Petersen,* København, Foredrag om Toturpressen, og *Svend Johansen* viste Lysbilleder. Man fik her Lejlighed til at sætte sig ind i denne Maskines gode Egenskaber. En Del Tryksager, trykt paa Toturpresse, blev sammen med Provinsens og Københavns Svendeprøver for Trykkere grundigt gennemset.

Efter Foredraget samledes man om den traditionelle Biksemad. Her rettede Formanden en Tak til Chr. B. Petersen og Svend Johansen for deres Medvirken. Efter Biksemaden fortsattes med kammeratligt Samvær. *R. E. P.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder *Generalforsamling* Fredag den 19. ds. Kl. 10 Formiddag i Pilealle Nr. 18 med følgende Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Indkomne Forslag. 5. Valg. 6. Eventuelt. Efter Generalforsamlingen er der kammeratlig Sammenkomst, hvor Klubben byder Medlemmerne paa Frokost og lidt af det dyre. Husk at anmelde din Deltagelse senest i Morgen til Kassereren, Orla Ulrichsen, Møllegade 1[3] N. *Styrelsen.*

Medlemsmøde

afholdtes i Trykkeriarbejdernes Klub Fredag den 15. Marts, hvor Københavns Afdelings Formand, *Sigv. Hellberg*, talte for os om »Trykkeriarbejdernes Stilling indenfor Organisationen«.

Det var en historisk Redegørelse i Ord og Tal om, hvorledes Trykkeriarbejderne kom fra andre Forbund og blev overført til Dansk Typograf-Forbund, og nu er vokset til en Gruppe paa godt 500 Medlemmer, og Taleren var af den Mening, at vi var fulgt godt med i Udviklingen indenfor Organisationen, baade med Hensyn til Repræsentationen og hvad Rettigheder angaar.

Efter Foredraget var der Diskussion om forskellige Spørgsmaal. *C. Jørgensen.*

Finlands Bogarbejderforbund

Sammen med sin Beretning for 1939 har det finske Bogarbejderforbund sendt vort Forbund følgende Skrivelse:

Gennem Radioen og Bladene har vore udenlandske Kolleger og Brødreforbund været holdt underrettet om Fjendens Overfald paa vort Land samt om Fjendens Ildgerninger mod os. Han har ikke nøjedes med at kæmpe paa Krigsfronten, men fra Krigens første Dag har han ved sine Flyvemaskiner ødelagt Tusinder af fredelige Hjem og myrdet ubevæbnede Mennesker, Børn og Oldinge, Mænd og Kvinder.

Med Glæde har vi bemærket, at Repræsentanter for skandinaviske og andre Arbejderorganisationer har besøgt vort Land og været i Stand til personlig at bedømme Situationen, se de ødelagte Hjem og vidne om Fjendens Hærgninger.

Krigen har foraarsaget store Vanskeligheder for vor fredelige normale Virksomhed, ogsaa for Fagforeningernes Virke og Oplysningsarbejde. Med Hensyn til vort Forbund kan vi med Glæde meddele, at næsten alle dets Afdelinger, i hvert Fald indtil nu, har været i Virksomhed, og Forbundets Understøttelsesvirksomhed er blevet udvidet. Forbundsstyrelsen og Forbundets Funktionærer har staaet i livlig Forbindelse med Afdelingerne. Ca. 25 pCt. af Forbundets Medlemmer har været indkaldt til Militærtjeneste. Da mange af vort Forbunds Afdelingsfunktionærer og ca. Halvdelen af Forbundsstyrelsens Medlemmer og Tillidsmænd har været indkaldt, har man maattet vælge nye.

Vort Forbund har stadig kunnet yde Sygehjælp og Arbejdsløshedsunderstøttelse til sine Medlemmer, og de ved Fronten saarede og syge Medlemmer har ogsaa faaet Sygehjælp, lige som der er udbetalt Begravelseshjælp til de ved Fronten dræbte Medlemmer. Understøttelsesvirksomheden vil blive fortsat i den Udstrækning, som det er muligt i Forhold til Kontingentydelserne, der er formindsket gennem Arbejdsløshed, Evakuering og Militærtjeneste.

Foruden de fastsatte Understøttelser har vi til Medlemmer, der var i Betryk, uddelt ekstra Hjælp af de Midler, der er sendt os fra Dansk Typograf-Forbund (5000 Kr.), Bogbinderforbundet i Danmark (1000 Kr.) og de danske, norske og svenske Litograf-Forbund (1000 Kr.).

Til Trods for Indkaldelserne til Militærtjenesten er mange Medlemmer arbejdsløse eller arbejder paa indskrænket Arbejdstid paa Grund af manglende Bogtrykarbejde og Bladenes Indskrænkning.

Paa Grund af Livsfornødenhedernes stærke Stigning har vi i Følge vor saakaldte glidende Lønskala faaet hævet Lønningerne med 10 pCt.

Efter at ovenstaaende var skrevet har vi med tungt Hjerte modtaget Meddelelse om Fredsoverenskomsten i Moskva. I det Omraade, som skal overlades Russerne, findes fire Byer, hvor vort Forbund har Afdelinger: Viborgs Afdeling, som i Medlemstal var den femte største, Sordavalas Afdeling, som var middelstor, Hangös og Koxholms Afdelinger, der var mindre.

Den Fredstraktat, som nu er undertegnet, hører til de sørgeligste, der nogensinde er undertegnet. Og vi spørger, hvorledes man har kunnet komme til et saadant Resultat i Betragtning af det heltemodige Forsvar, som vor Armé og vort Folk har præsteret under den tre og en halv Maaned lange Kamp. Hvor er det muligt, at Vold og Uret trods alt kan hjembære Sejren og triumfere over den soleklareste Ret?

Finlands Opbygningsarbejde venter os. Man har sønderrevet og lemlæstet vort Land, vi skal bygge det op i Enhed og Kærlighed. Trods det formindskede Areal skal der rejse sig et nyt og stærkere Finland, rede til at staa Vagt om de Værdier, uden hvilke Livet ikke er værd at leve. Det er et højt Maal, men det skal naas, og Arbejdet derfor skal hjælpe os til at overvinde den Sorg, som under den nuværende Situation af let forstaaelige Grunde behersker vore Sind.

For Finlands Bogarbejderforbund:
Uuno H. Immonen.

Gutenbergs Jubelaar

Der er desværre et stort Antal danske Typografer, nemlig de mange ledige, samt først og fremmest de af Forbundet bogstavelig talt *»udstødte«* Kolleger, som er henviste til Socialkontoret, grundet paa opbrugt retsmæssig Understøttelseshjælp, der ikke med sand og oprigtig hjærtelig Glæde nu kan feste for Faget i Gutenbergs Jubilæumsaar.

Ogsaa indenfor vort Forbunds Rammer er det saaledes, at de langvarigt ledige, som bevisligt trænger mest til Bistand og Støtte, stadig faar mindst — og tilsidst »slaas ud«, saa det er noget af et Mirakel, om de ikke gaar tilgrunde; de bliver jo berøvet Kontakten med Gutenbergs Haandværk.

I hvert Fald bevirker Demokratiets Svigten af sine Idealer, dem, hvorpaa det voksede op, og dets utrolige, ubegribelige Tilpasning i det kapitalistiske Samfundssystem, som tydeligt viser sine store, aabenlyse Brist, at det *selv skaber Proletarer!* Og saa længe der ikke er Ensberettigelse til Arbejde og Ledighed, burde det være et smukt Resultat, om disse to Kategorier gik paa Skift mellem Fagets Udøvere, saa Livets Smerter og Goder

blev mere ligeligt fordelte, naar Arbejdstidsforkortelsen, som absolut under de nuværende Forhold *kunde* afbalancere Krisetilstanden, ikke kan gennemføres. Saadanne fornuftige Retfærdshandlinger bliver jo lovmæssigt knægtet og forbudt af det herskende Styre.

»Grafisk Teknik« har indledet sin 5. Aargang med et smukt Hyldesthæfte til Gutenbergs Pris; men da Bladets Redaktør — trods flere personlige Meddelelser om, at efterfølgende lille Produkt nok skulde blive offentliggjort, men der er nu løbet et Par Aar hen, og da dette altsaa alligevel ikke er sket — (hvorfor mon?), tillader jeg mig i al Beskedenhed — og i Anledning af Gutenberg Jubilæumsaaret — at tage det med i »Typ.-Tidende« her:

Naar Strid og Uvejr raser
i Rigerne paa Jord,
naar Løgnens hule Fraser
forvrænger Sandheds Ord;
naar Svig og Uret raader
i Hytte, Slot og Borg,
mens Livet er som Gaader
med lutter Synd og Sorg,
— da skinner smukt vort Værk
og lyser som en Fakkel
for Borger, Bonde, Klerk.

Naar Fred og Hygge ejes
i Tusind gode Hjem;
naar ædle Tanker plejes,
hvor Kunsten bæres frem;
naar rig og fattig mødes
i Aandens store Fang,
mens Glæden stille fødes
i Digt og festlig Sang,
— da er *det* Lykkens Magt,
som i vor Hverdags Gerning
saa alvorsfuldt er lagt.

Naar Ruslands røde Flammer
slaar Gnist i hvert et Land —
og store Folkestammer
har Ved til Baal og Brand;
naar Sejren Fanen hejser
og viser Vejen ud,
mens Verden *ny* sig rejser
paa Idealets Bud,
— da har vort Virke Vægt;
thi *Ordets* Vækst beriger
den »gamle Mainzer«s Slægt.

Thi midt i Verdensstormen
er *Maalet* dit og mit,
at *Stilen, Farven, Formen*
er holdt i *»gyldent Snit«!*
— Lad alt det gamle ramle
og Fortids Fejl forgaa;
vort Værk skal binde, samle,
hvad der kan leves paa.
Byg op! tænd Lys! — saa rigt,
at *Værket tolker mere*
end dette lille Digt!

3987.

Det kniber for Ledelsen

Afdelingsformand Sigv. Hellberg har haft en streng Generalforsamling. Strid Modvind — hans Mening og Vilje vraget til Fordel for mere kammeratlige Anskuelser.

Dette har faaet Hellbergdyrker Vald. Pedersen til at fare i Flint. Vald. Pedersens Harme er forstaaelig, vi synes alle sammen: »Det er Synd for Farmand«.

I det hele taget maa det siges, at V. P. har gennemskuet os, der opponerer og stiller Forslag, for det er klart, at det er for at kværulere, naar jeg stillede et Forslag om 20 Kr. til de Kolleger, der ellers ingen Understøttelse har. Jeg vil bevise, at V. P. har Ret: »En Dag er der en Kollega, som trækker mig lidt til Side og spørger, om jeg tror, Hellberg vil laane ham 10 Kr. Jeg fik at vide, at han havde gaaet 3 Uger uden Understøttelse, og han skulde gaa een Uge til inden Socialkontoret vilde give ham Hjælp.« Selvfølgelig er det for at provokere og af Mangel paa Mødekultur eller »det rene Kværulanteri«, naar jeg stillede Forslag om at hjælpe disse, heldigvis kun enkelte, daarligt stillede Kolleger. De Kolleger, der ligesom jeg selv har troet, det var fordi jeg havde den Tanke, at det var daarlige Betingelser at byde et Menneske at leve under, og det var værd at forsøge at bøde lidt paa den Slags Tilfælde, maa revidere deres Anskuelser. V. P. véd bedre Besked.

Selvfølgelig er det ogsaa rigtigt, som V. P. skriver, at det er alt for vidtgaaende Krav at stille til Afdelingens Økonomi med den Slags Forslag, det kan maaske komme op paa 1000 Kr. om Aaret. Og nu har Medlemmerne vedtaget Forslaget ved skriftlig Afstemning, stakkels V. P., nu er det ikke os enkelte paa Generalforsamlingen, men hele Afdelingen, der kværulerer. Naar begge Forslag blev vedtaget paa Trods af Hellbergs Skriveri i »Typ.-Tid.« og Hovedet paa Stemmesedlen, saa er det ikke fordi Hellberg skrev noget Vrøvl eller forvrængede Sagen, det vil jeg i alle Tilfælde ikke antyde; men Hellbergs Skriverier kommer jeg tilbage til paa næste Afdelingsgeneralforsamling, desværre maa der ikke skrives om det i »Typ.-Tid.«. Som du ser, vil der ogsaa blive kværuleret paa næste Generalforsamling, men det kan du takke Hellberg eller Forretningsudvalget for. Saalænge Ytringsfriheden søges knægtet, saalænge er der jo noget at »kværulere« over.

Det maa iøvrigt beklages, at der er andre, der blander sig i »Typ.-Tid.«s Redaktion, endda lige efter at vi i København med 500—600 Stemmer mod nøjagtig 4 har vedtaget en Resolution, der tydelig viser Tilliden til Fr. Nielsen og Misfornøjelsen med den lille mærkelige mørkelagte By Silkeborg. Mon ikke Mørkemændene paa større Poster i vort Forbund ogsaa skulde tage denne Resolution til Efterretning.

Hvorfor skriver du egentlig det Vrøvl, at Hellberg omtrent blev genvalgt? Tallene var ca. 2000 mod 1200. En mærkelig Enstemmighed!

Paa eet Omraade er V. P. dog galt paa den. Det er, naar han skriver, at vi mangler Kultur og Oplysning. Den Slags har vi rigeligt af. Det, vi mangler, er *Arbejde.* Jeg garanterer en fuldendt Mødekultur, hvis Arbejdsløsheden afskaffes, hvis der kan skaffes fuld Garanti imod, at et Medlem af Samfundet kynisk smides ud i Arbejdsløshed og Haabløshed. Det er nemlig ikke at kværulere, naar man bliver »skidt tilpas« ved at tænke paa Gasregningen, man ikke kan klare, eller man gaar og er bekymret, fordi der mangler 20 Kr. til Huslejen, eller Skoene, der ikke kan blive gjort i Stand, o. s. v. Disse her nævnte Bekymringer er endda kun for Kolleger paa ordinær Understøttelse; men der er noget, der hedder Socialhjælp, og denne er der endda Kolleger, der ikke engang kan faa. For Organisationens Skyld maa vi det Uvæsen til Livs, at nogle Kolleger har det forbandet daarligt. Det er det eneste fornødne, og det vil hjælpe paa »Mødekulturen«, eller rettere, saa forstummer den i Øjeblikket fuldstændig berettigede Kritik. Forøvrigt tvivler jeg om, at Vald. Pedersen er den rette Mand til at sætte noget og nogen paa Plads, da han i Løbet af kort Tid har indtaget stik modsatte Standpunkter. I »Typ.-Tid.«s Nr. 8 *angreb* han i kraftige Udtryk baade Formanden og Afdelingsstyrelsen og var derved med til at give Oppositionen Vind i Sejlene. I Nr. 13 retter han grove Bebrejdelser mod denne Opposition samtidig med at han *forsvarer* Afdelingsformanden. Dette forhindrer ham dog ikke i at optræde som Anbefaler ved Styrelsesvalget for en af Hovedordførerne for den Opposition, som efter hans Mening »vidner om det rene Kværulanteri«!!

Med det samme til Eigil H. Petersen, der har beskyldt os for at lægge Arbejderlederne for Had. Kan du virkelig ikke se og forstaa, at Arbejderlederne ikke kan være bekendt at erobre sig vellønnede Stillinger i Kraft af deres foregivne Interesse for Arbejdernes Tarv, og saa føre dem ud i Haabløsheden, som det nu er sket? Dette er ikke skrevet for at lægge for Had, men det er uhyggelige Kendsgerninger, vi er udsat for.

Men saadan er der jo saa meget —.

4204, *Georg Mathiesen.*

Brev fra Silkeborg

Da der stadig i »Typ.-Tid.« fremkommer Artikler om den fatale Resolution fra Silkeborg, og da undertegnede for sit Vedkommende endog i et Privatbrev fra en københavnsk Kollega har faaet stukket i Næsen, at Silkeborg Afdeling har faaet en odiøs Klang i frisindede Typografers Øren, er det vist paa Tiden, at der fremkommer et Par retledende Oplysninger herovre fra.

Silkeborg Afdeling har ca. 50 Medlemmer, altsaa omtrent som Personalet paa et middelstort københavnsk Trykkeri. Af disse Medlemmer har vel de færreste været med til den omtalte Generalforsamlig, og naar der saa igen af de mødte Medlemmer kun er stemt for Resolutionen af ikke over 10 Medlemmer, medens Resten har undladt at stemme, saa er det en lidt pauver »enstemmig« Vedtagelse af Silkeborg Afdeling. Og jeg synes, at naar et lille Antal Medlemmer føler Trang til at blamere sig selv med den Slags Resolutioner, saa burde de have indsendt Resolutionen med deres Underskrifter og ikke sætte det af Bebel Sørensen omtalte Mereværdsfølelses-Stempel paa en hel Afdelings Medlemmer. Denne Mereværdsfølelse maa vel forøvrigt efter de her bragte Oplysninger virke endnu mere grotesk i udenbys Kollegers Øjne; — vi andre har kendt Virkeligheden hele Tiden.

Skulde de af mig opgivne Oplysninger om Afstemningen ikke være rigtige, kan S. A.s Bestyrelse jo fremkomme med de helt nøjagtige Tal; jeg er i saa Fald overbevist om, at det vil vise sig at staa endnu sløjere til for Resolutionen end her angivet.

Silkeborg, April 1940. *Bjørn Bjørnbro.*

En lille Aprilspøg?

Da jeg har hørt flere Rygter om, at det af vor Afdelingsformand optrykte aabne Brev til mig — og som Kontoret lod uddele i Særtryk som Meddelelse til de ledige Medlemmer (vi fik det den 1. April, maaske betænkt som en lille Aprilspøg) — er kommet ud paa Trykkeriers Bekendtgørelsestavler, forekommer det mig betimeligt, at det kræver et lidt bredere Svar end min første Tanke: »Gud, sikke noget Vrøvl«; Hellberg forsøger dèr at lave *bevislig hvidt om til sort.*

Som de arbejdende Kolleger vil se i et Referat i dette eller følgende Nr. af »Typ.-Tid.« (under Generalforsamlinger, Møder), havde de arbejdsløse foranstaltet et Møde for egen Regning i Rømersgade den 3. April. At dette ikke blev foranstaltet *af mig alene,* beviser følgende: 84 Kroner blev indsamlet i 10-Ører om Fredagen forud for Mødet; ɔ: ca. 800 arbejdsløse ønskede at gavne Sagen — selvom vor Afdelingsformand, som sædvanlig, gik stik imod vor høflige og vel motiverede Begrundelse for Nødvendigheden af Afholdelse af et Møde angaaende det højaktuelle Problem: »Arbejdsdeling«.

At det *forud blev stærkt betonet,* at det ikke var Oppositionens eller de arbejdsløses Mening at lave Revolution indenfor Dansk Typograf-Forbund, tjener bl. a. til Oplysning for de ærede Kolleger, der skriver om Mødekultur. (Hvis vi alle havde samme Mødekultur som disse ærede Skribenter, var det overhovedet ikke nødvendigt at afholde Generalforsamlinger mere).

Men tilbage til Mødet. Det er Arbejdsløshedsudvalgets — *(dette Udvalg,* med undertegnede som Formand, og *som Hellberg ikke vil anerkende Leveberettigelse)* — Haab, at de fire Styrelsesmedlemmer, som var tilstede dèr, nu vil fortolke vore Ideer paa bedste Maade i de kommende Styrelsesmøder, og at samme Styrelsesmedlemmer meget indtrængende henstiller til vor Afdelingsformand, »at han i Fremtiden betragter de arbejdsløses Meninger lige saa berettigede som de arbejdende Kolleger«s — dette er da kun et rimeligt Forlangende af Hellberg — naar man véd, at *han betragter* de arbejdsløse som ukvalificerede Arbejdere.

Thi ogsaa *vi* vil betragtes som Mennesker med Fornuft, selvom *vi ikke alle* kan være i Besiddelse af en Fagforeningsformands fænomenale Intelligens.

1235, *Henning H. Jensen.*

— — —

Med Redaktørens Tilladelse:

Til mig er *ingen* Anmodning om Afholdelse af Møde fremsat før *efter* Afholdelsen af det ovennævnte, af H. H. J. indkaldte, Møde.

Jeg maa tilbagevise den ærede Kollegas ovenst. Insinuation, at jeg »betragter de arbejdsløse som ukvalificerede Arbejdere«. Det er den Slags, hvormed man forsøger at *ophidse* de ledige og give sig selv Glorie.

8. April. *Sigv. Hellberg.*

Generalforsamlinger · Møder

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i København

afholdt 17. Marts ordinær Generalforsamling. Formanden, *N. Chr. Christensen,* indledede med at udtale: Det er ikke Sædvane ved vore Generalforsamlinger at mindes de Kolleger, der i Aarets Løb er gaaet bort, men i Aar er der Anledning til at mindes to, nemlig C. E. Bynck og E. Hammer, der hver gennem en Aarrække som Revisorer i Kassen har udført et stort og fortjenstfuldt Arbejde, for hvilket vi vil sige dem Tak og udtale et: Æret være deres Minde. (Forsamlingen rejste sig). — Dirigent: *C. J. Dreyer.* Sekretær: *C. O. Petersen.* — *Formanden:* Aaret har ikke bragt store Sensationer. Det er gaaet som de øvrige, jævnt og støt; kun maa vi stærkt beklage, at Tilgangen har været mindre; det er et af Styrelsens største Ønsker, at Inkassatorerne rundt om paa Trykkerierne (og Kassens Medlemmer for den Sags Skyld ogsaa) vilde gøre noget virkeligt effektivt for at skaffe Tilgang. — Styrelsen havde under Overvejelse mulig at gaa bort fra Policer, men derom nærmere til næste Aar. — Kassereren, *Carl J. Christoffersen:* Vi slutter Aaret med et Overskud paa Kr. 2407,24, Balance Kr. 134.518,72. Der har været 17 Dødsfald (alle af 350 Kr.), og vore Administrationsudgifter har vi som sædvanlig holdt saa langt nede som overhovedet muligt. — Efter en kort Diskussion om at gaa bort fra Policer og om Agitation for Tilgang, samt om en eventuel Kontingentforhøjelse for at faa Forsikringssummen sat højere, hvilket sidste Styrelsen dog var ret betænkelig ved, mellem *Erik Poulsen, Carl Eriksen, Formanden, C. J. Dreyer, Kassereren* m. fl. vedtoges Beretning og Regnskab enstemmigt.

Legatfonden. *Formanden:* I Aarets Løb har vi uddelt 13 Portioner à 45 Kr. Der er stadig mange Ansøgere. Vi har i Aar faaet to Gaver, nemlig af en unavngiven Kollega en Obligation paa 4000 Kr. og 500 Kr. fra Sætterafdelingen i København. Renten af nævnte Obligation skal dog tilfalde Giveren eller hans Enke saalænge en af disse er i Live, men efter den Tid tilfalder Obligationen Kassen. Desuden har vi som sædvanlig faaet de honorable Bidrag, uden hvilke vi ikke var i Stand til at række vore gamle den hjælpende Haand, og under Forsamlingens enstemmige Tilslutning bragte

Formanden Bogtrykkerne Kassens varmeste Tak for deres Bidrag igennem de mange Aar og haabede, at vi nu, naar Kassen i Aar holder 50-Aars Jubilæum, ikke alene maatte bevare de sædvanlige Bidragydere, men at eventuelt ogsaa andre vilde melde sig. — Styrelsen havde under Overvejelse at sætte Portionernes Størrelse op fra 45 Kr. til 50 Kr., men derom nærmere til næste Aar. — Kassereren, *Carl J. Christoffersen:* Aarets Overskud har været Kr. 4973,49, Balance Kr. 13,719,53. — *Sømberg* henstillede til Styrelsen at bringe Giveren af de 4000 Kr. Kassens Tak, eventuelt efter hans Død sætte Navnet i Beretningen. Beretning og Regnskab godkendtes. — Valg: Kassereren, Carl J. Christoffersen, genvalgtes, ligeledes N. Chr. Christensen og C. J. Dreyer samt Revisoren E. Linde Sømberg og Revisorsuppleanten A. Andreasen.

Et Skridt videre

Med de nye Buhlske Skattelove, der som bekendt indeholder en Bestemmelse om, at de Prisstigninger, denne Lov foraarsager, ikke maa medregnes ved Pristalsberegningen, er Ministeriet Stauning gaaet et Skridt videre i sine Indgreb overfor Arbejdernes faglige Organisationer.

Hidtil har disse Indgreb »indskrænket« sig til at forhindre Arbejdskampe ved at erklære Forligsmandsforslagene for gældende Lov. Men nu gaar man altsaa saa vidt, at man lader Lovgivningsmagten *ophæve gældende Overenskomster,* der er bleven tilvejebragt ved fredelig Forhandling mellem Arbejdere og Arbejdsgivere.

Hvad bliver det næste? *Fr. N.*

Forretningsudvalgsmøder

4. April 1940.

1. Resolution fra et Møde af arbejdsløse i København vedr. Muligheden for ekstraordinær Forhøjelse af Understøttelserne. — Til Efterretning.

2. Fra Kolding Afdelings Styrelse forelaa Indstilling om at idømme Medlem 6768 B. Mortensen en Karantæne for skriftligt paa ukollegial Maade overfor en Arbejdsgiver (»Fædrelandet«) at have omtalt Arbejdskammerater paa nedsættende Maade. — 3 Maaneders Karantæne, dog uden Tab af Understøttelsesrettigheder.

3. Beretning om Voldgiftssag mod »Morsø Folkeblad«. — Til Efterretning.

4. Forhandlinger med Dansk Litograflaug om Tiltrædelse af Provinstarifen for mdl. og kv. Trykkeriarbejdere var endt resultatløst, idet Lauget siden sidste Forhandlingsmøde havde sluttet Overenskomst med Fabriksarbejdernes Fagforening i Aalborg om Trykkeriarbejdernes Arbejdsforhold paa 3 Virksomheder. — For Brud paa givet Tilsagn indklages Lauget for Den faste Voldgiftsret.

5. Anmodning fra Herning Afdeling om Tilskud til Afdelingens Jubilæum, specielt Festskriftet. — Afslaaet.

6. Faglig Ungdom sender Indbydelse til Aarsmøde og anmoder om Tilskud. — Henlægges.

7. Forskellige Enkeltheder vedr. Foranstaltningerne i Anledning af Gutenberg-Jubilæet drøftedes.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

4. April 1940.

1. Meddelelse fra Arbejdsdirektoratet om, at den foreslaaede Forhøjelse af Dagpenge-Satserne kan godkendes, forsaavidt den til Urafstemning udsendte Vedtægtsændring af § 16 godkendes og Kontingentet forhøjes med henholdsvis 60, 45 og 30 Øre pr. Uge. — Til Efterretning.

2. Et Medlem i København er blevet slettet af Kassen og har til Arbejdsdirektoratet indsendt Klage herover. Da Udslettelsen imidlertid er sket i Overensstemmelse med Vedtægten, meddeler Direktoratet, at man har godkendt Udslettelsen. — Til Efterretning.

3. Et Medlem har forespurgt om sine Understøttelsesforhold. — Svar afsendes.

Nær og Fjern

Angaaende Møder og Sammenkomster bør man gøre sig bekendt med de offentlige Krav og Foranstaltninger.

25 Aars Jubilæum. I Dag for 25 Aar siden gik *O. V. Johansen* i Plads hos S. L. Møller og kan saaledes se tilbage paa lang Arbejdstid i samme Firma.

I daglig Tale lyder O. V. Johansen det populære Navn: »Bedstefar«, et Navn, der inden for Huset et kendt fra Stue til Kvist.

O. V. Johansen har i ca. 18 Aar været Inkassator og er som saadan kendt af mange Kolleger, der i kortere eller længere Tid har været beskæftiget hos S. L. Møller.

Foruden at opkræve Kontingentet hver Uge og hvad dermed hører, har han i flere Aar været Regnskabsfører og Kasserer for de mange større og mindre Kasser, der findes inden for Personalet. Lov- og regnskabsmæssig Orden er det, der kendetegner hans Gerning som Kasserer.

O. V. Johansen er en god Kasserer, men han var ogsaa alle Dage en god Arbejdskammerat, og i Dag standses Virksomheden en lille Stund, og vi samles omkring ham ved hans Maskine og siger ham Tak for Tiden, der gik, og ønsker ham alt godt i den Tid, der kommer.

Til Lykke, Bedstefar! *M. R.*

Mødet paa Mandag Aften har vi maattet aflyse.

Tillidsmandsvalgene. De udsendte Spørgekort bedes straks udfyldt og tilbagesendt til Afdelingsformanden (*ogsaa* selv om der allerede tidligere maatte være afgivet Meddelelse om stedfundne Valg).

Maskinsætternes Repræsentantskabsmøde, der maatte aflyses Skærtorsdag, afholdes Søndag den 14. April Kl. 10 i Park-Hotellet, Vestervoldgade 3, København, med tidligere bekendtgjorte Dagsorden.

Reservér Søndag den 16. Juni for vor Gutenberg-Sammenkomst i Idrætshuset.

Grammofon-Sprogkursus. Det gaar trægt med Tilslutningen til det af K.M.K. paatænkte Grammofon-Sprogkursus. Interesserede Kolleger, der muligvis har overset Opfordringen, bedes gennemlæse den i Maskinsætternes Branchespalte, »Typ.-Tid.« Nr. 13.

Aarhus Afdeling. Fodturen til Brabrand finder som sædvanlig Sted Store Bededag.

Typografisk Farvelære af Hugo Lagerstrøm, 2. forøgede Oplag, omfatter 80 Sider Tekst med Farveskema, Kromogram og Illustrationer. Fremstillingen er klar, og Bogen er en uundværlig Hjælpekilde ved finere Farvetryk. Den nydeligt udførte Bog koster Kr. 2,75.

Rejsende Typografer. Da det i flere Tilfælde er sket, at rejsende Typografer har henvendt sig i *Lyngby Lokalafdeling* for at hæve Understøttelse, bringes det herved til de Rejsendes Kundskab, at der ingen Udbetaling af Understøttelse finder Sted til Rejsende.

Rettelse. I vor lille Omtale i sidste Numer af Herning Lokalafdelings Jubilæumsskrift har vi fejlagtigt nævnt Elmer Laursen og Henry Henriksen som Formand og Kasserer. De blev ved Januar-Generalforsamlingen i Aar afløst af henholdsvis *Albert Hansen* og *Svend Aage Hansen.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Vi erindrer om Foraarsfesten den 20. April i »Borgernes Hus«, Rosenborggade 1, Kl. 20—1. Billetter à 75 Øre faas paa Kontoret i Aften (samt Program). Ved Salg af 10 Billetter udleveres 1 Billet gratis. Det er »Stig Lommer Revyen«, der opføres, og derefter spiller Sid Merrimann op til Bal. Anbefal Festen til Venner og Bekendte, thi det er en »knippelgod Fest«, og det er *din Pligt* at støtte *din* Afdelings Arrangementer. Vi gør opmærksom paa, at Billetter ogsaa *kan* købes i »Soc. Dem.«s Central mod Forevisning af Medlemskort eller Fagforeningsbog.

Dyrtidstillæg.

Vi anmoder de Kammerater, der ikke har faaet det frivillige Dyrtidstillæg 2 Kr. om at komme op paa Kontoret i Aften.

Sovjet — Finland

og den politiske Situation er Emnet i Aften ved Diskussionsmødet i Rømersgade 22, Kl. 20,15. Vi opfordrer alle Kammeraterne til at møde op til denne interessante og aktuelle Diskussion, der indledes af Bjørn Krogh, D. S. U., og Ib Nørlund, D. K. U. Efter Diskussionen eventuelt fælles Kaffebord ca. 50 Øre.

Bemærk at næste Kontoraften er *Torsdag den 18. April.* Denne Aften er der Afregning for Festen, husk at *afrevne* Billetter *ikke* kan *returneres.*

Generalforsamling.

Lørdag d. 16. Marts afholdt Københavns Lærlingeafdeling sin ordinære halvaarlige Generalforsamling paa Orla Lehmannsvej. Ca. 75 Medlemmer var mødt. Formanden, *Sven Jensen,* bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Egon Kristensen.* I sin Beretning omtalte Sven Jensen: Amatørfesten, som havde givet et pænt Overskud; Nytaarsfesten, som ogsaa havde givet Overskud, dog noget mindre; Mødet om Dyrtidstillæg, der havde samlet 100 Kammerater, her blev vedtaget en Resolution med Henstilling til Bogtrykfagets faglige Udvalg om at tage Spørgsmaalet op til Debat; Besøget paa Freddies Surrealistudstilling; Vandreturene og de kammeratlige Sammenkomster. Endvidere omtalte han Faglig Ungdoms Arrangementer, til hvilke Billetdistribueringen havde været utilfredsstillende, det vilde være i Orden ved fremtidige Arrangementer. Tilsidst opfordrede Sven Jensen Medlemmerne til at slutte op om Arrangementerne, thi kun derved viste man Styrelsen, at den havde Medlemmernes Støtte. — Punkt 2. Regnskab: Kassereren oplæste Regnskabet, som godkendtes efter mindre Diskussion. — Punkt 3. Valg: De afgaaende var Sven Jensen, Svend Olesen og Arnold Olsen, ingen af dem ønskede Genvalg. Nyvalgt blev, paa Styrelsens Anbefaling, Henning Nilsson, Stig Nilsson og Hans Rasmussen, til Suppleant Robert Hansen. Som Repræsentanter til Faglig Ungdoms Aarsmøde valgtes Carl Pedersen og Henning Jensen. — Punkt 4. Indkomne Forslag: Der var fra 2 Medlemmer Benny Hansen og Erik Freisleben fremkommet en Del Forslag og Forespørgsler, som Formanden gennemgik Punkt for Punkt. — Punkt 5. Fremtidig Virke: Formanden skitserede kort en Del Foreningsarbejde og Møder for den nærmeste Fremtid, men vilde iøvrigt overlade dette til den nye Styrelse. — Punkt 6. Eventuelt: Der vedtoges med Akklamation en af et Medlem foreslaaet Resolution, saalydende: »Typografernes Lærlingeafdeling, forsamlet til Generalforsamling den 16. Marts 1940, henstiller til Regering og Rigsdag om hurtigst muligt at behandle det af Faglig Ungdom stillede Dyrtidskrav paa 0,35 Øre i Timen pr. Point, saaledes at Lærlingene bliver ligestillet med Ungarbejderne.« — Dirigenten afsluttede derefter Generalforsamlingen.

Ved Kaffebordet efter Generalforsamlingen (Afdelingen var Vært) roste Forbundsrepræsentanten sine »unge Kolleger« for den udviste Mødekultur, endvidere fortalte S. V. Rasmussen nogle interessante Træk fra sin Læretid, hans Udtalelser hilstes med kraftigt Bifald.

Kolding Lærlingeafdeling.

Søndag den 3. Marts afholdtes paa Hotel »Royal« Foreningens 20-Aars Stiftelsesfest. Festen begyndte Kl. 16 og indledtes med Kaffebord, hvor Typograf *Niels Lisberg* holdt Festtalen. Efter Kaffebordet spillede »Regina-band« til Dans, der Kl. 19 blev afbrudt, idet der serveredes Smørrebrød og uddeltes Kotillon. Saa fortsattes Dansen og Visesangeren *Søren Kjær* sang ind imellem et Par populære Viser. Kl. 1 sluttede den vellykkede Dag. *Henry.*

Aarhus Lærlingeafdeling.

Onsdag den 20. Marts rejste 12 Medlemmer af Aarhus Lærlingeafdeling til København for i Paasken at besøge forskellige faglige Virksomheder. Formaalet med Rejsen skulde være at udvide vor faglige Horisont og lære af Arbejdsforhold og Metoder i Hovedstaden.

Torsdag Eftermiddag ankom vi med 8 Timers Forsinkelse til København, hvilket bevirkede, at vort første Besøg paa Fagskolen for Boghaandværk maatte udsættes til Søndag Formiddag.

De Lærlinge, som ikke havde Familie, de kunde bo hos, var indlogeret hos vore københavnske Kammerater, og vi beder dem her igennem modtage vor bedste Tak for deres Velvilje, som vi haaber at kunne faa Lov at gengælde dem.

Efter at have overstaaet Rejsetrætheden startede vi Besøgsrækken Fredag Kl. 14,30 i Harry Løhrs Skriftstøberi. Fredag Aften Kl. 22 besøgte vi »Socialdemokraten«, hvor Hr. Overfaktor Chr. Petersen gav en interessant Redegørelse for de forskellige Afdelinger i den store Virksomhed. Lørdag Formiddag aflagde vi et Besøg paa Sadolin og Holmblads Farvefabrik og Lørdag Eftermiddag besøgte vi »Politiken«. Om Aftenen var vi igen paa Bladbesøg, og denne Gang var det »Berlingske Tidende, vi gæstede. Søndag Morgen aflagde vi saa det udsatte Besøg paa Fagskolen for Boghaandværk, som blev forevist under Overlærer Chr. Petersens kyndige Vejledning. Som et festligt Punktum paa Rejsen deltog vi Lørdag Aften i Typografernes Sangforenings Aarsfest i Studenterforeningen. Senere paa Aftenen var Typografernes Københavns-Afdeling Vært ved et Smørrebrødsbord, hvor Formanden, Sigv. Hellberg, bragte os Københavns Afdelings Hilsen. Mandag Formiddag gik Rejsen saa atter til Aarhus.

Alle, der medvirkede til, at vi befandt os godt i København, bedes modtage vor Tak. En særlig Tak til Svend Johansen for hans Medvirken ved Arrangementernes Gennemførelse. *Erling By Jensen,* Sekretær.

Tak

Min bedste Tak for den udviste Opmærksomhed ved mit 50-Aars Svende-Jubilæum.

Odense, den 8. April 1940. *Johannes Hviid.*

Landssammenslutningen af Trykkere

(5. Kreds).

Aflyst!

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

4. April: Aabenraa pr. Bl. 360,70; 8. April: Skive pr. Bl. 200,95, Stubbekøbing pr. Bl. 175,92; 9. April: Grenaa pr. Bl. 230,45, Korsør pr. Bl. 124,25, Sønderborg pr. Bl. 263,05.

København, den 9. April 1940.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

2. April: Aarhus 4000,00, Skanderborg 800,00; 3. April: Horsens 1000,00, Vejle 77,75; 4. April: Aabenraa i St. f. Jan. Kv. Oversk. 360,70, Lyngby 200,00, København 20,000,00; 6. April: Vejle 37,10; 8. April: Skive i St. f. Jan. Kv. Oversk. 200,95, Stubbekøbing i St. f. Jan. Kv. Oversk. 175,92, Roskilde 400,00, Varde 600,00; 9. April: Grenaa i St. f. Jan. Kv. Oversk. 230,45, Korsør 624,25, Sønderborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 263,05, Helsingør 300,00, Rudkøbing 800,00.

København, den 9. April 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Conny Frithiof Dahlgreen, udl. 5. 4. 40 hos Axelholm (arb. s. St.), Trykker John Hebsgaun, udl. 1. 4. 40 hos Johnsen & Co. (arb. s. St.), Paal. Grethe Rasmussen, udl. 1. 4. 40 hos C. A. Mortensen (arb. s. St.), Paal. Gerda Ellborg, tidl. Medlem (Holmfred).

Hillerød: Sætter Hans Erik Olsen, udl. 1. 4. 40 i Terkelsens Bogtr. Horsens: Sætter Kaj Nathlev, udl. 1. 4. 40 i Horsens Bogtrykkeri. Kolding: Hj.arb. Ebba Bjørndahl, Hj.arb. Johannes Andersen, Sætter Orla Johan Nielsen, udl. 1. 4. 40 i Jydske Tidende. Lyngby: Sætter Carlo Nielsen, udl. 1. 4. 40 hos Egebjerg. Ribe: Sætter Frem Bennedsen, udl. 1. 4. 40 i Ribe Bogtrykkeri. Rønne: Sætter Poul Anker Andersen, udl. 1. 4. 40 i Rasmussens Bogtr. Silkeborg: Sætter Max Emilion Danner Andersson, udl. 6. 4. 40 hos Emil Stecher.

Tiltraadte

København: 12 Paul Hobel fra Svendborg (arbl.), 3676 H. Andreasen fra Rejse (arbl.), 7480 E. Samuelsen fra Horsens (Jørgensen & Co.), 3213 Willy Andersen fra Rejse (Mohr & Co.), 5286 Hans Andersen fra Rejse (arbl.), 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.), 5559 Sigurd Rasmussen fra Rejse (arbl.).

Haderslev: 7660 Carl M. Hansen (Reklametrykkeriet). Hillerød: 7306 Chr. Kolmos (arbl.), 3484 Willy Gullberg (arbl.). Hobro: 5394 Johannes Jensen (arbl.). Holstebro: 5229 Volmer Clausen (arbl.), 5954 Vagn Rounborg (Lemvig). Lyngby: 4412 Jørgen D. Nielsen (arbl.). Randers: 7643 Chr. Kolling (arbl.). Ringsted: 5234 Thorkild Andersen (arbl.) Skjern: 5175 Erling Bedsted (S. Gullander), Slagelse: 5216 Knud Peter Nielsen (Handelstrykkeriet), 7010 Holger Krøyer (arbl.), Svendborg: 5454 Bendix Werth Jensen i Pl. Thisted: 7216 A. G. Petterson i Pl. Vejle: 7467 Willy Lyhne (arbl.).

Fratraadte

København: 7467 Willy Lyhne til Vejle, 5454 Bendix Jensen til Svendborg, 4412 Jørgen Nielsen til Lyngby, 4655 Gerda Heindorff til Thisted, 6908 Lars Rasmussen paa Rejse, 2873 Edv. Jørgensen paa Rejse, 7862 Kj. Magnussen paa Rejse, 1953 E. Krogh paa Rejse, 2142 A. Nielsen til Bogbinderne, 2935 Hans Andreasen til Sømændene, 7196 Niels Andersen paa Rejse.

Hillerød: 3562 Marius Eriksen til Næstved i Pl. Hobro: 7435 Verner Nistrup til København (arbl.), 5394 Johannes Jensen (overfl. til Jernbaneforbundet). Randers: 3009 Niels P. Busch til Holstebro (arbl.). Ringsted: 7010 Holger Krøyer til Slagelse (arbl). Roskilde: 4839 Edith Larsen (overfl. til kommunale Opsynsmænd).

Udslettet med Restance

Nyborg: 7332 Anton Andersen.

Annulleret Udslettelse

Randers: 4475 Sigvald Jespersen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Døde

København: 715 Knud Knudsen, 1953 Erik Krogh.

Paa Kontoret

ligger Brev til Maskinsætter Victor Christensen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Cycle-Club

Møde

angaaende Pinseturen Onsdag den 17. April Kl. 20, Evaldsgade 3.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Fredag den 19. April (St. Bededag) finder Ind- og Udbetaling Sted Kl. 11—12 Fm. *Kassereren.*

Typografernes Sangforening

Sangøvelsen paa Fredag **aflyst.**

St. Bededag Frokosttur til Jægersborg Hotel. — Mødested: Hellerup Takstgrænse Kl. 9.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Super . Corps 24—72

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps 10 Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 16 *København den 19. April 1940* *67. Aargang*

Til Medlemmerne!

De Begivenheder, som i den sidst forløbne Uge har rystet vort lille Samfund og med eet Slag har ført vort Land ind i Brændpunktet for de krigeriske Forviklinger mellem Europas store Magter, vil sikkert hos hele det danske Folk have fremkaldt en levende Beklagelse af, at det ikke længere var muligt at bevare Landets Neutralitet, og tillige en dyb Bekymring for, hvad Fremtiden vil bringe.

Ogsaa vore Organisationer og deres Medlemmer kan den kommende Tid medføre Vanskeligheder og rejse Problemer af anden Art og af større Rækkevidde end dem, vi hidtil har kendt.

Idet vi henviser til den Udtalelse, som er fremsat af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, udtaler vi Haabet om, at Medlemmerne vil forstaa nøgternt at vurdere de faktiske Forhold, ikke mindst af økonomisk Art, som vort Land nu er undergivet, og i højeste Grad indstille sig paa, at vi ved fælles Hjælp og fælles Anstrengelser maa søge at overvinde eller begrænse de Vanskeligheder, som kan melde sig

I en Tid, hvor Alvoren banker paa Hvermands Dør, og hvor alle Kræfter maa sættes ind i Arbejdet for at føre Land og Folk frelst gennem Opgøret til en lysere og lykkeligere Tid, maa Særinteresserne vige, og Meningsforskel i Smaatingene kan ikke længere have Krav paa nogen større Interesse eller nogen fremtrædende Plads i vore Tanker og Handlinger.

Ogsaa med Hensyn til det Forum, hvor vi frit og uindskrænket har kunnet drøfte Tingene med hinanden — vort Fagblad — maa vi nu gøre os klart, at Drøftelserne fremtidig maa være præget af Forstaaelse af Enhedens Betydning i alle organisatoriske Anliggender, og det maa forventes, at de Medlemmer, der i Bladet tager Spørgsmaal op til saglig Behandling, vil erkende det Ansvar, der under de nuværende Forhold er paalagt Organisationen og dermed de paagældende selv.

Ingen af os kan i Dag vide, hvad og hvormeget vi endnu skal igennem, før en lysere og roligere Tid oprinder, men vi kalder alle Medlemmer til Samling om Organisationen, om Dagens Gerning og om vore fælles Opgaver.

København, den 15. April 1940. *Forretningsudvalget.*

Er det „Ad Bloksbjerg til"?

Ja, efter hvad Peter Hansen i sin Artikel i Nr. 14 af »Typ.-Tid.« giver Udtryk for, saa skulde den Idé, som W. Helmert i »Typ.-Tid.«s Nr. 11 udkastede, jo være saa frygtelig, saa den skulde »manes i Jorden med alle til Raadighed staaende Midler«. Denne Dom maa dog synes at være afsagt lidt forhastet, for der *er* virkelig det Guldkorn gemt i Ideen, som Peter Hansen omtaler i Begyndelsen af sin Artikel, og hvorfor det absolut skulde virke sløvende og nedbrydende, kan jeg heller ikke indse, for hvem siger, at man behøver at »umyndiggøre og sløve Ungdommen« ved at føre Ideen ud i Praksis? Nej, selvfølgelig ikke, det hele afhænger blot af, hvorledes det arrangeres, og det kan vel heller ikke være P. H. ubekendt, at noget lignende har været forsøgt flere Steder her i Landet, endda med det helt modsatte Resultat, som P. H. frygtede for. Det synes mig, efter Artiklen at dømme, som om P. H. ikke mener, at en saadan Idé kan realiseres, uden at det hele bliver til en »En Anstalt for arbejdsløse«, hvor man fratager de unge Mennesker deres Frihed. Da jeg selv har haft Lejlighed til at deltage i Arbejdet paa en saadan Skole, (ingen kunde tænke sig mere naturligt Navn), kan jeg trøste Peter Hansen med, at slet saa frygtindgydende som omtalt behøver det dog langtfra at være. Selvfølgelig skal jeg villigt indrømme, at det endnu jo kun har været af mindre Format, man har prøvet, men man maa jo begynde i det smaa. Jeg kunde næsten ønske, at P. H. havde haft Lejlighed til at deltage i denne Skole, for saa havde han sikkert ikke skrevet sin Artikel saadan. Hvad Deltagelsen angaar, saa var vi 60—70 unge Mennesker i Alderen 18—24 Aar, som *frivilligt* var paa Skolen, og denne blev ledet efter Principet Kammeratskab og »Frihed under Ansvar«. Vi delte Dagen mellem Sport, Skolefag og praktisk Arbejde. Dette Arbejde blev saa betalt med Kosten samt et kontant Beløb paa 1,50 Kr. pr. Dag, hvorfor vi kunde holde vort eget Værelse. Selvfølgelig er det ingen »Ministergage«, men det havde dog den Fordel, at hvad vi fik, havde vi tjent, og det skulde ikke betales tilbage, og det maa dog siges at være at foretrække for Socialhjælp. Lad saa Peter Hansen kalde det »Arbejdslejr«, som han finder saa hæsligt og uartigt, men vi havde mange herlige og lærerige Dage paa »Skolen i Skoven«.

A. E. Petersen.

Bogtrykkeriernes Mare — Annoncebureauerne

Bogtrykreklamen startede sin Tilværelse som en lille tilsyneladende harmløs Snylteblomst paa Bogtrykkunstens nu 500 aarige gamle Træ. Jeg véd godt, at nogle af mine Modstandere vil sige, at Reklamen er lige saa gammel som Menneskeheden, men jeg indskrænker mig her til den Form for Reklame, der beskæftiger sig med Bog- og Bladtryk.

Til at begynde med arbejdede den beskedent sammen med Bogtrykkerne, samtidig med, at den — ikke altid med Sandhedens Ord — forsøgte at faa Kunderne til at rette sig efter dens Anvisninger.

Den er nu vokset til at blive en grimme Stængel, der med sine lange Rødder omklamrer ovenfor omtalte ærværdige Træ. Den søger nu at overbevise Kunderne om, at Bogtrykkere og Typografer er Nul og Nix, og at det er Reklamebureauerne, der ordner alt.

Kunderne har, mere eller mindre taalmodigt, maatte finde sig i Reklamens falske Spil, for hvor findes den Kundesammenslutning, der kan træde op mod sligt? Bogtrykkere og Typografer har længe ladet sig dupere af disse Reklamefolk. Den senere Tid har vist en Række Tilfælde, hvoraf jeg her skal nævne enkelte.

F. Eks. har nogle Reklamebureauer konstant forsøgt at skyde Bogtrykkermærket ud af Tryksagerne i Stedet for eller ovenover Bogtrykkeriets Navn med større Bogstaver at sætte Reklame-Entreprenørens eget. Nogle Trykkerier er mærkelig nok gaaet med paa Spøgen, uden maaske at tænke over, at der bag saadanne Forsøg ligger noget andet og mere. I et enkelt af disse Tilfælde er der ved Københavns Byret faldet Dom. Jeg skal her kort nævne:

Et herværende Annoncebureau fik hos en Bogtrykker trykt et Reklameskrift, hvorpaa han i Stedet for det ordinære Trykkested lod sætte: »Trykt i X's Annoncebureau«. Vedkommende Annoncedirektør havde Næringsadkomst som Bogtrykker, men udøvede ikke denne Næring. Han havde tidligere forsøgt at sætte Annoncebureauet som Trykkested. Han fik en Bøde paa 100 Kr.

Det er tydeligt nok ikke af bare Forfængelighed, at Reklameentreprenøren vil se sit Navn paa Tryk, nej, de Herrer er mere beregnende og paagaaende. Hvis nu for Eksempel Publikum efterhaanden fik indpodet den Opfattelse, at for at faa fremstillet en Tryksag, er det nødvendigt at henvende sig til et Reklamebureau, saa var der jo en Del opnaaet.

Bogtrykkerne *har* kæmpet mod dette Onde, men det er jo ikke en Sag for dem alene. Reklamefolkene vil — hvis de ikke vises paa Plads — ogsaa forsøge at dominere Typograferne, og i første Række Sætterne. Vi kender adskillige Eksempler paa Reklamefolks overlegne Optræden i Sætterierne. Den moderne Typografs Uddannelse er saa omfattende og omhyggelig, at de Herrer maa vide, at det er *vort* Fag, der er Læremesteren.

Sætterne kommer i mange Tilfælde i Forbindelse med Kunderne og kan overfor dem hævde vor Stilling og vort Fag. Lad os overfor Kunderne vise, at vi kan selv skitsere og fremstille smukke Tryksager uden Reklamebureauernes »Hjælp« — og *billigere*.

Der er mange Maader at bluffe Folk paa — spørg bare et Annoncebureau. Der er for Eksempel nogle Annonce-Entreprenører, der i Telefonbogen lader sig opføre som Bogtrykkere, uden at de er i Stand til at trykke et Visitkort. Denne Form for amerikansk Smartness forekommer mig at være lovlig skrap. Man søger herved at lokke den uskyldige Rødhætte til at vandre lige ind i Ulvens graadige Gab.

Der er mere af den Slags, men dette maa være nok for denne Gang. Til Slut skal blot bemærkes: Naar Annoncebureauer selv aabner smaa Knaldbikse og forsøger at dumpe Priser og Lønninger for Bogtrykkere, Typografer og — deres egne Kolleger, saa er Maalet fuldt.

Annonceringssystemet er i det hele taget inde i en usund Udvikling. I en vanskelig Tid som den, vi nu gennemlever, vil ogsaa dette faa en uheldsvanger Indflydelse ikke mindst paa Beskæftigelsesmulighederne indenfor vort gamle Fag. *L. Moselund.*

En Voldgiftssag om personlige Tillæg

Efter Aftale mellem Dansk Typograf-Forbund og Organisationen af Bladudgivere i Provinsen sattes Fredag den 20. Marts 1940 Kl. 20 paa Turisthotellet i København en Voldgiftsret til Afgørelse af en mellem de nævnte Organisationer opstaaet Uenighed vedrørende Minimaltarifens § 46, 1. Stk., der er saalydende: »Det er en Forudsætning, at Principalerne yder personlige Tillæg til Arbejdere, hvis Kvalifikationer berettiger dem dertil«. Voldgiftsmændene var Redaktør Brixtofte, Typograf Aage Larsen, Forretningsfører Ths. Pedersen og Bogtrykker K. Rosendahl. Opmand var Professor Poul Andersen.

Dansk Typograf-Forbund paastod Morsø Folkeblad, Nykøbing M., kendt forpligtet til at betale personlige Tillæg til Maskinsætter Børge Christensen, der har været beskæftiget hos Bladet fra 1931, til Maskinsætter Holger Søndergaard, der har været beskæftiget hos Bladet fra 1922, og til Typograf Johs. Christensen, der har været beskæftiget hos Bladet fra 1929, og som arbejder delvis som Maskinsætter. Forbundet paastod derhos Morsø Folkeblad kendt forpligtet til at betale Omkostningerne ved Voldgiftssagen.

Efter at Sagen var blevet belyst fra begge Sider, opnaaedes en forligsmæssig Ordning af følgende Indhold:

Organisationen af Bladudgivere i Provinsen maatte som sin principielle Opfattelse af Tarifens § 46, 1. Stk., fastholde, at Spørgsmaalet om Ydelse af personlige Tillæg maa afgøres mellem det enkelte Firma og dets Personale, men kunde dog som Følge af de omhandlede Arbejderes mangeaarige Beskæftigelse hos Firmaet forligsmæssigt indgaa paa, at der tillægges dem et personligt Tillæg i Lighed med det, der oppebæres af den hos Firmaet beskæftigede Maskinsætter Ole Petersen, hvis personlige Tillæg er 2 Kr. 70 Øre om Ugen.

Dansk Typograf-Forbund fastholdt paa sin Side, at Forbundet til enhver Tid har tarifmæssig Ret til at bringe Spørgsmaalet om Forstaaelsen af § 46, 1. Stk., frem til organisationsmæssig Behandling og Voldgift, men kunde i det foreliggende Tilfælde acceptere Tilbudet om, at Firmaet betaler de tre omhandlede Typografer det ovennævnte personlige Tillæg af 2 Kr. 70 om Ugen.

Herefter sluttedes Sagen som forligt.

København, den 29. Marts 1940.

Chr. Brixtofte. *Aage Larsen.* *Ths. Pedersen.*
K. Rosendahl. *Poul Andersen.*

Dansk Typograf-Forbund

Beskæftigelses-Situationen

Der optoges i Mandags mellem Københavns Bogtrykkerforening og vort Forbunds Forretningsudvalg Drøftelser i Anledning af den ved de indtrufne Begivenheder stærkt forværrede Beskæftigelses-Situation.

Drøftelserne aftaltes fortsat Onsdag.

Om noget Resultat af disse Drøftelser kan ikke forudsiges noget, da nærv. skrives, men det henstilles til Kollegerne Byen over, at de afventer nærmere fra Organitionens Ledelse, forinden de giver sig til personalevis at tage Stilling til Forslag af den ene eller anden Art, det være sig ang. Feriens Fremskyndelse eller andet.

København, den 16. April 1940. *Sigv. Hellberg.*

Tillidsmandsmøde

afholdes *Mandag den 29. April Kl. 20 paa »Gimle«.* Skulde Mødet blive fremskyndet, vil Cirkulære udgaa til Trykkerierne. *Sigv. Hellberg.*

En mærkelig Motivering

»Typ.-Tid.« Nr. 13 var mig en Skuffelse. Ikke saadan, at jeg føler Trang til at gøre fælles Sag med dem, der ved enhver Lejlighed pukker paa Redaktøren. Tværtimod! Nej, det er saamænd N. Th. Svendsen, denne til Tider overordentlig morsomme Mand, der har beredt mig en Skuffelse. Her kaster jeg mig over Maskinsætternes Branche-Spalte i Haab om at finde et gnistrende morsomt Causeri af Svendsen, men se, om han ikke ganske har forpasset Lejligheden! De Kolleger, der deltog i Maskinsætterfrokosten, husker sikkert alle Svendsens vittige Causeri? Om Døren og Manden, der gik! Og nu har der igen været én ved Døren, en Mand er gaaet — ganske vist ikke frivilligt, men simpelt hen fordi Tilliden svigtede. Men Svendsen har altsaa intet hørt, og der blev intet Causeri. For det er vel ikke Humøret, det har været galt med, Svendsen? Det gør jo ellers ingen Forskel — Svendsen mestrer ogsaa det tragiske! Hvorfor saa ikke et Sørgespil, dystert og vemodigt? — *»Nu bæres Kongen bort til Graven!«* — Stakkels Svendsen!

Naa, til Gengæld var der jo en lille Opmærksomhed fra Traugott Nielsen, hvoraf det fremgaar, at Traugott er lidt tung i Opfattelsen. For der er vel ikke nogen udenfor Maskinsætterklubbens Styrelse, der nærer Tvivl om, at det var den daværende Formands Bestræbelser for at ødelægge Arbejdsforholdene for Maskinsætterne, der foranledigede de meget omtalte Udmeldelser. Og at det ikke var med hans gode Vilje, at denne Virksomhed blev stoppet, viser en Udtalelse til nogle af Deltagerne paa det 12 Mands-Hold, der kun med Vanskelighed lod sig etablere. Udtalelsen var en Beklagelse af, at Skolens Maskiner stod stille. Naar man betænker, hvor mange Maskinsættere med Certifikat, der i Løbet af Vinteren kunde være uddannet, er det muligt, at ikke mange — i hvert Fald ikke Maskinsættere — vil istemme Beklagelsen. Iøvrigt kan hele Spørgsmaalet om Virkningen af den skete Oplæring først bedømmes, naar Forholdene atter bringer normal Beskæftigelse i Faget. Bliver det saa Kollegerne i Evaldsgade eller de som Reserver staaende og som Maskinsættere uddannede Haandsættere, der tager »Stolene« i Besiddelse? Tiden vil give Svaret.

Og saa har der indsneget sig et Par Unøjagtigheder i T. N.s »Redegørelse«. Begæringen om Indmeldelse blev modtaget af K. M. K. uden Kommentarer for de 19 Kollegers Vedkommende. Det var først, da man erfarede, at Indmeldelsen — om der da i det hele taget skulde være nogen Indmeldelse — ogsaa omfattede »Anføreren, der i sin Egenskab af Tillidsmand havde faaet Hold paa sine Kolleger«, at Vanskelighederne begyndte. Marhauer erklærede, at man indenfor K. M. Ks Styrelse havde vedtaget, at man ikke ønskede omtalte »Anfører«s Medlemsskab, en Vedtagelse T. N. senere benægtede. Først ved et senere afholdt Styrelsesmøde fremkom den i T. N.s Indlæg citerede Styrelsesudtalelse. Det var altsaa ikke de 19, men kun den ene, det drejede sig om. Og det skulde vel ikke være begrundet i en stor Mands bestemte Udsagn om, at saafremt omtalte »Anfører« blev optaget, vilde den store Mand opgive sit Medlemsskab? Var det ikke saadan, T. N.?

Da Medlemsskab med de af Styrelsen fremsatte Udtalelser som Baggrund vilde være en stiltiende Erkendelse af, at den rejste Kritik var uberettiget, har man renonceret paa Æren, saa ingen behøver at udmelde sig. Man kan fortsat i skøn Harmoni fordybe sig i Doceringen af de rigtige Betegnelser paa Maskinens mest almindelige Dele og samme Deles lige saa almindelige Funktioner — som T. N. skriver: Til Gavn for Helheden, de københavnske Maskinsættere.

København, i April 1940. *Peter Petersen.*

Opposition er en god Ting, men —

Naar man efter at have faaet sit Stempel i Evaldsgade, begiver sig i Færd med at forlade Sukkenes Hus, aabner der sig for een et aldeles smukt og imponerende Syn. Langs Muren overfor er slaaet en mægtig Frise op af Avispapir, hvorpaa manende og drastiske Ord er skrevet. Paa Træer i Omegnen hænger Plakater med flotte svungne Underskrifter, der fortæller, hvad man absolut *maa* huske, og hvad man *skal* kræve. Det er Oppositionen, der arbejder. Men ej nok med det. Inden man prøver at slippe ud af Laagen, gribes man af stærke og beslutsomme Kolleger, der med den ene Haand holder een fast og med den anden Haand ryster energisk med 10-Ører, der i samlet Masse skal bruges til at opponere for.

Der er noget dèr, jeg ikke forstaar. Det forekommer mig nemlig, at der ved Afstemning er blevet valgt en Styrelse til at varetage vore Interesser. Denne er blevet valgt ud af vor egen Kreds og maa derfor absolut have Flertallets Tillid, Ja, man kan da ikke forklare det anderledes.

Men dette er vist ikke gaaet op for Oppositionen, der ser en sand Opgave i at sprede saa megen Mistillid som overhovedet vel muligt.

Opposition er skam en god Ting, naar den kommer paa rette Tid og Sted, uden den var der aldrig blevet gjort store Fremskridt. Kom frem med Jeres Ideer, vi er glade for at høre Sagerne behandlet fra to Sider, men vis, I tilhører et Kulturhaandværk og optræd ikke som Individer, der ikke har Begreb om Kultur. Det giver kun Afsky for Jer.

Og lad os alle være enige om, at den Styrelse, vi selv har valgt, er det vor Pligt at staa fast om i den Tid, den sidder ved Roret. Det er en Nødvendighed, hvis vi ønsker, vor Organisation fortsat skal staa stærkt. *Johan Flyge.*

Arbejdernes sande Idealer

Frihed, Lighed, Broderskab! Saaledes lød de Idealer, der ved Slutningen af det 18. Aarhundrede dukkede op fra Proletariatets Underbevidsthed. Som en Devise lød de til Kravet om en Samfundsrekonstruktion, der gav de underkuede Adgang til en menneskeværdig Tilværelse og som løste dem ud af Kapitalismens Spændetrøje.

At Arbejderbevægelsen har næret den største Tiltro og Tillid til disse Idealer, viser den Energi og Kampiver, den siden da har lagt for Dagen i dens Stræben efter dette Maal.

Til Erkendelse af, at Idealerne i Dag langt fra er virkeliggjorte, behøver man sandelig ingen dybsindige Studier, og man maa undres over, hvor langt man nu fjerner sig fra det virkelige Liv ved mangfoldige Forestillinger og Illusioner og ofte hengiver sig til rene Fantasterier for at bringe Orden i det nuværende Samfund.

Under den moderne Kaptalisme og Teknik udviklede Proletarbevægelsen sig, og denne bragtes i en saadan Stilling, at den var henvist til at leve under de Vilkaar, som Kapitalen dikterede den. Middelalderens Haandværker følte sig sjæleligt forenet med sit Arbejde, derfor blev Livet ham værd at leve indenfor det menneskelige Samfund, idet hans Stræben som Menneske heri bliver virkeliggjort. I den kapitalistiske Livsordning fandt Arbejderen derimod intet Sjælsindhold og følte, at han kun bidrog til at øge Kapitalens Rigdomme. Arbejderen længes efter saadanne Tilstande i Erhvervslivet, at hans Arbejde heri faar sin berettigede Plads og tror kun at naa dette Maal i en Omformning af det økonomiske Liv. Intet Under, at Marxismen, da den fremkom, fandt saa stor Udbredelse i Samfundets laveste Lag, og paa Grundlag af Karl Marx' Lære kom Arbejderbevægelsens Tanker i den Retning, som vi kender den, og som førte til Fordringerne om Produktionsmidlernes Overgang til Staten, saaledes at disse blev Fælleseje.

Den, som søger at trænge ind i de sociale Fordringers Grundkræfter, vil se, at selve Kernen i disse Spørgsmaal er Arbejdskraftens Stilling i Samfundet, hvor Arbejderen for at kunne eksistere maa sælge sin Arbejdskraft til Arbejdsgiveren. Ved dette er Arbejdskraften trukket ind i det økonomiske Liv og har antaget Karakter af Vare, medens den i Virkeligheden burde være et Retsbegreb. At Arbejdskraft ikke er en Vare, vil tydeligt ses deraf, at i Erhvervslivet har kun det Interesse, som er fremkommet *ved* Arbejde, selve Ydelsen har ingen Interesse. Dette Forhold har bragt Arbejderen i en saadan Stilling, at han er afhængig af Arbejdsgiveren. Det er derfor aabenbart indlysende, at for at frigøre Arbejderen for Kapitalens Tryk, maa Arbejdskraften hæves ud af den økonomiske Proces.

I Modsætning hertil er det interessant at se, at et af Grundprinciperne i Karl Marx' Lære er det, at Arbejdskraftens Varekarakter antages som et Faktum. At denne Opfattelse er forfejlet, understreges af Kendsgerninger, som vi nu oplever, at Varepriserne stiger fra Dag til Dag, fordi disse baseres paa Arbejdslønnen og denne igen paa Varepriserne. Man stopper det ene Hul til ved at lave et nyt. — Arbejdsløshed skyldes, at Kapitalen af forskellige Grunde ikke har Brug for »Varen« Arbejdskraft, medens derimod Samfundet har Brug for alle Varer, som frembringes ved Arbejde. Bringes der den rette Orden i Samfundet, saaledes at intet Individ (ogsaa Kapitalister) kan forbruge Varer fra Samfundets Fællesmarked uden i samme Omfang at tilskyde Markedet andre Varer, vil Arbejdsløsheden selvsagt forsvinde, og Sandheden om, at Arbejde skaber Arbejde komme til sin fulde Udfoldelse.

Netop ved at gøre Arbejdskraften til Vare er Penge blevet det Magtmiddel, som har ført til de ulyksalige, usociale Tilstande, som gennemryster Verden. Men hvor mange Mennesker tænker over, at Penge kun er et Magtmiddel. Mennesket maa spise, og det, som bliver spist, maa tilberedes af andre Mennesker. Mennesket maa klæde sig paa; det, Mennesket tager paa, maa andre Mennesker udføre ved Arbejde. Disse Mennesker arbejder for det andet. Pengene giver kun en Magt til at benytte sig af andres Arbejde. Men dette, at man benytter sig af andres Arbejde, er uadskilleligt fra en anden Tanke, nemlig den at give tilbage til den sociale Helhed, ikke med Penge, men med Arbejde, det, som bliver arbejdet for én selv. Der er intet andet Middel mod det Misbrug, som bliver drevet med Penge, end at omskabe den sociale Struktur, saaledes, at ingen kan blive aflønnet for sit Arbejde dèr. Da maa Anskaffelse af Eksistensmidler hentes fra en ganske anden Kilde. Man maa naturligvis aldrig med Penge tvinges til at arbejde socialt.

Det maa derfor i første Række være Arbejdernes Opgave at løse Arbejdskraften ud af den økonomiske Proces. Lønsystemet maa afskaffes, saaledes at Arbejdere og Arbejdsgivere bliver frie Partnere, der deler Udbyttet af deres Arbejde i det Forhold, der fastsættes paa Rettens Grund.

Det vil allerede heraf ses, at to Systemer nødvendigvis maa adskilles, ligesaa naturnødvendigt, som alt vedrørende Menneskenes Aandsliv maa være et System for sig. Et sundt socialt Samfund indeholder *tre* Systemer, som maa være adskilte for at kunne virke frit og uafhængigt. Betragter man den nutidige Samfundsordning, ser man, at den indeholder en Sammenblanding af disse tre Systemer, og det er ganske givet dette, som har hidført de mange forkvaklede Tilstande, som vi oplever dem i Dag. Dette maa ogsaa være Forklaringen paa, at de store Menneske-Idealer, Frihed, Lighed, Broderskab, er saa lidet virkeliggjorte. De kan nemlig ikke lade sig realisere Hulter til Bulter i et kaotisk, socialt Liv. De maa for at kunne udfoldes være en levende Virkelighed, hvert enkelt centraliseret for sig i de tre Samfundssystemer.

Den, som forstaar dette, vil ogsaa kunne indse, at den sunde sociale Organismes virkelighedstro Opbygning maa ske paa Basis af den Broderskabsfølelse, der i det økonomiske Liv skabes af Fagforeninger, Forbrugsforeninger o. s. v. I det offentlige Retssystem, der omfatter alt, hvad der angaar Menneskenes indbyrdes Forhold, vil Lighedens Ide virkeliggøres, og i det aandelige System, som har til Opgave at lede alt, hvad der spirer frem fra det enkelte Individs naturlige Begavelse ind i den sociale Fællesorganisme, virkeliggøres Frihedsimpulsen.

Ved at de tre Systemer, det økonomiske Liv, det retslige Liv og det aandelige Liv, skilles ud fra hinanden og kommer til at virke frit og uafhængigt, bringes først den rette Enhed i den sociale Fællesorganisme, akkurat

paa samme Maade som i Menneskelegemets Organisme, hvor de tre Systemer, Nerve- og Sansesystemet, det rytmiske System og Stofskiftesystemet netop ved at virke adskilte og selvstændige, opretholder den samlede Proces.

De Mennesker, der dengang fremsatte de tre store Idealer, Frihed, Lighed og Broderskab, har sikkert haft en dunkel Følelse af, at det var i denne Retning, Menneskehedens Udviklingskræfter bar, men de overvandt ikke deres nedarvede Tro paa Statens Enhed, og netop derfor føles deres Ideers Modsigelse i det virkelige Liv af Proletarerne dobbelt stærkt, fordi de ubevidst higer efter den Samfundsform, hvori deres Idealer, Frihed, Lighed, Broderskab, kan blive til en højere Enhed.

Det er Nutidens talende Kendsgerninger, at vi er drevet ud i Virvaret, fordi vi ikke før har tænkt paa de Veje, der nu er blevne nødvendige. En stor Del af Menneskeheden stiller i Dag Fordringer, som ikke mere kan ignoreres. Menneskene maa derfor nu tage sig sammen og skabe den Samfundsform, som er nødvendig for at imødekomme disse ukuelige Ønsker. I dette Arbejde bør der hverken være politiske Modstandere eller neutrale, thi denne Opgave hæver sig op over alle abstrakte »Partiprogrammer«, der i Praksis altid viser sig at være Illusioner og at være uden Forbindelse med det virkelige Liv; at der endnu som Mumier vandrer Partimeninger om iblandt os og fortæller, at det gamle System maa kunne holde sig paa Trods af Massernes Fordringer, maa der ganske ses bort fra. I dette Arbejde bør der kun være én Menneskehed, der arbejder i Fællesskab, lytter til Tidens Røst — og handler derefter. 7794, *Georg Jensen.*

Herning Afdelings Jubilæumsfest

fejredes Lørdag den 6. April ved en Fællesspisning paa Hotel »Eyde«. — Mellem 60 og 70 Deltagere var samlet, da Formanden for Festudvalget, *E. Morgenstern*, bød velkommen. — Aftenens Hovedtale holdtes af Forretningsfører *Ths. Pedersen*, der overbragte Forbundets Lykønskning, talte om Fagets og Forbundets Udvikling gennem Tiderne og motiverede sluttelig et Leve for Dansk Typograf-Forbund. — Redaktør *C. Hærvig* bragte en Lykønskning fra Herning Avis og holdt en vittig Tale for Damerne. — Forretningsfører *G. Tassow* roste Typograferne for det smukke Festskrift og Sangenes Udførelse — disse Ting vidnede om Typografernes enestaaende Interesse for deres Fag. Blot var det trist, at de virkelig smukke Tryksager næsten altid var Typografernes egne, idet Kunderne i Almindelighed ikke vilde ofre det, den virkelig fine Tryksag koster. — *Anton Jensen* talte for Afdelingens første Formand, Papirhandler J. P. Sørensen, Vejle, som desværre paa Grund af Sygdom var forhindret i at være til Stede. Forsamlingen vedtog at sende en Hilsen til J. P. Sørensen. — Smed *Emil Rasmussen* bragte Fællesorganisationens Hilsen og omtalte Typografernes Betydning for Fagbevægelsen. — Bogtrykker *P. Pagh* lykønskede Afdelingen paa de tilstedeværende Bogtrykkeres Vegne og Bogtrykker *Elmar Laursen*, Silkeborg, — vor Formand indtil Januar i Aar — talte for Fest- og Festskriftudvalget. — Ved Kaffen oplæste Formanden, *Albert Hansen*, de i Dagens Anledning indløbne Lykønskninger. Bl. a. havde Herning Avis sendt en smuk Blomsterkurv og fra Bogtrykker Elmar Laursen modtog man Festskriftet smukt indbundet i Pragtbind, ligesom mange Afdelinger og Enkeltpersoner havde sendt Telegram.

Derefter fortsattes med Dans saalænge Poliet og Restriktionerne kunde tillade det. *jr.*

Usømmelig Optræden

I Anledning af, at nogle krigsgale Fusentaster har generet Befalingsmænd og Menige i Hæren, har Statsminister *Stauning* udsendt følgende Erklæring:

»Der er forebragt flere Klager fra danske Militærpersoner — baade Befalingsmænd og Menige — over, at de er blevet generet med Tilraab fra Civilpersoner, idet disse synes at formode, at Militæret har svigtet sin Pligt, da de tyske Tropper rykkede ind i Landet. Der er ikke i den Henseende Grund til Bebrejdelser overfor den danske Militærmagt. Den Afgørelse, der blev truffet afvigte Tirsdag Morgen, er truffet af Kongen og Medlemmer af Ministeriet; de Tropper, der besatte Landet, blev efter de gældende Direktiver mødt med Modstand af de militære Styrker, indtil man under Forhandlingerne paa Amalienborg blev enige om at aflyse Modstanden og at indordne Landets Forhold under Hensyn til den skete Besættelse.«

Godt, at det ikke var Repræsentanter for de krigsgale her i Landet, der skulde træffe Afgørelsen den skæbnesvangre 9. April. *Fr. N.*

Generalforsamlinger · Møder

Typografernes Cykle Club

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 31. Marts paa Søpavillonen. Formanden, *Otto Nielsen*, bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Niels Andersen*, til Sekretær *Rich. Møller*. Protokollen oplæstes og godkendtes. — Formanden aflagde Beretning, gjorde herunder nærmere Rede for den nylig afholdte »Cygusposa«-Fest, der havde givet et Underskud paa 175 Kr. til hver af de 4 arrangerende Foreninger; et Underskud, som de 8 Dage før Festens Afholdelse paabudte Restriktioner havde Skylden for. — Formanden omtalte derefter Sæsonens Ture, der gennemsnitlig havde haft ca. 20 Deltagere. Pinseturen til Kregme havde været særdeles vellykket; 25 Deltagere. I Anledning af Afdelingens Jubilæum havde Clubben modtaget en Gave paa 300 Kr. Beretningen godkendtes eenstemmigt. — Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, der udviste en Balance paa Kr. 778,48; godkendtes eenstemmigt. — Valg: Næstformanden, *Rud. Johansen*, Kassereren, *C. V. Nielsen*, Styrelsesmedlem, *Johs. Uhrbrand*, Revisoren, *K. Thorsøe-Olsen*, genvalgtes alle med Akklamation. — Til Sommerens Ture fremlagde Formanden Styrelsens Forslag. Grundet paa Pinsens tidlige Tidspunkt mente Styrelsen ikke at kunne anbefale en 2-Dages Pinsetur, men efter Udtalelser af flere Medlemmer, der holdt fast ved de gamle Traditioner, vedtoges det at lade Styrelsen udarbejde Planer for en 2-Dages Tur, og paa et senere indkaldt Medlemsmøde forelægge de indhentede Oplysninger. Sct. Hans Aften foreslog Styrelsen at arrangere Eftermiddagstur med Udflugt til en Baalfest. De smaa Ture vedtoges i den af Styrelsen udarbejdede Plan. Endvidere vedtoges det at bibeholde den fra forrige Sæson indførte tidlige Mødetid Kl. 9. Dirigenten sluttede den godt besøgte Generalforsamling med et Leve for T. C. C. *C. Y.*

Københavnske arbejdsledige

forsamledes til Møde den 3. April Kl. 14,30 i Rømersgades Forsamlingsbygning, foranstaltet af enkelte Medlemmer af det den 4. Dec. f. A. valgte Arbejdsløshedsudvalg ved Hjælp af Midler indsamlede blandt ledige Kolleger. Til Dirigent valgtes *Georg Mathiesen*. Som Sekretær valgtes *Povl A. Sjøl.*

1. Beretning. Henning H. Jensen aflagde Beretning om Udvalgets Arbejde siden Mødet den 4. Dec. f. A. Udvalgets Flertal havde faaet forskellige Forslag gennemført. Efter Talerens Mening havde samme Flertal gjort et godt Stykke Arbejde. *Torben Eriksen, Bjerg, Werner Helmert* og *Eigil Hansen* kritiserede, at Mødet afholdtes uden om Organisationen. *Th. Jensen* og *Carl F. Petersen* imødegik dem. *Henning H. Jensen* oplyste, at Afdelingsformanden ikke kunde

godkende Mødets Dagsorden. Beretningen godkendtes. — *2. Arbejdsdeling. Georg Andersen* redegjorde for sit til Styrelsen fremsendte Forslag til midlertidig Løsning af Beskæftigelsesproblemet: Kolleger med 14 Dages Ferie holder ekstra 14 Dage med Klausul, at anden Arbejdskraft antages saalænge. Det vilde gavne de ledige i Sommerperioden, indtil et varigt Forslag var udarbejdet. Troede paa, at man fra de arbejdendes Side var villige til Ofre og bad Forsamlingen anbefale hans Forslag. *Carl F. Petersen* anbefalede Forslaget. *Th. Jensen* og *Svend Aage Larsen* gik imod. Det vilde kun gavne et Faatal. *Eigil Hansen:* Arbejdsdeling er Fordeling af Fattigdom, men vore Kaar maa ikke forringes. Andre Veje var farbare. *E. Lassen:* Hold fast ved Beskæftigelsen! *Tverskou* henstillede, at man arbejdede for en 4-Dages Uge. *Louis Andersen* stillede Resolution angaaende Opfordring til Styrelsen om at tage Problemet Arbejdsdeling op til Behandling. *Hammer* spurgte, om Styrelsen ikke havde drøftet dette. *Eigil Hansen* svarede bekræftende. Resolutionen vedtoges. — *3. 10 pCt. Dækning for Prisstigningen. Georg Mathiesen* forelagde Resolution: »Københavnske arbejdsledige Typografer, til Møde den 3. April 1940, henstiller til Dansk Typograf-Forbunds Forretningsudvalg at undersøge Muligheden for en ekstraordinær Forhøjelse af Understøttelsessatserne, som er blevet forringet med 10 pCt. ved Prisbeskatningslov af 29. f. M. Han mente, at Pengene kunde tages af Reservefond og Begravelseskasse samt ved Ekstrakontingent. *Th. Jensen* anbefalede Resolutionen. *Carl F. Petersen* og *Henning H. Jensen* ligeledes. *Eigil Hansen:* Pengene skal tages, hvor de er at tage, *ikke* fra Fagforeningskasserne. Det er en Misforstaaelse. Resolutionen vedtoges. — *4. Valg af Udvalg for arbejdsledige.* Til Formand valgtes: Henning H. Jensen. Til Sekretær Povl A. Sjøl. Endvidere valgtes Georg Mathiesen, Bebel Sørensen, Th. Jensen og Carl F. Petersen. *5. Understøttelse til arbejdsløse uden Understøttelse. Henning H. Jensen* krævede, at Forholdene for disse Kolleger nu maatte ordnes; maaske maatte vi danne en solidarisk Understøttelsesforening. *Georg Mathiesen, Carl F. Petersen* og *Zeller* gik imod dette Forslag. *Henning H. Jensen* havde saa et andet Forslag, som vilde fremkomme til Generalforsamling i Afdelingen. *6. 26-Ugers Bestemmelse. Th. Jensen* talte for Ophævelse af samme. *7. Muligheder for Samarbejde med andre Udvalg af ledige. Mathiesen, Th. Jensen* og *Carl F. Petersen* talte for Samarbejde. *8. Eventuelt. Georg Andersen* henstillede, at man fremtidig overholdt almindelige Former for Møders Afholdelse, saaledes at Afdelingen kunde staa som Arrangør af disse, og Organisationsrammerne bibeholdes. Dagsordenen var udtømt, og Dirigenten hævede det af ca. 250 Kolleger besøgte Møde. *p. s.*

Næstved Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 6. April. Formanden, *Chr. Jensen Petersen,* bød velkommen og udtalte Mindeord om afdøde Kollega C. A. Gullberg. H. Meyer valgtes til Dirigent. — Formanden afgav udførlig Beretning om Virksomheden; den godkendtes. — Regnskaberne, der ligeledes godkendtes, viste følgende Hovedsummer: Hovedkassen Kr. 4.537,40, at indsende Kr. 890,65, Lokalkassen Kr. 580,30, Sygehjælpekassen Kr. 407,00, Sygehjælpekassens Formue udgjorde Kr. 1.378,00. — I Anledning af det forhøjede Kontingent til Arbejdsløshedskassen vedtoges det foreløbigt at nedsætte Lokalkassekontingentet med 10 Øre, saa der for heltbetalende blev lige Kr. at opkræve i Kontingent: Kr. 6,00. — Det vedtoges at overlade Bestyrelsen Arrangementet af en Udflugt Grundlovsdagen. — Man vedtog at sende en Mand til Tilllidsmandskursus i Roskilde 1.—7. September. Samtidig bevilgedes hertil Ugeløn + 15 Kr. J. P. Hansen valgtes. — Kvindeudvalget indenfor Socialdemokratisk Forening, der arrangerer forskelligt for Gamle og Invalider, bevilgedes 25 Kr. — En Ændring i Sygehjælpekassens Love, vedtoges. — J. P. Hansen aflagde Beretning fra Fællesorganisationen. Det vigtigste her var, at Omprioriteringen af Arbejdernes Forsamlingsbygning nu var tilendebragt. Det medførte en Besparelse paa ca. 6—7000 Kr. aarligt. — Under Eventuelt bragte Dirigenten en Tak til Erik H. Hansen, der nu rejste fra Byen, for hans interesserede Arbejde i Oplysningsudvalget, og derefter sluttede Generalforsamlingen, efter at Jensen Petersen havde bragt en Tak til Oplysningsudvalget for dets Virksomhed.

Det vedtoges at give to rejsende Medlemmer, Nr. 7459 og 1281, 1 Aars Karantæne med Hensyn til Lokalunderstøttelse paa Grund af deres aldeles uforsvarlige Optræden i beruset Tilstand paa et af Byens Trykkerier overfor saavel Kolleger som Redaktøren, bl. a. fordi det kunde medføre Nægtelse af Tilladelse til at besøge Lokalkassereren i Arbejdstiden for alle øvrige Kolleger.

— — —

Efter Generalforsamlingen besaa Kollegerne Udkastene i ELgrafiks Konkurrence, der ved Oplysningsudvalgets Foranstaltning var fremlagt.

— — —

Den 29. Marts afholdt Afdelingen et vellykket Aftenarrangement med D. S. B.-Film, Foredrag af Hr. Overassistent *Bakke,* D. S. B., fælles Kaffebord og Præmieuddeling til Lærlinge, der havde deltaget i en Stilekonkurrence, arrangeret af Næstved Lokalafdeling. Præmierne vandtes i ældste Klasse af Helge Hansen og Carl Emil Hylander. I yngste Klasse af Poul Ejsing Nielsen og Poul Jacobsen. I Festligheden deltog Lærerne i Fagklassen som Repræsentanter for Teknisk Skole og ca. 100 Kolleger og Damer. Der holdtes forskellige Taler, ligesom en til Lejligheden skreven Sang blev afsunget, alt i alt en Aften, der tjente Oplysningsudvalget til stor Ros. *P. J.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Forretningsudvalgsmøder

11. April 1940.

1. Den skandinaviske Konference i København. — Foreslaas udsat indtil videre.

2. Fra Varde foreslaas, at Afdelingen ophæves. — Imødekommes fra 1. Juli d. A. Medlemmerne overflyttes til Esbjerg Afdeling.

3. Et Medlem i Slagelse, der udtræder af Arbejdsløshedskassen, anmoder om at maatte opretholde Medlemskabet i Begravelseskassen. — Afslaas, da Medlemmet ikke opfylder Betingelserne herfor.

4. Forespørgsel vedr. Arbejdsordning for to Trykkere i Næstved. — Besvares.

5. Mod de Betragtninger, hvormed Red. i »Typ.-Tid.« Nr. 14 havde afsluttet Finlands-Diskussionen, havde Hellberg ønsket en Indsigelse optaget i »Typ.-Tid.«. — Da Red. ikke havde ment at kunne give Plads herfor, drøftedes Spørgsmaalet, og man enedes om under Hensyn til de senest indindtrufne Begivenheder at afstaa fra videre Drøftelse af det omhandlede Spørgsmaal.

6. Det besluttedes indtil videre at udsætte alle i Forbindelse med Gutenberg-Jubilæet staaende Arrangementer.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Foraarsfesten er *ikke* omfattet af Forbudet mod offentlige Møder, og er derfor *ikke* aflyst.

Onsdag den 24. April Kl. 20 afholdes Møde for Medlemmer i Folkets Hus, Enghavevej. Emnet bliver »Kampen om Seksualmoralen«. Indledere: Hr. Poul Henningsen og Hr. Pastor Børge Hjerl-Hansen (Diskussion). Det er tilladt Bogbinderlærlinge og Litografisk Ungdom at deltage i Mødet.

Vi anmoder indtrængende Kammeraterne om saa vidt muligt at have Emblem eller Medlemskort paa sig ved alle fremtidige Arrangementer.

Hillerød Lærlingeafdeling

arrangerede Lørdag den 30. Marts en Tur til København med Besøg paa »Berlingske Tidende«, hvortil man ankom Kl. 20 under Ledsagelse af Oplysningssekretær *Svend Johansen*. Ved Ankomsten til »Berlingske Tidende« modtoges vi af Overfaktoren, der bød velkommen paa Bladets Vegne, hvorefter han fremviste en Film, der skulde give Deltagerne en Oversigt over det, der senere ved en Rundgang i de forskellige Afdelinger vilde blive forevist dem.

Efter den udmærkede Film begyndte den meget interessante Gennemgang af hele den store Virksomhed, og her var Hr. Victor Peterson en ganske fortrinlig Leder, idet han hele Tiden meget indgaaende forklarede alt for os, saa vi havde stort Udbytte af Turen. I en Pause ved 23-Tiden var Bladet meget gæstfrit Vært ved et Kaffebord.

Gutenberg

Som Sol paa Jord er Haabets Tegn
fra Himlens mørke Skyr,
der genner bort al Slud og Regn
og Dagen os fornyr;

saa er for os *det trykte Ord*,
der varmer hvert et Sind
og spreder Viden rundt paa Jord
i Hus og Hytte ind.

Det bringer Kundskabs rige Høst
omkring til Jordens Folk,
som Daggry Skær i Mørket Trøst:
De nye Tiders Tolk.

Derfor vi mindes denne Mand,
der synes os saa klog,
ved Flid og Held og Kløgt, Forstand,
gav Folket Skrift og Bog.

1940. *Adolph Juliussen.*

Afdøde Kolleger

En gammel Aarhus-Kollega, *H. F. Hygum*, som i de senere Aar har levet i Otium i København, er afgaaet ved Døden, 74 Aar gammel. Hygum begravedes i Søndags.

*

Trykker *Fr. Møller* er død, 72 Aar gammel. Afdøde havde i mange Aar arbejdet hos Schultz. Begravelsen foregaar i Stilhed.

*

Faktor *Rasmus Rasmussen* hos Nielsen & Lydiche er død, 70 Aar gammel. Begravelsen havde fundet Sted, da vi modtog Meddelelse om Dødsfaldet.

*

Medlem af Slagelse Afdeling, Sætter *Jens Oluf Andersen*, er afgaaet ved Døden Fredag den 12. April, 54 Aar gammel, efter ca. et Aars Sygdom, Hjertelidelse. — J. O. A. optoges i Forbundet 1904 efter at have udlært i Næstved, hvor han arbejdede 1½ Aar efter Udlæringen, hvorefter han tog paa Rejsen, og var bl. a., som det var Skik og Brug dengang, en længere Tur i Udlandet, Tyskland og Schweiz, vendte tilbage til Danmark og arbejdede bl. a. igen i Næstved, kom derefter til Maribo, Kalundborg, Slagelse og Helsingør, for saa i Slutningen af 1907 at vende tilbage til Slagelse, hvor han har arbejdet i 32 Aar paa »Vestsj. Soc.-Dem.«. — J. O. A. var i en meget lang Aarrække Revisor i Afdelingen. Vi mindes ham som en god Kammerat og Kollega. *L. H.*

*

Trykker *Erik Krogh* døde Tirsdag den 9. April. Afdøde, som i nogen Tid havde været stærkt deprimeret, blev 34 Aar gammel. Begravelsen er foregaaet i Stilhed.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Nær og Fjern

Til Inkassatorerne. Da Kontingentet er forandret fra 14. Uge, bedes 13. Uge indført for sig i Kvitteringsbøgerne. Det letter Opgørelsen for 13.—16. Uge.

Jubilæumsgaven til de ledige. Paa nogle Forespørgsler om, hvorvidt den paatænkte Gave til de arbejdsløse i Anledning af Gutenberg-Jubilæet ogsaa omfattede *de gamle* Kolleger, der har lagt op, maa vi svare benægtende. Men nu er jo hele Jubilæumsarrangementet paa Grund af de politiske Begivenheder stillet i Bero indtil videre.

Gutenberg-Festerne er aflyst for Københavns Vedkommende.

Foranlediget af Klager over forsinket Udbringning af »Typ.-Tid.« i København meddeles, at da Postvæsenet nu kun udbringer Pakker en Gang daglig, vil de større Trykkerier indtil videre først kunne faa Bladet Fredag Eftermiddag.

Af Hensyn til den vanskelige politiske Situation vil en Del af de indsendte Artikler ikke finde Optagelse i »Typ.-Tid.« uden Beskæring. Andre maa helt kasseres.

Tak

Min hjerteligste Tak for den overordentlig store Hyldest, der blev mig tildelt paa min 50-Aars Jubilæumsdag.

Sofus Rasmussen.

*

For alle Hilsener og gode Ønsker paa min 70-Aars Dag bringer jeg Venner og Kolleger min bedste Tak.

Chr. Nielsen.

*

Til alle, der viste mig Opmærksomhed og bidrog til, at min Jubilæumsdag blev et Minde rigere, bringer jeg hermed min dybtfølte Tak. *O. V. Johansen.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Ctr. 4331. Kl. 9-18.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

12. April: Aalborg pr. Bl. 1105,69, Skjern pr. Bl. 128,20; 13. April: Faaborg intet at indsende, Horsens pr. Bl. 144,15, Kalundborg pr. Bl. 259,60; 15. April: Haderslev pr. Bl. 155,70, Kolding pr. Bl. 349,00, Køge pr. Bl. 0,11, Nykøbing M. pr. Bl. 114,75, Rønne pr. Bl. 760,90, Næstved 874,65; 16. April: Hillerød intet at indsende, Helsingør pr. Bl. 153,70, Nakskov pr. Bl. 203,10.

København, den 16. April 1940.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

10. April: Herning 200,00; 11. April: Aalborg 1000,00 Fredericia 600,00, Hillerød 1000,00; 12. April: København 20,000,00, Aalborg i St. f. Januar Kvartals Oversk. 1105,69, Skjern i St. f. Jan. Kv. Oversk. 128,20; 13. April: Nykøbing M. 500,00, Skjern 200,00, Horsens i St. f. Jan. Kv. Oversk. 144,15, Kalundborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 259,60; 15. April: Haderslev i St. f. Jan. Kv. Oversk. 155,70, Kolding i St. f. Jan. Kv. Oversk. 349,00, Køge i St. f. Jan. Kv. Oversk. 0,11, Nykøbing M. i St. f. Jan. Kv. Oversk. 114,75, Rønne i St. f. Jan. Kv. Oversk. 760,90, Haderslev 300,00, Hobro 500,00, Køge 500,00, Randers 900,00, Holbæk 800,00; 16. April: Hillerød 71,22, Helsingør i St. f. Jan. Kv. Oversk. 153,70, Nakskov i St. f. Jan. Kv. Oversk. 203,10, Roskilde 300,00, Stubbekøbing 300,00.

København, den 16. April 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Bjørn Wiinblad, udl. 9. 4. 40 hos Jørgensen & Co. (arb. s. St.), Sætter Erik Sattung Juhl, udl. 13. 4. 40 hos P. Hansen (arb. s. St.), Sætter Gunnar Alsvold, udl. 5. 4. 40 hos Weiss (arb. s. St.), Paal. Karen Andersen, udl. 11. 4. 40 i Accidenstr. (arb. s. St.), Paal. Anny Nielsen, tidl. Medl. (Nord. Kunsttr.)

Aarhus: Trykker Erling Bye Jensen, udl. 1. 4. 40 i Phønix-Trykkeriet. Struer: Sætter Søren Lyng, udl. 1. 4. 40 i Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

Tiltraadte

København: 7541 Alfred Kraul fra Haderslev (Militær), 6254 Ove Møller fra Rejse (arbl.), 6908 Lars Rasmussen fra Rejse (arbl.), 1350 E. Palm fra Rejse (arbl.), 7292 Børge Hjorth fra Rejse (arbl.), 2822 R. Bernsbo fra Rejse (arbl.), 654 Helmer Hansen fra Rejse (arbl.), 4655 G. Heindorff fra Thisted (arbl.).

Aarhus: 6760 Niels Sørensen Kirkeberg (Frbj. Bogtr.), 5722 Jens Kristensen (arbl.). Haderslev: 7541 Alfred Kraul (arbl.). Hillerød: 5298 Kjeld Sørensen i Pl. Horsens: 400 Knud K. Jørgensen (arbl.), 6997 Rudolf Zeeberg (arbl.). Kolding: 7715 Holger M. Jørgensen (arbl.), 5318 N. Stoustrup Mogensen (arbl.). Korsør: 5216 Knud P. Nielsen (arbl.). Maribo: 7959 V. B. Madsen (Lollands-Posten). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen (arbl.), Ringsted: 7010 Holger Krøyer (Venstres Folkeblad, Sorø). Roskilde: 1115 Chr. Bihrmann-Nielsen (arbl.). Stubbekøbing: 6758 Villy Jakobsen (O. Rasmussen).

Fratraadte

København: 5518 Eigil Backe til Horsens, 1115 Chr. Nielsen til Roskilde, 5298 K. Sørensen til Hillerød, 6997 R. Zeeberg til Horsens, 7220 A. Bomholdt til Silkeborg.

Aalborg: 5610 Børge Hansen til København (Militær). Haderslev: 7541 Alfr. Kraul til København (Militær). Herning: 3087 Orla Dam paa Rejse. Horsens: 6750 Willy Jacobsen til Stubbekøbing i Pl. Kolding: 5318 Niels Staustrup Mogensen paa Rejse. Nykøbing F.: 7959 Vagn B. Madsen til Maribo i Pl. Næstved: 136 Carl E. Svendsen til København (arbl.), 864 Erik Hansen til København (arbl.). Odense: Hj.arb. Ruth Pedersen (tilbagefl. til Kv. Arbejderforbund). Roskilde: 5919 Jørgen Roeling-Hansen til Københavns. Skjern: 5175 Erling Bedsted til Skive (arbl.).

Døde

København: 664 R. Rasmussen (Nielsen & Lydiche), 3550 H. F. Hygum.

Aarhus: 5014 Axel Häuser. Slagelse: 6674 Jens Oluf Andersen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

Generalforsamling afholdes Søndag den 5. Maj Kl. 10 i Sanglokalet, Nørre Søgade 27 A. — Event. Forslag bedes sendt til Styrelsen senest 8 Dage før.

Styrelsen.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Rustica . Corps 10—72

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Arbejdernes Livsforsikring
tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. - *Konfirmationsforsikring* tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar *med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.* - Arbejdernes Livsforsikringer i sin Afdeling med Lægeundersøgelse *betydelig billigere end andre Selskaber* med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — *Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.* — Ugentlig Opkrævning sammen med Foreningskontingent. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans, Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 17 *København den 26. April 1940* *67. Aargang*

Københavnske Foranstaltninger

Den ved Begivenhederne den 9. April indtraadte yderligere Nedgang i Bogtryk-Ordrer medførte i København et betydeligt Antal Opsigelser Fredag den 12. April. I Forvejen havde vi 900 ledige; den 15. April taltes 942, og efter i Fredags løb Tallet op imod 1100, hvilket Tal svarer til en Fjerdedel af Medlemstallet; det er efter de givne Opsigelser at forudse, at Ledighedstallet fra Fredag den 26. ds. vil stige med yderligere et Par Hundrede.

Under Indtrykket af disse Kendsgerninger har der paa mange af Byens Arbejdspladser saavel fra Firmaernes som fra Personalernes Side rejst sig Spørgsmaalet om under den ene eller den anden Form at søge begrænset Ledigheden, at søge den saa stærkt begrænsede Arbejdsmængde og Fortjenstmulighed i nogen Grad fordelt, og Forslag af den ene og den anden Art har været fremsat.

Det maatte dog anses ønskeligt, at der ved Organisationens Medvirken kom en vis Form, visse Retningslinjer over saadanne eventuelle Foranstaltninger, saa at de ikke i for høj Grad — om de ellers skulde kunne gennemføres — blev præget alene af den enkelte Arbejdsplads' mere eller mere særegne Forhold, men dog tog noget Hensyn til de fælles Interesser i at faa Del i Arbejdsmængden.

Paa den anden Side blev det, da vi optog Forhandlingerne med Bogtrykkerne Mandag den 15. April, meget energisk tilkendegivet os fra Bogtrykkernes Side, at disse ikke vilde medvirke, hvis der fastholdtes Kravet om en ganske ensartet og obligatorisk Ordning, idet man hævdede, at Forholdene paa Arbejdspladserne og med Hensyn til Branchernes respektive Arbejdsprocesser laa saa forskelligt, at man var ude af Stand til at *paabyde* Virksomhederne noget.

Resultatet af den københavnske Styrelses Drøftelser og af de Onsdag den 17. med Bogtrykkerforeningen fortsatte Forhandlinger blev da en *Skitse* af, *paa hvilke Maader* og *inden for hvilke Rammer* en midlertidig Afvigelse fra de normale Arbejdsforhold kunde tillades.

Som det vil ses, bliver der *ikke* Tale om *timevis* eller *dagevis* Forkortelse af Arbejdstiden, men om, at Personalerne skiftevis og efter Tur gaar ud i *en midlertidig Ledighed* paa en Uge ad Gangen og saaledes, at der i saadanne Uger *oppebæres normal Arbejdsløshedsunderstøttelse.*

Endvidere bliver der Tale om, at der *i Forbindelse med Ferien* bliver *to* ledige Uger, for hvilke der oppebæres normal Arbejdsløshedsunderstøttelse; det vil herved bl. a. opnaas, at Ferieperioden stadig vil kunne aflaste Ledigheden i mærkbar Udstrækning, og om, at Ferien fordeles over saa lang Tid af Sommeren, at de fleste ferierende faar Chancer for at erholde Ferie i den gode Sommertid og ikke af Omstændighederne tvinges til at holde Ferie i Maj Maaned, hvad der havde vist sig en vis Tendens til.

Den foreslaaede Ordning forudsætter, at Firma og Personale taler sig tilrette, men enhver Ordning skal ligge *inden for de i Hovedaftalen aftalte Rammer.*

Organisationerne, saavel Bogtrykkerforeningen som Forbundet, er enige om at *opfordre* Firmaer og Personaler til at iværksætte en af eller begge de omhandlede Fremgangsmaader (Punkterne A. og B.) for dermed i videst muligt Omfang at fordele de øjeblikkelige Ledighedsbyrder, og da der fra mange Personaler er rettet Henvendelse til Organisationen om Adgang til visse Foranstaltninger, maa det antages, at Aftalen imødekommer et ret udbredt Ønske.

Der er Tale om at *dispensere* fra de normale Forudsætninger, og det lægges iøvrigt i Personalernes egen Haand inden for de givne Rammer at søge en Aftale med deres Firmaer opnaaet. For at opfylde sit Formaal maa Hovedaftalen dernæst søges realiseret ret omgaaende.

Efter at Spørgsmaalet i Mandags Aftes var drøftet med de københavnske Tillidsmænd, enedes Organisationerne i Tirsdags om følgende endelige Udformning:

For under den nuværende Situation at imødegaa de beklagelige Følger af Nedgangen i Arbejdsmængden og Beskæftigelsen er undertegnede Organisationer enedes om indtil videre at dispensere, saaledes at det tillades de enkelte Firmaer og deres Personaler frit at træffe Aftale om at anvende en af eller begge nedennævnte Forholdsregler:

A. Personalet eller Dele deraf fratræder og skal være ledig efter Tur, skiftevis hver 2den Uge, hver 3die Uge eller hver 4de Uge, for en Arbejdsuge ad Gangen. Det forudsættes, at Arbejdsløshedsunderstøttelse udbetales efter Lovens Regler for saadanne Ledigheds-Uger.

B. Personalet eller Dele deraf fratræder og skal være ledig 2 Uger umiddelbart før Feriens Indtræden, saaledes at der bliver en samlet Fraværelse fra Arbejdet paa indtil 4 Uger; for de 2 Ledigheds-Uger forudsættes Arbejdsløshedsunderstøttelse.

En saadan Aftale forudsætter Enighed mellem Firmaet og Personalet eller den paagældende Del af Personalet (for Personalets Vedkommende er Flertallets Standpunkt afgørende).

Firma-Personale-Aftaler kan opsiges med 8 Dages Varsel fra begge Sider.

Organisationerne er enige om at opfordre Firmaer og Personaler til at iværksætte en af eller begge de ovennævnte Fremgangsmaader for dermed videst muligt at fordele de øjeblikkelige Ledighedsbyrder.

Aftaler, der træffes, skal straks indberettes til Organisationerne.

Dispensationen kan af hver af Organisationerne opsiges med 14 Dages Varsel.

København, den 23. April 1940.

For Dansk Typograf-Forbund:
Sigv. Hellberg.

For Københavns Bogtrykkerforening:
S. A. Bagge.

Det understreges, at paa intet andet Omraade er vor Tarif berørt af denne Aftale end ved de skiftende Ledighedsuger; iøvrigt gælder Tarifen uforandret paa alle Punkter.

Man er enige om,

at der vedr. Personale, som indtræder i den omhandlede Ledigheds-Turnus, regnes med, at egentlig Fratrædelse ikke finder Sted, medmindre en af Parterne paa sædvanlig Maade og med tarifmæssigt Varsel afgiver Opsigelse,

at der saaledes ikke til de i Turnus fratrædende udleveres Feriemærker, men kun ved Fratræden efter egentlig Opsigelse;

at Opsigelsesfristen (Tarifens § 6 A) ikke berøres af Beskæftigelsesafbrydelser efter Punkt A eller B.

Vi har Lov at haabe, at der inden alt for længe atter viser sig forøgede Arbejdsmuligheder, saa at Ledighedsugerne kan blive sjældnere, men de fleste Kolleger vil sikkert dele den Opfattelse, at vi ikke vil kunne være tjent med en Tilstand, hvor maaske den lille Halvdel af Medlemstallet Uge efter Uge gaar ledig, medens den lidt større Halvdel arbejder, som om alt var normalt.

Tillidsmandsmødet i Mandags Aftes, der var besøgt af henimod 200 Deltagere, vedtog — efter et Par Timers Drøftelse — med saa godt som alle Stemmer imod 2 følgende Udtalelse:

»Dansk Typograf-Forbunds københavnske Tillidsmænd, samlet til Møde den 22. April 1940, udtaler deres Tilslutning til de to Forslag og anser det for en kollegial Pligt at arbejde for at gennemføre en af eller begge de to Ordninger paa Arbejdspladsen.«

Med den nu givne Adgang til en vis Deling af Arbejdsmængden og en vis Deling af Ledighedens Byrder vil der i hvert Fald være skabt Mulighed for at *begrænse* de alvorlige Følger af den opstaaede Arbejdsmangel og at *formindske* Byrderne for en hel Del af dem, der ellers vilde komme til at bære Byrderne helt og fuldt.

København, den 23. April 1940. *Sigv. Hellberg.*

Glade Dage i Herning

Nylig afdøde Folketingsmand, Rich. Jørgensen, skrev umiddelbart før sin Død et Bidrag til Herning Afdelings Jubilæumsskrift. Vi gengiver her et lille Uddrag:

. . . Da vi kom til Herning, var Lønnen 18 Kr. ugenlig; deraf betalte vi 10 Kr. ugenlig i Kost og Logi og 1 Kr. i Kontingent. Da vi var udgaaet for Tøj, maatte vi have det paa Afbetaling (5 Kr. ugenlig). Der blev ikke megen Kapital til lidt Tobak eller Morskab, men endda kunde vi faa en glad Dag ud af det en Gang imellem, thi Opfindsomheden i den Retning var stor. Vi var efterhaanden blevet mange Typografer i Herning, idet »Herning Avis« fik eget Trykkeri i Efteraaret 1903. Enkelte af dem er der endnu — adskillige er borte. En af dem, jeg husker bedst, var en af mine Lærekammerater fra Horsens, kaldet »Deklamatoren«. Han var en fin Mand, der mødte med Flip og Glacéhandsker paa Arbejde og spiste paa Byens fineste Pensionat. Vi andre klarede os med ulden Sweaters og Træsko. Vi havde mangen lystig Spas med Deklamatoren, som altid løb tør for Penge, men gerne vilde være med i et godt Lag. En Aften, da han var blevet lidt bedugget, fulgte vi ham hjem og fik ham i Seng, men da vi gik fra ham, saa vi en Kalv, som stod paa Marken ved Siden af Huset. Vi trak Kalven ind i Værelset og bandt den ved Fodenden af Sengen. Da »Deklamatoren« hen ad Natten vaagnede, lidende af en uhyre Tørst, stod han op, men hvem kan skildre den blege Rædsel, der stod malet i hans Ansigt. Han skreg for Livet. Beboerne i Huset troede, at der mindst var sket et Mord. De fandt »Deklamatoren« rystende af Skræk, medens Kalven roligt lod sig føre bort fra Skuepladsen. Den Nat glemte han ikke i Hast, og en hel Uge gik han langt uden om Spiritus.

Vi var unge og kaade og fandt paa mange Løjer, bl. a. var det en yndet — og ret uskyldig — Forhøjelse, at vi lejede en aaben Landauer og kørte gennem Byens Hovedgade med en Kasse Øl om Bord og syngende nogle lystige Sange. Det vakte Forargelse hos Borgerskabet, men Gutenberg-Sønnerne satte alligevel ved deres Humør et Lysglimt paa Tilværelsen i den stille By . . .

Dansk Typograf-Forbund

Forbundets Regnskaber

er i den forløbne Uge udsendt til samtlige Afdelinger og Filialer.

København, den 22. April 1940. *Forretningsudvalget.*

Kan Pristalsberegningen ganske roligt annulleres?

I Bogbinder-Forbundets Fagblad skriver Forretningsfører *Th. Nielsen* følgende:

Det Dyrtidsforslag, som vore Medlemmer afgav deres Stemme paa i November 1939, gik ud paa, at der skulde gives Arbejderne fuld Dækning for den Prisstigning, der vilde komme, og dette er ogsaa sket i de to første Kvartaler af Dyrtiden.

Nu er der imidlertid sket dette, at der i Rigsdagen er vedtaget et Lovforslag, hvor en Del Varer fordyres ganske betydeligt, men i dette Lovforslag er der en Bestemmelse om, at den Prisstigning, der her sker, ikke skal medregnes i det nuværende Pristal, hvilket vil sige, at Arbejderne skal betale den Stigning, der nu sker, uden at faa Adgang til at faa Dækning herfor gennem den nuværende Dyrtidsordning, og det vil i Realiteten sige, at Arbejdernes Levefod nu sænkes ganske betydeligt, hvilket jo ikke var Forudsætningen for Dyrtidsforslagets Vedtagelse.

Efter det, der her er sket, har man nu i Virkeligheden slaaet den Pristalsordning i Stykker, som skulde have været Rettesnoren i det kommende Aar for Lønreguleringen til Arbejderne, og den Vej, man her er inde paa fra det politiske Partis Side, kan blive skæbnesvanger i fremtidige Afstemninger blandt Arbejderne, da der jo ingen Garanti er for, at det, der stemmes over, vil blive holdt. Man kan nu ikke ganske roligt lade foretage en Afstemning blandt ca. 400.000 Arbejdere om en Dyrtidsordning, som en anden Instans kan forringe, som er sket i dette Tilfælde, for det vil selvfølgelig hævne sig i Fremtiden.

Efter det, der her er sket, ser det ud til, at vore Organisationer nu skal være underkastet det politiske Parti, og det kan ikke være rigtigt, idet det dog er Fagbevægelsen, som har ydet den største Støtte for Partiet saavel økonomisk som ved Agitation, og naar dette er Tilfældet, saa bør det, der her er sket, ikke være Takken derfor.

Den Vej, man her er inde paa, kan blive meget farlig i Fremtiden for Sammenholdet blandt Arbejderne, og der maa hurtigst muligt finde en Ændring Sted, saaledes at den Dyrtidsordning, der er gældende nu, ikke maa forringes, men give Arbejderne den fulde Dækning for den Prisstigning, der finder Sted, efter samme Udregningsregler, som hidtil har været benyttet.

Vi kan fuldt ud tilslutte os Formanden for De samvirkende Fagforbunds Ord:

Ingen Numre med Pristallet, og hold Fingrene derfra for Fremtiden! *Th.*

Viggo Christensen fylder 60 Aar

Mandag den 29. April

Ved Aarhundredets Begyndelse kom en ung Typograf — udlært i Holbæk — til København og fik Ansættelse i et mindre Bogtrykkeri. Spinkel var han i Figuren, beskeden og tilbageholden. Han var langtfra en *oratorisk* Begavelse.

Ingen anede, at denne lille — tilsyneladende uanselige — Mand skulde faa en saa stor Betydning indenfor dansk Fagbevægelse — specielt Typografernes — som han efterhaanden fik, og at han skulde blive Hovedstadens *Førstemand.*

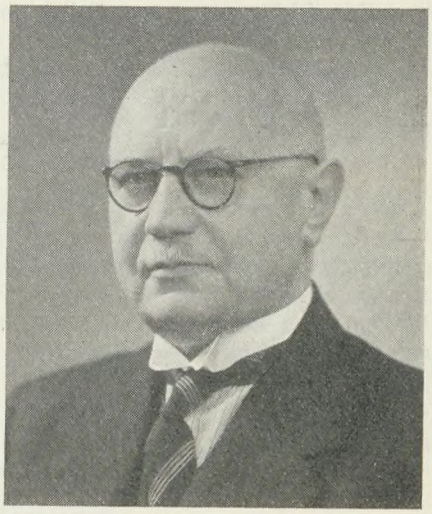

Saaledes blev det dog; thi Eventyrenes Tid er ikke forbi endnu. Hvad han maaske til at begynde med savnede i »Talegaver« — denne i høj Grad overvurderede Evne — havde han i Hjertet og Hjernen. Han var besjælet af Kærlighed til Arbejdernes Sag og var i Besiddelse af en logisk Sans og Tænkeevne, som vi den Gang — kanske endnu — har haardt Brug for i Sejladsen mellem Klipper og Skær.

Viggo var flittig og energisk og kunde ikke sidde stille paa sin Hybel. Jeg tror, det var et Sted paa Nørrebro. Han blev Formand for den første socialdemokratiske Ungdomsforening i København; men saa opdagede Kollegerne ham. Han var netop skabt af det Stof, man havde Brug for.

Efter kort Tids Forløb blev han Styrelsesmedlem i Den typ. Forening i København, og det varede ikke længe, før han var Formand for Københavns Afdeling.

Det var drøje Aar. Bølgerne gik højt, til Tider maaske lige saa højt som i vore Dage; men *Viggo* havde den glimrende Evne at kunne stille Stormen og Bølgeslaget. Mangen Kontrovers, mangen Uoverensstemmelse fik han bragt ud af Verden; thi han var *Samlingens* Mand.

Han blev taget fra os, men blot for at anvendes paa større Omraader. Som »Forsørgelses«-Borgmester i København var han for Alvor den Fattiges Ven. Love og Regler kunde han naturligvis ikke ændre eller afskaffe. Men adskillige — ogsaa Typografer — véd, at naar de kom til ham og klagede deres Nød, fandt de en venlig og forstaaende Kammerat.

Senere, da Staden København endelig fik en fri Forfatning, og den af *Kongen udnævnte Overpræsident* erstattedes med en af Borgerrepræsentationen *valgt* Overborgmester, var der overhovedet ingen, der kunde optræde som Konkurrent til *Typograf Viggo Christensen.*

Vi, der er kommet »lidt hen paa Eftermiddagen«, mindes dig endnu fra den Gang, du trofast og ærligt tog dit Tag for Kammeraterne Sag. Vi siger dig Tak for, hvad du i din senere Gerning har øvet til Gavn for vor Organisation og vor Klasse, og ønsker dig mange Aars Arbejde endnu.

Til Lykke, Viggo! *Julle.*

To Repliker til Peter Petersen

Som Forbryderen kredser om Gerningsstedet, kredser Peter Petersen, »Politiken«, omkring Spørgsmaalet angaaende de af ham selv etablerede Udmeldelser af Københavns Maskinsætterklub. Men den Sag er færdigbehandlet fra K. M. K.s Side — der er ikke mere at diskutere. — Til Oplysning for de 18 bjergtagne skal blot anføres, at K. M. K. ikke anser nogen som helst Kritik for uberettiget; den af P. P. foranstaltede kollektive Udmeldelse var ingen Kritik, men et Bagholdsangreb paa Klubbens Virksomhed, og som saadant blev det stemplet i Klubstyrelsens Erklæring af 17. Marts.

I øvrigt forekommer det mig, at Tiden kræver Sammenhold og ikke Splittelse. *Traugott.*

*

Det er besynderligt, at vor diskussionslystne Kollega, Peter Petersen, ikke formaar at afstikke Grænserne for sit Diskussionsomraade. Jeg har haft en Debat med ham om et Spørgsmaal, der dengang var aktuelt, og jeg lod ham faa det sidste Ord, ellers havde Vrøvlet vel varet ved endnu. Naar han nu stadig bevarer min Person i sin Pen, maa jeg have Lov til at gøre opmærksom paa, at jeg har intet som helst med K. M. K. at gøre; jeg er ikke med i dens Styrelse og har derfor ikke haft Indflydelse paa dennes Afgørelse eller Viden derom, før jeg fik en Notits til skyldig Optagelse i Brancheafsnittet.

Men det er jo for Tiden ved at blive moderne, at en Stat har flere Regeringer. Det Eksempel skulde vi vel ikke gerne til at efterligne blandt Maskinsætterne. *N. Th. S.*

B. T. Klubbens Festskrift

I de 207 Aar, Danmarks ældste Bogtrykkeri, »Berlingske Tidende«, har bestaaet, er der fra dette Officin udgaaet en meget stor Del smukt trykte Bøger. Avisen har maaske nok hele Tiden været mere eller mindre konservativ i politisk Henseende, men som Bogtrykkeri har det bestandigt været blandt de københavnske Bogtrykkerier, der gav Tonen an og førte Faget fremad, naar der var Tale om at indføre Fremskridt, der betød Forbedringer. Her var ingen smaalig Konservatisme. Og af Bøger, der vedrører Firmaets egen Historie eller lignende, er der endda ikke udsendt saa faa. Men det er vel ogsaa i nogen Grad saaledes, at Alder og Tradition forpligter — det bliver en Slags Haandværkeradel.

Et gammelt Ord siger: »Som Herren er, saa følger ham hans Svende«. Det har nogen Anvendelse ogsaa her.

B. T. Klubben, hvis Medlemmer bestaar af de ca. 375 tekniske Arbejdere, der beskæftiges i »Berlingske Tidende«s store Virksomhed, har i Anledning af Klubbens 25 Aars Jubilæum sendt mig Klubbens Festskrift. Det skal siges med det samme, at det ikke alene er flot, men ogsaa smukt, velskrevet og interessant. Det er nu slet ikke saa let en Sag at skrive et Værk, der kun omhandler et enkelt Personales Forenings Historie, saaledes, at dette bliver interessant for Almenheden. Der er Tradition, som ikke maa fraviges. Naar det store Personale skal udgive et Festskrift, saa maa selve Værket fra først til sidst virke festligt i sin typografiske Udstyrelse. Og det gør dette Skrift.

Bogens Undertitel er overmaade enkel, nemlig: *1915—1940.* Den er placeret nedad imod Sidens højre Hjørne. Side 3 gengiver et Billede af »Berlingske Tidende«s Gaard i Pilestræde. Derefter følger den velskrevne og letlæste Tekst, skrevet og redigeret af *Will. Frandsen,* der er B.T. Klubbens Formand, samt af *Helm. Mortensen.* Bogen er rigt illustreret med Portrætter og andre Billeder, der kan have Interesse. Den egentlige Hovedtitel findes paa Bindet: Tværs over en forgyldt Matrice er med sort Tekst trykt *B. T. Klubben. Det tekniske Personale.* Bogen er bibliofil, da den kun er trykt i 375 nummererede Eksemplarer. Festskriftet er selvfølgelig udført i »Berlingske Tidende«s Officin. Det er smukt, og det er godt.

Odense. *L. Chr. Nielsen.*

Afdøde Kolleger

I en Alder af 58 Aar er Sætter, *Martin Jensen,* Torsdag den 18. April afgaaet ved Døden uden forudgaaende Sygdom. Jensen lærte Faget i Bogtrykkeriet »Hafnia« (Lützhöff-Petersen), hvor han senere i en Del Aar virkede som Faktor. Han forlod saa Faget og udvandrede til Argentina, men kom dog tilbage efter et Par Aars Forløb og fik i 1932 Ansættelse som Sætter hos O. C. Olsen & Co., hvor han i de sidste Par Aar var beskæftiget i Dagbladet »Børsen«. Det var med Vemod, hans Arbejdskammerater Torsdag Formiddag modtog Budskabet om hans Død, da han Aftenen forud forlod sin Gerning i bedste Velgaaende.

Gennem Aarene var Martin Jensen (»Barndomsvennen«) et trofast Medlem af D. T. L. F. Baade her og blandt Arbejdsfæller vil vi mindes Afdøde som en brav og retlinet Kollega.

Bisættelsen fandt Sted i Onsdags fra Bispebjerg Krematorium, og over Baaren sænkedes vor Fane som vor sidste Hilsen. *L. Chr. N.*

*

Vor unge Kollega, Sætter *Moody Jensen,* er den 19. April afgaaet ved Døden efter faa Dages Sygdom, kun 26 Aar gammel. Et smerteligt Tab for hans unge Hustru og hans Forældre.

Moody Jensen havde lært hos C. Christoffersen og arbejdede ogsaa dér efter Læretidens Udløb. — Vi, hans Arbejdskammerater hos C. C., vil altid mindes ham som en god Kammerat og Kollega. — Bisættelsen fandt Sted i Onsdags fra Bispebjerg Krematorium, hvor Afdelingens Fane sænkedes over vor unge Kollegas Baare. —*n.*

*

Fhv. Faktor *Emil Nielsen,* Horsens Social-Demokrat, døde den 16. April, 70 Aar gammel.

Emil Nielsen udlærtes 1. September 1888 i K. Bønnelyckes Bogtrykkeri i Odder, hvorefter han arbejdede i følgende Byer: Præstø, Esbjerg, Skanderborg, Silkeborg, Aarhus, Skive, Ringsted, Varde og Holbæk, indtil han i 1897 ansattes som Faktor ved »Horsens Social-Demokrat«. Her virkede han til han for ca. 4 Aar siden maatte lægge op begrundet paa tiltagende Svaghed. — Emil Nielsen var et hjertensgodt Menneske og en prægtig Kammerat, der saavidt gørligt altid mødte op ved Afdelingens Møder og Fester. — Som Faktor mindes vi ham som en forstaaende og hjælpsom Kollega, der kun havde Venner.

Fanen paraderede ved Jordefærden, der fandt Sted Lørdag den 20. April.

Ære være hans Minde. *i. c. h.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Til Klubber og Kredse.

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at Referater fra Generalforsamlinger, Møder og lignende indenfor Landsammenslutningen maa sendes til Branchens Repræsentant efter ovenstaaende Adresse.

Mørkelagt.

Saa kom da den Tid, man vel ikke havde ventet, hvor der kunde være Grund til at advare mod Stridigheder ogsaa indenfor Fagene. Megen forloren Indignation, der gennem Tiden har lydt overfor de snævrere Interesser, der kom til Orde indenfor vore Faggrupper, falder til Jorden som Nattespindet, naar Dagens Virke begynder. Nu vilde der først have været Grundlag for Advarsler.

Vi vil ikke ophøre med at beskæftige os med vore smaa Ting, men vi vil lære og forstaa, at der er langt større Ting, der nu maa besjæle os, og at Hensynet til vort Forbunds fortsatte Liv og Trivsel maa overskygge al den Kiv og Strid, som har været paa Vej til at sætte sig til Højbords ogsaa blandt Typograferne.

Vi vil søge — hvis der da ikke kommer Henstillinger eller Paabud om noget andet — at holde vor Branche-rubrik aaben, saaledes som vi naturligvis vil søge at fortsætte vort fagtekniske Arbejde, men det bliver nok under mere indskrænkede Forhold og under mere tvungne Former end før. Vi beder vore Kolleger Landet over sende os objektive og kortfattede Referater og Meddelelser, og vi vil søge at bringe dem frem paa samme Maade som hidtil, men vi henstiller samtidig til vore Branchefæller at samle sig om Fællesstoffet til vort Fagblad, hvis Ledelse vi jo iøvrigt ikke har Indflydelse paa eller Kendskab til, saaledes at dette Organ ikke ved vor Skyld behøver at indskrænkes.

Vort Fag vil vel nok blive et af de Haandværksfag herhjemme, der vil blive haardest ramt af Tilstanden, og ingen véd nu, hvad der vil følge efter; men een Ting har vi Lov til at haabe: at skulde det hænde, vi bagefter kommer til at begynde forfra med at rette noget af det op, vi allerede havde erhvervet os, saa vil det blive sundere Sind og mindre Egoisme, der bærer Opbygningsarbejdet frem. Og saa har vor Prøvelsestid maaske ikke været helt forgæves. *N. Th. S.*

K. M. K. kalder.

Københavns Maskinsætter-Klub nærmer sig sin 40-Aars »Fødselsdag«, idet den daterer sin Stiftelse fra 22. December 1901. Klubben tæller nu ca. 340 Medlemmer og har i Aarenes Løb haft ikke ringe Betydning for Branchens Udøvere, dels gennem sin organisationsmæssige Indflydelse paa Afdelingsledelsen, dels gennem sin brancheoplysende Virksomhed.

Der findes omkring 500 Maskinsættere i København, og vi mangler altsaa ca. 160 i at have alle med.

Nærværende Linier fremkommer derfor som en Opfordring til alle udenfor staaende Branchefæller om at tilslutte sig Klubben og derved styrke den i dens Arbejde for Branchen, hvorved de paagældende Kolleger gavner baade sig selv og andre. Opfordringen gælder ogsaa de enkelte tidligere Medlemmer, der ved Branchebladets Inddragelse eller af andre Aarsager mistede Interessen for deres gamle Klub.

Netop nu, da et af Forbundsstyrelsen nedsat Udvalg arbejder paa at udarbejde Forslag til en Organisations- og en Bladordning, der tilfredsstiller Branchernes Krav, er det af største Betydning, at vi alle staar samlet i K. M. K. og derved viser Kollegerne i de andre Brancher, at Maskinsætterne kommer man ikke udenom.

At være mere eller mindre modvilligt og tvungent Medlem af sin Fagforening er ingen Dyd; men den *frivillige* Samling i Brancheklubber er Maalestokken for den Forstaaelse og Interesse, Brancheudøverne nærer for Organisationen og for dennes Arbejde for Bevarelse og Forbedring af dens Medlemmers Arbejdsforhold.

Vi ønsker ingen Særfordele paa andre Kollegers Bekostning — vi vil stadig medvirke til at gavne og styrke Dansk Typograf-Forbund; men den lille Branche tilsidesættes let ved de store Afgørelser, hvorfor det gælder om at handle i Fællesskab, saa det bliver iøjnefaldende, at Københavns Maskinsættere staar fast som en Blok, naar det gælder Branchens og Forbundets Interesser.

Kontingentet er kun 1 Kr. 20 Øre Kvartalet, og Indmeldelse sker hos Maskinsætternes Tillidsmænd eller ved Henvendelse til Kassereren, C. Marhauer, Kjeldsgaardsvej 37 A St., Valby, Telefon Valby 2304 vega.

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Vort Repræsentantskabsmøde, der blev aflyst Skærtorsdag paa Grund af Issituationen og derefter ansattes til den 14. April, maatte paany aflyses. Det er ikke muligt nu at have nogen Mening om, naar Mødet vil kunne afholdes.

Rønne Maskinsætterklub afholdt Generalforsamling Torsdag den 5. April i Bh. Tid.s Maskinsætteri. 13 Medlemmer var mødt. Protokollen blev oplæst og godkendtes. Beretning om Foreningens Virksomhed i det forløbne Aar samt Regnskabet, der udviste en Kassebeholdning paa 112 Kr., blev ligeledes godkendt. Klubben tæller nu 17 Medlemmer. Bestyrelsen: Hans Kure, Gunnar Ipsen og Svend Larsen, genvalgtes. — Under Eventuelt foresloges det at afholde et Instruktionskursus med Flade, Haderslev, som Instruktør. Arrangementet tænkes henlagt til Eftersommeren, evt. i Forbindelse med en lille Udflugt. Efter Generalforsamlingen var Bh. Tid. Vært ved en Kop Kaffe, hvorefter man besaa Bladets Nyerhvervelse i Maskinsætteriet samt den øvrige Modernisering af Materiel og Arbejdslokaler. *S. L.*

Odense Maskinsætterklub (3. Kreds). Søndag den 10. Marts samledes de fynske Maskinsættere i et Antal af ca. 50 til det aarlige Møde i Odense. Formanden, *Vald. Nielsen*, bød Velkommen og beklagede, at Kollegerne fra Langeland og Ærø ikke kunde komme paa Grund af Isvanskeligheder.

Man begyndte om Formiddagen paa Andelsbogtrykkeriet, hvor Interessen i særlig Grad fangedes af den ny moderne Linotype-Sættemaskine, der blev demonstreret af Kollegerne, der betjener den til daglig; men ogsaa ved de »gamle« Maskiner drøftedes indbyrdes de forskellige Vanskeligheder, de kan volde; mangt et Spørgsmaal blev klaret, og *Møller-Madsen* gav et Par gode Raad med paa Vejen.

I en Pavse bød Firmaet, repræsenteret ved Kalkulator *Koksbang*, paa en Forfriskning. Hr. Koksbang udtalte sin Glæde over, at Maskinsætterne havde valgt Andelsbogtrykkeriet til deres Instruktion, som det havde interesseret ham

at overvære, og udtalte Haabet om, at det ikke var sidste Gang. *Formanden* takkede for udvist Gæstfrihed.

Ved Middagsbordet maatte Formanden meddele, at N. Th. Svendsen, der skulde have holdt Eftermiddagens Foredrag, var blevet syg. Man sendte Hilsener til Svendsen og til Klubbens Æresmedlem, Fr. Flade i Haderslev.

Ved Generalforsamlingen, hvor *Jul. Nielsen* dirigerede, aflagde *Formanden* en udførlig Beretning fra Kredsen og fra Landssammenslutningen. 3. Kreds har nu 74 Medlemmer, hvoraf desværre 3 er arbejdsløse. Ang. Spørgsmaalet: Haandsætter-Maskinsætter, konstaterede Formanden, at her i Kredsen var der ingen Divergenser de to Brancher imellem. Flere Kolleger havde Ordet, hvorefter Beretningen enstemmigt godkendtes. — Efter at Kassereren, *Ch. Knudsen*, havde faaet Regnskabet godkendt, behandledes Lovændringer. *Bernh. Hansen* havde stillet en Del Ændringer til Lovene; de vigtigste var, at Klubben skulde skifte Navn til Fyns Maskinsætterklub, og at Bestyrelsen skulde vælges for to Aar ad Gangen, hvilket vedtoges. — Det overlodes til Bestyrelsen at undersøge Mulighederne af og Interessen for et Sprogkursus til Efteraaret. — Formanden og Møller-Madsen genvalgtes til Bestyrelsen, hvorimod Ch. Knudsen nægtede at fortsætte, og man valgte derefter Landry Jensen til Kasserer. Warberg Rasmussen blev Suppleant. Albrecht Hansen genvalgtes til Revisor med Brøndum som Suppleant. — Efter at *Formanden* havde takket den afgaaede Kasserer, sluttede *Jul. Nielsen* Generalforsamlingen, der havde varet ca. 2 Timer.

For at bøde lidt paa Svendsens Udeblivelse inviterede Klubben paa Eftermiddagskaffe, hvorefter Oplysningssekretæren, *Svend Johansen*, kørte et Par Film, hvoraf navnlig den om Sættemaskinen var interessant; med *dansk* Tekst vilde den være noget af det helt rigtige.

Formanden takkede og opfordrede Kollegerne til at være interesseret i, hvad der foregaar indenfor Dansk Typograf-Forbund og ønskede, at vi snart maatte faa normale Tilstande saavel her i Landet som ude i den store Verden. *m. m.*

Indgaaede Kontingenter. April 2.: Odense (Jan. Kv.) 34,00. — 6.: Hillerød (Jan. Kv.) 13,50. — 8.: Vestjysk Kreds (Jan. Kv.) 17,00. — 18.: Aalborg (Jan. og April Kv.) 30,00. 19.: København (Jan. Kv.) 150,00.

København, 20. April 1940 *L. Chr. Nielsen.*

Praktiske Vink.

10 vigtige Punkter for Maskinsætteren.

Vi erindrer om de ti Bud for Maskinsættere, der er udsendt af Firmaet F. L. Bie:

1. Ved Forandring af Kegel og Format kontrollerer man altid Udstøderen.
2. Olien maa ikke kunne naa ind til Matricerne eller i Magasinet.
3. Aflæggespindlerne maa *kun* smøres i Lejerne.
4. Alle Ekscenterfladerne *maa* smøres svagt.
5. En Gang ugentlig maa Maskinen smøres grundigt.
6. Kilespatierne maa *daglig* smøres med speciel Grafit.
7. Pumpekolben og Støbemunden maa daglig renses.
8. De faste Indstillinger bør ikke berøres.
9. Naar Maskinen staar stille, skal den altid være i køreklar Stand og i »Rostilling«.
10. Indtræffer der Vanskeligheder, som De ikke selv kan rette, da send Bud efter Montør.

Hjælpearbejderen

Kvindelige Hjælpearbejdere

Repræsentant: Alfrida Andersen. Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Fællesklubben

for Paalæggersker og mandlige Hjælpearbejdere i Aarhus afholdt Fastelavnsfest i Stjernekroen Mandag den 12. Februar, hvortil Lokalbestyrelsen var inviteret. Der var stor Tilslutning og et godt Humør trods den tidlige Lukning og de smaa Varmegrader. Festen begyndte med at slaa Katten af Tønden, hvortil der var 2 Præmier. Senere bortlodedes et Keramikfad med Frugt. Ved det fælles Kaffebord blev der sunget et Par Sange, hvori der var et lille Hip til de forskellige Medlemmer. Senere gav *N. P. Jørgensen* og *Grøndal Nielsen* deres Bidrag til Underholdningen med Oplæsning og en humoristisk Sang. Kl. ca. 11 sluttede den helt igennem vellykkede Fest.

— — —

Mandag den 11. Marts afholdtes Studieaften i »Folkets Hus« ved Sekretær *V. Dupont.*

— — —

Møde afholdtes i Folkets Hus Fredag den 15. Marts. Emne: De kollegiale Forhold paa Arbejdspladsen.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Mellembys.

Formanden for Haandsætternes Landssammenslutning, *Hans Hansen*, har faaet ny Adresse:

Rødegaardsvej 77, Odense.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben.

Paa Grund af Mørklægningen saa vi os nødsaget til at udsætte vort Besøg paa Fagskolen og Maskinsætterskolen den 10. April. Vi vil forsøge at faa Arrangementet gennemført i Midten af Maj Maaned.

Inkassationen

af Klubkontingentet for 1. Halvaar 1940 er paabegyndt. For Kolleger i Arbejde er Kontingentet 1 Kr. Ledige Kolleger har Frikontingent. *Styrelsen.*

Landssammenslutningens Kasserer

har modtaget Kontingent fra 3 Medlemmer i *Nyborg*, Kr. 6,00, for 1939 og 1940. *C. J. Dreyer.*

Aprilsnar

Handlingen foregaar Fredag den 5. April 1940, hvor Dannevang var omgivet af Is, Sne og Frost, og hvor Kommunens Koks kostede 6 Kr. 30 Øre pr. hl.

En arbejdsløs er paa Vej til Kontrolstedet, da pludselig hans Øjne fanges af en prangende Spiseseddel paa et Avishus. Hvad er nu det? Det maa han hen at undersøge — aah, er det muligt? Han tvivler paa sine Øjne — men alligevel staar det der — sort paa hvidt: Regeringen vil afskaffe Arbejdsløsheden, og Manden tager Hatten af og sender en stille Tak til den — tænk at skulle faa Arbejde i disse Tider — saa løj den Gnist, der kaldes Haabet, alligevel ikke — Gud ske Lov. Pludselig reagerer Mandens Tanker, han maa se, hvad der staar i Bladet — men hjemme, saa han kan se og nyde Familiens Glæde, og piler saa afsted mod Hjemmet. Med Hatten i Nakken og Avisen paa Bordet læser han for Familien — ja, hvad læser han? Den øgede Arbejdsløshed er et alvorligt Samfundsproblem. Et smukt Tegn paa Arbejdernes sociale Forstaaelse ved godvillig at dele det Arbejde, der er. Og — hvis Situationen forværres — har Regeringen en Skitse for mulige Veje at gaa, men disse er intet andet end Tanker og Overvejelser og har ingen officiel Karakter. Han læser videre: Naar Sne, Is og Frost igen engang forlader Dannevang — vil Tiderne blive meget bedre, og Arbejdsløshedstallet falde enormt, for da kan Jordarbejderne begynde — samt Bygningsfaget, der har ca. 14—15.000 nye Lejligheder under Opførelse. Tableau. — — —

Men lad os følge den arbejdsløse lidt endnu og se, hvorledes denne Aprilsnar virker paa ham. Han gaar hen til

Vinduet og skuer ud over de mange Nybygninger paa den anden Side Marken og ser store moderne Lejligheder med Centralvarme, varmt Vand, Bad, indbyggede Skabe samt Nedstyrtningsskakt — 2 Værelser til 90 à 100 Kr. maanedlig + 3 Maaneder forud. Hvem skal bo dèr? Og hvor mange af andre Fags arbejdsløse skaffer disse Karréer Arbejde til? Med et sagte Suk mærker han, at den lille Gnist af Haab er slukket — for han var jo kun en Typograf. *1532.*

Generalforsamlinger · Møder

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i »Slotskælderen« Fredag den 12. April. — Formanden, *Sofus Andersen*, bød velkommen og aflagde Beretning, hvorefter han gik over til Aflæggelse af Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 2372,55, Privatkassen balancerede med Kr. 261,85 og Privatsygekassen med Kr. 117,00; alle tre Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Valget af Repræsentant til Kursuset paa Roskilde Højskole udsattes indtil videre. — Generalforsamlingen, der kun varede 3/4 Time, sluttede med det sædvanlige »Lokaleleje«. *S.*

Et Forslag

Maa jeg foreslaa følgende til Overvejelse indenfor Forbundsstyrelsen: Under Forudsætning af, at Kollegerne ved en Afstemning billiger det, skabes der i Sommertiden en Ordning, hvorefter enhver Kollega, der har Arbejde, og som vil bringe en Arbejdsløs en Mulighed for at faa det i Ferietiden, kan gøre det under følgende Omstændigheder: Han kan dele sin Ferie i to Afsnit, men saaledes, at han i Sammenhæng med sin Ferieuge tager 2 Uger mere fri, altsaa 6 Uger i det hele. I de 4 Uger, der tages ekstraordinært fri, giver Forbundet den ferierende Kolleger ugentlig et Tilskud, svarende til almindelig Arbejdsløshedsunderstøttelse, og Kontingentfrihed for samme Tidsrum, altsaa fire Uger, men dog saaledes, at denne Tid ikke betragtes som en Arbejdsafbrydelse, der kan virke forstyrrende for Opnaaelse af en nødvendig Karenstid.

Der skulde herved opnaas, at der kommer arbejdsløse i Arbejde, og at Folk, der staar paa Opsigelse, kan holdes inde og tjene en Løn i 6 Uger i hvert Tilfælde hvor Ordningen praktiseres. Og dette, at en arbejdende og en arbejdsløs for et Tidsrum bytter Vilkaar indenfor dette Tidsafsnit, vilde dog være en Streg under det ofte misbrugte og tankeløst benyttede *Ord:* Kammeratskab.

S. Schultz.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

1. Maj. I Aar er det 50 Aar siden den første Verdensdemonstrationsdag afholdtes. Paa Grund af den ekstraordinære Situation har D. s. F. og Faglig Ungdom besluttet ikke at afholde Majdemonstrationer. Dagen skal dog ikke gaa ubemærket hen, derfor har vi besluttet at afholde en mindre Majfest, Onsdag den 1. Maj Kl. 20 i Evaldsgade 3. Majtalen vil blive holdt af en kendt Kammerat indenfor den faglige Ungdom, Eigil Holm, hvorefter der bliver kammeratligt Samvær. Adgangskort faas i Aften (Fredag) paa Kontoret.

Nær og Fjern

1. Maj er Kontorerne i Evaldsgade lukkede.

40 Aars Svendejubilæum kan 1. Maj fejres af Maskinsætter *John Nilsson*, »Venstrebladet«, Nykøbing F.

25 Aars Jubilæum. Onsdag den 1. Maj kan Typograf Einer Sørensen, Vamdrup Bogtrykkeri, fejre 25 Aars Jubilæum som Typograf.

Feriebøgerne. Husk, at *alle*, der ikke har staaet i Arbejde *hele* Perioden 1. April 1939—31. Marts 1940, men stod i Arbejde sidstnævnte Dato, skal have deres Feriebøger med Mærker for den sidste Beskæftigelsesperiode ordnet pr. 31. Marts.

Senere fratrædende skal *desuden* have *en ny Feriebog* med Mærker for Tiden 1. April 1940 til Fratrædelsesdagen.

1. Maj vil under Hensyn til de nuværende Forhold *ikke* af Arbejderorganisationerne blive festligholdt.

Tillidsmandsmødet i Mandags Aftes var besøgt af op imod 200 Deltagere. *Formanden* aabnede Mødet med at henvise til de alvorlige Begivenheder, der er indtruffet for Land og Folk ved den tyske militære Besættelse af Landet; idet han udtalte Haabet om og Troen paa, at Danmark atter vilde blive et frit Land med et frit Folk og frie Organisationer, opfordrede han til Sammenhold om Organisationen og dens Arbejde.

Som Dirigent valgtes *Fr. Mehr* og som Sekretær *Paul P. Petersen.*

Efter at *Formanden* havde redegjort for Beskæftigelses-Situationen og for det gennem Forhandlinger med Københavns Bogtrykkerforening fremkomne Grundlag for en vis Fordeling af Arbejdet, havde en Række Tillidsmænd Ordet. Ved Debattens Slutning vedtoges med saa godt som alle Stemmer mod 2 den af Børge A. Jakobsen foreslaaede Udtalelse, som gengives i Spidsartiklen.

Et Maskinsætter-Kursus for ledige Maskinsættere har været afholdt i Ugerne 8.—20. April (en Uge ad Gangen) og med 8 Mand paa hvert Hold. Kursus'et, hvis Udgifter er dækket med Halvdelen af Københavns Afdeling og Halvdelen af Bogtrykkerforeningen, har været holdt paa Fagskolen under Ledelse af S. V. Rasmussen og har ved Heldagsundervisning givet nyttig Instruktion.

„Jens Langkniv" (den omstridte danske Film) forevistes ved Københavns Afdelings Foranstaltning den 8. April i »Nora Bio« for et lille Tusind Personer (ledige Medlemmer med Damer). Per Knutzon, Filmens Instruktør, indledte med en lille Oversigt over Filmens Indhold og de formentlige Grunde til dens Fiasko.

14 Arbejdere udstiller. »Sammenslutningen 1940«, der bestaar af en Del af Arbejdernes Talenter, har aabnet en Udstilling i »Den Frie«s Bygning. Udstillingen er aaben til 5. Maj fra Kl. 10—17. Sammenslutningen udstiller Malerier, Skulpturer, Akvareller, Pasteller, Tegninger og Plakater. Som Udstillere kan nævnes de to Typografer Sigfred Petersen og P. Brinkløv Nielsen.

Entré 50 Øre. Ved Forevisning af Kontrolkort gaar 2 arbejdsløse ind for samme Entré. *—n.*

Herning Lokalafdeling beder herved alle Afdelinger og Kolleger, som viste os Opmærksomhed i Anledning af vort 50 Aars Jubilæum, modtage vor bedste Tak. *Bestyrelsen.*

For sent. Som Følge af, at en Del Branchestof er indkommet for sent, har vi maattet stryge Tillæget i denne Uge.

Tilgang fra Provinsen til København frabedes indtil videre. *Styrelsen.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

16. April: Maribo 43,14, Lyngby pr. Bl. 102,00; 17. April: Assens pr. Bl. 272,26, Esbjerg intet at indsende, Hobro pr. Bl. 103,05, Silkeborg pr. Bl. 44,38, Svendborg pr. Bl. 324,35, Vejle intet at indsende, Viborg pr. Bl. 500,00, Kt. 284,70, ialt 784,70, Middelfart 51,25, Odder pr. Bl. 194,25; 20. April: Fredericia pr. Bl. 276,46, Løgstør pr. Bl. 292,80, Kt. 100,00, ialt 392,80, Ribe pr. Bl. 168,35; 22. April: Nykøbing F. pr. Bl. 509,58, Ringsted pr. Bl. 610,17, Tønder 122,80, Holbæk pr. Bl. 614,05; 23. April: Frederikshavn pr. Bl. 309,30, Hjørring pr. Bl. 38,83.

København, den 23. April 1940.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

16. April: Lyngby i St. f. Jan. Kv. Oversk. 102,00; 17. April: Assens i St. f. Jan. Kv. Oversk. 272,26, Hobro i St. f. Jan. Kv. Oversk. 103,05, Silkeborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 44,38, Svendborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 324,35, Viborg i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 500,00, Aarhus 4000,00, Esbjerg 500,00, Horsens 1500,00, Lyngby 200,00, Silkeborg 1000,00, Skive 500,00, Svendborg 500,00, Sønderborg 500,00, Odder i St. f. Jan. Kv. Oversk. 194,25, Esbjerg 87,20; 18. April: København 30,000,00, Odder 200,00; 20. April: Fredericia i St. f. Jan. Kv. Oversk. 276,46, Løgstør i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 292,80, Ribe i St. f. Jan. Kv. Oversk. 168,35, Kolding 2000,00; 22. April: Nykøbing F. i St. f. Jan. Kv. Oversk. 509,58, Ringsted i St. f. Jan. Kv. Oversk. 610,17, Aalborg 2000,00, Grenaa 400,00, Randers 1500,00, Rønne 1000,00, Holbæk i St. f. Jan. Kv. Oversk. 614,05; 23. April: Frederikshavn i St. f. Jan. Kv. Oversk. 309,30, Hjørring 1000,00, Aarhus 4000,00, Nyborg 400,00.

København, den 23. April 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Paal. Rita Viola Sørensen, udl. 15. 4. 40 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.).

Aabenraa: Sætter Niels Christiansen, udl. 1. 4. 40 hos C. C. Biehl, Graasten. Aarhus: Paal. Grethe Lilli Frichke. Helsingør: Trykker Johannes Rothejsen, udl. 1. 11. 31 (tidl. Medlem). Hjørring: Sætter Henry Nielsen, udl. 15. 4. 40 i Johs. Nielsens Bogtr. Næstved: Sætter Povl Erik Hansen, udl. 1. 5. 40 hos N. P. Christensen, Trykker Frederik Christian Nielsen, udl. 1. 5. 40 i Sydsj. Venstrebl. Odense: Trykker Erik Dinesen, udl. 9. 4. 40 hos Mammen.

Tiltraadte

København: 136 Carl Svendsen fra Næstved (arbl.), 864 Erik Hansen fra Næstved (arbl.), 5919 Jørgen Hansen fra Roskilde (arbl.), 7862 Keld Magnussen fra Rejse (arbl.), 5017 Sven Gloggengiesser fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 5610 Børge Hansen (arbl.), 6567 Jørgen Jørgensen (arbl.). Aarhus: 5019 Carl Aa. Wenderby (arbl.), 5451 Viggo Hansen (arbl.), Inka Christensen og Viola Jacobsen (overfl. fra Bogbinderforb.). Hobro: 6368 Børge Jensen (Central-Trykkeriet). Horsens: 3087 Orla Dam (arbl.), 5518 Eigil Bache (arbl.). Kolding: 2844 Viktor Christensen (arbl.). Løgstør: 3906 Vilh. Harritslev (arbl.). Maribo: 7356 Sv. Aa. Winther (arbl.). Nykøbing F.: 5935 Kurt Svensson (arbl.), 5930 Knud Jørgensen (arbl.), 5853 Agner Jensen (Laur. Jensen, Saxkøbing), 5710 Harald Andersen (arbl.). Odense: 7217 Einar Warberg Rasmussen (arbl.), 5381 Mar. Herdahl Nielsen (arbl.), 6869 Kaj Einer Jensen. Silkeborg: 7220 Aage Bomholt (arbl.). Sønderborg: 7374 Fritz Wulf (arbl.). Varde: 7373 Harald S. Hansen (arbl.). Vejle: 6029 Albert Haagensen (arbl.), 5940 Jacob Christiansen (arbl.), 5199 Egil Moos (arbl.). Viborg: 7282 Vald. Rasmussen (arbl.), 6769 Jens Pedersen (arbl.).

Fratraadte

København: 7320 H. Christensen paa Rejse, 4658 Alice Bruus til Lyngby, 5019 Carl Aa. Wenderby til Aarhus, 5601 Christensen til Roskilde, 6214 H. Nielsen til Odense, 2076 Vera Petersen til Assens, 5710 Harald Andersen til Nykøbing F., 7541 Krauls til Haderslev.

Esbjerg: 3906 Wilh. Harritslev til Løgstør (arbl.), 5541 P. B. Johansen paa Rejse. Haderslev: 7207 Edv. Midtskov til Odense, 6961 Børge Sørensen til Herning, 6368 Børge Jensen til Hobro, 6250 Walther Krafft til Odense. Hillerød: 7306 Kristian Kolmos paa Rejse, 5298 Kjeld Sørensen til København (arbl.). Holstebro: 5852 Johs. Christensen til Randers (arbl.), 5229 Volmer Clausen paa Rejse. Horsens: 5318 Eigil Bache til København (arbl.). Næstved: 7356 Sv. Aa. Winther til Maribo, 5930 Knud Nohr Jørgensen til Nykøbing F. (arbl.). Ringsted: 7010 Holger Krøyer til Slagelse (arbl.). Silkeborg: 5017 Sven Gloggengiesser paa Rejse. Slagelse: 5216 Knud Peter Nielsen til Korsør (arbl.), 5935 Kurt Svensson til Nykøbing F. (arbl.). Svendborg: Ebba Hansen til Odense (arbl.). Sønderborg: 6869 Kaj Ejner Jensen til Odense (arbl.), 7416 Aksel Lykke Olsen til Assens (arbl.). Thisted: 4655 Gerda Heindorff til København (arbl.). Viborg: 6567 J. Jørgensen til Aalborg (arbl.), 7801 Oskar R. Loeb til Aalborg (arbl.).

Udmeldt

København: 390 F. Andreasen (Bogtrykker).

Annulleret Udslettelse

Nyborg: 7332 Anton Andersen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Døde

København: 8436 Ludv. Woderup, 181 P. M. Jensen (O. C. Olsen), 88 Moody Jensen, 1833 Rommar Møller (Schultz), 8002 Augusta Lassen.

Horsens: 6756 Emil Nielsen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Cycle-Club

Torsdag den 2. Maj (Kr. Himmelf.dag):

Bøndernes Hegn

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

Gutenberg-Koret

Herretur den 2. Maj (Kr. Himmelfartsdag). Mødested: »Posemandens Hus« Kl. 10^{30}.
Kør med Linje 15 til Klampenborg.

Typografernes Sangforening

Fredag den 26. April: Øvelsesaften.

Generalforsamling afholdes Søndag den 5. Maj Kl. 10 i Sanglokalet, Nørre Søgade 27 A. — Tag Frokosten med.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Rustica . Corps 10—72

ANNONCER

Et Bogtrykkeri

i Jylland ønskes til Købs. God Udbetaling. Eventuelle Oplysninger og Vilkaar bedes sendt under Billet, mrkt. »47«, til Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps Skrivemaskineskrift
10 lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 18 *København den 3. Maj 1940* *67. Aargang*

Der bør være Grænser —

Da Regeringen for nogle Aar siden nedsatte en stor Kommission med den Opgave at undersøge, hvad der kunde gøres for at bekæmpe den stigende Arbejdsløshed — en lignende Kommission er vist for Resten ogsaa nedsat i Øjeblikket —, afgav denne en Betænkning, hvorefter Arbejderne skulde afstaa en Trediedel af deres Løn for en Nedsættelse af Arbejdstiden, hvorved man mente at kunne skaffe en Del af de ledige i Arbejde.

Fra Arbejdernes Side rejste der sig stærke Protester imod Kommissionens Betænkning. Man fastholdt Kravet om en 40-Timers Arbejdsuge uden Afkortning i Lønnen — et Standpunkt, Arbejderbevægelsen saa vel internationalt som nationalt havde hævdet gennem en Række Aar.

Kommissionens Betænkning naaede da heller aldrig at blive gjort til Lov, men blev formentlig gemt hen i Socialministerens Skrivebordsskuffe.

Nu er Spørgsmaalet om en Arbejdsdeling atter blevet aktuelt. Men denne Gang er Kravet om en Deling af det for Haanden værende Arbejde nærmest rejst af Arbejderne selv, og nu synes man parat til at tage det med en Arbejdsdeling forbundne Løntab. Det er en beklagelig Udvikling. Thi det vil i Virkeligheden sige, at Arbejderne paatager sig saa godt som alle Byrderne ved den af det kapitalistiske Samfund skabte Arbejdsløshed.

Hvad er det, som har foraarsaget dette Omslag, denne ændrede Stilling overfor Ansvar og Pligt med Hensyn til Arbejdsløshedsspørgsmaalets Løsning? Har de andre Samfundsklasser vist særlig Vilje til at tage *deres* Del af Byrderne ved den af Krigen skabte Tilstand? Ingenlunde. Vi har derimod set, hvorledes de handlende — hver Gang vi blev belemret med nye Forbrugsskatter — har krævet en ekstra Forhøjelse paa Varen for at de trods den mindre Omsætning kunde opretholde den samme Fortjeneste som hidtil. Vi har set, at Banker og Sparekasser har kunnet udbetale de samme store Dividender til Aktionærerne som før Krigen. Det samme gælder for mange Industriforetagender. Og hvad skal man sige om det Samfundssind, der har givet sig Udslag gennem Dampskibsselskabers Udbetaling af indtil 25 *pCt.* i Udbytte til sine i »Vanskeligheder« værende Aktionærer?

Og vi har set, hvorledes det ene L. S.-Krav efter det andet er blevet gennemført til trods for, at disse Krav i sin Tid blev betegnet som aldeles urimelige. Men aldrig saa snart var de stillede Krav imødekommet før de paagaaende L. S.-Mænd mødte frem med nye.

Men samtidig med, at vi har været Vidne til alle disse Udslag af »Samfundssind«, har Arbejderne taalmodigt fundet sig i, at deres Livsvilkaar er blevet forringet paa forskellig Vis: gennem direkte og indirekte Skatter og Afgifter, ved Forfalskning af Pristallet og nu sidst ved at tvinge dem til at spise det dyre Smør i Stedet for Margarine — en Udgift, som naturligvis heller ikke tages med i Pristalsberegningen.

Trods alt dette ser man nu, at der af Arbejderne selv rejses Krav om at faa Lov til at overtage en ny *og meget stor Byrde* ved en Deling af Arbejdet. Det vilde dog — forekommer det mig — være i høj Grad urimeligt, hvis Arbejderne gik med til en Arbejdsdeling, *der er paabudt ved Lov*. Vor Tid er sandelig i rigelig Grad præget af *Tvangs*foranstaltninger, saa der er ingen Grund til for os til at raabe paa flere af den Slags. Loven om Forbud mod Overarbejde blev en *Undtagelseslov* for organiserede Arbejdere, og en Lov om Arbejdsdeling vil blive det samme.

Noget andet er det, at Arbejderne *frivilligt* og af Kammeratskabsfølelse gaar med til en Arbejdsdeling, *som de til enhver Tid er Herre over at ophæve*, hvis den ikke skulde svare til Forventningerne. Det er en saadan Ordning, der nu er aftalt mellem Københavns Bogtrykkerforening og vore københavnske Kolleger, og som vel ogsaa vil blive etableret i Provinsen. Men der ud over bør vi ikke gaa.

Bevæggrunden for Iværksættelsen af en saadan frivillig Deling af Arbejdet maa udelukkende være Hensynet til Kammeratskabets Bevarelse. At gøre det for at bevare det bestaaende Samfundssystem, der hviler paa en uretfærdig Udbytning af Bonde, Arbejder og Haandværker, er ganske ved Siden af. Og jeg forstaar aldeles ikke den Kollega, der andet Sted i Bladet udtrykker sin Angst for, at dette Samfund, der efter hans eget Sigende »saa lidet evner at løse sin Opgave«, skal ramle sammen.

Thi et Samfund, der ikke formaar at skaffe Beskæftigelse til mere end de to Trediedel af Landets arbejdsføre Borgere, er dømt til Døden, og det er der ingen Grund for Arbejderne at ofre deres økonomiske Velfærd for at stive af. Og navnlig skal de ikke gøre det saa længe det samme Samfund har Raad til at holde 400-500 Millionærer.

Der bør dog være Grænser for Arbejdernes Samfundssind. Det maa ikke gaa saa vidt, at det faar Karakteren af Selvmord.

Det er en meget yndet Tale, hver Gang vi skal klippes, at forsikre, at Arbejderne intet Sted har det saa godt som her i Landet, at Arbejdslønnen intet Sted er saa høj, at man intet Sted spiser saa godt osv. osv. Ja, man bliver ligefrem rørt ved Tanken om, at Forsynet har placeret os i dette Paradis, og man mindes Jens Baggesens kendte poetiske Strofe: Og intet Sted er Roserne saa røde.

Men er denne Tale nu ogsaa rigtig? Og *hvis* den er det, saa gøres der i hvert Fald hæderlige Bestræbelser for at udjævne Forskellen. Og de, der fører denne lyse Tale, glemmer nok, at flere af de Produkter, vi producerer her i Landet, kan købes i Udlandet til en Pris, der ligger betydeligt under den, Landets egne Børn maa betale.

Og det gør jo straks Roserne mindre røde.

Fr. N.

Den internationale Arbejdskonference

Trods Krigen vil den internationale Arbejdskonference ogsaa blive afholdt i Aar. Konferencen aabnes den 5. Juni 1940 i Genf og vil antagelig vare 10 Dage.

Under de nuværende Forhold vil det vel nok være forbundet med visse Vanskeligheder for en Del tekniske Raadgivere at give Møde, og desuden vil sandsynligvis en Del af de Delegerede have mindre Tid til deres Raadighed til Deltagelse i Konferencen end under normale Forhold; det er derfor Hensigten at ændre den oprindelig fastsatte Dagsorden saaledes, at Konferencen antagelig foruden nogle enkelte Spørgsmaal af traditionel og formel Art kun vil behandle eet Spørgsmaal, nemlig: »Metoder til Samarbejde mellem Myndighederne, Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne«.

Dette Spørgsmaal bliver ikke forelagt Konferencen med Henblik paa Udarbejdelse af nogen Overenskomst eller Anbefaling, men udelukkende for at fremkalde en almindelig Uddybning af og Meningsudveksling om Spørgsmaalet, saaledes at man derigennem paa Baggrund af Forholdene i de forskellige Lande, kan drage visse Slutninger, der kan faa praktisk Betydning. Det internationale Arbejdsbureau er i Øjeblikket beskæftiget med Udarbejdelse af en Beretning om Spørgsmaalet, der kan tjene som Grundlag for Diskussionen.

Til Spørgsmaal af traditionel og formel Art hører ogsaa Beretningen fra Direktøren for det internationale Arbejdsbureau og et Resumè af Aarsberetningerne fra de forskellige Regeringer om Gennemførelsen af de af dem ratificerede Overenskomster. Under Diskussionen om Direktørens Beretning vil Konferencedeltagerne faa rig Lejlighed til at udtale sig om de som Følge af Krigen opstaaede særlige Problemer vedrørende Socialpolitik og Arbejderbeskyttelse.

Paa Mødet vil ogsaa blive foretaget Valg til det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad for Perioden 1940—1943.

Det internationale Arbejdsbureau har ansøgt de forskellige Regeringer om Rejsetilladelse for deres Delegerede, saa de kan være i Genf den 5. Juni, da Møderne indenfor alle Grupper begynder denne Dag.

Det maa haabes, at alle vedkommende i de forskellige Lande vil gøre deres bedste for at fremskaffe saa talrig en Delegation som muligt til Konferencen, d. v. s. saavel Regeringsrepræsentanter som Repræsentanter for Arbejdsgivere og Arbejdere, idet en fuldtallig Delegation til denne Konference er det bedste Bevis for den Betydning, den internationale Arbejdsorganisation har som Instrument til Opretholdelse af de sociale Fremskridt.

Arbejdsdeling

Om det Resultat, Forbundets Forretningsudvalg plus 2 københavnske Styrelsesmedlemmer opnaaede ved deres Forhandling med Københavns Bogtrykkerforening, angaaende en Fordeling af de Byrder, den sidste Tids forrykte Forhold havde lagt paa vore ledige Kolleger, kunde der siges en hel Del.

Jeg skal dog i denne Omgang nøjes med at komme med et Par enkelte Betragtninger.

I Socialistmarchen skrev U. P. Overby: »Ræk mig, o Broder din barkede Haand, før i Løgn og af Sult vi forgaa.«

Disse Ord har i Dag en uhyggelig Aktualitet. Det har vist sig, at al Snak om Borger- og Samfundssind, al den Tale om, at de største Byrder skal lægges paa de stærkeste Skuldre, er en gammel Ræveløgn.

Efter en Forhandling, hvor man nærmest skulde tro at det drejede sig om Hjælp og Støtte til Bogtrykkerne, fik vi efter store Besværligheder »Lov« til at lægge Byrderne paa vore arbejdende Medlemmers i Forvejen godt belemrede Skuldre, og jeg vil tilmed æde mine langskaftede Gummistøvler, hvis ikke en hel Del Bogtrykkere nok skal tjene nogle rare Gysser paa, at deres store Hjerte rendte af med dem.

Nuvel: Jeg hører ikke til dem, der ved enhver given Lejlighed taarepersende jamrer op om de arbejdsløses ulykkelige Stilling, og at vi af den Grund blot skal øse vore Kassers Penge ud. Men den Arbejdsdeling, med de Byrder, de arbejdende Kolleger tager paa sig, er en Manifestation af Solidaritet og Kammeratskab i en ond og mørk Tid, som er værd at stille op ved Siden af d. Hr. Bogtrykkeres Handlemaade i denne Sag.

Og lige et Par Ord til Slut:

Bogtrykkerne holder som bekendt meget af at have en Slags Altmuligmand som Trykkeriarbejder. Snedkere og Malere er særlig eftertragtede. Det skulde jo ikke være Meningen, at Bogtrykkerne i denne Situation benyttede sig af Lejligheden til, mens vi hjalp vore Kolleger, indenfor Faget at tage nye ind.

Hvis saadant skulde ske, bør du omgaaende meddele det til Organisationen.

V. Willadsen.

Dansk Typograf-Forbund

Gutenberg-Gave til arbejdsløse

I Anledning af Gutenberg-Jubilæet udbetales Fredag den 10. Maj en Gave til arbejdsløse Medlemmer af Forbundet.

Gaven udbetales med 20 Kr. til hvert Medlem, der er arbejdsløs indenfor Ugen 4.—10. Maj, og som har været ledig i 30 Dage siden 1. Januar d. A.

København, den 24. April 1940. *Forretningsudvalget.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Udbetaling af Rejseunderstøttelse standses

Med Virkning fra 1. Maj sættes Vedtægtens Bestemmelser om Udbetaling af Rejseunderstøttelse (saavel vedtægtsmæssig som Fortsættelseshjælp) ud af Kraft indtil videre, saaledes at der efter 1. Maj kun udleveres Bog til Rejsebrug til Kolleger, der *ikke* er berettiget til ordinær Understøttelse.

København, 24. April 1940. *Forretningsudvalget.*

Københavns-Foranstaltningerne

Der optoges allerede i afvigte Uge paa en lang Række Trykkerier Forhandlinger om Iværksættelse af de Foranstaltninger, hvorom Organisationerne den 23. April enedes. Paa en Del Trykkerier er Forhandlingerne i Dag (Mandag den 29. April) ikke tilendebragt, men der foreligger dog allerede nu Meddelelse om, at man har opnaaet Enighed paa følgende Trykkerier:

J. Jørgensen & Co.: Turnus hver 4. Uge samt B-Ordningen (Ferie plus 2 Uger).
Spuhr: Turnus hver 4. Uge.
Leisner; Sætterne Turnus hver 3. Uge.
S. Johnsen & Co.: Turnus hver 4. Uge for Sætterne, hver 3. Uge for Trykkerne.
Forlagstrykkeriet: Foreløbig en Omgang Ledighed hver 4. Uge.
I. Chr. Petersen: B-Ordningen fra medio Maj.
Matzen: Turnus hver 4. Uge.
Hoff: Turnus hver 3. Uge.
C. Th. Thomsen: Turnus hver 3. Uge.
Dyva og Jeppesen: Foreløbig en Omgang Ledighed hver 4. Uge.
Nørrebros Bogtrykkeri: De 2 Maskinsættere skiftes hver 2. Uge.
Krohn: Turnus hver 4. Uge.
Nielsen & Lydiche: Turnus hver 4. Uge.
Knudtzon: Turnus hver 4. Uge.
Politiken: B-Ordningen.
Industri-Trykkeriet: Turnus hver 3. Uge samt eventuelt B. Ordningen.
Bureautrykkeriet: Foreløbig en Uges Ledighed paa Skift.
I. H. Schultz: B-Ordningen.
Fraenckel & Co.: Turnus hver 4. Uge.
L. Laursen: B-Ordningen.
Axelholm: B-Ordningen.
I. A. Hansen: 1 Uges Ledighed paa Omgang.
Hafnia: Turnus hver 4. Uge.
O. C. Olsen & Co.: Turnus hver 4. Uge før og efter normal Ferie.

Vor Aftale har været Genstand for en Del Omtale i Pressen. »Politiken« skriver bl. a., at »umuligt er det ikke, at den (Ordningen) vil komme til at danne Skole, saaledes at den vil blive efterfulgt af tilsvarende Ordninger i andre Fag.« Bladet synes iøvrigt ikke at være klar over, at for den »forlængede« Ferie (de to Ledighedsuger i Tilknytning til Ferien) erholdes Ledighedsunderstøttelse.

Dette kan maaske ogsaa være en Underretning for det saakaldte »Fædrelandet«, der taler om Fagforeningens slunkne Kasse. Naar dette Blad iøvrigt siger, at »Prikken over i'et sættes dog, naar Overmarxisten, Formanden for Typografernes Fagforbund, Hr. Hellberg, helt og holdent bekender sig til,« at »her maa der tages Hensyn til Helheden og ikke til den enkelte,« saa er det jo ikke nogen ny Grundsætning, den har været *vor* Organisations Ledetraad i tidligere, er det i dens nuværende og bliver det i dens kommende Virksomhed.

»Berlingske Tidende« lader i sit Søndagsnummer den ledende Artikel omhandle vor Aftale og slutter med følgende Ord:

». . . Der fremkommer herved for Virksomhederne Ulemper, som kan blive byrdefulde, og af de Arbejdere, der skal afstaa af deres Arbejde, kræves et Offer, som det er tungt at bringe. Men begge Parter bidrager herigennem sit til, at det Fag, de virker i, og det Samfund, de lever i, kommer bedre og sikrere gennem den store Arbejdsløshedskrise.«

Disse Ord vil særlig have Adresse til de Firmaer, som har vist sig uvillige til — trods Personalets Beredvillighed til at bære de pekuniære Ofre — at »se nye Ansigter« i deres Virksomhed. Dette at »se nye Ansigter« er den Ulempe (dog næppe særlig byrdefuld), som kræves af Firmaerne, og i Tider som disse kan en Vægring fra Firmaets Side paa dette spinkle Grundlag næppe paaregne Forstaaelse, endsige Sympati, fra nogen Side.

København, den 29. April 1940. *Sigv. Hellberg.*

Svar paa Moselunds Mareridt

Kære Moselund! Med din Artikel i sidste Numer giver du mig en Lejlighed til at aabne min Skrivebordsskuffe for nogle Udtalelser, der længe har haft Ophold dèr.

Du taler om Snylteblomst. Ja, men det er i saa Fald en meget velkommen Snylteblomst, der har givet os mere Arbejde, der igen har ført meget andet med sig; tænk bare paa alle de Tidsskrifter og Bøger, der stadig bliver trykt om Emnet, samtidig med, at der er opstaaet en ny Industri, som har givet mange Medmennesker en Chance og tillige har givet Tegnerne et nyt Felt at arbejde paa. Jo, det er i Sandhed ikke alene Typograferne; men ogsaa for mange andre Mennesker en særdeles kærkommen »Snylteblomst«.

Du taler om »Reklamefolks overlegne Optræden i Sætterierne«, det er dig sikkert ikke ukendt, at der ogsaa i vort eget hæderkronede Fag findes en Del, der lider af Blæremaasbetændelse, den Type findes vist indenfor alle Fag og Samfundslag, og ligesaa lidt du vil kunne dømme Biblen udfra de Mennesker, der mener, de lever efter den, lige saa lidt vil du være i Stand til at bebrejde Reklamebranchen, fordi enkelte gaar med den Tro, at de regerer Verden.

Ærlig talt, Moselund, du som selv er Fremskridtets Mand, hvis jeg kender dig ret, tror du, at du ved en Artikel i »Typ.-Tid.« formaar at skrue Tiden tilbage her

i det lille Danmark, hvor vi i Forhold til Udlandet i Forvejen paa mange Omraader er en Tand agterud — næppe. Den Branche, du har forset dig paa, er jo ikke nogen, som vore hjemlige Genier har hittet paa, men er anerkendt i det store Udland, skulde vi saa længere tilbage ved at udrydde den. Det vilde være lige saa paradoksalt, som vilde vi, i Lighed med Arbejderne ved Maskinens Fremkomst, begynde at knuse den.

Hvad har du da tænkt paa, da du skrev din Artikel; du har jo selv engang fortalt mig, hvor nødvendigt det var med at specialicere sig, har du tænkt, at vi det ene Øjeblik skal staa med Blyanten i Haanden og se tankefuld ud, det andet gribe Vinkelhagen for at sætte og saa engang imellem tage sin Cykle og besøge Kunderne, for at de skal bedømme Skitsen og saa fremdeles. Det forekommer mig temmelig utidssvarende.

Spørgsmaalet, du berører, har snart længe i den Grad optaget Typograferne og da især de unge, at deres Anskuelse næsten alle som een gaar i den Retning, at det eneste Arbejde, der er værd at røre ved, er Akcidenser, alt andet er bare til at smække op. Hvilken forfejlet Mening! Akcidenser kan nu som før oversættes i Ordets sande Betydning: Akcidentia = Bifortjeneste; maaske ikke for vort Vedkommende en Bifortjeneste, men saa da kun en lille Procentdel af det daglige Arbejde. Der er sandelig ogsaa nok af andre Opgaver at tage fat paa i vort Fag, hvis man vil udvikle sig; man kan jo bare tage nogle Ting som Matematik, forskellige Fremmedsprogsarbejder, Tabelarbejder, Billedplaceringer; ja, vi véd bedst selv, hvor mange Ting, der i Dagliglivet kræves af os, og hvordan vi hver Dag staar overfor nye Problemer. Vi har vist nok at passe.

Vi kan ogsaa se det under en anden Synsvinkel. Den Dag, vi begynder paa Læretiden, gaar vi paa med den Forudsætning, at vi kommer til at lære et Fag, der vil kunne give os et Rygstød hele Livet. Der bliver stillet os Prøver, om vi kan stave og om Fingrene sidder paa deres respektive Pladser, og efter at have faaet Erklæring herfor giver vi os trøstigt i Lag med Læren. Der bliver os ikke spurgt, om vi kan tegne, male, snitte i Linoleum og mange andre Ting, og hvilket Chok rammer os da ikke, naar vi pludselig faar at vide, vi skal kunne alle disse Ting og saa endda have Snakketøjet i Orden, naar vi skal sludre med Kunder. Ja, jeg kan ikke sige andet, end jeg staar lamslaaet overfor disse Ting.

Godt, lad os saa sige, vi gaar med til Legen; hvad resulterer det saa i, set fra et Samfundssynspunkt? For at sige det saa kort som muligt: Det bliver en saare uheldig Konkurrence Kolleger imellem, hvem der da skitserer hurtigst, hvem der har de bedste Ideer, en Kamp, hvor Udfaldet vil blive, at de ældre, der før har kunnet klare sig i Arbejdet ved at de havde opnaaet et vist Haandelag, nu vil blive afskediget til Fordel for de unge, der har Evner i den Retning. Jeg maa sige, du stiller dig selv en dejlig Fremtid op.

— — —

Saa kommer vi til Problemet: hvem vil kunne præstere det bedste? Her skulde det ikke være nødvendigt med længere Forklaring, man kan bare se paa den Kendsgerning, at findes der indenfor en Virksomhed en Mand med noget Tegnertalent, er han altid langt foran med Ideer og Opstillinger, hvor meget saa end de andre staar paa Hovedet. Spørger man saa om hans Maal her i Livet, vil Svaret altid lyde: Reklametegner, og saa har han gaaet fem Aar i Lære, taget Plads op for anden og ødslet sin Tid med at lære noget, han ikke vil kunne faa Brug for; var det saa ikke bedre, at han gennemgik et Kursus paa et Par Aar i Ting, der hører ind under denne Branche, saasom Formgivning, Farvelære og Skriftlære, saa han lige fra sit Livs Start arbejdede i denne Gren. Derved vilde utvivlsomt langt bedre Arbejde blive fremstillet baade til Fordel for den unge Mand og Kunden.

Du har Ret i Moselund, at under de nuværende Forhold finder en Mængde Svindel inden for Reklamebranchen Sted, men det er fordi, der endnu ikke er faste Rammer inden for denne Organisation, og fordi Reklame-Tegner Titlen endnu ikke er beskyttet, saa alle, der ser tilstrækkeligt originale ud, kan kalde sig det; men Branchen er uden Tvivl berettiget, og hvis du saa ikke tror paa, hvad jeg har sagt, kan du gaa op i Ewaldsgade og se paa nogle af de forskellige Ting, der bliver lavet deroppe paa Kursus, og jeg tror, du vil give mig Ret i, at Typografer ihvert Fald *ikke* er kompetente til at lave Reklametryksager.

Den eneste Vej, jeg endnu har kunnet finde ud af Pløret, er som sagt, at der bliver Skoler, hvor Tegnere med virkeligt Talent kan faa Undervisning i de ovennævnte Ting.

Johan Flyge.

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Hvis nogen siger andet, saa er det Løgn —

Komponisten Ebbe Hamerik, der har deltaget blandt de svenske Frivillige i den finsk-russiske Krig, vendte for kort Tid siden hjem til Danmark igen. Under en Samtale, »Social-Demokraten« havde med ham, spurgte Medarbejderen bl. a.:

— Er det rigtigt, at Krigen udvikler de bedste Egenskaber hos Mænd?

— Jeg har altid hadet Krig, og jeg gør det nu mere end nogensinde. Krig er en enorm Belastning af den enkelte, baade fysisk og psykisk, og den fremelsker ikke det bedste, men det sletteste hos Mennesker. Selvopholdelsesdriften gør, at Hensynet til andre skubbes til Side, og den nøgne Egoisme griner een imøde. Krig er Snavs, Skab og Skyttegravslus og Sygdom. Heste, som skriger af Angst, som galopperer paa Stedet eller stejler, naar Bomberne falder eller Granaterne springer i Nærheden af dem, men naturligvis opstaar der ogsaa Helte.

— Da det gik op for de Frivillige, at det var Alvor med Freden, følte de sig saa skuffede?

— Skuffede — nej, i hvert Fald ingen af os, der var ved Fronten. Vi gik ned i vore Jordhuler og sov, sov uafbrudt i tre Døgn. Nu og da tørnede en Mand ud for at passe sin Vagt, eller vi blev vækkede allesammen for at faa Mad, men saa snart vi havde spist, tumlede vi omkuld og sov videre. Nej, jeg har ikke hørt een Mand, der blot i 24 Timer har været ved Fronten, som ikke var glad for Freden. Og hvis nogen siger noget andet, saa er det Løgn.

„Vore egne Vinduer"

»Jens Jacob« fortæller

I

Museumsdirektør Karl Madsen fik — ja, nu er det snart længe siden — et rigt illustreret Værk, »Rembrandt og hans Kunst«, trykt hos Thiele.

I al den Tid Trykningen stod paa, kom Karl Madsen meget ofte paa Trykkeriet, for at se et Aftryk inden vi trykte væk.

Rembrandt var maaske den Maler, han omfattede med størst Interesse, og derfor skulde Værket være tip-top — hvad det ogsaa blev.

I en sén Aftentime i Foraaret 1912, opstod der en ret heftig Brand i Trykkeriet, som ødelagde ikke saa ganske lidt.

Næste Morgen gik Alb. Auener en Runde i Trykkeriet for at se paa Ødelæggelsen.

»Og hvad er der saa sket hos Dem, Jacob Jensen,« spurgte han, og standsede op hos mig.

»Ja, jeg tror ikke Maskinen har lidt noget,« svarede jeg, »derimod er den gamle Motorrem næsten brændt, — her ligger, som De vil se, de sørgelige Rester.« — »Mon det for Resten ikke vilde interessere Karl Madsen,« fortsatte jeg, »at se *denne* gamle Rem-brændt.«

*

Jeg traf min Kammerat henne i Smedegade. Jeg bød ham paa en Drink.

Da vi ha'de klinket og faaet tændt os en »Golf«, siger jeg: »Jeg kunde egentlig godt li' at høre *din* Mening, om Verden af i Dag.«

»Ja, ølmæssigt set, sa'e han, er det rent i Skoven. — Vi tjener alt for lidt, det er daarligt, der kan blive til et Par Forfugtninger om Fredagen. — I gamle Dage fik man da dyppet Tuden en Gang imellem — hvad faar man nu? — Næ, maa jeg saa be' om Telefonbogen,« fortsatte han, »de' ga' Bommelommer, 150 Bob om Ugen. — Smadderfuld og paa Rulleskøjter. — Vi saa ikke en Gang efter, om der var nogen Form i Maskinen, — bare den rullede. — De' var en herlig Tid. — *Nu* er der ingen Skæg mere.«

Naa, Skaal du, og Tak for Skænken, — for vi skulde vel ikke lige ta'e en Kop Øl til? Naa ikke, — ja, saa glider jeg. Good bye!

*

Ved Kaffen drøfter man den forhøjede Afgift paa Spiritus, og Forbudet mod Salg og Udskænkning deraf. Saa siger

Snor: »Maa jeg spørge Jer, hvor har vi »Socialen«? Er det blevet Afholdsblad? — Hvorfor er der ikke et Ord om »den fattige Mands Snaps«, som det saa kønt hed i gamle Dage.«

Tang: »Du glemmer vist, at det var »Winblad« den Gang.«

*

Krum: »Jeg kan hilse dig fra Sætter Nissen.«

Tap: »Sætternissen«?

Krum: »Ja, Z. R. Nissen, som lærte her.«

Tap: »Naa, Zakarias. — Hvordan *har* han det, — den store Tamp.«

Krum: »Han har det s'gu godt. — Ja, du véd vel han har faaet Kørekort, og er gaaet fra Faget? — Naa ikke. — Joe, han kører for en Grosserer, med Kul og Salt.«

Tap: »De' si'er du ikke. — Gi'er det *noget* i Kassen?«

Krum: »Kol-os-salt.«

*

For en Del Aar siden var det en fast Tradition, at Trykkerforeningen fejrede sin Fødselsdag med en gemytlig »Mandeaften«, som Regel i »Kvægtorvsrestaurationen«, hvor den stod paa Gaasesteg, Ostepind og »diverse« — alt i gylden Overflod.

Vi kendte den Gang alle hinanden, og fik derfor Humøret op paa højt Gear, allerede ved Starten. — En god kammeratlig Aand uden Brist prægede disse Fester. — Glade Tilraab, mest »Skaal«, lød fra alle Kanter, og en enkelt lille Bjørn, blev af sin Ejermand baaret med Anstand og Rutine.

Jeg og mange andre glædede os hvert Aar til denne Festaften, og det gjorde »Valde« (en gammel »Svinger«) da osse, — og derfor blev han saa ked af det, et Aar, hvor han var med, og saa alligevel *ikke* var med, — og det er herom, der skal fortælles. —

Vi var den Aften over tres til Bords. »Laurits« tronede rund og veltilfreds for Bordenden, og saa med glade Øjne paa de mange Kammerater, der med stor Appetit satte lige saa meget Gaasesteg til Livs, som de ku' orke.

Der var gaaet en god Times Tid, vi var lige begyndt paa »Ostepinden«, da *Valde* ganske stille gled ned af sin Stol, — man maa nu en Gang være forsigtig med Gaasesteg — og blev bugseret ind i et lille Kabinet, hvor han fandt Hvile paa en Sofa.

»Men I maa love at kalde paa mig, naar vi skal ha' Punch.«

»Ja, de' ka' du tro, vi ska', du gamle Dreng.«

Det Løfte blev dog ikke holdt, og derfor var *Valde* baade vred og bedrøvet, da vi næste Morgen Kl. 4 kaldte paa ham.

»De' ka' I ikke være bekendt,« sa' han, »aa la' en go' Ka'merat, som mig, snue sig væk fra det hele, — og jeg, som ha'de glædet mig saa'en til denne Aften, de' er »lammeskidt« (han mente skammeligt), men jeg vil ønske, at de' maa bli'e jeres Tur næste Gang, I ska' nok faa Lov a' snorke, og saa ka' I selv se, ja.«

(Fortsættes.)

Arbejdsdeling

Der har været talt om Arbejdsdeling, hvis Antallet af ledige vokser til et Punkt, hvor det maa betegnes som kritisk. Dette Punkt kan vist nu anses som naaet. Og Situationen bliver stadig mere kritisk, efterhaanden som den vedtægtsmæssige Understøttelse udløber for stadig flere Medlemmer.

Meningen er antagelig, at de i Arbejde værende Kolleger skal dele den for Haanden værende Arbejdsmængde med de arbejdsledige, derved at de arbejdende Kolleger efter Tur afspaserer det nødvendige Antal Dage, for at samtlige Forbundets Medlemmer kan faa Del i den Smule Arbejde, som den fortvivlede Verdenssituation har levnet vort Fag.

Saafremt en saadan Arbejdsdeling realiseres, vil det være et stort Offer, de arbejdende Kolleger bringer for at hjælpe deres mindre heldige Kammerater. Men det vil være et Offer, der vil styrke Enheden i vort Forbund og vise, at den Tale, der føres om Arbejdersolidaritet, ikke blot er tomme Ord.

Som Situationen nu udvikler sig, bærer den i sig en Tendens til Splittelse, der kan faa de alvorligste Følger for vort Fag som for hele Arbejderklassen. Paa den ene Side de Arbejdende, hvis Lønninger trods tyngende Skatter og stigende Leveomkostninger dog maa betegnes som taalelige i Modsætning til deres paa den anden Side staaende arbejdsledige Kammerater. Dem er det, der

bærer Tidens Byrder i en knugende Haabløshed, som hver Dag gør dem mere bitre paa det Samfund, der saa lidet evner at varetage sin Opgave. Men Arbejderklassens Fremtid er som aldrig før afhængig af, at dens Enhed bevares. Derfor maa alle Anstrengelser samles i det ene: nu og i Fremtiden at umuliggøre Arbejløshed.

Hvad der er foreslaaet for at skaffe Arbejde er en Kriseforanstaltning, født af den fortvivlede Situation, i hvilken vi befinder os. Men i Fremtiden, naar Forholdene bedres, skal vi da gaa tilbage til, hvad vi nu kender: En Hær af periodisk ledige parate at træde til, hver Gang Forholdene nødvendiggør deres Genantagelse? Kunde der ikke tænkes en Ordning, hvorved Arbejdsløshed for stedse blev forhindret?

Jeg véd, at det Problem har mange beskæftiget sig med uden at finde nogen Løsning, og jeg véd, at mange i Fremtiden vil arbejde med Problemet, men jeg véd ogsaa, at en Løsning maa der findes, thi i dette Problems Løsning ligger hele vort Samfunds Eksistensberettigelse.

Jeg kunde tænke mig en Form for Arbejdsdeling, hvor Arbejdsdagens Længde blev gjort afhængig af den gældende Arbejdsmængde, saaledes, at er der nok at bestille, skal samtlige Arbejdere være beskæftigede i otte Timer daglig, men falder Arbejdsmængden, maa et Raad fastsætte den nødvendige Afkortning af Arbejdsdagen. Er der saa enkelte Arbejdssteder, der særligt haardt rammes, kan disse til et Kontor indberette, hvor mange Arbejdere de selv med den kortere Arbejdsdag ikke har Beskæftigelse for. Og disse Arbejdere maa da af Kontoret ansættes paa Arbejdssteder med bedre Beskæftigelsesmulighed.

Under en saadan Ordning bærer alle Arbejdere deres Del af Byrden under vanskelige økonomiske Forhold. Der er ingen, der som nu stilles overfor den demoraliserende Følelse af at være overflødig. Og hvad mere er: Selv i vanskelige Tider bevarer Arbejderklassen derigennem sin Enhed og sit Mod til at takle de Opgaver, hvoraf Samfundets Velfærd afhænger. Men mest af alt: I Menneskelighedens Navn maner vi da Arbejdsløshedens Spøgelse i Jorden.

Jeg er klar over, at jeg ikke har fundet de Vises Sten, der som ved Trolddom forvandler uædle Metaller til Guld og Sorg og Fortvivlelse til Lykke. Men jeg véd tillige, at Arbejdsløsheden maa bekæmpes paa den ene eller den anden Maner. Det er bedre for et Samfund at anvende Pengebeløb i det værdiskabende Øjemed at organisere og fordele den til enhver Tid eksisterende Arbejdsmængde mellem alle Samfundets Arbejdere, fremfor at bruge disse Penge til paa en ynkelig Maade at holde Liv i Arbejdere, som en klodset Samfundsordning har gjort overflødige. Den førstnævnte Brug af Pengene vil sikkert i det lange Løb vise sig kun at koste en Brøkdel af, hvad den nugældende Ordning koster.

Arbejderklassens Fremgang er som et Eventyr at fortælle. For faa Menneskealdre siden gjaldt Sætningen: I har intet at tabe uden jeres Lænker. I Dag — hvad har vi ikke at tabe nu, hvis vort Samfund ødelagdes? De danske Arbejdere har naaet et Stade, der er værd at kæmpe for. Men for de arbejdsløse har Sætningen stadig Gyldighed. De er Arbejderklassens Proletariat, hvem ingen lykkeligere Fremtid synes at vente.

6849, *Axel Bjerg.*

Svendborg Lokalafdeling

havde Lørdag den 6. April indbudt Afdelingens Medlemmer til en Oplysningsaften i Forbindelse med en lille Udstilling af forskellige Tryksager, arrangeret af vor Oplysningssekretær.

En stor Kreds af Kolleger med Damer var kommen til Stede og blev budt velkommen af *Formanden*, der gav Ordet til *Svend Johansen*, som derefter holdt et interessant Foredrag, ledsaget af Lysbilleder. Det nyeste indenfor Sættemaskinbranchen var et interessant Afsnit i Foredraget, der blev holdt i en Form, saa selv Damerne var interesserede Tilhørere. De manglende Varmegrader i Lokaliteterne var et lille Skaar i Arrangementet, men ved et fælles Kaffebord, hvor Afdelingen var Vært, og hvor *Julius Simonsen* bragte Svend Johansen og Kollegerne en Tak, suppleret med et Par Bemærkninger af *Formanden*, kom Blodet dog i stærkere Cirkulation igen ved en dampende Kop Mokka, og en farve straalende Film fra Verdensudstillingen i New York bidrog til, at man for en Stund glemte det høje, kolde Nord. Ved fælles stærke Mænds Hjælp fik man uden for Programmet et Flygel bragt til Veje, og en redebon Kollega trakterede Tangenterne (uden at der skete Faldefejl) i et Par smaa Timer, i hvilke det ved fælles Anstrengelser uden Slinger i Valsen lykkedes at borteliminere de resterende Kuldefornemmelser. Og saa var det Nat i det endnu ikke mørkelagte Danmark. *P. H.*

Generalforsamlinger · Møder

Horsens Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Torsdag den 11. April. Formanden, *Rich. Rasmussen*, bød den faatallige Forsamling velkommen og udtalte nogle gode Ønsker for den vanskelige Tid, vi nu er midt inde i. Til Dirigent valgtes *Niels Andersen*. Efter at Protokollen var oplæst og enstemmig godkendt aflagde Formanden Beretning. Januar Kvartal havde skuffet meget. Gennemsnitlig havde der været 18 arbejdsledige Kolleger og ialt 1168 tabte Arbejdsdage, hvilket sidste Tal er det største, Afdelingen endnu havde haft. Desværre saa det i Øjeblikket ikke ud til nogen Lysning. Der var tilstillet Afdelingen Opfordring til at vælge en Mand til Tillidsmands-Kursus paa Roskilde Højskole — mente, vi burde henlægge Afgørelsen lidt endnu. Et Par Lærlingeforhold redegjorde Formanden nærmere for. Ligeledes blev omtalt Kommunens Tryksags-Fordeling til de forskellige Trykkerier. Gav sluttelig en lille Beretning fra »Horsens Soc.-Dem.«s Kontrahentforsamling. Efter lidt Diskussion mellem *Formanden* og *Alfred Rasmussen*, angaaende Brændselshjælpen og »Horsens Soc.-Dem.«, blev Beretningen enstemmig godkendt. — Formanden oplæste derefter Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 9.439,70, Lokalkassens med Kr. 622,65 og den lokale Hjælpekasse med Kr. 341,30. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Næste Punkt var Gutenberg-Festlighederne, og hertil redegjorde Formanden nærmere. Efter en længere Diskussion, hvori deltog *Aage Sørensen*, *Niels Andersen*, *Sigfred Therkildsen* og *Aksel Sørensen*, fik sluttelig Bestyrelsen Bemyndigelse til at arrangere en Fest indenfor en passende økonomisk Grænse, naar Tiden tillod det. — Paa Dagsordenen var opstillet Forslag om Telefon til Formanden. *Niels Andersen* mente, det nu var paakrævet mere end nogensinde, og Forslaget blev enstemmigt vedtaget. — Af Bevillinger forelaa der kun to. Arbejder-Samariterne fik bevilget 10 Kr. og D. U. I. 20 Kr. — Under *Eventuelt* oplæste Formanden en Skrivelse angaaende Dyrtidshjælp til Lærlinge. En Henvendelse til d'Hrr. Bogtrykkere havde ikke frugtet og Formanden opfordrede Tillidsmændene at gøre et Forsøg. Og Debut-Dirigenten hævede Generalforsamlingen. *J. D.*

Rønne Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling i »Industrien« Fredag d. 12. April. *Formanden* bød velkommen. Protokollen oplæstes og godkendtes. Regnskabet aflagdes af Formanden, *H. Kürstein.*

Hovedkassen balancerede med Kr. 5.772,40. Udgiften havde været: Understøttelser paa Stedet Kr. 2.787,50, Hjælpekasseunderstøttelse Kr. 1.955,00, Sygeunderstøttelse Kr. 204,00, Administration Kr. 65,00 og indsendt til Hovedkassen Kr. 760,90. Lokalkassen balancerede med Kr. 499,56. Udgiften havde været Kr. 226,65 og Kassebeholdningen var Kr. 272,91. — Derefter aflagde Formanden Beretning, hvori han omtalte den for Tiden store Arbejdsløshed i Afdelingen, Kontingentforhøjelsen, Forhøjelsen af Understøttelserne, Fortsættelseskassens Genaabning samt den Oplysningsaften, der nylig var afholdt med Henry Thejls, og hvoraf han havde det Indtryk at Medlemmerne var godt tilfreds. Endvidere omtalte han Ferieordningen og Afleveringen af Feriemærkebøgerne. Gutenberg-Jubilæets Afholdelse, mente han, var uvis. — Dyrtidstillæg til Lærlinge var givet næsten af alle herværende Bogtrykkerier. — Beretningen og Regnskabet, der var revideret, godkendtes. — De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Svend Larsen og Otto Petersen, samt Suppleanten, Erik Hansen, genvalgtes. — Under Eventuelt behandlede man en Skrivelse fra Forbundet angaaende Afholdelse af Kursus for Tillidsmænd paa Roskilde Højskole paa sædvanlige Betingelser, der sendes en Mand fra Afdelingen. — Det vedtoges at forhøje Lokalkassens Kontingent med 5 Øre pr. Uge. — Efter at Lokaleleje var bevilget, hævedes Generalforsamlingen, der var besøgt af 16 Medlemmer. *owl.*

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. April ordinær Generalforsamling. *P. S. Jensen* dirigerede. Formanden, *Anker Henriksen*, bød velkommen og omtalte i sin Beretning Dyrtidstillægene og Reglerne. Lærlingenes Lønregulering havde paa nært et enkelt Sted fundet Sted paa frivilligt Grundlag. Bestyrelsen havde holdt Møde med Ths. Pedersen ang. Lærlingenes Montering af Maskinsats, og man havde ikke fundet Grundlag for Indvendelse mod noget Firma ang. dette. Beretningen godkendtes. — Kassereren, *Ole Sørensen*, oplæste Regnskaberne. Forbundets Regnskab balancerede med Kr. 5264,63, Lokalkassens med Kr. 2596,73 og den lille Sygekasses Regnskab med Kr. 2168,63. I Tilknytning til Regnskabet oplyste Ole Sørensen, at 17 af Afdelingens Medlemmer nu var ledige, 1/3 af det samlede Medlemstal. Regnskabet godkendtes. — Bevilling til Deltagelse i Tillidsmandskursus, en Kontingentforhøjelse paa 5 Øre ugentlig og Sygekassens Deltagelse i Administrationsudgifterne vedtoges. — Formanden skitserede Planerne for Afholdelsen af Lokalkassens 50-Aars Jubilæumsfest. Om dette Spørgsmaal rejste sig en Del Debat. Alle Udtalelser konkluderede i, at der ikke paa nuværende Tidspunkt var Grundlag for Afholdelse af Fest. Et Forslag om straks at tage Pengene til Festens Afholdelse ud af Banken og fordele Beløbet til Medlemmerne kunde ikke vedtages. Efter Forslag af *Haug* vedtog man at udsætte Spørgsmaalet om Festens Afholdelse til en evt. senere ekstraordinær Generalforsamling. — Til Bestyrelsen genvalgtes Chr. Jensen og Chr. Pedersen. Som Repræsentanter til henholdsvis Fællesbageriet og Lærlingeafdelingen genvalgtes Herman Pedersen og Chr. Pedersen. Til Fanebærer nyvalgtes David Andersson. — Under Eventuelt udtalte *David Andersson* bl. a.: Man maa med Beklagelse se paa, at et Medlem ikke møder paa vore Generalforsamlinger, men i Stedet søger at forhaane og ignorere vore Generalforsamlingsbeslutninger, hvilket man enstemmigt gav sin Tilslutning.

Derefter samledes man om et fælles Kaffebord. — Generalforsamlingen var besøgt af 20 Medlemmer. *J. C. P.*

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. April ordinær Generalforsamling, som var besøgt af ca. 40 Medlemmer. *Formanden* bød velkommen og udtalte Mindeord over afdøde Typograf Oluf Andersen. Medlemmerne rejste sig. Til Dirigent valgtes *Chr. Nielsen*. Sekretæren oplæste Protokollen, og Formanden aflagde Beretning, omtalte herunder den stærkt stigende Arbejdsløshed i Afdelingen og forskellige Cirkulærer. Protokol og Beretning godkendtes. — Kassereren oplæste Regnskaberne: Hovedkassen balancerede med Kr. 4.694,90; Lokalkassen med Kr. 2.449,19 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1.593,64. Regnskaberne godkendtes. — Formanden forelagde en af ham selv forfattet Resolution til Forretningsudvalg og Hovedbestyrelse om at søge gennemført en eller anden Form for Arbejdsdeling. Efter en længere Diskussion vedtoges Resolutionen enstemmigt med et Par Ændringer. — Det vedtoges at sende 2 Mand til Tillidsmandskursus. — Formanden aflagde Beretning fra »Soc.-Dem.« og Bageriet, og Næstformanden fra Brugsforeningen.

— Derefter afholdtes Generalforsamling i *Hjælpekassen*. Regnskabet balancerede med Kr. 2.755,61 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 2.115,61; godkendtes. — Til Slut samledes man om et fælles Kaffebord, som Afdelingen var Vært for. *L. H.*

Forretningsudvalgsmøder

24. April 1940.

1. Et Medlem fra Tønder anmoder om Forlængelse af hvilende Ret. — Kan ikke bevilges.

2. Et Forhold paa Helsingør Dagblad refereredes. Personalet havde opsagt sine Pladser, fordi man ikke vilde arbejde sammen med et slettet Medlem. — Forholdet er bragt i Orden, og den paagældende er paany indtraadt i Forbundet.

3. De samv. Fagforbund meddeler, at der ikke i Aar afholdes 1. Maj-Demonstrationer eller lukkede Møder. — Til Efterretning.

4. Vedtægter fra Aarhus Haandsætterklub. — Til Efterretning.

5. Fra Københavns Styrelse foreslaas, at den ved Urafstemning bevilgede Gutenberg-Gave til de arbejdsløse, udbetales 10. Maj. — Vedtoges, at Udbetalingen sker 10. Maj med 20 Kr. til alle Medlemmer, som er ledige indenfor Ugen 4.—10. Maj, og som siden 1. Januar har været ledige i 30 Dage.

6. Af de i Anledning af Gutenberg-Jubilæet fastsatte Arrangementer vedtoges at bibeholde Publikationen til Medlemmerne og Pjecen til Skolerne, medens de øvrige Arrangementer aflyses indtil videre.

7. For det københavnske Tarifomraade er truffet Aftale om Arbejdsdeling. — Til Efterretning.

8. Fra Aarhus Afdelings Styrelse og Slagelse Afdeling forelaa Skrivelser vedr. Spørgsmaalet Arbejdsdeling. — Paa Foranledning af Org. af Bladudgivere i Provinsen optages Forhandling om Spørgsmaalet.

9. Under Hensyn til de ekstraordinære Forhold besluttedes indtil videre at suspendere Udbetaling af Understøttelse paa Rejse.

Nær og Fjern

Til Inkassatorerne. For Medlemmer, der er ude i Turnus-Arbejdsledighed, bedes der i den Uge, i hvilken den paagældende er ledig, paa Listen anført *Turnus* i Stedet for Kontingentet.

Stereotypørernes Brancheklub holder Medlemsmøde Mandag den 6. Maj Kl. 20 i Mødesalen, Evaldsgade 3 [1].

Afspasering finder Sted i Tiden fra 1.—31. Maj af Overarbejde, udført i Maanederne Marts og April. Saadan Afspasering er helt uafhængig af Turnus-Ledighed, hvorom man iøvrigt maatte være enedes.

14 Arbejdere udstiller. »Sammenslutningen af 1940« indbyder alle arbejdsløse Typografer til Udstilling i »Den Frie«s Bygning Fredag den 3. Maj Kl. 10½—12. Maleren Larsen forklarer.

I Fred vinder den klogeste, men i Krig den, der kan sulte længst. *Russisk Ordsprog.*

Tak.

Min og mine Børns hjerteligste Tak for al Venlighed og Deltagelse ved min Mand, Martin Jensens, Død.

Anna Jensen.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

23. April: Brønderslev pr. Bl. 272,70, Marstal pr. Bl. 261,00, Randers pr. Bl. 348,00, Thisted pr. Bl. 375,00, Kt. 11,28, ialt 386,28; 24. April: Herning pr. Bl. 131,40, Rudkøbing pr. Bl. 508,05; 25. April: Struer pr. Bl. 135,35; 27. April: Slagelse pr. Bl. 997,07, Holstebro pr. Bl. 386,30; 29. April: Aarhus intet at indsende, Skanderborg pr. Bl. 198,83, Roskilde pr. Bl. 1031,85.

København, den 29. April 1940.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

23. April: Brønderslev i St. f. Jan. Kv. Oversk. 272,10, Marstal i St. f. Jan. Kv. Oversk. 261,00, Randers i St. f. Jan. Kv. Oversk. 348,00, Thisted i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 375,00; 24. April: Roskilde 250,00, Herning i St. f. Jan. Kv. Oversk. 131,40, Rudkøbing i St. f. Jan. Kv. Oversk. 508,05, Herning 300,00, Lyngby 250,00; 25. April: Struer i St. f. Jan. Kv. Oversk. 135,35, Struer 500,00, København 30.000,00; 27. April: Slagelse i St. f. Jan. Kv. Oversk. 997,07, Holstebro i St. f. Jan. Kv. Oversk. 386,30; 29. April: Skanderborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 1031,85, Aarhus 4000,00, Fredericia 600,00, Haderslev 300,00, Kalundborg 400,00, Aarhus 2083,80.

København, den 29. April 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Paalæggerske Anna Julie W. Enander Jensen, udl. 22. 4. 40 hos Philipsen & Co. (arb. s. St.), Paalæggerske Anne-Lise Marie Aagaard Jessen, udl. 25. 4. 40 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.).

Ringsted: Sætter Niels Jørgen Olsen, udl. 1. 5. 40 i Ringsted Folketid. Skjern: Trykker Kaj Jensen, udl. 1. 5. 40 hos J. Strandbygaard. Slagelse: Sætter Helmer Eivind Jensen, udl. 10. 10. 39 i Gutenberg-Trykkeriet.

Tiltraadte

København: 5518 Eigil Backe fra Horsens (arbl.), 5444 Karl Richert fra Rejse (arbl.), 5298 Kjeld Sørensen fra Rejse (arbl.), 1207 J. Petersen fra Rejse (arbl.), 7196 Niels Andersen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 5226 Børge Pedersen (arbl.), 7801 Oskar Loeb (arbl.), 5163 Arne Knudsen (arbl.). Assens 7416 Axel Lykke Olsen (arbl.). Faaborg: 5107 Ingemann Frantzen (arbl.). Herning: 6961 Børge Sørensen (arbl.), 5918 R. Ivan Jørgensen (arbl.). Holstebro: 7320 Richard Christensen (arbl.). Lyngby: 4658 Alice Bruus (arbl.). Maribo: 6330 K. F. Dyhrfjeld (arbl.). Odense: 6370 Gunner Gehlert Schmidt (arbl.), 2496 Ebba Hansen (arbl.), 7207 Edvard Midskov (arbl.), 5867 Eivind Larsen (arbl.), 6250 Walther Krafft (arbl.), 5162 Martha Christiansen (arbl.). Randers: 5852 Johs. Christensen (arbl.), 5963 Børge Birch (arbl.), 6381 Vald. Ulriksen (arbl.), 5055 Else Jensen (arbl.). Roskilde: 5601 Ferd. Christensen (arbl.). Stubbekøbing: 5709 Hans Christtreu (arbl.).

Fratraadte

København: 7757 Harry Olsen til Arbejdslederne, 6381 Ulriksen til Randers, 5163 Sv. Knudsen til Aalborg, 5709 Christtreu til Stubbekøbing, 5451 V. Hansen til Aarhus, 7480 E. Samuelsen til Horsens, 2367 Ellen Honnens til Kv. Arb. Forb.

Aalborg: 5055 Else Jensen til Randers (arbl.). Aarhus: 5199 Eigil Moos til Vejle (arbl.), 5352 Johs. E. Hestbek paa Rejse, 5226 Børge Pedersen til Aalborg (arbl.). Haderslev: 7660 Carl Hansen paa Rejse. Helsingør: 6330 K. F. Dyhrfjeld paa Rejse, 7282 Vald. Rasmussen paa Rejse, 6705 Peer Cederlund Rytter paa Rejse, 6769 Jens V. Pedersen paa Rejse. Holstebro: 3009 N. P. Busch paa Rejse. Maribo: 7959 V. B. Madsen til Nykøbing F. (arbl.). Odense: 5922 Sv. Aa. Christensen til Kolding, 2947 William Christensen paa Rejse, 5963 Børge Birch til Randers. Stubbekøbing: 5920 Normann Thomsen til Varde (arbl.). Vejle: 7226 Jens Chr. Nielsen til Silkeborg (arbl.).

Udmeldte

København: 2290 Rita Rasmussen (fratraadt Faget).

Ringkøbing: 6267 C. Kirkegaard (Faktor).

Udslettede med Restance

Aarhus: 5224 Carl Haugsted, 5479 Svend Edgar Nielsen.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 5. Maj:
Ballerup — Jonstrup Vang
Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777
ITALIENNE
Corps 16—60

ANNONCER

Et Bogtrykkeri
i Jylland ønskes til Købs. God Udbetaling. Eventuelle Oplysninger og Vilkaar bedes sendt under Billet, mrkt. »47«, til Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skriftør, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans,
Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 19 *København den 10. Maj 1940* *67. Aargang*

Overenskomst om frivillig Arbejdsdeling i Provinsen

Paa Baggrund af den for Øjeblikket vanskelige Arbejdssituation i Bogtrykfaget i Provinsen er fremkommet Ønsker fra saavel Firmaer som Personaler om Adgang til en Ordning med skiftevis Arbejdsledighed i kortere Tid enten for hele Personalet eller Dele deraf uden egentlig Fratræden fra Virksomhederne.

Foraarsaget heraf har undertegnede Organisationer vedtaget at dispensere fra Tarifens Bestemmelser paa følgende Maade:

De enkelte Firmaer og deres Personaler kan træffe Aftale om Anvendelse af en eller begge nedennævnte Forholdsregler:

1. Personalet eller Dele deraf fratræder og skal være ledig efter Tur skiftevis hver 2., 3. eller 4. Uge for en Arbejdsuge ad Gangen. Det forudsættes, at Arbejdsløshedsunderstøttelse udbetales efter Lovens Regler for saadanne Ledigheds-Uger.
2. Personalet eller Dele deraf fratræder og skal være ledig 2 Uger i umiddelbar Sammenhæng med den tarifmæssige Ferie; for de 2 Ledigheds-Uger forudsættes Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Saadanne Aftaler, der kan opsiges med 8 Dages Varsel fra begge Sider, forudsætter Enighed mellem Firmaet og Personalet eller den Del af Personalet, som Aftalen omfatter. For Personalets Vedkommende er Flertallets Standpunkt afgørende.

Ved Ledighed i Henhold til ovennævnte Ordning kræves ikke Opsigelsesvarsel.

Feriebog og -mærker udleveres kun ved Fratræden efter egentlig Opsigelse, jfr. Tarifen.

Alle Aftaler skal straks indberettes til Organisationerne.

Dispensationen kan af hver af Organisationerne opsiges med 14 Dages Varsel.

København, den 30. April 1940.

For Organisationen af Bladudgivere i Provinsen:
Chr. Brixtofte.

For Dansk Provins-Bogtrykkerforening:
K. Rosendahl.

For Dansk Typograf-Forbund:
Ths. Pedersen.

— — —

Med denne Aftale er København og Provinsen stillet ens hvad angaar Mulighederne for en midlertidig Arbejdsdeling, og det er Forretningsudvalgets Haab, at Kolleger og Firmaer vil udnytte denne Adgang paa en for Fagets samlede Interesser gavnlig Maade.

København, den 7. Maj 1940. *Forretningsudvalget.*

Selvtægt

Fredagen den 3. Maj blev en Overraskelsens Dag for de danske Arbejdere. Gaarsdagens Meddelelse om, at Pristallet var steget saa meget, at det for os betød en Lønforhøjelse paa seks, respektive fire Kroner, følte sikkert af alle som et velkomment Plaster paa de mange økonomiske »Saar« i den senere Tid.

Saa meget større blev Forbavselsen, da man paa Lønningsdagen fik at vide, at Arbejdsgiverforeningen egenmægtigt havde sat sig ud over en indgaaet Overenskomst og under Henvisning til en mellemliggende Helligdag og een som Følge af denne manglende Instruks samt forestaaende Forhandlinger havde paabudt sine Medlemmer at undlade Udbetaling af det forhøjede Dyrtidstillæg.

Ganske vist havde man faaet en Advarsel i enkelte Blade om, at der forestod et eller andet, idet det forlød, at det nye Dyrtidstillæg skulde bortfalde i Henhold til Handelsministeriets Forbud mod Prisforhøjelser (sic!), men denne Forklaring lød dog for grotesk!

Man syntes ganske at have overset, at der her ikke var Tale om en Prisforhøjelse, men om en Art Efterbetaling for en udløbet Periode, og at de Priser, hvorefter Pristallet var udregnet, var steget inden det nævnte Forbud kom.

Det er da sikkert andre Grunde, der har faaet Arbejdsgiverforeningen til at udstede sin ejendommelige Parole, men hvad enten den skyldes Lysten til at vise sit Samfundssind i en for Land og Folk vanskelig Situation, eller den er en taktisk Manøvre for at lægge et Tryk paa de eventuelle Forhandlinger, maa den siges at være lige uforstaaelig og lige uforsvarlig.

Det kan ikke være ukendt for nogen, at Overenskomsten om Prisregulering ikke er nogen Gave fra Arbejdsgiverforeningens Side, men at man for denne Overenskomst tilkøbte sig en Forlængelse af de almindelige Overenskomster, og at den altsaa er et Led i disse.

Naar Arbejdsgiverne mente, at de nuværende Forhold kunde gøre det vanskeligt for dem at bibeholde denne Overenskomst, burde de for deres egen Skyld være gaaet den Vej, som de saa ofte (og ikke mindst under Verdenskrigen med de langvarige Overenskomster) anbefalede Arbej-

derne at gaa: gennem en Forhandling at søge Overenskomsten ophævet eller ændret.

Det ser ikke godt ud, at en Organisation, der mere end nogen anden har præket Respekt for indgaaede Overenskomster, selv paa en saa opsigtsvækkende Maade og med et intetsigende Paaskud sætter sig ud over trufne Aftaler.

Hovedoverenskomstens Bestemmelse om Dyrtidstillægets Udbetaling er saa tydelig og klar, at en »Instruks« fra Arbejdsgiverforeningens Side ikke var absolut nødvendig — og selv om naturligvis ingen betvivler, at man vilde have været lige saa resolut og hurtig i Vendingen og bedt sine Medlemmer om ikke at trække fra, *hvis* Pristallet var gaaet *ned* — saa — ja, saa gør man sig visse Tanker.

I en yderst vanskelig Tid, hvor Arbejderne for deres Vedkommende gennem Hovedorganisationen har erklæret sig beredt til at overveje alle Muligheder, der kan bidrage til Fjernelse af opstaaede Vanskeligheder, og hvor den enkelte Arbejder paa forskellig Vis, men paa en særdeles følelig Maade mærker Trykket af Tidens Besværligheder og yder sit Offer — netop da finder Arbejdsgiverne Tidspunktet belejligt til at bryde ud af Samfundssindets Ring og tage sig selv til Rette ved at smøge indgaaede Forpligtelser af sig!

Der er mange Maader at bringe sig i Erindring paa — men alle Arbejdere, der sidste Fredag kom ud for Arbejdsgiverforeningens lille »Opmærksomhed«, vil sikkert synes, at d'Hrr. har valgt den daarligst mulige!

Det maa hilses med Tilfredshed, at vor Hovedorganisation straks tog et bestemt og stærkt Standpunkt til dette Forsøg paa Selvtægt, og ligesaa, at Regeringen har bebudet virkelig indgribende Forhandlinger og Forholdsregler overfor de Problemer, der her melder sig, og som omfatter ikke alene Arbejdernes, men ogsaa andres »Lønninger«.

Thi vel skal der bringes Ofre, og de vil sikkert ogsaa blive bragt af Arbejderne — men vi maa kræve, at alle Ofrene træder an paa en Stribe, og at ingen gør Forsøg paa at smutte bagom Geleddet og bringe sig selv i Salveten.

København, 3. Maj. *K. A. Jørgensen.*

Vil man følge Tyngdeloven?

Det kan ikke længer skjules: Varefordyrelsespolitiken har spillet Fallit. »Skruen uden Ende« er bristet — desværre lige foran den Omdrejning, der skulde give Arbejderne *deres* Tilgodehavende. Det med saa uhyre Administrationsudgifter forbundne »Regereri« har manøvret sig selv ind i en Blindgade, hvorfra man nu spejder efter en Udgang.

Den førte Reguleringspolitik har hele Tiden været baseret paa, at Krisen kun var af en *foreløbig* Karakter, og derfor har alle Kriseforanstaltningerne kun taget Sigte paa at klare de *øjeblikkelige* Vanskeligheder. Der har manglet Fremsyn. Man burde straks have erkendt, at Landbrugskrisen var en *Gældskrise*, og at det gjaldt om at fri de gældsbebyrdede Landmænd ud af Kapitalisternes Klør og hjælpe dem med at faa bragt de høje Prioriteter ned. I Stedet for lagde man store Forbrugsafgifter paa Landbrugsvarerne, hvorved den øvrige Befolkning maatte ofre store Beløb ogsaa til de *ikke*-kriseramte Landmænd. Dette i Forbindelse med Begivenhederne i Udlandet, Kronesænkning, nye store Skatter og en manglende Kontrol med Avancen har nu ført til den Dyrtidssituation, vi befinder os i.

Med Spænding afventer vi, hvad der skal ske. Regeringen har jo bebudet drastiske Forholdsregler: Forandringer i Pristalsberegningen (formentlig med tilbagevirkende Kraft!), Arbejdsdeling ved Nedsættelse af Arbejdstiden, yderligere Priskontrol og Begrænsning af Udbytterne.

At de to første Forholdsregler vil komme til at ramme Arbejderne haardt, er der ingen Tvivl om. Hvad de sidste angaar, skal vi ikke vente os for meget. Den hidtidige Priskontrol har ikke aftvunget ret megen Respekt. Og det har jo altid været saaledes, at naar Landet var i Betryk, væltede Samfundet de største Byrder over paa de smaa. I Følge Tyngdeloven er det jo lettere at vælte en Byrde nedad end opad! Derfor er det med bange Anelser, vi afventer de kommende Begivenheder. Vil Regeringen benytte den lettere Vej og følge denne Lov og lade de smaa betale Gildet? Eller vil den give Millionærerne Lejlighed til at aflevere noget af den Overflod, de har suget fra den arbejdende Befolkning? *Fr. N.*

Ordinær Generalforsamling
i Københavns Afdeling

afholdes

Søndag den 26. Maj eller Søndag den 2. Juni. *Styrelsen.*

Fagskolen for Boghaandværk
Bogtrykskolen

Sommerkursus 1940 afholdes paa Fagskolen fra Mandag den 22. Juli til Lørdag den 31. August. Undervisningen finder Sted alle Hverdage (8 Timer daglig) og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats, Skitsering m. m., for *Trykkere:* Værk-, Billed- og Farvetryk m. m.

Betalingen er Kr. 40,00 (Udlændinge Kr. 80,00), som erlægges ved Kursusets Begyndelse. Fripladser eksisterer ikke til Fagskolens Kursus.

Skema til Ansøgning om Optagelse kan rekvireres fra Fagskolen for Boghaandværk, Bogtrykskolen, G. A. Hagemannsgade 2, København V. — Ansøgningsskemaet maa i nøjagtig udfyldt Stand være indsendt til Fagskolen under ovennævnte Adresse inden 1. Juni. Meddelelse om Optagelse kan forventes i Begyndelsen af Juni Maaned.

Understøttelse søges snarest, henholdsvis gennem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinsen. — *NB. Ansøgning om Understøttelse gælder ikke som Indmeldelse paa Fagskolen.*

Ansøgning om ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse i Skoletiden bør indsendes i god Tid før Kursusets Begyndelse gennem Forbundets lokale Afdeling.

Dansk Typograf-Forbund

Dyrtidsreguleringen i København

Pristallet blev 222. Heraf medfører i H. t. sket Lovgivning de 4 Points *ikke* Lønregulering. 222 ÷ 4 = 118. Da Pristallet forrige Gang var 203, er Stigningen saaledes 15 Points.

15 Points × 48 Timer × 0,85 Øre = Kr. 6,12 for alle *faglærte* samt *mdl. Tr.arbejdere.*

15 Points × 48 Timer × 0,55 Øre = Kr. 3,96 for alle *kv. Tr.arbejdere.*

15 Points × 48 Timer × 0,35 Øre = Kr. 2,52 for alle *mdl. og kv. Hjælpearbejdere under 18 Aar.*

De nye *Mindstelønninger* er herefter:

	Minimal-løn	Smuds-tillæg	Hidtidigt Regule-ringstillæg	Det nye Regule-ringstillæg	Mindste-løn
Bog- og Akcidenssættere ..	67,00	0,00	1,00	14,28	82,28
Dagbladssættere.....	67,00	0,00	1,00	14,28	82,28
Maskinsættere	77,00	0,00	1,00	14,28	92,28
Stereotypører og Skriftst...	67,00	0,00	1,00	14,28	82,28
Stereotypørhjælpere	62,00	0,00	1,00	14,28	77,28
Trykkere.....	67,00	0,00	1,00	14,28	82,28
Rotationstrykkere	72,00	0,00	1,00	14,28	87,28
Kv. Trykkeriarb. (Paal.)...	43,00	0,00	0,60	9,24	52,84
» — (andre)..	40,00	0,00	0,60	9,24	49,84
Mdl. Trykkeriarb. i *Bog*trykkerier:					
over 21 Aar	59,00	0,00	0,75	14,28	74,03
under 21 Aar.....	56,00	0,00	0,75	14,28	71,03
Mdl. Trykkeriarb. i *Sten*trykkerier:					
over 21 Aar	59,00	1,00	0,75	14,28	75,03
19—21 Aar.....	50,00	1,00	0,75	14,28	66,03
under 19 Aar.....	46,00	1,00	0,75	14,28	62,03

Arbejdere under 18 Aar har kun Krav paa et Dyrtidstillæg paa Kr. 5,88 til de for dem ellers gældende Lønninger: disse kan jo være 43,60, 40,60, 56,75, 47,75 samt endelig (for Elever) 10, 14, 18 og 22 Kr.

De *Time-Tillæg*, som tilkommer Overarbejdstimer udover de tarifmæssige Procenttillæg, bliver: 30 Øre for faglærte samt mdl. Tr.arb., 19 Øre for Kvinder og 12 Øre for Arbejdere under 18 Aar. Lignende Timetillæg gælder ved *medhjælpsvis Arbejde.*

København, den 6. Maj 1940. *Sigv. Hellberg.*

Dyrtidstillæget i Provinsen

Efter den sidste Pristals-Regulering, der forhøjer Lønningerne med Kr. 6,12 for faglærte og for mandlige Trykkeriarbejdere, med Kr. 3,96 for kvindelige Trykkeriarbejdere og med Kr. 2,52 for Arbejdere under 18 Aar, andrager Dyrtidstillæget nu:

Faglærte Arbejdere (herunder Stereotypører):
Kr. 3,00 + 14,69, ialt *Kr. 17,69.*

Mandlige Trykkeriarbejdere:
Kr. 2,25 + 14,69, ialt *Kr. 16,94.*

Kvindelige Trykkeriarbejdere:
Kr. 1,80 + 9,50, ialt *Kr. 11,30.*

Unge Arbejdere under 18 Aar (ikke Lærlinge):
Mandlige: Kr. 2,25 + 6,05, ialt *Kr. 8,30.*
Kvindelige: Kr. 1,80 + 6,05, ialt *Kr. 7,85.*

Den forhøjede Løn er gældende for den Lønningsuge, der sluttede *Fredag den 3. Maj.*

Paa de Virksomheder, hvis Indehavere har fulgt Arbejdsgiverforeningens Parole om at undlade Regulering efter det nye Pristal, skal der ske fornøden Efterbetaling *Fredag den 10. Maj.*

København, 6. Maj 1940. *Ths. Pedersen.*

Dyrtidstillægs-Skandalen

Vi skulde altsaa opleve, at selveste *Arbejdsgiverforeningen* i Fredags opfordrede sine Medlemmer til *ikke* at efterleve Dyrtids-Overenskomstens klare Ord om, at

»for hvert Point, som Pristallet er højere eller lavere end det Pristal, paa Grundlag af hvilket Lønningerne sidst er fastsat, vil Lønningerne være at forhøje eller formindske . . . osv.«

samt at Reguleringerne

»regnes fra Begyndelsen af den Lønningsuge, i hvilken Pristallet offentliggøres«.

Pristallet offentliggjordes Onsdag den 1. Maj, og den Lønningsuge, der sluttede Fredag den 3. Maj, havde saaledes klart Krav paa at faa de af de 15 Points Stigning (222 ÷ 4 dækningsfrie Points = 218 ÷ 203, som Pristallet var forrige Gang) følgende Tillæg (6,12 — 3,96 — 2,52).

Alligevel havde Arbejdsgiverforeningen Dristighed nok til at nægte at efterleve Overenskomsten. Man paaberaabte sig, at denne Stigning kunde det danske Samfund nu ikke bære, og man henviste til, at Handelsministeren havde forbudt Prisstigninger! Hvis det havde været Regeringens Mening, at dette Prisstigningsforbud skulde gælde Lønninger, vilde der jo ikke have været nogen Mening i at lade Statistisk Departement offentliggøre Pristallet med vedføjet Forklaring om, at kun de 15 Points (og ikke de fulde 19 Points Stigning) vilde have Virkning paa Lønreguleringerne. Vel? Iøvrigt var den til Offentliggørelse valgte Dag nu saa upraktisk som vel muligt (1. Maj hen paa Eftermiddagen, hvor en Mængde Virksomheder er lukket paa Grund af Majdagen,

næste Dag var Helligdag, og saa kom Lønningsdagen). Mageløs Omtanke!

Hvis man mener, at Samfundet ikke kan bære de nye Lønninger, burde man have sagt til lidt før og ikke eensidigt og i Strid med Overenskomsten have nægtet dens Efterlevelse. Kan Samfundet ikke bære Lønningerne, er der nok en Del andet, det ikke kan bære. Og om *det* vil *vi* gerne tale med.

Statsministeriet, der ogsaa, lidt sent, er kommet i Aktivitet, udsendte Fredag den 3. Maj paa det samlede Ministeriums Vegne følgende Meddelelse:

»I Anledning af den ved Reglerings-Pristallets Stigning indtraadte Situation har Ministeriet orienteret sig om den raadende Opfattelse og forhandlet om Foranstaltninger, der kan raade Bod paa de af Ordningen flydende Ulemper.

Der er Enighed om, at det overenskomstmæssige Løntillæg maa udbetales, indtil anden Ordning etableres, men dernæst har Regeringen besluttet at overdrage Ministeriets Kriseudvalg under Statsministerens Ledelse at beskæftige sig med de foreliggende Forhold og at tilvejebringe et Forslag, der omfatter forskellige Planer, saaledes:

1. Prisreguleringstillægget.
2. Fremtidigt Grundlag for Pristallet.
3. Fastlæggelse af Varepriser og andet i Forbindelse dermed.
4. Begrænsning af Selskabers Udbyttebetalinger.
5. Deling af Arbejdet ved Arbejdstids-Nedsættelse.

Udvalget skal forhandle med Arbejdsgivernes og Arbejdernes Hovedorganisationer, med Priskontrolraadet og med andre Institutioner, der kommer i Betragtning i de foreliggende Forhold.

Udvalget skal tilendebringe Arbejdet saaledes, at Forslag kan foreliggge for Ministeriet Onsdag den 15. Maj.«

Vi faar da nu afvente, hvad der maatte fremkomme af Forslag fra »Kriseudvalget« og dernæst tage Stilling til Forslagene.

Men vi understreger den Passus i Ministeriets officielle Meddelelse, at

»der er Enighed om, at det overenskomstmæssige Løntillæg maa udbetales, indtil anden Ordning etableres«.

Og vi maa da absolut forvente, at der i Dag, *Fredag den 10. Maj*, overalt udbetales de forhøjede Lønninger *for begge de to forløbne Lønningsuger*, saafremt Arbejderne ikke i Fredags fik for den første Uge (hvad de dog trods Arbejdsgiverforeningens ulovlige Adfærd fik en Del Steder).

Skulde saadan Udbetaling ikke ske, maa vi anse det for manglende Lønudbetaling, og Organisationen maa da straks underrettes.

København, den 6. Maj 1940. *Sigv. Hellberg.*

Københavns-Foranstaltningerne

Vi hidsætter her en fortsat Fortegnelse over Personaler og Firmaer, der har aftalt Ordninger i H. t. Aftalen af 23. April:

Dansk Andelstrykkeri: B-Ordningen. Kv.: Turnus hver 2. Uge.

Saabye & Christensen: Maskinsætterne hver 2. Uge.

Qvist & Co.: Sætterne Turnus hver 3. Uge, Trykkerne hver 4. Uge, Kv. hver 2. Uge.

Frelsens Hær: B-Ordningen.

Christensen & Eilersen: B-Ordningen.

Holger Meyer: Sætteriet Turnus hver 4. Uge.

Nørrebros Centraltrykkeri: B-Ordningen (begynder 12. Maj).

Social-Demokraten: Turnus hver 4. Uge (en Omgang før og en Omgang efter Ferien).

Mohr & Co.: Turnus hver 3. Uge.

Frederiksberg Bogtrykkeri: B-Ordningen.

Mayland: B-Ordningen (begynder medio Maj).

Nutidstrykkeriet: Turnus hver 4. Uge.

G. Rasmussen: B-Ordningen.

Christtreu: Turnus hver 4. Uge.

P. A. Nielsen: Turnus hver 4. Uge.

Birch: Turnus hver 4. Uge.

Bøhm: Enten Turnus hver 4. Uge eller B-Ordningen (Personalet og Indehaverne).

Bryrup: Turnus hver 4. Uge.

Palfelt: En Paal. Turnus hver 2. Uge.

Nationaltidende: Turnus hver 4. Uge.

Vald. Pedersen: B-Ordningen.

Emil Kristensen: Sætterne B-Ordningen, Trykkerne Turnus hver 2. Uge.

Grafisk Institut: B-Ordningen.

Berlingske Tidende: B-Ordningen.

Duplextrykkeriet (Kr. Dagblad): B-Ordningen.

Bianco Luno: B-Ordningen.

C. W. Bærentzen: Maskinsættere og Tr.arbejdere B-Ordningen. Øvrige Personale Turnus hver 4. Uge.

Der mangler jo endnu nogle Arbejdspladser, men vi haaber omgaaende at høre fra disse.

Det bemærkes for Klarhedens Skyld, at naar f. Eks. en Skifteturnus hver 4. Uge er aftalt, *saa gælder den*, og man kan da ikke uvilkaarligt gøre Afvigelser i Skiftningens Regelmæssighed, fordi der muligvis i en Uge er *mere* eller fordi der i en Uge er *mindre* at bestille end ventet.

København, den 7. Maj 1940. *Sigv. Hellberg.*

Arbejdsløse pr. 30. April 1940

	Haandsættere	Maskinsættere	Trykkere	Sætter-Trykkere	Stereotypører	Mdl. Hj.arb.	Kvdl. Hj.arb.	Ialt
København	481	94	260	—	25	94	207	1161
Provinsen	374	42	56	21	4	20	99	616
Tilsammen	855	136	316	21	29	114	306	1777

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Uhyggen breder sig?

Der er al Grund til for en Sætter at føle sig uhyggelig til Mode ved Tanken om, at man nu ogsaa kan fremstille Bøger *uden Anvendelse af Sats*. Det lyder meget fantastisk — næsten som en af de sædvanlige »Nyheder« fra Amerika — men det er *desværre* en Kendsgerning, at man her i Landet er naaet til Vejs Ende med et saadant Eksperiment. Den paagældende Bog er allerede inden sin officielle »Fødsel« blevet betegnet som et *Unikum* og et *enestaaende* Værk i Ordets bogstaveligste Forstand. Alle dens Sider er udført i *Litografi* og har altsaa ikke det ringeste med *Bogtryk* at gøre!

Nu har det jo været Skik og Brug siden Kollega Gutenbergs Dage, at *Sætning af Bøger* m. m. var noget, der ganske naturligt hørte til Sætternes saa at sige medfødte Rettigheder, derfor er det i Sandhed *uhyggelige Perspektiver*, som her oprulles for os, der har valgt at gaa den typografiske Levevej. Man kan være Sortseer og spørge: Hva' saa med Sætterne? Er de gode Gutenbergsønner ved at blive overflødige? Ja, hvor mon vi egentlig ender, saafremt Teknikens Opfinder-Bacille vedblivende grasserer, som den hidtil har gjort? Det er ikke nemt i dette Tilfælde at være Profet, men i al Fald kan vi roligt gisne om og gætte os til det Resultat: *at Arbejdsmulighederne indenfor vor Branche bliver færre og færre*, ikke alene hos »Vinkelhage-Virtuoserne«, men ogsaa iblandt vore kære Kolleger Maskinsætterne.

En Trøst i vor Kvide er det jo at vide, hvor meget den litograferede Bog kommer til at koste. Den er nemlig ikke helt billig. Pr. Eksemplar bliver det Kr. 75,00 (siger og skriver Kroner fem og halvfjerds Komma Nul-Nul).

Vi kan ikke stoppe Udviklingens og Opfindelsernes stadigt roterende Hjul, men vi kan søge at gøre vort Arbejde saa perfekt, som vi har Evner til.

Vi har en Oplysningssekretær (som i Tide og Utide bliver kritiseret). Han staar til vor Disposition. Ligeledes findes der rundt omkring paa Værkstederne + Fagskolen en Stab af dygtige Kolleger, som kender deres Fag til Fingerspidserne. Lad disse *Elite-Arbejdere* udfolde deres mest straalende og ihærdige Aktivitet. Vi mere menige og mere uvidende Medlemmer vil da ogsaa gøre vort til, at Typografien stadig kan staa paa det Niveau og være af den Standard, som mange Aars Erfaringer har været med til at skabe.

cand. typ.

Haandsætternes Landssammenslutning.

Repræsentantskabsmødet, der skulde have været afholdt i Paasken og dengang udsattes paa Grund af Trafikvanskeligheder, er atter blevet udsat *indtil videre*. Trafikforholdene er ikke bedret synderligt og med Hensyn til vore økonomiske Vanskeligheder, har de seneste Begivenheder virket yderligere skærpende.

Styrelsen for Haandsætternes Landssammenslutning beder imidlertid Kollegerne om fortsat at samles om Klubberne i sikker Forvisning om, at den kommende Tid vil byde os Arbejdere saa store Vanskeligheder, som maaske aldrig før, Vanskeligheder vi alle bør yde vort yderste for at staa igennem paa bedste Maade.

Styrelsen.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben.

Besøget paa Fagskolen, der tidligere udsattes bl. a. paa Grund af Mørklægningen, vil nu blive arrangeret til Tirsdag den 21. Maj Kl. 19^{30} præcis. Skolens Overlærer, vor Kollega *Chr. Pedersen*, vil gennemgaa Bogtrykskolen og *S. V. Rasmussen* vil demonstrere Maskinsætterskolen. En Udstilling af Elevarbejder vil blive arrangeret, ligesom vi vil faa forevist et Par af Forbundets fagtekniske Films.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholdt St. Bededag sin ordinære halvaarlige Generalforsamling i Pileallé 18. Til Dirigent blev *E. Nilsson* valgt, og han gav straks Ordet til Sekretæren, som oplæste Protokollen, der blev godkendt. — *Formanden* gav en Beretning om Klubbens Arbejde i det forløbne Halvaar, og kom derefter ind paa Emnet om Forbundsstrukturen, og udtalte, at det var et gammelt Krav indenfor Organisationen, og han vilde sige, at vi Trykkeriarbejdere her stod overfor et Problem, som havde vor store Interesse. Formanden berørte ogsaa Spørgsmaalet »Arbejdsdeling«, men mente, det var en Sag, vi skulde møde med nogen Skepsis. Efter nogen Diskussion blev Beretningen enstemmig godkendt. — *P. Ulrichsen* forelagde et Forslag, hvorved alle Medlemmer, som stod i Arbejde, skulde yde en lille Hjælp til deres ledige Kolleger, eventuelt gennem et Ekstrakontingent. — Der blev uddelt trykte Regnskaber, saa Kassereren kunde nøjes med et Par Bemærkninger, Regnskabet blev efter nogle anerkendende Ord godkendt. — Derefter var der Valg af Styrelsesmedlemmer, de afgaaede var E. Nilsson, Næstformand, O. Ulrichsen, Kasserer, C. Jørgensen, Styrelsesmedlem, Chr. Pedersen, Revisor, B. Weber, Styrelsessuppleant, og C. Christensen, Revisorsuppleant; alle Valg var Genvalg. — Efter at den saglige Del var overstaaet kunde Medlemmerne samles om Festbordet, hvor vi fik en rigtig Mandefrokost serveret, samt Øl og Kaffe, og Humøret var, som altid naar Trykkeriarbejderne samles, meget højt.

C. Jørgensen.

Arbejdsdeling

Borgersind, Fællessans og Samfundssind, det er Ord med smuk Klang, men efter at arbejdende Typografer, Bogtrykkere samt Københavns Afdelings Styrelse er blevet enige om, at de københavnske Typografer, der endnu har Arbejde skal sikres mod helt at kastes ud i Haabløsheden, medens 1100 arbejdsløse i Realiteten stænges ude, og i en overskuelig Fremtid berøves al Ret og Haab om atter at komme i Arbejde, lader det ikke til, at disse tre Egenskaber har slaaet Rod hos ovennævnte »Medborgere«.

Men Tiderne er ikke til Kritik, selv om det kunde være fristende at spidse Pennen; men lige skitsere et Forslag, der har Bund i Virkeligheden, samt virkelig har Betingelser for at hjælpe, kan vel nok gaa an.

Arbejdstiden nedsættes i første Omgang til 6 Timer, og hveranden Maaned reguleres Arbejdstiden efter Arbejdsløshedens Størrelse.

Ulemperne ved det Forslag er den mindre Løn, vi

kommer til at tjene, men den Fejl har den nuværende Ordning ogsaa.

Fordelen bliver Reguleringen af Arbejdstiden, saa der altid vil være en rimelig Mulighed for Arbejde. Samtidig vil der blive opretholdt en »tilpas Arbejdsløshed«. Det ser selvfølgelig lidt mærkeligt ud, at jeg skriver dette, men det forlanges jo. Vi husker jo alle, Bogtrykkerne forlangte Dispensation for Overarbejdsloven, fordi der efter deres Mening ikke var tilstrækkelig mange arbejdsløse, de kunde vælge, vrage og sortere imellem, naar de skulde antage Folk. Derfor maa der skrives en »tilpas Arbejdsløshed«, for uden denne faar vi intet gennemført. Samfundet vil ryste i Grundvoldene, om Arbejdsløsheden afskaffes, det er jo den eneste Maade, Arbejdsgiverne kan opdrage Arbejderne paa. Hellere lader Arbejdsgiverne Samfundet gaa til Grunde, end de afgiver deres Ret til at smide Mennesker ud i Haabløsheden.

Dette skal dog ikke berøres i Dag, det maa vente til vi atter kan diskutere frit.

Forslaget ser i sin Enkelthed saaledes ud:

Arbejdstiden reguleres efter Arbejdsløsheden. Tilgangen til Faget standses, Faget aabnes paany, naar Arbejdsløsheden 1 Aar har været under 10 pCt., samtidig med, at Arbejdstiden har været 8 Timer.

Der vil maaske blive spurgt, hvorledes vi kan tillade os at lukke Faget, da vi maa regne med den ekstraordinære Situation, og at hvert Fag maa tage sine Byrder. Men det er ikke rigtigt. Det gælder for andre Fag, at de senere kan rette sig og endda blive bedre end før, men vort Fag vil ikke i vor Tid blive andet end en Skygge af sig selv. Reklamer og Aviser vil efter Krigen yderligere blive indskrænket, det véd vi jo alle, saa lad os tage de Forholdsregler, der kan tages, lad os redde, hvad der kan reddes for os, der nu har dette Fag at ernære os ved. Det er slet ikke, som man vil gøre det til, et Spørgsmaal om 2 Parter, eller om man vil eller ikke vil, der er Ting, der er nødvendige, og der er Ting, man skal.

Bogtrykkerne og de arbejdende Kolleger maa hellere bøje sig. Kan Fagets Udøvere, saavel Mestre som Svende, ikke komme til en fornuftig Ordning, vil Regeringen alligevel i Løbet af kort Tid være tvungen til at gribe ind, lad os vise, vi har Forstaaelse af Tidens Alvor, lad os vise, vi har saa meget Forstand, at vi kan indrette os efter Forholdene.

Hvad vil saa denne her skitserede Ordning koste hver enkelt, og hvordan garderer vi os bedst mod den haarde Situation, vi pludselig staar overfor? Jeg vil regne ud efter 6-Timers Dagen; der vil komme Perioder, hvor Indtægten vil blive yderligere reduceret, men der ogsaa tænkes enkelte korte Perioder, hvor Indtægten vil blive lidt større; men i Almindelighed maa Indtægten regnes mindre de første Par Aar. Vi maa regne med, at vort Fag efter denne Ordning indenfor en overskuelig Aarrække kan opnaa normale Forhold, selv om vi, naar andre Fag allerede har opnaaet normale Forhold og endda er blevet gode Fag, stadig vil være »kriseramt«.

6-Timers Arbejdsdag vil efter de nuværende Forhold kunne give ca. 72 Kr. i Løn. Naar jeg regner for faglærte og ikke tager Arbejdsmænd og Paalæggersker med, saa er det af følgende Grunde: For Paalæggerskernes Vedkommende vil Situationen hurtigere kunne ændres end de øvrige Brancher. En meget stor Del af disse bliver nemlig ikke længe ved Faget, og den store Afgang vil betyde hurtigere Udgang af »Krisen«. Allerede i Løbet af et Par Aar vil normale Betingelser kunne opnaas her, i den Tid vil Paalæggerskerne med deres lille Løn lide haardt, men da det er dem, der vil komme først ud af »Krisen«, er der ikke andet at gøre end at bide Smerten i sig.

For Arbejdsmændene er Situationen haard, men ogsaa her er et Lyspunkt. En stor Del af disse vil nemlig, hvis Situationen bedres i andre Fag, kunne søge andre Græsgange, og det vil jo hjælpe dem, der bliver tilbage, betydeligt; men senere lidt om, hvordan der kan bødes lidt paa det.

Vi gaar altsaa ud fra de 72 Kr., som den faglære Typograf kan erholde, men som i Perioder, særlig de første Par Aar, vil være længere nede, men til Gengæld ganske langsomt vil forbedres.

Af disse 72 Kr. maa regnes et Kontingent paa 5 Kr., saa Lønnen i Realiteten bliver 67.

Hver Maaned vil der kunne udbetales 20 Kr. i Huslejehjælp til faglærte, og 30 Kr. til Paalæggersker og Arbejdsmænd. Dette gælder saavel arbejdende som arbejdsløse, men saa maa vi regne med en Formuenedgang paa 1.000.000 Kr. det første Aar. Men disse Penge er givet godt ud. Om et Aar maa vi tage Kontingentspørgsmaalet op, da Kassen selvfølgelig ikke skal sprænges. Spørgsmaalet er ikke, om vi vil eller Bogtrykkerne vil. Begge Parter skal, den ene har ikke større Ret til at leve end den anden. Det vil være klogt for Typografer og Bogtrykkere at forstaa dette.

Naar der er regnet, at Formuen formindskes med een Million, er det rigtigt, men der er ikke regnet med noget som helst Tilskud til Arbejdsløshedskassen; dette Tilskud skal efter Planen heller ikke anvendes til Understøttelser. Der er nemlig regnet med, at vi bevarer de nuværende Takster, men betaler dem selv. Dette Tilskud skal nu bruges til Dækning af Skatter. Det vil uvægerlig blive saaledes, at der er adskillige Kolleger, der faar nogle mægtige Skatter, nemlig efter sidste Aars Fortjeneste. Det vil være rimeligt, om Typograferne gav Afkald paa Statstilskudet, men kun paa de Betingelser, at Typografernes Skat bliver nedsat med det Beløb, vi har Krav paa til Arbejdsløshedskassen. Saaledes at Typografernes Skatter sættes efter de nuværende Indtægter, men kun for dem, der havde mere Indtægt sidste Aar. En Sag, der kan ordnes med lidt god Vilje fra Myndighedernes Side. Skulde det vise sig, at vi har Ret til mere Statstilskud end vi bruger paa denne Maade, kan vore daarligst stillede Kolleger faa udbetalt dette Beløb i Ekstrahjælp.

Der vil selvfølgelig blive visse Ting at tage Hensyn til, f. Eks. Forlægningen, men vi maa enes om en Ordning. Den kan være saaledes, at vi stryger Forlægningen i Tiden Kl. 6—19, mod at Bogtrykkere, der har Fortjeneste paa dette Forhold, betaler en Sum til Ekstrahjælp til de haardest ramte.

At det Forslag, vi nu er blevet paatvunget af Styrelsen og københavnske Tillidsmænd samt Bogtrykkerne, er meget daarligt, ses af Berlingerens Spids 28. April. Her ser man Overklassestandpunktet falde sammen med Styrelsens og københavnske Tillidsmænds Standpunkt. Man spørger uvilkaarligt, om det ikke var bedre, naar Dagbladene skrev Artikler, der skal paavirke den offentlige Mening, at de da lod Mennesker med Kendskab til For-

holdene skrive saadanne; alvorlige Ting skal nemlig helst behandles alvorligt. Det var i det hele rart, om vi kunde komme til Fornuft. Det er ikke heldigt at kludre mere i denne Sag. De Mennesker, der staar i Spidsen, maa være sig deres Ansvar bevidst.

Denne Løsning, her er skitseret, løser Problemet paa bedst mulig Maade nu og i Fremtiden, den er blottet for Egoisme. Kort sagt: »Hvad nøler vi for?«

Det vil vel undre de fleste, at der her ikke er talt om, at Bogtrykkerne skal betale noget, men det kan ikke lade sig gøre i Øjeblikket. Adskillige Bogtrykkere klarer nemlig ikke denne Situation alene af den Grund, at der aldrig mere bliver Arbejde til alle de Bogtrykkerier, vi har i Øjeblikket. Naar vi har set, hvor mange Bogtrykkerier, der bliver tilbage, saa maa denne Sag tages op og løses.

4204, *Georg Mathiesen.*

25 Procent i Udbytte

I Sydsjællands Social-Demokrat læses følgende, som vi kan give vor ubetingede Tilslutning:

Det er ikke lystelige Udsigter, danske Hjem staar overfor. Haardt ramt i Forvejen af alle de Forstyrrelser, som Stormagternes Opgør bragte i det normale Handelssamkvem, gik Danmark den 9. April ind til helt nye og vanskeligere Forhold. Næringssorgerne bryder frem. Børnerige Familier ser Fremtiden imøde med Angst for, om selv et beskedent Udkomme kan reddes. Konkurrencen om de begrænsede Arbejdsmuligheder bliver til en vild Kamp, og over alle Borgere svæver en Usikkerhed, som formørker Dagen i Dag, selv om den bragte Pengene til Livets Opretholdelse i Hus.

Det er i saadanne Tider, en Nations Sammenhold bestaar sin Prøve. I saadanne Øjeblikke er der Brug for en national, økonomisk Solidaritet, og der er heldigvis ogsaa Ting, der tyder paa, at man rundt omkring forstaar Alvoren.

Men der er ogsaa Eksempler paa det modsatte. Et af de A. P. Møllerske Selskaber har deklareret et Udbytte paa — 25 Procent med den Motivering, at Forholdene for de enkelte Aktionærer vil rumme Vanskeligheder. Trods en Forudanelse om store Tab flyttes der nu Beløb fra Konsolideringen over til Aktionærerne.

Transaktioner af denne Art er egnet til at fremkalde den største Misbilligelse i Offentligheden. De vidner om, at der er Døre, der bestandig holdes lukket for enhver Appel fra Samfundet til besiddende Borgerkredse om Samfundssind og Forstaaelse. Midt i et Samfund, der plages af Pengemangel og Kreditvanskeligheder, stikker Kuponklipperne deres ublu Fordringer frem.

Der er her Tale om en uforsvarlig Forvaltning af Værdier, til hvis Fremkomst det hele Samfund har været med til at bidrage. Hvis der var Rigdom i Landet, angik Aktionærernes Udbyttegevinster kun Skatteæsenet. Men der er ikke Rigdom i Landet, og en usund Udbyttepolitik som den, der her er Tale om, har bl. a. den uheldige Virkning at fremkalde uholdbare Forestillinger hos Befolkningen om gyldne Fortjenstmuligheder.

Bønder, Arbejdere, Smaahaandværkere og Smaahandlende vil forgæves efterlyse saadanne gyldne Muligheder. De lader sig ikke fremkalde ved politiske Besværgelser af den ene eller den anden Art. Men der er stadig nogle Papirindehavere, som mener, de har Ret til at sætte Kapitalens Arbejdsløn op uden Hensyn til Landets almindelige Stilling. De vil ikke gøre Kuponklippernes Gerning mere populær her i Landet.

Oppositionens Arbejde

er en god Ting, men — den er ikke helt fair; saaledes skrives der af og til i »Typ.-Tid.«s Spalter, *sidst* af *Johan Flyge* i nogle ejendommelige Sætninger, der tilfulde beviser, at han hører til *dem,* som kun læser de ufuldstændige Referater fra vore Generalforsamlinger og altsaa dømmer derefter. En til mig af samme Johan Flyge personlig og *absolut frivillig* Indrømmelse om hans Fraværelse ved Generalforsamlinger tvinger mig nu til at skrive disse Linier for at *slaa fast, at* den nuværende Oppositionsgruppe arbejder *ikke* paa kun at faa Ram paa den siddende Styrelse ved at ophidse de arbejdsledige imod den.

Personlig arbejder jeg i Fagets Interesse som Helhed — *derunder Merbeskæftigelsesproblemet* — men desværre er det jo saaledes, at naar enten jeg eller andre af Oppositionsgruppen kommer med *uomstødelige Beviser* (Fakta), som maaske stiller visse Herrer i et mere eller mindre flatterende Lys — ja, saa stryges vore Beviser væk af en kynisk Haand eller med et Pennestrøg, der altsaa betyder *Kværulanter.*

Men unge Kollega Johan Flyge véd formodentlig ikke, at flere af vore Styrelsesmedlemmer tidligere selv var daværende Oppositioners Fører — og *endnu* til Tider ynder de selv at udtale sig om *»dengang var de meget skrappere«* — om nogle Aar forstaar J. F. sikkert ogsaa at dømme som den nuværende Opposition dømmer, hvis nogen af *os* gaar over paa andre Stier og *æder Græs paa arbejdsledige Kollegers Bekostning. Dette,* som jo nu atter er sket i disse Dage — er en af Grundene til, at Oppositionen *stadig* arbejder for fuld Kraft i Øjeblikket, selvom det ikke behager Johan Flyge og Konsorter.

Mere tør jeg ikke skrive — thi Risikoen: Forretningsudvalget stryger ogsaa denne lille Artikel — er jo nærliggende — thi Forretningsudvalget strøg nemlig mit sidste Svar til Sigv. Hellberg.

København, 26. April 1940. 1235, *Henning H. Jensen.*

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typografsekretariat.

Sekretariatskommissionens Møde den 17. April indledtes med forskellige Meddelelser, som er indløbet til Sekretariatet siden sidste Møde; det rumænske Typografforbund har saaledes meddelt, at Forbundet har forlagt sin Residens fra Cluj til Bukarest; fra Dansk Typograf-Forbund forelaa Meddelelse om, at det havde været Forbundet umuligt at skaffe en ønsket Indrejsetilladelse til en slovakisk Emigrant. Typograf Wessel, Stockholm, havde sendt Kommissionen en Skrivelse, hvori han takkede hjerteligt for Kommissionens smukke Afskedsord til ham ved hans Tilbagetræden fra den udvidede Sekretariatskommission og for Deltagelsen ved hans Hustrus Død.

Forholdene indenfor de grafiske Fag i Belgien har tilspidset sig i den sidste Tid, idet Arbejdsgiverne uden forudgaaende Forhandlinger har opsagt den paa fire Aar indgaaede Overenskomst om Pristalsregulering af Lønnen.

I Skrivelse af 27. Marts har det norske Typografforbund indbudt det internationale Sekretariat til sin ordinære Landskongres i Oslo den 20. Maj og følgende Dage. Paa Grund af Forholdenes Udvikling i Norge kunde der ikke træffes nogen Beslutning vedrørende denne Invitation. Endvidere forelaa Invitation fra det svenske Typografforbund til Deltagelse i Forbundets 18. ordinære

Forbundsdag den 19—21. Juni i Stockholm, og da det internationale Sekretariat ikke i over tredive Aar har deltaget direkte i nogen svensk Forbundsdag, vedtog Kommissionen principielt at modtage Indbydelsen, selvom man var klar over, at Rejsen til Sverige paa Grund af de politiske Forhold var afhængig af de til den Tid givne Muligheder.

I Spørgsmaalet om Sammenslutning af de grafiske Fags tre Internationaler kunde paa Mødet meddeles, at der i den nærmeste Fremtid vil foreligge et Forslag derom fra Litograf-Internationale, hvorefter hele Spørgsmaalet kan tages under Behandling.

Kommissionen behandlede derefter det af Sekretariatet forelagte Forslag til Budget for 1940. Budgettet er indskrænket, saa det nu kun omfatter det absolut nødvendige, endvidere behandledes Forslaget om Fastsættelse af Kontingent for 1940; dette Forslag var ogsaa tilpasset de ændrede Forhold. Begge Forslag blev vedtaget uden Ændringer og skal derefter forelægges de udenlandske Medlemmer af den udvidede Sekretariatskommission til endelig Vedtagelse.

Generalforsamlinger · Møder

Vejle Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. April i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Til Dirigent valgtes *Carl Lund*. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — I en ganske kort Beretning omtalte *Formanden* bl. a. Valget af Arbejdsanviser, Tilskudet fra Falcks Redningskorps, Arbejdet paa Teknisk Skole, Kontingentforhøjelsen og de nye Understøttelsessatser. Thomas Pedersen havde været paa Besøg i Anledning af et Par Sager. Sluttelig omtaltes Studiekredsarbejdet, og Formanden bragte en Tak til Otto Christensen for hans store Arbejde. I Tilknytning til Beretningen takkede *Boesen* Halvor Hansen og Ingv. Maaløe for det udmærkede Arbejde paa Teknisk Skole, og samtidig gav han nogle Oplysninger angaaende Udstillingen og Afslutningen. — Kassereren fremlagde Regnskaberne. Hovedregnskabet balancerede med Kr. 4.594,35, i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 1.086,00. Lokalkassen balancerede med Kr. 1.327,76 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 912,56. — Kassereren, Alfr. Berg, og de to afgaaede Bestyrelsesmedlemmer, Sv. Thureby og Sv. Johnsen, samt Suppleanten, Chr. Svejstrup, genvalgtes. Genvalgt blev ogsaa Revisoren, S. Michaelsen, og Suppleanten, Niels Jensen, samt Repræsentanterne til Dansk Arbejde: Boesen, Lund, Hansen og Johnsen. — Under Eventuelt blev det foreslaaet som en Anerkendelse at sende de to Lærere paa Teknisk Skole til en Udstilling som paatænkes afholdt i Aalborg. Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at ordne det videre fornødne. — Dirigenten sluttede derefter den velbesøgte Generalforsamling, hvorefter Afdelingen var Vært ved en »lille Genstand«. *S. J.*

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. April. Formanden, *P. Hansen*, bød velkommen og valgtes til Dirigent. *Sekretæren* oplæste Protokollen, som blev godkendt og underskrevet. — *Formanden* aflagde derefter en kort Beretning og udtalte indledningsvis, at der netop paa Grund af den Mørketid, vi var kommet ind i, var Anledning til at bevare et vist Lyssyn. Omtalte derefter de nylig foretagne Afstemninger om Forhøjelse af Understøttelsen og Bevillingen til Gutenberg-Festerne, som var blevet vedtaget og nævnte i denne Forbindelse Kontingentforhøjelsen. I en Skrivelse fra Forretningsudvalget opfordredes Lokalbestyrelsen til at bevæge Bogtrykkerne i Byen ad frivillig Vej at give Lærlingene et Dyrtidstillæg. Angaaende Overarbejdstillægget oplyste Formanden, at det ikke maatte beregnes paa Grundlag af den samlede Løn, men at Hovedorganisationernes Pristalsregulering skulde trækkes fra, saaledes at der tillægges et Timetillæg, svarende til $^1/_{48}$ Del af det Dyrtidstillæg, der gives efter Hovedorganisationernes Pristalsregulering, hvilket for faglige Arbejdere og mandlige Trykkeriarbejdere vil sige 17,85 Øre. Omtalte sluttelig den nylig afholdte Foredragsaften med Svend Johansen og vort forestaaende 50 Aars Jubilæum i 1941. Efter Udtalelser af *Bernh. Hansen*, *Jul. Simonsen* og *Jørgen Olsen* godkendtes Beretningen. — Kassereren, *P. Jensen*, oplæste derefter Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 3.215,40, indsendt Kr. 324,25. Lokalkassen balancerede med Kr. 841,78, Kassebeholdning Kr. 673,10. Efter et Par kritiske Bemærkninger af *Bernh. Hansen* angaaende en Bevilling, og efter at der var bevilget en Præmie til Lærlingenes Fagklasse, godkendtes begge Regnskaber. — *Bernh. Hansen* og *M. P. Nielsen* aflagde Beretninger fra de kooperative Virksomheder, hvorfor *Formanden* takkede. — *H. Chr. Sørensen* ønskede Kontrollen med de arbejdsløse udført i Forsamlingsbygningen, hvilket Formanden lovede at tage under Overvejelse. — *Jørgen Olsen* foreslog at yde Formanden en Erkendtlighed for sit store Arbejde. 50 Kr. bevilgedes. — Ligeledes bevilgedes »Lokaleleje«. *J. P.*

Herning Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 13. April. Formanden, *Albert Hansen*, bød de mødte velkommen og aflagde Beretningen, hvoraf det fremgik, at Medlemsantallet ved Kvartalets Slutning var 32. Indsamlingen til Finland havde i Afdelingen givet Kr. 39,75. Understøttelsessatsernes og Kontingentets Forhøjelse blev omtalt. Formanden sluttede Beretningen med at nævne, at Afdelingen den 6. April havde fejret sit 50-Aars Jubilæum. — Regnskaberne aflagdes og godkendtes. Om Emnet Faktorernes og Lærlingenes Overarbejde udspandt sig en ret livlig Diskussion, hvori saa godt som alle mødte Medlemmer deltog. — Sluttelig vedtog man at sende en Skrivelse til Ths. Pedersen ang. dette Forhold. *jr.*

Kolding Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Søndag den 14. April Kl. 10. Formanden, *N. Chr. Andersen*, bød velkommen og sagde et Par Ord om de sidste Dages Begivenheder. Formanden valgtes til Dirigent. — Protokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* aflagde Beretning, der godkendtes. — Kassereren, *Jørgen Andersen*, oplæste de reviderede Regnskaber, som balancerede med: Hovedkassen Kr. 9.272,00, Sygekassen Kr. 2.100,40 og Lokalkassen Kr. 3.697,10. Regnskaberne godkendtes. — Emigrantkomiteen fik bevilget 25 Kr. — Understøttelsen til rejsende Kolleger forhøjedes til 5 Kr. + Natkort.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. April ordinær Generalforsamling, hvor godt 20 Medlemmer havde givet Møde. Formanden, *Vilh. Hansen*, bød velkommen, særlig til de Kolleger, der nu var vendt hjem efter endt Militærtjeneste. Formanden fortsatte med at udtale, at det turde være overflødigt at minde om Situationens Alvor. Ro, Orden og Disciplin blev jo daglig indprentet. Indenfor Organisationen kunde vi dog dvæle ved Situationen. Spidsartiklen i sidste »Typ.-Tid.« understregede Sammenhold og Solidaritet under de nuværende Forhold. Tiden vil stramme Vilkaarene. Vi maa stadig haabe, at der under Vilkaarenes Tryk maa vise sig blaa Himmel, og at selv om vi nu underkaster os, maa vi haabe at faa Lov til at bevare og fortsætte vore Forgængeres Arbejde, dertil kræves Sammenhold og Solidaritet. Det kan se ud til, at Arbejderklassen skal betale Prisen for Vilkaarene, men vi maa trods alt bevare Troen paa Fremtiden. — Efter at *Børge Jensen* var valgt til Dirigent, aflagde *Formanden* Beretning. Den selskabelige Sammenkomst, hvortil der ved forrige Generalforsamling var vedtaget kun skulde afholdes, hvis der tegnede sig 50 Deltagere, var bortfaldet, idet der kun tegnede sig 33. 7. Februar var afholdt Møde i Arbejdernes Forsamlingsbygning, hvor der var givet Oplysning om optagne Laan. Arbejdsanviser-Sagen var nu løst ved Fr. Mehrs Valg. Det var at haabe, at der nu vilde blive Ro om denne Sag, der udartede sig til at dreje sig om København contra Provins. Angaaende Overarbejdets Procenttillæg havde der været Voldgift, og Dommen var gaaet Forbundet imod. Formanden mente dog ikke, at Overarbejdet vilde blive aktuelt i den nuværende Situation. Protokol og Beretning godkendtes. —

Kassereren, *H. J. J. Hansen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens balancerede med Kr. 4.086,50. Lokalkassens med Kr. 1.386,40. Regnskaberne godkendtes. — I Stedet for den traditionelle Fugleskydning, som Politiet i Aar ikke tillader, overdroges det Bestyrelsen at søge arrangeret en Tur til »Jammerbugten« med efterfølgende selskabeligt Samvær i »Vesterskov«. — En Skrivelse fra Sekretæren vedrørende Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole henlagdes, grundet paa de usikre Forhold. — Lærlingeafdelingen bevilgedes et Tilskud paa 25 Kr. — Under Eventuelt oplæste Formanden et Par Skrivelser. — Derefter rettede *Børge Jensen* en Forespørgsel til Formanden om, hvorvidt Forbundet kunde tolerere, at et Personale i en herværende Forretning tegnede »Afbetalingsaktier« for at hjælpe denne Forretning i en vanskelig Periode. *Formanden* besvarede Forespørgslen derhen, at selv om det fagpolitisk var uheldigt, kunde han ikke indse, at det var i Strid med Lovene, naar Tarifen overholdes. — I den efterfølgende Diskussion havde flere Kolleger Ordet, og særlig den paagældende Forretnings Personale, der var mødt talstærkt frem. Den meget livlige Diskussion endte med, at Tillidsmanden fra Trykkeriet lovede, at der intet skulde blive foretaget, der var i Strid med Forbundets Love eller Tarifen, og at Formanden til enhver Tid vilde blive holdt a jour med Forretningens Ledelse. — Den traditionelle »Lokaleleje« bevilgedes. *q.*

Typografernes Stiftelse i Odense.

Søndag den 21. April afholdtes den ordinære Generalforsamling paa »Den ny Forsamlingsbygning«. Formanden, *Vald. Nielsen*, bød velkommen og opfordrede Kollegerne til i disse vanskelige Tider at staa Vagt om det Værk, der var skabt indenfor Dansk Typograf-Forbund i Odense. — Til Dirigent valgtes *Jul. Nielsen*. hvorefter *Formanden* aflagde en udførlig Beretning om Virksomheden, hvoraf fremgik, at Medlemstallet var steget til 177, og at der var 6 Friboliger (den sidste var oprettet i April 1939). Den økonomiske Stilling var ogsaa i Aar tilfredsstillende, og i Tilskud var ligesom tidligere Aar modtaget fra Andelsbogtrykkeriet 100 Kr., Grafisk Compagni 25 Kr., A/S Drubin 25 Kr. Formanden bragte Bidragyderne Stiftelsens Tak og takkede endvidere for den stigende Interesse for Stiftelsen baade i økonomisk Henseende og ved Tilgang af nye Medlemmer, især blandt unge Kolleger, og haabede, at denne Linie maatte fortsætte i Fremtiden, saa det for Bestyrelsen fremdeles maatte blive en Glæde at arbejde til Gavn for Fagets ubemidlede Gamle. Beretningen godkendtes enstemmigt. — Kassereren, *Thorv. Andersen*, aflagde de reviderede Regnskaber for Foreningen og Bygningen og oplyste, at Foreningens samlede Overskud udgør Kr. 3.942,41, Udvidelsesfonden Kr. 5.058,85, Bygningens Overskud Kr. 791,82, ialt Kr. 9.793,08. Aarets Overskud var Kr. 1.025,99. Regnskaberne godkendtes enstemmigt. — Bestyrelsen foreslog at henlægge Kr. 1.000,00 af det samlede Overskud til Udvidelsesfonden. Forslaget vedtoges uden Omtale. — Til Formand genvalgtes Vald. Nielsen, og de øvrige afgaaende Bestyrelsesmedlemmer: Harald Svendsen og Aage Roe, samt Suppleanten Gudmund Larsen, genvalgtes. Ogsaa Revisoren Laur. Larsen genvalgtes, medens Møller-Madsen nyvalgtes til Revisorsuppleant. — Dirigenten takkede Bestyrelsen og Medlemmerne og sluttede Generalforsamlingen med at udbringe et Leve for Typografernes Stiftelse i Odense. —*p.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Fredag d. 26. April. *Formanden* bød velkommen og mindedes fem afdøde Kolleger. Forsamlingen rejste sig. Til Dirigent valgtes *Vald. Hansen*. *Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. — I sin Beretning omtalte Formanden, *Aage Larsen*, en Sag angaaende Næstformanden, N. P. Jørgensen, der følte sig forurettet i sit Forhold til en herværende Arbejdsplads. Sagen ligger hos Forbundsformanden. En Sag fra en anden Virksomhed, der ligeledes drejede sig om en Kollega, Johs. Hansen, der følte sig forurettet, refereredes. Johs. Hansen er syg, og Sagen var udsat. Spørgsmaalet om Dyrtidstillæget i Afspaseringstiden omtaltes. Vor Opfattelse er ikke godkendt, og der afventes nærmere. Angaaende Dyrtidstillæg til Lærlinge foreligger kun dette, at Bogtrykkerforeningen henstiller til sine Medlemmer at yde Lærlingene et Tillæg paa 2 Kr. pr. Uge, og derefter en Graduering. Lærlingeafdelingen arbejder med Sagen. En Trykker paa Mammens Æskefabrik, Sigfred Pedersen, var idømt 3 Mdr. Karantæne paa Grund af gentagne Overtrædelser af Maskinpasnings-Reglerne. Der var udpeget 3 Mand til Deltagelse i Tillidsmandskursus i Roskilde. Paa Aarhus Stiftstidende havde man nægtet at udbetale de oparbejdede Feriebeløb til to afdøde Kollegers Efterladte. Bladet udbetalte dog efter Formandens Henvendelse de Efterladte Beløb, der rundelig dækker Feriegodtgørelserne. Paa et herværende Trykkeri havde man paa Grund af Arbejdsmangel opsagt hele Personalet, og dette og Firmaet ønsker Tilladelse til at dele det forekommende Arbejde mellem Personalet, Formanden var Modstander af, at dette Problem søges løst paa denne Maade. Et Spørgsmaal om Betjening af en Maskine, hvis Trykværk ikke var i Funktion, refereredes. Paa Stiftsbogtrykkeriet ønskede man Forskydningstiderne ændret paa Grund af Mørklægningen. Dette var tiltraadt. — I Tilslutning til Beretningen oplæste Lærlingeforeningens Repræsentant, *Grøndal Nielsen*, et Referat fra Lærlingenes Oplysningsrejse til København i Paasken. Samtidig opfordrede han Svendene til at støtte Lærlingene i deres Krav om Dyrtidstillæg. — I Diskussionen om Beretningen gaves Udtryk for forskellige Synspunkter angaaende det aktuelle Spørgsmaal, Arbejdsdeling. Heri deltog *Tage Hansen*, *Carl Hornbech*, *Peter Nielsen*, *V. Voss*, *Formanden*, *Carl Buur*, *Grøndal Nielsen* og *N. P. Jørgensen*. Meddelelserne toges til Efterretning. — Kassereren, *V. Vistisen*, forelagde Regnskaberne for Januar Kvartal. Balancerne stillede sig saaledes: Hovedkassen Kr. 42.504,20, Lokalkassen Kr. 5.336,24, Ekstrakassen Kr. 2.674,85. Af Afdelingens Medlemmer var 29,6 pCt. ledige. Regnskaberne godkendtes. — Der bevilgedes 25 Kr. til Spædbørnshjem og 25 Kr. til D. U. I. Der var foreslaaet en Pinsehjælp til arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse, og om Størrelsen af denne Hjælp udspandt sig en Diskussion. Styrelsens Flertalsforslag, der udgjorde ca. 900 Kr., vedtoges. — Man besluttede derefter at give Afdelingens Invalide- og Aldersrentenydere Kontingentfrihed til Syge- og Begravelseskassen. — Det vedtoges at arrangere en Jubilæumsfest i Anledning af Afdelingens 60-aarige Bestaaen. Det henstilledes i Anledningen at yde et Bidrag til vore ledige og gamle. — Repræsentanterne til »Demokraten« og Produktionsforeningen genvalgtes. — Kassereren gav til Slut nogle praktiske Oplysninger om Ferieudbetalingerne. Generalforsamlingen hævet. *C. G. N.*

Det værste, der kan ske —

Nationaløkonomen, Professor, Dr. phil. *Jørgen Pedersen* har overfor Kristeligt Dagblad fremsat en Række aktuelle Betragtninger. Professoren sagde bl. a.:

Det værste, der kan ske for Øjeblikket, er, hvis man lader den Bedriftsstandsning, som Mangel paa visse udenlandske Stoffer maatte fremkalde, føre til en Indskrænkning af Købeevnen her i Landet.

— Hvorledes mener De?

— Det skal jeg forklare Dem. En meget stor Del af Nationalindkomsten her i Danmark bestaar af de Tjenester, vi yder hinanden, samt af de Ydelser, som vort eksisterende faste Kapitalapparat stiller til vor Raadighed.

En Nedgang i Købeevnen fører ikke alene til Nedgang i Efterspørgslen efter de udenlandske Ydelser, der paa kortere Sigt udgør langt den overvejende Del af vort Forbrug.

Hvad gavner det Samfundet, at Lejligheder staar ledige, fordi Folk ikke har Raad til at bo i dem, hvad gavner det, at Husassistenter og Gartnere afskediges, at Huse og Møbler ikke repareres, at Teatre og Biografer eller Transportanlæg ikke udnyttes, at hygiejniske Foranstaltninger ophæves o. s. v. At sørge for, at en saadan nytteløs Indskrumpning af Købeevnen ikke finder Sted, forekommer mig at være den mest paatrængende Opgave i Øjeblikket.

Kulturens Veje

»Husk, at Handelens Veje altid var Kulturens Veje. Handelen er baade Kulturskaber og Kulturspreder.«

Johannes Østrup.

For at Kultur skal kunne opstaa og udvikles, maa Mennesket have Lejlighed til Handel, d. v. s. til at bytte Arbejdsydelser eller Arbejdsprodukter med andre. Hvor det enkelte Menneske er henvist til at skaffe sig selv hele sit Behov, bruger det hele sin Tid til dette. Eneboerliv er Fattigmandsliv. Men da de to første Stenalderfolk fandt paa Arbejdets Deling; da den dertil bedst egnede brugte sin Tid til kun at fremstille Redskaber, og den anden dertil bedst egnede brugte sin Tid til at anvende dem, steg det fælles Arbejdsudbytte. Menneskehedens Kulturhistorie er Historien om den stigende Arbejdsdeling — om Handelens Udvikling.

Handelen er altsaa et Led i Produktionen.

Vi er alle Handlende. Daglejeren, der sælger sin Arbejdskraft saa dyrt som muligt, og hans Kone, der for hans Arbejdsindtægt besørger Familiens Indkøb, repræsenterer en Handel, et Salg og et Køb. Jo bedre Konen forstaar at købe ind, des højere er Mandens Løn — og omvendt, men Aarsagen til, at hun nu om Dage faar for lidt for Pengene, ligger som Regel i de politiske Forhold — i kunstig Varefordyrelse.

Allerede paa et tidligt Kulturtrin skilles den erhvervsmæssige Handel — Købmanden — ud som et praktisk Led mellem Frembringer og Forbruger. Hvor Adgangen til at drive Handel er fri, vil Frikonkurrencen altid tvinge de Handlende til i egen Interesse at købe, sælge, oplagre og transportere Varerne med saa faa Omkostninger som muligt. Fri Handel er den naturlige Handel. Men hvor den fri Handel lægges politiske Hindringer i Vejen, opstaar der varefordyrende Handelsmonopoler, Prisaftaler, Kvalitetsforringelse o. s. v., og Daglejerens Kone faar da for lidt for sine Penge, hvilket er ensbetydende med, at Mandens Dagløn forringes.

Købmandsstanden er erhvervsmæssigt ogsaa interesseret i lavest mulige Varepriser. Hvor Prisniveauet er højt, kan Konens Husholdningspenge kun strække til Bager og Grønthandler. Eftersom Prisniveauet sænkes, faar hun Raad til ogsaa at besøge Urtekræmmer, Høker, Slagter, Skomager o. s. v., for tilsidst at naa Manufakturhandlerens Butik, hvor en Meter Baand til Hattepynt betegner Luksusgrænsen. Den kloge Manufakturhandler arbejder derfor i erhvervsmæssig Interesse for, at de almindelige Livsfornødenheder kan sælges billigst muligt — saa bliver der ogsaa en Forretning til ham.

Men ikke alle Købmænd er saa kloge, derfor sidder ogsaa mange Købmænd daarligt i det. De klogeste Købmænd betragter sig som Forbrugernes Tillidsmænd og handler derefter.

Den Del af vor Handelsstand — den hjemlige Detailhandel — er den, som Folk ser mest til, og adskillige synes, at der er for mange Handlende. Det synes de Handlende selv. Men hvem er der ikke tilsyneladende for mange af? Spørg blot i andre Erhverv! Hvis der er for mange Handelsfolk, hænger dette sammen med, at dette Erhverv er det eneste, der er tilbage at ty til for Folk, som gerne vil klare sig selv, og hvortil der ikke kræves større Faguddannelse eller Driftskapital. En meget stor Part af Detailhandlerne er Folk fra Landdistrikterne. Handelen og de dermed forbundne Transporterhverv (Skibsfart etc.) er ubeskyttede Erhverv.

Fra daglig Indenrigshandel er Handelen vokset til Verdenshandel — og Kulturen er vokset i samme Forhold. Arbejdets Deling er praktiseret gennem Handelens utallige Led til Menneskehedens Bekvemmelighed. Træ, fældet i Sydruslands Skove, Sats, gravet frem af Siciliens Gruber, Papir, fremstillet i Sverige, samles en Dag til en Æske Tændstikker med en dansk Søhelts Billede og sælges fra Købmandens Disk for et Par Øre. Ti Tusinder af Mennesker, som ikke kendte hinanden, tvang Arbejdets frivillige Deling til at beskæftige sig med at fremstille Tændstikker. Intet Regeringskontor i Verden med de mest kløgtige Embedsmænd til at sørge for Tingenes Gang kunde paa langt nær faa et Produktionsmaskineri til at fremstille en Æske Tændstikker til denne Pris. Det kan kun ske gennem de frie Kræfters Sammenspil.

Og derfor bør man i Produktionen »rydde Vejen og lade Tingene gaa deres Gang«. Men ikke glemme først at rydde Vejen. Thi det var dette, Halvliberalismen glemte.

(J. L. Bjørner i Købmandsskolebladet).

En Resolution

Idet Personalet i »Nutids-Trykkeriet« *som en ren øjeblikkelig* Foranstaltning tiltræder den mellem »Dansk Typograf-Forbund«s Københavns-Afdeling og »Københavns Bogtrykkerforening« sluttede Aftale, ønsker vi at knytte følgende Udtalelse dertil:

»Da denne Arbejdsdeling maa forudsættes at danne Skole for andre Fag og dermed vil sænke hele Arbejderklassens Leveniveau meget betydeligt udover den Sænkning, der i Forvejen har fundet Sted paa Grund af Prisstigningen, direkte og særligt indirekte Skatter, maa vi kræve af Regeringsmagten, at den

1. ved Lov forbyder Dobbelt- samt Bibeskæftigelser.
2. ved Lov gennemfører 40 Timers eller 5 Dages Arbejdsuge med hel eller delvis Lønudligning.
3. overfører de utaalelige indirekte Skatter, der vil føles yderligere tyngende ved Arbejdstidsnedsættelse, til direkte Beskatning paa Indtægter over 4.000 Kr. aarlig.
4. yderligere direkte beskatter Indtægter over 4.000 Kr. aarlig, for derigennem at lade den Del af Befolkningen, det er praktisk ugørligt at ramme gennem Bestemmelserne om Arbejdsdeling og Forbud mod Dobbelt- og Bibeskæftigelser, bære deres Part af Byrderne.
5. ved Lov indfører Udbytte- og Rentebegrænsning til højst 5 pCt. p. a.
6. ved Lov forbyder mere end den ene Ægtefælle at have lønnet Arbejde.
7. indfører en effektiv Priskontrol, med Maksimalpriser og Avancebegrænsning, saa enhver unødig Prisforhøjelse undgaas.«

Vi anbefaler Kolleger paa andre Trykkerier at tilslutte sig denne Resolution.

Eenstemmigt vedtaget paa »Nutids-Trykkeriet«s Personalemøde den 27. April 1940.

Nær og Fjern

50 Aars Jubilæum. Onsdag den 1. Maj kunde Faktor *L. Kamper*, »Bornholms Tidende«, fejre sit 50 Aars Jubilæum som Arbejder i Faget. Paa denne Dag for 50 Aar siden begyndte han som Lærling ved Lolland-Falsters Stiftstidende, og ogsaa efter at han var blevet udlært arbejdede han i en Aarrække ved Bladet. Derefter flyttede han til Næstved, hvor han først i 5 Aar arbejdede i Carl Christensens Bogtrykkeri og derefter blev Leder af Akcidensafdelingen i Sydsjællands Venstreblads Trykkeri. I 1916 blev han ansat som Faktor ved Bornholms Tidende, hvor han siden har virket. I sine unge Dage deltog Kamper livligt og aktivt i Fagforeningsarbejdet. Begivenheden fejredes om Formiddagen ved et Glas Vin og en Cigar, hvor Faktoren var Vært, om Eftermiddagen var Forretningen Vært ved en Kop Kaffe i Central-Kaféen. Fra det tekniske Personale fik han overrakt en smuk Blomsterkurv, og fra »Bornholms Tidende« en Frugtkurv, ligesom der fra mange andre blev vist ham Opmærksomhed i Dagens Anledning. *owl.*

Husk vedr. Ferien, at hvis man *fratræder*, forinden man har holdt Ferie, skal man *ikke* have Feriepenge kontant, men *Feriemærker* (een Bog for Tiden indtil 31. Marts 1940 og en anden Bog for Tiden 1. April 1940 indtil Fratrædelsesdagen. Feriebogen for det gamle Aar afleveres da hos Kassereren, og naar man saa vil holde sin Ferie, kan man hæve Pengene paa Kontoret.

6. Maj. *Sigv. Hellberg.*

Helligdage, der falder i ens Ferie betyder, at Ferien forlænges tilsvarende. *Sigv. Hellberg.*

Et Antal arbejdsløse Medlemmer i København underskrev efter Opfordring fornylig paa en Henvendelse om, at den i Resolutionen fra den ordinære Marts-Generalforsamling forudsete ekstraordinære Generalforsamling om Spørgsmaalet »Arbejdsdeling« skulde holdes »hurtigst muligt«.

Under Hensyn til Forholdenes Forandring siden Begyndelsen af Marts Maaned og under Hensyn til, at der allerede *er* iværksat en faktisk Arbejdsdeling i København i H. t. Aftalen af 23. April samt under Hensyn til, at der formentlig i den allernærmeste Tid vil kunne ventes Klarhed over Regeringens og Rigsdagens Hensigter paa Arbejdsdelingsomraadet, har Styrelsen med 13 St. mod 1 vedtaget ikke at holde nogen extra Generalforsamling for nærværende, men afvente de ovennævnte Spørgsmaals Afklaring, der formentlig vil foreligge, naar vi i Slutningen af Maaneden holder ordinær Kvartals-Generalforsamling.

Ny Branche-Redaktør. Ved Bladsætterklubbens Generalforsamling, Søndag den 7. April, valgtes *Erik Povlsen*, Bellahøjvej 150 [1], København F., til Redaktør af Bladsætternes Brancherubrik. Vi anmoder Medlemmerne, der har noget paa Hjertet angaaende vor Branche, om at sende det til Branche-Redaktøren, for derigennem at skabe Interesse for vor Brancheklub. *Styrelsen for Bladsætterklubben.*

Kursus om aktuelle faglige Problemer afholdes paa Roskilde Højskole 30. Juni til 6. Juli.

1. Højskolelærer *Frode Kristensen:* Norden under Krise og Krig.
2. Højskolelærer *Jens Eriksen:* Arbejdsløshedsproblemet.
3. Højskolelærer *Kaj Bundvad:* Fagbevægelsens Forhandlings-, Afstemnings- og Samarbejdsregler.
4. Sekretær *Oluf Bertolt:* Ferie og Fritid.
5. Folketingsmand *Johan Strøm:* Ungdomsarbejdsløsheden og dens Bekæmpelse.
6. Formand for D. s. F.: *Laur. Hansen:* Samarbejdet mellem de faglige Organisationer.
7. Næstformand for D. s. F.: *Eiler Jensen:* Skal Arbejderne have Week-end?

Socialt Kvindekursus afholdes paa Esbjerg Højskole 30. Juni—6. Juli. Gruppearbejde: *Nina Andersen* og *Thea Tønder:* Kvindeproblemer.

1. Fru *Bodil Begtrup:* Filmen og Hjemmene.
2. Forstander *Poul Hansen:* Hvilke Fordele byder Kooperationen Hjemmenes Økonomi?
3. Borgerrepræsentant Fru *Margrethe Høst Neerup:* 10 Aars Kvindeudvalgs Virksomhed.
4. Fru *Fanny Jensen:* Kvinderne paa Arbejdsmarkedet.

Endvidere fra 7.—13. Juli: *Nina Andersen* og *Thea Tønder:* Kvindeproblemer.

Foraar i Parken

I Byens Hjerte,
dér ligger Parken
en Foraarsdag
lys og skøn.
Dér gik jeg gerne
i Ly for Larmen
og søgte Tankernes blide Ro,
hvor alting spire og alting gro.

I denne Morgen
jeg gik der atter:
Solen spredte sit
gyldne Flor
henover Gange
og smaa Rabatter.
Jeg hørte Fuglenes muntre Sang,
men Dødens Toner i Hjertet klang.

For rundt i Haven
man graved Huler:
Under Jorden skal
søges Ly
for Krigens Rædsler,
for Bomber, Kugler.
Og Mænd stod stille og stirred stum
paa disse golde og mørke Rum.

Maj 1940. *Adolph Juliussen.*

Typografernes Stiftelser

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Peter Jensen, forefandtes i Obligationer, Bank og kontant Kr. 531,632,86, hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 2. Maj 1940.

Carl J. Christoffersen, Niels Nielsen.

Lærlingen

Kampen om „Sex-Moralen"

var Emnet for Københavns Lærlingeafdelings Møde den 24. April. Arrangementet var en Oplevelse, der havde fortjent *stormende* Tilslutning, men den sædvanlige trofaste lille Aktivgruppe indenfor vor Afdeling udgjorde Mødets Publikum. Mødet formede sig som en Diskussion mellem en Repræsentant for den moderne naturvidenskabelige Sexualoplysning: Arkitekt *Poul Henningsen* og en Repræsentant for det mondæne, borgerligt-kristelige: Pastor *Børge Hjerl-Hansen.* I Diskussionen fremkom mange interessante Oplysninger om Kirkens Stilling til Problemet »Sex« saavel som Marxismens og Kommunismens Stilling. Det vil tage for meget Plads her at bringe et udførligt Referat, men *en* Ting skal slaas fast, den, der blev væk den Aften, er blevet *snydt.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge.
Telefon Køge 533.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

30. April: Nyborg pr. Bl. 526,45, Odense pr. Bl. 1689,03, Ringkøbing pr. Bl. 400,00, Kt. 384,30, ialt 784,30; 1. Maj: Københavh pr. Bl. 8677,50; 4. Maj: Varde pr. Bl. 349,15.

København, den 7. Maj 1940.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

30. April: Nyborg i St. f. Jan. Kv. Oversk. 526,45, Ringkøbing i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 400,00, Odense i St. f. Jan. Kv. Oversk. 1689,03, Helsingør 300,00, Holbæk 900,00, Køge 500,00, Næstved 500,00, Odense 5000,00, Nykøbing F. 1000,00; 1. Maj: Aabenraa 500,00, Horsens 1000,00, Middelfart 300,00, Viborg 600,00, København 30,000,00; 3. Maj: Lyngby 200,00, Løgstør 150,00, Varde i St. f. Jan. Kv. Oversk. 349,15; 4. Maj: Aalborg 3000,00; 6. Maj: Frederikshavn 300,00, Herning 300,00, Hobro 300,00, Thisted 225,00, Randers 1500,00, Hillerød 1000,00, Svendborg 500,00.

København, den 7. Maj 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Eigil Vilh. Wermundsen, udl. 1. 5. 40 hos Siems (arb. s. St.), Sætter Otto Frydenlund, udl. 1. 5. 40 i Exprestr. (arb. s. St.), Trykker Jørgen Christtreu, udl. 3. 5. 40 hos Christtreu (arb. s. St.), Trykker Henrik Madsen, udl. 1. 5. 40 hos Ehbrecht (arb. s. St.), Trykker Jørgen Andersen, udl. 27. 4. 40 hos Mayland (arb. s. St.), Trykker Carl Søren Harald Hansen, udl. 27. 4. 40 hos C. Hamburger (arb. s. St.), Trykker Carl Johan Gregers Jeppesen, udl. 1. 5. 40 hos Gyldendal (arb. s. St.). Aabenraa: Sætter Hans Johannes Martesen, udl. 30. 4. 40 i Nordschl. Zeitung, Trykker Georg Peter Hansen, udl. 30. 4. 40 i Nordschl. Zeitung, Sætter Hans Schlicker, udl. 1. 5. 40 hos W. Boye. Brønderslev: Sætter Jørgen Nielsen, udl. 1. 5. 40 hos Bræmer Jensen, Vraa. Esbjerg: Trykker Edvard Jensen, udl 3. 5. 40 hos Paul Schrøder. Haderslev: Sætter Georg Rasmussen, udl. 1. 5. 40 i Modersmaalet, Sætter Anker Andersen, udl. 1. 5. 40 hos Fr. Martin. Holbæk: Sætter Knud Esmark Hansen, udl. 1. 5. 40 i Holbæk Amtstidende, Sætter Orla Stoltze Mikkelsen, udl. 1. 5. 40 hos Stoltze Mikkelsen. Løgstør: Sætter Johan Christensen, udl. 1. 5. 40 hos H. L. Rafaelsen, Aars. Maribo: Sætter Poul Rohde Hansen, udl. 1. 5. 40 i Lollands-Posten. Nykøbing F.: Sætter Frede Enggaard Hansen, udl. 1. 5. 40 i Loll. Falst. Stiftstid. Odense: Trykker Aage Herløv Rasmussen, udl. 1. 5. 40 hos Søndergaard, Trykker Thorvald Olesen, udl. 1. 5. 40 i Fyns Tidende, Sætter Otto Rasmussen, udl. 1. 5. 40 i Centraltrykkeriet, Sætter Kai Albin Nilsson, udl. 1. 5. 40 hos Eisbye. Silkeborg: Sætter Sv. Aa. Agersbæk Christensen, udl. 1. 5. 40 hos J. Ernstsen. Slagelse: Sætter Thorkil Nielsen, udl. 1. 5. 40 i Sorø Amtstidende. Svendborg: Sætter Arne Ejler Hansen, udl. 1. 5. 40 hos Paul Storm Madsen, Sætter Laurits Hansen, udl. 4. 5. 40 i Svendborg Amtstidende. Vejle: Sætter Ernst Madsen, udl. 1. 5. 40 i Schweitzers Bogtr.

Tiltraadte

København: 5709 Hans Christtreu fra Stubbekøbing (arbl.), 3009 Niels Busch fra Rejse (arbl.), 476 Mølsted Nielsen fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 5982 Thorkild Jensen (arbl.). Aarhus: 6705 Peer Cederlund Rytter (arbl.). Assens: 2076 Vera Pedersen (arbl.). Frederikshavn: 7272 Aage Petersen (udenfor Faget). Herning: 7226 Jens Chr. Nielsen (arbl.). Hillerød 6511 Jørgen Clausen (arbl.). Holbæk: 6410 L. P. Voldberg (arbl.). Løgstør: 5569 Jens Johansen (arbl.). Nyborg: 2873 Edv. Jørgensen (arbl.). Silkeborg: 5180 Erik Poulsen (arbl.), 7226 Jens Nielsen (arbl.). Sønderborg: 7306 Chr. Kolmos (arbl.). Varde: 5920 N. Thomsen (arbl.).

Fratraadte

København: 5767 H. Nielsen til Lyngby, 7246 Jørgensen til Nakskov, 5292 A. Gravesen til Nykøbing M., 795 Sv. Wachenschantz til Lyngby, 141 Rudolf Jensen til Arbejdslederne, 5853 Agner Jensen til Nykøbing F.

Aabenraa: 7079 Laur. Christensen til Haderslev (arbl.). Aalborg: 4263 Kaj Jacobsen til Struer (arbl.), 3634 Aa. Johs. Pedersen til Hjørring (arbl.). Aarhus: 5713 Christian Worm til Aalborg (arbl.). Fredericia: 5961 Kaj Ove Schaumann til Odense (Militær). Kolding: 5453 Frede Rasmussen til Købenbavn (arbl.). Randers: 5918 Rich. Ivan Jørgensen til Herning (arbl.). Roskilde: 5569 Jens Johansen til Løgstør (arbl.), 6410 L. P. Voldberg til Holbæk (arbl.), 7273 Aage Petersen til Frederikshavn, 5276 Egon Bertelsen til Københavh. Silkeborg: 7226 Jens Nielsen til Herning (arbl.). Slagelse: 7010 Holger Krøyer til Ringsted (Sorø) i Pl. Thisted: 7216 A. G. Petterson til Aarhus.

Udmeldte

København: 4271 Orla Nielsen (Bogtr.). Løgstør: 4281 Hans Anker Larsen (Bogtrykker). Vejle: 4867 Asta Mebus (fratraadt Faget).

KLUB-ANNONCER

Typografernes Cycle-Club

Søndag den 12. Maj *(1. Pinsedag)*:
København - Fuglevad - Hørsholm (Frokost)
Trørød - Skodsborg („Udsigten", Middag).
Mødested: Sct. Hans Torv **Kl. 7.**

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ITALIENNE
Corps 16—60

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

Pinsegæster modtages
Badepension »Sejerøbugten«,
Høve Strand, Asnæs.
Pris 13,00 Kr. for begge Dage.
Fru Signe Larsen, Telefon Vig 137.

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps Skrivemaskineskrift
10 lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 20 *København den 17. Maj 1940* *67. Aargang*

Overenskomsten om frivillig Arbejdsdeling i Provinsen

Efter at der i København var truffet Beslutning om Adgang til *frivillig Arbejdsdeling*, var det klart, at man ogsaa i Provinsen maatte imødekomme de Ønsker, der fra flere Sider var fremsat om Adgang til frivillig Arbejdsdeling med det Formaal at forhindre regulær Afskedigelse af Kolleger, der gennem Aar har været knyttet til Virksomhederne.

Gennem den trufne Overenskomst gives der Adgang til to Former for Arbejdsdeling.

Personalet kan skiftes til at gaa ledig hver 2., 3. eller 4. Uge, og Ferien kan forlænges med 2 Arbejdsløshedsuger.

I begge Tilfælde kan der ydes Arbejdsløshedsunderstøttelse i det Omfang, som vedkommende Kolleger iøvrigt maatte være berettiget til.

Det maa betones, at Overenskomsten om Arbejdsdeling er af *absolut frivillig Karakter*, og da hele Spørgsmaalet maa betragtes som yderst vanskeligt, og Forholdene paa de enkelte Virksomheder ligger højst uensartede, er der ikke Grund til for Organisationens Tillidsmænd (Lokalformændene) at forcere en Udvikling paa Arbejdsdelingens Omraade udover, hvad Personalerne paa Arbejdspladserne *selv* anser for strengt nødvendigt.

Overenskomsten løser intet Problem Arbejdsløsheden vedrørende. Den giver kun en begrænset og reguleret Mulighed for — af kammeratlige Hensyn — at fordele Arbejdsløshedens Elendighed over et lidt større Antal Personer, end det ellers vilde blive Tilfældet.

Da Ordningen er *frivillig*, kan den — om den ikke svarer til Forventningerne — til enhver Tid opsiges med ganske kort Varsel. Vi har derved Haand i Hanke med den Udvikling, som kan ske paa Overenskomstens Grundlag.

Overfor de Tanker, som i den sidste Tid er fremkommet om *tvungen Deling* af hele det forhaandenværende Arbejde paa *alle* Fagets Udøvere, bør der tages kraftig Afstand.

Dels kan det paa Forhaand siges, at det ved saadanne Forsøg i hvert Fald ikke er muligt at skaffe *alle* i Arbejde, dels vilde en tvungen og omfattende Arbejdsdeling medføre en almindelig Proletarisering af Faget, og endelig kunde den — ved Tvangsprincipets Gennemførelse — medføre alvorlige Rystelser af Sammenholdet i Organisationen.

Den nu gennemførte Form for Arbejdsdeling med dens stærkt betonede Frivillighed maa betragtes som det yderste, Fagorganisationer kan give deres Tilslutning.

4. Maj 1940. *Ths. Pedersen.*

Byrdernes Fordeling

Medens Arbejderorganisationernes *øverste Ledelse* har erklæret sig villig til at gaa ind i en *fordomsfri* Forhandling om den foreliggende vanskelige økonomiske Situation, og kun stillet som Betingelse for, at Arbejderne skulde paatage sig yderligere Byrder, at de andre Samfundsklasser ogsaa tager deres Part af Byrderne, har L. S.-Mændene fundet det betimeligt at opstille en Række Krav paa deres Medborgeres Bekostning.

En Sammenligning mellem denne agressive Stilling og den Tavshed, hvormed Arbejderne har modtaget Meddelelsen om en eventuel Nedskæring, er ikke uden Interesse. Men forhaabenlig vil denne beskedne Holdning fra Arbejdernes Side *ikke blive misforstaaet eller misbrugt af dem, der skal træffe Afgørelsen om Byrdernes Fordeling.*

Man har da ogsaa Eksempler paa, at der fra anden Side indenfor Borgerskabet gøres alvorlige Forsøg paa at finde Midler, der tilsigter at raade Bod paa Misèren. Da vi gaar ud fra, at alle velmenende Forslag — uden smaaligt Hensyn til Partilinjer — vil blive taget under Overvejelse, skal vi tillade os uden Forbindende at gengive nogle Forslag, som er fremsat af Direktør *Boldsen* i »Berlingske Tidende« og som uden Tvivl *for flere Punkters Vedkommende* peger i den rigtige Retning — nemlig at *billiggøre* Levevilkaarene. Hr. Boldsen foreslaar:

1. *En Diskontonedsættelse* til ca. 3½ pCt. I et i høj Grad lukket Pengemarked som det danske vil en Diskonto-Nedsættelse billiggøre Produktionen og sætte Hjulene i Gang. Sigtningen af Krediterne maa blive en Sag for sig.

I øvrigt: Hellere udvide Krediten for Erhvervene end lade Staten laane til Understøttelser — det sidste er det farligste af alt.

2. *Tvangskonvertering* i Tiden indtil 11. Juni 1941 med Nedsættelse ca. 20 pCt. af alle *skyldige* Renter; Kasseobligationernes Renter falder tilsvarende. Dette letter Landmænds Forpligtelser og muliggør en Nedsættelse af Huslejen i samme Tid. »Kapitalister« bør indse, at de er veltjent med, at Landet trives, og at alle arbejder; Smaaformuer indtil 50,000 Kroner faar en Skattelettelse; Banker og Sparekasser fritages for den tvungne Rentenedsættelse i samme Omfang, som de lader Diskonto-Nedsættelsen »slaa igennem« overfor deres Debitorer.

Kasseobligationer, der fremtidigt udstedes vedrørende igangværende og fremtidigt Byggeri, fritages for Konverteringen og bliver saaledes efterspurgte; Nedsættelse af Husleje i fremtidigt Byggeri maa blive et Kapitel for sig og behandles af Rigsdagen i Forbindelse med Lovforslag om Støtte til Boligbyggeri.

3. *Alle Prisaftaler* — som jo i Virkeligheden er Monopol paa højere Fortjenester end den frie Konkurrence tilsiger — forbydes indtil 1. Juli 1941.

Priskontrolraadet faar den midlertidige Opgave at arbejde for Billiggørelse af den brede Befolknings Hovedfornødenheder.

4. *Løntillæg* efter 1. September 1939 maa midlertidigt stryges; i Fag, hvis Løntarifer ligger uforholdsmæssigt højt, indledes Forhandlinger om midlertidig Nedstigning til almindelige Tarifer under Forudsætning af udvidet Beskæftigelse og af Tilvejebringelse af et rimeligt Huslejeniveau.

5. Byg Beskæftigelsesmomentet mere op paa *det private Initiativ* med en vis offenlig Støtte end paa offenlige Kontorers Administration; det første virker hurtigere og sætter indenfor det økonomiske Omløb adskilligt flere arbejdsivrige Kræfter i Gang. — Det offenlige egner sig bedre til at kontrollere (hindre) end til at udfolde Initiativ og Forretningsvirksomhed.

Som en Overgangsforanstaltning paalægges det Erhvervslivet at *fordele det forhaandenværende Arbejde* til den forhaandenværende Arbejdsstab fremfor at foretage Afskedigelser. Altsaa eventuelt en forkortet Arbejdsuge for den enkelte.

6. Stryg midlertidig al *Understøttelse* til saadanne, der kan faa Arbejde til en fastsat Minimumsløn, der bør være mindre for ugifte end for gifte, og mindre for Ægtepar uden Børn end med Børn; Differencen bør gaa til et Arbejdsløshedsfond. — Vær ikke saa ulykkelig over, at ogsaa Arbejdskraften kommer ud for at skulle konkurrere for Livets Ophold.

7. *Stryg Omsætningsskatten*, som vender den tunge Ende nedad og rammer ogsaa dem, der ingen Indtægtsforbedring har faaet.

8. Støt, som i Sverige, Folk, der selv *arbejder med* paa at fremstille Smaahuse med Haver paa ca. 1000 à 1500 Kvadratmeter til Grøntsager og med Udhus til Svin, Kaniner, Høns.

— — —

Hvad om Ministeriet sørgede for at lade *Landet selv* tage fat med dets utvivlsomt mange friske Kræfter og uden de sædvanlige prestigemæssige Hensyn til, hvem Idéen kommer fra, og uden at man lader Sagerne syltes i Kommissioner og Udvalg med Papirer og Sekretærer og Tilbehør af Betænkelighedens Naadegave.

Maalet er at *skaffe alle Beskæftigelse* i Stedet for nogle, og herigennem lade *en større ugenlig Pengestrøm end hidtil gaa i de beskæftigedes Lommer*, hvorved man opnaar at stimulere og gøde Forretningslivet og Omsætningen.

Alt dette naas ingenlunde uden Ofre; men en anden Sag er, at man Almindelighed ikke bør ønske Levefoden nedsat paa anden Vis end rent midlertidigt! Efterhaanden som Landets økonomiske Forhold bedres, vender man automatisk tilbage til de forbedrede Lønforhold.

9. *Et Patriotlaan* til en Rente af 1 pCt. første Aar og i følgende Aar 2, 3 og 4 pCt.

Bundne Kræfter staar rede til at udløses, naar en af Tillid ombølget Regering kalder. Den, der tvivler om et saadant Patriotlaans Sukces — Navnene paa Tegnerne offenliggøres selvfølgelig, og det bliver en Æressag for alle, der kan, at tegne, stort og smaat — tvivler paa Nationens Levedygtighed.

Københavns-Foranstaltningerne

Vi hidsætter her en 3. Fortegnelse over Personaler og Firmaer, der har aftalt Ordninger i Henhold til Aftalen af 23. April:

Anton Nielsen: B-Ordningen.

Klostertrykkeriet: Faglærte Turnus hver 3. Uge, Kvinderne hver 2. Uge.

Stempel-Hansen: Halvdelen af Personalet Turnus hver 2. Uge, Halvdelen hver 4. Uge.

Electra: B-Ordningen.

Dansk Emballage-Industri: Turnus hver 2. Uge for Kv.

Kandrup & Wunsch: Turnus hver 4. Uge.

Byens Maskinsætteri: Turnus hver 2. Uge.

O. Barfod: B-Ordningen for Sætteriet, Turnus hver 4. Uge for Trykkeriet.

Edelmann: B-Ordningen.

Berlingske Bogtrykkeri: B-Ordningen for Sætteriet.

Nationaltidende: Turnus hver 4. Uge.

Hidtil er saaledes ca. 2000 af vore Medlemmer indgaaet i en Skiftning, hvorved Bevarelse eller Generhvervelse af Arbejde for ca. 500 af vore Medlemmer maa anses opnaaet. Men Ordningens Virkninger vil først kunne bedømmes, naar nogen Tid er gaaet.

København, den 14. Maj 1940. *Sigv. Hellberg.*

Civil Luftværnstjeneste

For arbejdsløse Medlemmer, der indkaldes til civil Luftværnstjeneste, gælder følgende Understøttelsesregler, fastsat af Arbejdsdirektoratet:

1. For Medlemmer, der indkaldes til *daglig Heldagstjeneste* (8 Timer) bortfalder Understøttelsen. Ogsaa naar Tjenesten andrager *mindre* end 8 Timer, og disse ligger *indenfor* den normale Arbejdstid i Faget, bortfalder Understøttelsen.

2. Til Medlemmer, der *ikke* gør Tjeneste *hver* Dag, *kan udbetales Understøttelse* for de *tjenestefri* Dage efter Vedtægtens almindelige Bestemmelser.

3. Medlemmer, hvis Tjenestetid andrager 8 Timer *udenfor* Fagets normale Arbejdstid, bortfalder Understøttelsen. Andrager Tjenesten i saadant Tilfælde *ikke* fulde 8 Timer, *kan ydes Understøttelse* efter Vedtægtens almindelige Bestemmelser.

Dansk Typograf-Forbund

Medlemsfortegnelsen

er udsendt til samtlige Afdelinger og Filialer.

København, 13. Maj 1940. *Forretningsudvalget.*

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 26. Maj eller Søndag den 2. Juni.

Den endelige Dato samt Klokkeslet og Lokale meddeles i »Typ.-Tid.« for 24. Maj.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Forslag fra Styrelsen om, at Lovenes § 6 ændres saaledes, at Lokalkontingentet forhøjes med 20 Øre for heltbetalende og 10 Øre for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere. 4. Bevilling af indtil 1400 Kr. til Medlemmers Deltagelse i Forbundets Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole i September. 5. Forslag fra 4204 Georg Mathiesen saalydende: »Københavns Afdelings Love, Afsnittet: Tillidsmandsregler for Dansk Typograf-Forbund, faar en Paragraf 11 saalydende: Afdelingsstyrelsen arrangerer hvert Aar i April et Møde for arbejdsløse — hvor de arbejdsløses Eksistensmuligheder drøftes — desuden vælges et Udvalg paa 6 Medlemmer, der betragtes som de arbejdsløses Tillidsmænd, og har Deltager- og Stemmeret til alle Tillidsmændsmøder. For at have Deltager- og Stemmeret, samt Ret til at lade sig opstille og vælge paa Arbejdsløshedsmødet, kræves mindst 30 Dages Arbejdsløshed det sidste Aar — undtaget fra denne Bestemmelse — er det, Aaret forud valgte Udvalg — hvis Medlemmer altid har Deltagerret, medens Stemmeret og Retten til at lade sig opstille paany fortabes, hvis 30 Dagesbestemmelsen ikke opfyldes. Som Tillidsmænd anerkendes for 1940 det Udvalg, der valgtes den 3. April 1940, paa det af de arbejdsløse selv arrangerede Møde.« 6. Opstilling til Valg af Næstformand. 7. Beskæftigelses-Spørgsmaalet. 8. Beretning fra kooperative Virksomheder: a) Social-Demokraten, b) Stjernen, c) Arbejdernes Landsbank (med Valg af 1 Repræsentant), d) Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, e) »Arako« (med Valg af 1 Repræsentant), f) Kooperativ Assurance (med Valg af 1 Repræsentant), g) Arbejdernes Livsforsikring.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Det haster

Der gribes ind paa alle Omraader, Fortjenstmulighederne begrænses overalt og ikke mindst for Arbejderne, ja, ved en overfladisk Betragtning ser det ud som om alle er ramt; der er dog en Stand, der synes temmelig upaavirket af Situationen, nemlig Husejere og Ejendomsspekulanter. Det er paa Tide, at det gaar op for disse Mennesker, at det nu er Slut med den priviligerede Stilling, de hidtil har indtaget i Samfundet. Turen er nu kommet til dem, nu maa de vise Samfundssind.

Tusinder af Hjem trues med Opløsning, fordi det er umuligt at skrabe de høje Huslejer sammen i en Tid, hvor Indtægten for Flertallets Vedkommende gaar den gale Vej. Grundejerne kender kun et Middel, naar den kontraktmæssige Ydelse ikke ligger paa Bordet til Tiden, nemlig Udsættelse ved Fogdens Hjælp, saa maa Samfundet selv om, hvad der skal gøres ved disse »betalingsuvillige« Familier. Resultatet bliver vel Træbarakker en gros, hvor Mennesker klumpes sammen paa den mest uheldige Maade, der findes endnu hist og her et Par Prøver af disse Husvilde-Barakker.

Det maa straks undersøges, hvad der i Dag forstaas ved et »rimeligt« Udbytte af de Penge, der er anbragt i Ejendomme, og for de Familier, der paa Grund af den foreliggende Situation ikke kan skaffe Huslejen, maa denne paa Trods af Lejekontrakten sættes ned. Endvidere bør der iværksættes en indgaaende Undersøgelse af alle Centralvarmeanlæg i Beboelsesejendomme; de Summer, der i Vinter er anvendt til en middelmaadig Opvarmning af Lejlighederne, er rent ud sagt fantastiske.

Paa nuværende Tidspunkt har Grundejerne ikke vist megen Forstaaelse af de Vanskeligheder, adskillige af deres Lejere befinder sig i, derfor maa der gribes ind, hvis en Katastrofe skal undgaas, men det haster.

2605, *Bly.*

Det har Stauning lovet —

Jeg staar og taler med en Kollega, der er ivrig Tilhænger af Arbejdsdelingen. Da jeg fremhæver det farlige for Arbejderne i at tage denne nye og tunge Byrde paa deres i Forvejen godt belæssede Skuldre, siger han:

— Det er en nødvendig Foranstaltning, som vi ikke kan komme udenom.

Hvad mener Du saa om Udsigten til ogsaa at miste — om ikke det hele — saa dog en Del af den Lønforhøjelse, Du har til gode i Følge Pristalsberegningen. Det bliver tilsammen mange Hundrede Kroner om Aaret.

— Det kommer vi ogsaa til at bøje os for. Samfundet kan ikke bære de store Udgifter.

— Men Samfundet kunde godt bære Udgiften paa 165 Millioner til Militærvæsenet. De Penge blev jo ogsaa taget fra Erhvervslivet gennem nye Skatter og Afgifter paa Forbrugsartikler. Havde det ikke været en Ide at lade de 500 Millionærer vise deres Samfundssind ved at splejse til disse uproduktive Udgifter? Det vilde dog kun have betydet en Brøkdel af deres Formuer. I hvert Fald vil jeg tillade mig at have den Mening, at hvis ikke de mange, som *ikke* kommer med i Arbejdsdelingen, skal skæres ned paa en eller anden Maade, vilde Arbejderne dog være mere naive end de har Lov til, hvis *de* uden Protest paatog sig disse Byrder.

— Der er heller ingen Tvivl om, at *alle* kommer til at bløde. Det har Stauning sagt. Baade Ministre, Rigsdagsmænd, Embedsmænd, Principaler, Fagforeningsledere o. s. v. vil blive ramt. *Ellers bliver der Ballade* — sagde min Kollega med Eftertryk.

— Ja, ja, lad os nu se. Det er jo godt at have en stor Tro. Blot min var halvt saa stor. Den var det en Gang, men det er længe siden. Tiden har slidt paa den. Men jeg vil ønske, at *Du* maa faa Ret — sluttede jeg.

— Jeg føler mig overbevist om, at alle Samfundsklasser vil komme til at bære deres Del af Byrderne — hævdede min brave Ven atter. Og idet han satte Vinkelhagen haardt i Kassen, gentog han: *Det har Stauning lovet!* *Fr. N.*

Generalforsamlinger · Møder

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 6. April paa »Bjerggaarden«. Formanden, *C. F. Jensen*, aflagde Beretning over det forløbne Kvartal. Det fremgik heraf, at Afdelingen havde 21 Medlemmer pr. 31. Januar. Vor gamle Kollega, Conrad Jensen, der nu har søgt og faaet Aldersrente, er ogsaa bevilget Forbundets Tilskud paa 30 Kr. maanedlig. Der var blevet udbetalt Brændselshjælp to Gange, og den vedtægtsmæssige Understøttelse var blevet forhøjet, samtidig er Kontingentet steget med 60 Øre pr. Uge, saaledes at der betales Kr. 5,40 til Hovedkassen. Fra Oplysningsudvalget var der kommet Cirkulære om Tillidsmandskursus'et paa Roskilde Højskole, men da Forbundet ikke betaler Arbejdstab, kan vi ikke deltage her fra Afdelingen. — Ved en Navnefest, hvor Fagforeningshuset var blevet omdøbt til »Bjerggaarden«, havde Formanden og Pankoke repræsenteret Afdelingen. — Det vedtoges at tegne Afdelingen som Abonnent paa Falck. — *Pankoke* aflagde Beretning fra Fællesorganisationen. — De forelagte Lokal-Love blev vedtaget efter lidt Ændring og en noget omfattende Diskussion. — Regnskab: Hovedkassen balancerede med Kr. 2.818,70, Lokalkassen med Kr. 539,93, Kassebeholdning Kr. 181,13. Festen den 24. Februar havde kostet Kr. 238,90. — Kronprinsesse Ingrids Feriehjem paa Vejrs Strand bevilgedes 5 Kr. og D. U. I. 10 Kr. Lokalkontingentet nedsattes med 10 Øre til 85 Øre ugentlig. Generalforsamlingen var besøgt af 14 Medlemmer. *J. P.*

Odense Lokalafdeling

afholdt Søndag den 28. April ordinær Generalforsamling i Den nye Forsamlingsbygning. Formanden, *C. O. Madsen*, bød velkommen og mindedes vor afdøde Kollega, Jørgen Christiansen. *Magnus Hansen* valgtes til Dirigent. I sin Beretning omtalte Formanden det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde og den stærkt stigende Arbejdsløshed indenfor Afdelingen, fremkaldt af de nye Forhold. Der var 68 ledige foruden nogle paa Ferie og en Del opsagte. Af lokale Sager, der havde været behandlet, omtalte Formanden bl. a. en Efterbetalingssag for en Paalæggerske, der var bragt i Orden; en Kollega, der var kommen hertil fra København, havde paa et herværende Trykkeri tilbudt og arbejdet for 25 Kr. om Ugen. Bogtrykkeriet var gaaet ind paa at efterbetale 200 Kr. Det var ikke lykkedes at faa Tarifunderskrift hos Firmaet »Papirhuset«. Her arbejdede et tidligere Medlem, der havde givet Tilsagn om at indmelde sig i Forbundet, men det var indtil nu blevet herved. Lærlinge-Satskonkurrencen havde haft stor Tilslutning. Der var ydet Præmier og fælles Kaffebord. Foreslog at yde Arbejdernes Samariterforbund 25 Kr., Arbejdernes Oplysningsforbund 30 Kr. og D. U. I. 10 Kr. i Tilskud. I Vinter havde Bestyrelsen bevilget 25 Kr. til Frelsens Hær til Uddeling af Madpakker. — Efter Udtalelser af *Chr. Noach*, *Hans Hansen* og *Vald. Nielsen*, godkendtes Beretningen enstemmigt. — Kassereren, *Aage H. Iwersen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassens balancerede med Kr. 25.161,90, og til Hovedkassen var indsendt Kr. 1.689,03. Til at underskrive valgtes Aage Roe og Vald. Nielsen. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 10.170,85. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Formanden oplæste den for Lokalafdelingen optagne Aarsstatistik. Toges til Efterretning. — Lokalunderstøttelsen til berettigede arbejdsløse vedtoges enstemmigt fortsat som hidtil. — Bevillingen af Arbejdstab for 4 Kolleger til Deltagelse i Tillidsmandskursus'et i Roskilde vedtoges ligeledes enstemmigt. — Til Revisor genvalgtes Harald Svendsen. Julius Nielsen genvalgtes som Repræsentant til Arbejdernes Aktiebageri. — *Magnus Hansen* aflagde Beretning fra Fyns Social-Demokrats Kontrahentmøde og meddelte, at han, skønt han i en lang Aarrække havde været første Suppleant til Kontrolkomiteen og nu ved Dødsfald skulde rykke op i Komiteen, fik betydet, at da han arbejdede ved Bladet ikke kunde være i Kontrolkomiteen. Foreslog at vælge en anden Kollega. Efter at Formanden havde oplyst, at han havde stillet et Ændringsforslag angaaende dette Forhold til Landskontrahentmødet, der dog paa Grund af Forholdene var udsat indtil videre, genvalgtes Magnus Hansen og Julius Nielsen. Møller-Madsen og Carl Rasmussen genvalgtes til Arbejdernes Brændselsforsyning. Til Repræsentanter i Den nye Forsamlingsbygning genvalgtes Engelb. Petersen, Anton Nielsen, Møller-Madsen, Bolbjerg, Vald. Nielsen, Julius Nielsen og Formanden samt nyvalgtes Aage V. Pedersen i Stedet for Hans Hansen, der ikke ønskede Genvalg. — Under Eventuelt førtes en Forhandling om »Pensionen« til de gamle. *Vald. Nielsen* mente, at Tiden nu var inde til, at man gennem Fagforbundene ved Henvendelse til Lovgivningsmagten fik Grænsen forhøjet. Flere Talere havde Ordet til dette Emne, og Formanden lovede at fremføre Kravet ved førstkommende Forbundsstyrelsesmøde. *Carl Rasmussen* henstillede til Bestyrelsen, at Beløbet, der blev ydet for Kontrol, blev forhøjet. Dermed sluttede den godt besøgte Generalforsamling. *C. O.*

Fagskolen for Boghaandværk

Bogtrykskolen

Sommerkursus 1940 afholdes paa Fagskolen fra Mandag den 22. Juli til Lørdag den 31. August. Undervisningen finder Sted alle Hverdage (8 Timer daglig) og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats, Skitsering m. m., for *Trykkere:* Værk-, Billed- og Farvetryk m. m.

Betalingen er Kr. 40,00 (Udlændinge Kr. 80,00), som erlægges ved Kursusets Begyndelse. Fripladser eksisterer ikke til Fagskolens Kursus.

Skema til Ansøgning om Optagelse kan rekvireres fra Fagskolen for Boghaandværk, Bogtrykskolen, G. A. Hagemannsgade 2, København V. — Ansøgningsskemaet maa i nøjagtig udfyldt Stand være indsendt til Fagskolen under ovennævnte Adresse inden 1. Juni. Meddelelse om Optagelse kan forventes i Begyndelsen af Juni Maaned.

Understøttelse søges snarest, henholdsvis gennem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinsen. — *NB. Ansøgning om Understøttelse gælder ikke som Indmeldelse paa Fagskolen.*

Ansøgning om ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse i Skoletiden bør indsendes i god Tid før Kursusets Begyndelse gennem Forbundets lokale Afdeling.

Lærlingen

Kolding Lærlingeafdeling.

Ordinær Generalforsamling afholdtes Tirsdag den 16. April Kl. 20 paa »Rutebil-Cafeen«. Efter at Arne Foged var valgt til Dirigent, oplæstes Protokollen, der ligesom Beretning og Regnskab godkendtes. Til Formand genvalgtes Johs. Ibsen og til Bestyrelsen genvalgtes Henry Frydenborg og nyvalgtes Axel Løfquist (Næstformand) og Chr. Christensen. Suppleanter: Sv. Aage Pagh og Sv. Bruhn. Bestyrelsen havde foreslaaet en Revision af Foreningens Love, Paragraf 2 og 6, der vedtoges efter nogen Diskussion. Sommerfesten aflyses paa Grund af de indtrufne Omstændigheder, men paa Forslag fra Bestyrelsen vedtoges det til Sommer at lade arrangere nogle Lejrture, hvis Omstændighederne tillader det, og et Lejrudvalg blev nedsat. Sidste Punkt, Eventuelt, fortsattes ved Kaffebordet, der som sædvanlig var Afslutning paa Generalforsamlingen.

— — —

Tirsdag den 23. April afsluttedes Vinterens Klubaftener paa »Rutebil-Cafeen«. Klubaftenerne har alle været præget af det rigtige Humør og godt Kammeratskab. Vi har i Vinter afholdt 7 Klubaftener og har haft Tryksager fra Fagskolen i København og fra Oplysningsudvalget til Gennemsyn. Desuden har vi moret os med forskellige Spil, f. Eks Bob, hvor vi har afholdt Konkurrencer om udsatte Præmier, Bordtennis og »Matador«. Sidst, men ikke mindst, har Typografelærling Chr. Christensen og hans udmærkede 5-Mands Orkester, »Regina-band« medvirket 2 Gange under stort Bifald. *H. F.*

„Vore egne Vinduer"

»Jens Jacob« fortæller

II

Der var den Dag saadan en hyggelig Stemning ved Frokostbordet. — Vi ha'de sat Klemmerne til Livs, og fik os nu et lille Smøg til en Sjat »Mokka«. —

En af vore Damer serverede Gudedrikken i mere eller mindre defekte Overkopper. Underkopper saa vi *aldrig*, og derfor kaldte vi hende for »Damen uden Underkop«. — Naa, nok om de', vi sad nu og snakkede løs. —

Krum ha'de lige fortalt én af sine øndige »Solstraalefortællinger«, den ha'de gjort vældig Lykke. — Ha! Ha! Ha! — Saa siger *Tap:* »Gider I høre paa én, der *ikke* er saftig? — Saa hør.« — — —

»Jeg var lige kommet i Lære — — —

»Har du været i Lære?« afbrød *Krum* ham.

»Hold nu Kæft Krum, og la' vær og afbryd mig, — jeg var altsaa lige kommet i Lære, og Faktoren ha'de sagt til mig, at jeg skulde gaa lidt rundt ved Maskinerne, og gi'e Svendene et Nap, og samtidig bruge mine Øjne.« — —

»Du, Peter Kresjan,« var der en Svend, der raabte, »ka' du ikke, mens jeg gaar »i Gaarden«, se efter, om der er no'en Spieser.«

Naa, jeg gloede mig godt omkring, og meddelte nok saa frejdig, da han kom tilbage:

»Næh, der er ikke nogen, der spiser.« — — —

Han saa' lidt paa mig, — saa gik der en Praas op for ham, jeg vidste vel sagtens ikke, hvad Spieser var, og han slog et vældigt Grin op, og da jeg ikke forstod, hvorfor han morede sig saa kosteligt, tænkte jeg ved mig selv: »Han er vist ikke rigtig klog.«

*

Jeg var paa »Nathold«. Jeg skulde være der halvfire, og Klokken var godt 15 nol nol, da jeg henne paa Hjørnet løb paa en Kammerat, jeg ha'de arbejdet sammen med for Aar tilbage.

»Har du faaet noget at rive i,« spurgte jeg. Jeg vidste, han ha'de gaaet en Del ledig.

»Næh,« sa'e han, »jeg gaar paa tolvte Uge, — det er s'gu til at faa Svip af, — og nu skal man hjem og ha' Hvidkaalssuppe — fjerde Dag.«

»Naa, det er da ikke saa tosset,« mente jeg. — »Jeg kan da godt li'e Hvidkaalssuppe.«

»Jamen det er uden Flæsk,« sa'e han, og vrængede.

Jeg maatte indrømme, det var et Minus.

»Men hør,« sa'e jeg, »du siger vel ikke nej til en »Husmandskrone«, den kan ikke ta'e mere i Dag, — det er jo sidst paa Ugen,« føjede jeg til.

»Næh, jeg har skam ikke Raad til at sige nej,« smilte han.

Jeg stak ham den lille Mønt, og sa'e i Sjov: »Vær nu ikke letsindig og gaa i »Ambassadeur«.«

»Næh ved du, hvad jeg gør, Jacob, — jeg køber »det røde Aftenblad« og to Smørkager med hjem. Madammen og jeg trænger *morderlig* til noget at stimulere os paa.«

*

Krum: »Du Tap, jeg er frygtelig paa Spanden i denne Uge. — Du ka' vel ikke *undvære* en »Femmer« til paa Fredag?«

Tap: »Jo, det er jeg forbandet nødt til — jeg har ingen.«

*

Det var en Dag ved Frokosten, at vi, af Mangel paa Samtalestof, gav os til at kritisere hinandens Ydre. — Det kan jo være lidt farligt, men her gik det godt. Der faldt mange morsomme og træffende Bemærkninger, men de var, som det sig hør og bør, af en saa harmløs Karakter, at vi alle morede os over dem.

— Her en Prøve. —

Til en af Damerne, der ha'de saadan et troskyldigt Udseende, sa'e vores Trykkeriarbejder, efter at hun ha'de kritiseret ham lidt nærgaaende.

»Aah, bare jeg ha'de din fromme Maske, søde Caveline — den er s'gu lige til at lave 4 Potter »sød« paa, i Menighedsplejen.«

*

Tang kommer op fra Trykkeriet. Han har været nede og rette Revision. Han siger henvendt til *Snor:*

»Du skulde bare ha' hørt, hvor dannet Krum talte til sin Paalæggerske. »Vær saa god, lille Frk. Larsen,« sa'e han og bukkede, »nu er vi klar til at køre.«

Snor: »Ja, Krum han er svært galant, og nu skal det jo altsammen være saa fint og saa fornemt. I gamle Dage var Tiltalen alligevel mere Sjov. Jeg kan huske, Trykkeren paa mit Lærested, han sa'e til sin Jomfru, naar de skulde i Gang:

»Hopsa, min Pige! Op paa »Pinden«! Saa joller vi!«

— Og saa jollede de. —

*

Krum: »Du Tap! Syn's du, jeg skulde trykke Prima eller Sekunda først?«

Tap: — — »Det er en Formsag, du.«

*

Tap: »Du ka' bande paa, Krum — det gik gemytlig til i gamle Dage paa Trykkerforeningens Maskerader nede hos »Witmarck« paa Gammel Holm. — Det var Aarets største Begivenhed for alle »Typer«. Du skulde ha' set Svende og Principaler svinge vores kønne Piger i de strausske Valse, og set det Humør, der altid prægede disse Fester. — Og vi ha'de Byens bedste Orkester fra »Phønix« til at spille for os, det var vel nok Sager.«

Krum: »Ja, det vil jeg tro. Men jeg kan ikke forstaa, hvor I kunde holde ud at mase rundt i flere Timer, i de gamle Danse. I kendte jo ikke Jazz den Gang.«

Tap: »Næh, *det* gjorde vi ikke, men det gik meget godt alligevel. Man var ikke, som nu, ude paa Gulvet hele Tiden, og de ældre dansede mest Vals. — Jeg kommer til at tænke paa Madsen, som rejste til Amerika, *han* dansede aldrig andet, og derfor kaldte vi ham for »Valsemassen«!

(Fortsættes.)

Bog- & Akcidenssætter-Klubben

Tirsdag den 21. Maj Kl. 19.30

Besøg paa Fagskolen

Chr. Petersen fremviser Bogtrykafdelingen.

S. V. Rasmussen demonstrerer Maskinsætterskolen.

Svend Johansen viser fagtekniske Film.

Desuden Udstilling af Elevarbejder.

Mødested: Vester Farimagsgade 20.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Forretningsudvalgsmøder

30. April 1940.

1. De unges Idræt fremsender Beretning og Anmodning om Tilskud. — 100 Kr. bevilges.

2. Det besluttedes, at der i Sommerens Løb afholdes Formands- og Kasserermøder i Provinsen.

3. Skrivelse fra Slagelse vedr. Understøttelsesforholdet for de til civil Luftværnstjeneste indkaldte Medlemmer. — Afdelingerne og de paagældende Medlemmer maa henvises til hos Socialkontorerne at søge opnaaet en rimelig Hjælp.

7. Maj 1940.

1. Fra det schweiziske Typograf-Forbund forelaa Indbydelse til Forbundets Kongres i Olten den 15.—16. Juni. — Svend Johansen repræsenterer.

Som Repræsentanter til Svensk Typograf-Forbunds Kongres i Stockholm 19.—21. Juni valgtes K. A. Jørgensen og Sigv. Hellberg med Fru Alfrida Andersen som Suppleant.

2. Anmodning fra et Medlem i København, der er fratraadt Faget og erholder Hjælpen til gamle Medlemmer, om at faa Del i Gutenberg-Gaven. — Kan ikke bevilges.

3. Vedrørende Udbetaling af Feriepenge til indkaldte Medlemmer vedtoges: Medlemmer, der er indkaldt til civil Værnetjeneste, skal holde Ferie efter Hjemsendelsen, saafremt denne sker inden Ferieperiodens Udløb. I modsat Fald bortfalder Kravet om, at Ferien skal holdes. Til Medlemmer, der er indkaldt til Militærtjeneste, og hvis Tjenestetid slutter efter Ferieperiodens Udløb, kan Pengene udbetales.

4. Klublove for »Politiken«s tekniske Klub. — Til Efterr.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

26. Februar. Gaves Oplysning om vis Omlægning af Medlemsnumre. — Regnskabet for Oktober Kvartal kommenteredes; det havde i Arbejdsløshedskassen for Afdelingen givet et Underskud paa 82.000 Kr. — Der gaves Information om visse forestaaende Lovændringer ang. Dyrtidsreguleringsbestemmelserne i Arbejdsløshedsloven; det maatte antages, at Understøttelserne fra 1/4 blev 7 Kr. daglig for heltbetalende med Børn; en særlig Brændselshjælp kunde ventes; Eigil Hansen foreslog, at vi stillede os paa Linje med »de fem Fagforeningers Krav til Regeringen« og at vi skulde betegne den gennemførte Brændselsordning som »en latterlig ringe Hjælp«; efter nogen Diskussion vedtoges det at gaa over til næste Punkt paa Dagsordenen. — Formanden gav nogle Oplysninger om det nylig afholdte Forbundsstyrelsesmødes Forløb, derunder om de paatænkte Arrangementer i Anledning af Gutenberg-Jubilæet; det vedtoges her i København at afholde en Sammenkomst, om hvis nærmere Planlæggelse der senere tales. — Refereredes Klage til Den faste Voldgiftsret over »Dansk Papirvarefabrik«. — Refereredes fremsendt Klage over Jørgen Jensens Bogtrykkeri. — Refereredes Mægling i Ryes Bogtrykkeri, hvor en afskediget Trykker ikke havde faaet Løn til tarifmæssig Fratrædelsesdag; var berigtiget ved Mæglingen. — Refereredes Mægling i Nørrebros grafiske Etabl. ang. en Sætters Deltagelse i Trykkerarbejde; var berigtiget. — Refereredes Spørgsmaal om Tarifforstaaelse. — Gaves Oplysning om det hidtil indkomne Beløb til Finlandsindsamlingen. — Udover det tidligere behandlede Forslag fra Georg Mathiesen om Ekstrahjælp til arbejdsløse var fra Henning H. Jensen fremsendt Forslag til Generalforsamlingen om at bevilge yderligere en Ekstrahjælp paa 20 Kr. til alle, som den 8. Marts maatte være uden vedtægsmæssig Understøttelse, samt endnu et Forslag om, at der skal udbetales en Paaskehjælp paa 20 Kr. til alle ledige. Styrelsen vedtager at maatte fraraade samtlige Forslag. — Forslag fra Thorvald Jensen til Generalforsamlingen om Vedtagelse af en Resolution med Krav om Dispensation fra Reglerne om Fortsættelseskassens Aabning. Styrelsen finder det, efter at Forbundsstyrelsen allerede har foretaget Henvendelse til Socialministeren, upaakrævet, at den lokale Afdeling optræder med Resolutioner. — »Arako« fremsender Aarsregnskab. — Foreningen til trængende Skolebørns Beklædning bevilges 25 Kr. — Et af Henning H. Jensen til Generalforsamlingens Dagsorden fremsendt Forslag om, at der ansættes en mandlig Kontorassistent vil ikke kunne optages paa Generalforsamlingens Dagsorden, idet Forbundslovenes § 3 bestemmer, at den fornødne Medhjælp for Afdelingens Formand og Kasserer ansættes af Lokalstyrelsen. — Med Udvalget til Bedømmelse af Maskinsætterprøver vil i nær Fremtid blive afholdt en Konference om de hidtil indvundne Erfaringer. — Den i sidste Møde besluttede Aftenunderholdning for ledige Medlemmer med Damer finder Sted Tirsdag den 27. Februar. Programmet refereredes; Eigil Hansen foreslog, at der yderligere udleveredes Bons eller kontante Penge (1 Krone pro persona) til Fortæring; Flertallet mener ikke at kunne tiltræde Forslaget. — Et Par Spørgsmaal om Brændselshjælp afgjordes i Overensstemmelse med Administrationens Indstilling. — Sager ang. hvilende Ret og Landophold behandledes. — Det vedtoges at forlænge Lejemaalet af det Lokale, der i Rømersgade er til Raadighed for ledige Medlemmer, indtil Udgangen af Marts. — To Medlemmer, deriblandt et Styrelsesmedlem, var sygemeldt, men var gaaet til Aftenfester; i ingen af Tilfældene kunde den faktiske Sygdom drages i Tvivl, men det skete paatales og Advarsel gives, da Administrationen ikke kan have til Opgave at skulle skønne, om den ene eller den anden syge skal kunne taale at gaa til Fest eller ej. — Fru Ella Nielsen meddelte, at hun ikke agtede at lade sig genopstille ved det forestaaende Styrelsesvalg; der rettedes fra saavel Formanden som fra forskellige Styrelsesmedlemmer Tak til Fru Nielsen for de mange Aars Arbejde i Styrelsen. — Mødet hævet.

29. Marts. Formanden bød de to nye Medlemmer, Erik Hansen og Fru Lundholm Johansen, velkommen og udtalte Haabet om godt Samarbejde. — Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn den 12. Marts. — Lokalet i Rømersgade for ledige Kolleger vedtoges holdt aabent til medio April. — Billigedes, at der anvendes ca. 450 Kr. til Fremvisning af den danske Film »Jens Langkniv« for ledige Medlemmer med Damer, og at der afholdes et Kursus for ledige Maskinsættere, for hvilket Udgifterne deles mellem K. B. og Afdelingen. — Formanden refererede Henvendelse fra de grafiske Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer til Handelsministeren om Adgang til at deltage i Drøftelserne vedr. eventuelle Restriktioner for Papir og Pap; Handelsministeren havde givet Tilsagn herom. — Refereredes Fællesmøde med K. B. i Anledning af en af et Firma ensidigt gennemført Arbejdsdeling for Personalet; K. B. havde nægtet at foretage sig noget i den Anledning, men det saa ud, som om Forehavendet alligevel var bragt til Ophør; ved samme Møde var ogsaa Spørgsmaalet om en almindelig gensidig Arbejdsdeling drøftet, og her syntes K. B. at mene, at noget saadant alene maatte bero paa Firmaernes Skøn; Styrelsen vekslede en Del Udtalelser om Problemet og enedes om at fortsætte Drøftelsen i næste Møde. — Refereredes Mægling vedr. et Arbejdsforhold hos Brdr. Thøgersens Eftfl.s Konkursbo; Sagen henlagt. — I et Trykkeri var Trykkernes Tillidsmand bleven opsagt; Opsigelsen var efter Henvendelse taget tilbage. — Refereredes Afgørelse af et Beskæftigelsesforhold paa Fagskolen for mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere til Hjælp ved Trykkersvendeprøvernes Aflæggelse. — Refereredes Skrivelse af 5. Marts til Personalet i Specialbogtrykkeriet ang. de Personalet givne Opsigelser. — Refereredes Skrivelse til K. B. ang. Forlængelse af Opsigelsesfrist for Arbejder med Ret til 14 Dages Opsigelse. — Refereredes Mægling hos Bogtrykker Jørgen Jensen ang. forskellige Forhold; disse bilagt. — Tilføjelse til Klublove indstilles til Godkendelse. — Et Medlem, der i Efteraaret tildeltes en Fripladsen paa Den socialdemokratiske Arbejderskole, havde forladt denne med en Række uanmeldte Forsømmelser og derved brudt Forudsætningerne for Fripladsen; paatales over for vedkommende. — Ved Stemmeoptællingen ved Styrelsesvalget var konstateret en Dobbeltafstemning; Forholdet var undersøgt og refereredes nærmere; det vedtoges at paatale det skete som utilbørligt og at indskærpe Inkassatorerne den største Paapasselighed med Udlevering af Stemmesedler; de paagældende Stemmesedler var naturligvis alle kasserede. — Formanden meddelte det af Gutenberg-Udvalget planlagte Program for Ugen 8.—15. Juni; det vedtoges, at vor egen

Sammenkomst skal søges afholdt Søndag den 16. Juni. — Som Festudvalg valgtes Hellberg, Lundin, Fru Andersen, Helmert og Zuschlag. — De paa Generalforsamlingen den 10. Marts vedtagne, men til Urafstemning sendte Forslag om Ekstrahjælp var begge vedtaget ved Urafstemningen; Forslaget om Paaskehjælp var trods den korte Frist effektueret straks efter Vedtagelsen og Pengene udbetalt Onsdag før Paaske; det havde kostet ca. 18.000 Kr. — Da Lokalkassen nu er bragt ned til ringe Likviditet og stadig maa regne med betydelige Udgifter, foreslaar Styrelsen den kommende ordinære Generalforsamling at forhøje Lokalkontingentet med henholdsvis 20 og 10 Øre pr. Uge. — Forskellige Spørgsmaal var rejst i Forbindelse med et af nogle ledige Kolleger indkaldt Møde for ledige Medlemmer; Styrelsen maa indtage det Standpunkt, at privat indvarslede Møder hverken pekuniært eller paa anden Maade kan forvente organisatorisk Støtte; Styrelsen erklærer sig enig i de af Formanden fremsatte Synspunkter, at naar der maatte skønnes rimelig Tilslutning til en over for Formanden fremsat Anmodning om Afholdelse af Møde om et Emne, der omfattes af vore organisatoriske Rammer, kan saadant Møde af Organisationen arrangeres. — Det vedtoges ind i April Maaned at afholde et Møde om de aktuelle Skatte-, Omsætnings- og Landbrugslove. — Forskellige Spørgsmaal vedr. Styrelsens indre Arbejde og Beføjelse behandledes. — Dispensation gaves til sygt Medlem til indtil videre at arbejde kun den halve Dag. — Sager ang. Landophold og hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

15. April. Formanden indledede med at henvise til de skæbnetunge Begivenheder, som siden sidste Møde var indtruffet, idet tyske Tropper den 9. April havde besat Danmark; under Henvisning til det af De samvirkende Fagforbund paa Besættelsesdagen udsendte Cirkulære, i hvilket enhver i Fagbevægelsen opfordres til at forblive paa sin Plads og gøre Dagens Gerning, udtalte Formanden Haabet om, at ogsaa Styrelsens Medlemmer vilde forstaa Tidens Alvor og vise sig den Opgave voksen at være en virkelig Ledelse for Organisationen under vanskelige Vilkaar. — Formanden takkede for den ham og hans Kone viste store Venlighed paa deres Sølvbryllupsdag den 9. April. — Fru Magda Gjede Poulsen takkede for Blomsterhilsen paa hendes Bryllupsdag fornylig. — Fra Aarhus Lærlingeafdeling var fremsendt Takkeskrivelse for Venlighed, udvist under dens Besøg i København i Paasken. — Under Hensyn til de ændrede Forhold er det berammede Møde om Skattelove m. v. aflyst. — Da Forretningsudvalget har aflyst Gutenberg-Arrangementerne, aflyses ogsaa vor til den 16. Juni fastsatte Sammenkomst; under Forudsætning af, at den i Forbindelse med Gutenberg-Jubilæet vedtagne Gave til ledige Medlemmer bibeholdes, henstiller Styrelsen til Forretningsudvalget, »at den vedtagne Hjælp til arbejdsløse i Anledning af Gutenberg-Jubilæet fremmes til 10. Maj; samtidig henstilles, at Forretningsudvalget i Tiden, der kommer, overvejer Muligheden af en yderligere Hjælp til ledige under Hensyntagen til den Udvikling, som maatte ske i de almindelige Forhold«. — Tillidsmandsmøde er fastsat til 29. April; skulde Udviklingen gøre det ønskeligt, vil Indkaldelse tidligere kunne ske ved Cirkulære. — Fra et Personale er forespurgt, hvordan det gaar med Afgørelse af Sagen om Døgndrift; Formanden refererede Sagens Gang; kan formentlig snart ventes afgjort. — Forbundet har fastsat Tillidsmandskursus til første Uge i September; paa Generalforsamlingen søges Bevilling til sædvanlig Deltagelse. — Dispensationssag behandledes. — Ulf Holmfreds Bogtrykkeri har nu underskrevet Tarifen, og Blokaden er hævet. — Det vedtoges til »Børnelæge Aage Bojesens Børnehavekoloni i Horserød« at yde et Tilskud een Gang for alle paa 100 Kr. — Dispensation gaves et Personale til Afarbejdning af en Fredag under Hensyn til ganske særlige Omstændigheder. — Afskedigelsessag behandledes; Sagen forfølges. — Skrivelse fra Henning H. Jensen forelagdes; efter nogen Diskussion vedtoges det med 12 Stemmer at standse videre Debat herom og med 12 Stemmer at henlægge Skrivelsen. — Forespørgsel om Opholdstilladelse for fremmed Statsborger til Oplæring af danske Arbejdere i Flerfarve-Dybtryk besvares reserveret. — Under Henvisning til den allerede betydelige Ledighed i vort Fag og til, at der i Fredags var afgivet et betydeligt Antal nye Opsigelser Byen over, havde Forretningsudvalget i Dag haft en Forhandling med K. B. om Mulighederne for visse Foranstaltninger til en vis Fordeling af den nu stærkt reducerede Arbejdsmængde; Formanden refererede nærmere de Tanker, der under Drøftelsen havde været fremme; en Række Medlemmer af Styrelsen udtalte sig; Formanden kunde til Slut konstatere, at Styrelsen i det store og hele havde tilsluttet sig de af ham skitserede Retningslinjer; han delte ganske de fremsatte Ønsker om, at en Ordning kunde blive obligatorisk, men K. B. havde stærkt tilkendegivet, at de vel vilde opfordre, men ikke paalægge deres Medlemmer Tvang; til at tiltræde Forretningsudvalgets Forhandlinger med K. B., der skulde fortsættes i Overmorgen, udpegedes Paul P. Petersen og Aage Zuschlag. — Sager angaaende Landophold og hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Nær og Fjern

Stereotypører og Skriftstøbere. *Husk* Generalforsamlingen paa Søndag Kl. 11 i Pilealleen. Der er udsendt Cirkulærer med Opfordring om Deltagelse. Se Annoncen, hvor Dagsordenen bekendtgøres. *Styrelsen.*

Den ekstraord. Generalforsamling. *Henning H. Jensen* har sendt os en længere Protestartikel, rettet imod Sigv. Hellberg, fordi denne ikke har efterkommet den af 400 Medlemmer underskrevne Begæring om Afholdelse af en ekstraordinær Generalforsamling, som — hævdes der — i Følge Lovene skulde være indkaldt senest den 12. Maj. Vi finder det overflødigt at optrykke hele Artiklen, idet vi mener, at det rette Sted at diskutere dette Spørgsmaal er paa den nær forestaaende Generalforsamling.

Forbløffende. Det meddeles, at det erhvervsøkonomiske Raad, som blev nedsat ved Krigens Udbrud, indtil nu har kostet Staten 917.000 Kr. i Administrationsomkostninger. Man spørger uvilkaarlig, hvad vi egentlig har Rigsdagen til, naar der hver Gang et større Problem dukker op, skal nedsættes Kommissioner eller Raad, som koster Staten eller rettere Skatteyderne store Summer.

Bog- & Akcidenssætter-Klubbens Besøg paa Fagskolen Tirsdag Kl. 19^{30} bringes i Erindring.

Det utrolige er sket — Priskontrolraadet har sat Prisen ned paa en Forbrugsartikel, nemlig Sæben. Det er vist første Gang, det kan konstateres, at Raadets Undersøgelser har resulteret i en *Nedsættelse* af Prisen, men derimod har de i mangfoldige Tilfælde medført en Forhøjelse. Vi tager det som et godt Sommertegn.

Ja vist er det en Skandale. Folketingsmand, Pastor *Amby* udtalte forleden i Folketinget følgende:

De nødvendige Fedtstoffer kan man skaffe Befolkningen uden at det koster Skatteyderne noget — det er *Mælken*, det gælder, først og fremmest Mælken til Børnene. Det er en Skandale, det, der sker med Mælken. Jeg vover den Paastand, at naar Mælken i visse Udsalg kan sælges til langt under 30 Øre, saa er det en urimelig og taabelig Ting, at de store Kompagnier med deres Stassanisering og anden Snak skal have 45—48 Øre, en fuldkommen uforsvarlig Fordyrelse. Der er nedsat en Kommission om Mælken, men den kan ikke ordne det, Regeringen kan ikke ordne det. Jeg tilbyder Regeringen: Giv mig samme Bemyndigelse som Handelsministeren, og jeg skal i Løbet af tre Dage ordne det saaledes, at Befolkningen kan faa Mælk til rimelig Pris.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Januar Kvartals Regnskaber:

4. Maj: Stege pr. Bl. 307,65, Kt. 105,20, ialt 412,85. Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 14. Maj 1940.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. Maj: Aarhus 4000,00, Brønderslev 200,00, Helsingør 300,00, Holstebro 800,00, Korsør 1000,00, Ribe 250,00, Ringsted 700,00, Roskilde 450,00, Silkeborg 1000,00, Sønderborg 1000,00, Varde 800,00, Assens 300,00, Lyngby 300,00, Nyborg 400,00, Rudkøbing 800,00; 4. Maj: Stege i St. f. en Del af Jan. Kv. Oversk. 307,65; 9. Maj: København 50.000,00; 10. Maj: Skjern 200,00, Esbjerg 600,00, Holbæk 1200,00; 14. Maj: Herning 600,00, Nykøbing F. 1000,00, Rønne 1000,00.

København, den 14. Maj 1940.
Forretningsudvalget.

Ny Lokalformand

Holstebro: Typograf Martin Holm, Struervej 23.

Nye Medlemmer

København: Sætter Knud Brørup, udl. 10. 5. 40 hos Th. Nielsen (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Ole Nissen, udl. 1. 5. 40 i Langvads Bogtrykkeri, Trykker Hakon Lounquist, udl. 1. 5. 40 i Jydsk Centraltr. Hobro: Sætter Aage Jensen, udl. 1. 5. 40 i Dagbladet »Himmerland«. Nykøbing F.: Sætter Holger Herman Pedersen, udl. 1. 5. 40 i Centraltrykkeriet. Odense: Kv. Hj.arb. Ellen Margr. Hesse-Jensen.

Tiltraadte

København: 5453 Frede Rasmussen fra Kolding (arbl.), 2004 Ellen Nielsen fra Lyngby (arbl.).

Aalborg: 5713 Chr. Worm (arbl.), 4263 K. V. Jacobsen (Adolph Holst). Aarhus: 7216 A. G. Pettersson (arbl.). Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup (arbl.). Haderslev: 7660 Carl Hansen (arbl.). Hillerød: 5724 Svend Andersen (arbl.). Hjørring: 3634 Johs. Pedersen (arbl.). Nakskov: 7246 P. W. Jørgensen (arbl.). Nyborg: 7459 Hermann Christensen (arbl.). Randers: 5229 Volmer Clausen (arbl.).

Fratraadte

København: 6511 Carl Clausen til Hillerød, 5724 Svend Andersen til Hillerød, 6240 Albert Eggers til Aalborg, 5919 Jørgen Hansen til Haderslev, 911 Fusager til Odense, 7095 Robert Jensen til Viborg.

Haderslev: 7660 Carl Hansen til Aarhus (arbl.). Herning: 7226 Jens Chr. Nielsen til Ribe (arbl.). Hillerød: 992 Svend Sørensen til København i Pl. Hjørring: 3634 Johs. Pedersen til Aalborg (arbl.). Kolding: 2844 Viktor Christensen til København (arbl.). Næstved: 5414 Kaj Ejgil Jacobsen til Stege (arbl.). Skive: 5528 K. O. Frederiksen til Nykøbing M. (arbl.).

Udmeldte

Ringkøbing: 4932 Dagny Knudsen (fratraadt Faget). Rudkøbing: 7987 Knud Rasmussen (fratraadt Faget). Sønderborg: 7374 Fritz Wulff til Udlandet.

Udslettet med Restance

Odense: 3711 Harry Olsen.

Døde

København: 770 Max. Sørensen.
Aarhus: 3606 Hans Chr. Petersen.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 19. Maj:

Nærum

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

Stereotypørernes Brancheklub

Ordinær Generalforsamling

afholdes Søndag den 19. Maj Kl. 11 pr. i Pilealleen.

Dagsorden: 1. Beretning og Protokol. 2. Regnskab. 3. Lovændringer. 4. Indkomne Forslag. 5. Valg. 6. Eventuelt.

Frokostpakke kan medbringes. Indbetaling af Kontingent. *Styrelsen.*

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Legatuddelingen har fundet Sted. Kassereren træffes hver Mandag Aften Kl. 7—8 Hillerødgade 139. *Bestyrelsen.*

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

CHABLON

Corps 20—48

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Badepension
„Sejerøbugten"
pr. Asnæs, modtager Gæster for Sæsonen Kr. 6,50, udenfor Kr. 5,50. Prisen er kun for Typografer med Familie.
Fru Signe Larsen, Telefon Vig 137.

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans,
Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 21 *København den 24. Maj 1940* *67. Aargang*

Det blev de smaa, der skal betale Gildet!

Man fattes Ord til at udtrykke de Følelser, der beherskede én ved Meddelelsen om det nye Plyndringstog, som Regeringen agter at iværksætte mod den ubemidlede Befolkning.

Hvor er det muligt, at en Regering og et Parti, der skylder Arbejderklassen sin Eksistens, i den Grad kan svigte sin Fortid og sine givne Løfter? Man vilde allerhelst tro, at det bare var en ond Drøm. Men desværre er det den nøgne raa Virkelighed:

Arbejderne skal berøves hele det Dyrtidstillæg, den sidste Pristalsberegning gav dem.

Statsminister *Stauning* udtalte fornylig i Rigsdagen følgende: »Den ene Gruppe bør ikke berige sig paa andre Gruppers Bekostning. Alle maa tage deres Part af de Byrder og de Omkostninger, som kommer til os udefra, men de stærkere maa tage den Del, som de svagere ikke kan bære.«

Hvorledes de Herrer Politikere har efterlevet disse smukke Ord faar man et tydeligt Indtryk af, ved at se paa det Kriseforlig, som de høje Herrer er enedes om at ophøje til gældende Lov.

I Følge dette Forlig skal en Arbejder altsaa give Afkald paa et Løntillæg, der svarer til ca. 320 Kr. om Aaret. Regner vi dernæst med, at samme Arbejder har en Ugeløn paa 85 Kr., og han i Følge Arbejdsdelingen kommer med i en tre Ugers Turnus, mister han yderligere ca. 700 Kr. om Aaret, hvilket lagt til den første Sum giver *en aarlig Nedskæring paa lidt over 1000 Kroner.*

Overfor denne Nedskæring af den fattige Arbejders Løn har Landets vise Mænd fundet det forsvarligt at paalægge de bedrestillede fastlønnede Medborgere med over 6000 Kr., som ikke kommer med i Arbejdsdelingen, en aarlig Afgift til Krisefonden paa *192 Kr.* For nogles Vedkommende kan denne Afgift stige til 288 Kr. Hvad Velhaverne, der ikke oppebærer fast Løn, skal yde, fremgaar ikke af, hvad der foreligger for Offenligheden, da dette skrives.

Dette er altsaa, hvad man fra Magthavernes Side anser for en retfærdig Fordeling af Byrderne! Jeg skal afholde mig fra at bruge stærke Ord overfor denne Foragt for almindelig Retfærdighedsfølelse, men jeg vil sige, at hvis Arbejderne i Tavshed og uden at reagere kan sluge denne Kæmpe-Kamel — ja, saa fortjener de ikke bedre. Et gammelt Ord siger jo, at et Folk har de Herrer, det fortjener. Men Arbejderne bør dog betænke, *at alt, hvad de ved Hjælp af deres Fagforeninger har tilkæmpet sig af økonomiske Fordele, med eet Slag er blevet dem berøvet* — oven i Købet af dem, der kalder sig deres Venner!

Dette Forlig bekræfter atter, at det er Borgerskabet og ikke Arbejderne, der bestemmer Regeringens Handlinger. Det i Tal forholdsvis ubetydelige Venstreparti kan notere en ny smuk Sejr over Regeringspartierne. Forholdet synes at være det, at medens Regeringspartierne sejrer *paa Valgdagene*, er det deres Modstandere, der behersker og bestemmer Udviklingen *mellem* Valgdagene. Og det er desværre den længste Tid.

Jeg véd ikke, hvorledes de Mænd, der bærer Ansvaret for dette Forhold, har det med Hensyn til deres indre Fred. Men jeg kunde tænke mig, at det bestandig lød i deres Øren: Du har svigtet — Du har svigtet dem, hvis Interesser Du havde paataget dig at varetage!

Og man mindes med Vemod afdøde Viggo Hørups kendte Udtalelse: »Altid skal min Haand være imod den Politik, som jeg anser for den lumpneste af alle, den, der rotter de rige sammen om at plyndre de fattige og sætter Overklassen paa Nakken af dem, der har mindst at staa imod med, for at trykke dem ned til ingen Ting.«

Disse stolte Ord synes nu glemt af de Mænd, der burde være Hørups naturlige Arvtagere i dansk Politik.

Frederik Nielsen.

Bogtrykfagets tekniske Udvikling

Af *K. A. Jørgensen.*

I

Naar der tales om Bogtrykkunsten og dens Opfindelse, er det ganske naturligt, at man i første Række hæfter sig ved Navnet paa den Mand, der i den almindelige Bevidsthed staar som Opfinderen, nemlig Johan Gutenberg.

Det er ogsaa ganske naturligt, at man i 500-Aaret efter Kunstens »Fødsel« mindes dens Ophavsmand og yder ham al skyldig Honnør — men det vilde være urigtigt, om man ikke samtidig mindedes den Række af Opfindere indenfor og udenfor Faget, som i den svundne Tid har ydet deres Indsats i Udviklingens Tjeneste, men hvis Navne i mange Tilfælde er baade den store Offentlighed og ogsaa mange af Fagets Udøvere ganske ubekendte. Gutenbergs Opfindelse var jo i al sin Enkelhed af rent teknisk Art, og den store Betydning for Menneskeheden, som den fik, skyldes ikke mindst den Omstændighed, at den skete paa et Tidspunkt, hvor den sammen med andre Opfindelser og en begyndende Udvikling paa forskellige Omraader var med til at danne Grundlaget for den saa-

kaldte »nyere Tid« og lægge Middelalderen i Historiens Gravkammer.

Flere af de senere Opfindelser tør vist siges at have haft en ikke mindre Betydning for Faget som saadant, og bl. a. af denne Grund vil det kunne have Interesse at faa et Overblik over visse Enkeltheder i den tekniske Udvikling.

I denne Artikelserie, der oprindelig har dannet Grundlaget for et Foredrag over Emnet, og hvis historiske Data og Kendsgerninger er taget fra den norske Fagliteratur-Forfatter *Scheiblers* Værk om Bogtrykkunstens Historie, er det forsøgt at give et saadant Overblik.

Ligesom Slutningen af det nittende og Begyndelsen af det tyvende Aarhundrede viser en meget stærk, til Tider næsten eksplosiv Udvikling af Bogtrykfagets Teknik, — saaledes er det Slutningen af det attende og Begyndelsen af det nittende Aarhundrede, der gennem Forarbejdet til og Fuldførelsen af en Række Opfindelser og Forbedringer skaber Grundlaget for den senere Tids voldsomme Udvikling af Tekniken.

Forinden man gaar over til at omtale de enkelte Opfindelser og deres Betydning for Faget, vil det for Sammenhængens Skyld være bedst i ganske korte Træk at give et Resumè af den Udvikling, der havde fundet Sted siden Bogtrykkunstens Opfindelse i Aarene 1440—1450.

Det kan gøres ganske kort — thi til Trods for den mægtige Betydning, Gutenbergs Opfindelse skulde faa straks fra Begyndelsen, til Trods for den ret hurtige og store Udbredelse den fik i de følgende to Hundrede Aar — saa skete der ikke i Fagets Teknik nogen revolutionerende Ændringer.

Helt op til Begyndelsen af det attende Aarhundrede undergik saaledes den gamle *Træhaandpresse* ingen væsentlige Ændringer.

Skriftstøbningen foregik i det store og hele som paa Gutenbergs Tid. Der skete dette, at medens Bogtrykkerne til at begynde med selv skar og støbte deres Skrifter, gik man senere over til at købe Stempler, Matricer og Skrift hos hinanden, i Særdeleshed var jo de berømte Stempelskæreres og Tegneres Arbejder efterspurgte. Skriftsnittene moderniseredes eller førtes tilbage mod de oprindelige, alt eftersom Faget havde sine gode eller daarlige Perioder.

Der klagedes i visse Perioder stærkt over Bogtrykkernes daarlige Skrift (allerede dengang kendte man altsaa Begrebet »Sømhoveder«). — Ja, der udstedtes endda Forordninger desangaaende saavel som om den slette Korrektur, der blev læst!

Det er givet, at med de daarlige Hjælpemidler, der stod til Raadighed, maatte der være adskillige Brist.

Fra at være en »Kunst« var Bogtrykket jo efterhaanden blevet et Haandværk som saa mange andre. Og som mange andre Haandværkere maatte Bogtrykkeren klare sig uden særlige Hjælpemidler.

Han havde sine Haandpresser og sine Støbeinstrumenter, han blandede sit Metal og støbte sine Skrifter selv.

Han tilberedte ogsaa selv sin *Farve* (d. v. s. »kogte sin Fernis«, som det hed dengang).

Og naar man erindrer, at han heller ikke kendte *Valser*, som vi har dem nu, men maatte nøjes med *Tamponen*, Sværteballen, saa vil man forstaa, at der krævedes Rutine og en ikke ringe Dygtighed til at fremstille de mange smukt trykte Værker, som Datidens Bogtryk har efterladt os.

Nægtes kan det imidlertid ikke, at Faget til helt hen mod Midten af det attende Aarhundrede var inde i en sørgelig Forfaldsperiode, baade kunstnerisk og teknisk. Hertil bidrog forskellige Omstændigheder, hvoraf bl. a. kan nævnes de saakaldte *»Vinkeltrykkerier«*, d. v. s. rejsende Smaatrykkerier, der ved deres Smudskonkurrence bidrog til at gøre Trykkeridriften urentabel og ved deres daarlige Arbejde sænkede Fagets Anseelse. — Hertil kom, at Sætningen og Trykningen efterhaanden var blevet to Professioner med en mere haandværksmæssig og mindre kunstnerisk Uddannelse, og endelig skete der en anden, betydningsfuld Adskillelse, idet de paa dette Tidspunkt forholdsvis ret talrige Aviser fik egne Trykkerier, hvorved en hel Del Arbejde og en ikke ringe Fortjeneste gik fra de almindelige Bogtrykkere.

Disse interesserede sig derfor ikke stærkt for at ofre noget paa Opfindelser og Forbedringer, og Følgen var det almindelige Forfald.

Efter Midten af det attende Aarhundrede forberedes der imidlertid en ny Opgangsperiode, og fra denne Tid skal nævnes nogle Navne, der fik Klang for Eftertiden: Først Franskmanden *Fournier*, der opfandt *Punktsystemet* (1 Meter = 2660 Punkter), der blev en mægtig Hjælp ved Standardiseringen af Skrift og andet Materiale, der anvendes i Faget.

En anden Franskmand, *Didot*, gjorde sig fortjent ved at systematisere Skrift*højde* og *-Kegel* (det saakaldte »Fransk System« = System Didot). Hans Opfindelse maa være kommet godt tilpas paa en Tid, hvor de fleste Bogtrykkere og Skriftstøbere gik deres egne Veje m. H. t. de nævnte Begreber. Endvidere kan nævnes Tyskeren *Johan Gottlob Breitkopf*, der var den første, som trykte *Noder* ad typografisk Vej, — Englænderen *John Baskerville*, der foruden at være en dygtig Stempelskærer var en af de første, der oprettede en *Farvefabrik*, — Italieneren *Giambattista Bodoni*, hvis smukke Skrifter og Tryk blev verdensberømte, — Amerikaneren *Benjamin Franklin*, der foruden sit Hovedtrykkeri i Filadelfia havde Filialer i flere andre Byer og som anlagde en *Papirfabrik*.

Endnu en lang Række Navne paa fremragende Mænd indenfor Faget i forskellige Lande kunde nævnes, men det maa være nok at sige, at deres Arbejde paa forskellige Omraader medførte, at Faget gik en ny Blomstring imøde, og at Grundlaget var skabt for en Række store og indgribende Opfindelser, som det næste, det nittende Aarhundrede bragte. (Fortsættes.)

Københavns-Foranstaltningerne

Hermed 4. Fortegnelse over Personaler og Firmaer, der har aftalt Ordninger i Henhold til Aftalen den 23. April:

Missionstrykkeriet: B-Ordningen.

C. C. Petersen: B-Ordningen.

Grafisk Institut: I Stedet for B-Ordningen (som først aftalt) Turnus hver 4. Uge før og efter Ferien.

S. Johnsen & Co.: En Turnus-Omgang hver 4. Uge og derefter B-Ordningen.

Ekstra: B-Ordningen.

Landschultz: Turnus hver 4. Uge for Sættere og Trykkere.

Winther & Winther: Paalæggersker Turnus hver 2. Uge

»Fædrelandet«: B-Ordningen.

Anton M. Jensen: B-Ordningen.

Dansk Typograf-Forbund

Klaring?

Vedr. de i Rigsdagen forelagte Lovforslags endelige Udformning, deres Ikrafttrædelsestidspunkt m. v. haves for nærv. ingen konkret Viden.

Vi maa derfor *fortsætte* med den *Arbejdsdelingsordning*, vi nu har, indtil evt. Ændringer maatte blive aftalt.

Hvad angaar *Dyrtidstillægget*, maa vi sikkert kunne regne med, at dette i hvert Fald *fuldtud kommer til Udbetaling Fredag den 24. Maj.*

Eventuelt nødvendige Meddelelser til Medlemmerne maa jeg forbeholde mig at kunne bringe gennem »Social-Demokraten«s Fagrubrik.

22. Maj. *Sigv. Hellberg.*

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 2. Juni Kl. 13

Foreningen af 1860, Nørrevoldgade 92.

Dagsorden: 1. Beretning.

2. Regnskab.

3. Forslag fra Styrelsen om, at Lovenes § 6 ændres saaledes, at Lokalkontingentet forhøjes med 20 Øre for heltbetalende og 10 Øre for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere.

4. Bevilling af indtil 1400 Kr. til Medlemmers Deltagelse i Forbundets Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole i September.

5. Medlem 7628, Thorvald Jensen, kræver følgende Forslag optaget paa Dagsordenen: »Der udbetales den sidste Fredag i hver Maaned en Huslejehjælp paa Kr. 30,00 til ledige Medlemmer paa Fortsættelseskasse-Understøttelse (1 Kr. pr. Dag). Ledige Medlemmer uden vedtm. Understøttelse med og uden Socialhjælp kan ansøge Styrelsen og faa bevilget et tilsvarende Beløb »som Laan«. Udbetalingen sker 1. Gang 31. Maj 1940. Ordningen vedvarer saalænge der ikke for de ledige er opnaaet en følelig Andel i det forhaandenværende Arbejde.«

6. Forslag fra 4204, Georg Mathiesen, saalydende: »Københavns Afdelings Love, Afsnittet: Tillidsmandsregler for Dansk Typograf-Forbund, faar en Paragraf 11 saalydende: Afdelingsstyrelsen arrangerer hvert Aar i April et Møde for arbejdsløse — hvor de arbejdsløses Eksistensmuligheder drøftes — desuden vælges et Udvalg paa 6 Medlemmer, der betragtes som de arbejdsløses Tillidsmænd, og har Deltager- og Stemmeret til alle Tillidsmændsmøder. For at have Deltager- og Stemmeret, samt Ret til at lade sig opstille og vælge paa Arbejdsløshedsmødet, kræves mindst 30 Dages Arbejdsløshed det sidste Aar — undtaget fra denne Bestemmelse — er det, Aaret forud valgte Udvalg — hvis Medlemmer altid har Deltagerret, medens Stemmeret og Retten til at lade sig opstille paany fortabes, hvis 30 Dagesbestemmelsen ikke opfyldes. Som Tillidsmænd anerkendes for 1940 det Udvalg, der valgtes den 3. April 1940, paa det af de arbejdsløse selv arrangerede Møde.«

7. Opstilling til Valg af Næstformand.

8. Beskæftigelses-Spørgsmaalet.

9. Forslag fra 4204 Georg Mathiesen: »Resolution til Typ.-Forb. Københavns-Afdelings Generalforsamling: Københavns Afdelings Generalforsamling Søndagen den 2. Juni 1940 konstaterer at Styrelsen ikke efterlever Lovene, samt betragter de arbejdsløse som ikke værende Medlemmer af Forb. Til Grundlag for dette foreligger følgende: Ca. 500 Kolleger indkaldte til ekstraordinær Generalforsamling med Spørgsmaalet Arbejdsdeling som Dagsorden. Men i Afslaget i »Typ.-Tid.« blev det fremhævet, at det var arbejdsløse, der havde indkaldt Generalforsamlingen, og »at der allerede er iværksat en faktisk Arbejdsdeling«. (Ordret efter »Typ.-Tid.«.) Endvidere fremhæves, at paa Trods af Generalforsamlings-Beslutning den 3. Marts 1940, om at hele Afdelingen skal diskutere Spørgsmaalet Arbejdsdeling, afgør Styrelsen og københavnske Tillidsmænd dette Spørgsmaal paa et lukket Møde, og helt uden om de arbejdsløse. Da en klar Afgørelse, om de arbejdsløses Stilling i Forb., er ønskelig, forlanger vi at Styrelsen stiller deres Mandater til Raadighed, dette gælder ogsaa de for en 3-aarig Periode valgte Medlemmer. Motivering: Med Enighed og Sammenhold kommer Arbejderne længst.«

10. Beretning fra kooperative Virksomheder: a) Social-Demokraten, b) Stjernen, c) Arbejdernes Landsbank (med Valg af 1 Repræsentant), d) Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, e) »Arako« (med Valg af 1 Repræsentant), f) Kooperativ Assurance (med Valg af 1 Repræsentant), g) Arbejdernes Livsforsikring.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Arbejdsløsheds-Kontrollen i København

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at kun Arbejdsløsheds-Kontrollen finder Sted i Nørre Søgade 27. Al anden Ekspedition, derunder Til- og Afmelding af Ledighed, finder Sted paa Kontoret i Evaldsgade daglig Kl. 13—15, Lørdag Kl. 11—13 samt Mandag og Fredag Kl. 16^{30}—18^{30}.

Vort Branchearbejde

Nedenstaaende Artikel er indkommet for sent til Branchetillæget.

Der er ikke mange Livsomraader, der ikke er blevet berørt af de nuværende Forhold. Ikke mindst er alle Forhold, der ligger indenfor vort Arbejds- og Organisations-Omraade, blevet det. Her har Forholdene med en skarp Markering bestemt Forskellen mellem smaat og stort. Problemet Arbejde, Arbejdsmængde, Arbejdsmuligheder og ikke mindst Arbejdsledighed er blevet saa stort, at det skubber alle andre til Side. Hvor Ulykken ikke allerede har ramt, nages man af Frygten for den. Og ingen kan gøre noget til at undgaa den. *Livsvilkaarene er blevet knugende.*

Vi kender selv Forskellen paa smaat og stort. Vi *har* lært det. Opløsningen paa det materielle Livs Omraade formaar at brede sig til Sindet og gøre ogsaa dette sygt. Og Følgerne heraf vil være om muligt endnu mere skæbnesvangre end et materielt Sammenbrud.

Det er paa dette Omraade, at *Sindets Tilstand nu bestemmer Kræfternes Bevarelse.* Tvungne til at tage Slagene

i den Rækkefølge, de indfinder sig, maa vi intet slippe af det, der har Livsværdi. Hvad vi tidligere kunde kæmpe for og værne om, maa ikke nu lades i Stikken. Vi kan sortere det fra og kaste det væk, der kun betyder Tidsspilde og unødigt tager paa Kræfterne. Men vi maa des stærkere koncentrere os om det, der er os en Livs-Nødvendighed.

Der eksisterer kun eet Brancheproblem i Dag: at vedligeholde Kammeratskabets, Klassefællesskabets, Organisations-Troskabets og Tolerancens Aand iblandt os. Dertil skal bruges alle vore Midler, ogsaa de, der er i Hænderne paa os, som arbejder i de smaa og de mindste Kredse og Celler.

Her skal selve Livet og Værdierne bevares, først for at vi kan staa onde Tider igennem, senere for at vi kan være modne og stærke til at gøre den Tids Gerning, som kommer efter.

— Lad *Haandslaget* blive *denne Tids* Kendemærke. Lad os mærke paa hinanden, at vi ved, hvad det drejer sig om. Lad os ved det gensidigt mærke, at vi kan stole paa hinanden. *Johs. Larsen.*

Københavns Afdeling

Regnskab for Januar Kvartal 1940

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1940

Sætterafdelingen	86.434,88	
Trykkerafdelingen	4.656,45	
Trykkernes Begravelseskasse	9.422,40	
Kvindeafdelingen	1.664,40	
Lokalkassen	80.639,23	
Det særlige Fond	1.869,92	
		184.687,28

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Kontingent af heltbetalende	105.131,40	
do. af halvtbetalende	12.103,00	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	12.198,85	
do. af Lærlinge	438,90	
Indskud	15,00	
Refunderet Understøttelse	211,15	
Tilskud fra Hovedkassen	255.000,00	
		385.098,30

Sygekassen

Kontingent	53.351,80	
Tilskud fra Hovedkassen	21.737,85	
		75.089,65

Begravelseskassen

Kontingent		5.265,85

Lokalkassen

Kontingent af heltbetalende	14.046,10	
do. af halvtbetalende	1.272,20	
Renter	376,34	
Restafdrag paa Sommerhuset	5.588,00	
Refunderet Løn	169,92	
		21.452,56

Det særlige Fond

Bøder		1.000,00
Sætterafdelingen	1.606,30	
Trykkerafdelingen	659,61	
Trykkernes Begravelseskasse	195,17	
Kvindeafdelingen	684,25	
		3.145,33
Balance Kr.		675.738,97

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Understøttelse paa Stedet à 4,00	109.132,00	
do. à 3,50	11.081,00	
do. à 3,25	1.248,00	
do. à 3,00	55.224,00	
do. à 2,75	9.072,25	
do. à 2,50	15.827,50	
Rejseunderstøttelse à 3,75	183,75	
do. à 2,75	178,75	
Brændselshjælp i H. t. Lov af Febr. 1940	14.704,00	
Omflytningsbidrag	72,00	
Supplementsunderstøttelse	121.151,55	
Hjælp til gamle Medlemmer	14.670,00	
Brændselshjælp	17.150,00	
Indsendt til Hovedkassen	15.403,50	
		385.098,30

Sygekassen

Pengehjælp à 6,00	53.928,00	
do. à 3,00	19.626,00	
Hospital	1.393,65	
Lægehonorar	42,00	
Kontrol	100,00	
		75.089,65

Begravelseskassen

Begravelseshjælp	5.254,00	
Indsendt til Hovedkassen	11,85	
		5.265,85

Lokalkassen

Lønninger	9.397,61	
Porto	498,40	
Tryksager	1.019,90	
Møder, Lokale- og Husleje	3.549,89	
Brændsel, Belysning og Rengøring	862,78	
Telefon og Telegrammer	344,75	
Overført til Sætterafdelingen	133,40	
do. til Trykkerafdelingen	583,80	
do. til Kvindeafdelingen	653,05	
Ekstra Hjælp	18.690,00	
Kontorartikler	48,34	
Bladhold	199,59	
Fanen	56,00	
Repræsentation	82,72	
Arbejdstab	96,77	
Udlagt Løn	169,92	
Kontrol	32,00	
Tilskud til D. u. I.	100,00	
do. til Arbejdernes Idrætsforbund	100,00	
Fest for arbejdsløse	556,20	
Tilskud til Fattige Børns Fodbeklædn.	25,00	
Køb af Kaffebilletter	340,00	
Kontorinventar	89,50	
Ekstrakontingent til Arb. Fællesorg.	965,00	
Andre Udgifter	342,55	
		38.937,17

Det særlige Fond

Ekstra Hjælp		400,00
Sætterafdelingen	133,40	
Trykkerafdelingen	629,80	
Trykkernes Begravelseskasse	100,00	
Kvindeafdelingen	684,25	
		1.547,45

Beholdning den 31. Marts 1940

Sætterafdelingen	87.907,78	
Trykkerafdelingen	4.686,26	
Trykkernes Begravelseskasse	9.517,57	
Kvindeafdelingen	1.664,40	
Lokalkassen	63.154,62	
Det særlige Fond	2.469,92	
		169.400,55
Balance Kr.		675.738,97

København, den 8. Maj 1940. *O. A. Lundin.*

Revideret den 14. Maj 1940.

Carl Christoffersen. N. M. Nielsen. Carl Schnoor. Niels Nielsen.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Vi slider sig op ved Sættemaskinen.

Man løber jo af og til i Armene paa en Kollega, man kendte den Gang, man var yngre end nu, og naturligt falder Talen ogsaa paa »dengang«. Man erindrer sig gennem Tiderne — maaske helt frem til i Dag, og saa hører man jævnlig Sukket: Man slider sig op ved Sættemaskinen!

Naar de siger det alle, og naar vi føler det alle, saa maa der vel være noget om det. Det er jo ikke saadan, at man er egentlig syg; det kan være vanskeligt at pege paa, hvad der er i Vejen, men vi mærker, at der er »noget«, maaske en Træthed, ikke mest af fysisk Karakter, men en Svaghedsanelse i Sanseorganerne, der giver psykisk Reaktion: Synet er ikke saa godt, Hørelsen maaske ikke heller, Hovedet er tungt imellem, og der er Værk her og der; det er ikke let at faa den trygge Hvile hverken i Fritimerne eller under Søvnen. Der er gaaet Orm i Roden.

Og naar man saa reflekterer over Generne, bliver man let enige om, at det er Sættemaskinens Skyld, — Sættemaskinen slaar ihjel, selv om Legemet kan blive ved at føre Tasterne og følge Maskinens monotone Rytme, der kun afbrydes, naar Forstyrrelserne griber ind og tilvirker Nervesved.

Saa kan man spørge sig selv, om det er nødvendigt, at vi, der minimallønmæssigt, men ikke altid indtægtsmæssigt, har faaet en Særstilling indenfor Faget, af den Grund er forpligtet til at ofre vor knappe Jorderigsperiode til Fordel for vort skønne Fags ublufærdige Molok.

Den Ændring i Maskinsætningens Væsen, der er foregaaet fra Aarhundredets Begyndelse til nu, maa, selv om den ikke faar nogen tariflig Daab, i alt Fald tages op til mental Revision. De Aftaler, vi den Gang traf med Hensyn til Ydelser og deraf følgende Bestemmelser, var afpasset efter de Tiders Forhold og Muligheder og svarer paa ingen Maader til de nuværende Krav. Den Præstation, der dengang blev nedskrevet, havde Forbindelse med Arbejdets Art, med dets Kvalitet og med en Forudsætning af Godtgørelser og Lempelser paa saa mange Omraader, som ingen i Dag vil indrømme os, og som vi heller ikke selv længere vil gøre gældende, fordi vi er naaet saa langt frem i teknisk Færdighed, at vi føler, at meget af det, vi dengang med Rette tog vor Tid til, nu hører med til den selvfølgelige Røgt af vor Gerning.

Men hvis man vil forstaa hele den vældige Revolution i selve vort Arbejdes Væsen, saa maa man ogsaa indrømme os, at vore Ydelser er saa meget større nu, end dengang vore Arbejdsvilkaar blev fastlagt, og saa maa man gaa med til at revidere Forstaaelsen.

Foruden dette Forhold ligger der saa tillige det rent praktiske, som enhver kan faa Øje paa: Overgangen fra Skærsats til Sættemaskinens nuværende Stof, og herom behøver der vel ikke at føres nogen Strid, idet enhver her kan se den himmelvide Forskel; men her holder det ogsaa haardt at faa de overenskomstmæssige Godtgørelser anerkendt, og i Almindelighed faar Sætteren ikke det for sit Arbejde, som han har Ret til, hvilket altsaa vil sige, at han udfører mere Arbejde, end han faar Løn for. Kend din Tarif og arbejd derefter, faar ikke den Gyldighed for Maskinsætteren som for saa mange andre Haandværksfag. Uden at ville komme ind paa det store og ofte drøftede Problem: Akkord paa Sættemaskine, skal vi, da en Riposteren hertil fra Mesterside under Hensyn til de foran gjorte Bemærkninger let kan tænkes, udtale, at den Sløjhedstilstand under legemlig og sjælelig Tyngde, vi i Begyndelsen omtalte, vilde stige til en fuldstændig Ødelæggelse af Individet under saadanne Arbejdsforhold.

Og saa kommer Spørgsmaalet: Er da denne Tilstand nødvendig? Er det nødvendigt, fordi Sættemaskinen bruges i Fagets Tjeneste til Lettelse for Efterretningsvæsenet og til Sættemateriellets Økonomi, at de Folk, der bruger disse Maskiner, skal leve deres Arbejdsdag under større Anspændelse med Hensyn til Fysik, Sundhed og Moralitet end deres Kolleger udenfor Buret eller deres Fæller i andre Arbejdsfag?

Nej, det er det ikke. Selvfølgelig ikke. Naar det gaar, som det gaar nu, hvor vi mange Steder lader os presse til det urimelige, saa er Grunden for en stor Del — maaske for Størstedelen — Mangel paa Forstaaelse hos alle andre, ikke alene hos vore Principaler, men ogsaa hos vore Kolleger, af vort Arbejdes Væsen. Forstaaelsen heraf maa vi selv bibringe dem; det vil holde haardt at gøre det, men det er muligt, selv om det maaske kommer til at foregaa ved haandfaste Midler. Der er ingen, heller ikke blandt Principaler, der kan kræve, at nogle iblandt os skal stilles paa en dræbende Forpost, hvor ikke Nødvendigheden byder det; og det gør den ikke ved Sættemaskinen. Vor sarte Kollega er i Stand til at tjene sit Brød ved vor Hjælp, uden at vi behøver at ofre mere end den Arbejdskraft, vi altid er Samfundet skyldig, og som vi er glade for at faa Lov til at yde. Vi behøver ikke at slide os mere op ved Sættemaskinen end ved vore andre Arbejdsmidler, men vi maa lære Faget at forstaa, at den Maskine, vi betjener, under Arbejdet indgaar som et Led i vor Fysik, saa vi paa en Maade deler Organer med den, og derfor kan den under et uheldigt Samliv komme til at nedbryde sin Makker.

N. Th. S.

Kan man sætte uden Brug af Kiler?

Selvfølgelig kan man ikke sætte uden Brug af Kiler. Sættemaskinens Udsluttesystem hviler derpaa. Hvis man vilde stille et saadant Spørgsmaal for Eksempel til en Montør eller en anden Instruktør, saa vilde de slaa afværgende ud med Haanden: Gud Fader fri og bevare os! Gør aldrig det. Og vi kan tro, at paa saadanne Steder som Maskinsætterskoler vil Lærerne bestemt forbyde deres Elever at indlade sig paa saadanne Eksperimenter som at sætte uden Brug af Kiler.

Saadan er Teorien. Men i Praksis sker det jo alligevel, og det sker under visse Forhold vist endda ret hyppigt. Det *maa* man ikke, vil mange Kolleger udbryde, men — Haanden paa Hjertet — man gør det alligevel. Vi gør det, de fleste af os, alligevel, hvor Forholdene tvinger os til det. De Krav, der nu til Dags stilles til en Sættemaskine, ophæver alle Forbud. Men naturligvis: naar Forholdene kræver det ulovlige eller umulige, saa forsvinder naturligvis ogsaa Ansvaret, selv om den paalidelige og omhyggelige Sætter alligevel inderst inde føler det og forsøger at bære det.

Lad os tage et Par Eksempler. Her er et Glossarium paa et fremmed Sprog med Lydbetegnelse, Formatet ligger mellem 6 og 10 Cicero. Det er af Hensyn til Arbejdets Art vanskeligt at bryde Ordene eller Lydbeteg-

nelserne vilkaarligt; det kan være nødvendigt at knibe mest muligt; der er ikke Plads til Kiler, men med et Par haarfine Spatier gaar Linien maaske ind; saa prøver Sætteren uden Kiler, og det lykkes. Eller man har et smalt Format i Forbindelse med et Billede; eller i Navnelister med Adresse m. m., hvor man ogsaa hyppigt kommer ud for en stærk Knibning.

Hvordan virker nu en saadan Sættemetode paa Materiellet? Den virker til Skade; men Skaden kan være ringe eller stor, alt efter den Omhu, hvormed Eksperimentet udføres. Naar man erindrer sig den Finhed med Hensyn til Udspærringspunkt, hvormed Kilen virker, saa forstaar man ogsaa, hvor vanskeligt for ikke at sige umuligt det er at udslutte en Linje uden Brug af Konus, saaledes at der ikke et eller andet Sted øves Pres paa Materiellet. I denne Forbindelse er Vagtsomheden overfor Beskadigelsen af Matricerne lettest at iagttage, idet man, hvis 1. Elevator er i korrekt Stand, kan holde Øje dermed. Farligere er Trykket paa Bakkerne. Teoretisk betragtet maa disse ikke kunne give efter, men for denne Teori staar end ikke den mest fuldkomne Maskine. Ved Udslutning uden Kiler *kan* man naturligvis træffe det nøjagtige Punkt, men i de allerfleste Tilfælde rammer man naturligvis en lille Smule ved Siden af — og faar Linjen alligevel; og i saadanne Tilfælde véd man, at der foregaar Pres til Skade for Materiellet. Og det er jo altid til den sprængende Side det sker; overfor Slappelser raader en rigtig Indstilling altid Bod.

Men det er ikke blot, hvor man støber uden Kiler, at Faren for Voldsomhed mod Materiellet er til Stede. Ogsaa i Sats som det foran eksempelvis nævnte med en enkelt Kile kan saadant Pres forekomme. Det sker saaledes, hvor Linjen er saa stram, at Kilen bliver staaende paa sit nederste (tyndeste) Punkt og altsaa er ude af Stand til at regulere Udspærringen. Her virker Linjen paa ganske samme Maade som en Linje uden Kiler. Ogsaa med to Kiler i Linjen bliver det samme Tilfældet, hvis disse sidder saa stramt, at de er ganske ubevægelige. Men det er vanskeligere at sætte en helt stram Linje med flere Kiler end med een.

Man kan sædvanligvis overbevise sig om Udslutningens Vilkaarlighed ved at betragte et Stykke Sats, for Eksempel en Spalte Indholdsfortegnelse med Udpunktering til Pagina, hvor der meget ofte kun er Plads til een Kile i Linjen. Ved at følge Forkanten med Øje og Haand vil man erfare, at Satsbilledet i nogle Tilfælde kan hænge ud over Linjens Kegel, og man vil da konstatere, at det altid er Tilfældet i Linjer, hvor Kilen slet ikke eller saa godt som ikke har kunnet komme til at arbejde. Udsluttehebelens stærke Tryk nede fra presser Kilen op over Naturlighed og tvinger Bakken ud i en sprængende Stilling. Man erindrer, at jo flere Kiler, der er i Linjen, jo mere Modstand møder Hebelen, og jo mindre er Faren for, at den tvinger Kilerne op og dermed Bakken ud over sin naturlige Stilling. Den enkelte eller de faa Kiler i en Linje, der udsættes for det ekstra Pres, vil ogsaa kunne bøjes eller beskadiges deraf. Men forøvrigt gælder det naturligvis, at jo mere fuldkommen og velholdt en Maskine er, jo ringere udtalt bliver de Skader, der kan forekomme.

Disse Linjer fremkommer ikke for at forsvare den Sættemaade, her er omtalt, men kun for at forklare et Forhold, som ingen Sætter, der arbejder med saadant Stof, undgaar af og til at komme ud for. Og i saadanne Tilfælde betyder det alt for Bogtrykkeren, at hans Maskinsætter er kyndig og véd, hvad han gør. Den kyndige Mand redder en Situation uden større Skade; den ukyndige kan paa denne Maade forvolde kolossale Tab paa Materiellet. *N-n.*

Fag og Folk.

Arbejdsdeling. Efter Ordningen af den Arbejdsdeling, som først Københavns Afdeling og senere ogsaa Provinsen har truffet med Bogtrykkerne, er der de fleste Steder sket større eller mindre Revolutioner indenfor Personalerne, og vor Branche er ogsaa blevet stærkt engageret i denne Ordning. Man har været tilbøjelig til at gisne paa, at den ikke vil gaa til Ende uden at Principalerne vil forsøge at lukrere derved. Dette vil vi naturligvis være opmærksomme paa. Foreløbig kan vi notere, at det ogsaa her viser sig, hvor forskellig menneskelig Forstaaelse og Villighed er, idet man paa nogle Steder har ført hele Sagen ud til Yderlighed og reserveret sig overfor alt, medens man paa andre Steder har ønsket fra Firmaets Side at tage det første Skrald for saa at se Tiden an, naar Ferieperioden er endt. For Typografernes Vedkommende kan man sige, at Ordningen var en tvingende Nødvendighed, hvis man skulde fordele Smerterne en Smule; men det var en Skuffelse, at Regeringen, naar den nu skulde beskæftige sig med Spørgsmaalet og lægge nye Byrder over paa Arbejderne, ikke tog samtlige arbejdsløse med ind under Ordningen. Thi det er godt nok at en Del af Arbejderne bliver hjulpet, men de andre er dog langt daarligere stillet og skal altsaa fortsat undgælde. *S.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Tillidsmandslisten. I næste Numer af »Maskinsætteren«, »Typ.-Tid.« Nr. 25, vil vi bringe Listen over vore Tillidsmænd indenfor Kredse og Klubber. Vi beder de paagældende Kolleger at meddele Ændringer, der hører ind under denne Liste, til Bladets Repræsentant under omstaaende Adresse.

Vort Repræsentantskabsmøde. Som bekendt har vi 2 Gange forsøgt at afholde vort aarlige Repræsentantskabsmøde, første Gang til lovbefalet Tid, Skærtorsdag, hvor vi blev forhindret paa Grund af Issituationen, og anden Gang nogle Uger senere, hvor Krigssituationen forhindrede det. Da man ikke i Øjeblikket kan have noget Indseende med, naar Afholdelsen af vort Møde vil være muligt, har vi tilstillet vore Kredsrepræsentanter et Cirkulære med Uddrag af Beretning og Regnskab samt muligt andre nødvendige Oplysninger og stille Mødets Afholdelse i Bero, indtil der forhaabentlig atter indtræffer bedre Tider.

Fra Kredsene. En Del Kredse og Klubber har faaet afholdt deres sædvanlige Foraarsmøder i Forbindelse med Instruktion og Generalforsamling, før den nye, spændte Situation indtraf, men der er adskillige, der havde planlagt eller paatænkt Afholdelse af Møder nu i Foraarstiden, der har maattet opgive disse og haabe paa bedre Tider.

Indgaaede Kontingenter. Maj 14.: Viborg (Jan. Kv.) 5.00. — 18.: Randers (Jan. og April Kv.) 22,00.

København, 21. Maj 1940. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

Fra Maskinsætterskolen. Paa Skolen har der været afholdt Instruktionskursus for arbejdsløse Kolleger, og den 6. Maj afholdtes Prøve for een Mand, en Efternøler fra 1939. Der vil nu sikkert hengaa lange Tider, før der atter bliver Tale om Maskinsætterprøve. Heldigvis, vil nogle sige, og desværre vil maaske andre mene. Og begge Parter kan maaske have Ret.

Arbejde og Udvikling. Man plejer at bedømme et Fags Arbejdsvilkaar efter den Udvikling, der er i Faget, og indenfor Maskinsætterbranchen har der været en jævn Udvikling med Hensyn til Anskaffelse af nye Maskiner, indtil den nuværende Situation indtraf, hvorved det hele omtrent standsede. Det er at haabe, at dette kun skyldes en øjeblikkelig Nervøsitet, og at Stillingen efterhaanden vil bedre sig.

Spørgsmaal og Svar.

— Det drejer sig ikke saa meget om et Spørgsmaal som maaske om en Forklaring. Men naar man nu har faaet at vide, at det hedder ansvarhavende, hensyntagende o. s. v. uden Forbindelses-s, hvor kan det saa være, at man saa mange Steder, ogsaa hos Journalister ser s'et i Ordet. Eller er det maaske saadan, at man ikke er helt sikker i Begrundelsen. *Hans.*

Svar: I Begrundelsen er der ingen Tvivl, idet Tillægsendelsen ikke staar i noget som helst Ejeforhold til den substantive Forstavelse eller -ord. Naar man siger: tage Hensyn, føre Tilsyn, have Ansvar, vække Tillid o. s. v., saa følger heraf, at der ikke kan føjes Genetivled ind mellem Ordene, naar de omskrives i Tillægsform. Hvad mener man forresten om Ordet tillidsvækkende. Ortografisk rigtigt maa det læses som tillidsvækkende; og der er dog vist ikke Meningen med det. *S.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Det er Sparetider!

Fra alle Sider paalægges det den danske Befolkning, at vi nu er nødsaget til at nedskære vort Forbrug, nu skal vi alle spare. For os Arbejdere, hvis Leveniveau kun har ligget paa Eksistensgrænsen, hvis vi da ikke hidtil har staaet i stadigt Arbejde, for saa har vi jo været noget bedre stillet, trods alle Forsøg paa at bringe os nedad, er det ikke nogen god Tale. Paa hvad skal vi spare? Vort Forbrug har altid været yderst beskedent, paa Trods af, at hver Øre, vi har tjent eller modtaget i Understøttelse, er gaaet med.

For vore Udbyttere, Bogtrykkerne, har Sagen imidlertid et ganske andet Perspektiv. De er straks begyndt at spare — *paa Arbejdskraft.* Derfor var det godt, at Forbundet tog Initiativet til Arbejdsdelingen. Tilbage er at haabe, at de Kolleger, som fortsat staar i Arbejde, vil sætte alle Sejl til overfor uvillige Bogtrykkere eller Civilingeniører eller hvad Titel den ansvarlige Trykkerileder nu end maatte pynte sig med. Vi staar mange her uden for, der gerne vil tage et Nap, vi er ikke daarlige Kammerater, der vil leve paa »Nas«, vi vil gerne tjene vore Penge selv ved reelt Arbejde. Vi er heller ikke daarligere Arbejdere, vi har lært vort Fag gennem 5 Aars Læretid og vi kan det fortsat.

— — —

I Tilslutning til Overskriftens Bemærkning om Sparetider, kommer jeg til at tænke paa, om det ikke vilde være muligt at spare noget Strøm til Sættemaskinerne og lade Arbejdet udføre i Haandsats. Det vil være at skrue Udviklingen tilbage — men hvad, vi lever dog i en Middelalderverden, hvor brutal Magt er sat i Højsædet.

Paa Dagbladene kan det vel næppe realiseres at stoppe Sættemaskinerne, Avisen skal jo være færdig paa den begrænsede Tid, der er til Raadighed. Men paa Bogtrykkerierne vil det sikkert være muligt at gaa over til meget mere Haandsats. Skulde man i den Anledning faa Brug for flere Haandsættere stiller vi os meget gerne til Disposition. *m. j.*

— — —

Vi har modtaget ovenstaaende Indlæg og giver gerne dette Uddrag Plads i vort Brancheafsnit. Det indeholder interessante Afsnit, som det er godt at gøre sig klart. Om man paa Grund af Strømbesparing, og dermed Kulbesparing kan overføre Arbejde fra Maskinsats til Haandsats er vel usikkert — men vi hører gerne Kollegernes Mening om dette som om andre Spørgsmaal og Tanker, der dukker op nu i den for danske Arbejdere saa vanskelige Tid. Ethvert Forslag har Krav paa at blive hørt og vurderet. *eh.*

Haandsætternes Landssammenslutning.

Formand: Hans Hansen, Rødegaardsvej 77, Odense.
Kasserer: C. J. Dreyer, Gartnergade 19, København N.

Alle Meddelelser

om Møder og alle Referater og Artikler maa sendes til Brancheredaktøren senest Torsdagen i Ugen før Bladet udkommer, for at finde Optagelse i førstkommende »Spalte«.

Folke-Ferie, Sommeren 1940

Indtegning til Turene bør ske tidligt i Aar.

Under de for Tiden herskende Forhold er Rejseliv og Feriearbejde givetvis meget indskrænket. — Folke-Ferie har netop udsendt sit Sommerprogram for 1940, men en kort Gennemgang af Programmet viser, at adskillige af de planlagte Ture sikkert maa annulleres. Dette gælder saaledes en Række Norges- og Sverigesture. — Tilbage bliver der imidlertid ikke saa faa indenlandske Feriearrangementer.

Vi nævner kort:

De populære Ophold med Udflugter paa Hotellerne »Helligdommen« og »Salene« paa Bornholm.

Ugeophold og Week-endturene til Karlslunde Strandhus.

Ugeophold paa F.-F. Nordstrandhus ved Nykøbing Sj. og i Kosmos-Feriekoloni.

Ugeopholdene paa Hoteller og Pensionater paa Langeland.

En hel Række Muligheder for Ophold paa andre Hoteller og Pensionater.

Leje af Sommerhuse m. m.

Men, tilføjer Folke-Ferie, man bør i Aar hurtigere end ellers søge at finde den Form for Ferie, der passer Tid og Pengepung, og sørge for at reservere Plads snarest.

I Folke-Feries Bureau, Frederiksborggade 42, vil enhver faa Raad og Bistand til at finde netop det Ferieophold, der i Aar passer bedst — og gælder det Skovture i Aar, da prøv at tale med F.-F. om de udarbejdede Forslag til Skovture pr. Bane, Baad eller Cykle.

Netop nu trænger mange til et Ophold ved Skov, Sø eller Strand — og i det Omfang, saadanne Ophold kan skaffes, er Folke-Ferie gerne Raadgiver.

Fra den øvrige Verden

Typografstrejke i U. S. A. 1776.

Samme Aar som Nordamerikas forenede Stater proklamerede sin Uafhængighed — i 1776 — udbrød ogsaa den første kendte organiserede Strejke i Landet. Det var, som i flere andre Lande, Typograferne, som greb til dette Kampvaaben for at forbedre deres Arbejdsbetingelser. Det lykkedes ogsaa, takket være en ubrudt Front, at hjemføre Sejren.

Typograferne var altsaa de virkelige Pionerer for Fagbevægelsen i U. S. A.

De væsentligste Aarsager til Strejken var Arbejdsløn og Arbejdstid. Den ordinære Arbejdstid strakte sig fra Solens Opgang til Mørkets Frembrud. Denne Arbejdsordning gjaldt Aaret rundt, hvorfor Arbejdstiden variered med Aarstiderne. Man kæmpede paa den Tid fra Arbejdsgivernes Side mod en Forkortelse af Arbejdstiden. Man sagde, at en saadan Forkortelse vilde »aabne Døren paa vid Gab for Lediggang og usædeligt Levned« og des-

uden hævdede man, at det vilde sænke Arbejdernes Levestandard!

Man hævdede ogsaa, at Agitationen for en Arbejdstidsforkortelse var et Værk af Udlændinge. »De fører med sig Vaner og Opfattelser, en Misfornøjelsens Aand og Ulykker, som hidtil har været fremmed for vore indfødte Arbejdere,« hedder det bl. a. fra Arbejdsgivernes Side.

U. S. A.s Typografer havde imidlertid vundet deres Strejke og saa vel Arbejdstids- som Lønforholdene var blevet forbedret. Men allerede i 1786 maatte Typograferne i Strejke paany for at hævde deres Interesser. Ogsaa denne Kamp vandtes.

Ingen Varefordyrelse i Frankrig.

I Frankrig, hvor Prisstigningen i Sammenligning med andre Lande er forholdsvis ringe, og hvor der endog har kunnet noteres Prisfald, har Regeringen foreløbig stræbt efter at holde Lønningerne paa samme Niveau som den 1. September. Der er fastsat Bestemmelser angaaende Betaling for Overarbejde, ja, der er endog sørget for, at en Del af den ved Overarbejdet indtjente Løn (40 pCt.) kommer hele Samfundet tilgode. Regeringen har udtrykkelig forordnet, at de kollektive Overenskomster og de sociale Love skal forblive i Kraft. Indenfor den Del af Erhvervslivet, der ikke arbejder for Landets Forsvar, er der Mulighed for Gennemførelse af Ændringer i de kollektive Overenskomster, naar en eller begge kontraherende Parter fremsætter Ønske herom, men disse Ændringer skal dog først godkendes af Arbejdsministeren, der tilmed paa samme Maade som med Hensyn til Rustningsvirksomhederne i sidste Instans er beføjet til selv at fastsætte Lønnen i de enkelte Fag, henholdsvis Departementer, og erklære dem for almindeligt bindende for samtlige Arbejdsgivere og Arbejdere. Arbejdsgiverne udsætter sig for Straf, dersom de betaler Lønninger lavere end de fastsatte Minimumssatser eller højere end Maksimalsatserne: »Paa samme Maade, som det i de ukontrollerede Erhvervsgrene er nyttigt at afskaffe de unormalt lave Lønninger paa Arbejdsmarkedet, der er en sikker Kilde til sociale Forstyrrelser, er det ogsaa nødvendigt, at Regeringen ikke overlader Fastsættelsen af de gode og høje Lønninger i Rustningsindustrien udelukkende til Arbejdsgiverne og Arbejderne, da dette let kan føre til Misbrug. Regeringen maa være Herre over de Lønninger, der i saa høj Grad er afgørende for den nationale Økonomi og Krigsomkostningerne«.

Hvorfor Svinekødet er saa dyrt

Gaardejer *Svend Poulsen*, Egholm pr. Veksø, skriver i »Politiken« følgende bemærkelsesværdige Artikel:

Svinekød har de senere Aar ved Hjælp af Reguleringer fra Stats og Slagteriers Side været holdt i en høj Pris for den danske Forbruger. Hensigten hermed var at skaffe Landbrugerne flere Penge for deres Grise, idet man gik ud fra, at Køberne — Byboerne — havde Raad til at betale.

Nu ser det imidlertid ud til, at denne Politik bør ændres. Dels er Byboernes Evne til at betale forringet, og dels gaar hele Fortjenesten i de kommende Maaneder ikke i Landbrugernes, men i 20—50 Svinekortspekulanters Lomme.

Dette nye Erhverv har efterhaanden naaet at tage al Fordelen af Svinekortordningen. I Øjeblikket har de store Svinekorthandlere købt store Partier Svinekort op — fortrinsvis de Kort, der har $^1/_2$ Aars Gyldighed og udstedes til det mindre Landbrug. Ved Samarbejde fra Spekulanternes Side holdes disse Kort længst muligt tilbage fra Markedet. Resultatet er:

1. At Svinekorthandlerne tjener uhyre Summer, idet Svinekortene for en stor Dels Vedkommende er købt til 2—4 Kr. pr. Stk. og nu kan sælges til 30 Kr., maaske 50 Kr. Stk. — da det drejer sig om Tusindvis af Kort, bliver der Penge ud af det.

2. at de Landbrugere, der har flere Grise i de kommende Maaneder end de modtager Kort til, maa tabe 30—50 Kr. pr. Gris — ingen kunde for 6 Maaneder siden, da Grisene blev født, forudse, at der vilde blive uddelt færre Svinekort nu paa Grund af Afsætningsvanskeligheder, og

3. at Slagterne, der slagter for det hjemlige Marked, enten maa købe et dyrt Svinekort eller betale ca. 1 Kr. pr. kg. i Slagteafgift, med andre Ord, at Grisene enten maa købes billigt af Landbrugerne eller Kødet sælges urimeligt dyrt i Butikerne.

Derfor, Regering og Slagterier, *giv øjeblikkelig Svineslagtningen fri* foreløbig. Vi er mange Landbrugere, der hellere vil sælge Svinekødet billigt i Byerne, end sælge det til høje Priser og lade Svinekorthandlerne løbe med hele Fortjenesten, og gaa med den konstante Fornemmelse af at blive taget ved Næsen. — Og lad os saa faa en fornuftig Svineregulering — en Regulering af Pattegrisetillæget.

Generalforsamlinger · Møder

Maribo Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. April paa Central-Hotellet. *Formanden* bød velkommen og overtog Dirigenthvervet, hvorefter der aflagdes Beretning som toges til Efterretning. — *Kassereren* oplæste Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 996,52, Lokalkassens med Kr. 754,48. Til Byggeselskabet var indbetalt Kr. 16,50. Paa Grund af det stadigt forøgede Arbejde for Kassereren, forhøjedes Lønnen med 15 Kr. pr. Kvartal. — Paa Grund af meget ringe Tilslutning til Generalforsamlingen (der var kun mødt 4 Medlemmer) udgik et Forslag til Afdelingslove til næste Generalforsamling. — Af samme Aarsag vedtoges det ligeledes ikke at sende nogen Repræsentant til Tillidsmandskursus. — Under Eventuelt blev et Par enkelte Forespørgsler besvaret, hvorefter Generalforsamlingen blev hævet, og de mødte fire Medlemmer paabegyndte derefter den under Mørkelægningen undertiden noget vanskelige Opgave at gaa hver til sit.

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 14. April paa Hotel »Kronprinsen«. Formanden, *Chr. Poulsen*, valgtes til Dirigent og aflagde Beretning: Arbejdsløsheden havde i Januar Kvartal været meget stor. Omtalte Lønreguleringen i Februar og forskellige Spørgsmaal i Forbindelse med Dyrtidstillægget samt redegjorde for Forhøjelsen af Arbejdsløshedsunderstøttelserne. Indenfor Afdelingen var indsamlet Kr. 113,53 til Finlandsindsamlingen. Karnevallet havde givet et Overskud paa Kr. 240,00. Omtalte Spørgsmaalet om Dyrtidstillæg til Lærlingene og oplyste sluttelig, at Bestyrelsen havde vedtaget ikke fremtidig at udbetale Lokalunderstøttelse til en rejsende »Kollega«, der under et kort Ophold her i Byen havde »glemt« at betale en Gæld til en anden Kollega. (Godkendtes af Generalforsamlingen.) Efter nogle faa Bemærkninger godkendtes Beretningen. — Kassereren, *Einer Petersen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 4934,12 og Lokal-

kassen med Kr. 1397,25. Kassebeholdning Kr. 294,02. Regnskaberne godkendtes. — Formanden valgtes til at deltage i Forbundets Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole. Dækning for Arbejdstab bevilgedes. — Fællesorganisationen bevilgedes 25 Kr. til Dækning af Underskudet ved Juletræet. — »Lokaleleje« bevilgedes. *P-en.*

Nyborg Lokalafdeling

afholdt sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling Lørdag den 27. April i »Soc.-Dem.«s Budstue. *Formanden* bød velkommen og valgtes til Dirigent; gav derefter en detailleret Beretning over Begivenhederne i det forløbne Kvartal. Af denne fremgik det, at Ledigheden i Afdelingen i Maanederne Januar, Februar og Marts for heltbetalende havde været 3-2-3 uden Arbejde; for halvtbetalende var Tallene for samme Tidsrum 1-1-2 uden Arbejde. Blokaden i Ørbæk løber videre. En falleret Bogtrykker fra Ullerslev agerer »Bestyrer«, og saa kører de videre. Et tarifstridigt Forhold havde været til Behandling; det drejede sig om en Bydrengs Anvendelse som Paalæggerske og afgjordes med en Bod paa 200 Kr. Et andet Firma blev grebet i samme Forseelse — endda paa fersk Gerning — af Formanden og Næstformanden og er omgaaende indberettet til Forbundet. Et Spørgsmaal om Dyrtidstillæg til en halvtbeskæftiget Paalæggerske er ligeledes indberettet til Forbundet. Et Medlem var tilstaaet Invaliderente, og som Følge heraf var Sygeunderstøttelsen nedsat. For om muligt at faa noget Arbejde i Gang fra Kommunens Side for Faget havde Bestyrelsen haft en Samtale med Borgmesteren, som stillede sig meget forstaaende og lovede, at det, der var praktisk muligt at lade udføre i Bogtryk, ogsaa i Fremtiden skulde blive udført. Iøvrigt mente han, at Kommunens Bogtrykregningers Størrelse viser, at den er en god Kunde hos Bogtrykfaget. Finlandsindsamlingen havde indbragt 62 Kr. Et Medlem havde undgaaet Udslettelse paa Grund af Restance ved at indbetale det resterende Beløb rettidigt. Ny Ordning medførte, at rejsende Kolleger skal afkontrolleres. Sluttelig omtalte Formanden det under Ventilation værende Forslag om at tage ekstra 14 Dages Sommerferie, til hvilket Medlemmerne stillede sig meget forstaaende. — I umiddelbar Fortsættelse af Beretningen oplæstes Protokollen, som sammen med Beretningen godkendtes enstemmigt. — Derefter forelagdes Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 2059,90, og for Lokalkassen var Balancesummen Kr. 112,09. Lokalkassens Aabning med 1 Kr. pr. rejsende pr. Kvartal vedtoges enstemmigt. — Kr. Himmelfartsturen, som nu snart er blevet en Tradition, blev under Hensyn til de særlige for vor By raadende Forhold udsat til senere. — Til Deltagelse i det af Forbundet planlagte Kursus paa Roskilde Højskole valgtes Formanden med Næstformanden som Suppleant. — Under Eventuelt drøftedes et Par Spørgsmaal af mere lokal Interesse, og Generalforsamlingen, den første mørkelagte, sluttedes af Formanden med et Par for den specielle Lejlighed passende Bemærkninger og Ønsker for Fremtiden. *e. a. h.*

Til Handling?

Man maa tage sig til Hovedet, at der *først* nu skal gøres noget virkeligt rationelt for at gribe ind mod Arbejdsløsheden. Ingen skal komme og fortælle mig, at den Sot først var alvorlig efter den 9. April. Dag ud og Aar ind har vi haft næsten Hundredtusinde ledige i dette yndige Lilleputland. Nu først aner man Muligheder i Landet, der kan udnyttes til økonomisk Styrkelse. Nu først?

Har man manglet politisk Mod til at gribe ind og sætte Tingene paa Plads? Vær forvisset om, at de Hundredetusinde Arbejdsløse hilser hvert et ærligt Forsøg paa at skaffe dem Arbejde med Glæde. Der er intet saa forbandet som at se Dagen smuldre hen, at føle sig selv skudt til Side af Livets vældige Kræfter. Den Tort er hundrede Gange værre end at vegetere paa et Stykke Margarinebrød. Understøttelser gør det ikke.

Man har fra anden Side talt om, at det var Stemmekøb. Sagt i Ærlighed kan vi godt være enige om, at vore egne Generalforsamlinger er tættest besøgte, naar der skal skrabes noget hjem økonomisk.

Fagforeningerne blev aldrig for den nye Slægt det Sted, hvor de selv kunde gøre en idealistisk Indsats, men bare Koen, der skulde give Mælk. Man skelede til Yveret om det var spændt. Det var det fagorganisatoriske Perspektiv, de fleste besad og besidder...

I Fagforeningen skal man bare ha'. Hellere nyde end lyde og yde. Det er en Sandhed, vi aldrig kommer uden om. Saadan er det.

Og blev Forholdene ikke det samme politisk set. Hvormange gik ind for deres politiske Linie, fordi de saa en Løftelse af Menneskene i den. De fleste stemte for Kravs Opnaaelse, der paa Valgdagen stod blændende skarpt paa Plakaterne, men som sidenhen forvandledes til den Situation, et Blad forleden beskrev om Danmark: »De halve Hummeres, de halve Bajeres og de halve Standpunkters Land.«

Nu, *først* nu skal der gøres noget. Vi trænger til Fasthed og dansk Fællesvilje til at komme ud af Uføret.

Det har aldrig været Meningen med Arbejderklassens Kamp, at den skulde parkere i et Understøttelsessystem. Og jeg har sagt det før — jeg siger det igen: Lederlønningerne er for høje. De er saa høje, at det giver et Indtryk af, at man ogsaa herfra saa Malkekoen i Fagforeningerne. Maaske er det af den Grund noget tilgiveligt, at mange Medlemmer kom til at se paa samme Maade.

Men nu skal vi altsaa have Ledighedens Vildmandsskæg barberet af Danmark. Frem med Ragekniven — skulde der ryge et Par Filipenser ved samme Lejlighed, pynter det kun saa meget mere paa Facaden.

Werner Helmert.

Journalistisk Bondefangeri

Det har været et haardt »Job« for Regeringsbladene at skulle meddele deres Læsere Resultatet af de 18 Ministres Overvejelser angaaende Kriseforanstaltningerne. De har paa alle Maader, saavel i Overskrifter som Tekst, søgt at reducere det ganske uhørte og i Arbejderbevægelsens Historie hidtil ukendte Angreb fra Regeringsmagtens Side paa Arbejdernes Økonomi.

»Politiken« skrev saaledes i en Overskrift: »Den nye Kriseskat nedsættes betydeligt for de mindre Indtægter«. Og derefter i Teksten:

»Til Erstatning for det forladte Pristals Lønregulering ydes der betydelige Lempelser i de Afgifter, som Arbejderne skal betale til de Godtgørelser, der skal udredes til Arbejdere, der faar Afkortning i deres Arbejdstid.«

Rent bortset fra, at det naturligvis er meningsløst at paalægge Indtægter paa 1800 Kr. og derunder en Kriseskat — de er saamænd kriseramte nok gennem Varefordyrelsen — er det en Gaade, hvorledes man ved at nedsætte en Skat, som endnu ikke eksisterer og kalde denne Nedsættelse paa nogle faa Kroner (18) *en Erstatning* for en Prisregulering, der giver Arbejderne en Lønforhøjelse paa over 600 Kr. Et saadant Forsøg paa at skjule det virkelige Forhold kan da heller ikke betegnes ved andet end det rene Bondefangeri.

At de ikke skammer sig! *Dr. Ensom.*

„Hørebilleder" fra Dagliglivet

Petit-Pedersen har været oppe paa Forbundskontoret og dér faaet en lille, hvid Seddel, hvoraf tydeligt fremgaar, at han skal begynde at arbejde næste Dag Kl. 8,30 præcis.

I Evaldsgade træffer han tilfældigt en af sine Lærekammerater, der straks bemærker hans frydefulde Ansigt.

»Davs, Petit ... man skulde minsæl tro, at du var gaaet hen og bleven Hipa-Haandlanger og havde destrueret en Flok Kommunister, saa veltilfreds ser du ud!«

»Æv-bæv, lille Kalle. Jeg har skam andet at bestille end at gaa rundt og hetze. *Fænomenal-Trykkeriet* har Brug for en dygtig Sætter ... og saa er jeg mærkeligt nok bleven den heldige!«

»Aah ... det er der vist Maade med!« ytrer Kalle en Kende ironisk. »Saavidt jeg véd, gi'r han kun Minimalløn — og efter hvad der bliver fortalt, er det en decideret Pukle-Anstalt. Ja, man paastaar s'mæn, at Chefen har Nøglen til W. C. hængende inde paa sit Kontor!«

Uha dog, tænker Pedersen og gyser indvendig, det er vel nok kønne Udsigter. »Har du mere *morsomt* at fortælle?« spørger han nysgerrigt. »For det ku' jo nemlig være rart at vide, *hvordan og hvorledes!*«

»Ih, bevares, ja!« svarer Kalle ivrigt, »men det vil jeg hellere overlade til dig selv at erfare ... du faar i al Fald ikke Tid til at kede dig! Naa, jeg maa hen og ha' mig et frisk Stempel, inden det bli'r forsent. Held og Lykke, Petit!«

*

Da Pedersen ved 20-Tiden er hjemme igen, faar han travlt med at opsnuse en nogenlunde ren Kittel. Korrekturtangen, der ligger et eller andet Sted i Skrivebordsskuffen, kan med lidt Taalmodighed godt bruges, selv om den for Øjeblikket lider fælt af Overbid. Ogsaa *Tarifen*, der af nogle benævnes »den typografiske Bibel«, bliver fisket frem fra sit mørkelagte Gemme. Det gælder jo om at være helt á jour med de vigtigste Skriftsteder deri. — Hvorefter han med rolig Samvittighed gaar tidligt i Seng for at være udhvilet og aandsfrisk næste Dag.

*

Bogtrykkeren indfinder sig fem Minutter før Arbejdstidens Begyndelse. Firmaets faste Personale er endnu ikke arriveret. Pedersen præsenterer sig.

»Naa, De er den nye Mand — javel!« Bogtrykkeren betragter ham indgaaende. »Jo, ser De, Hr. Pedersen, vi har jo pludselig faaet travlt; det er nogle Prislister, som skal leveres omgaaende, forstaar De ...!«

Pedersen nikker. Det er jo rart at vide, hvad man skal gaa og rode med. »Hvor stor er Lønnen?«

»Lønnen ... æh ... hm ... ja, det er altsaa *Minimalløn* ... det har altid været Skik og Brug her i Firmaet!«

Pedersen staar et Øjeblik ligesom i Tvivl, men tager pludselig Mod til sig og siger nonchalant: »Ja, saa maa jeg desværre bedrøve Dem med, at jeg foretrækker at fordufte i al Stilfærdighed, hvad De maaske ikke vil synes om. *Jeg har saa mange Aars faglig Erfaring, at jeg med en vis Ret kan forlange et passende Tillæg!* Minimalløn er noget, man spiser *grønne* Kolleger af med, *men ikke hos mig!*«

»Hvor meget har De da tænkt Dem?«

»88 Kr. og ikke en Øre under!« Pedersen har for en Gang Skyld taget en Beslutning og staar fast derved. Efter et Par Minutters hidsig Parlamenteren og netop som det øvrige Personale kommer dryssende, lykkes det ham at faa Bogtrykkeren til at gaa ind paa hans Betingelse.

*

Manuskripterne bliver fordelt, og Pedersen gaar straks i Gang med Arbejdet, efter først at have præsenteret sig for sine Kolleger. Han konstaterer hurtigt, at der ikke er nok Tal til det Arbejde, som han har faaet overdraget og ser sig derfor omkring i Lokalet.

»Hvad ser De efter, Pedersen?« spørger en af Kollegerne.

»Talkassetal, hvis I har nogle«, svarer han. »Forøvrigt behøver du ikke at sige *De* til mig, for jeg er *ikke* i Flertal!«

Det manglende Materiale bliver fremskaffet, omend med lidt Besvær. Det lader til, at der er en vis Uorden i dette Officin, tænker Pedersen, idet han fortsætter det afbrudte Arbejde.

I Frokostpausen diskuterer man »Forbundspolitik« ... det er ikke Smaating, der kværuleres over. Ogsaa de arbejdsløse bliver taget »under Behandling«.

Pedersen tillader sig at protestere.

»Du snakker som gjaldt det om at sælge en Pumpestok til selveste Fanden. Der kan jo diskuteres syv lange og syv brede om, *hvad vores Penge egentlig bør bruges til* ... og det bli'r ogsaa gjort ... men jeg synes ikke, at du burde bebrejde de arbejdsløse noget, fordi de gerne vil have deres Part af Godterne ... de trænger af og til til Hjælp. Naar Forbundet som Helhed kan gi' 500 Kroner til *de danske Syklubber*, maa de begribeligvis ogsaa være *en lille Smule large overfor arbejdsløse Typografer*. Det er da først og fremmest vore egne, der bør nyde godt af Millionerne, *saa* egoistiske maa man være. Senere hen kan man jo rutte med Moneterne, saalænge Medlemmerne gouterer det ... eller til de faar Skyklapperne fra Øjnene og raaber *Stop!* Naa, Frokostpausen er vist forbi ... Velbekomme!«

Det lader øjensynlig til, at Pedersens Bemærkninger har vakt Røre i Andedammen. Hele Eftermiddagen raser Diskussionen, ganske vist efter et bestemt Hviskesystem, mens man samtidig skuler henimod Chefens Kontor for at undgaa eventuelle Overraskelser.

Pedersen »har Øjnene med sig«, alt imedens Satsen forøges i Skibet. Han har hurtigt opdaget, at der er mere *Morakkeri* end Snakkeri — men en saadan Sygdom maa jo kunne kureres, tænker han filosofisk. Da han om Aftenen tager Afsked med Kollegerne, bemærker han en lille Smule ondskabsfuldt til dem: »88 Kr. er forresten en meget pæn Løn!« Saa er der i hvert Fald leveret dem Stof til næste Frokostpassiar. *Jo, saamænd har Kalle Ret ... man faar ikke Tid til at kede sig ...*

Gutenberg junior.

En underlig Oppositionsmand

Jeg har altid haft den Opfattelse, at en Opposition indenfor en Fagforening bragte en frisk Vind og at det var nye og frisindede Tanker, disse Folk kom med.

I »Typ.-Tid.« Nr. 19 kommer imidlertid Trykkeren Georg Mathiesen med en 1½ Side Artikel, hvori han, efter min Mening paa fuldkommen reaktionær Facon, vil løse hele Arbejdsløshedsspørgsmaalet, ihvertfald for Typografernes Vedkommende.

At der maa være en »tilpas Arbejdsløshed«, da Bogtrykkerne jo forlanger, at der er nogle arbejdsløse at vrage og vælge imellem, mener han er i sin Orden.

Tilgangen til Faget standses. Arbejdstiden bliver 6 Timer daglig. Lønnen for de faglærte mener G. M. vil blive ca. 72 Kr. ÷ 5 Kr. i Kontingent til Forbundet. Paalæggerskerne vil med deres lille Løn lide haardt, men der er ikke andet at gøre end at bide Smerten i sig.

For Arbejdsmændene — han mener vist Trykkeriarbejderne — er Situationen haard, skriver G. M. Men her er et Lyspunkt. De vil nemlig kunne søge andre Græsgange. — Ja, saadan skriver Oppositionsmanden. Trykkeriarbejderne siger G. M. Tak for Fidusen — den var vel nok go' — men vi har forresten kendt den længe. Dine Trykkerkolleger kender den ogsaa.

Trods det, at der i Fjor i Ferietiden en Overgang var Mangel paa Trykkere, var det dog ikke muligt at faa Trykkere, der var beskæftiget som Arbejdsmænd, som G. M. skriver, til at søge en Trykkerplads. Det skal bemærkes, at det kun er de bedrelønnede Trykkeriarbejderpladser, der er efterstræbte. Jeg kender ingen Trykkere, der arbejder paa Trykkeriarbejdernes Minimalløn.

Men tilbage til G. M.-Planen.

Som et lille Plaster paa Saaret, Planen vil lave, snubber G. M. det første Aar 1 Million af Kassen og deler ud til dem, der endnu er Medlemmer af Forbundet. Betaling af Skatter kan ordnes med lidt god Vilje fra Myndighedernes Side, siger G. M. Saa er den klaret!

Endvidere skriver G. M.: »Det vil vel undre de fleste, at der her ikke er talt om, at Bogtrykkerne skal betale noget, men det kan ikke lade sig gøre i Øjeblikket.« En mærkelig Oppositionsmand.

Det forbavser ikke undertegnede, at G. M., efter at Flertallet af mine Styrelseskolleger havde givet ham og en anden »Oppositionsmand« Tilladelse til at overvære Tillidsmandsmødet paa »Gimle«, langer et Æselspark ud til Styrelsen og de københavnske Tillidsmænd. Hans Paastand, at Forslaget om frivillig Arbejdsdeling er et Overklassestandpunkt, viser jo, at han ikke har et Kuk Begreb om det, han skriver om. I Slutningen af Artiklen skriver han: »Alvorlige Ting skal helst behandles alvorligt. Det var i det hele rart, om vi kunde komme til Fornuft. Det er ikke heldigt at kludre mere i denne Sag«. Dette er dog et Lyspunkt, nemlig at han er i Besiddelse af en Del Selvkritik.

Flere G. M.-Planer vil sikkert blive modtaget med Tilfredshed af Arbejdsgiverne. *V. Willadsen.*

Afdød Kollega

En gammel Stereotypør, *Nicolaus Winkelmann*, er afgaaet ved Døden i en Alder af 75 Aar. W. udlærte i 1892 hos Ottinger. Han har siden 60-Aars Alderen ikke arbejdet ved Faget. Begravelsen finder Sted paa Lørdag Kl. 14 fra Søndre Kapel paa Bispebjerg Kirkegaard.

Nær og Fjern

Generalforsamlingen i Københavns-Afdeling finder Sted Søndag den 2. Juni om Eftermiddagen. Man kan saaledes naa en Formiddagstur og sin Frokost, inden man gaar til Generalforsamlingen. Trods den omfangsrige Dagsorden *behøver* Generalforsamlingen ikke at vare urimeligt længe. Der er jo iøvrigt bl. a. Forslag om at kræve hele Styrelsens Afgang under Mottoet: »Med Enighed og Sammenhold kommer Arbejderne længst!«

Læs 3. Side i dette Numer.

Medlemsfortegnelse og Forbundets Aarsregnskaber for 1939 er i Løbet af denne Uge omdelt paa Trykkerierne i København.

Odense Trykkerklub har afsluttet Sæsonen med Klubmøder den 1. Maj. Der har i Vinterens Løb været afholdt 6 Klub- og Studiekredsmøder, 2 Besøg paa Fabriker, 1 fagteknisk Møde, 1 selskabelig Sammenkomst samt i Marts Maaned Generalforsamling; ved denne gav Formanden en kort Oversigt over det forløbne Aar. Kassereren fremlagde Regnskabet, der viste en Balance paa Kr. 241,30 med en Kassebeholdning paa Kr. 36,68. Sekretæren oplæste Protokollen. Beretning, Regnskab og Protokol godkendtes. Alle Valg var Genvalg.

Efterlysning. Stereotypør *Herløv Rasmussen* anmodes om snarest at sætte sig i Forbindelse med sin Familie i Skuldelev, da hans Far ligger alvorlig syg.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspaller: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Tuberkuloseundersøgelse. Kammerater der ikke er blevet Tuberkulinprøvet og som derfor har Interesse i en fælles Tuberkuloseundersøgelse for Typografiærlinge anmodes om skriftligt eller personligt at sætte sig i Forbindelse med os paa Kontoret i Aften. Prøven kommer til at foregaa en Hverdag (efter Fyraften) paa Centralstationen for Tuberkulosens Bekæmpelse i Ingerslevsgade.

Vandresport, Herbergsture. Der vil i nærmeste Fremtid blive arrangeret en Vandreaften med Film og Underholdning af Gutter, der fortæller om Vandreture, Lejrture og Herbergsbevægelsens 10 Aars Eksistens. Læs nærmere herom i Lærlingespalten næste Fredag.

Roskilde Lærlingeafdeling.

Fredag den 26. April afholdt Lærlingeafdelingen sin halvaarlige Generalforsamling paa »Fjordvilla« hvortil alle Medlemmer var mødt. Til Dirigent valgtes Fagforeningens Repræsentant, Frits Nielsen. Først aflagde Formanden Beretning, som godkendtes; dernæst oplæstes Regnskab og Protokol, som ligeledes godkendtes. — Derefter foretoges Valg af Bestyrelse: Formand Aage Nielsen, Kasserer Willy Hansen, Sekretær Erik Bendtsen, Revisor Arne Schuster. — Reglen for Tage Nielsens Mindelegat blev, at det overlades til Teknisk Skoles Bestyrelse at uddele det, naar der ikke findes 1. Aars Lærlinge. — Under Drøftelse af Sommerturen vedtoges det at nedsætte et Festudvalg, som kom til at bestaa af Aage Nielsen, Willy Hansen og Svend Erik Nielsen. — Under Eventuelt vedtoges det at afholde den aflyste Afslutning paa Satskonkurrencen saa hurtig som mulig. — Efter Generalforsamlingen var fælles Kaffebord. *E. B.*

— — —

Onsdag den 1. Maj var Roskildes Typografiærlinge igen samlet paa »Fjordvilla«, denne Gang til Afslutning paa den aarlige Satskonkurrence. *Henry Thejls* var kommet til Stede og holdt et udmærket Foredrag med Lysbilleder og som havde Titlen »1. Accidenssætter Gutenberg 1440—1940«, hvori han gav et glimrende Billede af Typografiens Udvikling i Aarenes Løb. Ligeledes var der Lejlighed til at se Udkastene til ELgrafiks Satskonkurrence.

Henry Thejls foretog derefter en Gennemgang af de færdige Opgaver og tildelte derefter hver især den Ros og Kritik de tilkom. I ældste Gruppe blev Nr. 1 Carlo Johansen, som fik et Skrivesæt. I yngste Gruppe blev Nr. 1 Ejvind Gustavsen, som fik et Rygesæt. *E. B.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Efter Kl. 18 og før Kl. 9 Taga 4405.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Vejle Lærlingeafdeling

afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling Tirsdag den 30. April i Forsamlingsbygningen med følgende Dagsorden: 1. Protokol. 2. Regnskab. 3. Bestyrelsesvalg. 4. Eventuelt. — Efter at disse Sager var bragt i Orden, var Foreningen Vært ved et Kaffebord, efter hvilket Medlemmerne fik Lejlighed til at se sidste Efteraars Svendeprøver, som Lokalformanden, Halvor Hansen, havde bragt til Veje. Den udmærkede og vel besøgte Generalforsamling sluttede Kl. 22.30. *Sekr.*

Aarhus Lærlingeafdeling

har afholdt ordinær Generalforsamling den 3. Maj i »Folkets Hus«. Formanden, Gunnar Petersen, bød velkommen. Til Dirigent valgtes Grøndahl Nielsen. Dagsorden: 1. Forhandlingsbogen. Sekretæren oplæste den udførligeForhandlingsbog, som godkendtes uden Diskussion. — 2. Beretning. Formanden aflagde udførlig Beretning. Omtalte bl. a., hvad der var gjort for at skaffe Lærlingene Dyrtidstillæg. Efter nogen Diskussion vedtoges med alle afgivne Stemmer en af et Medlem stillet Resolution, saalydende: »Typografernes Lærlingeforening, Aarhus Afdelings Generalforsamling i »Folkets Hus« 3. Maj 1940 opfordrer Regering og Rigsdag til hurtigt og velvilligt at behandle det af Lærligene stillede Krav om et Dyrtidstillæg paa 0,35 Øre i Timen pr. Point Prisstigning i Lighed med den for Ungarbejderne gældende Ordning.« Beretningen godkendtes eenstemmigt. — 3. Regnskabet. Kassereren fremlagde det reviderede Regnskab, som udviste en Balance paa Kr. 451,46 og en samlet Kasse- og Bankbeholdning paa Kr. 191,21. Godkendtes eenstemmigt. — 4. Valg. Til Bestyrelsen nyvalgtes Walther Olsen og Willy Christiansen, Suppleanter blev Otto Rasmussen og Konrad Thomsen; Revisorsuppleant Erik Kryger Sørensen. Til Sekretær valgtes Kaj Sølvsten Rasmussen. Øvrige Valg var Genvalg. — 5. Sommerudflugten. Bestyrelsen bemyndigedes til at arrangere Sommerudflugt. — 6. Eventuelt. Herunder drøftedes bl. a. Oprettelsen af et Amatørorkester. — Generalforsamlingen hævet. Efter Generalforsamlingen var Lærligeafd. Vært ved et fælles Kaffebord for de 25 fremmødte Deltagere. *k. s. r.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. Maj: Aarhus 4000,00; 15. Maj: Roskilde 400,00, Lyngby 300,00; 16. Maj: Horsens 1500,00, København 30.000,00; 17. Maj: Hadersl. 500,00, Kolding 2000,00; 20. Maj: Hobro 500,00, Middelfart 300,00, Nykøbing M. 500,00, Stubbekøbing 300,00, Randers 1500,00; 21. Maj: Grenaa 500,00, Roskilde 300,00.

København, den 21. Maj 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Paal. Ruth Ellinor Prassé, udl. 20. 5. 40 hos Hamburger (arb. s. St.), Sætter Jens Christensen, tidl. Medlem (H. P. Hansen).

Aalborg: Sætter Sv. Aage Rasmussen, udl. 15. 5. 40 i Fjerritslev Avis. Hillerød: Sætter Knud Harry Jensen, udl. 15. 5. 40 i Pallesens Bogtr. Randers: Sætter Knud Magnus Nielsen, udl. 11. 5. 40 i Randers Amtstid., Trykker Poul Erik Nielsen, udl. 10. 5. 40 i Ekspresstrykkeriet. Viborg: Sætter Anders Eyvind Nørhave Nielsen (tidl. Medlem).

Tiltraadte

København: 992 Svend Sørensen fra Hillerød (Berl. Tid.).

Aalborg: 6240 Albert Eggers (arbl.), 3634 Aa. Johs. Pedersen (arbl.). Aarhus: 7660 Carl M. Hansen (arbl.). Haderslev: 5919 Jørg. Hansen (arbl.). Nykøbing M.: 5527 Børge Sørensen (arbl.), 5292 Alfred Gravesen (arbl.), 5528 Knud Ove Frederiksen (arbl.). Odense: 911 Vilh. Fusager (arbl.). Ringsted: 7010 Holger Krøyer (Venstres Folkeblad, Sorø). Stege: 5414 Kaj Ejgil Jacobsen (arbl.). Svendborg: 7603 Svend Hoppe (arbl.). Vejle: 7168 Chr. Fr. R. Jørgensen (syg). Slagelse: 5216 Knud P. Nielsen (Centraltrykkeriet).

Fratraadte

København: 5919 Jørgen Hansen til Haderslev, 7095 Robert Jensen til Viborg, 911 Vilh. Fusager til Odense, 7203 Svend Hoppe til Svendborg.

Herning: 5918 Rich. Ivan Jørgensen til Randers i Pl. Korsør: 5216 Knud Nielsen til Slagelse i Pl. Randers: 5055 Else Jensen til Aalborg (arbl.). Ringsted: 6620 Niels Vald. Sørensen til Ribe.

Udmeldt

København: 2387 Ellen Hansen (fratraadt Faget).

Annulleret Udslettelse

Odense: 3711 Harry Olsen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Døde

København: 12260 N. Winkelmann, 2388 Inger Hilden (Hj. Joensen).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 26. Maj:
Høsterkøb — Høje Sandbjerg
Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

CHABLON
Corps 20—48

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ², Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Linotype-Sættemaskine,
stor Model, 1 Magasin, elektrisk Gryde, 220 V. Motor, 2 faste Støbeforme, komplet, billigt til Salg. Billet, mrkt. »50«, modtager Ekspeditionen.

Badepension
„Sejerøbugten"
pr. Asnæs, modtager Gæster for Sæsonen Kr. 6,50, udenfor Kr. 5,50. Prisen er kun for Typografer med Familie.
Fru Signe Larsen, Telefon Vig 137.

ØNSKER DE
at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.** — Ugentlige Præmier fra **10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 **TIMES Antikva**
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } **Cheltenham Antikva**
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 **Falstaff Antikva**, fed
12-48 **Waterloo Haandskrift**
Corps 10 **Skrivemaskineskrift** lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 22 *København den 31. Maj 1940* *67. Aargang*

Klassepolitik — til Gavn for hvem?

Ved Bedømmelsen af den sidste uhyre Plyndring, som Ministeriet *Stauning* har iværksat overfor den arbejdende Befolkning, kan det — med Henblik paa 9. April — være nyttigt at erindre sig, at denne Dato aldeles ikke har betydet nogen Ændring af Linien i Hr. Staunings Politik.

De Opgaver, som Staten skal løse, kræver naturligvis store Pengemidler, og ved Lovforslag i Tiden før 9. April blev disse Penge dels taget ved *direkte Beskatning*, hvorved de velhavendes Bæreevne i hvert Fald ikke forholdsvis blev mere anspændt end den øvrige Befolknings, og dels ved en *indirekte Beskatning*, der i Særdeleshed for Omsætningsskattens Vedkommende ramte den ubemidlede Befolkning langt haardere end de velhavende.

Tilmed udtalte Hr. *Stauning* i Folketingets Møde den 26. Marts, at nu »*maatte Vejen til direkte Beskatning foreløbig anses for lukket*«.

Uanset 9. April maatte det derfor forventes, at fremtidig Skattelovgivning direkte og udelukkende vilde vende sig mod den jævne og ubemidlede Befolknings Leveniveau.

Dette er da ogsaa Hovedindholdet i den sidste Buket af Kriseforslag.

Med hidtil ukendt Voldsomhed har Hr. Stauning — ivrigt understøttet af hele Reaktionen — paabegyndt Nedskæringen, og allerede paa nærværende Tidspunkt har han fuldkommen fordunklet det store Forbillede: *Madsen-Mygdal.*

Hyklerisk har man hidtil erklæret, »at de stærkeste Skuldre maatte bære de tungeste Byrder.«

Hvem der efter de socialdemokratiske Lederes og den øvrige Reaktions Mening har de stærkeste Skuldre, giver denne Kriselovgivning tydeligt Svar paa.

Kravene til *den besiddende Del af Befolkningen* indskrænker sig til en meget ringe *Begrænsning* af Udbytter og Tantiemer. Denne kommer dog ikke til Anvendelse paa de Million-Udbytter, der er udbetalt i dette Foraar, og *skulde* det ske, at Begrænsningen fik praktisk Anvendelse til næste Aar, vil den kun betyde, at Aktionærerne *opsparer* deres Udbytte til senere.

Dette er praktisk talt alt, hvad Hr. Stauning regner med, at Danmarks Overklasse kan bære. Ikke Tale om Muligheder for Formue-Ekspropriation eller Beslaglæggelse af de kæmpemæssige Reservefond og Udbytte-Regulerings-Fond, som Danmarks Højfinans har lagt til Side.

Derimod har *Lønmodtagerne* brede Skuldre, der kan bære meget.

Pristallet viste en Stigning fra Januar til April paa 19 Points. Den Godtgørelse, som overenskomstmæssig skulde ydes herfor, vilde andrage Kr. 7,75.

Hr. Stauning skærer de 7 Kr. 75 Øre bort. Yderligere paalægges der alle Lønmodtagere en ekstra Lønskat, varierende fra ½ til 8 Øre pr. Time. For en Arbejder med godt 72 Kr. om Ugen, betyder dette et direkte Lønfradrag paa 1 Kr. 68 Øre.

Paa et halvt Aar er en saadan Arbejders Realløn altsaa nedskaaren med 9 Kr. 43 Øre ugentlig. Hertil kommer yderligere den efter 1. April skete Prisstigning, ligesom en Lovforanstaltning som Begrænsning af Adgangen til at købe Margarine, bidrager sit til en faktisk Nedskæring af Reallønnen.

Hertil kommer saa den mere eller mindre tvungne *Deling af Arbejdet.*

Med de Erstatningsgodtgørelser, der er fastsat, vil denne Ordning — uden tilnærmelsesvis at give tilsvarende Arbejde til de ledige — betyde en Nedskæring, der endog overgaar den forannævnte. Arbejderklassen maa saavist have brede Skuldre, om den formaar at bære saadanne Byrder.

For *Landbrugets Arbejdere*, der overhovedet endnu intet Dyrtidstillæg har faaet, har man den særlige Overraskelse, at der i hver Landkommune nedsættes et Udvalg, der skal fordele Arbejdskraften til Bønderne.

Unge Mennesker paa Landet under 30 Aar vil overhovedet ikke fremtidig kunne faa nogen Art af Understøttelse, medmindre disse Udvalg attesterer, at der ikke kan anvises Arbejde. I Praksis vil dette betyde, at Storbønderne vil faa Arbejdskraften til den Pris, som de mener at kunne give for den, og Fagforenings-Tarifer og Fagorganisationerne i Landkommunerne vil herved komme ud for det stærkeste Tryk.

Vi staar formentlig paa dette Felt kun overfor det første organiserede Forsøg paa direkte at knuse Fagforeninger, men det vil sikkert ikke undre nogen, om denne Linie blev videreført

ogsaa for Byernes Vedkommende. Ogsaa her er der adskillige Virksomheder, der godt kunde ønske Arbejdskraft til Underbetaling.

Af Modydelser fra Statens Side til Gengæld for denne uhyrlige Belastning af Lønmodtagerne, er der kun 20 Millioner til Arbejdsløshedskasserne og nogle Millioner til de nye Arbejdsfordelingskasser, men da ogsaa disse Penge i væsentlig Grad hentes i Arbejdernes Lommer gennem Beskatning, kan man vel ikke tale om nogen egentlig Modydelse.

Tilmed, da de offentlige Kasser for deres egen Skyld er interesserede i, at Arbejdsløshedskasserne ikke bryder sammen.

Vil man forsøge at samle sine Betragtninger over den Stauning'ske Kriselovgivning i faa Ord, maa det være i en Konstatering af, at dette er skrap *Klassepolitik*, men det er blot ikke til Gavn for den Klasse, som har hævet Hr. Stauning og hans Socialdemokrati op paa Magtens Højde.

Det er Klassepolitik til direkte Skade for Danmarks Smaafolk.

Det er Klassepolitik til direkte Skade for Danmarks Fagforeninger.

Og Problemet, som rejser sig for danske Arbejdere nu, er faktisk dette, hvordan man bedst og hurtigst kan frigøre sig for *denne* Klassepolitik og for de Partier og de Personer, der staar bag ved den.

Det skal ikke bestrides, at det er svære Tider, og at der tiltrænges *Samling* og *Samarbejde*, men det maa ligesaa kraftigt fremhæves, at danske Arbejdere ikke har Brug for Samling og Samarbejde til Værn for de 500 Millionærer og de 1000 Halvmillionærer.

Vi har Brug for Klassepolitik til Gavn for den arbejdende Befolkning, og det er kun beklageligt, at Folk, som Arbejderklassen har baaret frem i mange Aar, endnu ikke har forstaaet dette.

Ths. Pedersen.

Hvis vi kan sluge denne Kamel -

Red. Frederik Nielsen.

Tak for Din Spidsartikel i »Typ.-Tid.«, Nr. 21. Det frisker op at læse om, hvad andre mener om den senere Tids socialdemokratiske Politik. Det er desværre saa sandt, saa sandt hvert Ord af det, Du skrev.

Din Artikel burde læses af mange andre end netop bare Typograferne.

Hvis vi sluger denne »Kæmpe-Kamel«, fortjener Arbejderne det ikke bedre, nuvel, men vi er desværre nødt til at sluge den. Det er jo vore »egne«, der har Magten paa Tinge og dermed giver Lovene, og dersom vi andre skulde nægte at sluge denne Kamel, hvad vil der da ske? Kun det, at han vil blive betragtet som en daarlig Socialdemokrat og Partifælle. Nej, Arbejderen har forlængst slugt Sovepillen fra »Apotheket« i Farimagsgade. Han har bare at tage den Medicin, der bliver ordineret, og saa for Resten sidde hjemme og læse paa Pilleæskens Receptkopi: »Det vilde blevet meget værre, dersom det ikke var en »Arbejder-Regering«, der sad paa Tinge i dejlige Danmark.«

— — —

For at man ikke skal misforstaa min Bemærkning om, at »hvis Arbejderne i Tavshed og uden at reagere kan sluge denne Kæmpe-Kamel« — hvad ovenstaaende Brev fra en Kollega kunde tyde paa — skal jeg sige, at jeg ikke har tænkt paa, at den *enkelte* Arbejder skulle reagere, f. Eks. ved at nægte at deltage i Arbejdsdelingen, men jeg har ment, at Arbejderne gennem deres *Organisationer*, paa Møder og Generalforsamlinger burde protestere imod den uretfærdige Nedskæring.

Fr. N.

Svendeprøver Foraaret 1940

Sættere:

Antaget med Ros:

Henry Doré Anderberg, Egm. H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri. Helge Aksel Jensen, O. Testman. Egon Jørgen Chr. Sternberg Petersen, Andersen & Pedersen, Helge Chr. Petersen, Svend Jessens Bogtrykkeri.

Antaget:

Gunnar Alsvold, Fr. Weiss' Bogtrykkeri. Knud Brørup, Th. Nielsens Bogtrykkeri. Conny Dahlgreen, A/S Axelholm. Otto Frydenlund, Exprestrykkeriet. Gunnar Hansen, Egm. H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri. Anders Otto Hansen, Aage Th. Bjarnø. Johan Gunnar Hollbäck, Nordisk Bogtrykkeri. Erik Philip Sottung Juhl, A/S P. Hansen. Hoether Lyngby, Chr. Harlinds Bogtrykkeri. Børge Nielsen, Ad. Nielsens Bogtrykkeri. Preben Holm Nielsen, Det grafiske Institut. Arnold Olsen, Petersen & Nielsen. Erik Leif Rasmussen, Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri. Eigil Vilh. Wermundsen, Siems. Axel Emil Wiborg, A/S Chr. Justesen. Bjørn Wiinblad, J. Jørgensen & Co.

Trykkere:

Antaget med Ros:

Elith Ertløw, A/S F. E. Bording. Niels Lennart Hansson, Hertz. Carl Johan Gregers Jeppesen, Forlagstrykkeriet. Erik Larsen, Krohns Bogtrykkeri—Harald Jensens Bogtrykkeri. Stig Laursen, L. Lauersens Bogtrykkeri. Preben Nielsen, Egm. H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri. Niels Arne Lauritz Pedersen, J. Jørgensen & Co. Arne Schandorph Thorsen, A/S Oscar Fraenckel & Co.

Antaget:

Bjørn Jacob Andersen, Nutidstrykkeriet. Jørgen Andersen, A/S C. Mayland. Jørgen Christtreu, Frantz Christtreu. Carl Søren Harald Hansen, C. Hamburgers Bogtrykkeri. Erik Tage Hansen, Bureautrykkeriet. Poul Reinhardt Hansen, Rønagers Bogtrykkeri. John Helsgaun, S. Johnsen & Co. Frede Jensen, »Dana«. Jørgen Fr. Jensen, Industri-Trykkeriet. Poul Balck Johansen, Osvald Møller. Carsten Vald. Larsen, Egm. H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri. Kaj Larsen, A/S Chr. Justesen. Henrik Madsen, Wald. Ehbrecht. Poul Petersen, »Elektra«. Erik Werner Rasmussen, Eiler Eilertsens Bogtrykkeri. Kurt A. Volmer, Hjorts Tryk.

Uddelingen af Svendebreve fandt Sted i Tirsdags Aftes ved en Højtidelighed i Haandværkerforeningens Festsal under de traditionelle Former. Aftenens Taler var Biblioteksdirektør *Døssing*.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 2. Juni Kl. 13

Foreningen af 1860, Nørrevoldgade 92.

Dagsorden: 1. Beretning.

2. Regnskab.

3. Forslag fra Styrelsen om, at Lovenes § 6 ændres saaledes, at Lokalkontingentet forhøjes med 20 Øre for heltbetalende og 10 Øre for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere.

4. Bevilling af indtil 1400 Kr. til Medlemmers Deltagelse i Forbundets Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole i September.

5. Medlem 7628, Thorvald Jensen, kræver følgende Forslag optaget paa Dagsordenen: »Der udbetales den sidste Fredag i hver Maaned en Huslejehjælp paa Kr. 30,00 til ledige Medlemmer paa Fortsættelseskasse-Understøttelse (1 Kr. pr. Dag). Ledige Medlemmer uden vedtm. Understøttelse med og uden Socialhjælp kan ansøge Styrelsen og faa bevilget et tilsvarende Beløb »som Laan«. Udbetalingen sker 1. Gang 31. Maj 1940. Ordningen vedvarer saalænge der ikke for de ledige er opnaaet en følelig Andel i det forhaandenværende Arbejde.«

6. Forslag fra 4204, Georg Mathiesen, saalydende: »Københavns Afdelings Love, Afsnittet: Tillidsmandsregler for Dansk Typograf-Forbund, faar en Paragraf 11 saalydende: Afdelingsstyrelsen arrangerer hvert Aar i April et Møde for arbejdsløse — hvor de arbejdsløses Eksistensmuligheder drøftes — desuden vælges et Udvalg paa 6 Medlemmer, der betragtes som de arbejdsløses Tillidsmænd, og har Deltager- og Stemmeret til alle Tillidsmændsmøder. For at have Deltager- og Stemmeret, samt Ret til at lade sig opstille og vælge paa Arbejdsløshedsmødet, kræves mindst 30 Dages Arbejdsløshed det sidste Aar — undtaget fra denne Bestemmelse — er det, Aaret forud valgte Udvalg — hvis Medlemmer altid har Deltagerret, medens Stemmeret og Retten til at lade sig opstille paany fortabes, hvis 30 Dagesbestemmelsen ikke opfyldes. Som Tillidsmænd anerkendes for 1940 det Udvalg, der valgtes den 3. April 1940, paa det af de arbejdsløse selv arrangerede Møde.«

7. Opstilling til Valg af Næstformand.

8. Beskæftigelses-Spørgsmaalet.

9. Forslag fra 4204 Georg Mathiesen: »Resolution til Typ.-Forb. Københavns-Afdelings Generalforsamling: Københavns Afdelings Generalforsamling Søndagen den 2. Juni 1940 konstaterer at Styrelsen ikke efterlever Lovene, samt betragter de arbejdsløse som ikke værende Medlemmer af Forb. Til Grundlag for dette foreligger følgende: Ca. 500 Kolleger indkaldte til ekstraordinær Generalforsamling med Spørgsmaalet Arbejdsdeling som Dagsorden. Men i Afslaget i »Typ.-Tid.« blev det fremhævet, at det var arbejdsløse, der havde indkaldt Generalforsamlingen, og »at der allerede er iværksat en faktisk Arbejdsdeling«. (Ordret efter »Typ.-Tid.«.) Endvidere fremhæves, at paa Trods af Generalforsamlings-Beslutning den 3. Marts 1940, om at hele Afdelingen skal diskutere Spørgsmaalet Arbejdsdeling, afgør Styrelsen og københavnske Tillidsmænd dette Spørgsmaal paa et lukket Møde, og helt uden om de arbejdsløse. Da en klar Afgørelse, om de arbejdsløses Stilling i Forb., er ønskelig, forlanger vi at Styrelsen stiller deres Mandater til Raadighed, dette gælder ogsaa de for en 3-aarig Periode valgte Medlemmer. Motivering: Med Enighed og Sammenhold kommer Arbejderne længst.«

10. Beretning fra kooperative Virksomheder: a) Social-Demokraten, b) Stjernen, c) Arbejdernes Landsbank (med Valg af 1 Repræsentant), d) Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning, e) »Arako« (med Valg af 1 Repræsentant), f) Kooperativ Assurance (med Valg af 1 Repræsentant), g) Arbejdernes Livsforsikring.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Situationen

er da Bladet gaar i Trykken endnu ikke helt afklaret hvad angaar Dyrtidstillæg Fredag samt Turnusordningens Understøttelsesvilkaar. Der vil dog formentlig Fredag Morgen i »Social-Demokraten« kunne gives en nærmere Vejledning.

København, den 29. Maj 1940. *Sigv. Hellberg.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Omkring Nedskæringen

Hvad der ikke er gaaet op for Arbejderne.

Folketingsmand *Leonhardt Hansen*, der i Folketinget havde faaet det hæderfulde Hverv paa Socialdemokratiets Vegne at skulle anbefale Kriseloven om Arbejdsfordeling, udtalte bl. a.:

»Jeg paaskønner, at Regeringen søger at fordele Arbejdet. Dette System er ikke ukendt blandt Arbejdere, der paa adskillige Omraader søger at bære Byrderne i Fællesskab, og skulde det alligevel blive modtaget med Utilfredshed hist og her, kan det alene skyldes, at Situationens Alvor endnu ikke er gaaet op for vedkommende.«

Jo, saamænd er det saa. Men hvad der ikke er gaaet op for Arbejderne, er dette, at det skulde være en Nødvendighed, endsige i Overensstemmelse med Ret og Rimelighed, at Lovgivningsmagten *ensidigt* lægger Byrderne over paa dem, men skaaner Arbejdsgivere, Landbrugere og Velhaverne.

Tilpasning er nødvendig.

I sin Tale ved Kriselovenes Forelæggelse i Folketinget udtalte Statsministeren bl. a.:

»De økonomiske Love maa efterleves som andre Love, en Undladelse heraf vil være ødelæggende baade for Individer og Samfund. En Tilpasning er nødvendig og et Samarbejde er ønkeligt, ikke alene paa Rigsdagen, men ogsaa i vide Kredse i Folket.«

Var det ikke netop en saadan *Tilpasning*, Madsen-Mygdal i sin Tid krævede i sin bekendte *eneste Tale*, men som den Gang blev kraftig imødegaaet bl. a. af Statsminister Stauning?

Det er unægtelig en smuk Oprejsning for Madsen-Mygdal.

En skaansom Udbytte-Nedskæring.

Regeringsbladet »Politiken« har foretaget en Beregning over, hvor store Udbytterne efter den vedtagne Kriselov kan blive i det kommende Aar. Vi gengiver her nogle af disse.

Tallene i Parentes angiver til Sammenligning sidste Aars Udbytte:

Privatbanken $6^1/_3$ (7), Landmandsbanken 6 ($6^1/_2$), Handelsbanken $6^7/_9$ (8), Fyens Disconto Kasse $8^1/_3$ (10), Aarhuus Privatbank 7 (8), Investor $5^2/_3$ (6), Store Nordiske Telegraf 15 (20), Store Nordiske Telegraf Holding Co. $17^1/_3$ ($23^1/_2$), Danske Kulkompagni $5^2/_3$ (5), Ø. P. $10^7/_9$ (12), Ø. K. 7 (8).

Forenede Dampskibsselskab 7 (8), Dannebrog $9^2/_3$ (10), Heimdal $10^1/_3$ (15), Torm $18^1/_3$ (20), Progres $10^5/_9$ (15).

Helsingør Jernskibs- og Maskinbyggeri $8^7/_9$ (12), Danske Sukkerfabriker $5^2/_3$ (6), Forenede Bryggerier 11 (14), Danske Spritfabriker 7 (8), Københavns Brødfabriker 7 (8), Nordisk Fjerfabrik $11^2/_3$ (15), Fakse Kalkbrud $8^1/_3$ (10, Kastrup Glasværk $10^1/_3$ (12), Schiønning & Arvé $8^1/_3$ (10), Dansk Galosche- & Gummifabrik $11^2/_3$ (15), Ford Motor Company $11^2/_3$ (10), Danske Oliemøller $10^5/_9$ (12), Aarhus Oliefabrik $10^5/_9$ (14), C. Schous Fabriker $11^2/_3$ (15).

Der staar jo ellers saa smukt i Loven, at Udbyttet ikke maa overstige *5 pCt.* Men ved Hjælp af nogle Klausuler er der — som det fremgaar af ovenstaaende Tal — ikke noget i Vejen for, at der ogsaa fremtidig kan udbetales Udbytter paa helt op til *17—18 pCt.*

Der er altsaa ingen Grund for Udbyttemodtagerne til at føle sig særlig foruroligede.

Et Forslag, der ignoreredes.

Blandt de Forslag til Fremskaffelse af Krisekapital var der ogsaa et fra Direktør Boldsen, gaaende ud paa at indbyde til et *Patriotlaan*, der skulde forrentes det første Aar med 1 pCt., 2. Aar med 2 pCt., stigende til 4. Dette Forslag syntes meget tiltalende og havde bl. a. den Fordel, at det gav Velhaverne Lejlighed til at yde *noget* til Krisens Afhjælpning gennem en lav Rente. Men dette Forslag synes ikke at have fundet Naade hos vore Lovgivere. De foretrak at skære blodige Strimer af det arbejdende Folks Ryg. *Fr. N.*

Arbejdsdelingen

Arbejdsløsheden har siden Industrialiseringens Gennemførelse været en Kræftskade for Samfundene. Før 1914 kendte man Begrebet og talte om dets Afskaffelse. Mange mente, at de fire Aars Blodbad vilde regulere Forholdet, men efter at Verdenskrigen havde udryddet en Snes Millioner af den arbejdende Befolkning, vedblev Problemet at spøge. Nationaløkonomerne her tillands satte deres videnskabelige Anseelse overstyr ved at godkende den daværende Regerings Sparebestræbelser (spænd Livremmen ind) som Middel mod Arbejdsløsheden. Det viste sig, at det tværtimod var *Forbruget*, der skulde animeres. — Den Merbeskæftigelse, Kaprustningen i Udlandet senere hen foraarsagede, var heller ikke i Stand til at afskaffe Arbejdsløsheden.

Nu har vi Krigen, og Arbejdsløsheden bliver endnu mere omfattende. Men nu mener Borgerskabet pludselig, at man godt kan afskaffe den — ja, at den *skal* afskaffes. Dyrtidstillægene skal væk, og Arbejderne skal dele det Arbejde, der er forhaanden. Saa er Problemet løst.

Vi Arbejdere gaar gerne med til at afskaffe Arbejdsløsheden; men vi mener, det burde være praktiseret gennem Indførelsen af en kortere Arbejdsdag i den relativt gode Tid, da der virkelig var noget Arbejde at fordele. Men intet af Arbejderbevægelsens Krav har gennem Tiderne mødt en mere fanatisk Modstand end Kravet om Arbejdstidsforkortelse.

Det er karakteristisk, at de herskende Klasser selv under de nuværende makabre Forhold ikke gaar ind for en *kortere Arbejdsdag*. Nej — man vil *bevare Arbejdsløsheden;* det, man vil have Arbejderne til at dele, er Arbejdsløshedens Byrder og ikke Arbejdets Velsignelser.

Forretningsfører Ths. Pedersen knytter i Nummeret for 17. Maj nogle mismodige Bemærkninger til Provinsens Overenskomst om frivillig Arbejdsdeling. Jeg forstaar godt hans Misfornøjelse med Overenskomsten; men jeg forstaar ikke, hvorfor han mener at maatte tage »kraftig Afstand« fra Tanken om tvungen Deling af det forhaandenværende Arbejde. *Der er jo ingen anden Vej.* Selvfølgelig maa man engang komme ind paa at dele Arbejdet og ikke Ledigheden. Og den Arbejdsdeling maa bibeholdes, i gode som i daarlige Tider.

Nu skal vi igen forvirres med Talen om Krigens og Krisens skiftende Magt over Arbejdsproblemerne. Det er blot Overklassens saa ofte før anvendte Middel til at plumre Begreberne. De gæve Folk véd saa godt som vi, at den virkelige Aarsag til Arbejdsløsheden i Fortid som i Nutid og i al Fremtid ligger i *Rationaliseringen*, i Maskinernes Indførelse, i den private Foretagsomheds Spekulation i at faa det størst mulige Udbytte for den mindst mulige Indsats.

Krig og Krise er underordnet dette Spil. Krigen fører Arbejderne til Fronten, til Slagtebænken — nye Maskiner maa opfindes for at erstatte de Hænder, der er optaget af Bombekastning. — Og naar Invaliderne engang vender hjem, er der »nemme« Pladser for dem ved Maskiner og Apparater, saa sindrigt konstruerede, at de næsten betjener sig selv. Saa følger Problemerne om de mange Millioner, der maa ofres til sociale Formaal: til overflødige Gamle, til overflødige Unge — men Arbejdsdagen, den maa for alt i Verden ikke forkortes — hellere forlænges —, for dels er der jo ingen fysisk Besvær forbunden med at passe Nutidens Vidunderværktøj, og dels maa Arbejdskraften kunne konkurrere med Maskinkraften — hvorledes skulde man ellers faa de dyre Anlæg *forrentede?* Hvorledes skulde den ene (nemlig den, der har kunnet sætte Penge i Foretagenderne) ellers kunne leve af den andens Arbejde?

Men Ths. Pedersen skuffer mig. Hvorfor kan man ikke tænke sig tvungen Arbejdsdeling her, naar man har det i Sovjet? *Traugott.*

Afdøde Kolleger

En ung Paalæggerske, *Inger Hilden*, døde den 20. Maj, kun 26 Aar gammel. Hun var oplært ved Stentryk hos Hj. Joensen og arbejdede nu hos Winther & Winther. Bisættelsen fandt Sted i Fredags fra Bispebjerg Krematorium, hvor Afdelingsfanen sænkedes over den unge Kvindes Baare.

*

Sætter *Maximilian Sørensen* afgik fornylig ved Døden, 34 Aar gammel. Han var født i København og havde lært hos Rasmussen & Rugh. Begravelsen er foregaaet i Stilhed.

„Vore egne Vinduer"

»Jens Jacob« fortæller

III

(Sidste Artikel.)

Tang og *Snor* sidder ved en Bajer, og taler om de smaa Lønninger i gamle Dage, saa siger

Tang: »Var der alligevel ikke no'en af de gamle Svende, der kunde skrabe Penge sammen?«

Snor: »No'en var der jo. — Det var saadan en egen Type, og *vi* vilde vist nødig ha'e ført det »fornærede« Liv, de førte, — vor Herre bevare os. — Jeg husker »Jørgen« som var min Ryggespon i Halvfemserne, og som efterlod sig 1200 Kr., han var vel nok en »Puger«. — Nu skal du bare høre — det er baade til at le og græde over saadan en Livsførelse.

Han havde lejet sig et Værelse ovre i Pilestræde. Værelse er nu tem'lig meget sagt, det var et Loftskammer med tapetserede Bræddevægge, — og ingen Kakkelovn var der, saa Vandet var frosset i Fadet om Morgenen, naar han skulde vaske sig.«

Tang: »Osse om Sommeren?«

Snor: »La' nu vær og vær morsom. — — Kost holdt han sig selv med. Hans tørre Mad fik jeg aldrig Lejlighed til at se, for han gik hjem og satte Humplerne tillivs; derimod ha'de vi »spannet« ud, at han fik sin »varme« Mad henne i Æbleskiveforretningen paa Hjørnet af Tornebuskegade. Her købte han, saa godt som hver Aften, fem Æbleskiver med Melis paa. Han fik dem for halv Pris, fordi de ha'de staaet udstillet i Vinduet om Dagen. — Men kan du forstaa, at han kunde holde den gaaende med *den* Kost?

Tang: »Næh *det* kan jeg ikke. — Men jeg kan forstaa, at han ikke har været morsom at staa i Gade med.«

*

Handlingen foregaar i et Provinstrykkeri, og det er Jean Hansen, som har fortalt mig den. — — — Der skal rettes Revision i to store skære Kolumner. Formen er vasket af og trukket frem for at Sætteren bedre kan komme til at rette. — — Trykkeren (»Firmaets Førstekraft«), er gaaet »afsides«, og da Sætteren er færdig med Revisionen, skubber Lærlingen — efter først at have sluttet og klopfet — Formen ind, men glemmer — ak oh ve, oh dobbelt w — at sætte Stopklodsen for. — Der skal et nyt Aftryk ind paa Kontoret, og da Formen ikke er rigtig tør, lader Lærlingen først en Del Makulatur køre igennem.

— Og saa sker det. —

Med et Brag rutcher Formen fra Fundamentet ned paa Gulvet og forvandles til én stor Fiskebunke.

Braget er blevet hørt over hele Trykkeriet og har kaldt baade Under- og Overordnede til. —

Drengen, som er gaaet helt fra »Snøvsen«, faar en vældig Balle. Endelig kommer Trykkeren. — I et Sekund ser han Fadæsen.

»Ge' maj en Bajer,« er det første han siger.

(Her maa i Parentes bemærkes, at Trykkeren, hvad alle vidste, aldrig tog Stilling til nogetsomhelst uden først at have faaet en Bajer.)

— Mens Øllet »glider« er alles Øjne rettede mod *ham*. —

»Hvad mon *han* mener? Kan *han* maaske — —?«

Endelig slaar han ud med Haanden, og siger: »Ja, Formen maa naturligvis sættes op.« — —

— Han maa liegodt ha'e været med paa'en. —

*

Afdøde Bogtrykker Græbe var en stor Ynder af en saftig Replik, vel at mærke, naar det var ham selv, der kom med den. — Hør her.

Det var Græbes Vane, naar han paa sin Runde i Trykkeriet kom til en Presse, som ikke kørte, at raabe til Trykkeren:

»Naa Fatter, — skal vi snart i Gang.«

Hos den, som var gammel »i Gaarde«, og vidste hvor overfladisk denne Vane-Ytring faldt, fremkaldte den ingen Nervøsitet; paa en nyankommen kunde den derimod mange Gange have en »explosiv« Virkning, en Virkning, som jeg tror det ofte morede Græbe at fremkalde. —

— — En i sin Tid kendt Trykker var begyndt »hos os«, ved en gammel »Skærveknuser«. — Han ha'de faaet 16 Sider Digte ind, og da han var proper med sin Tilretning, var der maaske nok gaaet lidt for megen Tid, *hvis* man ikke tog i Betragtning, at Cylinderen var noget ujævn og satte haardt i, i Kanterne. — — —

Græbe kommer anstigende, kigger lidt paa den nye Mand, og aflirer saa den sædvanlige:

»Naa Fatter — skal vi snart i Gang.«

Trykkeren, der maaske selv følte, at der var gaaet for lang Tid, faar vældig travlt. Han farer fra den ene Side af Maskinen til den anden, med Skruenøgle og Dorn — det var den Gang vi stillede paa Cylinderen —, medens Græbe bliver staaende, og nyder det »Fut«, han har sat i ham.

Men pludselig maa Mester være blevet betænkelig for, hvad der kunde ske, for han kalder Trykkeren hen til sig og siger:

»Pas paa, Petersen, at Di ikke sk. i Bukserne.« — — Hvorefter Græbe med et straalende Smil stak op paa Sætteriet.

*

Denne Doctor-Anekdote har jeg smuglet ind i »Vore egne Vinduer« fordi den fortæller om en af Typografernes gamle Sygekasselæger, afd. Dr. J. Johnsson, paa Gl. Kongevej, en Læge, vi Typografer skylder megen Tak.

Med sin sikre Diagnose og sit rige Lune fik han mange syge Kolleger »paa Højkant« igen, og som Forfatter til flere Bøger og et Utal af Artikler i videnskabelige Tidsskrifter gav han os ogsaa en Del at bestille. —

— Men til Sagen. —

Det var rart at komme hos Dr. Johnsson, fordi der — grundet paa, at han ikke havde nogen af de store Sygekasser — var saa nemt at komme til. —

En Dag var jeg oppe hos ham for at »fløjte« mig seks »halvrussere« til. — Der var ingen i Venteværelset, men jeg kunde høre, at der var én inde hos Lægen.

Der gik nogle Minuter, og en ældre Dame kom ud fra Konsultationsværelset. — Da hun kun ser mig, siger hun henvendt til Lægen:

»Hvor ka' de' dog være, Hr. Doktor, at der altid er saa faa Mennesker i *Deres* Venteværelse«?

Doktoren tog det paagaaende Spørgsmaal med Humør.

»Det skal jeg sige Dem, kære Frue, det er fordi jeg altid giver mine Patienter, saa god en Mikstur, at de ikke behøver at komme her mere end én Gang.«

*

Og her slutter jeg af. — Skulde der være Kolleger, som har fulgt mine Smaahistorier og Anekdoter her i »Vore egne Vinduer«, og som mener at kunne fordøje nogle flere, henviser jeg dem til mine Artikler i Grafisk Teknik. »Fra Halm til »Fer«madras« (Nr. 7, 1936) og »Ja, det var den Gang, det var før —« (Nr. 7, 1937).

— Og saa Tak for Følgeskabet. —

En Bod paa 50 Kr. i Sag om Feriegodtgørelse

I Henhold til Tarifen har enhver Bogtrykker Pligt til ved Afskedigelser at udlevere Feriebog med indsatte Feriemærker, svarende til 4 pCt. af den optjente Løn.

Selv om denne Tarifbestemmelse naturligvis efterkommes, kan det dog ikke nægtes, at der i det forløbne Aar hos enkelte Bogtrykkere har vist sig nogen Træghed og Efterladenhed med at fremskaffe og udlevere Feriebøger og -mærker.

Ved Indgriben fra Forbundet og Principalorganisationerne lykkes det dog i de fleste Tilfælde paa lemfældig Vis at faa bragt Forholdet i Orden, men Efterladenheden og Ligegyldigheden kan dog blive af en saadan Karakter, at der maa tages haardere Midler i Anvendelse.

Her skal nævnes et saadant Tilfælde.

En sjællandsk Bogtrykker beskæftigede i Sommeren 1939 en Typograf i en halv Snes Uger. Ved Afskedigelsen blev ikke udstedt Feriebog. Gentagne Henvendelser i de forløbne Maaneder blev end ikke besvaret, og heller ikke Henvendelser fra Bogtrykkerens egen Organisation førte til noget Resultat.

Forbundet indklagede derefter Bogtrykkeren for Tarifbrud, og ved Mæglingsmøde, der afholdtes 24. Maj med Dansk Provins Bogtrykkerforening erkendtes det, at det paaklagede Forhold maatte betragtes som Tarifbrud, og Bogtrykkeren (som var tilstede ved Mæglingsmødet) maatte indgaa paa at erlægge den krævede Feriegodtgørelse, Kr. 29,30, samt betale en Bod paa 50 Kr.

Forhaabentlig vil Afgørelsen af denne Sag bidrage til, at den stedvist forekommende Ligegyldighed med Udstedelse af Feriebøger nu vil forsvinde. *Ths. Pedersen.*

Generalforsamlinger · Møder

Typografernes Sangforening

afholdt ord. halvaarlig Generalforsamling Søndag den 5. Maj i Sanglokalet, Nr. Søgade 27 A. Dirigent *Niels Nielsen*. Protokol blev oplæst og godkendt. Formanden, *Udo Poulsen*, mindedes i smukke og varmtfølte Ord vort ældste Medlem, C. E. Bynch, der kort før Nytaar var afgaaet ved Døden. En trofast og glad Sanger var gaaet bort. Ære være hans Minde. — Derefter fulgte Beretningen for det svundne Halvaar. Velkomstfesten for de unge Svende den 31. Oktober var en god Præstation. Den nye Sang »Fagets Unge«, som her fremførtes, er vi *Charle* Tak skyldig. Andespillet den 6. November var godt besøgt. Fredag den 5. Januar afholdtes et fornøjeligt Nytaarsgilde. En stilfuld Fødselsdagsfest fandt Sted 28. Januar i Slotsgaarden i Frb. Have med fælles Kaffebord og Smørrebrødsbord, Musikunderholdning af et Stryge-Ensemble, Mandolin-Kvartetten og Gluntarne, Dans osv., en værdig Aften for en 94-aarig. Den af de fire Foreninger arrangerede Fest den 17. Februar i Tivoli Koncertsal, blev en Skuffelse. Den var lagt stort og smukt an, men Ristriktionerne og andre uafvendelige Forhold ødelagde det hele og gav derfor et meget føleligt Underskud. Vor aarlige Koncert kom ogsaa i Farezonen, men Optimismen sejrede og Koncerten blev afholdt 1. Paaskedag i Studenterforeningen. Med Gennemførelsen af en fornuftig Økonomi kom Belønningen: en god Koncert og et pænt Overskud. Kort forinden Koncerten deltog vi i en Arbejdsløshedsfest paa Enghavevej den 29. Februar. Angaaende Arbejderkorene: 3. Februar Præsentationskoncert i Idrætshuset. 7. Marts havde vi Repræsentanter ved deres Generalforsamling. 10. Marts afholdtes Finlandskoncerten. Den begivenhedsrige 9. April Kl. 6 Morgen var en lille Flok af ældre Sangere troppet op hos Hellberg, for at fejre Sølvbrudeparret. St. Bededag foretoges den sædvanlige Frokosttur til Jægersborg. Formanden beklagede Gutenbergfesternes Aflysning, men haabede, man til Efteraaret kunde tage Tanken op igen. Hermed sluttede Beretningen. *Hellberg, Niels Nielsen* og *Rud. Jensen* udtalte sig ang. Festen i Tivolis Koncertsal, hvilket blev taget til Efterretning af Formanden. Beretningen blev enstemmigt godkendt. — Kassereren, *Henry Christiansen*, forelagde Regnskabet og knyttede nogle Bemærkninger hertil af intern Interesse. Efter Anbefaling af *N. Juel Jensen* og *Niels Nielsen* for det velførte Regnskab, blev dette enstemmigt godkendt. — Ved de efterfølgende Valg blev Kassereren, Henry Christiansen, og Næstformanden, G. Gudmundsen, begge genvalgt med alle Stemmer. — Forslag fra Styrelsen om Bibeholdelsen af Ekstra-Kontingentet endnu et Aar vedtoges. — Under »Eventuelt« omtalte Gudmundsen Fanefonden, og Nødvendigheden af Anskaffelsen af en ny Fane eller Reparation af det gamle Banner. *Udo Poulsen* oplyste, at den gamle Bogtrykkerfane fra 1840 nu automatisk overgaar til Bymuseet. — Et Pileallé-Møde blev ansat til Fredag den 21. Juni. — Generalforsamlingen var Slut og den medbragte Frokostpakke blev fortæret under beskedne Former til Akkompagnement af en svag Knitren i Kakkelovnen, frembragt ved Emballagen fra Madpakkerne. *Juel.*

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i København

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Carl J. Christoffersen, forefandtes i Obligationer, Bank og kontant Kr. 127,878,41 og i Legatfonden Kr. 12,876,43, hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 20. Maj 1940.

Emil Linde Sømberg. C. O. Petersen.

Tillidsmandskursus

Dette Ord optager sikkert mangen Kollegas Tanker i disse Dage — ja, hvordan vil det gaa med det aarlige tilbagevendende Tillidsmandskursus i Roskilde? Bliver der mon Tilslutning nok dertil i Aar?

Lad os haabe det; ud fra den Betragtning, at der stadig Landet over findes uanede Muligheder blandt Kollegerne — som maaske *igennem denne Vej* kan komme frem paa Arenaen til Fordel for Organisationen som Helhed.

Samtidig med dette eventuelle Tillidsmandskursus' Afholdelse i Roskilde i Aar burde *vor* Oplysningssekretær — *den kære Svend Johansen* — forsøge at etablere et Tillidsmandskursus her i København *for Afdelingens arbejdsløse.* (Jeg regner med, at *du er populær* nok til at kunne samle 50 Medlemmer.) Udgifterne dertil kunde jo f. Eks. dækkes igennem det allerede bevilgede Beløb til Gutenberg-Jubilæet, og vilde da paa den Maade gøre noget Gavn, *maaske i den helt rigtige Retning.*

Thi det, vi fuldkommen mangler her i Afdelingen, *er Initiativet til at forsøge noget nyt* — det er ligesom visse Herrer inden for Ledelsen *fuldstændig misforstaar* den Gerning, de er sat til at varetage, og derfor er der stadig saa megen Uro om Evaldsgade.

København, d. 17. Maj 1940. 1235, *Henning H. Jensen.*

Forretningsudvalgsmøder

14. Maj 1940.

1. Paa Foranledning af Redaktøren, Fr. Nielsen, drøftedes Spørgsmaal om Behandlingen af indsendt Stof til »Typ.-Tid.«.

2. Fra »Faglig Ungdom« forelaa Beretning og Regnskab. — Til Efterretning.

3. Forbundsstyrelsen indkaldes til Møde i Forbindelse med D. s. F.s Generalforsamling.

4. Spørgsmaalet om Medlemmer, der gør Tjeneste som C. B.-Betjente, kan faa Del i Gutenberg-Gaven, besvares benægtende.

Tro skal Du, Menneske —

Skal aldrig mer da Solen skinne?
Skal vi bestandig famle frem i Blinde?
Blev Folkelykke blot et Drømmeminde?
Og skal da Krigen hele Slægten levne
ej anden Vilje, ingen anden Evne
end Evnen til at lide — hade — hævne?
Nej, det er ikke sandt! Blev Krigens Frugt
kun Had og Hævn, først da blev Jorden øde!
Om hver en Gnist af Tro paa Livet døde
i hvert et Bryst, først da var Livet slukt!

Tro skal du, Menneske, trods alt, du ser!
Jo mere ondt og stygt dit Øje møder,
da tro kun desto mer!
Ej anden Redning gives for en Slægt,
som segner under Seklers Syndevægt,
ej andet Haab, om atter Hus ved Hus
med Rum for Brodersind og Arbejdsglæde
skal rejses af de sunkne Borges Grus.
Tro, haab og elsk! Og søg ej i det fjerne,
i taaget Drøm din Kærligheds Symbol!
Husk, Jorden, hvor *du* bor, er selv en Stjerne!
Dit eget Hjerte er en Verdenssol!
Tænd Glæden i din Broders Blik — just nu!
Hver Dag, du har, hver Stund, du gaar i Møde!
Straal Hjertets Sol, til Spiring, Vækst og Grøde —
Den nye Verdens Skaberkraft er *Du*.

(Efter Bogbindernes Fagblad).

Københavns-Foranstaltningerne

A. W. Henningsens Bogtrykkeri: 2 Sættere Turnus hver 4. Uge samt 2 af Trykkerne B-Ordningen.
Holger Meyer: Trykkere B-Ordningen.

Nær og Fjern

25 Aars Jubilæum! Lørdag den 1. Juni kan Hjælpearbejder *Jens Rasmussen*, Central-Trykkeriet, Nykøbing F., fejre 25 Aars Dagen for sin Ansættelse paa Central-Trykkeriet.

Jens Rasmussen har været Medlem af vort Forbund siden Hjælpearbejdernes Optagelse i Forbundet i 1917, og der er saaledes endnu et Jubilæum paa Trapperne.

Til Lykke, Jens! — *v. h.*

Tidsskriftet „Socialisten" for Maj er udkommet og indeholder som sædvanlig adskilligt af Interesse for Tidsskriftets Læsere.

Formanden for De samvirkende Fagforbund, *Laur. Hansen*, skriver om »1. Maj 1940«. *Steincke* svarer paa det Angreb, som Hartvig Frisch i sidste Numer rettede mod den steincke'ske Opfattelse af Materialismen. *P. Hedebol* anlægger økonomiske Betragtninger paa langt Sigt under den korte Overskrift: »At tænke produktivt«. *Erik Reeh* foretager en Vurdering af den økonomiske Situation i Danmark efter Tingenes sidste Udvikling. Desuden Boganmeldelser, inden- og udenrigspolitiske Oversigter, Arbejderoplysning og Kommunaltidende med aktuelle Oplysninger og Indlæg fra Læserne.

Abonnement tegnes paa Postkontorerne, i de soc. Foreninger eller ved Henvendelse til »Socialisten«s Ekspedition, Rosenørns Allé 14[1], København V., Telefon Central 8008.

Kontingentet i København. Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at Kontingentet fra og med 14. Uge er **5 Kr. 80 Øre** for heltbetalende, **3 Kr. 85 Øre** for mdl. Hjælpearbejdere og **3 Kr. 20 Øre** for kvdl. Hjælpearbejdere.

Opsagt. Det svenske Typograf-Forbund har opsagt den mellem Forbundet og Principalorganisationerne gældende Overenskomst. Det Forslag til en ny Tarif, der samtidig er sendt Principalerne, indeholder bl. a. Krav om højere Løn.

Norsk „Typ.-Tid." kom os, efter at være udebleven siden 9. April, atter ihænde 24. Maj (Numeret for 18. Maj). Af Bladet fremgaar det, at Organisationsapparatet fungerer, og der ses ikke at være sket personelle Forandringer i Ledelsen. Men det ses, at Arbejdsløsheden ogsaa i Norge er blevet stor, og Bladet gengiver paa fremtrædende Plads vor for København trufne Aftale om Arbejdsdeling. *S. H.*

Rettelse. I Anledning af, at der er gisnet om, at Rubriken i sidste Nr. af »Maskinsætteren«: »Vi slider *sig* op . . .« skulde være en Morsomhed, skal vi oplyse, at den skyldes en Korrekturfejl. *N. Th. S.*

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

22. April. Ved de forleden fortsatte Forhandlinger med Bogtrykkerforeningen om Beskæftigelsesspørgsmaalet var der opnaaet betinget Enighed om følgende: (Forslaget forelagdes til Drøftelse, har i Forvejen været omsendt til Styrelsens Medlemmer); i Debatten deltog saa godt som alle Styrelsens Medlemmer, og ved Afstemningen vedtoges det med alle St. imod een (Georg Andersen) at anbefale den endelige Tiltrædelse af Forslaget. — To Kolleger, Georg Mathiesen og Henning H. Jensen, har anmodet om Tilladelse til at overvære Tillidsmandsmandsmødet i Aften, idet de mener at være Tillidsmænd for de arbejdsløse Medlemmer; Styrelsen erklærer sig enig i det organisatorisk-principielle Synspunkt, at der ikke kan anerkendes særlige Tillidsmænd for de paa det ene eller andet Tidspunkt værende arbejdsløse, thi Arbejdsløsheden skal ikke gøres til en »Branche«, og Styrelsen som saadan er valgt af alle Medlemmer, arbejdende og ledige, og er Tillidsorgan for saavel arbejdende som ledige Medlemmer; den paaberaabte Begrundelse for Adgang til Tillidsmandsmødet for de nævnte to Kolleger kan derfor ikke anerkendes, men da de, nu, da de er kommet herud, kan have Nytte af at overvære Tillidsmandsmødets Drøftelse, giver man dem Adgang til at overvære Mødet, idet der dog ikke herved skal skabes noget Præcedens; fire af Styrelsens Medlemmer mener dog, at Adgang overhovedet ikke skal gives. — Mødet hævet.

6. Maj. Overborgmester Viggo Christensen takker for Blomsterhilsen paa hans 60 Aars Dag. — Refereredes Cirkulære fra Forretningsudvalget vedr. forskellige Understøttelsesspørgsmaal, vedr. Gutenberg-Jubilæums-Arrangementers Udsættelse m. v. — Det vedtoges at aftage 1000 Kaffebilletter hos Københavnske Kvinders Kaffevogne til Uddeling blandt ledige Kolleger. — »Boserup Minde« fremsender Beretning og Regnskab for 1939; bevilgedes 25 Kr. — Refereredes Afskedigelse af Tillidsmand og dennes Genantagelse. — Refereredes forskellige Sager, løbende over for Papirvareindustriens Arbejdsgivere; yderligere et af Firmaerne har nu antaget en Trykker, men et Erstatningskrav fra vor Side er endnu ikke afgjort. — Spørgsmaalet om Opgivelse af en ved Mægling et Personale tilsikret Ekstraferie paa en Uge behandledes, idet Huset har ønsket Ekstraferiens Bortfald, og Personalet vil gaa med til Bortfaldet af de tre Dage; Styrelsen kan kun billige de tre Dages Bortfald i Aar under Forudsætning af, at den fulde Ekstraferie ydes igen næste Aar. — Man drøftede den ved det nye Pristal pr. 1. Maj opstaaede Situation, i hvilken Arbejdsgiverforeningen havde opfordret sine Medlemmer til ikke at udbetale det af Pristallet fremgaaende overenskomstmæssige Tillæg; efter at Regeringen havde udsendt en officiel

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge.
Telefon Køge 533.

Meddelelse, omfattende ogsaa dette Spørgsmaal foruden andre af Landets erhvervsmæssige Vanskeligheder opstaaede Spørgsmaal, maatte det dog forventes, at de forhøjede Lønninger vilde blive udbetalt og efterbetalt førstkommende Fredag; iøvrigt maatte det forudses, at saavel Pristalsregulering som Arbejdsdeling vilde blive gjort til Genstand for Lovgivning i den nærmeste Fremtid. — Meddelelse gaves om Omfanget og Antallet af hidtil paa Grundlag af Aftalen af 23. April trufne Aftaler om Arbejdsdeling; K. B. havde ønsket nye Forhandlinger om Sagen, idet man hævdede, at Firmaerne ikke maatte søges en Aftale paatvunget, hvis de ikke selv ønskede en saadan; vi mener, Firmaerne er moralsk bundet til at gaa med i en Ordning; flere Firmaer, som til en Begyndelse havde vægret sig, var nu gaaet med. For Provinsen var nu sluttet lignende Aftale som for København. — Af 3—400 arbejdsløse Medlemmer var underskrevet paa en Opfordring til, at den i den paa den ordinære Generalforsamling i Marts vedtagne Resolution forudsatte ekstraordinære Generalforsamling til Drøftelse af Spørgsmaalet om Arbejdsdeling skulde indkaldes hurtigst muligt; efter en meget indgaaende Drøftelse af alle i Forbindelse med denne Sag staaende Spørgsmaal, derunder den sandsynlige Lovgivning, vedtoges det, hvad angaar ekstraordinær Generalforsamling, at meddele i »Typ.-Tid.«, at man under Hensyn til de siden Marts-generalforsamlingen ændrede Forhold, til den Kendsgerning, at der paa Grundlag af Aftalen af 23. April allerede i vid Udstrækning er truffet Aftaler om Arbejdsdeling, til den sandsynligvis nær forestaaende Lovgivning om Spørgsmaalet og til, at der i Slutningen af Maj forestaar ordinær Generalforsamling, ikke mener at kunne afholde ekstraordinær Generalforsamling paa nærv. Tidspunkt; denne Vedtagelse skete med 13 St. mod een (Georg Andersen). — Foruden Styrelsens Forslag til den forestaaende Generalforsamling (om Forhøjelse af Lokalkontingentet og om Bevilling af Midler til Medlemmers Deltagelse i Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole) forelaa fra Georg Mathiesen Forslag om at ændre Lovene vedr. Tillidsmandsregler saadan, at der vælges særlige Tillidsmænd for arbejdsløse Medlemmer; Styrelsen er enige om at modsætte sig dette Forslag. — Spørgsmaal om mere Arbejdskraft paa Kontoret behandledes. — Sager vedr. Ekstrahjælp og Landophold behandledes. — Mødet hævet.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Tuberkuloseundersøgelse. Vi henstiller igen til de Kammerater, der ikke har meldt sig til Tuberkulinprøven, om at gøre dette i Aften. Tid og Sted vil blive bekendtgjort i næste Numer af »Typ.-Tid.«.

Vandreaften afholdes *Onsdag den 12. Juni Kl. 20* i Evaldsgade. Der bliver forevist en Vandrefilm, Næstformand i D. V. L. Poul Jacobsen taler, og fælles Kaffebord afslutter Aftenen.

Billetter à 40 Øre afhentes paa Kontoret i Aften.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

22. Maj: Aarhus 4000,00, Lyngby 200,00, Løgstør 100,00, Struer 500,00; 23. Maj: Brønderslev 200,00, Helsingør 300,00, Viborg 800,00, København 40,000,00; 27. Maj: Fredericia 800,00, Herning 500,00.

København, den 28. Maj 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

Thisted: Sætter Thorvald Voetmann, udl. 11. 5. 40 i Thisted Amtsavis.

Tiltraadte

København: 6850 Knud Hansen fra Køge (arbl.), 2947 Will. Christensen fra Rejse (Centraltr.), 2844 Victor Christensen fra Kolding (arbl.), Paal. Asta Bjerre fra Kv. Arb. Forb. (Winther & Winther).

Aalborg: 5055 Else Jensen (arbl.). Herning: 7226 Jens Chr. Nielsen (arbl.). Nyborg: 8677 Gudrun Poulsen (arbl.). Viborg: 7095 Robert Jensen (arbl.).

Fratraadte

København: 7964 Hans Kryger til Aabenraa, 2841 Helmuth Nielsen til Kolding.

Nyborg: 2873 Edv. Jørgensen til København (arbl.). Thisted: 8677 Gudrun Poulsen til Nyborg (arbl.). Vejle: 7168 Chr. Fr. Jørgensen paa Rejse.

Udmeldt

København: 2492 Adelheid Nielsen (fratr. Faget).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 2. Juni:

Tokkekøb Hegn - Storedam - Donse.

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Hamlet . Corps 12—60

ANNONCER

Brugt Brødskrift
Ca. 200 kg Korpus, velegnet til Ugeblad, samt en Del Annonce- og Titelskrifter sælges billigt. Reoler og Kasser kan medfølge. Billet, mrkt. »51«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Badepension
„Sejerøbugten"
pr. Asnæs, modtager Gæster for Sæsonen Kr. 6,50, udenfor Kr. 5,50. Prisen er kun for Typografer med Familie.
Fru Signe Larsen, Telefon Vig 137.

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. **10 291**

Skrift fra det danske Skriftstøberi
6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans,
Reklameskrift
Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 23 *København den 7. Juni 1940* *67. Aargang*

Forbundsstyrelses-Møder

afholdtes Mandag den 27. Maj Kl. 19 og Torsdag den 30. Maj Kl. 15. Dagsorden var: Beretning, Beskæftigelsessituationen, Eventuelt. Formanden, *K. A. Jørgensen*, omtalte de ændrede Forhold i vort Land, Ændringer, der paa saa mange Maader kan faa Indflydelse paa vore Forhold — ogsaa de økonomiske. — Ang. Gutenberg-Festerne oplyste Formanden, at Fællesarrangementerne med Bogtrykkerne delvis er bortfaldet, dog udsendes Pjecen til Skolerne (beregnet som Foredragsgrundlag). Radioudsendelsen den 10. Juni finder Sted, ligesom vor egen Gutenberg-Publikation udsendes til Medlemmerne i Midten af Juni. Gaven til de ledige Kolleger er udbetalt. — Det nedsatte Strukturudvalg er ikke indkaldt, da Forretningsudvalget ikke finder Tidspunktet særligt egnet til disse Drøftelser, som saaledes udsættes et Stykke Tid. — Formanden kom derefter ind paa de Situationer, der opstod ved Krigens Begyndelse i September og Besættelsen af Danmark den 9. April. Den derved opstaaede Ledighed er der søgt at raade lidt Bod paa ved ekstraordinære Foranstaltninger som Arbejdsdeling og forøget Ferie, hvorom der er opnaaet Overenskomst baade i København og Provinsen. Men alt dette havde belastet Forbundets Økonomi som aldrig før. — Tiderne er iøvrigt vanskelige, sagde Formanden, de maner til Enighed og Sammenhold.

Ths. Pedersen redegjorde for Forbundets Økonomi. Baade Januar Kvartal og det paabegyndte Kvartal viste meget store Underskud. Ønskede dog ikke, at vi skulde gaa til Kontingentforhøjelser paa nuværende Tidspunkt.

Beretningsdebatten drejede sig iøvrigt om Strukturudvalget, Gutenberg-Festerne, Hjælpen til vore gamle Kolleger og Arbejdskraften til Arbejdsanvisningen. — Efter Udtalelser af *C. O. Madsen, Chr. B. Petersen, Johs. Larsen, O. A. Lundin, Fr. Mehr, Aage Larsen, Werner Helmert, Fr. Nielsen, Sigv. Hellberg, H. Kürstein, Svend Johansen, Alfrida Andersen, N. Chr. Andersen* og *H. A. Hansen*, vedtoges det, at Spørgsmaalet om Arbejdskraft til Anvisningen henvises til Forretningsudvalget. Det samme kom til at gælde for Gutenberg-Festlighederne. Et af Helmert stillet Forslag om, at Strukturudvalgets Arbejde udsættes, vedtoges. Derefter godkendtes Beretningen eenstemmigt.

Om Punkt 2, Beskæftigelsessituationen, førtes derefter en kort Diskussion, men da der blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer var overvejende Ønske om, at udsætte Debatten til Lovene var færdigbehandlede paa Rigsdagen, og Generalforsamlingen i De samvirkende Fagforbund eventuelt havde skabt større Klarhed om, hvad Lovene gik ud paa, vedtoges følgende Forslag af Helmert (med 15 St., imod stemte 8): »Debatten sluttes, og Punktet udgaar til senere Drøftelse.«

Umiddelbart efter Generalforsamlingen i De samvirkende Fagforbund samledes Forbundsstyrelsen paany. — *Formanden* fandt det rimeligt, at vi nu tog Stilling til, om de Arbejdsdelingsordninger vi har skal fortsætte. Haabede, at det blev muligt under den nye Situation at faa saa mange som muligt i Arbejde. — *Sigv. Hellberg* mente ikke, der kunde være nogen Tvivl om, at vor Supplementsunderstøttelse af Hjælpekassen skal udbetales, selv om Understøttelsen udbetales af Arbejdsfordelingskassen og ikke af vor Arbejdsløshedskasse. Det vilde i hvert Fald være i Overensstemmelse med *Aanden* i vore Love. Ønskede Forhandlinger med Bogtrykkerorganisationerne om en fuldstændig Gennemførelse af Arbejdsdelingen. — Efter Diskussionen, hvori deltog *Fr. Mehr, Martin Sørensen, Chr. B. Petersen, Svend Johansen, N. Chr. Andersen, C. O. Madsen, O. A. Lundin, Johs. Larsen, Aage Larsen, Axel Jensen, Ths. Pedersen, Werner Helmert, P. Hansen. V. Willadsen, Alfrida Andersen*, vedtoges med 21 Stemmer en af Formanden stillet Resolution, der med Ændringer, stillet af Fr. Mehr, Lundin og Hellberg, fik følgende Ordlyd:

»Idet Dansk Typograf-Forbunds Styrelse, samlet til Møde den 30. Maj 1940, erkender, at Indgreb og Foranstaltninger til Opretholdelse af Produktion og Beskæftigelse er nødvendige, lægger vi Hovedvægten paa, at alle Kræfter sættes ind paa at skabe Arbejdsmuligheder for det størst mulige Antal af de ledige, selv om dette skal ske ved en Deling af det forhaandenværende Arbejde.

I Tilknytning hertil anbefaler Forbundsstyrelsen, at de hidtidige frivillige Ordninger om Arbejdsdeling indenfor vort Omraade søges opretholdt, indtil anden Bestemmelse maatte blive truffet, og udvidet til at omfatte alle Virksomheder, saaledes at der herigennem gives Udtryk for vor Enighed og Vilje til i Fællesskab at bære den kommende Tids Byrder.

Det vedtages, at indtil videre udbetales af Hjælpekassen et Supplementsbeløb saadan, at de i Turnus værende Medlemmer erholder samme Understøttelsesbeløb, som hvis de havde været normalt ledige.«

Under Eventuelt rejste *Aage Larsen* Spørgsmaalet om Lærlingenes Dyrtidstillæg og om at faa »Typ.-Tidende« sendt en Dag tidligere end nu. — Efter at *Chr. B. Petersen* og *Werner Helmert* havde stillet et Par Spørgsmaal, hævedes Mødet.

Samfundssind - endnu en Gang!

I en Tid, hvor de arbejdsløses Rækker stadig bliver større og større, hvor ikke alene de ufaglærte, men ogsaa de faglærte i store Tal maa gaa den triste Gang til Kontrolstederne, breder Pessimismen sig mere og mere blandt de ledige.

De eksalterende Overskrifter i Aviserne om at vise Samfundssind og Samfølelse, blandet med Tale om Optimisme, har nu naaet Zenit.

Hvem er det, der skriver om Samfundssind og Optimisme?

Er det mon de arbejdsløse?

Hvis en arbejdsløs Optimist indenfor Typograffaget sætter sig hen og læser sit Fagblad for 17. Maj, er han saa afgjort Pessimist, naar han lægger Bladet fra sig.

Bladet begynder med Ths. Pedersens Artikel om Overenskomsten om frivillig Arbejdsdeling i Provinsen. (Ved at læse dette kan man gaa ud fra, at der ikke har været taget ret mange arbejdsløse med paa Raad.)

Et Afsnit, der bør gengives:

»Det maa betones, at Overenskomsten om Arbejdsdeling er af *absolut frivillig Karakter*, og da hele Spørgsmaalet maa betragtes som yderst vanskeligt, da Forholdene paa de enkelte Virksomheder ligger højst uensartet, er der ikke Grund til for Organisationens Tillidsmænd (Lokalformændene) at forcere en Udvikling paa Arbejdsdelingens Omraade udover, hvad Personalerne paa Arbejdspladserne selv anser for strengt nødvendigt.«

Her er altsaa kun Tale om at begrænse ikke nedsætte Arbejdsløsheden, hvad ogsaa fremgaar af næste Afsnit i Artiklen.

Det er i Sandhed mørke Udsigter for dem, som nu en Gang af Forholdene er tvungen ud i Arbejdsløshed. Her fraraades de arbejdende Kolleger mod at udvise den Kollegialitet, som ellers paaraabes saa meget.

Der skabes her et Skel mellem den arbejdende og den ledige. Den arbejdsløse faar Følelsen af at tilhøre Fortiden.

Der maa derfor her raabes et Vagt i Gevær til de arbejdende Kolleger.

Da en frivillig Arbejdsdeling paa en Virksomhed vel ogsaa maa gælde Tillidsmænd, og disse fraraades at forcere en saadan Deling samtidig med, at det maaske ikke er dem, der staar først for Tur ved eventuelle Afskedigelser, og altsaa ikke har Fordel ved en eventuel Arbejdsdeling, bør alle være vaagne og se den videre Udvikling lige i Øjnene.

Samtidig med, at en frivillig Arbejdsdeling fraraades, tages der kraftig Afstand fra Tanker, der er fremkommet om tvungen Arbejdsdeling.

Grundlaget for en Afstandstagen herfra synes for en arbejdsløs noget spinkel.

Har nogen Sinde indenfor »Dansk Typograf-Forbund« »*alle*« været i Arbejde?

Mon den antagede Proletarisering af Faget ved en tvungen Arbejdsdeling ikke kan gaa lige op med den stadig tiltagende Arbejdsløsheds Elendighed og Haabløshed, som sikkert og vist ogsaa er Vejen til Proletariatet? (Men maaske har undertegnede intet Kendskab til, hvilken demoraliserende Virkning en lang Tids Arbejdsløshed har selv paa de mest intellektuelle).

Hvad angaar de alvorlige Rystelser inden for vor Organisation, vil maaske netop den stadig paa Tale værende Samfølelse vokse og gro, naar vi alle i denne alvorlige Tid staar Last og Brast sammen.

Artiklen slutter med, at Fagorganisationerne maa betragte den nuværende stærkt betonede, frivillige Arbejdsdeling, som det yderste, de kan give deres Tilslutning.

Nu er Pessimismen der; hvor er det Haab eller rettere den Tro, der burde gives den arbejdsløse paa bedre Tider, paa, at hans Organisation ikke har opgivet Kampen for hans Eksistens inden for Faget?

Arne R. Jensen.

Jeg vil aldrig fortryde —

Som Indledning til sin store Tale ved De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling udtalte Statsminister *Stauning* følgende:

Fra 1. September sidste Aar, da Krigen blev en Kendsgerning, rykkede Europas Lande ind i en ny Udvikling, hvorunder Menneskeliv og Værdier vil blive ofret. Og denne Udvikling griber direkte ind i Menneskenes Liv, saaledes at ogsaa danske Arbejdere vil føle den Storm, der gaar over Verden.

Et Kapitel for sig er den tyske Militærmagts Besættelse af Danmark den 9. April. Dermed er Danmark og det danske Folk kommet med under Krigens Tryk og Vilkaar stærkere end før, og det vil ogsaa blive følt af Arbejderne.

Meddelelse om Besættelsen indløb om Natten til den 9. April. Samtidig gik den tyske Hær over Grænsen, og visse Afdelinger gjorde Landgang forskellige Steder, medens en Sværm af Bombardementsmaskiner fløj over Hovedstaden.

Vi modtog i det tyske Memorandum Løftet om, at Danmarks Uafhængighed og Integritet ikke vil blive antastet, og vi besluttede at ordne Forholdene i Landet under Besættelse saa godt, som det er muligt. — *Jeg vil aldrig fortryde det Standpunkt, jeg tog, thi jeg føler mig sikker paa, at Land og Folk blev skaanet for det, der var værre.*

Alle Rygter om Aftale angaaende Besættelsen eller om vor Viden derom paa Forhaand er i Strid med Virkeligheden.

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Fra den øvrige Verden

De grafiske Organisationer i Argentina.

Den i Argentina fornylig oprettede Centralorganisation indenfor de grafiske Fag »Federación Gráfica Bonaerense«, der hidtil har indskrænket sin Virksomhed til selve Buenos-Aires, har nu besluttet at gøre et Fremstød for at samle alle Landets grafiske Organisationer i een Centralorganisation.

I September 1939 blev der valgt ny Ledelse i Centralorganisationen, og et Udvalg blev nedsat for at optage Forhandlinger med de ca. 20 grafiske Organisationer inde i Landet om Tilslutning til Centralorganisationen.

Det er Hensigten til sin Tid at indkalde en Landskongres til Behandling og Vedtagelse af Statutterne for den nye Landsorganisation.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

Valg af Næstformand

Paa Generalforsamlingen i Søndags opstilledes to af Styrelsens Medlemmer, nemlig *Paul P. Petersen* og *Georg Andersen.*

Stemmesedler vil være Trykkerierne i Hænde *Fredag,* og Stemmesedlen skal være tilbagesendt senest Tirsdag den 11. ds. Kl. 18.

København, den 3. Juni 1940. *Sigv. Hellberg.*

Københavns Afdeling

Fra og med paa Fredag den 7. ds. *nedsættes* i Henhold til Lov *Dyrtidstillæggene* saaledes:

For mandlige Arbejdere med Kr. 6,12.

For kvindelige Trykkeriarbejdere med Kr. 3,96.

For mdl. og kv. Arbejdere under 18 Aar med Kr. 2,52.

København, den 3. Juni 1940. *Sigv. Hellberg.*

Roskilde-Kursuset

Københavns Afdeling har bevilget et Beløb til københavnske Medlemmers Deltagelse i Kursuset, der holdes 1.—7. September paa Roskilde Højskole. Tillidsmænd vil have fortrinsvis Adgang.

Forbundet yder Rejse til og fra samt Ophold paa Skolen; Afdelingen yder en Godtgørelse for Arbejdstab (ca. 60—70 Kr. for faglærte og mdl. Tr.arb.) 40—50 Kr. for kv. Tr.arb.

Interesserede Medlemmer bedes senest 23. Juni henvende sig skriftligt til Afdelingsformanden.

Der gives Adgang for højst 20 københavnske Deltagere.

København, den 3. Juni 1940. *Styrelsen.*

Dyrtidstillæget i Provinsen

I Henhold til den af Rigsdagen vedtagne Lov skal der fremtidig udbetales Dyrtidstillæg paa Grundlag af Januar-Pristallet. Som Følge heraf *bortfalder* fra og med *Fredag den 7. Juni* den sidst ydede Forhøjelse paa henholdsvis Kr. 6,12, 3,96 og 2,52 pr. Uge.

Dyrtidstillæget i Provinsen andrager derefter følgende Beløb:

Faglærte Arbejdere (herunder Stereotypører):
Kr. 3,00 + 8,57, ialt *Kr. 11,57.*

Mandlige Trykkeriarbejdere:
Kr. 2,25 + 8,57, ialt *Kr. 10,82.*

Kvindelige Trykkeriarbejdere:
Kr. 1,80 + 5,54, ialt *Kr. 7,34.*

Unge Arbejdere (mandlige og kvdl. Trykkeriarbejdere) under 18 Aar:
Mandlige: Kr. 2,25 + 3,53, ialt *Kr. 5,78.*
Kvindelige: Kr. 1,80 + 3,53, ialt *Kr. 5,33.*

København, 3. Juni 1940. *Ths. Pedersen.*

De nye Fonds-Bidrag,

som skal fradrages i Lønnen ved dennes Udbetaling, vil udgøre (i H. t. Socialministeriets offentlige Vejledning af 3. Juni til Forstaaelse af Loven af 30. Maj 1940) følgende Beløb:

Af en *Uge*fortjeneste paa Kr. 36,00 eller derunder svares *intet.*

Af Kr.	36,01— 48,00	svares	24 Øre
» »	48,01— 72,00	»	72 »
» »	72,01— 96,00	»	168 »
» »	96,01—120,00	»	240 »
» »	120,00 og derover		384 »

Det er saaledes *Uge*fortjenesten, der danner Grundlaget, og de i vort Fag gældende forskellige Arbejdstidslængder (efter Klokkeslet og Branche) har ingen Indflydelse paa de ovenstaaende Tal. Men *den samlede Ugefortjeneste* (Grundløn, Dyrtidstillæg, Forlægningstillæg, evt. *udbetalte* Overarbejdspenge) udgør det Beløb, som giver de foranstaaende Fradragsbeløb.

Smudstillæg og *Bronceringstillæg* skal dog *ikke* medregnes i Lønnen i ovenstaaende Forbindelse.

For *enkelte* Dages Beskæftigelse bliver Fradraget pr. Dag en Sjettedel af de foranstaaende Beløb.

København, den 4. Maj 1940. *Forretningsudvalget.*

Fra De samv. Fagforbunds Generalforsamling

Da Ordstyreren ved Mødets Begyndelse meddelte, at det var forbudt at tage noget Referat af Forhandlingerne ud over det, der udsendtes officielt, maa vi indskrænke os til at bringe nogle Uddrag af Hovedpunkterne fra det i Dagspressen offentliggjorte Referat.

I sin lange Beretning kom Formanden, Laur. Hansen, ind paa en Omtale af Arbejdsløshedsproblemet og udtalte bl. a., at dette Spørgsmaal nu mere end nogensinde er afgørende for det danske Folks Fremtid. Vi maa efterhaanden naa dertil, at Arbejdet bliver Reglen og Understøttelse Undtagelsen. Udfra denne Betragtning har Fagbevægelsen, efter først at have stillet sig lidt skeptisk til Landsforeningen til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, nu indledet et Samarbejde med denne Forening, hvis store Vilje til at gøre en Indsats man har maattet erkende. Det anbefales derfor Tillidsmændene rundt omkring i Landet at interessere sig for det Arbejde, der udføres for at sætte Arbejder igang.

Formanden omtalte udførligt de Forhandliger, der var ført med Arbejdsgiverforeningen om en Dyrtidsordning, og kom derefter ind paa en Omtale af Danmarks Stilling den 9. April og i Tinen derefter. Herom udtalte Formanden:

»Paa dansk Fagbevægelse — ja Arbejderbevægelses — Vegne anerkender vi de tunge Beslutninger, Regeringen uden Varsel maatte træffe den 9. April. Statsminister Staunings Regering handlede rigtigt som en Regering af ansvarlige danske Mænd, hvilkel vi takker dem for.

Formanden gentog sit Tilsagn fra Talen den 1. Maj om fordomsfri Medvirken til Løsning af alle Tidens Vanskeligheder i Samarbejde med Regeringen og opfordrede Fagforeningerne til at gaa ind i et Arbejde for

at faa det bedst mulige ud af den Lovgivning, der nu foreligger fra Regeringen. Fagbevægelsen maatte fremfor alt forhindre, at der opstod en Situation, hvorved Socialdemokratiet mistede sin Indflydelse i Regeringen, selv om Vilkaarene kunde blive haarde. De vilde blive endnu haardere, dersom Partiet gav Slip paa Medindflydelsen i Afgørelsen af Landets Anliggender.

Efter Formandens Tale holdt Statsminister *Stauning* et længere Foredrag, hvoraf vi gengiver:

Krigen mellem de to Stormagter, hvormed Danmark havde sin væsentligste økonomiske Forbindelse, maatte derfor straks øve sin Virkning, men helt galt er det naturligvis, efter at fuldstændig Spærring til den ene Side er gennemført. Blokadekrigen ramte de neutrale Lande haardt. 3—400 danske Sømænd satte Livet til fra September til April, og vi har Grund til at bøje os i Sorg og Respekt for den Indsats, der ogsaa vidnede om Pligtfølelse, som danske Søfolk ydede.

Foruden de mange Menneskeliv gik ogsaa store Værdier til Havets Bund, baade Skibe og Varer, og Tabene falder under den ene eller anden Form paa det danske Samfund.

Men ogsaa paa anden Maade var denne Del af Krigen ødelæggende for Landets Økonomi med det Misforhold, der opstod mellem Priserne paa det, vi købte, og det, vi solgte.

Eksportpristallet var i August 1939 110 og steg til Udgangen af Februar til 129. — Importpristallet var i August 113, men i Februar 195. Fra Krigens Udbrud og til Udgangen af Februar steg Importpristallet 73 pCt. Heraf skyldtes ca. 45 pCt. Prisstigning i Indkøbslandene, medens Resten skyldes forøgede Omkostninger ved Tilførslen (Krigsforsikring, Kulpriserne, Krigstillæg til Hyrerne m. m.). Omvendt steg Priserne paa de Varer, vi solgte til Udlandet, i samme Tidsrum kun 17 pCt.

Medens Landets Indtægt saaledes faldt voldsomt, steg de offentlige Udgifter stærkt. Ogsaa dette var uundgaaeligt.

Krigen stillede det Krav, at vi — for at opfylde vore Neutralitetsforpligtelser — maatte have ret store Beredskabsstyrker indkaldt til Militærtjeneste, og visse Nyanskaffelser var fornødne.

Vi stod da hurtigt overfor den Nødvendighed at maatte regne med en Stigning i Statens Udgifter paa 300 Mill. Kr. Til Dækning af dette Beløb gennemførtes en kraftig Forhøjelse af de direkte Skatter, en Forhøjelse anslaaet til 135 Mill. Kr.

Men derefter stod udækket op mod 200 Mill. Kr., der delvis søges Dækning for ved forskellige indirekte Skatter og Afgifter.

Efter 9. April er Vanskelighederne naturligvis stærkt forøget, og Landet og Befolkningen vil blive fattigere, selv om vi anstrenger os nok saa meget for at overvinde Vanskelighederne.

Sluttelig omtalte Statsministeren Landets Økonomi, som den blev efter Pristalsopgørelsen af 1. Maj, og de Love, der er affødt af Situationen.

Efter Statsministerens Tale, der hilstes med stærkt Bifald, optoges Debatten om Beretningen. En Række Talere havde Ordet. En Resolution, stillet fra kommunistisk Side, forkastedes, hvorefter følgende Udtalelse vedtoges.

»Idet D. s. F.s Generalforsamling den 28.—30. Maj 1940 konstaterer, at Krigens hidtidige Forløb har medført en meget omfattende Ændring i Danmarks økonomiske og erhvervsmæssige Vilkaar og indtil videre stærkt forringede Indtjeningsmuligheder og stærkt forringede Beskæftigelsesmuligheder for vide Kredse af Landets Befolkning, tager den til Efterretning den Lovgivning, som paa dette Grundlag tilstræber en vis Fordeling af Adgangen til Arbejde og Adgangen til Indtægt, idet Forsamlingen dog ikke finder denne Lovgivning saa hensynsfuld overfor den løntagende Arbejderbefolkning eller saa vidtgaaende f. Eks. med Henblik paa Prisniveauets Regulering, som det kunde være ønskeligt.

Da imidlertid Hensynet til Landets udenrigspolitiske Stilling gør et Samarbejde mellem de forskellige produktivt skabende Befolkningslag ønskeligt for Styrkelse af Folkets nationale Selvstændighedsfølelse, for Bevarelse af Folkestyre og den gennem Generationer vundne folkelige Frihed, vil ogsaa de danske Fagorganisationer være rede til et saadant Samarbejde under gensidig rimelig Hensyntagen og under Hævdelse af det Synspunkt, at de Befolkningslag, der økonomisk er svagest, bør vises det største Hensyn i Samarbejdet, saaledes at det danske Folk i Følelse af naturlig Samhørighed atter inden længe som et fuldt ud frit Folk kan bygge videre paa det danske Riges og det danske Folks Fremtid.«

Til Hovedkasserer i Stedet for Hans Jacobsen, der ønskede at trække sig tilbage, valgtes uden Modkandidat *Aksel Olsson* fra Handels- og Kontormedhj.forbundet.

De afgaaende Medlemmer af Forretningsudvalget genvalgtes enstemmigt: *Axel Olsen*, Dansk Arbejdsmandsforbund, *Robert Nielsen*, Arbejdernes Fællesorganisation i København, *Peter Andersen*, Smede- og Maskinarbejderforbundet, *Niels Madsen*, Snedkerforbundet, *Sigv. Hellberg*, Typografforbundet, *Th. Clausen*, Sadelmagerne, *Vald. Jensen*, Elektrikerne, og *Josef Andersson*, Skræderforbundet.

Som nye Medlemmer af Forretningsudvalget valgtes ved den skriftlige Afstemning: Fru *Fanny Jensen*, Kvindeligt Arbejderforbund, *Th. Laursen*, Sømændenes Forbund, *Dirk Nak*, Tobaksarbejdernes Forbund, og *Ingv. Dahl*, Tømrerforbundet.

Suggestionens Magt

For de Generalforsamlingsdeltagere, som ikke lader sig betage af den Suggestion, der som Regel behersker Forsamlingen, naar en af »de store« har talt, var det lidet opbyggeligt at overvære den larmende Begejstring, der kom til Udtryk efter Statsminister Staunings Tale ved De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling.

Man kunde til Nød forstaa, at Forsamlingen, hvis den af de af Hr. Stauning fremførte Oplysninger følte sig overbevist om Nødvendigheden af Nedskæringen, *i Stilhed* havde taget hans Tale til Efterretning. Men der er ingen som helst Mening i for *Arbejderrepræsentanter* at lægge sig paa Maven for Magthaverne, fordi disse har frataget Arbejderen en Trediedel af hans Indtægt.

Mon ikke Begejstringen vil afsvales betydeligt, naar Repræsentanterne ude paa Arbejdspladserne skal overbevise de nedskaarne om Nødvendigheden af at lægge langt den største Del af Byrderne ved de vedtagne Kriselove paa Arbejderne?

Der ude er det just ikke *Begejstring*, der er den herskende Følelse. *Fr. N.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Fredagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Søndag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Repræsentantskabsmødet.

Der kan maaske være Grund til at gøre vort Repræsentantskabsmødes Udsættelse til Genstand for en nærmere Omtale. De enkelte Klubber har baade direkte og gennem »Typograf-Tidende« faaet Meddelelse om Udsættelsen, men de kan formentlig ogsaa have Interesse i, hvilke Bevæggrunde Styrelsen har haft til denne Beslutning.

Som bekendt var det den haardnakkede Isvinter med Storebælt-Overfartens Sammenbrud, der var Aarsag til den første Udsættelse. Paa det Tidspunkt (Tirsdag den 19. Marts), hvor Bestemmelsen blev truffet, sad 4 Storebælt-Færger fast i Isen, og Vejrberetningen, som gav Udsigt til sydøstlig Storm (med Sammenpakning af Is i Nyborg Fjord) gjorde en Forværring i Situationen sandsynlig. Med dette som Baggrund havde Styrelsen intet Valg, idet ca. Halvdelen af de anmeldte Repræsentanter var henvist til at benytte Storebælt som normalt Overfartssted.

Efter forskellige Vanskeligheder blev der fastsat en ny Dato for Afholdelse af Mødet, men saa indtraf de for vort lille Samfund saa omvæltende 9. April-Begivenheder. Under Indtryk af den Uro og Panikstemning, dette medførte, maatte Styrelsen paany tage det alvorlige Skridt at udsætte. Den første Tids mangeartede Restriktioner og trafikale Forhindringer gjorde det uvist, hvad Morgendagen vilde bringe, langt mindre tillod at disponere paa længere Sigt. Styrelsen mente det derfor rigtigst at stille Sagen i Bero et Stykke Tid.

Nu — efter 2 Maaneders Forløb — kunde det rent overfladisk se ud, som om Forholdene saa nogenlunde havde stabiliseret sig, saaledes at Mødets Afholdelse skulde synes mulig.

Naar Styrelsen imidlertid ikke har foretaget Skridt i denne Retning, men tværtimod har besluttet helt at aflyse Repræsentantskabsmødet i Aar, skyldes det overvejende trafikale og økonomiske Grunde. Med Hensyn til den først nævnte vil et Blik i en Køreplan hurtig overbevise én om det umulige i for fjerntboende Repræsentanter at naa frem og tilbage paa een Dag, hvad der jo er en tvingende Nødvendighed. Men det væsentligste Argument for Aflysning har dog Hensynet til Økonomien været. Den katastrofale Arbejdsløshed, som de seneste Tildragelser har bevirket, har i udpræget Grad ramt vor Branches Medlemmer, hvilket ganske indlysende maa indvirke paa Klubbernes finansielle Stilling, f. Eks. ved Frikontingent til arbejdsløse og eventuel større Hensyntagen til Restancer.

Den Kontakt mellem de forskellige Klubber, som et Repræsentantskabsmøde altid vil skabe, maa vi desværre undvære i Aar, men forhaabentlig arter Forholdene sig saaledes, at vi kan mødes i Paasken 1941 uden Forhindringer af nogen Art. Indtil da er det Styrelsens Haab, at Klubberne hver paa sin Vis vil fortsætte deres paabegyndte lokale Oplysningsarbejde. Ligesaa maa det forventes, at de enkelte Klubstyrelser vil drage Fordel af de Impulser, som gives ved den forstærkede Brug af det eneste synlige Bindemiddel i den nuværende Situation — vor Branche-Rubrik — gennem Referater af Klub-Arrangementer og Artikler om Spørgsmaal, der rører sig blandt Haandsætterne.

Lad mig til Slut notere som en Selvfølge, at Styrelsen paa sin Side betragter det som sin fornemste Opgave at bistaa Klubberne med Raad og Daad.

— Ved fælles Hjælp fører vi Haandsætternes Landssammenslutning gennem Vanskelighederne!

Hans Hansen.

En faglig Rundrejse.

Bog- og Akcidenssætter-Klubbens Aftenbesøg paa Fagskolen

Tirsdag den 21. Maj havde — uden Tvivl paa Grund af Mørklægningen med alle dens Besværligheder — ikke saa stor Tilslutning som egentlig ventet. Arrangementet i sin Helhed var der ikke noget i Vejen med. De Kolleger, der var troppet op, fik i al Fald *en god og billig Aften* ud af det. Blandt de fremmødte var der iøvrigt ogsaa en kvindelig Kollega. Skolens Leder, *Chr. Petersen*, bød Klubbens Medlemmer velkommen — og efter denne Formalitet var man rede til at gennemgaa Fagskolens mange forskellige Afdelinger. Man startede »Rundrejsen« i Bogbindernes Lokaler og fik et lille Indblik i, hvad Presseforgyldning og Marmorering var for noget, men den faglige Interesse var naturligvis først rigtig vakt, da man traadte ind i Skolens *gamle* Sætteri, der jo forlængst er blevet moderniseret i Overensstemmelse med Tidens Krav.

Med stor Interesse flokkedes man om en gammel Haand presse, som af Firmaet *Egmont H. Petersen* var skænket til Skolen. Maskinen havde allerede det første Hundrede Aar paa Bagen, *det var nemlig en Model fra 1839.* Den gjorde nu sin Pligt som Museumsgenstand. — I det saakaldte *nye* Sætteri, hvor man tidligere havde gjort Brug af Skriftprøvebøger, var man i Stedet for gaaet over til en mere tidsbesparende Metode, nemlig en fælles Opslagstavle, saa Eleverne lettere kunde orientere sig med Hensyn til Skrifternes Plads i Reolerne. *En lignende Ordning burde forlængst være obligatorisk i de københavnske Virksomheder, hvor adskillige Sættere ikke naar at blive »hjemmevant«.*

Paa Pultene i begge Sætterierne var der — i Anledning af Besøget — fremlagt et alsidigt Udvalg af Elevarbejder, en Udstilling, som med Interesse blev diskuteret og kritiseret.

Man var efterhaanden naaet til næste Punkt paa »Dagsordenen«: *Maskinsætterskolen.* Læreren i denne Afdeling, *S. V. Rasmussen*, fremkom med en ganske kort Redegørelse angaaende de foreløbigt opnaaede Resultater, ligesom han skitserede, under hvilke Former Undervisningen foregik. En af Maskinerne (der var ialt tre) opvarmedes ved Gas, og denne havde Eleverne Lejlighed til at skille af og sætte sammen igen (vel at mærke rigtigt).

Et Skema, sat paa Maskine, blev Genstand for de tilstedeværende Haandsætteres fulde Opmærksomhed. Man tænkte i sit stille Sind: »Til H..... med de forbandede Maskiner, de gør jo Haandsætterne overflødige tilsidst...« Man kunde ærligt talt ønske, at Udviklingen paa det maskinsætterlige Omraade maatte foregaa med rationeret Sneglefart.

Rundrejsen gennem Fagskolen var omsider til Ende. Inden der blev rullet Films, fortalte *Chr. Petersen* i store Træk om Fagskolens Historie, om dens Stifter, Xylograf *Hendriksen*, samt om andre forskellige Ting i Forbindelse med Skolens Virksomhed.

Svend Johansen kørte derefter en fagteknisk Film, som i klare og tydelige Billeder og paa en letfattelig Maade viste, hvordan en Skrift bliver til; hvilke Processer Materialet gennemgaar, inden det som færdigt Produkt kan overantvordes i Sætterens Varetægt.

Aftenen sluttede med, at Formanden for Bog- & Akcidenssætter-Klubben, *Erik Hansen*, takkede for Besøget og udtalte Haab om, at Kollegerne, trods de ændrede Betingelser, fortsat vil samles om Klubben. *B. . n.*

Landssammenslutningens Kasserer
har modtaget Kontingent: 7. Maj: Aarhus Haandsætterklub Kr. 18,00.
25. Maj 1940. *C. J. Dreyer.*

Hjælpearbejderen

Kvindelige Hjælpearbejdere

Repræsentant: Alfrida Andersen. Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Fællesklubben for Paalæggersker og mandlige Hjælpearbejdere i Aarhus.

Mandag den 11. Marts afholdtes Studieaften med *Vilhelm Dupont* som Indleder over Emnet: »Hvordan tager jeg Ordet«. Dupont udtalte sin Glæde og Forundring over, at det for en Gangs Skyld var Kvinder, der var Flertallet, og som havde udkastet Tanken og Ønsket om en Studiekreds i Taleteknik. Dupont opfordrede Kvinderne til at tage livlig Del i Fagbevægelsen og ikke være bange for at fremkomme med deres Meninger. Grundet paa Duponts Bortrejse fra Byen blev Fortsættelsen af disse Studieaftener udsat til Efteraaret. Aftenen sluttede med Kaffebord.

Fredag den 5. April afholdtes Møde med Aarhus Trykkerklub over Emnet: »Det kollegiale Forhold paa Arbejdspladsen«. *Poula Nielsen* indledede for Paalæggerskerne og beklagede i sin Indledning, at Mødet var blevet udsat. Udkastede derefter forskellige Punkter, som Paalæggerskerne kunde ønske Klarhed over. Dernæst tog *Holger Hansen* Ordet for Trykkerne. Der udspandt sig en livlig Diskussion, hvori deltog *Holger Hansen, Anker Petersen, Aage Østergaard, Laust Vistisen, Carl J. Christensen, Grøndal Nielsen, Poula Nielsen, Ingeborg Christensen, Sofie Mortensen, Karla Hartmann*, samt Lokalformanden, *Aage Larsen*, der klarlagde et af de vigtigste Spørgsmaal om Bronzering og dets Tillæg. Aage Larsen gjorde Paalæggerskerne opmærksom paa, at Paragraf 39 gav dem fyldig Besked om disse Tillæg, som ikke maatte forveksles med Paragraf 16, som henfaldt under Trykkere. *Brøndal Nielsen* sluttede med at udtale, at vi ikke skulde staa som to Parter, men som Kolleger.

E. Stegelmann, Sekretær.

Trykkernes Landssammenslutning

Meddelelse til 2. Kreds.

Paa Grund af de vanskelige Trafikforhold har man set sig nødsaget til at *aflyse* den planlagte Sommertur.

Kredsformanden.

Svar til Hr. Willadsen

Karakteregenskaber af den Art, Willadsen lægger for Dagen i Artiklen »En underlig Oppositionsmand«, er fuldt ud et Medlem af Københavns Styrelse værdigt. Større Sjofelhed har jeg endnu ikke været udsat for, paa Trods af, at jeg dog fra Fortiden kender Willadsens Metoder.

Hr. Trykkeriarbejder, hvordan føler Du dig egentlig tilpas, naar Du beskylder mig for at finde det i sin Orden, at Bogtrykkerne har en Del arbejdsløse at vælge og vrage imellem. Læs engang til, hvad jeg skriver om dette Punkt, mon ikke du forbavses over din egen Frækhed.

I det store og hele vil jeg bare bede Kollegerne læse min Artikel og derefter Willadsens Imødegaaelse. Man forbavses over, at et Menneske vil begaa saadanne Forvanskninger, som Trykkeriarbejder Willadsen. En Ting vil jeg dog forklare Willadsen, det er, hvorfor den Arbejdsdeling, Typograferne har indtil disse Linier skrives, er et Overklassestandpunkt. Naar Arbejdsløsheden bliver for stor, bliver den en Samfundsopgave, saa skrider Regeringen ind, som vi ser i Øjeblikket; kan man saa, som vi her i Typograf-Forbundet, lave en Ordning, saa »kun 1/4« af Forbundets Medlemmer smides ud i Skidtet, saa er det ingen Samfundssag mere, saa er det kun et socialt Problem, og det haster det jo ikke med at løse. Kan du se, det er Mestrene, der griner, Hr. Trykkeriarbejder. 4204, *Georg Mathiesen.*

— — —

Blot en Bemærkning om, at Principet i Regeringens Forslag jo er det samme som i den Ordning, Typograf-Forbundet har faaet gennemført — begge hviler paa Frivillighedens Grundlag. *Red.*

Afdød Kollega

Kollega *Alfred Larsen*, Kolding, der forleden pludselig afgik ved Døden, 38 Aar gammel, begravedes Søndag den 2. Juni fra Herlufholm Kirke under stor Deltagelse fra Slægt, Venner og Kolleger i Næstved, ligesom Næstved-Afdelingens Banner fulgte vor afdøde Kollega til hans sidste Hvilested.

Efter Sørgehøjtideligheden i Kirken førtes den blomstersmykkede Baare til Kirkegaarden, hvor Trykkerkolleger fra hans Lærested, »Næstved Tidende«, bar Kisten til Graven. Efter Jordpaakastelsen bragte Lokalformanden, Chr. Jensen Petersen, vor afdøde Kollega et sidste Farvel, idet han takkede ham for Trofastheden mod vort Forbund og for det gode Kammeratskab, han altid havde udvist gennem Aarene. Ved Baaren var bl. a. henlagt Kranse og Palmedekorationer fra Kolding Lokalafdeling, Kolleger ved »Kolding Soc.-Dem.« og fra Næstved Lokalafdeling.

Næstformandsvalget i København

Under Hensyn til alle Forhold maa jeg mene, at blandt de Styrelsesmedlemmer, der vilde kunne komme i Betragtning ved Valget af Næstformand, er **Paul P. Petersen** den bedst egnede.

Paul P. Petersen er vel en ung Mand, men han har deltaget i Organisationsarbejdet fra han var Lærling og i 2—3 Aar været Lærlingeafdelingens Formand. Han er realitetsbetonet Organisationsmand.

Jeg tror, Kollegerne bør vælge Paul P. Petersen ved det nu udskrevne Valg.

København, 2. Juni. *Sigv. Hellberg.*

*

Til Næstformand maa vi have et Mandfolk, en Mand, som kun vil Medlemmernes Vel, og ikke er bundet af Hensyn til andre Interesser, derfor stemmer vi paa

Georg Andersen.

Karl F. Petersen. Oskar Tverskou. Georg Mathiesen.

*

I Anledning af det forestaaende Valg af Næstformand for Københavns Afdeling, skal undertegnede Medlemmer hos J. Jørgensen & Co. stærkt anbefale Kollegerne at stemme paa

Paul P. Petersen,

som gennem flere Aar har været og er Klubformand paa denne Arbejdsplads. Vi har gennem vort daglige Arbejde lært at

værdsætte *Paul P. Petersen* for hans klare og logiske Handlemaade, hans Dygtighed og store organisatoriske Indseende.

Paul P. Petersen er jo ogsaa uden for sin Arbejdsplads kendt for sit Arbejde i Københavns Afdelings Styrelse, og blandt Haandsætterne som Næstformand i Bog- & Akcidenssætterklubben.

Vi mener derfor, at *Paul P. Petersen* er den helt rigtige Mand, som københavnske Typografer kan være tjent med som Næstformand.

Knud Albrethsen. Johan Forland. Frederik Jensen. Vigo W. Grovermann. Ib Tønnesen. A. Carlsen. Knud V. Jeberg. Verner Nielsen. Kaj Grumstrup. E. Geertsen. J. Biller. Walter Sørensen. Ernst Kluge. R. Meyer. H. D. Prehn. K. Knudsen. Villy Christensen. E. Nødvig. Leopold Andersen. Erik Hauerslev. Leisner. K. Gam. W. Anthon. M. Beilegaard. Chr. Jørgensen. O. Jeppesen. K. Thune. P. V. Hansen. Chr. Tønnesen. R. Breuning. Peter Rasmussen. Gunner Gärtner. N. O. Madsen.

*

Undertegnede anbefaler Kollegerne at stemme paa

Georg Andersen

som Næstformand; han har nu i flere Aar siddet i Københavns Afdelings Styrelse og har ved sin Stilling til de foreliggende Problemer vist sig at staa paa en udpræget fagpolitisk Linie, ikke mindst hans faste Standpunkt i Tarifkommissioner og ved Overenskomstsituationen i Efteraaret viser, at han maa være den rette Mand til Posten.

2609 G. Henriksen, 3200 K. B. Rasmussen, 6951 H. W. Larsen, 1305 A. Bryfelt, 666 H. K. Henriksen, 43 K. O. Westergaard, 722 H. Magnussen, 2804 Willy Walther, 6480 Ejner Petersen, 7372 Stevns, 111 Otto Reich, 3084 P. H. Nielsen, 163 Alf. Sørensen, 2694 U. V. Frederiksen, 309 S. Henriksen.

Bogtrykfagets faglige Udvalg

afholdt Møde den 23. Maj.

Formanden meddelte, at der fra Københavns Bogtrykkerforening, Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Organisationen af Bladudgivere i Provinserne var kommet Meddelelse om, at man ikke ønskede Spørgsmaalet om Dyrtidstillæg til Lærlinge indanket for det i sin Tid nedsatte Lærlingenævn. Iøvrigt var det Formanden bekendt, at de 3 nævnte Organisationer havde henstillet til deres Medlemmer at give Lærlingene et Dyrtidstillæg à 2 Kr., for Provinsens Vedkommende med Tillæg af 1 Kr. for hver 15 Points Stigning i Pristallet.

Fra et Trykkeri i København forelaa Anmodning om at forlænge en Lærlingekontrakt med 3 Maaneder, fordi Lærlingen havde været syg i dette Tidsrum. Udvalget mente ikke, at der var Grund til at give en saadan Tilladelse, naar Lærlingens Sygdom ikke havde varet længere end den Tid, i hvilken han var berettiget til at oppebære Løn.

Fra et Par Provinstrykkerier, der havde antaget Lærlinge, der havde paabegyndt deres Læretid et andet Sted, forelaa Andragende om at maatte fastsætte Restlæretiden, saaledes at den samlede Læretid udstraktes over 5 Aar. Udvalget kunde ikke gaa med hertil.

Der forelaa Oplysning om, at 3 københavnske Trykkerier beskæftigede henholdsvis en Sætter- og 2 Trykkerlærlinge uden tillige at beskæftige Svende i den paagældende Branche. Det vedtoges at tilskrive disse Trykkerier, at enten maatte de antage en Svend eller ogsaa søge Læreforholdet bragt til Ophør.

Det vedtoges at meddele Politimesteren i Viborg, at Viborg Papirkompagni indtil videre maatte betragtes som uegnet Lærested, hvorfor Politimesteren anmodes om ikke at godkende Kontrakter med nævnte Firma som Læremester.

Nær og Fjern

Aarhus Lokalafdeling fejrer Søndag den 9. Juni i »Folkets Hus« sit 60 Aars Jubilæum ved en Sammenkomst for Afdelingens Medlemmer. I denne Anledning udsendes et Skrift, der omfatter Begivenheder, som foregik før Afdelingens Stiftelse samt det sidste 10-Aar af Afdelingens Historie.

Læs 3. Side: De officielle Meddelelser.

Generalforsamlingen i Søndags var besøgt af ca. 500 Medlemmer. Efter Godkendelse af Beretning og Regnskab vedtoges det fra 1. Juli at forhøje Lokalkontingentet med 20 Øre for heltbetalende og 10 Øre for mdl. og kvdl. Trykkeriarbejdere, alt pr. Uge.

Der bevilgedes 1400 Kr. til Deltagelse i Forbundets Tillidsmandskursus i September.

Forslaget om 30 Kr. i maanedlig Huslejehjælp til ledige forkastedes mod 35—40 St.

Forslaget om at vælge Tillidsmænd for de arbejdsløse Medlemmer forkastedes mod 30—40 St.

Til Valg af Næstformand opstilledes Paul P. Petersen og Georg Andersen

Beskæftigelsesspørgsmaalet vedtoges det efter Formandens Redegørelse og efter, at enkelte Talere havde haft Ordet, at udskyde til senere Behandling paa en ekstraordinær Generalforsamling, naar fornyede Forhandlinger med Bogtrykkerne har fundet Sted.

Forslaget fra Georg Mathiesen om at kræve Styrelsens Afgang forkastedes mod 1 Stemme.

Beretninger fra kooperative Virksomheder aflagdes.

Gutenberg mindes i Radioen. Mandag den 10. Juni om Aftenen foretager Statsradiofonien en Udsendelse, der er et Led i de oprindelig planlagte, men nu opgivne fælles Gutenberg-Arrangementer i København.

Programmet er følgende:

1. Musikalsk Indledning.
2. Prolog affattet af Seedorf.
3. Et Hørespil af Leck Fischer.
4. Kort Foredrag af Bogtrykker Nordlunde om Bogtrykkunstens Indførelse i Danmark.
5. Typograf K. A. Jørgensen vil i Tilslutning til Foredraget fortælle lidt om Fagets *Kaar* før og nu.
6. Aktuelle Hørebilleder ved Redaktør Dahlerup fra et Bogtrykkeri, et Bladtrykkeri og et Skriftstøberi.
7. Nationalbankdirektør Bramsnæs og Overborgmester Viggo Christensen vil fortælle om deres Tilknytning til Faget, og hvorfor de forlod det.
8. Haandværkersange af Gutenbergkoret.
9. Biblioteksdirektør Døssing om Bogtrykkunstens kulturelle Betydning.
10. Epilog af Seedorf.
11. Musik.

Vedrørende Klokkeslet henvises til Dagspressen.

Rettelse: Blandt Sætterne, der fik Ros for aflagt Svendeprøve, var ogsaa Gunnar Hansen, Egm. H. Petersen. Vi giver ham hermed den rigtige Placering.

Tak. De af min afdøde Mand, *Carl F. Hansens*, Kolleger, som har bidraget til Mindestenen paa hans Grav og derved medvirket til at hædre og bevare hans Minde, beder jeg modtage min hjerteligste Tak. *Valborg Hansen.*

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspaller: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331. Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Vandreaften. — Onsdag den 12. Juni lægger vi ud med Vandresæsonen. Vi starter i Evaldsgade 3 Kl. 20, hvor D.V.L.s Aarhusfilm bliver forevist, Næstformand i D. V. L., Poul Jacobsen, fortæller Vandreminder, og fælles Kaffebord afslutter Aftenen. Billetter à 40 Øre i stærkt begrænset Oplag faas i Aften paa Kontoret.

Tag med paa *Faglig Ungdoms Kursus i Ugen 14.—20. Juli* paa Roskilde Højskole. Prisen for Deltagelse er 45 Kr. Der vil i Aar blive bevilget 8 Tilskud à 20 Kr. Tilmelding maa ske snarest paa Kontoret.

Tuberkuloseundersøgelse.

I Aften er det sidste Frist for Tilmelding til Tuberkulinprøve, der kommer til at foregaa i Centralstationen for Tuberkulosens Bekæmpelse, Ingerslevgade 4 (den grønne Bygning) Mandag den 10. Juni Kl. 17.15—17.30. Tidligere undersøgte bør møde op igen.

Til Oplysning for uvidende: En Tuberkulinprøve foretages for at afgøre om en Person paa et eller andet Tidspunkt i sit Liv har faaet tuberkuløst Smitstof i sig. Hvis Prøven ikke slaar an (hvis der ikke bliver noget at se paa Armen) betyder det, at saadan Smitte aldrig har fundet Sted. Personer med negativ Prøve behøver derfor ingen nøjere Undersøgelse for Tuberkulose.

Hvis Prøven slaar an (bliver positiv) kommer der et rødt Mærke paa Armen som Tegn paa, at Smitte har fundet Sted.

Et positivt Resultat af Prøven bekræfter, at Smitte har fundet Sted, men siger intet om, hvorvidt man har Sygdommen Tuberkulose eller ej.

Da Smitten næsten altid finder Sted gennem Lungerne, foretager man Røntgenundersøgelse af Lungerne hos alle de Personer, der har positiv Tuberkulinprøve. Derved ses, at langt de fleste, ca. 99 pCt. af de positivt reagerende, har normale Lunger, kun hos mindre end 1 pCt. har Smitten udviklet sig til Tuberkulose. — Husk det gamle Ordsprog: »Det er bedre at forebygge end at helbrede«.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

28. Maj: Skanderborg 200,00; 29. Maj: Assens 600,00, Esbjerg 600,00, Holbæk 900,00, Roskilde 600,00; 30. Maj: Haderslev 500,00, Lyngby 300,00, København 30.000,00; 31. Maj: Nyborg 300,00; 3. Juni: Aalborg 2000,00, Hobro 500,00.

København, den 3. Juni 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Børge Henning Nielsen, udl. 10. 4. 40 hos A. D. Nielsen (arb. s. St.), Trykker Niels Lennart Hansson, udl. 31. 5. 40 hos Hertz (arb. s. St.), Trykker Max Hans Kastrup, tidl. Medl. (Saabye & Christensen), Trykker Elith Ertløw, udl. 1. 6. 40 hos F. E. Bording (arb. s. St.).

Kolding: Paalæggerske Edith Madsen.

Tiltraadte

København: 2873 Edvind Jørgensen fra Nyborg (arbl.).

Herning: 5387 Martin W. Nielsen (arbl.). Kolding: 2841 Helmuth Nielsen (arbl.). Maribo: 7959 V. B. Madsen (arbl.). Randers: 5918 Rich. Jørgensen (Pedersen, Allingaabro). Ringkøbing: 5546 Rolf Tollefsen (A. Rasmussens Bogtr.).

Fratraadte

København: 992 Svend Sørensen til Hillerød, 5618 H. C. Jensen til Odense, 5981 Poul Alstrup til Aalborg, 7964 Hans Kryger til Aabenraa, 5387 M. Nielsen til Herning, 2841 Helmuth Nielsen til Kolding, 9270 Poul Munch til Jord- og Betonarbejderne, 9451 Kaj Persson til Skibsværftsarbejderne.

Esbjerg: 7353 R. J. Caspersen til Horsens (arbl.). Nykøbing F.: 7959 V. B. Madsen til Maribo (arbl.). Randers: 6381 Vald. Ulriksen (overfl. til Tjenerforbundet). Skjern: 5546 Rolf Tollefsen til Ringkøbing i Pl.

Udmeldte

København: 499 Arne Jørgensen (fratraadt Faget), 5552 Jørn Jeppesen (fratraadt Faget).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 9. Juni:

Smørum — Ledøje

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Hamlet . Corps 12—60

ANNONCER

Brugt Brødskrift

Ca. 200 kg Korpus, velegnet til Ugeblad, samt en Del Annonce- og Titelskrifter sælges billigt. Reoler og Kasser kan medfølge. Billet, mrkt. »51«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede **Tænger, Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps Skrivemaskineskrift
10 lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 24 — *København den 14. Juni 1940* — *67. Aargang*

Arbejdsfordeling og Afgift

Sidste Fredag skulde for første Gang de nye Afgifter i H. t. Arbejdsfordelingsloven praktiseres.

Loven siger, at Arbejdsløshedsfondens Udgifter dækkes *dels* ved Bidrag fra samtlige Lønmodtagere (undtagen de i Landbruget og i Fiskeriet samt i Husgerning beskæftigede) *dels* ved Tilskud fra Staten.

Loven omhandler i sin Paragraf 16 dette Bidrag (48 Linjer Korpus à 31 Ciceros Bredde). Den af Socialministeriet den 4. Juni i Dagbladene offentliggjorte *Vejledning* fylder 260 Linjer Petit à 24½ Ciceros Bredde.

Det er undertiden noget omstændeligt at forklare Love!

Der var ogsaa nogen Usikkerhed paa Arbejdspladserne ved Beregningen af, til hvilken Afgiftsklasse den enkelte Arbejder hørte. Det viste sig f. Eks., at *Vejledningsbestemmelsen* om, at der »til den faktisk udbetalte Løn vil være at tillægge det Beløb, som af Arbejdsgiverne skal udredes som *Feriegodtgørelse* . . .« medførte, at adskillige kom op i en højere Afgiftsklasse, end hvis man først tog Afgiften af Feriepengene i den Uge, i hvilken de udbetales.

Eksempel:

Ugeløn ..... Kr. 93,00 (Ugeafgift 168 Øre)
+ 4 pCt. Feriepenge » 3,72
ialt Kr. 96,72 (Ugeafgift 240 Øre)

Men hvis man prøver at regne *Aars*lønnen

93 Kr. × 50 Uger = Kr. 4650,00
+ 4 pCt. af 4650,00.. » 186,00
Kr. 4836,00

saa *er* man herved *ialt* oppe *over* de 4800 Kr. og skal svare 240 Øre pr. Uge eller 120 Kr. aarlig (240 × 50 er Kr. 120,00).

Man skal saaledes kun i 50 Uger betale Afgift, idet de to Ferieuger er forud indberegnet i de 50 × 240.

(Maa jeg i Parentes bemærke, at *Ferieløn*, der udbetales *nu i Sommer, ikke* er Genstand for Fradrag, da det er Penge, som er tjent, *før* Loven traadte i Kraft [1. Juni].)

Der kan maaske rejses Spørgsmaal, om Feriepenge i det hele taget skal medregnes i Begrebet »samlede Lønningsindtægt«, som Loven bruger, men dette har Socialministeriet altsaa ment (og Ministeriet har i Loven faaet Bemyndigelse til at fastsætte de nærmere Regler for Bidragenes Beregning), og det vil maaske heller ikke være let at hævde, at Feriepengene *ikke* udgør en Del af Lønnen!

Derimod vil den fastsatte Bestemmelse om, at der *ved hver Lønudbetaling* fradrages som angivet, kunne medføre, at den Afgift, en Person i Løbet af et Aar kommer til at betale, bliver større end den Takst, hans *aarlige Lønningsindtægt* egentlig medfører. F. Eks.:

En Maskinsætter har en Ferieplads, der varer 3 Maaneder. Hans Løn er: Kr. 98,16. Hans Afgift bliver nu:

Kr. 98,16
+ 4 pCt. Feriepenge » 3,93
ialt Kr. 102,09 = Afgift 240 Øre

240 × 13 Uger (de 3 Maaneder) bliver Kr. 31,20, men Manden faar maaske ikke mere Arbejde i dette Aar og har saaledes ialt kun en Lønningsindtægt paa 13 Uger à 98,16 = Kr. 1276,08. Han er saaledes under 1800 Kr. og skulde ifølge Lovenes Skala intet betale i Afgift. Kan han nu ved Aarets Udgang, naar han dokumenterer sin beskedne Lønindtægt, faa refunderet de erlagte Kr. 31,20?

Her er et Spørgsmaal, som vi vil forelægge Socialministeriet og Lovens Fædre. Og lignende Problemer kan jo opstaa, naar en Mand gennem Perioder tjener en højere Løn end normalt, f. Eks.:

En Mand tjener i	10	Uger	Kr. 84,00	ugl. =	840,00
» » »	6	»	» 117,50	»	705,00
» » »	13	»	» 88,00	»	1144,00
» » »	6	»	» 97,40	»	584,40
				Kr.	3273,40
			+ 4 pCt. Feriepenge	»	130,92
				Kr.	3404,32

Af *Aars*lønnen skulde han svare 36 Kr. Han *kommer til* at svare:

10	Uger	à	84,00 + 3,36 = 87,36	(168 pr. Uge)	Kr. 16,80
6	»	à	117,50 + 4,70 = 122,20	(384 pr. Uge)	» 23,04
13	»	à	88,00 + 3,52 = 91,52	(168 pr. Uge)	» 21,84
6	»	à	97,40 + 3,90 = 101,30	(240 pr. Uge)	» 14,40
					Kr. 76,08

Her synes at ligge et lille Problem, som vi vil henlede Ministeriets Opmærksomhed paa.

Da den officielle Vejledning jo synes at være opmærksom paa Akkordfortjenester med ugentlige mindre à conto Udbetalinger og senere samlet Afgiftsberegning, vil der vel ikke her være Anledning til Sammenligninger.

Endelig et Par Ord om *Grænse*-Tilfælde:

En Mand tjener ugl. Kr. 92,35
+ 4 pCt. Feriepenge » 3,69
Kr. 96,04 (Afgift 240 Øre)
Kr. 96,04
÷ » 2,40
Kr. 93,64 i Udbetaling

Men hvis Lønnen kun havde været 92,30 (92,30 + 4 pCt. [3,69] = 95,99 (Afgift 168 Øre), vilde

Kr. 95,99
÷ » 1,68
Kr. 94,31 være blevet *Udbetalingssummen.*

Denne Mand med de 92,35 skal derfor have udbetalt Kr. 94,31, thi den Omstændighed, at *den højere Afgift* (2,40) bringer *Udbetalingssummen* ned til 93,64, maa ikke stille ham ringere end, hvis han laa inden for den forudgaaende Gruppe (95,99 ÷ 168 = 94,31).

— — —

Iøvrigt vil jeg sige om Loven, at dens *Formaal:* at fordele den ved Tidernes Ugunst begrænsede Arbejdsmængde mellem et rimeligt Antal Mennesker i Stedet for at lade staa til, er rigtigt og ogsaa i Arbejdernes Interesse, forsaavidt som Arbejderne ikke vilde være tjent med den Tilstand, at den store Halvdel havde alt Arbejdet og Lønnen, medens den lille Halvdel havde al Ledigheden og Understøttelsen (saa langt denne maatte række!). Men Loven burde meget mere haandfast end sket have givet konkrete *Rammeregler* for en Deling og knap lagt saa megen Vægt paa Frivilligheden som sket. Thi der er adskillige Virksomheder (og maaske ogsaa nogle Arbejdere), der er mere *mod*villige end *fri*villige.

Dernæst burde *Afgiften* kun være ydet af dem, som *ikke* deltager i Arbejdsdelingen, og til Gengæld været klækkeligt højere pr. Person.

Disse kritiske Bemærkninger til Loven vil jeg gerne have Lov at fremsætte — og fastholde — uden at ville slaas i Sæk med den Kategori Skribenter, der himler op over det forfærdelige, der er sket ved dette »Angreb paa Arbejdernes Levestandard«, som de fremstiller som kun Udslag af ond Vilje hos Regeringen, idet de aabenbart ikke *begriber* (eller værre: *lader*, som om de ikke begriber), at det er *Krigens* handelsmæssige og økonomiske Virkninger paa vort Erhvervsliv, der tvinger *Nationens* Indtægt og Levefod ned under, hvad den under tidligere Vilkaar var naaet til. Mod disse Virkninger hjælper ikke nok saa megen Skælden eller Begrædelse. Lige saa forlorent det er at fortie, at *Skatterne* rammer *meget* haardt paa de større Indtægter og nok skal tvinge disses Oppebærere til at leve mere beskedent, lige saa unyttigt er det at lukke Øjnene for den Kendsgerning, at vi — en Tid frem, thi: »efter Vinter kommer Vaar«! — ogsaa i Arbejderbefolkningen vil være ude af Stand til at unddrage os Virkningerne af den skete Omvæltning i vore Erhvervsmuligheder.

Den *daarligste* Løsning vilde være en kæmpemæssig Hær af arbejdsløse, thi bortset fra dennes øvrige skadelige Virkninger vilde den *ogsaa* tvinge Lønniveauet ned paa baade den ene og den anden Maade.

Lad os da prøve at komme igennem den vanskelige Tid — den blive kortere eller længere — i en rimelig solidarisk Bestræbelse paa at holde Tallet paa de konstant ledige saa langt nede som muligt.

Og lad os bevare *Haabet* om og *Viljen* til atter at kunne gaa *fremad!* *Sigv. Hellberg.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Oppositionens Maal og Midler

Lige saa længe det menneskelige Samfund har eksisteret, har det enkelte Menneske følt sig i Modsætning til sine Omgivelser, og ikke mindst i Forholdet til sine Medmennesker har det ofte været særdeles frugtbringende for Individet selv som for det hele Samfund. Oppositionstrangen, Trangen til at sætte sig op mod det bestaaende, ja, Oprørstrangen, er i Traad med det bedste i Mennesket, og har bragt mange nye Tanker frem for Dagens Lys. Uden Overdrivelse kan det siges, at Arbejderbevægelsen skylder selve denne menneskelige Egenskab eller Trang sin hele Fremgang. Den har været Gløden, der nærede Baalets Flammer.

Vor Kulturhistorie viser tillige, at alle store Oppositionister har været forud for deres Tid, har været lidet agtet af Samtiden og højt skattet af Eftertiden. Vi maa altsaa ved Begrebet Opposition forstaa den menneskelige Evne til klart at se Manglerne ved det bestaaende sammen med en optimistisk Tro paa, at selve det *at øve Kritik* kan nytte.

Det er imidlertid med denne Evne som med mange andre menneskelige Evner og Fortrin, at de kan komme til Udtryk i skøn og forædlet Form, men oftere findes i en forvrænget Udgave. Trangen til Kritik bliver da til det mindre fine og ødelæggende Kværulanteri. Der gives jo desværre Mennesker, der altid er af den modsatte Mening. Som oftest ligger dog Uvidenhed, ja, endogsaa Dumhed til Grund for, at Opposition forvrænges til Surhed, til gold og ubillig Kritik.

Enhver Organisation har sin Opposition, om den nu hører til den rigtige eller til den mindre rigtige Slags. Der er altid enkelte Medlemmer, der mener at vide bedre Besked end den siddende Ledelse. Og enhver Ledelse mener at vide bedre Besked end Medlemmerne. Det er nok til at skabe Modsætninger.

Indenfor Dansk Typograf-Forbund har vi ogsaa en Opposition og har vel altid haft det. Personerne har skiftet Tid efter anden og Karakteren af denne Opposition med dem. For Tiden staar det sløjt til. De oppositionelt indstillede Skribenter er endda ikke saa værst. Værre er det med Oppositionen paa de københavnske Generalforsamlinger. Den har efterhaanden antaget Karakteren af en Personforfølgelse, uden Lige hos *klassebevidste Arbejdere.* Højdepunktet naaedes paa Generalforsamlingen den 2. Juni, hvor man krævede den samlede Styrelses Afgang med Motiveringen: *Med Sammenhold kommer Arbejderne længst.* Ja, hvis det ikke var saa tragisk, saa var det ved Gud komisk!

Det maa imidlertid bemærkes, at denne Opposition samtidig spekulerer i Arbejdsløsheden, som saa mange andre før den har gjort — *og vundet paa det.* Den lader sig vælge af de arbejdsløse uden Modkandidater, og kalder sig derefter disses sande Beskyttere. Man lefler falsk og blødsøden Medlidenhed og taber Maalet af Syne, hvis man nogensinde har øjnet det.

(For at forebygge enhver Misforstaaelse skal jeg straks indrømme, at jeg selv *har været* Medlem af »Det arbejdsløses Udvalg«. Jeg troede det muligt at etablere et Samarbejde til Fordel for de ledige Kolleger, at forhindre, at disse atter udnyttedes som Stof til Sensation, som Anledning til Fremsættelse af *Paradeforslag.* Beklageligvis var jeg ene om at have *den* Tro. Ikke fordi Viljen

Dansk Typograf-Forbund

Bortkommet Medlemsbog

Medlem 2841 *Helmuth Nielsens* Medlemsbog er bortkommet, hvorfor den herved annulleres.

København, den 11. Juni 1940. *Forretningsudvalget.*

Afstemningsresultat

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler vedr. Valg af Næstformand konstateredes følgende Stemmetal:

Paul P. Petersen 902 St.
Georg Andersen 786 St.

Der var afgivet 1740 St., deraf 43 blanke og 9 ugyldige.

København, den 11. Juni 1940.

N. M. Nielsen. Rich. Steffensen. Kai Jensen.
Selma Piculell. Rud. Calberg.

maaske manglede, men Forstaaelsen var i hvert Fald ikke til Stede. Højdepunktet naaedes, da man ved Indkaldelse af ekstraordinær Generalforsamling vilde forsøge at sabotere den af Tillidsmandsmødet vedtagne Arbejdsdelingsordning. Da blev det klart, at *den* Form for Opposition aldrig vilde gavne Organisationen. Og jeg maatte bryde enhver Forbindelse med den.)

Denne Opposition fører lange Debatter om ubetydelige Spørgsmaal som: Hvad Afdelingsformanden har sagt ved denne eller hin Lejlighed, om ligegyldige Artiklers Optagelse i »Typ.-Tid.«, etc., etc.

Denne Opposition har *aldrig* fundet andet end Raaddenskab og Daarligdom i Organisationen. Den har aldrig bidraget til positivt at gøre et Stykke Arbejde, det være sig nok saa lille.

Denne Opposition er der ikke Brug for i Organisationen *i Dag.*

Maalet for en loyal og forstandig Opposition maa være at bidrage til hele Organisationens Fremgang til Bedste for alle Medlemmer. At bringe nye Tanker frem, fostre frugtbringende Ideer og give Ledelsen Impulser, eventuelt selv at overtage Ledelsen. Det maa være den sunde Kritiks Maal at slaa ned paa svage Punkter, at sætte ind, hvor den mener, Fejlgreb er begaaet og *sagligt* bevise dette, at holde Ledelsen til Ilden, saaledes at den altid har Kritiken over sig. Derved opnaas det bedste Resultat — og til Gavn for Helheden. Midlerne — paa Tryk og i Tale paa loyal Vis at fremsætte sine Meninger. Kravet om Ærlighed, Saglighed og *Viden* maa stilles til den sunde Kritik. Og fremfor alt: *Sagen foran Personen,* naar Kritik skal øves.

Vi har inden for vor Organisation en *saadan* Opposition — det er sikkert; men den er trængt tilbage, den ønsker ikke at slaas i Hartkorn med »Oppositions«mænd af den Kaliber, der for Tiden taler højt i vor Organisation. *Fornuften vilde blive overdøvet af Skraalet.* —

Dansk Fagbevægelse er *i Dag* inde i meget svære Storme; skal den ride dem af, kommer det an paa, om den har indre Kraft og Styrke til det. Samarbejde og Enighed maa være fremherskende i Organisationerne. Der er ikke Brug for Skraalet og Vrøvlet! Det *skal* dysses ned jo før jo bedre! *Povl A. Sjøl.*

Bogtrykfagets tekniske Udvikling

Af *K. A. Jørgensen.*

II

Den stærke Udbredelse, som Bogtrykkunsten siden sin Opfindelse havde faaet overalt i Europa og Amerika, havde sin Forklaring i den aandelige Hunger, som Befolkningen hidtil havde følt. Alle, som kunde læse, vilde læse; Trangen til Kundskaber var stor, Bogen og Avisen var blevet Hvermands Eje — men *Tekniken* slog ikke længer til!

Der maatte altsaa findes paa Udveje for at bringe Faget paa Højde med sin Tid og sætte det i Stand til at tilfredstille Publikum.

Og disse Udveje blev fundet — hvad det efterfølgende vil vise.

En af de Ting, som man ved Begyndelsen af det 19. Aarh. savnede mest, var en virkelig Forbedring af *Trykpressen.* Til Trods herfor mødte Opfinderen af *Hurtigpressen, Johan König,* de samme Vanskeligheder ved Realisationen af sin Idé, som saa mange Opfindere før ham havde mødt. Særlig kneb det med at skaffe de nødvendige Penge.

Først i April 1811 var man naaet saa vidt, at den første Hurtigpresse var bygget og sat igang. Allerede Aaret efter havde König sammen med sin Ven og Landsmand *Friedrich Bauer,* lavet en ny, forbedret Maskine. Ejeren af Bladet »Times«, Mr. Walter, saa denne Maskine og var saa tilfreds med dens Arbejde, at han med det samme bestilte 2 Presser. Den 29. November 1814 blev da Verdensbladet »Times« for første Gang trykt paa Hurtigpresse — til Forbavselse for den hele Verden og til Skræk for alle Haandpressetrykkere, der saa deres Eksistens truet.

Hvad denne Forbedring af Trykpressen betød, forstaar man vel bedst, naar man hører, at Gutenbergs Presser kunde levere antagelig ca. 300 Aftryk pr. Dag, — de forbedrede Haandpresser kunde levere ca. 2.000 Aftryk pr. Dag med 10 à 12 Timers Arbejde, medens de Presser, König leverede til »Times«, kunde trykke 1.100 pr. *Time* — de kunde tage større Forme og de blev drevet ved *Dampkraft!*

Man vil forstaa, at det var en endog meget betydelig Forbedring af Trykningen, der her skete.

Alligevel blev Hurtigpressen ikke just modtaget med aabne Arme — Bogtrykkerne fandt dem for dyre og nærede Mistillid til deres Rentabilitet og Leveringsdygtighed — og Haandpressetrykkerne hadede de nye mekaniske Indretninger af et godt Hjerte! I Aaret 1830 skal 30 Hurtigpresser være ødelagt i Paris, og under Revolutionen 1848 lykkedes det igen Haandpressetrykkerne i samme By at gøre Kaal paa en Del af de forhadte Indretninger!

Der var saaledes Vanskeligheder nok for den nye Opfindelse, men efter at den var undergaaet forskellige Forbedringer — og især var blevet billigere — var den dog omkring 1840 blevet ret almindelig i Anvendelse, mest til Aviser og almindeligt Bogarbejde.

Hurtigpressen var endnu ikke helt mekanisk — den krævede 3-4 Mands Betjening — idet der foruden Trykkeren maatte een Mand til at føre Papiret ind i Maskinen, een til at tage de trykte Ark ud og een til at trække den — de blev jo til en Begyndelse drevet ved Haandkraft.

Det varede dog ikke saa længe, før en Wiener-Montør med det danske Navn *Hansen* konstruerede den første

Selvudlægger — og denne Del af Pressen saavel som alle øvrige blev bestandig forbedrede.

I det hele taget var der nu paabegyndt en Udvikling paa Trykteknikens Omraade, som med korte Mellemrum skulde fortsættes helt op til vore Dage.

At Opfinderen selv, König, ikke var helt klar over sin Opfindelses Rækkevidde og Muligheder kan ikke forundre os, thi det har jo ikke mange Opfindere været. Han mente saaledes, at 20 Hurtigpresser vilde være nok til foreløbig at dække Behovet i hele Tyskland! Heri tog han grundig fejl — det kan blot nævnes, at Udviklingen foregik saa hurtigt, at omkring Aar 1900 regnede man med, at de tyske Maskinfabriker leverede ialt 25 Hurtigpresser *hver Uge* Aaret rundt, og Kravene steg stadig, baade med Hensyn til Antal, Konstruktion og Kapacitet.

— — —

Et vigtigt Spørgsmaal havde saaledes fundet sin Løsning til Gavn for Faget og Publikum — men der var endnu Omraader nok at sætte ind paa!

Det er allerede nævnt, at Bogtrykkerne oprindelig lavede deres *Farve* selv. Og det blev de ved med i ca. 400 Aar! Det er egentlig besynderligt at tænke paa, at et saadant Omraade fik Lov at henligge uopdyrket saa længe, men det er Fakta. Først i det 19. Aarhundrede bliver Farveproduktionen fabriksmæssig og Udviklingen foregaar nu ogsaa hurtigt her. — Der er muligvis en vis Forbindelse mellem denne Mangel paa Opfindsomhed og Foretagsomhed og saa den Omstændighed, at man i et ligesaa langt Tidsrum anvendte *Tamponen* (Sværteballen) til Indfarvning af Formen. Ganske vist synes man paa et tidligere Tidspunkt at have kendt *Valserne* (et fransk Forbud mod deres Anvendelse i Aaret 1728 tyder herpaa), men det har antagelig været Valser af Skind og de har ikke været gode. I 1807 træffer man de første *Læder*valser, og i 1815 fremstiller Englænderne *Forster* og *Harrild elastiske Valser*, støbt af Lim og Sirup. Halvtreds Aar senere opfandtes den Blanding, som er brugt senere, nemlig Lim, Clycerin og Raasukker.

Efter at der saaledes var bragt Orden i *Skriftstøbningen* og denne sammen med *Farveproduktionen* var gjort til Genstand for fabriksmæssig Fremstilling — efter at man havde faaet *Hurtigpressen*, der Gang paa Gang blev forbedret i sine Enkeltheder, var der aabnet Vej for en vældig Udvikling i Faget; men der fulgte mere med.

Begrebet »staaende Sats« var heller ikke ukendt den Gang, og allerede et Par Hundrede Aar efter Bogtrykkunstens Opfindelse, d. v. s. Støbningen af de løse Typer, søgte man at gaa den modsatte Vej: at forvandle den løse Sats til Plader ved et Bindemiddel. Og senere blev der gentagne Gange gjort Forsøg paa at tage Afstøbninger af Satsen. Dette var Begyndelsen til *Stereotypien*. Det nærliggende Formaal var den Gang at kunne opbevare disse Afstøbninger til Brug ved *uforandrede Oplag*, hvorved man sparede og frigjorde Skriften.

En praktisk og brugbar Løsning paa dette Spørgsmaal blev først fundet af Englænderen Lord *Stanhope*, og i 1829 blev Stereotypien forbedret af en fransk Sætter *Senoux* i Lyon, der opfandt *Papirstereotypien*. Ogsaa denne Opfindelse undergik i den følgende Tid adskillige Forbedringer, der gjorde den lettere anvendelig.

Som allerede nævnt var der paa *Skriftstøbningens* Omraade sket saa store Forbedringer — men man var dog fremdeles afhængig af det gamle *Haand*støbeinstrument.

I 1828 lykkedes det en Amerikaner, *David Bruce*, fra Brooklyn at opfinde en Maskine, som støbte Typerne 10 à 12 Gange hurtigere end Haandinstrumentet. Noget senere kom saa *Komplet-Støbemaskinen*, der støbte Typerne helt færdige. Der nævnes flere Opfindere af denne Maskine, saaledes *Atkinson* og *Johnson* — men man regner med, at Maskinen først blev gjort praktisk brugbar af en Dansker, *Lauritz Brandt* fra Esbjerg. (Fortsættes.)

Mindstelønnen
i København

Vi bringer her de nye Mindstelønninger:

	Minimal-løn	Smuds-tillæg	Hidtidigt Regule-ringstillæg	**Dyrtids-tillæget**	Mindste-løn
Bog- og Akcidenssættere ..	67,00	0,00	1,00	8,16	76,16
Dagbladssættere	67,00	0,00	1,00	8,16	76,16
Maskinsættere	77,00	0,00	1,00	8,16	86,16
Stereotypører og Skriftst...	67,00	0,00	1,00	8,16	76,16
Stereotypørhjælpere	62,00	0,00	1,00	8,16	71,16
Trykkere	67,00	0,00	1,00	8,16	76,16
Rotationstrykkere	72,00	0,00	1,00	8,16	81,16
Kv. Trykkeriarb. (Paal.)...	43,00	0,00	0,60	5,28	48,88
» — (andre)..	40,00	0,00	0,60	5,28	45,88
Mdl. Trykkeriarb. i *Bog*trykkerier:					
over 21 Aar	59,00	0,00	0,75	8,16	67,91
under 21 Aar	56,00	0,00	0,75	8,16	64,91
Mdl. Trykkeriarb. i *Sten*trykkerier:					
over 21 Aar	59,00	1,00	0,75	8,16	68,91
19—21 Aar	50,00	1,00	0,75	8,16	59,91
under 19 Aar	46,00	1,00	0,75	8,16	55,91

Arbejdere under 18 Aar har kun Krav paa et Dyrtidstillæg paa Kr. 3,36 til de for dem ellers gældende Lønninger: disse kan jo være 43,60, 40,60, 56,75, 47,75 samt endelig (for Elever) 10, 14, 18 og 22 Kr.

Timetillæget (beregnet efter 48 Timer) bliver henholdsvis 17 Øre, 11 Øre og 5 Øre. Det er disse Timetillæg, som *i Tilfælde af Overarbejde* bliver *indestaaende* sammen med *en normal Dagturs-Timeløn*, og som kommer til Udbetaling ved senere Afspasering. Eksempel:

En Maskinsætter har en normal Ugeløn paa Kr. 96,00 plus nu et Dyrtidstillæg paa Kr. 8,16, ialt Kr. 104,16. Han har i en Uge 2 Timers Overarbejde à 50 pCt.; for disse 2 Timers Overarbejde er Betalingen:

2 Timer à 2 Kr. = 4,00
+ 50 pCt. 2,00
+ 2 × 17 Øre 0,34
Ialt Kr. 6,34

Indestaaende heraf (til Udbetaling ved senere Afspasering) bliver:

2 × 2 Kr. = 4,00
2 × 17 Øre = 0,34
Ialt 4,34

kontant udbetalt bliver de 50 pCt. paa selve Timelønnen (Kr. 2,00).

I den ovennævnte normale Ugeløn paa 96 Kr. er medregnet 1 Kr. i tarifmæssigt Reguleringstillæg, som stammer fra før den *efter Krigsudbrudet* indførte Dyrtids-Regulering.

København, den 10. Juni 1940. *Sigv. Hellberg.*

Regnskabs-Oversigt

for

Dansk Typograf-Forbund

Januar Kvartal 1940

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Ordinært Kontingent	321.462,00
Andre Indtægter	400,40
Tilskud fra Hovedkassen	379.631,74
Balance Kr.	701.494,14

Udgift:

Rejseunderstøttelse	1.591,25
Understøttelse paa Stedet	312.145,25
Understøttelse af Hjælpekassen	229.440,60
Sygeunderstøttelse	118.012,65
Begravelseshjælp	9.254,00
Administrationstilskud til Afdelingerne	3.398,79
Indsendt til Hovedkassen	27.651,60
Balance Kr.	701.494,14

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1940	4.950.178,89
Renter	8.993,10
Indsendt fra Afdelingerne	27.651,60
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	25,22
Annoncer i Grafisk Teknik	1.620,00
Grafisk Aarbog	1.225,00
Balance Kr.	4.989.693,81

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	379.631,74
Overfartsbilletter	140,00
Typograf-Tidende	13 962,70
Grafisk Teknik	10.465,98
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	1.538,69
Grafisk Aarbog	100,00
Bidrag til Matteottifonden	2.000,00
Voldgiftsretten	342,80
Brændsel, Belysning, Rengøring	610,45
Kontorartikler	1.773,04
Lønninger og Honorarer	8.061,57
Rejseudgifter og Diæter	6.061,78
Porto	417,35
Tryksager	2.882,00
Telegram og Telefon	245,09
Bladhold	22,51
Bogbinder	177,00
Optagelse i Vejviseren	9,00
Nytaarsducører	50,29
Beholdning den 31. Marts 1940	4.561.201,82
Balance Kr.	4.989.693,81

København, 30. Maj 1940. *Ths. Pedersen.*

Vi tier og samtykker!

Efter hvad man paa nuværende Tidspunkt kan dømme om, ser det ud til, at Arbejderne igen har resigneret. Jeg tænker her paa de nye Kriselove, som med eet Slag bringer vort Leveniveau ned paa et Stade, vi ikke i Aartier har kendt, som i et Nu bortelimineret Socialdemokratiets Arbejde og igen sætter os tilbage til de Aar, da Arbejderne kun formaaede at skaffe sig det allernødvendigste til Livets Ophold gennem deres Arbejde. Saa kan man hundrede Gange give den 9. April Skylden; men Motiveringen for, at Arbejderne alene maa bløde, mangler dog lige fuldtud. Men det maa vel være Arbejdernes Evne til med Taalmodighed at bære de Byrder, man stadig lægger paa vore Skuldre.

I de senere Aar er Forholdene i den Grad vendt paa Hovedet, at vi maa prise os lykkelige, om vi ikke mister *alt*, hvad vi gennem Kamp har opnaaet dengang da Partiet endnu kæmpede for sine Idealer. I Dag er det faktisk saaledes, at vi ikke kan vente os mere. Det er jo en højst beklagelig Kendsgerning, vi her faar Øjnene op for, at Socialdemokratiets Bane, som begyndte saa straalende, nu maa betragtes som afsluttet eller i bedste Fald afbrudt indenfor en overskuelig Fremtid. Foruden, at Partiet har likvideret sine Kampmidler, uden hvilke det er som en vingeskudt Fugl, er »den menige Arbejder« inderlig træt af de utallige Skuffelser, han ustandselig har mødt.

Med den menige Arbejder tænker jeg paa ham, som ved Valgene trolig lægger sin Stemme i Urnen, i det forfængelige Haab, at de Tillidsmænd, som han stoler ubetinget paa, ordner det bedst muligt for ham. Maaske er han ikke nogen særlig ihærdig Partigænger; men noget i ham siger, at han som Arbejder ikke kan stemme anderledes end han gør. Og naar først *han* bliver træt, saa maa man forstaa, at noget er itu et Sted og gøre et ærligt Forsøg paa at sætte ind, for at faa Skaden udbedret, inden det bliver for sent. Det synes ikke umuligt, man er jo ikke uden Erfaringer fra andre Lande.

København, den 3. Juni 1940. 1095, *Taglioni.*

Nutid og Fremtid

Hvad maa man skrive? Og hvad maa man ikke skrive? Det kan der jo i visse Tilfælde være Tvivl om. Men man maa i hvert Fald have Lov til at skrive, hvad ethvert skolepligtig Barn ved: Denne Krig er et Opgør mellem store internationale kapitalistiske Interesser. Og her hjemme maa vi danske Arbejdere være Regeringen taknemmelig for, at den skaanede os for Tilintetgørelse, som det vilde have været, at deltage i dette blodige Opgør.

Landet er nu kommet i den Situation, foruden andre betydningsfulde, som det ikke er formaalstjenlig at komme ind paa her, at vor Handelsforbindelse med vor største Kunde er blevet afbrudt. Det kan i Øjeblikket se ud til at være katastrofalt, men vi maa betænke, at den Betaling, vi modtog for vore Landbrugsprodukter, knap nok dækkede Omkostningerne. Her kunde man ikke lægge Skylden paa de høje Lønninger til Landarbejderne, der jo altid har ligget utilbørligt lavt, men Grunden var udelukkende den, at Englænderne selv bestemte Prisen, uden Hensyn til, hvad det kostede at frembringe Produkterne. Ydermere hørte man ofte den for Landbruget truende Meddelelse, at fra den og den Dato, vilde England kun aftage saa og saa meget, en Meddelelse, der stadig fyldte vore Bønder med Bekymring. At dette Forhold samt det store Underskud, som Landbruget gav, ikke kunde fortsætte i det lange Løb, kan man sige sig selv.

Indtrufne Omstændigheder har nu bevirket, at vi før end ventet, maa omlægge vor Produktion og vore Handelsforbindelser, og ikke mindst maa vi i mange Tilfælde sætte al Kraft ind paa at forøge Hjemmeproduktionen og derved skaffe Udveje til at erstatte en Del af de Produkter, som vi tidligere importerede, ihukommende det gamle Ordsprog: Nød lærer nøgen Kvinde at spinde.

Derfor befinder vi os i Øjeblikket i en Overgangstid, der vil volde os adskillige Bryderier, men der ligger store Muligheder for de mange ledige Hænder. Og skal vi i Fremtiden undgaa den store Arbejdsløshed og de store Kriser, bliver det nødvendigt for Landet ogsaa efter Krigens Afslutning at beholde vor Hjemmeproduktion i saa stor Udstrækning, som det paa enhver tænkelig Maade er muligt.

Vi maa nu forvente, at Regeringen tager alle tænkelige Forholdsregler overfor »de gode danske Mænd«, der til enhver Tid søger at udnytte en vanskelig Situation mod Arbejderbefolkningen.

Og der vil trods alle Sortsere ogsaa blive en Del at gøre i vort Fag i Løbet af nogen Tid, naar den værste Nervøsitet har lagt sig. Hvad der gælder for os, er at samle os om vor Organisation og vise et godt Kammeratskab og en enig og fast Optræden overfor reaktionære Kræfter, der som bekendt allerede har vist Ansigt. Gør vi det, vil Forholdene snart ændre sig til det bedre for alle Fagets Udøvere. *Adolph Juliussen.*

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 2. Juni 1940 i Nørre Voldgade 92.

Formanden bød velkommen og mindedes hver enkelt af de i Kvartalets Løb afdøde 12 Kolleger. Udtalte sluttelig et »Ære være deres Minde«, hvortil Forsamlingen sluttede sig ved at rejse sig.

Til Dirigent valgtes *Lundin.* Sekretær: *Gahms Henriksen.*

1. Beretning. *Sigv. Hellberg:* Betegnede det, der skete den 9. April, som et Skred. Vi havde dog Haab om at bevare vore Organisationer fri og selvstændige, men vi maa stræbe efter Sammenhold for Bevarelse af Organisationslivet. Det daglige Organisationsarbejde maa forme sig paa normal Vis, vi maa opretholde Tarifen, saa længe der ikke paa normal Maade er ændret deri. Omtalte Tillidsmændenes vanskelige Opgave og opfordrede Kollegerne til at være med til ikke at undergrave og bortsmuldre det, der gennem Menneskealdre var udrettet. Hidtil havde Fagbevægelsen næsten kun haft Fremgang, nu maa vi gøre Afvigelser indenfor vedtagne Rammer, men vi vil hævde vore Rettigheder. Enkelte Steder var Tillidsmænd blevet opsagt, men dette var redresseret og ordnet tilfredsstillende. Der var fra enkelte Firmaers Side vist Tendenser til at pille ved særlige Goder, som f. Eks. Ekstra-Ferien paa »Kristeligt Dagblad« og hos Egmont H. Petersen. Nogle Firmaer havde haft Paalæggerskeelever uden Hjemmel. Forholdene var nu ordnet; i eet Tilfælde blev Eleven fjernet, og der faldt en Bod paa 150 Kr. Vilde ikke undlade at gøre opmærksom paa, at det var Personalets Pligt at undersøge, om Forudsætningerne er til Stede for Antagelse og Oplæring af Elever. Konvolutfabr. »Danmark« havde ikke overholdt Tarifen, her var faldet en Bod paa 200 Kr. og en Trykker var ansat. Berørte Forholdet om Ferieskyldighed. Døgndriftloven er nu for den faste Voldgiftsret, da de 3 Dommere fra K. B. havde nægtet at medvirke ved Sagens Behandling for Bogtrykfagets Voldgiftsret. Formanden vilde ikke paastaa, at K. B. *saboterede,* men det trak unægtelig ud med at faa denne Sag fremmet. Der var 3 Tilfælde, hvor Firmaer havde afskediget den eneste faglige Arbejdskraft; her maatte enten Læreforholdet bringes til Ophør eller nye Folk antages. Sluttelig omtaltes Arrangementet for de arbejdsløse i Nora Bio og Maskinsætter-Kursus. Spørgsmaalet om Ledighed vilde Taleren gemme til Punktet: Beskæftigelsesspørgsmaalet.

Eigil Hansen: Mente ikke, Beretningen var omfattende nok, Hvad skete der den 2. Maj og paa »De samvirkendes« Generalforsamling. Vilde stille en Resolution (her brød Dirigenten ind og mente, det hørte til under Punkt 8).

Johs. Larsen: Man maa have Lov at tale om Ting, der ikke er nævnt i Beretningen. Mente ikke, Hellberg tydeligt nok havde klarlagt, om Organisationen laa under for Pres af Begivenhederne 9. April. Forsamlingen her bør ikke ligge under for noget Pres, hvis det er uberettiget. Er vi et frit Folk med frie Organisationer? Har vi ikke vor organisationsmæssige Frihed i Behold, er det Rigsdagen og Regeringsmagten, der har frataget os den?

Georg Mathiesen: Omtalte en Skrivelse (Klage over Formanden) til »Typ.-Tid.«, undertegnet af 22 Kolleger; hvorfor var den hævet ud af Formen, medens den var under Tryk?

Henning H. Jensen: Pegede paa Forbundslovens Paragraf 26; mente hans Klage over Hellberg var berettiget — Formanden har undladt at nævne denne. Mente, Hellberg havde saboteret de arbejdsløses Møde i Rømersgade den 3. April. Oplæste et Brev fra Hellberg den 30. Marts, der skulde bevise dette. Har klaget til Styrelsen over Hellbergs Efterskrift til Artiklen »En lille Aprilspøg« — savnede et Svar.

Povl Sjøl: Ikke nødvendigt at male Fanden paa Væggen. Vi ved godt, *hvor* alvorlig Tiden er, det har vi i høj Grad faaet at mærke.

Carl F. Petersen: Endnu har vi Talefrihed, og Lederne skal ikke bremse os; fandt Beretningen mangelfuld, raillerede over Dagsordenen og Styrelsens Modstand mod Forenkling. Stem ikke for nogen Beretning i Dag.

Thorvald Jensen: Omtalte Ledelsens Angstpsykose og Spekulation i samme. Hvilken Beslutning har Forretningsudvalget taget med Hensyn til de arbejdsløse?

Otto Wiinblad: Havde været til et Møde om Formiddagen, hvor Statsministeren havde givet en Redegørelse, som blev enstemmig godkendt af faglige og politiske Repræsentanter. Vi skal ikke hænge os i Bagateller, hold Trangen til Opposition tilbage. Naar Forholdene glider i Lave, vil alt blive refereret.

Werner Helmert: Tillidsmandsmødet paa »Gimle« fik et værdigt Forløb, opfordrer Generalforsamlingen her til at følge dette Eksempel.

Georg Petersen: Der er ikke paa Staunings Instruktions-Møde sagt noget, vi ikke vidste i Forvejen.

Hellberg: Maatte sige til Johs. Larsen, at det var svært at udtale sig konkret, visse Udtalelser forudsætter en naturlig Forstaaelse hos Tilhørerne, kan ikke altid gaa i Detailler. Vilkaarene er saadan, at vi skal søge at samle os positivt, andet og mere skal der ikke lægges i mine Udtalelser. Til G. Mathiesens Kritik over Klager, der ikke var optaget i »Typ.-Tid.«s hele Oplag, gav Hellberg den Oplysning, at det var *Redaktøren,* der gav Ordre til Standsningen. Talte om Henning H. Jensens stereotype Klager, bl. a. over, at Formanden ikke havde givet korrekt Fremstilling af Forholdene omkring Arbejdsløshedsmødet; oplyste, at Styrelsen havde godkendt hans Stilling. Organisationen kan ikke betale for Møder, som enkelte Medlemmer selv indkalder; vilde altid være lydhør for Møder paa et fornuftigt Grundlag.

Dirigenten: Henstiller at slutte med de indtegnede Talere, det er Punkt 8, der er det vigtigste, lad os gemme Kræfterne til dette.

Hugo Knudsen: Skal vi tvinges til at læse »Soc.-Dem.«, for at Bekendtgørelser af forskellig Art skal komme os for Øje?

Georg Mathiesen: Var ikke tilfreds med Hellbergs Redegørelse. *Vi* kan ikke faa de Artikler, vi vil, i »Typ.-Tid.«, *Hellberg* kan, derved er vi handicapet.

Henning H. Jensen: Er det Hellberg, der redigerer vort Fagblad? Forretningsudvalget sletter, hvad Redaktøren ønsker skal i »Typ.-Tid.«. Det Møde, der blev afholdt, var arrangeret af 250 arbejdsløse Medlemmer. Hellberg er Stenen, der skal flyttes.

Talernes Række var udtømt. Beretningen godkendtes.

2. Regnskabet. *Lundin:* Havde udtalt paa forrige ordinære Generalforsamling, at den finansielle Situation tegnede mørkt. Regnskabet viser, jeg fik Ret. Omtalte de forskellige Underafdelingers Status, kun Begravelseskassen har givet Overskud. Afdelingens Regnskab vilde have balanceret, hvis ikke vi havde haft Udbetaling af Ekstrahjælp paa 18.000 Kr. Omtalte Brændselsforretningen og Landsbanksaktierne. En likvid Kapital paa 17—18.000 Kr. er for lidt. Omtalte den særlige Fond. Regnskabet enstemmigt godkendt.

3. Forhøjelse af Lokal-Kontingentet med 20 henholdsvis

10 Øre. — *Hellberg:* Er ikke glad for, at vi maa skride til Kontingent-Forhøjelse, men det er nødvendigt, hvis vi ikke vil risikere at komme i Likviditetsvanskeligheder. Anbefalede at give Tilslutning.

Hugo Knudsen: Tag af Strejke-Fondens Midler, dem faar vi alligevel ikke Brug for.

Hellberg: Det drejer sig om Lokalkassen, Reservefonden er en Forbundskasse, det kan slet ikke nytte at tænke paa Reservefonden — den er i Forvejen stærkt belastet. Iøvrigt kortsynet at tømme Kasserne.

Thorvald Jensen: I Reserve-Fonden ligger 1½ Mill. Kr., pegede paa Lovenes Par. 6.

Henning H. Jensen: Er det Meningen, at denne Kontingentforhøjelse, hvis den vedtages, skal blive staaende i Aarevis? Forslaget frister til paa næste Generalforsamling at foreslaa, at Formand og Kasserer ogsaa skal betale Kontingent. Evaldsgade skal ogsaa bære Byrderne.

Bergstrøm: Det er urimeligt, at Sætternes Underafdelings Formue stadig vokser. Afvis Forslaget om Kontingentforhøjelse.

Hellberg: Sætterafdelingen bruger meget lidt af de fælles Indtægter. Kvinderne og Trykkerne bruger forholdsvis mere, dog gør ingen af Underafdelingerne fuld Brug af deres Ret til at bruge det Beløb, de ifølge Lovene maa. Renteindtægten er Grunden, til at Sætternes Beholdning stiger. Selvfølgelig skal Organisations-Apparatet løbe rundt ogsaa økonomisk, vi kunde senere komme til at bøde for Nedgangen i Formuen. Kontingentet kunde igen blive nedsat, naar Behovet var dækket og en rimelig Kassebeholdning var tilstede.

Der foresloges Afslutning med indtegnede Talere. Vedtoges.

Johs. Honoré: 40 Øre i Kontingent til Lokalkassen er meget lidt, i Provinsen betaler de fleste Afdelinger langt ud over, hvad Lovene tillader, bl. a. for at kunne understøtte arbejdsløse Rejsende; det er billigt at nøjes med 60 Øre i Kontingent. Var forbavset over mange Medlemmers Ukendskab til Lovene.

Bergstrøm: Vil hævde, at der er nogenlunde Balance i Lokalkassen — trods Ekstrahjælpen til de arbejdsløse.

Kontingentforhøjelsen blev ved Afstemning enstemmigt vedtaget.

4. Bevilling til Medlemmers Deltagelse i Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole — indtil 1400 Kr. *Hellberg:* Anbefalede at bevilge Beløbet til Arbejdstabsgodtgørelse; vi plejer at bruge en lignende Sum til de 20 Pladser.

Carl F. Petersen: Tanken er sund, men det er en Forudsætning, at de samme Tillidsmænd lærer at efterleve disse Love.

Ved Afstemning vedtoges Bevillingen med een St. imod.

5. Forslag om Huslejehjælp paa 30 Kr. for fortsættelseskasseunderstøttede, henholdsvis som »Laan« for de uden vedtægtsmæssig Understøttelse. *Thorvald Jensen:* Forklarede hvorfor det skulde være et Laan. Bliver Forslaget vedtaget, maa det være med tilbagevirkende Kraft. De arbejdsløse maa stadig bære tungere Byrder og har ingen Chance for at komme ind i Produktionen. De langvarigt arbejdsløse kommer efterhaanden alle paa Socialhjælp. Stem for dette Forslag.

Hellberg: Paa den samlede Styrelses Vegne maa jeg anbefale at stemme imod. Det vil dreje sig om 400 Medlemmer om Maaneden, altsaa 12.000 Kr. Der skal saa udskrives nye Kontingenter paa 6—7000 Kr. Det er langt op over, hvad Lovene tillader. Vore arbejdsløse er langt bedre understøttede end i de fleste andre Fag. De arbejdende kan ikke paalægges saadanne nye Ekstrabyrder.

Torben Eriksson: Vi maa ogsaa tage en anden Ting i Betragtning. *Vi* faar tømt Lommerne, Pengene gaar lige over i Husejernes. Anbefaler at stemme Forslaget ned.

Carl F. Petersen: Foreslaar at halvere Beløbet.

O. Tverskou: Vilde stille en Resolution om Husleje-Moratorium til Regering og Rigsdag, men maatte trække denne tilbage, da den ikke falder ind under Dagsordenspunktet.

Georg Mathiesen: Uanset om det er Husværterne, der faar Pengene, der her skal bevilges, saa skal den forfaldne Husleje betales.

Axel Christensen: Kolleger med smaa Lønninger bløder haardt — pas paa ikke at skabe Splittelse.

Thorvald Jensen: Det er Understøttelsessystemet, der skaber Splittelse, de arbejdsløse er stillet udenfor Loven. Mindede om Styrelsesreferatet af 15. April om yderligere Hjælp til de arbejdsløse. Løsgør vor Formue til Hjælp for dem, der virkelig trænger. Tænk paa dem, der i Aarevis har været sat udenfor.

Hellberg: Heller ikke Forslaget om 15 Kr. kan vi modtage. Selv om mange trænger, kan det ikke være Meningen, at de arbejdende stadig skal punge ud. Forbundsledelsen vil hvad angaar de kommende Muligheder tage Stilling paa Baggrund af, hvordan Udviklingen vil gaa.

Carl F. Petersen: Trækker Ændringsforslaget tilbage.

Ved Afstemningen blev Forslaget forkastet. Der var ca. 40 Stemmer for.

6. Forslag om Valg af et Udvalg paa 6 Medlemmer, der skulde være de arbejdsløses Tillidsmænd.

Georg Mathiesen: Anbefalede kort sit Forslag, det vilde maaske skifte Udseende, da et Ændringsforslag kunde ventes. Baggrunden for det var Tillidsmandsmødet, hvor de langvarigt arbejdsløse var blevet holdt udenfor ved Arbejdsdelingen.

Hellberg: Paa den samlede Styrelses Vegne maa jeg afvise. Gør ikke det at være arbejdsløs til en særlig Branche, Tillidsmandsinstitutionen har man til Brug for Arbejdspladsen, det at være arbejdsløs er et rent personligt Forhold. Ledelsen er den samlede Medlemsstabs Tillidsmænd og mange arbejdsløse ønskede slet ikke at tages til Indtægt af den Gruppe, der stadig optræder i de lediges Navn. Henning H. Jensen og Georg Mathiesen, der betragter sig som en Art Overledelse for de arbejdsløse, fik Lov at komme ind paa Tillidsmandsmødet — men det var en Undtagelse. Forsamlingen har iøvrigt ingen Beføjelse til at ændre i Tillidsmandsreglerne, det er en Forbundssag, saa der kan højst blive Tale om en Henstilling, ikke om en Vedtagelse.

Der foresloges Afstemning med de indtegnede Talere, 6 ialt. Vedtoges.

Georg Andersen: Jeg har flere Gange forlangt, at de arbejdsløse skulde være repræsenteret. Stillede følgende Ændringsforslag:

> Københavns Afdelings Love Par. 23 faar følgende Tilføjelse:
>
> »Paa den ordinære Generalforsamling i Februar Maaned opstilles der blandt de ledige Kolleger 2 Repræsentanter for det første Hundrede, og derefter 1 Repræsentant for hvert paabegyndt Hundrede, til at repræsentere de ledige Kolleger paa Tillidsmandsmøder m. v.

Torben Eriksson: Naar man vælger en Ledelse for Organisationen, maa man stole paa den; var ogsaa Modstander af at skabe en særlig Klasse af arbejdsløse. Organisationen kan ikke være tjent med den Maade, »Arbejdsløshedsudvalget« arbejder paa.

Povl Sjøl: Grundlaget for Forslagets Fremkomst er de arbejdsløses Møder. Det var Talerens Mening, at Udvalget skulde forhindre, at der opstaar Panik i Arbejdsløsheden og at de arbejdsløse blev misbrugt. — Har selv sagt fra — Udvalgets Formaal var ikke af positiv Art, men ene og alene at skabe Strid og Splid. Kravet om Arbejde maa være det afgørende. Naar Samfundet ikke kan give Arbejde til alle, var det dets Pligt at finde paa Udvej. Vilde stemme imod Forslaget.

Johs. Larsen: Forslaget vilde have mere Interesse, hvis det var et Led i en Beskæftigelsesplan. Vi skal ikke tage sentimentalt paa det, men behandle Forslaget med Fasthed. Man deklasserer sig selv, hvis man gør de ledige til en *fast* Gruppe. Saa ikke Ufredens Sæd — lad os være een Forsamling og ikke skelne mellem arbejdende og ledige. — Stem det ned!

Henning H. Jensen: Stem for Georg Andersens Ændringsforslag. Jeg betragter ikke den siddende Styrelse som min Repræsentant i alle Spørgsmaal. 4 Styrelsesmedlemmer, der havde overværet et Arbejdsløshedsmøde, havde udtalt, at det havde et fuldt ud værdigt og sagligt Forløb. Forstod ikke Sjøls Stilling. I et drastisk Sprog med bibelske Sammenligninger redegjorde Taleren (under stærk Latter og Protest fra Forsamlingen) for det øvrige Udvalgs Syn paa Povl Sjøl.

Carl F. Petersen: Povl Sjøl forbavsede mig, han forsvandt en Dag fra Arbejdsløshedsudvalget. Kravet om Repræsentation er rimeligt. Ingen arbejdsløs véd, hvilken Skæbne der bliver ham til Del. Vi ønsker ikke at regere, kun at være medbestemmende.

Georg Mathiesen: Trækker mit Forslag tilbage til Fordel for det af Georg Andersen foreslaaede, det vil give en Repræsentation paa 12—13 Mand. — Stem paa det!

Hellberg: Til Georg Andersen: I Styrelsen var vi enige om det principielle Synspunkt. Det forbavser mig, at du fremsætter et Forslag, som er i Strid med din Stilling i Styrelsen. — Forslaget er iøvrigt teknisk uhandleligt og kan heller ikke med Gyldighed vedtages her — sker det, maa det tages som en *Tilkendegivelse.* Stem imod dette Forslag.

Afstemningsresultat: Forkastet mod 35—40 St.

7. Opstilling til Valg af Næstformand. *Hellberg:* Der foreligger ingen samlet Indstilling fra Styrelsen; rent personlig vilde han gaa ind for Paul P. Petersen, han er ganske vist en ung Mand, men efter Talerens Mening den bedst egnede af de Styrelsesmedlemmer, der kan komme i Betragtning.

Fru *Alfrida Andersen:* Georg Andersen har den rigtige Alder og Indsigt, jeg opstiller ham, giv Georg Andersen jeres Stemme.

Otto Wiinblad: Finder det rigtigst at stemme paa en ung — det diskvalificerer ikke, at han er Socialdemokrat.

Gahms Henriksen: Maa anbefale at stemme paa Georg Andersen, han har Erfaringen og er overvejende fagpolitisk orienteret. Tænk paa hans Arbejde i Tarifkommissionen.

Albrechtsen: Paul P. Petersen er en god Klubformand hos J. Jørgensen. Han har formaaet blandt sine Kolleger paa Arbejdspladsen at skabe organisatorisk Interesse. Mindede om hans Arbejde i Lærlingeforeningen i sin Tid. Alderen ikke afgørende.

Paul P. Petersen og Georg Andersen gaar derefter til Valg.

8. Beskæftigelses-Spørgsmaalet. *Hellberg:* Gennemsnitstallet af ledige er stadig vokset, til det nu i Maj er naaet op paa 1200. Der kom en Byge af Opsigelser efter 9. April, derfor forsøgte man hurtigt at faa en Aftale med Bogtrykkerne om Arbejdsdeling, med de to kendte Forslag A og B som Resultat; de havde efter Omstændighederne virket godt, dog havde mange smaa Trykkerier slet ingen Ordning faaet, og enkelte store Trykkerier havde pure nægtet at forhandle, trods Personalernes gode Vilje. Formaalet med Ordningen var at bremse Lavinen. Hovedparten havde været for B-Ordningen, 69 Trykkerier har Aftale. Gav yderligere Statistik over Ordningens Virkninger og paapegede, at det nyligt vedtagne Lovkompleks sandsynligvis havde paavirket Praktiseringen af Ordningen i sidste Uge. I Provinsen benyttes den kun i ringe Udstrækning; her i København *animerer* man til Arbejdsdeling, mens Ths. Pedersen overfor Lokalformænd understreger, at Ordningen er frivillig og *ikke skal forceres.* Tilgang af ledige fra Provinsen frabedes; naar ikke de derude vil gaa ind paa Ordningen, vil vi heller ikke have deres arbejdsløse herind. Ordningen *løser* ganske givet ikke Problemet, men det giver et mærkbart Antal Kolleger Mulighed for Arbejde. Den nye Lov bygger paa et lignende Grundlag — frivilligt — men det var underforstaaet, at hvis der ikke kom tilfredsstillende Resultater, vilde Spørgsmaalet senere komme for et Arbejdsfordelingsnævn. Den 6. Juni skal vi have Møde med Bogtrykkerne, vi venter en ensartet Arbejdsdeling, hvor alle Trykkerier gaar med i en Ordning. Mente en fire Ugers Turnus vilde blive et muligt Grundlag, thi der er Grænser for, hvor store Ofre de arbejdende Kolleger kan afkræves. Omtalte Ths. Pedersens og Fr. Nielsens Artikler i de to sidste Nr. af »Typ.-Tid.«; de to Skribenter synes at mene, at den store Nedskæring, der var sket, blot var en ondsindet Handling fra Regeringens Side og ikke en Følge af, at Landets Indtægt er halveret. Fremsatte nogle nationaløkonomiske Betragtninger over Omlægning af Industri og Forbrug. Det maa være Organisationens Opgave at gøre det saa let som muligt for Arbejderne at bære Byrderne, men fritage for Byrden kan vi ikke. Mente, Medlemmerne gennem Dagspressen var klar over Lovkomplekset — i vort Fag kunde vi beholde A og B-Ordningen uændret indtil videre. Fremsatte derpaa en Udtalelse af Hovedbestyrelsen, som gengives andetsteds.

Henning H. Jensen: Arbejdsdelingen hjælper ingen arbejdsløse, det kan jeg paavise. Havde udarbejdet en omfattende Statistik over A og B-Ordningens Resultater, denne var i Overensstemmelse med den af Hellberg fremførte. Vi arbejdsløse maa forlange en anden Ordning — mindst 70—80 pCt. af de ledige maa ind. 4 Dages Arbejde og 3 Dages Understøttelse maatte være det rigtige. Stillede følgende 2 Resolutioner:

»600 forsamlede københavnske Typografer, fremmødt til den ordinære Generalforsamling den 2. Juni 1940 forlanger: At Forretningsudvalget paa Københavns Afdelings Vegne, senest den 3. Juni 1940, opsiger den for Tiden løbende Turnus-Overenskomst med de københavnske Bogtrykkere.«

»600 forsamlede københavnske Typografer, fremmødt til den ordinære Generalforsamling den 2. Juni 1940 forlanger: At der ifølge Lovene ekspres vælges en Tarifkommission, som indleder Forhandling med Københavns Bogtrykkerforening om Opnaaelse af en reel og generel Arbejdsdeling for alle Afdelingens Medlemmer.«

Johs. Larsen: Jeg havde ventet at høre noget om Kriselovgivningen under Beretningen, særlig Arbejdsdelingsordningen, samt Referat fra »De samvirkendes« Generalforsamling. Vi er nu for sløve efter 3 Timers Forhandling til at kunne tage en indgaaende Debat om disse vigtige Spørgsmaal. Stillede Forslag om et Møde en Aften, hvor vi kunde møde friske.

Eigil Hansen: Det hele er ikke sket efter den 9. April! Omsætningsafgiften og Ekstraskatterne var kommet før, og Pristalsordningen dermed omgaaet. Priste Ths. Pedersen og Fr. Nielsen for deres Artikler — det er os, der skal betale Gildet, de store Indtægter slipper for billigt. Arbejderne viser Samfundssind. Omtalte de store Dividender (A. P. Møller). Var Modstander af Arbejdsdeling — men alligevel for en modificeret Ordning. Omorganisation af Samfundet var det eneste rigtige. Stillede følgende Resolution:

> Københavnske Typografer forsamlet til ordinær Generalforsamling den 2. Juni 1940 protesterer skarpt imod de af Regeringen gennemførte Kriselove, som eensidig rammer den arbejdende Klasse. Samtidig misbilliger vi De samv. Fagforbund, der som vor Hovedorganisation burde have nægtet at gaa med til disse Love.
>
> Vi forlanger, at Regeringen og De samv. Fagforbund snarest ændrer denne Politik, der udelukkende forlanger, at det er Arbejderne, der skal vise »Samfundssind«, mens Storbønder, Aktionærer o. s. v. stadig har faaet Lov til en hensynsløs Udbytning af Arbejderne.
>
> Vi kræver af Regering og Rigsdag en stærk Beskatning eller Beslaglæggelse af Udbytter og Formuer, saaledes, at Tidens Byrder lægges paa dem, der har Raad dertil, for derigennem at skaffe Midler til Gennemførelsen af en positiv og effektiv Beskæftigelsespolitik.

Denne Resolution skal tilstilles Regeringen, De samv. Fagforbund og »Social-Demokraten« med Krav om Optagelse.

Hellberg: Til Johs. Larsens Forslag om et nyt Møde vil jeg foreslaa, at vi fortsætter Drøftelsen af Beskæftigelsesspørgsmaalet paa en ekstraordinær Generalforsamling, naar vi har haft de nye Forhandlinger med K. B.

Dirigenten: Det bliver nu Styrelsens Opgave, gennem den forestaaende Forhandling, at faa en Ordning med Bogtrykkerne. Jeg tror, det er klogt at vente med videre Debat til senere og da indkalde til en ekstraordinær Generalforsamling. Dette vedtoges enstemmigt. Resolutionerne kom saaledes ikke til Afstemning.

9. Forslag om, at Københavns Afdelings Styrelse stiller sine Mandater til Disposition.

Georg Mathiesen: En 25 pCt. Arbejdsløshed er en Fare for Sammenholdet; kan maaske være en Fristelse for langvarigt arbejdsløse til at arbejde for Underbetaling. Den Arbejdsdeling, der praktiseres nu, er et Overklassestandpunkt, kan man blot sætte Arbejdsløsheden nogle faa Procent ned, ophører den med at være et Samfundsproblem, saa er det et socialt Problem. Styrelsen havde siddet sidste ordinære Generalforsamlings Krav om ekstraordinær Generalforsamling om Arbejdsdeling overhørig; havde negligeret den med flere Hundrede Underskrifter, efter Lovene, krævede ekstraordinære Generalforsamling. Kræver Styrelsens Afgang.

Hellberg: Mange Opponenter synes at glemme, at Styrelsen er valgt for en bestemt Periode. Det maa være en Undtagelse, at et Styrelsesmedlem afgaar udenfor Tiden, og Oppositionens Ønsker om saadant er ikke altid egentlig sagligt begrundet. Generalforsamlingens Forløb i Dag har, tror jeg, bevist, at Styrelsens Stilling var reelt rigtig. Formelt har vi heller ikke gjort os skyldige i noget Lovbrud, thi det var efter Lassen-Resolutionens Indhold lagt i Styrelsens Haand at handle paa Baggrund af, hvorledes Udviklingen formede

sig. Maatte betegne det som et tomt Postulat, at Styrelsen ikke betragtede de arbejdsløse som Medlemmer.

Dirigenten: Skal Styrelsen gaa til Forhandling med Bogtrykkerne paa Torsdag med et Mistillidsvotum? Foreslaar Afslutning — vi stemmer med det samme.

Afslutning enstemmigt vedtaget, en Række Talere, der havde tegnet sig, fik saaledes ikke Ordet. Ved Afstemningen om Georg Mathiesens Forslag afgaves een Stemme for dette. Forslaget forkastedes.

10. Beretning fra kooperative Virksomheder. a. Social-Demokraten. *Otto Wiinblad:* Rent økonomisk er alle Blade paa Retur. Censuren har ikke gjort det lettere. Bladet havde bestilt ny Maskine, og Lokalet var ombygget. Svært at sige, hvad Fremtiden vilde bringe.

Georg Petersen: Skal man være Medlem af Partiet for at blive valgt til Kontrahent?

Sigv. Hansen: Det er naturligt, at vore Organisationsmeddelelser staar i »Soc.-Dem.«, der er en Forretning, der i Kraft af sin Journalistik kan hævde sig og være et Vaaben i Arbejderens Haand.

Hugo Knudsen: Vi skal ikke være »tvunget« til at købe en bestemt Avis. Kontrahenten bør ikke være en Mand, der arbejder ved Bladet.

Wiinblad: Det er Generalforsamlingen, der vælger Kontrahenten, uden Hensyn til om han arbejder ved Bladet, og man skal være Medlem af Socialdemokratiet for at kunne være Kontrahent, det vilde dog være urimeligt om andre politiske Partiers Medlemmer havde Adgang til at kontrollere vort Blad. Beretningen toges til Efterretning.

b. Stjernen. *C. J. Dreyer:* Aaret har været Bryggeriets største, baade i Varer og Penge, hvad Omsætningen angaar. Skatterne vi har betalt andrager 3,9 Mill. Kr. Beretningen toges til Efterretning.

c. Arbejdernes Landsbank. *Rud. Jensen:* Beholdningen var steget 6,8 Mill. Kr. ved Udgangen af Aaret. Aktiekapitalen var steget, Filialerne tilfredsstillende. Panoptikonbygningen blev nu ombygget.

Preben Jensen: Der staar en Post paa 36,000 Kr., er det Penge, der er tilstede? Eller er det et camoufleret Laan?

Lundin: De 36,000 er Restgæld paa et ældre Mellemværende. Beretningen toges til Efterretning. Rud. Jensen genvalgtes.

d. Arbejdernes Brændselsforretning. *Hellberg*: Uroen i Europa, der skabte Usikkerhed for hele Forretningslivet, havde særlig mærket Brændselsforretningen. Efterspørgslen efter Brændsel steg, Tonnagen sank, Følgen blev Mangel paa Brændsel. Rettede en Tak til Tillidsmændene ude omkring paa Arbejdspladserne for det Arbejde, de havde udført, ofte under vanskelige Forhold. Man havde ikke i Aar kunnet betale det sidste Afdrag paa Gælden, som ventet. Den lange Kredit til Afbetalings-Kunder gav stort Rentetab, der maatte begrænses.

Helmert: Var ikke tilfreds med Behandlingen fra Brændselsforretningens Side. Leveringsfristerne blev ikke overholdt i den strenge Vinter.

Georg Petersen: Brændselets Kvalitet er elendig. D. S. B.-Beredskabskul til Top-Pris — de var indkøbt til meget lave Priser.

Hellberg: Forholdene havde været uhyre vanskelige. Kritiken har i mange Tilfælde været fuldt ud berettiget. Angaaende Priserne er jeg ikke i Stand til at svare nøjagtigt; men Priserne har efter Sigende været til den Pris, som de nye Kul, der skulde fragtes hjem, vilde komme til at koste. — Beretningen toges til Efterretning.

e. Arako. *Nilsson*: Fremgang i Omsætning paa 20 pCt., Overskudet gaar til Reservefond. Intet Udbytte. Beretningen toges til Efterretning. — Valg af 1 Repræsentant: Nilsson ønskede ikke Genvalg. Erik Poulsen valgtes.

f. Kooperativ Assurance. *Hellberg*: Aarsberetning og Regnskab er ikke afsluttet endnu. Hellberg genvalgtes som Repræsentant.

g. Arbejdernes Livsforsikring. *Hellberg*: Der var god Fremgang, Aaret har kun een Gang tidligere været større. Gennemsnittet for Forsikringernes Størrelse var dog noget mindre. Driften gav et mindre Underskud.

Laur. Hansen: Glædeligt der er Fremgang. Det ser ikke godt ud at Arb. Livsforsikring bruger Funktionærer, der er fast ansatte andet Steds, ved Opkrævningen.

Hellberg: En Del er fuldtbeskæftigede, andre løst beskæftigede. Beretningen godkendt.

Generalforsamlingen hævet. *Gahms Henriksen.*

Gutenberg-Koret

afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling d. 15. April i Slotskroen. Dirigent *Chr. Nielsen.* Punkt 1. Formandens Beretning. Herunder omtaltes Besøg hos Dirigenten i Rungsted 6. August. Sammenkomst i Pilealleen 25. August. Korets Medvirken ved Svendebrevsuddelingen 26. Oktober samt ved Novemberfesten 18. November. Torskegildet 25. November. Cygusposa-Festens økonomisk uheldige Forløb paa Grund af Restriktionerne. Beretningen godkendtes enstemmigt. Punkt 2. Regnskabet, som godkendtes enstemmigt. Herunder behandledes Spørgsmaalet om eventuel Udskrivning af Ekstra-Kontingent hos de aktive Medlemmer. Styrelsen bemyndiges til at fastsætte dette efter Skøn. — Punkt 3. Korets fremtidige Arbejde. Formanden redegjorde for Udsigterne i Fremtiden. Diskussion om Korets evt. Ophævelse. Dette blev meget stærkt imødegaaet af Oskar Jensen og Henning Jensen fra Sportsklubben samt af Julius Nielsen, Chr. Nielsen og Walther. — Punkt 4. Valg af Styrelse. Næstformand Johansson nyvalgt. Kaj Samuelsen fratraadt efter eget Ønske. Revisor: Grevy, Suppleant: Edvin Petersen. — Punkt 5. Eventuelt. Edvin Petersen foreslog en Sammenkomst med Damer. Udtalelser angaaende Samarbejdet mellem de fire Foreninger (Cygusposa). — Udtalelser af den nyvalgte Næstformand. — Formanden udtalte Korets Tak til afg. Kaj Samuelsen for det store Arbejde, han havde gjort for Koret.

Generalforsamlingen hævet. *P. L.*

Opmandskendelse

vedrørende

Paalæggersker i Provinstrykkerier.

For det Nævn, som er nedsat af Hovedorganisationerne i Henhold til Punkt I B i den mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer under De samvirkende Fagforbund indgaaede Overenskomst af 31. Oktober 1939, og som i Medfør af Overenskomstens Punkt V bl. a. har til Opgave endelig at afgøre Tvivlsspørgsmaal vedrørende Overenskomstens Fortolkning, er af De samvirkende Fagforbund for Dansk Typograf-Forbund indbragt Spørgsmaalet om, hvilket Dyrtidstillæg der tilkommer ikke fuldt beskæftigede Paalæggersker i Provinstrykkerier.

Ifølge § 38 i Overenskomsten mellem Organisationen af Bladudgivere i Provinsen og Dansk Typograf-Forbund aflønnes Paalæggersker, der ikke har fuld Beskæftigelse hele Dagen, med følgende Ugeløn:

For	7	Timer daglig....	Kr.	33,54
»	6	» »	-	31,32
»	5	» »	-	29,10
»	4	» »	-	26,88
»	3	» »	-	24,92

Da Minimallønnen for kvindelige Trykkeriarbejdere ifølge Overenskomstens § 37 er 36 Kr. pr. Uge, svarende til 75 Øre pr. Time, naar der regnes med en ugentlig Arbejdstid af 48 Timer, aflønnes vedkommende Paalæggersker med et højere Beløb, saaledes at de — med en Timeløn af 75 Øre som Grundlag — faktisk faar Betaling for følgende Antal Timer:

For	44,7	Timer	i Stedet for	42	Timer	
»	41,8	»	- »	» 36	»	
»	38,8	»	- »	» 30	»	
»	35,8	»	- »	» 24	»	
»	33,2	»	- »	» 18	»	

Dansk Typograf-Forbund gør nu gældende, at vedkommende Kvinder principalt maa have Krav paa at faa fuldt Dyrtidstillæg — altsaa for 48 Timer pr. Uge — idet Dyrtidstillægget efter Forbundets hidtidige tarifmæssige Pristalsregulering blev ydet fuldtud ogsaa ved forkortet Arbejdstid.

Forsaavidt denne Paastand ikke kan tages til Følge, kræver Forbundet subsidiært, at der ydes Paalæggerskerne Dyrtidstillæg for det Antal Timer, som de faktisk faar Betaling for, naar en Normaltimeløn af 75 Øre lægges til Grund.

Til Støtte for denne subsidiære Paastand henviser Forbundet til, *at* naar Arbejdstiden tarifmæssig nedsættes ved Forlægning, ydes der dog stadig Dyrtidstillæg for fulde 48 Timer ugentlig, idet den højere Løn dækker dette Timetal, og *at* en Række Arbejdere indenfor Faget arbejder paa en til 6, 7 eller 7½ Time pr. Dag forkortet Arbejdstid — i visse Tilfælde ogsaa ved *Dag*arbejde — men dog faar Dyrtidstillæg i Forhold til 48 Timer pr. Uge, idet deres Løn svarer til dette Timetal.

Overfor Typograf-Forbundets principale Paastand gør Organisationen af Bladudgivere i Provinsen gældende, at den hidtidige tarifmæssige Pristalsregulering hjemlede et Ugetillæg (60 Øre pr. Uge for hver 3 Points) og ikke et *Time*tillæg, og at Typograf-Forbundet iøvrigt ikke, efter i Henhold til Hovedoverenskomsten af 31. Oktober 1939 Afsnit II at have foretrukket denne Overenskomsts Lønregulering fremfor deres hidtidige, kan kræve visse af dennes Principer opretholdt.

Til Forbundets subsidiære Paastand bemærker Arbejdsgiverorganisationen, *at* Hovedoverenskomstens Lønregulering alene indeholder en Regulering efter Arbejdstimer, og at Paalæggerskerne derfor kun kan kræve Dyrtidstillæg for det Antal Timer, de faktisk har arbejdet, *at* Forbundets Omregning af det Paalæggerskerne ydede Vederlag til et større Antal Timer pr. Uge er ganske vilkaarlig, og *at* det efter Hovedoverenskomstens Dyrtidsordning iøvrigt er uden Betydning, hvorledes vedkommende Arbejdere aflønnes, f. Eks. om de faar en noget højere Løn ved Arbejde af midlertidig Varighed.

Da der ikke indenfor Nævnets Organisationsrepræsentanter har kunnet opnaas et Flertal for Sagens Afgørelse, vil denne være at træffe af Opmanden, som derfor bemærker følgende:

Det følger allerede af den under 7. Februar 1940 afsagte Opmandskendelse vedrørende Overarbejdsbetaling til Typografer i Provinsen, at Forbundet ikke ved Henvisning til den hidtidige, tarifmæssige Pristalsregulering kan kræve Dyrtidstillæg for 48 Timer pr. Uge til vedkommende Paalæggerskerne. Forbundets principale Paastand kan derfor ikke tages til Følge.

Hvad Forbundets subsidiære Paastand angaar, bemærkes, at det allerede under Hensyn til, at den i Overenskomstens § 37 fastsatte Betaling af 36 Kroner pr. Uge til kvindelige Trykkeriarbejdere er en *Minimal*løn og efter de foreliggende statistiske Oplysninger ikke svarer til vedkommende Arbejderes faktiske Fortjeneste, vil være ganske vilkaarligt at anvende den af Dansk Typograf-Forbund benyttede Omregning af Arbejdstimer. Dels under Hensyn hertil, dels i Betragtning af, *at* Dyrtidstillægget efter Hovedoverenskomsten af 31. Oktober 1939 ydes pr. Arbejdstime og uafhængig af Lønnen for paagældende Arbejde, og *at* der ikke for vedkommende Paalæggersker foreligger noget Tilsagn om Dyrtidstillæg for et større Antal Timer end deres faktiske Arbejdstid, kan heller ikke Forbundets subsidiære Krav tages til Følge.

Herefter afsiges følgende

Kendelse:

De af Dansk Typograf-Forbund i denne Sag rejste Krav kan ikke tages til Følge.

København, den 30. Maj 1940.

(sign.) *Dreyer.*

— — —

I Henhold til ovenstaaende Kendelse vil Paalæggersker i Provinsen, der beskæftiges paa forkortet Arbejdstid efter Tarifens § 38, kun kunne gøre Krav paa et Dyrtidstillæg, der pr. Uge andrager:

Med	7	Timers	Arbejde	pr.	Dag	Kr. 4,85
»	6	»	»	-	»	- 4,16
»	5	»	»	-	»	- 3,47
»	4	»	»	-	»	- 2,77
»	3	»	»	-	»	- 2,08

Hertil skal dog i alle Tilfælde *tillægges* det tarifmæssige Dyrtidstillæg paa Kr. 1,80. *Ths. Pedersen.*

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 151.265,13, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	111.544,89
Sparekassen	-	35.598,44
Kassebilag	-	3.263,42
Kontant Beholdning	-	858,38
Ialt	Kr.	151.265,13

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 4.129.316,75 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
Obligationer	Kr.	441.485,00
Sparekassen	-	611.487,90
Fortsættelseskassen:		
Obligationer	-	85.100,00
Sparekassen	-	588.496,56
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	642.600,00
Prioriteter	-	194.769,67
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	1.483.554,73
Kassebilag	-	434,75
Kontant Beholdning	-	888,14
Ialt	Kr.	4.129.316,75

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 4. Juni 1940.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

En gammel Oppositionsmand

Bedste Willadsen — ærlig talt — man burde ikke ofre saa meget som en Tanke paa din Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 21, men naar man endnu har din egen Start inden for Forbundet i frisk Erindring, saa maa man atter engang forbavses — og dog, kan man blive forbavset mere, ser man ikke hver Dag i Aaret hvorledes en Mand faar Vokseværk lige saa snart han bliver valgt til et eller andet Tillidshverv, for saa er det kun hans »vi alene vide«, der gælder. Men, Willadsen, engang før eller senere vælger Kollegerne en ny Fører, det har de gjort før, og magter det vel nok engang endnu, naar Tid er. Du er meget fortørnet over Georg Mathiesens Artikel; nuvel — noget kan vel diskuteres, men den er et ærligt Forsøg paa at hjælpe de arbejdsløse og en Idé, men kan du som Styrelsesmedlem give os en anden Idé til Afhjælpning af Arbejdsløsheden og hvor Bogtrykkerne maa betale — det tror jeg ikke, men hvis du kan, saa hold endelig ikke Hemmeligheden for dig selv, men offentliggør den snarest muligt for hele Menneskehedens Skyld, men kom endelig ikke ind paa Turnus, det var en besk Pille, og den koster da ikke Bogtrykkeren en rød Øre, men Arbejderne store Summer.

Ja, det er vel nok godt, vi ikke er i Turnus alle sammen, selv efter Hellbergs Henstilling, for jeg tror, vore Kasser vil være bankerot og Bogtrykkernes godt spækket, naar de gode gamle Dage engang kommer igen, saa hvis du og den øvrige Styrelse ikke har andre Veje, og ikke kan hjælpe os, har I hverken Ret eller Lov til at ignorere 500 Kollegers Under-

skrifter om Anmodning af en ekstraordinær Generalforsamling, for hvem véd, om ikke der blandt saa mange arbejdsløse skulde være en Idé eller et Guldkorn at høste.

Og lige et Par Ord til Werner Helmert: Ja, det er jo sørgeligt, at Forbundet er blevet en Hjælpekasse og en Malkeko, jeg skammer mig ogsaa hver Gang jeg skal hæve Understøttelse, uden at arbejde for den, men Nøden tvinger mig til det, og hvis jeg faar 20 Kr. ekstra en Uge tager jeg ogsaa dem, for jeg har ingen Bierhverv som Skribent til Supplering af min Understøttelse, Gud ved. hvilket Parti du tilhører. 1532, *Chr. Jørgensen.*

Nær og Fjern

En smuk Hyldest. Saaledes kan man nok betegne Statsradiofoniens Udsendelse i Mandags i Anledning af Bogtrykkunstens 500-Aars Jubilæum. Af de medvirkende nævner vi: Forfatteren *Hans Harlvig Seedorf Pedersen,* Bogtrykker *C. V. Nordlunde,* Forbundsformand *K. A. Jørgensen,* Redaktør *C. Louis Svendsen,* Overborgmester *Viggo Christensen,* Biblioteksdirektør *Døssing,* Studentersangforeningen og Gutenbergkoret.

Københavns-Foranstaltningerne. *Allers* Personale begyndte B-Ordningen fra 10. Juni.
Jarmers Bogtrykkeri har B-Ordningen.

Deltagerne i Tryksagsudvekslingen i Anledning af Gutenberg-Jubilæet, erindres om at indsende 50 Eks. til Svend Johansen, Evaldsgade 3, København N. *senest Mandag den 17. ds.* Alle Deltagerne vil paa den Maade kunne faa det samlede Sæt paa Jubilæumsdagen.

„Arto" er Navnet paa en »Avis«, der fungerer som Bindeled mellem en Del Medborgere, som i Bladet behandler Livets Poesi, saavel i lyriske Strofer som i Prosa. Det er i Aar 25 Aar siden det første Numer af »Arto« udkom, og i den Anledning fremtræder Maj-Numret som et Jubilæumsnumer med særligt Udstyr. Baade Tekst og Billeder er »haandgjort«. Blandt Medarbejderne gennem de 25 Aar er der flere Kolleger. Vi kan nævne de to afdøde Odense-Kolleger *Peter Bondesen* og *Laurits Schou.* Endvidere *Just Pedersen, Laurits Nielsen* og *Bebel Sørensen.* »Typ.-Tid.«s Redaktion har haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med Indholdet, og vi maa sige, at der er mange absolut gode Ting imellem.

Næstved-Typografernes Grundlovstur formede sig i alle Retninger paa bedste Maade. Da Deltagerne Kl. 7 Morgen i et Antal af 42 havde placeret sig paa Vognmand Severinsens 4 store Char-a-bancs paa Akseltorvet, blev hele Optoget paa Foranledning af Næstved Bys Propagandaudvalg fotograferet som den første større Tur af den Art under de nuværende Forhold. Ad Stenskoven kørte man til Holmegaards Glasværk, hvor Frokosten indtoges i Krohaven. Derefter besaa man under kyndig Vejledning Glasværket og Billedhugger Bangs Afdeling for Keramik, som altsammen blev iagttaget med største Interesse. Derefter samledes man atter i Krohaven til et fælles Kaffebord, hvor der veksledes med Tale og Sang. En i Dagens Anledning som et stort Ølglas med Perler paa formet Sang blev afsunget, og der rettedes en Tak til alle, især Bogtrykkerne, som ved at gøre hele Dagen til Fridag havde bidraget til den gode Tur i det herlige Solskinsvejr. Kl. 12 Middag var man tilbage i Næstved i godt Humør over den veltilbragte Formiddag.

Bladsætterklubbens Skovtur. Paa et Bestyrelsesmøde i Bladsætterklubben Lørdag d. 8. ds., blev det vedtaget, grundet paa de forskellige Indskrænkninger og Restriktioner, at udsætte Bladsætternes aarlige Skovtur til sidst i August. Nærmere Meddelelse vil fremkomme i god Tid. *»Epo«.*

En „Oppositions" Endeligt. Efter den »Sæk«, Georg Mathiesen og hans Fæller fik paa Generalforsamlingen den 2. Juni, mener jeg ikke, at det er nødvendigt at fortsætte Diskussionen med ham. *V. Willadsen.*

Forretningsudvalgsmøder

21. Maj 1940.

1. Et Medlem har i Odense arbejdet paa utarifmæssige Vilkaar. — Vedkommende idømmes en Karantæne paa 1/2 Aar, og Bogen kan ikke udleveres til Rejsebrug, før Forretningsudvalget træffer Bestemmelse herom. Det paagældende Firma, i hvilket den utarifmæssige Aflønning har fundet Sted, har indgaaet paa at betale en Bod paa 200 Kr.
2. Spørgsmaalet om Arbejdstabs-Godtgørelse til Forbundsstyrelsens Medlemmer drøftedes, men man enedes om at udskyde Spørgsmaalet indtil videre.
3. Dagsorden for Forbundsstyrelsens Møde den 27. Maj blev fastsat.
4. Meddelelse om forskellige Sager, der skulde behandles i Fællesmøde med Københavns Bogtrykkerforening. — Til Efterretning.
5. Sekretæren rejste Spørgsmaalet om eventuel Udvidelse af Sommerkursus'et paa Fagskolen. — Der gaves Bemyndigelse til at arbejde videre med Sagen.

4. Juni 1940.

1. Ved Mæglingsaftale var et Firma i Provinsen idømt en Bod paa 50 Kr. for Smøleri med Udstedelse af Feriebog. — Til Efterretning.
2. Forslag til Love fra Sønderborg Afdeling. — Godkendt.
3. Andragende om Støtte til Arbejdersangkorenes Landsforbund. — Henlægges.
4. Skrivelser fra Svensk Typografforbund og Norsk Centralforening for Boktrykkere. — Til Efterretning.
5. Opmandskendelse i Sag vedr. Dyrtidstillæg til ikke fuldt beskæftigede Paalæggersker i Provinsen. — Til Efterretning.
6. Spørgsmaalet om evt. at kunne fremskynde »Typ.-Tid.«s Distribution i Provinsen drøftedes. Sagen undersøges nærmere.
7. Spørgsmaalet om midlertidig Hjælp for Arbejdsanviseren drøftedes. — Fornøden Medhjælp antages.
8. I Næstved er afholdt Formands- og Kasserermøde. Der fortsættes med lignende Møder paa Fyn og i Jylland. — Til Efterretning.
9. Tilbud fra »Hipa« om et Antal gratis Eksemplarer af en Pjece vedr. Kriselovene. — Tilbudet modtages.

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

4. Juni 1940.

1. Skrivelse fra Arbejdsdirektoratet om, at Betingelserne for Fortsættelseskassens fortsatte Virksomhed nu er til Stede, hvorfor den meddelte Dispensation er uden Betydning.
2. Direktoratet meddeler, at Arbejdsnævnet har godkendt den trufne Afgørelse, hvorefter Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse havde savnet Hjemmel til at idømme et Medlem 2 Aars Karantæne i Forbindelse med hans Optagelse i Kassen. — Til Efterretning.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Vandreture, Herbergsture,

Vandrefugle eller andre interesserede Kammerater, der vil deltage aktivt i en Vandregruppe indenfor vor Afdeling, bedes henvende sig paa Kontoret i Aften. Medlemmer af Organisationer, tilsluttet Herbergsringen, bedes tage deres Medlemskort til disse Organisationer med.

Besøg paa Politiken

er arrangeret til 19. Juni Kl. 19[30]. Adgangskort udleveres paa Kontoret i Aften mod Forevisning af Medlemskort. Restanter kan ikke forvente Adgangskort, der iøvrigt kun udleveres i et Antal af 30.

Faglig Ungdoms Kursus

paa Roskilde Højskole 14.—20. Juli, hvortil Afdelingen har bevilget 8 Tilskud à 20 Kr., er aaben for Tilmelding af endnu fire Kammerater. Sidste Frist i Aften. (Fortsættes næste Side)

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4831.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge.
Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.

Faglig Ungdoms Cykleflag
samt Typografflærlingenes Emblem kan købes paa Kontoret hver Fredag Aften.

Typografernes Cykleklub
optager ogsaa Lærlinge som Medlemmer. Henvendelse om Optagelse rettes til Formanden for Cykleklubben, Otto Nielsen, Sneppevej 11 ^{2}.

Forslag, Ideer og Ønsker om Ture, Fester og Arrangementer modtages med velvillig Interesse af Bestyrelsen.

Provinsafdelinger.

Med Henblik paa et nærmere Samarbejde opfordrer vi Provinsens Lærlingeafdelinger til at sætte sig i Forbindelse med Københavns Lærlingeafdelings Styrelse skriftligt snarest muligt.

Aarhus Lærlingeafdeling

afholder Sommerudflugt 14. Juli til Beder Kro. Der køres i Char-a-banc til Kroen, hvor Kaffebordet ved Ankomsten staar dækket i den hyggelige Krohave. Efter Kaffebordet studerer man Omgivelserne, indtil man indtager den medbragte Aftensmad. Kl. 19 spiller Aage Jørgensen op til Dans, og Kl. 23^{30} startes der atter mod Aarhus. Billetpriserne er alt incl. Medl. 2,50, Damer 2,50 og fremmede Herrer 3,50 Kr. Indtegningen slutter 5. Juli.

Hver Onsdag Aften vil der, hvis Tilslutning opnaas, blive arrangeret Cykle- eller Roture. Se hver Mandag Rubrikken »Faglig Ungdom« i »Demokraten«.

Fredag den 7. Juni aflagdes Besøg i Chr. Olsens litografiske Etablissement. Under Ledelse af Hr. Chr. Olsen og dennes Søn fik de 20 fremmødte Deltagere hele denne Gren af de grafiske Fag indgaaende forklaret og forevist. *k. s. r.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

3. Juni: Odense 5000,00; 4. Juni: Helsingør 300,00, Horsens 1500,00, Randers 1500,00, Ringsted 700,00; 5. Juni: Aarhus 4000,00, Hillerød 3000,00, Maribo 200,00, Nykøbing F. 1000,00, Thisted 400,00; 10. Juni: Løgstør 150,00, Sønderborg 1000,00; 11. Juni: Aalborg 2000,00, Grenaa 500,00, Kalundborg 500,00, Odder 300,00, Roskilde 1000,00, Rudkøbing 800,00; 6. Juni: København 30,000,00, Lyngby 400,00.

København, den 11. Juni 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Anders Otto Hansen, udl. 3. 6. 40 hos Bjarnøe (arbl.), Sætter Helge Chr. Petersen, udl. 1. 6. 40 hos Sv. Jessen (arb. s. St.), Trykker Frede Egon Jensen, udl. 15. 6. 40 i »Dana« (arb. s. St.), Trykker Poul Kjeld Andersen, udl. 15. 6. 40 hos S. L. Møller (arb. s. St.), Paal. Inge Stensgaard Carlsen, udl. 1. 6. 40 hos Aamodt (arb. s. St.), Sætter Orla H. Nielsen, tidl. Medlem, Bording.

Aarhus: Sætter Knud Georg Westphall, udl. 1. 6. 40 hos E. Westphall. Vejle: Trykker Carl Petterson, udl. 1. 6. 40 i Schweitzers Bogtrykkeri.

Tiltraadte

København: 3853 van Laer fra Korsør (»Vibotryk«), 5919 Jørgen Hansen fra Haderslev (arbl.), 5387 Martin Nielsen fra Herning (arbl.).

Aabenraa: 7964 Hans Kryger (arbl.), 7079 Laur. Christensen (A. Ritscher, Graasten). Aarhus: 5533 Svend-Aage Olsen (arbl.). Haderslev: 6008 Søren Schjødt Jensen (Toftlund Bogtrykkeri). Hillerød: 992 Svend Sørensen i Pl. Horsens: 7480 Egon Samuelsen (arbl.), 7353 Regn. Caspersen (arbl.). Kolding: 7185 Carl Christian Nielsen (Soc.-Dem.). Korsør: 5216 Knud Nielsen (arbl.). Odense: 5618 Hans Chr. Jensen (arbl.), Hj.arb. Angelo Børge Hansen (overfl. fra Arbejdsmandsforbundet). Sønderborg: 5277 Peter Larsen (arbl.). Vejle: 4576 Gerda Sørensen (arbl.).

Fratraadte

Haderslev: 5919 Jørgen Hansen til København, 7079 Laur. Christensen til Aabenraa i Pl. Herning: 5387 Martin W. Nielsen til København (arbl.). Holbæk: 7185 Carl C. Nielsen til Kolding i Pl. Holstebro: 6430 Hans Chr. Jensen paa Rejse, 4760 Karen Jensen (overflyttet til Handels- og Kontormedhj.). Odense: 911 Vilh. Fusager (overfl. til Arbejdsmandsforbundet), 6214 Karl Henry Nielsen til København (arbl.). Silkeborg: 6008 Søren Schjødt Jensen til Haderslev i Pl. Slagelse: 5216 Knud P. Nielsen til Korsør (arbl.). Viborg: 5533 S. Aage Olsen til Aarhus (arbl.).

Udmeldte

København: 2201 Hildur Rostholm (fratraadt Faget).

Aabenraa: 3244 N. P. Mogensen (Bogtr.).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 16. Juni:

Holte — Furesøpark

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

Det er paa Søndag,
vi mødes paa Jægersborg Station.

S-Tog fra Hovedbaneg. Kl. 10.30 og fra Frederiksberg Station Kl. 10.25.

Typografernes Sangforening

Fredag den 21. Juni Sammenkomst (med Damer) Pileallé 16—18.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Boston . Corps 20—60

ANNONCER

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48\ Rockwell Egyptienne
6-72/ mager, kraftig, fed
6-48 Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72 Versal Grotesk, smal
16-48 Stenskrift, smal
20-48 Klods-Hans,
Reklameskrift

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 25 *København den 21. Juni 1940* *67. Aargang*

Omkring Kriselovene

Krigens Udbrud i September 1939 bragte vort Land en Række næsten uoverstigelige Vanskeligheder. Vor Import og Eksport opretholdtes med de krigsførende Magter saa godt som Omstændighederne tillod — med meget betydelige Tab af saavel Menneskeliv som Værdier af økonomisk Art. Vanskelighederne øgedes derved, at Priserne paa de Varer, vi eksporterede, ikke steg i samme Udstrækning som Priserne paa de Varer, vi nødsagedes til at importere for at holde Arbejdet i Gang. Over for denne Udvikling maatte Staten gribe ind. Indgreb i den enkeltes Forbrug af visse Varer, Forhøjelse af direkte og indirekte Skatter, ekstra Skatter og Tilskudsordninger m. m. blev gennemført for at bøde mest muligt paa en uheldig Udvikling, i Haab om, at Tiderne vilde ændre sig til det bedre for det lille neutrale Danmark.

Desværre forværredes Udviklingen. Med Besættelsen den 9. April ændredes Landets Muligheder. Denne Dag skete der intet mindre end en økonomisk Revolution i Danmark. Vore Forbindelseslinjer mod Vest blev afskaaret, og vor Handel med de oversøiske Lande gik i Staa. Som Følge heraf mistede Landet pludselig ca. Halvdelen af sine Indtægter, ca. 600 Mill. Kr. Hvad dette vil sige, er klart for enhver. En saadan Nedskæring af vore Indtægter maatte ramme alle i vort Land, saavel indenfor Handel, Industri og Landbrug, blandt besiddende som ikke-besiddende.

Situationen i Europa besværliggør i Dag i vid Udstrækning den Omdannelsesproces, som Landets økonomiske Liv er kommet ud for. En meget kraftig Sænkning af Leveniveauet kommer vi sikkert ikke uden om.

Denne økonomiske Udviklingslinie, ridset op i korte Træk, burde være kendt af enhver, som beskæftiger sig med Politik, ikke mindst inden for Fagbevægelsen, hvis Fremgang og Udvikling staar i nøje Sammenhæng med Landets økonomiske Muligheder.

De nylig vedtagne Kriselove maa ses og bedømmes paa Baggrund af de sidste 9 Maaneders økonomiske Udvikling og den alvorlige Situation, Landet befinder sig i i Dag. Det er derfor mærkeligt, at 2 ledende Mænd inden for vort Forbund, Fr. Nielsen og Ths. Pedersen, skriver og argumenterer om Kriselovene, som om Begivenhederne var gaaet sporløst hen over vort Land. Disse 2 Kolleger *burde* dog være klar over den Tilstand, Landet befinder sig i, hvad de uden Tvivl ogsaa er. Naar de derfor saa *ensidigt* forklarer Indholdet af Kriselovene, uden Baggrunden for dens Fremsættelse, skyldes det sikkert for Fr. Nielsens Vedkommende en vis Forkærlighed til altid at ville kritisere, og for Ths. Pedersens Vedkommende et daarligt skjult Forsøg paa partipolitisk Agitation til Fordel for et Parti, der ingen Eksistensberettigelse har.

Det forekommer mig, at det havde været mere mandigt af de 2 Kolleger — i Stedet for at tilsløre Kendsgerningerne — ærligt at have erkendt Alvoren i de nuværende Tingenes Tilstand og ud fra en Vurdering af de tilstedeværende Forhold have taget Kriselovene op til Behandling. Fr. Nielsen omtaler saaledes i sin Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 21 ikke med et eneste Ord Kriselovenes *beskæftigelsesmæssige* Karakter, og Ths. Pedersen reducerer i sin Artikel i »Typ.-Tid.« Nr. 22 disse Ting til lig Nul, ja, omtaler dem endog som et enestaaende reaktionært Angreb mod Arbejderklassens Interesser!! Fælles for dem begge synes at være den Opfattelse, at det ikke er *Samlingsregeringens*, men derimod *Socialdemokratiets* Forslag til Kriselovene, hvilket som bekendt turde være usandt.

3 Ting har efter min Formening været afgørende for Kriselovene. Dels at bremse op for *den truende Inflation* ved at standse Kapløbet mellem Priser og Lønninger, hvilket er forsøgt gennem Pristalsreguleringens Bortfald og en Udvidelse af Loven om Fastsættelse af Priser, dels *at sætte Arbejde i Gang*, hvilket er sket gennem Lovene om Fremme af Beskæftigelse paa Landet, Udvidelse af det kommunale Laanefond fra 75 til 100 Mill. Kr. Tvangslaanet i Loven om Tantiemer af Udbytter og Loven om Oprettelse af en Kreditfond paa 100 Mill. Kr. der tilsigter Fremskaffelse af nye Erhvervsmuligheder under de ændrede Forhold, og endelig har Loven om frivillig Deling af det forhaandenværende Arbejde uden Tvivl *bremset op for en truende katastrofal Arbejdsløshed*.

Det er rigtigt, at der ikke er Grund til at modtage Kriselovene med Begejstring, saa sandt som det ikke er i Arbejdernes Interesse at fremme Bestræbelser, der medvirker til en almindelig Sænkning af Levestandarden her i Landet. Men Landets tvungne økonomiske Nyorientering, Vareknapheden og den store Arbejdsløshed tvinger en saadan Lovgivning frem. Derfor er det ogsaa midt i Tristheden et Lyspunkt, at der lægges saa megen Vægt paa at faa ledige Hænder i Arbejde. Nedsættelsen af Diskontoen vil sikkert ogsaa være en god Hjælp til dette Formaal.

I en Tid, hvor mange af Europas Lande direkte er truet og ramt af Krigens alvorsfulde Begivenheder kan der ikke forventes sociale eller økonomiske Fremskridt for Arbejderbevægelsen. Dens Kamp indtil nu har ej heller været præget af lutter Medgang. Det har været Sejre og Nederlag, gode Tider har afløst daarlige Tider, men Sammenholdet har baaret Bevægelsen fremad og opad.

Vi staar i Dag over for Kræfter, der er stærkere end vore. Lad os blot erkende denne Sandhed. Men Sammenholdet og Solidariteten i Arbejderbevægelsen maa ikke svækkes som Følge deraf, thi netop i daarlige og vanskelige Tider skal det bestaa sin Prøve og vise sin Styrke. Det vil være afgørende for, om Arbejderbevægelsen, naar

Mørklægningens Tid er forbi, skal staa stærkt i sin fortsatte Kamp for vore Kravs Gennemførelse.

I en saadan haard og ubarmhjertig Tid burde Fr. Nielsen og Ths. Pedersen være med til at bevare og udbygge Sammenholdet i Stedet for at saa Mistænkeliggørelsens og Mistillidens Sæd ind i Arbejderbevægelsen. De to nævnte Artikler kan kun opfattes som et Forsøg herpaa.

Aage Hinrich.

Hoveder paa Fad

Der er unægtelig mange Maader at udnytte ekstraordinære Situationer paa. Een af dem er vel nok den Maade, hvorpaa flere af de ærede Oppositionsfolk, der kalder sig at være »*valgt*« af de arbejdsløse, igennem længere Tid har forsøgt at løbe Storm paa Storm mod forskellige Kolleger indenfor Afdelingsstyrelsen.

Resultatet er nu efterhaanden blevet dette, at de udsætter sig kun for at blive regulært til Grin. For kan man andet, naar man f. Eks. læser *Georg Mathiesens* Forslag, der blev stillet paa sidste Afdelingsgeneralforsamling, og hvor han bl. a. krævede *hele* Styrelsens Afgang, for saa i »Typ.-Tid.« Nr. 23 at anbefale et af Styrelsens Medlemmer til Pladsen som Afdelingsnæstformand.

Var det mon nu ikke snart paa Tide, at vi blev fritaget for disse fuldkommen malplacerede oppositionelle Krav, thi der er saa mange andre Ting, der kunde tages op til Drøftelse end disse ustandselige oppositionelle Maal: *Hoveder paa Fad.*

Rich. Jørgensen.

Tilfredsheden er blandet —

Da *Sigv. Hellberg* paa Generalforsamlingen saa kønt anbefalede den nye Lov om Arbejdsdelingen, paahørte Forsamlingen dette paa samme Maade, som havde det været en Bevilling paa 50 Kr. til fattige Børns Fodbeklædning, det drejede sig om. Havde han saa endda staaet op og beklaget og givet os en Undskyldning — nej, bare Lovprisninger over den geniale Maade, Sagen var blevet løst paa.

Hvorfor rejste der sig ikke et Forargelsens Sus, som løftede Taget af Bygningen? Har vi maaske ikke Staunings Løfte for, at nu skulde *de* betale som *kuude*. Er det da her som allevegne, at Løfter kun er til for at brydes, saa forskaan os for mere Bavl af den Art.

Var det maaske den saa meget omtalte Angstpsykose, der forhindrede at hele Forsamlingen rejste sig i Protest over, at vi — Arbejderne alene — bringes ned paa det samme Leveniveau, hvor vi stod for 50 Aar siden, og som vi maaske skal bruge andre 50 Aar til at hæve os op fra igen? Eller var det bare det, at der nede i Salen sad nogle Hundrede, som har været i Stand til at knibe udenom Arbejdsdelingen, og som i store Træk kun har Grund til at være tilfredse med det forholdsvis ringe Beløb, som de skal bløde. Og de adskillige, hvor Hustruen har lønnet Beskæftigelse og stadig kan bringe Penge til Huse; thi disse har jo igen kunnet aande lettet op, efter at den bebudede Kampagne mod Dobbeltstillinger faldt bort. De er jo med Hustruens Indtægt stillet lige saa godt — selv hvor Manden er i Turnus — som de Kolleger, der ikke deltager i nogen Arbejdsdeling.

Er det monstro derfor, Arbejdsdelingen er gjort frivillig? For at disse Grupper kan skabe den Balance, som betinger den rolige Udvikling. Jeg spørger kun.

Hele den Udredning, som Hellberg gav om det svigtende engelske Marked, kender vi særdeles godt — og bøjer os for. Men det er jo slet ikke derom Sagen drejer sig. For vel forstaar vi Arbejdere saa godt som nogen, at vi ikke kan vente at komme igennem denne vanskelige Tid uden at maatte bløde; men hvorfor vi skal bløde haardest, det skylder Hellberg os stadig en Forklaring paa.

Men den kommer selvfølgelig!

— — —

Fr. Nielsen skrev i forrige Numer noget om Suggestion i samme Forbindelse. Det kan godt være, det ikke er helt ved Siden af; men nu kan vi jo prøve, næste Gang, vi skal betale Huslejen — og ikke har den — at hypnotisere Værten til at tro, at han *har* faaet den.

København, den 9. Juni 1940. 1095, *Taglioni.*

Arbejdsforholdene i Norge

har i den sidste Tid været præget overordentlig stærkt af de økonomiske og andre Vanskeligheder, som fulgte efter Tysklands Besættelse af Landet. Blandt de Foranstaltninger, som nu af det norske Administrationsraad træffes for at bringe Forholdene i Orden igen, er der ogsaa et Par, som har Interesse for os.

Ifølge Meddelelser i vore norske Kollegers Fagblad synes det, som om Arbejdsdeling er gennemført i udstrakt Grad, uden at der herom er gennemført nogen særlig Overenskomst mellem Organisationerne.

Det norske Forbund har truffet Beslutning om, at alle der arbejder over halv Uge skal betale fuldt Kontingent, de, der arbejder halv Uge halvt Kontingent (hver anden Uge).

Medlemmer, der arbejder halv Uge eller derover, kan ikke oppebære Understøttelse for den resterende Del af Ugen.

Ved Forhandling mellem Arbejdsgiverforeningen og Arbejdernes faglige Landsorganisation og under Rigsmæglingsmandens Medvirken er der nu opnaaet Enighed om et Forslag, hvorefter *de hidtil gældende Dyrtidstillæg nedsættes* saaledes, at Dytidstillæget fra 15. Marts 1940 bibeholdes, medens to tidligere givne Tillæg bortfalder.

I Praksis betyder dette, at udlærte Arbejdere indenfor vort norske Broderforbund mister *6 Kr. pr. Uge*, medens de ufaglærte mister 4 eller 3 Kr. pr. Uge.

Arbejdsgiverne havde rejst Krav om Reduktion ogsaa af de tariferede Time- og Mindstelønssatser, men fik altsaa ikke Held til at gennemføre Kravet.

De nye Lønsatser træder i Kraft fra 1. Juni og gælder indtil videre.

De ovennævnte Reduktioner gælder for *alle* faglige Omraader, det er blot Eksemplet i Penge, der er hentet fra vort eget Fag.

Det nævnte Administrationsraad har iøvrigt faaet en meget vidtgaaende Myndighed og kan i givet Fald sammen med Rigsmæglingsmanden fastsætte baade Løn- og Arbejdsvilkaar, selv om det fremdeles er en Forudsætning, at disse Ting i Hovedsagen skal afgøres ved de frivilligt indgaaede Overenskomster mellem Parterne. Der levnes dem dog kun 4 Dage til at blive »enige«, hvorefter Afgørelsen træffes af Socialdepartementet, der ligeledes skal godkende enhver Ændring i Overenskomsterne og som selv kan foranledige Forhandlinger optaget indenfor de forskellige Fag for at fremtvinge eventuelle Forandringer.

Dansk Typograf-Forbund

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 12. Juni 1940. *Forretningsudvalget.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Bogtrykfagets tekniske Udvikling

Af *K. A. Jørgensen.*

III

I Slutningen af Halvtredserne i forrige Aarhundrede opfandt en Amerikaner ved Navn *Gordon* en ny Pressekonstruktion. (Som Opfinder nævnes ogsaa en Tysk-Amerikaner Otto Degener). Det var en lille *Fladtryks-* eller *Diegelpresse*, der var beregnet for Trykning af mindre Arbejder. Den kunde naturligvis ikke maale sig med Hurtigpressen, men den var let at betjene, kunde bevæges med Foden og var meget fordelagtig i Drift. Trods sine Fortrin fandt den ikke rigtig Indpas hos Bogtrykkerne, der spottende kaldte den »Trædemøllen«, men der var andre, især Papirhandlerne, der bedre forstod at skatte dens gode Egenskaber, og der opstod snart en Mængde Smaa-Trykkerier, der paa disse Diegler trykte en Del »Akcidenser« og saaledes tog meget Arbejde fra Fagets Udøvere. Senere indhentede Bogtrykkerne det forsømte, og nu er Dieglen jo ikke længer nogen »Paria« blandt Trykpresserne!

— — —

De her nævnte Opfindelser kom Faget tilgode i sin Helhed. Som tidligere bemærket havde *Aviser og Blade* vist Tendens til at skille sig ud fra det egentlige Fag og oprette særlige Trykkerier, der vel i Begyndelsen hvilede paa Fagets almindelige Teknik, men som efterhaanden, da Udviklingen tog Fart, krævede sin særlige *Blad*teknik — og fik den, takket være et Par betydningsfulde Opfindelser, som skal omtales nærmere.

Den første er *Rotationspressen*. Ligesom det var et Blad (»Times«), der første Gang anvendte Hurtigpresse til Trykning af sit Oplag, saaledes var det ogsaa Avisernes stigende Oplag og indbyrdes Konkurrence om at komme først, der betingede Rotationspressens Opfindelse og Indførelse. Man havde hidtil maattet nøjes med Hurtigpresser, men ganske vist ikke almindelige, men dobbelte, firedobbelte — ja, helt op til ottedobbelte Maskiner.

Saaledes skal Bladet »Sun« i New-York i 1851 have faaet en Maskine, der havde en Længde af 13 Meter og en Højde af 7 Meter. (Pressen havde 1200 Hjul, 400 Skiver og 202 Valser af Træ; 400 Baand, der førte Arkene, og 6000 Skruer foruden mange andre Dele). Den krævede 16 Mands Betjening, men kunde dog ikke levere mere end 20,000 Eksemplarer *i Timen*. Dens Pris var 20,000 Dollars, hvilket var mange Penge den Gang!

Man vil forstaa, at Rotationspressen var ventet med Længsel af de store Blade, hvis Oplag gik op i Hundredtusinder. Og da man nu var naaet til at fabrikere det saakaldte »endeløse« Papir, kunde man forlade det gamle System, Fladtrykket, og gaa over til Trykket fra sylindriske Forme.

Der var gjort flere forgæves Forsøg, men de første Rotationspresser, der fik almindelig Anvendelse, byggedes af Amerikaneren *William Bullock*, Englænderen *Walter*, Amerikaneren *R. Hoe* og Franskmanden *Marinoni;* denne sidste opfandt ogsaa et *Falseapparat* til Rotationspressen.

Der fabrikeredes senere en Mængde forskellige Typer og Størrelser af disse Presser, og det kan have sin Interesse at erfare Forskellen i Kapaciteten mellem dengang og nu.

En Walter-Presse med 2 Mands Betjening leverede 11,000 4-sid. Aviser pr. Time, men allerede ved Aarhundredskiftet havde de store amerikanske Blade Presser, der kunde levere op til 96,000 ottesidige Aviser pr. Time.

At der saaledes var banet Vej for en voldsom Udvikling af Pressen er klart, og naar man erindrer, at Rotationspressens Opfindelse sker paa et Tidspunkt, da Postvognene afløses af Jernbanen og Telegrafen kommer til, forstaar man, at Aviserne nu fik travlt. Publikum vilde dengang som nu have friske Nyheder — læse om Begivenhederne lige efter at dè var sket! Og nu kunde man altsaa faa Bladene trykt hurtigt — men Sætningen? Her savnede man endnu *Sættemaskinen*. — Dog ogsaa denne skulde komme!

Der var foretaget utallige, mislykkede Forsøg — ofte mislykkede, fordi man eksperimenterede med den *helt* mekaniske Sættemaskine i Stedet for at holde sig til det, der ogsaa blev Resultatet: den *halvt mekaniske* Maskine, der kræver stadig Medvirken af den menneskelige Intelligens og Haandkraft.

Af alle de Opfindelser, der indtil Midten af det forrige Aarhundrede var gjort paa dette Omraade, var Danskeren *Christian Sørensens* Maskine den sindrigste. Den opnaaede da ogsaa at faa Guldmedaille paa Verdensudstillingen i Paris 1855 — men nogen større praktiske Anvendelse fik den ikke.

Dette opnaaede først den af *Ottmar Mergenthaler* i 1884 konstruerede »Linotype«, der var en Linie-Støbemaskine ligesom *Rogers* »Typograph«- og *Lanstons* Maskine »Monotype«, der støbte enkelte Bogstaver.

For Sætningen af Blade og Aviser fik Sættemaskinen den samme Betydning som Hurtig- og Rotationspressen fik for Trykningen.

Man var nu i Stand til baade at sætte og trykke hurtigt, og alene heri laa naturligvis en stor Værdi — men det var ikke alt. Disse forskellige Opfindelser, som her er omtalt, laa jo allesammen indenfor Bogtrykfagets Omraade —, men i Tilknytning til dette skete der paa andre Omraader store tekniske Fremskridt, der skulde faa den allerstørste Betydning for vort Fag, og som maa omtales, hvis man skal have blot nogen Forstaaelse af,

hvorledes den tekniske Udvikling af vort Fag er foregaaet, og hvorledes vi er naaet til det Stade, vi staar paa i Dag!

Papirfabrikationen var jo gammelkendt — man havde ogsaa Papirfabriker, men der var endnu kun Tale om Produktion af Papir-Ark, som vi kender dem fra de almindelige Oplag ved Hurtigpresser, og saa var det haandforarbejdet. Først i 1799 fremstiller Franskmanden *Nicolas Robert* en *Papirmaskine*, der dog kun kan fremstille *Ark*.

I Aaret 1803 bygges en Maskine for »endeløst« Papir, og i 1809 gøres der en Forbedring, som gjorde Maskinen virkelig brugbar, saa den slog igennem overalt.

Først nu blev det muligt at dække Forbruget af Papir; dette var efterhaanden blevet en uundværlig Livsfornødenhed, og Forbruget steg saa stærkt, at man ligefrem fik Bekymringer for, hvorfra man i Tidens Løb skulde skaffe de nødvendige Raastoffer!

Disse Bekymringer forsvandt dog igen, da en fattig saksisk Væver, *Keller*, opdagede *Cellulosens* Anvendelighed til Papirfabrikationen. Saa var man ude over den Vanskelighed, og denne Opfindelse fik tillige stor økonomisk Betydning for de *træ*producerende Lande.

Nævnes skal ogsaa *Galvanoplastiken*, der blev opfundet af Tyskeren *Jacobi* i 1837, og som ogsaa fik stor Betydning for Bogtrykfaget, ikke mindst ved Skriftstøbningen *(Matricer)*.

I Forbigaaende skal bemærkes, at *Litografiens* Opfindelse jo ogsaa falder indenfor dette Tidsrum, men den fik kun Betydning for Bogtrykket som en til Tider skarp Konkurrent.

Den allerstørste Betydning for vort Fag skulde derimod et Par andre Opfindelser faa — nemlig *Zinkætsningen* (Kemigrafien) og *Fotografien*.

Hidtil var det Xylograferne, som leverede Illustrationerne til Bøger og andre Tryksager, og de havde efterhaanden faaet en Del at bestille, idet der var begyndt at udkomme illustrerede Blade og Tidsskrifter. Træskæringen var da ogsaa regnet for en virkelig Kunst — den var blevet Fag ved enkelte Universiteter, og teknisk var den naaet saa langt, at den ikke gik af Vejen for at lave Træsnit i Farver. — Men med *Zinkografiens* Udvikling var Xylografiens Dage talte!

I Aaret 1850 lavede Franskmanden *Gillot* de første fuldkomne Ætsninger for Bogtryk, og den nye Metode blev straks taget i Anvendelse. Den undergik naturligvis i Tidens Løb Ændringer, saa den blev endnu bedre, og her maa særlig nævnes Østerrigeren *Angerer*, der har haft stor Betydning for Kemigrafien. (Fortsættes.)

Et rimeligt Forlangende

Med stor Veltalenhed søgte vore Politikere — da Arbejdernes Lønninger blev skaaret ned ved et Magtbud — at overbevise os om, at skulde Land og Rige reddes fra Undergang, maatte Løn- og Prisstigninger standses.

Det synes dog lidet stemmende med denne Tale, naar Staten nu — saa snart Lønstigningen har faaet sit Grundskud — lægger ud med en ret følelig Forhøjelse af Jernbanetakster og Brevporto.

I det hele taget faar man kun ringe Respekt for de iværksatte Foranstaltninger for at holde Priserne nede. Et slaaende Eksempel paa, hvor lidt Fastsættelsen af Maksimalpris paa en Vare betyder, har vi i Maksimalprisen paa Byg, der er sat til *18 Kr.*, men Køberne af Byg maa betale helt op til *30 Kr.* Ingen kan købe til de 18 Kr.

Efter det »Samfundssind«, Arbejderne, tvungent eller frivilligt, har maattet lægge for Dagen gennem den nys stedfundne Lønreduktion og Arbejdsdeling, skulde man nok kunne forlange, at Løftet om, at Priserne skal holdes nede, bliver efterkommet paa en Maade, saa Forbrugerne kan se, der ligger Alvor bag ved og ikke det rene Humbug.

Det maa dog være et rimeligt Forlangende. *Dr. Ensom.*

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Onsdag den 12. Juni Kl. 20 i Folkets Hus, Enghavevej 40.

Formanden, *Sigv. Hellberg*, bød velkommen og mindede om, at i Dag for 71 Aar siden stiftedes Den typografiske Forening. Til Dirigent valgtes *O. A. Lundin*, til Sekretær *Paul P. Petersen*.

Dagsorden: Beskæftigelsesspørgsmaalet og Arbejdsdelingen.

Sigv. Hellberg redegjorde for, hvorledes den frivillige Arbejdsdeling var bragt i Anvendelse i Afdelingen. Kun ca. Halvdelen af de arbejdende Medlemmer var omfattet af Ordningen. Dette Forhold var uholdbart, det maatte være saaledes, at en Arbejdsdeling, naar den skulde opretholdes, virkede generelt. Vi var gaaet ud fra, at den Opfordring, der ledsagede Reglerne for Arbejdsdelingen, hvori begge Organisationer opfordrede til Deling, vilde betyde, at K. B. paavirkede sine Medlemmer. Paa en Række Virksomheder har Bogtrykkerne dog nægtet en Ordning, selv om vore Medlemmer har været villige. Ved senere Forhandlinger med Bogtrykkerne har disse nægtet at gaa med til en Ordning gældende for alle Firmaer, og de henviste i den Forbindelse til, at der ogsaa blandt vort Forbunds Ledere var Folk, som taler for kun frivillig Arbejdsdeling. Styrelsen har behandlet Spørgsmaalet og er indstillet paa dels at fortsætte med den frivillige Ordning og dels imedens søge tilvejebragt en Ordning ved Arbejdsdelingsnævnets Hjælp af generel Karakter. Omtalte Forbundsstyrelsens Stilling og oplæste den paa sidste Forbundsstyrelsesmøde vedtagne Resolution (se »Typ.-Tid.« Nr. 23) samt gennemgik Loven om Arbejdsdeling og stillede paa Styrelsens Vegne (12 af 15) følgende Forslag:

> Under Henvisning til den af Forbundsstyrelsen den 30. Maj vedtagne Udtalelse vedtages det at anmode Arbejdsfordelings-Nævnet om at ville medvirke til en Ordning af Arbejdsfordelingen i vort Fag paa en saadan Maade, at Ordningen bliver obligatorisk og — under rimelig Hensyntagen til de arbejdende — dog i virkelig mærkbart Omfang skaffer ogsaa de ledige Adgang til Arbejdsprocessen.

Aage Zuschlag: Den frivillige Ordning var nødvendig; men den er ikke blevet praktiseret overalt, og den frivillige Form er saaledes strandet. Naar Styrelsens Flertal nu ønsker at forelægge Spørgsmaalet for Arbejdsdelingsnævnet, er jeg af den Opfattelse, at vi bør se Tiden an og først om en Maaned eller to træffe en saadan Afgørelse. Stillede følgende Resolution:

> Det af Hellberg paa Styrelsens Vegne stillede Forslag om at forelægge vor Arbejdsdelingsordning for Nævnet henlægges til ca. 1. August.

Ths. Pedersen: Ved den forrige Generalforsamling og i Aften har Sigv. Hellberg udtalt sig om den Stilling, jeg som Provinsens Forretningsfører har taget til Arbejdsdeling. Jeg er gaaet med til Arbejdsdeling, hvor Personalerne selv er blevet enige herom; men jeg vil modsætte mig den Nedskæring af Medlemmernes Indtægter, som en tvungen Ordning vil betyde, og som Afdelings- og Forbundsstyrelsen ved en generel Ordning vil foranledige. Udtalte sig om de af Rigsdagen vedtagne Kriselove. For Faget betød Delingen en Sænkning af det økonomiske Niveau, da de opnaaede personlige Tillæg for de i Arbejde værende Medlemmer ikke

bliver udbetalt til dem, som bliver antaget som en Følge af Delingen, og dette vil som saadan kun betyde Lønbesparelse for Bogtrykkerne.

Carl F. Petersen: Arbejdsdelingen er blevet en Skuffelse. Det har ikke været de arbejdsledige alene, der har ønsket Deling; thi der er mange ledige, som ikke ønsker at nedskære de arbejdende Kolleger. Ønskede at stille følgende Resolution:

> Dansk Typograf-Forbunds Generalforsamling Onsdag den 12. Juni 1940 kræver, at den nuværende Arbejdsdeling, som er løbende mellem Forbundets københavnske Afdeling og Københavns Bogtrykkerforening, opsiges omgaaende.

Martin Rasmussen omtalte S. L. Møllers Personaleklubs Behandling af den frivillige Ordning. Personalet ønskede kun at være med til en Ordning, der muliggjorde Beskæftigelse.

Traugott Nielsen: Ønskede en forkortet Arbejdstid pr. Dag.

Eigil Hansen: Jeg er Modstander af den tvungne Arbejdsdeling. Omtalte Lønskatten og dens Fordeling paa Befolkningen. Protesterede imod, at en af ham ved forrige Generalforsamling stillet Resolution ikke kom til Behandling i Dag. Anbefalede at stemme imod den af Styrelsesflertallet stillede Resolution.

Fr. Mehr: Det synes, som om ikke alle vore Kolleger er klar over, at der er sket en Forandring af Forholdene efter den 9. April. Udtalte sig om de for Landet ændrede Vilkaar. Vi kan ikke kaste den bestaaende Ordning bort uden at sætte noget andet i Stedet. Det er urigtigt at paastaa, at den nuværende Ordning ikke har givet Beskæftigelse. Man gør baade de arbejdende og de ledige en daarlig Tjeneste ved at opsige Ordningen. Anbefalede at stemme for Styrelsesflertallets Forslag.

Johs. Larsen: Fr. Mehrs alvorlige Tale burde have været henvendt til en anden Forsamling — til Statens ledende Mænd — om Arbejderklassens fortvivlende Stilling. De Forudsætninger vi antog den frivillige Ordning paa, er i Dag bortfaldet. Omtalte Lovene, som Rigsdagen har vedtaget, og som stærkt forringer Arbejdernes Levevilkaar.

Torben Eriksen: Regeringen bør skride ind overfor de store Formuer. Ungdommen burde sættes til et samfundsnyttigt Arbejde i Stedet for Understøttelse.

Børge A. Jacobsen anbefalede at stemme paa Styrelsesflertallets Resolution; de ledige skal ogsaa have en Arbejdsmulighed.

Sigv. Hellberg: Ths. Pedersens Stilling er kort sagt følgende: De, der har Arbejde, bør beholde det samt Lønnen, Resten kan være ledige. Det er for en Organisationsmand et ganske uholdbart Standpunkt; thi det er Arbejderbevægelsens Interesse i Dag at lindre det Tryk, som Tiden lægger paa vore Skuldre, og dette bør ske ved en rimelig solidarisk Deling af ondt og godt. Den af Zuschlag stillede Resolution var uden Betydning, der var ingen Grund til at udskyde en Afgørelse af Spørgsmaalet. De som kender til Nævns Arbejdsmetoder, ved, at saadanne ikke er hurtigt arbejdende.

N. Chr. Hansen talte imod Ths. Pedersens Synspunkter.

Henning H. Jensen: Vi bør have en 4-Dages Arbejdsuge. Opsig den bestaaende Ordning.

Kristiansson anbefalede Styrelsesflertallets Resolution.

Chr. B. Petersen advarede imod en Forkortelse af Arbejdstiden pr. Dag og anbefalede at overveje Zuschlags Resolution.

Georg Petersen udtalte sig om Lønskatten og protesterede imod, at Eigil Hansens Resolution i Dag ikke kom til Afstemning.

O. A. Lundin: Generalforsamlingen den 2. Juni vedtog Afslutning af det paagældende Punkt paa Dagsordenen og dermed bortfaldt Resolutionen. Eigil Hansen har kunnet stille Resolutionen i Dag.

Georg Mathiesen ønskede, for at kunne gaa med til Arbejdsdeling, at alle Medlemmer blev deltagende. En saadan Garanti har vi ikke i Styrelsens Forslag. Kunde derfor ikke anbefale dette.

K. A. Jørgensen: Styrelsen har valgt det rigtige Standpunkt. Det er i den Forbindelse forkert, naar Ths. Pedersen siger, at Afdelings- og Forbundsstyrelsen ønsker at nedskære Lønningerne. Vi har ikke mange Udveje at vælge imellem, men maa søge den, der har størst Mulighed for at bøde paa de nuværende Forhold. Anbefalede Styrelsesflertallets Resolution.

Aksel Christensen og *Magda Gede Poulsen* anbefalede at vedtage Styrelsesflertallets Resolution.

Peder Sørensen: Det er stift Stykke, naar ledige i Dag fra Talerstolen taler imod den af Styrelsesflertallet stillede Resolution. Anbefalede denne.

Eigil Hansen ønskede ikke at stille sin Resolution i Dag, idet han var vidende om, at Ordlyden blev optrykt i Generalforsamlingsreferatet fra den 2. Juni.

Sigv. Hellberg replicerede til de faldne Udtalelser om Styrelsesflertallets Resolution og anbefalede denne.

Ved Afstemningen vedtoges Styrelsesflertallets Resolution saa godt som enstemmigt. Imod stemte 15—20. De øvrige stillede Resolutioner bortfaldt herefter. — Generalforsamlingen var besøgt af ca. 600 Medlemmer. *Paul P. Petersen.*

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Vi har Raad til et Smil

Der er Mennesker, som kan smile selv i Øjeblikke, hvor alt syntes sort og haabløst for dem — og det er ikke fordi de er dumme og tankeløse, men fordi de ejer den Livsreserve, vi kalder Fortrøstningen.

Disse Mennesker mener, at naar Ulykken *har* ramt dem, saa er det værste overstaaet, og at der nu maa være Mulighed for et nyt »Fremad« og »Opad«. Og set i det Lys *har* vi Raad til et Smil, i hvilken Situation vi end befinder os. Det er vel ogsaa en almindelig Antagelse, at Tingene føjer sig nemmest for dem, der aldrig er bange for at give et *Smil:*

Det er rart at kunne smile,
selvom Dagene er graa.
Altid Smilet os opliver —
Himlen bliver atter blaa.

Hver en Hindring, som vi møder,
maa vi tage med et Smil,
bliver Livet end lidt taaget
Smilet ej vi miste vil.

Husk, at smilende vi lettest
vil igennem Verden naa —
her i gamle Danmark vil vi
alle smilende da gaa!

5590, *Elund.*

Randers Afdeling 60 Aar

Den 6. Juni 1880 stiftedes Randers Lokalafdeling og kunde saaledes i Aar fejre sin 60 Aars Dag. En paatænkt Fest i denne Anledning er dog udsat paa ubestemt Tid, men i Dagens Anledning bevilgedes af Lokalkassen 300 Kr. til de arbejdsløse Kolleger, der er paa fortsat Hjælp, saaledes at denne suppleres op med et ugentligt Tilskud. Bestyrelsen bestaar i 60 Aaret af *Chas Christensen,* Formand, *Harald Jensen,* Kasserer, *Eigild Nielsen, Arne Hansen, Carlo Jensen, Johan Andreasen* og *Kjeld Pedersen.* Selv om Dagen fejredes i Stilhed, modtog Afdelingen dog flere Lykønskninger, bl. a. fra Forretningsudvalget, den lokale Haandsætterklub og en smuk Blomsterhilsen fra Typograflærlingene i Afdelingen.

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for Januar Kvartal 1940

Afdeling	Indtægt										Udgift																					
	Kontingent		Ekstrakontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Rejseunderstøttelse af Fortsættelseskassen		Understøttelse af Fortsættelseskassen		Hjælpekasseunderstøttelse		Reservefondsunderstøt.		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Adm.-Tilskud til Afd.		Indsendt til Hovedkassen		Ialt	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	1816	20	»	»	»	»	3048	60	4864	80	11	»	2237	50	»	»	»	»	1675	05	»	»	531	»	»	»	49	55	360	70	4864	80
Aalborg	8839	30	»	»	10	«	3016	14	11865	44	22	25	4793	»	»	»	»	»	3794	»	»	»	1923	»	»	»	227	50	1105	69	11865	44
Aarhus	16374	40	»	»	46	»	26083	80	42504	20	63	»	18290	75	»	»	»	»	13548	45	»	»	8702	»	1500	»	400	»	»	»	42504	20
Assens	396	70	»	»	»	»	1148	78	1545	48	8	25	592	»	»	»	»	»	559	10	»	»	102	»	»	»	11	87	272	26	1545	48
Brøndersley	384	»	»	»	»	»	404	85	788	85	»	»	280	»	»	»	»	»	228	»	»	»	»	»	»	»	8	75	272	10	788	85
Esbjerg	3748	»	»	»	»	»	938	75	4686	75	37	»	2224	»	»	»	»	»	2011	65	»	»	328	»	»	»	86	10	»	»	4686	75
Faaborg	379	»	»	»	»	»	433	80	812	80	57	50	364	»	»	»	»	»	352	55	»	»	30	»	»	»	8	75	»	»	812	80
Fredericia	1436	60	»	»	»	»	2829	93	4266	53	34	»	1599	»	»	»	»	»	1436	85	»	»	874	»	»	»	46	22	276	46	4266	53
Frederikshavn	1069	50	»	»	»	»	1042	45	2111	95	»	»	1025	»	»	»	»	»	696	65	»	»	81	»	»	»	»	»	309	30	2111	95
Grenaa	456	»	»	»	»	»	838	30	1294	30	»	»	552	»	»	»	»	»	415	35	»	»	84	»	»	»	12	50	230	45	1294	30
Haderslev	1724	»	»	»	»	»	1228	15	2952	15	11	»	1391	»	»	»	»	»	1126	20	»	»	222	»	»	»	46	25	155	70	2952	15
Helsingør	1269	10	»	»	»	»	1298	80	2567	90	41	75	515	»	»	»	»	»	965	45	»	»	855	»	»	»	37	»	153	70	2567	90
Herning	1659	70	»	»	»	»	800	45	2460	15	8	25	932	50	»	»	»	»	744	50	»	»	606	»	»	»	37	50	131	40	2460	15
Hillerød	4262	90	»	»	»	»	671	22	4934	12	112	25	1783	25	»	»	»	»	1593	30	»	»	1351	»	»	»	94	32	»	»	4934	12
Hjørring	2455	90	»	»	»	»	800	»	3255	90	»	»	962	»	»	»	»	»	1004	55	»	»	693	»	500	»	57	52	38	83	3255	90
Hobro	477	70	»	»	»	»	1340	90	1818	60	8	25	942	»	»	»	»	»	753	30	»	»	»	»	»	»	12	»	103	05	1818	60
Holbæk	2295	90	»	»	»	»	4614	85	6910	75	29	50	2772	»	»	»	»	»	2177	70	»	»	1260	»	»	»	57	50	614	05	6910	75
Holstebro	1857	»	»	»	»	»	2196	75	4053	75	35	75	1419	25	»	»	»	»	998	70	»	»	1165	»	»	»	48	75	386	30	4053	75
Horsens	3919	60	»	»	»	»	5520	10	9439	70	64	»	3952	50	»	»	»	»	3185	05	»	»	1989	»	»	»	105	»	144	15	9439	70
Kalundborg	1121	30	»	»	»	»	1251	25	2372	55	22	75	666	»	»	»	»	»	496	70	»	»	820	»	»	»	107	50	259	60	2372	55
Kolding	5272	»	»	»	»	»	4000	»	9272	»	53	50	3633	75	»	»	»	»	2986	»	»	»	2126	»	»	»	123	75	349	»	9272	»
Korsør	401	80	»	»	»	»	1258	»	1659	80	40	50	865	»	»	»	»	»	607	55	»	»	»	»	»	»	22	50	124	25	1659	80
Køge	1504	60	»	»	»	»	400	»	1904	60	22	25	946	50	»	»	»	»	811	35	»	»	90	»	»	»	34	39	»	11	1904	60
Lyngby	1200	50	»	»	97	25	1574	»	2871	75	»	»	1524	50	»	»	»	»	1047	25	»	»	168	»	»	»	30	»	102	»	2871	75
Løgstør	475	20	»	»	»	»	228	70	703	90	»	»	119	»	»	»	»	»	74	10	»	»	108	»	»	»	10	»	392	80	703	90
Maribo	768	60	»	»	»	»	227	92	996	52	»	»	556	25	»	»	»	»	380	25	»	»	»	»	»	»	16	88	43	14	996	52
Marstal	312	»	»	»	»	»	»	»	312	»	»	»	16	»	»	»	»	»	30	»	»	»	»	»	»	»	5	»	261	»	312	»
Middelfart	620	30	»	»	»	»	542	80	1163	10	79	»	478	»	»	»	»	»	406	35	»	»	126	»	»	»	22	50	51	25	1163	10
Nakskov	2196	80	»	»	»	»	»	»	2196	80	9	»	453	»	»	»	»	»	545	70	»	»	936	»	»	»	50	»	203	10	2196	80
Nyborg	688	50	»	»	»	»	1371	40	2059	90	28	75	511	»	»	»	»	»	411	70	»	»	552	»	»	»	30	»	526	45	2059	90
Nykøbing F.	3586	50	»	»	»	»	500	»	4086	50	5	50	1542	»	»	»	»	»	1170	05	»	»	780	»	»	»	79	37	509	58	4086	50
Nykøbing M.	795	»	»	»	»	»	250	»	1045	»	»	»	397	»	»	»	»	»	94	50	»	»	420	»	»	»	18	75	114	75	1045	»
Næstved	4516	40	»	»	21	»	»	»	4537	40	13	»	742	50	»	»	»	»	888	25	»	»	1314	»	500	»	205	»	874	65	4537	40
Odder	776	70	»	»	»	»	873	15	1649	85	»	»	664	»	»	»	»	»	623	95	»	»	147	»	»	»	20	65	194	25	1649	85
Odense	15161	90	»	»	»	»	10000	»	25161	90	65	75	9594	75	»	»	»	»	7393	75	»	»	5568	»	500	»	350	62	1689	03	25161	90
Randers	5277	10	»	»	»	»	5647	10	10924	20	30	50	5090	50	»	»	»	»	3909	90	»	»	921	»	500	»	124	30	348	»	10924	20
Ribe	612	40	»	»	»	»	929	20	1541	60	16	50	566	»	»	»	»	»	559	75	»	»	216	»	»	»	15	»	168	35	1541	60
Ringkøbing	1242	90	»	»	»	»	100	»	1342	90	»	»	177	»	»	»	»	»	132	75	»	»	222	»	»	»	26	85	784	30	1342	90
Ringsted	1955	70	»	»	»	»	»	»	1955	70	43	75	379	»	»	»	»	»	805	90	»	»	75	»	»	»	41	88	610	17	1955	70
Roskilde	2700	10	»	»	»	»	3791	95	6492	05	81	75	2747	75	»	»	»	»	2294	70	»	»	336	»	»	»	»	»	1031	85	6492	05
Rudkøbing	900	60	»	»	»	»	2188	25	3088	85	»	»	1101	»	»	»	»	»	1103	30	»	»	354	»	»	»	22	50	508	05	3088	85
Rønne	2772	40	»	»	»	»	3000	»	5772	40	»	»	2787	50	»	»	»	»	1955	»	»	»	204	»	»	»	65	»	760	90	5772	40
Silkeborg	2543	20	»	»	»	»	2721	43	5264	63	21	25	2713	50	»	»	»	»	1887	60	»	»	536	»	»	»	61	90	44	38	5264	63
Skanderborg	641	20	»	»	»	»	807	55	1448	75	29	50	288	»	»	»	»	»	226	05	»	»	192	»	500	»	14	37	198	83	1448	75
Skive	1924	40	»	»	»	»	833	25	2757	65	14	50	1158	»	»	»	»	»	927	30	»	»	418	»	»	»	49	40	190	45	2757	65
Skjern	429	»	»	»	»	»	500	»	929	»	19	25	423	»	»	»	»	»	329	30	»	»	18	»	»	»	11	25	128	20	929	»
Slagelse	4694	90	»	»	»	»	»	»	4694	90	24	25	1237	»	»	»	»	»	1196	85	»	»	1144	»	»	»	95	73	997	07	4694	90
Stege	759	60	»	»	»	»	270	»	1029	60	»	»	192	75	»	»	»	»	152	25	»	»	252	»	»	»	19	75	412	85	1029	60
Struer	494	40	»	»	»	»	436	45	930	85	8	25	288	»	»	»	»	»	216	75	»	»	270	»	»	»	12	50	135	35	930	85
Stubbekøbing	189	»	»	»	»	»	519	37	708	37	»	»	172	»	»	»	»	»	98	45	»	»	256	»	»	»	6	»	175	92	708	37
Svendborg	2215	40	»	»	»	»	1000	»	3215	40	»	»	1262	»	»	»	»	»	937	55	»	»	639	»	»	»	52	50	324	35	3215	40
Sønderborg	1083	50	»	»	»	»	1735	20	2818	70	»	»	1231	»	»	»	»	»	1040	40	»	»	258	»	»	»	26	25	263	05	2818	70
Thisted	1380	60	»	»	»	»	400	»	1780	60	7	50	463	50	»	»	»	»	382	70	»	»	510	»	»	»	30	62	386	28	1780	60
Tønder	196	80	»	»	»	»	»	»	196	80	8	25	24	»	»	»	»	»	36	75	»	»	»	»	»	»	5	»	122	80	196	80
Varde	180	»	»	»	»	»	1838	15	2018	15	5	50	514	»	»	»	»	»	338	»	»	»	804	»	»	»	7	50	349	15	2018	15
Vejle	4479	50	»	»	»	»	114	85	4594	35	13	»	1973	»	»	»	»	»	1424	35	»	»	1086	»	»	»	98	»	»	»	4594	35
Viborg	2079	90	»	»	»	»	2065	15	4145	05	21	25	1660	»	»	»	»	»	1279	60	»	»	361	»	»	»	38	50	784	70	4145	05
	132972	20	»	»	174	25	109631	74	242778	19	1228	75	95784	50	»	»	»	»	76469	05	»	»	43023	»	4000	»	3298	79	18974	10	242778	19
København	188489	80	»	»	226	15	270000	»	458715	95	362	50	216360	75	»	»	»	»	132971	55	»	»	74989	65	5254	»	100	»	8677	50	458715	95
	321462	00	»	»	400	40	379631	74	701494	14	1591	25	312145	25	»	»	»	»	229440	60	»	»	118012	65	9254	»	3398	79	27651	60	701494	14

En Reklamemands Bekendelser

Undertegnede skrev i Nr. 16 af »Typ.-Tid.«, at Reklamen var inde i en usund Udvikling. Der er en og anden, der har spurgt mig, hvad jeg mente med det. Og selvfølgelig mener jeg noget med det.

I husker maaske den i sin Tid omtalte »Oxfordbevægelse«, der en Overgang skabte Forvirring i vor Opfattelse af en Række ellers ærværdige Kvinder og Mænds Leben. Der var jo Politikere, der stod op og bekendte, at de aldrig havde tænkt paa andet end deres fede »Ben«; Sagførere, der betroede hele Verden, at de var meget værre end de Forbrydere, som de skulde forsvare; ja, ærbare Fruer bekendte for en Gangs Skyld, at de havde været deres Ægtemænd utro. Og blandt denne Skare af bodfærdige Syndere var ogsaa en Reklamemand. Hans Navn er V. C. Kitchen.

I en Bog, der udkom paa P. Haase & Søns Forlag under Titlen »Jeg var en Hedning«, afslørede han Metoderne indenfor Reklamevæsenet. For om muligt at give mine Ord mere Eftertryk, og netop fordi det afslører en Del af det usunde indenfor Reklamen, skal jeg her fremføre nogle af hans Bekendelser.

Han siger bl. a.: Jeg tror, at vort moderne System for økonomisk Konkurrence begyndte i Røverriddernes Tid, og nogle af den Tids Tilbøjeligheder syntes at ligge mig i Blodet . . . Nu er jeg imidlertid rede til at indrømme, at jeg saavel som utallige andre Efterkommere af Røverridderne ikke var andet end en Slags finere Gangster.

I min Annoncevirksomhed rettede jeg for Eksempel en Revolver imod Folks Hoveder, maaske mere snedigt, men ligesaa effektivt som nogen Landevejsrøver. Jeg brugte Forretningsfrygtens Revolver. Jeg brugte flotklingende Vendinger, naar jeg raadede mine Kunder til at »skabe Tillid og Efterspørgsel hos Forbrugerne«, men det var i Virkeligheden min Mening i tilsløret Form at true med, at »Deres Konkurrenter vil bemægtige sig Deres Forretning, hvis De ikke averterer, og Deres Avertering vil blegne ved Siden af de andres, hvis de ikke benytter min specielle og overlegne Indsigt paa Annonceomraadet.« Eftersom flere Hundrede andre Annonceagenturer desuden maaske rettede samme Art Skyts mod den samme Averterendes Hoved, maatte jeg fra Tid til anden skære Halsen over paa en Konkurrent, naar det var muligt, eller en Dag opleve, at han skar Halsen over paa mig, hvilket jeg ærligt fortjente. *Annoncemængden er ligesom alt andet i vor materielle, økonomiske Verden nøje begrænset. Der er ikke, og vil aldrig blive, tilstrækkeligt til at give enhver Annonceagent saa megen Forretning, som han kunde ønske* (Ordene er Kitchens, Fremhævelsen min).

Jeg søgte derfor enhver Lejlighed til at forøge min Indtægt og nedlod mig endog smaaligt til at oppuste min Udgiftskonto i det Firma, hvor jeg selv var Medindehaver. Jeg skrev for store Regninger til mine Kunder, naar jeg troede, jeg kunde slippe afsted med det. Jeg tog ikke videre Hensyn til Sandheden i mine Annoncetekster og løj glatvæk Folk lige op i deres aabne Øjne. Jeg brugte Alkohol og Kvinders Hjælp til at sikre os Forretninger og Tvetydigheder for at vække Opmærksomhed om de Annoncer, jeg skrev. Jeg tog alle mulige Skridt for at forhindre, at nogen anden kom foran mig, naar jeg arbejdede for en Chef, og ordnede mit eget Firma saadan, at jeg, hvis den økonomiske Sko begyndte at trykke, vilde kunne smide min Kompagnon ud i Stedet for selv at blive smidt ud.

Til Slut begyndte jeg at gennemskue mig selv, og jeg prøvede derfor at dække mig ved at forædle mit Fag — ved, med mine egne Ord i det mindste, at hæve det fra at være et »Spil« til at være en »Profession«. Jeg henviste til den »høje Standard, som har gjort god Avertering til en økonomisk og social Magt af vital Betydning for os alle« — en Frase, jeg behændigt laante fra en Præsident for De forenede Stater. Og jeg var hjertelig enig, da en Generaldirektør for Postvæsenet sagde: »Vi kan for en stor Del takke Annoncemanden for vort Lands Opbygning; han har bidraget til at gøre det til det rigeste og mest velstaaende Land i Verden.« Jeg saa imidlertid snart, at vi ikke kom nogen Vegne med den Slags Flosker. Den Omstændighed, at de »opbyggede Landet«, hindrede ikke Konkurrenter i at underminere mig og stjæle mine bedste Konti. Det var klart, at der maatte gøres noget, og det faldt mig ind, at jeg maaske alligevel skulde begynde at arbejde, ikke blot for at tjene mere end andre, men for en *bedre Avertering*. Hvis Avertering kunde renses og mine Konkurrenter vilde blive ærlige, saa kunde ogsaa jeg begynde at »spille med« paa lige Vilkaar.«

Mr. Kitchen bliver saa lidt efter lidt »frelst« af Oxfordbevægelsen. Men det interesserer ikke saa meget i denne Sammenhæng. Jeg vil anbefale alle interesserede at læse denne hans Bekendelse igennem to Gange. Mr. Kitchen gik nemlig for at være en »kendt« Reklamemand, og derfor maa denne hans Bekendelse betragtes for at komme fra »absolut paalidelig Kilde«. -- Men jeg kan hertil føje, at der endnu er store Muligheder for Oxfordbevægelsen indenfor *dansk* Reklamevæsen. *L. Moselund.*

— — —

Vi vil dog nødig tro, at ovenstaaende bedrøvelige Bekendelse af en forhenværende »Hedning«, er noget almindeligt Udtryk for vore Reklamemænds Gerning. Der findes jo Syndere og uheldige Agenter i alle Brancher. *Red.*

Nær og Fjern

25 Aars Jubilæum. Mandag den 1. Juli kan Bogtrykker *B. Reill* i Køge fejre 25 Aars Jubilæum som Bogtrykker. Reill overtog Trykkeriet efter Bogtrykker H. F. Clausen under ret beskedne Kaar. Reill har lært hos L. A. Jørgensen, København, og der er sikkert enkelte, som vil sende Reill en venlig Hilsen paa hans Mærkedag. 7397. *H. H.*

En Dag tidligere. Paa Grund af Vanskelighederne ved Postforsendelserne til Fyn og Jylland og for at Bladet kan være alle Læserne i Hænde inden Ugens Udgang, vil Trykningen af »Typ.-Tid.« fremtidig blive rykket en Dag frem. Stof til Tekstspalterne skal herefter være Redaktøren i Hænde senest *Lørdag* for at komme i første Numer. Branchestoffet senest *Torsdag*.

For sent. Da Størsteparten af Branchestoffet, bl. a. paa Grund af den indskrænkede Toggang, er indkommet for sent, maa Branchernes Rubrik udgaa til næste Numer.

Lærlingespalten findes paa sidste Side.

Hørt paa Generalforsamlingen den 12. Juni. En kommunistisk Taler udtrykte sin Forargelse i følgende Blomstersprog: »Nu ser man igen den modbydelige Hestehov stikke Hovedet frem!«

Klimschs Jahrbuch, 33. Bind 1940, indeholder ca. 30 Afhandlinger om det nyeste Nyt paa Fagets mange Omraader, 330 Sider Tekst med over 150 Illustrationer, over 60 flotte Bidrag, Format 19×27 cm, elegant Paplærredsbind, Pris RM. 12.— i Maj, efter den Tid RM. 15.— franko fra Klimsch & Co.s Grafiske Forlag, Frankfurt a. M.

Friheden er et straalende Lys, som ikke ses her paa Jorden, og kun skinner for Menneskeøjet, naar det brister i Døden. *Frits Reuter.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}.

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Vandretur. Lørdag den 29. Juni er der Cykletur til Køge hvor vi overnatter paa Vandreherberget. Søndag traver vi rundt i Køges skønne Egne, for om Aftenen at cykle tilbage til København. Madpakke til Søndag medbringes, samt ca. 1,50 Kr. (Kaffe, Natlogi etc.). Turleder Henning Nilsson. Tilmelding paa Kontoret i Aften.

Kammerater, der endnu ikke har tilmeldt sig Vandregruppen, bedes henvende sig paa Kontoret i Aften.

Strengemusik. I Forbindelse med Vandregruppen paatænker vi at oprette et Strengeorkester. Kammerater med Mandolin, Mandola, Guitar etc., der har Lyst til at være med, bedes melde sig paa Kontoret i Aften.

»Faglig Ungdom«. Kammerater, der ønsker »Faglig Ungdom« tilsendt, maa, uanset om de i Forvejen faar det, melde til paa Kontoret i Aften. Vi erindrer om F. U.-Cykleflag, der faas paa Kontoret à 50 Øre, samt Typograflærlingenes Emblem à 60 Øre.

Gutenberg-Jubilæet. Der vil i den nærmeste Fremtid blive arrangeret en kammeratlig Sammenkomst i Anledning af Bogtrykkunstens 500 Aars Jubilæum. Gutenberg-Publikationen, der udsendes af Dansk Typograf-Forbund, vil ogsaa blive tildelt Lærlingene. — Nærmere om vor Gutenberg-Sammenkomst vil fremkomme senere.

Faktor søges

Yngre dygtig Fagmand antages til 1. November. Skriftlig Ansøgning med Anbefalinger udbedes inden 10. Juli.

Bornholms Tidende, Rønne.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. Juni: Esbjerg 600,00, Kolding 2000,00, Lyngby 200,00, Svendborg 500,00, Viborg 300,00, Nyborg 200,00, København 35,000,00; 13. Juni: Ribe 250,00.

København, den 15 Juni 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker Erik Tage Hansen, udl. 14. 6. 40 i Bureautrykkeriet (arb. s. St.).

Randers: Paalæggerske Maja Hansen Ibsen.

Tiltraadte

København: 6214 Karl Nielsen fra Odense (arbl.).

Aalborg: 5981 Poul Alstrup (udenfor Faget). Frederikshavn: 7862 Keld Magnussen (udenfor Faget).

Fratraadte

København: 759 Eyvind Rasmussen til Aarhus, 286 Tyge Busk til Jernbanearbejderne, 4049 Georg Wegge til Holbæk, 1895 Erik Weiss til Aarhus, 1316 Orla Bagge til Dansk Arb. Forb., 719 Jul. Benedikt til Helsingør.

Aalborg: 4576 Gerda Sørensen til Vejle (arbl.). Aarhus: 5722 Jens Kristensen til Odder i Pl. Maribo: 7959 V. B. Madsen til Udlandet. Randers: 5918 Rich. Jørgensen til Herning (arbl.).

Udmeldt

København: 564 Poul Bast.

Udslettet med Restance

Aalborg: 7644 Aksel Andersen (Fjerritslev).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 23. Juni:

Kongelunden — Dragør

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Boston . Corps 20—60

ANNONCER

Akcidens-Sætter,

23 Aar, søger Plads snarest (evt. som Hjælpearbejder). Kendskab haves til alt Akcidens- og Annoncearbejde samt Ombrydning af Avis med alt derunder hørende Arbejde. Fineste Referencer haves. Gerne Ferieplads. Billet, mrkt. »53«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Livsforsikring

med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* etc. tegnes bedst og billigst i

Arbejdernes Livsforsikring.

Restancefrist under Arbejdsløshed. Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet.
Brand- og Tyveri-Forsikring samt *alle Arter af Forsikring* billigst i 1. Klasses danske Selskaber.

Forlang Oplysninger hos Anton Jensen.

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 TIMES Antikva
6-48 } mager, halvfed, kursiv
16-48 } Cheltenham Antikva
16-60 } kraftig, smal, smal fed
6-48 Falstaff Antikva, fed
12-48 Waterloo Haandskrift
Corps 10 Skrivemaskineskrift lille Billede

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 26 *København den 28. Juni 1940* *67. Aargang*

Overflødigt og forvrænget

Den første Halvdel af Aage Hinrichs Artikel i »Typ.-Tid.«s sidste Numer om Baggrunden for de nye Kriselove, kunde han uden Skade have udeladt og beholdt for sig selv til Trøst i stille Timer, hvor han plages af Anfægtelser over sine politiske Venners mærkelige Arbejderpolitik. I dette Blads Numer 23 var der nemlig optaget en Begrundelse for Kriselovenes Fremsættelse af selve Statsministeren, saa Aage Hinrichs Snakken bag efter var ganske overflødig.

Den sidste Halvdel af Artiklen burde han af Anstændighedshensyn have undslaaet sig for at sætte sit Navn under. Thi her gør han sig skyldig i *bevidst* Forvrængning af, hvad der har dannet Grundlaget for min Kritik af de fremsatte Love. Jeg har ikke noget Sted bestridt Nødvendigheden af en Nedsættelse af Befolkningens Levefod efter den 9. April eller søgt at tilsløre dette. Det, jeg har kritiseret, er *Fordelingen af Byrderne* ved de vedtagne Nedskæringslove, der *ensidigt* slaar ned paa Arbejderne.

Da jeg skrev min Artikel i Numer 21, var det virkelig i det Haab at kunne medvirke til, at Forslagene blev ændrede i Arbejdernes Favør inden de blev til Lov. At dette forfængelige Haab deltes af andre, fremgaar af følgende Henstilling om Ændringer, som paa samme Tidspunkt stod at læse i et *socialdemokratisk* Blad:

». . . Der kunde maaske nok paapeges Enkeltheder, som burde ændres, saaledes . . ., at alle, som ikke er direkte Lønmodtagere, men altsaa saakaldt »selvstændige«, ligegyldigt hvilken Indtægt de har, *ikke skal bidrage med en Øre*. Men dette er Enkeltheder, som kan rettes og som man kan se paa ved Rigsdagens Behandling af Forslagene.«

Jeg kan endvidere smigre mig med, at en Passus i den paa De samvirkende Fagforbunds Generalforsamling vedtagne Resolution giver Udtryk for, *at Kriselovene ikke er saa retfærdige overfor Arbejderne* som de burde være, idet der et Sted i Resolutionen siges, at »Forsamlingen dog ikke finder denne Lovgivning saa hensynsfuld overfor den løntagende Arbejderbefolkning eller saa vidtgaaende, f. Eks. med Henblik paa Prisniveauets Regulering, som det kunde være ønskeligt«.

Disse to Citater synes mig i høj Grad at retfærdiggøre den af mig og andre fremsatte Kritik. Og Aage Hinrich vilde sikkert have gjort Arbejderne en bedre Tjeneste ved ikke at forsvare Regeringens overfor Arbejderne begaaede Uretfærdighed.

Hvor kan Aage Hinrich f. Eks. finde nogen Undskyldning for Bestemmelsen om, at alle Lønmodtagere — ogsaa de Arbejdere, der er med i Arbejdsdelingen — skal betale til Krisefonden, medens alle, der gennem en »selvstændig« Stilling lever af andres Arbejde, gaar fri? Synes han ikke, at de, der foruden Pristalsnedskæringen maa tage deres Turnus, er ramt nok?

Jeg gentager, hvad jeg før har skrevet: Ingen anden Regering, der havde et stærkt Arbejderparti imod sig som Opposition, vilde have vovet at byde de danske Arbejdere saadanne Vilkaar. Og jeg føler mig overbevist om, at Nemesis ikke vil udeblive.

Jeg er altid parat til at kritisere — siger Aage Hinrich. Ja, maaske, men ikke uden Grund. Til Gengæld vil jeg sige, at Aage Hinrich altid er parat til at optræde som Defensor for Regeringen og Socialdemokratiet, uanset Størrelsen af de Fejlgreb, disse begaar.

Jeg giver Aage Hinrich et Tilbud: Kan han fremskaffe konkrete Beviser for, at de andre Samfundsklasser har faaet en *forholdsmæssig* lige saa stor Nedskæring ved de gennemførte Kriselove som Arbejderne, da skal jeg indrømme, at min Kritik har været uberettiget. Kan han ikke det, maa han lade den blive staaende som uberørt af hans Forsøg paa at svække den.

Jeg sætter mig nu hen og afventer Beviserne. *Fr. N.*

Dobbeltstillingerne og Arbejdsdelingen

I en Tid, hvor der tales saa meget om Arbejdsdeling, og hvor den endnu sker *tildels* ad Frivillighedens Vej — (helt frivillig er den jo ikke, thi det er jo saadan, at naar Flertallet paa en Arbejdsplads vedtager Arbejdsdeling, maa Mindretallet pænt gaa med, om de saa er aldrig saa meget imod den) — kunde jeg have Lyst til at paapege et Par Ting, der vel var Overvejelse værd.

Lad os tage et Eksempel.

To Mand arbejder paa den samme Arbejdsplads, de tjener det samme, men deres Forsørgerpligter er i høj Grad forskellige. *A.* har Kone og tre Børn at forsørge, og hans Indtægt indskrænker sig kun til denne *ene*. *B.* er ogsaa gift, men hans Kone arbejder selv med og tjener ca. 50 Kr. om Ugen, desuden har han en Viceværtplads, han passer i sin Fritid, og denne giver ham ca. 1500 Kr. om Aaret i Merindtægt.

Nu vil Tilfældet, at en af dem skal afskediges. Arbejdsgiveren, der kender deres Forhold, afskediger B., idet han selvfølgelig mener, at denne bedst kan bære det.

Saa spørger jeg.

Skal *A.* nu dele Arbejdet med *B.* og gaa i Turnus hveranden Uge?

Og hvis han nægter, er han saa en daarlig Kammerat?

Lad os se lidt paa det.

Af *A.s* Indtægt skal fire Mennesker — foruden ham selv — leve. Hvis han skal i Turnus hveranden Uge, vilde det betyde intet mindre end en Katastrofe for

ham. I Forvejen er hans Budget haardt belastet efter det sidste Fradrag af Dyrtidstillæget + Fondsbidrag, stigende Skatter o. l.

For *B.s* Vedkommende vilde det vel betyde en Indskrænkning, men langtfra saa følelig. Han har jo Indtægterne fra Viceværtpladsen og saa Konens Indtægt — og saa har han ingen Børn.

En Arbejdsdeling mellem disse to vilde være urimelig!

Ingen kan fortænke den Mand, der skal forsørge sig selv og sin Familie af *een* Indtægt, at han kun modvillig gaar med til Arbejdsdeling, saa længe det tillades andre at have flere Beskæftigelser.

Det er et Forhold, der er fuldkommen meningsløst!

Før vi gaar med til Arbejdsdeling, maa vi kræve, at Dobbeltstillingerne fuldstændig afskaffes.

— Men saa de Mennesker, hvis Aand er saa rig og hvis Dygtighed saa stor, at de simpelt hen ikke kan erstattes paa de 2, 3, 4 vellønnede Ekstra-Ben, de i Tidens Løb har forstaaet at rage til sig — hvad med dem?

Ja, kan de ikke erstattes, saa lad dem fortsætte, *men de kunde jo saa passende betale de 75 pCt. af deres Ekstra-Fortjeneste til Arbejdsdelings-Fondet* — det vilde ikke være mere end ret og rimeligt.

Vi forventer, at vore Ledere — saavel de faglige som de politiske —, der jo har anbefalet Arbejdsdelingen saa varmt, gaar i Spidsen her, thi lad os slaa fast, at i en Tid som denne, er det *meget daarligt Samfundssind at beklæde flere Embeder.*

Tænk lidt over dette, inden man berøver den fattige Mand, hans eneste Lam!

En Familieforsørger.

„Den varme Grød"

Paa Generalforsamlingen Onsdag den 12. ds., hvor det Punkt, der blev behandlet, var Arbejdsfordelingen, havde 25—30 Talere Ordet. Man maatte da regne med, at Problemet var belyst fra alle Sider; men een Ting, der ikke blev rørt ved, var Dobbeltbeskæftigelse, Bierhverv o. s. v., og det endskønt man vel nok kan sige, at dette hører ind under Fordeling af det for Haanden værende Arbejde.

Det Hjem, der haardest bliver ramt af den nye Lov og den dertil hørende »Frivillighed«, er det Hjem, der er bygget op saaledes, at Manden varetager det økonomiske (alene ved eet Erhverv), og Hustruen passer Hjemmet og Børnene. Det Hjem formenes Adgang til 48 Timers ugentligt Arbejde, og trods dette tolereres stadig, at andre Hjem har op til 96 Timer, ja, og nogle lever endda højt paa Miseren, der er over Landet, mange — ansat i Stat og Kommune — har Overarbejde eller Søndagsarbejde ved Uddeling af Rationeringsmærker m. m.

Direktørens Hustru er Sagfører —, Embedsmænd i Etaterne, Postassistenter, Lærere og Lærerinder o. s. v. er gift med hinanden —, vellønnede Tillidsmænd indenfor Forbundene har deres Hustruer anbragt i gode Pladser, eller de har selv Ekstrajob ved Siden af, og mangen Typografs Hustru har Arbejde, endskønt han maaske hører til den bedre lønnede Del af Typograferne. Og saa er Forholdet endda det i langt de fleste Tilfælde, at det er det Hjem, hvor Manden alene arbejder, der har Børnene —, i moderne Ægteskab med dertil hørende Dobbeltbeskæftigelse er Afkom en Gene.

Hvorfor tales der ikke om Fordeling disse Steder? Man bremsede op for Overarbejdet (hos fagorganiserede), er dette ikke Overarbejde? Man spørger uvilkaarligt sig selv: Er der virkelig saa mange Hjem, hvor Mand og Hustru arbejder, er der virkelig saa mange, der har ekstra Job ved Siden af, siden man som Katten stadig gaar uden om.

Man kan sagtens være Idealist, naar man selv har Reserver i Orden, der ikke tales om —; men helt ærlig er man ikke.

Jeg véd godt, at man rører ved Kvindens Ligeberettigelse —, jeg véd godt, at i et demokratisk Samfund skal enhver have Frihed til at tage sig Arbejde, som han nu har Lyst og Evne til; men Betingelsen maa vel være, at der er Arbejde nok til alle.

Som Hellberg sagde paa Generalforsamlingen: Skal der være en Ordning, maa den være generel. (Hellberg tænkte paa Bogtrykfaget alene). Det mener jeg ogsaa, men det skal være for hele det danske Folk, og den økonomiske Byrde skal være ens paa alle Skuldre, regnet i Forhold til Bæreevnen.

Henning H. Jensen udtalte paa Generalforsamlingen, og K. A. Jørgensen gentog det: Skal der være Solidaritet i Renkultur, skal alle have lige Del i Arbejdet. Ogsaa dette er rigtigt, men hvorfor lukker man saa stadig Øjnene overfor denne Dobbeltbeskæftigelse?

Man vil sikkert svare, at det er Regeringen, der har vedtaget Loven, og nu maa vi se at faa det bedst mulige ud af det for vort Fag, og at det hjælper jo ikke de arbejdsløse hos os, at en Typografs Hustru holder op med at arbejde.

Hertil er at sige, at vi lader os ikke bluffe af dette Dobbeltspil mellem Regeringsmagt og Fagforbundene. Der vedtages som Lov eet paa Tinge, og saa skal dygtige Fagforeningsformænd ved Suggestion (de kender jo hele Alfabetet), sørge for, at det gaar i Masserne og denne Gang oven i Købet paahæftet en »Frivillighed«, der stiller den organiserede Arbejder ringere end det øvrige Folk.

Hvad angaar at komme vort Fags arbejdsløse til gode, kunde det f. Eks. passende være dem, der har Indtægt paa anden Maade, der gik Turnus.

Dette nye Lovkomplex har den tunge Ende nedad, og haardest rammer det de Hjem, der er bygget op, som først nævnt; men det er maaske de Hjem, der ikke er fulgt med Udviklingen. Her maa aabenbart Hustruerne ud paa Arbejdspladsen, og dette giver vel saa atter flere arbejdsløse.

H. M., 4072.

Reklamemessen

i Handelshøjskolens Festsal er aaben *28. Juni* til *3. Juli.* Daglig Kl. 10—20.

Entre: 1 Kr.

Forbundets Medlemmer vil kunne faa gratis Adgangskort ved at rekvirere saadanne hos Svend Johansen, C. 13.765, eller hos Lundin paa Forbundskontoret eller i Kontrollokalet.

Messen er ikke nogen Reklame for noget Firma, men for de *Fag,* der omfattes af Reklameerhvervet.

Besøg den.

Feriegodtgørelse og Lønskat

En Del Arbejdsgivere i vort Fag har forstaaet Loven om Lønskat paa den Maade, at der ogsaa skal foretages Fradrag i den Feriegodtgørelse, som vore Medlemmer faar udbetalt i denne Sommer.

Dette er forkert.

I den af Socialministeriet udsendte Vejledning hedder det, at »Bidragene fastsættes i Forhold til den til Lønmodtageren udbetalte Lønning, og i Betragtning kommer kun Lønning for Arbejde, der er udført i Lovens Gyldighedsperiode, d. v. s. i Tiden fra den 1. Juni 1940 til den 31. Marts 1941; ved Lønudbetalinger, der omfatter noget Tidsrum forud for den 1. Juni 1940, maa der finde en forholdsmæssig Reduktion Sted af Bidraget.«

Da den Feriegodtgørelse, der udbetales i denne Sommer, er optjent i Tiden 1. April 1939 til 31. Marts 1940, altsaa *før* Lovens Ikrafttræden, er det temmelig indlysende, at der ikke skal foretages Fradrag i Ferielønnen. Paa de Virksomheder, hvor Fradrag alligevel er sket, skal kræves Tilbagebetaling.

Ved Fastsættelsen af Fradragets Størrelse for den enkelte Arbejder skal Arbejdsgiveren til den faktisk udbetalte Arbejdsløn dog tillægge den Feriegodtgørelse, som *nu* optjenes, men som først kommer til Udbetaling næste Sommer. Herved vil en Del af vore Medlemmer kunne rykke op i en højere Skatteklasse, end deres faste Ugeløn ellers vilde placere dem i.

Ths. Pedersen.

Indtil videre

bedes alt Stof til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter sendt efter Adressen: »Typograf-Tidende«s Redaktion, Evaldsgade 3[1], København N.

Legater

Af Etatsraad Julius Hoffensberg og Hustru, født Withusens, Legat til Fordel for trængende og værdige Typografer og Trykkere og Litografer og litografiske Trykkere i København eller Frederiksberg, hvilket Legat bestyres af Københavns Bogtrykkerforening, er 5 Portioner à 100 Kr. til Uddeling efter Legatbestyrelsens nærmere Bestemmelse. De, som har haft Arbejde hos Etatsraad Julius Hoffensberg eller hos Firmaet Hoffensberg & Trap, medens Etatsraad Hoffensberg var Interessent i dette Firma, skal have fortrinlig Adgang til at faa tildelt Legatportionerne, naar de er værdige og trængende. Understøttelserne tilstaas for et Aar ad Gangen.

Ansøgninger med Oplysning om Ansøgerens Alder samt Oplysning om, i hvilket Tidsrum Ansøgeren har arbejdet hos Etatsraad Hoffensberg eller hos Firmaet Hoffensberg & Trap, ledsaget af Attest for Værdighed og Trang, indsendes til Københavns Bogtrykkerforening, Ny Kongensgade 16 A, inden 10. Juli d. A.

København, d. 24. Juni 1940.

Bestyrelsen for Københavns Bogtrykkerforening.

Bogtrykfagets tekniske Udvikling

Af *K. A. Jørgensen.*

IV

En mægtig Hjælper fik Kemigrafien i *Fotografien*, eller som den til en Begyndelse kaldtes: *Daguerreotypien*, efter sin Ophavsmand, *Daguerre*, som i August 1839 forelagde sin epokegørende Opfindelse for det franske Videnskabsakademi. Fotografien overflødiggjorde til Dels Tegnerne — den lod sig let mekanisere og gjorde yderligere det fremstillede Billede sandere og mere troværdigt — den tillod en baade hurtigere og billigere Fremstilling.

Den sidste og afgørende Sejr vandt Kemigrafien dog med det af Tyskeren *Meisenbach* i 1882 opfundne *Raster*. Hermed var der aabnet de videste Muligheder for den nye Reproduktionsmetode, og de blev udnyttet, ikke mindst da man med Fotografien som Grundlag naaede frem til at lave *Trefarvetryk*.

— — —

Selv om disse sidste Opfindelser saaledes laa i Fagets Periferi eller helt udenfor, saa behøver man ikke at granske særlig dybt for at erkende deres kolossale Betydning for vort Fag.

Man behøver heller ikke at grunde længe, før man er klar over, at alle de Opfindelser, som her er nævnt — rent bortset fra de forskellige økonomiske og kulturelle Forhold, som har fremkaldt dem — betinger hinanden og er afhængige af hinanden. Den ene fører, saa at sige rent automatisk, den anden med sig, og dette fremgaar yderligere af den Kendsgerning, at langt den største Del af Opfindelserne falder indenfor et begrænset Tidsomraade, nemlig første Halvdel af det 19. Aarhundrede.

— — —

Skønt hver enkelt af disse Opfindelser har sin egen Historie, og skønt de rummer en Mængde interessante Detailler, saa vil det føre for vidt at komme ind herpaa — ligesom at redegøre for de bærende Principer og Virkemaader. Vi maa nøjes med at indregistrere dem som Kendsgerninger i vort Fags tekniske Udvikling — og saa iøvrigt se paa, hvad denne Udvikling har ført med sig i Tiden op til Aarene omkring 1900.

I Indledningen omtaltes de baade vanskelige og primitive Forhold, hvorunder Bogtrykkerne i lange Tider arbejdede, og hvorledes det Fag, der oprindelig betragtedes som en virkelig Kunst, hvis Udøvelse hvilede paa kongeligt Privilegium, og hvis Svende en Tid lang bar Sværd ved Lænd som andre fornemme — og krigerske — Folk, efterhaanden dalede i den almindelige Befolknings Agtelse, grundet paa forskellige uheldige Foreteelser. At det i meget lange Perioder absolut ikke var nogen god Forretning at være Bogtrykker, skal blot nævnes for Fuldstændighedens Skyld — ligesaa de mange Forbud, Censurbestemmelser — ja, endog Avisskatter (England), som bidrog til at hæmme Fagets frie Udfoldelse og genere Bogtrykkerne i deres Næring.

Efterhaanden overvandtes disse Vanskeligheder fra udenforstaaendes Side, og med den opblomstrende Handel og Industri, og fremfor alt ved Hjælp af de nye tekniske Hjælpemidler, gik Faget en Grotid imøde.

— Medens et af de oprindelige Bogtrykkerier teknisk set frembød et temmeligt ynkeligt Skue — med nogle faa

Reoler og, naar det gik højt, op til en halv Snes Haandpresser, saa begyndte der nu ligesom i vore Dage en virkelig Rationalisering, Specialisering og Mekanisering af Faget. Man var nu i Stand til at paatage sig langt flere og større Opgaver end før, hvor man hovedsagelig var henvist til Bøger, Smaaskrifter, mindre Blade og ganske enkle Akcidenser.

Et Held var det ogsaa, at Tryksager blev saa almindelige, thi med Udviklingens hastige Skridt var *Aviserne* helt tabt for de almindelige Trykkerier. Man havde forsøgt at klare sig ved at anvende mange Hurtigpresser til Trykningen, ja, endog ved at sætte de enkelte Forme to eller fire Gange, alt efter Oplagets Størrelse, — men nu var Rotationspressen og senere Sættemaskinen kommet — Bladene var ovenpaa og begyndte for sig selv!

Der har vel nok været dem, som mente, at denne Adskillelse mellem Pressen og det almindelige Bogtryk skulde blive skæbnesvangert for dette sidste, men det slog ikke til. Ikke alene steg de *merkantile* Tryksager kolossalt i Antal, men der dukkede ogsaa omkring Midten af Aarhundredet en ualmindelig god Erstatning op — nemlig den saakaldte *»illustrerede Presse«*.

Denne var ganske stille groet frem af den almindelige Trang til Oplysning — den betød et kærkomment Plus til Fagets Økonomi og Beskæftigelsesevne — og den udnyttede i videste Omfang Fagets tekniske Hjælpemidler. Det er ikke for meget sagt, at denne Presse i Realiteten betød, at baade Kunsten og Populær-Videnskaben kom ud til den store, brede Befolkning.

Det samme gælder ogsaa den Underholdnings-Literatur, som i Form af Uge- og Maanedsblade efterhaanden saa Dagens Lys og som ofte naaede Kæmpe-Oplag (i 1878 Keils »Gartenlaube« 350,000 Ekspl.).

Ogsaa den almindelige Bogproduktion nød godt af den nye og forbedrede Teknik. Skønt Bogen jo oprindelig var den, der dannede Grundlaget for Faget, skulde der dog hengaa over 400 Aar, før man kunde sige, at den i egentligste Forstand var Hvermands Eje (en Undtagelse danner naturligvis Bibelen og Salmebogen, der formentlig ogsaa tidligere har hørt med til de obligate »Konfirmations-Gaver«).

Det er vist ingen Overdrivelse at paastaa, at det først er i Løbet af det sidste Hundredaar, at Bogen virkelig er blevet den store Budbringer til Menneskeheden, som den var ment at skulle blive — her maa man indrømme, at Bladene var hurtigere i Vendingen, men baade Bogen og Avisen kan takke Hurtigpressen, Rotationspressen og senere Sættemaskinen for deres store Sukces!

— — —

Medens den oprindeligste Bogtrykkeribedrift omfattede Mesteren selv og hans Hjælpere, der maatte tage Del i »alt forefaldende Arbejde«, undtagen Stempelskæringen, saa er vi i det svundne Aarhundrede blevet Vidne til en udstrakt *Specialisering* af Arbejdsmetoder og Uddannelse.

Allerede paa et tidligt Tidspunkt deltes Faget i de to store Hovedgrupper *Sættere* og *Trykkere*. Senere skiltes *Skriftstøbningen* ud og blev til et helt selvstændigt Fag med sin egen Teknik. Saa gav man Slip paa *Farveproduktionen*, men til Gengæld begynder saa smaat Fagets egne *Brancher* at stikke Hovedet frem. Selv om Uddannelsen i Hovedgrupperne fremdeles er fælles for Gruppens Lærlinge, deler den daglige Virksomhed som Specialister Faget op i flere Led end før. Vor Tarif giver egentlig et ganske godt Billede af Udviklingen indenfor Faget!

Kendetegnet for den sidste Halvdel af det forrige Aarhundrede er i det hele taget den voksende *Mekanisering* paa næsten alle Omraader, der med stærke Skridt fører Faget hen imod det Skille, hvor vi staar i Dag, og som ganske enkelt kan udtrykkes i Ordene: *Fag* eller *Industri?*

(Fortsættes.)

Afdød Kollega

En af vore faa kvindelige faglærte Kolleger, *Jenny Lazarus*, er død, 78 Aar gammel. Indtil for faa Aar siden stod Frk. Lazarus ved Kassen i Frederiksberg Bogtrykkeri, og hun regnedes for en meget hurtig Sætter. Bisættelsen har efter Afdødes Ønske fundet Sted i dyb Stilhed.

Hvem er det, der splitter?

Naturligvis kunde Aage Hinrich ikke slutte sin Artikel i sidste Numer uden at benytte sig af den gængse Talemaade om *Sammenhold, Mistænkeliggørelse* og *Splittelse*. Den kommer altid frem som et Nødmiddel, naar Argumenterne slipper op eller bliver for tyndslidte. Den er brugt i Tide og Utide — oftest med den tilsigtede Virkning. Men mon denne Fidus ikke er ved at tabe sin magiske Kraft?

Kommunist eller *Splittelsesmand!* lyder det altid mod enhver tænkende Arbejder, der vover at fremkomme med en selvstændig Mening og kritisere de »kloges« Gerninger — det være sig i Parti som i Fagforening. Aage Hinrich søger da ogsaa at kaste en Mistænkelighedens Skygge over Ths. Pedersen og undertegnede ved at sætte os i Forbindelse med ovennævnte Begreber.

Men hvem er de *virkelige* Splittelsesmænd?

Hvis man gaar ud fra, at et Partis Program er dets Samlingsmærke, dets Fane, er det da dem, der holder dette Samlingsmærke i Ære og søger at redde, hvad reddes kan, selv i en kritisk Situation — er det dem, der er *Splittelsesmænd?* Og dem, der giver Program og Løfter en god Dag og hjælper Modstanderne med at vælte Byrderne over paa de smaa — er det dem, vi skal se op til som *Samlingsfigurer?*

Den jævne Arbejder er ikke længer i Tvivl om, *hvor* han skal søge Splidens Saamænd. Den sidste Pille har gjort sin Virkning.

Den *var* for stærk!

Dr. Ensom.

Grafisk Teknik
og **Gutenberg-Publikationen**

er kun til Forbundets Medlemmer og Medlemmer af Lærlingeafdelingen.

Eksemplarer, der eventuelt er for mange bedes anmeldt til Svend Johansen, C. 13.765. De vil omgaaende blive afhentet.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Brancherepræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Paa Grund af »Typ.-Tidende«s forandrede Udsendelsesdag, der ikke var os bekendt, kommer vort Brancheafsnit et Nr. for sent.

Næste Nr. af »Maskinsætteren« kommer i »Typ.-Tidende« Nr. 29 (19. Juli) og Stof hertil maa være os i Hænde senest Onsdag i Ugen forud.

Struktur eller ikke.

Hovedbestyrelsen har fundet Anledning til at indstille Arbejdet i det Udvalg, der har faaet det toppede Navn Strukturudvalget. Det er der intet som helst at sige til. Naar store Kriser truer et Hjem, kan Hovedrengøringen udskydes, selv om den er tiltrængt; og de Ting, der skal bringes i Lave indenfor Forbundet, bliver ogsaa nok klaret til sin Tid, selv om der skulde gaa nogle Dage udover Terminen.

En af de Ting, der skulde ordnes i Forbindelse med Udvalgets Arbejde, er Spørgsmaalet om Branchernes Meddelelsesmiddel, og da dette altsaa ogsaa kommer til at vente, kan vi ikke lade være med at erindre om, at Brancherne har et gammel Gældskrav til vort Forbund, som vi maa have Erstatning for. Kravet stammer fra 1935, hvor vi solgte de Blade, der var vore egne, skabt ved egen Foretagsomhed og ved egne Midler, mod at faa Raaderum indenfor Forbundets Faglekture i Stedet for. Løftet blev aldrig indfriet, — man »aagred med Spot for Bøn«, og tre Aar senere gav man os en Check, der heller ikke erstattede os vort Tilgodehavende.

Nu vilde disse Bemærkninger ikke være blevet gjort paa nærværende Tidspunkt, hvis det ikke var saaledes, at vor Branche i Øjeblikket hungrer efter teknisk Stof, et Krav, der melder sig saa meget stærkere nu, da de Instruktionsmøder og Foredrag, vi regelmæssigt plejer at afholde, paa Grund af Forholdene ikke lader sig arrangere i den Udstrækning, det føles nødvendigt.

Vi ved ikke, hvorledes de øvrige Brancher føler dette Savn, men for Maskinsætterne gælder det, at »Grafisk Teknik« aldrig blev noget for os, og med de Erfaringer, vi har høstet, vil det heller aldrig blive det, saalænge Bladet ledes i den Aand, der nu behersker det. Vi har ikke Brug for et Glansbilledorgan, der kan lægges ind paa Søndagsbordet for at behandles med renvaskede Hænder, — et saadant Organ maa Forbundet gerne lave for os, hvis det har Trang til det, og hvis det har Raad til at udgive det. Vi forlanger et bladligt Hjælpemiddel i Hverdagens Arbejde, et Organ, der kan underrette os om det nye, der kommer frem indenfor vor Faggruppe, et Organ, der kan belære os i Tilfælde, hvor vi savner Hjælp; hvor vi kan polemisere med Dagens aktuelle Emner baade til den ene Side og til den anden, og hvor vi kan staa i Rapport til hinanden under Samarbejdets og Kammeratskabets Tegn, saaledes som Tilfældet var i vort gamle Maskinsætterblad.

Et saadant Blad skylder man os, thi det var Forudsætningen for Forliget af 1935. Det Blad, vi fik i Stedet, blev en fuldstændig Misforstaaelse, — et Husorgan, der lever paa Festarrangementer og Reklameteknik og Frimureri, og som er en Haan mod de Medlemmer og de Faggrupper, det skulde tjene fagteknisk og fagpolitisk. Og Skylden derfor og Ansvaret lægger vi paa vort Forbunds Hovedledere, der gav os Stene for Brød.

Naar Luften engang bliver renere — det ske snart! — vil vi komme igen. Og saa ved man, hvad vi forventer. Vi har levet længe nok paa uindfriede Løfter. Nu maa Gælden betales.

N. Th. S.

Vore Godtgørelser.

Et gammelt Ord siger, at »Svinestegen« maa ikke fradrages Sætteren. Det stammer fra den Tid, Haandsætterbranchen var et Beregningsfag, hvis Grundlag endnu forefindes i vor Tarifs detaillerede Godtgørelsesbestemmelser for Blad- og Værksætterarbejde.

Skønt Maskinsætterne aldrig har arbejdet paa Akkord og heller ikke nærer Ønske om at komme til det, er vore Arbejdsbetingelser fastlagt ved et Beregningssystem, der er saa indviklet og tidsspildende i Anvendelsen, at kun faa Arbejdsgivere har forsøgt at udnytte det. De fleste tænker vel som saa, at den Tid, Tarifens Reguladetri vilde kræve, er bedre anvendt, naar der bare sættes Linier. I hvert Fald har Bestemmelserne faaet Lov til at henligge i en Upaaagtethed, der kun slet harmonerer med den Ulejlighed, deres Fastsættelse i sin Tid maa have udkrævet.

Vi skal drage denne vor Præstations Grundlov frem af Glemselen.

Vi lever i en Tid, hvor Prisen paa Livsfornødenheder er stigende, medens Prisen paa Arbejdskraften tvinges nedad ved Magtbud fra Regeringens Side. Ydermere venter man, at Arbejderne af kollegiale og selvopholdelsesmæssige Grunde skal afskaffe den Arbejdsløshed, som de andre Samfundsklasser i relativt gode Tider undlod at modvirke trods mange Henstillinger fra Arbejdernes Side og Krav om Arbejdstidens Nedsættelse.

Under saadanne Forhold maa vi, der staar i Arbejde, være vagtsomme over for Forholdet mellem Arbejdsydelsens Værdi og den for Arbejdsydelsen betalte Løn, og det sker ved, at Arbejdet tillægges de tarifmæssige Godtgørelser, det har Krav paa.

Tarifens Minimumskrav paa Maskinsætterne (de 6000 Bogstaver pr. Time) er samtidig at opfatte som en Maksimalfordring, idet den er gældende overalt, hvor ikke særlige Aftaler (Husoverenskomster) foreligger. Da man vanskeligt kan forestille sig Maskinsats, der er helt uden Godtgørelser, betyder det i Praksis, at den reelle Bogstavpræstation kommer til at ligge *under* den i Tarifen fastsatte Norm. Fordringen om de 6000 Bogstaver betyder altsaa ikke, at der paa en Arbejdsdag skal leveres $8 \times 6 = 48.000$ Bogstaver, men et Arbejde, der svarer til *Værdien* af en saadan Præstation.

Maskinsætterne har altid sat en Ære i at være et »leveringsdygtigt« Element indenfor Faget, og det Standpunkt bør ikke fraviges.

Det er imidlertid en Kendsgerning, at megen Maskinsats underbetales, fordi Maskinsætteren skyer Ulejligheden med Arbejdets tarifmæssige Udregning. Hvorfor skal man udføre omstændelige Beregninger, naar man ikke faar mere for sit Arbejde af den Grund, ræsonnerer man.

Men det vilde under de nuværende Forhold være meget forkasteligt, hvis man af Skødesløshed eller Ukendskab til Priskuranten først *arbejder hinanden ud* af Virksomhederne og derefter *gaar paa Arbejdsløshedsturnus for at hjælpe hinanden ind igen.*

For vor egen og for de arbejdsledige Branchefællers Skyld maa vort Arbejde derfor ikke undervurderes.

I det følgende skal vi — med Henblik paa de mest anvendte Maskintyper: Linotype og Intertype — behandle nogle af de vigtigste Punkter i Københavnertarifens Maskinsætterafsnit.

Forudsætningen for al Tale om Tarif-Præstation er, at Maskinen er i god Stand og fungerer dadelløst, samt at Matricer forefindes i fuldtallig Mængde. At kun en Del af Landets Sættemaskiner opfylder disse Fordringer, har de fleste Maskinsættere Erfaring for.

Den nævnte Forudsætning er ikke udtrykkelig anført i Tarifen, men er selvindlysende og støttes af flere Bestemmelser, f. Eks. i § 92, hvor Godtgørelsen for Tømning, Rensning og Fyldning af Magasinets Kanaler er anslaaet til 3400 Bogstaver, svarende til en Tid af 34 Minutter. I Paragrafens sidste Stykke hedder det:

»Godtgørelse for Tømning, Pudsning af Kanalerne og Fyldning er kun anvendelig, hvor der pudses *regelmæssig*, d. v. s. ved enkelt Hold mindst hver 14 Dag og ved dobbelt Hold mindst 1 Gang ugentlig.«

Hermed er det tilkendegivet, at for en i tarifmæssig Forstand tilfredsstillende Funktion er regelmæssig og hyppig Rensning nødvendig, og hvor der i det hele taget stilles Krav til Præstationen, maa der naturligvis kræves Rensning lige saa hyppigt, som det behøves.

I § 70 kræves der, at vellegeret Metal skal forefindes ved Maskinen i tilstrækkelig Mængde.

I § 90 hedder det i Stk. 3, at »Ifald de større Modeller kun har 1 Kanal for e og 1 for n, træffes der Aftale efter Overenskomst, forsaavidt der sættes paa saa brede Formater, at uforstyrret og glat Sætning som Følge heraf ikke kan finde Sted.« Heraf fremgaar, at Tarifens Præstationsbestemmelser er uanvendelige, naar manglende Matricer vanskeliggør glat Sætning. Det samme gælder naturligvis, hvor der er Mangel paa Kilespatier.

Det er en Selvfølge, at Gangen i Maskinen maa være perfekt. Mange Maskiner, der iøvrigt er velholdte, lider af Faldebesværligheder, idet Matricerne foraarsager Standsninger i Aflæggeren eller »springer« i Samleren. Dette kan skyldes mange Aarsager og være vanskeligt — selv for en Montør — at udbedre. Men *kan* man ikke komme udenom denne Vanskelighed, maa den naturligvis godtgøres Præstationen ved et skønsmæssigt Fradrag i Linieantallet.

Beregningen af skær Sats er jo ikke særlig vanskelig. Man maa være opmærksom paa Godtgørelsen for *smalt Format*, der begynder ved en Formatbredde, rummende 47 Bogstaver (45 i Avissætterier) og kan andrage indtil 43 pCt. for Sats, der kun tager 28 Bogstaver pr. Linie. — Virkelige Vanskeligheder opstaar først ved Begrebet »blandet Sats«, der er aktuelt, saa snart en enkelt Haandmatrice udkræves til Satsens Fuldførelse. Her kan der undertiden blive meget komplicerede Opgaver at udregne, og selv om sidste Stykke i § 91 siger: »For at simplificere Regnskabsvæsenet staar det de paagældende Parter frit at aftale en Gennemsnitsgodtgørelse for den samlede Sats«, maa man alligevel foretage en Beregning af i hvert Fald en Del af sit Arbejde for ikke at blive narret ved den eventuelle Aftale med »Huset«.

Efter Bestemmelsen om Godtgørelsen for *Haandmatricer* indeholder § 76 den Bemærkning, at Matricerne skal befinde sig indenfor Rækkevidde, og i en Note til Paragrafen kræves der, at Arbejdspladsen skal være forsvarligt belyst. Dette vil sige, at dersom Sætteren ikke kan gribe Haandmatricen uden at rejse sig og uden med venstre Haand at betjene sig af Haandlampe, kan Arbejdsydelsen ikke beregnes tarifmæssigt, men maa udføres paa Tid.

(Fortsættes.) *Traugott.*

Fag og Folk.

Den højstbeskattede. Sigv. Hellberg har i »Typ.-Tid.«, Nr. 24, givet nogle Eksempler paa Arbejdsfordelingslovens ogsaa rent tekniske Mangler. Maa det være os tilladt at føje endnu et Eksempel til: En Typograf — vi tager en Maskinsætter — har en Ugeløn af 100 Kr. I en Uge, hvor han arbejder paa forlagt Hold, har han et Tillæg af 15 Kr. 40 Øre, ialt Kr. 115,40 plus Ferieløn Kr. 4,62, tilsammen Kr. 120,02, hvoraf han skal betale den højeste Afgift: Kr. 3,84. Der er ingen Millionær, der kan komme til at betale mere i Lønskat end den Maskinsætter, der før Krigen havde en Løn, der laa sidst i Firserne og endnu er saa heldig at modtage en Ugeløn med Forlægningstillæg. Og han skal altsaa betale heraf, selv om han kun tjener dette Beløb i en enkelt Uge og uanset, hvor ringe Arbejdsfortjeneste han iøvrigt har i Aarets Løb. Han hører til de højstbeskattede, til dem, der i de gamle udemokratiske Tider havde priviligeret Stemmeret. Foruden Arbejdsfordelingslovens (der slet ikke fordeler noget Arbejde) rent principielle Uhyrligheder, er den altsaa ogsaa teknisk set et Sjuskeri uden Lige. Mon ikke det havde været klogt at følge de Konservative i deres Krav om Indskrænkning i Ministrenes Tal. *S.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Forretningsudvalgsmøde afholdtes i København den 26. Maj. *Formanden* mindede om Situationen, der havde forhindret Afholdelsen af vort Repræsentantskabsmøde og som stadig hindrede os i at mødes. Mente, at Kredsmøderne kunde afholdes som sædvanligt. Vi har udsendt Cirkulære til Kredsrepræsentanterne med Forespørgsel om deres Stilling til Mødets Inddragelse, men har foreløbig kun modtaget to Svar. (Der er senere indløbet Svar med Tilslutning til Forretningsudvalgets Standpunkt fra 6 af vore 8 Kredse. Red.). — Instruktørmødet, der skulde være afholdt samtidig, maa altsaa ogsaa udskydes. — Tillidsmandslisten kommer i næste Numer. — Der vil blive fortsat med Cirkulærer, hvori Foredrags- og Instruktionsemner meddeles, saalænge den nuværende Tilstand vedvarer. — Regnskabet og Budgettet forelagdes og vedtoges. — Af Haandbogen er der nu kun ganske enkelte Eksemplarer tilbage. — Sagen fra »Politiken« diskuteredes. — Instruktørvirksomheden fastlægges nærmere. — Til Slut gav Formanden en Forhaandsorientering over det fremtidige Arbejde.

Aalborg Maskinsætterklub afholdt Tirsdag den 28. Maj Generalforsamling hos Fru Anders Jensen. Der var god Tilslutning og livlig Diskussion om de Faget vedrørende Emner. *Formanden* aflagde Beretningen og *Kassereren* Regnskabet, som begge godkendtes. — Ved Valg til Bestyrelse blev Aage Petersen nyvalgt til Kasserer, medens Axel Christensen blev genvalgt som Revisor. — Sommerudflugten skal i Aar gaa til Mosskov og Skørping. Liste bliver udsendt. — Der blev diskuteret en Del om Arbejdsdelingen, men nogen endelig Beslutning blev ikke taget, idet Spørgsmaalet nok vil blive drøftet paa Afdelingens forstkommende Generalforsamling. — Man drøftede ogsaa Maskinsætterprøvens Aflæggelse i Provinsen af nyoplærte Maskinsættere, men den endelige Udformning af Prøvens Aflæggelse maa jo tages af Sammenslutningens Forretningsudvalg.

Aarhus Maskinsætterklub afholdt ordinær Generalforsamling i »Folkets Hus« Fredag den 17. Maj. Formanden, *N. P. Jørgensen*, bød velkommen og valgtes til Dirigent. Dagsordenen oplæstes. Punkt 1. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Punkt 2. Meddelelser. *Formanden* omtalte Kredsgeneralforsamlingen i Viborg. De forskellige Lokal-Formænd havde været samlet i Viborg og var enedes om paa Grund af de ekstraordinære Tider at udsætte Generalforsamlingen

og lade Valgene gælde for 1 Aar endnu. Dog var der Mulighed for, hvis Tiderne bedredes, at Generalforsamlingen afholdtes senere. — Iøvrigt var Forholdene saaledes, at der ikke fandtes Anledning til Afholdelse af Instruktioner m. m. Til Efterretning. Punkt 3. Regnskab. Kassereren oplæste det reviderede Regnskab, der udviste en Kassebeholdning paa 114 Kr. og balancerede med 404 Kr. Godkendtes. Punkt 4. Valg. a) Kasserer. Karl Christensen genvalgtes. b) Revisor. Chr. Clausen genvalgtes. c) Sekretær. Nyvalgt blev Karl Kirkebæk, da Ejnar Jensen nægtede at modtage Genvalg. Punkt 5. Eventuelt. Det drøftedes, om der skulde afholdes en Sommerudflugt under en eller anden Form, og det overlodes Bestyrelsen at træffe Afgørelse herom. — Generalforsamlingen hævet. *eej.*

Viborg Maskinsætterklub. Lørdag den 18. Maj afholdt Klubben Generalforsamling hos *Formanden*, der bød velkommen; til Dirigent valgtes *H. Laursen*, som oplæste Dagsordenen og derefter overgav Ordet til Formanden, *C. E. Christensen*, der aflagde Beretning for det forløbne Aar, hvoraf fremgik, at man havde afholdt to Instruktionsmøder, et i September med vor Kollega, Wm. Andersen, Aalborg, som Instruktør, over Emnet: »Et Par Timer ved Skruestokken og Friktionen«, og et i Januar med Overmontør Lønberg, Grafisk Compagni, som Instruktør. Overmontøren gennemgik de vigtigste Indstillinger. Begge Instruktioner var udmærkede. Endvidere havde man arrangeret en Aftenudflugt til Rindsholm, som var meget vellykket. Det var planlagt, at Kredsinstruktionen for 6. Kreds skulde holdes i Viborg Søndag den 5. Maj, men paa Grund af de ekstraordinære Forhold med Hensyn til Trafik og Lokaler her i Byen var denne midlertidig bleven udsat. — I Tilslutning til Beretningen oplæste Formanden Regnskabet, der balancerede med Kr. 114,00. Saavel Beretning som Regnskab godkendtes. — Næste Punkt paa Dagsordenen var Valg. Til Formand genvalgtes C. E. Christensen og til Bestyrelsen N. C. Hansen og Anton Christensen med Andr. Laursen som Suppleant. Til Revisor genvalgtes H. A. Horn, og ligeledes genvalgtes N. C. Hansen som teknisk Leder. — Spørgsmaalet om en Sommerudflugt var ogsaa paa Dagsordenen, og det overlodes til Bestyrelsen at arrangere denne. — Samtlige Medlemmer gav Udtryk for, at Klubarbejdet skulde holdes i Gang i videst muligt Omfang.

Efter Generalforsamlingen gik man ind til et veldækket Kaffebord, hvor der herskede en fornøjelig og kammeratlig Stemning. Henimod Midnat serveredes varme Pølser med koldt Øl, og det blev sent, inden man skiltes. Aftenen havde været vellykket og bidraget sit til at vedligeholde det gode Forhold, der er mellem Kollegerne i Viborg Maskinsætterklub.

Tillidsmandsliste

Forretningsudvalget

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense, Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrogade 230, København S., Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, København S., Telf. Sundby 1376 v.
F. Traugott Nielsen, Aagade 118², København N., Telf. Gothåb 701 u (Formand for K. M. K.).

1. Kreds (København og Bornholm): Kredsformand: *F. Traugott Nielsen*, Aagade 118², N., Telf. Gothåb 701 u.
København: Klubformand: F. Traugott Nielsen, Aagade 118² N.
Kasserer: *C. Marhauer*, Kjeldgaardsvej 37 A, Valby, Telf. Valby 2304 v.
Rønne: Hans G. Kure, Voldgade 3.

2. Kreds (Sjælland): *Hartvig Meyer*, Gallemarksvej 3, Næstved.
Hillerød: Frede Hansen, Hjortholmsvej 7.
Helsingør: A. Birn, Gl. Jernbanevej 9.
Holbæk: Jørgen Olsen, Østerstræde 3.
Køge: K. K. Andersen, Pedersvej 36.
Næstved: Hartvig Meyer, Gallemarksvej 3.
Roskilde: Th. Andersen, Østervang 6.
Ringsted: Helge Johansen, Søndergade 17.
Slagelse: Haupt Hansen, Hellig Andersvej 29.
Stege: F. V. Petersen, Dybsbrogade 9.

3. Kreds (Fyn): *Vald. Nielsen*, Heltzensgade 49, Odense, Telf. 6178.
Kasserer: *Landry Jensen*, Nørrevænget 24, Odense, Telf. 4663.
Bogense: Bernhard Hansen, Bogense Avis.
Faaborg: A. Bjerre, Odensevej.
Kerteminde: Johs. Søgaard, Kerteminde Avis.
Middelfart: A. Lind, Villa »Dagmar«.
Nyborg: Chr. Petersen, Nyborg Soc. Dem.
Odense: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Telf. 6178.
Marstal: M. C. Marcussen, Fiolstræde 10.
Rudkøbing: A. Christensen, Langelands Folkeblad.
Svendborg: Jørg. Olsen, Svendborg Avis.

4. Kreds (Lolland-Falster): *A. Th. Madsen*, Refshalevej 10, Maribo.
Nakskov: Anton Andersen, Strandvej 8.
Maribo: A. Th. Madsen, Refshalevej 10.

5. Kreds (Nordjylland: Aalborg, Brønderslev, Fjerritslev, Hjørring og Løgstør): *Jørg. Sørensen*, Vonsylsgade 8, Vejgaard, Aalborg.
Kasserer: *Aage Petersen*, Ny Kastetvej 58, Aalborg.
Aalborg: Jørg. Sørensen, Vonsylsgade 8, Vejgaard.
Hjørring: G. Nielsen, Langagervej 29.

6. Kreds (Midtjylland): *Sophus Hansen*, Nordre Tværvej 3, Vorup, Randers.
Aarhus: N. P. Jørgensen, Aalborggade 4.
Horsens: N. Andersen, Østergade 132.
Herning: W. Jensen, Haakonsgade 23.
Randers: Sophus Hansen, Nordre Tværvej 3, Vorup.
Viborg: C. E. Christensen, Skivevej 11.

7. Kreds (Sydjylland): *V. F. Nielsen*, Hollændervej 8, Kolding.
Kasserer: *Jac. Christensen*, Agtrupvej 56, Kolding.
Aabenraa: Laur. Petersen, Kystvejen 8.
Esbjerg: Gerhard Jensen, Højvangsallé 18.
Fredericia: Bernh. Johansen, Fredericia Dagblad.
Haderslev: Hans Bryld, Ryesmøllevej 27.
Kolding: V. F. Nielsen, Hollændervej 8.
Ribe: H. J. H. Larsen, Sønderportgade 22.
Sønderborg: Johs. Pedersen, Viben 4.
Vejle: Hans Nielsen, Svendsgade 33.

8. Kreds (Nordvestjylland): *P. Andersen*, Tangsvej 7, Ringkøbing.
Kasserer: *Chr. Olesen*, Vesterallé 4, Holstebro.
Ringkøbing: P. Andersen, Tangsvej 7.
Skive: Leo Viborg, Enghavevej 20 (Sekretær).
Nykøbing M.: Ole Petersen, M. C. Holmsgade 27.
Thisted: P. Kjær, Vestergade 76.
Skjern: Ejnar Jensen, Chr. Hansensvej 7.
Holstebro: Tage Bøge, Allégade 21.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Horsens Trykkerklub

har afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling hos Wium Christensen. Formanden, *Charles Fischer*, aflagde Beretning om det svundne Halvaar, der var forløbet paa bedste Maade. Trykkerklubben talte pr. Dato 17 Medlemmer. Omtalte et Møde i 6. Kreds i Aarhus. Den øjeblikkelige Situation og Arbejdsfordelingen uddybede han ligeledes nærmere. *Sigfred Therkildsen* oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 203,78. Beretning og Regnskab enstemmig godkendt. — Efter Tur afgik Formanden, Rich. Rasmussen, Sigfred Therkildsen og Jens Winther, der alle blev genvalgt. Da Kassereren ikke kunde skjule, at der var enkelte Restancer, gav det selvsagt Anledning til lidt Diskussion, der sluttelig toges til Efterretning. — Under *Eventuelt* oplyste Formanden, at Foreningen var Vært ved et Par Stk. Smørrebrød + Øl, hvilket skabte Fortrøstning hos de faa fremmødte Kolleger. *J. D.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Fra Landssammenslutningen.

Til nærmere Orientering for Klubberne og som et lille Surrogat for det aflyste Repræsentantskabsmøde i Haandsætternes Landssammenslutning optrykkes nedenst. Uddrag af Beretningen:

Samme Dag — 3. September 1939 —, hvor danske Haandsættere mødtes for at lægge Grunden til en mere energisk Indsats for Højnelse af egne Kaar, gik Tæppet op for et verdenshistorisk Drama, hvis hidtidige Udvikling har faaet et Forløb og er kommet os paa nærmere Hold, end vistnok de fleste havde drømt om.

Denne Omstændighed har selvfølgelig ikke kunnet undgaa at præge Landssammenslutningens Arbejde og i høj Grad forstyrret det. Det maa da bl. a. ogsaa tilskrives dette, at den Agitation, som var et af de vigtigste Emner ved det første Styrelsesmøde den 8. Oktober (i København), ikke har haft den tilsigtede Virkning.

Til dette Møde forelaa Indmeldelse fra samtlige 13 eksisterende Haandsætterklubber med et samlet Medlemstal paa 825. I den forløbne Tid er dette Tal forøget, dels ved at Klubberne har haft Ny-Indmeldelser, dels at en Del Kolleger fra mindre Afdelinger har meldt sig som direkte Medlemmer, saaledes at Landssammenslutningens Medlemstal i Øjeblikket er paa 900.

Ogsaa det rent regnskabsmæssige viser et smukt Resultat. Kontingentet er gaaet godt ind, og trods relativt store »Start«udgifter slutter det første Regnskab med et pænt Overskud. Angaaende nærmere Specifikation maa henvises til det offentliggjorte Regnskab i »Typ.-Tid.« Nr. 11. I denne Forbindelse kan oplyses, at Bog- & Akcidenssætterklubben i H. t. Lovene har valgt Carl Fr. Jensen og Emil Sømberg til Landssammenslutningens Revisorer.

Fra det første Styrelsesmøde kan nævnes forskellige Vedtagelser: Som Hjælp i Agitationen udsendes et Cirkulære til alle Landets Haandsættere samt foretoges en af praktiske og økonomiske Grunde hensigtsmæssig Inddeling i Distrikter, hvorved hvert Styrelsesmedlem faar sit Arbejds-Omraade. Endvidere, at de enkelte Klubbers Samarbejde med Forbundets Oplysningsvirksomhed foregaar gennem Landssammenslutningens Formand, Udarbejdelse af en Foredragsliste, Optagelse af Løn-Statistiker, Oprettelse af Giro-Konto og Fremskaffelse af Materiale til Tarifoplysning, specielt angaaende Haandsætter-Afsnittet. Endelig den tidligere offentliggjorte Resolution om Udligning af Lønninger og Arbejdsløshedsunderstøttelses-Satser til Dækning for Prisstigningerne.

Der er derefter i et Antal af 1000 udsendt et Agitationsbrev til Haandsætterne i Lokalafdelinger uden Klub, Foredragslisten er ogsaa trykt, ligesom Landssammenslutningens Love i et passende Antal Eksemplarer er fordelt til de enkelte Klubber. I de indgaaede Løn-Statistiker har vi et godt Grundlag til kommende Tarifforhandlinger, og det er Hensigten, at disse Statistiker skal optages hvert Aar. Med Hensyn til Giro-Kontoen har der været ført Forhandlinger med Postvæsenet. Disse er resulteret i, at der i Stedet er oprettet Konto i Arbejdernes Landsbank. Angaaende Dyrtidstillæget er hele Udviklingen sikkert saa kendt af Kollegerne, at en nærmere Omtale er unødvendig. Til vor fornemste Opgave — Tarifoplysningen — er det indledende Arbejde efter forskellige Besværligheder tilendebragt. Den Møde-Serie, som Bog- & Akcidenssætterklubben under Motto'et »Beregn dit Arbejde« med saa stort Held gennemførte, har dannet Grundlag for den Række Møder, Landssammenslutningen havde planlagt, men som grundet paa de ændrede Vilkaar, maatte afbrydes allerede efter Afholdelsen af det første. Dette Møde, der fandt Sted i Roskilde den 17. Marts, gav os dog en Del Erfaringer, som kan komme til Nytte, naar vi til Efteraaret genoptager den afbrudte Møde-Række.

Et Spørgsmaal, der som faa andre indenfor vor Kreds har formaaet at sætte Sindene i Bevægelse — Haandsætter kontra Maskinsætter — synes at være kommet ind i en roligere Bane, der forhaabentlig danner Indledningen til en tilfredsstillende Løsning af det gamle Stridsemne de to Brancher imellem. Der hentydes til det Udvalg, som efter et Møde, hvor man talte ud om Tingene, nedsattes af de 3 interesserede Brancheklubber, de københavnske Bladsættere, Bog- & Akcidenssættere og Maskinsættere. Endnu er det ganske vist for tidligt at udtale sig om Enkeltheder i Udvalgets Forhandlinger, men det er værd at følge disse med Opmærksomhed, ogsaa for Provinskolleger, da de Resultater, som Udvalget til sin Tid kommer til, utvivlsomt vil danne Skole for Forholdet i det øvrige Land mellem Haand- og Maskinsættere.

Med Forbundets Forretningsudvalg og Oplysningsvirksomhed er vekslet en Del Skrivelser og ført Forhandlinger, bl. a. om Forholdet mellem Forbundet og Landssammenslutningen, hvis Love Forretningsudvalget under Hensyn til de kommende Strukturforhandlinger iøvrigt har henlagt til nærmere Overvejelse. Endvidere har Repræsentanter for Landssammenlutningens Styrelse deltaget i det forberedende Møde til Ændring af Forbundets Struktur. Udvalget har dog endnu ikke paabegyndt Arbejde (jfr. Vedtagelsen i sidste Forbundsstyrelsesmøde).

Ovenstaaende er et Udpluk i den brogede Række af Emner, der har foreligget i det Halvaar, Beretningen omfatter, men hvor forskelligartet de end har været, har de alle været et Led i Opbygningen af det Bygningsværk, som skal virke til Gavn for Haandsætter-Kollegerne: *Haandsætternes Landssammenslutning.*

Kun Skade, at Forholdene har vanskeliggjort at naa endnu længere frem i raskere Tempo. *Hans Hansen.*

Mellembys.

Landssammenslutningen:

Formand: Hans Hansen, Rødegaardsvej 77, Odense.
Kasserer: C. J. Dreyer, Gartnergade 19², København N.

Klubberne:

Aarhus: Johs. Hansen, Lundbyesgade 24, Aarhus.
B.- & A.-K.: Erik Hansen, Magistervej 48, København NV.
Esbjerg: Sigurd Borch, Nørvang 11, Esbjerg.
Haderslev: Jep Paulsen, Maltrupvej 8, Haderslev.
Herning: Jens Rahbech, Dalgasgade 11, Herning.
Horsens: Sigvard Nielsen, Østergade 128, Horsens.
Kolding: Albert Jensen, Villa »Lykkebo«, Ternevej, Kolding.
Næstved: Peter Jensen, Ndr. Farimagsgade 4, Næstved.
Odense: Hans Hansen, Rødegaardsvej 77, Odense.
Randers: Reinh. Madsen, Østerport, Dronningborg, Randers.
Roskilde: Marius Nielsen, Lindevej 9, Roskilde.
Vejle: Anker Hartvig, Langelinie 22, Vejle.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Trykkeriarbejdernes Landssammenslutning.

Al Henvendelse angaaende Indmeldelse i og Oplysning om Sammenslutningen bedes fremtidig *kun* rettet til *Anton Mortensen*, Baumgartensvej 2, og Fru *K. Jørgensen*, Hans Rasmussensvej 21 St., Odense.

„Hvor Fjordene blaaner"

Et Rejseminde

Jeg var blevet »ledig paa Torvet«, men *det* var jeg ikke ked af. — Naar man har været fjorten Aar paa Lærestedet, trænger man til at komme ud, og faa Luft under Sutterne, i Stedet for at gaa hjemme og synke dybere ned i dem.

Og *nu* skulde det altsaa være. Et længe næret Ønske om en Norgerejse kunde nu blive opfyldt, og den sidste Torsdag i April 1899 — ja, det er snart længe siden — stod jeg paa »C. P. A. Kock«s Dæk og vinkede Farvel til to gode Kammerater, der var mødt op for at tage Afsked. Farvel! Farvel! Lykkelig Rejse! Hils de norske Jenter! F-a-r-v-e-l!

— I gylden Sol satte Skibet Kursen mod Norge. —

Snart var Land og Kammerater ude af Syne — og *nu* var jeg altsaa ude paa min egen Boldbane — men, jeg glædede mig til den Oplevelse, det vilde være for mig at kunne tilbringe nogen Tid i vort Broderland, og lære Folket og dets Væremaade at kende. — Men hvis jeg nu ikke fik Arbejde. Det vilde ikke være morsomt, og ogsaa lidt flovt at skulle vende Snuden hjem efter kun at have set, hvad Klokken var paa »Karl Johan«. — Tankerne vekslede i rødt og sort, men jeg stolede paa, at mit rødmossede Syn paa Livet vilde klare alle Skær, og sparkede de triste Tanker hen i en Krog — det gik nok altsammen.

Og nu til Køjs, det gjaldt om at være tidligt oppe næste Morgen, naar Skibet gik ind i Fjorden.

Ved Morgengry, henad fem, var jeg paa Dækket og saa' da den norske Lods, ved Indsejlingen i Kristianiafjord, fra sin lille Baad gik ombord for at føre Skibet ind.

Indsejlingen var en Oplevelse. En uendelig Fred hvilede over Land og Fjord, og med Henrykkelse saa' jeg det smukke Landskab — og saa var det dog saa lidt mod, hvad jeg senere skulde se af den storslaaede norske Natur.

Ved Middagstid ankrede Skibet op ved Kajen, og i Følgeskab med en dansk Medpassager, som nu var bosiddende i Norge, vandrede jeg ind til Kristiania (»Oslo«), hvor han anbefalede mig et lille godt Hotel, hvor jeg indtil videre kunde faa Tag over Hovedet.

Hen paa Aften gik jeg en Tur ud i Byen, og da jeg i København havde faaet at vide, at de danske »Typer« holdt til paa en Restaurant i Rosenkrantzgade, gjorde jeg en Afstikker derhen. (Her maa jeg i Paranthes fortælle, at naar Stortinget var inde, var der et lille Hundred danske Typografer i Norge).

Det var ikke nogen forkert Besked, jeg havde faaet at rende med. Ved et langt Bord sad en halv Snes danske Kammerater ved deres Øl, i Øjeblikket lyttende til »Jensenius«, der, staaende paa en Kasse, deklamerede:

Fra Arilds Tid før endnu
nogen Pog paa Skriften var klog. —
Ja længe før Gutenbergs Kunst trængte frem,
og spredte sit Lys i hvert et Hjem,
da — — —

Længere kom Jensenius ikke, han brød af med et: »Hva' Pokker, der er jo Jacob.« — Der blev almindelig Gensynsglæde og Udfritten: »Hvorledes og hvordan, og hvor kan det være«?

Inde fra et andet Lokale kom en norsk Kollega hen mod vort Bord og stak mig paa Næven. Det var Redaktøren af den norske »Typ.-Tid.«, Jacob Gobbeldahl, som jeg havde arbejdet sammen med et Aars Tid hos J. Jørgensen & Co.

»Næj, ær de dæj«, sa'e han. Velkommen til Kristiania.

Et Øjeblik efter var han og fire andre Styrelsesmedlemmer — som var paa Vej hjem fra et Styrelsesmøde — bænkede ved vort Bord. — Gobbeldahl og jeg snakkede Fortid med hinanden. »Kan du huske,« sa' jeg blandt andet til ham, »naar Vilhelmine skænkede Kaffe til dig, og at du aldrig kunde faa nok. »Jæj ær en lidenskarbelik Kaffedrigger jæj,« sa' du. Ha, ha, ha — ja, det var den Gang, det var før —.«

Det blev en af de rigtige Aftener, hvor Humøret kom op paa de høje Varmegrader. Den norske Styrelse morede sig kongeligt, det var ikke de kedeligste danske Typer, de var kommet sammen med.

Søndag Morgen var vi en Snes Kolleger nede paa »Københavnerbaaden« for at tage Afsked med »Sam«, der nu sagde Norge Farvel. »Farvel Julius! Farvel! Hils fra os derhjemme!« .. Og saa slentrede vi tilbage til Frokosten. — Om Eftermiddagen var vi paa »Egeberg«, hvor vi i herlige Omgivelser tilbragte nogle glade Timer i kammeratlig Samvær, og hvad der var det bedste, Adolf Samuelsen spurgte mig: »om jeg kunde tænke mig at rejse ned til Larvik, der var Brug for en Trykker, og det var en god Plads, det var som Vikar for en Kollega, som skulde »i Trøjen«. — *Den* var fin, seks Maaneder, en hel Sommer, til en af Norges smukkeste Provinsbyer, glædestraalende sagde jeg ja, og takkede til. —

Dagen efter, den 1. Maj, gik det sydpaa. Atter en Oplevelse. I fem Timer kørte jeg gennem et stærkt vekslende Landskab. Gang paa Gang følte jeg mig stærkt grebet af alt, hvad jeg saa.

Herlige Norge!

Kl. 8 Aften var jeg i Larvik, hvor en ældre Herre, min fremtidige Principal, tog hjertelig mod mig. — Han havde paa Forhaand sørget for min Indkvartering. Jeg skulde give 10 Kr. om Ugen for fuld Kost og et dejligt Værelse, hvor der var en pragtfuld Udsigt over Fjord og Fjæld. Da Kosten viste sig at være ovenud, kunde jeg med Rette sige, at jeg havde »skudt Pappegøjen«.

Naa, Mester gav The, og vi fik os en lang Passiar, og saa skulde jeg begynde næste Morgen paa Trykkeriet, der laa skrævs overfor.

Det var et godt Arbejdssted, jeg havde fundet. Min Principal, som ogsaa drev Boghandel, var en venlig og medgørlig Mand, klar og ligetil.

Der stod en Median Augsburger og en Phønix Diegel, og desuden fem »Fluesmækkere«, hvori unge Jenter trykte Poser, som andre Jenter klistrede, men alt det klarede de selv — kun en sjælden Gang, naar der opstod »tekniske Vanskeligheder«, traadte »Maskinmesteren« til.

De fire Dage af Ugen gik med at trykke »Missionæren«, et Ugeblad paa 12,000 Eksemplarer, fire Sider ad Gangen — vældig Svinesteg — desuden var der en Del Akcidensarbejde, som vi mest trykte i Dieglen.

Der herskede en god Aand paa Trykkeriet. Det var et Arbejdssted, man gik til med Humør; de mange unge Jenter sang og pludrede Dagen lang, og en lys og munter Arbejdsglæde fik den $9^1/_2$ Time lange Arbejdsdag til at svinde, »som Dug for Solen«.

— Ja, det var den Gang. —

Men nu lidt om Egnen.

Larvik, der er smukt beliggende ved Fjorden, havde i Halvfemserne 11,000 Indbyggere. Den er en lys og venlig By, og den tager sig, som den ligger dèr med sine mange Huse i alle Farver meget malerisk ud. Byen er omgivet af en stor Bøgeskov — en Sjældenhed i Norge —, hvor der findes en smukt beliggende Skovrestaurant med Masser af Borde og Bænke og en Musiktribune, hvorfra der daglig gives Koncerter. — Her havde vi mange dejlige Aftener. — Gik man forbi Kuranstalten »Larvik Bad«, der er beliggende i en stor Park ved Bøgeskoven, naaede man ad Landevejen ud til »Farriselven«, hvor Masser af Tømmer fra Omegnens Skove af den rivende Strøm føres ned til Larviks Tømmerhandlende.

Her kunde vi lejre os paa Landevejens Grøftekant eller staa ude paa Broen der førte over Elven og i timevis nyde det sjældne Sceneri.

Ogsaa gennem Bøgeskoven og ud til Fjeldsøerne var der en dejlig Tur. Her sad vi ofte de lange lyse Sommeraftener og saa, naar Toget, langt borte, ovre paa den anden Side Vandet, forsvandt ind i Fjeldet.

Men »Farrisvandet« — en milelang Række af Smaasøer, omgivet af høje grønne Fjelde, er ligegodt Perlen i al den Skønhed, Larvik byder paa. Her gaar Postbaaden Morgen og Aften op til Bygderne Kvælsvik og Slemdal, og da vi havde Week-end, var vi ombord næsten hver Lørdag.

Men det skal *ses*. — Ord er ikke rige nok til at beskrive det. —

Et af mine bedste Minder fra Norge er en Fællestur, som vi foretog i August Maaned. Da Pengene var smaa, var der i et Aar lagt ti Øre hen hver Uge, og med fem Kr. paa Lommen sejlede vi en Søndag Morgen til Kvælsvik. Hele Personalet — fire og tredive — var med paa Turen.

Damerne gav Kaffe.

Der var laant en Kaffekedel i »Frelsens Hær«, og en for en gik Damerne, naar de kom ombord, hen og hældte et Kræmmerhus medbragte Bønner i det kogende Vand. Efter et Opkog kastede man et Stykke Lakseskind i Kedelen. Bønnerne sank tilbunds, og Drikken var færdig.

Saadan lavede man Kaffe i Larvik.

Den dejlige Rejse mellem Fjældene, Afsyngelsen af »Ja vi elsker dette Landet«, og mange andre Sange, den søde Ynde, de norske Jenter er i Besiddelse af, alt dette i Forening skabte en god Stemning og Følelsen af et godt Kammeratskab.

I Kvælsvik var vi, efter forudgaaende Aftale, Gæster hos en Bonde, hvor den stod paa Rødgrød med Fløde. Til Tørmaden, som vi selv havde med, fik vi lige saa meget sød Mælk vi kunde drikke for en 10 Øre.

Her maa jeg lige fortælle om den gode kammeratlige Skik, der var mellem Ungdommen. Inviterede en Gut en Jente paa Udflugt, stillede hun altid med sin lille Kurv med Mad og Spisegrejer til to — det var *hendes* Tak for Indbydelsen.

En god Skik, til behagelig Efterligning.

Det blev en uforglemmelig Dag for mig. Vi vandrede ad lange smalle Stier højt til Fjælds, og heroppe fra nød vi den smukke Udsigt over Land og Sø. Det bølgende Korn i Dalen og de Tusinder af Markblomster frydede Øjet, det var jo i August Maaned, hvor Naturen folder sig ud i al sin Pragt.

Om Aftenen svang vi til Trækharmonikaens Toner Jenterne i Bondens Lo, og paa den store Græsplæne blev der leget og danset mange smukke og morsomme Folkedanse.

Det blev en Dag, jeg aldrig vil glemme.

Midt i Oktober var den norske Trykker færdig med sin Soldatertjeneste, og Æventyret var forbi. Min Glæde over at skulle hjem, blandedes med Vemod over at skulle sige Farvel for stedse til de mange gode norske Venner. — I gylden Sol kom jeg dertil, i Regn rejste jeg derfra — meget illustrerende for Resten.

Nu, saa mange Aar efter, tænker jeg med Glæde tilbage paa, hvad jeg den Gang saa' og oplevede. — Hvor er det dog en Forfriskelse at rejse. En Rejse skaber ikke blot Glæde medens den staar paa, den skaber ofte Glæde for hele Livet, — men et modtageligt Sind, og Evne til at nyde det sete, skal der til.

Jacob Jensen.

Lønregulering — Inflation?

Det Overgreb, der fra Statsmagtens Side bliver foretaget med Vedtagelsen af den Lov, der ophæver den Pristalsregulering, der frivilligt i Efteraaret 1939 blev indgaaet mellem de to Parter Arbejdsgiveren og De samvirkende Fagforbund, er uden Sidestykke i dansk Politik. Vi har ganske vist før set, at Regeringen er skredet ind i opstaaede Konfliktsituationer, og vi har nødtvungent maattet affinde os med dette, man har da bagefter altid hørt fra Politikernes Side, at det selvfølgelig var det bedste, hvis de to interesserede Parter selv kunde ordne de opstaaede Forhold.

Vi ser nu et nyt Tilfælde af Indgreb, hvor Parterne i Efteraaret 1939 indgaar paa en fælles Overenskomst om Pristalsregulering, en Overenskomst, som gav en nogenlunde Dækning for de Prisstigninger, som var en Følge af Krigsudbrudet den 1. September.

Nu tager man Pristalsreguleringer fra os med den Motivering, at »det er Skruen uden Ende«; det allerværste er, at man vil forsøge at bilde os ind, at Bortfaldet af Lønreguleringen vil betyde en Standsning af Prisstigningen, og dermed skulde Faren for at undgaa Inflation være blevet forbedret.

Nej, der er mange Inflationskilder, som ikke er standset. Arbejdernes Lønregulering er kun en Faktor. Det er saa Spørgsmaalet, hvor stor Betydning det kan faa, at denne ene Inflationskilde er blevet standset. Lad os slaa fast med det samme, at Arbejdernes Krav om Kompensation først fremkommer, efter at Priserne er begyndt at stige. Hvad er saa Aarsagerne? vil nogle maaske spørge, de er jo naturligvis først og fremmest Krigen, saa snart Krigen udbrød, steg bl. a. Skibsfragterne som Følge af de vanskeligere Besejlingsforhold, Krigsforsikring o. s. v.; dette medfører, at Varerne, der naar herhjem til, bliver fordyrede. Allerede i Oktober steg Varerne og Avancen paa disse Varer betydeligt. En anden Ting, som ogsaa er medvirkende til Inflationsfaren, er dette, at saa snart Krigen udbrød og i Tiden derefter — især i Tiden op til Jul — var Udtrækkene i Bankerne meget store, hvilket igen vil sige, at der er flere Penge om Varerne end sædvanligt, og da tilmed Tilførselsforholdene af Varer bliver vanskeligere og vanskeligere, betyder dette, at vi endogsaa faar færre Varer, og da Priser og Efterspørgsel ogsaa altid har fulgtes nøje ad, behøver man ikke at være Nationaløkonom for at se Resultatet.

Vi har altsaa set, at Tendensen siden Krigsudbrudet har været dette at gaa fra Penge til Varer, hvilket naturligvis er blevet yderligere skærpet efter den 9. April.

Vi er selvfølgelig klar over, at Situationen er vanskelig, og vi véd ogsaa, at det er de borgerlige Partier paa Rigsdagen, der har ønsket at fratage Arbejderne deres Reguleringstillæg, og vi ved ogsaa, at de samme Partier er de første til at værne de Gruppers Interesser, som de selv repræsenterer, paa det kraftigste, det samme burde vi have kunnet vente af vore Folk.

Vel er Situationen alvorlig for vort Land, men det, der her er sket, er et Overgreb mod Arbejderklassen, som vi mener kunde have været undgaaet — og skulde have været det.

(X. i Bogbindernes Fagblad.)

Der hoveres —

Willadsen melder pludselig, at han ikke kan fortsætte en af ham begyndt Diskussion med undertegnede, som Grund angives, at den 2. Juni døde Oppositionen. Kendte man ikke Willadsen saa godt, vilde man vel tro ham, men nu véd vi jo alle, at Aarsagen er den sædvanlige, Willadsen har igen skiftet Standpunkt, det er jo sket saa ofte under hans Optræden i Forbundet. Du maa lære kun at blande dig i Ting, der kan afgøres paa nogle Timer, du véd jo godt, at det endda kan knibe for dig at have et bestemt Standpunkt saa længe. Ja, det er for gammelt Venskabs Skyld, jeg giver dette Raad, Willadsen.

Saa har vi Povl Sjøl, der har sat sig til Dommer over 5 Kolleger, som 300 arbejdsløse havde valgt ham til at arbejde sammen med.

Et Sted i hans Artikel staar der, at man skal undgaa Misforstaaelser, og det er de 300 Kolleger, der valgte ham, ogsaa klar over nu.

Men Povl Sjøl kan ikke alene forklare en Sag, saa vil

den nemlig blive misforstaaet. Sagen er mere enkel, end Sjøl skriver.

Den 3. April blev Sjøl valgt som Medlem af Arbejdsløshedsudvalget, og en Maanedstid efter fik vi et Brev, hvori der stod, at han af os 6 i Udvalget havde faaet flest Stemmer ved Styrelsesvalget, og at han maatte trække sig tilbage. Der er jo nok dem, der vil udlægge saadant et Brev paa den Maade, at han var for nær ved at komme i Styrelsen til at være i Opposition.

Hele den øvrige Skarnbøtte, han nu hælder ud over Hovedet paa de 5, han var sat til at arbejde sammen med paa et Tidspunkt, han mener sig egnet til Formaalet, viser hans udprægede Tilbøjelighed til at følge med Strømmen.

Sjøl havde allerede trukket sig tilbage fra Udvalget før Marts-Generalforsamlingen, men denne forløb jo yderst heldigt for Udvalget, og Sjøl gjorde Tilnærmelser, og paa det vellykkede Møde den 3. April lod han sig genvælge; men efter den for Udvalget uheldige Generalforsamling den 2. Juni tager Sjøl aabent Standpunkt, det gælder om at se Strømmens endelige Retning, før man kaster los.

Hele Sjøls Artikel er hans daarlige Samvittighed, der maa forklares, og det gør han ikke ved at rense sig selv, nej, det lader sig ikke gøre med at svine andre til og saa selv tro, man er ren, det er jo ogsaa en Metode for svage Sjæle. Paa et Punkt er Sjøl og jeg enige: Skraalet og Vrøvlet er der ikke Brug for i Forbundet. Sjøl burde tie stille jo før jo bedre.

Hvad mig selv angaar, saa bliver mit Standpunkt det samme; saalænge der findes social Uretfærdighed, saa opponerer jeg uden Hensyn til Sejre eller Nederlag og uden Hensyn til, hvad jeg bliver udsat for af personlig Chikane, og jeg takker Willadsen for, at han tydelig har gjort Medlemmerne opmærksom paa den Generalforsamling, hvis eneste positive Beslutning var Vedtagelsen af den af Hellberg forelagte Resolution, denne Resolution, der som Hellberg selv sagde, betyder, at 600—700 Kolleger er haabløst ude i den kolde Sne, uden Chance for Arbejde; endnu en Gang Tak, Willadsen, for, at du kalder denne Generalforsamling mit Endeligt. Naa, der er jo dem, der tror paa Opstandelsen fra de døde.

Sjøl skriver, at det er en Oppositions Opgave at arbejde for at komme ind i Styrelsen, og det har været den store Skuffelse for ham, at de øvrige Udvalgsmedlemmer ikke havde samme Interesse. Povl Sjøl burde have vidst, at det ikke er farbar Vej til at komme i Styrelsen at varetage 25 pCt. af Medlemmernes Interesse. I denne lille Notits har jeg givet Willadsen et Raad, og Sjøl skal ikke forfordeles. »Du skal ikke give Kollegerne saa meget Indblik i dine Karakteregenskaber, i hvert Fald ikke før du er kommet i Styrelsen.« 4204, *Georg Mathiesen.*

Nær og Fjern

40 Aars Jubilæum. Dette sjældne Jubilæum kunde Søndag den 23. Juni fejres af »Berlingske Tidende«s ældste Maskinsætter, *Peter Rasmussen.*

»Peter Ras«, der har lært Typografien hos Bianco Luno, kom som ganske ung Svend til »Berlingeren«, hvor han siden har haft sit Virke, bl. a. gennem nogle Aar som Manuskriptuddeler i Maskinsætteriet; men han har nu genoptaget sit gamle Job som Maskinsætter og er stadig i fuld Vigeur ved sin Maskine.

Hans joviale og ligefremme Væsen er lige højt skattet af Arbejdskammerater som Overordnede, og hans Vitalitet er stadig som i de unge Aar, da han hørte til Sportsklubbens fineste Gymnaster og som saadan ved utallige Lejligheder har repræsenteret Typografernes Sportsklub.

Paa Jubilæumsdagen blev Peter Rasmussen fejret saavel fra Husets som fra Arbejdskammeraternes Side.

Aarhus Lokalafdeling har i Anledning af Afdelingens 60 Aars Bestaaen udsendt et Jubilæumsskrift, hvis Indhold i det væsenlige er Uddrag af »Typograf-Tidende« i Form af Korrespondancer fra Aarhus i Aarene forud for Foreningens Stiftelse. Heri fortælles om de første famlende Forsøg paa Samling og Organisation, der fandt Udtryk i en Rejse- og Sygekasse. Men først den 4. Juni 1880 dannedes den Organisation, som danner Grundlaget for den nu jubilerende Forening. Dens første Formand og Kasserer var Faktor *Bech*, og hans Medstyrere var *Gredsted* og *Lind*. I den nuværende Styrelse sidder følgende Kolleger: *Aage Larsen*, Formand, *N. P. Jørgensen*, Næstformand, *V. Vistisen*, Kasserer, *Karl Kirkebæk*, *Johs. Hansen*, *Henry Nielsen* og *C. Grøndahl Nielsen.*

Forretningsudvalgsmødet Mandag den 24. Juni vedtog:

Paa Foranledning af forskellige Henvendelser om at faa det til Gutenberg-Jubilæet samlede og udarbejdede Materiale ud i Lokalafdelingerne til Udstillinger i 1—2 Dage i Forbindelse med et andet Lokalafdelingsarrangement, vedtager Forretningsudvalget, at dette kan lade sig gøre, naar der af en større Lokalafdeling (eller eventuelt flere Lokalafdelinger i Fællesskab) fremsættes Ønske herom, og Aftale træffes med Sekretæren. Ønskeligt vil det dog være, om der i samme Forbindelse arrangeres et Organisationsmøde med et af Forretningsudvalgets Medlemmer som Taler.

Fagskolens aarlige Udstilling af Elevarbejder, der hidtil har været afholdt i Forbindelse med Vinterskolens Afslutning, bliver fremtidig henlagt til Efteraaret, naar Skoleaaret slutter. Sætter- og Trykkerlærlinge, som har været Elever i Fagklasserne i Tiden 1. Oktober 1939—1. Juli 1940, vil faa tilsendt Meddelelse om Tidspunkt for Uddeling af Flidspræmier og Afhentning af Afgangsbeviser, ligesom nærmere Bekendtgørelse ang. Udstillingen senere vil fremkomme i Fagbladene.

Fra Trykkeriarbejder Bergenholtz har vi modtaget en Artikel, der som Følge af sin Form er uegnet til Optagelse i Bladet. Dens Indhold gaar ud paa, at Forbundet skal overlade Haven i Evaldsgade til Samlingsplads for de arbejdsløse i Stedet for, at disse er henvist til Gaden. Den slutter med et altfor personligt Udfald mod Willadsen, fordi han har skrevet, at G. Mathiesen med flere fik en »Sæk« paa Generalforsamlingen den 2. Juni.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Besøg paa »Berlingske Tidende«.

Tirsdag den 2. Juli Kl. 19^{30} har Afdelingen arrangeret Besøg paa Dagbladet »Berlingske Tidende«. Besøget paa »Politiken« blev en saa stor Sukces, at vi straks satte os i Forbindelse med »Berlingske Tidende«, for at give de Kammerater, der ikke kom med paa »Politiken«, Lejlighed til at besøge en stor Dagbladsvirksomhed. Mod Forevisning af Medlemskort kan Kammeraterne, uanset om de har deltaget i Besøget paa »Politiken«, faa udleveret Adgangskort til »Berlingske Tidende« Fredag Aften paa Kontoret.

Vandreturen 29.—30. Juni. Til Vandreturen (Cyklevandring) København—Køge er der endnu Plads til 5—6 Kammerater. Mødetid er Kl. 19 ved Toftegaardsplads Lørdag Aften. Uden forudgaaende Tilmelding paa Kontoret er Deltagelse ikke mulig.

(Lærlingespalten fortsættes næste Side).

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Egøjevej 3, Køge. Telefon Køge 533.

Provinsafdelinger. Vi opfordrer endnu en Gang Provinsens Lærlingeafdelinger til at sætte sig i Forbindelse med Københavns Lærlingeafdelings Styrelse.

Viborgs Lærlingeafdeling

foretog Lørdag den 15. og Søndag den 16. Juni en overordentlig vellykket Week-end Tur pr. Cykle. Man startede fra Viborg godt 6, og efter en Tur i haard Modvind naaedes Randers godt halvni. Efter et kort Ophold her fortsatte man mod Hvedsten Kro, hvor Aftensbordet ventede os. Efter et Par Timers kammeratligt Samvær i den gamle Kro besteg man igen Staalhesten for over Mariager at naa til »Skovsgaard«, der var Maalet for Turen. Hertil naaede man ved 12½-Tiden og blev modtaget af Forpagter *Stokvad*, der bød alle hjertelig velkommen. Man gik straks til Ro. Søndag Morgen tog man Morgenbad i Fjorden, og saa stillede man til Fru *Stokvads* veldækkede Morgenbord. Hele Formiddagen gik med Fodbold og Haandbold. Eftermiddagen tilbragtes ved Fjorden med Badning og Boldspil. Kl. godt 8 tog man Afsked med det gæstfrie Forpagterpar, der havde gjort Dagen hyggelig for alle. Efter et Par Timers Kørsel naaede man Viborg, og Turen afsluttedes med Kaffe og Smørrebrød hos C. E. Christensen. Turen havde været begunstiget af herligt Sommervejr med høj Sol, og alle havde hentet sig Sundhed og nogle ogsaa ømme Lemmer. Og Kammeratskabet indenfor Klubben var yderligere bleven befæstet. Alt i alt en vellykket Tur.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

18. Juni: Haderslev 500,00, Assens 400,00, Middelfart 300,00, Holbæk 800,00, Odense 5000,00, Silkeborg 2000,00, Randers 1500,00, Aarhus 4000,00; 19. Juni: Stubbekøbing 300,00, Ringsted 800,00, Lyngby 300,00; 20. Juni: København 30,000,00

København, den 22. Juni 1940.

Forretningsudvalget.

Nyt Medlem

København: Trykker Poul Petersen, udl. 14. 6. 40 i »Elektra« (arb. s. St.).

Faktor søges

Yngre dygtig Fagmand antages til 1. November. Skriftlig Ansøgning med Anbefalinger udbedes inden 10. Juli.

Bornholms Tidende, Rønne.

Tiltraadte

København: 7886 Poul Nielsen fra Kolding (Berl. Tid.).

Kolding: 5053 Anker Andersen (arbl.). Roskilde: 7024 Poul Herløv Rasmussen. Stubbekøbing: 5920 Normann Thomsen (arbl.).

Fratraadte

København: 9495 Walther Hansen til Jord- og Betonarbejderne), 3156 Helmer Christensen til Nykøbing F., 5975 Bjørn Andersen til Ringsted, 5357 Bruno Johansen til Aalborg, 5286 Carlo Andersen til Holstebro.

Grenaa: 6339 Hardy Borg (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Haderslev: 5053 Anker Andersen til Kolding (arbl.). Kolding: 2841 Helmuth Nielsen til Silkeborg (arbl.). Nyborg: 8677 Gudrun Poulsen til Svendborg (arbl.). Varde: 5920 N. Thomsen til Stubbekøbing (arbl.). Vejle: 4941 Erna Petersen (overfl. til Bogbinderforb.).

Udslettet med Restance

Viborg: 6828 Ths. Pedersen.

Annulleret Udslettelse

Aalborg: 7644 Aksel Andersen, Fjerritslev (Restancen betalt indenfor den fastsatte Frist).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 30. Juni:

Greve Strand.

Mødested: **Toftegaards Plads** Kl. 9.

De efterfølgende 4 Søndage i Juli er der Badeture til Greve Strand. Clubbens Telt er rejst i Konditoriet »Strandlyst«s Park (Køge Landevej ved 22 km Stenen).

Stereotypørernes Brancheklub

Intet Møde i Juli og August Maaned paa Grund af Ferien. *Styrelsen.*

ANNONCER

For Heftemaskiner, Falsemaskiner etc.

søges yngre Mekanikersvend, specielt fortrolig med nævnte Maskinarters Reparation, Opstilling og Betjening. For den rigtige Mand er der Mulighed for en varig og god Stilling. Ansøgninger med udførlige Oplysninger under Billet, mrkt. »54«, til Typograf-Tidende.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Super . Corps 24—72

Akcidens-Sætter,
23 Aar, søger Plads snarest (evt. som Hjælpearbejder). Kendskab haves til alt Akcidens- og Annoncearbejde samt Ombrydning af Avis med alt derunder hørende Arbejde. Fineste Referencer haves. Gerne Ferieplads. Billet, mrkt. »53«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ²,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Skrift fra det danske Skriftstøberi

6-48 \ 6-72 /	Rockwell Egyptienne mager, kraftig, fed
6-48	Gill Grotesk, kraftig halvfed
16-72	Versal Grotesk, smal
16-48	Stenskrift, smal
20-48	Klods-Hans, Reklameskrift

Harry Løhr
Amagertorv 29
Telf. C. 10199 . 13199

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 27 *København den 5. Juli 1940* *67. Aargang*

Svensk Typograf-Forbunds Kongres

I Dagene 19.—21. Juni afholdt vort svenske Broderforbund sin 18. ordinære Kongres i Stockholm. Onsdag Formiddag Klokken 10 samledes Delegerede og Gæster i et Antal af ca. 250 i Medborgarhusets smukke og lyse Sal, hvor den typografiske Forenings Sangkor hilste dem velkommen med nordiske Sange.

Forbundets Formand, *Sigvard Cruse*, aabnede derefter Kongressen med en Tale, hvori han understregede de Ændringer i Forhold og Tilstande, som den senere Tid havde medført, og lagde Kongresdeltagerne paa Sinde, at selv om der kunde være saglig Uenighed om et eller andet indre Spørgsmaal, saa maatte det ønskes og haabes, at den yderst alvorlige Tid, vi gennemlevede, ogsaa vilde virke samlende og styrkende paa Medlemmerne, saaledes at man med Fortrøstning kunde se Fremtiden imøde.

Som Gæster var mødt den svenske Landsorganisations Formand, *Aug. Lindberg*, som Repræsentanter for de to andre Organisationer i det svenske grafiske Kartel, Bogbindere og Litografer, d'Hrr. *Janson* og *Lindblom*, samt af udenlandske Gæster som Repræsentanter for Finlands Bogarbejderforbund, *Hällström* og *Aaltonen*, og for Dansk Typograf-Forbund, *K. A. Jørgensen* og *Sigv. Hellberg*. Det norske Broderforbund beklagede i en telegrafisk Hilsen, at Forholdene havde umuliggjort at sende Repræsentanter.

Efter Gæsternes Hilsener, hvorigennem som en rød Traad gik Haabet og Ønsket om en kommende Tid, hvor Skandinaviens Arbejdere igen frit kunde samles og drøfte deres Anliggender uden at være i Krigens Skygge, tog Kongressen fat paa sit Arbejde.

En Række af indkomne Forslag fordeltes mellem fem Udvalg, der straks tog fat paa Behandlingen af dem og i de følgende Dage afgav deres Indstillinger.

Et Par af de vigtigste Forslag skal nævnes her.

Det svenske Forbund har hidtil ydet et dagligt Vederlag paa 1½—2 Kr. til de Medlemmer, der er indkaldt til Beredskabstjeneste. Da denne Hjælp er en alvorlig økonomisk Belastning for Forbundet, vedtoges det, at den fremtidig skal bortfalde. For dog at kunne yde disse Medlemmer en Haandsrækning bemyndiges Forbundsstyrelsen til efter visse Regler at kunne yde dem Laan under Indkaldelsen.

Kongressen vedtog at forhøje Kontingentet til Arbejdsløshedskassen med 90 Øre pr. Uge, hvilket dels var en Følge af de store Ekstra-Udbetalinger til de indkaldte, dels skyldtes Ønsket om at forhøje Understøttelsen til de arbejdsløse. Understøttelsen skal herefter udgøre ordinært 5 Kr. om Dagen for heltbetalende og 2,50 Kr. om Dagen for halvtbetalende, hvortil kommer et Tillæg af 50 Øre om Dagen for Familieforsørgere.

Spørgsmaalet om den økonomiske Situation for Forbundets Invalidefond og den udbetalte Invalidehjælps Størrelse var egentlig et af de store Problemer, men da man erkendte, at Tiden næppe nu var den bedste til en gennemgribende Debat eller Løsning, nøjedes man med nogle mindre Ændringer og udskød den endelige Afgørelse til næste Kongres.

Vedrørende Industriforbunds-Tanken vedtog Kongressen i Princippet at udtale sig for Industriforbund og erklære sig beredt til, hvis en lignende principiel Tilslutning sker fra Bogbinderes og Litografers Side, at søge udarbejdet detailleret Forslag til Forelæggelse for de respektive Kongresser.

Til Forbundets Oplysningsarbejde vedtoges det paa Forslag af Stockholms Afdeling at foretage en Forhøjelse af Bidraget til Studiekredsens Gennemførelse, men det blev dog under Debatten herom ogsaa fremhævet stærkt, at man maatte kunne forvente, at de enkelte Deltagere ogsaa selv var rede til at bringe et Offer paa Dygtiggørelsens Alter.

I Anledning af Efteraarets forestaaende Valg havde Forbundsstyrelsen stillet Forslag om en Bevilling til Socialdemokratiets Valgfond paa 10,000 Kr. Ved Forelæggelsen gav Formanden, *Cruse*, den interessante Oplysning, at Forbundets aarlige ordinære Bidrag til Partiet udgør ca. 27,000 Kroner, idet man betaler Kontingentet for de kollektivt indmeldte Afdelinger. Forslaget om Bevillingen vedtoges næsten enstemmigt.

Et andet af Kongressens store Spørgsmaal var Stillingen til den mellem Hovedorganisationerne afsluttede Hovedoverenskomst (den saakaldte »Saltsjöbad-Aftale«). Fra Forbundets Side har man ment, at man ved en Tiltrædelse af denne Aftale vilde svække Forbundets Stilling, ikke mindst med Hensyn til Arbejdsanvisningen, hvorfor Forbundsstyrelsen stillede Forslag om, at Typografforbundet for sit Vedkommende ikke skulde tiltræde Aftalen, og dette Forslag vedtoges.

Der behandledes endnu nogle Forslag af mere intern Interesse, og dermed var det egentlige Arbejdsstof udtømt, og man kunde gaa over til Valg af Forbundsstyrelsen; dette Valg finder i vort svenske Broderforbund Sted paa selve Kongressen efter forudgaaende Indstilling fra Distrikternes Repræsentanter. Alle afgaaende genvalgtes enstemmigt og et Par nye Mandater besattes. Endelig foretoges Valg til en nyoprettet Stilling for en Forbundsfunktionær, der under Rejser til Afdelingerne skal udføre Agitations-, Organisations- og Oplysningsarbejde; hertil valgtes *Allan Danielsson* uden Modkandidat.

Med Afslutningen af Valgene var man naaet igennem Dagsordenen og naaet igennem paa en Maade, der tjente Kongressen til Ære. Debatten om Forslagene var ført i en yderst saglig og lidenskabsløs Tone, og det var vel

uundgaaeligt, at den Alvors-Stemning, der præger hele Arbejder-Bevægelsen, ogsaa maatte sætte sine Spor paa vore svenske Kollegers Kongres; hertil bidrog ogsaa Bevidstheden om forestaaende vanskelige Tarifforhandlinger.

Kongressen hilstes til Slut af Repræsentanter for de inden- og udenlandske Gæster, der udtalte gode Ønsker for Svensk Typograf-Forbund, og med et kraftigt besvaret Leve for dette skiltes man for denne Gang.

Dagen efter var de fleste af Deltagerne og Gæsterne paa Vej bort fra den solstegte, skønne Mälarstad.

K. A. Jørgensen.

Kriselovene endnu engang

Man skulde tro, at det var umuligt, at en Mand som Fr. Nielsen var i Besiddelse af et *saa* stort Ukendskab til Landets faktiske Stilling, som han giver Udtryk for. Sidst i hans Svar paa min Imødegaaelse af hans ensidige Artikel om Kriselovene. En Masse kønne Ord, der uden nærmere Eftertanke lyder helt sandsynlige, serverer han med. Realiteterne gaar han uden om. Og dog er det dem, der for Arbejderne har størst Interesse. Ogsaa ved en Bedømmelse af de nylig vedtagne Kriselove.

Jeg skal derfor gerne give Fr. Nielsen de ønskede Oplysninger om Størrelsen af den Nedskæring, der har ramt de øvrige *Samfundsklasser*, idet det formentlig ikke har Fr. Nielsens Interesse at høre om de sikkert talrige Eksempler paa *Enkeltvirksomheder*, der har maattet standse eller indskrænke Produktionen som Følge af Mangel paa Raavarer eller paa Grund af Eksportmarkedernes Bortfald. Men mon ikke, at en standset Fabrik betyder, at Ejerens eller Aktionærernes Indtægtsmuligheder forsvinder?

Hvis man ser paa Bøndernes Stilling, kan man faa et ret klart Billede ved at betragte Priserne. Landbrugsnoteringerne paa Smør og Flæsk steg saaledes fra September til April med henholdsvis 7 pCt. og 4 pCt., medens Foder og Gødningsstoffer steg med over 70 pCt. At Indtægtsnedgangen er betydelig, synes givet, naar Priserne paa de Varer, man har at sælge, praktisk talt stagnerer, medens Priserne paa det, man skal købe, stiger op imod 75 pCt. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Landbrugets Indtægter hidtil er reduceret i endnu kraftigere Forhold end Arbejderklassens, selv om man medregner den Indtægtsforringelse, der fremkommer ved Arbejdsdeling. Med April-Tillægets Bortfald, Forbrugsafgifterne og Lønskatten, er Arbejdernes Realindtægt siden Krigens Udbrud forringet med 8 pCt. (i Verdenskrigens første Aar var Nedgangen 15 pCt. til Trods for, at Indtægterne til Landet var langt større dengang end nu).

At *Kapitalen* under de nuværende Forhold ikke kan undgaa at blive ramt skulde synes indlysende. Vi vil sikkert faa adskillige Tab og Krak at se i den kommende Tid. Men bortset fra dette indeholder Krisekomplekset en Skærpelse af Loven om Prisaftaler, hvor Princippet om Genanskaffelsesprisen er bortfaldet og erstattet af Bestemmelsen om, at Vareprisen skal ansættes efter det, Varen virkelig har kostet Sælgeren. Dette i Forbindelse med de indskrænkede Muligheder for Produktion og Omsætning maa selvsagt øve sin Indflydelse paa Kapitaludbyttet. Hertil kommer, at de Muligheder, Landet har for selv at fremskaffe Raastoffer, skal udnyttes til det yderste, selv om det for Kapitalen maa ske med ringe eller intet Udbytte.

Det er sandsynligt, at Landet vil komme til at opleve en Kapitalfattigdom, der kræver, at alle disponible Reserver maa placeres som arbejdsskabende Indsats. Der vil derved blive uhyre lidt til Opretholdelse af et typisk Overklasseforbrug, hvilket Tilførselsforholdene heller ikke vil levne Mulighed for.

Iøvrigt kan nævnes foruden Udbyttebegrænsningen, der bevarer Kapital for produktivt Arbejde, Tantiemebegrænsningen, der nedskærer de større Tantiemehonorarer med ca. 30 pCt.

Af det fremførte kan ses, at de øvrige Samfundsklasser ogsaa er blevet ramt af en klækkelig Nedskæring, der for Kredses Vedkommende overstiger den, der er blevet Arbejderklassen til Del, og Virkningerne for Kapitalindehaveren, den selvstændige Næringsdrivende og de immaterielle Erhverv, vil komme til at fremtræde endnu tydeligere, efterhaanden som Tiden gaar. Jeg har rent set bort fra Skattelovgivningen, der for de store Indtægters Vedkommende medfører en Beskatning paa op til 80 pCt. af Indtægten.

Der er derfor ingen Grund til for Fr. Nielsen at anbefale at benytte vore Organisationer til Forsøg paa Vedtagelse af Protestresolutioner o. lign. for paa denne Maade at gaa Reaktionens Ærinde og skabe Splittelse i Arbejderbevægelsen. Alle Grupper i vort Land er blevet ramt ved de stedfundne Begivenheder. Vi kan beklage Udviklingen. Men Livets haarde Realiteter kommer vi ikke uden om.

Naar Fr. Nielsen iøvrigt erkender, at han »ikke noget Sted har bestridt Nødvendigheden af en Nedsættelse af Befolkningens Levefod eller søgt at tilsløre dette«, hvorfor saa ikke ogsaa erkende, at den uundgaaelige Nedsættelse af Levefoden ogsaa i høj Grad har ramt andre Befolkningslag end Arbejderne? Saafremt Arbejderbevægelsen ikke havde haft den politiske Indflydelse, den har i Dag, var den nødvendige Nedsættelse af Levefoden sikkert blevet fordelt efter ganske andre Principer. Principer, der vilde have givet Fr. Nielsen mere Grund til Klage end i den nuværende Situation.

Selv om der er Ting i Kriselovene, som Arbejderne naturligt maa tage Afstand fra, saa indeholder de *trods alt* ogsaa Ting, der i den nuværende Situation maa anses at være et Gode for Arbejderne, bl. a. de arbejdsskabende Muligheder. Fr. Nielsen burde derfor, selv om Lønforringelsen var et haardt Slag, have tænkt sig lidt mere om, før han farede i Blækhuset og manede til Opposition og Spittelse.

Den senere Tids Begivenheder i Udlandet har vist, bl. a. Stavnsbaandets Indførelse i det »socialistiske« Sovjet-Unionen, at Arbejdernes Kaar forringes i endnu større Udstrækning, end de er blevet for den danske Arbejder gennem Kriselovene. Der er derfor al Grund til at staa sammen om vore Organisationer, søge vor Indflydelse i det faglige og praktiske Liv bevaret og og *fremme* Sammenholdet, selv om Tiden ikke er os gunstig.

Den Dag vil komme, hvor Tiderne bliver lysere. Da vil en samlet Arbejderbevægelse være mere værdifuld end en splittet Arbejderbevægelse. *Aage Hinrich.*

Dansk Typograf-Forbund

Varde Afdeling ophævet

Efter Anmodning er Varde Afdeling ophævet fra og med 1. Juli d. A. Derværende Medlemmer tilhører fremtidig Esbjerg Afdeling.

København, den 28. Juni 1940. *Forretningsudvalget.*

Kontingentet i København

I Henhold til Vedtagelsen paa Generalforsamlingen den 2. Juni forhøjes *Lokalkasse*kontingentet *fra og med 29. Uge* (Ugen fra $^{13}/_{7}$—$^{19}/_{7}$) med *20 Øre* for heltbetalende og *10 Øre* for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere. Det samlede Kontingent bliver herefter for heltbetalende *6,00 Kr.*, mandlige Hjælpearbejdere *3,95 Kr.* og kvindelige Hjælpearbejdere *3,30 Kr.* pr. Uge.

København, den 1. Juli 1940. *Styrelsen.*

Indtil videre

bedes alt Stof til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter sendt efter Adressen: »Typograf-Tidende«s Redaktion, Evaldsgade 3, København N.

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typograf-Sekretariat.

I Sekretariatskommissionens Møde den 4. Juni 1940 meddelte Sekretariatet, at det svenske Typografforbund har skænket endnu 6000 Kr. til det internationale Hjælpefond, heraf gik de 3000 Kr. direkte til det finske Typografforbund. Endvidere meddeltes det, at det sydafrikanske Typografforbund har tilbagesendt det udsendte Spørgeskema til Aarsberetningen for 1939 i udfyldt Stand og samtidig indbetalt Kontingentet for 1940.

Kollega Isaacs fra London gav Kommissionen nogle Oplysninger om de store Vanskeligheder, der for Tiden er forbundet med Udsendelsen af det engelske Forbunds Fagblad.

Kollega Mertens fra Brüssel udtalte sig om Spørgsmaalet Sammenslutning af de grafiske Fags tre internationale Sekretariater, mens det internationale Arbejdsbureau havde sendt Meddelelse om, at det til Afholdelse midt i Juni Maaned i Paris berammede Udvalgsmøde var udsat indtil videre.

Størstedelen af den udvidede Sekretariatskommissions udenlandske Medlemmer udtalte sig om Forslaget til Budget og Kontingent for 1940, og da der hovedsagelig var Tale om Tilslutning til de fremsatte Forslag, blev det paalagt Sekretariatet at udsende det sædvanlige Cirkulære til Forbundene med Oplysning om Størrelsen af det fastsatte Kontingent og at gøre, hvad der er muligt for — trods de store Vanskeligheder — at indkassere skyldigt Kontingent.

Kollega Hellberg, København, gav samtidig med sine Betragtninger over Forslaget til Budget og Kontingent for 1940 en kort, men højst velkommen, Beretning om Forholdene i Skandinavien. Kommissionen takkede paa det Bedste for denne Beretning og udtalte sin Beundring for de skandinaviske Forbunds Vitalitet.

Kollega Isaacs fra London meddelte derpaa Kommissionen, at han efter Indbydelse fra Forretningsudvalget for »The Typographical Association« havde haft Lejlighed til paa et Møde i Manchester at gøre Rede for det internationale Typograf-Sekretariats Formaal, Resultater og Struktur. Der er Haab om, at Spørgsmaalet om den store engelske Organisations Tilslutning til Internationale nu vil blive taget op til positiv Behandling. Kommissionen takkede Isaacs for hans store Arbejde i denne Sag og udtalte Haabet om, at hans Anstrengelser for at løse dette Spørgsmaal maatte bære Frugt.

Kommissionen gav sin Tilslutning til den paa Grund af Krigsbegivenhederne nødvendiggjorte Omlægning af den internationale Sekretærs Arbejde, hvilket paa ingen Maade vil hindre ham i Varetagelsen af det internationale Sekretariats Interesser.

Emsighed!

Begivenhederne udvikler sig hastigt i vore Dage. Efter en Lynkrig paa Rigsdagen, hvor Frygtens Psykose bjergtog det siddende Ministerium, fortsættes Felttoget paa Arbejdspladserne — gennem Arbejdsfordelingsbestræbelserne.

Gennem Arbejderbevægelsens Historie gaar en lige Linje i Modstanden mod Arbejdstidsforkortelse. Dens Berettigelse fornægtedes, og den udmaledes som skæbnesvanger for et Samfunds Økonomi. Men nu er Visen en anden. Med Sideblik til egen Portemonnæ er den gamle Modstander bleven føjelig, og i Samdrægtighed nedsættes Nævn m. v., medens vore egne Ledere har travlt som Mus i Barselseng. En af de mest travle er Formanden i Københavns *Lokal*afdeling. Eftersom han jo for Aar tilbage var svært inde paa Tanken ved et eksklusivt Sammentræde — var det i Luxemburg? — er det jo ikke mærkeligt, at netop *han* føler Energien svulme. Og da det ikke kan gaa hurtigt nok ... D'hrr. Fr. Nielsen og Ths. Pedersen in mente ... ligesom han finder Frivilligheden indenfor sit eget Lokalomraade for kølig, trommes Københavnerne sammen til et Møde, hvor han faar vedtaget en Udtalelse til Arbejdsfordelingsnævnet om, at Arbejdsfordelingen bør gennemføres *obligatorisk* for *Faget*. Altsaa for os alle, ogsaa i Provinsen!

Saa vidt man kan se, har Mandens fornemste Argument været dette: at naar Københavnerne vil danse efter hans Pibe, saa skal Provinsen pineme' ogsaa, inklusive Frederik og Thomas!

— — Pust ud, Hellberg! Ellers revner Bukserne ... Du maa venligst erindre, at i Dansk Typ.-Forbund er vi *side*ordnede og ikke *under*ordnede hinanden afdelingsmæssigt set. Din Beføjelse til at lade Lokalafdelingen København optræde som *Forbunds*organ er fuldkomment Brud paa kollegiale Forudsætninger for Samhørigheden, og selv om du maaske kan faa et Flertal i Forbundsledelsen med paa dine eksplosive Indfald, er dermed ikke Beføjelsen til Stede til Handlinger af ovennævnte Art. I Forbundsanliggender af vital Betydning er højeste Myndighed Delegeretmødet, og kan man ikke bekvemme sig til — hvad der vil være mere naturligt nu end nogen Sinde! — at lade Medlemmerne Landet over tage Stilling, saa har baade du og andre Tillidsmænd Pligt til at efterleve de Principer, hvorefter vort Forbund arbejder.

— Har du glemt de gentagne Protester mod Dobbelt-

beskæftigelsen? Med hvilken Ret kan man forlange Arbejdsdeling af en Mand med Forsørgerpligt overfor Børn, der forudsætter Hustruens Nærværelse i Hjemmet — lige overfor to unge, der begge arbejder for et barnløst Hjem?

— Har du glemt den Udvikling andetsteds, hvor vort Fags Udøvere i Tusindtal maatte søge over i andet Erhverv? Vil du maaske lægge Navn til en Udvikling, der puffer de fremskredne Aargange i Faget ud til Fordel for de unge, der har fortrinsvis Betingelser for at kunne klare Fagskiftet?

— Endelig: har du f. Eks. fra Overarbejdslovens Afspaseringsregler i Praksis ikke oplevet, hvorledes Lovgivningsregler paa Arbejdsomraadet ufravigeligt skader i samme Forhold som de gavner?

— I det hele taget, Hellberg, vær lidt varsom med Ivrigheden! Der er *andre* Faktorer i Samfundet, der skylder at vise Samfundssind *nu*. Lad *dem* faa Lov at lægge lidt Ivrighed for Dagen ogsaa.

Og med Hensyn til din Aggressivitet overfor Fred. Nielsen og Ths. Pedersen er kun at bemærke, at begge er lovformeligt valgt til deres Poster — førstnævnte endog — trods dine forpinte Anstrengelser paa Delegeretmødet — med en Række københavnske Stemmer.

Den Slags Kendsgerninger vil det være klogt at tage i Betragtning — særlig for en Diktator af demokratisk Naade!

Aalborg, Juni 1940. *William Andersen.*

— — —

Sagen er lidt for alvorlig til, at den med Udbytte kan diskuteres som et halvpersonligt Anliggende.

Saavel *Københavns Afdelings* som *Forbundets* lovlige Instanser har udtalt sig for at søge Fordelingen af Arbejdet videreført og udvidet til at omfatte alle — og hvis Wm. Andersen tror, at det er for min private Fornøjelses Skyld, at jeg selv støtter disse Bestræbelser, vidner det om en særdeles — skal vi sige *lokalbegrænset* Horisont hos A.

Ej heller har Københavns Afdeling gjort noget Attentat paa andre Lokalafdelingers legitime Rettigheder, men da Provinsen aarlig præsterer adskilligt flere Nyudlærlinge med sine ca. 2600 Medlemmer end København med sine ca. 4500 Medlemmer, er det vel næppe rimeligt, at de Nyudlærte alle skal henvises til at forøge Ledighedstallet i København — og til Forebyggelse heraf kunde Arbejdsfordeling i Provinsen tjene, ja, det var vel endog rimeligt, om en Arbejdsfordeling i Provinsen kunde absorbere ogsaa nogle af de unge ledige her i København; Storbyen har længe nok draget og draget, nu kan *den* foreløbig ikke absorbere mere!

De ligegyldige Passager i Wm. A.'s Indlæg skal jeg ikke spilde Tid paa.

København, 29. Juni. *Sigv. Hellberg.*

Det fuldkomne Demokrati

Har man erkendt, som Hellberg jo tydeligt gjorde opmærksom paa ved Generalforsamlingen den 12. ds., at saavel det kongelige »danske« Socialdemokrati, som de samvirkende Fagforbund fuldt og helt har opgivet Kampen *mod* Kapitalmagten og *for* en Bedring af Arbejdernes Kaar, saa maa man ogsaa drage Konsekvensen af denne Erkendelse og *enten* gøre Oprør mod dette Socialdemokrati og finde Veje og Midler til at fortsætte og gennemføre Arbejdernes Kamp, *eller* indrette sig paa *det fuldkomne Demokrati*. Og det vil jo sige, at Lønarbejderne — *og kun de* — skal bære alle »Krisens« Byrder. Da Forbundets Styrelse og vel *endnu* de fleste af dets Medlemmer har indstillet sig paa det sidste, er Styrelsens Forslag selvfølgelig det eneste rigtige, og naar en Del af de arbejdsløse tilsyneladende ikke kan forstaa det, skyldes det kun, at man fra Ledelsens Side — som saa ofte før — ikke er konsekvent.

Dette med at spadsere hver 4. eller 5. Uge vil jo kun resultere i, at der stadigvæk gaar 700—800 arbejdsløse. Og det er jo ikke Meningen. Er vi i »samme Baad«, skal vi bevare og opretholde det parlamentarisk-demokratisk-kapitalistiske System af i Dag, saa maa det gøres fuldt ud. Er hver 4. eller 5. Uge ikke nok, saa maa der laves Turnus hver 3. eller hver 2. Uge. Det maa være Konsekvensen.

Lad os blive fri for al den Tale om Borgersind og Samfundssind o. s. v., hvis ikke der arbejdes efter det. Maaske der dog endnu findes ærlige danske Arbejdere, der mener at Kampen mod det kapitalistiske Udplyndringssystem skal fortsættes og forstærkes, saa har vel forhaabentlig den senere Tids Udvikling lært dem, at skal vi skabe et Samfund, hvor der er Arbejde til alle — ikke blot hver 2. eller 3. Dag — men *hver* Dag, og hvor Lønnen for Arbejdet tilfalder dem, der udfører det, saa maa Kampen føres mod den siddende evneløse Regering, dens Føl-Ministre og alle dens Bagmænd, Børsjobbere og Finanshajer. Dem, for hvis Skyld og til hvis Fordel der i Dag skal laves Arbejdsløshedsdeling. *Erik Westergaard.*

Afdøde Kolleger

Efter nogen Tids tiltagende Svaghed er forhenv. Rotationstrykker *J. Chr. Jensen*, Horsens, Lørdag d. 22. Juni afgaaet ved Døden, 71 Aar gammel.

Jensen, der blev udlært i Elmenhoff og Søns Bogtrykkeri i Randers i Oktober 1887, fik efter endt Soldatertjeneste Ansættelse paa »Horsens Folkeblad«, og virkede her i over 50 Aar til 1938. Jensen, der altid følte sig stærkt interesseret i Organisationslivet, var i mange Aar Styrelsesmedlem af Horsens Lokalafdeling og dennes Repræsentant ved Delegeretmøder. Ligeledes var han Æresmedlem af »Grafia« og Medstifter og Styrelsesmedlem af »Typografernes Stiftelse« i Horsens.

Den afdøde havde som Avis-Trykker gennem de mange Aar betjent fire forskellige Maskintyper, lige fra Hurtigpresse med Haandkraft til moderne Rotation, og vil være kendt af mange Kolleger Landet over for sin Deltagelse i Sammenkomster og Fagmøder.

Afdelingens Fane paraderede ved Jordefærden, der fandt Sted den 26. Juni. Vi vil mindes ham som en god Kammerat og Kollega. *F.*

*

Kun godt 50 Aar gammel er Typograf *Hans Steen Rasmussen* afgaaet ved Døden efter kun 4 Ugers Sygdom. Steen, som han almindeligvis kaldtes, var udlært i Ditzels Bogtrykkeri i Hjørring og har arbejdet bl. a. i Hjørring, Aalborg og de sidste 25 Aar i Odense, bl. a. paa Fyns Stiftstidende og Andelsbogtrykkeriet og sidst paa Fyns Social-Demokrat. Afdøde, der havde et lyst Sind, var en god Kollega og et prægtigt Menneske, og mange Kolleger vil sikkert savne Steen og beklage hans alt for tidlige Bortgang.

Begravelsen fandt Sted Onsdag fra Krematoriet i Odense, hvor Afdelingens Fane sænkedes over ham som en sidste Hilsen. *H. P.*

*

Sætter *Emil Wetterstein* er afgaaet ved Døden, 67 Aar gammel. Han havde lært i København i Birchs Bogtrykkeri. De senere Aar arbejdede Wetterstein ikke. Begravelsen finder Sted Fredag den 5. Juli Kl. 14 fra Sdr. Kapel paa Bispebjerg Kirkegaard.

„Mon det ikke vilde være klogt kun at anvende gode Farver til vore Tryksager?“

Det var en Tryksag, der blev smidt ind ad Døren, som fristede mig til at stille dette Spørgsmaal til vore Bogtrykkere. Den reklamerede for et Danseinstitut, og det havde derfor været rart om den, særlig i dette Tilfælde, havde haft et saa festligt Udseende, at den kunne have animeret dem, til hvem den henvendte sig, til at følge Opfordringen om at gaa til Dans, men det havde den langtfra. —

Hvad var der da i Vejen? — Var de Fordringer, der kan stilles til et godt og forsvarligt Stykke Arbejde, ikke opfyldte?

N-e-j! Satsen var god, men en daarlig Farve og en graa slikket Farveholdning havde ødelagt det hele, — og det var Synd, for det *kunde* have været godt, hvis der altsaa — — —

Nu vilde det være en Overdrivelse at paastaa, at man, ved Hjælp af god Farve og omhyggelig Farveholdning, kan faa en smagløs Sats til at tage sig ud, men, at man kan ødelægge det smukkeste Satsbillede med en daarlig Farve og dito Farveholdning, er det næsten overflødigt at bemærke.

— Nogle Dage senere, det var i den Maaned, hvor man daglig »bombarderes« med Indbydelser til Danseundervisning, laa der atter en Tryksag i Entreen. — *Det* var en anden Sludder. — Her var noget for Øjet. — Her var virkeligt opnaaet noget festligt. — Et nydeligt Stykke Sætterarbejde var blevet støttet af en god Tilretning, en god sort Farve, og et godt Stykke Papir, og jeg er sikker paa, at denne fikse Reklame har opnaaet Hensigten, at give en danseglad Ungdom Lyst til at søge netop dette Kursus, en Hensigt, den graa og fattige Tryksag næppe har opnaaet.

»God Reklame fordrer gode Tryksager. — Gode Tryksager fordrer gode Farver.«

Den første Sætning i denne Sentens burde Kunden skrive sig bag Øret, den anden Bogtrykkeren.

»Ja, men stop en halv«, vil han sige. »Det er rigtigt nok, at man ikke kan udføre ordentligt Arbejde med daarlig Farve, — men god Farve er dyr, og da Priserne tidt er smaa, saa — —«.

Tilsyneladende rigtigt.

God Farve *er* dyr, men der kan alligevel ikke være Tvivl om — og ved at anstille Forsøg vilde det ikke være saa vanskeligt at faa det bevist —, at det af flere Grunde kan betale sig at køre med god Farve trods dens højere Pris.

Lad os tage et Eksempel.

Af den gode Farve bruges der, grundet paa dens langt større Dækkeevne, ofte kun det halve, ja, endnu mindre, end af den billige Farve. Dette viser sig særlig paa store Oplag, hvor den billige Farve bliver varm og tynd i Farvekassen, grundet paa Farvecylinderens stadige Omdrejninger, og derfor mister sin Dækkeevne, og tvinger Trykkeren til stadigt at sætte mere Farve til, medens samtidigt Faren for Afsmitning øges, og der maa »skydes imellem«, hvis man ikke vil risikere at makulere Oplaget.

Og lad os ikke glemme, at medens den billige Farve forringer Arbejdets Kvalitet, saa giver den gode Farve Tryksagen det festlige Præg, som er nødvendigt for at tilfredsstille den gode Kunde — og skaffe nye.

Tager man alt dette i Betragtning, tror jeg endda, at det vil være en Gevinst at bruge gode Farver, naar det da ikke ligefrem er Reklamer til et Kolonialvarelager, det drejer sig om.

Bogtrykkeren vil maaske henvise til, at mange Kunder mangler Sans for Kvalitetsarbejde. — Maaske, — men her mener jeg, der var en Opgave for vore Bogtrykkere og deres Repræsentanter at tage op.

Man burde ved at fremvise Eksempler af gode og daarlige Tryksager —, de sidste er det ikke vanskeligt at faa fat i — »opdrage« Kunden til at skelne mellem godt og daarligt Arbejde. En saadan »Anskuelsesundervisning« tror jeg vilde gøre Nytte, der er alligevel mange, der særdeles godt, naar de faar det forklaret, kan se, hvad der er Skidt, og hvad der er Kanel, for at bruge en gammel Vending.

Paa vore Biblioteker og Læsestuer har man ofte Lejlighed til at se meget kedeligt graat Arbejde, blandt de dér fremlagte Ugeblade og Maanedsskrifter. — Bedrøveligt, — fordi det i mange Tilfælde kun skyldes, at det er Hastværksarbejde, hvor der skal »slaaes om« med det samme, hvad der jo ikke kan lade sig gøre uden at »slække« paa Farven.

Jeg tænker tidt. Mon det egentligt vilde være saa vanskeligt at forklare Kunden, at naar han vil have sit Arbejde forceret, bliver det paa Bekostning af dets Udseende. Tænker man sig, at Kunden er ligeglad hermed, burde Bogtrykkeren gøre ham opmærksom paa, at han — Bogtrykkeren — ikke kan være tjent med, at et med hans Trykkersted forsynet Arbejde, fremtræder fattigt og graat; det kan godt blive Aarsagen til, at andet Arbejde gaar hans Næse forbi, fordi en eventuel Kunde, uden at vide, at det er et Stykke Hastværksarbejde, han har faaet fat i, faar det Indtryk, at det er noget kedeligt »Hø«, det Trykkeri leverer.

For os Trykkere, der Gang paa Gang — ofte kun fordi Kunden sløser med at faa Korrekturen læst — skal udføre saadant Jagearbejde, hvor de faglige Krav negligeres, gaar al Arbejdsglæde fløjten, ogsaa med dette burde der regnes, synes jeg.

Naar jeg med disse Betragtninger har slaaet til Lyd for at komme bort fra det kedelige graa Tryk, ved at anvende gode Farver — og for at komme det forcerede »slaaen-om-med-det-samme« Arbejde til Livs, som mange Gange trækker et første Klasses Stykke Arbejde ned i tredie Klasse — og endvidere for at »opdrage« Kunden til at skelne mellem godt og daarligt Arbejde, saa han forstaar, at han giver sine Penge skidt ud, hvis han nøjes med den billige og daarlige Tryksag — saa er det, fordi jeg tror, at man ved at stramme Fordringerne til vort Bogtrykarbejde ikke alene vil gavne vort Fag, men ogsaa vor Forretningsverden.

Jacob Jensen.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Naar Hylden blomstrer —

Nu blomstrer Hylden. Og saa véd vi, hvad Klokken er slaaet. Naar vi møder dens søde, krydrede Duft fra Hegn og Have, Grøfter og Marker og Skovbryn, har vi naaet Sommerens Højdepunkt — i hvert Fald hvad Dagens Længde angaar, og ubemærket glider vi ind i Krebsens Vendekreds, hvor Lyset langsomt betræder sit Tilbagetog. Men heldigvis betyder det ikke, at Sommeren dermed er paa retur. Som oftest har vi de varmeste Sommerdage *efter* St. Hans. Alligevel fyldes ens Sind med Vemod, naar vi staar ved dette Vendepunkt i Naturen.

Der er ogsaa andre Ting ude i Naturen, som fortæller os, at det forjættende Foraar og Sommerens første lyse Tid er forbi. Den jublende Sang fra de Tusinder Fuglestemmer lyder ikke længer saa klangfuld. Mange af vore fjedrede Venner har indstillet Sangen, fordi de kun synger i Rugetiden. Hvis vi Mennesker tror, at det er for os, de smaa Sangere lader deres Toner lyde, tager vi fejl. Sandheden er nok den, at det er Hannen, der ved sin Sang søger at underholde sin Mage, mens den ruger deres Unger ud. Om Gøgen, den lumske Fugl, der ikke selv ruger sine Unger ud, siges der, at den bliver stum, naar den ser den første Høstak.

Men det er dog ikke dem alle, der indstiller Sangen omkring St. Hans. Endnu en Tid kan vi glæde os over Solsortens, Bogfinkens, Løvsangerens og Gulspurvens Toner — for at nævne nogle af de mest almindelige. Og lad os ikke glemme Lærken. Dens Triller lyder fremdeles lige kraftigt. Om denne Sanger siger Chr. Richardt saa smukt i Sangen »Velkommen, Lærkelil«:

Du Troens rette Fugl,
som bier kun paa Jul
og kun i Aarets Skumring holder inde,
for saa med Jubelsang,
naar Rug staar over Vang,
at varsle højt om Vaarens lune Vinde.

Kom lær mig Noder til
det Haabets Strængespil,
som tvinger dig før Gry at være vaagen,
lær mig som Du at se
igennem Mulm og Sne
den Pinseglans, der dølger sig bag Taagen!

Fr. N.

Organisationen er i Fare!

Disse Ord er naturligvis *meget frit* omskrevet fra Fransk. Men jeg kom i Tanker derom, da jeg netop i Dag fra et Par Probenreutere hørte nedsættende Ord om »Fagforeninger og den Slags« samtidig med, at der blev sendt mig nogle hadefulde Blikke. De troede, jeg endnu havde med »den Slags« at gøre.

Blikkene blev gengældt — dog ikke hadefulde. Jeg var tværtimod fyldt med Vemod ved at se paa de to vildførte Mennesker.

Jeg gad ikke fortælle dem, hvor lidt *de* havde været, hvis ikke »Fagforeninger og den Slags« havde eksisteret. Men jeg kom til at tænke paa: Mon vi, der endnu regner os for frie Svende, sætter tilstrækkelig Pris paa den Gave, vi fik fra vore Fædre, og som de satte *alt* ind paa?

Nej, vi gør ikke! Er det ikke saaledes, at vort Forbund og vore ledende Mænd — *hvem det saa er* — tilsøles med Snavs — under almindeligt Bifald.

Vi — vi, der lever nu — har glemt, hvilke Ofre det har kostet at lægge Sten paa Sten til den stolte Bygning, der er rejst.

Kom til en Generalforsamling. Hør paa Talerne. — Opfordres man saadan umiddelbart til at komme igen? — Er det ikke Kværuleren, Sladder, ja, ligefrem Udskæld, man bliver præsenteret for?

Hvor er den Ungdom, der vil *reparere* — for ikke at tale om at *bygge op?*

Jo — den er der, men sidder stille og *morer sig* — langs Bænkene, og »vi Gamle« — vi stryger noget fugtigt bort fra vor Kind og gaar stille bort.

Var det alt — vi naaede?

— — —

Og dog! Naar jeg sidder hjemme i min Krog, faar fat i min Pibe, saa slaar det ned i mig: *Husk, der er Krig i Verden — igen!*

Dette Faktum forklarer meget!

Saa kommer Minderne frem: Det er ikke første Gang, Arbejderklassen har været i Fare. Det er ikke første Gang, Fjenderne er myldret frem, og navnlig — det er ikke første Gang, de værste Modstandere har været at finde i *vor egen Lejr.*

Jeg tror endnu paa Ungdommen, saavist som jeg selv har været ung engang og — mærkelig nok fremdeles føler mig ung.

Jeg véd, at Ungdommen — lig »Uffe hin Spage« — en Dag vil vaagne af sin dorske Søvn. Da fælder den alle de Modstandere af *Arbejderklassens Frihed*, der overhovedet *tør* møde frem, i Bevidstheden om, at kun Organisation giver Frihed; men det modsatte bringer Trældom.

Nuvel, du unge — Kvinde eller Mand — er der en af dine Ledere, der ikke er, som han bør være, saa fjern ham. I vore Organisationer er der — som bekendt — ingen, der vælger *sig selv!*

Er der et eller andet galt ved vor Organisation, saa ret det; thi ogsaa her er du medbestemmende; men den rent overfladiske Kritik over *alt* og *alle*, lad den falde; thi den skader til syvende og sidst *dig selv!* *»Den Gamle«.*

Paa Udkig

Naar man, som nu i denne Tid, oplever en Strøm af Kritik som, mere eller mindre gennemtænkt, kommer frem ved enhver Lejlighed, kan det være ret interessant at stille sig selv det Spørgsmaal, om det nu altsammen er saa skruptosset, eller om der muligvis skulde være et eller andet, som paa en eller anden Maade kunde tænkes at være Spiren til noget bedre end det, vi kender under normale Forhold.

Det kan jo synes temmelig vanskeligt at finde noget rigtigt ved alle de nye Afgifter og Skatter, men ser man nøjere efter, kommer man dog til det Resultat, at den sidste nye »Arbejdsafgift« kan der dog findes noget i Retning af det helt rigtige, og det er Opkrævnings Systemet.

Efter den almindelige Skatteordning er det jo som bekendt saadan, at den Skat, som vi betaler i Aar, er regnet ud efter det foregaaende Aars Indtægt, og dette giver, navnlig i en Tid som denne, mange sørgelige Resultater.

Enhver vil jo kunne forstaa, hvor umuligt det vil være for en Mand, som maaske har staaet i Arbejde til en Løn af ca. 80—90 Kr., men som nu, grundet paa Tingenes Stilling, maa nøjes med en Understøttelse paa ca. Halvdelen af den normale Ugeløn, at opfylde de Krav, som Skattemyndighederne stiller til ham, og som tilmed i Aar er større end tidligere, endskønt Mandens Indtægt er halveret.

Nu kan der jo ganske vist tænkes den Mulighed, at Manden kan faa Udsættelse med Betalingen, men hvorledes virker det.

For det første kommer disse Penge jo ikke i Skattevæsenets Kasse, hvor der jo nok kan være Brug for dem, men det er dog ikke det værste, for de bliver jo nok rettet op, naar Manden før eller senere kommer i Arbejde, for saa kan det Beløb jo blot trækkes gennem Arbejdsgiveren.

Nej det værste ved denne Ordning er, at naar Manden igen kommer i Arbejde, saa har en gammel Skatterestance at afdrage paa, og der kan jo være nok andet at bruge Pengene til efter en saadan uønsket »Ferie«.

Vilde det nu ikke have været bedre, om man, ligesom med den nye »Arbejds-Afgift«, havde ladet Arbejdsgiveren tilbageholde Beløbet, mens Manden havde Arbejde og tjente den Ugeløn, som hans Skattebeløb er regnet ud efter.

Deri ligger det rigtige ved den omtalte »Afgift«s Opkrævnings Metode, hvis den, under en lignende Form kunde praktiseres for alle Skatters Vedkommende, vilde den sikkert virke betydeligt bedre end den nuværende Fremgangsmaade, og Pantefogederne kunde vel nok beskæftiges ved noget mere velset Arbejde.

København, den 21. Juni 1940. *A. E. Petersen.*

For Frihed og Brød

Man hørte om Krig.
Man hørte om Død.
For Brød og for Frihed
Parolen lød.

Med Haab drog de bort
fra Kone og Hjem
og med Ønsker, der lød:
Gud signe dem.

De indtog en By
paa den ene Dag.
Hvad gjorde de ikke
i næste Slag?

Invalider blev
en Mængde i Tal —
utallige Døde
ved Byers Fald.

Og Kvinder og Mænd
forgræmmet af Nød
haanlo og raabte: For
Frihed og Brød.

1940. *Adolph Juliussen.*

Forretningsudvalgsmøder

11. Juni 1940.

1. Spørgsmaalet om en Fremskyndelse af »Typ.-Tid.«s Trykning af Hensyn til Distributionen drøftedes, Trykningen fremskyndes en Dag.

2. Foranlediget af de særlig vanskelige Forhold i Aarhus Afdeling vedtoges det at yde Afdelingen et ekstra Administrationstilskud paa 600 Kroner for indeværende Aar.

3. Fra Arbejdsdirektoratet forelaa Skrivelse vedrørende Medlemsforhold og Kontingentbetaling for de af Arbejdsløshedskassens Medlemmer, der tager Arbejde i Tyskland. — Til Efterretning.

24. Juni.

1. Sekretæren forelagde Udkast til Skrivelse til Afdelinger, der ønsker tilsendt Udstillings-Materiale m. v. i Forbindelse med lokale Arrangementer. — Godkendtes.

2. Fra det internationale Sekretariat forelaa Skrivelse med Angivelse af Kontingentet, der skal svares for 1940. — Til Efterretning.

3. Fra De samv. Fagforbund forelaa Skrivelse vedrørende Arbejdsfordelingen. — Til Efterretning.

4. Fra Socialministeriet forelaa Svarskrivelse paa Henvendelsen om Arbejdsdelings-Nævnets Medvirken ved Forhandlingen om Ændringer i og Godkendelse af vore frivillige Arbejdsdelings-Ordninger i København. — Forhandlinger skal optages, og det besluttedes at anmode om en tilsvarende Forhandling for Provinsens Vedkommende.

5. Sekretæren forelagde Udkast til Arbejdsplan for Foredrag m. v. under Forbundets Tillidsmands-Kursus paa Roskilde Højskole i September. — Godkendtes.

Nær og Fjern

60 Aar. Onsdag den 10. Juli fylder Trykker *A. Hansen-Møller*, Assens, 60 Aar. Hansen-Møller, der har lært paa Fyns Stiftstidende i Odense, har arbejdet forskellige Steder i Provinsen, flere Aar i Ringsted, indtil han for ca. 25 Aar siden tiltraadte som Trykker ved Assens Amts Dagblad. Siden dette Blad for nogle Aar siden gik ind, har Hansen-Møller ikke haft meget Arbejde ved Faget, men han har alligevel forstaaet at klare Dagen og Vejen paa en Maade, der afkræver Respekt.

Naar han nu gaar over paa »Pensionen«, kan han gøre det i Bevidstheden om at have gjort sit Arbejde for Dansk Typograf-Forbund, idet han indtil Januar i Aar var Afdelingens Formand — et Hverv, han har bestridt i ca. 15 Aar paa en pligtopfyldende Maade. Vi i Afdelingen her takker for den forløbne Tid og ønsker ham til Lykke med Dagen. —*sen.*

Silkeborg Lokalafdeling fejrede den 1. Juli 50 Aars Jubilæum. Paa Grund af Forholdene var en større Festlighed strøget, og Jubilæet markeredes ved en lille Sammenkomst Lørdag den 29. Juni paa Arbejdernes Forsamlingsbygning »Sønderport«. I Anledning af Jubilæet udbetales der en Pengegave til Afdelingens arbejdsløse.

Kontingentforhøjelsen i København træder først i Kraft fra og med 29. Uge (se 3. Side).

Turnus efter A-Ordningen er aftalt for Schouw & Co.s typografiske Personale.

Et Svar fra Povl Sjøl til Georg Mathiesen maa udgaa til næste Numer.

Den tunge Ende nedad. I en Spidsartikel i »Skotøjsarbejderen« finder vi følgende:

»At dette (Situationen efter 9. April) i sine Virkninger vilde medføre Foranstaltninger fra Statens Side, som krævede betydelige Ofre af Befolkningen, var vist næppe nogen i Tvivl om. Men fra Arbejderside var Spørgsmaalet, om de tungeste Byrder vilde blive lagt paa de stærkeste Skuldre. Svaret foreligger nu gennem et helt Kompleks af Kriselove, og desværre er det en Kendsgerning, at den tungeste Ende er vendt nedad.«

Tak.

Alle, som har vist mig Opmærksomhed i Anledning af mit 25 Aars Jubilæum, bringer jeg hermed min hjerteligste Tak. En særlig Tak til Firmaet og Personalet ved Krohn's Bogtrykkeri og Trykkeriarbejdernes Klub. *P. Ulriksen.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Efter Tuberkuloseundersøgelsen.

Den frivillige Tuberkuloseundersøgelse af Lærlingeafdelingens Medlemmer er afsluttet. Af de 41 Medlemmer, der lod sig undersøge, reagerede 15 negativt, medens de øvrige 26 paa et eller andet Tidspunkt i deres Liv har faaet Tuberkulose-Bacillen i sig. Af de 26 positivt reagerende viste een sig at være saa stærkt angrebet af Lungetuberkulose, at han straks maatte indlægges paa Sanatorium.

Nogle vil maaske synes, at eet Tilfælde blandt 41 undersøgte

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Evaldsgade 3.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

er for lidt at regne — ja, maaske, men tænk om det nu havde været *dig*, der i en Aarrække havde gaaet rundt lidende af Tuberkulose, en Fare ikke alene for dig selv, men for utallige Medmennesker.

— — —

En obligatorisk Tuberkuloseundersøgelse af Typograflærlinge er vort Maal — maaske bliver det ikke denne Aargang Lærlinge, der ser det opfyldt, men naar vi i 1941 igen kalder til frivillig Undersøgelse har enhver — ikke blot de 41, men *alle* Medlemmer — den Samfundspligt at møde op og lade sig undersøge.

Husk: at forebygge er bedre end at helbrede — ogsaa naar det drejer sig om Tuberkulose.

Besøg paa Dagblade.

Tilslutningen til Besøgene paa Dagbladsvirksomhederne har vist sig at være saa stor, at vi, for at give de Kammerater, der ikke fik Adgangskort til Politiken eller Berlingske Tidende, Lejlighed til alligevel at besøge et Dagblad, har besluttet at forsøge at arrangere Besøg paa Social-Demokraten. Angaaende Tidspunktet se næste Numer af »Typ.-Tid.«.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

25. Juni: Aalborg 2000.00, Helsingør 200,00, Brønderslev 200,00, Frederikshavn 150,00, Herning 500,00, Aarhus 3000,00; 26. Juni: Nykøbing F. 1000,00, Roskilde 450,00, Holbæk 800,00, Løgstør 200,00, Horsens 1000,00; 27. Juni: Lyngby 200,00, København 30.000,00; 28. Juni: Esbjerg 600,00; 1. Juli: Faaborg 78,55.

København, den 1. Juli 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Egon Jørgen Sternberg Petersen, udl. 25. 6. 40 hos Andersen & Petersen (arb. s. St.), Sætter Frithjoff H. Moreau Lyngby, udl. 21. 6. 40 hos Harlind (arb. s. St.), Paal. Lisbeth Birthe Petersen, udl. 22. 6. 40 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.).

Aalborg: Paal. Anna Lise Nielsen. Aarhus: Paal. Karen Sørensen, Paal. Olga Møller Laursen (tidl. Medlem). Slagelse: Paal. Ellinor Lily Nielsen.

Tiltraadte

København: 4049 Georg Wegge fra Holbæk (arbl.).

Aalborg: 5357 B. Johansen (arbl.). Aarhus: 1895 Erik Weiss (arbl.). Fredericia: 4933 Ruth Zederkof (arbl.). Holstebro: 5286 Carlo Andersen (arbl.). Løgstør: 2841 Bruno Helmuth Nielsen (arbl.). Nakskov: 5053 Anker Andersen (arbl.). Nykøbing Falster: 3156 Helmer Christensen (arbl.). Odense: 3421 Harry Frederiksen (arbl.). Silkeborg: 2841 Helmuth Nielsen (arbl.). Svendborg: 8677 Gudrun Poulsen (arbl.). Thisted: 2841 Helmuth Nielsen (arbl.). Varde: 5920 Normann Thomsen (arbl.).

Fratraadte

København: 1270 A. Frantzen paa Rejse, 6214 Karl Nielsen til Odense, 7032 Chr. Lyngby Petersen til Holbæk i Pl., 6595 Hans Rasmussen paa Rejse, 3521 R. Nielsen til Aarhus, 2043 Ida Hansen til Korsør.

Frederikshavn: 7862 Keld Magnussen paa Rejse. Herning: 3161 Knud Falkenskov (overfl. til Arbejdsmandsforbundet), 5918 Ivan Jørgensen til Randers i Pl. Kolding: 7886 Poul Nielsen til København i Pl., 5053 Anker Andersen til Nakskov (arbl.). Løgstør: 2841 Bruno Helmuth Nielsen til Thisted (arbl.). Nyborg: 4392 M. Rasmussen til Odense i Pl. Odense: 3421 Harry Frederiksen til Helsingør (arbl.), 6208 Arne Ringmann Jensen (overfl. til Arbejdsmandsforbundet), 6873 Aage G. Ryet (overfl. til Arbejdsmandsforbundet). Ringkøbing: 4933 Ruth Zederkof til Frederia (arbl.). Silkeborg: 2841 Helmuth Nielsen til Thisted (arbl.). Vejle: 4576 Gerda Sørensen til Aalborg (arbl.), 5940 Jacob Christiansen til Udlandet, 7467 Villy Lyhne til Udlandet.

Udmeldte

København: 4602 Birthe Jønck (fratr. Faget), 7823 Svend Hansen.

Fredericia: 8697 Elsabeth Haüser (fratr. Faget).

Annulleret Udslettelse

Viborg: 6828 Ths. Pedersen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Udslettet

Vejle: 6029 Albert Haagensen (forsvunden).

Døde

København: 3032 Jenny Lazarus, 12114 Ida Hansen.

Nykøbing F.: 6174 Carl Chr. Olsen. Odense: 6699 Hans Steen Rasmussen.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

Lørdag den 6. Juli Kl. 19^{30} prc. mødes Medlemmer med Damer paa Raadhuset (Hovedindgangen), hvor Foreningens ca. 100aarige gamle Bogtrykkerfane overrækkes Bymuseet. Derefter Besøg paa Fregatten »Jylland« ved Langebro. Historisk Causeri. Insp. Feldthusen. Fælles Kaffebord.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Super . Corps 24—72

ANNONCER

Akcidens-Sætter,

23 Aar, søger Plads snarest (evt. som Hjælpearbejder). Kendskab haves til alt Akcidens- og Annoncearbejde samt Ombrydning af Avis med alt derunder hørende Arbejde. Fineste Referencer haves. Gerne Ferieplads. Billet, mrkt. »53«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 28 *København den 12. Juli 1940* *67. Aargang*

Arbejdsfordelingen

I Tilslutning til Hovedbestyrelsens Vedtagelse af 30. Maj og til den københavnske Generalforsamlings Vedtagelse af 12. Juni har Forretningsudvalg og Styrelse foretaget Henvendelse til Arbejdsfordelingsnævnet og anmodet dette om at bistaa i Bestræbelserne for at faa vore Arbejdsfordelingsaftaler i København og Provinsen ændret til at hvile paa et *obligatorisk* Grundlag saadan, at det enkelte Firma ikke kunde nægte at give Adgang for Personalet til at iværksætte en saadan — inden for Aftalerammen holdt — Form for Deling, der maatte anses egnet til enten at fastholde Personale, der truedes af Opsigelser, eller skaffe Arbejdsadgang for nogle af dem, der allerede er ude i Ledighed.

Saavel Hovedbestyrelsens som den københavnske Generalforsamlings Formaal har været at undgaa den Udvikling i en fuldkommen unormal Tid, at den store (eller maaske kunde det blive den *lille*) Halvdel af Fagets Folk forblev i Arbejde, modtog sine (af Tarifen sikrede) Lønninger og andre Goder, medens den anden Halvdel af Fagets Folk gik til Kontrol, hævede sine Understøttelser (saa langt disse rakte) og derefter overlodes til Samfundets Forsorg og Bestemmelse.

I en Krisesituation med helt andre Erhvervsmuligheder end dem, der er normale i Samfundet, under en revolutionerende Formindskelse af Arbejdsmængden og med en usikker Fremtid stirrende os i Øjnene maa der træffes Afbødelsesforanstaltninger af en Art, som ellers regnes uden for det diskutable. Hvad enten vi piber eller synger, er det en Kendsgerning, at det danske Erhvervsliv er ramt af en saadan Krise, og at ingen kan sige os, hvornaar denne afløses af bedre, for ikke at sige gode Tider.

Det er *derfor*, der er truffet en Række Foranstaltninger, som muligvis ikke alle er lige velegnede, men alle *tilsigter* at gøre det muligt for det danske Samfund at komme igennem denne frygtelige Tid, uden at store Grupper af Befolkningen *helt* skal slaas ud; tilsigter en vis Fordeling (dels ved eet, dels ved et andet Middel) af de Byrder, Forholdenes Udvikling har paalagt os, og som vi ikke kan sparke fra os, men muligvis i Fællesskab, omend med Besvær og Afsavn, bære.

»En mangeaarig Reformperiode i Folkets Liv er blevet afløst af Indskrænkningernes haarde Nødvendighed«, sagde Hartvig Frisch forleden i Folketinget om det, der er sket.

De *golde* vil kæfte op. I Frihedens Navn som sædvanlig! Ikke med positiv Kritik for derigennem at faa mulige Fejl rettet, men med *negativ* Underkendelse af enhver hæderlig Bestræbelses gode Hensigt.

De *vil* eller *kan* ikke se, at f. Eks. Arbejdsdelingen er et Forsøg paa i videst muligt Omfang at fordele Arbejdsmængden og Lønmængden blandt Fagets Folk for derved at tilvejebringe et vist Fællesskab om den Byrde, som ingen af de golde har anvist nogen Mulighed for at *undgaa*. De argumenterer og kritiserer, som om Arbejdsdelingen blot tilsigtede at berøve nogle Arbejdere en Del af deres Indtægter! Visse Mangler i Lovgivningen bruges dels til personlige Angreb og Mistænkeliggørelse, dels til en Modstand mod Lovens *almene* Bestræbelse: Byrdens — den *uundgaaelige* Byrdes — Fordeling paa de flest mulige Skuldre. Og hvor de skælder *klogt!* Ikke paa *de* Forhold, *de* Magter, der har medført vore Vanskeligheder. Oh nej — det kunde maaske medføre Ubehageligheder! De skælder *Regeringen*, de skælder *Fagbevægelsens Tillidsmænd*, der — uden Evne til at *hindre* Tidens haarde Vilkaar — dog arbejder for at *bøde* paa dem.

De *golde* skaber ved deres Mistænkeliggørelse af hele Formaalet med Arbejdsfordelingen Tvivl hos dem, der af et ærligt Hjerte gerne har villet medvirke; de ser ikke, at en Lovs eller en Vedtagelses Formaal kan være rigtigt, selv om en eller anden Detalje ikke er ordnet tilfredsstillende.

De *golde* styrker den Modstand, som Arbejdsgiverne stadig yder mod at gaa med til andet end, hvad der maatte synes *dem selv* fordelagtigt for deres egne Virksomheder; de svækker vore *kollektive* Bestræbelser for at faa en Arbejdsfordeling, baseret paa en rimelig Stræben efter ikke at gøre den enkeltes Offer alt for stort *derved*, at *alle* kom til at tage *nogen* Del af Byrden.

— — —

Modstanden møder vi fremdeles fra Arbejdsgiverne.

Dels ved Hovedorganisationernes og dels ved Nævnsformandens Medvirken og endelig ved direkte Forhandling mellem Parterne har der i sidste Uge været forhandlet om at ændre den københavnske Aftale til indenfor ændrede Rammer at hvile paa en *obligatorisk* Forpligtelse.

Men det er ikke hidtil lykkedes at opnaa Bogtrykkernes Tilslutning til dette Princip.

Sagen er nu indberettet til Nævnet paany. Og selv om Udsigterne ikke i Øjeblikket synes lyse for en for os tilfredsstillende Ordning, bevarer vi dog Haabet om, at vi — lidt før eller lidt senere — skal finde Udvej.

Aftalen af 23. April, som løber videre, hviler jo paa det frivillige Grundlag, og i det Omfang (ca. Halvdelen), Ordningen har været i Anvendelse i København, har den vist Resultater, der ikke er uden Værdi (Ledighedstallet faldt i Løbet af Juni Maaned med ca. 300), men *Omfanget* har ikke tilfredsstillet os, vi synes, Omfanget bør være generelt, bortset fra en og anden Undtagelse, som det praktiske Liv maaske kunde motivere.

Hvordan Aftalen for *Provinsen* har virket, ved vi ikke noget reelt om. *Omfanget* synes at være *adskilligt mindre* endda end i København.

Men det var jo ikke uden Interesse at erfare lidt konkret om dette Forhold.

Med Tilfredshed erfares det, at *Aarhus*-Afdelings Generalforsamling forleden har sluttet sig til Kravet om en *obligatorisk* Basis for Arbejdsfordelingen.

— — —

Vi maa nu afvente, om Nævnet mener at kunne tage nyt Initiativ til Sagens Videreførelse til en efter Omstændighederne tilfredsstillende Løsning.

Og indtil en saadan maatte foreligge, har jeg den københavnske Styrelses Tilslutning til at opfordre Kollegerne til at anvende den gældende Ordning bedst muligt.

5. Juli 1940. *Sigv. Hellberg.*

Hvad man glemmer

Hvorhen skal Arbejderklassen i Dag vende sig for at se sine Interesser i den socialøkonomiske haarde Kamp blive varetaget? Hvor er vore Forsvarere, hvor er vore Organer?

Det er Spørgsmaalet Arbejderne imellem, og der tales om en helt ny Orientering.

Alle, der i en fyrretyve Aar interesseret har fulgt vor stolte Fagbevægelse, studser i Dag over vore faglige Lederes Svingninger over mod Storkapitalen og Reaktionen og dennes Forfølgelse af Arbejdernes økonomiske Tilværelse. De giver Indtryk af andres Redskaber.

Det gaar — desværre maa man sige — mere og mere op for de menige Arbejdere, at alle dem, der i sin Oprindelse var i Kontakt med Arbejdernes Synspunkter og Meninger og blev betroet at varetage og kæmpe for disse, efterhaanden viser sig at være Arbejdernes skærende Modsætninger, naar Arbejderne paataler og kæmper mod Uretfærdigheder, øvet mod dem. De lydhøre kan ikke raabes op.

De forekommer mere og mere som en Stand for sig, en Stand, der glat akcepterer Højfinansens og de store Trustlederes og Industriherrers Teorier og Bestræbelser for at trykke Arbejderne ned paa det lavest mulige Eksistensniveau.

Det er ikke nok med, at de akcepterer Ideerne, men de gaar i Spidsen for at paatvinge Arbejderne disse.

Bag ved alle Foreteelserne øjner man kun det rent selviske, en mere Stolen paa Bukken til højre end paa Faarene til venstre.

Det er da heller ikke underligt, at selveste Sigv. Hellberg ogsaa helt har glemt sin Oprindelse og sine Klassefællers dyreste Interesser. Vi ser ham helt bekymret paa de store Indtægters Vegne, fordi *»Skatterne rammer meget haardt paa de større Indtægter«*.

Det er næsten et ordret Citat fra »Jyllandsposten«.

Men Sigv. Hellberg kan sikkert roligt overlade Arbejderklassens energiske Modstanderpresse at sørge for Kapitalisterne og de store Indtægter og blot holde sig til Omsorgen for de Skatteydere, han med Reaktionens Kærtegn har faaet frataget en stor Del af de Indtægter, der nu skal udrede den efter forrige Aars Indtægt store Skat, medens han jo slipper med de 192 Kr. og ingen Forringelse af Arbejdsfortjenesten.

Men ved Siden af dette paatrænger sig maaske et andet delikat Spørgsmaal: Vore Partilønninger og de økonomiske Dobbeltstillinger. Kan man hensynsløst fratage Arbejderne 3 Maaneders Løn uden at vore vellønnede Funktionærer og andre lønmæssige ligestillede gaar paa lige Hammel med os andre og saaledes ogsaa afstaar et lignende Beløb?

Den vedtagne Lov om Arbejdsfordeling er et grimt Stykke politisk Arbejde, som vi ældre Fagforeningsmedlemmer ikke mindes at have set Sidestykke til.

Klasseegoismens haarde Jernhæl har ikke mærket saa føleligt som i dette Tilfælde. Og det saa meget mere, som man var Vidne til, at det var Reaktionen, der pacede den frem.

Naar man nu ved alle Hundekunster og Demagogi vil mørkelægge vor Tænkeevne med den indtrædende Situation, Handelen med England og meget andet, der skal have nødvendiggjort den sociale Nedtrampning ved Hjælp af *Arbejdsfordelingsloven*, da er det jo langtfra rigtigt, fordi Tanken om Loven har en Del forudgaaende Aars Forberedelse.

Det er derfor nødvendigt at erindre alle Grammofonpladerne om, at daværende Socialminister Steincke allerede i 1932 ved et Majmøde i Odense luftede Tanken om at dele Arbejdet, naturligvis ikke Aarsfortjenester.

Under Valgkampagnen foran Landstingsvalget i 1933 var det de førende Agitatorers store Løsning af Problemet: Arbejdsløsheden, netop at dele Arbejdet. Arbejderne behøvede ikke at tjene saa meget.

Det skulde kun gælde de egentlige Lønarbejdere, ikke berøre ellers vellønnede Partifunktionærer, Embedsmænd, Lærere og Politikere, ejheller Arbejdsgivere og Millionærer.

Arbejdsløsheden tiltog hovedsagelig sammen med Millionærerne og de store Formuer. Aktierne gav ogsaa vældige Udbytter.

Venstre og Konservative sammen med den storfinancielle Reaktion var stadig misfornøjet med Arbejdernes for høje Levestandard. Enkelte af *»vore egne«* var af og til aabenmundede nok til offentligt at dokumentere, at Lønningerne virkelig laa langt over 1914 og det derfra udregnede Pristal, og saa havde Regeringen skaanet os for alt for høje Skatter.

Venstrepressen, der altid af et godt Hjerte har hadet Fagforeningerne og Tarifferne, tog jo disse Udtalelser til kærkommen Indtægt. Og Agitationen satte fra den Side ind for, at »Arbejderne maatte dele Arbejdet«; de maatte selv underholde de arbejdsløse.

Endelig mødte saa Socialminister Ludvig Christensen som bekendt for 2 Aar siden med *Afspaseringsloven*, der var døbt og velsignet af De samvirkende, og saavidt jeg husker, var Sigv. Hellberg ogsaa en af Fadderne.

Under Diskussionen om denne Afspaseringslov betonede Socialministeren mere end en Gang, at den vilde blive efterfulgt af en stærkere *Fordeling af Arbejdet*, hvis den ikke virkede helt efter Hensigten.

Der hævdedes senere, at kun 1600 Arbejdere var kommet i Arbejde som Følge af denne Lov. Til Gengæld skal den have kostet Arbejderne 18 Millioner Kr. Helt omsonst har den altsaa ikke været.

Det vil ses, at Aprilsituationen altsaa slet ikke er den *eneste* paatrængende Aarsag. Men at det foreliggende har været paatænkt og forberedt langt forud for dette Tidspunkt.

Nu var Tidspunktet belejligt — og saa faldt Ham-

Dansk Typograf-Forbund

Luftalarmen

i Mandags har givet enkelte Firmaer den Idé, at der kunde gøres et Fradrag i Personalets Løn i den Anledning.

Saafremt noget Firma skulde finde paa at *praktisere* en saadan Tanke, betragter vi det som **manglende Løn.**

Ved manglende Løn kan *Arbejdet standses med det samme.*

Firmaerne kan ikke egenmægtigt foretage Fradrag for sligt; for at kunne dette maatte de først skaffe sig Hjemmel ved en Retskendelse.

Indtil en saadan maatte foreligge, er ethvert Fradrag for Luftalarms-Afbrydelse ulovlig, og enhver saadan egenmægtig Tilbageholdelse af Løn bør medføre den ovennævnte Konsekvens.

København, den 9. Juli 1940. *Sigv. Hellberg.*

Lærlinges Overarbejde

Socialministeriet har afgjort et længe verserende Spørgsmaal derhen,

at Lærlinge, der er fyldt 18 Aar, er *omfattet af Overarbejdsloven.*

Tillidsmandens Samtykke skal saaledes indhentes.

Eventuelt udført Overarbejde skal afspaseres.

Afspasering sker i Bogtrykfaget efter de her gældende Regler.

Lærlingelovens § 12 om Lærlinges Arbejdstid (Oprydning o. l.) berøres dog ikke af den foranstaaende Bestemmelse, idet saadant regelmæssigt egentligt Oprydningsarbejde kan finde Sted, hvor Sædvane findes i Faget.

5. Juli 1940. *Sigv. Hellberg.*

meren. Reaktionens Bladredaktioner kunde notere en stor Sejr. *S. Kj.*

— — —

Sørensen-Kjeld har ingen Ret til at polemisere paa den Maade, at jeg »er helt bekymret paa de store Indtægters Vegne, fordi Skatterne rammer meget haardt paa de større Indtægter.« Jeg har kun hævdet, at det er uholdbart at paastaa, at *kun Arbejderne* rammes; de større Indtægter rammes sandelig ogsaa!

Endvidere er Problemet *Arbejdsfordeling* aldeles ikke et Spørgsmaal om, hvorvidt Hellberg eller en anden kommer af med et Pengebeløb af lidt større eller mindre Omfang. For *min* Del kan S.-Kj. nu roligt regne med, at jeg ikke slipper gratis. For en Ordens Skyld bør jeg maaske paa den givne Foranledning ogsaa oplyse, at vi her oppe paa Kontorerne i Evaldsgade foreløbig gennem Ekstraferie for egen Regning søger at yde Bidrag til at holde Erstatningsmandskab i Arbejde paa Kontoret. *Sigv. Hellberg.*

Et dristigt Forsvar

Aage Hinrichs sidste Indlæg, hvor han skulde føre Beviser for, at de andre Samfundsklasser er ramt *forholdsvis* lige saa haardt som Arbejderne, har ikke haft den beroligende og overbevisende Virkning paa undertegnede som ventet. Derimod tvivler jeg ikke om, at hans Anstrengelser for at bevise, at den Nedskæring, der — som han skriver — har »ramt andre Kredse overstiger den, der er blevet Arbejderne til Del«, vil blive paaskønnet i disse Kredse og ved Lejlighed blive benyttet som Argument overfor Arbejderne.

Jeg er ikke uvidende om, at Landbrugerne hører til de kriseramte, selv om jeg ikke kan indrømme, at deres økonomiske Forhold i Almindelighed er *saa* fortvivlede, som de politiske Spekulanter, der fisker i rørte Vande for at tjene andre politiske Formaal, søger at bilde os ind, og som det synes med Held for Aage Hinrichs Vedkommende.

Aage Hinrich maa dog ikke glemme, at der gennem de mange »Ordninger« ydes baade de kriseramte og de ikke-kriseramte Landbrugere — og der findes virkelig saadanne — en betydelig Hjælp. Uden disse »Ordninger« vilde vi f. Eks. kunne faa et Kilo Flæsk ca. en Krone billigere end Tilfældet er — for ikke at tale om Brød, Smør og Mælk. Naar Aage H. derfor vil drage en Sammenligning mellem Landbrugernes og Arbejdernes »Nedskæring«, bør han ikke overse disse Ordninger, ej heller den økonomiske Byrde, de betyder for Arbejderne. Hans »Beviser« for, at »Landbrugets Indtægter hidtil er reduceret i endnu kraftigere Forhold end Arbejderklassens«, kan derfor kun betragtes som Postulater.

Det er ogsaa en meget vovet — og for Arbejderklassen skadelig — Paastand, naar Aage Hinrich uden at pege paa det Indtægtstab, som Arbejdsdelingen forvolder adskillige Arbejdere, skriver, at disses Realindtægt kun er forringet med *8 pCt.!* For at bibringe ham en noget anden Opfattelse — hvis dette overhovedet er muligt — skal jeg tillade mig at nævne et Eksempel, som viser, at hans Paastand er ganske ud i det blaa.

Jeg kender en Kollega, som *indtil nu* har været med i en 3 Ugers Turnus. Hans Løn ligger saadan, at han mister 50 Kr. hver Uge, han er ude. Dertil kommer Dyrtidstillægets Bortfald, 6 Kr. 12 Øre, og Bidrag til Krisefonden, 2 Kr. 40 Øre pr. Uge. Hvis Arbejdsdelingen fortsættes i et Aar — hvad Gud forbyde — betyder det for denne Kollega et Indtægtstab paa *1308 Kr.* Gaar vi ud fra, at en 5 Ugers Turnus er mere almindelig, bliver Tabet »kun« *962 Kr.*, men dog et anseligt Beløb.

Jeg beder Aage Hinrich sammenligne dette Beløb med den »Nedskæring« paa *192 Kr.*, der er overgaaet de højtlønnede Embedsmænd — f. Eks. en Minister, hvis Aarsindtægt er henved 20,000 Kr.! Det var ikke mindst denne Meningsløshed, der fik mig til at skrive den Artikel, som har forvoldt Aage H. saa store Kvaler.

Aage H. er glad for Kriselovenes Bestemmelser om skærpet Priskontrol og de øgede Muligheder for Beskæftigelse. Bare han nu ikke henter sig en Skuffelse paa disse Omraader. Endnu har vi jo ikke set særlig imponerende Resultater af Priskontrollens Virksomhed i Retning af en Billiggørelse af Varerne. Og det tyder just ikke paa øget Respekt for de nye Bestemmelser, naar man nu igen har tilladt en Forhøjelse af et for Folkeernæringen saa vigtigt Produkt som Mælken.

Hvad Merbeskæftigelsen angaar, er jeg ikke klar over, hvad han henviser til. Er det Bestemmelserne om Anvisning af Arbejdskraft paa Landet, han venter sig noget af? For mig minder de vel meget om H. C. Andersens Eventyr om *Storken i Rugmarken*, naar der skal nedsættes et Udvalg i samtlige Landets Kommuner til at forestaa Anvisningen. Skal disse saa oven i Købet hono

reres, vil det eneste sikre være, at de offentlige Administrationsudgifter yderligere forøges og Skatterne stiger.

Aage Hinrich ser med Bekymring paa den kommende Tid, hvor vi sikkert vil faa adskillige Tab og Krak at se indenfor Kapitalisternes Kreds, men hans Bekymring omfatter ikke de Krak, der kan ramme Arbejdere, som sidder med et lille Hus og hidtil har kunnet svare enhver sit, men som Nedskæring og Arbejdsløshed driver bort fra Hus og Hjem.

Aage H. har ogsaa dyb Medlidenhed med de store Skatteydere, der maa betale »helt op til 80 pCt.« af deres Indtægt. Om denne Paastand er rigtig, skal jeg ikke kunne afgøre, den lyder i hvert Fald lidt overdreven. Men hvis Aage H. vil spørge sine Kolleger og Kammerater, vil han sikkert faa bekræftet, at Skattelovene ogsaa har ramt dem i ret uhyggelig Grad. De i disse Dage udsendte Skattebilletter taler i den Henseende sit eget stille, men overbevisende Sprog.

Aage Hinrich er fortørnet over, at jeg har søgt at animere Organisationerne til at vedtage Protestresolutioner mod Kriselovene. Han har altsaa den Opfattelse, at Arbejderne tjener deres Interesser bedst ved at bøje Hovedet i Resignation, hver Gang der lægges nye Byrder paa deres Skuldre, og taalmodig afvente det næste Slag. Tror han, at Landbrugerne havde faaet iværksat saa mange Hjælpeforanstaltninger, hvis de havde tiet stille og ladet Tingene gaa sin Gang? Mon det ikke netop er i Kraft af de mange Protester og Krav, de har fremsat, at de har faaet mildnet deres Kaar? Dette burde Arbejderne tage sig ad notam.

Men — siger Aage Hinrich — ved at opfordre Arbejderne til Protest gaar jeg Reaktionens Ærinde og skaber Splittelse. Jeg har i et tidligere Numer forklaret Aage H., hvad jeg mener om den evige Tale om Splittelse og skal ikke gentage det her. Men det er dog temmelig *frimodigt*, naar han beskylder mig for at gaa Reaktionens Ærinde, efter at han har leveret et saa udpræget Forsvar for Overklassens Interesser, som hans sidste Artikel maa siges at være.

Jeg overlader derfor roligt til Læserne at afgøre, hvem af os to, der ved vore Skriverier har gavnet Reaktionen mest. *Fr. N.*

Et Tal og nogle Spørgsmaal

I sin blinde Iver for at forsvare Regeringens Kriselove opgør *Aage Hinrich* Arbejdernes Tab i Realindtægt siden Krigens Paabegyndelse til kun 8 Procent.

Dette Tal er forkert.

Hvis man ansætter Arbejdernes Realløn kort før Krigens Udbrud til 100, er den i Juni 1940 sunket til 88, altsaa et Fald paa *12 Procent*. Men selv denne Procent er misvisende, idet man ogsaa maa tage Hensyn til, at Forbruget i visse Tilfælde maa lægges om fra billigere Varer til dyrere (f. Eks. fra Margarine til Smør).

Reallønnen for den Arbejder, der har beholdt sit Arbejde ubeskaaret, er altsaa sunket med mere end 12 Procent, og hertil kommer saa for mange Tusinders Vedkommende de voldsomme Tab, som Arbejdsløshed og Arbejdsdeling medfører.

Billedet af Arbejderklassens Stilling under Krisen er altsaa knapt saa rosenrødt, som Hinrich vil foregøgle os. Og for hver Dag bliver det mørkere. Stadig nye Prisstigninger og dermed følgende Nedgang i Reallønnen.

Intet af dette synes dog at kunne ryste Aage Hinrichs lyse Sind.

Han ejer Optimismens Naadegave.

Det er slet ikke saa slemt. Vi kan klare hele Historien, hvis blot al Mistænkeliggørelse og Opposition mod Regeringens Politik fjernes.

Sammenhold skal vi have — og saa lidt Enighed.

Ja, det lyder jo smukt.

Men maa jeg i al Beskedenhed spørge:

Om *hvad* skal vi samles, og om *hvad* skal vi være enige?

Er det om en Fortsættelse af Regeringens Nedskæringspolitik overfor den arbejdende Befolkning? Skal Enigheden gælde yderligere Beskæring af Lønnen, flere Særskatter paa Lønmodtagere eller Forhøjelse af Omsætningsskatten?

Skal Sammenholdet og Kammeratskabet misbruges til Gennemførelse af tvungen Arbejdsdeling eller underbetalt Arbejde i Landbruget?

Er det *det*, vi skal samles om?

Og med *hvem* skal vi samles?

Med Hauch, Kragh, Christmas Møller og Carsten Rafft?

Er det *deres* Politik, som nu er den rigtige?

Syng ud, Hinrich, lad os høre Tonen fra HIPA!

Det er rart at vide ren Besked med, hvad Sammenholdet skal bruges til. *Ths. Pedersen.*

Det er dyrt at være fattig

De fleste havde utvivlsomt ventet, at Prisen paa udenlandsk Brændsel i Aar ikke var kommet op i de Højder, hvori den befandt sig sidste Vinter. Da kunde man med Rette undskylde og forklare de høje Brændselspriser ved en Henvisning til den dyre Krigsforsikring for Skibene og de høje Lønninger til Sømændene, fordi de med Livet som Indsats hjemførte det uundværlige Varmeprodukt.

Men i Aar gælder denne Undskyldning jo ikke, idet vi faar Kul og Koks fra vort sydlige Naboland. Og Faren ved at sejle over Østersøen er jo ikke stor.

I Følge den af Handelsministeriet fastsatte Maksimalpris paa det udenlandske Brændsel bliver Prisen paa Koks ca. 6 Kr. 25 Øre, hvilket vil sige, at den kun er nedsat med en god Krones Penge fra sidste Vinter. En nærmere Forklaring paa, hvorfor Prisen stadig er saa høj, vilde sikkert her være paa sin Plads.

Handelsministeriet har endvidere fastsat Handelsavancen for de forskellige Brændselssorter, og her lægger man Mærke til, at medens Avancen for Salg af 10 hl og derover i København og de større Provinsbyer er sat til 20 Øre pr. hl, skal de, der kun køber 5 hl, betale 35 Øre pr. hl, og de, der ikke har Raad til at aftage mere end 5 hl eller derunder, skal betale 45 Øre pr. hl.

Man forstaar ikke, hvorfor det skal være saaledes, thi Ulejligheden ved at maale en Hektoliter Koks maa dog være nogenlunde den samme, hvad enten det sker i Partier à 2, 5 eller 10 hl.

Ogsaa her synes man at hylde Princippet: den tunge Ende nedad.

Ja, det er dyrt at være fattig. Og efter den Nedskæring af Arbejdernes Løn, som har fundet Sted, er det med bange Anelser, de saaledes klippede gaar Vinteren i Møde. *Dr. Ensom.*

Bogtrykfagets ældste Fane

Paa en ekstraordinær Generalforsamling den 31. Oktober 1867 i Typografernes Sangforening blev det meddelt, at Bogtrykker Klein havde tilbudt Sangforeningen *den sorte Bogtrykkerfane*. Den smukke gamle Silkefane blev modtaget med Tak og efter endt Restaurering, der stod Foreningen i 8 Rdl., fremtraadte den i den nye Skikkelse med Sangforeningens Navn i en Bue over Bogtrykvaabnet og forsynet med Aarstal. Da der intet fremgaar i Foreningens Protokoller, der opbevares fra Stiftelsesaaret 1846, om Fanens Oprindelse, maa man nøjes med det sandsynlige Forlydende om, at Københavns Magistrat har ladet denne Fane tilligemed andre Laugsfaner udføre til Frederik VIIs Velkomstfest, da han som Kronprins holdt sit Indtog i København med sin Gemalinde, Prinsesse Mariane af Mecklenburg Strelitz, med hvem han blev formælet 10. Juni 1841.

Tidens Tand har mærket den tynde Silkefane. Farverne staar dog endnu rene og smukke i det prægtige Vaaben, men da den nu paany stod for en større Restaurering, enedes Sangforeningens Medlemmer paa en Generalforsamling sidste Aar om at tilbyde Københavns Afdeling dette gamle Minde, hvilket dog med Tak blev afslaaet med den Udtalelse, at dens Plads sikkert var smukkere og rigtigere i Bymuseet. Efter fornyet Behandling i Sangforeningen enedes man om at tilbyde Bymuseet den. Overdragelsen var ment at skulle kædes sammen med Gutenbergjubilæet, men da dette nu er aflyst, overleveredes den gamle Fane efter endt Restaurering, bekostet af Bymuseet, ved en lille Højtidelighed i Lørdags paa Raadhuset.

Sangforeningen har haft megen Glæde af den smukke Fane i Tidens Løb; saaledes har den vajet ved Foreningens 40-Aars Jubilæum fra Wittmarcks Galleri saavel som ved senere Jubilæumsfester, ved Johann Snell og Gottfred af Ghemens-Festerne o. m. fl. Lejligheder.

Allerede 1865 brændte Typografernes Sangforenings *den blaa Gutenbergfane* i Foreningens Lokaler i Studenterforeningen i Boldhusgade; den stammede fra 1859 og var malet af Kunstmaler Hohn i Hotel du Nord. Derefter fik de *den røde Gutenbergfane*, malet af Kunstmaler Rosenberg; efter Sigende vakte det berettiget Opsigt paa Amalienborg Plads, hvor Foreningen 1867 deltog i Kantaten ved daværende Majestæters Sølvbryllup. Denne røde Silkefane blev i Begyndelsen af Halvfjerdserne overgivet Formanden for Typografisk Forening, Præsidenten for Landets organiserede Typografer og opbevares endnu i Københavns Afdeling. Sangforeningens nuværende Banner blev indviet 1896 og forestiller paa crème Grund to svævende Genier med den gyldne Lyre; et Baand med Foreningens Navn omgivet af Bøgegrene, i øverste højre Hjørne Bogtrykvaabnet. Banneret er leveret af Brd. Gythler. Men tilbage til den gamle sorte Fane. Den er nu forhaabentlig sikret for lang Tid og staar som et smukt Minde fra Standens Foreningsliv for 100 Aar siden.

— — —

Lørdag Aften den 6. Juni Kl. 7½ samledes en Skare trofaste Sangforeningsmedlemmer med deres Damer i Raadhushallen, hvor den gamle sorte Bogtrykkerfane hang efter endt Reparation. Forøvrigt en meget bekostelig Historie, der er foretaget af Bymuseet.

Sangforeningens Formand, Udo Poulsen, gennemgik Fanens Historie og sluttede med at overlevere den til Inspektør Jensen for Bymuseet i Haabet om, at vi ved vore store Fester maatte laane dens Glans og at den maatte blive bevaret et Stykke frem i Tiden.

Inspektør Jensen takkede paa Bymuseets Vegne for Gaven. Den havde fortjent en større Højtidelighed end denne enkle lille Sammenkomst, som jo ogsaa var tænkt at være kædet sammen med det aflyste Gutenberg-Jubilæum. Hans Glæde var dog ikke mindre, hvad Konserveringen af den gamle Fane vilde vidne om, idet den var ret enestaaende i sin Art. En Dame havde været beskæftiget med den i 2 Maaneder og over hele Silkefanen laa nu et fint fransk Tyll, der kun var synlig for det blotte Øje, f. Eks. over et mindre Hul i Fanedugen, der vidnede om dens hundrede Aar høje Alder. Han forstod Sangernes Kærlighed til dette Pragtstykke og kunde love den bevaret for vor Tid og endnu et Stykke fremover. Han havde set og glædet sig over, med hvilken Pietet og Ordenssans, Typograferne havde opbevaret deres Faner i Evaldsgade og forstod, hvorfor Typografernes Sangforening ønskede den bevaret i Fremtiden. Sluttelig udtalte han sin Glæde over, at det var den første *sorte* Fane, Bymuseet nu erhvervede, hvilket gjorde Gaven dobbelt interessant.

Formanden for Sangforeningen takkede derefter de fremmødte og den smukke Højtidelighed var tilende.

Udo Poulsen.

Ih, hvor er det ligegyldigt!

Med den for *Georg Mathiesen* særegne Tone, som efterhaanden er »Typ.-Tid.«s Læsere særdeles velkendt, og paa den sædvanlige, *usaglige* Maade uden smaalige Hensyn til, hvad der er sandt og usandt og den deraf følgende Fordrejning af de faktiske Forhold, forsøger han, under Hensyn til sin særprægede Form for *Kollegialitet*, at fremstille min Person som mindre tiltalende, idet han analyserer mit Sjæleliv og udtaler sin uomstødelige Dom over samme Personage.

Anledningen maa vel være en af mig skreven Artikel i dette Blads Nr. 24, der forsøger at fastslaa Oppositionens Karakter indenfor vore Rækker, navnlig i Københavns Afdeling. I denne Artikel nævnes ikke Navne, den indeholder en Række saglige Betragtninger. Alligevel maa disse Betragtninger altsaa have irriteret Georg M. Beklageligt blot, at han *kun* kan diskutere Personer, ikke *Sagen!*

Iøvrigt er Størstedelen af G. M.'s Paastande i Strid med Sandheden, det er jeg rede til ved given Lejlighed at dokumentere, det er *for* ligegyldigt til at optage Spalteplads her i Bladet.

Een Ting skal dog berigtiges. I et Brev motiverede jeg overfor G. M. og hans Kolleger mine Grunde til, at jeg maatte trække mig ud af deres Kreds og opgive

Forsøget paa at samle Interesserne om noget positivt. I samme Brev anførte jeg, at jeg paa Møde af arbejdsløse den 4. December f. A. fik højst Stemmetal af de der valgte Talsmænd for de ledige Kolleger. At jeg skulde have fantaseret om Styrelsesvalg er *Opspind.*

Iøvrigt maa vi alle være *Georg Mathiesen* »taknemlige« for hans Evne til at afsløre alt det Raaddenskab, der findes i Samfundet som inden for vore egne Rækker. Tænk, at han kan! Og saa uddeler han »gode« Raad. Jeg siger *Tak!* Han mener, at han repræsenterer 25 pCt. af Medlemmerne, mon han »repræsenterer« mere end sig selv?

Idet jeg bemærker, at dette er mit første og *sidste* Diskussionsindlæg i *denne* Sag, kan jeg ikke andet end at gøre Gengæld over for G. M. og give ham et lille Raad, desværre følger han det nok ikke: Prøv at dyrke Kammeratskabet *noget* mere, tal og skriv *mindre*, tænk mere! Saa *kunde* vi maaske en Dag tale ud sammen. *Sagen over Personen!* *Povl A. Sjøl.*

Gutenberg Jubilæums-Numre

De fleste grafiske Tidsskrifter har i Anledning af 500 Aars Jubilæet for Bogtrykkunstens Opfindelse udsendt særlige Gutenberg-Numre. Blandt disse lægger man særlig Mærke til *»De grafiske Fag«*, Københavns Bogtrykkerforenings Medlemsblad, der fremtræder som et rent Kunstværk med talrige interessante Artikler og vellykkede Illustrationer.

Af Indholdet skal vi nævne: Indledningsdigt af *Werner Helmert.* Bogtrykker *C. Volmer Nordlunde* skriver om Manden Johan Gutenberg, *Kai Friis Møller* om Gutenberg paa Skillevejen. Endvidere Artikler af Professor *Steiner*, Prag, *Peter Damgaard, Henry Thejls, Edward C. J. Wolf, H. Godske-Nielsen, Will. Andersen, Erhardt Kaas* og *Jens Tybjerg.* Endelig skal nævnes de mange gode Annoncebilag.

*

»Nordisk Boktryckarekonst« har ligeledes i Anledning af Jubilæet udformet sit Majhefte som et særligt Gutenberg-Numer med et Omslag, der afviger fra det almindelige. Det indledes med en interessant Artikel af Rigsbibliotekar *Collin:* Problemer omkring Johan Gutenberg og Bogtrykkunstens Opfindelse. *I. W. Fischerström* skriver om Typens Kegel og *L. Chr. Nielsen*, Odense, beskriver de Gutenberg-Fester, der er fejret siden Bogtrykkunstens Opfindelse.

*

F. E. Bordings Bogtrykkeri fejrer Jubilæet ved at udsende en pragtfuld Skriftprøvebog. Den er Resultatet af lange Tiders Eksperimenter for at finde den mest hensigtsmæssige Udformning af en saadan Brugsbog, der først og fremmest skal tage Hensyn til vor Tids typografiske Fordringer under Planlægning af Tryksager. Bogen er meget praktisk og indeholder Skriftregister, Titelblade med Angivelse af Garniturernes Omfang, Kodebetegnelser o. s. v. med en Vejledning, der giver udførlig Instruktion i dens rette Brug.

De svage beskyttes

I Folketinget har Hartvig Frisch udtalt: »Vi ser vor Opgave i Fredens Gerning og i at beskytte de svage i Samfundet.«

Det er saa sandt, saa sandt, naar man ikke kan betale Sygekasse, bliver man smidt ud, og naar man ikke kan betale Husleje, bliver man ogsaa smidt ud, men i begge Tilfælde slipper man for at betale Husvært og Sygekasse, og det sker jo for Hundrede af Arbejdere om Maaneden, bedre Beskyttelse kan man ikke faa, end at blive fritaget for disse Byrder.

»Hipa« uddeler en Tryksag paa Kontrolstedet, hvori Hedtoft Hansen forklarer, at Varemangel er Skyld i de sløje Tider. Men hverken, at vi bliver smidt ud af Sygekasserne eller Lejlighederne har noget med Varemangel at gøre. Nej, Tiderne er, saa længe jeg kan huske, blevet daarligere og daarligere, kun Undskyldningerne fra dem, der skaffer os Kvalerne paa Halsen, er blevet bedre. Naa, men det er jo i alt Fald Fremgang paa eet Punkt. 4204, *Georg Mathiesen.*

Fogden har Benzin

Med tung Alvor ser vi Fremtiden i Møde, ingen kan forudse, hvad det hele vil ende med. Der tales i denne Tid om Samfundssind, men det er hidtil kun gaaet op for de mindrebemidlede, hvilken Betydning dette Ord har i Praksis. De af os, der har en Kone, kan ikke andet end beundre den mesterlige Maade, hun tager Situationen paa; man behøver blot at gaa en Tur og saa kigge lidt paa Priserne hos Grønthandlere m. m. og saa spørge sig selv, om der paa nogle af Varerne kan spores »Overprisreguleringsnævnets Betænkningskommissions« regulerende Indgriben. For nogle Uger siden forsøgte jeg her i Bladet at slaa et lille Slag for Boligspørgsmaalet, men det blev kun et lille Pip, ingen hørte det, men vær overbevist om, at det er rigtigt, naar jeg skriver, at Fogden har Benzin; der er hver Dag Udsættelsesforretninger af Familier, der ikke kan betale deres Husleje eller Varmeekstraregning. Skylden er ikke deres egen, men de ekstraordinære Forhold, der spiller ind. De Sagførerkontorer, der administrerer Ejendommene, kan man sikkert ikke bebrejde noget, de varetager kun deres Kunders (Ejendomsbesiddernes) Interesser. Det hjælper heller ikke en Snus at gaa til Husværten og forklare ham, at man ikke kan betale Huslejen, han forklarer kun, at hvis han ikke faar Huslejen ind, kan han ikke svare Prioritetsrenter, Skatter, Vandafgifter m. m., og kan han ikke klare dem, saa bliver det ham, der bliver sat ud. Retten maa gaa sin Gang. For Familien, der bliver sat paa Gaden, betyder det, at Leveniveauet bliver sat adskillige Grader ned.

Der er en Ting, jeg ikke forstaar, og det er, hvem der betaler Renter og Afgifter, naar Havldelen af Lejlighederne i en Karré staar tomme og har været det igennem længere Tid, fordi ingen magter at betale den Leje, der forlanges; dette Problem kunde jeg ønske nærmere belyst af Folk, der har Forstand paa de Dele.

Min Mening om det foreliggende Boligproblem er den, at man snarest burde graduere Huslejen efter Indtægts- og Understøttelsesforhold, det vilde Samfundet være bedre tjent med; saa maatte man naturligvis foretage en tilsvarende Nedsættelse af Ejernes Afgifter, naar der bliver fremlagt Dokumentation for, at Lejen er dalet med saa og saa meget.

Man opnaaede derved at spare paa Fogdens Benzin, og samtidig fik vi at mærke, at vi virkelig var i samme Baad, og at det ikke var Meningen, at enkelte af os skulde sejle rundt i et Hyttefad. 2605, *B. Lynge.*

Generalforsamlinger · Møder

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 28. Juni. Formanden, *Aage Larsen*, bød Forsamlingen, der talte over 200 Deltagere, velkommen. Han mindedes en afdød Kollega, og Forsamlingen rejste sig. Til Dirigent valgtes *Anton Nielsen*. Sekretæren, *Grøndal Nielsen*, oplæste Forhandlingsprotokollen, hvorefter *Formanden* aflagde en udførlig Beretning: Vort 60 Aars Jubilæum var forløbet paa en smuk og nobel Maade, som vi kun kunde være tilfredse med. Der var i Forbindelse hermed uddelt nogle Beløb til de ledige. En Feriesag, der nu var afsluttet, refereredes. En tidligere behandlet Sag angaaende en formentlig Boykot af et Medlem refereredes, og Formanden fandt ikke Anledning til at rette noget i sine tidligere Udtalelser. Der var stillet Forslag om et ekstra Administrationstilskud til vor Kasserer paa 600 Kr. for indeværende Aar. Det er til Afstemning i Forbundsstyrelsen. Et Møde, som Styrelsen havde været indbudt til i Hjælpearbejdernes Brancheklub, refereredes. Det drejede sig om Arbejdsdeling samt om Udvidelse af Arbejdsmulighederne for vore Paalæggersker. Paa Aarhus Stiftsbogtrykkeri havde man efter 9. April paa forskellig Maade været noget overnervøse, idet man f. Eks. havde anmodet om Dispensation fra Opsigelsesbestemmelserne, hvis Elektricitetsværket skulde standse Tilførslen af Strøm. Ligeledes havde man afskediget en Lærling 10 Maaneder før Udlæringen med den Motivering, at han var kommet for sent. Vi havde stillet Voldgiftsmænd til Raadighed, og det hidtidige Forløb af Sagen, deri indbefattet, at det var lykkedes Firmaet at faa Haandsætternes Tillidsmand til at vidne for sig, refereredes. Et Spørgsmaal om Lønskatten paa et herværende Blad var besvaret af Formanden. Et misforstaaet Arbejdsdelingsforhold var blevet rettet. Henstillingen fra Bogtrykkerforeningen til deres Medlemmer om at udbetale Dyrtidstillæg til Lærlinge var her i Aarhus kun blevet fulgt i meget ringe Grad; Formanden havde draget Spørgsmaalet frem i Forbundsstyrelsen, og det vil forhaabentlig blive berigtiget. Ligeledes havde Formanden anmodet om, at Trykningen af »Typ.-Tid.« kunde begynde saa betids, at man alle Steder kunde faa Bladet Fredag.

Under Diskussionen om Protokol og Beretning forespurgte *Hartmann*, hvorfor de Gamle ikke var betænkt i Anledning af 60-Aaret. Kassereren, *V. Vistisen*, svarede. Derefter kritiserede *Hartmann* et Referat i Protokollen. *Peter Nielsen* uddybede denne Kritik, og *Formanden* og *Sekretæren* svarede. Endnu tre Talere havde Ordet angaaende denne Sag. *N. P. Jørgensen* gav derefter en Redegørelse for en formentlig Tilsidesættelse af ham paa »Demokraten«. Stillede en Udtalelse saalydende til Afstemning:

»Dansk Typograf-Forbund, Aarhus Afdeling, samlet til Generalforsamling den 28. Juni 1940, udtaler sin skarpe Fordømmelse af den ukollegiale Optræden, der fra Faktorerne Lehman og Wegener er udvist overfor en Kollega. Det maa forbavse, at man paa et socialdemokratisk Bladforetagende ikke undser sig for at dyrke økonomisk Forfølgelse af en Kollega — til Fremme af private og egoistiske Formaal, og man udtaler en Beklagelse over, at Bladets Ledelse saa fuldkommen har ignoreret Organisationens Tillidsmænd i denne Sag.«

Hertil havde *Tage Hansen* Ordet og kommenterede N. P. Jørgensens Udtalelser om Arbejdsforholdene paa »Demokraten«. Derefter forkastedes Udtalelsen med 91 Nej, 66 Ja og 35 blanke Stemmer. Forhandlingsprotokol og Beretning toges til Efterretning. — Der bevilgedes 270 Kr. til 3 Deltagere i Tillidsmandskursus i Roskilde. Formandens Løn fastsattes uforandret til 400 Kr. — Man gik saa over til Valgene. Som Formand foresloges Genvalg af Aage Larsen. Sv. Aage Sørensen foreslog at vælge Henry Nielsen, idet han udtalte, at det, efter Begivenhederne i Finland, nu var paa Tide at faa Kommunisterne bort fra alle Tillidsposter. Valgt blev Aage Larsen med 139 St. Henry Nielsen fik 57 St. Til Styrelsen genvalgtes Karl Kirkebæk med 111 St. og Johs. Hansen med 84 St. Nyvalgt blev, i Stedet for N. P. Jørgensen, der ikke ønskede at modtage Valg, Paula Nielsen med 74 St. Suppleanter blev Tage Hansen med 73 St. og Sv. Aage Sørensen med 68 St. Som Revisor nyvalgtes Edv. Christensen i Stedet for Chr. Rostgaard, der ønskede at trække sig tilbage. *Formanden* takkede Rostgaard for hans mange Aars Virke som Tillidsmand i Organisationen. Revisor-Suppleant blev Anton Nielsen. — Derefter diskuteredes Arbejdsdelingen. *Formanden* gav en Redegørelse for Baggrunden for, at man begyndte paa Arbejdsdeling. Omtalte de forskellige Former for Arbejdsdeling indenfor vort Fag og kom derefter ind paa Rigsdagens Behandling af de saakaldte Kriselove. Han gav et Rids af disse Loves Indvirkning paa vore Forhold og Behandlingen af disse Ting i Forbundsstyrelsen. Sluttede med nogle Betragtninger angaaende den praktiske Udførelse af Arbejdsdelingen i dens nuværende Form og paapegede Farerne derved. Forklarede derefter lidt om Grænsebestemmelserne for Lønskatten. *Anton Nielsen* oplæste og anbefalede følgende Resolution:

»Dansk Typograf-Forbund, Aarhus Afdeling, samlet til Generalforsamling den 28. Juni 1940, udtaler angaaende Arbejdsdeling:

Det maa være Formaalet med Arbejderklassens økonomiske Ofre under en Arbejdsdeling ikke blot at fastholde Arbejdskraft, men tillige at skabe Arbejdsmuligheder for vore ledige Kammerater. Vi henstiller derfor til Arbejdsfordelingsnævnet snarest at søge Bestemmelserne desangaaende gjort obligatoriske for alle Lønmodtagere samt gennem faste Lov-Paragrafer at sørge for, at der ufravigeligt antages Folk i de Perioder, hvor faste Arbejdere er ude i Turnus. Vi udtaler desuden som vor bestemte Opfattelse, at Talen om Vanskeligheder ved Antagelse af ny Arbejdskraft er overdreven. Disse Vanskeligheder er ikke større, end at de med god Vilje kan løses.«

Vistisen gav nogle statistiske Oplysninger om en eventuel obligatorisk Arbejdsdelings Indflydelse paa Ledigheden her i Afdelingen. *Holger Hansen* udtalte, at Virkningen af Arbejdsdelingen paa et lille Trykkeri er problematisk. *Kaj Rasmussen* foreslog en Tilføjelse til Resolutionen, hvori blev udtalt en Protest mod Dobbeltstillinger. *Tage Hansen* mente, det var klogt fortsat at forsøge at gaa Frivillighedens Vej. *Formanden* pegede paa Farerne ved Ordningen, f. Eks. kunde den virke paa en Maade, der ikke skaffede Folk i Arbejde. Var derfor ikke Tilhænger af tvungen Arbejdsdeling. *Vistisen* fremhævede det nødvendige i at paapege de uheldige Ting i den nuværende Ordning, da man ellers kunde faa Indtryk af Tilfredshed med den. *N. P. Jørgensen* anbefalede Resolutionen og udtalte, at Meningen maa være at skaffe Folk i Arbejde. Det er ikke nok at fastholde den nuværende Arbejdskraft. — Resolutionen vedtoges med 71 Stemmer mod 2. Derefter hævedes den meget bevægede og yderst urolige Generalforsamling. *C. G. N.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Nær og Fjern

Randers. Kassereren træffes *ikke* i Ugen fra 13.-20. Juli. Alle Henvendelser sker til Formanden, Chas Christensen, Ankerhusvej 6, Dronningborg, Telf. 3756.

Lærlingespalten findes paa sidste Side.

60 Aar fylder paa Søndag vor kendte Kollega, Revisor *Carl J. Christoffersen*, Hillerødgade 139.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Evaldsgade 3.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd

Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Week-end-Ture.

Week-end-Turen til Køge Lørdag den 29. Juni blev yderst vellykket. Rent bortset fra et mindre Sammenstød paa Køgevejen forløb Turen uden Uheld, og det høje Solskinshumør, som de 14 Deltagere havde medbragt, varslede godt for Vandregruppens Fremtid.

— — —

Den næste Week-end-Tur vil blive afholdt i Midten af August. Tid og Sted bekendtgøres senere. — Iøvrigt er der endnu Plads til et Par Kammerater i Vandregruppen. Tilmelding paa Kontoret.

Livredning.

Da mange af Typ.-Lærlingene deltager i Vandre-, Lejr- og Badeture sammen med Afdeling, Kammerater eller Privat, har vi arrangeret en Instruktionsaften med Film og Undervisning i kunstigt Aandedræt. Arrangementet er planlagt til Torsdag den 25. Juli om Aftenen. Adgangskort paa Kontoret.

Provinsens Lærlingeafdelinger.

Vi gør opmærksom paa, at vi saavidt muligt ønsker Adressen for alle Lærlingeafdelinger til Brug i paakommende Tilfælde. Adressen bedes sendt til Københavns Lærlingeafdeling, Evaldsgade 3 [1], København N.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

1. Juli: Stubbekøbing pr. Bl. 216,77; 8. Juli: Løgstør pr. Bl. 471,00, Næstved 1144,65.

København, den 8. Juli 1940.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

1. Juli: Stubbekøbing i St. f. April Kv, Oversk. 216,77; 3. Juli: Aarhus 4000,00, Svendborg 500,00; 4. Juli: Lyngby 200,00, København 30.000,00, Hobro 400,00; 6. Juli: Kolding 768,65, Vejle 753,05, Kolding 2000.00, Stubbekøbing 400,00; 8. Juli: Løgstør i St. f. April Kv. Oversk. 471,00, Rudkøbing 600,00.

København, den 8. Juli 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Erik Leif Rasmussen, udl. 30. 6. 40 hos Bagge (arb. s. St.).

Aalborg: Sætter Tage Clausen, udl. 29. 6. 40 i Vesterbros Bogtrykkeri, Sætter Nicolaj Jensen, udl. 25. 5. 20 i Aalborg (tidl. Medlem). Fredericia: Sætter Otto Wonsyld, udl. 5. 7. 40 i Fredericia Centraltr. Slagelse: Sætter Kaj Helmuth Hansen, udl. 20. 6. 40 i Sorø Amts Dagblad.

Tiltraadte

København: 5163 Svend Knudsen fra Aalborg (Schouw & Co.), 719 J. Benedicht fra Helsingør (arbl.), Hj.arb.ske Vera Jensen fra Bogbinderne (Ant. Nielsen), 6230 Fr. Nielsen fra Køge.

Aalborg: 4576 Gerda Sørensen (arbl.). Aarhus: 5587 Axel Honoré (arbl.), 3521 Reinhardt Nielsen (arbl.). Hillerød: 1975 Fr. Nielsen i Pl. Korsør: 2043 Ida Hansen (arbl.). Odense: 6208 Arne Ringmann Jensen (overfl. fra Arbejdsmandsforb.), 4392 Mar. Rasmussen (Andelsbogtr.). Randers: 5918 Rich. Ivan Jørgensen (Pedersen, Allingaabro). Ringsted: 5975 Bjørn Andersen i Pl. Rudkøbing: 8628 Tove Sørensen (arbl.). Silkeborg: 3460 Bruno Frederiksen (arbl.).

Fratraadte

København: 1975 Fr. Nielsen til Hillerød i Pl., 6214 Karl Nielsen til Odense, 4036 Harry Jensen til Vejle, 7631 Frantz Thor til Aalborg, 5167 Sv. Fornæs til Helsingør, 5518 E. Backe til Horsens, 6850 Knud Hansen til Lyngby.

Aalborg: Tage Clausen til Grindsted i Pl. Fredericia: 5587 H. A. Honoré til Nykøbing M. (arbl.). Horsens: 7046 Egon Køhler til Næstved (arbl.). Kolding: 7186 Pauli Jensen til Aabenraa (arbl.), 7715 Holger M. Jørgensen paa Rejse. Køge: 6230 Fr. Nielsen til København. Maribo: 8628 Tove Sørensen til Rudkøbing (arbl.). Nakskov: 5053 Anker Andersen til Kolding (arbl.). Nykøbing F.: 3156 Helmer Christensen til Assens (arbl.). Randers: 6902 Herald W. Hansen til Udlandet. Viborg: 3460 Bruno Frederiksen til Silkeborg (arbl.).

Udmeldte

København: 2230 Karen Hinrichsen (fratraadt Faget).

Fredericia: 8608 Elisabeth Fisker (fratraadt Faget). Slagelse: 4967 Inga Nielsen (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance

Aalborg: 5990 William Christensen.

Døde

København: 12416 Emil Wetterstein, 153 Hansens Hustru Johanne.

Horsens: 4404 J. Chr. Jensen.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Rustica . Corps 10—72

ANNONCER

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skriftør, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr 10291

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2], Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | halvfed | kursiv
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 29 — *København den 19. Juli 1940* — *67. Aargang*

Omkring Kontingent- og andre Forhøjelser!

Verdenskortet forandres. Systemer likvideres, om hvilke man aldrig har forsømt nogen Lejlighed til at fortælle, at de var de eneste rigtige til at højne Arbejderklassens økonomiske Vilkaar og Ligeberettigelse.

Ogsaa herhjemme er der Tegn i Sol og Maane, der tyder paa, at Systemet likvideres. Saa kan man diskutere, om det virkelig *var* et System. Om det nye Samfund, der er i Støbeskeen, bliver bedre, vil vi lade Fremtiden afgøre.

Det er heller ikke det nye eller det gamle Systems Duelighed, jeg vil omtale, men derimod — hvad der fremgaar af Overskriften: *Hvorfor skal vort Kontingent forhøjes!*

I en Tid, hvor Løntillæg bliver frataget Arbejderne med Løfte om Standsning af fremtidige Prisforhøjelser! Dette Løfte blev efterfulgt af 25 pCt. Forhøjelse af alle Ferierejser, Brevporto, Godstransport og derigennem indirekte Fordyrelse af *alle* Varer. Prisen paa Tørv og Brunkul er forhøjet. Smør, Mælk og Flæsk er steget betydeligt. Gamle Kartofler kostede til 15. Maj 50 Øre for tre Halvkilo. Efter 15. Maj fandtes *kun* nye Kartofler, og disse kostede i halvanden Maaned *Kr. 1,50* pr. kg. Vil man følge Myndighedernes Opfordring og købe 10 hl Koks i Dag, skal man aflevere nøjagtig en Ugeløn.

Altsaa bliver Spørgsmaalet om Regeringens Løfte ang. Priskontrol et Kapitel for sig, som jeg beder Læserne selv tage Standpunkt til.

Den ene Ugeløn om Maaneden gaar til Husleje, den anden nu til Skat, og den tredie bliver halveret ifølge Turnus (hver 3. Uge).

Altsaa har en dansk Arbejder af i Dag *een*, siger og skriver *een* Ugeløn om Maaneden (med Fradrag af Arbejdsfordelingsskat) at leve for til en Familie. Heraf skal betales Kostpenge, Klæder, Sko, Ildebrændsel à 7 Kr. eller mere pr. hl, Forsikringer, Sygekassekontingent og alle paaløbende Udgifter (Belysning og Gas). Jeg vil slet ikke tale om unødvendig Luksus som Tobak og Øl m. m.

Og saa er det, at jeg spørger: *Naar de arbejdsløse bliver »deporteret« og saaledes ikke oppebærer Understøttelse, hvorfor skal vort Kontingent saa forhøjes?*

Mon der findes eet eneste Medlem af »Dansk Typograf-Forbund«, der for Alvor tror paa, at vi faar frit Raaderum over Fagforeningens Midler til Anvendelse i Strejkeøjemed for Fremtiden?

Nej! Vejen til at fratage Arbejderne deres Strejkeret har den af Arbejderne valgte Regering *selv* Gang paa Gang vist vore Modstandere i Fremtidens »nationale« eller »demokratiske« Regeringer (!)

Derfor lad os ikke puge Penge sammen i disse Tider, hvor hver eneste Øre betyder noget for den enkelte *menige* Arbejder, ham, der altid har betalt og forsøgt paa at se glad ud. Det sidste Forsøg er det skralt med for Tiden.

Udgifterne er mange. Pengene er uhyggelig smaa hos Arbejderne i Dag, saa smaa, at den lille Tue, der kan vælte det store Læs, allerede er i Sigte.

Nedsæt hellere Kontingentet, *i hvert Fald for Deltagere i Turnus*, selvom det ikke pynter paa Regnskabets Status! 3825, *Poul E. Jacobsen.*

Bogtrykfagets tekniske Udvikling

Af *K. A. Jørgensen.*

V

For Pressens Vedkommende maa Spørgsmaalet allerede siges at være besvaret. Den *er* en Industri! Den er for den overvejende Dels Vedkommende *maskinelt fremstillet* og baseret paa *Massefabrikation* af en ensartet, standardiseret Vare. Kun mindre Rester af det oprindelige Haandværk er tilbage i de Haller, hvor den »offentlige Mening« fabrikeres! Begyndelsen til denne Industrialisering ligger ikke saa forfærdelig langt tilbage, men til Gengæld er maaske den for os »værste Ende« tilbage! I alle Fald synes den hæsblæsende Iver efter Rationalisering og maskinelle »Fremskridt« at tyde derpaa!

— Hvilken kæmpemæssig Forandring, der er sket med Pressen, særlig den politiske, vil et enkelt Eksempel vise:

I Begyndelsen af det 19. Aarhundrede udkom det ansete Blad *»Korrespondent«* i Hamburg. Det udkom 4 Gange ugentlig i et lille Kvartformat. Hvert Numer maatte sættes *8 á 10 Gange*, og Trykningen fordrede *12 Haandpresser* med *24 Mands* Betjening — foruden en Masse Arbejdskraft til Falsningen!

Til Sammenligning behøver man blot at tænke paa, hvorledes et af vore egne store Dagblade nu bliver til: Mange Sættemaskiner med andre Hjælpemaskiner (Skriftstøbemaskiner, Thompson, Ludlow) gør i Løbet af en Arbejdsdag et 12—20-sidigt Blad færdigt i Sats. Satsbilledet af den hele Side overføres til Matricen og derfra igen til Rundstereotypi-Pladen. Pladerne spændes paa Rotationens Cylindre, og 3—4 Timer efter er 100,000 Eksemplarer trykt, klæbet sammen, falset, talt af og allerede under Distribution!

Her er ikke Tale om at sætte en Form 8—10 Gange, selv om man kunde gøre det paa nogle Minuter, takket være Stereotypien; heller ikke behøves der 24 Mand til Trykningen, skønt Oplaget er flere Gange større! Det hele foregaar næsten automatisk under Anvendelse af mest mulig Mekanik og mindst mulig menneskelig Arbejdskraft!

Man kunde blive Pessimist ved at høre om alle disse tekniske Fremskridt og deres Følger for Haandens Arbejdere, men Medaillen har dog en anden Side, som giver en Smule Haab.

Som Modstykke til det førnævnte Eksempel skal nævnes et andet, der er af en lysere Karakter:

En Münchener-Avis udkom første Gang i Aaret 1848 og bestod da af 4 Oktav-Sider i Format 10 × 18 Ctm. med ialt 212 Linier. Til Sætningen behøvedes kun 1 — een — Sætter! Ved Aarhundredskiftet beskæftigede Bladet 65 Sættere! Den Haandpresse, der trykte det første Numer med 300 Aftryk pr. Time, var da erstattet af fem dobbelte og fem enkelte Rotationspresser. Hvert Numer af Bladet var paa 22 store Foliosider og Oplaget 80,000 Eksemplarer. Det aarlige Papirforbrug var over 150,000 Kilometer og de daglig løbende Udgifter ved Fremstillingen ca. 7,000 Kroner!

— Vi vil jo her hæfte os ved den glædelige Stigning i de typografiske Arbejderes Antal, men man maa ikke glemme den mægtige Indflydelse, som en saa voldsom Udvikling har haft paa Beskæftigelsen i andre Fag — Papir- og Farvefabrikation, Maskin-Industri, Kontorfag og saa fremdeles. —

— — —

Alle de i det foregaaende omtalte Opfindelser og Forbedringer hører altsaa det 19. Aarhundrede til — og den korte Oversigt, der er givet over Følgerne af de nye tekniske Hjælpemidler, rækker heller ikke længere end til ca. *Aar 1900.* Vi véd jo imidlertid alle, at Tekniken ikke standsede her og hvilede paa Laurbærrene, men at tværtimod nogle af dens betydeligste Frembringelser først er kommen rigtig til Udfoldelse i vor Tid, og at nye Opfindelser og Forbedringer har set Dagens Lys helt op til de sidste Dage.

Disse Foreteelser er saa tæt paa Livet af os, at man kan undgaa de fleste Detailler og give en kortfattet Oversigt over dem og den Betydning, de har haft for Faget.

Det vil da være naturligt at følge Tidens Løsen og specialisere Arbejdet, saaledes at vi tager hver Faggruppe for sig, og lad os begynde med den Gruppe, der baade er den største og ældste: *Haandsætterne.*

Haandsætternes rent manuelle Arbejde er fra Gutenbergs Tid til vore Dage ikke undergaaet væsentlige Ændringer. Selve Fader Gutenberg vilde befinde sig paa kendt Grund, hvis han kom ind i et Nutids-Sætteri. Muligvis vilde han stejle lidt over den »elementære Typografi«, men ellers vilde en »medhjælpsvis Tjans« paa et Par Dage nok sætte ham ind i vor moderne Teknik!

De Forandringer, der er sket her, skyldes jo væsentligst det anvendte Materiel og Principerne for dets Anvendelse. Der er allerede nævnt de Reformer, der er sket med Hensyn til Skrifthøjde og -Kegel, Punkt-Systemets Indførelse m. m. og kan hertil føjes den senere Indførelse af *Normal-Linien*, d. v. s. et System for Skriftbilledets Stilling paa Keglen, saaledes at Skrift af forskellig Grad kan bringes til at holde Fod ved Under- eller Overlægning med systematisk Materiale (Enheds-Skriftlinie). Ellers er der for denne Branche kun Anledning til at nævne, at den paa Grund af Udviklingen er blevet forsynet med mindre *Hjælpe-Apparater* (Høvle-Apparater for Maskinsats etc.), at den har faaet sine gamle *Korrekturpresser* erstattet med nyere, efter Hurtigpresse-Princippet, og sidst, men ikke mindst, at den omsiggribende Standardisering har medført en Revolution i *Sætteriets Inventar* med de nye *Enheds-Systemer* o. s. v. De øvrige Ændringer i Sætningens Teknik er tildels af teoretisk Art og skal derfor ikke omtales her.

Den anden store Gruppe, *Trykkerne*, er ikke sluppet saa let, paa deres Omraader er der til Stadighed sket Ændringer i Maskin-Konstruktionerne, selv om Grundprincipperne naturligvis stadig er de samme.

Af den tidligere ret enkle *Hurtigpresse* er der efterhaanden blevet en kompliceret Maskine. Først og fremmest er *Paalægnings-Apparaterne* kommet til, fremstillet dels for *Suge-* og dels for *Stryge*-Metoden. Disse Apparater har jo overflødiggjort en Del kvindelig Arbejdskraft. Yderligere er der indført Forbedringer ved *Farveværk*, *Ark-Udlægning* o. a. De tidligere ved Avispresser saa meget anvendte *Falseapparater med Falsekniv* er vel efterhaanden ved at udgaa som Følge af Rotationernes Indtrængen og de nyere Falsemetoder.

Ogsaa *Dieglerne* er blevet væsentlig forbedrede. For alle Maskiner i Trykkerivirksomheder gælder det iøvrigt, at deres Indsats i Produktionen er vokset kolossalt — af flere Grunde: For det første har man faaet en velegnet Drivkraft i den *elektriske Motor*, der har afløst Gas-Motoren, Dampkraften og Haandkraften!

De stadig stigende Krav fra Forbrugernes og Bedrifternes Side har endvidere medført, at Maskinernes Kapacitet er større: de gaar hurtigere, arbejder mere præcist og er ligeledes blevet kraftigere i Konstruktion og Fundament.

Det samme Princip, der er gældende ved Rotationspressen: at faa Maskinen til at udføre saa *mange Funktioner* som muligt, overføres ogsaa til Hurtigpressen i det Omfang, hvori det kan lade sig gøre.

Princippet kommer saaledes til Anvendelse ved de saakaldte *Parafin-Sprøjteapparater*, der kobles til Hurtigpressen og tjener det dobbelte Formaal: at *fremskynde Tørringen* af Trykket, saa Afsmitning undgaas, og at *spare Mellemlægningen!* — Vi genfinder det ogsaa ved Opfindelsen og Anvendelsen af det *kontinuerende Stapelbord*, der skal spare Trykkeren Arbejdet med Fyldning af Selvpaalæggeren, og som især skal tjene til at undgaa Standsninger af Maskinen ved Oplagsfornyelse.

Endelig er der jo i de senere Aar dukket en ny Maskintype op, der maa siges at være et ægte Barn af vor Tid: de *helautomatiske Presser*, hvis Ydeevne, selv bortset fra Reklamebrøl, er virkelig fænomenal. Det er Maskiner, der er bygget efter det Princip, at Trykkeren blot skal forsyne den med Form og Oplag, hviske »Kør!« til den, — og saa iøvrigt lade den klare sig selv. Det er givet, at Maskiner af denne Art kan producere en Masse Arbejde i kort Tid, men det er ligesaa sikkert, at hvis Arbejdets Mængde ikke stiger i et tilsvarende Forhold, vil det ikke kunne undgaas, at de faar en skæbnesvanger Indflydelse paa Beskæftigelsen — thi der er kun ringe Haab om, at Tekniken vil standse og nøjes med det allerede opnaaede. — I denne Forbindelse er det værd at lægge Mærke til, at Teknikerne jo tumler med alle mulige Forsøg paa at gøre al Maskindrift fuld-automatisk, udnytte alle Muligheder for en rationel Drift med hurtigste Tempo, Pladsbesparelse og mindst mulig Lønudgift pr. Vare-Enhed!

Intet lades uforsøgt — f. Eks. kan nævnes Kombinationen af Diegel- og Hurtigpressen i de nye *Vertikal Presser.*

(Fortsættes.)

Dansk Typograf-Forbund

Kontingentet i København forhøjes i Dag

I Henhold til Vedtagelsen paa Generalforsamlingen den 2. Juni forhøjes *Lokalkasse*kontingentet *fra og med 29. Uge* (Ugen fra 13/7—19/7) med *20 Øre* for heltbetalende og *10 Øre* for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere. Det samlede Kontingent bliver herefter for heltbetalende *6,00 Kr.*, mandlige Hjælpearbejdere *3,95 Kr.* og kvindelige Hjælpearbejdere *3,30 Kr.* pr. Uge.

København, den 1. Juli 1940. *Styrelsen.*

Den travle Mand

Københavns Afdelingens Formand maa aabenbart eje en vis *sense*, eftersom han ene af alle nyder den Forret at kunne »hale«forsyne de Indlæg i »Typ.-Tid.«, han finder fortjente. Imidlertid forhindrer Følsomheden ham ikke i at aflevere Paastande, der maa staa urørt, indtil Modparten ad besværlig Postgang kan komme til Orde. Selve denne Kendsgerning giver daarlig Balance i Diskussionen, og da den er saa afgjort i Hellbergs Favør, vilde han tjene sig selv bedst ved at være varsom med sine *letbenede* Paastande. Om ikke for andet saa for Bagslagets Skyld.

Efter et Svar — der intet Svar er — slutter han af med en bedrøvelig Klagesang over Storbyens Trængsler. Lad os se lidt paa den Jammer — den har lydt før, og vi kan passende benytte Lejligheden til at konstatere dens Holdbarhed.

Efterfølgende gengives i Uddrag af Forbundsberetningerne Ledighedsstatistiken for henholdsvis 1926 og 1937 (de to, jeg er i Stand til at kontrollere) blot med en Tilføjelse af undertegnede, hvor Ledighedsdagene er udregnet pr. Medlem i Forbundsomraadet.

	1926	
	Kbh.	Prov.
	3132 Medl.	*2256 Medl.*
Ledige Dage	139.378 (45)	102.768 (46)
Med Understøttelse	73.742 (24)	47.376 (21)
Uden Understøttelse	65.636 (21)	55.392 (25)

	1937	
	Kbh.	Prov.
	4253 Medl.	*2604 Medl.*
Ledige Dage	130.667 (31)	109.966 (42)
Med Understøttelse	108.483 (26)	88.092 (34)
Uden Understøttelse	22.184 (5)	21.874 (8)

Tallene i Parentes er resp. Dage fordelt pr. Medlem (af den samlede Medlemsstab i Forbundsafsnittet.)

Hellberg! Se lidt paa disse Tal. Medens i 1926 Ledigheden pr. Medlem var omtrent ens i Provins og Hovedstad — blot med Disfavør til Provinsen for saa vidt angaar de ikke-understøttede —, viser 1937 en betydelig Forskydning, idet Ledigheden i Hovedstaden er 31 Dage pr. Medlem men 42 i Provinsen — og stadig et højere Tal af ikke-understøttede.

Skal vi paa Baggrund af denne Udvikling tale Provins og Hovedstad, saa synes jeg, at du passende tager Forbundets Beretninger til Hjælp forinden.

Dine Bemærkninger om Hovedstaden fortjener dog en »Hale« — den nemlig, at Hovedstaden selv har været ude om det. Den har efter bedste Evne skrabet til sig alt, hvad den orkede af alskens Administrationsvirksomhed, centraliserede hele Landets Økonomi gennem sine Finansorganer m. v., og hvad angaar vort snævre Fagomraade har vi gode Eksempler paa paagaaende Bladgeschæft overfor Provinsen, der absolut ikke bør tjene til Gunst for Provinsafsnittets Beskæftigelsesgrad. I saa Henseende maa jeg *desværre* fastslaa, at den »lokalbegrænsede Horisont« ligger Øst paa i Landet! Men her er vi saa langt udenfor Emnet, at jeg vil foretrække at lade Hellberg faa det sidste Ord.

Da din Tid maa være særdeles kostbar — jfr. Bemærkningen om de »ligegyldige Passager« —, maa det være dig en Trøst, at jeg har Tid at vente — til de ikke mere er ligegyldige for dig heller!

Aalborg, den 6. Juli 1940. *William Andersen.*

Til Fagforbundene og Fagforeningerne

Fra Formanden for danske Musiksammenslutninger har vi modtaget følgende:

Den første Uge i September staar hvert Aar i den levende Musiks Tegn, idet samtlige Organisationer inden for Musikens Verden i Fællesskab arrangerer en Propaganda-Uge til Fremme af den personlige Musikudøvelse i Hjemmene.

Som et Led i dette Arbejde for den danske Musik etableres et Rundspørge til Amatør-Musikere, som i deres Fritid spiller et eller andet Instrument. Vi vil i Aar gerne anmode de forskellige Fags Udøvere om at fortælle os, hvad den levende Musik betyder for dem, og hvilke Musikstykker de helst spiller, naar de efter Fyraften sætter sig til Klaveret eller »snapper Fiolen fra Væg«. Disse Udtalelser skal anvendes i Pressen Landet over i Propaganda-Ugens Løb, og vi tillader os derfor høfligst at anmode Dem om at være saa elskværdig at være os behjælpelig med at fremskaffe Adresser paa Musik-Amatører inden for Deres Fag.

Vi er overbevist om, at der i Deres Forening findes adskillige Medlemmer, som dyrker den levende Musik til Glæde for sig selv og andre, og det er vort Haab, at De vil støtte os i vort kulturelle Arbejde ved velvilligst at sende os saadanne Navne og Adresser, som maatte være Dem bekendt.

Fra den øvrige Verden

I Jugoslavien

bestaar de frie gamle Fagorganisationer stadig, selvom de i nogle Aar har maattet kæmpe mod de af Regeringen Zwetkowitsch oprettede Fagorganisationer, som med alle Midler har forsøgt at fortrænge de frie Fagforbund.

En Gang forsøgte man at forstyrre Organisationsvirksomheden ved med Magt at fjerne alle Forbundssekretærer fra deres Funktioner i Arbejdskammeret og Sygekasser, men det lykkedes ikke; alle Sekretariater blev reorganiseret og Arbejdet fortsat som tidligere.

I den senere Tid har de frie Fagorganisationer staaet under Politikontrol, idet der paa alle Møder og Kongresser har været Politi til Stede. Man kan forstaa, at det under disse Forhold er vanskeligt for de frie Fag-

organisationer at hævde sig i Kampen mod Regeringsorganisationerne, der har alle Myndighedernes Bevaagenhed. Til disse Vanskeligheder er der fornylig kommet endnu een, idet Forsoningen mellem Serbere og Kroater har bevirket, at den kroatiske Befolkning nu ikke mere staar paa de frie Organisationers Side, som de tidligere i deres Opposition til Regeringen har gjort, men nu under Matschek-Partiets Indflydelse nyder de samme Begunstigelser, som de nationalistiske Regeringsorganisationer i det gamle Serbien.

Trods Undertrykkelse og tvangsmæssig Udsættelse af Valg er det dog ikke lykkedes Zwetkowitsch og Matschek at erobre Arbejdernes Flertal.

Den nuværende Tilstand indenfor de forskellige Fag er derfor hverken værre eller bedre end tidligere; der findes stadig en fast Stamme, der staar trofast og offervillig i de frie Fagforbund.

Skønt det under de nuværende Forhold er vanskeligt at føre nøjagtig Statistik, kan man dog sige, at endnu staar 30,000 bidragydende Medlemmer i Organisationer under den jugoslaviske Landscentral.

Der hyles —

Helle dusse dasse, hvor er de dog ynkelige, disse »Oppositionsfolk«. Efter i et Aars Tid at have boltret sig paa vore Generalforsamlinger har de endelig løbet Linen ud. Men, gennemskuet af Medlemmerne, er de blevet sat paa den Plads, hvor de hører hjemme. Alligevel tror de paa Opstandelsen fra de døde: Ak, sikken Jammer.

Trykkeriarbejder Bergenholtz, der mener sig kaldet til at være Hjælpearbejder for den afdøde »Opposition«, men som paa Grund af sin Artikels uegnede Form ikke har kunnet faa den optaget i »Typ.-Tid,«, har Adgang til de Møder Trykkeriarbejdernes Klub arrangerer for Kollegerne.

Det kunde være, der var et Par Smaating, vi kunde snakke om. *V. Willadsen.*

Fliden straffes!

At vore Skattelove paa mange Omraader virker uretfærdigt, véd vi alle. Men at de er saa meningsløse, som nedenstaaende Eksempel viser, havde man dog ikke tænkt. I Retsforbundets Blad »Vejen fremad« finder vi følgende:

En ung Hjørring-Typograf, Hans Thomsen, har i disse Dage fuldført et smukt Fritidsarbejde, idet han helt uden fremmed Hjælp har bygget en Villa til sig selv. Han købte sig i Foraaret 1939 en Grund udenfor Hjørring og tog straks fat paa Arbejdet. Hver Dag, naar hans Arbejde paa Bladet var forbi, cyklede han ud og murede, tømrede og snedkererede løs. Nu staar Huset klar til Indflytning. Det staar ham i kun 3800 Kr., som udelukkende er gaaet til Byggematerialer. Huset er i sig selv ca. 15,000 Kr. værd.

Men nu kommer Skatteväsenet og forlanger Skat af det Arbejde, Hans Thomsen selv har lagt i Huset, idet den Arbejdsfortjeneste, som er sparet ved, at han selv har bygget sit Hus, skal beskattes som Indtægt. Til Opførelsen af Villaen er gaaet 1500 Arbejdstimer.

Østsj. Folkebl. bemærker spydigt, at naar man saaledes brandskatter den, der frembringer Værdier, maa Turen vel ogsaa komme til Kolonihavefolkene med særlig Beskatning af deres Grøntsager og Kartofler.

Ledigheden i København

Nedenstaaende bringer vi en lille tabellarisk Opgørelse over Ledigheden i København i 10 Uger, fra 28. April til 6. Juli. Vi har opgjort Antallet af de paa normal Maade ledigmeldte, Antallet af ledigmeldte i Turnus, Antallet af ledigmeldte, som afbryder deres Ledighedsstand for at holde Ferie i Forhold til det i Forbundet beroende Feriemærke-Beløb, samt endelig Brutto-Antallet af ubeskæftigede i hver Uge.

	Normalt ledigmeldt	Turnus ledigmeldt	Ledige i Ferie	Brutto Ledighed
1. Uge ...	1118	66	—	1184
2. » ...	990	190	—	1180
3. » ...	853	268	100	1221
4. » ...	975	274	85	1334
5. » ...	992	220	68	1280
6. » ...	971	269	50	1290
7. » ...	839	259	68	1166
8. » ...	843	196	39	1078
9. » ...	838	158	36	1032
10. » ...	810	202	55	1067
I Genn.snit	823	210	50	1183

Dette Brutto-Antal svinger noget, er højst i 4. Uge (20.—25. Maj) og lavest i 9. Uge (24.—29. Juni); Forskellen paa disse to Tal er 300, et relativt stort Udsving.

Gennemsnitlig er der 1183 Personer, for hvem Faget ikke har kunnet byde Arbejde (26½ Procent), hvortil kommer, at en Del af de i Arbejde staaende jo har været i Ferie (altsaa ikke arbejdet), hvilket viser, at Fagets *Beskæftigelsesmangel* er tæt ved at være *en Trediedel*, og at vi, naar Ferien ebber ud, kan komme op paa en Brutto-Ledighed af ca. 1400.

Der skulde saaledes kun være Beskæftigelse for ca. 3000 Personer, saa det synes mig stadig berettiget at virke for, at denne begrænsede Arbejdsmængde gennem en obligatorisk Arbejdsdeling søges i rimeligt Omfang fordelt paa et saa stort Antal af Fagets Folk, som det maatte være dels pekuniært muligt og dels praktisk gennemførligt.

Hvornaar Faget iøvrigt maatte blive i Stand til atter at optage Arbejdskraft i normalt Omfang, nytter det vist ikke at spaa om. Jeg har blot villet bringe nogle Kendsgerninger i Tal, for at Kollegerne kan vide, hvordan Landet ligger.

København, den 11. Juli 1940. *Sigv. Hellberg.*

Selverkendelse eller hvad?

Fra *Erik Westergaard* har vi modtaget følgende noget mystiske Erklæring med Anmodning om Optagelse:

Paa given Foranledning gør vi de ærede »Kolleger« (Mortensen, Weise og evt. andre lysthavende) opmærksom paa, at det er helt overflødigt at meddele »Fædrelandet«s Direktion, at alle de i de tekniske Afdelinger ansatte Folk er haabløse Umuliusser og Idioter, der ingen Kendskab har til det Arbejde, de udfører. For det første har Direktionen efterhaanden selv opdaget dette, og for det andet er der ingen Plads ledig her i Øjeblikket. *Fædrelandets Personale.*

P. S. Hvis Trykker Weise ønsker den af ham vedlagte Svarporto tilbage, kan han henvende sig paa Trykkeriet hos Tillidsmanden. d. s.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Brancherepræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Til vore Branchefæller!

Det vil være naturligt, om vore Kolleger indenfor Maskinsætterbranchen ønsker en Diskussion om de store Problemer, der i Øjeblikket optager alle Sind, og til de mest nærliggende hører naturligvis den Lønbeskatning, der har ramt os — som Faget og Fagene i sin Helhed, samt Arbejdsdelingen. Vi er af den Anskuelse, at disse Emner er saa almene, at de helst bør behandles udenfor denne Rubrik og maaske hellere paa Møder end gennem Artikler, hvor Tilladelsen til at udtrykke sig er stærkt begrænset. Hvad angaar det specielle Branchespørgsmaal om vore Sundhedsforhold, derunder Gasfyringen, har vi jo gentagende rettet Henvendelser til Autoriteterne, og denne Sag vil fra Landssammenslutningens Side blive forfulgt fremfor nogen anden. *N. Th. S.*

Vore Godtgørelser.

(Fortsat.)

Et Forhold, Maskinsætteren navnlig bør have for Øje, er den eventuelle *Manuskriptgodtgørelse.*

Det er vistnok den Form for Godtgørelse, der er mest paakrævet, men sjældnest anvendt af Maskinsætterne. Man sætter en Ære i at klare det vanskeligste Manuskript uden at slække sit Arbejdstempo og kommer derved ofte op paa en Ydelse, der ligger langt over Tarifens Fordringer. Nu er der jo det ejendommelige ved vort Virke, at Satsens Fejlfrihed i Almindelighed er proportional med Opsætningens Fart som Følge af den Koncentrering, det forcerede Arbejde paatvinger Sætteren. Det er derfor ikke heldigt at sætte Tempoet ned, men desmere nødvendigt at beregne Arbejdets tariflige Værdi, for at Fordelen ved et eventuelt Overskud kan komme Sætteren selv til gode.

I Paragrafen om Maskinsætterens Uddannelse er Præstationen baseret paa *let læseligt* Manuskript, dog at godt maskinskrevet eller trykt Manuskript kræver 2½ pCt.s Præstationsforøgelse, saa Minimalydelsen altsaa i saadant Tilfælde bliver 6150 Bogstaver pr. Time.

Denne Tilføjelse viser, at Tarifens Fædre har været klar over Fordelene ved trykt eller godt maskinskrevet Manuskript. Det er vi Maskinsættere ogsaa. Og dog kan vi ikke godkende den nævnte Regel uden Forbehold. Trykt Manuskript kan variere meget i Letlæselighed, og kommer man ned paa smaa Skriftgrader, kan det være meget vanskeligt at læse. For Eksempel vil vi ikke kunne godkende et Stykke Manuskript, der er trykt med kompres Nonpareille, som godt Manuskript, og heller ingen Arbejdsgiver kan vel tænkes at ville fordre Tarifens Top-Præstation ydet paa Grundlag af saadant Manuskript. Vi maa hævde, at Betegnelsen *godt* kun dækker virkelig letlæseligt Manuskript af normalt Udseende. Baade gnidret Smaaskrift og Frakturskrifter falder ind under Tarifens § 72, der udtaler:

Efter Overenskomst godtgøres: knudret Sprog, vanskelig læseligt og utydeligt gennemrettet Manuskript, Sats af videnskabelige eller lærde Afhandlinger med hyppig Forekomst af ikke almindelig kendte Specialudtryk samt ved Liniestøbemaskiner Sats, hvor Haandudslutning hyppigt forekommer.

Enhver Fagfælle véd, at det helt gode Manuskript er sjældent forekommende. Maskinsætteren, der for at udføre sin tariferede Præstation maa opfatte og tyde Manuskriptet mange Gange hurtigere end Haandsætteren, véd det allerbedst. Derfor maa den anførte Paragraf bringes i Anvendelse, saa snart der er ringeste Anledning til det.

Nu vil Bedømmelsen af et Manuskripts Letlæselighed altid være en Skønssag, og det er ikke afgjort, at Bogtrykkeren eller Faktoren i et givet Tilfælde deler Sætterens Skøn. Men da Maskinsætteren nu engang er den mest sagkyndige paa dette Omraade, bør han ikke fravige sin en Gang tilkendegivne Opfattelse, men om galt skal være forlange en Mægling paa Spørgsmaalet.

Navnlig maskinskrevet Manuskript bør man underkaste en kritisk Bedømmelse, da det kan variere fra det allerbedste — det vil sige godt Manuskript — til det rent elendige. Ogsaa uhandeligt Manuskript maa der kræves Godtgørelse for. Meget ofte leveres Manuskript til større Værker i maskinbundtet Stand, saa der fordres en Del Ulejlighed med at adskille det, eller der kræves Sats efter Manuskript, som overhovedet ikke lader sig anbringe i Maskinens Holder. I sidste Tilfælde bortfalder naturligvis ethvert Krav paa tarifmæssig Præstation.

Sproggodtgørelse er for de fleste Maskinsætteres Vedkommende ikke aktuel til Hverdag. Men *naar* den kommer til Anvendelse, maa man huske, at Godtgørelsen ikke tillige omfatter de til vedkommende fremmede Sprog udkrævede Haandmatricer.

Haandmatricer godtgøres som bekendt med 17 Bogstaver pr. Stk. efter Optælling — en Godtgørelse, der er saa snævert beregnet, at man aldeles nødtvunget maa forlange, at den tidligere omtalte Forudsætning om Placering og Belysning er til Stede.

Samme Godtgørelse tilkommer der Maskinsætteren for Ind- og Udrykning af Elevatorskinnen, altsaa for enhver *Fremhævelse i Satsen*, enten det gælder et enkelt Bogstav, et enkelt Ord eller en hel Linie.

En Ting, vi ret ofte kommer ud for og som unge Maskinsættere ofte anstrenger sig for at skaffe »Præstation« paa, er Abbreviationer, Navnefortegnelser, Opremsninger o. l. Saadan Sats skal godtgøres efter Vanskeligheden med indtil 50 pCt.

Endelig skal Opmærksomheden henledes paa Omskiftningsgodtgørelserne, der ligesom Anvendelsen af Haandmatricer m. m. beregnes paa Tid, idet en Godtgørelse paa 100 Bogstaver svarer til eet Minut.

Mange Steder spiller disse Omskiftningsgodtgørelser en stor Rolle, idet Nødvendigheden eller daarlig Tilrettelæggelse af Arbejdet fra Ledelsens Side medfører hyppige Afbrydelser. Det bør erindres, at enhver Godtgørelse af denne Art som Regel maa fordobles, idet Afbrydelserne fordrer 2 Omstillinger, 1 frem og 1 tilbage.

Alle foran behandlede Godtgørelser angaar glat Sats eller Sats, indeholdende Blandinger i varierende Grad. Naar Tarifen i det praktiske Liv kun i meget ringe Omfang lægges til Grund for Bedømmelsen af vort daglige Arbejde, skyldes det bl. a., at en meget stor Del af det falder ind under Begrebet Tabeller og Opstillinger, som Tarifens § 81 affærdiger med følgende Sætning:

»Paa Liniestøbemaskiner beregnes Tabeller eller Opstillinger efter den anvendte Tid eller godtgøres efter Overenskomst.«

Naar man trods denne Bestemmelse saa godt som aldrig hører om indgaaede Overenskomster paa dette Arbejdsomraade, skyldes det formentlig, at de Tider, Maskinsætterne i Almindelighed anvender paa Tabelsats,

er tilfredsstillende for Arbejdsgiveren. Derimod forekommer der undertiden Uoverensstemmelser mellem Maskinsættere, der vurderer saadant Arbejde forskelligt. Dette er et uheldigt Forhold, og det er uden for al Tvivl, at det netop er paa dette mere og mere hverdagsagtige Arbejdsfelt, at vi bliver stærkest forfordelt.

For at finde Regler for en mere ensartet Bedømmelse af vort Arbejde opfordres alle københavnske Branchefæller til at opbevare Aftryk af deres Satsarbejde, specielt saadant der indeholder mange Blandinger, Regnskabsopstillinger o. lign., opnotere den anvendte Sættetid og hengemme dette Materiale til senere Anvendelse paa nogle Møder, Københavns Maskinsætter-Klub muligvis vil afholde, naar Ferietiden er fra Haanden. Ogsaa Prøver paa forskelligt Manuskript — haandskrevet eller maskinskrevet — vil det være af Interesse at sammenligne og diskutere for at muliggøre en mere ensartet og rigtig Bedømmelse af saadant og dermed opnaa en bedre Udnyttelse af vore Godtgørelsesparagrafer end hidtil sket.

En god *Forberedelse* og en god *Tilslutning* til saadanne Møder kunde maaske give Resultater, der senere hen vil komme hele vor Branche til gode.

Just nu, hvor det fagorganisatoriske Fremskridt er gaaet i Staa, og hvor Lønnedskæringen er gjort effektiv, har det gamle Fyndord atter Gyldighed: Hvad udad tabes — maa indad vindes! *Traugott.*

„Hvad faar vi for det personlige Tillæg?"

Det hænder undertiden, at en Principal retter et saadant Spørgsmaal til sine Arbejdere, og selv om han naturligvis saa udmærket godt véd, hvad det er, han betaler for og ogsaa godt véd, at det er baade nødvendigt og lønnende for ham at gøre det, saa kan det hænde, at de Folk, til hvem Spørgsmaalet rettes, i Øjeblikket føler sig duperet og ikke har det rette Svar paa rede Haand. Det kan derfor ikke være af Vejen indbyrdes at orientere sig lidt om, hvad det er, en Bogtrykker faar for det personlige Tillæg, han yder sine Arbejdere, i dette Tilfælde altsaa Maskinsætterne.

I Tilslutning til *Traugott's* Artikel i forrige og i dette Numer, der peger paa Godtgørelsesbestemmelserne, hvorefter Arbejdet skal udregnes, kommer det personlige Tillæg, der erstattes med *personlig* Ydelse. Heraf kan nævnes:

1) En konstant Sætning med en jævnførende Varmeregulering, hvorved porøse Linjer og forbrændte og ødelagte Matricer undgaas.

Det bemærkes, at Regulering kan være nødvendig ved ethvert Format- og Kegelskifte og undertiden ogsaa ved Skriftskifte, eftersom den er af spinklere eller kraftigere Snit. Overfor urent eller forkert sammensat Metal kan Sætteren ikke gøre andet end at gøre opmærksom derpaa.

2) Vagtsomhed overfor snavsede Matricer og Magasiner, hvorfor Faldefejl almindeligvis undgaas.

Selvom Faldefejl ifølge Tarifen ikke kan regnes som Sætterfejl, vil enhver Maskinsætter dog sætte en Ære i at undgaa dem; men hans moralske Ansvar ophører dog, naar han har gjort Huset opmærksom paa Materiellets Tilstand.

3) De daglige Forstyrrelser, Smaareparationer, Konferencer o. lign. skrives ikke op eller beregnes ikke efter den Tid, de forsinker.

4) Udførelse af Specialarbejder (Sprog, Lydlære, Matematik, Opstillinger, Tabeller o. s. v.), der kræver større typografisk Indsigt i Forbindelse med Sættemaskinens Funktioner.

Selvom enhver Maskinsætter har typografisk Uddannelse, er ikke alle naaet at blive fuldkomne paa disse specielle Omraader, og Principalerne tager jo i deres Udvælgelse af Folk til Sættemaskinen ofte Hensyn til den — som de mener — hurtige og maskinsnilde fremfor til Typografen.

5) Sats, hvori der er taget Hensyn til Udspærring, Orddeling, Tegnsætning o. s. v.

6) En omhyggelig Behandling af Maskiner og Materiel, hvorved Udgifter til Reservedele og Montør indskrænkes.

— — —

Det er disse Egenskaber og flere til, som Bogtrykkeren betaler for gennem det personlige Tillæg. Nu vil han straks bemærke, at disse Kvalifikationer skal en Maskinsætter være i Besiddelse af for at kunne tage Plads og kræve Løn som Maskinsætter, og dette er vel ogsaa i Princippet rigtigt, men Principaler véd jo nok, at eet er det at kræve, et andet at faa, og personlige Egenskaber er nu engang individuelle og kan — heldigvis — ikke gøres generelle. Og ved et Arbejde som Brugen af en Sættemaskine har de personlige Kvalifikationer en Betydning som maaske ikke ved ret mange andre Bestillinger.

Husk det, Bogtrykkere, ikke blot naar De skal bestemme Lønnen, men ogsaa naar De udvælger Folk til Uddannelse ved Sættemaskinen. *S.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh.: F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Fejl Adresse. Paa given Foranledning meddeles det atter, at Kassereren for Københavns Maskinsætter-Klub er *C. Marhauer*, Kjeldsgaardsvej 37 A, Valby. Det hænder undertiden, at Forsendelser, der vedrører K. M. K., sendes til L. Chr. Nielsen, der imidlertid er Kasserer for Landssammenslutningen af Maskinsættere; det vil spare Medlemmerne baade Tid og Penge at sende til den rigtige Adresse.

— I Tilslutning hertil gør vi opmærksom paa, at Branchestof til Brancherubriken skal sendes til vor Repræsentant under foranstaaende Adresse, og at direkte Indsendelse til Redaktionen kun skaffer denne unødig Ulejlighed.

Ny Kredsformand. *6. Kreds:* N. Andersen, Østergade 132, Horsens.

Landssammenslutningens 6. Kreds (Midtjylland) afholdt sin aarlige Kredsgeneralforsamling i Aarhus Søndag den 23. Juni 1940. Generalforsamlingen skulde ellers være afholdt i Viborg den 5. Maj i Forbindelse med den aarlige Sammenkomst med Damer; men paa Grund af de herskende Forhold var denne blevet udsat, og for at holde Forretningsgangen vedlige blev Generalforsamlingen afholdt i Aarhus.

N. P. Jørgensen bød velkommen til Aarhus, og *Sophus Hansen*, Randers, bød som Kredsformand velkommen til Generalforsamlingen, hvorefter Sekretæren oplæste Forhandlingsbogen.

Formanden indledte sin Beretning med at oplyse, at der var over 100 Medlemmer i Kredsen, og at der stadig var Fremgang, selv om der endnu ikke var hørt noget fra Silkeborg, der aabenbart ikke havde nogen Interesse i at være tilsluttet Landssammenslutningen. Der var fra Landssammenslutningens Formand rettet Henvendelse til Silkeborg; men heller ikke han havde opnaaet noget Svar. Sundhedsforholdene er ikke saa gode, som de burde være, der er stadig Gasgryder flere Steder. Der var til Fabrikinspektørerne rettet Henvendelse og fremsendt Cirkulære om at have det i Erindring. Om det hjælper, vil Tiden vise. Da der i Provinsen ikke kræves nogen Maskinsætterprøve, er der truffet den Aftale, at en Provinsianer, der søger Arbejde i København, fra Lokalklubbens

Formand skal medbringe en Skrivelse om, at vedkommende er uddannet som Maskinsætter inden 1. Juni 1939, i modsat Fald skal der aflægges Maskinsætterprøve. Den paa sidste Generalforsamling omtalte Medlemsfortegnelse var blevet udsat. Der havde været berammet Repræsentantskabsmøde to Gange; men hver Gang var det blevet aflyst. Vi maa bevare vore Instruktionsmøder, da de har Interesse for de nye Folk. Der var blevet Ro om Spørgsmaalet Haandsætter contra Maskinsætter; men det har ikke været noget stort Spørgsmaal i Provinsen. Der var afsagt Voldgiftsdom angaaende et Personale paa 20 Mand, der kunde gaa paa Skift. Her maatte der protesteres. Arbejdsdelingen i Provinsen har ingen Betydning. Fordelen derved gaar i de forkerte Lommer. Formanden afsluttede sin Beretning med at udtale, at der havde været Vanskeligheder med at arrangere Kredsmødet; men haabede paa det store Møde i Viborg næste Aar. Mødet her var kun en Nødhjælp, derfor var Tilslutningen ikke saa god. — *Aage Larsen*, Aarhus, spurgte, om Formanden var vidende om, hvor mange Steder der var Gasfyring. (Svaret var benægtende). Angaaende Spørgsmaalet Haandsætter contra Maskinsætter var der stadig Misforstaaelser Brancherne imellem. Spørgsmaalet skulde behandles af det Strukturudvalg, der var nedsat af Forbundsstyrelsen, og som skulde møde med Forslag til næste Delegeretmøde; men ved Forbundsstyrelsens sidste Møde blev det besluttet at udsætte Sagen. Arbejdsdelingen var et stort Problem. Det, der er foretaget, byder ikke paa nogen Beskæftigelse. Man skal være vagtsom overfor, at Arbejdsgiverne ikke gennemfører en Rationalisering paa dette Grundlag. Ordningen skal komme arbejdsløse Kolleger til Gode. Arbejdsgiverne kan i givet Fald gøre sig en Fordel, bl. a. ved det personlige Tillæg, der ikke udbetales til den Mand, der træder i Stedet. — *Fisker*, Randers: Kunde der ikke laves en Statistik over Gasfyring? Der maa arbejdes hen til at faa elektrisk Opvarmning indført ved Lov. — *Aage Larsen*, efterlyste, hvordan det gik med Arbejdsdelingen i andre Byer. Den Ordning, der er truffet mellem Organisationerne, vil blive bibeholdt. Arbejdsdelingen skal understøttes af Fordelingskassen; men herfra kan der ikke oppebæres mere, end hvad der kan erholdes i Arbejdsløshedskassen. Foreløbig udbetaler Forbundet Supplement; men paa Grund af den store Aareladning af Kasserne skal der senere tages Stilling til Spørgsmaalet igen, og muligvis bliver der saa Kontingentforhøjelse. Efter Oplysninger fra de forskellige Byer var det kun faa Steder, at Arbejdsdelingen var praktiseret. Men alle var enige om, at der kunde skaffes Beskæftigelse, hvis Sagen blev grebet rigtig an.

Her blev Mødet afbrudt, da der var arrangeret Besøg paa Hammerschmidts Klichéanstalt, og med Chefen selv som en elskværdig og kyndig Cicerone gennemgik man den store Virksomhed fra øverst til nederst og fik et udmærket Overblik over Fremgangen ved Klicheens Fremstilling. Det var et Besøg, som Deltagerne havde stort Udbytte af.

Efter Besøget hos Hammerschmidt inviterede Kredsen paa fælles Kaffebord, og her fortsattes Diskussionen angaaende Arbejdsdelingen, der var det Punkt i Beretningen, der havde den største Interesse. *Aage Larsen:* Skal man ud i Arbejdsdelingen, maa der være Sikkerhed for, at der kan skaffes Arbejde til de arbejdsløse. Efter Rigsdagens Vedtagelse af Loven om Arbejdsdeling vil den Opsigelse paa 8 Dage, som vi har i Aftalen mellem Bogtrykkere og Typografer, bortfalde. *Sophus Hansen*, Randers: Man maa være varsom med, at Arbejdsdelingen ikke bliver misbrugt. Tager man ikke den frivillige Ordning, kommer det ved Tvang, og det betyder Arbejdstidsnedsættelse, og derved mister vi Understøttelsen. *N. P. Jørgensen*, Aarhus, var principielt imod Arbejdsdeling; men skulde den praktiseres, maatte det være mellem alle Fagets Arbejdere. — I Diskussionen deltog endvidere *C. E. Christensen*, Viborg, *Sv. Madsen*, Randers, *Roald Petersen*, Horsens, og *N. Andersen*, Horsens.

Formanden oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med 225 Kr. 40 Øre. Beretning og Regnskab vedtoges enstemmigt.

Næste Punkt paa Dagsordenen var Valg af Formand. Sophus Hansen, Randers, ønskede sig fritaget for Arbejdet og nægtede at modtage Genvalg. Valgt blev N. Andersen, Horsens.

Under Eventuelt bragte *N. P. Jørgensen*, Aarhus, den afgaaede Formand en Tak for godt udført Arbejde indenfor Kredsen, og derefter fortsattes det selskabelige Samvær et Par Timer, indtil Togenes Afgangstid var inde. *N. A.*

Smaa Historier.

Brydning eller hvad? Vore langt-ude-Fættere Skiltemalerne og Tegnerne, der ikke føler sig alt for afhængige af Skabloner og Forskrifter, og derfor tager sig adskillige Friheder, der kan faa en Sætter til at blegne af Misundelse, kan dog ogsaa komme saa langt ud i Friheden, at man maa trække paa Smilebaandet. Forleden Dag saa jeg i en af Vesterbros store Sidegader et Skilt med kæmpestore Bogstaver, anbragt mellem Døren og Vinduet, der saa saaledes ud:

BEM-
-ÆRK

Det kan ikke være paa Grund af smalt Format, at man har været nødt til at bryde saaledes, thi Pladsen var mindst en Meter bred; snarere har man søgt at skabe Ligevægt med tre Bogstaver i hver Linie, men Resultatet er blevet noget rigtigt *Bæ*, som det første Bogstav i hver af Linierne fortæller. Eller er det maaske sidste Skrig paa Brydningens Omraade? Ja, hvad mener vore Eksperter? *M.*

Praktiske Vink.

Hermed et Par Smaa-Fiduser; maaske kendes de i Forvejen af nogle. — Hvis andre har lignende paa Lager, saa kom frem med dem! — Altsaa:

— Sætter man »til Sammenstykning«, kan man for at holde Rede paa Venstre- og Højrelinier stille henholdsvis venstre og højre Fod frem under Sætningen af de tilsvarende Linier.

— Hvis Kontrolbogstaverne paa Brøktalmatricer ved Opsupplering af Sortimentet ikke holder Linie, lettes Overskueligheden betydeligt, hvis man anbringer et Filemærke *under* de opadgaaende og *over* de nedadgaaende Kontroltal. *x.*

Spørgsmaal og Svar.

— En Metode til Opfriskning af afslidte Tast-Bogstaver efterlyses. *x.*

Svar: Afslidte Tast-Bogstaver kan ikke »opfriskes«, de maa erstattes med nye. Derimod kan snavsede Taster rengøres med almindelige Rengøringsmidler, f. Eks. Petroleum eller Sæbelud.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Tidens Problemer.

Det er glædeligt at kunne konstatere, hvorledes Fællesskabets Aand er ved at vaagne op til Daad, selv om det først sker, naar kaotiske Forhold allerede *er* ved at blive raadende. De paa Grund af Krisen nyskabte og solidaritetsprægede Ideer viser, at man gør sig de hæderligste Anstrengelser for at anvise nye Veje, som med Held kan betrædes. Bl. a. er der her i vor »Spalte« blevet slaaet til Lyd for, at Bogtrykkerne lader Satsarbejdet udføre pr. Haandkraft, *for paa denne Maade at spare paa den dyrebare Elektricitet.* Med andre Ord sagt: at man siger

Farvel til Sættemaskinerne og lader Haandsætterne »komme til Fadet«.

Ved den fuldstændige Overgang til mere gutenberg'ske Arbejdsmetoder vil der selvsagt opstaa visse Vanskeligheder. Maskinsætterne vil i første Instans gøre Indsigelse; de vil med Fynd og Klem kræve deres »Førstefødselsret« respekteret og anerkendt. De vil som *ufrilligt arbejdsløse Maskinsættere* paa det bestemteste fordre 1. Prioritet i det forhaandenværende Arbejde, omend der gaar i hundredvis af fuldt ud kvalificerede Haandsættere, (lige saa *ufrilligt* ramt af langvarig Arbejdsløshed.) — Ligeledes vil de ved Maskinsatsmontering beskæftigede Haandsættere ogsaa have en Præferencestilling med Hensyn til Bemandingen af ledige Sætterpulte. Er vi først naaet saa langt i Reformens Realisering (og den er jo ikke helt utænkelig!) melder der sig et Spørgsmaal: Bliver der Brug for *alle ledige Haandsættere* — — — eller henvises Resten af dem til fortsat at tære paa Understøttelsen? I saa Fald maa der jo skrappere Foranstaltninger til. I Forbindelse med *en virkelig radikal Arbejdsfordeling* over hele Linien har dette typo-tekniske Udviklingstilbagetog Muligheder for en sukcesfuld Gennemførelse. Men en saadan Opdeling af vort Fag kræver Disciplin, Offervilje og en god Portion kammeratlig Hensyntagen. Ethvert ærligt Forsøg paa at skabe stabile Forhold i vort Fag vil fra alle Sider blive hilst med Glæde og Taknemlighed. Vi Haandsættere er just ikke »forelskede« i Sættemaskinerne, men heller ikke saa branche-egoistiske, at vi totalt og for alle Tider ønsker Sættemaskinernes Uddrivelse af det typografiske Paradis! Vi kan da som *ligeberettigede* Fagfæller tales ved om Tingene og muligvis komme til et frugtbringende Resultat, uden derfor at blive tillagt Motiver som *Brancheødelæggelse* og *organisatorisk Splittelse*. ø.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben.

En kollegial Sammenkomst under beskedne Former vil blive afholdt i et Lysthus i »Hansens Familiehave«, Pileallé 10—12, Lørdag den 10. August 1940, Kl. 19.15. — Nærmere Meddelelse følger senere.

Bladsætteren

Repræsentant: Erik Povlsen, Bellahøjvej 150 I, København F.

Forslag til en Konkurrence.

Da jeg forleden gik inde paa Reklamemessen og saa paa de nydelige Reklameplakater, fremkom i min Erindring en Udstilling i Stockholm, der var arrangeret af Bladsætternes Klub dèr Steds.

Det var den tiende Gang, man havde arrangeret en Konkurrence om Sætning af en Dagblads-Annonce, og i den Anledning var der udstillet Arbejder fra alle de foregaaende Aars Udstillinger, saaledes at man kunde se Smagsretningen gennem disse Aar.

Alle disse Arbejder var udført af Typografer, og der var givet enhver frit Spillerum med Hensyn til Udførelsen, idet der dog var opgivet fast Størrelse af Annoncens Format. Ogsaa her fra Danmark var der Kolleger, der havde deltaget i Konkurrencen; det var dog ikke Bladsættere, men Bog- og Akcidenssættere, der deltog.

Mon det ikke var en Idé for Bladsætterklubben i Forbindelse med Oplysningsvirksomheden at søge taget op her i København? Der findes sikkert her i Landet en Del Kolleger, der er i Besiddelse af Evner til at kunne udføre en virkningsfuld og typografisk smuk Annonce, men som paa Grund af den stærkt tiltagende Anvendelse af Reklametegnere og Lay-out-Mænd bliver kæmmet i Udviklingen af deres Evner i denne Retning.

Ved at arrangere en Konkurrence i den her angivne Retning, vilde disse Kolleger for en Gangs Skyld kunne komme til at faa Afløb for deres Virketrang og afgive Bevis for deres typografiske Kunnen, og derigennem ogsaa markere, at Typografen af i Dag stadig holder Gutenbergs Idé højt i Ære. *Axel Jensen.*

Situationen og Arbejderklassen

Det er altid let at hoppe over, hvor Gærdet er lavest. Den, der gør det, vil ofte være i Stand til at imponere andre dermed — og maaske endog friste nogle til at gøre det saare lette og behagelige Kunststykke efter.

Det gamle Ord har for sin evige Sandhed atter faaet en ny Bekræftelse ved de Angreb og den under Hensyn til de nuværende Forhold letkøbte Kritik, man fra visse Sider — ogsaa i dette Blad — har rettet mod de saare vel bekendte Kriselove.

Denne Kritik er i sin Behandling af disse Kriselove usagligt ignorerende overfor vort Lands ændrede Vilkaar og overfor den *fundamentale* samfundsøkonomiske Forskydning, som er paaført Landet efter 9. April. Unødvendigt vilde det egentlig være her at gentage alle de med Krisesituationen affødte økonomiske Vanskeligheder, da disse maa være kendte af enhver — og er uddybet under Debat.

Kriselovenes Angribere og Opponenter synes imidlertid *ikke* at kende denne Baggrund for det politiske Forlig. Det Indtryk faar man i hvert Fald, at de — bevidst eller ubevidst — ganske eller overvejende i deres Kritik undlader at tage i Betragtning de for Landet skæbnetunge og haarde Vilkaar, som har fremtvunget denne Lovgivning.

Næppe nogen — ej heller indenfor Arbejderklassen — vil vist drage i Tvivl Nødvendigheden af under de haarde Betingelser efter 9. April at danne en bredere repræsentativ Regering. Og siden dennes Etablering har vist ingen Arbejder for Alvor forventet klassepolitisk Lovgivning. Det kan og skal heller ikke skjules, at Kriselovkomplekset delvis paalægger Arbejderne *meget* følelige Byrder. Loven om Pristalsregulering og Loven om Arbejdsdeling er Beviser herfor. Ved Behandlingen i Rigsdagen af disse Love karakteriserede Hartvig Frisch dem med den tragiske, men rigtige Udtalelse, at »her var det Fattigdommen, der skulde deles.« Og det er det ogsaa, men det er i Arbejdernes Interesse, at saa mange som muligt deltager i Produktionen, ikke alene af økonomiske Grunde, men ogsaa for at give et stærkt Udtryk for Arbejdernes gensidige Solidaritet ogsaa i svære Tider. Iøvrigt har man vist Lov at udtale det Ønske, at Tiden og Forholdenes Udvikling maa vise sig *bedre* i Stand til at fordele de økonomiske Byrder mere retfærdigt, da den økonomisk bedrestillede Klasses Vilje og Forstaaelse i den Henseende ikke har strakt sig særlig vidt.

Det kan maaske siges, at *under normale Forhold* vilde man have kunnet give Opponenterne delvis Ret i deres fremførte Kritik. Der er *ingen* indenfor Arbejderbevægelsen, der har hilst eller modtaget de nye Kriselove med fuld Tilfredshed, endsige Begejstring. Det er aldrig paastaaet. Men naar den overvejende Del af Arbejderklassen i Dag *alligevel* viser sig i Stand til ikke alene at renoncere

paa adskillige Krav og hidtidige Principer, men ogsaa har Styrke til at vise Resignation under svære Vilkaar og tunge Byrder, saa skyldes det ikke manglende Forstaaelse af deres vitale Interesser, som man fra visse Steder haanligt paastaar, — men det modsatte.

Denne overvejende Del af Arbejderbevægelsen har nemlig gennem klar og nøgtern Vurdering af Situationen og dens Muligheder naaet til den Erkendelse, at Tiden nu ogsaa kræver det arbejdende Samfunds Medvirken til at søge bevaret uerstattelige Livsværdier, kulturel Frihed, Selvstændighed, Folkestyre. Det er Samfundsværdier, som Arbejderklassen i Fortid har stillet Krav om og i Nutid baaret frem og præget Udviklingen af. Pligten til ogsaa at *værne* disse ubetalelige Goder gaar i Øjeblikket frem for alt — i den samtidige Erkendelse, at *deres* Eksistens er Betingelsen for og indebærer Midlerne til Arbejderbevægelsens fortsatte økonomiske Frigørelseskamp.

Det er i denne for Arbejderne skæbneafgørende Tid uklogt og ikke et Udtryk for Idealisme, naar man fra visse Sider indenfor Arbejderklassen retter Kritik og Angreb mod *Arbejdernes* politiske og faglige Repræsentanter for den gennemførte Kriselovgivning. Man véd jo udmærket, at den paa afgørende Maade *maa* præges af Venstres og de Konservatives Medarbejdsskab.

Naar dette iagttages, bliver det Indtryk tilbage af Opponenternes Angreb mod Kriseforanstaltningerne, at disse Angreb er usmagelige og demagogiske Forsøg paa i en haard Tid at sprede Forvirring i Arbejdernes Rækker, og dette tjener kun det sletteste Formaal.

Man burde ogsaa indenfor de systematisk opponerende Kredse snart erkende, at Karl Marx's Ord om, at »Arbejderne kun har deres Lænker at tabe«, ikke gælder længere.

Vi *har* andet og mere at tabe, — det siger den øjeblikkelige Situation os med al ønskelig Tydelighed.

2. Juli 1940. *Eigil H. Petersen.*

Kampen mod Krisen

Hvor er der mange Ord, og hvor er de smukke, i det lille Hefte fra »Hipa« med samme Navn som denne Artikel. Jeg tvivler ikke om, at en stor Del af de »gode Socialdemokrater«, som var lige ved at »hoppe fra«, atter falder i Søvn og tænker: »Det gaar nok«. Men trods alt modbeviser det lille Hefte ikke een af de Kritiker, der er rejst mod Kriselovene og Regeringen.

En Typograf med 6000 Kr. om Aaret og en Millionær med alle de Millioner, han kan skrabe sammen, skal betale lige meget til Arbejdsfordelingen. »Hipa« skriver, at det ikke er Pengene, det drejer sig om (Side 15, 12. Linie). Det er ogsaa Arbejderne ligegyldigt, hvor mange Penge der skal bruges, men hvis Lønninger paa 10,000 og opefter betalte betydeligt mere, kunde den almindelige Arbejder maaske slippe helt fri eller dog meget billigt. Man siger, at Kriselovene har standset Prisstigninger og fastlagt Priserne, trods dette er en Mængde Varer atter steget, sidst Wienerbrød. Naar Arbejdernes Løn ikke maa stige, *skal* Priserne ligge fast — det er socialdemokratisk.

En Arbejdsfordeling, som den nuværende, er »helt hen i Vejret«, ganske vist har Rigsdagen forbeholdt sig en tvungen Ordning, hvis den frivillige ikke fungerer tilfredsstillende, men Ordningen skulde straks have været tvungen, og for *alle*, desuden ingen Dobbeltstillinger og kun Arbejde til enten Mand eller Hustru, det vilde hjælpe og — det er socialdemokratisk.

Udbyttebegrænsningen skal der ikke ofres mange Ord paa. Aktionærerne græder sikkert ikke.

Den for Landet nødvendige Rationering er faktisk det eneste, man ikke laver Vrøvl over, den er nemlig ens for rig og fattig, her nytter Penge ikke, men lad os faa en Huslejelov med faste Lejer, der skal ligge mange Procent under de nuværende, specielt for de moderne Ejendomme, hvor Lejerne betaler store Summer for noget, de slet ikke faar — det er socialdemokratisk.

Nu er jeg klar over, at en Del »rettroende Socialdemokrater« i Harme vil gribe Pennen for at forsvare »Hipa« og Partiet, men gør mig saa den Tjeneste ikke at citere hverken »Kampen mod Krisen«, Staunings Tale eller lignende, det kan ethvert Barn gøre, men kom med noget reelt, som kan modbevise den Kritik, der er rejst, og som Arbejdernes Parti til sin Tid skal være ansvarlig for.

163, *Alf Sørensen.*

Solidaritet med de arbejdsløse

Ved Parlamentarisme og Reformisme — ved politisk Kamp — er man endnu ikke naaet frem til Socialisme noget Sted. Vi har set, hvad vore Fædre gennem Aar havde opbygget af frie Arbejderorganisationer for at sikre os et taaleligt Udkomme, blive lagt øde af vore politiske Mirakeldoktorer for at sikre deres eget og det kapitalistiske Systems Bestaaen.

Aldrig før har der i Historien været tegnet et saa manende Billede til Arbejderne om at kaste det politiske Statsapparat overbord og slutte op om deres Organisationer, for dèr at føre den økonomiske Kamp. Vi har set, hvor lidt det betyder at have saa og saa mange Repræsentanter i Statsapparatet. De historiske Kendsgerninger har forlængst ihjelslaaet Socialdemokratiets og Kommunisternes Paastand om Socialismens Gennemførelse gennem Statsapparatet. — Arbejdernes Frigørelse ligger kun i deres egne Organisationer og kun gennem disses direkte Aktion for Højnelse af de økonomiske Vilkaar, kun her igennem opnaas Socialismen.

Vi har i de sidste Dage set, hvorledes vore politiske Ledere rystede for den store Arbejdsløshed, der fulgte i den kapitalistiske Krigs Kølvand. Den havde for det kapitalistiske Samfund antaget en truende Karakter, Arbejderne kunde ikke gennem deres Bidrag opretholde det kapitalistiske System, og saa dikterede de politiske Mirakeldoktorer Arbejdsdeling. Men kun Deling for de Arbejdere, der endnu har en lille Interesse for at holde det kapitalistiske System i Gang. Den Gruppe arbejdsledige, der forlængst har besluttet at lade Samfundet skøtte sig selv, skulde ingen Del have i Arbejdets Velsignelser. — Dette skulde være den frivillige Solidaritet, man fra Arbejderledernes Side appellerede til — bare det ikke er Egoismen, man spekulerer i. Atter har man sat en Lap paa det kapitalistiske Hjul.

Det er underligt, at den arbejdende Kollega ikke kan se, hvor katastrofal Skaden er, at have en sulten Arbejdsløshedshær gaaende; men straks lader sig paadutte deres

politiske Lederes Fraser om deres Form for Deling. I Stedet burde de forlængst have haft Øjnene aabnet og sørget for at faa lægt dette Saar. Men nej, de har endnu deres Tro paa de politiske Mirakeldoktorer. De kan ikke se, det er en Svaghed for Organisationen at have en konstant Hær af arbejdsløse. Man har fra Socialdemokraternes Side altid haft travlt med de totalitære Staters Arbejderpolitik, — men mon der kan være saa megen Forskel paa den, og den, der i Øjeblikket bliver ført herhjemme under Frihedens Maske i vore Arbejderorganisationer.

Parolen maa vel engang blive: »Solidaritet med de arbejdsløse!« De arbejdsløses Sag er de arbejdendes Sag.

Thorvald Jensen.

Det nye Europa?

En tysk Dr. *Karl Mekerle* har i et tysk Blad skrevet en Artikel om Grundlaget for det nye Europa.

Doktoren skriver, at Europa ikke mere kan være splittet i mange Enheder. En saadan Tilstand er utidsmæssig og en Hindring for Folkenes Udvikling til almindelig Velstand.

Hr. Mekerle hævder endvidere, at de smaa Staters økonomiske og militære Byrder har vist sig at være meningsløse og skal ikke fremtidig opretholdes. Vestmagternes og Folkeforbundets Sammenbrud har gjort det muligt for de neutrale Stater for deres egen Fordels Skyld at blive frie og nyttige Medlemmer af det nye europæiske Folkefællesskab, men det vil for mange af dem betyde en dybtgaaende Revolution af deres hidtidige Tænke- og Væremaade.

De neutrale Stater maa — siger Dr. Mekerle — opgive en overspændt Nationalisme og anerkende Grundsætningen om, at det ikke er uforeneligt med en lille Stats Ære at give sig ind under det store Riges Beskyttelse og Ledelse.

I Aalborg

Hotel »Hafnia«, Banegaardspladsen

Lørdag den 20. og Søndag den 21. Juli Kl. 14—22

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johann Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret af Dansk Typograf-Forbunds Oplysningsvirksomhed.

Enoc Nilsson

Paa Svensk Typograf-Förbunds afsluttede Delegeretmøde blev de svenske Trykkeres Førstemand, *Enoc Nilsson*, Stockholm, indvalgt i Forbundsstyrelsen.

Enoc Nilsson, eller »Nocke« som hans Navn er mellem Venner, er — saa vidt jeg véd — Stockholmer og en Mand midt i Fyrrene. Han har i en lang Aarrække arbejdet i Norstedt & Söners Virksomhed i den svenske Rigshovedstad, og han er Formand for Stockholms Tryckaresektion — Brancheorganisationen — og ligeledes Formand for Tryckarnes Repræsentationsfond, hvilket i nogen Grad vil sige: Branche-Landsorganisationen, selv om man i Sverige arbejder paa en lidt anden Maade end man har gjort herhjemme. Han er betroet flere Tillidshverv indenfor Forbundet, og har i en Aarrække været en af dettes Hovedrevisorer. Ogsaa indenfor Forbundsomraadet er hans Arbejdskraft taget i Brug, baade paa det politiske og kooperative Felt.

»Nocke« er den typiske Svensker, stilig og smidig, og i Vennelaget en Selskabsmand af Rang. Den Viden, hans hidtidige Virksomhed har givet ham og det Kendskab til Forholdene, han alt er i Besiddelse af, giver Grund til at tro, at han i Forbundsstyrelsen vil have de bedste Betingelser for at gøre en Indsats for sine Branchefæller som de øvrige Kolleger, hvor dette er muligt. Og noget maa vel kunne naas; thi Trykkerne i Sverige har til dette været Forbundets Stedbørn. Det fremgaar bl. a., at de svenske Trykkere er den Branche indenfor Svensk Typograf-Förbund, der *normalt* har den største Arbejdsløshedsprocent, et Forhold, der muligt kan føres tilbage til Branchens Tilgangsmaade, der synes at kunne tiltrænge en Ændring.

Til Lykke med Hvervet, »Nocke«, og gid Du maa faa Held til at bestride det paa en Maade, der kan gøre dig Ære, og til Kollegernes Tilfredshed. Du har Betingelserne derfor.

S. Schultz.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Besøg paa Social-Demokraten.

Besøget er efter Anmodning af Social-Demokraten indtil videre blevet udsat.

Gutenberg-Jubilæet.

Forbundets Oplysningsvirksomhed er i Øjeblikket ved at arrangere en Bogtrykudstilling. Udstillingen vil blive forevist i hele Provinsen.

Livredning.

Instruktionsaften med Film og Undervisning i kunstigt Aandedræt afholdes Torsdag den 25. Juli Kl. 19[30] paa »Zonen«, Platanvej 19. Adgangskort paa Kontoret Fredag Aften.

Provinsafdelinger.

Endnu engang opfordrer vi Provinsens Lærlingeafdelinger til at sende deres Adresser til Københavns Lærlingeafdeling, Evaldsgade 3 [1], København N.

Sommer-Sonet . . .

Nu er Himlen sommerblaa,
og Vejene har Solskin paa.
Skyerne har Festdragt paa
og lyser hvidt i Blaaet.
Luften er som med Musik,
Jordbær rødmer for dit Blik,
Lærken hænger som en Prik
og jubler over Straaet.

Vinden spøger drengekaad
og halser for at øve Daad.
Pigekjolen véd ej Raad
og flygter over Knæet.
Ungdom gaar ad smalle Sti'r,
Blomsten har Besøg af Bi'r,
Grenene er fyldt med Svir
fra Fuglene i Træet.

Werner Helmert.

Nær og Fjern

Aalborg jubilerer. Trods de herskende — vel nok mest usikre Forhold i Organisationens Historie samles Aalborg-Kollegerne til Fest den 21. ds. Selve 60-Aars Stiftelsesdagen oprandt omkring Midten af Juni, men forskellige Forhold, blandt andet i Forbindelse med de nu aflyste Gutenbergfester, har forsinket Dagens Festligholdelse. Et Udvalg har tilrettelagt en Fællesspisning for Medlemmerne med resp. Ægtemage, og da der er god Tradition for Fællesspisning kan Bestyrelsen glæde sig til talstærkt Fremmøde ved denne Lejlighed. Den siddende Bestyrelse er: *Martin Sørensen* (Formand og Medlem af Hovedbestyrelsen), *C. P. Jespersen* (Kasserer) samt *Karl Knudsen, C. Brundlund* og *Holger M. Nielsen.* I Forbindelse med Jubilæet vil Gutenbergudstillingen i nogle Dage blive tilgængelig i Aalborg (Hotel »Hafnia« ved Banegaardspladsen).

Redaktionen af „Typograf-Tidende". Man gøres opmærksom paa, at *indtil anden Meddelelse fremkommer* er Redaktør Fr. Nielsens Adresse: *Evaldsgade 3, København N.*

Turnus hver 4. Uge paabegyndes af Egm. H. Petersens Personale, efterhaanden som Ferien ebber ud.

Under Sigv. Hellbergs Ferie 15. Juli—3. August vil Næstformanden, *Paul P. Petersen,* varetage Afdelingens Forretninger.

Skovturen for de arbejdsløse Medlemmer har vi været nødt til at aflyse i Aar. Som en beskeden Erstatning har Styrelsen vedtaget at indbyde de ledige til en lille Eftermiddags-Sammenkomst en Dag i Begyndelsen af August hos Lorry.

De faldne Kammerater mindes. Styrelsen for det finske Bogarbejderforbund har vedtaget at udgive et Mindeskrift over de i Krigen faldne Medlemmer af Forbundet.

Udvidet Fagforeningskursus paa Roskilde Højskole afholdes 8.—22. September: 1. Aars Hold: 1. Statistik og Bedriftsøkonomi: Forstander, cand. polit. Hj. Gammelgaard. 2. Erhvervsgeografisk Oversigt: Højskolelærer Frode Kristensen. 3. Arbejderbevægelsens Historie: Højskolelærer Kaj Bundvad. 4. Regning og Regnskabsvæsen: Højskolelærer, cand. mag. Ib Koch Olsen.

2. Aars Hold: 1. Penge og Priser: Forstander, cand. polit. Hj. Gammelgaard. 2. Statskapitalisme, Protektionisme, Udenrigshandel: Højskolelærer Frode Kristensen. 3. Fagforeningerne og de kulturelle Problemer: Højskolelærer, cand. mag. Ib Koch Olsen. 4. Fagretslige Forhold I: Næstformand i D. s. F. Eiler Jensen.

3. Aars Hold: 1. Nutidens og den nærmeste Fremtids Opgaver, Erhvervsomlægning og Erhvervsudvidelse i Danmark: Kontorchef, cand. polit. Niels Lindberg. 2. Fagretslige Forhold II: Næstformand i D. s. F. Eiler Jensen. 3. Fagforeningerne og de kulturelle Problemer: Højskolelærer, cand. mag. Ib Koch Olsen. 4. Fritidsproblemer: Sekretær Oluf Bertolt.

Generalforsamlinger · Møder

Slagelse Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Juli ordinær Generalforsamling. Dirigent *Chr. Nielsen.* Protokollen oplæstes, hvorefter Formanden, *Louis Hansen,* aflagde Beretning, omtalte herunder den stigende Arbejdsløshed i Afdelingen, forskellige Cirkulærer og en Lærlingeantagelse paa »Sorø Amts Dagblad«, som var i Strid med en i 1937 truffen Aftale, Forholdet var endnu ikke endelig bragt i Orden; omtalte en Arbejdsdeling paa et mindre Trykkeri, hvor to Sættere havde Turnus hveranden Uge. Ingen ønskede Ordet til Beretningen, hvorefter Tillidsmanden paa »Vestsjællands Soc.-Dem.«, *Peter Jensen,* redegjorde nærmere for en Arbejdsdeling paa Bladet, hvorefter 3 Haandsættere skulde have Turnus hver 3. Uge og skulde begynde med det samme, 8 hele og halve Maskinsættere skulde begynde en Turnus midt i August, og 1 Trykker og 1 Sætter-Trykker skulde helt holdes uden for. Personalet havde imidlertid enigt foreslaaet en Ordning, gaaende ud paa, at man delte det forhaandenværende Arbejde mellem samtlige i Forretningen beskæftigede, foruden at man var villig til at tage en arbejdsløs Kollega ind. En Ordning, som Personalet vidste med lidt god Vilje kunne lade sig gøre; men Forretningens Ledelse afviste ensidigt den af Personalet foreslaaede Ordning, hvorfor Personalet under Trusler om Afskedigelser bøjede sig. Flere havde Ordet og beklagede i skarpe Ord, at et Arbejderforetagende vilde være bekendt at diktere et saadant Misfoster af en »Arbejdsdeling«. Følgende Udtalelse blev derefter enstemmigt vedtaget:

»Generalforsamlingen beklager, at »Vestsjællands Soc.-Dem.«s Ledelse har stillet Personalet over for en meget uretfærdig Arbejdsdeling uden at ville tage noget Hensyn til et af Personalet stillet Forslag, som med lidt god Vilje kunde praktiseres og som var af en ikke saa lidt mere retfærdig Fordeling af Byrden end den af Forretningen stillede, som blev stillet som et Ultimatum.«

Peter Jensen fremdrog et Forhold ang. nogle Udtalelser af ham om den paa »Vestsjællands Soc.-Dem.« trufne »Arbejdsdeling«, som et Medlem, Holger Nielsen, derefter havde kolporteret videre til Faktoren paa samme Blad, som derefter paa en »høflig« Maade havde ringet Peter Jensen op og forlangt, at han skulde tage disse Udtalelser tilbage, hvad han naturligvis ikke ønskede, da de var i Overensstemmelse med de faktiske Forhold. *Holger Nielsen* hævdede, at han ikke havde sagt som af Peter Jensen fremstillet, hvilket Peter Jensen imidlertid fastholdt, og som var blevet understreget ved Faktorens Telefonopringning. — Herom førtes en længere Diskussion, hvori flere havde Ordet, og der faldt mange skarpe Ord om en saadan »kollegial« Optræden og om samme Faktor, som stadig gav Anledning til Gnidninger mellem Personalet. — Generalforsamlingen misbilligede Holger Nielsens Optræden. — Derefter oplæstes Regnskaberne: Hovedkassen balancerede med Kr. 6009,57, Lokalkassen balancerede med Kr. 2184,58 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1956,37. Regnskaberne godkendtes. — Der bevilgedes 300 Kr. af Lokalkassen til Afdelingens Jubilæumsfond. — Derefter afholdtes ordinær Generalforsamling i Hjælpesygekassen. Regnskabet balancerede med Kr. 2538,33 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 2236,33. *L. H.*

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

24. Maj. Da Bogtrykkerforeningen ved Bogtrykfagets Voldgiftsrets Genoptagelse af Sagen om Døgndrift nægtede at medvirke ved Sagens Paadømmelse, er denne Vægring indklaget for Den faste Voldgiftsret. — Sagen mod Konvolutfabriken »Danmark« var forligt med, at Firmaet betaler en Bod paa 200 Kr., og med Fastsættelse af Regler for Beskæftigelse af typografiske Trykkere. — Da Litograflauget har nægtet at have mere med Andersen & Bruuns Forhold til Bogtryktarifen at gøre, er denne Vægring og Forholdet iøvrigt indbragt for Den faste Voldgiftsret. — Refereredes Mægling ang. Firmaet

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Evaldsgade 3.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Brd. Rasmussens paastaaede Salg af Trykkeriet. — Refereredes Mæglingsaftaler af 23. Maj vedr. Antagelse uden Tarifhjemmel af Paalæggerske-Elever hos Firmaerne Palfelt og Emil Kristensen; Fælles Bod 150 Kr.; Eleven fjernes i det ene Tilfælde og lønnes i det andet med Paalæggerskeløn for det resterende Halvaar af Elevtiden. — En Afskedigelsessag var afgjort med, at Firmaet betaler den afskedigede 150 Kr. — Refereredes Henvendelse og senere Konference vedr. en Faktors Overarbejde og hans Arbejdsforhold iøvrigt; Sagen synes herefter at skulle kunne betragtes som ordnet. — Refereredes Mægling hos lille Firma ang. visse Arbejds- og Betalingsforhold. — Refereredes Forhandlinger vedr. et ældre Medlems Fratrædelse fra sin Plads med et samlet Beløb paa 500 Kr. om hvilket Beløbs Rækkevidde, hvad angaar Dækning af Opsigelsesfrist m. v. der var rejst Tvivl. — Refereredes Fællesmødes Forhandling vedr. Forstaaelse af Tarifens § 2 B, 2.; Sagen gaar til Voldgift. — Der har været Vanskelighed med hos lille Dagblad at erholde Ferietilgodehavender; Sagen var dog nu ordnet. — Et Par Smaafirmaer (Medlemmer af K. B.) har erklæret ikke at kunne betale forfaldne Feriepenge; da K. B. har nægtet at indestaa, gaar Sagen til Voldgift. — Et Firma har opsagt en 10 Aar gammel Aftale med Personalet om Ferie udover Tarifens, Forhandling optages. — Feriespørgsmaal fra Dagblad behandledes; Beslutning toges. — Refereredes Besøg paa lille Outsider-Trykkeri og forgæves Forsøg paa at faa Tariftiltrædelse. — Vedr. Anvendelsen af Aftalen af 23. April om Arbejdsdeling forelaa yderligere Oplysninger; de paa Rigsdagen til Behandling værende Forslag ang. Pristalsregulering, Arbejdsdeling m. v. berørtes. — Forslag til Generalforsamlingen om fast Huslejehjælp behandledes; Styrelsen er enig i at afvise Forslaget. — Spørgsmaalet om Opstilling af Næstformand drøftedes; Styrelsen som saadan foretager dog ingen Indstilling. — Københavns Kommunelærerforenings Feriekolonier bevilgedes 100 Kr. — Der fremførtes Kritik over, at Ventetiden ved Udbetaling af Understøttelse er for lang; Anviser og Kasserer lover at søge Forholdet bedret. — Dispensation til kortere Arbejdstid gaves ældre Kollega. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og Ekstrahjælp behandledes. — Mødet hævet.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

8. Juli: Skive pr. Bl. 392,30, Viborg pr. Bl. 897,70, Esbjerg pr. Bl. 359,60; 9. Juli: Marstal pr. Bl. 61,00, Ribe pr. Bl. 67,95; 10. Juli: Haderslev 500,00, Helsingør 400,00, Lyngby 250,00, Ribe 300,00; 11. Juli: Sønderborg pr. Bl. 481,90, Faaborg intet at indsende, Nykøbing M. pr. Bl. 181,10; 12. Juli: Horsens pr. Bl. 1670,35, Kalundborg pr. Bl. 134,20; 15. Juli: Assens pr. Bl. 347,66, Kolding intet at indsende, Korsør pr. Bl. 346,25, Rønne pr. Bl. 1002,00 Slagelse pr. Bl. 901,60.

København, den 15. Juli 1940.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. Juli: Skive i St. f. April Kv. Oversk. 392,30, Viborg i St. f. April Kv. Oversk. 897,70, Esbjerg i St. f. April Kv. Oversk. 359,60, Esbjerg 1000,00; 9. Juli: Marstal i St. f. April Kv. Oversk. 61,00, Ribe i St. f. April Kv. Oversk. 67,95, Aarhus 4000,00, Marstal 150,00; 11. Juli: Nykøbing M. 500,00, Sønderborg i St. f. April Kv. Oversk. 481,90; 12. Juli: Horsens i St. f. April Kv. Oversk. 1670,35, Kalundborg i St. f. April Kv. Oversk. 134,20, København 30.000,00; 15. Juli: Assens i i St. f. April Kv. Oversk. 347,66, Korsør i St. f. April Kv. Oversk. 346,25, Rønne i St. f. April Kv. Oversk. 1002,00, Slagelse i St. f. April Kv. Oversk. 901,60.

København, den 15. Juli 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker Svend Aage Andersen, udl. 6. 7. 40 hos Th. Thomsen (arb. s. St.).

Hillerød: Sætter Verner Oluf Hansen, udl. 7. 7. 40 i Frbg. Amts Tidende.

Tiltraadte

København: 6739 Jørgen Fischer fra Rejse (syg), 9451 Kaj Persson fra Skibsværftsarb. (arbl.), 2043 Ida Hansen fra Korsør (arbl.), 7032 Lyngby Petersen fra Holbæk (arbl.), Hj.arb. Poul Kofoed fra Smede- og Maskinarb. (Berl. Tid.).

Aalborg: 5342 Jac. Holmgren (udenfor Faget). Assens: 3156 Helmer Christensen (arbl.). Horsens: 5518 Eigil Bache (arbl.). Kolding: 5053 Anker Andersen (arbl.). Maribo: 8628 Tove Sørensen (arbl.). Odense: 6214 Karl Henry Nielsen (arbl.).

Fratraadte

København: 9409 Aage Clemmensen til Budenes Forbund.

Aalborg: 5163 Sv. Arne Knudsen til Kbhvn. i Pl. Aarhus: 5840 Ove Petersen til Odder i Pl., 5342 Jacob Holmgren til Aalborg i Pl. Assens: 3156 Helmer Christensen til Aalborg (arbl.). Horsens: 400 Knud K. Jørgensen paa Rejse. Korsør: 2043 Ida Hansen til København (arbl.). Roskilde: 7024 Poul Herløv Rasmussen paa Rejse. Slagelse: 7570 Henning Helt til Næstved i Pl.

Udmeldte

København: 4647 Edly Dalskov Hansen (fratraadt Faget).

KLUB-ANNONCER

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Kassereren træffes ikke i Tiden fra 16.—31. Juli paa Grund af Ferie. Dødsfald kan i den Tid anmeldes til Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13 [1].

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Rustica . Corps 10—72

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 30 — *København den 26. Juli 1940* — *67. Aargang*

„Hipa"s Information

Der foreligger fra »Hipa« en Redegørelse til Information for Arbejderbevægelsens Tillidsmandsskare Landet rundt.

Redegørelsen er i og for sig ikke uinteressant, men bærer dog Præget af den altid herskende og nu tiltagende Uretfærdighed mod Underklassen.

Sammen med »Hipa« er jeg rørig enig om Danmarks fornuftige og indtagende Holdning den 9. April, ligesom jeg altid højt har anerkendt Statsministerens kloge Standpunkt fra Mødet i Lund for nogle Aar siden angaaende Danmarks Stilling i det nordiske Forhold.

Der er heller næppe nogen, der ikke forstaar, at selve de økonomiske Forhold har ændret sig og vil undgaa endnu større Omvæltninger. Og det samme vil gælde de politiske Forhold, der forøvrigt jo ogsaa af »Hipa« erkendes ude for Tilintetgørelse i den hidtil værende Formation. Fremtidig vil Politik og politiske Partidelinger være begravet, hvilket medfører en stor Del af Pressens Tilintetgørelse og saaledes triste Udsigter for den typografiske og journalistiske Stand.

Derfor gør »Hipa« sig Skyld i fejlagtig Optimisme ved at antyde, »at der for en Tid bortses fra de gængse Former for *politisk* Virksomhed og økonomisk Praksis«.

Det »for en Tid« skal nok uvægerligt vise sig at blive det bestandige for et Slægtled. Thi det er jo Storpolitiken og Politikerne, der i Landene et efter et likvideres, vel ganske simpelt fordi Storfinansen i dem har haft deres Redskaber til det evropæiske vanvittige økonomiske Kaos, Befolkningen befinder sig i.

Arbejderklassen som saadan er ikke interesseret i de politiske Intriger og Kulisserænker, men er naturligvis trukket med i Spillet som en Slags Styrvolter og har saaledes kun været Hjælpen til en lille Kategoris personlige Prestige og let økonomiske Fordel.

Arbejderklassen og Mellemstanden er mere interesseret i en sikker økonomisk Eksistens med konstant Arbejde, saaledes at de ikke stadig skal være udsat for Arbejdsløshedens Svøbe paa Grund af Storfinansens og Børsspekulanternes Spekulationer i Produktionen og Fordelingen af de fremarbejdede Varemængder.

»Hipa« har Ret i, at »ingen véd, hvor længe den nuværende Tilstand vil vare eller *hvilke Følger*, den til syvende og sidst vil faa for vort Lands Vedkommende«.

Og dog forekommer det mig, at »Følgerne« alligevel, paa Baggrund af det, som vi vel nærmest vil betegne som politisk, kan skimtes. Det er Demokratierne under den hidtil værende politiske Form, der gaar i Graven.

Og usandsynligt er det ikke, at det tilsidst bliver *selve Arbejdet*, der bliver Numer eet og bliver Værdimaaleren for Valutaen i Stedet for det døde Guld.

Det bliver alle arbejdsføre Kræfter ind i Produktionen og en fornuftig Fordeling af Arbejdsfrembringelsen Landene imellem, uden om Storfinansens Sugerør og tilfældige Politikeres Kontrol.

Det har jo været det skæbnesvangre ved de hidtilværende praktiserende Demokratier, at de ikke har kunnet forsørge den Familie, de foregav at kunne forsørge.

Her er vel bl. a. England med sit gamle traditionelle brede Demokrati et Eksempel, idet Fattigdom og Rigdom dèr har sit uhyggelige Forbillede.

I og for sig gaar det ogsaa som en ledende rød Traad gennem »Hipa«s Information, *først*, at de politiske Skillelinier *er* hævet, og *dernæst*, at de ikke mere vil vise sig, og ganske simpelt fordi, at Evropas sociale Omformning staar for, hvorefter det vil blive det praktiske og positive Arbejdes Mænd, der kommer til at lede og fordele Produktionen efter Behov, og som sagt ikke en Samling tilfældige Politikere, der ikke har andre Forudsætninger end at kunne holde en pæn Tale om det, de ikke har det fjerneste Begreb om.

Med dette in mente, er det følgerigtigt, at »Hipa« gør opmærksom paa, at »Socialdemokratiets Politik i Dag kan derfor ikke vurderes hverken efter et principielt socialdemokratisk Synspunkt eller ud fra den Betragtning, *at vi er det største Parti herhjemme*«. (Fremh. af mig.)

Og senere, »og det vil ganske afgjort ikke kunne lykkes os at komme igennem Vanskelighederne, uden at *hele* det danske Folks Levestandard berøres og beskæres«.

Naar en Patient skal opereres, bliver han jo bedøvet med Narkose. Og »Hipa«s Narkose bestaar af en Masse »glimrende« Statistik. Om dette og navnlig *Arbejdsdelingen* og *Lønskatten* vil jeg gerne i en senere Artikel gøre nogle kritiske Bemærkninger. *S. Kj.*

Afsluttende Bemærkninger

Efter Fr. Nielsens sidste Indlæg kan denne Diskussion passende afsluttes fra min Side med dette Indlæg. Ikke fordi jeg i nogen Grad føler mig overbevidst af Fr. Nielsens »Argumenter«, men mest fordi hans Indlæg dels er bevidst Forvanskning af Kendsgerningerne, og dels fordi det indeholder positive Urigtigheder, skrevet i en saadan Form, der passende kan betegnes som Tilsnigelse og Mistænkeliggørelse. Hans Ensidighed og Mangel paa Lyst — eller Evne — til at undersøge de *virkelige* Forhold er forbløffende.

Der kan, som Fr. Nielsen gør, tages enkelte Ting frem og siges, at det rammer Arbejderne haardt. *Og heri er vi enige.* Jeg har ej heller paastaaet det modsatte, selv om Fr. Nielsen gerne vil skyde mig dette i Skoene. Men det synes mig naturligt, at naar Landet kommer ud for en revolutionerende økonomisk Omvæltning med deraf følgende stærkt forringede Indtjeningsmuligheder, *saa rammes alle Klasser i vort Samfund stærkt*, hvilket sker

gennem den af Forholdene fremtvungne Lovgivning eller som Følge af Vanskelighederne ved at fremskaffe Raavarer, hvorved Kapitalens Indtægter forringes betydeligt, eller paa anden Maade.

Under saadanne Forhold gælder det om, ikke at vedtage tomme Protester, men at søge *mildnet* Kaarene for Arbejderne under den Omdannelsesproces, som er nødvendig. Dette *er* ogsaa i nogen Grad sket gennem Kriselovene ved Delingen af det forhaandenværende Arbejde, Ydelse af 20 Mill. Kr. til Arbejdsløshedskasserne m. m.

Det er sandsynligt, at Lovgivningen paa dette Omraade er utilstrækkeligt. Her har dansk Fagbevægelse i Dag sin vigtigste Opgave. Hvis vi fortsat skal bevare vor Frihed, maa Utilfredsheden mildnes hos vore mange arbejdsløse ved at give dem Arbejde i Stedet for Understøttelse. *Vor Opgave i Dag er ikke at føre Fem-Øres-Politik, men medvirke til Fremskaffelse af Arbejde.* Dette gælder i Dag mere end nogen Sinde før. Værdien af vore Organisationer bestaar ikke i *altid* blindt at opponere mod alt og alle. Den bestaar i nøgternt at vurdere vor Styrke i de Situationer, vi maatte komme ud for, og handle derefter.

Til Slut et Par *enkelte* Eksempler, hentet fra Fr. Nielsens sidste Artikel, paa hans Uvidenhed om det, han skriver om.

I Forbindelse med Loven om Fremme af Beskæftigelse paa Landet skriver Fr. Nielsen om de Udvalg, der skal nedsættes rundt omkring i Kommunerne, at saafremt dette Arbejde skal henoreres, »vil det eneste sikre være, at de offentlige Administrationsudgifter yderligere forøges og Skatterne stiger«. Han kunde passende have undladt at omtale dette, eller undersøgt Lovens Indhold, før han skrev om denne, thi i Loven staar udtrykkeligt, at *Hvervet er frivilligt og ulønnet!*

Af samme Art som ovenstaaende er hans Bemærkninger om Skattelovgivningen for de store Indtægter. Min »Paastand« herom »lyder i hvert Fald lidt overdreven«. I den Anledning skal jeg oplyse ham om, at en Forsørger med 2 Børn, der i København har en skattepligtig Indkomst paa 500.000 Kr., maa betale 322.650 Kr. i Skat. Da Skatteprocenten i adskillige Provinskommuner ligger højere end i København, og da Skatteloven under visse Forhold kan tage endnu mere i Skat af en saadan Indtægt, er der intet overdrevent i min Oplysning om, at store Skatteydere kan komme til at svare op til 80 pCt. af deres Indtægt i Skat.

Det fremførte er ikke sagt for at »beklage« de store Skatteydere, de klarer sig nok endda, men til Underretning for Fr. Nielsen, der ikke mener, at de store Indtægter beskattes tilstrækkeligt, uden iøvrigt at kende noget til, hvor meget de beskattes! Det viser tillige, at Arbejdernes Krav om direkte Beskatning er naaet adskilligt frem, takket være den politiske og faglige Indflydelse i Samfundet.

Da adskilligt andet i Fr. Nielsens sidste Artikel enten er *for* letkøbt *eller* direkte Forvrængninger, skal jeg lade dette ligge og raade Fr. Nielsen til i Fremtiden *kun* at skrive om det, han har Kendskab til og som *sagligt* er forsvarligt. Mon ikke, dette er en Redaktørs Opgave?

— — —

En enkelt Bemærkning til Ths. P., der i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« spørger om, hvad Sammenholdet i Arbejderbevægelsen skal bruges til. *Det er forstaaeligt, at et saadant Spørgsmaal kommer fra den Side.* Jeg har længe været af den Opfattelse, at han ikke vidste det. Hvorfor har han ellers tilsluttet sig den lille Fløj inden for Arbejderbevægelsen, der altid er rede til *Splittelse* i Stedet for *Samling?* Hans mærkværdige Stilling til adskillige politiske og faglige Spørgsmaal, sidst i Arbejdsdelingen, hvor han offentligt forsøger at etablere et Modsætningsforhold mellem København og Provinsen, tyder ogsaa paa, at han ikke kender Sammenholdets Betydning.

Adskillige har draget Nytte af den alsidige og konkrete Oplysning, der kan erhverves i en Studiekreds. Jeg anbefaler Ths. P., til Spørgsmaalets Opklaring, at deltage i en saadan Studiekreds, saafremt Tidens mange Vanskeligheder ikke kan belære ham derom.

Den 13. Juli 1940. *Aage Hinrich.*

Plads til os alle

Med stor Interesse har man læst Aage Hinrichs forskellige Indlæg om Tidens Problemer. Naar Artiklerne er læst een Gang, læser man dem gerne en Gang til, her er noget af det rigtige, paa sine Steder tangeres det geniale, ja man burde egentlig klippe de paagældende Artikler ud og saa gemme dem og læse dem op Juleaften, saa sparede man Udgiften til et Julehefte. Praktiker er Aage H. ikke, han fordyber sig i Teorier, han svæver rundt paa en lyserød Sky oppe i Stratosfæren; kom ned paa Jorden, saa kan vi drøfte et og andet, for det er ikke saadan som du tror. Einsteins Relativitetsteori holder heller ikke Stik i det daglige Liv. Det nytter jo intet at tro, at vi alle nyder godt af, at der nu gives 100 Millioner til Nybyggeri. En stor Del af disse Millioner vil sikkert gaa til Træbarakker for Familier, der bliver smidt ud af Lejligheden. Det nytter heller ikke at sætte Kikkerten for et Glasøje og saa bilde sig ind, at alt ser glimrende ud.

Vi har faaet indført en Arbejdsdeling ad Frivillighedens Vej. Jeg tager min Hat af for de Kolleger, der gør dette, men Ordningen burde egentlig gøres obligatorisk paa en eller anden Maade; der er nemlig nogle Stykker hist og her, der paa Trods af deres sunde partipolitiske Opfattelse ikke mener, det er deres Pligt at bringe Ofre. Det vilde heller ikke være nødvendigt, hvis man pillede lidt ved Margarine-, Kaffetilsætnings- og Stormagasin-Millionerne. Det har man imidlertid ikke gjort; man har derimod holdt sig nøje til Skriftens Ord, at den, der ejer lidet, fra ham skal endog det lidet, han ejer, fratages og den, der har noget, skal have mere, saa derfor maa de smaa, der jo altid ned gennem hele Verdenshistorien har haft en bred Ryg, bære Byrderne. Der er bare det kedelige ved det, at der er nogle Stykker, brave gode Kolleger, der er ved at styrte under Vægten. Det vilde være en let Sag at bringe konkrete Eksempler, men der er jo ingen, der holder af, at faa lagt sit private Liv blot; det kan være, det en Dag bliver nødvendigt for at lukke Teoretikernes (ogsaa A. H.s) Øjne op og tvinge dem til at tænke praktisk.

Teoriernes Tid er forbi. Ordene i den gamle Slagsang, »Lad falde, hvad ikke kan staa«, har faaet en uhyggelig Aktualitet. Det er nemlig endnu saadan, at Hammeren vender den tunge Ende nedad, og paa den Maade gaar det til, at de »store«, der ogsaa er med til at redde

Nationen, kun bliver tjattet lidt med Skaftet. Tror nogen paa, at det betyder noget praktisk for en Mand, der har 200.000 i Indtægt, at han maa aflevere de 75.000; der bliver endda lidt tilovers, men for den, der har sin Understøttelse og skal betale 80 Kr. i Husleje om Maaneden og Sygekasse m. m., han mærker det paa Livremmen. I min egen er der kommet et Par ekstra Huller.

Det spiller for mig ingen Rolle, hvem der sidder paa Taburetten, bare vi alle kan faa Lov til at eksistere og gennem Arbejdet sikre vor Familie mod total Opløsning.

2605, *Børge Lynge.*

Trods alle Forudsætninger —

»Social-Demokraten« skriver følgende i Anledning af Kornlovens Fremsættelse:

Efter det Forslag til Kornlov med Aflevering af alt Brødkorn, som Landbrugsminister *Bording* i Gaar forelagde Folketinget, vil Resultatet uvægerligt blive en *Forhøjelse af Brødprisen.*

Ministeren indrømmede selv, at dette maatte siges at være i Strid med Forudsætningerne for Pristalsreguleringens Bortfald, og at Regeringen allerede overvejede dette alvorlige Problem.

Det sidste vil blive modtaget med Glæde af Befolkningen. Thi dersom man har fulgt Priserne paa en Række Varer sidens Reguleringens Bortfald, vil man have bemærket, at adskillige Priser er steget stærkt til Trods for alle Forudsætninger.

Nogle af disse Varer kan maaske ikke indrangeres under de mest nødtørftige Livsfornødenheder, men alligevel burde Priserne holdes nede.

Men Brødet — ja om Brødet er ingen Tvivl! Det er en Livsfornødenhed. Man kan gaa to Veje overfor denne Situation: enten yde Tilskud til en Brødordning, der fastholder den nuværende Brødpris, eller forsøge paa at skabe et Pristal, der skaffer Lønmodtagerne *Godtgørelse for Prisstigning paa alle livsvigtige Varer.*

Formentlig vælger man den sidste Udvej, og det er vort Haab, at Regeringen meget snart vil finde en Løsning.

Vor Tids Problemer

Det Afsnit af Verdenshistorien, vi i Dag gennemlever, vil sikkert i Fremtidens Historiebøger være fremhævet som særdeles vigtigt. Elever vil af deres Lærere blive gjort opmærksom paa netop denne Epoke i Historiens Udvikling. Og om endnu flere Aar vil maaske en og anden Videnskabsmand erhverve sig Doktorgraden paa Undersøgelser netop fra dette Udsnit af Menneskehedens Historie. Nogle vil kaste sig over Foreteelser paa Kulturlivets Omraade og undersøge, om der er Basis for Paastanden om et aandeligt Mørke, der skulde have sænket sig over det daværende Europa i Tiaaret 1935—45 og Tiden derpaa, andre vil søge at klarlægge de rent materielle Livsvilkaar, Menneskene levede under, og ud fra den personlige Indstilling sige deres uforgribelige Mening om dette Forhold. Alle maatte de dog sikkert komme til det Resultat, at denne Tid — bortset fra dens Betydning for Eftertiden — for de Mennesker, der maatte gennemleve den, var en fattig og en haard Tid. —

Men nu *vi*, der skal igennem disse svære Tider, vi, der har Livet foran os, hvordan skal vi nu holde Modet oppe, hvad skal *vi* leve videre paa? Reaktionen marcherer frem med Stormskridt, Arbejdernes Kaar forringes Dag for Dag. Vi, der for bare et Aar siden havde Idealer at kæmpe for, staar slagne tilbage prisgivet Tilfældighedernes Spil, uden Udsigter, med bristede Illusioner. Vi ser os omkring efter Støtte, men finder ingen. Til den ene Side ser vi et konsekvent gennemført Forsvar for de økonomiske Foranstaltninger, der iværksættes *her* i Landet af Regeringsmagten, til den anden Side en fuldendt Nedrakning af det samme. Og foran os, Ledighedens graa og triste Realitet.

Vi maa tage os sammen! Vi maa finde frem til nye Definitioner. Anskuelser maa maaske forandres — hellere først som sidst.

Den Kamp, der raser i Europa i Dag, er *ogsaa* Ideologiernes Kamp: Demokrati contra Diktatur. Demokratiet staar svagt, Diktaturet stærkt. Denne Kendsgerning siger os en Del. Blandt andet, at Menneskene sikkert ikke er *modne* til Demokrati — endnu. Demokratiet stiller *store* Krav til det enkelte Menneske. Demokratiet forlanger Loyalitet af de Individer, det omfatter. I det hele taget er det et Spørgsmaal, om Demokratiet er foreneligt med et Samfundssystem, der, som det nuværende, skaber saa store Klassemodsætninger, som Tilfældet er. I hvert Fald det fuldendte Demokrati. Naar samtidig tages i Betragtning, at Magthaverne i de hidtidige »Demokratier« har defineret Demokratiet som passende efter deres særlige Interesser, burde der intet være til Hinder for, at Arbejderne reviderer *deres* Opfattelse af Demokratiet.

Vi bør i Fremtiden forstaa Demokratiet saaledes, at ikke enhver Røst har Ret til at blive hørt i vore Organisationer, endsige i vore Blade. Et Krav om positiv Indstilling maa stilles. Kræfter, der *kun* har Nedrivning til Formaal maa udelukkes. (Skribenter af bl. a. *E. Westergaards* Type bør udelukkes fra »Typ.-Tid.« [Nr. 27]).

Sagligt underbygget Kritik kan vi ikke faa nok af; men Ukvemsord og Skraal vil vi ikke have.

— — —

Arbejdsdelingen og de øvrige *Kriselove* har været diskuteret en Del i dette Blad. At den Form for Arbejdsdeling, der ifølge Lov om Arbejdsdeling kan iværksættes, er højst utilfredsstillende for Arbejderne, maa staa klart for de fleste; men mange synes at glemme, at der ogsaa er en anden Part, der er interesseret i Problemet, nemlig Arbejdsgiverne, og at denne Part og de Kredse, der staar dem nær, er de stærkeste, langt de stærkeste. Og de er begunstiget af Forholdene. Man kan finde det uforstaaeligt, at Arbejderne skal betale saa *meget* og andre saa *lidt;* men mon det hjælper at skælde Socialdemokratiet ud, med mindre man da mener, at dette Parti nogen Sinde har haft eller har den politiske Magt her i Landet. Herfra og til den Tilfredshed og Optimisme, som udtrykkes i Artikler fra *Aage Hinrichs* (ɔ: »H. I. P. A.«s) Haand er dog et langt Stykke. Hvorfor ikke ærligt og redeligt sige, at meget *burde være anderledes*, men vore Modstandere er for stærke. Hvortil disse Ensretningsforsøg? Er Arbejderne tjent med dem?

Vort Leveniveau er sænket betydeligt, Arbejderne er

haardest ramt, Udsigterne er ikke lyse, men vi maa ikke glemme de Forhold, vort Land befinder sig i.

— — —

Livet skal leves videre! Nye Definitioner, andre Idealer bliver maaske fremherskende; men alligevel er der ikke Grund til at tabe Modet. *Udviklingen* gaar sin Gang. Synes vi, at vi er ved at køre fast, saa lad os stoppe et Øjeblik og se os om. Lad os erindre, at vi befinder os paa Menneskehedens Udviklings første Trin. Men første Side i Menneskenes Kulturhistories uendelig tykke Bog er ikke skrevet endnu, lutter blanke Sider tilbage!

For Tilhængere af den materialistiske Historieopfattelse staar det klart, at den Tid, vi *skal* igennem, kun er et Led i Udviklingen mod de Samfundsformer, *vi* stræber efter. Vi befinder os i en Overgangsperiode. Den nære Fremtid vil bringe os mange og store Overraskelser. Maaske ikke lige behagelige; men hver især bringer de os nærmere *vort* Maal.

Lad os netop i vanskelige Tider huske, at selv om vi for en Tid gaar tilbage, *kan Udviklingen ikke standses.*

Povl A. Sjøl.

Uhørt Fordyrelse af Brødet

Den Kornlov, som forleden blev forelagt i Folketinget af den socialdemokratiske Landbrugsminister Bording, betegner en ny stor Sejr for Venstre og det store Landbrug. Og man kan ligefrem høre, hvor fornøjet Godsejerne, Proprietærerne og de store Gaardmænd gnider sig i Hænderne. 10 Kroner mere for hver Tønde Korn — det er vel nok en Prisforhøjelse, der er Paaskønnelse værd!

Samtidig med Forelæggelsen af denne Brødfordyringslov, der medfører en Forhøjelse af ca. 40 Øre pr. 8 Pds. Brød, og giver Storbønderne ca. 25 Mill. Kr., meddelte Ministeren, at det var Regeringens *Hensigt* at foreslaa en Tilpasning af Lønningerne. Det er jo meget prisværdigt af Regeringen at afgive et saadant Løfte, men det havde dog været bedre, om man havde forelagt en Lov om denne Tilpasning *samtidig* med Brødfordyrelsesloven. Saa havde man været klar over, hvorledes Landet vilde komme til at ligge. *Løfter* er jo ikke altid helt paalidelige. Da Regeringen for nylig afskaffede Pristalsreguleringen for Arbejdslønningerne, forsikrede den ogsaa, at *nu skulde det være forbi med Prisstigningen paa Forbrugsvarerne.* Vi véd, at dette Løfte straks efter blev brudt. Det kan derfor ikke undre, om vi nu stiller os lidt skeptiske overfor den *Tilpasning,* der stilles os i Udsigt.

Vi lever jo i Overraskelsernes Tid. Vi har ogsaa maattet opleve den Overraskelse at se *Højres* Repræsentanter paa Rigsdagen forsvare de ubemidlede mod Brødfordyrerne. Den konservative *Amby* udtalte saaledes ved Kornlovens Behandling i Folketinget i Følge Politikens Referat, at

»Ordningen er lavet af Organisationerne — og at Organisationsfolk er de daarligste til at lave den Slags — *ingen Landmand har troet paa at opnaa sadanne Priser.* Det var ubestridt en Forudsætning, da Pristalreguleringen blev afskaffet, at Priserne paa nødvendige Varer ikke steg — og nu stiger Prisen paa den vigtigste Livsfornødenhed, Brødet, med 40 pCt. Den Vej, Landbrugsministeren har anvist, senere Tilpasning, er ikke heldig. Hvor vi selv er Herre derover, bør man holde Priserne nede.«

Man kunde nok have ønsket, at disse Ord var sagt af en *Arbejderrepræsentant.*

Dr. Ensom.

En Oppositionsmand gik . . .

Fhv. Arbejdsløshedsudvalgsmedlem, Kollega *Povl A. Sjøl,* der i sin Tid skrev en Række virkelig gode Artikler, saa man ligefrem fik den Opfattelse, at »her var Manden med det helt rigtige Standpunkt«, har nu motiveret sin Afgang fra Udvalget ved i store Træk at behandle Problemet *Opposition.* En Redegørelse, der tilfulde viser, at der kan koges Suppe paa en Pølsepind, naar det endelig skal være! Sjøl bebrejder Udvalget, at det aldrig har fundet andet end Raaddenskab og Daarligdom i Organisationen. Denne »för tilfället« konstruerede Limpind er der vist ikke ret mange der hopper paa! Iøvrigt burde Bebrejdelsen i Stedet for have været en Kompliment eller noget i den Retning; thi een af Oppositionens Opgaver er jo at kunne finde Fejlene og for Organisationens Skyld søge at faa disse korrigerede. Det kan heller ikke nytte en Døjt, at en eventuel Opposition siger Ja og Amen til alt, hvad Styrelsen finder paa.

P. A. S. udslynger frejdigt det Postulat, at Udvalget *spekulerer i Arbejdsløsheden,* men glemmer samtidig at forklare den store »uvidende Hob« det ret vigtige, nemlig: hvori denne »Spekulation« bestaar — og hvorledes den til Dags Dato egentlig har udartet sig. At Udvalget som Helhed tillægges skumle Motiver er jo kun »ret og rimeligt«, naar man er blevet à jour med det nyfødte, anti-oppositionelle Standpunkt, som Sjøl nu sværger til som det eneste rigtige og saliggørende.

Bemærkningen om, at Udvalget *har ladet sig vælge* af de arbejdsløse — uden Modkandidater — er en bevidst Forvanskning af de faktiske Forhold. Paa det velbesøgte Arbejdsløshedsmøde i Rømersgade den 3. April stod det jo enhver fremmødt Kollega frit, hvorvidt han vilde opstille nye Kandidater til »Embederne« eller ej. Saavidt undertegnede kan erindre, *blev Majoriteten af de fremmødte Kolleger enige om at genvælge det p. t. værende Udvalg, fordi man fandt, at dets Arbejde havde været tilfredsstillende.* — Paa dette Møde, som ovenfor er nævnt, var der bl. a. et Par Styrelsesmedlemmer, som kritiserede Udvalget. Man fandt det mærkeligt, at det ikke arbejdede *indenfor Organisationens Rammer.* Ved den sidst afholdte ordinære Generalforsamling blev der stillet Forslag, som reelt gik ud paa at faa Udvalget anerkendt og legaliseret. Men som man véd, blev Forslaget forkastet. Man havde ikke Brug for Arbejdsløshedsudvalget indenfor Organisationen. Py-ha, det er vel nok en skrap Logik — eller rettere sagt *Mangel paa Logik* . . . hos visse Styrelsesmedlemmer, der ikke her skal nævnes med Navn, da jeg ligesom Sjøl hylder Princípet: Sagen foran Personen, naar Kritik skal øves.

Udvalget bliver endvidere paaduttet at have gjort Forsøg paa Sabotage m. H. t. den paa Tillidsmandsmødet vedtagne Arbejdsdelings-Ordning — og dette skulde have manifesteret sig i, at Udvalgets Medlemmer samlede de nødvendige Underskrifter til en ekstraordinær Generalforsamling. Ifølge den nu saa mange Gange citerede Lassen'ske Resolution skulde en ekstraordinær Generalforsamling afholdes inden næste ordinære Generalforsamling. Blev den det? Nej — først efter at den ordinære Generalforsamling var overstaaet. Saa hvad angaar Sabotage eller Forsøg derpaa, er Adressen *en helt anden, end den Povl A. Sjøl mener er den rette!* Ogsaa Begrebet *Paradeforslag* kommer fhv. Arbejdsløshedsudvalgsmed-

lem Povl A. Sjøl ind paa, uden dog at gøre sig den Ulejlighed at definere nærmere, *hvilke* Forslag det er, som bærer denne grimme Etikette — og *hvorfor* han mener, at Udvalgets fremsendte Forslag skulde være Parademforslag.

P. A. S. har i en senere Artikel maattet frem paa Arenaen for at forsvare og retfærdiggøre sine Anskuelser. Og som Slutbemærkning i dette Indlæg erklærer han, at dette er mit første og *sidste* Diskussionsindlæg i denne Sag . . .« Derfor venter undertegnede heller ikke, at Sjøl tager Stilling til disse Linier i Form af et Gensvar! Jeg har trods alt ment det som min Pligt at fremkomme med ovenanførte retledende Oplysninger angaaende Udvalget. Det er ikke saa helt ligegyldigt, at Kollegerne — saavel ledige som arbejdende — faar et misvisende Indtryk af, hvad Arbejdsløshedsudvalget er og hvad det velment og idealistisk har præsteret til Gavn for *ledige* Kolleger! At Sjøl er gaaet sin Vej, har ingenlunde svækket Udvalget! Og saadan set er det jo rart, at Overløbere véd, hvor den rette organisatoriske Kødgryde er at finde. Velbekomme! *Bebel Sørensen.*

Danmark

Jeg véd et ganske lille Land,
det fylder kun saa lidt
paa et Europakort, men man
kan se det — det er eet.
Et andet er, at hvis vi stod
hinanden mere nær,
og søgte mod Retfærdighed,
fik Landet større Værd.

Det ligger i en Masse Vand,
sjovt skaaret ud og delt,
men samler man det, ja, saa kan
man kalde det for helt.
Og er det kun en lille Klat
af Farve paa et Kort,
saa er det dog en Hjerteskat,
vi aldrig kaster bort.

Som Stumper af et Puslespil,
spredt barnekaad omkring,
med muntre Slyngninger og Stik
og gaadefulde Sving,
som Eventyret selv var til
i gamle Skaberspor,
er det et lille Puslespil
paa Havets Bølgebord.

Werner Helmert.

Indtægtsdelingen

I Nr. 26 skrev »En Familieforsørger« mangt og meget, der vil vinde Tilslutning fra mange Eneforsørgere, der med Utryghed ser, hvorledes Udviklingen ogsaa indenfor vort Forbund former sig, bl. a. med Hensyn til den nu forestaaende Arbejds- og Indtægtsdeling. Ganske særlig »Familieforsørgeren«s Appel til vore Ledere, der jo saa varmt har anbefalet vi Arbejdere frivilligt at gaa med til Indtægtsdelingen, om ogsaa selv at vise Solidaritet og Samfundsfølelse, vil finde Genklang hos os alle.

Indenfor vort Forbund vilde det være saa ligetil, om de paa Kontoret ansatte Kolleger, fra Formand til Inkassator, erklærede sig villige til at tage den Tørn med. Med god Vilje og Forstaaelse kan en saadan Arbejdsdeling paa Kontoret i Evaldsgade lade sig gøre, idet man jo kan gaa frem paa samme Maade som ved Ferie — eller længere Sygdomsperioder; hvor det daglige Arbejde jo alligevel glider fra Haanden.

For Tillidens og Samhørighedens Skyld var det maaske Umagen værd for det paa Kontoret ansatte Personale at overveje, om ikke ogsaa de burde gaa »frivilligt« med.

3832, *Herm. Christiansen.*

— — —

Vi henviser til Sigv. Hellbergs Oplysning i Nr. 28 om, at de paa Kontoret beskæftigede tager ekstra Ferie for egen Regning. *Red.*

Fra den øvrige Verden

Det slovakiske Typografforbunds

Organ »Knithlaciar« meddeler uden nærmere Angivelse af Aarsagen, at Forbundets Formand, Ladislaus Rabál, efter Ordre fra Indenrigsministeriet er frataget sin Stilling som Formand, og i hans Sted er indsat Maskinsætter Stefan Sedilek.

Den nye Formand meddeler, at Organisationens Struktur forbliver uforandret, men at Organisationsaanden maa slaa ind paa andre Veje end de hidtidige.

Det schweiziske Typografforbund

har afholdt sit aarlige ordinære Delegeretmøde i det nye prægtige Folkets Hus i Olten. Centralpræsident Huber kunde i sin Aabningstale byde 67 delegerede fra 31 Sektioner velkommen. Desuden var de tre Redaktører, Svendeprøvekommissionen, Translatører og den samlede Centralkomité til Stede. Som Gæster deltog Repræsentanter for de schweiziske Fagforbund, Litograferne og Bogbinderne samt fra det internationale Typograf-Sekretariat. Sekretær i Dansk Typograf-Forbund Svend Johansen var blevet forhindret i at møde. Under Mødet aflagde Kollega, Regeringsraad Jacques Schmid og Byen Oltens Borgmester Besøg og hilste paa Forsamlingen, der hyldede dem begge.

Centralkomitéens Beretning forelaa som et stateligt Værk paa 300 Sider, hvori man fik udtømmende Besked om alt, hvad der var foregaaet indenfor Forbundet i det forløbne Aar. Efter at nogle faa Bemærkninger var besvaret, godkendtes Beretningen eenstemmigt.

Diskussionen om Regnskabet sluttede med et Tillidsvotum til Kassereren, hvorefter Regnskabet for alle tre Kasser ligeledes godkendtes eenstemmigt.

Den almindelige Kasse sluttede Aaret med en Formuefremgang paa 10,600 Frc., medens Syge-, Invalide- og Begravelseskassen udviste en Formuefremgang paa 133,600 Frc. Til 580 Invalider var i Regnskabsaaret udbetalt 744,000 Frc., hvilket er 11,000 Frc. mere end det foregaaende Aar. Arbejdsløshedskassens Formue beløber sig til 570,000 Frc., saa alle tre Forbundskasser staar altsaa paa et solidt Grundlag.

Nu fulgte Centralkomitéens Beretning, der levende skildrede alle Begivenheder siden sidste Delegretmøde. De schweiziske Fagforbunds Virksomhed, Statistik over Mobiliseringen, Arbejdsmarkedet og Løn og Ferie til de indkaldte Kolleger berørtes ogsaa i Beretningen, der efter en kort Diskussion godkendtes eenstemmigt.

Derefter behandledes et større Antal Forslag og An-

dragender, hvoraf de fleste blev afvist, da de nuværende urolige Tider ikke tillader Dispositioner paa langt Sigt. Et Forslag, der gik ud paa Ophævelse eller Nedsættelse af Ekstra-Kontingentet, blev efter en Udvalgsbehandling vedtaget saaledes, at det hidtidige Ekstra-Kontingent, der svingede fra 0,20 til 2,00 Frc., erstattedes af et ensartet Ekstra-Kontingent paa 0,50 Frc. paa alle Lønninger over 72 Frc.

Det vedtoges, at afholde næste Delegeretmøde i Winterthur.

Et Lyspunkt i Mørket

Man bebrejder mig, at jeg er Pessimist, at jeg kun har Øje for alt det mørke, det triste, der sker indenfor Arbejderbevægelsens Horisont.

Din Opgave — siger man — er at opflamme og begejstre dine Læsere. Jeg tager gerne mod gode Raad, men det vilde unægtelig have glædet mig mere, om man samtidig havde peget paa det Lys, eller den Ild, hvorfra jeg skulde hente Begejstringens Varme for at kunne meddele den til andre. For at løse denne Opgave skulde man mindst være en Henrik Ibsen. I »Kærlighedens Komedie« lader han saaledes en af Hovedpersonerne sige:

Dæk mine Øjnes Spejl med Blindheds Skimmel,
og jeg skal digte om den lyse Himmel.
Giv mig, om blot en Maaneds Tid paa Borg,
en Kval, en knugende, en Kæmpesorg,
saa skal jeg synge Livets Jubel ud!

Da jeg ikke er nogen Henrik Ibsen, men kun et almindeligt Menneske, hvem Livet lejlighedsvis har taget lidt haardt paa, vil man forstaa, at den Opgave, der her stilles mig, ligger over mine Evner. Og et Forsøg paa at løse den vilde sikkert falde uheldigt ud og blive falsk Musik.

Trods alle Anstrengelser fra »Optimister«s Side for at fremstille de Vanskeligheder og de Byrder, Arbejderne har at kæmpe med, som værende mindre besværlige end de i Virkeligheden er, kan de dog ikke bortforklare, at Arbejdernes March i de senere Aar har været en Ørkenvandring og i den allersidste Tid endog har antaget Karakteren af Krebsegang.

Jeg kan ikke se, det skulde gavne, at tilsløre denne Kendsgerning. Det kan højst tjene som Undskyldning for dem, der bærer Ansvaret for denne Udvikling. Jeg tror tværtimod, at de danske Arbejdere vil gøre klogt i at se Sandheden i Øjnene og likvidere Fortidens Metoder.

Det Europa, som vil fremstaa af det nuværende Kaos, kender vi endnu ikke, men at det vil blive i højeste Grad forskelligt fra det hidtidige, bør ingen være i Tvivl om. Og efter Udtalelser af ledende Personligheder i Tyskland maa vi regne med, at ogsaa de nordiske Lande vil komme til at tilhøre det »stortyske Rum« paa det økonomiske Omraade. Vi har saa Lov at haabe paa den politiske Frihed. Men kunde der ud af det nuværende Ragnarok fremgaa et Europa, hvor *alle Toldgrænser mellem de forskellige Stater er sløjfet* og alt baseret paa fri Samhandel, *vilde her være et Lyspunkt i Mørket.* Da vilde der utvivlsomt oprinde lyse Tider for Europas Folk, og de mange Menneskeliv, som Krigen har krævet, vilde ikke være ofret forgæves. Saa kan man filosofere over, *hvorfor* Livet er saadan, at nogle Mennesker skal ofres for at andre kan faa det bedre, og trøste os med Shakespeares Visdom:

En hviler blødt, en anden haardt, thi saa er Verdens Gang.
En daarlig Trøst forøvrigt. *Fr. N.*

Lærlingelovens Paragraf 16

Fra Aarhus er modtaget følgende:

I Aarhus har været ført en Lærlinge-Sag. Opmand i Voldgiftsretten var Dommerfuldmægtig Glente.

Sagen drejede sig om Afskedigelse af en Lærling i hans femte Læreaar, ifølge Paastaaende begrundet i ofte gentagne Forsinkelser om Morgenen. Det fremgik af Vidneafhøringen, at Firmaet havde beordret Lærlingen til at møde 5 Minutter før Tiden. I dette ejendommelige Interval var Lærlingen af og til kommet fra et Par Sekunder til et Par Minutter for sent. Til disse grove Forsømmelser kommer, at Lærlingen en — siger, skriver og dokumenteret een — Gang er kommet 3 — tre — Minutter for sent.

Disse samfundsødelæggende Forbrydelser førte til følgende

Kendelse:

Da de af Lærlingen udviste Forsømmelser med Hensyn til at give Møde rettidigt paa Arbejdspladsen om Morgenen — naar henvises til Hyppigheden særligt i Tidsrummet 1. April til 15. Maj 1940, og til, at der gentagne Gange er meddelt ham Advarsler ogsaa med Tilkendegivelse af de alvorlige Følger en fortsat Forsømmelighed maatte medføre, samt under Hensyn til den Vægt, der paa en større Arbejdsplads lægges paa Præcision ved Mødetid, maa tilregnes Lærlingen som et væsentligt Brud paa de ham ifølge Lærlingeforholdet paahvilende Pligter, er Lærekontrakten med Hjemmel i Lovens Paragraf 16, Stk. 1, Pkt. 2, hævet den 15. Maj 1940 af Læremesteren, hvorfor denne bør være fri af Klagerens Krav.

Thi bestemmes:

Lærekontrakten af 31. Marts 1936 mellem Parterne er ophævet fra den 15. Maj 1940 at regne. Der tilkommer ikke Klageren Erstatning hos Indklagede.

— — —

Denne Fortolkning af og Afgørelse efter Lærlingelovens Paragraf 16 er inappelabel. Den maa befrygtes at have skabt et Præcedens, der forrykker Grundlaget for Lærlinges retslige Stilling og Beskyttelse. Præmisserne ikke saa meget som antyder Betænkelighed overfor denne skæbnesvangre Afgørelse.

Firmaet, der stod som anklaget i denne Sag, var *Aarhuus Stiftsbogtrykkerie,* et af Danmarks ældste Bogtrykkerier. Gennem Afgørelsens Alvor ses dog det Lyspunkt, at vel intet andet dansk Bogtrykkeri ønsker den Ansvarsfølelse, som saa ofte fra vis Side paaberaabes i Lærlingeforholdet, belyst i en tilsvarende Sag.

En Vendekaabe

I Nr. 24 erklærer Willadsen, at han ikke ønsker at diskutere mere med undertegnede, og i 5 Uger holder han samme Standpunkt, men i Nr. 29 aabner han atter Diskussionen; aner du noget om, hvad du vil i Morgen, Willadsen?

Saa taler du om, at jeg er sat paa Plads, men jeg garanrer dig for, at jeg rejser mig fra den Plads, du har sat mig paa, saa længe at I i Styrelsen — medens vi har 13—1400 arbejdsløse — tolererer, at et Trykkeri, fordi Bogtrykkeren ikke vilde gaa med til Turnus, gaar med til, at dette Trykkeri fordeler Arbejdet paa Pinsedage og Søndage i Stedet for, fordi at der med Djævelens Vold og Magt skal være Arbejdsfordeling. Ja, undskyld, Willadsen, jeg fatter ikke, hvorfor I ikke har skredet ind der?

Saalænge den Slags foregaar, saa kan du mane mig ned i Graven, saa meget du vil, jeg skal love dig for, at jeg kommer igen og spøger. 4204, *Georg Mathiesen.*

Generalforsamlinger · Møder

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 6. Juli ordinær Generalforsamling paa Hotel »Hafnia«. Formanden, *P. Gerhard Jensen*, bød velkommen, specielt til Varde Lokalafdeling, der nu hører til Esbjerg Lokalafdeling, og beklagede, at ikke flere Kolleger var mødt frem til Generalforsamling. Til Dirigent valgtes *S. Møller*. Efter at *Sekretæren* havde oplæst Forhandlingsprotokollen, aflagde *Formanden* en udførlig Beretning om Arbejdet i det forløbne Kvartal. Omtalte bl. a. en Feriesag paa »Vestkysten«, 1. Majdagen, en Sag paa »Sydvestjylland«, hvor Personalet ikke havde krævet det sidste Pristalstillæg, samt en Skrivelse fra Statens Udvandringskontor. Formanden gennemgik derefter Arbejdsfordelingsloven og fremdrog nogle Udtalelser fra en Radiodiskussion om den nye Lov. Omtalte herunder, at Bogtr. Rosendahl, der er Formand for den lokale Afdeling af L. A. B., havde afskediget det meste af sit Personale. Derefter aflagde Formanden en meget udførlig Beretning, fra det af Forbundet i Kolding afholdte Formands- og Kasserermøde. I den paafølgende Diskussion, der hovedsagelig angik Arbejdsfordelingsloven, havde følgende Kolleger Ordet: *W. Ammundsen, A. Frandsen, P. Bendtsen, G. Sørensen, S. Borch, Fast, E. Sørensen* og *P. Fjeldgaard*, hvorefter *Formanden* replicerede. Generalforsamlingen enedes om at tilslutte sig Ths. Pedersens Stilling om at bibeholde den frivillige Arbejdsfordeling i Provinsen. Protokol og Beretning godkendtes enstemmigt. — Kassereren, *Gunnar Sørensen*, forelagde derefter Regnskabet, der for Hovedkassen balancerede med Kr. 6822,00 og Lokalkassen med Kr. 1707,37. I Feriepenge var der udbetalt Kr. 642,92. Til Regnskabet havde *P. Bendtsen* Ordet, hvorefter Regnskabet enstemmigt godkendtes. — Til Formand genvalgtes P. Gerhard Jensen, og til Bestyrelsen genvalgtes H. O. Pedersen. — *Formanden* omtalte Juletræsfesten, hvortil *P. Bendtsen* og *A. Frandsen* havde Ordet. Det vedtoges at afholde Juletræ som sædvanlig. D. u. I. bevilges 10 Kr. Under »Eventuelt« takkede Formanden for Genvalget. *W. Ammundsen* omtalte en eventuel Sommerudflugt. Hertil havde flere Kolleger Ordet. Dirigenten kunde derefter slutte Generalforsamlingen, der var besøgt af 1/4 af Afdelingens Medlemmer. *H. O. P.*

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling Lørdag den 7. Juli paa »Bjerggaarden«. Formanden, *C. F. Jensen*, aflagde Beretning, ifølge hvilken Afdelingen havde 10 arbejdsløse af 25 Medlemmer, hvoraf 1 var C. B.-Betjent og ikke modtog Understøttelse. Formanden aflagde en udførlig Beretning fra Tillidsmandsmødet i Fredericia, der bl. a. havde behandlet Spørgsmaalet om Arbejdsdelingen og Vilkaarene for Arbejde i Tyskland samt Nødhjælpsarbejde i Tørvemoser o. l. — *Andr. Jacobsen* aflagde Beretning fra Fællesorganisationen. — Regnskab: Hovedkassen balancerede med Kr. 3,802,75, Lokalkassen med Kr. 370,83, Kassebeholdning Kr. 168,28. — De indsendte Lokal-Love var blevet godkendt af Forbundet. — Al Rejseunderstøttelse for Kolleger med vedtægtsmæssig eller Fortsættelseskasse-Understøttelse er udelukket, men dog har der et Par Gange været gjort Forsøg paa at omgaa denne Bestemmelse. — Der bevilgedes 25 Kr. til Forplejningshjemmet. Mødet var besøgt af 15 Medlemmer. *G. P.*

Nær og Fjern

Redaktionen af „Typograf-Tidende". Man gøres opmærksom paa, at *indtil anden Meddelelse fremkommer* er Redaktør Fr. Nielsens Adresse: *Evaldsgade 3, København N.*

Runde Aar. En af Politikens ældste Sættere, *M. Gercke*, kunde Tirsdag den 9. Juli fejre sin 70-Aars Fødselsdag, en Begivenhed, som efter Fødselarens Ønske gik stille af. Uden denne Beskedenhed vilde Dagen alligevel være gaaet stille af — ikke fordi Kollegerne ikke vilde have fejret den sobre Kollega —, men fordi ingen tænkte paa, at slig en Dag stod for Døren, for er der noget, Gercke ikke er, saa er det gammel; han er i enhver Henseende saa levende og interesseret, som stod han i sin bedste Manddom. Fødselaren, der gentagne Gange har været Personalets Tillidsmand, nyder almindelig Agtelse blandt Kollegerne, og selv om Dagen altsaa gik stille af, saa sendte Kollegerne alligevel i Tankerne den »gamle« sobre Svend en venlig Hilsen og hjertelig Lykønskning til den idylliske Kro, hvor han med nære Venner fejrede Begivenheden.

— En anden af Politikens Haandsættere, *Aage Nielsen*, kunde Torsdag den 18. Juli fejre sin 60-Aars Fødselsdag. Aage — som han populært kaldes og er kendt Byen over — tilhører den stille Type, som passer sit Kram og gør sin Pligt og som alligevel aldrig savnes dèr, hvor der mangler en rask og hjælpende Haand. Den afholdte Svend fik paa 60-Aars Dagen mange Beviser paa, hvor populær og agtet han er indenfor Kollegernes Kreds. *x.*

60-Aars Jubilæum. Torsdag den 1. August kan Overfaktor *H. C. Bjerregaard* fejre 60-Aars Jubilæum i Firmaet O. C. Olsen & Co.

Vejle Lokalafdeling. Lokalkassen er lukket for Udbetalinger i Tiden 27. Juli—4. August.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Adgangskort til Livredning.

Adgangskort til Instruktionskursuset i Livredning Torsdag den 25. Juli Kl. 19^{30} udleveres ved Indgangen til Zone-Redningskorpset, Platanvej 19, mod Forevisning af Medlemskort.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

7. Juni. Formanden refererede de Forhandlinger, der var ført med Bogtrykkerforeningen for at faa den gældende Ordning ang. Arbejdsdeling gjort obligatorisk, maaske i lidt ændret Form; fremsatte Forslag om at søge den ekstraordinære Generalforsamlings Tilslutning til at foretage Henvendelse til Arbejdsfordelingsnævnet med det Formaal at opnaa dettes Hjælp til Sagens Gennemførelse; efter en længere Debat vedtoges Formandens Forslag med 12 St. (Eigil Hansen stemte imod, idet han havde tilsluttet sig Ths. Pedersens Modstand mod en obligatorisk Ordning, Zuschlag undlod at stemme, idet han udtrykte Betænkelighed ved allerede nu at gaa til Nævnet, et Medlem var fraværende paa Grund af Ferie); Forretningsudvalget havde deltaget i denne Forhandling. — Af Hensyn til ikke at skulle faa forskellige Kontingentsatser paa een og samme Inkassatorliste vedtoges det, at den paa den ordinære Generalforsamling vedtagne Forhøjelse af Lokalkontingentet først træder i Kraft fra og med 29. Uge. — Under Hensyn til det meget høje Antal ledigmeldte, de vanskelige Trafikforhold, tysk Militær Belægning forskellige Steder m. v. vedtoges det i Aar ikke at afholde Skovtur for arbejdsløse Medlemmer. — Refereredes Mægling hos lille Firma ang. et Læreforhold. — Et Firma har opsagt Tillidsmanden; da der ikke kunde angives nogen tvingende Grund, var Opsigelsen ved Mægling taget tilbage. — Refereredes Skrivelse til Socialministeriet ang. Adgang til at udbetale Feriepenge til Folk i Militærtjeneste eller Civil-Betjent-Tjeneste; Svar afventes. — Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn 4. Juni. — Til Lærlingeafdelingen bevilgedes 150 Kr. til Deltagelse i Lærlinge-Kursus paa Roskilde Højskole. — Til Frederiksberg Kommunelærerforenings Feriekolonier bevilgedes 25 Kr. — Til Folkebørnehaveforeningen bevilgedes 25 Kr. — I Stedet for Ernst Berg indtræder Paul P. Petersen i Repræsentantskabet for Det tekniske Selskabs Skoler. — Sager ang. hvilende Ret og Ekstrahjælp behandledes. — Mødet hævet.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Evaldsgade 3.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

15. Juli: Aalborg pr. Bl. 2133,79, Middelfart pr. Bl. 290,05, Hobro pr. Bl. 192,00; 16. Juli: Haderslev pr. Bl. 127.65, Hjørring pr. Bl. 280,63, Kt. 159,35, ialt 439,98, Køge intet at indsende, Svendborg pr. Bl. 690,20, Helsingør pr. Bl. 134,55, Grenaa pr. Bl. 388,75, Vejle intet at indsende; 17. Juli: Skjern pr. Bl. 56,55, Struer pr. Bl. 248,40; 18. Juli: Nakskov pr. Bl. 392,10, Aabenraa pr. Bl. 351,90, Tønder 180,20; 19. Juli: Hillerød pr. Bl. 696,41; 20. Juli: Lyngby pr. Bl. 467,75; 22. Juli: Brønderslev pr. Bl. 433,20, Fredericia pr. Bl. 220,99, Nykøbing F. pr. Bl. 806,71, Thisted pr. Bl. 517,83, Herning pr. Bl. 128,35.

København, den 22. Juli 1940.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

15. Juli: Aalborg i St. f. April Kv. Oversk. 2133,79, Middelfart i St. f. April Kv. Oversk. 290,05, Hobro i St. f. April Kv. Oversk. 192,00, Odense 5000,00; 16. Juli: Haderslev i St. f. April Kv. Oversk. 127,65, Hjørring i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 280,63, Svendborg i St. f. April Kv. Oversk. 690,20, Helsingør i St. f. April Kv. Oversk. 134,55, Grenaa i St. f. April Kv. Oversk. 388,75; 17. Juli: Skjern i St. f. April Kv. Oversk. 56,55, Struer i St. f. April Kv. Oversk. 248,40, Holbæk 800,00, Køge 500,00, Nykøbing F. 1000,00, Sønderborg 500,00, Vejle 500,00, Roskilde 600,00, Herning 1000,00; 18. Juli: Nakskov i St. f. April Kv. Oversk. 392,10, Lyngby 400,00, Aabenraa i St. f. April Kv. Oversk. 351,90, København 25,000,00; 19. Juli: Hillerød i St. f. April Kv. Oversk. 696,41; 20. Juli: Lyngby i St. f. April Kv. Oversk. 467,75, Aalborg 2000,00; 22. Juli: Brønderslev i St. f. April Kv. Oversk. 433,20, Fredericia i St. f. April Kv. Oversk. 220,99, Nykøbing F. i St. f. April Kv. Oversk. 806,71, Thisted i St. f. April Kv. Oversk. 517,83, Herning i St. f. April Kv. Oversk. 128,35.

København, den 22. Juli 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Børge Edvin Vagn Jørgensen, udl. 12. 7. 40 hos Luno (arb. s. St.), Sætter Holger Olsen, udl. 15. 7. 40 hos Christoffersen (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Tage Balle Jensen, udl. 1. 8. 40 i Stiftstid. Holstebro: Sætter Villy Gregersen, udl. 15. 7. 40 i Holstebro Dagblad. Næstved: Trykker Aksel Mørkeberg Jensen, udl. 1. 8. 40 i Næstved Tid. Ribe: Sætter Gunnar M. Lund, udl. 14. 7. 40 i Ribe Stifts Tidende.

Tiltraadte

København: 5167 Sv. Fornæs fra Helsingør (arbl.), 3521 R. Nielsen fra Aarhus (arbl.), 5175 Erling Bedsted fra Skive (arbl.).

Aabenraa: 7186 Pauli Jensen (arbl.). Aalborg: 5587 Hans Honoré (arbl.), 5077 Tage Clausen (arbl.), 5527 Børge Sørensen (udenfor Faget), 3156 H. Christensen (arbl.). Herning: 3161 Knud Falkenskov (overfl. fra Arbejdsmandsforb.). Nyborg: 4392 Marius Rasmussen (arbl.). Næstved: 7046 Egon Køhler (arbl.), 7570 Henning Helt (Næstved Avis), 211 Holger Emil Stein (arbl.), 11 Johan Hallbäck (arbl.), 5414 Kaj Ejgil Jacobsen (arbl.). Odense: 6873 Aage Ryet (overfl. fra Arbejdsmandsforb.). Silkeborg: 7862 Kjeld Magnussen (overfl. fra Arbejdsmandsforb.).

Fratraadte

København: 969 A. Nielsen til Køge, 11 Johan Hallbäck til Næstved, 211 Holger Emil Stein til Næstved.

Aarhus: 5587 Hans Axel Honoré til Aalborg (arbl.), 7296 Niels Nielsen paa Rejse, 6125 Sv. Kjær Nielsen paa Rejse, 5031 Per Bjørn Svensson til Aalborg (udenfor Faget). Kolding: 5971 Erik Møller til København (Fagskole). 5962 Verner Jensen til København (Fagskole). Næstved: 7046 Egon Køhler til Horsens (arbl.). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen til Aalborg (arbl.), 4392 Mar. Rasmussen til Nyborg (arbl.). Skive: 5175 Erling Bedsted til København (Fagskole). Stege: 5414 Kaj Ejgil Jacobsen til Næstved (arbl.).

Udmeldt

Silkeborg: 5548 Svend Aa. Petersen (fratraadt Faget).

Død

København: 2598 Marius Merkel (Berlingske Tid.).

KLUB-ANNONCER

Typografernes Stiftelse i Odense.

Fra 1. Oktober d. A. bliver en Fribolig ledig i Typografernes Stiftelse i Odense. Friboligen kan søges af ældre, trængende Kolleger, som er Medlemmer af Stiftelsen, eller Enker efter saadanne. Ansøgninger sendes til Formanden, Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense, inden 9. August.

Ansøgninger, som er tilsendt Foreningen i Aar, og for hvis Modtagelse Afsenderen har modtaget Kvittering, behøver ikke at fornyes.

Bestyrelsen.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ITALIENNE
Corps 16—60

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2^{2},
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

Arbejdernes Livsforsikring
tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. - *Konfirmationsforsikring* tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar *med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.* - Arbejdernes Livsforsikringer i sin Afdeling med Lægeundersøgelse *betydelig billigere end andre Selskaber* med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. — *Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.* — Ugentlig Opkrævning sammen med Foreningskontingent. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 31 *København den 2. August 1940* *67. Aargang*

I Kriselovgivningens Tegn

De samvirkende Fagforbunds Blad »Arbejderen« bringer den 1. Aug. følgende Artikel:

Krigen og navnlig Udviklingen siden den 9. April har nødvendiggjort Gennemførelse af en Række Kriselove, der griber stærkt ind i det danske Folks Liv og ikke mindst i Organisationslivet. Der er sket dybtgaaende statslige Indgreb i Arbejdsmarkedets Forhold; Indgreb, som de paagældende Organisationer, Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, vilde have modsat sig under normale Forhold, men som de nu har maattet bøje sig for under Hensyn til de ændrede Vilkaar for det danske Samfund og i Erkendelse af, at alle Særinteresser maa vige for det ene store Maal at bevare Landets nationale Selvstændighed og Folkestyret. Forudsætningen for at dette Maal kan blive virkeliggjort, er et enigt Samarbejde mellem de førende politiske Partier og Erhvervsorganisationer, og i dette Samarbejdes Interesser har ogsaa danske Arbejdere vist, at de er rede til at bringe Ofre.

For Arbejdernes Vedkommende er en af de mest vidtgaaende Kriselove Loven om Fordeling og Regulering af Arbejdet, og det er tillige den Lov, der paalægger dem den største Byrde, idet den paafører alle heraf berørte beskæftigede Personer et større eller mindre Løntab og desuden paalægger dem Forpligtelsen til at erlægge Bidrag til Arbejdsløshedsfonden. Det kan siges om denne Lov, at den kun foreskriver noget, der alligevel vilde ske, idet de svigtende Tilførsler af Raavarer med Tiden ogsaa uden Lov vilde medføre en Indskrænkning af Arbejdstiden, saaledes at Lovens egentlige Betydning kun ligger deri, at der skabes en ensartet og obligatorisk Ordning inden for de enkelte Fag, men derfor betyder den alligevel en følelig Nedgang i Arbejdsfortjenesten. Dette i Forbindelse med Pristalsreguleringens Ophævelse, den øgede Skattebyrde og Prisstigningerne iøvrigt, bevirker at navnlig de lavestlønnede Arbejderes Budget anspændes paa en saadan Maade, at det ikke kan bære nogen yderligere Belastning.

Forudsætningen for Kriselovenes Gennemførelse var da ogsaa, at der samtidig sattes en Stopper for Prisstigningerne, men dette er ikke lykkedes, og den nu gennemførte Kornlov og de bebudede Forhøjelser af Brødprisen peger heller ikke i denne Retning. Det maa derfor siges, at denne Lov saavel som kommende Love af samme Karakter kun bør gennemføres i Forbindelse med en Dyrtidsordning. Arbejderklassen kan ikke fortsat bringe saa store Ofre, som Kriselovene paalægger, dersom Priserne faar Lov at stige og der ikke paa anden Maade gøres noget for at lette de tunge Byrder, der nu hviler paa Arbejderne.

Heldigvis synes Regeringen ogsaa at have Forstaaelse heraf, thi i sin Tale ved Kornlovens Forelæggelse udtalte Landbrugsministeren, at de nye Korn- og Brødpriser i nogen Grad vilde forrykke Forudsætningerne for Ophævelsen af Arbejdslønningernes Pristalsregulering, og at det er Regeringens Hensigt, naar Forholdene er afklarede, at søge gennemført en vis Tilpasning mellem Arbejdslønningerne og de nye Priser. Vi haaber, at det vil være Regeringen muligt at finde frem til en antagelig Ordning, og vi fremhæver, at det efter vor Opfattelse er livsnødvendigt, at de Arbejdslønninger, der ligger paa det rene Eksistensminimum, nu sikres en rimelig Kompensation for eventuelle nye Stigninger paa de daglige Fornødenheder som Brød, Kød, Smør, Brændsel og Husleje. Paa Grund af den nu stærkt beskaarne Arbejdsfortjeneste er Arbejderne spændt saa haardt for, at de har vanskeligt ved at klare deres mange Forpligtelser, og med Henblik herpaa er det dobbelt forkasteligt, at visse Blade med vanlig Demagogi fremturer med urigtige Paastande om de altfor høje Arbejdslønninger og om, at Arbejderne gennem deres Fagforeninger har sikret sig en Fortrinsstilling fremfor de andre Befolkningsprupper.

— — —

Spørgsmaalet om Landbrugets Arbejdskraft har gennem flere Aar været Genstand for udførlig Omtale i Pressen og paa Møder samt i en Række Udtalelser fra Landbrugets Side. Paastanden om, at Landbruget mangler den nødvendige Arbejdskraft samtidig med, at Tusinder af landbrugskyndige Arbejdere gaar arbejdsløse og lever af Understøttelse i Byerne, har længe været et meget benyttet Numer i L. S. og andre arbejderfjendtlige Kredses Agitation mod Fagforeningerne. Der vil nu blive Lejlighed til at konstatere, hvorvidt denne Paastand er rigtig, idet Arbejds- og Socialministeriet har paalagt de offentlige Arbejdsanvisningskontorer i Samarbejde med Arbejdsløshedsudvalgene i Kommunerne straks at danne sig et Skøn dels over Behovet af Arbejdskraft til Høstarbejde, dels over Antallet af landbrugskyndige Arbejdere, der enten er ledige eller beskæftiget ved Arbejde af ikke-landbrugsmæssig Karakter, som f. Eks. Tørvegravning, Stødoptagning, Vejarbejder, større Jordarbejder eller lignende.

Dette Skridt er af visse Kredse hilst som en Løsning af Problemet om Landbrugets Arbejdskraft, og det skal nu vise sig, om de senere Aars talrige Klager har været berettiget. Foreløbig synes der endnu at herske Tvivl herom, thi efter de hidtil foreliggende Udtalelser af ledende Mænd indenfor forskellige Landbrugsorganisationer hilses Loven ganske vist med Glæde og betegnes som det helt rigtige i den givne Situation, men samtidig erklæres, at de selv og Medlemmerne i deres Organisationer ikke mener at faa Brug for ekstra Arbejdskraft, og at det formentlig kun er de store Landbrugsvirksom-

heder, der kommer til at trænge til Ekstraarbejdere i Høsten. Paa den anden Side erklærer Lederen af Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse, at Landbruget vil kunne faa anvist al den Arbejdskraft, det har Brug for. En virkelig Afklaring af hele denne Sag er i høj Grad ønskelig og vil formentlig nu blive tilvejebragt.

Det er tillige Hensigten, at Arbejdsgivere, som beskæftiger landbrugskyndige Arbejdere ved de ovenfor anførte Arbejder, eventuelt af Arbejdsanvisningskontorerne skal opfordres til i fornødent Omfang at afskedige disse, for at de kan overføres til Høstarbejde, hvorefter de straks vil blive erstattet ved Anvisning af Ikke-Landbrugsarbejdere.

Denne tvungne Overføring af Arbejdskraft er noget ganske nyt herhjemme og betyder selvsagt et alvorligt Indgreb i den personlige Frihed, som kun kan forsvares med Nødvendigheden af at sikre Høsten. Vi anerkender en saadan Nødvendighed, saafremt den virkelig foreligger, men udtaler samtidig Forventningen om, at eventuelle Indgreb praktiseres paa den mest lempelige Maade og saaledes, at de paagældende Arbejdere skades mindst muligt.

Det turde dog i denne Forbindelse ogsaa være paa sin Plads at rejse Spørgsmaalet om Dyrtidstillæg til Landarbejdere. Naar der nu gennem Statens Medvirken sikres Landbruget Toppriser paa alle Landbrugsprodukter, en meget lønnende Produktion og tillige den fornødne Arbejdskraft, som tilmed kan tvinges til at opgive mere vellønnet Arbejde, er det kun rimeligt, at der gives Landarbejderne et Dyrtidstillæg til Dækning af de seneste Maaneders stærke Prisstigninger. Vi haaber, at ogsaa dette Spørgsmaal tages op ikke alene til Overvejelse, men til snarlig Løsning.

— — —

Fagbevægelsens ledende Mænd har gentagne Gange tilsagt deres loyale Medvirken til Løsning af de mange Vanskeligheder, Krigstilstanden har rejst for dansk Erhvervsliv, og den fornylig afholdte Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund har udtalt sig i samme Retning. Det gælder for Situationen som Helhed saavel som for de Foranstaltninger, der kræves i hvert enkelt Tilfælde. Til Gengæld maa Fagbevægelsen forvente, at de umotiverede Angreb mod Fagforeninger og de urimelige Beskyldninger om Magtmisbrug og lignende endelig ophører. Erhvervslivet er for Tiden inde i en Nedgangsperiode, som ikke kan undgaa at paavirke Fagforeningernes Virksomhed saavel som Arbejdernes Leveforhold, men Fagbevægelsen maa kræve, at der ved alle Kriseforanstaltninger ogsaa tages fornødent Hensyn til Arbejdernes Interesser, og at det ikke bebrejdes Fagforeningerne, at de varetager disse Interesser. Det Indtryk skulde nødig fæstne sig i Arbejdernes Sind, at de af Forholdene affødte Foranstaltninger alene gennemføres paa Arbejderklassens Bekostning.

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Over, hvor Gærdet er lavest —

Aage Hinrich vil ikke være med længer, og jeg er enig med ham i, at vi for saa vidt lige saa godt kan hæve Diskussionen som Udsigten til at overbevise hinanden er yderst ringe. Men jeg kan dog ikke undlade at følge ham til Døren med nogle Afskedsord. Og lad mig da med det samme henvende nogle Ord til hans nære Vaabenfælle, Eigil H. Petersen, der jo ogsaa er ude med Kosten for at fjerne Sporene, som hans politiske Guder har traadt paa deres seneste jordiske Vandring.

Aage Hinrichs »afsluttende Bemærkninger« er et sidste krampagtigt Forsøg paa at overbevise godtroende Sjæle om, at de andre Samfundsklasser er blevet ramt lige saa haardt som Arbejderne ved de nye Kriselove — et Forsøg, som naturligvis er mislykkedes, fordi hans Paastande intet har med Virkeligheden at gøre.

For at bevise, at de store Skatteydere befinder sig i samme økonomiske Nødsituation som Arbejderne, der maa dele Arbejdet og Fortjenesten, opstiller han et Regnskab, der fortæller os, at en Skatteyder, som har en skattepligtig Indtægt paa 500,000 Kr., skal betale 322,650 Kr. i Skat, hvorved der kun bliver 177,350 Kr. tilbage. Da Skattelovene imidlertid indeholder en Bestemmelse om, at Skatteyderne maa trække det foregaaende Aars Skat fra ved Opgivelsen, og denne Skat for den paagældende Borger næppe har været mindre end 200,000 Kr., bliver der alligevel en pæn lille Sum paa 377,350 Kr. tilbage, og det kan en Mand med Hustru og to Børn nok slaa sig igennem med.

Mon ikke den Arbejder, der gennem Arbejdsdelingen mister en Fjerdedel af sin Aarsindtægt, føler Trykket haardere end ovennævnte Halvmillionær?

Jeg kan give Aage Hinrich Ret i, at vi paa den direkte Beskatnings Omraade er »naaet adskilligt frem«. Men det er dog det rene Vand mod de indirekte Skatter og Afgifter, som Befolkningen blokkes for. For øvrigt er mit Ideal ikke *høje Skatter*, hverken af den ene eller den anden Art, men en Samfundsordning, som overflødiggør den stedfindende Skatteplyndring, og gør det muligt for enhver arbejdsvillig Borger at underholde sig og sin Familie gennem *Arbejde*.

Aage Hinrichs Oplysning om, at de mange Arbejdsanvisningsudvalg Landet over *ikke* skal honoreres, har for saa vidt glædet mig som jeg tager det som et Tegn paa, at vore Lovgivere har begyndt at indse det uholdbare i vedblivende at fabrikere »Ben«, der næppe er foreneligt med den Krisetid, vi befinder os i. Men Aage H. maa undskylde mig min Uvidenhed paa Lovmageriets Omraade — jeg har jo ikke den lette Adgang til *Information*, som Aage H. kan glæde sig ved!

Og dog — helt gratis bliver de nævnte Udvalgs Arbejde ikke, idet der i det af Socialministeriet udsendte Cirkulære om Lovenes Praktisering staar følgende: Udgifterne ved Udvalgenes Virksomhed, saasom Rejseudgifter, Udgifter til Papir og Telefon, vil være at afholde af vedkommende Kommune.

Og mon ikke der ved disse Sammenkomster ogsaa bydes paa en Bid Brød og en Snaps! —

Eigil H. Petersen skriver om den Kritik, der er fremsat mod Kriselovene, at det er let at springe over, hvor Gærdet er lavest.

Det staar mig ikke ganske klart, hvad han mener med at citere det gamle Ord i denne Forbindelse. Derimod synes det mig, at det med større Ret kan benyttes overfor Kriselovenes Skabere, der jo paalægger de smaa i Samfundet, Arbejderne, langt de tungeste Byrder, og denne Kendsgerning kan hverken »Hipa« eller dens Vaabendragere bortforklare. Det har altid været lettest for Statsmagten at vælte Byrderne over paa de svageste, og denne Praksis har ogsaa troligt været fulgt ved Udarbejdelsen af de sidste Kriselove — man har sprunget over, hvor man ventede at møde de laveste Forhindringer.

Det er en overmaade let Maade at argumentere paa at henvise til den 9. April. Men med Hensyn til Arbejdsdelingen — langt den største Byrde for dem, den rammer — er Forholdet jo — hvad Sørensen-Kjeld saa rigtigt har paavist i sin Artikel i dette Blads Nr. 28 —, at Tanken herom har været fremme flere Aar før hin historiske 9. April.

Til Slut et godt Raad til Aage H. og Eigil H. P.: I kan rolig overlade til de store Skatteydere og Overklassen i det hele selv at forsvare *sine* Interesser. Det kan aldrig være en Opgave for *Arbejdere.* Men maaske sætter I større Pris paa at blive *persona grata* paa de højere Steder. *Fr. N.*

Misforstaaet Hjælpsomhed

Naar forskellige ærede Kolleger i den sidste Tid har følt sig foranledigede til at agere Talsmænd for de saa haardt trængte danske Kapitalister, saa kan enhver fornuftig Arbejder vel nok gaa med til at betragte disse Forsøg for saa temmelig malplacerede og overflødige. Man har i hvert Fald aldrig hørt, at Privatkapitalismens Trivsel er et Punkt paa Socialdemokratiets Program — officielt da. Det er maaske nok Tilfældet, at det er blevet betydelig vanskeligere for Kapitalisterne at forøge Formuerne under denne Krig i Modsætning til under den sidste Verdenskrig. Men det er da i hvert Fald kun et glædeligt Faktum, som ingen Arbejder behøver at udgyde sine Taarer over. Og hvis det virkelig er Tilfældet, at Kapitalen beskattes saa haardt, at ogsaa den mærker Tidens Vanskeligheder, saa maa det vist siges at være i sin Orden, set fra et socialdemokratisk Synspunkt; men de socialdemokratiske Synspunkter har maaske ogsaa undergaaet visse Forandringer. Jeg tror nok, at Interessen i den anden Lejr for, hvordan vi klarer os, og om vi i det hele taget klarer os, er betydelig mindre end jeres misforstaaede og overflødige Interesse. Men efterhaanden som I i jeres blinde Naivitet kæfter op om, *hvor godt* Arbejderne har det, og *hvor lidt* de egentlig mærker til Tidens Vanskeligheder, er der jo en Mulighed for, at I bliver hørt paa rette Sted, hvilket vel ogsaa er Formaalet, og saa maa man jo haabe, at jeres Anstrengelser her belønnes efter Fortjeneste. Vi har i hvert Fald kun et Spark tilovers for jer.

I det hele taget maa jeres Skriverier i »Typ.-Tid.« om dette Emne paa det dybeste beklages, idet tilfældige Læsere, som ikke véd, at I konstant optræder med Skyklapper, nemt kan faa det Indtryk, at I repræsenterer det store Flertal af Arbejdernes Anskuelser, hvilket jo saa langt fra kan siges at være Tilfældet — tværtimod. *A. T.*

Halen stikkes mellem Benene

Willadsen danner Skole. Først overfalde undertegnede, derefter, naar der kommer Svar, med overlegne Bemærkninger erklære Sagen for slut; det er nemlig det samme Sjøl forsøger i Nr. 26. Et Par Bemærkninger maa jeg dog forbeholde mig inden jeg kan erklære Sagen for færdig. Sjøl skriver, at han i sit første Indlæg ikke har nævnt Navne; det er rigtigt, men han har omtalt det af mig paa Juni-Generalforsamlingen stillede Forslag som tragisk og komisk samt Personforfølgelse uden Sidestykke. Der er ikke mange Medlemmer i Forbundet, der ikke er klar over, at det i Sjøls Øjne komiske Forslag er mit; derfor er det en Naivitet uden Lige at skrive, at han ikke nævner Navne.

Herre du milde Kineser, kan du ikke selv se det raffinerede i din Metode, først angribe en Person, saa enhver véd, hvem det drejer sig om, for derefter at erklære ikke at have nævnt Navne. Aabenhed maa foretrækkes for Forblommethed.

Saa forsøger Sjøl at skrive noget om det mærkelige Brev, han sendte os ved sin Fratrædelse. For min Skyld maa Sjøl saamænd gerne faa Ret i, at det var et Arbejdsløshedsmøde den 4. December, han tænkte paa, da han skrev Brevet. Saa bliver mine Tanker om Sjøl bare endnu mærkeligere.

Arbejdsløshedsudvalget er nemlig valgt i April i Aar og i Maj kommer Sjøl saa i Tanker om 1 eller 2 Stemmer, han har haft mere end de øvrige Udvalgsmedlemmer ved et Valg i December i Fjor! Dette sætter ham i saadan Bevægelse, at han sender Udvalget et Brev om det Forhold. Samtidig meddeler han, at han ikke mere vil være med. Hvad skal dog det Pral med Stemmer til, ovenikøbet fra et gammelt Valg, naar han alligevel ikke vil deltage mere.

Sjøl skriver, at jeg i min lille Notits i Nr. 25 har pralet af at repræsentere 25 pCt. af Medlemmerne. Det er en underlig Omskrivning, Sjøl laver. Jeg skrev, at man ikke kan komme i Styrelsen ved at varetage 25 pCt. af Medlemmernes Interesser. Hvor mange der er bag ved mig, eller jeg er alene, det bekymrer jeg mig ikke om, men hvad jeg kan gøre for de forurettede i Forbundet — og det er i Øjeblikket ca. 25 pCt. — det skal i hvert Fald blive gjort.

Sjøl skriver, at han ikke har talt om at komme i Styrelsen. Bare han vilde læse sin egen Artikel i Nr. 24. Der staar: »At give Ledelsen Impulser og eventuelt selv komme i Ledelsen.«

Der ser du, Sjøl, en afgørende Forskel mellem os, du kan nemlig ikke løbe fra, hvad der staar i Artiklen, det er ordret, ikke Fordrejninger som du laver. Du kæmper altsaa for at komme i Ledelsen, mens det for mig kun drejer sig om Arbejdsløshedsspørgsmaalet.

Naar der gøres Vrøvl over, at jeg er personlig, og »Hoveder paa et Fad«, og alt det Sludder, der er skrevet efter Generalforsamlingen, saa er dertil at sige, at det altid er Personen eller Personerne, der laver Sagen, og at diskutere en Sag uden at gøre op med Personerne, der er Aarsag til Sagen, det er det samme som at rive Toppen af en Ukrudtsplante. Som Roden paa Planten skyder nye Skud, sidder de Personer, der ikke er gjort op med og laver nye Numre, derfor maa det altid undersøges, hvilke Personer der er Aarsag til den eller den

Kalamitet. Fjern Personerne inden der laves flere Ulykker, havde vi fulgt den Fremgangsmaade, havde vi haft det lidt bedre nu.

Med Hensyn til mit Kammeratskab og min Kollegialitet, som Sjøl stiller i Tvivl, saa anbefaler jeg Sjøl at spørge paa de Arbejdspladser, jeg har været, det bliver nemlig de Kolleger, jeg har arbejdet sammen med, der kan udtale sig, og det er en lille Smule over Stregen, at Sjøl faar Lov til at affatte en arrogant Bemærkning af den Art i »Typ.-Tid.«.

Naa, saa kan vi for min Skyld godt slutte Diskussionen, det vil sige den personlige, for selve Sagen, det at skaffe de arbejdsløse taalelige Vilkaar, den maa vi tage fat paa med fornyet Kraft. Den arbejdende har det skidt, men den arbejdsløse har det betydeligt værre, men det maa blive en selvstændig Artikel. 4204, *Georg Mathiesen.*

Fra den øvrige Verden

De svenske Typografer og Trykkefriheden.

Paa den nylig afholdte Kongres i det svenske Typograf-Forbund forelagde Redaktør Nils Wessel en Resolution, der protesterede imod Indskrænkningen i Trykkefriheden i Sverige. Vi gengiver her nogle Uddrag af Resolutionen, som vedtoges enstemmigt:

Siden nogle Maaneder tilbage, nærmere bestemt efter Samlingsregeringens Fremkomst, har vi i dette Land kunnet konstatere hæftige Angreb paa Trykkefriheden — denne Hjørnepille for Folkefriheden — hvilke stiller alle forudgaaende i Skyggen. Man maa gaa halvandet Hundrede Aar tilbage i Tiden for i vor Historie at kunne finde noget lignende. . . .

Man lægger først og fremmest Mærke til den Renæssance for Magten til at konfiskere trykte Skrifter — hvis disse kan anses for at indeholde Fare for at vække Misfornøjelse hos fremmede Magter — uden at dette behøver at give Anledning til Paatale. Dette er en synderlig bekvem Maade at gaa frem paa, thi derved undgaas Risikoen for at blive underkendt ved en Jury.

Videre maa det betragtes som et oprørende Indgreb i de enkeltes Frihed og Rettigheder, at visse Tryksager kan forbydes at blive udbragt med den almindelige Post, noget, som kan give Anledning til det hensynsløseste Forgodtbefindende.

Værst er dog den nylig tagne Beslutning om Genindførelse af Censuren. I mere end hundrede Aar har Sverige været befriet for denne al Tanke- og Ytringsfrihed kvælende Institution og nu skal den atter indføres. . . .

Det er imidlertid i denne Sammenhæng beskæmmende at konstatere, at der ikke engang indenfor det Rigsdagsparti, som vi gennem kollektiv Sammenslutning tilhører, og som vi har vænnet os til at betragte som et Værn for Folkefriheden, har kunnet fremskaffes Majoritet imod Censurbeslutningen.

I vor Egenskab af Typografer, det frie Ords, omend ringe, Tjenere, protesterer vi energisk mod de Tilintetgørelsestendenser mod Trykkefriheden, som har givet sig Udtryk i den seneste Tid. . . .

Bogtrykfagets Svendeprøver

I København

Alle Sætter- og Trykkerlærekontrakter, der udløber i Tiden 1. Juli 1940—30. Juni 1941 bedes indsendt senest *Mandag den 5. August* til *Bogtrykfagets Svendeprøvekommission*, Ny Kongensgade 16 A, København K.

Senere indkomne Anmeldelser tages ikke til Følge.

For Trykkerlærlingenes Vedkommende bedes bemærket, om de har været beskæftiget ved Toturmaskine og kunde ønske at benytte en saadan ved Prøvens Aflæggelse. Hvis intet bemærkes, gaar vi ud fra, at dette ikke er Tilfældet. *Bogtrykfagets Svendeprøvekommission i København.*

I Provinsen

Læremestre, der har Lærlinge, som ønsker at aflægge Svendeprøve i Bogtrykfaget for Provinsen i Efteraaret, skal inden 1. September indsende Anmeldelse herom til Svendeprøvekommissionens Formand, Bogtr. *E. Stenstrup-Jensen*, Vestergade 41, Odense. Anmeldelsen maa være ledsaget af Lærekontrakt, Fødselsattest og Attestation fra vedkommende faglige Skole for Lærlingens Undervisning. Ligeledes skal indsendes et Gebyr af 25 Kr., dog betaler Medlemmer af Organisationen af Bladudgivere, Ny dansk Presse- og Bogtrykkerforening samt D. P. B. kun 15 Kr.

Anmeldelsesblanketter faas hos Formanden og de lokale Skuemestres Formand.

Bogtrykudstilling i Aalborg

Aalborg har igen hævdet sig som Byen, der aldrig er bange for at tage Initiativet til noget nyt. Denne Gang gælder det Bogtrykudstillingen, der havde Danmarkspremiere i Aalborg i Dagene 20. og 21. Juli. Udstillingen holdtes paa Hotel »Hafnia«. Det er en stor og righoldig Udstilling, der har Bud til alle. *Svend Johansen* har fundet en enkelt og ensartet Maade at hænge Udstillingsmaterialet op paa. Der bliver hverken benyttet Tegnestifter eller Søm, saa man undgaar mange Kvaler med Ejeren af Udstillingssalen. Udstillingen omfatter hele Bogtrykkunstens Udvikling fra Gutenbergs Tid. Hver enkelt Afdeling er samlet under en iøjnefaldende Overskrift, saa man hurtigt har et Overblik over Tingene. En Overskrift lyder: »Fra Vuggen til Graven — en Tryksag paa Maven«. Herunder er samlet saa godt som alle Papirer, et Menneske har Brug for. Saa interessante er hver ny Afdeling, man kommer til. Udstillingens Seværdighed er Modellen af Gutenberg første Værksted samt et Par kæmpestore Bibler.

Udstillingen var i Aalborg besøgt af over 1000 Mennesker, den er saavel Forbundet som Svend Johansen til Ære, og det anbefales alle Afdelinger at sikre sig den et Par Dage.

H. N.

Opposition m. m.

Bebel Sørensen og evt. andre, der *senere* vil skyde urene Motiver i Skoene, gøres opmærksom paa, at jeg allerede paa Arbejdsløshedsmødet den 4. December f. A. kun tilsagde min Medvirken saa længe, man efter min Mening bevarede den *saglige* Tone og forsøgte et *positivt* Arbejde, jfr. Referat i »Typ.-Tid.« fra Mødet. Nu, da jeg har taget Konsekvensen af mine Udtalelser *dengang*, skal jeg gøres til en uhæderlig Person, der *kun* ser efter personlig Fordel! Indtil nu har jeg imidlertid blot haft Ubehageligheder for min »Bekenden Kulør«. — *Undskyld* nu, at langt vigtigere Ting optager mig end at diskutere min egen Person! *Povl A. Sjøl.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Fortræffelige Trykmetoder uden typografisk Assistance.

Det er især vigtigt, at vi i arbejdsfattige Tider værner om enhver Arbejdsmulighed, der er til Stede. Vel er det ikke nok, og især ikke tidligt nok, at begynde i Krisetider med at beskæftige sig med Konkurrenterne, f. Eks. de moderne Duplikatorer.

Disse og andre »fortræffelige Trykmetoder« konkurrerer stærkt med Bogtrykfaget. Folk er ofte ligeglade med den tekniske Udstyrelse, blot de kan faa de bestilte Varer rasende billigt. Her er Spare-Bestræbelser af det onde, set fra et typografisk Synspunkt. Man kan konstatere, hvordan offentlige Institutioner i vidt Omfang benytter sig af ovennævnte moderne »Trykmetode«, fordi Fremstillingen af disse »Tryksager« er billigere og af den letfattelige Grund, at disse Maskiner *ikke kræver fagligt uddannet Arbejdskraft*, men kan betjenes af en hvilken som helst Kontordame. En stor Part af de Reklamer, som vi har Lejlighed til at faa i Hænde, er *duplikerede Makværker*. Massevis af Sange (til Konfirmationer og Bryllup'er) er fremstillet paa samme Maade. Denne Flom af »Tryksager« burde i Stedet for have været udført i *Bogtryk*. Det vilde give Arbejde til *flere Sættere, flere Trykkere* og dermed virke afhjælpende paa Arbejdsløsheden. Bogtrykkere og Typografer kunde have al Grund til i Forening at oprette *en faglig Propaganda-Central* med det Formaal at overbevise Folk om Bogtrykkets bedre Kvalitet, trods højere Priser. At det samfundsmæssigt betragtet er bedre at støtte det typografiske *Haandværk* i Stedet for at smide Skillingerne ud af Vinduet til »smarte, flotte, elegante Mesterværker« af duplikatorisk Karakter. Vi ved meget godt, at Bogtrykkere og Typografer ikke er paa selv samme Bølgelængde, men ... i Felttoget mod disse for vort Fag saa skadelige Trykmetoder vilde det være af Betydning om begge Parter kunde gøre et Stykke Arbejde i skøn Endrægtighed. Det er jo altid et Forsøg værd! *Flere* Typografer i Arbejde betyder *flere* Skatter i Kommunens Pengekasser. Vi betaler gerne vor Skat (med Glæde?), naar blot vi har Lejlighed til at tjene Pengene dertil!

Vi maa og skal have det for Øje, at konkurrere Duplikatorerne sønder og sammen. At henfalde til medlidenheds-dryppende Anfægtelser i saa Henseende er i høj Grad forkert, ikke mindst i en moderne Verden, hvor man hylder Princípet: *Forretning er Forretning!*

Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København.

Det er snart længe siden, vi har haft Lejlighed til at samles i Bog- & A.-Klubben; men nu er Lejligheden der altsaa igen. Lørdag den 10. August afholdes en kollegial Sammenkomst i »Hansens Familiehave«, Pileallé 10—12, Kl. 19[15]. Af Hensyn til Mørklægning og andre Ubehageligheder er Klokkeslettet rykket lidt frem — derved opnaas dog andre Fordele, bl. a. vil Forbundsformand *K. A. Jørgensen* causere over Emnet: *Bogtrykfagets Ungdom og dens Muligheder før og nu.* Vor Digterkollega *Adolph Juliussen* vil underholde os med Oplæsning af egne Værker, bl. a. kan nævnes »Horeungen«. Der vil blive fælles Kaffebord à 50 Øre, og »Hansen« har lovet ikke at slaa af paa Drikkens Kvalitet trods den billige Pris. Styrelsen venter stort Besøg til denne Aften, saaledes at vi kan fylde det Lysthus, der stilles til vor Disposition. *Styrelsen.*

Landssammenslutningen.

De Klubber, som endnu ikke har indsendt en Beretning over det sidste Aars Arbejde, bedes snarest sende den til Formanden: Hans Hansen, Rødegaardsvej 77, Odense.

Mellembys.

Klubben i Haderslev har faaet ny Adresse: Alfr. Thomsen, Aabenraavej 29, Haderslev.

Bogtrykfagets tekniske Udvikling

Af *K. A. Jørgensen.*

VI

Men ikke blot ved de almindelige Trykpresser skrider Mekaniseringen fremad. — En hel Række af Funktioner, der tidligere var forbeholdt Haandens Arbejdere, er efterhaanden overtaget af Maskiner, særlig af Trykmaskiner. Deres Antal er stort, men vi kan nøjes med at nævne nogle enkelte:

Falsning, der tidligere var en Hovedbeskæftigelse især for mange Kvinder i Faget, er nu overtaget af Falsemaskinen og er iøvrigt næsten gledet helt ud af vort Fag; *Broncér-Maskinen* har ligeledes taget en Mængde Arbejde til sig. — *Bons-* og *Billetmaskiner* samt *automatiske Numer-Værker* udfører nu Arbejder, der tidligere udførtes som alm. Trykarbejder.

At en Del Arbejde efterhaanden gaar fra Faget paa Grund af de saakaldte »Kontormaskiner« skal blot nævnes — de er jo ogsaa trykkeniske Opfindelser, men mere til vor Skade end til Gavn.

Derimod er det lykkedes at udbygge og bevare visse Forretningstryksager for Faget ved Hjælp af *Paragon-Maskinen* (»endeløse« Formularer).

— — —

Selv om Trykkerne saaledes efterhaanden finder sig selv midt i en Park af snurrende og durende Presser for forskellige Formaal og af de forskelligste Konstruktioner, saa er dog ogsaa deres Hovedbeskæftigelse fremdeles den samme: Tilretning af Formen og Pasning af Maskinen samt Tilsyn med Oplaget og Trykket. Der kræves ved de komplicerede Maskiner betydelig mere teknisk Indsigt og langt større Agtpaagivenhed end tidligere — ogsaa som Følge af det hurtigere Tempo.

Naar det er omtalt, at Trykkeren til sin Hjælp har faaet den *kemiske Tilretning* (Ætsningen), er vist nævnt den eneste Lettelse af manuel Art.

Hvad selve Trykmetoden angaar, er endnu *Højtrykket* fremherskende. To andre Trykmetoder har i den senere Tid trængt sig frem: *Offset-* og *Dybtrykket*. Den første af disse Metoder er overtaget af Litografien, hvor den vel rettelig hører hjemme. (Plantrykket—Planografien).

Dybtrykket derimod synes at skulle faa en Renæssance

indenfor vort Fag, selv om man ikke kan sige noget sikkert om dets Fremtid. Dybtrykket kendtes ogsaa tidligere i det saakaldte Kobbertryk, men den nu anvendte Metode er en Blanding af Kobbertryk og Kemigrafi, idet man trykker fra Klicheernes Dybdepartier, men som i Kemigrafien anvender et Raster. Metoden maa nærmest kaldes fotomekanisk — helt mekanisk er den jo ikke, idet den betydningsfulde Retouche er Haandarbejde. — Metoden har vundet Indpas baade ved Avis- og Akcidens-Trykning.

Den Tanke, som oprindelig laa til Grund for Opfindelsen af *Stereotypien:* at faa den »staaende Sats« lavet om til Plader, der kunde opbevares til senere Brug, er i den senere Tid paa det nærmeste fuldkommengjort. Vi mærker selv daglig, hvad denne Opfindelse betyder, tænk blot paa Annonce-Stereotypierne. Naar den ikke anvendes i endnu højere Grad, skyldes det vel dens ringere Modstandsdygtighed mod Tryk ved større Oplag. Der er dog næppe nogen Tvivl om, at den vil udvikle sig yderligere, naar Anlægene kan gøres billigere. Dette gælder især den ene Form, *Fladstereotypien*, medens *Rundstereotypien*, der betingedes af Rotationstrykkets Indførelse, jo har større Muligheder for at forrente sig ved Bladene.

Selv om Stereotypien forudsætter et forudgaaende Arbejde af Sætteren og altsaa ikke i første Omgang gør ham brødløs, saa har den dog — sammen med *Galvanoplastiken* og den nylig forsøgte Metode at *fotografere Satsen* og paa denne Maade fremskaffe en *Kopi* — bidraget sit til at indskrænke Arbejdsomraadet for Haandens Arbejdere.

Og der er jo intet til Hinder for, at der ogsaa paa disse Omraader kan ventes yderligere Opfindelser og Forbedringer, der tilsigter en hurtigere, enklere og billigere Fremstilling af Pladerne. — Maskinelt har Stereotypien gennemløbet en tilsvarende hurtig Udvikling som Trykpresser og Sættemaskine. For at faa det fuldt færdige og brugelige Produkt kræves der foruden de hydrauliske Støbepresser en Del Hjælpeapparater som Tørretromle, Fræse- og Justerings-Apparater m. m. — Man har dog allerede nu Støbeværker for den mindre Bedrift, hvor alt kan udføres i een Arbejdsgang — i een Maskine, der kan drives ved — Haandkraft og leverer een Plade pr. Minut!

Dette giver egentlig et ganske godt Billede af, hvad Stereotypien er og hvad den betyder: Mangfoldiggørelse i højeste Potens — et Arbejde, en Avisside f. Eks., der kræver en Dags Arbejde af 2—3 Mand, fremstilles i Bly som en fuldtro Kopi i Løbet af faa Minutter!

Ganske vist udnyttes denne Mangfoldiggørelse ikke fuldt og Omkostningerne er store — men Stereotypien har næppe sagt sit sidste Ord endnu!

Var Bladene før Aarhundredskiftet et Kapitel for sig selv indenfor Faget, saa er de det i langt højere Grad nu! Her skal slet ikke tales om deres økonomiske og kulturelle Udvikling og Indsats i Samfundslivet og kun ganske kort om deres Udbredelse. Ogsaa rent teknisk er de en god Maalestok for, hvilket Stade baade selve Faget og Samfundet i sin Helhed er naaet til.

Den *politiske Presse* er fra en ringe og spagfærdig Begyndelse vokset til at være en Stormagt — en Stat i Staten. Fremdeles er den en Kilde til Forargelse, Skræk, Had og Frygt for dem, der ikke anerkender andre Meninger end deres egne, og ligesom før er den Genstand for Forfølgelse — men trods alt har den vokset sig stærk og dominerer hele Verden, snart paa Grundlag af sine Idéer, snart i Kraft af sin økonomiske Indflydelse.

Foruden af den *illustrerede Presse*, der er gaaet frem med Kæmpeskridt, har den alm. Presse faaet en Pendant i *Fagpressen* — Fagblade, Tidsskrifter, Organer for enhver Retning og enhver Interesse indenfor vort brogede mangesindede Samfund. Denne Del af Pressen er af yngre Dato, men dens Udvikling er ligesaa hastig. Det er jo mere de økonomiske end de politiske Forhold, der betinger disse Blades Fremkomst og Vækst.

— Det tekniske Grundlag for alle disse Blades Liv er det samme: Hurtigpressen, Rotationspressen og Sættemaskinen, men det er især den egentlige, politiske Presse, der har befordret Videreudviklingen af disse tre Faktorer ved sine stadig skærpede Krav om Tempo — Præstation — Rationalisering. Hidtil har Tekniken formaaet at løse de Opgaver, den blev stillet overfor, hvad en kort Oversigt over den *moderne Bladteknik* vil vise:

De første Sættemaskiner, der toges i Anvendelse af Bladene, har kun det egentlige Grundprincip tilfælles med dem, der anvendes i Dag. Det viste sig hurtigt, at adskillige Forbedringer var nødvendige, hvis Maskinerne skulde udfylde deres Mission — det var ikke længere nok, at de ret og slet kunde sætte *skær Sats* — der maatte mere til, og Følgen blev de Ændringer, der gør det muligt at sætte baade glat Sats og Annonce-Sats paa samme Gang ved *Flermagasin-* og *Blandingsmaskinerne*.

Endnu var der dog noget at gøre for Haandsætteren ved Sætning af Overskrifter m. m. — men ogsaa denne Funktion blev overtaget af en Maskine: *Ludlow-Maskinen*, der maa betegnes som et Supplement til Sættemaskinen, idet den støber de større Skriftgrader, som de alm. Maskiner ikke kan klare; den kræver dog en Haandsætters Betjening og har vel indtil nu ikke overflødiggjort saa mange Hænder — men der reklameres jo stærkt med, at Ludlow-Maskinen ogsaa skal ind i Akcidens-Sætterierne som Hjælpe-Maskine for Sætterne; det man er inde paa, er at faa Formene sammensat af *støbte Linier* i Stedet for de løse Typer, og gøre Sætningen hurtigere! Et nyt Skridt fremad i Mekaniseringen blev taget, da man paa Bladene indførte *Thompson*-Maskinerne, hvorved man praktisk taget opnaaede hver Dag at kunne lave en Avis af helt nyt Materiale — Skrift- og Blindmateriel — og tømme det brugte i Tøjkassen!

Endnu er selve *Annonce-Sætningen* ikke helt gaaet over til Maskinerne, men man er jo godt paa Vej, og det er et Held for os, at Annonce-Mængden er steget sammen med den tekniske Udvikling, saaledes at der fremdeles beskæftiges en Del Mennesker her. Ogsaa Færdiggørelsen og Hjælpearbejdet ved Maskinerne kræver endnu mange Hænders Arbejde. (Fortsættes.)

Brev fra Oslo

Begivenhetene fra den 9 april til idag skal jeg ikke gjenta her. De er kjendt. Flere av våre medlemmer er faldt under de hårde kamper.

Forbundet har hele Tiden arbeidet som vanlig, men vi har helt til idag følt visse vansker med å komme i forbindelse med alle våre afdelinger. Kampene i nord og brutte jernbaneforbindelser er orsakken til dette.

Forbundet har nu over 1000 helt ledige medlemmer og de fleste andre arbeider med forkortet arbeidstid, vi har en avtale med Arbeidsgiverforeningen om at arbeidstiden ikke i noe tilfelde kan forkortes til under halv tid uten i spesielle tilfelde og da etter forutgående forhandlinger.

Disse forhold gjør at kassene er gjenstand for en meget hård påkjenning, men vi *skal* klare det. Styret har besluttet at de som *ikke* er berettiget til understøttelse skal få sådan, dog med mindre beløp pr. uke. Første klasse 15 kr. pr. uke, annen og tredje klasse 8 kr. pr. uke.

Vi har fra tysk side ikke møtt noen vansker i det daglige arbeide i forbundet.

En ny lov forbyr strejker og lockouter, de skal løses ved forhandlinger eller ved riksmeglingsmannens mellemkomst.

Et lønnsnedslag på 7 pCt. var resultatet av det første møte mellem partene.

Omsettningsskatten steg for et par dage siden fra 2 til 3 pCt.

Tariffrepresentantskabet samles til møte i Oslo den 22 juli for å drøfte de forhold, hvorunder vårt fag nu arbeider.

Selv om det i øieblikket ser mørkt ut med beskjeftigelsen og derved også for økonomien, er det mange tegn som tyder på at det blir bedre med arbeide. Store offentlige arbeider settes igang. Hovedsaken er at hjulene går runt!

Landsmøtet som skulle holdes i Oslo den 19 mai og følgende dage blev utsatt på ubestemt tid og det er tvilsomt om det blir holdt iår. Forholdene bør først avklares noe.

Arbeiderbladet utkommer hver dag men med redusert format. De aviser ute i provinsen, som sluttet å utkomme, gjenoptar nu efterhvert sin virksomhet.

Signaturen ser ikke så mørkt på mulighetene for å få bedriftslivet igang her hjemme. Tidligere unyttede muligheter kommer nu til heder og værdighet. Vi må inrette oss på å bli selvhjulpne. Et godt tegn er at diskontoen og alle renter er betydelig nedsatt, dette kommer arbeidslivet tilgode og bevirker forhåpentlig også nedsatt husleie. Den er alt for høi i Oslo, jobberne har i alle år fått alt for fritt spillrom.

Arbejdernes faglige Landsorganisasjon har fra tid til annen utsent direktiver og disse har arbeiderne fulgt. Kollega Torkildsen sitter nu i sekretariatet.

Som konklusjon kan man vel si at selv om tidene er vanskelige er det for tiden ikke noen orsak til overdreven pessemisme. Vi får håpe det beste!

En kammeratlig hilsen til Danmarks typografer!

Oslo, den 7 juli 1940. *B. F—m.*

Arbejdsydelsen

I Anledning af en kendt Industrileders Udtalelse om, at vi i Danmark skulde lægge vor Industri om til større Ydelse i Stedet for at forlænge Fritiden og Ferierne, vil jeg efter egne Erfaringer tillade mig at citere et Afsnit af Otto Bauers Bog om »Rationalisering«, Side 74—75:

»Ved haardt Muskelarbejde ophober der sig i Legemet »Træthedsgifte«, i Hviletiderne bliver disse Affaldsprodukter, der fra den kemiske Proces, der er foregaaet ved Arbejdet, udskilt eller sammensat til andre Stoffer, som Legemet skal bruge ved fornyet Arbejde.

Hvis Hviletiden er for kort, bliver der nogle af »Træthedsgiftene« tilbage, og Legemets Ydeevne forbliver nedsat ogsaa den *paafølgende* Arbejdsdag. I saa Fald behøves der en længere *Arbejdsafbrydelse* til at rense Legemet for Træthedsgiftene, alt efter Forgiftningsgraden.

Fysiologiens Eksperimenter har vist, at den Muskel, der ikke mere retter sig efter Nervernes Arbejdskommando, endnu reagerer paa en kunstig elektrisk Pirring. I saadanne Tilfælde er det ikke Musklens Ydeevne, det er galt med, men *Nervesystemets* Ydeevne er nedsat. Paa den Maade har man lært at skelne den *centrale* Træthed i *Centralnervesystemets* Centrer, fra den perifere Træthed, Trætheden i Nervebanerne og den materiske Nerves Endeflader, der overfører Pirringen til Musklen og Musklerne selv. Meget vigtige arbejds-fysiologiske Forskninger lærer os de skæbnesvangre Virkninger af den Kendsgerning, at med de *tekniske Fremskridt* breder den *centrale* Træthed sig uhyggeligt paa Bekostning af den perifere Træthed. Er en Muskel træt, kommer nærliggende Hjælpemuskler, og er et Nervesystem træt, kommer nærliggende Centrer det til Hjælp, større Muskelmasser er derfor i Arbejde, og der bliver derfor brugt mere Energi. Virkningsgraden bliver mindre gunstig. Da de Centrer og Muskler, der tages til Hjælp, er mindre øvede, forfalder den øvede Arbejder til at bruge den uøvedes Arbejdsmetode. Hænderne og Ben begynder at ryste, Bevægelserne bliver usikre, Faren for Ulykkestilfælde bliver større. Først naar i en *længere Hviletid* Træthedsgiftene er fjernede, vender den gamle Sikkerhed tilbage.«

Naar jeg har citeret dette, har det sin egen Begrundelse, nemlig i »Psykologien«, som for det meste bliver brugt som et Redskab i Stedet for som Hjælpemiddel, og jeg skal i et senere Afsnit komme nærmere ind paa dette sidste Emne.

Romeo Slemin.

Et Gutenberg Minde-Legat

Gutenbergs 500-Aars Minde er sikkert efter mange Kollegers Mening ikke blevet fejret paa den Maade, som de havde tænkt og ønsket sig.

Dertil vil de forskellige Udvalg og Komiteer, der var nedsat for at tilrettelægge Jubilæet, maaske sige, at de planlagte Radioudsendelser og Gutenberg-Bogens Udsendelse blev gennemført og Mindegaven til de ledige udbetalt som vedtaget.

Men der manglede noget, dette noget, der klart og smukt kunde fortælle Fremtiden, at her havde danske Typografer og Bogtrykkere i Forening sat Gutenberg et Minde paa hans 500-Aars Dag, et Minde der vilde staa til sene Tider.

Det Minde burde være et Legat, — et »Gutenberg Minde-Legat«.

Er der noget Fag, hvor der er stærk Trang til et Rejse- og Uddannelseslegat, er det Bogtrykfaget. Og saa vidt jeg véd, har vi kun eet.

Men hvordan faar et Legat af denne Art Kapital? Jeg kunde tænke mig, at de i Legatets Oprettelse interesserede Organisationer skænkede Grundkapitalen, som derefter, naar Legatet var stiftet, kunde suppleres med Gaver og Tilskud.

Naar Legatet havde naaet en passende Størrelse, kunde man saa af dets Renter aarlig understøtte et Antal »Gutenberg-Sønner«, som ønskede at dygtiggøre sig paa et eller andet Felt.

Og Bogtrykfaget havde sat Gutenberg et smukt Minde.

1241, *Erik Povlsen.*

Generalforsamlinger · Møder

Næstved Lokalafdeling

afholdt Generalforsamling den 6. Juli. Formanden, *Chr. Jensen-Petersen*, bød velkommen og udtalte Mindeord over Kollega Alfred Larsen, Kolding, der var udgaaet her fra Næstved-Afdelingen og begravet her. — *H. Meyer* valgtes til Dirigent. Dagsordenen godkendtes. — *Formanden* aflagde en fyldig Beretning om Arbejdet i Kvartalets Løb, som med Tak toges til Efterretning. — Et fremsendt Tilbud fra Falcks Redningskorps henlagdes til næste Generalforsamling. — Forskellige Efterbevillinger godkendtes. — Derefter oplæste *Formanden* — iøvrigt for 50. Gang i de to Perioder, han har været Formand og Kasserer — Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 5421,00, at indsende blev Kr. 1144,65. Lokalkassen: Balance Kr. 480,10, Formue Kr. 728,38. Jubilæumsfonden: Formue Kr. 227,10. Sygehjælpekassen: Balance Kr. 220,00, Formue Kr. 1473,98. Alle Regnskaber godkendtes. Dirigenten takkede Jensen-Petersen for de mange Aars interesserede Arbejde for Forbundet. — *Jensen-Petersen* gav derefter Kollegerne et lille Indblik i de Ting, der var behandlet paa Formandsmødet den 26. Maj, en Udredning, der paahørtes med stor Opmærksomhed. Dirigenten takkede for Beretningen. Under »Eventuelt« enedes man om at fejre Formandens lille »Jubilæum« ved en Genstand og derefter oplæstes Forhandlingsprotokollen. Dermed var Generalforsamlingen afsluttet. *Sekr.*

Horsens Lokalafdeling.

Ordinær kvartaarlig Generalforsamling afholdtes Onsdag den 10. Juli. Efter at Formanden, *Rich. Rasmussen*, havde budt velkommen og i nogle smukke Ord mindet 2 afdøde Kolleger, blev *Charles Fischer* valgt til Dirigent. Forhandlingsbogen blev oplæst og eenst. godkendt. — Af Formandens Beretning fremgik det, at det havde været et usædvanligt mørkt Kvartal i alle Retninger. Der havde saaledes bl. a. været 1320 tabte Arbejdsdage. Og kun faa Kolleger havde faaet Arbejde i Ferietiden. Redegjorde nærmere for Arbejdsfordelingen samt beklagede Pristallets Annullering. Forretningsfører Ths. Pedersen havde aflagt Afdelingen en Lynvisit, idet et Par Tvivlsspørgsmaal trængte til en Revision. 2 Kolleger havde efterfulgt Opfordringen m. H. t. Arbejde i Tyskland. Til Efteraaret kunde Formanden tænke sig at man arrangerede en Udstilling i Samraad med Oplysningssekretæren. *Niels Andersen* rettede en Forespørgsel ang. den frivillige Arbejdsfordeling, som Formanden besvarede. Beretningen eenst. godkendt. — Derefter oplæste Formanden de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 12.085,55. Lokalkassen med Kr. 1.140,05 og den lokale Hjælpekasse med Kr. 289,05. Regnskaberne blev eenst. godkendt. — Under Eventuelt opfordrede *Niels Andersen* Formanden at sende den socialdemokratiske Byraadsgruppe en Skrivelse ang. Fordelingen af Tryksager. — Lokaleleje blev bevilget og Dirigenten sluttede den godt besøgte Generalforsamling med gode Ønsker for Fremtiden. *J. D.*

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling i »Slotskælderen« Onsdag den 10. Juli. — Formanden, *Sofus Andersen*, bød de mødte velkommen og aflagde Beretning for det forløbne Kvartal. Herefter gik Formanden over til Dagsordenen og aflagde først Hovedkassens Regnskab, der balancerede med Kr. 2,398,20; Privatkassens Regnskab balancerede med Kr. 368,00. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. Privatsygekassens Kassebeholdning andrager nu Kr. 355,89. — Biblioteket bevilgedes et Tilskud paa Kr. 25.00. Som sidste Punkt paa Dagsordenen bevilgedes det sædvanlige »Lokaleleje«, hvorefter Formanden hævede Mødet. *S.*

Aalborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 11. Juli paa Odd Fellow-Palæet. Formanden, *Martin Sørensen*, bød velkommen og valgtes til Dirigent. Under Beretningen om Forholdene i Afdelingen i det forløbne Kvartal henledtes Opmærksomheden paa, at et Firma havde fradraget Løn for den Tid, Personalet havde opholdt sig i Tilflugtsrum. Dette kan vi ikke anerkende Firmaets Ret til. Loven om Arbejdsdeling gav Anledning til en større Debat. *Marius Andersen* henstillede, at Lokalstyrelsen straks skulde paabegynde en Deling af Arbejdet, medens *William Andersen* og *Lars Pedersen* ikke nærede Begejstring for denne Form til Afskaffelse af Arbejdsløsheden, men derimod pegede paa, at Dobbeltstillinger under den nuværende Krise burde forbydes. Efter at flere Talere havde haft Ordet godkendtes Beretningen. — Regnskabet, der forelagdes af Kassereren, balancerede med Kr. 22,228,79. Lokalkassen Kr. 4,931,05. — Formandens Løn fastsattes til 100 Kr. Formanden genvalgtes. Samme Skæbne overgik de 2 Bestyrelsesmedlemmer Karl Knudsen og Holger Nielsen. Suppleant Sv. Løcke. — Børnenes Kontor bevilgedes 15 Kr. Ekstraordinært bevilgedes 100 Kr. til Kassereren. — Paa Foranledning af *Wm. Andersen* drøftedes Lærlingeafdelingens Forhold til Lokalafdelingen. Det paalagdes Bestyrelsen at se paa Sagen. *M. S.*

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Juli. Formanden, *N. Chr. Andersen*, udtalte nogle smukke Mindeord om afdøde Trykker Larsen. Forsamlingen rejste sig. Herefter bød han de mødte velkommen. Albert Jensen valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. Formanden aflagde en udførlig Beretning, herunder omtalte han »De samvirkende Fagforbund«s Generalforsamling samt det sidste Hovedbestyrelsesmøde; desuden var han inde paa Spørgsmaalet Arbejdsdeling. Han omtalte Ordningen paa »Jydske Tidende«. Beretningen godkendtes. — Kassereren, *Jørg. Andersen*, oplæste de reviderede Regnskaber, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 5,757,00, Lokalkassen Kr. 3,535,00, Lokalsygekassen Kr. 1,962,00. Regnskaberne godkendtes. — Derefter gik man over til Valgene. Genvalgt blev Formanden (N. Chr. Andersen), Th. Nielsen og P. Hvidtfeldt, som Suppleant Arnold Nielsen, Revisor A. Lemming. Arbejdernes Oplysningsforbund Jørg. Andersen, Axel Andersen og A. Lemming. — D. U. I. fik bevilget 15 Kr. L. A. B. fik 50 Kr. Derefter hævede Dirigenten Generalforsamlingen. *P. Hvidtfeldt.*

Rønne Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Juli ordinær Generalforsamling i »Industrien«. — Efter at Formanden, *H. Kürstein*, havde budt velkommen, oplæstes Protokollen og godkendtes. — Af Regnskabet fremgik det, at Hovedkassen balancerede med Kr. 5,936,40 og Lokalkassen med Kr. 509,01. I Feriegodtgørelse havde Afdelingen udbetalt ca. 1000 Kr. og i Anledning af Gutenberg-Jubilæet en Jubilæumsgave til de arbejdsløse paa 240 Kr. — Af Formandens Beretning fremgik, at det havde været et stort Kvartal regnskabsmæssigt set, og det var de nye Forhold, der havde skabt det. Endvidere omtalte han Gutenberg-Festernes Aflysning og Arbejdsdelingen. — Til Kursus for Tillidsmænd paa Roskilde Højskole var kun kommet én Ansøgning — fra W. Wilsky — og den bevilgedes. — Under Eventuelt bevilgedes Lokaleleje, og Generalforsamlingen, der var besøgt af 15 Medlemmer, hævedes. *owl.*

Vejle Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Juli. *Hans Madsen* valgtes til Dirigent. — Protokollen oplæstes og godkendtes. *Formanden* aflagde Beretning. En Sag angaaende en Paalæggerske var bragt i Orden. Indstillingen af Rejseunderstøttelsen, Aflysningen af Gutenberg-Festerne og den vedtagne Gave til de arbejdsløse blev omtalt. Der blev givet en Redegørelse for Pristallet og Arbejdsdelingen. Formanden var indstillet til at deltage i Kursuset paa Roskilde Højskole. Den paatænkte Aalborgudstilling var ikke blevet til noget. Der var i Øjeblikket 11 mandlige og 4 kvindelige arbejdsløse i Afdelingen. Formanden besvarede nogle Forespørgsler, der blev stillet ham angaaende Arbejdsdelingen og Ferielønnen, og *Alfr. Berg* gav nogle Oplysninger om Feriemærkerne og omtalte Arbejdsdelingen, hvorefter Beretningen godkendtes. — Kassereren oplæste Regnskaberne. Hovedregnskabets Balance var Kr. 5,740,75. Sygeunderstøttelsen androg Kr. 906,00. Lokalkassen balancerede med Kr. 1,554,51 og sluttede med en Beholdning paa Kr. 1,171,43. Regnskaberne godkendtes. — Fra Bestyrelsen forelaa Forslag om at

bevilge et Tilskud til et Flag til Typografernes Stiftelse, hvilket enstemmigt vedtoges. — Under Eventuelt blev der talt om en Sommer-Udflugt, men man blev hurtig enig om i Stedet for at samles til en lille Fest til Efteraaret. — Dirigenten sluttede den velbesøgte Generalforsamling, hvorefter man samledes om »en Omgang«. *S. J.*

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Juli. — Formanden, *P. Hansen*, bød velkommen, hvorefter Protokollen oplæstes, godkendtes og underskreves. — Dirigent: H. Chr. Sørensen. — *Formanden* omtalte i sin Beretning bl. a. Dyrtidstillægget til Lærlingene (desværre havde ikke ret mange Principaler efterkommet Henstillingen om at yde en frivillig 2-Krone), Svendebrevuddelingen, et Ferie-Spørgsmaal, Formands- og Kasserer-Mødet i Odense og herunder bl. a. Arbejdsfordelingen, Feriebøgernes Mangelfuldhed og det forestaaende Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole. — Efter en Meningsudveksling ang. de unge arbejdsløses Ophold paa Højskole godkendtes Beretningen. — Kassereren, *P. Jensen*, oplæste Regnskaberne; Hovedkassen balancerede med Kr. 4.724,85, indsendt Kr. 690,20; Lokalkassen balancerede med Kr. 1.040,60, Kassebeholdning Kr. 564,25. — Efter Udtalelser af *Formanden* godkendtes begge Regnskaber. — Som Næstformand i Stedet for Sv. Th. Hansen, som ikke ønskede Genvalg, indvalgtes i Bestyrelsen Trykkeriarbejder Alb. Jensen med Jørgen Olsen som Suppleant. — Som Revisor i Stedet for Alb. Jensen valgtes Sv. Th. Hansen. — *P. Jensen* foreslog at yde 50 Kr. til den Kollega indenfor Bestyrelsen, som tog til Roskilde, hvilket vedtoges. — Fra Bestyrelsen delegeredes C. Nygaard og udenfor Holger Knudsen til Tillidsmandskursus. — Det overlodes Bestyrelsen at søge arrangeret Jubilæumsudstillingen her i Byen, hvorefter Mødet sluttede med »Lokaleleje«. *J. S.*

Nakskov Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling Lørdag d. 13. Juli. Formanden, *G. Wendt*, bød velkommen og valgtes derefter til Dirigent. Protokollen blev oplæst og godkendt, hvorefter Formanden aflagde Beretning. Omtalte herunder den store Arbejdsløshed, Arbejdsdelingen og Arbejdsskatten, der efter de senere Bestemmelser med Hensyn til Ferie-Procenternes Medregning i Lønnen vilde bevirke, at endnu flere af Afdelingens Medlemmer vilde rykke op i en højere Skala. Meddelte derefter, at Gutenbergfesterne var aflyst, mens Gaven til de arbejdsløse var udbetalt. Formanden omtalte en Henvendelse fra Lærlingeafdelingen ang. en Bogtrykudstilling som tænkes afholdt i August eller September. Med en Meddelelse fra Forsamlingsbygningen og en Omtale af Lærlingenes Overarbejde sluttede Formanden sin Beretning. *Johs. Poulsen* udbad sig derefter nogle Oplysninger ang. Arbejdsskatten; Formanden svarede, hvorefter *Hugger* og *Magnus Nielsen* havde Ordet med nogle supplerende Oplysninger. Til Bogtrykudstillingen havde *M. Nielsen* og *Søren Hansen* Ordet og anbefalede begge Udstillingens Afholdelse. Beretningen godkendtes derefter eenstemmigt. — Kassereren, *Magnus Nielsen*, oplæste derefter Regnskabet, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 2.723,70. Der indsendtes til Hovedkassen Kr. 392,10. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 328,12. Hjælpesygekassens Regnskab balancerede med Kr. 122,64. Kassereren supplerede Regnskabet med nogle Oplysninger hvorefter Regnskabet blev eenstemmigt godkendt. — Man gik derefter over til Valgene; Genvalgt blev C. E. Sørensen og G. Rosenberg og nyvalgt Johs. Poulsen i Stedet for Nissen, der ikke ønskede Genvalg. Til Revisor genvalgtes C. Due. — Formanden sluttede derefter den af 12 Medlemmer besøgte Generalforsamling. *G. R.*

Bette Mand i Knibe

Aage Hinrich synes at være kommet lidt i Forlegenhed. Min Paavisning af, at han bruger fejlagtige Tal vedrørende Nedskæringen af Arbejdernes Realløn, stikker han stiltiende i Lommen, og overfor Spørgsmaalet om, hvad *Sammenholdet* skal bruges til, serverer han kun noget Pjat om, at jeg kan søge Oplysning i en Studiekreds. Reel Besvarelse viger han langt udenom.

Det er naturligvis forklarligt.

»Hipa«s Program er jo ikke ligefrem populært i Øjeblikket.

Danske Arbejdere forstaar mærkværdigvis nok ikke, at det er i *deres* Interesse, at Regeringen læsser forholdsvis større Byrder over paa Smaafolk end paa andre Samfundsklasser, og de har forbandet vanskeligt ved at forstaa, at Brødfordyring til Godsejernes Fordel er god socialdemokratisk Politik.

De har derimod — paa Trods af alle gode Raad fra »Hipa«-Folkene — haft Frækhed nok til at »kæfte op« og protestere mod Regeringens reaktionære Politik.

Under disse Forhold er det naturligvis kun rimeligt, at Hinrich tiltræder Tilbagetoget.

Modstanderne *vil* jo aabenbart ikke forstaa hans — og »Hipa«s — Visdomsord. *Ths. Pedersen.*

60-Aars Jubilæum

Aalborg Lokalafdeling fejrede Søndag den 21. Juli sit 60-Aars Jubilæum ved en Fest for Medlemmer med Damer paa Odd Fellow-Palæet. Om Formiddagen holdtes en kort Reception, og om Aftenen samledes man til Fællesspisning. Ved

C. R. Jespersen. Martin Sørensen. C. Brundlund.
Karl Knudsen. Holger Nielsen.

Afdelingens nuværende Bestyrelse.

Bordet bød Formanden, *Martin Sørensen*, velkommen til den store Forsamling — ca. 200. Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, holdt en smuk Tale for Forbundet. *William Andersen*, talte for Aalborg-Afdelingen og fortalte humoristiske Annekdoter om gamle Medlemmer. Oplysningssekretær *Svend Johansen* talte for Damerne — sikke Oplysninger han havde at fortælle om dem. Den festlige Aften sluttede med Dans. Medlemmer havde lavet 6 Sange, der hver for sig var et Kunstværk. Til Foreningen indkom mange Lykønskningstelegrammer, Blomsterdekorationer, Gaver m. m.

— — —

I Tilslutning til Jubilæet holdtes Torsdag den 25. Juli en Sammenkomst for Lærlingeforeningen. *Svend Johansen* viste et Par Film, hvorefter man samledes om et fælles Kaffebord. Aftenen sluttede med Dans. *H. N.*

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd

Aabenraa: Fmd.: Typ. L. Dall, Hjelmallé 7.
Kasserer: Typ. Alb. Sørensen, Hjarupvej 6.
Aalborg: Fmd.: Typ. Martin Sørensen, Langersvej, Hasseris.
Kasserer: Typ. C. P. Jespersen, Holbergsgade 5, 3.
Aarhus: Fmd.: Typ. Aage Larsen, Skovvangsvej 228.
Kasserer: Typ. Villy Vistisen, Silkeborgvej 120, St.
Assens: Typ. Th. Møller Ovesen, Tværgade 8.
Brønderslev: Typ. Arthur Frederiksen, Østergade 51.
Esbjerg: Fmd.: Typ. P. Gerh. Jensen, Højvangsallé 18.
Kasserer: Typ. Gunnar Sørensen, Ewaldsallé 3.
Faaborg: Typ. A. Bjerre, Odensevejen.
Fredericia: Typ. H. P. Marcussen, Dalegade 75.
Frederikshavn: Typ. Th. Jensen, Danmarksgade 5.
Grenaa: Typ. Monrad Christensen, Markedsgade 54.
Haderslev: Typ. Fr. Flade, Zeisesvej 27.
Helsingør: Typ. Alb. Birn, Kongevej 20, 1.
Herning: Fmd.: Typ. Albert Hansen, Sjællandsgade 55 B., 1.
Kasserer: Typ. Sv. Aa. Hansen, Silkeborgvej 81.
Hillerød: Fmd.: Typ. Chr. Poulsen, Sdr. Banevej 3 A, 2.
Kasserer: Typ. Einar Petersen, Hjortholmsvej.
Hjørring: Fmd.: Typ. Ejner Bastholm, Toftegade 21 A.
Kasserer: Typ. A. Gram Mikkelsen, Skagensvej 39.
Hobro: Typ. Hjalmar Gurnæs, Banegaardsvej 30.
Holbæk: Typ. Sofus Petersen, Kalundborgvej 86.
Holstebro: Fmd.: Typ. Martin Holm, Struervej 23.
Kasserer: Typ. Ditlev Rasmussen, Allégade 59.
Horsens: Typ. Rich. Rasmussen, Boligselskabet 25.
Kalundborg: Typ. Sophus Andersen, Gisselørevej 19.
Kolding: Fmd.: Typ. N. Chr. Andersen, Koldingbjerg 38.
Kasserer: Typ. Jørgen Andersen, Slotsgade 19.
Korsør: Typ. Johs. Sørensen, Teglgaarden 20.
København: Fmd.: Sigv. Hellberg, Evaldsgade 3. Telefon 13,331
Kasserer: O. A. Lundin, Evaldsgade 3. Telefon 4331.
Køge: Fmd.: Typ. Vald. Jensen, Pedersvej 30.
Kasserer: Typ. Verner Nordholdt, Egøjevej 15.
Lyngby: Typ. O. Christoffersen, Jernbanevej 1 B.
Løgstør: Typ. Chr. Iversen, Østerbakken.
Maribo: Fmd.: Typ. Kaj Larsen, Østervang 31.
Kasserer: Typ. M. Lindhardtsen, Musæumsgade 7.
Marstal: Typ. M. Chr. Marcussen, Fiolstræde 10.
Middelfart: Typ. Emil Jørgensen, Elmegade 21.
Nakskov: Fmd.: Typ. Gunnar Wendt, Skovsgaardsvej 1, 1.
Kasserer: Faktor Magnus Nielsen, »Soc.-Dem.«.
Nyborg: Faktor N. P. Ægidius Hansen, Christianslundsvej 70.
Nykøbing F.: Fmd.: Typ. Vilh. Hansen, Søvej 17.
Kasserer: Typ. H. J. J. Hansen, Vesterskovvej 25.
Nykøbing M.: Fmd.: Typ. Johs. Christensen, Frederiksvej 4.
Kasserer: Typ. Holger Søndergaard, Markedsgade 34 e.
Næstved: Typ. Chr. Jensen-Petersen, Fixvej 21.
Odder: Typ. M. Andersen, Mørupsvej.
Odense: Fmd.: Typ. C. O. Madsen, Sdr. Boulevard 252.
Kasserer: Typ. Aage H. Iwersen, Rødegaardsvej 49.
Randers: Fmd.: Typ. Chas Christensen, Ankerhusvej 6, Dronningborg.
Kasserer: Typ. Harald Jensen, Fabersvej 34 a, St.
Ribe: Typ. H. J. Larsen, Lindeallé 624.
Ringkøbing: Typ. H. A. Hoffmann, Kongshøjvej.
Ringsted: Typ. C. C. Madsen, Schaldemosevej 2.
Roskilde: Fmd.: Typ. Rotwitt Pedersen, Vinkelgaarden, Helligkorsvej.
Kasserer: Evald Petersen, Møllehusvej 39, 1.
Rudkøbing: Typ. Aksel Christensen, Rolighedsvej 28.
Rønne: Typ. H. Kürstein, Haslevej 56.
Silkeborg: Fmd.: Typ. Anker Henriksen, Møllegade 13.
Kasserer: Typ. Ole Sørensen, Nygade 3.
Skanderborg: Typ. Anthon Mørk, Villavej 18.
Skive: Typ. Chr. Mortensen, Jyllandsgade 25.
Skjern: Typ. E. Jensen, Chr. Hansensvej 7.
Slagelse: Fmd.: Typ. Louis Hansen, Elmevej 29.
Kasserer: Typ. Peter Jensen, Herluf Trollesvej 15.
Stege: Faktor Eigil Hansen, Møens Dagblad.
Struer: Typ. Peter Larsen, Jernbanegade 8.
Stubbekøbing: Typ. Carl Müller, Vestergade.
Svendborg: Fmd.: P. S. Hansen, Dronningholmsvej 41.
Kasserer: Typ. N. P. Jensen, Graaesvej 23.
Sønderborg: Typ. Carl F. Jensen, Sundquistgade 37.
Thisted: Typ. O. Hansen, Havnegade 4.
Tønder: Typ. H. Thomsen, Storegade 2.
Vejle: Fmd.: Typ. Halvor Hansen, Skovvang 28.
Kasserer: Typ. Alfr. Berg, Fredericiagade 16.
Viborg: Fmd.: Typ. Carl Erik Christensen, Skivevej 11.
Kasserer: Typ. P. Jørgensen, Dalbergsgade 1.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Formand: K. A. Jørgensen, Ryparken 90, Ø.
Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinsen: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.
Oplysningssekr.: Svend Johansen, Evaldsgade 3, N. Telf. 13.765.

TYPOGRAF-TIDENDE

Redaktion: Fr. Nielsen, Evaldsgade 3, N.
Ekspedition: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.

Og saa'n er der saa meget —

At Oppositionen har naaet sit Waterloo, og at dens Hoveder faldt paa selv samme Fad, hvor den ønskede Sigvald Hellbergs Hoved — ja, saa'n er jo »visse rettroende Herrers« Mening i den sidste Tid — og »samme Herrer« er meget ivrige efter at slaa fast i »Typ.-Tid.«, at de holder paa den rigtige Hest.

At det paa sidste Generalforsamling i Københavns Afdeling *ikke gik som Oppositionen ønskede* — det indrømmer jeg gerne — Stormen blev redet af den Omgang med, men; *paa hvilken Maade, og hvor kostbart det kan blive de menige Medlemmer* i det lange Løb — *se;* det tales der ikke om i Dag. Men, det skal Tiden nok vise af sig selv om 4 à 5 Maaneder.

Disse Linier skrives særligt for at paaminde saa højtskattede Hovedbestyrelses- og samtidig Afdelingsbestyrelsesmedlemmer som Werner Helmert og V. Willadsen om, at der endnu er Tid til at springe ud af Brigadechefens Baas, inden det bliver for sent. Som det staar til for Tiden er I — i mine Øjne — ikke et Hak bedre end *Salonkommunisten Eigil Hansen.*

Det er jo en kendt Sag, at det tidligere har været Werner Helmerts store Parole: *»Arbejde til og for alle«* eller denne berømte Sætning: »Fader Hellberg! Ned med Lederlønningerne — — Op med Arbejdsløshedsunderstøttelserne!« — *Nu har Styrelsen alligevel indset det fornuftige i det af mig fremsendte Forslag om Ansættelse af en Kassererassistent* (læs »Typ.-Tid.«, Nr. 10, Side 109, Resolutionen), og Valget er jo faldet paa Werner Helmert. Læg Mærke til: jeg fik Forslaget lige i Hovedet — det kunde ikke nyde Fremme paa Dagsordenen, og samme Werner Helmert var med til at stemme det ned, saavel i Afdelingsstyrelsen som paa Generalforsamlingen. Men ikke nok med det, hvorledes staar det nu i Dag til med W. H.s Indstilling til Arbejdsdelingen og Lederlønningerne. Mon ikke Piben har faaet en anden Lyd?

Hvad Willadsen angaar er der kun det at sige: Hold op med at køre samme Vrøvl igennem hver 3. eller 4. Uge om Oppositionens Endeligt — Sækken — o. s. v.; *du bør erindre:* du har selv tidligere været en meget yderliggaaende Oppositionsmand — *og husk:* at det var paa *det Grundlag,* man stemte dig ind i Styrelsen — hvor du desværre ikke støtter den arbejdsløse Kreds, som du jo dengang tilhørte.

Samtidig benytter jeg Lejligheden til at give Sjøl en lille venskabelig Henstilling om hurtigst muligt at springe ned af den Limpind, som han hoppede paa — med at skulle forsøge at skabe Splittelse blandt de arbejdsløse — *det er for sent at forsøge sligt* — de ca. 80 pCt. af de arbejdsløse har i Dag lært at bruge deres Fornuft og venter bare til

deres Tid kommer — *at den kommer, er soleklart* — og saa faar Piben nok en anden Lyd.

Og saa'n er der saa meget — der gør sig gældende, for at Oppositionen her i Københavns Afdeling *ikke kan gaa neden om og hjem paa Kommando.* Som Oppositionsmand véd jeg udmærket godt, at jeg ikke er vellidt af visse Styrelsesmedlemmer — men Herre, Gud; det er da menneskeligt forstaaeligt, thi, naar man stadig skal afsløre dem kan man ikke regne med at blive betragtet eller agtet som en Helgen.

København, den 20. Juli 1940. 1235, *Henning H. Jensen.*

— — —

Vi henstiller at standse dette *personlige* Opgør her i Bladet. Man kan jo fortsætte paa en kommende Generalforsamling.

Red.

Afdøde Kolleger

I en Alder af 55 Aar er Sætter *Marius Merkel* afgaaet ved Døden efter lang Tids Sygdom. Merkel har i de sidste 15 Aar arbejdet paa »Berlingske Tidende«, hvor han ved sit stilfærdige og rolige Væsen skaffede sig mange Venner indenfor Kollegernes Kreds, og hvor Mindet om ham længe vil blive bevaret.

Begravelsen fandt Sted fra Højdevangskirken Tirsdag den 16. Juli, hvor Afdelingens Fane var tilstede.

— — —

Stereotypør *Harald Häuser* er Lørdag Morgen efter 2 Maaneders svært Sygeleje afgaaet ved Døden paa Sundby Hospital, 45 Aar gammel. Häuser, der i 17 Aar har arbejdet paa »Berlingske Tidende«, var en god Kollega og hørte til de stille og stabile, som vil blive savnet.

Han efterlader sig Enke og 2 Børn.

— — —

I en Alder af kun 43 Aar er *Henry A. Hansen* i Søndags afgaaet ved Døden efter et ganske kort Sygeleje.

Henry A. Hansen, der havde lært i Græbes Bogtrykkeri, havde arbejdet i »Berlingske Tidende« i 16 Aar. Han havde, som den gode og hjælpsomme Kammerat han var, forstaaet at samle sig mange Venner, og man gik ikke forgæves hos ham, naar man havde Hjælp behov. Han var saaledes Drivkraften i en Række Velgørenhedsforestillinger til Fordel for syge Kolleger paa Bladet. I Organisationslivet havde Henry A. Hansen været stærkt interesseret, og et af de Problemer, som for nogle Aar siden optog ham mest, var Pensionssagen. Han skrev en Del om denne Sag i »Typ.-Tid.«, og det var ham en stor Glæde, da Hjælpen til vore gamle Kolleger var en Kendsgerning.

Paa Arbejdspladsen fik man ogsaa Brug for hans organisatoriske Indsigt, idet han i mange Aar var Personalet en god Tillidsmand.

Vi beklager hans alt for tidlige Bortgang, men vi vil mindes ham som en god og hjælpsom Kollega.

B. T.-Klubben.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Herbergstur.

Lørdag den 10. August afholder vi Sæsonens 2. Week-endtur. Turens Maal er denne Gang Gevninge ved Roskilde, hvor vi om Søndagen traver ud i den smukke Omegn. Tilmelding til denne Tur maa ske senest i Morgen, Fredag, paa Kontoret. Husk, at Vandrekort er obligatorisk for Vandregruppens Medlemmer.

Afdelingens Emblem.

Vi gør opmærksom paa, at vi har fremskaffet nyt Oplag af Emblemet, der kan købes paa Kontoret for 60 Øre. Det er vort Ønske, at Emblemet bliver obligatorisk for enhver organiseret Typograflærling i Landet.

Rønne Lærlingeafdeling

afholdt Torsdag den 11. Juli ordinær Generalforsamling i »Strien«. — Efter at *Henning Larsen* var valgt til Dirigent, kunde Formanden, *Kjeld Nielsen*, aflægge Beretning, hvilket han imidlertid udskød til under Eventuelt. Regnskab og Protokol godkendtes, og Regnskabet balancerede med Kr. 69,20 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 28,31. — Punkt 5 paa Dagsordenen var Valg af Sekretær, der efter en kort Diskussion endte med Genvalg. — Under Eventuelt kom Formanden ind paa Omtale af det for nogen Tid siden indledte Samarbejde med forskellige Lærlingeafdelinger i Landet og omtalte hvori Samarbejdet bestod, nemlig ved Udveksling af Tryksager, Korrespondance m. m. Dirigenten kunde derefter hæve Generalforsamlingen, og Medlemmerne samledes inde i den store Sal og nød »Lokalelejen« til Tonerne af Bruns 8 Mands Orkester.

Ove Andersen.

Nær og Fjern

Turnusordningen er iværksat af Personalerne i følgende Trykkerier: S. L. Møller (hele Personalet med Undtagelse af 2 Paalæggersker). Sadolin & Holmblad (hele Personalet). Hanssons Stempelfabrik. Fr. Weiss (hele Personalet). W. J. Christensen (Sætteriet). »Aka« (2 Paalæggersker). F. E. Bording (Sætterne i Paragon- og Bogtrykafd. samt kv. Hjælpearb. i Offsetafd.). Norlunde (hele Personalet).

For at undgaa Forveksling. Vi har modtaget følgende: Da der ved forskellige Lejligheder har været Artikler og Referater i »Typ.-Tid.« indeholdende Navnet Bergenholz, vil undertegnede henstille til Redaktøren, at der bliver givet nøjere Besked, om hvem det er der tales eller skrives.

Jeg har ikke fjerneste Andel i den Artikel som Trykkeriarbejder 9041 Bertel Leon Bergenholz, Lombardigade 28, har indsendt, og som ikke egnede sig til Optagelse, og jeg ønsker mig fritaget for Forvekslinger og Indblandinger i den Retning i Fremtiden.

Med kollegial Hilsen
Trykkeriarbejder Bjørn Bergenholz, 9472,
Kjeldsgaardsvej 37 C[3]

Gammel Kollega lægger op. En i vide Kredse kendt Kollega, Typograf *Lars Christensen*, Hjørring, har for kort Tid siden for stedse lagt Vinkelhagen paa Hylden.

Hans Læreplads og Arbejdsplads gennem 43 Aar, »Vendsyssel Tidende«, havde Afskedsdagen sørget for en Højtideligholdelse af Afskeden med »Las«. Bladets samlede Personale med Redaktør Jepsen-Pedersen i Spidsen hyldede »Las« ved Taler og Gaver. Faktor Carl Jensen takkede ligeledes »Las« for de mange Aars flittige Virksomhed. Sluttelig takkede Lars Christensen for de smukke og velmenende Ord, der nu ved Afskeden havde lydt.

Lars Christensen, der gennem 38 Aar har været i Lokalafdelingens Bestyrelse, vil fra Delegeretmøder og Fagmøder være kendt af mange Kolleger Landet over, ligesom han i sin Egenskab af Kasserer for »Vends. Tid.«s Rejsekasse er kommet i Berøring med mange rejsende Kolleger. *w. g.*

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

23. Juli: Frederikshavn pr. Bl. 152,90, Holbæk pr. Bl. 702,05, Maribo pr. Bl. 56,67, Nyborg pr. Bl. 627,60, Ringsted pr. Bl. 544,44; 24. Juli: Randers pr. Bl. 1666,60; 25. Juli: Silkeborg pr. Bl. 722,58; 26. Juli: Rudkøbing pr. Bl. 605,70; 27. Juli: Roskilde pr. Bl. 1369,05; 29. Juli: Aarhus intet at indsende, Skanderborg pr. Bl. 333,15.

København, den 29. Juli 1940. *Forretningsudvalget.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Evaldsgade 3.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331.
Privat: Ryvang 2059.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

23. Juli: Frederikshavn i St. f. April Kv. Oversk. 152,90, Holbæk i St. f. April Kv. Oversk. 702,05, Maribo i St. f. April Kv. Oversk. 56,67, Nyborg i St. f. April Kv. Oversk. 627,60, Ringsted 1000,00, Randers 1500,00, Assens 300,00; 24. Juli: Haderslev 500,00, Helsingør 400,00, Hillerød 2000,00, Randers i St. f. April Kv. Oversk. 1666,60; 25. Juli: Silkeborg i St. f. April Kv. Oversk. 722,58, Lyngby 300,00, København 20.000,00; 26. Juli: Rudkøbing i St. f. April Kv. Oversk. 605,70, Frederikshavn 400,00; 27. Juli: Roskilde i St. f. April Kv. Oversk. 1369,05, Skanderborg i St. f. April Kv. Oversk. 333,15, Aarhus 2427,95.

København, den 29. Juli 1940.

Forretningsudvalget.

Nyt Medlem

Fredericia: Sætter Gunnar Hermann, udl. 1. 8. 1940 i Rich. Sørensens Bogtr.

Tiltraadte

København: 5518 Eigil Backe fra Horsens (arbl.), 9495 Walther Hansen fra Jord- og Betonarbejderne (arbl.), 3423 Sv. Frantzen fra Roskilde (arbl.), 5962 Ove Jensen fra Kolding (Fagskolen), 7795 Eivind Jensen fra Struer (Fagskolen), 7003 Anders Jensen fra Struer (Fagskolen), 5258 Poul Buskov fra Struer (Fagskolen), 7309 Holger Christensen fra Brønderslev (Fagskolen), 6446 Leif Pedersen fra Kalundborg (Fagskolen), 5281 Aage Jacobsen fra Aarhus (Fagskolen), 7818 Viggo Foldager fra Ringsted (Fagskolen), 5985 Jørgen Gilbe fra Aarhus (Fagskolen), 5971 Erik Møller fra Kolding (Fagskolen).

Aalborg: 5031 Axel Svensson, 7879 Sv. Aa. Jensen, 5622 Orla Christiansen, 7661 Emil Olesen, 5701 Jens Olesen (alle i Pl. udenfor Faget). Assens: 5391 Vald. Sigurd Jonassen (arbl.). Fredericia: 6304 Byrge Quist (Fredericia Centraltrykkeri). Frederikshavn: 3156 Helmer Christensen (arbl.). Herning: 5918 Rich. Jørgensen (Herning Avis). Hillerød: 8657 Rigmor Johansen (arbl.). Hobro: 3460 Regnar Frederiksen (arbl.). Horsens: 7046 Egon Køhler (arbl.). Køge: 969 Axel Nielsen (arbl.). Silkeborg: 3218 Oluf M. Pedersen (arbl.). Vejle: 4941 Erna Petersen (overfl. fra Bogbinderforb.).

Fratraadte

København: 9431 Witzansky til Aalborg, 5127 Rigmor Johansen til Hillerød, 5391 V. Jonassen til Assens, 5622 Orla Christiansen til Aalborg, 3237 Vald. Kany paa Rejse, 6304 B. Qvist til Fredericia, 969 Axel Nielsen til Køge.

Aalborg: 3156 H. Christensen til Frederikshavn (arbl.). Aarhus: 3521 Reinhardt Nielsen til København (arbl.), 5281 Aage Jacobsen til København (Fagskole), 5985 Jørgen Gilbe til København (Fagskole). Assens: 2076 Vera Yrsa Pedersen til København (arbl.). Horsens: 5518 Eigil Backe til København. Lyngby: 6850 Knud Alfred Hansen til København (Fagskole). Næstved: 7838 Ejner Em. Rasmussen til København i Pl. Odense: Angelo Hansen (overfl. til Arbejdsmandsforbundet). Ringsted: 7818 Viggo Foldager til København (Fagskole). Roskilde: 3423 Svend Frantzen til København (arbl.), Silkeborg: 3460 Bruno Frederiksen til Hobro (arbl.). Struer: 7795 Eivind Fihl Jensen til København (Fagskole), 5258 Poul Buskov til København (Fagskole), 7003 Anders Edm. Jensen til København (Fagskole). Svendborg: 5065 Laurits Hansen til København (Fagskole). Sønderborg: 4166 Gustaf Holm paa Rejse, 6673 Carl Severin til Udlandet.

Udmeldt

København: 479 Bendt Nielsen (Bogtrykker).

Udslettet med Restance

Holstebro: 7253 Laurids Laursen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Grundet paa Bortrejse fra 4.—15. August ingen Træffetid Fredag den 9. August. Sygemelding kan ske pr. Telefon Taga 5377. *Kassereren.*

Stereotypørernes Brancheklub

Intet Møde i August Maaned paa Grund af Ferien. *Styrelsen.*

Søndag den 4. August:

Strandmøllen—Rødebrohus

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Typografernes Stiftelse i Odense.

Fra 1. Oktober d. A. bliver en Fribolig ledig i Typografernes Stiftelse i Odense. Friboligen kan søges af ældre, trængende Kolleger, som er Medlemmer af Stiftelsen, eller Enker efter saadanne. Ansøgninger sendes til Formanden, Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense, inden 9. August.

Ansøgninger, som er tilsendt Foreningen i Aar, og for hvis Modtagelse Afsenderen har modtaget Kvittering, behøver ikke at fornyes.

Bestyrelsen.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ITALIENNE
Corps 16—60

ANNONCER

Elevplads som Paalæggerske

søges af 17-aarig ung Pige, straks eller senere. Er ikke ukendt med Faget. Billet, mrkt. »56«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ²,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 32 *København den 9. August 1940* *67. Aargang*

Sammenhold — en Frase?

Det turde være paa Tide, at vi Arbejdere ogsaa lader vor Røst høre. Et helt Hylekor er fra Storlandbrugets og Bykonservatismens Side sat ind for en Omvæltning indenfor vort Samfund.

Det storeuropæiske Rum skal realiseres og vort Land af den Grund formes som et Landbrugsland. Lad os imidlertid her i Danmark stadig fastholde det givne Tilsagn om Frihed, Uafhængighed og Selvstyre, og erindre, at ligesom Handelen gaar mere og mere bort fra Specialudsalg over til blandede Forretninger og store Varehuse, saaledes er vort Lands Befolknings Levefod kun sikret gennem Forretningen Danmarks Alsidighed. Hvad havde Resultatet været, saafremt den Befolkning, der lever af Industri og Handel, i det sidste Tiaar ikke ved forhøjede indenlandske Priser og Skatter til Staten havde skabt Mulighed for flersidet Støtte til det underskudgivende Landbrug? Hvilken Elendighed for os alle, hvis vi baserer os paa Landbrug alene. Landbrugerne burde forlængst have erindret de i de sidste Maaneder stadig gentagne Raab om Sammenhold og vist deres gode Vilje, men Raabene har været spildt, og det synes endog ikke at være gaaet op for dem, hvilke Byrder Byernes Befolkning gennem Aar har baaret for deres Skyld. Det er derfor omsonst, at Arbejderne viser Beskedenhed og tier. Siden Dyrtidsreguleringen ved Lov blev hævet, er Priserne paa Livsfornødenheder steget mere og mere. Skruen uden Ende løber løbsk uanset Dyrtidsreguleringens Bortfald, men nu passer det vel ogsaa de besiddende Klasser bedre at faa Inflationen. Nu, da al Profit gaar i deres Lommer.

De kapitalistiske Blade begynder at interessere sig for vore Fagforeningsmidler. Skal mon de Formuer, vi ved Afsavn har opsparet, flyttes til allerede fyldte Lommer, eller skal Arbejderklassen foruden de Savn og Ofre, Tiden bringer, yderligere bringe Ofre ved Konfiskation af Fagforeningsmidlerne?

Den Arbejdsdeling, flere Fag er gaaet ind for, administreres af Arbejdsgiverne til egen Fordel uden nogensomhelst menneskelig Følelse overfor Arbejderne. Se rundt paa vore Trykkerier, hvorledes den ene Mand efter den anden gaar arbejdsledig, uden Antagelse af Erstatningsmandskab. Næste Aar har ingen Arbejder fuld Ferie, og Arbejdsløsheden bliver derved endnu større. Atter en Skrue uden Ende, medmindre vi kan øve et saadant Pres paa Regeringsmagten, at denne ved Lov tilstaar Arbejderne en uindskrænket Ferieret uanset frivillig Arbejdsledighed.

Det bør være Fagforeningsledernes Pligt hurtigt at reagere mod de herskende Tilstande og Stemninger. Det bliver ellers skæbnesvangert for os. Lad os alle indenfor hver sin Kreds protestere mod Frasen: Sammenhold, indtil de ansvarlige Myndigheder i Gerning viser, at ikke Arbejderne og Detailhandlerstanden alene skal bringe Ofrene.

Sker der ikke hurtig en Ændring, vil Tusinder af Arbejderfamilier se sig nødsaget til at forlade deres nuværende Bolig. Hvem kan — selv som arbejdende — betale Husleje, naar af en Maaneds Løn den ene Uges er medgaaet til Skatter og Kontingenter og den anden Uges tabt som frivillig arbejdsledig. Tilbage er højst $2^1/_2$ Uges Løn til alle en Families Livsfornødenheder, og det i en Tid, hvor vi tvinges til at købe Smør grundet Margarinerationering. I en Tid, hvor selv det daglige Brød forventelig faar endnu en klækkelig Prisforhøjelse, og Kartoflerne er i Priser, som tidligere den bedste Frugt. For ikke at tale om et saa vigtigt Næringsmiddel som Mælk, der stadig ikke skaffes Bybefolkningen til en rimelig Pris.

Frem med Kravet om Retfærdighed og Ligestilling i vort Samfund. Sæt Grænse for Direktørers og andre ledende Personers Gager. Kan Arbejderne i denne Tid leve for 2—4.000 Kr. aarlig, behøver andre Samfundsborgere ikke 30—100.000 Kr. eller mere. Sæt al Provision og Tantieme under Kontrol og Begrænsning, skær Aktieudbytterne endnu længere ned. Hvad der herved spares, kan tilfalde Samfundet, eller anvendes til Merbeskæftigelse for Arbejderne i Virksomhederne. Eventuel foranledige en Arbejdstidsnedsættelse.

Peter Jensen.

„Hipa"s Information

Forud for de nærmest forløbne Aars Overenskomstforhandlinger vil opmærksomme Iagttagere sikkert have »Hipa« i Hukommelsen. I Arbejdernes modstaaende Presse citeredes da ikke saa sjældent »Hipa«s Statistik over Lønstigningen fra det og det Aarstal. Det varierede fra 1914—15 og 1929—30 eller et andet vilkaarligt valgt Aarstal. Og altid beviste Statistiken naturligvis Stigning paa det daværende Tidspunkt langt overvejende i Organisationernes Favør. Denne underfundige Statistik blev flittigt brugt af Arbejdernes Modstandere samt ikke mindst deres Presseorganer. Organisationernes Lønkrav blev stemplet som umotiverede, thi det beviste selve »Hipa«s statistiske Oplysninger.

Nu kender vi jo den Reminicens, at der er tre Slags Løgne: Løgn, forbandet Løgn og saa Statistik.

Og »Hipa« er en Mester i Statistik. Men det er lige saa sikkert som to og to er fire, at naar »Hipa« kører frem med sin Statistik, saa skal der foretages et operativt Indsnit i Arbejdernes Levestandard. Der skal ske noget til Fordel for de velstillede paa Arbejderklassens Bekostning.

Det er altid vanskeligt at vare sig for Snigløb fra sine bedste Venner, fordi man har faaet Tillid og Tiltro til dem og allermindst derfor tænker, de møder som Redskaber for andres Hensigter og Formaal.

Men efter Gennemlæsningen af »Hipa-Informationen« faar man unægtelig Indtryk af, at den i alt væsentligt er et Optryk af Højre- og Venstrepressens Artikler, fordi de fremførte Argumenter for at trykke Arbejdernes Levefod ned til det lavest mulige er enslydende.

Under de givne Forhold vil ingen bestride en Ændring i Levestandarden.

Men det, »Hipa« i Spidsen for den samlede Reaktion mod Arbejderklassen forsøger at gaa ind for, er jo en ren og skær *Proletarisering af Arbejderklassen.*

»Hipa« forveksler stadigvæk under de nuværende Forhold 1500, 2000 og 2400 Kr.s-Indtægterne med Indtægterne — som »Hipa« sandsynligvis har mere Føling med — paa 10.000, 20.000, 50.000 og højere op.

At det forholder sig saaledes fremgaar ret aabenbart af alle Forsvarene for Arbejdernes Nedskæringer, idet man altid fremholder de *fem-* og *sekscifrede* Indtægter som værrestillede end Arbejderne med de 1500—2000 Kr., ja, vi kan godt tage de 3, 4 og 5000 Kr. med.

»Ingen nok saa høj Ugeløn formaar at bøde paa Vareknaphed«, hævder »Hipa« som en Begrundelse for, at Lønningerne skal skæres ned med en Trediedel.

Det kan lade sig høre, men »Hipa« overser, at naar der er *Vareknaphed,* saa stiger de nødvendige Fødevarer i Pris til det dobbelte, og der skal da en »Hipa« til for at gøre det indlysende, at det med 100 eller 150 Procents Forhøjelse paa de nødvendige Fødevarer, da er logisk at skære Lønningerne ned med 30 pCt.

Thi jo dyrere den knappe Varemængde bliver, jo flere Penge maa Lønarbejderne da fornuftigvis have at betale med, hvis ikke »Hipa« rent ud mener, at de kan sulte.

Hvis ikke den virkelige Hensigt med Løntrykkeriet var at proletarisere Arbejderklassen, men det virkelig *var* Meningen at sænke *hele* den økonomiske Standard, saa skulde der jo først hos Skatteværket have fundet Sted en Nedregulering af de sidste Skatteansættelser, en skarp Fastlægning af Vareprisernes Højde, en gennemgribende Besparelse i den offentlige og kommunale Administration og en *klækkelig Nedsættelse af hele vort Kontingentvæsen.*

Noget saadant er jo ikke sket eller paatænkt.

»Reallønnen er næsten 60 pCt. højere end i 1915, da Verdenskrigen havde varet et Aar«, hævder »Hipa«, og den samme Realløn *faldt* i Verdenskrigens første elleve Maaneder 13 pCt. Aa, ja!

Statistik og Procenter er vidunderlige. Medens »Hipa« saaledes beviser os, at vi er ovenpaa, saa møder Arbejdernes Erhvervsraad frem og beviser, at *Reallønnen* fra Juli 1939 til Juni 1940 for faglige og ufaglige samt alle mandlige Arbejdere er faldet 12,9, 11,5 og 12 pCt. Og saa føjes der til, at der paa en Del Omraader er indtraadt *Kvalitetsforringelser,* som ikke lader sig registrere i Pristallet. Endvidere har Forbruget maattet lægges om til *dyrere* Varer, og Beregningen er saaledes foretaget efter Forbruget af den *gamle Vare.*

Se, dèr laa saa »Hipa« den Nat uden Dyne.

Da »Hipa« har særlig Forkærlighed for 1915, sammenlignet med 1940, kan det for »Hipa« med Penneførere være interessant at faa en Sammenligning med Udgifter og Indtægter den Gang og saa i Dag.

I det følgende er Eksemplet fra samme Familie, men enhver Arbejder kan ud fra nedenstaaende uddrage sin egen økonomiske Stilling.

Familiens Lejlighed kostede i 1915 300 Kr. I Dag koster den 750 Kr. = 150 pCt.

Husholdningspengene var 12 Kr. om Ugen. I Dag 30 Kr. = 150 pCt.

Gas kostede 18 Øre, i Dag 40 Øre = 122 pCt.

Lys kostede 33 Øre, i Dag 50 Øre = 51 pCt.

Kontingent til Forbundet og Ekstra-Kasse var 1,25 Kr. pr. Uge, i Dag 6 Kr. = 380 pCt.

Skatten var 65 Kr., i Aar 1173 Kr. 80 Øre = 1700 pCt.

En Hektoliter Koks kostede 1,52 Kr. I Dag 5,90 Kr. = 372 pCt.

En fin Cheviot-Klædning kostede dette Aar 65 Kr., i Dag 260 Kr. = 300 pCt.

For disse ikke usædvanlige Poster skal den samlede Procentsum altsaa blive *3185 Procent.* For disse 8 Poster gennemsnitlig 398 pCt.

Vedkommende Familieoverhoveds Løn var den Gang 38 Kr. pr. Uge. I Dag 100 Kr. = 163 pCt.

Men der er jo meget andet, der skal bruges i Husholdningen. Kartofler koster i Dag 30—36 Kr. pr. Tønde, Mælk 44 Øre pr. Liter, et Blomkaalshoved 40 Øre, og en nødvendig Ting som W. C.-Papir er under »den skarpe Priskontrol« steget med 10 Øre — til 28 Øre pr. Rulle.

Og Rugbrød skal stige med 40 Øre til 1 Kr. 32 Øre.

Arbejderen vaagner ikke en Dag uden at Priserne paa hans nødtørftige Livsfornødenheder stiger. Og det er derfor en fræk Paastand af »Hipa« at hævde, at Prisreguleringen »er den skarpeste, der endnu har eksisteret«. Det maa staa meget daarligt til i den Informationscentral, naar saadanne Paastande kan lanceres. Og det kan fastslaas, at der paa de Steder ikke er den ringeste Føling med Arbejderklassens Levevilkaar.

Til Slut et andet vejledende Eksempel for »Hipa«, naar vi derfra skal præpareres for at dække Overklassen.

Han er Tømrer og tjener, naar han er i Arbejde, 60 Kr. om Ugen. Familien er 4 Medlemmer.

30 Kr. beslaglægger Husleje, Skatter og Kontingenter. Der er altsaa 30 Kr. tilbage til Husholdningen, Fodtøj og Klæder. De spiser alene Rugbrød for 2 Kr. om Ugen.

Nej, vi lader os ikke bluffe af Pjecer, Informationer og Statistik. Vi har de haandgribelige og uomstødelige Kendsgerninger ind ad Døren og ud af vore Pengepunge hver Dag.

I en senere Artikel lidt om »Hipa«s Fordeling af Fattigdommen og dermed Arbejderklassens Proletarisering. *S. Kj.*

Instruktionskursus paa Maskinsætterskolen

Under Forudsætning af fornøden Tilslutning afholdes i Ugerne 26.—31. August og 2.—9. September to 6-Dages Kursus for Maskinsættere (København og Provinsen), der søger yderligere Uddannelse.

Undervisningen omfatter bl. a.: Forskellige Indstillinger paa Maskinen, vanskelige Satsarbejder, Demontering og Montering m. m. Betalingen for Deltagelse i et Kursus er Kr. 30,00. Indmeldelsesblanketter kan rekvireres fra Fagskolen for Boghaandværk, Hagemannsgade 2, København V.

Ret skal være Ret . . .

Christmas Møller, vort Lands Handelsminister, har ved flere Lejligheder, paa Trods af sin politiske Indstilling som konservativ, i stigende Grad faaet Folkets Gehør. Ikke mindst hans resolute Stilling i Grundlovssagen, hvor han øjeblikkelig tog Konsekvensen af tidligere Udtalelser og forlod Partiets Formandsstol, har gjort ham populær i dette Land, og hans Meningers Mod, stærke frisindede, ja, til Tider opsigtvækkende frisindede Betragtninger uden Skelen til højre og venstre, har endnu yderligere underbygget, at han er en Mand, Folket gerne lytter til.

Paa Dansk Købestævnes Udstilling i Fredericia har han den 1. August i sin Indvielsestale sagt nogle Ord om dansk Fagbevægelse, der fortjener lydhør Opmærksomhed, netop og ikke mindst paa Baggrund af den pest-befængte Agitation, der blev spillet op fra Fagforeningshadernes Side i dette Land.

Ministeren indledede med at minde om den Optimisme, der ved Købestævnets Aabning for et Aar siden vistes fra alle Sider, en Glæde over, at vi var kommet over mange Vanskeligheder, og Udtryk for, at de Vanskeligheder, der stod tilbage, nok skulde blive overvundne, og han fortsatte:

»Det kan ikke nægtes, at de saa totalt ændrede Forhold paa adskillige Omraader har medført, at man fra mange Sider er begyndt at kaste Vrag paa det Arbejde, der var udført i Danmark i den første Tredjedel af dette Aarhundrede. Det kan heller ikke nægtes, at der fra flere Sider, end man skulde vente det, er en Lyst til kun at se paa det, der var mindre godt i, hvad vi var naaet til i Sommeren 1939, og at det næsten er ved at blive moderne at forklejne det Arbejde, som Slægtleddet fra Aarhundredskiftet til 1939 havde udrettet. Mine Tilhørere vil vide, at den Anskuelse og Retning, jeg tilhører, i og for sig i hele Perioden har staaet i Opposition, at der var meget, vi var imod, og meget, vi bekæmpede.

Hvad var Sandheden om det danske Erhvervssamfund i 1939? At det til Trods for, at mægtige Kriser havde raset over vort Land, dog var saaledes, at der paa næsten alle Omraader var Fremgang og Opgang i 1939. Selv om der naturligvis var Vanskeligheder med Landbrugskriser, og vi ikke havde løst Arbejdsløshedsproblemet til Bunds, saa kan det ikke nægtes, at det folkestyrede Danmark havde skabt et Samfund af Orden og Ligelighed, af Jævnhed, som vi vil længes tilbage til.

Lad mig føje et Par Bemærkninger hertil: Hvor ofte har man ikke i Striden om Arbejdsydelsen hørt nedsættende og mindre velovervejede Bemærkninger, og saa er Sandheden jo dog den, at den danske Arbejders Arbejdspræstation staar betydeligt over, hvad andre Landes Arbejdere præsterer. Lad os heller ikke glemme, til hvilket højt Stade Fagbevægelsen havde ført den danske Arbejder. Ret skal være Ret: den faglige Organisations mægtige Betydning for dette Lands og dette Folks Fremgang maa vurderes meget højt. Jeg tror naturligvis, som saa mange andre, at vi ogsaa i Forholdet Arbejder—Arbejdsgiver kommer ind i ændrede Forhold, og lykkeligt vilde det naturligvis være, om der fandt et saa snævert Samarbejde Sted som overhovedet muligt mellem Produktionens forskellige Led, men den danske Fagbevægelse er et Led i dette Lands og dette Folks Fremgang mod bedre Tilstande for hele Befolkningen. Dette mener jeg, det er nyttigt i Anledning af mange Betragtninger, som sikkert for Tiden fremsættes, at understrege.«

— — —

Selvfølgelig kan der rettes Kritik mod dansk Fagbevægelse og under demokratiske Forhold maa og er en saadan Kritik ogsaa velkommen, naar den er ærlig, men rettes for at *gavne*.

Men der er efterhaanden saa mange Efterplaprere af politiske Spekulanter i Fagforenings-Nedrivningsarbejde, at selv mange af os andre, der sjældent har sparet paa Krudtet, i nogen Grad bør bevaage, at vore kritiske Bemærkninger ikke benyttes af dem, der med satanisk Genialitet søger at ødelægge, hvad Slægtled har bygget i dette Land paa fri, demokratisk og *dansk* Forstaaelse mellem Arbejdere og Arbejdsgivere.

Der er vel nok dem, der vil sige, at det er kun saa meget værre, at selv konservative kan rose dansk Fagbevægelses Udvikling og at dette bekræfter, at netop deres Syn er rigtigt, at dansk Fagbevægelse har gaaet andres Ærinde. Men det kan ogsaa — og vil være en mandig Understregning af dansk Fagbevægelses Nytteindsats i Folkets aandelige og økonomiske Udvikling, at netop Christmas Møller har taget Bladet fra Munden og giver Fagforeningerne den Anerkendelse, han giver dem.

Det er saa rigtigt, at vi i 1939 var paa Vej fremad for dansk Industri. Indenfor vort Fag maatte man her i København skrabe Bunden for at faa Trykkere. Saadan gaar det ikke i Aar. Menneskeforstaaelsen ude i Verden udeblev og den frygtelige Krig styrtede enhver Mulighed om Opvækst i Afgrunden.

Mange af de mest prøvede, dem, der nu vegeterer en trist Tilværelse paa mange Maaneders Ledighed, rives let med i den totale Nedrakning af al Fagbevægelse.

Pas paa det, Kolleger. Det er ikke dansk Fagbevægelse, der har lavet det store Krigsopgør, det véd vi alle.

Vi fristes let til at sparke til den nærmeste, men det er i dette afgørende Tilfælde »at rette Bager for Smed«.

Ingen af os vil være Ammunitionssamlere for Arbejderhadere og andre, der kun vil se dansk Fagbevægelse styrte sammen og alle Tarifer fejet bort.

Det er svært at holde Tingene paa Plads, naar det kniber baade med Pengene og Humøret. Men alligevel, lad os Typografer staa sammen om vort Forbund, holde sammen, lade være med at slide i hinanden til offentlig Beskuelse nu efter det, der senest er sket. Men vise vor Vilje til at ville bevare, hvad engang er tilkæmpet — og afvise den Nedrakning, der til syvende og sidst kun kan føre os endnu dybere ned. *Werner Helmert.*

Og saa'n er der saa meget!

I Anledning af en saalydende Epistel fra vor »gode«, »ærlige« og »selvglade« Kollega *Henning H. Jensen*, som ikke paa nogen Maade afviger fra den sædvanlige Slags, man kan vente fra den Kant, og som han desværre alt for ofte har haft Lejlighed til at faa optaget i »Typ.-Tid.«, vil jeg tillade mig at tilslutte mig Redaktørens Fodnotits til samme. »Typ.-Tid.«s Spalter er for kostbare til at bruges til Svar til H. H. J. Han fik jo ellers tilstrækkelig paa sidste Generalforsamling! Men *dér* kan vi godt fortsætte, H. H. J., hvis *du* er af den Formening, at det gavner Dansk Typograf-Forbund.

Til *Fr. Nielsen* kun dette: Man optager ikke en Artikel af den Slags og samtidig opfordrer de angrebne Tillidsmænd til ikke at forsvare sig. Det er ikke fair!

Med kollegial Hilsen

— — — *Eigil Hansen.*

Jeg syntes ærlig talt ikke, der var noget at svare paa. *Fr. N.*

Der var Arbejderrepræsentanter —!

Dr. Ensom gør sig i forrige Numer af »Typ.-Tid.« skyldig i en Fejltagelse, som jeg beder om Lov til at korrigere. Han citerer i en lille Artikel »Uhørt Fordyrelse af Brødet« en Udtalelse mod Brødfordyrelsen og de høje Kornpriser af den konservative Folketingsmand, Pastor Amby, og sukker derpaa: »Man kunde nok have ønsket, at disse Ord var sagt af en *Arbejderrepræsentant.*«

Ganske tilsvarende Ord blev jo sagt i Folketingets Forhandlinger af to Arbejderrepræsentanter. Baade *Aksel Larsen* og *Levinsen* fastslog, at Kornpriserne bliver ublufærdigt høje og giver det store Landbrug en kæmpemæssig Milliongevinst (ca. 60—70 Millioner ekstra om Aaret). Endvidere, at Regering og Rigsdag burde sørge for, at Brødpriserne ikke stiger, og endelig, at Landarbejderne burde have Del i de høje Kornpriser gennem Løntillæg — de er jo hidtil blevet *totalt snydt.*

Der var altsaa Arbejderrepræsentanter, som udtalte sig lige saa godt — ja, bedre, end den konservative Præst. Men Slutningen paa Historien blev ganske vist, at *Levinsen* og *Amby* var med til at nedstemme Aksel Larsens Forslag om, at Staten skulde forhindre Brødpriserne i at stige, og om at Landarbejderne skulde have tarifmæssig Løn med et Dyrtidstillæg paa 20 Procent. 6228, *H. J. Nielsen.*

Hvad F . . . . . nøler I efter

Disse berømte Ord, der en Gang for mange Aar siden blev udtalt af en dansk Søhelt, kan i Dag finde Anvendelse paa Grundejerne. Deres Reaktionsevne med Hensyn til at vise Samfundssindelag er forbløffende langsom. Det er Lejernes Penge, der forvaltes; men faa at vide, hvad der aarligt tjenes paa en Ejendom, er umuligt, derimod faar Lejerne omgaaende en trykt Blanket i Hovedet, saasnart Ejendommen er paalignet Ekstra-Skatter; saa stiger Lejen med saa og saa meget, betal eller flyt. Lejerne maa have Krav paa at vide, hvad der tjenes paa dem.

Med visse Mellemrum bliver der i Dagspressen bragt Lønstatistiker og Oversigt over de forskellige Erhvervsgrenes Fortjenstmuligheder m. m., der maa da med Lethed kunne bringes en Oversigt, der paa tydelig Maade viser, hvad en Ejendom giver i aarligt Udbytte. Lovgivningsmagten bør fastsætte Maksimalfortjeneste paa alle Beboelsesejendomme her i Landet, endvidere bør det klart belyses, hvilken samfundsnyttig Opgave eventuelle Bagmænd løser for de Renter, der modtages for Penge, der i en fjern Fortid er anbragt i Ejendomme.

Det er meningsløst, at Grundejerne og Ejendomsspekulanter skal have Lov til fortsat at indtage en privilegeret Stilling i en ekstraordinær Tid. Det er ogsaa paakrævet, at der gribes ind overfor visse Grundejeres Udsmidertrang. Det er svært at faa Øje paa Formaalet, for Lejligheden faar som Regel Lov til at staa tom i flere Maaneder, dette gælder ihvertfald de saakaldte moderne Lejligheder. Det tyder heller ikke paa, at den Leje, der forlanges, er sat for lavt.

Det er paa Tide, at Kortene lægges paa Bordet. Vore Talsmænd paa Tinge maa gøre en Indsats nu for at sikre Hjemmene Landet over mod Opløsning; det kan være, man gjorde klogt i at ordne hele Boligproblemet efter de Principer, der danner Grundpillen for Andelsboliger, men det, det først og fremmest drejer sig om, er *at bevare Fundamentet for Samfundet, nemlig Hjemmene*, og det kan kun gøres ved Tvangsforanstaltninger overfor Grundejerne. Ad Frivillighedens Vej er indtil Dato ikke naaet et Hanefjed frem. 2605, *Børge Lynge.*

Smaa Ting af stor Betydning

Jeg kommer der hver Fredag — i Evaldsgade — og jeg sludrer lidt med Kollegerne — og vi ærgrer os. Først over de fire—fem Skilte, der hænger deroppe; de er malet med Tush, hvorfor ikke lade dem trykke? Det er jo da Typografernes Fagforening og ikke Malernes do. Saa ærgrer vi os lidt over den forbistrede Yderdør, kan vi ikke faa bare en lille bitte Krog til 15 Øre sat paa den, saa den kan staa aaben uden Hjælp fra os »overanstrengte«. (Jeg glæder mig til at se Resultatet paa Fredag).

Saa ærgrer vi os ogsaa en lille Smule over, at Kontoret praler med at tage 14 Dages Ferie paa egen Regning, næh Tak — lad os se jer i Turnus hver 3. eller 4. Uge, og lad saa nogle ledige Kollegger komme til saalænge, ellers hjælper det ikke. Altsaa — vi ærgrer os — men det kan rettes — ikke? 163, *A. Sørensen.*

Døgndrifts-Sagen

Spørgsmaalet om Rækkevidden af de ifjor i Tarifen indsatte Bestemmelser vedr. Arbejde i Døgndrift (Tarifens § 1 A, Stk. 5) har som bekendt været Genstand for dels Forhandlinger, dels Voldgiftsbehandling og har staaet paa i over et Aar. For nogen Tid siden nægtede Bogtrykkerforeningens Medlemmer af Bogtrykfagets Voldgiftsret pure at medvirke ved Sagens videre Behandling.

Denne Vægring har vi paaklaget for Den faste Voldgiftsret, som nu i Kendelse af 27. Juli har kendt Bogtrykkernes Vægring uberettiget og tilbagevist Sagen til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Efter Sagsfremstilling og Gengivelse af Parternes Standpunkter siger Retten i sine Præmisser:

Som Sagen er forelagt, er det ikke klart, om nogle eller enkelte af de for Fagets Voldgiftsret af Typografforbundet paaklagede Forhold har Hensyn til paastaaede Virkninger af den Indrømmelse, der er sket ved Fikseringen af Spisepausen. Men ogsaa bortset herfra ses det ikke, at de Indklagede kan være berettigede til — tilmed efter at have deltaget i Sagens Paabegyndelse for Voldgiftsretten — ved at nægte deres Medvirkning at udelukke denne fra overensstemmende med Tarifens § 122 at tage Kompetencespørgsmaalet under Paakendelse, derunder ogsaa at afvise Klagemaalet, hvis den finder, at der ikke i det almindelige Indhold af Stk. 5 er givet Udtryk for en overenskomstmæssig Udvidelse af Døgndriftslovens Omraade. Sagens Behandling for den faglige Voldgiftsret findes derfor som af Klagerne paastaaet at burde fortsættes, hvorimod der ikke findes tilstrækkelig Grund til at tage Paastanden om Bod til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Sag bør fortsat behandles af Bogtrykfagets Voldgiftsret.

Sagens Omkostninger, Kr. 300,00, betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Generalforsamlinger · Møder

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Juli sin ordinære kvartaarlige Generalforsamling, der var besøgt af 33 Medlemmer. Formanden, *Ejnar Bastholm*, bød velkommen og aflagde Beretning. Omtalte kort Arbejdsfordelingen, der jo i alle Tilfælde foreløbig var frivillig. Efter Aprilpristallets Bortfald er vort Dyrtidstillæg reduceret fra at være 17,69 Kr. til 11,57, en ganske anselig Lønreduktion. Ledigheden i Afdelingen var væsentlig det samme som i forrige Kvartal med 12 ledige af 48 Medlemmer, deraf var to Kolleger paa Nødhjælpsarbejde. Indprentede Kollegerne at efterse at Bestemmelserne ang. Lærlingens Overarbejde blev efterkommet. Lærlinge under 18 Aar maa overhovedet ikke have Overarbejde og for Lærlinge over 18 Aar gælder Overarbejdslovens Bestemmelser, altsaa deres Overarbejdstimer skal afspaseres. Oplyste, at Bestyrelsen i Henhold til Bestemmelse fra forrige Generalforsamling havde tegnet Forsikring om Hjemkørsel af Medlemmer i Tilfælde af Sygdom, Ulykke eller lign. *Chr. Præstholm* fandt, at Formanden var kommet lovlig let over Omtalen i sin Beretning om Arbejdsfordelingen, Dyrtidsreguleringen og Lønskatten. Efterlyste en Resolution, hvori Utilfredsheden med de for Arbejderklassen stadig ringere Kaar gjorde sig gældende. Herefter havde flere Ordet baade for og imod en saadan Resolution. *Axel Gram-Mikkelsen* fandt, at det var et Slag i Luften med den Slags Skrivelser, *Bonne Høyer* og *Adolf Petersen* foreslog at nedsætte et Udvalg til at udarbejde Resolutionen, og *Wilh. Grønhøj* anbefalede ligeledes Resolutionen udfra den Betragtning, at i en Tid som nu, hvor alle politiske Uoverensstemmelser skulde bortfalde, havde Arbejderne kun sine Organisationer at falde tilbage paa. Hvis vi fortsat lader os ribbe uden Protest, ser det galt ud for mange Arbejderhjem. Derefter stemtes der om der overhovedet skulde affattes nogen Resolution. Med 8 Stemmer mod 7 vedtoges Resolutionens Affattelse og til at opstille denne valgtes Adolf Petersen, Chr. Præstholm og Wilhelm Grønhøj. Resolutionen fik følgende Ordlyd:

»Dansk Typograf-Forbund, Hjørring Afdeling, forsamlet til Generalforsamling Lørdag den 13. Juli, udtaler sin skarpeste Protest mod den Udbytning, der er og stadig foregaar mod den arbejdende Del af Befolkningen. For det første med Prisreguleringen, da Priserne paa de vigtigste Livsfornødenheder imod Lovens Forudsætninger stadig stiger, og endvidere paalægger den forestaaende Arbejdsfordeling og Lønskat yderligere Byrder for Arbejderne. Da vi finder, at en stor Del af Befolkningen ikke rammes forholdsvis saa haardt som Arbejderne, henstiller vi til Hovedforbundet paa kompetent Sted at udtale sin Misbilligelse af forannævnte.«

Resolutionen vedtoges derefter med 15 Stemmer mod 3. Kassereren, *Axel Gram-Mikkelsen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassen balancerede med Kr. 3.728,60, Lokalkassen med Kr. 1.075,00 og med en Kassebeholdning paa Kr. 745,95. Paa Jubilæumsfonden henstaar Kr. 827,55, men efter Generalforsamlingsbeslutning bortfalder den egentlige Jubilæumsfest, og Indskyderne faar hver især sit Indskud tilbage. Regnskaberne godkendtes uden Diskussion. — Til Bestyrelsen genvalgtes Wilhelm Grønhøj. — Et Forslag fra Bestyrelsen om Udbetaling af en Jubilæumsgave til arbejdsløse Kolleger vedtoges eenstemmigt.

— — —

Efter Generalforsamlingen var der »Overskudsudbetaling«, d. v. s. Medlemmerne fik sine Indskud til Jubilæumsfonden tilbagebetalt, og saa gik man i Gang med at fejre Afdelingens 60 Aars Jubilæum ved en beskeden Spisning. Herunder havde flere Talere Ordet. *Formanden* manede til fortsat godt Sammenhold og Kammeratskab og udtalte Haabet om en lysere Fremtid end Forholdene i Dag tegnede til. *Wilhelm Grønhøj* bragte en Lykønskning fra Lærlingeafdelingen og overrakte som Jubilæumsgave til Lokalafdelingen en Dirigentklokke. *Lars Christensen*, en af Afdelingens Pionerer, talte om »de gode, gamle Dage«. Menneskene dengang har dog sikkert ikke været bedre end Menneskene af i Dag. I hvert Fald stak en af Lokalafdelingens første Kasserere af med Kassen og dens Indhold, 40 Kr., til Norge! — Efter Spisningen fortsattes det kammeratlige Samvær, saalænge Restriktionerne tillod det.

w. g.

Aabenraa Lokalafdeling

afholdt Kvartals-Generalforsamling Tirsdag den 16. Juli paa Hotel »Royal«. Der var mødt 26 Kolleger. *Formanden* bød velkommen og gav en kort Beretning over det forløbne Kvartal særlig over Tillidsmandsmødet i Kolding samt oplæste de indgaaede Meddelelser. Beretningen godkendtes uden Diskussion. — Ligeledes fik Kassereren Decharge for Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 3.129,30, Lokalkassens Balance var Kr. 696,77 med en Kassebeholdning paa Kr. 496,47 — hvoraf dog Kr. 100,00 er deponeret som Tilskud til den paatænkte Bygning af »Sønderjyllandshallen«. I Feriepenge var der for 5 Feriebøger udbetalt Kr. 309,55. — Under Eventuelt blev en enkelt Forespørgsel angaaende Dyrtids-Tillæg til Lærlinge besvaret af Formanden.

Efter dette kortvarige Møde var Afdelingen Vært ved et lille »Bord«, hvor Gutenbergs Minde blev fejret i Tale og Sang i Anledning af 500-Aars-Dagen for Bogtrykkunstens Opfindelse. Trods de givne strenge Rammer oplevede Kollegerne nogle meget fornøjelige Timer til Tonerne af Harmonikaen.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. Juli ordinær Generalforsamling, der trods det daarlige Vejr var besøgt af 16 Medlemmer. — Formanden, *Vilh. Hansen*, bød velkommen og valgtes til Dirigent, hvorefter han aflagde Beretning: Kvartalet havde været forholdsvis roligt. Situationen var blevet taget med Ro, ogsaa indenfor de Cirkler, hvori vi befinder os. Vi maatte vise Tilbageholdenhed indtil vi ser, hvorledes Udviklingen gaar. Allerede nu kunde det dog ses, at Forholdene vilde forme sig indgribende indenfor vort Samfund. Vi maatte haabe, at

vi slap nogenlunde igennem det. 26. Maj havde der været Formands- og Kasserermøde i Næstved. Ved dette Møde, der forøvrigt var en gammel Idé, blev Problemerne drøftet, Love og Paragrafer gennemgaaet, og det var meget orienterende og oplysende for Kassererne i en Tid, hvor alt blev omformet. Ved Mødet havde Ths. Pedersen givet Oplysning om Forbundets økonomiske Stilling, og det var ikke noget lyst Billede. Ledigheden var af en alvorlig Karakter. Et Billede af Situationens Alvor fik man af Ledighedsprocenten, der i December havde været 9,1, men i Januar, Februar, Marts og April 27,5. Belastningen af Kasserne var stor, og flere af dem arbejdede med Underskud, hvilket havde givet Anledning til Overvejelser om Kontingentforhøjelse, der dog blev fraraadet af Mødets Deltagere, uden at det var strengt nødvendigt. Iøvrigt omtalte Ths. Pedersen Lovgivningsmagtens Forhold til de nuværende Problemer. Arbejdsdelingen, mente han, kunde ikke løse disse. Der blev ligeledes foretaget en Gennemgang af de Spørgsmaal, Kassererne rejste. 2. Juni havde Soc. Amtsorganisation arrangeret et Møde i Maribo, hvor Formanden og H. Brodthagen som Kontrahenter havde deltaget. Formanden sluttede med at omtale den lille Udflugt, Afdelingen havde arrangeret den 30. Juni, 41 havde tegnet sig paa Listen, 33 havde deltaget. Protokol og Beretning godkendtes. — Kassereren, *H. J. Hansen*, aflagde Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 8,255,38, Lokalkassen med Kr. 1,481,29. Regnskaberne godkendtes. — Til Bestyrelsen genvalgtes Hj. Jørgensen, nyvalgtes Har. Andersen i Stedet for G. Nielsen, der ikke ønskede Genvalg. Som Kontrahent nyvalgtes Aksel Koch i Stedet for H. Brodthagen, der havde meddelt, at han ikke ønskede Genvalg. Jensen Gaard genvalgtes til Revisor. Til Fanebærer genvalgtes V. Søderberg, Suppleant Birger Olsen. I Tilfælde af, at der i Aar blev afholdt Stiftsdelegeretmøde, bemyndigedes Bestyrelsen til at sende Kontrahenterne. — Sidste Punkt paa Dagsordenen: Eventuelt, var det Punkt, der affødte mest Diskussion. Formanden gav Oplysning om en modtaget Skrivelse fra Sekretæren angaaende Arrangement af en Bogtrykudstilling paa visse Vilkaar. Det overdroges Bestyrelsen at arbejde videre med Sagen. Generalforsamlingen vedtog at sende en Hilsen til V. Jørgensen, der længe har været alvorlig syg og nu er indlagt paa Maribo Sygehus. Efter Beretningens Aflæggelse havde *H. Nemmøe* rettet et Spørgsmaal til Formanden angaaende den Sag, der var blevet drøftet paa forrige Generalforsamling, nemlig et Personales Aktietegning i den Virksomhed, hvori det var beskæftiget. Denne Sag blev nu taget op. *Nemmøe* ønskede at vide, om Formanden var blevet holdt underrettet om hele denne Sags videre Forløb, idet dens første Plan var blevet forladt. Formanden oplæste den Skrivelse, han havde modtaget fra Ths. Pedersen, hvori denne meddeler, at der intet er til Hinder for, at Personalet kan foretage den omtalte Aktietegning. Tillidsmanden, *Hj. Jørgensen*, redegjorde for Udviklingen og de Forhandlinger, der havde været ført mellem Forretningen og Personalet angaaende Aktietegningen og de Betingelser, denne skulde foregaa paa. Diskussionen angaaende dette Spørgsmaal antog kraftige Former. Mange Kolleger havde Ordet, en Resolution, der blev stillet, blev dog taget tilbage. Fra en enkelt Side blev Aktietegningen betegnet som økonomisk Selvmord for de Kolleger, der deltog i den. Resultatet af Diskussionen blev sluttelig, at Tillidsmanden gav Løfte om at holde Formanden underrettet om Sagens videre Forløb, og at der intet blev foretaget, der stred imod Forbundets Love og Tarifer. — Paa Foranledning af *B. Jensen* redegjorde Formanden for et Forsøg paa Arbejdsdeling paa et Trykkeri her i Byen. Forsøget var mislykket, en enkelt Kollega havde modsat sig at gaa med, og Formanden vilde derfor ikke gennemtrumfe Sagen. Efter at flere Kolleger havde haft Ordet til Redegørelsen, vedtoges en Resolution, der udtaler Beklagelse af en enkelt Kollegas Stilling til denne Sag. — Derefter kunde Formanden slutte den livlige Generalforsamling. *q.*

Randers Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 20. Juli ordinær Generalforsamling paa Forsamlingsbygningen »Jylland«. Formanden, *Chas. Christensen*, bød velkommen og aflagde en udførlig Beretning om Kvartalets Forløb. Af Beretningen fremgik bl. a., at der i Kvartalet havde været 30 arbejdsløse. Arbejdsdelingen var gennemført 2 Steder i Byen og i en Filial-Afdeling, de øvrige Steder havde man stillet sig afventende. De paa sidste Generalforsamling, i Anledning af Afdelingens Jubilæum, bevilgede 300 Kr. til Fortsættelseskassen var opbrugte. — Under Beretningen oplæste Formanden en Skrivelse fra en gammel Kollega, Johan Ungermann, som denne havde sendt til Jubilæet. — Derefter fik Kassereren, *Harald Jensen*, Ordet for Regnskaberne, der balancerede saaledes: Hovedkassen Kr. 14.367,20, Lokalkassen Kr. 2.425,08, Sygekassen Kr. 3.094,56. Saavel Beretning som Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Til Bestyrelsen genvalgtes Kassereren, Harald Jensen, Carlo Jensen og Arne Hansen. Niels Frisk genvalgtes til Revisor, Suppleant H. Haderslev. Som Skuemestre og Censorer valgtes Knud Z. Petersen (Sætter) og Alb. Nielsen (Trykker). — Fra mandlige og kvindelige Hjælpearbejderes Klub forelaa Andragende om Tilskud, bevilgedes 30 Kr. D. U. I. nægtedes Tilskud. — Reinholdt Madsen foreslog at støtte Resolutionen fra Aarhus Afdeling om Arbejdsdeling, hvilket Forsamlingen dog ikke fandt Anledning til. Sluttelig vedtoges det ikke at afholde nogen Skovtur i Aar.

Efter Generalforsamlingen samledes Kollegerne til et Stykke Smørrebrød og en Øl i Anledning af 3 Kollegers 25 Aars Jubilæum ved Faget. Desværre var dog de to forhindrede i at være til Stede. Festen fik et fornøjeligt Forløb med Taler og Sang, Solistoptræden af kunstnerisk begavede Kolleger m. m. Den eneste fremmødte Jubilar, Gustav Pedersen, fik overrakt en lille Erindring fra Afdelingen samt en Medalje, hvorfor han takkede i bevægede Vendinger. — Det var før Bolle-Punchen. — Aftenen sluttede med musikalsk Underholdning, hvortil »de seks fra Kaj Ewans« ydede velvillig Assistance. *A.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Fredag den 26. Juli. Formanden, *Aage Larsen*, bød velkommen, og *Henry Nielsen* valgtes til Dirigent. *Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. I sin Beretning oplyste *Formanden*, at Styrelsen havde konstitueret sig med *Grøndal Nielsen* som Næstformand og *Henry Nielsen* som Sekretær. Der var bevilget et Administrationstilskud til Afdelingen paa 600 Kr., som var overgivet Kassereren. En tidligere omtalt Sag fra Stiftsbogtrykkeriet om en bortvist Lærling var afsluttet med den Voldgiftskendelse, at Lærekontrakten var ophævet, og at der ingen Erstatning skulde ydes. Formanden knyttede nogle Kommentarer til denne horrible Afgørelse. Formanden omtalte de Arbejdsdelingsforhold, der var etableret her i Byen. Det var hos Purup, Jydsk Centraltrykkeri, Stiftsbogtrykkeriet og De forenede Bogtrykkerier. Paa de fleste af Virksomhederne er det kun Dele af Personalet, der er med i Arbejdsdelingen. Formanden havde faaet den Opfattelse underkendt, at et indgaaet Arbejdsdelingsforhold skal løbe videre, saa længe Loven gælder. Vi maatte regne med, at Ordlyden i vor Ordning stadig gælder, herunder altsaa ogsaa Opsigelsesfristen paa 8 Dage. Afdelingen arrangerer Udflugt for de ledige Medlemmer Tirsdag den 6. August. Vi søger arrangeret en Gutenberg-Udstilling o. s. v. en Gang i September. Overarbejdstimerne i første Halvaar af 1940 androg 11.988. Deraf var afspaseret 1527 Dage. Dette var betydeligt mindre end tidligere. Meddelelserne toges til Efterretning. *Tage Hansen* aflagde Beretning fra Demokraten for Aaret 1939. Der havde været god Fremgang for Avisen, og for Akcidensafdelingen havde Fremgangen været ganske udmærket. Da Krigen brod ud, gik det naturligvis noget tilbage. Endnu var ingen af det faste Personale afskediget. Opfordrede kraftigt Kollegerne til at arbejde for Bladets Fremgang. *V. Vistisen* aflagde Beretning fra Produktionsforeningen. Der havde været Fremgang for alle Grene af Virksomheden, og Regnskabet udviste den hidtil største Indtægt af Varesalg i Foreningens Historie. Anbefalede at benytte Produktionsforeningens Produkter. *Vistisen* oplæste og anbefalede derefter følgende Udtalelse:

> Dansk Typograf Forbunds Aarhus Afdeling, samlet til Generalforsamling den 26. Juli 1940, henstiller til Forretningsudvalget at foranledige Oktober-Brændselshjælpen fremskyndet mest muligt, saaledes at vore Medlemmer, der maatte komme i Betragtning ved Udbetalingen, kan rette sig efter den i Pressen gentagne Opfordring om snarest at købe Brændsel i Henhold til de udstedte Rationeringsmærker.

Den vedtoges enstemmigt. Regnskaberne for April Kvartal oplæstes af Kassereren og udviste følgende Balancer: Hovedkassen Kr. 58.022,95, Lokalkassen Kr. 6.227,01, Ekstrakassen Kr. 3.142,95. Ledighedsprocenten i Afdelingen var 26,9. Regnskaberne godkendtes. Som Repræsentant til Demokratens Kontrahentforsamling valgtes Grøndal Nielsen i Stedet for N. P. Jørgensen, der ikke ønskede at fortsætte. Generalforsamlingen hævet. *C. G. N.*

Nær og Fjern

Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København. Det er snart længe siden, vi har haft Lejlighed til at samles i B.- & A.-Klubben; men nu er Lejligheden der altsaa igen. Lørdag den 10. August afholdes en kollegial Sammenkomst i »Hansens Familiehave«, Pileallé 10—12, Kl. 19.15. Af Hensyn til Mørklægning og andre Ubehageligheder er Klokkeslettet rykket lidt frem — derved opnaas dog andre Fordele, bl. a. vil Forbundsformand *K. A. Jørgensen* causere over Emnet: *Bogtrykfagets Ungdom og dens Muligheder før og nu.* Vor Digterkollega *Adolph Juliussen* vil underholde os med Oplæsning af egne Værker, bl. a. kan nævnes »Horeungen«. Der vil blive fælles Kaffebord à 50 Øre, og »Hansen« har lovet ikke at slaa af paa Drikkens Kvalitet trods den billige Pris. Styrelsen venter stort Besøg til denne Aften, saaledes at vi kan fylde det Lysthus, der stilles til vor Disposition. *Styrelsen.*

Kolding Lokalafdeling. Under Kassererens Bortrejse 11.—25. August foretages Udbetaling af Understøttelse af Formanden, *N. Chr. Andersen*, hver Fredag Kl. 4—5 paa Kolding Avis.

Ny Overenskomst i Bogtrykfaget i Sverige. Forhandlingerne mellem det svenske Typograf-Forbund og Svensk Arbejdsgiverforening om en ny Tarif for Arbejderne i de svenske Bladtrykkerier er endt med et Mæglingsforslag, som er tiltraadt af Typografernes Styrelse under Forudsætning af, at den tiltrædes af Bladudgiverne. Overenskomsten indeholder bl. a. en Forhøjelse af Minimallønnen med fra 5—10 pCt. og en Pristalsregulering.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Herbergstur.

Lørdag den 10. August afholder vi Week-end-Tur til Gevninge ved Roskilde, hvor vi om Søndagen traver ud i den smukke Omegn. Der er endnu Plads til et Par Kammerater eller tre. Mødested Damhuskroen Kl. 19 præcis. Tilmelding paa Kontoret Fredag Aften.

Emblem.

Typograf-Lærlingenes Emblem à 60 Øre faas paa Kontoret, endvidere er kommet nyt Oplag af F. U. Emblemet (med Knap). Desuden findes endnu et Par F. U. Cykleflag à 50 Øre.

Gutenberg-Jubilæum.

Gutenberg-Sammenkomsten, der bl. a. bestaar af mindre Tryksagsudstilling (ikke hidtil kendte Tryksager) nærmer sig. Et Festudvalg, der er blevet nedsat for at give Arrangementet et værdigt Forløb, efterlyser nogle gode Ideer. Forslag tilstilles Bestyrelsen, Evaldsgade 3[1].

Provinsafdelinger.

Vi mangler endnu Adresser paa en hel Del af Provinsens Lærlingeafdelinger, samtidig anmoder vi Provinsafdelingerne om at aftage Typ.-Lærlingenes Emblem, hvoraf der er kommet nyt Oplag (rustfrit Staal). Endvidere gør vi opmærksom paa, at F. U. Cykleflag ogaaa bør anvendes af organiserede Provinslærlinge.

»Faglig Ungdom«

bliver ikke udsendt, hvorfor vi anmoder Kammerater, der ønsker at faa det, om at afhente det ønskede Antal Ekspl. paa Kontoret.

Aarhus Lærlingeafdeling

afholdt 14. Juli sammen med Elektrikernes Lærlingeafdeling Sommerudflugt til Beder Kro. Kl. 13 startedes i 6 Charabanc'er til Kroen, hvor Kaffebordet ved Ankomsten stod dækket. Efter Kaffen var der forskellige Konkurrencer og Lege, indtil man ved 18-Tiden spiste den medbragte Aftensmad. Kl. 19 spillede Aage Jørgensen op til Ballet, som, afbrudt af en Dansekonkurrence, varede til Kl. 22 [30]. Saa maatte vi igen i Charabanc'erne og hjemad fra en herlig Festdag i kammeratligt Samvær. *k. s. r.*

Aalborg Lærlingeafdeling

I Forbindelse med Lokalafdelingens Jubilæum blev Aalborg Lærlingeafdeling indbudt til en lille Festlighed paa Odd Fellow-Palæet Torsdag den 25. Juli. Formanden, *Vagn Nielsen*, bød velkommen, hvorefter Oplysningssekretær *Svend Johansen* rullede et Par gode Film, der gjorde stor Lykke. Derefter var der fælles Kaffebord. — Fagforeningsformanden, *Martin Sørensen*, samt Lærlingerepræsentanten, *Holger Nielsen*, havde Ordet, hvorefter der blev sunget 5 Sange, deriblandt »Verdens sørgeligste Vise«, der bestod af 4 Linier.

Saa ryddedes Salen til en Svingom, og vi svang vore Damer til Luftværnsbestemmelserne satte Punktum for en fornøjelig Aften. *J. Andersen.*

Viborg Lærlingeafdeling.

Fredag den 26. Juli var Lærlingene samlede til Sommerfest hos C. E. Christensen, hvor de blev beværtede med Kaffe. Aftenen forløb paa en munter og fornøjelig Maade med Spil og Underholdning af et Par Medlemmer. Ved Kaffebordet blev sunget flere danske Sange, og en Avis, »Typografflærlingenes Sport«, blev omdelt og gjorde stor Lykke. Men ogsaa det mere alvorlige havde sin Del af Aftenen ved en Tale om Situationen i Dag. Det blev sent, inden man brød op. Det havde været en vellykket Aften, og bag de mørklagte Vinduer havde Kammeratskabet udfoldet sig i rigt Maal.

— Lærlingeafdelingen gaar nu ind i sit 20. Aar, og som Motto for dette har man sat: Lad det blive et Arbejdsaar. Man paatænker ret store Arrangementer i dette Aar, hvor Højdepunktet bliver selve Jubilæumsfesten i Februar 1941. Ved den Lejlighed agter man at udgive et Jubilæumsskrift. I det hele taget vil selve Vinterhalvaaret blive rigt paa Begivenheder. Som en Indledning til Jubilæumsaaret begyndte man med Sommerfesten, det næste Arrangement bliver en Week-end Tur til Hinge. Søbad den 17. og 18. August. Dernæst følger en Sommerudflugt til Rindsholm den 25. August. I August skal man endvidere have en Fodboldkamp, og Lærlingeafdelingen har stillet et Hold til en Kolonnemarch her i Byen i samme Maaned. I September gennemgaar man Svendeprøven i Provinsen. Tirsdag den 17. September, 1. Dag: Bogarbejdet (Chr. Andersen). Fredag den 20. September, 2. Dag: Skemaet (Axel Søndergaard). Fredag den 27. September, 3. Dag: Akcidensen (Carl Johan Jørgensen). Lørdag den 5. Oktober Generalforsamling.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

29. Juli: Odder pr. Bl. 418,65; 30. Juli: Odense pr. Bl. 2.087,96; 31. Juli: Stege pr. Bl. 190,00, Kt. 43,15, ialt 233,15; 1. August: Holstebro pr. Bl. 947,55, København pr. Bl. 18.590,20; 2. August: Ringkøbing pr. Bl. 793,25, Kt. 371,50, ialt 1.164,75

København, den 5. August 1940. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

29. Juli: Odder i St. f. April Kv. Oversk. 418,65; 30. Juli: Odense i St. f. April Kv. Oversk. 2.087,96, Odense 5000,00; 31. Juli: Aarhus 4000,00, Esbjerg 1000,00, Stege i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 190,00, Hobro 400,00, Ringsted 800,00; 1. August: Holstebro i St. f. April Kv. Oversk. 947,55, Kolding 2000,00, Nyborg 400,00, København 30.000,00; 2. August: Ringkøbing i St. f. en Del af April Kv. Oversk. 793,25; 5. August: Køge 500,00, Roskilde 900,00, Rudkøbing 600,00.

København, den 5. August 1940. *Forretningsudvalget.*

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Evaldsgade 3.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331. Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Linotype Støbehjul

med 2 faste Forme billigt til Salg ab Trykkeri Københavns. Billet, mrkt. »57«, modtager Ekspeditionen.

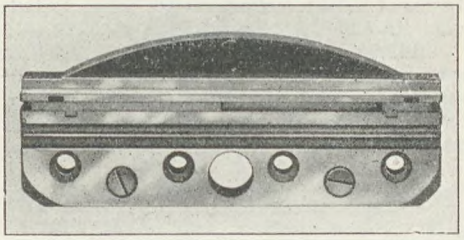

Nye Medlemmer

København: Trykker Anders Chr. Geert Gaarde, udl. 1. 8. 40 hos A. Hoff (arb. s. St.), Trykker Kaj Ove Ejlertsen, udl. 1. 8. 40 i Amager Centraltr. (arb. s. St.), Trykker Arne Finn Pedersen, udl. 1. 8. 40 i Accidenstr. (arb. s. St.), Paal. Selma Olsen, udl. 28. 7. 40 hos Carl Sørensen (arb. s. St.), Sætter Aage Kjeld Mortensen, udl. 1. 8. 40 i Missionstrykkeriet (arb. s. St.), Trykker Valdemar Emil Andersen, udl. 1. 8. 40 hos Nordlunde (arb. s. St.), Paal. Vibeke Lindegaard, udl. 30. 7. 40 hos Ferd. Hansen (arb. s. St.), Sætter John Peter Bjørnbech Johnsen, udl. 3. 8. 40 i »Hafnia« (arb. s. St.).

Fredericia: Sætter Hans Ivar Buch, udl. 1. 8. 40 hos R. Ottesen & Søn. Horsens: Trykker Willy Reimert Bjerrehave, udl. 1. 4. 40 hos F. Schur & Co. Randers: Sætter Axel Thuesen, udl. 1. 8. 40 i Rasmussens Bogtr. Svendborg: Sætter Peder Bødker Sørensen, udl. 30. 7. 40 hos Arnberg.

Tiltraadte

København: 11 Johan Hollbech fra Næstved (arbl.), 211 Holger Stein fra Næstved (arbl.), 2076 Vera Petersen fra Assens (arbl.), 4036 Harry Jensen fra Vejle (arbl.), 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.), 7631 Frantz Thor fra Aalborg (arbl.), 7838 E. Rasmussen fra Næstved (Fetter), 5065 Lauritz Hansen fra Svendborg (Fagskole), 5391 Vald. Jonassen fra Assens (arbl.), 6850 Knud Hansen fra Køge (Fagskole).

Aabenraa: Augusta Wilhelmsen (overfl. fra Bogbinderforbundet). Aalborg: 7143 Carl Hornbech (udenfor Faget), 9431 Kaj Witzansky (arbl.). Aarhus: 5722 Jens Kristensen (arbl.). Horsens: 400 K. K. Jørgensen (arbl.), 7046 Egon Køhler (arbl.). Maribo: 7356 S. A. K. Winther (arbl.). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen (arbl.).

Fratraadte

København: 7684 Svend Hansen til Jord- og Betonarbejderne, 5927 Fritz Christiansen til Aarhus, 5524 Peter Petersen til Esbjerg, 105 C. Dahlgreen til Aalborg, 876 Helmer Jensen paa Rejse, 7585 Godtfred Breil paa Rejse, 7863 Geert Larsen paa Rejse.

Aabenraa: 7186 Pauli Jensen til Kolding (arbl.). Aalborg; 7631 Frantz Thor til København (arbl.), 5527 Børge Sørensen til Nykøbing M. (arbl.). Aarhus: 7143 Carl Hornbech paa Rejse. Assens: 5391 Vald. Jonassen til København (arbl.). Hobro: 3460 Regnar Frederiksen til Viborg (arbl.), 3742 Hjalmar Gurnæs til Aalborg (arbl.). Horsens: 7480 Egon Samuelsen paa Rejse. Kalundborg: 6446 Leif Pedersen til København (Fagskole). Køge: 969 Axel Nielsen til København (arbl.). Næstved: 11 J. Gunnar Hallbäck til København (arbl.), 211 Holger Stein til København (arbl.), 3562 Marius Eriksen paa Rejse. Randers: 5918 Rich. Jørgensen til Herning i Pl., 5852 Johs. Christensen til Udlandet. Silkeborg: 3218 Oluf M. Pedersen til Ribe (arbl.). Struer: 5954 Vagn Rounborg til København (Fagskole).

Udmeldte

København: 4623 Edith Jacobsen (fratraadt Faget).

Aalborg: 8724 Grethe Selmer (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance

Frederikshavn: 3864 Hans Jensen.

Døde

København: 164 Henry Hansen (Berl. Tid.), 1974 Harald Haüser (Berl. Tid.).

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Grundet paa Bortrejse fra 4.—15. August ingen Træffetid Fredag den 9. August. Sygemelding kan ske pr. Telefon Taga 5377. *Kassereren.*

Søndag den 11. August:

Ryget Skov

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

ANNONCER

Brugt Støbeform

til Fladstereotypi købes. Format og Pris. Billet, mrkt. »59«, modtager Ekspeditionen.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

CHABLON
Corps 20—48

Brugte Matricer.

1 à 2 Sæt brugte Matricer (Korpus og Petit) til Linotype, tysk Klaviatur, ønskes til Købs. Udslidte Sæt har ingen Interesse. Billet, mrkt. »58«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | halvfed | *kursiv*
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 33 *København den 16. August 1940* *67. Aargang*

Vi umyndige

Efter de Begivenheder, der har ramt det danske Folk, og som vor Klasse har faaet at føle stærkere en nogen anden, er der opstaaet en Tilstand af Uro og Angst, der har gjort den stærke tavs og den svage modløs.

Da »Borgersindet«, for Gud véd hvilken Gang, paany fik sin Chance i det danske Samfund, gik vi med. Vi gjorde det ikke blot nødtvungent, men vi gjorde det gerne, alle vi, der finder vor Styrke i at være med dér, hvor Ansvaret lægges. Men vi blev, som før, snydt og skuffet.

Vore Arbejderorganisationers nuværende bedrøvelige Tilstand skyldes ikke alene den Krig, der begyndte for henved et Aar siden, og heller ikke vor senere Indblanden deri; den skyldes Forsømmelser fra vor Side gennem de mange rolige Aar, hvor vi undlod at styrke vor Bevægelse samfundsøkonomisk, saaledes som for Eksempel Bønderne saa rigt og saa rigtigt har forstaaet det. Men Tiden er ikke nu til at holde Opgør. Vi haaber kun, at vi maa se den Dag, hvor vi faar Lov til at gøre det — og til at gøre det selv.

Naar vi ser tilbage paa Arbejderregeringens Virke gennem den sidste Tidsperiode, hvor navnlig Arbejdsløshedsproblemet blev mere og mere truende, maa man vel indrømme, at den organiserede Arbejder med Villighed og Forstaaelse indordnede sig under de Forhold og bar de Byrder, der skulde afhjælpe Nøden. Vi fik Overarbejdsloven, hvis Betydning vistnok var ret problematisk, idet man nok ikke kommer uden om, at den i hvert Fald har givet Arbejdsgiverne lige saa meget, som den gav os. De Røster, der fra Arbejderes Side lød mod Loven, har ikke altid været Egoisme alene.

Og da saa Borgersindet kom rullende paa sin Thespiskærre, sluttede vi op om den. Nu var vi ikke længere Arbejdere eller Direktører, ikke længere Stoddere eller Millionærer, nu var vi danske. Nu skulde alle smaalige, alle egoistiske Hensyn vige; vi skulde alle være med til at drage det tunge Læs og vise, hvad Folkeaanden betød.

Saa forhøjede man da vore offentlige Skatter med mere end halvtreds Procent; man havde forinden givet os Ekstraskatter og Afgifter paa Nødvendighedsartikler, der skulde gaa uden om Pristallet; man ophævede saa det Pristal, paa hvilket hele den store Lønarbejderstands Levestandard overenskomstmæssigt og lovmæssigt hvilede; og man gav os saa endelig Loven om Arbejdsdeling i Forbindelse med Lønskatten — bortset fra dens Princip det værste Stykke Fusk i dansk Lovgivning; hvad vilde man gøre ved en Tarifkommission, der var kommet hjem med et Forslag af en saadan teknisk Beskaffenhed som Arbejdsdelingsloven og Lønbeskatningen?

Vi gik beredvilligt ind under de nye Forhold. Vi gjorde det nødtvungent, men de fleste gjorde det nok ogsaa med Tjenersind overfor det nødstedte Samfund. For nu skulde jo Prisstigningerne ophøre, og saa gik det vel nok; nu fik vi jo et Prisreguleringsnævn ved Siden af alle de mange andre Nævn og Udvalg og Kommissioner, med Hus og Kontoriusser og Muligheder for nye Stillinger og med Magt og Myndighed til at ordne Tingene. Og saa skulde vi jo alle være med til at dele Arbejdet, fra den højeste til den laveste, — og saa blev det vel ikke saa slemt.

Det hele blev altsaa en stor Løgn. Det blev Lønarbejderne alene, der kom til at bære det altsammen, og mellem disse blev det hele endda tilfældigt. Bønderne var paa Forhaand fritaget. De selvstændige handels- og industridrivende ligesaa. Hele den store Stab af provisionslønnede eller betinget aflønnede havde Muligheder for at unddrage sig Lønskatten, og med Arbejdsdelingen fik de intet at gøre. Og saa videre i det uendelige.

Disse Klasselove paatvang man Arbejderne, der tog dem uden at mukke. For med Hælen paa Nakken kan vi jo ikke mukke. Og hvis nogen forsøgte at bevise det klassemæssigt forkerte i at indordne sig under disse Vilkaar, blev han stemplet som kollegafjendsk, paa samme Maade som man gennem Tiderne har villet stemple de Mennesker, der forsøgte at udøve den Kritik, som det nu mere og mere viser sig har været paakrævet.

Vi vilde ikke, de fleste af os, have været Modstandere af en Arbejdsdeling, selv om vi havde fundet en Arbejdstidsnedsættelse mere formaalstjenlig. Men for at turde haabe paa et positivt Resultat deraf, maatte den gøres obligatorisk for alle i Faget og for alle Fag. Man kunde da gøre sig Haab om, at den generelle Nedgang i saa

store Dele af et Samfunds Indtjeneste efterhaanden vilde resultere i en Prisnedgang. Den Halvhed, der nu raader, lægger kun Byrderne yderligere paa dem, der rammes.

Og vi *kan* ikke bære flere Byrder. Saa maa vi likvidere og lade de styrende ordne det for os. Men det gør de ikke, for de véd, at de kan det heller ikke. Vi er spændt i de raadløses Tøjler. Forudsætningerne for Arbejdsdelingen er ikke nu tilstede; alle Priser er daglig stigende.

— — —

Og saa kommer vi da til vor Organisation og anmoder den om Hjælp og Vejledning. Det har saa sandt ikke været upaakrævet, naar Kolleger her i Bladet har spurgt om, hvorhen vi skal vende os med vore Besværinger, og hvorom vi skal samles. Dansk Typograf-Forbund skylder sine Medlemmer baade Oplysninger og Støtte. Og selv om vi forstaar, at vore øverste Tillidsmænd gaar bøjede under Alvorens Tryk, og at de i lige saa høj Grad som vi, og maaske mere, har Øje for alle de Problemer, der rejser sig, saa hjælper det ikke den menige Mand paa Arbejdspladsen over hans daglige Reflektioner. Vi trænger til et Stævne, hvor alle Landets Afdelinger kan mødes, hvor der kan erholdes Besked om indre Forhold, og hvor megen Uro kan udløses. Om man saa vil kalde det ekstraordinært Delegeretmøde eller Fagmøde, betyder mindre.

Den store københavnske Afdeling kan vel samles under ét og tage tilladte Bestemmelser, men de mange Afdelinger, der udgør Provinsens Tarifomraade er afskaaret fra indre Samarbejde og fra Samarbejde med Forbundet som Helhed. Alene Spørgsmaalet om Arbejdsdeling, der synes at være endnu mere upopulært i Provinsen end i København, kan ikke samlet behandles af Medlemmerne. Landets samtlige Afdelinger trænger til under ét at mødes for at modtage saadanne Oplysninger, der ikke kan gives ad anden Vej. Det kan maaske være formaalstjenligt at træffe Forholdsregler eller at samle sig om Protester paa Grundlag af vor lovlige Organisation. Der kan maaske ogsaa være Anledning til at tale med Fagenes Hovedorganisation, hvis nye Formand indledede sin Regeringsperiode med at gøre Knæfald for et bestemt politisk Parti. Og endelig turde Spørgsmaalet om Anbringelsen af Forbundets Midler maaske ikke være uden Interesse. Men naturligvis ingen Festligheder i denne Forbindelse. Det er Alvor i Dag. Nu hedder det Arbejde og Økonomi. Den, der betragter et Tillidshverv som en Tjans, bør ikke tildeles det.

Hvorom alting er venter man, at noget vil ske. Vi Hundredtusinder Organisationsfolk, de stærkest lidende i et lidende Samfund, føler os saa ganske umyndiggjort. Vi venter af vore Organisationer, at de vil vise, de endnu har en Opgave, hvor de politiske Faktorer, som de fleste af os troede paa og sværgede til, saa sørgelig har svigtet.

N. Th. Svendsen.

Hellberg 50 Aar

Tirsdag den 20. August runder Sigvald Hellberg de 50. Præsentation er overflødig. Intet Navn er vel saa kendt og ingen Person saa omstridt indenfor Typografernes Kreds som Hellberg.

Tidligt gjorde vi Brug af hans Evner i Voldgiftsret og Tarifkommission, indtil Begivenhederne efter Verdenskrigen rev ham med og bevirkede en politisk Pause i Arbejdet indenfor Fagbevægelsen.

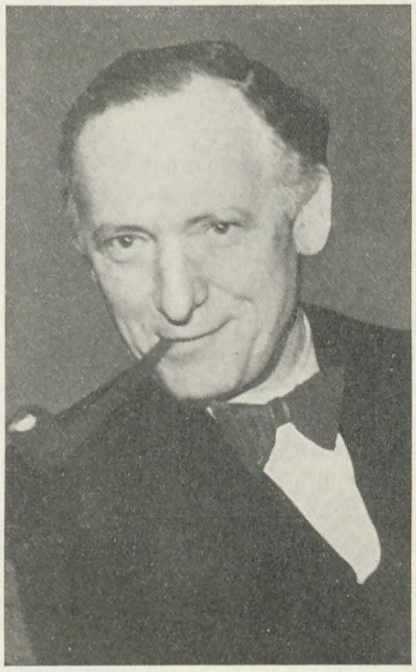

Men da Jul. Samuelsen i 1928 fratraadte som Formand for Københavns Afdeling, valgtes Hellberg til hans Efterfølger med meget stort Stemmetal, og siden er han — trods gentagne Attentatforsøg — blevet paa Posten, og mange andre Hverv i og uden-for vor Kreds er blevet ham tildelt. — Omtalt og omstridt, ja, det bliver en Mand let, naar han vil noget og med stædig Vilje forfægter og søger at gennemføre sine Standpunkter. Hellberg viger aldrig for Kampen og er ikke bange for at staa alene. Men denne Kamplyst og Viljestyrke, der ofte gav ham Modstandere indenfor vor Kreds, har til Gengæld ogsaa skaffet Typograferne mange Fordele i Forholdet udadtil — til Arbejdsgiverne. I Tarif, Mæglinger, Voldgift, ja, i hele det daglige Arbejde kan Resultaterne læses.

Mange Hverv har han paataget sig, men intet kun af Navn, altid af Gavn; hvor han placeres, fylder han sin Plads. Kun som Borgerrepræsentant synes han at høre til de stille. Men lur ham, om ikke ogsaa det er et Udtryk for hans Realitetssans; der er jo nok til bare at »sige noget«.

Dette er ikke nogen Nekrolog, 50 Aar er ingen Alder.

Det er i en alvorlig og vanskelig Tid, at Hellberg fylder 50 Aar. Der er ikke stor Trang til at feste, men den store Kreds af Typografer i By og paa Land vil sikkert være med til at ønske ham til Lykke og takke for Aars Arbejde i Erkendelse af, at ikke mindst vor Tid kræver Personer med Realitetssans og Vilje og Evne til at klare Skærene, saavel i Storm som Stille.

O. A. L.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 1. September Kl. 10
i Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Afspasering

af Overarbejde i *Maj, Juni, Juli* finder Sted i Tiden *15. August—14. September.* *Forretningsudvalget.*

Spørgeskemaer

angaaende *Arbejdsdelingen i København* er omsendt til Trykkerierne. Skemaerne bedes af Tillidsmændene udfyldt og returneret *i Dag*, Fredag den 16. August.

Sigv. Hellberg.

„Sommertid"

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at det er *Landets officielle Tid*, der er afgørende for *Tarifens Forlægningsbestemmelser*, saa at eventuel Paabegyndelse af Arbejde før Kl. 7 (officielle Tid) Morgen medfører Forlægning.

København, den 12. August 1940. *Sigv. Hellberg.*

„Typograf-Tidende"s Redaktion

Fra den 20. August er Redaktør Fr. Nielsens Adresse: Jonas Liesvej 11, 1. Sal, København, Søborg.

„Uprøvede Veje"

I »Berlingske Tidende« for Fredag den 9. August — nøjagtigt fire Maaneder efter Danmarks Besættelse af tyske Tropper — overraskes jeg ved at finde en *Spids*-Artikel, kaldet »Hidtil uprøvede Veje«.

Artiklen har som Udgangspunkt en Resolution, vedtaget af Aarhus' Havnearbejdere, hvori det henstilles foreløbigt at indstille Benyttelsen af mekaniske Losseapparater for derigennem at skaffe Arbejde til de nødstedte, arbejdsløse Havnearbejdere, som gerne *vil* arbejde, men intet Arbejde *kan faa*.

Artiklens Referat og Kommentar minder nærmest om en Hjemmestil, skrevet af en nogenlunde begavet 1. Mellemskoleklasse-Elev, og dette Afsnit skal jeg derfor ikke komme nærmere ind paa, men blot tilføje: Jeg, der som ung Mand oplevede de københavnske Kularbejderes Strejke i Slutningen af 90'erne, da den første »Losse-Ko« blev indført i Københavns Havn, erindrer endnu det Svar, jeg fik, da jeg vilde tale »Fornuft« med en af de strejkende:

»Ja, det kan være meget godt med dine *videnskabelige* Forklaringer, men naar Kone og Børn trues af Sult og Nød, saa bliver jeg vred!«

Spids-Artikel-Helten kan dog ikke i Slutningen undlade at lefle for visse Tendenser af *anti-dansk* og *folkefjendtlig* Natur, der i Øjeblikket fremføres af Fyre, som ikke selv er fine i Kanten. — Han tilføjer nogle Ord om »Stivnede Fagforeningsmetoder«: De Folk kan jo bare »tage fat paa noget andet«.

Jo, Tak, »Mellemskole-Eleven« skulde bare vide, hvor ofte den Snak er fremført i de sidste halvt Hundrede Aar. Fortæl hellere Aarhus' Havnearbejdere, hvor dette »noget andet« findes. Som gammel Organisationsmand kan jeg forsikre ham: Fagforeningerne sætter sig aldeles ikke herimod. Der eksisterer oven i Købet lovbestemt Overflytningsret fra det ene Fag til det andet. Dette Faktum kender »Berlingske Tidende« vist selv noget til, naar de antager Folk.

— Men, nok om det! Jeg kunde maaske nok tænke mig at skifte Erhverv endnu engang. Jeg véd ikke, hvor nævnte Blads Udgivere bor, men det kan jeg jo eventuelt *kigge i Vejviseren efter!*

Altsaa, hvis jeg nu søgte Spids-Artikel-Forfatterens Plads, som jeg sikkert ogsaa kunde tage for ringere Betaling uden at lide økonomisk Tab derved, og saa fik Pladsen — jeg forudsætter naturligvis, at jeg fik Lov til at skrive, hvad der er *sandt* og *rigtigt*. — Hvor vilde De saa gaa hen?

De vilde vel ikke begynde for Dem selv ved at udgive et nyt Smudsblad. Saadanne har *Fædrelandet* nok af i Forvejen, og *De* er vel ikke *stivnet* i Journalistiken?

Lad være med at søge *Landbrugsarbejde*. Da Landbruget raabte om Hjælp, mødte der jo straks en Skare *Studenter!* »Eventyr paa Fodrejsen« kender jo de fleste, og Haabet om at »fængsle« en smuk Godsejerdatter eller — lad gaa — en velhavende Gaardmands-do. kan jo nok dæmre i en blegnæbet og »lyrisk« Minerva-Søns Fantasi.

Men, o Skræk, saa kom den nøgterne Realitet. Som Svar paa *Nødraabet* blev der stillet 15,000 *faguddannede* og *landbrugskyndige* Arbejdere til Raadighed — uden Romantik. Man havde Brug for — *3000*.

Se, saaledes er de faktiske Forhold, kære Mellemskole-Elev!

Der skrives ofte Artikler i vort Fagblad, som — naa, ja — i hvert Fald ikke gavner Organisationen, men her maa det tages i Betragtning, at disse er skrevet af Folk, der har mistet 20—25 maaske endnu flere Procent af deres Indtægt af *kammeratlige* Grunde — eller *helt er slaaet ud* paa Grund af den Arbejdsløshed, der hersker i *alle* Fag og Brancher. Men, at *De* kan skrive en saadan Artikel som den, der har faaet mig lille Mand til at »fare i Blækhuset«! Det er en Gaade for alle. — De har jo kun mistet 192 Kr. om Aaret — for det har De vel?

Hvor er »Samfundssindet« og »National Samling« henne? — Er det kun *Stadstøj*, som tages frem om Søndagen?

Tag Lære af *Christmas Møller*. Han staar for mig som en *ærlig dansk* Mand. Efter mange Aars Sam- og Modarbejde har jeg iøvrigt aldrig tvivlet om, at han — trods

konservativ Indstilling — staar med begge Ben i *det danske Folk*.

— Tag nu ikke mine Ord om paa skruebrækkervis at ville luske Dem ud af Deres Arbejde alvorligt, endskønt jeg sikkert kunde skrive bedre end De — at dømme efter ofte nævnte Stileøvelse. — De skal ikke for min Skyld søge Optagelse i »Stødoptagerne«s Fagforening.

Mine Bemærkninger skal kun forstaas saaledes: Skriv for Fremtiden kun, hvad der er *sandt* og *rigtigt*, og hvad De har *Forstand paa*. Med andre Ord: Skriv *Dansk*. *»Den Gamle«*.

Sagen — ikke Personen

Maa det være mig tilladt at optræde paa Arenaen?

I de Diskussioner, som føres her i Bladet, har der Gang paa Gang af Debattørerne indbyrdes været rettet saa mange personlige Angreb, at *Sagens Kerne* helt har fortonet sig i en perfid Atmosfære.

En Fagklasse, der *med Rette* kan betegne sig »Arbejdets Studenter«, *maa ikke* lægge en saa klar Mangel paa virkelig Kultur for Dagen.

Det *er* Mangel paa sand Kultur altid at lægge lave personlige Motiver bag en Modstanders Argumenter; det gavner aldrig Sagen og fremmer aldrig det centrale i en Diskussion.

Maa vi derfor for Fremtiden — til Gavn for Sagen og til Ære for Debattørerne — faa »de rene Linjer« frem i Diskussionerne.

Den 5. August 1940. 9085, *Alex. Larsen.*

I Kolding

Lørdag den 24. August Kl. 14—21
Søndag den 25. August Kl. 10—21

Kolding Central Bibliotek
Jernbanegade

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Fra den øvrige Verden

Den første Typograf-Strejke i Frankrig.

Naar Kunstforvanterne i Lyon i April 1539 nedlagde Arbejdet, var det den eneste Mulighed, de havde tilbage som Protest imod den Mishandling og de haarde Vilkaar, de maatte arbejde under. Forholdene var saa elendige som de overhovedet kunde blive, og Grænsen for Arbejdernes Taalmodighed var naaet.

Kunstforvanterne havde forlangt en kortere Arbejdstid under Henvisning til, at Arbejdet begyndte Kl. 2 om Morgenen og varede til Kl. 9 om Aftenen. Arbejdstiden var altsaa eksempelløs lang, men dertil kom, at den Mad, der udgjorde en Del af Lønnen, var utilstrækkelig og i mange Tilfælde uspiselig. Arbejdsnedlæggelsen omfattede saa godt som alle Kunstforvanter i Byen, saa al Trykkerivirksomhed ophørte. Den under fredelige Former gennemførte Strejke var et for den Tid ukendt Begreb. Her drejede det sig om en virkelig Kamp, og de strejkende patruljerede i Gaderne Døgnet igennem og antastede alle, som kunde antages at være Modstandere af Aktionen. Sammenstød med Ordensmagten hørte til Dagens Orden, og Typograferne blev ofte udsat for en ublid Behandling. Historien fortæller, at der herskede god Disciplin og Samfølelse iblandt Arbejderne. De strejkende havde gensidigt givet hverandre højtideligt Løfte om at kæmpe til Arbejdet kunde genoptages paa bedre Vilkaar, og de, som ikke rettede sig efter denne Aftale, blev ilde behandlet. Antallet af de strejkende var saa stort, at der ikke var Mulighed for at indespærre dem, men mange af dem blev arresteret.

Blandt de opstillede Krav var ogsaa et, der angik Helligdagsarbejdet. De stadig tilbagevendende Helligdage, som der ingen Betaling gaves for, forringede naturligvis ogsaa Lønnen, hvorfor Arbejderne krævede afskaffet de mange Helligdage, som var indstiftet til Minde om mindre betydende Personer, eller ogsaa vilde man have Ret til at arbejde paa disse Dage, hvorimod man intet havde imod at helligholde de store kirkelige Højtider.

Myndighedernes Indstilling var den Gang omtrent den samme som i vore Dage. Statsmagten, repræsenteret ved Byens Magistrat, sammenkaldte de stridende Parter for at give dem Lejlighed til at fremlægge deres Synspunkter. Resultatet blev følgende Kendelse, som de stridende skulde rette sig efter:

Det *forbødes* Typograferne at afslutte gensidige Aftaler, udenfor Arbejdspladsen at samles i større Tal end fem, at bære Vaaben af nogen som helst Art, at true eller lægge Haand paa Lærlingene eller blande sig i deres Forhold. Det blev ogsaa forbudt at arbejde paa de nævnte Helligdage. Bogtrykkerne fik Ret til at antage saa mange Lærlinge, de ønskede. En Komité blev nedsat, som skulde fastslaa Principet »forsvarlig Kost og Logi«.

Typograferne i Lyon tabte den første Strejke. Men Forholdene var saadan, at Arbejderne ikke vilde finde sig i dem, og efter yderligere 30 Aars Anstrengelser blev i Aaret 1570 de værste Misforhold i Spørgsmaalet Kost og Logi afskaffet. Magistraten havde altsaa ikke Magt til at afholde Typograferne fra Organisationsvirksomhed eller at udpege Talsmænd, som kunde føre deres Sag frem.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Brancherepræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Mørklægning.

Naar Forholdene har artet sig saaledes, at Mørklægningen her i Landet blev en Kendsgerning, kan man sige, at det Tidspunkt paa Aaret, hvor Mørklægningen hidtil har fundet Sted, har været det heldigst mulige. Mange Kolleger har endnu ikke følt, hvad det vil sige at arbejde under de Forhold, en Mørklægning giver. Men paa de Arbejdssteder, hvor man arbejder paa Forskydning eller Natarbejde, har man dog allerede nu faaet at føle, hvilken Gene det er, naar Lys- og Luftkilder stænges i et Maskinsætteri. Varmegraderne stiger hurtigt, og selv om et Ventilationssystem er i Stand til at fjerne nogle af Luftens daarlige Bestanddele fra Lokalet, kan der ikke ved Hjælp af et saadant System blive Tale om Fornyelse af de forbrugte Stoffer.

Vi gør sikkert rigtigt i allerede nu at gøre os fortrolige med, at den Vinter, vi gaar i Møde, vil staa i Mørklægningens Tegn med de deraf for os flydende Ubehageligheder. Vi maa da først slaa fast, at alt det Arbejde, der kan fremskaffes, skal udføres, og det skal ogsaa gøres paa de Tider af Døgnet, der er mest hensigtsmæssigt for Arbejdets Art. Men naar dette er sagt, maa man ogsaa forvente, at Parterne kan tale sig til Rette om de Foranstaltninger, der maa gøres for, at Ubehagelighederne kan blive saa minimale som muligt. Her maa først tænkes paa de Steder, hvor to Hold afløser hinanden. I den mørke Vintertid vil denne Afløsning finde Sted paa et Tidspunkt, hvor Mørklægningen allerede har været effektiv et Par Timer. I Regulativ for Bogtrykkerier og Skriftstøberier hedder det med Henblik paa Arbejdet i Maskinsætterier: »Hvor der arbejdes i 2 Hold, skal der, saafremt der ikke paa anden Maade er sørget for tilstrækkelig Luftfornyelse, foretages Udluftning mindst 1/2 Time mellem de to Holds Arbejde.« — Sker dette Fyldest, vil det i alt Fald betyde, at det ny Hold ikke behøver at »slide« paa den Luft, der allerede gennem en Dags Arbejde er forurenet.

At dette dog ikke er tilstrækkeligt, er vi, der allerede nu er inde under Mørklægningen, klar over. Særlig grelt vil det blive de Steder, hvor man endnu virker med de gamle Gasgryder; der vil her være den bedste Anledning for et Personale til at henlede Principalens Opmærksomhed paa de gode Egenskaber, den elektriske Opvarmnings-Metode besidder, baade sundhedsmæssigt og teknisk set.

Muligvis man ad rent praktiske Veje kan arrangere Luftsluser, hvorigennem den friske Luft udefra kan faa Adgang til Lokalet uden tillige at efterlade Lysstriber. Her maa imidlertid Eksemplerne tage fat for at faa det mest hensigtsmæssige og effektive frem. Nærværende skal da ogsaa kun være en Opfordring til at tale om Tingene ud fra de Erfaringer, der allerede er gjort.

Kunde man i Tide staa forberedt til at møde alle Eventualiteter paa dette Omraade, vilde meget være vundet, sundhedsmæssigt set. *V. N.*

— — —

Det vilde være af Interesse, om Kollegerne vil meddele os, hvorledes man paa deres Arbejdsplads indretter sig overfor den udvidede Mørklægning — hvor man altsaa foretager sig noget derfor. *Red.*

„Va mæ spraaget?"

Det var en moderne dansk Altmuligmand, der engang lancerede denne Sætning i et Dagblads Kronik. Man betragtede ham som være gaaet over Gevind paa i alt Fald dette Omraade. Men Typen er ikke ualmindelig — tværtimod; der ligger noget og lurer i Luften af ofte overraskende Art, noget, der ved Aabenbaringen faar os til først at stejle af Overraskelse, men dernæst tvinger os til at reflektere.

»Det med Sproget« er ikke henvist til vort Fag alene, det er en almindelig Psykose, der vinder mere og mere Udbredelse, selv om Firmaer og Institutioner, der bevarer den gode Konservatisme, endnu forsøger at hævde en Regelmæssighed i Stave- og Skrivemaade.

I vort sidste Numer har *M.* omtalt et Tilfælde fra Skiltemalernes Verden, hvor et Ord er delt paa en absolut radbrækkende Maade. Vi kommer i denne Forbindelse til at erindre et Brev, vi har liggende fra en verdenskendt Professor i Filologi, hvori denne sværger til et af Nobelpristageren Ostwald fremsat Forslag, at alle Delinger er tilladt, og angiver som tilladt Eksempel Delingen Sc-hiller (det tyske ch regnes som bekendt for en Diftong).

De revolutionerende Tendenser med Hensyn til Sprog og Skrivemaade mener man skyldes Besværet med at fatte Sprogets Ejendommeligheder, som derfor kan ligegyldiggøres. Men dette kan ikke være den gyldige Betragtning, for i en Tid, hvor en Dansker for at regnes for dannet skal kende flere fremmede Sprog, og hvor Ungdommen af Nødvendighed faar Lektioner terpet ind i Knolden daglig, dèr spiller Benyttelsen af Modersmaalets korrekte, men ensartede Form ingen som helst Rolle pædagogisk set.

Naar Spørgsmaalet om Brugen af smaa Bogstaver blev aktuelt og fra Højskoleskribenten fik Talsmænd videre ud, skyldes det efter Paastande samme Aarsag. Vore moderne Gadeskilte viser et Billede i Retning af denne Tendens, og det kan dog næppe være af ortografiske Grunde, om det er af æstetiske, faar de afgøre, der er gaaet ind for denne Revolution. Men mon ikke den gamle Abeteori spiller med ind her: man efteraber det ny ifølge en menneskelig Trang. Se for Eksempel Dørpladerne i nye Ejendomme, hvor væsentlig unge Mennesker er flyttet ind. Eller se de nye Begravelser paa flere af vore Kirkegaarde, hvor man kan gaa Linje for Linje igennem og kun læse Indskrifter paa Stenen som: Far — Per — Mor — Karen — Mormor o. s. v. Det er nok, hævder man, naar blot de paarørende ved, hvem det er. Ja, al Individualitet er sundt, men dette her er — undskyld! — netop det modsatte.

Maskinsætteren falder daglig over Eksempler i Manuskriptet, og her er det navnlig det maskinskrevne, der er karakteristisk, thi her træffer man ikke blot Forfatterens Ejendommeligheder, men ogsaa Maskinskriverens Mentalitet. I et saadant større Bundt traf vi fornylig Ordet Kvægsølv delt som Kvægs/ølv konsekvent gennem hele Samlingen. Det er et typisk Eksempel paa Maskiniseringen af den menneskelige Mekanisme — man tænker ikke, mens man arbejder —, *maa* det ikke, mener man; det er Linjerne, det kommer an paa her som dèr — »hvor meget kan han sætte?« som en dansk Principal og Bladmand engang lancerede som det eneste Løsen for en Sætter.

Ungdommen i Almindelighed har en Modvilje mod Tegnsætning, »Kommasyge«, kalder man den konsekvente Anvendelse af Tegnene. Nu kan man mene om dette Spørgsmaal, hvad man vil; vi Maskinsættere i alt Fald véd, hvor fortvivlet den uensartede Interpunktion, Forfattere og øvrige Skribenter anvender, er for os, men

hvis vi havde en fast Regel, som uvægerlig skulde følges, er det ikke vanskeligere at sætte Tegn end at lade være. Se nu for Eksempel Lande som England og Norge, hvor man i høj Grad har indskrænket Tegnanvendelsen, medens Tyskland gennemfører Systemet med yderste Nøjagtighed, og flere andre Sprog gør det samme, uden at det naturligvis er vanskeligere for det ene Sprogs Sættere end for det andet at udføre Sætningen.

Vi er ude i Babels Forvirring. Mon en ny Verden — den, der skal komme — vil give os Løfter om Hjælp paa det sproglige Omraade? —*n.*

Fag og Folk.

Den, der kører med Stude . . . I en Henvendelse til Læserne i sidste Nr. af »Grafisk Teknik« udtaler Redaktøren blandt andet, at Bladet skal bringe Stof for alle Brancher og tilføjer derpaa: »dog ikke i hvert Numer«. Naar man nu véd, at Bladet kun udkommer hver anden Maaned, saa følger heraf, at hver fjerde Maaned er det hyppigste, man kan finde noget læseligt for sin egen Mund, og saa maa man hertil regne Forsinkelser ved Udgivelsen og Dispositioner fra den Overredaktørs Side, der »skitserer« Bladet. Hvem kan med Interesse overvinde sig til at levere Stof til et Fagblad under saadanne Forhold. Hvad mener mon vor Hovedledelse om en saadan aaben Tilstaaelse? Det vilde ikke være uden Interesse at erfare lidt derom.

Hvad for Eksempel Maskinsætterne mener, behøver man ikke at være i Tvivl om. +

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh.: F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Fra Landssammenslutningen. I den Sommer, vi nu har oplevet, og hvis Periode vi plejer at betegne som Agurketid, er der naturligvis ikke sket store Ting indenfor vort Brancheomraade, — det er jo ogsaa ligesom, de store Ting, der foregaar ud i Verden og omkring os, gør vore egne snævre Interesser saa smaa og saa fattige. Saadan maa det imidlertid ikke være; vi skal leve videre og ogsaa gerne leve efter dette, og derfor maa vi holde Maskineriet i Gang saa godt, vi formaar. I en nær Fremtid vil der blive udsendt Cirkulærer til vore Tillidsmænd med Fortegnelse over de Instruktører og Emner, der staar til Raadighed i Efteraars- og Vintertiden, og vi haaber paa, man fortsat vil samles om vore Instruktører og Foredragsholdere og derigennem styrke saavel vor Sammenslutning som os selv for saa godt som muligt at kunne modstaa det daglige Besvær. *S.*

Indgaaede Kontingenter. Juni 17.: Bornholm (April Kv.) 8,50. — 24.: Slagelse (April Kv.) 11,00. — 29.: Næstved (Jan. og April Kv.) 18,00. — 30.: Odense (April Kv.) 34,00. — Horsens (Jan. og April Kv.) 20,00. — Juli 10: Roskilde (Jan. og April Kv.) 8,00. — 18.: Køge (Juli og Oktober Kv.) 6,00. — 24.: Hillerød (April Kv.) 12,00. — 25.: Sydjysk Kreds (Jan. og April Kv.) 75,00. — 6.: 4. Kreds (Jan. og April Kv.) 15,00.

København, 7. August 1940. *L. Chr. Nielsen.*

Smaa Historier.

Hørt i et Maskinsætteri. Sættemaskinen klaprer. En Sætter kommer fra Haandsætteriet og forlanger et Par Linjer til en Revision. Maskinsætteren skifter og udfører Ordren. Saa snart han har skiftet tilbage, kommer en anden Sætter og forlanger en Linje sat om til to. Ny Omstilling. Lidt efter kommer første Sætter og forlanger 2 Norme med Nonpareilskrift. Paany frem og tilbage. Et Øjeblik efter kommer han igen: »Jeg skulde ha' Pagina 26.« Maskinsætteren protesterer: »Det kan du jo sætte i Haanden.« »Nej, det kan jeg ikke,« lød Svaret. »Hvorfor ikke?« »Fordi det skal sættes paa Maskine.« Maskinsætteren begynder let irriteret at hive Magasinet ned, idet han udslynger: »Hvordan tror du, at du vilde klare dig, hvis du en Gang skulde blive Haandsætter!«

Praktiske Vink.

Om »opfriskede« Taster. I Anledning af Omtalen under »Spørgsmaal og Svar« i vort sidste Numer skriver vor Kollega Chr. Jensen-Petersen, Næstved, til os:

Under »Spørgsmaal og Svar« i Numer 29 efterlyses »en Metode til Opfriskning af afslidte Tast-Bogstaver«, og der svares, at de kan ikke opfriskes osv.

Til Oplysning tjener, at vi her i Næstved har en Mekaniker, der lejlighedsvis kommer i Maskinsætteriet og bistaar os ved forskelligt Arbejde; da han en Dag for flere Aar siden saa vore særdeles afslidte Taster — næsten intet Bogstav kunde læses — bad han om at maatte faa et Par kasserede Taster for at prøve en Opfriskning. For et lille Beløb pr. Tast har den gæve Mekaniker nu opfrisket en stor Mængde Taster paa en saa fortrinlig Maade, at vi alle er meget tilfredse med Opfindelsen.

For en Pris af 50 Øre pr. Tast er Mekaniker Jens Davidsen, Ringstedgade 19, Næstved, til enhver Tid klar til at bistaa ethvert Trykkeri ved samvittighedsfuld Opfriskning af Taster ved Tilsendelse af mindst 10 Taster.

Vedlagte Prøvetaster har efter at være benyttet paa Sættemaskiner et Par Aars Tid henligget som Reserver, og dog ser de helt brugbare ud; iøvrigt har vi flere Maskiner besat med opfriskede Taster, og de virker stadig godt.

Chr. Jensen Petersen.

Idet vi takker for den meddelte Oplysning, skal vi bemærke, at de omhandlede Taster er *reparerede* paa den Maade, at man har anbragt en ny Bogstavsignatur ovenpaa den afslidte Flade, og herover har man spændt et Celluloidlag; saalænge dette holder, forsvinder Bogstavtegnet jo ikke, og vi har altsaa vore Kollegers Garanti for, at Systemet er holdbart. Vi maa jo ellers ikke optage Tekst-Annoncer i »Maskinsætteren«, men af Hensyn til Situationen haaber vi, det bliver os tilgivet for denne Gang.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Randers Haandsætterklub

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 27. Juli. Formanden, *Reinholdt Madsen*, bød de faa mødte Medlemmer velkommen, specielt til et nyt Medlem og aflagde derefter en udførlig Beretning for det forløbne Halvaar. Sæsonen var afsluttet uden at det planlagte Foredrag var blevet afholdt, grundet de daarlige Trafikforhold. Formanden oplyste, at Landssammenslutningen havde bevilget Kr. 250,00 til Afholdelse af nogle Foredrag Landet over. Foredraget hed »Beregn dit Arbejde«; men da det var et Heldagsmøde, blev det sikkert afholdt i Aarhus med Aarhus Haandsætterklub som Arrangør. Af Beretningen fremgik det endvidere, at 14 Medlemmer havde deltaget i et Skitseringskursus, og at der vil blive afholdt en Udstilling »E. L.«, eventuelt i Forbindelse med et Foredrag. — *Kassereren* oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 473,68. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. — Derefter gik man over til Valgene. Genvalgt blev Næstformanden, Otto Birch, Kassereren, Morten Rasmussen, samt Suppleanten, Helge Knudsen. Til Revisor genvalgtes ligeledes Chas. Christensen med Hakon Toft som Suppleant. — Under Eventuelt paapegede Martin Pedersen,

at der endnu var enkelte Haandsættere, der ikke var Medlem af Klubben og mente, at alle Haandsættere burde melde sig ind. — Et Forslag fra Louis Christensen om en Ændring af Tidspunkterne for Afholdelse af Generalforsamlingerne toges til Efterretning. — Efter at Protokollen var oplæst og godkendt, kunde Formanden slutte Generalforsamlingen.

— Før Generalforsamlingen var Provinsens Svendeprøver fra Foraaret 1940 fremlagt i Lokalet — en Udstilling, der samlede stor Interesse. Aftenen sluttede med, at Klubben var Vært ved et veldækket Kaffebord. *H. V. H.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Odense Trykkerklub.

Søndag den 25. August Kl. 14 prc. mødes Medlemmerne med Damer og hjemmeværende Børn ved Dalum Landbrugs-Museum paa Hjallerevej, herfra cykles til den gamle Have i Allerup og Højby Kro. Aftensmad og Badetøj medbringes (stort Badebassin forefindes). Klubben giver Kaffe, Badebillet og Entre til den gamle Have. — (Husk den tidlige Mørkelægning).

— — —

Og saa begynder vi Onsdag den 4. September paa Klubmøderne. Kl. 20 paa »D. n. F.« og fremdeles den første Onsdag i hver Maaned. *Styrelsen.*

Næstved Trykkerklub

afholdt Lørdag Aften den 27. Juli Aftenudflugt pr. Cykle til Gaunø og Lønnede; der var mødt 12 Deltagere, og Starten fandt Sted fra Vordingborgvej Kl. 17,45. Først kørte man til Abbednæs, hvor den medbragte Mad spistes hos en Kollega, som velvilligt havde stillet sit Lysthus til Raadighed for Deltagerne. Efter Spisningen kørte man til Gaunø og besaa Slottet og den smukke Park, derefter maatte vi atter paa Cyklerne og naaede snart Turens sidste Maal, Lønnede, hvor man forslog Tiden med Keglespil o. a., ligesom Foreningen her var Vært ved et fælles Kaffebord, hvor en til Turen forfattet Sang blev sunget. *Formanden* takkede de mødte Medlemmer for Deltagelsen i Turen, ligesom han beklagede, at det ikke havde været muligt at gennemføre Kredsturen. Det var nu ved at blive mørkt, saa man begav sig paa Hjemturen, der forløb uden Uheld.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Modtagelsen af „Grafisk Teknik".

Kære Svend Johansen! Jeg skriver til Dig, fordi jeg i længere Tid forgæves har søgt Dig i Evaldsgade; men Du har vel travlt med alt det dèr med Gutenberg.

Du skriver i sidste Numer af »Grafisk Teknik«, at 10 af Fagets Udøvere har ønsket at lave Bladet. Og det har de faaet Lov til. Kan Du nu ikke se, at der blandt de 10 af Fagets Udøvere burde have været en Hjælpearbejder? Saa tror jeg, at Bladet var kommet i Nærheden af det helt gode. Paa Siderne 134 og 135 er der en Række Interviews: Bogtrykkeren, Haandsætteren, Sætterlærlingen, Maskinsætteren, Paalæggersken og Bydrengen interviewes, hvorimod Stereotypørernes, Trykkernes og Trykkeriarbejdernes Mening om »Grafisk Teknik« ikke lader til at have Kammerat Kobberrøds eller de andre Rødders Interesse.

For at indhente noget af det forsømte, agerede jeg Oplysningssekretær og gik hen til en Trykkeriarbejder, der pudsede Maskine, saa der var ved at gaa Ild i Kluden.

Naa, gamle Dreng, va' mener Du om »Grafisk Teknik«?

— Jeg husker nogle Numre, hvori Trykkeriarbejdere har skrevet noget. De var gode. Ellers synes jeg, det er noget slemt Skidt.

Har Du nogle Fiduser?

— Prøv engang at lade Brancherepræsentanterne lave et Numer, altsaa af »Grafisk Teknik«, og jeg vil æde denne Pudseklud, hvis ikke det vil blive det bedste, der er præsteret indtil Dato.

— Tak, Tak, den er f. f. Jeg snakker med Henry Thejls om det.

Der kan Du se, Svend. Saa faa var Ordene, og det helt rigtige er sagt. Lad de Folk komme til, der føler Medlemmerne paa Pulsen, og »Grafisk Teknik« vil blive modtaget med endnu større Tilfredshed.

København i August. *V. Willadsen.*

Hvordan lever den arbejdsløse?

Det er godt nok, at Prisen paa Mælk skal nedsættes, men det er kedeligt, at denne Prisnedsættelse vil medføre, at flere Hundrede Mælkeassistenter kastes ud i Arbejdsløsheden. Det tager jo noget af Glansen ved Prisnedsættelsen.

Det maa selvfølgelig indrømmes, at der er daarligt stillede Arbejderfamilier, der kan spare op til 50 Øre om Ugen paa den nye Mælkeordning, men det er ikke nok til at redde Familien ud af Kapitalens Klør.

Hvordan lever da en arbejdsløs i Dag? Det vil blive en fattig Skildring, men jeg vil forsøge at give den, saa de, der leder os, kan se, hvad de har ført os ud i; for megen Tro til, at disse Ledere kender Forholdet, har jeg ikke, for selv disse er vel i Besiddelse af saa megen Menneskelighed, at de fortvivlede Forhold saa var rettet.

Først 4—5 Maaneder arbejdsløs, saa begynder det; saadan tilfældigt hører man følgende Replik: »Naa, der er ham, der aldrig bestiller noget, han vil vist ikke arbejde, der siges ogsaa, at han ingen Ting kan lave.«

Foruden denne haanende Omtale er der det økonomiske Tryk; med Hjertet nede i Bukserne maa man rende rundt og søge Henstand med det ene og det andet; det er meget faa, der ikke er yderst ilde til Mode, naar de staar overfor deres Husværd og tigger om Henstand. Og man kan jo ogsaa mærke, at Ejeren sætter mere Pris paa solide Betalere.

Faar man en Uges Arbejde, gaar man og ryster for, at Skattevæsenet har hentet et Afdrag hos Arbejdsgiveren, saa er nemlig den Chanse ogsaa ødelagt, og det københavnske Skattevæsen bruger i udstrakt Grad denne Metode.

Men alt, hvad den arbejdsløse saa end prøver, og hvor lille han saa gør sig over for Kreditorerne, en Dag er det sket, saa lukkes der for Gas og Lys. Det er saa »hyggeligt« at holde Mørklægning og ikke at kunne faa varm Mad.

En anden Dag faar han at vide, at nu er de Hundreder af Kroner, han har betalt i Sygekassen tabt; Sygekassen har set sit Snit til at blive af med ham, fordi det sidste Par Maaneders Kontingent ikke er betalt.

Langsomt, men sikkert, gaar Tøjet til Grunde, der er allerede mange danske Arbejdere, der er Pjalteproletarer.

Se, paa disse Omraader skulde Lovgivningen have sat ind, for Mælken er dog kun Bagateller i Forhold til det, jeg her har nævnt, men her skal man nok vare sig, for skal disse forfærdelige Tilstande rettes, saa maa de velhavende betale.

Den 18. Juli er ogsaa en stor Dag, Rugbrødet skal sættes op med 40 Øre pr. Stk., selv Bøndernes Repræsentanter paa Rigsdagen erklærer sig tilfredse. Det er første Gang, jeg har hørt Bønderne faa nok, saa man er klar over, at det er en fed Bid. Men for den arbejdsløse gør man stadig intet.

Og dog — man laver Komiteer, som slaar Plakater op

om at sætte Arbejde i Gang, den arbejdsløse skal se, man gør noget for ham, andet er de Plakater ikke til, men saadan er der jo saa meget Bluf. Jeg har ogsaa hørt en arbejdsløs tale i Radioen, men der blev givet et meget forkert Billede af Arbejdsløsheden, enten det saa var den arbejdsløse eller Radioledelsen, der var Aarsag til det; ogsaa den Slags skader Sagen. Regeringen kan bare henvise til Udtalelser fra den arbejdsløse i Radioen. Hvad gør man mere for den arbejdsløse? Man lader ham vente i Timevis paa Socialkontorerne, ja, somme Tider maa han vente til næste Dag med at faa Afslaget.

Saa giver man den arbejdsløse Mærker; Hjælpen paa den Maade giver jo altid de Handlende Lejlighed til at se, hvor mange Almisser den arbejdsløse er berettiget til, saa kan det jo ogsaa bedømmes, hvor meget vedkommende er værd som Kunde.

Mon det ikke snart er Tid til at tænke paa de virkelig forurettede i Samfundet, nemlig de arbejdsløse; det skal ikke være Rabatmærker eller Plakater, men *Arbejde;* der er dog ingen, der kan fortælle mig, at det hjælper noget, naar 100—200,000 altid gaar uden Arbejde. Naar bare 200—300 Arbejdere strejker, taler man om alle de tabte Arbejdsdage, men at over 100,000 gaar ledig konstant, det betyder tilsyneladende intet. Hvor det viser Systemets Forløjethed.

Den store Arbejdsløshed bruges til at skaffe Bønderne billig Arbejdskraft. Vi har jo alle læst i Aviserne, at Socialkontorerne skal tvinge Folk i Arbejde, til den Løn, Bønderne vil give. Med de Favører, Bønderne faar, var det vist bedre at se deres Regnskaber efter, og faa dem til at give Folkene anstændig Løn.

Der skrives og siges, at man skal være forsigtig for ikke at faa det værre, men de arbejdsløse kan ikke faa det værre, Spørgsmaalet er: »Var det ikke snart paa Tiden, at de fik det bedre?« 4204, *Georg Mathiesen.*

Brev fra Oslo

Forbundets representantskap har vært samlet til møte i dagene 22.—24. juli. Man drøftet speciellt forbundets økonomi og fremtidige virke. Vi har henimot 25 pCt. arbeidsløse, og de fleste andre arbeider med forkortet arbeidstid.

Møtet vedtok følgende resulusjon:

Tariffrepresentantskapet i Norsk Centralforening for Boktrykkere har i møte den 22.—24. juli 1940 inngående drøftet den situasjon arbeiderklassen er kommet opp i på grunn av krigen og vedtatt følgende:

Vi anerkjenner det store arbeid, som Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og ledelsen av Norsk Centralforening for Boktrykkere har utført for å ivareta arbeidernes interesser i denne vanskelige tid. Vi godkjenner derfor de vedtak som er truffet av ledelsen.

Det fremtidige arbeid må legges slik an at man til enhver tid gjør alt for å holde lønnsnivået og arbeidernes levestandard oppe. Organisasjonen står overfor vanskelige oppgaver, men ved enighet og samhold skal det lykkes å hevde våre interesser.

En absolutt betingelse for en heldig løsning av de problemer som melder seg, er at all uenighet bortfaller. Ethvert forsøk på å splitte arbeiderklassen må bestemt tilbakevises. Ledelsen gjør hva den kan i disse vanskelige tider, og medlemmene må støtte opp under den paa alle måter.

Hvis hvert medlem gjør sin plikt overfor sin organisasjon skal arbeiderklassen gå styrket ut av krigen og krisen. Ubrytelig samhold — tillit til ledelsen og kollegial opptreden må være de hjørnestener hvorpå organisasjonen fortsatt skal bygges og bestå.

I anledning det siste lønnsnedslag beslutet representantskapet å sende følgende skriv til Arbeidernes Faglige Samorganisasjon:

Norsk Centralforening for Boktrykkeres tariffrepresentantskap har i møte den 22.—24. juli 1940 drøftet de vanskeligheter som arbeiderklassen er kommet opp i på grunn av, at landet vårt den 9. april direkte ble innblannet i krigen.

Tariffrepresentantskabet er klar over at den indskrenkede arbeidstid som er gjennomført på de aller fleste trykkerier i landet, medfører en betydelig senkning av våre medlemmers levestandard. Dessuten bortfalt dyrtidstillegget av 1. januar 1940. Forutsetningen for dette var at prisnivået skulle stabiliseres og at prisene på enkelte viktige livsfornødenheter skulle søkes nedsatt samt at husleien — grunnet rentelettelsene — skulle bli mindre. Dette er ikke skjedd.

Tariffrepresentantskapet henstiller derfor til Sekretariatet at det overfor myndighetene framsettes krav om at disse forutsetninger blir effektuert.

Forbundet arbeider som før. Vi har tro på fremtiden. Idag er vi et enig folk. Landet skal bygges op ved samvirke og samhold.

Oslo, den 25. juli 1940. *B. F-m.*

Sættelinierne

Nu har jeg atter skiftet,
i Gaar fik jeg en ny
og lækker Sættelinie,
en knokkelstærk og kry —
parat til stejlt at støtte,
naar nu jeg tager fat,
hver sammenpillet Linie
imens den bliver sat.

De Bogstavmillioner,
som Aar og Dage sprang
hen over Sættelinien
og raabte, talte sang
Avisens Tekst og Tone,
hver Spalte op og ned,
en livslang Typerække —
det var jo det, der sled.

Men dèr, i Faget, ligger
den gamle blank og slidt,
den tjente støt og stadig
til Gavn for mig og mit.
Der traf mig da den Tanke,
at bag og bag igen
blev andre Sættelinier
slidt tynd og blank som den.

Men den i Vinkelhagen,
lidt ru og lidt beskidt —
helt afgjort kan jeg sige:
Den faar jeg aldrig slidt.
Thi i det Rum der inde
fem Jernkolleger staar
og op mod dem mit Haandværk
kun draabevis forslaar.

Den Skæbne maa vi tage,
at Haandsats til Avis
gaar under nu — der meldes
et Branchefags Forlis.
Thi naar der Nat og Dage
maskinévis blir sendt
utalte Liniemasser —
er vor Haandtering endt.

Johannes Schmidt.

Generalforsamlinger · Møder

Odense Lokalafdeling

afholdt Søndag den 28. Juli ordinær Generalforsamling paa Den nye Forsamlingsbygning. Formanden, *C. O. Madsen,* bød velkommen og udtalte Mindeord over afdøde Kollega H. Steen-Rasmussen. *Vald. Nielsen* valgtes til Dirigent. I sin Beretning omtalte *Formanden* Forhandlingerne fra De samv. Fagforbunds Generalforsamling og de to sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøder, og de dèr trufne Beslutninger. Af lokale Sager, der har været behandlede i Kvartalets Løb, omtalte

Formanden bl. a. et Forsøg paa yderligere Nedskæring af Dyrtidstillæget for et Personale, betalt Spisepause ved Overarbejde, Arbejdsdelingen og Feriebetaling og henstillede til Kolleger, der fratræder Plads, straks at faa deres Feriebøger i Orden. Der var ydet 3 Lærlinge 25 Kr. hver som Tilskud til Faglig Ungdoms Sommerkursus. Betalingen for Kontrollen var forhøjet fra 30 til 60 Kr. Kvartalet. *Niels Rasmussen* mente, at Arbejdsdelingen ad Frivillighedens Vej kun vilde gavne de faste Folk. *Hans Hansen* kritiserede Ths. Pedersens Standpunkt, som han mente var tvetydigt. Anbefalede at tilslutte sig den i Aarhus vedtagne Resolution og foreslog følgende Udtalelse:

»Odense Lokalafdelings Generalforsamling den 28. Juli 1940 udtaler sin fulde Tilslutning til den paa Aarhus-Afdelingens Generalforsamling den 28. Juni 1940 vedtagne Udtalelse om obligatorisk Arbejdsdeling«.

Aage Roe tilsluttede sig ogsaa Resolutionen fra Aarhus, medens *S. Glandrup* henstillede til Hans Hansen at tage sin tilbage. *Vald. Nielsen:* Naar Arbedsdelingen her i Byen er gaaet i Fisk, skyldes det, at en Del Personaler af Frygt for, at en senere tvungen Ordning vilde blive økonomisk daarligere, ikke har villet forcere en frivillig. *Formanden:* Vi faar nok en generel Ordning indenfor Lovens Rammer, men vi er jo ikke ene om at bestemme. Resolutionen sattes under Afstemning og vedtoges enstemmigt. Derefter godkendtes Beretningen ligeledes enstemmigt. — Kassereren, *Aage Henrik Iwersen*, oplæste det reviderede Regnskab til Hovedkassen, som balancerede med Kr. 33.379,13, og til Forbundet var indsendt Kr. 2.087,96. Aage Roe og Anton Nielsen valgtes til at underskrive. Lokalafdelingens Regnskab balancerede med Kr. 10.181,06. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Fra 45 arbejdsløse Kolleger forelaa Andragende om Tilskud i Lighed med den af Forbundet ydede Brændselshjælp. *Formanden* meddelte, at Bestyrelsen under Hensyn til kommende Arbejdsdeling ikke kunde yde Tilskud til de i Forvejen ret høje Understøttelser, men under Hensyn til, at man ingen Fester har holdt i Aar vilde man gaa med til et betinget Tilskud denne Gang og foreslog, at der den kommende Fredag udbetaltes 20 Kr. til hver arbejdsløs Kollega, der siden 1. Maj har haft 30 Dages Ledighed. Forslaget vedtoges. — Lokalunderstøttelsen til berettigede arbejdsløse fastsattes som hidtil til 10 Kr. pr. Uge. — Formanden genvalgtes enstemmigt. Til Bestyrelsen genvalgtes Hans Hansen og S. Glandrup. Suppleant blev Anton Mortensen. — Under Eventuelt meddelte *Anton Nielsen*, at han havde hørt noget om, at Aarhus Afdeling havde faaet 600 Kr. i Tilskud ekstraordinært og mente, at Odense ogsaa var berettiget til et saadant. Dermed var Dagsordenen udtømt, og Dirigenten takkede de 60 Kolleger, der var kommen til Stede, og hævede Mødet. *C. O.*

Hvad der bør undgaas

Medens Regeringen i Løbet af forholdsvis kort Tid fik vedtaget en Lov, som ved en storstilet Gave til det store Landbrug foraarsagede, at Prisen paa et Rugbrød inden længe vil stige med 50—60 Øre, synes den at have stærke Fødselsveer ved Udarbejdelsen af en Lov, der indfrier Løftet om Foranstaltninger til Dækning af nævnte Prisstigning paa det daglige Brød.

Imidlertid maa vi haabe, det vil lykkes at finde frem til en Løsning inden den nye, dyre Rug tages i Brug. Det vilde jo ikke være synderlig opbyggeligt eller tillidvækkende, om den nationale Regering begyndte sin Virksomhed med et Løftebrud af den Art.

Vi mindes en Konge ved Navn Oluf, der fik Tilnavnet *Hunger*. Hvis Brødet kommer op i de angivne høje Priser i Forbindelse med den stedfundne uhørte Reduktion af Arbejderlønningerne, udsætter det siddende Ministerium sig for at lide Kong Olufs Skæbne og erhverve sig Prædikatet: *Hungerministeriet.*

Og det synes jeg burde undgaas. *Fr. N.*

Bogtrykfagets tekniske Udvikling

Af *K. A. Jørgensen.*

VII

Hvad *Trykningen* angaar, har de forøgede Oplag og det forcerede Tempo krævet stadig større og hurtigere *Presser*, og *Rotationspresserne* paa et moderne Dagblad kan da ogsaa i Dag uden Overdrivelse betegnes som et af *Teknikens Vidundere;* ikke alene imponerer de ved deres Størrelse og sindrige Konstruktion (de sammenstillelige Trykværker, der tillader at benytte Dele af Maskinen), men ogsaa ved deres Kapacitet: deres Evne til i utrolig kort Tid at trykke Oplag paa Hundredtusinder — endda i flere Farver. — Hvilken Udvikling fra den gamle Gutenberg'ske Træ-Haandpresse!

Det er ikke alene indenfor Faget, at den i forrige Aarhundrede paabegyndte tekniske Udvikling er fortsat — det gælder i lige saa høj Grad de Fag og Industrier, der har Tilknytning til Bogtrykket.

Farvefabrikationen, der jo oprindelig besørgedes af Bogtrykkerne selv (»Ferniskogning«), er nu inde paa at arbejde efter rent videnskabelige Principer og Metoder, og Kravene fra Fagets Side m. H. t. Farvernes Konsistens, Lysægthed og Dækkeevne er naturligvis steget betydeligt.

Ogsaa med Hensyn til *Papiret* stilles der nu ganske anderledes Krav end før, da man maatte nøjes med at anvende det haandgjorte og ulimede Papir. En moderne Papirmaskine er en af de største Maskiner, der overhovedet anvendes i nogen Industri.

Den Produktion, der udgaar fra Nutidens Papirfabriker, spænder jo over alle Omraader af Menneskehedens Behov, men det er vel nok ikke nogen ringe Part af den samlede Produktion, der gaar til Trykkerierne i Form af Avispapir, Papir til Bøger og merkantile Tryksager, Kunsttrykpapir m. m. — Medens man før i Tiden ikke havde meget at vælge imellem, byder Papirfabrikationen i Dag paa et righoldigt Udvalg af Farver, Styrker og Kvaliteter.

Med Hurtigpressers og Dieglers Indførelse i Faget kunde man tage endelig Afsked med *Tamponen* (Sværteballen), der kom paa Museum og nu kun anvendes rent symbolsk som Trykkernes Mærke. Ogsaa dens Efterfølger, *Valsen*, er jo kvalitetsmæssigt undergaaet Forbedringer, indtil man nu i den senere Tid er begyndt at bruge *Gummivalser.*

Yderligere er der en Række mindre Omraader, hvor Udviklingen har ført Nyheder og Forandringer med sig, men da deres Betydning er mindre væsentlig, maa vi nøjes med at ingregistrere dem som Følger af Fremskridtet og Krav fra Forbrugernes Side eller Ønsket om Hensigtsmæssighed i den daglige Drift.

Et Omraade, hvor vi har haft bedre Lejlighed til at følge Udviklingen i et andet Fag, end det ellers er Tilfældet, er *Kemigrafien*, der nu maa forekomme os uløseligt knyttet til Bogtrykfaget, og med hvis Produkter vi daglig kommer i Forbindelse.

Da *Zinkografien* omkring Midten af forrige Aarhundrede dukkede op, blev den af Xylograferne modtaget med det samme medlidende eller spottende Smil, som Kunst-Haandværket altid har haft tilovers for Fabriksvaren,

Masseartiklen! Senere forstod man, at denne Opkomling kunde blive til Hjælp og Nytte for Xylografen, men man anede ikke, at den i den kommende Tid skulde gøre sig til Herre i Huset og anvise den tidligere Mester en endog meget beskeden Plads i Krogen! Men det er, hvad der er sket. — Det er allerede nævnt, at de første brugbare Zinkætsninger blev fremstillet i Aaret 1850 af *Gillot*, men det var dog først, da Fotografien var naaet til et højere Udviklingstrin *(Morse*, Amerika, og *Talbot*, England), og især efter at *Rasteret* var opfundet (1882), at der for Alvor kom Gang i Reproduktions-Tekniken.

Den *fotomekaniske* Reproduktion ligner Træsnittets to Hovedarter: *Linie-* eller *Faksimile*-Snittet, hvor Virkningen beror paa helt Lys og hel Skygge (sort og hvidt), hvilket svarer til *Stregætsningen* — og *Tonsnittet* (Forsøget paa at gengive alle Nuancer af Lys og Skygge) svarer til *Autotypien* (Ætsning i de saakaldte Halvtoner).

Ved den nye Metode blev Tegneren gjort overflødig og erstattet af Kameraet — og Gravøren maatte vige Pladsen for den ætsende Syre; endnu er der dog Brug for Haandens Arbejde ved Retouchen og Færdiggørelsen, men ellers er Klichéfremstillingen blevet Fabrikation — som saa meget andet! Og det har været nødvendigt — thi det Utal af Klichéer, som nu hver Dag anvendes af vort Fag, vilde næppe kunne fremstilles ved mindre fabriksmæssige Metoder — især ikke ved Bladene, hvor Klichéen helst skal være færdig en halv Time efter at den fotografiske Optagelse har fundet Sted.

Et af de Omraader, hvor den fotomekaniske Reproduktion kom til at spille en afgørende Rolle, er *Trefarvetrykket*. Hidtil havde det været en meget omstændelig Proces, naar man i Bogtryk vilde gengive f. Eks. et Maleri. Der krævedes ofte op til en halv Snes Forme og Tryk til en korrekt Gengivelse af Originalen! Med den nye Opfindelse blev det muligt ved Hjælp af de tre Grundfarver *rødt, blaat* og *gult* at gengive i Tryk en hvilken som helst Farvelagt Original. Metoden bestaar i, at man ad fotomekanisk Vej adskiller Farverne i Originalen og ætser dem hver for sig, saaledes at de tre Klichéer under Trykningen dækker hinanden paa en saadan Maade, at de frembringer en hvilken som helst Nuance.

Allerede i 1722 havde den franske Maler *le Blon* gjort opmærksom paa, at det ved Tryk over hinanden med de tre Grundfarver maatte være muligt at gengive Originalens Farveskalaer, og der var senere mange, der beskæftigede sig med Problemet. Den første, der gjorde Trefarvetrykket praktisk anvendeligt, var Tyskeren, Prof. *H. W. Vogel*, der opdagede, at den fotografiske Plade kunde gøres fuldt modtagelig ogsaa for de Straaler, der vanskeligere lader sig bryde. Hans Søn, Dr. *Vogel*, fortsatte sammen med Litografen *Ulrich* Forsøgene, og i 1890 udstilledes de første Trefarvetryk, der naturligvis vakte kolossal Opsigt.

Hvad denne Opfindelse senere har betydet baade for Faget og for Publikum, lader sig vanskelig sige i faa Ord, — men der kan peges paa de tre Ting, at Trefarvetrykket har bragt Kunsten ind i Hvermands Stue (selv om det kun var som Reproduktion), den har bragt Liv og Farve over den illustrerede Presse, og den har betydet et stort Plus for Bogtrykkets erhvervsmæssige Side!

I det hele taget er Bogtrykket og Reproduktions-Tekniken nu saa nært forbundne, at de ogsaa bedriftsmæssig gaar op i en højere Enhed (Bladene). Aarsagen er bl. a. den, at selv Dagspressen har maattet tage Illustrationen i sin Tjeneste ved Billed-Reportagen, der er indgaaet som fast Led i den daglige Journalistik! Føj saa hertil Klichéens Betydning for alt andet typografisk Arbejde — Bøger, Tidsskrifter, Reklamer m. m. —, saa har man et godt Billede af to Fag, hvis Fremgang dækker og betinger hinanden. (Sluttes.)

Instruktionskursus paa Maskinsætterskolen

Under Forudsætning af Fornøden Tilslutning afholdes i Ugerne 26.—31. August og 2.—9. September to 6-Dages-Kursus for Maskinsættere (København og Provinsen), der søger yderligere Uddannelse.

Undervisningen omfatter bl. a.: Forskellige Indstillinger paa Maskinen, vanskelige Satsarbejder, Demontering og Montering m. m. — Betalingen for Deltagelse i et Kursus er Kr. 30,00. Indmeldelsesblanketter kan rekvireres fra Fagskolen for Boghaandværk, Hagemannsgade 2, København V.

Hvad vi snydes for

Med det nu offentliggjorte Julipristal er den Sum, Arbejderne i Følge den med Arbejdsgiverne indgaaede Overenskomst snydes for, steget til 10 Kr. 60 Øre pr. Uge. Det turde være overflødigt at fastslaa, at Arbejdernes økonomiske Stilling som Følge heraf og i Forbindelse med alle de andre Byrder, der er væltet over paa dem, *i høj Grad er uholdbar.*

Som Motivering for Regeringens Forbud mod Strejker og Lockouter har man henvist til, at der skal være »Ro og Orden i Landet«. Vi tilføjer, at der ogsaa burde være Lov og Ret. Men her synes det at skorte paa Evne eller Vilje. *Love* har vi ganske vist nok af — altfor mange —, men med *Retten* kniber det mere. At udstede en Lov, der uden videre ophæver en lovlig afsluttet Overenskomst om Tusinder af Statsborgeres økonomiske Eksistensmuligheder med Løfte om at ville standse Prisstigningen — for derefter at bryde dette Løfte — *det har intet med Ret at gøre.* Og det bidrager i høj Grad til at nedbryde Respekten for Lovmageriet.

Statens eget Departement har nu gennem det nye Pristal fastslaaet Regeringens Løftebrud som en uomstødelig Kendsgerning. *Fr. N.*

Afdøde Kolleger

Trykker *Rudolf Calberg* døde i Lørdags Aftes paa Sundby Hospital, hvor han Natten i Forvejen var bleven indlagt efter en Kørselsulykke. Rudolf Calberg var en kendt Skikkelse blandt Trykkerne og levende interesseret i Organisationens hele Arbejde. Foruden flere Gange at have beklædt Tillidsposter paa Arbejdspladserne havde han haft Sæde i Afdelingsstyrelsen 1934—36, og havde deltaget i flere Delegeretmøder.

Vor afdøde Kollega blev 46 Aar gammel; han havde lært hos Axelholm, arbejdede inden den forrige Krig nogen Tid i Tyskland og deltog iøvrigt ivrigt i den daværende socialdemokratiske Ungdomsbevægelse. Han efterlader sig Hustru og flere voksne samt et ukonfir-

meret Barn. Meddelelsen om Rudolf Calbergs pludselige Bortgang vil blive modtaget med Vemod i vide Kredse blandt Kollegerne.

Bisættelsen finder Sted paa Krematoriet, Sundby Kirkegaard, Lørdag Kl. 2.

*

Stereotypør *Wm. Poulsen* er afgaaet ved Døden, 52 Aar gammel. Vor afdøde Kollega var født i København og havde i mange Aar arbejdet i »Nationaltidende«, indtil Krigens Udbrud ifjor medførte, at han blev ledig; som Turnusmand havde han dog igen i Sommer haft en Del Beskæftigelse samme Sted. Ogsaa dette Dødsfald vil fremkalde Vemod blandt Arbejdskammeraterne.

Vedr. Begravelsen henvises til Dagspressen.

*

Fredag den 2. August sænkedes Esbjerg Afdelings Fane til en sidste Hilsen over vor afdøde Kollega *Chr. Julius Nielsen*, Varde. — Nielsen, der kun blev 49 Aar, afgik pludselig ved Døden Mandag den 29. Juli som Følge af en Blodprop. Han udlærtes i sin Tid paa »Venstres Folkeblad« i Sorø og arbejdede saa faa Aar paa Sjælland; herefter slog han sig ned i Varde, hvor han siden har haft Bopæl — kun afbrudt af en kort Periode ved »Vestjyllands Social-Demokrat« i Esbjerg. Han var en dygtig og omgængelig Kollega — en livlig Kammerat, om hvem vi vil bevare det bedste Minde. —*rd.*

Nær og Fjern

„Typograf-Tidende"s Redaktion. Fra den 20. August er Redaktør Fr. Nielsens Adresse: *Jonas Liesvej 11, 1. Sal, København, Søborg*, hvortil alt Stof til Bladets Tekstspalter bedes sendt. Annoncer og Foreningsmeddelelser sendes til Forbundskontoret i Evaldsgade.

25 Aars Jubilæum. Den 6. August 1915 begyndte *Hans Rasmussen* sin Gerning indenfor Bogtrykfaget som Lærling i Trykkeriet paa Næstved Tidende, og da han siden Læretidens Udløb har været beskæftiget i Trykkeriet, kunde han i Tirsdags fejre sit 25 Aars Jubilæum i samme Virksomhed.

Ved et i Trykkeriet af Firmaet arrangeret Chokoladebord med ca. 35 Deltagere fra Sætteri og Trykkeri fik Jubilaren overrakt Blomster, Telegrammer og Gaver fra Aktieselskabet, fra Kolleger og Medarbejdere i Sætteri og Trykkeri samt fra Kontorpersonalet, og fra flere Deltagere udtaltes Tak for Samarbejdet med gode Ønsker for den kommende Tid.

Da Hans Rasmussen har været og stadig er et meget interesseret Medlem af Forbundet, bringer vi ogsaa vore bedste Ønsker i Anledning af Festdagen i Haab om, at han stadig paa sin rolige og besindige Maade maa fylde sin Plads saavel i Trykkeriet som i Forbundet. *c. i. p.*

Dansk Købestævne indbød i sidste Øjeblik vort Forbund til at udstille Tryksager m. v. I et stort Lokale i Vesthallen fik vi arrangeret os paa en Maade, der har høstet Anerkendelse i Pressen Landet over. — Vor Udstilling var den største Enkeltstand — den omfattede ca. 2000 Nr. — Udstillingen gaar nu videre Landet over.

Som Repræsentant for Arbejderne i Vareforsyningsraadet, der træder i Stedet for Valutaraadet, er udset Borgmester *Peder Christensen*, Helsingør. Havde det ikke været mere naturligt at vælge Formanden for De samvirkende Fagforbund til denne Post? Det er dog langt den største Forbrugerorganisation her i Landet, *Laur. Hansen* er Formand for.

Kursus paa Roskilde Højskole holdes i Dagene 1.—7. September. Kolleger, der er anmeldt som Deltagere, vil faa nærmere Besked 8 Dage før Kursus.

Bladsætternes Brancherubrik! Vi anmoder Medlemmerne, der har noget paa Hjertet angaaende vor Branche, om at sende det til Branche-Redaktøren, for derigennem at skabe Interesse for vor Brancheklub.

Styrelsen for Bladsætterklubben.

Aflysning. Paa et Bestyrelsesmøde i Bladsætterklubben Lørdag den 10. August blev det vedtaget (da Forholdene ikke har ændret sig væsentligt fra det forrige Bestyrelsesmøde, hvor vi vedtog at udsætte Skovturen) at aflyse Skovturen i Aar.

Og saa glæder vi os til næste Aar! *»Epo«.*

Til Fribeboerne i Typ. Stiftelse

Hjertelig Tak for eders Deltagelse ved min Hustrus Sygdom og Død. *Hans Chr. Olsen.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Lærlingelovens Paragraf 16.

I Anledning af Meddelelsen fra Aarhus i »Typ.-Tid.« for 26. Juli med ovenstaaende Titel fremsætter vi følgende:

Afskedigelsen af Aarhus-Typograflærlingen i Medfør af Lærlingelovens Paragraf 16, Stk. 1, Pkt. 2, saalydende: Kontrakten kan hæves af Læremesteren, naar Lærlingen gør sig skyldig i væsentlige Brud paa de ham i Følge Lærlingeforholdet paahvilende Pligter, herunder i Lydighedsnægtelse overfor Læremesteren. Endvidere har Lærlingeloven i Forbindelse med ovennævnte Sag følgende Bestemmelser: Paragraf 16, Stk. 2: Et Forhold som ovennævnte skal dog ikke berettige Læremesteren til at hæve Kontrakten, naar han ikke inden 2 Maaneder efter, at han fik Kundskab om Forholdet, benytter sig af sin Ret til at hæve Kontrakten.

Paragraf 22, Stk. 1: Tvistigheder mellem Læremester og Lærling, bl. a. vedrørende ovennævnte Sag, afgøres ved Voldgift, der bestaar af Politimesteren (i dette Tilfælde Dommerfuldmægtig Glente). Endelig Afgørelse med *uigenkaldelig* bindende Virkning for Parterne træffes med Stemmeflerhed af Voldgiftsretten, der foruden af Politimesteren eller dennes Stedfortræder bestaar af 2 af hver af Parterne valgte myndige Mænd eller Kvinder, der er oplært i Faget. De nærmere Regler for Voldgiftens Virksomhed fastsættes af Socialministeren og Handelsministeren i Forening. Ved Voldgiftsafgørelsen kan Kontrakten ophæves, ligesom der kan tilkendes den skadelidte Part Erstatning. Paragraf 22, Stk. 2: De af Voldgiftsretten afsagte Kendelser kan eksekveres efter de for Domme gældende Regler.

— — —

... En Lærling er blevet afskediget, fordi han et Par Gange er kommet et Par Minuter for sent. Med Hensyn til ovennævnte Afgørelse, der for den uindviede Læser kan synes uretfærdig — og i Virkeligheden ogsaa er det — kan følgende fremføres: Dette Tilfælde maa betegnes som et oplagt Misbrug af Lærlingeloven, et desværre vellykket Forsøg fra et anset Firma paa at faa afskediget en uønsket Lærling. Afgørelsen kan ikke appelleres — Retten har talt. Vi maa fra Lærlingeungdommens Side kræve, at vi i Fremtiden bliver forskaanet for at se Lærlingelovens Smuthuller blive udnyttet paa denne utiltalende Maade. Et er at holde sig til Lovens Bogstav, et andet er rent menneskeligt at føre den ud i Praksis som den lærlingebeskyttende Lov, den i Følge sin Aand bør være. — *sen.*

(Lærlingespalten fortsættes næste Side).

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Evaldsgade 3.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr.4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Besøg paa »Social-Demokraten«.

Tirsdag den 20. August Kl. 20 aflægger vi Besøg paa »Social-Demokraten«. Der udleveres Adgangskort i et begrænset Antal mod Forevisning af Medlemskort paa Kontoret Fredag Aften.

Aarhus Lærlingeafdeling

afholdt 2. August ordinær Generalforsamling i »Folkets Hus«. *Formanden* bød velkommen. Til Dirigent valgtes Kaj Sølvsten Rasmussen, som oplæste Forhandlingsbogen. Denne godkendtes. Dernæst aflagde Formanden Beretning, og Kassereren fremlagde de reviderede Udflugts- og Kvartalsregnskaber, som godkendtes enstemmigt. — Under Eventuelt refererede *Grøndal Nielsen* en Voldgiftssag angaaende en Lærlingeafskedigelse paa Stiftsbogtrykkeriet. Saa kunde Dirigenten hæve den rolige Generalforsamling, som var besøgt af 16 Medlemmer. *k. s. r.*

Nakskov Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 22. Juli i Forsamlingsbygningen. Formanden bød velkommen, hvorefter Helmer Nielsen valgtes til Dirigent. Formanden aflagde Beretningen, som godkendtes. Sekretæren oplæste Forhandlingsbogen, der ligeledes godkendtes; ogsaa Regnskabet godkendtes. Det blev vedtaget at arrangere en Udstilling i Anledning af Gutenbergs 500 Aars-Jubilæum. Udstillingen arrangeres i Samarbejde med Lokalafdelingen og Oplysningsforbundet, og Svend Johansen har lovet at vise nogle Film. Det paatænkes at arrangere Udstillingen i Midten af September, dersom det kan lade sig gøre. Udstillingen bliver den største, der er set paa Lolland-Falster, og vil blive arrangeret som en to Dages Udstilling paa Hotel »Harmonien«. Ligeledes blev det vedtaget at afholde en Sommerudflugt den 11. August og Cykleture den 30. Juli, 22. August og 12. September samt nogle Lejrture. I Anledning af Lærlingeafdelingens 11-Aars Fødselsdag vedtoges det at holde en lille Sammenkomst for saavel aktive som passive Medlemmer. — Repræsentanten, G. Wendt, gjorde opmærksom paa, at kun Lærlinge over 18 Aar maa have Overarbejde, som skal afspaseres. — Efter at disse Emner var udtømt, kunde Dirigenten hæve Generalforsamlingen. Efter Generalforsamlingen var Lærlingeafdelingen Vært ved et Kaffebord i Lunahallen. Alle Medlemmer var mødt. *a. f.*

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne April Kvartals Regnskaber:

12. August: Varde 288,15.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 12. August 1940.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

6. August: Helsingør 400,00, Stubbekøbing 400,00, Svendborg 700,00, Nykøbing F. 1000,00, Horsens 1500,00; 7. August: Lyngby 200,00; 8. August: København 30.000,00; 9. August: Haderslev 500,00, Korsør 500,00; 12. August: Nykøbing M. 500,00, Rønne 1000,00.

København, den 12. August 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Paul Asger Nielsen, udl. 2. 8. 40 hos J. Knudsen (arb. s. St.), Sætter Jens Chr. Puggaard Jensen, udl. 10. 8. 40 hos O. Teller (arb. s. St.).

Holstebro: Sætter Børge Grønkjær, udl. 1. 8. 40 i Ringkøbing Amtstidende. Svendborg: Sætter Leo Ejvind Flindt, udl. 1. 8. 40 hos Otto Flindt.

Tiltraadte

København: 3237 Vald. Kany fra Rejse, 4451 Viggo Jørgensen fra Lyngby (Quist), 969 Axel Nielsen fra Køge (arbl.), 9431 Kai Witzansky fra Aalborg (S. L. Møller).

Aarhus: 5927 Fritz Christiansen (arbl.). Esbjerg: 5524 Peder Pedersen (arbl.). Hobro: 3742 Hjalmar Gurnæs (arbl.). Kolding: 7186 Pauli Jensen (arbl.), 5126 Børge Clausen (arbl.), 3882 Peter Høj (Jydske Tidende). Køge: 7315 Poul Svarre (arbl.). Viborg 3460 Bruno Frederiksen (arbl.).

Fratraadte

København: 2309 Gurli Petersen til Odense (arbl.), 191 Svend Jensen til Slagelse (arbl.), 3747 A. Faxedahl til Lyngby (arbl.).

Aarhus: 5906 Aage Østergaard Pedersen til Aalborg (udenfor Faget). Esbjerg: 5479 Henning Nielsen til Nykøbing M. (arbl.). Frederikshavn: 7273 Aage Petersen til Aalborg. Kolding: 5126 Børge Clausen til København (arbl.), 6754 Knud Helge Olsen til Udlandet, 6481 Per Thorell til København (arbl.). Lyngby: 5036 Carlo Nielsen (overfl. til Tekstilarb.), 4451 Viggo Jørgensen til København i Pl. Odense: 3757 Friederich Boysen paa Rejse. Silkeborg: 5035 Max D. Andersson til Aalborg i Pl.

Annulleret Udslettelse

Holstebro: 7253 Laurids Laursen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Frist).

KLUB-ANNONCER

Søndag den 18. August:

Rundforbi—Bøllemosen

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Typografernes Sangforening

Sæsonen begynder Fredag den 23. August Kl. 20 i Arb. Læseselskabs Lokaler, Nørre Søgade 27 A. Nye Stemmer sættes paa Prøve.

Sygemeldinger

Sygdomstilfælde skal omgaaende meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telt. C. 777

CHABLON

Corps 20—48

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ², Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KØBVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 34 *København den 23. August 1940* *67. Aargang*

Hvor er de henne — de skønne Drømme?

Nedenstaaaende er et Uddrag af et Brev, vi har modtaget fra en gammel Kollega:

... Nu har vi siden vor tidlige Ungdom efter Evne og hver paa sin Vis arbejdet paa og søgt at være med i Kampen mod den efter vor Mening Jordens mest himmelraabende og største Uretfærdighed: Overklassens Undertrykkelse af og Udbytning af den arbejdende Befolkning. Vi har gennem Aarene med Glæde set, hvorledes vor Sag tilsyneladende vandt Fremgang, indtil den kulminerede i, at de frisindede Partier vandt Magten i begge Rigsdagens Ting, hvorefter vi haabede paa, at nu skulde der for Alvor tages fat; Arbejdsløsheden afskaffes, den arbejdende Befolknings Levefod forbedres, Husejernes Udbytning af Lejerne forbydes, Grever og Storgodsejere tvinges til at aflevere den Jord, de i Kraft af gamle, uretfærdige Doktriner har sat sig i Besiddelse af, de store Formueejere aflevere en Del af deres uretfærdigt erhvervede Mammon og meget andet.

Men hvor er de nu henne, de skønne Drømme? Paa Jorden raader nu mere end nogen Sinde Uretfærdigheden og det, som er værre; men for at holde os til vort eget lille Omraade, Danmark, da syntes jeg, at jo længere Tiden gik, jo værre blev det, ikke mindst fordi vi syntes, at dem, vi havde givet vor Tillid, intet gjorde eller i hvert Fald ikke nær nok for den Klasse, de skulde repræsentere, og hvis Vilkaar de af al Magt havde Pligt til at forbedre, og Magt syntes man jo ikke, at de nu havde nødig at mangle. Men i Stedet synes man, at de helst vilde slaa sig til Ro med de høje Gager, de havde opnaaet, samt Benene, de delte imellem sig, og havde ikke særlig Lyst eller Energi — syntes man — til at tage alvorligt fat i Kampen mod Pengearistokratiet og Reaktionen under enhver Form. Altid rost og feteret i deres egen Presse syntes de mere optagne af deres egen Værdighed og Betydning end beskedent og uegennyttigt at udrette et virkelig intensivt Arbejde paa at ophæve Uretfærdigheden og Uligheden i de Menneskers Livsvilkaar, de var sat til at styre. Med Sorg maa man nu se og høre Ungdommen med Haan og Bitterhed udtale sig mod Socialismen og vende sig til Nazisme, Kommunisme o. s. v. i Haab om, at de maa kunne opnaa en bedre Livsskæbne og mere Retfærdighed dér. I Sandhed en sørgelig Tilstand!

Vel sandt, at Udlandet maatte være en Hemsko for altfor vidtgaaende Socialisering; men meget mere kunde og burde dog have været gjort. Vel sandt ogsaa, at Alderdomsforsorg og Arbejdsløshedsunderstøttelse maaske er bedre her end i andre Lande; men hvad er disse Ting — ikke mindst Aldersdomsforsorgen — andet end de gamles fortvivlede Kamp for at faa den meget knapt tilmaalte Hjælp til at strække til til de mest elementære Behov?

Socialismen (eller Marxismen, som den af Modstandere kaldes), er altsaa slaaet ned eller vil blive det, om Nazismen sejrer.

Men hvad er nu Grunden dertil?

De fleste Mennesker vil sikkert søge den alle mulige andre Steder, end hvor den efter min Mening virkelig er.

Fra første Færd har Socialismen været en ren materielt indstillet Bevægelse, og det maatte den jo ogsaa ifølge sin Natur være. Den erklærede Religionen for at være en privat Sag. Dette kunde være godt, om det var blevet overholdt. Men det blev det ikke. Socialismens Forkæmpere har alle Dage søgt at nedbryde den kristne Idé hos den opvoksende Slægt, til dens største Skade. De havde stirret sig blind paa, at Religionens Tjenere (dengang) havde taget fejl af deres sande Kald og var blevet Reaktionens lydige Tjenere og dens Hjælp til Arbejdernes Undertrykkelse, hvad der desværre var sandt nok. De (Præsterne) havde glemt — eller vilde ikke se —, at Kristi Ord om Næstekærlighed var en Doktrin, som netop Overklassen mest burde lægge sig paa Sinde. Og de (Socialismens Forkæmpere) kastede Barnet ud med Badevandet. Men det er dog to vidt forskellige Ting og Begreber, den kristne Lære og saa, hvorledes dens Tjenere og Forkyndere forvalter deres Opgave. De var og er jo kun ufuldkomne Mennesker. Der kan da ikke findes nogen renere Form for Socialisme end Kristi Ord: »Hvis Du har to Kapper, skal Du give den ene til den, som ingen har!« Hvorledes vilde Verden se ud, om dette var blevet overholdt?

Min Mening er altsaa, at Socialismen selv er Skyld i sit eventuelle Nederlag derved, at dens Forkæmpere har ignoreret og nedkæmpet det religiøse Moment; det kan nemlig ikke undværes. Menneskene *kan* ikke undvære Religion; de vilde efterhaanden aandeligt degenerere og tilsidst blive helt tøjlesløse.

Jeg er jo nok klar over, at disse Betragtninger ikke vilde falde i god Jord hos de almindelige Vulgær-Socialdemokrater. Ydermere raader der en vis (berettiget) Bitterhed mod de saakaldte »kristne Socialister«, fordi disse i sin Tid mente at docere Kristendom ved at underbyde deres »ikke-Kristne« Kolleger, hvad der naturligvis var meget forkasteligt og efter min Mening et forkert Syn paa, hvorledes Kristendommen skal efterleves. Men atter menneskelig Ufuldkommenhed! ...

Løn-Afgiften

i Henhold til Lov af 30. Maj skal betales saaledes:

Ugeløn Kr.	36,01—48,00	= Afgift pr. Uge Kr.	0,24
— -	48,01—72,00	= — - — -	0,72
— -	72,01—96,00	= — - — -	1,68
— -	96,01—120,00	= — - — -	2,40
— -	120,01 og derover	— - — -	3,84

Ved Begrebet *Ugeløn* forstaas ordinær Ugeløn plus Forlægningsbetaling plus 4 pCt. Feriebeløb plus Overarbejdsbetaling, som maatte forekomme; det heraf følgende *sammenlagte* Beløb danner den »Ugeløn«, paa Basis af hvilken *Fradraget* sker.

Der eksisterer *ikke* mellemliggende Afgiftstakster, men det skal stadig paases, at *Lønudbetalingens Nettosum* ikke bliver lavere, end den vilde være blevet ved at høre til den Afgiftssats paa Trinet under. Er den *sammenlagte Indtægt* Kr. 95,97, er *Afgiften* for *den* Uge Kr. 1,68, men hvis den sammenlagte Indtægt er Kr. 96,05, saa bliver Afgiften Kr. 2,40. Dog bliver *Netto*-Lønudbetalingen i begge Tilfælde ikke under Kr. 94,29.

Eksempel:

95,97	96,05
÷ 1,68	÷ 2,40
94,29	93,65
	+ afrundes med 0,64
	94,29

Hvad angaar *Overarbejdspenge*, kan der formentlig følges to Metoder:

a. Det *hele* Overarbejdsbeløb (baade den Del, der skal indestaa for at dække senere Afspasering, og den Del, der udbetales kontant) lægges til den øvrige Løn, og *af det sammenlagte Beløb* beregnes Lønafgiften efter foranstaaende Afgiftsskala. I saa Fald vil man naturligvis ikke komme til at betale nogen Lønafgift af de *Afspaseringspenge*, man til sin Tid faar udbetalt.

b. Til Ugelønnen lægges kun den Del af Overarbejdsbetalingen, som udbetales *kontant*, medens den Del, der indestaar til Dækning af Afspasering, først regnes i den Uge, da Afspaseringen finder Sted.

Begge Fremgangsmaader maa være lige berettigede, men man maa formentlig bestemme sig for een af dem og saa benytte denne til Stadighed. Om den ene eller den anden af Metoderne er at *foretrække* (om den ene maatte kunne give en billigere Afgift end den anden), turde bero paa Tilfældet og Heldet.

Den 13. August. *Sigv. Hellberg.*

Rosen til Fagforeningerne

Werner Helmert er i Grunden en udmærket Skribent, efter først at have citeret Christmas Møllers Tale og knyttet et Par Kommentarer dertil, gør han opmærksom paa, at alle, som ikke er enige med ham, er med til at ødelægge Dansk Fagbevægelse. Han gaar endda saa vidt, at han deler os i to Grupper: »De, som mener, at det er saa meget værre, at selv konservative kan rose dansk Fagbevægelse, og De, der mener, det er en mandig Understregning af dansk Fagbevægelses Nytteindsats i Folkets aandelige og økonomiske Udvikling, at netop Christmas Møller har taget Bladet fra Munden og givet Fagforeningerne den Anerkendelse, han giver dem. Selv med Risiko for at blive kaldt Fagforeningsødelægger tillader jeg mig at høre til første Gruppe, og jeg tror snart, denne er den største.

Efter min Mening kunde Christmas Møllers Tale have været holdt — og ment — af en hvilken som helst konservativ. Dansk Fagbevægelse har nemlig bestræbt sig mest muligt efter at gaa Reaktionens Ærinde.

Hvad vilde man have sagt indenfor Fagbevægelsen, dersom en Mand i 1920—25 havde sagt, at Stauning i 1939, med Bistand af De samvirkende, vilde forbyde Typograferne at strejke? Eller at Arbejdernes Regering i 1940 under en Krigssituation vilde lave en Turnusordning, som vilde give hver eneste Arbejdsgiver en Nettofortjeneste paa mindst 100 Kr. pr. Uge uden at gavne Arbejderne eller de arbejdsløse? Eller at samme Regering vilde fratage Arbejderne et Dyrtidstillæg og i Stedet give dem et Priskontrolraad, som intet lavede eller i hvert Tilfælde gjorde det meget skidt? En Narresut med Levertran i Stedet for Sukker. Man taler om »Fagforeningstyrani«, den er desværre vendt den forkerte Vej, og jeg tror, at blot disse faa Ting vilde faa enhver konservativ til at synes om Fagforeningerne og de Folk, disse har sat i Spidsen til at varetage deres Interesser.

Lad os Arbejdere derfor afholde os fra at fryde os over andres Udtalelser om vor Fagbevægelse, og lad os kritisere de Fejl, der er, uden at blive kaldt Splittelsesmænd. Det kunde da være, at vi til sidst blev saa mange, at Fejlene blev rettet til Gavn og Glæde for os alle — ikke mindst for *Dansk Fagbevægelse.* 163, *A. Sørensen.*

En abnorm Normalitet

Der er jo Masser af Arbejde. Der er mere Arbejde, end det tyvedobbelte Antal Mennesker kan udrette, før de har udtømt de Muligheder, denne Klodes Stof rummer. Ja, hvis det tyvedobbelte Antal Mennesker sattes i Arbejde, vilde der være det tyvedobbelte at udrette, hvis Udviklingen forløber efter samme Love som hidtil.

Men naar man lever under et Pengevæsen, der gennem Udbytning fratager Bonden og Arbejderen en væsentlig Part af den naturlige Løn for deres Produktion, saa fratager man dem dermed Købekraften til deres egne Frembringelser. Og naar den arbejdende Part (vel 95 pCt. af Befolkningen) ikke har Købekraft til egen Produktion, saa kan der ikke blive Brug for den Arbejdskraft, Arbejderen og Bonden repræsenterer. Saaledes fremstaar Arbejdsløshed som det Tegn, der fortæller os: Der er Snylteri i Bedriften.

Og »de normale« ser paa Tegnet, de ser ikke længere; dette er sørgeligt, men det er normalt. Og saa tager man normalt en Lygte og giver sig til at lede om Arbejde.

Kære Medborgere: Der er Masser af Arbejde, det kommer af sig selv, naar man afskaffer den Udbytning, som sker gennem Rente- og Laanepolitiken.

Rentesystemet, det er Sygdommen, der har Arbejdsløshed som Tegn og Symptom. Dette er et abnormt System under vore Dages Teknik. Det er normalt, at man ikke ser det, men dette er en abnorm Normalitet. *(J. A. K.).*

„Typograf-Tidende"s Redaktion

Redaktør Fr. Nielsens Adresse er fremtidig:
Jonas Lies Vej 11, 1. Sal, København, Søborg, Telefon Søborg 2036.

Der vil snart høres nyt —

Formanden for De samv. Fagforbund, *Laur. Hansen*, udtalte i Søndags ved det danske Studentermøde paa Idrætshøjskolen ved Slagelse følgende om Fagbevægelsen:

Det er svært at foretage den Kovending, der er nødvendig — fra en vis Ensidighed til Alsidighed. Men vi kommer alligevel til at foretage Springet, hvis vi vil gøre os Haab om fortsat Eksistens. Kan vi ikke selv foretage den nødvendige Omstilling, er andre villige til at gøre det for os. Vor Opgave er nu ikke Forhandling, men Handling, at opgive det negative og gaa over til positiv Handling.

Med Hensyn til Samarbejdet med Arbejdsgiverforeningen udtalte Laur. Hansen, at dette havde været godt siden 1936, og at de to Hovedorganisationer har baade Evner og Vilje til at gaa videre i dette Samarbejde, og han troede, der snart vilde høres nyt, der lover godt for Fremtiden.

Pristal og Løn

Saafremt den i Efteraaret 1939 mellem Hovedorganisationerne sluttede Overenskomst om Dyrtidsregulering havde faaet Lov at bestaa uanfægtet, vilde en faglært Typograf i København i Dag skulle oppebære et Dyrtidstillæg paa Kr. 20,40 plus Tarifens oprindelige ene Reguleringskrone, ialt *Kr. 21,40.*

Nemlig saaledes:

Pristallet August 1939 var 183. Pristallet August 1940 var 233. Altsaa 50 Points × 48 Timer × 0,85 Øre = 20,40 + 1,00 = 21,40.

Ved Lov af 28. Maj fastlagdes Dyrtidstillæggene imidlertid paa Januar-Pristallet (203) og er derfor kun Kr. 8,16 + den gamle Tarifkrone, ialt *Kr. 9,16.*

Det Beløb, der *mangler* i Ugelønnen for at dække *hele* Prisstigningen er saaledes *Kr. 12,24.*

Men da af Stigningens 50 Points de 10 Points hidrører fra ekstraordinære Skatter og Afgifter, for hvilke der i Følge en tidligere Lov ikke kunde forventes Dækning ved Lønreguleringer, skulde vi altsaa have haft 10 × 48 × 0,85 (= Kr. 4,08) mindre end Kr. 21,40, altsaa Kr. 17,32

Af disse Kr. 17,32 faar vi nu Kr. 9,16, og det Beløb, vi i Følge Loven af 28. Maj er nedskaaret, er saaledes Kr. 8,16 pr. Uge.

Dette svarer stort set til en Lønreduktion paa en halv Snes Procent.

Forsaavidt vi skulde have arbejdet med vor egen Tarifs oprindelige Reguleringsbestemmelser, havde en faglært Typografs samlede Dyrtidstillæg i Dag skullet udgøre Kr. 17,00 (÷ Fradraget for de 10 Points, der skyldes Skatterne, Kr. 3,00), altsaa Kr. 14,00. Vi har Kr. 9,16 og mangler altsaa Kr. 4,84, (vi vilde have 2 Points tilgode til næste Regulering i Februar 1941).

Vi naar altsaa den Erkendelse, at de gældende Lønninger betyder, at der siden Krigsudbrudet er sket en faktisk Nedsættelse i Lønnens Købeværdi paa en halv Snes Procent.

I Sammenligning med 1914 viser det sig, at Pristallet i det første Aar til 1915 steg fra 100 til 116, altsaa en Fordyrelse af Levevilkaarene med 16 Procent, for hvilke der *ikke* var givet nogen Lønkompensation.

Tabet i Købeevne (naar Ekstraskatterne regnes med) er saaledes omtrent det samme som dengang. Men *dengang* var der godt at bestille, *nu* er der en stærkt begrænset Beskæftigelse, og det er *dette Forhold* endnu mere end selve Lønbevægelsen, der gør den nuværende Situation saa svær for os.

Den 16. August. *Sigv. Hellberg.*

Og saa venter vi en Løsning...

Uendelig meget er sagt og skrevet om de nuværende Forhold, hvor usandsynlige Byrder vælter sig ind over Land og Folk — og knuser ethvert tappert Forsøg paa at staa imod og som kun lader bristede Forhaabninger i Kølvandet.

Mange og store er de Byrder, der Dag efter Dag bliver lagt paa vore Skuldre, men analyserer man dem, kommer man hurtigt til det Resultat, at Byrden, der hedder Arbejdsløshed, vel uden Indvending af nogen Art og fra nogen Side, er som et aabent Saar, hvor udenom de andre Byrder kun grupperer sig som Rifter og Skrammer.

Desværre ser man altfor ofte Forsøg paa at læge disse Rifter og Skrammer og lade haant om Saaret, uagtet det modsatte ikke blot vilde være naturligere, men er en uomgængelig Nødvendighed for at fjerne Ondet.

Utallige er de Raad og Anvisninger, der lyder fra Rigsdag, Dagspresse og Fagskrifter, og som gør Forsøg paa at bedre de nuværende Forhold. Desværre lider de alle af samme Fejl. De duer ikke og afgiver kun en daarlig Jordbund for de næste.

Vel véd vi alle, ellers har vi saa sandelig lært det nu, at Krigsforhold sjældent giver noget godt fra sig, og at den Arbejdsløshed, der er en Følge af Driftsindskrænkninger og Materialemangel, kun under uhyre Vanskeligheder lader sig eliminére — men skal vi saa ikke ogsaa *alle* — Du, der Fredag efter Fredag stiller op i Køen i Evaldsgade, og Du, hvem det endnu er forundt at faa sorte Fingre — være enige om, at *dele* det Arbejde, der endnu kun kan løses af Gutenbergsønner.

Der tales saa meget om *Sammenhold* og *Arbejdsdeling* — og nu véd jeg, mange vil svare: Ja, men vi har jo Turnusordningen! Men lad os ganske lade den ude af Betragtning, naar man stiller følgende Spørgsmaal: Har, under de nuværende Forhold, ikke ethvert Medlem af Dansk Typograf-Forbund ikke blot *Ret* — men et absolut *Krav* paa at faa Del i Arbejdet? Jeg spørger ikke blot, men venter ogsaa et Svar! Det er et Spørgsmaal, der nu ikke længere taaler Opsættelse, og som fordrer en øjeblikkelig Løsning efter faste Retningslinier.

Under de ekstraordinære Forhold vort Land for Tiden befinder sig i, maa der ogsaa ekstraordinære Fremgangsmaader til. Og her maa vi se ganske bort fra tidligere Tiders Former for Ansættelser og Afskedigelser, og *alle*, saavel Arbejdsgivere som Arbejdere, slutte op om en Løsning, der i Princippet maa være: *Arbejde efter Tur!!*

Hellberg, vis nu D. T.-F.s Medlemmer og forresten

andre Fagorganisationer, at Dansk Typograf-Forbund ogsaa kan løse Problemet »Frivillig Arbejdsdeling« *retfærdigt!* For det er ikke tilstrækkeligt, vi véd, Du sidder inde bag Døren i Evaldsgade, eller at Du svarer mig med en 7—8 Linier her i Bladet. *Nu* er der Brug for et Initiativ, hvor det ikke er tilstrækkeligt at affærdige Realiteterne med et Arbejdsløshedskort og et Stempel.

En Ordning som den nu gældende kan i alle Tilfælde ikke kaldes for et Produkt af Sammenhold og Retfærdighed. Og det vil vist saavel de arbejdende som de ledige Medlemmer indrømme. *Børge Wich.*

Opgaver for Arbejdere —

Det var egentlig ikke Hensigten med mit Indlæg i »Typ.-Tid.« Nr. 29, (som ganske vist omhandlede Kriselovene), at proklamere min Deltagelse i Diskussionen mellem Fr. Nielsen og Aage Hinrich.

Indlægets Kritik var rettet mod de Folk indenfor Arbejderklassen, der skrupelløst bombarderer de gennemførte Nødforanstaltninger: Arbejdsdeling m. v., idet de i altfor høj Grad lukker Øjnene for den *totalt ændrede* Situations brutale Kendgerninger, baade af økonomisk og politisk Karakter. Ved stadig at lægge de Kriseforanstaltninger for Had, som Arbejdernes politiske og faglige Tillidsmænd *ogsaa* — i Medfør af deres paalagte Hverv — er Medskabere af, er denne *skadelige* Art af Opponenter med til indenfor vor Bevægelse at nære en Forvirring og Splittelse, som vi, der er unge og faar Pligterne og Ansvaret for *Fremtidens* Arbejderklasse, ikke kan se Nytten af.

Imidlertid har Fr. Nielsen følt sig foranlediget til at imødegaa *mine* Synspunkter, der ikke — o, jeg Synder! — er paa Linie med *hans.* Han giver Aage Hinrich og min Ringhed til Slut det Raad, at

»overlade til de store Skatteydere og Overklassen i det hele selv at forsvare *sine* Interesser. Det kan aldrig være en Opgave for *Arbejdere* ...«

At stikke sine Kolleger i Skoene, at de gaar Kapitalisternes Ærinde, synes mig at være mere end ukollegialt — og Fr. Nielsen har ingen Ret dertil. Saa meget mindre som det er det rene Opspind. Ikke *eet* Ord i min Artikel i Nr. 29 forsvarer »Overklasseinteresser«. Tværtimod giver jeg i denne bl. a. Udtryk for følgende:

»Iøvrigt har man vist Lov at udtale det Ønske, at Tiden og Forholdenes Udvikling maa vise sig bedre i Stand til at fordele de økonomiske Byrder mere retfærdigt, da den økonomisk bedrestillede Klasses Vilje og Forstaaelse i den Henseende *ikke* har strakt sig særlig vidt.« —

Men dette har Fr. Nielsen aabenbart »overset«.

Naar jeg giver Udtryk for, at Arbejderne maa sætte Ryggen mod det Uvejr, der gaar over vort Land, og staa sammen — *trods Byrderne* — om vore Organisationer og vort Demokrati, saa *er* dette min ærlige Overbevisning. Og det er ikke for at blive »persona grata« og har intet som helst med »Forsvar for Overklassen« at gøre.

Men det er jo hændt, at Fr. Nielsens — forøvrigt velskrevne (Kompliment!) — Artikler er blevet anvendt paa Steder og i Organer, der *ikke* ønsker vor Bevægelses Kraft bevaret eller styrket, men kun har *vor* Klasses Opløsning og Splittelse til Formaal.

At skrive Artikler af *den* Karakter *»kan vist aldrig være en Opgave for Arbejdere«!*

11. August 1940. *Eigil H. Petersen.*

— — —

For ikke at forlænge Diskussionen skal jeg indskrænke mig til en Bemærkning i Anledning af Eigil H. Petersens Paastand om, at det er hændet, at mine Artikler er anvendt af Modstandere: Eigil H. Petersen vil nok indrømme, at det er vanskeligt at skrive Artikler, som ikke paa en eller anden Maade kan benyttes af vore Modstandere. Naar dette sker, er det som Regel kun *Brudstykker,* der citeres, sjældent *hele* Artiklen, thi saa vilde Hensigten ikke naas. Det er noget, enhver Skribent kan komme ud for, og jeg tvivler aldeles ikke paa, at ogsaa Eigil H. Petersens Artikler egner sig ypperligt til Brug for Modstanderpressen, naar denne vil overbevise sine Læsere om, at Arbejderne her i Landet ikke er paalagt *forholdsvis* større Byrder end andre Samfundsklasser. Jeg skal i denne Forbindelse minde Eigil H. Petersen om, hvorledes en Artikel her i Bladet fra hans nære Venner i Hipa-Centralen i sin Tid gik som varmt Brød i Højre- og Venstrepressen.

Fr. N.

Svensk Meningsytring — tysk Reaktion

„Svensk Brøndforgiftning"

Under Overskriften »Svensk Brøndforgiftning« skriver »Völkischer Beobachter«: Den svenske Forlægger Hansson har i sit Blad, »Aftonbladet«, tilladt sig at fornærme det tyske Folk. I en Artikel undersøger han det Spørgsmaal, hvilken Stormagt der har været bedst forberedt paa Krigen, og kommer herved til den *uforskammede Slutning, at England hverken har villet Verdenskrigen eller den nuværende Krig.* Han skriver videre, at *siden den Dag, da Tyskland har grebet til Vaaben, er 5 neutrale Stater uden Varsel blevet overfaldet og slaaet ned.* Endelig slutter Hansson sin Artikel med følgende: Hvis vi vil virke for Freden, maa vi raabe over Østersøen: »Forstaa dog endelig, at alt, hvad Vold skaber, kun er af kort Varighed.«

Pressefrihedens Vilkaar

Vi — skriver »Völkischer Beobachter« — raaber tilbage over Østersøen, at Hr. Hansson hverken har gjort Freden eller sit Land nogen Tjeneste med sin Artikel. Vi vil ikke indlade os paa endnu engang at fremføre de mangfoldige Beviser paa den britiske Krigsskyld. Det vilde være spildt Ulejlighed at søge at overbevise en saa forbenet Skrivebords-Politiker. *Men vi vil nøje huske hans lumske Angreb paa Sandheden.* Hans anglophile private Mening interesserer os ikke. Men noget andet er det, at hans Blad under Paaskud af at ville yde Freden en Tjeneste misbruges til et journalistisk Fremstød mod et stort Folk, der staar i en stor Kamp for sin Ret, for en Nyordning af hele det europæiske Omraade og Tysklands fremtidige Liv. *I dette Europa vil der ganske vist ikke være Plads mere for Folk af Hansons Kaliber.**

* Fremhævelserne er vore. Red.

Rudolf Calbergs Bisættelse

fandt Sted i Lørdags i Sundby Krematorium under stor Deltagelse fra Kollegernes Side. *Jul. Schrøder* talte smukt over den afdøde, og sagde bl. a.:

Rudolf Calberg var permanent Kammeraternes Tillidsmand, snart her, snart der. Ved Delegeretmøderne mødte han stadig frem som de københavnske Trykkeres Repræsentant, og endskønt han ikke hørte til dem, der talte i Tide og Utide, var han dog — skønt saakaldt yderliggaaende Anskuelser — paa det Hold, der hævdede Kammeratskabet og Sammenholdet som det første Bud.

Rudolf Calberg var en glad Svend. I et muntert Lag i Kammeraternes Kreds deltog han gerne med ungdommelig Glæde og Oprigtighed. Alle erindrer vi hans gode og smukke Smil, naar han ved saadanne Lejligheder færdedes iblandt os. Det var derfor dobbelt trist, at en saa livsglad Sjæl skulde gaa herfra i en forholdsvis ung Alder. Men Døden tager intet Hensyn til Alder eller Sind. Den tager Mennesket ubarmhjærtigt og planløst — saaledes synes det os. Maaske er der alligevel en Mening med det, som vi ikke forstaar ...

O. A. Lundin bragte den afdøde en Tak fra hans nærmeste Kolleger — Trykkerne. Og Højtideligheden sluttede med: »Altid frejdig, naar du gaar —«. *Fr. N.*

Paa Fodtur fra Danmark til Svejts

En Medarbejder ved Nordsjællands Social-Demokrat har haft en Samtale med Redaktøren af Navernes Blad, Typograf *W. Petersen*, Hillerød, om en Rejse, denne gjorde for en Del Aar tilbage. Vi gengiver her Interviewet efter ovennævnte Blad:

— Hvordan kom De nu paa at tage ud paa den Maade, spørger vi.

— Aah, lyder Svaret, det var saamænd saa lige til. Naar man er ung, skal man tage Chancen for at komme ud, ellers naar man det aldrig. Jeg har altid haft Lyst til at rejse og se, hvordan andre Folk lever. Jeg havde en Kammerat, han var Skræder, og han havde samme Lyst som jeg. En skøn Dag tog vi Ranslen paa Nakken og drog fra Roskilde pr. Fodsvedsmotor.

— Var der ikke Vrøvl ved Grænsen? De skulde jo ud og søge Arbejde?

— Det var ikke meget. Vi fik først Visum i Passet til tre Dage, og med det naaede vi til Kiel, saa fik vi et nyt Visum paa en Uge, og Resten af Tiden fik vi gratis Visum hos de danske Konsuler. Og Folk var alle Vegne flinke og hjælpsomme.

I Hamborg, fortsætter Petersen, traf jeg forresten en dansk Kollega, Typograf Kai Fønss Bach, der forøvrigt nu er Bogtrykker i Birkerød. Han havde Arbejde og gav os gode Raad, som vi drog Nytte af videre paa Turen.

Vi traf hinanden i Navernes Foreningshjem, hvor der samme Aften var Fest. Det var svært gemytligt. Bl. a. fik vi forevist Harald Blaatands Tandbørste, en Tot af Svend Tveskægs Skæg, samt Kolumbus' Æg, der var haardkogt og stod paa Spidsen. Her serveredes ogsaa Is fra Nordpolen — den var ganske vist smeltet, men Varemærket var bibeholdt.

I Hamborg blev vi indmeldt i Sk. C. U. K. (betyder Skandinavisk Central Understøttelses-Kasse), og jeg har lige siden været Medlem af denne Organisation.

Fra Hamborg fortsatte vi Sydvest over til Ruhr-Distriktet, der endnu den Gang var besat af Franskmænd og Englændere. Vi overnattede paa de smaa Kroer og Gasthaus zur Heimat — de billige Hoteller — og vænnede os forøvrigt hurtigt til den tyske Mad.

Turen langs Rhinen var herlig. Det var lige i Foraarstiden, og de skønne Dage, vi tilbragte paa Vandring langs den historiske og sagnomspundne Flod mellem Vinbjerge og gamle Ridderborge og idylliske Smaabyer, glemmer jeg aldrig.

— Naah, indskyder vi, det var vel ikke Idyl altsammen.

— Det var det vel ikke, men det var dog forbavsende faa Ubehageligheder, vi kom ud for. Det ubehageligste skete i Baden-Baden, hvor jeg paa Banegaarden fandt en Femmarksseddel. Jeg troede, det var en værdiløs Seddel fra Krigstiden, men da en Dame ved en Kiosk nogle Skridt fra os begyndte at lave et syndigt Hus, fordi hun mente at have faaet fem Mark for lidt tilbage — var jeg klar over Fejltagelsen. Hvad skulde jeg nu — levere Sedlen tilbage? Det var selvfølgelig det eneste rigtige, men hvem vilde saa tro paa, at den var fundet? Risikerede vi ikke at blive beskyldt for Tyveri og udvist ... den Risiko turde jeg ikke løbe, og saa beholdt jeg Sedlen, til Damen var gaaet — og smed den igen.

Vel var Rhinturen smuk, men der er dog skønnere i Svejts. Svejts skal man se for at forstaa, hvor smukt det er. Det er det absolut ideelle Turistland. I Basel havde vi ogsaa en pudsig Oplevelse. Vi kom hen i en Biograf, præsenterede os som danske Haandværkssvende paa Valsen og spurgte, om vi kunde faa Lov at se indenfor.

Damen ved Billethullet kaldte paa Direktøren. Det første han sagde, var: Hvor ved I fra, at jeg er fra Danmark?

Det vidste vi heller ikke, saa det var jo et ganske pudsigt Træf. Vi kom indenfor, og han beværtede os bagefter paa det bedste. Han havde forresten været Cyklerytter og var en Overgang kendt i baade Tyskland, Svejts, Frankrig og Italien.

Ved Luzern havde min Kammerat og jeg en anden pudsig Oplevelse. Vi blev antastet af en Gendarm, der vilde se vore Papirer og have at vide, hvor mange Penge vi gik med. Mit Pas var der ikke noget i Vejen med, og vi havde heller ikke saa mange Penge paa os, at vi kunde mistænkes for at have forsynet os paa uærlig Vis. Men det var galt med Kammeratens Pas. Pasfotografiet viste Kammeraten med et stort, flot Vingeskæg — det havde han nemlig haft tidligere, men nu var det barberet af. Gendarmen blev meget mistænksom og udbrød: Det har aldrig været Dem, det ligner snarere Deres Far! Det kunde vi jo ikke lade være at le af — og saa blev Gendarmen formildet og lod os passere.

Vi overnattede senere i et Kloster, der var indrettet som Gæstgiveri, og i Fremmedbogen her saa vi, at der blandt mange andre kendte Gæster havde været de amerikanske Filmsskuespillere Milton Sills, Tom Mix og Rio Jim.

Fra Svejts drog jeg ind i Elsass. Min Følgesvend havde faaet Arbejde ved Faget, og jeg selv fik Arbejde som Tømrerhaandlanger i Elsass. Det var temmelig haardt, og da jeg efter et Par Maaneders Forløb syntes, jeg havde Penge nok, tog jeg til Luxembourg, et lille, venligt Land med lutter venlige Folk.

I Hovedstaden saa jeg mange Forretninger med danske Navne, saasom Bogtrykkeriet Hansen og Linden, Bryggeriet Clausen, men ingen af Indehaverne havde nogen Tilknytning til eller kendte noget til Danmark.

Saa gik Turen til Belgien og senere til Holland. I Antwerpen traf jeg en Mængde Haandværkssvende, og Naverne holdt til hos en dansk Restauratør ved Navn Olsen. Han serverede bl. a. Øl fra Wiibroe, saa det var helt hjemligt.

Efter en Tur i Holland gik det atter hjemad til gamle Danmark. Man var rig paa Indtryk og havde haft mange storartede Oplevelser, truffet Landsmænd, der havde slaaet sig til Ro i det fremmede, og haft Lejlighed til Sammenligning med Forholdene i det fremmede og her hjemme.

— Men, spørger vi til Slut, hvordan var det muligt at klare en saa lang Tur, der skulde dog ikke saa faa Penge til?

— Aah, det er nu ikke saa overvældende mange Penge, man bruger, man lærer hurtigt at klare sig med lidt, men naar det var muligt, skyldes det, at vi indenfor Typogra-

ferne har en glimrende »Rejsekasse«, og Naverne har Afdelinger i mange større Byer i Tyskland og Svejts. Paa den Tid, jeg var paa Valsen, var der henimod 1000 skandinaviske Haandværkssvende paa Valsen syd paa. Nu er der jo lukket, men forhaabentlig er det kun foreløbigt. Det er af Betydning, at unge Svende kan komme ud og se, hvordan Folk i andre Lande lever og arbejder.

I Fjor, slutter Red. Waldemar Petersen, var jeg for Resten en Tur i Tyskland og Svejts og genopfriskede de gamle Minder. Det var muntert — og jeg haaber, naar Verden en Gang er bragt i Lave igen, at jeg kan komme af Sted endnu en Gang.

Afdøde Kolleger

Sætter *Leonhard Klein* døde forleden efter nogen Tids Sygdom. Klein var født i København i 1875 og blev saaledes 65 Aar gammel. Han havde i mange Aar sit Arbejde i Centraltrykkeriet, men Svagelighed plagede ham de senere Aar, og fra 1938 gik han i Otium paa sin Aldersrente. Som Inkassator for de 4 Smaaforeninger vandrede han stadig rundt paa Trykkerierne og hilste paa Kollegerne.

Klein bisættes fra Bispebjerg Krematoriums lille Kapel. Ang. Dag og Tid henvises til Dagspressen.

*

Sætter *H. V. F. Mosberg*, en af de gamle Sættere fra Knudtzon, er død 83 Aar gammel. Mosberg arbejdede indtil omkring 70-Aars Alderen, var syg gennem lang Tid og fratraadte saa. Begravelsen foregaar i Stilhed.

Forretningsudvalgsmøder

15. Juli 1940.

1. Meddelelse forelaa om en Stigning i Prisen for Trykningen af »Typograf-Tidende«. Stigningen er begrundet i Papirprisernes Stigning. — Til Efterretning.
2. I Forbindelse med Forbundsstyrelsens Afstemning om et ekstra Administrationstilskud til Aarhus Afdeling var rejst Spørgsmaal om et ekstra Tilskud til alle Lokalafdelinger. — Gaar til Behandling i Forbundsstyrelsen.
3. Forretningsføreren gav Meddelelse om Resultatet af Mæglingssager fra Svendborg og Herning. — Til Efterretning.
4. Skrivelse forelaa fra De samv. Fagforbund vedr. et Kursus paa Aarhus Universitet. — Til Efterretning.
5. Skrivelse forelaa fra Statens Husholdningsraad vedr. Uddeling af forskellige Opraab. Det vedtoges at rekvirere 1000 Ekspl. til Uddeling fra Kontoret.
6. Fra Københavns Afdeling gaves Beretning om Forløbet af Forhandlinger vedr. Ændringer i den frivillige Arbejdsdelings-Ordning. — Til Efterretning.

12. August.

1. Fra Hjørring Afdeling forelaa Resolution med Henstilling til Forbundet om paa kompetent Sted at protestere mod den Udbytning, der foregaar mod den arbejdende Del af Befolkningen. — Fra Odense Afdeling forelaa Resolution med Tilslutning til Aarhus Afdelings Udtalelse om obligatorisk Arbejdsdeling. — Til Efterretning.
2. Fra Aarhus Afdeling og Københavns Afdelings Styrelse forelaa Henstilling om at foranledige Brændselshjælpen udbetalt paa et tidligere Tidspunkt end sædvanlig. — Til Behandling i Forbundsstyrelsen.
3. Fra De samv. Fagforbund forelaa Skrivelse vedr. Indmeldelse i Dansk Luftværnsforening. — Til Behandling i Forbundsstyrelsen.
4. Fra Fagskolen for Boghaandværk ansøgtes om et ekstra Tilskud paa 1000 Kr. — Ansøgningen blev bevilget.
5. Formanden refererede fra et Fællesmøde hos C. W. Obel i Aalborg ang. Arbejdsdeling. — I Forbindelse hermed drøftedes Spørgsmaalet om Arbejdsdelingen i Almindelighed.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Week-end-Tur.

Lørdag den 31. August tager vi til »Sandviggaard« ved Hillerød. Om Søndagen Travetur i Grib Skov til Grib Sø og Nøddebo. Tilmelding paa Kontoret Fredag Aften. — Husk, at Vandrekort er obligatorisk.

Overarbejde.

Vi finder Anledning til her i Lærlingespalten at redegøre for de af Socialministeriet udstedte Bestemmelser vedrørende Lærlinges Overarbejde.

Hovedlinien i denne Bestemmelse er: Lærlinge *under* 18 Aar er underkastet Lærlingelovens Bestemmelser vedr. Arbejdstid og maa som Følge deraf kun arbejde samme Tid som Svendene, dog kan *til Oprydning*, eventuelt kræves lidt Ekstraarbejde, som dog ikke kan overstige ½ Time (hvor samtidig Teknisk Skole besøges, bliver der som Regel ikke Mulighed for Oprydningstid). Lærlinge *over* 18 Aar er underkastet Overarbejdsloven og skal derfor afspasere udført Overarbejde efter samme Regler som Svendene.

Ovenstaaende bedes nøje iagttaget, saaledes at Lærlingeloven bliver overholdt ogsaa fra Lærlingenes Side, og Misbrug undgaas.

Hele Danmark synger!

Efter at vore nordiske Brødre i Norge og Sverige har lagt for, er *Folkesangen* naaet Danmark over Aalborg, saavel som adskillige andre Byer ogsaa her paa Sjælland, til København ved den store Aften i Fælledparken i Onsdags. Over 80,000 Københavnere sang sig befriet og glade ud i de gamle danske Sange, og hvad det betyder for Landets Sangforeninger er ikke til at beskrive. Siden 1846 har Typografernes Sangforening dyrket Sangen og har lært, hvad den betyder for Livsglæden og Samhørigheden. Indtil omkring 70erne ved vor Fagforenings Oprettelse var den det eneste Samlingssted for Typograferne, og selv efter at adskillige andre Fritidsbeskæftigelser er »opfundet«, har den hævdet sig pænt. Stadig nye og friske Stemmer har tilsluttet sig, og mange flere venter vi i Aar. Vi gaar nu ind i vor 95aarige Sæson og haaber, Koret under vor dygtige Dirigent, Hr. Tiemand Sandorffs, Ledelse og med alle vore gamle, gode Traditioner in mente, at kunne fortsætte langt over de 100 Aar. Paa Fredag den 23. August Kl. 8 saavel som de førstkommende Fredage glæder vi os til at hilse paa nye Kammerater og Kolleger, som skal være hjertelig velkomne i vor Kreds. Sanglokalerne er i Arbejdernes Læseselskab, Nørre Søgade 27 A. I den Mørketid vi gaar i Møde, har vi al Livsglæde Behov.

Og glem saa ikke, alle I gamle Sangere, som af en eller anden Grund gled ud, enten det var Arbejdstidsforlægning eller andet, I, der har saa mange lyse Minder fra Ungdomstiden, at Tiden er inde til at slutte op om den gamle Sangforening, om end det kun bliver som passive Medlemmer. Vær med til at bygge Sangforeningen op til Adspredelse og Glæde for os alle, men stedse med Mottoet: *At glæde andre.*

Udo Poulsen.

Generalforsamlinger · Møder

Herning Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 13. Juli ordinær kvartaarlig Generalforsamling paa Haandværkerforeningen. Formanden, *Albert Hansen*, bød Medlemmerne velkommen og overbragte en Hilsen fra Kollega Morgenstern, der var syg. Formanden valgtes til Dirigent og aflagde derefter Beretning for det for-

løbne Kvartal, hvoraf bl. a. fremgik, at der i Anledning af Gutenberg-Jubilæet var udbetalt en ekstra Understøttelse fra Forbundet til 4 af Afdelingens ledige Medlemmer, der fik 20 Kr. hver. Formanden omtalte Lønnedskæringen og Arbejdsdelingen, der dog foreløbig er frivillig. Angaaende Spørgsmaalet fra forrige Generalforsamling om Faktorers Overarbejde havde Formanden fra Forretningsfører *Ths. Pedersen* modtaget Meddelelse om, at der ikke var Hjemmel for, at Arbejdsledere behøvede at afspasere Overarbejde. Nogle Kolleger paa et herværende Blad var frataget deres personlige Tillæg, og samme Sted benyttedes en Trykkerlærling til Trykning af Avisen. Sagerne blev indberettet til Forbundet, og ved en personlig Forhandling mellem Forretningsfører *Ths. Pedersen* og Bladets Ledelse blev Resultatet, at de paagældende Kolleger beholder deres Tillæg med tilbagevirkende Kraft og Lærlingen udskiftes med en udlært Trykker. Beretningen godkendtes. — Kassereren, *Sv. Aa. Hansen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 4.050,50. (Den største Balancesum i Afdelingens Historie). Der indsendes Kr. 128,35. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 319,00. Beholdningen var Kr. 118,35. Hjælpesygekassens Regnskab udviste en Beholdning paa Kr. 328,51. Regnskaberne godkendtes. — Formanden for Festskriftudvalget i Anledning af Afdelingens 50 Aars Jubilæum, *Anton Jensen*, aflagde Beretning og Regnskab fra Udvalget og takkede de Kolleger og Firmaer, der havde bidraget til, at Festskriftet kunde udkomme. — Formanden oplæste et Andragende fra Lærlingeafdelingen om Tilskud til en kombineret Studietur og Udflugt til Aarhus. Forskellige Kolleger udtalte sig for og imod Andragendet, men et Forslag fra Bestyrelsen om at bevilge 15 Kr. vedtoges. — Generalforsamlingen sluttede med Bevilling af sædvanlig Husleje.

J. Chr. S.

Nær og Fjern

„Typograf-Tidende"s Redaktion. Red. *Fr. Nielsens* Adresse er fremtidig: *Jonas Lies Vej 11, 1. Sal, København, Søborg, Telefon Søborg 2036*, hvortil alt Stof til Bladets Tekstspalter bedes sendt. Annoncer og Foreningsmeddelelser sendes til Forbundskontoret i Evaldsgade.

Bogtrykudstillingen finder Sted paa Centralbiblioteket i Kolding paa Lørdag Kl. 14—21 og Søndag Kl. 10—21. Der er som bekendt gratis Adgang for alle.

Københavns Maskinsætter-Klub arrangerer i September Maaned en Drøftelse af Godtgørelsesbestemmelserne i Tarifens Maskinsætter-Afsnit. Der paatænkes afholdt 2 Aftenmøder, hvor Tarifbestemmelserne vil blive belyst fra saavel Blad- som Bogmaskinsætternes Lysvinkel. Der bliver Adgang for *alle* Maskinsættere, og Branchefællerne anmodes om i Tide at gøre sig fortrolig med Tarifens Godtgørelsesbestemmelser og opnotere Spørgsmaal og Eksempler til Fremføring paa de kommende Møder, der vil blive averteret i næstfølgende Numre af »Typ.-Tid.«.

Ingen Prisstigninger! Et nyt og slaaende Bevis for, at den Priskontrol, Regeringen har etableret, er det rene Humbug, har vi i den Kendsgerning, at et Pund Fedt nu skal betales med *2 Kroner!* Føjer vi dertil, at Margarinen er frataget os og Smørret ogsaa ligger oppe i en for Arbejdere uoverkommelig høj Pris, kan vi nok sige, at vi er vel rejst! Og hvad med Brødet efter 1. September?

Fra „Maskinsætteren". Foranlediget af, at en Petitnotits i »Maskinsætteren« i forrige Nr., en Historie fra et Maskinsætteri, har affødt et Par Protester, ønsker vi at oplyse, at den omtalte Notits er blevet holdt tilbage meget længe ikke paa Grund af dens Sarkasme, men paa Grund af dens Ubetydelighed. Forsaavidt den er blevet opfattet som andet end den Værkstedsvits, man hører, ler af og glemmer, beklager vi dens Fremkomst. *N. Th. S.*

Den rette Aand. I en Tid, hvor de diktatoriske Tendenser er raadende hos de fleste af dem, der besidder et nok saa lille Magtomraade, gør det godt at høre Ord som dem, Handelsminister *Christmas Møller* sluttede sin Radiotale om Varefordyringsraadet med forleden. Han sagde:

Det afgørende for den nye Ordning, der kunde iværksættes, vil i første Række være, om der er den rette Aand i Administrationen til at holde saa nær Kontakt med Erhvervslivet som muligt. Jeg tror, at jeg for samtlige Medhjælpere i dette Arbejde kan give Udtryk for, at det vil være en fælles Bestræbelse at faa dette Arbejde til at glide saa glat og gnidningsløst som muligt, og vi vil bestræbe os for den hurtige Ekspedition, den klare Besked og forstaa, *at vi alle er Befolkningens Tjenere* til Løsningen af en særdeles vanskelig Opgave.

Vi forventer —. Kedel- og Maskinarbejderne har paa deres Kongres vedtaget en Resolution, som — efter først at have rettet en Tak til Ministeriet Stauning—Munch for dettes Arbejde — bl. a. udtaler følgende:

Kongressen erkender, at de for Danmark ændrede Forhold, derunder de stærkt begrænsede Eksport- og Importmuligheder, nødvendiggør en Tilpasning til den nye økonomiske Situation, og vi er klar til at bære vor Del af de Byrder, de ændrede Forhold har medført, idet vi som en absolut Forudsætning forventer, at Samlingsregeringen — under Hensyn til, at Arbejdslønningernes Pristalsregulering er ophævet ved Lov — modsvarende gennemfører saa effektive Foranstaltninger til Standsning af den i den seneste Tid stedfundne Forhøjelse af Priserne paa saa godt som alle nødvendige Livsfornødenheder, at man derved forhindrer Arbejderhjemmenes økonomiske Sammenbrud.

Tak

Min bedste Tak for al Opmærksomhed ved min 85-Aars Fødselsdag. *Chr. Kryger.*

Typografiærlingene i Randers sendes hermed en hjertelig Tak for den venlige Opmærksomhed ved vort Bryllup.

Marie og *Harry Løcke.*

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

5. Juli. Formanden refererede de paany førte Forhandlinger for at opnaa en ændret Turnusordning paa obligatorisk Grundlag; Forhandlingerne havde dog ikke hidtil medført Resultat; Sagen drøftedes, herunder Bedømmelse af Beskæftigelsesmulighederne og de videre Bestræbelser for at modvirke en ensidig Udvidelse af Ledigheden. — Til Bogtrykfagets Voldgiftsret er indgivet Klage for at faa fastslaaet, i hvilket Omfang Københavns Bogtrykkerforening maatte kunne unddrage sig at hæfte for Feriepenge, som et af dens Firmamedlemmer ikke har kunnet betale. — Paa et lignende Grundlag er Klage indgivet over Dansk Litograflaug. — I Sagen mod »Dansk Papirvarefabrik« vedr. Forstaaelsen af Overenskomsten med Papirvarefabrikantforeningen er faldet Kendelse ved faglig Voldgift; Kendelsen siger, at i det foreliggende Tilfælde maa Virksomheden antages kun at have een ved mekanisk Drift dreven Presse, idet kun een benyttes, medens de andre Presser er ude af Brug, delvis demonterede. — Spørgsmaalet om Udbetaling af Feriepenge til Militærpersoner og lign. er besvaret i et ministerielt Cirkulære, der ikke er overmaade klart, men herefter vil vi udbetale de paagældende deres Feriepenge, naar de dokumenterer at have en Orlov. — Vedr. Lærlinges Overarbejde forelaa ogsaa en ministeriel Afgørelse, som vi mener at kunne forstaa saaledes, at Lærlinge, der er fyldt 18 Aar, er omfattet af Overarbejdsloven, at de saaledes *kan* arbejde over, men kun med Tillidsmandens Billigelse og mod Afspasering. — Refereredes diverse Skrivelser og Cirkulærer vedr. Fortsættelses-

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

kassernes Aabningsvilkaar, Landsforeningen til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, Kursus paa Aarhus Universitet. — Et Spørgsmaal om Papirskæring behandledes. — Et Par Afskedigelsessager refereredes; i det ene Tilfælde er en Tillidsmand afskediget og har akkviseret ved at erholde 3 Maaneders Løn. — Et Par Spørgsmaal om Feriepenge refereredes. — Det vedtoges i Begyndelsen af August at arrangere en Eftermiddags-Sammenkomst for ledige Medlemmer, f. Eks. hos Lorry. — Gabriel Jensens Feriekolonier bevilgedes 100 Kr. — Anmodninger fra D. s. U. Københavns Kreds og fra De samv. Forældreforeninger henlagdes. — Et Understøttelsesspørgsmaal afgjordes. — Sager ang. hvilende Ret og Landophold behandledes. — Der foretoges Bestemmelse om Deltagere i Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole. — Mødet hævet.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. August: Holbæk 800,00, Odense 5000,00, Aarhus 4000,00; 14. August: Maribo 200,00, Viborg 500,00, Lyngby 200,00, Vejle 1000,00; 15. August: Frederikshavn 400,00, København 30,000,00.

København, den 19. August 1940.

Forretningsudvalget.

Intertype Formatstykker

brugte, men velholdte i flg. Størrelser:

6 Punkt: Kegelstykke og 10, 12, 14, 16, 20 Cicero
8 Punkt: 12 1/2, 16, 18, 22 Cicero
10 Punkt: 12 1/2, 13, 16, 18, 20 Cicero
12 Punkt: Kegelstykke og 12 1/2, 13, 16, 18, 20, 22 Cicero
14 Punkt: Kegelstykke og 21, 24 Cicero Linjelængde

fransk System, sælges for halv Pris. Billet, mrkt. »60«, modt. Ekspeditionen.

Nye Medlemmer

Trykker Bernhard Walther Petersen, udl. 13. 8. 40 hos Fr. Nielsen (arb. s. St.).

Randers: Sætter Fritz Holten Holemann, udl. 10. 8. 40 hos Ansgar Nielsen.

Tiltraadte

København: 876 Helmer Jensen fra Rejse (Bording), 5166 Børge Clausen fra Kolding (arbl.), 6304 Byrge Qwist fra Fredericia (arbl.), 7247 Knud Christensen fra Nykøbing F. (arbl.), 6481 Per Thorell fra Kolding (arbl.), 9409 Aage Clemmensen fra Budenes Forb. (arbl.), 7684 Svend Hansen fra Jord- & Betonarb. (arbl.).

Aalborg: 5906 A. Ø. Pedersen (udenfor Faget). Odense: Kv. Hj.arb. Karoline Rasmussen (overfl. fra Bryggeriarb.). Skive: 5528 Knud Frederiksen (arbl.). Sønderborg: 4166 Gustaf Holm (arbl.).

Fratraadte

København: 9366 Hartvig Petersen til Dansk Arb. Forb., 9451 Kaj Persson til Skibsværftsarb., 2137 Tove Larsen til Biscuitarbejderne, 115 G. Alsvold til Aalborg, 10 Arnold Andersen til Aalborg, 2674 Vald. Kany paa Rejse, 1130 Leon Vigold paa Rejse, 4451 V. Jørgensen til Lyngby.

Aalborg: 9431 Kaj Witzansky til København i Pl., 7474 Mar. Bengtsson til København (Skole). Herning: 7548 Karl Thorn (overfl. til Arbejdsmandsforb.). Nykøbing F.: 7247 Knud A. Christensen til København (arbl.). Næstved: 7315 Poul Svarre til Køge (arbl.), 5547 Kjeld Axel Henriksen til Silkeborg (arbl.), 5993 Fred. Christian Nielsen til Silkeborg (arbl.). Slagelse: 7472 Ernst Jensen til Aalborg (arbl.), 5048 Helmer Jensen til Aalborg (arbl.), 5955 Henning G. Nielsen paa Rejse.

Udmeldt

København: 386 B. Stubtoft (O. Barfoed).

Døde

København: 1958 Rudolf Calberg, 1327 W. Poulsen (Natt.), 12278 H. Mosberg.

Næstved: 6783 Hans Laur. Christiansen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

Sæsonen begynder i Aften Kl. 20 i Arb. Læseselskabs Lokaler, Nørre Søgade 27 A. Nye Stemmer sættes paa Prøve.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Hamlet . Corps 12—60

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10 291

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 35 *København den 30. August 1940* *67. Aargang*

Bogtrykfagets tekniske Udvikling

Af *K. A. Jørgensen.*

VIII

(Sidste Artikel.)

Opfindelser paa Trapperne. Med alt det her nævnte maa man jo sige, at baade Bogtrykfaget og dets beslægtede Fag er vel rejst, hvad det tekniske angaar, og hermed kunde man slaa sig til Ro. Men vi véd af gammel Erfaring, at Teknikerne ikke hviler — og med den medfødte menneskelige Nysgerrighed faar man Lyst til at vide, hvad de har for. Af og til opskræmmes Faget jo af sensationelle Meddelelser om nye Opfindelser, der kan tage Gutenbergs gamle Kunst og Haandværk i stiv Arm og sætte det hen i Krogen!

Og givet er det, at de moderne Opfindelser paa andre Omraader let kan faa Indflydelse paa vort Fag og dets Teknik. Man skal ikke agere Spaamand for Fremtiden, men det kan have sin Interesse blot at kigge lidt paa et Par af de bebudede Opfindelser og se, i hvilken Retning de gaar, og hvilke Kræfter de vil anvende.

Vi kan begynde med *Sættemaskinen*, der er aktuel til enhver Tid. Det er det gamle Spørgsmaal om den *helautomatiske* Maskine, der atter og atter dukker op og menes at staa foran sin Løsning!

Allerede i længere Tid er der eksperimenteret med den saakaldte *»Teletype«*-Sættemaskine *(Buford L. Green)*, hvis Princip er dette, at enhver Sættemaskine kan paamonteres et Apparat, der gør Maskinsætterens Arbejde med Sætningen overflødig, idet den modtager et særligt Manuskript (perforeret), der ved Hjælp af mekaniske Indretninger udløser Matricerne og lader Maskinen støbe Linier saa hurtigt dens Konstruktion tillader det! — Maskinerne skal da fremtidig kunne betjenes fra en Fjernskriver, og Maskinsætteren reduceres til en Slags »Kontrol« ved en Støbemaskine (a la Monotype).

Maskinernes Kapacitet skal kunne udnyttes fuldt ud, og her ligger vel den egentlige Fordel. At en hel Række af Maskiner kan betjenes fra een »Central« kan vel være en Fordel i visse Tilfælde (ved Fællesstof: Noteringer, Løbs-Resultater, Lotteri o. s. v.), men kan, hvis det gælder alt andet Stof, ogsaa føre til en Uniformering, der kan virke mere til Skade end Gavn for Bladene, idet disse let mister deres journalistiske Særpræg.

En Sættemaskine af en noget anden Art er den af den ungarske Ingeniør *Uher* konstruerede Lyssættemaskine, der dog nærmest er beregnet for Offset- og Dybtrykket, idet den er fremkaldt af visse Vanskeligheder ved Reproduktionen for disse to Trykmetoder.

»Uhertypen« er ret omstændelig i sin Indretning, men den skal ikke desmindre arbejde baade enkelt, sikkert og hurtigt. Den bestaar af to Dele: Sættemaskinen og Ombrydningsmaskinen, og dens Produkt er ikke støbte Metal-Linier, men Film-Baand eller Strimler, der brydes om til Spalter, Sider og derefter kopieres. Dens Arbejdsmaade har været beskrevet meget indgaaende i »Grafisk Revy« (Nr. 3, 1931) og skal derfor ikke omtales nærmere her.

Der har i den senere Tid været ret stille om denne Maskine, der efter Opfinderens og andres Mening skulde faa stor Betydning ogsaa for Akcidens-Sætningen; den er dog sikkert mere afhængig af den Udvikling, Offset- og Dybtrykket har foran sig. —

Derimod skulde der efter menneskelig Beregning være større Chancer for, at man indenfor en overskuelig Tid stilles over for en radikal Ændring indenfor Klichéfremstillingen. Aarsagen er Opfindelsen af *Klichémaskinen*, der arbejder med den *fotoelektriske Celle.* At der ved denne Maskine (ligesom ved Teletypen) kan blive Tale om Overførelse af Stof fra fjerntliggende Steder ad telegrafisk Vej, siger sig selv. Det bliver en Billedtelegraf, der uden Mellemled virker direkte paa Klichémaskinen.

Baade Amerikaneren, Ingeniør *Bennett*, og en dansk Ingeniør har fremstillet saadanne Maskiner. Amerikaneren laver Halvtone-Klichéer med hvide Linier paa sort Grund, medens den danske Maskine leverer en Punkt-Kliché, der i en god Udførelse ikke skal kunne skelnes fra en perfekt Autotypi.

I den danske Maskine styrer Fotostrømmen et Punkt-Graveringsstaal, der i en Aluminiumsplade graver finere eller dybere Huller, alt efter Originalens Toner; der kan dog graveres paa et hvilket som helst Metal, selv Staal. Iøvrigt skal den danske Maskine have mange Fordele, ogsaa forud for Bennetts.

Den behøver intet Billede — den Genstand, man vil have en Reproduktion af, kan anbringes lige foran det elektriske Øje! En stor Kliché paa 100 Kvadrat-cm i Raster 24 kan fremstilles paa 3—4 Minuter — Klichéen skal være bedre at trykke paa end de almindelige, den kan forstørre eller formindske efter Behov og arbejde med forskellige Punkt-Finheder (»Raster«). Sidst, men ikke mindst: Maskinen fungerer saa sikkert og præcist, at een Mand kan betjene indtil 5 Maskiner paa een Gang!

— — —

Disse faa Eksempler er tilstrækkelige til at vise, at det ikke er Slut med Opfindelserne indenfor vort Fag endnu. Man kan saa hver efter sin Natur se overlegent eller frygtsomt paa, hvad den kommende Tid vil bringe — men med de Erfaringer, vi har fra svundne Tider, gør man klogt i ikke paa Forhaand at undervurdere de nye Opfindelser!

Der vil under de nuværende Samfundsforhold altid være Folk, der alene af Konkurrencehensyn er interesseret i nye Maskiner og nye Arbejdsmetoder, og som vil udnytte dem hensynsløst for at underlægge sig Marke-

det. Dette kan igen medføre en Centralisation af Produktionen, som har baade gode og daarlige Sider. Den moderne Teknik har skabt de meget store Bedrifter, ogsaa i vort Fag — samtidig med, at den proletariserer de mindre og mindste selvstændige Næringsdrivende indenfor Faget.

Med andre Ord: Af det tidligere Haandværk er der ved at udvikle sig en Industri, hvor efterhaanden kun de større og største vil kunne klare sig. Det er da ogsaa denne Udvikling, der foresvæver dem, der i højeste Grad har benyttet sig af det tekniske Fremskridt.

Vi kender dette Synspunkt — det gaar, aabenlyst eller hemmeligt, igen hos adskillige Ledere af store Bedrifter.

Og Tekniken er en saadan Udvikling gunstig — ikke mindst under Kriser som den nuværende.

De nye og kostbare Maskiner kræver de store Kapitaler — de nye, hurtige Arbejdsmetoder lader sig bedst anvende paa de store Værksteder, og ogsaa den tiltagende *Specialisering* vil i det lange Løb være til Fordel for den store Virksomhed.

Man kan nu stille sig paa det Standpunkt, at vi som Fag og arbejdsmæssigt set kan være ligeglade, om det er smaa eller store Bedrifter, vi arbejder i — ja, at vi maaske endda af flere Grunde bør ønske de store Bedrifters Antal øget (der er meget rigtigt i den sidste Betragtning), men to Ting maa man gøre sig klart: at et Fags Overgang til Industri kræver en ændret fagmæssig Indstilling hos sine Udøvere, en mere *maskinel Indstilling*, om man maa bruge det Udtryk, og at man samtidig maa være klar over Slutresultatet (Produktionens Koncentration) og i Tide søge at afbøde de uheldige Følger, som denne i første Omgang vil faa for Arbejderne!

Som man vil forstaa af det, der her er fremført, viser Bogtrykfagets tekniske Udvikling fra Opfindelsen og til vore Dage en stigende Kurve, der svarer nøje til al anden teknisk Udvikling og til de Krav, som det moderne Samfundsliv stiller.

Mange vil maaske sige, at al denne Teknik ikke har gjort Livet lettere og lysere for Menneskene i Almindelighed og Faget i Særdeleshed — og derom kan man altid strides! Det er dog givet, at det moderne Samfund ikke kan undvære denne Teknik og kun er naaet til sit nuværende Stade ved dens Hjælp.

Mere Bund er der jo i den Anskuelse, at Tekniken har større Fart paa end nødvendigt og godt er, fordi alle andre Forhold og Tilstande indenfor Samfundet ikke kan følge med i Tempoet, hvorved der opstaar adskillige Ulemper og Forstyrrelser — eller Kampe. Helt galt er det naturligvis, naar Tekniken — der er baseret ikke alene paa den hurtigste og billigste Fremstilling af Varerne, men ogsaa paa det størst mulige Forbrug af dem — alligevel medfører, at store Dele af Befolkningen sættes udenfor Produktionen og delvis mister Købeevnen! Men her er jo ogsaa Spørgsmaalet: Er dette Teknikens Skyld — eller skyldes det andre Faktorer i Samfundslivet? Man kan vist rolig gaa ud fra det sidste!

Det er jo ganske afgjort, at til Trods for alle disse »djævelske« Opfindelser er alle Fag gaaet kolossalt frem i Medlemstal, og de »uddøde« Fag er erstattet af nye. Dette skyldes Befolkningens store Tilvækst og stigende Behov som Følge af ændret og forbedret Levestandard. Den Arbejderklasse, der begyndte med at slaa de nye Maskiner i Stykker, har i Virkeligheden ved sine stigende Krav til Livet været en af de virksomste Befordrere af den moderne Teknik. Og vi har ingen Grund til at fortryde det.

Thi selv om det tilsyneladende ser ud til, at Tekniken vil sige »Tak for Hjælpen« ved at gøre Arbejderne brødløse, saa véd vi, at det er andre Kræfter i Samfundet, der er Skyld i denne Meningsløshed, ikke Maskinerne.

Maskinen er i Virkeligheden et Instrument til Udligning eller Fjernelse af den sociale Forskel — den anvendes blot ikke til dette Formaal, fordi den endnu er lænket til et bestemt økonomisk System.

Maskinerne er i Øjeblikket et Middel i Kapløbet om den størst mulige Profit til Indehaveren — det fremmer ganske vist Opfindelserne, men ved at berøve en Mængde Mennesker Eksistensmulighederne slaar de samtidig Grunden bort under sig selv.

Her staar Striden da ogsaa i Dag: Skal den moderne Teknik kun være et Spekulations- og Udbytningsobjekt — eller skal den i egentligste Forstand tjene Samfundet og Menneskeheden?

Spørgsmaalet trænger sig paa og kræver sin Løsning — en Løsning, der ikke sætter Bom for en videre teknisk Udvikling, naar den er paakrævet, men som samtidig betyder, at man atter faar Øje paa *Mennesket* bag Maskinen og igen anbringer Manden i Herresædet og anviser Maskinen dens naturlige Plads som *Tjeneren!*

Der er visse Tegn, der tyder paa, at en saadan Tingenes Tilstand ikke er saa langt borte, som vi almindeligvis tror. Det kræver en ændret Indstilling hos store Dele af Befolkningen, dog — den er paa Vej, gennem Kamp og ofte kun skridtvis — men den Dag, det er naaet, og hele Problemet er løst i en ny Aand og efter nye, sunde Principer — først da vil ogsaa Gutenbergs Sønner for Alvor kunne glæde sig over den tekniske Udvikling, der har fundet Sted fra Kunstens Opfindelse og op til vore Dage! *K. A. Jørgensen.*

Kulturel Nyorientering!

Mens Storkrigen raser over Europa og lægger Værdier for Millioner og atter Millioner af Kroner øde, spreder Død og Lemlæstelse blandt de implicerede Staters Befolkninger og økonomiske Vanskeligheder for de »udenforstaaende«, fornægter den menneskelige Natur sig ikke. Der tales og skrives med større og større Interesse om *Tiden efter Krigen*, hvorledes Fremtiden vil forme sig for de europæiske Nationer og deres Folk. Og man forstaar, at Forholdene vil forandre sig, at en Nyordning er forestaaende. *Hvad* denne Nyordning gaar ud paa, véd ingen; thi ingen véd i Dag, hvor meget der vil være tilbage af Europa ved Krigens Slutning. Heldigvis.

Uanset, hvorledes Krigsbegivenhederne vil forme sig, kan det dog sikkert siges, at Tiden, der kommer, maa bringe os en ny Indstilling, internationalt set, saa sandt som Faremomentet for nye Krige gerne skulde fjernes. Lad det derfor være *det*, der beskæftiger vore Tanker: Hvorledes skal vor Tilværelse lægges om, saa vi fritages for Faren for nye Krige? Thi *dér* er en Ny-Orientering nødvendig! *Vel*, det betyder ikke særligt, hvad du og jeg

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 1. September Kl. 10
i Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Forslag fra 2799 Aage Hinrich: Til at forestaa Vinterens Oplysningsarbejde nedsætter Generalforsamlingen et Udvalg paa 4 Medlemmer, der suppleres med 2 Medlemmer fra Afdelingsstyrelsen og Forbundssekretæren. Udvalgets Opgave er dels at arrangere Foredrag, evt. med efterfølgende Diskussion, dels at søge igangsat Studiekredse m. m. for saavel arbejdende som ledige Medlemmer. De dertil fornødne Midler udredes af Afdelingskassen.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

„Typograf-Tidende"s Redaktion

Redaktør Fr. Nielsens Adresse er fremtidig:
Jonas Lies Vej 11, 1. Sal, København, Søborg, Telefon Søborg 2036.

---

mener; men lad os alligevel klargøre os vor Stilling og lægge Kursen for Fremtiden.

Først og fremmest vil der være al god Grund til at raabe et »Varsko« overfor den overhaandtagende »Nationalisering« af Mentaliteten. Den nationale Bølge, der gaar over Landet i denne Tid, indeholder sikkert noget godt; men vi maa ikke glemme, at denne Følelse, der i nogle Lande opelskes mere end andre Steder, er en Kraft, der formaar at kaste Nationerne ud i altfor blodige og kostbare Opgør. Hvorfor i Alverden *skal* vi tro, at netop vort Sprog, netop vort Flag, etc. etc. er det smukkeste? Lad os samle os om den Kultur og de kulturelle Værdier, vi ejer, og lad os saa iøvrigt holde Øjnene aabne ud mod Verden og ikke forblindes af egne Fortrin og Dyder. Især for Arbejderne vil det være naturligt at se med Skepsis paa *de* nationale Rørelser, der præker Sammenhold og Enighed, saalænge sociale Uretfærdigheder daglig finder Sted i vort Samfund. Borgbjerg sagde engang: »Sund Nationalisme trives kun i international Aand.« Og han var en klog Mand.

Men paa mangfoldige andre Omraader tiltrænges en ny Indstilling. Først maa vi erkende de begaaede Fejl, erkende Forholdene som de er — eller rettere, som de var før Krigen.

Den kendte Skribent *Aldous Huxley* — og andre med ham — mener, at Krigens Aarsager er at finde i den tekniske Udvikling. Han siger det klart og letfatteligt: »Industrielle Fremskridt betyder Overproduktion, hvilket betyder, at man trænger til nye Markeder, hvilket betyder international Kappestrid, hvilket betyder Krig.« Klarere kan det ikke siges! Huxley spørger endvidere sig selv: *Kan* vi ikke løse Problemerne uden om Krigen? Og giver selv Svaret:

»Jeg tror, der findes en Løsning, selv inden for Rammen af det nuværende System. En midlertidig Løsning, mens Systemet omlægges i Retning af den endelige Løsning. Ondets Rod ligger i Individets psykologiske Indstilling, derfor er det dèr, man maa begynde. Første Skridt maa være at lære Menneskene at leve et Dobbeltliv, som Industriarbejdere og som menneskelige Væsner. Som Idioter og Maskiner i 8 af Døgnets fire og tyve Timer og *som virkelige menneskelige Væsner* i de øvrige.«

Det er Ord, der er krasse; men der er vist noget Sandhed i dem. Eet er vi enige om: At selve den psykologiske Indstilling maa ændres. Vi maa lære at leve som selvstændige Mennesker, ikke bare som maskinelle Udvækster paa det virkelige Liv. Vi maa være noget *mere* end bare Radiolyttere og Jazztilbedere. Det er ikke Rousseaus »Tilbage til Naturen«, men nærmere en Appel til Individet om at finde sig selv, og *at være sig selv.*

Skal derfor Fremtiden for *danske Arbejdere* diskuteres, maa det, næst det udadtil at kræve Levestandarden opretholdt og den sociale Uretfærdighed ophævet, være Opgaven at opdrage Arbejderen — den enkelte som Helheden — til at gaa Tiden i Møde, udrustet med den fornødne *Viden*, søge at skabe *den* Mentalitet, der maa være den fremherskende hos Menneskeheden i de Samfund, der skal opstaa, naar Fjendtlighederne i Europa er bragt til Ende. Det maa være Opgaven for Arbejderne at finde den Kulturform, der er den rigtige, og udvikle den. Det bedste Værn mod Reaktionen og de for fredelige Fremskridt skadelige Kræfter er *Viden* om de faktiske Forhold, Oplysning, Oplysning, Oplysning!

Derfor skal ogsaa her fra »Typograf-Tidende«s Spalter lyde en Opfordring til dansk Arbejderbevægelse: Lad os faa Studiekredse, Kursus, Forelæsninger etc. over *kulturelle*, økonomiske og faglige Emner med de bedste Ledere, der findes.

Thi lad os erkende, at det bedste Værn for det Folkestyre, vi alle ønsker, er den størst mulige Viden om de faktiske Forhold hos den enkelte. Og lad os saa iøvrigt haabe, at Regeringen sætter effektivt ind over for Arbejdsløsheden i den kommende Vinter! *Povl A. Sjøl.*

Berigtigelse

Hjemkommen fra min Ferie ser jeg til min store Forbavselse, at »Typograf-Tidende«s Referat af Esbjerg Lokalafdelings Generalforsamling den 6. Juli ikke er blevet berigtiget af Formanden for Esbjerg Afdelingen.

Ifølge Referatet har Formanden udtalt, »at Bogtrykker Rosendahl, der er Formand for den lokale Afdeling for L. A. B., har afskediget det meste af sit Personale«. Efter at have læst Referatet henvendte jeg mig straks til Lokalformanden og gjorde ham opmærksom paa, at han maatte være vidende om, at denne Udtalelse ikke var rigtig, idet der af et Personale paa 11 udlærte Arbejdere er afskediget 3. Lokalformanden erklærede, at han ikke havde udtalt sig som refereret; men at det ikke kom ham ved, hvad Sekretæren skrev, og da han erklærede sig uvillig til at berigtige Referatet, meddelte jeg ham, at det da vilde blive berigtiget af mig. Overfor dette meddelte han, at han vilde forhandle med sin Bestyrelse derom, og jeg maatte gaa ud fra, at der vilde finde en Berigtigelse Sted.

Da saavel Lokalformanden som Sekretæren maa være bekendt med de faktiske Forhold, maa det omhandlede Referat stemples som bevidst Usandhed.

Esbjerg, den 22. August 1940. *K. Rosendahl.*

Københavns Afdeling

Regnskab for April Kvartal 1940

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1940

Sætterafdelingen	87.907,78	
Trykkerafdelingen	4.686,26	
Trykkernes Begravelseskasse	9.517,57	
Kvindeafdelingen	1.664,40	
Lokalkassen	63.154,62	
Det særlige Fond	2.469,92	
		169.400,55

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Kontingent af heltbetalende	122.031,00	
do. af halvtbetalende	12.115,40	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	13.634,40	
do. af Lærlinge	458,60	
Indskud	78,00	
Refunderet Understøttelse	593,20	
Tilskud fra Hovedkassen	405.000,00	
		553.910,60

Sygekassen

Kontingent	52.444,40	
Refunderet Understøttelse	381,00	
		52.825,40

Begravelseskassen

Kontingent	4.983,95	
Tilskud fra Hovedkassen	1.316,05	
		6.300,00

Lokalkassen

Kontingent af heltbetalende	13.551,60	
do. af halvtbetalende	1.083,20	
Administration fra Forbundet	9.650,00	
Refunderet Ferieløn	118.152,92	
Erstatning	150,00	
		142.587,72

Det særlige Fond

Bøder		350,00
Sætterafdelingen	110,00	
Trykkerafdelingen	73,00	
Trykkernes Begravelseskasse	1,60	
Kvindeafdelingen	185,64	
		370,24
	Balance Kr.	925.744,51

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Understøttelse paa Stedet à 5,00	161.125,00	
do. à 4,40	18.814,40	
do. à 4,05	1.972,35	
do. à 3,80	68.301,20	
do. à 3,45	13.465,35	
do. à 3,20	23.174,40	
Rejseunderstøttelse à 4,75	147,25	
do. à 3,55	85,20	
Omflytningsbidrag	80,00	
Fortsættelseskasseunderst. à 5,00	51.700,00	
do. à 4,40	4.919,20	
do. à 4,05	421,20	
do. à 3,80	34.792,80	
do. à 3,45	5.461,35	
do. à 3,20	10.176,00	
Rejseunderstøttelse à 4,75	28,50	
do. à 3,55	113,60	
		394.777,80
	Overføres	394.777,80
	Overført	394.777,80
Supplementsunderstøttelse	97.732,15	
Hjælp til gamle Medlemmer	15.150,00	
Gutenberghjælp	18.780,00	
Administration til Lokalkassen	9.650,00	
Indsendt til Hovedkassen	17.820,65	
		553.910,60

Sygekassen

Pengehjælp à 6,00	36.606,00	
do. à 3,00	13.986,00	
Hospital	88.80	
Lægehonorar	9,00	
Kontrol	50,00	
Indsendt til Hovedkassen	2.085,60	
		52.825,40

Begravelseskassen

Begravelseshjælp		6.300,00

Lokalkassen

Lønninger	10.417,75	
Porto	458,40	
Tryksager	928,70	
Møder, Lokale- og Husleje	1.925,17	
Brændsel, Belysning og Rengøring	895,59	
Telefon og Telegrammer	403,38	
Overført til Sætterafdelingen	110,00	
do. til Trykkerafdelingen	73,00	
do. til Kvindeafdelingen	185,64	
Ekstra Hjælp til Rejsende	235,00	
Kontorartikler	285,34	
Fanen	74,00	
Bladhold	60,00	
Udlagt Ferieløn	115.934,36	
Boserup Minde	25,00	
Kommunelærernes Feriekoloni	100,00	
Børnehavekolonien i Horserød	100,00	
Frdb. Kommunelæreres Feriekoloni	25,00	
Film for arbejdsløse	458,00	
Arbejdstab	139,21	
Udlagt Løn	122,24	
Annoncer	61,68	
Maskinsætterkursus	150,00	
Medhjælp	220,25	
Erstatning	150,00	
Voldgiftssag	95,00	
Kaffebilletter	255,00	
Kontingent for Styrelse og Inkassatorer	6.240,00	
Andre Udgifter	438,78	
		140.566,59

Det særlige Fond

Ekstra Hjælp		399,70
Sætterafdelingen	110,00	
Trykkerafdelingen	73,00	
Trykkernes Begravelseskasse	0,00	
Kvindeafdelingen	185,64	
		368,64

Beholdning den 30. Juni 1940

Sætterafdelingen	87.907,78	
Trykkerafdelingen	4.686,26	
Trykkernes Begravelseskasse	9.519,17	
Kvindeafdelingen	1.664,40	
Lokalkassen	65.175,75	
Det særlige Fond	2.420,22	
		171.373,58
	Balance Kr.	925.744,51

København, den 31. Juli 1940. *O. A. Lundin.*

Revideret den 1. August 1940.

Carl Christoffersen. N. M. Nielsen. Carl Schnoor. Niels Nielsen.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Vi mødes igen.

Trykkernes Branchespalte har været noget mager i de sidste Par Maaneder, og der er Kolleger, der maaske har opfattet en Artikel af Johs. Larsen for nogen Tid siden, som en Art Ligtale; dette har sikkert ikke været Johs. Larsens Mening, og ganske afgjort ikke Landssammenslutningens. De store Begivenheder, der er gaaet over vort Land, har ligesom lagt en Dæmper paa hele vort Arbejde. Opgaver som Landssammenslutningens havde forberedt, og som skulde have været udført, har vi maattet udskyde til bedre Tider, men de er absolut ikke skrinlagte. Den Parole, der er gaaet over Landet, at alle de smaa Ting maa vige for de store Problemer, der er opstaaet, den har vel ogsaa lagt en Dæmper paa saavel Skrivesom Oppositionslyst, men er det ikke vanskeligt at skelne mellem smaa og store Ting? Det, der for den ene kan synes at være Bagateller, er for den anden det store Problem, som netop han bliver tilfreds over at faa løst. Derfor er jeg af den Formening, at man skal være varsom med at fratage Kollegerne Lysten til at være med i Arbejdet for vort Fags Højnelse, thi alle Problemer, store eller smaa, der tangerer vort Fag eller Organisation maa behandles og løses. Det er nu engang vort Fag, vi skal leve af, og vor Organisation og Branchebevægelse bør være Stedet, hvor Livet leves, og hvor vi søger Støtte i Kampen for Tilværelsen, baade i gode som i onde Tider.

Sommeren er forbi, og dermed begynder de lange mørke Aftener, og dette er Signalet til, at Klublivet begynder. Det er mit Haab, at Trykkerne Landet over, ogsaa i denne Vinter, — trods Mørketid og andre Foreteelser —, maa kunne samles til Møder i et godt Kammeratskab til gensidig Støtte og Glæde for hinanden. Fra Landssammenslutningen vil vi gøre alt for at genoptage det Arbejde, som vi var godt i Sving med sidste Vinter. Og saa et vel mødt til Arbejdet. *c. b. p.*

Man maa forbavses.

Det er sikkert med blandede Følelser, at Trykkerne har modtaget »Grafisk Teknik« Nr. 4. En Del af Trykkerne har nok stillet sig selv det Spørgsmaal: »Er vi nu ikke Medlemmer af Forbundet mere, siden det ikke er blevet os Trykkere forundt at udtale os om »Grafisk Teknik«?« I første Omgang bliver man jo hel chokeret ved at se, at det er en Hr. Bogtrykker, der udtaler sig om Trykning. Vi kan dog berolige Trykkerne med, at saa slemt er det heller ikke, saa daarlige Tanker har de Herrer nu heller ikke om vore Aandsevner, saa at de ikke betror en alm. Trykker til at udtale sig om sit Fag. Ved et Tilfælde har vi faaet opklaret, at det er en Trykker, der har givet Oplysningerne. Selve Idéen med at lade ti Kolleger lave Bladet, er ikke daarlig, men uden at hænge os for meget i det gamle Ordsprog om, at mange Kokke fordærver Maden, vil vi gerne anføre, at dersom man havde taget en Trykker med, kunde maaske flere Ting været undgaaet.

Saadan et Ord som Tryksværtefabrikant — selv i Forbindelse med Gutenberg — bør ikke findes i et typografisk Fagblad. Trykkeren er ikke Skopudser, han arbejder kun med Farver, og Gutenberg har heller ikke arbejdet med andet. Under Klichémonteringen fortælles: »En Kliché med løse Propper hopper under Trykningen, og naar Tilretningen først er sat paa Cylinderen, er der intet at gøre ved den. Saa kan det altsaa ikke nytte noget, at Trykkeren øver sig i Lassokastning, for paa denne Maade at fange den hoppende Kliché.« Nu kan det selvfølgelig være, at der menes at Klichéen vipper, og for dette Onde har Trykkeren en Strimmel Karton liggende, som han klipper i Stykker og bruger til at justere Træpropperne med, det bliver han simpelt hen nødt til, da Sømhovederne ellers hele Tiden vil kravle op og smitte af paa Papiret. Ligeledes fortælles, at det er forkasteligt, at alle Ydersiderne af et Klichéunderlag bestaar af Træpropper, idet det haarde Jern i Midten da bærer op for de noget lavere Træpropper og giver vanskelig Tilretning. Og hvad er saa Virkeligheden? Dersom Træpropperne er sluttet nøjagtigt ud i et saadant bygget Underlag og Træpropperne er lige høje, gør det slet ikke noget, at Træpropperne er lidt lavere end Jernunderlaget, en Kliché er altid hul paa Midten, og Trykkeren vil derfor spare en Del af de Lapper, man forer en Kliché op med fra Midten og ud til Kanterne. Er det ikke snarere for at spare paa Træpropperne, naar man lærer Sætterne, at alle Ydersider ikke maa bestaa af Træ, da det vist er meget faa Trykkerier, der har saa mange Træpropper.

Et Afsnit som »Factum est« kan være fornøjeligt, men det maa være en Betingelse, at de tørre Tal i en saadan Rubrik, maa svare til tilsvarende Tal, der bliver opgivet andet Steds i Bladet, som f. Eks. i Afsnittet »Papir og Farver etc.«. Det ene Sted opgives Papirprisen til ca. 700 Kr. pr. Numer, det andet Sted til 1000 Kr., en Forskel paa 300 Kr.; naar man i det ene Afsnit taler om et 24-Sidet Numer, bør man ikke i det andet regne Papirprisen ud efter et 32-Sidet Numer, uden at det tydelig fremgaar af Teksten. Ligeledes med Farveforbruget er der noget galt; der bruges paa den ene Side ca. 1—1½ kg til en 8-Sidet Form, paa den anden Side bruger man ca. 2 kg til en 8-Sidet Form. Vi har vejet et Numer af Bladet paa 32 Sider; det vejer 120 g, hvilket giver en Vægt paa 1020 kg paa et Oplag paa 8500, i Bladet opgives Vægten til 957 kg. Saa er altsaa Spørgsmaalet, om det er vor Vægt, der vejer forkert, eller det er den Vægt, Redaktøren bliver vejet paa; der gaar altsaa ca. 13 Redaktører paa et Oplag. Naar man ser saa stort paa Tal, kan vi godt forstaa, at der er Ebbe i Kassen paa Slutningen af Aaret. Ganske vist holder man en Dør aaben ved at meddele, at Tallene kun kan opgives cirka, da Bladets Udstyr og Sideantal varierer stærkt, men skulde man saa ikke lade være med at bringe de tørre Tal; i hvert Tilfælde burde der ikke være den store Forskel paa Farveforbruget, og man burde have taget Tallene fra et 24-Sidet Numer i begge Afsnittene.

Endelig vil jeg for vore gode Venner Bogbindernes Skyld gerne gøre Opmærksom paa, at det hedder ikke en *Træskærer*, men en *Treskærer*.

Vi er klar over, at naar vor kære Redaktør af »Tekniken« læser dette, — dersom han har Tid til det for Gutenberg og alt det dèr, — vil han udbryde: ja, det er Trykkernes sædvanlige sure og golde Kritik, men saa vil vi straks gøre ham opmærksom paa, at da vi ellers ikke har noget Udbytte af Bladet, har vi paa denne Maade, ved at fare i Blækhuset, forsøgt paa at faa lidt Fornøjelse af det med »Længsel« imødesete Blad. Og lad dette saa være Straffen, fordi man glemte Trykkerne, ikke alene i sidste Numer, men ogsaa i en Del af de tidligere udkomne Numre. *c. b. p.*

Rudolf Calberg død.

Vor kendte Kollega, *Rudolf Calberg*, er død. Det er en trist Tanke, at vi ikke mere skal være sammen med ham i Arbejdet i Organisationen og i et festligt Lag. Selv om Calberg ikke i de senere Aar var med i Arbejdet i Landssammenslutningen, har vil alligevel noget at takke Calberg for, og der skal derfor ogsaa i denne Spalte siges ham en Tak for hans Arbejde for Trykkerne, og et »Æret være hans Minde!«

Et teknisk Spørgsmaal.

En Kollega skriver: Der er saa fugtig Luft i Trykkeriet i disse Dage, mine Valser paa Eickhof-Automaten ligefrem »drikker« den vaade Luft, saasnart der er en Pause mellem Formene. Og min smalle Rivervalse, der ligger lige under den smalle Staalvalse med Sideforrivningen, varmer saasnart jeg har kørt et Par Tusinde. Det er ikke nok, at Valsen varmer, i et »ubevogtet« Øjeblik blev Kødet flænget af Stokken; med nogle Dages Mellemrum er der gaaet to Valser paa samme Sted. Formvalserne varmer ikke, dem har jeg sat ganske let til, jeg har ogsaa forsøgt at slaa Henter og Rivervalse ganske let til, men Resultatet blev, at Valserne »snorkede«, fordi de ikke blev trukket med rundt i hele Bevægelsen. Om Aftenen vasker jeg Valserne af og gnider dem ind i almindelig Smøreolie. Mine Valser er støbt i et københavnsk Firma i April 1940, og jeg har lagret dem her i 2 Maaneder, inden de blev sat i Maskinen, der er placeret midt i Lokalet. Henne ved Vinduet, hvor der af og til kommer Sol, har jeg en stor »Eickhoff« Hurtigpresse med tykke Kødvalser, der saa godt som aldrig bliver vaade, selvom Maskinen staar stille nogen Tid, og det er dog ældre Valser, der køres med. Hvad skal jeg gøre, for at Ulempen forsvinder? *4380.*

— — —

Eickhoff-Automatens store Hastighed og de tynde Valser, som Maskinen har, skaber af og til Vanskeligheder, dersom man ikke passer meget paa, noget der jo kan være vanskeligt, naar man passer to Maskiner; kører man store Oplag, gør man klogt i at skifte Valser et Par Gange om Dagen. Formvalserne kan jo nemt skiftes med, da Sidespændingen muliggør, at Indstillingen ikke forrykkes. Staalriveren maa ikke slaas til ved at trykke Anordningen helt i Bund, men slaas saa let til, at man kan trække et Stykke Korrekturpost igennem Staal- og Kødriver, uden at Papiret gaar i Stykker. Den maa dog ikke slaas lettere til, end at Farvehenteren fungerer rigtig, da disse to Valser staar i Forbindelse med hinanden. Sideforrivningen sættes ned til det mindst mulige.

At Valserne »snorker« kan skyldes, at de er slaaet for let til, men Aarsagen kan ogsaa være, at Valsetapperne er for tørre. Smør Valselejerne ved ca. hvert 1000 Tryk, men pas paa, at Olien ikke løber ind paa Valsemassen, hvilket meget let sker paa disse Maskiner, og frem for alt undersøg, om Valsestokken ikke er skæv. Faa en fast Overenskomst med Valsestøberen, at Stokkene altid bliver eftersete og eventuelt rettede, dersom de er skæve, naar de sendes til Omstøbning.

Slaa altid Valserne fra, selv for et lille Øjeblik.

Der er to Slags Valsemasse, Sommermasse og Vintermasse. Vintermassen er noget blødere, og det er ligesom, der er mere Træk i den end i Sommermassen, og da det er Vandindholdet i Valsemassen, der gør den haard eller blødere, bør den omtalte Rivervalse altid være støbt af *Sommermasse.* Hurtigpressens Valser er sikkert støbt af Sommermasse, og da de er ældre, er de haarde, blanke og glatte i Overfladen, og derfor suger de ikke saa meget af Lokalets Fugtighed.

En anden Ting, der bør iagttages, er, om Valsen har det nøjagtige Maal; dersom man faar omstøbt sine Valser i et Firma, der *ikke* har de originale Rør, kan det meget let ske, at Valserne ikke har det rigtige Maal i Omkredsen. Er Valsen i dette Tilfælde for tyk, gør det jo ikke Sagen bedre.

Opbevaringen af Valserne er en Ting, som mange Trykkere ikke altid skænker lige megen Opmærksomhed. Opbevares Valserne i lodret Stilling, maa de endevendes af og til, da Valserne altid efter kort Tids Forløb bliver tykkere i den Ende, der vender nedad. Opbevares de i vandret Stilling, maa de af og til drejes, da de ellers bliver ovale paa Midten. Det siger sig selv, at Valser med disse Skavanker kan man ikke faa til at gaa ordenlig. Indsmøring af Valserne i Smøreolie maa fraraades. Tanken med at smøre dem ind i Olie for at forhindre Fugtigheden i Lokalet i at trænge ind i Valserne kan se tiltalende ud, men samtidig indkapsler man den Fugtighed, Valsen har suget til sig samt noget af Olien. Det vil sikkert gavne bedre at svøbe Papir om Valserne i Stedet for.

Der er ogsaa den Udvej at lade Rivervalsen støbe af Rotationsmasse, en Valsemasse, der er endnu mere haard end Sommermassen og derfor kan staa for den store Hastighed.

Selv om alle disse Ting, der her er omtalt, er prøvet og nøje overholdt, vil det alligevel kunne ske, at Valsen en Dag gaar sig en »Tur«. Det bedste Raad er derfor: faa Mester til at ofre en rigtig Gummivalse, den kan ikke smelte, og som Rivervalse er den velegnet; men man kan ikke bruge den samme Valse baade til kulørt og sort Farve, kun til en af Delene, da den sorte Farve er meget vanskelig at faa af Gummien. Det helt rigtige vilde altsaa være at anskaffe to Gummivalser, en til sort og en til kulørt Farve. Udgiften tjenes jo ind ved, at Gummivalser ikke skal støbes om. De gamle Valsestokke kan jo bruges, men maa selvfølgelig være lige. Gummivalser vaskes af i almindelig Sæbevand, da Petroleum angriber Gummien.

De nye tyske hurtiggaaende Automatmaskiner har en Rivervalse af »syntetisk« Gummi, dette Stof er glat og blankt og suger ikke Fedtstoffet af Farven, som en Gummivalse er tilbøjelig til, men om dette Stof kan faas i Handelen, véd vi ikke. *c. b. p.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Klub-Arbejdet under Mørklægningen.

Med September begynder de lange Aftener og dermed forøgede Muligheder for Foreningsarbejdet. De fleste Steder har dette hvilet i Sommer, højst er der afholdt Cykleture, selskabelige Sammenkomster eller eventuelt andre Arrangementer med udpræget »lettere« Kost paa Dagsordenen. Men i September arbejdes der rundt om i Landets Tusinder af Foreninger med at lægge — eller færdiggøre — Planerne for den kommende Vinters Møder med »fastere« Føde: Oplysningsarbejde i en eller anden, for den enkelte Forening, speciel Retning.

Dette gælder under normale Forhold, men har *ogsaa* Gyldighed i denne Mørklægningens Tidsalder. Adskillige Foreningsledelser gaar sikkert til Arbejdet med de mest bange Anelser for denne »Konkurrent«. Dog, mon det bliver slet saa galt? Ganske vist kender vi af egen Erfaring, at Indførslen af middelalderlige Tilstande paa Belysningens Omraade til en Begyndelse gjorde det mest hyggeligt derhjemme i Lænestolen med en Bog og en Pibe Tobak. Men lige saa sikkert har vi efter kort Tids Forløb opdaget, at denne »Beskæftigelse« mister sin Tiltrækningskraft. Maaske ytrer det sig paa den Maade, at Piben smager surt, maaske trænger man til frisk Luft eller — hvad der er mest sandsynligt — man savner andre Menneskers Selskab, længes efter at høre nyt og efter at udvide sin Horisont. Kort sagt, man trodser Mørklægning og andre Fortrædeligheder — og gaar. Der er derfor — Mørklægningen til Trods — ingen Grund til at se altfor sort (!) paa Tingene.

Denne »Filosoferen« over Problemet »Oplysningsarbejde kontra Mørklægning« løb mig i Pennen, da jeg ved Afslutningen af det 1. Aar i vor Landssammenslutnings Historie vilde rette en Henvendelse til Klubberne. Dette Aar har nærmest været en Slags Start, en Art Stabilisering for at skabe det mest solide Grundlag at bygge videre paa. Nu skulde denne Side af Sagen være i Orden, og i den kommende Tid maa vor unge Organisation vise, hvad den er værd. Det forudsætter dog, at alle — Klubber, som enkelte Medlemmer — hver paa sin Plads gør et ærligt Stykke Arbejde i Branchens og Fagets Interesse. Trods Mørklægning og andre Vanskeligheder af forskellig Slags!

I de Overvejelser med Hensyn til Arten af Vinterens Arrangementer, som Klubstyrelserne i den følgende Tid maa gaa i Lag med, vil jeg benytte Lejligheden til at slaa til Lyd for, at Studiekredsarbejdet finder en fremtrædende Plads. Hidtil har denne Form for Oplysning haft en altfor upaaagtet Placering indenfor vor Kreds, men i Virkeligheden er det den Gren af Oplysningsarbejdets Træ, der har givet de fleste og største Frugter. Mon Aarsagen til mange Kollegers Uvilje ikke først og fremmest maa søges i Irritation over det saa akademisk prægede Ord »Studiekreds«, ligesom det for en Dels vedkommende vel ogsaa stammer fra Ukendskab til, hvad en Studiekreds virkelig er?

Det er imidlertid lige til, idet »Dannelsen af en *Studiekreds*« populært sagt kun betyder, at en *Kreds* af Mennesker — større eller mindre — bliver enige om i Fællesskab at belyse et eller andet Emne, gøre det til Genstand for en nærmere *Studie*.

Forhaabentlig virker denne lille Forklaring efter Hensigten, saa at der indenfor vore Klubber iværksættes adskillige Studiekredse. Emnet for en saadan kan være vidtspændende, men det mest nærliggende er vel nok et af organisatorisk Art. For Fuldstændighedens Skyld tilføjes, at Landssammenslutningen ogsaa paa dette Punkt bistaar Klubberne med Raad og Daad. — Som Afslutning paa denne Omtale af et Par Problemer i Forbindelse med den kommende Vinters Oplysningsarbejde, kan der, af Hensyn til de interesserede Klub-Byer, allerede nu løftes Sløret for de tidligere omtalte Møder i »Beregn dit Arbejde«-Serien, som Landssammenslutningen afholder forskellige centrale Steder. Efter den foreløbige Plan lægges der ud i Næstved den 6. Oktober. Derefter gaar det Slag i Slag. Den 13. i *Odense*, den 20. i *Kolding*, den 27. i *Esbjerg*, den 3. November i *Aarhus* og endelig den 10. i *Herning*.

Derudover er der Planer om at afholde et Møde for det nordligste Jylland, men Forhandlingerne er endnu ikke saa fremskredne, at der kan opgives Dato og Sted for Afholdelse. Men Kollegerne opfordres til i de følgende Numre af »Spalten« at holde sig orienterede om disse Møder.

Hans Hansen.

Aarhus Haandsætterklub

afholdt Ondag den 12. Juni ordinær Generalforsamling i »Folkets Hus«, Amaliegade. Formanden aabnede Generalforsamlingen og bød den store Forsamling af Medlemmer velkommen. *Villy Vistisen* valgtes til Dirigent og overgav straks Ordet til Sekretæren, som oplæste Forhandlingsbogen. Denne blev enstemmigt godkendt. Under Punkt 2, Beretning, udspandt der sig en Diskussion om de nye Loves Paragraf 2, der omhandler Optagelse af Medlemmer. Punkt 3, Valg af Formand og 1 Bestyrelsesmedlem. Genvalgt blev henholdsvis *Johs. Hansen* og *Aaris Petersen*, hvorefter Dirigenten sluttede den talrigt besøgte Generalforsamling. Tilstede var ca. 40 Medlemmer.

Efter Generalforsamlingen afholdtes Møde, hvortil alle Lokalafdelingens Medlemmer var indbudt. Formanden aabnede Mødet og bød Aftenens Foredragsholder, Lokalafdelingens Formand, *Aage Larsen*, velkommen. Aage Larsen takkede for Indbydelsen og holdt derefter et udmærket og klart Foredrag om dette for Tiden saa brændende Spørgsmaal: »Arbejdsdeling«. I Diskussionen deltog Johs. Hansen, Karl Hornbech, Kaj Rasmussen, Timmermann og Børge Janson. Fra alle Deltagernes Side udtaltes der Ønske om, at man fik bestemt Garanti for, at der kom en anden Mand i Stedet for, hvor Arbejdsdeling i Fremtiden skulde etableres. Aage Larsen svarede til Slut, og fremkom med en nærmere Udregning af den Lønskat, der ogsaa er kædet sammen med Forslaget om »Arbejdsdeling«. Formanden sluttede derefter Mødet med en Tak til Foredragsholderen og de mødte for god Ro og Orden.

Aa. P.

En Fabel

Nogle Køer havde dannet et Interessentskab og antaget en Mand til at lede det. (Nogle Mennesker havde dannet et Samfund og sat nogle Politikere til at lede det).

Køerne stod i Baasene og brølede; de var sultne, de vilde have Mad. (Det var Krisetider. Menneskene paakaldte Lederne for at faa Understøttelse og Statshjælp).

Da vidste Manden ikke bedre Raad end at malke Køerne og give dem deres egen Mælk at drikke. (De ledende Politikere udskrev Skatter og uddelte dem igen i Form af Understøttelser og Laan).

Det lindede i Øjeblikket. Køerne var lykkelige og kaldte Manden deres Forsyn og Frelse. (Man syntes, der kom forøget Omsætning og Hjælp til alle. Man takkede Politikerne og stemte paa dem igen). Køerne troede, at de kunde leve af deres egen Mælk. (Menneskene troede, at de kunde leve af Statens Penge, som de selv indbetalte).

Men Køerne blev magrere og magrere Dag for Dag. (Folk blev fattigere og fattigere. Krisen blev værre og værre).

Det blev nødvendigt at give Køerne mere Mælk. Manden maatte malke dem fire Gange om Dagen til sidste Draabe. (Udgifterne voksede og voksede. Staten maatte plyndre Skatteyderne til den sidste Skilling).

Men ulykkeligvis gav Køerne mindre Mælk fra Dag til Dag. (Skatteevnen blev mindre og mindre).

Det endte med, at Køerne døde. (Samfundet brød sammen i Ruin).

Og Manden kløede sig bag Øret og forstod ikke, hvad det kom af. (Politikerne begreb ikke, hvorfor Samfundet blev ødelagt. De havde dog slidt saa utroligt for at hjælpe det).

Efterskrift: Udenfor Stalddøren stod Markerne fulde af saftigt grønt Græs, men disse livgivende Goder blev ikke udnyttet. (Der var Masser af Arbejdsmuligheder og Ernæringsmuligheder i Landet, men de blev ikke brugt — man havde ikke Tid. Man skulde kriselovgive!)

Frit efter den norske Adjunkt, O. Valeur.

Arbejderklassens Skæbne

De to Organer til Bekæmpelsen af Arbejderklassens Interesser — »Politiken« og »Berlingeren« — kan henholdsvis den 13. og 14. August meddele, at nu har deres Kampagne gjort sin Gavn.

»Berlingeren« endda med en triumferende Slutbemærkning om, at det er lykkedes at fratage nogle Arbejdere baade Arbejde og Understøttelse. Og naar man hører, det er Arbejdere, der var villige til at arbejde for den »paa Egnen gængse Løn«, nemlig 7 Kr. om Dagen, saa forstaar man »Berlingeren«s haanlige Slutbemærkning.

Saa langt er vi altsaa kommet, at alene det, ikke at falde paa Knæ for en Storbonde og straks tro ham paa hans Ord, men undersøge, om man ikke er berettiget til mere Løn, er nok til at fratage Arbejderne den sidste Rest til Livets Ophold.

Det kan endda gaa, at »Berlingeren« og »Politiken« triumferer, og af en Bonde kan man vel ikke vente andet end Kynisme. Men at den øvrige Arbejderklasse roligt ser paa denne hensynsløse Behandling af Kammerater — det er Dødsklokkerne, der ringer over den forholdsvis frie Arbejder.

Det maa nævnes, at »Hipa« har sin store Part af Skylden for det Uføre, vi er kommet ud i, for selv et Forhold som det ovenstaaende, vil »Hipa«-Centralen let kunne forklare som værende til Arbejderklassens Bedste. Og desværre har »Hipa« jo Magt til at lulle store Dele af Arbejderklassen i Søvn.

Som Tilhænger af Arbejdsdeling maa jeg bemærke, at den ene Arbejder interesserer sig for lidt for den anden; vi maa huske paa, at her i »Typ.-Forb.« er der Kolleger, der har ca. 100 Kr. i Løn, medens andre maa nøjes med 26 Kr. i Understøttelse, ham med de 100 Kr. kan tillige have Søn- og Helligdagsarbejde, og dette Forhold har fundet Sted. Da der paa omtalte Trykkeri ingen Turnusordning er, og vi har en Lov om Forbud mod Overarbejde, udæsker jeg for anden Gang her i Bladet Københavns Afdelingsstyrelse en Forklaring om dette Forhold.

Der er saa tidt fra Kollegers Side stillet mig Spørgsmaal om Arbejdsdeling, og særligt eet tilbagevendende: »Mener du da ikke, Bogtrykkerne skal betale noget? Vi bliver jo selv plyndret paa alle Omraader.«

Men dette Spørgsmaal kan vi roligt overlade til Regeringen, med den Moral, Regeringen forlanger, og det Offersind, den kræver af os alle? Og i Betragtning af, at vi ikke maa strejke, saa vil denne retfærdige Regering selvfølgelig undersøge Bogtrykkernes Regnskaber, og give Bogtrykkerne deres rimelige Avance ÷ Skat og os anden paaført Nedskæring og derefter forlange Resten udbetalt til de arbejdende Typografer. Skulde dette ikke blive Tilfældet, maa vi have Forklaringen — hos »Hipa«. Og hos Regeringen.

Et andet Spørgsmaal jeg ogsaa bliver stillet adskillige Gange om Dagen: »Vil du da have, vi alle skal være lige fattige? Maa besvares saaledes: »Da jeg tror paa Fagforeningernes Eksistensberettigelse og deres Evne til at hæve Arbejderklassens Levestandard, er jeg meget betænkelig ved, at der inden for disse gaar Mennesker med op til ca. 125 Kr. om Ugen, medens man spiser andre af med, som i vort Forbund, 26 Kr. for ugifte og 35 Kr. for gifte med Børn. Jeg tror, at Sammenholdet vil briste før eller senere under saadanne Forhold, men vi kan bevare Forbundet til Gavn for os alle, hvis vi faar en retfærdig Ordning — en Fordeling af de Penge, der er at tjene inden for Fagets Rammer.

Og det er paa høje Tid, den arbejdsløse faar en mærkbar Forbedring af sine Levevilkaar. Det er heller ikke uden Betydning, hvis det bliver den arbejdende Kollega, der yder den første Hjælp, det vil nemlig styrke og gavne Kammeratskabet betydeligt.

Løgnen fra Overklassen og Dagbladene om Samfundssind har jo nu vist, hvad den var, nemlig en egoistisk Tirade, der bare skulde dække Højfinansen. Jeg opfordrer derfor kraftig den arbejdende Kollega til at gøre sit for Sammenholdet, en splittet Arbejderklasse duer ikke til at kæmpe.

Een Ting maa vi i hvert Fald tænke paa, og det er vore arbejdsløse paa Socialhjælp. Vi kan se, at »Berlingeren« og »Politiken« triumferer over Arbejdere, der gennem Socialkontorerne — denne Skamplet paa det moderne Samfund — trykkes helt ned, hvor kun Haabløshed og Fortvivlelse hersker.

Hvornaar bliver vore arbejdsløse sendt i Arbejde for det Højfinancen kalder »den paa Stedet gængse Løn«? Og hvad vil de blive sat til at udføre? Man maa stærkt beklage, at vore Ledere ikke er stærke nok til at varetage vore Interesser bedre. Ja, »Hipa« vil vel endda stadig hævde, at den danske Arbejder har det bedst i hele Verden.

Til Socialdemokraterne: Lad »Hipa«, i Stedet for alle de Forklaringer og Fordrejninger, den arbejder med, udføre et Stykke Arbejde til Gavn for Arbejderklassen, det vil styrke Arbejderklassen; det gavner ikke Sagen, at de, der skulle varetage vore Interesser, gaar imod dem. 4204, *Georg Mathiesen.*

Hvad ventes der paa?

Medens vort Forbund var et af de første, der afsluttede en Overenskomst, som aabnede Adgang til frivillig Arbejdsdeling, og til Trods for, at det paa Grundlag af »Lov om midlertidig Fordeling og Regulering af Arbejde« nedsatte Nævn har godkendt en Række indgaaede Aftaler i denne Retning, ser man det Særsyn, at samme Nævn endnu ikke har kunnet sige god for en Aftale, der paa obligatorisk Grundlag omfattede hele Faget og gav Beskæftigelse til en betragtelig Del af de henved 2000 ledige typografiske Arbejdere.

Da der nu er gaaet en Maaned siden Datoen (15. Juli), for hvilket Arbejdsfordelingsnævnet skulde have Oplysninger i Hænde angaaende Aftale eller ikke, er det naturligt, at der hos Kollegerne — og især hos dem, som direkte »nyder godt« af Arbejdsløshedens »Velsignelser« — er ved at rejse sig en utaalmodig Stemning: Hvornaar bliver Arbejdsfordelingen effektiv for vort Fag?

Og Utaalmodigheden har næsten Karakteren af Utilfredshed, naar Talen er om Orientering om Sagens Gang. I denne Henseende er de københavnske Kolleger blevet holdt bedst underrettet, dels gennem vort Fagblad og dels ved et Par Generalforsamlinger, den ene endda med Arbejdsdelingen som specielt Emne. Sidst har Københavns Afdelings Formand, Sigv. Hellberg, i »Typ.-Tid.«, Nr. 28, redegjort for de førte Forhandlinger og de Vanskeligheder, Sagen havde mødt. Men dette drejede sig udelukkende om de københavnske Forhold, og siden da (12. Juli) er der ikke i Bladet fremkommet nogen Redegørelse for Sagens yderligere Forløb.

Med Hensyn til Orientering for Provinskollegerne kan man godt anvende Udtrykket: »Den lader meget tilbage at ønske«. Thi udover Ordlyden af selve Aftalen og en Opfordring til ikke at vise Overenskomsten for stor Interesse (!) har vi ikke faaet anden Information om Spørgsmaalet end den, Kollegerne ved Læsning af Beretningerne om de københavnske Forhandlinger kunde gætte sig til eventuelt kunde berøre Provinsen. Og det

er jo individuelt, hvad den enkelte Kollega har faaet ud af denne Gætning.

Utvivlsomt staar denne »Tilbageholdenhed« i Forbindelse med den Modstand mod Arbejdsfordelingen, som Provinsens øverste Tillidsmand, Forretningsfører Ths. Pedersen, fra første Færd ikke har lagt Skjul paa. Men det er i højeste Grad beklageligt, at han med denne Stilling — dikteret som den er af snævre partiegoistiske Synspunkter — mener at tage Hensyn til det overvejende Flertals Interesser, thi intet er mere fejlagtigt, og det er tværtimod beskæmmende, at den falder sammen med Principalernes Standpunkter, som den i hvert Fald ikke har været medvirkende til at gøre nogen Ændring i.

Skønt det skal indrømmes, at en generel, *frivillig* Ordning med Bogtrykkerne er at foretrække fremfor en af Lovgivningsmagten fremtvunget, maa man, naar en saadan frivillig Aftale ikke er mulig, prise Initiativet fra Aarhus, hvor der paa Afdelingens Generalforsamling den 28. Juni blev vedtaget en Resolution, der udtaler Ønsket om en obligatorisk Arbejdsdeling (offentliggjort i »Typ.-Tid.«, Nr. 28). Ligeledes fremgaar det af det i Nr. 33 af samme Blad optagne Referat fra Odense Lokalafdelings Generalforsamling, at denne enstemmigt har givet sin fulde Tilslutning til de i Aarhus-Resolutionen fremførte Tanker. Disse Udtalelser er ikke helt uden Interesse, idet de fremkommer fra Provinsens to største Afdelinger, hvor en effektiv Arbejdsdeling absolut maa kunne gøre et Indhug i de to Byers Rekordtal af arbejdsløse Kolleger.

Naar dertil kommer, at Forbundsstyrelsen i sit sidste Møde med 21 Stemmer (ingen imod) vedtog en Udtalelse, der anbefaler den nugældende Ordning *udvidet til at omfatte samtlige Virksomheder*, maa det forventes, at der snarest kommer en Aftale i Stand, som paa en eller anden Maade gennemfører obligatorisk Arbejdsdeling.

— — —

Lad mig til Slut sige til bl. a. Wm. Andersen, Aalborg, at det vist ikke er helt korrekt, naar han tager Fr. Nielsen til Indtægt i *sin* Modstand mod en Arbejdsdeling. Jeg finder nemlig i »Typ.-Tid.«, Nr. 3 (1932) et Par Linier, som tager Grundlaget bort fra W. A.s Opfattelse med Hensyn til Fr. N. Denne skriver nemlig i en »Hale« til en Kollegas Indlæg om Arbejdsdeling: »Hvis Valget kom til at staa mellem en permanent Arbejdsløshedsunderstøttelse og en Deling af Arbejdet, da foretrak jeg *det sidste*«.

Og der er vel ikke to Meninger om, at den nuværende Situation ikke levner Udsigt til andet, end at henved en Trediedel af Fagets Arbejdere kommer til at opretholde Livet med en Understøttelse, der desværre kun kan karakteriseres med Begrebet »permanent«?

Odense, 16. August 1940. *Hans Hansen.*

— — —

Min Mening om Arbejdsdelingen *under de nu herskende Forhold* har jeg givet Udtryk for i »Typ.-Tid.« for 3. Maj 1940. *Fr. N.*

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3

Pristal og Løn

Naar man har læst Hellbergs Opgørelse i sidste Nr. under denne Rubrik, kommer man til at spørge sig selv, om ikke der mangler et g i det sidste Ord.

Det er helt ved Siden af, naar man vil sammenholde Pristal og Løn — at skille saadanne pligtige og nødvendige Udgifter ud derfra som Skatter og Afgifter paa Nødvendighedsartikler, selv om disse er unddraget Reguleringen ved Lov; thi vi kan ikke unddrage os Betalingen. Hvis Hellberg var blevet ved et Stykke Vej længere paa den Maade, kunde det godt være endt med, at vi havde haft Gevinst. Nej, Tabet maa regnes til 12,24 plus Lønskatten, som Hellberg slet ikke omtaler og som varierer fra 1.60 til 3.84. Det bliver et ganske andet Regnestykke; og saa er Arbejdsdelingsproblemet endda slet ikke nævnt.

En Opgørelse som den omtalte af en Fagforeningsformand faar et autoritativt Stempel og bliver taget til Indtægt af Samfundet. Det er vi ikke tjent med, og derfor bør der protesteres. *N. Th. S.*

— — —

I min Opgørelse prøvede jeg at *analysere* Pristals- og Lønbevægelsen, og jeg sluttede med at bemærke, at *Tabet i Købeevne, naar Ekstraskatterne regnes med*, er omtrent det samme som fra 1914 til 1915, nemlig 16 pCt. Og jeg tilføjede, at *nu* er der en stærkt begrænset Beskæftigelse (der ogsaa bl. a. faar sit Udtryk i Arbejdsdeling), og at det var dette Forhold, som *endnu mere* end selve Lønbevægelsen gjorde den nuværende Situation *saa svær for os*. En saadan Vurdering, *der netop understreger saavel Prisbevægelsens som Arbejdsmangelens haarde Virkninger for os*, kan vist ikke med Rette siges at være os til nogen Skade. Tværtimod, skulde jeg mene. *Sigv. Hellberg.*

Afdøde Kolleger

Torsdag den 22. August døde forhenv. Folketingsmand *Emil Marott*, 84 Aar gl. Marott, der var født i Storehedinge, var oprindelig Typograf og kom som ung Mand til København, hvor han med Begejstring sluttede sig til den af Pio og Geleff vakte Arbejderbevægelse. Som Følge af sine gode Evner blev han socialdemokratisk Redaktør, først i Aarhus, senere i Horsens og Odense. I den sidstnævnte By valgtes han i 1907 til Medlem af Folketinget. Da han i 1920 indtog et Særstandpunkt i det sønderjyske Spørgsmaal, blev han udelukket af Partiet og mistede sit Folketingsmandat. Siden har han ikke deltaget offenlig i Politik.

Emil Marott var indtil sin Død Medlem af Dansk Typograf-Forbund. — Bisættelsen foregik i Søndags i Stilhed fra Sundby Krematorium.

*

Faktor *Hans Laurits Christiansen*, Næstved, er Fredag Aften den 16. August pludselig død, 67 Aar gammel. Efter en Ferierejse til en Datter paa Fyn var han netop kommet op i sit Hjem, hvor han pludselig sank sammen og var død.

Laurits Christiansen var født og havde lært Faget i Roskilde, hvor han arbejdede en kort Tid som Svend;

derefter drog han til Ringsted i 1891, hvor han arbejdede i 10 Aar, og kom 1. Januar 1901 til Næstved, og her har han virket siden som teknisk Leder af Arbejderpartiets Bogtrykkeri, men har altid staaet som et meget interesseret Medlem af Dansk Typograf-Forbund, i flere Perioder som Medlem af Forbundsstyrelsen og som Skuemester og Revisor i Lokalafdelingen; endvidere var Faktor Christiansen i mange Aar Medlem af Byraadet som Repræsentant for Arbejderpartiet, ligesom han var Formand for Arbejdernes Fællesbageri og Vordingborgvejens Brugsforening.

Paa alle Omraader var han en særdeles virksom Mand og god Kollega, der vil blive mindet med Taknemlighed for hans store Indsats paa de mange Omraader, hvor han havde sit Virke gennem de mange Aar i Næstved.

Laur. Christiansen, der i ca. $4^1/_2$ Aar havde været Enkemand, efterlader en Datter, der er gift paa Fyn, og en Søn, Alex Christiansen, som er Leder af det nyoprettede Ministeriets Pressesekretariat.

Ved Jordefærden, som fandt Sted Onsdag den 21. ds. under meget stor Deltagelse, takkede Formanden for »Sydsjællands Social-Demokrat«s Kontrolkomité, Bestyrer *Olaf Pedersen*, for Christiansens 40-aarige Virke ved Bladet, Typograf *Hartvig Meyer* som Tillidsmand paa Personalets Vegne, Lokalformanden *Chr. Jensen Petersen* bragte en Hilsen og Tak fra Forbundet, og Typograf *Ph. Birkedal* som Formand for Socialdemokratisk Kredsorganisation, hvorefter Kolleger ved Bladet bar den blomstersmykkede Kiste til Graven, hvor Sønnen, *Alex Christiansen*, takkede for al Deltagelse. *c. i. p.*

*

Trykker *Niels Børge Christiansen* er død, kun 25 Aar gammel, efter lang Tids Sygdom. Afdøde havde lært hos J. Jørgensen & Co., og arbejdede der 2—3 Aar; det sidste Par Aar var han hos Krohn. Begravelsen fandt Sted i Søndags fra Godthaabskirken, hvor Afdelingsfanen sænkedes over vor unge Kollega's Baare.

*

Sætter *Leon Jensen* er død, kun 24 Aar gammel. Leon Jensen var født i Randers, havde lært hos Schultz; arbejdede dér til for kort Tid siden, da Tjeneste i Luftværnet afbrød hans Beskæftigelse. Efter nogen Tids Sygdom er han nu gaaet bort.

Begravelsen finder Sted Fredag den 30. August Kl. 14 fra Kristianskirken.

Angaaende Løn-Afgiften

I »Typ.-Tidende«s Nr. 34 skriver Sigv. Hellberg en Redegørelse angaaende Løn-Afgiften, hvorefter der sikkert kan opstaa en Del Misforstaaelse.

Selve Skalaen er jo ligetil. Men saa skriver Hellberg: »Der eksisterer ikke mellemliggende Afgiftstakster«, og fremsætter dernæst følgende Eksempel:

95,97	96,05
÷ 1,68	÷ 2,40
94,29	93,65
	+ afrundes med 0,64
	94,29

Det kunde herefter synes, som om man faktisk fik et Løntillæg paa Kr. 0,64, men Forholdet maa vel være det, at der kun betales Kr. 1,76 i Afgift, i Stedet for Kr. 2,40, hvorefter der jo faktisk maa regnes med mellemliggende Takster. Men maaske Hellberg vil oplyse lidt derom, det vil vist interessere flere.

København, 24. August 1940. *A. E. Petersen.*

Løn-Afgiften paany

Et Par Opringninger ang. mine Bemærkninger i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« giver mig Anledning til at nævne, at et Firma mente at skulle fradrage omtrent saaledes:

Beregnet Løn Kr. 98,00	Overarbejde Kr. 7,00
÷ Afgift » 2,40	÷ Afgift » 0,28
Kr. 95,60	Kr. 6,72

Her er ingen »mellemliggende Takster« mellem Kr. 96,01 (Afgift Kr. 2,40) og Kr. 120,01 (Afgift Kr. 3,84).

Firmaet skulde have beregnet saaledes:

Beregnet Løn	Kr. 98,00
Overarbejde	» 7,00
	Kr. 105,00
÷ Afgift	» 2,40
	Kr. 102,60

De 28 Øre kan *ikke* fradrages.

Lad mig med det samme nævne et andet Grænsetilfælde:

	Tilfælde A	*Tilfælde B*	
Egentlig Løn	Kr. 92,30	Kr. 92,50	
Feriepenge 4 %	» 3,69	» 3,70	
	Kr. 95,99	Kr. 96,20	
÷ Lønafgift	» 1,68	÷ » 2,40	(÷ 0,51)
udbetales	Kr. 94,31	Kr. 93,80	
		berigtiges m. » 0,51	
		Kr. 94,31	

idet den højere Afgiftssum (2,40), der fremkommer ved, at B naar op over de 96,00, ikke maa medføre, at han faar en mindre faktisk Lønudbetaling, end han vilde faa ved at skulle svare efter den underliggende Takst (1,68). Her reduceres Lønafgiften saaledes med 0,51, og bliver da ikke 2,40, men 1,89.

Forsaavidt en mellemliggende Takst alligevel, vil man sige. Baade Ja og Nej, men se paa de to forskellige Tilfælde: det første, hvor al Løn fra 96,01 til 120,00 kun berettiger til et Fradrag paa 2,40, og hvor der altsaa ikke mellem 96,01 og 120,00 er nogen mellemliggende Takster, og det sidste, hvor Taksten *reduceres*, for at B skal kunne erholde mindst samme Udbetaling som A med den lavere Løn og lavere Afgift. *Sigv. Hellberg.*

Tak.

Hjertelig Tak for al venlig Deltagelse og Opmærksomhed ved Rudolf Calbergs Død og Bisættelse.

En særlig Tak bringes Julius Schrøder og O. A. Lundin for de smukke Mindeord. Ligeledes bringes de arbejdsløse Trykkere en særlig Tak for den udviste Opmærksomhed.

Hansigne Calberg og Børnene.

— For al venlig Opmærksomhed, hvormed Kolleger i Hovedstad og Provins glædede mig paa min 50-Aars Dag, takker jeg hjerteligt. *Sigv. Hellberg.*

Nær og Fjern

Generalforsamlingen paa Søndag bringes i Erindring. Kl. 10 i Rømersgade 22.

70 Aar bliver Fredag den 30. August vor Kollega, *Nicolaj Jensen*, som indtil for en Del Aar siden hørte til Rigsdagstrykkeriets faste Stab. Nicolaj Jensen bor nu i Dronningensgade 65.

Fejlslagen Spekulation i Prisstigning. Statsbanerne meddeler nu, at de i den forløbne Maaned siden Takstforhøjelsen har haft en Nedgang i Indtægterne paa over to Millioner Kroner. Det eneste, man har opnaaet ved denne Prisforhøjelse, er altsaa kun at genere Befolkningen og fratage den Lysten og Evnen til at rejse med Banerne.

Reaktionen løfter Hovedet. Ved Kedel- og Maskinpassernes Kongres udtalte Formanden for De samv. Fagforbund, *Laur. Hansen*, bl. a.:

Vi mærker nu, hvorledes reaktionære Kredse løfter Hovedet. Det gælder smaa, yderliggaaende Kredse, der optræder med uappetitligt Angiveri og utidig Leflen. Men ogsaa andre reaktionære Bevægelser melder sig. Fra Kredse, der altid har lagt Folkestyret for Had, fremføres nu stadige Angreb paa Fagbevægelsen. Man angriber os, fordi Forholdene efter Sigende er for gode her i Landet, som om det ikke var enhver Folkebevægelses Opgave at gøre Forholdene saa gode som muligt for Befolkningen. Den Kultur og sociale Standard, som vort Land er blevet berømt paa, er i reaktionære Kredses Øjne en Forbrydelse.

Fagbevægelsen er i disse Dage ude i Modgang, men netop nu skal Sammenholdet derfor staa sin Prøve. Det er en uafviselig Pligt at bevare Enigheden i Rækkerne. Gør vi det, er der ingen Grund til at være forsagte. Vi har Brug for en sund Optimisme, og vore Modstandere skal ikke faa nogen Grund til at triumfere. Vi er her — og vi bliver her.

Rettelse. *Hans Hansen*, Odense, beder os meddele, at han ikke — som refereret i Afdelingens Referat — har udtalt, at Ths. Pedersens Standpunkt til Arbejdsfordelingen var tvetydigt, men derimod sagt, at det var *ulogisk*.

Indmeldelser
til
Fagskolen for Boghaandværk
Afd. Bogtrykskolen
Skoleaaret 1940—41

I. Forberedelsesklasser.

Undervisningen i Forberedelsesklasserne, der er *obligatorisk* for alle københavnske Sætter- og Trykkerlærlinge i *2. Læreaar*, begynder i Aar den 16. September. Indmeldelser foretages paa Skemaer, der skal *afhentes* paa Fagskolen for Boghaandværk, G. A. Hagemannsgade 2 (Teknologisk Institut) *Mandag den 2., Tirsdag den 3. eller Onsdag den 4. September Kl. 12—13 eller Kl. 17—18.* De udfyldte og af Principalen underskrevne Indmeldelsesskemaer skal afleveres eller sendes til Fagskolen under ovennævnte Adresse *senest Fredag den 6. September Kl. 18.*

Undervisning og Undervisningsmateriale er *gratis*. Hver indmeldt Lærling modtager skriftlig Meddelelse om Undervisningstid og -sted.

II. Fagklasserne (Dagskolen)

I Fagklasserne optages københavnske Sætter- og Trykkerlærlinge i det *4. Læreaar*. Undervisningen, der er *obligatorisk*, foregaar paa et 10-Ugers Dagkursus (8 Timer daglig) i Oktober, Januar eller April Kvartaler.

Indmeldelser til Fagklasserne sker paa Skemaer, der skal *afhentes* samme Tid og Sted som ovenfor angivet. De udfyldte og af Principalen underskrevne Indmeldelsesskemaer skal afleveres eller sendes til Fagskolen *senest Fredag den 6. September Kl. 18.*

Betalingen for Fagklassernes Elever er fastlagt saaledes: For Lærlinge, hvis Principal er Medlem af en af de til Fagskolen bidragydende Organisationer, andrager Skolepengene for et Kursus Kr. 300,00. For Lærlinge, hvis Principal er Medlem af Københavns Bogtrykkerforening, betales dog kun Kr. 50,00. For alle andre Lærlinge er Betalingen Kr. 400,00.

NB. Fagskolen forbeholder sig Ret til at afgøre, i hvilket af Skoleaarets Dagkursus Lærlingen skal deltage. Meddelelse herom tilsendes Principalen ca. 4 Uger før det paagældende Kursus.

III. Frivillig Aftenundervisning.

Sætter- og Trykkerlærlinge paa 3., 4. og 5. Læreaar kan i den kommende Vintersæson deltage i en frivillig Aftenundervisning. Hovedfagene er »Faglig Dansk« og »Faglig Regning«.

Undervisningen, der begynder midt i September, foregaar paa en centralt beliggende Kommuneskole fra Kl. 19^{30}—21^{20}. Undervisning og Undervisningsmateriale er *gratis*.

Indmeldelser foretages paa Skemaer, der skal *afhentes* samme Tid og Sted som ovenfor angivet. Indmeldelsesskemaet, der skal udfyldes og underskrives af Lærlingen, skal afleveres eller sendes til Fagskolen *senest Fredag den 6. September Kl. 18.*

Hver indmeldt Lærling modtager skriftlig Meddelelse om Undervisningssted.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Regnskab for 1. Halvaar 1940:

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1940		469,46
Kontingent	481,55	
Emblemer	75,00	
Overskud fra Fest	19,59	
		576,14
Balance Kr.		1.045,60

Udgift:

Porto og Telefon	28,40	
Kontorartikler	32,98	
Møder	184,39	
Annoncer	96,98	
Bøger	72,80	
Sekretariatet	75,00	
Tryksager	58,25	
Clicheer	12,00	
Underskud ved Fester	283,86	
Repræsentation	28,00	
Faglig Ungdom	48,50	
Andre Udgifter	14,97	
		936,13
Beholdning den 30. Juni 1940		109,47
Balance Kr.		1.045,60

København, den 8. August 1940. *O. A. Lundin.*

Svendeprøvemøder:

Sættere (K. A. Jørgensen) Fredag den 30. August. *Trykkere* (Chr. B. Petersen) Onsdag den 4. September; begge Møder afholdes Kl. 20 i Evaldsgade 3^{1}.

Week-end-Tur.

Lørdag den 31. August tager vi til »Sandviggaard« ved Hillerød. Mødested Hjørnet af Tuborgvej og Lyngbyvej Lørdag Aften Kl. 20. Uden forud Anmeldelse er det ikke muligt at deltage. Husk Vandrekort.

(Lærlingespalten fortsættes næste Side.)

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.

Skoleordningen.

Forberedelsesklasserne for Typograflærlinge i *andet Læreaar*. Undervisning i Tiden 1. Okt.—1. April 5 ugentlige Aftener à 2 Timer. Undervisningen omfatter »Faglig Dansk«, »Faglig Regning«, »Skrivning-Dansk med Samfundslære« samt Tegning.

Dagskolens Undervisning omfatter henholdsvis Sætning eller Trykning samt Fagtegning og foregaar paa et 10 Ugers Dagkursus (8 Timer daglig). *Fjerde Aars* Typograflærlinge skal deltage i dette Kursus.

Teknisk Skole har *ingen* Undervisning beregnet for Typograflærlinge (dette gælder kun for København), hvorfor disse *ikke er pligtige* at gaa paa andre Kursus end Fagskolen for Boghaandværks Dagkursus og Forberedelsesklasse.

Indmeldelse til Forberedelses- og Dagskole foregaar i Begyndelsen af September efter forudgaaende Meddelelse i »Typograf-Tidende«.

Vintersæsonen.

Med den ordinære halvaarlige Generalforsamling 14. September er Sommerarrangementerne slut. Der vil i den kommende Vinter i det Omfang, Mørkelægning og Varmerestriktioner tillader det, blive arrangeret Besøg paa Virksomheder, Lysbilled-, Films-, Foredrags-, Kultur-, Litteratur-, fagtekniske og kammeratlige Klubaftener, Studiekredse bl. a. »Danmarks politiske Historie« med Eigil Holm som Leder (Torsdag er Studieaften) og mindre Fester og kammeratlige Sammenkomster.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

20. August: Roskilde 900,00, Sønderborg 500,00, Aarhus 4000,00, Horsens 2000,00, Thisted 500,00; 21. August: Haderslev 500,00, Helsingør 300,00, Brønderslev 200,00, Grenaa 400,00, Nyborg 300,00; 22. August: Lyngby 200,00, København 30.000,00; 23. August: Middelfart 300,00, Struer 500,00; 26. August: Esbjerg 1000,00.

København, den 26. August 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Kjeld Thorup Petersen, udl. 19. 8. 40 hos Fr. Nielsen, (arb. s. St.), Sætter Kaj Georg Nielsen, udl. 22. 8. 40 hos F. Gudmundsen (arb. s. St.), Sætter Aksel Ejstrup Jørgensen, 17. 8. 40 Fr. Slagelse (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter-Trykker Herman Chr. Lorentzen, udl. i Kolding 1. 10. 30 (tidl. Medlem). Esbjerg: Sætter Kai W. Andreasen, udl. 16. 8. 40 i Centraltrykkeriet.

Tiltraadte

København: 6139 Palle Sørensen fra Aalborg (arbl.), 5357 Br. Johansen fra Aalborg (arbl.), 3757 Fr. Boysen fra Rejse (arbl.), 9366 H. Petersen fra Dansk Arb. Forb. (arbl.), 7474 M. Bengtsson fra Aalborg.

Aalborg: 7273 Aage Petersen (udenfor Faget), 6139 Palle Sørensen (arbl.), 7472 E. Winther Jensen (udenfor Faget), 115 Gunnar Alsvold (arbl.), 10 A. Andersen (arbl.). Aarhus: 7296 Niels Nielsen (arbl.), Odense: 2309 Gurli Petersen (arbl.), 911 Vilh. Fusager (arbl.). Silkeborg 5547 Kjeld E. Henriksen (arbl.), 5993 Frederik Chr. Nielsen (arbl.). Struer: 5994 E. Bye Jensen (arbl.), 5067 Ole Nissen (arbl.).

Fratraadte

København: 6487 Per Forell til Kolding, 6254 Ove Møller paa Rejse, 9431 Kaj Witzansky til Aalborg.

Aalborg: 5357 Br. Johansen til København (arbl.). Aarhus: 6139 Palle Sørensen til Aalborg (arbl.), 5067 Ole Nissen til Struer (arbl.), 5994 E. Bye Jensen til Struer (arbl.). Hillerød: 5071 Knud Jensen til Frederikshavn (arbl.), 1975 Frederik Nielsen til København (arbl.). Nakskov: 5502 N. H. Gad til Aalborg (udenfor Faget). Odense: 5992 Erik Dinesen til Udlandet. Thisted: 7771 Harald Jensen til Aalborg (arbl.).

Udslettede med Restance

København: 9286 Hj.arb. Godtfred Nielsen (Egm. H. Petersen), 9377 Hj.arb. Kotte (Egm. H. Petersen).

Døde

København: 4335 Niels B. Christiansen (Krohn), 532 Leonhard Klein.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 1. September:

Eskemose Skov

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Tirsdagene den 10. og 17. September Kl. $19^{1}/_{2}$ afholdes Møder i Forbundskontorets Lokale, Evaldsgade 3, til Drøftelse af

Brancheafsnittets Tarifgodtgørelser

Indleder: Klubformanden samt en Repræsentant for Bladmaskinsætterne.

Stereotypørernes Brancheklub

Medlemsmøde afholdes i Evaldsgade Mandag den 2. September Kl. 20. Indbetaling af Kontingent.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Hamlet . Corps 12—60

ANNONCER

Bogtrykkeri i indre By til Salg.

2 Hurtigpresser o. s. v., 11000 Pund Skrift, Bly og Messing; egner sig godt for et Provinsblad.
Ingen Mellemhandler. Billet, mrkt. »61«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^{1}/_{2}$
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE

Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062

Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

ØNSKER DE

at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring**, der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier. — **Konfirmationsforsikringer** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. — **Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring**. — Ugentlige Præmier fra **10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 36 *København den 6. September 1940* *67. Aargang*

Fordeling af Fattigdommen

Som før nævnt er *Arbejdsdelingen* et længere forberedt Stykke Arbejde. Og den politiske Baggrund skal vi lade upaatalt, men nøjes med at henvise til saavel den konservative som Venstres Presse, der har været energiske Agitatorer netop for en saadan Afhjælpning af Arbejdsløsheden.

Uden at kunne se gennem det storpolitiske Forhæng har mange i Ubetænksomhed ladet sig forlede under Parolen »Kammeratskab«. Der synes i høj Grad at mangle Forstaaelse af, hvad den afgørende Hensigt med denne Deklassering i Virkeligheden er.

Afspaseringsloven og Arbejds- og Indtægtsfordelingen er altsaa ikke noget Fænomen af de nu indtraadte Tilstande. Der er ingen Grunde for at lade denne Antagelse glide ud af Bevidstheden.

Nu er der jo en stor Forskel paa »*en øjeblikkelig Mangel*« paa Materialer, der forudsætter nogle Uger eller Dages Standsning, og saa en fortsat varende Lønnedsættelse paa 20—30 Kr. pr. Uge, som oplyst af Formanden for D. s. F.

Vi maa vel erkende, at vi er værge- og magtesløse. Alt er jo imod os, og ingen møder som Forsvarere. Foden paa Nakken fra alle Sider. Kun haabløst Mørke stilles Arbejderklassen i Udsigt. Men derfor er det dog alligevel bedrøveligt at erfare Krav fra enkelte Sider om vor egen økonomiske Undergang, naar de samme Mennesker dog maa kunne se op i en Sfære, der bugner som et Overflødighedshorn.

Man kalder det for Arbejdsdeling, hvilket jo er ganske forkert, idet Tendensen er en Indtægtsdeling blandt Indtægterne op til 5000 Kr.

De Indtægter, der skal deles, kan vel næppe finde Sted blandt de 20 pCt. af Skatteydere, der ifølge Statistisk Departement tjener under 800 Kr. om Aaret. Hvordan de klarer sig, naar samme Departement fastslaar, at der skal en Aarsløn paa 4665 Kr. til, for at en Familie kan eksistere, det maa vi vel faa en nærmere Anvisning paa. Der skal 798,945 Personer — eller godt 44 pCt. til for at tjene fra 800 Kr. til 2000 Kr., hvilket igen vil sige, at ca. 64 pCt. har under 2000 Kr. i Aarsindtægt.

Men selv disse Smaaindtægter slipper ikke for *Lønskat*, da denne jo opkræves ugevis. Vi har bl. a. Eksempel for, at en Indtægt paa 840 Kr. maa bløde 16 Kr. 20 Øre i Lønskat, medens modsat Indtægter fra godt 6000 Kr. og helt op til 30—40.000 Kr. kan slippe med 192 Kr. Og der er dog alligevel 3312 Personer, der har over 30.000 Kr.

Naar det nu bebudes, at disse 44 pCt. under 2000 Kr. skal endnu længere ned med Levestandarden, saa maa der raabes Vagt i Gevær. Indtægtsdelingen rammer ganske vist op til ca. 3—4000 Kr.s Indtægterne. Men foretages der ikke en *effektiv Nedsættelse af Skatter, Husleje og Kontingenter* samt en haardhændet *Nedsættelse af Priserne paa Levnedsmidler*, saa bliver der ikke mange Familiehjem i Behold.

Hvad var mere retfærdigt og naturligt, end at Indtægterne fra 6000 Kr. og opefter udredede Lønskatten og i Lighed med Indtægterne op til 3—4000 Kr. afstod et Par Maaneders Løn? Hvorfor skal Indtægtsdelingen ikke finde Sted ud over de ca. 50 pCt. af Skatteyderne?

Købmænd, Sagførere, Grosserere, Fabrikanter, Haandværksmestre m. m. fl. betaler jo ikke Lønskat. Og hvorfor ingen Arbejdsdeling f. Eks. bl. Lærere, Redaktions- og Ekspeditionskontorer, Stats- og Kommunekontorer? Vi spørger, hvorfor det kun er den egentlige Arbejderklasse, der skal proletariseres?

Pristallet blev strøget med en Haandbevægelse, og der blev *forsikret* om en skarp Priskontrol. Aldrig har Prisstigningen floreret stærkere end i Øjeblikket, og der købes til Huse af de store Indtægter, saa det forslaar noget.

Samfundssind og »lige Kaar for Borgerne« er Dagens Tekst. Men hvordan i Alverden har man dog tænkt sig Samling og Fællesfølelse paa et saa skrigende uretfærdigt Grundlag, hvor de ca. 64 pCt. trykkes ned i den skinbarlige Fattigdom, medens de 36 pCt. Velhavere har det hele for sig.

Kan man ikke eller vil man ikke forstaa, at denne proklamerede Tilstand jo netop uvægerlig vil skærpe det, man tror at kunne nedkæmpe, nemlig de udprægede økonomiske Modsætninger.

Der bliver jo kun tilbage to Kategorier, de rige og velhavende og saa de fattige.

Tusinder af Arbejderhjem ryster allerede i deres Grundvold. De Arbejdere, der allerede er tvungne ud i Indtægtsdelinger, gruer for *Skatter* og øvrige Forpligtelser, da Indtægtsnedgangen ikke er baseret paa et saadant Forhold. Og nu

meddeler den konservative Presse, at Arbejdsdelingen slet ikke vil betyde noget.

Men til Gengæld vil der ud af denne paaførte økonomiske Nedværdigelse fostres en ny Vilje til Enighed mod den Uret, der saa hensynsløst bliver begaaet mod Arbejderklassen. Der kommer vel atter et Foraar med Sol, der kan smelte Isen, hvor vi nu er indefrosne. *S. Kj.*

Arbejdsdelingen i Tal

I Midten af August optog vi i København en Statistik over *Omfang og Art af Arbejdsdeling.*

Vi regner med rundt 430 Trykkerivirksomheder i Hovedstaden (Stentrykkerier indbefattet).

For 208 af disse Trykkerier foreligger ingen Oplysninger; det er saa godt som alle ganske smaa Trykkerier, hvor der enten slet ikke beskæftiges fremmed Arbejdskraft eller kun 1 à 2. Disse 208 Trykkerier talte i vor Medlemsfortegnelse pr. 1. Januar ialt 140 Medlemmer og heraf er maaske ca. Halvdelen nu ledige.

Tilbage bliver saa ca. 222 Trykkerier. Af disse 222 Trykkerier har de 107 *slet ingen Arbejdsdeling haft*, hverken A- eller B-Ordning. De tæller ca. 430 Personer (her regnes kun med *vore* Medlemmer). Personantallet fordeler sig saaledes:

De	75	Trykkerier	har	1— 3	Personer hver
»	23	»	»	4— 6	» »
»	7	»	»	7—18	» »
»	2	»	»	ca. 50	» »

Herefter findes ca. 115 Trykkerier, hvor Arbejdsdeling *finder Sted* eller *har fundet Sted.*

Vi tager først dem, der *har haft* en Form for Arbejdsdeling, men som medio August *ikke mere* har nogen Deling. Det drejer sig om 43 Trykkerier, af hvis Personale godt 800 Personer har deltaget i B-Ordningen (i Forbindelse med Ferien), medens ca. 200 har deltaget i en eller anden Deling inden for A-Ordningen (Turnus). Det drejer sig altsaa ialt om godt 1000 Personer.

Endelig findes 69 Trykkerier, som medio August har en aftalt Ordning (enten ved, at B-Ordningen endnu ikke er udløbet, eller ved at have en løbende Turnus under A-Ordningen). Den *sidste* Form ses at være i Gang for godt 1100 Personer, medens B-Ordningen omfatter ca. 400 Personer.

Den medio August løbende Turnus-Skiftning for de ca. 1100 Personer ses at fordele sig saaledes:

Turnus:	Hds.	Msks.	Ster.*	Tryk.	Kv.	Hj.arb.	Ialt
hver 2. Uge	17	7	—	10	20	—	54
» 3. »	26	3	9	26	17	2	83
» 4. »	312	167	64	244	109	73	969
» 5. »**	11	6	1	7	5	5	35
	366	183	74	287	151	80	1141

*) Stereotypører og Skriftstøbere.
**) Formen er udenfor Hovedaftalen og i de fleste Tilfælde er der kun Tale om en *Start*-Form med senere Overgang til hver 4. Uge.

Vi har saaledes forskellige *Hoved*grupper at regne med:

A. Ca. 100 Medlemmer paa Trykkerier, hvorfra ingen Oplysninger findes.

B. Ca. 430 Medlemmer paa Trykkerier, hvor der slet ingen Arbejdsdeling er eller har været.

C. Ca. 1200 Medlemmer, der er eller har været omfattet af B-Ordningen.

D. Ca. 200 Medlemmer, der *har haft* en Turnus-Skiftning.

E. Ca. 1100 Medlemmer, der *har* en Turnus-Skiftning.

F. Ca. 975 ledige Medlemmer.

G. Ca. 275 turnus-ledige Medlemmer.

H. Ca. 175 syge samt Medlemmer i anden Livsstilling.

Der er altsaa *nu* kun godt en Trediedel af de *arbejdende* Medlemmer, som deltager i Turnus-Skiftning.

For de ca. 1200 Medlemmer, der inden for Maanederne Maj—August er omfattet af B-Ordningen (Ferie), svarer de heraf følgende 2 Ugers Ledighed til, at de i de fire Maaneder havde haft Turnus hver 8. Uge.

Saafremt de ca. 3000 *arbejdende* Medlemmer gik i Turnus hver 4. Uge, skulde det teoretisk svare til, at der blev ca. 750 Pladser at besætte.

De ca. 1100, der nu er omfattet af Turnus, plus de resterende Feriefolk med B-Ordning, giver (som det vil ses paa Antallet af turnus-ledige) 275, hvilket er *omtrent* svarende til den teoretiske Beregning. Kom de resterende ca 1800 (af de 3000 arbejdende) med, turde man kunne regne med, at der blev yderligere ca. 400 Pladser at besætte (altsaa 675 i Stedet for 275). Det egentlige Ledighedstal vilde derved gaa ned fra knap 1000 til ca. 600. Alt naturligvis forudsat, at Arbejdsmængden er uforandret.

Det er min Opfattelse, at Kollegerne i det store og hele vilde være villige til endnu et Stykke Tid at være med i en Arbejdsdeling, selv om den føles som en betydelig økonomisk Byrde, *men* man vil have, at der skal være nogenlunde Ensartethed for alle Trykkeriers Personaler.

Sluttelig skal jeg angive Tallene paa ledige og Turnusfolk i Tiden fra 28. April til 23. August:

	Normalt ledigmeldte	Turnus-ledigmeldte	Ledige frameldte i Ferie	Brutto-Ledighed
1. Uge...	1118	66	—	1184
2. » ...	990	190	—	1180
3. » ...	853	268	100	1221
4. » ...	975	274	85	1334
5. » ...	992	220	68	1280
6. » ...	971	269	50	1290
7. » ...	839	259	68	1166
8. » ...	843	196	39	1078
9. » ...	838	158	36	1032
10. » ...	810	202	55	1067
11. » ...	782	237	31	1050
12. » ...	812	194	20	1026
13. » ...	841	203	13	1057
14. » ...	905	261	22	1188
15. » ...	917	306	7	1230
16. » ...	949	270	8	1227
17. » ...	959	273	11	1243
I Genn.snit	906	226	36	1168

Arbejdsdelingen i Sommer har altsaa holdt 226 Personer i Arbejde.

Endelig vil det vel være af Interesse at se, hvordan Ledigheden fordeler sig paa Brancherne. Vi tager Opgørelsen pr. 15. August:

Haandsættere	459
Maskinsættere	99
Trykkere	284
Stereotyp. og Skriftst.	29
Mdl. Tr.arb.	95
Kv. »	261
ialt	1227 = 27,6 Procent.

Med gensidig Hjælp vil vi altsaa kunne reducere dette sørgelige Tal ganske væsentligt, men vi evner ikke ved egne Kræfter at faa dem nær alle i Arbejde. Saa skulde der sættes Arbejde i Gang, ogsaa i vort Fag, men hvor skal *det* komme fra, naar Erhvervs- og Handelsvilkaarene er som de nuværende? Krigens ødelæggende Virkninger gaar sandelig ikke *vor* Dør forbi. Maatte der saa endda paa andre Omraader blive Muligheder for, at en Del af vore Folk midlertidigt kunde erholde Arbejde og tjene til deres Livsophold, indtil vort Fags Arbejds- og Produktionsevne atter kan tages i Brug af Samfundet! *Sigv. Hellberg.*

Dansk Typograf-Forbund

Brændselshjælp

Efter Beslutning af Forbundsstyrelsen udbetales der fra Fredag d. 6. September til Mandag d. 30. September en Brændselshjælp til alle *arbejdsløse* Medlemmer, som i Tiden 7. September 1939— 30. September 1940 opnaar mindst 90 Dages Ledighed.

Brændselshjælpen udbetales med 40 Kr. til Familieforsørgere og 20 Kr. til Ikke-Familieforsørgere.

København, den 2. September 1940. *Forretningsudvalget.*

Luftalarm

Mellem *De samvirkende Fagforbund i Danmark* og *Dansk Arbejdsgiverforening* er der Dags Dato indgaaet nedenstaaende

Overenskomst:

1. Hvor Arbejdet under Luftalarm afbrydes ved Arbejdernes Ophold i Beskyttelsesrum, skal, hvor det er Arbejdsgiveren muligt, den tabte Arbejdstid for samtlige Arbejdere uanset deres Lønningsform indvindes samme Arbejdsdag, ved at Arbejdet fortsættes udover den gældende Arbejdstids Ophør uden Tillæg af Overarbejdsprocenter, dog ikke udover 2 Timer.
2. Ved Skiftearbejde udlignes Arbejdstabet saa vidt muligt ved Arbejde af samme eller af de afløsende Hold. — Træder Luftalarm hindrende i Vejen for Afløsningen, er Holdet, der skulde afløses, pligtigt til uden ekstra Betaling fra Arbejdsgiveren at fortsætte Arbejdet, indtil Afløsning naar frem.
3. Foranstaaende Bestemmelser er ikke til Hinder for, at der lokalt kan træffes Aftale om en anden Udligning af den tabte Arbejdstid.
4. Den tabte Arbejdstid, for hvilken Udligning ikke finder Sted, sammenlægges indenfor hver Lønningsuge, og for den saaledes sammenlagte Tid ydes der Arbejderne halv Timeløn efter ansat Timeløn, eller, hvor denne Lønningsform ikke findes, efter den for vedkommende Fag gældende normale Timeløn.
5. Denne Overenskomst kan opsiges til den 1. i en Maaned med en Maaneds Varsel.

København, den 31. Juli 1940.

For De samvirkende Fagforbund i Danmark:
Laur. Hansen, P. Andersen.

For Dansk Arbejdsgiverforening:
Hans L. Larsen, T. K. Thomsen.

Vedr. Spørgsmaal om Løn under Flyvervarsling.

Efter at D. s. F. var gjort bekendt med, at Dansk Arbejdsgiverforening omkring den 12. Juli havde udsendt et Cirkulære til sine tilsluttede Organisationer og Enkeltvirksomheder, hvori fastsloges, at der under Flyvervarsling skulde ske Fradrag i Lønnen for det Tidsrum Arbejderne var nødsaget til at opholde sig i Beskyttelsesrum, har vi fra D. s. F.s Forretningsudvalg protesteret mod denne ensidige Afgørelse, og der har derefter været optaget Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne om en mere rimelig Løsning af dette Spørgsmaal.

Disse Forhandlinger har nu ført til et Resultat, i Form af en Overenskomst mellem Hovedorganisationerne (Overenskomsten gengives ovenst.), der herefter maa betragtes som gældende i Aftaleforholdet mellem vore Organisationer og Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening.

For Forstaaelse af denne Overenskomst skal vi gøre et Par Bemærkninger til dens enkelte Afsnit:

ad 1.

Hovedreglen heri er, at det tabte Arbejde og den tabte Arbejdsfortjeneste kan indvindes ved at forlænge Arbejdstiden med det tilsvarende Tidsrum, som Afbrydelsen har varet paa Grund af Flyvervarslingen; der ligger dog en Begrænsning deri, at Arbejdstiden højst kan forlænges med 2 Timer pr. Dag eller Vagt, jvf. iøvrigt Afsnit 4.

ad 2.

Ved Holddrift-Arbejde, hvor Forlængelse af Arbejdstiden i hvert Fald i 3-Holdsdrift ikke kan finde Sted, anvendes ligeledes Afsnit 4.

Til Eksempel kan vi nævne et andet Forhold: Hvis Hold-Skifte foregaar Kl. 22, og der er 4 Timers Flyvervarsling, fra Kl. 20—24, saa vil den Arbejder, der normalt har 2. Hold til Kl. 22, opholde sig i Fabrikens Beskyttelsesrum i samtlige de 4 Timer, Varslingen varer, medens hans Afløser, som har 3. Hold fra Kl. 22—6, opholder sig i Beskyttelsesrum dér, hvor han bor. Arbejderen fra 2. Hold skal derfor blive paa Arbejdspladsen, indtil hans Kollega fra 3. Hold, efter Flyvervarslingens Ophør, kan indfinde sig paa Arbejdsstedet.

Betalingen i dette Eksempel bliver følgende:

a) Arbejderen fra 2. Hold faar halv Timeløn for de 2 Timer af sin Vagt, han har opholdt sig i Beskyttelsesrum.

b) Arbejderen fra 3. Hold faar en tilsvarende Betaling for de 2 Timer, han har opholdt sig i et andet Beskyttelsesrum.

c) Den Arbejder fra 2. Hold, som skal blive paa Arbejdet, til Afløseren fra 3. Hold naar at komme frem, kan ikke kræve Overtidsprocenter for den Tid Arbejdet varer, men kun almindelig Timebetaling.

ad 3.

Nærværende Overenskomst maa betragtes som en Rammeaftale, der kan udbygges ved lokale Aftaler mellem den enkelte Virksomhed og Tillidsmanden.

ad 4.

Hovedreglen er, som anført under 1, at tabt Arbejde arbejdes af, men hvor dette ikke lader sig gøre, deles Udgiften lige over mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, med den simple Motivering, at begge Parter er lige uskyldige i, at Flyvervarsling finder Sted.

Beregningen sker paa den Maade, at det nøjagtige Antal Minutter, som Flyvervarslingen i de enkelte Tilfælde varer, sammenlægges indenfor paagældende Lønningsuge.

ad 5.

En nærmere Forklaring er overflødig, men vi har ønsket en saa kort Opsigelsesfrist som mulig, idet Forholdene hurtigt kan ændre sig paa dette Omraade.

— — —

D. s. F.s Forretningsudvalg har anset det for hensigtsmæssigt at afslutte en saadan Aftale, idet vi anser det for mere end tvivlsomt, at vi ad retslig Vej skulde kunne opnaa Betaling for de Timer, hvor der faktisk ikke udføres Arbejde.

P. F. V.
Laur. Hansen.

Eiler Jensen.

A propos de skønne Drømme!

I »Typ.-Tid.« for 23. August fremsætter »En gammel Kollega« den Paastand, at »Socialismens Forkæmpere har *alle Dage* søgt at nedbryde den kristne Idé hos den opvoksende Slægt«.

Denne Paastand skal ikke staa uimodsagt.

Det er rigtigt, at Socialismen ved sin Start *var* ateistisk præget, og paa 1. Internationales Kongresser var det Russeren Bakunins Anarkisme, som var den førende, og hans Propaganda havde til Maal »den fuldkomne Ødelæggelse af det Bestaaende, af Stat og Kirke og samtlige menneskelige Forhold, som staar i Vejen for Opnaaelse af den fuldkomne Frihed«.

Men denne hyperrevolutionære Propaganda havde dog mistet noget af sin Ild, da den kom her til Landet. Louis Pio, der var flammende Socialist, var dog ogsaa en Mand med Panorama, som kunde se langt ud over sin egen Næsetip; han havde ogsaa psykologisk Indsigt og var klar over, at en saa haardkogt Propaganda ikke egnede sig for dansk Mentalitet.

I »Socialisten« skrev han en Artikel, hvori han præciserede den ny Bevægelses Program, og med Hensyn til Religionen skriver han:

»Det skal staa ethvert Menneske frit for at tale, tro, tænke og skrive om Religionen, hvad han har Lyst til. Det vilde staa i den mest skærende Modsætning til de Grundsætninger, som vi anerkender, hvis vi ved Tvang eller blot ved Overtalelser vilde bringe et Menneske til at gaa over fra en Religion til en anden. I intet af Partiets Programmer findes der præket en ny Religion saa lidt som Gudsfornægtelse. Vi vil have Ret til at tænke frit, kun i *den* Forstand er vi *Fritænkere*.«

Og at Socialismens Førere aldrig har lagt Kristendommen for Had turde maaske ogsaa fremgaa af den Kendsgerning, at selve Kirkens Primas, Biskop Martensen, i 1874 udsendte en Pjece, hvori han gaar ind for Arbejderklassens sociale Rejsning og Frigørelse. Det samme gjorde Carlyle i England.

Den ny Socialisme gav ganske vist Præsterne surt for sødt, som f. Eks. U. P. Overby i »Socialisternes March« og Holger Drachmann i »Engelske Socialister«; men det var ikke Udslag af Had mod Kristendommen, det var en Fordømmelse af den Maade, hvorpaa Præsterne forkyndte og praktiserede Evangeliet over for Arbejderne.

Pios Syn paa Religionen har præget Socialdemokratiet helt op til vore Dage. Ethvert sundt tænkende Medlem af Partiet betragter Kristendommen som en Aandsmagt og Kulturfaktor, og han anerkender fuldt ud den personlige Livsværdi, der ligger i en ærlig religiøs Overbevisning. Men Partiet agiterer hverken for eller imod; det Spørgsmaal maa den enkelte afgøre med sin egen Samvittighed. Desuden findes der adskillige Præster og ikke saa faa Tusinde alvorligt troende Kristne indenfor det socialdemokratiske Parti. Alene dette er en klar Tilkendegivelse af, at Partiet ikke agiterer for Gudsfornægtelse.

Noget helt andet er, at Hundredetusinder af Arbejdere staar helt uden for Kirkens Indflydelse; men det er ikke Socialismens Skyld, heller ikke dens Forkæmperes; det er Kirkens egen Skyld, fordi den paa mange Omraader er helt ude af Kontakt med Tidsaanden. Kirken glemmer, at vor Tid kræver en anden *Form* for sin religiøse Erkendelse. Nye Tider afføder nye Tanker, og nye Tanker kræver nye Former for at finde deres rette og fuldgyldige Udtryk. Alle andre aandelige og kulturelle Bevægelser fornyer sig ud af deres egen Oprindelighed og finder netop de nye Udtryksformer, der staar i Pagt med Tidsaanden og med de Tanker og Ideer, som rører sig i Menneskenes Bevidsthed.

Arbejderne — ogsaa de religiøst betonede — er realistisk indstillet over for Kristendommen som over for alle Livets andre Problemer. Denne Realitetssans er en logisk Konsekvens af deres Kamp for Tilværelsen, for Højnelsen af deres sociale og økonomiske Kaar. Derfor tager de Afstand fra en Kristendom, som er altfor følelsesbetonet, eller som fortaber sig i taageblaa Abstraktioner.

Vil Kirken have Arbejderne i Tale, saa maa den præsentere ham for en Kristendom, der kan fortætte sig i det levende Liv, en Kristendom, som foruden at give ham en indre Oplevelse ogsaa giver ham Følelsen og Erkendelsen af, at den har Rod i det praktiske Liv, er en livsnær Realitet ikke en livsfjern Abstraktion.

Kirken maa ændre Signalerne over for Arbejderne. Den maa først og fremmest lære fuldt ud at respektere Arbejdernes politiske Standpunkt. Den maa forstaa, at religiøse og sociale Spørgsmaal hører sammen og skal løses under ét. Den maa faa Øjnene op for det levende Livs sejrrige Fremgang. Den maa sørge for, at Dørene bliver slaaet op paa vid Gab, saa Solen og den friske livgivende Luft kan trænge ind. Den maa feje Aarhundreders Spindelvæv ned fra alle Kroge og børste alt det pietistiske, bakteriefyldte Støv af Prædikestolen; kort og godt — den maa lukke Troen paa selve Livet og Livsglæden ind. Saa faar den et Haab om at blive den Faktor i Aands- og Kulturlivet, som ogsaa *Arbejderne* vil regne med.

9085, *Alex. Larsen.*

Resolution om Arbejdsdelingen

Paa B. T.-Klubbens ekstraordinære Generalforsamling den 25. August 1940 vedtoges følgende Resolution:

»B. T.-Klubbens Medlemmer, samlet til ekstraordinær Generalforsamling 25. August 1940, finder den frivillige Arbejdsdeling mangelfuld og lidet tilfredsstillende for de arbejdsløse og opfordrer Fagforeningerne til energisk at arbejde for, at alle Arbejdere bliver Deltagere i Turnus-Ordningen, og at de Udgifter, som er forbundet med denne, udredes af de øvrige Skatteydere.«

Victor Petersens Mindelegat

Bestyrelsen for Victor Petersens Mindelegat har tidligere paa Aaret drøftet Spørgsmaalet om Uddelingen af Legatet i Aar. Man enedes om at vente med Uddelingen til senere paa Aaret, da Rejsemulighederne var for smaa i Foraaret.

Paa et Møde den 20. August vedtog Bestyrelsen at tildele Typograf *Ole Sørensen*, Silkeborg, et Beløb paa Kr. 500,00 til Deltagelse i et Kursus paa Aarhus Universitet.

De øvrige Ansøgninger henlægges til næste Uddeling og behøver saaledes ikke at blive fornyet.

København, den 20. August 1940.

Sigv. Hellberg. O. A. Lundin. Svend Johansen.

Den personlige Frihed

Fra alle Kroge i vort ulykkelige Samfund raabes der paa Indgreb i den personlige Frihed, og de, som sidder inde med Magten, synes at være mere end villige til at gribe ind, saa der snart ikke er mere tilbage af den Frihed, der er hjemlet Borgerne gennem Grundloven, som ligger gemt — og glemt? -- i sit Sølvskrin.

Nu er der min Sandten nogle — en Folketingsmand og et Par Husholdningsmadammer — der vil bestemme, hvornaar vi skal spise vor fattige Middagsmad. Af samfundsmæssige Hensyn maa vi ikke længere spise denne midt paa Dagen, men derimod om Aftenen. Og saa maa vi bort fra disse »Kaffemaaltider« om Morgenen, og i Stedet for skal vi fyldes med Øllebrød og Havregrød.

Det er lidt vanskeligt at tage disse omsorgsfulde og geskæftige Personager alvorligt, og adskillige af Lytterne, der »overværede« denne Radiosamtale, har sikkert tænkt: Gid de vilde holde deres Kæft og overlade til hver især at bestemme, *hvad* vi vil spise og *hvornaar* vi vil indtage vore Maaltider — alt efter Evne og Tid.

Der er jo ingen Fare for, at vi skal forspise os i de tilmaalte, men meget kostbare Rationer. *Dr. Ensom.*

Kronen paa Værket: Tvungen Voldgift

Den danske Arbejderbevægelse har i de senere Aar baade politisk og fagligt arbejdet sig op i et borgerligt Plan. Siden Socialdemokratiet overtog Regeringsmagten, er Udviklingen med stigende Tempo svinget mere og mere tilhøjre. Socialismen er lagt paa Hylden, og den borgerlige Stat med Autoritetsdyrkelse og Embedsmandsvælde er sat i Stedet.

Under Fagforeningernes økonomiske »Kamp« bliver der i første Række taget Hensyn til det borgerlige Samfunds Handelsaftaler og til Staten, som deres Partifæller er i Spidsen for; ligeledes til, hvorledes den skal kunne bære de administrative Udgifter. Der spørges ikke om, hvorledes Arbejderne kan klare de økonomiske Byrder. Fagforeningerne er blevet Brikker i et politisk Regeringspartis Skakspil om personlig Kariere og Magt. Arbejdernes Klassekamp er forvandlet til en Taburetkrig som før var Smaaborgernes og Konservatismens Idéer.

Med Anerkendelsen af Staten har Arbejderbevægelsen maattet medtage hele det System, som Staten er bygget paa. Militærvæsenet, Præsteskabet, Embedsbureaukratiet, Udbytningen, Retssystemet og hele den Raaddenskab, der tilhører et dødssygt System. Den senere Tids Udslag af Nationalisme har gjort sit til at bringe Forvirring ind i Arbejdernes Rækker.

Krigen kunde vel have gjort sit til at rive Bindet fra Arbejderens Øjne, saa han kunde se Systemets Raaddenskab. — Ak nej, saa findes der andre Midler, og man oppisker en national Stemning.

Du skal ikke tro paa dit Hjemlands Frodighed i hvert Fald ikke for Arbejderne. Kig en Dag ind i et Socialkontors Venteværelse. Se paa Kontrolstederne, hvor arbejdsløse i disse Dage for største Delen maa leve af 18—21 Kr. ugentlig.

I disse Dage, hvor Arbejderklassens Kræfter skulde have været sat ind for at opretholde dens Levestandard, præker Lederne nye Organisationsformer. Ja, der trænges til nye Organisationsformer; men det er tydeligvis ikke i Arbejdernes Interesse, Lederne vil have Formen ændret. Formanden for D. s. F., Laur. Hansen, har overfor den borgerlige akademiske Ungdom udtalt, at Fagforeningerne ikke var nogen ensidig Klasseorganisation, og et snævrere Samarbejde med Staten og Udbytterne var nødvendig, — samt at Samarbejdet med Arbejdsgiverorganisationerne havde været godt de sidste 4 Aar. At Samarbejdet har været godt, har Arbejderne faaet at mærke, ikke mindst Typograferne ved Overenskomsten, der blev ordnet af Rigsdagen. Den Række af Statsindgreb i Arbejdskonflikter, vi har set, har tydelig vist Vejen til den nu proklamerede Aftale mellem Hovedorganisationerne om Indførelse af tvungen Voldgift. — Fagorganisationerne er nu ikke nogen Kamporganisation, det er blevet en Institution i Staten, ligesom Kirken, hvor man kan hente sin aandelige Føde, alt efter som de Rationeringskort, man har, gælder. —

For Arbejderne er det ingen Fordel, at deres egne Organisationsledelser anmoder om Gennemførelse af tvungen Voldgift, »Politiken«s og »Fædrelandet«s Programpunkter. Maaske tror Lederne, at de derved kan bevare deres egne privillegerede Stillinger. Men al Erfaring viser, at naar Fagforeningernes Kampkraft er brudt, falder selve det tomme Organisationsapparat sammen ved Reaktionens første Angreb.

København, den 25. August 1940. *Thorvald Jensen.*

Døgndrifts-Sagen

Voldgiftskendelse i Sag Nr. 3/1940.
Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening.

Under nærværende Voldgiftssag har Dansk Typograf-Forbund paastaaet Kendelse for, at en Række Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening har overtraadt Arbejdstidsbestemmelsen i Tarifens § 1 A Nr. 5 vedrørende Arbejde i Døgndrift. Paastanden gaar derhos ud paa, at de paagældende Firmaer kendes forpligtet til at yde Efterbetaling, beregnet efter Reglerne om Overarbejde, for Arbejde, som er udført udover den tarifmæssige Arbejdstid.

Københavns Bogtrykkerforening paastaar heroverfor, at Voldgiftsretten er inkompetent til at tage den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand under Paakendelse. Den nævnte Tarifbestemmelse er efter Foreningens Opfattelse kun en Gentagelse af og Henvisning til Døgndriftsloven af 12. Februar 1919, og Spørgsmaal om Forstaaelsen af denne Lov henhører, siges det videre, under Arbejds- og Fabriktilsynet, i sidste Instans de almindelige Domstole. Under Henvisning til denne Opfattelse af Kompetencespørgsmaalet nægtede de af Københavns Bogtrykkerforening valgte Voldgiftsdommere i et Voldgiftsmøde den 7. Maj d. A. at deltage i Sagens videre Behandling.

Vedrørende Sagens Realitet har Københavns Bogtrykkerforening gjort gældende, at der ikke i de af Dansk Typograf-Forbund fremdragne Tilfælde foreligger nogen Overtrædelse af Døgndriftsloven eller den omtvistede Tarifbestemmelse.

Efter det ovennævnte Voldgiftsmøde tilstillede Voldgiftsrettens Formand Parterne følgende Protokollat af 9. Maj d. A. vedrørende det i Sagen passerede:

»Sagen behandledes i et Voldgiftsmøde den 8. Februar 1940 paa Grundlag af Dansk Typograf-Forbunds Klageskrift af 23. November 1939, i hvilket Forbundet gør gældende, at forskellige, nærmere angivne Medlemmer af Københavns Bog-

trykkerforening har overtraadt Bestemmelsen i Tarifens § 1 A Nr. 5 vedrørende Arbejde i Døgndrift, samt Københavns Bogtrykkerforenings Svarskrift af 26. Januar d. A. Efter at der, bl. a. mellem Voldgiftsrettens Medlemmer, var udvekslet forskellige Bemærkninger vedrørende Spørgsmaalet om Voldgiftsrettens Kompetence til at paakende Sagen, og efter at Formanden for Dansk Typograf-Forbund, Sigv. Hellberg, og Kontorchef Wreschner havde udtalt sig og nedlagt deres Paastande, henstillede Voldgiftsrettens Formand, at Parterne søgte at blive enige om det rent faktiske vedrørende de Arbejdsforhold, som Dansk Typograf-Forbund havde ønsket forelagt for Voldgiftsretten, eventuelt nogle andre Tilfælde, og da Parterne erklærede sig rede hertil, udsattes Sagen.

Dansk Typograf-Forbund fremsendte derefter under 15. April 1940 en Redegørelse for en Række af de omhandlede Arbejdsforhold, og i en Skrivelse af 1. Maj 1940 fremkom Københavns Bogtrykkerforening med nogle Oplysninger vedrørende de i Forbundets Skrivelse omhandlede Arbejdsforhold.

Voldgiftsmøde afholdtes paany den 7. Maj 1940. Ved Mødets Begyndelse erklærede imidlertid de af Københavns Bogtrykkerforening valgte Medlemmer af Voldgiftsretten i Forstaaelse med Foreningen, at de ikke ansaa Voldgiftsretten for kompetent til at paakende Sagen, og at de derfor ikke vilde deltage i dens videre Behandling og Paakendelse, samt at det maatte være en Konsekvens af dette Standpunkt, at man ikke vilde anerkende en Afgørelse, truffet af Voldgiftsrettens øvrige Medlemmer eller af Formanden.

Med Bemærkning, at Kompetencespørgsmaalet maatte afgøres af Voldgiftsretten og under Henvisning til, at Dansk Typograf-Forbund bl. a. har hævdet, at Tarifens § 1 A Nr. 5 har et andet Indhold end Døgndriftslovens Bestemmelser, henstillede Formanden, at man som Grundlag for Sagens videre Behandling enedes om, *at* Kendelsen i første Række skulde afgøre dette Spørgsmaal, samt *at* Kendelsen, saafremt den kom til at gaa ud paa, at nævnte Tarifbestemmelse kun er en Gentagelse af Døgndriftslovens Bestemmelser, ikke skulde afgøre de foreliggende konkrete Spørgsmaal, der saa naturligt vilde kunne forelægges Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet, medens Kendelsen, hvis den kom til at gaa ud paa, at Tarifbestemmelsen har et selvstændigt Indhold, ogsaa skulde afgøre disse Spørgsmaal.

Fra Forbundets Side var man villig til at akceptere dette Forslag, medens de af Københavns Bogtrykkerforening valgte Voldgiftsdommere i Forstaaelse med Foreningen erklærede ikke at kunne tiltræde Forslaget, hvorfor de maatte fastholde deres Vægring ved at deltage i Sagens videre Behandling og Paakendelse.

Formanden bemærkede, at han herefter maatte anse Voldgiftsretten for ude af Stand til at foretage videre i Sagen.«

De samvirkende Fagforbund indklagede derefter for Dansk Typograf-Forbund Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Bogtrykkerforenings Vegne for Den faste Voldgiftsret, i hvis Kendelse af 27. Juli d. A. det bl. a. hedder:

»Som Sagen er forelagt, er det ikke klart, om nogle eller enkelte af de for Fagets Voldgiftsret af Typografforbundet paaklagede Forhold har Hensyn til paastaaede Virkninger af den Indrømmelse, der er sket ved Fikseringen af Spisepausen. Men ogsaa bortset herfra ses det ikke, at de Indklagede kan være berettigede til — tilmed efter at have deltaget i Sagens Paabegyndelse for Voldgiftsretten — ved at nægte deres Medvirkning at udelukke denne fra overensstemmende med Tarifens § 122 at tage Kompetencespørgsmaalet under Paakendelse, derunder ogsaa at afvise Klagemaalet, hvis den finder, at der ikke i det almindelige Indhold af Stk. 5 er givet Udtryk for en overenskomstmæssig Udvidelse af Døgndriftslovens Omraade. Sagens Behandling for Den faglige Voldgiftsret findes derfor som af Klagerne paastaaet at burde fortsættes, hvorimod der ikke findes tilstrækkelig Grund til at tage Paastanden om Bod til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.«

I et den 15. August d. A. afholdt Voldgiftsmøde genoptoges Behandlingen af Sagen, og der maa nu træffes en Afgørelse dels af Kompetencespørgsmaalet, dels — saafremt Voldgiftsretten anser sig for kompetent — af Sagens Realitet.

Den omtvistede Tarifbestemmelse er saalydende:

»Hvor der arbejdes i Døgndrift, vil Døgndriftslovens Bestemmelser om en Brutto-Arbejdstid paa højst 8 Timer (altsaa incl. den halve Times Spisepause) være at iagttage for de Arbejdere, der deltager i Døgndriftsarbejdet.«

Dansk Typograf-Forbund hævder, at dette ikke er en blot Gentagelse af og Henvisning til Døgndriftsloven, men en selvstændig Tarifbestemmelse, der er gunstigere for Forbundet og dets Medlemmer end Døgndriftslovens Bestemmelser. Til Støtte for denne Opfattelse anføres navnlig, at Bestemmelsen under Tarifforhandlingerne i 1939 kom ind i Tarifen som en delvis Indrømmelse af Forbundets Krav om en generel Arbejdstidsforkorkortelse, samt at Bestemmelsen vilde være uden reel Interesse for Forbundet, saafremt den ikke indeholdt andet end, hvad der allerede var gældende i Henhold til Døgndriftsloven. Forbundet anfører dernæst, at Tarifbestemmelsen er formuleret noget anderledes end Loven.

Skulde Voldgiftsretten mod Forventning komme til det Resultat, at den omtvistede Bestemmelse ikke har noget selvstændigt Indhold, maa dog dens Optagelse i Tarifen efter Dansk Typograf-Forbunds Mening medføre, at Forbundet har Krav paa voldgiftsretslig Behandling af de Uoverensstemmelser, hvortil den giver Anledning.

Heroverfor hævder Københavns Bogtrykkerforening, at der ikke i Tarifbestemmelsens Formulering findes nogen Støtte for den Opfattelse, at Bestemmelsen skulde indeholde andet end en Gentagelse af og Henvisning til Døgndriftsloven, samt at der i Forløbet af de Forligsforhandlinger, som førte til Bestemmelsens Optagelse i Tarifen, er Holdepunkter for Foreningens Opfattelse af Bestemmelsen. Hvis da denne Opfattelse faar Medhold hos Voldgiftsretten, maa det efter Foreningens Mening være udelukket, at Voldgiftsretten tager Stilling til Spørgsmaalet om, hvorvidt Bestemmelsen er overtraadt i de af Dansk Typograf-Forbund fremdragne Tilfælde, idet der i modsat Fald kunde fremkomme en forvirrende Modstrid mellem de af Voldgiftsretten trufne Afgørelser og de Afgørelser, der maatte blive truffet af Arbejds- og Fabriktilsynet eller Domstolene.

— Efter Voldgiftsrettens Opfattelse maa Københavns Bogtrykkerforenings Paastand om Sagens Afvisning forkastes. Dansk Typograf-Forbunds Paastand gaar ud paa, at den omtvistede Tarifbestemmelse har et andet Indhold end Døgndriftsloven, og Forbundet har Krav paa at faa denne Paastand prøvet for Voldgiftsretten. Det bemærkes i saa Henseende, at Kompetencespørgsmaalets Afgørelse ikke — som det synes forudsat af Københavns Bogtrykkerforening — beror paa Paastandens Rigtighed, men paa dens Indhold.

Hvad angaar Sagens Realitet maa Voldgiftsretten derimod være enig med Københavns Bogtrykkerforening i, at den omtvistede Tarifbestemmelse kun er en Gentagelse af og Henvisning til Døgndriftslovens Bestemmelse. Tarifen siger, at Døgndriftslovens Bestemmelser vil være at iagttage, og forsaavidt Dansk Typograf-Forbund særlig har anført, at dette ifølge Tarifbestemmelsen gælder om de Arbejdere, »der deltager i Døgndriftsarbejdet«, medens Loven taler om Arbejdere »som deltager i Døgndriften«, og ment, at denne Forskel i Udtrykkene skulde kunne føre til, at Tarifens Bestemmelse om Arbejdstiden i Døgndrift efter Omstændighederne kan komme til at omfatte flere af de i en Virksomhed beskæftigede Arbejdere end Lovens Bestemmelse, kan Voldgiftsretten ikke være enig heri, allerede fordi det er tvivlsomt, om »Døgndriftsarbejdet« eller »Døgndriften« er det mest omfattende Udtryk.

Maa det saaledes antages, at den omtvistede Bestemmelse er at forstaa som en Gentagelse af og Henvisning til Døgndriftsloven, mener Voldgiftsretten ikke at burde træffe Afgø-

relse af, om der i de af Dansk Typograf-Forbund fremdragne Tilfælde foreligger en Overtrædelse af Bestemmelsen (Døgndriftsloven), idet der, hvis Voldgiftsretten indlod sig paa saadanne Afgørelser, vilde kunne opstaa en forvirrende Modstrid mellem Voldgiftsrettens Afgørelser og de Afgørelser, der maatte blive truffet af Arbejds- og Fabriktilsynet eller Domstolene.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Københavns Bogtrykkerforenings Paastand om Afvisning af Sagen kan ikke tages til Følge.

Bestemmelsen om Arbejde i Døgndrift i Tarifens § 1 A Nr. 5 maa opfattes som en Gentagelse af og Henvisning til Døgndriftsloven. Som Følge heraf tager Voldgiftsretten ikke de af Dansk Typograf-Forbund fremdragne Arbejdsforhold under Paakendelse.

København, den 27. August 1940. P. V. V.
Poul Andersen.

Hvad er det, man synger?

Udo Poulsens lille agitatoriske Indlæg for Typografernes Sangforening i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« skulde jeg ikke have indvendt noget imod, hvis han ikke i sin Indledning havde berørt de gyselige Alsangsfester, der i den sidste Tid har hærget det ganske Land som en Pest. Det at være begavet med Sangstemme er for mig noget misundelsesværdigt, men naar denne Gave stilles til Raadighed for national Opgejl, saa er det i høj Grad Misbrug af samme. Thi Alsangstævnerne er jo kun et Forsøg paa hos Folk at genopvække den siden Skoleaarene blidt henslumrede »Fædrelands-Elskov«, og man maa desværre indrømme, at Massebevægelsens Psykose her har grebet Folk i en uhyggelig Grad; sørgeligt er det i denne Forbindelse at tænke paa, at Arbejdersangkorene flere Steder ikke alene har været Medløbere, men endog staaet i Spidsen for Arrangementet. Det er rørte Vande, de aandelige Mørkemænd fisker i for Tiden, men forhaabentlig vil den sunde Fornufts Reaktion snarest indfinde sig, saa at Folk enten vil kræve et mere lødigt Repertoire end »Kongernes Konge« o. l. at lægge Stemmer til — eller ogsaa bevidne Alsangsfesterne deres Ringeagt. Indre Missions Mørklægningsbestræbelser for nogle Aartier tilbage slap vi nogenlunde helskindet fra, og i dette analoge Tilfælde vil Flertallet af det danske Folk, først og fremmest Arbejdere og Smaakaarsfolk, der saa sandelig ikke har noget at takke Fædrelandet for, sikkert vide at befri sig for den chauvinistiske Moloks Kvælergreb. 7354, *Jacob Christiansen.*

Brød og Skuespil —

For nogen Tid siden fremsatte Kollega N. Th. Svendsen under Maskinsætternes Brancherubrik i »Typ.-Tid.« den Paastand, at Kollegerne »hungrede« efter fagteknisk Stof.

Nu turde det være saa som saa med »Hungeren«; sandsynligere er det, at nogle med megen teknisk Viden svangre Kolleger føler sig besværet og »hungrer« efter Forløsning.

Antagelig ment som et Middel til Afhjælpning af omtalte »Hunger« ser jeg i »Typ.-Tid.« Nr. 32, at der indbydes til et »Instruktionskursus«, hvor Kollegerne — formedelst 30 Kroner — blandt andre Discipliner ogsaa kan erholde Undervisning i »Demontering« og »Montering«.

Nu er det jo saadan, at Begrebet »Montør« ikke mere er det, det har været. Det er ikke mere Fagmanden, der med kortere eller længere Mellemrum efterser Maskinen. Nu er vi snart alle »Montører« og »Instruktører« — naturligvis alt efter Evne og Haandelag. Man nøjes ikke med at »demontere« og »montere« Samler og Kilekasse, nej, enten er man Montør eller man er det ikke! Man »reparerer« og »forbedrer«, ja, selv at flytte Maskiner viger man ikke tilbage for, kort sagt: man griber ind paa Omraader, hvor man dog aldrig vil naa til at kunne remplacere den virkelige Fagmand. Og hvad har man ikke i Tidens Løb været præsenteret for i Retning af »Patenter« og hjemmelavede »Reservedele«, i alt væsentligt fremstillet af læderede Messingstreger, Søm og lignende? Jeg mindes en »Montage« paa en Hurtigpresse, jeg for Aar siden saa. Det var en Smøreanordning, som sandsynligvis har virket til »Opfinderens« Tilfredshed og ikke stillede store Krav til Materiale, idet den var udført af saa jævne Ting som et Stykke Staaltraad fra en Bajer, en Tot Pudsetvist og en Sardindaase med Olie. Staaltraaden paa Bajeren — og for den Sags Skyld snart ogsaa Bajeren — hører en svunden Tid til, men Sardindaasen kan jo endnu fremskaffes! — Om d'Hrr. Bogtrykkere vilde overveje, at »Paamontering« af al Slags Husflid og ikke-originale eller af Ikke-Fagmænd fremstillede Reservedele betyder en Forringelse af den paagældende Maskines Værdi, saa er der al Sandsynlighed for, at vi fik mindre Brug for »Demontering« og »Montering«, og saa var der et Par Firmaer i Byen, der ogsaa fik noget at gøre.

Skomager, bliv ved din Læst — det er god Latin ogsaa for den Maskinsætter, der ynder at give Rollen som Maskinsmed og Reservedelsfabrikant.

Men tilbage til Indbydelsen til »Instruktionskursus«, der uden smaalige Hensyn ogsaa omfatter Provinsens Kolleger,

Jeg véd ikke, hvorledes man i Provinsen ser paa disse Kursus, men Indbydelsen viser i alt Fald, at om man end ikke i Almindelighed — i alt Fald ikke uden »Prøve« og erhvervet »Certifikat« — vil anerkende de i Provinsen oplærte Kolleger, saa vil man dog ikke formene dem i at erlægge de 30 Kroner. Og disse 30 Kroner plus Ophold, hvad faar man for dem? Kan man paa Kursus og Skole høste anden Lærdom end den, *enhver habil Maskinsætter kan bibringe sin Elev?* Og er det ikke overvejende sandsynligt, at den Kollega i Provinsen, der Aaret rundt holder sin Maskine »køreklar«, og hvis tekniske Formaaen i mange Tilfælde er Betingelsen for denne eller hin Provinsavis' rettidige Fremkomst, er lige saa kvalificeret til Undervisning som »Lærereren« paa Skole og Kursus. Man skulde synes det. Men hvortil saa disse Kursus? Og hvortil den famøse »Prøve«, der efter min Mening kun kan opfattes som en Deklassering af Provinsens Kolleger, en Uretfærdighed navnlig i en Tid, hvor man er ved at omkomme i Fraser og Floskler og bestandig Forsikring om, at »vi alle er i samme Baad«?

Lad os faa likvideret dette Forhold.

Men ogsaa andet inden for Forbundet kunde passende nu tages op til Overvejelse.

Der stilles for Tiden store Krav baade til Forbundets og de enkelte Medlemmers Økonomi, og det skulde derfor synes nærliggende, at man søgte at befri sig for de Udgifter, der maa betragtes som Forbundet i Egenskab *Fag-Organisation* uvedkommende. Jeg tænker her paa det saakaldte »Oplysningsarbejde«, Udgivelsen af »Grafisk Teknik« etc. Uden at bestride, at Fremstillingen af

nævnte Blad giver *nogen* Beskæftigelse, vil jeg dog paastaa, at denne ikke staar i rimeligt Forhold til Udgiften. Om selve den fagtekniske Betydning af Bladet vil der jo altid kunne diskuteres, men naar man i Tidens Løb har set dette Mønsterskrift for moderne Typografi udkomme med ledsagende Forklaring til forkert Udskydning og med en storladen Foragt for Forekomsten af »Horeunger«, saa mister man noget af Respekten for den faglige Oplysning — trods alle geometriske Betragtninger over det gyldne Snit, Fotomontage og hvad andet, der nu kan være. Og saa har man da ogsaa den Trøst, at det meste af det kan man læse sig til i Emil Sørensens »Vejledning i praktisk Typografi for yngre Sættere«, udgivet i 1891, og senere Udgaver af samme Værk.

Maaske er der for nogle noget tillokkende ved at gøre et gammelt, gedigent *Haandværk* til en »Kunst«, men paa andre virker disse Bestræbelser latterlige. Jeg læste en Dag i vort Fagblad om et Oplysningskursus, hvor et af Emnerne var »Typosignetet og dets Berettigelse«. Jeg henvendte mig til en Del yngre Kolleger, der for ikke saa længe siden har frekventeret Fagskolen, idet jeg gik ud fra, at de kendte Begrebet »Typosignetet«, men jeg maa med Skam erkende, at ingen af dem var i Stand til at tilfredsstille min Trang til Viden. Jeg formoder, at det er Typografens Ret til — som en anden »Kunstner« — at signere sit Arbejde. Ja, hvad véd jeg? Men saa fint kan det maaske blive!

Man sender uvilkaarlig en Tanke tilbage til hine Dage, da Typografen var kendelig paa de udtraadte Slæber, den derangerede Kittel og de sorte Fingre, og til Sammenligning mindes jeg et Billede fra Fagskolen, hvorpaa jeg genkendte en af mine gamle Venner, formummet — Gud bedre det — i ulastelig hvid Kittel som en Overlæge paa den store Stuegang.

Lad os spare disse Penge, og lad os blive forskaanet for mere »Oplysning« og »Instruktion«. Alt det Halløj kan kun medvirke til at forflygtige de Opgaver, der nu mere end nogensinde bør samle alle Kræfter. Lad os placere Udgifterne til den faglige Uddannelse dér, hvor de rettelig hører hjemme: *hos Bogtrykkerne.*

Mere Brød — mindre Skuespil!

København, i August 1940. *Peter Petersen.*

Ikke blive hysterisk —

Under Debatten i Folketinget om Brødprisernes Forhøjelse fandt der et Replikskifte Sted mellem den konservative Amby og Landbrugsministeren. Vi gengiver efter »Berlingske Tidende« følgende:

Amby: Jeg vil stemme imod dette Forslag, hvis det ikke gennem Udvalgets Arbejde godtgøres, at det er absolut nødvendigt. Jeg finder Bagerens stigende Fortjeneste ganske urimelig.

I det hele taget er der ikke nogen, der daarligere kan bestemme Brødprisen end Bagerne — ligesom de Folk, der skal bestemme over vore Veje, ikke skal være dem, der laver Cement!

Jeg har ikke ringeste Respekt for Priskontrolraadets Arbejde. Der oparbejdes ogsaa paa dette Omraade en kolossal Bitterhed mod Regeringen.

Ingen vil kunne forstaa, at Brødprisen skal stige saa overordentligt! Familien med de mange Børn og de smaa Indtægter vil komme til at betale det. Hvem er de daarligst stillede? Efter min Mening er det den *Middelklasse,* der klarer sig selv med smaa Indtægter. Den har ingen Steder at lægge en Stigning som denne.

Landbrugsministeren fandt ingen Anledning til at blive *hysterisk,* fordi det drejede sig om *11—12 Kr. for hver Person i Landet i Løbet af et Aar.* Man havde jo tidligere baaret lignende Beløb. Selvfølgelig er det en beklagelig Fordyrelse; men paa en eller anden Maade skal den jo betales.

Han mente ikke, man kunde hverken laane eller beskatte for at skaffe Penge til at holde Rugbrødspriserne nede. *Hvis man vil holde Priserne nede, maa man i hvert Fald ind i en ny Beskatning af de største Indtægter og Formuer her i Landet;* men jeg har ikke forstaaet, at der var særlig stor Stemning herfor. Hidtil har Brødpriserne jo været *lave* Priser i Forhold til andre Priser. Den Omstændighed, at vi skal være selvforsynende med Rug, er jo det afgørende. Opkøbet, Tørringen og Behandlingen af det danske Korn kan ikke gøres uden Penge.

— — —

Hvis ovenstaaende Referat dækker Ministerens Udtalelser, maa man forbavses. Det kunde jo hænde, at vor gode Landbrugsminister ikke vilde undgaa et hysterisk Anfald ved Udsigten til en Forhøjelse af Brødprisen paa 12 Kr. pr. Individ — hvis hans Indtægt laa omkring et Par Tusinde Kroner, og *han* havde en Familie paa flere Medlemmer at forsørge.

Fr. N.

Leve Demokratiet

Ja, hvor vilde de danske Typografer gerne raabe disse Ord, men desværre er vore egne Lovgivere samt vor Ledelse i Fagforeningerne de ivrigste til at ødelægge hele vort Syn paa og Idé om, hvad Demokratiet er.

Det lyder saa kønt i vore Øren, at vi nu skal dele det Arbejde, som for Tiden gives, og saa maa vi skiftes til at tage en Ledighedsuge. Nu kan det endda gaa for os, som faar vor Understøttelse, men hvor er det uhyggeligt for dem, som har slidt deres Understøttelse op; thi der er ikke en Øre at faa i Evaldsgade for den Uge, de gaar i Turnus, og Socialhjælp gives ikke for en Uges Ledighed; dette vil i Realiteten sige, at saadanne ulykkelige Kolleger ikke har mere ud af at arbejde, end da de før blev forsørget gennem Socialkontoret, og det er vist ikke den rette Vej til at fremelske Arbejdslysten hos den enkelte, og desværre er det slet ikke saa faa af vore Kolleger, der er saa daarligt stillet. Ikke nok med det, nej, hver Arbejdsuge, disse Kolleger har, kommer Staten og henter en mindre Skat til Arbejdsfordelingsfondet. Dette Fond skulde jo bruges til Fordeling blandt Arbejdere, der havde nedsat Arbejdstid og var paa Deling. Den daarligst stillede i vort Forbund skal saaledes betale til andre Fagforeninger, men selv faar han ikke en Skilling, naar han er ude og spasere for at dele Arbejdet med en anden; intet Under, at han studser, thi han synes ikke, han er saa velstaaende, at han har Raad til at understøtte andre.

Hvorfor faar vi da ikke Del i Arbejdsløshedsfonden? Ja, det kan kun vor Ledelse svare paa. Er det fordi, vi har for fede Pengekasser, saa vil jeg imidlertid blive meget forbavset; thi vi har dog ikke oplevet noget saa eventyragtigt som Frikontingent, derimod har Smedene oplevet at faa hele 5 Ugers Frikontingent netop i disse daarlige Tider, og dog har de faaet Del i det nye Fond, eller Smedene er maaske ved at overgaa os i Klogskab, og har før os lugtet den nu stærkt omtalte Likvidation af Fagforeningerne, ja, saa maa vi vel overlade vort Tilnavn, »de arbejdende Studenter«, til Smedene og selv staa med Haaret ned ad Nakken.

Hellberg vil more sig godt over dette, for han siger jo,

at det netop er de daarligst stillede, der har mest Glæde af Arbejdsdelingen, da disse nu har en Chance for at faa lidt Arbejde.

Det er imidlertid helt galt; thi denne Arbejdsdeling vil i langt de fleste Trykkerier først og fremmest gavne de Typografer, som altid har staaet fast i deres Pladser, idet de nu undgaar at komme helt ud i Arbejdsløshed; det er sikkert de fleste Steder kun det faste, gamle Personale, der er med i Turnus, da der jo er mindre Arbejde, end der har været før, samtidig er Bogtrykkeren fri for sine Grublerier med, om det nu gaar at afskedige den Mand, han er glad for; nu etablerer han blot Turnus, og saa har han sine gode Folk indenfor Firmaet, og sparer dog en Ugeløn hist og her, og bliver der travlt i Forretningen — ja, nye Folk behøver vi jo ikke, siger Bogtrykkeren, næh, vi ophæver blot Turnus'en et Stykke Tid, og hvad har vi saa vundet ved det, nej, det er et rigtigt daarligt Stykke Arbejde, det er som om vor Ledelse hele Tiden kun tænker paa en vis Del af Medlemmerne. Lad os se Ledelsen arbejde paa at faa alle Mand i Arbejde, ikke blot i de nuværende Tider, for det er vel ret umuligt, men altid; thi hvorfor er det omtrent en Selvfølge, at ca. 400 af vore Kolleger under normale Forhold skal gaa ledige, nej, lad os nu se, om vi kan faa alle i Arbejde, naar normale Tilstande indtræder, ganske vist siges der, at der skal være en lille Reserve, men det er ganske afgjort kun i Bogtrykkernes Interesse, ikke i vor, og vi vé vist alle, at med en ganske ringe Ledighed i vort Fag er vore Chancer størst for at faa vor Levestandard hævet, og var det ikke det, vi tidligere forstod var Meningen med Demokratiet.

Ja, jeg spørger blot. 5790, *Hjalmar Andersen.*

— — —

Naar Kollegerne stadig kritiserer den indførte Turnusordning for dens Mangelfuldhed, har man ikke Lov til udelukkende at vælte Skylden over paa vor Ledelse. Man maa erindre, at Bogtrykkerne ogsaa har et Ord at sige i denne Sag, og de har hidtil ikke villet strække sig videre end til den gældende Ordning. *Red.*

I Odense

Lørdag den 14. September Kl. 14—21
Søndag den 15. September Kl. 10—21

Den ny Forsamlingsbygning

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Regnskabs-Oversigt

for

Dansk Typograf-Forbund

April Kvartal 1940

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Ordinært Kontingent	347.989,95
Andre Indtægter	1.877,10
Tilskud fra Hovedkassen	586.058,61
Balance Kr.	935.925,66

Udgift:

Rejseunderstøttelse	598,55
Understøttelse paa Stedet	414.652,95
Rejseunderstøttelse af Fortsættelseskassen	549,85
Understøttelse paa Stedet af Fortsættelseskassen	170.627,15
Understøttelse af Hjælpekassen	199.417,40
Sygeunderstøttelse	78.425,30
Begravelseshjælp	10.600,00
Administrationstilskud til Afdelingerne	13.069,92
Indsendt til Hovedkassen	47.984,54
Balance Kr.	935.925,66

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1940	4.561.201,82
Renter	82.485,92
Indsendt fra Afdelingerne	47.984,54
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	392,90
Annoncer i Grafisk Teknik	896,00
Bod	228,45
Udtrukne Obligationer	20.000,00
Afdrag paa Prioriteter	2.306,41
Balance Kr.	4.715.496,04

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	586.058,61
Legatunderstøttelser	365,40
Typograf-Tidende	12.230,29
Grafisk Teknik	4.575,98
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	585,29
Gutenberg-Jubilæet	16.322,52
Grafisk Aarbog	1.391,63
Bidrag til D. U. I.	100,00
Administrationsbidrag til D. s. F.	2.433,42
Voldgiftsretten i København	59,75
do. i Provinsen	40,00
Svendeprøvekommissionerne	4.049,68
Brændsel, Belysning, Rengøring	483,16
Kontorartikler	57,46
Lønninger og Honorarer	8.388,94
Rejseudgifter og Diæter	6.993,31
Porto	359,35
Tryksager	2.344,50
Telegram og Telefon	344,91
Forsikringer	815,05
Inventar	219,25
Reparationer	377,00
Depotafgift	46,00
Bladhold	568,41
Bogbinder	9,75
Blomster og Gave	83,40
Nedskrevne Obligationer	22.306,41
Beholdning den 30. Juni 1940	4.043.886,57
Balance Kr.	4.715.496,04

København, 23. August 1940. *Ths. Pedersen.*

„Typograf-Tidende"s Redaktion

Redaktør Fr. Nielsens Adresse er fremtidig:

Jonas Lies Vej 11, 1. Sal, København, Søborg, Telefon Søborg 2036.

Borups Højskole, København

Borups Højskole aabnes med et Møde Torsdag den 3. Oktober Kl. 20, Frederiksholms Kanal 24. Skolen, der er statsanerkendt, er beregnet saavel for Nybegyndere som for Viderekomne. Fredag den 4. Oktober begynder Undervisningen, og den varer i syv Maaneder indtil Udgangen af April. Indmeldelsen er bindende fra Indmeldelsesmaaneden indtil Skoleaarets Slutning.

Dagundervisningen (9—16) er fortrinsvis beregnet for de Elever, som ønsker den samlede Undervisning, dog saadan, at de tillige har Adgang til Aftenundervisningen. Saavel til Dag- som Aftenundervisninger kan man tage Kursus i enkelte Fag.

Indmeldelser modtages Frederiksholms Kanal 24 Kl. 13—14 og 19—20 hos Forstander Hans Borup: Central 3445.

Forstander *Borup* skriver om Højskolens Arbejdsmetoder: En Højskole i København skal være københavnsk, og da Københavnerne først og fremmest er optaget af sociale Spørgsmaal, saa bygger vor Højskole paa det sociale, ligesom Landets Højskoler bygger paa det religiøse. Med det sociale følger andre Sager af kulturel Betydning saavel i Naturvidenskaberne som i Aandsfagene, og Maaden at undervise paa kommer af sig selv; Københavneren med sin Hurtighed i Tanken holder af at debattere Tingene, og derfor bliver Undervisningen gerne til en Samtale, hvorunder man kan stille Spørgsmaal og faa Svar med det samme.

Mange Mennesker af forskellig Udvikling og Opdragelse mødes paa Skolen, ogsaa Folk fra Landet, der kommer herind for at lære de nye Bevægelser i Hovedstaden at kende; og da vor Skole hævder en til det yderste gennemført Aandsfrihed, saa kan enhver Mand og Kvinde trygt udtale sin Mening, sikker paa at blive hørt; saa ad den Vej bliver Samtalen gerne til en Forhandling, hvor ikke blot Spørgsmaalene bliver belyst fra mange Sider, hvad altid er en Fordel, men hvor man tillige gennem Brydninger mellem de forskellige Anskuelser lærer at forstaa og agte Folk, som er anderledes indrettet end en selv.

Med alt dette er Skolens Formaal først og sidst, at man maa lære at forstaa den Tid, vi lever i, og finde sin Plads i den.

Generalforsamlinger · Møder

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ord. Generalforsamling 16. Juli paa Hotel »Kronprinsen. Dirigent: *Sofus Poulsen.* Formanden, *Chr. Poulsen,* aflagde Beretning og omtalte herunder særlig de vedtagne Kriselove, der for Arbejderne maatte føles som en ulige Fordeling af Byrderne. Den frivillige Arbejdsdeling var etableret paa et enkelt Trykkeri i Form af 2 Ugers ekstra Ferie. Afd. havde i Øjeblikket 22 ledige Medlemmer, det højeste Antal, man hidtil havde haft. Kun enkelte Virksomheder havde i Aar antaget Feriemandskab. Omtalte et Lærlingeforhold i Hundested og gjorde opmærksom paa Socialministeriets Afgørelse i Spørgsmaalet om Lærlinges Overarbejde og dets Afspasering, der er afgjort derhen, at Lærlinge over 18 Aar skal afspasere. Omtalte sluttelig forskellige Spørgsmaal vedr. Afdelingens Sommerhus. — I Tilknytning til Beretningen havde Rob. Petersen, Sofus Poulsen og Formanden Ordet. Det vedtoges fremtidig *ikke* fra Lokalafdelingens Side at vise Medlemmer Opmærksomhed i Anledning af Familiefester, men kun i Tilfælde, hvor det drejer om Medlemmers Mærkedage indenfor Foreningen (Svendejubilæer og lign.). En eventuelt Gutenberg-Udstilling overlodes til Bestyrelsens Afgørelse. Beretningen godkendtes. — Kassereren, *Einar Petersen,* fremlagde Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 9.486,30 og Lokalkassen med Kr. 919,76. Sammen med Ferieregnskabet godkendtes alle Regnskaberne. I Henhold til Vedtagelse paa forrige Generalforsamling forelaa fra Bestyrelsen Forslag om — paa Grund af den store Arbejdsløshed — at indrette et særligt Kontrollokale. Efter et Forslag om at henvise Kontrollen til Amtsarbejdsanvisningskontoret var forkastet, vedtoges det, at Kassereren ogsaa fremtidig skal varetage Kontrollen, samt at der hos Kassereren indrettes et Kontrollokale, for hvis Istandsættelse ydes 50 Kr. samt 5 Kr. mdl. i Leje og Rengøring. — Til Bestyrelsen genvalgtes Formanden og Ernst Christensen eenstemmigt. Nyvalgt til Bestyrelsessuppleant blev Kjeld Christiansen. Revisoren, Ludvig Jensen, genvalgtes ligeledes sammen med Revisorsuppleanten, Sofus Poulsen, og til Arbejdernes Oplysningsudvalg genvalgtes Kjeld Christiansen. — Lærlingeafdelingen bevilgedes 4 Kr. pr. Deltager til den aarlige Sommertur, og D. U. I. 35 Kr. »Lokaleleje« bevilgedes. Generalforsamlingen hævet.

— — —

Derefter afholdtes halvaarlig Generalforsamling i Den private Sygekasse. Formanden, *Ernst Christensen,* oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 1.531,57 og godkendtes. *Rob. Petersen* udtalte sin Anerkendelse af Ernst Christensens mangeaarige og store Arbejde for Sygekassen og foreslog, at han fremtidig ydes 50 Kr. aarlig i Løn. Generalforsamlingen gav sin eenstemmige Tilslutning hertil. Generalforsamlingen hævet. *P—en.*

Eller ogsaa er det noget andet —

I Anledning af Dommen over Attentatmændene mod Kommunisternes Hus i Luleå skriver Svensk Typ.-Tidning:

Den 13. Juli 1908 fandt et Bombeattentat Sted i Malmø Havn. Det var rettet mod de engelske Strejkebrydere, som importeredes af de svenske Redere for at bryde Havnearbejderstrejken. Strejkebryderne var indlogerede paa Fartøjet »Amalthea«, og ved Attentatet mistede en af Strejkebryderne Livet.

Gerningsmændene blev hurtig indfangede. De var tre i Tal, nemlig Anton Nilsson, Algot Rosberg og Alfred Stern. Pressen hetsede forfærdeligt mod Arbejderbevægelsen og de arresterede. Strejkebryderens Begravelse formede sig som et vældigt Sørgetog gennem Malmøs Gader, og Byens Honoratiores deltog i Processionen. Til Trods for, at de anklagede hævdede, at de kun havde haft til Hensigt at skræmme, dømtes de dog for Mord. Nilsson og Rosberg dømtes til Døden og Stern til livsvarigt Strafarbejde. Højesteret ændrede Rosbergs Dom til livsvarigt Strafarbejde, hvilket ogsaa ved Benaadning blev Nilssons Straf. En intensiv Kampagne for »Amalthea«-Mændene førte til, at de i 1917 blev sat paa fri Fod.

For en Tid siden forøvedes et Attentat mod det kommunistiske Blad »Norskensflamman« i Luleå. Huset sprængtes og ved den derved opstaaede Brand omkom fem Personer.

Det trak længe ud inden man kom paa Spor efter Gerningsmændene, og først da der udsattes en Belønning paa 10.000 Kr., begyndte det at dages omkring Attentatet. Aarsagen hertil turde nok i væsentlig Grad skyldes, at blandt de i Sagen implicerede ogsaa befandt sig — Byens Fiskal.

Fire af de medvirkende ved Attentatet dømtes. Fændrik H. Borgström fik 2 Aars Strafarbejde, Fændrik T. Nordström 1 Aar 11 Maaneder, Fændrik G. Krendel 1 Aar 10 Maaneder og Handelsmedhjælper J. Palmquist 1 Aar 10 Maaneder. Samtlige anklagede dømtes kun for forsætlig grov Beskadigelse, ikke en Gang for Mord til Trods for, at fem Personer havde mistet Livet ved deres Ugerning.

Man kan ikke sige andet end at disse Domme er meget milde, naar man drager en Sammenligning med den i 1908 fældede Dom i Malmø. Enten er det svenske Retsvæsen blevet humaniseret i Løbet af de 32 Aar eller ogsaa er det noget andet, som spiller ind i dette Tilfælde.

Gustav Clausen død

En af Københavns Afdelings tidligere Formænd, *Gustav Clausen*, er forleden død, nogle og firs Aar gammel. Gustav Clausen var Formand for Københavns Afdeling fra 1903—07 og overtog derefter en Stilling som Driftsleder i »Politiken«. Hans nye Stilling bragte ham i Modsætning til sine gamle Kolleger, og Gustav Clausens Medlemsskab i vort Forbund ophævedes; der er dog flere der hævder, at der dengang ikke blev ydet Gustav Clausen fuld Retfærdighed. Hans Død nu gør det dog naturligt at mindes, at Gustav Clausen af gamle Kolleger, der kendte ham, faar det Lov, at han røgtede sit Hverv som Typografernes Tillidsmand paa samvittighedsfuld Maade. *S. H.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Generalforsamling

afholdes 14. September Kl. 20 prc. i D. S. U.s Ungdomshjem, Orla Lehmannsvej 7, Frederiksberg, med følgende Dagsorden: Punkt 1. Valg af Dirigent. Punkt 2. Beretning. Punkt 3. Regnskab. Punkt 4. Valg af 2 Repræsentanter (afgaaende efter Tur, Kasserer Godtfred Kristensen og Sekretær Egon Kristensen). Punkt 5. Fremtidigt Virke. Punkt 6. Eventuelt. Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, maa være Styrelsen i Hænde snarest.

Lyst Humør i en mørk Tid

er en Nødvendighed, notér derfor følgende: Odd-Fellow Palæet, 29. September: *Aase Ziegler - Mogens Davidsen - Gerda* og *Ulrik Neumann - Leo Mathisens Orkester*, Billetpris 75 Øre.

Et Lyspunkt i Mørket — Studiekredsen.

Om faa Uger er Sommeren uigenkaldelig slut, og vi staar overfor en mørk Vinter — i Aar endnu mørkere end sædvanlig.

Netop nu gælder det mere end nogensinde for Arbejderungdommen om at dygtiggøre sig. Hver enkelt har Pligt til at kæmpe imod den aandelige Mørklægning, som disse Tider i saa rigt Maal indbyder til.

Som et Led i denne Kamp opretter vi i Aar en Studiekreds over Emnet: Danmarks politiske Historie. Interessant og aktuelt er dette Emne, og naar vi samtidig nævner, at *Eigil Holm*, som mange Typograflærlinge i Forvejen kender, bliver Leder af Studiekredsen, er der ingen Tvivl om, at Indtegningen vil gaa rask.

Mødeaften bliver Torsdag, og Kredsen begynder 3. Oktober. Indmeldelser modtages Fredag Aften paa Kontoret.

Parolen for Vinterens Arbejde er: Til *Studiekreds i »Danmarks politiske Historie«.*

Vejle Lærlingeafdeling.

Lørdag den 10. August drog to Vognlæs Vejle-Typograflærlinge ud i det blaa. Efter en god Times Kørsel naaedes første Bestemmelsessted, Vinding Konditori, hvor der var dækket stort Kaffebord; da Kaffen var gledet ned, maatte vi paany i Char-à-banc'erne, og Maalet naaedes hurtigt, det var »Lido«en ved Vejle, og her fik Keglerejserne pludseligt travlt paa den tredobbelte Keglebane. Kl. 23 var Foreningen Vært til 3 Stk. højt Smørrebrød pr. Mand, og ved Midnatstid rullede de mørklagte Vogne ind i Vejles Gader.

Det var Afdelingens aarlige Sommertur, der i Aar var indskrænket til en Aftenkøretur. *Sekr.*

Nær og Fjern

Teater-Rabat. Fællesorganisationen i København udleverer atter i Aar Rabatkort til Folketeatret og Det nye Teater. Et meget begrænset Oplag findes paa Kontoret i Evaldsgade, hvor Medlemmerne kan erholde nogle Rabatkort.

Den socialdemokratiske Arbejderskole begynder sit Semester den 1. Oktober. Skolens Formaal er »at udruste Eleverne til at yde en dygtig, faglig, politisk og kooperativ Indsats indenfor den socialdemokratiske Arbejderbevægelse«. Skolens Undervisning er 2-aarig, og kun Elever, der indmeldes gennem deres Organisation, kan deltage. 1. Halvaars Undervisningsplan omfatter: Danmarks politiske Historie, Fagbevægelsens Historie, Teori og Praksis, Kooperation, Samfundskundskab og Dansk.

Københavnske Medlemmer, der ønsker at deltage, kan henvende sig til Formanden ved skriftlig Ansøgning inden 15. September.

Styrelsen har stillet nogle enkelte *Fripladser* til Raadighed.

Smedene fritaget for Kontingent! Som et lille à pro-pos til min Artikel paa Forsiden af »Typ.-Tid.« Nr. 29 d. A. erfarer jeg i disse Dage, at Dansk Smede- og Maskinarbejder-Forbund fritager sine Medlemmer for Kontingent i foreløbig 5 Uger. Det benævnes som en »Brændselshjælp« i disse dyre Tider for Arbejderne.

Hvad med os! 3825, *Poul E. Jacobsen.*

— — —

Det drejer sig om en til 5 bestemte Uger begrænset Kontingentfrihed (á $3^1/_2$ Kr. pr. Uge). *Vi* har som bekendt *konstant* Kontingentfrihed for alle syge og arbejdsløse. *Org.*

En nydelig Priskontrol. Da Priskontrolraadet blev nedsat, var det vel nok den almindelige Opfattelse, at Raadets fornemste Opgave var den at *hindre* Prisstigninger. Forleden oplyste en af Ministrene i Folketinget, at Priskontrolraadet for nogen Tid siden havde indstillet, at Brødpriserne *forhøjedes* — altsaa før den ny Kornlovs Ikrafttræden —, men at Regeringen havde holdt igen.

Alt tyder paa, at Raadet nærmest betragter det som sin Opgave at være Dæksmand for Prisfordyrerne. *Fr. N.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. August: Herning 500,00, Hjørring 600,00, Randers 1500,00, Rønne 1000,00, Aarhus 4000,00, Hobro 400,00, Kolding 3000,00; 28. August: Haderslev 500,00, Lyngby 250,00; 29. August: Kalundborg 500,00, København 35,000,00; 2. September: Roskilde 600,00, Vejle 1000,00.

København, den 2. September 1940. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Trykker Svend Orla Winther, udl. 20. 8. 40 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.), Paal. Grethe Carla Friis, udl. 28. 8. 40 hos Fr. Weiss (arb. s. St.), Paal. Valborg Jutta Sørensen, udl. 24. 8. 40 hos Philipsen (arb. s. St.), Hj.arb. Knud Hansen (Andresen & Lachmann).

Odense: Kv. Hj.arb. Annelise Larsen.

Tiltraadte

København: 1316 Orla Bagge fra Dansk Arbejdsm. Forb. (arbl.), 7117 Erik Nielsen fra Esbjerg (arbl.), 5481 Arnold Larsen fra Slagelse (arbl.), 5454 Bendix Jensen fra Svendborg (arbl.), 1975 Fr. Nielsen fra Hillerød (arbl.), 6330 Karl Dyhrfeldt fra Maribo (arbl.), 5879 Poul E. Nielsen fra Randers (arbl.), 7863 Geert Larsen fra Rejse (arbl.), 191 Sv. Aage Jensen fra Slagelse (arbl.), 911 V. Fusager fra Odense (arbl.).

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.

Aalborg: 6175 Anker Mortensen (udenfor Faget), 9431 Kaj Witzansky (arbl.), 7265 Alfr. Sørensen (arbl.), 5048 Helmer Jensen (arbl.), 5955 Henning Nielsen (udenfor Faget), 5165 Gerh. Juhl (arbl.), 7771 Harald Jensen (udenfor Faget), 1350 Villy Palm (udenfor Faget), 9057 Otto Petersen (udenfor Faget), 5019 Karl Aage Wenderby (udenfor Faget), 7114 Oskar Rasmussen (udenfor Faget). Aarhus: 5994 Erling Bye Jensen (arbl.), 5067 Ole Nissen (arbl.). Næstved: 5993 Fr. Chr. Nielsen (arbl.), 6997 Rudolf Zeeberg (arbl.).

Fratraadte

København: 9456 Willy Hansen til Dansk Arb. Forb., 9057 Otto Kvarntz Pedersen til Aalborg, 1350 Willy Palm til Aalborg, 476 Mølsted Nielsen paa Rejse, 6139 Sørensen til Aalborg, 6943 Herluf Jensen til Hobro, 3521 Reinhard Nielsen til Aarhus, 9366 H. Petersen til Roskilde, 4684 Asta Nielsen til Lyngby, 7117 E. Nielsen til Esbjerg, 9318 Kaj B. Hansen til Dansk Arb. Forb., 7309 Holger Christensen til Brønderslev, 5281 Aage Jacobsen til Aarhus, 5954 Vagn Rouenborg til Struer, 5985 Jørgen Gilbe til Aarhus, 5065 Lauritz Hansen til Svendborg, 7003 Anders Jensen til Struer, 7795 Ejvind Jensen til Struer, 5258 Poul Buskov til Struer, 5175 Erling Bedsted til Skive, 5971 Erik Møller til Kolding.

Aalborg: 6139 Palle Sørensen til København (arbl.), 5701 Jens Olesen til Ribe (arbl.). Aarhus: 7265 Alfred Sørensen til Aalborg (udenfor Faget), 5019 C. A. Wenderby til Aalborg (arbl.), 7562 Svend Jensen til Aalborg (arbl.). Esbjerg: 7117 Erik Nielsen til København. Maribo: 6330 K. F. Dyhrfjeld til København (arbl.). Odder: 6175 Steen A. Mortensen til Aalborg (udenfor Faget), 7114 O. Emil Rasmussen til Aalborg (udenfor Faget). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen paa Rejse, 911 Vilh. Fusager til København. Roskilde: 5601 Ferd. Christensen til København (arbl.). Silkeborg: 5547 Kjeld E. Henriksen til Grenaa (arbl.), 5993 Fr. Chr. Nielsen til Næstved (arbl.). Slagelse: 5481 Arnold Larsen til København. Vejle: 4941 Erna Pedersen til København (arbl.).

Udslettet med Restance

Sønderborg: 6708 Peter Christensen.

Døde

København: 186 Leon Jensen (J. H. Schultz), 8065 Laura Andersen.

KLUB-ANNONCER

Gutenberg-Koret

Mandag den 9. September Kl. 20,
Slotskroen, Vesterbrogade 204 o. G.
Familieaften
Alsang og Dans — Dameskydning

Ordinær halvaarlig Generalforsamling
Søndag d. 22. September Kl. 12, Slotskroen, Vesterbrogade 204 o. G.
Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Korets fremtidige Arbejde. 4. Valg: a. Formand, b. Kasserer, c. Revisor, d. Suppleant. 5. Eventuelt.

Søndag den 8. September:
Ermelunden - Sorgenfri - Ørholm
Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Tirsdagene den 10. og 17. September Kl. $19^1/_2$ afholdes Møder i Forbundskontorets Lokale, Evaldsgade 3, til Drøftelse af
Brancheafsnittets Tarifgodtgørelser
Indleder: Klubformanden samt en Repræsentant for Bladmaskinsætterne.

Typografernes Sportsklub

Meddelelse ang. Gymnastik vil snarest fremkomme.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i Oktober Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til den 20. September af Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13^1. Ansøgningsblanketter kan faas hos Kassereren, Hillerødgade 139, Mandag Aften Kl. 7—8 og hos Københavns Afdelings Kasserer, Hr. O. A. Lundin, Evaldsgade 3. — Ansøgninger indsendt efter Marts 1939 behøves ikke at fornyes. *Bestyrelsen,*

Typografernes Sangforening

afholder ord. halvaarlig **Generalforsamling** *Fredag den 20. September* Kl. 20 i Sanglokalet, Nr. Søgade 27 A. Dagsorden iflg. Lovene.
Evt. Forslag bedes indsendt til Styrelsen 8 Dage før. *Styrelsen.*

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Boston . Corps 20—60

ANNONCER

Trykker-Faktor søger Stilling, evt. som 1.-Trykker.

Kendt med alt. Værk-, Illustrations- og Farvearbejde. Presser og Diegler. Fineste Bronze- og Præge-Arbejde. Systematisk Arbejdsmaade.
Billet, mrkt. »62«, modtager Eksped.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra $10\text{-}3^1/_2$
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 37 — *København den 13. September 1940* — *67. Aargang*

Forbundets Økonomi

Efter at Regnskabet for 1. Halvaar i 1940 nu er afsluttet, vil en lille Oversigt over Forbundets Økonomi sikkert interessere de fleste Medlemmer.

Pr. 1. Januar i Aar havde Forbundets samtlige Kasser en Formue af tæt op imod 5 Mill., nøjagtigt Kr. 4.950.178.

De mange Penge fordelte sig saaledes:

Reservefonden	Kr.	1.628.289
Arbejdsløshedskassen...	»	1.376.172
Fortsættelseskassen	»	654.338
Sygekassen	»	349.286
Begravelseskassen.....	»	905.926
Legatfonden	»	36.164

Medens Arbejdsløsheden i de første Krigsmaaneder ikke viste nogen særlig faretruende Stigning, ændredes Situationen derimod straks efter Nytaar. Maaned for Maaned steg Arbejdsløshedsprocenten for endelig at kulminere i Maj Maaned med 27,5. I Takt hermed steg Udgifterne, og det kan derfor ikke overraske, at det finansielle Resultat af Januar og April Kvartaler er af temmelig mørk Karakter.

Forbundets Formue er paa dette Halvaar sunket med ikke mindre end 906.292 Kr., og den udgjorde derefter pr. 30. Juni et Beløb af 4.043.886 Kr.

En Gennemgang af de enkelte Kasser viser følgende Billede:

Reservefondens Formue er sunket med 307.045 Kr. og udgør derefter 1.321.244 Kr. I Reservefondens Regnskab er indbefattet Hjælpekassen, og det er i væsentlig Grad denne, som har foraarsaget Nedgangen i Formuen.

Der indbetales som bekendt et særligt Kontingent til Hjælpekassen, og Indtægten herved har i Halvaaret andraget 172.422 Kr.

I Supplementshjælp til arbejdsløse er imidlertid alene betalt 325.368 Kr., Brændselshjælpen i Januar—Februar androg 27,780 Kr., Gutenberg-Gaven kostede 29.620 og endelig er der i Hjælp til gamle Medlemmer udbetalt 46.090 Kr.

Alt i alt andrager den samlede Understøttelsesudgift 428,858 Kr., og Hjælpekassen har saaledes paa et halvt Aar givet et Underskud paa 256,436 Kr., som er blevet dækket af Reservefonden.

Arbejdsløshedskassen begyndte med en Beholdning paa 1.376.172 Kr. Indtægten i Halvaaret var 264.347 Kr., Udgiften var imidlertid langt større nemlig 751.957 Kr., og Kassebeholdningen sank derfor med det meget betydelige Beløb af 487.610 Kr. Formue pr. 30. Juni: 888.561 Kr.

Fortsættelseskassen blev som bekendt først lukket op for Udbetaling den 1. April, og den har derfor kun et Kvartals Udgift, men to Kvartalers Indtægt. Ikke desto mindre sank Beholdningen med 123.656 Kr.

Kassens Formue var 30. Juni 530.681 Kr.

Sygekassen har klaret sig helt pænt. Beholdningen er kun formindsket med godt 7000 Kr. Fra 349.286 Kr. til 342.010 Kr.

Og endelig har vi *Begravelseskassen* og *Legatfonden*. De har begge givet Overskud: Begravelseskassen 18.735 Kr. og Legatfonden 560 Kr. Pr. 30. Juni har Begravelseskassen en Formue paa 924.662 Kr. og Legatfonden 36.725 Kr.

Tiltrods for disse sidste smaa finansielle Lyspunkter har 1. Halvaar 1940 altsaa været meget kostbart for Forbundet, og Udviklingen er fortsat i de Par Maaneder, der er gaaet af indeværende Kvartal. Endda i forstærket Tempo.

Selv om der ikke er Grund til at blive Pessimist over de Udbetalinger, der *har* fundet Sted, forstaar sikkert de fleste, at denne Udvikling ikke kan fortsætte.

Forbundsstyrelsen vil i Efteraaret drøfte Mulighederne for saavel Indtægtsforøgelse som for eventuelle Besparelser.

Ths. Pedersen.

Turnus-Ledigheden

Spørgsmaalet »Arbejdsdeling« er pludselig bleven aktuelt paa en Maade, ingen havde drømt om, da Kravet om Arbejdstidsforkortelsen rejstes som Middel mod den Arbejdsløshed, der har været uløselig forbunden med det demokratiske Samfundssystem. I Tiden inden det store Ragnarok, vi nu oplever, da Forholdene var nogenlunde stabile og Arbejdsløsheden, om end stor, ret konstant, havde Forholdene egnet sig bedre for en Arbejdsdeling end nu, hvor Indtægterne svigter, Skatter og Priser stiger, og Arbejdsmulighederne usikre. Naar Organisationerne alligevel er gaaet ind for en Arbejdsdeling, hvis Værdi er mere end tvivlsom, maa vi forstaa, at den bydende Nødvendighed har været Bevæggrunden til dette Skridt. Fagorganisationerne har ment at være stillet over for en mulig Forøgelse af Arbejdsløsheden, der vilde trodse enhver Beregning og sprænge Organisationernes Sammenhold.

Det er uhyre vigtigt, at vore Organisationsledelser i kritiske Situationer forstaar at tage de rigtige Forholdsregler, men halve Forholdsregler eller forkerte Dispositioner er værre end Passiviteten, som dog lader alle Muligheder aabne. For Flertallet af Maskinsætterne er det vist efterhaanden kommen til at staa saadan, at Københavns Afdeling foretog en utvivlsom Fejldisposition ved uden forudgaaende Generalforsamlingsbeslutning at indgaa paa den Form for Arbejdsdeling, der vedtoges paa Mødet med Bogtrykkerforeningen den 23. April efter at være akcepteret af et Tillidsmandsmøde.

Fejlen bestaar for det første i, at det ikke er nogen obligatorisk Ordning — for det andet i, at Ordningen overhovedet ikke er, hvad den udgiver sig for at være,

nemlig en Deling af Arbejdet, men en (saakaldt »frivillig«) Overtagelse af Ledigheden.

Maskinsætterne har ved alle Tarifrevisioner utrætteligt krævet Arbejdstidsnedsættelse gennemført, baade som Middel mod den store Arbejdsløshed i Haandsætterbranchen og som sundhedsbefordrende Foranstaltning. Og Kravet skal gentages nu.

Der synes at herske Betænkeligheder inden for Forbundsledelsen imod en Nedsættelse af Arbejdstiden, begrundet med, at Arbejdsintensiteten vil stige med den kortere Arbejdsdag. Netop i *vor* Branche er der vel størst Chanche for en saadan Mulighed, men efter min Mening ligger der i denne Frygt en ganske ubegrundet Mistillidserklæring til Fagets Udøvere.

Efter at Københavns Ordning — der forøvrigt har virket saadan, at Tallet af »faste« arbejdsløse er noget nær det samme som før plus en Tilvækst af 2—300 »turnusledige« — traadte i Kraft, har Rigsdagen som bekendt vedtaget en Arbejdsfordelingslov, saa ulden i Affattelsen, at Redegørelsen for den fyldte en hel Avis, men dog saa fornuftig, at den ogsaa godkender Nedsættelse i *den daglige Arbejdstid* som »Arbejdsfordeling«. Vi betaler til den ifølge Loven oprettede Fordelingskasse (Maskinsætterne de højeste Satser), uden at en Øre af disse Penge kommer vor forkvaklede Privatordning til gode, da denne ikke kan blive godkendt af Arbejdsfordelingsnævnet. Denne urimelige Tilstand rammer Maskinsætterne haardest. Vore Forlægningsindtægter er nivellerede gennem Arbejdsmangelen og bliver det yderligere ved Ledighedsdelingen.

De turnustagendes Indtægtstab bliver derved uforholdsmæssig stort og kan bevirke Underskud paa selv velfunderede Budgetter. Den enkelte Maskinsætter kan ikke modsætte sig Byrden af den »frivillige« Arbejdsløshed uden Risiko for, at hans Bevæggrunde dertil misforstaas.

Det skal da siges her paa de turnusdeltagende Branchefællers Vegne: Vi er ikke bange for at bringe Ofre for en nødvendig Arbejdsdeling; men Forudsætningen maa være, at alle deler den forhaandenværende Beskæftigelse, og at Bogtrykkerne bidrager til Ordningens økonomiske Gennemførelse. Kan Organisationerne ikke enes om dette, maa den gældende Overenskomst opsiges, og Initiativet overlades til de Myndigheder, der berøvede os Dyrtidsoverenskomsten under det lurvede Paaskud, at Arbejderne gennem denne Overenskomst var Ophavsmænd til Prisstigningen. — Siden Dyrtidsreguleringens Afbombning er Prisstigningen frejdigt fortsat, uden at Samlingsregeringen har givet Udtryk for større Bekymring i den Anledning.

Jeg tror, de fleste fornuftige Mennesker har affundet sig med den stedfundne Udvikling. Der var ikke noget at stille op. — Vi har for Tiden ringe Indflydelse paa Forholdene. Men lad saa den Samlingsregering, vi frivillig har indordnet os under, tage Ansvaret for sine Handlinger. Lad *den* skaffe Beskæftigelse til de arbejdsløse. Vi kan nemlig ikke gøre det paa det hidtil prøvede Grundlag. Vi kan højst camouflere Arbejdsløsheden. *Traugott Nielsen.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Bogtryk-Udstilling og Gutenberg-Fest i Kolding

Dansk Typograf-Forbund ved Sekretær *Svend Johansen* har i Samarbejde med Kolding Afdeling holdt Bogtryk-Udstilling paa Centralbiblioteket i Kolding. Udstillingen var fastsat til 24. og 25. August, men paa Opfordring fra mange Sider holdtes Udstillingen aaben en Dag mere, og den havde 2158 Besøgende. Udstillingen kan ikke beskrives i et kort Referat; den fortjener en indgaaende Omtale i »Grafisk Teknik«. Udstillingen gaar nu videre ud over Landet, og den bør ses af enhver Kollega.

Af den lokale Presses mange Lovord citeres kort:

Kolding Folkeblad: . . . baade omfattende og lærerig — ogsaa for Ikke-Fagfolk.

Venstrebladet: . . . langt mere interessant og indholdsrig, end vi her kan fortælle.

Kolding Avis: . . . Haandværksmæssig Dygtighed og kunstnerisk Sans er her forenet paa en saa tiltalende Maade, at enhver vil kunne glæde sig over det.

I Forbindelse med Udstillingen holdtes Søndag den 25. August Kl. 10 Formiddag et Organisationsmøde med Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, som Taler. I et veltilrettelagt og tankevækkende Foredrag, »Faglige Problemer«, skildrede K. A. Jørgensen Tidens Vanskeligheder, Kriselovene og de mange Foranstaltninger, omtalte Forbundsledelsens Bestræbelser for at mildne Kaarene for Fagets Udøvere og manede sluttelig til ubrydeligt Sammenhold.

Flere Kolleger deltog i en paafølgende Drøftelse af Arbejdsfordelingen.

Efter Mødet samledes Deltagerne til Festmiddag paa Rutebilcafeen, hvortil var indbudt en Del Gæster. *N. Chr. Andersen* bød velkommen og talte senere for Dansk Typograf-Forbund. *K. A. Jørgensen* takkede Kolding Afdeling for Initiativ og Trofasthed, og *Svend Johansen* omtalte Udstillingen og dens Formaal. Endvidere blev der talt af Borgmester *Knud Hansen*, Folketingsmand *M. Larsen*, Overbibliotekar *Ebstrup*, Formanden for Arbejdernes Fællesorganisation *Ejnar Christensen*, Formanden for Oplysnings-Forbundet *Oluf Olsen*, *Torkild Petersen* paa Fag-Veteranernes og *Aug. Riedel*, Haderslev, paa sønderjydske Kammeraters Vegne. Til Festen var skrevet baade stemningsfulde og muntre Sange, som blev modtaget med stor Begejstring.

Efter Middagen besaa Deltagerne Udstillingen under Svend Johansens Ledelse, og senere var der fælles Kaffebord, hvor der herskede den bedste Stemning. Der blev talt af *Frederik Skov*, *Aksel Lemming*, *Elisabeth Larsen* og *Carl Knudsen*. *K. A. Jørgensen* holdt en Tale for Damerne, som gjorde mægtig Lykke. *N. Chr. Andersen* sluttede med en Tak til alle, som havde bidraget til Festens vellykkede Forløb.

Det var en helt igennem udbytterig og fornøjelig Dag — et virkeligt Lyspunkt i en Mørklægningstid. *N. A.*

Københavns Maskinsætter Klub

Tirsdag den 17. September Kl. 19,30 afholdes Møde i Forbundskontorets Lokale, Evaldsgade 3, til Drøftelse af

Brancheafsnittets Tarifgodtgørelser

Indleder: Klubformanden samt en Repræsentant for Bladmaskinsætterne.

Svend Johansen kører Maskinsætter-Filmen.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Turnus-Aftalen opsagt

Efter et Par Dages Forhandlinger med Københavns Bogtrykkerforening om en ny Aftale for Arbejdsdeling, hvilke Forhandlinger dog — i hvert Fald ikke hidtil — har ført til ny Aftale, har Forretningsudvalget og Styrelsen paa et Fællesmøde den 9. September vedtaget at opsige Aftalen af 23. April.

Vi skal i næste Uge fremsætte nogle Kommentarer.

Sigv. Hellberg.

Redaktør Nils Wessel død

Ved Redaktionens Slutning har vi modtaget Meddelelse om, at Redaktør Nils Wessel, »Svensk Typograf-Tidning« er afgaaet ved Døden.

Vi bringer den afdødes Nekrolog i næste Numer.

Om Mødekultur

Begrebet Mødekultur har flere Faser, og der er undertiden peget paa nogle af dem. En Fase af Mødekultur er Ærlighed i Debatten; hermed menes ikke Uhæderlighed, men Hensyntagen til den eller de Personer, man debatterer med, saaledes at Forholdene i Angreb og Forsvar bliver lige og ikke udnyttes af den ene til personlig Fordel paa den anden Parts Bekostning.

Det hænder nemlig stadigvæk, for Eksempel paa Københavns Afdelings Generalforsamlinger, at Medlemmer, der deltager i Diskussionen, pludselig sættes udenfor denne ved en Vedtagelse om Afslutning med de indtegnede Talere. Nu er der vel ingen anden Maade at begrænse en altfor talelysten Forsamlings Snakketrang paa — og Gud skal vide, at den mangen Gang kunde trænge til at stækkes langt mere, end den bliver —, men naar en saadan Situation indtræffer under en Debat, bør det ogsaa være en Æressag for den eller de Talere, der er saa heldige at have faaet det sidste Ord, ikke at udnytte denne Begunstigelse paa en Modparts Bekostning, vel vidende, at denne Part er afskaaret fra at svare igen, thi noget saadant maa betragtes som en Misbrug af Taleretten.

Saasnart en Indtegning er afsluttet, har den tilbageværende Talerrække frit Slag. En Deltager, der paa et tidligere Tidspunkt har bragt et Indlæg i Debatten, maa stiltiende finde sig i enhver Behandling. Hans Ord kan vendes om og drejes i en hvilken som helst Belysning, hans reelle Hensigter kan betvivles, hans Person kan blive Skiveskyde for nye Angreb, der kan insinueres og fortolkes paa en Maade, saa det arme Menneske efterhaanden ikke kender hverken sig selv eller sine Ord igen, og der kan endelig etableres en Slutspurt, hvor Stemningen kan ægges ved en ganske ensidig Paavirkning.

Vore Møder, vor Organisation, vor Frihed og vort Folkesind er ikke tjent med en saadan Parlamentarisme. Vi maa kunne kræve Ærlighed i Debatten ogsaa overfor den afvæbnede Part; naar Muligheden for Svar er afskaaret, bør Emnets Behandling kun kunne ske kortfattet og objektivt, og det maa være Dirigentens Ret og Pligt at skride ind, naar han mærker, den tilladte Grænse overskrides.

Hvis vi ikke kan afvinde os selv nogen mere Kultur paa dette Omraade, bliver det første Skridt, at Folk undlader at deltage i Debatten, og det næste, at de bliver borte fra Møderne. Og det har hverken vor Organisation eller vi selv Gavn af. *N. Th. S.*

Naivitet

Mange velmenende Kolleger vedtog paa en Generalforsamling den 3. Marts 1940 eenstemmigt at dele Arbejdet — det vil sige hjælpe hinanden kammeratligt gennem en vanskelig Tid.

De var saa naive at tro, at vore Arbejdsgivere — Bogtrykkerne — gerne saa og var stolte over en saa kollegial Hjælpsomhed indenfor Standen.

Det var ikke Tilfældet. Der var fra Bogtrykkerside Modstand mod en saadan Kollegialitetsfølelse, og Resultatet er efter en Del Forhandlinger Parterne imellem ved at udvikle sig til, at de Bogtrykkere og Typografer, der syntes, Tanken var kollegial, og gennemførte den, betragtes som naive.

Her skal ikke tales om Samfundssind, Samarbejde og Alsang, men at københavnske Typografer bilder sig ind, at de har Lov til at hjælpe hinanden ved at give Afkald paa nogle Ugers Arbejde til Kolleger, der længe har savnet Arbejde, det er Topmaal paa Naivitet. *Lea.*

„Typograf-Tidende"s Redaktion

Redaktør Fr. Nielsens Adresse er fremtidig:
Jonas Lies Vej 11, 1. Sal, København, Søborg, Telefon Søborg 2036.

Feriepenge fra insolvente Firmaer

Voldgiftskendelse i Sag Nr. 1/1940. Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening.

Under nærværende Voldgiftssag paastaar Dansk Typograf-Forbund Københavns Bogtrykkerforening kendt forpligtet til at udbetale Trykker Hugo I. Ohlsen Feriepenge for Tiden indtil 31. Marts 1940 med et Beløb af 149 Kr., samt Feriepenge for Tiden 1. April 1940—25. Maj 1940 med et Beløb af 21 Kr. 56 Øre, tilsammen 170 Kr. 56 Øre. Forbundet paastaar derhos Kendelse for, at Københavns Bogtrykkerforening ogsaa i andre Tilfælde er ansvarlig for dets Medlemmers manglende økonomiske Evne til at opfylde deres Forpligtelse til Betaling af Feriepenge eller Ydelse af Feriemærker. Københavns Bogtrykkerforening paastaar sig i begge Henseender frifundet.

Ifølge Tarifen af 1939 § 3 ydes Ferie i Henhold til Lov om Ferie med Løn, dog saaledes, at der i Tarifen er truffet en Række nærmere Bestemmelser, bl. a. vedrørende Udbeta-

lingen af Feriepenge og Anvendelse af Feriebog og Feriemærker, hvorhos der under 27. Marts 1939 er truffet en Aftale mellem Parterne om Praktiseringen af Bestemmelserne om Feriebog og Feriemærker. Denne paa Tarifen og den nævnte Aftale hvilende Ordning, der træder i Stedet for det i Ferielovens § 5, 1. Stk., i Slutningen forudsete Feriemærkesystem, jfr. Bekendtgørelse Nr. 235 af 29. Juni 1938, gaar i Hovedsagen ud paa, at Arbejdere i faste Stillinger den sidste Lønningsdag før Feriens Paabegyndelse faar udbetalt af Arbejdsgiveren et Feriegodtgørelsesbeløb lig 4 pCt. af den af vedkommende i Tiden 1. April til 31. Marts optjente Arbejdsløn (inclusive eventuelt Forlægningstillæg, men ikke Overarbejdspenge), medens der til Arbejdere, der fratræder i Aarets Løb, af Arbejdsgiveren skal indklæbes i en Feriebog Feriemærker til et Beløb af 4 pCt. af den af Arbejderen i Beskæftigelsesperioden optjente Løn. Saadanne Feriemærker køber Arbejdsgiveren mod kontant Betaling hos Københavns Bogtrykkerforening. Naar Arbejderen skal holde Ferie, faar han Feriemærkerne indløst hos Dansk Typograf-Forbund, der atter faar Dækning for de indløste Mærker hos Københavns Bogtrykkerforening.

Dansk Typograf-Forbund gør nu gældende, at hele denne Ordning maa have til Forudsætning, at Københavns Bogtrykkerforening indestaar for Udbetalingen af Feriepenge og Ydelsen af Feriemærker i Overensstemmelse med de fastsatte Regler. Medens Arbejdsgiveren i Henhold til det ved Bekendtgørelsen af 29. Juni 1938 fastlagte Feriemærkesystem skal præstere Feriemærker ved hver Lønudbetaling, giver den her omhandlede Ordning Københavns Bogtrykkerforenings Medlemmer indtil godt et Aars Henstand med Udgiften til Arbejdernes Ferie, hvilket medfører en betydelig Forenkling og en Rentebesparelse, og det maa da være en Forudsætning for Ordningen, at disse Fordele for Københavns Bogtrykkerforenings Medlemmer modsvares af, at Foreningen indestaar for Udbetalingen af Feriepenge og Ydelse af Feriemærker. Hvad særligt angaar Spørgsmaalet om Københavns Bogtrykkerforenings Forpligtelse til at betale Feriepenge til Trykker Hugo I. Ohlsen, som den 25. Maj d. A. fratraadte sin Stilling hos Firmaet Specialbogtrykkeriet, er det oplyst under Sagen, at nævnte Firmas Bo i Slutningen af samme Maaned er taget under Konkursbehandling; men Dansk Typograf Forbund mener ikke, at denne Omstændighed kan fritage Københavns Bogtrykkerforening for det paastaaede Ansvar. I Voldgiftsrettens Kendelse Nr. 3/1931 af 31. Marts 1931, jfr. Kendelse Nr. 2/1924, er det ganske vist antaget, at Københavns Bogtrykkerforening ikke med Hensyn til Lønkrav er ansvarlig for dets Medlemmers manglende Betalingsevne; men disse Kendelser kan ikke blive afgørende for den foreliggende Sag, navnlig fordi Lønnen udbetales hver Uge, medens Feriepenge paaløber gennem meget længere Tidsrum, saaledes at Arbejderens Tab ved manglende Betaling her oftest vil være langt større.

Københavns Bogtrykkerforening anfører heroverfor, at Feriebetalingen er en Del af Arbejderens Løn, hvilket udtrykkelig er udtalt i Hovedorganisationernes Standardaftale om Feriesystem A § 7, hvorfor Spørgsmaalet om Københavns Bogtrykkerforenings Forpligtelse til at udbetale Feriepenge til Trykker Hugo I. Ohlsen, hvis Arbejdsgiver er erklæret konkurs, maa anses for afgjort ved de ovennævnte, tidligere Voldgiftskendelser. Efter Foreningens Opfattelse har Dansk Typograf-Forbunds Paastand hverken med Hensyn til dette særlige Tilfælde eller Spørgsmaalet i Almindelighed nogen Støtte i Tarifbestemmelserne eller den særlige Aftale vedrørende Ferieordningen; thi uden udtrykkelig Aftale kan en Garantiforpligtelse som den af Dansk Typograf-Forbund hævdede ikke antages at paahvile Københavns Bogtrykkerforening.

— Efter Voldgiftsrettens Opfattelse savnes der Hjemmel for det af Dansk Typograf-Forbund rejste Krav om, at Københavns Bogtrykkerforening skal udbetale det omhandlede Feriepengebeløb til Trykker Hugo I. Ohlsen. Vilde Dansk Typograf-Forbund have gennemført en Ordning, hvorefter Københavns Bogtrykkerforening skulde indestaa for Udbetalingen af Feriepenge eller Ydelse af Feriemærker, havde det efter de oftnævnte, tidligere Voldgiftskendelser været nærliggende at rejse Krav derom under Forhandlingerne om Tarifen eller den særlige Aftale, og det af Forbundet under Forhandlingerne for Voldgiftsretten anførte afgiver ikke tilstrækkelige Holdepunkter for at statuere, at Tarifbestemmelserne eller den særlige Aftale vedrørende Ferieordningen skulde have en saadan Garantipligt til Forudsætning. En saadan Garantipligt kan ej heller begrundes med Ferielovens § 5, 1. Stk., i Slutningen, hvorefter Socialministeren kan fastsætte nærmere Regler om et Feriemærkesystem, saafremt den faglige Organisation, under hvilken den paagældende Virksomhed henhører, ikke udbetaler Feriegodtgørelsen eller garanterer dens Udbetaling, jfr. Bekendtgørelse af 29. Juni 1938 under I., 2. Stk.; thi af sidstnævnte Bestemmelse og Bekendtgørelsens følgende Stk. fremgaar det, at Arbejderne efter Omstændighederne kan undlade at kræve Feriemærker, selv hvor vedkommende faglige Organisation ikke udbetaler Feriegodtgørelsen eller garanterer dens Udbetaling. Endelig kan det i Henhold til de tidligere Voldgiftskendelser ikke antages, at Kravet har Hjemmel i Tarifens ældre Bestemmelser, navnlig Paragraferne 116, 125 og 129.

Af det foran anførte maa det blive en Følge, at Voldgiftsretten ej heller kan give Dansk Typograf-Forbunds almindeligt formulerede Paastand Medhold.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Københavns Bogtrykkerforening frifindes for de af Dansk Typograf-Forbund under denne Voldgiftssag nedlagte Paastande.

København, den 28. August 1940.

P. V. V.

Poul Andersen.

Arbejdsløse pr. 31. August 1940

	Haandsættere	Maskinsættere	Trykkere	Sætter-Trykkere	Stereotypører	Mdl. Hj.arb.	Kvdl. Hj.arb.	Ialt
København	472	115	291	—	41	110	280	1309
Provinsen	376	69	70	18	3	21	109	666
Tilsammen	848	184	361	18	44	131	389	1975

Af disse var i København 309 ledige som Følge af Arbejdsdeling, medens det tilsvarende Tal i Provinsen var 70.

Instruktionsmøde i Skive

8. Kreds (Vestjylland) afholder Instruktionsmøde med efterfølgende Generalforsamling i Skive Søndag d. 22. September. *O. Møller Madsen* leder Instruktionen, og Formanden for Landssammenslutningen, *Vald. Nielsen*, kommer til Stede.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

TIL VORE TILLIDSMÆND.

I Cirkulærer, der udsendes til Kredsformændene, stilles der bl. a. følgende Spørgsmaal, der ønskes besvaret for alle Arbejdspladsers Vedkommende:

1) *Ved hvor mange Maskiner benyttes Gasopvarmning, og af hvilke Firmaer?*
2) *Ønsker man at kræve Fabrikslovens Bestemmelse om den halve Times Udluftning mellem Holdene gjort effektiv?*

Vi anmoder enhver Klubformand eller Tillidsmand om at indsende Besvarelse herpaa til deres Kredsformand, der videre besørger Materialet. *Forretningsudvalget.*

Med hvem skal jeg dele?

Vi har modtaget:

I Anledning af det aktuelle Arbejdsdelingsspørgsmaal vilde jeg gerne have Lov til at gøre opmærksom paa et Forhold, der er faldet mig og, jeg ved, ogsaa adskillige andre af vore Kolleger for Brystet. Det drejer sig om Maskinsatsfabrikerne.

Naar Turnusordningen er blevet etableret og til en vis Halvhed gennemført, saa véd vi jo alle, at Meningen dermed er den at gøre Arbejdsløshedens Besvær og Ulykker mindre for den, det rammer, og tage en Part af Byrderne derved. Men nu kender jeg Tilfælde baade fra min egen Arbejdsplads og fra andre, hvor man gennem en længere og travl Periode stadig har modtaget store Mængder af Maskinsats fra de nævnte Virksomheder, samtidig med, at vi selv maa arbejde paa Deling.

Jeg skal ikke her komme ind paa disse Virksomheders Eksistensberettigelse; der er talt en Del derom, og det ser jo ud til at blive en fast Eksistensform, som vi kun har at tage til Efterretning, og hvis Vilkaarene paa disse Arbejdssteder var de samme som paa de tarifordnede Bogtrykkerier, saa var der intet at sige dertil, thi saa blev Smerterne udlignede, hvor saa Arbejdet blev udført, men vi har nu her i København ca. 20 saadanne Fabriker, hvoraf de fleste har to Indehavere, der er Maskinsættere, og som naturligvis tager alt, hvad de selv paa nogen Maade kan sluge og kun i Ny og Næ antager en Sætter, naar det hele vokser dem over Hovedet.

Disse Fabrikanter deler ikke Arbejdet med nogen, tværtimod, de arbejder for flere; kan de ikke naa det paa otte Timer daglig, tager de ti eller tolv eller mere, og hvis det er nødvendigt at tage Søndagen med, gør de ogsaa dette, hvilket er bevisligt. I flere Tilfælde har de tilmed Hjælpere, der slet ikke tilhører det typografiske Fag. De betaler heller ingen Lønskat som vi Arbejdere maa gøre, da de er selverhvervende.

Og saa er det altsaa jeg spørger, om jeg — det er os Maskinsættere — skal dele Arbejdet med disse saakaldte Bogtrykkere, thi de er næsten alle Medlemmer af K. B. Mig forekommer dette Forhold at være haarrejsende. Skal vi i en Tid, hvor der saa stærkt appelleres til Borgersindet, og hvor vor Klasse er tynget af det økonomiske Tryk mere end nogen anden, være nødt til at taale saadanne Forhold som disse. Er der ikke noget for vor Organisation at udrette her. Vi er den eneste Branche indenfor Forbundet, der er ramt af denne uhyggelige Arbejdsform, og jeg synes ikke, man med nogen moralsk Ret kan forlange Arbejdsdeling af os under saadanne Omstændigheder. *Halvtredsaarig.*

— — —

Indsenderen har jo saa ganske Ret i sine Betragtninger. Der er kun det forbandede ved det, at hvis vi hævder vor moralske Ret til ikke at dele Arbejdet, saa gaar det jo alligevel ud over de af os, hvem Ledigheden rammer. Meget apropos har De grafiske Fag, K. B.s Medlemsblad, i sit sidste Numer en Artikel »Er Talen om Kollegialitet kun en Frase?«, der omtaler den øjeblikkelige stærke indbyrdes Konkurrence blandt Bogtrykkerne, og hvori Forfatteren, Bogtrykker Vald. Pedersen, meget rigtig udtaler, at et saadant Opbud ikke giver nogen Merbeskæftigelse til Faget, men kun en mindre Indtægt for dette. Ud fra denne Betragtning, der set i Relation til foranstaaende indsendte Artikel, kan besvares med Ordet »Det er li'saadanne her«, skulde man mene, at Bogtrykkerne og vi kunde blive enige om at rette paa det skæve Forhold, som vor »Halvtredsaarig« omtaler. *Red.*

Mørke og Lys.

Den anordnede Mørklægning vil, efterhaanden som den kommer til at spænde over flere og flere af Døgnets Timer og omfatte flere og flere af de beskæftigede Arbejdere, gøre de forskellige hygiejniske Foranstaltninger aktuelle, saadanne som Lokalernes Rumforhold, Ventilation og Belysning.

Som der tidligere er gjort opmærksom paa i en Artikel her i Bladet, vil Maskinsætterne særlig blive ramt af Mørklægningsgenerne, da vi er de forholdsvis fleste, der arbejder paa forskudte Tider og almindeligvis har det laveste Luftkubikindhold i vore Arbejdsrum, ligesom vort stillesiddende Arbejde medfører en stærkere Indvirkning fra uheldige Luftforhold end de Kolleger, der udfører deres Arbejde i staaende og som Følge deraf mere bevægelig Stilling. Og naar de korte Dage nu sætter ind, opstaar saa den Situation for de holdvise Arbejdere, at man paabegynder Arbejdet i et allerede mørkelagt Rum.

Det er os bekendt, at man indenfor Dele af Fabriktilsynet overvejer at kræve Bestemmelsen om den halve Times Udluftning mellem Holdene gjort effektiv, hvad den som bekendt ikke almindeligvis er blevet, og der er ogsaa udtalt Ønske om at erfare Maskinsætternes Stilling til dette Krav. Herom vil vi nu søge at indhente Udtalelser ude fra Arbejdsstederne.

Men selv et saadant Paabud fra Fabriktilsynets Side betyder ingen gennemgribende Hjælp overfor de Ulemper, Mørklægningen medfører for os, thi efter en saadan eventuel Udluftning vil vi alligevel have en Arbejdsdag paa 7½ Time, hvor vi ingensomhelst Luftfornyelse kan skaffe os, og det er her Tampen brænder. Vi er stadig lige langt fra Problemets Løsning, og i de uhyggelige Fængselsforhold, Mørklægningen bringer over os, kan Fabriktilsynet vel ikke hjælpe os. Maaske var der Anledning til en Konference mellem de tre Parter: Tilsyn, Principaler og Arbejdere.

Et andet Forhold, der ofte er blevet paaklaget baade i denne Forbindelse og navnlig tidligere i al Almindelighed, er Belysningen i vore Maskinsætterier og ved Maskinen. Herom er der skrevet og talt i en Uendelighed, men vi er stadig lige langt fra Spørgsmaalets Løsning; en saa udpræget Dødsens Foragt overfor et Arbejdskrav som det, der vises her, er vi heldigvis ikke paa noget andet Omraade ude for.

Man har ofte spurgt os, hvordan man skulde forholde sig med Hensyn til Kravet om tilstrækkelig og hensigtsmæssig Belysning, og man har navnlig peget paa den sukcessive Ødelæggelse af selv det bedste Syn, som navnlig Aftenarbejde i et daarligt belyst Rum medfører. Der maa hertil i Almindelighed kunne svares, at saavel overfor Belysning som overfor andre uheldige Forhold i et Arbejdsrum, der indvirker enten paa Sundhed eller paa Arbejdsydelse, maa man kunne henvende sig til Fabriktilsynet og i alt Fald fra dette erholde en Erkyndigelse om, hvorvidt der kan skrides ind.

Men herudover kan erindres om, at Spørgsmaalet om tilstrækkeligt Lys ved Maskinen nu omfattes af Tarifen, idet Tarifloven af 1939 bragte en Tilføjelse, der bestemmer om dette Forhold. Overfor en uvillig Principal kommer Arbejderne vel ikke vidt ved en Paapegen af en Tarifbestemmelse; men vi gør opmærksom paa, at Forholdet nu kan behandles af Organisationen, hvor det maatte anses for nødvendigt.

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh.: F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Fra Forretningsudvalget. I disse Dage udsendes der Cirkulærer til Kredsformændene med bl. a. Fortegnelse over de Instruktører og de Foredragsemner, der staar til Raadighed for os i den kommende Periode. Samtidig stilles der to Spørgsmaal, som Kredsformændene bedes indhente Svar paa, og vi har til Fremme heraf foranstaaende anmodet de interesserede Kolleger om at befordre Forespørgslerne.

Møder i K. M. K. Københavns Maskinsætter-Klub afholdt i Tirsdags det første af to Møder, der arrangeres til Drøftelse af Brancheafsnittets Tarifgodtgørelser. Klubformanden, *F. Traugott Nielsen*, indledede, hvorefter der var Diskussion. Andet og sidste Møde afholdes paa Tirsdag den 17. i Forbundets Lokaler i Evaldsgade, og vi anmoder vore Kolleger i København om at komme til Stede. Der er saa mange Ting, der i denne Tid kan komme os paa Sinde, og det virker altid løftende at føle Sammenholdet. Vi skal næste Gang bringe et udførligere Referat.

Instruktionsmøde i Skive. 8. Kreds (Vestjylland) afholder Instruktionsmøde med efterfølgende Generalforsamling i Skive Søndag den 22. September. *O. Møller Madsen* leder Instruktionen, og Formanden for Landssammenslutningen, *Vald. Nielsen*, kommer til Stede.

Indgaaede Kontingenter. August 15.: Vestjysk Kreds (April Kv.) 13,50.

København, den 5. September 1940. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

En af de gamle. I »Typ.-Tidende« Nr. 40 meddeltes det, at Sætter *Leonhard Klein* er død. Der er maaske ikke mange Maskinsættere af i Dag, der ved, at Klein var en af Maskinsætterklubbens Medstiftere. I 1901 arbejdede han som Monolinesætter hos O. C. Olsen, men gik snart tilbage til Haandsætningen. Klein blev tidlig gammel, og efter at have opgivet Arbejdet ved Kassen gik han rundt som Opkræver, bl. a. for K. M. K.

Instruktionskursus paa Maskinsætterskolen i København. I Tiden fra 26. August til 7. September har der paa Foranledning af Fagskolen for Boghaandværk været afholdt to 6-Dages Kursus for Maskinsættere til Videreuddannelse. Disse to Kursus, der lededes af S. V. Rasmussen, har været fuldt besat.

Spørgsmaal og Svar.

— Findes der et andet Middel til Rensning af Matricer end Benzin, der i disse knappe Tider ikke er til at fremskaffe? Eller hvorledes skal man forholde sig med Hensyn til Matricerensning.

Svar: Spørgsmaalet er kommet os saa sent i Hænde, at vi ikke har kunnet naa at fremskaffe et Svar til dette Nr. Naar vi ikke desmindre aftrykker Forespørgslen, er det, fordi dens Aktualitet maaske kan befordre Udtalelser af erfaringsmæssig Natur.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

En lille Ting — og dog . . .

Den kolde Tid nærmer sig og dermed ogsaa Vanskelighederne med Valserne, ja, Trykkerne har jo Kvaler med Valserne hele Aaret, om Sommeren smelter de, og om Vinteren bliver de haarde og tynde; enhver Trykker har jo nok oplevet at komme om Morgenen og sætte Maskinen i Gang og saa konstateret, at Valserne ikke valser ordentligt op. Skrifthøjden skal frem og Valserne stilles. Paa Hurtigpressen er der altid et lille Stykke af Fundamentet foran Rammen, hvor man kan prøve Valserne. Paa Toturmaskinen er Vanskelighederne straks større, idet Rammen som Regel dækker hele Fundamentet, men saa til Gengæld har man Farvebordet, der udmærket kan bruges som Skrifthøjde. Farvebordet køres hen under Formvalserne, Spændeskruen løsnes, og Stilleskruen drejes ned, saa at Valsen lige hviler paa Farvebordet, derefter giver man Stilleskruen en halv Omdrejning opefter, Spændeskruen spændes til, Farvebord og Form køres fri af Formvalserne, og Formvalserne slaas ind til Staalriverne, og Valserne skal være stillet. For at kontrollere, om nu Formvalserne gaar rigtigt, køres Farvebordet ind under Formvalserne, lad dem staa saadan i et Par Minutter, Formvalserne slaas nu forsigtigt fra, og Farvebordet køres frem, der skal nu paa Farvebordet være en Stribe for hver Valse, Striben skal være ca. 1½ Cicero i Bredden og ens over hele Farvebordet; er den det, gaar Valserne rigtig. Paa denne Maade, ved at se efter Striberne, kan man altid kontrollere Valsestillingen. *c. b. p.*

I et teknisk Spørgsmaal

i sidste Branchespalte staar der, »Formvalserne kan jo nemt skiftes med, da Sidespændingen muliggør, at Indstillingen ikke forrykkes«. Der er faldet et Par Ord ud, og for at der ikke skal opstaa Misforstaaelser, oplyser vi derfor, at der skulde staa, »Sidespændingen paa Formrammen muliggør, at man nemt kan tage Formen ud og stille Formvalserne, uden at Indstillingen af Formen forrykkes«. *c. b. p.*

Fra Kreds og Klub.

Søndag den 11. August afholdt *Aarhus Trykkerklub* halvaarlig Generalforsamling i Forbindelse med sin 26-aarige Stiftelsesfest paa »Frederikshøj Kro«. — Formanden bød de mange mødte velkommen, et specielt velkommen til følgende 3 nye Medlemmer, Anders Jensen, Erling Bye Jensen og Emil Frederiksen. Til Dirigent valgtes H. W. Kiene, som oplæste Dagsordenen: 1. Forhandlingsbogen. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af Formand. 5. Valg af Bestyrelsessuppleant og 1 Revisor, og 6. Eventuelt. Sekretæren oplæste Forhandlingsbogen, som enstemmigt godkendtes. — *Formanden* omtalte i sin Beretning de i sidste Halvaar afholdte Møder og Besøg paa forskellige Virksomheder, hvilke alle havde været interessante og lærerige. — *Kassereren* oplæste

det reviderede Regnskab, som ogsaa godkendtes enstemmigt. — Punkt 4. Valg af Formand; Holger Hansen genvalgtes. Til Bestyrelsessuppleant og Revisor genvalgtes Otto Birch. — Under Eventuelt udspandt sig en lille Diskussion om Landssammenslutningen, hvori deltog *Anker Pedersen, Grøndahl Nielsen, Neess* og *H. W. Kiene*. Da ikke andre ønskede Ordet, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med Tak til alle for god Ro og Orden.

— Efter Generalforsamlingen samledes man i Anledning af 26-Aarsdagen for Klubbens Bestaaen ved de veldækkede Borde, hvor *Formanden* atter bød velkommen, denne Gang specielt til Lokalafdelingens Formand og Kasserer, som begge var Klubbens Gæster ved Festen. Et Par fortræffelige Sange, forfattet i Dagens Anledning, blev sunget, og snart steg Humøret, dog ikke for højt (selvom der ikke faas Rationeringskort paa Humør, maa der jo heller ikke fraadses med det). Efter de kulinariske Nydelser spilledes der Kegler om værdifulde Præmier, og saa samledes man om Kaffebordet, hvor *Lokalkassereren* paa Afdelingens Vegne gav en »lille Ting« til Kaffen. Saa havde man det hyggeligt Resten af Dagen, enten det var ved Kortene, Raflebægrene eller med Hestene paa Væddeløbsbanen. Alt i alt en herlig Dag.

L. Vistisen.

Vi gør endnu engang Kollegerne opmærksom paa, at alt Stof til Branchespalten bedes sendt direkte til Repræsentanten for Trykkernes Branchespalte, da det ellers bliver en Del forsinket ved, at det sendes til Redaktøren af »Typ-Tidende«. Ligeledes gør vi opmærksom paa, at Referater af Klubmøder o. l. modtages med Tak, og at Klubbernes Møder og Arrangementer ogsaa bør offentliggøres i Branchespalten, førend de afholdes. Der kan jo altid være en udenbys Kollega, der maaske kunde tænke sig at være med. *c. b. p.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Vinteren nærmer sig.

Fra forskellige af vore Klubber er indløbet korte Beretninger om Arbejdet, der er udført i det forløbne Aar. Vi bringer et Uddrag af nogle enkelte Beretninger; det vil maaske kunne være idégivende i Forbindelse med den forestaaende Planlæggelse af den kommende Vinters Arbejde. For Bog- og Akcidenssætterklubbens Vedkommende er der i Branchespalten givet Meddelelse om de enkelte Arrangementer, hvorfor vi for denne Klubs Vedkommende henviser til tidligere Numre af »Typ.-Tid.«.

Aarhus. . . . Endvidere har Klubben aflagt et Besøg paa »Aarhus Stiftstidende«. Desuden et Møde i Forbindelse med Fællesklubben for Paalæggersker og mandlige Hjælpearbejdere, hvor Sekretær Svend Johansen holdt Foredrag om Kemigrafi og foreviste 4 Films. Den 5. August 1939 fejrede Klubben sin 20-aarige Fødselsdag, hvor Damerne var med for anden Gang i Klubbens Selskab. Endelig deltog Klubben med 3 Mand ved Mødet i Odense, hvor Haandsætternes Landssammenslutning blev dannet.

Haderslev. I Løbet af Vinteren har der været afholdt 2 Møder. Emnet ved det første var »Sættersvendeprøven og de skærpede Krav i Provinsen«. Til dette Møde var ogsaa de ældste Lærlinge indbudt, og Formanden gengav den udarbejdede Orientering om Svendeprøverne, som de ifølge det ny Regulativ for Fremtiden skal udføres i Provinsen. Til det andet Møde, der afholdtes i Slutningen af Marts Maaned, var fremskaffet en Del Elevarbejde fra Fagskolen for Boghaandværk. Efter at disse var beset og kritiseret, fortalte vor Kollega Jep Poulsen om sine Oplevelser paa en Tur paa Valsen gennem Tyskland for 10 Aar siden.

Esbjerg. Klubben har i Vinterens Løb afholdt en Studiekreds med »Gennemgang af Tarifen« (4 Aftener). Desuden har vi aflagt Besøg paa en Plakatudstilling, som omfattede en Plakatkonkurrence arrangeret af Turistforeningen. I Januar afholdtes Generalforsamling, som var godt besøgt. Kontingentindbetalingen er glimrende.

Herning. . . . der er Bestræbelser i Gang for at faa iværksat en Studiekreds med organisatoriske Emner i den kommende Vinter.

Odense. Ved Siden af et Par fagtekniske Studiekredse har Klubben afholdt maanedlige Møder og Sammenkomster med saa vidt forskellige Emner som: Filmsforedrag om Kemigrafi, Kammeretaften med Koutschning, Besøg paa en stor Papirfabrik, Besøg paa en Reproduktionsanstalt, Lysbilledforedraget: »Flatterende Skitser med simpel Teknik« og endelig har der foruden selvstændige Møder med organisatoriske Emner været behandlet tariflige Emner ved de øvrige Arrangementer.

Af særlig Interesse ved Tilrettelægningen af Vinterens Arbejde vil formodentlig Landssammenslutningens lille Foredragsplan være.

Denne lille Foredragsplan er tænkt som en Rettesnor og en Hjælp i Bestræbelserne paa at skabe et Samarbejde mellem de enkelte Klubber og Landssammenslutningen.

C. J. Dreyer: Arbejdsløshed — Beskæftigelse.

Erik Hansen: En Haandsætterklubs Opgaver og Landssammenslutningens. Haandsætterne i Maskinernes Tidsalder.

Hans Hansen: Hvad betyder Landsammenslutningens Dannelse for Haandsætterne. Haandsætternes Stilling i Organisationen.

Paul P. Petersen: Haandsætternes Landssammenslutnings Formaal. Ønsker Haandsætterne Ændringer i Forbundets Struktur.

»Beregn dit Arbejde«-Serien vil komme ud paa en Tourné i Henhold til Meddelelse i sidste Nr. af Branche-Spalten. Efter den foreløbige Plan lægges der ud i Næstved den 6. Oktober. Derefter gaar det Slag i Slag. Den 13. i Odense, den 20. i Kolding, den 27. i Esbjerg, den 3. November i Aarhus og endelig den 10. i Herning.

Aftale om disse Foredrag kan træffes med Landssammenslutningens Formand, *Hans Hansen, Rødegaardsvej 77, Odense,* gennem hvilken man ogsaa kan komme i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Det vil sikkert paa mange Maader blive en trist Vinter; lad os imødegaa Tristheden ved en Række Møder i den gode Kollegialitets Aand. *eh.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Til alle Paalæggersker og mandlige Hjælpearbejdere i Provinsen!

Nu, da de lange Aftener staar for Døren, minder jeg Jer om Landssammenslutningen. Gør et Stykke Arbejde i Jeres By og faa samlet alle Kolleger i Klubber, og hvor der ikke er nok til en saadan, saa send mig et Brevkort om Indmeldelse.

Det maa være en af Provins-Kollegernes vigtigste Opgaver i den nærmeste Fremtid at faa samlet alle til een fast Blok, som er stærk nok til at modstaa de Indgreb i vore økonomiske og arbejdsmæssige Kaar, som i den kommende Tid sikkert vil blive forsøgt. Slut sammen i Rækkerne og hold fast, den enkelte kan intet udrette.

Anton Mortensen, Baumgartensvej 2 [2], Odense.

Trykkeriarbejdernes Landssammenslutning.

Al Henvendelse angaaende Indmeldelse i og Oplysning om Sammenslutningen bedes rettet til *Anton Mortensen*, Baumgartensvej 2, og Fru *K. Jørgensen*, Hans Rasmussensvej 21 St., Odense.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder Møde med fælles Kaffebord for Medlemmerne med Damer Lørdag den 21. September Kl. 19½ i Borgbjergsalen, Rømersgade 22.

Afdelingens Næstformand, *Poul P. Petersen*, taler om »Fagbevægelsens Stilling i Dag«. Endvidere kommer *Werner Helmert* og læser af egne Digte. De arbejdende betaler 75 Øre for Kaffen + 2 Kager, vore ledige betaler intet.

Husk at tage Lillemor med. *Styrelsen.*

Kontingentets Opkrævning i København har paa Grund af vor Inkassators Sygdom og Død ligget stille i nogen Tid. Styrelsen vil i Løbet af kort Tid sørge for, at Kontingentet atter bliver opkrævet rettidigt. Styrelsen gør igen vore arbejdsledige Medlemmer opmærksom paa, at for at blive kontingentfri maa Ledigheden omgaaende meddeles Kassereren, *Orla Ulrichsen*, Møllegade 2³ N. *Styrelsen.*

Trykkeriarbejdernes Brancheklub i Odense

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 22. August paa D. n. F. Til Formand blev valgt Anton Mortensen, til Kasserer Fru K. Jørgensen, som kvindeligt Medlem af Bestyrelsen Fru H. Andersen (Genvalg), og som mandligt Medlem, Henry Mortensen (Nyvalg i Stedet for Chr. Jensen). Da Fru K. Jørgensen i Forvejen var Medlem af Bestyrelsen, indgaar Frk. Hilleborg Hansen som Suppleant i Bestyrelsen i Stedet for Fru K. Jørgensen. — Regnskabet balancerede med Kr. 252,60, som enstemmigt godkendtes. — Der var mødt et overvældende Antal Medlemmer, navnlig de kvindelige var meget talrigt repræsenteret. *A. Mortensen.*

I Viborg

Lørdag den 21. September Kl. 14—21
Søndag den 22. September Kl. 10—21

Centralbiblioteket

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Svar til Bogtrykker Rosendahl

Forsaavidt skulde *jeg* ikke have beskæftiget mig med Bogtrykker K. Rosendahls Berigtigelse, som jeg vil betragte Sagen som fuld afgjort mellem ham og mig, saafremt Rosendahl ikke heri havde gjort sig skyldig i et Par for ham pyntelige Fordrejninger.

For det første: Under vor »Samtale« Fredag Middag den *19. Juli* udtalte Rosendahl, at han allerede om Formiddagen havde skrevet sin Berigtigelse til »Typ.-Tid.«, hvortil jeg gjorde Rosendahl opmærksom paa, at saafremt han fra *min* Side i »Typ.-Tid.« ønskede nogen Berigtigelse, saa vilde det kun ske samtidigt med, at jeg omtalte, hvad Rosendahl mente at kunne tillade sig i Retning af uforskammet Overfusning af mig personlig — med hvilket Formaal forstaar jeg endnu ikke; thi ogsaa paa dette Omraade kender jeg jo Rosendahl gennem adskillige Aar. Men det var maaske for at faa Udløsning. — Samtidig meddelte jeg Rosendahl, at jeg selvfølgelig vilde referere *hele* »Samtalen«s Forløb for Afdelingens Bestyrelse, idet jeg beklagede vor Sekretærs misvisende Referat. — Selv Rosendahls med mægtig Stemmekraft udslyngede Paastand: »Det er saa afgjort fuldkommen Løgn, hvad De, lille Jensen, har staaet og fortalt Deres Medlemmer paa Mødet« — skal tillige med den mildest talt overfusende Telefonopringning og hele »Samtalen« være glemt fra min Side — i Haab om, at De en anden Gang vil dæmpe Deres mere end livlige Temperament, saa ogsaa jeg maa opnaa Ørenlyd hos Dem, saa at vi straks i nogenlunde Ro kan *tale* om Sagen, selvom vi skal begynde i Telefonen. —

For det andet: Paa Afdelingens Generalforsamling den 6. Juli gav jeg bl. a. en Oversigt angaaende Arbejdsløsheden samt Overenskomsten om Arbejdsdelingen og dens lokale Virkning.

Herunder udtalte jeg ordret:

> Rosendahl, der er Formand for det lokale Udvalg af L. A. B., har jo fyret adskillige Kolleger; men herfra har vi endnu ikke modtaget Ønske om Deling.

Dette var Ordene — hverken mere eller mindre.

Hertil vil jeg nu føje følgende Oplysninger:

Den 6. Juli beskæftigede Rosendahl: 1 Leder, 1 Trykker, 1 Maskinsætter, 1 halv Maskinsætter, 2 Paalæggersker, samt 4 — *fire* — *Lærlinge*. — Lærlingeantallet viser jo ogsaa tydeligt, at der den 6. Juli *manglede adskillige* »udlærte« Typografer hos Rosendahl. Til Oplæring af 4 Lærlinge kræves jo Beskæftigelse af 6—9 Typografer. Den 6. Juli arbejdede der — desværre ogsaa for vore Kolleger — kun 4 »udlærte« Typografer hos Rosendahl — mod tidligere paa Aaret 7 »udlærte« Typografer. Ved en Indskrænkning fra 7 til 4 »udlærte« Typografer kan der vist uden Overdrivelse tales om Fyring af *adskillige* Kolleger. — Hvorfor, Hr. Rosendahl, pynte Dem med laante Fjer? De véd jo udmærket, at Deres omtalte »11 udlærte Arbejdere« ikke vedrører os her i Afdelingen ud over de ovennævnte Kolleger (heri ogsaa indbefattet vore 2 kvindelige Paalæggersker). Det skal i Sagens Interesse oplyses, at af de den 6. Juli hos Rosendahl beskæftigede 4 Typografer er de to Maskinsættere nu paa Deling hver anden Uge, og det samme finder Sted for de to Paalæggerskers Vedkommende. — Det er — beklageligvis — et andet Billede end det af Rosendahl udstillede »11 udlærte Arbejdere«. — Jeg havde intet hellere set, end at samtlige »11 udlærte Arbejdere« var vore Folk; men det er desværre langt fra Tilfældet.

— — —

Denne Berigtigelse kunde være fremkommen paa en for Bogtrykker K. Rosendahl mere tiltalende og maaske mere tilfredsstillende Maade, saafremt Hr. Rosendahl selv havde villet det.

Esbjerg, den 30. August 1940.

P. Gerhard Jensen, Formand for Esbjerg Afdeling.

Ellers vilde der manglet en Dag

Hr. Direktør, sagde Svendsen, saa haardt som jeg arbejder, synes jeg at have fortjent et lille Løntillæg.

Arbejder De da saa meget, Hr. Svendsen?

Ja, jeg hænger i som en Hund.

Lad mig se, der var jo 366 Dage i Fjor, ikke sandt?

Jo, vist.

Naa, De sover 8 Timer i Døgnet, ikke sandt?

Jo.

Det bliver en Trediedel af Aaret = 122 Dage. Altsaa er der tilbage 244 Dage.

Stemmer.

8 Timer pr. Dag har De jo fri — det udgør 122 Dage. Rest 122 Dage.

Meget rigtigt.

Om Søndagene arbejder De jo heller ikke, og det udgør 52 Dage. Tilbage 70 Dage.

Hm — ja.

Om Lørdagen arbejder De jo kun den halve Dag, saa dèr gaar 26 Dage fra — vi har saa til Rest 44 Dage.

Jaha, jaha, jo vist, ja.

Fjorten Dage havde De Ferie?

Jo, det havde jeg.

Tilbage er 30 Dage. Saa har vi 9 Helligdage om Aaret. Der er saa tilbage 21 Dage.

Hm, jo-o-o!

Fem Dage var De syg. Der er da 16 Dage igen — ikke sandt?

Jo-o-o.

Og saa har De hver Dag en Times Frokost, tilsammen 15 Dage. Altsaa er der kun én Dag til Rest, og det var 1. Maj, da De havde fri. — Det var godt for Dem, Hr. Svendsen, at det var Skudaar. Ellers havde der manglet en Dag.

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Søndag den 1. September Kl. 10 i Rømersgade 22.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Forslag fra 2799 Aage Hinrich: Til at forestaa Vinterens Oplysningsarbejde nedsætter Generalforsamlingen et Udvalg paa 4 Medlemmer, der suppleres med 2 Medlemmer fra Afdelingsstyrelsen og Forbundssekretæren. Udvalgets Opgave er dels at arrangere Foredrag, evt. med efterfølgende Diskussion, dels at søge igangsat Studiekredse m. m. for saavel arbejdende som ledige Medlemmer. De dertil fornødne Midler udredes af Afdelingskassen.

Formanden mindedes de i Kvartalet døde Kolleger. Til Dirigent valgtes *Fr. Mehr*, til Sekretær *Paul P. Petersen*.

1. *Formanden* aflagde Beretningen. I Sagen med »Dansk Papirvarefabrik« vedr. Forstaaelsen af Overenskomsten mod Papirvarefabrikantforeningen var faldet Kendelse ved faglig Voldgift; Kendelsen siger, at i det foreliggende Tilfælde maa Virksomheden antages kun at have een ved mekanisk Drift dreven Presse, idet kun een benyttes, medens de andre Presser er ude af Brug, delvis demonterede. — Angaaende Brdr. Rasmussens (Gadelandet) Salg af deres Trykkeri til en arbejdsløs Typograf Arne Jørgensen, har vi hævdet, at der ikke er Tale om Salg men Forsøg paa Omgaaelse af Tarifen. En i den Forbindelse fremlagt Salgskontrakt kan vi ikke godkende. Sagen var forelagt Den faste Voldgiftsret. — Sagen om Døgndrift vil det endnu tage god Tid med, før vi faar en endelig Afgørelse. Omtalte Sagens hidtidige Behandling ved henholdsvis Fagets Voldgiftsret og Den faste Voldgiftsret. — Til Bogtrykfagets Voldgiftsret var indgivet en Klage, for at faa fastslaaet i hvilket Omfang K. B. maatte kunne unddrage sig at hæfte for Feriepenge, som dens Medlemmer ikke har kunnet betale. I en Kendelse har K. B. faaet Ret i, at den ikke hæftede for Tilgodehavenderne. Dette Spørgsmaal maa derfor ved Lejlighed optages til nærmere Behandling. — Omtalte 3 Tilfælde af Opsigelser af Tillidsmænd. — I Stedet for den sædvanlige Skovtur for de ledige Kolleger var i Aar disse inviteret til en lille Festlighed hos »Lorry«. Grundet paa stor Deltagelse har dette Arrangement maatte strække sig over 2 Dage. — Omtalte den Overenskomst der var truffen mellem Hovedorganisationerne ang. Lønudbetaling i Forbindelse med Luftalarm. — For at faa Klarhed for i hvilket Omfang Turnusordningerne hidtil har været praktiseret, var optaget en Statistik (»Typ.-Tid.« Nr. 36). Den Opfattelse er sikkert almindelig udbredt blandt Kollegerne, at man ikke er uvillig til at dele, naar blot Delingen gælder alle i Faget. Omtalte de hidtil resultatløse Forhandlinger mellem Parterne, hvilket har medført, at vi ikke har kunnet faa en Ordning, som er godkendt af Arbejdsfordelingsnævnet og som saadan ej heller Refundering af Arbejdsfordelingskassen. Arbejdsfordelingsnævnet har ønsket, at der paany optages Forhandlinger; om det vil lykkes at skabe en Ordning nu, er vi uvidende om. — Meddelte om de økonomiske Tilstande i Forbundet. I Løbet af et halvt Aar var Underskudet 900.000; vi maa regne med, naar dette Aar er gaaet, at have et Underskud paa ca. 2.000.000. Gennemgik Forbundskassernes Stilling og fastslog, at man ikke behøvede at nære Frygt for at Forbundets Midler ikke fandt Anvendelse; en fortsat stor Ledighed i Faget vilde medføre, at Kasserne ikke var i Stand til uden Kontingentforhøjelse at svare de fastsatte Understøttelsessatser. Fandt derfor at dette Spørgsmaal burde tages op til Drøftelse i den nærmeste Fremtid. — Forretningsudvalget havde anmodet Forbundsstyrelsen om Tilladelse til at foretage Udbetaling af Brændselshjælp noget tidligere end det ellers er Tilfældet. — De sidste Dages Begivenhed er, at de to Hovedorganisationer til Rigsdagen har indsendt Forslag om Løsning af Arbejdskonflikter. Danske Organisationer har sikkert som Helhed med Modvilje gaaet til denne Løsning; naar det sker, skyldes det Landets Stilling efter den 9. April.

O. Tverskov fandt, Ledelsen burde være opmærk paa Tidens Udvikling. Omtalte Arbejdsdelingen, som han mente saavel ledige som arbejdende var utilfreds med. Kritiserede V. Willadsens Artikler i »Typ.-Tid.«.

Torp Pehrson udtalte sig imod det af Hovedorganisationerne udarbejdede Forslag om tvungen Voldgift. Dette betyder, at man vil undergrave Arbejderbevægelsen indefra. Stillede følgende Resolution:

»Forbløffet over den Selvopgivenhed, der præger Hovedorganisationerne og som senest har givet sig Udslag i »De samv. Fagforbund«s Henvendelse til Samlingsregeringen om tvungen Voldgift til Løsning af Arbejdsstridigheder, protesterer Københavns Afdelings Generalforsamling paa det kraftigste mod at en Arbejdergenerations Kamp for Selstændighed lægges øde, og paalægger Afdelingsstyrelsen af al Magt at kæmpe for Strejkerettens Bevarelse.«

V. Willadsen fandt O. Tverskovs Udtalelser til ham uberettigede. Hans Skriverier i »Typ.-Tid.« havde været et Forsvar for Trykkeriarbejderne.

Carl F. Petersen: Naar Forbundets Udgifter er saa store, bør man spare paa disse ved at stryge Oplysningsarbejdet. Anbefalede Pehrsons Resolution.

Til den af Torp Pehrson stillede Resolution havde en Række Talere iøvrigt Ordet for at tale imod og for. Imod Resolutionen talte under Henvisning til Tiden efter den 9. April og den dermed skete Ændring af Magtforholdene i Landet: *Werner Helmert, Aage Zuschlag, Magda Gjede Poulsen, Erik Hansen, Mouritz Henriksen, Aage Hinrich, O. A. Lundin, Sigv. Hansen* og *Sigv. Hellberg*, og for dens Vedtagelse: *Johs. Larsen, N. Th. Svendsen, Chr. B. Petersen, Eigil Hansen, A. Hammer* og *Harald Nielsen*, ligesom der fra adskillige af disse Talere samtidig fremsattes Kritik imod de skete Prisfordyrelser, de høje Skatter, Huslejer m. m.

Einar Lassen beklagede, at kun 1/3 af Medlemmerne havde deltaget i Turnusordningen. Fandt, at de resterende 2/3, som ikke deltog i denne, burde yde dem Hjælp paa anden Maade. Anbefalede, man gik over til tvungen Arbejdsanvisning.

Henning H. Jensen mente, at Kontorets Administration af Arbejdsdelingen var daarlig og paatalte, at der ikke blev

givet Medlemmerne Lejlighed til at deltage i det Kontorarbejde, som nu udelukkende var forbeholdt ledige Styrelsesmedlemmer.

Bergenholtz omtalte en af ham skreven Artikel, som ikke var optaget i »Typ.-Tid.«.

Poul Mathiesen forespurgte om Fagbevægelsens Fremtid samt omtalte Rygter, der var i Omløb.

Georg Mathiesen ønskede Besked om Styrelsen var vidende om Overarbejde, der udførtes i det Hoffensbergske Etablissement og i saa Fald, hvorfor noget saadant tillodes.

Ernst Thostrup (Klubformand for Personalet hos Hoffensberg) redegjorde for Aarsagerne til Udførelsen af Overarbejdet i Firmaet.

Carl F. Petersen ønskede at vide om Fagbevægelsen i Dag havde Indflydelse paa økonomiske og kulturelle Forhold.

Hugo Knudsen mente, man burde anvise de langvarige ledige Pladserne ved Telefonbog, Vejviser m. m.

Dirigenten forsøgte nu en Afstemning om den foreslaaede Resolution; men da det var ham umuligt at konstatere Resultatet af Stemmeafgivningen, tilkaldtes Stemmetællerne og det konstateredes nu, at Resolutionen var vedtaget med en kneben Majoritet.

Formandens Beretning godkendtes derefter.

2. *O. A. Lundin* aflagde Regnskabsberetning. Denne godkendtes.

3. *Aage Hinrich* meddelte, at han ønskede at trække det af ham stillede Forslag tilbage, idet han i Stedet foreslog følgende Resolution:

»Idet Generalforsamlingen anerkender Oplysningsarbejdets Betydning paa den kulturelle, økonomiske og fagpolitiske Front, henstiller Generalforsamlingen til Styrelsen i det videst mulige Omfang at søge et saadant etableret for saavel arbejdende som ledige Medlemmer.«

Georg Andersen anbefalede at forkaste den foreslaaede Resolution samtidig med, at han meddelte, at Svend Johansens Fraværelse under dette Punkts Behandling skyldtes, at han skulde være til Stede ved Tillidsmandskursusets Begyndelse i Dag paa Roskilde Arbejderhøjskole.

Peder Sørensen omtalte Oplysningsarbejdets Betydning for Arbejderklassen og kunde anbefale den stillede Resolution.

O. Tverskov vilde stemme imod.

Ved Afstemningen vedtoges Resolutionen med en kneben Majoritet.

Dirigenten hævede derefter Generalforsamlingen. Denne var ved Paabegyndelsen besøgt af ca. 200 Medlemmer.

Paul P. Petersen.

Forretningsudvalgsmøder

19. August 1940.

1. Hovedkassereren forelagde en Oversigt over Forbundskassernes Økonomi og Bevægelserne i denne i det forløbne Halvaar.

2. Det vedtoges at udsende til Afstemning blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer et Forslag om at udbetale Brændselshjælp til de ledige fra første Fredag i September med resp. 40 Kr. til Forsørgere og 20 Kr. til Ikke-Forsørgere.

3. Sekretæren forelagde Plan over Bogtryk-Udstillingens Turné i Provinsen og refererede dens hidtidige Forløb.

27. August 1940.

1. Et Medlem i København bevilgedes forlænget hvilende Ret med et halvt Aar.

2. Fra Dansk Provins-Bogtrykkerforening forelaa Skrivelse med Ønske om Forhandling vedr. den frivillige Arbejdsdeling. — Aftale træffes om Møde.

3. Sigv. Hellberg refererede Skrivelse fra Arbejdsdelingsnævnet, hvori gaves Motivering for Afslaget paa Godkendelse af Arbejdsdelings-Ordningen i København. — Der søges optaget ny Forhandling om Ordningen.

Det skal ikke opmuntre de unge

Fra en Kollega, der er Aldersrentenyder, har vi modtaget:

Hr. Redaktør!

I Anledning af, at De i Deres sidste Artikel har berørt nogle Eksempler paa Skatteansættelse, vilde jeg gerne have Lov at meddele, hvilket Resultat Skattevæsenet er kommet til overfor mig.

Jeg havde sidste Aar en Indtægt paa ialt Kr. 1626,00 (Aldersrente Kr. 1266,00, de 30 Kr. fra Forbundet, 360 Kr., tilsammen altsaa Kr. 1626,00). For dette Beløb er jeg ansat til en Skat af 9 Kr. 51 Øre maanedlig, altsaa for hele Aaret Kr. 95,10 *eller næsten 100 Kr.!*

Grunden til denne høje Skatteansættelse er følgende: Vi bor alene i eget Hus (et Træhus, indeholdende 2 Værelser og Køkken). Den aarlige Udgift paa Huset er ca. 500 Kr., men Lejen af Lejligheden er ansat til 660 Kr. aarlig; det derved fremkomne Overskud, 160 Kr., er blevet lagt til min Indtægt og er blevet Tungen paa Vægtskaalen og har bragt Skatten op til den nævnte Højde.

Vor Udgift bliver da:

Aarlig Husleje	500 Kr.
Skat	95 »
Brændsel (mindst)	200 »
Tilsammen	795 Kr.

Aarlig Indtægt	1626 Kr.
Udgift	795 »
Rest	831 Kr.

Saa har min Hustru og jeg 831 Kr. til at leve for og bestride alle andre Udgifter med et helt Aar — og det et Aar af den Slags, vi nu oplever; hvorledes vi skal klare den, véd jeg ikke, jeg tør daarlig nok tænke paa det. Vi har ellers ingen Formue eller nogen som helst Hjælpekilder, og min Hustru er stærkt lidende af kronisk Gigt.

Det kan man vel nok kalde Straf for Sparsommelighed!

Naar en Arbejder hele sit Liv har stridt og undværet for at faa sit eget lille, beskedne Hjem, saa skal man saaledes beskattes. Det skal i Sandhed ikke opmuntre de unge til at spare!

Jeg har naturligvis ansøgt om Nedsættelse; men trods vi nu er i August, har jeg endnu ingen Besked faaet. Skattevæsenet vil maaske hævde, at det nu engang er Lov, og Lov skal holdes; men det er rigtignok en meget daarlig og uretfærdig Lov, at jeg skal betale Skat af Penge, jeg ikke ser eller mærker noget til.

Jeg synes, at dette Tilfælde fortjener at kendes i videre Kredse — skønt jeg er vel ikke den eneste, som er blevet behandlet paa den Maade.

Med Hilsen og Agtelse

Wilh. Sasmar,
Langagervej 19, Valby, Kbhvn.

I Forbindelse med Bogtrykudstillingen, der afholdes i Dagene 14.—15. September i Odense paa D. N. F., afholdes i Festsalen Søndag den 15. ds. Kl. 10 Form. et

Medlemsmøde,

hvor Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen,* indleder en Diskussion om

»Tidens Problemer — herunder Arbejdsdeling«

Kolleger fra Fyn og »Sydhavsøerne« indbydes.

Nær og Fjern

Forbundets Udstilling er i Odense paa Lørdag Kl. 14—21 og Søndag 10—21. Udstillingen er arrangeret paa Den ny Forsamlingsbygning.

Hvorfor? Det var vel nok en mærkelig Beslutning Styrelsen var kommet til ved Uddeling af Brændselshjælp. Hvorfor skal gifte Medlemmer have 100 pCt. mere en ugifte? Havde det ikke været nok saa rimeligt at bibeholde de sædvanlige 50 pCt.? Jeg er nemlig af den Mening, at Brændselsforbruget — gift eller ugift — er omtrent lige stort. Der kan i hvert Fald aldrig blive Tale om 100 pCt. Forskel; men Styrelsen maa vel have en nærmere Forklaring herpaa? *K. G.*

Du skaber dig selv Rigdom ved kun at have faa Ønsker. Du kan sikre dig mod de Chok, Livet fra Tid til anden giver, ved en Gang imellem at tilbringe nogen Tid i Ensomhed. Mennesket har i Virkeligheden faa direkte materielle Fornødenheder, og disse bliver som Regel let opfyldt. Du kan være lykkelig, hvis Du har Evnen til at kunne føle Glæde og Henrykkelse ved Naturen og det, der er i den. Denne Filosofi har trøstet mig og burde kunne betyde meget for Millioner af Mennesker i vore Dage, hvor økonomiske og politiske Sorger vejer saa tungt. *Webb Miller.*

Tak

For venlig Hilsen og Opmærksomhed paa min 70-Aars Dag takkes saavel Københavns Afdeling som de mange gamle Kolleger. *Nic. Jensen.*

Typografernes Stiftelser

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Peter Jensen, forefandtes:

I Obligationer	Kr.	455.831,94
I Bank	-	100.450,86
Kontant	-	182,10
Ialt	Kr.	556.464,90

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 4. September 1940.

Carl J. Christoffersen, Niels Nielsen.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Studiekredsen.

Torsdag den 3. Oktober begynder Vinterens Studiekreds over Emnet: Danmarks politiske Historie. Leder bliver *Eigil Holm*, der garanterer for, at Emnet bliver aktuelt og interessant. Tilmelding paa Kontoret Fredag Aften.

Festen Søndag den 29. September.

Odd Fellow-Palæet Kl. 19—1. Billetter à 75 Øre faas paa Kontoret Fredag Aften; ved Festen anmodes man om at medtage Medlemskort eller bære enten Faglig Ungdoms eller Typlærlinge-Emblem.

Generalforsamling

Lørdag den 14. September Kl. 20 paa Orla Lehmannsvej 7. Dagsorden: 1. Valg af Dirigent. 2. Beretning. 3. Regnskab. 4. Valg af 2 Repræsentanter og en Suppleant. 5. Fremtidigt Virke. 6. Eventuelt. — Efter Generalforsamlingen er Afdelingen Vært ved et fælles Kaffebord.

Indskrænket Arbejdstid — og Lærlingene.

Et Problem, der eventuelt ogsaa kan faa Betydning for Typografiærlinge, har rejst sig omkring den indskrænkede Arbejdstid.

Kan Lærlingenes Arbejdstid og Løn indskrænkes i Lighed med Svendenes? Kan Firmaet ophæve Lærekontrakten, saafremt Oplæringsmulighederne forrykkes ved en Driftsomlægning?

Svaret herpaa har Arbejdsministeriet givet i følgende Udtalelse, som er affattet efter Samraad med Lærlingeraadet:

Raadet forudsætter, at der Læretiden igennem skaffes Lærlingene den fornødne faglige Uddannelse, men er iøvrigt af den Formening, at det ikke vil kunne paalægges Virksomhederne alene af Hensyn til Lærlingene at opretholde en længere Arbejdstid end den, der gælder for de voksne Arbejdere som Følge af den med de ekstraordinære Forhold foraarsagede Indskrænkning i den almindelige Arbejdstid. Saafremt en Virksomhed mener ikke mere at have det for en Lærlings Uddannelse nødvendige Arbejde, maa Virksomhedens Ledelse forhandle med Lærlingen og dennes Værge om en eventuel Ophævelse af Lærekontrakten, ved hvilken Forhandling det faglige Udvalg eventuelt vil kunne træde hjælpende til; saafremt en frivillig Ordning ikke opnaas, maa Læreforholdet fortsættes, idet det dog maa bemærkes, at Læremesterens voldgiftsretlige Ansvar under saadanne Omstændigheder formentlig vil være udelukket, naar han dokumenterer at have gjort, hvad der stod i hans Magt for Lærlingens Uddannelse.

Herning Lærlingeafdeling

afholdt Lørdag den 20. og Søndag den 21. Juli Udflugt til Aarhus. Lørdag Aften var der Besøg paa »Demokraten«, hvor man saa de forskellige Afdelinger: Trykkeriet, Sætteriet og Maskinsætteriet. Derfra tog man en Tur paa Restaurant »Varna«, hvor man morede sig et Par Timer. Kl. 12 tog vi tilbage til »Demokraten« for at se Rotationspressen i Arbejde. Søndag Formiddag var der Besøg paa Buchstrups Reproduktionsanstalt. Man blev vist rundt i de forskellige Afdelinger og fik et godt Indblik i de forskellige Sager. Efter at alle havde beset de forskellige Afdelinger, blev vi trakteret med Pølser, Øl, Sodavand, Cigaretter og Cigarer. Søndag Eftermiddag var overladt til Kammeraterne selv, men vi besluttede at tage ud til »Varna« for at more os den sidste Stund, før vi tog hjem med Toget fra Aarhus Kl. 7 efter 2 Sukces-Dage. Jeg vil gerne takke Aarhus-Kammeraterne endnu en Gang for den gode Tur.

Thorkild Jørgensen, Sekretær.

Horsens Lærlingeafdeling

afholdt Søndag den 25. August Formiddags-Cykletur »ud i det Blaa«. De 10 fremmødte Medlemmer startede Kl. 9 ved Banegaarden og satte Kursen nordover, og efter en god halv Times Cykletur gjordes der Holdt ved Vandværket i Egebjerg, hvilket blev forevist os. Derefter blev Cyklerne parkeret, og til Fods gik det op gennem den idylliske Skov, op til Pavillonen, hvor vi, efter at have banket Værten op, fik Kaffe til de medbragte »Klemmer«. En i Dagens Anledning forfattet munter Sang gjorde stor Lykke. — Kl. 12 var vi igen hjemme, en god Tur rigere.

— Den aarlige Skovtur er berammet til den 29. September. Turen gaar til Aarhus. *eck.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16[30]-18[30]

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen, Evaldsgade.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

2. September: Odense 5000,00, Svendborg 700,00; 3. September: Hillerød 2000,00, Nykøbing F. 1500,00, Ringsted 800,00; 4. September: Aarhus 4000,00, Holbæk 1200,00, Lyngby 600,00, Middelfart 300,00, Nyborg 300,00, Silkeborg 1000,00, Løgstør 200,00, Sønderborg 200,00; 5. September: Viborg 500,00, København 65.000,00; 7. September: Aalborg 1000,00, Esbjerg 1000,00, Rønne 1000,00.

København, den 9. September 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker Børge Andersen, udl. 31. 8. 40 hos Bagge (arb. s. St.), Trykker Kaj Haine Linders, udl. 1. 9. 40 hos Gyldendal (arb. s. St.), Paal. Grethe Elna Nielsen, udl. 4. 9. 40 i »Recato« (arb. s. St.), Sætter Tage Eli Christensen, udl. 1. 9. 40 hos Gyldendal (arb. s. St.), Trykker Erik Albech Larsen, udl. 1. 9. 40 hos E. Kristensen (arb. s. St.).

Tiltraadte

København: 6997 Rudolf Zeeberg fra Næstved (arbl.), 5601 Ferd. Christensen fra Roskilde (arbl.), 3156 H. Christensen fra Assens (arbl.), 1895 Erik Weis fra Aarhus (arbl.), 7480 Egon Samuelsen fra Horsens (arbl.), 3227 Tage Uhrskov fra Hillerød (arbl.).

Aalborg: 5067 Ole Nissen (arbl.), 7562 Svend Jensen (arbl.), 6139 Palle Sørensen (arbl.). Aarhus: 7562 Svend Jensen (arbl.), 3521 Reinhardt Nielsen (arbl.), 5281 Aage Jacobsen, 5985 Jørgen Gilbe (arbl.). Esbjerg: 7117 Erik Nielsen (arbl.). Frederikshavn: 5071 Knud Harry Jensen (arbl.). Hillerød: 3227 Tage Uhrskov til København (arbl.). Odense: 5547 Kjeld Erik Henriksen (arbl.), 3127 E. L. Jørgensen. Roskilde: 9366 H. N. Pedersen (arbl.). Skive: 5175 Erling Bedsted (arbl.). Slagelse: 7570 Henning Helt (arbl.), 5048 Helmer Jensen (arbl.), 5955 Henning G. Nielsen (arbl.). Svendborg: 5547 Kjeld Henriksen (arbl.).

Fratraadte

København: 2084 Else Nielsen til Aalborg, 7292 Børge Hjorth paa Rejse, 5481 Arn. Larsen til Slagelse.

Aalborg: 5048 Helmer Jensen til Slagelse (arbl.), 5955 Henning Nielsen til Slagelse (arbl.), 7562 Svend Jensen til Aarhus (arbl.). Aarhus: 1895 Erik Weiss til København (arbl.). Frederikshavn: 3156 Helmer Christensen til Assens (arbl.). Horsens: 6997 Rudolf Zeeberg til Næstved (arbl.), 6904 Johs. Holgersen til Aalborg (udenfor Faget), 4800 Anna Lise Brønd til København (arbl.). Næstved: 7570 Henning Helt til Slagelse (arbl.), 6997 Rudolf Zeeberg til København i Pl. Odense: 5547 Kjeld Erik Henriksen til Svendborg (arbl.). Randers: 5879 Poul Erik Nielsen til København (arbl.). Roskilde: 5276 Egon Berthelsen til Thisted (arbl.). Silkeborg: 7862 Keld Magnussen paa Rejse.

Udmeldte

København: 3227 Tage Uhrskov (fratraadt Faget).

Aarhus: 6125 Svend Kjær Nielsen (fratraadt Faget).

Sygemeldinger

Sygdomstilfælde skal omgaaende meldes paa Kontoret, da Retten til Dagpenge ellers fortabes.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 15. September:

Hulsø — Kulhus

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i Oktober Maaned blive uddelt nogle Legatportioner à 45 Kr. Ansøgninger fra trængende ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages til den 20. September af Formanden, N. C. Christensen, Valdemarsgade 13[1]. Ansøgningsblanketter kan faas hos Kassereren, Hillerødgade 139, Mandag Aften Kl. 7—8 og hos Københavns Afdelings Kasserer, Hr. O. A. Lundin, Evaldsgade 3. — Ansøgninger indsendt efter Marts 1939 behøves ikke at fornyes. *Bestyrelsen,*

ANNONCER

En brugt **Heftemaskine** og en brugt **Perforérmaskine,** begge til Haandkraft, ønskes til Købs.
Viggo Nielsens Bogtrykkeri, Nr. Nebel.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Boston . Corps 20—60

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 38 *København den 20. September 1940* *67. Aargang*

Arbejds-Fordelingens Opsigelse

betyder *ikke*, at vi ikke under de herskende Forhold finder en Fordeling paakrævet, men Opsigelsen betyder, at vi ikke længer vil have Arbejdsfordeling *paa de Vilkaar*, der viser sig at være Praksis og Omfang omkring 1. September.

Som det vil erindres, strandede midt paa Sommeren vort Forsøg paa at faa den frivillige, begrænsede, Ordning afløst af en obligatorisk, almindelig Ordning. Strandede paa Bogtrykkernes Fastholden ved Frivilligheden.

Naar vi ikke den Gang mente at burde opsige Aftalen af 23. April, skyldtes det bl. a. den Omstændighed, at et ikke ringe Antal af vore Medlemmer havde aftalt B-Ordningen (de to Uger i Forbindelse med Ferien), og at en Opsigelse midt i Ferieperioden derfor ikke var alt for ønskelig.

Efter at Arbejdsfordelingsnævnet havde nægtet Godkendelse af den løbende Aftale af 23. April, og vi derved var afskaaret fra at faa Andel i Arbejdsfordelingskassens Midler, til hvilke vi dog selv bidrager gennem Lønafgiften, krævede vi af Nævnet en Motivering for Godkendelses-Nægtelsen, og i Skrivelse af 20. August meddeler Nævnet,

»at Nævnet under Hensyn til, at Aftalen af 23. April 1940 kun *tillader* de enkelte Firmaer og deres Personale frit at træffe Aftale om en Arbejdsfordeling, men ikke *forpligter* Overenskomstparterne til under visse nærmere angivne Vilkaar og Retningslinjer at gennemføre en saadan Deling, fortsat maa være af den Opfattelse, at den fornævnte Aftale efter sit Indhold ikke kan betragtes som en saadan Overenskomst, som i Medfør af Arbejdsfordelingsloven skulde kunne godkendes af Nævnet«.

Uden Godkendelse kan vi som sagt ikke faa Andel i Arbejdsfordelingskassens Midler, men maa udrede Understøttelserne som reel Arbejdsløshedsunderstøttelse, hvilket betyder *dels*, at Arbejdsløshedskassens Midler forbruges i faretruende Grad, *dels* at de i Turnus værende Medlemmer tærer paa deres forsikringsmæssige Understøttelse, der vilde være urørt, saafremt vi gennem en Godkendelse kunde faa Andel i Fordelingskassens Midler.

Og Godkendelse har vi ikke kunnet faa, fordi *Bogtrykkerne* fastholder Frivilligheden.

Vi krævede da — og fik — nye Forhandlinger med Københavns Bogtrykkerforening. Disse Forhandlinger fandt Sted ved Møder Torsdag den 5. og Mandag den 9. September.

Efter en Plenarforhandling, hvor Muligheder og Former skitseredes og drøftedes, gik Sagen i et Underudvalg (1 fra hver Side), og da de to Forhandlere skiltes om Aftenen den 5., skulde de med deres respektive Kolleger drøfte en Ordning, hvis *Hovedlinjer* var følgende:

Firmaerne skulde retablere deres Personaler i et saadant Omfang, at Personaleantallet svarede til Gennemsnittet af det Antal, Firmaet beskæftigede i Tiden 1. Februar—1. Oktober 1938 (d. v. s. normalt Personaleantal).

Mellem hvert Firma og dets Personale skulde saa træffes Aftaler om, hvorvidt der ifl. ovenst. og under hvilken Form og Omfang Arbejdsfordeling det paagældende Sted skulde ske.

Form og Omfang skulde kunne lægges efter følgende Regler:

a. Turnus hver 5., 4., 3. eller 2. Uge.
b. Nedsættelse af den daglige Arbejdstid med 1, 1½ eller 2 Timer (dog skulde *dette* Punkt *ikke* kunne anvendes i Dagblade eller i Trykkerier [eller Afdelinger indenfor disse], hvor der arbejdedes med forlagt Tid).
c. Indførelser af 2 (mulig 3) regelmæssige ugentlige Fridage.

Fundamentet i dette Forslag er altsaa, at Antallet af beskæftigede og til Firmaerne knyttede Personer skulde bringes op til samme Højde som i den nævnte Periode. Dette vilde betyde, at Antallet af *egentlig ledige* med omtrent eet Slag vilde gaa ned fra ca. 1000 til saa vidt det kan skønnes 4—500 (Gennemsnitsledigheden i det omhandlede Tidsrum var 345, men da Medlemstallet siden da formentlig udviser nogen Stigning, vil man forsigtigvis maatte regne med ikke at kunne komme under et Tal mellem 400 og 500).

400—500 Personer maatte vi herefter regne med som egentlig ledige (med den Arbejdsmængde, som for Tiden findes), medens Resten af vore Medlemmer forblev i eller blev antaget i Arbejde. Arbejdsfordeling maatte saa ordnes de enkelte Steder i Omfang og Form inden for forananførte Ramme.

Men da vi mødtes paany den 9. September, vilde Bogtrykkerne have Ændringer ind, som alligevel til syvende og sidst lod det bero paa Arbejdsgiverens Vilje, om der overhovedet hos et Firma skulde være Arbejdsfordeling eller ej.

Og saa var man altsaa lige vidt!

Saa tog vi det Parti at sige den hidtidige Aftale op, idet den i det Omfang, i hvilket den nu praktiseres, er utilfredsstillende — ikke mindst paa Baggrund af, at det i Aftalen af 23. April udtrykkeligt hedder, at Organisationerne er enige om at *opfordre* Firmaer og Personaler til at iværksætte en af de i Aftalen fastsatte Former for Arbejdsfordeling. Dette har vi forstaaet som *en moralsk Forpligtelse*, men Firmaerne har altsaa i alt for ringe Grad rettet sig herefter.

Lørdag den 28. September er det altsaa slut med Turnus, medmindre Bogtrykkerne dog alligevel maatte tage

det Parti at gaa med til en Aftale, som vi kan akceptere, en Aftale, der generaliserer Pligten til at drage et virkelig betydende Antal ledige tilbage i Produktionsprocessen og aabner os Adgang til at faa Del i Arbejdsfordelingskassens Midler i Stedet for at henvise os til enten at tømme vor Arbejdsløshedskasse eller forøge Kontingentet hertil med adskillige Kroner om Ugen.

Vi udtaler dog Haabet om, at Bogtrykkerne endnu ikke har brudt alle Broer af, som kunde føre til en for os akceptabel Ordning.

København, den 14. September 1940. *Sigv. Hellberg.*

Af Scrapbogen

Der er talt og skrevet mange Ord om den Tid, som vi nu lever i, og der er sagt mange onde Ord om Regeringen — ogsaa i dette Blads Spalter. Angrebene paa Regeringen har til Tider, naar det drejede sig om især de socialdemokratiske Regeringsmedlemmer, været et helt Furioso — det gælder *ogsaa* hvad dette Blad angaar. Og det har man naturligvis Lov til — men velgørende vilde det oprigtig talt være, om man for en Gangs Skyld og rent undtagelsesvis fra den Side, som nu saa haardt angriber Socialdemokratiet, rettede Angrebet paa selve det kapitalistiske Samfund, der vel er Hovedhjørnestenen i alle Ulykkerne, i Stedet for at rette det imod de af os selv valgte Mænd! Naa, ja, man kan naturligvis opfatte en Sag paa mange forskellige Maader — men saadan mener nu jeg.

Det skal gerne paa Forhaand indrømmes, at mangt og meget af det, som vore Lovgivere i Dag maa foretage sig, i en normal Tid vilde være Socialdemokratiet fjernt. Det véd enhver — ogsaa blandt dem, der nu føler sig hildet til at være Socialdemokratiets Angribere. Men de samme Mennesker *burde* ogsaa vide, at det langt fra er en normal Tid, som vi for Øjeblikket lever i. Adskilligt tyder dog paa, at dette endnu ikke ganske klart er gaaet op for de mange Skribenter, hvis Blækhusprodukter finder en taknemmelig Aftager i dette Blad.

Det er rigtigt, at det er en ond og bitter Tid — i Særdeleshed for den arbejdende Del af Befolkningen. Det er en Tid med bitre Skuffelser saa godt som hver Dag, og intet kan overses fra Dag til Dag. — Det er ogsaa rigtigt, og det bør siges, at ihvorvel det havde været det letteste simpelthen at springe over dèr, hvor Gærdet er lavest og gaa og fralægge sig ethvert Medansvar for den Nedskæring af hele Nationens Budget, som uvægerligt maatte komme, *saa blev Socialdemokratiet!* Ikke som nogen særlig udsøgt Ondskabsfuldhed overfor Arbejderne i dette Land, men ud fra den Betragtning, at det nu fremfor alt drejer sig om at gøre Byrderne for den mindrebemidlede Del af Befolkningen saa smaa som politisk muligt. Vore erobrede Skanser maa i saa høj Grad som gørligt bevares urørte. Og endelig bør det vel heller ikke forklejnes Partiet, at man ud fra den uomstødelige Kendsgerning, at Spørgsmaalet om dansk Arbejderbevægelses fortsatte Bestaaen er uløseligt forbundet med Spørgsmaalet om vort Lands nationale Uafhængighed, gik med ind i Bestræbelserne for at løse ogsaa denne Opgave.

At gaa havde ganske afgjort været det *letteste, men ingenlunde det billigste* for danske Arbejdere. Og Socialdemokratiet indtog ikke det letteste Standpunkt, hvilket baade skal siges og huskes!

— — —

Saa er der Spørgsmaalet om Byrdernes Fordeling. Staar vort Parti mon ikke med Rette som Garanten herfor? Det vil være en Uretfærdighed uden Mening at prædike andet — men det er netop det, man fra andet Hold gør sig alle mulige Bestræbelser for. Og dette bør standse *nu!*

Det er naturligvis en meget let Sag for f. Eks. Ths. Pedersen at saa Mistænkeliggørelse omkring en Arbejdsfordelingsordning, som den samme Ths. Pedersen i Princípet selv er gaaet stærkt ind for hvad angaar Provinsen, men mere nyttigt var det at sætte noget bedre i Stedet for. Det vogter han sig dog nok af gode Grunde for! Det er ogsaa en let Sag for en vis Redaktør med hele Halen af Eftersnakkere at saa Mistænkeliggørelse og Mistillid omkring de af os selv valgte ledende Mænd, der saavist ikke har nogen taknemmelig Opgave netop i Dag. Det skal dog siges, at I har saaet denne Sæd, og I har gjort det af et godt Hjerte, men vogt jer nu, at I ikke selv kommer til at høste! Det er billigt at kritisere ansvarsløst, men det kan blive dyrt at høste Sæden!

— — —

Ogsaa til de unge bør der siges nogle Ord. Det er desværre ikke ualmindeligt at høre den Betragtning gjort gældende, at paa Fagforeningens Generalforsamling »dèr har jeg ikke noget at komme efter«. Jo, det er netop det, I har! Vær overbevist om, at dansk Arbejderbevægelse var ikke blevet det, den er, dersom Generationen før os havde udvist lige saa megen Ligegyldighed. Det var et Slid, og det var Pligtfølelse. Denne Pligtfølelse, det er Arven, som vi har at forvalte og forvalte rigtigt!

Der er skabt Goder herhjemme, som vi nødigt vil miste — men det er Goder, *der har kostet Slid.* De er ikke kommet af sig selv! Vi er dog vist nok, nogle af os, lidt for tilbøjelige til at mene, at disse Goder, eengang opnaaet, er umistelige. *Intet er mere fejlagtigt!* Der ligger aarelangt, ja, menneskealderlangt Slid bag, men de kan mistes hurtigere, end de opnaaedes.

Derfor er Deltagelse i de Foranstaltninger, som vor Organisation træffer, og som appellerer til hvert enkelt Medlems Deltagelse, ikke noget ligegyldigt, og det er det slet ikke nu. Jeg véd ikke, i hvor høj Grad, det er gaaet op for ogsaa Ungdommen, hvor alvorlig den nuværende Tid er, og hvor meget *vi* har, som staar paa Spil, hvis vi et eneste Øjeblik slapper af og svækker vor Indsats. Men jeg véd, at daarligt vilde vi være stillet, dersom vi opdagede det for sent. Thi *»for sent«* er Sprogets værste Ord! *Sigv. Hansen.*

Efterskrift: Skrevet uden Bistand fra »Hipa«.

— — —

Det er muligt, at »Hipa« ikke har ydet sin Bistand. Men Aanden er der alligevel. Røsten er Jakobs, men Haanden Esaus.

Hvad er det egenlig, vi har gjort — vi formastelige, der vover at kritisere Magthavernes Dispositioner? Den Kritik, der er fremsat her i Bladet, har jo kun haft til Maal at gøre det klart for dem, der fordeler Byrderne, at *de har lagt uforholdsmæssigt store Byrder paa Arbejderklassen.*

Men Sigv. Hansen indrømmer jo selv, at Tiden er haard og bitter — *»i Særdeleshed for den arbejdende Befolkning«.* Og i Følge et Referat i »Social-Demokraten«

Dansk Typograf-Forbund

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 7. September 1940. *Forretningsudvalget.*

---

fra Slibernes Kongres har Formanden for De samv. Fagforbund, Laur. Hansen, her udtalt følgende:

> Store Byrder er lagt paa Arbejderklassens Skuldre. Arbejderne har allerede taget deres Del af Læsset. *Indtil i Dag er det hovedsagelig Arbejderne, der har maattet tage Byrderne,* nu skal det vise sig, om de andre Samfundskredse er villige til at tage deres Part.

Hvad Laur. Hansen her har sagt, er jo akkurat det samme, som dette Blads Redaktør og hans »Eftersnakkere« har gjort gældende. Hvorfor skal *vi* da skældes ud og fremstilles som nogle hadske Individer, der kun vil det stakkels Socialdemokrati og de faglige Førere til Livs?

Meget vilde aabenbart være vundet, hvis disse »forfulgte« vilde lægge Kortene paa Bordet og give Arbejderne klar Besked om, hvilke Foranstaltninger der skyldes den siddende Samlingsregering, og hvilke der med Rette kan tillægges andre Magters Initiativ. Men i Stedet for at gøre dette lader man Dagspressen fremstille Tingene ud fra et falsk Grundlag. Jeg kan saaledes pege paa Komedien med Hensyn til »Henvendelsen« til Regeringen fra Hovedorganisationerne om Indførelse af tvungen Voldgift.

Her har man ganske stillet Tingene paa Hovedet, hvorved de faglige Organisationer har paataget sig et Ansvar, de slet ikke har.

Giv ren Besked. Derved vilde man undgaa meget af den Kritik, som nu fremsættes og som bl. a. har faaet Sigv. Hansen til at svinge Svøben over vore Hoveder.

Fr. N.

Instruktionsmøde i Skive

8. Kreds (Vestjylland) afholder Instruktionsmøde med efterfølgende Generalforsamling paa Skive Folkeblad Søndag den 22. September. *O. Møller Madsen* leder Instruktionen, og Formanden for Landssammenslutningen, *Vald. Nielsen*, kommer til Stede.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Gifte Kvinder og Dobbelt-Stillinger

Arbejdsdeling kan være meget godt, men hvorfor bruger man ikke andre Midler, der kan skaffe mere Arbejde end Deling? Hvorfor afskaffer man ikke Dobbelt-Stillinger? Er d'Herrer, der vedtager Lovene, eller de, der sidder i Spidsen for vore Organisationer, bange for at miste noget af den Indtægt, de oppebærer paa disse Stillinger? Hvorfor skal vi der staar i Arbejde, alene bære Byrderne? d'Herrer burde gaa foran og paa den Maade vise deres Samfundssind, men det skal de nok lade være med; thi det er jo nemmere at sige til Arbejderne, at nu maa *de* vise Samfundssind, naar de selv har deres gode Indtægter af flere Stillinger.

Hvorfor vedtager de ikke Love, der forbyder gifte Kvinder, hvis Mænd har gode faste Stillinger, at arbejde? Disse Kvinder er med til at holde mange ude i Arbejdsløshed; paa mange Virksomheder kan der sættes unge Mennesker ind, i Stedet for at disse maa søge andre Steder hen. Mange af disse Kvinder er gifte med stats- og kommunalansatte Mænd, der ikke skal være med i Arbejdsdelingen. Men der skal en Lov til, thi tale til disse Kvinders Moral er omsonst; de forstaar ikke at visse det Samfundssind, der bliver raabt saa højt om. Disse gifte Kvinder gaar nu nogle Steder med i Arbejdsdeling, de faar deres Understøttelse og kan saa i den Tid, de er ude i Deling, føre en behagelig Tilværelse, thi Understøttelsen sammen med Mandens Indtægt er jo til at leve for, mens det for den enligtstillede Kvinde bliver en kummerlig Tilværelse, især nu, da alt stiger mere end man kan forstaa er nødvendigt.

Men det hjælper vel ikke at skrige op om alt dette, thi de, der skal gennemføre det, er vel i de fleste Tilfælde interesseret i, at der ingen Forandring sker — paa Trods af, at de taler om Samfundssind.

N. A.

En overflødig Udstilling

Kan man lave pæn Kost til fire Mennesker for 30 Kr. ugentlig?

For at faa besvaret dette Spørgsmaal har man fundet paa at lave en Udstilling inde i Gl. Mønt, hvor der udstilles to Kosttyper — en til 30 Kr. og en til 40.

Det er saamænd ikke noget at lave Udstilling for, thi det Kunststykke maa utallige Arbejderhustruer daglig præstere.

Det vilde sikkert have haft ulige mere Interesse og vakt større Beundring, hvis Udstillingen havde kunnet besvare følgende Spørgsmaal: Kan man lave pæn Kost til fire Mennesker og klare alle andre Udgifter af en ugentlig Indtægt paa 30 Kr.? Der findes nemlig her i Landet adskillige Familier, hvis ugentlige Indtægt ligger omkring dette Beløb.

Dette til Overvejelse for de emsige Husmødre, som skal tilberede Kosten paa Udstillingen.

Dr. Ensom.

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag den 7. Oktober Kl. 20, Evaldsgade 3 [1]

Medlemsmøde

Foredrag af *Fr. Mehr:*

Arbejdsløshedskassens Vedtægter

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for April Kvartal 1940

Afdeling	Indtægt: Kontingent Kr.	Ø.	Ekstrakontingent Kr.	Ø.	Andre Indtægter Kr.	Ø.	Tilskud fra Hovedkassen Kr.	Ø.	Ialt Kr.	Ø.	Udgift: Rejseunderstøttelse Kr.	Ø.	Understøttelse paa Stedet Kr.	Ø.	Rejseunderstøttelse af Fortsættelseskassen Kr.	Ø.	Understøttelse af Fortsættelseskassen Kr.	Ø.	Hjælpekasseunderstøttelse Kr.	Ø.	Reservefondsunderstøt. Kr.	Ø.	Sygeunderstøttelse Kr.	Ø.	Begravelseshjælp Kr.	Ø.	Adm.-Tilskud til Afd. Kr.	Ø.	Indsendt til Hovedkassen Kr.	Ø.	Ialt Kr.	Ø.
Aabenraa	2268	60	»	»	»	»	860	70	3129	30	»	»	579	60	»	»	1371	60	501	»	»	»	276	»	»	»	49	20	351	90	3129	30
Aalborg	9123	10	»	»	»	»	13105	69	22228	79	14	25	9844	45	32	»	2755	80	4777	25	»	»	2490	»	»	»	181	25	2133	79	22228	79
Aarhus	16570	»	»	»	25	»	41427	95	58022	95	33	20	25020	25	37	90	12674	25	11772	35	»	»	7053	»	1000	»	432	»	»	»	58022	95
Assens	443	50	»	»	»	»	1272	26	1715	76	»	»	824	10	»	»	»	»	332	50	»	»	198	»	»	»	13	50	347	66	1715	76
Brønderslev	417	»	»	»	31	50	872	10	1320	60	»	»	554	80	7	10	»	»	315	50	»	»	»	»	»	»	10	»	433	20	1320	60
Esbjerg	3922	»	»	»	»	»	2900	»	6822	»	»	»	2260	55	»	»	1886	»	1372	25	»	»	858	»	»	»	85	60	359	60	6822	»
Faaborg	427	70	»	»	»	»	78	55	506	25	3	»	»	»	9	50	445	»	40	»	»	»	»	»	»	»	8	75	»	»	506	25
Fredericia	1467	50	»	»	108	»	2276	46	3851	96	3	55	1039	40	14	25	1260	80	846	75	»	»	420	»	»	»	46	22	220	99	3851	96
Frederikshavn	1197	»	»	»	52	»	759	30	2008	30	»	»	885	20	»	»	395	20	448	50	»	»	24	»	»	»	102	50	152	90	2008	30
Grenaa	453	60	»	»	»	»	1630	45	2084	05	19	50	797	80	3	55	433	20	428	75	»	»	»	»	»	»	12	50	388	75	2084	05
Haderslev	1819	10	»	»	»	»	2255	70	4074	80	»	»	2114	60	»	»	326	80	1123	50	»	»	336	»	»	»	46	25	127	65	4074	80
Helsingør	1334	80	»	»	31	40	1853	70	3219	90	19	»	1316	40	»	»	688	20	899	50	»	»	126	»	»	»	36	25	134	55	3219	90
Herning	1719	10	»	»	»	»	2331	40	4050	50	14	25	1532	40	31	95	833	80	818	25	»	»	654	»	»	»	37	50	128	35	4050	50
Hillerød	4486	30	»	»	»	»	5000	»	9486	30	33	50	4704	55	32	»	578	40	2407	75	»	»	940	»	»	»	93	69	696	41	9486	30
Hjørring	2728	60	»	»	»	»	1000	»	3728	60	»	»	1410	80	»	»	694	80	651	50	»	»	474	»	»	»	57	52	439	98	3728	60
Hobro	450	70	»	»	»	»	1903	05	2353	75	»	»	1076	60	»	»	315	40	685	75	»	»	72	»	»	»	12	»	192	»	2353	75
Holbæk	2487	70	»	»	»	»	6014	05	8501	75	15	40	3286	40	»	»	1753	40	1842	50	»	»	842	»	»	»	60	»	702	05	8501	75
Holstebro	2084	»	»	»	40	»	1186	30	3310	30	4	75	402	»	7	10	1168	40	305	75	»	»	426	»	»	»	48	75	947	55	3310	30
Horsens	4296	40	»	»	145	»	7644	15	12085	55	»	»	3257	95	»	»	3218	»	2137	25	»	»	897	»	800	»	105	»	1670	35	12085	55
Kalundborg	1238	60	»	»	»	»	1159	60	2398	20	47	55	878	80	»	»	753	40	584	25	»	»	»	»	»	»	»	»	134	20	2398	20
Kolding	5757	»	»	»	»	»	7117	65	12874	65	53	35	5529	55	14	20	2536	55	2983	25	»	»	1134	»	500	»	123	75	»	»	12874	65
Korsør	468	30	»	»	»	»	1624	25	2092	55	11	05	1016	80	16	60	159	60	619	75	»	»	»	»	»	»	22	50	246	25	2092	55
Køge	1434	70	»	»	»	»	1097	57	2532	27	16	60	1431	40	9	50	201	40	801	25	»	»	39	»	»	»	33	12	»	»	2532	27
Lyngby	1254	40	»	»	30	»	3152	»	4436	40	»	»	2402	40	»	»	355	»	1105	50	»	»	72	»	»	»	33	75	467	75	4436	40
Løgstør	519	60	»	»	»	»	892	80	1412	40	»	»	652	40	»	»	38	»	241	»	»	»	»	»	»	»	10	»	471	»	1412	40
Maribo	931	80	»	»	»	»	200	»	1131	80	»	»	485	»	»	»	293	25	281	25	»	»	»	»	»	»	15	63	56	67	1131	80
Marstal	351	»	»	»	»	»	261	»	612	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	546	»	»	»	5	»	61	»	612	»
Middelfart	667	70	»	»	»	»	900	»	1567	70	»	»	506	60	»	»	307	80	371	75	»	»	69	»	»	»	22	50	290	05	1567	70
Nakskov	2520	60	»	»	»	»	203	10	2723	70	»	»	1160	60	10	65	425	60	684	75	»	»	»	»	»	»	50	»	392	10	2723	70
Nyborg	807	40	»	»	»	»	1826	45	2633	85	2	50	931	»	60	55	440	20	437	50	»	»	104	50	»	»	30	»	627	60	2633	85
Nykøbing F.	3745	80	»	»	»	»	4509	58	8255	38	»	»	2721	25	»	»	1434	40	1428	15	»	»	1288	»	500	»	76	87	806	71	8255	38
Nykøbing M.	958	80	»	»	»	»	1114	75	2073	55	»	»	592	80	»	»	372	40	374	25	»	»	533	»	»	»	20	»	181	10	2073	55
Næstved	4921	»	»	»	»	»	500	»	5421	»	»	»	1943	20	»	»	805	40	1275	75	»	»	252	»	»	»	»	»	1144	65	5421	»
Odder	854	10	»	»	»	»	1194	25	2048	35	»	»	638	60	»	»	520	20	450	25	»	»	»	»	»	»	20	65	418	65	2048	35
Odense	16290	10	»	»	400	»	16689	03	33379	13	3	55	14958	80	23	75	5924	20	7324	25	»	»	2206	»	500	»	350	62	2087	96	33379	13
Randers	5619	20	»	»	»	»	8748	»	14367	20	»	»	5576	45	26	10	2796	»	3069	75	»	»	1107	»	»	»	125	30	1666	60	14367	20
Ribe	668	60	»	»	»	»	668	35	1336	95	»	»	239	»	»	»	652	»	90	»	»	»	273	»	»	»	15	»	67	95	1336	95
Ringkøbing	1358	40	»	»	»	»	400	»	1758	40	»	»	403	80	»	»	»	»	163	»	»	»	»	»	»	»	26	85	1164	75	1758	40
Ringsted	2049	»	»	»	»	»	2810	17	4859	17	»	»	2564	60	»	»	»	»	1651	75	»	»	54	»	»	»	44	38	544	44	4859	17
Roskilde	2870	80	»	»	»	»	5181	85	8052	65	41	50	2858	90	10	65	1652	55	1632	»	»	»	208	»	»	»	280	»	1369	05	8052	65
Rudkøbing	877	80	»	»	»	»	2908	05	3785	85	»	»	1375	20	»	»	689	20	1020	»	»	»	72	»	»	»	23	75	605	70	3785	85
Rønne	3175	50	»	»	»	»	2760	90	5936	40	»	»	2404	80	»	»	1021	60	1349	»	»	»	94	»	»	»	65	»	1002	»	5936	40
Silkeborg	2654	»	»	»	»	»	4044	38	6698	38	»	»	2950	»	17	75	1555	40	1261	75	»	»	129	»	»	»	61	90	722	58	6698	38
Skanderborg	564	10	»	»	»	»	1198	83	1762	93	»	»	471	40	»	»	190	»	255	25	»	»	»	»	500	»	13	13	333	15	1762	93
Skive	2165	80	»	»	»	»	690	45	2856	25	»	»	1041	20	7	10	361	»	669	50	»	»	342	»	»	»	43	15	392	30	2856	25
Skjern	495	»	»	»	»	»	528	20	1023	20	»	»	593	40	»	»	»	»	242	»	»	»	120	»	»	»	11	25	56	55	1023	20
Slagelse	5012	50	»	»	»	»	997	07	6009	57	7	10	1981	70	»	»	414	20	1267	75	»	»	834	»	500	»	103	22	901	60	6009	57
Stege	834	60	»	»	»	»	307	65	1142	25	»	»	372	40	»	»	281	20	185	50	»	»	54	»	»	»	16	»	233	15	1142	25
Struer	600	60	»	»	»	»	1135	35	1735	95	»	»	624	»	»	»	478	80	347	»	»	»	24	»	»	»	13	75	248	40	1735	95
Stubbekøbing	188	10	»	»	»	»	1075	92	1264	02	»	»	701	»	»	»	140	»	200	25	»	»	»	»	»	»	6	»	216	77	1264	02
Svendborg	2400	50	»	»	»	»	2324	35	4724	85	»	»	732	40	17	75	2458	»	447	»	»	»	327	»	»	»	52	50	690	20	4724	85
Sønderborg	1039	70	»	»	»	»	2763	05	3802	75	»	»	1368	»	»	»	1100	60	759	50	»	»	66	»	»	»	26	75	481	90	3802	75
Thisted	1464	50	»	»	»	»	1000	»	2464	50	»	»	698	35	»	»	300	20	353	50	»	»	564	»	»	»	30	62	517	83	2464	50
Tønder	205	20	»	»	»	»	»	»	205	20	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	»	»	»	»	5	»	180	20	205	20
Varde	210	60	»	»	»	»	1749	15	1959	75	»	»	334	40	»	»	1030	20	125	50	»	»	174	»	»	»	7	50	288	15	1959	75
Vejle	4987	70	»	»	»	»	753	05	5740	75	17	75	2072	»	»	»	1431	»	1216	»	»	»	906	»	»	»	98	»	»	»	5740	75
Viborg	2414	40	»	»	10	»	2200	»	4624	40	4	75	1600	20	17	80	1238	20	759	75	»	»	58	»	»	»	48	»	897	70	4624	40
	142274	20	»	»	872	90	181058	61	324205	71	366	10	127720	25	407	75	63156	60	67755	25	»	»	27735	50	4300	»	3369	92	29394	34	324205	71
København	205715	75	»	»	1004	20	405000	»	611719	95	232	45	286932	70	142	10	107470	55	131662	15	»	»	50689	80	6300	»	9700	»	18590	20	611719	95
	347989	95	»	»	1877	10	586058	61	935925	66	598	55	414652	95	549	85	170627	15	199417	40	»	»	78425	30	10600	»	13069	92	47984	54	935925	66

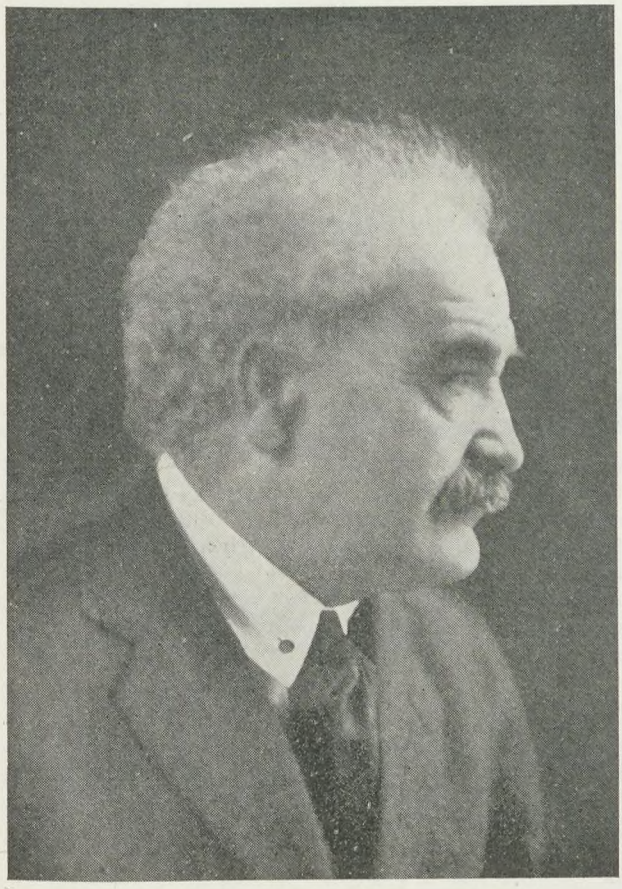

Redaktør Nils Wessel

Som kort meddelt i sidste Numer er Redaktør *Nils Wessel* afgaaet ved Døden i en Alder af 74 Aar efter kort Tids Sygdom. Nils Wessel var født i en lille By i Skaane og lærte Typografhaandværket i Ystad. Han havde redigeret »Svensk Typograf-Tidning« siden 1902 og »Grafisk Revy« siden 1930. En Del Aar var han de skandinaviske Landes Repræsentant i den udvidede internationale Typograf-Sekretariatskommission.

Ved Nils Wessels Død har de svenske Typografer og hele den svenske Arbejderbevægelse mistet en af sine store fra Arbejderbevægelsens Ungdom; og det er et smerteligt Tab for vort Broderforbund. Trods sin stridbare Natur havde han kun faa Fjender, thi han kæmpede for Idealerne og var aldrig personlig. Han var et fint Menneske i Ordets sandeste Betydning og tragtede ikke efter Ære eller Berømmelse. Hele sit lange Liv kæmpede han for de smaa og undertryktes Sag, og han var indtil sin Død tro mod de Ideer, som besjælede ham i hans tidligste Ungdom.

Hans journalistiske Virksomhed har været betydningsfuld. I Aarene 1888—90 var han Redaktionssekretær ved »Arbedet« i Malmø, fra 1901—07 Redaktør af Partiets Ugeblad »Folkbladet«. Men det er dog som Redaktør af »Svensk Typ.-Tidn.«, han kom til at udføre sin værdifuldeste journalistiske Virksomhed.

Som Organisationsmand har Nils Wessel ogsaa udført et godt Arbejde, og det paa en Tid, da det kostede personlige Ofre. Mens han arbejdede som Typograf i Ystad fik han saaledes Valget imellem at ophøre med sin socialistiske Agitation eller forlade sit Arbejde. For Wessel var Valget let: han forlod sin Plads. — »Svensk Typ.-Tidn.« slutter sin Nekrolog om den afdøde med følgende smukke Ord:

Et virksomt Liv i Arbejderbevægelsens Tjeneste er afsluttet. Ædel og storladen er Gerningen, en Gerning, som længe vil virke befrugtende og livgivende.

Et Menneske, storsindet i Tanke og Handling, har afsluttet Kampen. Man erindrer sig Horatius' Ord ved Hamlets Død:

»O, dèr brast et ædelt Hjerte!« *Fr. N.*

Mørke over Jord

Dødsenglen drager henover Jord
og sænker i Mørke hvert Hus og Hjem.
Hvad man har haabet og hvad man tror,
det svinder hver Dag med Sollyset hen.

Og Nøden banker haardt paa vor Dør
og stirrer med Sorgens sorte Blik,
saa sørgeklædt, som vist aldrig før
den hvisker om dem, der i Graven gik.

Vor Jord nu stønner ved Brødres Lig,
de Segnedes Røst med sorgfuldt Nag:
Forbandet være den dumme Krig,
aah, kunde vi leve endnu en Dag —

vi svang vort Sværd for et større Maal,
mod alle, der bragte Tvang og Nød,
og tændte ved Sejren et Fakkel-Baal,
der gennem det rugende Mørke brød.

1940. *Adolph Juliussen.*

I Aarhus

Lørdag den 28. September Kl. 14—21
Søndag den 29. September Kl. 10—21

Folkets Hus, Amaliegade

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Indvielse

Hej, I Komedianter!
Nu blæses der op til Fest,
nu lader vi Hornene klinge
og kalde hver Markeds-Gæst;
nu præsenterer vi Gøglet
med Svindel, Spilopper, Magi,
med Tricks og med Plat og med Løjer
trods nogen hensovet Labri.

Hej, I Komedianter!
I Kjole, fodsid og sort,
og I, der har Veste om Livet
— Reverset en Ordens-Bort —
Kjolen er renset og presset
for hver en Champagne-Plet.
I drager skam hele Læsset,
saa staa I kun ranket og ret!

Hej, I Komedianter,
der mindes den gamle Knark
bag støvede Folianter
og gulnede Skrive-Ark;
mens Livet det leves og kæmpes,
og Dagen er vissen og graa
— — — men, ak, det mærker I ikke
paa Parkettet og Scenen skraa!

Hej, I Komedianter!
Nu blæses der op til Fest.
Nu visner Barnekinden,
og Hung'ren er ventet Gæst ...
Nu præsenterer I Gøglet
og skænker os Stene for Brød;
nu træder I op i Manegen
til Cirkus — foruden Brød!

Hej, I Komedianter,
der stjal af vort daglige Brød,
der skrabede Resten af Smørret
og strøg os den sidste Luns Kød.
I Dag er der Jubel og Gilde,
i Dag er der Markeds-Fest.
— — —
I Dag er der tyst og stille,
hvor Nøden er Fattigpers Gæst.

Hej, I Komedianter,
der fester for Murenes Sten,
for alle de Hundrede Tusind
— og glem nu blot ikke éen ...
I skulde bygget jert Tempel
af Gadernes slidte Sten,
hvor mødige Saaler har slebet:
I gav mig for Livet Mén!

N. P. Jørgensen.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Afdød Kollega

Sætter *Vilh. Rantzau* er død, 74 Aar gammel. Rantzau var født i København og havde lært Faget her. Han arbejdede i mange Aar hos J. H. Schultz, hvilket Firma han først fratraadte i Begyndelsen af indeværende Aar. Siden Juli levede Rantzau af sin Aldersrente.

Begravelsen fandt Sted i Tirsdags paa Solbjerg Kirkegaard, hvor Afdelingsfanen sænkedes over Rantzaus sidste Hvilested.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Vinterens Parole: Til Studiekreds!

Torsdag den 3. Oktober begynder Vinterens Studiekreds i »Danmarks politiske Historie«. Endnu engang opfordrer vi Kammeraterne til at melde sig — Betydningen af Arbejderungdommens Oplysning i denne Tid kan ikke overvurderes. Aldrig tidligere har Trangen til Oplysning været saa stor som nu, og denne Studiekreds, der ledes af *Eigil Holm*, garanteres at blive baade interessant og aktuel.

Tilmelding sker paa Kontoret Fredag Aften.

Det faglige Udvalg

bestaar af fire Repræsentanter for Arbejdsgiverne og fire fra Arbejderorganisationen. Det faglige Udvalg er raadgivende overfor Arbejds- og Socialministeriet samt Handelsministeriet og Lærlingeraadet. Saafremt Raadet fastsætter Regler for Uddannelsesforholdene i Faget er Læremestrene bundne heraf, og endvidere kan Udvalget forhindre, at Lærlinge antages i dertil uegnede Virksomheder. Saafremt der i dit Arbejdsforhold opstaar Problemer, om hvis Løsning Tvivl forekommer, kan du ved at rette Henvendelse til din Lærlingeafdeling faa Sagen rejst i det faglige Udvalg.

Efteraarsfesten.

Der er endnu nogle faa Billetter à 75 Øre til Festen den 29. September i Odd Fellow-Palæet Kl. 19—1. Husk Emblem eller Medlemskort.

Næstved Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 22. August Kl. 20 paa »Bygningen«. Grundet paa Alsangsaften i Byen udsattes Generalforsamlingen til Kl. 21. Dagsordenen indeholdt denne Gang kun 4 Punkter. Forhandlingsprotokollen, Formandens Beretning og Regnskabet godkendtes. — Regnskabet balancerede med Kr. 54,50. — Under Eventuelt kritiseredes Bestyrelsens sene Ændring af Mødetiden; dette blev taget til Efterretning. — Hovedafdelingens Formand, *Chr. Jensen-Petersen*, omtalte herefter nogle Løntillægs-Forhandlinger, han havde ført med Byens samtlige Trykkerier angaaende Tillæg til Lærlingelønnen, grundet paa de sidste Tiders store Stigninger. Disse Forhandlinger havde enkelte Steder haaret Frugt, men der manglede dog stadig nogle. — Da flere ikke ønskede Ordet under Generalforsamlingens sidste Punkt, sluttede Dirigenten denne med et Haab og Ønske om, at Foreningens Medlemmer i denne Tid maatte forstaa at slutte op om deres Forening.

Efter Generalforsamlingen fik man Lejlighed til at se nogle tilsendte Fagskolearbejder fra Nakskov og Rønne Lærlingeafdelinger. Dette er et af Resultaterne af den Korrespondance, som bestaar mellem vore 3 Afdelinger.

Den 16. November bliver en stor Dag i Foreningens Historie, kunde vor Formand meddele paa Generalforsamlingen. Foreningen fejrer da sin 20-Aars Stiftelsesfest. Dagen bliver markeret paa forskellig Maade, navnlig ved en stor Fest om Aftenen. Formanden vilde dog ikke komme nærmere ind paa selve Festarrangementet, men lovede Medlemmerne en fin Aften.

Helge Hansen, Sekretær.

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 138.179,86, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	110.497,89
Sparekassen	-	23.617,95
Kassebilag	-	1.615,10
Kontant Beholdning	-	2.448,92
Ialt	Kr.	138.179,86

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 3.545.935,79 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
Obligationer	Kr.	441.485,00
Sparekassen	-	347.076,81
Fortsættelseskassen:		
Obligationer	-	85.100,00
Sparekassen	-	445.581,60
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	642.600,00
Prioriteter	-	192.463,26
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	1.303.866,14
Kassebilag	-	502,00
Kontant Beholdning	-	596,88
Tilgodehavende Feriegodtgørelse	-	6.164,10
Ialt	Kr.	3.545.935,79

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 10. September 1940.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

Hvad synger vi?

Foranlediget ved Kollega J. Christiansens Protest mod Arbejderkorene i Almindelighed og Typografernes Sangforening i Særdeleshed for deres Deltagelse i Folkesangen, vil vi gerne svare, at vi vel først og fremmest af agitatoriske Grunde har søgt Trangen til at synge hos Folket udnyttet til at udvide Koret indenfor vort Fag. Meget gerne synger vi gode Arbejdersange til Gavn for den Stand vi tilhører, hvad vort Program de mange Aar har vist, men vi ser ingen Grund til ikke, netop i denne Tid, at være med til at vise, *at vi er danske.* Iøvrigt skal vor gode Kollega J. Christiansen være velkommen til at høre vort Program en Fredag Aften i Nørresøgade 27, ligesom alle andre sanginteresserede Kolleger er velkomne. Sangen er for os Nr. 1 — det bedste er ikke for godt; lad da hver tage sin personlige Stilling til Tidens Rørelser. Sangforeningen har og vil altid være neutral — et Samlingssted, hvor du og alle kan være med. *Udo Poulsen.*

Moral

I Referatet fra Københavns Generalforsamling staar, at Klubformanden hos Hoffensberg redegjorde for Udførelsen af Overarbejde i Firmaet; dette er kun delvis rigtigt.

I en Tid, hvor henved Halvdelen af Forbundets Medlemmer gaar arbejdsløse, er alt Overarbejde forkasteligt. I gode Tider, hvor der er Brød til alle, er der ikke noget at sige til, at en Mand redder sig en ekstra Skilling. Alt Overarbejde kan undgaas i denne Tid, hvor man bare ved at trykke paa en Knap, kan faa det til at myldre med kvalificeret Arbejdskraft til Tjansen.

Jeg venter stadig, at de 2 københavnske Trykkerier, der har haft Overarbejde af usædvanlige Dimensioner standser det, og hvis ikke, at Styrelsen gør, hvad der staar i dens Magt for at begrænse det. *Georg Mathiesen.*

Nær og Fjern

25 Aars Jubilæum. Søndag den 22. September kan Maskinsætter *Tycho Hansen* fejre 25 Aars Dagen for sin Ansættelse paa Aarhuus Stiftsbogtrykkerie. Tycho Hansen lærte Faget i »Demokraten«s Sætteri og arbejdede dér ca. 1 Aar efter Læretidens Udløb. Rejste derefter til Grenaa i Plads; men søgte atter til Aarhus og ansattes i 1915 paa Stiftsbogtrykkeriet. Efter nogen Tids Arbejde i Haandsætteriet uddannedes Tycho Hansen som Maskinsætter, og denne Faggren tog med Aarene hele hans faglige Interesse, og han blev en stabil Arbejdskraft i det Firma, hvor han nu har haft sit daglige Virke i disse mange Aar. Tycho er en afholdt Kollega blandt Arbejdskammerater og et godt Medlem af vort Forbund. Som Medlem af Aarhus Maskinsætterklub sad han i en Periode i Bestyrelsen for denne. Til Lykke, Tycho, paa »Arbejdets Festdag«, med Haabet om endnu mange Aars Færden i det gamle Officin. *Ch.*

75 Aar. Et af vore gamle Medlemmer, Nr. 6565, *Esben Hansen,* der er kendt over det ganske Land, fylder den 25. September 75 Aar.

Esben Hansen nyder nu sit Otium paa Roskilde Alderdomshjem

Husk Feriemærker ved Fratrædelse fra Plads!

Bogtrykudstillingen er i Viborg paa Lørdag Kl. 14—21 og Søndag Kl. 10—21. Centralbiblioteket er Ramme om Udstillingen.

Ferie. Da der paa Kontoret endnu er en Del Feriebøger tilbage, for hvilke der ikke er afhentet Ferieløn, gør vi opmærksom paa, at Ferien skal holdes *inden 1. Oktober.*

Trykkeriarbejdernes Klub afholder Møde med fælles Kaffebord for Medlemmerne med Damer Lørdag den 21. September Kl. 19½ i Borgbjergsalen, Rømersgade 22.

Afdelingens Næstformand, *Paul P. Petersen,* taler om »Fagbevægelsens Stilling i Dag«. Endvidere kommer *Werner Helmert* og læser af egne Digte. De arbejdende betaler 75 Øre for Kaffen + 2 Kager, vore ledige betaler intet.

Husk at tage Lillemor med. *Styrelsen.*

Man skal have en Stilling for at betyde noget i Politik. Om man har Intelligens — det er virkelig af underordnet Betydning ogsaa i vore Dage. Prof. *Erik Arup.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen, Evaldsgade.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

10. September: Køge 500,00, Aarhus 5000,00, Fredericia 300,00, Odder 200,00, Odense 5000,00; 11. September: Haderslev 500,00, Randers 1500,00, Roskilde 600,00, Slagelse 600,00, Horsens 1500,00, Lyngby 200,00, Rudkøbing 300,00; 12. September: Nyborg 300,00, København 30,000,00, Thisted 500,00; 13. September: Herning 800,00, Ringkøbing 250,00; 14. September: Middelfart 200,00.

København, den 14. September 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker Fritz Peter Nielsen, tidl. Medlem (Hostmann-Steinberg), Paal. Inger Pløger Mikkelsen, udl. 9. 9. 40 hos Langkjær (arb. s. St.), Hj.arb. Knud Constantin Larsen (Andreasen & Lachmann), Hj.arb Svend Aage Ahrentzen (Hertz).

Aalborg: Paal. Erna Gudrun Jensen. Middelfart: Sætter Thor Illum Hansen, udl. 1. 9. 40 i Middelfart Venstreblad. Odense: Kv. Hj.arb. Ruth Olsen, Kv. Hj.arb. Inger Elisa Rasmussen.

Tiltraadte

København: 4800 Anna Lise Brønd fra Horsens (arbl.), 4941 Erna Petersen fra Vejle (arbl.), 7292 Børge Hjorth fra Rejse, 9431 K. Witzansky fra Aalborg (S. L. Møller), 10 Arn. Andersen fra Aalborg (arbl.), 2855 Alb. Christensen fra Rejse.

Aalborg: 5701 Jens P. Olesen (arbl.), 6904 Johs. Holgersen. Aarhus: 5087 Tage Balle Jensen (Stiftstidende), 5906 Aage Østergaard Pedersen (arbl.). Herning: 7548 Karl Thorn (arbl.). Hillerød: 5071 Knud Jensen (arbl.). Hobro: 6943 Herluf Jensen (arbl.). Kolding: 5165 Gerhardt Juhl (arbl.), 5971 Erik Møller (arbl.). Næstved: 5547 Kjeld Erik Henriksen (arbl.). Randers: 1350 Willy Palm (arbl.). Svendborg: 5065 Laurits Hansen i Pl.

Fratraadte

København: 6739 Jørgen Fischer paa Rejse, 9439 Ejner Mikkelsen til Aalborg, 5398 V. Bennedsen paa Rejse, 5481 Arn. Larsen til Slagelse, 2084 Else Nielsen til Aalborg, 7818 Foldager til Ringsted.

Aalborg: 10 Arnold Andersen til København (arbl.), 1350 Willy Palm til Randers (arbl.), 9431 Kaj Witzansky til København (arbl.), 5165 Gerh. Juhl til Kolding (arbl.), 7771 Har. Jensen til Thisted (arbl.), 5906 A. Østergaard Pedersen til Aarhus (arbl.). Frederikshavn: 5071 Knud Harry Jensen til Hillerød. Kolding: 7939 Børge Hansen til Udlandet. Silkeborg: 7220 Aage K. Bomholt til København. Svendborg: 5547 Kjeld Henriksen til Næstved (arbl.), 7203 Svend Hoppe paa Rejse.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 22. September:
Vedbæk — Trørød
Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Super . Corps 24—72

ANNONCER

Ung Sætter
(arbl. Grundet paa Militærtjeneste) søger Plads ved Akcidens eller Avis. Kendt med Tegning og Linoleumssnit. Billet, mrkt. »64«, modtager Ekspeditionen.

Brugte Matrice-Sæt,
Linotype og Intertype 6, 8, 9, 10 Pkt., sælges billigt. Billet, mrkt. »B. 638«, til Wolffs Box, Østergade 57, Kbhvn.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ², Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. Tlf. Ctr. 10291

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | halvfed | *kursiv*
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 39 *København den 27. September 1940* *67. Aargang*

Fagenes Fremtid

I.

Emnet synes saa omfattende, at det maa sprænge alle Rammer for Drøftelse i et Fagblad. Men da dette er det eneste Sted, hvor Menigmand kan komme til Orde i Haab om at blive hørt af en Kreds, hvis Interesse for Spørgsmaalet maa være aktuel, er disse Spalter altsaa den naturlige Udvej.

Naar det paa Københavns Afdelings Generalforsamling den 1. September lykkedes trods ihærdige Anstrengelser fra nogles Side at faa vedtaget en Protest imod Fagforbundenes Handel med Arbejdsgiverne om vore livsvigtigste Interesser, saa var Grunden sikkert ikke den, at man ønskede at demonstrere en nutidig Krigslyst, men derimod at give Udtryk for en almindelig Misfornøjelse med det Bjergskred af alt, hvad vore Organisationer byggede paa, som vore øverste Tillidsmænd foranledigede. Hvis Resolutionen i Stedet for »Fagenes Strejkeret« havde brugt Udtrykket *Selvstændighed*, saa havde den sikkert kunnet dække de fleste Medlemmers Protesttrang i Almindelighed; thi Selvstændighed er netop det Ord, vi Arbejdere i Øjeblikket trænger til at løfte og bære højt for Alverden — og det dækker alt, hvad vi behøver.

En Horde af Uvenner er ved Tidernes Gunst eller Ugunst — disse relative Begreber — sluppet løs imod os. Nu tror de, vor Skæbnetime er inde, at nu kan vi kvæles og dø, — alle de, der før tav og taalte os, fordi de var nødt til at respektere vor Styrke, eller som i Tale og Presse sukrede deres bedske Smil. Ulven er over os. Hverdag viser de os deres Dolkespids og Søndag deres Spot. Pressens Lederartikler og Politikens Mænd lægger ikke Skjul paa, hvor deres fremtidige Samfundsgerning skal sættes ind: det er Fagforeningernes Magt — aa, Gud bedre os! — der skal brydes, og deres Folk, der skal æde Avner.

Hvad har man da imod os? Man har det imod os, at man ikke vil taale, at de, der intet besidder, skal være med til at bestemme. Altsaa maa vor Opgave gaa ud paa at belære dem om, at vi besidder noget, ikke blot en Arbejdskraft, der kan tinges om, men et Samfundsmiddel, der maa have Indflydelse, fordi det er uundværligt.

Det er vel nok saadan, at Fagene hidtil har følt deres største Styrke i den Magt, en Strejketrusel indeholder, og det er deres tunge og skæbnesvangre Vildfarelse, at de ikke før har forstaaet, at Tiden kræver andre Vaaben af den, der vil leve med. Strejken er en negativ Opgave, og paa negative Opgaver kan intet Liv opbygges. Den fordums Betragtning, at Arbejderen kun ejer sine bare Næver og sin Strejkeret, trænger til at revideres; han ejer sin Fødselsret til at blive respekteret og sin Pligt til at yde en Indsats for Respekten.

Og det viser sig jo, at vi ikke kan sætte os udenfor Samfundet; der er Problemer, vi maa bøje os for, hvad enten vi saa er Lønarbejdere eller Overklasse. Naar en saakaldt Arbejderregering adskillige Gange har ment sig nødsaget til af samfundsmæssige Grunde gennem Lovgivning at gribe ind overfor Strejketrusler, saa viser dette os, at der er andre Interesser end vore begrænsede, der forlanger at blive varetaget. Man kan være nok saa meget imod disse Indgreb i det, vi betragter som vor Ret, men vi maa alligevel notere Kendsgerningerne. Og det er ikke blot danske Socialdemokrater, der behandler Proletarens hellige Vaaben paa den Maade; det sker overalt uden Hensyn til Stater og Politik. I Sovjetunionen eller andre Diktaturlande vilde den, der proklamerede Strejken, blive fængslet eller skudt — enten opad Kremlmuren eller opad en Retirade — alt efter Stand. Strejke er Revolution, paa samme Maade som naar Kapitalisten uden anden Foranledning end Trangen til Merfortjeneste tvinger Priserne op, eller en Handlende i Opkøbstider lader en efterspurgt, tilstedeværende Vare stige Dag for Dag. Det er en Udnyttelse paa andres Bekostning af en Magt, man er i Besiddelse af.

Naar vi protesterer mod vore øverste Tillidsmænds Sanktion til Strejkerettens Ophævelse, saa er det fordi, dette er et Attentat paa en Selvstændighed, hvis Følelse har Værdi for os som Mennesker og Samfundsborgere, ganske bortset fra, om vi faar Lyst eller Anledning til at omsætte den i Handling. En Kastrat er altid en Svækling, ikke alene organisk, men ogsaa fysisk og intellektuelt.

Men Strejken som et Vaaben i Arbejdernes Kamp er en Saga blot — heldigvis. Thi den gav os aldrig noget reelt, den beslaglagde blot vore Tanker og vore Evner til Skade for den Indsats, vi kunde og burde have givet. Den har ikke ført os ud af Flækken klassepolitisk; den har kun givet os en lille Kende bedre Æde i Truget, end vi ellers vilde have faaet, for at vi kunde være tjenlige til Slagtetiden.

Vi maa begynde med Opdragelse; dette er Kulturens første Bud. Det gælder Menneskelivet saavel som Plantelivet: det er Forædling, der skal til. Mad er ikke blot en Nødvendighed, det er en Selvfølgelighed, og det er en Skam for et Samfund, om et Naturkrav som dette ikke forstaas og efterkommes. Men det er ikke det første Krav; det første maa blive Individets etiske og moralske Opbygning. Man kan ikke docere en Lære som den, Socialdemokratiet har fulgt, at naar vi blot faar gode materielle Kaar, saa bliver vi gode Mennesker bagefter. Paa denne Betragtning maa det forekomme os, at Socialismen har spillet fallit. Vi saa' en Stand, hvis ene Del fik mere Variation af Bordet og bedre Kirtelfunktion ved Skuet, fik pænere Klæder og bedre Boliger og bedre

Afgifter, alt imod en fuldkommen pekuniær Afklædning, og hvis anden Del nægtedes Arbejdets Glæder og henvistes til Samfundets Almisser; men vi saa ikke en Stand, der fik Modstandsevne og Magt og Indflydelse i det daglige Livs Verden, saaledes som de andre Stænder opnaaede det gennem en realistisk og personlighedspræget Livsførelse. Arbejderen fik kun Lov til at gøre Trællens Arbejde, naar der var Brug for det.

Den etiske Livsanskuelse kommer ikke til os gennem Prædiken, men gennem Indleven i det uselviske. Kun hvis Egoismen gennem sjælelig Styrke kan betvinges til Fordel for Fællesfølelsens moralske Grundlag, kan vi gøre os Haab om efterhaanden at naa frem til personlig Frigørelse og personlig Lykke. Men hvordan modtager vi det: »Du kan gi' mig to Hof og en North State!« Vort politiske Parti lærte os at høste, før vi saaede, — og det er imod Naturen.

Det var Arbejderpartiets skæbnesvangre Fejltagelse, at det indpodede os Klassepolitik i Stedet for Samfundspolitik. Den Udvikling, der er sket herhjemme — ogsaa før de ekstraordinære Forhold indtraadte — synes jo tilstrækkelig tydeligt at vise, at heller ikke en Arbejderregering kan regere uden om samfundsmæssige, det vil sige almenborgerlige, Retningslinjer. Hvis vi derfor ikke er indstillet paa Samfundspolitiken, maa det blive vore faglige Organisationers Opgave derigennem at føje Arbejderne ind som et formaaende Led i den store Økonomi. Vi maa naturligt eje de samme Interesser, som andre Stænder, uanset den enkeltes Formuesforhold, ejer. Selv den ringeste Husmand føler, at han hører med i Maskineriet; han har personlig Interesse i Sol og Regn, Saaning og Høst, Frost og Tø, Indførsel og Udførsel, Prisernes Stigning og Fald, — alt dette hører til hans Glæder eller til hans Bekymringer.

I et bedre Samfund, hvor vi er med, maa Kapitalismen i sin nuværende Form forsvinde, men vi maa aldrig regne med, at vi kan afskaffe de saakaldte Pengemænd. De vil fremstaa af Kræfternes Frihed til at virke til et Samfunds Gavn, og en Bremse herpaa vilde skade de mange mere end de faa. Vi kan ikke have noget imod, at en H. N. Andersen bliver Etatsraad og Ejer af et Slot, naar han skaffer Arbejde og Brød — udefra eller indefra — til Tusinder. Det er herpaa det kommer an. Og derfor er Arbejderen sin egen Fjende, hvis han fornægter Individualismen og vil leve alene paa det kollektive.

Af det Sammensurium af Love og Bestemmelser og deraf følgende ændrede Forhold i Lands og Folks Økonomi og Levevilkaar, som en oprindelig socialdemokratisk Regering har givet os, først da den blev klar over, at den maatte regere »borgerligt«, og senere, da de ændrede udenrigspolitiske Forhold tvang den til strenge Foranstaltninger, er de fleste kun midlertidige og ophører af sig selv til bestemte Terminer, hvor de naturligvis kan forlænges. Vi maa haabe, at vi lige saa let kommer ud af dette Uføre, som vi kom ind i det, og til den Tid var det at ønske, at Fagene er forberedt paa at erobre noget af det tilbage, vi har tabt, men først og sidst paa, at de maa have faaet Blikket aabent for, at det er delvis andre og større Maal, der maa higes mod under Opbygningen af Arbejdernes virkelig bedre Dag.

(Fortsættes.) *N. Th. S.*

Arbejdsdelingen i Provinsen

I første Uge af September blev optaget Statistik over Arbejdsdelingens Omfang i Provinsen.

Den viser følgende Billede:

I Maanederne Maj, Juni og Juli har der kun været Arbejdsdeling i meget ringe Omfang, og først da Ferien begyndte at ebbe ud i August, blev Spørgsmaalet aktuelt paa en Række Virksomheder.

Ved Statistikens Optagelse var Arbejdsdeling gennemført paa 44 Provins-Virksomheder og omfattede ialt 460 Medlemmer, hvilket er ca. en Femtepart af de arbejdende.

Paa samme Tidspunkt var der 667 ledige i Provinsen, og heraf var ca. 90 ledige paa Grundlag af Arbejdsdelingen. Af de 460 arbejdsdelende Kolleger gaar 25 ledige hver 2. Uge, 55 hver 3. Uge, 101 hver 4. Uge, 25 hver 5. Uge, 180 hver 6. Uge eller sjældnere. 74 Kolleger er omfattet af Ordningen med ekstra Ferie.

Af ovenstaaende fremgaar med Tydelighed, at Arbejdsdelingen ikke har faaet noget stort Omfang i Provinsen, og den er praktisk talt kun bragt i Anvendelse i det Omfang, der var nødvendigt for at undgaa truende Afskedigelser blandt det faste Personale.

— Torsdag den 12. September var Arbejdsdelingsordningen Genstand for Forhandlinger mellem Dansk Provins Bogtrykkerforening, Organisationen af Bladudgivere og vort Forbunds Forretningsudvalg.

Principalorganisationerne anmodede om visse Ændringer i Overenskomsten, men ønskede ikke at gaa bort fra det frivillige Grundlag. Efter en Drøftelse af hele Problemet, enedes man om at udsætte den videre Forhandling en 14 Dages Tid, idet Principalorganisationerne gerne vilde have fremskaffet Klarhed over Motiverne til Arbejdsdelingsnævnets Nægtelse af at godkende vor hidtidige frivillige Ordning. *Ths. Pedersen.*

I Randers

Lørdag den 5. Oktober Kl. 14—21
Søndag den 6. Oktober Kl. 10—21

Forsamlingsbygningen »Jylland«

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Lønregulering

I Henhold til den af Rigsdagen vedtagne Lov forhøjes Dyrtidstillægget fra og med den Lønningsuge, der *paabegyndes Lørdag den 28. September*, paa følgende Maade:

Faglærte Arbejdere og mandlige Trykkeriarbejdere: 3 Kr. pr. Uge.

Kvindelige Trykkeriarbejdere: 2 Kr. pr. Uge.

Unge Arbejdere under 18 Aar: 1 Kr. 25 Øre pr. Uge.

For kvindelige Trykkeriarbejdere i *Provinsen*, der efter Tarifens § 38 arbejder paa forkortet Arbejdstid, forhøjes Dyrtidstillægget med 4,15 Øre pr. Arbejdstime.

Udbetalingen af de forannævnte Tillæg er dog — ifølge Loven — begrænset saaledes, at »ingen Ugelønning derved forhøjes ud over et Beløb af 80 Kr.«. Resterende Dele af Tillæg samt Tillæg til Lønninger, der udgør 80 Kr. ugentlig eller derover, skal indbetales af Arbejdsgiveren til Arbejdsløshedsfonden.

København, den 24. September 1940. *Forretningsudvalget.*

Overarbejde afspaseres

Overarbejde, udført i Tiden August og September, skal afspaseres i Løbet af Oktober Maaned (jfr. Aftalen af 8. September 1937).

Den 23. September 1940. *Forretningsudvalget.*

Broncering — Feriepenge

Der har hersket nogen Tvivl om, hvorvidt Bronceringstillæg skulde regnes med ved Beregning af Feriepenge, og for at faa Spørgsmaalet endelig klaret, indgav vi i Sommer gennem De samv. Fagforbund Sagen til Afgørelse ved Ferie-Nævnet, hvis Opmand er Direktør Erik Dreyer.

I Kendelse af 18. September har nu Nævnet afsagt Kendelse, ifølge hvilken Bronceringstillægget »findes naturligst at maatte sidestilles med almindelige Smudstillæg«, af hvilken Grund det *ikke* skal medregnes ved Beregning af Feriegodtgørelsen.

Sagen er ført som Københavns-Sag, men dækker naturligvis ifølge sin Natur hele vort Omraade, København og Provins, Bogtryk og Stentryk.

Den 20. September 1940. *Sigv. Hellberg.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Man maa træffe sit Valg —

Undervisningsminister *Jørgen Jørgensen* holdt for et Par Uger siden i Studenterforeningen et Foredrag om tvungen Arbejdstjeneste. Ministeren udtalte bl. a.:

En Ungdomsskole maa bygge paa en stor Idé, maa rejse Idealer, vise høje Maal, bringe Budskab om noget stort og aandsbaarent. Den maa bevæge de inderste Strenge i Sjælelivet. Den danske Folkehøjskole var tænkt som en folkelig, national Skole. Gennem sine Mænd blev den tillige en Skole, bygget paa kristeligt Livssyn, en lykkelig Sammensmeltning af store Idealer.

Men Højskolen har een bestemt Forudsætning. Den bygger paa Frivillighed. Hvis denne Forudsætning ikke opfyldes, er Højskolens Grundlag ikke til Stede.

Jeg fremhæver dette, fortsatte Ministeren, fordi der i den sidste Tid har hævet sig Røster for Indførelse af obligatorisk Arbejdstjeneste med Højskolen som Forbillede. Denne Tanke, at en tvungen Arbejdstjeneste kan bygges op paa Højskolens Idé, kan kun fremsættes af Mennesker, der ikke fatter, hvad det egentlige i Højskolen er Arbejdstjeneste er imidlertid et Spørgsmaal, der optager mange Menneskers Tanker, og jeg vil derfor gerne sige min Mening derom.

Arbejdstjenesten bygger paa en national Idé, et Grundlag, jeg ingenlunde vil underkende. Men jeg tror ikke, den passer til danske Forhold. At fremføre den som et særligt virksomt Middel mod Arbejdsløshed er en Fejltagelse. Hvis 15—20,000 unge Mænd udskrives til Arbejdstjeneste aarlig, betyder det ikke, at saa mange arbejdsløse kommer i Arbejde, fordi en stor Del ikke efterlader en ledig Plads til andre. For normalt arbejdssøgende vilde der blive mindre Mulighed for Beskæftigelse. For øvrigt tror jeg, at det vil være muligt inden længe at skaffe Beskæftigelse i Ungdomslejre og ved anvist Arbejde til de allerfleste unge arbejdsløse.

Det er dog ikke det beskæftigelsesmæssige, jeg anser for det væsentlige i Spørgsmaalet om Arbejdstjeneste. Jeg vilde ogsaa se bort fra, at Arbejde skulde anvises ogsaa til unge, der rives bort fra Uddannelse eller normalt Arbejde, hvis den tvungne Arbejdstjeneste i øvrigt gav vor Ungdom nationalt og folkeligt noget værdifuldt, som ikke paa anden Maade kunde opnaas. Men her er det, jeg stiller op imod den tvungne Arbejdstjeneste Folkehøjskolen, som den har fundet sin Form her i Landet, som en folkelig, national Skole med et aandeligt Præg. Dens Betydning er først og fremmest at vække Ungdommen. Eleverne kommer frivilligt. De har selv valgt at gaa ind under Skolens Paavirkning og møder med det aabne og modtagelige Sind, saa Læreren kan give en stærkt personlig præget Undervisning. Her er Højskolens Hemmelighed, Forklaringen paa dens store Indflydelse og Opdragergerning i vort Folk gennem snart tre Slægtled. Ingen vil i Dag frakende dens Betydning for vort Folks aandelige, nationale og kulturelle Udvikling. Skal vi da forlade denne prøvede og for danske Forhold naturlige og særprægede Form for Skole og gaa over til noget ukendt nyt, som er fremmed for dansk Tankegang og Indstilling?

Man maa træffe sit Valg. Højskolen eller den tvungne Arbejdstjeneste. Man kan ikke vælge begge Dele.

— Der er Folk herhjemme, der nu hæsblæsende kom-

mer skrigende med Krav om, at »nu maa det ske«, dette med Ungdommen. Har de Folk da aldrig lagt Mærke til de 150.000 unge, der frivilligt samles til Gymnastik, eller de andre mere end 100.000 til anden Idræt. Har disse ivrige Mennesker aldrig mødt de Tusinder af unge, der mødes i Foreninger Landet over, i de danske Ungdomsforeninger, K. F. U. M. og K. og andre? Eller de 100.000, der hvert Aar søger Aftenskoler og Kursus, de ti Tusinder fra Dansk Vandrelaug eller de mange Tusinde raske Spejdere? Har de Godtfolk, der nu starter under Feltraabet »Nu skal det ske«, hidtil været helt uden for alt det, som foregaar inden for danske Ungdomskredse, og hvorfor har de ikke meldt sig til Tjeneste før? Var det ikke fint nok og stort nok, saa længe Arbejdet blev udført stilfærdigt og solidt af Tusinder af unge og ældre i By og paa Land uden Reklame? Og hvorfor er det først nu, det skal ske? Er noget forsømt, er det saa ikke først og fremmest de Folks Ansvar, som hidtil har holdt sig udenfor og først nu opdager, at der er et Arbejde, som nødvendigvis maa gøres. Jeg advarer mod Talen om, at alt var forsømt over for dansk Ungdom — den er ikke sand, og den er os ikke værdig.

Nu samler dansk Ungdom sig. Ikke ved Diktat, ikke om Fantasiplaner, men om et jævnt, solidt folkeligt Arbejde. Foreninger, der har hver sin særlige Opgave i det nationale Sammenspil, skal ikke opløses, men Ungdommen vil ud over alle Forskelligheder samles om Dagens Opgave: at fremme Fællesskabet, styrke Samhørigheden, udvikle Ansvarsfølelsen.

Unge Akademikere, I har en betroet Plads inden for Ungdommens Rækker. Gaa med i Samvirket og mærk Tidens Pulsslag. Vi har Brug for en stærk og frejdig Ungdom. Ikke en Ungdom, der pukker paa sine Rettigheder, men en Ungdom, der frygtløs gaar til Dagens Arbejde og trofast og samvittighedsfuldt fylder sin Plads. Det kan synes vanskeligt at finde et Staasted — men det faste Punkt i Tilværelsen er noget usynligt, noget, der ikke kan beskrives, men som alligevel er en Virkelighed. Aand er noget virkeligt, en Kraftkilde i Menneskers Liv. Der maa nogle Steder raade en Humanitetens og Næstekærlighedens Aand, som kan gøre Sindene modtagelige for Forsoning og Fred. Her er en Opgave for jer. Haabet til Fremtiden maa bygges paa det usynlige, paa det uforklarlige, paa Tro. Mennesketanken fandt sine Grænser, men det, som har Evighedsværdi, det, som er af Aand, lever, og det vil leve til alle Tider.

Forretningsudvalgsmøder

12. September 1940.

1. Skrivelse fra De samv. Fagforbund med Henstilling til Organisationerne om ikke at anvende opsparede Fonds til andre Formaal end de oprindelig fastsatte. — Til Efterretning.

2. Til et Medlem, der med Dispensation arbejdede 36 Timer ugentlig (paa Arbejdsdeling), bevilgedes en Understøttelse af Hjælpekassen.

3. Meddelelse om fastsat Forhandling med Provinsens Principalorganisationer vedrørende Overenskomsten om Arbejdsdeling. — Til Efterretning.

4. Anmodning fra Arbejdernes Samariter-Forbund om Støtte. — 100 Kr. bevilgedes.

Lille Bemærkning

I *Sigv. Hansens* let forvirrede »Scrapbog« har han noteret, at undertegnede har »saaet Mistænkeliggørelse« omkring den københavnske Arbejdsdelingsordning, medens jeg i Principet skulde være gaaet stærkt ind for en lignende Ordning i Provinsen.

Selv om der naturligvis ikke er noget i Vejen for, at man kan nedskrive selv det værste Sludder i *private* Scrapbøger maa Forholdet vel blive et lidt andet, naar man begynder at offentliggøre Stadset.

Striden om Arbejdsdelingen har i væsentlig Grad koncentreret sig om Spørgsmaalet: *Tvang* eller *Frivillighed*.

Min Stilling hertil er kendt nok, men naar Sigv. Hansen føler Trang til at konstruere en Paastand om, at jeg siger *et* i København og *noget andet* i Provinsen, kan man vel i Ærlighedens Navn forlange, at han forsøger at bilægge Paastanden med Beviser.

— Ellers havde det været klogere, om han havde klappet Skuffen i og ladet Scrapbogen hvile i Fred.

Ths. Pedersen.

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Fagskolen for Boghaandværk

indbyder alle interesserede til at se den aarlige

Udstilling *af* Elevarbejder

Udstillingen afholdes i Teknologisk Instituts Festsal (Opgang: Vester Farimagsgade 22) og er aaben Torsdag den 26., Fredag den 27. og Lørdag den 28. September Kl. 10—12 og 14—21 samt Søndag den 29. September Kl. 10—17.

Bogtrykskolen udstiller et stort Antal forskelligartede Sats- og Trykarbejder samt andre Elevarbejder i Skitsering og Fagtegning.

Bogbinderskolen udstiller indbundne Bøger med Haandforgyldning, Arbejder i Snitforgyldning, Presseforgyldning og Marmorering samt Fagtegning.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

„Beregn dit Arbejde"-Møderne.

Selv om meget er forandret, siden Planerne i sin Tid blev lagt til vor Landssammenslutnings Møder i Serien »Beregn dit Arbejde«, er Grundlaget til og Formaalet med disse Møder stadig til Stede. Der er endda dem, der vil mene, at Paniken, som affødtes af vort Lands *for* intime Berøring med Krigens Rædsler, og bl. a. gav sig Udslag i en Række — vel ikke alle lige begrundede — Afskedigelser, ogsaa skulde have influeret paa Arbejdstempoet, og at der derfor skulde være en Grund mere til Gennemførelsen af Møderækken. Hvor meget der er om denne Paastand er umuligt at konstatere, saa det maa overlades til hver enkelt selv at afgøre Rigtigheden deraf.

Selve Baggrunden for disse Arrangementer maa søges i en af Landssammenslutningens vigtigste Opgaver: Udbredelse af Kendskab til Tarifen blandt Haandsætterne, ligesom det ogsaa i overvejende Grad har været ud fra Ønsket om at kunne være Kollegerne til Nytte med en Rettesnor for det daglige Arbejde, samt en Støtte for dem i de stadig tilbagevendende Diskussioner paa Arbejdspladsen om Satstiden paa dette eller hint Arbejde, det være sig mellem Kolleger indbyrdes som mellem Arbejdere og overordnede. — Inden Forholdenes Udvikling i Foraaret naaede vi Afholdelsen af et Møde i Serien, nemlig i Roskilde, hvor en interesseret Kreds af Kolleger overværede »Stabelafløbningen«. Men som kort berørt i forrige Brancherubrik, afholdes det første Møde i denne Omgang i *Næstved den 6. Oktober*, medens der de følgende Søndage fortsættes *den 13.* i *Odense*, *den 20.* i *Kolding*, *den 27.* i *Herning*, *den 3. November* i *Aarhus* og endelig *den 10.* i *Esbjerg*. Bemærk de nye Datoer for Herning og Esbjerg. Af forskellige Grunde afholdes Møderne ikke i *alle* Klub-Byer i denne Instans, men til Gengæld er der lagt Vægt paa at arrangere dem centrale Steder, saaledes at *de enkelte* Klubber, hvor der ikke er tilrettelagt Møder, uden større Vanskelighed er i Stand til at blive repræsenteret ved et af vore Møder. Ogsaa for Haandsætterne i Landets øvrige Byer er der her en Chance til at komme Landssammenslutningens Arbejde paa nærmere Hold, som det maa haabes, de i stort Tal benytter sig af.

Det nærmere Program for Møderne omfatter: Indledende Foredrag om og Gennemgang af Tarifens Haandsætter-Afsnit. I Forbindelse hermed vises en Lysbilledserie, hvor der paa en populær Maade »fortælles« om vor Branches Specialbestemmelser i Tarifen, som — trods alt — endnu er det faste Holdepunkt i vor Tilværelse. Derefter gives — ved Hjælp af praktiske Eksempler og Lysbilleder — Instruktion i Beregning af alle Arter af Akcidenser. Endelig bliver der for Kollegerne Lejlighed til at prøve de erhvervede Kundskaber i Praksis, idet samtlige Deltagere som Afslutning udnævnes til Kalkulatorer og faar til Opgave at beregne forskellige fremlagte Eksempler. Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, har givet Tilsagn om Medvirken som Foredragsholder, ligesom et af Landssammenslutningens Styrelsesmedlemmer medvirker ved Møderne.

Som et yderligere Plus kan tilføjes, at det er Hensigten at tilendebringe Møderne saa betids, at Kollegerne af denne Grund ikke forhindres i at foretage den traditionelle Søndag Eftermiddags-Skovtur med »Pigen« eller Familien.

Iøvrigt henvises til omstaaende Annonce. *Hans.*

Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København.

Trods Mørklægningen stoler Klubstyrelsen paa, at det vil være muligt at afholde en Række gode og velbesøgte Møder Vinteren igennem. Vi lægger ud *Torsdag den 17. Oktober* Kl. 20 i Rømersgade 22 (Karl Marx Salen), hvor vort Forbunds Arbejdsanviser, *Frederik Mehr*, vil indlede en Diskussion om: *Arbejde, Arbejdsfordeling og Arbejdsløshed.*

Vi venter at se mange af Kollegerne. Kollegial Hilsen *Styrelsen.*

Mellembys.

Fra 1. Oktober er Adressen for Aarhus Haandsætterklub: Johs. M. Hansen, Teglværksgade 18⁴, Aarhus.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Mørklægning.

Selv om Beskæftigelsen i vort Fag er sløj, er der alligevel en Del Trykkere paa forlagt Arbejdstid, disse har allerede mærket Besværlighederne ved Mørklægningen, og efterhaanden som Tiden for Mørklægningen rykkes frem, bliver Spørgsmaalet om Luften i Trykkeriet ogsaa aktuelt for os. Man maa ikke tro, at vi er bedre stillede end f. Eks. Maskinsætterne med Hensyn til daarlig Luft i Lokalerne; selv om vi ikke har Blyosen, saa maa vi ikke undervurdere det Støv, som baade Papir og Farve frembringer, dette er et Onde, som der sikkert i høj Grad *ikke* bliver regnet med, men som nok er Ulejligheden værd at skænke nogen Opmærksomhed og ved Lejlighed faa Sundhedsautoriteterne til at kigge lidt paa og se, hvor sundhedsfarligt dette Støv er. At Støvet er der, det véd vi alle, det ser vi tydeligt paa Form og Maskine, naar vi har kørt et Oplag, og det er naturligt, at der hvirvler mindst lige saa meget Støv rundt i Lokalet, som der lejrer sig paa Formen og Maskinen, og derfor vil vi uvægerligt komme til at indaande en stor Del af dette Støv. Spørgsmaalet bliver saa, hvor sundhedsfarligt dette Støv er. Blystøvets Farlighed har det vel ikke, men Støv er altid farligt for Lungerne, og selv om der vel ikke kan blive Tale om nogen Erhvervssygdom, tror jeg alligevel, det er paa sin Plads at raabe et »Vagt i Gevær«.

At Farven kan støve, véd vi ogsaa. Man kan iagttage, at naar man kører med en sort Farve, bliver alt Oplag, der staar i Nærheden af Maskinen, dækket af et Lag sort Støv, og pudser man sin Næse, vil man se, at Lommetørklædet bliver sort af Støv fra Næsens Slimhinder; dette Støv bestaar sikkert af Farvepigmentet, altsaa af Sod, og da der er Grænser for, hvor meget Næsens Slimhinder kan optage, er det ganske givet, at en stor Del af denne Sod gaar i Lungerne. Nu er der vel ingen Grund til at tro, at vi gaar rundt og ligner Skorstensfejere indvendig, men det vilde alligevel være betryggende, om vi fik undersøgt, hvor sundhedsfarligt Papir og Farvestøv er.

Et andet Onde, der ikke gør Luften i et Trykkeri

særlig tiltalende, er Støvet fra Sprøjteapparatet — her har Sundhedsautoriteterne sagt god for, at dette ikke er sundhedsfarligt, og saa maa vi jo tro paa det —, men det siger sig selv, at især under Mørklægningen, hvor alt er hermetisk tillukket, bliver Luften i Trykkeriet ikke videre behagelig at opholde sig i, naar der er et Par Sprøjter i Brug.

Dette er et Problem, der maa løses. Ved Udluftning mellem Holdene og i Spisepauserne kan Luften renses en Del, men den friske Luft vil hurtigt være opbrugt, og Problemet bliver derfor ikke løst. Der er saa kun én Udvej: Bogtrykkerne maa for deres Arbejderes Sundheds Skyld og ogsaa for at Arbejdets Tempo kan opretholdes, ofre nogle Ventilatorer, kraftige elektriske Ventilatorer, der baade kan suge den daarlige Luft ud og suge frisk og ny Luft ind i Lokalet; dette vil lette en af de Ubehageligheder, som Mørklægning nu en Gang medfører. *c. b. p.*

En lille Ting — og dog . . .

Selv om der i Øjeblikket er megen Fugtighed i Luften, saa gaar der dog ikke mange Uger inden Nattefrosten sætter ind, og dermed begynder Kvalerne med elektrisk Papir. De fleste Trykkere har vel været ude for dette, at maatte staa og hive hvert Ark ud af Maskinen, at det har været umuligt at støde Oplaget lige op, og at Oplaget har smittet af, Aarsagen har været elektrisk Papir. Utallige er de Midler, der er forsøgt mod dette Onde, uden at man dog til Dato har fundet det helt rigtige Middel og uden, at man helt er blevet enige om, hvad Aarsagen til Elektriciteten er.

En Ting kan dog med Sikkerhed fastslaas, at Fugtighedsgraden i Trykkeriet har stor Indflydelse paa elektrisk Papir. Om Sommeren, naar Trykkeren gaar og stønner af Varme og er tør i Halsen, vil man paa en Fugtighedsmaaler — Hygrometer — kunne se, at Fugtighedsgraden i Trykkeriet er ret høj, helt op til 90 Grader, og der viser sig meget sjælden Vanskeligheder med elektrisk Papir, hvorimod lige saa snart Nattefrosten sætter ind, falder Fugtighedsgraden til under 40 Grader, Normalen er ca. 70 Grader, og der opstaar straks Vanskeligheder med Papiret. Et af de bedste Midler er derfor at tilsætte Luften Fugtighed, saa at den faar den normale Fugtighedsgrad. Dette kan opnaas ved et særligt Fugtighedsanlæg, som automatisk træder i Funktion, naar Fugtigheden daler, saadanne Anlæg findes bl. a. i Cigarfabriker og hos et af vore førende Kartonagefirmaer. Disse Anlæg er vel ret dyre, saa vi maa sikkert nøjes med at skrive det paa Ønskelisten, og man maa hjælpe sig paa anden Maade.

Har man et Sprøjteapparat, kan dette godt bruges, man vender Pistolerne om, skraat op mod Loftet og mod Nedføringsbordet, fylder Vand paa i Stedet for Sprøjtevædske, sætter Sprøjten i Gang, saa at den sprøjter hele Tiden, og man vil i de fleste Tilfælde se, at Elektriciteten i Papiret svinder lidt efter lidt, efterhaanden som Fugtigheden i Lokalet tiltager. Det er klart, at ved streng Pasningsarbejde er det ikke heldigt at bruge denne Fremgangsmaade, men ved almindeligt Arbejde er der ingen Risiko med Hensyn til Registeret.

Og saa er det lige saa nødvendigt, at der er et Hygrometer i Trykkeriet, som at der er et Termometer. *c. b. p.*

Fra Kreds og Klub.

Vi gør Kredse og Klubformænd opmærksom paa, at dersom man ønsker afholdt Møder eller Foredrag med Instruktion, bedes man meddele Landssammenslutningens Formand dette. Landssammenslutningen har en Stab af Kolleger, der har stillet sig til Raadighed, og vi skal gøre vort Bedste for at tilfredsstille vore Medlemmer paa alle Felter indenfor det faglige Omraade.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Midt i en Surrogattid.

Som det var ventet, fremkommer der paa Grund af Benzin- og Petroleumsmanglen et Utal af Erstatninger. Vi, der daglig arbejder med dem, erfarer, at de ikke er lige behagelige at omgaas.

Der fortælles, at Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet eksperimenterer for at finde et Rensemiddel, der skulde være ufarligt for dem, der beskæftiges med det. Men da den Slags Forsøg som Regel varer en Evighed, har Trykkeriarbejdernes Klubs Styrelse taget sig for hurtigst at faa undersøgt de mest benyttede Afvaskningsmidler, og vi skal da omgaaende meddele Kollegerne, hvilke Surrogater vi mener er mindst farlige for Sundheden. Endvidere vil vi undersøge, om man kommer i Konflikt med Straffeloven, hvis vi offentliggør Navnene paa de Personer, der render rundt paa Trykkerierne med deres Giftblandinger for at afsætte dem dèr. Vi kan fortælle, at en Kollega under Arbejdet med at afvaske nogle Valser, der sad i Maskinen over hans Hoved, fik et Stænk af det Djævlesprøjt, han brugte til Afvaskningen, i Øjnene, og at han led de frygteligste Smerter, hvilke Lidelser han ikke havde faaet, hvis det havde været Petroleum.

Det er galt at være beskæftiget hos en Bogtrykker, der helst saa, at man rev en Las af Skjorten og vaskede Maskinerne af med Spyt. Det er næsten lige saa galt, at mange Bogtrykkere kritikløst køber det Fluidum en tilfældig smart »Fabrikant« kommer rendende med. Forinden Firmaerne køber den Slags, burde de dog snakke lidt med Trykkeriarbejderen om det. Det er dog ham, der skal bruge det, og det er dog sikkert ogsaa ham, der har mest Forstand paa de Sager. *V. Willadsen.*

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 13. Oktober Kl. 10 Formiddag. Stedet meddeles senere.

Eventuelle Forslag, der ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, bedes tilsendt Formanden, V. Willadsen, Lindehaven 5, Valby, senest 8 Dage før. *Styrelsen.*

Haandsætternes Landssammenslutning

„Beregn dit Arbejde"-Møde

afholdes i **Næstved** (»Bygningen«s Lokale)
Søndag den 6. Oktober Kl. 10.

Forbunds-Formand *K. A. Jørgensen* indleder om Provinstarifens Haandsætter-Afsnit.

Foredraget suppleres med Lysbilleder.

Derefter Gennemgang af Eksempler paa Udregning af Bogsats, Tabelsats, Akcidenser og Annoncer, ledsaget af Lysbilleder.

Haandsættere i Næstved og omliggende Byer indbydes. Forbundets Beretning 1935—37 og Tarifen bedes saa vidt muligt medbragt.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typografsekretariat.

I Sekretariatets Møde den 29. August gav Sekretæren Oplysninger om behandlede Sager, som den internationale Situation havde nødvendiggjort, bl. a. angaaende internerede franske Kolleger i Svejts, Ansøgninger om Støtte fra forskellige Lande, Meddelelser fra Kolleger i England, Frankrig, Belgien og Holland, Oplysninger til Emigranter i Skandinavien, Henvendelser til Røde Kors for at finde Kollegers Familier i krigsførende Lande.

Der var modtaget Meddelelse om, at det hidtil selvstændige tysk-amerikanske Blad »Typografia« havde indstillet sin Virksomhed. Endvidere Meddelelse om Lønbevægelsen i Svejts. Resultatet var, at gifte Kolleger erholder et Dyrtidstillæg af 5 Francs og ugifte 3 Francs. Efter lange og sejge Forhandlinger var der afsluttet ny Tarif for Værktrykkerierne i Sverige.

Det besluttedes at sende 100 Francs til international Komite af Røde Kors som Anerkendelse for Hjælpeaktionen overfor Krigsfanger og deres Familier.

Det vedtoges, at Sekretariatets Blad »Mitteilungen« fortsat skal udkomme som hidtil, og at Aarsberetningen for 1939 offentliggøres i indskrænket Format.

Kommissionen behandlede Sekretariatets videre Virksomhed og fastslog, at der mange Steder mangler Forstaaelse af, at de internationale Forbindelser i størst mulig Udstrækning skal opretholdes under Krigen. Netop i saadanne Tider har en international Central store Opgaver at løse. Det paalagdes Sekretariatet at fortsætte sin Virksomhed i Henhold til Beslutningerne paa den internationale Kongres i København og foretage sig alt, som kunde være til Gavn for Organisationerne og de enkelte Medlemmer.

Generalforsamlinger · Møder

Typografernes Stiftelse i Odense

afholdt Søndag den 8. September Ekstra-Generalforsamling paa Den ny Forsamlingsbygning. Efter at Formanden, *Vald. Nielsen*, havde budt velkommen og *C. O. Madsen* var valgt til Dirigent, meddelte han, at vor gamle Kollega, *Jac. Clausen*, der som bekendt forlængst havde testamenteret 5000 Kr. til Stiftelsen, havde ønsket, at dette Beløb blev stillet til Raadighed for Stiftelsen, mens han var i Live. Dette var fornylig sket, idet der ved Arveafkald var udbetalt Stiftelsen 5000 Kr. i Jydske Hypotekforenings Obligationer. Formanden udtalte en hjertelig Tak til vort Æresmedlem for den smukke Gave til Fordel for gamle, trængende Kolleger i Odense. (Forsamlingen rejste sig). — Dernæst gav Formanden Oplysning om Aarsagen til Ekstra-Generalforsamlingen: Hver Gang, der har været tilbudt Fribolig i de senere Aar, har der været 4—5 Enker blandt Ansøgerne, men Bestyrelsen har i Henhold til Lovene ikke ment at kunne forbigaa de ældre Kolleger, der ansøgte om Fribolig, hvorved Enkerne er blevet uheldig stillet. I Stiftelsen, Falen 31, indestaar kun een Prioritet paa 40.000 Kr., og Ejendommen er vurderet til Ejendomsskyld 110.000 Kr.; det var da muligt at optage en 2. Prioritet og anbringe den i en ny Ejendom, egnet til halve eller hele Friboliger for Enkerne. Foreningen har 6000 Kr. i Kontanter og 6000 Kr. i Obligationer, ialt en Formue paa 12,000 Kr. Bestyrelsen foreslaar hermed en bedre Udnyttelse af Stiftelsens Penge. Skal vi arbejde videre med dette Formaal for Øje, eller skal vi vente en Aarrække endnu? I den efterfølgende Forhandling drøftedes Sagen indgaaende, og da der var overvejende Tilslutning til Forslaget, fremsatte Formanden følgende Resolution fra Bestyrelsen:

»Generalforsamlingen i Typografernes Stiftelse i Odense, Søndag d. 8. Sept. 1940, bemyndiger Bestyrelsen til paa Foreningens Vegne at optage Forhandlinger og afslutte Handel om en Ejendom, der efter Bestyrelsens Skøn er anvendelig til Foreningens Formaal. Generalforsamlingen bemyndiger ligeledes Bestyrelsen til eventuelt at optage et Laan, og som Garanti for dette Laan at udstede en Obligation paa Ejendommen, Falen 31 a og b.«

Resolutionen blev enstemmigt vedtaget. — Under Eventuelt gav Formanden Meddelelse om en ledigblevet Friboligs Overtagelse af en ældre Kollega fra Oktober Flyttedag 1940. *Gudm. Bloch* gav Tilsagn om (dog uden Forbindende i Øjeblikket), hvis det blev nødvendigt at bistaa Bestyrelsen med et Laan ved Ejendomskøb. *Formanden* takkede for Tilsagnet og den smukke Tanke, der laa til Grund herfor, og *Dirigenten* takkede for den Tillid, Medlemmerne havde vist Bestyrelsen, og afsluttede hermed Generalforsamlingen. —*p.*

Hvad jeg saadan sidder og tænker paa...

Fra mit Vindue har jeg daglig set det gentage sig: 7—8 unge Mennesker, der red paa Ryggen af den velbeslaaede Kammerat, der formedelst en Tiøre tiltuskede sig den sværteduftende Premiere paa Dagens Avis. Blandt Bagsidens Annoncer fandtes af og til en Budplads — og hele Kylret var kvalificeret til Pladsen... det fremgik klart af det efterfølgende Cyklevæddeløb. Desværre er det ublodige Drama ikke mere... Budenes Organisation har endog kunnet suspendere Afspaseringsreglerne grundet Fagets betydelige Beskæftigelsesgrad. Ganske vist er det ikke som Bude — men der er saa mange andre *faglærte*, der har skiftet Fag i denne Tid! Samtidig kommer jeg paa den Tanke, om en 10 Timers Arbejdsdag — Søndag inklusive — kan angribe en ærlig Overbevisning om 8 Timers Dagens Værdi? Der er jo det med Pengene — og hvad gør Dansken ikke for Penge!

Men staar en Dag Manden med 70 Timers Ugen atter spejdende og ventende, vil han sikkert overveje, om ikke Manden med de 48 Timer bør dele med ham. Den pligttro Opfyldelse af Overarbejdslovens Afspaseringsregler har jo givet begge Rutine — den ene i Praksis, den anden i Teori!

... Jeg var til Alsang forleden. De kære, gamle Skolesange genvakte Mindet om en kær, gammel Skolelærer med et kært, gammelt og flosset Spanskrør bag sig... Sang-Pædagogik! Og saa mindedes jeg Lærlingeaarene i Ungdomsforeningen — Sangen om Arbejdet, om Friheden, om en menneskeværdig Tilværelse, højt hævet over Nationalismens Isolerings-Sfære — Idealer, javel, men Idealer, der gik til Tankens Inderste. *Disse* Sange kunde lige saa godt synges i Dag — men da de er internationale, og det er Nationalisme, der raabes paa i Dag, maa jeg resignere. Kun den kan bære Landet frelst ind i Fremtiden — Nationalismen altsaa!

Vi sendte for Resten ogsaa Telegram til Kongen. En gammel Morlille bag mig ymtede et fromt Ønske: »at han (Kongen) kunde hjælpe Fattigfolk til bedre Tider«...

Det var rørende. Det var det.

For et Par Maaneder siden betalte min Kone 35 Øre for et Pund halvraadne Kartofler fra i Fjor — i Højsæsonen kostede et Blomkaalshoved 50 Øre — Skotøjet er steget 60 pCt., med Udsigt til 100 inden længe — Smørret... ja, der er meget andet. Og hver Gang skriver Bladene: *nu* maa der siges Stop! Og en Højre-Folketingsmand ryster skrækslagen ved Tanken om en ny Lønregulering paa Grundlag af Priserne og

raaber ogsaa Stop! Imedens stiger Priserne, indtil Priskontrolraadet sætter Maksimalpris, saa er der endelig sagt Stop — men det er for Prisens Nedgang!

I sin Tid var Lønregulering en Forbandelse, der tvang alle Mennesker med faste Indtægter paa Ladegaarden! Samtlige Nationaløkonomer og anden Universitetslærdom krammede tospaltet Visdom ud for den uvidende Læser om Lønreguleringens skadelige Indvirkning paa Varepriserne.

Hvor er de nu henne, alle de vise Mænd? Vi har *mere* Visdom behov i en Tid, hvor Guldmøntfod (uden Anfordring), Prisstigning (uden Lønstigning), Pengerigelighed (uden Arbejde), Børsvirksomhed (uden Spekulation!) m. m. med eet Slag har vendt op og ned paa d'Hrr.s hidtil saa uangribelige Klogskab...

Den almindelige Lønarbejder skal betale Arbejdsskat og eventuelt tage en Indtægtsforringelse ved Arbejdsfordeling. Men Handelsmanden, der sætter det gamle Varelager op til Fantasipriser og som Følge af de særlige Forhold visse Steder oplever en stærkt forøget Omsætning — *hvad betaler han?* — var der noget med Skat paa Krigsfortjeneste? — jeg erindrer ikke klart...

... Vi er et lykkeligt Folk — det siger man da, og vi er sluppet billigt gennem Tidens Vanskeligheder — nogen af os i hvert Fald! Stort set er det derfor ufatteligt, at nogen kan være utilfreds.

Det er dog Tilfældet. L. S.-Folket faar for lidt endnu for sine Varer. Længe har man snydt dem for Livets Goder. Nu vil de skam have deres Part af Kagen. Vi vil være ædelmodige: lad dem faa den hele! Saa er der ganske vist ikke noget at være utilfreds med, og saa gaar L. S. vel i Stykker. *Det* vilde være Skade!

... Kollegerne og jeg overvejer. Vi er enige om, at Ungdommen ikke er helt allright. Pigerne især. Vi er derimod ikke helt enige om, at den stærke Udvikling af Børne- og Ungdomsorganisationer paa Hjemmelivets Bekostning (Spejdere, F. D. F., D. U. I., D. S. U., K. U., ja Vandrerne med) har udviklet den højtpriste Selv*stændigheds*-Følelse til Selv*raadigheds*-Følelse. Men et og andet tyder dog derpaa — trods alt.

Vi har mærkeligt nok ogsaa opdaget, at vi faar for lidt i Løn. Som lovlydige Borgere tør vi ikke forlade os paa nogen Lønforhøjelse (den gamle Adam lever jo endnu!), vi har derfor besluttet — naar Habitten er slidt op og »Futterne« bliver bundløse — at gribe til vor skjulte »Reserve«. I Kolonihaven har vi heldigvis et Par flossede Benklæder, en Jakke med lidt Malerstænk paa og et Par temmelig gode Træsko.

Der er ingen, der skal komme og sige, at vi ikke kan resignere. Og I maa derfor ikke forbavses, om vi en Morgen stiller i Kolonihavedres.

Sit Fædreland skylder man alt! *Aalborgmanden.*

Giv Agt!

Jeg var ikke med til Generalforsamlingen den 1. Sept.; men i Referatet i »Typ.-Tid.« for 13. ds. oplyses, at Aage Hinrich har fremsat et Forslag om Igangsættelse af Oplysningsarbejdet for den kommende Vinter.

Under Debatten anbefaler Carl F. Petersen af økonomiske Grunde at stryge Oplysningsarbejdet.

Hinrich trækker sit Forslag tilbage og erstatter det med en Resolution, som Georg Andersen og O. Tverskou anbefaler at stemme imod. Resolutionen vedtages dog, men med en *kneben* Majoritet.

Himlen være lovet! at Majoriteten var der, selv om den var kneben.

Det er mig en Gaade, at Medlemmer, hvis daglige Arbejde er en Indsats i Oplysningens og Kulturens Tjeneste, kan gaa ind for en Strygning, ja, blot Begrænsning af det for hele Arbejderklassens Velfærd saa vigtige Oplysningsarbejde. Skal der spares, maa der være andre Punkter, hvor der kan spares.

Maa jeg brøle et — Giv Agt!

Det *maa* vel snart staa klart for alle Arbejdere, at hvis vi stadig med Held skal kunne kæmpe for en fortsat Forbedring og Højnelse af vor sociale og økonomiske Standard, saa *maa* vi stadig arbejde intenst paa ogsaa at højne vor kulturelle Indsigt.

Udviklingen stiller større og større Krav til Arbejdernes faglige Dygtighed og tekniske Indsigt, og mange og haarde er de Krav, der stilles til vore Ledere, baade de faglige og politiske. Vore Levevilkaar forbedres *kun* igennem Kamp og sejg Udholdenhed, og derfor er det en bydende Nødvendighed, at vi ikke blot er vore Modstandere jævnbyrdige, men helst overlegne. Det gamle Ord, »Kundskab er Magt«, har stadig sin dagklare Gyldighed; og Livet, som efterhaanden i sig selv kun er blevet til en skidengraa Realitet, faar kun Flugt og Farve over sig, for saa vidt vi lader det træde i Forhold til Aand og Kultur.

Jeg vil her se helt bort fra den personlige Tilfredsstillelse, det giver, at sidde inde med en Fond af Viden og Kultur, og kun pege paa den iøjnefaldende Kendsgerning, at jo højere Arbejdernes kulturelle Niveau er, jo bedre formaar vi at hæve vor sociale og økonomiske Position.

Derfor *maa* vi ikke slække af paa Oplysningsarbejdet.

Vi har Pligt til at staa i vor Fagforening; men vi har ogsaa en uafviselig Pligt til at være med i Arbejdet for at sætte et Kulturpræg paa vor faglige Sammenslutning, og dette gælder vel ikke mindst for Medlemmerne i det Forbund, som daglig arbejder i Kulturens og Oplysningens Tjeneste.

Den 14. September 1940. 9085, *Alex. Larsen.*

Gutenberg-Jubilæet i Odense

Lørdag den 14. og Søndag den 15. September havde Dansk Typograf-Forbund ved Sekretær *Svend Johansen* sammen med Odense Lokalafdeling arrangeret Bogtryk-Udstilling i »Den nye Forsamlingsbygning«, hvis smukke Lokaler dannede en udmærket Ramme om de righoldige og dog let overskuelige Uddrag af vort Fags Historie. Selve Arrangementet tjener Udstillingens Fædre til Ære; thi det gjorde det let for Menigmand at følge og forstaa Bogtrykkunstens interessante Udvikling, hvoraf hvert enkelt Afsnit havde sin ypperlige Repræsentation. Udstillingen havde da ogsaa et meget stort Besøg begge Dagene.

Søndag Formiddag afholdtes et Medlemsmøde med Deltagelse fra Kystbyerne, hvor *K. A. Jørgensen* i Løbet af en god Times Tid i et velholdt Foredrag bragte Tilhørerne ind bag Kulisserne i »Tidens Problemer«. I den efterfølgende Diskussion, hvor *C. O. Madsen* var Dirigent, deltog *Hans Hansen, Harald Svendsen* og *Robert Landberg* fra Odense Afdeling, og *Ægidius Hansen* fra Nyborg.

Kl. 17,30 samledes Afdelingens Medlemmer med Damer, 500 i Tallet, til en selskabelig Sammenkomst. Festtalen om Gutenberg, hans Opfindelse, og dens kulturelle Betydning, holdtes af *K. A. Jørgensen*, medens *Vald. Nielsen* talte for Damerne. Nogle fortrinlige Sange, følte og muntre, bidrog deres til at øge Stemningen, og efter et Par Timers Dans sluttede den vel tilbragte Aften. *E. N.*

Sild er godt —

Fra alle Sider opfordres vi til at spise Fisk — navnlig Sild. Mindst tre Gange om Ugen skal denne nærende og billige Ret staa paa Middagsbordet — siger man.

Hvad *Næringsværdien* angaar, da er det, i hvert Fald for Sildens Vedkommende, rigtigt nok. Det behøver vi ikke Videnskaben for at faa konstateret. Har man spist sig rigtig mæt i stegt Sild f. Eks., kan man »gaa« længe paa *det* Maaltid.

Men med *Billigheden* ser det lidt anderledes ud. Sild *har* været et billigt Næringsmiddel, — den er det desværre ikke mere. Et Pund Sild koster nu *60 Øre* — hvilket vistnok svarer til det tredobbelte af den tidligere Pris.

Man forstaar ikke Nødvendigheden af en saadan Forhøjelse. Det meddeles jo, at der fanges Masser af Sild, langt flere end normalt. Hvad er da Grunden til den stærke Stigning i Prisen?

Jeg stiller dette Spørgsmaal til det sødt indslumrede Priskontrolraad. Men venter intet Svar. *Dr. Ensom.*

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte

Denne Forening, der almindeligvis mellem Typograferne kaldes for »Enkekassen«, blev stiftet 1. Oktober 1890 og kan saaledes nu fejre sin 50-Aars Bestaaen. Grunden til Foreningens Stiftelse var, at der næsten ved alle Dødsfald inden for Typografernes Rækker blev sendt Cirkulærer rundt paa Trykkerierne for at samle et Beløb sammen til Omkostningerne ved Begravelsen eller til en Hjælp til Enken. Nu vilde man prøve at komme bort derfra ved at danne en Forening, hvortil Medlemmerne skulde yde et Kontingent af 10 Øre om Ugen, og saa ved Dødsfald faa udbetalt 300 Kr.

Den 1. ordinære Generalforsamling afholdtes d. 8. Marts 1891 og Foreningens Medlemstal var da ca. 450. Indskud og Medlemskontingent havde udgjort 1.825 Kr. og i honorable Bidrag fra Bogtrykfagets Principaler var indgaaet 670 Kr. Disse honorable Bidrag er stadig indgaaet gennem de mange Aar med lignende Beløb og herfor skylder Foreningen Principalerne sin varmeste Tak.

1920 blev Foreningen skænket et Beløb af 4000 Kr. af Bogtrykfagets Dyrtidsfond, der var ophævet. Man vedtog paa en Generalforsamling samme Aar, at der af dette Beløb skulde dannes en Legatfond og Renterne uddeles hvert Aar i 4 Portioner à 45 Kr. til særlig trængende gamle Medlemmer eller Enker efter saadanne. Senere vedtog man at lade de honorable Bidrag overgaa til Legatfonden, og som Følge deraf har Styrelsen nu i mange Aar set sig i Stand til aarlig at uddele 14 à 16 Legatportioner à 45 Kr. De udbetalte Beløb har i de forløbne 20 Aar ialt udgjort 8.820 Kr. Alligevel kan langtfra alle Ønsker om at komme i Betragtning imødekommes, saa det er ofte ret pinligt at skulle sige nej til Ansøgninger, som man véd vilde være et lille Lyspunkt i Tilværelsen, hvis de kunde bevilges.

Iøvrigt har Foreningen ført en stille og rolig Tilværelse. Naar man læser de gamle Forhandlingsprotokoller igennem vil man se, at der aldrig har været gjort Forsøg paa Splittelse, og de som har siddet i Styrelsen har i mange Tilfælde siddet der til de er afgaaet ved Døden. I den nuværende Styrelse sidder N. Chr. Christensen, C. Dreyer, Anton Jensen, Rud. Jensen og som Kasserer Carl J. Christoffersen.

I de forløbne 50 Aar har Foreningen ialt udbetalt til Afdødes Efterladte 154.000 Kr. Dog har Foreningen en Formue paa 131.000 Kr. saa Foreningens Fremtid synes at være sikret.

Bestyrelsen vilde ved denne Lejlighed søgt at gøre noget ekstraordinært, særlig til Fordel for Legatfonden, men under de for Tiden herskende vanskelige Forhold har man ment at maatte udskyde det til bedre Tider. *N. Chr. C.*

Hvorfor stikke en Kæp i Hjulet?

Hvad er det, man synger . . .? spørger Kollega *Jacob Christiansen*, hvorpaa han gi'r Alsangen en Gang Lak, saa det kan forslaa noget! Det er mærkeligt, at visse Mennesker kan gaa amok, blot fordi Masser af andre føler Trang til i Fællesskab at synge nogle danske Sange, der dels er præget af det *patriotiske*, dels af det *religiøse*. Det smager for meget af Kværulanteri at gerere sig saadan! Der findes mange Mennesker i det lille Dannevang, som *ikke* er opflasket med socialistiske eller socialdemokratiske »Kampsange« eller, hvad man nu kalder de Sange, der er helliget den danske Arbejderklasse . . . og det er derfor meget naturligt, at man ty'r til Melodier og Tekster, som ikke virker irriterende paa noget bestemt politisk Parti . . . Sange, som kan synges af alle og enhver, uanset hvilken Livsstilling han indtager i Samfundet. Man behøver ikke at være af Bondeæt for at kunne høste Udbytte af f. Eks. *Jeppe Aakjærs* lyriske, naturforherligende Digte, der i Samklang med *Carl Nielsens* ypperlige udprægede danske Musik, er et fuldgyldigt Udtryk for det jævne i dansk Sindelag . . .

Kollega *Jacob Christiansen*, der formodentlig er patenteret Sanger, har set sig gal paa dette, at *ogsaa* Arbejder-Sangkorene har været villige til at deltage i disse »gyselige« Alsangsfester . . . ja, endda visse Steder staaet som *Arrangører*. Kære J. C. . . . tror du virkelig, at Flertallet af de Tusinder, der har været samlet til Alsang i Fælledparken, har været Direktører, Kontorchefer, Industrimagnater og andre af Arbejderklassens velbekendte anti-socialistiske Udbyttere . . . (altsaa det, man kalder en super-fædrelandsk Flok?) Jeg tror det næppe! Mon ikke Majoriteten af Alsangerne har været jævne, sangglade Arbejdere, som du og jeg og Jensen og Pedersen, og hvad vi nu allesammen hedder. Og er det virkelig saa stor en Forbrydelse at synge med (uden at være i Besiddelse af det, der er Sangerens Vuggegave: Sangstemmen)? I en stor Forsamling høres *enkelte* saakaldte falske Toner ikke . . . *og naar Folk kan faa Humøret paa Højkant ved at synge i Fællesskab, saa lad dem dog gøre det* . . . uden ufornøden Akkompagnement af Forargelsens disharmoniske Toner. Det ser mærkeligt ud at kalde visse Mennesker for aandelige Mørkemænd, fordi de er medvirkende til at faa saa mange som muligt med til at synge. Vi kan jo ikke allesammen være sanglige Genier af Lauritz Melchiors eller Benjamino Giglis Format.

Det er saa ofte blevet sagt og skrevet, *at der burde være mere Sammenhold og Enighed blandt os Danske* . . . og her er Alsangen en lille, men meget god Begyndelse. Og naar Sammenholdet vokser i Styrke og Omfang *udover* det Gebet, der er Sangens, kan det jo kun være til Gavn for os alle . . . *ogsaa* for dem, der med Hud og Haar kalder sig for 100 pCt. Socialister. Jeg tror ikke, at Arbejder-Sangkorene vilde opnaa større Tilstrømning, hvis de fandt paa at dæmme op for Alsangsbevægelsen. Derimod vilde Alsangen ganske automatisk skabe en frodig Grobund for *flere og nye Sangere*. Og naar Folk først har faaet Smag for noget, hvoraf de kan

høste Glæde og Tilfredshed, skal de nok vide at vedligeholde det... og for Arbejdere vilde *en Fortsættelse* i Arbejdersangkorene være en ganske naturlig Ting. Hvorfor være saa stædig... *hvorfor stikke en Kæp i Hjulet*, naar Farten alligevel er saa stærk, at intet kan standse den? *Syng med og glæd dig over, at der endnu kan synges i Danmark...!*

10. September 1940. Med syngende kollegial Hilsen
3828, *Jacob B. Sørensen.*

Dansk Typograf-Forbunds Tillidsmandskursus

Den 1.—7. September afholdt Forbundet sit 4. Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole. Ved en lille Ankomsthøjtidelighed bød Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, velkommen til Kursisterne, hvis Antal var 71, hvoraf dog enkelte — grundet paa de vanskelige Trafikforhold — først ankom Mandag Morgen. Formanden henviste til den alvorlige og skæbnesvangre Tid, der var kommen over Fagbevægelsen som over hele Samfundet — en Tid, der vilde stille ganske særlige Krav til Forbundets og Arbejdspladsernes Tillidsmænd, og han sluttede med at ønske Deltagerne et godt Udbytte af de kommende Dages Samvær.

Kursusets Program gennemførtes med stor Præcision. En Række faglige Emner behandledes af *Jul. Schrøder, Sigv. Hellberg, Ths. Pedersen, Fr. Mehr, O. A. Lundin* og *Paul P. Petersen*. Desuden talte Forstander *Hj. Gammelgaard* om »Priser og Penge«, og et Par af Skolens faste Lærere, *Frode Kristensen* og *Kaj Bundvad*, holdt Foredrag om: Geopolitik og Raastoffernes Fordeling samt over Emnet: Afstemnings- og Forhandlingsregler. Endelig lod selveste Statsministeren, *Th. Stauning*, sig ulejlige til Højskolen for at tale om »Danmarks Stilling idag«.

Timeplanen strakte sig fra Kl. 8,30—16,00 og udnyttedes fuldtud. Midt i Ugen foretoges der en Udflugt til København med Besøg paa »Berlingske Tidende«, hvis Virksomhed blev gennemgaaet fra Kælder til Kvist.

Naar Dagens alvorligere Opgaver var tilende, kunde Kursusdeltagerne foretage Spadsereture i Skolens smukke Omgivelser eller hengive sig til tvangfrie Sammenkomster. Sekretær *Svend Johansen* var den ideelle Leder af saavel Kursus som Fritidsunderholdning, og en hel Stab af Kolleger bistod ham i hans Bestræbelser for at gøre Opholdet paa Skolen til andet og mere end en usædvanlig Arbejdsuge. Disse fortjener at nævnes, for at man rundt om i Afdelingerne lejlighedsvis kan udnytte deres selskabelige Talenter. Der var: *Arno Petersen*, København, *Brundlund*, Aalborg, *Carl Erik Christensen*, Viborg, *Torp Pehrsson*, København, *Fr. Nielsen*, Kolding, *Grøndahl Nielsen*, Aarhus, *Hans Petersen*, Fredericia, *Holger Andersen*, København, *Holger Knudsen*, Svendborg, *Povl Sjøl*, København, *Sv. Aa. Hansen*, Herning, og *Svend Løcke*, Aalborg.

I øvrigt var det ikke svært at holde Humøret oppe. Den jævne og naturlige Omgang med Forstander Gammelgaard og hans Personale, den familiære Tone under Maaltiderne og det veldækkede, hjemlige Bord fik alle til at føle sig som een stor Familie i godt Samarbejde. Der er Grund til at tro, at alle Deltagere har været glade for Kursuset og haft Udbytte af det, og for mange vil Opholdet paa Roskilde Højskole staa som en af deres store Oplevelser.

Dansk Typograf-Forbund har Ære og Gavn af sine Tillidsmandskursus. Naturligvis kan det ikke statistisk opgøres, hvorledes de til dette Formaal anvendte Penge forrenter sig, men at der er Trang til en saadan Uddannelse, giver Tilslutningen Bevis for.

Et surt og smaaligt Angreb paa saavel Branchernes som Forbundets Oplysningsarbejde, fremsat i det Nr. af »Typ.-Tid.«, som udkom i Kursus-Ugen, tyder paa, at der endnu findes udrænede Pletter i den Jord, Organisationens Oplysningsvirksomhed skal opdyrke.

De Kolleger, Landet rundt, der nød godt af Undervisningen paa Roskilde Højskole i Aar, vil derfra have hjembragt Impulser til Modvirkning af det Undermineringsarbejde, Dumheden og Bagstræbet for Tiden præsterer inden for Organisations- og Samfundsliv. *Deltager.*

Fortegnelse

over de i Foraaret 1940 aflagte Svendeprøver i Provinsen.

Sættere:

Laurits Hansen	Svendborg Amts Bogtrykkeri
P. Bødker Sørensen	Bogtrykker Amberg, Svendborg
Thv. Voetmann	Thisted Amtsbogtrykkeri
Sv. Aage Rasmussen	Fjerritslev Avis
Oluf Ørum	Skive Folkeblad
Max Andersen	Bogtrykker Stecher, Silkeborg
Sv. Aa. Agerbæk	Bogtrykker Ernstsen, Silkeborg
Søren Lyng	Bogtr. Gadgaard Nielsen, Lemvig
Erhard Hansen	Erhvervstrykkeriet, Stubbekøbing
Henry Nielsen	Bogtr. Johs. Nielsen, Hjørring
Axel Frost	Bogtr. Oluf Jørgensen, Hjørring
Holger Petersen	Centraltrykkeriet, Nykøbing F.
Jørgen Nielsen	Vraa Bogtrykkeri
Niels J. Olsen	Ringsted Folketidende
Evald Olsen	Venstres Folkeblad, Ringsted
Kaj Hansen	Sorø Amts Dagblad, Slagelse
Tork. Nielsen	Sorø Amtstidende
Poul R. Hansen	A/S Lollandsposten, Maribo
Børge H. Petersen	Vendsyssel Tidende, Hjørring
Frede E. Hansen	Lolland Falsters Stiftstidende, Nykøbing Falster.
Knud Westphall	Bogtrykker E. Westphall, Aarhus
Egon Kirkegaard	Ringkøbing Amts Dagblad
Knud M. Nielsen	Randers Amtstidende
Aage Jensen	Hobro Avis
Kai A. Nielsson	Bogtrykker Eisby, Odense
Otto Rasmussen	Centraltrykkeriet, Odense
Villy Gregersen	Holstebro Dagblad
Kai Nothlev	Horsens Bogtrykkeri
Georg Rasmussen	Dagbladet Dannevirke, Haderslev
Hans Mortensen	Nordschl. Zeitung, Aabenraa
H. Schlicher	Bogtrykker Will. Bøge, Aabenraa
Niels Christiansen	Bogtrykker Biel, Graasten
Anker R. Andersen	Bogtrykker Morlin, Christiansfeldt
Ole Nissen	Bogtrykker Langvad, Aarhus
P. A. Bj. Svensson	Bogtrykker Jordahl, Aarhus
Vagn Sørensen	Reklametrykkeriet, Aarhus
Orla S. Mikkelsen	West Tofts Bogtrykkeri, Holbæk
K. E. Hansen	Holbæk Amtstidende
Poul Hansen	N. P. Christensens Bogtr., Næstved
Ejner Rosenberg	Øbergs Bogtrykkeri, Nakskov
Poul A. Andersen	Bogtrykker Rasmussen, Rønne
Harry B. Olsen	Frederikssund Bogtrykkeri
K. H. Jensen	Bogtrykker R. Pallesen, Hillerød
Hans E. Olsen	Bogtr. Osv. Terkelsen, Hillerød
Orla J. Nielsen	Jydske Tidende, Kolding.
Kaj Jensen	A/S Udbys Bogtrykkeri, Vejle
Sv. Gloggengiesser	Bogtrykker Knudsen, Bryrup
Ernst Madsen	A/S Schweitzers Bogtrykkeri, Vejle
Carlo Bror Nielsen	Bogtrykker Egebjerg, Holte
From Bennetson	Ribe Bogtrykkeri, Ribe
Johs. Bendixen	Bern. Jensens Bogtrykkeri, Ikast
Arne Hansen	Bogtr. Storm Madsen, Svendborg
Tage Clausen	Bogtrykker Nic. Jensen, Aalborg
Joh. Christensen	Bogtrykker Rafaelsen, Aars
Ragnar Andersen	Bogtr. Will. Christensen, Aalborg

Trykkere:

Fr. Chr. Nielsen	Sydsjællands Venstreblad, Næstved
Ant. Jensen	Aarhus Stiftsbogtrykkeri
Kaj Jensen	Strandbygaards Bogtr., Skjern
Poul Nielsen	Exprestrykkeriet, Randers
Aage Rasmussen	Bogtrykker Søndergaard, Odense
Thv. Olsen	Fyens Tid.s Bogtrykkeri, Odense
Erik Dinesen	Bogtrykker Mammen, Odense
Georg Hansen	Nordschl. Zeitung, Aabenraa
Edv. Jensen	Bogtrykker Schrøder, Esbjerg
C. F. Petterson	A/S Schweitzers Bogtrykkeri, Vejle
Hakon Lønquist	Jysk Centraltrykkeri, Aarhus
E. Bye Jensen	Bogtrykker Mariager, Aarhus

Nær og Fjern

I Aarhus paa Lørdag Kl. 14—21 og Søndag Kl. 10—21 i Folkets Hus, Amaliegade, er Forbundets Udstilling i Anledning af Gutenberg-Jubilæet aaben for alle. Der er fri Adgang.

De mange arbejdsløse bedes erindre, at Kontingent til Typografernes Stiftelser skal betales uanset Sygdom eller Arbejdsløshed.

Redaktør Nils Wessels Jordefærd fandt Sted Søndag den 8. September i Stockholm under stor Deltagelse fra hans Kollegers Side.

Det svenske Forbunds Hovedbestyrelse har udpeget *Arnold Petersson*, Oscarshamn, til foreløbig at redigere Svensk Typograf-Tidning, indtil Posten kan blive besat i Følge Lovene.

Vor kendte Kollega, Trykker *Valdemar Jørgensen*, Nykøbing F., har i et halvt Aarstid ligget meget syg, først paa Sygehuset i Maribo og nu paa Militærhospitalet i København. For dem, der kunde ønske at sende ham en Hilsen, opgiver vi Adressen: Militærhospitalet, C. 4, Stue 6, Tagensvej N.

En Opfordring. Det har ofte været hævdet af os, der havde Natarbejde eller arbejdede paa Skiftehold, at vi var afskaaret fra at deltage i Kursus af nogen Art, ja, ofte havde Følelsen af at være sat uden for det hele.

Det tjener derfor Typografernes Sportsklub til Ære, at de har været opmærksom paa dette og nu tager Initiativet til Oprettelse af et Dag-Gymnastikhold, netop for at give os, der arbejder paa Skift, Lejlighed til at være med.

Mød op saa mange som muligt, der er ingen Aldersgrænse — alle kan være med. Prøv det engang, og du vil ikke fortryde det. Se iøvrigt Annonce om Tid og Sted.

A. Bryfelt.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

5. August Ved den faste Voldgiftsret var Københavns Bogtrykkerforening kendt uberettiget til at vægre sig ved at deltage i Bogtrykfagets Voldgiftsrets Behandling af Sagen om Døgndrift, og Sagen var derfor henvist til fortsat Behandling ved faglig Voldgift. — Tarifunderskrift forelaa fra to nyoprettede Trykkerier (Fætters Tryk og H. Chr. Lützhøfts Bogtr.). — Refereredes forskellige Forhandlings- og Mæglingsmøder, bl. a. vedrørende Førertillæg til Rotationstrykkere, Afskedigelser, Betalingsforhold og andet. — Spørgsmaalet om, hvorvidt Bronceringstillæg kunde medregnes i Løngrundlaget for Feriegodtgørelse var gennem De samv. Fagforbund indgivet til Afgørelse ved Ferienævnet. — Spørgsmaalet om Aflønningsregler ved Luftalarm var gjort til Genstand for en Aftale mellem Hovedorganisationerne; det overvejes til næste Møde, om vi for vort Vedkommende skal anse Spørgsmaalet afgjort hermed. — Henvendelse fra Luftværnsforeningen om Tiltrædelse henlagdes. — Arbejdsfordelingsnævnet har nu meddelt, at vor Arbejdsdelingsaftale af 23. April »ikke skønnes egnet til Godkendelse af Nævnet«, og der er saaledes indtil videre ikke Mulighed for os for Refusion af Arbejdsfordelingskassen; Formanden har udbedt sig en nærmere Motivering for Nævnets Standpunkt; det vedtoges iøvrigt i Midten af August at optage en Statistik over Omfanget og Arten af Arbejdsfordeling i Faget her i København. — Den Sammenkomst, der er planlagt for arbejdsløse Medlemmer med Hustruer vil komme til at finde Sted ad to Gange paa Grund af, at der er hævet over 1400 Adgangskort, hvilket er mere, end »Lorry« kan rumme paa een Gang; en Henvendelse fra et større Antal ledige Medlemmer om i Stedet at faa et Ekstrabeløb til Brændsel kan alene af pekuniære Grunde ikke imødekommes. — Det vedtoges at henstille til Forretningsudvalget at søge Efteraarsudbetalingen af Brændselshjælp rykket frem til et tidligere Tidspunkt end normalt. — Forbundets Vandreudstilling vil kunne placeres i København, formentlig i Slutningen af Oktober Maaned. — Sager angaaende hvilende Ret og Ekstrahjælp behandledes. — Mødet hævet.

30. August. Refereredes Kendelse fra Den faste Voldgiftsret vedr. Firmaet Brdr. Rasmussens Overdragelse af Trykkerimateriel til en arbejdsløs Typograf og uden kontant Udbetaling; Kendelsen mener ikke at kunne forkaste de Indklagedes Paastand om, at det er et reelt Salg, det drejer sig om. — Refereredes Kendelse ved Bogtrykfagets Voldgiftsret, gaaende ud paa, at Bogtrykkerforeningen ikke har Ansvaret for, at Feriepenge udbetales, naar Firmaet er insolvent. — Bogtrykfagets Voldgiftsret har afsagt Kendelse og kendt sig kompetent til at dømme i den rejste Sag om Døgndrift og dernæst afgivet Kendelse for, at Spørgsmaalet om Døgndrift eller ikke er et Lovspørgsmaal, henhørende under Fabrikdirektoratet, eventuelt civile Domstole. — I mellemstort Firma var Trykkernes Tillidsmand bleven opsagt, skønt der var 4—5 Trykkere paa Stedet; ved Mægling var Opsigelsen taget tilbage. — Refereredes Henvendelse til Firma vedrørende Overarbejdes Undgaaelse eller i hvert Fald stærke Begrænsning. — Refereredes Mægling angaaende et Week-end-Forhold, som ved Mæglingen straks bragtes til Ophør. — Det vedtoges med 11 Stemmer mod 4 at akceptere Hovedorganisationernes Aftale om Lønforhold under Luftalarm. — Et Medlem gaves paa Grund af Svagelighed midlertidig Dispensation til at arbejde paa særlige Vilkaar. — Forretningsudvalget har imødekommet Styrelsens Henstilling om at udbetale Brændselshjælp noget tidligere end sædvanlig og vil formentlig udbetale Hjælpen den 6. September. — Kassereren fremsatte nogle Kommentarer til Afdelingsregnskabet, der bl. a. udviste et mægtigt Underskud paa Arbejdsløshedskassen; Formanden supplerede med Oplysninger om Forbundskassernes Underskud i 1. Halvaar 1940; det kunde forudses, at Aaret 1940 vilde bringe et samlet Underskud paa ca. 2 Millioner Kroner, hvorved Beholdningerne vilde være faldet fra knap 5 til knap 3 Millioner paa bare eet Aar; der er saaledes ikke Raad til ekstraordinære Udgifter, tværtimod synes Kontingentforhøjelse at maatte blive nødvendig. — Et af Aage Hinrich til Generalforsamlingen fremsendt Forslag om at nedsætte et Udvalg til særligt at beskæftige sig med Planlæggelse af Oplysnings- og Studiearbejde vakte stærk Diskussion; med 11 Stemmer mod 3 vedtog Styrelsen at gaa imod Forslaget. — Formanden fremsatte nogle orienterende Oplysninger om det af Hovedorganisationerne fremsatte Forslag om Oprettelse af et midlertidigt Arbejds- og Forligsnævn, og Emnet gav Anledning til en Række Betragtningers Fremsættelse. — I Skrivelse af 20. August meddeler Nævnet som Svar paa Begæringen om nærmere Motivering, at naar Nævnet ikke har villet godkende vor Aftale om Arbejdsdeling, er det, fordi denne »ikke *forpligter* Parterne til under visse nærmere angivne Vilkaar og Retningslinjer at gennemføre en saadan Deling . . .« Der er aftalt fornyede Forhandlinger med K. B. Der veksledes en Række Bemærkninger om Vilkaar og Former; Udtalelserne toges til Efterretning. — En af Eigil Hansen foreslaaet Udtalelse afvistes med alle Stemmer mod 2. — Det vedtoges som sædvanlig at oprette 3—4 Fripladser paa den socialdemokratiske Arbejderskole. — Sager angaaende hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Skal vi sættes paa Tvangsarbejde?

Om dette interessante Emne og den nationale Samling, som Tiden opviser, afholder vi et Diskussionsmøde *Fredag den 11. Oktober.* Indledere bliver Repræsentanter fra D. S. U., K. U. og D. K. U. — Adgangskort til denne aktuelle Aften kan afhentes paa Kontoret Fredag Aften. Efter Mødet arrangeres fælles Kaffebord à 75 Øre.

(Lærlingespalten fortsættes næste Side.)

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.

Husk Studiekredsen
i »Danmarks politiske Historie«. Begynder 3. Oktober. Tilmelding paa Kontoret.

Efteraarsfesten 29. September.
Der er endnu enkelte Billetter à 75 Øre tilbage. Faas paa Kontoret Fredag Aften.

Aarhus Lærlingeafdeling.

Fredag den 13. September afholdtes Svendeprøvemøde i »Folkets Hus«. Typograf *Ewald Petersen* gav de fremmødte Sætterlærlinge en grundig Instruktion og Vejledning for Aflæggelse af Svendeprøve.

Lørdag den 5. Oktober afholdes Bal i »Folkets Hus« fra Kl. 8—?. Aage Jørgensens Orkester spiller. Billetprisen er 1 Kr., og Pigen kommer gratis med. Mød alle! *k. s. r.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

17. September: Kolding 5000,00, Vejle 1000,00, Hjørring 700,00, Skjern 200,00, Næstved 800,00, Nykøbing M. 500,00, Viborg 600,00, Aarhus 4000,00, Skanderborg 100,00; 18. September: Roskilde 700,00, Lyngby 200,00, Ringsted 800,00, Holbæk 800,00, Ribe 200,00; 19. September: Sønderborg 200,00, København 30.000,00; 23. September: Haderslev 500.00.

København, den 23. September 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker Ib Høgsted Hansen, udl. 21. 9. 40 hos I. A. Hansen (arb. s. St.), Trykker Benny Eiler Berg, udl. 14. 9. 40 i Duplextr. (arb. s. St.).

Tiltraadte

København: 9439 Ejner Michelsen fra Aalborg (arbl.), 6710 Gunnar Dalsgaard fra Hjørring (arbl.), 5897 Hans Schrøder fra Ringsted (arbl.).

Aalborg: 7771 Har. Jensen (udenfor Faget), 5502 Niels H. Gad (udenfor Faget), 2084 Else Brandt Nielsen (arbl.), 9439 Ejner Michelsen (udenfor Faget). Aarhus: 5342 Jakob Holmgren (arbl.), 6139 Palle Sørensen (arbl.). Kolding: 5962 Ove Verner Jensen (arbl.). Maribo: 6330 K. F. Dyhrfjeld (arbl.), 3361 H. G. S. Olsen (arbl.). Ringsted: 7818 Viggo Foldager (arbl.). Roskilde: 4353 Frederik Bang (arbl.). Thisted: 3276 Egon Bertelsen (arbl.).

Fratraadte

København: 5559 S. Rasmussen paa Rejse, 5780 Tage Holtsø til Fredericia, 5454 Bendix Jensen til Slagelse i Pl.

Aalborg: 5342 Jakob Holmgren til Aarhus (arbl.), 9439 Ejner Michelsen til København (arbl.). Hjørring: 6710 Gunnar Dalsgaard til København (arbl.). Køge: 4353 Frederik Bang til Roskilde (arbl.). Ringsted: 5234 Thorkild Andersen til Udlandet, 5897 Hans Chr. Schrøder til København (arbl.). Roskilde: 9366 H. N. Pedersen (overfl. til Arbejdsmandsforb.).

Udmeldt

Kolding: 6976 N. Chr. Thorsen (forsvunden).

Død

København: 140 Vilh. Rantzau.

KLUB-ANNONCER

Søndag den 29. September:

Afslutningstur

?

Mødested: Sct. Hans Torv Kl. 9

Typografernes Sportsklub

Nye Lokaler: Skolen, Hans Tavsensg. 4

Kvinde-Afdelingen:
Søndag Formiddag Kl. 9—10.
Musikledsagelse til Øvelserne hver Gang.
Kontingent Kr. 2,50 mdl., Indskud 1 Kr.

Herre-Afdelingen:
Søndag Formiddag Kl. 10—11.30.
Kontingent Kr. 2.00 mdl., Indskud 1 Kr.
Lærlinge: 50 Øre mdl., intet Indskud.

Hverdagshold for Herrer:
Hver Onsdag Kl. 11—12.
Lærlingehjemmets Gymnastiksal, Rantzausgade 60.
Kontingent Kr. 2,00 mdl., Indskud 1 Kr.
Deltagere paa dette Hold har ogsaa Adgang til Gymnastik om Søndagen i Hans Tavsensgade 4

Indmeldelse og Oplysninger:
I Gymnastiksalene eller pr. Telefon Herlup 2725 og Nora 266 u.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Super . Corps 24—72

ANNONCER

Ung Sætter
(arbl. Grundet paa Militærtjeneste) søger Plads ved Akcidens eller Avis. Kendt med Tegning og Linoleumssnit. Billet, mrkt. »64«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

Livsforsikring
med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* etc. tegnes bedst og billigst i
Arbejdernes Livsforsikring.
Restancefrist under Arbejdsløshed. Ugentlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet.
Brand- og Tyveri-Forsikring samt *alle Arter af Forsikring* billigst i 1. Klasses danske Selskaber.
Forlang Oplysninger hos Anton Jensen.

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | halvfed | *kursiv*
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 40 *København den 4. Oktober 1940* *67. Aargang*

Forslag vedr. Arbejdsfordeling:

Under Forudsætning af Organisationernes Tiltrædelse er man enedes om følgende:

A. I Henhold til Bestemmelserne i Lov Nr. 280 af 30. Maj 1940 om midlertidig Fordeling og Regulering af Arbejde og under Forudsætning af, at nærv. Aftale godkendes af Nævnet, vil Arbejdsfordeling kunne finde Sted ved

1. Indførelse af en Turnus-Ordning, hvorefter Personalet eller Dele deraf skiftevis og efter Tur fratræder og er ledigt i en Uge (Lønningsuge eller Kalenderuge) ad Gangen hver 5., hver 4., hver 3. eller hver 2. Uge;

2. Nedsættelse af den daglige Arbejdstid med 1, $1^1/_2$ eller 2 Timer. (Denne Form kan dog ikke anvendes i Dagblade eller i Firmaer (eller Afdelinger inden for et Firma), hvor der arbejdes med forlagt Arbejdstid.)

3. Indførelse af 1 eller 2 (undtagelsesvis 3) regelmæssige ugentlige Fridage.

B. Hvert enkelt Firma og dets Personale (Flertallet) træffer sig imellem Aftale om, hvorvidt og hvorledes der paa det paagældende Arbejdssted helt eller delvis bør gennemføres Arbejdsdeling (jfr. Punkt C.).
Faktorer og enkelte, særlig betroede, Specialarbejdere vil kunne undtages fra den trufne Ordning.
Meddelelse om Aftalers Indgaaelse skal af Firma og Personale gives de respektive Organisationer. Ændringer i Aftalerne kan ske med 8 Dages Varsel til Udløbet af en Uge.

C. Organisationerne er enige om, at der hos Firmaer (eller inden for visse Brancher i paagældende Firma), hvor Indskrænkning i Arbejdsstyrken har fundet Sted, sammenlignet med Gennemsnitsantallet af Arbejdere i Perioden 1. Februar—1. Oktober 1938, og hvor ikke ganske særlige Forhold lægger sig hindrende i Vejen, bør oprettes en Aftale om Arbejdsfordeling, saaledes at Arbejdsstyrken saa vidt muligt atter bliver normal. Organisationerne vil derfor, hvis Enighed ikke opnaas saadanne Steder, søge en Aftale oprettet ved fortsat Forhandling under Organisationernes Medvirken; saafremt ogsaa disse Forhandlinger bliver uden Resultat, skal Organisationerne fastsætte Arbejdsfordelingens Form og Omfang.

D. Organisationerne er enige om,
at der vedrørende Personale, som indtræder i en Arbejdsfordelingsordning, regnes med, at egentlig Fratrædelse ikke finder Sted, medmindre en af Parterne paa sædvanlig Maade og med tarifmæssigt Varsel afgiver Opsigelse,

at der derfor til de midlertidig fratrædende ikke udleveres Feriemærker,

at Opsigelsesfristen (Tarifens § 6 A) ikke berøres af Beskæftigelsesafbrydelser efter nærv. Aftale,

at den foretagne Numerering af de tre forskellige Former for Arbejdsfordeling ikke betyder, at en af Ordningerne skal have Fortrin frem for de andre,

at et Firma ved Indtrædelse af pludselig Sygdom, Maskinskade eller lignende alvorligt Forhold skal kunne afvige rent midlertidigt fra en løbende Ordning,

at den under C omtalte Indskrænkning i Arbejdsstyrken maa have et vist Omfang i Betragtning af, at Punkt A forudsætter en Merbeskæftigelse paa mindst $^1/_5$, $^1/_8$ eller $^1/_6$,

at Overenskomsten skal gennemføres loyalt, og at eventuelle Uoverensstemmelser vedrørende Enkelthederne i Afsnittene A og B efter Forhandling mellem Organisationerne vil kunne endelig afgøres af Københavns Bogtrykkerforening, samt

at Uoverensstemmelser mellem Organisationerne om, hvorvidt der hos et Firma skal indføres Arbejdsfordeling eller ikke, vil kunne forelægges Bogtrykfagets Voldgiftsret til Afgørelse.

Nærværende Aftale kan fra begge Sider opsiges med 1 Maaneds Varsel.

København, den 27. September 1940.

For Københavns Bogtrykkerforening:
(sign.) *S. A. Bagge.*

For Dansk Typograf-Forbund:
(sign.) *Sigv. Hellberg.*

— — —

Efter fornyede og gentagne Forhandlinger i det nedsatte Underudvalg enedes man den 27. September om at forelægge de respektive Organisationer ovenstaaende Forslag. Som det vil ses, hviler dette paa de Retningslinjer, jeg i »Typ.-Tid.« Nr. 38 gengav, men saaledes, at der bliver en obligatorisk Forpligtelse til inden for de angivne Rammer at gennemføre Arbejdsfordeling; i Tilfælde af Uoverensstemmelse mellem de to kontraherende Organisationer om, hvorvidt der paa et Trykkeri vil være at gennemføre en Arbejdsfordeling eller ej, vil den ene af Parterne ikke eensidigt kunne gennemføre sit Standpunkt, men det bliver Bogtrykfagets Voldgiftsret, der afgør Tvisten. Naar man har valgt at bruge Bogtrykfagets Voldgiftsret i Stedet for Arbejdsfordelingsnævnet, skyldes det den fælles Opfattelse, at vor egen faglige Voldgiftsret med sit særlige Kendskab til Fagets Forhold vil være et sagligt stærkere Forum end Nævnet.

Man vil kunne indvende imod Forslaget, at det ikke stiller alle absolut lige, men kun paalægger Arbejdsdeling dér, hvor Normalantallet af Personalet ikke findes. Vi havde gerne ønsket en altomfattende obligatorisk Ordning, men en saadan Ordning har ikke kunnet opnaas.

Med det Spillerum inden for Rammerne, et Forslag maa indeholde, vil en absolut Lighed nu næppe heller i Praksis kunne gennemføres.

Det nu foreliggende Forslag hviler paa den Hovedregel, at Firmaerne skal retablere et Personaleantal svarende til Gennemsnittet for Perioden 1. Februar—1. Oktober 1938; der vil kunne forekomme Detail-Afvigelser, men i det store og hele maa Hovedreglen gennemføres omend med rimelig Smidighed i Tilpasningen. Iøvrigt er det stadig tilladt Firmaer og Personaler at aftale en Arbejdsfordeling inden for Forslagets Rammer, selv om det paagældende Firma og Personale efter Hovedreglen ikke er *forpligtet* dertil.

Hvad Hovedreglen angaar, vil som sagt mulige Uoverensstemmelser være undergivet voldgiftsretlig Afgørelse, men hvad angaar Enkeltheder vedr. *Formerne* vil Bogtrykkerforeningen — ikke Principalen — have den endelige Afgørelse, dog først efter Forhandling med vor Organisation. Og det understreges udtrykkeligt i denne Forbindelse, at Overenskomsten skal gennemføres loyalt. Iøvrigt har efter den nye Hovedregels Fastlæggelse Spørgsmaalet om *Formerne* ikke mere saa stor Betydning som før, hvorimod det er af stor Betydning, at dette Forslag virkelig synes at betyde *mange* af de ledige atter placeret i Arbejdsprocessen.

En Gevinst vil det være, at Folk, der deltager i Arbejdsfordeling efter dette Forslag, ikke skal gaa til Arbejdsledighedskontrol, men kun paa nærmere autoriseret Maade skal dokumentere deres Deltagelse i en af Formerne for Arbejdsfordeling.

Og endelig det pekuniære. Af Arbejdsfordelingskassen faas Understøttelse i H. t. Loven, og desuden har Forbundsstyrelsen i sit sidste Møde tilsagt af Reservefonden at ville supplere Understøttelsen op til samme Pengebeløb, som efter vore egne Regler betales for en Ledighedsuge (dagvis eller timevis Forkortelse godtgøres efter samme Regel). Og at det for selve Arbejdsløshedskassen tiltrænges at blive aflastet for flere Hundrede Personer, fremgaar jo med al ønskelig Tydelighed af Artiklen »Forbundets Økonomi« i »Typ.-Tid.« Nr. 37 (et Underskud alene i første Halvaar 1940 paa en halv Million Kroner for selve Arbejdsløshedskassen). Dette Forhold vilde ellers ikke længe kunne opretholdes uden en klækkelig Kontingentforhøjelse.

Alt tilsammen, den kollegiale Solidaritetsfølelse, pekuniære Fællesinteresser, Hensynet til iøvrigt at kunne bringe vore tarifmæssige Aftaler nogenlunde uskadt igennem den nuværende Kriseperiode, taler for, at Forslaget bør vedtages.

Medlemmerne faar nu ved den skriftlige Afstemning selv Afgørelsen, og saavel Forretningsudvalgets som Afdelingsstyrelsens store Flertal anbefaler af Hensyn til Organisationens samlede Interesse at vedtage Forslaget.

Sigv. Hellberg.

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Militaristerne paa Krigsstien

Nogle højtstaaende Officerer af Hær og Flaade har fundet Tidspunktet belejligt til i en Pjece at rette et Angreb paa dem, der efter deres Mening har Ansvaret for, at vi maatte opleve en 9. April.

Aarsagen til denne Begivenhed finder de selvbestaltede Dommere i Danmarks manglende Militærberedskab, og de giver naturligvis Socialdemokraterne og de radikale Skylden herfor. Det leder uvilkaarlig Tanken hen paa det besejrede Frankrig, hvor smaa Mænd nu søger at finde Syndebukke for Sammenbrudet — en ganske uværdig Maade at tage en Landsulykke paa.

Disse vore hjemlige Jacob von Thyboer synes ikke at have lært det mindste af de Begivenheder, der er gaaet hen over Europa, hvor stærkt udrustede Lande — ogsaa Stormagter — paa faa Uger er rendt over Ende. Det skulde nok have hjulpet stort, selv om vi havde haft et nok saa stærkt Militærvæsen!

Men den sunde Fornuft i vort Folk er heldigvis saa stærkt udviklet, at disse Sabelrasleres Optræden vil blive modtaget med et Smil og formentlig af et dito af den tyske Værnemagt.

Naar de Herrer Officerer taler paa »Danmarks Ungdom«s Vegne, maa der protesteres. Danmarks Ungdom ønsker ikke at optræde som Slagtekvæg for at nogle ærgerrige Personer kan faa Lejlighed til at forsøge sig i »Faget« og konstatere deres — Evneløshed!

Der er andre Maader, hvorpaa Ungdommen kan tjene vort lille Land, bl. a. ved at arbejde for Udryddelsen af den Aand, der behersker den udsendte Pjeces tankeløse Forfattere.

Thi Militarismen — ligegyldig under hvilken Form — er Folkenes værste Fjende. *Fr. N.*

I Esbjerg

Lørdag den 12. Oktober Kl. 14—21
Søndag den 13. Oktober Kl. 10—17

Hotel »Spangsberg«

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Afstemning om det nye Forslag til Arbejdsfordeling

afholdes i Dagene Lørdag den 5.—Tirsdag den 8. Oktober.

Stemmesedler vil være Trykkerierne i Hænde Lørdag.

Ledige Medlemmer stemmer Mandag og Tirsdag paa Kontrolstedet.

Alle Stemmesedler skal være Afdelingskontoret ihænde senest Tirsdag Kl. 18. *Styrelsen.*

Tillidsmandsmøde

afholdes

i Morgen, Fredag d. 4. Oktober Kl. 20

i »Boulevard-Palæet«, Hammerichsgade 14, 1. Sal (ved Jarmers Plads, tæt ved Raadhuspladsen).

Alle Tillidsmænd anmodes om at give Møde. De i Foraaret udstedte Tillidsmands-Kort giver Adgang. *Styrelsen.*

Dyrtidstillægget forhøjes

fra og med indeværende Uge med 3 Kr. for faglærte samt for mandlige Trykkeriarbejdere, 2 Kr. for kvindelige Trykkeriarbejdere og med 1 Kr. 25 Øre for Arbejdere under 18 Aar, dog at ingen Ugelønning derved forhøjes ud over et Beløb af 80 Kr.

De nye *Mindstelønninger* i København vil herefter blive:

	Minimal-løn	Smuds-tillæg	Tarifens Regule-ringstillæg	**Dyrtids-tillægget**	Mindste-løn
Bog- og Akcidenssættere ..	67,00	0,00	1,00	11,16	79,16
Dagbladssættere	67,00	0,00	1,00	11,16	79,16
Maskinsættere	77,00	0,00	1,00	8,16	86,16
Stereotypører og Skriftst...	67,00	0,00	1,00	11,16	79,16
Stereotypørhjælpere	62,00	0,00	1,00	11,16	74,16
Trykkere	67,00	0,00	1,00	11,16	79,16
Rotationstrykkere	72,00	0,00	1,00	8,16	81,16
Kv. Trykkeriarb. (Paal.)...	43,00	0,00	0,60	7,28	50,88
» — (andre)..	40,00	0,00	0,60	7,28	47,88
Mdl. Trykkeriarb. i *Bog*trykkerier:					
over 21 Aar	59,00	0,00	0,75	11,16	70,91
under 21 Aar	56,00	0,00	0,75	11,16	67,91
Mdl. Trykkeriarb. i *Sten*trykkerier:					
over 21 Aar	59,00	1,00	0,75	11,16	71,91
19—21 Aar	50,00	1,00	0,75	11,16	62,91
under 19 Aar	46,00	1,00	0,75	11,16	58,91

Arbejdere under 18 Aar har kun Krav paa et Dyrtidstillæg paa Kr. 4,61 til de for dem ellers gældende Lønninger: disse kan jo være 43,60, 40,30, 56,75, 47,75 samt endelig (for Elever) 10, 14, 18 og 22 Kr.

De *Time-Tillæg*, som tilkommer Overarbejdstimer udover de tarifmæssige Procenttillæg, bliver at beregne i Forhold til det Dyrtidstillæg, hver enkelt i H. t. ovenst. maatte oppebære.

København, den 1. Oktober 1940. *Sigv. Hellberg.*

Til Medlemmerne i København

Paa Foranledning af en af Arbejdsdirektoratet krævet Medlemsfortegnelse pr. 1. Oktober, er der i denne Uge til samtlige Medlemmer i København udsendt Spørgeskemaer, som vi beder om at man udfylder korrekt inden for den paa Sedlerne angivne Tidsfrist.

Nu er Bægeret fuldt!

Arbejdsminister Kjærbøl har paa Rigsdagen forelagt — og faaet vedtaget — et Lønreguleringsforslag, gaaende ud paa, at bl. a. Ugelønninger indtil 80 Kr. faar et lovfæstet Tillæg af 3 Kr., Kvinder og Ungarbejdere noget mindre pr. Uge, medens Lønninger der ligger over 80 Kr. *intet* faar. Formentlig for at bevare en Fiktion om at kvalificerede Arbejdere bibeholder en Merløn, der staar i Forhold til, hvad der kræves af dem, har man fundet paa, at Arbejdsgiveren ikke for saadanne Arbejderes Vedkommende skal slippe billigere end for de andre; blot skal han indbetale disses Dyrtidstillæg i — Fordelingskassen, til Understøttelse af de arbejdsløse. Det er nydeligt, overmaade nydeligt, fundet paa — og saa nemt, at en Del af det, Forholdene har fordyret disse Arbejderes Levesæt med, skal de ikke have godtgjort, men tværtimod yde til andre. Ingen vil vel benægte, at ogsaa Arbejdere med en Løn paa den anden Side af 80 Kr. føler Dyrtidens Tryk, og at de ogsaa har haardt Brug for Løntillægets 3 Kr., som nu paa deres Vegne, som en ekstra Lønskat, indbetales i den store og stadigt slunkne Kasse.

Allerede da vi i første Omgang fik præsenteret en Lønskat, til Fordel — delvis da — for den Arbejdsløshed, som Forholdene havde skabt, kom man fra Regeringsside ind paa en Linie, man burde have holdt sig fra. Ikke saaledes at forstaa, at jeg ikke under de arbejdsløse et Levesæt saa godt som Forholdene nu muliggør det; men der var jo andre Veje at gaa. Det er vidunderligt at tænke paa, at samtidigt med at man har strenge Straffebestemmelser for Hamstring af Varer, er Forudsætningen derfor, Hamstringen af de flest mulige Ernæringsmuligheder ikke blot en fuldstændig legal, men endogsaa en paaskønnelsesværdig Sag.

Ved Ophævelse af Dobbeltstillinger — ikke alene hvor det drejer sig om Mand og Kone, der hver for sig hæver en stor Løn, men ogsaa hvor en Mand — og som Regel drejer det sig vel om Tjenestemænd —, der ved Siden af sit Embede har en indtægtgivende Stilling, som betinger en Families Underhold, vilde et meget stort Antal af de, der nu maa understøttes af Arbejdsløshedskasserne og Fordelingsfonden, kunne komme ind i lysere Forhold igen. Det er simpelthen en Uting — for ikke at sige en bundløs Uretfærdighed —, at disse Folk paa den Maade beslaglægger andres Eksistensmuligheder og forlanger, at vi andre, af et yderst nødtørftigt Udkomme, skal lægge Puklen til for at bære de Byrder, dette System har læsset — navnlig paa den arbejdende Del af Befolkningen. Derfor kræver baade Tiden — og vi — Afskaffelse af Dobbeltstillingerne, et Forhold, der iøvrigt aldrig burde have set Lyset. Alene i den lille By, hvor jeg bor, vilde et halvt Hundrede Familier — om Rationeringen af Erhvervsmuligheder blev gennemført — kunne se Fremtiden imøde med Fortrøstning, og de, det gik ud over, vilde endda have en god Stilling i Behold. At Skattetrykket ogsaa vilde lettes herigennem er indlysende. Thi fra at være understøttede vilde disse Mennesker,

der herved kom ind i Produktionsprocessen igen, blive i Stand til at bære en Del af de Byrder, der nu ligger saa tungt paa vore Skuldre.

Men det er ikke det hele. Det er ikke alene Dobbeltstillingerne, der er en Uting; der er ogsaa Dobbeltaflønningerne. Vi spinker og sparer, hvor vi kan, for at kunne betale enhver sit, og det kniber dermed, endogsaa saa haardt, at der bliver flere og flere Hjem, hvor Pantefogden er en mere hyppig Gæst, end det egentlig var ønskeligt, for, hvis Kontanter ikke er at faa, da af Møblementet at udse sig et Stykke, der er realisabelt for Skat til Stat og Kommune. Til Staten, ja, vi fik vist en Mindelse om, da vi fik den sidste Statsskatteseddel ind ad Døren, at Riget fattedes Penge. Man skulde bruge mange; men endnu er det ikke faldet Rigsdagen ind — lige saa lidt som Typografernes Forbundsstyrelse — at de Penge, der kan spares, er lige saa gode som de, der udskrives. Og der kan spares meget. Lad mig pege paa et enkelt Forhold blandt mange: En Mand sælger sin Tid og sine Evner til Staten som Folketingsmand, en Stilling der honoreres med 6—7000 Kr. Den samme Mand faar ved gode Venners Hjælp yderligere en Statsstilling, der vederlægges med ca. 15,000 Kr. Han sælger altsaa sin Tid og Arbejdskraft to Gange til den samme Arbejdsgiver, og faar den ganske godt betalt begge Gange. Hvad om han sparede Skatteyderne — dig og mig — for det ene Honorar. Og som med Hr. Bomholt, saaledes er det med adskillige andre. Men saadanne Forhold *kan* ikke vedvare. Det er ikke nok at udskrive Skatter, der maa ogsaa i Tiden administreres med den største Hensyntagen til dem, der er vanskeligt stillede: Arbejderne; der maa kræves Resignation fra andre end os. Der er meget, der i Tidens Løb er ændret, men der *maa* ændres adskilligt mere *nu*, om Arbejderne ikke skal føle sig forraadte af dem, der skulde være *deres Tillidsmænd*. Det skulde nødigt være saa, at Peschke Køedts satiriske Ord om Venstreregeringen — han var selv Venstremand — i sin Tid, blev aktuelle igen. Peschke Køedt skrev om Venstres Udarten et Rim, hvori følgende forekom:

Vi standser lidt og ser
mod Maalet, vi har naa't,
af Højre blev vi plyndret,
af Venstre bli'r vi flaa't.

Man blinker til de store
og nikker til de smaa,
og snyder saa de mange
til Fordel for de faa.

De Forhold, jeg her har omtalt, *maa* og *skal* ændres, de er, saaledes som Forholdene er, endnu mere uanstændige end de ellers vilde være. Vi *kræver* ganske simpelt i hele det arbejdende Folks Navn, i Anstændighedens Navn, i Retfærdighedens Navn, at denne Ændring sker *snarest*.

S. Schultz.

Undersøgelse af Folkekosten

Enhver mærker Krigens Følger. Husmoderen føler dem maaske haardere end de fleste. Hun skal sørge for Maden, føre Huset og ofte faa knappe Indtægter til at slaa til. Hun skal købe ind, sørge for at Kosten er tilstrækkelig til, at Familiens voksne Medlemmer kan beholde fuld Arbejdskraft, Børnene vokse normalt samt sørge for, at hele Familiens Sundhed ikke tager Skade ved mangelfuld eller fejlagtig Ernæring. Som bekendt er Priserne paa flere Levnedsmidler steget, og visse Varer rationerede. Gas, Elektricitet og Brændsel er ogsaa blevet dyrere. Alt dette vil medføre, at man maa vente gennemgribende Ændringer i den daglige Kost, i dens Mængder, Sammensætning og Tilstand.

Sundhedsmyndighederne har længe været klar over, at de Ændringer i Folkeernæringen, som nu er ved at ske, meget vel kan faa skæbnesvangre Følger for Folks Sundhed. Det er derfor klart, at Myndighederne maa foretage en Undersøgelse og Kontrol med alle disse Forhold for at kunne gribe ind med Oplysningsarbejde og andre Foranstaltninger, hvis det begynder at gaa galt.

Hvordan kan man nu kontrollere Folkekosten og Folkesundheden i Forbindelse dermed? Det ideelle vilde være at foretage meget omfattende Undersøgelser i alle Samfundslag. Dette vilde imidlertid koste meget i Penge og Arbejde. Man har derfor valgt at undersøge enkelte Grupper i bestemte Indtægtsklasser i By og paa Land, idet man regner med, at Ændringer i Kosten og de Følger, som disse Ændringer maatte faa for Sundheden, fortrinsvis vil gøre sig gældende paa de udvalgte Grupper og kan studeres der. Disse Grupper vil være Familier med Indtægter, som ligger omkring eller under 3500 Kr. aarlig, og man har valgt at lade Undersøgelserne foregaa i København, Aarhus og Landdistrikter i Holbæk Amt.

Derfor henvender man sig nu til saadanne Familier med Opfordring om at medvirke ved Undersøgelsen. Denne Henvendelse sker i Samraad med den øverste Fagforeningsledelse og igennem Fagforeningerne. Naar man har valgt netop disse Organisationer, er det navnlig, fordi man venter at finde Forstaaelse for denne yderst samfundsvigtige Sag i de Kredse.

Selve Kostundersøgelsen vil blive gennemført paa den Maade, at der føres Husholdningsregnskab i 14 Dage ad Gangen, 4 Gange om Aaret. Dette sker ved hyppige Besøg og kyndig Vejledning af en Husholdningskonsulent. Saaledes bliver Ulejligheden for Husmoderen minimal og maaske slet ikke noget videre udover den Kontrol med deres egen Husholdning, som mange Hjem i Forvejen har, og det bliver som sagt kun 14 Dage ad Gangen hvert Kvartal og derimellem slet intet.

Den Sundhedsundersøgelse, som samtidig skal foregaa af de Personer, der tilhører de kostundersøgte Familier, er ikke nogen egentlig Lægeundersøgelse. Det vigtigste er, at kontrollere Børnenes Vækst og Vægt, undersøge Folk for enkelte bestemte Tegn paa Fejlernæring. Sundhedsundersøgelsen foretages kun 2 Gange om Aaret og vil ske saaledes, at den ikke generer Arbejdsforhold eller Fritidsbeskæftigelse.

Ved Valget af Familier, hvis Kost undersøges, maa man ogsaa tage Hensyn til Familiemedlemmernes Antal og Alder. Familien bør mindst bestaa af Mand, Kone og 2 Børn.

Tilsidst vil jeg rette en personlig Appel til Familierne.

Fra mit mangeaarige Arbejde som Overlæge ved Fabriktilsynet har jeg efterhaanden faaet visse Erfaringer med Hensyn til Masseundersøgelser, baade af arbejdshygiejnisk og ernæringshygiejnisk Art. Disse Undersøgelser har jeg altid foretaget i nøje Samarbejde med Arbejderorganisationerne og Arbejderklassen. Mit Samarbejde med disse Parter har altid været tillidsfuldt og godt fra alle Sider, og jeg kender bedre end mange

andre Arbejdernes Forstaaelse af samfundsnyttige Problemer, og da særlig de sundhedsmæssige Problemer, som jeg især har beskæftiget mig med. Naar jeg nu paany retter en indtrængende Appel til Arbejderhjem om ogsaa denne Gang at træde i Samarbejde med mig, haaber jeg, at det ikke vil være forgæves. Jeg henstiller derfor indtrængende til Dem at være med i dette Arbejde og udfylde Anmeldelsesblanketten om Deltagelse, som faas enten gennem Deres Organisation eller ved direkte Henvendelse til Ernærings- og Husholdningsnævnet, Slotholmsgade 16, Tlf. Palæ 5378.

Skuli V. Gudjonsson,
Professor i Hygiejne ved Aarhus Universitet, Leder af Ernærings- og Husholdningsnævnets Sundhedsundersøgelser.

Snart er det forbi —

Der er ingen Tid paa Aaret, hvor jeg holder mere af at færdes i Skoven end i Maj og September — naar Skoven staar i sin første fine, lysegrønne Dragt, og naar Træernes Løv begynder at tage sin Sørgedragt paa.

At Skoven lokker os alle til sig i Maj, er jo saa lige til. Hvem kan blive hjemme, naar Budskabet lyder, at nu er Skoven grøn, og nu toner Fuglesangen os i Møde med jublende Toner?

Men i September! Hvorfor længes jeg mod Skoven i September? Er det mon ikke fordi jeg véd, at om en føje Stund er det forbi med hele Herligheden, med alt det grønne, som snart skal visne hen og dø? Vi sætter jo som oftest først rigtig Pris paa et Gode, naar vi er ved at miste det. Og saaledes er det vist ogsaa med vort Forhold til Skoven. Nu, da det lakker mod Afskeden, maa vi ud for at nyde den sidste Rest af Somren . . . *Dr. Ensom.*

Den internationale Højskole i Helsingør

Vinterkursus 4. November—26. April

Den internationale Folkehøjskole i Helsingør har nu bestaaet i omtrent 20 Aar. Siden 1923 har unge Arbejdere i stort Tal besøgt dens Vinterkursus med Understøttelse fra Arbejdsdirektoratet. Da Undervisningen er tilrettelagt baade for Begyndere og viderekomne, er der mange, som har deltaget flere Vintre.

Undervisningsfagene er:

Teoretisk Husholdningsundervisning for unge Piger: Ernæringslære, Budgetlægning for mindre Husholdninger, Udarbejdelse af Kostplaner, Husholdningsregnskab etc.

Dansk: Oplæsning, Analyse, Retskrivning og Fristile for Begyndere og viderekomne. Litteraturlæsning og Litteraturhistorie.

Regning: For Begyndere og viderekomne. For viderekomne eventuelt Matematik.

Historie: Den nyeste Tids Historie i Foredragsform. Hovedskikkelser i Aandshistorien.

Samfundslære: Det danske Folk, dets Livsvilkaar og Arbejdsformer, derunder Andelsbevægelse og Kooperation, Samfundets Styrelse og den offentlige Forvaltning. Hovedsagelig i Form af Studiekredse.

Geografi: Foredrag over Lande og Folk, paa Dansk eller oversat til Dansk fra Engelsk og Tysk, Sætning for Sætning. Foredragene ledsages af Lysbilleder.

Engelsk og *Tysk* for Begyndere og viderekomne. Opøvelse af Tale-, Læse- og Skrivefærdighed gennem Klasseundervisning. Konversation og Lysbilledforedrag.

Bogføring, Stenografi og *Fransk:* Undervisning heri gives, forsaavidt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig.

Skolens Lærere er: Forstander, exam. Lærer, cand. mag. P. Manniche, cand. mag. Åge Fjalland, cand. mag. Olav Kelstrup, exam. Husholdningslærerinde Jenny Olsen, Mary Wait, Percy Wait, England, August Henning, Gertrud Henning, Tyskland, Emil Lennings, Sverige, cand. polit. Iisager, Adjunkt Vind og Gymnastiklærer Rasmussen.

Ved Ankomsten vælger Eleverne i Samraad med Forstanderen den Undervisning, der passer for deres Standpunkt. De, der ikke ønsker at deltage i Sprogundervisning, faar i Stedet Undervisning i teoretisk Husholdning og/eller Dansk, Regning og andre Fag.

Betalingen er 100 Kroner pr. Maaned. Baade mandlige og kvindelige Elever optages. Skolen sørger for Sengetøj og Lagener, men Haandklæder medbringes. Arbejdsløse kan søge Understøttelse til Dækning af hele Opholdet ved at indgive Ansøgning derom paa Skemaer, der faas sammen med Program for Kursus ved Henvendelse til Skolen.

*

Tag en rask Beslutning!

Til dig, unge, ugifte Kollega adresserer jeg disse Ord.

Du véd lige saa godt som alle vi andre véd det, at det kniber svært med at komme i Trit igen ved Maskinen eller Sætterkassen, saalænge de unormale Forhold vedvarer.

Selvfølgelig skal du ikke opgive Haabet om at komme i Arbejde og tælle hele Rækken af ledige igennem før du selv mener Chancen er din. Men Sandheden er nu lige godt den, at der er en alvorlig Mangel paa de gode Muligheder. Og naar nu dette er Tilfældet, staar du altsaa overfor en Vintertid, det vil være klogere at benytte til noget andet, end at stavre ubeskæftiget omkring.

Véd du, at du kan komme paa Højskole. Søg Arbejdsløshedsfonden gennem din Afdeling. Du kan faa gratis Kost og Logi og Undervisning og en Tikrone til lidt Lommepenge af Forbundet.

Hvis du ikke vidste det før, saa véd du det nu. Og jeg kan forsikre dig, at de Kolleger, der har benyttet deres Tid under en paatvungen Ledighed til et saadant Ophold paa en Højskole aldrig har fortrudt det, tværtimod.

I Stedet for at gaa mere eller mindre i »Fisk« under Ledigheden er det det helt rigtige, at nytte Tiden. Det giver Rejsning. Du véd, langvarig Ledighed gør lige det modsatte. Tænk nu over disse Ord.

Den internationale Højskole i Helsingør, Forstanderen P. Manniche, der har været med til at fylde nyt Livsmod i Hundreder af unge, har været i vort Forbund for at kalde dig til Højskolen. Kig hans Program igennem. Spring over Vinterens Krigsbesværligheder. Dygtiggør dig — *tag paa Højskole.* *Werner Helmert.*

Afdød Kollega

Trykker *Jul. Nielsen* er død, 64 Aar gammel, efter længere Tids Sygdom. Jul. Nielsen havde lært i dav. Laur. Madsens Bogtrykkeri i København, og han havde i en lang Aarrække arbejdet hos Aller, da for et Par Aar siden Personalet reduceredes i ret stort Omfang ved, at man gik over til litografisk Fremstilling af »Familie-Journalen«.

Begravelsen fandt Sted i Fredags paa Vestre Kirkegaard, hvor Afdelingsfanen sænkedes over Jul. Nielsens sidste Hvilested.

Forslag til Arbejdsdeling

Efter at have hørt K. A. Jørgensens Redegørelse — ved et Møde i Odense — for de Planer, der har været og er fremme om Arbejdsdeling, tror jeg nok, de fleste er blevet bestyrket i den Opfattelse, at ingen af de Planer, Ledelsen arbejder med, er nogen virkelig Ordning — hverken for dem, der er i Arbejde, eller dem, der er ledige. K. A. Jørgensen gav saaledes Udtryk for, at Ledelsen ikke turde gaa ind for en Ordning, der omfattede alle Forbundets Medlemmer. Dermed falder Ledelsens Planer fuldstændig til Jorden.

Det er min Opfattelse, at Modstanden mod at afgive Arbejde til de ledige — i alt Fald her i Byen — for en stor Del netop er dikteret af, at man ikke kan se, at det i nogen videre Grad giver den store Kreds af ledige nogen mærkbar Hjælp.

De forskellige Ordninger, Ledelsen har arbejdet med, vil endog medføre, at sandsynligvis op mod 1000 Medlemmer helt afskæres fra at deltage i Produktionen. Hidtil har det jo dog været saaledes, at under selv de største Ledighedsperioder var der nogen Vekselvirkning i, hvem der var ledige; det var ikke saaledes, at en Del af de ledige helt var udelukket fra at faa Arbejde. Det vil tilsyneladende blive Tilfældet efter de Planer, Ledelsen hidtil har arbejdet med. Organisationen kan ikke have hverken lovmæssig eller moralsk Ret til helt at afskære bestemte Medlemmer fra at faa Del i det forhaandenværende Arbejde. Og gennemføres en Ordning, der medfører dette, vil der være alvorlig Fare for, at vor Organisation gaar sin Opløsning i Møde.

Jeg kan ikke indse, at det er umuligt at skabe en Ordning, hvor alle faar Del i Arbejdet, og vil derfor stille Forslag om, at vor Ledelse søger at gennemføre en Arbejdsdeling efter Princippet: *Byrderne ved at afgive Arbejdet fordeles mellem alle, der staar i fast Arbejde ved obligatorisk Turnus, og de Arbejdsmuligheder, der derved opstaar, fordeles saa ligeligt som muligt blandt de ledige.*

Det maa kunne gennemføres efter følgende Linier:

1. De nuværende Former for Arbejdsdeling ophører, og man konstaterer, hvem der er i fast Arbejde, og hvem der er ledig.
2. F-Gruppen — de, der nu staar i fast Arbejde — gaar ind i en 5 Ugers obligatorisk Turnus.
3. L-Gruppen — de ledige — deler de Arbejdsmuligheder, der derved opstaar, saavidt muligt ligeligt og efter Tur. For at dette kan lade sig gøre, maa de, der er under denne Gruppe, gaa ud af Arbejdet, hver Gang de har været 3—4 Uger i Arbejde, og vente til det igen bliver deres Tur.
4. Der nedsættes i hver Afdeling et Udvalg eller Nævn, hvori Arbejdsgivere, vor Ledelse og begge Grupper er repræsenteret, til at afgøre Tvivlsspørgsmaal. Saavel Arbejdsgivere som Arbejdere er forpligtet til at rette sig efter Udvalgets Afgørelse.
5. For at undgaa personlige Stridigheder og undgaa ukollegial Optræden, kan en fra L-Gruppen ikke under Turnus-Afløsningen benytte Lejligheden til at erobre den faste Plads fra en, der er ude i Turnus-Ledighed.
6. Ordningen maa i alle Tilfælde løbe saa længe, at der kan blive Mulighed for, at alle de Ledige naar at faa Andel i Arbejdet, og en kortere Travlhedsperiode berettiger ikke til Afbrydelse eller Afvigelser fra Turnusreglerne.

— Som Motivering for de enkelte Punkter skal jeg anføre:

ad 1. Det vil sikkert blive nødvendigt at dele Medlemmerne i to Grupper — de, der har fast Arbejde (F-Gruppe) og de ledige (L-Gruppe) — for at skabe rene Linier, der ikke giver for stor Plads for »Fortolkningskunster«.

ad 2. Der maa være »Bund« i, hvor ofte Turnus skal finde Sted. Hver 5. Uge vil jeg anse for passende. Det vil være en mærkbar Hjælp for de ledige, og Byrderne derved er overkommelige for de arbejdende, selv om de er haarde nok. Og jeg tror, de fleste af de arbejdende vil paatage sig denne Byrde, naar det kommer alle ledige tilgode, og der skabes Sikkerhed for, at de, der overtager Arbejdet, ikke misbruger denne Lejlighed til at erobre de »faste« Pladser, Turnus-Deltagerne nu har.

ad 3. Det vil naturligvis medføre visse Vanskeligheder at praktisere en Ordning, hvorefter alle skal have nogenlunde lige Del i Arbejdet. *Men der er ikke ret meget, der ikke kan klares, naar det skal klares.* Det vil medføre nogen Skiften fra Arbejdssted til Arbejdssted, men den Ulempe kommer man ikke uden om, hvis der skal blive ligelig Deling. Jeg er nok klar over, at i al Fald Arbejdsgiverne vil hævde, at det ikke altid bliver lige »kvalificeret« Arbejdskraft, de faar anvist. Der vil dog fremdeles blive Mulighed for noget »frit Valg« blandt de Ledige, og iøvrigt bliver det Besvær eller det Offer, Arbejdsgiverne paa denne Maade maa paatage sig, ikke større, end at det maa kunne klares — ikke mindst i Erindring om det Samfundssind, vi alle skal udvise, og som det ogsaa vil være rimeligt at finde positivt Udtryk for hos vore Arbejdsgivere. Vi Arbejdere har faaet Samfundssindet paatvunget, saa vi slipper ikke for det. Bogtrykkerne maa derfor ogsaa kunne forstaa, at det vil være dem til liden Ære at unddrage sig de Vanskeligheder en retfærdig Arbejdsdeling maatte medføre. Jeg er nemlig ganske sikker paa, at d'Hrr. Arbejdsgivere og Arbejdsledere har de fornødne Evner til at klare denne Opgave. Vil d'Hrr. ikke, er det manglende Vilje. Der vil jo endda være Arbejdskraft disponibel for pludselig opstaaende Travlhed.

At fastsætte 3—4 Uger som Maksimum for hver Arbejdsperiode mener jeg er nødvendig, baade af Hensyn til et positivt Resultat af Delingen og af Hensyn til Arbejdsgiveren. Har han været saa uheldig at faa en Mand, der ikke rigtig passer til Arbejdet, bliver det jo da kun for begrænset Tid. Men naturligvis er der her et Punkt, hvorfra der maa være Mulighed for Dispensation, givet af Udvalget.

ad 4. Jeg vil anse det for nødvendigt, at der nedsættes et Udvalg, der har Kompetence til hurtigt at træffe Afgørelse i Tvivlstilfælde og give Dispensation — eventuelt overtage selve Arbejdet med Arbejdsdelingen.

ad 5. Jeg har hørt sige, at en Del af Kollegerne i de mindre Trykkerier er bange for at gaa med til Turnus, fordi de frygter, de skal blive skubbet ud af deres faste Plads af Afløseren. Det kan der maaske være noget om, og det maa i al Fald være rimeligt, at der tages Forholdsregler mod, at de, der er saa offervillige at afgive noget af deres Arbejde, saa vidt muligt bliver forskaanet for Smudskonkurrence.

ad 6. Det er naturligt, at Ordningen ikke bør ophæves eller forringes ved periodevis Travlhed.

— Den her skitserede Ordning ser maaske i første Øjeblik lidt indviklet ud, men den er det egentlig ikke — den er i det mindste mere klar end de tidligere Ordninger —, og jeg tror bestemt, at Resultatet vil blive saa godt, at det vil være Anstrengelserne værd at forsøge at gennemføre en Arbejdsdeling, der i store Træk følger den foreslaaede Linie. Skønsmæssigt vil jeg anslaa Resultatet saaledes, at det altsaa for F-Gruppen vil blive tale om ca. 10 Ugers Ledighed om Aaret og for L-Gruppen vil der vel blive tale om ca. den dobbelte Ledighed.

Forhandlingerne om Arbejdsdeling er, saavidt jeg forstod K. A. Jørgensen, inde i et Dødvande. Det maa være paakrævet at faa Forhandlingerne ud af dette — ikke mindst af Hensyn til, at vi ingen Andel faar i de Penge, som vi endog selv deltager i Betalingen af, til den Fordelingskasse, der er etableret.

Jeg tror, det store Flertal af Kollegerne vil tilslutte sig en Ordning i Lighed med den her foreslaaede, og jeg vil derfor opfordre Ledelsen til at fremsætte et Forslag i Tilknytning hertil paa kompetente Steder — og ikke alene foreslaa det,

men holde fast paa det, saavel for Københavns som Provinsens Vedkommende. Strækker den anden Parts Samfundssind sig saa ikke saa langt, at de kan gaa ind i et loyalt Samarbejde for at gennemføre en saadan Arbejdsdeling, maa det være vor Ledelses Ret og Pligt at gaa til Arbejdsdelingsnævnet og forelægge dette Sagen, som den er. Saa maa dette Nævn skabe Udvej, for det kan ikke være saadan, at den ene Part blot ved at sabotere Forhandlingerne kan unddrage sig en Ordning med en fornuftig og retfærdig Arbejdsdeling.

Der har været *talt* alt for meget i denne Sag og *handlet* alt for lidt. Et Resultat maa nu skabes, og det maa ikke tage flere Maaneder før det naas.

At Resultatet hidtil er blevet saa lille, skyldes maaske, at Ledelsen hidtil har arbejdet udfra det forkerte Grundlag, at det var umuligt at finde en Ordning, der omfattede alle. Har Ledelsen det, maa den se at faa stillet om til den rigtige Bølgelængde: *Alle »faste«* bærer Byrderne ligeligt, og *alle ledige* deler det øvrige Arbejde. Det Antal ledige, der, som man siger, »ikke vil arbejde«, er saa lille, at det ikke kan hindre Sagens Løsning.

Hvis ikke et meget stort Antal Kolleger skal se sin Tilværelse og sit Hjem styrte i Grus, maa der naas et Resultat. I Dansk Typograf-Forbunds Historie har der aldrig været en lignende Situation. Der maa derfor ogsaa tages ekstraordinære Forholdsregler.

Odense, September 1940. *N. Fonnesbæk Rasmussen.*

Turnus eller 6 Timer?

Indenfor vort Forbunds ledende Instanser har alle dem, der er gaaet ind for Arbejdsdeling, været Tilhængere af Turnusdeling frem for Forkortelse af Arbejdstiden. Egentlige logiske Argumenter for, at Turnus er saa dejlig, og 6 Timer er noget Bras, har vi dog ikke set!

Det afgørende for, hvilken Form vi skal vælge, maa selvfølgelig være, hvorledes vi taber *mindst* og hvordan vi faar *flest* med i Delingen.

Rent lønmæssigt maa 1 Uges Ledighed hver 4. Uge sidestilles med 6 Timersdagen, dog vil der kunne opnaas noget mere ved Forlægninger med 6 Timer, da der ganske afgjort vil komme flere Folk paa Skift, end Tilfældet er med 8 Timers Arbejde. Med de 2 store Sæsonarbejder, der kommer i nær Fremtid (Vejviseren og Telefonbogen) maa 6 Timer ganske bestemt være at foretrække for Turnus, i al Fald for Trykkere; den korte Tid, disse 2 Arbejder strækker sig over, egner sig ikke til Turnus, bl. a. vil nogle Kolleger komme i Turnus 2 Gange, mens andre kan nøjes med 1.

6 Timer vil derimod stille alle lige. Desuden vil der næppe blive Grund til at tage Forlægningstillægene i Betragtning paa disse to Arbejder, da der tidligere er blevet betalt Overarbejdstillæg derpaa, og disse Tillæg er væsentlig større.

Ca. 300 københavnske Trykkere gaar og venter paa »Tjans«, kun faa vil blive udvalgt, lad det blive saa mange som muligt, det vil ogsaa have sin Værdi, at flere kommer til at spare deres Understøttelse i nogle Uger. Fortjenesten bliver ringere i Aar, men mon ikke vi snart kunde faa lidt Del i Arbejdsfordelingskassens Midler, saa vi kunde faa nogen Erstatning dèr.

Georg Mathiesen.

Nær og Fjern

Tilgang til København af ledige Kolleger fra Provinsen frabedes indtil videre.

30. September. *Styrelsen.*

Stemmetællerne bedes møde paa Tirsdag Kl. 17.30.

Formanden.

Tillidsmandsmødet i Morgen bringes i Erindring (se 3. Side).

Afstemning om det nye Arbejdsfordelings-Forslag (se 3. Side).

Ny Formand i K. B. Efter ca. 14 Aars Formandsskab i Københavns Bogtrykkerforening har Hr. *Olaf Strandberg* trukket sig tilbage. Som ny Formand har K. B.s Styrelse valgt Hr. *Henrik Tuxen* (J. Jørgensen & Co.).

Bogtrykudstillingen holdes aaben paa Lørdag Kl. 14—21 og Søndag Kl. 10—21 i Forsamlingsbygningen »Jylland«, Randers. Der er som bekendt fri Adgang for alle.

Haandsætterne erindres om Mødet paa Søndag Kl. 10 paa »Bygningen« i Næstved. Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, indleder.

Bogtryk-Udstillingen i Esbjerg Lørdag den 12. og Søndag den 13. Oktober. — Forretningsfører *Ths. Pedersen* taler Søndag den 13. Oktober Kl. 13 30 ved et Fagmøde i Forbindelse med Bogtryk-Udstillingen paa Hotel »Spangsberg«. Oplysningssekretæren, *Svend Johansen*, vil sikkert ogsaa sige et Par Ord ved Gennemgangen af Udstillingen. Enhver interesseret Kollega fra Syd- og Vestjylland er velkommen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse. Medlemmerne bedes erindre, at Kassererens Træffetid paa Grund af Mørklægningen indtil videre er forandret fra Fredag til Søndag Formiddag Kl. 11—12.

En Fødselsdagsgave. Direktør *Hans Kiær*, Aarhuus Stiftsbogtrykkerie, udbetalte paa Kongens Fødselsdag hele sit Personale, Funktionærer, Typografer og Lærlinge, hver 10 Kr.

Vi beklager, at det har været nødvendigt at udskyde flere Artikler om aktuelle Emner.

Lærlingespalten findes næste Side.

Haandsætternes Landssammenslutning

„Beregn dit Arbejde"-Møde

afholdes i **Odense** (Den ny Forsaml.bygning)
Søndag den 13. Oktober Kl. 10.

Forbunds-Formand *K. A. Jørgensen* indleder om Provinstarifens Haandsætter-Afsnit.

Foredraget suppleres med Lysbilleder.

Derefter Gennemgang af Eksempler paa Udregning af Bogsats, Tabelsats, Akcidenser og Annoncer, ledsaget af Lysbilleder.

Haandsættere i Odense og omliggende Byer indbydes. Forbundets Beretning 1935—37 og Tarifen bedes saa vidt muligt medbragt.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331. Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Studiekredsen »Danmarks politiske Historie« paabegyndes 3. Oktober Kl. 20. — Husk at Cykler henstilles i Haven.

Holstebro Lærlingeafdeling
afholdt Lørdag den 7. September Generalforsamling paa Central-Hotellet. Da Formanden var forhindret i at være til Stede, bød Henry Knudsen velkommen. — Protokollen og Regnskabet oplæstes og godkendtes. Til Formand nyvalgtes Henry Knudsen. — Under Eventuelt diskuterede man det fra Københavns Lærlingeafdeling tilsendte Cirkulære, som i korte Træk gik ud paa at optage Samarbejdet mellem Provins og København ved Hjælp af gensidig Udveksling af Arbejdsstof som Tryksager, Korrespondance, Afholdelse af Skitseringskursus m. m. — Alle de mødte Medlemmer deltog i denne Diskussion, og de mente alle, at et intensivt Samarbejde var af største Betydning. — Dirigenten kunde derefter hæve Generalforsamlingen, og Medlemmerne samledes til Slut om et veldækket Kaffebord. *Ejnar Rounborg.*

Aalborg Lærlingeafdeling.
Week-end-Turen! Lærlingeafdelingen i Aalborg holdt Lørdag den 14.—Søndag den 15. September Week-end-Tur til Afholdsforeningernes Hytte i Nørling Krat. Turen blev yderst vellykket med Sang og Musik ved Pejsens buldrende Baal Lørdag Aften. — Om Søndagen foretog nogle af Deltagerne Strejfture i den smukke, ejendommelige Omegn, mens andre hyggede sig inden Døre, og Kl. 18 var vi igen hjemme i Limfjordsbyen efter at have haft nogle Timers god Adspredelse i hinandens Selskab. — Det bliver ikke sidste Gang, vi laver Week-end-Tur.
J. Andersen, Sekretær.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
25. September: Brønderslev 200,00, Horsens 1000,00, København 30.000,00; 24. September: Aarhus 3000,00, Rønne 1000,00; 26. September: Faaborg 71,55, Løgstør 200,00; 30. September: Sønderborg 300,00.
København, den 30. September 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer
København: Paal. Else Helga Olsen, udl. 22. 9. 40 hos C. Hellstrøm (arb. s. St.), Sætter Egon Benzon, udl. 16. 9. 40 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.), Hj.arb.ske Betty Jensigne Støcker (Fædrelandet).
Randers: Sætter Kaj Emil Hansen, udl. 15. 9. 40 i Social-Demokraten.

Tiltraadte
København: 1130 Egon Wigold fra Rejse (arbl.), 5559 Sigurd Rasmussen fra Rejse (arbl.), 9057 Otto Petersen fra Aalborg (arbl.), 5922 Sv. Aa. Christensen fra Kolding (hvilende Ret), 7246 P. Jørgensen fra Nakskov (arbl.).
Aarhus: 5840 Ove Petersen (arbl.), 5019 C. A. Wenderby (arbl.). Horsens: 6904 Johs. Holgersen (arbl.).

Fratraadte
København: 5163 Svend Knudsen til Aalborg, 2197 Ingeborg Larsen til Silkeborg, 387 E. Bowig til Helsingør, 6595 Hans Rasmussen paa Rejse.
Aalborg: 6139 Palle Sørensen til Aarhus (arbl.), 5701 Jens P. Olesen til Ribe (arbl.), 7661 Emil Olesen til Ribe (arbl.), 9057 Otto Pedersen til København (arbl.), 6904 Johs. Holgersen til Horsens (arbl.), 5019 C. A. Wenderby til Aarhus (arbl.). Holbæk: 7422 Aksel Nielsen (overfl. til Arbejdslederne). Korsør: 1940 Knud P. Nielsen til Slagelse. Nakskov: 3361 Gunnar Olsen til Maribo (arbl.), 7246 P. W. Jørgensen til København (arbl.). Ringkøbing: 5978 Chr. Christensen paa Skole), 5449 Viggo B. Rasmussen. Thisted: 6075 Jørgen Røjle til Aalborg (arbl.).

Udslettet med Restance
Assens: 7416 Axel Lykke Olsen.

Udmeldte
København: 4235 G. Stormlund (fratraadt Faget).
Holbæk: 5530 J. Osw. Andersen (Bogtrykker).

Død
København: 1731 Jul. Nielsen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse
Paa Grund af Møklægningen forandres Kassererens Træffetid fra 1. Oktober indtil videre fra Fredag til
Søndag Fmd. Kl. 11—12.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Rustica . Corps 10—72

ANNONCER

Ung Sætter,
med Kendskab til alt Akcidensarbejde, herunder Skemasats, Annoncesats, Ombrydning, Skitsering o. l., søger Plads, snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »66«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-$3^1/_2$
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere Maskiner, Skrifter, Farver fra de bedste Fabriker. Valsemassefabrik og Valsestøberi. Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

FRITZ MÜLLER
Grafisk Fagforretning . Aaboulev. 55
Skrift, Messinglinier, Blindmateriel
Alle tekniske Artikler for Faget, Maskinbaand, Værktøj . Farver til alt grafisk Arbejde.
Ny Afdeling for Arbejdstøj. **Tlf. Ctr. 10291**

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 41 *København den 11. Oktober 1940* *67. Aargang*

Fagenes Fremtid

II.

Hvad har den Stand, der populært benævnes Arbejderklassen, lært af de senere Tiders Begivenheder? Med de senere Tider menes ikke blot Tiden under den nuværende Krig, men ogsaa de Aar, der gik forud for denne, hvor saa meget varslede den sociale Revolution. Den har lært — saa mange iblandt, der aabnede Sanserne —, at Samfundsfaktorer, den hidtil ignorerede og vilde bekæmpe, saadanne som Nationalitet og Kapitaler, indeholder Værdier, ogsaa for dem, der ikke kan forlades. Og en Del iblandt, deraf maaske nogle af de bedste og mest betydende, har ogsaa indset, at det Livssyn, der før bedst kendtes under Begrebet Gud, nemlig de etiske Værdier, Moralens Grundlov, maatte tages med som aandelig Faktor i en social Opbygning.

Under en Vurdering af de Virkemidler, der betinger Fagenes Fremtid, maa Fagenes Stamme derfor først naa til en Erkendelse af, baade paa hvilken Maade den arbejder, og hvori dens Styrke bestaar. Det var jo Marxismens Grundsyn, at Arbejderne maatte staa udenfor Samfundet, og det bliver den som Opposition egentlig nyttige Kommunismes Skæbne, at den fortsætter denne Livsanskuelse. Man hører stadig iblandt os Folk, der udtrykker, at Arbejderne har intet Fædreland, og at for Eksempel saadanne aandelige Værdier som de Skatte, vi ejer i vor lyriske og aandelige Digtning, ikke er noget for dem. Det er maaske forstaaeligt, at de ejer denne Følelse, men hvor er det sørgelig forkert. Det maa ikke være saadan. Det betyder Død og Undergang for alle os, der hidtil har været afhængige af Kapitalens Misbrug af Magten, hvis vi hævder den Betragtning i Stedet for af al Styrke og Evne at kræve vor Plads i Samfundet sidestillet med de øvrige Stænder. Denne Erkendelse er det politiske Arbejderpartis ledende Mænd vistnok i Almindelighed — ubegribelig sent — naaet til, og under denne Erkendelse maa ogsaa Fagenes Fremtid bygges op.

Vi maa altsaa begynde med Opdragelse. Med Opdragelse menes ikke den Teknik, der nu er ved at gaa Folk paa Hjernen, og som vil lære os, at naar vi blot annammer saa og saa megen Oplysning, saa er vi konkurrencedygtige om Arbejdet, saa kan vi slaa hinanden ud, kun til Fordel for en gammeldags Kapitalisme, der derved faar stadig bedre Midler til den umyndige Arbejderstands Udnyttelse. Med Opdragelse menes Livets Ædlen, og dette Begreb vil det naturligvis blive vanskeligt for en Stand, der gennem flere Generationer er født, opdraget og har levet i den rene Materialismes Livsanskuelse, at faa fat paa. Det var jo Socialismens Mænd, der fortalte os, at naar vi blot fik bedre Mad, saa vilde vi allesammen blive saa gode og englelige, at her blev et Paradis paa Jorden. Det kan ikke ses, at den Del af Menneskeheden, der har levet under denne Anskuelse, og som *har* faaet bedre Mad og ogsaa langt mere Kultur, har faaet mere Styrke og mere Modstandsevne og -vilje til at kæmpe for eller til at bevare en vunden Stilling, naar Modgangen kom, end deres Forfædre, der led Livet under større Nød, men ogsaa under større personlig Erkendelse. Appetittens Fodring alene blev aldrig Mennesker til Gavn. Derfor maa Madlysten trækkes ud som en raadden Tand, før Folket kan blive sundt.

Under en ændret Morallov, hvor Etikken bliver Menneskehedens Grundpille, maa saadanne Hæmninger, der vurderer Mennesker efter Livsstillinger, forsvinde. Det er ikke fint at være Akademiker eller ikke-fint at være Skopudser. Det gamle, forældede Aandsaristokrati vil ophæves; man vil ikke spørge, *hvad* Manden er, men *hvordan* han er. Naar det nutildags er saaledes, at en Skopudser ikke i Almindelighed har en Professor til Omgangsven, saa skyldes det sociale Grunde. I den etiske Verden kan de omgaas, blot der er et Interessefællesskab, paa samme Maade som to Skopudsere ikke behøver at være Aandsfæller, fordi de som Fagfæller forenes i faglige og økonomiske Interesser. I vor Barndom var en Korøgter nærmest et ringeagtet Individ, der oftest maatte sove i en tom Baas i Stalden, fordi man fandt, at dette var hans naturlige Element. Nu er en Fodermester halv Videnskabsmand; han har Interesse i Bedriften og faar Udbytte deraf. Han er blevet interesseret i det Samfund, han lever i; han er blevet Medlem af det.

Derfor maa Fagenes første og største positive Opgave blive et Arbejde henimod større samfundsmæssig Indflydelse og derigennem større personlig Selvstændighed. I Fagenes og deres Medlemmers nuværende Stilling i Samfundet dræbes alle moralske Grundsætninger, idet Kampen for Udkommet tvinger Menneskenaturen til at leve med dens onde eller uheldige Instinkter opad. Broderskabet er blevet til en Konkurrencekamp, hvis appetitligste Kampmidler er saadanne, der er opnaaet ad den tekniske Uddannelses Vej. Andre Midler til at vinde i Konkurrencen om de nødvendige Livsbetingelser kender vi i de ufine Bevægelser op ad dem, der har Indflydelse i Samfundet, ligefra den almægtige Seniorchef til hans ringeste villige Tjener. Det er Øjentjeneriet, Forlorenheden, Frygten, Slaveaanden, Løgnen, der spiller om Gevinst, ligegyldig paa hvilken Maade den indvindes.

Man maa forbande en Samfundstilstand, der tvinger de moralsk svageste til at udvikle de uheldige Egenskaber blot for Eksistensens Skyld. Hvis ethvert Menneske vidste, at naar det gjorde sin Arbejdspligt, var det ogsaa sikret et anstændigt Udkomme, vilde Aandssynder kun begaas af Forbrydere. Vi maa gennem vore Fagorganisationer virke henimod, at enhvers Arbejde er lige paaskønnet. De fleste Lønarbejdere maa nu leve i en stadig

Frygt for, at alt, hvad de byggede op med Fremtiden for Øje, pludselig kan ligge knust for deres Fod: et Hjem, der blev rejst og hæget om i Tillid til Arbejde og Sundhed, et Studium, der skal føres gennem Aaringer, en Forsørgelse af unge eller gamle, en Ferierejse og saa videre — foraarsaget maaske af en Tilfældighed: en Uenighed med en Principal, et skævt Øje fra en overordnet — eller paa Grund af Arbejdsmangel i Almindelighed eller paa et bestemt Arbejdssted. Den Magt, der er givet det enkelte Menneske i en Principals eller Arbejdsleders Skikkelse til at bestemme over sine Medmenneskers Skæbne, er af det onde, og den er det i lige høj Grad, hvad enten denne Arbejdsgiver saa er human eller egenmægtig.

(Fortsættes.) *N. Th. S.*

Tarif med Dansk Litograflaug for Provinsen

Indtil for faa Aar siden var Organisationsforholdene for den ufaglærte Arbejdskraft i Provinsens litografiske Virksomheder af temmelig kaotisk Beskaffenhed. Hovedparten af Arbejderne var fordelt paa 5—6 forskellige Organisationer, medens en mindre Del var uorganiserede.

I 1937 forhandlede vort Forbund med Dansk Litograflaug om Oprettelse af Overenskomst, men disse Forhandlinger førte ikke til noget Resultat. Tid efter anden lykkedes det dog at faa de uorganiserede ind i vort Forbund, og ved velvillig Aftale med Bogbinderforbundet og Kvindeligt Arbejderforbund overflyttedes et Antal af disse Forbunds Medlemmer til os.

I Foraaret 1939 indgik Dansk Litograflaug endelig paa at afslutte Overenskomst for fem af sine Provinsmedlemmer, men dog kun omfattende kvindelige Trykkeriarbejdere. Parterne var dog enige om, at der skulde optages Forhandlinger om Tiltrædelse af Provinstarifen for alle Laugets Provinsmedlemmer (Afd. I) og omfattende alle kvindelige og mandlige Trykkeriarbejdere.

Disse Forhandlinger blev optaget i December 1939 og fortsat ved et Møde i Aarhus den 1. April 1940. Men heller ikke denne Gang lykkedes det at komme til Enighed.

Først efter at der var rejst to Sager ved Den faste Voldgiftsret mod Litograflauget og tre af dets Provinsmedlemmer, gennemførtes virkelige Realitetsforhandlinger under Hovedorganisationernes Medvirken, og Resultatet blev Afslutning af nedenstaaende Tarifaftale.

Den bygger paa Provinstarifen, men de særlige Afsnit for Haandsættere, Trykkere, Stereotypører, Maskinsættere og Lærlinge er taget ud. Derimod faar alle Fællesbestemmelser Gyldighed for de kvindelige og mandlige Trykkeriarbejdere i litografiske Provinsvirksomheder, dog med følgende Ændringer:

1) Paa Arbejdspladser, hvor Week-end har været praktiseret i Tiden op til 1. September 1940, kan denne Ordning fortsat bestaa, men der kan ikke indføres Week-end paa andre Virksomheder uden Organisationernes Tilladelse.

2) Der ydes ikke særligt Tillæg for Talcumering og Afstøvning samt for Bronzering og Afstøvning, naar dette sker *paa Maskine*. Udføres Arbejdet derimod *med Haanden*, betales de angivne Tillæg.

3) I § 40 ændres Ordet »Valser« til »Farvevalser«.

— — —

Med denne Overenskomst er der nu skabt klare og ordnede Organisationsforhold for hele den Gruppe af ufaglært Arbejdskraft, der er beskæftiget i Provinsens litografiske Virksomheder. Den hører organisatorisk til Dansk Typograf-Forbund og med ovennævnte Ændringer er vor Provinstarif gældende. Særtryk af denne, beregnet for de litografiske Virksomheder, vil snarest blive udsendt. *Ths. Pedersen.*

Overenskomsten

I Henhold til Forlig indgaaet i Den faste Voldgiftsret den 13. September d. A. afholdtes i Dag et Møde i Arbejdsgiverforeningen med Repræsentanter for Dansk Litograflaug og Dansk Typograf-Forbund.

Man enedes om, at der oprettes og renskrives en Overenskomst mellem Lauget og Forbundet, gældende for Laugets Provinsmedlemmer af Afd. I, med følgende Indhold:

Følgende Bestemmelser i Minimaltarifen for Arbejdere i Bogtrykfaget i Provinsen bliver gældende hos Laugets Provinsmedlemmer af Afd. I for Hjælpearbejdere ved litografisk Arbejde:

§§ 1—10. Til § 1 tilføjes dog:

»Paa Arbejdspladser, hvor Week-end i Tiden op til 1. September d. A. har været praktiseret, kan denne Ordning fortsat bestaa.«

»Indførelse af Week-end for andre Virksomheder kan kun ske efter Forhandling mellem Organisationerne.«

Endvidere indføres §§ 35—40 (Specialafsnittene for mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere); dog faar § 39 følgende Formulering:

»For al Talcumering og Afstøvning med Haanden samt Bronzering og Afstøvning med Haanden betales et Tillæg af 25 Øre pr. Time, dog mindst 1 Kr. Ved Bronzeafstøvning skal der udleveres Respirator til hver enkelt Arbejder.«

§ 40. »Rengøring under og Afvaskning af Farvevalser paa Hurtigpresser og Rotationspresser udføres ikke af kvindelige Trykkeriarbejdere.«

Endvidere indføres §§ 45—48 (almindelige Bestemmelser), §§ 49—60 (Mæglingsregler og Voldgift), § 61 (Pristalsregulering), §§ 62 og 63 (Slutningsbestemmelser). Endvidere Afspaseringsaftalen.

Overenskomsten træder i Kraft fra og med den Lønningsuge, der begynder Lørdag den 19. Oktober.

Naar ovenstaaende Overenskomst er renskrevet og underskrevet, bortfalder alle bestaaende Særoverenskomster og Særaftaler mellem Laugets Provinsmedlemmer og Forbundet og mellem Medlemmer af disse to Organisationer. De samv. Fagforbund tilbagekalder den paa Typograf-Forbundets Vegne den 5. August d. A. til Den faste Voldgiftsret indgivne Klage over Brud paa Aftalen af 2. Marts 1939 samt den under s. D. indgivne Klage mod to Aalborg-Firmaer og et Horsens-Firma for Brud paa Tarifens Arbejdstidsbestemmelse.

København, den 24. September 1940.

For De samvirkende Fagforbund i Danmark:
Ernst Berg.

For Dansk Arbejdsgiverforening:
Carl Plum.

For Dansk Litograflaug: *H. Lundsgaard.*

For Dansk Typograf-Forbund: *Ths. Pedersen. Sigv. Hellberg.*

Dansk Typograf-Forbund

Det sidste Dyrtidstillæg

udgør

Kr. 3,00 for faglærte samt for mandl. Trykkeriarbejdere,
Kr. 2,00 for kvindelige Trykkeriarbejdere,
Kr. 1,25 for Arbejdere under 18 Aar (d. v. s. enkelte kv. og mdl. Trykkeriarbejdere),

dog at ingen Lønningsindtægt ved det nye Dyrtidstilæg kan blive bragt op over 80 Kr. pr. Uge.

Dette vil altsaa sige, at alle, der tjener 80 Kr. eller derover, *ikke* berøres af det nye Tillæg.

For alle kv. Trykkeriarbejdere og for alle Ungarbejdere gælder det, at de vil faa det nye Tillæg helt og ubeskaaret.

Der vil derimod være en Del mandlige Arbejdere, som *enten* faar de 3 Kr. helt *eller* en Del af de 3 Kroner. — Eksempel:

Løn Kr. 76,16 + 3 = 79,16
» » 77,00 + 3 = 80,00
» » 78,00 + 2 = 80,00
» » 79,50 + 0,50 = 80,00

For Arbejdsgiverne gælder det, at de for *alle* Arbejdere skal indbetale 3 Kr. ugl. til Arbejdsløshedsfonden, medmindre Arbejderen selv faar de 3 Kr. (i H. t. ovenst.); for de Arbejdere, der selv erholder *en Del* af det nye Tillæg, skal Arbejdsgiveren indbetale *Forskellen* mellem denne Del og 3 Kr. til Fonden (f. Eks.: hvis A. i H. t. ovenst. skal have 1 Kr. i Tillæg, skal Arbejdsgiveren indbetale 2 Kr. til Fonden). Loven koster altsaa i alle Tilfælde Arbejdsgiveren 3 Kr. pr. Arbejder pr. Uge.

Men hvad forstaar man nu ved Begrebet »Løn« eller »Lønningsindtægt«? Jo, i Begrebet »Løn« skal medregnes

	A.	B.
Minimalløn ..... f. Eks.	67,00	67,00
Reguleringstillæg	1,00	1,00
Hidtidigt Dyrtidstillæg	8,16	8,16
Maskintillæg	0,00	0,00
Apparattillæg	3,75	0,00
Sprøjteapparat-Tillæg	3,25	0,00
Personligt Tillæg	6,00	2,00
	89,16	78,16
+ det nye Dyrtidstillæg	0,00	1,84
	89,16	80,00

Hvis derimod enten A. eller B. arbejder paa *forlagt Tid*, skal der *ikke* tages Hensyn til Forlægningstillæget, d. v. s. at selv om B. i Forlægningstillæg foruden det ovenst. havde 15 pCt. af 67,00 (10,05) og derved havde en Indtægt paa 88,21 i Stedet for 78,16, saa skal der kun regnes med de ovenst. Bestanddele af »Lønnen« (78,16).

Ferieprocenter skal heller ikke medregnes. *Smudstillæg* og *Bronzeringstillæg* skal ej heller medregnes. *Overarbejdspenge*, der *udbetales* (d. v. s. Procenttillægene) skal heller ikke medregnes. Derimod skal medregnes de indestaaende Beløb for Overarbejde, *naar disse kommer til Udbetaling som Dækning for Afspaseringsdage.*

Ved *Medhjælpsarbejde* (enkelte Dage) skal der pr. Dag betales 50 Øre (resp. 33 Øre) nyt Tillæg uden Hensyn til, om vedkommendes Løn vilde komme op over 80 Kr., hvis Arbejdet varede 6 Dage.

I *Sygdomstilfælde* skal en Arbejder have 50 Øre (resp. 33 Øre) pr. beskæftiget Dag, saafremt hans Ugelønning paa Grund af Sygefraværelse gaar ned under 80 Kr., uanset om han ellers normalt har en Løn paa over 80 Kr.

København, den 7. Oktober 1940. *Sigv. Hellberg.*

Dyrtidstillægget i Provinsen

Faglærte Arbejdere (herunder Stereotypører) Kr. 3,00 + 8,57, ialt Kr. 11,57. For Indtægter *under* 80 Kr. ugl. tillægges yderligere indtil 3 Kr. pr. Uge, men dog saaledes, at Indtægten derved højst kan bringes op paa 80 Kr.

Mandlige Trykkeriarbejdere Kr. 2,25 + 8,57, ialt Kr. 10,82 + evt. Kr. 3,00 jfr. foranstaaende.

Kvl. Trykkeriarbejdere Kr. 1,80 + 7,54, ialt Kr. 9,34.

Unge Arbejdere (mandl. og kv. Trykkeriarbejdere under 18 Aar):

Mandlige: Kr. 2,25 + 4,78, ialt Kr. 7,03,
Kvindelige: Kr. 1,80 + 4,78, ialt Kr. 6,58.

For *Paalæggersker*, der i Henhold til Tarifens § 38 beskæftiges paa forkortet Arbejdstid, andrager Dyrtidstillægget:

Med 7 Tim. Arbejde pr. Dag Kr. 1,80 + 6,59, ialt Kr. 8,39
» 6 » » » » » 1,80 + 5,65, » » 7,45
» 5 » » » » » 1,80 + 4,72, » » 6,52
» 4 » » » » » 1,80 + 3,77, » » 5,57
» 3 » » » » » 1,80 + 2,83, » » 4,63

Understøttelse under Skoleophold

Fra Arbejdsdirektoratet foreligger Meddelelse om, at arbejdsløse Medlemmer af vort Forbund kan søge Understøttelse af Arbejdsløshedsfonden til Deltagelse i Kursus paa Højskoler o. l. Understøttelsen kan forventes bevilget, saafremt de paagældende Medlemmer iøvrigt opfylder de fastsatte Vilkaar.

Ansøgningsskemaer udleveres ved Henvendelse paa Forbundskontoret.

Haandsætternes Landssammenslutning

„Beregn dit Arbejde"-Møde

afholdes i **Kolding** (Centralbiblioteket)
Søndag den 20. Oktober Kl. 10.

Forbunds-Formand *K. A. Jørgensen* indleder om Provinstarifens Haandsætter-Afsnit.

Foredraget suppleres med Lysbilleder.

Derefter Gennemgang af Eksempler paa Udregning af Bogsats, Tabelsats, Akcidenser og Annoncer, ledsaget af Lysbilleder.

Haandsættere i Kolding og omliggende Byer indbydes. Forbundets Beretning 1935—37 og Tarifen bedes saa vidt muligt medbragt.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Viborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 21. og Søndag den 22. September i Samarbejde med Sekretær *Svend Johansen* Bogtrykudstilling paa Centralbiblioteket i Viborg.

Den lokale Presse bragte kun rosende Omtale, og der var ca. 1500 besøgende.

I Forbindelse med Udstillingen afholdtes Søndag den 22. September Medlemsmøde med Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, som Taler. I Foredraget omtalte K. A. Jørgensen Arbejdsfordelingen og gennemgik de forskellige Kriselove. Mødet sluttede med fælles Kaffebord.

Om Aftenen samledes Kollegerne til en lille Festlighed i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Formanden for Lokalafdelingen, *C. E. Christensen*, bød velkommen, idet han omtalte Lokalafdelingens 60-Aars Jubilæum, der kunde fejres 1. Juli, men paa Grund af Forholdene var blevet udsat indtil nu. *K. A. Jørgensen* holdt Tale for Damerne, og Sammenkomsten sluttede med et Par Timers Dans. *K. H.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Er du Deltager i et af vore

Korrespondance-Kursus?

ellers skulde du kombinere Mørklægning og faglige Studier omkring et saadant Kursus.

SKRIFTSKITSERING

Kursus med Orientering om Skriften og dens Opstaaen.

KURSUS 1

Instruktion om Skitsering af Akcidenser samt 8 Opgaver: Visitkort, Reklamekort, Brevpapir, Annonce, Bogomslag, Reklamebrochure, Bladhoved, Kalender.

KURSUS 2

Fortsættelse af 1. Kursus med 8 nye Opgaver: Forlovelseskort, Indbydelser og Takkekort, Medlemskort og Nytaarskort, Brevpapir og Kuvert, Annonceside til Grafisk Teknik, Omslag til Grafisk Teknik, 3-fløjet Folder, Hoved til Typ.-Tid.. Kalendersider til Grafisk Aarbog.

KURSUS 3

Fortsættelse af 2. Kursus med 8 nye Opgaver: Gavekort og Adgangskort, Kuffertmærker, Adressesedler og Dags Dato, Reklameblotting, Vinkort, Prisliste, Etiketter og Ex Libris.

Skriftlig Kritik udfærdiges af alle Opgaverne.

PRIS: { **10 Kr.** for Svende / **8 Kr.** for Lærlinge

Indmeldelse, med tydelig Angivelse af det Kursus, der ønskes, sker (inden 1. November) ved Indsendelse af Beløbet paa Girokonto 28714, Grafisk Teknik, Evaldsgade 3, Kbhvn. N.

Skal Brødpriserne atter forhøjes?

I Anledning af, at Bagerne har indledet nye Forhandlinger med Priskontrolraadet om en Forhøjelse af Prisen paa Brødet, skriver Berlingske Tidende bl. a. følgende:

. . . Som det vil erindres, havde Bagerne opnaaet Priskontrolraadets Godkendelse paa en Kalkulation, hvorefter den nuværende Rugpris skulde give en Udsalgspris for et fire Kilos Rugbrød paa 153 Øre. Handelsministeriet fandt imidlertid Beregningen for rundelig og satte Prisen til 145 Øre — en Pris, som fra 1. Oktober gennem Statens Tilskud nedbragtes til 121 Øre. Hvad Bagerne nu ønsker er, at Priskontrollens Indstilling alligevel følges, saaledes at de 153 Øre lægges til Grund ved Avanceberegningen, og at Udsalgsprisen paa 121 Øre muliggøres ved et forhøjet Statstilskud.

Efterhaanden er det jo lykkedes at gøre Brødspørgsmaalet saa indviklet, at man kun med Vanskelighed kan holde Rede paa de forskellige Tal, som spiller en Rolle for Bedømmelsen af Prisforholdet. Men i al Forvirringen er der én Ting, som staar fast — den nemlig, at vi indtil for kort Tid siden havde en Rugpris paa 19 Kr. Tønden og en Brødpris paa 93 Øre. Ved den nye Kornordning blev Rugprisen ganske vist sat op til 29 Kr., men Statens Tilskud til Brødprisen repræsenterer paa det nærmeste denne Difference af 10 Kr. pr. Tønde Rug. Og dog kommer Brødprisen ikke ned igen paa de 93 Øre, men reduceres kun til 121 Øre.

Selv om nu ogsaa den statslige Oplagring af Brødkornet, saaledes som det er blevet fremhævet, er forbundet med større Omkostninger end den hidtidige Ordning, vil dette Forhold i hvert Fald langtfra kunne motivere den Fordyrelse, som angives i Differencen mellem 93 Øre og 121 Øre. En klækkelig Del af disse 28 Øre tilfalder de øvrige Mellemled paa Rugens Vandring fra Producent til Forbruger i Form af forøgede Omkostninger og Avancer. Det er i allerhøjeste Grad beklageligt, at Statens Indgreb har faaet Former, som afføder et i prismæssig Henseende saa uheldigt Resultat, og det maa fastslaas, at paa denne Baggrund virker Krav om en Forøgelse af det samlede Omkostnings- og Avancetillæg paa Rugens Omformning til Brød aldeles uantageligt . . .

Langsom Ekspedition

»Spidserne« i vor Fagforening tænker ikke særlig hurtigt, naar det drejer sig om de arbejdsløse. Fredag den 20. September stillede vi til Udbetaling paa Kontoret i Evaldsgade, og paa en Dør sad opklæbet en Skrivelse, hvori de arbejdsløse blev gjort opmærksom paa 20 Fripladser paa et Samariterkursus. Lørdag den 21. September stillede jeg i Rosenørnsalle 12 for at faa en saadan Friplads og fik at vide, at alt var optaget, Cirkulæret var udsendt den 15. September.

Nu spørger jeg:

Hvorfor var dette Cirkulære ikke *straks ved Modtagelsen* slaaet op paa et *Iøjefaldende Sted* i *Kontrollokalet* i Nr. Søgade? Saa havde der været en Mulighed for, at ihvertfald et Par Typografer havde været heldige. Nu er der sikkert ikke een af os, der har haft nogen Chance. 163, *A. Sørensen.*

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branchernes repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

SPØRGESKEMAERNE.

Vi beder de Kolleger, der som Tillidsmænd har modtaget Spørgeskemaer, om at indsende disse meget snart til Landssammenslutningens Formand, Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense.

Brancherne og Krisen.

Man sætter ikke noget til ved at udtale, at i Tider som de, vi nu gennemlever, er der ikke noget, der hedder Branchefolk. Vore Interesser er saa fælles og saa store, at det, der før var stort for den enkelte, nu bliver til Bagateller. Der er ikke Plads for det i Fælleshusholdningen. Meget af det, vi troede umisteligt, er allerede sat til, og vi synes jo at være ude for saadanne Lavineskred, at vore Kræfter ikke slaar til for at dæmme op derimod.

Skal vi da give op i vort Arbejde for vore Faggruppe-Interesser, som vi har samlet os om gennem alle vore Aar, og som Nødvendigheden har lært os at følge. Nej, tværtimod, i Modgangstider bliver alle Emner anvendelige, og de kan blive os dobbelt nyttige. Men vi maa blot ikke overvurdere det enkelte, det mindre væsentlige paa det større, det fælles' Bekostning. Derfor forsvinder ogsaa Branchemanden som saadan, men Branchepolitiken i dens opbyggende, livgivende Form bevares.

Det maa være os en Tilfredsstillelse at erfare, at i disse Prøvelsens Tider mærkes der trods alt en Vilje til at bevare og støtte de kollegiale Former. Og enhver Bevægelse i denne Retning maa hilses med Glæde og Tilfredshed. Som bekendt har man baade indenfor Haandsættere og Maskinsættere afholdt Møder til Døftelse af vore Tarifbestemmelser, og rent bortset fra det reelle Udbytte saadanne Møder giver i Form af Beslutning om Efterlevelse, indeholder de i sig selv det Moment, der bærer ud over Dødtid og Mismod, nemlig Trangen til at leve og til at holde sammen, Trangen til at bevare og befæste det, man har opnaaet, for en Gang, naar Solen smiler venligere over den onde Jord, end den gør i Dag, at kunne videreføre Arbejdet for vore faglige, vore økonomiske og vore kulturelle Interesser.

Vi venter ogsaa paa, at det Arbejde, Forbundet har taget op for Fremskaffelse af nye Organisationsformer, og som henlagdes — maaske lidt forhastet — da Uvejret kom, maa blive taget op paany. Hvorledes Fremtiden vil arte sig med Hensyn til det politiske Organisationsarbejde, ved vi ikke; næste Aar skal ordinært afholdes Delegeretmøde, og om der sker noget før eller senere, ved vi ikke; vor Ledelses Planer i saa Henseende rager vel ikke os, men vi tror, at den klogeste Politik, vi kan føre, er den, at lade hele vort Organisationsmaskineri arbejde paa fuldstændig normal Vis og derved tilkendegive, at vi er os vor Selvstændighed bevidst og agter at leve derefter.

Derfor kan vi heller ikke give noget bedre Raad til vore Kolleger Landet over, end at de fortsætter Livet i Kreds og Klub paa sædvanlig Vis. Benyt den lange mørke Aarstid til at samles enten til Belæring eller til Selskabelighed (om end kun ved en Taar Kaffesurrogat), begge Dele er gavnligt; og kan vi paa Grund af Mørklægning og Trafikvanskeligheder ikke samles under de større Forhold, saa prøv paa det under de mindre. Benyt ogsaa de Tilbud, der gennem Landssammenslutningen gives med Hensyn til Foredrag og Instruktioner. Der er endnu nogle Kolleger, der gerne trodser Vanskelighederne ved Udrejse og vil være med til at afkorte os de mørke Timer. Og efter Vinter kommer en Vaar.

Lad det blive en levende og stærk Bevægelse, der engang igen overtager Arbejdet indenfor vor faglige Verden. Der er kun én Vej for os Arbejdere at gaa, og hvad man saa end kalder os, saa véd vi, at vi har alle det samme Sind og det samme Maal. Og Maalet er Frelse for Fag og Folk. *N. Th. S.*

Spørgetimer paa Fagskolen.

Det hænder ofte under Arbejdet, at en eller anden Udskejelse fra Jernkollegaens Side spolerer Maskinsætterens gode Humør — bibringer ham et Chock eller vækker hans Irritation, maaske bare hans Forundring. Det kan dreje sig om uventede »Sprøjtere«, Besvær med Udstøderen, Samlervanskeligheder eller Standsning i Aflæggeren, eller om bøjede Kiler, læderede Matricer og lign., der uformodet og uforklarligt optræder i det Øjeblik, man synes, Maskinen gaar allerbedst. Tidt er man saa tilvænnet Sættemaskinens smaa Uregelmæssigheder, at de overhovedet ikke bemærkes, selv om de uvægerligt besværliggør Arbejdet og hæmmer Præstationen.

Man bør dog aldrig negligere disse Tilfælde, hvad enten de repræsenterer smaa eller store Overraskelser. Der sker ingen Afvigelser i Maskinens normale Virksomhed, uden at der kan paavises en Fejl enten i Materiellet eller hos Maskinsætteren, og det betaler sig for begge Parter, at denne søger at finde ind til dens Afbødning. Det er ingen Skam at maatte give op. En Sættemaskine er saa kompliceret og Uregelmæssighedernes Aarsager saa mangfoldige, at selv Montører kan have svært ved at opspore Fejlaarsager — ja, undertiden er Maskinsætteren med sit intime Kendskab til en bestemt Maskines Nykker bedst skikket til at paavise eventuelle Skavanker hos Hjertebarnet.

Vi har i Branchespaltens Spørgerubrik og ogsaa i Grafisk Teknik Adgang til at søge Oplysning (og oplyse hinanden) om de mærkelige Tilfælde, vi udsættes for under vor daglige Dont. Men det er ret sjældent, denne Adgang udnyttes. Dels er det vanskeligt at fremstille de indtrufne Kalamiteter klart ad skriftlig Vej — maaske ogsaa sommetider svært at forstaa Spørgsmaalenes Besvarelse —, dels er det jo ofte saadan, at den ene Fortrædelighed fortrænger den anden, og det daglige Besvær med »Rokken« faar mange til at glemme Spørgsmaalene eller sky Ulejligheden med deres Formulering og Indsendelse.

Det er en Skam, at den fagtekniske Spørgerubrik ikke bliver flittigere brugt; dens Indhold kan have Bud til mange flere end Forespørgeren.

— — —

Københavns Maskinsætter-Klub arrangerer en af de nærmest følgende Søndage en »Spørgetime«, hvortil Fagskolen for Boghaandværk velvilligt stiller Lokale og Maskiner til Raadighed. Branchefællerne bør være opmærksom paa Indkaldelsen til denne Spørgetime og i størst muligt Antal komme til Stede. Man vil her, i højere Grad end ved Benyttelsen af Fagbladenes Spørgerubriker, kunne uddybe Problemerne og komme tilbunds i dem. Gennem Udveksling af Erfaringer vil mange Kolleger kunne komme lettere gennem Hverdagen, hvilket nok kan have Betydning i disse Tider. Der er ikke

noget i Vejen for, at man ogsaa ved denne Lejlighed kan møde op med skriftlige Forespørgsler og faa dem besvaret omgaaende af den tilkaldte Sagkundskab.

Arrangementet er beregnet for Klubbens Medlemmer, men udenforstaaende Branchefæller bør benytte Anledningen til at indmelde sig.

Med hvem skal jeg dele? —

Under denne Overskrift skriver »Halvtredsaarig« i »Typ.-Tid.« Nr. 37 en Artikel, hvori han omtaler »Maskinsatsfabrikerne« paa en mindre pæn — og ogsaa mindre velovervejet — Maade. Hvad han skriver om Indehaverne af disse Virksomheder, skal jeg ikke gaa i Rette med ham om, det bliver *deres* Sag, men naar han skriver: *»hvis Vilkaarene paa disse Arbejdssteder var de samme som paa de tarifordnede Bogtrykkerier«* — saa omtaler han os, der arbejder paa et af de Arbejdssteder, som mindre gode Kolleger, og det vil jeg gerne have Lov at tilbagevise.

Vi har siden September været 7 Mand + en organiseret Hjælpearbejder — før September 11 — og den gennemsnitlige Ugeløn ligger paa 105 Kr. — 40 Min. Frokost om Dagen og 1 Time om Aftenen — den bedste Belysning, der findes i noget Maskinsætteri i København, tip-top moderne Materiale, alt sammen noget, som blev beundret ved et hos os afholdt Instruktionsmøde — saa jeg kan ikke indse, hvilken Forskel der er paa »Halvtredsaarig«s Arbejdssted og vort, hvad de tarifordnede Forhold angaar.

Og naar han skriver: *»og kun i Ny og Næ antages en Sætter«*, ja, saa vil Kollegerne af foranstaaende se, at han er helt ved Siden af; den sidstantagne hos os har været her i 2 Aar!

Ang. Arbejdsdeling kan jeg oplyse overfor min anonyme Kollega, at vi har haft Turnus hver fjerde Uge!

Du maa huske paa, naar du skriver om ikke tarifordnede Vilkaar, saa stempler du undertegnede, som er Tillidsmand, som en daarlig Kollega. Naar vi nu er 8 Mand i vor Virksomhed, maa du vel være klar over, at vi maa og skal have — og selvfølgelig har — *tarifordnede Forhold.* — At der en Gang i Tidernes Morgen, og maaske paa enkelte andre Virksomheder, endnu findes de af dig omtalte Forhold, falder jo kun tilbage paa de Kolleger, som i Ny og Næ bliver antaget, under Forhold, som de *selv* er klar over, ikke er i Overensstemmelse med Tarifen. *Volmer Nielsen,* 6462.

— — —

Paa Grund af det fremrykkede Tidspunkt har Indsenderen ikke kunnet naa at bringe et Svar i dette Nr., men vi vil svare for os.

Det er os ganske ubegribeligt, hvad der har bevæget I. A. Eriksens Maskinsættere til at skrive foranstaaende Protest, thi den omtalte Artikel kritiserer jo netop ikke Forholdene hos I. A. Eriksens, men derimod deres absolutte Modsætninger. I »Halvtredsaarig«s Indlæg staar ganske rigtigt, at hvis Vilkaarene var som paa de tarifordnede Bogtrykkerier, saa var der intet at sige dertil, men derved er ogsaa Støtten slaaet væk for den tilsendte Protest, thi det er de jo netop paa det nævnte Arbejdssted og paa enkelte andre. Hvis vore Kolleger hos I. A. Eriksen — eller deres Firma — har fulgt den Propaganda, der fra vor Side har været ført mod de lyssky Foreteelser indenfor Maskinsatsfabrikernes Virksomhed, saa vil de vide, at vi mangfoldige Gange, hvad vi vil dokumentere, har udtalt, at hvor der indgaas paa og *arbejdes under* ordnede tarifmæssige Forhold (thi det er ikke nok, at Indehaverne er Medlemmer af K. B.), der kan vi ikke have noget at indvende mod denne Virksomhedsform; og for hvert et Tilfælde af denne Art bliver der Glæde indenfor Maskinsætternes Kreds som sikkert indenfor vort Forbund i Almindelighed. Ved et Besøg, som K. M. K. for nogen Tid arrangerede paa I. A. Eriksens Maskinsætteri, bragte vi ogsaa en Omtale af Virksomheden, hvori vi vistnok tilfulde gav Kejseren, hvad hans er. Saa det forekommer os, at Protesten i den indsendte Redegørelse rammer ganske ved Siden af. *Red.*

Fag og Folk.

Sætteren og Sproget. Man har jo Godtgørelser for fremmed Sprog, og der er noget, der hedder videnskabeligt Arbejde, hvorom Tarifen ogsaa bestemmer. Men det har altid været forbandet vanskeligt at faa en Principal til at forstaa, at der er Forskel paa Arten og dermed ogsaa paa Godtgørelsen af Rocambole og Filosofiske Studier. Der er netop udgivet en Afhandling, der hedder: »Varvighed i danske og skaanske senglaciale Aflejringer«, og hvis man ikke véd, hvad Varvighed betyder, forklares der: de Former af Lagdeling i Sedimenter, hvis Lagvekslinger registrerer de klimatiske Variationer, der betinges af Aarstidernes regelmæssige Følgen efter hinanden. Ikke sandt, det er da godt Dansk, og der er ingen Grund til Godtgørelser herfor; der skal leveres normal Præstation, saafremt der da ikke indeholdes andre Godtgørelsesmomenter i Værket. Og saa 30 Ark af den Art — seks Tusind i Timen. Der kommer skam mere af samme Slags — heldigvis. Til Gengæld skal De tre Musketerer i ny Udgave, men den skal sættes om Søndagene af et Par Fabrikanter.

Men altsaa, Varvighed betyder . . . x.

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh.: F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Tarifmøder i København. K. M. K. har i September (10. og 17. af Hensyn til skiftende Hold) afholdt Tarifmøder, ved hvilke Formanden, *F. Traugott Nielsen,* gennemgik Maskinsætterafsnittets forskellige Paragrafer og pegede paa dets Bestemmelse med Hensyn til Arbejdsformer og Godtgørelser. I en Tid, hvor Arbejdsløsheden hærger som nu, er det af særlig stor Betydning, at Arbejderne er opmærksomme paa og udnytter de lovlige Midler til Arbejde og Aflønning, vi har i vore gensidigt indgaaede Overenskomster. Der er mange Bestemmelser i vor Tarif, der rigtigt udnyttede kan komme os til Gode beskæftigelsesmæssigt, og Formanden belyste dette paa en grundig Vis. I paafølgende Diskussioner deltog flere af Forsamlingen og tilsluttede sig Tanken med en skærpet Overholdelse af vor ofte sovende Tarif. Møderne, der afholdtes i Evaldsgade, burde have været bedre besøgt, trods Mørklægning og Krisemelankoli.

Ved det sidste Møde rullede *Svend Johansen* en Sættemaskinfilm med engelsk Tekst.

Fyns Maskinsætterklub afholder Instruktionsmøde i Svendborg en Søndag i Begyndelsen af November. Nærmere Meddelelse vil senere blive udsendt.

Viborg Maskinsætterklub. Søndag den 29. September foretog Viborg Maskinsætterklub en Fodtur med Damer til Rindsholm. Vejret var efter Aarstiden ualmindeligt smukt, og selve Fodturen var en Nydelse. Vel ankommen til Bestemmelsesstedet morede man sig først med forskellige Lege, hvortil der blev uddelt Præmier, saavel til Damer som Herrer, og saaledes, at alle fik en Præmie. Derefter arrangeredes en Kegleturnering, der var meget spændende. Først i de allersidste Kast afgjordes Resultatet. Herefter gik man en Tur i

den smukke Skov, der nu er iklædt sin Efteraarsdragt. Kl. 6 gik man til det veldækkede Frokostbord. Her bød Formanden, *C. E. Christensen*, Medlemmerne med Damer hjertelig velkommen og gav Udtryk for Haabet om, at alle maatte faa en fornøjelig Tur. Der blev endvidere afsunget en morsom Sang »En lille Dosis«, og hver især maatte sluge sin Pille, stor som lille. Efter et Par Timers hyggelig Samvær, brød man op og tog med Bil til Viborg. Alle var enige om, at det havde været en herlig Udflugt.

Mødet i Skive. 8. Kreds (Vestjylland) afholdt Søndag den 22. September Instruktionskursus i Skive paa »Skive Folkeblad«. *Møller-Madsen*, Odense, ledede Instruktionen, og som sædvanlig kunde han samle alle Kredsens Medlemmer — med Undtagelse af Skjern, der ikke kunde naa Forbindelse med Skive paa en Søndagsbillet.

Kl. 10 bød *Leo Viborg* velkommen til Instruktionen og *Møller-Madsen* tog fat paa et udmærket tilrettelagt Foredrag som belystes dels ved Tegninger, dels paa Sættemaskinen. Instruktionen varede $2^1/_2$ Time, hvoraf den sidste Halvdel særlig var forbeholdt de yngre Maskinsættere og til Tider formede sig som en Maskinsætterprøve i udvidet Format.

Efter Instruktionen samledes Medlemmerne til en Frokost paa »Jylland« og her bød *P. Andersen*, Ringkøbing, velkommen og oplyste, at Maden var gratis og Ordet frit. Denne Oplysning gjorde god Virkning og Stemningen gav sig Udslag ved flere fornøjelige Taler, og særlig en Tale for Damerne — jo, — der var fire kvindelige Gæster — satte Lattermusklerne i Bevægelse. *Møller-Madsen* mindede om Tidens Alvor, sammenholdt den med andre historiske mørke Tider for Danmark og pegede paa, hvorledes der altid var opstaaet Mænd, der havde baade Vilje og Evne til at bygge noget Nyt op, saa der atter blev lykkelige Tider for Land og Folk.

Straks efter Frokosten begyndte Generalforsamlingen. Formanden, *P. Andersen*, bød velkommen og bragte en særlig Velkomsthilsen til Landssammenslutningens Formand Vald. Nielsen og Møller-Madsen, og udtalte sin Glæde over, at de havde trodset Rejsens Besværligheder (under de nuværende Trafikforhold, naar man skal tilbringe en hel Dag i Skive, skal man fra Odense Lørdag Eftermiddag og kan først være tilbage Mandag Eftermiddag), takkede M.-M. for den udmærkede Instruktion og Vald. Nielsen for hans Nærværelse. — *Christoffersen*, Skive, valgtes til Dirigent og gav Ordet til *Vald. Nielsen*, der holdt et Foredrag om Organisationsarbejdet og udtalte, at Situationen manede til Sammenhold mere end nogen Sinde før; Sammenholdet er det eneste og bedste Middel til at føre os igennem de vanskelige Tider, vi i Øjeblikket oplever. Foredraget paahørtes med stor Opmærksomhed. — *Kredsformanden* aflagde derefter Beretning. Takkede V. N. og M.-M. for deres Redebonhed til at stille sig til Raadighed for 8. Kreds og takkede for Opmærksomheden, der var vist ham ved hans Sølvbryllup fra Repræsentantskabet, Kredsen og de mange Kolleger, der havde sendt personlige Hilsner og Telegrammer. Omtalte derefter Kredsens Arbejde i det forløbne Aar og kom i spredte Træk ind paa Repræsentantskabets Beslutninger dels paa Mødet og dels Cirkulærer, der var tilsendt Kredsen. — Kassereren, *Chr. Olesen*, Holstebro, oplæste Regnskabet. — Beretning og Regnskab godkendtes. — *Vald. Nielsen*, gav en mere udførlig Redegørelse for adskilligt Arbejde indenfor Sammenslutningen. — Til Formand genvalgtes P. Andersen og til Bestyrelsen genvalgtes Leo Viborg, Skive, og Chr. Olesen, Holstebro. Alle valgtes med Akklamation. — Det overlodes Bestyrelsen — for saa vidt Omstændighederne tillader det — til næste Sommer at arrangere en Sommerudflugt. — Under Eventuelt havde *P. Andersen*, *Chr. Olesen*, *Vald. Nielsen* og *Møller-Madsen* m. fl. Ordet. — *Formanden* sluttede derefter Generalforsamlingen, og Deltagerne, ca. 30, foretog en samlet Spaseretur i det prægtige Sommervejr.

En god Dag i kammeratligt Samvær. — Skive fortjener Tak for den gode Modtagelse. *P. A.*

Indgaaede Kontingenter. September 21.: Bornholm (Juli Kv.) 8,50. — 27.: Slagelse (Juli Kv.) 11,00. — 28.: København (April Kv.) 150,00. — 29.: Aalborg (Juli og Oktober Kv.) 30,00. — 30.: Næstved (Juli Kv.) 9,00. — Odense (Juli Kv.) 34,00.

København, den 2. Oktober 1940. *L. Chr. Nielsen.*

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9[1].

Klub-Arbejdet i Vinter!

Saa staar Vintersæsonen for Døren, og dermed kommer alle Restriktionerne, saasom nedsat Varme, tidlig Mørklægning, indskrænket Radioudsendelse etc. os nærmere paa Livet. Lad os saa formindske Ulemperne saa meget som muligt, f. Eks. ved at møde frem til vore Klubaftener. Noget fast Program for Vinterens Arbejde er ikke lagt, men det bliver forhaabentligt lige saa godt som Indledningen, hvor Forbundets Arbejdsanviser, *Fr. Mehr*, har lovet at holde Foredrag om »Arbejdsløshedskassens Vedtægter«. Emnet for Foredraget har jo altid Interesse, for Haanden paa Hjertet, vi kender jo alle de almindelige Satser for Understøttelse etc., men vi er ikke alle inde i de forskellige Paragrafer og deres Fortolkning.

Klublivet har hvilet i Sommer, lad os da med fornyede Kræfter paabegynde Arbejdet i Vinter, alle Foreteelser, store, saavel som smaa, der angaar vor Branche, maa behandles og løses; thi forskellige Vilkaar er vi underkastet, lad os paa kammeratlig Maade udveksle vore Tanker; vor Klub er Stedet, hvor vi kan mødes og søge Støtte i vor Kamp for Tilværelsen, saavel i gode som daarlige Tider. Styrelsen vil, ligesom sidste Vintersæson, gøre alt, for at skabe Interesse for Klubben. Mød derfor op ved vore Møder, lad os samles i et godt Kammeratskab til gensidig Støtte for hinanden.

Velmødt til Arbejdet!

Bladsætteren

Repræsentant: Erik Povlsen, Bellahøjvej 150[1], København F.

Et Besøg i Det Berlingske Hus.

»Jeg er Tiden, jeg opsluger
den, som ikke Tiden bruger«

Denne lille Sentens er indsat i det smukke Bronceur, der findes i Forhallen til Det Berlingske Hus. Og man kan med Rette sige om den Virksomhed, der har til Huse her — Tiden har intet opslugt, tværtimod.

Onsdag den 4. September var samtlige Deltagere i Dansk Typograf-Forbunds Tillidsmandskursus paa Roskilde Højskole inviteret til en Rundtur i Det Berlingske Hus.

Vi samledes om Eftermiddagen Kl. 4 i Husets Forhal og efter at være delt i Hold, begav vi os med Førere rundt i det store Hus, som grundigt blev forevist fra Kælder til Kvist. Eller rettere sagt, fra vi begyndte Turen oppe paa det flade Tag og til vi endte i Maskinhallen i Stuen.

Paa Taget, hvorfra der var den skønneste Udsigt over det gamle København, findes der en meget vigtig Foranstaltning, et Luftrensningsanlæg til Fornyelse af Luften i hele Huset. Anlægget bestaar af et Sugeanlæg med et stort Traadfilter, som, naar Luften passerer igennem Filteret, opfanger alle Urenheder i den opsugede Luft. Den rene Luft pumpes i Kanaler, som fører Luften videre rundt i Huset.

Fra Taget gik vi ned i den øverste Etage, hvor vi med den største Interesse besaa den store Reproduktionsanstalt. Derefter gik Turen videre nedad til de andre tekniske Afdelinger. Paa Vejen ned glemte vi dog ikke at standse et Øjeblik i Redaktionens Modtagelsesværelse, hvor det store Verdenskort blev meget beundret. Kortet er plastisk og de forskellige Landes Plante og Dyreliv samt Næringsveje er markeret med morsomme Figurer.

Fra Redaktionen gik Turen videre nedad til de tekniske Afdelinger. Paa 1. Sal findes Haand- og Maskinsætteriet, Skriftstøberiet, Stereotypiet og et Service-Kontor, hvor alle Annonce-Manuskripter bliver tilrettelagt, før de gaar videre i Sætteriet. Paa den Maade undgaar man, at der udleveres mangelfulde Manuskripter, hvor der f. Eks. mangler Billet mrkt. Nr., Telefonnumre, Adresser og lign. samt Klicheer.

Haandsætteriet, som i mange Trykkerier behandles ret stedmoderligt, er i dette Hus hypermoderne. Staalmøbler, Arbejdsbord til hver Mand og rigeligt Materiale og et stort og smukt Udvalg af Skrifter, støbt paa 2 Thompson-Støbemaskiner i Husets eget Skriftstøberi. Herfra udgaar ogsaa enorme Mængder af Udslutninger, Kvadrater, Regletter og Blystege.

I Maskinsætteriet kører 26 Sættemaskiner Dag og Nat og lange Kolonner af Linier marcherer fra Monteringsbordene til Korrekturpresserne og derfra videre til Ombryderbordene, hvor der paa skiftende Hold arbejdes paa de mange Dag- og Ugeblade, der udføres i Det Berlingske Hus.

Prægningen af Formene foregaar ved Siden af Ombryderiet, og Matricerne gaar straks videre til Stereotypiets meget moderne Støbeapparat, som leverer 2 Plader i Minutet.

Med Elevator gaar Pladerne ned i Trykkerihallen med de mange Rotationspresser.

Den sidste nye Rotationspresse i Det Berlingske Hus er en 96 Siders Hoe-Presse, der trykker 100,000 i Timen, naar der er Tale om en Avis med normalt Sideantal.

Vi overværer Trykningen paa den nye Maskine, og et Øjeblik efter Igangsætningen glider en endeløs Strøm af Blade ud af Maskinen og videre ad Transportørens Baner højt oppe under Loftet og ud i Pakkeriet, hvorfra de ekspederes videre ud til Læserne.

Efter Rundturen inviterede Bladet paa Smørrebrød m. m. i Sætteriets Kantine, og i den følgende Time var det et Selskab af glade Kursusdeltagere, der her hilste nærmere paa de elskværdige Førere og Værter og takkede for god Modtagelse.

Godt Materiale til godt Arbejde er Bannermærket for Det Berlingske Hus. *»Epo«.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 20. Oktober Kl. 10 Form. i Evaldsgade. Dagsorden: 1. Protokol. 2. Beretning. 3. Indkomne Forslag. 4. Valg. 5. Eventuelt.

Mød præcis og tag Frokostpakken med. Bemærk den ændrede Dato. *Styrelsen.*

Det var en Lørdag Aften,

at Trykkeriarbejdernes Klub, den 21. September, afholdt sit første Møde i denne Sæson, og i den Anledning var der fælles Kaffebord, ligesom vi havde inviteret vore Damer med.

Københavns Afdelings Næstformand, *Paul P. Petersen,* talte for os om »Fagbevægelsens Stilling i Dag«, et Emne, som vel er kendt af mange, men ikke destomindre var interessant at faa uddybet.

Efter at vi havde nydt Kaffen, læste *Werner Helmert* nogle Digte af egen Produktion, hvori var baade stemningsfulde, aktuelle og morsomme imellem; det var en god Aften, og de fremmødte var ogsaa enige om, at vi havde haft nogle hyggelige Timer i kammeratligt Samvær. *Carl Jørgensen.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Fængselstrykkerierne.

Dette prekære Emne har været diskuteret tit, men noget positivt Resultat er man endnu ikke naaet til. Og det tiltrods for, at man i snart 17 Aar har *overvejet og afgivet Betænkninger.* Amerikansk Tempo kan det just ikke kaldes! Det er vel nok Skæbnens bitre Ironi, at Millionoplag efter Millionoplag af Tryksager er »made in the jail«, medens Typograf-Forbundet af al Kraft *forsøger at gennemføre* en salomonisk Arbejdsdeling, en Partering af det typografiske Arbejde, som endnu er udenfor Farezonen!

Forhaabentlig bliver dette Problem aktuelt *i disse Dage,* saaledes at man ikke har *det* at ærgre sig over, naar man engang med Tiden nyder sit Otium efter lang og trofast Arbejdsløshed. *Bebel Sørensen.*

Landssammenslutningen.

Vi minder om de næste Møder i »Beregn dit Arbejde«-Serien. *Søndag den 13. ds. i Odense* og *Søndag den 20. ds. i Kolding.* Vi haaber, at Sukcessen kan fortsætte disse Steder med mange Kollegers Deltagelse i Møderne.

Bog- & Akcidenssætter-Klubben i København.

Vi erindrer Kollegerne om det tidligere indkaldte Medlemsmøde *Torsdag den 17. Oktober* Kl. 20 i Rømersgade 22 (Karl Marx Salen). Forbundets Arbejdsanviser, *Frederik Mehr,* indleder en Diskussion over de mange Emner, der er gemt i Titlen: *Arbejde, Arbejdsfordeling, Arbejdsløshed.* Paa Forhaand kan vi love en interessant Aften til de forhaabentlig mange, der trodser Mørklægningen. Medlemskortet bedes medbragt. Nye Medlemmer kan optages denne Aften eller ved Henvendelse til Kassereren, C. J. Dreyer, Gartnergade 19, N., eller paa Telefon Taga 4288.

Kollegial Hilsen
Styrelsen.

Næstved Haandsætterklub

afholdt Generalforsamling Lørdag den 14. September paa »Bygningen«. Formanden, *Peter Jensen,* bød de mødte Medlemmer velkommen og til Dirigent valgtes Knud Jensen. — Sekretæren, *Emil Hansen,* oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. Formanden aflagde Beretning og supplerede Forhandlingsprotokollen med forskellige Oplysninger. Formandens Beretning godkendtes. Kassereren, *Ingvar Mortensen,* oplæste Regnskabet, der balancerede med Kr. 64,25 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 47,55. Regnskabet godkendtes. Valgene var Genvalg; til Bestyrelsen Peter Jensen og Ingvar Mortensen, Bestyrelsessuppleant Knud Jensen, Revisor Aksel Andreasen, til Oplysningsudvalget Knud Jensen. Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at arbejde med Afholdelse af en Stiftelsesfest 1941. Den forrige Vinter oprettede Studiekreds vedtoges det at søge fortsat i Vinter, og fra flere Sider opfordredes Knud W. Jensen til at modtage Hvervet som Studiekredsleder, hvilket Jensen indvilgede i. Bestyrelsen skal undersøge Lokaleforholdene og udsende Liste til Paategning. — Under Eventuelt omtalte Formanden det paatænkte Landsdelsstævne i Næstved den 6. Oktober. Til dette Møde vil der blive udsendt Indbydelse til Kolleger i følgende Byer: Nykøbing F., Slagelse, Roskilde, Ringsted og Køge. Formanden opfordrede Medlemmerne til, hvis der kom udenbys Kolleger denne Dag, da at tage en tilrejsende Kollega med hjem til Middag. — Klubben var Vært ved en Kop Kaffe efter Generalforsamlingen. *em. h.*

Haandsætternes Landssammenslutning.

Indgaaede Kontingenter for 1940:

24. August: Odense 25 Kr. 27. September: Kolding 7,50 Kr.

København, den 1. Oktober 1940. *C. J. Dreyer.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Oplysningsarbejdet.

Det ser ud til, at der med Mellemrum skal skydes paa Oplysningsvirksomheden, nogle mener, at hele Virksomheden burde afskaffes, medens andre mener, at den burde udvides, begge Dele er lige ugørlige, vort Delegeretmøde har fastlagt Rammerne og Pengebeløbet, det maa koste, derfor nytter det heller ikke noget at stille Resolutioner, det er prøvet før, men uden Resultat. Og Talen om, at Bogtrykkerne har Pligt til at udføre og bekoste den fagtekniske Oplysning, kan vist godt forstumme, Bogtrykkerne vil sikkert hævde, at det saamænd er dyrt nok at have Lærlinge, og det er heller ingen helt billig Historie mere, og kun godt det samme; det afskærer sikkert en Del Bogtrykkere, hvor Udlæringsforholdene er mindre heldige, til at antage den ene Lærling efter den anden. Det siger sig selv, at vi ikke allesammen kan have lært paa et Sted, hvor Uddannelsen er Tip-Top, vi ser det ved Svendeprøverne, de fleste slæber lige igennem, og det er ganske givet, at saavel i Provinsen som i København, er der en Del Kolleger, der har Brug for Oplysningsvirksomheden. Denne er jo ikke for de Kolleger, der kan deres Fag fra A til Z, men for de Kolleger, der har Oplysning behov. Menneskene er nu engang saadanne, at de nødig vil indrømme deres Uvidenhed, derfor bliver de Folk, der paatager sig at skrive om fagtekniske Problemer, ofte til Grin blandt Kollegerne. Herregud, har han ikke andet at skrive om, det er jo ikke andet, end hvad vi véd — siger de, men man glemmer at fortælle, at man vidste det ikke førend man læste det.

For Trykkernes Vedkommende kan det ikke blive andet end Gentagelser, vi har ingen Tschicholds Ideer, vi kan boltre os med. Ser man udenlandsk Litteratur, saavel tysk som engelsk, vil man se, at det er de samme Problemer, der skrives om alle Vegne, og tager man de samme Tidsskrifter for en 5—6 Aar tilbage, er det akkurat de samme Problemer, der gaar igen. Hvad nyt er der sket for os Trykkere i den sidste Menneskealder? Ikke stort andet end de ætsede Tilretningers Fremkomst. Derfor bliver det de samme Emner, der bliver skrevet om for Trykkerne, nemlig om de Vanskeligheder, der opstaar paa Maskin-, Form-, Farve- og Papiromraadet, og om Erfaring og Raad for disse Vanskeligheder. Man maa jo forstaa, at der stadigvæk kommer nye Kolleger til, og at det er for dem, man stiller sin Viden og Erfaring til Raadighed, og saa er der vel ogsaa nogle af de ældre Kolleger, der i Tidens Løb har glemt et og andet, og derfor ikke kan tage Skade af at faa det opfrisket.

Og saa er der en hel anden Side af Sagen, det er jo ikke alle Kolleger, der har lige stor Interesse for Organisationen. Kan man gennem det fagtekniske Oplysningsarbejde knytte dem til Organisationen, har dette jo en Værdi, der ikke kan udmaales i Penge.

Har man været med i Oplysningsarbejdet og erfaret dets Betydning, bliver man en Modstander af Afskaffelsen af dette, derom kan der ikke diskuteres, men der kan diskuteres, om hele Oplysningsvirksomheden har sit rette Leje, og om den bliver udnyttet som den skal. Hele dette Spørgsmaal har vi talt og skrevet om mange Gange, uden at Sagen er løst tilfredsstillende, men de fleste af os har vel nok slaaet sig til Taals med, at det kommende Delegeretmøde maa og skal løse hele Problemet. Og saa er der den anden Side af Oplysningsvirksomheden, den fagpolitiske, at den er forsømt, kan vi vist alle blive enige om, og det er det sørgelige ved det hele, at dersom de Tegn, der er i Sol og Maane for en Nyordning af dansk Fagbevægelse, gaar i Opfyldelse, havde vi haft haard Brug for den sociale- og erhvervsøkonomiske Oplysning, som Oplysningsvirksomheden har snydt os for. Fra vor Side har det ikke manglet paa Raad, og vor Mening om, hvem der skal udføre Arbejdet og hvordan det skal udføres, er sikkert kendt, og vor Mening er ikke ændret. Endnu har vi Lov til at være Optimister og sætte vor Lid til det kommende Delegeretmøde, og saa maa Ændringen ske. *c. b. p.*

Tandstriber.

En Kollega skriver, at han gerne ønsker en lille Artikel, der kart belyser Problemet Tandstriber, og om disse kan fremkomme af skæve Valser, eller Valser, der har faaet Flade, fordi de ikke har været slaaet fra.

— — —

Skæve Valser, eller Valser, der har faaet Flade, har intet med Tandstriber at gøre. Er der Tvivl, om det er Tandstriber eller det er Valserne, det er galt med, er den Rettesnor, at Tandstriber altid falder paa samme Sted, og der viser sig Slitage, medens Striber fra Flade eller skæve Valser aldrig falder paa samme Sted, men viser sig paa forskellige Steder paa Aftrykkene.

Aarsagen til Tandstriber kan være mange. Er det en gammel Maskine, er Aarsagen som Regel Slid og Slør i Tandrækkerne, og for dette er der et gammelt Raad: at komme Korkstykker i Tandstangen ud for det Sted, hvor Striben viser sig, men der kan godt ske dette, at der saa kommer en lys Stribe i Stedet for, idet Cylinderen bliver hævet en Smule, naar den gaar over Korkstykket.

Men selv paa nye Maskiner kan der vise sig Tandstriber, det er endda sket, at Maskiner ved Prøvekørslen paa selve Maskinfabriken har vist Tandstriber, og spørger man Montørerne om Aarsagen, ryster de paa Hovedet; man er ikke helt klar over Aarsagen.

En Maskine kan ogsaa ved et enkelt Stykke Arbejde vise Tandstriber, og saa kan der gaa lang Tid, hvor der ikke viser sig noget. Problemet er saa egenartet, at man bør sende Bud efter en Montør, det er jo nu engang begrænset, hvormeget en Trykker skal gaa en Montør i Bedene, men det er jo altid meget rart at kunne fortælle Montøren, naar han kommer, hvad der er i Vejen, derfor kan Trykkerne undersøge følgende Ting:

Gaar Tænderne i Tandstangen og i Cylindertandkransen nøjagtig lige i hinanden? Gør de ikke det, ligger Fejlen i Hovedakselen, den har forskubbet sig, men dette vil næsten være utænkelig, da Maskinen i saa Tilfælde vilde lave et forfærdelig Spektakel. Se efter, om Tænderne ikke gaar for dybt eller for let, begge Dele er lige galt; gaar de for let, kan man sænke Cylinderen eller, dersom man har Trykskinner i Maskinen og disse har Skrifthøjde og Cylinderen gaar nøjagtig paa dem, kan man ikke sænke Cylinderen, men man kan saa lægge noget under Tandstangen. Gaar Tænderne derimod for dybt, maa Cylinderen hæves, men for begge Deles Vedkommende gælder det, at Afviklingen ikke bliver helt rigtig, dersom Dækkelen har haft den rigtige Tykkelse førend Omstillingen, og Resultatet kan blive Spieser og at Satsen lægger sig.

For megen Dækkel og for blød Dækkel kan ogsaa være Aarsagen til Tandstriber. Tag et Aftryk af en stor og kompakt Form, og maal Formen efter med Aftrykket, dersom det viser sig, at Aftrykket er større end Formen, er der for megen Dækkel paa Cylinderen. Cylinderen skal derfor sænkes, og Tænderne kommer til at gaa dybere, og der bliver mere Styring paa Cylinderen. Viser det sig, at Aftrykket er mindre end Formen, er der for lidt Dækkel paa, og Cylinderen skal hæves, Tænderne kan saa have gaaet for dybt,

og den deraf fremkomne Gnidning kan være Aarsag til Tandstriberne.

Cylinderlejet maa selvfølgelig ogsaa ses efter. Et Cylinderleje, der ikke er spændt helt sammen, vil uvægerligt give det Resultat, at Cylinderen kommer til at ligge og ryste, er der derimod regulært Slør i Lejet, maa Montøren slibe Panderne af for paa denne Maade at tage Sløret væk. En af Aarsagerne til Tandstriber paa nye Maskiner ligger mange Gange i dette, at man til at begynde med spænder Cylinderlejet løst til, for at det ikke skal varme, og med Tiden glemmer at efterspænde det.

Som Regel er det ved Trykuing af Klichéer, at Tandstriberne viser sig. Det siger sig selv, at Justeringen af Klichéerne maa være meget nøjagtige, de maa under ingen Omstændigheder være over Skrifthøjde. Er der ingen Trykskinner i Maskinen, saa prøv at sætte nogle løse Trykskinner i, de styrer Cylinderen ganske godt. *c. b. p.*

Slagelse Trykkerklub.

Da 2. Kreds' Sommerudflugt i Aar var blevet aflyst, samledes Klubbens Medlemmer i Stedet for til en Mandeaften Lørdag den 21. September paa Turistcaféen. Medens man indtog en herlig Cabaret, med tilladte »Diverse«, var flere Ting, Klubben vedrørende, paa Tale. Alle var enige om, da man skiltes, at Aftenen var forløbet i et absolut festligt og kammeratligt Samvær.

Med Glæde

modtager vi Spørgsmaal fra Kollegerne angaaende tekniske Vanskeligheder o. l., og vi skal gøre vort bedste for at besvare dem saa hurtigt og fyldestgørende som muligt, men vi vil gerne bede vore Kolleger om at vise os det Hensyn, at give os noget fyldigere Oplysninger, naar de tilsender os Spørgsmaal, saasom hvilken Maskine det er, og hvor gammel den er, samt hvor det kan have Betydning, da at sende et Aftryk med; dette vil lette os en Del i vort Arbejde, og ogsaa give Muligheder for et mere fyldestgørende Svar.

I Vejle

Lørdag den 19. Oktober Kl. 14—21
Søndag den 20. Oktober Kl. 10—21

paa Vejle Museum

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Lørdag den 14. September afholdt Københavns Lærlingeafdeling ordinære halvaarlige Generalforsamling. Formanden, *Henning Nilsson*, indledte med at byde velkommen, hvorefter *Sven Jensen* blev valgt til Dirigent. Dagsordenen blev oplæst og godkendt. — I sin Beretning omtalte *Formanden* de ugunstige Forhold, der havde hersket i den forløbne Sæson. Endvidere omtalte Formanden Voldgiftssagen fra Aarhus, Dyrtidsproblemet og Samarbejdet, der nylig er indledet med Provinsafdelingerne. Beretningen godkendtes. — *Kassereren* oplæste Regnskabet, der godkendtes. — Ved Valget, hvor Sekretæren, Kassereren og 1. Suppleant var afgaaende, blev Resultatet: Egon Kristensen (Genvalg), Arne Honoré som Repræsentant samt Godtfred Kristensen som 1. Suppleant. — Gutenberg-Sammenkomsten er fastsat til Lørdag 9. November. Endvidere oplystes, at der i nær Fremtid vil komme Kontingent-Kvitteringskort, og at Besøg paa Virksomheder, kammeratlige Sammenkomster, Klubaftener, fagtekniske og fagpolitiske Møder etc. vil blive fortsat i Fremtiden. Der udspandt sig en livlig Diskussion om et Blad for Typograflærlinge, som dog blev standset af Formanden, der henviste til, at Lærlingeafdelingens Styrelse havde arbejdet med Sagen, men Bladet kan ikke opstaa, da det saa vilde ske i Strid med Københavns Afdelings Ønske. — Under Punktet Eventuelt tilbageviste Sekretæren en Paastand om, at Styrelsen intet gjorde for at aktivisere Medlemmerne, idet han bl. a. fremhævede, at et af vore Arrangementer (Tuberkulinprøven) havde været Genstand for rosende Avisomtale (Aftenbladet), at andre Afdelinger i Faglig Ungdom havde optaget vor Idé, samt at Medlemmer i vor Afdeling Gang paa Gang i »Typ.-Tid.« er opfordret til at fremsætte Idéer og Forslag for Styrelsen.

Bestyrelsen har konstitueret sig saaledes: Formand Henning Nilsson, Sekretær Egon Kristensen, Kasserer Hans Rasmussen, Ekspeditør Stig Nilsson, Repræsentant Arne Honoré og som Repræsentanter fra Lokalafdelingen: Sigv. Hellberg og O. A. Lundin. Suppleanterne er: Godtfred Kristensen og Robert Hansen.

Tvangsarbejde

og »Nationalt Samarbejde« er Emnet for Diskussionsmødet Fredag den 11. Oktober.

Studiekredsen.

Der er endnu Plads til et Par Kammerater i Studiekredsen »Danmarks politiske Historie«. Tilmelding Torsdag den 10., Kl. 20, Evaldsgade 3.

Filmsforestilling.

Søndag den 20. Oktober Kl. 13 forevises Filmen »Bag Paris' Boulevarder« i Nørreport Bio. Billetter á 50 Øre faas i begrænset Antal paa Kontoret Fredag Aften.

Diskussionsmøde.

Adgangskort til Diskussionsmødet »Skal vi paa Tvangsarbejde?«, der afholdes i Salen, Rømersgade 22, Fredag d. 18. Kl. 20, kan afhentes paa Kontoret Fredag Aften. Bemærk den ændrede Dato.

Viborg Lærlingeafdeling.

Tirsdag den 17. September indledtes en Mødeserie over Svendeprøven i Provinsen. Typograflærling *Chr. Andersen* gjorde i sin Indledning Rede for Svendeprøvens 1. Dag: Bogarbejdet. Bagefter stilledes en Række Spørgsmaal, som Fagskolens Lærer, *P. Jørgensen*, besvarede. Aftenen prægedes af den Ravage, engelske Spærreballoner havde forøvet, idet det elektriske Lys gik ud, og man maatte klare sig med levende Lys.

— — —

Fredag den 20. September samledes 14 Lærlinge atter hos C. E. Christensen til en Gennemgang af Svendeprøvens 2. Dag: Skemaet. Aftenens Indleder var *Axel Søndergaard*. Formanden, *Ib Schaarup*, bød velkommen, især til Forbundets Sekretær,

Svend Johansen, der var kommen til Byen i Anledning af Bogtrykudstillingen, og som havde lovet at køre et Par Film. Efter Indlederens Foredrag besvarede *P. Jørgensen* forskellige Spørgsmaal. Herefter kørte *Svend Johansen* to Film: Hvordan en Type bliver til og en Maskinsætterfilm. Saa samledes man om Fru Christensens veldækkede Kaffebord, og her gav *C. E. Christensen* forskellige Oplysninger for Arbejdet i den kommende Tid. Kortene kom nu frem, og senere serveredes en lille Forfriskning for Lærlingene.

— — —

Fredag den 27. September indledede *Carl Johan Jørgensen* over Svendeprøvens 3. Dag: Akcidensen. Bagefter foretog *P. Jørgensen* en samlet Gennemgang over Svendeprøven i Provinsen. Møderækken over dette Emne var nu Slut, men Udbyttet af disse Aftener maa siges at være godt.

Randers Lærlingeafdeling.

Lørdag den 21. September afholdt Randers Lærlingeafdeling en kammeratlig Sammenkomst i Restaurant »Maxim« paa Forsamlingsbygningen »Jylland«. Ved et veldækket Kaffebord og et Par Genstande overværede vi »Maxim«s storstilede Varieté-Program, som sluttede Kl. ca. 10.

Efter en lille Pause, i hvilken Operasanger Michael Jerk sang til eget Akkompagnement, spillede Scandia Tognarellis Orkester op til Dans, som varede til Kl. 12.

Alle var enige om, at det havde været en gemytlig og vellykket Aften. *P. L.*

Herning Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 27. September sin halvaarlige Generalforsamling paa Haandværkerforeningen. Der var mødt 11 af 15 Medlemmer. *Formanden* bød velkommen og oplæste Dagsordenen. Til Dirigent valgtes *Thorkild Jørgensen*. Beretning og Regnskab godkendtes. Under Eventuelt forelaa bl. a. en Skrivelse fra Medlemmerne til Formanden om at stille sit Mandat til Raadighed, hvilket han ikke havde noget imod. Derefter gik man over til Valget af en ny Formand. Hertil valgtes Sekretæren Thorkild Jørgensen, og som Sekretær valgtes derefter Jørgen Laugesen. Som Suppleant til Bestyrelsen valgtes Arne Roed, og som Revisor Bent Larsen. — Endvidere drøftede man Mulighederne for en Studietur til København i Paasken 1941, og det vedtoges at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Egon Wedel Nielsen, Arne Roed og Jens Evald Hansen, til at arbejde med Turen. — Endelig vedtog man at sende en Resolution til samtlige Mestre angaaende Dyrtidstillæg.

Efter Dagsordenen var der fælles Kaffebord. *J. L.*

Afdøde Kolleger

Maskinsætter *Vald. K. Nielsen* er i Lørdags Morges død 60½ Aar gl. Vald. Nielsen har i længere Tid gaaet og lidt af et Hjerteonde, og maatte for ca. 4 Uger siden gaa til Sengs, men saa sent som i Fredags var han begyndt at komme lidt op, saa Døden kom som en Overraskelse for hans nærmeste. Vald. Nielsen, der udlærtes i »Loll.-Falster Folketidende«s Trykkeri 1. Oktober 1899, havde i det sidste Aar været arbejdsløs. *H.*

*

Den 2. Oktober afgik fhv. Faktor *A. P. Andersen* ved Døden, henved 70 Aar gl. I 22 Aar var Andersen Faktor ved »København«, senere ved »Morgenbladet«, og siden dette i 1931 gik ind, har han ført en stille Tilværelse. Mange vil mindes A. P. Andersen som den gode Kollega og omgængelige Kammerat, der indtil det sidste blev sine Fagfæller og sin Forening tro trods gentagne Forsøg paa at faa ham til at melde sig ud.

Begravelsen foregik i Stilhed Søndag den 6. Oktober paa Solbjerg Kirkegaard. *M.*

*

Trykker *Gunny Mikkelsen* er død, 23 Aar gammel. Han udlærte og arbejdede i Centraltrykkeriet, indtil han i Juli Maaned i Aar blev alvorlig syg og indlagdes paa Øresundshospitalet. Sygdommen fik Overhaand, og i Lørdags, den 5. Oktober, døde han. Han blev gift i April og efterlader sig en ung Hustru.

Centraltrykkeriets Personale vil bevare Mindet om en god Kollega. *Klub C. T.*

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3

Nær og Fjern

Afstemningsresultatet for København vedr. det nye Arbejdsfordelingsforslag offentliggjordes Onsdag den 9. Oktbr. i »Social-Demokraten«.

Se 3. Side angaaende det nye Dyrtidstillæg.

Bogtrykudstillingen er i Esbjerg paa Hotel »Spangsberg« Lørdag (Kl. 14—21) og Søndag (Kl. 10—17). Kolleger i de nærmeste Lokalafdelinger bør benytte Lejligheden til at se den.

Haandsætterne samles paa Søndag i Odense Kl. 10 paa Den ny Forsamlingsbygning. K. A. Jørgensen indleder.

Novemberfesten bliver formentlig Lørdag d. 16. Nov.

Tillidsmandsmøde afholdtes den 4. Oktober i Boulevard-Palæet. Som Dirigent valgtes Fr. Mehr. Formanden fremsatte nogle vejledende Oplysninger vedr. de nye Dyrtidstillæg og besvarede enkelte Forespørgsler desangaaende. Derefter fremsatte Formanden en Række Kommentarer til det nye Forslag om Arbejdsfordeling og anbefalede at virke for Forslagets Gennemførelse. En lang Række Tillidsmænd havde Ordet, dels for Forespørgsler, dels for Udtalelser for eller imod Forslaget.

Et Orienteringsmøde for arbejdsløse Medlemmer holdtes den 3. Oktober i Folkets Hus paa Enghavevej. Foruden forskellige Forespørgsler og Besvarelser vedr. Understøttelses- og Kontrolforhold drøftedes det nye Forslag til Arbejdsfordeling. En Række Talere havde Ordet, dels for, dels imod Forslaget. For en af Carl F. Petersen foreslaaet Resolution afgaves 1 (een) Stemme. Mødet var besøgt af 5—600 Medlemmer.

Typografernes Cykle-Club. Søndag den 20. Oktober skal vi alle ud paa en herlig, frisk Travetur i den efteraarsgyldne Skov.

Annonce næste Torsdag. *O. N.*

Vil vi for Alvor ramme Aarsagen til Arbejdsløsheden paa dens allerfølelige Sted — ønsker vi oprigtigt at sætte Produktionshjulene, saavel i By som paa Land, i vellønnende Virksomhed — er der et sandt folkeligt Krav om at forøge den almindelige Velstand og afskaffe den uforskyldte Fattigdom — saa skal vi hurtigst muligt dødsdømme det nuværende Skattesystem og indføre ren Grundskyld. *J. L. Bjørner.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

1. Oktober: Faaborg intet at indsende; 3. Oktober: Stubbekøbing pr. Bl. 250,42.

København, den 7. Oktober 1940.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

30. September: Odense 5000,00, Svendborg 500,00; 1. Oktober: Odder 300,00, Aarhus 5000,00, Esbjerg 1500,00; 2. Oktober: Herning 500,00; 3. Oktober: Stubbekøbing i St. f. Juli Kv. Oversk. 250,42, København 30.000,00, Lyngby 300,00, Nyborg 300,00; 4. Oktober: Rudkøbing 500,00; 5. Oktober: Holstebro 1000,00; 7. Oktober: Hobro 500,00, Ribe 500,00, Vejle 760,60.

København, den 7. Oktober 1940.
Forretningsudvalget.

Flyttet Lokalformand og -kasserer

Lokalformanden i Herning, Albert Hansen, er flyttet til Th. Nielsensgade 80.

Lokalkassereren i Silkeborg, Ole Sørensen, er flyttet til Baggesensvej 14.

Nye Medlemmer

København: Trykker Henning Bachhausen Jensen, udl. 1. 10. 40 hos J. Jørgensen & Co. (arb. s. St.), Trykker Benny Max Knoblauch, udl. 21. 9. 40 hos Strandberg (arb. s. St.).

Esbjerg: Sætter Poul Vestergaard, udl. 1. 10. 40 hos Harder Mikkelsen. Grenaa: Sætter Svend Erik Jacobsen, udl. 1. 10. 40 i Grenaa Folketidende. Hillerød: Sætter Hans Chr. Stockholm, udl. 1. 10. 40 i Frbg. Amts Avis, Sætter Henning Christensen, udl. 1. 10. 40 i Nordsj. Venstreblad. Horsens: Sætter Ejvin Dideriksen, udl. 4. 10. 40 i Horsens Avis. Randers: Trykker Herman Gornitzka, udl. 26. 4. 19 i Kalundborg (tidl. Medl.).

Tiltraadte

København: 476 Mølsted Nielsen fra Rejse (arbl.), 7203 S. Hoppe fra Rejse (arbl.), 2674 V. Kany fra Rejse (arbl.), 6254 O. Møller fra Rejse (arbl.), 2309 Gurli Petersen fra Odense (arbl.), 5975 Bjørn Andersen fra Ringsted (arbl.).

Aalborg: 6075 Jørgen Røjle (udenfor Faget). Aarhus: 7143 Carl Hornbech (arbl.). Esbjerg: 5780 Tage Holtsø (arbl.). Korsør: 5216 Knud P. Nielsen. Køge: 3059 Carl Jensen (arbl.). Nakskov: 5502 Niels Henrik Gad (arbl.). Odder: 7114 Emil Rasmussen (arbl.). Svendborg: 5454 Bendix Jensen (arbl.). Vejle: 7226 Jens Chr. Nielsen (arbl.).

Fratraadte

København: 3059 Carl Jensen til Køge, 7372 Aage Jensen til Haslev.

Aalborg: 7114 Emil Rasmussen til Odder (arbl.), 6175 Steen Mortensen til Odder (arbl.), 5502 Niels Henrik Gad til Nakskov (arbl.). Herning: 7226 Jens Chr. Nielsen til Vejle (arbl.). Kolding: 6399 Knud Rasmussen til Tyskland. Næstved: 5575 Kaj Preben Johansen til København (arbl.). Odense: 2309 Gurli Petersen til København (arbl.). Ringsted: 5975 Bjørn Andersen til København (arbl.). Slagelse: 5454 Bendix Jensen til Svendborg (arbl.), 7570 Henning Helt til Næstved i Pl., 5216 Knud P. Nielsen til Korsør (arbl.).

Udmeldte

København: 5298 Kjeld Sørensen (Bogtrykker).

Slagelse: 7727 Erik Nielsen (Ledende Stilling).

Udslettet med Restance

København: 4332 Trykker Carl Emil Jensen (Berl. Tid.).

Døde

København: 555 Anders Andersen.
Nykøbing F.: 6170 Vald. K. Nielsen.

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sportsklub

Hverdagshold for Herrer:
Onsdag Kl. 11—12.
Lærlingehjemmets Gymnastiksal, Rantzausgade 60 —
og paa Skolen, Hans Tavsensgade 4
Søndag Formiddag Kl. 10—11.30.
Adgang til begge Hold: 2 Kr. maanedlig, Indskud 1 Kr.

For Damer:
Søndag Formiddag Kl. 9—10.
Skolen, Hans Tavsensgade 4.
Kontingent: Kr. 2,50 mdl., Indskud 1 Kr.

Indmeldelse og Oplysninger i Gymnastiksalene.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Rustica . Corps 10—72

ANNONCER

2-3 dygtige Trykkere

søges til et mellemstort tysk Trykkeri i Slesvig. Maa være kendt med moderne Maskiner med Selvpaalæggere. — Ansøgninger i det tyske Sprog direkte til F. Johannsens Bogtrykkeri (Johs. Ibbeken) Slesvig ved Slien (Tyskland). Ansøgninger i det danske Sprog til Bogtrykker William Boje i Aabenraa (Sdr. Jylland).

Ung Sætter

søger Plads til 1. eller 15. November. Er vant til alt Arbejde ved Akcidens og Avis. Har Kendskab til Tegning og Linoleumssnit. Billet, mrkt. »68«, modtager Ekspeditionen.

Totur-Trykker,

fuldt fortrolig med Miehle-Totur, Eickhoff-, Heidelberger- og Albert-Automater, samt saavel Rotary som Sugeapparat, søger Arbejde snarest. Billet, mrkt. »69«, modtager Ekspeditionen.

Ung Sætter,

med Kendskab til alt Akcidensarbejde, herunder Skemasats, Annoncesats, Ombrydning, Skitsering o. l., søger Plads, snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »66«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | halvfed | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 42 *København den 18. Oktober 1940* *67. Aargang*

Fagenes Fremtid

III.

En dygtig Arbejdsleder er sin Løn værd lige saa vel som en god Arbejder; men han maa holde sig indenfor det Omraade, hvortil hans Stilling berettiger ham: som Leder og Fordeler af Arbejdet. Særlig uhyggeligt virker de indsatte Udnyttere; det er saadanne, der af en Arbejdsgiver eller en Institution benyttes til mod progressive Vederlag at udnytte en Arbejderflok. Disses Vederlag kan bestaa i enten Tantiémer, eller periodiske Gratialer, eller forventelig faste Stillinger. Vi kan ikke have noget imod, at en Mand lønnes efter sin Fortjeneste, ogsaa efter sin Indsats i en Virksomheds Tjeneste, men det maa være hans personlige Arbejde, der giver ham Adkomsten, og ikke den Magt, han kan tiltage sig i Kraft af en overordnet Stilling. En Arbejdsgiver ser nu sin Fordel i en saadan Udbytning, men den er en Skam for Fagene at tolerere, og der maa arbejdes hen til, at Præmien udbetales den enkelte i Form af en forholdsvis Betaling for hans Arbejde. Det er saadan, at ligesaa gerne en Principal vil betale for en yderlig Udnyttelse af Menneskematerialet, lige saa gerne modtager de fleste af os en saadan Stilling, hvis den tilbydes. Derfor maa Fagene træde til og sætte Tingene paa sin rette Plads.

Der var engang, da Fagenes Førere bar saadanne Indskrifter paa deres Skjold som Socialisering og Medstyre. Disse Punkter skulde være Programpunkter for Arbejderne, baaret frem af deres Organisationer. Det er længe siden, det har blusset fra disse Baal, og der er maaske Grund til at spørge, om man har glemt at holde dem vedlige — og da hvorfor. Der var enkelte Firmaer, der engang havde indført visse Former for Udbyttedeling for deres Arbejdere, uden at man dog vistnok kunde sige, at dette var den ideelle Løsning. Hvad Medstyretanken angaar, saa har Arbejdsgivernes Modstand derimod faaet Næring fra den Betegnelse af Bedriftsraad, der førte Tanken hen paa den vulgære Styreform og billigt harcellerede over Arbejdernes Evne til at tage Del i Ledelsen.

Hvorledes Arbejdernes Medindflydelse og Medinteresse i Virksomhederne skal tilvejebringes, maa vore Organisationer og deres Mænd forberede, og det kan naturligvis kun ske gennem Statsforanstaltninger. Men førend Arbejderen gennem Ret og gennem Ansvar løftes op paa Linje med dem, der nu benævnes Borgere og Bønder, og som forlængst har sikret sig Samfundets Bevaagenhed overfor deres Livsinteresser, før bliver Proletarstemplet ikke visket ud paa Trællens Pande.

En vigtig Opgave for Fagene nu som før bliver international Orientering og internationalt Samarbejde. Under en bebudet Nyordning af Arbejdsformer, hvortil Fagene gerne skulde kunne lægge baade Planer og Mænd, vil en saadan Opgave være vigtigere end nogensinde. For hver Dag rykker den store Verden os tættere ind paa Livet, og for hver Dag, der gaar, mærker vi tydeligt vor egen Svaghed i Forhold til det uendeligt store Univers. Derfor vil en ny upolitisk Internationale blive en nødvendig Grundvold for Arbejdernes faglige Orientering i Verdenssamfundet. Men som det enkelte Medlem af Fagenes Organisation bestandig indenfor den nationale Politik vil finde den Fløj, hvor han hører hjemme, saaledes maa Organisationen som saadan afholde sig fra Indblanding saavel i national som i international Samfundspolitik. En Svigten paa dette Punkt vil ikke øge Fagenes Selvstændighed, men vil fortsat svække deres Kraft gennem politisk Afhængighed.

Paa det sociale Arbejdes Omraade ligger der store Opgaver og venter paa Fagorganisationen. Tre saadanne Poster som Arbejdsløshedsproblemet, Sygekasseordningen og Aldersrenteordningen er Skamstøtter paa Demokratiets Vej. Hvert af disse Emner er i sig selv saa omfattende, at de kræver selvstændige Artikler til en blot nogenlunde nødtørftig Behandling.

De store sociale Spørgsmaal, hvortil saavel Sygekasse- som Pensions-(Aldersrente-)ordningen hører, vil kun kunne ordnes tilfredsstillende paa forsikringsmæssig Maade, og de politiske Ledere, der har ført Arbejderklassen til i Dag, og som tidligere var Modstandere af den almindelige Folkeforsikring under Paaberaabelse af, at den sociale Forsorg var en Stats- eller kommunal Opgave, har vistnok under eget Styre lært adskilligt, og blandt andet ogsaa, at selv Staten er en Malkeko, der kan løbe gold.

Socialloven er blevet en Lænke om Foden paa Underklassens sunde og normale Udvikling. Den er maaske teknisk set et godt Stykke Arbejde, men i sin moralske Virkning er den kun værdig til at bæres paa Møddingen. Socialloven gør de svagere til endnu mere Slapsvanse, og paa de stærkere virker den ydmygende og gør dem afhængighedsfølende. Flere Institutioner indenfor Stat og Kommune og adskillige private har tvunget deres Funktionærer ind under Pensionsordningen med egen hel eller delvis Betaling af Præmien —, og der er noget urimeligt og uretfærdigt i, at det ene Samfundsmedlem kan hæve en beskeden, men dog mærkbar Pension, naar Aldersgrænsen kommer, medens et andet Medlem, der har arbejdet og virket lige saa stærkt og trofast gennem et langt Liv, er henvist til at søge og modtage den Almisse, som en karrig og højst utilstrækkelig Aldersrente trods alt er.

I en solid og retfærdig Ordning af den sociale Hjælp paa Forsikringens Grundlag har Fagene en af sine store Fremtidsopgaver.

(Fortsættes.)

N. Th. S.

Forbundsstyrelsesmøde

Mandag den 7. og Tirsdag den 8. Oktober holdt Forbundsstyrelsen Møde.

Formanden, *K. A. Jørgensen*, aabnede Mødet. — Fraværende var Kürstein, Bornholm. Red. *Fr. Nielsen* og Sekr. *Svend Johansen* deltog kun i 2. Dags-Mødet.

Werner Helmert konstitueredes til Mødets Sekretær.

Formanden indledte Mødet med en Mindetale for Svensk Typograf-Tidendes Redaktør *Nils Wessel*. Medlemmerne rejste sig.

Dagsordenen omfattede 4 Punkter: 1. Beretning. 2. Arbejdsdeling. 3. Forbundets Økonomi. 4. Eventuelt.

Formanden gav en Oversigt over den Udvikling, der er foregaaet siden sidste Møde, omtalte herunder Regeringens Arbejdsdelingslov, Henvendelsen fra De samv. Fagforbund til Regeringen ang. Arbejdskonflikter, Informationsmøde i De samv. Fagforbund, Dyrtidsreguleringen, og for vore interne Forholds Vedkommende Forhandlingerne ang. Arbejdsdeling, Opsigelsen af Ordningen i København og fornyede Forhandlinger for begge Tarifomraader, den økonomiske Situation og endelig den opnaaede Overenskomst med Litograf-Lauget, hvorefter Hjælpearbejdere i Provinsen omfattes af Provinstarifens Bestemmelser paa nævnte Omraade.

I Diskussionen deltog næsten samtlige Hovedstyrelsesmedlemmer, og Beretningen godkendtes derefter eenstemmigt.

Punkt 2: Arbejdsdelingen gav Anledning til en indgaaende Drøftelse. Som Resultat af Debatten stillede *Formanden* følgende Forslag:

Forbundsstyrelsen beslutter, at saafremt det i København foreliggende Forslag til en Arbejdsdeling vedtages, skal der snarest søges Forhandling med Provinsens Principal-Organisationer om en Ordning, der tilstræber en i videst mulig Omfang obligatorisk Arbejdsdeling. Forkastes Forslaget i København, opsiges straks den for Provinsen gældende Overenskomst.

For dette Forslag stemte 18, ingen imod.

Under Pkt. 3 vedtoges det, at der bevilges Lokalafdelingerne et ekstra Administrations-Tilskud paa 1 Kr. pr. Medlem.

Endvidere vedtoges eenstemmigt følgende:

Hovedbestyrelsen bemyndiger Forretningsudvalget til – saafremt Arbejdsdeling ikke gennemføres – at forhandle med Arbejdsdirektoratet om den i saa Fald nødvendige Kontingentforhøjelse til Arbejdsløshedskassen og forelægge Resultatet for Hovedbestyrelsen.

Og endelig vedtoges eenstemmigt følgende:

1. Til Medlemmer, der under Ledighed modtager Understøttelse af Fordelingskassen, udbetales af Reservefonden i Supplementsunderstøttelse saa meget, at den samlede Understøttelse bliver af samme Størrelse som den Understøttelse, der udbetales til Medlemmer under almindelig Arbejdsløshed.

2. Til Medlemmer, hvis Arbejdstid er forkortet med een eller flere Timer pr. Dag eller een eller flere Dage pr. Uge, udbetales der for hver 6 Dages Ledighed 1 Dag ekstra som Erstatning for Søndagen.

3. Saafremt et Medlem indenfor den *første* 6 Ugers Periode ikke opnaar at have 3 ledige Dage, udbetales af Reservefonden den Understøttelse, der vilde tilkomme den paagældende.

4. Disse Bestemmelser gælder uanset om et Medlem ikke maatte være berettiget til Understøttelse af Hjælpekassen.

5. Til Medlemmer, der modtager Godtgørelse for enkelte Timer og Dage, gives der for hver udbetalte 6 Dages Understøttelse 1 Uges Kontingentfrihed.

Under Hensyn til ovenstaaende, og iøvrigt i Henhold til hele Reservefondens økonomiske Stilling, bemyndiges Forretningsudvalget til at undersøge, hvilken Kontingentforhøjelse der maatte være nødvendig og forelægge Resultatet paa det førstkommende Forbundsstyrelsesmøde.

Mødet hævet. *Werner Helmert.*

Hvor bærer det hen?

Der har i mange Aar været sagt og skrevet meget om Dobbeltstillinger, men desværre for døve Øren. Der er intet at sige til, at nogen prøver at højne det økonomiske Niveau for dem selv, naar det er lovligt, men det er ogsaa i Lovligheden Fejlen ligger; hvilket iøvrigt er omtalt i V. A.s Artikel om »Gifte Kvinder og Dobbeltstillinger« og S. Schultz's Artikel: »Nu er Bægeret fuldt!« — Det er 2 gode Artikler, der har et Maal.

— — —

Atter maatte Arbejderne lide den Skuffelse, at se en af de Repræsentanter, de selv har valgt, frembære og faa vedtaget et Lønreguleringsforslag, der i væsentlig Grad er til Fordel for den Arbejdsfordelingskasse, som ikke kommer alle dem, der arbejdsdeler, til Gode, men kun en bestemt Part af disse, idet Reglerne for at blive delagtig i denne Kasses Midler, er ret vanskelige at opfylde, med mindre Arbejdsdelingen bliver paabudt ved Lov; men der er dog altid naaet det, at de under 80 Kr.s Ugefortjeneste fik en, om end ringe, Godtgørelse for den store Stigning i Leveomkostningerne, som forlængst har fundet Sted, trods Priskontrolraad. Hvorfor skal nogle have Lov til at tjene indtil 100 Gange saa meget som andre — er det »Lighed«?

Den Regering, der har siddet den sidste halve Snes Aar, har paa sit Program haft netop dette Ord — »Lighed« —, der i udført Gerning vil kunne rejse sin Nation, men alt kunde jo tyde paa, at selv Regeringen er bange for Indførelse af »Lighed«; thi det vilde jo betyde, at alle, ogsaa Regeringens Medlemmer, maa opgive Dobbeltstillinger og Dobbeltindtægter.

De lavest lønnede fik et mindre Tillæg til Lønnen, ja, ja —, det var dog nok »noget«, men ogsaa »kun lidt« i den rigtige Retning, men hvorfor ikke gøre det store, uundgaaelige Skridt nu og fuldtud: Alle Forsørgere i Arbejde. Dette er muligt ved at gennemføre »Lighed« for alle i Nationen og kun derved. Lad »Lighed« blive sat i Forgrunden til *»National-Rejsning«* for Gud, Konge og Fædrelandet Danmark.

— — —

Det er ikke nødvendigt at prøve paa at skjule, at Tiderne fører alvorlige Omvæltninger med sig, men en Ting maa vi alle kunne forlange — Ærlighed — i første Række.

Lad os saa komme ud af den gamle Slendrian — en Sludder for en Sladder —, thi paa Mundlæder mangler det ikke, men maaske er det Evnen, der mangler?

Louis Borcher.

Dansk Typograf-Forbund

Dyrtidstillæget

Paa given Foranledning gøres opmærksom paa, at den sidste Forhøjelse af *Dyrtidstillæget* kun maa paaskrives Arbejderens Lønkonto (Lønpose) i det Omfang, den virkelig er kommen til Udbetaling til Arbejderen personlig.

De Beløb af *Dyrtidstillæget*, som paa Grund af 80 Kroners Grænsen *ikke* udbetales til Arbejderen, men af Arbejdsgiveren indbetales til Arbejdsløshedsfonden, betragtes ikke som oppebaaret Løn og maa derfor ikke figurere paa Lønregnskabet.

København, den 11. Oktober 1940. *Forretningsudvalget.*

Afstemningsresultat

Ved den D. D. foretagne Stemmeoptælling vedr. Forslag af 27. September om Arbejdsdeling konstateredes, at der var afgivet 3355 St., deraf 1944 Ja, 1341 Nej, 44 blanke og 26 ugyldige.

København, den 8. Oktober 1940.

Rich. C. Steffensen. N. M. Nielsen. Kai Jensen. Carl Jensen. Gahms Henriksen. Anna Hansen. H. Zeller. Selma Piculell.

Til Styrelsen

Jeg tror at være i Overensstemmelse med alle mine Kolleger indenfor Dansk Typograf-Forbund, naar jeg opfordrer Styrelsen til omgaaende:

1) at anmode Folketingsmændene *Hedtoft-Hansen* og *Axel Larsen* om at fremsætte Forslag i Rigsdagen angaaende Ændring i Loven om Lønafgift, hvorefter alle de Arbejdende, som deltager i en Turnus-Ordning, fritages for Lønskatten.
2) Overfor Regeringen kræve, at Arbejderhjemmene beskyttes mod de besiddende Klassers samvittighedsløse Plyndring gennem Varefordyrelse.
3) At opfordre Justitsministeren til at iværksætte en Undersøgelse af, hvorvidt der foreligger et tilstrækkeligt Grundlag for Anklage mod Priskontrolraadet for Misrøgt af dets Opgave.

København, den 7. Oktober 1940. *M. A. Larsen.*

Københavns Maskinsættere

Driller „Rokken" dig?

Søndag den 27. ds. kan du faa Hævn over den ved at møde op i Fagskolens Maskinsætteri paa *Teknologisk Institut*. Indgang ad Smedetrappen (Porten nærmest Jarmers Taarn). — I Tiden Kl. 11—12 vil sagkyndige paa Linotype- og Intertype-Omraadet besvare alle brancheteknikse Spørgsmaal, ligesom Spørgsmaal, der skriftligt tilsendes K. M. K., Adr.: Aagade 118², N., vil blive behandlede paa Mødet. *K. M. K.*

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Et nyt Højreblad

Frokostbladet »B. T.« har faaet nyt Ydre og delvis nyt Indre, idet den kendte Højrepolitiker Ole Bjørn Kraft er kommet med i Redaktionen. Og det mærkes allerede. Bladet har — i Lighed med den største Del af Pressen — haft travlt med at drøfte Organisationernes Fremtid, og har dertil udtalt sin Forundring over, at vi bliver ved med at betale »Strejke«-Bidrag. Hr. Ole Bjørn Kraft burde, som Adkomst til sit Rigsdagsmandat, have den Indsigt, at vi for det første haaber paa, at den ufrie Tilstand, hvori vi nu befinder os, en Gang vil ophæves, paa samme Maade som Pressen vilde haabe paa en fri Tilstand igen, hvis den blev sat under Censur; dernæst, at Fagenes Reservefond, eller hvad man nu kalder dem, ikke er »Strejkekasser« alene, men at deres Midler anvendes til mange forskellige sociale Formaal; og endelig, at saadanne Kasser hviler paa Love, der, selv om Organisationerne maatte ønske det, ikke kan ændres fra i Gaar til i Dag, men almindeligvis kræver en Kongres for at kunne behandles. Dette som en Belæring for det moderne Frokostblad med dets højst umoderne Indstilling. *N. Th. S.*

Køen i Evaldsgade

Nu kommer Vinteren, Vejret bliver koldere og mere regnfuldt, men Køen i Evaldsgade vokser. At staa i Kø ca. $^1/_2$ Time, i det Vejr, vi nu har i vente, vil selvfølgelig bringe megen Forkølelse blandt de arbejdsløse, ja, i enkelte Tilfælde endda noget endnu værre. Dette maa undgaas; i Særdeleshed da adskillige af vore arbejdsløse er ude af Sygekassen paa Grund af Arbejdsløshed.

Vi kunde f. Eks. faa 2 Udbetalingssteder.

Saaledes ment: Halvdelen af de arbejdsløse sendes over i Nørresøgade, medens Resten bliver i Evaldsgade, alle Bestemmelser angaaende Trykkernes og Sætternes Udbetalingstid bibeholdes. Dette Forslag vil vel nok koste 30-35 Kr., men Køen vil ogsaa svinde betydeligt. Har Styrelsen ikke andre Forslag til at faa Køen i Evaldsgade væk, anbefales dette.

Tænk paa den arbejdsløse, der har mistet sine Rettigheder i Sygekassen, væk med Køen! *Georg Mathiesen.*

— — —

Til ovenstaaende vil jeg gerne have Lov at fremføre følgende: Allerede paa Mødet for de arbejdsløse den 3. Oktober fremførte Mathiesen de samme Anker mod Ekspeditionen ved Udbetalingen om Fredagen, og jeg fremførte uden Indsigelse fra nogen Side, at den væsentligste Aarsag til Ventetiden var den, at et meget stort Antal Kolleger trods gentagne Henstillinger stadig møder op til en hel Time før Udbetalingens Paabegyndelse med det Resultat, at der, naar vi aabner, er samlet en Kø paa 200—250 Mennesker, og det siger sig selv, at selv med et nok saa forceret Arbejdstempo vil det tage sin Tid at indvinde dette. Erfaringen har imidlertid vist, at den Tid, der er afsat til den samlede Ekspedition, er rigelig, idet vi, saa snart det første store Ryk er overstaaet, er i Stand til ganske jævnt at ekspedere alle de efterfølgende.

Det er derfor min Tro, at de, der bedst kan løse dette Problem, er de ledige selv, nemlig ved at følge Henstillingen om ikke frivillig at paatage sig halve og hele Timers Ventetid, men vente med at komme til den Tid, da vi lukker op. Saa vil det sikkert vise sig, at det med lidt god Vilje fra alle Sider skal lykkes at begrænse de Vanskeligheder, Mathiesen paapeger.

København, den 14. Oktober 1940. *Fr. Mehr.*

Fortegnelse over Dansk Typograf-Forbunds Lokalformænd

Aabenraa: Fmd.: Typ. L. Dall, Hjelmallé 7.
Kasserer: Typ. Alb. Sørensen, Hjarupvej 6.
Aalborg: Fmd.: Typ. Martin Sørensen, Langersvej, Hasseris.
Kasserer: Typ. C. P. Jespersen, Holbergsgade 5, 3.
Aarhus: Fmd.: Typ. Aage Larsen, Skovvangsvej 228.
Kasserer: Typ. Villy Vistisen, Silkeborgvej 120, St.
Assens: Typ. Th. Møller Ovesen, Tværgade 8.
Brønderslev: Typ. Arthur Frederiksen, Østergade 51.
Esbjerg: Fmd.: Typ. P. Gerh. Jensen, Højvangsallé 18.
Kasserer: Typ. Gunnar Sørensen, Ewaldsallé 3.
Faaborg: Typ. A. Bjerre, Odensevejen.
Fredericia: Typ. H. P. Marcussen, Dalegade 75.
Frederikshavn: Typ. Th. Jensen, Danmarksgade 5.
Grenaa: Typ. Monrad Christensen, Markedsgade 54.
Haderslev: Typ. Fr. Flade, Zeisesvej 27.
Helsingør: Typ. Alb. Birn, Kongevej 20, 1.
Herning: Fmd.: Typ. Albert Hansen, Th. Nielsensgade 80, 1.
Kasserer: Typ. Sv. Aa. Hansen, Silkeborgvej 81.
Hillerød: Fmd.: Typ. Chr. Poulsen, Sdr. Banevej 3 A, 2.
Kasserer: Typ. Einar Petersen, Hjortholmsvej.
Hjørring: Fmd.: Typ. Ejner Bastholm, Toftegade 21 A.
Kasserer: Typ. A. Gram Mikkelsen, Skagensvej 39.
Hobro: Typ. Hjalmar Gurnæs, Banegaardsvej 30.
Holbæk: Typ. Sofus Petersen, Kalundborgvej 86.
Holstebro: Fmd.: Typ. Martin Holm, Struervej 23.
Kasserer: Typ. Ditlev Rasmussen, Allégade 59.
Horsens: Typ. Rich. Rasmussen, Boligselskabet 25.
Kalundborg: Typ. Sophus Andersen, Gisselørevej 19.
Kolding: Fmd.: Typ. N. Chr. Andersen, Koldingbjerg 38.
Kasserer: Typ. Jørgen Andersen, Slotsgade 19.
Korsør: Typ. Johs. Sørensen, Teglgaarden 20.
København: Fmd.: Sigv. Hellberg, Evaldsgade 3. Telefon 13,331
Kasserer: O. A. Lundin, Evaldsgade 3. Telefon 4331.
Køge: Fmd.: Typ. Vald. Jensen, Pedersvej 30.
Kasserer: Typ. Verner Nordholdt, Egøjevej 15.
Lyngby: Typ. O. Christoffersen, Jernbanevej 1 B.
Løgstør: Typ. Chr. Iversen, Østerbakken.
Maribo: Fmd.: Typ. Kaj Larsen, Østervang 31.
Kasserer: Typ. M. Lindhardtsen, Musæumsgade 7.
Marstal: Typ. M. Chr. Marcussen, Fiolstræde 10.
Middelfart: Typ. Emil Jørgensen, Elmegade 21.
Nakskov: Fmd.: Typ. Gunnar Wendt, Skovsgaardsvej 1, 1.
Kasserer: Faktor Magnus Nielsen, »Soc.-Dem.«.
Nyborg: Faktor N. P. Ægidius Hansen, Christianslundsvej 70.
Nykøbing F.: Fmd.: Typ. Vilh. Hansen, Søvej 17.
Kasserer: Typ. H. J. J. Hansen, Vesterskovvej 25.
Nykøbing M.: Fmd.: Typ. Johs. Christensen, Frederiksvej 4.
Kasserer: Typ. Holger Søndergaard, Markedsgade 34 e.
Næstved: Typ. Chr. Jensen-Petersen, Fixvej 21.
Odder: Typ. M. Andersen, Mørupsvej.
Odense: Fmd.: Typ. C. O. Madsen, Sdr. Boulevard 252.
Kasserer: Typ. Aage H. Iwersen, Rødegaardsvej 49.
Randers: Fmd.: Typ. Chas Christensen, Ankerhusvej 6, Dronningborg.
Kasserer: Typ. Harald Jensen, Fabersvej 34 a, St.
Ribe: Typ. H. J. Larsen, Lindeallé 624.
Ringkøbing: Typ. H. A. Hoffmann, Kongshøjvej.
Ringsted: Typ. C. C. Madsen, Schaldemosevej 2.
Roskilde: Fmd.: Typ. Rotwitt Pedersen, Vinkelgaarden, Helligkorsvej.
Kasserer: Evald Petersen, Møllehusvej 39, 1.
Rudkøbing: Typ. Aksel Christensen, Rolighedsvej 28.
Rønne: Typ. H. Kürstein, Haslevej 56.
Silkeborg: Fmd.: Typ. Anker Henriksen, Møllegade 13.
Kasserer: Typ. Ole Sørensen, Baggesensgade 14.
Skanderborg: Typ. Anthon Mørk, Villavej 18.
Skive: Typ. Chr. Mortensen, Jyllandsgade 25.
Skjern: Typ. E. Jensen, Chr. Hansensvej 7.
Slagelse: Fmd.: Typ. Louis Hansen, Elmevej 29.
Kasserer: Typ. Peter Jensen, Herluf Trollesvej 15.
Stege: Faktor Eigil Hansen, Møens Dagblad.
Struer: Typ. Peter Larsen, Jernbanegade 8.
Stubbekøbing: Typ. Carl Müller, Vestergade.
Svendborg: Fmd.: P. S. Hansen, Dronningholmsvej 41.
Kasserer: Typ. N. P. Jensen, Graaesvej 23.
Sønderborg: Typ. Carl F. Jensen, Sundquistgade 37.
Thisted: Typ. O. Hansen, Havnegade 4.
Tønder: Typ. H. Thomsen, Storegade 2.
Vejle: Fmd.: Typ. Halvor Hansen, Skovvang 28.
Kasserer: Typ. Alfr. Berg, Fredericiagade 16.
Viborg: Fmd.: Typ. Carl Erik Christensen, Skivevej 11.
Kasserer: Typ. P. Jørgensen, Dalbergsgade 1.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Formand: K. A. Jørgensen, Ryparken 90, Ø.
Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinsen: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.
Oplysningssekr.: Svend Johansen, Evaldsgade 3, N. Telf. 13.765.

ANVISNINGSKONTORET

For København og Provinsen: Fr. Mehr, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.

TYPOGRAF-TIDENDE

Redaktion: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspedition: Ths. Pedersen, Evaldsgade 3, N. Telefon 4331.

Svar til Alex Larsen

Jeg troede, at de Medlemmer, der besøgte Generalforsamlingerne, var blevet klar over, at Referaterne er beskaaret i en saadan Grad, at de er misvisende. Hvis Alex Larsen havde været med til Generalforsamlingen, havde han nok faaet en anden Opfattelse; men A. L. hører maaske til den Gruppe, der ikke maa have en saadan.

Naar Formanden i sin Beretning kommer ind paa Regnskabet, er man klar over, at der er noget galt, og det var Strejkekassen, de Herrer var bange for; Gud skal vide, at de arbejdsløse har god Brug for deres Andel i den, hvad skal den ellers bruges til? Der klages over, at Formuen er i betænkelig Dalen, hvad var da nærmere end at begrænse de Udgifter, der kan begrænses. De arbejdsløse trænger nemlig paa trods af Regeringen og vore høje Lederes Mening mere til Brød end til den Oplysning, der er serveret os de senere Aar; men det er altsaa ikke Aage Hinrich's og Hipa's Mening, for det er vel ikke Sandheden, de nu pludselig vil oplyse om?

At Aage Hinrich faar vedtaget en Resolution, om end kneben, der siger det samme som Forslaget, er nemlig *ikke*, »Himlen være lovet«, godt, men den sædvanlige Maade at føre Medlemmerne bag Lyset paa. Den Oplysning, Medlemmerne trænger til, er Oplysning om de virkelige Forhold, nemlig Systemet og Ledernes Skalten og Valten over for de menige Medlemmer, Højnelse af vor sociale og økonomiske Standard, er overladt til Kong Kapital tillige med den sidste Rest, vi havde at kæmpe med, nemlig vor Forhandlingsret og vor Strejkeret, og den generhverves ikke ved fagteknisk Oplysning og en tom Mave.

Kundskab er godt, naar den bruges paa rette Maade, og Magt er ogsaa godt, men ikke, naar den bruges paa uansvarlig Maade.

Nej, Alex Larsen, kom paa Generalforsamlingen og lad os faa renset ud blandt dem, der nu længe nok har misbrugt dig og mig. 1336, *Carl F. Petersen.*

Arbejdslejre eller —?

Det er blevet moderne i vor Tid fra den ældre Generations Side at tale nedsættende om Ungdommen, og det er i Dag ikke ualmindeligt at høre Folk — ellers agtværdige Borgere — hævde, at Ungdommen i Dag er doven, den gider ikke bestille noget, vil hellere hæve Socialhjælp, siger man. Samtidig benytter man Lejligheden til at pukke paa Socialdemokratiet, *det* bærer Skylden, de unge har haft for megen Frihed! Disse Røster er man fra Reaktionens Side glade for; thi i Ly af dem kan man hævde, at Arbejdsløshed er et Spørgsmaal om »at gide bestille noget«, samtidig med, at man finder Metoder til at tvinge de unge til det, de nødigst af alt vil: at bestille noget! Og som altid i smaa Lande i den Slags Tilfælde ser man sig om efter, hvorledes man andre Steder løser disse Problemer, for det er nu lettere at importere noget fremmed end selv at finde en Løsning! Og nu taler man saa om »Arbejdslejre«, selvfølgelig tilpasset efter danske Forhold! Det er altsaa nu Hensigten, at alle de mange — særlig de unge — arbejdsløse, der *uden egen Skyld* er gjort til 2den Klasses Individer, skal »anbringes« i Lejre, med en afdanket Stabssergent som Leder. Først tvinger man dem ud af Produktionen, saa skal de tvinges til at bo i Lejre »i naturskønne Omgivelser« ganske vist; men tror man, at der ud af disse Individer kommer kvalificerede Samfundsborgere, vel at mærke kvalificerede til at leve i et Samfund, der kræver Viden og Interesse af sine Medlemmer, *saa tager man fejl!*

Det er paa Tide, at der fra Ungdommen bliver protesteret mod disse Røster. Uforstaaeligt er det, at Ungdomsorganisationerne ikke har sagt deres Mening i den Sag.

Det skal først siges, at det er en meget stor Fejltagelse, at Ungdommen skulde være demoraliseret; men Ungdommen har for store Deles Vedkommende tabt al Interesse for faglige og politiske Problemer, fordi den er blevet holdt nede; man har ikke haft Brug for Ungdommen, undtagen til at raabe »Bravo« til alt det, den forrige Generation har lavet. Og det er nu ikke os allesammen, der er lige begejstret for *det*. Man vil bare have Ungdommen til at staa ærbødigt med Hatten i Haanden og nære dyb Beundring for den Udvikling, man har været med til at fremme. Og saa er Sandheden, at den unge i Dag har det *mindst* lige saa svært som den unge for 40 Aar siden!

Ungdommen har ogsaa maatte bære den store Del af Arbejdsløshedens Byrder. Og alligevel bebrejder man den, at den mangler Holdning, at den er slap. Det er haardt! Men det er tillige uretfærdigt! man tager Arbejdet fra den unge, berøver ham Muligheden for at leve menneskeværdigt, endsige at være ung, og alligevel vil man have, at han skal være tilfreds og — helst — begejstret.

Nu vil man imidlertid — maaske inspireret fra Udlandet, hvor Begrebet »Arbejdslejr« *som Led i det ideologiske System*, man dér samles om, vel maa have haft sin Berettigelse — komme denne Ungdom til »Hjælp«, og have den anbragt i »Lejre«, hvor dens Selvstændighed og dens Ansvarsbevidsthed hurtigt vil knækkes. Ganske vist vil man kalde det »Samfundstjeneste«, *det*, man forlanger af Ungdommen; men ligegyldigt hvilke fine Ord, man benytter, kan Hensigten ikke skjules: *At berøve den unge hans Frihed.*

Vi har allerede i nogle Aar haft visse Foranstaltninger i Gang, Nødhjælpsarbejder har man kaldt dem, der har været iværksat for at »hjælpe« de unge til at klare den enerverende Arbejdsløshed. Disse Foranstaltninger har efterhaanden faaet en vis Udbredelse, men betyder dog ikke noget særligt i Bekæmpelsen af Arbejdsløsheden. De har tillige i Ungdomskredse faaet en noget odiøs Klang. Der har været for mange »Sager« fra disse Lejre, hvor man har faaet det Indtryk, at de Ledere, der var sat i Spidsen for de unge, ikke har forstaaet den Ungdom, de var sat til at lede. Det har dog hidtil været frivilligt, om man vilde lade sig anbringe i disse Lejre. Fejlagtigt tror man, at der af *den Grund* ikke har været tilstrækkelig Tilslutning; men mon ikke den manglende Søgning er at finde i den Kendsgerning, at man ikke har grebet Ideen rigtigt an, forstaaet at gøre Opholdet i en saadan Ungdomslejr, der altsaa var frivilligt, saa tillokkende, at Ungdommen kunde have Interesse af det.

Det er vel formentlig disse Foranstaltninger, man vil udbygge til Begrebet »Arbejdslejr«, tvungen Arbejdspligt. Saa skal det altsaa bare hedde »Samfundsskole« eller saadan noget; men det gør det jo ikke bedre!

Man har antydet, at unge arbejdsløse mellem 18 og 25 Aar vilde blive tvunget til at tage Ophold i Lejre, der vil blive oprettet, hvor de foruden legemligt Arbejde og fysisk Opdragelse vil blive undervist i visse elementære Skolefag. Altsaa en Slags Militærtjeneste uden Skydeøvelser, men med den lille Tabel i Stedet for! Naar man véd, hvor mange unge Militærtjenesten, der dog omfatter alle unge, har knækket fysisk og aandeligt, gruer man for Indførelsen af saadanne Lejre for *arbejdsløse*, deprimerede Mennesker.

Vort Lands Undervisningsminister, *Jørgen Jørgensen*, holdt for nogen Tid siden en Tale i Studenterforeningen hvori han stillede Begrebet Arbejdslejr og Højskolen, som den er udformet i Danmark op mod hinanden. Han sagde:

> ». . . man kan vælge *imellem* Arbejdslejren og Højskolen, ikke begge Dele. Der gives kun et enten — eller, ikke noget baade — og.«

Iøvrigt en magtfuld og klog Tale af Landets højeste Embedsmand, netop paa dette Omraade.

— — —

Det, der her er Hensigten, er at slaa til Lyd for en Udvikling af Højskoleideen paa Bekostning af Arbejdstjenesten, der aldrig vil blive af Betydning for den danske Ungdom, men snarere vil skade den.

I en Tid som den, vi gennemlever, hvor det er umuligt at skaffe Beskæftigelse til *alle*, er det sikkert nødvendigt at passe paa, at Ungdommen ikke løber i Favnen paa nationale Opgejlere og lignende, det skal erkendes; men vi maa forlange, at alt, hvad der laves, laves paa *Frivillighedens* Grund.

Lad os derfor faa udbygget Højskoletanken, aabn Højskolernes Porte, gør Propaganda for Højskolen, og frem for alt, lad Højskolens Folk være de ledende og dem, der har det store Ord at sige, naar disse Spørgsmaal skal tages op til Løsning! Om fornødent saa indret nogle af de mange gamle Herregaarde til Højskoler, og sørg for *kvalificerede* Folk til de ledende Stillinger!

Skal vi altsaa belemres med en særlig Ungdomsopdragelse, lad os saa blive fri for Begrebet »Arbejdslejr«, men i Stedet for faa sat en Propaganda for Højskolen

i Gang, oprettet *flere* Skoler og lagt Undervisningen saadan til Rette, at Ungdommen gøres interesserede i at tage Ophold paa Skolerne. Og lad saa Adgangen staa aaben for alle — ikke blot arbejdsløse! Lad os blive fri for Begrebet fysisk Opdragelse, kald det Gymnastik. Lav alt saa jævnt og saa dansk som muligt — væk med alle udenlandske Betegnelser! Mon vi ikke *paa denne Maade* kunde redde den store Del af Ungdommen fra at tabe Hovedet i disse forfærdelige Tider, hvor *Hadet* er sat i Højsædet? *Povl A. Sjøl.*

Endnu en lille Bemærkning

Thomas Pedersen, der i sine Bemærkninger til mig om Arbejdsfordelingen benytter sig af Vendinger, der ellers er ukendte i kommunistisk Praksis overfor »vi stakkels Socialdemokrater«, tillader maaske, at jeg for et Øjeblik atter »aabner for Skuffen«. Thomas Pedersen er naturligvis helt uskyldig i at have saaet Mistænkeliggørelse omkring en *tvungen* Arbejdsfordeling, som Typograf-Forbundet, endnu da disse Linjer skrives, *ikke har*, hvilket forøvrigt tjener til Underretning for Ths. Pedersen!

En Kendsgerning er det derimod, at Ths. Pedersen ved som ansvarlig Fagforeningsmand at gaa ind for den frivillige Arbejdsfordelingsordning dermed i Princippet har anerkendt hele Spørgsmaalet om Arbejdsdeling som et Middel til i en øjeblikkelig Situation at aflaste Arbejdsløshedens Byrde for den enkelte. Og heri har Ths. Pedersen set rigtigt. Men her hører saa ogsaa Enigheden med Ths. Pedersen op. Man kan naturligvis, som Ths. P. gør det, sige, at har den frivillige Arbejdsfordeling ikke givet de Resultater, som vi ønskede i Retning af mere Beskæftigelse for Fagets samlede Udøvere, saa vil en tvungen Arbejdsfordeling ikke give bedre Resultater — men Paastanden er ikke særlig indlysende. Men alt dette har Ths. Pedersen naturligvis Lov til at sige og mene. Hvad man derimod som ansvarlig Fagforeningsmand ikke har Lov til, er at springe over det laveste Gærde. Og det er det, som Ths. Pedersen har gjort i sin helt uforklarlige og til nu umotiverede Modstand imod den tvungne Arbejdsfordeling. Jeg véd godt, at Ths. Pedersen vil svare mig, at hans Motivering for Modstanden mod denne Ordning er den, at dermed vil hele Faget blive proletariseret. Ogsaa dette har Ths. P. Lov til at mene, men det er ikke nogen særlig kollektiv Tankegang. Og derfor tror jeg stadigvæk ikke, at vi har faaet Ths. P.s egentlig mente Motivering for hans helt uforklarlige Modstand mod den kollektive Arbejdsfordeling.

Og dog — maaske er Forklaringen herpaa slet ikke saa vanskelig . . . Vi har før set Fagforeningsmanden tale i det ene, den kommunistiske Partifælle tale i det andet Tilfælde. Om man saa kalder det at saa Mistænkeliggørelse, eller man kalder det at springe over det laveste Gærde, er for mig det samme — naar Hensigten er den samme!

Ths. Pedersen bør derfor komme frit frem fra Busken og tale fra Leveren og sige Tingene ved deres rette Navn uden at stikke noget under Stolen — akkurat det samme Krav, som man fra den Side mener at kunne stille til os, der tænker anderledes om adskillige Spørgsmaal! *Sigv. Hansen.*

Ikke Katten, men Skatten

Man anser i Almindelighed en Kat for at være et af de mest sejglivede Væsener, der findes — den har syv Liv, siges der. Hvor meget denne Talemaade har med Virkeligheden at skaffe, véd jeg ikke, men jeg er ikke i Tvivl om, at det ikke er lille Mis, der sidder inde med Rekorden i Retning af Sejglivethed. Her kommer de saakaldte *foreløbige* Skattelove paa Forbruget ind som en flot Numer 1.

Erfaringerne har vist os, hvor vanskeligt, for ikke at sige umuligt, det er for et Menneske med selv en meget lang Række Aar bag sig at opnaa den Tilfredsstillelse at se en én Gang paalagt Forbrugsskat blive ophævet.

Thi selv om disse Love ved deres Fremkomst er forsynet med en tidsbestemt Varighed og saaledes gives *Foreløbighedens* Karakter, viser det sig altid, at det er umuligt at faa Død paa dem, naar deres Timeglas skulde være udrundet. Man vender bare Glasset om, og saa lever de videre — Aar efter Aar.

Dette Faktum er et sørgeligt Bevis paa, hvor lidt man kan bygge paa Politikeres Ord.

I disse Dage har vi atter faaet bekræftet dette ved Finansministerens Udtalelse om, at den varefordyrende *Omsætningsskat*, som Forbrugerne har maattet udrede i de sidste syv Maaneder, vil blive fornyet.

Har en Kat syv Liv, saa har en *foreløbig* Skattelov mindst fjorten! *Dr. Ensom.*

Sover Retfærdigheden?

I »Typ.-Tid.« Nr. 26 skrev jeg en lille Artikel om Dobbeltstillingerne og Arbejdsdelingen, og den enstemmige Tilslutning, den fik (til Dato har jeg ikke hørt een eneste Røst imod), giver mig Mod til at gribe Pennen endnu engang.

Netop i disse Dage træder igen en af disse mærkelige Love i Kraft — Loven om Regulering af Lønninger efter Husholdningsbudgettet, eller noget i den Retning er det vist, de kalder den. Efter denne Lov forhøjes Lønningerne som bekendt med 3 Kr. pr. Uge for mandlige og 2 Kr. for kvindelige Arbejdere, dog saaledes, at Arbejdsgiveren ikke maa udbetale Forhøjelsen til Lønninger, der ligger over 80 Kr., men derimod indbetale det tilsvarende Beløb til Arbejdsfordelingsfonden.

Ved et flygtigt Øjekast ser det jo meget rigtigt ud, for det er jo saa sandt, saa sandt, at de lavestlønnede er dem, der er haardest ramt, og naar der ikke er Raad til at give os alle, saa er det jo rimeligt, at de faar, der trænger mest.

Men hvorledes virker den nu i Praksis?

Lad os tage et Eksempel.

Familien A bestaar af Mand, Kone og tre Børn, kun Manden arbejder, og hans Løn er Kr. 81,00 pr. Uge — anden Fortjeneste har denne Familie ikke. Da Prisforhøjelsen satte ind med kraftig Forhøjelse paa alle de mest nødvendige Næringsmidler, fantastiske Priser paa Brændsel osv., osv., var det klart for alle, at Familier med Børn maatte hjælpes. Hjælpen kom i Form af Smørrabatmærker, hvilket for en Familie med 3 Børn betyder Kr. 4,50 pr. Maaned. Saa havde man vist sin gode Vilje og mere var der ikke Raad til.

Familien B bestaar af Mand og Kone. Manden har en Ugeløn af Kr. 75,00 + 1800 Kr. om Aaret for en Viceværtplads. Konen arbejder ogsaa med og tjener Kr. 55,00 pr. Uge. Se, denne Familie faar ikke Smørrabatmærker, dertil er Indtægterne for store. Men nu kommer Samfundet og siger: I to er haardest ramt af Dyrtiden, I kan ikke bære de store Udgifter. Altsaa: Mandens Løn forhøjes med 3 Kr. pr. Uge og Konens med 2.

Er dette retfærdigt?

Er det retfærdigt, at en Mand med 81 Kr. om Ugen, hvoraf 5 Mennesker skal leve, *kun* kan faa 4,50 Kr. i Smørrabatmærker om Maaneden, naar samtidig en Familie paa to Medlemmer med *tre* Indtægter skal have 5 Kr. om Ugen?

Er det retfærdigt, at Manden med de 81 Kr. om Ugen skal betale Kr. 1,68 + 3,00 = Kr. 4,68 til Arbejdsfordelingsfonden, naar en Minister med en Aarsindtægt af Kr. 25,000 kun skal betale Kr. 3,60?

Naa, det er selvfølgeligt heller ikke nemt at lovgive rigtigt, naar Forholdene er saa pinegale som de er, men hvorfor saa ikke rette Skavankerne? I en Tid, der er saa fattig paa Arbejde og hvor saa mange Hænder er ledige, maa det nærmest betegnes som en Forbrydelse, at nogle Mennesker faar Lov til at beklæde flere Stillinger.

Tænker du da slet ikke paa — du Mand, der saa hensynsløst forstaar at rage det ene Bierhverv efter det andet til dig —, at hvis du overlod dette til en af de mange arbejdsløse, vilde det maaske netop være nok til for denne Mand at bjerge Føden til sig og sine?

Tænker du da slet ikke paa — du Kvinde, hvis Mand har Arbejde — at du kunde hjælpe en af dine daarligere stillede Medsøstre ved at overlade Arbejdet til hende?

Tænker du da slet ikke paa — du Mand, der selv har Arbejde —, at din Kone optager Pladsen for en anden Kvinde, der trænger uendeligt meget mere. Maaske kommer du til at ombytte Cigaren med Piben, maaske bliver der ikke Raad til den ugentlige Aften i National-Scala, maaske maa du give Afkald paa Pilsneren til Frokosten; men til Gengæld vil du vel faa lidt mere Selvagtelse — kort sagt, du vil blive mere Mand, og det er Mænd, vi trænger til — gode, ærlige danske Mænd, der er parat til at ofre noget for at hjælpe deres Kammerater over denne vanskelige Tid.

— Naar saa alle disse Bierhverv er afskaffet og den gifte Kvinde, hvis Mand har Arbejde, har ombyttet Arbejdspladsen med den gifte Kvindes eneste rigtige Virkefelt — Hjemmet, lad os da tage Arbejdsfordelingen op og gennemføre den retfærdigt med skyldigt Hensyn til Forsørgerpligten, saaledes som kun gode Kammerater kan gøre det.

For os Familieforsørgere bliver der vel ikke andet for, end at rejse en Stemning stærk nok til at stoppe Munden paa disse latterlige Kvindeforeninger, der stadig skræpper op om deres Rettigheder, men altid glemmer deres Pligter.

I denne Tid, hvor vi alle synger, lad mig da slutte med et Citat af den nye Danmarks-Sang:

> I Frihed, i Retfærd og Fred uden Mage
> har Stammen sin Rod.

Friheden har vi mistet for en Tid, og Retfærdigheden sover endnu sin Tornerosesøvn. — Maatte den vaagne tidligt nok til at bevare Freden, thi Fred er en naturlig Følge af Retfærdighed.

En Familieforsørger.

Fra den øvrige Verden

Ny Ledelse i Landsorganisationen i Norge.

De norske Arbejderes faglige Landsorganisations Sekretariat har udsendt en Proklamation, hvori der skrives:

Efter det politiske Skifte, som indtraf Onsdag den 26. September, har Repræsentanter for Landsorganisationen været indkaldt til Konferencer med de tyske og norske Myndigheder.

Disse Konferencer har resulteret i, at Formanden, Elias Volan, og Næstformanden, Nic. Næss, er traadt tilbage fra deres Stillinger og erstattet med to andre Fagforeningsledere, nemlig Jens Tangen og Erling Olsen.

I og med denne Ændring i Landsorganisationens Administration — skriver Sekretariatet — er der af Myndighederne givet Landsorganisationen Forsikring om, at Fagorganisationen vil faa Adgang til at fortsætte sin Virksomhed som hidtil.

Sekretariatet har bragt i Erfaring, at de sidste Dages Hændelser har skabt en Del Usikkerhed blandt Medlemmerne med Hensyn til Fagorganisationens Fremtid og Arbejdsmuligheder. Denne Usikkerhed kan nu anses for definitivt ryddet af Vejen. Fagorganisationen vil, som nævnt foran, fortsætte sin Virksomhed og gaa aktivt ind for Løsningen af de mange og store Opgaver, som foreligger.

Virksomheden og Løsningen af Opgaverne kan imidlertid kun løses gennem et tillidsfuldt Samarbejde mellem Medlemmer og Tillidsmænd. Slut derfor som før trygt op om Organisationen!

Til mine Kolleger — Paalæggersker!

Nu, da vi skal til at dele Arbejdet, skulde det jo ikke gerne gaa uretfærdigt til.

Jeg deler gerne — naa, gerne lyder maaske nok lidt ædelmodigt, men det er nu ikke desto mindre Tilfældet — Arbejdet med mine selvstændige Kolleger, men bestemt ikke gerne med de gifte Kolleger, som har en Mand til at forsørge sig. Der er selvfølgelig Forskel paa gifte Kvinder; dèr, hvor Manden f. Eks. er syg eller arbejdsløs, og hvor der er Børn, er Kvindens Penge vist i høj Grad nødvendige, men dette kan ikke siges, hvor Kvinden absolut ikke har nødig at tjene Penge for at eksistere; der er nemlig mange Steder, hvor Konen kun gaar paa Arbejde for at faa Tiden til at gaa — det er jo ikke alle, der har Børn — eller for at faa ekstra Tøj til sig selv, og til at gaa i Biografen for; det er heller ikke misundelsesværdigt, blot det ikke gik ud over den enligt stillede Kvinde, som selv maa klare hele Tilværelsen, og derfor i uhyre høj Grad er afhængig af, om hun har Arbejde.

Jeg har bl. a. hørt en gift Kollega udtale sig om, at hun helst vilde passe sit Hjem, men dog gerne have Arbejde engang imellem, saa hun stadig kunde hæve sin Understøttelse hver Uge — burde hun ikke melde sig ud af Foreningen?

Nu véd jeg godt, at der er skrevet en Mængde om, at gifte Kvinder burde forlade deres Stilling til Fordel for de selvstændige, men endnu er det jo ikke blevet praktiseret, og jeg er jo heller ikke i Stand til at gøre det, desværre, men mon ikke vi i hvert Fald inden for vort

Fag kunde gøre lidt for det og derved haabe, at andre følger efter?

Det kræver vel nok et stort Arbejde af de ledende, men mon ikke det vilde betale sig at gøre et Forsøg? Nu kan Foreningen jo ikke uden videre smide de gifte Kvinder ud af Foreningen, men de kunde da sørge for, at der blev taget Hensyn til de selvstændige først, og saa forøvrigt haabe paa at de, hvis Arbejde ikke er absolut nødvendigt, selv holder op.

Ja, saa er der selvfølgelig det, at hvis vedkommende har betalt Kontingent i hver Uge i flere Aar, synes hun maaske nok, hun kan tilkomme at faa noget igen, men tænk paa, at Du kun har betalt Kontingent i den Tid, Du har haft Arbejde, og da betaler man jo gerne. F. Eks. gaar man jo og betaler Sygekasse i hver Maaned, og maaske faar man aldrig Brug for Lægehjælp i nævneværdig Grad, og af den Grund er der vist ingen, der kunde tænke sig at klage over ikke at have haft Brug for Sygekassen, vel?

Det er meget vanskeligt at give Afkald paa visse Behageligheder, man har, naar man selv tjener Penge, og er fri for at spørge Manden om Penge til hver lille Ting, man skal købe —, det er ikke alle Mænd, der kan forstaa, at det er nødvendigt med lidt til sig selv engang imellem — men er det ikke for meget at forlange, at den selvstændige Kvinde skal betale for Behageligheder, den gifte Kollega kan have, naar hun selv maa lide derunder.

Derfor mine gifte Kolleger, tænk, om det var jer, der stod alene i Verden uden Støtte fra nogen Side.

Sigrid Kjærgaard.

I Næstved

Lørdag den 26. Oktober Kl. 14—21
Søndag den 27. Oktober Kl. 10—21

paa »Bygningen«, Jernbanegade

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Generalforsamlinger · Møder

Typografernes Sangforening

afholdt ordinær halvaarlig Generalforsamling den 20. September 1940 i Sanglokalet. Saa godt som alle aktive Medlemmer var mødt op, jo, der er et gnistrende Liv i den gamle, men evigunge Sangforening. Dirigent: *Niels Nielsen.* I Formanden, *Udo Poulsens,* Beretning oplystes det, at Ferietiden i Aar ikke havde budt paa større Arrangementer. Beklageligt var det jo, at Gutenbergfesterne blev aflyst. Paa Raadhuset skulde Bogtrykkerne have haft en stor Mindefest, og her skulde vi have sunget sammen med Studentersangerne, og til vort Forbunds ikke mindre Festlighed skulde vi ogsaa have medvirket. Den 6. Juli var vi paa Raadhuset, men for at overlevere vor gamle Fane fra 1841 til Bymusæet. En Artikel her i Bladet, har allerede berettet om det, saa her skal kun lige bemærkes, at vi har Tilladelse til at laane Fanen ved vore særlig store Festligheder. Samme Aften var vi paa Besøg ombord i Fregatten »Jylland«, hvor vi hørte Inspektør Feldthusen holde et kort, men meget interessant Foredrag om Fregattens Historie. Vi havde den Glæde, at mange passive Medlemmer deltog i Turen. De samvirkende københavnske Arbejdersangkor, som vi er tilsluttet, har haft flere store Arrangementer, hvori vi har deltaget. Det er en stor Oplevelse at synge med i saa stort et Kor. Til Alsang-Stævnerne i Fælledparken og Frederiksberg Have har vi medvirket. — *Gudmundsen* aflagde Beretning fra Repræsentantskabsmødet i D. s. k. A. — I Løbet af denne Sæson har ikke mindre end fem Medlemmer 25 Aars Jubilæum som aktive Sangere, og den rigtigste Maade at fejre dem paa blev saa diskuteret frem. Det bliver en stor Fest. — Formanden og Styrelsesmedlemmerne J. Olsen og Georg Pedersen blev enstemmigt genvalgt. De to Revisorer N. Juel Jensen og Th. Eriksen ligesaa. — Under Eventuelt drøftedes forskellige Sager, bl. a. Noder, Fanefond (vi skal have en ny Fane til Hundredaarsjubilæt 1946). — Der har været god Tilgang af nye Medlemmer ved denne Sæsons Begyndelse.

Th. Eriksen.

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 5. Oktober, som var besøgt af ca. 40 Medlemmer. *Sekretæren* oplæste Protokollen, og *Formanden* aflagde Beretning, omtalte herunder Arbejdsløsheden; Arbejdsdelingen, som var aftalt for 56 af Afdelingens Medlemmer, hvorved var undgaaet Afskedigelse af 6—7 Mand; Loven om Arbejdsforhold; Reguleringen af Arbejdslønningerne; Ferieordningen; en truffen Aftale om Lærlingeantagelse; Brændselshjælpen; Lærlinges Overarbejde samt gav en lille Beretning fra Tillidsmandskursus'et og anbefalede de ugifte arbejdsløse at tage paa Højskole. Efter enkelte Forespørgsler godkendtes Protokol og Beretning. — *Kassereren* oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 6.284,90, og Lokalkassens Regnskab sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 1.739,90. Regnskaberne godkendtes. — Det vedtoges at arrangere en Foredragsaften. — Ligeledes vedtoges det at de af Afdelingens Medlemmer, der var interesseret i Købet af halve Svin kunde tegne sig og saa afdrage Beløbet med 5 Kr. om Ugen. Indtil Beløbet var betalt staar Lokalkassen som Garant.

— Derefter afholdtes Generalforsamling i Sygehjælpekassen. Regnskabet balancerede med Kr. 2.621,73 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 2.141,23. *L. H.*

Næstved Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 5. Oktober ordinær Generalforsamling. Formanden, *Chr. Jensen-Petersen,* mindedes afdøde Faktor Christensen. Til Dirigent valgtes *H. Meyer.* Formanden aflagde en lang og fyldig Beretning over Arbejdet i det svundne Kvartal; herunder pointerede han, at man skulde være fornuftige m. H. t. Forbundets Formue og ikke lade sig paavirke af andres Overdrivelser. Dirigenten takkede for den gode Beretning, som derefter godkendtes. — Regnskaberne viste følgende Hovedsummer: Hovedkassens Balance Kr. 6.523,70, at indsende Kr. 346,55. Lokalkassens Balance ca. Kr. 504,90, Underskud Kr. 26,00, Formue Kr. 716,89. Paa Jubilæumsfonden stod Kr. 254,91. Sygehjælpekassen havde

en Formue paa Kr. 1.620,31. Alle Regnskaber godkendtes. — *J. P. Hansen* gav en Skildring af Kursus'et paa Roskilde Arbejderhøjskole og udtalte Haabet om, at mange Kolleger siden maatte faa Lejlighed til at overvære lignende Kursus. — J. P. Hansen gav ligeledes Beretning fra de sidste Møder i Fællesorganisationen; særlig store Ting var der dog ikke at nævne. — Et Forslag fra Fællesorganisationen om Oprettelse af et Laanefond tiltraadtes. — Under Eventuelt behandledes forskellige interne Forhold, hvorefter Dirigenten med en Tak til de tilstedeværende sluttede den af 34 Medlemmer besøgte Generalforsamling. *P. J.*

Aabenraa Lokalafdeling

afholdt Onsdag den 9. Oktober Kvartalsgeneralforsamling paa Hotel »Royal«. *Formanden* bød velkommen til den lille Snes mødte Medlemmer og gav en kort Oversigt over det forløbne Kvartal, samt oplæste de indgaaede Meddelelser, som gav Anledning til Diskussion, særlig med Henblik paa det famøse Dyrtids-Tillæg, som vi fik og ikke fik. Derefter oplæste *Kassereren* Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 2.649,30, Lokalkassen med Kr. 836,17 med en Kassebeholdning paa Kr. 381,13. I Feriepenge var der til 5 Kolleger udbetalt Kr. 290,45. Bestyrelsen fik Bemyndigelse til under Jule-Uddelingen at bruge ca. 50 Kr. til Udligning af Skavanker, der maatte opstaa ved Forbundets Tildeling. Et Medlem blev bevilget 25,00 Kr. Lommepenge under Højskole-Ophold. Vederlag for Møde-Deltagelse blev forhøjet til 2 Kr. — »Lokaleleje« blev »betalt« i Hotellets Etablissement »Roxy«.

Var det ikke klogere —

Paa de fleste Kongresser og Møder, som de faglige Organisationer har afholdt i den sidste Tid, har man benyttet Lejligheden til at vedtage Resolutioner, der udtaler Tillid til det socialdemokratiske Parti og sin Tro paa, at Partiet »baade i sit almindelige Arbejde og som Deltager i Samlingsregeringen gaar ind for, at der ikke væltes større Byrder over paa Arbejderne end absolut nødvendigt« — som det hedder i en af Resolutionerne.

Nu kan der jo altid diskuteres om, hvad der er »nødvendigt«, men det bliver dog vanskeligt at overbevise det store Flertal af Arbejderne om, at »Nødvendigheden« har krævet den Fordeling af Byrderne, som hidtil har fundet Sted. Og derfor er det ogsaa hos mange smaat med Tilliden og Troen.

Var det mon ikke klogere i disse alvorlige Stunder, om Arbejdernes faglige Organisationer undlod saa stærkt at manifestere deres Samhørighed med et bestemt politisk Parti? Naar vi ser, hvad der er vederfaredes Fagorganisationerne i andre besatte Lande, turde det være formaalstjenligt her at gaa mere stille med de Døre, der vender ind til den politiske Sidefløj — med andre Ord, at Fagforeningerne som saadan holdt sig politisk neutrale og overlod til deres Medlemmer hver især at aflægge deres politiske Trosbekendelse — hvis de føler Trang dertil. *Fr. N.*

Det har aldrig været Meningen

I sit Numer for 1. Oktober skriver »Arbejderen« bl. a.:

Det betones fra alle Sider og er jo ogsaa saa ubetinget rigtigt, at det i denne Danmarks Skæbnetime gælder om, at alle Danske staar sammen, deler ondt og godt med hinanden og søger at gøre Forholdene saa taalelige for hverandre som det i det hele taget er muligt i den foreliggende Situation. Vi maa alle vise Samfundssind for at føre Land og Folk frelst gennem Tidens Vanskeligheder og henimod en forhaabentlig lysere Fremtid. Dette betyder tillige, at vi maa søge frem til en ligelig Fordeling af Krigstilstandens Byrder, saaledes at en enkelt Gruppe ikke høster Fordele paa de øvrige Befolkningsgruppers Bekostning. Det er ud fra denne Betragtning, at de danske Arbejdere har paataget sig de store Ofre, som Pristalsreguleringens Ophævelse, Arbejdsfordelingsloven samt de øvrige Kriselove betyder for Arbejderhjemmene, og det skete endvidere under den Forudsætning, at de øvrige Befolkningsgrupper vilde paatage sig de samme Forpligtelser, og frem for alt, at der vilde blive sat Stopper for Prisstigningerne. Det har aldrig været og kan heller aldrig være Meningen, at der skabes en øverste Grænse for Arbejdslønnen, mens der ikke paalægges Landets øvrige Borgere nogen som helst Begrænsning i saa Henseende.

Det har imidlertid vist sig, at de forskellige Foranstaltninger, som skulde bidrage til at hindre Prisstigningerne, kun har været lidet effektive, og at Priserne paa Fødevarer og andre Livsfornødenheder stiger fra Dag til Dag. Følgen heraf har været, at Arbejderbefolkningen har maattet indskrænke sig, medens andre Befolkningsgrupper ikke blot har opretholdt, men endog forøget deres Forbrug.

Med Henblik paa denne Udvikling gav Landbrugsministeren ved Kornlovens Fremsættelse Tilsagn om, at Arbejdslønnen skulde tilpasses efter de forventede højere Brødpriser. Dette Løfte har Regeringen nu indfriet ved det den 19. September fremsatte Forslag til Lov om Regulering af Arbejdslønninger, som den 20. September blev færdigbehandlet og vedtaget af begge Rigsdagens Ting.

I Anledning af denne Lov har forskellige Højre- og Venstreblade fremsat den Paastand, at det er en forfejlet og forhastet Lovgivning, man her er gaaet med til, at Lønforhøjelserne vil afføde nye Prisstigninger, og at Arbejderne saaledes kun midlertidig vil høste Fordele af Lønstigningen, idet det altid vil være Priserne, der vinder i Kapløbet mellem Løn og Priser.

Hertil ønsker vi at bemærke, at vi ikke deler de mange Betænkeligheder, der i saa Henseende næres i visse Kredse. Vi har gentagne Gange her i Bladet givet Udtryk for, at hverken Fagforeningerne eller Arbejderne er interesseret i Lønforhøjelser som Følge af Prisstigninger, tværtimod, men naar disse ikke kan undgaas, maa Arbejderne have berettiget Krav paa et rimeligt Dyrtidstillæg.

Det er en Kendsgerning, at Forbruget her i Landet hidtil har været omtrent uforandret paa de fleste Omraader, tiltrods for, at den reelle Indkomst, der staar til Raadighed for Befolkningen, er anslaaet at være formindsket med en Fjerdedel, sandsynligvis endog en Del mere. Der er ikke Tvivl om, at Arbejderbefolkningen tvungen af Omstændighederne har maattet tage sin fulde Part af denne Nedgang, og naar Forbruget alligevel er opretholdt, maa andre Kredse af Befolkningen være saa heldigt stillede, at de har kunnet forøge deres Forbrug, Men det siger sig selv, at hvis denne Udvikling fortsætter, vil Byrderne komme til at hvile saa ensidige, at den brede Befolkning maa føle sig forurettet. Derfor er det kun naturligt, at Regeringen søger at fjerne de største Uretfærdigheder.

Ingen vil kunne benægte, at de stadige Prisforhøjelser tilsammen med de paa Grund af Arbejdsløshed og Arbejdsfordeling stærkt forringede Indtægter tynger haardt paa Arbejderhjemmenes smaa Budgetter, ja endog ganske har sprængt disse, saaledes at Arbejderne ikke mere véd, hvordan de skal klare Dagen og Vejen. Derfor hilser vi den nu gennemførte Lov som et Skridt i den rigtige Retning og som en omend kun lille Indrømmelse til de daarligst lønnede Arbejdere.

Forretningsudvalgsmøder

1. Oktober 1940.

1. I København er Forhandlingerne om Arbejdsdelingen resulteret i et Forslag til en Ordning paa nyt Grundlag. — Det vedtoges at anbefale dette Forslag til Godkendelse ved Urafstemning blandt de københavnske Medlemmer.
2. Restoplaget af en Gutenberg-Pjece foreslaas overgivet til Fagskolen for Boghaandværk. — Tiltrædes, dog saaledes at Forbundet aftager 200 Stk. til eget Brug.
3. Aarhus Afdelings Styrelse henstiller, at Arbejdsdelings-Ordningen i Provinsen opsiges. — Til Efterretning.
4. Fra Sammenslutningen af Arbejdsgivere i Tobaksindustrien forelaa Protest i Anledning af vor Opsigelse af Dispensation hos C. W. Obel. — Til Efterretning.
5. Skrivelse fra D. s. F. vedrørende Kontingentfrihed for de danske Arbejdere i Tyskland. — Der bevilges hvilende Ret til saadanne Medlemmer.
6. Mellem Litograf-Lauget og Forbundet er afsluttet Overenskomst for mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere i Provinsen. — Til Efterretning.
7. Et Spørgsmaal om Brændselshjælp blev afgjort.
8. Forbundsstyrelsen indkaldes til Møde 7. Oktober.
9. Gutenberg-Udstillingerne. — Vedtoges, at der kun afholdes de planlagte Udstillinger i indeværende Aar.

Peter Hansen Skovmoes:

Hvad gavner det et Menneske -

(267 Sider, Pris 4 Kroner. O. Lohses Forlag.)

Forfatteren fortæller jævnt og naturligt om en Skovarbejderfamilie, der bor i Udkanten af Skoven. Der er lidt Jord til Huset, saa de kan holde Husdyr, men Manden maa arbejde i Skoven for at faa det nødvendige til Livets Opretholdelse. Det er i Slutningen af forrige Aarhundrede, og en Skovarbejders Løn var da yderst beskeden. Alligevel er de stræbsomme Mennesker tilfredse med Tilværelsen. I disse Omgivelser vokser deres to Drenge — Anton og Niels — op. En Dag bliver en af Skovarbejderne dræbt ved Træfældningen i Skoven. Han efterlader sig en lille Pige, som nu staar ene i Verden, da hendes Moder er død tidligere. Uden at tænke paa deres økonomiske Stilling tager Skovarbejderen og hans Hustru som de gode og brave Mennesker, de er, den lille forældreløse Pige til sig som deres egen.

Da den ældste af Drengene, Anton, er konfirmeret, kommer han i Bogtrykkerlære inde i Købstaden paa »Fjordsted-Posten«. Han viser sig at udvikle sig til en hensynsløs Stræber, der ikke skyr noget Middel for at komme frem. Han forfører sin Plejesøster Sigrid, og forlader hende, da Forholdet har faaet skæbnesvangre Følger. Han øjner nemlig en Chance ved at lægge an paa sin Principals Datter. Dette mislykkes imidlertid, og den unge Typograf drager til København, hvor han faar Plads i et større Trykkeri, og inden længe har han erobret Faktorpladsen her.

Forfatteren giver nu en udmærket Skildring af en Mand, der ved Hjælp af gode Evner, Frækhed og Hensynsløshed arbejder sig frem til ledende Stillinger: Medejer af Bogtrykkeriet, Direktør m. m. og til sidst Rigsdagsmand.

Men — som hans fromme Moder havde skrevet foran i en Bibel, hun gav ham med, da han drog hjemme fra — »hvad gavner det et Menneske, om han vandt den ganske Verden, men tager Skade paa sin Sjæl?« Denne Sandhed kom Anton Simonsen ikke uden om. Trods alle Sukces'er blev han ingen lykkelig eller tilfreds Mand. En tidlig Død skaaner ham dog for det værste.

Da Broderen staar ved hans Grav, giver han ham følgende Eftermæle: »Lille Bror, du gjorde ondt imod os — jeg synes, du gjorde ondt imod alle dem, der vilde dig det bedst — og alligevel var du vist værst imod dig selv.«

Broderen Niels var hans fuldstændige Modsætning. Han havde arvet sine Forældres gode og kærlige Sindelag. Han ægter Sigrid, som Broderen saa hensynsløst svigtede, og bliver en god Fader for dennes Søn. Lønnen høster han i et lykkeligt Ægteskab med Sigrid, og ved fælles Flid naar de to frem til gode Kaar.

Det gode har sejret.

Det er en god Bog, en moralsk opbyggende Bog, som man har Gavn af at læse i en ond Tid, hvor alt synes flydende og alle Moralbegreber trædes under Fødder. *Fr. N.*

En Legende?

I »Journalisten«, Journalistforbundets Medlemsblad, Nr. 10 skriver Redaktør Bertel Bing, foranlediget af en i Journalistkredse opstaaet Legende om en stor Lønaktion blandt Københavns Journalister, at ved en bestemt, uangiven Lejlighed (formodentlig under den forrige Verdenskrig) fik Typograferne en Lønforhøjelse paa 344 Procent og Provinsjournalisterne fik fuld Dækning, mindst 111 Procent, medens de københavnske Journalister fik det samme som Klovnerne i Cirkus, nemlig 50 Procent. Det turde maaske ikke være ubeskedent at spørge Hr. Bertel Bing, hvorledes han vil være i Stand til at dokumentere sin Paastand. Naar Provinsjournalisterne har faaet fuld Dækning med 111 Procent, maatte Typograferne efter de anførte Tal have faaet tre Gange mere, end de tilkom. Der nævnes ikke Beløb i denne Forbindelse, og Procenter er jo ret relative Begreber; Journalisterne ved ogsaa, at alle Bestræbelser for Tiden sættes ind paa at nivellere Lønningerne; det kunde da ikke være uden Interesse at erfare om Journalisternes Lønninger i Forhold til Typografernes. Men Hr. Bings Insinuation trænger til en Forklaring, forinden den danner Legende. *N. Th. S.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Filmsforestilling.

Søndag den 20. Oktober afholder F. U. Filmsforestilling i Nørreport Bio. Der forevises Filmen »Bag Paris' Boulevarder«. Billetter à 50 Øre faas paa Kontoret Fredag Aften. Medlemskort skal forevises.

Husk det interessante Diskussionsmøde »Skal vi paa Tvangsarbejde«, i Morgen Fredag Kl. 20, Rømersgade 22. Adgang mod Forevisning af Medlemskort.

Enhver Typograflærling bør anskaffe Emblemet. Pris 60 Øre.

Vejle Lærlingeafdeling.

Tirsdag den 17. September afholdt Vejle Lærlingeafdeling ordinær halvaarlig Generalforsamling. Protokol, Regnskab og Revisorvalg var hurtigt tilendebragt, hvorimod der under Eventuelt var en Del Sager, bl. a. en Forespørgsel fra Københavns Lærlingeafdeling om Samarbejde paa en Række Punkter, hvilket der gaves Tilslutning til, ligesom det vedtoges at indmelde T. D. Y. i Dansk Ungdomssamvirke for Vejle og Omegn.

Ved det efterfølgende Kaffebord, hvor Foreningen var Vært, gik Snakken livligt, og den velbesøgte Generalforsamling sluttede Kl. 22,45. *Sekr.*

Horsens Lærlingeafdeling

holdt Søndag den 29. September aarlig »Skovtur«, der denne Gang gik til Aarhus. Dagen bød paa et righoldigt Program, bl. a. Besøg paa Svømmehallen i Aarhus, Besøg paa Folkebiblioteket og det gamle Trykkeri i »den gamle By«. Om Eftermiddagen besaa vi den storstilede Gutenberg-Udstilling i »Folkets Hus«. Efter en splendid Middag om Aftenen var vi indbudt til Aarhus-Afdelingens Fest i Anledning af Udstillingen. Her blev der holdt Taler af *Lundin* fra København m. fl., desuden blev der vist en teknisk Film om Skriftstøbning. Dagen forløb godt for os alle, og Programmet blev overholdt. Kl. 20 samledes vi igen paa Banegaarden for at drage hjem til Horsens. I Kupéerne hjemad var der højt Humør og Gutenbergs »Konfirmationssang«, forfattet i Anledning af Aarhus Typografernes Fest om Aftenen, blev sunget adskillige Gange. Vi benytter Lejligheden til endnu en Gang at takke Grøndahl-Nielsen og Aarhus-Afdelingen for den godt tilrettelagte Tur. *eck.*

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Haandsætternes Landssammenslutning

„Beregn dit Arbejde"-Møde

afholdes i **Herning** (Haandværkerforeningen)
Søndag den 27. Oktober Kl. 10,15.

Landssammenslutningens Formand, *Hans Hansen*, indleder om Provinstarifens Haandsætter-Afsnit.

Foredraget suppleres med Lysbilleder.

Derefter Gennemgang af Eksempler paa Udregning af Bogsats, Tabelsats, Akcidenser og Annoncer, ledsaget af Lysbilleder.

Haandsættere i Herning og omliggende Byer indbydes. Forbundets Beretning 1935—37 og Tarifen bedes saa vidt muligt medbragt.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Nær og Fjern

25-Aars Jubilæum. Onsdag den 23. Oktober kan Trykker *P. Jørgensen*, Viborg, fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse paa »Viborg Stifts Folkeblad«. Jørgensen lærte Faget paa Ekspres-Trykkeriet i Hobro, og efter udstaaet Læretid arbejdede han et Aars Tid paa Dagbladet »Himmerland«, hvorefter han i 1915 tiltraadte Pladsen i Viborg. Jørgensen har med stor Interesse taget Del i Forbundets Virksomhed, og navnlig indenfor Viborg-Afdelingen har han udført et stort Arbejde, idet han siden 1917 har været Medlem af Afdelingens Bestyrelse, og i den sidste Snes Aar har han været Afdelingens Kasserer. Men ogsaa paa det faglige Omraade har han øvet en Indsats baade som Lærer ved Teknisk Skole og som Skuemester ved Svendeprøverne, og han blev en stabil Arbejdskraft i det Firma, hvor han nu i disse mange Aar har haft sit daglige Virke. Kollegerne paa Arbejdspladsen har gennem Aarene lært ham at kende som en hjælpsom og god Kammerat. — Til Lykke, P-Jørn, med denne »Arbejdets Festdag«. *—s.*

25-Aars Svendejubilæum. Trykker *Wilh. Petersen* i I. Chr. Petersens Bogtrykkeri kan Fredag den 18. Oktober fejre Jubilæum som Svend.

75 Aar. Vor stadig ungdommelige Kollega, *Valdemar Nielsen*, Glaciset 54, Lyngby, fejrer Torsdag den 17. Oktober sin 75-Aars Fødselsdag. V. N., der gennem Aartier arbejdede i Soc.-Dem., virkede i mange Aar som en energisk Tillidsmand for sine Kolleger samtidig med, at han tog aktiv Del i Arbejdet indenfor Bladsætterklubben og dennes Bestyrelse. Mange erindrer V. N. som en helstøbt og livsglad Kammerat og sender ham sikkert en Hilsen i Dagens Anledning.

Rapporter vedr. Arbejdsdeling forventes Kontoret ihænde i Dag, Torsdag.

Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København. Vi erindrer Kollegerne om det tidligere indkaldte Medlemsmøde *i Aften* Kl. 20 i Rømersgade 22 (Karl Marx-Salen). Forbundets Arbejdsanviser, *Frederik Mehr*, indleder en Diskussion over de mange Emner, der er gemt i Titlen: *Arbejde, Arbejdsfordeling, Arbejdsløshed.* Paa Forhaand kan vi love en interessant Aften til de forhaabentlig mange, der trodser Mørklægningen. Medlemskortet bedes medbragt. Nye Medlemmer kan optages i Aften eller ved Henvendelse til Kassereren, C. J. Dreyer, Gartnergade 19, N., eller paa Telefon Taga 4288. *Styrelsen.*

Bogtrykudstillingen er i Vejle paa Lørdag (Kl. 14-18) og Søndag (Kl. 10-18). Vejle Museum er Rammen om Udstillingen.

Haandsætterne mødes paa Søndag i Kolding. Kl. 10 i Centralbiblioteket, hvor Forb.s Form., K. A. Jørgensen, indleder.

Trykkeriarbejdernes Klubs Generalforsamling paa Søndag Kl. 10 Formiddag bringes i Erindring.
Husk Frokostpakken. *Styrelsen.*

Den aarlige Velkomstfest for unge Svende i Forbindelse med Sammenkomst for Tillidsmænd og Inkassatorer afholdes Torsdag den 31. Oktober. Nærmere i næste Numer.

Typografernes Sangforenings Andespil afholdes Søndag den 3. November Kl. 19 i Arbejdernes Læseselskab, Nørre Søgade 27 A. Nærmere i Annoncen næste Uge.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

7. Oktober: Grenaa pr. Bl. 154,40, Næstved pr. Bl. 346,55; 8. Oktober: Slagelse pr. Bl. 201,28; 9. Oktober: Skive pr. Bl. 476,35, Korsør pr. Bl. 460,40, Skjern pr. Bl. 89,40, Sønderborg pr. Bl. 241,35; 12. Oktober: Tønder intet at indsende, Assens pr. Bl. 232,76; 14. Oktober: Aabenraa pr. Bl. 250,50, Esbjerg pr. Bl. 781,40, Nykøbing M. pr. Bl. 528,55.

København, den 14. Oktober 1940.

Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

7. Oktober: Grenaa i St. f. Juli Kv. Oversk. 154,40, Næstved i St. f. Juli Kv. Oversk. 346,55; 8. Oktober Slagelse i St. f. Juli Kv. Oversk. 201,28; 9. Oktober: Skive i St. f. Juli Kv. Oversk. 476,35, Aarhus 5000,00, Helsingør 400,00, Holbæk 800,00, Lyngby 200,00, Nykøbing F. 1000,00, Randers 1500,00, Viborg 600,00, Korsør i St. f. Juli Kv. Oversk. 460,40, Skjern i St. f. Juli Kv. Oversk. 89,40, Sønderborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 241,35, Skjern 300,00; 10. Oktober: Fredericia 500,00, Grenaa 500,00, Hillerød 2000,00, Silkeborg 1000,00, Sønderborg 1000,00, København 30.000,00; 11. Oktober: Nakskov 467,30; 12. Oktober: Assens i St. f. Juli Kv. Oversk. 232,76, Tønder 156,10; 14. Oktober: Aabenraa i St. f. Juli Kv. Oversk. 250,50, Esbjerg i St. f. Juli Kv. Oversk. 781,40, Nykøbing M. i St. f. Juli Kv. Oversk. 528,55

København, den 14. Oktober 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Knud Emil Kjeldmark, udl. 1. 10. 40 hos S. L. Møller (arb. s. St.), Sætter Oscar Theodor Trab, udl. 5. 10. 40 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.), Paal. Lillian Ellinor Jytte Petersen, udl. 7. 10. 40 hos Christensen & Ejlertsen (arb. s. St.).

Aalborg: Sætter Hans Otto Andersen, udl. 1. 10. 40 i Exprestrykkeriet, Sætter Karl Andersen, udl. 1. 10. 40 i Amtstid. Aarhus: Sætter-Trykker Walther Østergaard Christensen, udl. 1. 10. 40 i Aarhus Amtstidende. Grenaa: Sætter Svend Erik Jacobsen, udl. 1. 10. 40 i Grenaa Folketid.

Tiltraadte

København: 5978 Chr. Christensen fra Ringkøbing (hv. Ret), 2137 Tove Larsen fra Bagerne (arbl.), 3492 Bernh. Hansen fra Odense (arbl.), 7585 Gotfr. Breil fra Rejse (arbl.), Paal. Else Alstrup fra Kv. Arb. Forb. (»Hafnia«).

Aarhus: Inka Christensen (overfl. fra Bogbinderforb.). Esbjerg: 5979 Henning Nielsen fra Rejse. Næstved: 5575 Kaj Preben Johansen, 7372 Niels Aage Jensen (Thorkildsens Eftfl., Haslev), 7570 Henning Helt (Næstved Avis). Odense: 3218 Oluf Mar. Pedersen (arbl.). Silkeborg: 2197 Ingebjørg Larsen.

Fratraadte

København: 1975 Fr. Nielsen til Hillerød i Pl., 4941 E. Petersen til Vejle, 6230 Fr. Nielsen.

Aalborg: 7089 Holger Andersen til København. Aarhus: 5957 Egon V. Petersen (overfl. til Arbejdsmandsforbundet). Nyborg: 7459 Herm. Christensen paa Rejse. Odense: 5413 Poul Thane til Tyskland. Roskilde: 4353 Frederik Bang til Køge. Skive: 5528 Knud Frederiksen til Nykøbing M.

Udmeldt

Roskilde: 4877 Erna Jørgensen (fratraadt Faget).

Annulleret Udslettelse

København: 4332 Trykker Carl Emil Jensen (Berl. Tid.).

KLUB-ANNONCER

Bemærk!

Fra Søndag d. 20. ds. benytter **Herreholdet** atter de gamle Lokaler i Skolen, Hans Tavsensgade Nr. **5**, men Tiden er forandret til:

Redskabsgymnastik: Kl. 9—9.45,
Motionsgymnastik: Kl. 9.45—10.30.

Dameholdet er fremdeles Hans Tavsensgade **4** Søndag Kl. 9—10.

Dagholdet (Onsdag Kl. 11—12), Lærlingehjemmet, Rantzausgade 60.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Paa Grund af Mørklægningen er Kassererens Træffetid indtil videre

Søndag Fmd. Kl. 11—12.

Søndag den 20. Oktober:

Ud i det gulbrune

2—3 Timers Travetur i den skønne Natur. Togpenge ca. 2 Kr.

Mødested: Nørreport St., Nørrevold, senest Kl. 10 1/4.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ITALIENNE
Corps 16—60

ANNONCER

Ung Sætter

søger Plads til 1. eller 15. November. Er vant til alt Arbejde ved Akcidens og Avis. Har Kendskab til Tegning og Linoleumssnit. Billet, mrkt. »68«, modtager Ekspeditionen.

Maskinsætter.

Ung Typograf søger Plads som Maskinsætter, Annonce- eller Akcidenssætter. Evt. Halvdags-Maskinsætter. Kendskab til alt Avisarbejde. Billet, mrkt. »70«, modtager Ekspeditionen.

Ung Sætter,

med Kendskab til alt Akcidensarbejde, herunder Skemasats, Annoncesats, Ombrydning, Skitsering o. l., søger Plads, snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »66«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 2,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 43 *København den 25. Oktober 1940* *67. Aargang*

Fagenes Fremtid

IV.

(Sidste Artikel)

En Regulering af Arbejdstiden i Overensstemmelse med Behovet maa være en af Fagenes nødvendige Opgaver i Forbindelse med Løsningen af Arbejdsløshedsspørgsmaalet. Det har vel nok været Hæmninger for Fagenes Virksomhed, at de til i Dag har manglet Smidighed; hele deres Taktik virker stift og upraktisk, stadig i Ly af Klassepræget og af Frygt for Samfundspræget. Arbejdstiden skal sættes ned efter Behovet; den kan ogsaa sættes op, lokalt eller generelt, hvis det skulde blive nødvendigt, men det bliver det nok ikke. Arbejdstiden maa blot ikke blive et Dogme, der betragtes som helligt; Dogmer er imod al sund Udvikling, baade for det sociale, det politiske og det religiøse Liv. Paa samme Maade maa man betragte Overarbejdsloven, der burde have været overflødig og kun er blevet til i en forvirret Stund. Den har virket som et Ris i en raadløs Regerings Haand.

Det fagtekniske Oplysningsarbejde maa ikke forsømmes. Vi véd alle, hvad Tiden kræver af enhver, der vil hævde sin Position i Samfundet. I Forbindelse med en forsvarlig Lærlingeuddannelse, suppleret med Fagskole- og maaske ogsaa Højskoleundervisning, maa de enkelte Fag videreføre deres Medlemmers Uddannelse og stadig gennem deres Oplysningsvirksomhed holde dem à jour med det nye, der kommer frem og skal antages saavel af Interesse som af Nødvendighed. Men det tekniske Oplysningsarbejde faar kun sin Berettigelse, naar det gaar Side om Side med det fagpolitiske, det vil sige, at Arbejderen samtidig med at gøre sin Pligt som Samfundets Tjener ogsaa forstaar at kræve sin Ret som dets Herre.

Endnu har vi en lille Ting tilbage af Interesse. Det er Tillidsmandsspørgsmaalet. Fagene vil naturligvis udvælge sine bedste Folk til Tillidsposterne, og de maa ogsaa lønne en Mand efter hans Værd. Men man skal tage sig i Agt for at opamme en Stab af Ledere, der kun er Ledere for Stillingens Skyld, thi den Slags Styre spreder kun Svamp over Fagenes Liv. Et Tillidshverv skal indehaves af Interesse og maa ikke ønskes som Levebrød, idet ethvert Arbejde, der kræver sin Mand, baade betales anstændigt og sikres et varigt Udkomme. Der er noget vist uhyggeligt ved nu om Dage at se den dygtige unge Mand kaste Idealer og Begejstring over Bord og bevidst søge mod Truget allerede fra Konfirmationsalderen.

Under Opbygningen af en bedre Fremtid for vor Fagbevægelse maa vi kalde paa alle gode Kræfter i Folkets socialt-interesserede Lag. Det er, som gaar vi i Dødvande herhjemme i Dag. De store *har* været, men er her ikke mere. Der er jo knapt nok et *Navn* i Danmark i Øjeblikket. Vi har Dygtigheder nok, maaske for mange, men af Hundreder, der véd meget, har vi vel næppe een, der virkelig *kan* noget. Og som det gaar indenfor Folket i Almindelighed, gaar det ogsaa med Førerne i Arbejderklassen, baade i den faglige og den politiske Verden — de mangler Lyngsies Haand, de mangler Borgbjergs Aand, og de mangler Peter Sabroes Hjerte. Vi savner den nøgne Mand, der kommer fra intet og vokser med Ideen. Hvor er Pelle Erobreren i Dag? Han er spaltet ud i hundrede beregnende Madstræbere.

Vi bygger et Samfund, Tyranner, for Brød. Vi har bygget paa det i henved halvfjerdsindstyve Aar, — og hvordan ser saa Huset ud i Dag? Det maatte jo være baade stort og solidt og rummeligt efter den Indsats, der er gjort, og de Kræfter, der er ofret paa det; der maatte være Hygge og Tryghed i det og ved det — ved Kamin og ved Stakit. Men den Dag, Uvejret gaar over det, slaar Murene Revner og det truer med at styrte sammen. Og alligevel er der saa mange af dem, der byggede med paa det, der ikke vil forstaa, at Materialet har været uegnet.

Hvorhen vi nu kaster Blikket i det store Verdensrum, ser vi det samme trøstesløse Billede. Jævnsides med Krigens smertelige Indflydelse gaar det politiske og faglige Arbejderpartis Overgivelse til *vore* Fjender. Intet Steds kan vi hævde os. Vore egne Generaler gaar tilbage; vi kan ikke holde vore Skanser. For hvert Skridt, der tages med samfundsbeskyttende Motiv, er det Lønarbejderen, der rammes først, og ham, der rammes sidst; i mange Tilfælde ham, der rammes alene. Og vi Taaber tror, at saadant er det nødvendigt, og saadan tjener det os bedst. Hver Gang vore Mænd gaar ind for at ordne en Sag til vort Gavn, kommer de tilbage og stikker os en Knytnæve i Synet. Det sidste alvorlige Kæbestød, vi har faaet, var, da man gav os den nye Arbejdsdelingsordning i København og derved saa aldeles solgte os til Arbejdsgiverne.

Saa vil man spørge, om vi da ikke kan finde andre Ledere, der vil værne vore Interesser paa en bedre Maade. Jo, det kan vi vel nok. Men jeg tror ikke paa disse andre heller, selv om de er aldrig saa stærke i deres Krav, jeg tror ikke engang paa mig selv. Thi det er ikke Lederne, der er noget galt med, det er selve Folkets Mentalitet. Det er paa den, der skal sættes ind; det er her, der skal skabes Revolution. Naar vi forandrer os, saa forandrer vore Ledere sig ogsaa. Thi Førerne er altid, som vi selv er. Vil nogen saa hævde, at vi bliver aldrig anderledes, da en saadan Sindsændring er utænkelig, saa er jeg ikke i Øjeblikket oplagt til at modsige ham. Men saa kommer Revolutionen heller ikke; saa bliver Arbejderen Underklasse alle Dage, med Præg og med Kaar — saa længe Verden bestaar.

— — —

I disse onde Dage er onde Aander ude. De har taget Maske paa og forestiller Mennesker. De vil hjælpe den stakkels Verden og de ulykkelige Folk. Af al deres Gøren og Laden fremgaar det, at det stadig er den underste Klasse, der skal tage Sliddet, og de andre, der skal høste Lønnen. De skal bestemme, og vi skal lystre, saaledes som det nu bekendes Verden over. Herimod kan vi foreløbig kun sætte vort Sammenhold. Men Sammenhold er intet materielt Begreb; dets Styrke ligger i Følelsen mere end i Ord og Handling. I Sammenholdets Tegn vil vi i Farens Stunder slutte op om vore egne Faner stærkere end nogensinde. Vi skifter ikke Heste i Vadestedet, men haaber paa til sin Tid at kunne ordne vore Sager selv. Thi det gamle Ord, at vor Frigørelse skal være vort eget Værk, har i seneste Tider faaet en næsten uhyggelig Bekræftelse. Derfor er vi vaagne, derfor er vi kritiske — og derfor er vi samfølende. *N. Th. S.*

Kun tom Snak —

Heldigvis hæver der sig flere og flere Røster imod Priskontrol-Humbugen, saaledes som denne praktiseres her i Landet, hvor Forbrugerne er Genstand for en ganske hjerteløs Udplyndring. »Middelfart Venstreblad« (radikalt) skriver saaledes:

»Dette (at Priserne holdes nede) forekommer os at være Alfa og Omega for et demokratisk Styre, ja, hvis det ikke sker, ser vi deri den største Fare for den rolige Fortsættelse af selve Folkestyret.

At nægte, at Forholdet allerede er galt, lader sig desværre ikke gøre. Priserne paa de mest nødvendige Levnedsmidler har faaet Lov at stige og stige, snart for hver Dag, der gaar. At tale om Priskontrol i Danmark er i Dag tom Snak, den er som fejet til Side, ingen respekterer den. Vi kunde opremse en meget lang Række af Varer, alle brugt i daglig Husholdning, som er forhøjet i Pris utallige Gange, saa de nu ligger paa nær det dobbelte, sammenlignet med Prisniveauet fra før Krigen. Og der kan ikke være tvingende Grunde til denne glubske Prisstigning. Mange af disse Varer er kommet udefra og har ligget i Landet siden Standsningen af Importen.

Haandsætternes Landssammenslutning

„Beregn dit Arbejde"-Møde

afholdes i **Aarhus** (Folkets Hus, Amaliegade)

Søndag den 3. November Kl. 11.

Forbunds-Formand *K. A. Jørgensen* indleder om Provinstarifens Haandsætter-Afsnit.

Foredraget suppleres med Lysbilleder.

Derefter Gennemgang af Eksempler paa Udregning af Bogsats, Tabelsats, Akcidenser og Annoncer, ledsaget af Lysbilleder.

Haandsættere i Aarhus og omliggende Byer indbydes. Forbundets Beretning 1935—37 og Tarifen bedes saa vidt muligt medbragt.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Fra Norge

Bortset fra de organisatoriske Forandringer, der er sket med den norske Fagbevægelse, og hvorom der i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« bragtes en Meddelelse, kan det have Interesse at erfare lidt om Arbejdsforholdene i vort Fag.

I »Typografiske Meddelelser« for 28. September berettes om en Forhandling, der har været mellem Bogtrykkerorganisationerne og Norsk Centralforening for Boktrykkere, som vort Broderforbund jo hedder. I Mødet deltog fra Forbundets Side: Emil Torkildsen, Severin Arnesen, Halfdan Wigaard, B. Fagerstrøm og Oskar Ottersen.

Lige efter Krigens Udbrud i Norge blev der truffet en midlertidig Aftale mellem Forbundet og Bogtrykkerne om indskrænket Arbejdstid, dog ikke under en halv Uge.

Ved den nu førte Forhandling besluttedes det, at den ugentlige Arbejdstid kan indskrænkes med tilsvarende Afkortning i Løn, dog maa Indskrænkningen ikke gøre Arbejdstiden kortere end 2 Tredjedele af den ordinære. Ordningen er elastisk, og Arbejdsomfanget kan udvides eller i visse Tilfælde yderligere begrænses, alt efter Forhandling mellem Hus og Personale.

Det ses ikke, at der gives Understøttelse for de ledige Dage.

Den egentlige Ledighed er iøvrigt stadig stor. Arbejdsløshedskassens Underskud for April Kvartal andrager 163.000 Kr. De tilsvarende Kvartaler i 1939 og 1938 gav hvert et Overskud paa 8—10.000 Kr. *S. H.*

Er du Deltager i et af vore 4

Korrespondance-Kursus?

ellers skulde du kombinere Mørklægning og faglige Studier omkring et saadant Kursus.

SKRIFTSKITSERING

Kursus med Orientering om Skriften og dens Opstaaen.

KURSUS 1

Instruktion om Skitsering af Akcidenser samt 8 Opgaver: Visitkort, Reklamekort, Brevpapir, Annonce, Bogomslag, Reklamebrochure, Bladhoved, Kalender.

KURSUS 2

Fortsættelse af 1. Kursus med 8 nye Opgaver: Forlovelseskort, Indbydelser og Takkekort, Medlemskort og Nytaarskort, Brevpapir og Kuvert, Annonceside til Grafisk Teknik, Omslag til Grafisk Teknik, 3-fløjet Folder, Hoved til Typ.-Tid.. Kalendersider til Grafisk Aarbog.

KURSUS 3

Fortsættelse af 2. Kursus med 8 nye Opgaver: Gavekort og Adgangskort, Kuffertmærker, Adressesedler og Dags Dato, Reklameblotting, Vinkort, Prisliste, Etiketter og Ex Libris.

Skriftlig Kritik udfærdiges af alle Opgaverne.

PRIS: { **10 Kr.** for Svende / **8 Kr.** for Lærlinge

Indmeldelse, med tydelig Angivelse af det Kursus, der ønskes, sker (inden 1. November) ved Indsendelse af Beløbet paa Girokonto 28714, Grafisk Teknik, Evaldsgade 3, Kbhvn. N.

Dansk Typograf-Forbund

Arbejdsdeling og Dyrtidstillæg

Opmærksomheden henledes paa *at* Arbejdere, som ved at deltage i *Arbejdsdeling* gennem *timevis* eller *dagvis* Nedsættelse af den ugentlige Arbejdsløn kommer ned paa en *Arbejdsindtægt* under Kr. 80.00 (det, der faas i *Understøttelse*, medregnes *ikke*), har Krav paa at erholde *indtil 3 Kr. i Dyrtidstillæg* (op til 80 Kr.) pr. Uge udover de hidtidige Mindstebetalinger. Tillægget ydes med 6,25 Øre pr. Arbejdstime eller 50 Øre pr. Arbejdsdag (for Kv. 4,15 og 34 Øre hhv.).

For Arbejdere, der i Form af *Uge-Turnus* deltager i Arbejdsfordeling, gælder det, at saafremt den *gennemsnitlige Arbejdsindtægt* pr. Uge er under 80 Kr., har vedk. Krav paa tilsvarende Andel i det nye Dyrtidstillæg. Eksempel:

Normal Arbejdsløn pr. Uge Kr. 90,00 og Turnus hver 4. Uge:

Kr.	90,00	i 1. Uge
—	90,00	i 2. —
—	90,00	i 3. —
—	0,00	i 4. — (Turnus)
Kr.	270,00	i 4 Uger = gnstl. 67,50 pr. Uge.

I dette Tilfælde skal der ydes 3 Kr. i hver af de tre Arbejdsuger, altsaa 9 Kr. for de *fire* Uger tilsammen.

Man erindrer, at Forlægnings-, Smuds- og Broncerings-tillæg *ikke* medregnes i Lønnen i denne Rubrik.

21. Oktober. *Sigv. Hellberg.*

Fra Udgangen af indev. Uge

forudsættes Arbejdsdelingsaftalerne paa de københavnske Trykkerier senest at være i Kraft, forudsat dette ikke allerede *er* Tilfældet.

21. Oktober. *Sigv. Hellberg.*

Dyrtidstillæg og Arbejdsdeling i Provinsen

Vedrørende Beregningen af det sidste Dyrtidstillæg paa henholdsvis Kr. 3,00, 2,00 og 1,25 har De samv. Fagforbund udsendt en Vejledning gældende for de Tilfælde, hvor der er gennemført Arbejdsdeling med hele Uger, saaledes som vi har det *i Provinsen*.

»I Tilfælde, hvor Arbejdsfordelingen er aftalt som en Nedsættelse med hele Uger, saaledes at man afspaserer een Uge efter 1—2 eller flere Ugers Arbejde, har Arbejdsgiverne ment, at der ikke skulde udbetales Dyrtidstillæg, saafremt Fortjenesten i den enkelte Arbejdsuge var mere end 80 Kr., medens det fra Arbejderside er hævdet, at man ved Beregningen af den ugentlige Fortjeneste skulde tage Gennemsnittet for den aftalte Turnusperiode og f. Eks. ved 3 Ugers Arbejde og 1 Uges Afspasering regne den oppebaarne Løn ud ved at dividere med 4 Uger, dog uden at medregne Arbejdsfordelingsgodtgørelsen.

Spørgsmaalet har været forelagt Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter i Arbejdsfordelingsnævnet, og der var her Enighed om at følge den fra Arbejderside foreslaaede Fremgangsmaade, saaledes at Dyrtidstillægget skal ydes for alle de præsterede Arbejdstimer indenfor den godkendte Turnusperiode, saafremt den gennemsnitlige Ugefortjeneste er under 80 Kr.; Godtgørelsen for Arbejdsfordeling holdes undenfor.«

— — —

Selv om Arbejdsfordelings-Ordningen i Provinsen endnu ikke er godkendt af Nævnet, er ovennævnte Beregningsmaade dog gældende for alle de af vore Medlemmer, der er underkastet en af Organisationerne anerkendt Arbejdsfordelingsaftale.

Iøvrigt gælder Reglen, at den *gennemsnitlige Løn* ikke ved dette sidste Dyrtidstillæg kan bringes op paa over 80 Kr. *Ths. Pedersen.*

Københavns Afdeling

afholder

Velkomstfest for Aarets unge Svende

i Forbindelse med

udvidet Tillidsmands-Sammenkomst

Torsdag den 31. Oktober Kl. 20 pr.

i Folkets Hus, Enghavevej.

Til Sammenkomsten indbydes:

Alle Unge, som har udlært siden 1. Januar d. A., eller som vil faa udlært senest 31. December d. A. Ogsaa *Paalæggersker*, som umiddelbart efter Elevtidens Afslutning har meldt sig til Optagelse inden for Tidsrummet 31. Oktober 1939—31. Oktober 1940, indbydes.

Desuden indbydes samtlige valgte og hos Organisationen indregistrerede *Tillidsmænd* og *Inkassatorer* samt Medlemmer af *Brancheklubbernes Styrelser*.

Det bemærkes, at *Adgangskort*, svarende til det indregistrerede Antal Inkassatorer og Tillidsmænd for det paagældende Trykkeri, maa rekvireres paa Kontoret *senest Mandag den 28. Oktober*. Indbydelsen gælder ovennævnte *personlig* og kan ikke overføres paa andre Kolleger, hvorfor Kort, der ikke benyttes, bedes returneret til Kontoret senest Onsdag den 30.

Hvad angaar *de Unge*, vil Adgangskort for alle, der omfattes af ovenstaaende Indbydelse, kunne rekvireres af Inkassatoren paa deres Arbejdsplads eller — hvis de er ledige — af dem selv paa Kontoret. Ogsaa her gælder det, at Indbydelserne er strengt personlige, hvorfor Kort, der ikke kan benyttes, bedes tilbagesendt til Kontoret.

København, den 21. Oktober. *Styrelsen.*

Godtgørelse af Arbejdsfordelingskassen

Hovedreglen for Understøttelse af Arbejdsfordelingskassen er, at Arbejdstiden indenfor en Opsamlingsperiode paa 6 Uger skal nedsættes med mindst 3 Dage (24 Timer). Der udbetales kun Godtgørelse for hele Dage (8 Timer); overskydende Timer kan ikke overføres fra den ene Opsamlingsperiode til den anden.

For at skabe saa ensartede Regler som muligt, og for

at ikke hvert Firma eller hvert Medlem skal have sin særlige 6 Ugers Periode, regnes med en *fælles* 6 Ugers Opsamlingsperiode. Da Hovedaftalen for Københavns Vedkommende traadte i Kraft den 12. Oktober, vil den første Opsamlingsperiode komme til at løbe fra *12/10* til *22/11*, næste Periode fra *23/11 40* til *3/1 41* og saa fremdeles.

Udbetalingen skal ske efter følgende Regler:

Arbejdskort.

Ved første Udbetaling udstedes af Arbejdsgiverne et Arbejdskort, paa hvilket udstedes Attest for det Antal Timer, for hvilke der skal udbetales Godtgørelse. Paa Kortet maa angives indenfor hvilke Datoer, de paagældende Timer ligger. Kortet opbevares af Arbejderen og paategnes af Arbejdsgiveren og forevises ved hver Udbetaling.

Naar en Arbejder ophører med at deltage i en Arbejdsdeling, annullerer Arbejdsgiveren Kortet ved Udstregning af de ikke benyttede Rubrikker, hvorefter Kortet omgaaende indsendes til Kontoret, hvor det skal opbevares.

Ugeturnus.

Hver Gang et Medlem skal paabegynde en Ugeturnus, paategnes Kortet, og Ledigheden anmeldes til Kontoret ved, at Inkassatoren indsender en Afgangsseddel eller for Smaatrykkeriernes Vedkommende af Medlemmet selv.

Der kræves ikke Kontrol under Ledigheden.

Dagvis Forkortelse af Ugen.

For hver Gang et Medlem har haft 6 Dages Ledighed, faar han Arbejdskortet attesteret hos Arbejdsgiveren, og til Kontoret indsendes en Afgangsseddel. Paa denne skrives i nederste venstre Hjørne »Dagvis Forkortelse«.

Timevis Forkortelse af Dagen.

Medlemmer, hvis daglige Arbejdstid er forkortet med en eller flere Timer, skal paa samme Maade som førnævnt have Arbejdskortet paategnet for hver 48 Timers Ledighed. Paa Afgangssedlen skrives »Time-Forkortelse«.

For Medlemmer, der arbejder paa dagvis eller timevis Forkortelse, gælder dog den Regel, at de, saafremt de ved en Opsamlingsperiodes Udløb (første Gang altsaa den 22./11.) har Dage eller Timer, for hvilke der ikke er udbetalt Godtgørelse, maa have Kortet attesteret hos Arbejdsgiveren for disse Dage og Timer og afhente Godtgørelse paa Kontoret, *selv om det ikke andrager 6 Dage.*

Alle Medlemmer, der deltager i en Arbejdsdeling, der andrager mere end 1 Time daglig, vil indenfor en Opsamlingsperiode opnaa at faa Godtgørelse for mere end 6 Dage. Medlemmer, hvis Arbejdstid er forkortet med en Time daglig, vil indenfor en 6 Ugers Periode kun opnaa 36 Timer ($4^1/_2$ Dag), for hvilke der af Fordelingskassen udbetales Godtgørelse for 4 Dage.

Hovedprincipet i denne Ordning er altsaa, at for hver Gang en 6 Ugers Periode slutter, er der ogsaa til alle Medlemmer udbetalt den dem tilkomne Godtgørelse.

Udbetalingen foregaar indtil videre til Medlemmer paa Uge-Turnus Torsdag mellem Kl. 13—15, og for Medlemmer paa Dag eller Timeforkortelse Mandag fra Kl. 16.30—18.30.

— — —

Følg nu disse Regler; klip det Afsnit ud, der har Interesse for dig, og opbevar det hos dig. *O. A. Lundin.*

Novemberfesten

afholdes

Lørdag den 16. November

Kl. 19—24

i Tivolis Koncertsal

1. Klasses Underholdning

Dans — Stort Orkester

Billetsalg kun til Medlemmer

Kr. 1,00 incl. Dans

Ingen numererede Pladser

Billetsalget begynder den 1. November

Nærmere i næste Numer

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Søndagstur.

Den 3. November skal vi igen ud at trave. Turen gaar denne Gang med S-Tog til Klampenborg, hvorfra vi gaar en rask Tur gennem Mølleaadalen over Raadvad til Fortunen, hvor Frokosten spises. Togpris ca. 1,50 Kr. Nærmere Oplysning faas ved Tilmeldingen paa Kontoret Fredag Aften.

I Nykøbing Falster

Lørdag den 2. November Kl. 14—21
Søndag den 3. November Kl. 10—21

Hotel »Baltic«

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

„Beregn dit Arbejde"-Serien endnu en Gang.

Hvorvidt den inderste Tanke med Afholdelsen af *»Beregn dit Arbejde«*-Møderne i tilstrækkelig Grad er gaaet ind i alle Provins-Haandsætteres Bevidsthed er vel ret usikkert. Møde-Serien er jo endnu ikke afsluttet. Men for den, som har overværet de 3 første Møder i Serien, er der ingen Tvivl om, at Styrelsen for Landssammenslutningen har truffet det helt rigtige med denne Møde-Rækkes Gennemførelse, og dermed som med et fast og bestemt Tag om Nælden taget et Problem op til Behandling, som efterhaanden trængte sig paa og nu var modent til Løsning. Beviset for denne Paastand ligger bl. a. i den Iver og Grundighed, hvormed Deltagerne i Møderne gaar til Arbejdet med Udregning af stillede Spørgsmaal og med Prøve-Vurdering af forskellige fremlagte Tryksager.

Ud fra denne Kendsgerning er det paa sin Plads at konstatere det Faktum, at der i stadig større og større Haandsætterkredse er opstaaet en vaagnende Følelse af det i Længden uholdbare Forhold, som gennem Tarifen paradoksalt nok fastsætter arbejdsmæssige Begrænsninger for Maskinsættere og Trykkere, men ikke for Haandsættere. For Maskinsætternes Vedkommende en Minimumspræstation og med Hensyn til Trykkerne en i maksimal Henseende fastlagt Grænse for Pasning af Maskiner. Kun for Haandsætterne findes intet Minimum eller Maksimum for Arbejdsydelsen, Det er overladt til det private »Initiativ«, hvilket i Praksis vil sige, at der hersker mildest talt kaotiske Forhold paa dette Omraade, hvad enhver ved Selvsyn let kan overbevise sig om.

Det har rundt om givet Anledning til Divergenser mellem Firma og Personale, men — hvad der for os som Organisationsfolk har den største Betydning — desuden har dette Kaos paa sin Vis været egnet til at forstyrre det kollegiale Forhold Haandsætterne imellem paa en Arbejdsplads.

Men, vil man maaske hævde, vi har dog i vor Tarif et Afsnit, der — omend teoretisk — sætter os i Stand til at foretage Beregninger over *enkelte* Forekomster af Arbejde i et Sætteri. Fuldkommen rigtigt, en saadan Adgang til Beregning findes paa et lidet iøjnefaldende Sted i Provinstarifen, men dels havde dette Afsnit allerede ved »Sætning paa Beregning«s Bortfald mistet sin Betydning som Regulator arbejdsmæssigt set, dels er det ved sidste Tarifrevision reduceret til »Værdimaaler«, d. v. s. som Rettesnor for d'Hrr. Principaler. Men for langt de fleste Tryksager, Akcidenser og andre Arbejder, Sættemaskinerne i deres Graadighed har levnet os Haandens Arbejdere, findes overhovedet ingen af de kontraherende Organisationer godkendte Aftaler, langt mindre en Vejledning, der sætter den enkelte Kollega i Stand til blot tilnærmelsesvis at bedømme dette eller hint Arbejdes Værdi satsmæssigt set *og med autoritativ Virkning faa sin Opfattelse godkendt.*

Denne Mangel er mere end noget andet Aarsag til de kaotiske Forhold paa Arbejdsmarkedet, Aarsag til en usund Konkurrence blandt Haandsætterne med alle dens forfærdelige Følger: En Proletarisering af Branchen i lønmæssig Henseende og en Arbejdsløshed uden Sidestykke blandt dens Udøvere.

Hvor Skylden for denne Udvikling ligger, skal ikke afgøres her, men Haandsætternes Landssammenslutning har uden overleverede Fordomme trukket Problemet frem i Dagslyset og sat det paa Dagsordenen som den fornemste Opgave, indtil det faar en for Haandsætterne akceptabel Løsning.

— — —

Endnu de tre følgende Søndage afholdes Møder i »Beregn dit Arbejde«-Serien, hvor nævnte Spørgsmaal belyses fra alle Sider. Disse Møder foregaar i *Herning, Aarhus* og *Esbjerg*, henholdsvis den *27. Oktober, 3.* og *10. November*, men desuden arrangeres et Møde med samme Emne i *Vejle Lørdag den 26. Oktober.*

Se iøvrigt omstaaende Annonce. *Hans.*

„Beregn dit Arbejde" i Odense.

Det 2. Møde i »Beregn dit Arbejde«-Møderækken afholdtes i Odense den 13. Oktober. *Hans Hansen* bød paa Klubbens og Landssammenslutningens Vegne velkommen. Efter en Haandsætter-Sang fik Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, Ordet. I et interessant Foredrag fik hele Spørgsmaalet om Vurdering af sit Arbejde en grundig Belysning, som yderligere fastsloges i de mødte Kollegers Bevidsthed ved en populær Lysbilledserie, der havde ladet den kendte Kollega, G. U. Tenberg, tage Plads som Beregnings-Sætter. Yderligere vistes en Serie Lysbilleder med forskellige Akcidenser, der ligeledes var et værdifuldt Supplement til Indlednings-Foredraget. Endelig fik Kollegerne Lejlighed til at prøve de erhvervede Kundskaber i Praksis med Besvarelsen af et Par Beregnings-Spørgsmaal, ligesom en afsluttende Vurdering af en Del Akcidenser ogsaa blev foretaget under levende Interesse. *H.*

Bog- og Akcidenssætter-Klubben i København.

Det blev et godt Møde, Klubben afholdt med *Fr. Mehr* som Taler. Problemerne *Arbejde, Arbejdsfordeling* og *Arbejdsløshed* blev vendt og drejet og belyst fra alle Sider i det udmærkede Foredrag. Saavel vor egen aktuelle faglige Situation som Ungdomsarbejdsløsheden og Regeringens Lovkompleks i Forbindelse med Igangsættelse af Arbejder til Afhjælpning af Arbejdsløsheden blev diskuteret i en Række gode Indlæg. En rigtig B. og A.-K.-Aften — og næste Gang bliver vi dobbelt saa mange. *Kaj Jensen.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Fra Kreds og Klub.

2. Kreds. Saa stævner vi atter til Roskilde, Arbejdet i Klubberne skal begynde nu, og vi har derfor ment, at vi passende kunde begynde Vinterens Arbejde med at hilse paa hinanden, og vi haaber, at Kollegerne trods Trafikindskrænkning og eventuelt Ebbe i Kassen alligevel vil ofre Tid og Rejsepenge til Roskilde, vi har jo allesammen erfaret, at Tiden og Pengene ikke endnu har været ofret forgæves, naar vi har været til Møde i 2. Kreds. Nu skal vi jo ikke bare til Roskilde for at spise Frokost for egen Regning, der er ogsaa sørget for det faglige, og vi har ment, at netop i den kommende og antagelig kedelige Vinter, vilde det være en god Idé at oprette Studiekredse i Klubberne. Vi har derfor faaet Hr. Horstmann fra Horstmann & Steinbergs Farvefabrik, til at komme til Roskilde Søndagen den 3. November, for at holde et Foredrag om Farver. Foredraget er lagt til Rette med Oprettelse af Studiekredse for Øjet, og Materialet til dette

Brug har Firmaet venligst stillet til Raadighed for de Klubber, der kunde ønske at oprette Studiekredse.

Chr. B. Petersen, København, vil ogsaa komme til Stede, for at besvare eventuelle fagtekniske Spørgsmaal.

Det er altsaa paa »Fjordvilla« i Roskilde Søndag den 3. November Kl. 13 det foregaar. Vel mødt.

Aarhus Trykkerklub

indledede Sæsonen Fredag den 11. Oktober i Raadhus-Cafeen med et Foredrag: »En Trykker træder i Plads«, holdt af Bogtrykker *Viggo Frederiksen.*

Formanden bød velkommen, specielt til Foredragsholderen og følgende nye Medlemmer: Herluf Møller Petersen, Jørgen Gilbe, Hakon Lønquist og Eigil Nielsen (sidstnævnte tidl. Medl.). Gav derefter en kort Skildring af de paatænkte Afholdelser af Møder og Besøg i den nye Sæson, og derefter gav han Ordet til Foredragsholderen, som indledede med at pege paa den Kendsgerning, at i de fleste Tilfælde var der ikke noget Arbejde til den nyudlærte Svend paa Lærestedet, og saaledes var det ogsaa med den unge Trykker, vi nu fulgte paa hans nye Arbejdsplads.

Han blev budt velkommen af den ældre og erfarne Kollega, som straks satte ham ind i det nye Arbejde, og allerede, da vor unge Trykker fik sin første Form at »lege« med, opdagede han, at der var mange Fiduser at lære, f. Eks. med H. t. Valser, hvilke, naar de var gode, lettede Tilretnigen meget.

Foredragsholderen skildrede iøvrigt paa mange glimrende Maader, hvordan den første Uge gik for den nyudlærte Trykker paa hans første fremmede Arbejdsplads, ligeledes hvordan den ældre og erfarne Trykker glædede sig ved at vejlede den unge.

Til det i alle Maader interessante Foredrag, knyttede *Grøndahl Nielsen* en Omtale af sin egen Indtræden paa en ny Plads, og fremhævede her en Kollegas kollegiale og kammeratlige Modtagelse af ham selv.

Efter Foredraget var der kammeratligt Samvær, og her inviterede Bogtrykker Viggo Frederiksen de tilstedeværende arbejdsledige paa Kaffe med Brød.

En interessant og hyggelig Aften for de mange mødte.

L. Vistisen.

Randers Trykkerklub

afholdt Lørdag den 28. September ordinær Generalforsamling. Formanden, Niels Frisk, aflagde Beretning om Klubbens Virksomhed, som havde været særdeles livlig i Aarets Løb. Flere vellykkede Arrangementer havde fundet stor Tilslutning fra Medlemmernes Side. Janus Retphen og Carlo Jensen genvalgtes til Bestyrelsen. Det vedtoges at søge arrangeret et Kursus i Farvelære for Klubbens Medlemmer.

Samme Aften fejredes Klubbens 21 Aars Fødselsdag, Traditionen tro, ved en rigtig »Mannefest«. *V.*

Landssammenslutningen af Trykkere

2. Kreds

Søndag den 3. November Kl. 13 afholdes Møde paa »Fjordvilla« i Roskilde

Hr. *Horstmann* taler om Farver.

Chr. B. Petersen besvarer fagtekn. Spørgsmaal.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Afdøde Kolleger

Lørdag den 19. Oktober afgik Stereotypør *Johan Dahrup,* »Politiken« ved Døden. Dahrup var født den 15. Maj 1879 og blev saaledes 61 Aar. 1906 ansattes Dahrup ved »Politiken«, og han har gennem Aarene skabt Respekt om sit Arbejde ved Bladet, og naar man saa ham om Natten i de sidste Minutter, før Bladet gik i Trykken, forstod man, at Redaktionen værdsatte hans Arbejdskraft. Men ogsaa inden for Kollegernes Kres har Dahrup øvet en Gerning. I mere end 25 Aar — fra 1914 — var han Kasserer for Politikens tekniske Klub, og det var et Hverv, han røgtede med Lyst og stor Dygtighed, og en Gerning, der stillede store Krav til sin Mand; men Dahrup fik gennem en Del Aar endda Tid til at varetage Hvervet som Inkassator for Forbundet. Fredag Aften havde han som sædvanlig foretaget Inkassationen, og ingen havde mærket noget Tegn paa Svaghed eller Upasselighed, og hans Død Lørdag Morgen kom derfor som noget ufatteligt for alle. Hans Gerning vil blive mindet med Taknemmelighed. — Begravelsen fandt Sted Onsdag, og Fanen sænkedes over Baaren. *-en.*

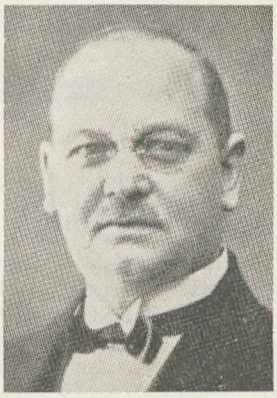

*

En af de faa kvindelige Sættere er gaaet bort. *Olavia Jensen* lærte i Assens, kom senere til København; hendes sidste Arbejdssted var vistnok Roms Bogtrykkeri; hun fratraadte allerede i Midten af Tyverne Faget paa Grund af Invaliditet. Olavia Jensen blev 57 Aar gammel. — Begravelsen fandt Sted Onsdag, og Fanen sænkedes over Baaren.

Nær og Fjern

25-Aars Jubilæum. Fredag den 1. November kan Bogtrykker *Th. Jensen,* Exprestrykkeriet, Brønderslev, fejre 25-Aars Jubilæum.

Jensen lærte den sorte Kunst paa »Vensyssel Folkeblad« i Brønderslev, og efter udstaaet Læretid arbejdede han i 16 Aar som Bladets Trykker. Jensen har med stor Interesse taget Del i Forbundets Virksomhed, og navnlig indenfor Brønderslev-Afdeling har han udført et stort Arbejde, idet han i en lang Periode har været Afdelingens Formand og Kasserer.

Men ogsaa paa det faglige Omraade har Jensen øvet en Indsats, dels som Skuemester ved Svendeprøverne. Han var en stabil Arbejdskraft i det Firma, hvor han i disse mange Aar havde sit Virke, og Kolleger paa Arbejdspladsen har gennem Aarene lært ham at kende som en hjælpsom og god Kammerat.

For ca. 8 Aar siden etablerede Th. Jensen sig som Bogtrykker, men dette til Trods har han ikke svigtet sin Fagforening, idet han foruden at fejre sit 25-aarige Svendejubilæum tillige kan fejre 25-Aars Dagen som Medlem af Dansk Typograf-Forbund.

Kolleger ønsker til Lykke med denne »Arbejdets Festdag« og Ønsket om endnu mange gode Arbejdsaar.

Arbejdsløse paa Højskole. Unge arbejdsløse, der har søgt Arbejdsløshedsfonden om den Støtte, der kan faas til Højskoleophold, og som i de sidste 3 Maaneder har haft fast Bopæl i Københavns Kommune, vil ved Henvendelse til Arbejdernes Oplysningsudvalg, Nr. Søgade 27 [1], have Mulighed for yderligere at kunne faa Andel i den af Københavns Kommune ydede Bevilling til supplerende Understøttelse til Højskoleophold for arbejdsløse.

Henvendelse kan ske fra Kl. 11—15. Meddelelsen fra Arbejdsdirektoratet om Højskolehjælpens Bevilling samt Kontrolkort maa medbringes. *S. H.*

Bogtrykudstillingen er i Næstved paa Lørdag (Kl. 14—21) og Søndag (Kl. 10—21). Udstillingen holdes paa »Bygningen« i Jernbanegade.

Haandsætternes Møde i Herning paa Søndag Kl. 10.15 i Haandværkerforeningen bringes i Erindring. Landssammenslutningens Formand, *Hans Hansen*, indleder.

Folke-Universitets-Foreningen i København afholder i Efteraarshalvaaret 1940 2 Forelæsningsrækker:

I. »Nogle af vor Tids vigtigste Kunststoffer«, 4 Forelæsninger med Lysbilleder og Spørgetime, nemlig: 1—3. Sekretær i Industriraadet, Civilingeniør *Niels Lichtenberg:* »Kunstige Spindestoffer (Kunstsilke, Kunstbomuld, Kunstuld), syntetisk Benzin og Kunstgummi«, Tirsdag d. 22. Oktober 1940 og følgende 2 Tirsdage Kl. 20. — 4. Professor ved den polytekniske Læreanstalt, Danmarks tekniske Højskole *P. E. Raaschou*: »De moderne kunstige Formstoffer, Celluloid, Galalit, Bakelit og lignende Kunstharpikser m. m., deres Fremstilling og Anvendelser«, Tirsdag den 12. November 1940 Kl. 20.

II. »Gigt — Kræft — Tuberkulose«, 6 Forelæsninger med Lysbilleder og Spørgetime, nemlig: 1—2. Overlæge ved Andelsforeningens Gigtsanatorium, Dr. med. *Aage Nyfeldt:* »Gigten — de rheumatiske Ledsygdomme«, Torsdagene den 24. og 31. Oktober 1940 Kl. 20. — 3—4. Prosektor ved Finseninstitutet og Radiumstationen, Dr. med. *J. Engelbreth-Holm:* »Nyere Synspunkter om Kræftsygdommenes Væsen og Opstaaen«, Torsdagene d. 7. og 14. November 1940 Kl. 20. — 5—6. Assisterende Læge ved Københavns Kommunes Centralstation for Tuberkulosebekæmpelse, Dr. med. *Johs. Holm*: »Hvad véd vi om Tuberkulose, og hvorledes kan vor Viden om Tuberkulose udnyttes til Erkendelse af Sygdommen, Behandling og Forebyggelse?«, Torsdagene d. 21. og 28. November 1940 Kl. 20.

I Forbindelse med Forelæsningerne om Kræft og Tuberkulose vil der blive søgt arrangeret Forevisning af Radiumstationen og Tuberkulose-Centralen.

Alle Forelæsninger holdes i Universitetsannexet, Studiestræde 6, o. G., Auditorium B.

Adgangskort kan i meget begrænset Omfang erholdes paa Afdelings-Kontoret, Evaldsgade 3.

Stereotypørernes Brancheklub. Mandag den 4. November fremviser Sekretær *Svend Johansen* den kolorerede Danmarksfilm.

NB. En Fyldepen er glemt sidste Mødeaften. Kan afhentes hos Kassereren, Helmuth.

De enorme Kartoffelpriser. Kartoffelnævnet har holdt Møde — ikke for at *kræve* en rimelig Pris paa Kartoflerne — nej, man nøjedes med at *paapege*, at Prisen var meget lavere i Jylland end paa Øerne. Denne Kraftanstrengelse fra Nævnets Side vil jo nok bevirke, at Kartoffelforhandlerne paa Øerne sætter Prisen ned!

Branchestoffet. Vi gør opmærksom paa, at Stof til Branchespalterne, som ikke indkommer til den under Rubriken fastsatte Tid, ikke kan vente Optagelse før i et senere Numer.

En Skole for alle er Arbejdernes Oplysningsforbunds Korrespondanceskole, der i Aar har Undervisning i følgende Fag: 1. Skriftlig Dansk. 2. Skrivning. 3. Enkelt Regnskabsføring. 4. Dagliglivets Regning. 5. Skattevæsen og Skatteligning. 6. Dirigentvirksomhed. 7. Faglige Problemer. 8. Vore Raastoffer. 9. Samfundskundskab. 10. Dagliglivets Retsregler. 11. Samfundsøkonomi. 12. Noder, Sang og Musik.

Prisen for Deltagelse er *2 Kr. pr. Fag*, og det gør det overkommeligt for alle at være med. Vi opfordrer derfor enhver interesseret til at melde sig ind.

Indmeldelse til Korrespondanceskolen kan ske hos *Arbejdernes Oplysningsforbund, Nr. Farimagsgade 11. Kbh. K.* Telf. Central 12.887, *Postgiro 2945.*

Før og nu. Tidligere regnede man ikke Stødbrænde for noget. Enten fik Stødene Lov at ligge i Jorden til de raadnede, eller ogsaa gav man dem gratis til dem, der vilde have Ulejligheden med at grave dem op. Nu koster en Rummeter Stødbrænde indtil 46 Kr. — endda efter Maksimalpris. Et Eksempel blandt de mange paa, at der dog er nogen, der tjener Penge.

Sløjdkursus for arbejdsløse arrangeres atter i Vinter med Støtte fra Københavns Kommune. Undervisningen, der begynder omkring 15. November, foregaar 3 Gange ugentlig fra Kl. 17—20 paa københavnske Kommuneskoler og omfatter foruden Sløjd ogsaa Dansk og Regning; Materialer udleveres gratis, og de færdige Genstande bliver Elevernes Ejendom. Desuden vil enhver Elev efter Undervisningen faa udleveret en Spisebillet til Folkekøkkenet til et Maaltid varm Mad, idet der ikke i Aar paa Grund af Transportvanskelighederne vil kunne spises paa Skolen. Der bydes ved denne Ordning enhver arbejdsløs, der er bosat i *Københavns Kommune* Mulighed for at udnytte en Del af den ledige Tid paa nyttig Maade.

Indtegning af Elever kan ske hver Dag fra Kl. 11—15 paa Arbejdernes Oplysningsudvalgs Kontor, Nr. Søgade 27 [1], (Kontrolkort medbringes). Der vil fra Skolevæsenet tilgaa hver enkelt Elev Meddelelse om Tid og Sted for Kursuset; der oprettes saa vidt muligt Hold i de forskellige Bydele.

H. S.

Man skal aldrig slaa af paa Idealerne, thi det er det rene Sind, der lever det længste Liv. *Swett Marden.*

Protest imod Prisstigningen

»Dansk Typograf-Forbund, Kolding Afdeling, samlet til Generalforsamling Søndag den 13. Oktober 1940, udtaler følgende:

Generalforsamlingen udtaler sin skarpeste Protest mod de fortsatte voldsomme Prisstigninger paa mange af de for Arbejderne mest nødvendige Livsfornødenheder. Dobbelt haardt rammes de mange arbejdsløse og de Arbejdere, der deltager i en Arbejdsdeling, enten gennem en Turnus-Ordning eller en forkortet Arbejdstid.

Vi kræver en effektiv Priskontrol og fuld Dækning for Prisstigningerne. Vi vil fortsat Samarbejde, og vi vil ogsaa vise Samfundssind — men paa lige Vilkaar! Det kan ikke være rigtigt, at Arbejderne ikke alene skal betale de store Prisstigninger og betale Arbejdsskat af den udbetalte Løn, men samtidig ogsaa skal give Afkald paa en Del af Lønnen gennem en Arbejdsdeling. Er det ikke snart paa Tide, at de Kredse i Samfundet med Direktørgager og ligeledes dem i Toppen med og uden »Ben« og Dobbeltbeskæftigelse ogsaa kommer til at vise deres Samfundssind?

Vi kræver af vor Hovedbestyrelse, at den af al Magt arbejder for en Forbedring af vore Interesser, og at den værner om de Resultater, som vi gennem Aartier har tilkæmpet os.«

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.

Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331. Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

14. Oktober: Kolding pr. Bl. 2748,25, Løgstør pr. Bl. 393,40; 15. Oktober: Helsingør pr. Bl. 235,65, Lyngby pr. Bl. 157,55, Nakskov intet at indsende, Middelfart pr. Bl. 95,35, Ribe pr. Bl. 8,05, Skanderborg pr. Bl. 219,18, Svendborg pr. Bl. 740,80, Vejle intet at indsende; 16. Oktober: Køge pr. Bl. 400,43, Brønderslev pr. Bl. 406,35: 17. Oktober: Kalundborg pr. Bl. 16,35, Herning pr. Bl. 384,15; 18. Oktober: Haderslev pr. Bl. 735,00, Aalborg pr. Bl. 2094,24, Fredericia 4,97, Horsens pr. Bl. 1840,30; 21. Oktober: Hillerød pr. Bl. 43,12, Holstebro pr. Bl. 64,50, Nykb. F. pr. Bl. 795,74, Marstal 411,00.

København, den 21. Oktober 1940.
Forretningsudvalget.

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. Oktober: Kolding i St. f. Juli Kv. Oversk. 2748,25, Løgstør i St. f. Juli Kv. Oversk. 393,40; 15. Oktober: Helsingør i St. f. Juli Kv. Oversk. 235,65, Lyngby i St. f. Juli Kv. Oversk. 157,55, Løgstør 200,00, Odense 5000,00, Aarhus 5000,00, Esbjerg 1500,00, Svendborg 1000,00, Vejle 1000,00, Viborg 800,00, Skanderborg 350,00, Middelfart i St. f. Juli Kv. Oversk. 95,35, Ribe i St. f. Juli Kv. Oversk. 8,05, Skanderborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 219,18, Svendborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 740,80; 16. Oktober: Køge i St. f. Juli Kv. Oversk. 400,43, Herning 1000,00, Lyngby 350,00, Slagelse 1000,00, Brønderslev i St. f. Juli Kv. Oversk. 406,35; 17. Oktober: Kalundborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 16,35, Herning i St. f. Juli Kv. Oversk. 384,15, Kalundborg 300,00; 18. Oktober: København 20.000,00, Haderslev i St. f. Juli Kv. 735,00, Aalborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 2094,24, Horsens i St. f. Juli Kv. Oversk. 1840,30; 21. Oktober: Hillerød i St. f. Juli Kv. Oversk. 43,12, Holstebro i St. f. Juli Kv. Oversk. 64,50, Nykøbing F. i St. f. Juli Kv. Oversk. 795,74.

København, den 21. Oktober 1940.
Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Kjeld Juel Jensen, udl. 17. 10. 40 hos Hoffensberg (arb. s. St.), Sætter Finn Chr. Jørgensen, udl. 15. 10. 40 i Nørrebros Centraltr. (arb. s. St.), Sætter Bent Chr. Barsøe Sørensen, udl. 19. 10. 40 hos Løwgreen (arb. s. St.), Trykker Frithof Lattrup Mortensen, udl. 14. 10. 40 i Frb. Bogtr. (arb. s. St.), Trykker Fin Bruun Andersen, udl. 12. 10. 40 hos Andersen & Petersen (arb. s. St.), Trykker Erik Schjønning, udl. 15. 10. 40 hos Bryrup (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Karl Erik Knudsen, udl. 15. 10. 40 i Clemenstrykkeriet, Paal. Gerda Stig Nielsen. Holbæk: Sætter Holger M. Hansen, udl. 1. 10. 40 i Holbæk Eksprestrykkeri. Vejle: Sætter Bent Malberg, udl. 15. 10. 40 i Vejle Amts Folkeblad.

Tiltraadte

København: 387 Erik Bowig fra Helsingør (»Fædrelandet»), 5618 Hans Chr. Jensen fra Odense (arbl.), 6595 Hans Rasmussen fra Rejse (arbl.), 3562 M. Eriksen fra Rejse (Trinitatistr.), 1389 Viggo Larsen fra Lyngby (I. Chr. Petersen), 7089 Holger Andersen fra Aalborg (Egm. H. Petersen), 5454 Bendix Jensen fra Slagelse (arbl.), 5622 Orla Christiansen fra Aalborg (arbl.), Sætter Sv. Aa. Larsen fra Arbejdslederne (»Fædrelandet«), Hj.arb. Poul Munch fra Dansk Arb. Forbund (O. C. Olsen).

Aalborg: 5502 Niels H. Gad fra Nakskov. Fredericia: 5587 Hans Axel Honoré fra Aalborg. Hillerød: 1995 Fr. Nielsen. Lyngby: 6230 Jens Frederik Nielsen fra København. Køge: 4353 Fr. Bang fra Roskilde. Slagelse: 7570 Henning Helt. Vejle: 4941 Erna Petersen.

Fratraadte

København: 2137 Tove Larsen til Bagerne.

Aalborg: 5622 Orla Christiansen til København, 5031 Per Svensson til Aarhus, 5875 Millian Larsen til Tyskland. Haderslev: 5052 Georg Rasmussen til København, 5539 Hans Gorrsen til København. Hillerød; 1975 Fr. Nielsen til København. Lyngby: 1389 Viggo Larsen til København. Nakskov: 5502 Niels Henrik Gad til Aalborg. Næstved: 7570 Henning Helt til Slagelse. Odense: 3492 Bernh. Hansen til København, 5618 Hans Chr. Jensen til København. Svendborg: 5454 Bendix Werth Jensen til København.

Udmeldte

København: 5230 Erik van Laer (Bogtrykker).

Nykøbing M.: 3873 A. Chr. Bové (Faktor). Ringkøbing: 4823 Asta Sørensen (fratraadt Faget).

Udslettet med Restance

Hillerød: 4497 Carl Bjerregaard.

Døde

København: 699 Johan Dahrup (Politiken), 12188 Helene Jensen, 12163 Anna Becher.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

ITALIENNE
Corps 16—60

ANNONCER

Ung Sætter
søger Plads til 1. eller 15. November. Er vant til alt Arbejde ved Akcidens og Avis. Har Kendskab til Tegning og Linoleumssnit. Billet, mrkt. »68«, modtager Ekspeditionen.

Ung Sætter,
med Kendskab til alt Akcidensarbejde, herunder Skemasats, Annoncesats, Ombrydning, Skitsering o. l., søger Plads, snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »66«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ²,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Arbejdernes Livsforsikring
tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. - *Konfirmationsforsikring* tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar *med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død og Tilbagebetaling af Præmierne ved Barnets Død.* - Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. - Ugentlig Opkrævning sammen med Foreningskontingent. - Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | halvfed | *kursiv*
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 44 *København den 1. November 1940* *67. Aargang*

Af Scrapbogen

I »Typ.-Tid.« Nr. 42 har *Fr. Nielsen* begaaet en af sine smaa bekendte Artikler, »Var det ikke klogere —«, en Artikel, som Fr. Nielsen efter min og sikkert efter manges Mening burde have undladt at skrive. Det er muligt, at Forholdene af sig selv gennemtvinger en Ændring paa visse Omraader med Hensyn til det Spørgsmaal, som Fr. Nielsen beskæftiger sig med i bemeldte lille Artikel: Socialdemokratiet og Fagforeningerne. Vi er ude i Tilstande, som umuliggør at overskue Forholdene fra Dag til Dag. Det er blevet vanskeligere end ellers at være Spaamand! Men det er en Generalfejltagelse, naar Fr. Nielsen — uden at han maaske egentlig har tænkt Spørgsmaalet til Bunds — utvivlsomt bidrager til at fremme en Udvikling, som danske Arbejdere ingenlunde er interesseret i — dette kan jeg sige med rolig Samvittighed! Fr. Nielsen har her begaaet en Tankeløshed, som det er vanskeligt at finde nogen fornuftig Forklaring paa. Fr. Nielsen benytter meget ofte Lejligheden til at tale — her skulde han have benyttet Lejligheden til at tie stille!

Hverken Socialdemokratiet eller Fagforeningerne har Grund til at skjule noget af den Virksomhed, der udfoldes til Gavn for danske Arbejdere. Med sin Artikel bidrager Fr. Nielsen til at udbrede den, iøvrigt ganske fejlagtige Opfattelse, at *nu* gælder det om at gaa meget stille med Dørene — ja, helst skulde vi vel liste os omkring i vort eget Hus. Den Opfattelse skal ingen tage fra Fr. Nielsen, men han skal holde den for sig selv. Iøvrigt er Fr. Nielsen lidt mere naiv, end han egentlig offentlig skulde give det Udtryk for, dersom han tror, at den Del af dansk Arbejderbevægelse, der indeholdes i vore Fagforeninger, vil blive skaanet for det, som *Fr. Nielsen* altsaa frygter, ved at afsige sig Bekendtskabet med Socialdemokratiet.

Og saa et Par Ord til Fr. Nielsen saadan i al Almindelighed: Det var rart, at Fr. Nielsen fik placeret sig. Altid var han Socialdemokratiets Angriber, altid den heltemodige Kritiker, som intet kunde tilfredsstille. Nu, da vi tvunget af ulykkelige Begivenheder maa dukke Hovedet en Smule, tilraader han, at Fagforeningerne frasiger sig Bekendtskabet med det politiske Parti, der har været med til at bære Arbejderne fremad herhjemme. Men hvorfor egentlig det, Fr. Nielsen? Vore Fagforeninger lider jo, efter Fr. Nielsens ofte udtalte Mening, under Socialdemokratiets Vanrøgt, og et Parti, der i den Grad, som Fr. Nielsen mener det, har svigtet dets Idealer, som har ladet sig købe af Kapitalismen, som er naziinficeret, som har begaaet kort sagt alle de Skurkestreger, som tænkes kan, har jo ingen Grund til Frygt, men Fagforeningerne har det da *slet ikke*. Vi har jo kun gaaet de andres Ærinde — takket være Socialdemokratiet . . .

Naa — det kan jo være, at alt det, Fr. Nielsen i Tidernes Løb har sagt og skrevet om disse Ting, har han ikke ment saa slemt! Mangt og meget er jeg uenig med Fr. Nielsen i, kun sjældent har jeg forstaaet, hvad det egentlig er, Fr. Nielsen vil, men jeg har troet — og det tror jeg endnu — at han mener det ærligt nok. Derfor forstaar jeg slet ikke, at Fr. Nielsen nu kryber i Skjul, for det er jo i Virkeligheden det, han gør.

Ingen kan med nogen Ret bestride, at hver eneste Tøddel af Fremskridt, som er sket i dette Land til Gavn for den arbejdende Befolkning, er skabt af os selv. Og hvem er os selv? Det er vore Fagforeninger, men ikke mindst den »politiske Sidefløj«, som Fr. Nielsen udtrykker det.

Forøvrigt synes jeg, at der i Fr. Nielsens »gode Raad« mangler eet: En Henstilling til Fr. Nielsens kommunistiske Halvvenner om at indstille de krampagtige kommunistiske Forsøg paa at vinde Indpas i vore Fagforeningers Bestyrelser. Saa havde der dog været *lidt* mere Balance i Tingene.

Naar man bemærker sig et saa fattigt Standpunkt, som Fr. Nielsen i dette Tilfælde har gjort sig til Talsmand for, saa glæder man sig over, at der endnu i dette Land er omkring et Par Hundrede Tusinde danske *fagorganiserede* Arbejdere, der ikke er bange for politisk at bekende Kulør, en Kendsgerning, som bygges op paa Tallene. Det er Kammerater i Arbejderbevægelsens store Armé, der siger et: Her er vi — vi har ikke tænkt paa at ville løbe vor Vej! Se, Fr. Nielsen, *det* er et Standpunkt, og *det* er en Overbevisning.

— — —

Kollega *N. Th. Svendsen* skriver et Par Bemærkninger om et nyt Højreblad, der er saa sande, saa sande, og blot de vilde blive læst med den rette Forstaaelse af hver enkelt af os. Kollega Svendsen giver med sine Bemærkninger indirekte Udtryk for den Opfattelse, at det nye Højreblad ingenlunde er noget arbejdervenligt Blad, og jeg kan tilføje: *nej, det er der saamænd ingen af dem, der er*, hverken det ved Stranden eller det i Pilestræde, ja, der kunde saamænd nævnes nogle Stykker til, der alle skilter med at være, oh, saa arbejdervenlige og saa frisindede, og som paa den Konto har faaet lokket adskillige Tiører ud af Arbejdernes Lommer igennem Aarenes Løb. Det er gjort med baade Smisk og Smil — og derefter med et Spark.

Kollega Svendsens Bemærkninger er derfor rigtige — lige saa vel som det er rigtigt, at der kun er en Presse i Danmark, der uden Skelen til Aktionærinteresser er den, der taler Arbejdernes Sag over for Offentligheden. Det er den, som Arbejderne selv er Medejere af. Det er en Ting, som er sagt meget ofte, *men som aabenbart ikke kan siges for ofte!*

Sigv. Hansen.

Supplementet

Som bekendt yder Arbejdsfordelingskassen ikke saa stor Understøttelse under den nu kommende Turnusordning som den Understøttelse, der blev udbetalt under den aflivede Ordning, og i den Anledning har der været talt om at supplere Understøttelsen op af vor egen Reservefond, hvilket vistnok ikke nogen har noget imod. *Men hvordan skal den suppleres?*

Styrelsen har en vis Trang til at opdele Medlemmerne i de tre Kategorier: »Gifte med Børn«, »Gifte uden Børn« og »Ugifte«, og saa uddele det kære Mammon derefter (Juleuddelingen). Var det ikke rimeligt og retfærdigt at gaa bort fra disse Kategorier og udbetale ens Beløb til alle Medlemmer, der betaler samme Kontingent, eller — hvis der skal sættes Skel — at sætte dette under Hensyn til Længden af Medlemsskabet i Dansk Typograf-Forbund?

Det er en Urimelighed, at f. Eks. en Kollega, der har 30 Aars Medlemsskab bag sig, bliver daarligere behandlet af Forbundet end en anden, der maaske kun har været Medlem i 2 Aar, men som hører til førstnævnte Kategori.

At danne sig Skøn over, hvem der er mest trængende, er meget vanskeligt, og derfor turde det være rimeligt at udbetale ens Supplement til alle. *Justitia.*

Fra den øvrige Verden

Den rumænske Stat

er, foruden det Areal, den har maattet afgive til Sovjetrusland, yderligere ved Aksemagternes Wiener-Voldgiftsdom berøvet store Territorier, hvilket naturligvis ogsaa har sat sine dybe Spor inden for det rumænske Typografforbund, som derved har mistet mange af sine Medlemmer.

Det Omraade i Siebenbürgen, som nu atter hører til Ungarn, dannede med Hovedstaden Cluj (paa ungarsk Kolozsvár) Stammen i det rumænske Forbund, der siden Nyordningen efter den sidste Verdenskrig har haft sit Hovedsæde i Cluj.

I Slutningen af Juli 1940 traadte i Siebenbürgen en almindelig Lønforhøjelse paa 8 pCt. i Kraft. En forudgaaende Undersøgelse af Prisforholdene gav ganske vist til Resultat, at Pris-Indexet var steget med ialt 21,9 pCt; men de øvrige 13,9 pCt. var det altsaa ikke lykkedes at faa Landstarifkommissionen til at skaffe Dækning for. Lønnen er inddelt i fire Lønklasser, bestemt af Stedets Betydning. I højeste Lønklasse (Cluj og flere Byer) faar Typografer, Trykkere og Stereotypører herefter 1460 Lei om Ugen, Maskinsættere paa Dagarbejde 1679 og paa Natarbejde 1752 Lei, mens Litografer opnaar 1952 Lei om Ugen. At Litograferne har saa høj en Løn i Forhold til Typograferne har sin Aarsag i, at man for ikke saa lang Tid siden har maattet indforskrive udenlandsk Arbejdskraft til dette Fag, og disse udenlandske Specialarbejdere har altsaa forstaaet at hæve Lønnen i deres Fag.

Fra De forenede Stater.

I sidste Numer af *»Buchdrucker-Zeitung«*, der er Organ for »Tysk-amerikansk Typografforbund«, meddeles det, at det ved en Urafstemning den 16.—22. Juni 1940 med 221 Stemmer mod 14 er besluttet at opløse Centralforbundet, mens Lokalforeningerne rundt om i Nordamerika stadig vil bestaa.

Forbundsorganet »Buchdrucker-Zeitung« er med sit Juni-Numer samtidig ophørt at udkomme; Bladet havde netop sluttet sin 67. Aargang.

Den politiske Verdenssituation, der stadig har indsnævret de tysk-amerikanske Typografers Arbejdsomraade, hvilket har bevirket en katastrofal Nedgang i Medlemstallet, er Aarsagen til den trufne Beslutning.

Priskontrolraadet vil ikke længere være Syndebuk

De mange mere eller mindre kraftige Henstillinger om en skarpere Priskontrol har bevæget Priskontrolraadet til at tage Bladet fra Munden og pege paa Aarsagerne til Prisstigningen.

Som de væsenligste Aarsager nævner Raadet følgende: 1) Prisstigninger paa Ind- og Udførselsvarer, 2) De Prisstigninger, der staar i Forbindelse med Kornloven, enten direkte eller indirekte, 3) Forhøjelsen af Statsbane-, Post- og Havnetakster, Kommunernes Forhøjelse af Gas- og Elektricitetspriser, Forhøjelse af Arbejdslønnen, samt 4) Eventuelle Forhøjelser, der er foretaget i Strid med Bestemmelsen om tilladt Avance.

Som man ser, skyldes de aller fleste Prisstigninger de lovgivende Myndigheders Foranstaltninger. De fleste tænkende Mennesker har vel ikke været i Tvivl herom. Men det har jo sin Betydning fra autoritativ Side at faa fastslaaet det humbugagtige ved den af Regeringen oprettede Priskontrol. Thi hvorledes skal et Priskontrolraads Virksomhed kunne blive effektiv, naar den væsentligste Prisstigning skyldes de af Regering og Rigsdag vedtagne Love? Overfor disses Virkninger staar Raadet selvsagt magtesløse.

Men nu forlanger Raadet Ret til at dekretere Prisstop. Og vil ikke længere tage de Klø, som rettelig tilkommer andre. *Fr. N.*

Haandsætternes Landssammenslutning

„Beregn dit Arbejde"-Møde

afholdes i **Esbjerg** (Hotel »Hafnia«)
Søndag den 10. November Kl. 10.

Forbunds-Formand *K. A. Jørgensen* indleder om Provinstarifens Haandsætter-Afsnit.

Foredraget suppleres med Lysbilleder.

Derefter Gennemgang af Eksempler paa Udregning af Bogsats, Tabelsats, Akcidenser og Annoncer, ledsaget af Lysbilleder.

Haandsættere i Esbjerg og omliggende Byer indbydes. Forbundets Beretning 1935—37 og Tarifen bedes saa vidt muligt medbragt.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Gutenberg-Udstillingen i Esbjerg

Lørdag den 12. og Søndag den 13. Oktober havde Esbjerg Lokalafdeling i Samarbejde med Sekretær *Svend Johansen* arrangeret Gutenberg-Udstilling. Den omfangsrige Udstilling fik en rosende Omtale af Esbjerg-Pressen og havde samlet ca. 2500 besøgende.

Søndag Eftermiddag afholdtes der Fagmøde med Forretningsfører *Ths. Pedersen*, som talte om Arbejdsfordelingsloven. I den paafølgende Diskussion deltog flere Kolleger, og der gik som en rød Traad gennem de faldne Udtalelser, at man var enige om at beholde den frivillige Ordning i Provinsen. Ca. 60 Kolleger fra Ringkøbing, Ribe, Skjern og Esbjerg deltog i Mødet. Efter Mødet var Afdelingen Vært ved et fælles Kaffebord.

Om Aftenen samledes Medlemmerne til en lille Middag. Formanden, *P. Gerhard Jensen*, bød velkommen og rettede en Tak til Sekretær Svend Johansen og Forretningsfører Ths. Pedersen for at de var kommet til Stede. Der blev talt af *Ths. Pedersen*, *O. Berg Jensen*, *L. Eickhardt* og *Svend Johansen*, ligesom der blev sunget flere Sange, hvoraf en gjorde særlig Lykke.

Festen sluttede med et Par Timers Dans. *h. o. p.*

Fattig-Las

»Fattig-Las« var en Skolekammerat, som han ikke havde tænkt paa i mange Aar. Selv havde han i sine yngre Aar haft Arbejde og tjent godt, d. v. s. tjent godt efter Arbejderforhold, og han morede sig sammen med Venner i sit eget og i deres Hjem. Alt laa lyst og festligt, han havde Penge til Dagens Udkomme og smaa Fornøjelser — intet mindede om »Fattig-Las«. Men saa kom Vendepunktet i hans Liv. En Fredag Aften fik han sin Opsigelse, og den kom som en Bombe. Han blev rød i Hovedet, og det var, som en iskold Haand klemte omkring hans Hjerte, saa han maatte hive efter Vejret. Det var gode Kolleger, han arbejdede sammen med, og de udtrykte deres Beklagelse og Forundring over Opsigelsen, men alligevel var det, som Afstanden mellem dem blev større for hver Dag, der gik i den Uge, han »stod paa Opsigelse«. Senere mødte han sine gamle Kammerater paa Gaden, de lagde Ansigtet i sørgmodige Folder og var meget deltagende, men Afstanden forøgedes for hver Gang, de mødtes.

Nu havde han sin gode Understøttelse, og selv om han ikke kunde leve af den, maatte han forsøge at vegetere sig gennem Tilværelsen saa godt, han kunde, og leve paa Minderne. Da Understøttelsen holdt op, traadte »Hjælpekassen« til, men saa maatte han yderligere spænde Livremmen ind.

Aarene gik, og han fik kun Arbejde i Ny og Næ, og Udviklingen skred fremad. »Hjælpekassen« afløstes af »Socialhjælpen«, men Tonen i sidste var en anden end Tonen i første. I »Hjælpekassen« blev han »forhørt« af Folk i den modne Alder, der kunde se nogenlunde sundt paa Forholdene, men paa »Socialen« skete »Forhøret« af ganske unge Mennesker, uden social Forstaaelse, der følte sig højt hævet over Supplikanterne, fordi de endnu ikke kendte Livets Genvordigheder. Hans Gang til Socialkontoret var den tungeste i hans Liv, og han gik dertil med Selvmordstanker; men det menneskelige Haab, der holder Verden oppe, var ogsaa han i Besiddelse af, for een Gang maatte det vel ogsaa lysne for ham. Han hørte Rygterne om, at man af Socialhjælpen kunde leve som smaa Grever og blive ekviperet fra Top til Taa, men selv mærkede han det ikke. Jo, en enkelt Gang fik han et Sæt Tøj og en anden Gang et Par Sko, men det var fordi hans Tøj hang i Laser, og Skoene ikke mere holdt sammen. Fik og fik er nu to Ting. Han fik det nok, men paa en Slags Afbetaling, idet der hver Uge blev trukket nogle Kroner fra Socialhjælpen, hvorved Husholdningsbudgettet yderligere spændtes ind, og han skylder stadig Pengene for Tøj og Sko, til hele Summen er tilbagebetalt.

Saa kunde det ogsaa ske, han fik betalt Huslejen, men paa samme Vilkaar som Tøjet, at der blev trukket fra hver Uge. Det kunde jo ikke undgaas, at Viceværten sattes ind i Forholdene, naar Huslejen skulde betales. Viceværten var dog en flink Mand, men om Aftenen sad han og Konen og drøftede Beboernes Forhold, og deres to Børn hørte derpaa; naar de Dagen efter var ude at lege, fortalte de videre til deres Kammerater, hvad de havde hørt, og efterhaanden rygtedes hans økonomiske Forhold for Husbeboerne.

Udviklingen skred atter fremad og Hjælpen uddeltes nu tillige i Mærker: Oksekød, Svinekød, Fisk og Mælk. Han var sat under Administration, og det pinte ham. Han kunde ikke forstaa, hvorfor han ikke selv maatte bestemme, hvad han vilde købe for sine Penge. Han talte med Kolleger, hvis Læge havde forbudt dem at spise Oksekød, og han talte med unge Mennesker, som spiste paa Pensionat, hvor man ikke vilde modtage Mærkerne. Hvad skulde de gøre ved disse Mærker? De maatte ikke overdrages til andre, og de var dog en Del af deres Understøttelse, som de skulde leve af. I Arbejderkvartererne var det alligevel ikke alene dem, der handlede med Fødevarer, som mærkede forøget Omsætning i de Dage, Mærkerne uddeltes. Ogsaa Cigarhandleren fik større Salg i de Dage. Blev der da svindlet med Mærkerne? Nej! Det havde sin naturlige Forklaring i, at den Uge, Mærkerne uddeltes, blev der Raad til at købe en Pakke af den billigste Tobak, for naar det regnede paa Præsten, dryppede det paa Degnen. Han kunde ikke se nogen Mening i Mærkernes Berettigelse, naar det alligevel kom andre Handlende til Gode.

Efterhaanden som det gik ned ad Bakke for ham, kom han »Fattig-Las« i Hu. »Fattig-Las« hed egentlig Lars, men da hans Moder, der sad som Enke, fik Fattighjælp, og Lars gik med Fattigvæsenets Tøj og hver Dag hentede Middagsmaden i en Spand fra det offentlige, saa døbte de ham om til »Fattig-Las«. Nu gik han selv med Socialens Tøj og kunde indse, han havde været ond mod Skolekammeraten, og det var ham en daarlig Trøst, at hans andre Skolekammerater ikke havde været bedre i deres haarde Dom.

Saa kom Krigen, og han syntes, det lysnede for ham. Han tænkte med Gru paa de Millioner, der skulde myrdes eller lemlæstes for Livet, men han huskede ogsaa fra sidste Krig, hvor der blev Arbejde til alle, med gode Lønninger, og han haabede, dette atter blev Tilfældet denne Gang. Nøden havde gjort ham til Egoist. Det gik anderledes, end han tænkte. Arbejdsløsheden steg i uhyggelig Grad, og der dannedes en privilegeret Arbejderstand, »de, der var ude i Turnus«. For ham blev alle Sunde lukkede med selv det mindste Haab om et Par Dages Arbejde engang imellem. Priserne steg Dag for Dag, og det blev mere og mere svært for ham at klare selv de mindste Fornødenheder.

Udviklingen gik atter frem, og der kom flere Mærker: Margarine- og Smørmærker, men de havde da den Fordel, at det ikke alene var de arbejdsløse, de tildeltes. En Dag fik han udleveret nye Smørmærker i Fagforeningen, og atter fik han sat et nyt sort Stempel paa sig, for de nye Mærker havde en anden Farve. Det var de arbejdsløses Mærker, for de handlende skulde da nok kende Forskel paa den arbejdende og de arbejdsløse. Da hans Kone for nogle Aar siden for første Gang betalte Slagteren med Kødmærker, fik hun at vide, hvad det vilde sige at være gift med en arbejdsløs. Slagteren havde nok lagt Mærke til, at hendes Indkøb ikke var saa store som hidtil, men han kendte ikke Aarsagen. Nu vidste han, at Manden var arbejdsløs; der blev Luft imellem dem — »og det er jo menneskeligt«, som H. C. Andersen vilde have skrevet.

Saa kom Stigningen paa Rugbrødet, og der taltes nu om Rabatmærker til de arbejdsløse. Da var han ved at gaa amok. Skulde det nu yderligere spredes i Kvarteret, at han maatte have Understøttelse til at købe det daglige Rugbrød. Han

var paa Vej til at blive sat helt ud af Spillet med at administrere Pengene ved Mærkesystemet. Hvorfor maatte han ikke selv administrere? Var han ringere end andre Arbejdere? Var han Skyld i, at Samfundet administrerede saa slet, saa der ikke blev Arbejde til dem, der vilde og kunde arbejde? Hvorfor skulde han næppe have til det daglige Brød, naar en Del af Samfundets Borgere levede i Overflod, kunde forsørge ikke alene deres egen Familie med dyre Lejligheder, Villaer og Luksusbiler, men samtidig have en Kæreste boende i Byen, som underholdtes i rigeligt Maal? Han blev ond paa Tilværelsen. Han kunde ikke se nogen Fordel ved Mærkesystemet, der fordyrede hans Understøttelse med Omkostninger til Trykning af Mærkerne, Oprettelse af Embeder, der skulde administrere Mærkesystemet og leve paa hans Bekostning. De var Snyltere paa hans Tilværelse.

Hans lyse Sind var afløst af mørke Grublerier; han hentæredes, Gangen blev slatten, og Mindreværdskomplekser steg op i ham Dag for Dag. Havde han Arbejde en lille Tid, kunde det ikke nytte at henvende sig paa Socialkontoret med det samme, han blev arbejdsløs, for nu havde han Karantæne 2—4 Uger, fordi han havde tjent saa »meget«. Der blev ikke taget Hensyn til, at alt var forfaldent, og han efter Evne vilde oprette det forsømte, naar han havde Arbejde. Han skulde blive nede i Hængedyndet og maatte ikke faa Lejlighed til at hæve sig op igen.

Regeringen røgtede Borgernes Tarv efter Evne. Den udstedte Forbud mod Prisstigning, men alligevel steg Prisen paa alt Dag for Dag. 2 Kr. og 60 Øre for et Pund Fedt! Jo, Tiden var gaaet frem siden hans Barndom, og Forholdene vendt om. Hvad der dengang var Fattigmandsmad: »Fedtebrød med en Snaps til«, var nu Rigmandens Kost.

Alt blev mere og mere haabløst. Ingen Udsigter til Arbejde, og skulde endelig det utrolige ske, at han skulde opnaa nogenlunde fast Arbejde, laa Fortiden og rugede over ham som et Mareridt. Den Socialhjælp, han havde modtaget, som han havde staaet skoleret overfor de unge Mennesker for at opnaa, var kun et Laan, der skulde tilbagebetales. De Smuler, han havde modtaget i smaa Portioner, vilde tynge med umaadelig Kraft paa hans Budget, hvis han fik Arbejde, for alt skulde tilbagebetales, før han blev en fri Mand.

Han tænkte oftere paa sin gamle Skolekammerat, »Fattig-Las«, og stundom derimellem tænkte han paa den sociale Udvikling, der var foregaaet i hans Tid. Arbejderne havde faaet deres egne Repræsentanter ind i Regeringen, og de havde sat alle Kræfter ind for at forbedre de fattiges Kaar. De fattigunderstøttedes Spandemad var afløst af Kødmærker; Fattighjælpen af Socialhjælpen; det Forslag, som Venstremanden, Gaardejer M. P. Christiansen, (kort før han traadte ud af det politiske Liv til Fordel for J. C. Christensen) fremsatte for at forbedre de Gamles Kaar, og som traadte ud i Livet som en Alderdomsunderstøttelse, er bleven forbedret til Aldersrente, og nu er det under Overvejelse yderligere at forbedre det til Rentenyder. Jo, Udviklingen er gaaet frem i hans Tid, men selv havde han mistet sine »Venner«, der efterhaanden trak sig tilbage, nu han ikke mere kunde være med i det glade Lag, for de havde ikke Brug for Beklagelser, og det generede dem at se hans Fattigdom. Han er nu fattig paa Penge og fattig paa »Venner«; han er selv bleven en

»Fattig-Las«.

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag den 4. November Kl. 20 afholdes

Medlemsmøde i Evaldsgade 3 I.

Danmarksfilmen køres af *Svend Johansen.*

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Stop!

Maa jeg til en Begyndelse have Lov til at præsentere mig — for at undgaa alle Misforstaaelser:

Jeg er hverken Nazist eller Kommunist eller noget andet »slemt«. Jeg er et ganske almindeligt Medlem af »Dansk Typograf-Forbund« af dem, der igennem en ca. 40-aarig Tilværelse inden for Faget har fundet sig i alt, hvad Ledelsen fandt paa — baade af godt og mindre godt — uden at kny, og uden at fare i Blækhuset og skælde ud, naar det var noget mindre godt.

Jeg har altsaa hørt til de taalmodige »Faar« — indtil nu! For nu gaar det ikke længere. Nu nøjes »man« ikke længere med at lave noget mindre godt — nej, det er noget forbandet Skidt, de nu har for derinde paa Rigsdagen, i Fagforeningerne og andre Steder, hvor de »store« og »kloge« i denne Tid stikker Hovederne sammen. Nu har man i snart en Menneskealder arbejdet paa at afskaffe Arbejdsløsheden ved at skaffe Arbejde paa forskellig Vis. Hvorledes det er lykkedes, kan man have forskellig Mening om, men det synlige Resultat ser jo ikke særlig lystigt ud — tværtimod! Det er d'Hrr. selv klar over, og saa — ja, hvad saa? Saa gaar man Herrejemi den modsatte Vej: *Man tager Arbejdet fra dem, der overhovedet har Arbejde* — og saa tror man selvfølgelig, at Arbejdsløsheden forsvinder. Nej, mine Herrer, De opnaar at skabe Nazister og Kommunister og intet andet.

Jeg er lige blevet præsenteret for en saakaldt »Arbejdsfordeling« for København, og vi herude »paa Landet« kan sikkert af den læse, hvad der venter os, hvis vi ikke i Tide faar rusket de høje Herrer i Ledelsen op. Jeg siger saa højt, at det kan høres over hele Landet: *Stop! Maa vi saa være her!?* — Vi vil ikke lade os fratage det Arbejde, vi har, og hvis Ledelsen alligevel forsøger sig i den Retning, saa *stem* imod et saadant Forslag! Hvordan Pokker vil man tro, at det kan gaa, naar man tager Arbejdet fra os, men lader os beholde Udgifterne? Vi er blevet mishandlet nok af Magthaverne i de senere Aar — man har taget fra os: en Snes Kroner i Dyrtidstillæg, *Arbejdsskat*, store Kontingenter m. m., og dertil kommer Kommune- og Statsskatter, der er tre Gange saa høje som for faa Aar siden. Nu maa det være nok: *Fingrene væk fra Arbejdet*, eller I maa være klar over, at det er en Pind til baade jeres og Forbundets Ligkiste. I maa være klar over, at selv vi ældre ikke længere vil finde os i den Slags »Førerskab«. Hvis I ikke stopper jeres Misregeren *nu*, saa siger jeg: Saa væk med jer allesammen!

Og — for at komme med et mere personligt Spørgsmaal: Hvordan er det med jeres egen »Arbejdsdeling«? Naar jeg siger I, saa mener jeg ikke alene vore egne »Førere«, ogsaa Statens og Kommunernes. Mens I har taget 25—30 Kr. pr. Uge fra os, hvad har i saa bidraget? 3,40 Kr. pr. Uge, tror jeg, det er. Det er vel nok et Offer, der batter, og det er jo saa rart billigt at være godt garderet selv, naar man sætter sig til at *dele* andres Arbejde og Løn. Og hvad har Velhaveren bidraget? — Intet!

Derfor siger jeg endnu engang: *Stop eller forsvind!* Hvis I ikke holder jer borte fra vort Arbejde, saa mister baade I og Forbundet de Piller, der bærer, og det hele styrter sammen. — Til Slut endnu engang: Stem imod, hvis Styrelsen kommer med Forslag om at tage Arbejdet fra dem, der har noget at bestille. 705.

Novemberfesten

afholdes

Lørdag den 16. November

Kl. 19 præcis

i Tivolis Koncertsal

Underholdning ved

Typografernes Sangforening

Erica Voigt, Gunnar Lemvig, Ballet

Fredy Valiér

Aase Ziegler

Orkestret under Ledelse af **Otto Lington**

Dans fra Kl. 21—24, ingen Pauser

Billetsalg kun til Medlemmer

Kr. 1,00 incl. Dans

Ingen numererede Pladser

Billetsalget begynder den 1. November

Nærmere i næste Numer

Generalforsamlinger · Møder

Sønderborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 5. Oktober paa »Bjerggaarden«. Formanden, *C. F. Jensen*, bød velkommen til de 16 Kolleger, der havde givet Møde, og aflagde Beretningen. Der var Meddelelser fra Hovedkontoret og Arbejdernes sønderjydske Landsforening, der bevilgedes de sædvanlige 5 Kr. I det forløbne Kvartal er der udbetalt Brændselshjælp til 7 Medlemmer og slettet et Medlem, der arbejdede for Værnemagten, men som ikke vilde betale Kontingent for de Uger, han var beskæftiget. — Det vedtoges at avertere vore Generalforsamlinger i Socialdemokraten. — *Pankoke* aflagde Beretning fra Fællesorganisationen, og det fremgik heraf, at en Udvidelse af »Bjerggaarden« var nær forestaaende. — Regnskab: Hovedkassen balancerede med Kr. 3.189,20, Lokalkassen med Kr. 342,93. Kassebeholdning Kr. 195,29. — Det aarlige Tilskud til De arbejdsløses Udvalg forhøjedes fra 25 til 30 Kr., og der bevilgedes arbejdsløse Kolleger gratis Deltagelse i Vinterens Aftenskolearbejde. — I Tilslutning til Generalforsamlingen blev Bogtrykkunstens 500 Aar og dens Stamfaders Navn hædret ved Mindeord af Formanden og ved et festligt dækket Bord. *J. P.*

Esbjerg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 9. Oktober paa Hotel »Hafnia«, Formanden, *P. Gerhard Jensen*, bød velkommen, specielt til 2 nyudlærte Kolleger, og udtalte nogle Mindeord over vor afdøde Kollega Julius Nielsen, Varde. Til Dirigent valgtes Formanden. *Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen. *Formanden* indledte sin Beretning med en Opfordring til Kollegerne om at møde frem til Gutenberg-Udstillingen og Fagmødet med vor Forretningsfører Ths. Pedersen. I sin udførlige Beretning omtalte Foamanden bl. a. Arbejdsfordelingen, det nye Dyrtidstillæg, Diskussionen i »Typ.-Tid.« angaaende Juli-Generalforsamlingens Referat, samt Kollegers Forhold under Luftalarm. Til Protokol og Beretning havde følgende Kolleger Ordet: *Edw. Jensen, P. Bendtsen, S. Borch, Harald Jørgensen, P. Fjeldgaard, A. Pedersen, G. Sørensen, Hans Jørgensen, W. Ammundsen, E. Sørensen, A. Frandsen*, hvorefter *Formanden* replicerede. Protokol og Beretning godkendtes enstemmigt. — Kassereren *G. Sørensen* forelagde derefter Regnskabet, der for Hovedkassen balancerede med Kr. 10.000,70 og Lokalkassen med Kr. 1.885,60. I Feriepenge var der udbetalt Kr. 761,00. Regnskabet godkendtes enstemmigt. — Til Kasserer valgtes G. Sørensen og til Revisorer S. Møller og Fr. Andreasen, til Suppleanter A. Frandsen og Hans Jørgensen, S. Borch som Repræsentant til Lærlingeafdelingen. Alle var Genvalg. Til Fanebærer genvalgtes A. Schultz. — Arbejdernes Samariter-Forbund bevilges 15 Kr. Lærlingeafdelingen bevilges Tilskud, til 20 Aars Jubilæumsfesten, paa 20 Kr. Ligeledes bevilges et Abonnement paa »Vestjyllands Socialdemokrat«. — Dirigenten kunde derefter slutte den velbesøgte Generalforsamling. *h. o. p.*

Kolding Lokalafdeling

afholdt ordinæt Generalforsamling Søndag den 13. Oktober Kl. 10 paa Hotel »Royal«. Formanden, *N. Chr. Andersen*, bød velkommen og Søren Sørensen valgtes til Dirigent. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* aflagde en udførlig Beretning. Han omtalte det sidste Hovedbestyrelsesmøde. Beretningen godkendtes. Formanden læste derefter en Resolution, der var indsendt til Bestyrelsen, og som var gengivet i sidste Numer. Efter at Formanden havde talt imod denne og *A. Lemming* og *Fr. Skov* havde talt for den, blev Resolutionen vedtaget. — Derefter gav *Jørgen Andersen* en Oversigt over Arbejdsløsheden i det forløbne Kvartal samt oplæste Regnskaberne, der balancerede med: Hovedkassen Kr. 17.110,00, Indsendt Kr. 2.748,25, Lokalkassen Kr. 3.833,50, Beholdning Kr. 2.166,54, Lokalsygekasse Kr. 2.057,84, Beholdning Kr. 1.863,59. Regnskaberne godkendtes. Bevillinger: Svendehjemmet fik 50 Kr., Børnebespisningen 125 Kr. Lærlingeforeningen 100 Kr. og Arbejdernes Samariter-Forbund 15 Kr. — Bestyrelsen foreslog at holde en Fest med Damer. Dette vedtoges. Forslag fra Bestyrelsen om at yde Medlemmer et Laan til Køb af halve Grise vedtoges ligeledes. Karl Andersen takkede for Jubilæums-Udstillingen. Carl Knudsen takkede Afdelingen for Opmærksomheden ved hans Jubilæum. — Kassereren, Jørgen Andersen, fik bivilget Telefon. — *Fr. Nielsen* foreslog, at Kassen skulde give en Skive i Anledning af, at det var Aksel Lemmings Fødselsdag. Dette bevilgedes. Herefter takkede Dirigenten for Ro og Orden og hævede Generalforsamlingen. *P. H.*

Arbejdsfordelingen i København

Inkassatorerne erindres om, at Afgangssedlerne af Hensyn til en tilfredsstillende Ekspedition maa være Kontoret i Hænde **senest Mandag.** For Medlemmer, der er paa dagvis eller timevis Forkortelse, maa Afgangssedlerne være paa Kontoret Mandagen forud for den Mandag, paa hvilken Udbetalingen skal finde Sted.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Traveturen,

Søndag den 3. November, startes fra Klampenborg Station og gaar til Fortunen, hvor den medbragte Mad spises. Togtiderne er følgende: Hovedbanegaarden 9^{55}, Østerport 10^{02}, Hellerup 10^{10}. Tilmelding paa Kontoret Fredag Aften.

Samariterkursus.

Hvis fornøden Tilslutning opnaas, opretter vi i Samarbejde med F. U. et Samariterkursus. Interesserede Kammerater bedes melde sig paa Kontoret.

Sprogkursus.

Vi gør opmærksom paa F. U.s Sprogkursus, hvor man for en billig Pris kan lære Dansk, Svensk, Tysk og Engelsk. Nærmere Oplysning paa Kontoret.

Da Egon Kristensen er udtraadt af Bestyrelsen, er 1. Suppleanten indkaldt, og Bestyrelsen har konstitueret sig som følger: Formand; Henning Nilsson, Kasserer: Hans Rasmussen, Sekretær: Gotfred Kristensen, Provinssekretær: Stig Nilsson, Repræsentant: Arne Honoré.

Budkørsel og Arbejdsmandsarbejde.

Vi aftrykker herved en vigtig Paragraf af Lærlingeloven. *Læs den!*

Paragraf 8: Mesteren maa ikke anvende Lærlingen til Arbejde, der er skadeligt for hans Sundhed (hvad med Haandbroncering?) eller ikke staar i Forhold til hans Kræfter, ejheller Arbejde uden om Forretningens Virksomhed, og kun *undtagelsesvis* Arbejde Uddannelsen uvedkommende.

Odense Lærlingeafdeling

afholdt Lørdag den 12. Oktober en Sammenkomst for Medlemmer med Damer paa Den ny Forsamlingsbygning. Efter at Formanden, Mogens Mikkelsen, havde budt velkommen, gav Typograf *O. Møller-Madsen* en Beskrivelse af Norge under en Studierejse, han havde foretaget. Foredraget, der gav et Indblik i norske Typografers Forhold, var ledsaget af Lysbilleder. Næste Led i Programmet var et veldækket Kaffebord, og her gav en Kollega, Mogens Jørgensen, et Par Numre. Som Afslutning paa denne festlige Aften var der et Par Timers Dans til Grammefon med Højtaler. Som Deltager i Festen var Forbundets Formand, K. A. Jørgensen, og han var enig med os andre om, at det havde været en vellykket Aften. *H. J.*

Esbjerg Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 4. Oktober ordinær Generalforsamling paa »Bygningen«. Formanden, Kaj Schultz, bød velkommen. Til Dirigent valgtes Poul Vestergaard, som oplæste Dagsordenen. Protokol, Beretning og Regnskab godkendtes. Derefter gik vi over til Valg. Kassereren, Kresten Thomsen, genvalgtes. Som Sekretær nyvalgtes Harry Mathiasen. Til Revisorsuppleant nyvalgtes Villy Pallesen. Under Eventuelt oplæste Formanden en Indbydelse fra Lokalafdelingen angaaende Bogtrykudstillingen Lørdag den 12. og Søndag den 13. Oktober. Der skulde være gratis, fælles Kaffebord Søndag Eftermiddag. Alle tegnede sig hertil. — Derefter oplæste Formanden en Skrivelse fra Københavns Lærlingeafdeling angaaende et nærmere Samarbejde. Der var stillet forskellige Spørgsmaal, disse overlodes det til Bestyrelsen at besvare. — Onsdag den 11. December kan Foreningen fejre sin 20-aarige Stiftelsesfest, som Bestyrelsen skulde arrangere paa bedste Maade. — Under Diskussionen var der flere af Medlemmerne, der ytrede deres Mishag med Undervisningen paa Teknisk Skole, men de haabede paa en Bedring. — Til sidst takkede Svendenes Repræsentant, Sigurd Borch, de 4 nyudlærte Svende for det Arbejde, de havde udført i Foreningen. Aftenen sluttede med fælles Kaffebord.

Harry Mathiasen, Sekretær.

Viborg Lærlingeafdeling

afholdt Lørdag den 4. Oktober ord. halvaarlig Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Til Dirigent valgtes Sv. Aa. Nielsen. Forinden man gik over til selve Dagsordenen, gav Lokalformanden, *C. E. Christensen*, en kort Redegørelse for Forbundets Stilling i Dag, og de Vanskeligheder, der arbejdes under. Formanden, Ib Schaarup, aflagde en udførlig Beretning over det forløbne Halvaar, hvoraf fremgik, at der havde været 15 Arrangementer. Samtlige Lærlinge havde faaet deres Lønninger forhøjet med 2 Kr. Den fyldestgørende Beretning blev eenst. godkendt. — Kassereren, *Axel Søndergaard*, aflagde derefter Regnskabet, der balancerede med Kr. 194,61 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 77,61. Regnskabet godkendtes ligeledes eenst. — Sekretæren, *Erling Jørgensen*, oplæste Forhandlingsbogen, der blev taget til Efterretning. — Til Formand genvalgtes Ib Schaarup, og ligeledes genvalgtes Erik Holm som Suppleant til Bestyrelsen. Næste Punkt paa Dagsordenen var Stiftelsesfesten i Februar. Man kan denne Gang fejre 20 Aars Jubilæum, og der paatænkes i denne Anledning et større Arrangement, ligesom det er Hensigten at udgive et Jubilæumsskrift. — Under Punkt 7 (Julegaasen) enedes man om at søge solgt 200 Lodsedler. — Bestyrelsen foreslog at forhøje Kontingentet med 15 Øre til 50 Øre ugl., gældende indtil Stiftelsesfesten. Dette Forslag vedtoges eenst. — Under Eventuelt omtalte C. E. Christensen Programmet for Oktober Kvartal, der bliver: Lørdag den 26. Okt.: Bernh. Pedersen: Emne senere. Fredag den 8. November: Svendegilde og Klubaften. Fredag den 22. November: C. E. Christensen: Vor Organisation. Fredag den 6. Decbr.: Chr. Andersen: Malerkunsten (Ismerne). Udstilling af egne Malerier. Fredag den 13. Decbr.: Solhvervsfest. — Efter Generalforsamlingen samledes man om et Kaffebord, og her blev sunget et Par danske Arbejdersange.

Rønne Lærlingeafdeling

afholdt Torsdag den 10. Oktober ordinær Generalforsamling i »Strien«. Efter at Henning Larsen var valgt til Dirigent, aflagde Formanden, Kjeld Nielsen, Beretning. — Derefter oplæstes Protokol og Regnskab — begge Dele godkendtes — og Regnskabet balancerede med Kr. 72,80 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 19,56. Under Punkt 5, Tryksager fra Nakskov og Næstved, fik Sekretæren Ordet og omtalte Samarbejdet og lod de os tilsendte Tryksager og Breve cirkulere blandt Medlemmerne. Derefter hævede Dirigenten Generalforsamlingen, og Medlemmerne samledes inde i den store Sal og nød den sædvanlige »Lokalleje« til Tonerne af Bruns Orkester. *Ove Andersen.*

Aalborg Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 18. Oktober Generalforsamling paa Afholdshotellet. Formanden bød velkommen, hvorefter Mogens Christensen valgtes til Dirigent. — Ole Andersen var stærk Modstander af, at Fagforeningen skulde »diktere«, som han kaldte det, hvem vi skulde have som Fagforeningsrepræsentant. Efter en stærk Diskussion valgtes Repræsentanten, Holger Nielsen atter. — Formandsvalget blev Genvalg. Derefter valgtes 2 nye Bestyrelsesmedlemmer, Ole Andersen og Tage Westergaard. — Formanden aflagde derpaa Beretning og Regnskabet læstes op og godkendtes enstemmigt. — Efter at Dirigenten havde hævet Generalforsamlingen, samledes de 16 mødte Medlemmer og Repræsentanten om et fælles Kaffebord, som Foreningen gav. *Jørgen Andersen.*

Nær og Fjern

40 Aars Jubilæum. Medlem Nr. 1399, *Johs. Laur. Nielsen*, der er godt kendt blandt de rejsende, kan den 1. November fejre 40 Aars Jubilæum som Medlem af Forbundet.

Novemberfest-Billetter kan fra og med Fredag erholdes paa Kontoret og hos Anton Jensen. 1 Kr. for Underholdning og Dans.

Husk Brødmærker i Aften ved Tillidsmands- og Ungsvende-Sammenkomsten.

Bogtrykudstillingen i Nykøbing Falster holdes aaben i Morgen Lørdag Kl. 14-21 og Søndag Kl. 10-21 paa Hotel »Baltic«. Agitér for Besøg. Der er som bekendt fri Adgang.

Haandsætternes Møde i Aarhus paa Søndag Kl. 11 i Folkets Hus, Amaliegade, bringes i Erindring. Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, indleder.

Helsingør Lokalafdelings Formand, *Alb. Birn*, er bleven indlagt paa Rigshospitalet af en Benlidelse. Formandens Funktioner varetages indtil videre af Næstformanden, *Fritz Eckberg*, Chr. Rasmussens Vej 23.

En Gave. Da »Finanstidende« den 2. Oktober havde 25 Aars Jubilæum, fik Personaleklubben hos J. Jørgensen & Co., hvor Bladet udføres, af Hr. Redaktør Carl Thalbitzer overrakt 500 Kr., ligesom tre Haandsættere, der i en Aarrække har beskæftiget sig med »Finanstidende«, hver fik 100 Kr. Den pæne Gestus gjorde naturligvis stor Lykke hos Peronalet.

Af Herning Afdelings Jubilæums-Skrift findes et lille Restoplag. Kolleger, som kunde have Lyst til et Eksemplar, bedes skrive til Formanden, *Albert Hansen*, Th. Nielsensgade 80, Herning, og Skriftet vil da blive tilsendt, saa langt Oplaget rækker.

Til Lokalformændene. Til Hjælp ved Udarbejdelsen af en Statistik over det Beløb, de forskellige Byer yder i »Lommepenge« til de Aldersrentenydere, der har Ophold paa Alderdomshjemmene, bedes de forskellige Lokalformænd godhedsfuldt sende mig Oplysning om Beløbets Størrelse pr. 1. Oktober. Paa Forhaand Tak for Ulejligheden.

Johan Gurre, Aldersdomshjemmet, Odense.

Der findes en Sindets Adel, der heler Vunder uden Medicin. *Shakespeare.*

Tak

Hjertelig Tak for al udvist Venlighed paa min 75-Aars Dag.

Vald. Nielsen.

Saa er vi i København

i Dagene 8.—11. November Kl. 14—21

i begge Udstillingssalene **Raadhuspladsen 79**

Bogtrykudstilling

Den 8. November Kl. 14 aabnes Udstillingen af Overborgmester **Viggo Christensen**

Der udstilles: Tryksager af alle Arter — Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell— Tycho Brahe, Dyva, Tschichold — Hvorledes en Type bliver til — Hvordan en Kliché fremstilles — Fremstilling af Dybtryk — Blysnit — Træsnit Linoleumssnit — Farvefremstilling — Gummistereotypi

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Modellen og Sættemaskinen som Chr. Sørensen skabte

Filmfremvisning: Hvorledes en Kliché bliver til — Hvorledes en Skrift bliver til — Moderne Stereotypi — Sættemaskiner — Hvorledes et Dagblad bliver til

Mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Agiter blandt Venner og Bekendte, saa Udstillingen kan blive en Reklame for vort Fag

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

21. Oktober: Hobro pr. Bl. 127,40, Holbæk pr. Bl. 245,80, Odder pr. Bl. 688,85; 22. Oktober: Maribo pr. Bl. 197,24, Nyborg pr. Bl. 709,15, Struer pr. Bl. 91,60, Frederikshavn pr. Bl. 558,00, Ringsted pr. Bl. 152,62, Silkeborg pr. Bl. 1151,28; 24. Oktober: Thisted pr. Bl. 600,06, Viborg pr. Bl. 558,30, Rudkøbing pr. Bl. 631,40; 26. Oktober: Roskilde pr. Bl. 1714,55.

København, den 28. Oktober 1940. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

21. Oktober: Hobro i St. f. Juli Kv. Oversk. 127,40, Holbæk i St. f. Juli Kv. Oversk. 245,80, Odder i St. f. Juli Kv. Oversk. 688,85, Aalborg 2000,00, Helsingør 600,00, Odder 400,00; 22. Oktober: Maribo i St. f. Juli Kv. Oversk. 197,24, Nyborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 709,15, Struer 157,41, Frederikshavn i St. f. Juli Kv. Oversk. 558,00, Ringsted 1000,00, Silkeborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 1151,28, Nykøbing M. 500,00, Ribe 500,00; 24. Oktober: København 25,000,00, Lyngby 400,00, Thisted i St. f. Juli Kv. Oversk. 600,06; 25. Oktober: Viborg i St. f. Juli Kv. Oversk. 558,30, Rudkøbing i St. f. Juli Kv. Oversk. 631,40, Fredericia 800,00; 26. Oktober: Roskilde i St. f. Juli Kv. Oversk. 1714,55, Vejle 1000,00.

København, den 28. Oktober 1940. *Forretningsudvalget.*

Flyttet Lokalformand

Struer: Lokalformanden er flyttet til Strandvejen 14 a.

Nye Medlemmer

København: Trykker Jørgen Andersen, udl. 19. 10. 40 hos Testmann (arb. s. St.), Trykker Ib Lønbo, udl. 21. 10. 40 hos N. Olaf Møller (arb. s. St.), Paal. Dagny Rosalie Jørgensen, udl. 17. 10. 40 hos Palfeldt (arb. s. St.), Paal. Lizzi Maja Fr. Petersen, udl. 15. 10. 40 hos P. Christiansen (arb. s. St.), Maskinsætter Martin E. J. Hansen, tidl. Medl. (»Fædrelandet«).

Aalborg: Sætter-Trykker Aage E. Christensen, udl. 1. 11. 23 i Fjerritslev, (tidl. Medl.), Næstved: Sætter Poul Arne Jensen, udl. 1. 11. 40 i Næstved Avis.

Tiltraadte

København: 5539 Hans Gorrsen fra Haderslev (syg), 5724 Svend Andersen fra Hillerød (Berl. Bogtr.), 6739 Jørgen Fischer fra Rejse (arbl.), 7320 Rich. Christensen fra Holstebro (arbl.), Hj.arb. Harry Mortensen fra Fabriksarb. (Kruckow-Waldorff).

Aalborg: Paal. Karen Jensen og Paal, Ellen Jensen (begge overfl. fra Bogbinderforb.), 5035 Max Andersson fra Silkeborg. Aarhus: 5031 Per Bjørn Svensson (arbl.), 7265 Alfred Sørensen (arbl.). Skive: 5528 Knud Frederiksen fra Nykøbing M.

Fratraadte

København: 9163 Alf Mortensen til Viborg.

Aalborg: 5035 Max Andersson til Silkeborg, 5502 Niels H. Gad til Fredericia, 7265 Alfred Sørensen til Aarhus, 2084 Else Brandt Nielsen til København. Esbjerg: 5780 Tage Holtsø til Fredericia. Hillerød: 5724 Sv. Andersen til København i Pl. Horsens: 7353 Regnar Caspersen til Esbjerg i Pl. Odense: 6022 Ole Mazanti til København. Nykøbing M.: 5528 Knud Frederiksen til Skive. Skjern: 5995 Kaj Jensen til København (Militær).

Udmeldte

København: 1344 Erik Kryger (Faktor), 521 Sofus J. Nielsen (Bogtrykker).

Annulleret Udslettelse

Hillerød: 4497 Carl Bjerregaard (Restancen betalt inden for den fastsatte Tidsfrist).

Død

Odense: 5956 Aage Skotved.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.

SYGEMELDINGER
maa omgaaende meldes paa Kontoret

KLUB-ANNONCER

Typografernes Syge-Hjælpekasse
Paa Grund af Mørklægningen er Kassererens Træffetid indtil videre
Søndag Fmd. Kl. 11—12.

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Ekstraord. Generalforsamling
afholdes Søndag d. 10. Novbr. Kl. 1.30 i Rømersgade 22 (Borgbjerg-Salen).
Dagsorden: 1. Afdelingsformand Sigv. Hellberg: Den faglige Situation. 2. Stiftelsesfesten. 3. Eventuelt.
Bemærk: Generalforsamlingen begynder præcis og vil blive søgt tilendebragt til Kl. 3.30. *Styrelsen.*

Paa Søndag den 3. Novbr. Kl. 19
Nørre Søgade 27 A

ANDESPIL
15 Spil — 30 Gevinster
Hele Serien 2,50 Kr., enkelte Spil 20 Øre
Kolleger med Bekendte indbydes
TYPOGRAFERNES SANGFORENING

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

CHABLON
Corps 20—48

Gør Alvor af det nu!

Du har tænkt paa det ofte, men det er det med at faa sendt det Brevkort. I denne Mørketid bør du søge at udvide din faglige Viden. Anskaf dig

Selmars Typografi

Heri finder du paa 450 Sider alle tekniske Spørgsmaal klart belyste; og saa er der talrige Satseksempler. Prisen er let overkommelig. 18 Kroner indbundet i Shirting, indbundet med Skindryg 24 Kroner. Den kan betales med 3 Kroner maanedlig for udlærte og 1,50 Krone for Lærlinge. — Gør Alvor af det nu!

Hovedforhandler:
Frederik Hjorth
Tagensvej 236 . København NV . Telefon Taga 4329

ANNONCER

Ung Sætter,
med Kendskab til alt Akcidensarbejde, herunder Skemasats, Annoncesats, Ombrydning, Skitsering o. l., søger Plads, snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »66«, modtager Ekspeditionen.

Printer Blick Trykkeri
m. Typer og alt Tilbehør meget billigt til Salg eller Bytte m. Tryksager. Telefon 9013.

En Fluesmækker
med 15 passende, næsten nye Skrifter samt nødvendigt Tilbehør, sælges for 800 Kr. kontant.
Boghandelen, Fælledved 23, Kbhvn.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.
mager | **halvfed** | *kursiv*
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 45 *København den 8. November 1940* *67. Aargang*

705 truer —

I vildeste Raseri — med gnistrende Harme og Trusler om Død og Djævel er Kollega 705 gaaet i Gang med at ødelægge Forbundet. Desparat over Tendensen, der er for Deling af Arbejde og Løn, i Modsætning til tidligere, hvor man lod en vis Klasse Arbejdere være privilegerede, ja, have Monopol paa Arbejdet og Lønnen, medens Resten af Arbejderklassen maatte hutle sig igennem ved de Almisser, der faldt fra den riges Bord.

705 — vi fatter din Harme, og vi beklager, at du ikke hører til de arbejdsløses Stab, sikke en Forkæmper vi havde haft. Naar det, at miste ca. 1/4 af dit Arbejde, faar dig til at love Forbundets Død, hvad havde du saa ikke kunnet naa ved at gaa konstant ledig? Mon du ikke havde faaet ødelagt hele Arbejderbevægelsen?

Vær forsigtig 705 — vi arbejdsløse, vi er nemlig i Stand til at ødelægge hele Arbejderbevægelsen, men vi er kollegiale, vi tager ikke Arbejde til lavere Løn, vi ser vore Hjem gaa til Grunde, vi er i bundløs Gæld, men vi er stadig kollegiale.

Arbejdsfordeling — det er Løsenet — det er Feltraabet for dem, der forstaar Tiden.

I enhver ordentlig Husholdning fordeler man Byrder og Goder.

Ved et Arbejdsløshedsmøde i København stod en Nazist frem og sagde: »Vi skal bare forlange Arbejde allesammen, vi skal ingen Arbejdsdeling have.«

Hvorfor gjorde han det? Selvfølgelig fordi det passede i hans Kram. Det er Skellet, Forskellen mellem den rige og den fattige Arbejder, der spekuleres i. Det, at forlange Arbejde til alle, er Arbejdsdeling, det forlanges bare paa en Maade, der ingen Resultater fører til, men det er det, Nazisterne vil, saa er der stadig den rige og den fattige Arbejder, saa er der stadig Uenigheden, og saa mener Frits Clausen og Knud Bach, at de har vundet Spillet.

705, jeg forsikrer dig, at alle dem, der ikke har haft en Uges Arbejde i Aar og stadig er loyale over for Forbundet, har lidt svært ved at forstaa, at du vil ødelægge Forbundet, fordi du muligvis — det er ikke engang sikkert — kommer til at miste en Uges Arbejde engang imellem.

Der er kun én Udvej: Arbejdsdeling eller Ragnarok.

705 skriver, at vil Styrelsen arbejde for en ærlig Fordeling af Arbejde og Løn, maa den forsvinde. Jeg siger: Vil Styrelsen arbejde for en regulær og ærlig Fordeling, saa skal den faa min Støtte. Vi arbejdsløse er ikke tilfredse med den nuværende Ordning. Der maa fuldstændig Deling til. Ellers er det ikke Deling, men Styrelsens Forsøg paa at redde Skindet.

Styrelsen maa vælge enten 705's eller mit Standpunkt, det valne Forsøg paa Arbejdsdeling, der nu er gjort, duer ikke.

Enter eller — det er den ulykkelige Halvhed, der ødelægger alt. Blev Arbejdsdelingen gennemført effektivt, vilde alle Angreb forstumme, *for Retfærdigheden kan ikke angribes med Held.* *Georg Mathiesen.*

Provinsen kaldte!

I sidste Numer af »Typ.-Tid.« skriver en gammel Kollega en Artikel om Arbejdsdelingen, og det er ikke blide Ord, der falder om dette og hint.

Ja, 705, det vilde jo sikkert ogsaa være en Pind til *din* Ligkiste, hvis du en Gang om Maaneden skulde dele Arbejdet med en Kollega, der er helt uden Arbejde. At Arbejdsløsheden ikke forsvinder ved denne Ordning, véd du ligesaa godt som jeg. Men det vilde sikkert ikke være nogen daarlig Ordning, om en anden Mand fik f. Eks. dit Arbejde i en Uge om Maaneden. Saa kunde du i den Uge spekulere lidt paa alle dem, der gaar først i Evaldsgade og senere paa Socialkontoret. Hvis du først har gaaet arbejdsløs 3—4 Maaneder under de nuværende Forhold, og prøvet at gaa Trappe op og ned og høre efter Arbejde og faa et beklagende »Næ, desværre ikke i Øjeblikket,« saa kan det være, du var kommet paa andre Tanker. Ser du, den Følelse, at se Kone og Børn mangle de Ting, der for dig er ganske selvfølgelige, kan godt gøre en Mand bitter i Tidens Løb. Men det kan jeg tænke mig, du ikke kan forstaa, naar du ikke selv har prøvet det.

Du tror selvfølgelig, som saa mange andre, »at de arbejdsløse klarer sig let«.

Jeg hørte for et Par Dage siden to gamle Kolleger snakke Arbejdsfordeling. Den ene fremsatte et fornuftigt Syn paa Sagen, men den anden blev dybt rystet over at *han* skulde dele sit Arbejde med en, der trængte mere, hvortil den anden svarede ham: »Hvad siger du saa om de arbejdsløse, der ikke har været saa heldige som du, at kunne faa udbetalt en god Ugeløn hver Fredag i en Aarrække?«

En væsentlig Aarsag til den store Arbejdsløshed i København, maa og skal ogsaa søges i den store Tilgang fra Provinsen, der burde stoppes omgaaende og effektivt. Hvad skal vi med Provinsens Overskud af ledige, naar vi selv har rigeligt i Forvejen. Det er jo ikke sikkert, at du, 705, sad saa sikkert paa din Piedestal, hvis Provinsen blev forment Adgang til København. Som en Kollega engang sagde: En Provinsianer kan altid faa Arbejde til Minimallønnen i København. Ja, paa *den* Maade hæves Typografernes Lønniveau sikkert!

Dine Argumenter mod Arbejdsdelingen er iøvrigt saa daarligt underbyggede, at de ikke kan taale en nærmere Revision. Det hele bunder ud i en renlivet Egoisme, man skal lede længe efter. Dine Synspunkter deles desværre af mange Kolleger af den gamle Skole. I, der har været i Funktion i alle de gode Aar, burde nu, hvor det kniber, stille jer lidt mere kollegialt.

Jeg mener at vide, at enhver rettænkende Typograf vil holde paa en retfærdig Fordeling af Arbejdet i den nuværende Situation. Du véd jo, 705, at Krisetider giver Kriselove, først da bøjer du dig maaske? *689.*

Svar til Medlem 705

Du indleder med at præsentere dig som ikke værende Nazist eller Kommunist eller andet slemt. Skulde det mon være Socialdemokrat? Med Hensyn til Uviljen mod kun at tjene maaske ca. 50 Kr. hver 3., 4., 5. eller 6. Uge og derved være med til at skaffe en Kollega en nogenlunde taalelig Tilværelse, kunde din Artikel tyde derpaa. Jeg forstaar selvfølgelig godt din berettigede Harme, naar det stadigvæk kun er de arbejdende, der skal betale, under de saakaldte nuværende Forhold, medens Ministre, Spidserne indenfor Fagforeningerne o. s. v. (og andre kloge Hoveder) gaar fri, det er nemlig ogsaa typisk socialdemokratisk. (Jeg kunde lide at se deres Opgivelse paa Spørgeskemaerne, der for nogen Tid siden blev sendt rundt til Medlemmerne angaaende Bierhverv o. s. v.). Men lad os kigge lidt paa en Kollega, der har været Medlem i 40 Aar uden at gribe til Pennen, før de rører ved hans Pengepung til Fordel for en sulten Kammerat. Jeg kender mange af den Slags, der aldrig har prøvet Arbejdsløshedens Svøbe, hvis Koner altid har haft fast Arbejde, foruden at de i lange Perioder har skrabet al det Overarbejde, helst lidt mere til, de kunde faa fat paa, uden at tage Hensyn til Kolleger, der sultede, modsat Kolleger, der selv har kendt Arbejdsløshed, forstaaende og solidarisk er gaaet med til Deling. Førstnævnte har heller ikke haft Grund til at gribe Pennen før nu. Tror du ikke den arbejdsløse, der igennem flere Aar har været Vidne til det, snarere har Tendens til at blive Nazist eller Kommunist?

Dette var kun nogle korte Bemærkninger. Da jeg gætter paa, hvilken Bølgelængde dit eventuelle Svar vil komme til at ligge paa, beder jeg dig tænke paa Restriktionerne, spar Papir — Porto samt de arbejdsløses forstaaende Indignation. *Poul Jensen.*

Et Dementi

Ved Kontrolstedet uddelte Carl F. Petersen Fredag den 1. November 1940 en Indbydelse til Diskussionsmøde. Som Indbydere stod Arbejdsløshedsudvalget og Faggruppen. Undertegnede maa erklære, at Arbejdsløshedsudvalget ikke har givet Tilladelse til, at dets Navn maatte bruges i Forbindelse med dette Møde, der var arrangeret af nationalsocialistisk Parti.

Onsdag den 6. November 1940 har Arbejdsløshedsudvalget Møde, og dèr tages Stilling til Carl F. Petersens Fremgangsmaade.

Georg Mathiesen,
Formand for Arbejdsløshedsudvalget.

Gensvar til Carl F. Petersen

Jeg er gammel nok til at have en selvstændig Opfattelse, som hverken er dikteret fra oven eller neden. At den ikke falder i Traad med din, anser jeg for et betydningsfuldt Plus.

Dine Betragtninger over Formandens Beretning har ingen som helst Relation til min Artikel om Oplysningsarbejdet. Læs Artiklen igennem een Gang til, og du vil sikkert kunne se, at dine Betragtninger in casu er noget ved Siden af.

At Medlemmerne trænger til Oplysning om »de virkelige Forhold«, kan jeg ikke tro. Du og dine Meningsfæller raaber i alt Fald højt nok op om »Ledernes Skalten og Valten«, men tilsyneladende gaar det smaat med at vinde Gehør.

Din Passus om »Kundskab er godt« o. s. v. er sund og rigtig, den underskriver jeg gerne.

Til sidst kun dette:

Hvad dansk Fagbevægelse i Dag mere end nogen Sinde har Brug for er Mænd med ranke Rygge, med ranke Viljer, med Udsyn og Fremsyn, ikke Folk, der er fyldt til Randen med gold og galdesur Kritik over alt og alle.

Den 19. Oktober 1940. 9085, *Alex. Larsen.*

Dansk Bogtrykudstilling

i Dagene 8.—11. November Kl. 14—21
i begge Udstillingssalene **Raadhuspladsen 59**

Den 8. November Kl. 14 aabnes Udstillingen af Overborgmester **Viggo Christensen**

Der udstilles: Tryksager af alle Arter — Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell — Tycho Brahe, Dyva, Tschichold — Hvorledes en Type bliver til — Hvordan en Kliché fremstilles Fremstilling af Dybtryk — Blysnit — Træsnit Linoleumssnit — Farvefremstilling — Gummistereotypi

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Modellen og Sættemaskinen, Chr. Sørensen skabte
Maskinen demonstreres af *C. Norland* Fredag den 8. Kl. 21 og Mandag den 11. Kl. 21

Filmfremvisning: *En Kliché bliver til — En Skrift bliver til — Moderne Stereotypi — Sættemaskiner — Hvorledes et Dagblad bliver til*

Mange andre interessante Detailler
Bl. a. alle Grafisk Cirkels Publikationer

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Agiter blandt Venner og Bekendte, saa Udstillingen kan blive en Reklame for vort Fag

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Forskelligt at erindre!

Lønninger *under 80 Kr.* fik nylig et Dyrtidstillæg paa indtil 3 Kr. ugl., dog saaledes at Lønnen ikke *ved dette Tillæg* kom op over 80 Kr. For *Kvinder* var Tillægget 2 Kroner.

I ovenstaaende Begreb »Lønninger« skal dog *ikke* medregnes Forlægningstillæg, Smudstillæg eller Bronceringstillæg. Ej heller skal medregnes de *Overarbejdspenge*, der *udbetales kontant;* (de Overarbejdspenge, der *tilbageholdes*, regnes først som Løn i den Uge, i hvilken de senere kommer til Udbetaling som Dækning for Afspasering). Ferieprocenterne kan ej heller medregnes.

Hvor der er *Arbejdsdeling*, vil en Arbejder, selv om hans normale Løn er over 80 Kr., have Krav paa det ovenomtalte Dyrtidstillæg, saafremt hans *Gennemsnitsløn* inden for en Turnusperiode gaar under 80 Kr. pr. Uge.

Dyrtidstillægget udbetales da hver Uge, hvor der er timevis eller dagvis Nedsættelse af ordinær Arbejdstid. I Tilfælde, hvor Nedsættelsen bestaar i *Uge-Turnus*, kan Tillægget *enten* udbetales *hver Arbejdsuge* eller *een Gang samlet* indenfor en Turnusperiode (altsaa hver 2., 3., 4. eller 5. Uge). Fra og med den Uge, i hvilken en Turnusaftale træder i Kraft, maa de Arbejdere, der er omfattet af Turnusaftalen, anses berettigede til at erholde dette, eventuelle, Tillæg.

Ved *medhjælpsvis Arbejde* eller ved *Sygdom* skal Arbejderen have 50 Øre (resp. 33 Øre) i Tillæg pr. Arbejdsdag, saafremt hans Lønindtægt i den paagældende Uge er under 80 Kr.

Lønafgiften er:

Af en Ugefortjeneste paa Kr. 36,00 eller derunder (f. Eks. Elever) svares *intet.*

Af Kr.	36,01—	48,00 svares	24	Øre
» »	48,01—	72,00 »	72	»
» »	72,01—	96,00 »	168	»
» »	96,01—	120,00 »	240	»
» »	120,01 og derov.	»	384	»

For *enkelte Dage* svares i Forhold hertil.

I det her nævnte Begreb »Ugefortjeneste« indgaar Grundløn, Dyrtidstillæg af alle Arter, *Forlægningstillæg* (jfr. Modsætningen til Stykket om de 3 Kroners Dyrtidstillæg) samt *udbetalte* Overarbejdspenge. Indestaaende Overarbejdspenge regnes først som Løn i den Uge, i hvilken de udbetales til Dækning af Afspasering.

Smudstillæg og Bronceringstillæg medregnes *ikke.*

Og til den saaledes opnaaede »Ugefortjeneste« lægges 4 pCt. beregnet Feriegodtgørelse, forinden man har den Sum, af hvilken *Lønafgiften* beregnes:

Eksempel:

Løn inkl. Dyrtidstillæg	Kr.	90,16
Forlægningstillæg	»	10,05
	Kr.	100,21
Kontant udbetalt for 2 Timers Overarb.	»	2,24
Ugefortjeneste	Kr.	102,45

Kr. 102,45
\+ » 4,00 (4 pCt. af Kr. 100,21, idet de kontante Overarbejdspenge ikke medregnes ved Feriegodtgørelsen)

Kr. 106,45, hvoraf svares en *Lønafgift* paa Kr. 2,40.

Altsaa:	Kr.	102,45
÷ Lønafgift	»	2,40
Netto	Kr.	100,05

I Tilfælde af *Arbejdsdeling* beregnes Lønafgiften efter den nedsatte Ugefortjeneste.

En Arbejder, som — uden at være omfattet af en Turnusordning — af og til gaar i Arbejde i en Uge i Stedet for en i Turnus værende Kollega, betragtes lig værende i Ferie- eller Sygeplads, d. v. s. han skal til sin Løn have Medhjælpstillæg (10 pCt. af Minimallønnen), dog ikke ud over den i Turnus værende Kollegas Løn.

Det kan hænde, at man et Sted, hvor der er *nedsat daglig Arbejdstid*, faar Brug for en ekstra Arbejdskraft i enkelte Dage (altsaa medhjælpsvis); forsaavidt den nedsatte Arbejdstid gælder *hele Virksomheden* (eller respektive hele Sætteriet, hele Trykkeriet), maa den medhjælpsvis beskæftigede finde sig i ogsaa kun at arbejde i den kortere Tid, men hvis Firmaet f. Eks. lader *Lærlingene* arbejde fuld Tid, saa har ogsaa den medhjælpsvis beskæftigede Krav paa fuld Tid.

Inkassatorerne bedes erinde *hver Lørdag* at afsende til Kontoret de *grønne* Turnus-Afgangssedler for alle, der i den følgende Uge vil være ude i Turnus.

For alle, der arbejder paa *nedsat Tid* (timevis daglig eller dagvis ugentlig) gælder, at der tilsendes Kontoret en *grøn* Seddel (paaskrevet »Dagvis Forkortelse« eller »Timevis Forkortelse«) for hver 6 Dages eller 48 Timers sammenlagt Arbejdstidsnedsættelse, dog gælder den Regel, at de, saafremt de ved en Opsamlingsperiodes Udløb (første Gang altsaa den 22/11) har Dage eller Timer, for hvilke der ikke er udbetalt Godtgørelse, maa have Kortet attesteret hos Arbejdsgiveren for disse Dage og Timer og afhente Godtgørelse paa Kontoret, *selv om det ikke andrager 6 Dage.*

Anmeldelserne skal være Kontoret i Hænde Ugedagen før den Mandag, paa hvilken Udbetalingen ønskes.

— — —

Ja, det er jo efterhaanden blevet noget indviklet, men vi skal dog se at komme igennem det, og derfor har jeg ment det nyttigt at resumere de ovenstaaende Regler for derved at lette Forstaaelsen og Erindringen hos Kollegerne.

København, den 2. November 1940. *Sigv. Hellberg.*

Arbejdsdelingen i Provinsen opsagt

Torsdag den 31. Oktober genoptoges Forhandlingerne mellem Organisationen af Bladudgivere, Dansk Provins Bogtrykkerforening og vort Forbund om Arbejdsdelingen i Provinsen.

Fra Principalorganisationernes Side deltog d'Hrr. Bogtrykker K. Rosendahl, Red. Chr. Brixtofte, Red. Jul. Bigum og Bogtrykker Søren Nielsen.

Fra vor Side deltog Forretningsudvalget suppleret med C. O. Madsen, Odense, og Aage Larsen, Aarhus.

I en Forhandling paa et Par Timer lykkedes det imidlertid ikke at finde noget Grundlag for en mere omfattende Arbejdsdeling, end man hidtil havde haft, og Mødet sluttede derfor uden Resultat.

Straks efter samledes vort Forretningsudvalg og vedtog, at Aftalen om Arbejdsdeling i Provinsen siges op med 14 Dages Varsel, og herom er der givet Principalorganisationerne Meddelelse.

Provinsens Arbejdsdeling ophører derefter 15. Novbr.

Ths. Pedersen.

Kæmp med Smil!

Du skal ikke miste Modet,
du skal ikke tabe Ho'det,
selv om alting synes rodet,
svæver, falder og forgaar.
Det er Livet dog, min kære,
enten briste eller bære,
det er Ting, som vi skal lære,
der kan komme bedre Aar.

Rationér dog lidt paa Sorgen,
tænk lidt mindre paa i Morgen,
husk, at alt har vi paa Borgen,
for det véd vi da, det er.
Det, vi fik paa Livets Veje
som Gevinst i Lykkens Lege,
er et Laan og intet Eje —
det er Loven for enhver.

Hvorfor da i mørke Stunder
være med at skabe Onder
ved at bruge Ord, der bunder
i et Hav af Tvivl og Spot?
Hvorfor grave dybt i Kvaler,
til man alt og alle maler
sort, som Nattens Mørke daler,
som et Skyvejr tungt og graat?

Op med Ho'det, frem med Smilet,
mest hos dem, hvor det har hvilet,
og en Tungsinds-Regn har silet
under Smilets lange Hvil.
Pessimismens Delikventer
snydes for de gode Renter,
som enhver af Livet henter,
der kan *kæmpe* med et *Smil*.

Werner Helmert.

Et smukt Resultat

Den Pristalsopgørelse, der nu foreligger fra Statistisk Departement og som viser en uhyggelig Stigning, maa ikke være særlig opbyggende eller styrkende for Selvagtelsen hos vore politiske Magthavere, der lovede Arbejderne, at naar de gav Afkald paa Pristalsreguleringen, skulde Priserne paa Forbrugsvarerne holdes nede. Thi — sagde man — det er Lønstigningen, der bevirker Opgangen i Priserne! Med det nu offentliggjorte Pristal er denne Paastand for bestandig slaaet til Jorden.

Men er det ubehageligt for vore lovgivende Myndigheder, saa er det ligefrem *ødelæggende* for de fattige Forbrugere. Og vi synes, det i høj Grad maa mane til Eftertanke hos dem, der bærer Ansvaret for denne Udvikling.

Efter hvad vi erfarer, har De samvirkende Fagforbund i Anledning af den nye Pristalsopgørelse rettet en Henvendelse til Regeringen. *Fr. N.*

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte i København

Kasseeftersyn.

Ved et Dags Dato foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, Carl J. Christoffersen, forefandtes:

I Obligationer	Kr.	107.000,00
I Sparekassen	-	22.867,88
Kontant	-	37,85
Ialt	Kr.	129 905,73

og i Legatfonden:

I Obligationer	Kr.	11.000,00
I Sparekassen	-	1.781,18
Ialt	Kr.	12.781,18

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, den 28. Oktober 1940.

C. O. Petersen. Emil Linde Sømberg.

Fra den øvrige Verden

I det finske Typografforbunds Organ

»Kirjatyö-Bokarbete« findes i September-Numeret en Artikel, som viser, med hvilken Energi Forbundet har genoptaget den af Krigen delvis afbrudte Virksomhed. I April Kvartal har Forbundets Indtægter beløbet sig til 426,012 Finmark, hvoraf 121,091 Fmk. er Hjælp fra det svenske Typografforbund og 38,709 Fmk. fra det internationale Hjælpefond. I Sygeunderstøttelse er i April Kvartal udbetalt 34,757 Fmk., i Begravelseshjælp 20,500 Fmk. og i ekstraordinære Understøttelser 104,450 Fmk. Den i samme Tidsrum udbetalte Arbejdsløshedsunderstøttelse andrager 25,484 Fmk.

De grafiske Fag i Finland har ved Fredsslutningen med Sovjetrusland ogsaa maattet efterlade meget Personale og Materiel i de afstaaede Omraader. De finske Arbejdere ejede saaledes to Dagblade og mange Trykkerimaskiner samt 100 Bygninger paa den anden Side af den nye Grænse; endvidere maatte 3000 organiserede Arbejdere forblive i de afstaaede Omraader.

I Nakskov

Lørdag den 16. November Kl. 14—21
Søndag den 17. November Kl. 10—21

Hotel »Harmonien«

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branchernes repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Næste Nummer af »Maskinsætteren« følger med »Typ.-Tidende« Nr. 49 for 6. December. Da Manuskripter til Brancheafsnittet ofte kommer os for sent i Hænde, gør vi atter opmærksom paa, at Stoffet skal være hos Repræsentanten senest Onsdag i Ugen forud for den, i hvilken Numret udkommer. Forskellige, maaske ikke let forstaaelige, Forhold medfører dette.

Gas eller Elektricitet.

Idet jeg takker Kollegerne Landet over for de indsendte Besvarelser paa de stillede Spørgsmaal angaaende Udluftning af Lokalerne, hvor der under Mørklægningen arbejdes paa Skiftehold, og Gasopvarmning kontra Elektricitet, skal jeg paa Grundlag af de indkomne Besvarelser fremsætte et Par Bemærkninger.

Medens Interessen for det første Spørgsmaal ikke er saa stor ude i Provinsen, idet kun forholdsvis faa Arbejdssteder arbejder paa Skift, og paa de Steder, hvor Søndag Morgen-Avisen fremstilles paa Overarbejde, er der saa lang Tid mellem det ordinære Arbejde og Overarbejdet, at Spørgsmaalet her faktisk bortfalder, synes Spørgsmaalet Gas—Elektricitet stadig lige aktuelt. Vi optog i 1938 en Statistik over Arbejdsforholdene indenfor vor Branche, hvor ogsaa dette Spørgsmaal var berørt. Det viste sig dengang, at 122 Sættemaskiner i Provinsen blev opvarmet ved Gas; de indkomne Besvarelser viser, at dette Antal er gaaet ned til 104. Selv om det er en Fremgang, er Forholdet alligevel det, at over 33 Procent af Sættemaskinerne i Provinsen i Aaret 1940 stadig opvarmes ved Gas. Naar man sammenligner Provinsen med København, hvor der kun findes ganske faa gasopvarmede Sættemaskiner, er vi herude sørgelig langt tilbage.

Da det sikkert kan interessere Kollegerne at drage en Sammenligning mellem de enkelte Kredse, skal jeg henvise til nedenstaaende Opgørelse:

		Gas	Elektr.
2.	Kreds, Sjælland-Bornholm	42	46
3.	» Fyn og Øerne	23	34
4.	» Lolland-Falster	3	16
5.	» Nordjylland	12	24
6.	» Midtjylland.....	5	62
7.	» Sydjylland	15	53
8.	» Vestjylland	4	27

Som man ser, kommer Sjælland ind som en flot Nr. 1, idet Tallet paa Gas og Elektricitet omtrent er ens. Ogsaa Fyn er langt tilbage. Jeg skylder dog at gøre opmærksom paa, at det ikke er Odense, som er den dominerende By i Kredsen, der trækker nedad, idet Forholdet her er, at af 29 Sættemaskiner kun 4 opvarmes ved Gas. Medens de socialdemokratiske Blade de fleste Steder i Landet forlængst er gaaet over til elektrisk Opvarmning, ser det lidt underligt ud, at i Sydjylland, hvor 15 Maskiner opvarmes ved Gas, tilhører de 11 af disse Maskiner Trykkerier, hvor den socialdemokratiske Presse fremstilles.

Alt i alt opfordrer de indkomne Besvarelser til, at vi endnu engang tager Spørgsmaalet Gas—Elektricitet op til alvorlig Overvejelse. Den elektriske Opvarmningsmetode er fuldtud driftssikker, Omkostningerne ved Driften er væsentlig de samme som for Gas, og den Sum, Omforandringen koster, skulde ikke være uoverkommelig for Firmaer, der vil se baade paa deres egne og de Fordele, de byder deres Personale. Man kan vel sige, at Fordelene er ligeligt fordelt mellem begge Parter. For Maskinsætterne betyder Elektriciteten bedre hygiejniske Forhold under Dagens Arbejde, dermed ogsaa at man er mere oplagt under Arbejdets Udførelse. Dette maa være en Fordel for Principalen, som ogsaa kan skrive det paa Gevinstkontoen, at Blyet ikke overhedes, hvilket vil sige Fordampning af de Stoffer, Blyet indeholder, dermed oftere Analyse og Køb af Tilsætningsmetal, for ikke at tale om, at Overhedning betyder hurtigere Forbrænding af Matricernes tynde Vægge, hvilket i disse Tider kan blive en kostbar Historie.

Forretningsudvalget vil nu tage det indkomne Materiale op til en nøjere Prøvelse, og man maa haabe, Resultatet vil blive endnu et Ryk fremad mod Maalet: Gassens fuldstændige Udryddelse i Maskinsætterierne.

Odense, i November 1940. *Vald. Nielsen.*

Med hvem skal jeg dele?

Naar jeg skal svare min ærede Kollega Volmer Nielsen paa hans Indlæg i sidste Numer af »Maskinsætteren«, kan jeg til den ene Side fuldstændig henholde mig til de Bemærkninger, Redaktionen har gjort; de dækker helt, hvad jeg vilde have sagt derom. Men til den anden Side kan jeg ikke udtale andet, end at saa er vi altsaa lige vidt. Spørgsmaalet er stadig ubesvaret, Problemet staar aabent: Skal jeg dele med den Sættemaskineindehaver, der ukontrolleret kan arbejde i sit Pigekammer, ganske som det passer ham, og saa forresten tage Familiemedlemmer til Hjælp i en snæver Vending. Dette sidste *kan* nemlig lade sig gøre — og gør det ogsaa —, thi der er lige saa stor Forskel paa at kunne betjene et Klaviatur og saa at være Maskinsætter som paa at kunne smøre et Stakit og saa at være Maler. Jeg kan ikke se rettere, end at der med Turnusordningen foreligger en Nødsituation, hvori saavel Arbejdsgiver som Arbejder maa vise Samfundssind, og jeg kan gaa saa vidt som dertil, at Fabrikanten med den ikke-tarifmæssige Driftsmaade ogsaa har Ret til at leve under den nuværende Situation, men han maa blot ikke berige sig til min Nød. Det var det, det var Hensigten at sige med min Artikel.

Til Slut kan jeg ikke lade være at hæfte mig ved en enkelt Ting, hvori jeg ikke er enig med min Kollega Volmer Nielsen. Det er dèr, hvor han udtaler, at de eventuelle uheldige Arbejdsforhold paa visse saadanne Steder falder tilbage paa den Kollega, der i Ny og Næ bliver antaget dèr. Nej, den Kollega, der tilfældigt kommer ind paa et uordentligt Arbejdssted for nogle Uger eller Maaneder kan ikke reformere under saadanne Forhold. Han véd, han hænger paa Enden af Pinden og skal ryge ud igen ved første Lejlighed, og han maa nøjes med at være glad ved det lille Job, han har faaet, og saa forresten søge at klare sig saa godt igennem det som muligt, baade til Principalens og til sin egen Tilfredshed. *Halvtredsaarig.*

Hvorfor?

»Tænk, naar engang er løst hver jordisk Gaade, besvaret hvert Hvorfor, vi grunded paa,« — ja, saaledes synger vi undertiden ved Begravelser, og saa gaar vi hjem og tænker ikke mere paa det Problem, tænker heller ikke paa, hvor tit vi selv kommer ud for det, f. Eks. naar vi sidder paa Stolen og Spørgsmaalene regner ned over os fra alle Sider:

Hvorfor er Linjerne skæve — de differerer en hel Ottendedel paa en Kolumne; og *hvorfor* er de det ikke paa det andet Format; og *hvorfor* er de stivere paa denne Maskine end paa den anden.

Hvorfor er der den Kant foroven, og *hvorfor* er der den Flis forneden, og *hvorfor* er de slappere i Bredden end Haandsatsen, og *hvorfor* er der Forskel paa Bredden — saadan noget skal være i Orden, naar Ombryderen faar det.

Hvorfor er der Forskel paa Linjehøjden fra de forskellige Maskiner, og *hvorfor* er Satsen højere i den ene Side end i den anden — jeg har maattet skære fem Lag ud i Dækkelen, og jeg har dobbel saa lang Tilretningstid, som jeg maa ha'; og *hvorfor* skal jeg vente paa Revisionen.

Hvorfor er den Linje ikke sat med Kursiv, og *hvorfor* er den Underskrift ikke sat med Petit, og *hvorfor* er disse Rubriker ikke markerede. — I disse tre sidste Spørgsmaal kan man ogsaa udelade »ikke«, saa gælder de lige friske.

Hvorfor er Billedet ikke skarpere, og *hvorfor* er Satsen læderet, og *hvorfor* er Linjerne ikke saa fuldstøbte paa Mittel som paa Petit, — det er Maskinsætternes Pligt at levere ordentligt Arbejde.

Hvorfor er der Spieser i Satsen, og *hvorfor* mangler der Matricer, og *hvorfor* kan du ikke høre, naar det er falske Matricer, der falder.

Hvorfor er disse Regletter ikke nøjagtigt paa Formatet, — de skal staa sammen med Haandsats; og *hvorfor* er disse Punkter ikke svarende til Haandsatsens, der altid er lidt stivere paa Grund af mangelfuld Rensning.

Hvorfor kan jeg ikke faa alle Noterne sat, forinden jeg begynder at bryde om, og *hvorfor* er der kun sat Pagina til 3 Ark, og *hvorfor* er de sat paa Cicero, naar de skal være paa Korpus.

Hvorfor er der ikke sat flere Linjer i Gaar, og *hvorfor* er der ikke skrevet Præstation op paa »Agurke-Tidende«s Aarsregnskab, og *hvorfor* har den Korrektur taget saa lang Tid.

Hvorfor skal en Maskinsætter ha' kortere Arbejdstid om Natten, og *hvorfor* skal han ha' mere i Løn, og *hvorfor* skal han sidde paa en Stol og fjere sig hele Dagen.

Hvorfor er der Fejl i Korrekturen, og *hvorfor* er Europa ikke sat med v; og *hvorfor* har man ikke rettet de positive Fejl, og *hvorfor* har man ikke indsat de manglende Tegn, og *hvorfor* har man ikke fulgt Manuskriptet, eller *hvorfor* har man gjort det.

Ak ja, hvor vilde vi være fattige, hvis ikke vi havde Hvorfor'et. *taus.*

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230, Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen, Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh.: F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

K. M. K. (Københavns Maskinsætter Klub) afholder ekstraordinær Generalforsamling paa Søndag den 10. Novbr. Kl. 13,30. Af Hensyn til Medlemmernes øvrige Søndagsfornøjelser er Tidspunktet for Mødets Afholdelse lagt saaledes, at det ikke kolliderer med Søndagens normale Spisetider, ligesom der søges opnaaet en fornuftig Begrænsning af Mødets Varighed. Dette er gjort for at give flest muligt af Klubbens Medlemmer Lejlighed til at møde frem for at behandle den averterede Dagsorden, der tør paaregne almindelig Interesse.

Afdelingsformand *Sigv. Hellberg* har lovet at klarlægge den øjeblikkelige Situation, der vel nok tegner sig noget ulden for mange af os —, og det kan have sin Betydning, at Afdelingsformanden paa nært Hold erfarer lidt om Stemningen og Ønskerne hos Københavns Maskinsættere. Endvidere staar Stiftelsesfesten paa Dagsordenen. De unormale og uberegnelige Tider, vi gennemlever, er Aarsag til, at Klubbens Styrelse ønsker at høre Medlemmernes Mening om, hvorvidt vor traditionelle Stiftelsesfest i Forbindelse med Januar-Generalforsamlingen skal afholdes uforandret eller eventuelt under andre Former.

Mød derfor op i saa stort Tal, at vi kan være bekendt at tage en Beslutning, der er holdbar og forsvarlig for saavel nærværende som fraværende Medlemmer.

Altsaa Søndag Eftermiddag Kl. halv to præcis i Borgbjerg-Salen, Rømersgade 22 — dèr er det, det foregaar! *T. N.*

Spørgetime i K. M. K. Københavns Maskinsætter-Klub havde Søndag den 27. Oktober arrangeret en Spørgetime paa Maskinsætterskolen i Teknologisk Institut. Den benyttede Fremgangsmaade var dobbeltsidig, idet man forud kunde indsende Spørgsmaal til Besvarelse i Forbindelse med Demonstration ved Maskinen og dels kunde stille saadanne Spørgsmaal paa Stedet. Der var mødt nogle og tredive Kolleger, et alt for lille Antal, men derfor ikke større, end at en enkelt Instruktør kunde bestride Undervisningen. Det blev Skolens Lærer, *S. V. Rasmussen*, der et for et gennemgik de stillede Poster, først gennem en grundig Forklaring i Foredragsform og derefter ved Demonstration paa en af de tre Maskiner af forskellig Type, der forefindes. Efter at det egentlige Program var udtømt, blev forskellige Nyindretninger saavel paa Linotype som paa Intertype forevist og forklaret, ligesom Dele fra det interessante Museum, der nu findes paa Skolen, blev vist og forklaret. Til Slut takkede Klubbens Formand, *F. Traugott Nielsen*, for de interessante Timer og henstillede til Deltagerne om flittigt at benytte Spørgsmaal og Svar-Rubriken i Maskinsætter-Afsnittet. *S.*

Hillerød Maskinsætter-Klub arrangerer Instruktionskursus i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed Søndag den 10. November. Instruktør: *C. Norland.* Kursus'et finder Sted paa »Frederiksborg Amts Avis«, Helsingørgade, Kl. 10. Efter Pausen holder Norland et Lysbilledforedrag, og Kredsformanden, H. Meyer, Næstved, gennemgaar Maskinsætterafsnittet i Tarifen.

Fyns Maskinsætter-Klub afholder Instruktions-Møde i Svendborg Søndag den 17. November. Mødet foregaar i Svendborg Avis' Maskinsætteri. *Møller-Madsen* leder Mødet og besvarer de forhaabentlig mange tekniske Spørgsmaal, han forinden faar tilsendt.

Der vil blive udsendt Cirkulære til hver enkelt, og Bestyrelsen venter talrig Tilslutning, da Kredsen som sædvanlig yder Rejsetilskud.

Indgaaede Kontingenter. Oktober 24.: Hillerød (Juli Kv.) 12,00. — 26.: Vestjysk Kreds (Juli Kv.) 15,50. — København (Juli Kv.) 150,00.

København, den 1. November 1940. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

Folkeskolens Opgave. Allevegne fra hører man nu Beklagelser over den Mangel paa Interesse for og Kendskab til Modersmaalet, som præger de Elever, der udgaar fra Skolens Afgangsklasser. I et tysk Forsikringsblad, Zeifschrift für Versicherungswesen, udtaler Dr. Rudolf Pernice, Stettin, der er Lærer paa en Fagskole for Forsikringslærlinge, en Beklagelse over, at de unge Mænd, der antages til dette Fag og derfor maa besøge dets Fagskole, ikke er fortrolige hverken med Sprogets Skrivemaade eller dets Interpunktion. Dr. Pernice pointerer bestemt, at det ikke er Fagskolernes Opgave at lære Eleverne disse Færdigheder, og at man maa forlange af Folkeskolen, at den røgter denne sin Opgave paa en bedre Maade.

Spørgsmaal og Svar.

Benzinmanglen. De mange Spørgsmaal, vi har hørt angaaende den følelige Mangel af Benzin til Brug i Maskinsætteriet, navnlig til Matricerensning, viser, at det er en Sag af Interesse. Desværre er man ikke i Stand til at anvise

nogen positiv Erstatning, selv om der ogsaa her fortælles om Forsøg, hvormed der er eksperimenteret. En Vædske, der kan benyttes til Matricerensningsapparaterne, kan vi ikke anvise, men man har jo stadig Lov til at anvende den gammelkendte Metode — at gnide Matricerne af enkeltvis paa et Stykke Filt. Det varer noget længere, men Resultatet kan blive lige saa godt.

I samme Forbindelse nævnes Petroleumsmanglen, der er lige saa følelig. Her er man henvist til Børste og Klud, og saa maa man gøre Resten ved Hjælp af Maskinolie, der forhaabentlig vil kunne faas vedblivende.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Typografi og Ortografi.

Ikke saa sjældent hører man Bemærkninger om, *at der egentlig skal et godt Hoved til for at være Typograf!* Og det er jo paa en Maade rigtigt ræsonneret. (Denne Kommentar være tilføjet uden mindste Forsøg paa at være ubeskeden!) En Sætter *maa* nødvendigvis være i Besiddelse af en vis Procent Intelligens; Faget som saadan ligefrem fordrer det! Foruden at have Kendskab til og Erfaring vedrørende Typografien, maa Sætteren *ogsaa* have Indsigt i Ortografiens Mysterier. I Tilfælde, hvor Manuskriptet er velplejet og uden grammatikalske Faldgruber, behøver den paagældende Typesnapper ikke at spekulere videre dybt over Tingene — men — han kan jo ogsaa komme ud for den ubehagelige og ret tænkelige Situation, at Manuskriptet har Lighed med en Lægerecept — og at Stavemaaden er under al Kritik. Her *kan* der blive Brug for »det gode Hoved«.

En Sætter kan selvfølgelig overvinde eventuelle vanskelige Passager ved at slaa op i Lexica, Retskrivnings- og Fremmed-Ordbøger og andre for Haanden værende Midler af denne specielle Art, men ogsaa *det* tager Tid. Og *time is money* som bekendt!

De fleste Typografer *kan klare sig* i ortografisk Henseende, men ingen kan prale med at være fuldkommen og fejlfri paa dette Omraade. Selvom man gennem Aarenes Løb har set, hørt, læst og lært meget og det meste deraf opmagasineres i Hukommelsen til senere Brug, *er man ingenlunde blevet for gammel eller for klog til at lære,* enten noget nyt eller blot en Repetering af halvglemt Stof.

Adskillige Sættere kunde have sparet sig selv for unødig Korrektur, ifald deres Viden vedrørende *Interpunktionslæren* havde været bedre fundamenteret. Det hedder ganske vist, at Sætteren *slavisk* skal følge Manuskriptets Ordlyd, men han kan komme til at staa overfor Eksempler *saa* greelle, at han mener en ortografisk Operation er uundgaaelig. Dér er han simpelthen stillet overfor et Alternativ: Skal han lade syv og fem være lige og bare sætte los — eller bruge sin ortografiske Viden paa et Punkt, hvor han mener, at det er nødvendigt?

Rent bortset fra dette lille Problem ang. Sætterens Kompetence m. H. t. Manuskript-Ændringer, er undertegnede af den Opfattelse, at en Sætter bør sørge for at faa lært saa meget som muligt. Og her kan vor *altid initiativrige* Oplysningssekretær være ham og andre behjælpelige, f. Eks. ved at arrangere større eller mindre, korte eller langvarige Kursus i *Dansk,* saaledes at Sætterne kan øge deres Erfaring paa de Felter, som Interpunktionslæren omfatter.

I Dag, i Morgen og frem i Tiden gaar en Hær af Sættere ledige. Disse Kolleger regner naturligvis med at komme i Funktion før eller senere. Derfor gælder det i allerhøjeste Grad om at staa godt rustet, saavel typoteknisk som ortografisk. Det er *den dygtige Fagmand,* der har *størst* Chance for at komme til og blive hængende som »fast ansat«. Hvem vil ikke med Glæde, Interesse og Energi dygtiggøre sig til Gavn for sig selv, sit Arbejde og Principalen, ikke mindst naar Udgiften afholdes af Organisationen?

Dette lille Forslag, der ikke her er nærmere specificeret, kan jo varieres, alt efter som Forholdene kræver det. I hvert Fald er det hermed stillet til Oplysningssekretærens Disposition. Naar det hele bliver grebet an paa den *helt rigtige* Maade, vil *Svend Johansen* kunne prale med »en ny Fjer i Hatten« — og Kursusdeltagerne vil paa en nem, billig og behagelig Façon faa deres Fond af ortografiske Kundskaber øget i rigeligt Omfang — noget, *der kun kan være til Gavn* for de Kolleger, der *vil* have den allerbedste Placering, nemlig ved Sætterkassen. NB.: *Aktivt beskæftiget!* hvilket jo ret beset er det lysegrønne Haab, som enhver arbejdsløs Haandsætter, trods Krise, Krig og Rationering gaar og nærer — —!

cand. typ.

„Beregn dit Arbejde" — i Kolding.

Søndag den 20. Oktober holdes det 3. Møde i Serien i Kolding. Haandsætterklubbens Formand, Alb. Jensen, bød velkommen til K. A. Jørgensen og Landssammenslutningens Formand, Hans Hansen, der gav en kort Redegørelse for Mødernes Afholdelse. Efter at en Sang var sunget, fik K. A. Jørgensen Ordet.

I et vel tilrettelagt Foredrag gennemgik han Haandsætterafsnittet i Tarifen, der var udmærket støttet af en Lysbilledserie med den populære G. U. Tenberg som Beregningssætter. Han forstod paa en udmærket Maade at gøre de forskellige Paragrafer levende for Tilhørerne.

Yderligere saa man en Lysbilledserie med forskellige Akcidenser, der var sat Tid paa, og ogsaa var et udmærket Supplement til Foredraget.

Til Slut fik Kollegerne Lejlighed til at udnytte deres Kundskaber i Praksis ved Beregning af forskellige Arbejder, og dette gik Kollegerne op i med Liv og Lyst. Alb. Jensen takkede K. A. Jørgensen for det udmærkede Foredrag og haabede, at det ikke var sidste Gang, Landssammenslutningen tog saadanne Opgaver op.

I Mødet deltog Kolleger fra Haderslev og Fredericia. *a. j.*

Haandsætternes Landssammenslutning.

Indgaaede Kontingenter for 1940. 21. Oktober: Esbjerg Kr. 3,50. 22. Oktober: Haderslev 1,75 Kr.

København, den 27. Oktober 1940. *C. J. Dreyer.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholdt sin ordinære halvaarlige Generalforsamling Søndag den 20. Oktober Kl. 10 i Evaldsgade. Formanden bød velkommen, blev selv valgt til Dirigent og gav straks Ordet til Sekretæren, der oplæste Protokollen, der blev godkendt. *Formanden* berettede, at han i Afdelingsstyrelsen havde rejst Spørgsmaalet om det farlige i Brugen af en Del af de nyopdukkede Afvaskningsmidler, og mente, at Fabriktilsynet vilde blive gjort opmærksom paa Tilfældene. Ligeledes Sagen om Arbejdsdeling blev berørt, og her maa vi kræve, at det bliver en af vore Kolleger, og ikke en faglært, der kommer i arbejde, naar en Trykkeriarbejder gaar i Turnus, og her anbefalede Formanden, at hver enkelt Kollega skulde være paa Vagt, og paatale det, hvis dette ikke blev overholdt. Endvidere udtalte Formanden sin Tak til Medlemmerne for den Kammeratskabsfølelse og Samhørighed, der har præget Ar-

bejdet i Klubben til Gavn for vor Stand indenfor Forbundet. Efter en livlig Diskussion blev Beretningen stillet til Afstemning og godkendt. — Til Styrelsen blev Formand V. Willadsen og Revisor Vilhelm Olsen genvalgt, og Børge Weber blev valgt som Styrelsesmedlem i Stedet for H. Christensen, til Styrelsessuppleant blev Charles Nilsson nyvalgt. — Der blev rejst en Diskussion om Inkassatorspørgsmaalet, og det blev bestemt, at Bjørn Bergenholz indtil videre skulde besøge Medlemmerne og opkræve Kontingentet. — Da Debatten hermed var udtømt, hævede Formanden Generalforsamlingen.

C. Jørgensen.

Indmeldelser

i Trykkeriarbejdernes Klub sker ved Henvendelse til Klubbens Kasserer, *Orla Ulrichsen*, Møllegade 1 [3], N., samt hos Inkassatoren, *Bjørn Bergenholz*. Man bedes bemærke Fornavnet.

Stereotypøren

Repræsentant: Aage Holmboe, Bangertsgade 9[1].

En god Aften!

Som jeg skrev i forrige Nr., blev Indledningen paa Vintersæsonen god. Fr. Mehr holdt et udmærket Foredrag om Arbejdsløshedskassens Vedtægter. Foredraget var spækket med mange udmærkede Dessiner om disse Loves Udnyttelse, og da Mehr har den Evne, paa en klar og tydelig Maade at gøre sig forstaaelig, fik Kollegerne stort Udbytte af Aftenen. Bagefter førtes en livlig Diskussion om samme Emne.

Paa Foranledning af *Gahms Henriksen* besvarede *Mehr* nogle Forespørgsler angaaende Arbejdsdelingen.

Aage Holmboe.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

De smaa Ting har ogsaa deres Betydning.

En Trykker har mange Ærgrelser under sit Arbejde — ogsaa desaarsag adskillige Gloser i sit Ordforbrug, der ikke alle er lige egnede paa Tryk. En lille uskyldig Trykker-Ed kan forøvrigt ogsaa ryge ud, naar Maskinen gaar, og Trykket staar, som det skal, og et indre Lettelsens Suk opstiger som Regel, naar hele Processen med et Oplag er lykkelig tilendebragt uden alt for store Genvordigheder. I vor Trykkerspalte her i »Typ.-Tid.« kan det ikke paastaas, at Trykkerne boltrer sig af Hjertens Lyst. Spørgsmaal om dette eller hint er ikke fremherskende, og hvis en eller anden Trykker har fundet en god Fidus, betragter han den som Regel som en privat Landvinding, der ikke kommer videre. Muligvis er en vis Beskedenhed Grunden til, at han trykker sig ved at delagtiggøre andre i sin lille »Opfindelse«, og muligvis er ogsaa en vis Ulyst til Stede til efter Dagens Møje at spilde Tid paa noget, som ikke rigtig ligger for Haandelaget. Grundene kan være flere til, at Trykkerne paa det tekniske og andre Omraader ikke oftere griber Pennen.

Med denne lidt uvæsenlige Indledning kommer en ikke særlig pennesikker Trykker til det — som han synes — mere væsentlige og Aarsagen til, at han vover sig frem paa Arenaen; ikke fordi han mener, at det er af epokegørende eller revolutionerende Art eller præget af Opfindsomhedens Aand....

Valserne er som bekendt et af Trykkernes ømme Punkter, fordi alt afhænger af, at Indfarvningen fungerer og virker tilfredsstillende, hvadenten det nu drejer sig om en lille Tryksag, en større Form i Maskinen eller det gælder Avistryk. I undertegnedes daglige Kredsløb er bl. a. indbefattet den Mission paa en »Babcock«-Maskine at fremstille en 8-sidet Avis; dette gik i Begyndelsen ikke for sig uden Gnidninger, og Aarsagen var Valsesystemet, hvor en læderbetrukket Valse mellem to Staalrivere spillede irriterende ind paa forskellig Maade. Ulemperne bestod væsentlig i, at Syningen ofte sprang under Kørslen, Slitagen bevirkede ogsaa, at denne Lædervalse ikke havde nogen lang Levetid, idet Læderet var tilbøjelig til at smuldre, og en stærk Gene var det ogsaa, at Valsen ikke lod sig rengøre fra sort til anden Farve. Der var altsaa stærk Basis for ikke-parlamentariske Udtryk, hvorefter det næste Skridt blev, at Lædervalsen ombyttedes med en med almindelig Valsemasse støbt Valse. Forsøget faldt i første Omgang uheldigt ud, idet Massen blev revet op mellem de to modsat roterende Staalrivere, hvorefter man gik paa den en Gang til og fik en Nystøbning med Rotationsmasse. Det viste sig, at Anstrengelserne hermed ikke havde været omsonst; den øverste Staalriver viste sig lidt umedgørlig i Begyndelsen, men en Afstivning i Lejet af svær gul Glanskarton gav Riveren en rolig Gang, og Maskineriet har fungeret upaaklageligt siden da. Rotationsmassen holder nu paa tredie Aar, hvilket har betydet en stor Lettelse for Trykkeren og en stor Besparelse for Forretningen.

Denne lille Opsats er ikke andet og mere end et lille Rids fra Dagliglivet, og hvis den muligvis vil virke ansporende til, at Trykker-Fiduserne i stærkere Grad blev videreført i Trykker-Spalten, er Hensigten naaet. *P. H.*

Er Trykkerne mindre intelligente?

Ved at læse de københavnske Dagblade i forrige Uge stiller man uvilkaarlig sig selv det Spørgsmaal: Skal der ikke mere Hjerne til for at være Trykker, og tror man virkelig, at Trykkerne er saa dumme, saa at de hopper paa den værste. I et københavnsk Dagblad fandtes følgende Annonce: Bogtrykkeri, ungt Menneske, kendt med mindre Heidelberg og Arbejdet i et Bogtrykkeri, søges, Begyndelsesgage *35 Kr.* om Ugen, »Tola«-Trykkeriet, Gl. Kongevej 11.

Den Skrædder, Skomager eller Grosserer, der har startet det Bogtrykkeri, for Bogtrykker kan han vel aldrig være, maa jo ikke have store Tanker om, hvad en Trykker er værd, han maa jo aabenbart være af den Opfattelse, at Kendskabet til selv en mindre Heidelberg og Arbejdet i et Bogtrykkeri ikke maa kræve meget Hjerne, siden det ikke skal vurderes højere end til 35 Kr. om Ugen og samtidig tro, at Trykkerne er saa dumme, saa at de hopper paa den.

Vi er dog af den Formening, at hvad man end tænker og mener om Trykkernes Intelligens, saa findes der dog ikke en Trykker, der er saa dum, at han, efter 5 Aars Læretid, vil stille sin Arbejdskraft og Viden til Raadighed for 35 Kr. om Ugen. Det skulde glæde os, dersom dette Foretagende snart maa lukke paa Grund af Mangel paa Arbejdskraft. Der er Grund til i samme Forbindelse at pege paa, at Foretagendets Priser ligger langt under de almindelige Bogtrykpriser. Den billige Arbejdskraft skal altsaa være med til at konkurrere den hæderlige Bogtrykker ud, eller tvinge ham til at sætte sine Priser ned, saadan at han heller ikke kan betale tarifmæssig Svendeløn. Det siger sig selv, at ved at reflektere paa et saadant Tilbud, skærer vi den Gren over, vi selv sidder paa.

— — —

I samme Uge blev Herr Bahnsen fra Psykoteknisk Institut interviewet. Herr Bahnsen omtalte den store Interesse for de grafiske Fag, der er blandt de unge Mennesker, — Legenden om, at Typograffaget er et godt

Fag med meget Arbejde og god Fortjeneste, lever antagelig endnu i Befolkningen, — men nok om det, Interessen er der altsaa. Ved en Prøve var der en ung Mand — han var Bud i et Bogtrykkeri — der meget gerne vilde være Sætter. Ved Diktatet viste det sig, at han havde 56 Stavefejl, og at han bl. a. stavede Typograf som Tybograf, han kunde altsaa ikke blive Sætter, og saa kommer det komiske eller tragikomiske for os; han fik det gode Raad af Hr. Bahnsen, at han skulde gaa tilbage til Bogtrykkeren for at spørge, om han ikke kunde blive Trykker.

Faar man ikke uvilkaarlig den Tanke om en ung Mand, der omtrent lige er gaaet ud af Skolen og har 56 Stavefejl i et kort Diktat, at hans Intelligens er saa ringe, at han har Vanskeligheder ved at lære et Fag; selv om det ikke er det afgørende, om en Trykker kan stave, saa maa han have Omtanke og bruge sine Øjne godt. I dette Tilfælde ser det ud til, at den unge Mand har manglet Sans for begge disse Dele. Husk paa, han er Bud i et Bogtrykkeri, og det skulde derfor være mærkeligt, om han ikke skulde have set »Typ.-Tid.« og paa denne Maade have set, hvordan Typograf staves. Vi synes derfor, det er lidt beskæmmende for os Trykkere, naar man over for Offentligheden udtaler, at saa kan han blive Trykker. Hvad er saa Virkeligheden, naar en Bogtrykker søger en Trykkerlærling, ja, saa ser de meget gerne, at han har Mellemskole- eller Realeksamen. Grunden er sikkert den, at man helst vil have de mest begavede for at have en lille Garanti for, at de kvikt og hurtigt kan lære uden at ødelægge alt for meget, men ogsaa for, at de hurtigt kan forstaa, hvilke kostbare Maskiner de mange Gange bliver sat til at passe. Bogtrykkerne forlanger det bedste, hvor Herr. Bahnsen mener, det ringeste er godt nok. Intet Under, at man mister Fidusen til Psykoteknisk Institut.

Han kunde ikke blive Sætter, fordi han ikke kunde stave, men han kunde godt blive Trykker, selv om han ikke kan stave sin egen Stilling rigtig, er det ikke lige saa slemt? Vi maa jo huske paa, at skal vi være helt korrekte, saa er Trykkerne Typografer, Sætterne er det ikke.

Efter ovennævnte bliver Trykkernes Intelligens draget i Tvivl to Gange. Vi faar sikkert ikke Mindreværdskomplekser af den Grund, men vi synes alligevel, vi paa Fagets Vegne maa protestere. *c. b. p.*

Generalforsamlinger · Møder

Vejle Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 12. Oktober i Forsamlingsbygningen. Formanden, *Halvor Hansen*, bød velkommen og udtalte derefter nogle smukke Mindeord om afdøde Redaktør Johannessen, »Vejle Amts Folkeblad«. Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig. Efter at *Jonassen-Ingfeldt* var valgt til Dirigent og Forhandlingsprotokollen var oplæst, aflagde *Formanden* Beretning. Han indledede med at omtale de mange nye Love, der i den seneste Tid var vedtaget paa Rigsdagen og da især Loven om Arbejdsforhold. Ang. Arbejdsfordelingen var der jo nu i København opnaaet en Overenskomst mellem Afdelingen og Bogtrykkerne, og der vilde sikkert komme en lignende Ordning for Provinsen. Her i Byen havde man i Øjeblikket Arbejdsdeling paa 2 Virksomheder, medens Overenskomsten et tredje Sted var blevet kasseret. Formanden gav en Redegørelse for Loven om Regulering af Arbejdslønningerne og oplæste de nuværende Dyrtidstillæg. Den 19. og 20. Oktober vilde Gutenberg-Udstillingen komme her til Byen, og Formanden havde faaet Tilbud om at faa Musæet stillet til Raadighed ved denne Lejlighed, hvilket selvfølgelig var blevet modtaget med Glæde; ved samme Lejlighed havde Bestyrelsen indbudt Medlemmerne til Gutenberg-Fest Lørdag den 19. ds. Overenskomsten mellem vort Forbund og Dansk Litograflaug vilde først senere faa praktisk Betydning her i Byen. Der var i Øjeblikket 11 mandlige og 6 kvindelige arbejdsløse i Afdelingen. — Kassereren, *Alfred Berg*, forelagde Regnskaberne. Hovedregnskabets Balance var paa Kr. 8782,40, i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 1353,00. Lokalkassen balancerede med Kr. 1759,18 og Beholdningen var paa Kr. 1177,31. Beretning og Regnskab godkendtes eenstemmigt. — Til Formand genvalgtes Halvor Hansen, og Otto Christensen genvalgtes til Bestyrelsen med Niels Jensen som Suppleant. Revisoren, Willy Grønfeldt Petersen, og Suppleanten, Niels Jensen, genvalgtes og ligeledes genvalgtes Formanden som Repræsentant til Lærlingeafdelingen og Carl Lund og Stefan Boesen som Repræsentanter til »Vejle Social-Demokrat«. — Bestyrelsen fik bevilget Udgifterne ved den kommende Gutenberg-Fest, og det vedtoges, at de rejsende i Stedet for et Kort til Svendehjemmet fremtidig vilde faa Beløbet udbetalt, saa de herefter selv kunde bestemme, hvor de vilde have Natlogi. — Boesen bragte Afdelingen en Tak for Flaget til Stiftelsen, og paa Forslag af Formanden vedtoges det at sende en Hilsen og en lille Gave til vor Kollega Erik Nielsen, hvorefter Dirigenten sluttede Generalforsamlingen med en Tak for god Ro og Orden

S. J.

Helsingør Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 12. Oktober sin kvartaarlige Generalforsamling i Teatercaféen, der var besøgt af 10 Medlemmer, da Formanden, *Albert D. Birn*, bød velkommen. Til Dirigent valgtes *Rich. Hansen*. Derefter aflagde Formanden Beretning og oplyste herunder, at Afdelingen i Øjeblikket bestaar af 31 Medlemmer, heraf 3 kvindelige, hvorefter han gav en kort Oversigt over Afdelingens Liv i det forløbne Kvartal. Endvidere omtalte han det sidste Dyrtidstillæg og oplæste de Meddelelser, der var tilgaaet Afdelingen. Der havde været afholdt 2 Svendeprøver, 1 i Helsingør og 1 i Hørsholm. Beretningen godkendtes eenstemmigt. — Derefter aflagdes Regnskabet, der ligeledes godkendtes. Det vedtoges at bevilge 15 Kr. til D. U. I. — Under Eventuelt drøftede man forskellige Forhold paa Byens Trykkerier samt Arbejdsdelingen, der kun havde været praktiseret paa et enkelt Trykkeri faa Uger.

Til Slut aflagde *Rich. Hansen* en kort Beretning fra Fællesorganisationen. Og saa den skyldige »Lokaleleje«. —*M.*

Hjørring Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 12. Oktober sin ordinære, kvartaarlige Generalforsamling paa »du Nord«. Formanden, *Ejnar Basthholm*, bød velkommen og omtalte kort Afdelingens nyligt passerede 60-Aars Jubilæum, som var gaaet af i Stilhed. Tre Firmaer havde gennemført en Arbejdsdeling, men trods dette var Arbejdsløsheden stærkt stigende i Afdelingen. Tilbageviste de mange Røster om Forbundets saakaldte »Strejkemillioner«. Medlemmerne kunde selv danne sig et nøgternt Skøn over Forbundets Midler, ved at læse den nylig i »Typ.-Tid.« offentgjorte Opgørelse. Formanden havde hos Oplysningssekretæren forespurgt om Muligheden for at faa Jubilæumsudstillingen her til Hjørring. Da Udstillingen var optaget dette Aar ud, og Forretningsudvalget var stemt for at lade den slutte med Aarets Udgang, var der ikke store Chancer for at faa den herop, men muligvis kan dette lade sig gøre alligevel; der vilde ogsaa være noget urimeligt i, at Kolleger og andre interesserede fra hele Vendsyssel skulde rejse helt til Aalborg for at se denne Udstilling. — Kassereren, *Axel Gram Mikkelsen*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassen balancerede med Kr. 4.321,00 og Lokolkassen med Kr. 1.107,00 og udviste en Beholdning paa Kr. 645,00. Der havde i Kvartalet været indbetalt omtrent det normale Antal Kontingentuger, men dette skyldtes, at flere Kolleger arbejdede ved Nødhjælpsarbejder og andre store Arbejder. Aarsagen til de mange arbejdsløse her i Afdelingen skyldes for en stor Del, at vi her i Byen har et Par Udklækningsanstalter for Lærlinge. Kort efter at Lærlingene faar udlært, har vi dem som arbejdsløse. Saavel Beretning som Regnskaberne godkendtes. — Efter at et Par lokale Spørgsmaal var klaret, indtoges »Lokalelejen« i den nyindrettede »Rosenhaven«. *w—z.*

Svendborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 12. Oktober. Formanden, *P. Hansen*, bød velkommen, særlig til en ny Kollega. Protokollen oplæstes og godkendtes. Til Dirigent

valgtes *H. Chr. Sørensen.* — *Formanden* aflagde derefter Beretning, og omtalte herunder særlig den ny Arbejdsfordeling i København og bebudede i Forbindelse med Arbejdsfordelings-Ordningen en Kontingentforhøjelse fra Nytaar; det var at vente, at Provinsen nu ogsaa vilde faa en generel Ordning. Nævnte Arbejdsfordelingen paa Svendborg Avis og sluttede med at skitsere Gutenberg-Udstillingen her den 15.-16. December. *Jul. Simonsen, P. Jensen, Leander Simonsen, M. C. Nielsen* og *Helmer Rasmussen* havde Ordet til Beretningen, som derefter godkendtes. — Kassereren, *P. Jensen,* oplæste Regnskaberne: Hovedkassen balancerede med Kr. 4.975,40, indsendt Kr. 740,80. Lokalkassen balancerede med Kr. 925,80, Kassebeholdning Kr. 672,14. Begge Regnskaber godkendtes. — Til Formand genvalgtes med Akklamation P. Hansen. — Under Eventuelt drøftedes Udstillingen, og det overlodes til Bestyrelsen at arrangere den indenfor passende økonomiske Rammer. — Efter at der var bevilget »Lokaleleje« sluttede Dirigenten af. *J. S.*

Kalundborg Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 15. Oktober i »Slotskælderen« under god Tilslutning. — Formanden, *Sofus Andersen,* bød velkommen og aflagde Beretning for det forløbne Kvartal og meddelte, at Ledigheden var steget; herunder kom Formanden ligeledes ind paa Spørgsmaalet om Arbejdsdelingen. — Herefter aflagdes Regnskaberne: Hovedkassen balancerede med Kr. 1.829,60, Privatkassen balancerede med Kr. 367,65; begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. —. Privatsygekassens Regnskab balaneerede med Kr. 39,00. Formanden meddelte, at der havde været en Del Sygdom blandt Medlemmerne, saa der havde været et ret stort Udtræk af Kassens Midler. Dette Regnskab godkendtes ligeledes. Under »Eventuelt« bevilgedes det sædvanlige »Lokaleleje«, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. *S.*

Horsens Lokalafdeling

afholdt kvartaarlig Generalforsamling Onsdag den 16. Oktober. Formanden, *Rich. Rasmussen,* bød de mange fremmødte Kolleger velkommen, specielt til to nyudlærte unge Svende med nogle Ønsker for Fremtiden. *A. E. Christensen* blev valgt til Dirigent og gav Ordet til Sekretæren, der fik Protokollen enstemmigt godkendt. Af Formandens Beretning fremgik det, at Beskæftigelsesgraden ikke havde bedret sig. Der havde gennemsnitlig været 22 arbejdsledige pr. Uge og 1616 tabte Arbejdsdage. 3 Kolleger gør Tjeneste ved C.-B. og 3 var rejst til Tyskland. Arbejdsfordelingen havde været praktiseret af 3 Virksomheder. Et Turnus-Spørgsmaal havde voldt Misforstaaelse for en Bogtrykker, men var nu blevet rettet. — Omtalte den bebudede Underholdnings-Aften, som af visse Grunde var blevet aflyst. Den nye Lønregulering samt Nyordningen inden for Arbejdsansvisningskontoret fra 1. Oktober redegjorde Formanden ligeledes for. Efter at *Alfred Rasmussen* navde forespurgt, hvorledes det forholdt sig med Kollegers Rettigheder efter endt Arbejdstjeneste i Tyskland og som Formanden besvarede, blev Beretningen enstemmigt godkendt. — Regnskaberne blev derefter oplæst. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 11.761,05, Lokalkassen med Kr. 665,08 og den lokale Hjælpekasse med Kr. 100,00. Alle tre Regnskaber blev enstemmigt godkendt. — Formandsvalget blev hurtigt overstaaet, idet alle Kollegerne rejste sig op. Formanden takkede for Tilliden og lovede fortsat at virke for Afdelingen paa bedste Maade. — Med H. t. Juletræsfesten bad Formanden Kollegerne udtale sig. *Riis* mente, vi burde bibeholde Festen, og sluttelig fik Bestyrelsen Bemyndigelse til at ordne det videre fornødne. Svend Johansen havde opfordret Afdelingen til at henlægge den bekendte store Gutenberg-Udstilling til Horsens sidst i Januar Maaned. Et Tilbud, Formanden var lidt betænkelig ved at modtage. Dels var Afdelingen blevet favoriseret, og dels vilde det blive dyrt. *Aage Sørensen* og *Niels Andersen* var af en anden Opfattelse og mente, at Afdelingen burde gøre et Stykke Arbejde for at faa Udstillingen til Horsens. Bl. a. vilde den gavne Faget, og sidst — men ikke mindst — faa Forretningsfolkene til at bestille endnu flere Tryksager. Over for dette Argument bøjede Formanden sig, og i den efterfølgende Diskussion blev det enstemmigt vedtaget, at man søger at faa Udstillingen henlagt til Horsens. — *Roald Petersen* gav en lille Beretning fra Tillidsmands-Kursuset paa Roskilde Højskole. — Arbejdernes Oplysningsforbund fik efter lidt Diskussion efterbevilget 25 Kr. — Sluttelig opfordrede *Aage Sørensen* til, at man sendte en saakaldt Standardpakke til vore 3 Kolleger i Tyskland. Men denne Opfattelse delte de øvrige Kolleger ikke, og Forslaget blev stemt ned. — Fætter sluttede den livlige Generalforsamling, hvorefter Afdelingen var Vært ved en Kop (næsten ren) Kaffe. *J. D.*

Stof af enhver Art til »Typ.-Tid.«s Tekstspalter: Artikler, Referater, Meddelelser o. s. v., som sendes direkte til Trykkeriet — uden forudgaaende Aftale med Redaktøren —, kan ikke regne med Optagelse i det først udkommende Numer. Annoncer og Billetter skal sendes til Ekspeditionen i Evaldsgade 3.

Novemberfesten

afholdes

Lørdag den 16. November

Kl. 19 præcis

i Tivolis Koncertsal

Program:

Orkestret under Ledelse af **Otto Lington**
Svend Rye: Marsch
Otto Lington: Ved Donaus Bredder, Vals

Typografernes Sangforening
under Ledelse af Hr. *T. Sandorff*
*** Klokkerne, Negervise
*** Alo ahoe, Hawaiisang
Clutsam: Lula by, Vuggevise
Rich. Wagner: Matroskoret af »Den flyvende Hollænder«
Walter Bjerborg: Danmarks-Sangen (synges unisont)

Skuespillerinde Fru Erica Voigt
Skuespiller Hr. Gunnar Lemvigh og
»De 4 fra Pantominen«, Cabaret, bl.:
Gunnar Lemvigh: Sex Slags Kærlighed
Erica Voigt og Gunnar Lemvigh: I Kolonihaven, Sketch
»De 4«: Mexico
Erica Voigt: »Ingeborg«
Gunnar Lemvigh og »De 4«: Jazz hist og her
Erica Voigt: »Der kommer en Vaar«
Ved Flygelet: *Fru Kallsbøll*

Orkestret
Irving Berlin: Alexander Ragtime Band

Fredy Valiér
Spanske Sange — Jazz — til eget Guitar-accompagnement

Cabaretkunstnerinden Fru Aase Ziegler
Danske Sange og Viser
Ved Flygelet: *Sv. Gyldmark*

Orkestret
Wright-Forrest: Punchinello

Dans fra Kl. 21—24, ingen Pauser

Orkestret under Ledelse af **Otto Lington**

Billetsalg kun til Medlemmer
Kr. 1,00 incl. Dans
Ingen numererede Pladser

Nær og Fjern

Fredag aabnes vort Forbunds Bogtryk-Udstilling Kl. 14, Raadhuspladsen 59. Udstillingen, til hvilken der er fri Adgang for alle, vil være aaben Fredag—Mandag Kl. 14—21. Films forevises ved en lille Entré.

Den aarlige Ungsvendefest og Tillidsmands-Sammenkomst i Københavns Afdeling afholdtes den 31. Oktober i Folkets Hus paa Enghavevej og forløb paa en smuk og vellykket Maade under det traditionelle Ceremoniel. Der var mødt over 400 Gæster, deraf ca. 100 unge. En af disse, *Egon Malmstrøm*, tolkede sin og Kammeraternes Tak for Organisationens Modtagelse af Ungdommen. Blandt Gæsterne befandt sig Formændene for de to største Provinsafdelinger, *Aage Larsen*, Aarhus, og *C. O. Madsen*, Odense.

Læs 3. Side, der indeholder en Række nyttige Oplysninger!

„Fagbevægelsens Stilling i Dag" var Titlen paa et af *Sigv. Hellberg* holdt Foredrag i Slagelse Lokalafdeling Lørdag den 26. Oktober paa Hotel »Postgaarden«. Gennem et paa ca. en Time velholdt Foredrag skildrede Sigv. Hellberg Forholdene før Krigen og nu, og viste herigennem, hvilke Positioner, vi havde, og hvordan Forholdene nu var, og manede til at lade Smaatingene ligge og bevare Sammenholdet. — *Formanden* for Afdelingen takkede for det gode Foredrag, hvortil de ca. 80 Medlemmer med Damer, der var til Stede, sluttede sig. Derefter samledes man til et fælles Kaffebord og Fremvisning af Films fra Grønland og Færøerne og en morsom Film. Og efter en lille Forfriskning skiltes man, efter at have haft en god Aften. *L. H.*

Sangforeningen synger paa Udstillingen paa Søndag Eftermiddag Kl. 19 og 20.

Museumsforedrag. I Lighed med tidligere Aar vil Komiteen til Afholdelse af Museumsforedrag for arbejdsløse ogsaa i den kommende Vinter arrangere Foredrag med Lysbilleder og Omvisninger i Museerne, Besøg paa forskellige Udstillinger og, som noget nyt, Besøg paa forskellige Kredsbiblioteker. Det sidste sker i Samarbejde med Københavns Kommunebiblioteker, for derved at bidrage til at vække Interesse for Læsning, som en naturlig Fortsættelse af Museumsbesøgene.

Man har lagt Vægt paa Foredrag om dansk Kunst og Historie gennem Tiderne, og dette vil ske paa et saa bredt Grundlag, at der vil være noget for enhver Smag.

Man gør opmærksom paa, at man ogsaa gerne medvirker til Planlæggelse af Museumsbesøg eller Foredrag for Højskoler, Dagskoler for arbejdsløse, Foreninger og Studiekredse. Interesserede kan blot henvende sig til Sekretær Holmer Christensen, Nørre Søgade 27, St., Telefon Central 12847 eller Taga 3742 y, som vil bistaa med Raad og Vejledning.

Museumsforedragene afholdes hver Fredag. Tirsdagene benyttes til Besøg i Teatermuseet, Kredsbibliotekerne og endelig en Aften i Nationalmuseet den 10. December.

Billetter faas paa Kontrolstedet.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

afholdes i **Svendborg** i Svendborg Avis' Maskinsætteri

Søndag den 17. November Kl. $11^1/_2$.

Møller-Madsen leder Instruktionen.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Haandsætternes Møde i Esbjerg paa Søndag Kl. 10 paa Hotel »Hafnia« bringes i Erindring. Forbundets Formand, *K. A. Jørgensen*, indleder.

Lyngby Lokalafdeling. Afdelingens Medlemmer gøres herigennem opmærksom paa, at al Ekspedition for Fremtiden foregaar paa *Hotel Rustenborg hver Fredag Aften Kl. 17,15—18,15.* — Samtidig meddeles, at Henvendelse til Afdelingsformanden paa Eksprestrykkeriet frabedes.

Typografernes Stiftelse i Odense averterer omstaaende om ledige Friboliger.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Novemberfesten!

Billetter til Novemberfesten kan købes paa Kontoret. Pris 1 Kr.

Til Ungsvendene!

Torsdag d. 31. Oktober holdt Københ. Afdeling Velkomstfest for Aarets unge Svende, en Fest, der fik et smukt og værdigt Forløb. Vi benytter Lejligheden til at ønske Ungsvendene til Lykke og takker samtidigt for godt Kammeratskab under Medlemsskabet i Lærlingeafdelingen.

Sprogkursus!

Vi henleder paany Opmærksomheden paa, at Faglig Ungdom afholder Sprogkursus i Dansk, Svensk, Tysk og Engelsk. Undervisningen vil foregaa paa følgende Aftener: Mandag: Tysk, Onsdag: Dansk eller Engelsk og Torsdag: Svensk.

Prisen for et Kursus bliver 5 Kr. een Gang for alle, hvorimod Danskundervisningen er gratis.

Præmiekonkurrence.

Efter hvad vi erfarer vil F. U.s Sekretariat udskrive en Konkurrence om et nyt Bladhoved til »Faglig Ungdom«. Udkastene skal tilsendes os inden den 22. November.

Reglerne for Deltagelsen vil blive aftrykt i Lærlingespalten i næste Uge.

Forbundsmeddelelser

Kvittering for modtagne Juli Kvartals Regnskaber:

28. Oktober: Aarhus intet at indsende; 29. Oktober: Randers pr. Bl. 1235,80, Stege pr. Bl. 225,00, Kt. 146,75, ialt 371,75, Rønne pr. Bl. 863,35; 30. Oktober: Odense pr. Bl. 556,14, København pr. Bl. 13.930,20; 31. Oktober: Hjørring pr. Bl. 562,56; 4. November: Ringkøbing pr. Bl. 300,00, Kt. 957,40, ialt 1257,40.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, den 4. November 1940. *Forretningsudvalget.*

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

28. Oktober: Aarhus 1768,70, Aalborg 2000,00, Kolding 5000,00; 29. Oktober: Stubbekøbing 400,00, Køge 500,00, Nyborg 500,00, Odense 5000,00, Randers 1500,00, Aarhus 5000,00, Brønderslev 200,00, Hobro 500,00, Middelfart 200,00, Randers i St. f. Juli Kv. Oversk. 1235,80, Stege i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 225,00, Rønne i St. f. Juli Kv. Oversk. 863,35, Rønne 1000,00; 30. Oktober: Odense i St. f. Juli Kv. Oversk. 556,14, København 30.000,00, Hillerød 2000,00, Maribo 400,00, Nykøbing F. 1000,00, Roskilde 800,00; 31. Oktober: Hjørring i St. f. Juli Kv. Oversk. 562,56, Hjørring 700,00, Lyngby 250,00, Viborg 600,00; 2. November: Rudkøbing 800,00; 4. November: Ringkøbing i St. f. en Del af Juli Kv. Oversk. 300,00.

København, den 4. November 1940. *Forretningsudvalget.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.

Nye Medlemmer

København: Sætter Poul Ribert Leo Merling, udl. 2. 11. 40 hos Rønager (arb. s. St.), Sætter Aage Johannes Carlsen, udl. 26. 10. 40 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.), Trykker Egon Carl Malmstrøm, udl. 1. 11. 40 i Palætrykkeriet (arb. s. St.), Trykker Ove Christian Christophersen, udl. 26. 10. 40 hos S. L. Møller (arb. s. St.), Trykker Arne Willy Fridh Jensen, udl. 24. 10. 40 hos Lassen & Stield (arb. s. St.), Hj.arb. Paul Martin Køfer (Andreasen & Lachmann), Sætter Jørgen Kurt Jacobsen, tidl. Medl. (Calbergs Bogtr.).

Aalborg: Sætter Peter Emil Melchior Jensen, udl. 1. 11. 40 hos O. Burmester. Haderslev: Sætter-Trykker Karl August Wulf, udl. 10. 3. 34 i Sønderborg. Holbæk: Sætter Poul Boye Hansen, udl. 1. 11. 40 i Holbæk Amts Venstreblad. Nykøbing F.: Sætter Knud Mogens Greve Olsen, udl. 1. 11. 40 i Centraltrykkeriet Næstved: Paal. Rosie Petersen, Sætter. Poul Arne Jensen, udl. 1. 11. 40 i Næstved Avis. Kolding: Sætter Svend O. Andersen, udl. 1. 11. 40 hos P. Blicher. Vejle: Sætter Johannes Michaelsen, udl. 1. 11. 40 hos Hans Axelsen, Hedensted.

Tiltraadte

København: 5052 Georg Rasmussen fra Haderslev (Militær), 5995 Kaj Jensen fra Skjern (Militær), 5780 Tage Holtsøe fra Fredericia (arbl.), 2084 Else Nielsen fra Aalborg (arbl.), 9451 Kaj Persson fra Skibsværftsarb. (arbl.), 1270 Asm. Frantzen fra Rejse (Clarlund), Hj.arb. Willy Chr. Jacobsen fra Chaufførerne (Bianco Luno).

Aarhus: 7265 Alfred Sørensen fra Aalborg. Esbjerg: 7353 R. J. Caspersen fra Horsens, 2841 Helmuth Nielsen fra Thisted. Fredericia: 5502 Niels Gad fra Aalborg, 5780 Tage Holtsø fra Esbjerg. Horsens: 1350 Willy Palm fra Randers. Kolding: 3609 Erik Hentzen fra Sønderborg. Køge: 6850 Knud Alfr. Hansen fra København. Nykøbing F.: 5058 Poul Rohde Hansen (arbl.). Nykøbing M.: 5528 Knud Frederiksen fra Skive. Odense: 6022 Ole Mazanti fra København. Thisted: 7771 Harald Jensen fra Aalborg, 6075 Jørgen Røjle fra Aalborg.

Fratraadte

København: 6850 Knud Hansen til Køge. Aalborg: 6075 Jørgen Røjle til Thisted, 7771 Harald Jensen til Thisted, 7273 Aage Pedersen til Frederikshavn, 7879 Sv. Aage Jensen paa Rejse. Fredericia: 5780 Tage Holtsø til København. Holbæk: 5542 Herluf Jensen til Roskilde (Skole). Kolding: 5053 Anker Andersen til Helsingør, 6914 Thorkild Quist til Sønderborg. Køge: 7315 Poul Svarre til København (Militær). Maribo: 5058 Poul Rohde Hansen til Nykøbing F. Randers: 1350 Willy Palm til København. Skive: 5528 Knud Frederiksen til Nykøbing M. Slagelse: 5048 Helmer Eivind Jensen til Holbæk (Militær). Sønderborg: 5277 Peter Larsen til Tønder, 3609 Erik Hentzen til Kolding. Thisted: 2841 Helmuth Nielsen til Esbjerg. Vejle: 7477 Olaf Seeberg til Sønderborg.

Udmeldt

København: 5866 Hans Lützhøft (Bogtr.).

Døde

Aarhus: 3630 Søren Stegger Sørensen, Silkeborg: 6097 K. Valdemar Sejrer.

KLUB-ANNONCER

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Ekstraord. Generalforsamling

afholdes Søndag d. 10. Novbr. Kl. 1.30 i Rømersgade 22 (Borgbjerg-Salen).

Dagsorden: 1. Afdelingsformand Sigv. Hellberg: Den faglige Situation. 2. Stiftelsesfesten. 3. Eventuelt.

Bemærk: Generalforsamlingen begynder præcis og vil blive søgt tilendebragt til Kl. 3.30. *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening

medvirker *Søndag den 10. November* ved **Gutenberg Udstillingen,** Raadhuspladsen 59, Kl. 19 og 20.

Sangerne bedes møde præcis. Emblem bæres.

Typografernes Stiftelse i Odense

Fra 1. December bliver en Fribolig ledig i Stiftelsen, Falen 31. Friboligen kan søges af ældre, trængende Medlemmer.

Omkring 15. December bliver nogle halve og hele Friboliger ledige i vor nyerhvervede Ejendom, Lahnsgade 48—50. Lejlighederne er 1-Værelses med Køkken. Friboligerne kan søges af enligstillede, trængende Medlemmer og Enker efter Medlemmer.

Ansøgninger, ledsaget af Oplysninger om Ansøgerens økonomiske Forhold, sendes til Formanden, Vald. Nielsen, Heltzensgade 49, Odense, i Løbet af 8 Dage. Tidligere indgivne Ansøgninger maa fornyes.

Bestyrelsen.

Bladsætterklubben

afholder **Møde**

Søndag den 17. Novbr. Kl. 13

i Arbejderforeningen, Nørrevoldgade 90, Stuen.

Afdelingsformanden, *Sigv. Hellberg,* taler om den faglige Situation.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

CHABLON
Corps 20—48

ANNONCER

Ung Sætter,
med Kendskab til alt Akcidensarbejde, herunder Skemasats, Annoncesats, Ombrydning, Skitsering o. l., søger Plads, snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »66«, modtager Ekspeditionen.

Kraftig Diegel,
»Brillant«, 32×43 cm, Cylinderforrivning, fin Stand, sælges billigt. — Billet, mrkt. »73«, modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 46 *København den 15. November 1940* *67. Aargang*

Dansk Bogtryk-Udstilling

præsenteredes i Dagene fra den 8.—11. November for den københavnske Offentlighed i Udstillingslokalerne paa Raadhuspladsen. Fra sin maanedlange Fart i de danske Provinsbyer var Udstillingen efterhaanden rykket Hovedstaden nærmere, og saavel Kollegakredsen som de mange andre interesserede inden- og udenfor Bogtrykfaget fik nu Lejlighed til at faa tilfredsstillet Nysgerrigheden og konstatere Formatet og Standarden.

Som bekendt er Udstillingen for vort Vedkommende en Erstatning for den meget store og omfattende Udstilling, der oprindelig var planlagt som et Fællesarrangement af Bogtrykfagets Organisationer i Anledning af Gutenberg-Jubilæet, og som skulde tjene det dobbelte Formaal at vise Fagets Standard i 500-Aaret og samtidig ved Reklamens Virkning tilføre det en forøget Arbejdsmængde.

Ved Forholdenes ugunstige Udvikling blev den oprindelige Plan ikke til noget, men selv om man paa den nu afholdte Udstilling har maattet undvære de »store Attraktioner«, som under andre Forhold vilde have været til Raadighed, vil sikkert alle de besøgende indrømme, at det i alle Fald alligevel er lykkedes at opnaa den første Del af det nævnte Formaal og samtidig at skabe den Kolorit og den Stemning, som en saadan mere intim Udstilling ikke kan undvære, naar den maa give Afkald paa Masseopbudets Virkninger.

Det er naturligvis ikke let i en sammentrængt Form at faa det helè med, men den vanskelige Opgave — at give et Tværsnit af baade Fagets Produkter og dets Teknik i den forløbne Tid — var løst paa en saa god og enkel Maade, at ogsaa Ikke-Fagfolk vil have haft Udbytte af Besøget og derigennem er kommet os vor Gerning nærmere.

Hvor Mesteren Gutenberg stod paa sin Sokkel, var han omgivet af Bøger, der vel ikke i Alder var hans samtidige, men som dog repræsenterede Fagets Fortid, og han kunde skue ud over Bøger og Tryk, der for ham var Fremtiden og for os Nutiden. Lidt af hvert, men typiske Repræsentanter for Tidsafsnit, for Retninger, for Smag — og for Teknikens Evne til at følge med eller forberede Vejen.

— — —

For Bogvenner — og hvem holder ikke af smukt trykte Bøger? — var der meget at se og glædes over, lige fra de ældste Værker (i Kopi), der udgik fra Mestrenes Værksteder, og som var præget af det gediegne Haandværks Kælen for Enkelthederne, og op til de moderne Bøger, der, skønt de er Maskinprodukter, dog bærer Vidnesbyrd om, at Skønhedssansen og Respekten for Arbejdets Kvalitet fremdeles er til Stede hos Fagets Udøvere.

Men Bøgerne er ikke længere eneraadende, hvad Udstillingen gav et tydeligt Bevis for — Reklametryksagen og Brugstryksagen er blevet omfattende Grene i den daglige Produktion, og de var repræsenterede paa en Maade, der gjorde baade Trykkerierne og deres Arbejdere Ære.

Selv Lejlighedstryksagerne — Sangen ved de festlige Stunder, Oaserne i den graa Hverdag — havde fundet en Plads, og de viste med Hensyn til det rent typografiske en Idérigdom og teknisk Kunnen, som er al Anerkendelse værd.

Der er saaledes næppe noget Arbejdsomraade indenfor Faget, som ikke havde faaet Lejlighed til at vise sig og

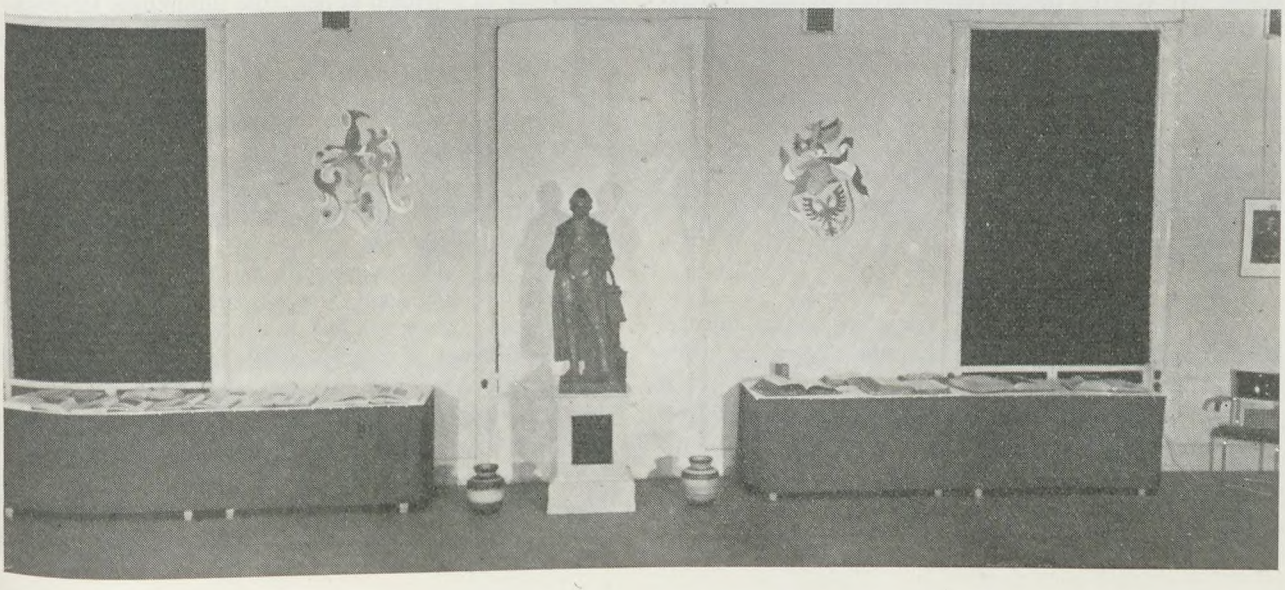

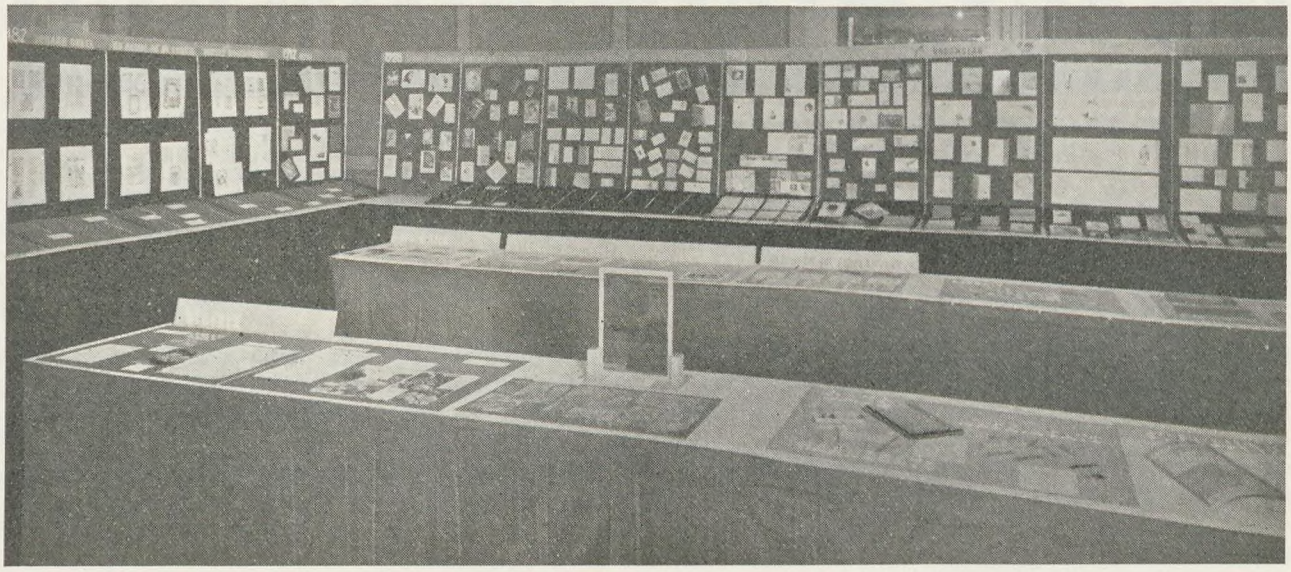

hævde sig overfor det store Publikum, og det rent udstillingsmæssige Arrangement var tilrettelagt saaledes, at det baade støttede Gennemgangen og samtidig virkede oplivende og afledende, saa det ensformige og trivielle blev undgaaet.

De vejledende Skilte, der gav den rigtige Indførelse i Epokerne — Fremstillingerne af Fagets tekniske Fremgangsmaader — Modellen af Gutenbergs første Værksted m. m. — alt dette gjorde Udstillingen levende og interessant, og sammen med Filmsforevisningerne har det sikkert bidraget til at lette Sløret for »Sortekunsten«s Mysterier for de mange besøgende, der ikke var Folk af Faget.

— — —

Udstillingens Motto var: »Ethvert trykt Ord er en Hyldest til Gutenberg«, og der var som nævnt mange Tryk at se, som var i Mesterens Aand, om end ikke i hans Stil. Men naar den Mand er æret, som æres bør, vil det ikke være uberettiget at pege paa, at mange andre Genier senere har arbejdet med paa den tekniske Udvikling, der nu bærer Faget, og det vil heller ikke være ubeskedent at gøre opmærksom paa, at ogsaa danske Mænd har ydet en bemærkelsesværdig Indsats i Udviklingen. Dette gælder Laurits Brandt, der var med til at opfinde den første brugelige Skriftstøbemaskine, og det gælder navnlig Christian Sørensen, den danske Sættemaskine-Opfinder, hvis Arbejde var grundlæggende for de senere Opfindelser paa dette Omraade, og hvis »Pariser-Model« var opstillet og blev demonstreret paa Udstillingen. Det er glædeligt at konstatere, at der ogsaa fra dansk Side er ydet en teknisk og kulturel Indsats i Fagets Udvikling.

— — —

Naar Forbundet trods de ugunstige Tider alligevel besluttede at lade Udstillingen komme i Stand og cirkulere i Landet, skyldtes det ikke alene Ønsket om i Jubilæumsaaret at »vise Flaget« og hylde Opfinderen, men ogsaa at bevare Forbindelsen med det Publikum, der er vore Kunder. Den Tilstrømning, der har været Landet over, er en Borgen for, at vi med bedre Tider ogsaa kan gøre os Haab om fortsat Fremgang for Faget og dermed for os alle. Udstillingen har saaledes haft sin Mission. For det store Arbejde med Tilrettelæggelsen er der Grund til at takke Forbundets Sekretær, *Svend Johansen*, og hans Medarbejder *Hans Kongslev*.

København, November 1940. *K. A. Jørgensen.*

*

Udstillingen aabnes

Fredag den 8. ds. fandt Aabningshøjtideligheden Sted. Den overværedes af ca. 200 interesserede. Formanden for Københavns Afdeling, *Sigv. Hellberg*, udtalte bl. a.:

Den Udstilling af dansk Bogtryk, som her skal aabnes, har *Bogtrykkunstens 500 Aars Jubilæum* som Aarsag. *Begivenhederne den 9. April* medførte, at en paatænkt — større — Udstilling samt paatænkte Festligheder ikke blev virkeliggjort.

Denne Udstilling er kommen sent til København, det er Provinsen, der har faaet den at se først. Vi haaber, København ogsaa vil kunne have Nytte af den. Udstillingen er arrangeret af Dansk Typograf-Forbund ved Sekretær Svend Johansen.

Den har til Formaal at vise dels Linjen i Bogtrykkets Udvikling, dels Glimt af dansk Bogtryks Standard i Dag. Og den har til Formaal at paakalde Publikums Interesse for den gode Tryksag.

Københavns Overborgmester har gjort os og Udstillingen den Ære at give Tilsagn om at ville aabne Udstillingen, og jeg skal ved nærv. anmode Overborgmesteren om nu at ville aabne Udstillingen.

— — —

Overborgmester *Viggo Christensen*, som derefter fik Ordet, udtalte følgende:

Jeg vil begynde med at rette en Tak til Dansk Typograf-Forbund for den Vandre-Udstilling, der her er præsteret. Den giver paa interessant og belærende Maade Træk og Billeder af Bogtrykfagets Udvikling gennem de forløbne 500 Aar. Den lader os paa anskuelig Maade følge Udviklingens Hovedlinier.

Skønt 500 Aar er forløbet siden Bogtrykkunstens Opfindelse, og skønt det sidste halve Hundrede Aar har bragt Bogtrykfaget en eventyrlig teknisk Udvikling, er det dog alligevel forbløffende lidt, der er rørt ved de Grundprincipper, der var gamle Fader Gutenbergs.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 1. December Kl. 13,30
i Folkets Hus, Enghavevej 40.

Dagsorden i H. t. Lovene.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Arbejdsdelingen og Ledigheden

Ved en Opgørelse for den sidste Uge i Oktober viser det sig, at der er afsluttet Arbejdsdelingsaftaler i København for 91 Firmaer og for 1269 Arbejdere. Delingen ligger saaledes, at

658	har Turnus	hver 5.	Uge
245	- —	- 4.	-
83	- —	- 3.	-
56	- —	- 2.	-
1042	har Turnus.		

For	51	er	Arbt.	nedsat	1	T.	daglig	100 har Timeneds.
-	5	-	-	-	1½	-	-	
-	44	-	-	-	2	-	-	daglig
-	101	-	-	-	1	Dag	ugl.	127 har Dageneds.
-	21	-	-	-	2	-	-	
-	5	-	-	-	3	-	-	ugentlig
	1269							

Teoretisk skulde dette Omfang af Arbejdsdelingen give Plads til 286 Personer.

Ledigheden var den 30. Sept. 1007 (heraf 0 i Turnus) og var den 31. Okt. 624 (foruden de i Turnus værende). Den egentlige Ledighed er saaledes i Løbet af Oktober dalet med knap 400, hvilket viser, at der er gaaet flere i Arbejde end det Tal, som Arbejdsdelingen svarer til (286); dette kommer af Efteraarstravlhed flere Steder.

Arbejdsdelingen er iøvrigt endnu ikke gennemført efter Overenskomsten, og der arbejdes stadig med at faa Ordningerne gennemført i H. t. Overenskomsterne.

Til paa Organisationernes Vegne at forestaa dette Arbejde og træffe de fornødne Beslutninger er af hver af de to Organisationer udpeget 3 Medlemmer. Udvalget bestaar herefter af Bogtrykker S. A. Bagge, Bogtrykker L. D. Hansen, Ing. H. Pedersen, Typograferne Sigv. Hellberg, Fr. Mehr, Paul P. Petersen. *Sigv. Hellberg.*

Arbejdsdelingen i København

Første Opsamlingsperiode slutter *Fredag den 22. November.* I den Anledning bedes Inkassatorerne for alle Medlemmer, der har Understøttelse af Fordelingskassen til Gode for Tiden indtil 22. November, indsende de grønne Afgangssedler til Kontoret nu paa *Mandag den 18. ds.*, uanset om Godtgørelsen andrager 6 Dage. I nederste venstre Hjørne angives hvor mange Dage, der skal udbetales for.

Medlemmer paa Uge-Turnus møder som sædvanlig om Torsdagen mellem Kl. 13—15.

Overhold Udbetalingstiderne.

Pas paa Arbejdskortene, da de ved en Arbejdsfordelings Ophør omgaaende skal indsendes til Kontoret, hvor de skal opbevares til Brug for Arbejdsdirektoratets Revision.

En Afgørelse vedr. Lønskat

Ved Henvendelse til Arbejdsdirektoratet er et lille Problem vedr. Beregnings-Grundlaget for Lønskatten blevet klaret.

En Typograf i en Provinsby tjener paa sin Arbejdsplads 80 Kr. ugentlig. Heraf svares Kr. 1,68 i Lønskat.

Om Vinteren er nævnte Kollega Lærer i Fagklassen i den tekniske Skole og erholder for dette Arbejde 78 Kr. pr. Maaned.

Spørgsmaalet bliver derefter, om dette Maanedsvederlag kan tillægges den enkelte Ugeløn med en Fjerdedel, hvorved den samlede Ugeløn naar op paa 99,50 (og Lønskatten er 2,40), eller om Maanedsvederlaget kun skal tillægges i Udbetalingsugen.

Arbejdsdirektoratet har afgjort Spørgsmaalet saaledes, at Lønskatten normalt skal beregnes efter de 80 Kr. ugentlig, men i den Uge, da Maanedsvederlaget udbetales, lægges dette sammen med Ugelønnen, og Lønskatten svares da efter højeste Skala: Kr. 3,84. *Ths. Pedersen.*

Nutidens Mennesker har svært ved at tænke sig Tiden før Bogtrykkunstens Opfindelse.

Det brydende og gærende Livs mange Tanker og Erfaringer kunde almindeligvis kun fæstnes ved mundtlig Overlevering fra Hjerne til Hjerne, fra Slægt til Slægt.

Geniale Menneskers Tanker og Impulser blev kun bevaret, hvis de blev nedskrevet, og det, der blev skrevet, var kun tilgængeligt for ganske faa.

Det er derfor forstaaeligt, at Gutenbergs simple, men geniale Opfindelse blev en aandelig Revolution, der efterhaanden ændrede hele Verdensudviklingen.

Bogtrykkunsten saa Dagens Lys, da Mesteren Gutenberg fandt paa at adskille Trætavlernes Bogstaver og støbe dem enkeltvis i Metal, saaledes, at de kunde bruges igen til nye Værker.

Saa genial, saa enkel var Opfindelsen. Resten var Teknik, der vel tog sin Tid, men ogsaa i det væsentlige løstes af Gutenberg, saa vidt vi véd, og hvis Grundprincipper endnu er gældende i Bogtrykfaget.

Paa Thorvaldsens Statue af Gutenberg, der blev opstillet paa en Plads i Mainz, og hvis Model staar paa Thorvaldsens Musæum, staar skrevet: »Og der blev Lys!«

Og det er sandt og vist, at Bogtrykkunsten skabte Lys i Mørke og frem gennem Tiderne, om end vi maa erkende i Nutiden, at med Lys følger Skygger, ofte tunge og mørke Skygger.

Nu er Bogen og Aviserne Hvermands Eje. Bogtrykkunsten er Grundlaget for al aandelig Virksomhed, for Videnskab og Politik, for Arbejde og Kultur.

Ved Aabningen af denne Bogtrykkets Vandre-Udstilling, der er skabt af Fagets Udøvere i Anledning af Kunstens 500 Aars Jubilæum, vil vi da hylde Bogtrykkunstens geniale Opfinder, Johan Gutenberg.

Idet jeg aabner denne Udstilling, udtaler jeg Haabet om, at Bogtrykkunsten maa være og blive Grundlaget for Videnskab og Arbejde, for Kultur og Kunst, men først og fremmest en god Tjener for sand Humanitet, for virkelig Menneskelighed. — Hermed er Udstillingen aabnet!

Til Hvepsereden!

At det var en Hvepserede, jeg stak Haanden i, da jeg gjorde mine Bemærkninger i forrige Nr. af »Typ.-Tid.«, var jeg fuldkommen klar over, og at Georg Mathiesen vilde være den første, der bjæffede, overrasker mig paa ingen Maade; den Mand har jo et eller andet Emne at kværulere over hver Uge — der skal sikkert ske Jordskælv eller anden Katastrofe, før vi naar at faa et Nr. af Bladet i Haanden, hvor Mathiesen ikke er ude med en Smøre, og det vilde være lige saa utænkeligt, at han skulde kunne forstaa andre. Han er noget for sig selv: vi arbejdsløse!!

Kun en enkelt Bemærkning vil jeg opholde mig ved. Han skriver: »Arbejdsdeling — det er Løsenet — det er Feltraabet for dem, der forstaar Tiden.« Saa er der aabenbart et Par Stykker — foruden Mathiesen, der ikke forstaar Tiden, for den logiske Konsekvens af dette maa være: Hvis jeg ikke har Ret til at beholde den eneste Formue, jeg ejer — nemlig mit Arbejde — *saa har Velhaveren heller ingen Ret til at beholde den Formue, han har skrabet sammen*, bl. a. ved Mathiesens og mit Slid. Men her ser vi ikke noget til Mathiesen. Han tiljubler Stauning Bifald, naar der laves Love, som gør det lettere for Mathiesen at kravle op paa Ryggen af de Kolleger, der endnu har en Smule Arbejde, og glemmer i sin blinde Iver, at det er at stjæle fra andre, som ikke har noget at undvære, i Stedet for at negle noget dèr, hvor der er noget at tage af. Som om vi — de arbejdende — ikke allerede har maattet bringe Ofre, store Ofre endda! Vi er gaaet Glip af 22—25 Kr. i Dyrtidstillæg, som Prisstigningerne paa Fødevarer berettigede til, vi betaler Arbejdsskat — en Fandens Opfindelse af en »socialdemokratisk« Regering — og vi betaler Kommune- og Statsskatter af en Størrelse, som Mathiesens Fantasi ikke engang kan opfatte — 13—15 pCt. til Kommunen alene. Kom saa ikke og sig, at vi ikke har ofret noget paa Situationen.

— — —

689 ønsker jeg ikke at spilde mange Ord paa. Naar han skriver: »Hvad skal vi med Provinsens Overskud af ledige«, saa behøver han ingen yderligere Præsentation — saa har vi ham splitternøgen!

689 vil aabenbart nok dele — men der er dog en Grænse.

— — —

Poul Jensen ber mig huske Restriktionerne og spare paa Papiret. Det skulde du selv have husket, saa havde du sparet dine temmelige barnagtige Bemærkninger.

— — —

Maa jeg saa ikke, lige inden jeg slutter, rette en Misforstaaelse, som jeg véd, nogle Kolleger gør sig skyldig i. De mener, at mine Bemærkninger *alene* havde Adresse til vore egne Ledere. Det er ikke Meningen. Mine Ord har en langt videre Adresse — til Regering og Rigsdag. Det er en sølle socialdemokratisk Regering, der laver Undtagelseslove for Arbejderne — dens egne Tilhængere, de, der har løftet de høje Herrer op paa Taburetten, og skaaner den velhavende Del af Befolkningen for de samme Byrder, som han paalægger Arbejderne. Naa, vi har jo heller ikke været saa flotte over for Stauning, som den »store Ende«, og det havde maaske været klogt, om vi i Tide havde »splejset« til en lille Herregaard med Heste og Køer, Svin, Faar o. s. v. Det kunde jo være, det vilde have givet gode Renter. Nu kunde Hr Stauning sikkert have godt af endnu engang at blive Cigarsorterer med 50—60 Kr. om Ugen. Den Tid har han fuldkommen glemt. Derfor er der nok heller ikke andet for os at gøre end minde ham om det ved næste Valg.

Indtil da kun dette: Puds Brillerne, Hr. Stauning, eller se at faa sat nogle stærkere Glas i Stativet, de gamle Glas er aabenbart blevet for svage i Løbet af den sidste halve Snes Aar. *705.*

Novemberfesten

afholdes

i Morgen (Lørdag) Aften

Kl. 19 præcis

i Tivolis Koncertsal

Program:

Orkestret under Ledelse af **Otto Lington**
Svend Rye: Marsch
Otto Lington: Ved Donaus Bredder, Vals

Typografernes Sangforening
under Ledelse af Hr. *T. Sandorff*
*** Klokkerne, Negervise
*** Alo ahoe, Hawaiisang
Clutsam: Lulla by, Vuggevise
Rich. Wagner: Matroskoret af »Den flyvende Hollænder«
Walter Bjerborg: Danmark-Sangen
(synges unisont)

Skuespillerinde Fru Erica Voigt
Skuespiller Hr. Gunnar Lemvigh og
»De 4 fra Pantomimen«, Cabaret, bl. a.:
Gunnar Lemvigh: Sex Slags Kærlighed
Erica Voigt og Gunnar Lemvigh: I Kolonihaven, Sketch
»De 4«: Mexico
Erica Voigt: »Ingeborg«
Gunnar Lemvigh og »De 4«: Jazz hist og her
Erica Voigt: »Der kommer en Vaar«
Ved Flygelet: *Fru Kallsbøll*

Orkestret
Irving Berlin: Alexander Ragtime Band

Fredy Valiér
Spanske Sange — Jazz — til eget Guitar-accompagnement

Cabaretkunstnerinden Fru Aase Ziegler
Danske Sange og Viser
Ved Flygelet: *Sv. Gyldmark*

Orkestret
Wright-Forrest: Punchinello

Dans fra Kl. 21—24, ingen Pauser
Orkestret under Ledelse af **Otto Lington**

Billetsalg kun til Medlemmer
Kr. 1,00 incl. Dans
Ingen numererede Pladser

Arbejdstiden og Samfundet

I Menneskehedens Udvikling henimod en Tilstand, vi benævner Kultur, er Arbejdstiden stadig undergaaet Forandringer. I den primitive Periode var Arbejdstiden alene afhængig af, hvor stærkt man kunde røve og slaas, men efterhaanden som man kom til at leve under mere ordnede Forhold og Arbejdet krævede Regelmæssighed gennem Døgn og gennem Aar, maatte Tiden afpasses efter Behovet, og derved opstod den regelmæssige, normale Arbejdstid, der gennem Aarhundreder for langt den største Del af Befolkningen saavel i By som paa Land var overordentlig lang.

Vore Forfædre, der levede Slidernes Lod, havde ingen daglig Fritid. Naar Arbejdet i Mark eller Værksted var til Ende — og det kunde strække sig over Flertallet af Døgnets Timer — var der, navnlig i Aarets Mørketider, andre Sysler, der kaldte paa de ledige Hænder, saaledes som vi kender det fra Binde- og Legestuernes Historie; og saa var dette nok endda den mindst trælse Form for det tvungne Fritidsarbejde.

Længe før man kendte til Organisationer, der arbejdede for sociale Formaal, begyndte Arbejdsdagen at kortne, ikke paa Grund af Krav derom fra nogen Side, men paa Grund af Nødvendighed. Det blev efterhaanden ikke nødvendigt at arbejde saa mange af Døgnets Timer som hidtil, idet de forbedrede Arbejdsmidler lettede Arbejdet i en saadan Grad, at det stadig røgtedes hurtigere, uden at man derfor naaede saa langt ned, at der blev nogen Ledighed tilovers derfor. Og den Tids Arbejdsgivere tog sig naturligvis ogsaa de bedste Kaar, medens deres Arbejdere, der kun trællede, bestandig arbejdede den længste Del af Døgnet igennem, kun med nogle faa Timers nødvendig Søvn. Endnu saa langt hen imod vor Tid som i Halvfjerdserne i forrige Aarhundrede traf man Tærskeren paa Loen fra Kl. 4 Morgen til Sengetid og Skrædderen paa Værkstedet i de fjorten Timer.

Med Arbejderbevægelsen og med Maskinerne — disse to, vidt forskellige, Faktorer, der har revolutioneret den nyere Tid — begyndte Arbejdstiden langsomt at indskrænkes. Dens Bevægelse nedad er fremkommet dels ved Overenskomster og dels ved Love. Den sure Nød: Arbejdsmængden, der reduceredes ved Maskinernes Fart og Forslugenhed, var en ypperlig Hjælper. Tilbudet af Arbejdskraft var større end Efterspørgslen, og Samfundets Interesse i at regulere Forholdet herimellem paavirkede de gensidige Overenskomster mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, saaledes at egentlige katastrofale Tilstande paa Arbejdsmarkedet blev undgaaet.

Indtil vi naaede til Ottetimersdagen. Saa standsede den regulerende Bevægelse; Arbejdsgiverne vilde ikke længere ned. En Arbejdsledighed af ganske urimelig og samfundsødelæggende Grad kunde ikke formaa dem til at nedsætte Arbejdstiden yderligere. Menneskene var ikke længere alene om at udgøre Arbejdsmidlerne; Maskinerne var kommet til som ny og stærk Faktor, og de ejedes af Arbejdsgiverne. De var købt, og de skulde betales, og de skulde forrentes; og dette sidste kunde de bedst ved at udnyttes saa meget som muligt; og de udnyttedes bedre ved en længere Arbejdstid end ved en kortere. Medens Maskinerne og de moderne Arbejdsredskaber til at begynde med hjalp til at nedsætte Arbejdstiden, kom de nu til næsten at virke modsat, idet det blev de dyre Maskiner, der bragte den krævede Nedgang i Arbejdstiden til at strande.

Og saa indtraadte den ganske urimelige, den ganske haabløse Arbejdsledighed, som hidtil ingen Magt har været stærk nok til at kue.

Men medens Arbejdsløsheden voksede under Teknikkens Fremmarch, var der stadig en lille Flok af Befolkningen, der formaaede at holde fast ved Arbejdets Monopol; det var de selvstændige indenfor visse Erhverv, navnlig indenfor Landbruget; de fik endnu Lov at bevare de uindskrænkede Muligheder, og de favnede om dem som om Klenodier, der var deres Fødselsret. Endnu kunde Landbruget afsætte alt, hvad de kunde producere. For femten Aar siden udtalte en sjællandsk Gaardmand ved en Lejlighed, hvor en Byboer insisterede paa, at det var vanskeligt for Lønarbejderne at klare sig for de Lønninger, de fik, at »saa maa de arbejde noget længere, — det gør vi«. Nu søger disse Mænds Sønner ind til Byerne, hvor de er parate til at springe for det første, tilfældige Job.

— — —

Under de ulykkelige, beskæftigelsesfattige Tider, vi nu oplever, rejser sig pludselig fra nogle Sider Kravet om længere Arbejdstid. Og det ikke alene kræves, det etableres ogsaa. Paa Trods af Fagenes Overenskomster og den danske Stats klare Love antager danske Entreprenører Arbejdere til en ti Timers Arbejdsdag og til Arbejde om Helligdagene. Hverken Overarbejdslov eller Ferielov synes at gælde for dem, idet de ogsaa lader ganske ukendte med Ydelse af den lovmæssige Ferieløn. Hvor er den danske Regering, og hvor er vor Hovedorganisation henne under disse anarkistiske Tilstande?

Arbejdstiden maa ikke besudles; det maa Arbejderne værge sig imod. Den nedadgaaende Arbejdstid, der nu er stagneret og har bragt Ledighed og Nød over Hundredetusinder af Hjem, var et Værn for Kulturen og af uberegnelig Værdi ikke alene for Arbejderne, men for alle i Samfundet. Den har gavnet fysisk, moralsk og produktivt.

Den nedsatte Arbejdstid har bragt Sundhed, Livsmod og Glæde ud i Folket og ind i vore Hjem. Den vil med den nødvendige Arbejderbeskyttelse, som Maskinernes Tidsalder kræver, skabe selvbevidste og formaaende Borgere ogsaa ud af Arbejderne, der er den Stamme, hvorfra det friske Blod skal komme, som Samfundet ikke har Raad til at undvære.

Den nedsatte Arbejdstid har løftet Arbejderen op fra Dyb og Drik og Daarligdom til en Livsmoral, der staar ved Siden af de bedstes indenfor de øvrige Stænder. Den gamle Skrøne om, at naar Arbejderen fik mere Fritid, fik han blot mere Tid til at sidde paa Værtshus, har kun bragt Skam over dem, der førte Paastanden. Nu er der ingen mere, der taler om den fordrukne Arbejder. Selv den største og mest indædte Arbejderhader kunde aldrig nu finde paa at benytte dette Argument. Nu kan han højst fordriste sig til at tale om Driveriet, skønt ogsaa han véd, at den danske Arbejder er en af de hurtigst arbejdende i hele Verden.

Den nedsatte Arbejdstid har løftet Produktionen af dansk Arbejde op i Kvalitetsværdien, saaledes som alt Arbejde har Betingelse for at blive, der udføres under Arbejdernes bedste fysiske Tilstand. Erfaringerne har vist os, at den Agtpaagivenhed, der nu kræves for Be-

handling af de moderne Arbejdsmidler, sløver Individet gradvis, efter som Timerne gaar, og kan derved bringe Fare saavel for Udøveren som for hans Omgivelser. Lad mig tage et Eksempel fra et erfaret Arbejdsfelt: En Maskinsætter, der skal arbejde 8 Timer, vil under rolige Arbejdsforhold, hvor ikke stedlige Forhold — som f. Eks. Avisarbejde, hvor Stoffet kommer i Bølger — forhindrer det, have udført de to Trediedele af sin Dagspræstation paa de første 4 Timer. Hvis han ikke har det, vil han komme til at »hænge paa den« mod Slutningen. Man vil ligeledes kunne konstatere, at Fejlprocenten i hans Arbejde er højest i de sidste Timers Præstation; og endelig er det afgjort, at Materiellet lider mere paa Slutningen end i Begyndelsen, og at Uheld og Ulykker oftest forekommer i Dagens sidste Timer. Og lignende Erfaringer er som bekendt gjort paa alle materielle Virksomhedsfelter.

En Tilbagegang paa Arbejdstidsomraadet til de gamle Tider vil ogsaa føre Menneskene tilbage til disse Tiders Skyggetilværelse. Glæden ved Arbejdet svinder og Lysten fortabes, og dette fører igen til, at Arbejdsevnen svækkes, og denne kan ingen Magt banke ind igen. Hjemmene maa forfalde, da ingen Haand holder dem oppe; uheldige Sider i Karakteren faar Overhaand, Moralen svækkes, Folkeaanden, Samfundets Nerve, svinder og dør.

Vi bøjer os nu for alt, hvad man byder os. Hvorfor gør vi det? Var al vor Stolthed forloren? Har tusind Aars Kommandoraab, fra een Part eller fra en anden, kun udviklet Frygt og Angst? Vil vi ogsaa i en arbejdshungrig Tid bøje os for et Krav om lang Arbejdstid? Kan vi mon ikke give vore Sendemænd Troen paa os? Det er ikke heroisk at gaa ind i Tivolis Koncertsal, eller hvor det nu er, og række Hænderne i Vejret for at sanktionere Attentatet paa vor Selvstændighed, før man gaar hen og spiser Frokost. Det vilde være mere heltemodigt, om man kom hjem og berettede, at man havde fundet Udveje til at forhindre, at saadanne Anslag lykkedes. Vi er jo de mange — vi er vanskelige at tælle; men hvor er vi lette at kue. *N. Th. S.*

Voldgiftskendelse

Sag Nr. 2/1940. Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening.

Under denne Voldgiftssag har Dansk Typograf-Forbund paastaaet Kendelse for, at den i Tarifens § 2. B. 2., der vedrører Arbejde i Dagbladene før eller efter den i Helligdagsloven forbudte Tid, fastsatte Mindstebetaling af 20 Kr. for mandlige og 10 Kr. for kvindelige Arbejdere skal forhøjes i Henhold til Overenskomsten af 31. Oktober 1939 mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund. Københavns Bogtrykkerforening har paastaaet sig frifundet.

Det i den nævnte Overenskomst af 31. Oktober 1939, saaledes som denne er ændret ved senere Lovgivning, fastsatte Dyrtidstillæg andrager for de Arbejdere, som her kommer i Betragtning, 17 Øre i Timen. Der er Enighed mellem Parterne om, at dette Dyrtidstillæg ydes med samme Beløb pr. Time for Overtimer som for anden Arbejdstid, idet Procenttillægget ved Overarbejde udregnes af samme Beløb som tidligere, nemlig af Minimallønnen, personligt Tillæg og det tidligere Dyrtidstillæg, jfr. Københavns Bogtrykkerforenings Cirkulæreskrivelse af 15. November 1939.

Dansk Typograf-Forbund anfører navnlig til Begrundelse af sin Paastand, at en Dagbladsarbejder, der indkaldes til saa kort Tids Arbejde, at Betalingen vilde komme til at ligge under de 20 eller 10 Kr., som han under alle Omstændigheder har Krav paa, ikke bliver delagtig i det ny Dyrtidstillæg, medmindre der udover disse Mindsteindtægter ydes ham de ovennævnte 17 Øre for hver præsteret Arbejdstime.

Heroverfor anfører Københavns Bogtrykkerforening, at det ny Dyrtidstillæg jo vil medføre, at Arbejderen hurtigere kommer op over de omhandlede Minimumsindtægter, men at det nævnte Dyrtidstillæg, der er fastsat som et Beløb pr. Arbejdstime, maa være uden Indflydelse paa selve disse Minimumssatser. Københavns Bogtrykkerforening henviser derhos til, at tidligere Dyrtidstillæg ingensinde har haft Indflydelse paa de omhandlede Minimumssatser.

— Voldgiftsretten kan ikke give den af Dansk Typograf-Forbund nedlagte Paastand Medhold. Da det i Overenskomsten af 31. Oktober 1939 hjemlede Dyrtidstillæg er fastsat til et Beløb pr. Arbejdstime, uafhængigt af den Fortjeneste, Arbejdstimen iøvrigt indbringer Arbejderen, maa det være uden Indflydelse paa de i Tarifens § 2. B. 2. fastsatte Mindsteindtægter, der er tilsikret Arbejderen uden Hensyn til den Tid, han har været i Arbejde. Der ses heller ikke at være nogen Begrundelse for, at det ny Dyrtidstillæg mere end det tidligere fastsatte, endnu gældende Dyrtidstillæg (Reguleringstillæg), jfr. Tarifens Bestemmelser om dens Varighed og Opsigelse samt Pristalsregulering, skulde have Indflydelse paa de omhandlede Minimumssatser.

Herefter dømmer Voldgiftsretten:

Københavns Bogtrykkerforening frifindes for Dansk Typograf-Forbunds Tiltale i denne Sag.

København, den 31. Oktober 1940. P. V. V.

Poul Andersen.

Bogtrykudstillingen i Næstved

Lørdag den 26. og Søndag den 27. Oktober blev en stor Succes. Udstillingen besøgtes Lørdag Formiddag af ca. 400 Elever fra Byens Mellem- og Realskoler under Ledelse af deres Klasselærere. Oplysningssekretær *Svend Johansen* gav en orienterende Forklaring og foreviste Udstillingen. Lørdag Eftermiddag aabnedes Adgangen for Offentligheden, og hele Dagen var der godt Besøg, idet der efter et løseligt Skøn passerede ca. 600 Mennesker. — Søndag Formiddag aabnedes Udstillingen atter, og straks var der stort Besøg, som dog kulminerede om Eftermiddagen, da der paa visse Tidspunkter næsten var Trængsel. Det var interessant at lægge Mærke til, med hvilken Grundighed mange gennemgik Udstillingen. I alt har ca. 2.500 Mennesker besøgt den smukke og velordnede Udstilling, og der er ingen Tvivl om, at den har virket som en god Propaganda for vort Fag.

— — —

I Forbindelse med Udstillingen holdtes Søndag Eftermiddag et Fagmøde med Tilslutning fra Kolleger fra Omegnens Byer, hvoraf særlig nævnes Ringsted, der var repræsenteret med Hovedparten af sine Medlemmer. Formanden for det lokale Oplysningsudvalg, *H. Meyer*, bød velkommen og anmodede Lokalformanden, *Jensen-Petersen*, om at lede Mødet. Ordet blev straks givet til Formanden for Københavnsafdelingen, *Sigv. Hellberg*, der talte om »Fagbevægelsens Stilling i Dag«. Hellberg tog sit Udgangspunkt fra Tiden for ca. 50 Aar siden og gav i korte Eksempler Glimt af den Udvikling, dansk Arbejderbevægelse siden da havde gennemløbet, og nu var anset for en Magtfaktor i Samfundet, og hvor Arbejderne nu havde Følelsen af et Mereværd og en Medbestemmelsesret, man ikke før kendte. Da Krigen brød ud — og ikke mindst efter 9. April — blev det nødvendigt, at en vis Modulation gennemførtes paa Grund af Danmarks pludselig omlagte Eksport- og Importmuligheder, og dette skærpede Kravet til Fagorganisationernes Medlemmer, men

Hellberg haabede, at Medlemmerne vilde holde ud — og ikke mindst sammen — saaledes, at man, naar den mørke Tid blev forbi, var klar til at reparere »Huset, som Stormen havde raseret«, og da var det godt, om det kunde ske med den Følelse, at vi alle havde hjulpet hinanden og staaet Last og Bast i Mørketiden.

Om Arbejdsdelingsspørgsmaalet udtalte Hellberg, at den hidtil ikke havde været god, om end den dog havde gavnet lidt, men han vilde mene, at den nye københavnske Ordning var betydeligt bedre end den tidligere, om ogsaa den kun maatte betragtes som et Stadium paa Vejen frem mod en mere ideel Ordning. I Provinsen havde Ordningerne været endnu mindre gavnlige, og dèr var der ikke engang fra Principalernes Side sendt Opfordring ud om at deltage. Hellberg sluttede dette Afsnit i sit Foredrag med at opfordre til at neddæmpe den Trang, der var til at tænke først paa sig selv; derved vilde den indre Modstandskraft kunne bevares usvækket til andre Tider oprandt.

Hellbergs Foredrag hilstes med Bifald af de ca. 80 Kolleger, der var til Stede, og *Jensen-Petersen* takkede saavel Hellberg som Sv. Johansen, der forestod Udstillingen. Endvidere takkede han Medlemmerne i det lokale Oplysningsudvalg (H. Meyer, Knud W. Jensen og Karl Viktor Petersen) for deres store og gode Arbejde. Da der ikke — trods gentagne Opfordringer — var flere, der ønskede at udtale sig, gav Jensen-Petersen en Omtale af det hidtidige Forløb af Arbejdsdelingen inden for Lokalafdelingen, men fremhævede, at der nu næppe foretoges mere Arbejdsdeling, før der kom nye Direktiver fra Forbundet. Den hidtidige ret planløse Deling var ikke holdbar i Længden, da den bl. a. ikke i nogen videre Grad havde skaffet de arbejdsløse nogen Chance for at komme i Arbejde her i Provinsen. Iøvrigt maatte Bogtrykkerne ogsaa bibringes Forstaaelse af Arbejdsdelingen gennem Forbundet, da der sikkert ikke ved lokale Forhandlinger kunde naas noget tilfredsstillende Resultat. Viljen hos Provinskollegerne var der næppe noget i Vejen med, naar der blev bragt System i disse Forhold. Derefter sluttede Jensen-Petersen Mødet med Tak til de mange fremmødte Kolleger og udtalte gode Ønsker for Dansk Typograf-Forbund.

p. j.

Kursus for arbejdsløse
paa Borups Højskole

Man behøver ikke at tage ud til vore Provinsbyer for at komme paa Højskole. Her midt i Byens Stenørken samles hver Vinter en Kreds af arbejdsløse for at lære noget, fordrive de ledige Timer i kammeratligt Samvær og faa noget ud af den Tid, de er stødt ud af Produktionen.

Den 20. November begyndes der et Kursus for arbejdsløse paa Borups Højskole, Frederiksholms Kanal 24, København. Kursus'et omfatter alle elementære Skolefag og desuden bl. a.: Studiekredse og Studiebesøg, der ledes af Dr. phil. *Hans Winkler*, en Mand med udpræget social Forstaaelse, og som paa en levende Maade forstaar sig paa den arbejdsløses Kaar og Tænkemaade.

Desuden har Kursus'et den Fordel, hvis du faar et Par Ugers Arbejde, at du kan bryde af og begynde igen, naar Ledighed atter indtræder. Udgifter til Kursus'et dækkes af Arbejdsdirektoratet. Du afkontrolleres paa Skolen og henter Understøttelse i Evaldsgade om Fredagen.

Vel mødt paa Borups Højskole Onsdag den 20. November Kl. 10 til Indledningsmøde — ung og gammel — og jeg kan betro dig, at den, der een Gang har deltaget i et Kursus paa Borups Højskole, har aldrig senere fortrudt det.

Thorvald Jensen.

Generalforsamlinger • Møder

Maribo Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 19. Oktober. *Formanden* bød velkommen og overtog selv Dirigenthvervet, hvorefter han aflagde Beretning og omtalte til Indledning den tunge Tid, vi gennemlever, og gik derefter over til at omtale Arbejdsløsheden, de stadig stigende Priser paa Livsfornødenheder uden at vi har faaet nogen Erstatning trods Priskontrolraad m. v., og Arbejdsfordelingen. Beretningen toges til Efterretning. — *Kassereren* oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 1.237,87. Lokalkassen med Kr. 877,00. Til Byggeselskabet er indbetalt 17 Kr. 40 Øre. Regnskabet godkendtes enstemmigt. — Arbejdernes Oplysningsforbund bevilgedes 10 Kr. — Det vedtoges at indmelde Afdelingen i L. A. B. med et Kontingent af 10 Kr. aarlig, dog kun for et Aar ad Gangen. Til Repræsentant hertil valgtes Johs. Andersen. — Til Juleuddelingen fik Styrelsen Tilladelse til at runde Understøttelsen op med et rimeligt Beløb. — Ingen ønskede Ordet under Eventuelt, hvorefter Generalforsamlingen sluttede.

Nykøbing F. Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 19. Oktober ordinær Generalforsamling. 18 Medlemmer var mødt, da Formanden, *Vilh. Hansen*, bød velkommen. Til Indledning mindedes han vor afdøde Kollega, *Vald. Nielsen*, der særlig vilde huskes af de ældre Kolleger som en Mand, der for Aar tilbage havde taget livlig Del i Arbejdet indenfor Afdelingen. I det Sogn, hvor han boede, havde han som Sogneraadsmedlem udført et godt Arbejde, og han fik det bedste Skudsmaal derude. Ære være hans Minde. (Medlemmerne rejste sig). Efter at Sekretæren havde oplæst Protokollen bad Formanden om Samtykke til at sende Vald. Jørgensen, der stadig var syg, en Hilsen fra Generalforsamlingen, hvilket Medlemmerne bifaldt. — I sin Beretning omtalte *Formanden* først den alvorlige Situation, Landet for Tiden befinder sig i. Forholdene skærpes stadig, og selv om vi maatte mene, at de Afgørelser, der træffes, var mere haardhændede, end vi kunde ønske, maatte vi tage Forholdene i Betragtning, og for de ledende i Landet var Situationen ikke misundelsesværdig. Andragendet fra de arbejdsløse ang. Arbejdsdeling havde været behandlet. De arbejdsløse var af den Formening, at Forretningerne gerne vilde gaa med til en Deling af Arbejdet, men at det nærmest drejede sig om Velvilje fra Kollegernes Side. Andragendet var udsendt til samtlige Trykkerier, men efter de indhentede Oplysninger vilde man afvente Forholdenes Udvikling. Et enkelt Trykkeri havde forlængst gjort et Forsøg, som imidlertid var gaaet i Fisk. Senere havde Formanden haft en Konference med Faktoren, men man var enedes om at henlægge Spørgsmaalet til Hovedorganisationerne havde taget Stilling til Arbejdsdelingen. En Del Kolleger havde nydt godt af Dyrtidstillæget paa 3 Kr. En enkelt Forretning havde paaført den nye Lønskat paa 3 Kr. paa Lønposen, hvilket imidlertid ikke er tilladt. Sluttelig omtalte Formanden den nye Overenskomst, der er truffet mellem Litograferne og Dansk Typograf-Forbund. Firmaet Nobel her i Byen berøres af denne Ordning. Protokol og Beretning godkendtes. — Kassereren, *H. J. J. Hansen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens balancerede med Kr. 8.068,71. Lokalkassens med Kr. 1.311,65. Regnskaberne godkendtes. Formanden omtalte Bogtrykudstillingen, som afholdes paa Hotel »Baltic« 2. og 3. November. — Forretningsfører Ths. Pedersen vilde komme til Stede som Taler ved et Fagmøde den sidste Udstillingsdag Kl. 2 Eftermiddag. Som Afslutning paa Udstillingen vilde der om Aftenen blive arrangeret Kaffebord for Kollegerne med Damer. Generalforsamlingen godkendte Planen. — D. U. I. bevilgedes 15 Kr., den nystiftede Forening L. A. B. 25 Kr. og Forplejningsstationen 50 Kr. — Under Eventuelt rettede Formanden en Appel til de Kolleger, der endnu ikke havde tilsluttet sig Hjælpesygekassen, om at melde sig ind. — Sluttelig vedtoges det at yde hver af de arbejdsløse 5 Kr. til Hjælp til en And. — Den sædvanlige »Lokaleleje« bevilgedes, hvorefter Formanden, der havde været Dirigent, hævede Generalforsamlingen.

q.

Silkeborg Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 19. Oktober Generalforsamling paa Arbejdernes Forsamlingsbygning »Sønderport«. Formanden, *Anker Henriksen*, bød velkommen, Dirigent: *Th. Petersen*. Formanden aflagde herefter Beretning og omtalte herunder Arbejdet i Afdelingen i det forløbne Kvartal, Arbejdsløsheden, den kommende Arbejdsfordeling, refererede Formandsmødet i Randers og sluttede med en Omtale af flere Sager fra Fællesorganisationen. *Th. Petersen* aflagde Beretning fra Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole, der havde overstegt hans Forventninger. Takkede Afdelingen, fordi den havde givet ham Lejlighed til at overvære dette Kursus, og haabede, at der ogsaa til næste Aar maatte kunne sendes en Repræsentant herfra. Beretningen godkendtes eenstemmigt. — Kassereren, *Ole Sørensen*, oplæste Regnskaberne. Forbundsregnskabet balancerede med Kr. 5.484,18. Indsendt pr. Blanket Kr. 1.151,28. Lokalkassens Balance: Kr. 1.861,66. Formue: 1.279,91. Godkendtes. — Afdelingen tilslutter sig Arbejder Samariterne og »Dansk Arbejde« som kollektivt Medlem. — Fællesorganisationen bevilgedes et Tilskud til Juleuddelingen, og D. s. U. havde ansøgt og fik et Tilskud. — Valgene: Formanden, Kassereren og Th. Petersen genvalgtes til Bestyrelsen. Anders Mikkelsen og David Andersson genvalgtes som Revisorer. Repræsentanter til »Social-Demokraten«: A. Henriksen og A. Mikkelsen. Oplysningsudvalget: Ole Sørensen. Lærlinge.Afdelingen: Knud Petersen. Samariterne: Svend Mikkelsen. »Dansk Arbejde«: J. Haug og P. S. Jensen. — Den lille Sygekasses Regnskab balancerede med Kr. 2.422,28. Beholdning: Kr. 2.309,28. Godkendtes. — *Dirigenten* sluttede derefter Generalforsamlingen med at indbyde til den sædvanlige »Lokaleleje«.

Nyborg Lokalafdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Lørdag den 20. Oktober med følgende Dagsorden: 1. Beretning og Protokol, 2. Regnskaberne, 3. Eventuelt. Formanden, *N. P. Ægidius Hansen*, bød velkommen, overtog Dirigenthvervet og aflagde derpaa en detailleret Beretning for det forløbne Kvartal. Formanden omtalte de forskellige Skrivelser fra saavel Forbundet som Arbejdsanvisningskontorerne o. a., som var indløbet i Kvartalets Løb. — Angaaende Blokaden, som er løbende i Ørbæk, udtalte Formanden, at det var ved at lysne i denne Sag, idet Bogtrykkerne havde faaet Fingre i den. Det var sket ad Omveje, idet en Mand fra Svendborg søgte derop og først gennem sin Fader søgte Oplysninger om Forholdene; vedkommende Fader blev, da han hørte Sagernes Stilling, meget forbavset over, at der ikke forlængst forelaa ordnede Forhold og vilde foranledige, at Bogtrykkerforeningen tog Sagen i deres Haand. Omtalte den »storslaaede« Lov om Løntillæg til Lønningerne under 80 Kr. — Ogsaa Kursuset paa Roskilde Højskole fik en Omtale. (Iøvrigt aflagde Aage W. Hansen, som var Afdelingens anden Repræsentant paa dette, en udførlig, humørfyldt Beretning om sine Oplevelser i Roskilde). — Protokollen og Beretningen godkendtes eenstemmigt. Regnskaberne aflagdes; for Hovedkassen var Balancesummen Kr. 2.665,40, for Lokalkassen var den Kr. 168,71. Regnskaberne godkendtes eenstemmigt. Under »Eventuelt« hævede flere Røster sig for en Torskespisning med Damer, dog var der ogsaa nogle, der havde visse Betænkeligheder. Bestyrelsen skulde imidlertid stikke Fingeren i Jorden og saa foretage sig det nødvendige med Hensyn til Arrangementet. Generalforsamlingen sluttede i bedste Forstaaelse under Gny af Gafler og Knive. *e. a. h.*

Rønne Lokalafdeling

afholdt Fredag den 25. Oktober ordinær Generalforsamling i »Industrien«. — Næstformanden, *Otto Petersen*, bød velkommen og indledede med at bringe en Hilsen fra Formanden, H. Kürstein, der laa paa Sygehuset og saaledes var forhindret i at være til Stede. Protokollen blev oplæst og godkendt. — Regnskabet balancerede med Kr. 7.977,60. Indsendt til Hovedkassen Kr. 863,35. Lokalkassen balancerede med Kr. 636,46. — I sin Beretning omtalte Næstformanden bl. a. Forskellen paa April og Juli Kvartalers Regnskaber; han sammenlignede ogsaa Ledigheden nu med Sommeren 1939, hvor man maatte rekvirere Arbejdskraft fra København. Omtalte Afspaseringen og den nye Overenskomst, som Københavnerne havde vedtaget, han mente, at der for Provinsen vilde komme en lignende Ordning, der dog først vilde komme til Afstemning. Der var udbetalt Brændselshjælp til 10 arbejdsløse Medlemmer. Endvidere omtalte han nogle lokale Forhold. Regnskabet, der var revideret, og Beretningen godkendtes. — Formanden, H. Kürstein, og de afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Henry Holm og Ove V. Lorentzen, genvalgtes. Suppleant blev Erik Hansen. Revisorerne, Johs. Haagensen og Gunnar Ipsen, samt Suppleanten Eli Kamper genvalgtes ligeledes. Til Kontrahent valgtes Formanden og W. Wilsky, og som Repræsentanter til Fællesorganisationens Møde valgtes Formanden og Otto Petersen. — Til A. O. F. bevilgedes et Tilskud paa 25 Kr. og til Arbejdersamaritterne 10 Kr. — Under Eventuelt redegjorde *W. Wilsky* for den paatænkte Udstilling, der agtes afholdt i Begyndelsen af December Maaned. — Efter at »Lokaleleje« var bevilget, hævedes Generalforsamlingen, der var besøgt af 20 Medlemmer. *owl.*

Odense Lokalafdeling

afholdt Søndag den 27. Oktober ordinær Generalforsamling i Den nye Forsamlingsbygning. *Formanden* bød velkommen og udtalte Mindeord over afdøde Kollega Aage Skotved. *Vald. Nielsen* valgtes til Dirigent. Formanden gav først et Resumé af Forhandlingerne fra sidste Forbundsstyrelsesmøde om Forslaget om Arbejdsdeling for København og Forbundets Økonomi. Der blev endvidere vedtaget en midlertidig Forhøjelse af Administrationstilskudet som Vederlag til Kassererne for forøget Arbejde, og Formanden foreslog derfor, at Afdelingens Part, Kr. 337,00 for et Aar, tilfaldt Kassereren. I sin Beretningen omtalte Formanden Dyrtidstillæget, nogle Forhandlinger om Arbejdsdeling med Andelsbogtrykkeriet, Bogense Avis og Fyns Tidende. Sidstnævnte Firma havde vist Forstaaelse, og op til en halv Snes Kolleger, der før havde arbejdet ved Bladet, var derved paa Skift bleven delagtiggjort i Arbejdet. Meddelte, at Ekstra-Hjælpen til de arbejdsløse af Lokalkassen beløb sig til Kr. 1.600 og Gutenberg-Udstillingen og Fest havde kostet Kr. 3.145 Foreslog at afholde et Tillidsmandsmøde med Deltagelse af Aarets nye Svende i Slutningen af November med Sigv. Hellberg som Taler. Endvidere agtede Bestyrelsen at oprette en Studiekreds for de arbejdsløse Kolleger, hvis der blev tilstrækkelig Tilslutning. — *Kassereren* oplyste, at en Kollega her fra Afdelingen, der havde skaffet sig Plads i København, af Afdelingens Formand dèr var nægtet Tilladelse til at blive tilmeldt Københavns Afdeling og derved havde mistet Pladsen. Under Diskussionen fandt en Række Talere denne Fremgangsmaade i Strid med Lovene, og nedenstaaende Resolution vedtoges eenstemmigt, ligesom det paalagdes Formanden at føre Sagen videre til rette Instanser. Resolutionen lyder:

»Odense Lokalafdeling protesterer mod det Forhold, at Københavns Afdeling i Strid med Lovene har nægtet Medlemmer fra Provinsen Adgang til at blive tilmeldt Afdelingen, da man mener, at Forbundets Medlemmer har Ret til at tilmelde sig alle Afdelinger.«

Under den videre Diskussion udtalte *Vald. Nielsen* sig for en obligatorisk Arbejdsdeling for Provinsen. Efter at de forskellige Bevillinger var tiltraadt, godkendtes Beretningen eenstemmigt. — Kassereren, *Aage H. Iwersen*, oplæste det reviderede Regnskab, som for Hovedkassens Vedkommende balancerede med Kr. 41.979,36, og indsendt var Kr. 556,14. Regnskabet godkendtes, og til at indskrive valgtes Aage Roe og Kai Rasmussen. — Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 10.897,25 og Gutenberg-Festens med Kr. 3.318,10. Begge Regnskaber godkendtes. — Det vedtoges at fortsætte med Lokalunderstøttelsen til berettigede arbejdsløse som hidtil. — Kuno Jespersen foreslog at forhøje Beløbet til 15 Kr., men dette forkastedes. — Arbejdernes Aftenskole og Svendehjemmet fik hver 25 Kr. i Tilskud. — Til Revisor genvalgtes Gudmund Larsen og Suppleanten Carl Rasmussen. Til Fællesorganisationen genvalgtes Aage H. Iwersen, Glandrup, Møller-Madsen, Engelb. Petersen, Lykke og C. O. Madsen. Til Medlem af Lærlingeafdelingens Bestyrelse genvalgtes Hans Hansen, efter at Formanden havde oplæst en udførlig Redegørelse for det Arbejde, der var udført i Aarets Løb, da Hans Hansen var forhindret i at være til Stede ved Møde andetsteds. — Til Bannerbærer genvalgtes Rolf Jensen og Suppleanten Gudmund Larsen. — Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst og godkendt, sluttede Dirigenten Mødet med Tak til de mødte. *c. o. m.*

Noter
om Dansk Bogtrykudstilling i København

Chr. Sørensens Sættemaskine demonstreredes Fredag og Mandag Aftener Kl. 21 af Montør *C. Norland*, der gennem Aarene har interesseret sig for Chr. Sørensens Maskine. Den store Tilhørerskare var glad for Norlands Instruktion.

Lørdag Aften Kl. 19 og 20 sang Gutenbergkoret under Ledelse af Hr. *Cai Wendelboe-Jensen*. Programmet var: Fra din Barndomstid (af Bønnelyckes Kantate til de nyudlærte), Henning Charlé og Werner Helmerts Gutenberg (Du gav Typerne fri), Bladets Sang af E. Brene og Jørgen Vibe, Sang til Friheden af F. Kuhlau og H. A. Bjerregaard samt Carl Nielsens og Cai Hoffmanns: Den danske Sang.

Lørdag Aften Kl. 19.30 og 20.30 deklamerede *Lorenz Albek Larsen* og *Werner Helmert* egne Digte. Lorenz deklamerede: Det gamle Tapet — Blyet blev Tankens Fakkel — Morgenen paa Sletten og Drømmen om Sommer. Werner havde valgt: Før var Biblen for de lærde Mænd — De stirrede ind blandt din blytrukne Rude samt en Hyldest til den danske Sættemaskinopfinder Chr. Sørensen: Din Hjerne stod aldrig stille — Der er sagt om Sættekassens Bly — Naar vi er nøgne.

Søndag Eftermiddag Kl. 16.30 deklamerede *Werner Helmert* det samme Program som Lørdag Aften.

Søndag Aften Kl. 19 og 20 sang Typografernes Sangforening under Ledelse af Hr. *T. Sandorff*. Sangforeningens Program var: Du høje Arbejd — Lulla by — Sjung om studentens lyckliga dagar.

I et lille »Biografteater« vistes tekniske Film, bl. a. »Hvorledes en Type bliver til« og »Kemigrafi«. Fredag og Lørdag kørtes 4 Gange, Søndag 10 Gange, Mandag 4 Gange.

Paa Grund af en Transmission fra Udstillingen Mandag Kl. 16.30 enedes man om at forlænge Udstillingens Varighed med 1 Dag, saa de der hørte Udsendelsen i Radioen havde Mulighed for selv at se Udstillingen.

Hvordan Tirsdagen forløber, skal vi høre i næste »Typ.-Tid.«.

Afdøde Kolleger

Aarhus Afdeling har mistet et trofast Medlem og en god Kollega, idet Maskinsætter *S. Stegger Sørensen* i en Alder af 60 Aar er afgaaet ved Døden uden forudgaaende Sygdom. Stegger Sørensen var Lokalkasserer fra 1911—13 og i ca. 15 Aar Afdelingens Revisor, og paa begge Pladser udførte han et godt og fortjenstfuldt Arbejde. Paa Afdelingens Generalforsamling og ved Jordefærden Onsdag den 30. Oktober udtaltes smukke Mindeord over den afdøde Kammerat. Mange Kolleger fulgte ham til Graven, hvor Afdelingens Fane sænkedes som den sidste Hilsen. *h.*

*

Stereotypør *Børge Jacobsen* døde i Søndags ganske pludselig af en Hjertelammelse, kun 33 Aar gammel. Børge Jacobsen var Søn af en Kollega, Wilh. Jacobsen, han havde lært hos Hoffensberg og blev senere Stereotypør; i de senere Aar arbejdede han i Social-Demokraten. Han efterlader sig Hustru og et Barn. Angaaende Begravelsen henvises til Dagspressen.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Novemberfesten.

Billetter til Forbundets Novemberfest kan købes paa Kontoret. Pris 1 Kr.

Faglig Ungdom.

Novembernumeret af »F. U.« er kommet og kan hentes paa Kontoret.

Nyt Hoved

paa Bladet »Faglig Ungdom« er Emnet for en lille Konkurrence med 3 Præmier paa henholdsvis 20, 10 og 5 Kr.

Opgaven er fri — d. v. s., Navnet skal bibeholdes og ligeledes Linjen: Organ for den fagorganiserede Ungdom, Maaned, Aargang og Numer. Iøvrigt har man Lov at udfolde sig, som man lyster — med eller uden Anvendelse af Kliché. Formatet er 4to, og Forslaget skal være os i Hænde senest den 21. November.

Samariterkursus.

»F. U.«s Kursus i Samaritertjeneste løber af Stabelen i Løbet af ca. 14 Dage. Deltagelsen er gratis, og Tilmelding maa snarest ske til Kontoret.

Lærlingeafdelingen i Næstved 20 Aar.

Delegeretmødet i København 1920 vedtog. »Delegeretmødet vedtager i Princippet, at Lærlingene organiseres under Dansk Typograf-Forbund.«

Efter at der siden 1887 inden for Forbundet var arbejdet med Reformer med Hensyn til de for Faget meget daarlige Lærlingeforhold og der paa samtlige efterfølgende Delegeretmøder og i »Typ.-Tid.« var slaaet til Lyd for Forbedringer paa dette Omraade, vedtog man endelig i 1920 ovenstaaende Udtalelse efter en lang Debat om Formen for en saadan Ordning.

Som en af de første Lærlingeafdelinger startedes Underafdelingen i Næstved den 21. December 1920 efter eenstemmig Beslutning i Afdelingen og blandt Byens 17 Lærlinge, der alle støttede Tanken med stor Interesse, og Afdelingen kan saaledes i Aar fejre sin 20 Aars Bestaaen, hvilket sker ved en Festlighed Lørdag den 16. November paa Arbejdernes Forsamlingsbygning i Næstved.

Lokalafdelingens første Repræsentant i Underafdelingen blev Typograf Axel Th. Jensen, som virkede i 3 Aar; derefter valgtes Typograf Joh. Christiansen, der ligeledes fungerede i 3 Aar, og siden 1. Januar 1926 har Typograf Chr. Jensen Petersen repræsenteret Afdelingen i Underafdelingen og virker stadig som saadan.

En af Underafdelingens første Opgaver blev at medvirke til Oprettelse af en Fagklasse for Typograflærlinge paa Teknisk Skole, der siden har virket særdeles tilfredsstillende med god Tilslutning fra Lærlingenes Side og stadig med fortrinlige Lærerkræfter. I den sidste halve Snes Aar har det været Faktor Chr. Jensen som Sætter og Sigurd Christensen som Trykker; den tekniske Undervisning foregaar paa »Sydsjællands Venstreblad«s Trykkeri, og der har ofte været arrangeret tekniske Studieture saavel til Byens øvrige Trykkerier som til København.

Paa Underafdelingens Møder har der saa godt som hver Gang været holdt Foredrag om saavel tekniske som fagorganisatoriske Emner, der alle har været paahørt med stor Interesse. Som Foredragsholdere har som Regel virket lokale Kolleger og Lokalformændene.

Af Sommerture og Sammenkomster har der hvert Aar

været arrangeret flere, ligesom der har været taget Initiativ til en Del lokale Lærlingestævner, Stævnet i Roskilde for Lærlinge fra hele Sjælland, og det berømmelige Stævne i Odense 1939 for Lærlinge fra hele Landet med god Bistand og Opofrelse fra de lokale Afdelinger. Maalet er nu at faa Landsstævnet gjort obligatorisk gennem Forbundet f. Eks. hvert 3. Aar.

Foreningens Stiftelsesfester har hvert Aar haft et udmærket Forløb med stor Tilslutning af Lærlinge og øvrige Fagfæller, og som Regel har de unge her udfoldet sig som gode Arrangører og medvirket ved Underholdningen til Underbyggelse af det gode Kammeratskab, som stadig har været et vigtigt Led i Underafdelingens Virke. Og jeg tør nok fremhæve, at Spiritus er bandlyst fra Underafdelingens almindelige Møder og Generalforsamlinger, naar man lejlighedsvis har erfaret, hvorledes der andre Steder ikke tages saa nøje med det, hvor unge samles.

Maatte Tiden, der kommer, give os Mulighed for at kunne fortsætte Underafdelingens Arbejde i samme gode Spor som hidtil og eventuelt føre det videre frem til Glæde for Forbundet og til Gavn for Lærlingene, der senere maatte træde ind i vore Rækker, saa de senere kan vende tilbage til Minderne fra den Tid, de tilbragte i vort Selskab paa en god og lærerig Maade, fremfor at drive Tiden hen i Ungdommen paa anden daarlig Vis.

Med kollegial Hilsen til Forbundets øvrige Underafdelinger og Tak for Samarbejdet i de forløbne 20 Aar gaar vi da til Festligholdelse af vor 20 Aars Stiftelsesdag Lørdag den 16. November.

Næstved, i Oktober 1940. *Chr. Jensen Petersen.*

Gifte Kvinders Arbejde

I en Tid, hvor der er Klapjagt paa gifte Kvinders Arbejde, er Kollega, Frk. Sigrid Kjærgaard, med i Kapløbet. Saalænge den gifte Kvinde har Ansvaret for Hus og Hjem sammen med Manden, har hun Krav paa en Plads i Samfundet, hvilket ogsaa har været praktiseret gennem Aarene. Et tydeligt Bevis herpaa har man i Opbyggelsen af det moderne Samfund og det høje sociale Stade, vi var ved at opnaa. Skulde alt dette nu ødelægges, vil det betyde en Tilbagegang. Købekraften vil yderligere forringes. Det er tillige en Straf for Tusinder af gifte Kvinder, der er den bærende Kraft i Hjemmet. Lad os ikke bedrage og dømme alle gifte Kvinder ud fra Eksempler, som min ugifte Kollega fremfører, som at den gifte Kvinde kun gaar paa Arbejdet for at erhverve sig Luksus eller for at faa Tiden til at gaa. I en unormal Tid, som den, vi i Øjeblikket oplever, hvor Hjem trues af langvarig Arbejdsløshed, er det mig, mere end nogensinde før, umuligt at indse, at den gifte Kvinde ikke skal have sin naturlige Livsret til at hæge om det, som staar hendes Hjerte nærmest, nemlig Retten til sit eget Hjems Sikkerhed og Eksistens. *Valborg Paulsen.*

Til Sigv. Hansen

fra en af Fr. Nielsens Halvvenner

Kollega Sigv. Hansen har i »Typ.-Tid« Nr. 44 fundet det betimeligt at rette et (forøvrigt pænt indpakket) Angreb paa Fr. Nielsen i Anledning af dennes lille Artikel, »Var det ikke klogere —«. Sigv. Hansen taler i »min og sikkert manges Mening«, hvor mange véd »sikkert« hverken Sigv. Hansen eller jeg, men jeg (maaske alene) synes det var et lille fortræffeligt Ord paa Vejen.

Det er endnu aldrig lykkedes mig at blive klar over den Mentalitet, der behersker de Arbejdere, der paa Møder og Kongresser vedtager bombastiske Tilkendegivelser til den Regering, der i samme Aandedrag nedskærer Lønningerne med op til 25 %, og beskatter Arbejdernes mest nødvendige Livsfornødenheder op til det helt ublu.

Med Hensyn til de Goder, som vi selv, »og ikke mindst den politiske Sidefløj« har givet os, er jeg i hvert Fald for ung som Typograf til at kunne huske det. Jeg husker bedst den Krone, som Lokkemaden lød paa ved sidste Tarifforhandling, og som Schultz, Ringkøbing, sagde ved en Generalforsamling her i Byen: »Vi faar ikke mere!« Og det var sikkert saa sandt, saa sandt, vi saa jo, hvordan det gik Københavnerkollegerne. Dem ordnede den politiske Afdeling, og det har jo sikkert været til de socialistiske Medlemmers Tilfredshed. Ikke?

Om Socialdemokratiet har baaret Fagforeningerne frem, kan være, men i Øjeblikket er det dog nærmest det omvendte, der sker, man kommer jo aldrig til en Generalforsamling, uden der paa Dagsordenen er et Tilskud til Valgfond eller forskellige socialdemokratiske Fraktioner, som det ved Hjælp af et socialdemokratisk Flertal lykkes at stjæle ud af Lommerne paa anderledes tænkende.

Til Slut skriver Sigv. Hansen, at han og et Par Hundrede Tusinde Arbejdere siger: Her er vi, og vi løber ikke vor Vej. Det var rart, om det var saadan her i Landet, andre Steder løber Rotterne (mest de store) ellers, naar Skuden begynder at synke, det saa vi tydelig nok før den 9. April, da Landet efterhaanden var blevet et Eksil for mindre modige udenlandske Arbejder»førere«. 7253, *Laur. Laursen.*

Erklæring

Paa Foranledning af det, af Carl F. Petersen arrangerede nazistiske Møde, hvor Arbejdsløshedsudvalget mod dets Vilje stod som Medarrangør, erklærer Udvalget: At det ikke er nazistisk, at det overhovedet ikke arbejder for noget politisk Parti, men kun arbejder med Arbejdsløshedsspørgsmaal, og at det betragter yderligere Samarbejde med Carl F. Petersen som umuligt.

Alf Sørensen.
Thorvald Jensen. Georg Mathiesen. Carl Rasmussen.

Instruktionsmøde for Maskinsættere

afholdes paa Horsens Social-Demokrat, **Horsens**
Søndag den 24. November Kl. 13.

Møller-Madsen, Odense, leder Instruktionen.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Trykkeriarbejdernes Klub

Fredag den 22. November Kl. 20 i Evaldsgade 3 [1].

Fr. Mehr taler om

Arbejdsløshed - Arbejdsdeling

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Forretningsudvalgsmøder

29. Oktober 1940.

1. Med Provinsens Principalorganisationer skal paany optages Forhandlinger vedr. Arbejdsdeling. — Møde afholdes den 31. ds.

2. Et Medlem i Fjerritslev har skriftligt fremsat ærerørig Sigtelse mod Medlemmer af Hovedbestyrelsen. — Vedtoges at kræve Dokumentation af Sigtelsen eller en uforbeholden Undskyldning. Sker dette ikke, idømmes Medlemmet 3 Maaneders Karantæne.

3. Det foreslaas Forbundsstyrelsen at tegne 3 Andele à 1000 Kr. i et Datterselskab, som »Folke-Ferie« agter at oprette til Køb og Drift af en Ferieby ved Gilbjerghoved.

En Resolution

I Forbindelse med Bogtrykudstillingen i Nykøbing F. afholdtes et Fagmøde, hvortil der var mødt Kolleger fra Lokalafdelingerne Maribo, Stubbekøbing og Nykøbing F. Her vedtoges eenstemmigt følgende Resolution:

Typografer paa Lolland-Falster, samlede til Møde, udtaler sin skarpeste Misbilligelse af de stadig stigende Priser, og opfordrer De samvirkende Fagforbund til hos Priskontrolraadet at nedlægge Protest mod dette. — Naar man har begrænset Arbejdernes Fortjenestemuligheder, maa man ogsaa kunne begrænse Prisstigningerne. — *v. h.*

Nær og Fjern

25 Aars Jubilæum. Redaktør af »Møens Social-Demokrat«, *Harry Lindeneg*, kunde Tirsdag den 5. November fejre Jubilæum, idet det nævnte Dag var 25 Aar siden, han blev Medlem af Dansk Typograf-Forbund.

I Dagens Anledning sendte Stege Afdeling en Lykønskning i Form af en Blomsterkurv.

60 Aar. Den 22. November fylder Maskinsætter *Johannes Christiansen*, Amager Landevej 35, 60 Aar. Christiansen udlærtes i Ribe. Efter at have arbejdet som Typograf i forskellige sjællandske Provinsbyer kom han til København og har her været ansat i Firmaerne: Græbe, Georg A. Bach, Ihrich, Jensen og Rønager, Rosenberg og derefter i snart 25 Aar som Maskinsætter paa Dagbladet »Politiken«. Christiansen har altid været afholdt saavel af sine overordnede som af sine Kolleger, og der er sikkert mange, der paa Festdagen vil sende ham en venlig Tanke.

Til Novemberfesten i Morgen (Lørdag) Aften var der næsten udsolgt i Mandags, saa det maa anses tvivlsomt, om der er flere Billetter, naar nærv. Nr. af »Typ.-Tid.« udkommer. — Husk, der begyndes præcis Kl. 19!

Bogtrykudstillingen i Nakskov holdes aaben i Morgen Lørdag Kl. 14—21 og Søndag Kl. 10—21 paa Hotel »Harmonien«. Agiter for et godt Besøg. Deri ligger Reklamen for vort Fag. Der er gratis Adgang.

Tilgang fra Provinsen til København af ledig Arbejdskraft er af den københavnske Afdelingsstyrelse frabedt indtil videre. Forklaringen er den, at der i København er en Arbejdsdeling, og det siges da, at denne vilde blive ganske illusorisk, saafremt ledige fra Provinsen frit kunde flytte til København. I Københavns Afdelings Styrelse haaber man dog paa, at Forholdene snart maa gøre det muligt paany at se bort fra de geografiske Grænser.

I Forbundets Forretningsudvalg har Spørgsmaalet været drøftet, foranlediget ved en Klage fra en i København afvist Provinskollega. Forretningsudvalget maa — bortset fra rent juridiske Betragtninger — mene, at man under de foreliggende Omstændigheder ikke kan fortænke Københavns Afdelings Styrelse i, at den søger den københavnske Arbejdsdeling brugt til Nytte for ledige københavnske Medlemmer, naar der ikke er Arbejdsdeling i Provinsen, og henstiller, at Kollegerne i Provinsen prøver at se Sagen paa samme Maade.

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

9. September. Samtlige Forretningsudvalgets Medlemmer deltog i Mødets Behandling af Spørgsmaalet om Arbejdsfordeling; ved de nu i de seneste Dage førte Forhandlinger havde der foreligget et Forslag saaledes, at alle Firmaer skulde bringe Personaleantallet op til det normale, og hvert Sted maatte Fordelingens Omfang staa i Forhold til paa den ene Side Arbejdsmængden og paa den anden Side det nye Personaleantal; Arbejdsdelingens Art kan være ugevis, dagvis eller timevis Afkortning efter nye Regler; dette var Hovedlinierne i det Forslag, som Forhandlerne havde haabet at kunne gennemføre, men i den sidste Ende af Forhandlingerne havde K. B. fæstet forskellige Reservationer til Forslaget, hvorved dette blev uantageligt for os. — Efter nogen Drøftelse af Spørgsmaalet vedtoges det at opsige Aftalen af 23. April og erklære os rede til fortsat Forhandling om en ny Overenskomst, idet en saadan dog maa forudsætte, at Firmaerne beskæftiger et Antal Personale svarende til normalt Antal beskæftigede. — Der bevilgedes Fripladser paa den socialdemokratiske Arbejderskole for enkelte Medlemmer. — Velkomstfesten for unge Svende i Forbindelse med Tillidsmændenes Sammenkomst afholdes ved Udgangen af Oktober Maaned. — Efter en kort Drøftelse af, om Novemberfesten i Aar burde afholdes, vedtoges det, at Festen skal afholdes. — Et af Fagskolens Formand foreslaaet Kursus for ledige Maskinsættere ønskede Styrelsen for nærværende ikke at medvirke til. — Sager angaaende Ekstrahjælp og Landophold behandledes. — Spørgsmaalet om Gennemførelsen af Kontorets Tillidsmænds og Personales Ekstraferie drøftedes. — Mødet hævet.

I Roskilde

Lørdag den 23. November Kl. 14—21
Søndag den 24. November Kl. 10—21

»Højskolehjemmet«

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne

Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Anvisningskontoret

Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling

Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik

Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører

Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden

K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende

Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

5. November: Aarhus 5000,00, Esbjerg 1500,00, Holstebro 1500,00, Silkeborg 1500,00, Svendborg 1000,00; 6. November: Holbæk 800,00, Lyngby 250,00, Ringsted 800,00; 7. November: Aalborg 2000,00, København 25.000,00, Nakskov 500,00, Løgstør 150,00.

København, den 11. November 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Walther Johannesen, udl. 4. 11. 40 hos Langkjær (arb. s. St.).

Herning: Sætter Vagn Tholund, udl. 1. 11. 40 i Herning Folkeblad. Køge: Sætter Karl Erling Nielsen, udl. 1. 11. 40 i Brdr. Larsens Bogtr. Odder: Sætter Kai Holm, udl. 1. 11. 40 i Odder Bogtrykkeri. Odense: Sætter Hans Eigil Justesen, udl. 1. 11. 40 i H. Hansens Bogtr., Sætter Erik Bernhard Chr. Eriksen, udl. 1. 11. 40 i Kerteminde Avis, Trykker Helge Gunhardt Wiig, udl. 1. 11. 40 i Fyens Stiftsbogtr., Sætter Niels Erik Jakobsen, udl. 1. 11. 40 hos Hagen & Sørensen. Skive: Sætter Tage R. G. Christensen, udl. 1. 11. 40 hos A. C. Schou. Slagelse: Paal. Erna Kirstine Pedersen. Viborg: Sætter Kristian Andersen, udl. 1. 11. 40 i Viborg Stiftsbogtr.

Tiltraadte

København: 7233 J. Skoubo fra Randers (Militær), 5315 Paul Svarre fra Køge (Militær), 6937 E. Iversen fra Viborg (arbl.).

Aarhus: 6564 John Dyhr (Militær); Frederikshavn: 7273 Aage Petersen fra Aalborg, 7338 Johan Gustafsen fra Viborg; Hjørring: 3965 Knud Godtfred Berg fra Viborg, 3964 Knud Thomsen fra København; Horsens: 5961 Kaj Ove Schoumann (arbl.); Nyborg: 7314 Henry Ægidius Hansen (Reklametrykkeriet); Odense: 7771 Harald Jensen fra Thisted, 4392 Marius Rasmussen fra Nyborg; Randers: 5480 Børge Pedersen (Dagbladet); Roskilde: 5547 Kjeld Henriksen fra Næstved, 5542 Herluf Jensen fra Holbæk, 5981 Poul Alstrup fra Aalborg, 1895 Erik Weiss fra København, 484 Poul Sjøl fra København; Rønne: 6441 Aksel Valdemar Rasmussen (Bornh. Tidende); Stubbekøbing: 1281 Jens Chr. Jørgensen (arbl.); Svendborg: 5454 Bendix Jensen fra København; Sønderborg: 7477 Olaf Seeborg fra Vejle; Thisted: 5593 Arne Christensen fra Viborg; Viborg: 9163 Alf Mortensen fra København.

Fratraadte

København: 662 W. Knoblauch til Handels- og Kontormedhj., 484 Poul Sjøl til Roskilde (Skole), 1895 E. Weiss til Roskilde (Skole), 5454 B. Jensen til Svendborg (arbl.), 5017 Svend Gloggengiesser til Næstved (Skole), 5951 Th. Jensen til Helsingør (Skole), 1130 Leon Vigold til Helsingør (Skole), 1117 Arne Mallberg til Helsingør (Skole), 820 A. Johansen til Dansk Kommunalarb.-Forb., 3964 Knud Thomsen til Hjørring (arbl.), 5572 Heinz Andersen til Svendborg (Skole), 5863 H. Jensen til Svendborg (Skole), 1270 A. Frantzen til Hillerød (Skole).

Aalborg: 5077 Tage Clausen til Helsingør (Skole), 5981 Poul Alstrup til Roskilde (Skole), Aarhus: 6995 Osvald Jørgensen til Tyskland, 5021 Karl Emil Rostgaard til Tyskland, 5281 Aage Jacobsen (paa Rejse), 5067 Ole Nissen til Helsingør (Skole), 5994 Erling Bye Jensen til Helsingør (Skole), 7694 Erik Larsen til Helsingør (Skole), 5820 Hakon Lønnqvist til Esbjerg (Skole); Esbjerg: 2841 Helmuth Nielsen til Odense; Fredericia: 5961 Kaj Ove Schaumann til Horsens; Haderslev: 7742 Jep Paulsen til Helsingør: Herning: 3486 Jens Rahbech til Kolding (Skole), 3161 Knud Falkenskov til Roskilde (Skole), 6961 Børge Sørensen til Helsingør (Skole), 5341 Rikard Olsen til Esbjerg (Skole), 5918 Rich. Jørgensen til Randers i Pl.; Horsens: 6419 Svend Aage Jensen til Helsingør (Skole), Køge: 4353 Fr. Bang til Roskilde; Nakskov: 7646 Aksel Bergstrøm til Helsingør; Nyborg: 4392 Marius Rasmussen til Odense i Pl.; Næstved: 5993 Fr. Christian Nielsen til Roskilde (Skole), 5547 Kjeld Erik Henriksen til Roskilde (Skole); Odense: 3555 Henry Larsen til Tyskland, 6140 Verner Jochimsen til Helsingør, 5109 Johs. Reinhardt til Helsingør, 7314 Henry Ægidius Hansen til Nyborg; Randers: 7233 Jørgen Skouboe til København (Militær), 5070 Knud M. Nielsen til Helsingør (Skole); Skive: 5161 Aage Madsen til Helsingør; Slagelse: 5995 Henning Nielsen til Roskilde (Skole); Stubbekøbing: 5003 Erhardt Hansen til Helsingør (Skole), 1281 Jens Chr. Jørgensen (paa Rejse); Svendborg; 5065 Laurits Hansen til Helsingør, 3142 Aage Mikkelsen til København (Militær); Thisted: 7771 Harald Jensen til Odense (Militær); Vejle: 5029 Kaj Jensen til Helsingør (Skole), Viborg: 5480 Sv. B. Pedersen til Randers, 5593 Arne Christensen til Thisted, 6937 Einar Iversen til København, 3965 G. K. Berg til Hjørring.

Udmeldte

København: 7072 Otto Riis (fratraadt Faget).

Slagelse: 6173 Knud Jørgensen (fratraadt Faget).

KLUB-ANNONCER

Bladsætterklubben

afholder **Møde**

Søndag den 17. Novbr. Kl. 13

i Arbejderforeningen, Nørrevoldgade 90, Stuen.

Afdelingsformanden, *Sigv. Hellberg*, taler om den faglige Situation.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Paa Grund af Mørklægningen er Kassererens Træffetid indtil videre

Søndag Fmd. Kl. 11—12.

Grafisk Compagni

Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Hamlet . Corps 12—60

ANNONCER

Ung Sætter,

med Kendskab til alt Akcidensarbejde, herunder Skemasats, Annoncesats, Ombrydning, Skitsering o. l., søger Plads, snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »66«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 ²,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 47 *København den 22. November 1940* *67. Aargang*

Fagforeninger og Partipolitik

Sigv. Hansen har atter taget sin Scrapbog frem. Og jeg kan smigre mig med, at hans Optegnelser ogsaa denne Gang omfatter mig lille Mand. Det er mine »smaa bekendte Artikler«, der foruroliger ham, og jeg forstaar, at han vil kunne sove mere trygt om Natten, hvis han kunde blive fri for dem. Jeg tør dog ikke love at imødekomme ham i saa Henseende.

Men skønt de fleste af »Typ.-Tid.«s Læsere vel nok har glemt de af Sigv. Hansen fremsatte Paastande og Formaninger — der har ikke været Plads til et Svar før nu —, vil jeg dog ikke undlade at ofre et Par Linier paa ham. Ellers kunde han jo let henfalde til Illusioner om, at han havde gjort mig tavs.

S. H. skriver: »Vore Fagforeninger lider jo, efter Fr. Nielsens ofte udtalte Mening, under Socialdemokratiets Vanrøgt, og et Parti, der i den Grad, som Fr. Nielsen mener det, har svigtet dets (sine) Idealer, som har ladet sig købe af Kapitalismen, som er nazificeret, som har begaaet kort sagt alle de Skurkestreger, som tænkes kan, har jo ingen Grund til Frygt....«

Jeg véd ikke, hvor S. H. har dette fra. Det maa være noget, hans opskræmte Fantasi har foregøglet ham. Eller har det ligget og slumret i hans egen Underbevidsthed? Jeg har nemlig aldrig skrevet, at Socialdemokratiet har ladet sig købe af Kapitalismen eller er nazificeret. Men jeg kan godkende, at jeg har bebrejdet Partiet, at det har vanrøgtet Arbejdernes Interesser som Følge af, at dets Førere er blevet svage i Knæene i deres Modstand over for Overklassen. Det forekommer mig, at den senere Tids Udvikling i høj Grad har bekræftet Sandheden i denne Paastand.

Jeg benægter ikke, at Socialdemokratiet har gjort en Indsats for Arbejderbevægelsens Fremdrift i dette Land. Samtidig vil jeg dog hævde, at det samme Parti har været *medvirkende* i og er *ansvarlig* for, at de økonomiske Fremskridt, som Arbejderne har skaffet sig gennem deres Fagforeninger, igen er blevet dem berøvet. Mange Aars Arbejde er blevet tilintetgjort. Og mon ikke det vil koste mange Aars Arbejde at tilkæmpe sig dem igen?

Sigvald Hansen vil gerne have mig placeret i en eller anden politisk Baas — formodentlig for lettere at kunne faa Ram paa mig ved at gøre mig medansvarlig for de Dumheder, et saadant Parti eventuelt har begaaet. Men saa let gaar det ikke, Sigv. Hansen. Som jeg staar nu, og har staaet i mange Aar, har jeg kun mine egne Handlinger og Dumheder at staa til Regnskab for. Jeg har brugt mine begrænsede Evner i Fagbevægelsens Tjeneste og holdt mig uden for de partipolitiske Kandestøberier. Og det er mig ubegribeligt, at S. H. først nu har faaet Øje paa dette mit Standpunkt.

Fra jeg kunde begynde at tænke selvstændigt, har jeg haft den Opfattelse, at Fagbevægelsen skulde staa *uafhængig* af *alle* politiske Partier — herunder naturligvis ogsaa det kommunistiske.

Dette betyder ikke, at Arbejderne ikke skulde interesserer sig for de politiske Spørgsmaal, som er fremme i Tiden. Men dette kan jo ske gennen de *politiske* Foreninger. Hvad har vi ellers dem til? Forholdet er nemlig det, at en Arbejder, der vil gøre sig Haab om at faa Beskæftigelse, er nødt til at staa i en Fagforening uanset sin politiske Indstilling. Og naar dette er Tilfældet, maa det betragtes som en aandelig Voldshandling gennem Fagforeningerne at tvinge ham ind i en bestemt politisk Afskygning.

Jeg erkender, at disse Anskuelser hidtil har haft trange Kaar blandt Arbejderne, men det forekommer mig, at den seneste Tids Udvikling har bekræftet disse Anskuelsers Rigtighed.

Sigv. Hansen vil af dette kunne forstaa, at det ikke er Frygt, der fik mig til at skrive den lille Artikel, som han har faaet i den gale Hals.

S. H. burde være lidt forsigtig med at proklamere, at »et Par Hundrede Tusinde fagorganiserede Arbejdere ikke er bange for politisk at bekende Kulør«. Det kunde jo hænde, at det, som vore politiske Venner har ladet vederfares de organiserede Arbejdere i det sidste halve Aar, med Prisstigninger *uden* Lønregulering, Arbejdsdeling *uden* tilsvarende Byrder paa de bedrestillede — et Forhold, *som gør Arbejdsdelingen til en Meningsløshed* og fuldt ud retfærdiggør de fremkomne Protester imod Delingen — det kunde jo hænde, at disse Uretfærdigheder havde bevirket et betydeligt Svind i de to Hundrede Tusinde trofaste.

Dette gør Sigv. Hansen klogt i at regne med. Og for at han ikke skal glemme det, bør han indføje det i sin — Scrapbog.

Fr. N.

Onde Tendenser

Det synes, som om de arbejdsløse har sluppet hele deres Harme løs mod de Arbejdere, der er saa heldige endnu at have Arbejde; det er jo ikke langt fra at faa Udseende af, at de tilsnylter sig en behagelig Tilværelse paa de arbejdsløses Bekostning. Mon det ikke var naturligere at vende Harmen mod det Samfundsstyre, som ikke har formaaet at sætte Produktionssystemet under Kontrol og derved til Dels sikre Arbejderne mod overhaandtagende og konstant Arbejdsløshed. Om nogen Indsats i den Retning har man ikke hørt — i hvert Fald kapitulerede man den Dag, Arbejderne blev henvist til at dele det Arbejde, Rationaliseringen og Tekniken har ladet tilbage til den menneskelige Arbejdskraft.

Men det var en ond Gerning at henvise de fattige til at slaas om de Smuler, der kunde falde fra. Tror man

da ikke, at de, der er i Arbejde, allerede som Følge af Prisstigningerne har den største Møje med at holde Sulten og Nøden fra Døren? Jo, der er mange, ogsaa uden for Arbejdernes Rækker, som er klar over det. Jeg skal fra de sidste Dage kun nævne, at Undervisningsminister Jørg. Jørgensen og fhv. Statsminister Madsen-Mygdal har fremsat Udtalelser om det. Sidstnævnte udtalte ifølge »Politiken«s Referat: »Arbejderklassen har ikke gode Kaar for Tiden, og en Hævelse af Arbejdslønningen var i og for sig rimelig....«

At faglige og politiske Tillidsmænd kan gaa ind for Tanken om at lægge Arbejdsløshedens Byrder fortrinsvis paa Arbejdernes Skuldre kunde tyde paa, at de er kommet lidt for langt paa Afstand af Arbejdernes økonomiske Vilkaar. Thi saa sandt som Arbejderne ingen som helst Skyld har i Arbejdsløshedens Eksistens, lige saa sikkert er det, at de ikke har nogen som helst Pligt til *forud for andre Samfundsborgere* at raade Bod paa den. At tale om Kammeratskab og Sammenhold i denne Forbindelse er falsk Tale — saa sandt som en sulten Mand ikke mættes ved, at nogle flere af hans Kammerater ogsaa kommer til at sulte.

Alle er enige om, at de arbejdsløse skal hjælpes, og dette maa være en Pligt for det Samfund, som ikke er i Stand til at fremskaffe Arbejde. Men at slaas som Hunde om nogle fattige Kødben er uværdigt for Arbejderne. Og det er jo ogsaa nok et usikkert Grundlag for Sammenhold og Kammeratskab.

Det var en ond Sæd, der saaedes ved denne Delingslov, og man kunde have ventet, at *alle* Arbejdere med Harme vilde have afvist en saadan Tanke, hvis Resultat for samtlige Arbejdere vil blive en Proletartilværelse, som burde høre en svunden Tid til. Men naar man læser »Typ.-Tid.« Nr. 45, synes den onde Sæd desværre at have baaret Frugt. Spekulationen er altsaa for saa vidt lykkedes, men det endelige Resultat skal nok vise sig at blive stik modsat Hensigten. *Pion.*

Naar Krybben er tom —

Danmark er blevet fattigere, vi maa spænde Livremmen ind og bide Tænderne sammen. Man maa sætte Tæring efter Næring og ikke skræve videre end Bukserne kan holde. Naar man nyder sin Surrogat-Kaffe om Aftenen, bør det virke opløftende at høre, at man har destrueret 11 Millioner Sække Kaffe i Brasillen. Man bør vise Samfundssind og glæde sig over, at det stadigvæk er muligt for Landets Skibsredere og Grosserere at bo paa Hotel for 100 Kr. om Dagen.

Der er ingen Grund til Surhed. Vi har en Sociallov, som har rejst et Læbælte om alle Smaakaarshjem i Danmark. 70 Aars Socialpolitik garanterer den danske Arbejderklasse, at der endnu er et Par Trin at gaa baglæns, før man har naaet den kinesiske Kulis Levefod. Man bør ikke være misundelig paa de rige, der endnu har Raad til at købe Koks og Konserves til at holde Beredskabslagrene vedlige. De har dog ogsaa deres Bekymringer. Hvad betyder det, at Brød, Smør og Flæsk er steget til uoverkommelige Priser for Arbejderbefolkningen, naar Overklassens fine Mopper er ramt dobbelt haardt gennem Skatten paa Kosmetikken? Vi er jo i samme Baad, og det er en af vore egne, der staar til Rors — hvorfor saa interessere sig for Kommandobroen?

Landet er blevet fattigere, der er mindre Arbejde end før, vi maa dele det, der er. Og de, der skal dele, er naturligvis Arbejderne. Selvfølgelig skal Maskinarbejderen ikke dele Arbejdet med Direktøren. Saa kom det til at se skidt ud i Industrien. Tænk, om Aktionærerne i en Virksomhed pludselig skulde til at arbejde. Det vilde faa de alvorligste Konsekvenser. Det er indlysende rigtigt, at Arbejderne maa dele Arbejdet. Det er akkurat ligesaa indlysende rigtigt, som at Arbejderen ogsaa tilkommer det fulde Udbytte af sit Arbejde.

Desværre er store Dele af Arbejderklassen blevet opdraget til en ganske anden Opfattelse af Godernes og Retfærdighedens Fordeling. Som bekendt kan man jo gentage en Løgn saa tit, at den til sidst bliver opfattet som Sandhed. Man kan ogsaa jonglere saa behændigt med Begreberne, at deres egentlige Betydning og Indhold udviskes for Tilskueren. I det hele taget er der ingen Grænser for alle de Taskenspillertricks, der benyttes, naar det gælder at vildføre den arbejdende Befolkning og desorganisere dens Enhed og Slagkraft. Man fabler om et Demokrati, som aldrig har været praktiseret. Man taler om et Folkestyre, hvori der aldrig har været andet folkeligt end Lederens Kasket. Man pynter Avisen med et Frihed-Lighed-Broderskab og slaar Pløre i Ansigterne paa dem, der forlanger Løsnet gjort effektivt. Men Propagandaen er en sikkert virkende Gift, og der skal Taalmodighed til at overbevise Demokraten om, at det er saa som saa med Demokratiet i vort Samfund. Vi vil staa Vagt om vort Folkestyre, siger han, for han véd ikke, at i vort folkestyrede Danmark har 6100 Storagrarer 8 Repræsentanter paa Tinge, mens 380,000 Husmænd og Smaabrugere maa nøjes med 7.

Naar man i denne Tid ser Begrebet *Dobbeltbeskæftigelse* igen taget op til Debat baade paa Arbejdspladserne og i dette Blad, er det Resultatet af en demagogisk Propaganda, der kommer til Orde. Det er Resultatet af en Arbejderpolitik, hvis Linje er løbet sammen med Overklassens, og som har blottet Arbejdernes Rygstykker, saa der er blevet frit Slag for Varefordyrelse, Prisaager og den mest modbydelige Udbytning af hele det arbejdende og forbrugende Folk.

Under et virkeligt Demokrati er Dobbeltbeskæftigelse ikke noget Problem. I et Samfund, hvor alle har nok at bestille og ingen mangler noget at spise, er Smaalighed og Misundelse sjældnere Forekomster. Men hvor den kapitalistiske Husholdning ser sig ude af Stand til at føde sine Pensionærer, slaar Manglen paa Arbejde og Fødevarer ud i Galskab.

Naar der i Dag mangler Beskæftigelse til Tusinder Hænder i vort Land, er det ikke Arbejderklassens Skyld. Hertil behøves ikke engang et marxistisk Bevis. Hvor ofte har vi ikke faaet doceret, at det er »Kapitalen«, der sætter Arbejde igang? Og det kan nok vanskeligt bevises, at der i Dag savnes Kapital blandt dem, som i Følge dette Borgerskabets elskede Dogme skulde være »arbejdsskabende«. Altsaa beviser det kapitalistiske Samfundssystem selv sin egen Uformaaenhed og Uduelighed.

Ikke desto mindre er Arbejdernes egne socialdemokratiske Repræsentanter gaaet i Ledtog med et saadan Systems Bærere, er faldet om Halsen paa Overklassens »gode danske Mænd« med nationalistiske Krokodilletaarer

paa Kinderne. — Man følger den samme Linje og nærer de samme Haab. Man lapper Hullerne, og imens siver Luften ud ved Siden af. Lederne levede højt paa Teorien om, at man skulde »vokse ind i Socialismen« — og i Stedet er *de* vokset ind i Overklassen. Nu præker og praktiserer man Arbejdsfordeling og Arbejdstjeneste. Resultatet er, at en stadig voksende arbejdsløs Skare sættes op imod en stadig fattigere arbejdende Skare. Den arbejdsløse ser ondt til den arbejdende, og den arbejdende Familjeforsørger kan ikke forstaa, at han skal tvinges til at »arbejdsdele« med en arbejdsløs, der maaske er baade ung og ugift. Og i de Rækker, der i Dag mere end nogensinde skulde staa Skulder ved Skulder i en fælles Front mod fælles Fjender, saar man Ufredens og Misundelsens golde Sæd.

Under saadanne Forhold fremstaar Problemet *Dobbeltbeskæftigelse.* Der er ingen Mening i, at Kollega Jensens Kone tjener 40 Kr. om Ugen, naar Jensen har Arbejde. Hvorfor skal de tjene mere end mig, som alene maa klare Grejerne for Hjem og Børn? — Det er Misundelsens ækle Spøgelse, der viser sig paa Arenaen, som en Følge af, at baade Jensen og hans Anklager lever paa et Eksistensminimum, paa en for knap Kost, som begge er interesseret i at forbedre. Og saa hudfletter man sine egne i Stedet for at rette Blikket hen, hvor Aarsagen er at finde: Det kapitalistiske Udbytningssystem, som netop er interesseret i at sætte den ene Arbejder i Haarene paa den anden for dermed at forlænge sin egen Levetid. — Mens Hyænerne slaas om Tarmene, fortærer Gribbene Kadaveret.

Der er ingen Grund til at misunde en Arbejderhustru, hvad hun ved egen Flid kan lægge til Mandens Indtægt. Hun udfører sit Arbejde saavel som enhver anden og har fuld Ret til de karrige Skillinger, der tilmaales hende. Det er ikke ved at jage Kvinderne ud af Produktionen, man afhjælper Arbejdsløsheden eller opretter Retfærdighed. Devisen »Kvindens Plads er i Hjemmet« er opfundet af reaktionære Elementer, for hvem Kvinden er et Avlsdyr, der bare skal føde Soldater.

Det er ikke Dobbeltbeskæftigelse, fordi Mand og Kone hjælpes ad om Opretholdelsen af Hjemmet. Kvinden maa til enhver Tid have Lov at gøre Brug af den Ligeberettigelse med Manden, der er tilsikret hende. Det er kun simpel Menneskeret. Dobbeltbeskæftigelse er noget helt andet og skal søges i andre Etager af Samfundsbygningen. Ogsaa her kan man naa overraskende Resultater ved at sætte sig ind i det, man vil tale med om. Kik lidt paa de højhattede Herrer, som *ejer Danmark.* Se dem efter i Sømmene og tæl op, hvor mange Bestyrelser, Aktieselskaber, Truster og Ben disse Herrer beflitter sig med, saa har vi Spørgsmaalet Dobbeltbeskæftigelse opklaret. Og i Tilgift faar vi fuld Besked om, hvad der i Virkeligheden er Aarsag til den Arbejdsløshed, som for Tiden truer med at splitte den organiserede Arbejderklasse i to stridende Lejre — arbejdende og arbejdsløse.

Interessen for Fagforbundene er stigende for Tiden. Folk, som aldrig før har skænket Arbejdernes Organisationer een venlig Tanke, er pludselig begyndt at logre med Rævehalen. Man har lugtet Penge og Profit — og saa er Overklassen og dens Repræsentanter paa Tæerne. I visse Kredse har man allerede delt Arbejdernes Penge. — Naturligvis er ogsaa de saakaldte National-Socialister ude med Snøren. Fra den Side har man indset det umulige i at opnaa nogen Indflydelse i Organisationerne paa legal Vis. I Stedet forsøger man at udnytte Arbejdsløsheden til at lokke de arbejdsløse paa dette Godsejer- og Fabrikantpartis Limpind. Heldigvis kender vi jo vore Lus paa Støvlerne, og der kræves mere Intelligens, end disse Folk besidder, til at overbevise normale Arbejdere om, at en Fagforening bør bestaa af saavel Arbejdere som Industriherrer for at kunne forbedre Arbejdernes Løn- og Levevilkaar.

Der er Grund til i Dag at slaa fast, at paa Solidariteten mellem *alle* vore Organisationers Medlemmer beror Fagforbundenes Eksistens og fortsatte Trivsel. Det gælder det, som Arbejderne selv gennem Aar og Ofre har bygget op. Stridigheder mellem arbejdende og arbejdsløse gavner kun Arbejderklassens Fjender. Og kan vore socialdemokratiske Ledere ikke følge den Kurs, som Arbejderklassen i Dag behøver for at sikre menneskelige Forhold, maa man overgive Ledelsen til Folk, der formaar det. I Dag er det Klassekampspolitik, der skal føres. Har det ikke staaet klart før, saa ses det nu, at *Arbejderklassens Frigørelse er Arbejdernes eget Værk.*

Gunner Gersov.

Rige Arbejdere

Det var godt, man fandt den skyldige i Arbejdsløsheds-Forbrydelsen. Saa er hele Problemet gjort overskueligt og klart. Der vil kun være tilbage at give ham sin Straf og gøre ham uskadelig for al Fremtid.

Dog, en moderne Tids Humanisme har indført Rettergang, hvorunder den tiltalte faar Lov at forsvare sin Sag. Den tiltalte kan saa nære mere eller mindre Tillid til *Domstolen,* hvilket i dette Tilfælde vel bliver fortrinsvis de arbejdsløse. Han kan muligvis ogsaa nære nogen Tillid til en vis *Retfærdighed,* men den har man saa ofte *set angrebet med saa afgjort Held,* saa det bliver vel til Slut saaledes, at man maa finde sig i den tunge Skæbne, som et *Forbryderstempel* tildeler sin Mand.

Det forenkler i allerhøjeste Grad Sagen, *Arbejdsløsheds-Problemet,* at man har fundet den *skyldige i Arbejdsløsheden indenfor Arbejdernes begrænsede Kreds.* Her har vi jo Midlerne til at fastholde ham og nagle ham til hans Ansvar. Og her har vi, indenfor Arbejdernes egen organiserede Kreds, ogsaa Magten til at *beslaglægge* det, han har tilranet sig, og give det tilbage til dem, han har taget det fra.

— — —

Det tiltaler mig ikke at skrive eller tale i denne Stil. Men jeg maa gøre det i dette Tilfælde for at komme paa Linie med *Georg Mathiesen,* Formand for Arbejdsløshedsudvalget, skønt det, at komme ind paa den af ham angivne Linie, staar for mig som en Modbydelighed.

Georg Mathiesen er paa Skovtur med Begrebet: De rige og de fattige Arbejdere. Hvor er den rige Arbejder henne i Øjeblikket? Jo, en stor Del af os har endnu vor sædvanlige 8-Timers Arbejdsdag. Men er det da ikke sivet ud, at omsat i Penge er denne Rigdom *sunket i Værdi* med omkring 30—35 pCt.? — Det er jo slet ikke Arbejdsdagen, der i den Forstand betyder noget. *Men Arbejdslønnen* og hvilke økonomiske Byrder, vi kan bære formedelst den.

Vil Georg Mathiesen fastholde, at der for Tiden kan

tales om rige Arbejdere? Haan mig personlig, G. M., hvis det passer dig. Men haan ikke den, der trods otte Timers dagligt Arbejde maa gaa hjem med en Ugeløn, der paa Grund af sin Utilstrækkelighed giver rigelig Plads for Bekymring og Savn. — Overlad dette til Slyngler!

Men vi har dog dagligt Arbejde, og saa er vi Indehavere af Privilegium og Monopol. Nej. *Arbejdet er vor Ret!* Og det er ogsaa din Ret, G. M., og de ledige Arbejdere, du repræsenterer. — Er det saa ikke en noget letkøbt Konklusion, at fordi nogle er afskaaret fra deres Ret, saa har alle andre heller ingen Adkomst til *deres* Ret, uden at de da bliver skyldig overfor den arbejdsløse. — Ogsaa den Konklusion kan du overlade til Slyngler at drage.

Deling af Arbejde og Løn er Tidens Løsen. Ja, det er blevet de arbejdsløses Krav til de arbejdende. Men ikke blot de arbejdsløses Krav. Det er blevet et Krav fra Regering og Rigsdag, fra faglige og politiske Ledere, fra Overklasse og Socialinstitutioner, fra Finans-Kapital og Finans-Videnskab. Arbejderklassen kan under Krisen klare sig selv og dele de Stumper, der endnu er blevet tilbage af hæderlige Eksistensmuligheder. Og naar der saa ikke er mere tilbage, kan de jo bekrige hinanden og slaas indbyrdes.

Det er mærkværdigt, at Sandheden om Arbejdsløshed og Arbejdsdeling er saa lang Tid om at trænge igennem i Arbejderkredse. — Naa, maaske ikke saa mærkeligt alligevel. Der er vel Kredse, der frygter det Øjeblik, da Arbejderne forstaar den og tager Konsekvensen deraf. — Fra disse Kredse stammer maaske Georg Mathiesens Begrebsforvirring, naar han siger, at det er de arbejdende, der behersker et *Arbejds-Monopol.* Det er meget rigtigt, G. M., at *der er en bestemt Klasse* i vort Samfund, der raader og regerer suverænt over et saa vigtigt *Samfundsomraade* som Arbejde og Produktion, og har gjort det baade i Fred som i Krig. Og har gjort det med Hensyntagen kun til egne Interesser. Og har haft alle Loves Beskyttelse til dette Formaal. Og fortsætter uhindret dermed trods alt, hvad der ligger bag os og *foran os.* Se, det er rigtigt. Men vil du endnu en Gang, naar du har tænkt dig om, udpege Folk fra din egen Klasse som disse Monopolister? Jeg har saa megen Tillid til din Tænke-Evne, at jeg tror, du vil give dine egne Klassefæller en Undskyldning for dit beklagelige Overfald.

Jeg skal ikke forlænge disse Linier med noget om Arbejdsdeling iøvrigt. Det kan vi ikke undgaa at komme til at tale om paa andet Tidspunkt og Sted. Paa det foreliggende Grundlag deler jeg ikke Arbejde eller Løn. — Men jeg stiller mig iøvrigt til Raadighed for Problemet: *Den samlede Arbejderklasses øjeblikkelige katastrofale Situation* og Udveje for den arbejdende Klasse.

Johannes Larsen.

De skrivende Kolleger

maa øve sig i Taalmodighed, da alle Penne synes at være i Virksomhed i denne Tid. Der vil gaa flere Uger inden vi kommer igennem hele Bunken af modtagne Indlæg.

Et Vælgermøde i Kæden 1910

Redaktør *Asger Karstensen* har udgivet sine politiske Erindringer. — Bogen indeholder en Række Anekdoter fra Vælgermøder i fordums Tid.

Her imellem er ogsaa Historien om General H. O. V. Madsen, Venstres første Krigsminister, som paa Asger Karstensens Foranledning i 1910 blev opstillet som Fælleskandidat for Højre og Venstre i Københavns 7. Kreds. Det var nogle Aar efter, at Generalen var udtraadt af Ministeriet. Egentlig Vælgermødetaler var han ikke, men da Karstensen blev stærkt provokeret af Borgbjerg paa følgende Vis: »Tør Asger Karstensen ikke fremvise Generalen offentlig?«, bestemtes det, at General Madsen skulde deltage i et offentligt Møde i »Kæden«, hvortil Socialdemokratiet havde indbudt.

Det blev et af de vildeste Møder, jeg har deltaget i, fortæller Asger Karstensen. — Salen var stuvende fuld, og det var næppe muligt for Talerne fra konservativ Side at faa Ørenlyd. Generalen, der forstaaeligt nok var meget betænkelig ved at skulle tage Ordet under saadanne Forhold, traadte frem for den bølgende Forsamling.

»Mine Damer og Herrer!« begyndte han. Øredøvende Spektakel. Dirigenten ringer. Endelig bliver der lidt Ro. Hvorpaa man hører en Basstemme fra Salens Baggrund: »Er du Rekylmadsen?« »Ja, jeg har opfundet Rekylgeværet!«, svarede Generalen. Ny Uro. Atter lød Røsten fra Baggrunden: »Har du selv været i Krig, Madsen?« »Ja, i 64«, svarede Generalen. Atter Spektakel. Generalen vil begynde. Saa lyder Røsten paany: »Har du nogen Sinde skudt en Tysker, Madsen?« »Det véd jeg sandelig ikke«, svarede den stadig imødekommende General. Efter det nye Intermezzo kommer det sidste Spørgsmaal: »Har du nogen Sinde barberet en Kanin bag ved Ørene, Madsen?« Da vendte Generalen sig mod Dirigenten, idet han sagde, at dette vel næppe kunde siges at være et politisk Spørgsmaal. General Madsen fik næppe sagt noget som helst om sin Politik ved dette Møde. Selvfølgelig forlod han Mødet, siger Asger Karstensen.

I Rønne

Lørdag den 30. November Kl. 14—21
Søndag den 1. December Kl. 10—21

Hotel »Phønix«

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius,
Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Brancherepræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Personalereguleringen.

Naar der rundt om i Virksomhederne reguleres Personale, ser man, at det som Regel er paa den Maade, at det er en Haandsætter, der maa ud til Fordel for Maskinsættere. Det er selvfølgelig rart, at der til nogen tages et saadant Hensyn, men det er i højeste Grad uretfærdigt overfor Haandsætterne, der paa egen Foranledning tit og ofte har lagt et stort Stykke Arbejde i at dygtiggøre sig selv.

Den Tid er forbi, da Sættemaskinen og dens Folk maa regnes for at være de første indenfor Faget og dem, der tages Hensyn til først og fremmest; thi det er klart — og det burde Principalerne ogsaa være klar over —, at den Maskinsætter, der i lang Tid ikke har været borte fra sin Maskine, paa ingen Omraader kan opfylde de Krav, der stilles til en Haandsætter i vore Dage. Tiden har stillet større Krav til alle Brancher indenfor Faget, og Tiden bør ogsaa medføre, at Personaleregulering i det Omfang, der er nødvendigt, gennemføres i hver Branche for sig og ikke udelukkende, som det er Tilfældet nu, ene og alene i Haandsætternes Rækker.

Peter Jensen, Næstved.

Vi er i Vintervold,

siger Johs. V. Jensen i sit pragtfulde Solhvervsdigt — og han tilføjer, at efter Vinter kommer »Lyset og den lange Dag tilbage«.

Som Digtets første Del passer paa Aarstiden nu, kan man vel ogsaa have Lov at mene, at det passer saavel paa vor økonomiske som vort Forbunds kulturelle Oplysnings Front.

Brancheklubberne har i en Aarrække varetaget det fagpolitiske og kulturelle Oplysningsarbejde.

Forbundets Oplysningsvirksomhed har i den Grad kastet sig over den tekniske Undervisning, at der kun er blevet Smuler til alle de andre Omraader, der naturligt maa henhøre under Oplysningsarbejde. Hvad havde vel været naturligere, end at man i den nuværende Tid havde lavet en Række Informationsforedrag om de Vilkaar og de skøre Betingelser, vi maa leve under. Vi mærker tydeligt nok Resultaterne — dem behøver ingen at forklare for os — men Aarsagerne! Her hersker der alle mulige og umulige Opfattelser, selv om vi formodentlig alle vil give Krigen den endelige Skyld.

Brancheklubberne er saa smaat begyndt paa denne Informationstjeneste. Dette kan dog ikke fritage vort Forbund for dets Ansvar. Brancheklubbernes Pengemidler er smaa — derfor er det ikke muligt at lave dette Arbejde saa omfattende som man kunde ønske. — Der maa en Ændring til, om ikke før saa paa vort Delegeretmøde til næste Aar — dog endnu tør man vel ikke lade Tankerne gaa saa langt fremover, Tidens Begivenheder har jo flere Gange leget en ubehagelig Kispus med os og vore Planer.

Foreløbig har vi ikke andet end Brancheklubberne at holde os til, og selv om vi har samme Tro, som Johs. V. Jensens Digt giver Udtryk for, vil det dog være af Betydning for os at holde fast paa det, vi har, og paa de Ting, der herigennem kan naas. Iøvrigt er der vel heller ingen Grund til at tro, at vore Betingelser vil skifte med Aarstidernes Regelmæssighed — saa kom vi jo aldrig længere.

Og kommer endelig »Lyset og den lange Dag« tilbage og Forbundet og dets Sekretær forstaar Tidens Tale, da vil man aflaste Brancheklubberne for en Del af det Arbejde, de har paataget sig; men der vil være Opgaver nok endda, naar vi skal til at genrejse vor Økonomi. *eh.*

„Beregn dit Arbejde"-Mødet i Herning

Søndag den 27. Oktober var desværre ikke saa godt besøgt, som man kunde have Grund til at vente, men de, der mødte, var glade for at have ofret en Søndag Eftermiddag paa at sætte sig noget mere ind i Tarifen — man kan roligt sige, at alle fik et godt Udbytte af Mødet. Man fik Øjnene op for mange Ting, man ikke havde været klar over før, og dette skyldes vel nok den klare og overskuelige Maade, Foredraget var tilrettelagt paa, men i lige saa høj Grad Landssammenslutningens Formand, *Hans Hansens*, man kan næsten sige Kærlighed til Sagen, hvilket hurtigt smittede Kollegerne, der med stor Interesse fulgte Foredrag og Lysbilleder og med Iver gik op i Arbejdet med at beregne Tiden paa de forskellige Tryksager, der var fremlagt til Bedømmelse, ligesom man med Grundighed gik igang med Løsningen af de stillede »Opgaver«. — Jo, der er ingen Tvivl om, at der paa Mødet blev vakt Interesse for at kunne beregne sit Arbejde. Mødet sluttede med Kaffebord, hvor man sang Haandsætternes »Slagsang«, og der rettedes en Tak til Hans Hansen for Foredraget og Lysbillederne. — Hans Hansen takkede, fordi man havde villet ofre en Søndag Eftermiddag paa ham.

— — —

Efter Mødet afholdt Herning Haandsætterklub *ekstraordinær Generalforsamling* med Dagsorden: Valg af Formand og Ændring af § 6. Jens Rahbech maatte fratræde Hvervet som Formand, idet han skulde paa Højskole fra November. Man enedes efter nogen Forhandling om at vælge Victor Riiskjær ind i Bestyrelsen og saa lade denne selv konstituere sig. — § 6 omhandler den aarlige Generalforsamling, der efter Forslag blev ændret til kvartaarlig, saaledes at der afholdes 4 Generalforsamlinger om Aaret, første Gang i Januar Maaned. *jr.*

Odense Haandsætterklub

havde til Fredag den 8. November indkaldt Haandsætterne til en kammeratlig Sammenkomst, og henved et halvt Hundrede Kolleger var kommet til Stede, da Formanden, *Hans Hansen*, bød velkommen. Derefter afsang man Klubsangen, og saa var Appetiten vækket til at gaa i Lag med Biksemaden eller de varme Pølser. Da den værste Hunger var Historie, tog Formanden Ordet og hilste velkommen til 4 Ny-Udlærlinge, hvem han i en kort Tale om Organisationen og dens Opgaver lagde paa Sinde, at i en Tid som vor var det en tvingende Nødvendighed med hvert eneste Medlems Deltagelse i Forbundets Arbejde. Disse Ord blev yderligere indskærpet ved en efterfølgende Sang, skrevet af *Emil Sømberg* og tilegnet Haandsætternes Landssammenslutning under Mottoet: »Langt lettere vi løfter«. Resten af Aftenens Forløb kan ikke beskrives i et kort Referat (her maa henvises til de enkelte Deltagere), men det kan kort summeres i Ordene: En Aften, der virkede befordrende paa Kammeratskabet blandt Haandsætterne i Odense. *H.*

„Beregn dit Arbejde" i Esbjerg.

Søndag den 10. November var Instruktions-Mødet »Beregn dit Arbejde« i Esbjerg. Mødet blev afholdt paa Hotel Hafnia« og var besøgt af *alle* Esbjerg Haandsætterklubs Medlemmer

samt flere andre interesserede Kolleger samt de ældste Sætter-Lærlinge.

Formanden for Esbjerg Haandsætterklub, *Sigurd Borch*, bød velkommen og særlig til Forbundsformanden K. A. Jørgensen samt Albert Jensen, Kolding, som efter en Fællessang redegjorde for Tanken med Afholdelsen af Foredragsserien »Beregn dit Arbejde«.

K. A. Jørgensen fik derefter Ordet og gav Haandsætterne et yderst lærerigt Foredrag om Beregning af det udførte Arbejde og supplerede Foredraget med glimrende Lysbilledillustrationer. Foredraget paahørtes med levende Interesse af Kollegerne, som derefter fik Lejlighed til at prøve Beregningerne i Praksis.

Sigurd Borch takkede K. A. Jørgensen for det oplysende Foredrag og Haandsætternes Landssammenslutning for det udmærkede Arrangement. Den udbytterige Dag sluttede med kammeratligt Samvær ved et fælles Kaffebord, hvor Esbjerg Haandsætterklub var Vært.

Ved Mødet var fremlagt en Serie københavnske Svendeprøver. *a. s.*

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

De smaa Ting.

Parolen i denne Tid er at lade alle de smaa Ting ligge, og kun samle sig om de store Ting. Paa trods af denne Parole foranstalter man alligevel en omfattende og daglig Spildindsamling, hvilket viser, at de smaa Ting dog alligevel har deres Berettigelse. Derfor drister jeg mig til at skrive og at beskæftige mig lidt med Branchespørgsmaalet, selv om Spørgsmaalet ikke er saa stort som Kampen om det daglige Brød, og dog: har Branchespørgsmaalet ikke saa dybe Rødder, og er Branchebevægelsen ikke i sin Tid blevet startet, netop som et Vaaben til Brug i Kampen om det daglige Brød, enten man saa er Tilhænger af Branchernes fagtekniske eller fagpolitiske Virksomhed. De Begivenheder, der er sket i den senere Tid — Strejkeretten er blevet os frataget, og ikke mindst Loven om Indgaaelse af Arbejdsoverenskomster — har vel bevirket, at mange har sagt til sig selv, at nu er det hele ikke fem flade Øre værd, nu kan vi lige saa godt opgive det hele. Det er vel ogsaa rigtigt, at det store har faaet et Grundskud, men hvorfor tabe Modet af den Grund? Er der saa ikke meget mere Grund til at gøre det lidet stærkt, jeg tænker her paa Branchebevægelsen.

Jeg kan ikke se andet, end at efter den Regel, som Tarifforhandlingerne nu skal foregaa, gælder det nu mere end nogen Sinde om, at vi faar de rigtige Folk valgt, der skal føre Forhandlingerne, Folk, der kender deres Branche, og véd, hvad der skal kræves, og at det gælder om for hver enkelt Gruppe at se at faa saa meget trukket i Land som muligt og saa vidt mulig undgaa, at det ender med Voldgift. Derfor maa vi staa Vagt om vor Branchebevægelse, det er dér Tingene skal drøftes, det er dér vi skal dygtiggøre og tage vore Forhandlere fra, det er den, der skal og kan holde sammen paa vor Organisation. Derfor ser jeg ingen Grund til, at vi ikke beskæftiger os med de smaa Ting, men at det Udvalg, som er nedsat, og som skulde udarbejde et Forslag til Forbundets Reorganisation, begynder sit Arbejde ved det nye Aars Begyndelse; lad os have hele Apparatet i Orden til det kommende Delegeretmøde, lad os vise, at vi ikke har tabt Modet; skulde der saa ske dette, at vi ikke eksisterer til den Tid, og derfor ikke faar Brug for det Arbejde, der er gjort, saa er Ulykken vel ikke saa stor, vi har da i hvert Tilfælde vist, at vi ikke havde tabt Troen, og at vi vilde gøre vort bedste for at skabe det helt rigtige.

Og medens Udvalget arbejder, samler alle Trykkerne sig om vor Landssammenslutning, for at gøre den saa stærk som mulig. *c. b. p.*

Fra Kreds og Klub.

Paa 2. Kreds Møde, der afholdtes i Roskilde den 3. November, bød Kredsformanden, *Robert Petersen*, Hillerød, velkommen til de fremmødte Kolleger og et særligt Velkommen til d'Herr. Horstman og Wagner fra Hostmann-Steinbergs Farvefabrik og til Formanden og Sekretæren for Landssammenslutningen. Derefter fik Hr. *Horstmann* Ordet og fortalte os om Farvernes Fremstilling og om de store Krav, der stilles til Farvefabrikerne nu om Dage, understregede Betydningen af, at for at faa den helt rigtige Tryksag maatte Papir, Klicheer og Farve passe sammen. Omtalte ogsaa det hensigtsmæssige i at benytte gode Farver, idet disse var meget drøjere i Brugen. Derefter fik Hr. *Wagner* Ordet og fortalte os, hvorledes Farveblanding kan bruges som Emne i en Studiekreds. Hr. Wagner gennemgik hele Planen og viste os ved Tavler, hvorledes hele Sagen skulde gribes an. Ligeledes viste Hr. Wagner os en Del smukke Tryksager, bl. a. Relieftryk. Derefter var Ordet frit, og det skal siges til Hr. Horstmann og Wagners Ros, bange for at give Fiduser var de ikke. *Robert Petersen* var sikkert helt i Overensstemmelse med Kollegerne, da han takkede Hr. Horstmann og Wagner for det Indblik, de havde givet os i Farvernes Mysterium.

Efter at vi havde sagt Farvel til vore Gæster, samledes vi om den traditionelle Biksemad, hvor Humør og Kammeratskab var det bedste, og det blev sen Aften, inden vi med vore elskværdige Roskildekolleger som Fremmedførere i Mørket fandt frem til Knutzens sendrægtige Tog. *c. b. p.*

Et Farveblandingskursus.

I Forbindelse med Oplysningsvirksomheden er Landssammenslutningen ved at udarbejde og fremskaffe Materiale til et Farveblandingskursus. Vi vil forsøge at tilrettelægge det paa den bedst mulige Maade, og vi haaber, at Klubberne Landet over vil tage et saadant Kursus paa deres Arbejdsplan. Vi kan saaledes meddele, at Næstved Trykkerklub allerede har tegnet sig for et saadant Kursus med 10 Deltagere.

Alle Oplysninger og Bistand ved Oprettelse af et saadant Kursus faas ved Henvendelse til Landssammenslutningens Formand, Chr. B. Petersen, Glentevej 48 [3], København NV.

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Pas paa!

Endelig har Dagspressen og Radion beskæftiget sig med de mere eller mindre livsfarlige Afvaskningsmidler, smarte »Fabrikanter« render rundt med paa Trykkerierne og faar afsat dér. Et Dødsfald skulde der dog først til, før der blev raabt et Varsko. Fra vor og »Direktoratet for Fabriktilsynet«s Side er der forlængst blevet advaret imod disse Giftblandinger. Vi kan imidlertid ikke tit nok sige til Kollegerne, at de maa sørge for, at der er en ordentlig Ventilation i Lokalet, hvor der vaskes af. Særlig i Stentrykkerierne, hvor Skrabning af Valsen tager længere Tid, maa der sørges for frisk Luft.

Daglig Indaanding af benzol- og klorholdige Vædsker, selv i smaa Doser, medfører Mave- og Gigtlidelser samt Aandedrætsorganernes Ødelæggelse. Invaliditet, og som vi nu véd, Døden kan blive Resultatet. Overlegen Ligegyldighed over for Forgiftningsfaren skal nok straffe sin Mand før eller senere.

Derfor, endnu en Gang: Pas paa! *V. W.*

Trykkeriarbejdernes Klub

arrangerer i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed et Møde for alle Trykkeriarbejdere, hvor *Fr. Mehr* taler om »Arbejdsløshed - Arbejdsdeling«. Emnet er meget aktuelt, og vi faar sikkert fuldt Hus. Vi mødes altsaa i Morgen Aften, Fredag den 22. November Kl. 20 i Evaldsgade 3 [1].

Styrelsen.

Indmeldelser

i Trykkeriarbejdernes Klub sker ved Henvendelse til Klubbens Kasserer, *Orla Ulrichsen*, Møllegade 2 [3], og ikke som sidst meddelt Nr. 1, samt hos Inkassatoren.

Smuk Hyldest til Gutenberg

Ved en Festlighed, som Københavns Bogtrykkerforening afholdt i Sommer til Minde om Johan Gutenberg, havde Bogtrykker *Chr. Christensen* lavet en Sang i enestaaende Udstyr. Sangen, eller Sangene (9 ialt) er sat med Skriftarter fra de svundne Aarhundreder siden Gutenbergs Dage og er forsynet med meget fine Illustrationer. Hele Arbejdet er et smukt Vidnesbyrd om en dygtig Fagmands Kærlighed til sit Fag. Men det bør ses og ejes af enhver, som interesserer sig for grafisk Kunst. Hr. Bogtrykker Christensen har derfor ladet sit Kunstværk mangfoldiggøre, og det kan erholdes ved at indsende Bestilling til *Chr. Christensens Bogtrykkeri*, Pustervig 4 [2], København K. Prisen pr. Eksemplar i svært, sort Omslag med Guldtryk er 7 Kr., i Bogform, indbundet i imiteret Pergament med Guld- og Blindtryk, 15 Kr.

Fr. N.

Stop — 705

Sikken en Uro, der blev over »705«s Artikel (der bl. a. afslørede Regeringens og Forbundets Evneløshed over for Arbejdsløshedsproblemet) — navnlig blandt dem, der er i den Vildfarelse, at Arbejdsdeling er den eneste Vej frem mod Bekæmpelsen af Arbejdsløsheden. — Formanden for Arbejdsløshedsudvalget, Georg Mathiesen, mener, at »705« er gaaet i Gang med at ødelægge Forbundet, men mon det ikke snarere er fordi, han mener, det er de arbejdsløses »Lyspunkt«, deres Interesser, der berøres, at han og andre er faldet over 705? — — 705 truer, skriver G. M. uden at skamme sig over sin egen Trusel, der er noget af det gemeneste; alene det, at Tanken er der, er grimt, selv om Truslen slutter med: »men vi er stadig kollegiale«. Ligeledes besværer G. M. sig over, at 705 ikke er blandt de arbejdsløses Stab, ja, de arbejdsløse maa være meget beskedne, naar de ønsker Forkæmpere, der ytrer sin Mening hver 40. Aar.

Det er ikke underligt, at der er nogle, der bliver betænkelige over det forskellige, der forsøges i Kampen mod Arbejdsløsheden, og det forbavser mig, at de arbejdsløse er saa forblændede, at de tror paa, at Midlet »Arbejdsdeling« skulde være den eneste rigtige Vej at gaa (selv G. M. finder, at »Arbejdsdelingen« ikke duer); jeg vil dog mene, at hvis de, der har ugelønnet Arbejde, alene skal bære den Byrde, der aldrig burde være bleven saa stor, som Tilfældet er i Dag, saa er det det sikreste Grundlag for Arbejdernes Undergang. — Det er ikke ringere Kaar, man skal søge. Vel er Tiderne ugunstige, men der er andre, der skal være med at bære Byrderne, lad os faa »Toppen« med, den mangler stadig, og lappe paa noget, der stadig har Mangel, er »Galmandsværk«; thi der er ingen Tvivl om, at det er vor Samfundsordning, der er forkert, den er for demokratisk. — Demokratismen er ikke Arbejdernes gode Fe. — Hvorfor har Social-Demokratiet forladt Socialismen til Fordel for Demokratismen? — mon ikke Fejlen skal søges her? — Slut sammen om »Socialismen«, lad Mottoet blive: *»Lighed« for National-Rejsning*; thi vi trænger ikke til mindre Arbejde, men vi trænger til at faa alle i Arbejde, og dette kan kun naas gennem Lighed for alle i Fortjeneste og Levefod.

Tidens Løsen er ikke Understøttelser eller Arbejdsdeling, men Arbejde og Produktion. *Louis Borcher.*

Stop!!

705 har skrevet en Artikel, som har bragt Georg Mathiesen, der jo sjældent forsømmer nogen god Lejlighed til at tie stille, til atter at brede sig i »Typ.-Tid.«s Spalter. 705's Artikel taler for sig selv og har utvivlsomt flere Tilhængere, end baade Georg Mathiesen og andre vist gaar og tror, Artiklen adskiller sig blot fra Milieuet, fordi den *siger*, hvad mange andre gaar og *tænker* i denne Tid.

Georg Mathiesen giver dog Anledning til et Par Bemærkninger, naar han saa stærkt fremhæver, at »vi arbejdsløse, vi er nemlig i Stand til at ødelægge hele Arbejderbevægelsen, men vi er kollegiale«. — Det kollegiale lader vi ligge, fordi det i G. M.s Mund ikke kan blive andet end en Frase. Derimod er der Grund til at hæfte sig ved hans Ødelæggelseslyster, hvis Baggrund er den nu indførte Arbejdsdeling, som han er meget utilfreds med — den forrige stod heller ikke i høj Kurs hos G. M. — saa der er vel ikke stort Haab om at finde Naade hos ham, selv om de beskæftigede lader sig klæde af til Skjorten. — Men naar den sidste Plyndring ikke virker tilfredsstillende, maa der være god Grund til at søge sig frigjort for enhver Form for Arbejdsdeling, og saa prøve paa, om G. M.s Anvisning paa Udvejen: »Arbejdsdeling eller Ragnarok« kan løse Problemet.

Det er dog vist en meget stor Misforstaaelse af G. M., naar han mener, at de arbejdsløse kan ødelægge Arbejderbevægelsen; det skal de nu have Hjælp fra de beskæftigede for at gennemføre, men det er muligt, at Hjælpen er nærmere, end han tror, thi den Udplyndringspolitik, der nu terroriserer i Form af Arbejdsdeling, Lønskat, Huslejeforhøjelser, Kontingentforhøjelser, Skatteforhøjelser, Prisstigninger paa nødvendige Livsfornødenheder, der er ganske uhørte, og meget andet, skal nok hjælpe til at sprænge baade de partimæssige og organisationsmæssige Rammer; jeg er derfor nogenlunde sikker paa, at 705 har en Del god Ballast bag sig, naar

han anraaber Ledelsen et »Stop!«, thi stoppes der ikke nu, vil utvivlsomt Dødsklokkerne ringe over Arbejdernes politiske og organisationsmæssige Bygningsværk, og det faar da være Ledelsen af disse Organisationer en ringe Trøst, at de selv har villet det.

Nu er jo den hidtidige Ordning for Provinsen sagt op, og der er vel nogen Sandsynlighed for, at vore Kolleger derude vil blive præsenteret for en lignende Ordning som den, København har for Tiden. Det er da naturligt at tilraade dem nøje at overveje Konsekvenserne af disse Ordningers Rækkevidde, der vejer saa tungt, at adskillige Kolleger vil blive trykket i Knæ, hvis de stemmer for dem.

Men de har altid den Fordel fremfor de københavnske Kolleger, at de ikke bliver overrumplet, thi de har haft Tid nok til at sætte sig ind i Forholdene.

Vald. Pedersen.

Generalforsamlinger · Møder

Hillerød Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling den 13. Oktober paa Hotel »Kronprinsen«. Dirigent var *Robert Petersen*. Formanden, *Chr. Poulsen*, aflagde Beretning og omtalte herunder bl. a. Arbejdsløsheden inden for Afdelingen, der pr. 12. Oktober androg 24 ledige Medlemmer, Udbetaling af Brændselshjælpen, Loven om Dyrtidstillæget, der kun var kommet 13 Medlemmer i Afdelingen tilgode, Arbejdsdelingen inden for Forbundet, Loven om Arbejdsstridigheder og Arbejdsdirektoratets Krav om Oprettelse af Kartotek paa Arbejdsanvisningskontoret af alle Arbejdsløshedskassemedlemmer. Overarbejdsstatistiken viste en ret betydelig Nedgang i udført Overarbejde. Formanden sluttede Beretningen med en Omtale af det aktuelle Problem: »Strejkekassen«, og gav i denne Forbindelse nogle Oplysninger om Forbundets Administration. — Beretningen godkendtes eenstemmigt. Kassereren, *Einar Petersen*, oplæste Regnskaberne: Hovedkassen balancerede med Kr. 9.362,11 og Lokalkassen med Kr. 1.118,09. Lokalkassens Kassebeholdning pr. 31. September var Kr. 402,39, indestaaende paa Reservefonden Kr. 618,47 og paa Jubilæumsfonden Kr. 558,58. Regnskaberne godkendtes. — Arbejdernes Oplysningsudvalg bevilgedes 15 Kr. — Det overlodes Bestyrelsen at træffe Afgørelse om eventuel Afholdelse af det aarlige Karneval. — »Lokaleleje« bevilgedes. *P-en.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Kvartals-Generalforsamling Fredag den 25. Oktober. Formanden, *Aage Larsen*, udtalte nogle Mindeord over 2 afdøde Medlemmer, Paalæggerske Harriet Fredsbo og Maskinsætter S. Stegger Sørensen. — *N. P. Jørgensen* blev Dirigent. — Sekretæren, *Henry Nielsen*, oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. — *Formanden* aflagde Beretning. Han henviste til »Typ.-Tid.«s Redegørelse angaaende Dyrtidstillæg. En Voldgiftssag fra Hornslet var sluttet med Forlig, en afskediget Lærling var genantaget. I Poul Nielsens Stentrykkeri i Aabyhøj havde 1 Paalæggerske og 2 Elever været beskæftiget uden at erholde Dyrtidstillæg; ved afholdt Mægling i Sagen var vort Krav 300 Kr. i Efterbetaling; Sagen endnu ikke afsluttet. Et Forhold vedrørende Bogbinderskers Beskæftigelse i Aarhus Bogtrykkeri var ændret til vor Tilfredsstillelse. Formanden redegjorde for Forhandlingerne ved Forbundsstyrelsesmødet. Jubilæumsudstillingen i Aarhus havde været en Sukces. Aage Larsen sluttede sin Beretning med en alvorlig Henstilling til saavel Tillidsmænd som Medlemmer i det hele taget om at være paa Vagt over for Indgreb i vore Rettigheder. Tiden og Forholdene har gjort Organisationsarbejdet vanskeligt, og der er desværre ogsaa Medlemmer, der er parate til at afslaa visse Goder. Vor Organisationsform er dog udmærket, vi har vor Tarif, og den er gældende, saa længe ingen andre Beslutninger er truffet. Efter en Forespørgsel fra Henry Christiansen toges Formandens Beretning til Efterretning. — »Foredragsforeningen 1901« bevilgedes 15 Kr. — Kassereren, *Vistisen*, forelagde Regnskaberne, der for de forskellige Kasser balancerede med: Hovedkassen Kr. 58.061,45, Lokalkassen Kr. 5.815,44, Ekstrakassen Kr. 3.568,65. Ledighedsprocenten 29. Regnskaberne godkendtes. — Som Repræsentant til Lærlingeafdelingen genvalgtes Grøndal Nielsen. *Holger Rasmussen* omtalte i rosende Vendinger Tillidsmandskursuset paa Roskilde Højskole, og *Erik Linde* paatalte Anvisning af Arbejde uden for Faget til vore Medlemmer, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Arbejdsløses Møde.

Den 30. Oktober holdt de arbejdsløse et Møde i Rømersgade med Dagsordenen: 1. Beretning og fremtidigt Arbejde, 2. Valg af Udvalg, 3. Eventuelt. Dirigent *Georg Mathiesen*, Sekretær *Alf Sørensen*.

1) *Thorvald Jensen* gav en kort, men fyldestgørende Beretning om Udvalgets Arbejde, a) med Arbejdsdelingen, hvor Udfaldet blev, at Poul Sjøl trak sig tilbage, b) med Huslejehjælp til de arbejdsløse, som stadig blev saboteret af Forbundet og ikke kunde vedtages paa Generalforsamlingen, da de arbejdsløse svigtede, d) med en Protest mod Brændselshjælpens Udbetaling, der paa Grund af det tidlige Udbetalings-Tidspunkt afskar en Del fra at nyde dette Gode. Thorvald Jensen omtalte den ekstraordinære Generalforsamling, som var vedtaget, men som Styrelsen ikke indkaldte.

En Del af Udvalget havde ment, at Hellberg skulde indkalde til Mødet paa Enghavevej, men man var nu blevet klogere, idet det ikke havde været Meningen, at Mødet skulde have det Forløb, det fik. Henning H. Jensen havde pr. Brev meddelt Udvalget sin Abdikation af private Grunde. Den financielle Side af Sagen var sløj, idet man kun havde ca. 14 Kr. tilbage, man havde brugt Pengene til Lokaleleje, Tryksager o. l. *Carl Petersen* havde et langt Indlæg, som mest uddybede Beretningen og krævede bedre Kaar for de arbejdsløse. Vore Krav var ikke for store og kunde opfyldes. *Georg Mathiesen* fremsatte følgende Forslag: Det henstilles til Københavns Afdeling allerede nu at aabne et Lokale ved Kontrolstedet, hvor de arbejdsløse kan opholde sig i Kontroltiden. Afdelingen sørger for Bladhold samt Dam- og Skakspil. Forslaget blev senere eenstemmigt vedtaget og afsendtes til Forbundet. *Sv. Aage Larsen* redegjorde for Brændselshjælpens tidligere Udbetaling og gav nogle Oplysninger om Turnus-Ordningens foreløbige Virkning, ialt var der fra 15. September til 25. Oktober kommet 290 i Arbejde, men desuden var der en Del, som havde nedsat Timeantal. Det var altsaa foreløbigt ret sløjt. *Carl Petersen* mente, der var Arbejde til alle, og at Brændselshjælpens Udbetaling burde være gjort mere elastisk. *Thorvald Jensen* kom med Eksempler paa daarlig Turnus-Overholdelse. *Chr. Hansen* forsvarede Brændselshjælpens Fremrykning og mente ikke, vi kunde kræve for store Ofre af vore arbejdende Kolleger. De sad haardt nok i det. *Peter Sørensen* takkede Mathiesen for hans Arbejde inden for Udvalget, mente iøvrigt, dette Udvalg havde arbejdet daarligt, mente ikke, man kunde laste Forbundet for den daarlige Turnus-Ordning. Bogtrykkerne og de arbejdende Kolleger havde Skylden. *Carl Petersen* fremhævede, at Udvalget aldrig havde været uenige om Maalet: de arbejdsløses Interesser. *Alf Sørensen* gav Eksempel paa daarlig Turnus-Ordning, som Forbundet havde tilladt, mente, at ingen Turnus var bedre end det Makværk, vi nu havde. *Peter Sørensen* angreb Dobbeltstillinger og Hustruarbejde. *Schrøder* opfordrede til at tale lidt om de arbejdsløse, som gik paa Socialhjælp, anbefalede at arbejde videre paa Huslejehjælpen.

2) De fire afgaaende var villige til Genvalg. Der blev derefter foreslaaet: Georg Mathiesen 56 Stemmer, Alf Sørensen 50 Stemmer, Thorvald Jensen 43 Stemmer, Carl Rasmussen 38 Stemmer, Carl Petersen 27 Stemmer og Sigurd Nielsen 17 Stemmer. De 5 første danner derefter Udvalget.

3) *Thorvald Jensen* haabede paa godt Samarbejde inden for det nye Udvalg. Derefter hævedes Mødet, der var besøgt af ca. 100 Kolleger. *Alf Sørensen*, Sekretær.

Tænk over det!

Da jeg modtog »Typ.-Tid.« i Dag, saa jeg, at Arbejdsløshedsspørgsmaalet og Spørgsmaalet om Arbejdsfordeling stadig er lige brændende, men de lader sig nu en Gang ikke løse ved den megen Talen og Diskussion frem og tilbage. Der maa handles og handles hurtigt. *Alle* maa her vise det rette, demokratiske og kollegiale Sindelag. Her maa ses bort fra alle egoistiske Tendenser og Blikket maa rettes mod en loyal Ordning af Tingene, som uden Undtagelse tjener *alle* Fagets Udøvere bedst. Her kan under de forhaandenværende Omstændigheder ikke blive Tale om, hvad der er bedst for *mig* eller *dig*, men hvad der kan gavne *alle*, som er beskæftiget indenfor vort Fag.

Der var engang en Sætter, som havde arbejdet i et Firma i mange Aar og saa nogenlunde været i Stand til at klare hver sit. Han var efterhaanden kommen godt op i Aarene, havde passeret de 60. De ugunstige Beskæftigelsesforhold indenfor Faget bragte ham til at tænke: Hvad kan Du gøre? Kan Du paa en eller anden Maade yde dit ringe Bidrag til Misèrens Løsning, eller er det hele haabløst? Han tænkte videre: Nej, der maa kunne bødes paa dette Forhold. Omkring paa Trykkerierne, saavel i København som i Provinsen, staar sikkert mange gamle Kolleger, som forlængst har passeret 60—65 Aars Alderen og som har staaet i fast Arbejde i mange Aar. Om disse nu vilde vise det rette Sindelag og bringe det Offer, som det naturligvis er, at trække sig tilbage til Fordel for den arbejdsløse Ungdom. Vilde det ikke være et Skridt i den rigtige Retning i Kampen mod Arbejdsløsheden? Selv med Udsigt til en karrig Aldersrente maa man ikke glemme, at der er mange, som har Udsigt til mindre. Lad dem faa en Chance.

Nu havde vor ældre Kollega taget sin Beslutning.

Da han fyldte 65, sagde han sin Plads op i Haabet om at gøre Plads for en — arbejdsløs. — Det var hans Bidrag. Vis nu det rette kollegiale Sindelag og gør ligesaa. *890.*

Forretningsudvalgsmøder

5. November 1940.

1. Forretningsføreren refererede fra Provinsen: Et Stentrykkeri i Aarhus har ikke betalt Dyrtidstillæg til to Paalæggerske-Elever. Gaar til den faste Voldgiftsret. — Ang. Arbejdsdeling hos C. W. Obel, Aalborg, er krævet Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. — Der oprettes Fagklasse for Lærlingene i Ringsted. — Til Efterretning.

2. Fra det Medlem i Fjerritslev, der havde rejst Sigtelse mod Hovedbestyrelsesmedlemmer, var modtaget uforbeholden Undskyldning. — Til Efterretning.

3. Fra Odense Afd. forelaa Resolution i Anledning af, at et Medlem var nægtet Tilmeldelse i København. — Svar afsendes.

4. Et Medlem i København har uretmæssigt hævet Understøttelse for 2 Dage. Pengene er tilbagebetalt. — 6 Ugers Karantæne med økonomisk Virkning.

5. Klubben hos C. W. Bærentzen, København, fremsender Klublove. — Godkendes.

6. Personaleklubben paa Nørrebros Centraltrykkeri, København, anmoder Forbundsstyrelsen om at overveje Muligheden af at paalægge Medlemmer, der ikke omfattes af Arbejdsdeling, en Afgift med det Formaal at undgaa en almindelig Kontingentforhøjelse. — Gaar til Forbundsstyrelsen.

7. Anmodning fra »Faglig Ungdom« om Støtte. — Henlagdes.

En festlig Aften

I en Tid, hvor Mørket — i dobbelt Forstand — ruger over Landene, er det godt at samles i et muntert og kammeratligt Lag for at komme den graa Hverdag lidt paa Afstand og faa frisket Sindet op. En saadan Aften blev Novemberfesten i Tivolis Koncertsal i Lørdags. Den rette Stemning sloges straks an af *Otto Linglons* udmærkede Orkester, efterfulgt af Typografernes Sangforenings smukke Præstationer. Og Humøret steg yderligere ved Fru *Erica Voigt* og Hr. *Gunnar Lemvighs* muntre Skæmt. Og smukt lød *Aase Zieglers* ejendommelige Stemme. Der hviler en egen Stemning over hendes Sang, som griber én om Hjertet. Alle de optrædende høstede fortjent Bifald. Da de sidste Klapsalver var hendøet, tog Dansen sin Begyndelse og gik med Liv og Lyst indtil den sidste Sporvogn kaldte.

Blandt Deltagerne var der udelt Tilfredshed med Aftenens Forløb, og Styrelsen for Københavns Afdeling fortjener Tak for Arrangementet. *Fr. N.*

Strejkekasserne?

Krigens Udbrud og Danmarks Besættelse har udøvet en dobbeltsidig Virkning paa Arbejderklassens Bevidsthed. Krigens uhyre Tryk, Krisen, som Krigen og Besættelsen har fremkaldt og den ynkværdige Rolle Arbejdernes, saavel faglige som politiske, Ledere spiller, har forstærket den danske Arbejders Følelse af Afmagt og Forladthed. Desorganiseringen og Demoraliseringen af Arbejderklassens Bevidsthed, som allerede forlængst er blevet paabegyndt ved den Politik, der de seneste Aar har gjort Arbejderen til en Brik i det politiske Skakspil — idet man har frataget ham hans Selvbevidsthed og Troen paa, at han var et Led i det store Samfundsmaskineri; han skulde bare betale sit Kontingent, Resten skulde Lederne nok ordne. Hele Klassen er blevet trængt tilbage, hvor der har været den mindste Chance for Aktion. — Dette maatte føre til Demoralisation.

Vi ser i Dag, hvorledes Arbejderklassen maa betale hele Gildet, medens man lader Udbytterklassen udplyndre os gennem Prisstigninger og Rovdrift. — Dette skal være deres Andel — at have Lov til at plyndre den arbejdende Befolkning. For Udbytterklassen eksisterer der ikke noget Borgersind eller Samfundssind og ejheller nogen national Enighed, hvis ikke den kan faa sin Profithunger tilfredsstillet. Deres politiske Administratorer er nu kommet i Bekneb, man har faaet vedtaget et Beskæftigelsesprogram paa Rigsdagen; men det er galt med Midlerne til dettes Udførelse, og hvorfor saa ikke lade Arbejderne betale, naar deres »Strejkekasser bugner af Penge« — hvis man skal tro de borgerlige Blade, der de seneste Maaneder har brugt ikke faa Spalter til dette Emne. Alle er de enige om, at nu maa Arbejderne vise endnu en Gang Borgersind.

Der bliver lokket med gode Renter — som den arbejdende Befolkning jo selv skal betale. Hvis Arbejderne laaner Staten 100 Millioner til 5 pCt., bliver det 5 Millioner mere om Aaret, den arbejdende Befolkning skal punge ud med i Skat til Staten. — Efterhaanden overtager Staten større og større Kapitalmængder til Forrentning og Forvaltning og skaber derved Statsmonopol ved at overtage den ene Bedriftgren efter den anden og lade Arbejdet udføre af Udbyttere, som igen skal tjene Penge paa deres Udbytning af Arbejderne. Det er det, man fra socialdemokratisk Side hævder er Stats-

socialisme — men mon ikke det er nær beslægtet med Statskapitalisme.

Under dette Krigsaar har Vareaagrere og Vareforfalskere allerede tjent Millioner af Kroner, som er punget ud af det danske Folks magre Punge. Her burde Staten skride ind og ekspropriere disse gennem en radikal Beskatning; i Stedet for lader man gennem forhøjede Kornpriser Storbønder og Køkkentrappepolitikere plyndre Statskassen.

Hvorfor laaner Staten ikke hos Kapitalisterne? Har de tabt Troen paa Pengesystemet og lukket for Pengekassen — er det derfor, man nu vil have Arbejdernes Penge? *Thorvald Jensen.*

Drømmens Rige

Drømmens Rige er en Verden stor,
hvor vi Syner ser
og hører Ord:
Ud fra Hadets Ragnarok
skal det nye Verdens Rige
atter bygges op.

Mennesker med Hænders travle Flid
vender Ryggen til
den gamle Tid,
sletter Krigens dybe Spor,
planter Broderskabets Lykke
paa den faldne Jord.

Og i Drømmen ser vi Folket gaa
Haand i Haand, vi ser
det passer paa:
Folket sætter deres Fod
paa det Onde, og det luges,
rives op med Rod.

Verden bliver som den friske Elv,
der i Styrt og Kraft
kan skylle selv
bort, hvad kommer den i Vej,
uden Blod og Krigens Svøbe,
uden stor Staahej.

Jorden, som kan være lys og skøn,
som et Paradis
og Nattens Drøm,
skal vi til at bygge op
efter Broderkrig og Hadets
store Ragnarok.

1940. *Adolph Juliussen.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Har du Talent?

I Begyndelsen af Januar afholder vi et storstilet Amatør-Show. Til denne Fest skal vi bruge en Del akrobatiske, musikalske, syngende og fremfor alt humørfyldte Kammerater, der her faar en enestaaende Lejlighed til at faa de indeklemte Talenter frem i Rampelyset. Tal med Formanden Fredag Aften!

— — —

Et lille Strengeband skal denne Aften »klimpre« lidt populær Musik, men vi mangler endnu et Par Mand. Interesserede Kammerater, der spiller Mandolin, Mandola eller Guitar bedes henvende sig paa Kontoret hos Arne Honoré.

Lærlingelovens § 9.

Det har vist sig nødvendigt endnu engang at indskærpe, at Læremesteren skal betale Lærlingens Sygekasse. Endvidere er han uberettiget til at kræve Lærlingens Overflytning fra den anerkendte Sygekasse, han var Medlem af ved Læreforholdets Begyndelse. — *Husk det!*

Faglig Ungdoms Samaritterkursus

begynder i Løbet af den kommende Uge. Mødeaften bliver Torsdag, men Deltagerne vil faa tilsendt nærmere Meddelelse om Tid og Sted. Interesserede Kammerater bedes melde sig paa Kontoret.

Hjørring Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 11. Oktober sin ordinære Generalforsamling paa »du Nord«. Formanden, *Henning Nyeng*, bød velkommen og aflagde Beretning. Kassereren, *Peter Riisager*, aflagde det reviderede Regnskab, der udviste en Kassebeholdning paa 85 Kr. — Da Kassereren i December har udlært, nyvalgtes til denne Post Verner Nielsen. Revisorerne, Harry Madsen og Poul Bendix Petersen, genvalgtes. — Bestyrelsen bemyndigedes til at undersøge Muligheden for at holde Medlemsmøde hver 14. Dag. — Paa Forslag af Poul Bendix Petersen vedtoges det i Lighed med sidste Aar at udskrive en Skitseringskonkurrence. — Derefter holdt Lokalafdelingens Repræsentant, Wilh. Grønhøj, Foredrag over Emnet: Træk af »Dansk Typograf-Forbund«s Historie. — Til Slut samledes man om de veldækkede Kaffeborde i »Rosenhaven«. *-g.*

Kolding Lærlingeafdeling

afholdt Tirsdag den 22. Oktober ordinær Generalforsamling paa »Rutebil-Cafeen«. Dirigent *Arne Foged.* — Protokol, Beretning og Regnskab godkendtes uden nærmere Omtale. Kassereren, Aage Rasmussen, genvalgtes eenstemmigt, og til Revisorer genvalgtes Henry Frydenborg og nyvalgtes Carl Hallbaum. Axel Løfquist og Henry Frydenborg genvalgtes som Festudvalgsmedlemmer. Det vedtoges at arrangere en Konkurrence om det bedste Udkast til et Legitimationskort samt Brevpapir og Konvolut til Lærlingeforeningen. »Eventuelt« fortsattes ved Kaffebordet, hvor Diskussion var livlig.

Henry.

Slagelse Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 25. Oktober ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes *Hans Jensen.* Sekretæren, *V. Brogaard*, oplæste Forhandlingsprotokollen, som godkendtes. Ifølge Formandens Beretning havde Foreningen haft en livlig Virksomhed det sidste halve Aar. Vore Love var blevet revideret og udsendt som en Skitseringskonkurrence blandt Lærlingene. Konkurrencen vandtes af Poul Erik Hansen. — Den 27. September havde vi i Anledning af Gutenbergs Jubilæum lavet en Gutenbergfest, som forbeholdtes Foreningens Medlemmer; nogle af Lærlingene havde faaet forskellige Hverv at klare. Festen indledtes med en Prolog, skrevet af Gunni Frandsen, der ligeledes havde skrevet Sangen ved Kaffebordet. *Hans Jensen* holdt et udmærket Foredrag om Gutenbergs Liv. Foruden Oplæsning havde Lærlingene selv lavet et glimrende Orkester, som underholdt os hele Aftenen. — Derefter oplæste *Kassereren* Regnskabet, der balancerede med Kr. 50,80. Beretning og Regnskab godkendtes. Næstformanden genvalgtes. Til Sekretær nyvalgtes Knud Andersen i Stedet for Vendel Brogaard, der ikke ønskede Genvalg. — Under Foreningens fremtidige Virke besluttedes det at oprette en Studiekreds, som skulde ledes af Repræsentanten Knud Nielsen. — Generalforsamlingen afsluttedes med et fælles Kaffebord. *K. Andersen*, Sekretær.

Randers Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 26. Oktober paa »Jylland«. Formanden, *Harry Löcke*, bød velkommen, hvorefter *Peder Lassen* valgtes til Dirigent. *Formanden* aflagde derefter Beretning for det svundne Aar og omtalte forskellige Begivenheder, som havde samlet Medlemmerne i Aarets Løb. Beretningen godkendtes. — Kassereren, *Niels Kjeldsen*, oplæste derefter Regnskabet, som godkendtes. — Til Kasserer og Sekretær genvalgtes henholdsvis Niels Kjeldsen

og Peder Lassen. Til Revisor nyvalgtes Kurt Søndergaard. Derefter drøftedes Vinterarbejdet, og Bestyrelsen var i Forvejen blevet enige om at lade afholde en Konkurrence vedrørende Udkast til Brevpapir og Konvolut til Foreningen. *Niels Kjeldsen* fremkom med et Forslag, som gik ud paa at afholde en Vinterfest i Januar eller Februar. Begge Dele blev overladt til Bestyrelsen. *P. L.*

Styrelsesmøder

Københavns Afdeling.

30. September. Der foreligger nu et af Forhandlerne tiltraadt Forslag til Arbejdsfordeling; Forslaget drøftedes, og det vedtoges derefter med 11 Stemmer for Styrelsens Vedkommende at anbefale Forslaget, der gaar til skriftlig Afstemning; 2 stemte imod og 1 stemte ikke. — Det vedtoges yderligere gennem »Typ.-Tid.« at frabede sig Tilgang af ledige fra Provinsen indtil videre. — Refereredes Udsendelse af Spørgeskemaer til Brug for Arbejdsdirektoratet. — Refereredes Loven om de ny, begrænsede Dyrtidstillæg — Fra Revisionen forelaa Meddelelse om Kasseeftersyn den 10. September. — Afdelingsfanen deltog i Henhold til Opfordring fra Fællesorganisationen i Faneparaden paa Kongens Fødselsdag. — Den lille Forening »T. B.« bevilgedes Kr. 25,00. — Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte fejrer den 1. Oktober 50 Aars Jubilæum; det vedtoges i Dagens Anledning at overrække Kassen Kr. 200,00 til Anvendelse til 4 ekstra Legater à Kr. 50,00. — Refereredes Mægling ang. en gammel Aftale om ekstra Ferie for et Personale, hvilken Aftale nu af Firmaet var opsagt. — Refereredes midlertidig Aftale med nyt Firma, der har overtaget likvideret Trykkeri. — Refereredes Mægling hos lille Firma ang. forskellige utarifmæssige Forhold; Firmaet betaler en Bod paa Kr. 280,00. — Hos større Firma har et Par Trykkeriarbejdere i Utide og uberettiget afbrudt løbende Turnus; de paagældende tildeltes en skarp Tilrettevisning. — Henvendelse fra et Firma om Tilladelse til Week-end-Arbejdstid (med længere Arbejdstid de 5 Dage) kan ikke imødekommes. — Behandledes et Ferietilgodehavende hos lille Firma. — Refereredes oprettet Aftale om Anciennitetsforhold for et større Personale. — Refereredes Forhandlinger med Dagbladene, der ønsker at kunne paabegynde Helligdagsarbejde tidligere end Kl. 22; Forhandlingerne er ikke tilendebragt. — Refereredes foreløbig Forhandling med Litograflauget om Garanti for Feriepenge fra insolvent Firma; Spørgsmaalet viderebehandles i Forbindelse med K. B. — Spørgsmaal om den forestaaende Overenskomstsituation blev gjort til Genstand for en foreløbig Behandling. — Ferienævnet har afgivet Kendelse vedr. Bronceringspenge, som ifølge Kendelsen ikke skal medregnes i det Løngrundlag, paa hvilket Feriepenge beregnes, idet Tillægget nærmest sidestilles med Smudstillæg. — Sager ang. hvilende Ret, Landophold og ekstra Hjælp. — I Stedet for S. V. Rasmussen udpegedes Næstformanden, Paul P. Petersen, til at deltage i Møder for Opstilling til politisk Valg. — Mødet hævet.

4. November. Kendelse forelaa i Sagen ang. Forstaaelse af Tarifens § 2 B (Helligdagsarbejdes Minimumsbetaling i Forbindelse med Dyrtidstillæg pr. Time). — Refereredes Skrivelser vedr. et Forhold, hvor det havde vist sig, at et Firma om Fredagen udbetalte Løn til og med Onsdag, men lod Torsdag og Fredag henstaa til den følgende Uge, hvorved jo i Virkeligheden Personalet til Stadighed havde 2 Dages Løn tilgode; Forholdet var nu bragt i Orden. — Et Firma havde Fredag Aften ved Fyraften ikke likvide Penge; udstedte saa en Check til hver enkelt, og den enkelte maatte saa senere (efter Kl. 17.30) henvende sig i Banken og hæve Pengene; nu havde Personalet senere ment at kunne skrive denne Ventetid op som Overarbejde, hvilket Firmaet havde nægtet at akceptere; juridisk kan Personalet ikke bagefter skrive Ventetiden op som Overarbejde, men Personalet kunde derimod have ladet Firmaet selv sørge for at faa Pengene hævet og tilbragt hver enkelt, eller have henvendt sig i Organisationen. — Refereredes Mægling ang. Opsigelse m. m. Bilagt. — Forbundets Vandreudstilling aabnes her i København den 8. November. — Det vedtoges at stille Lokale i Rømersgade 22 til Raadighed for ledige Medlemmer paa de fire Kontroldage Kl. 10½—13½. — Et Medlem har uberettiget hævet Understøttelse for 2 Dage, i hvilke han havde arbejdet; skal tilbagebetales, og vedk. indstilles til 6 Ugers Karantæne. — En Inkassator har ikke kunnet svare for de betroede Midler; afsættes, Dækning skal ske, eller Sagen tages op paany. — Gammelt Medlem gaves Dispensation til kortere Arbejdstid. — Sager ang. hvilende Ret og Landophold behandledes. — Formanden fremsatte Oplysninger om Arbejdsfordelingens hidtidige Udvikling; i Overensstemmelse med K. B. besluttedes det, at hver af Organisationerne udpeger 3 Repræsentanter til Behandling af disse Spørgsmaal og med Beføjelse til at træffe Afgørelser i alle Sager vedr. Arbejdsdeling. Hertil udpegedes Formanden, Næstformanden og Arbejdsanviseren. — Spørgsmaalet om mulige Tarifforhandlinger drøftedes. — Mødet hævet.

Nær og Fjern

Paa Mandag Morgen vil Tillidsmændene faa i Hænde et Spørgekort om Beskæftigelses- og Arbejdsdelingsforhold paa de enkelte Arbejdspladser. Tillidsmændene anmodes om venligst at udfylde Spørgekortet *Mandag* og straks tilbagesende det. *Sigv. Hellberg*

De Unges Idræt's Landsforbund udsender i Aar Juleheftet »Knallerten«. Heftet er paa 28 Sider. Prisen er 60 Øre. Et flerfarvet Omslag er tegnet af Wålinder (Børn og Sne). Bidragyderne er *Harald Bergstedt*, der har skrevet en Skolefortælling: »Et Kursus i Høflighed«, Højskolelærer *Ib Koch Olsen* har skrevet en Drengefortælling: »Laban«. Børnebibliotekar *Helga Mollerup* fortæller nogle morsomme Oplevelser fra sit Arbejde blandt Børnene. *Caja Rude* har skrevet en lille Skitse: »En Oplevelse paa Eremitagesletten«. Sekretær *Urban Hansen* fortæller om sin Drengetid i D. U. I. Kommunelærer *Holger Jensen* fortæller om en Ferietur til Norge. Heftet er illustreret af Tegnerne *Gunnar Andersen*, *Beier Holgersen*, *Bramming* og *Oskar Jørgensen*. Heftet kan bestilles hos Boghandlerne.

Lommebog for Arbejdere 1941. Denne praktiske lille Haandbog har gennem Aarene vundet sig et stadigt større Publikum. Særlig er der Anledning til at fæstne Opmærksomheden ved, at Lommebog for Arbejdere ene af alle danske Lommebøger bringer en Række Oplysninger om sociale Institutioner og Arbejderbevægelsen i Ind- og Udland, som det ikke er muligt at faa noget andet Sted. Lommebogen vil ogsaa i Aar fremtræde i et smukt solidt Helshirtingsbind med Lomme; Prisen bliver trods de mægtige Prisforhøjelser (op mod 100 pCt.) kun Kr. 1.75. Kun den meget betydelige Tilslutning, Lommebogen har fundet, gør det muligt at sætte Prisen saa lavt, at »Lommebog for Arbejdere« som sædvanlig vil være billigere end nogen anden Lommebog af tilsvarende Størrelse. Ogsaa i Lommebogen 1941 er bibeholdt det flerfarvede Danmarkskort med Jernbaner, Dampskibsruter, nummererede Hovedveje etc.

Arbejderens Almanak er altid en kærkommen Gæst i Titusinder af danske Hjem. Almanaken, som udkommer under Redaktion af Jul. Bomholt, P. Tabor og Hedtoft-Hansen, bringer en Mangfoldighed af nyttige Oplysninger, interessant og afvekslende Tekst og en Rigdom af Billeder. Den store Stofmængde er den samme som foregaaaende Aar. — Pris Kr. 1,25.

Blandt Bidragyderne er: Th. Stauning, Johs. V. Jensen, Hans Hartvig Seedorff Pedersen, K. K. Steincke.

Bogtrykudstillingen er i Roskilde paa Lørdag Kl. 14—21 og paa Søndag Kl. 10—21 paa »Højskolehjemmet« (den store Sal). Der er fri Adgang for alle.

Ligheden er ikke at drage ned, hvad der staar højt, men at løfte dem op, der staar lavt nede.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

12. November: Aarhus 5000,00, Ribe 500,00, Viborg 600,00, Helsingør 600,00; 13. November: Fredericia 600,00, Lyngby 300,00, Roskilde 750,00, Slagelse 1000,00; 14. November: Nyborg 500,00, København 25.000,00; 15. November: Skjern 200,00.

København, den 18. November 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Henry Jacob Tofte, tidl. Medlem (Felixtryk), Sætter Harry Bernh. Jørgensen, tidl. Medlem (Nordisk Bogtr.), Sætter Carl Krarup Rosenstrøm, udl. 18. 11. 40 hos P. Frederiksen (arb. s. St.), Sætter Jørgen Nielsen, tidl. Medlem (Egm. H. Petersen), Trykker Thorbjørn Harald Enger, udl. 13. 11. 40 hos C. Leisner (arb. s. St.).

Helsingør: Sætter Erik Kristensen, udl. 1. 11. 40 i Hørsholm Bogtr. Roskilde: Sætter Svend Erik Millard Sørensen, udl. 1. 11. 40 i Taastrup Handelstrykkeri, Trykker Henning Jensen, udl. 6. 11. 40 i Roskilde Avis.

Tiltraadte

København: 1399 John Nielsen fra Rejse (Dyva & Jeppesen), 5502 Niels Gad fra Fredericia (Egm. H. Petersen), 3059 Carl Jensen fra Køge (Egm. H. Petersen), 795 S. Wachenschantz fra Lyngby, 7429 Jens Petersen fra Ringsted (Egm. H. Petersen), 6943 Herluf Jensen fra Hobro (Egm. H. Petersen), 7466 Knud Winther fra Viborg (Centraltr.), 3142 Aage Mikkelsen fra Svendborg (Militær), Trykker Br. Christensen fra Arbejdslederne (Specialbogtr.).

Esbjerg: 5820 Hakon Lønnquist fra Aarhus, 5341 Rikard Olsen fra Herning. Hillerød: 1270 Asmund Frantzen (Skole). Kolding: 3486 Jens Rahbeck fra Herning (Skole), 7217 Einar Warberg Rasmussen fra Odense. Nyborg: 7459 Hermann Christensen (arbl.). Næstved: 5017 Sven Gloggengiesser (Brøderup Højsk.). Odder: 5722 Jens Kristensen fra Aarhus. Odense: 2841 Helmuth Nielsen fra Esbjerg, 1350 Willy Palm fra Horsens. Randers: 5918 Rich. Ivan Jørgensen fra Herning. Ringsted: 5048 Helmer Ejvind Jensen fra Slagelse. Roskilde: 4353 Frederik Bang (syg), 5062 Sv. Aa. Christensen fra Silkeborg, 5955 Gunnar Henning Nielsen fra Slagelse, 3161 Knud Falkenskov fra Herning, 5993 Fr. Chr. Nielsen fra Næstved, 6422 Kai Andreasen fra Esbjerg. Skanderborg: 5372 Huno Mortensen fra Odder, 7114 Oskar Rasmussen fra Odder. Viborg: 5480 Sv. B. Pedersen fra Randers.

Fratraadte

Aalborg: 115 Gunnar Alsvold til København, 3638 William Andersen (overfl. til Arbejdslederne). Aarhus: 5804 Alfred Kjeld Nielsen til Tyskland. Esbjerg: 6422 Kai Andreasen til Roskilde. Fredericia: 5502 N. H. Clausen Gad til København. Hobro: 6943 Herluf Vagn Jensen til København. Holstebro: 5081 Villy Gregersen til Thisted i Pl. Horsens: 1350 Willy Palm til Odense. Kolding: 302 Arnold Nielsen til Tyskland, 6698 Andreas H. Brill til Tyskland. Køge: 3059 Carl Jensen til København. Lyngby: 795 S. Wachenschantz til København. Odder: 5372 Huno Mortensen til Skanderborg, 7114 Emil Rasmussen til Skanderborg. Odense: 5921 Herbert Petersen (overfl. til Bogbinderne). Randers: 5480 Børge Sv. Pedersen til Viborg. Ringsted: 7818 Viggo Foldager til Helsingør. Roskilde: 1115 Kr. Bihrmann Nielsen til København. Silkeborg: 5062 Sv. Aa. Christensen til Roskilde, 5926 Carlo Chr. Schrøder til Herning.

Typografernes Stiftelser

Ordinær aarl. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 8. December 1940 Kl. 10.30 pr. i Rømersgade 22, 1. Sal

Dagsorden: 1. Aarsberetning og Regnskab. — 2. Bevilling af Midler. 3. Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor.

Styrelsen.

ANNONCER

Er De midlertidigt uden Beskæftigelse?

Absolut dygtig Trykker — perfekt til Illustrations- og Værktryk — søges fra 1.—21. December til speciel Opgave. (Ny Stopcylinderpresse). Henvendelse frabedes venligst uden fineste Reference.

— — —

For samme Tidsrum søges en hurtig og fiks Akcidenssætter, villig til alt forefaldende Arbejde.

J. Strandbygaards Bogtrykkeri, Telefon 22, Skjern.

Ung Sætter,

med Kendskab til alt Akcidensarbejde, herunder Skemasats, Annoncesats, Ombrydning, Skitsering o. l., søger Plads, snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »66«, modtager Ekspeditionen.

Maskinsætter

til Linotype (tysk Klaviatur), rutineret og fortrolig med Akcidensarbejde, kan faa midlertidig Plads i stor Provinsby paa Sjælland. Uden anførte Kvalifikationer er Henvendelse unyttig. — Billet, mrkt. »76«, modtager Ekspeditionen.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Hamlet . Corps 12—60

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager forniklede Tænger, Aale, Vinkelhager og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet.
Stort Lager af alle grafiske Maskiner.

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skriftør, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | halvfed | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 48 *København den 29. November 1940* *67. Aargang*

Fra den „mørke" Provins

Arbejdsdelingen (Indtægtsdeling) var et raffineret Paafund. Opfinderen og de villige Hjælpere og Eftersnakkere for Opfindelsens Udbredelse og Virkeliggørelse har i Dag den betrængte Kapitalists og Overklasses kærlige Taknemlighed og Bevaagenhed.

Men den Slags Opfindere med velvillige Hjælpere bliver ogsaa en skønne Dag glemt af deres Protegeer og lige saa sikkert glemt i den dybeste Foragt af de oprindelige Standsfæller, der havde beæret dem med Tillid.

Arbejdsdelingen er jo et glimrende Trick fra Magthavernes Side for at faa hele Lønniveauet ned paa et blot og bart Eksistensminimum. Og den københavnske Afdeling nyder jo den store Ære at ligge i Spidsen for netop denne kapitalsociale Tendens og hæderværdige Opgave. En Amtmand bedyrede Afdelingen med sin taknemlige og uforbeholdne Ros for dens Initiativ til Løsningen af Arbejdsløshedsproblemet.

Det er jo ovenud smagløst at ville forlene det Problem med Kammeratskab. Kammeratskab kan dog aldrig bestaa i, at en bestemt Kategori enten med Magt eller anden tilrettelagt snedig Overrumplingsmanøvre vælter sig ind og tvinger den svagere Modpart til at aflevere, hvad der med Rette er hans.

»705 truer« — »Provinsen kaldte« og »Svar til Medlem 705« er de varskoende Titler fra den københavnske Afdeling til en Provinskollega, der har tilladt sig at sige et Par borgerlige Ord om den københavnske Afdelings Anmasselse paa ovenomtalte Omraade. Det er nu udelukket, at 705 staar helt alene. Jeg tror, at Provinsianerne netop ser hele dette Problem i den helt rigtige Vinkel.

Vi har endogsaa heldigvis den københavnske Kollega N. Th. S.s Udtalelse for, at Arbejdsfordelingen er et »Kæbestød«.

Det er beklageligt at erfare, at Folk i Spidsen i givne Situationer som den foreliggende er i Stand til at faa Arbejderne til bogstaveligt talt at slaas indbyrdes for at aflede dem i at samles om Kravet mod den, der er Aarsag til og har Ansvaret for det forhaandenværende.

Men det er lige saa beklageligt, at bl. a. Indsenderne af de nævnte Artikler ikke kan se gennem det illusionerende Forhæng.

En Mand i København véd jeg, der gnider sig i Hænderne, nemlig ham, der for en Tid siden gav Stikordet om Provinsens Overskud, der af »689« yderligere er udpenslet til *»den store Tilgang fra Provinsen, der burde stoppes omgaaende og effektivt.*

Ikke sandt: Stavnsbaandet om igen. Men naturligvis et kært Udslag af Kollegialitetsfølelse og Kammeratskab. Et nyt Barn fra Fællesfølelsens Barnekammer. Og dog beskylder samme 689 sin Kollega 705 for, at hans Argumenter er den *renlivede Egoisme.* Det maa være en særlig Egenart af københavnsk Logik, sammenholdt med Kravet om at forbyde Provinsianerne Adgang til København.

Provinsianerne er af den Opfattelse, at Storindustrien og Arbejdsgiverne i det hele taget burde have større Forpligtelse og Ansvar for de afskedigede Arbejdere, som nu indskrænker sig til blot at afskedige dem og henvise dem til Arbejdsløshedskasserne og Socialkontorerne, efter at have tjent Formuer til sig selv og de heldige Aktionærer.

Hvad om de pansrede københavnske Skribenter havde haft saadant for Øje, hvad om de havde sat ind for Forkortelse af Arbejdstiden med Bibeholdelse af Løn, i Stedet for at vælte sig ind paa deres Kolleger og til Magthavernes og Aktionærernes Glæde tvinge Lønningerne ned. Det kan dog ikke være her, Delingen skal foregaa.

Georg Mathiesen hævder sejrsstolt, at *»vi arbejdsløse er i Stand til at ødelægge hele Arbejderbevægelsen, men vi er kollegiale, vi tager ikke Arbejde til lavere Løn« . . .*

Det kan naturligvis ikke siges skønnere. Og det med at ødelægge Arbejderbevægelsen fra de arbejdsløses Side har netop været den konservative Presses Alfa og Omega lige fra Arbejdsdelingens Start. Ingen har saa djærvt lagt sig i Selen for den Tanke, og saa véd vi tilfulde, hvor Ophavet befinder sig.

Georg Mathiesen tager ikke Arbejde til lavere Løn. Han overser ganske, at han er Foregangsmand for at sænke hele vort Lønniveau med ca. 20—25 Kr. om Ugen. Og han synes ikke at have tænkt sig, at Følgen bliver, at det bliver eller er i hvert Fald tænkt at skulle være Fremtidens Minimalløn. Saa han slipper ikke for at være i Reaktionens Fortrop for Sænkning af Lønstandarden.

Ganske givet vil Arbejdsgiverne om kort eller længere Tid hævde og slaa fast, at vi jo selv har erkendt og forlangt, at Lønningerne minus 20—25 Kr. er Norm.

Saa bliver det interessant at høre til Georg Mathiesens Afdeling.

Noget helt andet er, om det i det hele taget kan staa for en juridisk Prøvelse. Selvfølgelig er vi indenfor Organisationen til en vis Grad suveræne.

Men naar man først gaar saa vidt, at man begynder at stemme om, hvor meget en Mand, der paa ærlig Vis er i Arbejde, skal afstaa af sin Løn, saa mener jeg i alt Fald, at man er ude over det lovlige og sømmelige. Det er Voldtægt.

Og jeg forstaar ikke, at Arbejderne kan lade sig forlede af deres egne til at flaa hverandre. Vi har dog ingen som helst Forpligtelse til at paatage os at forsørge hverandre. Nej, den Forpligtelse og det Ansvar har den Del af Samfundet, der udbytter os. Saadan maa det være, hvis det betyder noget, dette om Samfundssind og Fællesfølelse. Dog, det er ikke nok med Følelser, det skal være noget virkeligt — Realiteter.

S. Kj.

De samv. Fagforbund

Repræsentantskabsmøde afholdtes Onsdag den 20. ds. i »Folkets Hus« ved Enghave Plads.

Formanden, *Laurits Hansen*, aabnede Mødet og gjorde Rede for Anledningen til Mødets Afholdelse: en Aftale mellem Hovedorganisationernes Forretningsudvalg om Fremgangsmaaden ved de forestaaende Overenskomstforhandlinger. Han fremsatte en Del Udtalelser om den foreliggende Situation, om den stærke Prisstigning og hvad der fra Organisationerne var gjort for at hjælpe de arbejdsløse. Forbundene har udredet eller vil i indeværende Regnskabsaar komme til at udrede af deres Kasser *ca. 20 Millioner Kr. i ekstraordinær Understøttelse.* Og dette Beløb var Arbejdsløshedskasserne, Staten og Kommunerne altsaa blevet fritaget for at udrede. Jeg maa derfor, sagde Formanden, sige til alle de velmenende Dagblade og andre, som giver Anvisning paa, hvorledes Forbundene skal anvende de Midler, de ligger inde med, at her kan de godt spare sig videre Ulejlighed. Derefter forelagde Formanden følgende Forslag for Repræsentantskabet:

»Hovedorganisationerne, Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, er enige om at suspendere de i Forhandlingsreglerne fastsatte Tidsfrister, saaledes at Forslag til Ændringer i Overenskomsternes almindelige Bestemmelser, derunder de efter Underorganisationens Opfattelse særligt paakrævede Forslag om Ændringer i faste Priskuranter og lignende, af de enkelte Underorganisationer vil kunne fremsættes inden Udgangen af December Maaned 1940.

Saadanne Forslag behandles i Overensstemmelse med de gældende Forhandlingsregler mellem Underorganisationerne i Løbet af Januar Maaned. De herefter tilbagestaaende Uoverensstemmelser forelægges straks efter Forhandlingernes Afslutning for Hovedorganisationerne, der hver for sig er forpligtet til at sortere de tilbagestaaende Uoverensstemmelser og afgøre, hvorvidt de skal forelægges Hovedorganisationerne til fortsat Forhandling.

Krav angaaende selve de generelle Lønspørgsmaal fremsættes i første Uge af Februar Maaned og forhandles derefter mellem Dansk Arbejdsgiverforenings og De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg i Løbet af Februar Maaned, uanset de i Forhandlingsreglerne indeholdte Bestemmelser, (jfr. dog af Lov af 14. September 1940 om Arbejdsforhold).

De enkelte Underorganisationer eller Hovedorganisationer kan opsige bestaaende Overenskomster og Aftaler med 14 Dages Varsel til Udløb den 1. Marts 1941.«

— — —

Sigv. Hellberg havde ikke kunnet tiltræde det Forslag, hvorom de to Hovedorganisationers Forhandlingsudvalg var enedes; det var Hellbergs Opfattelse, at den skete betydelige Prisstigning paa Livsfornødenheder var i Strid med Forudsætningen for Loven om Lønstop, og derfor burde Fagbevægelsen koncentrere sig om *nu* at faa en rimelig Lønkompensation, og for at opnaa dette maatte man alvorligt sige til over for Regering og Lovgivningsmagt; *herom* burde man *nu* samles, og *senere* kunde man da i begrænset Omfang forhandle saadanne Spørgsmaal, som maatte have *særlig* Interesse for de enkelte Organisationer. Det af F. U. forelagte Forslag aabnede dels nu for en Strøm af uopfyldelige Specialforslag *og lukkede i Realiteten af for Muligheden for at opnaa en Lønregulering førend til Foraaret.* Hellberg stillede derfor følgende Forslag:

»Idet Repræsentantskabet godkender, at Fristen for Indgivelse af Forslag udskydes, opfordres Forretningsudvalget til ved fornøden Forhandling med Arbejdsgiverforeningen og Regeringen at søge opnaaet en snarlig ikrafttrædende Berigtigelse af Lønningerne til rimelig Imødegaaelse af den omfattende Prisstigning paa Livsfornødenheder, som Loven om Pristalsreguleringens Bortfald ikke forudsatte.«

Efter en længere Debat foreslog Dirigenterne, at man — selv om man vedtog Forretningsudvalgets Forslag — dog vedtog en Henvendelse til Regeringen saaledes:

»Repræsentantskabet opfordrer Forretningsudvalget til ved fornøden Forhandling med Regeringen at søge opnaaet en snarlig ikrafttrædende Berigtigelse af Lønningerne til rimelig Imødegaaelse af den omfattende Prisstigning paa Livsfornødenheder, som Loven om Pristalsreguleringens Bortfald ikke forudsatte.«

Ved Afslutningen vedtoges Forretningsudvalgets Forslag med stort Flertal. Kun 4 stemte imod.

Dirigenternes Forslag om Henvendelse til Regeringen vedtoges derefter eenstemmigt.

Grafisk Aarbog 1941

er nu udkommen

og indeholder bl. a.:

Skriftens Vej gennem Aartusinder
En interessant og læseværdig Orientering om vor Skrift
Mange Illustrationer

21 Paragraffer for moderne Sats

Griffens Historie
Bogtrykkervaabenets Historie fortalt i Tekst og Billeder

Skriftatlas

Billedlig Fremstilling af Skriftens Udvikling

Hvad en Typograf bør vide om Bogbinderiet

Vore Sættemaskiner
Linotype, Typograph og Monotype

Morsomme fotografiske Muligheder

Hokuspokus i Farver

Trykkeren og hans Haandværk

Orientering om Stereotypi og Galvano

Ferielegater: 300 Kr.

Præmiekonkurrence for Haandsættere
325 Kroner i Præmier

Indbundet i stærkt blaat Balonet

Desuden medfølger en meget nyttig Rastertæller

Prisen er kun
3,50 Kroner

I Provinsen hos Lokalkassereren.

I København hos Frederik Hjorth, Tagensvej 236, København NV., Telefon Taga 4329.

Det henstilles til Lokalkassererne hurtigst at indsende de indkomne Bestillinger paa Aarbogen, da vi allerede nu har Bestillinger liggende paa $^2/_3$ af Oplaget.

Dansk Typograf-Forbund

Københavns Afdeling

afholder

ordinær kvartaarlig

Generalforsamling

Søndag den 1. December Kl. 13,30
i Folkets Hus, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Tarifens eventuelle Fornyelse. 4. Forslag fra 476 A. Mølsted Nielsen, saalydende: *a.* Generalforsamlingen anmoder Hovedbestyrelsen om snarest, og senest paa førstkommende Hovedbestyrelsesmøde, at vedtage, at der af Hjælpekassens Midler udbetales et Supplement til Juleunderstøttelsen, saaledes at denne bliver lig med en Uges ordinær Understøttelse. *b.* Generalforsamlingen vedtager, at der af Københavns Afdelings Lokalkasse udbetales et Supplement til Juleunderstøttelsen, saaledes at denne bliver lig med en Uges ordinær Understøttelse. *c.* Til Kolleger, der ingen Understøttelse har, udbetales en Sum af Lokalkassen, der er lig med en Uges ordinær Understøttelse (med Supplement af Hjælpekassen).

Medlemskort skal forevises ved Indgangen. *Styrelsen.*

Tarif-Branchemøder
i København

I H. t. Forbundslovene skal de respektive Brancher vælge 12 Medlemmer til Tarifkommissionen.

Der afholdes Møder for Brancherne saaledes:

Bog- og Akcidenssættere: Torsdag d. 5. Decbr. Kl. 20 i Overbyesalen, Rømersgade 22.

Bladsættere: Søndag den 1. December Kl. 13 i Arbejderforeningen af 1860, Nørrevoldgade 92.

Maskinsættere: Onsdag den 4. December Kl. 20 i Overbyesalen, Rømersgade 22.

Stereotypører (samt -hjælpere) og Skriftstøbere: Søndag den 8. December Kl. 10.30 i Piosalen, Rømersgade 22.

Trykkere: Mandag den 9. December Kl. 19.30 i Rømersgade 22, store Sal.

Kvindelige Trykkeriarbejdere: Onsdag den 4. December Kl. 20 i Piosalen, Rømersgade 22.

Mandlige Trykkeriarbejdere: Fredag den 6. December Kl. 20 i Evaldsgade 3.

Til disse Møder har *samtlige Medlemmer* Adgang ifølge deres Branchetilhørighed (uanset om de er Medlemmer af den paagældende Brancheklub) og Tale-, Forslags- og Stemmeret. Medlemskort til *Københavns Afdeling* skal forevises ved Indgangen.

Mødernes Dagsorden er: Drøftelse af Tarifspørgsmaalet samt Valg af det Antal Repræsentanter, hver enkelt Branche har Ret til.

Fordelingen bliver: Bog- og Akcidenssættere 3, Bladsættere 1, Maskinsættere 2, Stereotypører 1, Trykkere 2, kv. Trykkeriarbejdere 2 og mdl. Trykkeriarbejdere 1.

De respektive Underafdelingers og Branceklubbers Formænd anmodes om at ville aabne Møderne, foranledige disses Konstituering og Dagsordenens Gennemførelse samt straks efter Mødet at meddele undertegnede, hvem der er blevet valgt som Medlem af Tarifkommissionen.

København, den 25. November 1940.

Paa Afdelingsstyrelsens Vegne:
Sigv. Hellberg.

Egoismen triumferer

> . . . Nej, vor national-socialistiske Kollega har Ret, naar han siger, at bare vi alle nægter at gaa ind paa Arbejdsdelingen, vil det vise sig, at det herskende Styre bryder sammen og maa give Plads for Frits Clausen.

Mere tydeligt kan der vel ikke siges for eller imod Frits Clausen. Og mere tydeligt kan 705 ikke faa sit Svar. Det er fra »Fædrelandet«, ovenstaaende Citat er hentet.

Altsaa — enten er man Frits Clausen-Forkæmper eller fuldkommen forblindet Egoist, naar man kæmper imod Arbejdsdelingen . . .

Til alle 705'er: Jeg føler med jer. I har nu et helt langt Liv haft det roligt, I har været indstillet paa, at saa og saa mange af Livets Goder var tildelt jer, saa pludselig maa I nøjes med mindre, det er klart, I faar et Chok, I har altid troet, at økonomiske Genvordigheder ikke vilde ramme jer, men saa en Dag. —

Men 705 — det nytter ikke at gaa amok eller at klynke, hele din brutale Facon at udtrykke dig paa dækker nemlig kun det ynkeligste Klynkeri.

705, begge dine Artikler skulde have været skrevet med disse faa Ord: I 40 Aar har jeg haft det godt, der er mange, der har haft daarlige Kaar, men hvad kommer det mig ved, nu derimod er der Fare for, at jeg skal miste nogle Procent af min Indtægt til Fordel for de daarligst stillede i Samfundet, det vil jeg ikke være med til.

De to andre Spalter, du har skrevet, er ikke andet end Skældsord, Personligheder, Trusler og Klynkeri.

Arbejdsdeling skal nu diskuteres til Bunds. Det er Spørgsmaalet om en retfærdig eller uretfærdig Samfundsordning. At Tidernes Ugunst ogsaa har gjort det til et Spørgsmaal for eller imod Frits Clausen, gør Sagen lidt vanskelig for Arbejdsdelingens Modstandere. For synes vi end, at Stauning har pisket os med Svøber, saa véd vi, at Frits Clausen vil piske os med Skorpioner.

Arbejdsdelingen er for alvorligt til at blive diskuteret paa 705's Facon. Derfor, alle Kolleger, læs Citatet fra »Fædrelandet« en Gang til, jeg indrømmer, det er den næststørste Trumf, jeg har at spille ud. Den største Trumf — »en retfærdig Samfundsordning« — vil jeg spille ud i en selvstændig Artikel. *Georg Mathiesen.*

— — —

Vi henstiller at holde de Frits Clausenske Trusler uden for denne Diskussion. De plejer jo ikke at have meget med Virkeligheden at gøre. *Red.*

Stereotypørernes Brancheklub

Mandag den 2. December Kl. 20
Evaldsgade 3, 1.

Forbundsformand
K. A. Jørgensen
taler om

Fagbevægelsens Stilling Idag

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Københavns Afdeling

Regnskab for Juli Kvartal 1940

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1940

Sætterafdelingen	87.907,78	
Trykkerafdelingen	4.686,26	
Trykkernes Begravelseskasse	9.519,17	
Kvindeafdelingen	1.664,40	
Lokalkassen	65.175,75	
Det særlige Fond	2.420,22	
		171.373.58

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Kontingent af heltbetalende	112.932,30	
do. af mdl. Hjælpearbejdere	12.392,80	
do. af halvtbetalende	11.759,00	
do. af Lærlinge	434,80	
Indskud	53,00	
Refunderet Understøttelse	2.036,05	
Tilskud fra Hovedkassen	415.000,00	
		554.607,95

Sygekassen

Kontingent	48.113,20	
Refunderet Understøttelse	21,00	
		48.134,20

Begravelseskassen

Kontingent	4.57470,	
Tilskud fra Hovedkassen	3.975,30	
		8.550,00

Lokalkassen

Kontingent af heltbetalende	17.804,50	
do. af halvtbetalende	1.429,70	
Renter	1.885,98	
Refunderet Ferieløn	57.655,73	
do. Løn	8,72	
		78.784,63

Det særlige Fond

Bøder		284,00
Sætterafdelingen	2.026,40	
Trykkerafdelingen	345,61	
Trykkernes Begravelseskasse	183,81	
Kvindeafdelingen	238,45	
		2.794,27
	Balance Kr.	864.528,63

Udgift:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden

Understøttelse paa Stedet	à 5,00	147.795,00
do.	à 4,40	18.836,40
do.	à 4,05	2.134,35
do.	à 3,80	48.085,20
do.	à 3,45	12.433,80
do.	à 3,20	18.278,40
Skoleunderstøttelse		1.541,25
Fortsættelseskasseunderst.	à 5,00	85.810,00
do.	à 4,40	9.864,80
do.	à 4,05	1.251,45
do.	à 3,80	42.449,80
do.	à 3,45	10.822,65
do.	à 3,20	20.892,80
Supplementsunderstøttelse		82.583,55
Brændselshjælp		29.460,00
Hjælpekasseunderstøtt. til gamle Medl.		15.890,00
Indsendt til Hovedkassen		6.478,50
		554.607,95

Sygekassen

Pengehjælp à 6,00		28.350,00
do. à 3,00		8.214,00
Betalt Hospital		31.20
Lægehonorar		12,00
Kontrol		100,00
Indsendt til Hovedkassen		11.427,00
		48.134,20
	Overføres	602.742,15

	Overført	602.742,15

Begravelseskassen

Begravelseshjælp		8.550,00

Lokalkassen

Lønninger	10.167,02	
Porto	526,56	
Tryksager	933,75	
Møder, Lokale- og Husleje	1.896,45	
Brændsel, Belysning og Rengøring	1.193,10	
Telefon og Telegrammer	295,36	
Overført til Sætterafdelingen	572,60	
do. til Trykkerafdelingen	270,10	
do. til Kvindeafdelingen	206,80	
Ekstra Hjælp	442,05	
Kontorartikler	221,52	
Fanen	134,00	
Bladhold	19,75	
Annoncer	84,00	
Gabriel Jensens Ferieudflugter	100,00	
Medhjælp	178,00	
Udlagt Ferieløn	63.473,45	
Tilskud til Lærlingeafdelingen	150,00	
Udlagt Løn	241,50	
Svendeprøvekommissionen	460,00	
Sammenkomst for arbejdsløse	3.892,12	
Arbejdstab	137,92	
Tillidsmandskursus p. Roskilde Højskole	1.100,00	
Ekstra Kontingent til Arb. Fællesorganis.	1.930,00	
Andre Udgifter	255,33	
		88.881,38

Det særlige Fond

Ekstra Hjælp		377,00
Sætterafdelingen	572,60	
Trykkerafdelingen	270,10	
Trykkernes Begravelseskasse	100,00	
Kvindeafdelingen	206,80	
		1.149,50

Beholdning den 30. September 1940

Sætterafdelingen	89.361,58	
Trykkerafdelingen	4.761,77	
Trykkernes Begravelseskasse	9.602,98	
Kvindeafdelingen	1.696,05	
Lokalkassen	55.079,00	
Det særlige Fond	2.327,22	
		162.828,60
	Balance Kr.	864.528,63

København, den 24. Oktober 1940. *O. A. Lundin.*
Revideret den 5. November 1940.
Carl Christoffersen. N. M. Nielsen. Carl Schnoor. Niels Nielsen.

Grafisk Aarbog 1941

Hver Gang den fikse, altid tykmavede, lille Bog kommer én i Hænde, glæder man sig til at aabne den, saa rige har dens Forgængere været.

Og man skuffes heller ikke i Aar, tværtimod. Den er uden at fornærme de tidligere udgivne — den bedste.

Indbundet i et smukt blaat Bind med vort Fagmærke i Guldtryk har den et Indhold, der gør den til *en grafisk Lækkerbidsken.* Det er for saa vidt unødvendigt at anmelde Bogen for Reklamens Skyld, som den sælger sig selv. De tre Kroner, Bogen koster, er godt givet ud. Og kun den, der kommer for sent til at købe sig et Eksemplar, vil blive skuffet.

Bogen er som de tidligere Aarbøger under Redaktion af den grafiske Trio: *Svend Johansen, Frederik Hjorth* og *Henry Thejls.*

Ihændehaveren af Bogen deltager i en Lodtrækning om Ferielegater paa 100 og 200 Kr. *Werner Helmert.*

De gifte Kvinder

Det er beklageligt, at min Kollega Valborg Poulsen har misforstaaet min Artikel til mine Kolleger.

Jeg skrev jo netop, at dèr, hvor Manden var arbejdsløs eller syg, var Kvindens Penge nødvendige, men endnu er der da mange gifte Kvinder, hvis Mænd har Arbejde og er rask nok til at kunne forsørge sin Familie uden Konens Hjælp, og det er jo dèr, jeg mener, Konen skulde blive hjemme til Fordel for den selverhvervende. Det er nemlig mange Steder en Vane, at de begge tjener Penge, og derfor synes at det vilde være helt meningsløst, for ikke at sige helt umuligt, at give Afkald paa nogle af Pengene.

Hvad er det for noget Sludder, — ja, undskyld, — men jeg kan ikke forstaa, at Købekraften vil forringes, fordi Konen bliver hjemme og passer sit Hjem; ja, selvfølgelig for Konens Vedkommende, som maa undvære Pengene, men den selverhvervende maa da virkelig ogsaa købe for Pengene, saa af den Grund kan Købekraften da ikke forringes.

Jeg haaber nu min Kollega, Fru Valborg Poulsen, forstaar, hvad jeg mener, — for der kan vel ikke være nogen Tvivl om, at ovennævnte Kollega er gift.

Sigrid Kjærgaard.

Generalforsamlinger · Møder

Randers Lokalafdeling

afholdt Lørdag den 26. Oktober ordinær Generalforsamling paa »Jylland«. *Formanden* bød velkommen og aflagde Beretning for Kvartalets Forløb. Af Beretningen fremgik bl. a., at Sagen mod »Oplandsbladet« endelig var bragt til Afslutning. Omtalte Arbejdsdelingen, der havde været praktiseret paa Soc.-Dem., Randers Amtsavis, Randers Amtstidende, Ekspres-trykkeriet og i Filialen i Allingaabro. Afdelingen havde i Kvartalet haft ca. 30 arbejdsløse. — *Kassereren* oplæste de reviderede Regnskaber, for hvilke gaves Decharge. — *Johan Andreasen* aflagde Beretning fra Opholdet paa Roskilde Højskole. — Til Fanebærer nyvalgtes Martin Petersen. — Af forskellige Andragender bevilgedes Lærlingeafdelingen 35 Kr., D. s. U. 10 Kr., Haandværkssvendenes Syge- og Rejseforening 15 Kr., Tilskud nægtedes Arb. Oplysningsudvalg, Husassistenternes Fagforening og L. A. B. — Bestyrelsen fik Bemyndigelse til at sørge for det fornødne med Hensyn til Afholdelse af Juletræ. — Under Eventuelt diskuteredes forskellige Spørgsmaal af Interesse, bl. a. de nye Bestemmelser vedr. Restancer, Flytning m. v.

A.—e.

Odense Lokalafdeling

afholdt Medlemsmøde Søndag den 10. November 1940. Lokalafdelingens Formand, *C. O. Madsen*, bød den ret store Forsamling velkommen, ligesom han gav Forretningsfører Ths. Pedersen en særlig Velkomst, og omtalte derefter Dagens Emne, hvorefter han gav Forretningsføreren Ordet.

Ths. Pedersen: Det, vi i Dag skal tale om, er ikke blot Arbejde, men ogsaa Økonomi. Før Krigen var der en mærkbar Nedgang i Arbejdsløsheden: i 1939 helt til 3,8 pCt. og Forbundet havde i denne gode Tid faaet samlet Kapital, hvad man nu maatte være glade for. Allerede i Efteraaret 1939 fik man den stigende Ledighed i Faget at mærke, og i Foraaret 1940 var denne desværre stadig større, saaledes at man i Maj naaede op paa 27,5 pCt. eller et Gennemsnit paa 19,6 pCt. I Øjeblikket er der lidt Lysning at spore, og den vil vel holde til Juletid, men komme ud af Ledigheden kan vi ikke, da vi er stærkt afhængige af andre Fags Beskæftigelsesgrad. Vi har dog relativt gode Understøttelsessatser; men den stærke Prisstigning paa Varerne mærkes alvorligt baade af den ledige og den arbejdende. Ifølge vor Tarif har vi faaet Dækning for Stigningen fra 183—203 Points; men ved Lovdekret ikke for de sidste 45 Points, som betyder en Lønreduktion paa 18,36 Kr., hvoraf Lønninger paa under 80 Kr. dog har faaet Dækning for indtil 3 Kr. — Ths. Pedersen gav iøvrigt en Redegørelse over, hvornaar disse eller Dele deraf kunde kræves til Udbetaling: Lønnen udregnes efter Minimalløn + pers. Tillæg + Dyrtidstillæg og Maskintillæg, medens ingen andre Tillæg maa medregnes. Har man for egen Regning haft en eller flere Dage fri, eller man har været syg, skal man, uanset om man ellers er berettiget dertil, have et Tillæg af 50 Øre pr. Dag i de af den paagældende Uges Dage, man har arbejdet. Dette Dyrtidstillæg maa ikke paaføres Lønposen, hvis det ikke kommer til Udbetaling. Med Hensyn til Lønskatten gælder det, at denne er en Skat paa Ugelønnen + evt. Bibeskæftigelse saaledes, at man i den Uge, Lønnen for Bibeskæftigelse udbetales, skal betale den evt. større Lønskat. Hver Dags Fravær fra Arbejdet trækkes $^1/_6$ fra Lønskatten. Saa er der Arbejdsfordelingen: Loven herom bestaar af 2 Hovedgrupper (den tvungne og den frivillige). Den frivillige som vi har den, giver efter Kbhvns. Afdl.s Vedtagelse en Understøttelse fra Fordelingsfonden paa 5 Kr. til gifte og 3,80 til ugifte pr. Dag i Ugens 6 Dage. Det viser sig, at Lønskatten, som jo opkræves af alle Løntagere paa over 1800 Kr., giver stort Overskud, og det er den org. Arbejder, der maa betale Hovedparten af denne Beskatning. Aarsagen til Beskatningen maa søges deri, at Staten ønsker at frigøre sig for de store Tilskud til Arbejdsløshedskasserne. Ths. Pedersen gav derefter en Oversigt over Arbejdsdelingens Resultater i København og Provinsen, og over de resultatløse Forhandlinger med Provinsens Arbejdsgivere. Han vilde ikke være med til en tvungen Ordning. Den frivillige var opsagt fra 15. November. Blandt Medlemmerne var Meningerne om tvungen eller frivillig Ordning ogsaa stærkt delte. Baade den arbejdendes og den lediges bundede i en Del Egoisme, og Forbundet kan ikke tage Standpunkt for nogen af Parterne, men maa se paa Organisationerne. Som personlig Opfattelse udtalte Ths. Pedersen: at det, at tage fra den ene og give til den anden, ikke gav Bedring for nogen organisationsmæssigt set. Hvis en gift Kollega med pers. Tillæg kom ud, og en ugift kom ind paa Minimalløn vilde for det første Principalen stryge Overskudet, og den gifte nu ledige vilde være daarligere stillet end den ugifte. Der er beklageligvis lagt op til Kamp mellem den rige og den fattige Kollega, og den kan kun skade Organisationen. Paapegede tillige at man hellere maatte rette Skytset mod dem, der tvang Priserne i Vejret, skabe en Stemning, saa Magthaverne kunde se, det var Alvor, thi det vilde i det lange Løb gavne os mest.

C. O. Madsen takkede Ths. Pedersen for Indledningen og bad om Valg af en Dirigent for den evt. Diskussion. Valget faldt paa ham selv efter at Vald. Nielsen trak sig tilbage. *Niels Rasmussen* fik først Ordet og slog til Lyd for den af ham i »Typ.-Tid.« bragte Delingsordning. Derefter fik *Hans Hansen* Ordet og udtalte sin Glæde over at have faaet Ths. Pedersen til Byen. Omstændigheder, som vi ikke selv er Herre over, har standset vor March fremad, men jeg beklager, at der er sket Tilbagetog med Arbejdsskat, Fordeling og manglende Dyrtidstillæg. Der er ingen Uenighed mellem Ths. Pedersen og mig om, hvor man maa rette Bebrejdelserne mod. Et af Ths. Pedersens Argumenter er jo galere des bedre for en Ændring; men der er større Risiko ved en stor Ledighedsprocent end ved en lille, naar det stadig er de samme Mennesker, det gaar ud over; thi det frister til Ting, som skader Organisationen. Ths. Pedersen er ulogisk, naar han baade er Tilhænger af Diktatur og gaar ind for en frivillig Deling af Arbejdet. Der maa ogsaa gøres Udvej for Regulering af Understøttelsen, den slaar ikke til. Derefter fik *Kaj Rasmussen* Ordet og udtalte sig i Lighed med Hans Hansen og mente iøvrigt, at Ths. Pedersens Indstilling var kommunistisk og ikke faglig. *Aage Roe* replicerede og mente, at det var de arbejdende, der havde Skylden. Skulde der være almindelig Deling, maatte Dobbelt-Beskæftigelserne afskaffes først. *C. O. Madsen:* Det er rigtigt, at Priserne er steget, men det er billig Kritik under de nuværende Forhold. Med Hensyn til Delingen saa maa de arbejdende bringe et Offer, naar der her i Byen er ca. 100 ledige, medens ca. 200 har Arbejde. Har intet imod at kritisere Prisstigningen, men man maa ikke overse Vanskelighederne. Saa slog en Kollega til Lyd for, at Skatten ved Arbejdsdeling ophørte eller lagdes over paa de maksimale

Indtægter. *Julius Nielsen:* Hvad vil der ske, hvis man fortsætter med frivillig Deling efter 15. November? *Vald. Nielsen:* Hvorledes med Betaling af Lønskatten ved varierende Ugeløn? Med Hensyn til Arbejdsdelingen synes jeg ikke vi kan forlade dette Møde trøstesløse. Vi maa gøre noget for de ledige, og Ths. Pedersen maa sætte ind herpaa, naar han har hørt Stemningen. *Ths. Pedersen:* Deling kan ikke fortsætte efter 15. November, der udbetales ingen Understøttelse. Der gives ikke Mulighed for Tilbagebetaling af for stor Lønskat, den skal beregnes efter Ugeløn. Til H. H. og C. O. M.: Regeringen har haft den fulde Magt til at kontrollere Priserne paa indenlandsk Produktion, og det skulde den have benyttet forlængst. Afviste at have indtaget en ulogisk Holdning. Ser gerne en frivillig Ordning, som kan godkendes af Fordelingsnævnet, saa man kunde faa nogle af Pengene hjem. Juli Kvartal har alene givet et Underskud paa 600,000. Til Nytaar eller April maa der komme Kontingentforhøjelse, selv om Ledelsen ikke ønsker den. Understøttelsen kan ikke forhøjes; thi det bestemmer vi ikke selv. Min Indstilling er iøvrigt ikke kommunistisk, men faglig, hvad Tiden har bevist. Forstaar godt de unges Skuffelse; men Højskolerne skulde være mere benyttede; thi en Deling vil ikke gøre Ende paa Ledigheden, dog skulde Hans Hansen ikke give Fingerpeg. *Hans Hansen:* Det var ikke noget Stikord, og jeg er vel klar over, at ikke alle kommer i Arbejde, men en stor Del, og jeg vil gerne stille en Resolution: »Idet vi tager den af Forretningsfører Ths. Pedersen paa Medlemsmødet i Odense Lokalafdeling den 10. November 1940 til Efterretning udtaler Medlemsmødet: Der gives efter den førte Diskussion fortsat Tilslutning til de Bestræbelser, som med Hovedledelsen i Spidsen er gaaet ud paa Etablering af en *tvungen* Arbejdsfordeling.« Derefter havde flere af Kollegerne Ordet for og imod en tvungen Ordning, og om Byrderne ved Arbejdsdeling paa lige Fod. Ligesom Forretningsføreren præciserede sin Stilling og meddelte, at der ikke i Øjeblikket vilde blive ny Forhandling med Principalerne. Man var enige om, at det gjaldt om at faa en Ordning, som kunde godkendes af Nævnet og henstillede til Hans Hansen, at Ordet »tvungen« blev strøget. Det var han villig til, og Resolutionen blev derefter enstemmigt vedtaget i følgende Form: »Idet vi tager den af Forretningsfører Ths. Pedersen paa Medlemsmødet i Odense Lokalafdeling den 10. November 1940 aflagde Beretning til Efterretning, udtaler Medlemsmødet: Der gives efter den førte Diskussion fortsat Tilslutning til de Bestræbelser, som med Hovedledelsen i Spidsen er gaaet ud paa Etablering af en Arbejdsfordeling.«

Derefter sluttede C. O. Madsen det livlige Møde med en fornyet Tak til Ths. Pedersen. *Emil Nielsen.*

Forretningsudvalgsmøder

21. November 1940.

1. Resolution fra Odense Afdeling vedrørende Arbejdsdelingen. — Til Efterretning.

2. Personalet i C. W. Obels Trykkeri, Aalborg, anmoder om Tilladelse til at deltage i den Arbejdsdeling, som iøvrigt gælder paa Fabriken. — Forretningsudvalget kan ikke give den ønskede Dispensation, men vil — i Betragtning af de særlige Forhold — ikke modsætte sig en Nedsættelse af Arbejdstiden, naar Ugelønnen ikke derved bringes ned under den tarifmæssige Mindsteløn. Der ydes ingen Understøttelse fra Forbundet.

3. Resolution fra Nyk. F. vedrørende Prisstigningerne. — Videresendes til De samv. Fagforbund.

4. Henvendelse fra Aarhus Afdelings Styrelse om Mulighederne for fuld Aflønning af Lokalkassereren i Aarhus. — Forretningsudvalget ser ikke Mulighed for særligt Tilskud hertil, men henstiller, at Lokalafdelingen selv forhøjer Kassererens Løn.

5. Forbundsstyrelsen indkaldes til Møde Mandag den 9. December.

6. Spørgsmaalet om den nægtede Godkendelse af den frivillige Arbejdsdelingsordning drøftedes, og det besluttedes at tage Skridt til ad retslig Vej at søge Nægtelsen underkendt og opnaa Erstatning for den manglende Udbetaling af Arbejdsdelingsfonden.

Vi var unge engang...

Vi var unge engang,
og vi troed' forvist,
at Verden os vented med Sang,
at Lykken os bar,
at Livet beskar
os en Skæbne i Hamrenes Klang,
hvor Drømmene smedes af Viljernes Staal,
hvor Drømmen forvandles i Handlingens Maal.
Vi var unge — og Ungdom er Tro!

Vi var unge engang,
og med dirrende Sind
gik vi ind under Livets Portal.
I Morgenens Sol,
i Lysets Symbol,
er vi vandret mod Drømmenes Sal.
Vi var skælvende Strenge paa Harper, der sang,
vi var søgende Sind med Forhaabningers Hang.
Vi var unge — og Ungdom er Haab!

Vi var unge engang,
og vi lytted' med Lyst
til de Løfter, der hvirvlende flød.
— Og vor Ungdom svandt hen,
og vi unge blev Mænd,
og vi saa Illusionernes Død;
vi saa dem fordunste de glødende Ord,
vi saa dem forkulle i Dagstræbets Spor.
Vi var unge med Ungdommens Mod.

Vi var unge engang,
og vi stirrede blindt
paa en Fane i fygende Vejr:
et Aandens Idol,
et Stridens Symbol
— en Strid uden Kugler og Sværd —.
Og Banneret sank i Madstræb og Kævl,
og den ildnende Strid blev Spektakel og Ævl.
Vi var unge — og Ungdom er blind!

Vi var unge engang,
og vor Ungdom drev bort,
som en Vragstump i soldoven Strand.
I et endeløst Traad
og med gnavende Brod
er vi gaaet den sløvende Gang.
Vi kender tilfulde det tomme og graa
— — —
og vi kender de »store« og véd, de er smaa.
Vi var unge — — det *var* vi engang!

Den Stille.

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Nær og Fjern

50 Aars Jubilæum som Typograf kunde Søndag den 1. December fejres af en gammel Kolding-Kollega, *Jens Korsbang*. Han lærte Faget hos Sjødt & Weiss, hvor han blev de følgende 5 Aar. De følgende 45 Aar har han været ansat i Kolding Folkeblads Sætteri, hvor han stadig virker.

Generalforsamlingen paa Søndag begynder Kl. 13,30 og holdes paa *Enghavevej*.

Branchemøder til Valg af Tarifkommissionen: se 3. Side.

Skriv Navn under! Der synes at være en stigende Tendens hos de Kolleger, der deltager i Diskussioner i vort Fagblad, til kun at underskrive deres Indlæg med Medlemsnumret. Vi maa imidlertid forlange, at de sætter Navn under, naar Indlægene har en personlig Karakter.

Stereotypørernes Brancheklub afholder Medlemsmøde Mandag d. 2. December i Evaldsgade 3[1]. K. A. Jørgensen holder Foredrag om Fagbevægelsens Stilling i Dag.

Bogtrykudstillingen er i Rønne paa Lørdag Kl. 14—21 og Søndag Kl. 10—21. Kollegerne bør agitere for stor Tilslutning. Der er jo som bekendt gratis Adgang.

Odense Trykkerklub indbyder Klubbens Medlemmer med Damer til Lysbilledforedrag Onsdag den 4. December Kl. 20 paa »D. n. F.«. Vor Kollega *Gudmund Bloch* vil holde 2. Del af sit Foredrag om Madeira »Land og Folk«. — Som den glimrende Foredragsholder, Bloch er, véd vi, at det vil blive en interessant Aften. — Efter Foredraget er der fælles Kaffebord i »Landsbyen«. *Styrelsen.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Kontingent-Restancer!

Da Revisionen har vist, at flere Medlemmer staar i stor Restance, maa vi alvorligt henstille, at det skyldige Beløb snarest bliver betalt paa Kontoret. Endvidere bedes Adresseforandringer meddelt Kontoret.

Amatør-Show.

Endnu en Gang efterlyser vi Talenter til Amatør-Sbow'et den 18. Januar. Tal med Formanden!

Lærlingelovens § 11

lyder: Læretiden skal anvendes saaledes, at Lærlingen efterhaanden *lærer* det Fag eller den Del af Faget, hvori han er antaget til Oplæring, *saa fuldstændigt som muligt*. Husk det!

Lærlinge-Emblemet

bør bæres af enhver organiseret Lærling. Faas paa Kontoret for 60 Øre.

Aarhus Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 1. November ordinær Generalforsamling i »Folkets Hus«. — Formanden, *Gunnar Pedersen*, bød velkommen og udbad sig Forslag til en Dirigent. Hertil valgtes Grøndal Nielsen, som gav Ordet til Sekretæren, der oplæste Forhandlingsbogen. Efter Forhandlingsbogens Godkendelse aflagde Formanden Beretning, som ligeledes godkendtes. Dernæst oplæste Kassereren det reviderede Regnskab, som udviste en Balance paa Kr. 166,92 og sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 39,18. Regnskabet godkendtes enstemmigt. — Som Suppleanter til Bestyrelsen nyvalgtes Harry Petersen og Verner Lund Sørensen og som Revisor Orla Davidsen. Alle øvrige Valg var Genvalg. — Formanden forelagde et af Bestyrelsen udarbejdet Program for Vinterarbejdet med Kammerataftener hveranden Onsdag og desuden Besøg paa faglige og industrielle Virksomheder. Programmet toges uden Diskussion til Efterretning. — 15. Jan. 1941 kan Afdelingen, som Landets ældste Lærlingeforening. fejre 30 Aars Jubilæum. Bestyrelsen bemyndigedes til at søge Jubilæet fejret paa festlig Vis. Der vil bl. a. blive udgivet et Festskrift. — Efter at Sekretæren havde besvaret en Forespørgsel fra Robert Block Jørgensen angaaende Dyrtidstillæget til Lærlingene, kunde Dirigenten slutte Generalforsamlingen, som var besøgt af 30 Medlemmer.

— Onsdag den 6. November afholdtes Kammerataften i »Folkets Hus«. Aftenen, som var meget vellykket, sluttede med Kaffebord.

— Søndag den 10. November aflagdes Besøg paa Mejeriet »Enigheden«, som besaas under Ledelse af en Mejerist.

— Medlemmerne anmodes om at læse Rubriken »Faglig Ungdom« i »Demokraten«. *k. s. r.*

Roskilde Lærlingeafdeling

afholdt Lørdag den 2. November sin halvaarlige Generalforsamling paa »Fjordvilla«. Formanden, *Aage Nielsen*, bød velkommen og aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, som godkendtes. Kassereren aflagde Regnskabet, som godkendtes. — Til Bestyrelse valgtes: Formand Aage Nielsen. Kasserer Villy Hansen, Sekretær Kjeld Rasmussen, og Revisor Arne Schuster. — Næste Punkt paa Dagsordenen var Forslag til Lovændring. Dette gjaldt Kontingentrestancen, som skulde nedsættes til 14 Dage, og den udestaaende Restance skulde da være indbetalt inden 3 Ugers Forløb; dette vedtoges. — Det vedtoges at afholde en Teatertur i Vinter. — Under Eventuelt blev der fremsat et Forslag om at afholde en maanedlig Teoriaften paa Teknisk Skole. Denne skulde omhandle Farveblanding, Udskydning m. m. — Generalforsamlingen sluttede med Kaffebord.

Kjeld Rasmussen, Sekr.

Hillerød Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 8. November den ordinære Generalforsamling paa »Linden«. Formanden, *Henning Christensen*, bød velkommen, og til Dirigent valgtes John Darling. Derefter oplæstes Forhandlingsprotokollen og Regnskabet, som blev godkendt. — Da en Del af Bestyrelsen var ved sidste Læreaar og ikke ønskede Genvalg, nyvalgtes følgende: Til Kasserer Kaj Jacobsen, til Sekretær John Darling, Suppleant Mogens Christensen, og til Revisor Eigil Andersen. — Under Eventuelt omtalte Formanden en Aftentur til København og den aarlige Skovtur. Der blev derefter foreslaaet at afholde en Aftentur til København, og det blev overladt Bestyrelsen at træffe Afgørelse derom. — Efter Generalforsamlingen samledes man om det sædvanlige Kaffebord.

John Darling, Sekr.

Hjørring Lærlingeafdeling

afholdt Torsdag den 14. November et vellykket Medlemsmøde paa Dyhrbergs Hotel. Typograf *Wilh. Grønhøj* bød velkommen og gav Ordet til Lagerist *Carl Jensen*, der er Medlem af Amtsudvalget for Dansk Ungdomssamvirke. Carl Jensen gav en udførlig og interessant Redegørelse for Samvirkets Stiftelse og videre Arbejde. Det aktuelle Foredrag fulgtes af eu livlig Diskussion, hvorved en Del uklare Punkter blev uddybet. Derefter fulgte en morsom Intelligensprøve, som vandtes af Tage Christiansen. Aftenen sluttede med Musik, Sang og fælles Kaffebord, hvor Foreningen var Vært. *gr.*—

Holbæk Lærlingeafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling paa Centralcafeen. Formanden bød velkommen og oplæste Dagsordenen. Formanden aflagde Beretning, hvorefter Kassereren oplæste Regnskabet, som godkendtes. Regnskabet balancerede med Kr. 113,19 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 70,19. Til Formand valgtes enstemmigt Gerner Henriksen, Kasserer blev Erik Krall Jensen, til Sekretær Henning Petersen og til Bestyrelsesmedlem Ernst Christensen. Til Revisorer og Suppleant valgtes henholdsvis Tage Hyrup, Jens Fr. Jensen og Rudolf St. Mikkelsen. — Under Eventuelt vedtoges det at yde et Tilskud paa 3 Kr. pro persona til et Besøg paa Bogtrykudstillingen i København Søndag den 10. November.

Efter Generalforsamlingen fremsatte Jørgen Olsen en Kritik af Efteraarets lokale Svendeprøver og disse omdiskuteredes iøvrigt under det efterfølgende Kaffebord. *Henning Petersen*, Sekr.

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16[30]-18[30]

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

18. November: Grenaa 500,00, Sønderborg 500,00; 19. November: Hobro 500,00, Nykøbing M. 500,00; 20. November: Holbæk 1000,00, Lyngby 250,00, Horsens 1500, Thisted 500,00; 21. November: Frederikshavn 500,00, København 25.000,00; 23. November: Haderslev 300,00, Rønne 1000,00.

København, den 25. November 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Trykker Carl Chr. Marius Pedersen, udl. 14. 11. 40 hos Hoffensberg (arb. s. St.), Hj.arb.ske Ellen Bjørn Larsen (F. E. Bording).

Nykøbing F.: Sætter Børge Rasmus Knudsen, udl. 2. 11. 40 i Loll. Falst. Venstreblad.

Tiltraadte

København: 115 Gunnar Alsvold fra Aalborg (arbl.), 1115 Birhmann-Nielsen fra Roskilde (i Pl.), 6630 Børge Møller fra Esbjerg (Egm. H. Petersen).

Helsingør: 1117 Arne Malberg, 9551 Th. Jensen, 5994 Erling Bye Jensen, 6140 Verner Jochimsen, 6419 Svend Aage Jensen, 6961 Børge Sørensen, 7646 A. J. Borgstrøm, 7674 Erik Larsen, 7742 Jep Paulsen, 7818 Viggo Foldager, 5065 Laurits Hansen, 1130 Leon Vigold, 5003 Erhard Hansen, 5029 Kaj Jensen, 5053 Anker Andersen, 5067 Ole Nissen, 5070 Knud M. Nielsen, 5077 Tage Clausen, 5109 Johannes Reinhardt, 5161 Aage Madsen, 5221 Aage Jacobsen (alle paa Skole). Herning: 5926 Carlo Chr. Schrøder (A. Larsens Bogtr.). Kolding: 6399 Knud Rasmussen. Skive: 5528 Knud Frederiksen. Slagelse: 5216 Knud P. Nielsen (Handelstr.). Svendborg: 5863 Henning Jensen, 5272 Oluf Heintz Andersen (begge paa Skole). Thisted: 5089 Villy Gregersen. Vejle: 5185 Magnus Christensen.

Fratraadte

København: 1399 Johs. Nielsen paa Rejse.

Aarhus: 5722 Jens Kristensen til Odder i Pl. Esbjerg: 6630 Børge Møller til København. Hillerød: 6245 Knud Jensen til Holbæk (Skole). Hobro: 6943 Herluf V. Jensen til København. Horsens: 5185 Magnus Christensen til Vejle. Kolding: 3882 Peter Høj til Fredericia, 5971 Erik Møller til Tyskland. Korsør: 5216 Knud P. Nielsen til Slagelse i Pl. Nykøbing M.: 5528 Kn. O. Frederiksen til Skive. Odense: 7217 Einar Warberg Rasmussen til Kolding. Ringsted: 7429 J. P. J. Petersen til København. Vejle: 5130 Johannes Michaelsen paa Rejse. Viborg: 7466 Knud Winther til København.

Udslettet med Restance

Esbjerg: 7373 Harald S. Hansen.

Typografernes Stiftelser

Ordinær aarl. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 8. December 1940 Kl. 10.30 pr.
i Rømersgade 22, 1. Sal

Dagsorden: 1. Aarsberetning og Regnskab. — 2. Bevilling af Midler. 3. Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor.

Styrelsen.

KLUB-ANNONCER

Gutenbergkoret

Torskegilde med Damer

Lørdag den 7. December Kl. 19.

Pris Kr. 3,00 pr. Kuvert.

Bindende Tegning senest Onsdag den 4. December.

Telf. Øbro 9990.

ANNONCER

Tandlæge Viggo Jensen

Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Boston . Corps 20—60

Ung Sætter,
med Kendskab til alt Akcidensarbejde, herunder Skemasats, Annoncesats, Ombrydning, Skitsering o. l., søger Plads, snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »66«, modtager Ekspeditionen.

ØNSKER DE
at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring.**
Konfirmationsforsikringer tegnes paa fordelagtige Vilkaar og saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen. **Bemærk!** *Tilbagebetaling af Præmierne ved Barnets Død.*
Alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring. — Ugentlige Præmier fra **10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 49 *København den 6. December 1940* *67. Aargang*

Vore Maal og Vilkaar —

I denne for det arbejdende Samfund saa alvorlige Tid, vi gennemlever, er de fleste blevet klar over, at den historiske Udvikling nu har naaet et af de store Vendepunkter, har slaaet et alvorligt Slag til Siden paa Menneskehedens Kurvetabel. Man er klar over, at der ved dette Tidspunkt vil *ske* noget. Og man kan Dag for Dag spore de af Begivenhederne fremkaldte Tendenser til hasarderet Opløsning af de hidtidige Idealer, af alt det, som har sin historiske og økonomiske Baggrund, alt det, vi troede og *stadig* tror paa. »Alt det skal væk!« raaber de Røster, der i en blind Tidspsykose har ladet sig rive med af Begivenhederne — og som ikke har evnet at staa stille et Øjeblik og lukke Øjnene i et Forsøg paa at tænke klart og nøgternt vurdere Tingenes Gang.

Under Indtryk af alt dette, som rører sig i Tiden, er det med en Blanding af Uro, Spænding og Skepsis, at Arbejderne i Dag følger saavel Verdenssituationens Udvikling som de urolige Bevægelser og Dønninger, der ruller ind over vort lille Landomraade. Disse Bevægelser — med deres tvivlsomme Berettigelse — har uundgaaeligt ogsaa strejfet en saa fremtrædende Samfundsfaktor som *Fagbevægelsen*, de frie faglige Organisationer.

De skal nu have Skylden for Alverdens Ulykker, de skal være Tidens sorte Faar. Og hvorfor? spørger den tænksomme Arbejder. Hvad er der i Vejen med den faglige Bevægelse? Er den ikke netop skabt af den økonomiske Samfundsstruktur? Er den ikke »moderne« nok i sin Form? Tiden kan give den andre Opgaver end hidtil, men er dens *Maal* ikke stadig det samme: at hæve Arbejdernes økonomiske og kulturelle Niveau? Har de sidste Aartiers Resultater ikke netop vist, at Fagbevægelsen i mærkbar Grad har evnet at forbedre Arbejderbefolkningens økonomiske Vilkaar?

Hvis disse Spørgsmaal besvares ærligt og rigtigt — ja, saa er der jo egentlig ikke meget Brug for Fagforeningernes ivrende Undergravere eller »Genrejsere« — som de vist selv kalder sig. Disse Kræfter, der har til Formaal at underminere og opløse de frie Organisationer, evner ikke under de ovennævnte Spørgsmaals Synsvinkel at vurdere Fagbevægelsens Betydning retfærdigt. Derfor maa og vil Arbejderne — i det store som i det smaa — bekæmpe disse *destruktive* Kræfter. Disse har nemlig kun det Formaal at tilintetgøre det retslige Beskyttelsesgrundlag, Arbejderen har i de faglige Overenskomster, som er bragt til Veje ved Arbejdernes Kamp, Nød og bitre Savn gennem Aartier. Ad Forhandlingsvejen, ad Kampens Vej, er Sten paa Sten blevet lagt under Udbygningen af Fagenes Arbejdsoverenskomster, som under Organisationernes Forvaltning og Støtte er blevet Arbejdernes Værn og Rygstød paa et saa vitalt Omraade som *det daglige Arbejde.*

De smaa, men dog notoriske Skridt henimod Samfunds-Socialiseringen, som det er lykkedes at gennemføre i Tidens Løb, skyldes ikke mindst Fagbevægelsen. Gennem denne skabtes Arbejdernes *politiske* Rejsning ved den voksende Forstaaelse af, at Fagforeningernes Løfteevne trods alt havde sin Begrænsning, og at Kampen for den økonomiske Retfærdighed ogsaa maatte føres ad den politiske Vej. Det svækker dog ikke den Kendsgerning, at Arbejdernes voksende politiske Indflydelse i Samfundsforvaltningen, som skabte Basis for de sociale Fremskridt, vi kan pege paa i Dag, *havde sin Rod og sin Styrke i Arbejdernes faglige Organisationer.* Men Arbejderbevægelsen var blevet saa politisk moden, at den forstod, at det maatte være ad Lovgivningsvejen, mange Ting maatte gennemføres, og i denne Erkendelse afgav vi noget af den Styrke, vi havde samlet i Fagbevægelsen, for at styrke vor *politiske* Position.

Med denne Udvikling opstod og øgedes imidlertid ogsaa Arbejdernes *Ansvar.* Med Magt følger altid Ansvar — ihvertfald med *parlamentarisk* Magt. Og Ansvaret øgedes yderligere ved de Kriser, der hærgede Landet og Verden iøvrigt. Produktionslivet var blevet mere følsomt, og man gled ind i den Fase af Arbejderbevægelsens Udvikling, hvor Fagbevægelsen kom til at staa i et andet Forhold til Regeringsmagten, ikke kontrært som før, men til en vis Grad sideløbende og samarbejdende. Arbejdskampene fik ikke den samme Betydning som før og var ikke det samme skarpe Vaaben, men kunde i visse Situationer endog svække vor *politiske* Stilling i Lovgivningsarbejdet. De faglige Kampe blev sjældnere og i givne Fald hyppigt forhindret ved Statsindgreb, omend flere Gange til Arbejdernes Fordel.

Der ligger i hele denne Udvikling, som Arbejderklassen ogsaa har haft Indflydelse paa og draget sine Erfaringer af, en Erkendelse, at Fagorganisationernes *Midler* maa ændres, maa stadig tilpasses Samfundsforholdenes Udvikling. Vore Arbejdsformer maa ændres — og er blevet det, ikke mindst i den seneste Tid med Loven om Arbejds- og Forligsnævn, som ganske vist kun er en midlertidig Foranstaltning, affødt af Situationen. Vi maa altsaa under denne Erkendelse af Tingenes skiftende Vilkaar rette ved et og andet, men Fag- og Arbejderbevægelsens *Maal:* Socialismen, økonomisk Lighed og aandelig Frihed, bliver *aldrig* ændret, saalænge der hersker et kapitalistisk Samfund. Maalet er stadig det samme, maa stadig kunne animere os til Sammenhold og Styrke indadtil i vore Organisationer.

Som et Tidens Tegn ser vi saa i Dag nogle Skaftestøvler komme trampende. De ser deres store Chance i denne for Arbejderbefolkningen hidtil tungeste Situation. Der skal fiskes i rørt Vande. Intet sparer de i deres Forsøg paa det store »Gennembrud«. De starter et nyt Blad ca. hver Uge, og Propaganda-Plakaterne myldrer

frem i sande Farve-Orgier — med Dannebrog i Top! Jo, jo, der spares ikke paa Skillingerne, men der *er* jo ogsaa Skaftestøvler, fyldt med Gulddukater, i dette Foretagende! »Socialister« og »Folkefæller« kalder disse sig, som føler sig kaldede til at »genrejse« Samfundet, naar de har sunget Gravsangen over »Systemet« og Fagforeningerne!

Men Arbejderne er for nøgterne til at lade sig forblinde af disse Herrers »Folkefællesskab«. For hvad er disses Maal og Program? Intet andet end et reaktionært Forsøg paa *at gaa paa Kompromis med det privatkapitalistiske Samfund*, ophæve Klassekampen og dermed sikre Junkere, Storbønder og Kapitalister, som jo udgør Bevægelsens kraftigste Essenser, en lys og lykkelig Fremtid.....

Saadan fremtræder denne Virksomhed for Arbejdernes store Flertal. Endnu har »Genrejserne«s herostratiske Arbejde kun virket modsat deres Hensigt. Vi er styrket i denne Kendsgerning — og ihukommer et af den engelske Forfatter og Filosof, Thomas Carlyles Ord, som har evig Sandhed: »Vent paa Udfaldet. I enhver Kamp vil, hvis du afventer Udfaldet, enhver Kampdeltager have sejret *i Forhold til sin Ret*. Hans Ret og Magt er ved det endelige Opgør ét og det samme.....«

Den 4. November 1940. *Eigil H. Petersen.*

Hvad skjuler sig bag „705"?

Med en ikke ringe Forbavselse ser »Typ.-Tid.«s Læsere en »Kollega« i 2 efter hinanden følgende Numre *anonymt* fremsætte en Række mod vort Forbund og Dansk Arbejderbevægelse i det hele taget injurierende Bemærkninger. Nogle vil mene, at Indlæg af *denne* Beskaffenhed ogsaa har deres Berettigelse; men ærligt talt — har vi *i Dag* Brug for disse sure, *uvidende* Kritikere, der spyr deres gennem Aar sammensparede Galde ud over vort Fagblads Læsere og spreder Forvirring og Uro hos ikke alt for befæstede Sjæle? Netop nu, hvor der hveranden Dag i en vis Del af den »danske« Presse proklameres Død og Ødelæggelse over den nuværende Regering og den danske Arbejderklasses sidste lille Rest af Indflydelse.

Forfatterne af denne Slags Artikler, og altsaa ogsaa 705, maa lide af en eller anden Tvangstanke. De undergraver ved deres *Negativitet* alt det, andre møjsommeligt har bygget, og en skønne Dag skrider Bygningen; men *de* vil vedblive at kritisere ogsaa det, der kommer efter — *hvis de tør og faar Lov dertil.*

I blind Egoisme — tilsat en tilpas lav Horisont og Mangel paa Evne til at se en Ting fra anden Side — angribes, kritiseres, tilsjofles de Mænd, der — *trods alt* — har lagt Ryg til i de Aar, hvor det kneb endda mere end i Dag.

En Bemærkning som 705's sidste om vort Lands Statsminister burde ikke have set Dagens Lys *paa Tryk*. Den er en Sjofelhed af Rang. Stauning fortjener i disse Dage al den Støtte, han kan faa. Det forstaar 705 ikke — hvem er for Resten denne 705, der *anonymt* kan kaste Snavs paa andre — *men det forstaar vi andre.* Vi maa tage Afstand fra en saadan Optræden og afholde os fra at benævne denne 705 som Kollega.

Det er ganske forfærdeligt og for Arbejderne katastrofalt, at det ikke er klart for enhver, at det Sammenhold, vi kan præstere i Dag er afgørende for vor Fremtid, at vi i Dag ikke bare kan kræve Kapitalismen afskaffet straks, at stærkere Magter end vi har det store Ord i Dag. Hvorfor vil disse Skribenter da ikke se det.

En Arbejdsdeling er vel ikke, som G. Mathiesen skriver, det eneste saliggørende, men det er i hvert Fald en Vej ud af Uføret, en Maade at holde sammen paa vort gamle Forbund. Thi det skal bestaa, saa længe vi unge kan faa Lov at slaas for det, stol paa det 705!

Ikke fordi vi i og for sig tror, at mange har samme Mening som 705, maaske — forhaabentlig — er han alene — endnu; men fordi vi ønsker at manifestere vor Vilje til at være med at bære de Byrder, der maa blive nødvendige for at komme frelst ud af dette Ragnarok, vi i Dag er inde i, skal her lyde en Protest mod, at man anonymt tillader sig det, 705 har tilladt sig.

Vi siger til Kritikerne: Husk paa Situationen i Dag, husk paa vor Organisation, og husk paa vore arbejdsløse. *Kan* vi styrke Sammenholdet ved midlertidigt at give Afkald paa visse Fordele og eventuelt, som ved Arbejdsdelingen, ved økonomiske Ofre, saa lad os i Helhedens Interesse løfte i Flok. Helheden frem for den enkelte — 705!

Vi staar Værn om Organisationen nu og i Fremtiden.

Roskilde Højskole, 16. November 1940.

5981 *Poul Alstrup*, Aalborg Afd. 3161 *K. Falkenskov*, Herning Afd. 484 *Poul A. Sjøl*, Kbhvn. Afd.

1895 *Erik Weiss*, Kbhvn. Afd. 5955 *Henning G. Nielsen*, Slagelse Afd.

Sv. Aa. Agersbæk Christensen. *Herluf Jensen.* Holbæk Afd. *Kai Andreasen*, Esbjerg Afd.

Kjeld Henriksen, Næstved Afd. *Fr. Chr. Nielsen*, Næstved Afd.

— — —

Foranlediget af den overlegne Tone i Forbindelse med den Selvsikkerhed, hvormed de ti Kolleger fastslaar, hvad der passer sig for Offentliggørelse paa Tryk, skal jeg tillade mig at knytte nogle Bemærkninger til ovenstaaende Vi-alene-vide-Artikel.

Det er ingen *Heltebedrift* at stille sig paa *Magthavernes* Side og spille forargede overfor en fattig Arbejder, der søger at værne sin Eksistens. Det er ulige farligere at tage Parti for de *undertrykte*. Man plejer ellers at finde de unge paa de sidstes Side. Men de ti har altsaa foretrukket en anden Placering. Lykke til!

Man kan ikke uden videre sige, at 705 har skrevet *anonymt*. Thi hvis de ti eller andre forargede endelig vilde have »Forbryderen« frem i Rampelyset, vilde det jo være gørligt, selv om det naturligvis vilde være forbundet med nogen Ulejlighed at slaa op i Medlemsfortegnelsen.

Det er for øvrigt *forstaaeligt*, naar Arbejder-Skribenter ønsker at forblive ukendte. Forholdet er jo det, at det ofte kniber lidt med Aandsfriheden ogsaa indenfor Arbejderbevægelsen, og at det derfor ikke er uden Fare — ogsaa økonomisk — at kritisere dem, der ved Arbejdernes Hjælp er kommet til Tops. Dette burde de ti have tænkt over, inden de formede deres Forargelse i saa svulstige Vendinger. *Fr. N.*

Dansk Typograf-Forbund

Juleunderstøttelse gennem Hjælpekassen

I Henhold til Lovenes § 67 kan der af Hjælpekassens Midler ydes en Juleunderstøttelse paa 20 Kr. til langvarigt syge, Invaliderentenydere, gamle Medlemmer og Enker.

Ansøgning om Hjælpen tilstilles i *Provinsen* Lokalafdelingernes Styrelser, og d'Hrr. Lokalformænd bedes *senest 14. December* til Forretningsudvalget indsende Fortegnelse over Ansøgerne, bilagt med fornødne Oplysninger.

I *København* indsendes Ansøgninger til Afdelingskontoret, Evaldsgade 3, *senest 14. December.*

Det bemærkes, at *arbejdsløse Medlemmer* (herunder Rejsende) *ikke* skal ansøge om Julehjælp, men vil i det Omfang, de opfylder Betingelserne for Udbetaling af Julehjælp, faa denne udbetalt af Lokalkassererne.

Nærmere Meddelelse herom vil senere fremkomme.

København, den 2. December 1940. *Forretningsudvalget.*

Vedr. Arbejdsfordeling

Paa given Foranledning henleder Organisationerne Opmærksomheden paa følgende Bestemmelse i Arbejdsfordelingsaftalen af 27. September 1940:

»C. Organisationerne er enige om, at der hos Firmaer (eller inden for visse Brancher i paagældende Firma), hvor Indskrænkning i Arbejdsstyrken har fundet Sted, sammenlignet med Gennemsnitsantallet af Arbejdere i Perioden 1. Februar—1. Oktober 1938, og hvor ikke ganske særlige Forhold lægger sig hindrende i Vejen, bør oprettes en Aftale om Arbejdsfordeling, saaledes at Arbejdsstyrken saa vidt muligt atter bliver normal. Organisationerne vil derfor, hvis Enighed ikke opnaas saadanne Steder, søge en Aftale oprettet ved fortsat Forhandling under Organisationernes Medvirken; saafremt ogsaa disse Forhandlinger bliver uden Resultat, skal Organisationerne fastsætte Arbejdsfordelingens Form og Omfang.«

Hos Firmaer, der hidtil har haft den minimale Arbejdsstyrke (Gennemsnitsantallet af Arbejdere i Perioden 1/2—1/10 1938), men hvor eventuelle Afskedigelser vilde bringe Arbejdsstyrken ned herunder, bør derfor træffes en Arbejdsfordelingsaftale saaledes, at Afskedigelser kan undgaas.

København, den 28. November 1940.

København Bogtrykkerforening
L. D. Hansen.

Dansk Typograf-Forbund
Sigv. Hellberg.

Juleaftensdag

Paa given Foranledning meddeles, at der *ikke* i Aar vil blive givet Dispensation til forud for eller efter Julen at *afarbejde* Fritimer Juleaftensdag. Juleaftensdag maa der derfor arbejdes i det sædvanlige Omfang, og ønsker nogen at holde helt fri, vil dette i hvert Fald ikke kunne dækkes ved Afarbejdning før eller efter.

1. December. Paa Styrelsens Vegne:
Sigv. Hellberg.

Mørkelægningstiderne og Forlægningsbetalingen

Paa given Foranledning har den københavnske Afdelings Styrelse givet Dispensation til, at Arbejdstiden vil kunne lægges fra Kl. 8.45 Morgen til 17.15 Eftermiddag, uden at der herfor skal betales Forlægningstillæg.

Denne Dispensation gælder dog kun, saalænge Mørkelægningspligten varer til Kl. 8.45 Morgen.

1. December. *Sigv. Hellberg.*

Arbejdsdelingen og Ledigheden i København

Ved en Opgørelse for sidste Uge af November (opgjort Mandag den 25. November) viser det sig, at der bestod Arbejdsdelingsaftaler for 96 Trykkerier og for 1468 Arbejdere. Delingen ligger saaledes, at

880	har	Turnus	hver	5.	Uge
204	»	»	»	4.	»
87	»	»	»	3.	»
63	»	»	»	2.	»
1234	har	Turnus			
for 50	er	Arbejdstiden	nedsat	1	Time dagl.
» 4	»	—	»	1 1/2	» »
» 31	»	—	»	2	» »
» 117	»	—	»	1	Dag ugl.
» 27	»	—	»	2	» »
» 5	»	—	»	3	» »
1468					

Teoretisk skulde dette Omfang af Arbejdsdeling give Plads til 332 Personer.

Ledigheden var den 25. November 466 (foruden de i Turnus værende); den egentlige Ledighed er saaledes siden Udgangen af Oktober dalet med 158 (fra 624 til 466).

Til Orientering angives Antallet af ledigmeldte siden Udgangen af August:

	Normalt ledigmeldte	Ledighed iflg. Arbejdsdeling*)	Brutto Ledighed
30. August	969	280	1249
13. September	820	311	1131
30. —	813	194	1007
15. Oktober	874	73	947
31. —	624	286	910
25. November	466	332	798

*) udregnet af den samlede Arbejdsdeling.

Vedrørende Arbejdsfordelingsspørgsmaalet henvises iøvrigt til den hosstaaende gengivne Meddelelse fra Organisationerne om, at Firmaerne skal opretholde mindst et Personaleantal svarende til Gennemsnittet i 1938, og at man derved skal søge Afskedigelser undgaaet eller begrænset, naar nu Juletravlheden ebber ud.

1. December 1940. *Sigv. Hellberg.*

Paa Den internationale Højskoles Vinterkursus

deltager i Aar godt 150 Elever, deriblandt ca. 30 Typografer, som især deltager i Sprogundervisningen, der er tilrettelagt for baade Begyndere, Fortsættere og viderekomne. Skolen har pr. 1. December 5 ledige Pladser og pr. 1. Januar et noget større Antal. Understøttelse til Dækning af alle Udgifter ved selve Skoleopholdet kan af arbejdsløse søges gennem Arbejdsløshedsfonden.

Svendeprøver Efteraaret 1941

Sættere:

Antaget med Broncemedaille:

Egon Benzon, Egm. H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri.

Antaget med Ros:

Tage Eli Christensen, Forlagstrykkeriet. Mogens E. Gudme, E. Bruun & Co. Kjeld Juel Jensen, Det Hoffenbergske Etabl. Poul Emil Ludvigsen, Krohns Bogtrykkeri—Harald Jensens Bogtrykkeri. Poul Asger Nielsen, J. Knudsens Bogtrykkeri. Holger Olesen, C. Christoffersen. Bent Chr. Barsøe Sørensen, Ch. Løvgreens Bogtrykkeri. Eyvind de Thurah, Langkjærs Bogtrykkeri.

Antaget:

Kaj Aage Blach, E. Reberholt. Aage Johs. Carlsen, Dyva & Jeppesen A/S. Jens Chr. Puggaard Jensen, Otto Teller. Walther Johannesen, Langkjærs Bogtrykkeri. John Bjørnbeck Johnsen, Trykkeriet »Hafnia«. Aksel Eistrup Jørgensen, Fr. Slagelses Bogtrykkeri. Børge E. Vagn Jørgensen, Bianco Luno's Bogtrykkeri. Finn Chr. Jørgensen, Nørrebros Centraltrykkeri. Knud Emil Kjeldmark, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Poul Erik Bach Madsen, Norlundes Bogtrykkeri. Ribert Leo Merling, Rønagers Bogtrykkeri. Aage Kjeld Mortensen, Missionstrykkeriet. Kaj Georg Nielsen, Thorlak Gudmundsen. Helmer G. Petersen, Vald. Frandsens Bogtrykkeri. Kaj Viggo Pedersen, Aksel Nielsens Bogtrykkeri. Kjeld Thorup Petersen, Fritz Nielsens Bogtrykkeri. Carl Krarup Rosenstrøm, Poul Em. Frederiksen. Carl Fr. Scheiding, H. Meyers Bogtrykkeri. Oskar Theodor Trab, Nielsen & Lydiche.

Trykkere:

Antaget med Ros:

Børge Andersen, Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri. Svend Aage Andersen, C. Th. Thomsens Bogtrykkeri. Geert Gaarde, Axel Hoffs Bogtrykkeri. Henning Backhausen Jensen, J. Jørgensen & Co. Frithiof Lottrup Mortensen, Frederiksberg Bogtrykkeri. Orla Vinther, Dyva & Jeppesen A/S.

Antaget:

Fin Bruun Andersen, Andersen & Pedersen. Jørgen Andersen, O. Testman. Kjeld Andersen, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Valdemar Emil Andersen, Norlundes Bogtrykkeri. Benny Eiler Berg, Duplextrykkeriet. Poul Kjeldsen Bock, Missionstrykkeriet. Ove Christophersen, S. L. Møllers Bogtrykkeri. Kai Ove Eilertsen, Amager Centraltrykkeri. Thorbjørn Enger, Ch. Leisners Bogtrykkeri. Ib Højsted Hansen, I. A. Hansens Bogtrykkeri. Arne Willy Fridh. Jensen, Lassen & Stiedl. Benny Max Knoblauch, Olaf Strandberg. Erik Albeck Larsen, Emil Kristensens Bogtrykkeri. Kell Haine Linders, Forlagstrykkeriet. Ib Løvbo, N. Olaf Møller. Frank Madsen, Egm. H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri. Egil Viggo Nielsen, W. J. Christensens Bogtrykkeri. Arne Finn Pedersen, Accidenstrykkeriet. Marius Pedersen, Det Hoffenbergske Etabl. Erik Thorup Petersen, Exprestrykkeriet. Erik Schjønning, Carl Bryrups Bogtrykkeri.

Ikke antaget:

Egon Carl Malmstrøm, Palæ-Trykkeriet. Frode Emil Nielsen, Universaltrykkeriet. Bernh. Walther Petersen, Fritz Nielsens Bogtrykkeri.

— — —

Uddelingen af Svendebrevene fandt Sted Lørdag den 30. November i Haandværkerforeningens Lokaler i Dr. Tværgade under de sædvanlige højtidelige Former.

Fra den øvrige Verden

Det internationale Typografsekretariat.

I Sekretariatskommissionens Møde den 8. November 1940 gav Sekretariatet Meddelelse om forskellige indløbne Takkeskrivelser fra Kolleger, der havde modtaget Hjælp, deriblandt fra en Kollega i Helsingfors. Det meddeltes endvidere, at Enken efter den tidligere internationale Sekretær Stautner stadig vil faa sin kvartaarlige Pension udbetalt i Stuttgart; ligesom Sekretariatet mest muligt holder Forbindelsen vedlige med Kollegerne i England, Frankrig, Holland og Luxemburg. Der vil blive gjort Forsøg paa at hjælpe nogle Kolleger, der er internerede i forskellige Lejre, med mindre Understøttelser. Kommissionen tog alle disse Meddelelser til Efterretning og fastslog, at det internationale Sekretariat med stor Omhu tager sig af den Enkeltes Skæbne.

Kommissionen mindedes Kollega Nils Wessel fra Stockholm, der i mange Aar var Medlem af den udvidede Sekretariatskommission og Redaktør af svensk Typografitidende, og gav Udtryk for sin store Sorg over saa pludseligt at have mistet denne højt skattede Kollega.

En Ansøgning fra en Kollega, som ønskede et større Beløb stillet til Raadighed for med sin Familie at foretage en oversøisk Rejse, maatte efter Konference med den paagældendes Organisation afslaas.

Fra et Forbund, hvis Omraade var under Besættelse, forelaa en Beretning om Bogtrykfagets fuldstændige Ophør, hvilket havde skabt en enorm Arbejdsløshed med deraf følgende trøstesløse financielle Stilling for det paagældende Forbund. Kommissionen undersøgte Sagen omhyggeligt og kom til det Resultat, at man vilde gøre et Forsøg paa at hjælpe, naar man fik Sikkerhed for, at Hjælpen kom de virkelig trængende til Gode.

Kommissionen tog til Slut et Overblik over Situationen i al Almindelighed og paalagde Sekretariatet stadig at følge de tilsluttede Organisationers Skæbne, og med fornøden Forsigtighed holde alle Vedkommende underrettet.

I Svendborg

Søndag den 15. December Kl. 10—21
Mandag den 16. December Kl. 14—21

Forsamlingsbygningen

Bogtrykudstilling

Der udstilles:

Tryksager af alle Arter
Gutenberg, Fust & Schöffer, Jenson, Manutius, Johan Snell—Tycho Brahe, Dyva, Tschichold
Hvorledes en Type bliver til
Hvordan en Kliché fremstilles
Fremstilling af Dybtryk
Blysnit
Træsnit
Linoleumssnit

Model af Gutenbergs Værksted
udført af *Hans Kongslev*

Samt mange andre interessante Detailler

Den største Bogtrykudstilling i Danmark

Fri Adgang for alle

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branche-repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Maskinsætteren

Repræsentant: N. Th. Svendsen, Højdevej 37. Telf. Sundby 1376 v.

Næste Nummer af »Maskinsætteren« kommer med »Typ.-Tidende« for 3. Januar 1941. Manuskript maa af Hensyn til Helligdagene være os i Hænde før Jul.

Aftenkursus for Maskinsættere.

Københavns Maskinsætter-Klub arrangerer — under Forudsætning af fornøden Tilslutning — i Begyndelsen af det kommende Aar et Aftenkursus for Maskinsættere indenfor Københavns Afdeling, omfattende saavel arbejdende som ledige Branchefæller.

I en mørk Tid som den, vi nu gennemlever, er det af Betydning, at vi Arbejdere vedligeholder og udvikler vor tekniske Kunnen, den eneste Værdi, der bliver til Rest, naar Forholdene og Myndighederne faar ribbet os for de Goder, vi troede at have tilkæmpet os. Der kommer vel bedre Tider igen, og da vil det være af Betydning for den enkelte som for Faget, at Branchens Udøvere har plejet deres faglige Færdighed.

Kursus'et vil blive afholdt i Fagskolens Lokaler paa Teknologisk Institut med S. V. Rasmussen som Instruktør og vil strække sig over 3—4 Uger med 2 ugentlige Undervisningsdage à 2 Timer. Undervisningen bliver tilrettelagt saaledes, at den ogsaa er tilgængelig for Kolleger, der arbejder paa skiftende Hold.

Betalingen for hele Kursus'et bliver 5 Kr. pr. Deltager. Arbejdsløse Medlemmer af K. M. K. vil kunne faa Udgiften refunderet af Klubbens Kasse.

Interesserede Kolleger bør være opmærksomme paa Annoncen, der fremkommer med nærmere Oplysninger i næste Nummer af »Tid.-Tid.«. *T. N.*

Personaleregulering.

I sidste Nummer af Haandsætternes Brancheafsnit har en Provinskollega, Peter Jensen, Næstved, skrevet en Notits om Personaleregulering, hvori han hævder, at Haandsætteren ved saadan Lejlighed maa vige Pladsen for en Maskinsætter. Uden at være kendt med de specielle Forhold paa en bestemt Arbejdsplads vil vi gerne have Lov til at sige, at saafremt det er Arbejdsdelingsspørgsmaalet, der her tænkes paa, vil Maskinsætterne ikke kunne hævde nogen som helst Ret til under saadanne Forhold at ydes større Dækning end nogen anden Branche, og vi kan ogsaa daarlig tro, at det er ønsket fra den Side. Der kan være saa mange Forhold indenfor Omraadet Haandsætter — Maskinsætter, der ikke kan være saa lette at ordne tilfredsstillende, men hvor der bliver Tale om Arbejdsdeling gennem Turnus, maa enhver holde sig paa sit eget Omraade, og vor Kollega har saa ganske Ret, naar han hævder, at den bør gennemføres i hver Branche for sig. Men her kommer saa Spørgsmaalet om Adskillelsen, idet det maaske undertiden kan blive vanskeligt at bestemme, om en Mand er Haandsætter eller Maskinsætter; thi man kan i mangfoldige Tilfælde lige saa rigtigt betegne, at en Haandsætter gaar i Maskinsætteriet, som vi kan betegne det modsatte. Den Haandsætter, der lejlighedsvis har sat sig ind i Maskinens Teknik for at kunne være Trykkeriet til Hjælp i paakommende Tilfælde, hvad enten dette nu er i en Middagsstund eller som Vikar i Sygdomstilfælde eller som Maskinsætter i en kortere Travlhedsperiode, ham vil man vel ikke give Stemplet Maskinsætter saaledes, at han ikke mere maa røre ved Typerne. Eller hvis en Mand med en Fremtidsstilling for Øje har lært Faget uden egentlig at have arbejdet ved det, — vil man ogsaa forvise ham fra Haandsætteriet?

Arbejdsdelingen er en Nødssituation, hvor man hjælper hinanden gennem en ond Tid, og derefter gaar man over til normale Forhold igen; den kan ikke fra nogens Side benyttes som Springbræt til at skabe sig personlige sociale Fordele.

Men det var egentlig ikke Tanken her at komme ind paa alle den Slags Problemer. Vi mener, at Løsningen af et Spørgsmaal som Arbejdsdeling maa afgøres lokalt, hvor det kommer til at foreligge, for man vil aldrig indenfor et Personale behøve at være i Tvivl om, hvem der afgjort hører til i Maskinsætteriet. Og bliver der Tale om at gaa i Turnus, saa bærer vi branchevis Byrderne hver for sig, saaledes som ogsaa den trufne Ordning i København gaar ud paa. Her har vi ikke noget paa hinandens Marker at gøre. +

Fag og Folk.

Vore egne Vinduer. Hos Gyldendal har Forfatteren Steen Eiler Rasmussen udsendt en lille Bog, som han kalder: »En Bog om noget andet«, nærmest et Kauseri om mange Ting. Hør, hvad han skriver om Fremstilling af Bøger:

»Forfatteren afleverer et Manuskript, der er maskinskrevet, til Forlæggeren. Der bliver gjort et Overslag over, hvordan det kan betale sig at udstyre Bogen. Bogtrykkeren, der nærmest er forvirret over alt det, der er skrevet og sagt om Modernisme i Bogkunsten, sætter den op med en af de Skrifter, der tilfældigvis er i Trykkeriet. I gunstigste Tilfælde faar Forfatteren Lov til selv at udpege, hvad for Billeder, der skal bruges. Men han har for det meste slet ikke Evne til at se, hvordan de virker som Billeder, han véd kun, hvad de forestiller. De bliver nummererede, og Bydrengen eller Skurekonen bestemmer ved Lodtrækning, i hvilken Størrelse de skal reproduceres. Bogtrykkeren propper dem ind i Teksten, hvor han bedst kan, store og smaa imellem hinanden. Hvis det skal være en fin Bog, bliver den trykt paa saakaldet krideret Papir. Det er spoleret Papir, Papirmasse, der er destrueret ved Hjælp af Kridtmasse, der er presset ind i det og glittet, saa at det rigtig skinner. Saadan en Pragt er der ingen, der kan staa for. Saa roser Bladene Bogen for dens nitide Udstyr...«

Forfatteren kunde gerne samtidig have sendt en venlig Tanke til Maskinsætteren, der faar den Opgave at skulle sætte smalle Formater til alle de uhandlelige Klicheer.

Indenfor Kredsene.

Formand: Vald. Nielsen. Heltzensgade 49. Odense. Telf. 6178.
Kasserer: L. Chr. Nielsen, Amagerbrog. 230. Kbh. S. Telf. Am. 4824 u.
Sekretær: N. Th. Svendsen. Højdevej 37, Kbh. S. Telf. Su. 1376 v.
Klubformand for Kbh.: F. Traugott Nielsen, Aagade 118, N. Telf. Godthaab 701 u.

Ny Kredsformand. *5. Kreds* (Nordjylland): *Svend Løcke*, Vestergade 14, Nørresundby.

Generalforsamling i K. M. K. Københavns Maskinsætter-Klub afholdt den 10. November ekstraordinær Generalforsamling, ved hvilken Lejlighed *Sigv. Hellberg* indledede med et Foredrag om den faglige Situation. Foredraget var

objektivt historisk og dannede i sig selv ikke Grundlag for en Diskussion.

Formanden, *F. Traugott Nielsen*, aabnede Mødet. Til Dirigent valgtes *Aage Hinrich. Hellberg* omtalte i sit Foredrag, der har været holdt adskillige Steder i Landet, Arbejdsforholdene ved Aarhundredskiftet og mindede om Børnenes Levevilkaar dengang og nu. Arbejderne føler sig ikke som Underklasse mere. Det er maaske ikke altid godt at have Heldet med sig, da Materialismen vokser derved. Vor Bevægelse danner en ubrudt Linie fra Halvfjerdserne til 1914. Omtalte den oprindelige Pristalsordning fra Oktober ifjor, der maatte befrygtes at være *for* god, men som dog 60.000 stemte imod. Hvad der senere skete, har vi erfaret, og vi har maattet indrette os paa en ny Levestandard, der ikke virker ens for alle. Sluttede med Fortrøstning om, at Forholdene engang vilde glide i normalt Leje igen af sig selv. — *N. Th. Svendsen* beklagede, at Foredraget ikke aabnede Muligheder for en Diskussion om de Tilstande, vi var kommet for at tale om. Arbejdsdelingen er kun til Principalens Fordel; de arbejdsløse faar ingen Fordel deraf. Nævnte Eksempler paa den uretfærdige Ordning. Vore Tillidsmænd har ikke i tilstrækkelig Grad været vore Talsmænd. — *Formanden* vilde hævde, at vi Maskinsættere er ikke egoistiske. Anmodede Hellberg om at gøre sin Indflydelse gældende. Det er mere paakrævet at forlange kortere Arbejdstid. Tanken om Arbejdsdeling er fremkommet fra Maskinsættere. — Efter en kort Diskussion udtalte *Hellberg*, at ikke alene Arbejderne er ramt haardt. Der er protesteret mod Lønskatten, og man er opmærksom paa Prisreguleringen. Vilde arbejde for en bedre Ordning af Arbejdsdelingen, omtalte Spørgsmaalet om en 6 Timers Arbejdsdag og gav til Slut nogle statistiske Oplysninger.

— *Formanden* omtalte Klubbens aarlige Stiftelsesfrokost og mindede om de Vanskeligheder, der nu vilde melde sig. Efter en Diskussion overlodes Sagen til Klubstyrelsens Afgørelse.

— Under Eventuelt omtalte *Formanden* Udluftningsspørgsmaalet og meddelte om et paatænkt Kursus paa Maskinsætterskolen. Til Slut besvaredes et Par Spørgsmaal af intern Art. *S.*

Hillerød Maskinsætterklubs Instruktionsmøde Søndag den 10. November fik et vellykket Forløb. Kl. 10 Formiddag samledes en Snes Kolleger, deraf een fra Helsingør, i »Frederiksborg Amt Avis«s Maskinsætteri, hvor der staar 2 Intertype og 2 Linotype. Klubbens Formand, *Frede Hansen*, bød de mødte velkommen og et særligt Velkommen til vor Kollega, *C. Norland*, København, der herefter fik Ordet og nu sammen med Kollegerne foretog et Kredsløb med Matricen, idet Norland i sin Instruktion fulgte Matricens Gang fra den bliver slaaet an og til den igen ligger paa sin Plads i Magasinet. Derefter stillede Kollegerne flere Spørgsmaal, som besvaredes.

Efter Instruktionen begav Deltagerne sig ned paa »Linden« til en beskeden Frokost. Sjællandkredsens Formand, Hartvig Meyer, Næstved, der var kommet til Stede under Instruktionen, blev budt velkommen af Formanden. *Hartvig Meyer* bragte en Hilsen fra Landssammenslutningen og udtalte sin Glæde over at være til Stede her i Dag og se den Interesse, hvormed Kollegerne her i Hillerød mødte frem, naar Klubben kaldte paa dem. *Chr. Nielsen* udtalte Ønsket om hyppigere Afholdelse af Instruktionsmøder og takkede Bestyrelsen for det i Dag afholdte Arrangement.

Derefter afholdtes den ordinære Generalforsamling, som egentlig skulde have været afholdt i Februar Maaned. *Formanden* aflagde Beretning og redegjorde for Udsættelsen af Generalforsamlingen. — Kassereren, *Alfred Petersen*, oplæste det reviderede Regnskab, der — ligesom Beretningen — godkendtes enstemmigt. — De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer, Frede Hansen, Alfred Petersen og Ejner Petersen, genvalgtes enstemmigt. — En Lovændring vedtoges.

Efter Generalforsamlingen holdt *C. Norland* et yderst interessant Lysbilledforedrag med Emnet »Sættemaskinens nyeste Udvikling«. Kollegerne lønnede det med Haandklap, og *Formanden* takkede Norland baade for Instruktionen og Foredraget. — Saa gik man over til sidste Punkt paa Programmet, nemlig *Hartvig Meyers* Gennemgang af Tarifens Maskinsætterafsnit. Efter Indledningen udspandt der sig en lille Diskussion angaaende Forstaaelsen af forskellige Punkter i Tarifen.

Saa var Dagen ved at gaa paa Hæld, og da flere af Kollegerne havde glemt deres Mørklægningsbind hjemme — eller var det maaske blevet taget i Forvaring — maatte Formanden slutte af med Tak for i Dag til Hartvig Meyer og Kollegerne. *3357.*

Fyens Maskinsætterklub. Mødet i Svendborg d. 17. November havde samlet mange Deltagere, idet der foruden godt en Snes Kolleger fra Odense var mødt Deltagere fra Faaborg, Middelfart, Rudkøbing, Marstal og Svendborg.

Mødet holdtes paa »Svendborg Avis«, hvor *O. Møller-Madsen* til Indledning holdt et Foredrag over tekniske Emner, illustreret gennem gode Tegninger, og senere ved Sættemaskinen besvarede baade de indsendte Spørgsmaal og de Spørgsmaal, Kollegerne stillede paa Stedet.

Efter Instruktionen samledes man ved Middagen, og endda var der Tid til lidt selskabeligt Samvær, før Deltagerne spredtes. *—n.*

Klubben i Aalborg *(5. Kreds)* har holdt Generalforsamling i Oktober. Beretning og Regnskab godkendtes. Til Formand valgtes Svend Løcke i Stedet for Jørgen Sørensen, der ikke ønskede Genvalg. Den nye Formand udtalte en varm Tak til den afgaaede mangeaarige Formand. Sidst i November samles Klubbens Medlemmer til et Torskegilde.

Horsens Maskinsætterklub afholdt Søndag d. 24. November Instruktionsmøde paa »Horsens Social-Demokrat« med *O. Møller-Madsen*, Odense, som Instruktør. Næsten alle Klubbens Medlemmer havde givet Møde, og med Interesse fulgte de Møller-Madsens klare og letforstaaelige Instruktion, først ved nogle Tegninger og bagefter ved Maskinen. Der var blandt Kollegerne udelt Tilfredshed med, hvad der blev fortalt dem, idet det var beregnet for baade nyuddannede og mere erfarne Maskinsættere, og Diskussionen paa Sætterierne vil i den første Tid sikkert ofte komme ind paa de Emner, som Møller-Madsen omtalte.

Efter Instruktionen inviterede Klubben paa fælles Kaffebord, og ogsaa her kom Møller-Madsen i Kontakt med Kollegerne, idet han i en udmærket Tale indprentede dem, hvor vigtigt det er, at man slutter op om vort Forbund, og at Medlemmerne skal gøre det til en Pligt at møde op ved Generalforsamlingerne for derved at styrke Ledelsen og igennem denne Forbundet.

Indgaaede Kontingenter: November 25.: Skive (Jan.—April Kv.) 10,00.

København, den 26. November 1940. *L. Chr. Nielsen.*

Rundskue.

De, der gik. I Oktober Maaned har vor Kollega *Jørgen Sørensen*, Aalborg, nedlagt sit Hverv som Kredsformand for den nordjyske Kreds; man kan sige efter lang og tro Tjeneste, idet Jørgen Sørensen overtog Formandshvervet efter S. P. Petersen den 11. April 1934. Han har altsaa virket som Formand i $6^1/_2$ Aar, men J. S. er endda ældre i Tjenesten som Nordjydernes Tillidsmand, idet han før den Tid virkede en længere Periode som Kasserer for Kredsen. 5. Kreds præges naturligvis stærkest af Aalborg By, hvor det største Antal Branchefæller bor og virker, og hvor Livet rører sig stærkest, og det har nok heller ikke altid været let at samle Medlemmerne udefra; men Jørgen Sørensen har røgtet sit Kald med

Pligttroskab og Interesse, og derfor bringer vi ham vor Tak nu, da han er traadt tilbage.

— Ogsaa 6. Kreds har for lidt længere Tid siden skiftet Formand, hvorved *Sophus Hansen*, Randers, fratraadte Stillingen efter at have virket i en længere Periode. Sophus Hansen har den vidunderlige Egenskab, at der altid er noget, han er utilfreds med og gerne vil have gjort bedre; hvis vi alle havde det samme Sind, vilde meget se bedre ud for os. Han er gaaet stærkt ind for at samle Kollegerne i Kredsen, undertiden med Held, og hvor det ikke lykkedes, var det ikke Sophus Hansens Skyld. Han var tillige en udmærket Vært, der gerne vilde, at Kollegerne skulde befinde sig godt, hvor de kom hen, hvad enten det saa var hjemme i Randers eller andre Steder i Kredsen. Vi siger »Sophus« Tak, fordi han tog sin Tørn, da der kaldtes paa ham. —*n.*

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

Passer vi paa Støvfaren i Sætterierne?

Der har været talt og skrevet en Del om Ulemperne ved Arbejde under Mørklægning. Hidtil gjaldt det nærmest indenfor vor Kreds Arbejdet ved Dagblade og de forholdsvis faa andre Trykkerier, hvor en Del af Kollegerne arbejdede paa Forlægning. Men nu, da Mørklægningstiden har »ædt« sig ind i Dagens Arbejdstimer bliver saa at sige alle Kolleger berørt af denne Ubehagelighed. Den største Part af Virksomhederne har Tid efter anden etableret en eller anden Form for mørklagte Vinduer, som dog ikke alle Steder var lige hensynsfuldt tildækkede overfor de Arbejdere, der stadig skulde færdes bag disse, enten Genen gav sig Udslag i mangelfuld Luftfornyelse eller den bestod i, at man havde valgt en Farve, der var til idelig Irritation for Øjnene, eller hvori nu Ulempen bestod. En anden Del af Trykkerierne har slet ikke foretaget noget i denne Retning, enten paa Grund af, at det var praktisk uigennemførligt, eller ogsaa har ladet sig afskrække af Udgiften. Her har man i Stedet foretaget en Omlægning af Arbejdstiden, saaledes at Middagspausen afkortes til $^1/_2$ Time, hvilket i 99 pCt. Tilfælde vil sige, at dette Maaltid maa indtages paa Arbejdspladsen. Og da langt de fleste Virksomheder i Provinsen ikke er indstillet paa dette (specielle Spiserum), vil det igen sige, at »Klemmerne« fordøjes ved Kassekanten, maaske i bedste Fald »et eller andet Sted« i Sætteriet.

Nærværende lille Opsats gælder disse Kolleger, som vel i de fleste Tilfælde handler af Ubetænksomhed. Thi paa denne Maade faar man for det første ikke den nødvendige Luftfornyelse i Lungerne efter 3—4 Timers Indelukkethed, men desuden risikerer man som ekstra Raffinement at faa et Stykke Mad med »Kasseuld«. Dette kan naturligvis undgaas af den opmærksomme Kollega, men man skal være ualmindelig klartseende for at opdage de Millioner af Støvpartikler, som uvægerligt har en vis Tendens til at samle sig paa Sildesalaten eller hvad andre Lækkerier man nu har med. At man saa samtidig overtræder Regulativet for Bogtrykkerier og Skriftstøberier, noteres for Fuldstændighedens Skyld. Efter dette er det jo forbudt at indtage Maaltider i Sætterilokaler, men desværre altfor mange Kolleger forsynder sig imod denne Bestemmelse, vel sagtens af Ukendskab hertil.

Men da denne Forsyndelse i værste Fald kan betyde den visse Død, kan det ikke indskærpes kraftigt nok til disse Kolleger: *Indtag aldrig Maaltider i støvfyldte Sætterier.*

Gør hellere en Indsats for, at et evt. manglende passende Spiserum bliver indrettet. Det er heldigvis de færreste *reltænkende* Firmaer, der ikke tager Hensyn til en berettiget Henstilling i saa Henseende.

Desuden kan man altid regne med at have en kraftig Støtte i det stedlige Fabrikstilsyn. *Hans.*

Valg af Tarifkommissionen i København.

Torsdag den 5. December *(i Aften)* Kl. 20 holdes Møde for alle Bog- og Akcidenssættere i Rømersgade 22 (Overbye-Salen). Ved Mødet vil Tarifsituationen blive drøftet og vore Medlemmer af Tarifkommissionen blive valgt.

Alle Bog- og Akcidenssættere opfordres stærkt til at komme til Stede ved dette meget vigtige Møde. *eh.*

Bog- & Akcidenssætterklubben i København.

Klubbens næste Arrangement vil forme sig som en kollegial Sammenkomst og finder Sted *Fredag den 13. December Kl. 1930* i Rømersgade 22 (Karl Marx-Salen).

Det er lykkedes for Styrelsen at formaa *Forstander Hjalmar Gammelgaard, Roskilde Højskole,* til at komme til Byen og tale for os. Gammelgaard vil causere over Begivenhederne som de har formet sig i det næsten svundne Aar, og han vil sikkert ogsaa finde frem til en interessant Konklusion, om man kender ham vel.

For Kolleger, der har været paa Højskolen og truffet Gammelgaard, er enhver Anbefaling overflødig.

Det er Hensigten efter Foredraget at holde kammeratligt Samvær, ved hvilken Lejlighed vi haaber at kunne forevise en Film (se herom i næste Nr. af »Typ.-Tid.« — og reservér allerede nu Dagen).

Kollegial Hilsen

Styrelsen.

Haandsætternes Landssammenslutning.

Indgaaede Kontingenter for 1940: 9. Novbr.: Vejle Kr. 6,00. 14. Novbr.: Næstved Kr. 8,25.

København, den 17. November 1940. *C. J. Dreyer.*

Kammerat 705

stikker bevidst Haanden i en Hvepserede og bliver stukket eftertrykkeligt. Din anden Artikel er i det store og hele en Gentagelse af første, det samme kan siges om alle de andre 705'er, som pludselig springer op og vil forsvare deres Formue i Form af Arbejde, som de mener at have Monopol paa. At de andre 705'er findes, har jeg aldrig kunnet undgaa at lægge Mærke til, men at de pludselig fik Mod til at klæde sig nøgen af, saa de aabenlyst viser, hvad de indeholder, maa jo bevise deres usigelige Harme. I 705'er forsøger alle mulige Krumspring for at undskylde jeres Vægring ved Arbejdsdeling. I forsøger at dække det under Prisstigninger, høje Skatter, bunduretfærdig Arbejdsdeling o. s. v. At det selvfølgelig er skruptosset, har jeg selv indrømmet i »Typ.-Tid.« Nr. 45, men er det den eneste Aarsag til jeres Uvilje? Man skal sikkert være mere end barnlig indstillet for at tro paa den. Der er sikkert et Stænk Egoisme med i Spillet. Faren i det Standpunkt, I indtager, kunde maaske blive større end I tænker. Har I da ikke Tanke for, hvad Prisstigningerne betyder for den arbejdsløse og ham paa Socialhjælp? Regeringen og alle de kloge Hoveder har jo ikke villet eller kunnet skaffe Arbejde (det har den kun kort før Valg, paa Papiret). For faa Maaneder siden var der ca. 1400 københavnske Kolleger ledige; blev Tallet ikke følelig formindsket, vilde Kassen snart være tømt. Var der saa mer end 2 Udveje — enten en klækkelig Forhøjelse af Kontingentet eller

Deling af Arbejdet? (Ja! selvfølgelig skulde det være en retfærdig Deling). Kan I anvise nogen anden Udvej, som vel at mærke Regeringen tager op til Behandling? 705 har sikkert ikke kendt til Arbejdsløshed siden han ønsker Staunings Løn reduceret til 50—60 Kr., ellers vilde han sikkert have ønsket ham paa en Socialkur til 15 Kr. Ugen. *Poul Jensen.*

Til 705

705 svarede som jeg ventede det: fuldstændigt egoistisk og uden nærmere Eftertanke. Sørgeligt!

705 manøvrerer paa en saare behændig Maade uden om Spørgsmaalet: Provinsens Tilgang til København. Det er jo en let Maade at slippe ind i roligere Farvand, ved at have tre intetsigende Linjer paa Slæbetov.

Med Hensyn til Grænsen for Arbejdsdeling satte jeg hverken hver 3., 4. eller 5. Uge som Norm for Ordningen, men henholdt mig til den mest benyttede Løsning af Problemet. At du ikke forstod Tidens Krav, belyst gennem 3 Artikler, havde vist heller ingen ventet. Men det kan jo være, der kommer en Dag, da *du* stiller det samme Krav, som vi forgæves har søgt at gøre dig forstaaeligt. 689, *Jørgen Nielsen.*

Gifte Kvinders Arbejde

Alle gifte Kvinder ud af Erhverslivet!

Man er nu kommet saa vidt, at det betragtes som Klapjagt, naar man udtaler, at de gifte Kvinder bør stilles i Baggrunden ved Arbejdsfordelingen. Der burde dog ikke være nogen Diskussion om dette Problem, thi de gifte har kun et Sted at være og det er i deres Hjem. Alle taagede Udtalelser om social Stade og deslige er kun Forsøg paa at blødgøre naive Kolleger, og man maa haabe, at det maa blive de sidste Krampetrækninger, før Lovgivningsmagten helt forbyder gifte Kvinders Tilstedeværelse i Erhvervslivet.

Under Samfundsordningens Synsvinkel er det jo en hel Misforstaaelse, naar det er kommet saa vidt, at det er Kvinderne, der arbejder, medens deres Mænd gaar ledige paa Gaden og bliver demoraliserede. Derfor ud af Fagforeningerne med alle gifte Kvinder og lad de selverhvervende komme til.

Flere selverhvervende i Provinsen.

Arbejdsdelingen

Man kan sige om Arbejdsdelingen, hvad man vil, kun ikke, at den paa nogen Maade er tilfredsstillende i sin nuværende Form. Det mener forøvrigt dens Fader, *Sigv. Hellberg*, heller ikke, og man vil efter hans Ord stadig søge at udbygge den og gøre den bedre; men det vil sikkert blive uhyre vanskeligt. Et Stykke Stof, der én Gang er forskaaret, bliver aldrig til et ordentligt Sæt Tøj.

Hellberg sagde paa en af de sidste Generalforsamlinger med klare Ord, at man for Tiden var ved at undersøge, hvor langt Typograferne kunde strække sig med en Arbejdsdeling, og man var kommet til det Resultat, at længere ned end til en 4 Ugers Turnus kunde man ikke gaa, mere kunde man med Ret og Rimelighed ikke forlange. Ikke desto mindre indebærer det Forslag, som Hellberg senere fremkom med, og som vi nu døjer under, som bekendt Mulighed for Turnus helt ned til hver anden Uge.

Hvorledes man f. Eks. har tænkt sig, at en Familie med Børn, hvor Manden rammes af denne Ordning, vedblivende skal være i Stand til at opretholde en taalelig Eksistens, faar staa hen i det uvisse. Man maa jo huske paa, at denne Mand ikke kan forvente synderlig Forstaaelse eller Henstand med indgaaede Forpligtelser — for han har jo da stadig sit »gode Arbejde«. Men det interesserer vel forøvrigt heller ingen!

Naar den første Ordning blev fundet saa lidet tilfredsstillende, var Aarsagen jo egentlig ikke saa meget, at man havde den utilgivelige Dristighed ganske rolig at afskære os fra Midlerne fra Fordelingskassen, som det Forhold, at hele Ordningen føltes *bunduretfærdig*. Da man saa Hellbergs Forslag til en Ordning, som skulde træde i Stedet, sagde man til sig selv, at den aldrig vilde blive vedtaget, fordi den jo gav Spillerum for akkurat den samme Uensartethed, som var den største Anke ved den første, kasserede Ordning. Men stik mod al logisk Sans oplevede man det, at Forslaget blev vedtaget. Ved nærmere Eftertanke er det dog muligt at se, at der alligevel er en vis Logik heri. Det viser sig nemlig, at adskillige Trykkerier og herimellem flere af de største, har paa det nærmeste en lige saa god Beskæftigelse som i 1938, og som Følge heraf ikke behøver at indgaa i nogen Arbejdsdeling, med mindre de *frivilligt* skulde føle Trang til at vise det saa meget omtalte Kammeratskab. Dette Forhold har man jo nok ikke været ganske blind for, da man stemte om Forslaget. At de arbejdsløse gik ind for Forslaget, er jo kun naturligt, da man her var paa det Rene med, at der kunde gaa baade Aar og Dag, inden der kom en tilfredsstillende Ordning. Og derfor sidder vi nu midt i Suppedasen, og Kollegerne vrider og vender for at slippe ud af Klemmen og faa en Ordning, som gør det muligt for dem til en vis Grad at svare deres Forpligtelser, ligesom Afdelingsformandens Kontor i Timevis har været blokeret af Tillidsmænd, der paa Personalernes Vegne møder op med saa lemfældige Ordninger som mulig, til Godkendelse, og Mængder af Tvivlsspørgsmaal, som hverken Tillidsmænd eller Afdelingsformand er i Stand til at løse, melder sig stadig, som Følge af denne uretfærdige og forvirrede Ordning.

Og naar man saa tilmed betænker, at vi paa det nærmeste har maattet tigge Arbejdsgiverne paa vore Knæ, for i det hele taget at faa Lov til at afgive optil Halvdelen af vor Løn, kan man vist godt sige, at Maalet er fuldt. Véd Bogtrykkerne maaske ikke, at Arbejdsdelingen er iværksat efter Henstilling fra Regeringen, og at de som Følge heraf har en vis Samfundspligt til i deres Virksomhed at være medvirkende til at gennemføre en tilfredsstillende Ordning og ikke bare optræde som Kæppen i et Hjul med Krav i baade den ene og den anden Retning. Naar vi er dømt til at ofre os for denne Samfundssag, der ganske vist ogsaa i snæver Forstand er vor egen, behøver man dog ikke at bestræbe sig for at gøre det mere vanskeligt for os, end det er i Forvejen. Vi er vel ogsaa i Besiddelse af en Smule Stolthed, selv om den anden Part ofte ikke levner os Ære for en Skilling.

Men Hovedsagen er, at før vi faar en mere ensartet og retfærdig Arbejdsdeling, før bliver der ingen Ro om dette Spørgsmaal. *A. Taglioni.*

Den store Kat

er ude paa Rov, og alle Musene piber.

Særdeles fortræffelig passer denne Lignelse med Mus og Kat paa Valdemar Petersen og undertegnede; sidst, jeg satte ham paa Plads, krøb han nemlig, fornuftigt af ham, i sit Musehul, men han har altsaa nu faaet Mod til at stikke Hovedet frem og pibe lidt igen.

V. P. er fortørnet over, at *vi arbejdsløse* stadig er kollegiale. Og han mener heller ikke, det passer for mit Vedkommende. Senere i Artiklen godtgør han, hvorfor. Han skriver nemlig: »Den Udplyndringspolitik, der nu terroriserer i Form af Arbejdsdeling, skal nok hjælpe til at sprænge baade de partimæssige og organisationsmæssige Rammer.« Altsaa V. P. vil ikke være kollegial, hvis han skal dele Arbejdet med andre, og saa er det selvfølgelig svært for ham at forstaa, at *vi arbejdsløse*, der har det betydeligt ringere, stadig er kollegiale. Jeg siger: »Føj for Satan, for at have en saadan Karakter.«

Saa har vi Louis Borcher. Han skriver, at det er en Trusel, at de arbejdsløse stadig er kollegiale, det forstaar man saa udmærket, naar han til sidst skriver: »Slut sammen om »Socialismen«, lad Mottoet blive: »Lighed« for National Rejsning.«

Jeg har aldrig hørt noget værre Sludder om Socialismen, men der skulde jo ogsaa have staaet »National-Socialisme«. Ja, I er jo lidt vrede paa mig, selv »Fædrelandet« brokker sig jo over mig.

Til Johs. Larsen: Du skal faa et udtømmende Svar, for selv om du er gaaet over Gevind, saa kommer du jo nok i Leje igen, saa vi kan diskutere Sagen færdig i Ro og Fordragelighed. Først føler du dig besværet over, »at man har fundet den skyldige i Arbejdsløsheden inden for Arbejdernes begrænsede Kreds«. Du finder ingen Steder, at jeg har skrevet dette eller noget, der kan lægges saadan ud. Men jeg vil alligevel sige dig, hvad jeg mener om den Sag.

Arbejderbevægelsen er ledet fejl. Ved Tarifforhandlinger har det altid eller næsten altid været økonomiske Spørgsmaal, altsaa Spørgsmaal, der har betydet noget for den arbejdende Kollega. Spørgsmaalet om at faa den arbejdsløse ind i Produktionen har saa at sige ikke været berørt, har det endelig været paa Tale, har det haft Fiasko. Det er som Regel trukket tilbage til Fordel for økonomisk Gevinst, altsaa til Fordel for den arbejdende. Vi har altsaa uddybet Kløften mellem den arbejdende og den arbejdsløse. Vi skulde have sat alt ind paa at jævne det økonomiske Spring, der eksisterer mellem de to Kategorier, men dèr har Ledelsen svigtet, og den personlige Egoisme blandt den menige Arbejder har hjulpet til. Havde Fremstødene inden for Arbejderbevægelsen været rettet mod Arbejdsløsheden, havde vi i Dag været en enig Blok. Men vi har givet den arbejdsløse Almisser, og den arbejdende har ved Tarifforhandlingerne faaet sin Daler, ja, sidst var det endda kun en Krone.

Saa mener du, det er galt, at jeg skriver den rige og den fattige Arbejder. Det kan jeg heller ikke forstaa. Den arbejdendes Indtægt ligger i Øjeblikket fra ca. 90 —125 Kr. om Ugen, medens den arbejdsløses ligger mellem 17—50 Kr. Springet fra 17 Kr. til 125 Kr. er saa stort, at det giver mig fuldkommen Ret. Og at jeg skulde være en Slyngel, fordi jeg ser Forskellen og Faren for Arbejdernes Sammenhold ved saadanne Forhold, overlader jeg endnu en Gang Johs. Larsen at spekulere lidt over.

Saa skriver du om Retten til Arbejde. Vi er enige om, at alle burde have Retten til Arbejde. Men vi er ikke enige om, at det drejer sig om en 8-Timers-Dag. For mig drejer det sig om, at vi til enhver Tid producerer efter Samfundets Behov, og kan vi nøjes med mindre, hvorfor saa stædigt fastholde et saadant Krav. Maskinteknikken skulde jo gerne føre til, at vi fik det lidt behageligere. Tanker som ovenstaaende faar kun Slyngler, skriver du. Naar du bruger Ordet Slyngel saa tit i Forbindelse med min Person, saa er det snarere, fordi du mangler Argumenter, men det skal du ikke være ked af, det vil alle gøre, naar de kæmper imod en retfærdig Deling af Arbejde og Løn.

Vi er enige om, at Deling af Arbejde og Løn er de arbejdsløses Krav. Men vi er allerede uenige, naar du skriver, at de arbejdsløse stiller disse Krav specielt til de arbejdende. Disse Krav er rettet til hele Samfundet, det Samfund, der nu i uendelig Tid har traadt paa den arbejdsløse, har haanet ham med sine Almisser og har frataget ham Retten til at leve som Menneske.

De arbejdsløses Krav om Deling af Arbejde og Løn falder sammen med Regering og Rigsdag, Overklasse o. s. v., skriver du. Du skriver mod bedre Vidende, for et Hovedbestyrelsesmedlem maa afgjort være mere inde i Forholdene.

Regeringen ønsker nok delvis Arbejdsdeling, men afgjort ikke en obligatorisk Deling. Saaledes at forstaa: At Arbejdsløsheden skal holdes paa et bestemt Niveau til Fordel for det øvrige Samfund. Regeringen har set sin Opgave i at balancere mellem den store Arbejdsløshed, der bliver farlig for Samfundet, og den noget mindre, der kan holdes i Ave, og som alligevel betyder, at hele det øvrige Samfund kan holde en højere Levestandard. Det maa nemlig fremhæves, at de 100.000 arbejdsløse, vi gennemsnitlig har, betyder, at det øvrige Samfund faar de Varer, den arbejdsløse har Brug for, men ikke har Raad til at købe, at dele imellem sig. Det maa slaas fast: Kom alle *vi arbejdsløse* i Arbejde, det være sig paa Arbejdsdeling eller paa 8-Timers-Dag, Resultatet bliver nemlig, som Tiden er, fuldstændigt det samme, maatte selv Millionæren spænde Livremmen ind.

Saa forlanger du, at jeg skal give Undskyldning, fordi jeg har skrevet: »Tendensen er for Deling af Arbejde og Løn i Modsætning til tidligere, hvor man lod en vis Klasse Arbejdere være privilegerede, ja, have Monopol paa Arbejde og Løn.«

Jeg har saa meget Tillid til din Tænkeevne, at du, naar du læser dette Citat rigtigt igennem een Gang til, faar en anden Opfattelse. For det er jo Tilfældet, det er de samme Folk, der staar paa Arbejdspladserne, og det er de samme Folk, der gaar paa Gaden Aar ud og Aar ind. Det er en uretfærdig Ordning. Jeg skulde give

Trykkerafdelingen i København

Husk Medlemsmødet

Mandag den 9. December Kl. 19.30
i Rømersgade 22 (Festsalen)

Folketingsm., **Typograf Willumsen** taler om
„Vilkaarene i Dag"

Efter Foredraget Forevisning af
Danmarksfilmen

Paa Mødet skal vælges **2 Medlemmer** til at indtræde i **Tarifkommissionen**

Mød talrigt op den 9. December Kl. 19.30

Bestyrelsen.

Undskyldning, fordi jeg har sagt Sandheden. Næh, Johannes, det faar du mig ikke til.

Saa skriver du: »Paa det foreliggende Grundlag deler jeg ikke Arbejde og Løn. Men jeg stiller mig iøvrigt til Raadighed for Problemet: Den samlede Arbejderklasses øjeblikkelige katastrofale Situation og Udveje for den arbejdende Klasse.«

Johs. Larsen, du skulde have skrevet en Artikel om Udvejene for den arbejdende Klasse, hvis du kender nogle. Den Artikel, du skrev, ser du jo nu, var ikke meget bevendt.

Til allersidst: Følgende, som jeg skrev i min første Artikel, har faaet Prædikatet det gemeneste af det gemeneste: »Vær forsigtig 705 — *vi arbejdsløse*, vi er nemlig i Stand til at ødelægge hele Arbejderbevægelsen, men vi er kollegiale.«

Er det gement, at *vi arbejdsløse* er kollegiale? Er det gement at sige Sandheden om Forholdene i Arbejderklassen? Hele Arbejderklassen staar og falder med den arbejdsløses Kollegialitet, men uden Blusel stilles denne paa haardere og haardere Prøve. Naa, Indsenderne har maaske ment, at det er gemene Forhold, man byder den arbejdsløse? Saa har de Ret, og vi har jo Lov at haabe, at de ikke har udtrykt sig rigtig klart.

4204, *Georg Mathiesen.*

Afdød Kollega

En af vore gamle Sættere, *Rud. Calberg*, afgik forleden stille og roligt ved Døden efter faa Dages Sygeleje. »Gamle Calberg«, som vi kaldte ham til Skelnen mellem ham og hans i Sommer afdøde Søn, der lød samme baade For- og Efternavn, arbejdede tidligere i mange Aar i »Politiken«, men i de senere Aar levede han af sin Aldersrente. Bisættelsen fandt Sted i Tirsdags fra Krematoriet paa Sundby Kirkegaard, hvor Afdelingsfanen sænkedes over Baaren.

Tarif-Branchemøder
i København

Der afholdes Møder for Brancherne saaledes:

Bog- og Akcidenssættere: Torsdag d. 5. Decbr. Kl. 20 i Overbyesalen, Rømersgade 22.

Bladsættere: Søndag den 8. December Kl. 13 i Arbejderforeningen af 1860, Nørrevoldgade 92.

Stereotypører (samt -hjælpere) og Skriftstøbere: Søndag den 8. December Kl. 10.30 i Piosalen, Rømersgade 22.

Trykkere: Mandag den 9. December Kl. 19.30 i Rømersgade 22, store Sal.

Mandlige Trykkeriarbejdere: Fredag den 6. December Kl. 20 i Evaldsgade 3.

Til disse Møder har *samtlige Medlemmer* Adgang ifølge deres Branchetilhørighed (uanset om de er Medlemmer af den paagældende Brancheklub) og Tale-, Forslags- og Stemmeret. Medlemskort til *Københavns Afdeling* skal forevises ved Indgangen.

Mødernes Dagsorden er: Drøftelse af Tarifspørgsmaalet samt Valg af det Antal Repræsentanter, hver enkelt Branche har Ret til.

Fordelingen bliver: Bog- og Akcidenssættere 3, Bladsættere 1, Stereotypører 1, Trykkere 2 og mdl. Trykkeriarbejdere 1.

De respektive Underafdelingers og Branceklubbers Formænd anmodes om at ville aabne Møderne, foranledige disses Konstituering og Dagsordenens Gennemførelse samt straks efter Mødet at meddele undertegnede, hvem der er blevet valgt som Medlem af Tarifkommisionen.

København, den 25. November 1940.

Paa Afdelingsstyrelsens Vegne:
Sigv. Hellberg.

Regnskabs-Oversigt
for
Dansk Typograf-Forbund
Juli Kvartal 1940

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Ordinært Kontingent	329.958,60
Andre Indtægter	3.265,15
Tilskud fra Hovedkassen	604.206,05
Balance Kr.	937.429,80

Udgift:

Understøttelse paa Stedet	363.653,05
Understøttelse af Fortsættelseskassen	266.090,40
Understøttelse af Hjælpekassen	193.755,20
Sygeunderstøttelse	58.632,70
Begravelseshjælp	9.350,00
Administrationstilskud til Afdelingerne	3.937,26
Indsendt til Hovedkassen	42.011,19
Balance Kr.	937.429,80

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1940	4.043.886,57
Renter	7.185,25
Indsendt fra Afdelingerne	42.011,19
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	65,85
Annoncer i Grafisk Teknik	2.887,00
Bod	350,00
Salg af Obligationer	179.395,00
Balance Kr.	4.275.780,86

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	604.206,05
Legatunderstøttelser	750,00
Typograf-Tidende	13.416,98
Grafisk Teknik	2.707,09
Udgifter vedr. Oplysningsarbejdet	354,34
Roskilde Kursus	6.179,52
Gutenberg-Udstilling	4.375,53
Bidrag til Fagskolen	8.500,00
do. til Arb. Samariterforb.	100,00
Den faste Voldgiftsret	450,00
Grafisk Aarbog	965,00
Kontingent til Oplysningsforb.	727,50
Ref. Arbejdsløshedsfonden	19,50
Brændsel, Belysning, Rengøring	970,19
Kontorartikler	46,85
Lønninger og Honorarer	9.315,46
Rejseudgifter og Diæter	1.893,75
Porto	341,94
Tryksager	98,25
Telegram og Telefon	185,35
Forsikringer	333,00
Inventar	43,00
Reparationer	358,57
Bladhold	48,05
Bogbinder	15,00
Blomster og Kranse	77,25
Nedskrevne Obligationer	177.085,00
Kurtage	179,40
Beholdning den 30. September 1940	3.442.038,29
Balance Kr.	4.275.780,86

København, 2. December 1940. *Ths. Pedersen.*

Nær og Fjern

Generalforsamlingen i Søndags i Københavns Afdeling var paa sit højeste besøgt af op imod 300 Medlemmer, men en Del gik, da Beretninngen var færdigbehandlet. Debatten om Beretningen formede sig væsentligst som en Drøftelse af Arbejdsdelingsproblemet og Delingens praktiske Gennemførelse; et stillet Forslag om at paalægge Medlemmer uden for Arbejdsdeling et særligt Kontingent fik 9 St. og afvistes iøvrigt som et Forslag, der savnedes Lovhjemmel for. En Resolution, der af Regering og Rigsdag fordrer Standsning af Prisstigninger, Genindførelse af Lønreguleringen og Forhøjelse af Understøttelsen til arbejdsløse vedtoges eenstemmigt, hvorefter Beretningen eenstemmigt godkendtes. Regnskabet godkendtes eenstemmigt. Vedr. Tarifen fremsatte Sigv. Hellberg en Udtalelse, som uden Debat toges til Efterretning. Forslagene om ekstra Forhøjelse af Julehjælpen bortfaldt, idet Forsamlingen vedtog at anmode Hovedbestyrelsen om i dens forestaaende Møde at overveje Spørgsmaalet om Juleunderstøttelsens Omfang.

Typografernes Stiftelser afholder sin aarlige Generalforsamling nu førstkommende Søndag Kl. 10.30 i Rømersgade 22, 1. Sal.

Aarsberetningen er udsendt forrige Uge. Medlemmerne opfordres til talrigt Møde.

Dansk Bogtrykudstilling, der holdtes i Dagene 8.—12. November i København, blev beset af ca. 6000 Mennesker. Den sidste Dag var der 10 Filmfremvisninger. Werner Helmert og Gunner Gersov sluttede Udstillingen med at deklamere egne Digte.

Der var almindelig Enighed om, at Udstillingen burde have været aaben 5—6 Dage til med det udmærkede Besøg, men Provinsen kaldte paa Udstillingen.

Den tyske Bogudstilling paa Charlottenborg i Dagene 8.—19. November var besøgt af ca. 1000 Mennesker. Udstillingen gaar videre til et Par af de store Provinsbyer.

Juleuddelingen. Vi har modtaget følgende: Personalet i Centraltrykkeriet protesterer mod sidste Aars Juleunderstøttelsesordning og kræver, at 90 Dages Arbejdsløshed i indeværende Aar giver Ret til denne. *(41 Underskrifter).*

Her i Norden findes der ikke flere Marxister, end de kan sidde i en Sporvogn. *Jul. Bomholt.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Filmsaften.

Mandag den 16. December har vi faaet Politiet til at vise den store Tonefilm »Færdselsfilmen«, der ikke blot er en Belæring i moderne Færdselskultur, men tillige en morsom og underholdende Film. Det bliver i Borgernes Hus, Rosenborggade 1, og Adgangskort kan hentes paa Kontoret Fredag Aften. Da Pladsen er begrænset, og der sikkert bliver stor Rift om Adgangskort, tilraader vi at hente disse saa hurtigt som muligt.

Esbjerg Lærlingeafdeling fylder 20 Aar,

og Jubilæet fejres ved en lille Festlighed paa Hotel »Hafnia« paa selve Jubilæumsdagen, Onsdag den 11. December.

Den daværende Lokalformand, *J. Chr. Petersen,* tog Initiativet til Dannelsen af en Lærlingeafdeling og satte Gang i Arbejdet, som den første Repræsentant. Han afløstes i 1923 af *Vald. Nielsen,* der virkede i 3 Aar, hvorefter *Edv. Munck* virkede i 2 Aar. Fra 1928 virkede *Aage Sørensen,* og siden 1933 har undertegnede haft Fornøjelsen at være Lokalafdelingens valgte Repræsentant.

Arbejdet i Lærlingeafdelingen er gaaet op og ned med større og mindre Aktivitet. Det væsentlige Arbejde har været de halvaarlige Generalforsamlinger og Sommerudflugterne og om Vinteren enkelte oplysende Møder. I 1922 vedtog man at sætte Skub i den stedlige socialdemokratiske Ungdomsforening, og saa godt som alle Lærlingene indmeldte sig. Lærlingeafdelingen gav saaledes politisk Støtte til det politiske Ungdomsarbejde, men til Gengæld har D. s. U. mange Gange siden indirekte gavnet Lærlingeafdelingen. Jeg har saaledes erfaret, at naar der er interesserede D. s. U.ere blandt Lærlingene, er der særlig stor Interesse og Aktivitet i Afdelingen.

De senere Aar har vi desuden aflagt Besøg paa Virksomheder, som havde Interesse for Lærlingene, samt afholdt kammeratlige Sammenkomster og Fester, der har været præget af godt Humør og virket befordrende paa Sammenholdet og Kammeratskabet blandt Lærlingene.

Desuden har Esbjerg Lærlingeafdeling været repræsenteret ved Roskilde-Stævnet, ved »Faglig Ungdom«s 8 Dages Kursus paa Roskilde Højskole samt hele Afdelingen ved det store Lands-Lærlingestævne i Odense. Dette Stævne gav Stødet til, at vi sidste Vinter gennemførte en Studiekreds paa en halv Snes Aftener i »Organisationskundskab« samt et Par Møder i Tilslutning hertil.

Lærlingeafdelingerne er Forskoler til vort Forbund, og i langt de fleste Tilfælde, træder den unge Svend ind i Forbundet med de fornødne Kundskaber og med den rette Forstaaelse af Organisationens Betydning. Man kan komme ud for enkelte Skuffelser, men heldigvis er Glæderne de fleste, saaledes at vort Forbund stadig vil bestaa af dygtige og gode Kolleger.

Jeg ønsker Esbjerg Lærlingeafdeling til Lykke og haaber, vort Arbejde i den kommende svære Tid fortsat maa bære Frugt i Samarbejde med Landets øvrige Lærlingeafdelinger.

Esbjerg, i November 1940. *Sigurd Borch.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. November: Korsør 200,00, Randers 1500,00, Aarhus 5000,00, Roskilde 750,00; 27. November: Lyngby 200,00, Maribo 400,00, Svendborg 1000,00, Viborg 600,00; 28. November: Rudkøbing 600,00, København 15.000,00; 2. December: Silkeborg 1000,00.

København, den 2. December 1940. *Forretningsudvalget.*

Nye Medlemmer

København: Sætter Poul Emil Ludvigsen, udl. 15. 11. 40 hos Krohn (arb. s. St.).

Holbæk: Sætter Erland Henriksen, udl. 1. 12. 40 i Holbæk Amts Avis. Roskilde: Sætter Carlo Vilhelm Blomgaard Johansen, udl. 23. 11. 40 hos Felix Møller.

Tiltraadte

København: 3521 R. Nielsen fra Aarhus (arbl.), 7879 Svend Aage Jensen fra Rejse (C. Th. Thomsen), 2841 Helm. Nielsen fra Rejse (arbl.), Hj.arb. Edvard Olsen fra Lager- & Pakhusarb. (Bagge), Paal. Ella Hansen fra Kvl. Arb.forb. (Bording), Hj.arb. Egon Christensen fra Fabriksarb. (Centraltr.).

Aarhus: 5957 Egon V. Petersen (arbl.). Fredericia: 3882 Peter Høj fra Kolding, 1350 Willy Palm fra København. Herning: 5130 Johs. Michaelsen (Ikast Bogtrykkeri). Næstved: 3562 Marius Chr. Eriksen (arbl.). Odder: 5881 Herluf Kristensen fra Aarhus, 6830 Eigil Nielsen fra Aarhus, 7038 Ib Kurt Magnussen fra København. Silkeborg: 7862 Keld Magnussen (arbl.). Skanderborg: 6175 Steen A. Mortensen fra Odder, 5899 Sv. Aage Brix fra København. Skjern: 5546 Rolf Neumann Tollefsen fra Ringkøbing, 5180 Erik Flemming Poulsen fra Silkeborg.

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331.
Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Fratraadte

København: 142 Helge Schrøder til Slagelse i Pl., 7038 Ib Magnussen til Odder i Pl., 3562 Eriksen til Næstved, 5899 Sv. Brix til Skanderborg i Pl., 2003 Edith Nielsen til Dansk Skrædderforb., 5828 Orla Schuldt til Skjern i Pl., 5539 Gaarsen til Haderslev, 3423 S. Frantzen til Roskilde i Pl., Trykker Bruno Christensen til Arbejdslederne.

Aarhus: 5881 Herluf Kristensen til Odder i Pl., 3521 Reinhardt Nielsen til København (arbl.). Fredericia; 7675 Aksel Deleuran til Kolding, 5083 Hans Ivar Buch til Kolding. Hillerød: 40 Knud Harry Jensen (overfl. til Arbejdsmandsforb.). Køge: 3770 Einer Petersen til Holbæk (Nyk. Sj.). Næstved: 6042 Kaj Holberg Petersen til Ringsted i Pl., 4907 Else Margrethe Hansen til Ringsted (arbl.). Odder: 6175 Steen A. Mortensen til Skanderborg. Odense: 1350 Willy Palm til Fredericia, 2841 Helmuth Nielsen til Københavnn. Ringkøbing: 5540 Rolf Neumann Tollefsen til Skjern i Pl. Ringsted: 3783 Ejnar Mortensen til Slagelse. Silkeborg: 5780 Erik Poulsen til Skjern i Pl.

Udmeldt

København: 2405 Betty Støcker (fratr. Faget).

Typografernes Stiftelser

Ordinær aarl. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 8. December 1940 Kl. 10.30 pr.
i Rømersgade 22, 1. Sal

Dagsorden: 1. Aarsberetning og Regnskab. — 2. Bevilling af Midler. 3. Valg af Formand, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor.

Styrelsen.

Selmars Typografi

Bogen for hele Livet

Der er nu solgt ca. 2000 Eksemplarer af denne klassiske Lærebog. Men den burde være enhver Typografs Eje. — Alle, der endnu ikke har anskaffet Selmars Typografi, bør sikre sig den nu.

Ønsk den som Julegave

Indbundet i Shirting Kr. 18,00; indbundet i Gedeskind Kr. 24,00. Kan betales i Rater à Kr. 3,00.

Eneforhandler

Frederik Hjorth

Tagensvej 236 . København NV . Telefon Taga 4329

KLUB-ANNONCER

Typografernes Sangforening

Ekstraord. Generalforsamling
afholdes
Fredag den 13. December Kl. 22
i Sanglokalet, Nørre Søgade 27 A.

Dagsorden: Meddelelse fra Formanden. *Styrelsen.*

ANNONCER

Ung Sætter,

med Kendskab til alt Akcidensarbejde, herunder Skemasats, Annoncesats, Ombrydning, Skitsering o. l., søger Plads, snarest. Fineste Anbefalinger haves. Billet, mrkt. »66«, modtager Ekspeditionen.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Boston . Corps 20—60

Adolph Wulff

fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ²,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | **halvfed** | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 50 *København den 13. December 1940* *67. Aargang*

De nye Kriselove

Efter lange og sikkert drøje Overvejelser har vor nationale Regering endelig fremsat nogle Forslag, der tager Sigte paa at hjælpe de daarligst stillede og at lægge en Dæmper paa de værste Udskejelser paa Prisstigningens Omraade.

Det ene Forslag gaar ud paa at forhøje Dagpengene til de arbejdsløse med 25—35 Øre samt et Børnetillæg paa 30 Øre pr. Barn, dog maa dette Børnetillæg ikke overstige Kr. 1,20 pr. Dag. Betingelsen for at oppebære disse Forhøjelser er, at de arbejdsløse har været Medlemmer af Arbejdsløshedskassen i otte Aar.

Til Arbejdsløshedskasser, hvor den gennemsnitlige Aarsfortjeneste i 1939—40 har udgjort mindre end 3200 Kr., og hvor Ledighedsprocenten har oversteget 20, refunderer Statskassen 70 pCt. af den Merudgift, som de nye Tillæg koster Kassen, og yderligere stilles der indtil 600,000 Kr. til Raadighed for Arbejdsministeren til Fordeling blandt de Kasser, hvis økonomiske Forhold medfører betydelige Vanskeligheder ved at udrede Tillægene, ligesom der kan ydes Kasserne Forskud paa Statens Refusion af Merudgifterne. Af de nævnte 600.000 Kr. skal Kommunerne refundere Staten en Tredjedel.

Fortsættelseskasserne skal kunne yde samme Tillæg som foreslaaet for Arbejdsløshedskasserne, og til dette Formaal yder Staten Arbejdsløshedsfonden 300.000 Kr. i Refusion.

Som man ser, betaler Statskassen ikke hele Udgiften til Forhøjelserne, og det vil sikkert falde svært for mange af Kasserne at udrede de forøgede Udgifter uden betydelige Kontingentforhøjelser.

Endvidere ydes der fra Statskassen fire Millioner Kr. til Fordeling af Flæsk og Sødmælk til trængende Personer.

Der er endvidere et Forslag, der ændrer Loven om Arbejdsfordelingen saaledes, at Arbejdsfordelingsnævnet faar Beføjelse til i Tilfælde, hvor mindst 5 af Nævnets 7 Medlemmer finder det paakrævet under Hensyntagen til iøvrigt gennemførte Arbejdsfordelingsordninger, at træffe Beslutning om Gennemførelse af en Arbejdsfordeling under den Form, som Nævnet finder svarende til det paagældende Omraades Forhold.

Et andet af de fremsatte Forslag omhandler Priskontrollen og indfører skærpede Bestemmelser samt udvider Priskontrolraadets Myndighed — en saare nødvendig Foranstaltning, som burde været indført for længe siden. Blot nu de Herrer i Priskontrolraadet vil benytte den dem paatænkte større Ret til at gribe ind. Det er nemlig ikke nok, at de forbyder *fremtidige* Prisstigninger. Der maa ogsaa sættes ind for en *Nedsættelse* af de Varepriser, der har faaet en urimelig Højde. Hvis dette ikke sker, savner vi i det fremsatte Lovkompleks en Lov, der giver Kompensation i Form af forøgede Lønninger.

Men den kommer maaske! *Fr. N.*

Arbejdsdeling — Lønsænkning

Der har i længere Tid gaaet kraftige Artikler gennem »Typ.-Tid.«s Spalter om ovenstaaende Problem.

Som tilhørende den københavnske Styrelse vil jeg have Lov til for Orienteringens Skyld at oplyse bl. a. Provinskollegerne om, at denne Arbejdsdeling *ikke* har enstemmig Tilslutning i den københavnske Styrelse, idet 2 var imod den nugældende Ordning.

Ordning Nr. 1 af 23. April duede ikke. Det maatte selv den varmeste Tilhænger anerkende. Den havde dog efter min Mening den Fordel — hvis man kan tale om Fordel i Forbindelse med Arbejdsdeling — at den var baseret paa *frivillig Tilslutning*. Det er jo bekendt, at det var saa som saa med denne »frivillige Tilslutning«. Forbundsledelsen og Københavns Afd. Styrelses Flertal var lige fra Start for en obligatorisk Arbejdsdeling. Dette kunde de dog ikke gennemføre!

Efter at have haft Ordning Nr. 2 et Stykke Tid kan det allerede nu siges, at denne Ordning, som har skilt Forbundets Medlemmer i 2 Lejre, afgjort *ikke* har været i Stand til at løse Problemet — Arbejdløsheden. Provinsens Forretningsfører har advaret mod Arbejdsdelingen saavel i Forretningsudv. som i de Møder, han har deltaget i sammen med den københavnske Styrelse. Han fik dog kun Følge af »Typ.-Tid.«s Redaktør og 2 Styrelsesmedlemmer.

Hvordan kan man fra bl. a. Georg Mathiesens Side tale om Kollegialitet og Solidaritet i Forbindelse med en saadan Ordning, som i Praksis viser sig at være direkte usocial. Det maa dog være bekendt nu, at de, der deltager i Turnus, har vidt forskellig Turnus. Lige fra hveranden Uge til at tage *een Uge* hver 7. Uge. Hvor mange der gaar hveranden, 3., 4., 5., 6. eller 7. Uge, vides ikke, men det er en Kendsgerning, at ca. 100 større eller mindre Trykkerier slet ikke deltager i Ordningen. Er det social Ligeberettigelse? Samtidig gaar selv i Efteraarstravlheden over 500 københavnske Kolleger ledig! Dette Tal vil stige betydeligt efter Nytaar!

Jeg er enig med Sørensen-Kjeld, Fr. Nielsen m. fl., som her i Bladet har været med til at stille Problemet rigtigt op, at denne *Surrogat-Opfindelse*, som er blevet grebet med Begærlighed af Regeringen, D. s. F. og Spidserne

inden for Fagbevægelsen — med enkelte Undtagelser — og som har faaet Kapitalisternes Sanktion, at denne burde have været afvist af Arbejderne. Arbejdernes Lønninger er i Dag gennem Prisstigningen forringet med 25—30 pCt., naar saa der yderligere, i værste Tilfælde, skal afleveres 100 Kr. af een Maaneds Løn paa Grund af Arbejdsdeling, saa er en saadan Mand slaaet ud.

Man vil saa stadig fra den anden Side — *og i Dag mærkværdigvis* — ogsaa fra Fagforeningsledernes Side, som ellers sjældent har vist *deres Velvilje* over for de arbejdsløse, høre dette: »Jamen de arbejdsløse er endnu daarligere stillet!« Det véd *vi* saa udmærket, men vi har vidst det længere end d'Herrer, der fløjter denne Melodi *nu*, hvor det passer i Kramposen. Men det er ikke dem, der staar paa Arbejdspladsen, der er Skyld heri!

Det kan da ikke være Meningen, at alle de Synder, det kapitalistiske System begaar, skal bæres af Arbejderne.

Lederne af Fagbevægelsen burde *nu*, mere end nogensinde, i Stedet for at være dem, der stikker Kiler ind mellem Arbejderne og forplumrer Vandene, fortælle Arbejderne om Værdien af Arbejderklassens Betydning, naar den staar samlet.

Kollegerne Gunner Gersov og Johannes Larsen paaviste i deres udmærkede Artikler i Nr. 47, at denne ustandselige Kapitulering for Kapitalen kun vil være medvirkende til stadig at trykke os længere ned i Skidtet, det foreligger der da Beviser nok for.

Det maa derfor være paa Tide, at der sker en Ændring, og I kan og skal selv være med til at skabe denne Ændring ved bl. a. bekæmpe Arbejdsfordelingen, som udelukkende er en yderligere Sænkning af Arbejdernes Leveniveau — at kræve af vor Ledelse, at den henvender sig til Rigsdagen og D. s. F. og fremsætter *vore Krav*. Hvis de ikke gør dette paa en effektiv Maade — da at henvise dem til den Plads, de fortjener.

Smaalig Egoisme, Brødnid o. s. v. maa vige for en enig og samlet Optræden af saavel arbejdende som arbejdsløse til Løsning af de Opgaver, der kan og skal løses.

Selv i en mørk Tid er der Lys forude, ikke saadan at forstaa, at vi skal tilbage til de saakaldte »gode gamle Dage«. Nej, Fremtiden tilhører en anden Samfundsordning.

Staar vi samlet paa det rigtige socialistiske Grundlag, er der intet, der kan bremse os.

Lunkenhed — Fejghed — Ligegyldighed og Pessimisme duer ikke.

Det kapitalistiske Samfund og dets Lakajer har vist sin Evneløshed. Den har givet Arbejderklassen Sult — Krig — Undertrykkelse m. m.

Det er paa Tide, at denne Samfundsordning afløses af en ny og bedre. *Vi* har ingen Brug for Nazisme — Fascisme eller Kapitalisme! 384, *Eigil Hansen.*

705's Brigade rykker frem

Det er ikke blide Ord, Georg Mathiesen høster for sin lille Artikel; jeg skal dog ikke blande mig i den personlige Strid, der synes opstaaet om G. M.; det er han sikkert selv Mand for at klare. Derimod kunde jeg tænke mig at give 705 og de efterfølgende »Numre« en lille Paamindelse. Naar de arbejdende Kolleger som 705 viser deres rette Ansigt, nægter at gaa i Turnus eller Arbejdsdeling og dermed afskærer de arbejdsløse Kolleger fra alle Arbejdsmuligheder, saa fortjener man bestemt at faa Svar med haard Haand, dette klassificerer den Slags »Kollegialitet« i daarligste Klasse, og disse Herrer kunde trænge til et Par kraftige Foredrag om Solidaritet. Jeg vil ikke, som G. M., fortælle, at de arbejdsløse maaske en Dag kunde finde paa at arbejde for Underbetaling, for netop i denne Kreds finder man en stor Del af den paa Arbejdspladserne savnede Kollegialitet. Derimod vil jeg paapege det farlige i, at de arbejdsløse mister al Respekt for de arbejdende Kolleger, og den Spaltning af Forbundet, som flere Skribenter i »Typ.-Tid.« spaar. Det er nemlig ikke de arbejdsløse, som udklassificerer sig selv, de vil hellere end gerne bevare det gode Kammeratskab, *nej, det er de arbejdende*, som paa forskellig Maade, som f. Eks. 705, giver Udtryk for en Ligegyldighed overfor de ledige Kolleger og derved sætter en Kile imellem Parterne, en Kile, som man fra en vis Side er meget interesseret i. Jeg, og utallige andre arbejdsløse, vil være de første til at indrømme, at de arbejdende Kolleger er spændt haardt for, men *vi* har i lang Tid maattet spænde Livremmen ind, flere Huller endda. Finder I det saa ikke rigtigst at forsøge at bøde lidt paa det? Vi kan nemt gaa over til den Opfattelse, at det maa være Statens Opgave at skaffe Arbejde til os alle, men denne Frase tilhører et politisk Parti, som vi sikkert ikke i Øjeblikket er særlig interesseret i. Maa jeg, for at faa alle Misforstaaelser fra Bordet, foreslaa — at man laver en Afstemning blandt de *arbejdende* Kolleger om Turnusordningen. Bliver den forkastet, saa lad den holde op, bliver den i modsat Fald vedtaget, saa lad os faa *alle* med, eventuelt ved Henvendelse til Regeringen om en fast Lov paa dette Omraade. Jeg tror ikke, de arbejdsløse vil tvinge de arbejdende Kolleger ud i Turnus, hvis det viser sig, at det er med Surhed, Modvilje og forskellig Nedrakning, denne Deling skal finde Sted.

Maa jeg til Slut opfordre 705 og de øvrige Numre om at faa Navnet med, det tyder ikke paa nogen god Samvittighed, at dette skjules. — En god Mand kan altid være sit Navn bekendt. 163, *A. Sørensen.*

Bogtrykudstillingen i Nakskov

den 16. og 17. November blev en stor Succes. I de to Dage, Udstillingen havde aaben, var den besøgt af ca. 2200 Mennesker, der gennemgik den med stor Interesse og Grundighed. Ligeledes blev de af Sv. Johansen viste Film set med stor Interesse.

I Forbindelse med Udstillingen var der Søndag Aften arrangeret et Fagmøde, hvortil *Lundin*, København, var indbudt som Taler. Lundins Tale var en Redegørelse for Situationen for vort Land og vort Forbund nu og i den nærmeste Fremtid. Efter Foredraget blev der stillet flere Forespørgsler, som Lundin besvarede. Afdelingen var derefter Vært ved et Kaffebord, hvortil de lokale Bogtrykkere og Forretningførerne for de lokale Blade samt Lærlingeafdelingen og Afdelingens Medlemmer med Damer var indbudt. Ved Kaffebordet takkede Afdelingens Formand, *G. Wend*, Svend Johansen for det store Arbejde, han havde lagt i Udstillingen. *Lundin, Svend Johansen*, Bogtrykker *Rasmussen* og *M. Nielsen* havde ligeledes Ordet. Der sluttedes af med et Par Timers fornøjeligt Samvær

G. R.

Dansk Typograf-Forbund

Til Revisorerne i Lokalafdelingerne

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, den 9. December 1940. *Forretningsudvalget.*

Københavns Afdeling

Udbetaling af Juleunderstøttelse til arbejdsløse Medlemmer finder Sted *Fredag den 20. December* samtidig med Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Til gamle Medlemmer, Enker, Invaliderentenydere og andre, der har *søgt* om Julehjælp, vil der tilgaa hver enkel Ansøger Meddelelse om Udbetalingen.

Juleunderstøttelse af Hjælpekassen

Til *arbejdsløse* Medlemmer, der ikke oppebærer Understøttelse, men som i Tiden 15. Oktober—20. December har haft en Ledighed af mindst 30 Dage, udbetales Juleunderstøttelse af Hjælpekassen.

Juleunderstøttelse udbetales efter Ansøgning til Medlemmer paa Højskole, arbejdsløse Medlemmer, som er og har været indkaldt til C. B.-Tjeneste i mindst 3 Maaneder, Invaliderentenydere, langvarigt syge samt gamle Medlemmer og Enker.

Juleunderstøttelse udbetales med Kr. 20,00 *Fredag den 20. December* ved Lokalkassererne.

København, den 9. December 1940. *Forretningsudvalget.*

Lærlingeskalaen

i København (se Tarifens § 115 og stol ikke alene paa Hukommelsen!) forudsætter, at det angivne *Svendetal* er *Gennemsnittet for de sidste 12 Maaneder* umiddelbart forud for Lærlingenes Antagelse. Ved hver *Lærlingeantagelse* bør derfor Personalet kontrollere, at det fornødne Svendetal (Gennemsnittet for de 12 Maaneder forud) forefindes.

Afspasering af Overarbejde

skal altid finde Sted, inden Fratrædelse sker.

8. December. *Sigv. Hellberg.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Juleunderstøttelse

I Henhold til Vedtægtens § 19 udbetales *Fredag den 20. December Juleunderstøttelse* til de Medlemmer, der i Tiden fra den 15. Oktober til 20. December har været afkontrolleret som ledige for mindst 30 Dage, og som paa disse Dage iøvrigt fyldestgør Vedtægtens Betingelser for at kunne oppebære Understøttelse af Kassen, jfr. herom de gældende Regler for Udbetaling af Juleunderstøttelse.

Ledighed ved Arbejdsdeling kan ikke medregnes.

Juleunderstøttelsen udbetales med et Beløb svarende til en Uges vedtægtsmæssig Understøttelse *(uden* Supplement af Hjælpekassen) og holdes udenfor det i Vedtægtens § 22, Stk. 1, omhandlede aarlige Understøttelsesmaksimum.

Medlemmer, der staar i Arbejde paa Udbetalingsdagen, men som iøvrigt opfylder alle Betingelser for Modtagelse af Julehjælp, er berettiget til denne.

Nærmere Regler for Udbetalingen er tilsendt Lokalformænd og -kasserere.

København, den 9. December 1940. *Forretningsudvalget.*

Arbejdsløse pr. 30. November 1940

	Haandsættere	Maskinsættere	Trykkere	Sætter-Trykkere	Stereotypører	Mdl. Hj.arb.	Kvdl. Hj.arb.	Ialt
København	177	28	62	—	11	55	161	494
Provinsen	277	39	42	8	2	11	101	480
Tilsammen	454	67	104	8	13	66	262	974

Hellberg hos Bladsætterne

Bladsætterklubben i København afholdt Møde Søndag den 17. November i Arbejderforeningen Nørrevold. Formanden, *Axel Jensen*, aabnede Mødet og bød velkommen til den indbudte Taler, Sigvald Hellberg.

Hellberg indledede med et udmærket opbygget Foredrag om »Den faglige Situation« og belyste herigennem med flere klare Eksempler, hvorledes Arbejderklassens Leveniveau i den sidste Menneskealder var rykket op i et højere Plan, og at Fagbevægelsens Indflydelse paa Samfundet havde været stærkt nok til at holde dette Niveau oppe.

Ved Krigens Udbrud i Fjor kunde dette dog ikke holdes, og da Aftalen om Pristalsreguleringen hver 3. Maaned, som man var enige om i Oktober 1939, ikke kunde holde efter Reguleringen i Januar 1940, var dette medvirkende til, at den opnaaede Forbedring var gaaet en hel Del tilbage. Saa galt, som det var gaaet i Holland og Belgien, hvor Lønningerne ved Krigens Udbrud var nedsat med 12 pCt., mente Hellberg dog ikke, det vilde gaa her i Landet. Masseopsigelserne i April havde medført en betydelig Ledighed, og Følgen deraf var Loven om Arbejdsdeling, og det var Talerens Ønske, at vi maatte komme dertil, at alle indenfor Faget holdt sammen og var med til at dele det forhaandenværende Arbejde.

Efter Hellbergs Foredrag var der nogen Diskussion, hvori deltog *Peter Jensen, Julius Schrøder, Jens Hansen, Orla Christensen, Kjærgaard, N. M. Nielsen, Dyring* og *Ole Sørensen.* Hellberg replicerede til de forskellige Talere, og *Axel Jensen* sluttede med at udtale en Tak til Hellberg for hans udmærkede Foredrag.

— — —

Efter Afslutningen samledes Bladsætterne til et kort Møde, hvor Formanden redegjorde for Bestyrelsens Arbejde i det forløbne halve Aar.

Peter Jensen kritiserede Klubbens Arbejde og efterlyste nogle flere Indlæg i Brancerubriken. De faldne Udtalelser toges til Efterretning, og Formanden sluttede Mødet med en Tak til de ca. 35 Kolleger, der var kommet til Stede.

»EPO«

Dansk Typograf-Forbunds Regnskab for Juli Kvartal 1940

Indtægt

Afdeling	Kontingent Kr.	Kontingent Ø.	Ekstrakontingent Kr.	Ekstrakontingent Ø.	Andre Indtægter Kr.	Andre Indtægter Ø.	Tilskud fra Hovedkassen Kr.	Tilskud fra Hovedkassen Ø	Ialt Kr.	Ialt Ø.
Aabenraa	2297	40	»	»	»	»	351	90	2649	30
Aalborg	10896	70	»	»	10	»	5133	79	16040	49
Aarhus	16210	60	»	»	82	15	41768	70	58061	45
Assens	441	20	»	»	»	»	647	66	1088	86
Brønderslev	394	20	»	»	»	»	833	20	1227	40
Esbjerg	4067	60	»	»	73	50	5859	60	10000	70
Faaborg	416	90	»	»	»	»	71	55	488	45
Fredericia	1682	50	»	»	»	»	520	99	2203	49
Frederikshavn	1152	60	»	»	100	»	952	90	2205	50
Grenaa	502	20	»	»	»	»	788	75	1290	95
Haderslev	1659	60	»	»	»	»	3627	65	5287	25
Helsingør	1312	60	»	»	»	»	1634	55	2947	15
Herning	1762	90	»	»	34	20	2928	35	4725	45
Hillerød	4580	20	»	»	77	70	4696	41	9354	31
Hjørring	2740	60	»	»	»	»	1580	63	4321	23
Hobro	476	50	»	»	11	10	1392	»	1879	60
Holbæk	2575	»	»	»	»	»	4302	05	6877	05
Holstebro	2219	90	»	»	»	»	947	55	3167	45
Horsens	3997	70	»	»	93	»	7670	35	11761	05
Kalundborg	1195	40	»	»	»	»	634	20	1829	60
Kolding	5095	90	»	»	14	50	12000	»	17110	40
Korsør	474	30	»	»	116	55	746	25	1337	10
Køge	1423	30	»	»	»	»	1500	»	2923	30
Lyngby	1219	»	»	»	276	45	3567	75	5063	20
Løgstør	523	80	»	»	»	»	871	»	1394	80
Maribo	901	20	»	»	80	»	256	67	1237	87
Marstal	351	»	»	»	»	»	211	»	562	»
Middelfart	670	20	»	»	»	»	1090	05	1760	25
Nakskov	2386	70	»	»	»	»	559	40	2946	10
Nyborg	737	80	»	»	»	»	1927	60	2665	40
Nykøbing F.	3762	»	»	»	»	»	4306	71	8068	71
Nykøbing M.	941	20	»	»	»	»	1500	»	2441	20
Næstved	4723	70	»	»	»	»	1800	»	6523	70
Odder	905	10	»	»	»	»	918	65	1823	75
Odense	14830	20	»	»	61	20	27087	96	41979	36
Randers	5737	20	»	»	53	95	6166	60	11957	75
Ribe	613	30	»	»	»	»	667	95	1281	25
Ringkøbing	1309	20	»	»	»	»	1043	25	2352	45
Ringsted	1929	»	»	»	»	»	3400	»	5329	»
Roskilde	2696	20	»	»	18	75	5669	05	8384	»
Rudkøbing	861	60	»	»	»	»	2105	70	2967	30
Rønne	2975	60	»	»	»	»	5002	»	7977	60
Silkeborg	2761	60	»	»	»	»	2722	58	5484	18
Skanderborg	574	90	»	»	»	»	433	15	1008	05
Skive	2171	20	»	»	»	»	392	30	2563	50
Skjern	490	80	»	»	»	»	256	55	747	35
Slagelse	4756	30	»	»	27	»	1501	60	6284	90
Stege	860	40	»	»	»	»	190	»	1050	40
Struer	529	20	»	»	»	»	748	40	1277	60
Stubbekøbing	198	90	»	»	56	25	1016	77	1271	92
Svendborg	2368	40	»	»	16	80	2590	20	4975	40
Sønderborg	1007	30	»	»	»	»	2181	90	3189	20
Thisted	1407	30	»	»	»	»	1517	83	2925	13
Tønder	119	90	»	»	»	»	156	10	276	»
Vejle	4521	80	»	»	»	»	4260	60	8782	40
Viborg	2286	»	»	»	»	»	2497	70	4783	70
	139703	80	»	»	1203	10	189206	05	330112	95
København	190254	80	»	»	2062	05	415000	»	607316	85
	329958	60	»	»	3265	15	604206	05	937429	80

Udgift

Afdeling	Rejseunderstøttelse Kr.	Rejseunderstøttelse Ø.	Understøttelse paa Stedet Kr.	Understøttelse paa Stedet Ø.	Rejseunderstøttelse af Fortsættelseskassen Kr.	Rejseunderstøttelse af Fortsættelseskassen Ø.	Understøttelse af Fortsættelseskassen Kr.	Understøttelse af Fortsættelseskassen Ø.	Hjælpekasseunderstøttelse Kr.	Hjælpekasseunderstøttelse Ø.	Reservefondsunderstøt. Kr.	Reservefondsunderstøt. Ø.	Sygeunderstøttelse Kr.	Sygeunderstøttelse Ø.	Begravelseshjælp Kr.	Begravelseshjælp Ø.	Adm.-Tilskud til Afd. Kr.	Adm.-Tilskud til Afd. Ø.	Indsendt til Hovedkassen Kr.	Indsendt til Hovedkassen Ø.	Ialt Kr.	Ialt Ø.
Aabenraa	»	»	362	20	»	»	1379	80	481	25	»	»	126	»	»	»	49	55	250	50	2649	30
Aalborg	»	»	6191	»	»	»	3246	»	3513	75	»	»	768	»	»	»	227	50	2094	24	16040	49
Aarhus	»	»	18581	75	»	»	21568	70	10795	»	»	»	6066	»	»	»	1032	»	»	»	58061	45
Assens	»	»	192	30	»	»	315	80	334	50	»	»	»	»	»	»	13	50	232	76	1088	86
Brønderslev	»	»	391	40	»	»	179	40	240	25	»	»	»	»	»	»	10	»	406	35	1227	40
Esbjerg	»	»	3852	25	»	»	2800	20	1793	75	»	»	380	»	300	»	93	10	781	40	10000	70
Faaborg	»	»	113	20	»	»	255	»	111	50	»	»	»	»	»	»	8	75	»	»	488	45
Fredericia	»	»	598	»	»	»	998	80	465	50	»	»	90	»	»	»	46	22	4	97	2203	49
Frederikshavn	»	»	796	60	»	»	446	40	374	50	»	»	30	»	»	»	»	»	558	»	2205	50
Grenaa	»	»	564	20	»	»	222	60	337	25	»	»	»	»	»	»	12	50	154	40	1290	95
Haderslev	»	»	2131	60	»	»	613	40	1059	»	»	»	702	»	»	»	46	25	735	»	5287	25
Helsingør	»	»	1333	80	»	»	349	20	947	25	»	»	45	»	»	»	36	25	235	65	2947	15
Herning	»	»	1464	70	»	»	1253	20	817	90	»	»	768	»	»	»	37	50	384	15	4725	45
Hillerød	»	»	4333	15	»	»	2455	10	2186	25	»	»	243	»	»	»	93	69	43	12	9354	31
Hjørring	»	»	1628	50	»	»	1188	40	836	25	»	»	48	»	»	»	57	52	562	56	4321	23
Hobro	»	»	304	»	»	»	924	20	350	»	»	»	162	»	»	»	12	»	127	40	1879	60
Holbæk	»	»	2913	60	»	»	1862	40	1689	25	»	»	106	»	»	»	60	»	245	80	6877	05
Holstebro	»	»	965	75	»	»	1064	20	463	25	»	»	561	»	»	»	48	75	64	50	3167	45
Horsens	»	»	3043	85	»	»	3822	40	1923	50	»	»	1026	»	»	»	105	»	1840	30	11761	05
Kalundborg	»	»	651	40	»	»	332	60	469	25	»	»	360	»	»	»	»	»	16	35	1829	60
Kolding	»	»	6765	90	»	»	3312	50	3562	»	»	»	598	»	»	»	123	75	2748	25	17110	40
Korsør	»	»	38	05	»	»	679	40	136	75	»	»	»	»	»	»	22	50	460	40	1337	10
Køge	»	»	1085	»	»	»	724	»	680	75	»	»	»	»	»	»	33	12	400	43	2923	30
Lyngby	»	»	1541	40	»	»	1824	»	1257	50	»	»	249	»	»	»	33	75	157	55	5063	20
Løgstør	»	»	531	80	»	»	83	60	292	»	»	»	84	»	»	»	10	»	393	40	1394	80
Maribo	»	»	206	»	»	»	664	50	154	50	»	»	»	»	»	»	15	63	197	24	1237	87
Marstal	»	»	»	»	»	»	»	»	20	»	»	»	126	»	»	»	5	»	411	»	562	»
Middelfart	»	»	613	»	»	»	448	40	461	»	»	»	120	»	»	»	22	50	95	35	1760	25
Nakskov	»	»	1307	60	»	»	459	»	787	50	»	»	342	»	»	»	50	»	»	»	2946	10
Nyborg	»	»	669	95	»	»	866	80	389	50	»	»	»	»	»	»	30	»	709	15	2665	40
Nykøbing F.	»	»	2192	80	»	»	2385	80	1369	50	»	»	1248	»	»	»	76	87	795	74	8068	71
Nykøbing M.	»	»	680	20	»	»	585	20	513	25	»	»	114	»	»	»	20	»	528	55	2441	20
Næstved	»	»	2444	60	»	»	1282	80	1474	75	»	»	270	»	500	»	205	»	346	55	6523	70
Odder	»	»	342	40	»	»	441	60	330	25	»	»	»	»	»	»	20	65	688	85	1823	75
Odense	»	»	18049	90	»	»	12049	70	8835	50	»	»	2137	50	»	»	350	62	556	14	41979	36
Randers	»	»	3135	05	»	»	5294	60	2089	»	»	»	78	»	»	»	125	30	1235	80	11957	75
Ribe	»	»	796	80	»	»	149	40	312	»	»	»	»	»	»	»	15	»	8	05	1281	25
Ringkøbing	»	»	341	20	»	»	490	»	177	»	»	»	60	»	»	»	26	85	1257	40	2352	45
Ringsted	»	»	1997	60	»	»	1545	40	1589	»	»	»	»	»	»	»	44	38	152	62	5329	»
Roskilde	»	»	2191	25	»	»	2565	20	1520	»	»	»	393	»	»	»	»	»	1714	55	8384	»
Rudkøbing	»	»	530	40	»	»	1026	»	703	»	»	»	54	»	»	»	22	50	631	40	2967	30
Rønne	»	»	3412	60	»	»	1414	40	1874	25	»	»	348	»	»	»	65	»	863	35	7977	60
Silkeborg	»	»	1648	60	»	»	1690	40	792	»	»	»	140	»	»	»	61	90	1151	28	5484	18
Skanderborg	»	»	135	»	»	»	480	»	160	75	»	»	»	»	»	»	13	12	219	18	1008	05
Skive	»	»	773	60	»	»	735	40	535	»	»	»	»	»	»	»	43	15	476	35	2563	50
Skjern	»	»	319	20	»	»	»	»	138	50	»	»	189	»	»	»	11	25	89	40	747	35
Slagelse	»	»	2874	65	»	»	678	»	1530	75	»	»	897	»	»	»	103	22	201	28	6284	90
Stege	»	»	148	20	»	»	395	20	119	25	»	»	»	»	»	»	16	»	371	75	1050	40
Struer	»	»	477	80	»	»	376	20	318	25	»	»	»	»	»	»	13	75	91	60	1277	60
Stubbekøbing	»	»	212	80	»	»	704	20	98	50	»	»	»	»	»	»	6	»	250	42	1271	92
Svendborg	»	»	1418	45	»	»	1834	40	637	25	»	»	292	»	»	»	52	50	740	80	4975	40
Sønderborg	»	»	1176	80	»	»	889	80	753	»	»	»	102	»	»	»	26	25	241	35	3189	20
Thisted	»	»	336	20	»	»	1140	»	232	25	»	»	586	»	»	»	30	62	600	06	2925	13
Tønder	»	»	»	»	»	»	»	»	75	»	»	»	196	»	»	»	5	»	»	»	276	»
Vejle	»	»	4295	55	»	»	1194	60	1841	25	»	»	1353	»	»	»	98	»	»	»	8782	40
Viborg	»	»	1448	80	»	»	1292	60	868	»	»	»	568	»	»	»	48	»	558	30	4783	70
	»	»	114552	40	»	»	94998	90	65817	90	»	»	22025	50	800	»	3837	26	28080	99	330112	95
København	»	»	249100	65	»	»	171091	50	127937	30	»	»	36607	20	8550	»	100	»	13930	20	607316	85
	»	»	363653	05	»	»	266090	40	193755	20	»	»	58632	70	9350	»	3937	26	42011	19	937429	80

Kasseeftersyn

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. O. A. Lundin, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. Ths. Pedersen. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 151.009,17, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	110.497,89
Sparekassen	-	31.737,19
Kassebilag	-	3.588,65
Kontant Beholdning	-	5.185,44
Ialt	Kr.	151.009,17

og hos Hr. Ths. Pedersen var Beholdningen Kr. 3.075.581,91 som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
Obligationer	Kr.	264.400,00
Sparekassen	-	408.349,57
Fortsættelseskassen:		
Obligationer	-	85.100,00
Sparekassen	-	198.910,30
De øvrige Kasser:		
Obligationer	-	639.600,00
Prioriteter	-	192.463,26
Aktier	-	80.000,00
Depositum (D. F. D. S.)	-	500,00
Sparekassen	-	1.199.706,53
Kontant Beholdning	-	159,17
Tilgodehavende Feriegodtgørelse	-	6.393,08
Ialt	Kr.	3.075.581,91

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, den 3. December 1940.

Carl J. Christoffersen. *N. M. Nielsen.*
Niels Nielsen. *Carl Schnoor.*

Maskinsætter-Kursus

Teknologisk Institut

(Fagskolen for Boghaandværk)

Instruktør: S. V. Rasmussen

Aftenkursus for københavnske Maskinsættere (Inter- og Linotype) paabegyndes midt i Januar Maaned antagelig Tirsdage og Fredage Kl. 20—22).

Der behandles følgende:

1. Matricer og Kiler — Faldefejl — Aflægningen.
2. Første Elevators øverste, mellemste og nederste Stilling — Knivindstilling (Side- og Bundkniv).
3. Samlerens Indstilling — Pumpesikringen — Maskinens Ind- og Udrykning.
4. Gryden og dens Indstilling — Støbemunden.

Endvidere afholdes nogle Foredrag af branchemæssig Karakter.

For Kursus betales 5 Kroner (arbejdsløse Medlemmer af K.M.-K. gratis). Anmeldelse om Deltagelse sker til Københavns Maskinsætter-Klub, Adr.: Traugott Nielsen, Aagade 118, Tlf. Godthaab 701 u med Angivelse af evt. Holdskifte.

Arrangeret i Forbindelse med Forbundets Oplysningsvirksomhed.

Gutenberg-Sangen

Fra Bogtykker *Chr. Christensen* har vi modtaget:

Kære Redaktør Fr. Nielsen!

Maa jeg takke for Deres venlige Omtale af »Gutenberg-Sangen« i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«. Den har sikkert vakt Opmærksomhed, hvis man kan regne efter de Skrivelser og Telefon-Henvendelser, der er indløbet. De giver alle Udtryk for, at der sikkert er mange Typografer, som gerne vil eje en smuk Hyldest til Bogtrykkunstens Fader — men Bogen er for dyr for en Typografs Pengepung. — Det er sikkert rigtigt. Flere Gutenberg-Sønner udtaler, at hvis Prisen blev nedsat til det halve, vilde de med Glæde erhverve et Ekspl.

Da der kun er et begrænset Antal Ekspl. tilbage, skal jeg gerne imødekomme Ønsket om at nedsætte Prisen til det halve for Typografer — naturligvis kun saa langt Oplaget rækker; det er ikke mange Ekspl., da hele Oplaget kun er optrykt i 150 Ekspl. i de 2 Udførelser: i svært, sort Omslag med Guldtryk og i Bogform, indb. i imit. Pergament med Guld- og Blindtryk.

Med venlig, kollegial Hilsen!
Deres ærbødige
Chr. Christensen.

Stemmeret til Kommunevalgene 1941

For at kunne stemme ved de kommunale Valg i Marts 1941 skal først og fremmest følgende Betingelser være opfyldt:

1. Man skal paa Valgdagen have Bopæl i Kommunen og have haft Bopæl i Kommunen uafbrudt siden 15. November 1940.
2. Man skal være Skatteyder til Valgkommunen paa det Tidspunkt, da Valget finder Sted (d. v. s. være paalignet Skat for Januar Kvartal 1941. Det er dog ikke en Betingelse, at Skatten for dette Kvartal er betalt).
3. Desuden skal man have betalt sin direkte Skat til Kommunen indenfor Skatteaaret 1939—40; d. v. s. i København: fra og med Juli-Raten 1939 til og med Maj-Raten 1940; paa Frederiksberg: April, Juli og Oktober Kvartal 1939 og Januar Kvartal 1940.

Det afgørende er, at den paalignede Skat er betalt. Man bevarer altsaa Valgretten, selv om man kun har været paalignet Skat til den paagældende Kommune (Valgkommune) for en Del af Skatteaaret 1939—40, naar denne Skat er betalt.

Har man ikke været paalignet Skat for Skatteaaret 1939—40 til den Kommune, hvor man opfylder Bopælsbetingelsen for Valgret, bevares Valgretten alligevel, naar man er paalignet og har betalt direkte Skat til denne Kommune inden for Skattehalvaaret 1. April—30. Septbr. 1940. (København: fra og med Juli-Raten til og med November-Raten 1940.) Ogsaa her gælder det, at man kun skal have betalt den paalignede Skat. Er man f. Eks. kun paalignet Skat for Juli Kvartal 1940 og har betalt denne, bevarer man Valgretten.

Tilflyttere, der er flyttet til Kommunen mellem 1. Juli og 15. November 1940 (begge Dage inclusive), og som ikke opfylder en af de foranstaaende Skattebetingelser, kan alligevel opnaa Valgret, naar følgende opfyldes:

Vedkommende maa senest 15. December 1940 indsende skriftlig Begæring til Valgkommunen om at blive optaget paa Valglisten. Med Begæringen skal følge en Erklæring fra den Kommune, hvor vedkommende har været ansat til Opholdskommuneskat for Januar Kvartal 1940, om at han (hun) har betalt de til denne Kommune indenfor Skatteaaret 1939—40 paalignede direkte kommunale Skatter. (I Tilfælde, hvor Hustruen selvstændig har været paalignet Kommuneskat til en fremmed Kommune for Januar Kvartal 1940, maa der for hendes Vedkommende fremskaffes en tilsvarende Erklæring.)

Generalforsamlinger · Møder

Københavns Afdeling

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling Søndag den 1. December Kl. 13,30 i Folkets Hus, Enghavevej 40.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Tarifens eventuelle Fornyelse. 4. Forslag fra 476 A. Mølsted Nielsen, saalydende: *a.* Generalforsamlingen anmoder Hovedbestyrelsen om snarest, og senest paa førstkommende Hovedbestyrelsesmøde, at vedtage, at der af Hjælpekassens Midler udbetales et Supplement til Juleunderstøttelsen, saaledes at denne bliver lig med en Uges ordinær Understøttelse. *b.* Generalforsamlingen vedtager, at der af Københavns Afdelings Lokalkasse udbetales et Supplement til Juleunderstøttelsen, saaledes at denne bliver lig med en Uges ordinær Understøttelse. *c.* Til Kolleger, der ingen Understøttelse har, udbetales en Sum af Lokalkassen, der er lig med en Uges ordinær Understøttelse (med Supplement af Hjælpekassen).

Formanden mindedes de i Kvartalet afdøde Kolleger. Til Dirigent valgtes *Fr. Mehr* og til Sekretær *Paul P. Petersen.*

1. *Beretning.* Formanden refererede en Kendelse, den faglige Voldgiftsret havde afsagt vedrørende Tarifens § 2 B (Helligdagsarbejdets Minimumsbetaling i Forbindelse med Dyrtidstillæg pr. Time). Refererede Mægling i et lille Firma, hvor forskellige utarifmæssige Forhold havde bestaaet, og hvor Firmaet havde maattet betale en Bod paa 280 Kr. — Ferienævnet havde afgivet Kendelse vedrørende Bronceringspenge, som ifølge Kendelsen ikke skal medregnes i det Løngrundlag, paa hvilket Feriepenge beregnes, idet Tillægget nærmest sidestilles med Smudstillæg. — Med Dagbladene var ført Forhandlinger, idet disse ønskede at kunne paabegynde Helligdagsarbejdet tidligere end Kl. 22; Forhandlingerne havde været resultatløse. — Aftale var truffet om Anciennitetsforhold for »Social-Demokraten«s Personale. — Forbundets Vandre-Bogtrykudstilling havde Afdelingen haft i nogle Dage, og Besøget paa denne havde været ca. 6000. — I Lighed med de foregaaende Aar var afholdt Ungdomsfest og Novemberfest, og Besøget havde til begge Arrangementer været stort. — Kvartalet havde iøvrigt staaet i Arbejdsløshedens og Arbejdsdelingens Tegn. Omtalte Arbejdet med den nye Delingsordning og nævnte de hidtil opnaaede Resultater, fandt Ordningen værende af en midlertidig Karakter, hvis fortsatte Opretholdelse afgjordes af den Udvikling, det danske Samfund bevægede sig ind i; men som, ifald den daarlige Beskæftigelsestilstand fortsatte, gjorde det ønskeligt at udbygge Ordningen, saa Delingen blev mere ligelig blandt Fagets Udøvere. — De af Forbundets Medlemmer, der er beskæftiget paa Litotrykkerierne, havde hidtil ikke været med i Delingsordningen, men der menes nu at være Udsigt til, at der iværksættes Deling indenfor Litograffaget. — Beskæftigelsen er for Øjeblikket af en forbigaaende god Karakter, men i Løbet af nogle Uger vil antagelig Ledigheden tage til, det er derfor af Betydning, at det Gennemsnitsantal af Personale, der var i Perioden $^{1}/_{2}$ 1938—$^{31}/_{8}$ 1938, skal bibeholdes inden for hver enkelt Virksomhed.

Alf Sørensen mente som Sigv. Hellberg, at det gode Beskæftigelsesforhold var af midlertidig Karakter. Beklagede, at ikke alle var med i Delingsordningen, og fandt, at de, som ikke deltog i denne, økonomisk burde yde Bistand.

Stillede følgende Resolution:

»Det henstilles til Styrelsen at søge gennemført, at der paalægges de Medlemmer, der ikke deltager i Arbejdsdelingen, et ekstra Bidrag paa 10 pCt. af den oppebaarne ugentlige Løn, som udbetales de ledige Kolleger. 163, *Alf Sørensen.*

Sigv. Hellberg: Der findes ikke i vore Love nogen Bestemmelse, som giver Mulighed for Gennemførelse af en saadan Beslutning om at beskatte Enkeltpersoner i Medlemsstaben; vilde iøvrigt advare imod, at man søgte saadanne Udveje; thi det kan let medføre, at man undslaar sig fra Deling og hellere prøver at betale sig fra det, men Hovedopgaven er ikke at faa *Penge* til de ledige, men at faa *Arbejde* til dem; thi det vil betyde, at Fagets Udøvere fortsat har Kontakt med Arbejdet, ligesom de vil undgaa hver for sig at opbruge vedtægtsmæssig Understøttelse, idet deres Delingsperioder jo svares af Arbejdsdelingskassen.

Alf Sørensen: Saafremt Styrelsen ikke har Lovhjemmel for Gennemførelse af Resolutionen, saa maa den skaffe en saadan!

O. A. Lundin redegjorde for Arbejdsdelingens Betydning for Arbejdsløshedskassen. Fra 12. Oktober til Dato har vi sparet 46.000 Kr. i Arbejdsløshedskassen. Advarede imod at støtte Alf Sørensens Resolution, den vil kunne friste mange til hellere at betale et Beløb end dele Arbejdet, og for den enkelte ledige har det en særdeles stor Betydning dels at kunne deltage i Arbejdet og dels at kunne undgaa at opbruge sin Understøttelse.

Traugott-Nielsen: Den nuværende Delingsordning er en Karikatur af Arbejdsdeling. Det Forslag, som her er vedtaget af Medlemmerne, burde Styrelsen aldrig have udsendt. Vel har de ledige en Fordel af Ordningen, men i særlig Grad dog Arbejdsgiverne. Ved Delingen bør alle stilles lige. De stærke Prisstigninger har forøvrigt forrykket Arbejdsdelingsordningen fra det Grundlag, den i sin Tid blev vedtaget paa. Men nogen Deling — helst 6 Timers Arbejdsdag — bør vel opretholdes.

Sv. Aa. Larsen: Den nuværende Delingsordning er uretfærdig og bør snarest opsiges til Fordel for en Ordning, hvor alle deltager i Delingen. — Var imod Alf Sørensens Resolution.

Johs. Larsen: Kollegerne bør i Ro behandle Delingsspørgsmaalet. Mente, at Formanden og Styrelsen havde gjort sig skyldig i formelle Fejl ved ikke at have indkaldt Medlemmerne som Helhed til Behandling af Delingsforslaget, men kun Tillidsmændene. Beklagede iøvrigt de skete Prisstigninger, Standsningen af Lønreguleringen efter Pristal samt at Arbejdsløshedsunderstøttelsen ikke reguleredes efter Priserne. Stillede følgende Resolution:

Til Regering og Rigsdag!

Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling, samlet til Generalforsamling den 1. December 1940, stiller følgende Krav til Regeringen:

1. Afgørende Foranstaltninger mod Prisstigningerne.
2. En Lov, der genindfører Regulering af Lønningerne efter Pristallet.
3. En Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelserne, der tilsvarer denne Regulering, og at Udgifterne hertil udredes af Staten.

Carl F. Pedersen udtalte sig om Arbejdsløshedstallet og Prisstigningerne og anvendte forskellige grove Udtryk om Regering og »Fagforeningsledelsen«; hans Tone bevirkede, at han blev Genstand for ustandselige Afbrydelser fra Forsamlingen. Dirigenten skred nu ind og lod Forsamlingen afgøre, om den fortsat vilde paahøre Udgydelser som Talerens Nazist-Propaganda. Ved en Afstemning vedtog Forsamlingen at nægte at høre slige Talere.

Georg Pedersen ønskede, Regeringen foretog sig noget effektivt med Hensyn til Arbejdsløsheden og ikke blot lavede Lapperier.

O. Tverskou var principielt imod Arbejdsdeling. Den øjeblikkelige Kurs burde alle Samfundslag yde sin Støtte og Hjælp til og ikke Arbejderklassen alene. Vi bør have 6 Timers Arbejdsdag med fuld Lønudligning.

Chr. B. Petersen udtalte sig om Arbejdsdelingen. De store Leveomkostninger gjorde det svært ikke alene for de ledige, men ogsaa for de arbejdende Kolleger. Advarede imod Alf Sørensens Resolution, men vilde derimod gerne støtte Johs. Larsens.

C. J. Dreyer fandt, der var ingen anden Udvej i den øjeblikkelige Arbejdsløshedstilstand end Arbejdsdeling. Det vilde gennem denne Ordning være muligt at strække vore Kassebeholdninger, hvilket var at foretrække.

Georg Mathiesen forstod ikke Modstanden imod Alf Sørensens Resolution. Udtalte sig vedrørende Arbejdsdelingen og fandt, det var godt, der var sat en Grænse for Trykkeriernes Opsigelsesmuligheder. Oplæste en Resolution, det havde været hans Agt at stille, men som nu ikke kunde fremsættes.

W. Helmert: Kritiken ligger ikke i Arbejdsdelingen, men i, at Pengenes Værdi bliver mindre og mindre.

Pehrson fandt, at de økonomiske Spørgsmaal var de altoverskyggende. Omtalte det økonomiske Samfundsliv og Arbejdernes Forhold hertil, anbefalede iøvrigt Johs. Larsens Resolution.

O. A. Lundin: Styrelsen var ikke uenig med de Talere, som ønskede, at Delingen omfattede alle. Omtalte den store

Ledighed, som sikkert vilde komme efter Nytaar, og pegede paa den Betydning, Arbejdsdelingen saa vilde have med Hensyn til Besparelsen overfor Arbejdsløshedskassen.

Aage Zuschlag fandt, at Regeringen havde Pligt til at overholde det en Gang givne Tilsagn om Prisstop i Forbindelse med, at Dyrtidsordningen bortfaldt. Vilde anbefale Johs. Larsens Resolution, men fandt, den burde tilstilles Forbundet fra Afdelingen og derfra videresendes til Regeringen. Ønskede ligeledes, at alle deltog i Arbejdsdelingen.

Einar Lassen: Bogtrykkerne er ikke Tilhængere af Samfundssind. Typograferne vil dele Arbejdet, men maa ikke for Bogtrykkerne. Irritationsmomentet ved Delingsordningen er, at ikke alle er med. — Ønskede at vide, om »Berlingske Tidende« og dets Personale ikke kunde enes om en Delingsordning.

Sigv. Hellberg: Der vil finde en Forhandling Sted om kort Tid angaaende frivillig Arbejdsdeling paa »Berlingske Tidende«. Ved den nuværende Delingsordning er der foreløbig over 100 flere Pladser dækkede end under den frivillige Ordning i Sommer, og Virkningen vil stige. Saavidt det er mig bekendt, forhandles der paa Rigsdagen mellem Partierne om en Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelserne. At opsige den nuværende Delingsordning uden at have nogen anden at sætte i Stedet vil være en uklog Handling. Mente iøvrigt, efter at have hørt Debatten, at man var villig til at fordele Arbejdet, og at man maatte arbejde bedst muligt med Ordningen, til man havde noget andet og bedre at sætte i Stedet.

Dirigenten lod derefter foretage Afstemning over de stillede Resolutioner og Beretningen. *Alf Sørensens* Resolution forkastedes (9 stemte for). — *Johs. Larsens* Resolution vedtoges med alle Stemmer imod 2. — Beretningen godkendtes eenstemmigt.

2. *O. A. Lundin* aflagde Regnskabsberetning. Denne godkendtes eenstemmigt.

3. *Sigv. Hellberg* omtalte De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmødes Beslutning vedrørende den forestaaende Overenskomstsituation og var bange for, at man derved havde forskertset en Mulighed for en omend begrænset lønmæssig Indrømmelse nu. Gjorde opmærksom paa Branchernes Valg af Tarifkommission i den kommende Uge, hvor der var Lejlighed til at drøfte Branchernes særlige Spørgsmaal. Fandt, det maatte være begrænset, hvad man under Hensyntagen til den nuværende Situation fremsatte af Forslag. — Sigv. Hellbergs Udtalelse toges til Efterretning.

4. *Mølsted Nielsen* anbefalede sine Forslag. Fandt, at Juleunderstøttelsen var et Stedbarn indenfor Forbundet.

Sigv. Hellberg: Den nuværende Ordning giver mere, end den tidligere frivillige Indsamling gav. Anbefalede paa Styrelsens Vegne, at Generalforsamlingen anmodede Forbundsstyrelsen at optage Spørgsmaalet til Drøftelse; den københavnske Lokalkasse har ikke Midler til Gennemførelse af Forslagene b. og c., og han saa ikke, hvordan det skulde være muligt at efterleve en eventuel Vedtagelse.

Henning H. Jensen anbefalede Forslagene.

Eigil Hansen meddelte, at han havde fremsendt Forslag til Forbundsstyrelsen angaaende en ekstra Juleunderstøttelse for alle ledige.

O. A. Lundin henstillede til Mølsted Nielsen at trække sine Forslag tilbage. Anbefalelede Styrelsens Forslag; vedtoges dette, vilde Mølsted Nielsen Forslag bortfalde.

Th. Jensen anbefalede Forslag A.

Mølsted Nielsen anbefalede, at der blev stemt om hvert af Forslagene.

Sigv. Hellberg anbefalede Styrelsens Forslag om at henvende sig til Forbundsstyrelsen med Spørgsmaalene og dermed lade de tre Forslag bortfalde.

Ved en foretagen Afstemning vedtoges Styrelsens Forslag, og de 3 Forslag var dermed bortfaldne. *Paul P. Petersen.*

Arbejdsfordelingen

Som et Udslag af Misfornøjelse med den nuværende Turnusordning, hvori kun ca. en Trediedel af Københavns Afdelings Medlemmer deltager, har Personalet i Nørrebros Centraltrykkeri, København, vedtaget følgende:

»Klubmødet i »N. C.«, den 1. December 1940, bemyndiger Klubstyrelsen til — naar Personaleantallet udviser 32 — at opsige Arbejdsfordelingsoverenskomsten, dog tidligst 25. Januar, til Ophør 1. Februar 1941, saafremt en obligatorisk Turnusordning ikke er gennemført i København.«

Til Oplysning tjener, at et Personale paa mindst 32 (vi er i Øjeblikket 35) giver os Ret til Opsigelse af denne for mange Kolleger højst uvelkomne Overenskomst, — for Størstedelens Vedkommende vel nok kun uvelkommen, fordi den virker *for tilfældigt* og *for uretfærdigt.* *H. A.*

Forretningsudvalgsmøder

5. December 1940.

1. Skrivelse fra D. s. F. vedrørende Tarifsituationen. — Til Efterretning.

2. Et Medlem har modtaget Plads i Odder uden forudgaaende Henvendelse til Lokalformanden. — Misbilliges.

3. Hovedkassereren forelagde Oversigt over Forbundets økonomiske Stilling. — Spørgsmaalet om Kontingentforhøjelse forelægges Forbundsstyrelsen.

4. Fra et Medlem og et Personale var indsendt Skrivelser vedrørende Juleuddelingen. — Der forelægges Forbundsstyrelsen Forslag til Regler for Uddeling af Julehjælp gennem Hjælpekassen.

5. Formanden refererede Mæglingsmøde hos C. W. Obel, Aalborg. En Dispensation er hævet, og Efterbetaling af for lidt modtagen Løn vil finde Sted. — Til Efterretning.

Grafisk Aarbog 1941

Kun faa Eksemplarer tilbage

Lokalkassererne bedes foretage Bestillingerne nu!

Sælges iøvrigt fra:

Svend Johansen, Forbundskontoret, Evaldsgade 3, København N., Central 13.765

Frederik Hjorth, Tagensvej 239, København NV., Telefon Taga 4329

Nær og Fjern

Tarifkommissionen for København er nu valgt og bestaar af: Paul P. Petersen, Erik Hansen, C. J. Dreyer (valgt af Bog- og Akcidenssætterne), S. V. Rasmussen, Traugott Nielsen (Maskinsætterne), Georg Andersen (Stereotypørerne), Axel Jensen (Bladsætterne), V. Willadsen (mdl. Trykkeriarb.), Alfrida Andersen, Magda Gjede Paulsen (kv. Trykkeriarb.), Aage Zuschlag og Chr. B. Petersen (Trykkerne), O. A. Lundin og Fr. Mehr (valgt af Forbundsstyrelsen), Ths. Pedersen, K. A. Jørgensen og Sigv. Hellberg (ifl. Lovenes § 42). Desuden vil »Typ.-Tid.«s Redaktør som sædvanlig deltage i Kommissionens Møder. *S. H.*

Bogtrykudstillingen i Svendborg holdes aaben paa Søndag Kl. 10—21 og paa Mandag Kl. 14—21. Da der er fri Adgang, bør der agiteres for godt Besøg.

Hjalmar Gammelgaard i Bog- & Akcidenssætter-Klubben. Det er i *Aften,* at Bog- & Akcidenssætter-Klubben har Sammenkomst i *Rømersgade 22* (Karl Marx Salen) *Kl. 19.30.* Forstander *Hjalmar Gammelgaard,* Roskilde Højskole, causerer over Begivenhederne, som de har formet sig i det næsten svundne Aar. Efter Foredraget vil Jette Bangs Grønlandsfilm: »Den yderste Ø«, blive forevist. Interesserede Kolleger fra andre Brancher er velkomne.

Aarbogens Konkurrence. Vi gør opmærksom paa, at Deltagerne i Aarbogens Konkurrence kan vente med at sende Udkastene, saa de er os ihænde den 3. Januar Kl. 17. Adressen er: Svend Johansen, Evaldsgade 3, København N. Husk at frankere rigtigt!

(»Nær og Fjern« fortsættes sidste Side.)

Dansk Typograf-Forbund
Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18.
Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331. Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Grafisk Aarbog 1941 er ved at være udsolgt — der er kun ca. 100 Ekspl. tilbage. Bestillinger bør derfor gøres omgaaende. Se omst. Annonce.

S.-U. V. (Sovjet-Unionens Venner) afholder i denne Maaned en Fotoudstilling i Lokalerne, Frederiksborggade 54 (ved Siden af Café »La Reine«). Udstillingen, der er aaben Hverdage fra 10—18 (Fredag 10—19, Lørdag 10—20, Søndag 13—17), omfatter en meget interessant Samling Kunstfotografier fra Sovjet-Unionen. Da Udstillingen jo ligger nær ved Kontrollokalet i Nørresøgade, maa ledige Kolleger i København ikke forsømme at gennemgaa det righoldige Materiale, der her er gratis Adgang til. *J. K. B.*

Aldrig har det dog været saa mørkt om Formiddagen ved 9-Tiden, som det er i Dag, sagde jeg forleden til mig selv og de nærmeststaaende. Nej, men Klokken er jo ogsaa kun 8, svarede en af dem. Er den kun 8? spurgte jeg allerede alarmeret ved Tanken om at være kommet op en Time for tidligt og derved være gaaet Glip af en Times sund og nærende Morgensøvn. Ja, efter den *rigtige* Tid! Ak! det havde jeg glemt, vi har jo *Sommertid* stadigvæk, og naar Klokken derfor er 9 om Morgenen, er den kun 8 o. s. v. Jeg erindrer nu, at Sommertiden skulde være afskaffet engang i August, fordi Venstre ikke vilde være med til at bibeholde den indførte kunstige Sommertid, som en københavnsk Presse søgte at slaa op til noget, aah, saa dejligt og besparende; men saa kom der pludselig — vistnok af militære Nødvendighedsgrunde — en Bestemmelse om, at Loven fortsattes, og senere blev Bestemmelsen *lovlig* vedtaget! Tilbage til Naturen! skrev Rosseau. Vi vandrer Sol imøde — en Time for tidligt. *S. H.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Filmsforestilling.

Mandag den 16. December Kl. 19^{30} viser vi den store Tonefilm »Færdselsfilmen«. Det bliver en morsom og intesessant Aften i Borgernes Hus, Rosenborggade 1, og Adgangskort kan endnu faas paa Kontoret Fredag Aften.

Odense Lærlingeafdeling

afholdt Fredag den 15. November ordinær Generalforsamling paa Den ny Forsamlingsbygning. Efter at Formanden havde budt velkommen, blev der sunget en omdelt Sang. Til Dirigent valgtes *Carl Petersen*, hvorefter *Formanden* aflagde Beretning. — Næste Punkt var Forhandlingsprotokollen, der godkendtes, ligesom Regnskabet. — Som Kasserer blev Alex Olsen genvalgt. Til Revisor valgtes Jens Ottesen. — Angaaende Arrangementet af Vinterfesten, der ligeledes er Foreningens 20 Aars Stiftelsesfest, fik Bestyrelsen frie Hænder. — Under »Eventuelt« blev der foreslaaet at foretage Cykle- eller Gaature, og Bestyrelsen lovede at faa arrangeret en Tur i nær Fremtid. — Under det kammeratlige Samvær fortalte 3 Kammerater, der havde deltaget i et Kursus paa Roskilde Højskole i Aar, om deres Oplevelser dèr. De anbefalede alle, der fik Lejlighed dertil, at deltage i et Kursus. Som Slut paa Aftenen var der Drøftelse af aktuelle Spørgsmaal, og her gav Hans Hansen mange interessante Svar og Oplysninger. Til Mødet var mødt 26 Medlemmer. *H. J.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen
er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

2. December: Odense 5000,00; 3. December: Hillerød 1000,00, Nyborg 500,00; 4. December: Lyngby 200,00; 6. December: København 20.000,00.

København, den 9. December 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Eyvind de Thurah, udl. 1. 12. 40 hos Langkjær (arb. s. St.), Trykker Erik Hansen, tidl. Medlem (Berl. Bogtr.).

Esbjerg: Sætter Erik Schmidt, udl. 1. 12. 40 i »Vestkysten«. Hjørring: Sætter Peter Møller Riisager, udl. 1. 12. 40 i Hjørring Amtstid. Odense: Paal. Lieschen Christine D. A. Arps. Viborg: Sætter Olaf Ryberg, udl. 1. 12. 40 i G. Hansens Bogtr.

Tiltraadte

København: 3562 Marius Eriksen fra Næstved, 9163 Alf Mortensen fra Viborg (arbl.).

Ringsted: 6042 Kaj Holberg Petersen fra Næstved, 3783 Ejnar Mortensen fra Slagelse, 4907 Else Margrethe Olsen fra Næstved. Skive: 3874 Sigurd Mortensen fra Aalborg. Slagelse: 3783 Einar Mortensen (Centraltr.), 142 Helge Schrøder (Centraltr.).

Fratraadte

Aalborg: 3874 Sigurd Mortensen til Skive. Aarhus: 6830 Eigil Chr. Nielsen til Odder i Pl. Fredericia; 3882 Peter Høj til Kolding, 1350 Willy Palm til Odense. Skive: 5175 Erling Bedsted til Skjern. Slagelse: 3783 Einer Mortensen til Ringsted. Viborg: 7898 Bj. Johnsrud til Herning, 5370 Ernst B. Andersen til Herning, 9163 Alf Mortensen til København.

Udslettet med Restance

Viborg: 6828 Ths. Pedersen.

Død

Slagelse: 6690 A. V. Knudsen.

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Super . Corps 24—72

ANNONCER

Til et større Trykkeri i Kiel søges omgaaende en dygtig

Trykker.

Henv. til Georg Kley,
Slotsgade 18, Haderslev.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | halvfed | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 51 *København den 20. December 1940* *67. Aargang*

Københavns Afdeling

Udbetaling til Medlemmer der for Tiden er i Arbejde

Efter at Understøttelserne er forhøjet i Henhold til den paa Rigsdagen gennemførte Lov, vil der

Lørdag den 21. December fra Kl. 15—18

finde en *Efterbetaling* Sted til alle, der har været arbejdsløse i Tiden *efter 1. Oktober 1940.*

Samtidig udbetales **Julehjælp**

til alle, der har været arbejdsløse i *30 Dage siden 15. Oktober.*

Til alle, der for Tiden er arbejdsløse, sker Udbetalingen *Fredag den 20. Decbr.* til de sædvanlige Tider.

Udbetaling af Fordelingskassen.

I Ugen fra $^{21}/_{12}$—$^{27}/_{12}$ sker Udbetalingen af Fordelingskassen

Fredag den 27. December fra Kl. 10.30—12.

For at fremme Ekspeditionen bedes Inkassatorerne indsende de **grønne** Afgangssedler saa tidligt, at de er Kontoret i Hænde **Lørdag den 21. December,** og for Forsørgere anføre Antallet af Børn under 15 Aar.

Hovedbestyrelsesmøde

afholdtes i saavel Dansk Typograf-Forbund som i Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Mandag d. 9. December.

Formanden, *K. A. Jørgensen*, aabnede Mødet. Fraværende var Kürstein, Bornholm (syg).

Werner Helmert konstitueredes til Mødets Sekretær.

Formanden omtalte i sin Beretning bl. a. Forhandlingerne med Provinsbogtrykkerne om Arbejdsdeling, en ny Tilføjelse til Arbejdsdelingsloven og 2 Møder i De samv. Fagforbund, et Formandsmøde og et Repræsentantskabsmøde. Næsten samtlige Hovedbestyrelsesmedlemmer deltog i Drøftelsen af Beretningen, som godkendtes.

Fr. Mehr og *Lundin* valgtes til Medlemmer af Tarifkommissionen i København.

Det vedtoges at købe 3 Andele à 1000 Kr. i »Folkeferie«s Datterselskab »Gilbjerghoved«.

Hovedbestyrelsen vedtog, med 15 St. mod 7, under Forudsætning af, at Arbejdsministerens Forslag »om Forhøjelse af Arbejdsløshedskassernes Dagpenge og om Børnetillæg til organiserede, arbejdsløse Forsørgere« faar Lovkraft, at lade Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse udbetale de nye Tillæg.

Forretningsudvalget fik Bemyndigelse til efter bedste Skøn at begrænse Understøttelsen fra Hjælpekassen i Forbindelse med Forhøjelsen af de alm. Understøttelser i Henhold til Bestemmelsen om, at den samlede Understøttelse ikke maa andrage mere end $^2/_3$ af Arbejdsindtægten.

Paa Baggrund af den for Arbejdsløshedskassen alvorlige økonomiske Stilling fik Forretningsudvalget Bemyndigelse til at forhandle med Direktoratet om en Kontingentforhøjelse fra 1. Januar, og det forudses, at en Kontingentforhøjelse til Hjælpekassen bliver nødvendig fra 1. April.

Det vedtoges, at udover de i Forbundslovenes § 67 hjemlede Juleunderstøttelser ydes der af Hjælpekassen til *alle arbejdsløse* Medlemmer, der er uberettigede til at modtage Juleunderstøttelse af Arbejdsløshedskassen, men dog opfylder Betingelsen om 30 Dages Ledighed i Tiden fra 15. Oktober til 20. December, en Juleunderstøttelse paa 20 Kr., samme Beløb ydes til Medlemmer paa Højskole samt efter Ansøgning til arbejdsløse Medlemmer, der er indkaldt og har været inde til C. B.-Tjeneste i mindst 3 Maaneder.

Endelig bemyndiges Forretningsudvalget til at ordne Spørgsmaalet om Forlængelse af den hvilende Ret for de af vore Medlemmer, der arbejder i Tyskland. Mødet sluttet.

Er det Modet, der mangler?

I denne for Danmark saa svære Tid er »Typograf-Tidende«s Læsere med Mellemrum blevet præsenteret for Skribenter af en ganske særlig Art. Skribenter, der bringer Anskuelser og Meninger frem, der stærkt afviger fra dansk Arbejderklasses Interesser *i denne Tid.* Det har altid været vort Fagblads Særkende, at enhver Anskuelse levnedes Plads, og det er vel godt saadan. Jeg har selv benyttet mig af dette, jeg har selv fremsat Anskuelser, der sikkert kun deltes af et Faatal. Men jeg har aldrig gjort det, fordi jeg synes, det var modigt. Kun fordi, det var *min* Mening. — Jeg har altid ment, at *Fr. Nielsen* og hans Redaktion af Fagbladet var af en Art, som ikke fandt sit Sidestykke inden for vore Fagblades Rækker i *frisindet* Betydning. Han har gjort Bladet til Medlemmernes Blad. Men *hvis* han har gjort det, fordi han synes, det var modigt, er det alligevel ikke det Frisind, vi har Brug for. Og *hvis* han af Angst for at blive kaldt mindre modig altid har taget Standpunkt imod Flertallet, er heller ikke denne tagen Parti af megen Værd. Med al Respekt for Fr. N.s graa Haar er det ikke det Frisind, der bærer ind i Fremtiden.

Tiden har bragt os mange Nederlag. Tiden har bragt Arbejderklassen haarde Betingelser for fortsat Eksistens som Klasse. Lad os blot nævne Arbejdsdelingen. Netop dette Spørgsmaal har lokket flere — baade Nazister og andre, der absolut ikke er nogetsomhelst, efter hvad *de selv siger,* frem paa Arenaen. De har fremsat deres Meninger i Fagbladet og angivet deres Stilling til Pro-

blemerne. Godt! *Hvis* det altid blev gjort ud fra saglige og ærlige Motiver. — Desværre er det vist ikke altid Tilfældet.

Et af disse Indlæg her i Bladet — underskrevet 705 — har da ogsaa bragt adskillige andre Kolleger frem til Protest mod disse gentagende og for os saa farlige *Splittelsesforsøg* (ligegyldigt om de er dikteret af Parti eller personlig Egoisme). Blandt andet har 10 unge Kolleger fra hele Landet, der opholder sig paa Roskilde Højskole, fundet Anledning til at protestere mod 705's Vurdering af Forholdene og hans Forsøg paa paa *anonym Maade* at kaste Snavs paa Socialdemokratiets Ledere. Til denne Protest er der af *Redaktionen* føjet en Hale, som jeg kunde ønske at knytte nogle Bemærkninger til.

Det har ikke været Meningen, at »de 10« vilde agere Overcensur, ikke har de villet fastslaa, hvad der egner sig til Offentliggørelse. Nej! De har ønsket over for 705 at tilkendegive, at hans Optræden fandtes forkastelig, at de i hvert Fald ikke kunde tolerere Argumenter paa *denne* Maade. At *han* har udøvet Heltegerning, og at »de 10« er fejge Uslinge, synes mig uforstaaeligt. Det er vel *det*, Fr. N. mener? At han er en »fattig Arbejder, der søger at værne sin Eksistens«, er muligt; men »de 10« *kan* jo ogsaa være »fattige Arbejdere, der søger at værne deres Eksistens« *som Klasse*. Det er en bevidst Misforstaaelse, Fr. N. gør sig skyldig i, naar han placerer de 10 unge paa Reaktionens Side. Vi maa kunne tage Standpunkt uden Forpligtelse til at være oprørske. Heller ikke Bebrejdelsen mod 705 for hans Anonymitet synes Fr. N. om. Vel, han *har* skrevet Nummer; men jeg skal nøjes med at citere en Opfordring fra Redaktøren i »Typ.-Tid.« Nr. 48:

> »Skriv Navn under! Der synes at være en stigende Tendens hos de Kolleger, der deltager i Diskussioner i vort Fagblad, til kun at underskrive deres Indlæg med Medlemsnumret. Vi maa imidlertid forlange, at de sætter Navn under, naar Indlægene har en *personlig* Karakter.« (Fremhævet af mig.)

Den dækker fuldt ud »de 10«s Mening om denne Sag. Er det *Modet*, der dikterer en anden Opfattelse *nu*? At Fr. N. iøvrigt indirekte opfordrer til at fortsætte med at forblive anonym, *hvis* man vil rakke Ledere og andre ned, er for mig ganske uforstaaeligt. Jeg har haft stor Respekt for Redaktør Fr. Nielsen; men hvis der i disse Ord ligger en Norm for Fremtiden med Hensyn til Redaktionen af vort Fagblad, *maa* jeg altsaa revidere min Opfattelse paa dette Punkt. At der til Slut insinueres manglende Omtanke, eller manglende Evne til at tænke, naa ja — det faar være!

— — —

Det vilde sikkert være bedst for os alle, om alt for svære Diskussioner om vore Stridsspørgsmaal holdtes tilbage til bedre Tider. For *mange* divergerende Opfattelser vil af dem, der spekulerer i Arbejderklassens Endeligt, blivet opfattet som Svaghedstegn. Paa Baggrund heraf bør — synes jeg — ogsaa *vort* Fagblad styre en *bestemt* Kurs. Men *skal* disse Indlæg frem, saa lad ogsaa Modparten svare uden at blive tildelt Reprimander af den Art, som Fr. Nielsen tildeler »de 10«. Lad os huske paa, at »Frisind« og »Frihed« er relative Begreber, der maa defineres ud fra de givne Forudsætninger, udfra de Forhold, under hvilke de skal trives. Vi maa, som Klasse, vise eet Ansigt i Dag! *Povl A. Sjøl.*

— — —

Det gør mig ondt, hvis Povl A. Sjøl har faaet en anden og ringere Mening om min Person, men i saa Fald maa jeg jo søge at bære Tabet uden at miste *Modet*. Imidlertid skal P. A. S. ikke frygte for, at han ikke fremtidig — som hidtil — skal faa Lov til at lufte sine *forskellige* Standpunkter i vort Fagblad. Men han maa finde sig i, at jeg reagerer, naar han vil give Rollen som *Overcensor*, og jeg maa forlange, at han indrømmer sine skrivende Kolleger den samme Frihed, som han selv ønsker. Han var dog kommet for langt bort fra det anstændige, synes jeg, da han i sin første Protest mod 705 frakendte denne Kolleganavnet, fordi han havde fremsat en Mening, der ikke faldt sammen med Povl A. Sjøls. *Fr. N.*

Til den arbejdende Kollega

Det er, som om 705's Indlæg har løsnet Tungen paa alle de Kolleger, der hidtil har generet sig ved klart at bekende Kulør.

Vi arbejdsløse kan udmærket se, at det ikke er jer, der har for meget, men os, der har for lidt. Derimod faar vi en flov Smag i Munden, naar I kalder det *uretfærdigt*, at I skal gaa ledig en Uge en Gang imellem. Tænker I overhovedet ikke paa os, der maaske har gaaet ledige i flere Maaneder og ingen Udsigt har til at faa Arbejde, fordi I tager det hele. Det er maaske retfærdigt?

Herpaa har I flere forskellige Svar.

En paastaar, at han vil kalde det uretfærdigt, at han skal dele med andre, naar han gennem mange Aars Flid og Dygtighed har *oparbejdet* sig en fast Plads. Men den gælder ikke! Naar en Arbejder over for Kammerater dukker paa, hvad han har gjort for at arbejde sig op, eller i det hele taget vil gøre sig bedre end dem, saa hører han ikke mere hjemme hos os. Saa maa han se at blive Faktor. Iøvrigt kunde han lige saa godt have været uheldig at komme til at arbejde et Sted, hvor man trods hans Dygtighed havde maattet fyre ham.

Andre siger: Det er ikke fra os, I skal tage det. Gaa til dem, der har Pengene, Kapitalister og Storborgere; Regeringen maa sætte Arbejde i Gang for disses Penge. Det kan i og for sig være rigtigt nok. Men saa længe vi ikke har mærket noget til denne Regerings Foranstaltninger, maa vi appellere til jeres Solidaritetsfølelse. Husk paa, I kræver Solidaritet af os. Vi maa ikke konkurrere med jer ved at gaa til lavere Lønninger, og agter heller ikke at gøre det. Men saa venter vi ogsaa jeres Støtte.

Ganske vist vil det blive haardt for en Del af jer at undvære noget af jeres i Forvejen forringede Løn, men saa maa I sætte jer i den arbejdsløses Sted. Det *kunde* have været jer, der var blevet fyret, og saa var I tvunget til at klare jer for mindre.

Derfor maa vi have alle i Turnus. Lad være med rundt paa Trykkerierne at skyde jer ind under, at I er lige saa mange, som I gennemsnitlig var i 1938. Det var vel ingen Ulykke, om der skulde komme et Par Mand mere i Arbejde end beregnet. I bør nemlig tænke paa, at bliver Arbejdsdelingen ikke gennemført til Bunds, saa bliver Resultatet, at vi bliver splittet i to skarpt adskilte Grupper — de arbejdende og de arbejdsløse. Dette vil kun være til Fordel for vore Modstandere. Gennemføres den derimod, vil vi staa samlet indad og som Følge deraf stærkere udad. *En arbejdsløs.*

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Forhøjelse af Understøttelserne

Hovedbestyrelsen har vedtaget at forhøje Understøttelserne i Arbejdsløshedskassen i det Omfang, som den paa Rigsdagen vedtagne Lov giver Mulighed for.

Herefter forhøjes samtlige Understøttelser i Arbejdsløshedskasse og Fortsættelseskasse med følgende Satser:

Familieforsørgere ..... 35 Øre pr. Dag
Ikke-Familieforsørgere..... 25 Øre pr. Dag

Endvidere ydes et *Børnetillæg paa 30 Øre pr. Dag* for hvert Barn under 15 Aar (dog højst for fire Børn).

Den forhøjede Understøttelse udbetales med tilbagevirkende Kraft fra 1. Oktober.

Understøttelserne ved Arbejdsfordeling

forhøjes i samme Omfang som foran nævnt, herunder ogsaa Børnetillæg.

Der efterbetales for indeværende Kvartal.

Juleunderstøttelse af Arbejdsløshedskassen

udbetales med følgende Beløb:

Faglærte Medlemmer (heltbetalende):
Familieforsørgere..... Kr. 37,45
Ikke-Familieforsørgere..... — 28,35

Mandlige Hjælpearbejdere i København:
Familieforsørgere..... Kr. 33,25
Ikke-Familieforsørgere..... — 28,35

Mandlige Hjælpearbejdere i Provinsen samt kvindelige Hjælpearbejdere:
Familieforsørgere..... Kr. 29,05
Ikke-Familieforsørgere..... — 24,15

Efter 200 Ugebidrag (jfr. Vedtægtens § 16 c):
Familieforsørgere..... Kr. 30,80
Ikke-Familieforsørgere..... — 25,90

Endvidere ydes *Børnetillæg* til Familieforsørgere efter følgende Skala:
1 Barn..... Kr. 2,10
2 Børn..... — 4,20
3 Børn..... — 6,30
4 eller flere Børn ..... — 8,40

København, den 15. December 1940. *Forretningsudvalget.*

Dansk Typograf-Forbund

Hjælpekassen

Gennem den paa Rigsdagen vedtagne Lov og af Arbejdsdirektoratet er det indskærpet, at de forhøjede Understøttelser under ingen Form maa overskride $^2/_3$ af Fagets gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste.

Som Følge heraf har Forretningsudvalget — med Billigelse af Forbundsstyrelsen — set sig nødsaget til at *nedsætte Hjælpekassens Supplementstillæg* for enkelte Grupper af kvindelige Hjælpearbejdere (Familieforsørgere med Børn), saaledes at ingen af disse kan oppebære mere end samlet Kr. 5,40 i daglig Understøttelse = Kr. 37,80 pr. Uge.

Da Understøttelsen i Arbejdsløshedskassen forhøjes med tilbagevirkende Kraft fra 1. Oktober, skal der, samtidig med at der i denne Kasse foretages en *Efterbetaling*, regnes med en *Tilbagebetaling i Hjælpekassen* af det for meget udbetalte for ovennævnte Gruppers Vedkommende.

København, den 15. December 1940. *Forretningsudvalget.*

Arbejdsløshedsunderstøttelserne
De nye Satser

	Vedtægtsmæssig Underst. pr. Dag	Supplement af Hjælpek. pr. Dag	Ialt pr. Uge
Faglærte Medlemmer:			
Familieforsørgere m. 1 Barn	5,65	2,25	55,30
do. m. 2 Børn	5,95	2,25	57,40
do. m. 3 Børn	6,25	2,25	59,50
do. m. 4 Børn	6,55	2,25	61,60
do. uden Børn	5,35	1,25	46,20
Ikke-Familieforsørgere.....	4,05	1,75	40,60
Mdl. Hjælpearb. i Kbhvn.:			
Familieforsørgere m. 1 Barn	5,05	1,25	44,10
do. m. 2 Børn	5,35	1,25	46,20
do. m. 3 Børn	5,65	1,25	48,30
do. m. 4 Børn	5,95	1,25	50,40
do. uden Børn	4,75	1,00	40,25
Ikke-Familieforsørgere.....	4,05	0,75	33,60
Mdl. Hjælpearb. i Provinsen:			
Familieforsørgere m. 1 Barn	4,45	1,25	39,90
do. m. 2 Børn	4,75	1,25	42,00
do. m. 3 Børn	5,05	1,25	44,10
do. m. 4 Børn	5,35	1,25	46,20
do. uden Børn	4,15	1,00	36,05
Ikke-Familieforsørgere.....	3,45	0,75	29,40
Kv. Hjælpearbejdere:			
Familieforsørgere m. 1 Barn	4,45	0,95	37,80
do. m. 2 Børn	4,75	0,65	37,80
do. m. 3 Børn	5,05	0,35	37,80
do. m. 4 Børn	5,35	0,05	37,80
do. uden Børn	4,15	1,00	36,05
Ikke-Familieforsørgere.....	3,45	0,75	29,40
Efter 200 Ugebidrag (jfr. Vedt. § 16 c):			
Hjælpearbejdere i Provinsen:			
Familieforsørgere m. 1 Barn	4,70	1.25	41,65
do. m. 2 Børn	5,00	1,25	43,75
do. m. 3 Børn	5,30	1,25	45,85
do. m. 4 Børn	5,60	1,25	47,95
do. uden Børn	4,40	1,00	37,80
Ikke-Familieforsørgere.....	3,70	0,75	31,15
Kv. Hjælpearbejdere:			
Familieforsørgere m. 1 Barn	4,70	0,70	37,80
do. m. 2 Børn	5,00	0,40	37,80
do. m. 3 Børn	5,30	0,10	37,80
do. m. 4 Børn	5,40	0,00	37,80
do. uden Børn	4,40	1,00	37,80
Ikke-Familieforsørgere.....	3,70	0,75	31,15

Forhøjelsen af Arbejdsløshedsunderstøttelserne

Naar det i sidste Numer af »Typ.-Tid.« blev oplyst, at det var en Betingelse for de forhøjede Understøttelser, at de arbejdsløse havde været Medlem af Arbejdsløshedskassen i 8 Aar, skyldes dette en Misforstaaelse. Forhøjelsen sker paa alle Satser uden Hensyn til Anciennitet.

Julen 1940

I en Verden, hvor Staalet er Guden
og Bomberne Stjernernes Skær,
hvor Dyret i Menneskehuden
har hvervet af Bødler en Hær,
i en Verden, hvor Raahed er Ordet,
der prækes paa Gader og Sti,
hvor Daarskaben sidder ved Roret,
er Had National-Melodi.

I en Verden, hvor Børsen er Templet
og Bønnen er: Mere Profit,
hvor Judas-Moralen er Stemplet,
der yder hver Slyngel Kredit,
i en Verden, hvor Løfter blev Løgne
og Sandhed blev knust under Hæl,
hvor Haabene blev ribbet nøgne,
blev Tanken en Marterpæl.

I en Verden, hvor Fryden blev Gyset,
hvor Sangen blev rallende hæs,
hvor flammende Flammer blev Lyset
og Tonerne skurrende Hvæs,
i en Verden, hvor Smil blev Grimace,
der skjulte en Verden af Vè,
hvor Glæden blev hidsig Ekstase,
dèr glemte Barnet at lé.

I en Verden som den, ak min Broder,
der fejres nu Julefest
til Minde om Barnet og Moder,
og Hadet er Jordens Gæst,
i en Verden som den tændes Træer
og Hænder foldes og bér,
ak Gudssøn, du tro Galilæer,
korsfæstet, men endt ej dine Vér.

Harald Jensen.

Fra den øvrige Verden

Løn- og Arbejdsvilkaar.

I det schweiziske Maanedsblad »Gewerkschaftlichen Rundschau« fandtes fornylig en interessant Artikel om Arbejdsforholdene i de forskellige Lande med særligt Henblik paa Lønforholdene ved Overgangen fra Freds- til Krigsforhold. Da de anførte Tal, foruden den Interesse, de i sig selv har, kan tjene som Sammenligningsgrundlag for Aarene 1914—18. skal vi nedenfor i Uddrag bringe de vigtigste Afsnit af Artiklen.

Den internationale Lønkurve viste indtil September 1939 ingen større Udsving; den havde dog paa Grund af de forbedrede Produktionsforhold en svagt opadgaaende Tendens. Først ved Krigens Udbrud i September kom der stærkere Bevægelse i Lønniveauet. De stærkt stigende Leveomkostninger saavel i de krigsførende Lande som i de øvrige europæiske Lande foranledigede Krav om Løntilpasning. Da denne — hvor den overhovedet kom — først kom i Gang i de sidste Maaneder af 1939, indvirker den ikke fuldtud paa Gennemsnitstallet for Aaret 1939.

Lønstigningerne dækker som Regel ikke fuldstændig Stigningerne i Leveomkostningerne, og da der altid gaar nogen Tid, inden Prisstigningerne er konstateret og derefter inden Lønforhøjelserne kan blive effektive, opstaar der et Tab i Arbejdernes Realløn. En Nedgang i Reallønnen rammer i Særdeleshed Arbejderne i de Lande, hvor Regeringen for at holde Produktionsomkostningerne nede, har udstedt almindeligt Forbud mod Lønstigninger.

Krigen har ikke alene indvirket stærkt paa Priser og Løn, men ogsaa paa de almindelige Arbejdsbetingelser. Trods Indkaldelse af en Mængde Arbejdere skal Produktionen opretholdes i sit hidtidige Omfang og i mange krigsvigtige Industrier endda forøges; derfor er i mange saavel krigsførende som neutrale Lande de officielle Arbejdsbetingelser sat helt eller delvis ud af Kraft, og Arbejdstiden er væsentlig forlænget. Ogsaa heri ligger en Forringelse af Levevilkaarene for Arbejderstanden.

I England var Lønniveauet i de første otte Maaneder af 1939 stabilt; men skønt Prisstigningerne ved Krigens Udbrud straks satte ind, fulgte Lønningerne saa langsomt efter, at det ikke influerede synderligt paa Gennemsnitslønnen for 1939, hvilket følgende Tal viser:

Naar Indexet for Ugelønnen i 1929 sættes til 100, var i

1937	Nominallønnen	103	og Reallønnen	110
1938	—	107,5	- —	113
1939	—	108	- —	112

Den Bølge af Prisstigninger, som straks efter Krigens Udbrud satte ind over England — Leveomkostningerne steg ca. 12 pCt. — maatte give sig Udslag i højere Lønninger, hvilket for det meste ogsaa skete automatisk, idet en Mængde Overenskomster indeholdt Bestemmelser om glidende Skala, der afpassede Lønnen efter Detailpristallet; i nogle Tilfælde indenfor Industrien har særlige Lønkrav fra Arbejdernes Side ogsaa resulteret i en Forhøjelse af Lønningerne.

Efter de Oplysninger, der indtil nu foreligger, har Lønniveauet i Krigens første Maaneder formet sig saaledes: 1925—29 = 100

	Nominalløn	Realløn
August 1938	103,5	111,9
August 1939	104,1	113,3
September 1939..	104,2	106,6
Oktober » ..	104,2	104,1
November » ..	106,9	104,3
December » ..	108,7	105,4

Som man ser, fulgte Lønnen i September og Oktober ikke Prisstigningerne, men trods Forhøjelserne i November og December sluttede Aaret alligevel paa Grund af Stigningen i Leveomkostningerne med en betydelig Forringelse af Reallønnen i Forhold til August 1939.

I de første fire Maaneder af 1940 er Lønningerne yderligere forhøjet; 6,9 Millioner Arbejdere har saaledes faaet Ugelønnen forhøjet med ialt 1.050.000 £.

Spørgsmaalet om Arbejdstidens Forlængelse er i England ordnet ved Forhandling mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. I Bomuldsspinderierne er man saaledes blevet enige om højst 55½ Times Arbejdstid om Ugen. Arbejde udover 48 Timer skal dog lønnes som Overarbejde med 50 pCt. Tillæg.

BRANCHERNES RUBRIK

Artikler til denne Rubrik maa sendes saa betids til Branchernes repræsentanterne, at Manuskriptet kan være Hovedredaktøren i Hænde *senest Torsdagen* forud for det i den følgende Uge udkommende Numer. Smaanotitser dog senest Fredag.

Trykkeren

Repræsentant: Johs. Larsen, Islevhusvej 8.

Alle Kolleger

Landet over ønskes en god Jul, lad os haabe, at samtidig med, at Solen vender, og vi dermed gaar den lyse Tid imøde, at det samme ogsaa maa være Tilfældet for vort Land, og for vore Beskæftigelsesmuligheder.

Forretningsudvalget.

Lærlingeuddannelsen.

De københavnske Svendeprøver for Efteraaret er nu afsluttet. 30 Trykkere har aflagt Prøve, og af disse er 27 antaget, deraf 6 med Ros, og 3 er ikke antaget. Det vil sige, at 10 pCt. af Aspiranterne ikke har formaaet at klare Prøven. Dette er et trist Resultat, set paa Baggrund af 5 Aars Læretid og 10 Uger paa Dagskole, særlig trist er det for Aspiranten, der dumper, men ogsaa for Svendeprøvekommissionen er det lidet opbyggeligt at skulle sidde og afgøre Menneskeskæbner, og det siger sig selv, at det er efter megen Overvejelse og en ret indgaaende Undersøgelse for og imod, hvor alle Ting tages i Betragtning, at Kommissionen skrider til en saadan Kassation. Det er selvfølgelig heller ikke smigrende for det Firma, som faar en Lærling kasseret.

Paa Baggrund af det skete kunde det maaske have lidt Interesse at se lidt paa Svendeprøvernes Aflæggelse, for derved at danne sig et Billede af Lærlingeuddannelsen.

Som bekendt aflægges Svendeprøverne for Københavns Vedkommende nu paa Fagskolen. Trykkerne trykker Sætteraspiranternes Bogarbejde og Skema, medens den eensidet tofarvede Akcidens er sat af Provinsens Sommerhold. Det er givet, at ved Prøvens Aflæggelse paa Fagskolen er der skabt Muligheder for saa lige og gode Vilkaar som muligt, idet saavel Maskin- som Satsmateriale er det bedst mulige. Der kan selvfølgelig indvendes dette, at Aspiranten ikke har Kendskab til Maskiner og Materialets Beliggenhed, men dette raades der Bod paa ved, at Aspiranten kommer i det Trykkeri, hvor han har arbejdet i de 10 Uger paa Dagskolen. Det siger sig selv, at Aspiranten fra det mindre Trykkeri, med mindre gode Maskiner og Sats, han er betydeligt bedre stillet ved at aflægge Prøven paa Skolen, og Aspiranten fra det store Trykkeri skulde saadan set ikke være ringere stillet, da Skolens Materiale er paa Højde med det bedste i Byen. For dem begge gælder det, at det forberedte Arbejde, som Slutning og Montering af Form, Skæring og Ætsning af Tilretninger, som de fleste ulovligt har foretaget før Tiden ved Prøvens Aflæggelse paa Trykkerierne — noget, som Kommissionen har været vidende om, men aldrig har haft Held til at fange Aspiranterne i, — dette er de nu afskaaret fra. Det viste sig ogsaa ved den første Prøvedag paa Fagskolen i Efteraaret 1939, at kun 2 Aspiranter havde udført Prøven paa de 3 × 8 Timer. Kommissionen fik derved bekræftet sin Mistanke, og Prøverne blev derfor gjort noget lettere og Tiden udvidet til 4 × 8 Timer. Kommissionen har sagligt og grundigt gennemarbejdet hele Prøvens Aflæggelse, og det kan med Sikkerhed siges, at Prøven nu ligger i et saa fast og retfærdigt Leje, saa at der sikkert ikke kan foretages nogen større Ændring mere. En Lettelse af Prøven kan der i alle Tilfælde ikke blive Tale om, da Prøven i saa Fald, efter min Mening, ikke vil være et Udtryk for, hvad en ung Svend skal kunne yde. Ser man Kritiken igennem, vil man se, at det er meget faa, der faar Betegnelsen »Trykket ret jævnt«, for de flestes Vedkommende lyder Betegnelsen »ujævnt«, »ret ujævnt« og »meget ujævnt«, det er ligesom Aspiranten ikke rigtig har Øje for, hvor Lapperne skal ligge, og ved at gaa Oplapningen nøje efter, kan det konstateres, at langt den største Part paabegynder Tilretningen med for lidt Tryk. En anden Kritik, der ogsaa ofte fremkommer i Bedømmelserne, er »Ætsningerne er daarlige« og «Billederne mangler Opforing«, og ved Samtaler med Aspiranterne konstaterer man, at flere af dem saa at sige kun har arbejdet med Ætsning og Klicheer i de 10 Uger, de har været paa Dagskolen, og det er altid Lærlinge fra mindre Trykkerier. Til Gengæld kan man konstatere, at Lærlinge fra de store Trykkerier er stærkt handicappet, naar de skal trykke Skemaet, idet det viser sig, at de fleste af dem kun har trykt eet Skeme i deres Læretid, nemlig det, de har trykt paa Fagskolen. En anden sørgelig Ting, som Kommissionen ogsaa har erfaret, er dette, at mange af Lærlingene det meste af deres Læretid har staaet ved en Automatpresse og derved ikke har ret meget Kendskab til en Hurtigpresse.

Gennem Arbejdet i Kommissionen har jeg faaet det Indtryk, at Lærlingeuddannelsen ikke er helt som den burde være, hverken paa de store eller mindre Trykkerier, de mindre Trykkerier mangler det alsidige Arbejde, og paa de store Trykkerier synes Reglen at være denne, at det bare gælder om at faa Lærlingen til Maskinen saa hurtigt som muligt, saa at han kan blive et Led i Produktionen, han faar Lov til at lære at raspe noget færdigt, og i nogle Tilfælde bliver han endog brugt til at presse de Tider, som Svendene laver Arbejdet paa. Dette er afgjort en usund Maade at oplære en Lærling paa, ganske vist lærer han at raspe noget af sig, men et Stykke ordentligt og regelret Arbejde lærer han aldrig at lave, og det handicapper ham ved Aflæggelsen af Svendeprøverne.

At Lærlingeuddannelsen ikke er helt god, hverken paa de mindre eller store Trykkerier, kan man se af Svendeprøverne. Fablen om, at det er de store Trykkeriers Lærlinge, der faa Medaille, gælder ikke, da en Gennemgang af flere Aars Svendeprøver viser, at Medaillerne er ligeligt fordelt mellem smaa og store Trykkerier. Denne Gang er der ingen Trykker, der har faaet Medaille, og af de 6, der har faaet »Ros«, er de 3 fra store og de 3 fra mindre Trykkerier, og der har været Aspiranter fra 8 af de største københavnske Trykkerier. 5 af disse har altsaa ikke opnaaet »Ros«, og 3 af disse 5 ligger endda kun lige over Karakteren »Antaget«.

Af de 21, der har faaet Karakteren »Antaget«, har de 9 faaet Karaktererne fra 13½ til 17 i de praktiske Opgaver, da Karakteren »Antaget« gælder fra og med 9 til 17½, maa vi regne disse som hørende til den bedste Halvdel; i denne Gruppe findes der 2 fra store Trykkerier og 7 fra smaa. I den anden Gruppe, fra og med 9 til 13, der kan betegnes som den daarlige Halvdel, er der 3 fra store og 9 fra smaa Trykkerier. Disse Tal viser, at ved Karakteren »Antaget« ligger den største Gruppe i den daarlige Halvdel, ialt 12, medens den gode Halvdel har 9. Karakteren viser ogsaa, at Lærlingeuddannelsen ikke er hel god, saavel paa de mindre som paa de store Trykkerier — med Udtrykket store Trykkerier mener jeg Trykkerier med over 10 Trykkere. — Det vilde være ønskeligt, om der skete en Forbedring

af Lærlingeuddannelsen, saa at den gode Halvdel blev den største. Hele Sagen maa have alles Interesse, baade Mester og Svend, og det er et Spørgsmaal, om ikke Tillidsmændene burde forsøge at gøre en Indsats her, det er altid kedeligt, naar en Lærling dumper, ikke alene for ham selv, men det falder ogsaa tilbage paa Trykkeriet. *c. b. p.*

Hjælpearbejderen

Mandlige Hjælpearbejdere

Repræsentant: V. Willadsen, Lindehaven 5.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholdt den 21. November Medlemsmøde, hvortil Arbejdsanviser *Fr. Mehr* var indbudt til at holde Foredrag over Emnet *»Arbejdsanvisning—Arbejdsdeling«*, som han belyste paa en meget interessant Maade.

Efter Foredraget maatte Fr. Mehr svare paa en hel Del Spørgsmaal, der blev stillet fra Medlemmerne, og da alt var besvaret, kunde Formanden takke Foredragsholderen for det gode og aktuelle Foredrag, han havde holdt for os.

C. Jørgensen.

Branchemøde.

Fredag den 6. December samledes Trykkeriarbejderne i Evaldsgade, hvor Tarifen grundigt blev drøftet. Efter at nogle Ønsker til den nye Tarif var fremsat, valgtes *V. Willadsen* eenstemmigt til at varetage Trykkeriarbejdernes Interesser i Tarifkommissionen.

Kvindelige Hjælpearbejdere

Repræsentant: Alfrida Andersen. Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

Paalæggersker og kvindelige Hjælpearbejdere.

Møde afholdtes Onsdag den 4. December. *Formandinden* aabnede Mødet og bød velkommen. *Magda Gjede Poulsen* valgtes til Dirigent og *Lundholm Johansen* til Sekretær. Formandinden udtalte sig om Tarifens Betydning. Til Medlemmer af Tarifkommissionen valgtes Magda Gjede Poulsen og Alfrida Andersen. *Magda Gjede Poulsen* foreslog at kræve et 30 pCt.s Tillæg gennemført og et Dyrtidstillæg paa Højde med de mandlige. *Ella Nielsen* fremsatte Forslag om, at Hjælpere og Paalæggersker skulde have ens Minimalløn. *Formandinden* lovede at gøre sit til, at Lønnen blev forhøjet og den halve Time gennemført samt at Paalæggerskerne kunde tage alt det Arbejde, de kunde faa som Hjælpere for at kunne bevare deres Understøttelse. *Christoffersen* fandt, at en Time til Afløsning var mere rimelig. *Lundholm Johansen* foreslog, at Broncetillæget skulde være ensartet med Provinsen. Derefter hævede Dirigenten Mødet med Tak for god Ro og Orden.

Lundholm Johansen.

Bog- og Akcidenssætteren

Repræsentant: Erik Hansen, Magistervej 48, Kbh. NV. Tlf. Taga 4288.

„Mødeserien" — endnu en Gang.

De planlagte Møder i »Beregn dit Arbejde«-Serien er nu — godt og vel — overstaaet. Beretningen fra de enkelte Møder gaar i det store og hele ud paa, at Møde-Rækken har været Sukces. Bortset fra et enkelt Tilfælde meldes om en Tilslutning saa stor, som man med Rimelighed kan forlange, naar alle Forhold tages i Betragtning. I et Par Tilfælde har Møde-Procenten endog været større end en Optælling af vedkommende Bys Haandsættere kunde lade formode. Med Hensyn til de enkelte Kollegers Udbytte af Deltagelse i Møderne er det naturligvis umuligt at bedømme, men de samstemmende Udtalelser fra alle Arrangementer og en Iagttagelse af Deltagernes Iver ved Udregningen af nogle Eksempler og Bedømmelsen af en Del forskelligartede Akcidensers Satstid giver et tydeligt Bevis paa, at Landssammenslutningen har haft Held til at trække et Problem frem, der har »ulmet« blandt Haandsætterne, og gjort det paa en Maade, saa det har været i Stand til at vække Interesse. — Emnet »at vurdere sit Arbejde« har nu »fænget«, og det bliver saa de enkelte Klubbers Opgave at »holde Ilden vedlige«, eventuelt faa den til at forplante sig.

Materialet fra de afholdte Møder er nu undersøgt og gennemarbejdet og bliver i disse Dage returneret til de respektive Klubber. Omfanget og Indholdet deraf skulde berettige til Afholdelsen af Møder i Klubben med dette som Emne, ligesom det allerbedst kan danne Grundlag for en Studiekreds i den kommende Tid.

Der har endelig været stillet Spørgsmaalet, om Landssammenslutningen udover de allerede afholdte »Beregn dit Arbejde«-Møder har planlagt flere. Intet saadant er planlagt i den nærmeste Fremtid, men Landssammenslutningen er lydhør overfor Ønsker i denne Retning — ogsaa fra Afdelinger uden Klub. *Hans.*

Randers Haandsætterklub

arrangerede Lørdag den 30. November Foredrag paa Forsamlingsbygningen »Jylland«.

Da Foredraget var af aktuel Karakter og havde Interesse langt ud over Klubbens Medlemmer, var man enedes om at indbyde hele Lokalafdelingen.

Haandsætterklubbens Formand, *Reinholdt Madsen*, bød de mange mødte Kolleger velkommen og rettede en særlig Velkomst til Aftenens Foredragsholder, et af Klubbens Medlemmer, vor Kollega og Folketingsmand *Alfred Andersen*, der talte om »Danmark efter 9. April«.

I et godt og vel tilrettelagt Foredrag indledte Taleren med Forholdene i Danmark under de tyske Troppers Besættelse hin skæbnetunge 9. April Morgen. Derefter omtalte han paa udførlig Maade hele vor Handelspolitik med Udlandet og berørte sluttelig de indenrigspolitiske Forhold.

Det var ikke lystige Billeder, der rulledes frem, men Talerens interessante Fortællemaade fængslede Tilhørerne fra først til sidst, og Formanden for Haandsætterklubben var i god Kontakt med Tilhørerne, da han bragte Alfred Andersen en Tak for hans udmærkede Foredrag.

Efter Foredraget samledes man om et fælles Kaffebord, hvor Lokalafdelingen var Vært. Her herskede god Stemning, og flere Kolleger havde Ordet. Alt i alt en rigtig kollegial Aften indtil den paa et heldigvis sent Tidspunkt blev afbrudt og sluttet af Luftalarm.

Aarhus Haandsætterklub

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 29. Oktober i »Folkets Hus«, Amaliegade. *Formanden* aabnede Mødet og bød de ca. 40 Medlemmer velkommen. Til Dirigent valgtes *Villy Vistisen*. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Formanden aflagde Beretning for den forløbne Periode; godkendtes. Regnskabet, der balancerede med Kr. 217,31, oplæstes og godkendtes. Til Kasserer genvalgtes Arthur Andersen, og genvalgt til Bestyrelsen blev Kaj Rasmussen og Frode Andersen. Geertsen blev Suppleant. Til Revisor genvalgtes Carl Hansen og til Suppleant Anthon M. Nielsen. — Under Eventuelt drøftedes forskellige Sager. I Diskussionen deltog bl. a. *Svend Aage Petersen, Voss, Hornbech, Villy Vistisen* og *Johs. Hansen*. — Derefter sluttede den velbesøgte Generalforsamling.

— — —

Man gik saa over til Aftenens Foredrag, hvortil en Del af Lokalafdelingens Medlemmer havde givet Møde. *Formanden* bød de mødte velkommen og gav Ordet til Lokalafdelingens Kasserer, *Villy Vistisen*, der herefter holdt et udmærket og

godt tilrettelagt Foredrag om Arbejdsløshedskasserne. Efter Foredraget rettede flere Medlemmer forskellige Spørgsmaal til Foredragsholderen, som denne besvarede fyldestgørende. Derefter sluttede Formanden Aftenen med en Tak til Foredragsholderen og til de fremmodte med en Tak for udvist Mødekultur.

— — —

Søndag den 3. November afholdtes Møde i Serien: Beregn dit Arbejde. Haandsætterklubbens Formand, *Johs. Hansen*, bød paa Klubbens Vegne velkommen til Landssammenslutningens Repræsentant, *Reinholdt Madsen*, Randers, Formanden for Dansk Typograf-Forbund, *K. A. Jørgensen*, København, og de mødte Repræsentanter fra Randers, Grenaa, Skanderborg og Horsens. Paa Landssammenslutningens Vegne gav *Reinholdt Madsen* en Redegørelse for Mødernes Afholdelse. Man sang en Sang, tilegnet Haandsætternes Landssammenslutning, forfattet af *Emil Sømberg*, hvorefter *K. A. Jørgensen* fik Ordet og i et veltilrettelagt Foredrag gennemgik Haandsætternes Tarifafsnit. Foredraget, der var støttet af en Lysbilledserie, hvori den populære G. O. Tenberg havde taget Plads som Beregningssætter. Han forstod paa sin egen Maade at gøre de forskellige Paragrafer lyslevende for sine Tilhørere. Endvidere fremvistes en Lysbilledserie med forskellige Akcidenser, hvorpaa der var ansat Tid, hvilket ogsaa var et godt Supplement til K. A. Jørgensens udmærkede Foredrag.

Til Slut fik de mødte Kolleger en udmærket Lejlighed til at prøve deres Kundskaber i Praksis. Til Mødet var knyttet en Udregning af forskellige Akcidensarbejder, hvilket Arbejde de mødte gik op i med Liv og Lyst. Efter at K. A. Jørgensen havde givet nogle Oplysninger om Udregningen i andre Byer, hvor Kursuset havde været afholdt, og sammenholdt disse med enkelte her fra Byen, sluttede Haandsætterklubbens Formand Mødet med Oplysning om, at der i Anledning af Aarhus Haandsætterklubs 21-aarige Bestaaen var fælles Kaffebord for alle Mødets Deltagere, hvortil Aarhus Lokalafdeling var Vært.

Ved Kaffebordet bød Formanden, *Johs. Hansen*, velkommen. Festtalen holdtes af *P. Christiansen (pC)*, der opfriskede Minder fra Klubbens Historie. Endvidere blev der talt af Lokalafdelingens Formand, *Aage Larsen*, *K. A. Jørgensen* og *Reinholdt Madsen*. En Sang, forfattet af *»henry«*, gjorde stor Lykke. En udmærket Dag i kammeratligt Lag var hermed til Ende. Kun Skade, at Aarhus-Kollegerne glimrede ved deres Fraværelse. *A. P.*

Georg Mathiesen endnu en Gang

»Arbejdsdeling . . . det er Spørgsmaalet om en retfærdig eller uretfærdig Samfundsordning . . .«

En større Portion Vrøvl kan vist ikke serveres i saa faa Linjer. Nej, Mathiesen, Arbejdsdeling har intet som helst hverken med retfærdig eller uretfærdig Samfundsordning at gøre. Det er en fuldkommen »moderne« Opfindelse af Folk, der har opgivet at finde Midler mod de Vanskeligheder, Tiden har ført med sig. Arbejdsdeling er kort og godt autoriseret Tyveri, hvorved Magthaverne giver den ene Del af de besiddelsesløse Lov til at tage fra en anden Del, som heller ikke har noget, for paa den Maade at aflede de nødlidendes Opmærksomhed fra de store Formuer og Indtægter, de høje Herrer selv ligger inde med. Og de arbejdsløse har været blinde nok til at gaa paa den »Peter« og tro, at deri laa deres Redning — opgejlet, som de er blevet af visse, sikkert miskendte »Genier« som f. Eks. Georg Mathiesen . . .

Maa jeg ikke, inden jeg slutter — jeg er klar over, at M. vil have det sidste Ord, og han skal faa det — bede Ledelsen om ikke at tage G. M. og hans private Udvalg altfor højtideligt. Hvis man alligevel gør det, maa man kunne forstaa, at der vil blive foretaget Modtræk fra anden Side, og det kunde jo tænkes, at de arbejdende fandt paa at lave en Forening til Varetagelse af *deres* Interesser — saa har vi jo Spillet gaaende.

Maa jeg tillige bede Ledelsen om ved fremtidige skriftlige Afstemninger at give os rimelig Tid — ikke mindre end 14 Dage — til at se paa Sagen, inden vi stemmer. Det er en Usømmelighed, som det er sket, at udlevere Stemmesedler om Torsdagen med Besked om, at de udfyldt skal afleveres senest Lørdag, fordi Stemmeoptællingen skal foregaa paa Forbundskontoret om Mandagen.

Og saa vil jeg slutte med at citere en københavnsk Kollega, som jeg tilfældigt traf paa Gaden i København: Nu er Bavnen tændt, og hvis ikke Provinsens Kolleger nu er vaagne, saa maa de sove umaadelig haardt, og jeg vil haabe, I derude vil afvise en Ordning som den, vi har faaet herinde, og derved give Stødet til, at vi igen kan slippe af med det Plyndringssystem, der er blevet indført herinde.

Lad os nu se, om Ledelsen tør vove at indbyde os til en Spaseretur ad »Ladegaardsvej« — der forhandles ikke for Tiden, siger man, og jeg vil heller ikke haabe, det sker senere. Men skulde det utænkelige ske, at man serverer os »Velsignelser« i Lighed med den københavnske Ordning, saa siger jeg til alle mine Kolleger, som en gammel Venstrepolitiker engang sagde til de jyske Bønder: *Kridt Støvlerne og staa fast!* 705, *E. Petersen.*

Regnebog for Lærlinge i Bogtrykfaget

Udarbejdet af Fr. Boysen, 2. Udgave.
Udgivet af Dansk Provins-Bogtrykkerforening.

For snart 10 Aar siden udsendtes Regnebog for Lærlinge i Bogtrykfaget til Brug for Lærlinges Uddannelse paa Lærestedet og ved Undervisningen i tekniske Skoler. Den blev dengang vel modtaget og er siden flittigt benyttet i Skoler og paa Værksteder, sikkert til Gavn for Fagets yngste Udøvere, for hvem Bogen fortrinsvis er skrevet. Men den kan iøvrigt være enhver interesseret Typograf til Nytte, idet, som Fr. Boysen ogsaa siger i sit Forord til 1. Udgave, det er en absolut Nødvendighed at beherske den faglige Regning, da en hurtig Anvendelse af disse Kundskaber er den første Betingelse for at kunne fremstille et rationelt Arbejde. I den nu foreliggende 2. Udgave er alle de Opgaver, som fandtes i den første Udgave, medtaget, hvorimod en Del andet Stof er udgaaet til Fordel for nye Regneopgaver. Den, der skriver dette har selv lejlighedsvis med godt Udbytte benyttet Opgaver fra Regnebogen ved Undervisningen.

Anden Udgave af Regnebog for Lærlinge i Bogtrykfaget være hermed anbefalet paa det allerbedste som et baade nyttigt og uundværligt Hjælpemiddel ved Undervisningen i Skoler og paa Værksteder. *Chs. M.*

Kontingent for 3 Dage

Paa given Foranledning gør vi opmærksom paa, at der skal betales Kontingent for 3 Dages Arbejde, naar disse falder indenfor Arbejdsugen Lørdag til Fredag.

Notabene

Det er intet Under, at Spørgsmaalet om Arbejdsdeling har sat Sindene i Bevægelse, dels hos de arbejdsløse, der i det mindste har faaet Chancen, og dels hos de beskæftigede, der føler, at Indgrebet er et Indgreb i deres personlige Rettigheder. I Sandhedens Interesse maa det da ogsaa indrømmes, at nogen Grund til at gaa rundt og være saa overvældende begejstret for Ordningen er der ikke. Betragter man som Helhed Spørgsmaalet om, hvad det koster den samlede Arbejderklasse, maa det indrømmes, at nogen helt billig Historie er det nu ikke. Men det forekommer mig alligevel, at sætter man dette ved Siden af den menneskelige Værdi, det har for den enkelte arbejdsløse atter at føle Chancen for at være med, og man vejer begge Ting paa samme Vægtskaal, saa vil Vægten svinge til Fordel for det sidste. Det er rigtigt, som det er skrevet og sagt saa ofte, at den Følelse at se Kone og Børn mangle, kan gøre en Mand bitter. Og Bitterheden, hvor forstaaelig og beretttiget end denne kan være, har aldrig været noget godt, og derfor maa man afskaffe Bitterhed.

Men er der saa ikke andre Veje, der kan gaaes med Udsigt til Resultat, spørger man i de beskæftigedes Lejr, og man spørger for saa vidt med Rette. Det kan ikke være nogen ukendt Sag, at Landets Regering, og iøvrigt mange andre gode Kræfter, sætter alt ind her, men om Resultaterne af disse Bestræbelser skal man nok være noget varsom med at spaa. Grænserne er spærrede — i Særdeleshed med Henblik paa fornødne Raastoftilførsler — hvad jo enhver véd.

Der er sagt og skrevet, at Arbejderne maa bære den tunge Ende af Tidens Byrder, og det er rigtigt. Der maa sættes Bom for de vedvarende Prisstigninger, thi det er simpelthen en Skandale i et demokratisk Samfund. Det er derimod ikke rigtigt, som *Kollega 705* skriver, at Velhaverne slipper for at bære deres Del af Byrderne. Skatteskruen spænder her meget haardt, saa haardt som ingensinde før. Dette er sagt og dokumenteret saa ofte, at Gentagelser bør være overflødige. Selv nævnte Kollega bør efterhaanden have fattet det. Det er til syvende og sidst ikke et Spørgsmaal om »Staunings Briller«, men det er et Spørgsmaal om, hvad der er praktisk og politisk gennemførligt. Hvis ellers Kollega 705 følger blot en lille Smule med, saa vil han vide, at der er andre Kredse end Arbejdernes, der i Øjeblikket har et Ord at sige med i Politik. Maaske desværre — men det forandrer jo ikke Kendsgerningen.

Hvis derfor ikke man ved en yderligere Spænding af Skatteskruen vil tømme Erhvervslivet for Penge, hvad ingen af os er interesseret i, eller man vil gaa til andre mere drastiske Foranstaltninger, der er saa Pokkers lette at gennemføre — paa Papiret —, saa er der tilbage det gamle Middel, som Arbejderne jo slet ikke er ukendt med, at sætte Skulder imod Skulder og sige, at det er noget Fandens Svineri, men udenom vort Sammenhold gaar ingen Vej. Det er blandt andet det, som Typograferne nu gør. Vi har ikke noget at skamme os over. Al den Surhed og Galde, som Kollega 705 nu udøser, maa ganske sikkert skrives paa den Konto, at vor gode Kollega hører til den Type, som beklageligvis endnu eksisterer. Han *har* intet forstaaet, han *vil* intet forstaa, han er *blottet* for baade Horisont og Forstaaelse, og han mangler fuldkommen Evnen *til at se ud over sit eget* — han er simpelthen den lille Hassan med de skæve Ben!

Der er vel ingen, der for Alvor tror, at de politiske Repræsentanter paa Rigsdagen, som Arbejderne selv har valgt, nu sidder og gør sig alle mulige Anstrengelser for at gøre Byrderne for den mindrebemidlede Del af Befolkningen saa store som muligt. En saadan Tankegang vil jo være det rene Pip, *og hvorfor i Himlens Navn skulde man dog gøre det!* Der er ellers Kræfter nok, der i Øjeblikket søger at tilrive sig Magten. Disse Stemmer lytter Arbejderne ikke til. Men der er jo ogsaa andre Kræfter, der ønsker at gøre et Stykke Arbejde for at vælte endnu større Byrder over paa Arbejderne, og de vil utvivlsomt gøre det, hvis de faar Lov til at regere alene. Derfor skulde de, der nu i taabelig Uvidenhed raaber højest, betænke sig et Par Gange. Det er vel fortjent at høste den Sæd, som man selv har saaet, men det kan blive en bitter Mundfuld Brød!

Kollega *Laur. Lauersen*, der i dette Blad Nr. 46 gør nogle Bemærkninger til mig, har endnu aldrig kunnet forstaa den Mentalitet, der kan faa Arbejderne til at vedtage »bombastiske Tilkendegivelser« til den Regering, i hvilken Socialdemokratiet vel maa siges at have Hovedrepræsentationen. At min Kollega ikke forstaar denne Mentalitet, er selvfølgelig hans Fejl. Øvrige Arbejdere forstaar den nok.

Det er selvfølgelig kedeligt, at Laur. Laursen er »for ung som Typograf« til at kunne huske de Goder, som den politiske Sidefløj af Arbejderbevægelsen har skabt. Det forhindrer imidlertid ikke, at Goderne virkelig *er* skabt, og naar nu min Kollega er saa ung, som han selv paastaar det, saa vil han gøre sig selv en Tjeneste — *en virkelig god Tjeneste* — ved at studere Folkebibliotekets og Læsestuernes Literatur om de gamle Dage, og hvis han saa ellers har Evnen til at forstaa det læste om Fattighusene, om Rotterederne, hvor Arbejderne boede, om Arbejderkvindens Sjal, der bl. a. skulde dække for Trækken fra utætte Vinduer, saa vil han nok kunne finde de Goder, som er skabt. Derefter kan han tale med et Par gamle Kolleger, der kan huske i hvert Fald lidt fra den Tid, og saa vil de sige til ham, at der er endnu lang, lang Vej igen, men om de vil bytte — *»nej, Gu' vil vi ej!«*

Den smagfulde Bemærkning om de politiske Emigranter betragter jeg som fremsat af en, der intet har forstaaet, men da han er saa ung, har han jo Mulighed for at *komme til* at forstaa. Den Mand eller Kvinde, der med Revolveren i Ryggen maatte flygte fra Hjemmet, fordi de havde en Overbevisning, som de ikke vilde svigte, er ikke mindreværdig i mine Øjne. De er ikke løbet fra deres Idealer, men det er der nok andre, som er, Laur. Laursen; der er andre, der har skæmmet Socialismens Navn — med det »socialistiske« Sovjet-Ruslands Udenrigsminister, Hr. Molotov, i Spidsen!

Sigv. Hansen.

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

„Vore egne Vinduer"

»Jens Jacob« fortæller

IV

At en Form kunde blive større paa Papiret, end den var i Virkeligheden, ha'de man selvfølgelig været ude for i Halvfemserne, men at Aarsagen dertil skulde søges i et for tykt Cylinderdækkel, tror jeg ikke der var mange af Københavns 150 Trykkere, der den Gang vidste. I al Fald var der ingen paa mit Lærested — som endda regnedes for et af Byens bedste — der kunde forklare »Fænomenet«.

En Dag ha'de jeg faaet fire store Skema-Sider i Maskinen. De to Sider var udelukkende Tværstreger, de to andre var Hovedformer, med nedløbende Streger og Rubrikker med Tekst. Arket, der baade skulde slaas og stylpes om, blev »punkteret«, den gængse Fremgangsmaade den Gang, naar det var Pasningsarbejde.

Jeg fik Formen indstillet, men da Tværformen viste sig at være for smal, eller bedre sagt, Hovedformen viste sig at være for bred, spekulerede vi ikke saa meget over, hvor *det* kunde være, men bøjede os for Fakta, og kneb uden videre 1/2 Cicero i den fede Streg, der skulde danne Rammen om Tværformen. — Saa var den klaret. —

Om Søndagen skulde jeg til Generalforsamling i Trykkerforeningen paa »Sortedamslund«, og her kom jeg efter Mødet i Passiar med Bern. Borkhardt, der var Faktor hos Truelsen.

Det var meget almindeligt den Gang, naar to Trykkere løb paa hinanden, at »snakke Fag« (det er det maaske endnu), og derfor fortalte jeg ham om Skemaformen, for at høre, hvad han mente.

B. B. ha'de Teorierne i Orden, og gav mig en længere Forklaring om Aarsagen. Han morede sig over den Maade, vi havde løst Problemet paa.

Mandag Morgen kunde jeg fortælle mine Kolleger, der var meget interesserede, »hvor Hunden laa begravet«.

»Det var Pokkers,« sa'e de, »ja, der kan man se.«

At det var i rette Tid, jeg havde faaet min faglige Viden forøget, vil den lille Historie, jeg nu skal fortælle, vise.

En Dag kom der en ældre fin Herre ind paa Trykkeriet. Jeg troede han var gaaet fejl, og vilde vise ham op paa Kontoret; men det var han ikke. Han vilde bare, som han sagde, tale med en af Trykkerne.

»Jeg er Kancellïraad Pagh, «præsenterede han sig, »jeg er Bogtrykker i Bogense. Vi er ude for et Tilfælde, som vi ikke kan forklare os, og som De maaske kan hjælpe os med.«

Han rullede et stort Ark ud og viste mig en Skema-Form, omtrent som den, jeg fornylig havde haft i Maskinen.

»Som De ser,« sagde han, »er Rammen næsten en Petit for bred til Tværformen, skønt den er sat paa nøjagtigt Format, — hvor kan det nu være, — og se de grimme Knæk (»Falser«) paa de yderste Rammestreger, — hvad kan der gøres ved det.« — Jeg udkrammede »mine« Erfaringer.

»Der var for meget paa Cylinderen. Hvis de fjernede en to tre Ark, vilde Resultatet sikkert blive godt.«

Mod Falserne anbefalede jeg ham — da han fortalte mig at de to Tværforme stod inderst ved Griberne, — at bytte om, og stille Hovedformene paa *deres* Plads, saa vilde det »være Nat« med Falserne, det var jeg sikker paa, — og sig til Deres Trykker, at han skal køre med stramt Olieark.

»Bravo,« sagde han. Jeg var lige ved at sige »Bravissimo«, men da vi ikke havde noget at klinke med, holdt jeg min Kæft.

»Og saa vil jeg takke Dem,« sagde han, og gav mig sin Haand til Farvel.

Han gik hen mod Døren. —

»Kan man være det bekendt,« tænkte jeg, — »han kunde da godt ha' undt mig en Cigar.«

Mine Tanker maa være kommet paa Bølgelængde med hans, for pludselig vendte han sig om og kom tilbage og spurgte: om han maatte byde mig en lille Dusør.

»Det er ikke værd at sige nej, Hr. Kancellïraad; men der er ellers ingen Mening i, at jeg skal honoreres, det har været mig en Fornøjelse at kunne besvare Deres Spørgsmaal.«

»Joe, De har fortjent en Paaskønnelse,« sagde han og stak mig en Daler, »hèr er til en Kop Kaffe og en god Cigar, — og saa Farvel igen«.

— — —

»Hvor meget fik du,« spurgte min Sidegespon.

Jeg viste ham Daleren.

»Den er fin, du, — men du klarede den ogsaa flot. Jeg tror godt, du kunde ta' Doctorgraden paa det Emne,« føjede han leende til. »Ja, du gi'r vel en Bajer?«

»I skal faa baade Øl og Cigarer. Jeg er ikke fedtet.«

Jeg kaldte paa min Paalæggerske.

»Aah, Vilhelmine, ta' og hent os fire »Gamle« og fire »fede« Cigarer nede hos Madam Andresen, og ta' selv halvtreds Øre til jeres Kaffe.« —

»For ska' der være Gilde,« sagde jeg, »saa la' der være Gilde.«

*

Tang havde i flere Aar spillet paa »en Kvart«.

Nummeret lød meget flot, 50.500, men det kom aldrig ud, saa nu vilde han lade den gaa.

Men saa foreslog *Snor*, at fire Mand skulde overtage Sedlen, maaske der var mere Held ved den, naar det var et »Firekløver«, der spillede paa den.

Og saa kom den — ovenikøbet i anden Trækning — ud med 2000 Kr. — 500 Kr. til Deling.

Snor gav et Brøl fra sig af Glæde, da han saa Nummeret i Trækningslisten, og *Krum* sang tredie Vers af: »Her er Liv og glade Dage.«

Næste Dag ved Frokostbordet foreslog *Tap*, om vi ikke for en Gangs Skyld skulde »fraase«. En lille, munter Komsammen — vi skulde have vores Koner med — med Gaasesteg og »diverse«. — Orgiet kunde fejres hjemme hos ham, han havde talt med sin Kone om det, og hun var vældig »med paa *den*«.

Det blev en storartet Aften med overdaadigt Humør og en Gaasesteg »af den anden Verden«.

Og der blev spillet, talt og sunget, det kunde umuligt være bedre. Og *Krum* priste »den danske Snaps« i en Sang, som jeg synes, »Vore egne Vinduer«s Læsere ogsaa skal nyde godt af.

Her er den:

»Jeg er Snapsen — jeg er blevet dyr,
ej tilfals for hver en fattig Fyr.
Jeg er ble't saa fornem og saa fin,
nydes næstendels som Medicin.«

»Jeg kan bringe Liv i døsig Krop,
er du sløj, kan jeg dig kvikke op,
den, som nyder mig med Maade, véd,
at jeg dulmer Sorg og Bitterhed.«

»Har du Mavekneb, saa tænk paa mig,
jeg er straks parat at hjælpe dig,
er jeg først placeret i din Vom,
straks forsvinder al din Daarligdom.«

»Schweitzerosten - oh - den har mig kær,
vi har altid staa't hinanden nær,
Vemodstaarer græder den af Skam,
naar den ikke faar den danske Dram.«

»Men jeg bli'r saa misbrugt her til Lands,
jeg skal hjælpe paa vor Statsfinans,
Skat og Afgift bli'r jeg aldrig kvit,
blot fordi jeg indeholder Sprit.«

»Ak, for mig det alt tilbage gaar,
jeg blir drukket mindre Aar for Aar,
dog i Folkemunde ej jeg dør,
selv om ogsaa Danmark bli'r lagt tør.«

Afdøde Kolleger

Et af Slagelse Afdelings Medlemmer, Redaktør *A. V. Knudsen*, Skelskør, afgik ved Døden Lørdag den 30. November, knap 58 Aar gammel. Red. Knudsen optoges i Forbundet 1. April 1902 efter at have udlært i »Slagelse-Posten«s Trykkeri, arbejdede derefter i Perioder i Slagelse, Næstved, København, Holbæk, Kalundborg, Ringsted, for saa i 1906 at vende tilbage til Slagelse, hvor han arbejdede som Typograf til 1919, da han fik Pladsen som Redaktør af »Sorø Amtstidende«s Kontor i Skelskør. Fra 1. Juli 1919 stod Red. Knudsen som Medlem af Syge- og Begravelseskassen. — Red. Knudsen mindes som en god Kollega. *L. H.*

*

Maskinsætter *Chr. Skjerner* er afgaaet ved Døden, 64 Aar gammel. Chr. Skjerner var født i København, hvor han ogsaa havde lært Faget. Han havde nu i en lang Aarrække arbejdet i »Social-Demokraten«. Bisættelsen fandt Sted i Lørdags fra Bispebjerg Krematorium, hvor Afdelingsfanen sænkedes over hans Baare.

Livets Rigdom

(Efter et udenlandsk Blad).

To Mennesker vandrer samme Vej, men de oplever den alligevel saa højst forskelligt.

Den ene ser med vaagent Blik Naturens Herlighed, han opfatter lynsnart Udtrykket i hvert Ansigt, han møder, han læser intensivt i et Menneskes Øje hele dets Livsskæbne. Han ser med samme Interesse Skoven, der urørt og duftende grønnes langs Vejens Sider, som han ser det aandløse, høje Plankeværk, bag hvilken Larmen fra Fabrikens Arbejde høres. Hans Fantasi, der er i Slægt med Kunstnerens, giver Farve og Liv, Harmoni til alt. Kort og godt: han gaar sorgløst med Krop og Sjæl op i den Verden, hvori han lever. Han var færdig til at udraabe: »Livet er skønt og rigt«, hvis ikke en medlidende Tanke paa Vandreren ved hans Side bandt hans Tunge.

Thi denne hans Medvandrer synes for sin Del intet at føle til Livet omkring sig. Han ser ikke, at Solen skinner, han mærker ikke Menneskene, han har nok at gøre med sig selv. Skovens Ensomhed trykker ham. Larmen fra den arbejdende Fabrik gør ham endnu mere trist.

Og vi er rede til at udbryde: »Hvilket ulykkeligt Menneske! Hvilket fattigt Menneske! Boer midt i Livets Rigdom og mærker det ikke!« Vi føler Lyst til at tage dette Menneske og ruske ham alvorligt op. For det kan ske, at et Menneske en Gang imellem trænger til at faa denne Tjeneste gjort fra en anden, der lever paa Livets Solside ... behøver med mild Vold at hjælpes ud af Skyggen og frem i det varmeste Sollys.

Men der findes mørke Timer i en Menneskesjæl, som intet Naturens Sollys kan oplyse. Der er Spørgsmaal, som ingen »lev-Livet-leende« Teori kan opklare. Livets Rigdom ligger ikke stedse saa let tilgængeligt. Sjældent findes der Guld paa alfar Vej eller Malm paa Bjergtoppene — og derfor skal vi vogte os for at kalde den livsfjendtlig, der ikke kan le, naar andre leer. Livets Rigdom ligger heller ikke altid i Smilet eller Latteren. Maaske ligger den endnu oftere bag en »Via dolorosa«, bag en Kampens og Sorgens Vej.

En ung Pige bekender maaske, at hun vaagner hver Morgen med en uudholdelig Livslede. Hun søger at forsone sig med de daglige Sysler, men er ikke i Stand dertil. Lægen erklærer hende for legemlig rask og sund. Vennerne søger at kvikke hende op: »Du maa stramme dig op! Du maa se at komme i frisk Luft! Du maa se at adsprede dig! — Ja, det kan være lige saa urimeligt at komme med den Slags Trøst, som det er at sige til den, der staar nedbrudt ved en Grav: »Græd nu ikke!«

Der findes Sorg, som ikke skal standses eller hæmmes, men som skal grædes ud. Der findes Livssmerter, som ikke dødes ved falsk Selvsuggestion og ved at sige: »Jeg er rask! Jeg er rask og sund!«

Naar et Menneskes Blik grublende vender sig indad, lad os da ikke forstyrre eller lokke Sjælen tilbage fra sin Kamp. Vennens Pligt er ofte at græde med den, som græder — modig og med glad Forstaaelse vaage med den, som lider og kæmper i Livets stjerneløse Nætter.

Den mest ideelt anlagte Ungdom er ikke altid den, der raaber højt med i Kulturmagernes Flok, eller som samler sig dèr, hvor Modebevægelsens Flag netop i Dag vajer. Den gaar ofte med en tung Livslede til Dagens Arbejde, bag hvis nærmeste Pligter større Spørgsmaal venter paa Svar og større Opgaver paa Hænder, der endnu famler efter det rette Greb.

Hvor Alvoren er dyb, hvor Kampen er tung og haard og Forsagelsen stor — dèr bagved venter Livets Rigdom — helt anderledes, end vi drømte, men altid større, end vi anede.

Arbejdsdeling

I »Typ.-Tid.« Nr. 48 skriver S. Kj. bl. a.: Vi har dog ingen som helst Forpligtelse til at paatage os at forsørge hverandre. Nej, den Forpligtelse og det Ansvar har den Del af Samfundet, der udbytter os.«

Det var en ordentlig Mundfuld at sluge. Og til særlig stor Trøst for de arbejdsløse kan det næppe siges at være.

Man maa uvilkaarlig spørge, hvad vi da har Arbejdsløshedskasserne til. Er det ikke de arbejdende Kolleger, der med Kontingentet bidrager en væsenlig Del til Arbejdsløshedskassens Virksomhed. Det kan vel ikke være Meningen, at den arbejdsløse, naar han henter sin Understøttelse, skal føle det som en Almisse og Godgørenhed fra de arbejdende Kolleger og ikke som noget, han har Krav paa ifølge Loven.

Der er vel næppe nogen, der er i Tvivl om, at Aarsagen til Arbejdsløsheden skyldes Samfundets manglende Evne til at fordele Produktionens Goder retfærdigt. Men der er vel heller ingen, der er i Tvivl om, at den unormale store Arbejdsløshed, vi har for Tiden, kun skyldes de herskende Forhold ude omkring i Verden, hvoraf vort Land maa bære sin Part. De sidste Par Aar før de nuværende Krigstilstande viste i hvert Fald for vort Fags Vedkommende en mærkbar Nedgang i de arbejdsløses Tal. Denne Nedgang vilde efter al Sandsynlighed være fortsat en Del, hvis ikke de nuværende Krigstilstande var indtraadt.

Naar vi nu tager disse Forhold i Betragtning, maa det staa enhver klart, at en *virkelig* Løsning af Arbejdsløshedsspørgsmaalet maa lægges paa Hylden indtil videre. Der er andre og vigtigere Opgaver for Regeringsmagten at beskæftige sig med under de for vort Land saa vanskelige Vilkaar. Det kan jo ikke nægtes, at Fagbevægelsens Slagkraft i høj Grad er hæmmet under de herskende Forhold. Hvis Forholdene igen bliver, som de var før Krigsudbrudet, vil man naturligvis igen tage fat paa Løsningen af det Onde, der hedder Arbejdsløshed.

Skulde det da være saa besværligt for de arbejdende

for en Tid at hjælpe med til at bøde paa de herskende Vanskeligheder for deres arbejdsløse Kolleger. Af de Forslag, der hidtil har været fremsat, er Arbejdsdelingen vistnok det mest virksomme. Ganske vist er der meget at dække af den arbejdendes Ugeløn med den Dyrtid, vi befinder os i. Men er det vanskeligt for den arbejdende at faa det til at løbe rundt, vil vel ingen benægte, at det er endnu vanskeligere for den arbejdsløse.

Det er navnlig fra Provinsen, man hører stærke Røster imod Arbejdelingen. Ja, det er naturligvis ogsaa det letteste at vise de unge arbejdsløse ind til Hovedstaden, og hvis dèr ikke er noget at bestille til dem — saa i Arbejdslejr med dem. Men det maa absolut siges at være en Falliterklæring for Faget paa den Maade at søge at komme gennem de herskende vanskelige Forhold.

Der er mange herhjemme, der i adskillige Aar har søgt at skabe et Skel mellem de arbejdende og de arbejdsløse. Det kunde godt se ud til, at de har mere Held med sig, end vi egentlig ønsker. Og det viser sig jo, at Arbejderne hjælper dem godt. Bedre Betingelser kan de jo ikke forlange.

Man synes ganske at have glemt, hvordan det er gaaet Arbejderbevægelsen i andre Lande. Det er jo netop disse Forsøg paa at drive en Kile ind i Arbejdernes Rækker, der har vist sig saa frugtbart andre Steder, der er det farligste Vaaben, vore Modstandere har i Hænde. *Leo Thor.*

Nær og Fjern

Personalerne erindres om, at der skal opretholdes et Personaleantal svarende til Gennemsnitstallet for 1938, og at der derfor ved Opsigelser maa paases, at Personaletallet ikke kommer under Gennemsnitstallet (jfr. de to kontraherende Organisationers Meddelelse af 28. Novbr, meddelt i »Typ.-Tid.« Nr. 49).

Tillidsmændene erindres om det dem i Slutningen af November Maaned tilsendte *Brevkort*, der indeholder Forespørgsel vedr. Beskæftigelsesgrad og eventuel Arbejdsdeling i Ugen 23.—28. December (altsaa Juleugen). Da Arbejdsdirektoratet har bestemt, at Statistiken for indeværende Maaned skal optages for Ugen *forud for Julen*, maa vi optage Statistiken *Fredag den 20. ds.* Det nævnte Kort bedes derfor udfyldt *Fredag den 20. December* og skal angive:

Antallet af *det samlede Personale* (inden for vort Omraade) nævnte Dag (heri indbefattet fraværende i Turnus, men *ikke sygemeldte;*

om der er Arbejdsdeling (Ja eller Nej);

hvor mange Personer der er omfattet af en eventuelt bestaaende Arbejdsdeling;

hvor mange der eventuelt er undtagne fra at deltage i en Arbejdsdeling;

hvor mange der har Turnus hver 2., 3., 4. eller 5. Uge;

hvor mange der har 1, 2 eller 3 Fridage pr. Uge;

hvor mange Personer der har nedsat daglig Arbejdstid med 1, $1^1/_2$ eller 2 Timer.

Hvis de ærede Tillidsmænd skulde have forlagt disse Kort, bedes man rekvirere Kort tilsendt før Jul, saa man kan have dem klar til Udfyldelse Fredag den 27. December.

Smaa Personaler, hvor der eventuelt ikke er nogen Tillidsmand, bedes dog sørge for, at Kortet indsendes.

Det er af stor Betydning, at *alle* Trykkerier, selv de mindste, indsender Kortet med de udbedte Oplysninger, og at Kortet udfyldes og afsendes nævnte Dato.

København, den 15. December 1940. *Sigv. Hellberg.*

Utilladeligt i et demokratisk Samfund. Paa et Møde i Horsens Landbrugsforening omtalte Professor *Thorkil Kristensen* de af Kontorchef *Skovgaard* opstillede Beregninger over Landbrugets Indtægter som Følge af Besætningsrealisation og de stigende Priser. Professoren førte denne Beregning videre og kom til det Resultat, at Landbrugets Indkomst maatte være steget 20—25 pCt. i Forhold til 1937—38 og føjede til:

Man kan diskutere, om dette er meget eller lidt, man kan henvise til de daarlige Aar, Landbruget har haft. Men — set paa Baggrund af, at vi alle er blevet fattigere, meget fattigere, vil jeg vove den Paastand, at det er en stor Stigning. *Den kan simpelthen ikke faa Lov til at staa i et demokratisk Samfund.* Og derfor henstiller jeg, at man tager Spørgsmaalet om de fortsatte Prisstigninger op til alvorlig Overvejelse. Enhver ansvarsbevidst Dansker maa nemlig ængstes for Prisstigningens Konsekvenser.

Juleuddelingen. I »Typ.-Tid.«s Nr. 49 under Rubriken »Nær og Fjern« findes en Opsats: »Juleuddelingen«, hvori Centraltrykkeriets Personale protesterer. Personaleklubben samt Forbundets Tillidsmænd paa Arbejdspladsen kender intet hertil. Der har i Sætteriet cirkuleret en Liste »*Telefonbogsætterne* i Centraltrykkeriet protesterer«, og det maa formentlig være denne, der er optaget i »Typ.-Tid.«. Personaleudtalelser burde kun finde Optagelse, naar de indsendes af det paagældende Personales Tillidsmænd. *Klub C. T.s Styrelse.*

— — —

Det er muligt, at den optagne Protest havde en lidt uheldig Form, men da den var underskrevet af 41 navngivne Kolleger, fandt vi ingen Anledning til at nægte den Optagelse. *Red.*

Lommebog for Arbejdere 1941. Under Hans Jacobsens omhyggelige Redaktion foreligger nu 28. Aargang af Lommebog for Arbejdere for Aaret 1941. Forlaget Fremad har meget prisværdigt nøjedes med at forhøje Prisen med kun 10 Øre, trods de stærkt forøgede Fremstillings-Omkostninger krævede det mangedobbelte. Dette er naturligvis kun muligt paa Grund af den stadig stigende Tilgang af nye Købere, og at de, der en Gang har købt Lommebogen, er faste Abonnenter for de kommende Aar.

Lommebog for Arbejdere er da ogsaa en uhyre nyttig Bog. — Ikke uden Grund er den kaldt Arbejdernes *Statskalender.* Den indeholder nemlig et Væld af Oplysninger fra alle Arbejdernes Interesseomraader. Den er af stor Værdi for enhver Arbejder, og den er først og fremmest uundværlig for ethvert Bestyrelsesmedlem i en Arbejderorganisation. Partiforeningsformanden, Fagforeningsformanden, Kooperatøren og den interesserede unge Socialdemokrat finder her alle de Oplysninger, han har Brug for. Lommebog for Arbejdere har alt det sædvanlige Lommebogstof: Kalender, Post- og Telegramtakster, Noteringsblade o. s. v., men desuden indeholder den et righoldigt Udvalg af særlige Oplysninger, som man ellers maa støve forskellige bindstærke Værker igennem for at faa.

Arbejderlommebogen besvarer det hele. Og saa er det ikke nogen stor Bog. Den kan lige være i Inderlommen. Og — det er det bedste ved det hele — den er billigere end de fleste andre Lommebøger. Den koster kun Kr. 1,75 i Helshirtingsbind og for et finere Bind Kr. 2,40 og Kr. 4,75 i Helskindbind. Lommebog for Arbejdere er i Handelen fra i Dag. Forlang den straks, den plejer hurtigt at blive udsolgt.

Odense Lokalafdeling afholdt Mandag den 25. November den aarlige Ungsvendefest og Tillidsmandsmøde i Den nye Forsamlingsbygning. Efter at Formanden havde budt velkommen talte Københavns Afdelings Formand *Sigv. Hellberg.* Foredraget hilstes med stærkt Bifald. Derefter var der fælles Kaffebord, og den vellykkede Sammenkomst sluttede med Optræden af Direktør Arnold Jensens Personale fra »Landsbyen«. Tirsdag Formiddag talte Hellberg i Foredragsrækken for vore arbejdsløse og kom her ind paa Arbejdsfordelingen og sin Stilling hertil. Hellbergs Udtalelser paahørtes med megen Interesse. *C. O.*

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16^{30}-18^{30}

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.
Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Amatør-Show.

Lørdag den 18. Januar afholder vi Sæsonens første store Fest. Det bliver Amatør-Show'et i Borgernes Hus, hvor vort Fags Talenter vil vise, hvad de kan præstere paa de skraa Brædder. Til Ballet spiller Bolero Band. Billetter à 75 Øre kan faas paa Kontoret fra paa Fredag. Ved Salg af 10 Billetter udleveres 1 Fribillet.

Nyt Numer af »Faglig Ungdom« kan hentes paa Kontoret.

Ved F. U.s Konkurrence om et nyt Bladhoved blev Resultatet: 1. Præmie: Svend Stenander. 2. Præmie: Sejr Persson. 3. Præmie: Stig Nilsson.

Kontoret er lukket Fredag d. 27. Decbr.

Aalborg Lærlingeafdeling.

Søndag den 24. November afholdt Aalborg typografiske Lærlingeafdeling Travetur til Rold Skov. Vi startede Kl. 8^{52} fra Banegaarden og kørte saa til Skørping, hvorfra vi travede til Mosskov, Øksø, Høje Odde (hvor vi nød vore medbragte Klemmer og den storslaaede Udsigt over Rebild Bakker) til Rebild. I Rebildhus var Foreningen Vært ved et dejligt veldækket Kaffebord. Vejret var herligt og Humøret højt — det eneste, der manglede, var den forventede Tilslutning. — Kun 3 Medlemmer (Kassereren, Sekretæren og et Bestyrelsesmedlem, hver med en Gæst) var mødt, men Turen gennemførtes, og vi synes alle, det var en glimrende Tur, der snart skal gøres om igen.

J. Andersen, Sekretær.

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

10. December: Aarhus 5000,00, Vejle 1000,00; 11. December: Holbæk 1000,00, Lyngby 300,00, Roskilde 800,00, Brønderslev 200,00, Esbjerg 1500,00; 12. December: København 14.456,00.

København, den 16. December 1940.

Forretningsudvalget.

Nye Medlemmer

København: Sætter Carl Frederik Scheiding, udl. 7. 12. 40 hos H. Meyer (arb. s. St.), Paal. Lis Nancy Borch, udl. 7. 12. 40 hos Hartwell (arb. s. St.), Paal. Karen Edel Tove Jørgensen, udl. 10. 12. 40 bos V. Søborg (arb. s. St.), Paal. Edith Jacobsen, tidl. Medl. (Dyva & Jeppesen).

Tiltraadte

København: 142 Helge Schrøder fra Slagelse (arbl.).

Esbjerg: 6648 Boe Maurin Nielsen fra Kolding. Helsingør: 969 Axel Nielsen (Skole). Herning: 5370 Ernst B. Andersen (Eksprestr., Ikast), 7898 Bjarne Johnsrud (Eksprestr., Ikast), Kolding: 3882 Peter Høj fra Fredericia. Nykøbing F.: 6870 Allan Valbjørn (Loll.-Falst. Venstreblad), 7247 Knud A. Christensen (Laur. Jensen, Saxkøbing). Odense: 1350 Willy Palm fra Fredericia. Randers: 5538 Aage Nørholm Hansen fra Esbjerg. Roskilde: 3423 Svend Frantzen fra Københavns. Skjern: 5175 Erling Bedsted fra Skive, 5828 Orla Schuldt fra Københavns. Slagelse: 5470 B. Grøndahl Christensen (Sorø Amtstid.), 5182 Iver Grane Petersen (Sorø Amtstid.).

Fratraadte

København: 7247 Knud Christensen til Sakskøbing, 795 S. Wachenschantz til Lyngby, 1115 Chr. Nielsen til Roskilde, 6630 Børge Møller til Esbjerg, 969 Axel Nielsen til Helsingør (Skole), 7838 Rasmussen til Næstved, 3232 M. Bøstrup til Frederikshavn, 5220 H. Rasmussen til Odense, Hj.arb.ske Ella Hansen til Kv. Arb. Forb.

Aalborg: 5325 Helge Nielsen overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Esbjerg: 5538 Aage Nørholm Hansen til Randers. Kolding: 6648 Boe Nielsen til Esbjerg. Korsør: 5470 B. Grøndal Christensen til Slagelse i Pl., 5182 D. Grane Petersen til Slagelse i Pl. Næstved: 3562 Marius Chr. Eriksen til København (arbl.). Roskilde: 5915 Esben Grønager til Køge. Skanderborg: 6175 Steen A. Mortensen til Odder. Slagelse: 142 Helge Schrøder til København (arbl.).

Annulleret Udslettelse

Viborg: 6828 Ths. Pedersen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tid).

Udmeldte

Herning: 5010 Johs. Bendixen (Bogtrykker). Svendborg: 5064 Arne E. Hansen (Bogtrykker).

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Super . Corps 24—72

ANNONCER

Dygtig, ca. 30-aarig Sætter-Trykker
fra Provinsen kan straks faa Plads som Trykkeribestyrer paa mindre Trykkeri i Stationsby tæt ved København. Billet, mrkt. «79«, med Anbefalinger modtager Ekspeditionen.

Ung Provinstrykker,
fuldt fortrolig med Illustrations-, Bog- og Akcidensarbejde, samt Kendskab til Universalpaalægningsapparat, søger Arbejde snarest. Billet, mrkt. »80«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 [2],
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Adolph Wulff
fører alle Artikler for Bogtrykkere
Maskiner, Skrifter, Farver
fra de bedste Fabriker.
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8
Kjøbenhavn K . Telf. Ctr. 39 - 5539

A/S F. L. BIE
Valdemarsgade 14 . . . København V.
Telefoner: Central 6518, 6519 & 8062
Samtlige Maskiner og Artikler for *Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabrikker* og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser . Stadig stort Lager

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.

mager | halvfed | *kursiv*

TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

Numer 52 — *København den 27. December 1940* — *67. Aargang*

Tarifkommissionen

i København holdt Møde den 18. December og drøftede Situationen. Fra De samv. Fagforbund forelaa Meddelelse om, at i Henhold til den mellem Hovedorganisationerne oprettede Aftale af 15. November, godkendt paa De samv. Fagforbunds Repræsentantskabsmøde den 20. November, skulde Forslags Fremsættelse kun ske i meget begrænset Omfang, og at generelle Lønspørgsmaal vil være at forhandle mellem Hovedorganisationerne (i Februar).

Ved et Fællesmøde, som samme Dag holdtes mellem Københavns Bogtrykkerforenings og vor Tarifkommission fremsattes fra vor Side ganske enkelte Ændringsforslag samt en Henstilling om, at Bogtrykkerne — uanset Hovedorganisationsaftalens Udskydelse af Lønspørgsmaalet til Februar—Marts — gav et vist midlertidigt Tillæg til de i Januar og Februar stedfindende Lønudbetalinger.

Bogtrykkerne erklærede, at over for vore Forslag havde de en Række at stille, og at Forudsætningen for, at K.-B. undlod at stille Ændringsforslag, maatte være, at Forbundet ogsaa frafaldt; nogen Forøgelse af Lønningerne kunde Bogtrykkerne under Hensyn til det mellem Hovedorganisationerne vedtagne ikke gaa med til; kun hvad angaar Ferieparagrafen vilde Bogtrykkerne i Henhold til et tidligere givet Tilsagn være rede til at forhandle om en Ændring.

Forhandlingerne mellem Parterne varede nogle Timer og sluttede samme Dags Aften med de to Kommissioners Tiltrædelse af følgende Aftale:

Ved et Fællesmøde Dags Dato mellem Københavns Bogtrykkerforenings og Dansk Typograf-Forbunds Tarifkommissioner er disse enedes om gensidig at frafalde Fremsættelse af Ændringsforslag til den bestaaende Tarif, idet man er enedes om nedenstaaende Ændring af Tarifens § 3, og idet den gensidige Opsigelsesret forbeholdes i H. t. Hovedorganisationernes Aftale af 15. November 1940.

Tarifens § 3 ændres saaledes, at der efter Stk. 4, første Afsnit, indsættes:

For Firmaer, der er Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening, og som vælger at anvende de i Stk. 3 og 4 angivne Regler, garanterer Københavns Bogtrykkerforening Feriepengenes Betaling. Alle øvrige Firmaer skal hver Uge i Arbejdernes Feriebøger indklæbe de officielle Feriemærker (4 pCt. af optjent Arbejdsløn inkl. eventuel Forlægningstillæg, men ikke Overarbejdstillæg). Mærkerne erholdes paa Postkontorerne, og Arbejderne skal paase, at de erholder de rigtige Feriemærkebeløb.

Resten af Stk. 4 udgaar. — Stk. 5 bliver Stk. 6.

— — —

Det vil altsaa sige, at man nu afventer *Løn*forhandlingernes Udvikling og forbeholder sig Opsigelsesretten til 14. Februar. Fra 1. April gaar man i alle Tilfælde over til den ovenangivne Form for Feriebetaling, der stærkere end den nugældende Form betrygger Pengenes Tilstedeværelse, naar Ferie skal holdes. *Sigv. Hellberg.*

Indtægtstab ved Arbejdsfordeling

Som Deltager i en Turnusordning har jeg undersøgt nogle økonomiske Virkninger af Arbejdsfordelingen, og da det muligt kan interessere at høre konkrete Oplysninger i den Henseende, fremkommer nedenstaaende Tabel, i hvilken er beregnet det reelle og procentuelle Tab ved 3, 4 og 5 Ugers Turnus for Lønninger, som uden Fondsbidrag vilde andrage 100 Kr., 90 Kr. og 80 Kr.

	3 Ug. Turn. (ledig hv. 3. Uge)		4 Ug. Turn. (ledig hv. 4. Uge)		5 Ug. Turn. (ledig hv. 5. Uge)	
		%		%		%
Fam.forsørgere med Børn:						
Norm. Ugeløn 100 Kr. ...	11,62	11,9	7,96	8,2	8,17	8,4
» » 90 » ...	8,52	9,6	5,64	6,4	3,91	4,4
» » 80 » ...	7,19	9,3	5,39	6,9	4,31	5,5
Fam.forsørgere uden Børn:						
Norm. Ugeløn 100 Kr. ...	13,95	14,3	9,71	9,9	9,57	9,8
» » 90 » ...	10,85	12,3	7,39	8,4	5,31	6
» » 80 » ...	9,52	12,1	7,14	9,2	5,71	7,3
Ikke Fam.forsørgere:						
Norm. Ugeløn 100 Kr. ...	15,58	16	10,94	11,2	10,55	10,8
» » 90 » ...	12,49	14,1	8,62	9,8	6,29	7,1
» » 80 » ...	11,16	14,2	8,31	10,6	6,29	8,5

Understøttelsessatserne pr. 1. Decbr. 1940 er benyttet ved Udregningen. Eventuelle Forhøjelser paavirker ovenstaaende Tal i gunstig Retning.

I Lønsatsen 80 Kr. er indbefattet det sidste betingede Dyrtidstillæg paa 3 Kr., medens de øvrige Satser først ved Nedgang som Følge af indskrænket Arbejdstid er tillagt dette. Undtaget er Lønsatsen paa 100 Kr. ved 5 Ugers Turnus, idet 4 fulde Lønninger à 100 Kr. = 400 Kr. ved at divideres med Periodens Ugeantal, 5, naar 80 Kroners Grænsen, som udelukker Adkomsten til det omtalte Tillæg.

Den højeste Lønsats lider iøvrigt baade beløbsmæssigt og procentvis det største Tab, grundet paa den forholdsvis ringe Dækning, som Understøttelse og Frikontingent i dette Tilfælde giver for Løntabet. Den mellemste Sats, 90 Kr., udviser de laveste Procenttal; her virker saavel den mindre Forskel mellem Løn og Understøttelse som Dyrtidstillæget i gunstig Retning. Procenttallene for den

laveste Lønsats er forholdsvis høje, men her er jo i Forvejen Dyrtidstillæget paa 3 Kr. indbefattet i den til Grundlag for Beregningen liggende Løn.

En betydelig Indflydelse paa den gennemsnitlige Indtægtsnedgang har endvidere den understøttelsesmæssige Inddeling i 3 Kategorier.

Eksempel: Familieforsørgere med Børn, Ugeløn 90 Kr., 4 Ugers Turnus.

Ugeløn ved fuld Beskæftigelse	Kr.	90,00
÷ Fondsbidrag 6 Dage à 0,28	»	1,68
Ugentlig Udbetaling	Kr.	88,32
Løntab: 1 Uges Udbetaling i Løbet af 4 Uger	Kr.	88,32
Delvis Dækning: Dyrtidstillæg 3 Uger à 3,00. 900		
Understøttelse 1 Uge 50,75		
Frikontingent 1 Uge 6,00	»	65,75
Tab ialt i 4 Uger	Kr.	22,57

pr. Uge: gennemsnitlig Kr. 5,64.

I Opgørelsen er regnet med nogle hyppigt forekommende Former for Arbejdsdeling. Der skal kun — da det efter Opgørelsen i »Typ.-Tid.« viser sig, at 117 Kolleger i en Turnusordning, hvor Ledigheden er 1 Dag pr. Uge — anføres et Par Eksempler fra min Arbejdsplads, hvor en Lønning paa 85 Kr. ugentlig med højeste Understøttelsessats reduceres med gennemsnitlig 1,91 Kr. pr. Uge, medens Reduktionen af en Lønning paa 95,16 Kr. med mellemste Understøttelsessats (og som kun faar Del i 1,20 Kr. af det betingede Dyrtidstillæg) gennemsnitlig bliver 7,47 Kr.

For Fuldstændighedens Skyld skal til Slut anføres, at en Familieforsørger med Børn, som før det ofte omtalte Dyrtidstillægs Vedtagelse havde 80 Kr. i Ugeløn, ved den sidst nævnte Turnusordning faar det »billigste« Tab, nemlig 1,11 Kr. pr. Uge. Dette Tilfælde er dog kun hypotetisk opstillet, men skulde det eksistere i Virkeligheden, vil det næppe fremkalde nogen Misundelse. Tabet er føleligt ligesom alle de øvrige her nævnte Tal, selv om ingen af dem naar de Beløb, som undertiden har været nævnt her i Bladet. *E. Th.*

Deling af Arbejdet

I normale Tider har der ofte fra den arbejdsløse Kollegas Side lydt Røster for en Deling af det forhaandenværende Arbejde. Men altid er han blevet mødt med en kold Skulder eller den Indvending: Det kan man ikke saadan uden videre gøre, det skal ske uden Bekostning for Arbejderne. — Det lød jo meget pænt; men det var den Gang. Nu er Tiden jo en anden, og selv den arbejdende har nu maattet indse, at en Deling af Arbejdet paa hans Bekostning maatte til.

Mon det virkelig er sandt, der skal Krig og Elendighed til for at faa os til at se en Smule fornuftig paa Tingene. Har det ikke været saadan, at Arbejderne hele Tiden har maattet betale Arbejdsløshedsudgifterne gennem Skatter og Kontingenter.

Arbejderne burde forlængst have sat Udbytterne Stolen for Døren og forlangt alle ind i Produktionen; dette havde for Arbejderne været tifold bedre end at beskæftige sig med ved Overenskomsterne at faa en Krone i Lønforhøjelse, som blev stjaalet næste Dag ved enten Prisforhøjelser eller Tempoet fik en Tand.

At den Arbejdsdeling, der nu eksisterer, ikke er af det gode, kan vi jo nok blive enige om. Men mon vi ikke har lært en hel Del — eller vil det glemmes? Man tog Arbejdsdelingen paa Trods af, at den vilde udelukke en 5—600 i vort Fag. Det var vist ikke for alle de, der stemte for Forslaget, kollegiale Grunde der gjorde sig gældende, men for det meste Haabet om ikke at blive een af de 5—600, der stadig skulde blive ved at gaa den triste Gang til Kontrolstedet.

Det maa vel gaa op for nogle, at det forhaandenværende Arbejde repræsenterer en bestemt Sum i Arbejdsløn, og at Arbejderne ved en Deling af Arbejdet faar akkurat det samme ved Fordelingen mellem dem, der er saa heldige at være paa en Arbejdsplads. Vi var kommet til at betale det alligevel, hvis vi havde opretholdt vor gamle Arbejdstid. — Man maa huske paa, at saa længe vi ikke selv føler os som en Magtfaktor, er vi de smaa. Naar vi har overladt vort Ve og Vel til nogle Politikere, der kun er et Mellemled mellem os og Udbytterne, og som er interesseret i at alt forløber uden Gnidninger, og naar vi tilmed forsyner dem med klingende Guld, saa de ikke tilhører vor Klasse mere, ja, saa har vi ikke fortjent bedre Skæbne. *Thorvald Jensen.*

En meget lille Kat

Georg Mathiesen har faaet den fejlagtige Opfattelse, at jeg kravlede i et Musehul ved en Lejlighed, hvor han optraadte som en meget lille Kat. Slet saa galt var det nu ikke. Ved den paagældende Lejlighed serverede G. M. nemlig noget forrygende Vaas, som hverken havde Hoved eller Hale, og hvorfor bruge »Typ.-Tid.«s Spalter til at argumentere mod dette Nonsens. Naar G. M. meget ofte uimodsagt faar Lov at brede sig i »Typ.-Tid.« er Grunden nok at søge i, at hans Udgydelser ikke frister til Tidsspilde.

Hvad nu det standende Spørgsmaal angaar, saa synes det umuligt at bibringe G. M. den fornuftige Opfattelse, at hverken han eller nogen anden har Ret til at vælte sig ind over deres arbejdende Kolleger og frarane dem baade Arbejde og Løn, ligesom der heller ikke er nogen Pligt for de sidstnævnte til at dele. Det er i det hele taget ubegribeligt, at en saadan Ordning kan vedtages i en Tid, hvor Regeringsmagten paalægger Arbejdet saa tunge Byrder, som Tilfældet er. At Regering og Rigsdag gør en Arbejdsdeling frivillig, betyder saa uendelig lidt, naar der aabnes et Forbund Adgang til at gøre den samme Ordning obligatorisk. Paa den Maade bliver Arbejderne et Folk i Slavelænker, og det gælder derfor om at faa disse Lænker rystet af sig, selv om det skal ske paa Bekostning af Toppen i Arbejderbevægelsen. Der er mange Eksempler paa, hvor unfair disse valgte og godt lønnede Tillidsmænd for Tiden optræder overfor den Samfundsklasse, som gennem Tiderne har ofret Tid og Kræfter paa at faa dem sat i Spidsen for en Arbejderbevægelse, der netop i Modgangstider har haardt Brug for stærke Personligheder, men som i Stedet for oplever den Tort at se dem stikke Halen mellem Benene og lade deres gamle Klassefæller i Stikken.

Saa langt er der vist Mulighed for at følges med Georg

Dansk Typograf-Forbund

Afspasering af Overarbejde

Overarbejde, der er udført i Oktober, November og December Maaned, kommer til Afspasering 15. Januar—14. Februar.

Ved Afslutning af Kalenderaaret udbetales Timelønnen for saadanne Overarbejdstimer, der ligger ud over fulde 8 Timer.

Ved Opsigelse inden Afspaseringens Paabegyndelse, skal Afspasering ske, inden Fratrædelse finder Sted.

Tillidsmændene anmodes om ved Kvartalets Afslutning at erkyndige sig om Overarbejdsprotokollens rigtige Førelse.

København, den 23. December 1940. *Forretningsudvalget.*

Understøttelsen af Fordelingskassen

Da Bestemmelsen om 6-Ugers-Opsamlingsperioden er ophævet, skal der fremtidig kun hentes Understøttelse for hver Gang et Medlem har opsamlet 6 Dage.

Mathiesen, fordi vi vist begge har den Overbevisning, at Arbejderne for Tiden ikke alene bliver vildførte, men ogsaa udplyndret. Det er blot Maaden, hvorpaa Forholdene skal bringes i Orden, at Enigheden glipper, og særlig i Spørgsmaalet om Arbejdsdeling forekommer det mig, at G. M. søger sig de forkerte Græsgange, naar han vil gøre sig til Talsmand for en Ransaand, som mindst i Arbejderkredse burde finde et Husly.

Arbejdsdelingen løser jo ikke Arbejdsløshedsspørgsmaalet, hvilket bedst ses af, at Arbejdsløsheden for Tiden er i mærkbar Stigning, men den fordeler Fattigdommen og afkaster et Lønniveau, som ingen af Parterne kan leve af. Det er heller ikke nok, at man agter at sætte Prisstop overfor de nødvendige Livsfornødenheder, nej, Priserne skal bringes *nedad* ved en forstandig Maksimalprispolitik, og her danner de store Fagforeningskontingenter ingen Undtagelse, ligesom den urimelige Arbejdsskat samtidig maa forsvinde. Skal der i det hele taget findes Beskæftigelse indenfor vort lille Fag til os alle sammen, er det nødvendigt at standse Tilgangen i en Aarrække for derigennem at foretage den nødvendige Regulering, og hvis der blot er den mindste Mening med Udtalelsen om, at vi alle er i samme Baad, skulde der vel være nogen Mulighed for at finde frem til en Løsning her. Man lukker nemlig ganske Øjnene for den Kendsgerning, at vort Fag i høj Grad er overbefolket, og at den merkantile Udvikling, som Faget har gennemgaaet, har overflødiggjort mindst 1000 Kolleger, og Udviklingen kan jo tilmed medføre, at langt flere bliver nødt til at se sig om efter andre Arbejdsmuligheder end dem, der er forhaanden i Dag, men det er et andet Diskussionsgrundlag, som maa vente til en anden Gang.

Indenfor vor Afdeling er der som bekendt fremstaaet noget saa særegent som et Udvalg for arbejdsløse, for hvilket Georg Mathiesen tilfældigvis er Formand. Dette Udvalgs blotte Tilstedeværelse giver ham den fejlagtige Opfattelse, at det er hans Pligt at skrive og tale med om alt og alle og paa Udvalgets Vegne udgøre en Stat i Staten. Det er jo ikke utænkeligt, at dette Skriveri kan faa den stik modsatte Virkning, thi hvis de arbejdsløses Interesser specielt skal varetages paa de arbejdendes Bekostning, saa vil der før eller senere ske en Reaktion, der lidet vil stemme med Helhedens Vel. Vor Ledelse bør derfor tage under Overvejelse om man nu ikke driver Specialiseringen saa vidt, at man opdeler Faget i to store kæmpende Hære, hvis Resultat vil blive, at Forbundet sprænges i Stumper og Stykker — til Gavn for ingen, men til Skade for alle.

Georg Mathiesen har desværre i Tidens Løb faaet Lov til at tumle sig paa alle Bølgelængder, og dette har medført, at han ofte kommer ud for Forhold, hvor han tænker for *lidt* — men skriver og taler *for meget*. Jeg mindes saaledes en Artikel fra ham, hvori han paa en kluntet Maade anviste Vejen til at bringe Lønningerne ned paa ca. 74 Kr.; en anden Artikel, hvori han udtalte sin dybeste Ængstelse for Lønninger paa omkring 100 Kr.

Det ser dog ud til, at Georg Mathiesen er kommet ned paa Jorden igen, efter at han har erfaret, at hans Ødelæggelsestrusel ikke rigtig fængede, thi ganske vist har G. M. ved en bestemt Lejlighed antydet, at hans Ødelæggelse bundede i en Trusel om, at han vilde rende rundt og tilbyde sin Arbejdskraft til ca. 50 Kr. om Ugen, men da ingen af den Grund rystede i Bukserne og han heller næppe vil finde mere Beskæftigelse af den Grund, rumler han ikke mere med den Tanke. Iøvrigt kan han jo blot holde sig til Tarifens Minimallønsbestemmelse for Trykkere, der falder godt i Traad med hans Opfattelse Aflønningsniveauet, saa er han altid paa den rigtige Side af Plankeværket, men fordi han nu ikke kan opnaa større Fortjeneste for *sin* Arbejdsydelse, berettiger det ham ikke til at lægge sig i Selen for at faa sine øvrige Kolleger trukket ned paa Minimumslønninger, hvilket ikke gavner nogen og heller ikke virker videre kollegialt. Altsaa: Fingrene væk her!

Det maa være et uafviseligt Krav, at Pris- og Lønpolitiken bringes i Overensstemmelse med hinanden. Naar der f. Eks. i Øjeblikket er en Pengerigelighed her i Landet som ingensinde før, kan der ikke være det fjerneste i Vejen for at nedsætte Huslejen, som enhver véd er jobbet op i en Højde, som ikke tidligere er kendt. Hele Boligspørgsmaalet har jo i mange Aar været forfejlet, fordi man har indladt sig paa et luksuriøst Boligbyggeri, der ikke svarede til dansk Mentalitet eller dansk Pengepung, og det giver sig i Dag Udslag i, at f. Eks. København har 6000 ledige Lejligheder, som ikke kan betales, fordi Lejen er alt for høj. Det kan synes at være et Spørgsmaal, som ligger udenfor denne Diskussion, men det er det nu ikke, thi Spørgsmaalet er en medvirkende Aarsag til, at det økonomiske Eksistensgrundlag for Arbejderne forrykkes.

Paa disse og mange andre Omraader burde Georg Mathiesen ofre sine Kræfter i Stedet for at spilde dem paa en for Faget fuldkommen ødelæggende Maade.

— Men det er maaske at stille for store Forhaabninger. *Vald. Pedersen.*

Solhverv 1940

Igennem Nattens stjernelyse Stilhed
ved Aarets Solhvervstid:
et Væld af rene Toner
gaar Bud til Sjælens dybe Strenge
fra fjerne, glemte Zoner.

De bryder ind i sorgbetyngte Stuer,
hvor Angsten sidder klemt
af megen Graad og Smerte
og stemmer til den store Mildhed
vort evigunge Hjerte.

Vi ser, som fra et stort og spejlklart Vindu,
et Aar, der drager bort,
en syg og saaret Stakkel,
bestænkt med Blod og bær en Byrde
og uden Haabets Fakkel.

Se! Haabet kan den ikke bære bort —
og Himlen er nu tændt
med guldbesatte Stjerner.
I Drømmeskær med sorgtung Byrde
det gamle Aar sig fjerner.

Adolph Juliussen.

Hvor er Flokken henne?

Selv med Fare for at blive regnet for en sur og uvidende Kritiker af de 10 formodentlig muntre og alvidende (Kritikere regner de sig vel ikke selv for), saa vil jeg dog sige det med det samme og uden forlorne Undskyldninger: Vi *er* mange, der deler Hovedsynspunkterne i 705's Artikel om Arbejdsdeling, og vi er tillige overbeviste om, at Forvirringen og Uroen i den danske Arbejderklasse bliver ikke skabt af os, men af dem, der er Fædre til slige Overenskomster som Overenskomsten om Arbejdsdeling indenfor Dansk Typograf-Forbund er — samt af Mennesker, der, som de 10 »alvidende« i samme Forbindelse tillader sig at tale om Sammenhold, *Helhed* og at løfte i Flok. Thi jeg, og mange med mig, tillader at spørge: *Hvad med Sammenholdet og hvad med Helheden og hvor er Flokken henne,* naar det kun er en Fjerdedel af Medlemmerne, der maa vise disse Egenskaber og sammen med de arbejdsløse bære Byrderne?

Ogsaa for de arbejdsløse er det en elendig og bunduretfærdig Ordning, thi naar det kun er en Fjerdedel af Fagets Arbejdere, der skal have Arbejdsfordeling, og det ifølge Overenskomsten kun er paa de Trykkerier, hvor der er mindst Arbejde, betyder det for det første, at Chancen for at faa Arbejde bliver stærkt forringet og for det andet, at hvis de endelig kommer i Arbejde, vil dette Gode blive stærkt reduceret ved en alt for ofte indtrædende Turnus.

At der kun skal være Arbejdsfordeling paa de Trykkerier, hvor der for Tiden paa Grund af Forholdene saa godt som intet Arbejde er, mens de Trykkerier, der stadig har godt Arbejde, ja, maaske endog mere end tidligere, er hævet over Arbejdsfordelingen, er i sig selv en saa barok Tankegang, at man maa tage sig til Hovedet og spørge: Er det Meningen, at denne Ordning skal tages helt alvorligt? — I saa Fald aabner der sig jo vide Perspektiver, f. Eks. naar Skattevæsenet soger nye Objekter. En Ekstraskat paa Mindrefortjenester kan lige saa godt tænkes som en Arbejdsfordeling paa et Trykkeri, der for nogle Aar siden havde en lykkelig Periode af kortere Varighed, men nu saa meget des mere lider under de ulykkelige Tiders Ugunst.

Nej, lad os *omgaaende* faa sagt denne Ordning op og faa gennemført en mere retfærdig og logisk Ordning — *men det haster!* *2632.*

Til Beroligelse

Jeg synes ikke, Fr. Nielsen skulde gaa saa strengt i Rette med de unge Mennesker paa Højskolen. De bliver jo nok klogere, naar de engang naar saa vidt, at de selv faar en Familie at sørge for og saa maaske i Løbet af et Aarstid ved forskellige »Foranstaltninger« eller snarere Mangel paa Foranstaltninger faar deres Løn sat ned til ca. 60 pCt. Lad dem dog bare baske lidt med Vingerne, saa længe de er unge.

Jeg vil i Stedet fortælle de unge Mennesker et lille »Eventyr«:

Der var engang — saaledes begynder jo alle sande Børnefortællinger —, at det danske Samfund manglede Jord, som det kunde overlade til fattige Landarbejdere, som ikke saa nogen Udvej til ad privat Vej at skaffe sig en Plet Jord, hvor de kunde bo og bygge og sammen med deres Familie skaffe sig det daglige Brød. Saa bød Regeringen (ved Lov vedtaget af den danske Rigsdag), at Landets store Godsejere — Grever, Baroner, Hofjægermestre o. s. v. — efter et vist Forhold skulde aflevere en lille Del af deres store Jordegodser (nogle af dem raadede over indtil 600 Tdr. Land, saa man kunde faa noget at udstykke til de jordløse og jordhungrende Landarbejdere. Man eksproprierede altsaa Jorden, men — man betalte de store og rige Godsejere *fuld* Erstatning for den afstaaede Jord, hver Kvadratmeter betalte Staten med den Pris, Jorden var værd i Handel og Vandel, og det til Trods for, at den samme Jord i Virkeligheden tilhørte Staten — Samfundet — selv. Jorden var i tidligere Tider af Landets enevældige Konger ranet fra Samfundet og foræret bort til deres indvandrede og indkaldte tyske Myndlinge og til deres Elskerinder, hvoraf de gamle Konger som bekendt havde mange, og nu sidder disse kongelige Frillers Efterkommere og breder sig paa de store Godser med pragtfulde Slotte og tilpas forfaldne Landarbejderboliger. Men som sagt: man eksproprierede mod *fuld* Erstatning.

Og hvad gør Regeringen saa nu? Nu eksproprierer man den *fattige* Mands *Levebrød,* og det sker paa Foranledning af den skamroste »Arbejder«regering, og uden fuld Erstatning.

Der er altsaa endnu Forskel paa Kong Salomon og Jørgen Hattemager i det lille Danmark.

Naar de unge Mennesker nu bliver noget ældre og en Aftenstund sidder med deres smaa Børn paa Knæet og fortæller Eventyr for dem, saa kunde de passende fortælle dette og saa tilføje, at saadan behandlede en socialdemokratisk »Arbejder«regering i 1940 de danske Arbejdere. *705, E. Petersen.*

Lev og virk

Lær mig ej de gamle Klager;
»Livet er kun Drømmespil;
alt dets Herlighed bedrager;
dør vi, er vor Sjæl ej til.«

Liv er Alvor. Livet giver
aldrig tabt ved Kistens Fjæl.
»Støv Du er, til Støv Du bliver«,
gælder ikke om vor Sjæl.

Glæden ej, saa lidt som Sorgen,
er vort Maal, vor Hovedsag.
Virk blot, saa Du er i Morgen
længer fremme end i Dag.

Lang er Kunsten, Liv snart omme.
Selv for Manden stærk og brav
Hjærtet slaar som sløret Tromme
Sørgemarchen til hans Grav.

Venter Kamp Dig alle Vegne,
hvor Du end slaar op dit Telt,
ej som Slagtekvæg Du segne,
men til Striden gaa som Helt.

Favn ej Fremtids Rosenskyer.
Sov ved Fortids Grav ej ind.
Men i Nutids Dag, som gryer,
tjen Din Gud med trofast Sind.

Ædles Daad er Lys i Landet.
Lev din Dag for Evighed.
Efter Dig staar Spor i Sandet,
hvor Du gik ved Tidens Bred.

Fodspor, som maaske en anden
vejvild Brøder, raadløs Ven,
en, der drev som Vrag mod Stranden,
ser, saa han faar Mod igen.

Fremad da. Tag fat ihærdigt.
Mød som Mand hver Skæbnens Slag.
Hvad Du har begyndt, gør færdigt.
Vaag og vent til Sejrens Dag.

Efter Longfellows »A Psalm of life«.
Oversat af Provst *Henry Larsen*.

Den store Kat

er ude paa Rov

Saadan begynder Georg Mathiesen sin Artikel i Nr. 49, og han synes selv, at Lignelser er glimrende, naar han lignes ved Katten; dog synes jeg, der mangler noget ved G. M., som Katten er i Besiddelse af, nemlig en udpræget Intelligens — ellers forstaar han at skjule den godt; thi det mindste, man kan forlange af en Mand, der indlader sig i en Polemik, maa dog være, at han vil holde sig til Sagen uden at søge at forvanske Modpartens Indlæg. — Jeg tror, det vil være meget vanskeligt at finde i min Artikel, G. M.s Paastand om, at jeg skriver, »at det er en Trusel, at de arbejdsløse stadig er kollegiale« — det var »Katten«, der gik uden om den varme Grød —, men lad os saa se lidt ogsaa paa Problemet »kollegiale«. Jeg kunde passende spørge G. M. om følgende:

Er det den rigtige og passende Maade at vise Kollegialitet paa, naar den ene Kollega søger at nedsætte den andens Fortjeneste? — Er det en sund Fremgangsmaade at søge nogen i Arbejde ved Arbejdsdeling, naar dette virker som Løntrykkeri, forbedrer det den samlede Arbejderklasses Kaar? — Mener du, G. M., at de organiserede Arbejdere alene kan afskaffe Arbejdsløsheden ved Arbejdsdeling og tror du, at disse vil kunne faa blot taalelige Forhold derved?

Slutningen i min forrige Artikel: »Slut sammen om »Socialismen«, lad Mottoet blive: »Lighed« for National-Rejsning«, har nok yderligere sat dine Varmegrader et Par Streger op, ialt saa højt at du røbede aldrig at have hørt om Socialismen, men husk disse kendte Ord:

Den fremadskridende Rigdomsforøgelse paa Kapitalisternes Side og den fremadskridende Forarmelse blandt Arbejderne maa til sidst føre til en Katastrofe. Den Dag maa komme, da Proletarerne staar færdige til at overtage Produktionen og Produktionsmidlerne, idet de eksproprierer Kapitalen, som tidligere eksproprierede deres Arbejde. — — — *K. M.*

Ligeledes bør man huske, at det demokratiske Standpunkts Berettigelse beror paa, om man vover at have Tillid til, at Friheden i Længden altid fører til det gode blandt Menneskene.

Tilliden er rokket.

Vi er alle berettiget til Arbejde uden Deling og paa lige Fod (Lighed), derfor bør vi alle slutte sammen om »Socialismen« (Fællesskabet), baseret paa Udbyttets forholdsmæssige Fordeling; det gamle System synes ikke livskraftigt nok til at gro videre — alt har sin Levetid — og det er altid ubehageligt at se Illusioner briste. — Det er altid hævdet, at Kapitalen giver Arbejde, men dette holder ikke i Dag; thi der er rigelig Kapital, men for lidt Arbejde — selv før 9. April —, er det da ikke naturligt at søge et nyt livskraftigt System for at rejse den »danske« Nation efter danske Forhold, uden fremmed Indblanding, derfor *»Lighed« for National Rejsning* for Gud, Konge og Fædrelandet Danmark. *Louis Borcher.*

NB! Saa venter jeg din »største« Trumf: — »en retfærdig Samfundsdeling«.

Konstitution

Med største Beklagelse har man i de sidste Nr. af »Typ.-Tidende« kunnet konstatere den stadig stigende Indignation over den af Københavns Afdeling iværksatte Arbejdsdeling. Naar man nu betænker, under hvilke Forhold denne Deling er indført (her menes den uhyre kraftige Prisstigning) for samtidig at konstatere, den for Afdelingen store Ledighedsprocent — skulde man forsværge, at der i et forholdsvis godt konsolideret Fagforbund kunde opstaa et saa stærkt Røre om Sagen, at det resulterede i den for vort Forbund saa lidet værdige Protest. Naar man betænker, at Arbejdsløshedsspørgsmaalet er af saa gammel Dato, saa har Arbejderklassen dog — forinden den nuværende katastrofale Tilbagegang — kunnet notere en for Medlemmerne tilsyneladende Tilfredshed, under hvilken Møder, Generalforsamlinger og »Typ.-Tidende«s Spalter har været saa godt som tomme, naar det drejede sig om Arbejdsløshedsspørgsmaalet.

Beklagelsen er dobbelt trist, set fra det Synspunkt, at vort Motto skulde være:

Kammeratskab — Sammenhold — Kollegialitet. Uden at

risikere den for de førte Pennes tiltagende Beskyldninger mod de arbejdsløse og deres Talsmænd, kan jeg maaske med nogen Berettigelse udtale: at Arbejdsløshedsspørgsmaalet ikke var mere aktuelt, da Arbejdsdelingen var en Kendsgerning, end f. Eks. for 10—15 Aar siden.

Er det nu Meningen, at de førte Penne ikke under nogen Omstændighed vil tillade det Ran, de arbejdsløse tilstræber? I saa Tilfælde maa man forvente et større Opgør — efter de nedskrevne Udtalelser — samt et effektivt Fremstød fra de mange, der tilhører 705-Gruppen. Skulde det drøje Slag virkelig blive en Kendsgerning, er det min Tro, at de arbejdsløse trods alt gerne stillede sig som en Kolonne — men paa de førte Pennes Side. Thi uden Overdrivelse kan man sikkert erkende, at der, trods Arbejdsdelingen endnu vil være adskillige, som paa Grund af Delingen ikke faar Udsigt til den Indtægt, vi alle er interesserede i. Men ærede Skribenter fra København til Aalborg, over Roskilde, er Taktiken saa ikke en forskruet Forteelse? Thi naar et Fremstød skal iværksættes, er det saa ikke den fornuftige Fremgangsmaade, at de sammensvorne er i god Konstitution. Vigtigt er det ogsaa, efter min Mening, at den fornødne Stabilitet er i Orden. Her synes det mig, at Bristen er størst. Denne min Mening styrkes ved den Kendsgerning, at medens Opmuntringerne udelades, *forstærkes Mistænkeliggørelsen af dem, som Aarene har forarmet.* Modsat fremsætter Skribenterne den Hypotese, at hver er sig selv nok. Skal denne Taktik føres videre, vil utvivlsomt det forventede Fremstød havne i det store Arsenal af tomme Ord. Uden at berøve mig Retten til at være ærlig, vil jeg dog samtidig anføre den Besværing, jeg tidligere vilde ind paa i »Tiden, der gik«. Under andre Tilstande havde Verden, iberegnet vort lille Forbund, sikkert levet under. Dersom de sidste ildfulde Penne samt deres Tilhængere havde anvendt deres Tid med det for Øje, at Arbejdsløsheden er det vigtigste Spørgsmaal for samtlige Medlemmer, saa havde der sikkert været andre Spørgsmaal, hvorom man kunde forene Kræfterne.

Min Tro paa at opnaa Fordele uden at ofre Tid og Kræfter er nemlig meget minimal. At den for vort Forbund saa nedbrydende Tid i væsentlig Grad skyldes Aarsager, som maa henføres til den indolente Tilstand hos Medlemmerne, som de sidste Aar har kunnet opvise, synes uomtvistelig. Denne Mening maa Kollegaen fra Roskilde (705) jo ogsaa forstaa, naar man tager hans lange Tavshed i Betragtning. Havde Konstitutionen været mere ens, havde Tanken om forfængelig Udholdenhed været fjernet. *H. Zeller.*

De arbejdsløse haanes

»Jeg tror, at Provinsianerne netop ser hele dette Problem i den helt rigtige Vinkel.«

Saaledes skriver S. Kj. i en Artikel mod Arbejdsdelingen, det maa have været kedeligt for ham, at i selv samme Nr. af »Typ.-Tip.«, hans Artikel stod, viser det sig, at en Provins-Afdeling, paa Trods af Ths. Pedersens ihærdige Anstrengelser, enstemmigt har vedtaget en Resolution for Arbejdsdeling. Næh, der er næppe meget Forskel paa Provinsianernes og Københavnernes Indstilling. Den er for det store Flertals Vedkommende kammeratlig og kollegial og endvidere bestemt af Tidens Alvor.

Provinsianerne er af den Opfattelse, at Arbejdsgiverne bør have større Ansvar overfor afskedigede Arbejdere, skriver S. Kj. Det er noget fattigt sagt, for jeg tror, at det store Flertal af Typografforbundets Medlemmer har den Opfattelse, at det ikke er forsvarligt, at et enkelt Menneske, fordi han ejer en Virksomhed, skal have Ret til at sige til et andet Menneske med Kone og Børn: Ud og sult med dig — eller — nu skal du smides ud af din Lejlighed. For selv om det ikke bliver sagt saa drastisk, saa betyder en Opsigelse jo i Realiteten saadan noget lignende.

Men her har vi Arbejdsdelingen som Middel til at beskære Arbejdsgiverens Ret. Og det er min Opfattelse, at et meget stort Flertal af Landets Arbejdere vil gaa med til en virkelig effektiv Deling, medens Arbejdsgiverne vil værge sig med alle Midler. Væk med det umoralske Forhold, der hedder Arbejdsgivernes Opsigelsesret, lad os faa Arbejdsdeling.

S. Kj. mener, jeg er Foregangsmand for at sænke vort Lønniveau 20—25 Kr. om Ugen. S. Kj. ser altsaa kun sin egen Navle. Der er jo adskillige Kolleger, hvis Indtægter vil stige med 30—60 Kr. om Ugen. Jeg skriver for en Udjævning af Indtægterne, ikke for en Sænkning. Lad være at tale om Lønstandard, naar vi har Kolleger med 17 Kr. om Ugen. Naar S. Kj. paastaar, at Arbejdsdelingen tvinger Lønningerne ned, er det ikke rigtigt. Lønningerne bliver bare fordelt paa et større Antal Mennesker.

Han citerer endvidere et Par Linier af en Artikel, jeg har skrevet, saa det faar Udseende af, at jeg vil ødelægge Arbejderbevægelsen; da min Artikel var en Advarsel mod Arbejderbevægelsens Ødelæggelse, er det lidt ufint; men hvad, det lader jo til, at alt kan bruges.

En københavnsk Kollega har skrevet imod Tilgangen fra Provins til København. Naa, vi lever jo i et frit Land, og en Mand skal selvfølgelig have Lov at bosætte sig, hvor han vil. Men S. Kj. skulde nødig overfalde denne københavnske Kollega eller tale om Stavnsbaand. S. Kj. der ikke rører en Finger for de arbejdsløse, ja endog bekæmper dem. Indtil for kort Tid siden angreb han Overarbejdsloven her i Bladet. Han kan altsaa ikke faa arbejdsløse nok, og han véd dog, at de arbejdsløse trues af Arbejdslejre, der vist er værre end Stavnsbaand.

Det faderlige Raad, S. Kj. giver de arbejdsløse, er en Haan imod dem, og det lyder helt latterligt, naar det er en Mand, der bekæmper Overarbejdsloven, der giver det: »Bare sæt ind paa kortere Arbejdstid med Bibeholdelse af den samme Løn.« Jeg kunde tænke, at han gav en Anvisning paa, hvorledes den Sag skal gribes an og Mulighederne for at naa Resultater. De arbejdsløse har det daarligt nok, dem behøver S. Kj. ikke at haane. De arbejdsløse trænger ikke til elegante Fraser, men til Arbejde og Brød. Det sidste Ord i S. Kj.s Artikel er »Realiteter«, ja, det kan vi vel nok tilslutte os, naar det bare ikke er, som i hans Artikel, hvor den eneste Realitet var en Haan mod de arbejdsløse. *Georg Mathiesen.*

Pladstilbud

I Henhold til Forbundslovenes § 16, Stk. 1, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftaler om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By, eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

25-Aars Jubilæum

1. Januar kan Kolding Lokalafdelings energiske og initiativrige Formand, *N. Chr. Andersen*, fejre 25-Aars Jubilæum som Typograf. »Aalborg«, som han i daglig Tale kaldes, udlærte paa »Vendsyssel Folkeblad« og indtraadte i Brønderslev Afdeling den 1. Januar 1916. Arbejdede i en længere Aarrække i Aalborg, indtil han 1929 rykkede sine Teltpæle op og flyttede Syd paa og fik Arbejde som Maskinsætter paa »Jydske Tidende« i Kolding. »Aalborg« har alle Dage næret stor Interesse for faglige Organisationsforhold, og det blev da ogsaa her, han i de forløbne Aar kom til at udfolde sine rige Evner. Som Formand for Kolding Afdeling har han ydet et stort og anerkendelsesværdigt Arbejde, og som Medlem af Hovedbestyrelsen har han uden Tvivl gjort god Fyldest. — Der kan vel til Tider have staaet Gny om »Aalborg«s Personlighed hernede i Sydkredsen, men alle er dog sikkert enige om, at han har haft en ærlig Vilje til at gøre et Stykke Arbejde for vor Organisation, og dette siger vi ham Tak for paa Jubilæumsdagen. *J. A.*

*

Den sidste Dag i 1940 kan Maskinsætter *Hans Madsen* fejre 25 Aars Dagen for sin Ansættelse ved »Sorø Amtstidende« i Slagelse, først som Haandsætter og de sidste 20 Aar som Maskinsætter. Hans Madsen, der er født i Faaborg og lært Faget paa »Faaborg Folketidende«, hvor han arbejdede 5 Aar efter Læretidens Udløb, kom i 1908 til Slagelse, hvor han straks fik Arbejde paa daværende »Slagelse-Posten«. Her arbejdede han i 7 Aar, indtil den sidste Dag i 1915, da Madsen forlagde sit Virkefelt til »Sorø Amtstidende«, hvor han senere, da der blev anskaffet Maskiner, blev uddannet som Maskinsætter.

Diskussionen om Arbejdsdelingen

Det Omfang, Diskussionen om en Deling af det forhaandenværende Arbejde inden for vort Fag har antaget, nødvendiggør en nøje Sigtning fra Redaktionens Side af de indkomne Indlæg. Og denne Sigtning vil naturligvis i overvejende Grad gaa ud over de Indlæg, der særlig er præget af det *personlige*. Endvidere vil Refusionen ramme de Indlæg, der paa Grund af deres Ubehjælpsomhed ikke kan gaa i Bladet uden en Omskrivning, som Redaktøren ikke føler sig forpligtet til at foretage i en Strid som denne.

Denne Indgriben fra Redaktørens Side er blevet nødvendig, hvis Diskussionen ikke skal ende i det rene personlige Skænderi. For øvrigt har vi nu naaet det Tidspunkt, hvor der vanskeligt kan siges noget nyt, og en Fortsættelse af Debatten udelukkende om, hvem der besidder den mest udviklede Kammeratskabsfølelse, er lidet formaalstjenlig — af Hensyn til Enigheden i vort Forbund, som ingen af de stridende Parter dog ønsker at skade eller svække. Lad os huske, at vore faglige Organisationer i Øjeblikket er Arbejdernes eneste Værn. Fra Politikernes Side kan vi under den nuværende Situation ingen Hjælp vente, og derfor bør vi undgaa at sætte Lidenskaberne for stærkt i Bevægelse ved en Debat om et saa prekært Spørgsmaal som det foreliggende.

Det henstilles derfor til de skrivende Kolleger at nedlægge Vaabnene — i dette Tilfælde Penneskafterne — og indstille Kampen. *Fr. N.*

Lærlingen

Københavns Lærlingeafdeling.

Evaldsgade 3. Kontortid: Fredag 17,15—18,15.

Amatør-Show.

Lørdag den 18. Januar afholder vi Amatør-Show i »Borgernes Hus«. Programmet udføres udelukkende af grafiske Lærlinge — vi garanterer en morsom Aften af det store Format. Efter Show'et Bal til Kl. 1 med »Bolero Band«. Billetter à 75 Øre faas paa Kontoret fra Fredag den 3. Januar. Ved Salg af 10 Billetter 1 Fribillet.

Færdselsfilmen Mandag den 16. blev en Sukces, hvortil ikke mindst Overbetjent Rasmussens morsomme og vittige Foredrag bidrog. Ca. 100 Medlemmer overværede Filmen.

Kontoret er lukket Fredag den 27. ds.

Generalforsamlinger · Møder

Typografernes Stiftelser

afholdt Søndag den 8. December under stærk Tilslutning sin ordinære Generalforsamling i Rømersgade 22. *Viggo Nielsen* valgtes til Dirigent, og som Sekretær fungerede *N. Nielsen*.

Formanden, *Carl Nielsen*, gav en fyldig Oversigt over Virksomheden og pegede paa de store Vanskeligheder, som ogsaa vore Stiftelser har at kæmpe imod under de nuværende Forhold, bl. a. de store Forhøjelser af Brændselspriserne og Udgiften til Luftværnsforanstaltninger. Paa Tagensvej er et Par større Lejligheder ledige, som i Øjeblikket vil være vanskelige at faa udlejet. Trods alt er vore Foretagender saa velfunderede, at det har været muligt at forøge Friboligernes Antal fra 47 til 50; i Løbet af 8 Aar er Tallet steget med 19. Loven om Beskæftigelse er et moralsk Paabud, som vi vil følge i videst muligt Omfang ved Reparationer i Ejendommene. I Typografernes Hus er dannet en Lejerforening, og vi har intet imod at forhandle med denne, men et Krav om at udlevere Varmeregnskabet med Bilag til Københavns Lejerforening har vi maattet afvise, da vi mener at have aflagt gyldigt Regnskab til alle vore Lejere. Sagen vil blive prøvet ved Boligretten. — Kassereren, *Peter Jensen*, gav supplerende Oplysninger om Regnskabet og belyste Spørgsmaalet om Brændselsforsyningen. I stor Udstrækning havde Myndighederne lagt Beslag paa Ejendommenes Kældre til offentlige Tilflugtsrum. Vaskerierne maatte tildels nedlægges. Vi maatte ogsaa være forberedt paa, at vor Virksomhed vilde komme ud for en større Skatteudskrivning. — *Chr. B. Petersen* fandt, at der var Grund til at takke Styrelsen for dens Arbejde, men kunde ikke samstemme med dens Stilling overfor Lejerforeningen, der var Udtryk for den Organisationstanke, som vi selv havde kæmpet for indenfor vore egne Rækker. Der var her Tale om større Maal end nogle Detaljer paa et Regnskab, ikke om at drille Styrelsen. Stillede en Resolution om, at det omtalte Regnskab skulde udleveres. — *Formanden* maatte modsætte sig dette Krav fra en Forening, som ikke havde nogen Ret dertil. Vi nægter ikke at forhandle med en Lejerforening, som holdes indenfor vore egne Rammer. — *Kassereren* gav en indgaaende Redegørelse for hele Sagens Udvikling, og yderligere fremsattes Udtalelser af *Christoffersen, Fm. Frandsen, Birch, Grønvold, Viggo Nielsen* og *H. Eriksen* om denne Sag og om forskellige Forhold vedr. Ejendommene og Varmeforsyningen. — Den stillede Resolution om Varmeregnskabet forkastedes, og Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt. — Forslaget om Bevilling af Midler til Anvendelse i det løbende Regnskabsaar vedtoges, deri indbefattet Bemyndigelse til eventuel Oprettelse af nye Friboliger. — *Hammerlund* opfordrede indtrængende Styrelsen til at sætte nyt Byggeri i Gang, med særlig Vægt paa 1 Værelses Lejligheder med Kammer. *Formanden* erklærede, at man vilde

Dansk Typograf-Forbund

Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse

Kontorerne
Evaldsgade 3, København N.
er aabne for Ind- og Udbetaling daglig Kl. 13-15 (Lørdag Kl. 11-13) samt Fredag og Mandag Aften tillige Kl. 16³⁰-18³⁰

Anvisningskontoret
Arbejdsanviser: Fr. Mehr. Ctr. 4331. Kl. 9-18. Privat: Taga 4405.

Københavns Afdeling
Formand: Sigv. Hellberg. Ctr.13.331.
Kasserer: O. A. Lundin. Ctr. 4331.

Sekretæren og Grafisk Teknik
Svend Johansen. Ctr. 13.765.

Provinsens Forretningsfører
Ths. Pedersen. Ctr. 4331.

Forbundsformanden
K. A. Jørgensen. Privat: Ryvang 4734.

Typograf-Tidende
Redaktør: Fr. Nielsen, Jonas Lies Vej 11, 1., København, Søborg. Telefon Søborg 2036.
Ekspeditør: Ths. Pedersen, Evaldsg. 3. Ctr. 4331. Abonnement gennem Postkont. Kr. 1,50 Kv.
Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladssøgende Medlemmer 25 Øre) 26 Gange og derover Rabat.

Underafdelingernes Formænd
Sætterafdelingen: Sigv. Hellberg. Ctr. 13.331. Privat: Ryvang 2059.
Trykkerafdelingen: O. A. Lundin. Ctr. 4331. Privat: Ryvang 1683.
Kvindeafdelingen: Fru Alfrida Andersen. Privat: Nürnberggade 42 St., Sundby 1253.

tage fat, saa snart Muligheden foreligger. — Til Slut foretoges Valg. De afgaaende var Formanden, Carl Nielsen, Styrelsesmedlemmerne Vald. Th. Hansen og Carl Schnoor samt 1 Revisor, N. Nielsen. Alle Valg var Genvalg. *N. N.*

Slagelse Lokalafdeling

afholdt ekstra Generalforsamling Lørdag den 7. December. *Formanden* bød velkommen og udtalte Mindeord over Red. A. V. Knudsen. Medlemmerne rejste sig. Dirigent: *Tripsen Larsen.* Protokollen oplæstes og godkendtes. — Følgende Bevillinger vedtoges: Et ekstra Administrationstilskud fra Forbundet, 88 Kr., tilfaldt Kassereren, 200 Kr. til Fællesorganisationens Juleindsamling, 50 Kr. til Forplejningsstationen og 10 Kr. til Arbejdernes Samariterforening. — Det overlodes Bestyrelsen at arrangere en festlig Sammenkomst. — Lokale for det kommende Aar: »Bellevue«. — Formandens og Kassererens Løn fastsattes til henholdsvis 100 og 400 Kr. — Valg: Formand: Louis Hansen; Næstformand: H. A. Hansen; Kasserer: Peter Jensen; Oskar Hansen og Claudi Mortensen (alle Genvalg). Alle andre Valg var ligeledes Genvalg. — Formanden gav Oplysning om, at Afdelingens Banner trængte til at blive repareret, hvilket vedtoges. — Lokaleleje bevilgedes. *L. H.*

Aarhus Lokalafdeling

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 13. December. Formanden, *Aage Larsen*, bød velkommen. *N. P. Jørgensen* valgtes til Dirigent. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. *Formanden* refererede Forhandlinger, der var ført med Provinsbogtrykkerforeningen angaaende Arbejdsdelingsordningen. Omtalte forestaaende Voldgiftssag mod Poul Nielsen, Aabyhøj. En Underbetalingssag paa et mindre Trykkeri gaar til Mægling. Ungsvendefest var afholdt i Forbindelse med Tillidsmandsmøde, hvor man bl. a. havde beskæftiget sig med de Forsøg, der fra enkelte Bogtrykkeres Side var gjort paa at beskære de personlige Tillæg ved Nyantagelse af Mandskab. Formanden appellerede kraftigt til Tillidsmænd og Medlemmer i det hele taget om at være paa Vagt over for disse Anslag. Formanden gav endvidere visse Oplysninger ang. Fortolkning af sidste Dyrtidstillæg og sluttede sine Meddelelser med at referere det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde. *Henry Christiansen* ankede over, at et Forhold, han havde indanket for Styrelsen, ikke var medtaget i Formandens Beretning. *Formanden* svarede, at Styrelsen havde taget Stilling til omtalte Sag; skulde yderligere foretages, maatte Henvendelse ske fra det respektive Personale. I Diskussionen deltog iøvrigt *Erik Linde, Valdemar Voss* og *Johs. Hansen*, hvorefter Formandens Beretning godkendtes. — Det overlodes Styrelsen at arrangere Juletræsfest. — Der bevilgedes 150 Kr. til Arb. Oplysningsudvalg og 50 Kr. til »Demokraten«s Juleindsamling. — Understøttelser for 1941 fastsattes. — Kassererens Løn fastsattes midlertidig uforandret. Villy Vistisen genvalgtes til Kasserer, og til Styrelsen genvalgtes Grøndal Nielsen og Henry Nielsen. Suppleanter Tage Hansen og Harald Jensen. Ligeledes genvalgtes Revisoren, Carl Knudsen. — Formanden gav under »Eventuelt« forskellige Oplysninger om Understøttelsesforholdene og Julehjælp. *h.*

Forbundsmeddelelser

Tilskud fra Hovedkassen

er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

16. December: Aalborg 1.000,00, Helsingør 400,00, Hobro 500,00, Kalundborg 200,00, Middelfart 300,00, Nykøbing M. 500,00, Randers 1.200,00, Skive 500,00, Viborg 600,00; 17. December: Nykøbing F. 500,00, Næstved 500,00, Aarhus 5.000,00, Nyborg 600,00, Ribe 500,00, Svendborg 1.000,00; 18. December: Fredericia 500,00, Lyngby 1.250,00, Maribo 400,00, Stege 200,00, Aarhus 5.000,00, Horsens 1.500,00, Rudkøbing 600,00; 19. December: Aalborg 1.000,00, Roskilde 400,00, Sønderborg 300,00, København 50.000,00; 20. December: Frederikshavn 350,00.

København, den 20. December 1940.

Forretningsudvalget.

Nyt Medlem

Rønne: Sætter Knud Erik Jensen, udl. 14. 12. 40 paa Bornholms Avis.

Tiltraadte

Aarhus: 6830 Eigil Chr. Nielsen (arbl.). Frederikshavn: 3232 Martha Bøstrup fra København. Haderslev: 5539 Hans Gorrsen fra København. Kolding: 6648 Boe Nielsen fra Esbjerg. Lyngby: 795 S. H. Waschenschantz (arbl.). Næstved: 7168 Chr. Jørgensen (Præstø Bogtrykkeri), 7838 Ejner Emil Rasmussen (Kostræde Bogtrykkeri), 3783 Ejnar Mortensen (Thorkildsens Bogtr., Haslev). Odder: 6175 Steen A. Mortensen fra Skanderborg, Odense: 5220 Harry Rasmussen fra København, 5921 Herbert Petersen (fra Bogbinderforbundet). Roskilde: 1115 Kr. Bihrmann Nielsen fra København, 5919 Henning Nielsen fra Esbjerg.

Fratraadte

Esbjerg: 5979 Henning Nielsen til Roskilde, 6648 Boe M. Nielsen til Kolding. Herning: 5926 Carlo Chr. Schrøder til Silkeborg i Pl. Odder: 6830 Eigil Nielsen til Aarhus. Ringsted: 3783 Ejnar Mortensen til Næstved. Skive: 3874 Sigurd Mortensen til Silkeborg. Svendborg: 5082 Leo Flindt til København.

Udmeldte

Esbjerg: 5382 Ella Christensen (fratraadt Faget). Odense: 4828 Else Lund Jensen (fratraadt Faget).

Grafisk Compagni
Sundholmsvej 67 . Telf. C. 777

Rustica . Corps 10—72

ANNONCER

Ung Provinstrykker,
fuldt fortrolig med Illustrations-, Bog- og Akcidensarbejde, samt Kendskab til Universalpaalægningsapparat, søger Arbejde snarest. Billet, mrkt. »80«, modtager Ekspeditionen.

Tandlæge Viggo Jensen
Klareboderne 2 ²,
Hj. af Købmagergade 40
Konsultationstid fra 10-7
Onsdag og Lørdag fra 10-3½
Telefon Byen 6700

Harry Løhr. Amagertorv 29. C. 10199 13199.
mager | halvfed | *kursiv*
TIMES

INDUSTRI-TRYKKERIET, KBHVN. K.